This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

BÉLLOSZTÉNËCZ

GAZOPHYLACIUM

OXFORD UNIVERSITY

ST. GILES', OXFORD OX1 3NA

Ver. PG1379. 1740. B4

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ADMODUM REVERENDI PATRIS

JOANNIS BĖLLOSZTĖNĖCZ,

E SACRA D. PAULI PRIMI EREMITÆ RELIGIONE

GAZOPHYLACIUM,

SEU

LATINO-ILLYRICORUM ONOMATUM

ÆRARIUM,

SELECTIORIBUS SYNONIMIS, PHRASEOLOGIIS, VERBORUM CONSTRUCTIONIBUS METAPHORIS, ADAGIIS, ABUNDANTISSIME LOCUPLETATUM,

ITEM

PLURIMIS AUTHORUM IN HOC OPERE ADDUCTORUM SENTENTIIS IDIOMATE ILLYRICO DELICATIS ILLUSTRATUM.

Penultimarum duntaxat Syllabarum Quantitatibus, litteris *p.c.* i.e. penultima correpta, & *p p.* i.e. penultima producta, ubique denotatis, ſignatum. Reſiduis ex Epitome in Proſodiæ ſpeciales Regulas, Pantaleonis Bartolonæi Raverini, in Calce Libri appoſito, colligendis

ATQUE HACTENUS INTERCLUSUM.

Et nunc primùm peculiariter Illyriorum commodo APERTUM.

ZACRABIÆ.

Typis Joannis Baptiſtæ Weitz, Inclyti Regni Croatiæ Typographi.

In Anno Domini M.DCC XL.

Digitized by Google

TAYLOR INSTITUTION
UNIVERSITY
27 MAR 1984
OF OXFORD
LIBRARY

Digitized by Google

GAZOPHYLACIUM ILLYRICO-LATINUM.

A. AB. AC. AD. AF.

A, Pàk, Da. *Autem. Eleganter inter* A, & Pàk, *ponitur aliquod nomen, ut:* A David *pàk* rodi Salomona, &c.

A, Akoline, A ako ne. *Quòd ſi non, ſi autem non.*

Aba. v. Haba.

Abad. v. Habad.

Abeczedar. [D.] Bukvicza, Churulicza, *Abecedarium, Alphabetarium, ij.* 2. Abeczedar, *Abecedarius, Alphabetarius, ij.*

Abeczedarſzki, ka, ko. [D.] od Bukvicze, od Churulicze. *Alphabeticus, a, um.*

Abrov, va, vo. v. Hebdov.

A chemu, ili Allechemu, k-chemu. *Ad quid? cur nam? ſed quorſum hoc? Ad quem,* l. *in quem finem hoc?*

Ad. v. Pëkël, *l.* Infernus.

Adda, Anda. [D.] Daklye. [*Scl.*] Indi. *Ergo, Igitur.* kakti, adda, ili indi hodmo, *ergo eamus.* 2. Adda, ili Indi, *gdaſze razume* poyti. *Alìò*, kakti, adda, ili [*Scl.*] Indi hodmo, *alìò eamus.*

Adet. v. Navada.

Adni, na, no. v. Pëklëni.

Adrián. *Adrianus, ni.*

Adriánſzki, ka, ko. *Adriaticus, a, um.*

Adrianſzko morje. *Mare Adriaticum.* v. Adria. n. 2.

Afrika, tretyi dël ſzvëta. *Africa, æ.*

Afrikanin, chlovëk iz Afrike. *Afer, fri.*

Afrikanka. *Afra, æ.*

Afrikanſzki, ka, ko.. *Afer, ra, rum.* 2. Afrikanſzki, po Afrikanſzko. [D.] na Afrikanſzku. *Africè.* 3. Afrikanſzki

AG. AH. AJ. AK.

vetër, zapadni Jùg. [D.] Garbin. *Africus, & Aphricus, ci. Lybs, Circius. Certiùs autem* v. Carba, æ.

Agnecz, Jànye, Janchecz, Janyècz. [D.] Jaganacz, Janacz. *Agnus, ni.*

Ah, oh, jay. [D.] Ayme, oyme, joah, *Eheu, Hei me miſerum, Heu me infelicem.* v. Ah *in Latino.*

Ajer. v. Zrák

A kay. [D.] A ſtò, A chè. *Et quid? Et quid tandem?*

Ako, che. *Quòd ſi, utrum, ni, num, etſi, an? ut:* ako, ali chè bude potrébno, *ſi erit neceſſarium.* 2. ako Bogh dá, *ſi Deus dederit, Numine Divino dante,* l. *concedente, Dei Opt. donò, & gratiâ, Dei munere, & beneficiò.* v. Boghti. n. 5. 3. ako budem ſiú, *ſi vixero, vitâ comite.* 4. ako gdé gòd. v. Sicubi. 6. ako gdó, *ſi quis, ſi quispiam.* 7. ako kàk gòd. v. Si quando. 8. ako odkud, [D.] ako odkle, *ſicundè.* 9. ako gdó drugi, *ſi alius quispiam.* 10. ako ne, *ſi non, niſi non, niſi, ſin, ſin autem, ſin minùs.* 11. ako kay god, *ſi quid.* 12. ako prèm, [D.] Prèmda, *Etſi, licet, quamvis, quamquam, tametſi, etiamſi, quod ſi.* 13. akoſzem, akoliſzem, akoſzi, akoje, aliſzem. *Si ſum, ſi es, ſi eſt. Hæc tria verba ſemper ferè Pronomina: Ego, Tu, Ille, requirunt*) *Nunquid ego ſum, Domine*, aliſzem ja Goſzpone, ili Goſzpodine? *ſi tu hanc rem perpetrâſti?* akoſzi ti to duguvanye úchinil? 14.

quam.

Digitized by Google

ako ravno, prèmda, *quamvis, quamquam.* 15. akoli, *l.* akkoli, *si modò.* 16. akolíne, toline, *alioquin.*

Akolit, Akolitar: *t. j.* koi ima réd ſztanovit iz chetireh maléh. *Acolytus, ti. v. idem in Latino.*

Akoi, ja, je. *Equis, a, od,* l. *equid.*

A ante L.

Alabaſtër, mramor béli ſzvetli, ili [D.] prozrachni mramor. *Alabaſtrum, tri, lapis alabaſtrites.*

Alarik. *Alaricus, ci.*

Alát. v. Orudje.

Alatàſzt, Alàſzt. *Balius, ij.*

Alba. v. Poczulicza.

Aldomás. *Mercipotus, ûs, & Mercipotum, ti. Honorarium, quod datur operariis finitô labore.*

Aldòv, [D.] Sartva. *Sacrificium, ij. Holocauſtum, ti.* 2. v. Poſzvetiliſche. 3. Aldov, koiſze daje Bolvanom. *Idolothyſia, æ.* A alduvána ſztvar zoveſze *Idolothytum.*

Aldujem-vati, Poſzvechujem-ſzvetiti, [D.it.] Prikaſujem poſzvetiliſche, ſzvetiliſche, ali ſartvu, prikazati, poſártvim-tviti, ſartvu chinim, ili dajem. *Sacrifico, as, Sacram rem facio, obeo, Rem divinam facio, immolo.*

koi pàk alduje. *Sacrificus, a, um,* l. *Sacerdos, tis* zoveſze.

Alduván, na, no. [D.] Prikazan na, ſzvetiliſche. *Immolatus, ſacrificatus, a, um.*

Alduvanye, [D.] Prikazanye na ſartvu. *Immolatio. ſacrificatio, onis.*

Aleſander. v. *inferius.*

Alexander, [D.] Leſander. *Alexander, dri.*

Alexandria. Váras vu Lombardie. [D.] Aleſandria, Leſandria. *Alexandria Lombardica.* 2. Alexandria grád vu Egiptomu. *Alexandria, æ.*

Iz Alexandrie. [D.] Leſandrianin. *Fœm.* Leſandrinka. *Alexandrinus, a, um.*

Ali, Ili, Aliti, Iliti. (*vel ſic:* Alli, Illi) *Atqui, ut, aut, attamen, verumtamen,*

autem, ſive, ſeu, vel, ve, at verò, verùm enim verò. v. Alli.

Ali hoches mene? *Nunquid me vis?*

Alkimia, meſtria, ili navuk napravlyati zláto iz ſeleza. [D.] Navuk zlatotvorni, zlatotvornoſzt. *Alchimia æ. ars alchimica.*

od alkimie, od zlatotvornoſzti, *alchimicus, a, um.*

Alkimiſter, zláta napravlanya Meſter, Zlatotvorëcz. *Alchimiſta, æ.*

Alkimiu chiniti, ili iz ſeleza napravlyati. *Alchimiam exercere.*

Alkorán, Zakon Mahumetov, Biblia Túrſzka. *Alcoranum, ni.*

Alli ako ne. *Si autem non.* 2. alli hoche rechi gdo, alli koi gòd. *Dicet aliquis, quæret quispiam.* 3. alli kuliko od oſztaloga, *Cæterùm, Cæteroquin.* 4. alli ovo, ali ono, *vel hoc, vel illud.* 5. alli kay vech? *quid ampliùs?* 6. alli jedën, alli drugi, *vel unus, vel alter.* v. Alteruter. 2. v. Il.

Almanak, Navuk redodnevni, Redoletne Knyige, Redodnevnik. *Ephemeris aſtronomica.*

Almusnik. [D.] Zadusbenik, Lemoſinar, koi daje almuſtvo. *Eleëmoſynarius, ij,* l. *a, um.* 2. Almusnik Papin, Kralyev, *Eleëmoſynæ Præfectus.*

Almuſtvo, Podelenye. [D. et.] Zadusbina, Zaduſtvo, ſzmilovanye, Lemoſina. *Eleëmoſyna, æ, pia liberalitas, commiſeratio, munus, quod inopi datur. ut: dare, conferre pecuniam,* &c.

Alun, v. Jelun. n. 1. & 2.

A ante M.

Ambra. *Ambra, æ. Succinum, ni. Electrum.* ambra diſsecha. [D.] miriſzna ambra, Miriambar. *Ambarum, ri.*

od ambre, *ſuccinus, a, um.*

Ambroſia. v. Ambroſia.

Amelia, Varas vu Umbrie. *Ameria, æ.*

Amen, Naybude. [D.] Nekbude. *Amen, fiat.*

Amo,

Digitized by Google

Amo, ovamo, ſzimo. *Huc.*

Amerika, otok veliki od Indie. *Atlantis Inſula. vulgò & Italicè, America, a. aliàs India propriè, quæ eſt pars omnium terrarum.*

A. ante N.

Anda. [*Scl.*] Indi. v. Adda.

Andarkva. v. Rotkva.

Angel-gyel. [D.] Angeo-gyeo. *Angelus, li.* 2. Angel zemelſzki, *Angelus mortalis.* 3. Angel Chuvar, Sztrasnik. [D. it.] Sztraſanin, *Angelus Tutelaris, Angelus Cuſtos.* 4. Angel odmetnik, Duh odmetni, odluchni, Angel odluchnik. *Angelus Apoſtata.*

Angelſzka narav, chúd, ili nachin, *Angelicus mos.*

Angelſzkém zakonom, Angelſzki, po Angelſzko. [D.] Angyeoſzki, na Angyeoſzku. *Angelicè.*

Angelſzki-gyelſzki. [D.] Angyeoſzki, ka, ko. *Angelicus, a, um.*

Angelſztvo-gyelſztvo. [D.] Angyeoſztvo, t. j. bitje Angelſzko, *eſſe Angeli*, l. *Angelicum.*

Angvila. [D.] Ugor, ili vugor riba. *Anguilla, æ. Fluta.*

Anís, kòper trava, â nekoi y ſzlatki komín zovu. *Aniſum, ſi.*

Anna, Anoka, Jàna, [D.] Anne, Annicza. *Anna, æ.*

Anteria, Podhalnicza, Jecherma, Koret. v. Zobunëcz.

Anton, Antol, [D.] Antun. *Antonius, ij.*

Antun. v. Anton.

A. ante P.

Apateka, [D.] Likarnicza. *Taberna aromataria, Apotheca, Myropolium, Pharmacopolium, Officina Medicinarum*, l. *medicamentaria.*

Apatekar. [D.] Likoprodalacz. *Medicamentarius, rij. Myropola, Pharmacopola.*

Apoſtol, [D.] Apoſto, Apuſtul. *Apoſtolus, li.*

Apoſtolſzkém zakonom, po Apoſtolſzki, na nachin Apoſtolſzki. *Apoſtolicè, more Apoſtolico*, l. *Apoſtolorum.*

Apoſtolſzki, ka, ko. *Apoſtolicus, a, um.*

Apoſtolſztvo, ili Apoſtolſzka cháſzt, ſzlava. *Apoſtolatus, ûs. Apoſtolicus honor.*

A ante R.

Ar, kayti, ſtoti, [D.] Jér, ér, jérbo, *marit.* zàch. *Nam, quia, quoniam, quia enim, etenim, ſed enim.*

Ar zákay záto. *Quia verò.*

Arab. v. Harap.

Arad Planina. *Caucaſus, ſi. Caucaſiæ rupes.*

Arák grád bliſzu Jeruſalema. *Edeſſa*, l. *Ediſſa, æ.*

Araydan. v. Naſzlagyen.

Araydanye. v. Naſzlagyenye. Za araydanye, za rázgovor. *obleſtamenti causâ.*

Araydavam. v. Naſzladujemſze.

Arakchin, Harakchin. *Pileus Tracicus*, l. *Turcicus, pileus parvus rotundus, ſive is ſit ex corio, panno*, l. *pelle*, &c.

Arbanaſz, Arbanaſzin. *Albanus, na, num. Albanenſis, ſis. Epirota, Epiroticus, a, um.*

Arbanaſzka zemlya. *Albania, æ. Epirus, Colonia, Orcia.*

Arbor; *t. j.* Brodov vſzakojachkeh drévo opoſzrednye, jambor. *Sinechdoche.* [item D.] jedarna jalva. *Malus, li.* kojega dolnya ſztrán *pterna*, poſzrednya, *Trochelon*, Naygornya, *Carcheſium* zoveſze.

Ardov. v. Bachva.

Ardovich, Bachvicza. *Doliolum, li, Seriola.* v. Szudich.

Arénda. *Arenda, æ. Emphyteuſis, is.*

Arendar, *t. j.* koi daje arendu, ali jemlye. *Manceps, is. Emphyteuta.*

Arendujem-ali duem-vati. *Arendo, as. do in Emphyteuſim.*

Areſt, Zaſztavlenye. *Areſtum, ti.*

Areſtujem-ſtuem-vati. Zaſtávlyam-viti. [D.] Uſztavlyam-viti. *Areſto, as, are.*

Areſtuvan, zaſztavlyen, [D.] uſztavlyena, no. *Areſtatus, a, um.*

Arfa. [D.] Prigudnicza, Pſzalter, *Pſalterium, ij.*

vu arfu igram. [D.] udaram ú prigud-

Digitized by Google

gudniczu. *Psalo, is, ere.*
Argan. v. Chiga.
Argattin. v. Bastah.
Argya. v. Hergya, y osztala.
Arja. v. Erja.
Arka, Szkrinya. *Archa, æ.* 2. Arka od zakona, skrinya míra. *Archa fœderis.*
Arkad, Arkadianin. *Arcas, dis.*
Arkadianszka zemlya. *Archadia, æ.*
Arkadianszki, ka, ko. *Archadicus, a, um.*
Arkangel-gyel. [D.] Arkangeo-gyeo. *Archangelus, li.*
Arkibiskup. v. Ersèk.
Arkibuser. *Clibanarius, rij. Cathafractus, gravis armaturæ miles.* v. Vitez. n. 16.
Arkichóka, Artichoka. *Articocalus, i. Cardus major, Cardus sativus, Cinara, Cinara hispida, scolymos, Strobilus.*
A nye szád, *Strobilum, li. Capitulum cardui sativi* zovesze. v. Scolymos, & Strobilus.
Arkidékan, *Archi-Decanus, ni.*
Arkipòp. *Archi-Presbyter, ri.*
Arkisakan, Arkidiakon, Jesprist. *Archi-Diaconus, ni.*
Arkus, ili liszt papéra. *Phylara*, l. *Phylira, æ. Folium chartæ.*
Armen, ermen trava, *Persicaria, æ.* v. Conyza. 2. Arman. v. Guvno.
Arpa. v. Verpa.
Arpavam. v. Kupim.
Arpikorad, Tersztenika. *Sambix, icis.* v. Sambuca.
Ars. v. Hérs.
Arsenik, otrov misyi. *Arsenicum, ei.*
Arsín. v. Laket. n. 2.
Art, spicza od bodesa, dárde, síde, szulicze. *Spiculum, li.*
Artacz, sílo. *Styllus acutus.*
Artena pticza. *Avis diomedea.*
Artichóka, *Cardus hortensis.* v. Arkichoka.
Arvalo. *Rutrum, tri.* v. Krámp.
Arvam. v. Ervam.
Arvanye. v. Ervanye.
Arzam. v. Herzam.

A. ante S.

Asia. [D.] Azia. Tretyi dél szveta. *Asia, æ.*
Asianszki národ. [D.] Aziani. *Asiana gens.*
Asianszki, ka, ko. [D.] Azianszki. *Asiaticus, a, um.*
Assikovanye, lyubleno gledanye sén. *amatoria mulierum contemplatio.*
Assikujem-kovati, lyublyeno gledám. *amatoriè mulieres contemplor.* v. Lyublyeno pogledam.
Astrolabio, zvezdenik, zvezdogled, *t. j.* orudje chèz kojesze zvezde poznavaju. *Astrolabium, ij.*
Astrolog, Zvezdoznanëcz. *Astronomus, i.* v. Astrologus.
Astrologia. Zvezdoznanye, Navuk zvezdoznanya. *Astrologia, æ.* 2. Astrologia zvézdoznansztvo szudlivo, szudenye buducheh po zvézdah, ili zgagyanye. [D. Gonetanye.] po zvézdoteku. *Astrologia divinans.*
po Astrologie, zvézdoznano, po zvézdoznansztvu. *Astronomicè.*
Atko, Akoja, je. *Equis, equa, equod*, l. *equid.*
Atlacz, *Attalicum, ei.*
Atlaczni, na, no. *Attalicus, a, um.*
Austria. *Austria, æ.*
Austrianszki, ka, ko. *Austriacus, a, um.*
Ayja. Rávno tàk. *Quasi verò, scilicet.*
Ayja zahman, zaludo. *Actum est, gratis est.*
Ayme. *Heu me, væ mihi.*
Azia. v. Asia, *& infra ibidem.*

B.

B, szlovo neglaszovito. *Hoc B, indeclinabile.*

B. ante A.

Bàba, Sztaricza, Sztárka. [*Sel.*] Baka. *Anus, ûs, Vetula, anicula.*

Digitized by Google

Prov. Dal.

1.

Stoſze bàbi htillo,
Toſze bàbi ſznillo. *Ard.*

2.

Za nevolyu bàbe vòde,
Kàd divoyke nenahode. *Ard.*

3.

Bàba vodu pijuch z-méha
Kajalaſzej' ſzvoga gréha.
A kadaje vino pila,
Do ſzúſz Bogha je hvalila. *Ritt.*

4.

Kiches bàbi vugoditi,
Dobro vino day joy piti. *Ritt.*

2. Bàba po otczu, ali po matere, *t. j.* materina, ali ochina màti. *Avia, æ.* 3. Bàba puporezna. [D.] Sztiſzkulya, Primalya. *Obſtetrix, cis. Omphalatome.* v. Puporezna.

Po Babje, [D.] kako baba, kako ſztaricza, *aniliter.*

Babak. v. Popich. n. 2.

Babilon. v. Babylon.

Bábim - biti, Pomáſem vu porogyenyu. *Obſtetrico, as, are.*

Bábina duſſicza. [D.] Mravinacz, materina tráva. *Origanum, ni, Heracleaticum, oniti, Tragoriganum, Origanum ſylveſtre; ſeu vulgare.* v. Materina.

Babura, Babuſka, Babicza chĕru. *Millepeda, æ. Multipes, dis.*

Bachìna. v. Baſchina.

Bachva. v. Szúd.

Bachvar, Nabijach. v. Pintar.

Bachvicza. v. Ardovich.

Baczam - cziti. v. Hitam, y Zamechem.

Baczkam. v. Bodem.

Baczkavicza. v. Glétcze. *in fine.*

Badalo, ſeleſcze barberſzko. *Specillum, li.* v. Selezo. n. 4.

Badam - dati - dnuti, Opadam - dati, oboſzti. *Pungo, is, ere.* 2. Badam, *t. j.* pozivam, podſiſem, podpadam. *Stimulo, as, are. Irrito, Provoco, Laceſſo.* 3. odkud velimo: Baday, Baday, ali zabaday vu me.

Badany. v. Bedeny.

Badnut. v. Boden, &c.

Bàdnyak, badnyi vecher, badnyi dĕn, Nadvecherje Boſichno, Pòſzt Boſichni. *Pervigilium Nativitatis Domini, Vigilia Nativitatis Chriſti.*

Badnyich. v. Bednyich.

Bagaria. *Loramentum, ti, lorum.*

Bagazia. *Tela colore tincta.*

Bagyenik, Odvétĕk. v. Baſchenik.

Bah. v. Bahat.

Baham. v. Bahatim.

Bahat, ta, to. Gizdav, oholen, Ponoſzit. *Elatus, faſtuoſus, ſuperbus, a, um.* [D. item] Bah, ha, ho. *Prov.*

Ní chlovéka tako baha,
Kî od ſzmĕrti nima ztraha. *Rite.*

2. v. Bahot.

Bahatim. v. Klopam.

Bahato, gizdavo, oholno, ponozno, ponoſzito. [D. it.] Baho. *Elatè, faſtuosè, ſuperbè.*

Bahatoſzt, ponoznoſzt. *Elatio.*

Bahoria, [D.] Vilenſztvo. *Incantatio, onis. Veneficium, Magia.* v. Incantamentum.

Bahoricza. *Incantatrix, is. Mulier ſaga.* v. Malefica.

Bahorim - riti, Bajem - jati. *Incanto, as, ave.* 2. Bahorim. *Faſcinum depello.*

Bahornik. *Veneficus, maleficus, a, um.* v. Incantator. 2. Faſcini depulſor.

Bahot. v. Grohot.

Bajem. v. Bahorim.

Bàk. v. Bík.

Baklya, Lúch, Poſzvèt. *Teda, æ. Facula contuſa.*

Bakrách. v. Kotĕl.

Balangya ſzablye, palaſsa, ili ruchicza. *Capulus,* l. *Capulum, li, manubrium gladij, frameæ &c.* 2. Rukobran, ruchicza mecha ogvozdena. *Capuli gladiarij munimen.* 3. Jabuka balangye. [D.] Bóch. *Capuli pomum.*

Balatin, Balatom. *Lacus, Balaton.*

Baldakín, Podnebje, *Umbella,* l. *Umbe-*

Digitized by Google

la, æ. v. Nebo. n. 5.

Balëna. (D.) Kit, nakazän morſzka; *t. j.* velika riba morſzka. *Cete. plur. num. Indeclinabile. Balena, æ.*

Balla. v. Pècha. n. 2. Item 2. v. Màſa. n. 2.

Baloga. v. Gnoy. n. 4

Balón, velika píla, *t. j.* mehur, kojemſze igra. *Folis luſorius, pugilatorius.* 2. Balón mali, mala pila. (D.) Balun. *Pila, æ, pila luſoria.* v. Lapta.

Balota, okruo, *Globus, bi. Tuber.* 2. v. Calculus. n. 6. & Voks.

Balotam. v. Voks. n. 2.

Bálſam. v. Pisma.

Balta. v. Pelta. 2. Bálta. *Securis militaris.* v. Szekira.

Bálvan. v. Greda.

Balvanſzko. v. Bolvanſzko.

Balun. v. Balon.

Bán. *Banus, ni, Gubernator, ſeu Præſes Sclavoniæ,* l. *Illyrij, & Regnorum Ungariæ annexorum, Pro-Rex Sclavoniæ, Croatiæ, & Dalmatiæ.* 2. Banicza. *Baniſsa, Pro-Regina.*

Bandera. v. Zaſztava.

Bandiſam, ili Bantiſam-ſati, Odtiravamrati, Preganyam-gnati. (D.) Progonim-gnati, Izgonim, Zatiram-rati ú progonſztvo. *Proſcribo, is, relego, pello, & ejicio in exilium, multo aliquem exilio, in proſcriptionem do, in exilium mitto, exulare facio.*

Bandiſamſze-ſatiſze. *Relegor, aris, ari, expellor, mittor in exilium.*

Bandiſan, l. Bantiſan, na, no. (D.) Prognan, Izägnan, Zatiran ú progónſztvo. *Proſcriptus, a, um, in exilium miſſus, exilio affectus, mulctatus* &c. *extorris, relegatus.*

Bandiſanëcz, (D.) Prognanik, *t. j.* koi je odtiran. *Bannites, is, exul, extorris, exul patria, proſcriptus.*

Bandiſanſzëm, *t. j.* vu pregonuſzem, (D.) ú progonſztvuſzäm (*dum ipſe bandites de ſe loquitur conquerendo*) *Exulo, as, are. In exilio ſum.*

Bandiſanye, Pregon, Odtiranye. (D.) Progon, Progonſztvo, Prognanye, Izägnanye. *Relegatio, onis, Amandatio, Edictum, Exilium, Proſcriptio.* v. Bannum.

Banenye. v. Gizdanye.

Baníms̀ze-nitiſze. v. Gizdamſze.

Banki, klùpi od galie. *Tranſtra, orum.*

Banta, Bantuvanye, zabavlyanye. (D.) Doſzada, Nadloga, Brìga, Zabàva, Uſzilnoſzt. *Moleſtia, æ.* (*Nam in Dalm. illùd Matth. 26. Quid moleſti eſtis huic mulieri? ſic habetur.* Stò uſzilni jeſzte ovoy ſeni. *In Croat. autem,* zabavni jeſzte) *Angor, oris, anxietas, anxietudo, vexatio, impedimentum.*

Bantujem-vati, Zabavlyam-lyati, [D.] Doſzadnívam-dnivati, Nadlogujem-loſiti-lagati, Dodijem-diati, Doſzagyujem-diti, dajem doſzadu, dotuſujem-ſiti. *Moleſto, as, are. Gravo, moleſtiam infero, Faceſſo, moleſtiâ afficio, vexo.* v. Zavjedam.

Bantuvanye. v. Bánta.

Banya. *Labrum balneatorium, balneum, Dolium exſudatorium, lacus, balnearium, labellum, ſilum.* v. Kupel. & [D.] Paſtuba.

Bár. *Tantùm, Dummodò*

Bár, Sitëk priſzpodobën k-proſzu. *Panicum, ci.*

Bár Grád. *Doclea, æ.*

Barabanat. v. Grabant.

Barabanti, Chetta barabanata, ili uſztavníka plachnih junakov, pandúrov, &c. *Cohors lictoria, ſatellitium.* v. Chèta.

Baràchem-ratati. v. Dugujem.

Barát, Tërſtvo, Paydaſtvo, [D. it.] Drúſtvo. [*Scl.* it.] Ortachenye. *Comercium, ij. Libra comeandi, contrahendique facultas, Viciſſitudo dandi, accipiendique mercimonium, Societas.*

Barbaria zemlya. *Mauritania, æ. Maſſilia.*

Barber. [D.] Berberin, Brialacz, Briàcz, Sztriſalacz. *Tonſor, oris, Barbitonſor,*

Chi-

Digitized by Google

Chirurgus, & *Chirurgicus*, *ci. Medicus vulnerarius.*

Barberia, [D.] Naúk, znanye, Umetnoſzt od brichenya, ili brianya. *Chirurgia, Ars tonſoria, chirurgica.*

Barbericza. [D.] Brialicza, ſztriſnicza. *Tonſtrix, cis. chirurga, chirurgica, æ. tonſoris conjunx, tonſtricula, Dim.*

Barbérnicza. [D.] Briaonicza, Brichionicza, *t. j.* hiſa, bolta, gdé Barber brije. *Tonſtrina, æ.*

Barbérſzki, ka, ko. *Tonſoreus, a, um.*

Barbérſzko ſelezcze. *Phlebotomum, mi. Lanceola chirurgica.*

Barbotim. v. Berbotim, y oſztala.

Barcheſze. v. Bercheſze.

Bardak. v. Vërch.

Barderi, v. Chuvar.

Bàrdo, v. Berdo, y oſztala.

Bàrem, Dëy. *ſaltem, at ſaltem.*

Barjak. v. Zaſztava, y oſztala.

Bàril, Barilla, Palaſzka, Ploſznicza. [D.] Fràſſak truffa, Buklia, Bukolia, chutura. *Cirnea, æ. Lagena, Oenophorum, Flaſco, Tina.* v. Poſzuda. *Prov.*

Teskoje pròti vétru iti,
Jos teſeje iz barilla prázna piti. *Ritt.*

Barilëcz, Barilchëcz. [D.] Buklicza, Trufficza, Chuturicza. *Laguncula, Lagenula, æ.* 2. Barilëcz ſzlane ribe. *Cadus ſalſamentarius.* 3. Barilëcz ſzuhéh fig, ili ſzmokav, *Orca, æ.* 4. Bárilëcz puskeni, *Theca pulveraria, Theca pulveris pirij.* v. Práh. n. 2. 5. Barilëcz zemlyeni, ſtucza. *Seria, æ.*

Barilicza, Lagua, Lagvich. *Tinia, Tina, æ.*

Bark. v. Vérh. 2. v. Muſztách.

Bárka. *Navigium ij. Navis.* v. Ladja.

Barkam. v. Berczam, y oſztala.

Barlog. v. Berlog.

Baroka. v. Caliendrum. n. 2.

Bàrs, v. Bèrs.

Barslyan. v. Berslyen, y oſztala.

Bárſun. [D.] Grimiz, Rumelka. *Porphyra, Purpura, æ. Holoſericum.* v. Kadif. 2. Bárſun, ili Rumelka gorucha. *Purpura ardens.*

Barſunom oblechen, [D.] Obuchen grimizom, *Purpuratus, a, um.*

Barſunſzki, ka, ko. Rumen, na, no. *t. j.* Barſunſzke farbe. *Porphiriacus a, um.* 2. Czvét barſunſzki, *Amaranthus Caryophilum minus* 3. Barſunſzki perém, *Purpureus limbus.*

Bárz. v. Bërz, y oſztala.

Baſcha. v. Vèrt.

Baſchenik, Bagyenik, Dedich, *Hæres, dis.* v. Odvetëk.

Baſchenika vuchiniti. v. Ibidem n. 5.

Baſcheniki, Dedichi, Poſzlednyi, odvetki. *Hæredes, um.*

Baſchina, dedina, Odhevina, ochinſztvo, ali gda kay drugo od ſztarìne na odvetëk ſzpáda. *Hæreditas, tis. Bona avitica.* v. Imanye. n. 4. & 5. 2. Baſchina velika. *Hæreditas magna, permagna, ampla.* v. Odvetchina.

Baſchinu, Dedinu, odvetek zderſavam, [D.] Uzdarſavam-ſujem-ſati, ili ládam-dati. *Hæredito, as, are.* 2. Baſchinu prijemlyem, *Accipio, capio hæreditatem, adjicio oculos hæreditati, adeo, obeo hæreditatem* v. Odvetchina. n. 5.

Baſilisk kàcha. [D.] Zmày gledotvorni, *t. j.* koi pogledom trúje. *Regulus, li.* v. Baſiliſcus.

Bàſs. v. Rauno. 2. Bàſs nechu, ſztanovito nechu. *Certiſſimè nolo*, &c. 3. Bàſs ſzàda prido. *Rectè nunc veni.* Eſt Sclavonibus uſitatiſſimum.

Báſta, Braniſche. *Propugnaculum, li. Munitio.* 2. v. Szamar.

Baſtáh. v. Noſzëcz.

Báſuly. [D.] Faſol, Gràh. *Smilax, cis. Phaſeolus, Dolichus, Anacabea, Epatitis.*

Baſùlyëk. [D.] Boſilyak, Boſil. *Ocymum, mi. Plin. lib. 20. c. 12. ait: Ocymum mixtum atramento ſutorio verucas tollere.* v. Ocimum.

Bàt. *Malleus, ei. Marculus.* v. Malleus, n. 1. & 2. *item* Mlat, y Mlatecz. n. 2. do.

Digitized by Google

2. Bàt ſeſztopèrëcz, [D.] Buzdohan, ſeſztoper. *Clava*, *æ. Clava Herculea*, *Clava ferrea*, l. *ferrata*, *clava alaris cum radijs.* Prov.

Néga bàta zvërhu zláta,
Ov ſelezna tère vráta.

3. Bàt. *Clava*, *æ. vulgò Cambuca.* 4 Bàt, *t. j.* jezichecz, klepetalo, ili ſvènk. *Topalum*, *li. Rhopalum*, *malleus campanæ.* 5. Bàt iz dréva, maczel. *Tudes*, *dis.* 6. Bàt, kojemſze lán túche, *malleus ſtuparius* 7. Bàt ſelezni, *marcus*, Dim. *Marculus*, *Martulus*, *i.* 8. Bàt Kralyevſzki. *ſceptrum*, *tri. ſceptrum Regium.*

Batajuchi, Pipajuchi. *Pedetentim.* Baticz. *clava parva*, *Clavicula*, *æ. malleolus.*

Batam-tati. *Eo pedetentim.*

Baticza drévena., *Cala*, *æ.*

Bàtom zabijam. *malleo*, *as*, *are.* 2. Batom je bìt. *malleatus eſt.* 3. Batom je jako po gláve vudren. *clavatus eſt valde per caput.*

Bàtom, koi zabìja. *Malleator*, *oris.*

Batonoſzëcz. *Clavarius*, *ij.*

Bátor, Naybu. [D.] Neka bude. *Omninò*, *ſanè*, *Ita plane*, *ſit*, *Eſto*, *Facito.*

Bátriv, va, vo. Szërchen, Szegurën. *Animoſus*, *a. um. Fortis*, *& animoſus*, *Plenus animi*, *& roboris*, *vir cum ſummo animi robore*, *Audax.* 2. v. Temerarius.

Batrivëcz, Batrivnik, aliti on-koi batrivé. *Hortator*, *Conſolator*, *oris*, *Conſolans*, ut: po batrivenyu tvojém. *Horatu*, l. *cohorratu tuo*, &c.

Batrivem-veti, Krepim-piti, vſztanovlyujem ſzërcze, viti. *Conforto*, *as*, *are.* v. Animo.

Batrivo. Szërcheno, ſzegurno, [D. it.] ſzlobodno ſzmino. *Audaćter*, *audaciter*, *intrepidè*, *cordatè*, *ſtrenuè prognariter*, *animosè fortiter*, *& animosè* v. Temere.

Batrivo déte. *Audaculus*, *li.*

Batrivoſzt, Szegurnoſzt, ſzërchenoſzt, (D. it.) ſzmionoſzt, ſzmionſztvo, ſzminye, ſzloboda. *Audacia*, *æ. Animoſitas.* 2. Batrivoſzt neſzramna. (D.) ſzmionoſzt bezochna, Bezobranoſzt. *Audacia impudens.* 3. Batrivoſzt neſzpametna, prèzredna, Nerazborna. (D.) ſzmionoſzt, ili ſzmionſztvo nerazboríto, nerazloſno, ſzlipa ſzloboda, ſzmienye neopazno. *Audacia inconſulta.* v. Temeritas.

Batvacha Hrúska, velika hrúska. *Pyrum volemum*, *Pyrum librale.*

Baúkam-kati. *Baubor*, *aris.* v. Baubo.

Bàzg. v. Bèzg, y oſztala.

Bazkavicza, v. Baczkavicza.

Bazian pticza. v. Faczan.

B. ante D. & E.

Bdéchi, Viroſzojuchi, a, e. *Vigilans*, *tis.* 2. Bdéchi. *Vigilanter.*

Bdechnik, Sztráſnik. *Vigil*, *is.*

Bdenye. v. Szkoznuvanye n. 1. 2. Bdenye, viroſztuvanye chinim. *Excubias ago.* 3. Bdenye veliko. *Vigilantia horribilis*, *mirifica*, *ſingularis*, *ſingulares excubiæ.* v. Velik.

Bdím, *Vigilo.* v. Szkoznujem.

Béch. v. Filyer. 2. Bèch Váras. *Viennâ*, *æ*, *Auſtriæ Metropolis.*

Bèchan, (D.) Bechanin, Iz bècha *Viennenſis*, *is.*

Bechanye, Gláſz ovcze. (D.) Blék, Blejanje. *Balatus*, *ûs. Balatio*, *onis.*

Bechim-chati, (D.) Blékam-kati, Bléimjati, Bledem-ſzti. *Balo*, *as*, *are.*

Bedák. v. Budalo, yoſztala.

Bedeny. (D.) kád, kacza za vino. *Lacus*, *ci. & lacus*, *ûs.* 2. Bedeny ſirok od zgora za kupely, *Labrum*, *bri. Labium*, *ij. Cadus*, *Tina*, *Tinia.* v. Banya.

Bednyicz, *Parvus cadus.*

Bèdra *in ſing. Femur*, *oris. Femen*, *Ren.*

Bédra *in plur.* Nuternya, *Femina*, *um.* 2. Bédra zvunſzka, *Femora*, *rum.*

Bèdro Múſko. *Femur*, *oris. Ren.* 2. Bèdro ſenſzko. *Femen*, *nis. Quamvis utrúmque pro eodem dici poteſt.*

Be-

Digitized by Google

Bedrimſze-tiſze. *obliquè incedo, procedo.*
Bég. *Fuga, æ.* v. Beſanye, y oſztala.
Begam-gati. *Fugito, as, are.*
Bekàm-kati. v. Berbochem.
Bekavecz. v. Berbotlivecz.
Bekeckem-(kàk chíme kozli, ovcze) tati. *Balo, as, are.*
Bél, la, lo. [D.] Bio, Bíl, ſznésän, na, no. *Albus, candidus, a, um.* 2. bél od ſztaroſzti, ſzéd. *Canus, na, num.* 3. bél bivam, zabelivamſze-vatiſze. *Albeſco, Albico.* 4. bél malo, ſzubelyaſzt. *Albulus, exalbidus, a, um.*
Béla jéſztvina. *Leucophagum, gi.*
Belanyek. [D.] Bilyak, Bilyancze od jaja. *Albugo, albumen, album, albor,* l. *candidum ovi.*
Belechiſze, zabelni, na, no. *Albicans, tis.*
Belènye. *Dealbatio, onis, dealbatorium.* 2. *Decorticatio, onis.*
Bèlgrad, [D.] Biogràd, Belograd. Dolnyi, gdè Száva vu Dunayſze vteche. *Alba-Graca, Taurinum, Taurunum, Taururum, Taurunus, Bellogradum, Belgradum.* 2. Belgrad, Belograd. [D.] Biograd, ſztolni, vu Vugerſzkom Orſzagu. *Alba regalis.* 3. Belgrad Erdelſzki. *Alba Julia, Ulpianum, ni.*
Belilo. v. belenye. 2. belilo, pranye. *Lotio, onis.* 3. v. Fayta.
Bélim-liti, Bélo chinim. *Albo, as, are, dealbo, candido, candico, Tectorium album, novum induco, Tectorium opus facio. Candefacio, candidum, & album facio.* 2. bélim, *t. j.* belo iz dréva jemlyem, *exalbumo.* 3. Belim, koru dole jemlyem, *decortico.*
Belímſze-letiſze. *Albico, as, are, albeo, candeo, inalbeſco.* 2. bélimſze od ſztaroſzti, ili ſzedém. *Albeo, es, ere, caneſco, niteo, &c.*
Belína, bélocha, belilo. *Albor, oris, albedo, albitudo, candor.* 2. v. Chërlenina. n. 1. 3. bélina ochna, ili od oka, *Albamentum, ti, albugo, leucoma, oculi album.* v. Oko. n. 5. 8. 4. belina na nohtu, ili po nohteh, *onix, cis, exortus ungvium.*

Belka riba, belicza. *Alburnus, ni.*
Bélo dano. v. Ochito.
Bélo-gràd. v. Bel-gràd.
Belo-okaſzt, ta, to. *Caſeus, a, um.*
Belo-piſzan, na, no. [D.] Biloſaran, na, no. *Leucoſticus, a, um.*
Belùk. v. Kadif.
Belzuar kamén. *Lapis bezhar.*
Benechan. [D.] Mleczànin. *Venetus, ti.*
Benechanka. [D.] Mletkina. *Veneta, æ.*
Benechanſzki, benetanſzki, ka, ko. [D.] Mletaczki, ka, ko. *Venetus, a, um.* 2. Benechanſzki, po benetachko. *More veneto.*
Benedikt, Benko. [D.] Beno. *Benedictus, cti.*
Benediktin. [D.] Benedittin. Redovnik Sz. Benedikta. *Benedictinus Monachus.*
Benediktov, -ttóv, va, vo. *Benedictinus, a, um.*
Benetki. [D.] Mlèczi. *Venetiæ, rum.*
Benevreke. v. Hache, & Bracca.
Berberin. v. Barber.
Berblyivecz. v. Berbotlyivecz.
Berbochem. v. Berbotim.
Berbochenye. v. Berbotlyivoſzt.
Berbotim, berbochem-tati, bledem-ſzti, Tepem-ſzti, Tlapim-piti. [D.] barbotim-rim-titi-riti, Tepam-pati, jeſzkam-kati. *Balbutio, is, ire, vitio tarditatis linguæ laboro, linguâ titubo, titubanter loquor, hallucinor, imperfectâ quâdam linguæ hæſitatione, & confuſione enuntio.* v. Balbucinor. n. 1. 2. bërbotim, *t. j.* vezda ovo, vezda ono bedaſzto, [D. ludo.] y prèz reda govorim. *Blatero, as, are.* v. Ferfurim.
Berbotlyivecz, berblyivecz, bledécz. [D.] Barbora, Jezkavacz, tepalo, Kuſzavacz, jezkalo. *Balbus, a, um. Balbutiens, linguâ hæſitans, vitio tarditatis linguæ laborans, Bleſus, a, um.* 2. Berbotlyivecz, kî prez reda, y razlo-

Digitized by Google

ga vnogo govori, *Blatero, onis.* v. *Ferfura.*

Berbotlyivoſzt, berbotanye - chenye, bledenye. [D.] Barborenye, tepanye, jezkanye. *Balbuties, ei, vitium tarditatis linguæ, titubatio, linguæ haſitantia, ſtupor, debilitúsque linguæ.* 2. Berbotlyivoſzt, *t. j.* préz razloga vnogo govorenye, *Blateratio, onis.*

Bërcheſze tá, nakanilje, ili namenilje otud, ali tàm. *Intendit, proponit diſcedere, jactat ſe velle abire, profugere.*

Berczam - czati. [D. Barkam - knuti, Baczam - czati] hitam - tati. *Projicio, abjicio, is, ere,* berknuti, odhititi, zavrechi, *abjicere.*

Bërdaſcze, malo bërdo, [it. D.] Ertichak. *Colliculus, monticulus, li.* 2. bërdaſcze od zemlye, [it. D.] humka, *Tumulus, li.*

Bërdo, Glavicza, Vërh, Goricza, [D. it.] Ertich, *Collis, is, clivus, & clivum, vi.* 2. bërdo viſzoko, ſztermo. *Collis cacuminoſus, & fatigioſus.* 3. bërdo tkalechko, [D.] od kroſzan, *Pecten textorius, pecten filorum, tibicen, liciatorium.* 4. vu jedno bërdo tkán. *Prov. ejuſdem farinæ, eodem in ludo doctus, ab uno digramate.*

Bërdovit, breſaſzt, a, o. *Montoſus, collicoſus, a, um.*

Berechina. *Paluſtris locus.*

Bereg. [D.] Lokva. *Stagnum, ni, lacus, ûs, & lacus, ci, palus, dis.*

Bèrem, bràti. *Colligo, is, ere, lego:* kakti, berem orehe, *lego nuces,* &c. *deſtringo.* v. Tërgam. 2. bèrem klaſzje. *Colligo, lego ſpicas, ſpicilegium facio.* v. Klaſzober.

Bërk. v. Muſztah.

Bërknut, odhichen. zavërſen, [D.it.] Metnut, odmernut, varſen, Baczan, a, o. *Projectus, abjectus, a, um.*

Bërknutje, odhichenye, odverſenye, [D. it.] Metnutje, odmetnutje, baczanye, varſenye. *Projectio, abjectio, onis.*

Bèrlog. [D.] Bàrlog, meſzto gde ſztoje ſzvinye. *Suile, is, hara, æ.* Jemlyeſze y za ſzmetje vſzakojachko. *Fæces, um, colluviarium, ij.*

Bérmam - mati. [D.] Krizmam - mati, pomaſujem chelo Sz. ulyem. *Confirmo, as, are, Sacramentum Confirmationis miniſtro.* 2. Bermam junake, ili ſzoldate. *Conduco,* l. *conſcribo milites, milites colligo.*

Bérman. [D.] krizman, pomazan, na, no, Sz. ulyem. *Confirmatus, a, um, Sacroſancto Criſmate confirmatus.*

Bermanye, bérma. [D.] Krizmanye, pomazanye Sz. ulyem. *Confirmatio, onis, Sacramentum Confirmationis.*

Bers, mozibiti. [D.] Bàrs, moſebiti. *Fortè, fortaſſis, fortaſſe, forſan, forſitan.*

Bërſe, hitreje. [D.] Barzeje. *celerius.*

Berslyen. [D.] Barslyan. *Hedera, corymbethra, æ.*

Berslyenom odeven, obvit, a, o. *Hederoſus, ſa, ſum.*

Berslyenov, va, vo. *Hederaceus, a, um.*

Berslyenovo zërno. *Corymbus, bi.*

Berſola, berſolicza. [D.] Briſolicza, pechenya na tenke ſnite, pechenicza. *Aſſum, ſi, aſſum, tenuè, aſſatura, æ.*

Bérſza. [D.] ſzrés, ſztrés, *Tartarus,* l. *Tartarum, ri.*

Béru. [D.] Barv, *Anabathra, orum, transtrum, tri.* v. Transtra.

Bérvno, trám, gréda, ſzleme. *Trabs, bis, & trabes, bis.*

Bèrz, hiter, poſzpesèn, a, o. [D.] Bárz, za, zo. *Celer, ris, velox, citus, feſtinus, ocyor, præpes, alipes, pernix, volucer, celeripes, rapidus, & velox.*

Bërza, hitra, biſztra voda. [D.it.] ſztrelovita ú teku, harla, &c. *Rapida, transcurrens, ſubſiliens, diſſiliens aqua.* v. Voda.

Berzeje, hitreje. *Celeriùs, ociùs, velociùs, ocyſſimè.*

Berzim - zeti, ſetujem - vati, poſzpeſsam - ſujem - ſiti, naglim - gliti, ſurim - ritiſze. [D.] Barzim, poteſim, harlim. *Accelero,*

Digitized by Google

tero, festino, maturo, propero, as, are, contendo ire, velis, remisque propero celeriter eo, l. *facio aliquid, exequor aliquam rem cum omni celeritate.*

Berzina, poszpeha, hitnya. [D.] Harloszt, nekerszmanye. *Velocitas, celeritas, tis, pernicies, festinatio, agilitas.* v. Hitrina. 2. Bërzina vu chineuyu. [D.] Obarnoszt ú dėlu. *Dexteritas, tis.*

Berzo, hitro, naglo, poszpesno. [D.] Harlo, v-poszpehu, precze, szkoro, sztrelovito. Arvelimo lepo, na szkorom, na berzom, na hitrom. *Citò, festinanter, velociter, ociter, properè, properanter, expeditè, celeriter, curriculò. ut: celeriter ambulare, rapidè ferri, incitatè, brevi, perbrevi, ut: brevì calefies.* 2. bërzo, hitro govorenye. *Soluta eloquentia, volubilis locutio.* 3. bërzo, hitro idem. *Seco viam, celeriter proficiscor, rapidè feror.* 4. v. Hippaco.

Berzo nòg, bërzeh nóg. *Celeripes, idis.*

Besalacz. v. Béslyivecz. Besanye, Bég. [D.] Pobéga, pobégnutje. *Fuga, æ.* 2. Besanye szramotno. [D.] Marszko pobignutje. *Fuga turpis, ignominiosa, opprobriosa.*

Besechi, cha, che, beslyiv. [D.] Bisiv, va, vo, biguctri. *Fugax, cis, fugitivus, va, vo.* 2. biguchi. *Fugiendo.*

Besi. [D.] Bisi. v. Idi, y Odhajay.

Besim-sati, útechem-techi. [D.] Bisim, odbegnivam-gnuti. *Fugio, is, ere, do me fugæ, terga verto, confero, & conjicio me in fugam, do me in pedes.* 2. bésim potayno, [D.] Muche, ukradamsze, *Subterfugio, is, ere.* 3. bésim szim, tam. [D.] Amo, onamo, szimo, tamo. *Diffugio, is, ere.* 4. bésim k-nepriatelu. v. Vszkachem.

Beslyiv. v. Besechi.

Beslyivecz. [D.] Besalacz. *Fugitor, oris. Fem.* Beslyivka. [D.] Besalicza. *Fugitrix, cis.*

Bestia, zvér, y vszake vërszti divja marha, ali sivina veska. *Bellua, æ, bestia, æ, fera immanis, crudelis, solivaga.*

Bestie naúchene. *Bellua condocefactæ.* 2. Bestie, koje sivu vu zemlye, y vode, zovusze, *Bestia, seu animal amphibium, anceps.*

Bestinszki, ka, ko. *Belluinus, a, um.* Kakti bestinszki chlovék. *Belluinus homo: sic belluina rabies*, &c. 2. bestinszki, po bestinszki. *Belluinè, bestialiter.*

Beszeda. v. Rech, y osztala.

Beszedim. v. Govorim.

Beszeditel. v. Govornik.

Beszen. [D.] Biszan, na, no, obisztan, jadovit. *Radibus, rabiosus, truculentus, demens, insanus, amens, fatuus.* v. Mahnit. 2. *Transl. furenter iratus, iracundiâ fervescens, iracundiâ, & furore plenus, iracundiâ, & rabie ardescens, concitatus ad iram, & rabiem.* 3. beszën malo, poszerdit, *rabiosolus, a, um. ut: litteræ rabiosolæ.* 4. bészën pësz, sztochni pësz, *Rabidus*, l. *rabiosus canis.*

Besznem-neti. [D.] Bisznim, bisznujem-vati, bisztujem-vati, manenujem-niti. *Rabio, is, ire, nimiâ irâ, & quasi rabie agitor.* v. Mahnítim. 2. *Transl.* krutosze szërdim, *nimiè, & furenter irascor, iracundè, & rabiosè facio, insanio, & furio, bacchor, & furio.* v. Raszerdivamsze.

Betèg, Nemoch, Nezdravje. [D.] Nezdrav, ból, bolcszt, bolovanye. *Morbus, bi, ægritudo, infirmitas, imbecillitas, infirmitas valetudinis, invalitudo, adversa valetudo, incommoda valerudo, ægritudo, & corporis vexatio.* v. Nemoch.

2. Na szmert, ili szmërtni, *morbus lethalis.*

3. Koisze more izvráchiti. [D.] izlichiti nemoch kojasze more, *morbus curabilis.*

4. koisze nemore izvráchiti, *Incurabilis morbus.*

5. Oster, y ják, *acutus, & valens morbus.*

6. Opchinszki, [D.] Opchena nemoch, *Epidemia, æ.*

7. Koisze rad drugoga prime, *Contagium,*

ij, *contagio*, *morbus contagiosus*, *contagio mali*, *contagies*.

8. Veliki, *t.j.* opadavicza, *Abans*, *tis*, *Comitialis*, *caducus*, *sacer morbus*, *major morbus*. v. Padavicza.

9. Teſek, nemoch teſka, *gravis morbus*.

10. Vſzaki dën teſei, *indies ingravescens morbus*.

11. Bubregov, ili obiſztja, *renum morbus*, *passio renum*, *Nephritis*, *dis*. koi takov beteg ima, *Nephriticus*, *ci*. v. Ból. n. 3. 4. & 5.

12. Glavni. v. Glavna bol. *Remed.* v. *ibidem*.

13. Szuhi, koi je troje vërſzti: nekoiſze zove: *Tabes*, *is*. *Tabo*, *ſeptimi caſus* nekoi *Cachexia*, *æ*. à pravi *Phthyſis*, *is*. v. Pneumonia.

14. Dvoyni, *t.j.* od kojegaſze dvoí, *anceps*, *tis*.

15. Od kojega chlovék rad vumte, *morbus pernicialis*, *lethalis*, *præceps*, *acutus*, *morbus perniciosus*.

16. Od kojegaſze vre zevſzema dvoí, *morbus ſonticus*.

17. Koi ſzìm tàm, ovam, y onam po ſivotu hodi, *morbus palabundus*.

18. Kotrigov, *morbus articularis*.

19. Kojega zovemo dërhtavecz, ili dërhtavicza, *Paralyſis*, *is*, *nervorum reſolutio*, *nervorum ſideratio*.

20. v. Zlatenichni.

21. Velikoga ſzpanya, ili ſzna. *Lethargus*, *gi*, *veternus*, *torpor*, *& inexpugnabilis penè ſomni neceſſitas cum alienatione mentis*, *morbus inevitabilem neceſſitatem inducens*.

koi pàk ov beteg terpi zoveſze, *veternoſus*, *lethargicus*, *lethargo laborans*, *veternum patiens*.

22. Chëruni, iliti Glíſztni. *Verminatio*, *onis*. v. Gliſzta. *ubi invenies remedium*.

23. Kúſni, *morbus peſtilentiæ*, l. *morbus peſtilens*. v. Ból. n. 2. 3. 4. & 5.

24. v. Vodeni.

25. Koiſze razhaja kakti ſzráb, *herbeta*, *æ*.

26. Nochni, ili koi na ſzpechke kakti bréme opada, *Incubus*, *bi*, *Ephialtes*, *is*, odkud *dæmones incubi* zovuſze, &c.

Betega povekſanye, *morbi incrementum*. 2. Betega pomenſanye, *morbi remiſſio*, *decrementum*. 3. Betega ſztális, *morbi ſtatus*, *conſtitutio*.

Betegujem-vati, beteſenſzem, obnemogelſzem. [D.] Léſim bolan, ili nemochan, Palſzam ú nemoch, Palſzam ú odar, ili poſztelyu, bolujem-lovati. *Ægroto*, *as*, *are*, *infirmus ſum*, *ægro corpore ſum*, *morbo afficior*. 2. jako betegujem. [D.] Teskoſzamſze razbolio, Moranſzam teskum nemochum, *Graviter ægroto*, *valdè nimis*, *exceſſivè*, *periculoſè infirmus ſum*, v. Beteſenſzem. n. 2. 3. Zaleſalſzemſze-ſatiſze vu betegu, dugo betegujem [D. it.] Dugo-bolujem, dugoſzam bolan, ili moranſam od nemochi, *diu ægroto*.

Betèſam-ſati, obnemagam-gati, Razbalyamſze-boletiſze, (D.) padam ù odar, nemochan bivam. *In morbum incido*, *ægreſco*, *æger fio*, *debilitor*, &c. v. Nemochen bivam.

Beteſën, na, no. Nezdrav, Nemochen, [D. it.] Bolan, boleſztan, Razbolyen-Pobolyen, na, no, *Æger*, *a*, *um*. *Infirmus*, *a*, *um*. *Morbo laborans*, *morbo affectus*, *ægrotus*, *a*, *um*. v. Nemochen.

Beteſënſzëm, [D.] bolanſzam. v. Betegujem. 2. beteſënſzëm na ſzmërt. *ægroto graviſſimè*, *& ad mortem*.

Beteslyiv, va, vo. *Ægrotans*, *tis*. *malè valens*, *valetudinarius*, *morbidus*, *a*, *um*. 2. Beteslyiv k-ſzmërti, *Moribundus a*, *um*. *ægrotus ad mortem*, *morti proximus*.

Betesneh hiſa. [D.] boleſztnih ili nemochnih kucha, Loſnicza od nemochnika. *Valetudinarium*, *ij*. v. Infirmaria.

Beteſnicza, [D.] bolnicza, Nelagodnicza, Nemochnicza, *Ægra*, *æ*, *Infirma*, *ægrotans*.

Beteſnik, [D.] bolnik, nezdràvacz, Nelagodnik. v. Beteſen. 2. betesnik

je

Digitized by Google

je vu zlom redu, (D.) Nemochnik je vu zlu bitju, jakoje zào, *In malis eſt ager.* 3. beteſnik vu nogah, ili koi nemoch ima vu nogah, *laborans* l. *ægrotans pedibus* 4. beteſnik zbòg kamencza, (D.) od Flanka, *Calculi vitio laborans.*

Bèz, brèz, *Absque, ſine.* v. Prèz, y oſztala, kojabi Dalmatinſzka ovde imati hotel. 2. béz, ſatan, Hudi dúh. v. Vrág. 3. bèz [*Sol.*] v. Plátno.

Bèzg, (D.) baz, bazag, bàzg. *Sambucus, ci.*

Bezgov, va, vo, (D.) bazgov, va, vo. *Sambuceus, a, um.*

Bezgovje, (D.) bazgovje, bazagovje. *Sambucetum, ti.*

Bezgovina, (D.) bazgovina. *Lignum Sambuceum.*

Bezakonje. v. Krivicza. 2. v. Pravitas.

Bezakonim. v. Norujem.

Bezakonito. v. Krivo. 2. bezakonito, ſzramotno, Pogardno. *Injuriosè, contumeliosè, per injuriam.*

Bez brojan, ſtoſze nemoſe iz broiti. v. Neizbrojen, y oſztala.

Bezochan, na, no. *Procax, cis, Petulans, Impudens, Inſons, perfrictæ frontis.*

Bezochno. *Immodeſtè, Impudenter, petulanter.*

Bezochnoſzt, bezochanſztvo. *Immodeſtia, Impudentia, Petulantia, Procacitas.*

Bezpametnik, Ludjak. v. Bedak.

Bezpoſzlan. v. Lenyak.

Bezredan, prékoredan. v. Prezreden.

B ante I.

Biblia, ili ſzveto Piſzmo. *Biblia, orum, ſacra ſcriptura, ſacræ litteræ.*

Kay je od Sz. Piſzma. *Biblicus, a, um.*

Bìch. [*Scl.*] Kangyia, ili hangyia. *Flagellum, li, flagrum, ſcutica, verber.* 2. bich z-bikove kóſe. *Taurea, æ.*

Bichèvnik. v. Bichujuchi.

Bìchva. v. Hlachicze.

Bichújem, ali, bichuem-vati. [D.] bichevati, bichem-biti, *flagello, as, are.* v. Bijem.

Bichujuchi, cha, che. [D.] bichevnik. *Flagellans, antis.*

Bichuván. [D.] Bicheván, na, no. *Flagellatus, a, um.*

Bichuványe. [D.] Bicheványe. *Flagellatio, onis.*

Bida. v. Nevolya.

Bidan. v. Nevolyen, y oſztala.

Bíg. v. Bég.

Bijem, ali, biem - bitti, lupam-pati, mlatim - titi, Tuchem-chi, bubam - bati, buham - ſiti, bijem, izbitti, vudiram - driti, fiſztam - tati. (D.) hvaſztam - hviſztati. *Percutio, is, ere, cædo, verbero, ferio, infligo, impono, injicio, infero plagam,* l. *verò plagas, verberibus afficio, fuſtibus,* l. *virgis cædo, pulſo, & verbero, pavio, depavio, oppavio, ico, is, uro virgis.* v. Vuduram. 2. biem nogami, ili czopam zemlyu, pleſzkam, [D.] Treplyem nogama, *Pedibus terræ illiſis ſonitum facio, ſupplodo, is.* v. Pleſzkam. n. 2. 3. biem rukum ob ruku. v. Pleſzkam. n. 1. 4. biem, bichem, korbachem, &c. ſibam, *Flagello, as.* 5. bijem koga na ſzmèrt, *Cædo quempiam ad necem.* 6. bijem glavum ob zíd, [D.] Udaram glavum ò zíd, *Allido caput ad murum, collido caput ad parietem.* 7. bijem na vrata, *t. j.* kuchim na vrateh, [D.] Kuczam, klapam na vrata, *Pulſo fores, ferio fores, percutio portam.* 8. bijem, lupam, terem bombardum zíd, [D.] velyem ognyem treſzkam ú tvargyu, *Quatio murú tormentis oppugno.* 9. bijem z-bobekom ribe plaſćch, [D.] buczam - czati, *Percutio aquam piſces exagitando, exagito clavà piſces.* 10. bijem peneze. v. Kujem 11. bijem jedno daguvanye ob drugo, *Collido, is.* biem dlan ob dlan, *Collido manus.* 12. bijem zubmi, koſsem. v. Skriplyem. 13. biem, ili zbijam, nabijam zemlyu, taraczam, *Pavio, is, pavio terram, pavimento, as.* 14. bijem, ili kujem ſelezo, *Duco ferrum.* 15. bijem

Digitized by Google

jem jako, *Aeriter cædo.* 16. bijem pomenye, *Aliquatenus cædo.* v. Bitti. *Nam hæc omnia pulchriùs, & intelligibiliùs efferuntur in infinitivo.* Kakti bitti zemlyu, *Pavire*, &c.

Bijemſze od drugoga. *Vapulo, as, are. cædor, verberor, percutior, icor*, &c. biemſze, borimſze, vojujem, harczujem z-drugem, [D.] Arvamſze, udaram-ſze, ratrimſze, boja bijem z-druzim, *Prælior, aris, ari, pugno, certo, decerto, bellum facio, confligo, dimico, ineo pugnam, prælio decerto, manus confero, acie congredior, prælium comitto, depugno, pugno pugnam, batuo, bellum gero.* v. Ratimſze, y vojujem. 3. bijemſze odpertemi, ili razpreztertemi zaſztavami. *Collatis ſignis depugno.* 4. biemſze vudarëcz na vudarëcz, *Conſero manum.* 5. bijemſze z-tropum na tropu, ſeregom na ſereg. *Dimico, as.* 6. bijemſze z-rogmi, *Corniſco, ut, capræ ad invicem.*

Bijen, bien, na, no, bit, ta, to, tepen, lupan, mlachen, hviſztan. *Verberatus, cæſus, pulſatus, percuſſus, a, um.* 2. bíen bichem, *Flagellatus, a, um.* 3. bijen ſibjem, ſibran, *Virgizatus, a, um*, &c. v. Zbijen.

Bijenye, bienye, lupanye, mlachenye, izbienye, izbubanye, [D.] Hviſztanye, udarenye, udrenye. *Verberatio, percuſſio, onis, opuvium, verberatus, ûs.* 2. bienye ſibami, ſibanye, ſibranye, *Virgatio, onis, virgatus, ûs.* 3. bijenye paczkami, paczkanye, *Ferulatio, onis, ferulatus, ûs.* 4. bijenye. v. Pleſzkanye. 5. v. Harczuvanye. 6. bijenye zida, (D.) Arvanye od míra velyem ognyem, treſzkanye ú mire, *Quaſſus muralis, oppugnatio arcis, civitatis*, &c.

A on koi bie. *Percuſſor, oris*, zovesze.

Bík. (D.) Bàk. *Taurus, ri, vacearum admiſſarius.* 2. Bík divnyi. *Urus, ri.*

Bikov, va, vo. (D.) od bàka. *Taurinus, a, um.*

Bíl. v. Bél. 2. Bíly. v. Bilyacz. 3. Bíl, tretje perſone. *Percuſſit.* ut: bílgaje, *percuſſit illum.* 4. bíl, *fuit*; ut: gdeje bil? *ubi fuit?*

Bilig, *quidam*, bilish. v. Zamerka. 2. Bilig. v. Czily. 3. v. Zlamenka. 4. v. Pechat. 5. v. Czimer. 6. v. Zlamenye. n. 5.

Bilim. v. Belim, y oſztala.

Bilish. *Terminus, ni, meta, æ.* v. Bilig. n. 1. y Mejás.

Biliſam. v. Zlamenujem. n. 3. & 4.

Biliſan. v. Zazlamenuvan.

Biliſich, zlamenak. *Signum parvum, ſignaculum exiguum.*

Bilſzëm-bilſzi, bilje. *fui, fuiſti, fuit, adfui, adfuiſti, adfuit, eram, eras, erat, aderam, as, at.*

Bily. *Cilicium, ij.*

Bilyacz. v. Guny.

Belyak. v. Belanyek.

Bio, bila, bilo. v. Bil. n. 1.

Biochuh. *Anulus catena, annalus cortinalis.*

Blograd. v. Belgrad.

Bír, ſztanovit dohodëk. *Cenſus, sûs, impoſitio. ut: faciunt magnates tempore nuptiarum, &c. qui ſuis ſubditis conſueverunt certam taxam, quæ (Bír.) dicitur, imponere.*

Birſaſen, na, no. (D.) Globjen, oglobjen, *t. j.* koi je platil bantu, pedepſzan, na, no. *Mulctatus, & multatus, a, um, mulcta*, l. *multa punitus, plexus.*

Birſáſim-ſiti. (D.) Globim-biti, oglobivam, *t. j.* chinim platiti bantu, ili pedepſzu. *Mulcto, & multo, as, are, multam*, l. *multam irrogo, pœnam accipio, plecto, punio, pœna afficio, pœnam ab aliquo ſummo, exemplum in aliquem edo, animadverto in aliquem, utor in aliquem animadverſione.* v. Kaſtigam.

Bírus, *t. j.* koi na vòle vózne paſzku nozi. *Boarius, rij, bubulcus.*

Biſim. v. Beſim, y oſztala.

Biskot, pechkmet. v. Kruh. n. 3.

Bi-

Digitized by Google

Biſkup, paſztir, y poglavnik czirkveni. (D.) Poglavicza czarkovni, veliki pòp. *Epiſcopus, pi, Antiſtes, Præſul, Pontifex.* 2. Biſkup, *t. j.* kuſsak kurechi. *Uropygium, ij.*

Biſkupia, *t. j.* cháſzt, y oblaſzt biſkupska. *Epiſcopatus, ûs, dignitas Epiſcopalis.* v. Dicœceſis. 2. Biſkupia, *t. j.* biskupſzka palacha, ſztán, Grád, priſztolje biskupovo. *Palatium Epiſcopi, Aula, Domus, Habitatio Epiſcopalis, Sedes Epiſcopalis, Epiſcopium, ij.*

Biskupiu prieti, (D.) úzeti. *Munus, ſeu officium Epiſcopale ſuſcipere.*

Biskupom bivam. *Epiſcopus, Pontifex, Antiſtes fio,* &c. *Pontificium munus ſubeo, munia Epiſcopalia accepto, bonum opus accipio.* 2. Biskupom biti. *Pontificium munus ſuſtinere, munia Epiſcopalia exequi.*

Biskupſzka palicza, (D.) Stáp, ili Schép Biskupov. *Pedum, di.*

Biskupſzki, ka, ko. *Epiſcopalis, is.* 2. Biskupſzki, po biskupsko. (D. it.) Kakko Biskup, *more Epiſcopali* 3. biskupszki klopuk, kojega pri Maſſe, ali kakvom poſzvetiliſchu, y blagoſzlovu nozi, ili koruna biskupſzka. *Infula, æ, mitra, æ.* 4. koi je vu takovom biskupſzkom klobuku, *Infulatus, mitratus,* zoveſze.

Biskupſzki ſztolecz, na kojem ſzedi gda redi, &c. *Faldiſtorium, ij.*

Biſz. v. Sztochina. 2. v. Mahnitoſzt.

Biſzáge, (D.) Dvanke, dvojache. *Mantica, æ, bulgæ, rum, coryeium, hippopera.*

Biſzan. v. Beſzen.

Biſzer, Gyungy. *Perla, æ, gemma, margarita, margaritum, unio, bacca, bucca conchea, erichtheus lapis,* &c. *Prov.*

Lúda pamet, y mahnita.
Koja ſzvinyam biſzer hita.

2. Biſzer ſzvétël, chiſzt, *unio exilluminatus,* i. e. *ad colorem alicujus accedens.* 3. Biſzer podugovat, *Elenchus, Cylindrus.*

Biſzera tërgovëcz, ili kîga prodaje, kramar, *Margaritarius, ij.*

Biſzera.

Imena, y dragoga kamenya. Akag, *Achates.* 2. Ametiſt, *Ametiſtus.* 3. Beril, *Beryllus.* 4. Gyemant, *Adamas, antis.* 5. Granat, ili Granaticze. *Carbunculus, Calcedonius, Carbunculus Granaticus.* 6. Hiaczint, (D.) Czanvak, *Hyacinthus.* 7. Jaczinkt, nazlatni kamén, *Chryſolitus.* 8. Diaſpar, *Jaſpis, dis.* 9. Kopunov kamen, *Alectorius, ij. in ventre galli.* 10. Laſztovichni kamen, *Chelidonius, quem gignit hirundo.* 11. Rubin, *Pyropus.* 12. Jaſzni kamen, *Carbunculus.* 13. Smaragd, (D.) Smerald, *Smaragdus.* 14. Turkis, *Eranus.* 15. Topaz. *Topazius.* 16. Zafír, *Zaphyrus.*

Biſzerni, na, no. od biſzera. v. Gyungyeni.

Biſznim. v. Beſznem.

Biſztër, tra, tro, chiſzt, ſzvétël. (D. it.) Czklen, *t. j.* Szteklen. *Limpidus, clarus, purus, nitidus, ſplendidus, a, um.* 2. Biſztër, vedren. v. Jaſzno.

Biſztra, ili hitra voda. v. Bërza.

Biſztranga, (D.) Paſzterva riba. *Truta, æ. Tructa, piſcis varius.*

Biſztricza. v. Szliva.

Biſztrimſze-tiſze. *Clareſco, is, ere.*

Biſztro, chiſzto. *Limpidè, clarè.* 2. Biſztro, *t. j.* ſzpametno, mudro, tenko, razumno, *Acutè, argutè, ingeniosè.*

Biſztrocha, biſztrina, biſztroſzt. 2. biſztrènye. *Limpitudo, nis. claritas, nitor, nitiditas.* 2. biſztrocha, ili tenkocha pameti, biſztro, ili hitro znanye, hitrina, tenchina pameti, *acies ingenij, acumen ingenij, vis ingenij.* v. Opaza. n. 4. 3. v. Vedro.

Biſztroſzt. Idem.

Biſztvo. v. bitje. n. 5.

Bìt, ta, to. v. bijen. (D.) v. z-Bijen.

Bitev, va, vo, neſupely, czël. *Solidus, a, um.*

Biti, jeſzëm. *Freq.* bivam-vati. *Sum, es, eſt.*

Digitized by Google

eſt. ut: mi ſivémo, y bivamo vu Boghu. *Nos vivimus, & ſumus in Deo.* 2. biti vu bitju, (ili D.) ú bichju jeſzam, nahagyamſze-gyatiſze, jatiſze, (D.) Nahodimſze-ditiſze, vu bitju, *exiſto, is, ere.* ut: *exiſtere è domo,* biti, ali naytiſze zván hiſe, *exiſtere in domo,* biti, nahajatiſze vu hiſe. *Contrar.* Nebiti néſzëm, nenahagyamſze-jamſze-gyatiſze-jatiſze, (D.) Nenahodimſze-ditiſze, nenamerivamſze-ritiſze, *abſum, es, eſt.* 3. biti pòd, *Subſum, es, eſt. cum caſu ablat.* kakti, biti pod nogami, *ſubeſſe pedibus,* &c. 4. biti vu nutrë, *Inſum, es, eſt.* 5. biti vu kojega pod oblaſzti, biti vu ruke, (D.) ruczi, biti komu ú vlaſzti, *eſſe in poteſtate.* 6. biti vu pameti, vu ſzërczu biti, *eſſe curæ.* 7. biti zván ſzebe, izvan ſzebe biti, nebiti vu ſzveſzti, nebiti pri pameti, *compotem non eſſe.* 8. biti pri ſzebé, pri pameti biti, vu ſzveſzti biti, *eſſe mentis compotem, ſanâ mente eſſe, ſui compotem eſſe, eſſe ſanæ mentis compotem.* 9. biti na haſzen, ili (D.) biti na koriſzt, *eſſe uſui.* 10. biti za vſzako, (D.) biti dobar ú ſzvemu, biti za vſzaku ſztvar, vridan biti za ſzvega, podoban za ſzvakka, *ad omnia valere, ad omnia aptum eſſe.* 11. biti dobromu zakay god, (D.) biti vridan zaſtogod, *alicui rei eſſe.* 12. biti druge miſzli, (D.) innako, ili drugacheje chuteti, *aliter exiſtimare.* 13. biti jedne miſzli, (D.) od iſzte miſzli biti, jednako, ili iſzto chutiti, *idem ſentire.* 14. biti naymlayſſi, broitiſze naymlayſsega, *infra omnes eſſe.* 15. biti nayvekſi, (ili D.) nayvechi, biti nad vſzemi, (D.) nad ſzvimmi, *ſupra omnes eſſe.* 16. biti zviſsega, obilno biti, (D.) od viſse biti, *abundè eſſe.* 17. biti razloſno, pravo, razlofito, priſtoyno, *conſonum eſſe.* 18. biti na skodu, (D.) na ſtetu biti, *eſſe damno, detrimento,* &c. v. Skoda. 19. biti dalko, daleko biti, ili dalech, *abeſſe, eſſe longè.* 20. biti za potrébu, (D.) od potribe biti, *eſſe,* l. *habere neceſſe.* 21. biti veſzelomu, [ili D.] veſzelu, *eſſe bono, læto, hilarique animo.* 22. biti zdravomu, ſztati dobro, uſivati zdravja, *bene valere, eſſe bona valetudinis.* 23. biti duſnomu, *are alieno laborare.*

Bitje, ſztális, ſztánye, *ſtatus, ûs, conditio.* 2. bítje, ſzobſztvo, (D. item) ſztavnoſzt, ſzochanſztvo, Vichnoſzt, bivſztvo, ſzuchyanoſzt, *Subſtantia, æ.* 3. bitje ſztvárih, ili duguvany, *Subſtantia, ſumma, æ.* kakti: vu ovom ſztói poſzel, (D.) poſzao, vu ovomſze dërſi bitje ſztvári, ili duguvanya, *In hoc rei ſumma conſiſtit, ex hoc Subſtantia rei pendet.* 4. bitje, *t. j.* Nárav, ili natura chlovechanſzka, *Natura, æ. vis, & natura, eſſe hominis.* 5. bitje, jeſztvo, narav, (D. it.) bíchtye, biſztvo, *Eſſentia, æ, vis & Poteſtas.* 6. bitjé kakovoga god duguvanya, ili ſztvári, *Exiſtentia, æ.*

Bìtti. v. Bijem 2. bitti zna dobro. *Ad pulsandos, exasperandósque alios excitatiſſimus, exercitatiſſimus.* 3. bitti, Izbitti na ſzmërt, *diverberare uſque ad mortem.*

Bittiſze. v. Bijemſze. 2. bijemſze ſakami, (D.) Peſztamſze. *Pugnis certo.* v. Sakamiſze.

Bívol. (D.) bivoo. *Bubalus, li.* 2. *Transl.* bivol, (D.) bivolina, Tovarina, chlovék k-nichemu neprikladën, *Homo ineptiſſimus.*

Prov.

Tovar meſza, bëdëny juhe,
Notovari, tèr údari.

Bivolicza. *Bubalis, lidis.*

Bivolſzki, ka, ko. *Bubalinus, a, um.* kakti: bivolſzko meſzo, *bubalina caro.* Sic: *Thorax bubalinus. ſtragula bubalina, quæ olim ex pellibus bubalinis confecta, equis inſternebantur.*

Bivoo, v. Bivol.

Bizi-

Digitized by Google

Bizikalka. *Siringa, æ.*

B. ante L.

Blág, ga, go. v. Chlovechen, y Miloſztiven. 2. blág. v. Blagodarnik.

Blagaynik. *Fiſco præfectus, Homo fiſcalis.*

Blagaynichki, ka, ko. *Fiſcalis, le.*

Blagdàn. v. Dën. n. 4. 2. Blagdan. v. Szvetek. 3. Blagdan, na, no. v. Szvetechni.

Blágdano, Proſzlavno, Szlavno. *Solemniter.* v. Szvetechno.

Blágdanùjem- novati. v. Szvetím.

Blágo, Bogatſztvo, Imetëk, (D. it.) bogaſztvo. *Divitiæ, arum., opulentiæ, opes, Gaza, æ.* 2. blágo kralylevſzko, *Regiæ opes, Regum bona, Gaza regia,* 3. blago, imanye, imetëk, *Facultates, um, opes, copiæ rerum, bona, cõmoda, res Familiares, res fortunæ amplæ, opes, & copiæ, opulentiæ, arum.* v. Imanye. 4. blago, y kay god chlovëk vu imetku ima, *Subſtantia, æ, Caput rei*, l. *rerum, Theſaurus.* v. n. 3. od kud velimo: Veliko blago ima, y kruto je bogat. v. Peculioſus.

Prov.

Naraveje tàkve blágo,
Nega komu neje drágo.

2.

Nayvekſeſzu blága ſztvári,
Gda za blágo gdo nemari.

3.

Kî kriviczum blago zpravi,
Tëga vnuku neoſztávi.

4.

Kî vu tuje blágo hlepi,
Ov Szvojemſze malo krepi.

5.

Koi blágo vnogo lyubi,
Lahko z-glavum blàgo zgubi.

6.

Lépo blago je dobro ime,
Koje czvéte v-ſzako vréme.

5. blago ſivuche, kakti: páſzi ovo blago, *Paſcas hæc animalia*, chuvay blago, *Cuſtodi animalia.* v. Sivina.

6. Blago, ſztóka, ſztechenye, ili (D.) ſzinovlye prigoſzpodarenye, *Peculium, ij.*

Blago. v. Miloſztivno. 2. v. Chlovechki. 3. blago, blagodarno, *munificè* v. Dareslyivo.

Blagochudnik, medouſznik, blág iz rechi. *Affabilis, is.*

Blagodaran. v. Dareslyiv.

Blagodarim. v. Darujem, y oſztala.

Blagohraniſche. v. Sztramba.

Blagoſzi mëné, *ô me beatum! ô me felicem.* 2. Blagoſzi nyemu, *ô beatus ille! ô felix ille!* 3. Blagoſzi tebe, *ô te beatum! ô te felicem!*

Blágoſzlov, blágoſzlovlénye. *Benedictio, onis, luſtratio, onis, kakti:* Blagoſzlovlenye hiſe, *luſtratio domûs.*

Blagoſzlovim-viti, blagoſzlavlyam-ſzloviti-ſzlavlyati, (D.) ſzloviti-ſzliulyati, blagodarivam-rivati. *Benedico, is, ere.* 2. Blagoſzlovim, *t. j.* krùh, vino, vodu, tráve, ſzvéche, &c. *Sacro, as, are.* 3. Blagoſzlavlyam, dobro nazavam, (D.) nazivam, proſzlavlyam blagoſzlovom, dajem blagoſzlov drugomu, ſelejem dobro drugomu, *benè precor, benè opto alicui.*

Blagoſzlovitel, blagoſzlovéchi, cha, che. (D. et.) blagoſzlaulyalacz, blagoſzlivajuchi, cha, che. *Benedicens, tis.*

Blagoſzlovlenye. v. Blagoſzlov.

Blagoſzlovlyen, na, no. *Benedictus, a, um.*

Blagoſzlovlyiv, va, vo. *Quod ſacrari poteſt.*

Blagoſzlivlyam. v. Blagoſzlovim.

Blágoſzt. v. Chlovechtvo. 2. Blagoſzt ú govorenyu, blagochudnoſzt. *Affabilitas, comitas, tis.* 3. v. Obilnoſzt.

Blágoſztiv. v. Blág.

Blágoſztìvo. v. Blago. 2. v. Obilno.

Blágoſztivoſzt. v. Blagoſzt. 2. Blagoſztivoſzt komu prikazujem, kaſemſze blagoſztiv, *officia in aliquem confero, officioſum, obſequioſum me alteri exhibeo.* 3. Pridobivam koga vu blagoſzti, *aliquem officio vinco.*

Digitized by Google

Blagovalacz. v. Jelecz.
Blágovan. v. Pojeden.
Blágovit, ta, to. *Opulentus, a, um.* v. Bogat.
Blagovito. *opulentè.* v. Bogato.
Blágva, kneznicza, kralyevſzka glìva. *Fungus ruber, fungus regius, fungus berilii, boletus, ti.*
Blagujem-vati. v. Jém, & Edo.
Blanam. v. Delam. n. 3.
Blaſen, na, no. *Beatus, a, um, felix, ab omni re felix.* 2. Doſzta blaſen, preblaſen, (D.) premblaſen, *perbeatus, a, um.* v. Blaſenik.
Blaſenik, blaſen. *Beatus, ti, vir cœleſti felicitati adſcriptus. Fœmina*, blaſenicza, blaſena, *fœm. æternæ beatitudini annumerata, beata, æ.*
Blaſeno. *Beatè, felicitèr.*
Blaſenoga, ili, (D.) blaſena chinim, ublaſujem-ſiti, poblaſenujem-ſeniti, blaſim-ſiti. *Beo, as, are, beatum facio, beatum efficio, beatifico.* 2. Blaſenoga kruto chinim, preblaſenujem, (D.) preblaſenivam-niti, *perbeatum facio.* 3. Poblaſenujemſze, (D.) poblaſenivamſze-ſenitiſze, ublaſenivamſze-nitiſze, *beor, aris.*
Blaſen ti, ô blaſen ti, blágo tebé! *ô te beatum! ô te felicem!*
Blaſenoſzt, blaſenſztvo. *Beatitudo, nis, beatitas, felicitas, tis, felicitas æterna.*
Blaſenſztvo. *Idem.*
Blaten, na. no, (D.) kalom izmarlyan. *Lutoſus, luteoſus, lutulentus, limoſus, oblimatus, cœnoſus, a, um.* 2. Blaten pút, *lutoſa via.* 3. Blatna czeſzta, *lutoſa ſemita.* 4. Blatno meſzto, *locus paluſtris, lutulentus.* 5. Jezero blatno, *lacus cœnoſus.* 6. Voda blatna, *aqua lutulenta.* 7. Polye platno, *ager oblimatus. cœno oblitus, limo obductus, paluſtris.*

NB. *Croatæ in his vocibus* blaſen, & blaten, *ac ſimilibus omittunt aſpirationis notam, quam tamen ſervant Dalmatæ ſcribentes:* blashan, blathan, &c.

Blátim-titi, (D.) marlyam, omarlyati. kalim-liti, okalyivam-liti. *Luto, as, are, deluto, oblimo.* v. Oblachujem.
Blátni. na, no. *Paludoſus, a, um.* v. Blaten.
Blàto, (D.) kál, hlib, gaczka, gaczkavina. *Lutum, ti, cœnum, limum, limus, palus, di.* 2. Blato ſméſsano z-plévami, *aceratus, a, um.* v. Tlák.
Blázen, nórcz. *Stultus, ti, fatuus.*
Blazina, (D) perina, pernicza. *Pulvinaris, culcitra plumea, pulvinarium.*
Blazinar, *t. j.* koi blazine napravlya. *Pulvinarius, culcitrarius, ij*, &c.
Blaznenye, (D.) pſzovanye, pardenye ú rechih. *Blaſphematio, onis.* 2. v. Gladenye. n. 2.
Bláznik, (D.) boghopſzovnik; *t. j.* koi proti Boghu, ali Szvetem govori, koi pſzuje Bogha, ali Szvete. *Blaſphemus, mi.* 2. Blaznik. (D.) *Adulator, Aſſentator, oris.* v. Prilizavecz. 3. Blaznik *idem quod* blazen *apud Dal.*
Blaznim-niti, *t. j.* proti Boghu, ali Szvetem govorim, (D.) pſzujem pſzovati, oſpſzovati Bogha, ali Szvéte, kunemkleti Bogha, ali Szvéte, pardim-diti Bogha rechima, aliti ſztvár Szvetu. *Blaſphemo, as, are.* 2. Blaznim, norugem, *ſtultizo.* 3. Blaznim. v. Gladim. n. 3.
Blaznoſzt, *t. j.* proti Boghu, ali Szvetém govorenye, (D.) pſzovka, prema Boghu, ali Szvétem, pſzoſzt, pſzovanye. *Blaſphemia, æ.* 2. Blaznoſzt. v. Szpachenye. 3. v. Noria. 4. Blaznoſzt. *Adulatio, aſſentatio, onis.* v. Prilizavanye.

Blaznoſztjum, koi je oſpotan, ili (D.) opſzovan. *Blaſphematus, a, um.*
Blazlyiv, va, vo. *Blaſphemus, a, um.*
Bléd, da, do, (D.) blid, da, do. *pallidus, a, um, exanguis, luridus.* 2. Bléd malëhno, ili nekuliko, ſzubléd, nabled, obled, da, do, *ſubpallidus, pallidulus, a, um, palleſcens, exalbeſcens.*

Blé-

Digitized by Google

Blédem - deti, [D] pobledivam - diti, b vam, ili poſztajem blid. *Palidus fio, exalbeſco, expalleo, expalleſco, palleo, paleſco.*

Bledem - bleſzti, *t. j.* bechim - chati, *balo, as, vocem edo ovis.* bléde, *balat.* v. Bechim. 2. Bledem, *t. j.* tepem jezikom. v. Berbochem. 3. *Transl.* Bledem, *t. j.* vezda ovo, vezda ono bedaſzto, (D.) ſzad ovo, ſzad ono ludo, govorim, *blatero, as, are, inſulsè, inconſideratè, ineptè loquor.*

Bledenye. v. Bechanye. 2. *Hallucinatio, onis.* v. Berbochenye. 3. *Transl.* Vezda ovo, vezda ono bedaſzto y neſzpametno govorenye, *inculta, inconſiderata, ac inepta locutio.* 4. v. Bledoſzt.

Blédoſzt, bledènye, (D.) blidoſzt, blidillo, poblidenye. *pallor, lutor, oris.*

Blédſzem, (D.) blidſzam, *palleo, es, ere, pallidus ſum.*

Blék. v. Bechanye. 2. Blèk, *t. j.* kúſz, fálat. *Fruſtum, ti, fruſtulum.* 3. Blèk, *t. j.* kërpa, odèra, *commiſſura, junctura, æ.* 4. Blèk, *puſtula, æ, ulcus, eris.*

Bleſzikanye, (D.) bliſzk od munye, ſzivanye od munye, lampanye. *Fulguratio, onis.*

Bleſzíkam - kati, (D.) munye hitam, lampam - tati. *Fulguro, as, are, fulgurio.*

Bleſzk, obleſzk, bleſzikavicza, (D.) munya, bliſzk, ſzivanye od munye, zaſzianye, lampa, ſzvetloſzt treſzkovita. *Fulgur, ris, fulgor, fulgetrum, fulgetra, æ.* 2. Bleſzk pticza. *Rubicilla, æ, pyrrula, æ.*

Bleſzikavecz, (D.) ſzévalacz. *Fulgurator, oris.*

Blíd. v. Bled, y oſztala.

Bliha. v. Plyuſzka.

Blihnujem - nuti vodum, polevam. *Perfundo aqua.* 2. v. Plyuſzkam.

Blìs, blíſe. *Cominùs, propiùs.* Bliſe. *Idem.*

Bliſnei, ja, je, (D.) izkarnij, ja, je. *propinquior, proximior, vicinior.*

Bliſnik. v. Szuſzed.

Bliſnyi, a, nye, (D.) bliſni, izkarni, *vicinus, proximus, propinquus, a, um.* 2. Bliſnyi jako, *viciniſſimus, propinquiſſimus, a, um.* 3. Bliſnyi mejas. *Accola, æ, finitimus, conterminus.*

Bliſnoſzt. v. Blizocha.

Blìtva, (D. it.) bìtva, meko zelye. *Beta, æ, blitus*, l. *blitum, bletum.* 2. Blitva pitoma, *beta hortenſis.* 3. Blitva divja, *beta ſylveſtris. Lege* Limonium.

Blitven, na, no. *Betaceus, a, um.*

Blitvenicza. v. Blitvenyak.

Blitvenyak, (D.) blitvenicza, ludoria, neſzlanſchina, *t. j.* chlovek velik, ali neſzlan, y neſmahen. *Homo plumbeus.*

Blizanacz. *plur.* blizanczi, *t. j.* za jedno rojeni. v. Dvoyki.

Bliznicza. v. Nado.

Blizocha, bliſnoſzt. *Vicinitas, tis, vicinia, æ.* v. Szuſzedſztvo.

Iz bliza, *cominùs.*

Blizu, na blizom, (D. it.) kòd, kòn, ùz. *ut:* kòd mene, ùz mene. *propè, juxta, vicinè.* 2. Blizu jako, *proximè, viciniſſimè, propinquiſſimè.* 3. Blizu ſztojechi, *accola, æ, conterminus, conſinis.*

Blud, zahod, prekanenye, (D. it.) privarenye. *Error, oris, erratum.* 2. Blud, zahod iz púta, zablud. *Erratio, deviatio, onis.* v. Zabludenye. 3. Blúd. v. Bludnoſzt. 4. v. Greh.

Blúdën, na, no. *Vagus, a, um.* v. Bludnik.

Blúdenye. v. Blud.

Bludim - titi, zablugyujem - diti, zahajam, zayti, zahajati, prekanyujemſzenitiſze, falim - leti, falingu chinim, greſſim puta - v - greſſiti, (D. it.) zahodim - zachi, ſzagreſsugem - ſiti, pomenkavam - kati, privaramſze - ritiſze, ſzkitamſze - ratiſze. *Erro, aberro, as, are, vagor, & erro, ducor errore, labor, eris.* v. Zablugyujem. 2. Bludim, greſſim, lotrujem, praznujem, (D. it.) ſzagreſſujem nechiſzto, bludno, *Eluxurior,*

Digitized by Google

luxurior, libidinor, aris, laſcivio, luxurio, &c. 3. Bludim, *t. j.* iz puta zhajam-zeſelſzem-ziti-jati. *Freq. deflecto à recta via, declino à via, abeo è via.* 4. Bludim jako, *exerro, as, are.* 5. Bludim, falim, greſſim navlaſzt, hotoncze, ili ſzamohotno, *ſtudio, deditâ operâ, conſultò vagor. Unde dicimus:* zabludilje, (D.) zaſaoje, *totâ aberravit viâ,* l. *totam aberravit viam. Et:* vu bludu biti, *in errore verſari.* 5. Bludim neznajuchi, *erro per imprudentiam, per errorem labor.* 6. Bludim pametjum, zahajam pametjum, zhajam zpameti, zmetamſze-ſztiſze vu pameti, (D.) izgubivamſze-tiſze ú razumu, ú ſzveſzti, zpachujemſze-chitiſze ú gláve, zahodim-chi s'pameti, izhodim-ziti iz pameti, zaludivam diti, zableſchiyamſze-tiſze ú pameti, idem ú neznane, hodim ú nevidu, *evagor, mente diſtrahor, mente aberro, allucinor,* &c. v. Manenujem.

Blúdimſze-tiſze. *Blandior mihi, blandiri ſibi.*

Bludni, na, no. v. Loter.

Blúdnik, koi drugoga bludi. *Traductor, deceptor, oris.* 2. Bludnik, koi bludi. *erro, onis, errabundus. Fœm.* bluditelicza, *errabunda.* 3. Bludnik. v. Eretnik.

Bludno. *Vagè, erraticè.* 2. Bludno, lotreno, *luxuriosè, inceſtè, libidinosè, intemperanter.* v. Nechiſzto n. 2.

Blúdnoſzt. v. Praznoſzt.

Blúdom, ili falingumſze napunyavam, *impleor, imbuor errore.*

Blutta od vina, *mucor, oris.* v. Pleſznivoſzt.

Bluttimſze, uzblutimſze-titiſze, *muceſco, is, ere.* v. Pleſznivem.

Blyujem-vati, rigam-gati, poblyuvamſze-vatiſze, izrigujemſze-gatiſze, povracham-nuti jeſztvinu, (D.) povratiti jeſztoichku, mechem-tati van iz ſzebe. *Vomito, as, are.* 3. blyujem jád, y chemer betega, *evomo virus acerbitatis, & infirmitatis.* 4. *Transl.* blyujem pêneze, *t. j.* ſzim, y tam potraſam, *evomo pecuniam, bona,* &c. *Cic.* 5. Blyujem drugoch, (D.) zopet blyujem, &c. *Revomo, rurſus vomo.* 6. Poblyuvavamvati. *Vomitu inquino.*

Koi blyuje, (D.) blyuvalacz, *vomitor, oris. Fœm.* blyuvachicza, *vomitrix, cis.*

Blyuvajuchi, rigajuchi, cha, che. *Vomens, tis.*

Blyuſch trava. *Aſparagus ſylveſtris.* v. Sparga.

Blyutav, va, vo. *Lividus, luridus, a, um, eſanguis.*

Blyuvan, izblyuvan, izrigan. *Vomitus, evomitus.*

Blyuvànye, riganye. *Vomitio, onis, vomitus, ûs.* 2. Blyuvanye, ili kay chini blyuvati, (D.) Uzrigni, *vomitorius,* l. *vomitorium, ij.*

B ante O.

Bó. v. kayti.

Bòb. *Faba, æ, boona.* v. Ateramnum. 2. v. Refrina.

Prov.

Bòb, lùk, y korenye,
Kalugyerſzko jé jédénye.

3. bob mladi, *fabæ recentes.* 4. bob vu kore, ili moſnicze, *faba folliculata.* 5. bob iztuchen, *faba fracta.* 6. bob zernaſzt, ili velik, *faba major.* 7. bob mali, bobicza, (D.) bòbak, *faba minor.* 8. v. Conchis.

Bòbak. v. Bob. n. 7.

Bobinka, Kozicza. *Variola, æ. Morbillus, Puſtula.* v. Acrochordon. 2. v. Zlamenka.

Bobov, va, vo. Bobni, bna, bno. *Fabaginus a, um. Fabalis, le.*

Kay Szliſſa k-bobu, (ili D.) ſtoſze priſztoi boba, *Fabarius, a, um.* 2. Bobov kolach, ili pogacha, *Fabacia, æ.* 3. Bobova, moſnyicza, vu koje zerno raſzte, komuska, rép bobov, (D.) oſzad, *Fabago, inis. Fabalia, um. Fabaginum*

Digitized by Google

ginum aeus. Plin. Lib. 18. Cap. 12. Sed major pars malunt fabalia matura ſationis, quàm trimeſtrem fructum ejus, Ar navada bê nekojem zelene joſche moſnyicze, ili (D.) mohune z-mladém bobom kuhati ter jeſzti. *Col. teſtatur lib. 2. id antiquitùs ruſticos feciſſe.*

Bobova luſchina, oblupek, kora, moſnyicza, (D.) Mohuna, *Fabæ tunica, Concha fabæ, Siliqua, æ. Folliculus, Operculamentum fabæ.*

A nuternya ona bêla, *Bucca, æ.*

Bobova melya, (ili D.) Múka. *Farina fabacea, lomentum, ti.* 2. Bobova zlamenka, ili oko od boba, *Hilum, li.* 3. Bobova ſzlama. Bobovina, *Fabale, is, ſtipula fabalis, ſcapus fabæ, Fabalia, um, Fabago, inis.*

Bobovnyak. (D.) Bobovnik. *Telephium, ij.* v. Laver.

Bobovo Szternische. *Fabalia, um.* 2. Bobovo ſzteblo, *Fabæ ſcapus.* v. Bobova. n. 7.

Boch. v. balangya. n. 3.

Bòczi. v. boki.

Bòdecz. [D.] Protiſzka, Probod. *Cordiacus, ci, Pleuris, dis. Pleuritis, dis, Cordiacus morbus, Cruciatus membrana, lateris, Punctura, æ.* 2. Bodecz, Bodechi, *t. j.* koi bode, *Punctor, oris. Pungens, tis.*

Koi bodecz tërpi, *Pleuriticus, a, um.*

Bodem-ſzti, obadam, podbadam-boſztibadati, [D. it.] Bodem-badnuti, Baczkam-nuti-kati, Peczam-knuti, *Pungo, is, ere, ſtimulo, Pungo aculeis, Fodico.*

Boden, na, no. *Punctus, a, um.* v. Uboden.

Bodenye, Obodenye, Vbodenye, Obadanye. [D.] Badnutje, &c. *Punctura, æ. Punctio, Punctus, ûs. ſtimulatio, Exſtimulatio.* 2. Bodenye od ſzkërbi, túge, nevolye, &c. *Punctio ſollicitudinis, curæ, miſeriæ,* &c.

Bodes, Hangyar, [D.] Hanſchar, Punnal, Tolih. *Pugio, onis, Clunaculum, Parazonium, mucro, Clunabulum.*

Bodesek, Hangyaricz. *Puginalis, is. & Pugiunculus, li.*

Bodeſi, Tuge, nevolye, &c. *Aculei ſollicitudinum,* &c.

Bodnyak, Bodnik, oſzten. *Stimulus, li. Aculeus, ei. Bucentum, Acæna.*

Bóg. v. Bogh.

Bogat, Bogatecz, Bogatus, [D. it.] Blágovit, Uzmoſan, Bogatacz. *Dives, Locuples, etis, Divitijs affluens, Opulentus, Opibus, & copijs præditus, Homo cui ampliſſimæ ſunt Facultates, fortunæ, opes, & copiæ, Opibus florens, abundans, affluens.* &c. *Prov.*

1.

Vſzi bogati bìt nemogu,
Vbog, y bogat hvali Boghu.

2.

Je Bogatczem tesko vmréti,
Jos teſeje vu ray preyti.

2. Bogat jako, Prebogat, [D.] Pribogatti, ta, to, *ſummè opulentus, Ditiſſimus, Prædives, tis.* 3. *Adject.* Bogat, ta, to. *Dives.* v. Bogat.

Bogátem-teti, Bogat bivam, Obogatujem-teti, [D. it.] bogattim-titi, Uchinitiſze bogat, *Diteſco, is, ere. Dives fio, Ditor, Locupletor, Divitijs augeor.* 2. Bogatém, *t. j.* drugoga bogatoga, [D.] bogatta chinim, Napunyavam blagom koga, *Dito, as, are. Divitijs augeo locupleto, alium divitem facio.*

Bogato, [D. it.] Blagovitto. *Opulentè, Opulenter, Copioſè, abundanter, largè, affluenter, largiter, oppiparè.* v. Obilno. 2. v. Prebogato.

Bogatſzëm, [D. it.] Uzmoſanſzam. *Dives ſum, divitiis affluo, rerum omnium copiâ abundo.*

Bogatſztvo, *Divitiæ, arum.* v. Blago. n. 1. *Prov.*

Vekſa ſzkerbje ſzad chlovéku,
Za bogatſztvo, neg za diku. *Ritt.*

Bógh, Dobro neizmerno, Viſnyi, Previsnyi, Neizmerni, [D. it.] ſzamovlaſzti

Digitized by Google

laſzti vladalacz od neba, priviſni vladalacz od ſzvíta. *DEUS, ei, Numen, nis. Divinum Numen, Præſtans æterna natura, ens entium, omnipotens, tis. Prov.*

Komu Bógh, tomu ſzvetczi. *Ritt.*
Bógh ſzvoy kêm obeta Ray,
Vſzi ſzvetcziſzu na nyegov kray.

Vzemi ovdé v-pamet. Trémi nekoi literami, ili ſzlovmi piſſu réch ovu: Bog, vnogi pàk chetiremi, Bogh. kak y glaſzovit on piſzëcz vnogo, poſtuvani otëcz Ferencz Glavinich Reda male bratje Sz. Franciska boghoſzlovëcz, y Prodekator Apoſtolſzki piſzalje, y prikladnoſzt vu prihodu knyíg ſitka ſzveteh poſztavilje na ov nachin.

Buduchi da Bógh oſzobite vu ſzébé od véka ima krepoſzti, naymre; daje Vſzëmoguh, Mudër, Pravichen, y dobër, kojega vſzëmoguchnoſzt kaſeſze vu ſztvorjenyu, mudroſzt vu ladanyu, pravicza vu pokaranyu zléh, â dobrota vu pláche dobrëh. Radi kêh (meneſze vidi) ovo ime Bógh, vſzakém jezikom chetiremi ſzlovi piſſeſze: Sidovſzki *JEOA*, y zatoga zvahu *Tetragramaton*, t. j. ime od chetireh ſzlov, ili liter. Diachki, *DEUS*. Gërchki, *TEOS*. Szlovinſzki, *BOGH*. Nemski, *GOTT*. Spanyolſzki, *DIOS*. Franczuſzki, *DEUS*. Turſzki, *ALLA*. vrédno je da y mi po Horvatſzki piſſemo literami ili ſzlovi chetiremi BOGH, ter rechovu, vu ov réd poloſimo.

2. Bógh ſztvoritel ſzvéta, Bógh vuchinitel v-ſzega, neba, y zemlye, *Deus opifex, ædificatórque mundi, Deus effector, atque molitor mundi.* 3. Bogh vſzemoguchi, *Deus Omnipotens.* 4. Bogh jedën vu bitju, raſztrojen vu ſzobſztvéh, jedën vu bitju ili vu ſzebe, à troi vu ſzobſztvu, ili priſzobah, *t. j.* perſonah, *Deus naturâ unus, triplex hipoſtaſi, Unus in Deitate, trinus in perſonis.* 5. Boghmije ſzvedok, *Deum teſtor, Deus eſt mihi teſtis.* 6. Bogh pomáſe, ki pripomaſe. [D.] Bogh pomága, tkoſze pomaga, *Deus facientem adjuvat.* 7. Bogh neday, odverni, ali obchuvay Bógh, mentuy Bógh, [D.] ſzachuvao, nedao Bogh, ukloni, ali uklonio Bogh, *Deus avertat, averuncet.* v. Neday Bogh. 8. Bogh dáy [D.] Da Bogh dá, jèda Bogh dà, *faxit Deus.* 9. Ako Bogh dá, *ſi Divina l. Dij faverint.* 10. ô dabi Bogh dal! *Utinam Deus daret, & approbaret.* 11. Radi Bogha, za lyubav Bosju, za Bogha, *Dei causâ, propter Deum, Dei amore, Dei Gratiâ.* 12. Bogh ſztobum, mír ſztobum, *vale cum Deo bono, vale cum benedictione Dei, vale & Deus ſit tecum.* 13. Bogh day ſzrechu tvojemu chinenyu, *Deus approbet, fortunet, ſecundet, provehat tuum factum, opus inſtitutum, conatum*, &c. *Quæ etiam pluraliter aptè efferuntur. Dij eſſe velint rata inſtituta tua, Dij faxint, ut inſtituta tua felicia, fauſtáque ſint. ut: inſtituta tua optimum finem ſortiantur, Dij faveant, aſpirent inſtituto tuo; adſit Deus inſtituto tuo, felicitent ſuperi inſtitutum tuum, ſit fauſtum, felix, quod aggrederis. Bene fortunet Deus labores tuos, faveant ſuperi conatibus tuis, opto, ut quod inſtituiſti ſuperis, bene faventibus feliciter abſolvas, feliciter cedat, quod inſtituiſti, è voto, ſententia tibi currant omnia, quæ cæpiſti, Chriſtus bene cæpta ſecundet, proſperétque.* 14. Po Bosjem nazveſchenyu, [D.] objavlenyu, *Dei monitu, Admonitu Dei.* 15. Po Bosjem daru, po miloſzti Bosje, [D.] Boſioy, *Dei munere donóque, Dei beneficio.* 16. Z-bosjum volyum, hotenyem, pomochjum, [D.] Po Bosjoy voli, *Deo volente, Deo juvante, promovente, Deo bene juvante, Dei auxiliô, Conſiliô, Beneficio, lumine, voluntate, & Providentiâ Dei, Deo gubernatore, Divino*

Digitized by Google

vino numine auxiliante. 17. Po milo-ſzërdnoſzti Bosje, [D] po milo ſzardju Bosjem, *Deo miſerante.* 18. ô Boſe moy dobri, *ô Deus mi bone.* 19. Pomozi Bogh, zdravo, daſzimi zdrav, *ſalve.* 20. Zdravo, Bogh ſztobum, *vale.* 21. Za Boga lyudi vzeti. v. Indigetes. 22. Bogh, hiſni, ili domachi. v. Lar. n. 2. 23. Bogi domovine, *Dij Patrij.* *Prov.*

Ni nad Bogom Goſzpodara,
Nad Czeſzarom ní glavara.

Bogh te zdravo dërſi, [D.] uzdarſaote zdravo Bogh, *Servet te Deus incolumen, faxit Deus, ut diu te ſoſpitem, & in tuta, ac in integra ſalutis conſervatione habeas, vale, valebis, valeas, valeto, bene valeas, bene, ac feliciter, feliciſſimè valeas, quàm feliciſſimè valeas, vale peroptimè.*

Bogh te od toga odverni, oklonite Bogh toga. *Deus hoc à te avertat, abſit hoc à te.*

Bogh ti day dobro jutro, ali dobër dën. *Taxit Deus, ut hoc mane candidum* l. *hic dies candidus, tibi illuceſcat,* l. *illuceat, Bonum mane tibi opto, precor, deſidero, felix tibi hujus diei exortus, precor, ut hic Sol felix tibi illuxerit, opto, ut hic dies felix tibi appareat, multum tibi proſperitatis afferant emergentis ſolis radij.*

Boga bojech, Boga bojazliv, [D.] Bogomilli, umilyen. *Pius, Religioſus, Devotus, a, um. Pietate præditus, ſummâ pictate ornatus, , piiſſimus, a, um, Deum timens.* v. Poboſen.

Boga boyno. *Piè, Religioſè,* v. Poboſno. 2. Boga boynolyucztvo, *pius & religioſus cætus, populus, pia turba juſtorum, cætus ſalvandorum.*

Bogolyubitel, [D.] Boglyubnik. *Vir religioſus, Vir amans Dei.*

Bogolyubnik. *Idem.*

Bogolyubnoſzt, Bogolyubſztvo, v. Bojazlivoſzt.

Radi Bogolyubnoſzti, za Bogo lyubnoſzt, *Pietatis cauſâ.* 2. Bogo lyububnoſzt prema ſzvetem. v. Poboſnoſzt. n. 3.

Bogomil. v. Boga bojech.

Bogo Neverëcz, Bogonevernik. v. Eretnik.

Bogo Neverſztvo. v. Eretinſztvo.

Bogo Pſzovnik. *Blaſphemus, mi.*

Bogo Rodicza. *Dei Genitrix, Theotocos.* 2. Bogo rodna Devicza, *Dei Genitrix Virgo.* v. Goſzpa. n. 2.

Bogoſzlovëcz. *Theologus, gi. Rerum Divinarum peritus.*

Bogoſzlovni, na, no. *Theologicus, a, um.*

Bogoſzlovſztvo. *Theologia, æ. Rerum Divinarum peritia.* 2. Zvërſſiti navuk, ali ték Bogoſzlovſztva, *Theologiæ curriculum conficere, Theologiæ curſum abſolvere.*

Boja. v. Hahar. 2. v. Farba, y oſztala.

Boja Zachtek. v. Borenya.

Boja konëcz neznan. *Belli exitus anceps, & dubius.* 2. vu Boju otayna meſtria na obladanye, Boyno prekanenye po meſtrie otanye, [D.] prevarka, ili varka boyna, boyna hitrina, *ſtratagemat, is.* 2. Meſtrium otaynum vu boju koga prekaniti, [D.] Privariti koga varkum ob boja, ili hitrinum, *ſtratagemate aliquem fallere.*

Vu boju Pomorenye, Poraſanye, *Cædes, is. ſtrages, is.*

Bojazan. v. Bojaznoſzt.

Bojazliv, va, vu. Plaſlyiv, *Timidus, pavidus a, um. pertimeſcens, Timoroſus, Homo nullius animi, Meticuloſus, Matula.* v. Sztraſlyiv. 2. v. Boga bojech.

Bojazliveje. *Timidiùs.* 2. *Auguſtiùs, Sanctiùs.*

Bojazlivo, plaſlyivo, ſztraſlyivo, [D.] ſztraſſivo, ſztrahom. *Timidè, Timidô animô, dubitanter.* 2. bojazlivo, bogolyubno, bogabojeche, Poboſno, *piè, Religioſè, ſanctè, auguſtè, ſanctè, & Auguſtè.* 3. bojazlivo, tiho, che-

Digitized by Google

ehedno, razumno dërſanye, *t. j.* gdaſze koi, tak lépo dërſi, damu nigdo nemre prigovoriti. *Modeſtia moderata, & temperata, Compoſitio modeſta.*

Bojazlivoſzt, [D.] bogolyubſztvo. *Pietas, tis. Timor Dei.* v. *Inferiùs.*

Bojaznoſzt, ſztráh, plaſivoſzt, [D. it.[bojazan. *Timiditas, tis. Timor, pavor, terror, horror, formido, metus, ûs.* 2. bojaznoſzt, ili ſztráh zavdajem, dodajem, *affero, injicio timorem, terrorem affero, incutio metum.* 3. Od bojaznoſzti, [D. od bojazni] ili ſztraha oſzlobagyam, *Abjicio, expello, aufero metum, ejicio timorem, abduco aliquem à metu, abſtereo.* 4. Prez bojaznoſzti, [D.] prez bojazni, *ſine metu, metu vacans.*

Boimſze-jatiſze, ſztraſſimſze-tiſze, plaſimſze - ſitiſze, ſztreſzamiſze, trepechemi ſzërcze od ſztraha. Prepadamſze-ſztiſze, obhajame ſztráh, (D.) ob hodime, obachi koga ſztrah, pripadamſze - ſztiſze - datiſze, tarpim ſztrah. *Timeo, es, ere. Tormido, metuo, extimeſco, in metu ſum, vereor, paveo, exalbeſco, timore afficior, pavore occupor, timorem concipio, timore concutior.* 2. boimſze, y ſztraſſimſze jako, derſchem-tati od ſztraha, [D. it.] zgronivamſze-nitiſze od ſztraha, *deformido, as, are, timeſco, horreo, horreſco, metuo vehementer.* 3. boimſze za koga, damuſze kakovo zlo nezgodi, *metuo,* l. *timeo alicui malum.* 4. boimſze od koga, *metuo, vel timeo ab aliquo.* 5. boimſze da ne, *timeo, metuo, vereor ne, vereor ut, vereor ut ne.* 6. pobojamſze-jatiſze, *ſubtimeo.*

Bòk y ledovje. *Latus, eris, lumbus, pleura.*

Bòki Teſchina. (D.) boczi, Taſche boczi, Taſchina. *Ilia, um. latera, um.* 2. Iz boka, *à latere, lateralis, le.*

Bokvicza. v. Terputecz.

Ból, Mùka, [D. it.] boleſzt, bolezan, *genet:* zni, bolnoſzt, bolovanye. *Dolor, oris, cruciatus, ûs, angor, acerbus animi ſenſus, & dolor, agritudo, & vexatio corporis, adverſa valetudo, agritudo.* bòl ſzmërtna, *dolor mortiferus,* ból ſzkrovna, potanya muka, *dolor cæcus.* v. Beteg.

Prov.

1. Gdè koga bolí, radſze ondé pipa.
   Vulneratus ſemper plagas contrectat.
2. Gde koga bolí,
   Rad ondé ruke dërſi.
   ubi quis dolet, ibi & frequenter manum habet. 2. ból ledovja, ledovnicza, terganye, zavijanye okol bokov, (D.) boleſzt od bedre. *Iſchia, Iſchias, dis, ſciatica, æ. dicuntur autem Iſchiaci,* l. *iſchidiaci, qui coxendice laborant. Plin. Remedium tale dat: mox aquam bibere catillo,* i. e. *parvâ ſcutellâ, mirè id prodeſt iſchidiacis.* 3. Ból tërbuha, *tormina, um.* Rem. *Anas viva ventri apponatur, morbus tranſibit, & anas emorietur. Cornel.* 4. Bol od griza, zavijavicza, *collica, æ, dolor collicus.* Rem. *mucus candela ex emunctorio, ſi bibatur in modico cremato, ſedat.* 5. Bol, ili Natiſzkavicza, kâ dohaja od zime na petu, *pernio, onis.* Rem. v. Repa n. 1. 6. Ból vu kotrigeh, [D.] boleſzt z-globna, ú ſzklanyih boleſzt. v. Beteg.n. 18. Koi takvu ból ima, *Articularius, a, um.* zoveſze. 7. ból telezna, *Corporis dolor.* 8. ból zubna, *dentium dolor.* 9. bol glavna, *Capitis dolor.* 10. bol gërla, (D.) Garlavicza, Zadufnicza, zadavicza, *Angina, æ.* Rem. v. Schiricza.

Bolan, na, no. v. Beteſen. 2. bolan, tuſan, tusben, bolezlyiv. *Doloroſus, a, um. Dolens, tis.*

Boleme bubregi, obiſztja, boki, y ledouje. *Labore ex renibus, latere.*

Boleſzna Sztvár. *Dolendus, a, um.*

Boleſzno. v. Saloſztno.

Boleſzt, v. Bol. 2. v. Saloſzt.

Boleſztan. v. Beteſen.

Bolime-leti, Chujem, chutim bol (it.D.)

bolu.

Digitized by Google

bolujem-lovati, *doleo, es, ere.* 2. bolime tẽrbuh, chrévo, &c. *laboro graviter ex ventre, inteſtinũ.* 3. bolime glava, noge, &c. *laboro ex capite,* l. *capite, pedibus,* l. *laboro dolore capitis, pedum.* 4. bolime, *t. j.* ſalmije, ili ſalujemſze, *doleo, es, indoleo, dolenter fero, capio dolorem, dolore ardeo, angor animo, excrucior.* 5. bolimi iz duſſe, ili duſſame boli, *mordecr conſcientiâ, mordet me conſcientia.* 6. bolime jako, (D.) veoma bolujem, *perdoleo.*

Bolimſze. v. Salmije.

Bolnicza, beteſnicza, *ægra, æ.*

Bolſega úchiniti, *meliorem facere.*

Bolſi, *melior, oris.*

Bólta, (D.) bóta, chyemer, *fornix, cis, teſtudo, camera.* 2. bolta tẽrſztena, *camera arundinea.* 3. v. Staczun.

Boltam-tati, (D.) chyemerim-riti, gradim na bótu, *fornico, as, are, fornicem extruo,* l. *fornices facio, camero, as.* v. zidam. n. 5.

Boltan, na, no, (D.) uzidan na bótu, na chyemer, *cameratus, fornicatus, a, um. ut:* boltana hiſa, (D.) kuchya na botu uzidana, *fornicata domus,* boltana czirkva, *fornicatum templum,* boltano ſztanye, *cameratum ædificium.*

Boltanye, (D) uzidanye na bótu, na chyemer, *concameratio, onis.*

Bolvan, prilika bolvanſzka, (D.) uragoduſsni bog, kip, *idolum, li, ſimulacrum, imago, & ſignum falſi Dei.* 2. bolvan, bolvanin, bolvanik, *t. j.* koi bolvanom ſzluſi, ali nye moli, (D.) kipoklanalacz od nebogova, nevernik, kipochaſztitel, *idololatra, æ, idola colens, idolatra, gentilis, ethnicus, idolis ſerviens, idolatram agens, idolorum cultor,* (akoje ſenſzki ſzpól, *idolorum cultrix.* v. Poganin.

Bolvane molim, bolvanom ſzluſim, klanyamſze-nyatiſze, (D.) klanam laſlive bogove, klanamſze laſivim bogovom, kipo klanam, chaſztim nebogove, *idola colo, idolis ſervio, idololatriam ago, & exerceo, falſos Deos veneror.* 2. Koi bolvane, ili kipe bolvanſzke zrezava, *Hermoglyphus idolorum,* zoveſze.

Bolvanſzka ſzlusba, bolvanſztvo, (D.) kipo chaſztenye, poganſztvo, *idololatria, æ, idolomania, ſimulachrorum ſervitus, idolorum ſervitus, eultura.* 2. Bolvanſzka czirkva, *delubrum, bri.*

Bolvanſzki, ka, ko, *idololatricus, a, um.* 2. bolvanſzki aldov, (D.) poklon, *idolothyſia, æ.* 3. bolvanſzki ofer, ili aldov, dár bolvanu dán, *idolothytum, ti.*

Bolujem. v. bolime.

Bolye, *meliùs, potiùs, ſatiùs.* 2. bolye, y razloſneje, *meliùs, & æquiùs.* 3. bolye malo, pobolye, *meliuſculè.* 4. bolye prècze, *multò meliùs.* 5. v. Optimè. n. 2. 6. v. multò. n. 2.

Bolyega, ali bolſega chinim koga, *meliorem facio quempiam, reddo aliquem meliorem.*

Bòr, ili borovichno drévo, (D.) ſzmrék, *juniperus, ri.*

Boracz. v. Boritel.

Borága, (D.) kraſztavicza, liſzichina, *borago, corago, nis, bugloſſum, nepenthes. Vino injecta triſtitiam diſcutit, & hilaritatem animi inducit.* v. Bugloſſa.

Bòran. v. Ovẽn.

Borenik. v. boracz.

Borenya, boja, poboja zachetẽk, *præludium pugnæ, prælij,* &c.

Bòrenye, vojuvanye, arvanye, *dimicatio, onis, lucta, luctamen, luctatio, palæſtra, agon.* v. Agonia, & agoniſma. n. 1. 2. borenye junachko ſztojech, *pugna ſtataria.* 3. borenye konyanichko, *prælium equeſtre.* 4. borenye peſichko, *prælium pedeſtre.*

Borimſze-ritiſze, (D.) arvamſze, ervamſze-vatiſze, *luctor, aris, certo, decerto, lucto, as, in agone contendo, impugno, oppugno.*

Digitized by Google

Bóritel, (D.) boracz, borenik, *agoniſta, æ, athleta, luctator, palæſtricus, ci,* (etiam *palæſtrita*, cùm de fœm. dicitur,) *certator, pugil, gymnicus, ci.*

Bóritèlov dár, *agonotheſia, æ.*

Borov, va, vo, borovichni, na, no, (D.) ſzmrékov, *juniperinus, na, num.* 2. Borovo, ili borovichno zernye, (D.) ſzmrékina, jagode od ſzmréke, *baccæ juniperi,* l. *grana juniperina.*

Bóroviſche, (D.) ſzmrékovina, *junipretum, ti.*

Borovnyak, *t. j.* peharecz, ali kapicza iz dréva borovoga, *vas, aut poculum juniperinum, ſeu de ligno juniperi.* 2. Borovnyak. v. branyug.

Bortun, *cyrcerum, ri, navis prægrandis Aſiana.* v. Thalamegus.

Boſan. v. inferius.

Boſánſzki, ka, ko, (D.) boſan, boſanſztven, boſij, ja, je, *divinus, divus, a, um.* 2. Boſanſzki, po boſanſzko, (D) boſanſztveno, boſevno. *divinè, divinitùs, divino nomine.*

Boſánſztven. v. ſuperius. 2. *Religioſus, pius, timens Deum.*

Boſánſztveno. *Piè, religioſè, Deum timendo.* 2. v. Boſanſzki. n. 2.

Boſánſztvo. *Deitas, tis, Divinitas, tis.* 2. *Religio, onis, pietas, tis.*

Boſe Otécz. *Abba Pater, Deus Pater.*

Bosja travicza, (D. it.) Piſzkavicza. *Carphos, Fœnogræcum,* l. *Fœnum græcum.*

Bosja móch. *Numen, nis.* 2. Bosja lyubav, *amor Dei, dilectio Dei.*

Boſich. v. Narogyenye Kriſtuſevo.

Boſichnicza. v. Dâr. n. 3.

Boſicza. *Dea, æ.* 2. Boſicza voyſzke, y mudroſzti, *Pallas, dis, Minerva.* 3. Bosicza polya, y kruha, *Ceres, eris.* 4. Boſicza peklenſzka, *alecto, ûs.* 5. Boſicza vôd, potokov, *Tethys, yos,* &c.

Bosje dopuſchénye, [D.] Uredba bosja, oſzuda bosja. *Fatum, ti, vis fatalis, fatalis fortuna, neceſſitas, tis.* 2. bosje drévcze, *abrotonum, ni.* v. Idem.

Bosji, ja, je, *t. j.* od Boga. v. Boſanſzki. 2. [D.] bosji kokotich. v. Déb. 3. bosji ſztráh, *timor Dei.* 4. [D.] bosji udaracz. v. Guta.

Boſilak. v. Baſulyek.

Bosjurak trava. *Pœonia, æ.*

Bosnya Orſzag, [D. Bosna zemlya. *Boſnia, æ, Miſia, Regnum Boſniæ.*

Bosnyak, *t. j.* koi je iz Bosnye. *Fœm.* Bosnyacha, Boſzanka. *Boſnenſis, e.* kakti: Bosnyache, ali Boſzanke hrúske, *Boſnenſia pyra.*

Boſpor, jeſztvina Horvatſzka. *Alliatum, ti, ab Allio. Pulmentarij, & intinctùs cibi genus.*

Boſsurak. v. Klobuchecz.

Bósz, boſzonog, a, o. *Nudus à calceis, nudus pedum,* l. *nudus pedibus, diſcalceatus, excalceatus, a, um, nudipes, dis.* v. Golonog.

Boſzonog. *idem.*

Bòta, *l.* Bòtta, ſchap, kihacha, [D.] ſtáp. *Scipio, onis, fuſtis, is.* 2. [D.] Bóta. v. Bolta.

Boy, harcz, vojuvanye, borenye, [D.] Rât, *Genit.* ratta, & ratti.

Prov.

Doklam teche Boy,
neznaſze kije ſzvoy.

Dalm.

Kadje rat, nitko, nitkomu brât.

Tempore belli nullus eſt reſpectus.

Dimicatio, conflictio, onis, certamen, nis, conflictus, ûs, pugna, bellum, prælium, belli contentio.

2. boy Varaski, [D.] Rât Gradſzki. *Bellum Civile.*

3. boy med domachemi, domachi, ali nuternyi boy, [D. it.] kùchni boy, rat izkarna, ſzuprotiva domacha. *Bellum inteſtinum, domeſticum bellum.*

4. peſichki, [D.] péſzki boy. *Bellum pedeſtre, deſultorium.* v. Borenye. n. 2. 3. 4.

5. boy na vode. *Bellum navale, pugna navalis, naumachia, bellum claſſicum.*

6. boy na morju, morſzki boy, [D.] boy po-

Digitized by Google

pomorſzki. *Bellum marinum, æquoreum, claſſicum.*

7. boy oznanyen, [D.] Ràt navéſten. *Bellum indictum, intimatum, denuntiatum.*

8. boy jako oſtër, lyut, kervavi boy *Bellum internecinum, exitiale, extremum, horrendum, pugna acerrima.*

9. Boy dvoyni, od kojegaſze joſche nezna kak hoche ſzpaſzti. *Bellum anceps, bellum dubium.* v. Anceps.

10. boy nevpetchen, neſzrechen boy, [D.] Nezgodni, vojuvanye malocheſztno. *prœlium malè pugnatum, bellum infortunatum.*

11. boy zátochni, zátok. *Duellum, li, ſingulare certamen.*

12. boy pochet, zachet. *Bellum inceptum, inchoatum.*

13. boy bitti, bittiſze, vojevati-jujem, [D. it.] rattitiſze-timſze. *Conſligo, is, ere, bellum ago, facio, pugno, certo, prœlio decerto, acie dimico, depugno, comitto prœlium, prœlior.*

14. boy zdiſem proti komu, podiſemſze na boy ſzuproti komu, [D. it.] za rattimſze ſzkim, naveſtujem komu ràt, uſztajem na boy prema komu. *Bellum alicui infero, ſuſcito bellum contra quempiam.*

15. boy zachinyam. *Bellum incipio, inchoo, auſpicor.*

16. boy doverſsujem, dokancham. *Bellum finio, conficio, termino.*

17. boy, voyſzka, ràt, doneſzlaje veliku ſkodu, [D.] ſtettu golemu. *Multa, eáque gravia damna nobis bellum intulit, importavit, cauſavit, multis, & gravibus damnis bellum nos, regionésque noſtras vehementer dejecit, corrupit, depopulavit.*

18. boy ſelim. *Bellum cupio, exopto, affecto.*

Boyni, na, no, [D.] zatochni, na, no. *Bellicus, a, um.*

Boynicza, zatochnicza. *Bellatrix, icis.*

Boynik, voynik, vìtez, zatochnik. *Pugnator, prœliator, oris.*

Boyni réd, voynichki zakon, navuk. *bellica diſciplina.*

B ante R.

Brabranki vſzakojachkoga dréva. *Nucamenta, orum.* v. Muczicze.

Bràch, [D.] Targacz, jamacz. *Vindemiator, collector, oris, legulus, li.*

Brachicza, [D.] Targaczicza, jemaczicza. *Vindemiatrix, cis.*

Bráda. *Barba, æ. Braditium, ij.* 2. Brada gòla y prez dlák, *mentum, ti.* 3. Brada duga, *barba prolixa.* 4. brada do paſza, *barba propè ad umbilicum demiſſa.* 5. brada duga y koſzmata, kuſtraſzta brada, *Gauſape, is, Hirſuta, & prolixa barba.* 6. brada neſznaſna, zmetena, [D.] zagunaſzta brada, *barba horrida, & inculta, neglecta barba.* 7. brada nepocheſzana, *barba impexa.* 8. brada podugata, ſpichaſzta, kakvaje kozlova, *Villus, li. Cic. Aruncus, ſpirillum.* v. Come. 9. brada rugana, y ruda, *barba criſpa.* 10. brada chvërſzta, oſtra brada, *barba ruvida.* 11. brada ſuta, *barba rutila.* v. Brade ſute. 12. brada guſzta, *barba opaca.* 13. brada obrita, [D.] obrichena, *barba reſecta.* 14. brada laſslyiva, priſztavlyena brada, *barba fícta.* 15. proſzta brada, [D.it.] prùſena brada, *barba ſimplex.* 16. prez brade mladénëcz, ili, koi joſche pavolicze néma zgora na brade, niti zdola, [D.] chyoſzetta, *impuber, impubes*, l. *impubis, & hoc be. Genit. bis, & beris. Inveſtis, & hoc ſte.* v. Nebradat. 17. v. Mladenëcz. 18. brada rédka, *t. j.* gdéje malo brade, [D. it.] chyoſzaſzta, ili chyoſzava brada, *barba raripila.* 20. brada kozja, *arunous, ci.*

Bradas. *v. inferiùs.*

Bradat, bradaſzt, ta, to. *barbatus, a, um. bene barbatus. Subſt.* Bradás. 2. bradat malo, *barbatulus, a, um.*

Bradatem-teti. *Barbeſco, is, ere.* 2. bradateti neg pochinyam, niknemi brada, hitame, *pubeſco, is, ere.*

Digitized by Google

Bradavichaſzt, ta, to. *Verucoſus, a, um.*

Bradavicza, Bradávka, [D.it.] puhvicza na ruke, &c. *Veruca, æ. Achrocordon, Caruncula.*

Remed. *Ocymum mixtum atramento ſutorio verucas tollit. Plin.* 2. v. Verucaria. 3. v. Affrico. 4. Bradavicza na dlaneh rúk, ali na podplateh. v. Myrmecia. 5. Bradavicza na czeczku, [D.] od ſziſze, pupchich, *Papilla, æ. Capitulum mamarum, apex uberum.* 6. mala bradavicza, *verucula, æ.* v. Czeczek.

Brade ſúte, ili hergyave, *t. j.* koi ima bradu hergyavu, [D.] Erjavu. *Ænobarbus, bi.* 2. brade muſztachi, [D.] barki, *alæ barbæ.*

Bradel. v. Petlicza.

Bradicza, pérva brada. *prima barba, lanugo, inis.* 2. bradicza, mala brada, *barbula, æ.*

Brádina. *barba inculta.* v. Brada. n. 6.

Bradu gladim-diti. *barbam mulceo.*

Prov.

Vſzaki ſzvoju bradu gladi,
Vſzaki ſzvomu bolye rádi.
Pro ſuo quisque ſollicitus eſt.

2. bradu gòim, puſcham, zapuſcham, *barbam permitto.* 3. bradu gubim, oſztajem prez brade, opadami brada, [D.] chvoſſavim, ochyoſſaviti, *barbam amitto.* 4. bradu priſztriſujem, *barbam demo, barbam aliquantulum præſcindo.* 5. bradu brijem, obrivam, oſtriſujem, *barbam abrado, præſcindo.*

Bradva. *ſecuris, is.* v. Sirochka.

Bradvicza, Szekricza. *Securicula, æ.*

Bragiſe. v. Gache.

Brána. *Occa, æ. cratis, is.* 2. brána, obrana, obramba, braniſche, [D.it.] obara. *propugnatio, onis, propugnaculum, li, munimentum, præſidium, tutamen, tuitio, defenſio.* v. Branenye.

Branacz. v. Vlách.

Branam. v. Vlachim.

Branan. v. Vlachen.

Brananye. v. Vlachenye.

Branenye, obranenye, zaſchitenye, zakrilenye, [D.it.] odvetovanye, odvetnichtvo, braniteſztvo, *defenſio, protectio, propugnatio, onis, tutela.* v. Brana. n. 2. y Patrocinium.

Branilo, mahalo, kémſze muhe razganyaju. *Muſcarium, ij. Flabellum.* gdaje iz perja pavovoga napravlyeno, *pavonium*, l. *pavonaceum*, govoriſze. v. Mahalo.

Branim-niti, obraniti, ſchitim, zaſchitujem-titi, krilim, zakrilyujem liti, zakrivam-kriti, zaſztuplyam-piti, utaſujem-ſiti, chuvam vati, (D.) uchuvati, zaſztupam-piti, odvetujem-tovati, &c. *Defendo, protego, tego, is, ere. tueror, tutor, munio, adſum, patrocinor, Alicujus partem*, l. *cauſam ſuſcipio.* 2. branim, zabranyujem-niti, kratim, zakrachujem-titi, zaprechujem-chiti, zabavlyam-viti, nedam dati, *veto, as, are. prohibeo, interdico, nego, denego.* v. Préchim. 3. branim pod birſag, Zabranyujem pod kaſtigu, (D.) branim pod muku, *Interdico ſub pœna* 4. branim chaſzt, *tueor dignitatem.*

Bránimſze, Nedamſze. *Repugno, as, are. Reluctor, renitor, obnitor.* 2. branimſze orusjem, *defendo*, l. *rego me armis.* 3. branimſze mechem, *pugnaciſſimè defendo me.*

Branitel, branechi. *Defenſor, oris, patronus, Advocatus; Tutor, Tutelaris.* v. Obranitel. 2. branitel ſzirotinſzki, *Tutor pupillorum.* 3. branitel iz teſtamentuma oſztavlyen, *Tutor teſtamentarius.* 4. branitel Varaſsa, Grada, Kraine, vu vremenu voyſzke, *propugnator, oris.* 5. branitel vu pravde, [D.] Odvitnik, Paracz, Naſztoynik ú pravdi, *Advocatus, Defenſor, Patronus cauſæ, Cauſidicus.* v. Prokurator.

Branitelicza. v. Obranitelicza.

Branitva. *Patrocinium, ij.*

Branye grozdja. v. Bratva. 2. branye klaſzja,

Digitized by Google

ja, [D.] Paletkovanye klaſzja. *Spicilegium, ij.*

koi klaſzje pobira. v. Klaſzober.

Branyen. v. Obranyen.

Branyug, Borovnyak, [D.] Dron. *Turdus, di, Turdulus, li, Juniperina avis.*

Bràsnim. v. Pricheſchamſze.

Bràsno za pút, poputno, [D.it.] Tratna za put. *Viaticum, ci, cibaria, eſca, vitæ impenſa.* v. Sztroſſek. 2. v. Profunt. n. 2. 3. brasno putnichko Sz. Tela Kriſtuſſevoga, [D.] Iſzukarſztova, *extremum Corporis Chriſti Viaticum.* 4 brasno. v. Múka. 5. brasno Krainſzko, Szoldatſzko, *Comeatus, ûs.* 6. brasno pripravlyam za pút, *Vialicor, aris.*

A on kije ſzpravẽn z-brasnom, *Viaticatus, viaticô inſtructus, a, um.*

Braſnújem-novati, braſno jêm. *Viaticum ſummo.* v. Jêm, y Pricheſcham.

Bráſzkam. v. Narugavam, y oſztala ondé.

Bráſzkva. v. Brezkva.

Bràt, [D. it.] Brajen. *plur. num.* Brachya. *Frater, tris.*

Prov.

Al' drág Brát, al' ſzeſztra drága,
Vſzaki ſzebé iſche blága.

2. bràt po Otczu, y materé, ili po otczu, brat rogyeni, *Frater Germanus.* 3. bràt po otczu, [D.] Polubrat po otczu, *Frater ex Patre.* 4. brat po matere, *Frater ex Matre, Frater uterinus.* 5. brat jednodoyni, jednomlechnik, jednodojëk, *Frater collactaneus.* 6. Pobraten, za brata vzét, pobratin, [D.] Pobràttim. *Addictus Frater.* 7. brat ſztarei, *Frater natu major.* 8. brat mlayſi, *Frater natu minor.* 9. *plur.* bràti, [D.] brachya, *ut:* moja brachya rekliſzu. *Fratres, um.* 10. bràti jedno rojeni, (D.) brachya jedno rodczi, (*dicunt etiam plur.* Bratja.) v. Dvoyki.

Bràt vu Duhovnom ſzpraviſchu, (D.) Bràttim. *Sodalis, Conſodalis, is. Confrater, tris.*

Bràta, (D.) tta vumoritel, ubitel, (D.) uboicza, *Fratricida, æ.*

Bràtecz, mali bràt, [D]. Bràtacz. *Fraterculus, li.*

Bràti, [D.] Brachya vu kakovoy bratovchine. *Confratres, um.* 2. v. Brat. n. 10.

Bratich, [D.] Brattuczed po otczu, ſzinovácz. *Nepos ex Fratre, Fratruelis, lis.*

Bratichi, ſzeſztrichi, Techichi, vuychichi. *Conſobrini, orum.* 2. Bratichi, ſztrichichi, *Fratrueles, patrueles, ium.*

Bratichna, *Neptis ex fratre.* 2. bratichna, ſzeſztrichna, Techichna, vuychichna, ſztrichichna, *Conſobrina, æ.*

Bratim-pobratiti. *Inſratrem accipio.* 2. [D.] Bràttim. v. Bràt. 2dô locô.

Bratinſzki, [D.] Bratſzki, ka, ko. *Fraternus, a, um.* 2. Bratinſzki, t. j. kakti bràt, ili bratinſzkem zakonom, [D. it.] Bratſzki, *Fraternè.*

Bratinſztvo, [D.] Bratſztvo. *Fraternitas, Germanitas, tis.*

Bratòva ſena. Neveſzta, *Glos, tis.*

Bratovchina, [D.] Brattimſchina. *Sodalitas Confraternitas, tis.*

Bràttim. v. Brat. n. 6.

Brattimſchina. v. Bratovchina.

Bratva vinſzka, [D.] Jematva, jemanye, Targanye, Targatva. *vindemia, æ.* 2. Bratva klaſzna. v. Branye. n. 2.

Bráu, ſkopëcz. v. Oven. n. 2.

Bravar. v. Ouchar.

Bravina, Ouchina. *Vervecina, Ovina, æ.*

Bravinſzki, ka, ko. Ovchji, ja, je. *ovinus, ovillus, oviarius, a, um.* Kakti: Gnoy bravinſzki, *fimus oviarius*, Bravinſzko oko, *oculus ovillus*, ovchje chredo, *Grex oviarius*, meſzo ovchje, *caro ovina, ſic pecus oviarium*, &c. v. Ovchij 2. Bravinſzko pleche, *vervecinus armus.*

Bràvva, ili Bràva. v. Klyuchenicza.

Digitized by Google

Brayda. *Pergula, æ. Ordines vitium, opus topiaſtum.*

Brázda. *Sulcus, ci.* Brazda gluboka, [D.] Dubokka, *ſulcus altus, impreſſus ſulcus.* 2. v. Kolotechina.

Brázdam. v. Izdelavam, y oſztala.

Brázde, po kojeh voda ſztèche, ali natèche. *Elices, um. ſulci aquarij.* v. Elix.

Na brazde, brazdu na brazdu. *Sulcatim, Liratim.*

Brazdìcza, mala brazda. *Sulculus, li.*

Brázdim-diti, Poteſem-gnuti brazde, *ſulco as, are. liro, as, ſtrio, as,* 2. Brázdim, (D.) Griblyam, *t. j.* Brazdum jarek napravlyam. v. Sulco.

Brázgotin pùn, pun zlamenya rán. *Cicatricoſus, a, um. plenus cicatricibus.*

Brázgotina, zlamenye zaczelene ráne, [D.] Brazgottina, Bilig ili zlamenka od rane. *Cicatrix, cis.*

Brázgotinicza, [D.] Biliſich. *Cicatricula, æ.*

Brázgotinu, ili zlamenye rane chinim. *Cicatrico, as, are, Cicatricem facio.*

Brèber, (D.) Dabar. *Fiber, ri. Fiber ponticus, Caſtor, oris.* dicitur & *paſtor.*

Brebrova jaycza, [D.] jaja od dabra. *Caſtoreum.*, ei.

Brég, *Collis, is. monticulus, li.* 2. Brég, ili kràj vode, ali brég nad vodum, *Ripa, æ. litus, oris. Appendix, ora terræ, quam aqua alluit, labrum amnis.* 3. Breg ali naſzip, kî vodu zaderſava, daſze nerazleje, *choma, tis.* 4. breg, kojega voda zaſprihava, *crepido, inis.* breg nad morjem, *Littus, oris.* v. Bërdo.

Bregovìt, [D.] Bärdovit, Bärdaſzt. *Collicoſus, monticuloſus, montoſus, montuoſus, a, um.*

Bregule pticze prez nóg *Apodes, um. Cypſelli.*

Brék, v. Brenchanye. 2. Brék v. Czuczek.

Brèja, Szkòtna. *Gravida, Foeta.* Breja krava, *Forda, item Horda, æ.*

Brème, Tërh [D. it.] Tegota, teſina, Botura. *Faſcis, is. onus, ſarcina, pondus.* 2. Bréme koi noſzi, *Sarcinarius, a, um.* 3. brême podnaſam, *Onus ſuſtineo.*

Bremèſcze, malo bréme, mali zamotay. *Sarcincula, æ.*

Breſanyek, [D.] Glavichicza, Bärdaſcze. *colliculus, li. monticulus, Tumulus, li.*

Bréſzt, ili Breſztovo drevo. *Ulmus, mi.* 2. bréſzt z-terſzom [D.] s'zlozum, *Ulmus maritata.*

Bréſztov, va, vo. [D. it.] Breſztni, na, no. *Ulmeus, a, um.*

Bréſztovje, Breſchiſche, *t. j.* gdé vnogo breſztovine raſzte. *Ulmarium, ij. Seminarium ulmorum, ſylva ulmaria.*

Breſztovina. *Ulmi lignum, atinia, æ.*

Brèz & Bez (Dal. ut) Brez ſzprave. *extra Jocum* v. Prez, y oſztala ondé.

Brez, Brezovo drévo. *Betula, æ.*

Brèzov, va, vo. *Betuleus, a, um.*

Brezòvina. *Lignum betuleum.* 2. Brezovina, ili Brezovje, gdéje vnogo brez, *betuletum, ti, betularum ſeminarium, ſylva betulea.*

Brezkva, [D.] Praſzkva, *aliqui* Braſzkva *dicunt,* (*Scl.*) Septelia. drevo brezkveno, [D.] ſztabar praſzkve, &c. *Perſicus, ci.* 2. Brezkva; *t. j.* ſzád brezkveni, *Perſicum, ci. pomum perſicum, nux malutta, Nux perſica, malum perſicum.* 3. Brezkva mehka, (D.) mehkana praſzkva, *nux perſica molluſca.* 4. Brezkva gola, ili glatka, *malum l. perſicum armeniacum* 5. Brezkva duranczia, *perſicum durancinum.*

Briacz. v. Barber, y oſztala.

Brichen. v. Brien.

Bridëk, kiſzel, oczten, lyut. *Acris & re.* 2. Bridëk, *Acerbus, a, um.* Transl, bridka ſzmërt, *Acerba mors.* 3. Bridëk, britki, ka, ko. oſter, tra, tro. *Acutus, a, um.* kakti, bridëk mech, *Acutus gladius.*

Bridimi. v. Szerbim.

Bridko, vel Britko. *Acerbe.*

Bridkocha, Btidkoſzt. *acrimonia,* v. Acritas.

Acri-

Digitized by Google

Briem, ali Bri jem briti, (D.) brijem, briati, brichim-chiti, obrijam, obriati. *rado, is, ere, abrado.* 2. briem gufzto, (D.) chefzto brichim, obrichivam-vati. *Rafito, as, are.*

Briemfze-tifze, (D.) briatifze, *it.* Brichimfze-chitifze. *Rador, eris.*

Brien, na, no. Brit, Briven, obriven, (D.it.) obrichen, na, no. *Rafus tonfus abrafus, derafus, Erafus, a, um.*

Brienye, Britje brivenye, obrivenye, (D. it.) Brianye, brichenye, *Rafio, Tonfio, Abrafio, onis, Tonfura, rafura, a. Derafio, Erafio, Corafio.*

Brig. v. Breg.

Briga. v. Szkerb.

Brigada, t. j. Szkupifche ovĕcz, ali kófz vech gofzpodarov vu jednu chredu. *Congrex, gis.*

Brigader. *Transl.* koi ravna vekfe fzkupifche lyudih, kakti jeden General, ali komendant junakov.

Brigami. v. Szkerbmi.

Brigunicza pticza morfzka, Brigulya, Pchelozobäcz. *Merops, pis, Apiaftra,* v. Icteros.

Brinme. v. Breme.

Brinimfze. v. Szkerbimfze, y ofztala.

Brinula fzád drinov. v. Drenek.

Brifan. v. Nepokojen.

Brifolicza. v. Berfola.

Brífsem. v. Obrifújem.

Brífzt. v. Brefzt.

Brit. v. Brien, y ofztala.

Brítki. v. Bridek. n. 3.

Brítko. v. Bridko. 2. britko, oftro. *Acutè,* Brìtva, (D. it.) briacha, *Novacula, æ. Culter tonforius.*

Britvéni tok. *Chyrotheca, æ.*

Britvìcza, mala britva, *Cultellus tonforius.*

Brìza. v. Brèza.

Brizgam. v. Szvizdam.

Bród, ladja, nakojefze chèz vodu prehagya. *Navigium, ij.* 2. brod, Brodifche, Prevoz, kùdfze prék vozi. *Trajectus, ûs.* 3. v. Brodifche.

Broda razbijenye, potop, vtoplenye. v. Naufragium.

Brodar. *Nauta, æ. Naviculator, vector, Portitor, navicularius, Navita, Nauclerus, Scapharius, Navigator, oris.* 2. brodar, koi vu chunu, ali ladje prevafa, *Lintrarius, Cymbarius ij.*

Brodarenye, Prevasanye, prevofenye, prepelanye, brodenye, vofenye. *Navigatio, Trajectio, onis, navigationis curfus.*

Brodarina. v. Brodovina.

Brodarnicza. kamfze fzpraulya ju badje, &c. *Navale, is.*

Brodárfzki, ka, ko. *Nauticus, a, um.* brodarfzki krich, *Nauticus clamor* v. Celeusma. 3. brodarfzki, po brodarfzko, *Nauticè.*

Brodárfztvo. *Ars,* l. *Exercitium navicularium, Ars vectoria.* odkud: Tërfzitifze, (D.) nafztojati na brodarenye, *exercere navicularium, five artem vectoriam.*

Brodimfze-ditifze. *Naviculâ vehor, eo navigio, navigo, as, remigio navigio* 2. brodimfze fzrechno, y dobro, *Navigo feliciter, rectè commodè, bellè, fecundiffimè, feliciffimè* 3. Brodimfze z-vétrom, *fecundô & profperô ventô navigo.* 4. Brodimfze proti vétru, *Navigo adverfo vento, flumine.* 5. brodimfze nefzrechno, *navigo incommodè, infeliciter, adverfo flumine, & vento.* 6. brodimfze prék vode, *Navigio traijcio, navi transmeo.* v. Jadrim.

Brodifche, kudfze prek gaziti more. *Vadum, di.* 2. brodifche, Prifztoische, (D. it.) luka, *marit.* Porat; *t. j.* mefzto, kamfze fzegurno more z-ladjum prifztupiti, *Portus ûs.* 3. koi takva brodischa ima, *Portuofus,* koi néma, *impertuofus a, um.* imenujefze. 4. od hagyam od brodifcha, [D.] difemfze od luke, *Portu folvo.* 5. brodifche, gdefze marha napaja, *Aquarium, ij.*

Brodlyiv, va, vo. *t. j.* gdefze fzegurno more broditi. *Navigabilis, le.* nebrodlyiv, gdefze broditi nemore. *Innavigabilis,*

vi-

Digitized by Google

non navigabilis, minimè navigabilis.

Brodovina, Brodarina. (*Sel.*) navao, *Naulum, li. Portorium.*

Brojacz. v. Broitel.

Brojen, na, no. Zbrojen. *Numeratus, a, um.* 2. Brojen z-oſztalem. *Adnumeratus, a, um.* 3. Drugoch brojen, *Iterum numeratus.* 4. v. Rachunan.

Brojenicze. v. Chiſzlo.

Brojenye. *Numeratio, onis. Recenſus, ûs.*

A ovakſze broi.

Jedẽn.	*Unus.*	1.
Dva.	*Duo.*	2.
Tri.	*Tria.*	3.
Chetiri.	*Quatuor.*	4.
Pét.	*Quinque.*	5.
Seſzt.	*Sex.*	6.
Szedẽm.	*Septem.*	7.
Oſzẽm.	*Octo.*	8.
Devet.	*Novem.*	9.
Deſzet.	*Decem.*	10.
Dvadeſzet.	*Viginti.*	20.
Trideſzet.	*Triginta.*	30.
Cheterdeſzet.	*Quadraginta.*	40.
Petdeſzet.	*Quinquaginta.*	50.
Seſztdeſzet.	*Sexaginta.*	60.
Szedemdeſzet.	*Septuaginta.*	70.
Oſzemdeſzet.	*Octuaginta.*	80.
Devetdeſzet.	*Nonaginta.*	90.
Szto.	*Centum.*	100.
Petſzto.	*Quingenti.*	500.
Jezero.	*Mille.*	1000.
Pet jezer.	*Qunque millia.*	5000.
Deſzet jezer.	*Decem millia.*	10000.
Pedeſzet jezer.	*Quinquaginta millia.*	50000.
Szto jezer.	*Centum millia.*	100000.

Po ſztari pak nachin ovak:

Jeden.	I.	*Unus.*
Pét.	V.	*Quinque.*
Devet.	IX.	*Novem.*
Deſzet.	X.	*Decem.*
Pedeſzet.	L.	*Quinquaginta.*
Szto.	C.	*Centum.*
Petſzto.	ICIↃ.	*Quingenti.*
Jezero.	CIↃ.	*Mille.*
Pet jezer.	IↃↃ.	*Quinque millia*

Deſzet jezer. CCIↃↃ. *Decem millia.*

Petdeſzet jezer. IↃↃↃ. *Quinquaginta mill.*

Szto jezer. CCCIↃↃↃ. *Centum millia.*

2. Brojenye, Preobrojenye. *Iterata numeratio.*

Broim-iti, zbrajam-iti. *Numero, dinumero, as, are.* 2. broim razloge, ili rachun zmechem, *t. j.* Razbrajam, rachunam, (*Scl.*) Heſzapim, *Computo, ſupputo, as, recenſeo, es.* 3. broim z-oſztalem, ſzkupa broim, (D.) uzbroim, *connumero, as, accenſeo.* 4. broim drugoh, prebrajam, *Iterum numero.* 5. v. Pobrajamſze.

Broitel. (D. it.) brojacz, brojechi, cha. *Foem.* broitelicza. *Numerator, oris, nnmerans, tis.* 2. broitel razlogov, ili razloſenya, razloſnik, razbroynik, *t. j.* koi rachune dẽla. *calculator ſupputator, oris.* Foem. *Computatrix, cis.*

Broſzkva. v. Kupùſz.

Bròy. *Numerus, ri.* 2. broy dvoji, [D.] Dvoicza, *Numerus binarius.* troi, troicza. *ternarius,* &c. 3. broy nejednak, *numerus impar.* 4. broy jednak, (D.) broy tak, *numerus par.* 5. broy jedini, jedinek, jedno zlamenujuchi, *numerus ſingularis.* 6. broy vekſine, vech zlamenujuchi, ili vnoſinu, *numerus pluralis, multitudinis.* 7. broy neizbroyni, na, no, *numerus inexputabilis.* 8. broy ſzpravlyam vkup, (D.) kupim-ſzkupiti bròy, *ſubduco numerum, conficio ſummam.*

V-kùp zebranye vſzega broja, (Scl.) heſzápenye, *ſumma, æ.*

Broyni, na, no. z-broyni. *Numerabilis, le.* 2. v. Broy. n. 7.

Broynicza, Imenik, *t. j.* knyiga, liſzt, &c. vu kojegaſze imena, y pridouki zapiſſuju. *Cathalogus, gi.*

Brùncz, Kuffer. *Cuprum, pri, as, æris. æs cyprium.*

Brúnda. *Siſtrum, tri, Crepitaculum, crembalum, cruſma, tis.*

Brundìcza. *Crepitacillum, li.*

Digitized by Google

Brúſz, [D.] oſtrillo, bruſzilo, toczio. *Cos, tis, lapis, quô culter acuitur, acone, Bazanites.* 2. Bruſz kovachki, *allo, onis.* 3. Ruda iz kojeſze bruſzni kamen kopa, *t.j.* bruſznicza, *fodina aconea, fodina cotea, fodina cotaria.*

Brúſzim-ſziti. *Acuo, exacuo, is, ere.* v. Oſtrim. n. 1.

Bruſznicza. v. Brúſz. n. 3.

B ante U.

Bubam-bati, *l.* bubnuti, buham-hati, lupam-pati, izlupati, mlatim-titi. *Tundo, is, ere, percutio, tundo ultra modum, & diſcretionem, verbero fortiter.* v. Bijem. n. 1. & Buham. 2. Bubam ob tla, ob zemlyu lupam ſzkém, *allido, is, ere*, y imaju ſzobum *caſus Ablat.* v. g. Bubni, lupi, hrupi, buſsi ſ-nyim ob tla, &c. 3. bubnyam.

Búban. v. Bubeny.

Bubanye. *Tunſio indiſcreta, percuſſio fortis.* 2. bubanye nogami, pleſzkanyé, treptanye, [D.] trepanye nogami, *ſuppoſio, onis, pedum.* 3. bubanye ob tla, *alliſio, onis.* 4. v. Bubnanye.

Bubba chàrv. v. Cherv.

Bubbin, na, no. *Bombycinus, a, um.*

Bubëny, [D.] Buban, Tamberlin. *Tympanum, ni.*

Prov.

Bubëny je chùt kadſze bije,
Vu nyem druge duſse nije. *Ritt.*

Bubnanye, [D.] Bubanye, udaranye ú buban. *Tympani pulſatio.*

Bubnyam-nyati, [D.] Bubam, ali udàram ú búban. *Tympanizo, as, are, tango, percutio tympanum.* 2. Bubnyam na poboy, hàrcz, &c. *cano claſſicum.* 3. Bubnyam na vkup ſzpravlenye, y povrachék iz poboja, ili harcza, *tympano cano receptui.*

Bubnyár, [D.] Bubnar. *Tympaniſta, tympanotriba, æ, Tympaniſtes, æ.*

Bubnyaricza, [D.] Bubanchicza. *Tympaniſtria, Tympanotriba, æ.*

Bùbrég, obiſztje, ledovnicza. *Ren, renis, plur.* Bubrègi, [D.] Bubrezi, *renes, renum.* v. Beteg. n. 11.

Bubrèſich, mali bubreg. *Renunculus, li.*

Bucha, *Cucurbita, æ.* v. Tikva. 2. Bucha, tikvanya, valyanka, [*Turc. Scl.*] miſzéracha. *Cucurbita plebea, cucurbita humi repens.*

Buchìcha, mala tikva, ili tikvicza. *Cucurbitula, æ.*

Buchím-chati. *Tumeo, es, ere.* 2. Bùchim-chiti, po buchiti, [D.it.] Tvorim treſzku. *Tumultuo, as, are, tumultum excito, turbas facio, tumultum facio in populo, concito plebem*, &c. v. Zmutnyu chinim. 2. *Inconditè ſtrepito.*

Buchìmſze-tiſze. *Tumultuor, aris.* v. Zmutnya.

Búcz. v. Drúg.

Búczam. v. Gonimſze.

Bùczko, Bùczkaſzt. *Buccatus, a, um.*

Budàlaſzt, Bedaſzt, lúd. *Stolidus, a, um.* v. *inferiùs vocab.*

Budàlo, bedak, glumpes, trubilo, [D.it.] trùm, ludjak, zablenut, tupacz, zapanen, &c. *Hebes, tis, ſtupidus, ineptus, bardus, inſenſatus, à mente alienatus.*

Budaloſzt, bedaſztocha, nerazumnoſzt, [D.it.] budalaſchina, ludoſzt, neſzveſzt, zablenutoſzt. *Stoliditas, tis, hebetudo mentis, ſtupiditas, inſulſitas, ineptia.*

Budénye-gyenye, [D.] Probugyenye. *Excitatio, onis.*

Bùdi. *Eſto.*

Budím-diti. *Excito, as, are.* v. Prebugyujem. 2. Budim, zbugyujem-diti, giblyem-genuti, peham-hati. *Commoveo, es, ere.* v. Poduſzavam.

Budìn Varas, ſztolno meſzto Vugerſzkoga Orſzaga, [D. Budim.] *Buda, æ. Metropolis Ungariæ, Ancineum, Aquineum, Curta, æ. Herculea.*

Búdilo, [D.] Probudilo. *Excitatorium, ij. Suſcitatorium.*

Buditel, Izbuditel, [D.] Probuditel, *t.j.* koi budí. *Excitator, oris, ſuſcitator.*

Buditelicza, [D.] Probuditelicza, *t.j.* kâ

Digitized by Google

budi. *Excitatrix, icis, ſuſcitatrix.* 3. vura kâ budi, ili zbugyénya vura, *excitatorium, ij.* v. Budilo.

Budúch. *Eſſendo.* 2. Budúch da. *Cùm &c.*

Bugarim. v. Popevam, y oſztala.

Buglyar. *Dragma, æ.* v. Bulla.

Bùha. *Pulex, cis.* 2. Pùn búh, [D.] pùn búha, *pulicoſus, a, um.* 3. *Prov.* Poſztaviti komu buhu vu vuho, [D.] ſztaviti tkomu buhhu ú uho. *Eſt alicui ſcrupulum injicere, ut ſapiat, & cogitet.*

Bùhe pudim, pujam, &c. v. Opujati.

Buham-hati, Bubam, *Pugno,* l. *etiam aliâ re graviori verbero aliquem, & percutio ſine miſericordia, & diſcretione.* Odkud govorimo: Nabuhal, ali nabubalſzegaje kakti jednoga konya. takay velimo: Nalupal, ńamlatilſzegaje do ſzitoſzti, do volye, &c. i. e. *Ad ſaturitatem, ad contentum, ad votum, ſecundùm plenam voluntatem percuſſit illum* velimo nazopet. Namlatiti, jeknuti hlepiti. *Et propriè per Tundo, & pulſo' Tundere, & pulſare efferuntur*

Buhaſzt, ta, to, Buhav, va, vo. v. Buha. n. 2.

Búk, Nápor. *Impetus, ûs.* 2. z-bukom. *Cum impetu, ſimilitudo à porcis ſumpta, qui cum impetu,* l. *irruunt ad aliquem,* l. *fugiunt.*

Bùka. Halabuka, Vika, Treſzka, [D.it.] Talabuka, Halovanya. *Tumultus, ûs, motus, ac tumultus turbæ,* &c. *Fremitus, ſtrepitus, ûs, &c.* 2. Bùka, *clamor inconditus.* 3. Búka, mermranye, *murmur, ris.*

Bùke, Hrupe, &c. koi je prichetek. *Tumultuoſus, turbulentus, ſeditioſus, a, um.* v. Zmutnya, y Hrûp.

Bukèvcza, Bukov sìr. *Glans fagina, juglans faginea.*

Buklia, Kondér. v. Baril.

Buklìcza, mala buklia. *Guttulus, li.* v. Barilecz.

Bukov, va, va. *Fagineus, fageus, faginus, a, um.* kakti: Bukov ſzád, Bukov sír, bukova kupicza, *fagineus fructus, faginea glans, fagineum poculum.* v. Bukevcza.

Bukòvje, Bukòvina, dubrava bukova. *Lucus fageus.*

Bùlgarin, [D.] Bugarin, Búgar. *Bulgarus, ri, Mœſus.*

Bulgarka, [D.] Bugarka, Bugarkina. *Bulgara, Mœſa, æ.*

Bulgárſzki Orſzág, [D.] Bugarſzka zemlya. *Bulgaria, æ, Mœſia Superior, Triballi.*

Bulgur. v. Pír. n. 3.

Bulik. v- Cheta. n. 2.

Bùlla, Turkinya, ili Turſzka Sèna. *Mulier Turcica, Mahumetana mulier.*

Búm, ili budem. *Ero.* Búmo. *Erimus.*

Bumbáchni, Pamuchni, na, no, [D.] Pamukni, *Goſſipinus, Xilinus, na, um.*

Bumbák, Pamuk. *Goſſipium, ij.* v. Gyoput. 2. Bumbak tkani, pamuchni poſztav, *Texile goſſipinum.*

Búna. v. Zburkanye, y Buka.

Bunár. v. Zdenecz.

Buniſche. v. Gnoiſche.

Bunitel. v. Zburkavecz.

Bùra, [D.] Burra. v. Szever. 2. v. Veter. 3. od bure, ſzevera. *Borealis, le, Aquilonaris, re.*

Burchan, Burſtin. *Electrum, tri, Succinum, ni.* v. Ambra.

Burdelim. *Proſtituo, is, ere.*

Burdely. *Proſtitutio, onis, Lupaſtrum, Dateæ, arum, Ganea, æ.*

Burdelnicza. v. Kurvarnicza.

Búres. v. Sczalina.

Buresnyak. v. Poſzuda. n. 20.

Burimſze-ritiſze. v. Poſchivamſze.

Búrkam-kati, Podſiſem na bùku, zmutnyu. *Tumultum, confuſionem, ſeditionem facio.* v. Buchìm. n. 2.

Burkamiſze vu ſeludczu, [D.] Tumbamiſze, ſztuſimiſze, ú ſeludczu. *Nauſeo, as, are.*

Burkanye. *Tumultuatio, onis.* v. Zburkanye. 2. Burkanye ſeludcza, [D.] ſztuſenye, podvianye od utrobe. Túga.

Digitized by Google

ga. *Nauſea, æ.*

Buſſinecz. v. Conyza.

Buſsula brodarſzka. *Acus nautica, verſoria.*

Bùſz. v. Puſpan, y oſztala.

Buſzia, zaſzedanye. *Inſidiæ, arum, ſub ſeſſæ, arum.* v. Zaſzed.

Buſziu chinîm, ili poſztavlyam. v. Zaſzedam.

koi buſziu chini, ali kî je vu buſzie, *Inſidiator, oris.*

Buttura, *l.* Bottura. v. Brême.

Buvím-veti. *Attonitus aperto ore, & defixis in rem quampiam oculis hæreo.* v. Chubim.

Bùzdohan. v. Bàt. n. 2.

Bzikalyka. *Siringa, æ. Sipho, onis,* l. *Siphon.*

C.

Zamerkay dobro, y pameti, da ja polëg ſzlova, ili litere C, ſzlovo *h* ovak piſſuch ch, poloſilſzem; kayti tàk vezda vekſem zakonom piſsu. Ti ako budes hotel polëg zakona Ugerſzkoga, y Latinſzkoga, mores meſzto *h*, poſztaviti *ſ*, ovak, cſ. ſzamo, daſze opchinſzkejega (gde budes) derſis zakona, koi Szlovinczem, y Horvatom vre malo kruto je vu navade. A ſzam *C*, pod nijeden pút, zaradi vnogeh greſkih nemas poloſiti, kak chine Dalmatini vu rechch, koje mi piſsemo *ch*, ali *cz.* Vigy zverhu toga merkanye poloſeno pod ſyll. *CZ. ante A.*

Chà. v. Kay.

Chàbar. v. Cheber.

Chàbrun, v. Gredicza. n. 2.

Chàchko. v. Otëcz, y oſztala.

Chàh. v. Chak.

Chahamſze. v. Igramſze. n. 9.

Chàk, ili chah igra. v. Szkàk.

Chákam-kati, Nadejemſze-jatiſze, Pochekujem-kati, kuvati, [D.] Chekkam-kati, Nádamſze-tiſze *cum Dat.* Nadamſze tebbi, uchekivam-kivati,

Pochekkam-kati. *Expecto, as, are, eleganter conjungitur cum particula Dum. Præſtolor, aris, Opperior, & operior.* 2. chakam na pijaczu, [D.] chekkam na tergoviſchu, (*Scl.*) na charsji, *præſtolor ad forum.* 3. chakam vreme za prebrodenye, *curſum expecto.* 4. chakam novine z-velikem hotenyem, *expecto ſummè, avidèq; nova, aut nuntium.* 5. chakam koga z-poterplenyem, poterplyujem, (D.) potarpim-petti, uztàrpivam-petti, ut: uztarpiſze malo ſzadchu dóch, *patienter aliquem operior.* 6. chakam teſko, ſzkerblyivo, ili (D.) z-brigum, *angor expectatione. At ſemper his adverbijs conjunge: Acriter, acerrimè, vehementer, vehementiſſimè.* 7. chakam dugo, Nachakujem-vati, (D.) nachekivamſze, Izchekivam, *multùm expecto, diu præſtolor, multùm, & diu operior.* 8. chakam dën na dën, *diem ex die expecto.* chakam, pochakati jedno malo, poterplyujem, poſtentavam, (D.) Potarpim, uztarpim, *Suſtineo, es, ere, expecto modicum, paulisper, &c.* kakti: pochakay jedno malo, poſtentay, *ſuſtine.* (D.) potarpi goſzpodina, *t. j.* pochekkay jedno malo, *ſuſtine Dominum.* 9. chakam vu zaſzede, zaprechujem komu pút, zaſzedam, (D.) Preſim-ſati, Izpreſivam-ſujem-vati, zajedno chekkam, *expecto, as, are, expecto ex inſidijs.* v. Zaſzedam.

Chákan, Nadejan, (D.) chekkan, nádan, na, no. *Expectatus, a, um.* Nechakan, &c. *Inexpectatus.* 2. chakan dùgo, *diu expectatus.* 3. chakan malo, *parumper expectatus.* 4. Chakan do doſeſztka, dochakan, *expectatus uſque ad adventum.* 4. chákan. v. Sarculum, li.

Chákanye, nadejanye, [D.] pochekanye, uzchekanye. *Expectatio, præſtolatio, onis.* 2. Chakanye tesko, ſzkerblyivo, (D.) chekanye muchno, naglo, izchekivanye, *anxia expectatio.*

Chakaſze, (D. chekkaſze) veliko zlò.

Digitized by Google

Expectatur ſummum malum, imminet, l. inſtat graviſſimum malum.

Chaklya, drug na konczu klyuchaſzt, kojemſze ladja riva, ali k-bregu priteſe, *Tudes, is, hama, æ, contus.* 2. chaklya, *t. j.* ſelezna machka, kojum okol zdenczev barachu, (D.) klyuka, darmak. *Harpago, nis, lupus, pi.*

Chakſire. v. Hlache.

Chalaren, na, no. *Fraudulentus, a, um.* v. Himben.

Chalaria, chalarnoſzt. *Fraudulentia, æ.* v. Himba.

Chalarim-riti, himbarim-riti, himbeno chinim, v-kanyujem-niti, Prevarujem-riti, (D.) varram, privariti, prihinujem-niti. *Fraudo, as, are, Defraudo, ſimulo, fallaciter, aut fraudulenter ago.*

Chalárnik, (D.) ſzamo pràvichník. *Simulator, oris, Fronte, & vultu ſimulato, eruditus artificiò ſimulationis.* v. Himbenik, & Fallax. 2. v. Himbenícza.

Chalárno. *Fraudulenter, deceptoriè.* v. Himbeno.

Chambolat ſzukno. *Pannus undulatus.*

Changyav, va, vo. (nekoi Gyangyav, va, vo, vele) [D.] czanczav, va, vo. erjav, ſút. *ſubrufus, ſubflavus, a, um.* kakti, changyav, y dozrejajuchi lésnyak, *ſubflava, & matureſcens avellana.*

Chaplya. *Ardea, æ.* v. Pelas. 2. chaplye czimer, ili kukma, *t. j.* ona pera na glave. *Cirrus ardeæ.*

Chár, [D. *ſcribunt* Cjaár, chara, charanye.] *Incantatio, infaſcinatio, onis, maleficium per incantationem.* v. Czopria.

Cháram-rati. *Incanto, as, are, faſcino, infaſcino, utor, & abutor incantationibus, & veneficiis.* v. Czopram. koi chara, (D.) chyarovnik. *Incantator, Infaſcinator.* v. Czopernik. kâ chara, (D.) chyarovnicza. *Infaſcinatrix, icis.* v. Czopernicza.

Cháran, na, no. *Infaſcinatus, a, um.*

Charànye. v. Chár.

Chardák. Priſztroſsek zrachni radi razvetrenya, (D. ſètnicza, ſzuncheniczа. *Pergula, altana, æ. ſolarium.* 2. chardak, budi iz vugla hiſe, budi iz ſzredine ſztene k-vuliczam, ali k-piaczu izpelyan, daſze ſzim tam more zgledati, zgledaliſche, (D) prozorje, *Mœnianum, ni.* v. Pergula. 3. chardak odkrit, *Subdiale, is, Hypetrum, Terracium, ambulatio ſubdialis.* 4. v. Præſtega.

Chárſia. v. Pijacz.

Chárv. v. Chéru, y oſztala ondé.

Chàſsa. Calix. v. Kupa.

Chàſz. *Mora, æ.* 2. chaſz màl. *Morula, æ, momentum, inſtans, imminens, tis.*

Cháſzt. *Dignitas, tis.* 2. Cháſzt, dvorba, ſzlusba, *Munus, eris, officium, ij, munus, & officium.* 3. v. Poſzel. n. 3. 4. Cháſzt, *t. j.* ladanyę, ravnanye, (D.) vladanye, redovanye, *Regimen, inis. gubernium.* 5. chaſzt, ili ladanye, letno, *munus annuum.* 6. chaſzt prijemlyem, *munus ſuſcipio, ineo officium.* 7. chaſzt dolc polaſem, ili (D.) ſztávim. *defungor officiô, & dignitate, quam hactenus exercui, ceſſo, & liberor ab officio, & munere hactenus habito, expedior ab officio, abeo officio,* l. *munere.* 8. Izpunyavam, zverſsujem chaſzt, chinim kayme gledi, (D.) ſtome gleda. *Fungor officio meo.* 9. chaſzt vredna, y doſztoyna, *Honor meritus.* 10. v. Competitor. 11. v. Competo. 12. v. Poſtenye. 13. Cháſzt. v. Dár.

Chaſztën, na, no. Poſten, vreden. *Honoratus, vir ſpectatus, honeſtus, generoſus, dignus, a, um.* v. Cheſztit.

Chaſztenye. *Honoris affectio.* v. Poſtuvanye. 2. v. Goſchenye.

Chaſzt je, ili ladanye vſzega varaſſa imël. *Omnium civium munere eſt functus, perfunctus.* 2. vu chaſzti ſzvoje je dobro úpuchen, *Ad officij ſui munus bene eſt inſtructus.*

Chaſzti je to tvoje. Tvoy je poſzel, [D] poſzao. Tebe gledi, [D.] gleda, tebe tiſchi, tebeſze doſztoja, *Tuum eſt*

Digitized by Google

eſt, tui muneris eſt, tuo incumbit officio. 2. chaſzti doſztojẽn. *Honorabilis, le.*

Chaſztim-titi, Cheſztim-ſztiti, Dichimchiti, [D. it.] chaſztim, prochaſztiti. ſzlavim-viti. *Honoro, as, are. Honore afficio, magnifico, Laudo, laudibus effero.* v. Poſtujem. 2. v. Goſztim.

Chaſztítel, chaſztechi, cha, che. *honorans, laudans, tis.* 2. v. Goſztitel.

Chaſztnik, Officzial, [D. it.] Naredbenik koi god. *Officialis, is.* 2. ckaſztnik zvẽrhu dohodkov, ili prihodiſcha, *Nomenclator, à cenſibus, & proventibus, præpoſitus*, l. *præfectus proventuum, Curator, oris.* 3. chaſztnik, ſzluga opchinſzki, moreſze y sèrg zvati, *ſervus publicus municipij, utpote Zagrabienſis, Varasdinenſis*, &c.

Chaſztno, Poſteno. *Honeſtè, honoranter.* 2. chaſztno, ili poſteno ſiveti, *honeſtè vivere*

Chàtra. v. Flyoſz.

Chàvel, [D.] chyàvo, ili chyàval. [*Tur. Scl.*] Ekſzer. *clavus, vi.* 2. chavël ſzelezni, [D.] Gvozdyeni, *clavus ferreus.* 3. chavël oble glave, *clavus umbellatus.* 4. chavël z-glavum, *clavus capitatus.* 5. chavël klyuchaſzt na kojegaſze kay obeſſuje. [*Tur. Scl.*] Chivia, *clavus uncinatus, clavus uncius.*

Chávlek, mali chavël. [*Ture. Scl.*] Ekſzerich. *Claviculus, clavulus, li.* 2. z-chavleki pribijam, *claviculis figo.* 3. Pribit, a, o. *confixus, a, um.*

Chaus. v. Furer.

CH ante E.

Cheber, [D.] Chabar. *Cadus, di. Urna major, orca, æ. Trua, æ.* v. Bedeny. 2. chëbër, vu kojemſze kay naſzalya, *Cadus ſalſamentarius.* 3. chëbër, [D.] pod ſztavicza, ſetak, vu kojemſze grozdje tëre &c. *uſitatiùs* kacza, *Labrum, ri.*

Chëbrìch, mali chëbër. *Cadus minor, urna minor.*

Cheden, na, no. Krotek, tìh, opazën, [D.it.] priklonit. *Modeſtus, circumſpectus, a, ũm.* 2. cheden, ſzpametẽn, *Prudens, ſapiens, tis, vir magni conſilij, ingenio prudens, & ſapiens ad conſilia.*

Chedno, Krotko, tiho, opazno. [D.it.] priklonito, priklono. *modeſtè, circumſpectè* 2. ſzpametno, *prudenter, cautè, & prudenter, pedetentim, cautim.*

Chednoſzt, krotkocha, tihocha, opaza. *modeſtia, æ. circumſpectio.* 2. Razumnoſzt, *Prudentia, Cautela, æ.*

Chèh, *Bohemus, & Bœmus, mi.* 2. *Fœm.* chehinya, *Bohema, & Bœma, æ.* 3. cheska zemlya, *Bohemia, æ.* 4. cheski, ka, ko, *Bohemicus, a, um.* 5. cheski, *t. j.* po chesko, *Bohemicè.*

Chéh, chehanye, pianchuvanye. *Compotatio, onis.* 2. v. Chehanye.

Cheham. v. Chrepam. 2. cheham-hati, chéſem-ſzati zelye perje od koczena, ili ſztebla. *decerpo folia caulium*, l. *decerpo folia à caulibus, carpo, & delibo caules, detraho folia caulium à caulibus.* 2. *carpo, decerpo, detraho pennas, plumas à caule*, &c. *t. j.* cheſsem perje.

Chehanye. v. Chéh. 2. chehanye, *t. j.* chéſzanye zelya, perja, &c. *decerptio, delibutio pennarum, à caulibus, à ceſpite*, &c.

Chehulìcza, chehulya. *Racemulus, li.* chehulya od grozda, *pars botryonis.*

Chekich. v. Kladivecz.

Chelo. *Frons, tis.* *Prov.*

Kadé ſzërcze ni veſzelo,
Raduvat'ſze nêmre chèlo.

2. chelo viſzoko, *Frons exporrecta, alta, frons relicina, lata, aperta, ſpectabilis, Frons capillorum tegmento libera.* v. Relicinus. 3. chelo narugano, nabrano, [D.] nafraskano, najeſeno, pokuplyeno chelo, *frons rugoſa, frons corrugata, ſtriata, frons contracta, caperata.* chelo nerugano, gladko, ravno chelo, *frons exporrecta, corrugata, explicata, frons levis,* 5. chelo veliko, proſztrano, *frons ingens, & explicata.* 6. chelo turobno, [D.] zlovolno chelo, *frons nubila, fronc*

Digitized by Google

obducta frons moesta. 7. chelo oblo, ili okruglo, *frons rotunda.* 8. chelo lisza-szto, kod imaju konyi, *frons signata.* 10. chelo voyszke, përi redi, perva cheta, pervi sztruki, perva sztran voyszke, ili glíd, *prima acies.* 11. chelo, kraina, kray koje zemlye, na prot druge, *confinij frons.* 12. z-chèla, spreja, szpreda, zperve sztrane, *à fronte.*

Chelo rugam-narugati, nabiram-brati chelo, [D.] Nafraszkivam-kati, nagrondivam-diti, pokuplyam-piti chelo, *frontem contrabo.* v. Rugam. n. 3.

Chelyád, *Genet.* lyadi. v. Drusina. 2. po chelyadi, *per familias.*

Chelyadcza od kuchye, mala chelyad, drusinicza. *Familiola, æ.*

Chelyade, *Genet.* detta. Chelyad, di. *persona, æ.* 2. chelyade veliko, *persona maxima.*

Chelyadina. v. Pûk. n. 3.

Chelyavicza, *Alopecia, æ.*

Chelyuszt, [D.] koszeticza, koszer, dészna, svallo. *proprium bestijs. Mandibula, æ. Bucca, æ. Rictus, ûs. os minax, Faux, cis. Accipitur hic pro toto ore propriè bestiarum.* 2. Chelyuszt leva, ili deszna, *t. j.* laloka, [D. it. Dészna.] *mandibula, æ. maxilla, æ.* 3. chelyuszt, gornya, *maxilla supera.* 4. chelyuszt dolnya, *maxilla infera.*

Chelyuszti, ili [D.] krelyuti ribje. *Branchiæ, arum.* v. Krelyut. n. 4.

Chèmer, [D.] otrov, Jíd, *venenum, ni, toxicum, ci, virus, ûs.* v. Jád. 2. chemer, ili gnyuszenye, *Nausea, æ.*

Chemeren, na, no. *Venenosus, a, um.* v. Jadovit.

Chemerìka trava, dobra za mahnite. *Helleborus, sive Helleborum, veratrum, Gentiana, melampodium.* 2. v. Talovo.

Chermérni, na, no, Tusen, Saloszten, na, no. *Afflictus, Ærumnosus, desolatus, a, um.*

Chemerno, Jadòvno. *Venenosùm, venenosè, virulentè.* v. Jadovito. 2. chemerno, Raztusено, salosztno, [D. it.] bolesztno, tusno, *Afflictè, ærumnosè, desolatè.*

Chemèrom osztvariti, *Intoxicare, veneno interficere, occidere,* l. *necare aliquem veneno.*

Chèmu, Za kay, za koi zrok, radi kakvoga zroka, Pokay, [D.] zasto, za koi uzrok, Radi chesza, radi sta, krozasto. *Marit.* Zàch? *Quare, cur, quamobrem, Ad quid, quid ita, quam ob causam, quas ob res, Curnam, quem in finem, quid causæ est?*

Chèmu ne, Zakay ne, [D.] zasto ne? *Marit:* zàche? *Cur non, quid ni, quare non?*

Chèp. *Siphunculus, li, Verticulus, li. obturamentum.* 2. *Epistomium, ij.*

Chépicz vu glave chlovechje. *Epiglossis, is,* l. *Epiglotis.* v. Jezichecz.

Chépczi na guszlah, tamburah, &c. *Verticuli, orum.*

Chépicza opadenye. *Tonsilla, æ.* v. Angina.

Chepa. v. Klòp.

Chepèrlyam-lyati. *Scabo, is, ere. propriè convenit gallinis, avibus,* &c.

Cheperlyan, na, no. *Scalptus, a, um.*

Cheperlyanye. *Scalptura, æ.*

Chepèrlyuga. v. Skerlecz.

Cheplyuszkam-kati, tlapim nerazumno, prez szveszti, bedaszto govorim prez razloga, &c. [D.] zaludu tlapim. *Temerè loquor, Innaniter loquor, sine judicio, & præconsideratione discurro, loquor,* &c.

Chérchek. v. Schyuricz.

Chérdák. *Sed usitatiùs* v. Chardak.

Chèrga. v. Huta. 2. cherga, podsztilek, kisze pod szedlo meche. *stragulum, li.*

Chèrknya. *Linea, æ, Lineamentum.*

Chèrlyen, na, no, [D. Rujan, Czarlyen.] *scribunt autem,* zarljen, &c. na, no. Rúsz, rumen, Erdech. *Ruber, a, um. rubeus, rubidus, rubicundus, puniceus, purpureus, fœniceus, coccineus, spadiceus, hyacinthinus, a, um, rubens, tis.*

Chèr-

Digitized by Google

Chèrlyena farba, (D.) Czarlyena maſzt. v. Farba. n. 6. 2. chërlyena zemlya, krayda, *Rubrica, æ.* 3. chërlyena kiticza. v. Centaura.

Cherlyènecz, [D.] Czarlyenacz, Czarlyeni lùk. *Capa rubra.* v. Cœpa.

Cherlyenilo, *t. j.* Farba cherlyena. *Purpurißum, ſi, Rubor* v. Cherlyena.

Cherlyenimſze. Rumenimſze. *Rubeo, es, ere, rubeſco, rubefio, purpuraſco.*

Cherlyenina z-meſſana z-belinum. *candore miſtus rubor.* 2. cherlyenina ona, kûmſze ſene maſu. *Fucatus color, purpuriſſum.* 3. v. Cherlyenoſzt.

Cherlyenka, [D.] Czarlyenicza, *t. j.* kratko piſzmo med chernem z-cherlyènum farbum, &c. *Rubrica, æ.* 2. v. Ptìch.

Cherlyeno morje, (D.) more czarlyeno. *mare rubrum, mare Erythræum.*

Cherlyenoſzt, Cherlyenina. *Rubor, oris, Rubedo, inis.* v. Cherlyenina. n. 1.

Cherlyenenye, *t. j.* Farbanye, (D.) maſztenye. *Tinctura, æ.*

Chérn, na, no. Vrán, na, no. [D.] czàrn, Czarnomàſzt. *Niger, a, um, Ater, furnus, pullus, atratus, a, um.* 2. chërn nekuliko, *nigricans, tis.* v. Prichern. 3. chern jako, (D.) velle czàrn. *Admodùm niger, obniger, a, um.*

Cherna odecha, ili oprava, [D.] Czarna ſzvita. *Amictus niger, pulla veſtis, & lugubris.* v. Amicimen.

Chernenye, pochërnenye. *Denigratio, onis.*

Chernilo, (D.) Czarnillo, Czarnopiſz, Ingvàſzt. *Atramentum, ti.* v. Tinta.

Chernem-neti, t. j. chérn poſztajem. *Nigreo, es.*

Chernim-niti. (D. Czarnim,) *t. j.* chërno chinim. *Nigro, denigro, as, are, Nigrefacio, Tingo.*

Chernimſze-nitiſze, pochernujem-neti, pogaſsújemſze-ſzitiſze, pohudivamdeti, &c. *Nigreſco, is, ere, nigrefio, nigror, denigror.* 2. chernimſze malo, pochernivam, *Nigrico, as, are.*

Cherno ono na verhunczu zerna bobovoga. *Hilum, li.*

Chernina, chërnocha, chërnoſzt. *Nigredo, inis, Nigror, oris.*

Cherno-glàv trava. *Prunella, æ.* 2. cherno-glàv, va, vo. *Nigri capitis, Nigro comis.* 2. v. Ptìch.

Chernyavka, v. Modricza.

Chérv, (D. Czàrv. *& ſcribunt* Zàrv.) *vermis, is.* 2. chérv, koi liſztje y pupje na terſzju jé, (D.) zaviachya. *Volucra, volvola, æ. volvolus, convolvolus, involvolus, volvox.* v. Ipes. 3. chërv, koi grize, ili zjéda drevo, (D.) Grìzlicza, *Trox, cis, coßus, teredo, Xylophagus, trips, is.* 4. chërv, koi bòb grize, chërvobob, *Mida, l. Midas, æ.* 5. chërv, koi koren bobov podjeda, *Ranca, æ.* 6. chërv, koi pórlùk, zelye, ſálatu kvari, *praſocuris, is,* 7. chërv, koi, pſeniczu, y oſztali ſitek grize. ſiſek, (D. Gagricza,) *Curculeo, l. Gurguleo, onis.* 8. chërv, koiſze vu meſzu na hagya, zaplyuvëk, (D.) uplyuvak, *termes, etis, tremus, mi.* 9. chërv, koi knyige grize, (D.) grizicza. *Blatta, æ.* v. Mol. 10. chërv, koi halye, ili ſzvite zjeda, *Tinea, æ.* 11. chërv, ú pëſzjem jëziku. *Lyta, æ.* 12. chërv, koi ſztëklo, (D.) Czklo grize, *Is, ſis.* 13. chërv, koi ſzvilu prede, (D.) bubba, *Bombix, cis.* 14. chërv, koiſze vu ſziru nahaja, *ſcirrum, ri.* 15. chërv, zemelſzki, kakti y on, koiſze vu chloveku nahagya, Gliſzta, (D.) Guja, *Lumbricus, ci, colubra cæca, Ventris animal.*

Remedium contra lubricos. v. Gliſzta. 16. v. Babura.

Chèrvek, (D.) Czarvak, Czarvich. *vermiculus, li.* 2. chërvëk vu voyſzku, *Acarus, ri.*

Chérvi pun. *Vermiculoſus, a, um.* 2. chervi, cherveki, (D.) Czarvichi teſztenì. *Vermiculi eſculenti.*

Chèrviv, va, vo, (D.) Czarviv, y czarliv, va,

va, vo. *Verminoſus, Carioſus, a, um.*

Chérvni beteg, [D.] Czarvi. v. Beteg. n. 23.

Chervivem-veti, Ochervlyujem-viveti, (D.) Czarvivim-viti, oczarvlyujem-ſze-vitiſze. *Vermino, as, are, vermibus infeſtor, vermiculor.*

Chervojedina, Chervotochina, [D.] Czarvotochnicza. *Caries, ei, vermiculatio.*

Chervojedni, dna, dno, Chervotochni. Izgrizen, zjeden, izſuplyen, na, no od chërvotochine. *Carioſus, a, um.*

Chervolenye. *Garritus, ûs.*

Chervolim-liti, mermram-rati. *Gario, is, ire, Garritido, as.*

Chervolyiv, va, vo. *Garrulus, li, Garriens, tis.*

Chervotochni. v. Chervojedni.

Chëſèly. *Pecten, nis.* 2. cheslyév tòk, *Theca pectinaria.*

Chéſem-ſzati veje, &c. cheſznuti, od-cheſznuti veju. *Avello, is, ere. Abſtraho frondes.* 2. v. Cheham.

Chèſeny, cheſnyak lùk beli, (D.) cheſzan. *Allium, ij, ſcorodon.* v. Gelos. 2. cheſeny divji. v. Bulbus. 3. cheſeny friski, *allium recens.* 4. cheſeny ztuchen, *allium tritum* 5. glavicza cheſnya, *allij caput.* 6. jederka chehulicze cheſnya, (D.) cheſzan lukka, *nucleus allij.* 7. venecz cheſnya, (D.) Naklada lukka cheſnya, *Allij ſertum.*

Plin. lib. 20. cap. 6. Allium ad ſerpentum ictus valet potum cum reſtibus ſuis. 8. veliki cheſeny debeli. v. Aphroſcordon, y Siſyrinchion.

Chèslyam. v. Cheſſem.

Cheslyiga dràch. *Cardus, di, carduus, ui, (à qua carduelis appellatur) diſpacus albus, & purpureus, ſcandix.*

Cheslyigòvina. *Cardetum, ti, Carvetum.*

Cheſſem ſzati, Pocheſſujem-ſzati, (D.) Cheslyam, Izcheslyavam, ocheslyavam-ſzlyati. *pecto, depecto, is, ere.* 2. cheſſem konya, *ſtrigilo, as, are., ſtrigo equum.* 3. cheſſem z-nohti, &c. *Frico, perfrico, defrico, confrico, as, are, ſcabo, is.* 4. cheſſem nazopet, *refrico, as.* 5. *Transl.* cheſſem, *t. j.* ponavlyam ból, ſelenye, &c. *Refrico dolorem, deſiderium.* 6. v. Como.

Chèſzalo. *Strigil, l. ſtrigilis, is.* 2. cheſzalo malo, *ſtriguncula, æ, Prov.*

Konyu pranye, y cheſzalo,
Krépoſzt daje, ter ne màlo. *Ritt.*

Cheſzan. v. Cheſeny. 2.

Chèſzan, Pochèſzan, ocheſzan, (D.) chèslyan, pochèslyan, na, no. *Pexus, depexus, a, um, pectinatus, a, um.* 3. cheſzan, *Fricatus, defricatus, perfricatus, a, um. ſcalptus.* 4. chéſzan, ochéſzan, *avulſus, abſtractus, a, um.*

Chèſzanye, Pochèſzanye, ochèſzanye. *Fricatio, confricatio, onis, frictio, fricatura, ſcalptura, frictus, ûs, fricatus, ûs.* 2. cheſzanye, &c. (D.) cheslyànye. *pectinatio, onis. depexus, pexus, ûs.* 3. chéſzanye, ochéſzanye, *avulſio, abſtractio, onis.*

Cheſzma, zviraliſche, (D.) vrillo, ſztudenacz, hladenacz. [*Scl. it.*] Bùnar. *Fons, tis.* 2. cheſzma reka plemenita vu gornye Sclavonie, *Caſma, æ.*

Od ove vode ſztanovito méſzto, pod koje teche, negda zbog Kloſtrov, Czirkvih, y Kaptoloma Varas imenit, bê zvan takay *Chaſma, æ.* Po naski, zacheſzenye. Poruſſeno od Turchina, posloje z-vnogemi drugemi pod oblaſzt Krainſzku. Z-farnum Czirkvum ſzamo vezda dichiſze. Prepuſta, y druge Kanonike imenuje, y poſztavlya Biskup Zagrebechki, ſztojeche vezda pri dohodkeh obilneſeh.

Chèſzram-ſzrati vunu, michem, mikamkati, Redim-diti, (D.) Gardaſſam-ſim-ſati-ſiti, *diſcrimino, as, are, carminor, ris.*

Cheſzrànye, mikanye, redenye. *Carminatio, diſcriminatio, onis.* v. Razcheſzanye.

Chéſzt,

Digitized by Google

Chéſzt. v. Guſzt.

Chéſztim, ili chaſztim-titi. *Celebro, honoro, magnifico, laudibus effero.* v. Hvalim.

Cheſztìt, ta, to, chaſztën, na, no. *Celebris, is, clarus, illuſtris, præclarus, nobilis, & celebris, obſervatus, honoratus.* v. Glaſzovit. 2. v. Szréchën.

Cheſztitòga, [D.] cheſztita chinim, ſzrechnoga chinim. *Fortuno, as, are, proſpero quempiam.*

Cheſztìt je, y pohvalyen od-vſzeh, ili cheſztiſze, y hvali od vſzeh. *Omnium ore, ſermone &c. celebratus.* 2. cheſztit je y pohvalyen, ter glaſzovit, *celebratus, frequentatus, divulgatus, laudatus, celebritate florens.*

Chéſztito. *Honorificè, clarè, gloriosè.* v. Szréchno.

Chéſztito meſzto, y glaſzovito. *Celebris locus.*

Cheſztitòſzt. v. Dobra ſzrécha.

Chéſzto. v. Guſzto krát.

Cheſztújem-ſztovati. *Frequento, as, are.*

Chèta, [D.] Chetto, *t. j.* z-kupchina, tovaruſtvo, z-druſenye vkùp. *Cœtus, ûs. congregatio, ſocietas.* 2. Cheta. v. Sereg do koncza, y Meſzto Sereg, reczi Cheta.

Cheterdeſzét, [D.]it.] chetreſzti. *Quadraginta, quaterdeni.* 2. cheterdeſzet lét chlovék, [D.] od cheterdeſzet godiſcha, od chetreſzt lita, *quadragenarius homo.* 3. cheterdeſzet puti, *quadragies.* 4. cheterdeſzet y oſzem, *quadraginta octo, octo, & quadraginta.* 5. cheterdeſzet y jeden krat, *ſemel, & quadrageſies, quadrageſies ſemel.* 6. cheterdeſzet, y dva krat, ili y dva puta, *bis, & quadrageſies.* 7. cheterdeſzet y trikrat, *ter, & quadragies.* 8. cheterdeſzet y chetiri pute, *quater, & quadragies, ſic deinceps.* 9. cheterdeſzet, y oſzém puti, *duo de quinquagies.* 10 cheterdeſzet y devet krat, *uno de quinquagies.*

Chetérdeſzeti, ta, to, [D.] Chetverodeſzeti, ta, to. *quadrageſimus, a, um.* 2. cheterdeſzeti pút, *quadrageſimùm.* 3. od cheterdeſzet, *quadragenarius, a, um.* ut: *quadragenarius homo.* 4. cheterdeſzet lyudih tovaruſtva, ili [D.] druſtva tropa, cheta, &c. *quadragenariæ cohortes, turmæ, catervæ.* 5. cheterdeſzet gláv chredo, [D.] ſtado, &c. *grex quadragenarius, ſic in aliis numeris efferri poterit.* 6. od cheterdeſzet ſzúdczev, *de curia quadraginta judicum.*

Cheterdeſzetka. cheterdeſzetnicza, cheterdeſzeticza. *Quadragenaria, æ.* kakti chinim cheterdeſzetku, *quadragenariam exequor, procul cæterorum conſortio.* 2. cheterdeſzetka poſztna, cheterdeſzetni poſzt. v. Korizma.

Chetérnadeſzte, chetirinayſzt, cheternayſzt, [D.] chetarnadeſzt, cheternajeſzt. *Quatuordecim.* 2. cheternadeſzte krat, [D.] chetarnajeſzt puta, &c. *quatuordeni, næ, na, quatuordecies.*

Chetérnadeſzti, chetirinayſzti, cheternayſzti, [D.] cheternajeſzti. *Quartusdecimus, a, um.*

Chetérnya, zdenecz z-deſgyevinc kiſze naleva. *Ciſterna, æ.* 2. cheternya, *t. j.* sléb, po kojem z-kojega varaſsa, &c. ſzmrád, y nechiſztocha opchinſzka izhaja. *Cloaca, æ, Colluviarium, ii.*

Chetèrt, [D.] chetvart. *Quadrans, tis, quartale, is, quarta pars.* y toſze od mere, y vſzake oſztale ſztvari more rechiut: *quartale vituli, &c.* v. Cheterti. n. 3.

Chetertàcha, *t. j.* chetertodnevna, ili chetverodnevna zimlicza, [D.] chetvarto danicza, groznicza chetverotdnevna. *Quartana, æ, quartanæ morbus.* v. Quartanus.

Chetertèk, [D.] chetvártak. *Dies Jovis, Feria quinta.* 2. chetertek veliki, *Magnus dies Jovis, Dies cœnæ Domini.*

Chetérti, [D.] chetvarti, ta, to. *Quartus, a, um.* v. Quadragenarius. 2. cheterti pút, *quartùm, quartâ vice.* ut: *quartùm*

TAYLOR INST. OXFORD
Digitized by Google

Judex. 3. cheterti dél, chetert, chetertina, [D.] chetvart, *pars quarta, quadrans, tis, quadrans anni.* 4. cheterti dél vure, *quadrans horarius*, l. *horæ.* 5. cheterti dél méſzecza, ili mène, *quadrans lunarius.*

Chetertinka. *Quartale, is*, l. *Quadrans, tis, aut quarta pars modij*, l. *alterius menſuræ frumentariæ.*

Chetina. v. Schetina.

Chetiri. *Quatuor. Tetra.* 2. chetiri, y chetiri, chetiri na chetiri, *quaterni, na, na.*

2. chetiri dní, [D.it.] chettiri dana, *quatriduum, ui.*

3. chetiri ſztrane léta, chetvera vrémena, *quatuor anni partes, quatuor anni tempora.*

4. chetiri léta, ili godiſcha, *quadriennium, ij.*

5. chetìri léta, ili godiſcha ſztàr, chetertak, *quadrimus, a, um, quadrimatus, quadrimulus, quadriennis, ne.*

6. chetiri dni nazaja, Predevcherakom, [D.] Prikonomadne, *nudius tertius.*

7. chetiri púte, [D.] chetvero krat, *quater.*

8. chetiri krat tulik, ka, ko, *quadruplex, cis, quadruplus, a, um.*

9. chetiri krat tuliko, chetvero duplo, aliti ſztruko, *quadruplicatò, quadruplò, quadrupliciter, quater tantùm.*

10. chetiri nochi, *quadrinoctium, ij.* kakti, dve nochi, *binoctium, ij.*

11. chetiri púti, kriſoputje, *quadrivium, ij.* v. Prekrisje.

12. cheriri ſzto, [D.] chetiri ſztotine, *quadringenti, æ, a.*

13. chetiri ſzto krat, [D.] chetiri ſztotine puta, cheterſzto krat, *quadringenties.*

14. chetiri krat ſztotni, na, no, *quadringenarius, a, um. quadringenteſimus*, i. e. *unus*, l. *poſtremus ex quadringentis.* v. infra n. 49.

15. chetiri konyi ſzpored vhamlyeni, ali chetiri voli vklenyeni vu jeden kakti jarem, *quadrijugis, &c.* 16. chetireh lét doba, *quadrimatus, ûs.* 17. na chetiri dele, *ad quatuor partes.* 18. na chetiri tale razdelyam, *quadripartior, iris, quadripertior.* 19. na chetiri tale razdelyen, *quadripartitus, quadripertitus, a, um.* 20. na chetiri tale razdelyenye, *quadripartitio, onis.* 21. na chetiri vugle tanyer, [D.] na chetiri nugle pladan, *quadra, æ.* 22. vſze kay je na chetiri vugle, [D.] nugle, chetvero nuglye, *qudrum, ri*, zoveſze. 23. chetireh jezikov ſztvár, ili kâ ima chetiri jezike, *quadrilinguis, e, quadrilingueus, a, um.* 24. na chetiri vugle redim. v. Chetvero vuglim. 25. chetiremi nogami hodim, *quadrupedo, as.* 26. ob chetiri dele, ili kay je iz chetireh kotrigov, *quadrimembris, bre.* â chetireh kay je meſzecz, *quadrimenſtruus, a, um*, veliſze. 27. ob chetiri funte, ſtireh funtov, *quadrilibris, re..* 28. na chetiri konye, ali vole kola, *quadrigæ, arum, quadrigulæ.* v. Chetvericza. 29. na chetri nachine, *quadrifariam.* 30.

Chetirinadeſzte, chetveronadeſzto. v. cheternadeſzte.

31. chetirinayſzti. v. Cheternadeſzti.

32. chetirinayſztkrat. v. Cheternadeſzte. n. 2.

33. chetiri nòg, chetvèro nòg, *quadrupes, dis.*

34. chetiri rùk, chetvèro rùk, *quadrimanus, ni.*

35. chetiri vùg, chetvero vuglaſzt, *t. j.* na chetiri vugle, [D.] chetvero nùgli, gla, glo, ili krayni, na, no, chetvero nùglaſzt, *quadrangulus, a, um, quadrangularis, re, quadratus, a, um.*

36. v. 49.

37. chetiri vugloſzt, chetvero vugloſzt, [D.] chetvero nugloſzt, *Tetragoniſmus, mi.*

38. chetvèri, ra, ro, chetvéricza, *quaternarius, rij, quaternio, onis.*

39. chetvericza. *idem.* chetvericza kony.

qua-

Digitized by Google

quadriga, æ.

40. Chetvero, ili na chetvero delim, na chetiri dele, *in quatuor partes divido.* v. Chetiri. n. 18.

41. Chetvero delyen, razdelyen na chetvero. v. Chetiri. n. 19. & 20.

42. chetvero dnevni, na, no, [D.] chetvero dani, chetvero danik. *quatriduanus, a, um.*

43. chetvero krayni, na, no. v. num. ſuperiùs. 35. & 37.

44. chetvero nòg, &c. v. 33. 34. &c.

45. chetvero nuglim. v. n. 49.

46. chetvero nuglye. v. n. 22. ſuprà.

47. chetvero ſztotni, [D.it.] chetvero ſztottini. v. ſuprà. n. 13.

48. chetvero ſztruk, ka, ka. *quadruplex, cis, quadruplus, a, um.* 2. chetvero ſztruko, *quadrupliciter, quadruplo.*

A ono, kayſze na chetvero more razdeliti, ali je razdelyeno, kayſze more kalati, ali je razkalano, *quadrifidus, a, um*, imenujeſze.

49. chetvero vuglim, na chetiri vugle delam, [D.] chetvero nuglim-nugliti, *quadro, as, are.*

Meſtria ona, ili rudelye, z-kojem zvezdogledczi na vugle mere, (D.) nuglomérra, *quadrans, tis*, ozavaſze.

Chètto. v. Cheta.

Chevap. v. Pechenya.

Chèvk, chèvkanye. *Latratus, ûs. & propriè dicitur de canibus in venatione ad veſtigia ferarum latrantibus.*

Chevkam-kati. *Nicto, às.*

Chèz, prék, [D.] prìko. *Trans.* 2. chez. [*Scl.*] pròz, kròz. *Per.* kakti, gledim chèz oblok, *aſpicio per feneſtram.* 3. chez, proti, *contra*, &c. cum accuſat. kakti chezme, chez te, chez Petra, *contra me, contra te, contra Petrum.*

CH ante I.

Chìj, ja, je. [D.] Chigov, va, vo. kojega, koga. *Cujus, a, um.* ut: chijega, ali kojega je roda, *cujus familiæ.* 2. chiſzte vi, ili chigoviſzte vi? *cujates eſtis vos?*

Chíchek, [D.] ſzlani grah. *Cicer, ris. Ervum ſativum.* v. Ervilia. 2. chichek mënſi, [D.] mali grah, graſacz ſzlani, *cicer minutum, cicercula, æ.* 3. chichek divji, grahor, *aſtragalus, li.* 4. cherleni, ili ſuti chichek, *cicer venereum.* 5. bèli, ſzlani grah, *cicer album.* v. Cicer.

Chichérka. v. Chichek. n. 2.

Chìchmak. *Cocetum, ti. quod coquatur ad ignem, ſic dictum.*

Chiga, po kojeſze kay vleche. *Trochea, æ. ſeu Trochalea, Trochea, æ, Catadromus, Turnus, decurſorium gruis.* v. Vitel. 2. Chiga, kojumſze detcza igraju, *Trochus, chi, Turbo, inis.* 3. chiga, z-kojumſze voda iz zdencza van vleche. v. Ciconium. 4. chiga na kojuſze hudodelniki vleku, y muche, *ſcalæ gemoniæ.* 5. chiga galſena, *patibulum triangulare.*

Takove chige klinecz, *axiculus, li.*

Chíger. *Deuterium, ij, briza, æ, lora, lorea, acinatium, vinum ſecundarium, floces vini, vinaceæ, muſtum tortivum, muſtum circumcidaneum.* v. Vodenicza.

Chigov. v. Chij.

Chík, chikov riba. v. Piſkor.

Chìlingh. v. Szág.

Chím, *t. j.* z-kojem dugovanyem, *quâ re, quô modô.* 2. chim vech, *quò magis, quò plùs.*

Chín. *Actus, ûs.* v. Geſtus. n. 1. it. 2. v. Nachin.

Chinéchſze, chinechiſze, *t. j.* nehotechi, gda ne ſzpravoga ſzercza, neg ſzamo na oko, y daſze vidi; aliti pokrito, ili iz omrasnye chiniti koju ſztvár. *Fictè, ſimulatè, commentitiè facere aliquam rem, cujus contrarium eſt ex animo, aſſimulatè, fictè, ſimulatéque facere, &c.*

Chinénye, tvorenye, redenye, chín. *Actio, operatio, onis, actus, ûs, opus, ris, factum, cti.* 2. chinenye dobro, y Bogu povolyno, poſteno chinenye, [D.] delo bogomillo, *actio honeſta, opus bonum, & Deo placens.* 3. chinenye hmán, nepoſteno, ſzramotno délo,

Digitized by Google

[D.] prikorra, prikorno délo, *actio vilis.* 4. chinenye opchinſzko, ili ochito, *acta, orum.* 5. chinenye, ili omraza pokrita, *ſimultas, tis, ſimulatio, fictio, ſpecies ſimulationis.* v. Delo.

Chiním-niti.

Prov.

Koi kay chini, vſze ſzebe chini.

Dalm.

Tkò ſtò chini, ſzve ſzebbi.

Quisque laborat ſibi.

Tvorim-riti, redim-diti, rabim-biti, onodim-diti, [D. it.] robim-biti, radim-diti, *ago, is, ere, facio, efficio, exſtruo, fabrico, operor.* 2. chinim po malo, chinukam-kati, *actito, as.* 3. chinim polëg zakona, y obichaja, ali naredbe dane, *ago ad præſcriptum.* 4. chinim zaſzedu. v. Zaſzedam. 5. chinim pogodbu, ili zavez, *pacto, as, fœdus ferio, ineo, pactionem conſtuo, paciſcor, depaciſcor.* v. Pogajamſze. 6. chinim daſze veruje, *ſuadeo, perſuadeo, induco ad credendum.* 7. chinim tovaruſtvo, ili drusbu, *coeo ſocietatem, paro ſocietatem,* l. *contraho.* 8. chinim pàr, ili kopiu kakvoga piſzma, *exſcribo, is.* 9. chinim rachun., *edo rationem, computo, computum facio.* v. Rachun, y Rachunam. 10. chinim po volye drugoga, vgajam drugomu, *morem gero alicui, obtempero, obſequor.* 11. chinim da zna, dajem na znanye, *ſcientem facio, certiorem reddo.* 12. chinim, ali ſzpravlyam voyſzku, [D.] kupim voyſzku, *comparo bellum.* v. Voyſzka.n.1. 13. chinim boy, [D.] Ràtt, *obeo pugnam, committo pugnam, conſero manum.* v. Bijemſze. 14. chinim dobro z drugem, [D.] s'druzim, chinim lyubav, miloſzt, &c. *beneficium confero in alterum, pono, colloco beneficium in alterum, do beneficium alteri, orno beneficiis alterum, bene, optimèque mereor de altero.* 15. chinim pút, ili putuvanye, *facio itsr, gradior, habeo iter, proficiſcor.* v. Purujem. 16. chinim ſkodu, [D.] ſtettu, *importo damnum, inveho detrimentum.* v. Skoda. 17. chinim ſtentanye, *facio morum, moram interpono, remoram ago.* v. Stentam. 18. chinim karminu, ili chinim pogreb, *celebro funus, facio funus, exequias perago, perſolvo.* v. Karmina.n.2. 19. chinim zapovéd, iz-verſsujem zapovéd, *facio mandata.* v. ſuprà.n.3.&10. 20. chinim moy poſzel. v. Obavlyam. 21. chinim ſzvedochanſztvo. v.Szvedochim. 22. chinim ſzvedochanſztvo z-priſzegum, *dico cum juramento* (l. *religioſè,*) *teſtimonium.* 23. chinim zagovor, [D.] závet, *voveo, es, votum facio.* v. Zagovarjamſve. 24. chinim zaſzpati, *ſoporem induco, ſopio, ſoporo.* 25. chinim daſze gdo zacherlyene, *t. j.* zaſzramuje, v-ſzram napelyavam, naganyam koga, *injicio ruborem alteri, afficio rubore quempiam, rubefacio aliquem, cauſo ruborem alteri, confundo alterum.* 26. chinim karku, ſzvadu, *excito jurgium, facio rixas, & contentiones.* 27. chinim piſzmo, *edo ſcriptum.* 28. chinim kriviczu [D.] krivnu, obſanoſzt, &c. *infero injuriam, calumniam, afficio injuriâ, calumniâ, &c.* 29. chinim vrachtvo, [D.] likkariu, *facio medicinam,* l. *præparo, paro, affero remedium.* 30. chinim muſtru, razgledam ſzoldate, *luſtro exercitum.* 31. chinim pravdu, y praviczu, *colo judicium, & juſtitiam.* 32. chinim poſzluh, y pokornoſzt, *juſſa facio, exequor, imperata perago.* 33. chinim dobro moje ſztvári, dobroſze ladam, [D.] vladam, *res meas bene expedio, bono curſu mea perago.* 34. chinim veliku ſztvar, [D.it.] velle chinim, *t. j.* vnogo, *magnum,* l. *multum facio.* 35. chinim ſzpraviſche, *habeo, teneo comitia.* 36. chinim zlò, hudotvorim, [D.it.] vragujem-vati, opakujem-kovati, *t. j.* krivo chinim, *improbè facio.* 37. chinim bolye neg govorim, ali povedam, [D.] veche di-

Digitized by Google

dilam nogo beſzedim, *meliùs facio, quàm dico.* 38. chinim naopak koje ſztvari, *præpoſterè officia permiſceo.*

Et ſic de alijs omnibus diſcurrere poteris, non ſolùm per Indicativum, at etiam per Infinitivum, ut in exemplo: 39. chiniti priatelſztvo, *conferre ſe ad amicitiam, adjungere ſe in amicitiam, applicare ſe ad amicitiam, adrepere in amicitiam, contrahere amicitiam, aggregare ſe in amicitiam, inſtituere, conglutinare amicitiam, conjungere amicitiam, amicitiæ fores aperire, ad neceſſitatem ſe adjungere, neceſſitudinem conjungere, &c.* 40. chinitiſze, ili kazatiſze priatela, *amicum agere, amicum ſe exhibere.* 41. chiniti kay je potrebno, [D.] ſto valya úchiniti, ſtoſze ima úchiniti, ſto daſze úchini *quid facto opus?*

Chinímſze daſzem takov, y takov, ali da nechujem, nevidim, neznam, &c. *ſimulo, as, are. tingo, formo me eſſe talem, ſimulo me non audire, videre ſcire,* &c. 2. chinimſze-nitiſze, vuchinitiſze, ſztvaramſze-ratiſze, tvorimſze-ritiſze. *Fio, is.*

Chinitel, Tvoritel, Vuchinitel, Delavecz, (D. it.) Delovnik, tvornik, zgraditel, *Factor, oris.*

Chinitelicza, Tvoritelicza, vuchinitelicza. *Factrix, cis.*

Chinyen, vuchinyen, na, no. *Actus, a, um, factus, geſtus.* 2. chinyen ali ſzamo na oko, pokrit, otajen, ſzkazlyiv priatel, *Fictus, ſimulatus, aſſimulatus, commentitius amicus,* &c. 3. po chinenyu priatelſztva, *per ſimulationem amicitiæ, per fictionem amoris. Unde dicimus:* Imati pokritu omrasnyu, odurnoſzt na drugoga, *Gerere, habere, portare, exercere ſimulationem cum alio* l. *in alium.*

Chíns, Haſzen, (D. *it.*) Fít. *Fœneratio, onis.* v. Dajem.

Chinſnik. v. Fitnik.

Chirák. v. Szvechnyak.

Chirják, chìr, v. Mozol.

Chìsma. *Cothurnus, ni.* 2. vu chismah, *cothurnatus, a, um.*

Chismeſia. *Cothurnarius, ij.*

Chiſzélcze, malo chiſzlo. *Roſariolum, li. Corolla precatoria.*

Chiſzlo, korunicza, otecz naſſi. (D.) Patricze, krunicza blaſene goſzpe Div. M. ochenaſſi, brojenicze. *Corona B. V. M. Roſarium, ij. Corona precatoria.*

Koi na pravlya chiſzla, &c. *Coronarius, rij.*

Chìſzt, ta, to. (D.) Kraſzan, uzorit, ulyudan, a, o. *Mundus politus, purus, a, um.* 2. chiſzt kakti, (D.) kakono vino, *merus, a, um.* 3. chiſzt, *t. j.* Dévëcz, devicza, *caſtus, purus, pudicus, caſtus, & purus, caſtus, & integer, inviolatus, immaculatus, integer vitæ.* v. Prechiſzt, y Neoſzkrunyen. 4. chiſzt, ta, to, *t. j.* prez vſzake himbe, y chalarie chlovek. *Syncerus, a, um. Integer, & ſyncerus.* 5. chiſzt kot zlato, *nitidus, a, um. nitidus, & purus ut aurum, aureus, a, um.* 6. chiſzt kot zerczalo prez truhe, *Immaculatus, a, um.* 7. chiſzt, *t. j.* pravichen, (D.) Pravedan. *Acarus, a, um.*

Chiſzten, *uſitatiùs,* chiſchen, ochiſchen, na, no. ſznaſen, oſznaſen. *Purgatus, mundatus, a, um.* 2. chiſzten, izchischen, *perpurgatus, a, um.*

Chìſztilo, *t. j.* méſzto, gdeſze duſſe preminucheh z-mukum chiſzte. *Purgatorium, rij.* v. Ochiſztnik.

Chiſztim-titi, ochiſchujem, izchiſchujem-titi, pochiſchujem, ſznasim-niti. *mundo, as, are. purgo, depurgo, expurgo, perpurgo, as.* v. Reto. 2. chiſztim od luzke, ili luschine, *piſo, as, & piſo, is.* 3. chiſztim, ili briſem, (D.) Tarem. *abſtergo, is, ut: abſtergo vulnera,* chiſztim rane, *abſtergo orbem.* chiſztim tanyer, (D.) pladan. v. Delam n. 3. 4. chiſztim. v. Trebim. 5. chiſztim grehe, *delicta expio.* ochiſztiti, *expiare.*

Digitized by Google

Chiſztitel, ochiſztitel, [D.it.] ochiſztnik. *Purgator, oris.* 2. chiſztitel, *t.j.* chiſztechi, ili koi ima jakoſzt, y moch chiſztiti, *catharticus, a, um.* 3. chiſztitel, koi ſzukno, [*Scl.*] cholu chiſzti, ſztupar, *fullo, is.*

Chiſzto, [D.] kraſzno, uzorito, ulyudno. *Purè, mundè, munditer, ornatè, politè, luculenter.* 2. chiſzto, *t.j.* neoſzkrunyeno, prez greha, y truhe. (D.) Bèz zhvarno, Bez trohe, *caſtè, caſtè integréque, Inviolatè, purè.* 3. chiſzto, *t.j.* prez himbe, y falinge, *integrè, ſyncerè, &c.* 4. chiſzto zlato, ali ſzrebro, *purum aurum, l. argentum.* 5. chiſzto, vedreno, y jaſzno vréme, *ſudum, di. ut: ſudum tempus, ſerenum cœlum, apertum cœlum, ſerenitas cœli.*

Chiſztocha, chiſztoſzt, [D.it.] kraſznoſzt, ulyudnoſzt, uzoritoſzt, ſznaſnoſzt, lepota, &c. *mundities, ei, nitor, ſplendor, ac nitor, munditia, elegantia, lautitia, puritas.* 2. chiſztocha telovna, *caſtitas, puritas, integritas, tis, caſtimonia, æ. Dicitur & caſtitas morum, pudicitia, æ.* 3. chiſztocha divojachka, divojachtvo, devichtvo, *virginitas, tis, caſtitas, caſtimonia, &c. virginalis.* 4. chiſztocha ſzvetovnèh lyudih, koiſze nigdar neſene, ili zakone, [D.] neudaja, *ex parte fœm.* neoſenenye, *ex parte virorum. Cœlibatus, ûs.*

Koi pak takovu chiſztochu obnaſsa, *Cœlebs, bis, gen. com.* govoriſze; *t.j.* neudana, neoſenyen. 5. chiſztocha popovſzka, *caſtitas ſacerdotalis.* 6. chiſztocha zakonſzka, *caſtitas conjugalis.* 8. chiſztocha vdovichka, *caſtitas vidualis.* 9. chiſztocha Bogu obechana, zagovorna, [D.] zavètna, *caſtimonia, æ.* 10. chiſztochu chuvam, y zderſavam, *caſtimoniam colo.* 11. chiſztocha, ſzrameslyivoſzt, [D.it.] Sztid, *pudicitia, æ, verecundia virginalis.*

Chìtam. v. Stem, y oſztala ondè.

Chitovat, ta, to. zdrav, [D. it.] chittav. *columis, incolumis, is, ſoſpes, vegetus, ſecurus, integer viribus, validus, a, um, valens, tis.*

Chitovata koga chiniti. *Aſſecuro, as, are.*

Chitovato, ſzegurno. *Securè.* 2. zdravo, *incolumiter.*

Chivia. v. Klin.

Chivìt. v. Lokot.

Chizma. v. Chiſma, &c.

CH ante L.

Chlènk, zglòb, [D.it.] sklyàn, sklyanak. *Articulus, li.* 2. chlenk od perſzta na noge, *rurſus, ſi.* v. Kotrig, y oſztala.

Chlovechanſzki. v. Chlovechki.

Chlovechanſztva, ili narave chlovechanſzke vzetje, [D.] ú chlovechenye, úputjenye. *Humanitatis, l. naturæ humanæ aſſumptio.*

Chlovechánſztvo, [D.] chyovichanſztvo. Natura, ili narav chlovechanſzka. *Humanitas, tis, natura humana, philantropia, æ, philantropium, ij.*

Chlovechanſztvo jemlyem, Pochlovechujemſze - chitiſze, Narav chlovechanſzku oblachim, chlovékom poſztajem, vu telu luczkom chlovek bivam, [D.] uputivamſze - titiſze, uchlovéchamſze - chitiſze, uzimlyem pùt chyovichanſzku, *humanam naturam induo, humanitatem aſſumo, in corpore humano fio homo.*

Chlovechez, [D.] Chyovichacz, *& ſcribant ſic:* Cjovjecjaz. *Homunculus, li, homulus, li, homuncio, pumilio, onis.*

Chlovechen, na, no, Podvoren, ſzluſech, prelyublyen, priazen, [D.] dvoran, prilyuban, lyubak, priklonit, dragochudan, millochudni. *Humanus, beneficus, urbanus, a, um, liberalis, hoſpitalis, moribus elegantibus, politisque imbutus.* 2. chlovechen, miloſztiven, miloſzerden, [D.] blag, blagoſztiv, dobroſztiv, milla ſzarcza, y chudi, ulyudni, *benignus, a, um, comes, tis, clemens, tis, pius, a, um.*

Chlovéchji, ja, je. *Humanus, a, um.*

Chlovéchki, chlovechánſzki, ka, ko, [D.it.] lyud-

Digitized by Google

lyudſzki, ka, ko. *Humanus, a, um.* ut: *humana matura.* 2. chlovèchki, chlovechanſzki, na nachin lyudih. Po chlovechje, *humano more.* 3. chlovechki, *t. j.* priazno, dvorno, lyublyeno, (D. it.) blago, blagoſztivo, lyubko, lyubezlyivo, tiho, krotko, milloſztivo, *humanè, benignè, comiter, blandè, leniter, humaniter, urbanè, piè, clementer.*

Chlovéchtvo, priaznoſzt, dvorba, dvornoſzt, lyublyenoſzt, (D.) blagoſzt, blagoſztivoſzt, dragoſztivoſzt, tihoſzt, dragoſzt. *Humanitas, comitas, urbanitas, benignitas, lenitas, beneficentia, clementia.* 2. chlovechtva pùn, pùn dvornoſzti, (D.) vàſz blág, dobar, &c. *plenus humanitatis, plenus benefisentia, & humanitatis.*

1. chlovek, (D.) chyovik, *& ſcribunt ſic:* Cjovjek. Muska glava, Mús.

Prov.

Chlovék, to je ſztvár velika,
Koga mores, rech' chlovika.

Res magna eſt, eſſe, l. *dici poſſe hominem. Homo, nis. Antropus, pi, & dicitur de utroque ſexu.*

2. chlovek obojega ſzpola, (D.) Dvoyſzpolnik. *Androgynus, Hermaphroditus, ti.*

3. chlovék oſenyen, mús oſenyen. *Maritus, ti.*

4. chlovek neoſenyen, prez ſene. *Calebs, bis.*

5. chlovek z-deczum, koi ima détczu. *Homo pater.*

6. chlovék Plemenitas Rimſzki, benetachki, *t. j.* ſztare plemenitoſzti, Vlaſztelin. *Patricius, ij. quod v. ſuo loco.*

7. chlovek tela dugoga, precze dùg. *Longurio, onis, Longolius.*

8. chlovek vre na dobe. *Vir, ri, Homo virilis, confirmatus in ætate.*

9. chlovek kruto veſch, ili praktik. *Vir magno uſu, & exercitatione præditus, rerum agendarum uſu illuſtris, Vir practicus, peritus, expertus,* &c.

10. chlovek lepoga, y dobroſztivoga oka. *Homo liberali facie.*

11. chlovek vſze dobrote, y dvornoſzti, ili priaznoſzti. *Homo antiqui officij, humanus, officioſus.*

12. chlovék vſzemu prikladen y vrédën. *Homo habilis.*

13. chlovék Hrabren, junak. *Homo magnanimus, generoſus, validus, vir, ri.*

14. chlovek ják, y ſztalen. *Homo,* l. *vir fortis, vir res humanas præclarè contemnons, vir contra fortunam paratus, vir induſtrius, & fortis.*

15. chlovek vu vnogeh ſztuarih kuſſan, y ſzpoznan. *Vir maximis in rebus cognitus, & probatus.*

16. chlovék velikoga znanya, y koi vnogo razume, vnogoznanëcz. *Homo,* l. *Vir alti Spiritus.*

17. chlovek glavni, Poglavnik, (D.) Poglavicza. *Vir primarius, vir primatum tenens.*

18. chlovék vrédën, velikeh, y viſzokeh poſzlov. *Homo,* l. *vir ad ſumma natus.*

19. chlovek, ſzvojeh poſzlov dobro znàn, v-méten, (D.) umetni, koi dobro znade zaſze. *Homo ſui negotij bene gerens.*

20. chlovek czel, y iſztinſzki. v. Syncerus.

21. chlovek, komuſze more veruvati, od veruvànya, y iſztine, ali ſztalnoſzti chlovék. *Homo,* l. *vir gravis, & certus, vir cujus oratio pondus habet, homo verax, fide dignus.*

22. chlovek velikoga preſtimanya, y hvale. *Vir omnibus rebus ampliſſimè ornatus, inſignis ad laudem vir, clariſſimus, & ſpectatiſſimus, florentiſſimus vir.*

23. chlovek verli, poſten chlovek, poſtenik. *Homo hoſpitalis, liberalis homo.*

24. chlovek poſzlen, obërtën chlovek. *Homo induſtrius, ſedulus,* &c.

25 chlovek haſznovit, (D.) koriſztni, haſzne velike chlovek, y koriſzti.

Ho-

Digitized by Google

Homo bonæ frugis, l. *frugi.*

26. chlovek neſzrameslyiv, (D.) Neſztidan, prez ſzrama, prez ſztida. *Perfrictæ frontis, impudens, bene & graviter imprudens, impudentiſſimus, impuriſſimus.*

27. chlovek nagel, y kiſze neznazderſati, (D.) Prez uzde, neuzderſan. *Præceps, tis. Ferox, ferox, & impotens, furioſus, effrænatus, æffrænatus, atque indomitus, projectus, projectus, & æffrænatus, impotens, atque intemperans.*

28. chlovek zlocheſzt malovreden, nichemuren, (D. it.) Triſchen. *Homo nequam, perditus, improbus, a, um. nequam, atque improbus, ſceleratus, ſceleratè contaminatus, nebulo,* chlovek poſtenik, *hoſpitalis, liberalis, homo genialis, & dapſilis.*

29. chlovek nepoſtenik, ili kakſze govori, czupi. *Homo humanitatis expers, & vitæ communis ignarus, ribaldus, homo inhumanus, homo hebes & rudis.*

30. chlovek ſenſchak, *t. j.* koi za ſenami hodi, y pogiblye, (D.) Senhar. *Mulieroſus, a, um. mulierum affectator, effœminatus, a, um.*

31. chlovek, kî za ſenu nemari, y nechezze ſeniti. *Vir ab uxore abhorrens.*

32. chlovek vſzega zla naſeſztnik, y pochetnik. *Omnium ſcelerum improbiſſimus, machinator, princeps, & architectus omnis ſceleris, flagitij inventor, homo ſpinthriæ repertor.*

33. chlovek, na vſze zlo nauchen. *Conſuetudine, & ſtudiô in omni genere flagitiorum verſatiſſimus.*

34. chlovek zla chinitel, (D.) Zlochinacz, na vſze zlo gotov, y prikladen, Gërd, y pogublyen chlovek. *Homo ſceleratiſſimus, & notiſſimus, ſceleratus, & nefarius, profligatus, & perditus, profligatiſſimus, turpiſſimus, & inhoneſtiſſimus, homo multis flagitijs contaminatus, omnium ſcelerum maculis notiſſimus, homo omni maleficio implicatus, homo nequam, & turpis, nequiſſimus homo, homo contaminatiſſimus poſt homines natos, ad omne ſcelus paratiſſimus.*

35. chlovek turobën, ſaloſzten, turobnoga, y ſaloſztnoga ſzërcza. *Homo triſtè cogitans, homo melancholicus.*

36. chlovek, kîſzè da pokarati, *Homo non pugnans in vitijs.*

37. chlovek maloga ſzercza, y malo dobër. *Homo parvo animo, & pravo.*

38. chlovek, kî za nikay ne, od niſcheta chlovek, (D.) od niſta, y koi nevalya, zaludna hrana, hláp, tamnik. *Homo nullo numero, homo nauci, triobelis, homo ſemiſſis, nihili, nullius pretij, homo nequam.*

39. chlovek proſztran vu ſivotu, krupën, (D. it.) jamachyan. *Metaph.* Golema gyidia, ili ghidia. *homo lacertoſus.*

40. chlovek pretil, debel, tuſzt, (D.) Pretio, debeo chyovik. *homo obeſus.*

41. chlovek malo yrédën, male haſzne. *homo ad ima natus.*

42. chlovek morſzki. *Homo marinus.*

43. chlovek velik, chlovechina. *Homo Procerus.* v. Blitvenicza.

Od chloveka, do chloveka, na vſzaku ruku. *Viritim.*

44. chlovek ſzkôplyen, ſzkoplyeneczz. *Spado, onis, Exſectus, adempta virilitatis homo.*

45. chlovek dobroga vrémena, veſzelyak, vrémena dobro vſivajuchi. *homo voluptarius.*

46. chlovek zverſſen, doverſſen. *homo excellens, vir præſtans, homo omnibus numeris abſolutus, homo particeps omnium virtutum, homo inſignis, homo in omni genere virtutum perfectus.*

47. chlovekom vech nebiti, oſztaviti, pozabitiſze iz chlovechtva *Hominem ex homine exuere.*

Digitized by Google

A vezda ovdé imas izpiſzanye vſzega chlovéka.

Glava. *Caput, tis.* 2. verhunëcz glave, *vertex capitis.* 3. zatilek, ili zadnyi kray glave, *occiput, is, occipitium, ij.* 4. teme, ili përvi kray glave, *ſinciput, is.* 5. lubanya, (D. glubanya,) *Cranium, ij, calva calvaria.*

Szkradnyicze, ili ſzlepo ochje ſzlepochnicze, vézi. *in ſing.* véz. *tempora, um.* 2. koſzti, kojeſzu prek ſzlepo ochja, *Forcipes, um.*

Chelo. v. ſuo loco.

Moſgyani, [D.] mosdani, mozak. *Cerebrum, bri.* 2. mezdra ili mréna. 3. ſuploſzt, ili ono prazno méſzto okol moſgyanih, *torcular, ris, infundibulum cerebri.*

Láſz, *plur.* laſzi, [D.] Vláſz, vlaſzi. *Capillus, li, coma, æ, pilus, li.* v. Laſzi.

Okoliſche, kolo, kolobar laſzih, *corona, æ, circulus, orbis, circus capitis.*

Brada. *Barba, æ.* v. *ſuo loco.* 2. pavulicza, [D.] zali mah, *lanugo nis.*

Vúho, *genet.* Vuha. [D.] ùho, *plur.* uſſi. *auris, is. auricula.* 2. roſicza vuha, *t. j.* dolnya ſztran, *auricula infima.* 3. vërhunëcz vuha, *pinula auris,* l. *auriculæ.* 4. okoliſche vuha, *capreolus auris.* 5. ſuploſzt vuha, ili praznoſzt, *concha auris.* 6. ono vſze, kayſze vidi na vuhu odperto, *aurimatus, ûs.* 7. jama, ili luknya vu vuhu, *teſtudo auris.*

Oko, [D.] okko. *occulus, li.* 2. Naochnyak, *t. j.* tvërdina okolu oka, kakti nohet, *pterygium, ij.* v. Ungvis. n. 3. 3. dno ochje, *ſimus oculi.* 4. kút, ili kray ochih, *hirqvi, orum.* 5. ono, kay je okolu ochih, koſzti ochne, *Hypopia, æ.* oſztala vigy vu rechi, Oko.

Obervi, *ſing.* obërva. *ſupercilium, ij.* 2. ſzredina med obërvi, *Intercilium, ij.*

Obràz, licze. *Facies ei, vultus, ûs, facies, & vultus.* 2. licze oblo, *facies orbicula-*

ta. 3 obraz bléd, y tuſën, *facies miſerabilis.* 4. kuffraſzt obraz, (D.) puh vichaſzt, *puſtulata rubro facies.* 5. v. Obraz *ſuo loco.*

Nóſz. *Naſus, ſi.* 2. Noſz, kojemu nozdërve gore zvernyene neſzu, *naſus reſimus.* 3. v. Noſz. n. 7. 4. nozderva, ili kray noſza, *naris, is, & nares, ium., alæ narium.* 5. ſpicza noſzna, *orbiculus naſi.* 6. jame noſzne, *myxos, foramina narium.* v. Noſz. n. 19. 7. dlake vu noſzu, *vibriſſæ, arum,* l. *vibriſſi.* 8. poſzredina noſza, *interfinium, ij. diſcrimen narium, imbrex narium.* 9. noſzaſzt, ta, to, *naſutus, a, bene naſutus, lampo.* za oſztala. v. Noſz.

Lícze. *Gena, æ. mala, æ.* v. Obraz.

Vúſzta. (D.) uſzta. *os, oris.* 2. vuſznicza dolnya, *labium, ij.* 3. vuſznicza, (D.) uſztna gornya, *Labrum, ri.*

Brada, ili vſza dolnya laloka, *mentum, ti.* 2. laloka jedna, y druga, *maxilla, mandibula, æ.* 3. zuberina *Gingiva, æ.*

Zúb. *Dens, tis.* (*Officium proprium illorum, ut ait Cic. mandunt, extenuant, moliunt, dividunt, conficiunt cibum.*) 2. zubi përvi, ili prednyi, *dentes primi, priores dentes, dentes tomici, dentes inciſores.* 3. zubi podochni, *dentes canini.* 4. zubi kutni, aliti nayzadnyi, *dentes intimi molares, maxilares.* 5. zubi gornyi, *dentes ſuperiores.* 6. zubi dolnyi, *dentes inferiores.* 7. zubi chërvojedni, *dentes cariosi.* 8. zubi ván iz vuſzt zgledajuchi, *brochi, orum, dentes eminuli, dentes prominentes, dentes exerti, ut apro, & elephanto.* 9. dnò zubno, *cavernæ, arum. mortariola dentium.* 10. ſztranka, ali dno, gdé ſztoje kutni zubi, *menſa dentium molarium.* 11. koſzti, koje ſztalno, y krepko vu ſzebe zube dërſe *præſepia dentium molarium.* 12. rèd zubni, *ſepes dentium, maceria dentium.* 13. cheſſely zubni, *pecten,* l. *radius dentium.* v. Zúb.

Nebo v-glave. *Palatum, ti, Calum.* 2. che-

picz.

Digitized by Google

pícz. *Epiglossis, seu epiglotis*, l. *Epigiotris.*

Jëzik. *Lingua, æ.*

Vrát. *Collum, li.* 2. vrát, t. j. Kray szamo vrata, *cervix, cis.*

Podbradek, ili selud on, kî vu podbradku sztoi, *Tonsilla, æ.*

Jabuchicza, posirak, Gerchanyek, *jugulus*, l. *jugulum, li.*

Gerglyan. *Gurgulio, onis.* odkud govorimo. Gerglyam-glyati, gergetati, gergotati, *Gargarizo, as, are.*

Gut, gërlo. *Guttur, ris.* 2. sìle, kojeszu vu gutu, *Liscæ, arum.* 3. posirak, *gula, æ, gumia, æ.* 4. jatna, ili vuszta od posiraka, *fauces, ium.* 5. kehlya, ili zbuhtenye, ono od gërla zbog vode. (D.) Gliva. *struma, æ.*

Përszi. *Pectus, oris, clibanus, ni.* *Prov.* Poszlavi ruke na përszi, y pogley na Boga. *dicitur jis, qui tractant justitiam.* 2. përszi siroke, *pectus latum.*

Czecek, szëszëcz. *Mamma, mamilla, & mamella, æ.* 2. Bradavka na czeczku, ili bradavicza na szeszczu. *papilla, æ. Capitulum mammarum, Apex uberum.* 3. okolische, ili kolobar chêrni okolu bradavke szeszcza. *Is.*

Chreva. *Intestina, orum, viscera, um, exta, Interanea.* 2. chreva ona tenka, y prazna, po kojeh jeszt vine idu, *lactes, ium.* 3. chrevo veliko, *Hamasum, & omasum, si.*

Szërcze. *Cor, dis.* A ono vsze kay je okolu szërcza, imenujesze *præcordia, orum, hypochondria, æ.*

Seludëcz, *stomachus, chi.*. v. Pylorus. 2. Raszosicze, (D.) ville, od seludcza, *Ensiformis, is.* 3. vuszta seludcza, *ventriculi os, os stomachi, Isophagus*, l. *œsophagus.*

Plyucha. [D.] Pluchya. *Pulmo, nis, pulmones, um.*

Jetra. *Jecur, oris, & jecinoris, à jecinor, hepar, tis.* y tàk plyucha, kak jetra *utrobicza*, imenujesze. 2. snore, ili síle, na kojeh rechena plyucha, y jetra visze, *fibriæ jecoris, unde* Hepaticus *dicitur ex jecore laborans.* t. j. komu gniju jetra y plyucha a mi takvu ból imenujemo, szuhi bèteg.

Mezdra, ili rechicza, koja luchi përvi kray, ili sztrán od drugéh; *t. j.* szërcze y plyucha od jeter, y szlezene. [D.] opnicza razluchujucha. *diaphragma, tis, traasversum septum.*

Szlezena. *Splen, Lien, nis.*

Súch. *Fel, is.* 2. mehur od suchi *vesicula fellis.*

Bubreg, *plur.* Bubregi, obisztje. *Ren, nis.* plur. *Renes, ium.*

Oposzredina nuternya. *mesenterium, ij. mesaræum, ai.*

Mezdra, kojaje okolu chrév, vszega nuternyega. *Peritonæum, ai.* A rechicza. *omentum, ti.* [D.] opnicza.

Bòk. *Latus, eris.*

Ledovnicza, *t. j.* gda krisiczi opadnu, *Lumbifragium, ij. dolor lateris, Ischiadicus morbus.* v. Bol. n. 2. 2. ledovje, krisiczi. *Lumbus, bi.*

Tërbuh, Utroba. *Venter, is, uterus, ri, Alvus, vi.*

Pupëk. *Umbilicus, ci.* 2. szredina pupka, *Acromphalum, li.*

Rèbro. *Costa, æ.* 2. sztrana bolye retka rebër. *palmula costarum.* 3. sztrana gusszteja od rebër, ili na rebrèh, *remulus, li.* 4. rebra od boka, illi ledovja, *costæ nothæ.* 5. meszto, prosztor, iliti praznoszt mey rebri, *mesopleuria.* 6. mezdra, [D.] opna, koja pokriva rebra, *succingens membrana.*

Muska potréba, *t. j.* Muski szrám. *Virile membrum, mentula, æ, penis, nis, pridpus, coles, is, virga membri, viri pudenda, virilia, ium. virilitas, tis.* v. Menta. n. 2.

Jaycza. (D.) Jaja muska. *Testes, ium, testiculi, orum, coles, virilia, colei vasa*, sing. *coleus, ei. testis virilis, testiculus,*

Digitized by Google

lus, t. j. jaycze, ili [D.] jaje musko. 2. koſa, kojaje zdola jajecz, ili moſnycza, *ſcrotum*, *ti*. 3. síle, na kojeh viſze jaycza. *crimaſtres*, *ium*. 4. trák, ili mezdra, koja ſztoi opoſzred koſe jajecz, *peritonæum*, *ei*. 5. dlake, kojeſzu na okol potrebe muske, ali ſenſzke, *impubium*, *ij*.

Senſzka potréba, ſzrám ſenſzki. *Cunnus*, *ni*, *porcus*, *ci*, *muliebria*, *valva naturæ*, *clitorium*, *ſacandrus*, *fœminal*. v. Interfemineum.

Bédra. *Ilia*, *orum*. 2. Bèdro musko, *femur*, *oris*. 3. bedro ſenſzko, *fœmen*, *nis*. *quamvis utrúmque pro eodem dici poſſit*.

Mehúr. *Veſica*, *æ*.

Rìt. [D.] Guzicza, perkno. *podex*, *cis*. *anus*, *ni*. i. e. *ipſum foramen*. 2. Rit, *t. j*. Ritnicze, zadnyicze, *poſteriora*, *um*, *nates*, *ium*, *clunes*, *ium*.

Herbtiſche, ili koſzt herbtena. [D.] harbtina. *ſpina dorſi*. 2. mozg, kîje vu koſzti herbtiſcha, *medulla ſpinalis*. 3. koſzti vu herbtiſchu. *verticuli*, *orum*, *vertebræ*, *arum*, *lumbi*, *rum*.

Hèrbet. [D.] Harbat, legya, ledi *plur. tergum*, *gi*, *dorſum* v. Herbet, y oſztala.

Ràme, Plèche. *Humerus*, *ri*. 2. verhunecz ramena, *Acromium*, *ij*.

Lopaticza. *ſcapulæ*, *arum*, *ſcapula aperta*.

Kúk. *Petaſo*, *onis*, *perna*, *coxa poſterior*. v. Sztegno. 2. mali kúk, *petaſunculus*, *li*.

Pazuha. *Axilla*, *aſcella*, *ala*, *æ*. 2. dlake pod pazuhami, *pili ſubalares*, *Grandebalæ*.

Mìs, Miſicza, ili od plecha do lakta ruka gornye ſztrane. v. Brachium.

Zglòb, Szklop, zgibicze na perſzteh. *metacarpium*, *ij*. 2. zglòb vúdov, *commiſſura*, *junctura*, *compactio membrorum*. 3. zglob koſztih, *commiſſura oſſium*. 4. zglob tela, *compages corporis*, *coagmentatio corporis*.

Rúka. *Manus*, *ûs*. 2. Ruka deſzna, deſznicza, deſznyacha, *dextra*, *æ*. *dextra manus*. 3. ruka léva. *leva*, *æ*. *ſiniſtra manus*.

Dlàn. *Vola*. *palma*, *æ*. *dilatata manus*.

Saka. [D.] Peſzt. *Pugnus*, *gni*.

Pĕrſzt. *Digitus*, *ti*. v. Perſzt. 2. chlenk, zgibicza perſztov. *articulus*, *li*, *digitorum*. v. Condylus. 8. vĕrh, ili viſzina pĕrſztov, *ſummitas digitorum*, *ſummi digiti*, *coryphe*.

Nohĕt. *Unguis*, *is*. 2. koren nohta, *radix unguis*. 3. bélina nohta, *exortus*, *ûs*. 4. piknyicze bèle po nohtu, *nubecula*, *æ*.

Sztègno, y takay kóſzt vu ſztegnu, y kriſiczeh. *coxa*, *æ*, *coxendix*, *femur*, & *fœmen*, *is*.

Dimje. *Ingven*, *nis*. *Inguinal*. plur. *Inguinalia*, *ium*.

Zlézda, kojaſze na dimju napravlya. *Bubo*, *onis*.

Libivo ono, y prez koſzti, (D.) Pult, Mekota, mechina. *Pulpa*, *æ*. nekoi *Femur*, & *femen* zovu.

Golen, ili noga od kolena do glesnya. *Crus*, *ris*.

Koleno. *Genu*, & *Genus*, *ni*, *antiqui dicebant*. 2. zdelicza ona, kojaſze giblye na kolenu; *nekoi govore* Ivèr. *Patella*, *æ*. 3. pod kolenye, ſzluko nosje, *Poples*, *tis*, l. *poplex*. 4. Meſzo od kolena, *koje licza*, *nekoi zovu*, *Sura*, *æ*, *malleolus*, *li*.

Czipël, *t. j*. koſzt velika noge zgora kolena, ili zdola do gleſnya czikut. *Tibia*, *æ*.

Glesèny. *Talus*, *li*.

Péta. *Calcaneus*, *ei*, l. *Calcaneum*, *ei*, *Calx*, *cis*.

Nòga. *Pes*, *dis*. 2. podplat noge, *planta pedis*. 3. ona praznoſzt opoſzred noge, *Vola pedis*, *ſubtal*, *lis*. 4. zglob, ſzklopiſche noſneh pĕrſztov, *rurſus*, *ſi*. Télo chlovechanſzko, *Corpus humanum*. 2. vúd kotriga velikoga, *membrum*, *bri*. 2. zgibicze tela chlovechanſzko-

Digitized by Google

ga, *artus, uum, Compages corporis humani.* 4. Misicze, ili jakoszt téla chlovechjega, *lacertus, lacertorum torus.*

Izpiszanye chlovechanszkéh vékov, iliti dób.

Pérva: Detinsztvo do szedém lét. *Infantia, æ, primus actus ætatis, ætas iniens.* v. Otrok. 2. Detinsztvo od szedém lét do cheternadeszteh, *pueritia, æ, pueritilas, tis, actus vitæ.* 3. mladoszt od cheternayszt do dvadeszet y petoga leta, *adolescentia, æ, flos ætatis.* v. Mladoszt. 4. Junachtvo, od dvadeszet petoga, do dvayszet y oszmoga leta, *juventus, tis, ætas juvenilis, juvenilitas, juventa, ætas florens.* 5. Mustvo, od dvadeszeti oszmoga leta do cheterdeszet, *ætas confirmata, robur, & fortitudo ætatis, virilis ætas, matura ætas, firma ætas.* 6. Sztaroszt, od cheterdeszet do szedemdeszet lét, *senectus, tis, & senecta, æ, exacta ætas, provecta ætas.* 7. Preszstaroszt, ili preszstarenye, dedsztvo, ili detinsztvo, od szedemdeszet do szkonchanya sivota, vrémenita doba, sztaroszt preszstara, [D.] usztarana doba; *t. j.* preszstara doba, *ætas præcipitata, ætas decrepita, ætas ingravescens, extrema ætas, senecta, & senium.*

CH ante M.

Chméla. v. Pchela.

Chmèrchek. v. Chverchek.

Chmergnem-gnulszem gnuti. *Hisco, is, ere.* kakti: nit chmergnuti zna; *t. j.* niti vuszt odpreti dabi vredno pregovoril, *nec hiscere novit*, i. e. *nec os aperire ad proloquendum.* Nit ne chmergnem zatu sztvar, *nec hiscam pro hac re*, i. e. *nec os aperiam.*

CH ante O.

Cho. v. Kay.

Chobán, (D. *scribunt* Cjobán, *i. e.* Chyobán.) v. Paszstir, y oszstala.

Choha, muska gornya duga halya z-kapuczem, (D.) halina. *Chirodota, macrochera, æ. Toga rusticana.* (*Turc. Scl.*) choha vszake verszti szukno, *pannus, ni.*

Chók. v. Pény.

Choka. v. Kauka.

Chórba. v. Juha.

CH ante R.

Chredár. *Armenatrius, ij.*

Chrédo, [D.] staddo, kerdelo. *Grex, is, agmen, multitudo, sed nominando semper, & exprimendo species animalium*, ut: *agmen ovium, grex caprarum, grex pecudum balantium, ovinria, &c.* t. j. chredo ovchje, y toszе razume od mense sivine, kakti volov, kony, &c. *armentum, ti, pecus, oris. Potest etiam dici* Grex; *sed adjuncto Adjectivo; aut Genetivo determinato*, ut: *Magnus grex mugientium*; i. e. *boûm, grex equorum*, l. *equaria, grex armentorum. Transl. & improp. de hominibus, & avibus quoque dicitur*, ut: *grex hominum, avium, &c.*

Chrép, chrepina, chrepnya. *Testa, æ. acerra, ostracion, ostracum, ci*, l. *ostracium, ij.* v. Testa. n. 2.

Chrépam-pati, cheham-hati, *t. j.* po vsze pijem. *Compoto, as, are.* v. Pijanchujem. 2. van vodu iz cheternye vlechem, *haurio, is, ire.* v. Voda.

Chrépanye. *Haustus, ûs.* 2. *Compotatio, onis.*

Chrépëcz, Chrépchëcz. *Testula, æ.*

Chrepóvje, chrepje, *testarum*, l. *testularum fragmenta.*

Chrésnya [D.] Czrisna-drévo. *Cerasus, si.* A czepika, *cerasus insita.* 2. chresnya, ili chresnyevo zërno, szád, *cerasum, si.* plur. *cenasa, orum.* 3. chresnya czepika, *cerasum ex arbore insitum.* 4. chresnya hruszтacha, hruszтika, ili hruszтavicza, [D.] koszтelyacha, *cerasum durancinum.* 5. chresnya chërlyena, *cerasum rubrum cerasum apronianum*, l. *apronium.* 6. chresnya cherna, chernicza chresnya, *cerasum atrum.* 7. chresnya

Digitized by Google

nya vodenyacha, *ceraſum tenerum.* v. Unedo.

Chreſnyev, va, vo, kay je od chreſnye. *Ceraſinus, a, um.*

Chréſnyiſche. *Ceraſetum, ti.*

Chrèt. *Sylva paludoſa.* v. Lucus.

Chréva nuternya. *Viſcera, um, præcordia.* v. Chréva vu iſzpiſzanyu Chloveka.

Chréva iznimlyem-mati, Razchinyamnyati. *Exentero, eviſcero, as, are.*

Chrévcza trava, [D.] misjakina. *Alſine, es, morbus gallinæ, auricula muris.*

Chrévlya. *plur.* Chrevlye.

Prov. Dalm.

Zuludutije ſirok ſzvét, kadatije chrevlya uzka. v. Czépelis.

Chrévnicza, ili otok tela. *Lienteria, æ.* v. Guſztoſzranicza.

Chrévniczu, ili otok téla imam. *Laboro alvi profluvio, laboro lienteria, ex inteſtinis laboro.*

CH ante U.

Chvàrly. v. Skvorcz.

Chùba gornya, [D.] úſztna gorna. *Labrum, bri.* 2. chuba dolnya. *Labium, ij.*

Chubàſzt, ta, to. [D. Uſznaſzt, uſztat,] *t. j.* z-velikemi vuſzti, chubàk. *Labioſus, a, um, labeo, chilo, onis.*

Chubìcza. [D.] Uſztnicza. *Labellum, li, labellulum.* v. Vuſzticza.

Chubím-beti. *Deſideo, es, ere pendente labio.*

Chúd. [D.] Cjúd, *i. e.* Chyúd, narav, natura. *Natura, æ, hominù eſſe.* kakti: chudne chudi chlovek, *mirabilis natura homo, mirabile eſſe hominis.* v. Narav. 2. Chúd. *Inſtinctus, ûs, ſenſus, ûs.*

Chudéchiſze v. Chuditel.

Chudën, na, no, [D.] Chudan, chudovat, chudnovat, chudnovit, ta, to. zamiran. *Mirus, a, um, mirabilis, admirabilis, admirabundus, mirificus, a, um.*

Chudènye, zachudenye. *Miratio, admiratio, onis.*

Chudimſze-ditiſze. [D.] zachudivamſzeditiſze. *Miror, admiror, aris.* v. Miro. 2. chudimſze kruto, [D.] ſznebivamſze od chuda, *admodùm, magnoperè, vehementer, maximè, valdè miror, admiror, ſummè admiror, obſtupeſco, is, ere.*

Chudna, [D.] chudnovata, chudnovita. *Paradoxa, mirabilia, admirabilia.* kakti. chudna ſztvár, *t. j.* kâſze tesko veruje, *paradoxum, i, mirabile, mirum, mira res.*

Chudno, [D.] chudnovato, chudnovito, chudovato, zamerno. *Mirabiliter, admirabiliter, mirè, ſtupendè, mirum in modum, mirificè.* 2. chudno gledanye, *Spectaculum, li.* 3. chudno chinim gledanye, *do,* l. *edo ſpectacula.* v. Spectator. 4. prechudno, [D.] premchudno, *permirum in modum.*

Chudnovit. v. Chudën.

Chùdo. [D.] *ſcribunt* Cjuddo, *i. e.* chyudo. chyudeſza. *Miraculum, li, mirum, res mirificè, & divinitùs geſta.* 2. chudo veliko, y ſztrasno, [D.] chyuddo od viſſe golemo, *prodigium, ij. portentum.* 3. chùdo, ſzkáz, ſzkàzën, [D. item] ſzublazan, *monſtrum, ſtri, portentum, oſtentum, ſpectrum, res contra naturam facta, nata, &c. ſediſſimum monſtrum.* 4. chudo, *t. j.* dugovanye chudno, [D.] chudnovitoſzt, ſztvar chudna, *res mira.*

Chudo chinitel, [D.] chudo tvoritel, chudo tvoracz, chudo tvornik. *Patrator miraculorum, mirorum operator, taumaturgus, gi.*

Chudo chinim, [D.] chudo tvorim, varh naravna déla deluem-lovati. *Res mirabiles patro, miracula,* l. *mira facio, mira operor.*

Chudoványe. *admiratio, onis.* v. Chudenye.

Chudóvat, chudotvoran. v. Chuden.

Chúem. v. Chujem, y oſztala.

Chvèrchek, (*quidam* Chmerchek) *dicunt.* [D.] ſturak. *Grillus, li.*

Digitized by Google

Chverchim-chati, kakti chverchek, [D.] ſturim-riti. *Tritinio.* v. Cicada. 2 chverchim kakti vrabecz, *pipilo, as.* 3. chverchim kakti ſkvorcz, *piſito, as.* 4. chverchim. v. Strideo.

Chvërſzt, ta, to. Tvërd, rúd, krepek, ſztalën, temelit, [D.it.] ſztavni, na, no. *Compactus, ſtrictus, durus, a, um.*

Chvërſzto, tvërdo, rudo, krepko, ſztalno, temelito. *Firmiter, ſtrictè, fortiter, firmè.* kakti: chverſztoſze dërſi, tverdnoſze je priklopil, *firmiter*, l. *firmè adhæret.* 2. Compactè.

Chvetértak. v. Chetertek.

Chújem, *l.* Chuem-chuti, poſzluſſam-ſati-ſzluhnuti, [D.it.] ſzluſſam-ſati, ſzliſſam-ſati, ſzliſſim-ſiti. *Audio, is, ire, auditione accipio, auribus accipio, auribus haurio, arrigo aures.* 2. chujem marlyívo, [D.] Szliſſam pomnivo, ili napetemi uſſima, *attentè audio.* 3. chujem, ali poſzluſſam nehotno, nepovolyno, nelyubno, *cum diſplicentia, ſeu gravatè audio, perperam audio.* v. Priſzluhivam. 4. nachutiſze, napoſzluſſatiſze, [D.] naſzluſſatiſze, *audire uſque ad ſatietatem.* 5. chujem drugach od drugoga negſzem ſtimal, *aliter audio de aliquo, quam putavi.* 6. chujem dobrovolyno, *bona cum venia audio.*

Chújen, *l.* chuen, na, no, [D] ſzliſſan, na, no. *Auditus, a, um.*

Chujenye, *l.* chuenye, poſzluſſanye, [D.] ſzluſſanye, ſzliſſanye, chuvenye, ſzlíh, ſzlúh. *Auditio, onis, auditus, ûs, audientia, auſcultatio.* chujenye dobro, (D.) tanahan ſzlúh, *auditus acer.* 3. tupo chujenye, *auditus hebes.*

Chùk, *Noctua, æ.*

Chukam-kati, kokoſſi vabim, zovem. *voco gallinas.*

Chuklya. *Membrum aliquâ ſui parte mutilum, læſum, minutum.*

Chuklyav, chuklyaſzt, (D.) klyaſzt, ſzakat, a, o. *Mancus, a, um, captus aliquô membrô, privatus, &c. mutilus, &c.*

Chún. *Linter, trù, faſelus, cymba, celox, lembus.* v. Ladja. n. 2.

Chunëk tkalechki od vutka, (D.) od kroſan. *Dragula, æ. radius, inſtrumentum textoris, quô ſubtegmen ſtamini inſeritur, pentalium,* l. *pannelium, ij, navicula textoria.*

Chúpam-pati. *Evello, is.* v. Szkubem.

Chupànye. *Evulſio, onis.* v. Szkubenye.

Chùrak. v. Menten.

Chùrſia. v. Kerznar.

Churſiluk. v. Kerznaria.

Chùſzkia, Poluga. *Fuſtis, is, vectis.* v. Schap.

Chútenya, (D.) chyuchenya, ochyuchenya, peteri razum. *Senſus, ûs.*

Chútenye, (D.) chyuchenye. v. Chúd. n. 2. 2. chutenye, (D.) chyuchenſztvo. *Senſibilitas.*

Chútim-titi, ochutiyam-teti. *Præſentio, is, ire, conjectura perſpicio.* 2. chutim, *ſentio, is, ire, ſenſu percipio.* 3. chutim ſaloſzt iz kojega duguvanya, *ſentio dolorem,* l. *moleſtiam ex aliqua re, afficior moleſtiâ ex re quapiam.*

Chútje, chuenye, (D.) ſzlúh, ſzluſsanye, ſzliſsanye. *Senſus aurium.* v. Chujenye.

Chútlyiv, va, vo, chutech, chi, cha, (D.) chyutiv, va, vo. *Senſibus præditus, ſenſitivus, a, um.* 2. Pochutlyiv, va, vo, *ſenſibilis, le.*

Chutùra. v. Baril.

Chúvam-vati, Merkam-kati, (D.) obarujem-rovati, pazim-ziti. *Cuſtodio, is, ire, ſervo, obſervo.* v. Szhranujem. 2. chuvam, ſztraſu chinim. v. Excnbo.

Chuvàmſze, vatiſze, pazimſze-tiſze, varujemſze-vatiſze. *Caveo, præcaveo, es, ere, attendo mihi.* 2. chuvamſze od karke, *abſtineo me à jurgijs, ſic litibus, juribus, maledicto, à cibo noxio, peſtifero, &c.* 3. chuvayſze, da nevchinis, *cave ne comittas, vel ut comittas.*

Chúvan, na, no. Pazen, Merkan. *Cuſtoditus, ſervatus, obſervatus, a, um.* 2. nechuvan, nepazen, *incuſtoditus.*

Chuvànye, pazenye, merkanye. *Cuſtodia,*

Digitized by Google

a, *conſervatio*, *obſervatio*.

Chuvár. *Cuſtos*, *dis*, *obſervator*. 2. chuvar nochni, varder, (D.) barder, *t.j.* koi chuva grada, varaſsa, &c. *Circitor*, *oris*. 3. chuvar dubrave, lugar, *ſaltuarius*, *ij*. v. Foſnar. 4. chuvar broda, *portitor*, *oris*. 5. chuvar raczij, *annatarius*, *ij*. 6. chuvar kokosji, *gallinarius*, *ij*. 7. chuvar golubov, *columbarius*, *ij*. *Sic de alijs*. v. Paſztir. 8. v. Caſaria.

Chuvaricza. *Obſervatrix*, *cis*.

Chuvarna komora, (D.) ſzranna. *Conſervatorium*, *obſervatorium*, *ij*.

Chuvarnicza. *Cuſtodia*, *æ*.

Chuvarno, chuvajuchiſze. *Cautè*.

Chuvati ruke od tujega, zderſavitiſze od luczkoga, *abſtinere manus ab alienis*, *ùt pecunijs*, *&c*.

Chuvayſze. v. Chuvamſze. n. 3.

CH ante Y.

Chyèmer. v. Bolta.

Chyúd. v. Chúd, y oſztala vnoga vu ſyllabe chu, koju Dalmatini piſsu ovak: Cju, nekoi pak chyu. kakti Cjujem, ali chyujem, mi pak poleg naſse navade oſztavivſi, *y*, leſztor piſsemo, chujem.

CZ ante A.

Rekelſzém na pochetku litere C, daſze pod nijedën put néma oſzobita piſzati; y zato do vezda radi zakona vnogeh poloſilſzem poleg nye literu *h*, vu recheh naymre oneh, koje mi tverdeje zgovarjati navadu imamo, kakti: Chujem, â ne Cjujem. Vu rechèh pàk oneh, koje mehkeje zgovarjamo, prilaſeſze littera z, kakti: Czar, Czeſzar, &c. Niſtar mënye Dalmatini, kak zgovarjati imaju navadu literu *C*, vu ſzvojem glaſzu, takju piſsu vu nyem. kakti Cjujem, Cjuvam, nekoi takay polaſu poleg h piſſuchi Chyujem, Chyuvam, &c. zato rechí ovem nachinom piſzane nay iſchu vu ſyll. ch, ali cz y nye zgovarjaju polëg ſzvojega zakona, koje jaradi vnogeh neprilik oſztavlyam, y reda, ovdeſnyem navadnogaſze dërſim.

Czaczaricza. v. Chichek.

Czaczmeſtar. v. Czehmeſter.

Czaf. v. Grabant.

Czaklya, v. Chaklya.

Czakolim. v. Klafurim, y ondé oſztala.

Czambolat. *Pannus undulatus*.

Czándra. *Linamentum*, *ti*, *panniculum*, *li*. v. Kerpa.

Czandrav. v. Czundrav.

Czapa. *Corium elaboratum ex pelle porcina*, *piſcis*, *aſini*, *&c*. 2. czàpa noſná, *planta*, *æ*.

Czapràg. *Operimentum equi pro ornamento ab ephipio per dorſum ductum*, *aliás Phaleræ*, *arum*, *Valtrapa*, *æ*. *Dorſale*, *& Dorſalis*, *is*.

Czàr. (D. *ſcribunt* Zár.) *Imperator Turcarum*.

Czarev czvét, czarevak. *Hyacinthus*, *ti*.

Czárga. *Altercatio*, *onis*. v. Karka.

Czargamſze. v. Karamſze, y oſztala.

Czarìcza. *Imperatrix Turcarum*.

Czarígrad. *Byzantium*, *ij*, *Conſtantinopolis*, *Antoſa*, *Antonia*.

Czarigràdſzki, ka, ko. *Byzantius*, *a*, *um*, *Conſtantinopolitanus*, *Byzantinus*.

Czarigràdſzko morje. *Mare Heleſponticum*. v. Morje. n. 12.

Czárkam. v. Czerkujem.

Czarkva. v. Czirkva.

Czarlyenak. v. Biſzera izpiſzanye. n. 11.

Czarlyenicza. v. Cherlenka.

Czarpàllo. *Siphon*, *nis*. v. Sleb.

Czárn. v. Chern.

Czàrv. v. Cherv.

Czreplyém, Czerpam, Czripam vodu. v. Grabim. n. 2.

CZ ante E.

Czéda. v. Czedula.

Czèczam, ſzeſznem, (D.) cziczam, ſzaſznem, czecznem. *Sugo*, *is*, *ere*, *ſugeo*, *lacteo*, *lac ſugo*, *lac exugo*.

Czeczànye, ſzeſznenye, (D.) cziczanye. ne-

Digitized by Google

Lactatus, ûs.

Czeczèk, ſzèſzecz, [D.] czicza, cziczak, doyka, ſzaſzacz. *Mamilla, ruma, mamma, æ, uber.* v. Szeſzecz. 2. czeczek, neméh ſztvarih. *Rumen, nis.* v. Vime. 3. v. Bradavicza. n. 4. 4. czeczek mali, *mamula, æ.* 5. czeczek velik, *bumamma, æ.*

Czeczke velike, koi, ali koja ima. *Mammatus, mammoſus, a, um.* koi, ali koja male ima, *mammulatus, a.*

Czedar. v. Czedrovo.

Czedìlo, [D.] Czidilo. *Colum, li.* 2. czedilo, czedilnyak, chez kojegaſze moſt czedi, koiſze y koſs, ali koſsicz imenuje. *Qualus, li, ſaccus vinarius.* 3. czedilo prek kojegaſze ſznég czedi, *colum vinarium, ſaccus nivarius, ſicque de aliis.*

Czedim-diti, preczejam-jati-diti, [D.] proczedim-diti. *Colo, as, are, ſtillo.*

Czedímſze. *Extillo, as, are.* v. Kaplyem. 2. *ſtillatim defluo.* 3. czediſze, ili kaplya za kaplyum teche, *guttatim fluit, manat, ſtillat.*

Czedróvo drevo, (D.) czedar, koi raſzte ù iſztoku. *Cedrus, dri.* v. Czitrona.

Czedróvſzki, ka, ko, (D.) Czedarſzki, *Cedrinus, a, um.*

Czedùla, ſedicza, liſztek, piſzmo kratko, piſzemcze, (D.) czeda, knyiſicza, zapiſz, [*Turc. Scl.*] teſztera, *ſcheda, ſchedula, æ, ſchedeasma, & ſchedesma, tis.* 2. czedula laſztovitum rukum podpiſzana, rukopiſz, *chirographum, & chirographus, phi, antographum.* 3. czedula mentuvanya dúga, quietanczia, *acceptilatio, onis, apocha,* t. j. czedula mirovna. v. Liſzt. n. 42. 4. czedula zavezna drugoga, laſztovitum rukum podpiſzana onoga, kì juje dal, *ſyngraphus,* l. *ſyngraphum, phi, ſyngrapha, æ, tabulæ, arum.* v. Liſzt. n. 41. 5. czedula premenenya, ili od premembe, (D.) prominbe. *Syngraphum permutationis, ſyngrapha cambij, commutationis, &c.* 6. czedula hman, ali niſtar vré-

dna, *ſchedula inanis, ſchedula nulla.*

Czedulìcza. *Schedula, æ.*

Czedulumſze povracham praznum. *Redeo cum ſyngraphis innanibus.*

Czégar, (D.) kazalo. *Index, cis, ſignum.* v. Gnomon.

Czeh. *Tribus, ûs, opificium.* kakti czeh ſoſtarſzki, *Tribus ſutoria,* v. Collegium.

Czehmeſter. *Magiſter artis.* 2. *Ædituus, ui.* v. Æditimus.

Czél, la, lo. vèſz, vſza, vſze, (D.) czio, czila, czilo, czelovit, netegnut, vaſz, ſzva, ſzve. *Integer, a, um, ſolidus, merus. ut:* czele tri meſzecze, (D.) punna tri meſzecza, napunno tri meſzecze, *tres integros menſes.* czelo vino, *t. j.* nevodeno, *vinum merum, &c.* 2. czél, la, lo, nerazpaden, neoſzkrunyen, czelovit, (D. it.) neraſzutni, neiſteten, neoſzkvarnen, *integer, a, um. incorruptus.* 3. v. Synciput.

Czelína, czelovitoſzt, nerazpadnenye, neraſzipanye, (D. it.) neraſzutje, neiſtetenye. *Integritas, is, incorruptio.*

Czelìna, zemlya neorana. *Terra inarata.*

Czelovit. v. Czel.

Czelovitoſzt. v. Czelína.

Czelnik, pochetnik, zachetnik. *Fundator, oris.*

Czelo, (D.) czilo, czelovito. *Integrè.*

Czelov. *Oſculum, li.* v. Kuſſecz.

Czelovan, na, no. *Baſiatus, a, um.* v. Kuſsnyen.

Czelovanye, *Suaviatio, onis.* v. Kuſsuvanye.

Czelovnik, *t. j.* koi czeluje. *Baſiator, oris,*

Czelújem-lovati. *Oſculor, aris, ari.* v. Kuſſujem.

Czelújemſze-lovatiſze. *Invicem oſculari, mutuò ſe oſculari.*

Czempres. v. Czipres.

Czéna, preczèmba, (D.) czina, proczina, ſtima. *Æſtimatio, onis.* ut: *æſtimatio frumenti, carnis, panis, vini, olei, &c.* 2. v. Conventio, & Pretium. 3. Ni jedne czéne, *nullius æſtimationis.*

Czè-

Digitized by Google

Czénik. v. Czenitel.

Czenim-niti, preczenyam-nyati-niti. preſtimavam-mati, (D.) proczinyam, ſtimam. *Æſtimo, as, are, precium facio, appretio, pendo, liceo, liceor, cenſeo, penſo, as, æſtimationem facio, facio æſtimare, & pendere, facio cenſere, & æſtimare.*

Czenimſze nitiſze, *t. j.* na czenu, ſtimu, ili (D.) kanat, dajem mechem, y puſcham. *Liceor, ris, auctione vendo, auctionem facio, auctionor, aris, preconis voce bona ſubijcio, per preconem vendo, licitor, aris.* v. Contraliceor. 2. poleg czene, y ſtime placham, *ſolvo ex æſtimatione*, l. *ſolvo ſecundùm*, l. *penes æſtimationem.* 3. on, koi krichi, y daje na znanye, daſze takvo, y takvo blago prodaje, zoveſze: *Auctor, oris, auctionarius, auctionans.* 4. on, koi vech, y vech obéche, *licitator, oris.*

A blago ono, kojeſze prodaje, *licitatio, onis.* 5. méſzto, gdéſze takvo blago prodaje, *Haſtarium, ij, atrium auctionarium.* 6. knyige, ili legiſter, gdeſze piſſe takva prodaja, na kîche veche, zovuſze: *Tabula auctionaria.* v. Auctionarius, & Addico. n. 4.

Czenitel, Preczenitel, ſaczar, ſaczmeſter, [D.] Czenik, proczenitel, proczenik. *Aſtimator, oris, licitator, penſor, oris.* 2. Czenitel himben, hudobën, chalaren, *æſtimator calidus, aſtutus, malitioſus, verſutus, vafer.*

Czeniti vnogo, ili drágo. *Charè æſtimare, magnò, & magni æſtimare.*

Czenkin. v. Drakmar.

Czèp. Mladicza czeplyena, [D.] Grannicza navernuta, priſzadyena. *Talea, æ, ſurculus inſertus, inſitus, inſititius, ij, Inſitum, ti.* kakti: czepi lépi, *inſititij pulchri, & elegantes, &c.* v. Clabula. 2. Czép. *plur.* czepi, kojemiſze mlati, *tribula, æ, tribulum, li, flagellum frugum, clava pendula.*

Czépam-pati, ſzechem, chi. *ſeco, exſeco, reſeco, as, are, amputo, ſcindo, conſcindo.* v. Szechem. 2. czepam derva, *t. j.* kalam, polovim-viti, razpoloviti, *ligna findo, is, ere.*

Czépànye, razczepanye, razpolovlenye, razdvojenye. *Fiſſio, onis.*

Czepás pút. *via trita, publica, &c.* v. Drum.

Czepecz. *Cilinder, dri.*

Czepim-piti, (D.) Priſzadyujem-diti, Navätnivam-nuti, *incido, is, ere, inſero.* v. Navracham.

Czeplen, na, na. (D.) Navärnut, priſzadyen. *Inſitus, a, um.*

Czeplenik. [D.] Navarnitel, priſzaditel. *Inſitor, oris.*

Czeplenye. [D.] Navarnutje, priſzadyenye. *Inſitio, onis, ineiſio, inſitus, ûs.* 2. Czeplenye na oko, (D.) navarnutje na oſcze, *Inoculatio, emplaſtratio, onis.*

Czèr. Czerovo drevo. *Salſicortex, cis, Haliphlœos, cerus, & cerrus, ri.* 2. czerov ſzád, *cerrum, ri.* v. Cetreus.

Czeremonie. v. Czirkvene.

Czerimſze ritiſze, *t. j.* czerim-riti zube. *dentes oſtendo.* v. Szmejemſze. 2. izczeriti zube, zkrechiti zube, kak chine pſzi, *ringo, is, ere.*

Czerozubëcz. *dentes oſtendens*, l. *oſtentans.*

Czerkam. v. Czerkujem.

Czerkujem-kavam-knuti-vati, parujem-nuti-ràti, krepam-pati, ginem-nuti. (*Scl.*) Lipſzam-pſzati. *intereo, is, pereo, is, crepo, as, occido.* v. Pogiblyem.

Czeſzàr. *Imperator, Auguſtus, Cæſar. is.*

Prov.

Né nad Bogom goſzpodara,
Nad Czeſzarom ne glavara.
Dati je Bogu kay j nyegovo,
A czeſzaru czeſzarovo. *Ritt.*

Czeſzàricza. *Imperatrix Auguſta.*

Czeſzárſzki, ka, ko. *Cæſareus, a, um, Imperatorius, Imperialis.*

Czeſzárſztvo. *Imperium, ij.* 2. czeſzarſztvo rimſzko, *Imperium Romanum.* 3. Czeſzarſztvo iztochno, ili izhodno, *Imperium orientale.*

Digitized by Google

4. Czeſzarſztvo zapadno, *Imperium occidentale.* 5. czeſzarſztvo, *t. j.* czeſzarſzko velichanſztvo, *Imperialis Majeſtas.*

Czèſzta. v. Pút. n. 1.

Czetra. v. Czitara.

Czetrún. v. Czitrona.

Czév. *Fiſtula, æ, tubus, bi, ſipho, & ſiphon, onis, canna, æ.* 2. czev tak gumbarſzka na kojuſze ſzvila, vuha, &c. kak y tkalechka na kûſze preja navija, &c. *calamus, mi.* [D.] Moſzur *veliſze.* 3. czev navita prejum, vutkom, *panus, ni,* l. (*juxta Celſum*) *panis, is, involucrum tramæ.* v. Vutek. 4. czev z-terſztike, *canna, æ, arundo, calamus arundineus, calamus fruticoſus.* 5. czev med kolenczi, *internodium, ij.* 6. czev, vu kojuſze píſche, (D.) ſzvíra, ſveglicza, piſchal, (*Scl.*] ſzvirala, *calamus tibialis. dicitur etiam calamus organi, buccinæ,* &c. 7. noſna, ili czipel, *tibia, æ.* 8. czev po koje voda teche, (D.) Czarpallo, *Tubus, bi, ſiphon, onis.*

Czev, duhovna. v. Gerchanyek. n. 2.

Czevchicza. *Tubulus, ſiphunculus li.*

Czevi od Orgul. *Cantes, tium.*

CZ ante I.

Czicza, v. Czeczam, &c.

Cziczerka. v. Chicherka.

Czífra, Naprava, (D. it.) Uréſz, nareſſay. *ornatus, ûs, ornamentum, ti.* 2. czifra, [D.] bilig, *ſignum, ni, nota, æ.* 3. czifra zrezana na ſztupeh, [D.] urezi izdilane na ſztupih, *ſtria ſtriatura, æ.*

Czífram- frati, nakitujem kititi, (D. it.) reſſim-ſiti, ureſſujem-ſiti, kraſzim-ſziti. *orno, as, are, adorno, exorno.* 2. czifram gizdavo, (D.) Izgizdavam, *graphicè orno.* 3. czifram trepetlikami, pleheki, [D.] buglyariczi, &c. *vermiculor, aris.*

Cziframſze-tiſze, [D.] ukraſzivamſze-ſzitiſze, reſimſze-ſitiſze. *ornor, aris, adornor, exornor.*

Czifranl, oczifran, nakiten, a, o. *ornatus, a, um.* [D.] v. Nareſſen. 2. czifran trepetlikami malemi pleheki, &c. *vermiculatus, a, um, parvis teſtulis, inſitiſque elaboratus, picturatus.* 3. v. Czifraſzt. n. 2.

Czifrano, [D.] Kraſzno, Gizdavo, ureſzno. *ornatè.*

Czifranye, nakitenye, nakinchenye. (D.) nagizdanye, ureſſenye. *concinnitas, tis, exornatio, onis.*

Czifraſzt, ta, to. *Comptus, Politus.* v. Czifran. 2. czifraſzt, nakinchen gyungyem, (D.) ureſſen biſzerom, drazim kamenczima, *gemmis ornatus.*

Czifricza. *Comptulus, ornatulus, li.*

Czigan. (D.) Cziganin, jegyupak, egiptianin. *ægiptius, ij, ægiptiacus, ægiptius vagus.* vulgò *zingarus, ri.*

Calep. vocat fures inſignes absque tecto, verùm paſſim ſub tentorijs in trivijs, & extra pagos habitantes, uti videmus.

Prov.

Czigan brunde z-laſmi kúje,
A pàk ſidov ràd tẽrguje.

2.

Czigan velik, czigan máli,
Vſzaki ſzvoga konya hváli.

2. czigan, prekanitel, prevaritel, himbenik, (D. it.) varnik. *Deceptor, oris, vafer, ri, Fallax, ſubdolus, captioſus, fraudulentus, doloſus.*

Prov.

Neje vère v-cziganinu,
Nit lepote v-harapinu.

Cziganicza. (D.) jegyupka, *t. j.* ſena iz Egipta. *Ægiptia, æ, Ægiptiaca, æ.* 2. zingara, æ. v. Himbenicza.

Czigania himba, prekanenye, v-kanenye. (D.) privarenye, prevara, hina, &c. *Fallacia, æ, dolus, fucus, machina, fraus, fucus, & fallacia, captio, onis, techna, captiuncula, machinatio.*

Czigánim-niti, vkanyujém-niti, (D.) hinim-niti, varam-rati. *decipio, is, ere. fallo, in fraudem impello aliquem, fucum facio alicui, deſraudo, fraudo, & fal-*

Digitized by Google

fallo, exbalisto, manticulor.

Czigànszki. (D.) Himbeno, prevarno. *Dolosè, malitiosè, dolô malô, ex odijs, ex occulto, fallaciter, per insidias.* v. Oczigányen. 2. cziganszki, po cziganszko, *ægyptiacè, more ægyptiacô.* 3. cziganszki, ka, ko. (D.) Jegyupachki, *ægyptiacus, a, um.*

Czìgel. (D.) Opekka, osega. *Later, is.* 2. czigel krovni, (D.) krovnicza, kuppa, *tegula, æ.* 3. v. Imbrices. 4. czigel mal, y droben, opechicza, *laterculus, li.*

Cziglár, (D.) Opekkar. *Laterifex, cis, Laterarius, rij.*

Cziglària, [D.] Opekarsztvo zanat od opekka. *Lateraria, æ, ars, vel scientia lateraria.*

Czìglen, na, no. [D.] Od opekke. *Laterarius, latericius, a, um.* kakti, cziglena szténa, *latericius paries, sic latericia fornax, latericium pavimentum.*

Cziglènicza. [D.] Pech od opekke. *Latericia,* l. *laterariafornax.* 2. cziglenicza, *dicitur quoque domus, & officina, in qua lateres venduntur.*

Czíkla. v. Blitva.

Czikória trava, ili czukoria *usitatiùs.* endivia. [D.] sutenicza pitoma. *intubus, vel intybus, intubum* l. *intybum hortense, sativum, cichorium, scariola, ambubeja, ambugia, dens leonis,* Græcè: *Hedypnois, succus ejus cum rosaceo aceto capitis dolores lenit.* 2. czikoria divja, ili sutticza divja, *intubum sylvestre, intubus erraticus, cicorium, ij.*

Czìly. (D.) Zamerka, bilig, (*Scl.*) Nissan, oszebuyno puskeni. *Meta, æ, scopus, terminus.* 2. czily, *finis propositus.*

Czílyam-lyati, merim-riti, kanim-niti, ravnam-nati vu czily. *In scopum tendo, dispono in metam.* v. Zgagyam.

Czìma, Verh vszakoga povertelya, kakti zelya, salate, &c. takaysse klicze trave. *cyma, æ, & tis,* plur. *cymæ, arum.* 2. czima zelja, *prototomus, mi.* v. Drach. n. 5.

Czimavicza. v. Sztenicza.

Czimbal, Czimbala. [D.] Poudricza, polububnicza, *cymbalum, li.* 2. czimbal bijem, ili vu czimbalu igram, *cimbalisso, as.*

Czimbalas, koi vu czimbal bie, ili igra. *Cimbalista, æ, & Cimbalistes.*

Czimbola. v. Celidonia.

Czimer, Zlamenye, (D.) Bilish. *Insigne, is.* 2. czimer, ili zlamenye roda, pokolenya, [D.] Rodno zlamenye, rodna obilisa, rodni schitëk, *insigne gentile, l. gentilitium, insignia, um, insignium, ij, stema, tis.*

Czimèrman. Drevodelya. *Architectus, cti, Architector, Tignarius, ædificiorum adaptator.*

Czimerni Liszt, *Armales litteræ, litteræ nobilitares.*

Czimin. v. Komin.

Czimiter. v. Czintorom.

Czinábër farba. [D.] Rumenicza, rumena maszt, *Cinnabaris, is, cinnabarum, cimbrium, synopsis, is, minium.*

Czinamomka. v. Koricza.

Czinczius, zkusitel, podbadavecz, [D.] Napasztnik. *Instigator in peccatum, Dæmon instigans, tentator, Adulator.*

Czinkam-kati, Razglasujem-sziti, *detexo, is, ere, proclamo, resono.* 2. *tintino, as, are.* v. Glaszim, y Tlapim.

Czínkus. *Tintinabulum,* li. *Transl.* velisze y on, koi razglasuje, kâbi muchati moral. *blatero, onis.* *Prov.*

Obeszi na czínkus.

Appende ad tintinabulum, i. e. *Resona, qui tacere non didicisti. sumitur idcirco, pro lingua blaterante, & resonante.*

Czintòrom, Grobje, pogrobje, pokop, groboviszche. [D. it.] Czimitar. *Cœmeterium, ij, poliandrum, sepulchretum.* 2. czintoroma koszténicza, *ossuaria, æ.*

Czìny. v. Koszíter, y oszíala.

Czína. v. Czena, y oszíala.

Digitized by Google

Czípäl, Szkochacz morſzka riba ſzpodobna k-klenu ribe potochne. *mugil, is, capito, onis, cephalus marinus.*

Czípël, Koſzt velika noſná. [D.] Gnát, cziv od golena. *tibia, æ, tibia pedis.*

Czipelís. (D.) chrevlya. *calceus, ei, calceamentum.* 2. v. Calo. n. 2. & Calopodion.

Cziper otok. *Cyprus, ri, Cyprus inſula, acamas, acamantis.* 2. Izczipra. *Cyprius, a, um.*

Czipòv. *Libo, nis.*

Cziprès. (D.) Czempres, cziprìs. *Cypreſſus, cupreſſus, ſi, cypariſſus.*

Czipreſſiſche. *Cupreſſetum, ti.*

Czipreski, ka, ko. *Cupreſſinus, cypreſſinus, a, um.* 2. czipreska jagoda, ili ſzád. *galbulus*, l. *globulus, li. Var.* v. Galbuli.

Czirak. v. Szvechnyak.

Czirkva. (D.] Czarkva, *& ſcribunt ſic:* Zarkva. Czrikva, Tempal, Templo. *Templum, li, Eccleſia, ſacra ædes, phanum, domus Dei, domus orationis.* 2. czirkva përva, ili ſzpochetka, *Eccleſia incipiens.* 3. crirkva velika glavna, czirkva maticza, biskupſzka czirkva, ſztolna czirkva, *Eccleſia Cathedralis.* 4. czirkva Sz. Petra, Vatikanſzka czirkva, *baſilica Vaticana.* 5. czirkva, proſztrana, poglavita, velika, *Baſilica, æ. Eccleſia nobilis, ingens, templum maximum, &c.* 6. czirkva katolichanſzka, opchinſzka, verneh kerſchenikov czirkva, *Eccleſia catholica, cœtus fidelium. Prov.*

Vu kòm Bógh czirkvu, vu onom ſzelu, imàt hoche vrág kapelu. *Ritt.*

7. czirkva kerſchenikov vojujucheh, *eccleſia militans.* 8. veſzelya vuſivajucheh, *eccleſia triumphans.* 9. czirkva bolvanſzka, *delubrum, ri.* v. Fanum. 10. czirkva turſzka. *moſea, æ.* 11. czirkva ſidovſzka. v. Synagoga.

Czirkvéne czeremonie, [D.] obichay ſzveta, czarkovni nachin. *Ritus, ûs, obſervatio cæremoniæ Eccleſiaſticæ.*

Czirkvéni na, no. [D.] Czarkovni. *Eccleſiaſticus, a, um.* 2. czirkveni chlovek, [D]. czarkovnak, *Eccleſiaſticus, ci.* 3. koi ſzkerb noſzi na czeromonie, *cæremoniarum Præfectus.*

Czirkvénem nachinom, po navade, ili obichaju czirkve. *Eccleſiaſticè.*

Czirkvénschak, czirkveni goſzpodar. *Antiſtitor, oris.* v. Czehmeſter.

Czírkvicza, Capella. *Sacellum, li, capella, eccleſiola, ſacra ædicula, tempellum.*

Czitàra. [D.] Czétra. *Cythara, æ. lyra*, vu czitaru igram, *cano cythara, cytharizo, as, are.*

Czitariſta, koi igra vu czitaru. (D.) znan udarati ú czetru. *Cytharædus, di.*

Meſtria, navuk igranya vu czitaru. *Cythariſtica, æ.* i. e. *ars.*

Czitróna, drévo czitronſzko. (D.) czetrun. *citrus, tri.* 2. czitrona ſzád, *pomum citrium*, l.. *citrinum, malum medicum, malum citrium.*

Czitronſzki, ka, ko. [D.] od czetruna, *citrinus, a, um.*

Cziv. v. Czev.

CZ ante M.

Czmérkam-kati. *Exugo, is, ere.*

Czmók. v. Czmokanye.

Czmokam-kati. veliſze konyu, gdaſze treptajuch rukami kroti. *Plaudo, is, ere*, l. *illiſis manibus inter ſe, & palma cum palma collata, plauſum edo, manuum tractatione, & vocis ſibilo adulor, ſibilando adulor, ſibilo, as, adulor, aris, plaudendo*, l. *adulando ſibilo.*

Czmokanye konyu da miruje. *Peppyſma, tis*, item *poppyſmus, mi.*

Czmrèk. v. Bor.

CZ ante O.

Czòczam-czati. (D.) Lelyam-lyati, lulyam-lyati. *Mobilito, as, are, agito, as, are.*

Czóczan, na, no. (D.) lelyan, lulyan, kretan, na, no. *Mobilitatus, agitatus, a, um.*

Czòczan. v. Malik.

Czoczanye. (D) Lelanye. (*Scl.*) Lulanye, kretanye. *Mobilitatio, agitatio, vi-*

Digitized by Google

vibratio, onis.

Czokochem-kotati zubmi. (D.) zubima czokochati. *Dentibus crepito, as, are.*

Czokol, Czokola. *Crepida, æ, tuſcum calceamentum, Calopodium.*

Czokotanye. (D.) czokochanye zubmi. *Crepitatio dentium.*

Czopernia. v. Czopria.

Czopernicza. (D.) vilenicza, veſchicza, vragodùha. *Saga, æ, maga, malefica, venefica, ſtrix, gis, infaſcinatrix, cis.*

Czopernik. (D.) vilenik, veſchaz, urechitel, vragodùh. *Sagus, magus, maleficus, veneficus, ci, faſcinans, tis, incantator, infaſcinator.*

Czópram-prati, ſatram-trati, úrechem-chi. (D.) úklinyam, úkleti vilovito, chyaram, rati. *Faſcino, infaſcino, as, are, veneficium adhibeo, veneficium facio, veneficio, maleficio noceo, demeuto, &c.*

Prov.

Baba czoprat koja znáde,
Vſzaka vrédna je germade.

Czopran, zaczopran, zaſátren, vrechèn, na, no, vzét, vklet, zmúchen. (D.) vrechen, zachyaran, zamamlyen vilovito. *Veneficiò affectus, faſcinatus, maleficio infectus, dementatus, turbatus, a, um.*

Czopria. naſkodenye czoperno. (D.) vilenichtvo, ſztrava. *Magia, æ, maleficium, ij, artificium magicum.* 2. Czopria, *t. j.* vrechenye, zavzetje, zmamlenye. *Faſcinatio, onis, faſcinum, ni.* 3. Czopria, *t. j.* vkletva, ili vkletje, charanye, *carmen magicum.* v. Chár. 4. Czopria piſzana, (D.) zapiſz vilovit, chyari piſzane, *notæ magicæ.* 5. Czopria izpopevanya ptícz, *augurium, ij.* 6. Czopria iz letanya ptícz, *auſpicium, ij.* v. Satrenye.

CZ ante U.

Czvarſzt. v. Chverſzt.

Czvatem. v. Czvetem.

Czuchichi. *Caniculi, catelli, orum.*

Czuczëk, pëſz. *Canis, nis.* 2. czuczek

ſztrás, komuſz. (D,) vaſka, brek, *canis villaticus, domeſticus canis.* v. Pëſz. 3. czuczek lovni, vislich, *canis venaticus, canis gallicus, canis odorus, canis odoriferus, ſagax, canis plaudus.* v. Viſely. 4. czuczek veliki, kojega angliánſzkoga vele, *canis epiroticus, canis moloſſus.* 5. czuczek ſzamolovëcz, *t. j.* Hërt, *vertagus, gi, leporarius canis.* 6. czuczek paſztirſzki, *canis paſtorius.* 7. czuczek ſztrasnik chrede, (D.) paſz ſztraſacz od ſtadda, *canis pecuarius.* 8. czuczek vertlyarſzki, *canis olitorius.* 9. czuczek, ili pëſz runyaſzt, kundraſzt, *canis viloſus.* 10. czuczek ſztekli, (D.) beſzni paſz, *canis rabidus.* 11. czuczek troyglav, *canis triceps.* 12. czuczek, ili czucze malo, peſzek, kakvoga goſzpe vnaruchajeh ponaſsaju, *meliteus, ei, catulus,* l. *catellus, li.* v. Caniculus.

Czúczka, pſzicza, kuſza. (D.) kuchka. *Canis, nis, caniſſa, æ.* 2 czuczka pervoſzkotna, *canis primipara.* 3. czuczka breja, ſzkotna, *canis prægnans.* 4. czuczka kuſzicza, *catella, æ.*

Czvèk. *Claviculus ſutorius.*

Czvekach pticza k-branyugu ſzpodobna. *Calendra, æ.*

Czverchím. v. Chverchim.

Czvérk. v. Preſaly.

Czvèrt, ta, to. *Liquefactus, a, um.* 2. v. Frigan.

Czvertje. v. Friganye.

Czvét. (D.) czvít. *Flos, oris.* 2. czvét preminuchi, preſeſztni, (D) proſaſztni czvit, *flos brevis, caducus.* 3. czvet povenyen, (D.) uvenut, uſzahnut czvit, *flos mortuus.* 4. czvét diſsechi, (D.) miriſzni czvit, *flos odorus.* 5. nediſsechi czvet, (D.) gluhi czvit, nemiriſzni czvit, *flos inodorus.* 6. czvet rosni, *roſeus flos.* 7. czvet od múke, ili melye, (D.) pavol, *pollen, & pollis, nis, ſimila.* 8. czvet mleka, verhnye, (*Scl.*) kaymak, (D.) ſkralyup, *coloſtrum, tri, & coloſtra, æ, flos lactis.* 9. v. Battiſecula.

Digitized by Google

Czvèta gumbek, iliti pupëk. *Calix, eis.*

Czvetek. (D.) czvitak, czvatak. *Floſculus, li.* 2. czvétëk od fíg, *groſſus, ſi, ficus immaturus, & immatura*

Plin. lib. 15. c. 18. *crudæ groſſi verucas tollunt.*

Czvètem-ſzti. (D.) czvatem-ſzti, proczvitam-tati, proczvaſzti. *Floreo, es, ere, floreſco.* 2. czvetëm vu poſtenyu, y preſtimanyu, *floreo honoribus, felix ſum ab omni laude.* 3. czvétëm, *t. j.* vu jakoſzti jeſzem, *vigeo, es, ere.*

A gda czvet, ili ſzrecha dolé ide, y pomenſavaſze, veliſze: *defloreſco honoribus, infelix ſum ab omni laude.*

A pàk gdaſze povracha, y gore pochne iti, govoriſze: *reflореo, es, ere,* t. j. prëczvetujem.

Czvèten, (D.) czvitàn, na, no. *Floreus, a, um, floridus.* ut: *florea corona, floridum ſertum:*

Czvétja pùn, czvétjem obilën. *Florentus, a, um.*

Meſzto, gdé czvetje raſzte. *Locus florifer.*

Czvétje. *Flores, um.* *Prov.*

1. Divoykamje czvétje dika; Starczem vino meſzto mlika.
2. Divoykamje czvétje drago, Szrednyem mús, ſztarem blago.

Czvétnyak. *Florilegium, ij, hortus florum, Roſarium, Roſetum.*

Czvétòber, *t. j.* koi czvétje bère. *Florilegus, a, um,* ut: *apes florilegæ.*

Czvetuch. (D.) czvatuchi. *Floridus, a, um. florens, tis.* 2. czvétuch, *t.* j. ſzréchën, *præſtans, ac florens, florens, tis.*

Czugèly. *Habena, æ, retinaculum equi.* plur. czugli, *habenæ, arum, retinacula equi.*

Czvichanye, jaukanye. *Ejulatus, ûs.*

Czvichìm-chati, czvilim-liti od placha, y ſaloſzti, jauchem-kati. *Ejulo, as, are.*

Czvilènye. *Grunnitus, ûs.* v. Czvilim, & Skriplyem. 2. Czvilenye, *t. j.* plàch. *Flectus, ûs.*

Czvilìh. *Sabanum, ni.*

Czvilim-liti kot praſze. *Quirito, as, are, grundio, & grunnio, is. Remi quoque grunnire dicuntur.* Juv. *portæ verò, & currus, &c. ſtridere. Unde* 2. czvilim kakti vrata, kola, deſzke, &c. *ſtrideo, es, ſtrepo, is.* v. Skriplyem. 3. czvilim, *t. j.* plachem, *fleo, es.* v. Czvichim.

Czvít. v. Czvet, y oſztala.

Czúkam-kati, ſchim-ſczati, [*Scl.*] piſſam-ſati, [D.] miſham-ſati, burimſze, ritiſze. *Mingo, is, ere, meo, as, urinor, urinam reddo.* v. Schim. 2.

Poſzuda vu kojuſze czuka. *Matula, æ, matella, æ, matellio, matello, onis,* [vulgò,] *urinale, is, ſeu vas, in quod urinam reddimus.*

Czúk, Sév, heber, nategacha. *Attractorium, ij, ſiphunculus, li.*

Czùkam-kati, tergam-gati, ſchiplyem-pati. *Villico, as, are, carpo.*

Czùkanaye nuternye téla, ali zvanſzko. *Vellicatio, onis.* 2. v. Sczanye. n. 3.

Czùkor, [*Scl.*] Szeker, [D.] Czahar. *Saccar, ris, ſaccarum, & ſaccharum, ri, ſalindus, di.* 2. Czukor tërſzteni, *t. j.* Czukorkandia, *ſaccarum candiacum, ſaccharum candia.*

Czukòrkàndia. v. Czukor. n. 2.

Czukòrim-riti, [*Scl.*] ſzekerim-riti, (D.) czaharom zachinyam. *Saccharo inſpergo, condio ſaccharo, ſaccaro, as, are.*

Czukòrna krama. *Sacchararia, æ.*

Czukòrni, na, no. *Saccaraceus, a, um.*

Czukòrni kramar. *Saccararius, & Sacchararius, ij.*

Czúrëk, *t. j.* Sila zdenchena. *Scaturigo, nis, ſcatebra.* v. Zdenëcz.

Czvrèm-vreti, raztaplyam-piti. *Liquo, as, are, liquefacio, is.* v. Talim. 2. v. Frigam.

Czvrèmſze-vretiſze, raztaplyamſze. *Liqueſco, is, ere.* v. Talimſze. 2. v. Frigamſze.

Czvrènye. *Liquefactio, onis.*

Czurènye. *Fluxio, onis.*

Czu-

Digitized by Google

Czurím-reti, techem-chi. *Fluo, is, ere, effluo, ſcateo, erumpo, ſcaturio.* 2. v. Diffluo.

Czuvíkam-kati, hukam-kati. *Cucubo, as, are.*

Czuzím-zeti, po malo czurim. *Stillo, as, are, diffluo.* v. Kaplyem.

D.

Dà, A, Ali, Nègo, Nù, Mà, Manu, *Aſt, ut, quod, ſin, verò, verùm, ſed, cæterùm, verum enim verò.* 2. Dà, *po nitur pro* Ako, *& pulchrè quidem dicitur:* dà ako bude, *quod ſi erit.* 3. da bude, tak úchini, *fac ita eſſe, fac ut ita ſit.* 5. dá bude tak, *ſit ita, eſto ita.* 5. dà pàk, *ut autem*, da pache, *quin imò, imò verò.*

Dáb. v. Déb.

Dàbar. v. Breber.

Dàbi. *Utinam, ſi, utinam iterum atque utinam.* kakti: dabi Bogh dal, dabi Bogh hotel, *utinam Deus daret, faxit Deus.* 2.

Dabime nebilo, nebilome, dabi poginul, [D.] poginuo, dame ne na ſzvetu, ako ne vuchinim. *Diſpeream, niſi fecero.* 3.

Dàbi prem, dabi ravno. *Licet, quamvis, tametſi.*

Dàbiſze. *Si, utinam.* kakti: dabiſze moglo to vuchiniti, *ſi poſſet hoc fieri.*

Dácha, podanyek, (D.) daczija, harach. *Tributum, ti.* 2. dacha, kojaſze daje od prehoda, voſnye, &c. *vectigal, lis.*

Dachu, koi daje, [D.] daczijar. *Tributarius, ſtipendiarius, a, um.* 2. dachu, koi daje od prehoda, voſnye, &c. *vectigalis, lis.*

Dàhnem. v. Dehnem.

Dahnenye. v. Dehnenye.

Dahni. v. Dehni.

Dajem, podajem-dati. *Do, as, are, tribuo, attribuo, præbeo, præſto, confero, trado.* v. Podelyam. n. 2. 2. dajem ſzërcze komu, *animo, as, are, addo alicui animum, & ſpiritum, excito animum, incendo, incito, ſtimulos admoveo alicui.* v. Batrivem. odkud govorimo: je ſzërcze vzel, *t. j.* jeſze obatrivel, je kſzebé doſsël: *eſt animatus, & dicitur in aliquem benè*, l. *malè animatus, animum recepit, recolligit ſe.* 3. dajem razumeti, *t. j.* úpuchujem, nanukavam, ſznubim, navracham, *perſvadeo, induco animum alicujus.* 4. dajem obilno, *largior, iris, do largiter, abundè, copioſè, largè.* 5. dajem nepriliku, zabavu, ili zabav, zabavlyam, *exhibeo moleſtiam, faceſſo negotium.* 6. dajem od ſzebe dobru peldu, *ſpecimen, & bonum exemplum de me præbeo.* 7. dajem na ſzvetlo, *edo in lucem, in medium profero, publico, as, are.* 8. dajem koga na ſzlusbu, *trado*, l. *do quempiam in ſervitutem.* 9. dajem na znanye, porucham, *certioro, as, certiorem facio, edoceo, commonefacio, ſignifico.* 10. dajem na chins, haſzën: [D.] Fit, uſuru, *do in afitum, fœnero, do fœnori, fœneror.* 12. dajem pomoch, *do auxilium, opitulor, ſuffragior, ſubvenio, ſuccurro, opem fero.* v. Pomaſem. 13. dajem nekuliko zadavka, ili [D.] kapàre, *do arrhaboni aliquid, do arrham.* 14. dajem përvo méſzto, *defero primas.* 15. dajem plyuſzku, ili zaúsniczu, *incutio colaphum, impingo alapam, infringo alapam.* 16. dajem, ili zavdajem rane, *infligo plagas, vulnera, &c.* 17. dajem vodu rukam, *do manibus aquam.* odkud velimo: dëy vodu rukam, zley vodu na ruke, *des aquam manibus, (locò culinariæ locutionis) infundas aquam.* 18. dajem uffanye, *do*, l. *facio ſpem alicui.* 19. dajem piti, napitek dajem, *do bibere, do hauſtum. Sic alia omnia etiam pulchrè efferes.* ut: *do me labori, ſtudijs, &c. Sic quoque in tertia. Dat,*

l.

Digitized by Google

l. *dedit ſe voluptati, &c.*

Dajemſze-tiſze ſaloſzti. *Do me mœrori, trado me lacrymis, & triſtitiæ.* 2. dajemſze poſzlu, y trudu, *do me labori, & fatigio.* 3. dajemſze vu ruku komu, *t. j.* ſzpuſchamſze na koga, *dedo me*, l. *trado me in manus alicujus.*

Dakle. v. Adda.

Dalechína, dalekócha, proſztòr, ili meſzto jednoga czilya do drugoga. *Intervallum, li, ſpatium, diſtantia.* 2. dalechína velika, *intervallum longum, diſtantia magna.*

Dalechìna, iz daleka chlovek, daléchni. *Longinquus, qui, longè diſtans, extraneus.*

Daléchni, na, no. *Diſſitus, a, um, remotus, procul diſtans, longinquus, a, um.* 2. v. Dalechina.

Dalèk, ka, ko. *idem quod* Dalechni.

Daléko. *Procul, longè, eminùs, longinquè.* 2. daleko Bogh tó duguvanye odverni od naſz, *longè hoc Deus avertat, & auferat à nobis.* 3. daleko tó nay bude od naſz, *procul hoc faceſſat à nobis, abſit hæc res à nobis.* 4. daleko kruto, *longè gentium, valdè procul.* 5. daleko od iſztine, *longè à veritate.*

Dalekócha. v. Dalechína.

Dalekoſzëm, dalkoſzem, dalechſzem. *Diſto, as, are, diſto longè, remotus, diſſitus ſum, diſto multùm, abſum longè.*

Dalmaczia zemlya, ili Orſzag. *Dalmatia, æ.*

Dalmatin, - tinka. *Dalmata, æ. g. c.*

Dalmatinſzki, ka, ko. *Dalmaticus, a, um.* 2. Po Dalmatinſzko, *Dalmaticè.*

Dalye, ali Delye. *Ultrà, ulteriùs, remotiùs, proporrò.*

Damask varas. *Damaſcus, ci.* 2. iz Damaska, *Damaſcenus, a, um.*

Dám. (D.) Datichu, datchu. *Dabo.*

Damjan, damjanin. *Damjanus, ni.*

Dán, dàt, podat. *Datus, traditus, tributus.*

Dân, ali Dén. *Dies, ei, lux.* 2. dân odluchen, ili ſztanovit, *dies certa, dies inſertus.* 4. dan godovni. Dan, ili gód ſzvetechni, (D.) blagdan, ſzlavni dan, ſzvetkovina, *dies feſtus, dies ſolemnis, ſolemnitas, tis, dies religione celeberrimus, feſtus dies anniverſarius, anniverſariâ celebritate recurrens, dies ſacer, Feriæ, arum, vel Feſti dies.* 5. dan rogyena, ili rogyeni, vu kojemſze je gdo rodil, *natalis meus, tuus, illius, &c. dies natalis, natalitius dies.* 6. dan narogyenya obſzluſavam, *diem natalem ago*, l. *celebro.* 7. dan ſzmërtni, dan preminutja, naypokoynei dan, *dies mortis, dies mortalis, fatalis dies, ſupremus dies, ſumma lex, dies obitûs, dies tranſitûs de mundo.* v. Szmërt. 8. dan kërſztni, (D.) od karſchenya dan, *dies luſtralis, dies baptiſmalis, dies luſtricus.* 9. dan ſzvadbeni, ili odluchen ſzvadbe, (D.) piru, *dies genialis, nuptialis dies, dies deſtinatus, dicatus, dictus ſolemnitati nuptiarum, dictus nuptiis dies.* 10. dan goſchenya, *dies epularis.* 11. dan poſztni, (D.) poſzni dan, *dies eſurialis.* 12. dan faſenſzki, (D.) pokladni dan, *dies liberalium, dies bacchanalium, bacchanaliſticus dies, liberi patris dies.* 13. dan zborni, ſzpraviſcha dan, *dies comitialis*, l. *comitiorum, dies congregationis, conſilij, conferentiæ, &c.* 14. dan doſzugyenya, (D.) raſzudni dan, *dies decretorius.* 15. dan badnyi, badnyi vecher, *Pervigilium Nativitatis Domini.* 16. dan danasnyi, *dies hodiernus.* 17. dan vcherasnyi, [D.] jucherasni dan, *dies heſternus.* 18. dan prednyi, *dies priduanus.* 19. dan predevſcherasni, [D.] pridjuchera, priko juchera, *nudius tertius.* 20. dan onomadnesnyi. onomadne, *nudius quartus.* 21. dan zutrasnyi, juternyi den, *craſtinus dies.* 22. dan drugi, zutra dán, *dies poſterus.* 23. dan pozutrasnyi, [D.] prikoſzyutrasnyi dan, *dies perendinus.* 24. dan cheterti, on dan, *poſt tertium diem.* 25. prek onoga dneva, [D.] prikodan, *poſt quartum diem.* 26. dan pre-

Digitized by Google

preſztupni, *dies biſſextilis*, *dies intercalaris*, *dies inſititius*. 27. dan naykrayſi vu letu, *ſolſtitium brumale*, l. *hyemale*. 28. dan naydugſi vu vſzem letu, *ſolſtitium æſtivum*. 29. dan delatni, teſachni, poſzleni dan, *dies feriatus*, *dies ferialis*, *dies negotioſus*, *dies actionis*. 30. dan dobro velik, y dùg, *dies laxa*, *atque longa*. 31. dan pomenſi, *dies brevior*, *dies contractior*, 32. dan vetren, *dies ventoſus*. 33. dan desgyen, *dies pluvius*. 34. dan oblachen, po oblachen, *dies nubilus*, l. *nubiloſus*. 35. dan zrachen, vedren, *dies ſerenus*, *inubs dies*. 36. dan nit ſzrechen, nit neſzrechen, *dies indifferens*. 37. dan ſzrechen, *dies fortunatiſſimus*, *celeberrimus*, *jucundiſſimus*, *dies lætiſſimus*, *atque illuſtris*. 38. dan neſzrechen, *dies infortunatus*, *infelix*, *dies ater*, *dies miſer*. 39. dan, y noch, *dies noctesque*, *noctes*, *atque dies*. 40. dan na dan, *dies in dies*, l. *diem in diem*. kakti chakam dan na dan, *expecto diem in diem*. 41. dan tëiſzti, *eo ipſo die*. 42. drugi dan, *poſtero die*, *poſtridie*. 43. pred malemi dnevi, prede, *paucis ante diebus*. 44. po malemi dnevi, potle, [D] poſzlye, *paucis poſt diebus*. 45. përvi dan meſzecza, *calendæ*, *arum*. 46. dan tíh, *dies tranquillus*. 47. dan mlachen, [D.] meko vréme, *dies tepidus*. 48. dan odhaja, vuhagya dan, blizuje vecher, ſzunczeje na zapadu, na zahodu, *inclinat in veſperum dies*. 49. od jednoga do drugoga dneva, *A ſolis ortu*, *ad ſolem alterum orientem*: *de uno die ad alterum*. 50. dan vſzaki drugi, *alternis diebus*. 51. vſzaki tretij den, *tertio quoque die*. 52. vu jedan dan, vu jednom dnevu, *intra diem*. 53. dàn hoda, *iter diei*. 54. dán gubim, *diem perdo*, *conſumo*, *&c.*

Danaſnyi, nya, nye. *Hodiernus*, *a*, *um*.

Danaſz, ili deneſz. [D.] danaſzka. *Hodie*, *hodiernò*, l. *hodiernâ die*. 2. danaſz jutro, *hodie mane*. 3. danaſz kvecheru, ili ovoga vechera, ove vecherke, *hoc veſperi*.

Danguba. v. Gublenye. n. 3.

Dangubim. v. Gubim. n. 3. y Mudim.

Dangubitel. v. Lenyak.

Dáni. v. Dnévni.

Danicza zvézda. *Luciſer*, *ri*. *Lucifera*, *lucina*, *ſtella diana*, *phoſphorus*, *ri*.

Dánje. *Dies eſt*, *illuceſcit*. 2. Dànje, *datus eſt*.

Dàr. v. Leprav.

Dâr, prikazen, (D. it.) Póklon, chyáſzt. *donum*, *ni*, *munus*, *eris*. 2. dar, koiſze daje bogu vu czirkve, *donarium*, *ij*, & *donaria*, *orum*, *offertorium*, *offertum*, *oblatio*. v. Aldov. 3. dar, koiſze daje priatelyu na znamenye kakvoga veſzelya, *Xenium*, *ij*. 4. koiſze veli *dobra ruka*, y *dobro leto*. â dajeſze na boſich, y mlado léto, *ſtrena*, *æ*. 5. dar, najem oneh, kî oſtro harczuju, y predablyaju, ali vu derkaliſchu pretechu druge, *brabeum*, *brabium*, *bravium*, *ij*. v. Agonotheſia. 6. dar, koiſze zvanſzkem poſzlom, ili ablegatom, takay y kralyem daje, *lautia*, *orum*. 7. dar zaruchnika, y zaruchnicze iz van dote, *donum nuptiale*. v. Paraphernа. 8. dár. v. Mito.

Dar za dar. *Antidorum*, *ri*.

Darecz, mali dar. *Munuſculum*, *li*.

Darchim. v. Derchim, y oſztala.

Darda. *Verutrum*, *tri*. *Aclides*, *dis*, *bolis*, *dis*. v. Falarica. 2. v. Tragula. n 1. 3. darda. ſzulicza, *venabulum*, *li*, (*maximè*, *quo venatores utuntur cornibus hine inde extantibus*) *miſſile*, *is*, *haſta miſſilis*. 4. darda mala, y oſtra, *jaculum*, *li*, *lanceola*, *vormina*, *haſtula*, *verutum*, *ti*.

Dareslyu, va, vo. (D.) Blagodaran, darovit. *Liberalis*, *is*, *le*, *munificus*, *largus*, *profuſus*, *beneficus*.

Dareslyívecz, (D.) blagodarnik, millodarnik, darovnik. *largitor*, *oris*, *munificus*, *ci*.

Dareslyìvo. (D.) Blago, blagodarno, darovi-

Digitized by Google

rovito. *liberaliter*, *munificè*.

Dareslyivoſzt. (D.) Blagodarnoſzt, blagodarſztvo, blagodarje, darovitoſzt. *Liberalitas, tis*, *effuſa donatio*, *munificentia*.

Darhſchem. v. Derſchem, y oſztala.

Dari naturalſzki, naravni dari, (D.) *dona naturæ*.

Dari zverhu naturalſzki, Boſij dari. (D.) verhunaravna nadarja. *dona ſupernaturalia*, *dona Dei*, *dona gratiæ*.

Dari përvi dechinſzki. *Crepundia*, *orum*.

Daritel. v. Darovnik.

Daritelicza. (D.) Blagodarnicza. *Donatrix*, *muneratrix*, *cis*.

Darom Bosjem. *Dei dono*, *Dei munere*, *Dei beneficiô*, *per Dei gratiam*.

Darovan. v. Daruvan.

Darovnik, *t. j.* koi daruje. Daritel. *Donator*, *munerator*, *oris*, *dator*, *donans*, *largiens*. v. Dareslyivecz.

Darri. v. Do.

Darshava. v. Derſava.

Darſim. v. Derſim.

Darſán. 2. Zaderſan. 2. v. Zavezan. 3. v. Duſen. 4. v. Dobrodarje.

Dàrva. v. Derva, y oſztala.

Darujem-vati, nadelyujem-deliti, (D.) Poklanam-niti, darivam-vati-rovati. *dono*, *as*, *are*, *do*, *offero munus*, *munero*, *as*, *muneror*, *aris*. v. Prikaſujem. 2. darujem obilno, (D.) blagodarim-riti. *largior*, *iris*, *largè*, l. *largiter dono*, *liberaliter muneror*. 3. darujem nazopet, ili povracham dár, dár darom vracham, *remunero*, *as*, *mutuam gratiam refero*, *parem gratiam refero*, *mutuis officijs reſpondeo*, *viciſſitudinem officiorum reperdo*.

Daruvan, na, no. (D.) Darovan, prikazan, poklonen. *Donatus*, *dono datus*, *a*, *um*.

Daruvanye, Prikazanye, (D.) Darovanye, poklonenye. *donatio*, *onis*.

Dasgy. v. Desgy, y oſztala.

Daſzi zdràv. *Salve*, *Ave*.

Davacz. v. Daynik.

Davanye. *Datus*, *ùs*.

Davim-viti. *Suffoco*, *as*, *are*. v. Gutim.

Davlenye. *Suffocatio*, *onis*. v. Zadavlenye.

Davlyen, na, no. *Suffocatus*, *a*, *um*. v. Zadavlyen.

Davneje, Dùſe, duſeje. *diutius*. 2. naydavneje, nayduſeje, *diutiſſimè*.

Davneij, *Diuturnior*, *& ius*.

Davni, na, no, *t. j.* od zdavnya. *diutinus*, *a*, *um*, *antiqvus*, *priſcus*, *vetuſtus*, *diuturnus*.

Davnicze, zadavnicze, zaduſnicze. *Tonſillæ*, *arum*.

Davno, *t. j.* Zdavnya. *Pridem*, *diu*, *dudum*, *olim*. 2. davno negda, *quàm diutiſſimè*, *ante multos anni dies*, *ſatis*, *multúmque diu*, *magno numero dierum*, *jam dudum*, *jam olim*, *jam pridem*. kakti, davno je bil, *jam olim fuit*.

Davnoſzt, Davnina. *Diuturnitas*, *tis*.

Davori. Mars, tis. *Inde Sclavonis abijt in Prov.*

Davori junachki ſzine. *Cùm aliquem mirantur*, l. *animant*.

Daynik, (D.) Davac, dajalacz. *t. j.* koi daje. *Dator*, *oris*.

D ante E.

Dëb. Futach. (D.) Boſij peteſich, ili kokotich, putpudin, dedek. *Upupa*, *æ*, *Erops*.

Debel, la, lo. (*De inanimatis.*) *craſſus*, *a*, *um*. kakti debel kamen, debelo drévo, *craßus lapis*, *craſſa arbor*, *craßum lignum*. 2. debel, la, lo. [*de animatis.*] túſzt, tìl, ſivotën [D.] pritil, *obeſus*, *a*, *um*, *corpulentus*, *carnoſus corporatus*, *carnulentus*, *pinguis*. 3. debel poſztajem, ili.

Debelem-leti, debel, tuſzt bivam, razdebelyujemſze, *t. j.* v. debelinu idem. *craſeſco*, *is*, *ere*, *craßus fio*. v. Tuſzt. n. 2. 2. debelem, *pinguefacio*, *is*, *utpote caponem*, *&c. impinguo*, *ſagino*. v. Tuſztim.

Debelína, Razdebelenye. *Craſſities*, *ei*, *craſ-*

Digitized by Google

craſſitudo. 2. debelina. *pinguetudo.* v. Tuſcha.

Debelo, *t. j.* netënko. *Craſſè.* 2. debelo, *t. j.* merzko, nelepo. *Impolitè, inornatè, craſſa, pingui, l. rudi minerva.* 3. debelo, *t. j.* tuſzto. *pinguiter.* 4. debelo, y tuſzto govoriſ. *craſſè, & pinguiter loqueris.*

Debélyak, *t. j.* koi lyubi ſztvari tuſzte, y debele, *pingviarius, ij.* 2. v. Debel. n. 2.

Dècza. *Liberi, orum. Proles, ium.*

Dechak. [D.] Detich. *Juvenis, is.*

Dechecz. *Juvenculus, li.*

Dechachicz, decharecz. [D.] momchich. *Pupus, pi.* v. Dete.

Dèd. [D. *Did.*] po otczu, ali po matere, *avus, vi.* mores y ovak razluchiti. déd po otczu, *avus paternus.* déd po matere, *avus maternus.* 2. ded, *t. j.* ſztarëcz, *ſenecio, onis, ſenex, ætate confectus, longævus.* v. Sztarëcz. 3. preded, *proavus, vi.* 4. zaded, *t. j.* dedov déd, *abavus, i.*

Dedek. v. Déb.

Dedich. v. Baſchenik.

Dédìna. *Patrimonium, ij. hæreditas.* v. Baſchina. 2. dedina neſztalna, y opaducha, *hæreditas caduca.*

Dédòv, va, vo. *Avitus, a, um.*

Dedòv brât. *Patruus magnus.*

Dédòva Szeſztra. *Amita magna.*

Déglin. *gladius, ij.* v. Bòdes.

Dëhnenye. *Halitus, ûs.* 2. dehnenye, dihanye, *olfactus, odoratus.* 3. *fœtor, oris.*

Dèhni, Húkni. *Suffla, inſpira.*

Dëhne, *Fœtet.* dëhnuti, *fœtere.*

Dëhnem-nuti. *Halo, as, are.* 2. dehnem, vonyam, ſzmerdim. *Fœteo, es, ere, puteo, puteſco, malè oleo, tetrè, fœtidè, putidè ſordeo.* v. Diſſim.

Dehnen, pridehnen, pridehnut. (D.) duhak, duhka, ko. *odoratus, a, um.*

Dekan. *Decanus. ni.*

Dèkla. ſzlusbenicza. [Scl.] Szluskina.

Rába. *Ancilla, famula, ſerva, æ, ſervitrix, cis.* v. Ancilla. 2. dekla mlaja, *abra, æ.* 3. dekla dvorna, ſzlusbena divoyka, *pediſequa, æ.*

Deklìcza. *Puellula, virguncula, æ.* 2. *Ancillula, æ.*

Deklim, deklarim-iti. (D.) Rabim, *t. j.* chinim ſzlusbu deklinu. *ancillor, aris.*

Déklin, na, no. Kay k-déklé ſzliſſa. *Ancillaris, re.*

Del. Tàl. (D.) díl, dìo. *pars, tis, portio.* 2. dél proſzti, jednoverſztni tàl. *pars ſimplex.* 3. dél dvoyſztruki, ili dvoyſztruchni, dvoyduplitni, *portio gemina.* 4. dél jednák, [D.] jednakki dìo, *pars æqua, portio æqualis.* 5. vekſi dél. (D.) vechi dio, *pleráque pars, major portio.* 6. del na del, dél po délu, *partitè, particulatim.* 7. del ſzim, del tàm, [D] dio ovamo, i dìo onamo, *pars huc, pars illuc.* 8. dél imam, *particípo, as, are, particeps, & ſocius bonorum, fortunarum, &c. ſio conſors, & ſocius efficior, in bonis communico, &c.* 9. dél dobër, y velik imam, *partem bonam, magnam habeo, partem beliſſimam habeo.* 10. na dél, *pro rata parte,* l. *portione.* 11. na dele, na kuſze, *per partes.* v. n. 6. 12. na dva dela, *bifariam.* 13. na vnogo, ali vech delov, (D.) u mnogo dila, *multifariam.*

Déla dva. *Biens, entis, duplex portio.*

Déla pol. *Semiſſis, dimidia pars.*

Délecz. (D.) Dilacz, dilak, mali dél, *particula, portiuncula, æ.* 2. v. Delitel.

Délam-lati, poſzlujem-vati, poſzel ali délo opravlyam, obavlyam, teſim. (D. it.) Radim-diti, rukotvaram, rabotam, *laboro, as, are, operor, opus facio, laborem, & operam impendo, operam do, laborem, & operam inſumo, ſtudium, & operam impono, confero, operam & laborem ad,* l. *in aliquam rem, facio, fatigo, & in labore me frango.* v. Rabim.

Delànye v. Delo.

Digitized by Google

Delàtnik, den za delo. *Dies laborifer, dies laboris, & fatigij, dies fatigabilis.* v. Dan n. 21.

Delàvĕcz, Teſak, poſzlenik, robotnik *Laborator, oris, operarius, laborifer.*

Delénye. *Partitio, diviſio, diſtributio, onis.* 2. delenye, razdruſenye, razhajanye, odhod, *diſceſſus, ûs, digreſſio, diſceſſio, digreſſus, ûs, abitio, profectio, ſeparatio.* 3. delenye naglo, ili odhod, *ſubitus diſceſſus, præceps profectio.*

Delfin. (D.) Riba pliſzkavicza. *Delphinus, ni.*

Delfinat. Sztanovita derſava vu franczuſzkom kralyevſztvu. *Delfinatus, ûs, Allobroges, um.*

Deli chetiri, ili tali. *Quadrans, tis.*

Deli tri. *Triens, tis.*

Hac duo Quadrans, & Triens accipiuntur etiam pro ponderibus, ita ut triens ſignificet. v. g. uncias tres. v. Triens.

Delìa. *Vir ſtrenuus, egregius, ſerenus.* 2. *juvenis conſpicuus*, 3. po delinſzko. *egregiè, ſtrenuè, fortiter, generosè.*

Delim - liti. *Diſtribuo, is, ere, diſpenſo, divido, partior.* v. Razdelyam. 2. v. Bipartio.

Delímſze-litiſze. *Dividor, eris, partior, Partior, & dividor.* kakti: delimoſze, *Partimur inter ſe, & dividimur.* 3. delimſze. v. Odhajam. n. 3.

Delinſztvo, Junachtvo, hrabrenſztvo. *Præclarum facinus.*

Délitel. (D.) Podelitel, dilacz. *Diſtributor, diviſor, partitor, diſpenſator, oris, promus, mi, promus condus, parcarius.*

Délnicza, ká vu kakovom duguvanyu dél ima. (D.) dionicza. *Particeps, comparticeps, pis. gen. Com.* 2. v. Diſpenſa.

Dèlnik, (D.) Dionik. *Particeps, pis. Prov.*

Kije délnik bil dobitka,
pravo daje y zgubitka. *Ritt.*

2. delnik, *t. j.* koi deli v. Delitel.

Delo. (D.) Dillo. tég, poſzluvanye, rukotvor. *opus, ris, labor, actio, actus, ûs, opera, ſtudium* v. Robota. 2. delo, koje vnogo vremena potrebuje, poſzel teſek, *opus multi laboris, otij, opus ſpißum, & operoſum.* 3. delo vnogoga truda, y potroska, *opus magni laboris, & multæ impenſæ.* 4. dèlo lepo, prelepo delo, *opus perpulchrum, præclarum opus.* 5. délo plemenito, poglavito, *factum nobile, præclarum opus, mirabile, illuſtre, glorioſum opus.* 6. délo neſznaſno, ili ruſno, *opus fœdum, labor turpis, deformis, praváque actio.* 7. délo zverſſeno, *opus perfectum, & elaboratum, opus confectum, & abſolutum.*

Dèlom, chinom. *Efficienter, Reipſa.* 2. v. Partim. n. 1. 2. delom, y delom, *particulatim.*

Delo polyecz, teſak polſzki. *Agricola, Ruricola, æ.*

Délov deſzet. *dextans, tis.* 2. delov devet. *dodrans, tis.* 3. delov oſzëm, *bes, is.* 4. delov ſzedëm, *ſeptunx, cis.* 5. ſeſzt. *ſextans, tis,* l. *ſextula, æ.* 6. pet, *quicunx, cis.*

Delóvnicza. Bolta, vu kojeſze kay poſzluje. *Officina, æ.* 2. delovnicza, vu kojeſze penezi kuju. (D.) ezekka. v. Staczun.

Délu priúchen. *Laborioſus, laboribus aßvetus, a, um.*

Dëlye. *Longiùs.* v. Dalye.

Dèlyen, oddelyen, razdelyen. *Diviſus, a, um.*

Dén. v. Dán.

Deran. v. Odert.

Deranye. v. Derenye. 2. v. Gulenye.

Derchanye. *Curſus, ûs.* v. Techenye.

Derchem-kati. *Curſito, as, are.*

Derchech. *Curſim.*

Derchim-chati. *Curro, is, ere.* v. Techem. 2. v. Curriculo, & Curſor.

Dèrem dréti ſivinu, odiram. *Excorio, as, are.* 2. derem. v. Gulim. 3. derem, *lacero, dilacero, conſcindo* v. Razdiram.

Derenye, ili dretjè prateſi, rubja, &c. *laceratio, onis.*

Derſchem-htati, trepechem-pati, [D.] it.

Digitized by Google

it. darhchyem.] ſztreſzamſze-ſzatiſze. *tremo, is, ere.*

Derhtanye, Ttepetanye. *Tremor, oris.*

Dërhtavecz. koi derhſche. *Tremulus, li, tremebundus, tremens,* Evangelicus textus habet: *paralyticus, ci.* (Dalm.) govore takay derhchuchi. *item* klenit.

Dërhtavicza. *Paralyſis, ts, nervorum contractio.*

Dërlyaſzt, ſperlyaſzt, ta, to. *Luſcus, a, um.*

Derlyaſztoga chinim, jednomu oko zbadam. *Eluſco, as, are.*

Dérn. *Scopulus, li.*

Dèrſalo, toporiſche vſzakoga rudelya, y orusja. *Manubrium, dextracherium, ij.* v. Ruchicza. 2. dërſalo mecha, paloſſa, ſzablye, &c. *Capulus, li.* 3. derſalo darde, kopja, *haſtile, is.* 4. derſalo ſervih, ili ruchnoga melina, *molile, is.* 5. derſalo pluga, pluſna noſicza, *bura, æ.* 6. derſalo, ili preruchje vſzake poſzude, *anſa, æ.*

Derſánye. *Habitus, ûs.* kakti, dërſiſze ſzrameslyivo, y noſzi, *habet, vel gerit ſe pudicè.* lepogaje derſanya, *pulchri habitûs, modeſtè, & optimè compoſitionis eſt, pulchrè, optimè, & compoſitè ſe habet,* t. j. lepoſze dërſi. 2. v. Ladanye. n. 1. 3. Derſanye proſztrano, *Ditio, regio, onis, terræ tractus magnus.*

Dersím-ſati. [D. Darſhim-ſhatti,] z-tiſchem-ſzkati, ſznuti. *Teneo, es, ui, tum, retineo, ſuſtineo, contineo.* 2. Derſim chaſzt, y preſtimanye, *teneo gradum, ſtatum, locum, &c. dignitatû.* 3. der ſim vu rukah, ú pameti, vu vuſztah: *teneo manu, memoriâ, ore.* 4. derſim z drugem, poleg drugoga jeſzem, *ſto ab aliquo, ſum ab aliquo.* 5. derſim za nikay, ili za niſtar, *habeo deſpectui.* 6. derſim na veliko, *maximi, plurimi facio, plurimùm tribuo, magni duco, æſtimo, pendo.* 7. Derſim za diku, chaſzt, *honori, laudi, duco.* 8. derſim za ſpot, ili ſzramotu, *dedecori, vitio, ludibrio*

duco. 9. derſim na dobitek, *habeo quæſtui.* 10. derſim vu naruchaju, *teneo in ulnû.* 11. derſim vu ſzërczu, *eſt mihi cordi.* 12. derſim na kërſztu, *è ſacro fonte ſuſcipio, à,* l. *in ſacro ſuſcipio fonte.* 13. derſim zaſze, *mihi retineo.* 14. derſim koga na recheh. v. Odlachim. 15. derſim koga vu ſztrahu, na vuzde, &c. *coerceo aliquem imperio.* 16. derſim oſtariu, *exerceo cauponam.* 17. derſim za prieto, ili primlyeno, *refero acceptum.* 18. derſim za iſztinu, ili iſztinito, *habeo pro certo.* 19. derſim tverdno, *firmiter,* l. *firmùm teneo.* 20. derſim vu ſzebe, kakti kakva poſzuda, *capio, is.* 21. derſim, *t. j.* úſztavlyam, *retineo, es.* ar velimo: z-derſalgaje, vſztavilgaje, *retinuit ipſum.* 22. v. Ladam.

Dërva na kùp ſzpravlyena. *Ligna coacervata,* l. *congeſta.* 2. dërva ſzuha, operta. *ligna cocta, ligna ſicca.* 3. dërva na ſzunczu ſzuſena, *acapna, orum.* 4. dërva ſzirova, *acapnaxyla, rum.* 5. dërva razczepana, *ligna ſciſſa.* 6. dërva dimlyiva, *ligna fumoſa.* 7. derva drobna, *ligna minuta.*

Dërvár. *Lignarius, ij. Lignator, oris.* 2. v. Lignifer.

Dërvárnicza. v. Dërvoczep.

Dërvéni. v. Dreven.

Dërvo. *Lignum, ni.* v. Drévo.

Dërvoczep. v. Drévoczep.

Dëſchicza. *Aſſerculus, li, aſſiculus, axiculus, & aſſicula, aſſula, aſſercula.* 2. v. Tablicza.

Dëſgy. [D.] Daſhgy, Godina. [*Scl. item*] Kiſsa. *Pluvia, æ.* 2. dëſgy nagel z-vihrom, *Nimbus, imber procelloſus.* 3. deſgy z tuchum, [D.] z gradom, kamenit daſhgy, *imber lapidem.* 4. deſgy kërvavi, *ſanguineus imber.* 5. deſgy z-ſznegom, ſzuſznesnicza, *nive miſtus,* l. *mixtus imber.* 6. deſgy, kî po malo ſpërſi, *pluvia mitis, pluvia placida, & guttatim ſtillans.* 7. po deſgyu velikom putujem, *magno imbri iter facio.*

Digitized by Google

Dëſgyèn, na, no. *Pluvius, a, um.* kakti: deſgyeno vreme, *pluvium tempus.*

Dëſgylyìv, va, vo. *Pluvialis, is, pluvioſus, a, um.* v. Deſgyen.

Dëſgyím-dëſgyiti. *Pluo, is, ere.* deſgyí, deſch. ide, *pluit.*

Deſinál. v. Forma in Illyr.

Déſma. *Decima, æ.* v. Deſzetina.

Déſmam. v. Deſzetkujem.

Déſman. v. Deſzetkuvan.

Dèſzan. v. Deſznyak.

Deſzet. *Decem, decuſſis.* 2. deſzet po deſzet, *decuſſim, per decuſſes.* 3. deſzet krat, *decies.* 4. deſzet lét, *decem anni.* 5. deſzet lèt ſztar, *decem annorum, decennis.* 6. deſzet y deſzet, *deni, æ, na.* 7. deſzet y tri, *decem, & tres.* v. Trinayſzt, &c. 8. deſzet jezer, ili tiſzuch, *decem millia, mirias, dis.*

Deſzeták. *Denarius, ij.* 2. deſzétak. v. Deſzetina.

Deſzeteh lét. *Decennis, decennalis, is.* kakti: deſzeteh lét voyſzka, *decennale bellum.*

Deſzetère Zapovedi. *Decalogus præceptorum, decem præcepta.*

Deſzéti, ta, to. *Decimus, a, um.* kakti: deſzeti ſkopëcz, *decimus caſtratus.* deſzeta ovcza, *decima ovis.* deſzeta jabuka, *decimum pomum.* 2. deſzeti pút, *decimùm.* kakti: deſzeti put je me údril, *jam me decimùm percuſſit.*

Deſzetém. *Decem.* kakti: deſzetém junakom, *decem militibus.*

Deſzetina, deſzetëk, deſma. *Decima, & decuma, æ.* v. Deſzetka.

Deſzetinu, koi kupuje. *Decumanus, ni.* 2. Deſzetinu, koi porezava, *decimator, oris.* 3. deſzetinu, komu navrechi, *adjicere decimas,* l. *imponere decumas alicui.*

Deſzetka, deſzetëk. *Decuria, æ. decas, dis.* kakti: deſzetka junakov, *decuria militum.*

Deſzetkujem-kuvati, [D.] kovati. deſzetinu porezavam, pobiram, deſmam-mati. *Decimo, as, are.*

Deſzetkuvan-[D] kovan, na, no. *Decimatus, a, um.*

Deſzetkuvànye-[D.] kovanye, deſmanye, deſzetine porezavanye, &c. *Decimatio, onis.*

Deſzetnik. *Decurio, onis, decumanus.*

Dëſzka. *Aſſer, eris, Tabula.* 2. dëſzka debela po jedën përſzt, *aſſis uncialis.* 3. dëſzka debela po tri përſzte, *aſſis triennalis.* 4. dëſzka jëlova, *aſſer abiegnus,* hraſztova, *Quercinus, &c.* v. Zbijanye.

Déſzna. *Dextra, æ, utpote pars, manus, &c.* v. vu izpiſzanyu chloveka.

Déſzni, na, no. *Dexter, tra, trum,* l. *tera, rum, quod eſt ad manum,* l. *latus dexterum.* ut: *dextrum cornu,* l. *ſiniſtrum in acie tenere,* je deſznu, ali lévu ſztranku derſati vu boju. 2. ſztran poldeſnya, ili od pol dneva, govoriſze *latus dextrum,* i. e. *meridionalis mundus,* ar vu S. Piſzmu *dextrum,* razumevaſze Poldan. v. Dexter.

Deſznìcza. v. Deſzna. n. 2.

Dèſzpik. v. Spikinarda.

Dete, deteſcze, detecze. *Puer, ri, puer parvulus, pupulus, puellus, infantulus, puerulus, infans, puſio.* 2. déte prez otcza, matere, *orphanus, ni, pupillus.* 3. déte rogyeno po ochine ſzmërti, *Poſthumus, a.* 4. déte iz utrobe materine zrezano, *cæſo, onis.*

Detechi. v. Detinſzki.

Detechim-chiti. [D.] detinim-niti. *Puerilia facio,* l. *tracto.*

Detécze. v. Dete.

Detely pticza. *Picus martius, cavator arborum.*

Detelya trava. Detelina. *Trifolium, ij, trifolium pratenſe, trifolium acutum, medica, æ.*

Déteta rogyene. *Puerperium, rij.*

Déteta rodicza. *Puerpera, æ.*

Détetom poſztajem, dohagyam na detinſztvo. *Pueraſco, is, ere.* 2. detetom nazopet poſztajem, *repueraſco, is, ere.*

De-

Digitized by Google

Detich. *Juvenis, nis.* 2. detich, ſzluga, [D.] Momak, *miniſter, ſtri, famulus, ſervus.* 3. Detich, meſterſzki ſzluga zvuchen, *mechanicus, ci, Socius, Sodalis.*

Detinim. v. Detechim.

Detinſzki, detechi, a, e. kayſze deteta doſztoja. *Puerilis, le.* ut: *ætas puerilis*, doba detinſzka. 2. po detinſzko, po deteche, *pueriliter*, kakti, chiniti detinſzki, *ageré pueriliter.*

Detinſztvo. *Infantia, pueritia, æ, primus actus vitæ.* 2. od detinſztva, *à teneris ungviculis, ab infantia, ab ineunte ætate, ab incunabulis, à puero, de tenero ungvi.*

Dév, dévácz od muſkoga ſzpola. *Virgo, nis.*

Déva, Dévicza, od ſzpola ſenſzkoga. *Virgo, nis, virgo caſta, puella ignara mariti, neſcia mariti, expers thori, inuba, pura.* 2. Deva. v. Gamila.

Dévam. v. Polaſem.

Deványe. v. Poloſenye.

Devár. v. Gamilar.

Devenichár, *t. j.* koi devenicze nadeva. *Fartor, oris, allantopœjus.* A koi rad nye jè, y ſnyimiſze hrani, ali takay ſnyimi terſi, *farciminarius, ij.*

Devenìcza. *Farcimen, nis.* 2. devenicza bela, *botulus*, l. *botellus, li.* 3. v. Jeternicza. 4. devenicza cherna, *apexabo, carica*, l. *caryca, baldoni farcimen.* A navlaſztito, koju (*vulgò*) vrasju mater zovu, y veliſze *omaſum, ſi.* 5. v. Kobaſzicza. 6. v. Satyra.

Dèver, muſev brat. *Levir, ri.* 2. dever ſzvadbeni, [D.] ſztachilo pirovni. *A okol morja imenuju* Kúm. *Pronubus, bi, auſpex, paranymphus.*

Deveſil. v. Ferula.

Dèvet. *Novem.* 2. devet let ſztar. devetak, *novennis, is, novem annorum.* 3. devet krát, *novies, novem vicibus, nonies.* 4. devet ili deveteh dnevov chàſz, *novemdium, ij.* 5. devetoga dneva, *novemdialis, le.* 6. devet po devet, *novenni, æ, a.* 7. devet ſzto, *nongenti, æ, ta. nonies centum.* 8. devet ſzto krat, *nongenties, novies centies.* 9. dèvet jezer, ili tiſzuch, *novem millia.*

Deveták. v. Devet. n. 2.

Devetdeſzét, *l.* devedeſzet. *Nonaginta.* 2. po devedeſzet, *nonageni.* 3. devetdeſzet lét ſztar, *nonagenarius.* 4. devetdeſzet krát, *nonageſies, nonagies.* 5. devedeſzet jezer, [D.] hilyada, ili tiſzucha, , *nonaginta millia.* 6. devetdeſzét krat jezero, (D.) devedeſzet puta hilyada, *nonagies millies.*

Devetdeſzéti, ta, to. *Nonageſimus, a, um.*

Devetích. *Novies.*

Devetìcza. [D.] devetnicza. *Ennas, dis.*

Devetnájeſzt krat. *Novemdecim vicibus.*

Devetnáyſzt. *Novemdecim.*

Devichánſzki. v. Divojachki.

Devichìcza. *Puellula, virguncula, pupa, pupula, puera, æ.*

Devìcza v. Deva. 2. devicza zamusna. *Virgo adulta, & nubilis, virgo potens viri, nubilis, & viro matura.* 3. v. Divoyka. D ante l.

Diáchki, *l.* Dijachki. (D.) Latinſzki. *Latinè.* 2. dijáchki, ka, ko. *litterarius, latius, latinus, a, um.*

Diáchtvo. (D.) Latinſztvo. *Latinitas, tis, literatura, ſtudium literarium.*

Diák, *l.* Dijak. [D.] uchyenik, ſzkulár. *Scholaris, is. ſtudioſus, ſcolaſticus diſcipulus, auditor,* ut: *Logices, Phyſices &c.* 2. diak. [D.] uchyenik novi, novalia. *diſcipulus rudis.* 3. diak zvuchen, (D.) nauchan, *literatus, latinus, a, um.* 4. v. Sakan. 5. diak mudroga govorenya, *Philoſophus, phi.* 6. diak pérve ſkole, *parviſta, æ.* 7. diak druge ſkole, *principiſta, æ, ſtudioſus principiorum.* 8. diak tretje ſkole, *Grammatiſta, æ, ſtudioſus grammaticæ.* 9. diak chéterte ſkole, *Syntaxiſta, æ, ſtudioſus ſyntaxis*, l. *ſyntaxeos.* 10. diak pete ſkole, *Poëta, æ, ſtudioſus poëſeos*, l. *poëticæ, ſtudioſus humanitatis*, l. *verſificatoriæ.* 11. diak ſéſzte ſkole, *Rhetor, Orator, oris, ſtudioſus*

Digitized by Google

ſus Rhetoricæ l. *ces, eloquentiæ*, l. *facultatis oratoriæ.* 12. diak ſzedme ſkole, *Logicus, ci. ſtudioſus logicæ.* 13. diak oſzme ſkole, *Phyſicus, ci, ſtudioſus phyſicè.* 14. diak devete ſkole, *Metaphyſicus, ci, ſtudioſus methaphiſicæ.* 15. diak deſzete ſkole, bogoſzlovëcz, ali y kak, govore dvanayſzte ſkole, *Theologus, gi, ſtudioſus Theologiæ.* 16. diak, koiſze dobreh navad vuchi y chinov, *Philoſophus moralis, Ethicus, ci.* 17. diak, koiſze vuchi gibanya, y hodenya zvézd, &c. iliti Matematike. *Mathematicus, ci.* 18. diak, koiſze ſzvetſzkeh právd vuchi, *Juriſta, æ, ſtudioſus juris civilis.* 19. diak, koiſzte pravd czirkveneh vuchi. *Canoniſta, ſtudioſus Juris Canonici.* 20. diak, koiſze vrachtva, ili [D.] likarie vuchi, *ſtudioſus Medicinæ.*

Diak, koiſze gërchki vuchi. *ſtudioſus linguæ græcè*, l. *idiomatis græci.* 2. diak, koiſze vuchi ſidovſzki, *ſtudioſus Hebreæ*, &c.

Diakon, koi *Evangelium* ſteje. (D.) Evangeliſtar. *Diaconus, ni.* 2. koi pak epiſtolu ſteje, ſubdiacon, (D.) Epiſtolar. *Subdiaconus, ni.*

Diamant. v. Gemant.

Dichën, na, no. lép, kipen, *Speciosus, a, um, aſpectu jucundiſſimus, conſpectu pulcherrimus, præclarus ad aſpectum.* 2. Dichén, *glorioſus, glorificatus, a, um.* 3. dichen ſzlaven, *honoratus, præclarus, a, um, plenus, & confertus laudibus, florens gloriâ, & laude, famoſus, felix ab omni laude, omni laude cumulatus, laudibus abundans, celebratus omnium ſermone, frequentatus, divulgatus, celebritate florens, illuſtris, laudatus, nobilis, & celebris.* v. Imenuvan.

Dicheno, ſzlavno. *Glorioſè.*

Dichenya doſztojën, vrédën ſzlave. *glorificandus, gloriandus, prædicandus, a, um, prædicabilis.*

Dichenye, ſzlavenye. *Gloriatio, onis.*

Dichim-chiti, ſzlavim-viti. *Glorifico, as, are, gloriam tribuo.*

Dichimſze-chitiſze, ſzlavimſze-vitiſze. *Glorior, aris.*

Dichno. v. Dicheno.

Dìd. v. Dèd, y oſztala.

Dignut. v. Zdignyen. 2. v. Odneſsen.

Dignujem. v. Diſem.

Dih. v. Dihanye.

Diham, diſsem-hati. *Spiro, halo, anhelo, flo, afflo, as, are. Transl. dicimus: Neſcio, quid rumoris afflaverat.* kakov glaſz bé dehnul? *item ſuavem odorem ſpirant flores.* vugodnum duhum déhne czvetje. 2. Diham teſko, *anhelo, as, are.* v. Odihavam.

Dihanye. [D.] dih, duſſak, pihanye. *ſpiramentum, ſpiramen.* 2. dihanye teſko *Anhelitus, ûs.* 3. dihanye, odihavanye, *reſpiratio, onis, reſpirium, ij.* v. Anhelatio, & Circa. 4. dihanye, *t. j.* podpuhavanye, *inſufflatio, onis.* 5. dihanye tesko z-bog zasganya plyuch, ili piſzkutanye. *peripneumonia, æ.*

Dihavicza, [D.] ili ſila duhatnicza, treptavicza. *pulſus, ûs, vena pulſatilis.*

Dika. Szlava. *Gloria, æ.* 2. dika nichemurna, y teſcha, *vana gloria.*

Díl. v. Del, y oſztala.

Dílak. v. Delecz. n. 1.

Dilám. v. Delam. 2. v. Hoblam. 3. v. Szvetlam.

Dilan. v. Oſzvetlan.

Dilenye. v. Delenye.

Dilim. v. Delim.

Dilimſze. v. Delimſze

Dilnik. v. Delnik.

Dilo. v. Delo, y oſztala.

Dilovnicza. v. Delovnicza.

Dilovnik. v. Pérus.

Dìm. *Fumus, mi.* 2. dím. *dico, ajo, loquor.* 3. dim. *Inquam.*

Dimech, cha, che. *Fumans, tis, Fumifer, fumoſus, fumificus, a, um.*

Dimje. *Ilia, um. Inguen, nis.*

Dimim-miti, dim chinim, kadim. *Fumigo, are, facio fumum, ſuffitum.* dimi, po-

Digitized by Google

pokadi, *fumiges.* dimiti, zakaditi, *fumigare.*

Dimimſze-tiſze, kadimſze. *Fumo, as, are.*

Dimliv, va, vo. v. Dimech.

Dimnyak, Ror, Dimnicza. (*Turc. Scl.*) Hogyak. *Caminus, ni, infunibulum, vaporarium, fumarium.* 2. dimnyak dobër, *caminus luculentus.*

Koi chiſzti dimnyake. *Expurgator caminorum, caminarius, ij.*

Dimom zachernyen, na, no. *Fumoſus, a, um.* 2. dimom zachinyen, *fumeus, a, um.* ut: *vinum fumeum*, i. e. *fumo conditum.* Mart.

Dinya. (D.) Melun, pepun, mlun. *pepo, onis.*

Diplás. v. Dudas.

Diple. v. Dude.

Diracha, Dracha. v. Tërn. &c.

Diſem-chi, zdichi, podiſem chi, podignuti, (D.) dignuti, uzdignuti, podignuti. *item* podignujem-gnuti. *Elevo, as, are, attollo.* 2. diſem, odnaſſam, *aufero, ers.* 3. diſem ſzpred ochiu, *aufero à conſpectu.* 4. diſem na noge, *Erigo* l. *elevo ad pedes.* 5. diſem z-glave klobuk, *detego caput.* 6. diſem, oſztavlyam ſzumnyu, dvoynoſzt, *tollo ſuſpicionem, dubitationem.* 7. diſem ſztrah, *abſtergo*, l. *eximo metum.* 8. dignetesze, *ſurgite.* 9. v. Scju. n. 2.

Diſa, l. Disha. v. Kablicza.

Diſpenſa, Delnicza, *Promptuarium, ij. cella*, l. *domus promptuaria, cella penuaria.* v. Safarnicza.

Diſſem-hati. v. Diham. 2. v. Hippaco.

Diſſim-ſati, dehnem-nuti, vonyam-nyati. *Fœteo, es.* v. Szmërdim. 2. diſſim lepo. [D.] mirisim, dahnem mirisom. *oleo, bene, jucundè, ſuaviter oleo.* 3. diſſim-ſati, pridihavam, *olfacio, is.*

Dite. v. Dete, y oſztala onde.

Div. v. Dev. &c.

Divja loza. v. Vinika.

Divjachina. Meſzo divjega praſzcza. *Aprina, æ.*

Divjak. (D.) Vepar. Praſzacz divji. *Aper, pri, ſyagros*, l. *ſus ſylveſtris.*

Divje meſzo, ili mërtvo od rane otechenya. *Gangræna æ.*

Divji, ja, je. *Sylveſter*, l. *Sylveſtris, is. agreſtis, brutus, ferus.* 2. divji oſzel. *onager, gri.* 3. divji golub, *palumbus, bi, ſeu palumbes, bis.* 4.

Divji poſztajem. *Silveſco, is, ere.* v. Odevjavam.

Divojachke chiſztoche mladenecz. *Virgineus adoleſcens.*

Divojachki, [D.] Divichanſzki, divichki, ka, ko. *virginalis, le.* kakti divojachka oprava, *habitus*, l. *veſtitus virginalis, virgineus, a, um.* 2. divojachka hiſa, *gyniceum, ei.* 3. chiſztocha divojachka. v. Divojachtvo.

Divojachtvo. (D.) Divſztvo, divichanſztvo, czvét chiſztoche. v. Chiſztocha. n. 2. & 3. 2. divojachtvo obderſati, neoſzkruniti czvét dëvinſztva, *illibatum virginitatis florem ad extremum usque ſpiritum retinere.* 3. divojachtvo zgubiti, oſzkruniti, ili (D.) otruniti czvét divinſztva, *amittere virginitatem.*

Divona, Dvor od czarine, *telonium, ij.* v. Malta.

Divoychicza. (D.) Divichicza. *Puellula, virguncula, æ.*

Divoyka. (D.) Diva, divicza, *Virgo, nis.* 2. divoyka, neoſzkrunyena, (D.) neozkvarnyena, *virgo incorrupta.* 3. divoyka oſzkrunyena, *virgo corrupta.* 4. divoyka verſztna, (D.) odraſzla, *virgo adulta.* 5. divoyka bogu poſzvechena, ili alduvana, *virgo ſacra.* 6. v. Devicza. n. 2. 7. divoyka, koja goſzpu oblachi, *cosmeta, æ.* 8. divoyka, koja z goſzpum hodi, y nyioy dvori, *pediſequa, æ.* 9. divoyka, dëklicza, *puella, æ.*

Dizdar. v. Porkulab.

D ante L.

Dlaka, kuſtra. *Pilus, villus, li.* kakti: ni dlaku menye, *ne pilo quidem minùs.*

Dlake vu noſzu. *Vibriſſæ, arum, & vibriſſi,*

Digitized by Google

ſi, orum. 2. dlake vu podpazuhe, *grandebalæ, arum, pili ſubalares.* 3. dlake zdola tërbuha, y okol potrebe obojega ſzpola, *impubium, ij.* unde dicimus *impubes.* golecz, ali golicza jednoga y drugoga ſzpola, *inveſtis, is.* 4. dlake, ali kuſtre raztruſene, raztepene, *pili ſparſi, paſſi.* dicimus namque: *pilus ſparſus, paßus.* 5. dlake puſcham, ili dlake pocheleſzumi raſzte, *pilo, as, pilos emitto, pubeſco, is, ere.* 6. v. Depilo.

Dlakàſzt, Kuſtraſzt, koſzmat, ta, to. *Piloſus, villoſus, hirſutus, a, um. propriè tamen hirſutus dicitur, qui habet duros pilos.* kaktiſzu ſchetine, *& ſpinæ herinacei.* ut: *animantes ſpinis hirſutæ.* v. Hirſutus. 2. v. Glaber, & ſeq.

Dlàn, Pergiſcha. *palma, æ. vola, æ, manus dilata.*

Dlaſzka pticza. *Pyrrula, æ. Rubicilla, æ.*

Dlétcze, malo dléto. *Scalpellum, & ſcalpillum, ac ſcalpellus, li.* Tak veliſze, y ono ſelezo, z-kojem koſar koſe brije, y rédi; takayſe kovachko, y vſzako z-kojemſze kay dube, y izrezava z-dreva, kamena, y chlovéka, govoriſze *ſcalprum, pri.* ſzamo barberſzkomu ſelezczu potrebnoje rechi zpridanyem, *ſcalprum aduncum* (kak y koſzeru zaviatomu.) *quod & roſtrum ab aliquibus appellatur.* v. Lanczeta.

Dléto. (D.) Dlito, dubka, glabachka, dubachka. *Cœlum, li, celte, celtes, cæſtrum.* 2. dleto tislyarſzko, kamenarſzko, y oſztaleh meſtrov, kojem kay izrezavaju. *Scalprum*, aliqui & *ſcalprus, ri.* dicunt.

Dletom napravlyeno delo, *Cælatura, æ,* v. Cælamen.

Koi déla dletom. *Cælator, oris.*

D ante N.

Dnéva. Diei. kakti, do beloga dnéva, *ad multam diem, ad multum diei.*

Dnévi doſzta dugi. *Dies ſatis longi, prolixi, laxi.* 2. dnevi krayſi, (D.) krachi, *dies breviores,* l. *contractiores.*

Dnévni, na, no. *Diurnus, a, um.* v. Dan. à n. 22.

Dnìſche. *Fundus fœni,* l. *ſtraminis jam accepti.*

Dnò ſzuda, y oſztale poſzude, vſzakotere takay ſztvari. *fundum, di,* 2. dno vode, *profundum, di, altitudo aquæ.* 3. dno barke, ladje morſzke, *carina, ſentina, æ.* 4. dno ſeludcza, *fundus ventriculi.* 5. dno, ili ſzredina zemlye, *centrum terræ.* 6. do dna, ali od dna do dna, *Funditùs.*

D ante O.

Dó. [D.] Darri, darri do. *Aduſque ad, uſque ad, uſque tenus.* kakti do, (D. Darri do) zadnye vure, *usque ad ultimam horam.* 2. do narejenoga vrémena, *usque ad præfinitum tempus.* 3. do gërla, *oretenus.* do ochih, *oculorum tenus.* do mala, ili do maloga vrémena, *aliquantiſper, aliquantulum, paululum, ad parvum,* l. *breve tempus.* do mala, *parùm, pauliſper.* do dvakrat, do trikrat, &c. *bis circiter, ter circiter,* &c.

Dòba. (D. Dobba.) Vék. *Ætas, tis, ævum.* v. Chlovéchaſzki veki, pod izpiſzanyem chloveka. 2. doba mala, *ætatula, æ.* 3. doba preminucha, *Acta ætas,* 4. doba jednoga léta, [D.] od godiſcha, *ætas annua.* 5. doba mlada, léta nezréla, mladoſzti protuletje [D.] primalitje, *ætas, viridis.* 6. doba dentinſzka, détinſztvo, *prima ætas, infantia, puerilia, ætas puerilis.* 7. od male dobe, od détinſztva, od maloga, (D.) malahna, *à prima ætate.* 8. doba mladoſzti, mladenſztvo, *ætas adoleſcentiæ.* 9. doba zréla, zréla leta, *ætas matura, provecta ætas, adulta ætas.* 10. doba jaka, *ætas firma, ætas confirmata.* 11. doba ſztalna, *ætas conſtans.* 12. doba ſztara, ſztaroſzt, vremenita doba, *exacta ætas, provecta, affecta, præcipitata, decrepita, ingraveſcens, confecta ætas, ſenecta, ſenectus, ûs.* 13. doba preſztara, *extrema ætas.* 14. Poſztarana ſztaroſzt, doſztarana ſzta-

Digitized by Google

ſztaroſzt, *ſenecta*, & *ſenium*. k-dobe priſzpevam. *Adoleſco, is, ere*. v. Adoleo. z-dobum, ili vu dobe napredujem, *ætate progredior*, *provehor*, *ætate procedo*. ú-dobe chlovek, *id ætatis homo*. 15. doba. v. Vreme. 16. doba, *t. j.* vura. *Hora, æ*. ut: *hora jam eſt nos de ſomno ſurgere*. doba vre je namſze od ſznà ſztati.

Dobar. v. Breber.

Dobávlyam lyati-baviti, dobivam-vati-biti, ſztechem-chi. *Adipiſcor, eris, lucror, obtineo merito*. odkud: dobavlya, ili dobiva, *lucratur*. v. Doſztigujem.

Dobávlyamſze-vitiſze, Iztechem-techi. *Lucrifacio, is, ere, aquiro, lucror*. odkud: dobaviſze: *aquiras*. y dobavitiſze, *lucrum facere, quæſtum facere, lucrari, aquirere*.

Dobër, bra, bro, fini, na, no. [D.it.] dobri, a, o. *Bonus, a, um, probus, Agathos*. 2. dober parip, *nobilis*, l. *generoſus equus*. dober glaſz, *præclara vox*. 3. dober za vſzaku ſztvar, *ad omnia utilis*.

Dobërcz. *Exanthemata, um, pappula, æ*. v. Verbanecz.

Dobër je náto, prilosën, prikladën, priklonyen k tomu. *Appoſitus, idoneus, inclinatus, a, um*.

Dobíchëk, dobitëk, napredek; [D.] dobít, koriſzt haſznovita, koju tërgovëcz, kakvem god nachinom premechuch zadobiva. *Quæſtus, ûs, lucrum*. 2. dobichëk vſzake fele, *uſura, æ, fœnus, oris, lucrum*. 3. dobichek mal, *quæſticulus, li. manubiæ, parum lucrum, lucellum*. 4. dobichek gërd, pogan, *turpis quæſtus, fœdus, deformis, pravúsque, turpe*, & *pravum lucrum, illiberalis*, & *ſordidus quæſtus*. 5. dobichek junachki, *ſpolium, ij. manubiæ*. v. Præda. 6. dobichëk velik y poglavit, *opimum ſpolium*. 7. dobichek iz vàn ufanya, *lucrum abreptum*. 8. Iz dobichka ſivém, *de lucro vivo*. 9. vu ime, ali ufanye dobichka dajem, *nomine lucri do*, *l. ſpe lucri tribuo*. na dobichek polaſem, *pono in lucro, ſeu pono in lucris*.

Dobíchka, ili dobitja liſzt, koi oznanuje za predobitje. *Literæ victrices*.

Dobíchka obilnoga léto. *annus uberrimus*, & *quæſtuoſiſſimus*.

Dobíchni chlovek, koi vnogo dobiva. *homo quæſtuoſus*.

Dobít. v. Dobichek. n. 1. 2. dobìt, predobit, obladan. (D. it.) odolyan. *Victus, ſuperatus, a, um*. 3. dobìt, ta, to. *t. j.* ſztechen. *partus, a, um*. ut: *parta victoria*, dobito obladanye, ſztvári zlo dobite, doblyene, ſztechene, &c. po zlu poydu, ali zlo poginu, *malè parta, malè dilabentur*.

Dobitëk. *Idem quod* Dobichëk.

Dóbitën, (D.) Koriſztan, koi z haſznum dobro dobiva. *Quæſtuoſus, a, um*.

Dóbitel, predobitel, obladavëcz. (D.) dobitnik, primoshnik, pridobitnik. *victor, oris*.

Dobitèlicza, obladavka. (D.) Dobitelnicza, dobitnicza, pridobitnicza. *victrix, cis*.

Dobitelnícza. *Idem*.

Dobítje. v. Dobichek. 2. dobitje, obladanye vu voyſzke, harczu, &c. *Victoria, palma, æ*. v. Dobit. n. 3.

Dobìtnicza. *Idem*.

Dobìtnik, koi opet ſzteche, y dobi, kâ bê pogubil. *Recuperator bonorum*. 2. v. Dobitel.

Dobívam-vati-biti. v. Dobavlyam. 2. dobivam, premaſem-mochi, ladam, dati, nadhajam-diti, obladam-dati, [D.] odolivam-liti. *vinco, is, ere. ſupero, victoriam reporto, conſequor, adipiſcor, victor evado, evinco*. 3. dobivam nazad, *recupero, denuò recupero, as, are*. 4. dobivam, zadobivam, izpraſam, proſziti, *impetro, exoro, as, are, adipiſcor, conſequor, obtineo*. 5. dobivam, ladam, vuſivam, goſzpodaromſze chinim nad kojem duguvanyem, *potior, iris*.

Digitized by Google

iris. 6. dobivam, vadlyu, [*Scl.*] okladu, *vinco, lucro ſponſionem, pactionem.* 7. dobivam czenu, *vineo licitationem.* 8. dobivam koga vu dobrote, *præſto, antecello cuipiam virtute.* 9. dobivam nepriatele, *potior hoſtium.* 10. dobivam pravdu, *vinco cauſam, vinco litem, obtineo cauſam, judicium.* 11. dobivam naſzrechu, *fortuna, caſu, fortuitò aquiro.*

Dòbra ſzrecha. (D.) Cheſztitoſzt. dobra kób, dobra cheſzt. *Felicitas, proſperitas, tis, res proſperæ, ſecundæ fortunæ.*

Dòbra volya. *Benevolentia, æ, Amor.*

Dòbra, *t. j.* blágo imanye, imetëk vëſz. *Bona fortunæ, poſſeſſiones, prædia.*

Dòbra ſztalna. *Bona ſolida.*

Dòbra vrémenita, beſecha. *Bona caduca,* l. *fugitiva,* l. *fugacia.*

Dòbre ochi. *Oculi integri, ac valentes.* 2.

Dòbre pameti. *Ingenioſus, a, um, ingenioſus, & ſolers, ingenio præſtans, acutus, hujus contrarium, Hebes,* tupe pameti. 3. z-dobre, ali od dobre volye. *Sponte, ultrò, benevolè, ſpontaneè.*

Dòbri. v. Dober.

Dòbro. (D.) lipo. *Benè, optimè, egregiè, bellè, aptè, ſcitè, pulchrè, doctè, ritè, rectè, probè, præclarè.*

Dobro-cheſzto. v. Dobrovolyno.

Dobro chinitel. [D. it.] Dobrochinäcz. *Beneficus, ci, benefactor, oris.* 2. veliki dobrochinitel, *optimè meritus.*

Dòbrichinitèlicza. [D.] dobrochinicza, blagodarnicza, milodarnicza, *Benefactrix, cis. benefica, æ. bene merita.*

Dòbrochinénye. [D.] Dobrochinſztvo, dobrovſztvo. *beneficentia, æ.* 2. dobrochinenye, (D.) miloſzt, lyubav, nadarje, dar, *beneficium, ij. benefactum, meritum, promeritum.* 3. dobrochinenye prieti, *accipere beneficium.* 4. dobrochinenye komu vuchiniti, *conferre beneficium cuipiam, beneficentiam exhibere, dare, tribuere, &c. beneficium ponere apud aliquem, beneficium benè, præclarè collocare, beneficiis quempiam affiœre, benè promereri de aliquo, merita dare, ferere beneficium.*

Po dobrochinyenyu bosjem. *Dei immortalis beneficiô, & munere, Dei munere, & dono, Dei conceſſu.*

Dòbrochinényem, (D.) Dobrochinſztvom koga zavezati. *Devincire, obligare, obſtringere, alligare aliquem beneficijs.*

Dobrochinſztvo. v. Dobrochinenye.

Dobrodéte. *Puer liberalis ingenio, puer bene moratus, probus.*

Dòbro dòbro. *Benè benè, At at.*

Dòbro doſël. *Bene veneris.* 2. dobro doydi. [*Scl.*] Doſao dobro, *proſperè redieris, fauſtus,* l. *felix ſit adventus tuus.*

Dòbro godna, *t. j.* draga, y vugodna. *beneplacens, tis.* v. Vugodna.

Dòbro hoténye. *Affectus, ûs, bonus affectus, bonus, & ſyncerus animus.*

Dòbro jáko, precze dobro. *valdè benè, multùm benè, omnino benè.* v. Dobro.

Dòbro je. *Benè eſt, è re eſt, in re eſt, rectè eſt.* 2. dobro je rekel, *benè, optimè, egregiè, probè, ritè, appoſitè, & commodè dixit.* dobro je jél ſiveti, *rectum vivendi curſum eſt ingreſſus, optimam vitæ diſciplinam inſtituit.*

Dòbro komuſze chini, ili koi pri jemlye dobra. *Beneficiarius, ij.*

Dòbro, haſznovito. (D.) koriſztno. *benè, utilè, benè utiliter.*

Dòbrolágodno, mehko. *Benè debiliter, moliter, debiliter.*

Dòbromi je, dobromi na ruku ide. [D.] dobromi prohodi. *benè mecum agitur, agitur mecum præclarè, bonum, & ad rem habeo ſucceſſum pro mea parte bene agitur, & benè, imò quàm optimè, deſideratiſſimè meæ parti ſuccedit, ad meam inclinatur ſententiam, è ſententia, è voto res mea currit, bono ſucceſſu vivo, &c.*

Dòbro pomnivo, ſzkërblivo. *Diligenter, ſtudioſè, accuratè, exquiſitè, ſummâ curâ.*

Do-

Digitized by Google

Dòbro ſelem komu, dobro komu hochu. *Benè precor, cupio, opto alicui.* 2. dobro ſzkerbën, *curis, & ſollicitudinibus invigilans*, l. *curis, & ſollicitudinibus plenus.* 3. dobro ſzrëchën, cheſztit, *proſper, fauſtè, felicitérque fortunatus, fortunatè, felix, fortunatus, felix.*

Dobroſzrechnoſzt, cheſztitoſzt, dobracheſzt, *Felicitas, proſperitas, tis.*

Dobroſztìv, va, vo. (D. it.) miloſztiv, podvoran, blág. koi rad drugem poſzluſi. *Benignus, a, um, comis, pius, facilis, & ſuavis.*

Dobroſztìvo. (D.) Miloſztivo, blago. *benignè, comiter, ſuaviter, piè, manſvetè, & benignè.*

Dobroſztìvoſzt, dobrovnoſzt, (D. it.) miloſztivoſzt, blagoſzt, prilyubnoſzt. *Benignitas, tis, morum ſuavitas.*

Dobróta, finoſzt. *Bonitas, tis.* 2. dobrota miloſzt. kakti: tvoja dobrota tak je htela, *tua bonitas ita voluit*, t. j. tvoja miloſzt. 3. dobrota. v. Krepoſzt.

Dobrovchanin. v. Dubrovchanin, y oſztala.

Dobróvnoſzt. v. Dobroſztivoſzt.

Dobróvſztvo. v. Dobrochinenye.

Dòbrovolyën, dobro hotech, dobro hotnik. *Benevolus, a, um.*

Dobrovòlyno, dobrohotno. (D. *item.*) dobrocheſzto. *Benevolè, ſpontè, ultrò volenti animo, voluntariè, ſpontaneè, libenter.* v. Dobrocheſzto.

Dobrovòlynoſzt, dobrohotnoſzt, dobro hotenye, ali htenye, dobra volya, dobro ſzercze, lyubav proti komu. [D. it.] dobrohtenſztvo. *Benevolentia, a.*

Dochäkan, na, no. [D.] dochekan. *Expectatus, præſtolatus, a, um, usque ad adventum.*

Dochäkànye. [D.] dochekanye. *Expectatio, præſtolatio, onis, usque ad adventum.*

Dochahavam - kati, chakam. [D.] dochekivam chekati. *præſtolor, aris, expecto.* v. Chakam, y oſztala.

Do chetireh lét. [D.] do chetiri godiſcha. *Ad quadriennium.* 2. do chetireh krat, *quater circiter.*

Do danàſz, do danaſzka. *Ad hunc diem.*

Dodájem-dati, zavdajem. *Addo, is, ere, ſuperaddo, infero, incutio.* kakti: dodati ſztraha, *incutere timorem.* 2. dodajem, *t. j.* podajem, *porrigo, is, ere, extendo, admoveo.* kakti: podati ruku, *porrigere manum*, y dodati ruku pri ſztolu, *porrigere manum in menſa, extendere, &c.* dodati pomoch, *facere opem.*

Dodán, na, no. Dodat, *Additus, auctus, adauctus, ſuperadditus, a, um.* 2. doverſen, dödan, *t. j.* podan, podat, *porrectus, a, um.*

Dodánye, dodavek. [D.] dodatje. *Additio, onis, auctarium, ij.* v. Doverſek. 2. dodanye, *t. j.* podanye, *porrectio, onis.*

Dodàvëk, doday. v. Dodanye.

Dodéjam-jati, l. dodeati. [D.] dodivam, doſzagyujem-ſzaditi. dati doſzadu. *Moleſto, as, are, moleſtiam infero, moleſtiâ afficio, moleſtiam alicui facio, moleſtus ſum alicui, gravo, as.* v. Bantujem.

Dodiánye. v. Banta.

Do dnà, ali od dna do dna. *Funditùs.*

Do dnè, ali do dneva. *ad diem, ad lucem usque.*

Do dvakràt. *bis circiter,* &c.

Do dùga dneva. *In longum diem.* 2. do tá nochi, ili do duge nochi, *ad multam noctem, in longam noctem,* &c. 3. do duga vrémena, *diu, in longum tempus.*

Do dve léte, ili godiſche. *Ad biennium.*

Döèn. v. Dojen.

Döénye. v. Dojenye.

Dogájamſze, ili dogagyamſze. *Incido, is, ere, caſu advenio.* v. Prigajamſze.

Dogájanye, zgogyenye, dogoda. *Eventum, ti, eventus, tûs, caſus, ſucceſſus*, l. *exitus rei.* v. Prigoda.

Dogányam - gnati, dopelyavam. *Adduco,*

Digitized by Google

co, is, ere, apello.

Dogáram-rati-reti. *Conflagro, as, are, comburor uſque ad finem, , exuror, conſumor igne.*

Dogáranye, Izgorenye. *Conflagratio, onis, conſumptio per ignem, exuſtio.*

Dogàlsen, na, no. *Extinctus, a, um, extinctus in totum*, l. *totaliter.*

Dogalſenye, na, no. *Extinctio, onis, extinctio totalis, finalis.*

Dogalſzujem-ſziti. *Extingvo, is, ere, extingvo totaliter, finaliter.*

Dogazujem, l. zuem-ziti, pregazujem-ziti. *Tranſvado, as, are, tranſvado ad finem uſque, pervado.*

Do gërla. *Gutture tenùs.*

Do glaſzujem-ſziti, narucham. *Nuncio, as, are, ſignifico.* v. Obznanujem.

Dogledam-dati, prigledam, pazim, merkam, paſzku noſzim, ſzkoznujem marlivo. *advigilo, as, are.* 2. dogledam marlivo, kuliko duguvanye ſzobum donáſa, y potrebuje, *pro rei dignitate, aut exigentia advigilo.*

Dognan, na, no. Dotiran, dopelyan. *Adductus, a, um.*

Dognanye, dopelanye. *Adductio, onis, deductio.*

Dogodiſcha. v. Do leta.

Dogorel, ra, ro. *Conflagratus, conſumptus per ignem, combuſtus ad finem.*

Dogotávlanye. *Apparatio, præparatio, onis, Apparatus, ûs.*

Dogotávlyam-lyati. *Apparo, as, are, paro, præparo, inſtruo.* 2. *perficio, is, ere, abſolvo, ad finem deduco.* v. Doverſávam.

Dogotóvlènye. *Abſolutio, perfectio, onis, deductio in finem.*

Dogotóvlyen, na, no. *Apparatus, paratus, præparatus, inſtructus, a, um.* 2. v. Doverſſen.

Dogováramſze-voritiſze, zgovaramſze, tolnachimſze. (D.) Vechyamſze. *Conſilio, as, are, conſilior, conſulto, conſulo, conſilium ineo.* 2. dogovarjamſze, *t. j.* zeſztajemſze-ſztatiſze, *venio in colloquium, in congreſſum venio mutuum, habeo mutuum colloquium, per mutuum colloquium in aliquid conſentio.*

Dogováranye. *Idem quod* Dogovor.

Dogòvor, zgovor. *Colloquium, ij, ex colloquio mutuus conſenſus.* 2. tolnach privolenya ſztran dveju, ali vech, *conditum, cti, promiſſio, ſeu pactum ad invicem, conſilium, ex mutuo conſenſu.*

Dogruſchàmiſze-ſztitiſze, gruſztimiſze do koncza. *Tædet me, tædio jam affi-cior.*

Dohájam, prihajam, doyti, priti. (D.) dohodim, prihodim, dochi, prichi. *venio, advenio, is, ire, appello.* kakti: doſelſzem ravno gdaje odhajal, *incidi, veni planè in diſceſſum.* 2. dohajam otayno, *irrepo, obrepo, ſurrepo latenter, tacitè advenio, offendo imparatum.* 3. dohajam prede, *antevenio, prævenio.* 4. dohajam, *t. j.* pribliſavamſze, *accedo.* 5. dohajam na nikay, (D.) dohodim za ludo, *ad nihilum redigor, ſeu recido*, l. *venio.* 6. dohajam na malo, *deficio, ad modicum devolvor, devenio.* 7. dohajam na konecz, ili k-konczu, *venio ad exitum*, l. *terminum.* 8. dohajam na bòy, *venio in certamen, & contentionem, venio ad pugnam, conſero manum.* 9. dohajam k-miru, ali na mir, *venio ad pacem, ineo pacem, & concordiam.* 10. dohajami na pamet, *occurrit mihi, in mentem mihi venit, memini, recordor.* 11. dohajam k-ſzebe. v. Szpoznavamſze. 12. v. Adventito.

Dohájanye, doſeſztje. *Adventus, ûs.* 2. dohajanye k-pameti, [D.] uſzpoznanye, *reditio ad meliorem frugem.*

Dohitam. v. Domislyamſze.

Dohitávam-hititi. *Jaciendo, projiciendo aſſiquor.* 2. dohitavam pametjum, doſzeſem razumom, *aſſequor ingeniô, prudentiâ attingo, &c.*

Dohod. v. Doſeſztëk.

Dohòdëk. *Cenſus, ûs, Proventus, Redditus, Vectigal.* 2. dohodëk velik, y ſztalen, red-

Digitized by Google

redditus magnus, & ſtatus. 3. dohodëk mal, [D.] malahni, *vectigal tenue.* 4. v. Deſzetina. 5. dohodëk iz brodovine, ili prevaſanya, *naulum, li, portorium, gabella, æ.* 6. v. Malta. 7. v. Bír.

dohodka knyige, *accepti codex.* v. Knyige.

Dóhodim. v. Dohajam.

Dojahànye. *Adequitatio, onis.*

Dojahújem-hati. doyti na konyu. *Adequito, as, are, advenio equô, equô advebor, adportor.*

Doicza. v. Doyka.

Dòjen, ili Doën, na, no, nadojen, pridojen. *Lactatus, lacte nutritus, lacte paſtus, a, um.* 2. dojen, podojen, izdojen, [D.] muzen, izmuzen, *mulſus,* l. *mulctus, emulſus,* l. *emulctus, a, um.*

Dojénye, nadojenye. *Lactatio, onis, lactatus, ûs.* 2. doënye, podojenye, [*Scl.*] muzenye, pomuzenye, *mulſio, emulſio, onis.* v. Pridajenye.

Doilnìcza, poſzuda vu kojuſze doi, ſe. htarka. *Mulctrale, is, mulctra, æ, & mulctrum, tri.*

Dòim-iti, nadajam-doiti. *Lacto, as, are, mammo, as, mammam præbeo, lacte nutrio, lac do, rumo.* 2. doim, podajam, podoivam-doiti, [*Scl.*] muzam, pomuzivam, *t. j.* van mléko iz ſzeſzcza vlechem, *mulgeo, es, ſi, & xi, ſum, & ctum, emulgeo, lac exprimo.* v. Pridojenye.

Doiſzto, do iſztine. *Certè.* v. Sztanovito.

Dokancham. v. Dokonyavam.

Dokapam-kopati. *Foſſionem perficio, finio.*

Dokaplye. *Ad guttam, ad ultimam guttam.*

Dokaplyem-pati. *Extillo, as, are, deſtillo.*

Doklam. *Donec, quouſque, quamdiu.* doklam, dok ſzërditoſzt nemine, *donec ira ipſa deferveat.* v. Dokle.

Doklan, na, no. *Peremptus, a, um, totaliter, finaliter.*

Dokle, doklam, [D.] Dòk. *Dum, uſque dum, uſque, donec, quoad, quoaduſque, tamdiu dum, eouſque dum, quouſque, quamdiu, tantiſper, dum, & donec.* 2. dokle, *uſquequo.* 3. dokle, do kuliko vrémena, *quamdiu, quouſque tandem.* 4. dokle bude mochi, *quoad ejus fieri poterit.*

Dokonanye. v. Dokonchanye.

Dokonchan, dokonyan, na, no. izverſſen. *Perfectus, abſolutus, terminatus, finitus, a, um.* 2. odregyen, *ſtatutus, conſtitutus, decretus, definitus, deliberatus, a, um.*

Dokonchanye, dokonanye, odregyenye, odluchenye. *Statutum, conſtitutum, definitum, decretum, ſcitum, ti. Conſtitutio, definitio.* kakti: dokonchanye, dokonanye tverdno, *ſtatutum firmum.* 2. dokonchanye, &c. *t. j.* zakon, pravda, *lex, gis, conſtitutio, decretum.* 3. dokonchanye ſenatorſzko, *Senatus conſultum.* 4. dokonchanye opchine menſe, púka, *plebiſcitum, ti.*

Dokonchavam-vati, doverſsujem, zgotavlyam, zaglavlyujem, zverſsujem, doſzpevam. *Abſolvo, is, ere, perficio, conficio, concludo, compleo, conſumo, depolio, finio, finem impono, efficio, expleo, termino, abſolvo opus, deſino.* v. Obverſſujem.

Dokonchavanye, doverſsenye, zaglavlenye. *Perfectio, conſumatio, abſolutio, onis, finis, terminus.*

Dokonyavam-nyati, dokancham-konchati, odregyujem-diti, odluchamchiti. *Statuo, conſtituo, is, ere, decerno, ſtatuo, & delibero, definio.* 2. dokonyavam pod zgublenye glave, *ſtatuo ſub pœna capitis, ſtatuo capiti.* 3. v. Dokonchavam.

Dokonyavanye. *Definitio, onis.*

Dokorena, do sìle. *Radicitùs.*

Dokvachujem-chiti, zakvachujem-chiti. *Inunco, as, are.*

Dól. *Deſcenſus, ûs, declivitas, tis.*

Dolama, halya, ſzuknya. *Tunica, æ, veſtis, is. tunica munulenta.* cùm Tunica *propriè veſtem ſinè manicis ſignificet,* i. e.

Digitized by Google

zobunecz. v. Tunica.
Dolamicza. *Veſticula, tunicula, tunicella, æ.*
Dolé. *Infrà, inferiùs, deorſum.*
Dolechem, prilechem-teti, doletavam. *Advolo, as, are.* 2. dolechem nazopet, *revolo, as, are.*
Dole hichen, na, no. *Dejectus, præcipitatus, a, um.*
Dole hichenye. *Dejectio, onis.*
Dole hitam-titi. *Præcipito, as, are.* v. Hitam. n. 4.
Do leta, do godiſcha, do godine. *Ad annum.* 2. do dve lete, do dva godiſcha, *ad biennium.* 3. do tri léta, *ad triennium.* do chetiri léta, *ad quadriennium.* 4. do pet lét, *ad quinquennium*, &c.
Dole mechem-tati. *Detrudo, is, ere, deturbo, dejicio, demolior.* v. Hitam dolé.
Dole polaſem, dole poſztavlyam, [D.] ſztavim doli. *depono, is, ere.* kakti: dolé poſztaviti ſzlobu, [D.] nenad, *deponere odium, invidiam, ſimulationem, &c.*
Dolé poloſen, poſztavlyen, na, no. *Depoſitus, a, um.*
Dole poloſenye, poſztavlyenye. *Depoſitio, onis.*
Dolé poſztavlyam. v. Dole polaſem.
Dolé ſzkachem-ſzkochiti. *Deſilio, is, ire.*
Dole viſzim. *Dependeo, es, ere.* dole viſziti, *pendere, pendere ex arbore, de arbore, in arbore.*
Doletávam. v. Dolechem.
Dolezújem-leſzti. *Arepo, is, ere.* v. Doplazujem.
Dolicza, [D.] dolina, Prodol. *Vallis, & valles, is.* 2. Dolicza gluboka, [D.] dolina dubokka, *Convallis, is.* v. Antræ. 3. mala dolicza, dolichicza, [D.] dolinicza, *vallicula, læ.*
Dolìna. *idem quod* Dolicza.
Dólnyi, nya, nye. *Infernus, a, um.* 2. dolnyi, *t. j.* pod dolnyem, *inferior, oris.*
Dóm, ſztanye, prebivaliſche, hiſa, [D.] kuchya. *Domus, ædes, ſedes, tectum, domicilium, habitatio.* v. Sztan.

Domáchi, cha, che. [D.it.] ukuchni, kuchnik. *Domeſticus, a, um, familiaris, neceſſarius.* 2. *Vernaculus, li.*
Domachìna. Goſzpodar hiſe, druſine, [D.] otacz od kuchye. *Pater familias, hoſpes domûs, ſenior domûs.*
Domáchnik, kuchnik. *Familiaris, is.* 2. *Paterfamilias.* v. Domachina.
Do mala, *t. j.* na bérzom, na ſzkorom, na friſkom. *Brevi, brevi tempore, propè diem.* 2. do mala, *ad modicum, paulisper, parumper.*
Do malo dán. *Paucis diebus, paucos ablixe dies.*
Domekchan, na, no. *Emollitus, a, um.*
Domekchanye. *Emollitio, onis.*
Domekchavam-chati zadoſzta. *Emollio, is, ire.* 2. v. Mitigo.
Domekchavamſze, domekchamſze-chatiſze. Ovugnujemſze-tiſze. *Molleſco, is, ere.*
Domeſzecza. *Ad menſem, intra menſem.*
Domislyamſze-ſzlitiſze - domislyavamſze-ſlyatiſze, dovedamſze datiſze. (D.) Uganam-niti, ſztavlyamſze, chyutim. *Animadverto, adverto, conjicio conjecto. conjecturâ conſequor, conjecturâ proſpicio, præſentio, præſagio, cognoſco, deprehendo,* (*D. item.*) dohitam-titi, kakti: dohitam tvoje privare, *adverto tuas deceptiones.*
Domislenye, dovedanye, (D.) ugonenye, dohitanye, ochyuchyenye, *adverſio, animadverſio, onis, conjectura.* 2. domislenye, ochutenye, (D.) ochyuchyenye prisaſznéh duguvany, *præſagium, ii, divinatio, conjectura præſenſus, ûs.*
Domorodécz. *Verna, æ, nativus, vi.* v. Domachi. 2. v. Sztaroſzelecz. n. 2. 3. v. Zemlyak.
Domovina, rodno méſzto. *Patria, æ. ſedes natalis, patrium ſolum, patriæ ſolum, natale ſolum, patrij lares.* 2. domovina prava, *patria germana.* 3. *Prov.* Vſzakomu domovina onde, y démuje dobro, *quævis terra patria, ubi benè.* 4.

U-

Digitized by Google

úmiram za domovinu, *pro patria morior, pro patria mortem obeo. Prov.*
Kako lépo je' ſiveti,
Za dom dichno je úmreti.
quàm pulchrum eſt vivere, tam glorioſum pro patria mori.
Komu bolye neg jé ſzinu,
Szvoju branit' domovinu.
maximè natis eſt defendere patriam.

Domovine oſzloboditel. *Patriæ liberator, conſervator.* 2. domovine izdaynik, *patriæ proditor.* 3.
Iz koje domovine, *Cujas, cujatis, ex qua patria.*

Do mráka. *Ad crepusculum, ad veſperum.*

Donáſam-neſzti, (D.) donoſzim, prinoſzim-niti. *Adfero, rs, re.* l. *affero, apporto,* 2. donaſam zopet, *refero.* 3. donaſam na ſzredinu, *depromo, profero, in lucem affero, in medium adfero, promo.* 4. donaſam na ſzvetlo, *in apertum profero, edo in lucem.* 5. donaſam v-nutër, *importo, inveho.* 6. donaſam iz vana vino, &c. *importo vinum.* 7. donaſam ſzvedochanſztvo, *adduco,* l. *affero teſtimonium.* 8. donaſam razveſzelenye, *mœrenti affero conſolàtionem.* 9. donaſam raſzip, *affero perniciem, ruinam, & ſic de alijs.* ut: *affero ſolicitudinem, moleſtiam, periculum, &c.*

Do neba hvalim, ſzlavim. *Ad cœlum tollo, fero, effero ad cœlos, ad aſtra usque extollo.*

Do nekle. *Aliquousque, aliquantulum, aliquantùm, non procul, non multùm,* kakti: donekle poydem ſztobum, *aliquantulum ibo tecum.*

Do nekuliko vrémena, chaſza. *Aliquandiu, ad aliquod tempus, ſpatium, moram.*

Doneſſen, na, no (D:) donit. *Allatus, adportatus, a, um.* doneſſen opet, *reportatus, a, um.*

Doneſſenye. (D.) donitje. *Allatio, importatio, onis.*

Donle, do onde. (D.) do onam, ali do ondi. *eò,* l. *illucusque.*

Do nochi. *Ad noctem.*

Donoſzim-niti. *Defero, rs, re.* kakti: doniti glaſz ſaloſztni, *deferre nuntium acerbum.* v. Donaſam.

Do padam po ſzrechi. *Obtingo, is, ere.*

Dopadamſze-ſztiſze. *Placeo, es, ere, arrideo, præplaceo.*

Dopadamiſze. *Placet, arridet, præplacet mihi, præeligo, præfero.*

Dopelyan, na, no. (D.) doveden, na, no. *Adductus, a, um.*

Dopelyanye. (D.) dovedenye. *Adductio, onis.*

Dopelyavam-lyati, (D.) dovodim-diti. *adduco, is, ere.* v. Pripelyavam. 2. dopelyavam na konëcz, ali zvërhu kakvu ſztvár, *ad exitum perduco aliquam rem.* 3. dopelyavam nazopet, *reduco, is, ere.*

Dopelyavëcz, pripelyavëcz, (D.) dovodich, dovoditel. *Perductor, adductor, oris, adducens, tis.* v. Voditel.

Do pét krát. *Quinquies circitèr, &c.*

Do pét lét, ili godiſch. *Ad quinque annos.*

Do petnayſzt let. *Ad quindecim annos.*

Dòplavam-vati. (D.) doplivam. *Adnato, as, are.* v. Plovem.

Doplazènye, pripuzenye. (D.) priſzmukanye, uzpuzènye. *adreptio, irreptio, onis.*

Doplazujem ziti, priplazujem, dolezujem-leſzti, *t. j.* plazech po zemlye dohagyam. (D.) priſzmuczamſze, priplazivam. *adrepo, correpo, adſerpo, irrepo, unde etiam dicimus:* otayno je doſsël, *irrepſit.*

Doplivam. v Doplavam.

Dopolovìcze, polovine. *Ad dimidium, usque ad dimidium, ad dimidias.*

Dopovédam, odpovédam-védati. *Refero, defero, rs, re. renuntio, as,* ut: *refer, defer ſalutem.* odpovech pozdravlenye. 2. *perſuadeo, es, ere, ſermone perſuadeo.* kakti: dopovedati nyemu jeſzemſze terſzil, *perſuadere eum fui niſus.* dopovechmu ako mores, *perſuade illum ſi potes, edíſſere illi ſatis ſi vales.* l. *abſolve ſermone eum ſatis.* 3. *ſermonem abſolvo,* l. *ſermone*

TAYLOR INST.
Digitized by Google

mone absolvo, finio, termino, perficio.

Dopunyavam-niti. v. Napunyavam.

Dopuſcham-ſztiti, *t. j.* vu nuter puſcham. *Recipio, is, ere. recipio, & admitto.* kakti: dopuſztiti vu hiſu, *in domum admittere, recipere in domum.* 2. dopuſcham, ſzlobodu dajem. *do,* l. *largior facultatem, licentiam, veniam, veniam tribuo.* 3. dopuscham, *t. j.* prepuſcham. *permitto, admitto, ſmo. quod bene nota.*

Dopuſchen, na, no. (D.) upuſchen, uveden. *Admiſſus, acceptus, aſcitus, a, um.*

Prov.

Komu vekſe je dopuſcheno,
tomu mënſe nè ſzkracheno.

2. v. Priet.

Dopuſcheno. (D.) upuſeteno. *Conceſſivè.* 2. prepuſcheno, *permiſſivè.* 3. ſzlobodno, proſzto, *licitè.*

Dopuſehenye, oblaſzt. *Conceſſio, onis, Facultas, venia, licentia, poteſtas.* 2. prepuſchenye, *permiſſio, admiſſio, onis.* v. Prietje.

Doraſcham-raſzti. *Accreſco, is, ere.*

Dorivam-vati, rivam, dotiſzkam. *Protrudo, is, ere, impello rem quampiam uſque ad locum certum.*

Doſaſztak. v. *inferiùs.*

Doſeſztek, dohod. (D. it.) doſaſztak. *Adventus, ûs. appulſus, ûs.* v. Dohajanye.

Do ſeſzt krat. *Sexies circiter,* &c.

Do ſeſzt lét. *Ad ſexennium, ad ſex annos.*

Do ſile, do korena. *Radicitùs.*

Do ſzàda, do vezda. *Hucusque.* 2. doſzàda, banta. *Moleſtia, æ.* v. Banta.

Doſzadnivam-vati, doſzadivam-diti. v. Dodejam.

Doſzadliv. v. Zabavliv.

Doſzajam. v. Nadoſzajam.

Doſze dobe. [D.] doſzada. *Hactenus, hucusque.*

Doſzegam-gati, doſzeſem, doſziſem, ſzechi. *pertingo, attingo, aſſequor, pervenio.* kakti: hochu doſzechi kàm kanim, *pertingam,* l. *aſſequar, quò tendo.* 2. doſzeſem, *t. j.* dopriemlyem, *attingo, pertingo.* 3. doſzeſem, *contingo, capio, demo, depono ex altiori.* kakti: doſzezimi ovu ſztvár, *continge hanc rem l. porrige, deme rem hanc, depone rem hanc.* 4 doſzeſem, doſztiſem dohajam, *aſſequor.* kakti: doſzeſem Petra vu navuku, *aſſequor Petrum in ſtudijs.*

Doſzeh dób. *Hucusque, hactenus.*

Doſzelyujemſze-litiſze. (D.) doſzelivamſze. *Transfero domicilium.*

Doſzle, doſzada. *Hactenus.*

Doſzpévam-ſzpeti. *Aſſequor, eris, ſupervenio.* kakti: ja hochu doſzpeti, ili ja doſzpem, *commodè aſſequar* l. *ſuperveniam.* Supervenire *tamen uſitatiùs dicitur,* nadoſzpeti. 2. doſzpevam, *t. j.* doverſujem, *perficio, is, ere, abſolvo, expleo, deſmo, termino.* v. Dokonchavam.

Doſzpeven. *Idem quod* Dokonchan.

Doſzpevenye. *Id. quod* Dokonchavanye.

Doſzta, doſzti, zadoſzta. *Abundè, ſatis, copiosè, ſat, uberrimè.* 2. doſzta y prevech, ili y od viſſe, *ſatis ſupérque.* 3. doſztaje, *ſufficit, ſatis eſt.* 4. doſztamije, *ſatis habeo, contentus ſum, ſufficit mihi.*

Doſztaſzem, zadoſztiſzem, zadovolenſzem, doſztameje. *ſufficio, is, ere.* kakti, doſztameje tebe, *ſufficio tibi.*

Doſztajem - ſztati, obſztajem, ſztalënſzëm. *perſto, as, are. perſiſto, perſevero, permaneo.* kakti: doſztoy ſzlusbu vernu, *perſta in fideli ſervitio.*

Doſztegnyàche, hlachicze, ſtumfi. *Tibialia, um.*

Doſztigávam-gavati, doſztigujem-ſztignuti, doſztiſem-ſztichi, ſztigujem-ſztichi. *aſſequor, eris, conſequor.* 2. dobivam, *adipiſcor, nanciſcor.* 3. doſztigavam po ſzledu, po ſztupajeh, *veſtigijs aliquem conſequor.*

Doſztigavànye, doſztignenye. [D.] ſztíg. *aſſecutio, conſecutio, onis.*

Doſztiſem. *Idem quod* Doſztigavam. it. v. Doſzegam. n. 4.

Doſztígnyen, na, no. *Aſſecutus, a, um.*

Doſztojàmſze-jatiſze, doſztoimſze-itiſze, *dig-*

Digitized by Google

dignor, aris. v. Rachimſze.

Doſztòjën, na, no. *Dignus, honoratus, a, um, præſtans, tis.* v. Vreden.

Doſztojënſzëm. *Mæreo, & mereor, promereor, dignus ſum.* v. Vredenſzem. 2. vredenſzem dobro, *bene mereor, optimè mereor, promereor.* 3. doſztojënſzem, vredenſzem kaſtige, [D.] pedepſze, &c. *commereo, malè mereor, peſſimè mereor, promereor.*

Doſztoiſze. *Convenit.* v. Priſztoiſze.

Doſztoyno, prikladno, [D. it.] ulyudno, ſzpodobnëm duguvanyem. *congruè, congruenter, convenienter, decenter, decorè.* 2. doſztoyno, zaſzluſno, pravichno, *merito, jure, merito, & jure, citra injuriam, jure optimo.* 3. doſztoyno, priſztoyno, vredno, *dignè, honorificè.*

Doſztoyno je, vredno je, koriſztno je, *operæ precium eſt, operæ eſt.*

Doſztoynoſzt. [D. it.] doſztojanſztvo, *Dignitas, tis, honor, honeſtas, amplitudo, auctoritas.*

Doſztuplyam-piti, priſztuplyujem, [D.] priſztupivam. *Accedo, is, ere, appropinquo, appropio, advento.* kakti. doſztupi k-Petru, *accede Petrum,* l. *ad Petrum, appropinqua Petro.*

Do ſzvänutja, do jutra. *Ad diluculum, ad lucem.*

Dotákam-kati, *Advolvo, is, ere.* 2. dotàkam, dotachem-tochiti, *affundo, is, ere.*

Dotakanye, dovalyanye. *Advolutio, onis.* 2. dotakanye, dotochenye, *affuſio, onis.*

Dotàknutje. v. Doteknenye.

Dotechem-techi, doſzkakujem-ſzkochiti. *accurro, is, ere.*

Dotechenye, doſzkochenye. *Accurſus, ûs. properus adventus, accurſio.*

Doteknenye, [D.] dotaknutje. *Contactus, ûs, tactus, ûs, tactio.*

Doteknyen, na, no. [D.] dotaknut. *Contactus, tactus, a, um.*

Detekaújem. v. Dotichem.

Dotíchem-czati, doteknujém-knuti. [D.] doticzam czati. *Contingo, attingo, is, ere, tango.*

Dotichèmſze, doteknujemſze, dotikamſze, [D.] doticzamſze. *idem ac* dotichem. kakti: meneſze dotiche, *mo tangit, contingit,* &c. 2. dotichemſze zvërhunczi përſztov, *primoribus digitis contingo, ſumo.* 3. dotichemſze verhom vuſztnicz, *primoribus labris deguſto.* 4. dotichemſze na malom, *ſtrictim attingo.* 5. dotichemſze nepoſteno, *viciosè attrecto,* doteknulſzemſze nepoſteno, *vitiosè attrectavi.*

Dotikàmſze. *Idem.*

Dotle, do te dobe, do tam. *Illucusque.* 2. dotle, *t. j.* do tuliko vrémena, *eatenus tam diu, tantiſper.* 3. dotle do, *eatenus quoad, tamdiu quoad, usque eo quoad.*

Do trétiega déla, ali tala. *Ad tertias, usque ad tertiam partem.*

Do trì krat. *Ter circiter,* l. *ad ter circiter,* &c.

Dovablyujem-biti. [D.] dovabivam. *Allicio, is, ere, alliciendo attraho.* v. Dozavam.

Dovalyujem-liti, dovalyam-lyati. [D.] dovalivam. v. Dotákam.

Dovarſſivam. v. Doverſſujem, y oſztala okolu.

Dovaſam-veſzti. *Adveho, is, ere.*

Dovasanye, pripelanye *Advectio, onis.*

Do vechereſz. do vecherke, [D.] do vecheraſzka. *Ad veſperum usque.*

Dovedamſze-datiſze. v. Domislyavamſze.

Dovedanye. v. Domislyenye.

Doveden, na, no. v. Dopelyan.

Dovedenye. v. Dopelyanye.

Doverſek, doday, dodavëk. *Additamentum, ti, corollarium, auctarium, ij, adjectio, appendix.*

Dovérſen, dodan. *Additus, ſuperadditus, adjectus, a, um, auctus.*

Doverſenye, dodanye. *Additio, Juperadditio, adjectio, onis.*

Doverſſen, [D.] dovarſſen. v. Dokonchan.

Dovërſſeno, zvërſſeno. *Perfectè, abſolutè,*

Digitized by Google

cumulatè, perfectè, planeque. 2. doverſ. ſeno zevſzema duguvanye, ali delo, *perfecta, expletáque omnibus ſuis numeris, & partibus res.*

Doverſſenye. [D.] dovarſſenye, zvärha. *Perfectio, abſolutio, onis.* v. Dokonchavanye.

Doverſſujem, ſiti. v. Dokonchavam.

Doverſujem-gelſzem-vrechi, dodajem-dalſzem-dati. *Addo, is, ere, ſuperaddo, adjicio.*

Doveſen, na, no. *Advectus, a, um.*

Do vezda, do ſzada. *Hucusque, hactenus, usque modo, usque nunc.*

Dovle. do ovdé *Hucusque, usque huc.*

Dovoditel. *Adducens, tis.* v. Dopelyavëcz.

Dovoditelicza. privodicza. *Adducens, tis, perductrix, inductrix, adductrix, cis.*

Do vràta. *Collotenùs.*

Do vuſzt. *Oretenùs.*

Doyka. ſena, kâ dete mlekom koji, y paſzku na nye noſzi. [D.] doicza. *Nutrix, cis. altrix, nutricia, nutricula, educatrix, Mater nutricia, alumna, lactrix.*

Dozavam-zvati. [D.] dozivam. *Advoco, as, are, accerſo, arcio.* 2. dozavam, zezavam, vkup zovem, *convoco, as, are.* 3. dozavam na pomoch, *imploro auxilium, opem.*

Dozreleti. *Maturéſcere.*

Dozvan, na, no, *Advocatus. Accerſitus, accitus, a, um.*

Dozvanye. *Advocatio, onis. Convocatio.* 2. *congregatio, concio, onis.* 2. dozvanye na pomoch, *Imploratio, invocatio auxilij.*

D ante R.

Drabant, Grabant. *Satelles, tis.* v. Apparitor.

Dràch, trava, [D.] Harbuda za jednoſze jemlyu. *Herba, æ, gramen, germen, nis. in Glagoliticis, & Dalmaticis libris* ſentis, ſpináque *dicitur.* 2. drach, &c. koi ſzamohotno, ili ſzam od ſzebe raſzte, *Herba voluntaria, ſpontanea.* 3. dràch lépe, y vugodne duhe. *herba voluptaria.* 4. drach dobro diſſechi, (D.) mirifzni, *herba bene olens.* drach, koiſze jé, ili blaguje, y na kuhinyu daje, *olus, eris, olusculum, herba culinaria.* 5. drach velik, *herba multa.* 6. drach od kojega buhe czerkaju, *pulicaria, æ. cunilago.* v. Conyza.

Drachja pùn, ili pùn harbudja, *Herbidus, a, um. herboſus. plenus herbis.* 2. drachja ſzteblo, bëtvo, koczen, kotje zelya, &c. *caulis, is.* 3. drachja ſztebla ravnoſzt, kâ vu viſzinu raſzte, *tyrſus, ûs, ſcapus, pi.* 4. drachja kolencze, *geniculum, li. geniculæ, internodia, articulus, nodus.* 5. drachja czima, *cymæ, arum, cymara, novelli partus.* 6. drachja krayczi, kakti, y oſztalèh ſztvarih, *fibræ, arum, capilamenta, extremitates omnium rerum.* 7. v. *Infra* na drachſze.

Drachje. *Herbæ, arum, ſenticetum.*

Drachiſche, *t. j.* meſzto gde trave raſztu. *herbetum, ti.*

Drachlyiv, va, vo, pun dracha, ili harbud. *herboſus, a, um. herbeſcens, tis.*

Drachni, na, no, Harbudſzki, ka, ko. *Herbaceus, herbeus, a, um.* ut: *herbea corona,* zeleni venecz. *herbaceus color,* zelena farba.

Na drachſze obracham, [D.] okrechem, drach rajam, *herbesco, is, ere. herbam produco,* l. *in eam producor.*

Drág. (*Dalm.*) adunt h. dragh. mìl, mio, ugodan. *charus, a, um, dilectus, charus, & jucundus, petendus, antiquus, acceptus, gratus, &c.* 2. drág, ſzkúp, *carus, a, um. pretioſus, magni pretij, multorum numorum.*

Dràga, dól. v. Dolicza. 2. draga zevſzeh ſztran gorami, y bregmi zaperta. *convallis. is.* 3. draga ribichka, mréſa, *rete piſcatorium.*

Drági kamen. *Gemma, æ, l apis precioſus.* v. Biſzer.

Drági moy, milli moy. *Amande mihi, chare, dilecte mi.*

Drà-

Digitized by Google

Drágmije, kakmi vech nêmre biti. *Gratiſſimus mihi eſt, nihil mihi amabilius illo, nihil mihi antiquius illo, nihil ſanctius, & antiquius mihi illo eſſe poteſt.*

Drágo, lyublyeno. (D.it.) millo lyubko. v. Amabiliter. 2. drágo, ſzkupo, *pretiosè, charè, carò.*

Dragócha, ſzkupo vreme, neſztaja. *Cariſtia, æ. caritas annonæ, &c. penuria.* 2. dragocha, draſina velika, *ſumma caritas, caritas extrema.* v. Cariſtia. n. 2. 3. dragocha, neſztaja penez, ili peneznа, novchena neſztaja, *caritas nummaria, difficultas pecuniæ.* 4. dragocha vſzakojachkoga duguvanya, *inopia, & difficultas omnium rerum.* 5. dragocha ſitka, *caritas rei frumentariæ, & penuria, inopia rei frumentariæ, caritas, & difficultas annonæ.* 6. dragocha letine povekſavaſze, y raſzte, *annona creſcens, annona ingraveſcens, annona indies durior, & pertinacior.*

Drágoczènni, na, no. Nepreczenyen. (D.) neproczinyen. *Pretioſus, a, um.*

Dragolyùb, *Lilium convallii* .v. Gumbelia.

Drágolyublyen, na, no. *Amandus, peramandus, multum amandus, amantiſſimus, a, um.*

Drágomi je. millomije. *Charum mihi eſt. charum, & gratum habeo.* 2. dragomi je, kakmi vech biti nemore. *chariſſimum mihi eſt, nihil mihi amabilius, nihil gratius, nihil jucundius, nihil mihi ſanctius, & antiquius eſſe poteſt.* 3. dragomi je, y velzelimize, *gaudeo, & volupe ſum, volupe eſt mihi, delector, voluptate afficior.* v. Godimi.

Drágoſzt, lyubezlivoſzt, *Amabilitas, tis.* 2. dragoſzt lyubeznoſzt, *charitas, tis, dilectio.* v. Lyubav. 3. dragoſzt, vugodnoſzt vu govorenyu, [D.*it.*] blagochya, *affbilitas, tis. comitas, aſeſtivitas.* v. Blagoſzt.

Dragoſztiv, va, vo. (D.*it.*) dragoſztan. *gratioſus, blandus, a, um. gratia florens, comis, lenis.*

Dragoſztivoſzt. *Gratioſitas, tis. comitas.*

Dragovanye, millenye. *Blanditiæ, arum.*

Dragujem-govati, millim, gladim, radujemſze. *aſſentor, aris, blandior, palpo, & Palpor.* v. Prilizavamſze.

Draguványe. pipanye, z-prilizavanyem. *palpum, pi.*

Dràkmar, czenkin. *Harpago, nis, uncus.* v. Chaklya.

Dràm, dramma, drakma. *Drachma, æ.* t. j. *oſzmi dèl unczie, ili chetèrti tal lota,* t. j. quinticza *kak govorimo.*

Draplyem-pati. (D.) drapim, razdiram. *dilacero, as, are.* v. Concerpo.

Dràſe. *carius.* 2. *chariùs.*

Dráſen. razdraſen, razlyutën, na, no. *Irritatus, laceſſitus, exacerbatus, a, um.* ut: *laceſſitus injuriâ, irritatus, & laceſſitus ad pugnam.* 2. draſen, *t. j.* razſaloſchen, muſtran, peban, preganyan, muchen, [D. *it.*] zadiran, *vexatus, exagitatus, a, um.*

Dráſeno, razdráſeno. *Irritatè.* 2. v. Nanukano.

Dráſenye, podbadanye. (D.) poticzanye, zador. *Irritamentum, ti. irritamen, nis, quo quis irritatur, & accenditur.* 2. razdraſenye, razſzergyenye, *irritatio, exacerbatio, exulceratio, onis, Illecebræ.* v. Nanukanye. 3. draſenye, *t. j.* razſaloſchenye muſtranye, *vexatio, exagitatio, onis.* 4. dràſenye branum, *occatio, onis.*

Dráſim-ſiti, podpadam, potichem, (D.) poticzam, zadiram, uztim, nauſztivampſza, chloveka, &c. *inſtigo, as, are. provoco, irrito, laceſſo, ſtigo, prorito, exulcero, incito.* uſztim-ſztiti, *propriè canibus dicitur.* kakti: na uſzti pſze, *provoca canes.* v. Zezivam. 2. dráſim, *t. j.* razſaloſchujem, *vexo, exagito, as, are.* 3. dráſim-ſiti, *t. j.* ulachim, *occo, as, are.*

Dráva. *Dravus flavius, Draus, Drarus, ri.*

Drèk, Layno, gnoy, ſzmrad, ſzkotina, nechiſztocha chlovechja, y oſztaloga ſivuchega. *ſtercus, oris, ſpurcitia, letamen, emus, mi.* v. Gnoy. poſt. num. 2.

Drèk chlovechij (oſzebuynem zako-

Digitized by Google

nom) *Merda, æ. cibi excrementum, quod per ſeceßum egeritur, oletum, ti.* v. Excrementum.

Drém, drémlenye, dremlyavicza. *Dormitatio, onis.*

Dremlyàvëcz. *Dormiturio, onis. dormitator, oris.*

Drémlyéchi, drémlyech. *dormitanter, ſomniculosè.*

Drémlyem-mati. *Dormitto, as, are, urgeor ſomno.* 2. dremlyem jako, *valdè urgeo ſomno, opprimor ſomno.*

Drén. (D. Drin,) *t. j.* drenovo drévo. *Cornus, ni. & cornus, ûs.*

Drének. (D.) drinina, drenov ſzád. *Cornum, ni.*

Drenòv, va, vo. *Corneus, a, um.*

Drenòvina. *Lignum corni,* l. *corneum.*

Drénoviſche. *Cornetum, ti.*

Drenòvo polye. *Hadrianopolis.* v. Drinopolye.

Drèſzel. v. Saloſzten, y oſztala.

Drèta. ſoſtarſzka. (D.) dritva. *Filum ſutorium, zona ſutoria, funiculus ſutorius, quô calceos conſuit.*

Drévcze. *Ligellum, li. parvum lignum.* 2. drévcze, *arbuſculum, li.* 3. drévcze *apud Dal.* brodacz, *navicula, æ. navigiolum.*

Dréven, na, no. (D.) därveni. *Ligneus, a, um. durateus, durius, lignoſus.* 2. drèven, odrèven. *Metaph. Rigidus a, um. unde dicimus, obriguit,* odrevenelje. v. odrevenujem.

Drevénka, drevenyak. *Menſura frumentaria.* 2. drevenka, vagan, *modius, ij.*

Drévje, koje voda ván izmeche, ali vu ſztrugah oſzavlya. *Retæ, arum.*

Odkud ſznaſiti vodu od takvoga drevja veliſze, *reto, as, are.*

Drévo. Darvo. Léſz. *Lignum, ni.* v. Szteblo. 2. ſzteblo ſzuho, *lignum ſiccum, lignum aridum,* l. *lignum coctum.* 2. drevo ſzirovo, *arbor, oris, lignum recens, viride, &c.* 3. drevo, k kojemuſze kony veſe gda jê, *vaccrra, æ.* 4. drevo za meju poloſeno, *arbor terminalis.* 5. drevo, iz kojega czuri ſzmola, ili [D.] Pakal, *arbor picearia.* 6. drevo, koje zpuſcha machkin, ali terſzteni méd, *arbor gummata.* 7. drevo, kojemſze ſitek, ali melya obalya, gdaſze meri, *hoſtorium, ij.* v Radius. n. 5. 8. drevo *apud Dal.* Brod, Ladja, *Navigium, ij, navis.* v. Ladja. 9. drevo razczeplivo, *lignum fiſſile.* 10. drevo raſzohaſzto, *lignum bifurcatum.* 11. drevo za ſganye, *lignum combuſtibile.* 12. drevo léſz, veliſze vſzakotero, iz kojegaſze more kay napraviti, *materia, æ.* kakti: drevo, leſz breſztov, orehov, ſzmrekov, *materia ulmea, nucea, pinea,* &c.

Prov.

Chimſzu dréva viſzokeja,
Szeſzu mënye tem rodneja. *Ritt.*

13. drevo mehko, leſz ſzlab, *materia facilis.* 14. drevo piſmeno, [D.] Sztabar od balſama, *Xylobalſamum, mi.* 15. drevo od ſzlatkeh koricz, *Xylocinnamomum, mi.* v. Szteblo. 16. drevo czep, *Lignile, lis.* 17. drevodèlya, [D.] därvodelya, därvodelich, *lignarius, ij, Carpentarius, Faber lignarius.* 18. drevodelya nayvekſi. *Architectus, ti.* v. Czimerman, y Tislyar. 19. drevodelya jelovoga, ali ſzmrekovoga dreva, *abietarius, rij.* 20. on koi dërva czepa, *ſector lignorum, lignarius, ij.*

Drím. v. Drem.

Drín. v. Drén.

Drína, grad vu Bosnye. *Delminium, ij.*

Drína, reka vu Bosnye. *Drilonis fluvius, Drinus, Drinius.*

Drino polye. *Adrianopolis,* l. *Hadrianopolis.*

Drinopolſzki, ka, ko. *Adrinopolitanus, a, um.*

Drinopolyanin, *Gentilitius, Adrinopolitanus, ni.*

Drílztam. v. Odpertſzem.

Drílztavicza, drilznicza naturalſzka, *t. j.* otvor rela. *Diarrhœa, æ. profluvium ventris ſine inflammatione, & exulceratione, cœliacus morbus.* v. Alvinus.

Dri-

Digitized by Google

Drivo. v. Drevo.

Dròb., Drobëcz. *Exta, orum.*

Dròbën, na, no. (D.) ſzitni, na, no. *Minutus, a, um.* kakti : drobne ribicze, drobnicze ribe, *piſciculi minuti, parvi piſciculi.*

Drobim-biti. mërvim-viti. *Comminuo, imminuo, is, ere. frio, ſuffrio.* razdrobi, razmërvi, *comminue, & comminuas.* v. Intero.

Dróbnicze ribe. v. Droben.

Drobnína. (D.) ſzitnina. *Minutiæ, arum.*

Dròbno, [D.] ſzitno. *Minutim, minutatim, aßulatim, fruſtatim, pedetentim.* ut: *pedetentim ambulat.* drobno hodi.

Drobtìna, opadëk. *Mica, æ.* 2. drobtine, ili oſztanki, koi na ſztolu oſztaju. v. Analecta, & analectes.

Dròn. v. Drozd.

Dròp. v. Trop.

Dròsgye. *Fæces vini, ſanies vini, craſſamentum, fleres vini, fæx à vinaceis expreßa.* 2. drosgye od olya, *amurca, æ.* 3. drosgye olya zadnye, *fæces, um. ſanies olei.*

Drosgylìv, va, vo. *Fæculentus, fæcutinus, a, um.* 2. prez droſgyih vino, *vinum fæcatum, vinum fæcibus preſſum, ſic oleum, &c.*

Drót. [D. ſicza.] medeni. *Filum æneum.* 2. Drot ſelezni, [D.] Gvozdyena ſicza, *filum ferreum.* 3. drot ſzreberni, *filum argenteum.* 4. drot zlati, *filum aureum.*

Drózd, [D. Dron,] priſzpodobën branyugu, *Turdellus*, l. *Turdulus, li.*

Drûg, ili ſztanga. [D.] Prítka. [*Sel.*] Motka. *Pertica, æ, baculus longus.* 2. drûg dûg, *pertica longa, longurius, ij.* 3. drûg brodarſzki, à navlaſztito brodarov morſzkeh, zdola ſelezom okovan, *contus, ti.* 4. drûg, koiſze med konye polaſe. *Longurium, & Longurius, ij.* 5. drûg, vlachicza, na koje dva med ſzobum kay noſze. *phalangæ, arum.* 6. v. Zaſzun.

Drûg, *l.* Drûgh. *Socius, ij.* *prov.*

Chlovekuje vekſa túga,
Kad' úſaloſzti néma drúga.
Kî úſaloſzti druga ima,
bolimuſze pól odnima. *Ritt.*

v. Paydas.

Drûga. v. Paydaſicza.

Drugàch. [D.] Innache, Innako, drugako, na drugi nachin. *Secùs.* v. Aliter. 2. drugàch poloſena, innache poſztavlyena, *Alloe otheta.* 3. ar drugách. v. Alioqui, & Alioquin.

Drugachéje. [D.] Innachéje. *Aliter, ac aliter, ſecus, atque ſecus, ſecus, atque alio, alio modo atque pacto.*

Drugachéſi. *Aliusmodi. Ind.*

Drugam. [D.] drugamo. *Alio, aliorſum.*

Drugda. *Aliàs, alio tempore.*

Drugdé. *Alibi, aliô locô. Ind.* v. Aliunde.

Drúgi, ga, go. *Alter, ra, um, ſecundus.*

Drúgi dan. *Poſtridie, poſterô die.*

Drúgi pút, *t. j.* drugóch. *denuò, iterùm.* drugi pút, *t. j.* vu drugo vréme. *Aliàs, aliô tempore, ſecundâ vice, ſecundò, aliâ vice.* v. Opet.

Drúgi vu broju, koi je za pervem. *Secundus, a, um.*

Drúgo léto. *Anno poſtero, anno ſequenti, anno futuro.*

Drugóch. *Iterum, atque iterum, ſecundariò, alterâ, ſeu aliâ vice.*

Drúgom, ali ſtangum vrata zapiram. *Oſtium repagulô recludo, obdo oſtium peſſulô.* v. Zapiram.

Drugoványe. *Aſſociatio, onis.* v. Paydaſtvo.

Drugovàt. *Perticalis, le.*

Drugújem-vati. *Aſſocior, aris.* v. Paydaſſim, y oſztala.

Drùm, Czepas, *t. j.* veliki put orſzachki. *Via publica, prætoria, militaris, conſularis, trita, communis, via Regia.* v. Pút. n. 7.

Drùmal. v. Oſchek.

Drùsba, drúſtvo, Tovaruſtvo. *Societas, tis, Conſortium, contubernium, conſociatio, vitæ ſocietas, ſodalitium, ſodalitas, comitatus,*

Digitized by Google

talus, ûs. 2. drusba vu ſivlenyu, *Convictus, ûs, convictio.*

Drusbenìcza, Tovaruſicza. *Socia.* v. Drúga.

Drusbènik. v. Drûg.

Drusìna. [D.] chelyad. *Familia, æ.*

Druſinìcza, [D.] chelyadcza. *Familiola, æ.*

Druſinche. [D.] ſzlúsba. *Quispiam è familia.*

Drúſtvo. v. Drusba. 2. druſtvo chinim. *Coeo, ineo ſocietatem, jungo ſocietatem, coeo ſocietatem, adjungo, & confero me ad ſocietatem.*

Druſújem-jemſzc-ſitiſze. *Comitem me addo, ſocium me facio.* v. Druſtvo. n. 2.

Druſzàm-ſzati. v. Kaſſem.

Druſzànye. v. Kaſzanye.

D ante U.

Dvá. *Duo.*

Dvá, y dvá. dva na dva. *Bini, & bini.*

Dva, dve, dva. *Duo, duæ, duo, dyas, dis, binus, geminus.*

Dva dni. *Biduum, ui,* dicitur & *Biduus, ui, duo dies.*

Dvadeſzéti, ta, to. *Vigeſſimus, & viceſſimus, a, um, vicenus, a, um, & viceni, æ. a.* 2. Dvadeſzeti, y pèrvi *unus & vigeſſimus.* 3. dvadeſzeti y drugi, *alter & vigeſſimus.*

Dvadeſzéti. *Viginti.* 2. dvadeſzèti krat, *vigeſſies, vicies, viginti vicibus.*

Dvakràt. *Bis, binis vicibus.*

Dúb, ſztabal. v. Szteblo.

Dúbem-ſzti, Izdubam-ſzti. *Cavo, excavo, as, are.* 2. dubem ochi, *excludo, erruo oculos, effodio oculos.* 3. v. Vertam.

Dúben, Izduben, na, no. *Cavatus, excavatus, a, um.*

Dubka. v. Dléto.

Dubòk. v. Glubok.

Dúbov, Hraſztòv. *Roboreus, Quercinus, quernus, querceus, querneus, a, um.* 2. dubov lúg, dubrava, duboviſche, *quercetum, ti, roboretum.*

Dubovina, Hraſztovina. *Quernum lignum.*

Duboviſche. v. Dubov. n. 2.

Dubràva. *Sylva majorum arborum, ſylva roborea, nemus, ſaltus.* 2. dubrava hraſztova, *quercetum, ti.* v. Chrèt. (D.) Dubrava, ſuma ſirovna, *ſylva glandifera.* 4. dubrava guſzta, *ſylva denſa.*

Dubravaſzt, ta, to. *Sylvoſus, a, um.*

Dubravicza, ſumicza. *Sylvula, æ.*

Dubravni, dubraváſzki, a, o. *Sylveſtris, re. roboreus, a, um.* v. Dubov.

Duchán. v. Staczun.

Dùd. v. Murva, y oſztala.

Dùda, dùde, dìple. *Lyripipium, ij, tibiæ utriculares, monaulus, li.* v. Chorus, n. 5.

Dudás, Diplas. *Lyripipiarius, ij.*

Dvegodiſche. *Biennium, ij.* 2. Na dve ſztrane, na dvoje. v. Bifariam.

Dvèka, ſzmola, (D.) Pakal. *Pix, cis.* 2. dveka, &c. mehka, y ſidka, *pix fluida.* 3. dveka kojumſze brodi ſzmole, *pix olida, pix concreta,* l. *excocta, Apodryma.* v. Szmola. Odkud dveka kaplye. *Picearia, æ.*

Dvèkum namazan, na, no. *Piceatus, a, um.* 2. v. Szmolim.

Dveſzto. *Ducenti.*

Dveſzto krat. *Ducenties.*

Dùg, ga, go. *Longus, a, um.* 2. Dùg, *t. j.* koi dugo govori. *prolixus, a, um.* 3. dug jednu nogu, *pedalis.* 4. dug trilakte, *longus tres cubitos,* l. *verò tribus cubitis, ſeu trium cubitorum.* 5. dùg nekuliko, podug, podugaſzt, ta, to. *longulus, a, um.*

Dûg. (D.) Dúgh, kay ima, koi drugomu dati. *Nomen debitæ pecuniæ, debitum, ti, æs alienum.* *Prov.* Kojegaje ſzkërb za dúge, Sztanovito nè prez túge. 2. Dûg, koiſze na veru daje. *Creditum, ti, nomen, fides.* 3. dûg chinim, *conflo,* l. *contraho æs alienum.* 4. dûg tuji naſze jemlyem, *æs alienum in me ſuſpicio, ære alieno me gravo.* 5. dûg placham, *nomina expedio, nomina explico, nomina ſolvo, æs alienum diſſolvo, exonero æs alienum,*

Digitized by Google

num, ære alienô liberor. 6. dûg terjam, *nomina exigo, colligo debitum.* 7. dûg ſzeguren, y ſztanovit, *nomina idonea, nomina optima.*

Dùga vu lagvu, ali [D.] Ardovu. *Biblus, bli.* Lucan. *lamina, æ.* Ard.

Duga. v. Puga.

Duglye. v. Duſe. n. 2.

Dùgo. *Productè, prolixè.* 2. dùgo, ili vnogo vrémena, *Diu, quàm diutiſſimè, perdiu, multos anni dies, ſatis diu multúmque, tempore ſatis longo, magno numero dierum.*

Dugócha, dalechina, dalina. *Prolixitas, tis. prolixitudo, nis, proceritas.* v. Duſina.

Dùgogút. *Gutturoſus, a, um.*

Dugoglaſz. *Acrocomus, mi.*

Dúgo nòg. *Longipes dis.*

Dùgo nòſz. *Naſo, onis.*

Dùgo rùk. *Longimanus, ni.*

Dùgo ſiv, va, vo. [D. it.] Dugo vik. *Longævus, a, um, ſenex.* v. Sztar.

Dugoványe. *Negotium, ij, actio, onis.*

Dugòvit, ta, to. Dugo tërplyiv, (D.) Dugonoſznik. *Longanimis, is.*

Dugovitòſzt, Dugo terplenye, dugo y mirno chäkanye. (D.) Uztarplivnoſzt. *Longanimitas, tis.*

Dugújem-govati. v. Terſim, & Negotior. 2. *Converſor, aris.* 3. dugujem ſzkem, *ago cum aliquo.* 4. dugujem merſzlo, *levi brachio*, l. *frigidè, & tepidè ago.* 5. dugujem frisko, *vehementer ago.* 6. dugujem junachki, viteski, *viriliter ago.* 7. dugujem z-velikem terſzenyem, ili (D.) naſztojanyem, *gnaviter ago.*

Dugùvalje, *t. j.* Paydaſilſzeje. *Converſatus eſt.* 2. *negotiatus eſt.*

Duguványe, ili duguvanye opchine ſzkupno, baratanye. *Cõmercium, ij.* v. Barat. 2. *pro mercatura.* v. Terſenye. 3. v. Dugovanye.

Dúh. *Spiritus, ûs.* 2. dúh ſzveti, *Spiritus ſanctus, Spiritus divinus.* 3. dúh dobri, *ſpiritus bonus.* 4. duh nebeſzki, *ſpiritus cœleſtis.* 5. dúh. v. Dihanye. 6. duh, ili dihanye ſzmerdeche iz gërla, *teter halitus oris, gravitas oris.* 7. dúh pëklenſzki, *ſpiritus infernalis, ſpiritus improbus, immundus, lamures, larvæ.* 8. duh chlovechanſzki, duſſa, *ſpiritus, ûs, animus, anima, genius.*

Dùha. [D.] Vony, mirisz. *Odor, nidor, oris.* 2. dùha dobra, *odor ſuavis, odor jucundus.* 3. duha merſzka, ſzmërdecha, *odor teter, fœtidus odor, odor teterrimus.* v. Vonyba. 4. dùha, duguvanya kuhanoga, ali pechenoga, *nidor, oris.* 5. duha prejaka, *odor exercitatiſſimus.* 6. duha od kadila, *odoratio, onis. ſuffimentum, odoramentum, ſuffitus, ûs, ſuffitum, ti.* 7. duha teska, *graveolentia, æ.* 8. duha vugodna, *odor placidus.* 9. duha kiſzela, *odor acidus.* 10. duha zaparena, vuhka, gnyila. v. Duha. n. 4. 11. duha od vrachtva, ili mediczin, *Pharmacodes, odor medicamenti.*

Dùha, díſſanye, (D.) vonanye, mirisanye. *odoratus, ûs.*

Duhad, ka, ko, v. Dehnen

Duhovni, na, no. *t. j.* od duha. *Spiritualis, le.* 2. duhovni chlovek, z-duſſen, (D.) duſſevan, *pius, a, um.* 3. duhovni ſztalis, *ſtatus religioſus, ſpiritualis religio, ſocietas ſacra.*

Duhovník. *Spiritualis homo.* 2. v. Plebanus.

Dví. v. Dva.

Dvignujem. v. Diſem. 2. v. Odnimlyem. 3. dvignujem ruke vu nebo. *Tollo manus ad Cœlum.*

Dviri. v. Vrata.

Dvigujemſze. v. Podiſemſze.

Dukàt. [*Scl.*] Guldin, forint, *t. j.* dvadeſzet groſſev. *florenus, ni,* ilititi *florenus Rhenenſis.* valya novacz kralyevſzkeh, *t. j.* Gyukeſzov, kojeh pet ide vu gròs, 100., horvatſzkeh praveh ſzamo 80. 2. dukat na novcze, *florenus ad denarios.* 3. dukat na krayczare, *florenus ad crucigeros.* qui & *ducatus* dicitur 4. dukat, *t. j.* 25. groſſev. novacz

Digitized by Google

vacz horvatſzkeh ſzto. *florenus Hungaricus, florenus Hungaricalis.* 4. dukat zlati, *aureus, ei, nummus aureus, ducatus aureus.*

Duma. v. Tikva.

Dúmna. v. Opaticza.

Dumo, ma, *Dominus, ni,* l. *potiùs dominus, ni, cùm verus dominus ſit ipſe Deus.*

Dunày, (D.) Dunav. *Danubius, ij, Danuvius, Danubis, & Danuſis, Iſter, principaliſſimum flumen Europæ, & Germaniæ per Auſtriam, & Hungariam ad mare defluens Mentoas.*

Dunayſzki, (D.) Dunavſzki, ka, ko. *Danubianus, a, um.*

Dundár. *Cohors, tis. Phalanx, Robur exercitus.* Prov. *ſacer manipulus.*

Dundo. v. Sztricz.

Dvojacha. v. Biſzaga.

Dvojak. v. Dvoyki.

Dvoje farbe. *Bicolor, oris.*

Dvojénye. *Dubitatio, onis.* 2. Dvojènye, Razdvajanye, ili razdvojènye, *diviſio, onis, partitio, onis.*

Dvoji, ja, je. *Binus, a, um.* kakti dvoja vrata, *binæ portæ.* v. Dva. n. 2.

Dvoím-iti. (D.) Dvoumim-miti, ſzumnim-niti. *Ambigo, is, ere, dubito, nuto, incertus ſum.* 2. dvòim-iti, razdvajam, *divido, is, ere, bipartio.*

Dvór, *plur.* Dvori, (D. it.) Dvorovi. *Aula, curia, æ.* 2. dvor Papinſzki, (D.) Papini dvori, *aula pontificia.* 3. dvor kralyevſzki, (D.) kralyevi dvori, *aula regia.* 4. dvor orſzachki, ali varaski, *prætorium, ij, curia civica.* 5. dvor plemenſzki, *curia nobilitaris.* 6. dvor, pridvorje, ili dvoriſche, *atrium, ij, area, æ.* 7. *prædium, ij.*

Dvóran. v. Chlovechen.

Dvóranin, dvornik. *Aulicus, ci.*

Dvoránſzki, ka, ko. dvorni, na, no. *aulicus, a, um.* 2. dvoranſzki, ka, ko, *Urbanus, politicus, a, um, civilis, civicus, urbicus, urbanicus.*

Prov.

Kìches bogu ſivet z-drága,
Dvoranſzkoga beſi pràga.

3. po dvoranſzki, po dvorno, *aulicè,* 2. *urbanè, politicè, humanè, civiliter, perurbanè, concinnè, facetè, urbanatim, more aulicò.* 4. dvoranſzki navuk, *aulica diſciplina, politica, æ.*

5. Nedvoranin, *t. j.* koi nezna dvoranſzki, *Inurbanus, a.*

Dvoránſztvo. *Aulica urbanitas, civilitas, tis.*

Dvórchia. *Dictatura, æ. Nunc proviſoratus, ûs.*

Dvórim-riti, chinim dvorbu, *Miniſtro, as, are, ſervio, famulor, famulatum præſto, aſſector, aris.*

Dvóriſche. *Area, æ.* 2. dvoriſche okoliſche, obor, *atrium, trij, occus.* v. Obor. n. 3. 3. dvoriſche za ſetanye odperto, y zrachno, *ſubdiale, is, ambulatio ſubdialis.* 4. dvoriſche, ili pridvorje, priſztroſſek, *porticus, ci, ſolarium, Cytus.*

Dvórni, na, no. *Curialis, le.* 2. dvorni nachin, dvorni chini, dvornoſzt, *urbanitas, tis.* dvorna ſegavoſzt, vmetelnoſzt, *aulica calliditas.* v. Chlovechtvo. 2. v. Dvoranſzki.

Dvórno. *Aulicè.* v. Dvoranſzki. n. 3.

Dvórno meſzto. v. Dvor. n. 5.

Dvórnòſzt. v. Dvorni.

Dvórſzki. *Proviſor, oris,* quondam *dictator, oris.*

Dvórſztvo, dvorani. *Cohors, tis, aulici.*

Dvoſzlovje, dvorechje, zahod vu rechi. *ambiguitas, tis.*

Dvoſztruko. v. Dvoyſztruko.

Dvòychim-chiti. v. Dvoyſztruchim.

Dvoydùplam-pati. *Idem.*

Dvoydùplan, na, no. dvoyſztruchen, *Duplicatus, geminatus, a, um.* v. Zduplan.

Dvoyduplanye. v. Dvoyſztruchenye.

Dvoydùplo. v Dvoyſztruko.

Dvoyglàv. *Biceps, tis.*

Dvòyki. (D.) dvoyczi, blizanczi, dvoinczi, dvanki. *Gemelli, gemini, orum, fratres gemini,* l. *gemelli.* v. Vopiſcus.

Dvoy

Digitized by Google

Dvoylétńi, na, no. *Bimus, bimulus, a, um, biennis.*

Dvoynòg, a. kay ima dve noge. *Bipes, dis.* 2. v. Bipedalis.

Dvoynòſzt. [D.] ſzumnya, dvoumenye. *Dubium, ij. dubitatio, onis.*

Dvóynya. (D) Szumnya, zahod. *Ambiguitas, tis, dubitatio, onis, res dubia, res controverſa.* v. Dvoyrechje. 2. dvoynyu ſzpuſcham, *dubitationem tollo.*

Dvòyputje. *Bivium, ij.*

Dvoyrechje. v. Dvoyſztruko.

Dvòyrog. *Bicornis, is.*

Dvòy roglyaſzt, ta, to, Raſzohaſzt. *Bifurcus*, l. *bifurcatus, a, um.*

Dvoyſztrùchen, na, no. v. Dvoyduplan.

Dvoyſztruchenye, dvoyduplanye, dvoyſztrukoſzt. *Conduplicatio, congeminatio, onis.*

Dvoyſztrùchim-chiti, dvoyduplam. *Duplico, conduplico, gemino, congemino.* v. *Adduplico.*

Dvoyſztrùk, dvoyverſzten. *Duplex, cis. dictus, & duplus, uti: triplus, quadruplus.* v. Sztruk. à n. 5.

Dvoyſztrùko. *Dupliciter.* 2. dvoyſztruko govorenye, *ambiguitas, tis. equivocatio, onis.*

Dvoyverſzt. *Idem.*

Dvoyvërſzten. v. Dvoyſztruk.

Dvoyzùb. *Bidens, tis. reliqua vide in latino.*

Dupin, Pliſzkavicza riba morſzka, ili Delfin. *Delphinus, & Delphin. dicuntur etiam ſimones, quia hoc nomine vocati accurrunt.*

Duplàm. v. Dvoyſztruchim.

Duplan, na, no, z-duplan. *Duplicatus, conduplicatus, geminatus, congeminatus, a, um.*

Duplànye. *Duplicatio, geminatio, onis.* v. Dvoyſztruchenye.

Dupler. *Fax, cis, tæda, æ.* vu kojem je drévo, à vu kojem je ſzteny, *Funalis cereus, funale, is.*

Duplín zlat dukat. *Aureus ducatus duplex.*

Duplìt. *Dupliciter.* v. Bifariam.

Dúplye, duplo. *Foramen propriè arboris.*

Duràm-rati, Terpim, obſztajem. *Duro, perduro, as, are, permaneo.*

Duranczìa breſzkva. *Durancinum perſicum.* v. Brezkva. n. 5.

Dúſa. v. Duſsa.

Dùſe. *Longiùs.* 2. dùſe, duglye. *diutiùs.*

Dúſenſzem, [D.] duſanſzam. *Debeo, es, ere, teneor, ære alieno laboro, debitor ſum, obligatus ſum, devictus ſum.*

Duſína. duglina. *Longitudo, nis.* v. Dugocha. 2. duſina vrémena, *Diuturnitas temporis, longinquitas temporis.*

Duſnicza. *Debitrix, cis.*

Duſník. [D. it.] duſan. *Debitor, creditor, oris. Quia Sclavorum lingua eodem verbo debitorem, & creditorem exprimit.* Nayti dúſnik je on, koi je kay duſen, y veliſze *debitor*, A on, komuje duſen, veliſze *creditor*, A gda dúg ſzvoy potrebuje, *Flagitator, & petitor debiti, aut mutui*, dicitur. 2. dúſnik v. Gerchanyek.

Dúſno. *debitè.* 2. *Debitum.*

Duſnòſzt. *Debitio, onis, debitum, obligatio.* v. Auctoramentum.

Duſsa. *Anima, æ.* v. Dúh. n. 8.

Duſſàk. v. Dihanye. n. 2. duſſák pitja. *Amyſtis, is, unus hauſtus, unus tractus bibitionis.* kakti: piti na duſſak, *uno*, l. *unico ſpiritu*, l. *tractu bibere, ſine reſpirio bibere.* 3. v. Odihay.

Duſſe mertveh lyudih. *Manes, ium.*

Duſſevni, na, no. Boſanſztveni, poboſni, na, no. *Pius, Religioſus, conſcientioſus, a, um.*

Duſſicza. *Animula, æ.* 2. duſſicza. v. Materina.

Dùſſno. *Conſcientioſum.* 2. duſſno zpoznanye. [D.] duſſevnoſzt, duſſino zvidenye, *conſcientia, æ.* 3. duſſino zpoznanye dobro, *Præclara, & recta conſcientia, recta factorum conſcientia, officij*

Digitized by Google

conſcientia. 4. duſſno zpoznanye, y videnye zlà dèla, *conſcientia malefactorum, culpæ, facinorum, peccatorum, improbitatum, &c. morſus conſcientiæ.*

Duvár, ili duár. v. Szténa.

E.

Eban drevo. *Ebenum*, l. *Ebenus, Hebenum*, l. *hebenus, ni.*

Egipàt. v. Egipt.

Egipchàn. v. Egiptomecz.

Egipſzki. v. Egiptomſzki.

Egìpt. egiptom,(D.)egipat,egipſzka zemlya. *Ægyptus, ti, aeria, Delta, Ptolomæa.*

Egiptómecz. (D.) Egipchan-nin. *Ægyptius, ij.*

Egiptomſzki, [D.] Egipſzki, ka, ko. *Ægyptius, a, um.* 2. Egiptomſzki. *Ægyptiacè.*

Egra, Varas biskupſzki ú úgerſzkom kralyevſztvu. *Agria, æ. Vimundria.*

Egrìſt. v. Jegriſt.

Eja. *ita, qui ergo, omninò.* kakti: jeſzili boga molil? eja, *oraſtine Deum? ita, omninò, quidni.*

Eggede. v. Guſzle.

Elefànt. [D.] Lefant, y ſzlon, ſtoti naſzlonivſiſze na drevo ſzpi. *Elephas, antis, & Elephantus, ti. Barrus, ri.* dvë létë ſzvoje mlade noſzi, y ſzamo jedenkrat jednoga rodi, à triſzto lét ſive.

Elefàntov zúb. *Ebur, oris.* 2. Elefantov glaſz chinim. *barrio, ris.* 3. klyun noſza, kojega ima meſzto ruke. *Proboſcis, dis.*

Elefàntov, va, vo. (D.) ſzlonov, lefantov, va, vo. *Elephantinus, a, um.* ut: *Elephantina pellis, &c.*

Elefantòvo ruchanye. *Barritus, ûs*

Elément. [D.] Eleménat, parvi ſztvór. *Elementum, ti.* v. Nadſzlosnoſzt.

Empláſtër. *Emplaſtrum, tri.* v. Flaſter.

Endivìa. v. Czikoria.

Engedùem, ili engedùjem-vati, odpuſcham, popuſchavam. *Concedo, remitto, is, ere.* v. Praſcham.

Engedùvan, odpuſchen, popuſchen. *Relaxatus, remiſſus, conceſſus, condonatus, a, um.*

Engeduványe, odpuſchenye, popuſchenye. *Condonatio, relaxatio, remiſſio, ceſſio, onis.* v. Opraſchanye.

Enno. *Ecce.* enno on, *ecce ille.* enno tiga, *ecce illum.* v. Nùt.

Erbam-ti. *Hæredito, as, are.*

Erbìch. v. Dedich.

Erchím. v. Herchim.

Erdéch. v. Cherlyen.

Erdelecz, *t. j.* iz Erdelya. *Tranſylvanus, ni. & Adj. na, num.*

Erdelſzki, ka, ko. *Tranſylvanicus, a, um.*

Erdely. *Dacia, Tranſylvania, Tranſylvanya & Tranſylvania, æ.*

Eretinſztvo, krivoverſztvo, ili kriva vera. [D.it.] poluverſztvo, *Hæreſis, is, Secta.*

Eretnik, krivoverecz. odſztupitel od vere Katolichanſzke. [D. Bogoneverecz, poluvernik, bludnik. *Hæreticus, ci, Acatholicus, ci.* v. Atheos.

Ergyà. *Erugo, nis.* v. Hergya.

Ermèn. [D.] Arman trava. *Perſicaria, æ.* v. Conyza.

Ers. v. Hérs.

Erſek. [D.] Erſik. *Archi-Epiſcopus, pi, Archi-Præſul.* 2. Erſek Oſtrogomſzki, *Archi-Epiſcopus Strigonienſis.* 3. Erſek Coloczki, *Archi Epiſcopus Colocenſis.*

Erſekia. *Archi-Epiſcopatus, ûs.*

Ertich. v. Bërdo.

Ertichak. v. Berdaſcze.

Ervam. v. Borimſze.

Ervan, Arvan, na, no. *Oppugnatus, impugnatus, a, um.*

Ervanye. v. Borenye.

Eſkerìcze. *Conſeſtim.* v. Statim.

Eſkile. *Fortiter.* v. Jako.

Eſs, oſs. *Interj. abigentis gallinas.*

Etò.

Digitized by Google

Etò, evo. *Ecce.* v. Ovo.
Eto ti. *Ecce tu.* 2. eto te, *ecce te.*
Etotije. v. Ovotije.
Evangeliſta, Nazveſztnik. [D.it.] Nazveſchenik, Vangyeliſta. *Evangeliſta, æ.*
Evangelium, Nazveſchenye rechi Bosje. (D.it.) Vangyelie, Evangyelie, Blagovéſztje. *Evangelium, ij.* 2. evangelium nazveſcham, (D.) blagovéſztim, naviſtam Vangyelie, *evangelizo, as, are.* 3. Evangelium, *t. j.* knyiga Evangeliumſzka, (D.) Evangeliſtar, *liber*, l. *volumen Evangeliorum.*
Evangeliumſzki, a, ko. (D.) Vangyeoſzki, Vangyelſzki, ka, ko. *Evangelicus, a, um.*
Evangeliumſzki. (D.) na Vangyelſzku. *Evangelicè.*
Eufrat réka, ili voda ú Aſie. *Eufrates, is. Efras.*
Evo. v. Eto.
Evome, Etome, ovoſzäm, ili ovdiſzam. *Ecce me, adſum.*
Evomi, evoti, evomu. *Ecce mihi, ecce tibi, ecce illi.* v. Ovomi.
Europa, tretji dél ſzvéta. *Europa, æ.* Iz Europe. *Europeus, a, um.*

F.

F ante A.

Fachùk, Fotiv, Pankert, Kurvin Szin. (*Scl.*) Kopile. *Nothus, thi, ſpurius, ij. vulgò conceptus.*
Faczán, Faſian. [D.] Pazian. *Phaſianus, ni.*
Fafùlyëk, (D. Favolyak) od ſzukna, platna, &c. kakti y izplyuvëk od kudelye, poveſzma. *Floccus, ci, Flocculus, Titivilicium.*
Falachècz. v. Falatecz.
Fálak. v. Teſzto.
Falàt, kúſz, ſnita. [D.] landa. *Fruſtum, ti, particula, buccella, cruſtum.* v. Fruſtatim.

Falatëcz, Falachecz. *Cruſtulum, truſillum, fruſtulum, portiuncula.* kakti: falatëcz meſza ſzvinſzkoga, *cruſtulum carnis porcinæ, ſuinæ*, l. *ſuillæ, offella carnis ſuinæ, ſic vitulinæ, &c.*
Falim-leti, greſſim-ſiti. *Erro, aberro, as, are.* 2. Falim, *t. j.* menykam, (D.) uzmanykam, *deſum, abſum, es, eſt.* fali, abeſt, deeſt.
Falinga, grëska. (D.) uzmankanye. *Error, oris, erratum, vitium, menda, mendum.* v. Gréſka.
Falslyiv, va, vo, himben. [D.] varovit, chalaren. *Fallax, cis, fraudulentus, falſus, homo ex fraude, & fallacijs conſtans, fallacioſus.*
Falslyivo, himbeno, chalarno. (D. it.) varovito. *Fallaciter, fraudulenter, fictè, & fallaciter, ſimulatè, doloſè, inſidioſè.*
Falslyivoſzt, himba, chalaria. *Fallacia, æ, dolus, fucus, falſitas.*
Fánki. v. Fányek.
Fànt, *marit.* Fanat. v. Déte. 2. Fanat zadovolſchina, *ſatisfactio, onis.*
Fánta. (D.) oſzveta. *Vindicta, æ, ultio, onis.*
Fantènye. [D.] oſzvetènye. *Vindicatio, ultio, onis, vindicta, æ.*
Fantìmſze-titiſze, zadovalyamſze, ili zadovolſchinuſzi chinim za kriviczu vchinyenu. *Vindico me, ulciſcor, eris, ulciſcor injurias, injuriam impunitam non relinquo, pœnas repeto.*
Fántitel, kiſze fanti. (D.) oſzvetitel, oſzvetnik. *Ultor, oris, vindex, vindicator.*
Fányëk, Fritol. *Scriblita, æ, Paſtillus ex maſſa farinacea.* 2. Fanyek, kêmſze kopuni tove, *turunda, æ, maſſa, ſeu buccella, paniſicia, & buccæ, quibus farcinantur altilia.*
Fárba. [D.] Máſzt. [*Scl.*] Boja. *Color, oris. colos.* 2. Farba naravſzka, ili naturalſzka, [D] zámira, *color, oris, color naturalis*, l. *nativus.* 2. farba napravlyena, *pigmentum, ti.* 3. Farba. v. Fayta.

Fárb vſzakojachkéh imena.

Bèla zevſzema. *Albus, bi.*

Digitized by Google

Béla ſzvétloga licza, y k-mleku ſzpodobna. *color lacteus, candidus color.*
Béla k ſznégu ſzpodobna. *Color niveus.*
Bléda, bélokaſzta, ili machkinoga oka. *Color cæſius*, l. *pallidus, color glaucus.*
odkuda konyi, koi imaju ochi bélokaſzte, zovuſze, *glaucioli, glauci, & Virgines cæſiæ.*
nekoi imenuju ovu farbu ſzvetlu.
Bléda, y zevſzema merſzka. *Color luridus, lividus.*
Chërléna chiſzto, y kakti plamen. *Color ruber, & rubeus, flammeus, cinopis.*
Chërna. *Color ater, niger.* v. Antracinus.
Chërnokàſzta. *Color fuſcus, hibreus.* odkud ſzuchernoga vola nekoi *galeſſa*, â drugi *gnyeda* zovu.
Czinober. *Cinobaris, is, minium, ij.*
Hergyava. *Color ruſſus.*
Koſztanyeva, ili k-koſztanyu ſzpodobna. *Color ſpadiceus, caſtaneus.*
Kauranu ſzpodobna. *Color crocinus.*
Lepa, y kakti ſiva. *Color floridus, vegetus.*
Medu ſzpodobna. *Color æreus.*
Modra nebeſzka, nekî plava govore, â nekoi tò plava, tò modra, ali morſzka. *Color cæruleus, cærulus, cyaneus, cyanus, glaſticus, ferrugineus.* v. Thalaſticus.
Modra zevſzema kakti fiolicze. *Color violaceus, color ametyſtinus.*
Mramòrſzka. *Color marmoreus.*
Naràngyna, ili kakti zlato. *color muſtellinus.*
Náravſzka, *Naturalis color, nativus, mutinenſis.*
Obràzna, kojum ſene obraze maſu. v. Farba. n. 3.
Obſztojécha. v. Sztalna.
Pepelnáta. *Color cinereus, cineraceus, murinus.*
Pláva. *Color flavus.*
Rígya. *Color gilvus, ſpadix.*
Sarka. *Color ardens.*
Selezna. *Color ferugineus.*
Safránſzkoga licza. *Color croceus, crocinus, crocatus, cocratinatus*, ut: *veſtis crocata, & crocatula, veſtis muliebris crocei coloris, &c.*
Skërlátna. *Color coccineus.*
Skúro zelena. *Color ſubniger, marinus, varius, viridis cum nigro.* NB. *Hic* Rubeus, & Ruffus *eſſe nomina generalia eorum, quæ rubent, comprehendereque colorem ſanguineum, aureum, croceum, oſtrinum, rubidum, rutilum, ſpadium, tyricum, purpureum* (*Purpureus aliquando nigrum ſignificat*) *igneum, flammeum.*
Skuro chërlyena. *Color colloſſinus.*
Súta, kakti jaycheni ſutanyek. *Color luteus, fulvus, flavus, rubeus, ſanguinolentus, cereus*, l. *cerinus, à cene colori dictus, flammeus, à flamma ignis.*
Szajàva. *Color impluviatus, fuligineus.*
Szíva, y ſzura, merka. *Color leucophæus, cinericus, griſeus.*
Szivàſzta. v. Chernokaſzta.
Szreberna, *t. j.* k-ſzrebru ſzpodobna. *Color argenteus.*
Sztálna. (D.) ſztavna. *Color pertinax.* neſztalna, *color fugax, evanidus, obſoletus.*
Szteklena. *Color hyalinus.*
Turòbna. *Color lentus, ſurdus, lugubris.*
Viſnyovàta. *Color meraſmus, puniceus.*
Vuchjá, k-vuku ſzpodobna. *Color ravus.*
Vugòdna. *Color ſvavis.*
Zeléna zevſzema. *Color herbeus, herbidus, viridis.*
Zláta, k-zlatu ſzpodobna. *Color aureus.*
Farbavecz. [*Scl.*] Bojacz, koi ſzukno, platno, &c. farba (D.) maſzti. *Tinctor, oris, infector, offictor, fullo.*
Farbam-bati, (D. *item.*) Maſztim-titi, bojadiſſem-ſati. *Coloro, as, are. decoloro, oblinio coloribus, tingo coloribus.* v. Inficio.
Farban, na, no. (D.) Maſzten, bojadiſen. *Coloratus, tinctus, a, um. oblitus coloribus.*
Farbanicza, meſzto, gdéſze kay farba. *Baphia, æ. tinctoria*, l. *verò domus tinctoria, aut locus tinctorius.*
Farbanye. (D.) Maſztenye. *Tinctura, æ, tinctus, ûs.*

Far-

Digitized by Google

Farbe te iſzte, jedne farbe, ali jednake. *Concolor, oris.* 2. Farbe dvoje, *diſcolor.* 3. farbe vech fele, *verſicolor.* 4. farbe vnoge, *multicolor.* 5. prez farbe, *decolor.* 6. farbe jedne ſztvár, *unicolor.*

Farbòvnik trava, kaytiſze ſnyum farba. *Glaſtum, ti, guadum, Iſatù, dis, indicum oſatis.*

Faſènk, meſzo puſzt, (D.) poglada. *plur.* poklade. *carnis privium, bacchanalia, dies bacchanalici, dyoniſia, orum.*

Faſenkùjem-vati. (D.) pokladdujem-vati. *Bacchanalia ago, bacchanalia vivo, carnis privium celebro, debacchor, dies bacchanalicos colo.*

Faſenkuványe. (D.) Pokladduvanye. *Bacchanatio, onis.*

Faſián. v. Faczan.

Fasól. v. Baſuly.

Fatam. v. Lovim.

Favolyak. v. Fafulyek.

Fayda. v. Haſzen.

Fayta, *t. j.* farba, ili rumenillo, kojem ſene licza maſu, da beleje, y rumeneje poſztanu. *Pigmentum, ti, (fucatus rubor, l. fucatus candor.) fucus, ci, offucia, anchuſa, purpuriſſum.* v. Brenthiæ. 2. v. Ulaga.

Faytam, maſem farbum ſztanovitum. *Fuco, as, are, purpuriſſo, ceruſſo, purpuriſſà inficio.* v. Faytamſze. 2. v. Ulagam.

Faytamſze, maſemſze farbum ſztanovitum da chërlenei, y lepſi poſztanem. (D.) pomaſztivamſze bililom, ali rumenillom. *Fucor, aris, ceruſſor.*

Faytane ſene. *Fucatæ mulieres, ceruſatæ mulieres, purpuriſſatæ fœminæ.*

Faytnocha. v. Ulaga.

F ante E.

Fegam-gati, karam. [D.] poſzveſztivam, napomenujem. *Objurgo, as, are, acriter arguo, reprehendo.*

Fegan, karan, na, no. [D.] oſzveſten, napomenyen. *Exceptus acriter, objurgatus, reprehenſus, a, um.*

Fegànye. *Objurgatio, reprehenſio, aeris exceptio.* v. Karanye.

Fektàmſze-tiſze. (D.) Rattimſze, zatechemſze mechem, ſzablyum, &c. [*Scl.*] udaramſze na meydanu. *digladior, aris.* v. Szechemſze.

Fektás. (D.) Zatochnik. (*Scl.*) megdangyia. *Digladiator, oris, pugil, is.*

Féla. *Species, ei.* 2. *Genus, eris.* 3. *Prov.* Naſſe fele, *noſtræ farinæ.*

Feledùjem-vati, *t. j.* ſzegurnoga chinim. (D.) utemelivam, chinim ſztanovita, utvardivam. *Aſſecuro, as, are. ſecurum reddo, ſecurum facio.*

Feletár. *Subauriga, æ. ſuperjumentarius.*

Fenesìa pticza jedina na ſzvetu. *Fœnix, cis.*

Fenér. v. Lampas.

Férczam-czati, lyutimſze, [D. *it.*] Razlyutivamſze. *Ferocio, is, ire, naribus flo,* kakti: parip fercza, *equus ferocit. Fumo, as, are. nam urſi, & apri* fumare *dicuntur, cùm denſum è naribus ſpiritum emittunt.*

Ferèncz. (D.) Ferenacz, Francesko, Frano, Frane. *Franciſcus, ci.*

Ferfura, *Blatero, onis, blaterator, oris.*

Ferfurim-riti, tlapim-piti, bledem-ſzti. *Blatero, as, are, inconſideratè inſulsè, inconditè, innaniter loqvor, inania verba profero.* v. Berbochem.

Ferkam, ali ferchem-kati, okruſavam. *Circumago, is, ere. circumverſo.* 2. ferchem vretenom. *fuſum gyro, nendo ſtamina digitis volvo, traho volvendo ſtamina, duco fuſo ſtamina, torqveo ſtamina.* 3. ferkam (D.) ſztruſem na okrug, *torno, as, are. trochum, aut tornum facio, ago, circumago.* 4. ferkam preju, konçze, &c. *torqveo filia.*

Ferlà. v. Paczka.

Ferlyàn, Furlán. *Forojulienſis, is.*

Ferlyánſzka zemlya. *Forojulium, ij.* v. Friul.

Fertály, cheterti dél mere. *Quadrans, tis. ſeu quarta pars cujuslibet menſuræ, rei, aut horæ.* kakti: chetert, ili cheterti dél

Digitized by Google

dèl kozlicha, *quadrans hædinus*, fertaly vure, *quadrans horæ*, &c.

Fertùh, (D.) fertús, zaprega, zaſztor. *Ventrale, is. faſcia ventralis, inſtita, faciola, limbus, antipendium, præcinctorium.*

Ferùla. v. Ferla.

F ante I.

Fìga, *t. j.* ſzád. *Ficus, ci.* v. Szmokva. 2. figa drevo, *ficus, ci, & ficus, ûs. ficulnea, æ.* 3. figa ſztanovit beteg, mozol na chlovéku, *ficus, ci. marifica, æ.*

Filyárka. v. Fiſtrovicza.

Filyer, béch. *Viennenſis quadrans, nummus, minutum, nummus perexiguus, nummulus teruncius, & teruncium, trux, obolus.*

Fini, na, no. *Præclarus, egregius, generoſus, bonus, a, um.*

Fiola, fiolicza, (D.) lyubicza. *Viola, æ. flos violæ.* 2. fiola béla, *viola matronalis alba, viola lactea, caltha, æ.* 3. zoveſze y tulipan, *viola alba.* 4. fiola chërlena, *viola matronalis punica, viola purpurea.* 5. fiola modra, *viola matronalis violacea, viola cærulea.* 6. fiola modra protuletna, (D.) pramolitna, *Hyacinthus, thi.* 7. fiola gumbelium, (D.) dragolyub, drobni lilium, *lilium convallium.* v. Gumbelia. 8. fiola luczenika, koja nay pérvo czvét pokaſe, ter joſche ú zime, *leucion Theophraſti, viola alba.* 9. fiola, roſa latinſzka, *viola purpurea.* 10. fiola cherna, *melanion, viola nigra.* 11. fiola ſuta, *viola crocea, leucojum flavum.* 12. fiola kéſzna, jeſzenſzka, *viola calathiana.* 13. fiola cherlyena velika naſzpodobna maku, *pæonia, æ.*

Fiólichni, na, no. [D.] Lyubichni, na, no. *Violaceus, a, um.*

Fiólichni czvétnyak. meſzto fiolami naſzagyeno. *violarium, ij.*

Fisfìrlich. v. Magás.

Fiſtër, pèk, kruhar. *Piſtor, oris, confector panis, panificus, panifex.* v. Artocopus. 2. fiſter, koi peche ſzlatke ſztvari, *Piſtor dulciarius,* l. *cruſtularius.* v. Pèk. n. 2. & 3.

Fiſtárnicza. *Piſtrinum, ni. Piſtrina, æ.*

Fiſtròv, va, vo. *Piſtorius, piſtoricus, a, um.*

Fiſtròvicza, Filyarka, kruhopechicza. (D.*it.*) kruharicza, tarſnicza. *Piſtrix, cis, panifica, artopta.*

Fít, *t. j.* danye vu napredek, najem, &c. *Locarium, ij.* v. Chins.

Fitàm- tati, vu najem dajem, ili haſznu hiſe, baſchinu, peneze, &c. *loco, as, are. obloco. pretio utendum do, locito.* v. Chins. n. 2.

Fitànye. davanye vu najem. *Locatio, onis.*

Fitíl. v. Szteny.

Fitnìk, chinsnik, kî na haſzen kakvo duguvanye daje, ili interes. *Fœnerator, oris, uſurarius, daniſta.* [D.it.] kamatnik.

Fitùjem. v. Fitam.

Fizér, kojega ſene na chelu noſze. *Frontale, is.* 2. Fizer, *t. j.* ſztanovit mertuk, *ſtereometrum, tri.*

Fizerènye. meſtria merenya. *Stereometria, æ.* 2.

On koi méri ztakovem fizerom. *ſtereometra, æ.*

F ante L.

Flàke. v. Rubje.

Flám, flamovina, podvratëk. *Pelles dependentes ex gutture boûm. palear, aris, palearia, um.*

Flànk. v. Kamenecz.

Flàſſa, koſzitreno poſzudje, &c. (D.) kondir. *Cirnea, æ.* v. Baril.

Flaſtër. (D.) mecz, obliſz, kojemſze rane vrache, (D.) liche. *Emplaſtrum, tri, (vulgò) cataplasma, tis, pittacium, attalum.* v. Coacon. 2. flaſter moker, maſztën, *hygremplaſtrum, liquidum emplaſtrum.* 3. flaſter ſzuh, *Xerium, ij. emplaſtrū ſiccum.* 4. flaſter, koi meſzo mehko, [D.] mehkano chini, *maglama, tis.* 5. flaſter, koi koſu razjeda. *emplaſtrum exulceratorium.* 6. Flaſter, koi vkup gnoy

ſzprav-

Digitized by Google

ſzpravlya, *emplaſtrum ſupputatorium.* 7. Flaſter, koi tvërdu ranu chini, *emplaſtrum eſcharoticum.* 8. Flaſter, koteri ranu vrachi, ſzkuli, *emplaſtrum cicatricem inducens.* 9. koi pak ranu vkup vleche, *emplaſtrum glutinans.* 10. Flaſtër, *t. j.* na zidu, podu, na tleh. (D.) kraſzta, *Cruſta, æ.*

Flaſtërnik, koi flaſtra. *Cruſtarius, ij.*

Flaſtram-tati. *Incruſto, cruſto, as, are, cruſto parietem, murum, &c. tectorium induco, incruſtare parietem.* (D.) oklachiti zíd. v. Belim.

Flaſtranye. (D.) oklachenye. *Incruſtatio, onis, Tectorium, ij, opus tectorium.* v. Trulliſatio.

Flaſtran, na, no. (D.) oklachen. *Incruſtatus, a, um.* poflaſtrano je. *calcatum, loricatum eſt ædificium, murus, &c.* zidi poflaſtrani, *muri, ædificiáque calcata, ædificia calce obducta.*

Flaſtrànyu mort. (D.) Meltu, Tlák napravlyam. *Illimentum parietum, Tectorium (cùm fit ex calce, & arena) parietum facio. (cùm autem ex ſolo calce fit) Albarium, ij, & Albatio, onis* zoveſze.

Flaſztàm. v. Tlapim.

Fliſztàm. *idem.*

Florentìa varas. *Florentia, æ.*

Floréntin, koi je iz Florentie. *Florentinus, a, um.*

Flyoſz. (D.) Därveni ſzlóg, povodnicza därvena, drévo ſzkloplyeno zvërhu vode. *Ratis, tis, Schedia, æ.*

Flyóſzar. (D.) Plutvar. *Ratiarius, ii.*

F ante O.

Folas. v. Gàng.

Folyus, ili liſzt papéra. *Folium, ij.* v. Arkus.

Folyuſsa ſztran jedna. *Pagina, pagella, æ.*

Fontanella, *t. j.* Ranicza presgana na ruke, noge, radi vrachtva. *Cauterium, ij, Fonticulus.*

Fontanellu, koi noſzi, *Cauteriatus, a, um.*

Foringa. (Scl.) Kirja. *Meritorium, ij. pretium pro vectura currus,* v. Placha.

Forint, *t. j.* groſ. 20. v. Guldin.

Forma, pelda, obriz (D.) Deſinal, oſznova, kakvoga zida, grada, &c. *Ichnographia, æ, futuri operis delineatio, repræſentatio, modus, & forma ædificij, plana forma, exemplum, & ichnon ædificij, Idæa, & ſpecies futuri ædificij, operis, &c.* v. Nachin, y Kip. n. 7. 2. Forma, zlevalka, vu kojuſze kay zleva. (D.) tvorillo. (Scl.) Kalup, *Intima, æ, forma fuſoria.*

Fortely, friſko domislenye. (D.) opaza. *Sagacitas, tis.* v. Falla in Lat.

Fortelim, himbeno, y prevarno kay chinim. *Cavillo, as, & Cavillor, aris, Fallaciâ, & dolô utor, jam hoc, jam illud dico, aut ago, ſermone inflexuoſo, multisque ambagibus involuto utor.*

Fortúna, *t. j.* ſzila vetra na morju. *Æſtus, ûs, procella, turbo, tempeſtas maris, agitatio fluctuum maris.*

Foſnàr. *Saltuarius, ij. Sylvarum ſaltûs cuſtos.* v. Lugar, y Chuvar.

Fotìv. v. Fachuk.

F ante R.

Franczéſko. v. Ferencz.

Franczìa, Franczuſzka zemlya. *Gallia, Francia, æ.*

Franczúz. *Gallus, li, Francus, Galla.* 2. Franczuz beteg oduren, *morbus gallicus.* koi takov beteg ima, *gallicô morbô infectus.* v. Pudendagra.

Fràſzka. v. Guza.

Fraſzkàm. v. Guzam.

Fraſzkanye. v. Nagriſpanye.

Fratër. *Monachus, chi.*

Fratria. *Monachiſmus, mi.* 2. Fratria, Bratinſztvo. *Fraternitas, tis.*

Frigada brodëcz. *Navithalmus, mi, navis pompatica, navis bene cubiculata, vulgò Buccentaurum. Phaſelus, li.* v. Celox.

Frigàm-gati, czvrem-czvreti. (D.) Prigam. *Frigo, gis Torreo (communiter jam Frixo, as, ut: frixa ova) Torrefacio.* v. Praſim.

Frigamſze-gatiſze, czvremſze-vretiſze.

Digitized by Google

Frigor, ris. Frigaſze. (D.) Prigaſze, *frigitur.*

Frigan, na, no. ofrigan. (D.) Prigan. *Frixus, tortus, torridus, a, um.* ut: *Frixum,* l. *torridum ovum*, jaycze ofrigano. *frictus piſcis*, frigana riba, &c.

Friganye. Ofriganye. (D.) Priganye. *Frictorium, Frixorium, ij. cibus frixus.* 2. Friganye, *cibus frixus, coctio in ſartagine, frixatio, onis.*

Friſëk, ka, ko, Nov, va, vo. (D.) ſzkorni, nedavni, na, no. *Recens, tis, & Novus, a, um.* kakti: friſka, ili nova jaycza, (D.) ſzkorna jaja, *recentia ova.* 2. Friſek, ka, ko. vmetelen, &c. *Alacer, & Alacris, ris, e. Vegetus, recens, muſtus.* kakti: friſki vitezi, *t. j.* netrudni, *recentes milites*, t. j. novi junaki, koiſzu ſzkoro doſli, ali ſzkoroſze med Szoldate podali.

odkud ova réch Friſëk, nemoreſze zadoſzta zdiachkem jezikom izrechi, arju mi ſzkoro na vſzaku hvalu pridati moremo, kayti velimo: Friſko dèla, friſko ſzpi, friſkoſze vuchi, friſkoſze ſzkerbi, pije, &c. takay

Friſek je, *t. j.* zdrav je. *Integrâ valetudine utitur, eſt integrâ valetudine, eſt ſanus, bene valens, ſoſpès, valens.*

Friſkaje zima, hladno je. *Frigidum eſt, eſt rigidum frigus, rigida hyems, rigida aura, rigidus aër.* 2.

Iz friſkoga je meſzta doſsël, *de recenti, ſano, & incolumi loco venit.* 3.

Na friſkom chini kay namenilſzi vchiniti. *Alacriter, & celeriter fac, quod facere intendiſti.*

Friſkamſze-katiſze, hladimſze. *Aërem,* l. *frigus capto, exerceo me per frigus, exitum, ſaltum, &c. exerceo valetudinem.*

Friſko. *Alacriter.* kakti: friſko jém, *alacriter comedo.*

Friſko je vreme. *Frigidum eſt tempus.*

Friſkoſze bijem. *Alacriter decerto, generosè pugno.*

Friul, *t. j.* Ferlyanſzka zemlya, *Foro julium,* l. *Forum julium, Forum livium.*

Iz Friula z-Ferlyanſzke zemlye, *Foro Julienſis.*

Froſtuk, ili Froſtukely. (D.) Ruchak, ruchenye, ruchevanye. *Acratiſmus, mi, Acratiſma, tis, Acratiſmon, Jentaculum, ſilatum.*

Froſtuklyam-klyati, (D.) Rucham-chevam. *Jento, as, are, jentaculum,* l. *acratiſma ſumo, aliquid ſumo.*

Fruſtan, na, no. *Expulſus, ejectus virgis cum dedecore.*

Fruſtanye. *Expulſio, ejectio dedecoroſa, excluſio opprobrioſa, infamis, &c.*

Fruſtam-tati, zegnati ſibjem iz varaſsa, ſzela, &c. zbog velike falinge, ali nechiſztoga ſivlenya. *Expello, ejicio, excludo ex civitate, oppido, &c. cum dedecore, & confuſione virgis percutiendo, quod propriè fit meretricibus.*

F ante U.

Fúchka, veliſze oſzobito natechenye od vudarcza kot jabuka, ali oreh. *Tuber, ris, ex percuſſione.* v. Fuga.

Fuchkam-kati. (D.) zvidem-dati. *Fiſtulo, as, are. Sibilo, as.*

Fuczamſze-czatiſze, naglimſze, jakoſze ſzërdim, y kakti od jada grizemſze: (D.) biſznimſze, biſztujem, gnyivimſze, plah bivam, jadovan, ſzardan bivam. *Furio, is, ere, & Furio, as.* v. Szerdimſze.

Fuczanye, Razfuczanye, nagloſzt, nagla ſzerditoſzt, ali ſzerdita nagloſzt. (D.) Jád, biſz, jadovitoſzt, gnyivoſzt. *Iuror, oris.*

Fùga, Fúnta. (D.) Oráſak na chloveku, y ſivinchetu â Fruga, hërga, (D.) kraſzta na drévu. *Tuber, ris, tuberoula, clavus. In animalibus tumor quidam rotundus; in arboribus verò durities illa extans in ſimilitudinem nodi. In corporibus autem inflatio, Tumiditas, tis.* v. Herga. n. 3.

Fundam-dati, zatiram-treti, raſzipam-pati. (D.) Raſzuvam, dotiravam únista, Razorivam-riti. izkorenivam. *Deleo,*

Digitized by Google

leo, es, ere, Everto, Demolior, Ad nihilum redigo, Extermino. Effundo, as, à fundo everto.

Fundànye, zatiranye, (D.) Raſzutje, iz korenenye. *Exterminatio, onis, Ad nihilum reductio.*

Koi tak fundava, Razruſsitel, *exterminator, everſor, oris, ad nihilum redactor.*

Fundament, Temel, oſznova. *Fundamentum, ti, Fundamen, nis, Fundamina, um, & Fundamenta, orum.* 2. Mechem fundament, *Ago, facio, conſtituo*, l. *pono fundamentum.* 3. Fundament glubok, (D.) Temel dubok, *fundamentum altum.* 4. Fundament ſztalen, (D.) ſztavni temel, *fundamentum firmum.* 5. od fundamenta, od temela, *à ſolo.* 6. Do fundamenta, do temela, hametom do korena, do dna. *Funditùs.* 7. Fnndament verſen, *fundamentum jactum.* 8. Fundament raſzteplyem, *fundamenta convello.* v. Temel.

Fundéram, Fundujem, y oſztala ovakva, navadaje govoriti onem, kojem gda z-falí, ali lekmeſztu napre doiti nêmre rech horvatczka, friſkoſze, ali neſzpametno vteku vu Diachku, kâ vigy vu rechi Temelim, &c.

Funt, *t. j.* Funtenicza, libricza. *Libra ponderalis, libra, æ, bilanx.* v. Vaga. 2. *Pondo, mina, mna.* 3. pol funta, *ſelibra, ſembella, ſemilibra, dimidium libræ.* v. Dipondium, y Trepondo.

Furlán. v. Ferlyan.

Fuſta, galia tolvayſzka. *Biremis, navis piratica.* v. Galia.

Futach. *Erops.* v. Déb.

G.

G ante A.

Gàche. *Subligar, ris, ſubligaculum, quò pudendæ partes obteguntur, ſuccinctorium, femorale, feminale, campeſtre, lumbare, ſuffibulum, perizoma*, plur. *perizomata, femoralia.* v. Szviticze.

Prov.

Koi dobro gách nevéſe,
Ràd guſzto nye poteſe.

qui rem primò bene non agit, ſapiùs iterare cogitur. Ritt.

Gáchnyak. *Ligula femoralis*, l. *femoralium.*

Gád. v. Kaclia.

Gadnoſzt. v. Gnyuſz, y oſztala.

Gágam-gati, *Glacito, as, are, Gingrio, is, ire.*

Gágricza. v. Cherv. n. 7.

Gáim-iti, kerchim, ſznaſim lozu. *Extirpo, expurgo, as, are ſylvam, foveo nemora, conſervo lucum collucando, ramos inutiles decidendo, ac frutices noxios amputando, & evellendo.* 2. Branim, preprechujem, *Impedio, arceo*, v. g. *animalia ab ingreſſu ad ſylvam.* 3. branim, vpiram vodu, *arceo aquam, ne exundet.* 4. Gaim ſzinokoſsu, *t. j.* prepovedam, *arceo ab ingreſſu fœnilis, &c. interpoſitô aliquô ſignô baculi ſignati.*

Gálge. (D.) Viſala, ſzohe. *Patibulum, li, furca, gabalus.* 2. Galge iz dvéh drév, chiga, *patibulum triangulare, furca, æ.*

Gàlgih trojeh vreden. *Trifurcifer, ri.*

Galìa. *Navis longa, Galea, æ.* 2. Galia mala, fuſta na dve veſzle, *Biremis, is, dierotum.* 3. Galia na tri veſzle, *Triremis, is.* 4. Galia na chetiri veſzla, *Quadriremis, is.* 5. Galia velika, y debela, *Quinqueremis.* 6. Galia Kapitanſzka, *Galea, ſeu navis prætoria.* 7. Galia tolvayſzka, *Mioparo piraticus, navis prædatoria.*

Galícz. *Vitriolum, li, atramentum ſutorium.*

Galiót, koi galie vozi. *Remes, & Remex, gis*

Galſènyak, obeſsen, y viſzech od galgih. *Patibulatus, ti, pendens de patibulo.* 2. Galſenyak, vreden galgih, *vulgatæ nequitiæ homo, trium literarum homo, unò dignus ſuſpendiô, Patibularius.*

Gamìla. (D) Deva, Kamilya. *Camelus, li.*

Gamilár. (D.) Kamilyar, Devar. *Camelarius.*

Digitized by Google

rius, ij.

Gamílſzki, ka, ko. (D.) devſzki, ka, ko. *Camelinus, a, um.*

Gànk, priſztroſſék, (D.it.) pritvor. *Ambitus, ûs, ambulacrum, pergula, porticus, xiſtus, podium.* 2. Gàng odkrit, *ſubdiale, terrarium, hipetrum, ambulatio ſubdialis.*

Gánka, zaganka, gonotka. (D.) zagoda, zagodna, pritich, gotka, mudroſzumna. *Ænigma, problema, tis, obſcura quæſtio, quæ difficilè intelligitur, niſi aperiatur.* v. Conjectatio.

2. Koi ganke zmislyava, y napervo daje, *Ænigmatiſta, æ.* v. Gonetni.

Gàntar, *plur.* Gantari pod ſzudi, lagvi. *Cantherius, ij.* plur. *Cantherij, orum.*

Ganutje. v. Genenye, y oſztala.

Ganzìm. v. Gmazim.

Garbach. v. Hrèn.

Gàrba. v. Gerba, y oſztala.

Garbín. v. Affrikanſzki. n. 3.

Gàrchka. v. Gerchka.

Gárd. v. Gerd.

Gargaſſim, y oſztala. v. Razcheſzavam.

Garglyam. v. Gergram.

Garklyan. v. Gerchanyek.

Garlavicza. v. Bol. n. 10.

Garlim. v. Gerlim &c. v. in Ge.

Gáta. *Ponticulus vimineus ſtramine*, l. *fœno coopertus.* 2. Gata, ili zajazenye potoka, zagatenye. (D.) uzdarſenye vode, *ſeptum, ti, agger per fluvium*, l. *circa.* 3. Gata melinſzka, *Clauſtrum, ſtri.*

Gatàvecz, koi priſeſztna nazveſcha. *Ariolus, li, futurorum divinator.* v. Charovnik.

Gátim-titi, zajezujem-ziti. *Conſepio, is, ere, clauſtrum induco, aggerem obduco, aggero, aquam retineo, & aggrego, ſive congrego.*

Gávez trava, ranam vnogo haſznovita. *Conſolida, æ, vaula ruſtica, ſolidago.*

Gáuran. v. Kauran.

Gáy, lúg, dubrava, ſumma, loza. *Sylva, æ, lucus, nemus, ſylva purgata.* 2. Gay veſzel, *nemus, oris.* 3. Gay po kojemſze nemre putuvati, *ſaltus, ûs, & ſaltus, ti.* 4. Gay, ali lug, luſanyek zagajen, zabranyen, *nemus edictum.* 5. mali gay, *nemus parvum, ſylvicola.*

Gáyba, gaypicza, pticharnicza, kerletka. *Caveola, æ.* 2. Gayba, kobacha, (D.) Kaypa, Hayba, vu kojeſze hrane pticze vekſe, kuri, &c. *Ornithon, Ornithotrophion*, l. *Onithotrophium, ij. Aviarium, Cavea.*

Gáytan. v. Snora.

Gáz, Gaziſche, Bród. *Vadum, di.*

Gàzda, Goſzpodar, ſztarei vu hiſe. *Herus, ri, Paterfamilias.*

Gazènye. *Vadatio, nis.* 2. Gazenye, pregazenye. *Pervadatio, onis, vado tranſilio.*

Gazim-ziti. *Vado, pervado, as, are, per vadum, ſeu aquam perambulo, aut pedes eo, vada tranſeo, pedibus tranſvado, flumen pedibus trajicio, pervado.*

Gazliv, va, vo, kayſze gaziti more. *Vadabilis, le.*

Gdà, kàd, kàda. *Quando.* 2. Gdagode, gdagod, gdagodër. (D.) Kadagodar. *Quandocunque.*

Gdè. (D.) Gdì. *Ubi, ubinam, ubi gentium, ubi loci, ubi terrarum, in quo loco.*

Gdègode. (D.) Kadigodar. *Ubicunque.*

Gdèti drago. *Ubi licet, placet.* v. Ubivis.

Gdó. (D.) Tko. *Quis, quisnam.* v. Koi.

Gdogode. (D.) Tkogodar. *Quiscunque, Quicunque.* v. Koi. n. 2.

G ante E.

Gemant. (D.) Diamant. dragi kamén. *Adamas, ntis.* v. Heracleus. 2. v. Adamanthæus.

Gënèmſze. *Movebo me.* 2. Geniſze. *Move*, l. *moveas te.*

Genen, na, no, Genut. (D.) Ganut, krenut, ta, to. *Motus, a, um.*

Genenye. (D.) Gänutje, krenutje. *Motus, ûs, motio, agitatio, onis.*

Generál Kraine, ali Voyſzke. *Generalis Capitaneus.* 2. General nad konyaniki. (D.)

Digitized by Google

(D.) Parvovladalacz konichki, Voyvoda várh konjika, *Magiſter equitum.* v. Tribunus. 3. General duhovnch lyudih, (D.) Glavorednik, vladalacz opcheni reda, *Generalis Ordinis.*

Generalia. (D.) Parvovlaſztvo, parvavlaſzt. *Generalatus, ûs, ſuprema præfectura,* 2. Generalia konyanichka. (D.) Parvovlaſztvo konichko, *Magiſterium equitum.*

Genuti. v. Giblyem. 2. Genuti, koiſze nemore, negenutliv. *Immobilis, is.* 3. Genuti, kayſze nemore, negenutje, *Immobilitas, tis.* 4. Genuti, kîſze more, Genutliv, va, vo, *Mobilis, le.*

Gërba. *Curvitas, tis, Gibbus, bi, & Gibba, a. Solidus in dorſo, pectore, & alibi tumor.* dicitur & *Gibber, ris.*

Gërbav, va, vo. (D.) Ogarblyen. *Gibboſus, & Gibbroſus, a, um. Gibbus, curvus, incurvus.* 2. Jedno malo gerbav, pogërbav. *Gibulus, li.*

Gërbavëcz. *Idem.*

Gërbàvem-veti, Gerbavemſze, Gerbimſze. *Curveſco, is, ere, Gibboſus fio.* 2. Gerbavem, klyuchim, priviam, *t. j.* ſzluko chinim. *Acclino, Declino, inflecto, flecto, torqueo.*

Gërbavìcza, ili Gerbavka ſena. *Mulier gibboſa, Gibba.*

Gerbàvo. *Acclinè, declivè, declivum, pendulum deorſum, jacens, humilè.*

Gerchányek, (D.) Garlyan-klyan. *Gurguilo, onis, jugulum, gula, jugulus.* 2. je sìla poleg poſiraka od neba zgora nuter do plyuch, po koje duh gore, y dole poteſeſze, y gláſz, y zoveſze czev duhovna, ili dúſnik, *aſpera arteria.* ima pokrov iz hruſztavcza, koi zapira zgora luknyu gdaſze jê, da jeſztvina nuter neyde, *Trachea, Trachia, Arteria pulmonis, ſpiritualis fiſtula.* v. Poſirak, *item* Gurgulio. n. 2.

Gërchka. (Scl.) Lyubenicza. *Melo, onis, Melopepon.*

Gërchka zemlya. *Græcia, æ, Achaja.*

Gèrchki. *Græcè.* 2. Gerchki, ka, ko. *Græcus, a, um, Græciensis, ſe.*

Gërd, da, do, merzek, grub. *Turpis, is, fœdus, ſpurcus, pollutus, inquinatus, teter, deformis, &c.*

Gërdo, grubo, nechiſzto. *Turpè, fœdè, tetrè, indecorè, turpiter.*

Gérdoba. (D.) Grubota, Gnyuzba, Ruſnoſzt, Gadnoſzt, Halla, &c. *Turpitudo, fœditas, deformitas.* 2. Gerdoba, *t. j.* gréh. *Labes peccati.*

Gergràm-grati. (D.) Garglyam, Gargochem, *t. j.* Gërlo izpiram. *Gargarizo, as, are, fauces colluo.*

Gergrànye. (D.) Gargochanye. *Gargarizatio, onis, Gargarizatus, ûs. Gargariſmus, mi.* 2. Vrachtvo za gergranye. (D.) Gargochya. *Gargariſmus, mi.*

Gërk. *Græcus, ci, Achivus, Danaus.* 2. Gërk vétër. *Cacias, æ.*

Gërlicza. *Turtur, ris.*

Gerlìcze tovim, tuſztim. *Turtures opimo, pingvefacio, ſagino, farcio.*

meſzto gdeſze tove. *Turturarium, ii.*

Gërlim-liti, obimlyem. *Amplector, eris, Amplexor, aris.* 2. Gërlim, *t. j.* davim, gutim, duſſim. *Suffoco, as, ate.*

Gërlo, Gut, czev od guta. *Guttur, ris, Fauces, ium.* v. Frumen.

Gerlovicza, beteg koi gërlo davi, guſcheri. *Angina, æ.*

Gërm. *Dumus, mi.* 2. Gérm. *Tonitru.*

Germada. v. Rogus. n. 1.

Gërmí. *Tonat, Toneſcit, Tonitus fit.*

Gërmim-meti. *Tono, as, are, & Tono, is.*

Gërmechi, cha, che. *Tonans, tis.* 2. Gërmechi viſzoko. *Altitonans, tis.*

Gërmuſcha pticza, ſzluka. *Ficedula, æ.* (D. item) Volich.

G ante I.

Gib. v. Guza.

Gibam. v. Rugam. 2. v. Giblyem.

Gibanícza. (D.) Pìta. *Placenta, æ, Popanum.* 2. gibanicza primorſzka figovem liſztjem obvita. *Atharatrion.* 3. Gibanicza zorehov, *placenta nucea.* 4. Gibanicza

ma.

Digitized by Google

makova, *placenta papavarea.*

Gibka. v. Riglya.

Gibanye, Gënutje. *Motus, ûs.* 2. Miczanye. (D.) Kretanye. *Agitatio, Motio, onis.*

Giblenye. *Motio, onis.*

Giblyem-genuti, odmichem, y na drugo meſzto polaſem. *Amoveo, removeo, es, ere.* 2. Giblyem-bati, miczam-czati. (D.it.) Kretam-tati, Lulyam-ati. *Moveo, es, ere, Agito, as, are.* kakti gibati glavum, *agitare caput.*

Giblyemſze, &c. *Moveo me, moveor, eris.* NB. *Verbum* Giblyem, *cùm ſignificat amotionem aſſumere, ſtatim aſſumit in præter. perfecto* Ge, *apud Dalm.* Ga. *Amovi,* genulſzëm. *& ſic deinceps.*

Gibuchi. (D.) Ganutliv. *Mobilis, le.* v. Genuti.

Gigas. v. Orias.

Gigantov voyſzka. *Giganthomachia, æ.*

Gilep. v. Julip.

Ginem-nuti, pogiblyem, vu pogibeli, (D.) ú pogubi, pogibju biti, viſzeti na láſzu. *Periclitor, aris, periculor, in periculo poſitus ſum, periculum ſubeo.* 2. Ginem, na menye idem, malo po malo vpadame, vehnem, ſzuſsimſze. *Tabeſco, is, ere, langveo, deficio, conficior, abſumor, tabeo.* 3. Ginem od boli. *Conficior dolore.* 4. Ginem, neſztajeme, *evaneo, cre, evaneſco, repentè pereo, & è conſpectu abeo.*

In Glogolitico, & Dalmatico Evanuit, *habetur* Izcheſznu zochiuh nyih, *evanuerunt,* Izcheſznuliſzu.

Gingav, va, vo, Mlahav, (D.) Mlihav, ſzlab, mekoputan, nemochän. *Tener, a, um, tenellus, victus, tenellulus, mollis, langvidus, molliculus, mollicellus, naturalibus privatus viribus, delicatus, malacus, a, um.*

Gingavo, mlahavo, ſzlabo. (D.) mekoputno, mlohavo. *Delicatè, tenerè, langvidè, moliter.*

Gingavocha, Mlahavoſzt. (D.) Mekoputnoſzt, Uvenutje. *Teneritudo, mollities, ei, langvor, &c.*

Gips. *Gypſum, ſi.*

Gizda. v. Gizdoſzt.

Gizdamſze-tiſze, zponaſsamſze, (D.) uznoſzimſze. *Superbio, is, ire, Ampullor.* kakti: *ampullatur in doctrina,* gizdaſze ú navuku. *Turgeo, efferor, extollo me.* 2. Gizdamſze, banimſze, ſzokolimſze, dichimſze. *Magnificè me circumſpicio.*

Gizdanye. *Faſtus, ûs, animi elatio.* v. Gizdoſzt. 2. Gizdanye, Banenye, Ogledanye oholo. *Circumſpectio magnifica.*

Gizdav, va, vo. Ponoſzën. (D.it.) Ponoſzit. *Superbus, elatus, a, um, ſpe, atque animo inflatus, animo inflatus, animo elatus, faſtuoſus.*

Gizdavo. (D.) Uznoſzno. *Superbè, elatè, contumaciter, faſtuosè, inſolenter.* 2. Gizdavo govori, *elatè, ſublatè loquitur.*

Gizdoſzt, Gizda, z-ponoſznoſzt, (D.) Uznoſznoſzt. *Superbia, arrogantia, æ. animi elatio, faſtus.*

GL ante A.

Glád, Gladuvanye. Lachnoſzt. *Fames, is, eſuries, ei, edendi cupiditas, aviditas, appetitus, eſuritio.* *Prov.*

Glád ochi néma. *Fames eſt cæca.*

2. Glád y vu kuſnu ide hiſu.

(D.) Glád y ú kuſnu kuchyu ulazi. *Fames & peſtifera intrat domum.*

2. Glád velik. *Magna fames, bulimia, lupina fames, phagedena. t. j.* takov, koiſze kuliko god jeduch zaſzititi nemore.

Gladëk, ka, ko. *Glaber, a, um, lenis, lævis, e.* 2. gladka zemlya, t. j. Pleſſiva, nemajucha trave na ſzebe, *glabra terra.* gladka glava. pleſſiva, gda laſzi od betega opuznu, &c. *glabrum caput.* 3. gladëk bivam. *Glabreſco, is, ere, Glabreo, Glaber fio.*

Gládën, na, no. Lachën, Tëſch. *Famelicus, a, um. eſuriens, tis.*

Prov.

Gladën ſeludëcz retko vſzagdaſnya zameche.

Je-

Digitized by Google

Jejunus ſtomachus, rarò vulgaria temnit. Horat.

2. Gladen vuk (D. Kurjak.) kladeſze najé. *Eſuriens lupus, caudicem vorat.*

Gládënſzem, lachënſzëm, Tëſchſzëm. *Eſurio, is, ire.* v. Gladujem.

Gladènye, ogladenye. (D.) Gladkovanye. *Expolitio, levigatio, onis.* 2. Gladènye, milenye. (D.) millovanye, dragovanye, gnegovanye. *Blandimenta, orum, blanditiæ, illecebræ, arum.*

Gládim-diti, gladko chinim. (D.) Planam. *Lævigo, dolo, as, are, polio, edolo, levefacio, expolio, perpolio, lævo.* 2. Gládim, miluiem. *Mulceo, es, ere, lenio, mollio, mollifico, blandior, mitigo, placo, dulcem facio, demulceo, permulceo.* v. Dragujem. 3. Gladim zid. *Trulliſo, pumico.*

Gladko chinim. *Glabro, as, are, Glabrum facio.*

Gladkei. *Lævior. Fœmina quid faciet? cùm vir ſit lævior ipſa.*

Gladko. *Glabrùm, lævè.* 2. Gladko chinim. *Glabro, as, are.* v. Gladim. n. 1. & 3. koi gladi. *Lævigans, tis.*

Gladkócha, Gladkoſzt. *Lævitas, tis.*

Gládnyak, Gládnik. *Eſuritor, oris, eſurio, onis.*

Gladonje úmorjen, (D.) úmoren ſztraten. *Fame ejt enecatus, enectus, confectus.*

Gladujem-vati. *Fameo, es, ere, Fameſco, fame laboro, Famelicus ſum, fame premor, eſurio, eſurie vexor, moleſtor.* 2. Gladujem jako, *valde fameo.* zagladeti, *adeſurire.*

Glajen. v. Poglajen.

Gláſz. oznanenye, (D.) oglaſzenye, naviſchenye, Poglaſzje. *Rumor, oris, fama, ſermo diſperſus, & diſſeminatus, nuncium, nuncius, auditio.* v. Novi. 2. gláſz dober, poſten, dobro ime, *Fama bona, bonum nomen, bona auditio.* 3. Gláſz zël, nepoſten glaſz. *Infamia, æ, nota, æ.* 4. glaſz ſzeguren, opchinſzki, (D.) opcheni, temelit glaſz. *Fama conſtans, rumor vulgaris.* 5. glaſz neſztanovit, netemelit, *Rumor ſine authore, Rumor incertus.* 6. glaſz hvale vreden, odichen, poſten, *præclara fama, celebris, & ampliſſima, bonum nuncium.* 7. glaſz ſze podiſe, ide &c. *Fama ſurgit, oritur rumor.* 8. glaſz novi izhaja, izhodi, *rumor novus oritur*, l. *auditur.* 9. glaſz razſzejan, rafztepen. (D.) Proſzut glaſz, *Fama evulgata.* 10. glaſz dober gubim, *Notam incurro claræ famæ.* 11. glaſz zel drugomu chinim, *Infamiam, notam facio alteri, infamo alterum.* 12. glaſz imati hman, y nepoſten, *malè audire.*

Gláſz. *Vox, ſonus.* 2. glaſz tenek, y tih. (D.) Tanahan glaſz, *vox ſuavis.* 3. glaſz kíſze razme, *vox articulata, vox explicata, & intelligibilis.* 4. gláſz plachni, *luctiſonus, luctiferus, ſonus luctificus.* 5. glaſz ſenſzki, *vox mollis, & muliebris.* 6. glaſz viſzok, *vox magna.* 7. glaſz chiſzt, biſzter glaſz, *vox limpida.* 8. glaſz u-kreten, (D.) obartni glaſz, *vox ad inflexionem facilis, vox flexibilis.* 9. glaſz ſaloſztën, *vox patetica.* 10. glaſz mukli, *vox rauca.* 11. glaſz mërtëv, *vox intermortua.* 12. glaſz gingav, ſzláb, *vox anguſta.* 13. glaſz terpetliv, derſchuchi, *vox tremula.* 14. glaſz tuſen, *vox ululans.* 15. glaſz izvuſzten, *vox miſſa.* 16. glaſz debel, *vox gravis.* 17. glaſz potenchen, (D.) potanki glaſz, *vox acutæ prima.* 18. glaſz ſzrednyi, *vox gravi prima.* 19. glaſz nayviſſi, *vox acuta.* 20. ſzamo glaſz, *aſſa vox.* 21.

Gláſzje razluchno, razborno. *Etherophonia, æ.*

Gláſz, *t. j.* dobro ime. *Nomen, Fama.* 2. glaſz poſten, *claritas, & ſplendor nominis.*

Gláſz, zvek, zvenchanye. (D.) zvuk, nekoi vele zvòn. *Sonitus, ûs, ſonor, & ipſe ſonus. Prov.*

Obeſziti na zvon, *t. j.* razglaſziti. *Evulgare, velut campana.*

Glá-

Digitized by Google

Gláſza chiſztoga. *Canorus, a, um.*

Glàſzën, na, no. *Famoſus, a, um.* 2. *ſonorus, canorus, canoroſus, clariſonus, a, um.*

Gláſzim-ſziti, czinkam-kati. (D. it.) ochitujem, raznoſzim, proſziplyem. *Evulgo, as, are, divulgo, pervulgo, in vulgus dico, profero, enuncio.* 2. Glaſzim, razglaſsujem od koga kakvo zlochinſztvo, zlobu, ili malovrednoſzt. *Traduco, ſiniſtram famam de aliquo ſpargo, per vicos, & theatra dico.* v. Ochitujem.

Gláſznoſzt. *Vocalitas, tis.*

Gláſzom, Glaſzno. *Vocè, canorè, ſonorè.*

Gláſzovìt, ta, to, imenit, dobroga imena na glaſzu. *Famoſus, a, um, claræ famæ, clari nominis.* quod quandoque in bonã, quandoque in malam ſumitur partem. *Quando in bonam.* v. Cheſztit. *Quando in malam.* v. Glaſz. n. 3. 2. Glaſzovit, ta, to. t. j. dobroga glaſza. *Vocalis, e.* v. Glaſzën. n. 2.

Nayti ova réch govoriſze od glaſza, ili zvechanya, koje vu chàſz zloga vremena od vétrov, y zléh oblakov mey ſzobumſze bijuch biva. odkud: *Sonoritas, & ſonoroſitas*, govorimo, *tempeſtas ſonora.* 3. Glaſzovit. v. Glaſza chiſztoga.

Gláva. *Caput, tis, Cephala, Cephale, es.*

Prov.

Kàd piana dremiye glava,
Vſzakom méſztu rada ſzpava.
2. Kî iz glave miſzli puſzti,
Dobrum volyum lahko tuſzti.

2. glava ſzlaba, *caput invalidum.* 3. glava velika. v. Glavina. 4. glava mertvechka, (D.) martachka glava, *humani capitis os.* v. Lubanya. 5. glava, prichetek mal ú knyigah. (D.) poglavje, *caput, capitulum.* ut: *In libro geneſeos capite primo.* ú knyige naroda poglavju pérvom. 6. glava, y prichetek, *caput, & origo, caput, & principium.* ut: *caput, & principium factionis.* Ar velimo lepo: *Hæc res nec caput, nec pedes habet.* Ovo duguvanye nit pochetka, nìt zvérhe, ili koncza ima. 7. glava veliſze y pérva ſumma pénez na intereſs daneh, *caput.* 8. glava maka, kukolya, y oſztaloga dracha, vu koje ſzeme ſztoí, kak y ú luku, jagode, &c. *Scapus, pi.* v. Jagoda. 9. Glava, y pochetek, glavar ili poglavar. *Dux, cis, Princeps, Archos, ei, Anteſignanus, Auctor, Dux, & Auctor, Princeps, & Dux, Fons, & Caput. Cic. ſemper conjungit.* 10. glava voyſzke, *Tribunus militum.* v. Glavar. 11. z-dvemi glavami. (D.) dvoyglav. *biceps, tis.* 12. z-tremi glavami, [D.] troyglav, *triceps, tis, Tricephalus.* 13. glava ſztúpa, nadſztupje, *epiſtilium, ij.* 14. glava chaulena. v. Glavicza. n. 6.

Glavách, *t. j.* tverde glave. v. Glavat. 2. glavách ribicza, *Gobius, ij, & Gobio, onis.* v. Capito. n. 1. & 2.

Glavár, Poglavar. *Antes, ium.* v. Glava. n. 9. odkud poglavarſzëm: *Præſum.* 2. glavar, *t. j.* [D.] poglavicza, ſztareſſina, *Supperior, oris.* 3. glavar nad ſzokachi, [D.] kuhari, *Præfectus cocorum, Archimagyrus.* 4. glavar nad konyaniki, *Magiſter equitum.* 5. glavar nad peharniki, *Præfectus pocillatorum, Archoinochus, chi.* 6. glavar nad dvorjaniki, *Præfectus aulæ.* 7. glavar nad komorniki, *Præfectus cubiculariorum.* 8. glavar nad piſczi, [D.] nad piſzari, *Supremus Cancellarius, Protho-Notarius.* 9. glavar nad velikemi brodi, Galiami, Barkami, *Chiliarchus, chi.* 10. glavar nad marhum, ili ſivinum, *Magiſter pecoris.* 11. glavar nad kolnemi puſkami, ili [D.] topovi. *Præfectus rei tormentariæ.*

Glavat, ta, to, kay ima veliku glavu. *Capito, onis, capitatus, a, um.* ut: *porrum capitatum.* y vſzaka ſztvar, koja ú glavu raſzte *capitoſus, a, um.* Nayti *Capitoſus, a, um per Transl.* zlamenuje tvërde glave chloveka, *i. e. Cervicoſum.* v. Capito. n. 1.

Glavaticza riba. *Tructa decumana.* 2. glavaticza, preſzad, *ſurculi, l. plantulæ caulium.*

Gla-

Digitized by Google

Glave vërh. *Vertex, cis.* 2. glave zadnyi kray, zatilëk. *occiput, is.* 3. glave përvi kray, Teme, *ſynciput, is.* 4. glave pol bòli, *Hemicrania.* 5. glave vſze ból, *Cephalea, æ.* 6.

Gláve, ſztareſſine, poglavicze. *Optimates, um.* v. Glavni. n. 4.

Glavicza. *Capitellum, li.* 2. glavicza ú knyigah, *capitulum, li.* 3. glavicza, breſanyek, [D.] bardaſcze, *collis acclivis, clivus, vi.* 4. glavicza orusja. v. Balangya. 5. glavicza luka, *caput cæparum.* 6. glavicza chavlena, *t. j.* chavlov glava, *Bulla, æ.* 7. glavicza cheſynaka, *caput alij.*

Glavina kolna. *Modiolus, li.* v. Peſcha. Item v. Baſis. n. 5. 2. glavina, glavetina, glavurina. *caput grande.*

Glavna ſztvár. *Caput rei, ſubſtantia,* l. *ſumma rei.* 2. glavna odluka, y zgovorjenye. *capitalis ſententia.* 3.

Glavna pregreſka, *capitale crimen.* 4. glavna teſkocha, *gravedo capitis.* 5. glavna ból. *Cephalalgia, cephalea, æ.*

Glavní, na, no. *Capitalis, le.* 2. glavni nepriatel, *capitalis hoſtis, perduellis.* 3.

Glavní, na, no, përvi, poglavni. *Præcipuus, primarius, a, um, principalis.* 4. glavni lyudi, *t. j.* nayvekſi, naypervei, glave ú orſzagu, &c. *Primores, um, magnates, ſummi viri, primates populi, optimates.*

Glavnicza, ili glavno vu kakovom tërſtvu, parteke, robe, përvi dobitëk. *Sors, tis.* v. Glavna ſztvar. n. 1.

Glavnya gorucha. *Torris, is.* 2. glavnya ugaſſena, ogorëk. *Titio, onis.*

Gléd, [D. it.] zamira, zamerka. *Aſpectus, ûs, viſus, conjectus oculorum, obtutus.* v. Pogled.

Gledaliſche opchinſzko. v. Amphitheatrum, tri.

Gledalacz. v. Gleditel.

Gledanye. *Aſpectio, onis, Aſpectûs. ſpectatio.* 2. gledanye, pazenye. *Inſpectio, onis.*

Gleditel, gledavecz. [D.] gledalacz. *ſpectator, oris, ſpectans, Inſpectans, tis.* 2. gleditel, koi pazi na ſztraſe, *ſpeculator, oris, cataſcopus.* v. Sztraſecz. 3. gleditel, uhoda, koi pred voyſzkum hodi, y gledi, akobi gdé nepriatel bil. *Explorator, Indagator, ſpeculator, oris.*

Gleditelicza. [D.] gledalicza. *ſpectatrix, cis.*

Gledim-deti. (D.) gledam-dati. *Aſpicio, is, ere, Intueor, contueor, aſpecto.* 2. gledim v-nutër, ú nutra. [D.] virim riti. *Inſpicio, is, ere, Introſpicio.* 3. gledim goré. *ſuſpicio, is, ere.* 4. gledim dolé. [D.] gledam nizdolu, nizbardo. *deſpicio, cis, ere.* 5. gledim chez koju ſztvar, pregledam. [D.] provitivam, proziram. *proſpicio, is, ere.* 6. gledim okolu, *circumſpicio, is, ere, diſpicio, oculis colluſtro, huc, atq; illuc oculos circumfero.* 7. gledim nazad, [D.] natrag gledam. Obaziremſze-zretiſze, Obziramſze-ratiſze. *Reſpicio, is, ere, Retroſpicio.* 8. gledim vuperto. *Fixe, intueor, ſpecto.* 9. gledim ſztraſno, y hudo. *Torvis oculis aſpicio, Torvè intuèor.* 10. gledim jednem ſzamo okom. *Altero tantùm intueor oculo.* 11. gledim ſzuproti ſzunczu. *Intueor adversùs ſolem.* 12. gledim vuprav, raven gledim. *Intueor rectis oculis.* 13. gledim krivo, na ſztran gledim, zpod oka, na hero gledim. *obliquè intueor, limis oculis aſpicio.* 14. gledim, ogledamſze. *Reſpecto.* 15. gledim, nagledamſze. *Aſpicio pro libito.* 16. gledim, razgledam. [D.] pázim pomno, pomnem okom razbiram. *perſpicio optimè.* 17. gledim, v-gledamſze ú koga. [D.] ſztrelyam okom. *Iñobilibus oculis intueor.* 18. gledim ſzerdito. *Iratis oculis aſpicio.* 19. gledim, zagledam marlivo, *penitùs aſpicio.*

Gleſëny. *Talus, li, Taxillus, li.*

Gleſnyaſzt, komu gleſnyi van puche. *Scaurus, ri.*

Gliha, jednachenye, jednakoſzt. *par, ris, Æqualitas, tis.*

Gliſzta. [D. Guja, Czarvi] kuliko zemel-

Digitized by Google

melſzka,tuliko y vu chloveku,y ſivine. *Lumbricus, ci, colubra cæca, animalia ventris.* nayti ú chloveku y *Tinea* imenujeſze. v. Aſcharides, & Blininthes.

Gliſztav, koi gliſzte ima. *Tineoſus, verminoſus, lumbricoſus, blinintheoſus, a, um.*

Gliſzteni beteg. (D.) gliſztina boleſzt. *Vermina, orum.*

Remed. Dereze gliſztam, kaſzu podloſna, haſzne jeſzti grozdiche primorſzko vekſe, ali menſe, y to na teſche. *Lemnius.*

Glìva. (D.) Klobuchacz, pechurak. *Fungus, gi.* 2. v. Kehlya.

Glób. v. Birſag, y oſztala.

Glóbus, okrug, oblina, okoliſche. *Globus, bi.* 2. globus, okrug nebeſzki. *Globus cœli, ſphæra cœleſtis.* 3. globus, okoliſche ſzuncheno. *Circulus ſolis.* 4. globus zerno puſkeno. *Globus, bi, pila muralis, pila plumbea, martio barbulus, globus tormentarius.* 5. globus, kuglya, kâſze med kugline tache. *Globus, bi, ſphæra, pila.* v. Kuglya.

Glòdam, glogyem-dati. (D.) Harſztam, hrumam. *Os rodo, abrodo.* v. Glogyem.

Glòg, glogovina. *Rhamnus, ni, albus ſpinus, oxia, cantha, oxicanthos.* 2. glogovina, ili zernye glogovo. *Baccæ, oxicanthæ.*

Glogyem, glojem-dati. *Obmordeo, Circumm ordeo, es, ere, rodo.* v. Glodam, y Grizem. n. 1.

Glogyemſze-jemſze-datiſze. *Corrodor, eris.*

Glojen, glodan, na, no. *Corroſus, a, um.*

Glojenye. *Corroſio, onis.*

Glubanya. *Cranium, ij.* v. Lubanya.

Glubina. (D.) Dubina, puchina, jáz, ponor, propaſzt. *Profunditas, tis.* 2. glubina viſzoka morja, &c. (D.) dubina nedohitna. *Aquæ altitudo, altitudo maris, ſummum aquæ.* v. Viſzina, Abyſſus, y Baratrum. n. 2. 3. glubina dobrote nepreſzeſne. (D.) jáz nedohitne dobrote, previſzoka dubina dobrote neizmerne. *Bonitatis altitudo.*

Glubok, ka, ko. (D.) dubok, jazovit, ponorni, *profundus, a, um, altus, a, um.*

Gluboko. [D.] duboko, Niſzko. *profundè, altè.*

Glúh, ha, ho. *ſurdus, a, um, ſenſu auditûs, ſpoliatus, aures obtuſas habens.* 2. gluh poſztajem, ogluhujem. *ſurdeſco, is, ere, ſurdus fio, obſurdeo, obſurdeſco, exſurdeo, exurdeſco.* 3. gluha, ili gluhoga chinim. *exſurdo, as, are, ſurdum reddo, ſurdo, as.* 4. gluhogaſze úchiniti. *ſurdum ſe præbere,* l. *facere.*

Gluhák. [D.] gluhacz. *t. j.* prigluh, malo gluh, koi né zevſzema, neg nekuliko gluh. *ſurdaſter, ri. ſurdulus, ſemiſurdus, li. Foem.* gluhacha. *ſurdaſtra, ſurdula, ſemiſurda.*

Gluhaſzt, ta, to. *ſurdaſter, a, um, ſurdulus, ſemiſurdus, a, um.*

Gluhota, gluhoſzt. *ſurditas, tis.*

Glumàch. [D.] glumacz, *l.* Hlumacz, prikazalacz, *t. j.* koi rechjum, rukami nogami, y zevſzem ſivotum norie kaſuch ſzmeh chini. *Hiſtrio, Iſtrio, onis, Hiſter, ludio, ludius, joculator. Homo hiſtrio, comedus, ſcenicus.* In fœm. gen. *Ludea,* & *joculatrix* dicitur. v. Salecz. n. 1.

Glumpák, glumpes, Bedak, Bedalo, Tup, y zabliv chlovek. [D.] lud, ludjak, Budalak, zablenut. *ſtupidus, Bardus, ſtolidus, Truncus, ſtipes, ſtupidus, & bardus, ſtupor. Foem.* glumpacha. *ſtupida, ſtolida mulier.* v. Lud.

Glumpàſzt, ta, to. *ſtolidus, ſtupidus, a, um.*

Glumpàſzto, glumpavo. *ſtolidè, ſtupidè, Bardè.*

Gluſecz. v. Gluhak. *Prov.*

Zahman gluſczu bedak poje,
Y pred ſzlepczem piſzma ſtoje. *Ritt.*

G ante M.

Gmanya, opchina, lyucztvo, pùk. *Reſpublica, æ, politia, ſtatus civitatis, urbis* &c. 2. *munia cõmunitatis, monimenta commu-*

Digitized by Google

munia, ut: *communes ſylvæ*, *terræ*, &c.

Gmazím-zeti. [D.] ganzim. *Scateo*, *es*, *emano*. 2. v. Puzim. n. 2. & deinceps.

G ante N.

Gnàt, *l.* Ghnàt, cziv od goléna. v. Czipel.

Gnéchyak. v. Korito. n. 2.

Gnòja pùn, ognojen, na, no. *Purulentus*, *Tabidus*, *a*, *um. de animalibus dicitur.* 2. gnoja vſzakojachkoga puno méſzto. *locus ſimo*, l. *letamine plenus.*

Gnojën, na, no, ognojen. *ſuppuratus*, *a*, *um.* 2. *ſtercoratus*, *ſimatus*, *a*, *um.* 3. v. Suppuro. 4. v. Ognojen, *t. j.* Nagnojen.

Gnòim-iti. [Scl.] Gyubrim-biti. *Fimo*, *as*, *are*, *ſtercoro*, *as*, *Fimum agris fœcunditatis gratiâ adhibeo*, *ſtercore agros ſaturo.* v. Nagnajam.

Gnoiſche. v. Gnoyniſche.

Gnóy ú ſzkule, rane, mozolu [D.] chirjaku, ali koi iz nyih ván teche. *pus*, *ris*, *ſanies*, *Tabes.* v. Exanio. 2. gnóy, ſzmrad, gnyuſz. [D. it.] ſzmetliſche. [Scl.] gyubre. *Fimus*, *mi.* (*Plin. in neut. ponit. Fimum turturis albugines extenuat. lib. 29. C. 6. Apul. fœmin. utitur. De liqvida fimo.*) *letamen*, *nis*, *Recrementum*, *Retrimentum*, *ſtercus.* v. Drek. n. 1. 3. gnoy, gyubre konyſzko. *Fimus equinus.* 4. gnoy volovſzki, layno, [D.] Baloga, Baloſina. *letamen bovis*, *Fimus bovillus*, *ſtercus bovinum*, *onchoa.* v. Volovſzki n. 1. 5. gnoy od vekſe marhe. *Fimus armentinus.* 6. gnoy ovchij. *Fimus ovinus*, *& ovillus.* 7. gnoy kozij. *Fimus caprinus*, *ſic Aſininus*, *Anſerinus*, &c. 8. gnoy miſij, ali ſtakorſzki. *muſcerda*, *æ.* 9. gnoy ſzvinſzki. *ſuſcerda*, *æ.*

Gnoyna kola. *Plauſtrum ſtercorarium.* 2. gnoyne roglye, [D.] ville. *Furca ſtercoraria.* Akoſzu od ſeleza, dvemi, ali tremi zubmi, kramp. *Bidens*, *Tridens*, govorimo.

Gnoynìcza. *Nautea*, *æ.* 2. v. Jaſzla.

Gnoyník. *Ager ſimatus*, *ſtercoratus.*

Gnoynìſche. [D.] Gnoiſche, Buniſche, kozao. *Fimetum*, *ti*, *ſterqvilinium.*

Gnyetem-ſzti. *Premo*, *is*, *ere*, *Initor alicui rei cum pondere.*

Gnyézdélcze, malo gnyezdo. *Nidulus*, *li.*

Gnyézdo. *Nidus*, *di*, *Avium domicilium*, l. *cubile.* 2. gnyezdo napravlyam, *t. j.* gnyezdimſze. *Nidifico*, *as*, *are*, *Nidulor*, *nidum facio*, *fingo*, *conſtruo.*

Gnyìda. *lens*, *dis. ova pediculorum capillis adhærentia*, *quæ tolluntur adipe canino. Plin. lib. 29. C. 6.*

Gnyidav, va, vo, Gnyidavecz-vicza. *lendinoſus*, *a*, *um.*

Gnyíem-gnyiti. [D.] gniem, ſtetimſze. *Putreſco*, *is*, *ere*, *putrefio*, *Tabeſco* (*Tabui*, zegnyilſzem, [D.] Izagnioſzam, Iſtetioſzamſze,) *Tabidus fio*, *Tabeo*, *putreo*, *& corrumpor*, *Fraceo*, *Fraceſco*, *marceo*, *marceſco.*

Gnyíl, la, lo. [D.] gnio, zagnio, la, lo, iſteten, na, no. *putridus*, *Tabidus*, *marcidus*, *fraccidus*, *corruptus*, *& in putredinem reſolutus*, *a*, *um. putris*, *& tre.* 2. gnyil ſzìr. *Apros*, *marcidus*, *putridus caſeus.* odkud *Saprophagi* veleſze, koi gnyilo radi jedu. *v. Plin. lib. 28. C. 9. de eo*, *& ejus utilitate.*

Gnyilad. v. Gnyilocha.

Gnyílo. *Putridè*, *Tabidè.*

Gnyílocha. [D.] gnyilad, gnyiloſzt, gnyiladina, ſzagnitje. *Putredo*, *Tabes*, *marcor*, *putrefactio.* 2. gnyilocha, gnyilad beteg, gdà chlovek ne jé, alimu iz gërla zlo vonya, ali kaſſely ima. *Tabes*, *is*, *Tabo. Ind.*

Gnyilovàt ta, to. v. Argiloſus.

Gnyíu, Nagloſzt, jadovitoſzt, nagla ſzerditoſzt, pomama, ſzmamlenye, Biéſz. *Furor*, *ris*, *Rabies*, *ei*, *Rabia*, *æ*, *mentis gravior diuturniórqve abalienatio*, *mentis ad omnia cæcitas*, *inſania mentis.* v. Fuczanye, y Gnyivanye.

Gnyívamſze, jako ſzerdimſze, [D.] jadovitimſze, Beſznimſze, &c. *Furo*, *is*, *ere*, *Furioſus ſum*, *Furore exagitor*, *In-*

Digitized by Google

ſanio Inſanio, ac furio ex furore ſævio, præ ira, furore, ſtulto ſimilis fio. Bacchor, & furo, Furore inflammor, ſenſu mentis abeo, Furore præceps feror. 2. Nedoſztojamſze. *Indignor, aris.*

Gnyívën, Razfuczan, nagel, a, o. [D.] Pomaman, Béſzan, jedovit, ſzardan, Razjeden. *Furiatus, Furore concitatus, Furore exagitatus.* 2. Gnyivën jako, kruto razfuczan. [D.] vehoma razjaden. *Furibundus, a, um, Furiens, Furore inflammatus, mente incitatus, è mentis ſuæ ſtatu dimotus, Thyrſus, ſi.* v. Razſzergyen.

Gnyivanye. v. Gnyiu. n. 1. 2. gnyivanye, nedoſztoynoſzt. [D.] Nedoſztojanye, Nepodnoſznoſzt. *Indignatio, onis.*

Gnyívem, Razfuczavamſze. *In furorem agor, Furore incitor, Furere incipio, Furore præceps incipio ferri.*

Gnyiunaſzt veliſze, od kojega retko krat odhaja nagloſzt, y ſzerditoſzt. *Furioſus, amens, demens.*

Gnyíuno, naglo iz ſzêrditoſzti. *Furialiter, Furenter, Furiosè, Inſanè, Rabiosè, Rabidè.* 2. Gnyiuno. v. Nemilo. n. 2. 3. Nedoſztoyno, Nepodnoſzno, *Indignè.* kakti, gnyiuno, ili nedoſztoyno je priel. *Indignè tulit.*

Gnyúſz, odurnoſzt. [D.] gadnoſzt, marzenye. poganoſzt, gnyuſzoba. *Nauſea, æ, abominatio.* 2. *Spurcitia, ſpurcitas, ſorditudo, impuritas.*

Gnyuſzën, na, no. (D.) gadan. *Abominabilis, le, Nauſeabundus, Deteſtabilis, le.* 2. v. Gnyuſzni.

Gnyúſzim-ſziti, durim drugomu. *Nauſeo, as, & nauſeam induco alicui.* 2. v. Szmradim.

Gnyuſzimiſze-ſzitiſze. *Nauſeo, as, are, Abominor, aris.*

Gnyiùſzni, na, no. (D.) gadni, na, no. *Sordidus, immundus, impurus, a, um.* v. Nechiſzt. n. 1. y Szmradliv.

Gnyúſzno, odurno. (D.) gadno, gardo, &c. *Abominabile, execrabile.* 2. v. Nechiſzto.

Gnyuſzoba. (D.) gadnoſzt, märzenye. *Abominatio, onis, deteſtatio, execratio.* 2. *Immundities, ſordes, ſpurcities.* v. Fœditas.

G ante O.

Gobíno. v. Pira.

Gód. (D.) Blagdan, ſzlavni dan, ſzvetachni dan. *Feſtum, ti, feſtus dies, ſacer dies, dies ſolemnis, feſtus dies anniverſarius, anniverſariâ celebritate recurrens dies. Feriæ, arum, feſti dies.*

Godeno vréme, deſgyeno. *pluvium tempus.*

Godim-diti, Ugajam-goditi. (D.) ſzladim, naſzladujem-diti, udraſivam. *Delecto, as, are, oblecto, jucunditate afficio, complaceo.* kakti, godimi. *Delectat, l. oblectat me, volupè, gratùm, jucundum, delectabilè, delicioſum eſt mihi, ſapit mihi,* v. Dragomije.

Godina, dëſgy. (Scl.) Kiſsa. *pluvia, æ.* 2. godina tiha, gda po malom ſperſi. *pſecas, dis.* 3. godina nagla. *Imber, bris, nimbus.* v. Dëſgy. 4. v. Godiſche.

Godíſche godina. *Annus, ni.* v. Léto. 2. godiſche zvërſeno. *Annus vertens, annus abſolutus, l. elapſus.* 3. godiſcha jednoga. *Anniculus, li.* ut: *puer anniculus.* déte jednoga godiſcha, *annarius, anotinus, annuus, annitus.* 4. godiſche dve. *Biennium, ij.* 5. godiſcha tri. *Triennium, ij.* 6. godiſcha chetiri. *Quadriennium.* 7. godiſch pét. *Quinquennium, ij, luſtrum, ri.* 8. godiſch ſeſzt, *Sexennium, ij.* 9. godiſche ſzedmo, *Septennium.* deſzeto, *Decennium.* 10. Szto godiſch, *Saculum, li.* 11. godiſche preſztupno, *Annus biſſextilis, Intercalaris.* v. Biſſextus.

Gojèn, na, no. v. Hranyen. 2. v. Tuſzten.

Gojénye. v. Hranenye. 2. v. Tuſchenye.

Goìm

Digitized by Google

Goìm-iti. *Foveo, es, ere, Refoveo.* 2. v. Hranim. 3. goim. *Sagino, as, are.* v. Tovim.

Gòl, la, lo. Szléchen, na, no. (D.) Nagh, naga, nago. *Nudus, nudatus, Gymnus, a, um.* 2. gol, koi nema dlak, *Depilis, is.* 3. *Metaph.* gol od blaga, *nudus ab omnibus rebus.* 4. gol od priatelov, koi nema priatelya, *Nudus ab amicis, inops amicorum.* 5. gol prez rodbine, *nudus à propinquis.* 6. gol od poſtenya, *nudus à decore.* ut: *mulier nuda à decore.* 7. gol ptich prez perja, *deplumis, is, avis nuda pennis.*

Golëcz, golicza. *Impubes, is.* v. Dlake n. 3. 2. golëcz riba, *piſcis ſcambrus parvus.*

Gòlem, krupan, velik. *Magnus, vaſtus, a, um, valde magnus, grandis, juſtæ magnitudinis modum excedens.* 2. golém mechem, *evaginato, ſtricto gladio, ſtricto enſe.*

Gòlen, noga od kolena do gleſnya. *Crus, ris.* v. Tibia. n. 1. 2. golen ravna, (D.) upravna, *crus rectum.* 3. golen ſzkrivlyena, *crus pravum.*

Golèni raſireni. *Crura divaricata.* 2. Meſzo od goleni, *ſura, æ.*

Golér. (D.) Kolarin. v. Collare.

Golìat. *Goliatus, ti.*

Golím-liti, *t. j.* gola, ali naga chinim, izſzlachim. *Nudo, denudo, as, are, nudum facio.*

Golína. v. Golota.

Gòlo. (D.) Nágo. *Nudè, ſimpliciter, & non fucatè, absque dolo.*

Golobràd. (Scl.) Choſaſzt. *Imberbis, bis, Imberbus, a, um.* 2. golobrad, *t. j.* koi nema joſche nit pavolicze. *Ephebus, bi, Impubes, & impuber.*

Gologlàv, va, vo. (D.it.) opuzo, opuzenak. v. Pleſſiv.

Golonòg. v. Boſzonog, *l.* Anypodetos.

Golóta. (D.) golina, naga, nagoſzt, golotina. *Nuditas, tis.*

Golùb pitomi, ali Golubicza. *Columbus, bi, Columba, æ.* 2. golub hiſni, (D.) kuchni, *columba cellaris, columba domeſtica, periſtera, æ.* 3. golub divji, gerlach, (D.) grimach, grimis, *palumbus, & palumba, palumbes, is, torquatus, à torque, quo inſignitur columba agreſtis.* â divji proſzti, *columba agreſtis, columba livia.* 4. golub nit divji, nit pitomi, *columba miſcella.* 5. golub riba morſzka, *muſtellus levis, palumbus marinus.*

Golùbich, Golùbek. *pipio, onis, columbulus, pullus columbæ, pullus columbinus.* 2. golubich divji, *palumbula, æ, etiam Pipio, onis.*

Golubichìcza divja. *Palumbula, æ. à pitoma. Columbula, æ.*

Golubínſzki, ka, ko, golubichji, ja, je, golubini, na, no. *Columbaris, & re, Columbinus, a, um.* ut: *columbinus fimus.*

Golubínyak. (D.) golubnik. *Columbarium, rij, periſterotrophium, periſtereon.* 2. Hiſicze, vu golubinyaku, vu kojéh golubi ſztanuju. *Columbaria fictilia, loculamenta, columbaria, cellæ columbariæ.* v. Periſtereon.

Gómila, gomulya. (D.) gromilla, na kùp nalog. (Scl.) värpa. *Congeries, ei, moles, & acervus lapidum.* 2. gomila ſzuhi zid zkamenya prez vapna, y morta, kak pri morju nachinyaju okolu tërſzja. (D.it.) ograda kamena. *Maceria, æ, & Maceries, ei.*

Gómno. v. Drèk.

Gomnovál. v. Govnoval.

Gondòla. *Cymba, æ. Linter, phaſelus.* 2 gondolicza. *Cymbula, æ, artuariolum, li.*

Gonetàm-tati, Naréchem. (D.) Nazivam. *Vaticinor, aris, divino, auguror, præſagio, præſentio, ariolor.* 2. gonetam po pticzah, travah, &c. *auſpicor, aris, ago augurium, auguror.* v. Vganyam.

Gonetánye. *Divinatio, præſagitio, prædictio, vaticinatio, auguratio, ariolatio, onis.* 2. gonetanye po pticzah, &c. *augurium, auſpicium, vaticinium, præſagium, ij.* 3. gonetanye, prorokuvanye, *Propbotia, æ. vaticinium, ij.*

Gonetka. v. Gonotka.

Digitized by Google

Gonim-niti. *Depesco, is, ere, pecus deduco, mino, as, pello.* gonim szvinye na passu, *ejicio sues pastum.*

Gonimsze-nitisze, pudimsze, tiramsze. *Pellor, eris.* 2. gonimsze *de canibus &c. dum maritari appetunt, dicitur.* v. Tiramsze.

Gonotàn, na, no, v-gajan. (D.) ugonyevan. *Divinatus, a, um.*

Gonotàm. v. Ugajam, y osztala.

Gonótka, zagonka, gonetanye. (D.) pritich. *Ænigma, tis, quæstio obscura, scrupus, obscuritas.*

Gonótnik. (D.) gonetalacz, *t.j.* koi uganya. *Augur, ris, aruspex, auspex, divinator, ariolus, vates, fatidicus, augurator.* A akoje sena, *auspica, æ, saga, &c.*

Gòra, planina. *Mons, tis.* 2 gora viszoka. (D.) varhovita, uzbardovita, *mons acclivis, mons fastigiosus, jugosus, clivus, præceps, altus, & præruptus, in clivum accuminatus.* 3. gora sztërma, *mons declivis.* v. Sztermovit. & Monticola. 2.

Goré vërhunëcz, ili (D.) vàrh. *Montis jugum, acumen, cacumen, columen, vertex, fastigium, supercilium, sumitas montis.* 3. vu gore rojen, *montigena, næ.* 4. vu gore sztojechi, *Monticola, æ.*

Goré podnosje. *Montis radices.*

Goré. *Sursum, supra.* 2. gorè. *superiùs.* 3. gorè idem, *Ascendo, is, ere, sursum feror.* 4. gorè, dolè. v. Szimo. n. 2. 5. gorè visse, *altiùs, superiùs.* 6. gorè sztani, *surge.*

Gorëk. v. Gorki.

Gorènya, gornya. *Superiora.*

Gorenye, sganye, ogeny, sar, (Scl.) vatra. *Flagrantia, æ. (status ipse flagrandi) incendium, ij.*

Gorí. *Ardet.* 2. gorì. v. Gore.

Gorìcza. (D.) Bardáscze, glavicza. *Monticulus, li, collis.* v. Bresanyek. 2. Goricza vinogradszka. v. Promontorium. n. 2.

Gòrje. *Pejùs, deteriùs.* 2. gorje chinim. v. Pohuysavam. 2. na gorje dohagyam. *Ad deteriorem statum venio, devenio, pervenio.*

Gòrji. *Deterior, pejor.*

Gorím-reti. *Flagro, as, are, ardeo, ardesco, uror.* 2. gorim nenavidnoszt jum, szërditoszt jum, &c. *Ardeo, æstuo invidiâ, irâ, indignatione, &c.*

Gorki, gorëk, ka, ko. (D. it.) gorup. *Amarus, amarulentus, a, um.* v. Suhkëk. 2. gorki nekuliko, *subamarus, a, um.* 3. gorëk poszt ajem, *amaresco, is, ere, amarus fio.* 3. *Transl.* gorki, raztusen, nevolyen. *Miser, afflictus, &c.*

Gorko. *Amarè, acerbè.* 2 *miserè.*

Gorkoszt, gorkocha. *Amaritudo, nis, amarities, ei.* kakti, gorkoszt szërcza, *amaritudo animi.*

Gornìcza, górno. *Jus montanum, ni.*

Gornyak. *Montanista, æ.* 2. gornyak, *t.j.* koi prebiva vu gore, *montanus, a, um.*

Górnji, *t.j.* pervei, sztarei, y poglavitei. *Superior, oris.* 2. gornji, nebeszki, koi je v-nebeszah, *superus, supernus, a, um. Cœlestis, e.*

Gorúche. (D.) plamenito, ognenito, vatreno. *Ardenter.*

Gorúchem hotenyem. *Ardenti animo.*

Gorúchi, cha, che. (D.) gorvuchi, cha, che ognenit, vatren. *Ardens, tis, flagrans, candens, ignitus.* 2. goruchi vuglen, serjavka, *carbo candens*, l. *accensus, ignitus.*

Goruchìcza. v. Gorusicza.

Gorup. v. Gorki.

Gorusicza. v. Mustarda.

Goschényе. (D.) gozba, chasztenye, goszt bina. *Epulum, li, convivium, epulæ, arum, epulatio, dapes, um. accubatio epularis amicorum.* v. Blagovanye. n. 2. goschenye posteno, y mertuchlyivo, *convivium pudicum, & sobrium, convivium moderatum, & honestum, epula moderata.* 3. goschenye prez redno, prekoredno, *convivium inordinatum, epulæ profusæ.* 4. goschenye veliko, y obilno, (D.) obilata, y goszpodszka gozba, *epulum magnificentissimum, convivium maximum, mirificum, &c. epulæ solem-*

Digitized by Google

lemnes, dapes largiſſimæ. 5. goſchenye, kadeje vſzega zadovolyno, *convivium oppiparè apparatum, convivium omnibus rebus inſtructum.* 6.

Uti poteris hic, his Adverbiis: Lautè, amplè, magnificè, ac ſplendidè. Vel verò ea in neutrum convertere, ut: *lautum, amplum, magnificum, ac ſplendidum convivium, &c.* 7. goſchenye oſzlaſzno, proxeno, gingavo, (D.) picha, jezbibina, ſzladokuſzna, izabrana, izvarſna, *cupediæ, arum. lautitiæ, arum.* 8. goſchenye ſzvadbeno, (D.) pír, gozba pirna, *convivium nuptiale.* 9. goſchenye po ſzvadbe, ili (D.) piru drugi dan, *repotia, orum.*

Dicimus item Repotia ampliativè quorumcunque conviviorum reliquias. 11. goſchenye mërtvechko, karmina, (D.) martachka gozba, *convivium*, l. *epulum funebre.* 12. goſchenye porogyenya, (D.) porodna gozba, babine, *epulum natalitium.* 13. goſchenye mirovnó, ili pomirenya, *convivium pacificatorium.* 14. goſchenye pripravlyam, (D.) ſzpravlyam gozbu, *convivium inſtruo, apparo.* 15. na goſchenye zovem, *voco ad convivium.* A on koi zove. v. goſztitel.

Goſzpá. (D.) goſzpoja. *Domina, Hera, æ.* 2.

Goſzpá. (D.) góſzpà, goſzpoja. *Per excellentiam*, t. j. po izviſsenyu, y izverſſenoſzti. *DEI Mater.* Naſsa Goſzpa, Blaſena Dèvicza MARIA, *Domina noſtra Benedicta Virgo MARIA, ili* Goſzpoja naſsa. 3.

Goſzpa kruto ſzpametna, mudra, y viteſka. *Heroina, æ.*

Goſzpícza. (D.) goſzpoicza. *Herula, æ.*

Goſzpòda. (D.) goſzpodo, vlaſztiteli. *Domini, orum.* *Prov.*

Kay goſzpoda obèchuju,
Podloſniki izplachuju. *Ritt.*

2. goſzpoda velika ù orſzagu, (D.) darſave, (Scl.) ú vilaytu, *Optimates, Primates, Magnates, um, Proceres.* 3. goſzpoda Varaſka, *magiſtratus civilis, Patricij, orum.*

Goſzpodar, *t. j.* Obiteli, druſine, [*it.* D.] otacz od kuchye, kuchnik. *paterfamilias, is, as, dominus domûs, Hoſpes, tis.* 2. goſzpodar goſchenya, *Archipoſion, ſympoſiarchen, præpoſitus, præfectus convivij.* 3. goſzpodar broda, [ili. D.] goſzpodin, *Navarchus, chi, præfectus claſſis, prætor claſſis.* 4. goſzpodar nayvekſi broda, *t. j. ut marit: dicunt* Patrun. *Nauclerus, ri, Cic. Naviculario, & Naviculatorem vocat.* 5. goſzpodar chëtertoga dèla. *Tetrarcha, æ.*

Goſzpodaricza. *materfamilias, Hoſpita, æ.* 2. goſzpodaricza, y goſzpodinya, *Hera, æ.* 3. v. Goſzpa.

Goſzpodárim- riti, Hiſum ladam, ſzkërbim. [D.] kuchyum vladam, ſztedim, na domacha, ili kuchna pomnim, Brinimſze, &c. *Rem domeſticam adminiſtro, Rei domeſticæ, & Familiaris ſedulam curam gero, oeconomiæ inſto, oeconomizo.* 2. goſzpodarim, Naſztan prijemlyem, *Hoſpitor, aris*

Goſzpodichich. *Herulus, li.*

Goſzpodichna. *domicella, Herula, æ*

Goſzpodin. [D.] goſzpoditel, vlaſztelin, knéz, *dominus, ni.* 2. goſzpodin velike vrednoſzti, *Heros eximius.* v. Inclytus. 3. goſzpodin, koi je jeden ſzám nad drugemi vſzemi, *Monarcha, æ.*

Goſzpoditel. *dominator, oris.* kakti, goſzpoditel vſzéh ſztvarih Bogh, *Dominator rerum Deus.*

Goſzpoditelicza. *dominatrix, tricis.* kakti goſzpoditelicza ſztvarih mudroſzt, *dominatrix rerum ſapientia.*

Goſzpodſztvo, [D. it.] goſzpoduvanye. *dominatio, onis, dominatus, ûs.* 2. goſzpodſztvo veliko, Velichanſztvo, *Dignitas, tis, dignitas celſiſſima, Dominatio ampliſſima, Authoritas, Amplitudo*, &c. 3. goſzpodſztvo. Ladanye, [D.] goſzpodarſtina, *dominium, ij, poſſeſſio, onis.*

Digitized by Google

onis. 4. v. Goſzpoduvanye.

Goſzpodujem- l. duem- duvati, [D.] Goſzpodijm- diti, ſztolujem - lovati. *Dominor, aris, dominium teneo,* l. *Dominatum teneo, jus, & imperium in rem aliquam habeo.* 2. goſzpodujem, zapovedam na proſztranom, na dalkom, *Latè dominor.*

Goſzpodujuchi, cha, che. *Dominans, tis.*

Goſzpoduvanye jednoga ſzamoga nad vſzemi, [D.] Ladanſztvo jednoga zvarhu vſzih, iliſzamo vlaſztitoſzt. *monarchia, æ.*

Goſzpon. *Dominus, ni.* 2. goſzpon. v. Goſzpodin. 3. v. Goſzpodar. 4. Goſzpon. [D. it.] Dúm. *Dominus, ni.* kakti, dúm Frano *dúm* Pero, dum Pavo. *Dominus Franciſcus, dñus Petrus, dñus Paulus.* à *ſubſtantivo nomine* dumo, *genit.* ma. *Vnde nomen Dominus communius convenit ſacerdotibus, & minoribus officialibus. velut & in Croatico* Goſzpon. *In Dal. verò* goſzpodin. *Sacerdos.* dúm. v. Dumo. 5. Goſzpon ſzam ſzvoy, *potens ſui.*

Goſzponov, va, vo, [D.] goſzpodinov. *Dominicus, a, um.*

Góſzt, prihodnik, ſztanovnik. *Hoſpes, tis, Advena, & diverſor, oris.* 2. goſzt, [D.] goſztenik, goſzticza. *plur.* goſzti, [D.] goſzteniczi, goſzticze. *Conviva, æ,* pl. *Convivæ, arum, Hoſpites, um.* 3. goſzt nezvan, *Acletos. Prov.*

1. Goſzt, y riba gdeſze lyùbe,
v-tretjem dnevu czenu gube.
2. Nezvanomu goſztu cheſzto,
Za vratiſze káſze meſzto.

Goſztenik. v. oſtarias.

Goſztilnicza, v. Oſtaria.

Goſztim - ſtiti. [D.] chaſztim, ſtujem. *Convivio excipio, epulum præbeo, Convivium celebro, do, adminiſtro, apparo, inſtituo, Cibarijs tracto.*

Goſztimſze - titiſze. [D.] chaſztimſze. *Epulor, aris, Convivo, & comeſſor, celebro Convivium.*

Goſztitel. [D.] chaſztitel, goſztenik. *Convivator, oris.* t. j. koi pripravlya goſchenye, y goſzti. v. Oſtarias.

Gotov, va, vo, ſzpravën. *promptus, Inſtructus, & expeditus, ſolutus, & expeditus.* v. Pripravën. 2.

Gotovemi pénezi kupujem. *emo præſenti,* l. *parata, aut numerata pecunia.* 3.

Gotovi pénezi. *Pecunia parata.* v. Penez. n. 6. 4.

Gotovi, zgotavlyay, zverſſavay. *expedi, accelera, perfice.*

Gotovim- viti, zgotavlyam, zverſſujem. *Paro, Apparo, as, are, Inſtruo, præparo, adorno, Adorno, & inſtruo* v. Pripravlyam.

Gotovina. v. Múka.

Gotovo, v. Szpravno. n. 1.

Govedàt. *Bubuleus, ci, Armentarius.*

Govedim- diti, kàk govedo vòl, ali krava chinim. *Bovinor, aris.* odkud, koi druge oſzmehavaju, *Bovinatores* imenujuſze. A obſanoſzt, ſpot. *Bovinatio, onis,* veliſze.

Govedìna, meſzo govedſzko. [D.] govedje. *Bubula, æ, Caro bubula,* l. *Carc bovilla.*

Govedo. *plur.* goveda, marha, ſzkòt. *pecus, udis, & pecus, oris, grex amentorum.* y govoriſze oſzobito od vſzake ſztvari na ſzvetu ſivuche zvan chlovéka. Takay od ríb, y od ptícz pò diachki; A Horvatſzki bolye vſze ſztvari takove izreches po rechi [ſzkòt:] A vole, krave po rechi [govedo] 2. govedo riba morſzka. *Boſmarinus, Vitulus marinus, ſquatina.*

Govnen, na, no. *ſtercoroſus, ſa, um.*

Govno, gnyuſz, gnoy. *ſtercus, oris.* govno chlovechje, *ſtercus humanum.*

Govnoval, kukecz, kayti globuscze iz lanya konyſzkoga, y volovſzkoga napravlya, y valya po puteh. koje dobroje poſztaviti ú jamiczu, gde je gdo v-ſztrelyen, y cheje globus ú nutre, arga hochetvan izvlechi. Plin. lib. 11. c. 28. *Volvox, cis, ſcarabæus pilularis, melolontha, æ, Cantharis.* [D. it.] gundovay,

Digitized by Google

Govor, govorenye. [D. it.] Béſzeda, B ſzedenye. *ſermo, onis, loquella, locutio, colloquium.*

Govorenye idem. 2. govorenye pravo, iſztinſzko. [D.] iſztinito. *Veriverbium, ij.* 3. govorenye lepo, [D.] uludno. *ſermo decorus, elegans, politus.* 4. govorenye obilno, [D.] obilato. *dicendi genus liqvidum, Fuſum, profluens, copioſum.* 5. govorenye hitro, y naglo. *ſermo incitatus, dictio, oratio incitata.* v. Berzo. n. 2. 6. govorenye këſzno, mudno. *ſermo tardus, dictio, oratio, locutio tarda.* 7.

Govorénye vucheno, razloſno, Razborito. *Eloqventia, æ.* 8. govorenye ſzkerbno, [D.] pomno zloſeno. *ſermo elaboratus.* 9. govorenye gingavo, ſzlabo. *ſermo, oratio, dictio exilis.* 10. Govorenye vnogo. *Battalogia, æ, multiloqvium.* v. ſynodia. 11. govorenye izebrano. [D.] kráſzna Béſzeda. *phraſis, is.* 12. koi tesko govori. *Traulus, la, lum.*

Govorìm-riti. [D.] Béſzedim-diti, pravim. *loqvor, eris ſermocinor, For, Affor.* 2. govorim lepo y prikladno, *pulchrè, appoſitè, & ad rem loqvor.* 3. govorim iſztinſzka, *Vero, as, verum dico.* 4. *prov.* vſze jedna govori, *eandem contilenam cantat.* 5. govorim z-drugem, *confero ſermonem cum altero, colloqvor.* 6. govorim merſzko, y zlo, *Barbarè, & inquinatè loqvor.* 7. govorim po volye drugoga, *Aſſentor, aris, Ad voluntatem alterius loqvor.* 8. govorim úcheno, *loqvor doctè, & literatè.* 9. govorim dobro diachki, ili latinſzki, *perbene latinè loqvor, ſine ulla barbariè loqvor, loqvor pure & emendatè.* 10. govorim po vuſzteh y rechih drugoga, *loqvor ex ore alterius,* 11. govorim zrétzom, zrez govoim, *Aſſeveranter loqvor, Aſſevero.* 12. govorim proti, ali naproti drugomu, *Contra alium loqvor, Obloqvor.*

Govoritel. [D.] govornik, Béſzednik, *ſermocinator, oris. locutor, loqvens.* 2. govoritel ſzpametën, izvërſſën, *eloqvens, tis, orator, oris.*

Govoritelicza. *ſermocinatrix, locutrix, cis, loqvens.*

Govorlyiv, va, vo. [D.] mnogo govorni, na, no. *Verboſus, ſa, um, dicax, cis, Architectus Verborum.*

Govoriyivo, [D.] mnogo govorno. *Verbosè, dicaciter.*

Gòzba. v. goſchenye.

G ante R.

Gràb dub. v. graber.

Gràba. [D.] prokop. *Foſſa, æ, Foſſatum, Foſſa, & agger, vallum, & foſſa.* 2. graba potochna, [D.] prokop od potoka, *foſſa fluvialis, Alveus, ei.* v. Slèb.

Grabàm-bati, [D.] prokapam-kopati. *foſſam facio, foſſa cingo, Fodio.*

Grabànye. [D.] prokopanye. *Foſſio, onis, Foſſura.*

Grabànt. [D.] drabant. *ſatèlles, tis.*

Grabàr. *Foſſor, oris, foſſor valli.*

Gràbër. [D.] gràb dub. *Carpinus, ni.* 2. kay k grabru ſzliſſa, grabrov, va, vo. *Carpineus, a, um.*

Grabicza. [D.] prokopicza. *Foſſula, æ.*

Grabim-biti, ſzilum jemlyem, otimlyem, jagmim. [D.] otimam ſzilum. *Rapio, Abripio, is, ere, per vim & cum feſtinatione accipio, diripio, Harpago, as.* v. gradus. n. 3. 2. grabim, zaimlyem vodu. [D.] czreplyem vodu, zahitavam vodu, *Haurio, is, ire, extraho, educo aquam.* 3. grabim ſitëk, peſzek, &c. *exhaurio, exinanio frumentū, arenam,* &c. 4. grabim, zubachim ſzeno, *foenum raſtris lego, traho raſtris foenum.* v. grablyam. n. 3.

Grabitel. *Raptor. oris,*

Grablènye, jagmenye, ſzilum otimanye. *Raptus us, Raptio, direptio, Rapina, Rapacitas.* 2. grablenye vode. *Hauritio aquæ.*

Grablyam-lyati, zubachim-chiti. *Raſtris, Raſtellis ſtipulos erado, evello, glebas contundo, comminuo, feſtucas tollo.* 2. grab-

Digitized by Google

lyem v. ulachim. 3. v. Zubachim.

Grablye, zubache, zubczi. [*it.* D.] grebulya, greblye. *Raſtrum, tri, Raſtelum, Triraſtelum.*

Grablyivëcz. *Rapo, onis.* v. Grabitel.

Grabròv. v. Graber.

Grachem. v. Kvachem. 2. v. Krumpam.

Grácz. v. Gradecz.

Gràd. v. Tucha. 2. Grâd. [D.] Tuargya. *Arx, cis, caſtrum, tri. prov.* ki na zraku grade zida, videtie malo prida. Ritt. 3. Kay ſzlovenczi, y horvati imenuju grad, to dalmatini, y primorczi zovu, y derſe za varas, kaytiſze ù nutre grade, tak imenuju grad, kaſtel. 4. gràd utvergyen zidmi. *Arx*, l. *eivitas muris armata, & munita*, &c. 5. gràd poglavit, përvoſztolni. *metropolis.*

Gràdëcz nemſki. [D.] nemachki gradacz, ali gracz ú Stajeru. *Græcium Stiriæ, Savoria.* 2. gradëcz ſzlovenſzki, Kaſtel, y meſzto Biskupie zagrabechke. *Gradecium, ij.*

Gradely. v. Roſter.

Gradích, mali grád. *Arcula, æ.* 2. gradichi, ſtenge, [ſcl.] ſzkale. *Gradus, uum.* v. climax. n. 1.

Gradím-diti. *ſepio, is, ire, conſepio, cingo.* kakti, gradim plotom. *ſepio*, l. *cingo ſepe.* 2. gradim, apud [D.] Upraulyam. *ædifico, as.* v. Nachinyam.

Gradſzki, ka, ko. *Arcenſis, is, & ſe.* 2. gradſzki, po gradſzkó. *more arcenſium.* v. Varaski.

Gràh. *Piſum, ſi*, plur. *Piſa, orum.*

Grahor, grahoricza, grahorka. *Aſtragalus, li. vicia, aphaca, orobus, os mundi.*

Graja, ograjanye, ograda. *ſeptum, ti, ſepimentum.* 2. graja. *ædificium, ij, ædificatio. extructio.*

Grakàm. v. Kvachem. 2. v. Krumpam.

Grán, ili ſzverſih preobilneh, y zvërhu obilneh obalitel. *Frondator, oris.* y veliſze tuliko on, koi iz terſzja reſe, kuliko, koi iz dreva ſzeche. 2. grán obilneh rezanye, obſzechenye. *Frondatio, onis.* 3. gràn pun, granaſzt, vejaſzt. *frondoſus, frondibus abundans.* 4. vèſz iz gran, *frondeus, a, um.* ut: *frondea corona.* venecz iz kít, &c.

Grana, ſzvërs, veja, kita. *Ramus, mi, frons, dis, termes, tis, Brachium arboris.* v. Veja.

Grane, veje, kitje reſem, ſzechem, preſzekam. *frondo, as, defrondo. præſcindo ramos.* 2. grane, ili mladicze izpuſcham. *frondeſco, is, er, frondes emitto.* 3. grane lamlyem. *decerpo, is, ere*, l. *defringo ramos.*

Gràněk. v. Gorek.

Granicza, mala grána, Veyka. *V. Surculus.*

Grànko. v. Gorko.

Granonoſz. kay grane donaſſa, alije raja. *Frondifer, a, um, frondes ferens.*

Grêb kokoſij, paſzij, cheperlanye. *ſcalptio gallinarum*, &c. 2. Grèb. v. Gròb.

Grèbem-ſzti, cheperklyam. [D.] cheperlyam-lyati. *ſcalpo, is, ere, ſcabo: ſic namque calepinus in hoc eodem verbo. ſcalpere*, Item *gallinæ, cæteræque id genus aves dicuntur, cum eſcam humi quærentes pedibus diſſipant quis quilias, Plaut.*

Grében, cheſely. *pecten, inis.* 2. greben na kojemſze lán miche. *pecten*, l. *hamus ferreus, pecten pro purgando lino.* 3. greben, na kojemſze vuna cheſe. *lanarius*, l. *lanaris.* 4. greben, na kojemſze glavicze lana rihlyaju. *pecten ligneus.* 5. greben, roſa kotova, &c. *criſta, ſeu conus galli gallinacei*, l. *gallinæ*, &c. 6. konyſzki, volouſzki, &c. *dicitur enim eminentia illa inter ſcapulas, jubam, ſeu collum, & dorſum. pecten dorſualis equi, bovis* &c. *â na gamile* bolyeſze reche giba, *gibus, bi*, nego greben. 7. greben oſtro, y okorno kamenye, oſtre pechine. [D.] kraſz, grich. *cautes, is, ſaxa aſpera, & abrupta, ſaxa, & cautes, ſilices, & cautes, ſalebræ, arum.* 8. greben, ſztene, ili pechine oſtre ú morju. *ſyrtes, um, ſcopulus*, l. Plur. *ſcopuli, orum.*

Grebenicham - chati, grebenicze pokapam.

Digitized by Google

pam. *propago, as, are, traduco, traduces, rupos &c. facio.*

Grebenicza. *Mergus, gi, Tradux, Rupi, orum candoſocus, propages, propago.*

Grebenit, ta, to, pun pechin, ſztèn kameniteh. *ſcopuloſus, ſalebroſus, a, um.*

Greblicza. [D.] grebalo. *prunarium, ij, Rutabulum. eſt illud inſtrumentum quô pruna è fornace extrahuntur.*

Greboder. v. *Veſpillo, onis.*

Grèda, ſzlòg. *porca, æ, pulvinus, lyra, lectus, lectica. nayti* greda *na vertu*, âſzlog *na polyu govoriſze.* v. Szlog. 2.

Greda, Trám, ſzlème. *Trabs, bis, & Trabes, bis, Tignus, Tignum.* A navlaſztito velika greda, ili Trám. [D.] Tetiva. v. ſzlème. 3. greda izdelana. *trabs evergenia.* 4.

Grede ſzkloplyene. [D.] ſzaſztavlyene. *trabes compactiles.* 5. gredè od jedne ſztene do druge po ſirine, po prekcze, ili po prechki. *Tranſtra, orum.* 6. grede poſztavlyene po duſine, ali po zidu, ſztene, &c. *cantherij, orum.* 7. grede ſzlaſem, ili ſzklaplyem. *contigno, as.* 8. gréd ſzloſenye. *Contignatio, onis.*

Gredem. v. Idem.

Gredìcza. *parva lyra, lectulus,* &c. 2. *parva trabes, Tigillum, Tigillus, Tranſtillum.*

Greemſze. v. Grejemſze.

Gréh. pregreska, Fallinga. [D. it.] greska, ſzagreha, Blúd, zablud, krivina, zmenkanye, ſzlepochinſztvo. &c. *peccatum, delictum, ßi, crimen, culpa, labes animi, præcepti tranſgreſſio.* 2. gréh navadni, [D.] obichayni. *peccatum habituale.* 3. greh vezdaſni, delom uchinyen greh. [D.] délotvorni gréh, ſzagdaſni, ili ſzadani greh. *peccatum actuale, peccatum actionis.* 4. greh ſzmërtni, [D.] ſzmartna zloba, gréh pogubni. *peccatum, crimen mortale, lethale,* l. *exitiale.* 5. greh glavni, glavna pregreska, *peccatum capitale.* 6. greh mali, mala greska, gréh odpuſztni, [D. *it.*] greh proſztni, hodo tayni, skodotayni, *peccatum veniale, venialis culpa.*

7. greh Adamov, narodni greh, iztochni, [D. *it.*] odvetni, oduetechni greh, *peccatum originale. labes originalis.* 8. greh, koiſze chini z-deviczum, *ſtuprum pri.* âkoi greſſi, veliſze, *ſtuprator, oris.* 9. greh, koiſze chini z-rodiczum, *Inceſtus, & inceſtum, ti.* A koi greſſi *Inceſtuoſus.* 10. gréh, koiſze chini zakonſzkum. [D.] veliſze prelyubodelnoſzt. *Adulterium, ij.* A on koi z-takvumgreſſi. *moechus.* v. Adulter. 11. grehi naſſemi doſliſzmo vu ovu tugu, ali nevolyu. *noſtris peccatis incidimus in hanc ærumnam,* l. *in has calamitates, Noſtris peccatis id venit, evenit, accidit.* 12. Prèz greha, chiſzt od greha, neoſzkrunyen, (D) Bézgriſni. *Sine piaculo, ſine labe* Kakti prez greha y truhe Devicza MARIA. *Sine labe Virgo MARIA.* (D) Pravedna, y Bezgreſna &c. 13. Gréh, Blùd. Error. v. Blúd.

Grejem, *l.* Greem Topim, Krepim. *Calefacio, Calfacio, is, ere. Foveo, Refoveo, Focillo,* &c. 2. grejem guſzto. *Calfacto, as.* 3. grejem dobro. *Calefacio luculenter.*

Grejemſze-tiſze. *Focillor, aris, Calleſacio me, Calefio, Calefco.* 2. grejemſze na ſzunczu ú zime. *Apricor, aris.* v. Priſzoja.

Greſimſze-ſitiſze, ſzumnemſze na koga. *Suſpicor, aris.*

Greſnicza. *Peccatrix, cis. Scelerata, æ.*

Greſnik. *Peccator, oris, Sceleratus, ti.*

Greſſim-ſiti, Pregreſſujem, ſzkrunim duſſu, jarmim, podjarmiti duſſu grehom, krivem, zakrivelſzem Bogu (D.) Szagreſſujem, ſzkriulyujem, oſzkvarnujemſze grehom. *Pecco, as, are, Delinquo, Contrabo, comitto culpam, ſcelere me aſtringo, devinco, vitium ſceleris concipio, piaculum grande committo, Inquino, contamino me culpâ, facio ſcelus, facinus perpetro, Flagitium patro, Prevaricor, Tranſgredior, violo mandatum, Animam peccato ſubjugo, gravo,* &c. *Animam fœdo.* 2. Greſſim po neznanyu. *Pecco per igno-*

Digitized by Google

ignorantiam, & imprudentiam. 3. Greſſim po neſzreche, nehotno vpadam ù greh, *Fortuitò pecco.* 4. Hotomcze, hotcze. (D.) Hotte greſſim, namislyeno greſſim, *Conſulto pecco.* 5. Greſſim po ſzlaboche, ali kërhkoche (D.) Szagreſſujem od ſzlaboſzti, *Fragilitnte pecco.* 6. Greſſim guſzto, (D.) cheſzto, *Frequenter, l. frequenti uſu pecco.* 7. Greſſim vnogo, zapletamſze ú greh, *Largiter pecco.* 8. Greſſim z-rodiczum, *Inceſto, as.* 9. Greſſim zakonſzkum, ili kà je udana, (D.) Prilubivam, oſzkvarnujem veru ſenitbenu, ſzramotim chaſzt ſzvoga druga, hotimim, upadam ú hotimſztvo, ú prilyubodinſztvo, *Adultero, as, Adulteror, aris.* 10. Greſſim z-deviczum, *Stupro, as.* 11. Greſſim ſzramotno, ili telounem grehom, *Obſcenè pecco.*

Greſſni, ali greſſen, na no. *Peccaminoſus, a, um.*

Greſnichki. *Peccatoris.*

Gréz, blato mehko od vód nanoſſeno, *Limus, l. limum, mi, cœnum.* v. kal.

Greznem, greznujem, úgreznujem-nuti. *Impingo, incido in limum, cœnum, deſcendo magis, l, profundius in cœnum, mergor in limo, abſorbeor à cœno.*

Griblya, t. i. jarek, kojega plùg chini. v. Razgon. 2. v. Jarëk.

Griblyam. v. Brazdim. n. 2.

Grich. v. Greben. n. 7.

Grichevit. v. Grebenit.

Griéz, kaſſa pſenichna, *Alica, æ.*

Griff pticza, y zvér, kay ti ima peruti, kot pticza, chetiri noge kot zver., y ſzpodobnaje k-oroſzlanu, ili (D.) k-lavu *Gryphs, phis, Griphus, & Gryphus, phi.*

Grimiz. v. Barſun.

Gringlin. *Chloris, cloris, dis, clorion. luteola.*

Grinta, ili grinte, dràch koi lán veſe. *Caſſura, æ.* 2. grinta na glave chlovechje, (D.) gubba od glave. *Perrigo, inis, Alopecia, Achores capitis, ſcabies capitis ulceroſa.* 3. grinte ſzerbëche. *Scabies capitis, pſora.* v. Porrigo.

A on koi grinte takove ima. *Pſoricus, a, um.*

Grintau, va, vo, grintavecz, grintavka. *Porriginoſus, a, um. Alopecus, ci.*

Grip. v. mreſa. n. 5.

Griſa. (D.) ſzardobolya. *Dyſenteria, æ, Corroſio, tormina alvei, vermina, Grecè Scorphos, dolor ventris.* 2. v. Griz. n. 1.

Griſau, va, vo. *Dyſenteriacus, a, um, Dyſentericus, Torminoſus, a, um.*

Griſauſzem, griſu tërpim, od griſeſze trapim. *Verminor, aris, Ventris torminibus vexor, dyſenteriam patior, dyſenteria crucior.*

Griva konyſzka, y oſztrale ſivine y zvérja, t. 1. Kuſtri na vratu. *Juba, æ.* 2. griva guſzta. *Juba comans.* 3. Griva. (Dal.) veleza meju med vinogradi. *Limes, tis.*

Grivaſzt, ta, to. *Jubatus, a, um.* ut: *jubati leones.* Kachetakay, koje kukme. (D.) Grebene na glave imaju, ali vrat, y glavu gore noſze, veleſze, *Serpentes jubati.*

Griz. *Morſus, ûs.* 2. griz chreu. *Corroſio, onis, tormina inteſtinorum, colica, vermina ventris, tormina.* v. Griſa. 3. Griz ſeludcza. *Cardiolgia, æ, Cardiogmos.* v. Cardiacus. 4. Griz némirnoſzt duſſe. *Morſus conſcientiæ, conſcientiæ cruciatus, conſcientiæ pondus.*

Grizem-ſzti, vjedam-ſzti. *Mordeo, es, ere.* Velimo y vgriſzti, *Mordere.* v. Glojem, y Ogrizujem. 2. Grizém, ſvenkam, preſivam. 3. (jém, poleg onoga. *Gen. 6. Tolles tecum ex omnibus eſcis, quæ mandi poſſunt. Manduco,*) *mando, cibum dentibus conficio, rumino, maſtico, remando.*

Grizemſze vu ſzërczu. *Angor, eris, conficior, crucior in corde.* 2. grizemſze od ſzerditoſzti, *Crucior iracundiâ, exardeſco iracundiâ.* 3. grizemſze, nemir imam duſſe, *Mordeor conſcientiâ, ſcrupulis conſcien*

Digitized by Google

ſcientiæ exagitor, l. vexor. 4. grizſztiſze od chërva duſſnoga ſzpoznanya, *morderi conſcientia.*

Grizen, ſvenkan, na, no. *Manſus, maſticatus, cibus dentibus confectus.* 2. grizen, z-grizen, *Corroſus, roſus, a, um.* 3. grizen od duſſe, od chërva duſnoga ſzpoznanya, *Morſus conſcientiâ.*

Grizeno, z-grizeno. *Manſum.* 2. z-grizeno dati detetu ú vuſzta, *manſum, l. manſa infantibus in os inſerere.*

Grizenye. (D.) grizd, grizna. *Roſio, onis.* V. Izgrizenye. 2. v. Griſa. 3. grizenye, popadanye duſſe. chërv duſſnoga ſzpoznanya, *Transl.* Szveder, koi duſſu verta. (D.) Sz-vardo, koi duſſu varti, obad duſſe. *Conſcientiæ ictus.*

Grizicza. *Tormina, um.* v. Griz. n. 2. 2. v. Chërv. n. 9.

Grizlicza. v. Cherv. n. 3.

Grizuch. *Morſicatim.*

Grob. [D.] greb. meſzto, ú kojemſze tela chlovechanſzka pokapaju, jama ſzmërtna, ukapna jama, temno pochivaliſche mërtvih. *Sepulchrum, ri, buſtum, monumentum, tumulus.* 2. grob zidani, raka, [D.] kameni greb, *Sepulchrum lapideum, crypta, æ.* 3. grob prazen, leſz, [D.] ſzmartni podak, martachka, ali ſzprovodna z-graja, *Tumulus honorarius, cenotaphium.* v. Truga. n. 2.

A on koi grobe kopa, pokopich. [D.] greboder. *Veſpillo, onis.*

Grobam-bati, grebenicze ſzadim. v. Grebenicham.

Grobje, pokopje. *Sepulcretum, ti.* v. Czintorom.

Grobni, na, no. *Sepulchralis, le.*

Gròff. [D.] Knez. *Comes, tis, Comarchus.*

Grofficza. [D.] Knegina, Knezova ſena. *Comes, tis, [vulgò] Comitiſſa, æ.*

Grohochemſze-tatiſze, ſzmejemſze grohotom. [D.] Hrokochemſze. *Chachinor, aris, cachinno, immoderatè rideo, edo riſus meros, l. diſſolutos, do ſonum vehementem riſu.*

Grohot, grohotanye, ſzmeh z-grohotom, ſzmeh velik, y nedoſztojen. *Cachinnus, ni, cachinnatio, riſus ſolutus, ſonus vehemens, diſſolutio risûs, riſus exceſſivus.* 2. grohot, ſkrobot, [D.] bahot, ſzopot, ſúm, zvek. *Strepitus, ûs, ſuſurrus, murmur, ſonitus, ſtrepitus, & fremitus.* Ar velimo: Kak to voda grohoche, grohotom teche. Kakti, tey grohotomſze ſzmeje &c.

Grom. v. germlyavicza. 2. [grom ſcl.] *Fulmen, nis.* v. Treſzk.

Gromacha. v. Gomila.

Groſnya. [D.] Pretna. *plur.* Pretne, zapretenye. *Mina, æ, denunciatio, onis.* ut: *neque pollicitationibus, neque denuntiationibus.* Niti obetanyem, niti groſnyum, ili [D.] Prietenyem. *Minatio, comminatio, minitatio.* 2. groſnya nehaſznovita, [D.] Pretna zaludna, taſcha. *Mina innanis.* 3. groſnye haſznovite. [D.] Pretne koriſztne. *Minæ veræ.*

Grott melinſzki. *Catillus, & catillum, li,* v. Meta. n. 4.

Grozd. *Racemus, mi, botrus, botryon, ſcapus vitis. Prov.* od terſza [D. od loze] grozd. *Nec feroces progenerant aquilæ columbas.*

Grozda jagoda. *Acinus, l. acinum, ni.*

Grozdëk. *Racemulus, li.*

Grozdaſzt, ta, to. *Racemoſus, a, um.*

Grozdene pechke. *Vinaceæ,* i. e. *grannulæ illa lignoſa, quæ in uvarum acinis naſcuntur. Col. lib. de arboribus c. 9. Ut autem uvæ ſine vinaceis naſcantur, malleolum* (mladiczu) *ſcindito, ita ne gemmæ lædantur, medulámque omnem eradito: adulta vitis talis, uvas ſine vinaceis creabit.* Pache veſz trop moreſze rechi.: *Vinacea, æ. Legitur in gener. maſ. Vinaceos, & in fœm. Vinaceas, & adjectivè. Vinaceus, a, um.* v. Tropine.

Grozdiche kramarſzko ſzuho, Czvevebe. [D.] zibib mali, *Paſſulæ, arum, uvæ paſſæ minores.* akoje vekse, ali debelo, *Uva paſſa, uva paſſa major.*

Grozdje. *Uva, æ, uvæ, arum.*

Digitized by Google

Fele, ili vërſzti grozdia.

Grozdje, Tërſza plod. *Uva, æ.* 2. grozdje kozji czeczëk, kozjak. *Uva bubamina, uva bumaſtros.* 3. grozdje muſkatel, muſkatno grozdje, muſkat. [D.] Pehelino grozdje, muſkatio, *uva muſcatella, uva appiana, muſcatula, Apiaria.* 4. Grozdje volovina, podbel, morſchina, [D.] Trebidrag, y vſzako rano grozdje velisze: *Uva julia.* y kayti pchele kruto na nye ſzile, moresze takay rechi, *Uva apiaria, Apiana, æ.*) *uva præcoces, viſula, æ.* 5. grozdje hitro, y bërzo zrelo, *uva præcocia, uva præcoqua, uva precia.* Koje, ako hoches, dati joſche hitreje bude zrelo, takje guſzto krat prahom poſzipavay, kakti y törſz okol korena. 6. grozdje tvërde jagode, *Uvæ duracinæ, duratinæ, durativæ.* 7. grozdje koſzmato, *Uva lanata, uva lanuginoſa.* 8. grozdje zmeſſano, ili vech fel, *Uvæ miſcellæ.* 9. grozdje na ſzunczu poſzuſſeno, *Uva inſolata.* 10. grozdje vertno, kojeſze jegriſt zove, od nekoih morſzko grozdiche. A od nekoih ſz-Ivana, kayti okol Ivanya zrelo biva, *Uva ſpinoſa, uva criſpa, uva intorta.* 11. grozdiche primorſzko ſzuho, *Aſtaphis, aſtaphida.* v. grozdiche kramarſzko. 12. grozdje prez pechke, *Æsgigarton.* 13. grozdje zrelo, *uva matura, uva edulis.* 14. grozdje ha pol zrelo, *uva ſemiacerba.* 15. grozdie ſzlatko y puno moſta, namoſtno, [D.] opolito, vinovo grozdje, *uva apryna, uva muſtifera.* 16. grozdje këſzno, *uva ſerotina, uva tarda.* 17. grozdje podugovato, *uva dactilis, dactilydes, l. dactilidos.* 17. grozdje obeſſeno zuchuvanye, *uva penſilis.* 18. grozdje dobro za zobanye, *uva cibaria, l. eſuaria.* 19. grozdje iz kojega nebiva vino, negje ſzamo zazobanye, *uva edulis, Traxinos.* 20. grozdje, koſze zpraulya, daſze ſnyim ú napredëk zachinya, *uvæ conditaneæ.* 21. grozdje nezrelo, *uva immatura.* 22. grozdje kiſzelo, *uva acerba.* 23. grozdje primehko, prizrelo, *uvæ ſemirectæ.* 24. grozdje mehko, *uva victa, uva mollis.* 25. grozdje jagodno, *uvæ acinoſæ.* 26. grozdje, gda pochinya zreleti, y vech farb dobivati, *uvæ variæ.* 27. grozdje cherlyenkaſzto, belo, cherno, &c. *uva rubens, alba, nigra,* &c. 28.

Grozdje divje, Vinika. *Labruſca, æ.*

Grozimſze-ſzitiſze. (D.) Pretim-zaprechujem. *Minor, aris, Inſequor minis, minaciter cum aliquo ago, minas iacto, minas infero.* v. Eminor. 2. grozimſze jako, y z-velikem zlom, *Interminor, aris.* kakti, groziſze daga hoche ubiti, *Interminatur vitam,* i. e. *minatur ſe velle occidere eum, cui minatur.* v. Pritim. 3. grozimſze malo, (D.) Proprichujemſze, *parum, l. modicum minor.* 4. v. Nagraſamſze.

Grozitel, ki ſze nagraſa. (D.) Pritnik. *minax, cis, minitans, tis.*

Grozlyivo. (D.) pritlivo, z-pritnom. *minaciter, minanter, minitabiliter, Veteres dicebant.*

Grozne ſzuze. v. Tuſne.

Grozni plach. v. Tuſni.

Groznicza. v. Zimlicza.

Grozno. v. Tuſno.

Grub, ba, bo. (D.) Nepriſztal, la, lo. *Deformis, is, e. Turpis, Foedus, Teter.* v. Gërd.

Grúba. (D.) Nepriſztala. *plur. num. Deformia, Turpia.* ut: *deformia verba facta,* &c. grube rechi, &c.

Grúbo. (D.) Nepriſztalo. *Fœdè, Turpè, Turpiter.* v. Gërdo.

Grubócha, grubota. (D.) Nepriſztalnoſzt. *Deformitas, tis, Fœditas, Turpitudo.* v. Gerdoba.

Grùda. *Gleba, æ, Gleba terræ, Fruſtum terræ.* 2. gruda zelena. v. Ceſpes. 3. gruda ſzoli, *Grumus ſalis.* 4. grude razbijam, *Glebas comminuo,* l. *confringo.*

Grudàlzt, ta, to. *Gleboſus, a, um,*

Grú-

Digitized by Google

Grúden. (D.) Proſzinacz. *December, bris.*
Grudi, Perſzi. *Pectus, oris, Thorax, Thoracia.*
Grudicza. *Glebula, æ.*
Grùm riba morſzka. *Conger, Congrus, & Congrum, gri.*
Grùnt. *Fundus, di.* v. Baſchina.
Grúſcha, v-traganye, vegyanye, lenoſzt. (D.) Lenobia, doſzada, unenija. *Tædium, Faſtidium, ii.*
Gruſzten, na, no. (D.) Dodian, doſzadjen, doſzadliv. *Moleſtus, a, um, gravis, odioſus, qui alicui officit, nec ſinit eum quieſcere.*
Gruſztimiſze, utragamiſze, vegyamiſze. (D.) Doſzadivami, mrazimiſze, lenimiſze. *Tædet, Piget me, Pertædeo, Tædio afficior.*
Gruſztiſze. *Tædet.*
Gruſztno. (D.) Doſzadno. *Moleſtè, graviter, ægrè.*
Gruy riba morſzka, Ugor. *Congrus, gri.* v. Grum.

G. ante, U.

Guardian. *Guardianus, ni.*
Gùba, kraſzta, Beteg. *Lepra, æ, Elephantia, Elephantiaſis.* 2. guba, koja biva iz ſzunchenoga zapechenya na drevu, *Fungus, gi, Clavus, Patella.* Kayſze takay razmeti more od ſkriplyeu, y od gliv. A zemelſzka guba ſzamo veliſze. *Fungus, gi.* 3. Pri dalmatineh guba, guber, odelo, pokrovicza, Bilyacz, Bil. *Tegmen, nis, Lodix, cento, ſtragulum, gauſapè, Teges.* v. Guny.
Guba glauna. v. Grinta.
Gubas barſun. [D.] velut rudaſzt. *Holoſericum viloſum, hirſutum.*
Gubav, va, vo. [D.] gubbav, kraſztau. *Leproſus, Elephantiacus, Elephantiaſi laborans.* 2. v. Gubav. v. Grintav.
Gubecz. [D.] gubicza, Rillo, Trubicza, Turin zverinſzki. *Rictus, ûs.* 2. gubecz ſzvinſzki, *Roſtrum porcinum, proboſcis porcina.* 3. gubecz paſzij, *Roſtrum canis,* &c. 4. gubecz mali, *Roſtellum, li.*
Guber. v. Guba. n. 3.
Gubim-biti. [D.] Stetim-titi. *Amitto, is, ere, Perdo.* v. Pogublyam. 2. gubim vreme, [D.] Tratim vrime zaludo, dan gubim. *Abſumo, Tero, contero tempus.* 3. gubim koga, *t. i.* umarjam. *Decido, is, ere, è vivis tolo.*
Gubitëk. v. Kvar. n. 1.
Gublenye. *Damnum, ni.* v. kvar. 2. gublenye. (D.) Poguba, poginutje, ſtetta. *Amiſſio, Perditio, onis.* 3. gublenye vremena, (D.) Danguba, Tratenye za ludo vrimena. *Temporis jactura, Temporis perditio, amiſſio.*
Guchay. *Topſus, Hauſtus, ûs.*
Guchem, gukam kot golub, ali gërlicza. *Gemo, is, ere.*
Gukam, poſiram. *Glutio, is, ere. ſorbeo.*
Guchenye, gukanye goluba, gerlicze. *Gemitus, ûs.*
Gudecz, *plur.* gudczi. *Fidicen, nis.* Propriè alias *Cithariſta, Citariſtes, Citharoedus, Lyricen, Lyrites, Lyriſta.* Nayti gudëcz, koi igra ú tamburu. [D.] gudacz od lapta. *Lyricen,* imenujeſze. 3. gudëcz koi bie ú citaru, (D.) ú cetru. *Citharиſta, æ.* v. Hegedus.
Gudem-diti ú cetru. *Citharizo, as, Citharа cano, Citharam pulſo.* v. Guſzlam.
Guja. v. Gliſzta.
Gukanye, czmerkanye. *Sorbitio, onis.*
Gulenye, (D.) Deranye kore, koſe. *Excoriatio, onis, Detractio corticis, pellis,* &c. v. Ogulenye.
Gulim-liti koru iz dreva, Belim drevo. *Delibro, as, are, Glubo, Decortico, Corticem è ligno detraho, cortice denudo, corticem eximo.* 2. gulim derem marhu, *Excorio, as, are.* 3. gulim *t. i.* puchem kak Dal. y. iſtriani govore: *Evello, vello, is, ſtirpitùs, radicitùs extraho.* v. Plevem. 4. gulim, ſzkubem laſzi, dlake. *Glabro, deglabro, as, are.*
Gulimſze, Deremſze. *Deglabor, Excorior, Glabor.* 2. gulimſze, belimſze. *Decorticor.*

Gùmb

Gùmb. (D.) Pucze. *Nodus, di*, pl. *nodi, orum. Globolus, li.* kakti : gumb ſzreberni, (D.) ſzrebarno pucze, *Argenteus globulus, &c.* 2. gumb vuzel na kojemſze vuſe zadergne, gdaſze potegne. *Capulum. li.*

Gumbar, koi gumbe plete, ſnore, &c. *Nodifex. cis.*

Gumbelia. [D.] Dragolyub, drobni beli lilium. A nekoi ſzlovinczi govore gyurgyicz, kayti okol jurjevogaſze nahodi, nekoi pak gyungyen czvet. *Lilium convalliũ, Ephemeron, iris ſylveſtris.*

Gumnacz, koi na gumnu poſzluje. *Areator, oris.*

Gumno. v. Guvno.

Gundula, plav. *Cymba, æ.*

Gundulicza. *Cymbula, æ.*

Guny. *Cento, onis, Coopertorium, ij.* v. Guba.

Guozdje. v. Selezo.

Guozdim-diti. *Cuneo, as, are,* v. Zaguas gyam.

Gús, ſzlepich. [D.) gad, gvush zmia. *Boa, æ, Bova, æ.*

Guſcher, ili kuſcher. *Lacertus, ti, Lacerta major viridis.*

Guſcheri. v. Bol gërla. n. 10.

Guſchericza. *Lacertaminor, Zignyda, Calcidon.* licza ſeleznoga, piknyicze cherne imajucha.

Guſchicza, mlada guſzka. *Anſerculus, li.*

Guſterna. v. Vodoſzrana.

Guſva, tërta. [D.] Hvoja, vez, vezovina. *Viminale, lis.* 2. guſva, y vſzaka ſiba, kûmſce veſe. *Vimen inis.*

Guſzar. *Anſerarius, rij, Anſerum paſtor, cuſtos, &c.* 2. *Apud Dal.* guſzar. v. Razboynik.

Guſzáricza. *Paſtrix anſerum, Anſeraria, æ.* v. Paſztirſcza. n. 1.

Guſzarim. v. Razbiam.

Guſzarnicza. *chenoboſcion, ij.* v. Guſzkin. n. 2.

Guſze. v. Guſchicza.

Guſzenicza. *Campe.* 2. guſzenicza, koja zelye kuari. *Eruca, æ.* 3. guſzenicza, kâſze vu liſztje zavia, *Volvulus, li.* 4. koſzmata z-unogemi nogami, koja plazi zdigavajuchiſze kòt lúk, *Scolopendra, æ. Multipeda, Centipeda.*

Guſzka divja. *Anſer ferus, Anſer agreſtis, ſylveſtris.* 2. guſzka pitoma, *Anſer altilis, ocha, Anca, Ganza.*

Guſzkin glaſz chinim, v. Gagam. 2. guſzkin, na, no. *Anſerinus, a, um.* ut: *Anſerinus fimus. Anſerina ova, Anſerinum chenoboſcium.* guſzkin gnoy, guſzkina jaycza, guſzkin kotecz. *Tubera, & quæcunque emollire opus eſt, efficaciſſimè anſerino adipe curantur. Plin. l. 10. c. 1.* 1. guſzkin ili guſzinyak, *Chenoboſcium, ij.* v. Sztan. n. 13.

Guſzkina noga, y takay trava guſzkine noge ſzpodobna. *Chenopus, pi, & podis, pes anſerinus.*

Guſzkino ſztegno. *Anſerinum femur.* 2. guſzkino pero. *Anſerinus calamus.* v. Anſer. 3. guſzkino ſzalo, *Anſerinum liquamen, adeps anſerinus.*

Guſzlam-ſzlati, ú guſzle igram. *Fidibus ludo, fides tango, Fidicino, as. Panduriżo, as.* v. Gudem.

Guſzlár, koi ú guſzle igra, (Scl.) ú Eggede ili Hegede koi igra. *Fidicen, nis. Panduris tes.* v. Gudëcz.

Guſzlaricza. *Fidicina, æ, Cithariſtria.*

Guſzle, ili guſzli. [Scl.] Eggede, & Hegede. *Fides, ium. Pandura, æ.* 2. v. Guſzlam.

Guſchina, guſztina. (D.) z-guſznutje Guſztoſzt, ſztiſznutje. *Denſitas, tis, Spiſſitudo, Condenſatio.*

Guſzt, ta, to. *Denſus, Spiſſus, a, um.* 2. guſzt, cheſzt, *t. j.* guſche krát. *Creber, bra, brum. Frequens, Aſſiduus, Diligens, Navus, Gnavus, a, um.* v. marlyiv. 3. guſzt bivam, *Denſeſco, Denſus fio.*

Guſztim-titi. [D.] Zguſznivam, ſztiſznivam. *Denſo, Condenſo, Addenſo, as, are, Spiſſo, Spiſſum facio, Conſpiſſo, Inſpiſſo, Denſifico.*

Guſztim-

Digitized by Google

Guſztimſze-titiſze, ſztajemſze. (D.) uzguſztivamſze, ſztiſznivamſze, *Denſeo, es, ere, Coeo, Spiſeſco, Conjungor, contrahor, coagulor, Condenſeo, Increbeſco,*

Guſzto, guſzto krat. (D.) cheſzto, cheſzto krat, velle krat, mnogo puta. *Crebrò, frequenter, aſſiduè, ſapè, ſæpè numero.* 2. guſzto y vnogo krat, *Aſſiduè, & ſapiſſimè.* 3. guſzto, (ili. D.) cheſzto czirkve pohagyam, *Frequento Eccleſias.* 4. guſzto, *Densè, ſpiſsè.*

Guſztocha, (D.) cheſztocha l. chya. *Crebritas, crebritudo, aſſiduitas, celebritas.* 2. guſztocha, *t. j.* guſzto hodenye. *Frequentia, æ.*

Guſztoſzt v. Guſchina.

Gùſzto ſzranìcza (D.) cheſzto ſzerenicza. otvorenye, ili odpertje tela. *Ventris fluxio, Diarhea.* od kuda odpreti, (ili. D.) ottvoriti, telo, *movere alvum.* u-ſztraviti odpertje, *Comprimere alvum.*

Gút. *Guttur, ris.* v. Gërlo.

Guta. (D.) Boſij udaracz, kaplya, ſzmärtna kaplya kadaje po vſzem ſivotu. *Apoplexia, æ, Apoplexis, Reſolutio nervorum, Stupor corporis, cordis, ac mentis, Syderatio, Paralyſis. Paraleſis.* A gdaje ſzamo pol, ali jeden tal tela. *Hemiplexia, & Semiapoplexia,* veliſze. 2. *Secundum Dal.* Gùta. v. vulog.

Gutàm-tati. Poſiram. *Deglutio, is, ere.*

Gutàu, va, vo. (D.) gutavacz, Boſim udarczem udaren. *Apoplecticus, Apoplexiâ tactus, Sederatus, Paralyticus, diſſolutus.* 2. v. Vulosłyiv.

Gúvno. (ſcl.) Arman. naymre meſzto ono gdeſze ſitek vëiſi. *Area, æ, Triturarium, ij.* 2. guvno ſztruſem. *Glabeſco is ere.* v. Gladim.

Guza. (D) Fraſzka, brazgotina, gib. *Ruga, æ.*

Guzam zati, (D.) Fraſzkam, *Rugo, Corrugo, as, are. Criſpo, Copero* v. Rugam.

Guzanye. (D.) Fraſzkanye. *Corrugatio, Coperatio, nis.*

Guzicza. v. Rìt.

Gyangyav, *Subruſſus, ſubflavus, a, um.* ut: *ſubflava, & matureſcens avellana.* gyangyau, y dozrelejuchi leſnyak.

Gyegyeren, na, no, Frisëk, u-metelen, Hitër, bërz, poſzpeſsën, (D. *it.*) Lák, lagahan. *Agilis, is, e, Dexter, a, um, Recens.* v. Bërz. 2. Batriv. *Generoſus, a, um.*

Gyegyerno, poſzpeſno. (D.) lahko. Harlo. *Agiliter, Dextrè, Compartivè.* 2. Batrivo. *Generosè, Audacter.*

Gyegyernòſzt, Poſzpeſnoſzt. D. Harloſzt, lahganoſzt. *Agilitas, Dexteritas, celeritas, tis.* 2. Batrivoſzt. *Generoſitas, tatis, Audacia.*

Gyelèp, t. j. jato volov. *Armentum, ti, Pecus.* v. jato.

Gyemánt. v. Gemant.

Gyiffút, Gyiffutin. v. Sidov.

Gyòlgy, t. j. pretënko platno. *Sindon, onis, Tela linea mundiſſima, tenuiſſima, Carbaſina tela.*

Gyopùt dreúcze. *Goſſipion, Xilon.* 2. gyoput, bumbak, pamuk. *ſcl. it:* mavez. *Goſſipina, Xylina, æ, Linum cotonum, goſſipinum, xylinum, linum candidiſſimum, ægyptiacum.*

Gyùbre. v. Gnoy.

Gyubrim. v. Gnoim.

Gyumbër, (D) Gyungyiber. *Zinziber, beris.*

Gyumborénye, Sumborenye. *Modulatus, ùs, modulatio, onis, modulamen avicularũ.*

Gyumborim-riti, Sumborim. *Ganitido, as, are, modulor, concino more avicularum.*

Gyùngy. Perla, æ, *Margarita, & margaritum, Bacca, æ.* v. Biſzer.

Gyungyeni, na, no. *Gemeus, a, um.* kakti. Gyungyeni lancz. *Gemmeum monile.* 2. gyungyem nakinchen. *Gemmis ornatus, Gemmatus, a, um.* 3. gyungyeni czvet. v. Dragolyub.

H.

H. ante. A.

Hába, Aba, *Pannus Theſſalonicenſis, Aba, æ.*

Habámſze-tiſze, chuvamſze, pazimſze

TAYLOR INST. OXFORD
Digitized by Google

zderſavamſze. D. uzdarſavamſze. *Caveo, es, ere, Præcaveo, Vito, Devito, Evito, Abſtineo.*

Habat. v. Hebed.

Habdeno. v. Hebdeno.

Habím-ti, kuarim, (D.) Izſtetivam, ozlocheſztujem. *Corrumpo, is, ere. Vitio, Vitio, & Corrumpo, Deteriùs reddo, Depravo.*

Habitel. [D.] Izopachitel, Izſtetnik. *Corruptor, ris.*

Hablenye. *Depravatio, Corruptio, nis.* v. Pohablenye.

Hablyen, na, no. *Depravatus, a, um.* v. Pohablyen.

Hablyèno. (D.) Izopachito. *Depravatè.*

Hablyiu, va, vo. hay ſze more zkvariti, raſzipati, y na nikay doyti. (D.) Raſzutni, Razpadni, podlosën gnyiladi. *Corruptibilis, is, e.*

Hadnàgy. *Strategus, gi.* v. Petdeſzet. n. 5.

Hadun, ali hadum. V. ſzkoplyenecz.

Hahàr, (D.) Kárunik, Boja, uboicza, manigod, moracz, czoczun. *Carnifex, cis, Tortor.* 2. od Hahara nemiloztiunei. Prov. *Carnifice immanior.*

Haharìa, Hakarſztvo. (D.) karunichko delo. *Carnificina, æ, Carnificium, Carnificinæ exercitium.*

Haházim-riti. (D.) muchim, káru Prolivam. *Carnifico, excarnifico, as, are. Torqueo, carnificinam exerceo,*

Haházimſze, muchimſze. *Carnificor, excarnificor, aris.*

Haházmicza. *Carnificina, æ. locus publicus in quo homines juſtificantur, l. torquentur.*

Haharou Izluga. *Loralius, ij.*

Hahàrſzki. (D. karunichki, ka, ko. *Carnificius, a, um.*

Hahulyam-lyati, Ginem, venem. *Langueſco, is, ere.* v. Sterto.

Hajamſze-jatiſze, maram. *Curo, as, are.*

Hajanye, maranye. (D.) mar, pomna, Briga, ſzkarb. *Cura, æ.*

Hákely. (D.) kvuka. *Uncus, ci.* 2. hakely, kojëmſze krovi razmechu gda gori. *Hama, æ.* v. chaklya.

Hakov. v. Vedro.

Halabura. v. Halovanya.

Halapárda, (D.) oſtroperacz, ſzulicza oſtro krillata. *Alabarda, æ. Bipennis, is.*

Halapardnik. (D.) oſtropernik. *Alabardarius, ij.*

Halat, Halataſzt, ta, to. v. Alat.

Halina. v. Halya.

Halovanya, halabuka, halabura, D. Buna, nabuna, ſzmecha od puka, Talabuka. *Tumultus, ùs.* v. Rabula.

Halovanyim-nyiti. halabuchim, halaburim. (D.) Talabuchim. *Tumultuo, as, vocibus, l. clamore turbo, Vociferor.*

Halovanyimſze. *Tumultuor, aris.*

Haly chiſchenya, pranya, farbanya meſzto. *Fullonia, æ.*

Halya, ſzvita. (D.) Halina ſzukna, odecha. dolama, *Veſtis, is.* v. Amicimen. 2. halya, ſzvita &c. Senatorſzka, ali Popovſzka. y duga do gleſnya. *Toga, æ, Veſtis talaris, Veſtis ad talos uſque demiſſa.* v. Abolla.

3. Halya teſzna, ter k-ſivotu prikloplyena duga do kolena, ali nuter tia do gleſnya. *Poderis, is.*

4. Halya préz rukavov. (D.) Halina bèz rukava. *Colobium, ij, Tunica.* v. Zobunecz.

5. Halya z-rukavi. *Veſtis maniculata.*

6. Halya z-dugemi rukavi. (D.) Duzih rukava halina. *Chiridota, æ, veſtis dalmatica, dalmaſcum, veſtis manicata.*

7. Halya nabrana, (D.) nafraſzkana. *Veſtis rugoſa, Tunica ſtriata, Tunica tunicata.*

8. Halya naſita, ili z-malanoga dela. *Veſtis acupicta, Veſtis phrygia, phrygiana, Veſtis frugiana, frugonia.*

9. Halya retko tkana, y prìproſzta. *Levidenſa, æ, maſtruca, Veſtis plebea, Veſtis familiaris.*

10. Halya zimſzka. *Chimaſtrum, tri, veſtis hyberna, veſtis hyemalis.*

11. Halya, y vſzake felé oprava ſzvilum preſita, ali zlatom. *Veſtis acu, ac vario opere*

Digitized by Google

opere contexta, veſtis ſerico, l. auro picta.

12. Halya zlatom tkana, *Veſtis auro texta.*
13. Halya ſzvilna. *Veſtis ſerica.*
14. Halya na pol ſzvilna. *Veſtis ſubſerica.*
15. Halya cherlena, y takay karmaſinſzkoga licza. *Veſtis rubea, veſtis purpurea, veſtis oſtrina, ſubminia.*
16. Halya pricherlena. *Veſtis ſubrubra.*
17. Halya vſzakojachkch farb, czifrana. *Veſtis polymita, veſtis babylonica, veſtis verſicolor, veſtis diverſicolor.*
18. Halya ſkërlatna. *Veſtis coccina, l. coccinea, veſtis conchyliata.* v Skërlat.
19. Halya bumbachna. *Veſtis bombicina, veſtis goſſipina, veſtis xylina.*
20. Halya nenavadna. *Veſtis abſoleta.*
21. Halya ſaloſztna, cherna, turobna. (D.) Porusna halina. *Veſtis pulla, lugubris, Tunica vehementioris mœroris, Amiculum nigellum, veſtis nigra, atra, funebris, Amictus niger, atque triſtis.* v. Atrabaticæ.
22. Halya putna. (D.) Putnichka halina. *Veſtis viatoria.*
23. Halya iz Czambolata. *Voſtis tremoſerica.*
24. Halya iz Damaska. (D.) Kamuchna. *Veſtis damaſcena, veſtis ſcutulata.*
25. Halya ponoulyena, ili prenapraulyena. *Veſtis interpolis, veſtimentum interpolum, veſtis renovata.*
26. Halya kratka. *Veſtis ſyntheis, veſtis brevis, & curta.*
27. Halya proſztrana y na brana na slebcze, kak ſenatori, y nekoi dvorjaniki noſze. *Abolla, æ.* v. ſupra. n. 2.
28. Halva Kralyeuſzka. *Trabea, æ, Toga palmata, Toga picta, Amictus regius.*
29. Halya Gornya. *Veſtis extima, Amiculum Epitogium.*
30. Halya od ramen odperta. *Acclaſſis, is. Tunica ab humeris non conſuta.*
31. Halya fina, tënka, y gingava. *Multitia, æ.*
32. Halya koſna. *Manſtruca, æ, Veſtis pellicea, Tunica pellicea.* v. Kedmen.

33. Halya muska. *Toga, veſtis, Tunica, Amictus virilis.*
34. Halya ſenſzka. *Veſtimentum muliebre, Veſtimentum fœmineum.* v. Prates. n. 2.
35. Halya ſenſzka okrugla, ili plaſch. *Cyclas, dis.* v. Palla.
39. Halya dvoyſztruka, dvoydupla. *Diplois, dis, læna, Habitus duplex.*
37. Halya lepo izpiſzana, y izczifrana. *Veſtis ſegmentata, veſtis ſegmentis variegata.*
38. Halya zeuſzeh ſztran zaperta. *Catacliſta veſtis, Tunica catacliſta.*
39. Halya bela. *Calthula, æ, veſtis alba.*
40. Halya z-jedne ſztrane koſzmata za ſzuge, y ſzlusbenicze, ter negda z-jednem rukavom napraulyena. *Heteromaſchala, Heteromalla, æ. Ab aliquibus dicitur, Heteromaſchalon.*
41. Halya zobeu ſztran koſzmata, z dvemi rukavi napraulyena. *Amphimaſchala, Amphitata, Amphimalla: & à quibuſdam Amphimallon. Gauſapia. æ. 2.* halya koſzmata prez rukavov z vune chërne, kakve turczi noſze y Gérki ober drugeh kratke. (D.) jecherma. *Thorax gauſapinus, Gauſapa, æ, & Gauſapum, pi.*
42. Halya iz gladkoga barſuna. *Veſtis holoſerica, veſtis Tyrica, ſeu Tyria, veſtis porphiriaca.*
43. Halya iz cherlenoga barſuna. *Veſtis purpurea.*
44. Halya iz modroga barſuna. *Veſtis punicea. Tunica ex violaceo holoſerico, ſicque de rubro, viridi &c. dices.*
45. Halya iz barſuna koſzmata. *Veſtis ſerico heteromalla, Tunica ex holoſerico villoſo, veſtis ex ſerico gauſapino.*
46. Halya okërpana. *Veſtis pannoſa, veſtis repetiata.*
47. Halya razdërta. *Veſtis lacera.*
48. Halya ponoſſena. *Veſtis trita.*
49. Halya izvernyena, preobernyena. *Veſtis inverſa.*
50. Halya vunena. *Veſtis lanea, véſtimentum laneum.*

Digitized by Google

51. Halya platnena. *Veſtis linea, Amictus lineus.*
52. Halya tënka, y ſzvetla. *Veſtis ſubtilis, & vitrea, veſtimentum ſubtile vitreumque.*
52. Halya paſztirſzka iz kerzna ouchjega, ali kozjega zeſita. *Bæta, æ, diphtera, veſtimentum paſtoricium.*
54. Halya ſute farbe. v. Suta farba.
55. Halya peremena. *Veſtis fimbriata.*
56. Halya dela turſzkoga. *Veſtis Alexandrina.*
57. Halya zlatom oſnorana. *Prætexta, æ.*
58. Halya bogechka zlocheſzta. *Lacerna, æ.*
59. Halya ſzpodnya, ili nuternya *Veſtis intima.*
60. Halya velike czene. *Veſtis pretioſa.*
61. Halya ſztalna. *Veſtis maturitatem præſeferens.*
62. Halya do kolena. dokolenacha. *Veſtis genutenus.*
63. Halya iz ſztrun, ali dlak oſtreh. *Cilicium, ij, veſtis cilicina.*
64. Halye duge rép. *Syrma, tis.* 2. Halye ſenſzke dolnyi kray. *Limbus, bi.* 3. halye kojegod kray, ali ſta drugoga. *ora, æ.* 4. halye skricz. [D.] ſzkut, Rêſz. *Lacinia, æ.*

Haly, oprave, y oſztale prateſi ukup ſzpraulyene ú tarne komore. &c. *Syntheſis, is, Compoſitio veſtium.*

Vu halye kratke opraulyen. *Syntheſiatus, a, um, Syntheſi indutus. Sicque ad faciliorem informationem proportionaliter de alijs ſupradictis dices.*

Halyé ponoſſené, y primete. *Decotes:* ona pak, vu kojaſze halye zavijaju gdaſze noſze, *Coactilia, ium,* veléſze.

Hám. *Helcium, ij Averta, æ.*

Hamalia. v. Divinatio.

Hambar, ſitnicza. *Granarium, ij, Ænopolium, Cella frumentaria, Conſervatorium frumenti.*

Hametom, uſze od dna do dna, vſze od kraja do kraja. *Funditùs, Radicitùs, Totaliter, Aduſque eradicationem, interneciónem, everſionem &c.*

Hamim-miti. u-preſem konye. *Subhelcio, as, are, Impono helcia equis.*

Hangyar. (D. Hanshar) *it:* Punnal, Tolih. Bodes. *Pugio, onis, Clunaculum, Parazonium, Clunabulum, mucro.*

Hangyaricz, Bodeſek. *Puginnalis, is, Pugiunculus, li.*

Har. v. Koriſzt.

Harách. *Tributum, ti.*

Harachnik, ili predavecz, podharachen. *Tributarius, ij.*

Harakchin. v. Arakchin.

Harambaſſa, Voditel, Kalauz. [D. it:] Vodacz, provodich. *Ductor, oris, Dux viæ, l. viarum, Ductor militum, Prævius, Explorator.* v. Vogya.

Haramia, Hayduk. *Miles confiniarius pedeſtris, levis armaturæ miles, Pedes, tis, Pedes, & expeditus miles, Ærarius miles.*

Haramzáda. v. Segavecz, y oſztala.

Haran. v. Zahvalen.

Haràp, Harapin, Arap. *Ætiops, pis, maurus, Arabs, Arabus, Troglodita.*

Harapinſzka zemlya. *Arabia, æ, Troglooditarum regio.*

Harapinſzki, *Arabicè, Trogloditicè.*

Harbat. v. Herbet. &c.

Harbuda. v. Drach. y oſztala.

Harcz [D.] Haracz. *Certamen, nis, Conflictus, ûs, Proelium, Pugna.* v. Boy. 2. Harcz ſzmërtni. v. Borenye.

Harczujemſze ali czuemſze-vatiſze. t. i. Prichinyamſze biti. *Velitor, aris.* 2. v. Bijemſze. n. 2. &c.

Harczuzvanye, ali potira vekſa budi mën. ſa, aliti pochetek boja. *Velitatio, onis.* 2. v. Vojuvanye.

Harím, menem, cheſſem. *Frico, Perfrico, as, are, cum aliqua vehementia.* 2. harimriti, tepem, ſibram. *Percutio, tis, ere, verbero, cædo, virgis, baculis cædo.*

Harimſze ritiſze. menemſze. *Fricor, aris, perfricor vehementiùs.* 2. harimſze, tepemſze. *Perculior, eris, Verberor, cædor, vapulo, &c.*

Digitized by Google

Haring. (D.) Rengariba. Inchyun. *Halec, l. Halex, cis. Gen: interdum neutri.* 2. haring mali. *Halecula, æ.* 3. haring ſzlàn. *Halex mureatica, i. e. in muria, ſeu ſalsugine macerata.* 4. haring poſzuſſen. *Halex infumata, halex paſſa, halex fumo durata.*

Haris pticza, kraly plepelicz. *Ortygometra, æ.*

Harmicza. *Triceſima, æ.*

Harmiczar. *Triceſimator, oris.*

Harno. v. Zahvalno.

Harnoſzt. v. Zahvalnoſzt

Hart. v. Hert.

Hartau. v. Hertau.

Harvat. v. Horvat, &c.

Haſzën. [D. it.] Koriſzt. *Turc. ſel.* Fayda. *Iucrum, ri, utilitas, profectus, quæſtus. ûs, commodum, emolumentum, fructus.* 2. haſzen velika, (D.) koriſzt golema. *Maxima, l. ſumma utilitas.* 3. haſzen prava. *Solida utilitas, & vera.* 4. haſzen lepa. *Præclara utilitas.* 5. haſzen, t. i. Napredek - duvanye. (D.) Prudnoſzt, uhar, dobit. *Emolumentum, ti.* 6. haſzen oſztaulyam. *Utilitatem relinquo.* 7. haſzen jemlyem. *Colligo, percipio, ſummo, capio utilitatem, fructum &c.* 8. haſzen donaſſam. *Affero commodum, importo utilitatem.* 9. haſzen domacha. *Utilitas domeſtica.* 10. haſzen zvanſzka. *Utilitas forenſis.* 11. nahaſzen je naſſu. (D.) od koriſzti jeſzt naſſe. *In rem noſtram eſt.* 12. nahaſzen je obodveh. (D.) obeju od koriſzti jeſzt. *In rem utriuſque eſt, & è re noſtra eſt.* 23. od haſzne miſzlim tuje. *Cogito de commodo alieno, ſpecto utilitatem alienam, conſulo rationibus alienis.* 14. za haſzen nyegvu vſza chinim. *Refero omnia ad utilitatem ſuam, facio, l. parco utilitatibus ſuis, ſervio utilitati ſuæ. facio univerſa causâ ſua, l. cauſa ſui, metior omnia commodis ſuis.*

Haſznem - neti. Prudim - diti. (D. it.) Koriſztim l. koriſztujem - ſztiti. *Utilitatem præſto, facio, proſum, proficio.* v. Pomaſem. n. 2.

Haſznem opchine, na opchinu paſzku noſzim. *Sum è re publica, ſum ex uſu reipublicæ, reipublicæ rationibus conſulo, publica commoda tueor, reipublicæ commoda ſpecto.*

Haſznovit. [D.) Koriſztan - ſztni, ili koriſzni, uharan, Prudni, uridan. *Utilis, is, e. proficuus, fructuoſus, fructifer, commodus, & fructuoſus.* 2. haſznovit kruto. [D.] Premkoriſzni, prikoriſztan. *Multum utilis. perutilis, is, e.* 3. biti haſznovitomu. *Eſſe utilitati, commodo, emolumento.* 4. biti kruto, y vnogo haſznovitomu. *Eſſe magno emolumento.*

Haſznovit ſzebe. *Suæ utilitati vacans.*

Haſznovito. (D.) Koriſztno, koriſzno, Prudo. *Proficuè, utiliter, commodè.* 2. haſznovito za vnogo ſztvari. *Ad multas res utile.* 3.

Haſznovitoje. [D.] Koriſztno jeſzt. *Utile eſt, ex re, ex uſu eſt, commodo bono eſt, emolumento eſt, conducit.* Kakti, tebe kruto haſznovito bude. *Valde erit in rem tuam, è re tua, tuis rationibus valde conducet, l. expediet.* 4. haſznovitoje. [D.] uharno jeſzt. *Opere pretium eſt.*

Haſzòra. v. Plahta. n. 2.

Hatar. v. Kotar.

Hay Hay, *Oh, oh, ah, ah,* kakti: hay hay ú kakove nevolye opaliſzmo, [D.] upaliſzmo, upadoſzmo! oh oh. *Ad quales miſerias incidimus! Ah ah, quò miſeriarum devenimus!*

Haydina. Scl. Helda. *Panicum, ci,* vulgo, *melfrugum, frumentum ſarracenum.*

Hayduk, plur. hayduczi. V. Tolvay.

Haykach, koi chredo volov, Scl. Gyelep tira, y na vze paſzku ima. *Bootes, is, & tæ, bubſequa, æ, bubſequa, & ductor boûm.*

H, ante E.

Hebed. [D. Habad, Abad. *Ebulus, l. ebulum, li.* Plin. lib. 26. c. 11. *Ebuli ſolid contrita, & in vetus vinum impoſita Boam,* i. e. *rubentes papulas, puſtulas. tabercu-*

Digitized by Google

láque ſanant. Et radices cum adipe ſuillo antiquo ſimiliter contuſæ, tumorem, & dolorem pedum tollunt. Camæactè, & Græcè *Camæacten.* per alios verò *Helion* dicitur. v. Actæa. it. Draba, æ.

Hebden, na, no. [D.] Abrov. *Ebuloſus, ſus, a, um.* Kakti, hebdeno meſzto. *Locus ebuloſus, l. ebulo abundans.*

Heber, czúk, nategacha, rudelye, kojemſze vino iz ſzuda van poteſe. *Siphunculus, li.* v. Czúk.

Helda. v. Haydina.

Henyam-nyati. v. Preſztajem.

Herbet. [D.] harbat. *Dorſum, ſi, tergum, gi.* 2. hërbet med lopaticzami. v. Interſcalpium.

Hërbtena koſicza. *Tergus, oris.* 2. hërbtena koſzt. *Spina dorſi.*

Herbtiſche. ili Sleb opoſzred. [D.] ſtapi. *Sacra fiſtula, vertebrarum à collo ad os ſacrum inter ſe contextus.* v. Noticeus. 2. v. Obrachanye. n. 11.

Herchek, ili herchka gliva. *Spongiolus, li* [à ſimilitudine ſpongiæ] *Digitellus, li, à digitis.*

Herczeg. *Princeps, pis. Dux, cis. Fœm.* herczeſicza. *Principiſſa, Duciſſa, æ.* Prov. Obechati blago Herczegovo. *Aureos montes polliceri.*

Herczeſia. *Principatus, Ducatus, ûs.*

Herczeski. *Principaliter, principum more.* NB. [Dal.] Herczeg. *Latinè Dux, cis, &c.*

Heretichanſztvo, odſztuplenye od Czirkve, y prave vere katolichanſzke, krivoverſztvo. [D.] Poluverſztvo, kriva vira. *Hæreſis, is, ſecta, æ.* 2. heretichanſztvo, poganinſztvo. [D.] Poganſztvo, neverſztvo. *Ethnicorum ſecta.* 3. heretichanſztvo, podpunoma Bogu nevernoſzt, ni jedna vera. *Atheiſmus, mi.*

Heretnik, Eretnik, krivoverecz, od ſztupitel od czirkue, y vere katolichanſzke. [D.] Szublaznik, Poluvernik, kaczar. *Hæreticus, ci, Accatholicus, ci.* 2. Heretnik, Poganin, Bolvan. [D,] Bolvanik, Hudovernik, Nevernik, koi krive boge moli. *Paganus, ni, Ethnicus, ci.* 3. Heretnik koi neveruje dabi Bogh bil, da pache taí Boga, prez Boga. [D.] Bogo neveracz, ni jedne vere. *Atheus, ei, l. Atheos.*

Herg. *Manum, ni, ſitula barbata, hauritorium, hauſtrum.* v. Zaimach.

Herga. *Tuber, ris, nodus, di.* v. Fuga. 2. herga ú drevu, na priſzpodobu klina, nayvech ú ſzmrekovom, y jalovom drevu. *Acentra, æ.* 3. v. Prèz. n. 3.

Hergau, va, vo. *Nodoſus, a, um.*

Hergya. [D.] Arja, Arghia, *Ærugo, rubigo, nis.* 2. hergya, na medu, y ſzrebru veliſze, *Ærugo, inis,* na ſelezu, ili [D.] Gvozdju. *Ferrugo,* item *Rubigo, nis. Calep.* Naſitku vſzake vërſzti. *Rubigo, & robigo, uredo, nis.* Naterſzu. *Carbunculus, li, & rubigo.* Moreſze takay hergya na medu rechi. *Rubigo, nis.* Plin.

Hergyau, va, vo. [D.] Arjau, Arghjau, a, vo. Erjau. *Erugineus, ferrugineus, a, um, erugine obductus.*

Hergyavem-veti. [D.] Arjavim. *Ærugine, rubiginem, ſeu ferruginem contraho.*

Hergyavo. arghjavo, erjavo. *Ærugineus.*

Herhram-rati. *Gargarizo, as, are.*

Herhranye. *Gargarizatio, onis, gargarizatus, ûs.*

Herkam, herchem-kati. [D.] Hropem, *Rhonchiſſo, as, are, rhonchos, l. rhoncos emito, ſterto, is.* v. Rhoncus.

Herkanye. [D.] Hropenye. *Rhonchus, chi, rhonchorum tractus.*

Herkeſſa. [D.] Hropalacz, koi herche, ili. [D.] Hropa. *Rhronchinoſus, a,*

Herlecz. (D.) Hrilacz, Rillo. *Roſtrum porci.* v. Gubecz.

Hers, Ers. (Scl.) Rás. *Siligo, nis.*

Herſem-zati. (D. Arſem-zati) viſchimſzkati. *Hinnio, is. ire.*

Herſen, (D.) Raſen, na, no. *Siligineus, a, um.* Kakti, kruh herſeni, t. j.

Herſenyak. *Panis ſiligineus.*

Hërt. *Canis venaticus, canis leporinus, l. lepo-*

Digitized by Google

leporarius, vertagus, gi.

Herticza. *Canis leporaria, gallica, venatica.*

Herzanye, Viſchanye. (D. it.) Arzanye. *Hinnitus, ûs.* 2. Herzanye elefantovo. *Barritus, ûs.*

Herzanyu odherzavati. *Adhinnio, is, ire.*

Heuz. *Linx, cis, chaus, lupus cervarius, rhaphius.*

Heuzovina. *Caro, l. pellis lyncis, l. lyncea.*

H, ante I.

Hichen, zaverſen. (D.) Baczan, metnut, varſen. *Projectus, abjectus, a, um.* 2. hichen dole, obalyen. (D.) oborenſzvalyen. *Dejectus, deturbatus, detruſus, a, um.* 3. hichen van. *Ejectus, a, um.* v. Izhizhen.

Hichenye, hitanye, (D.) Baczanye, varſenye, metnutje. *Projectio, nis, projectus, ûs, jactatus, ûs.* 2. hichenye dole, obalenye. (D.) Szvalenye, oborenye. *Dejectio, deturbatio, onis.* 3. hichenye van. *Ejectio, nis.*

Hillau. v. Kilau.

Hilyada. v. Tiſzuche.

Hilyak. v. Skilogled.

Himba, prevara. (D. it.) Varka, Tlapſztvo. prihinenye. *Dolus, li, fraus, dis, fraus, & machinatio ad fallendum, fallacia, deceptio, ſeductio, fucus, & fallacia, techna captionis, ſutela.* 2. himba chalaria. *Fraudatio, onis, impoſtura, circumventio, deceptio.*

Himben, na, no. (D. it.) Podhibni, na, no. *Doloſus, fraudulentus, captioſus, ſubdolus, deceptorius, pellax, fallax.* v. preſgan.

Himbenik. (D. it.) Varalacz, hinacz. vuhvitel. *Fraudator, impoſtor, implanator, deceptor, oris, homo fraude, & fallacia conſtans, veterator.*

Himbeno, [D.] Varlivo, z-prevarum, ſzvarkom, podhibno. *Doloſè, vafre, callidè, aſtutè, dolo malo, & fallacia, fraudulenter, deceptoriè, fallaciter, ſimulatè, ſubdolè, inſidioſè.*

Hinczamſze-czatiſze. *Eqvio, is, ire.* Dicitur de eqvis cum coitum appetunt; ſicut *Catulio* de canibus, & *ſuio*, de ſuibus, &c. 2. Hinczamſze, zritavamſze. *Petulcio, is, ire.*

Hinim. v. Chalarim.

Hintou. *Pilentum, carpentum, vehiculum cameratum, vehiculum penſile, eſſedum, di.*

Hip. chaſz od vremena. *Inſtans, tis, momentum, punctum temporis.*

Hìſa, ſztan. [D.] kuchya. *Domus, ûs, l. mi, ædes, dis, l. ædes, ium.* v. Dom.

Prov.

Szvoja hiſa, ſzvoja volya,
Drugem drugih naybû bolya.

2. hiſa varaska, ali orſzachka, gdeſze Goſzpoda ſzpraulyaju. *Prætorium, ij, curia, æ.* v. Vechnicza. 3. hiſa. v. Palacha. n. 4. 4. hiſa ú kojeſze ſzpi. *Dormitorium, ij.* 5. kiſa za beteſnike. *Valetudinarium, ij, infirmaria, æ.* 6. hiſa divojachka. *Gyneceum, ei, Gynæ comitis.* 7. hiſa paſztirſzka. *Gurguſtium, ij, mapale, is, mapalia, ium.* 8. hiſa kurvinſzka. v. Burdelnicza. 9. hiſa ſzirotinſzka. *Caſa, æ,* 10. hiſa za naúk. *Muſeum, ei.* 11. hiſa za knyige. *Bibliotheca, æ.* 12. hiſa nuternya. *Conclave, is.* 13. hiſa pod zemlyum. *Catogeum, ei.* 14. hiſa velika. *Hypocauſtum, ti.* Ita communiter, cum aliunde *Hypocauſtum* idem ſit ac *Vaporarium.* 15. hiſa gola, y prazna. *Domus nuda, & innanis.* 16. hiſa ſzprauna. *Domus exornata, domus omnibus rebus inſtructa, & apparata.* 17. hiſa narejena kot Kralyeuſzka. *Domus regiè inſtructa, domus lauta, & elegans.* 18. hiſa zdrava. *Domus, l. ædes ſalubris.* 19. prez hiſe. *Edomarius, ij.*

Hiſicza. [D.] kuchicza, domicz. *Domuncula, æ, caſula, æ, tugurium, ædicula, ligellum, breve domicilium, gurguſtiolum, tuguriolum, caſa.* v. Attegiæ.

Hiſni, domachi. [D.] Kuchni, na, no. *Domeſticus.* 2. hiſni tovaruſſi, zakonſzki. *Conjuges, um.* 3. hiſni, ili hiſna druſina. *Familiares, ium.*

Hiſtoria, t. j. povedanye. [D.] Szpovidanye

Digitized by Google

danye *Hiſtoria, æ, Añales, monumenta temporum, memoria publica rerum veterum.* v. Hiſtoricus.

Hít, máh. *Jactus, conjectus, ûs.*

Hitam-tati, mechem tati [D.] Baczam. *Jacio, proicio, is, ere, projecto, jacto, jaculor, molior jacula.* 2. hitam na jeden kùp mechem. *Coniicio, is, ere.* 3. hitam ú nuter, mechem ú nutra, *Iniicio, is, ere.* 4. hitam dole, zualyujem, [D.] oborivam ſzvalujem. *Deijcio, is, ere. deturbo, exturbo.* 5 hitam neglaucze, [D] ſzvalujem niz glavu. *Præcipito, as, are, Præcipitem ago, vel do.*

Hitàn, ſztrelovit. *Præproperus.* v. Bërz.

Hitanye. *Projectio, nis.* v. Hichenye.

Hitech, ú hitne. *Raptim, currenter, properanter.*

Hitenye, (D.) Hitrovanye. *Properatio, nis.* v. Hitrina.

Hitim-teti. naglim, ſurim, poſzpeſſujem, poſzpeſſno, y hitro chinim, [D. *it.*] hitrim. *Celero, as, accelero, propero, feſtino, celeriter facio, perago* &c. v. Berzim.

Hiter, tra, tro. [D.] hitan. *Feſtinus, a, um,* v. Berz.

Hitréje, Berſeje, poſzpeſſneje. *Celeriùs, velociùs, citiùs.*

Hitrína. v. Hitroſzt.

Hitrò. [D.] Hitno. *Citò, celeriter, feſtinanter, curriculo, properè.* v. Berzo.

Hitrò pametan. v. Popadlyiu.

Hitrò preminuchi, cha, che. [D.] Prominuchi, Padlivi, a, vo, Prohodechi, odhodechi. *Tranſitorius, a, um.*

Hitròſzt, Hitnya, hicha. [D.] Hitrina, hitna. *Celeritas, tis, velocitas, agilitas, tis, properatio, nis.* v. Barzina.

Hitròſzt ú chinenyu. *Dexteritas, tis.*

Hitrovanye. v. Hitenye.

Hitroznanye, hitroſzt ú govorenyu. *Argutia, æ.*

H, ante L.

Hlache. *Tur. Scl.* chakſire. (D.) Nogavicze. *Femoralia, ium.* vulgò. *Caligæ, arum.* 2. hlache iz platna. *Campeſtre, is.* 3. hlache nemske, &c. Gege. *Caligæ follicantes, bracòæ lavæ.*

Hlachicze, Naulachki, Dokolenyache. (D. it.) Bichve, Bichvicze. *Caligulæ, arum, tibialia, velamenta tibiarum.*

Hlad. *Refrigerium, ij. Temperies aeris.* v. Razhlajenye.

Hladen, na, no. (D.) Sztuden, oſztinut, zimen. *Frigidus, aliquantulum ſubfrigidus, a, um.* 3. hladen bivam, zimem, zimami poſztaje. *Frigeſco, is, ere, Frigidus fio.*

Hladènacz. v. Zdenecz.

Hladénye-gyenye. (D.) ohladenye. *Refrigeratio, nis, refrigerium, ij.*

Hladilnicza. (D.) Hladionicza. Poſzuda ú kojeſze hladi. *Frigidarium, ij.*

Hladím-diti, Razhlagyujem. (D. *it.*) ſztudenim-niti. *Refrigero, as, are. frigus induco, frigefacio, frigefacto, frigero.* 2. hladim jako. *Perfrigero, as, are.*

Hladitel. *Refrigerator, oris.*

Hladitelicza. *Refrigeratrix, cis.*

Hladnetina, merzletina. *Juſculum coactum, concretum, congelatum, oxizonium, cibus gelatus, jus concretum.*

Hladno. v. Merzlo.

Hlapecz. *Servus, vi.* 2. hlapecz *Crateuterium, ij.* i. e. *Inſtrumentum culinarium ad ſimilitudinem horologii factu cum rotis, veru cum aſſaturis vertens.* v. Pechenyar.

Hlaſztam-ſztati jezikom, tlapim. *Blatero, as, are, blatio, inconditè loquor, ineptè, & inſulsè loquor.*

Hléb. *Libo, nis. Panis rotundus fermentatus.*

Hlepenye, Hoptenye. *Aviditas, tis Appetentia, anhelatio, appetitio.* v. Pohlepnoſzt.

Hlepim-peti, hoptim. *Appeto, is, ere, anhelo.* 2. jako hlepim, (D.) Hoptim vehoma. *Valde, ardenterque cupio, avide deſidero.*

Hléu, Pojata, ſtala ſivinſzka *Bubile, bovile- is, bovilia, bubilia.*

Hlidim-deti. Puſſem. *Flo, efflo, as, are, ſpiro.* A naulaſztitoſze veli od hladnoga vetra.

Hmèly,

Digitized by Google

Hmèly, hmelina. *Lupulus, li, lupus ſalictarius, humulus, Bryon.*

H, ante O.

Hoblàm, bati. [D.] Planam-nati. *Aſcio, as, exaſcio, lævigo, plano.* v. Gladim.

Hoblàno, [D.] Planano delo. *Aſciarium opus.*

Hoblìch. [D.] Plana, ſztrúg. *Dolabra, planula, runcina, aſcia, dolatoria, æ.*

Hobotnìcza. *Polypus, pi, & podis, polphy, lus, pulpus, pi, â carnoſitate.*

Hochèm, ali hochu-teti, ali hteti. *Volo, vis, velle.* 2. hochesli mene? *Nunquid me vis?*

Hód, hodenye. *Ambulatio, nis, inceſſus, ûs, motus corporis.* v. Hoģyenye.

Hodala. v. *Inferiùs.*

Hodalke, hodalnicze. [D.] Hodala, klyuke, na kojehſze hodi ú velikom blatu, ali prek vode. *Grallæ, arum.* 2. koi na nyih hodi, *grallator, oris.* 3. korachay takovoga, *gradus grallatorij*, t. j. veliki horachai, kakti mali, *formicarij gradus*, imenujeſze.

Hodenye, idenye. v. Hod.

Hodi k-meni. *Veni ad me.* 2. hodi ſzimo. *adesdum, huc ades.*

Hodim-diti. *Ambulo, as, are, antegredior, præcedo, præeo, anteeo.* 3. hodim od zad za grugem, *ſequor, eris.* 4. hodim peſſicze, *vado, is, eo pedes, pedibus, l. pedes incedo.* 5. hodim zvan puta, *devio, as, are, deflecto â via. ambulo, l. vado extra viam.* 6. hodim na zrebercze, bedrimſze, *oblique procedo.* 7. hodim odicheno, dichimſze ú hodenyu, *graphicè incedo.* 8. hodim na hero, na krivo, na bokcze hodim, *in latus procedo.* 9. hodim ponoſzno, banimſze. *magnificè incedo.* 10. hodim lamlyuch, miczajuch, lomimſze, miczamſze hodech, *udulatim ambulo.* 11. hodim naglo, mahnito, *Transl.* letim, v. g. Kàm letis. *Concitatè ambulo.* 12. hodim trudno, nemochno, vlechemſze, poteſem komay koſzti, jedvay idem, (D.) Szmuczamſze jedvai,

Gradu laborioſo incedo. 13. hodim nazad, naopak hodim, *retrogradior.* 14. hodim na okol, obhajam, *obambulo.* 15. hodim po ſzvetu, *multas terras perambulo.* 16. hodim po oſtrëh puteh, tuchemſze po pechinah, lamlyemſze po kamenyu. *Per aſpera ambulo.* 17. hodim po malo, tiho, po lëhku, poſztupam, *lentè ambulo.* 18. hodim ſzlabo, y gingavo, batam, tati, kobaczam-czati, *ægrè ambulo.* hodim ſzkachuch, poſzkakujem, *Aſſultim ambulo, progredior.*

Hoditel, hodëcz. *Ambulator, oris.*

A on koi nemore hoditi, ſzlab, y nejak za iti, *invalidus ad incedendum.* 2. hoditel zvan puta, *Devians, deflectens â via.* 3. hoditel pred drugem, *Antecedens, præcedens, anteambulo.* 4. hoditel, koiſze bedri ú hodu, *In latera procedens.* v. Hodim. *Ex cujus numeris plura ſimiliter deduces.*

Hogyàk, v. Dymnyak.

Hogyenye-denye. v. Hód. 2. hogyenye zván puta. *Deviatio, deflexio â via.* 3. hodenye napre, *Anteceſſio, nis, anteceſſus, ûs.* 4. hodenye peſſicze, *Inceſſus pedeſtris.* 5. hogyenye z-bedra, bedrenye, *Proceſſus in latera.* 6. hogyenye odichno, kavalerſzko, *Graphycus inceſſus.* 7. hogyenye ponoſzno, banenye ú hodu *magnificus inceſſus.* 8. lomlyenye ú hodu, *ùdulatus inceſſus.* 9. trudno hogyenye, *laborioſus inceſſus.* 10. kobaczanye, batanye, *æger inceſſus.*

Hofmeſter, Kapitan dvora. *Præfectus prætorij, Præfectus, l. Capitaneus aulæ, Admiſſionalis, is, anteambulo.* v. Scalco.

Horvát. (D.) Harvat. *Croata, æ, Illyricus, ci.*

Horvatſzki orſzag, ili zemlya. *Croatia, æ. Croatiæ regnum.* 2. horvatſzki, ka, ko, *Croaticus, a, um.* 3. horvatſzki, po horvatſzki, *Croaticè, Illyricè.*

Hote, hoteh, hotomcze, ſzlobodnem hotenyem, od volye. *Voluntariè, ſponte, ſponte ſua, ultro voluntariè, conſultò, data opera, de induſtria, ex induſtria.*

Digitized by Google

Hotechi, htechi. (D.) Volechi, cha, che. *Libens, lubens, volens, tis.*

Hotenye. *Animus, mi.* 2. hotenye veliko, y nemarajuche za nikakvu ſzuprotivnoſzt. *Animus excelſus, & erectus, ac parvi ducens omnia, quæ homini accidere poſſunt, Animus fortis, & invictus, animus gravis, & excelſus, atque ad omnes caſus ferendos paratus, & conſtans, animus magnus, & clarus, deſpicienſque res humanas, animus robuſtus, & excelſus, animus altus, & incommodum patiens.* 2. hotenye dobrovolyno, *animus bene affectus.* 3. hotenye zlovolyno, *Animus malè affectus, animus pravus, animus plenus malignitate.* v. Szercze.

Hotinſztvo. *Concubinatus, pellicatus, ûs.*

Hotnik. *Concubinarius, ij.*

Hotnicza, Prilosnicza. *Concubina, æ. amica, pellace, & pellaca.* 2. Hotnicza zakonſzoga chlovëka, *Pellex, cis. Succuba.*

H. ante R.

Hrabren, na, no. veliſze on, koi je gotov, y jak na viteſztvo, y vſzako delo. *Strenuus, validus, robuſtus, nervoſus, lacertoſus, magnanimus, a, um, fortis, is, fortis, & validus.*

Hrabreno, mochno, jako, viteski. *Strennuè, valide, nervosè, fortiter, & diligenter, viriliter.*

Hrabrenoſzt, junachtvo, mochnoſzt. *ſtrenuitas, tis, fortitudo, robur, firmamentū, ac robur, animus, ac robur, animi robur, ac nervi.*

Hrabrenſztvo, veliko ſzërcze. *Magnanimitas, tis.*

Hrachek. *Screatus, excreatus, ûs, oris excrementum, phlegma, pituita craſſior.*

Hrachem, hraknuti, z-hrachem, z-hraknuti. *Screo, excreo, as, are, cum conatu quodam de pectore phlegma ejicio, vi quadam exſpuo.*

Hrakanye. *Screatio, excreatio, onis, ſcretus, ûs.*

Hrakàvecz, hrachkavecz. (D.) Szhrakavecz, k. akalacz. *Screator, excreator, oris.*

Hraknùt, ta, to. *Screatus, excreatus, a, um.*

Hraknuti, ili z-hraknuti vſze kayſze more. *Screabilis, excreabilis, is, e*

Hramacz, v. Hrom.

Hramlènye. (D. it.) Hromoſzt-ſztvo. *Claudicatio, onis, claudicatus.*

Hramlyèm-mati. *Claudico, as, are. Transl.* govoriſze od vſzakoga duguvanya, koje neſztoi ú ſzvojem redu. ut: *claudicat cerebro.* t. j. noruje. *claudicat amicitia,* neſztoi priatelſztvo, &c.

Hrána. (D. Pichya.) *Victus, ûs, alimonia, alimentum, edulium, nutrimen, nutrimentum, nutritus, ûs, paſtus, ûs, cibarium, cibus, victualia, ium.* v. Braſno. 2. hrana za voyſzku, *Commeatus, ûs, frumentatio.* v. Profunt. 3. hrana ſivinſzka. *Pabulum, li.*

Hranen, a, o. *Aſſervatus, conſervatus, a, um.*

Hranènye. (D.) Gojenye. *Nutritio, nutricatio, onis, nutricatus, ûs, educatio.* 2. apud *Dal.* Hranenye, ſzpremlenye, ſzpravlenye. *Aſſervatio, nis.* 3. hranenye ſivinſzko. *Pabulatio, nis.*

Hranyèn, na, no. (D.) Gojen. *Alitus, nutritus, a, um.* 2. hranyen travum, *Herbilis, is, e.*

Hranìm-niti, (D.) Goim. *Nutrio, is, ire, alo, cibo, reficio, foveo, nutrico.* 2. hranim ſivinu, *Pabulo, as, are.* 3. apud *Dal.* Hranim, chuvam, ſzpravlyam, *ſervo, as, are, aſſervo, cuſtodio, condo, loco, repono, &c.*

Hranìmſze-nitiſze. (D.) Goimſze. *Nutricor, nutrior, edo.*

Hranitel. (D.) Goitel. *Nutritius, ij, nutritor, altor, alumnus, educator, nutriens.*

Hranitelicza. (D.) Goitelicza. *Nutrix, altrix, cis, alumna, nutriens, educatrix.*

Koi iſche hranu za ſivinu, *Pabulator, oris.*

Hrálzt. *Quercus, ûs.*

Hraſztina. *Quercetum, ti.*

Hraſztòv, va, vo. *Quercinus.*

Hraſztova kora. *Suber, ris.*

Hre-

Digitized by Google

Hrebam-bati. *Bilbo, & bilbio, is.* v. Inferiùs.

Hrebèchem-betati. *Abſono, diſſono, malè ſono, non rectè ſono, as, are.*

Hrebetanye. *Diſſonantia, æ. rei alicujus fractæ ſonus, aut ruptæ.*

Hrebetlyiv, va, vo. *Abſonus, na, um.*

Hrèn. (D.) Garbach, (Scl.) Torman. *Naſturcium, ij.* 2. hrèn divij, *Hiberis, is, cardanum.* hren Turſzki. *Draba, æ.*

Hreſztàm-ſztati. v. Hruſztam.

Hrèv. v. Peny.

Hrib. *Collis, is.* v. Bërdo.

Hrilácz. v. Herlecz.

Hriputam-hripuchem-tati. [D.] Sztenem, piham. tesko, ali trudno diſſem. *Anhelo, as, are, difficilè, l. difficulter ſpiro.*

Hriputanye. [D.] Sztenanye, piſzkutanye. *Anhelitus, ûs, aſtma, difficilis reſpiratio, anhelatio.*

Hriputlyiv, va, vo. (D.) Zapihan, piſzkutlyiv, ſzipliv. *Anhelus, ſuſpirioſus, aſtmaticus, a, um.*

Hriputlyivecz. Piſzkutlyivecz. *Anhelator, oris, aſtmaticus, ci.*

Hrochem. v. Krulyim.

Hrokochemſze. v. Grohochémſze, &c.

Hròm. (D. it.) Hromacz.. *Claudus, di, loripes, fractus.* 2. hroma koga chinim ohronujem. *Claudum quempiam reddo.*

Hromoſzt. v. Hramlenye.

Hrop, ſúm vode. *Murmur aquæ* (dicitur & de rebus animantibus) *Suſurus, r:*

Hropem-peti. *Ægrè, & cum ſingultibus ſpiro, & reſpiro.*

Hropòchem-tati. *Ex diſtillatione, & gravedine laboro.* 2. *ſtrepo, is, ere.*

Hropòt, Nazeba. *Diſtillatio, nis, gravedo, pituita.* 2. hropot, kaſſely, *Tuſſis, is, vehemens ſpiritus, tuſſedo, efflatio.*

Hrúkam, otreſzkavamſze. *Impetuosè, clamorosè alloquor*, aut *reſpondeo.*

Hrúp, hrupa. *Strepitus, ûs.* 2. Rúp ſzvinſzki, *Grunnitus, ûs.*

Hrupam. v. Hrochem.

Hrupím-peti. *Strepo, is, ere.* 2. hrupim.

Quod proprium eſt vocis porcorum. *Grunnio, is, ire.* unde *Translativè* tantum dicitur de hominibus, ac cum in aëre tempore tempeſtatis ſonus fragoroſus fit. Ar velimo: kak to ú zraku hrupí. 2. hrupim kot ſerjavi, *Gruo, is, ere.*

Hrúska, (D.) Kruska. *t. j.* hruskovo drevo. *Pyrus, ri.* 2. hruska divja, divjacha, kak y vſzaka ona, koja këſzno zréli, y preſzeda ú gërlu, *Achras, dis, achrades,* &c. 3. hruska keſzna, *Pyrum ſerotinum, pyrum amerinum.* 4. hruska, ili hruskov ſzád, *Pyrum, ri.* 5. hruska velika, *pyrũ decumanum, pyrum pergrande.* 6. hruska velika, y dobra, *pyrum volemum.* 7. hruska muskatnicza, ſterfich, *pyrum chivum, pyrum ſuperbum, pyrum moſchatulum, curmundulum.* 8. hruska tikvenchicza, *pyrum cucurbitinum.* 9. hruska koſchena, *pyrum lapidoſum, caviloſum.* 10. hruska lepe y plemenire duhe, *myrrhapia, ſeu myrchapia.* 11. hruska makaria, *pyrum ſementinum, achras ſerotinum.* 12. hruska chërlena, *pyrum ſuvonium, pyrum rubrum.* moguſze, y makarie cherlene *ſavonia* imenuvati. 13. hruske pricherlene, *pyra cruſtomina, pyra rubentia.* 14. hruske boſzanke, *pyra boſnenſia.* 15. hruska batvacha, *pyrũ lacteũ.*

Hruſztam-hruſchem-ſztati, hreſztam. *Frango, is, ere, contero dentibus os, avellanas, nuces,* &c. *confringo, comminuo.*

Hruſztavëcz, hruſztavicza. *Cartilago, nis.*

Hruſtavicza, kora kruha gornya. *panis cruſta ſuperior.* 2. hruſztavicza ſzlatka, pogachicza, *Placenta cruſtata.*

Hruſztimſze-titiſze. *Inſulto, as. & cum clamore, & minis aliquam rem aggredior.* 2. kayſze hruſztis, kay zube bruſzis? *Quid inſultas? quid dentes acuis?*

H, ante V.

Hvála. (D.) Szlava. *Laus, dis, laudatio, Præconium, gratia,* 2. hvala iztinſzka, y prava, *Laus vera, & ſolida.* 3. hvala po vſzud raſglaſſena, *Laus longè, latéque diffuſſa.* 4. hvala nerazglaſſena, *Laus mi-*

Digitized by Google

minùs nota, minúſque pervulgata, laus obſcura. 5. hvala ochita, ochiveſzta hvala, *laus popularis, & illuſtris, laus ſuma.* 6. hvala vekovechna, *laus ſempiterna, laus immortalis.* 7. hvala oholna, teſcha, *oſtentatio, onis, jactantia, vanitas.* 8. hvala Bogu, *Deo ſint laudes.* (D.) zahvale Bogu, *gratiæ ſint Deo.* 9. hvala tebe, *tibi gratiæ, tibi ſit gratia.*

Hvále doſztojën, vredën (D.) Szlave vridan. *Laude, præconio dignus.* v. Laudabilis.

Hvalènye. (D.) Szlavenye. *Laudatio, Approbatio, onis.* 2. oholno, *jactatio, nis.* v. Hvala. n. 7. 3. hvalenye lepo drugoga. *Elogium, ii.*

Hvalyèn, na, no. (D.) Szlavan. *Laudatus, probatus, ſpectatus, a, um, ſpectatus, & probatus. ut, Vir laudatus, vir omni laude cumulatus, vir præconio cumulatus*

Hvalyeno. (D.) Szlavno. *Laudate, laudabiliter.* 2. hvalyeno oholno, [D.] Hvaſtavo, odviſe hvalno, *jactanter, innani oſtentatione, in ſolenti oſtentatione.*

Hvalìm-liti. Dajem hvalu. [D.] Szlavim, kinchim hvalami. *Laudo, as, are, laudibus extollo, verbis exalto, effero, do laudem, laudibus orno. Celebro laudibus.* 2. hvalim, ili potvergyujem hvalum, hvalu. (D.) Iſztinivam. Pokaſujem. *Probo, as, are, relaudo.* 3. hvalim obilno, *laudo abundè, affatim.* 4. hvalim kruto, y jako, hvalim do neba, *laudibus in cœlum effero, pleno ore laudo, & effero, exquiſitiſſimis verbis laudo, & extollo, ſummis laudibus orno, & exorno, laudo unicè, copioſè, copioſiſſimè, perlaudo.* Kakti, hvaliſze od vſzeh, *ab omnibus perlaudatur,* i. e. *valdè laudatur.* 5. hvalim ſzkupa, (D.) zajedno, *collaudo, as.* 6. hvalim na zochi. (D.) hvalim, koga prid nime iſztim. ú ochi hvalim, *laudo aliquem in os, l. faciem.* 7. hvalim koga mehko, y mërzlo. (D.) Sztudeno, *exiguè, l. frigidè quempiam laudo.* 8. hvalim za dobro, *ago gratias.*

Hvalìmſze kruto jako, oholno hvalimſze, dichimſze, prodajemſze, ponaſſamſze. (D.) Ponoſzimſze, zahvalyujemſze. *Jacto me magnificè, mirum in modum me effero, oſtento, vendito, glorior innaniter.* v. Szlavimſze. n. 1. 2. hvalimſze od drugoga. v. Szlavimſze. n. 2. 3. hvali ſzam ſzebe. *Prov. Ipſe ſui tibicen eſt.* 4. hvalimſze iſztinſzki. (D.) Pravoſze zahvalyuje, *Vera de ſe ipſo prædicat.* 5. hvaliſze laslyivo. (D.) Priprodavaſze, neiſztinumſze hvali. *Falſa de ſe ipſo prædicat.*

Hvalitel. Razglaztel tujeh hvál. *Laudator, oris, laudis alienæ præco, buccinator, præco alienæ virtutis.*

Hvalitelicza. *Laudatrix, cis, buccinatrix laudis.*

Hválu iſchem, [D.] Traſim ſzlavu. *laudem quæro, venor, capto.* 2. hvalu ſelí. *laudis ſtudio trahitur, gloria, & laude ducitur, gloriæ & laudis avidus, atque appetens eſt.* 3. hvaluſzëm zadobil. *laudem adeptus, aſſecutus, conſequutus ſum, laudem mihi paravi, comparavi.*

Húd, zlochèſzt, [D.] zào, zàl, zlo. *malus, malitioſus, a, um, nequam, ineptus.* v. hudoben n. 2. húd jako. *Crudelis, terribilis, horribilis.* 3. Hud, y zèl priatel. *dyſphilus, l. diſphilus, protogenes.* 4. húd, *t. j.* mleden, ſzuh. [D.] okoſzt, jezliv. [Scl.] märſav, *Macilentus, macie extenuatus, macie torridus, a, um, macie extabeſcens.*

Huda ſzrëcha. *Infortunium, ij, adverſa, afflicta, iniqua, miſera fortuna, calamitas, miſeria.*

Hudem-deti, mlednem-dneti, mërſavem. *Macreo, es, macer fio, macreſco,*

Hudich, ſzotona, hudoba. *Dæmon, nis.*

Hudi dën. *Mala, adverſa, infortunata dies, infauſta dies, perdita dies.*

Hudo. *Malè perversè, nequiter.*

Hudoba, hudobnoſzt. *Malitia, nequitia, æ, perverſitas, iniquitas.* v. Zloba. 2. hudoba velika, *Flagitium, ij, ſcelus ingens, nequi-*

Digitized by Google

quitia ſumma.

Hudoběn, na, no, zël, malovredën. *Malitioſus, verſutus, callidus, ſubdolus, fallax.* v. Zloben. 2. hudoben, *diabolicus, a, um.* 3. hudoben jako, *improbus, ſceleſtus, ſceleratus, nefarius, perditus, nefandus, flagitioſus, a, um.*

Hudobno, zlocheſzto, malovredno. *Malitioſè, callidè, doloſè, perverſè, nequiter, ſceleſtè, ſceleratè flagitioſè, iniqvè, nefariè nefandè, perditè.* v. Zlobno. 2. hudobno, uraski. *diabolicè, ſatanicè.*

Hudobnoſzt. v. Opachina. n. 1.

Hudobnyak. *Malitioſus, ſi.* v. Hudoben.

Hudovernik. v. Poganin, y oſztala.

Huga. v. Puga.

Huhor. v. Kukma.

Húle. *Sus, is, porcus, ci. Plur.* Huleta. v. Praſzecz.

Hulimſze - litiſze, klyuchimſze. *Inclino me, incurvo me, contrahendo inclino me, vel incurvo.*

Hulyàmſze - lyatiſze, plazim, puzim. *Repo, is, ere. ſerpo.*

Hunkam - kati, na nóſz govorim. *Naribus loquor.*

Hunkavecz. *Naribus loquens.*

Hunyavicza ú gërlu, y koja chini gërlo premuknuti. *Coryza, æ, gravedo. Siccam tuſſim movet, turbat urinam.* 2. hunyavicza, ili nahod, gda noſz, glavu, nebo, y gerlo zavzeme, y napuni, zoveſze. *Catarrhus, hi, fluxio, diſtillatio, gravedo, pituita.* v. Rhema.

Humka. v. Berdaſzcze. n. 2.

Húskam - kati. *Vociferor, aris.* 2. huskam kakti ſzova *Cucubo, as.* 3. v. Clamo.

Huskànye. *Hujuscatus, quiritatus, ûs, clamor verborum, jubilatus ruſticorum, vociferatio, quiritatio, onis.*

Huſzar, Dalmatini za tolvaja, y razboynika dërſe. v. Tolvay. Drugi za viteza, konyanika. v Konyanik.

Hutta, koliba. [D.] Cherga. *Tuguriolum, li, tugurium humile, gurguſtium, magalia, ligellum, attagia, mapalia, agreſtes caſæ.*

I.

PIſtuba ova ú naſſem jeziku, kak y ú Diachkom je *Vocalis*, t. j. Glaſzovita, y *Conſonans*, t. j. Neglaſzovita. Gdaſze prepoſztavlya neglaſzovite, y ſnyum chini ſzlovku, ili ſyllabu, aliti ſzama, piſem nyu ovak I, akoje ſzlovo vekſe; akoje menſe, tak ovak i, y onda je Glaſzovita. kakti *Iſchem interes.* Gdaſze pak prepoſztavlya jedne zmed glaſzoviteh a, e, i, o, u. y ſnyium chini ſzlovku, ili ſyllabu, nekoi nyu polaſu ovak I, nekoi Y. ja poleg naredbe poſztavlyene na chelu knyige ove, piſſemnyu ovak J, akoje ſzlovo vekſe, ako je menſe, tak ovak j. t. j. kak diachki velimo *jota.* y je onda neglaſzovita. kakti. *jak, janus, junak.* od ove Y, kakty poleg dobroga nachina piſzma nepochinya lahko ſzlovku, nikay od nye ovde negovorim. ova vzemſi vpamet, lëhko réchi nayti budes mogel, kojeſze piſſu od litere I. ter razluchiti glaſzovitu, od neglaſzovite.

I. *Et, atque, etiam, què, quoque poſtponendo.* ut: *Ille quoque.* y on takayſe. 2. I ako. *Etſi.*

Koju ja nepiſem nego ovak, y, gda god veſe jednu rech z drugum.

NB. *Dalmatas, & certos, qui varias incolunt Inſulas maris, ante litteram I, tàm vocalem, quàm conſonantem more Italorũ anteponere litteram G. & potiſſimum ante Syl.* ja, je. *quos imitari abſit.*

Ja. *Ego.* ja ſzam, ja iſzti. *egomet, ego ſolus, ego ipſe.* 3. ja on, ja ti, *vel ille, vel tu, aut ille, aut tu.*

Jablàn. *Platanus.* v. Jabuka. 3. v. Javor. n. 5.

Jabuchnícza. vu kolenu. *Patella, æ.* 2. jabuchicza ú gërlu, *jugulus, l. jugulum, li.* 3. jabuchicza, mala jabuka, *pomum nanum, malum paſcuum.*

Jabuchnyàk. [D.] Komonika. *Chamæmelon, anthemis, chamomilla.*

Digitized by Google

Jabuka, jablan, jabuchno drevo. *Pomus, mi.* 2. jabuka ſzad, ili vochyc, *pomum, mi, malum, li.* 3. jabuka koſchena, ili peſchena, *pomum lapidoſum, calculoſum.* 4. jabuka za chuvanye, [D.] za hranenye, *pomum conditivum, & poma conditiva.* 5. jabuka kiſzela, *pomum acerbum.* 6. jabuka velika, *pomum decumanum.* 7. jabuka ſzlatka, *mellimela, pomum muſtelum, malum melapium.* 8. jabuka, koja hitro gine, *pomum fugax, malum fugiens.* 9. labuka prezrela, *pomum vietum.* 10. jabuka rana, ili kâje hitro zrela, *pomum præcox, pomum præcoqvum, pomum præmaturum.* 11. jabuka okrugla, *malum orbiculatum.* 12. jabuka ſpichaſzta, *malum turbinatum.* 13. jabuka keſzna, pozna jabuka, *pomum ſerotinum.* 14. jabuka gnyila, *pomum putre, malum putrilaginoſum.* 15. jabuka puna chĕrvi, *pomum vermiculoſum, pomum vermiculans.* 16. jabuka muskatelna, muskatnicza, *pomum apianũ.* 17. jabuka povela, y zguzana. v. Victus. n. 4. 18. jabuka nezrela, *pomum crudum, pomum immaturum, pomum immite.* 19. jabuka zrela, *pomum maturũ, l. mite.* 20. jabuka divja, *pomum agreſte, l. ſylveſtre.* 21. jabuka pitoma, *pomum ſativum.* 22. jabuka plemenita, *pomũ generoſum, l. nobile.* 23. jabuka mandaſia, *pomũ curmundulũ, vulgò* mandaſium.

Meſzto, gdeſzu jabuchna dreva naſzajena, *Pomarium, ij.* y takayſe meſzto gdeſze ſzpravlyene jabuke chuvaju, zoveſze, *Pomarium, ij.*

A on, koi jabuke prodaje, zoveſze *Pomarius, rij.*

Jabuka na ſzedlu. [D.] unkaſch. *Ephipij-pomum*, 2. jabuka na mechu, *pomum capuli.*

Jachè. *Validiùs, vehementiùs, magis, fortiùs.*

Jachènye, Tvergyenye. (D.) utemelenye, Potvardenye. *Fortificatio, confirmatio, munitio, onis.* 2. v. Kreplenye.

Jachìm-chiti, tvĕrdim, temelim, *Fortifico, as, are, munio, cõmunio, vallo, corroboro, roboro, confirmo, munio, & firmo, corroboro, atque confirmo, firmum facio.* 2. v. Krepim.

Jachìmſze-tiſze. *Irroboror, aris, invaleo, invaleſco, robur, & firmitatem aquiro, confirmor, corroboror.*

Jachmèn. (D.) Jechyam. *Hordeum, ei.* v. Jarecz. n. 2.

Jachména voda. *Zythum, thi, l. zythus, thi, Piſana, Thyrum, ri.*

Jachmenĕcz. [D.] Jechmicz. na oberve ochne, ali okolu oka. *Critha, æ, & crithe.*

Jachméni kruh. *Hordeaceus panis.*

Jachmenovoga klaſza ſpicza. *Æther, eris.*

Jaczint czvet. *Hyacinthus.* 2. Dragi kamen.

Jád, chemer, otrov, ſtupa. *Venenum, ni, toxicum, virus.*

Koi na pravlya jàd y prodaje, *Venenarius, rij.* A koi ſzamo napravlya. *Veneficus, ci.* ſena, *Venefica*, zoveſze.

Jadan. v. Jadoven.

Jadomſzi ſzmĕrt zavdati. *Veneno mortem ſibi conſciſcere.*

Jadòven, na, no. [D.] Jadan. *Afflictus, calamitoſus, ærumnoſus, a, um.* v. Nevolyen. 2. v. Jadovit. 3. v. Biſzan.

Jadòvit, ta, to. chemeren, jadoven, (D.) Jadan. *Virulentus, venenoſus, viroſus, a, um, virulens, venenifer.* A navlaſztito on, koi ú ſzebe jad ima, *Venenatus, a, um.* Nayti ova zadnya rech moreſze razumeti y od ſztvari, koja je chemerna.

Jadovìto. *Virulentè, venenatè.*

Jadrim-driti. *Velifico, as, are, velis navigo.* 2. jadrim odpertemi jadri, *Plenis velis navigo, plenis carbaſis navigo, pleno velo, l. carbaſo perveho.* v. Brodimſze.

Prov.

Onda jàdri brodar Peter,
Gda ti v-kĕrmu puſſe veter.

Cum tempus, occaſio, fortuna favent, operi inſiſtendum eſt.

Jadro. *Velum, li, carbaſus.* 2. jadro odpiram. *Velum do, vela pando, vela facio.* 3 jadro veliko, ali nayvekse ú brodu,

Qua-

Digitized by Google

Quadri. ili Bortunu, *Acatium, ij, artemo, onis.* 4. jadro ſzrednye, ili kojeſze zada polaſe, *Epidromus.* 5. jadro malo, ili trinketa, *dolo, nis.* 6. jadro na vĕrhu, ili okolu ſpicze arbora, *Thoracium, ij.*

Jaganacz. v. Agnecz.

Jagli, proſzena kaſſa. *Puls milliacea candida, Piſa, æ.*

Jagma, jagmenye, ſzlla. [D. *it:*] uſzilnoſzt nahrupa. *Impreſſio, irruptio, onis, impetus, ûs.* 2. jagma nagla, y nenadeana, *Impetus improviſus, inſultus inopinatus.*

Jagmim-miti, ſzilum jemlyem, grabim. *Dirripio, is, ere, depopulor, ſpolio, in diverſas partes rapio.* 2. jagmim nepreſztancze, *Impetu continenti peto, impreſſione continua irrumpo.* 3. jagmim, navalyujem, navudiram, *Adorior, ris, invado, facio impreſſionem, irrumpo, irruptionem facio, aggredior.* v. Nadpadam.

Jagnyed. *Populus nigra, ægiros.*

Jagnyedje, meſzto gde jagnyedi raſztu. *Populetum, ti.*

Jagnyedov, va, vo. *Populetus, a, um.*

Jahânye. (D. *it:*) Jezdenye. *Equitatio, onis.*

Jahlicza. *Pecten ferreus pro lino, ex ſubtiliſſimis ſtilis, in quo linum molle ſecundario perpurgatur, ſubtilizatur, & pectitur.*

Jahlyàm-hlyati. *Linum molle in pectine ferreo è ſubtiliſſimis ſtilis pexo, linum in pectine ferreo ſubtilizo.*

Jaje. v. Jaycze.

Ják, mochĕn, ſeſztok, krepĕk. (D. *it:*) ſzilan, hrabren, ſzarchen, ſeſztochan. *Fortis, is, e, validis viribus præditus, validus, ſtrenuus, robuſtus, in adverſis infractum habens animum.* 2. jak bivam, *Forteſco, is, fortis fio.* v. Jachimſze. 3. jake ſzrecha pomaſe, *Fortes fortuna juvat, l. adjuvat.*

Jaklen, na, no. *Nervoſus, a, um.* od ſivuche govoriſze ſztvari. A od neſivuche, *Præſtantiſſima portio, & ſubtilior pars materiei.* â tó od drĕva, ſeleza. jaklena jagoda, *Succoſum, aut pingue granum.* jakleno zerno pſenichno, &c. *Pingue, l. plenũ granum triticeum.*

Jaklo, ſzamo od ſitka vſzakojachkoga. *Subſtantia ſola, ſeu medulla frumenti. & ſic de alijs.*

Jàko. v. Kak.

Jako, mochno, ſeſztoko, hrabreno, po muski. *Fortiter, validè animosè, & fortiter, infractô animô, ſtrenuè, viriliter.* 2. jako, vĕrlo, *Valde, efflictim.* v. Kruto.

Jakòſzt, krepoſzt. *Fortitudo, nis, robur, munimentum, animus, ac robur, animi robur, ac nervi.* v. Hrabrenoſzt. 2. jakoſzt grada, tvergya varaſſa, *Firmamentum, ti, munitio, munimentum, vallum, propugnaculum, agger.* 3. jakoſzt vſzega orſzaga, *Arxomium Regni, Provincia &c.*

Jál, (D.) omraza. *Invidia, æ, odium.* v. Nenavidnoſzt.

Jalĕn, na, no. *Invidus, invidioſus, a, um.* v. Nenaviden. 2. jalen, lén, nemarlyiv. [D.] Neharan, *Negligens, indiligens, tis. Transl. verò, Iniquus, a, um, homo injuſtus, & improbus.*

Jalìmſze-litiſze. [D.] Hinimſze, liſimirimſze, kaſemſze drugah negjeſzĕm, ali miſzlim. *Fingo me, ſimulo me, præfero quod non eſt, fictam alicujus rei ſimilitudinem fero, pro vero falſum oſtendo. ut: dum me fingo iniquè eſſe infirmum, cùm tamen ſim ſanus,* &c.

Jálnik, Himbenik. [D. *it:*] Vuhenik, liſimiracz. *Simulator, deceptor, circumventor, oris.* v. Jalen.

Jálno. *Invidè invidioſè.* v. Nenavidno. 2. jalno, leno, nemarlyivo, [D.] Neharno, nepomnivo, *Negligenter, indiligenter.* Transl. verò, *Iniquè, injuſtè, improbè, ſimulatè, fictè.* v. Himbeno.

Jálnoſzt, nemarlyivoſzt, lenoſzt. [D.] Neharnoſzt, nepomnivoſzt, nehayſztvo. *Negligentia, indiligentia, æ.* v. Nemar. *Transl. verò. Iniquitas, tis, ſimulatio, fictio, ſimulata, & ficta alicujus rei interna per vultum, ſeu corporis conſtitutionem repræſentatio, figmentum, artificioſa for-*

Digitized by Google

formatio corporis, & vultûs. v. Himba.

Jalòv, va, vo. *Abiegnus, a, um,* ut: jalov ſztol, *Abiegna menſa.* 2. v. Abletarius.

Jalòva krava, ali drugo ſivinche. *Non fœta, non prægnans, ſterilis vacca, ovis,* &c.

Jalovìcza. *Sterilis vacca.* 2. *juvenca bos.*

Jalovímſze - lovitiſze, izjalovlyujemſze, zmechem. *Abortio, is, ire, abortior, aborto, foetum immaturum abigo, abortum facio, immaturum foetum edo, cauſo abortû.* jaloviti bolyeſze doſztoi rechi od ſivine, kakti krave, ovcze, &c.

Jálſa, jalſevo drëvo. [D.] Jòha. *Alnus, ni.* 2. jalſev, va, vo. *Alneus, a, um* 3. jalſevina. (D.) johiſche. *Alnetum, ti.*

Jàlva, *l.* jelva, jalovo drevo. *Abies, tis.*

Jalvìcza, ili jelvicza. *Abiceula, æ.* jemlyeſze takay za ſzteblo, ili dolnyi kray jalve, kô je prez ſzverſih.

Jàma, Rupa. *Foſſa, æ, foramen, fovea, ſcorps, ſpecus.* 2. jama velike, y kruto neizmerne glubine, *Vorago, nis.* 3. jama ſzkopana na zemlye za naſzagyenye terſzja, dreva, &c. *Scorbs, bis.* 4. jama vu pechine, loze, gore. *Specus, ûs, & oris, ſpelæum.* v. Spilya. 5. jama duplye, *Foramen, nis, cavum, vi, foratus, ûs.* v. Luknya. 6. jama zadnyicz, *Podex, cis.* 7. jama, gdeſze zdërſava glava jezika ſtudere, ili vage, luknyicza. *Angina, æ.* 8. jama ú ſzamoſtrelu, jamicza, *Epizygis, is.* 9. jama dveh nog, *Scorbs bipedaneus.* 10. jama ſitna, gdeſze ſitëk dërſi. *Syrus, ſirus, ſirrhus, hi. foſſa, ſeu ſpelunca ſubterranea pro condendo, ſervandóque frumento. Aliqui ſiros, & puteos dicunt.* 11. jama za vapneniczu, *Lacus morium.* 12. jama pod zemlyum. v. Crypta. 13. jama otayna pod zemlyum. v. Cuniculus, n. 2. 14. jama zverinſzka, *Caverna, æ.* v. n. 4. *Superiùs.*

Jamàcz. v. Poruk.

Jambor, jederna jela, katarka. v. Arbor in Jllyr.

Jamchimſze. v. Porukujemſze.

Jamicham - chati. [D. *it:*] jamam-jati. *Fodio, is, ere, ſcrobiculos, l. ſcrobes facio.*

Jamìcza, *t. j.* mala jama. *Scrobiculus, li, foſſula, foveola, æ.* 2. jamicza ú zubu, *Caverna dentis.* 3. jamicza pod noſzom, *Luna, æ. philtrum.* 4. jamicze ú noſzu, *Pares, ium, foramina narium, mynotyr.* 5. jamicze na telu, chez koje pot ide. (D.) probija, *Pori, orum.* v. Porus.

Jámſztvo. v. Poruchtvo.

Janacz. v. Inferiùs.

Janchecz. (D.) Jaganacz. *Agnellus, li.* 2. janchecz doyni, pri mleku janye, *Agnellus lactens, l. ſubrumus.* 3. janchecz jednoga leta, *Agnus añiculus, l, hornus.* 4. janchecz, koiſze këſzno zleſe, *t. j.* pozni, *Agnus, l. agnellus tardus, l. cordus.*

Jànye. *Idem.*

Janyèchi, janchev, a, e. *Agninus, a, um.* kakti janyechi gnoy, *Agninus fimus,* janyecha koſa, *Agnina pellis, ſic agninum cor,* &c.

Janyetìna. janyeche meſzo. *Agnina caro, agnina, æ.*

Jàpa, japek, japicza. (D.) Chyako. *Pater, tris, Abba.* v. Otecz.

Japno, &c. v. Vapno, y oſztala.

Jàracz, oven. *Aries, tis, mas ovium ad fœtum relictus.* 2. v. jarecz. 3. jaräcz, kurvin mús. *Transl. Curruca, æ. Eſt enim curruca parva avis, quæ alienos pullos educat.*

Járecz, jari jachmen. (D.) Jarich. *maritus* skandely. *Hordeum exaſticum.* 2. jarecz. v. Jaracz. n. 3.

Jarchev, va, vo. *Arietinus, a, um.*

Jareb. v. Jerebicza.

Jarëk. *Vallis, is.* 2. jarek med ſzlogmi, Razgon, gda plug brazdu od meche (D.) Griblya. *Sulcus, ci, prociſſio terræ.* A negda y brazdaſze zove. 3. jarek herbteni med plechi. *Inter ſcalpilium, ii.* 4. jarek vodeni. (D.) Prokop, *Canalis, is, aquagium.* v. Graba.

Járem volouski. *Jugum, gi.* 2. jarem volov, *Jugum boum.* 3. jarem nepoboſneh, Boga nebojecheh, *Jugum impiorum.* 4. jarem ſzilnikov, ili pregonite-

lou

Digitized by Google

lou kiſze nameche, ſzlusbeni y ſzmehkoga dëla jarem, *jugum ſervile, onerosum, durum, Tyranicum.* 5. jarem namechem, *jugum impono.* 6. jarem zmechem, *jugum depono, excutio, eijcio, deijcio jugum â cervicibus.*

Jarìcza, kokos jednoga lëta, *Gallina anniculа.*

Jaruga. *Foſſa profunda, bians.*

Jaſſem-hati. (D.) jezdim. *Equito, as, are, vehor equo, in equo vehor, equo iter facio.* v. Kony.

Jaſpriſt. v. Arkiſakan.

Jáſz. v. jaſznoſzt. 2. jàſz, ili ja. *Ego.*

Jaſzën, na, no. *Serenus, a, um.* v. Szvetel, y jaſzno. 2. jaſzën, *ſonorus.* v. Glaſzen.

Jáſzla. [D.] Poganacz, Gnoynicza. *Apoſtema, tis.* 2. A ſzmrad, koi ſnye teche. v. Nautea. n. 2.

Jàſzle. *Præſepium, ij. præſepe, & Plur. præſepia.*

Jaſzelcze. *Præſepiolum, li..*

Jaſznim. *Sereno, as.*

Jaſznìmſze, nitiſze. *Fulgeo, es, ere, rutilo, coruſco.* v. Szvetimſze.

Jàſzno. vedreno. *Serenum, coruſcum, nitidum, fulgidum, rutilum.* 2. jaſzno vreme. *ſerenitas, tis, cœlum ſilens, inubs cœlum.* v. Chiſzto. n. 5. 3. jaſzno chelo, *t. j.* veſzelo. *Serena frons, ſerena facies, læta frons, læta facies.*

Jaſztrèb, (D.) Kragulyacz. *Accipiter, tris.* y veliſze vſzaka pticza, iz ſeſztnadeſzteh fél, koja ſzilum grabi, opchinſzkem zakonom. *Accipiter.*

Jaſztúk. v. Vankus.

Jàto. *Agmen, nis.* v. Chredo.

Jaúchem, jaukam-kati. (D.) Rikam-kati. *Ejulo, as, are, voce in altum ſublata ploro, plango.*

Jáuk, jaukanye, (D.) Rikanye. *Ejulatio, onis, ejulatus, ûs, lamentum, lamentio, Threnos,* 2. v. Epicœdium.

Jaukaricza, Narekavicza. *Præfica, æ. Nenia, æ, & Neniæ, arum,* gda plach zlamenujeſze.

Javlyam, objavlyam-viti, *Manifeſto.* v. Ochitujem.

Javlyàmſze-lyatiſze-vitiſze. *Manifeſto, l. inſinuo me.* 2. javlyamſze komu, pohagyam koga, *Viſo, is, ere.*

Javòr drëvo. *Acer, ris, & Aceris, eris, Acernus, platanus germanica, acer major, craſſivenium.* v. Ornus. 2. javor. v. Lorber. 3. javor. v. Jablan.

Javorichni, na, no. *t. j.* iz javora, ili lorbera. *Laureus, laurinus, a, um,*

Javorichno liſztje. v. Laurea, *l.* laureola.

Jay, oyme, ohoy, hay. *Heu me, heu mihi, hem, væ.* v. Heheu.

Jaycza. [D.] Jaja frigana. *Ova frixa.* 2. jaycza ribja. v. Ikre. 3. jaycza ſutanyek. [D.] Sutak. *Ovi luteum, ovi vitelus.* 4. v. Belanyek. 5. jaycza lupina, *ovi teſta, ovi putamen, ovi cortex.* 6. jaycza ſpicza, *Exacumen ovi.*

Jaycze Grád, ili [D.] Jaje grád. *Arx luculina, Arauzona, Ovia, æ.* 2.

Jaycze. [D.] Jaje. *Ovum, vi.* 2. jaycze, koje ima dva ſutanka. (D.) Sutka, *ovum geminum.* 3. jaycze prez kokota, iz kòjegaſze piſche, &c. nemre zvaliti, *ovum irritum, ovum urinum.* 4. jaycze veliko, y debelo, *ovum decumanum.* 5. jaycze frisko, *ovum recens, recentiſſimũ.* 6. jaycze ſztaro, *ovum antiqvum, l. requietum.* 7. jaycze slepertek. (D.) Hmuchyak, *ovum corruptum, ovum ſubventaneum, zephirum, ventoſum.* v. Hypenemium. 8. jaycze polog, ili poloſay, *ovum index.* 9. jaycze poſzlednye, poverſëk, *ovum ultimo procreatum.* 10. jaycze, kò nevalya, za naſzajanye. v. ſupra. n. 3. 11. jaycze umak, ali za poſzerknuti, popiti, *ovum ſorbile, ovum tremulum, ovum molle.* 12, jaycze na polovizu tvërdo, *ovum edulum.* 13. jaycze razbieno ú vodu, *ovũ diſperſum.* kak biva ú juhe. 14. jaycze (D.) mudo. tak chloveka kak y oſztale ſivine ú ſzamczeh. v. Jaycza ú iſzpiſzanyu chloveka. 15. jaycze lupim, *ovum exuo putamine,*

mine, l. decortico.

Jáz. v. Jéz. 2. v. Propaſzt.

Jazik. v. Jezik, y oſztala.

Jazvëcz. [D.] Jazavacz. *Melis, is, taxus, xi, & taxo, onis.*

Jazvina gde zverje prebiva. *Luſtrum, ſtri.*

Ibrik. v. Kotlich.

I, ante D.

Ide glava, za glavu je. *Capitale eſt.*

Idem. *Eo, is, ire, badizo, as, proficiſcor, pergo, vado, procedo, progredior, Iterfacio, viam lego, contendo.* 2. idem bërzo, *Feſtino, propero, ire contendo, accelero, velis, remiſque propero.* 3. idem ſzuproti, *obviam eo, prodeo obviam, obviam procedo, obvio.* 4. idem radi ſzebe, *Pergo depoſitum onus ventris, eo dejectum alvum.*

Idi ta, idi odetle, idimi ſzpred ochih. [Scl.] Idi otale, idi tamo, *Abſcede, apage, apageſſis, abi ab hinc, vade.* 2. idi k-beſzu, *Abi in malam partem, l. in malam rem.* 3. idi po zlu, *Abi in malam crucem.*

Idom. v. Eskericze.

J, ante, E.

Je. *Eſt.* 2. Jê. *Eſt, comedit.*

Jechanye. v. Szkuchanye.

Jecherma, Podſtavlyenicza, Anteria. *Thorax, cis.*

Jechim-chati, ſzkuchim. *Gemo, is, ere, gemiſco, præ animi anguſtia in ſonum prorumpo. Moreſze rechi,* da y nema ſztvar jechi, gda pod velikem tërhom glaſz daje. tak y od gërlicze, neba y zemlye velimo jechi. *Gemit.*

Jechmèn. v. Jachmen.

Jèda, jedali, mozibiti. *Nunquid, fcrſan, fortè, fortaſſis, fortaſſe.* 2. jeda Bogh da, dabi Bogh dal, ali hotel. (D.) Jedabi htio Bogh. *Utinam Deus det, apprebet, faxit Deus.*

Jedèn, na, no. *Unus, a, um. ius.* v. Szam 2. jeden po jednom, ili vſzaki po ſzebe, *Singillatim, & ſigillatim, ſingillatim, ſingulli.* 3. jeden y drugi. *unus, & alter.* 4. jeden ali drugi, jeden zmed dvëh.

Alteruter, a, um. 5. jeden pút. v. Jednoch.

Jedënnáyſzt. *Undecim.* 2. jedën nayſzt puti, ili krat. *Undecies.*

Jedënnáyſzti, jeden najeſzti. *Undecimus, a, um.*

Jedènye. (D.) Blaguvanye, jezba, obrok. *Comeſtio, nis, comeſtura, æ.* 2. jedenye juternye. v. Froſtuk. 3. jedenye po poldaſnye. v. Juſina. 4. jedenye zvan vremena, goſchenye. *Comeſſatio, onis, Intempeſtivum convivium, præſertim quando ſit à cœna.*

Koi tak iz van vremena jê, *Commeſſator, oris.* A Paydas, ali (D.) Drúg vu jedenyu, *Conviva, æ, ſocius ad epulas,* imenujeſze.

Jederko. *Nucleus, ei.* 2. koſicza okol jederka, *Tunica nuclei.* v. Mezdra.

Jedilo. (D.) jedivo. *Eſculentum, ti.*

Jedín, na, no. *Unicus, a, um, ſingularis, re.* veliſze y oſzebuyni, ulaſztiti. *Peculiaris, re, proprius.* v. Oſzebuyni.

Jedinek. (D.) Jedinácz. *Unicus, ſingularis.*

Jedinim-niti, ú jedno, ali (D.) za jedno ſzpravlyam, ſzkupa ſzkleplyem. *Unio, is, ire, conjungo, combino, conglutino, ſimul jungo, copulo, in unum redigo.* 2. jedinim. v. Jednachim.

Jedíno, laſztovito, navlaſztito, (D.) ulaſztito, navlaſzto. *Unicè, ſingulariter, peculiariter.* ut: *ſingulariter diligere, ſingulari modo amare.* jedino lyubiti. 2. jedino, z-jedinyeno, ſzkupa, ú kup. (D.) z-druſeno, zajedno, zakupa, *Conjunctè, conjunctim, una ſimul.*

Jedíno rogyen, na, no. jedinek. *Unigenitus, a, um, unicus, unigena, æ.*

Jedínoſzt, jedinſztvo, ſzloga, jednovolynoſzt, jednodušnoſzt. (D. *it.*) Szklad, ſzklada, ſzkladnoſzt. *Unitas, aquanimitas, unanimitas, concorditas, tis, concordia mutua, conſenſus mutuus.* v. Szloſnoſzt.

Jedinſztvo. *idem.*

Jednáchim-chiti jednoga z-drugem. *Æquo,*

Digitized by Google

quo, as, are, æquiparo, comparo, æquum, ſeu æqualem facio. 2. jednachim, jedinam, ravnam, (D.) jedinim, ravnim. *Adæquo, exæquo plano, complano, planũ facio, planum reddo, coæquo.* v. Zravnavam, y oſztala.

Jednachtvo, jednachenye, z-jednachenye, jednakoſzt. (D. *it.*) Prilikovanye. *Æqualitas, paritas, tis, ſimilitudo, æquatio, æquabilitas.* 2. jednachtvo vage, ili jednako vaganye, jednako potezanye ſtudere, *Æquipondium, æquilibrium, ij, æquatio libræ, juſta æqualitas ponderis, æquamentum, libramentum, æquilibris, ſacoma.*

Jednák, jednoverſztni. *Æqualis, is, le, parilis, uniformis, uniusmodi.*

Jednakem hotenyem, jedno duſſno, jedno volyno. *Æquanimiter, æquo animo, unanimiter, moderatè.*

Jednako. *Æqualiter, æquè, pariter, ſimiliter, exæquo.* 2. ednako morem, *æqui polleo, parem poteſtatem habeo, æquivaleo, tantundem valeo.* 3. jednako moguchanſztvo, *t. j.* jednaka mochnoſzt. *æquipollentia, æquivalentia, æ.* 4. jednako zmenum. (D.) Szamnum. *Sicut ego.*

Jednako nochtvo. *Æquinoctium, ij.* 2. jednako nochtvo jeſzenſzko, *æquinoctium autumnale.* 3. jednako nochtvo protuletno, *æquinoctium vernum,*

Jednakoga hotenya, ili koi je vſzigdar jednak. *Æquanimis, is, e. æquanimus, ma, um.*

Jednakoſzt. v. Jednachtvo.

Jedne dobe. Tekmecz, Verſnyak. (*Æquævus, a, um,* Pœticum) *Æqualis, is, le, ejuſdem ætatis, æqualis ævi, par ætate, coætaneus, coævus, cum aliquo ætate conjunctus.*

Jedno bitẽn, jednobitni, na, no, jednoga bitja. (D. *it.*) jednoſzuchni. *Conſubſtantialis, is, le.*

Jedno bitje, jednobitnoſzt. (D.) jednoſzuchanſztvo. *Conſubſtantialitas, tis.*

Jednóch, jedẽnkrat, jenkrat, *Semel, una vice, nunquam non.* 2. jednoch za ſivota, *ſemel inter omnem vitam.*

Jedno duſſno, jedno vuſztno. v. Jednakem hotenyem.

Jedno duſſnoſzt. *Unanimitas, tis.*

Jednoga pokolenya, roda, iſztoka plemena. *Uniſtirpis, is, e, quod à radice unicum habet caudicem aſſurgentem. Gentilis, is.* 2. jednoga naroda, *t. j.* Horvatſzkoga, &c. *Unius nationis Croaticæ, &c.*

Jedno kùpno, ſzloſno, (D.) zajedno. *Unanimi ſenſu.*

Jedno lètni, na, no. *Anniculus, a, um.* jednòli, drugoli. *utrum ex duobus, unumne, an aliud?*

Jedno malo. *Paululùm, pauliſper, parumper, aliquantiſper, modicè.*

Jedno glav, a, o. *Uniceps, is.*

Jedno nòg *Unipes, dis.*

Jedno òk. *Unoculus, monoculus, a, um, unum habens oculum.*

Jedno ròg. jedno roſich, zvër, koja ima jeden róg na chèlu dva lakta dùg, Glavu ima kakti jelen, noge, kakti elefant, rép pak, kákti divjak praſzëcz; oſztalo truplo priſzpodobno k-paripu. Govoriſze niſtar menye ta zvër radi ſzamoga roga. *Monoceros, rinoceros, ontis, aſinus indicus, unicornis.*

Jedno rùk, ka, ko. *Simplex, cis, ſimplus, a, um, unicus, & minimè multiplex,* i. e. *qui non eſt duplex, aut triplex.*

Jedno volyën, na, no. jedne volye, jednoga hotenya, ſzloſën, jednoduſſen. *Unanimis, is, e. unanimus, a, um, unius animi, & ſententiæ cum altero.* t. j. jednoga nakanenya, y chutenya.

Jednum nagloſztjum. *Uno impetu, unâ impreſſione.*

Jedvày, jedva, komay, muchno, z teskum mukum. *Vix, vix dum, vix tandem, agrè cum vi, & labore, difficulter, difficilè.* v. Tesko. 2. Ne jedvay. *Ne vix quidem.*

Jedúchi, cha. v. Jelecz.

Jegriſt. [D.] Egriſt, Gres, ogreſta. *Uvæ acerbæ, uvæ immaturæ, uva aeris.* 2. jegriſt

Digitized by Google

grozdiche vertno. v. Grozdje. n. 10.
Jegyup. v. Czigan.
Jejarkia. *Hierarchia, æ.* Tri pak jeſzu jejarkie, ili naredbe devetëh koruſſev. [D.] Korov Angelſzkëh
Jedno mlechnik. jedno dojen. *Fam.* Jedno mlechnicza. *Collactaneus, ei.*
Jekam-knuti, ob tla zid, &c. *Allido, is, ere.*
Jela, jelicza. *Helena, æ.* 2. jela. v. Jelva.
Jélecz. (D. Blagovalacz. *Comedens, edens, manducans, tis.*
Jelèn. *Cervus, vi.* 2. jelenina. *Caro cervina.*
Jelénſzki, ka, ko. *Cervinus, a, um. ut: cervinus fimus.* &c.
Jèlje, jeliſche, jelovíſche. *ſolum abietibus conſitum.*
Jeli koi, ja, je. *Nunquis, quæ, quod, num aliquis, num quiſnam.*
Jelìs. *Eſea, æ.* 2. jelis, braſno. *Annona, æ.*
Jeli to? *Eſt ne hoc?* 2. jeli tak? *eſt ne ita? ita ne ſe res habet?* jeli on? *eſt ne ille?*
Jelòv, va, vo. *Sapinus, abiegnus, a, um.*
Jelòv drevodelecz. *Abietarius, ij.*
Jèlva, drevo jélovo. *Abies, tis.*
Jelvìcza. v. Abietula.
Jëlun. [D.] olum. *Alumen, nis, ſalſugo terræ ad chryſtalli colorem.* 2. jelun. v. Apyron, y Alun. 3. meſſam z-jalunom. *Alumino, as.* v. Alumnatus.
Jém-ſzti, obrokujem, [D. *it:*] Blagujem. *Edo, es, eſt, Comedo, cibum capio. eſcam ſumo, veſcor.* 2. jem, hranimſze veſzelo, *Edo jucundè.* 3. jem dobro, hranimſze goſzpoſzki. *Edo bene, & opiparè, lautè, & apparatè, dapticè.* 4. jem tiho, iz tiha, hranimſze. *Lentè veſcor.* 5. jém pohlepno, ſerem. *avidè veſcor.* 6. jem prez razloga, prejedamſze. *Intemperanter comedo,* 7. jem prez voiye netechno, ſzilum jem, mleſzkam. *Comedo ſine apetitu.* 8. jem guſzto. *Eſito, as.* 9. jem na tle, *cibum humi capio, humi veſcor.* 10. jem do volye. [D.] do mille volye. *Impleo, infarcino me cibo,* &c. 11. jém na vſza vuſzta, mumlyam. *plenis buccis comedo.* 12. jém trezno. *Frugaliter comedo, edo,* &c. 13. jém do ſzitoſzti, najedamſze, *comedo ad ſatietatem.*
Jematva. v. Branye.
Jemlyem-mati, Prijemlyem-jeti. [D.] Primam miti. *Accipio, is, ere, capio ſumo.* 2. jemlyem. v. Berem.
Jenkrat, jedënput. *Semel, ſemel tantùm, unâ vice.*
Jer, jere. v. Zakay.
Jere, jerbo. v. Kakti.
Jerebiczà. (D.) Jareb, jarebicza. *Perdix, cis.*
Jermèn trava. *Pullicaria, æ. cunilago, policaris.* v. Conyza.
Jeruſalem Varas. *Hieroſolyma, ſolima, æ.*
Jeruſalemſzki, ka, ko. *Hieroſolymitanus, ſolimeus, a, um.*
Jés. [D. *ſcribunt* Jex.] *Herinaceus, l. erinaceus, herix, hericius, eres.* v. Chirogylius. 2. jès morſzki. [D.] Jexina. *Echinus, ni.*
Jeſicza, jeſéuka riba morſzka, ali rak, y ona ú koje koſztany raſzte. *Echinus, ni,* A ú koje ſelud. *Echinatus, calix glandis, & ſic de alijs.*
Jeſpriſt. Archidiaconus, ni.
Jeſpriſtia. *Archidiaconatus, ûs.*
Jeſzëm-ſzi, je, ali jeſzt. *Sum, es, eſt.*
Jeſzèn, jeſzenovo drevo. *Fraxinus, ni, ornus.* 2.
Jeſzèn jeden del leta zmed chetireh. [D.] Podzimak. *Autumnus, ni.*
Jeſzenyak trava. *Dictamum, & dictamus, mi.*
Jeſzeni pochëtek. *Prima autumnitas.* 2. zverha jeſzeni. *exitus, autumnalis.*
Jeſzenòv, va, vo. *Fraxineus, a, um.* ut: *frondes fraxineæ,* ſzverſi jeſzenove. *Fraxinus, a, um,* ut: *virga fraxina, vas fraxinum,* &c.
Jeſzénſzki, ka, ko. *Autumnalis, le.* kakti, vreme jeſzenſzko, *Tempus autumnale,* ſzetva jeſzenſzka, *ſeminatura autumnalis, caſeus autumnalis.* ſzir jeſzenſzki.
Jeſzénſztvo. *Autumnitas, tis.*
Jeſzili gda, jeſzili kada? *Num quando? num*

Digitized by Google

num aliquando?

Jeſztvìna. (D.) Jezbina, Iztbina, Pichya. *Ferculum, li, cibus, cibarium, edulium, paſtus, ûs, dapes, um, eſca, æ.* 2. jeſztvina velike preczembe. *Mattya, æ.* 3. jeſztvina na drobno ſzkoſzana *Minutal, l. minutale, is, edulium ex conciſis minutim oleribus, carnibus, & alijs rebus.* 4. jeſztvina z-koſzana ſzamo iz meſza, *Inſitium, ij.* v. Aſſipitium. 5. jeſztvina zkoſzana iz kruha, y meſza, *Artocreas, tis.* 6. jeſztvina iz jajecz y mleka. *Oogala.* 7. v. Moretum. 8. jeſztvina bëla, *Leucophagum, gi.* 9. v. Sublabro. n. 2.

Jeſztvine, (D.) Jezbine, Pichye. *Dapes, um, Cibi, paſtus, cibaria, fercula, edulia,* &c. 2. jeſztvine ſzlatkeje izebrane, *Cupedia, deliciæ, lauticiæ, arum, epula, dapes.* 3. Jeſztvine, koi noſzi. *Dapifer, ri* 4. jeſztvine zmechem na zdële takay jeſztvine penim. *Tudiculo, as.*

Jeſztvo, Bichye. *Eſſentia, æ.* v. Bitje.

Jetèrni beteg, (D.) nemoch, ali boleſzt jeterna. *Hepaticus morbus.*

Jeternìcza devenicza. *Tomacina, tomacla, æ, Tomaculum.*

NB. Jeterniczu dobru hoches napraviti, naypre potrebaje jetra kruto malo obvariti, po tom drobno ſzkoſzati, ſzira drobnoga ú nutër naribati, y zatem friskeh jajëcz med nye vkup zmaſztjum vleati, k-tomu opërpriti, komina, y gyumbera ſzpodobno pridati, obkuhati, y z-rechiczum ſzvinſzkum obviti.

Jetèrno zapiranye. *Hepatis obſtructio.* 2. jeterno zaſganye. *hepatis accenſio.*

Jeterva. *Fratria æ.* jeterve. v. Janitrices.

Jétra. (Scl.) Gyigiricze. *Jecur, oris, & jecinoris, plur. jecinora, & jecora,* 2. ſilicze, ili kray od jeter, *jecoris fibra.*

Jetrìcza. *Jecuſculum, li.*

Jey. v. Szova.

Jëz, ſztiſzka. *Septum, ti, clauſtrum, agger circa molas potiſſimum.*

Jezkànye. v. Berbotlyivoſzt.

Jezeriſche, jezero. *Lacus, ci, Palus, dis.*

Jezèro. (D.) Hilyaca, Tiſzuche, Deſzet krat ſzto. *Mille.* 2. jezero krat. *Millies.* 3. dve jezere, *Bis mille, duo millia, ſic tria millia, &c.* 4. deſzet jezer, *decem millia, myrias.* 5. jezero jezer, *millies, mille..* 6. jezero, *ſtagnum, gni.* v. jezeriſche. 7. jezero, t. j. vnoſina vod, kojehſze dno zmeriti nemore. *Abyſſus, ſi, immenſa altitudo aquæ.* 8. jezero blatno. *Stagnum cœnoſum, limoſum, lutulenſum, quodquè tranſiri nullatenus poſſit.*

Jëzichëcz od ſtudere. *Lingula, æ, linguile, is, examen, ſtyllus ſtatera, lancis, &c. æquamentum, libramentum, æquilibrium, trutina.* 2. jezichecz trava. *Stratiotes, æ, mille folium, militans herba; Ideò verò militaris herbâ vocatur, quia vulnera omnia ferro facta intra dies 5. ſanat ex oleo impoſita.* v. Millefolia. 3. jezichecz ú glave chlovechje, chepicz. *Epigloſſis, is, epiglottis, uva, l. uvula guturis.*

Jëzichën, na, no, koi vnogo, y nerazumno govori, Rechlyiv, va, vo. *Linguax, loquax, cis, multùm loquens, verboſus, garrulus, a, um.*

Jëzichenye, Rechlyivoſzt. [D. item.] Jezichyanſztvo. *Loquacitas, verboſitas, garrulitas, procacitas, protervitas, tis.*

Jezichlyiv, va, vo. *Idem quod* jezichen. v. it: Klafura.

Jezìk. *Lingua, æ. Prov.*

Cave â torace. Dërſi jezik negovori, vnogo.

2. dvoy ſpichaſzt. (D.) Villaſzti jezik, dooratni jezik, *Lingua bifida.* 3. Troy ſpichaſzti jezik. [D.] Troratni jezik, *Trifida lingua.* 4. jezik razczeplyen, *multifida lingua.* 5. Izplaſchen, izteleben, (D.) izplazen jezik. *Lingua educta.* 6. Spichaſzti jezik. *Lingua vibrans.* 7. jezik rechlyiv. [D.] Govoruſni jezik, *Lingua garrula.* 8. jezik priraſchen, prignut. *Lingua inhærens.* 9. jezik biſzter. *Lingua explanata.* 10. jezik trom, keſzen. *Lingua inexplanata.* 11. jezik jemlyeſze y za

Digitized by Google

razluchenye govorenya kakti. Jezik ſzlovenſzki. *Lingua Illyrica.* jezik Diachi. *Lingua Latina* &c. 12. jezik domachi, Materinſzki, ili ſzvoy. *Lingua, l. ſermo patrius.* 13. jezik pẽſzja trava. (D.) Tarput, *Cynogloſſa, æ, ſeu cynogloſſus, ſi.* 14. jezik jelenſzki dràch. *Hemionium, ij, ſeu hemionis ſplenium,* vulgò. *Lingua cervina.* 15. jezik volovſzka trava, *Bugloſſum, ſeu bugloſſus, ſi, Euphraſinum.* vulgò. *Lingua bubula. Quæ in vinum compoſita hilaritatem animi gignit, ac in eodem vino decocta, atque intra convivas ſparſa lætos efficit. Plin. Lib. 25. C. 8.* 16. jezik ú Zvonu, klepetalo, kẽmſze zvoni. *Rhopalum. li.* v. Bat. n. 4. 17. jezik opchinſzki. *Lingua vulgaris, l. popularis, lingua vernacula.*

Igla ſivatja. *Acus, ûs.* 2. igla, kojum ſene glavu czifraju, y laſzi ravnaju. *Cynaſones, um.* v Diſcerniculũ. 3. igla, kojumſze malano, ili naſveno dẽlo napravlya. *Acus aſsyria, Babilonica, l. ſemiramia.* 4. igla, ili iglicza gumbaſnya, *Acuncula, nodella, l. nodula.* 5. igla morſzka riba. *Acus, ci, acicula, piſcis aculeatus.* 6. igla ſpekalka. v. Kuhinſzka. n. 14.

Iglìcza, mala igla. *Acicula, l. acuncula, æ.*

Igrà igrànye. *Ludus, di, luſus, ûs.* 2. igraza Kralya ruku na ruku mechuch. *Baſilinda, æ.* 3. Igra ſzkak. *Ludus latruuucularius, latrunculorum lûſus.* 4. igra detinſzka. *Crepundia, orum.* 5. igra ſála ú recheh veſzeleh, *Facetiæ, arum, ſales, ium.* 6. igra kolo, tanecz, ſzkakanye, *Tripudium, ij, chorea, ſaltatio, ſaltus, ûs.* v. Igramſze.

Igrách, koiſze igra. *Luſor, oris.* 2. koiſze igra z-koczkami. *Aleator, oris, alea luſor.*

Igrám - grati. *Ludo, is, ere.* kakti: igram ú guſzle. *ludo fidibus.* igram ú orgule, *pulſo organum,* &c.

Igràmſze gratiſze. *Ludo, is, ere.* 2. igramſze zkachuch, pleſuch. *Tripudio, duco choreas, recreo me ſaltu.* 3. igramſze ſálimſze. *Jocor, aris. jocosè ludo, joculor.* 4. z-koczkami. *Ludo aleis.* 5. Igramſze z-trapuliczami, trapulichamſzc. *ludo teſſeris.* 6. igramſze z pilum. [D.] na laptu, *Ludo pila.* 7. igramſze z balonom, (D.) na nadutka, *vulgò.* na balluna, *Ludo folle.* 8. igramſze na izboyke, *t. j.* kotachicze, jednoga z drugem izbijajuch. *Ludo trudiculis.* 9. Igramſze zorehi, leſnyaki, &c. na kupcze, ali konye, *ludo nucibus, avelanis ad conjectum tumuli.* 11. igramſze na perſzte v-ganyajuch, kulikoih hoche biti. (D.) Igramſze na parſztobroy, ali mechem parſztima, *mico digitis.* 12. igramſze par na par, na ták, na glih, *ludo par impar.* 13. igramſze na poſzeje, poſzeichamſze, *ludo furfuribus, per cumulos eas ſeponendo.* 14. igramſze poſteno, *recreo me honeſtè.*

Igranye. v. Igra.

Ikre. jaycza ribja. *Ova piſcium.*

Ili, Ali, l. Illi, Alli. *Vel ſive, aut.* Il pravo, Il krivo, pravo, ali krivo. *Jure, & injuria.*

Ilovàcha. (D. Gnilla. *Scribunt.*) *Argilla æ.* 2. ilovacha loncharſzka, *Creta figulina.*

Ilovachàſzt, ta, to. (D.) Gnillaſzt. *Argilloſus, a, um.*

A poſzuda iz ilovache, *Argillaceus, ex argila compactus, a, um.*

Imam - mati. *Habeo, es, ere.* kakti imam ú pameti, *habeo, teneo memoriâ.* 2. imam, ladam, &c. *habeo, poſſideo, teneo.* 3. imam nazad, imam zopet. (D.) Natrag. *Rehabeo.* 4. imam potrebochu, ili (D.) potribu. *Egeo, indigeo, opus habeo, opus eſt mihi. neceſſe habeo.* 5. imam za zlo, *Accipio duriùs, aſperiùs, ægrè fero, moleſtè, l. iniquè fero.* imam dobro ime, *Bene audio.* 7. imam dobru, biſztru, y veliku pamet, *ſum acutiſſima ingenij acie, excello, floreo, polleo, præſto, valeo ingenio.* 8. imam lé oſzëmdeſzet, *Anum ago octogeſſimum.*

Imánya, blaga doblenye. *Bonorum aquiſitio.* 2. imanya odpuſchenye, *Bonorum ceſſio.*

Imá-

Imánye. *Poſſeſſio, onis*, v. Blago. 2. imanye pod praudum, *Bona litigieſe, l. centroverſa.* 3. imanye na fiskuſſa zverſeno. *Confiſcatio bonorum.* v. Bona. 4. imanye, *t. j.* imetĕk, ſztoka, *Bona orum, habentia, æ.*

Ime. (D.) Imme. *Nomen, nis*, 2. ime dobro. *Bonum, l. magnum nomen.* 3. ime ſztojeche, (D.) Poſzobito imme. *Nomen ſubſtantivum.* 4. ime priloſno. (D.) Ganutivo imme. *Nomen adjectivum.* 5. ime laſztovito. (D.) ime vlaſztito, nadĕvano imme. *Nomen proprium.* 6. ime kémſze vnoſtvo vkup zlamenuje. *Nomen collectivum.* 7. ime, kojeſze vno gem prilaſe. *Nomen apellativum.* 8. ime dvoyrechno. *Nomen homonymum, aquivocum nomen.* 9. ime nadano, zdeveno, naloſeno. *Nomen impoſitum.* 10. ime nalaſem dajem, nadĕvam. *Nomen impono, indo, do.*

Imela. v. Omela.

Imenik, Broynicza. *Cathalogus, gi.*

Imènit. v. Imenovan.

Imènom po imenu. *Nominatim,*

Imenovnik, po kojemſze kay imenuje. *Nominativus. vi.*

Imenujem-vati, *Nomino, denomino, nomen impono, indo, apello, axo, as, l. aſſo, as. Feſt.* 2. imenujem, *t. j.* ozavam, narechem. v. g. Koga god za Kralya &c. *Nomino, denomino quempiam regem, &c.* 3. imenujem, *t. j.* ſzpominam. *Nomino. as, mentionem facio, memini.* 4. imenujem radi poſtenya. *Honoris cauſa, honoris, amplitudinisque gratia nomino.*

Imenuván, na, no. Immenit. (D. *it:*) Prozvan. *Nominatus, a, um, celebris, elarus, famoſus, famigeratus, qui in omnium ore verſatur.* 2.

Koi zna imena vſzeh, y po imenuje zove. *Nomenclator, oris.*

Imenuványe. *Nominatio, denominatio, nuncupetio, nomenclatio, onis, nomenclatura.*

Iná che. v. Drugach.

Inachcje. v. Drugache je.

Iná da. v. Pregovarjanje.

Inadimſze. v. Pregovarjamſze.

Inám, drugam. *Alio, aliorſum.*

Inámo, drugamo. *Idem.*

Inàs. *Pediſequus, qui, aſſecla, aſſectator*, vulgò *Ephebus, bi.* 2. Inas, koi Goſzpona, ali Goſzpu opraulya. v. Szluga. n. 9.

Inchyùn. v. Haring.

Indi. v. Adda. 2. indi, kadſze razumi ſztati. *Alibi.*

Indivía. v. Czikoria.

Inglez, Englez, Engel. *t. j* od Ingiltere, ili zemlye. *Britannus, Britanicus, Anglus, i.*

Inglis zemlya, ili Engelſzka zemlya. *Anglia, Britannia, Britanniæ inſula.*

Ingliſ-czìny, Fini koſziter, (Scl.) Kalay iz engelſzke zemlye. *Britannicum ſtañum.*

Ini, na, no. Drugi, ga, go. *Alius, a, ud.*

Inkun. v. Kip.

Innoſztranacz. v. Zvanſzki.

Interès, najem, haſzen od penez, &c. *Intereſſe, cenſus, ûs.* v. Fit.

Joha. v. Jalſa.

Jorgàn. v. Poplun.

Jòs. v. Iſche.

Joſdà, Premda. *Quamquam.*

Joſte, joſtera, Takojer. *Etiam.*

Iſche. (D.) jos, joſche, joſtere. *Adhuc, etiamnum.* 2. Iſche od ſztarine. *Adhuc ab ultima hominum memoria.* 3. Iſche ne. *Necdum, Nonadhuc, nondum.* 4. Iſche bolye, (D.) jos jache. *Adhuc fortiùs.* 5. iſche vech. *Adhuc plùs, ampliùs.*

Iſcheli ne? *Adhuc ne?*

Iſchem-ſzkati. (Scl.) Traſim-ſiti. *Quæro, is, ere, indago, inquiro, inveſtigo*, v. Izi-ſzkavam. 2. iſchem marlyivo. *Exploro, ſcrutor, perquiro.* 3. iſchem z-meſtrium miloſchu prikom. *Aucupor, aris, venor gratiam al cujus, aucupo gratiam.*

Iſop. (D.) Szipant. *Hyſſopus, l. hyſſopum, pi.*

Iſtoria. v. Hiſtoria.

Iſtorik. *Hiſtoricus, ci.*

Iſtria dĕrſava. *Iſtria, æ. l. Hiſtria, æ. japja, æ.*

Iſtrian, ka, Iſtrianſzki. *Hiſtrianus, Iſtrianus, a, um.*

Digitized by Google

Iſzkan, na, no. *Quæſitus, inquiſitus, indagatus, a, um.*

Iſzkànye, (Scl.) Traſenye. *Inveſtigatio, onis.* 2. iſzkanye, izvedanye. *Inquiſitio, inveſtigatio, onis.*

Iſzkër, polëg. *Immediatè proximè.*

Iſzkèrni, na, no. v. Bliſnyi. A on, koi je iſzker drugomu. *Proximus, immediatus, a, um.*

Iſzkra. *Scintilla, æ.* 2. iſzkra riba. *Buccina, æ.*

Iſzkre od ſeleza uruchega. *Strictura, arũ.*

Iſzkrenye, gda iſzkre zkachu. *Scintillatio, onis.*

Iſzkreſſujem-ſzati, ogëny iz kamena. *Elicio, excutio ignem è ſilice.* v. Kreſſem.

Iſzkrìcza. *Scintillula, æ.* 2. iſzkricza chërvëk, koi vnochi ſzveti. *Cicindella, cicindila, nicedula, noctiluca, æ, lamphyris,* 3. Iſzkricza czvetek. *Bellis minor. Ejus flores in manu Hæmorrhoides patientis ſanguinem ſiſtunt. Eundem effectum ſuccus millefolij recens expreſſus, & in aures infuſus præſtat.*

Iſzpachen, na, no. (D.) opak, propaſztan. *Perverſus, a, um.*

Iſzpachenye. (D.) opachina, *Perverſio, nis.*

Iſzpachujem-chiti. *Perverto, is, ere.*

Iſztì, ta, to, ili on iſzti. *Idem, eadem, idem.* 2. iſzti ja. *Ipſe ego.* 3. iſzti ti, *Ipſe tu.* 4. iſzti on. *Ipſe ille.* 5. iſzti mi. *Ipſi nos, &c.* 6. iſzti ili on iſzti dan. *Eo ipſo die.* 7. ú ono iſzto ureme. *uno eodémque tempore.*

Iſztìna. (D. *it.*) Iſztinoſzt, Pravnoſzt. *Veritas, tis, verum, ri.* 2. iſztina prava, gotova. *Veritas certa, integra, integritas, tis.* Iſztina je. *Verum eſt.* 4. Iſztine prilichno. *Veriſimilè, credibilè, probabile.*

Iſztìni. v. Iſztinſzki.

Iſztìno, za iſztinu. *Verè, certè, revera, omnino, verùm.*

Iſztìnom. v. Iſztinſzko.

Iſztinſzki, ka, ko. Iſztini, na, no. *Verus, a, um.* 2. iſztinſzki, ili iſztini chlovek, koi iſztinu govori. *Verax, cis, veridicus, ſincerus, rectus, candidus, indubitatæ fidei, certæ, l. firmæ fidei.*

Iſztìnſzko-ſzki, iſztinum, ú iſztinu, Iſztinito. *Reapſe.* v. Iſztino.

Iſztòk. *Origo, nis, oriens, tis.*

I, ante V.

Ivàn, Ive, Ivicza. [Scl.] Joan, jovicza. *Joannes Baptiſta.*

Ivanichi, *vulgò* Kioſter, meſzto niſe Zagreba. *Ivanichium, ij.* 2. jvanichi tvërgya, *vulgò* Feſztunga. *Præſidium Ivanichenſe.*

Ivanſchìcza gora. *Ivantius mons.*

Ivànye. *Dies S. Joannis Baptiſtæ. Feſtivitas natalis diei Præcurſoris Domini.*

Ivèr. plur. Iverje. *t. j.* treſche, koje od ſzkakuje, gdaſze drevo ſzeche. *Segmen, nis, ſegmentum, aſſula, ſcbidia, Ramentũ,* Si addideris *ligni,* clariùs, & pulchriùs efferes. v. Treſche. 2. iverná kolenu. *Patella, æ.*

Jùg, zapadnyak, zapadni vetër. *Auſter, ri, eurus, notus, vulturnus, libs, favonius, zephyrus.* v. Veter. n. 9. 10. 11. 2. juſni, na, no. *Auſtralis, is, le, auſtrinus.*

Júha. (Scl.) Chorba. *Jus, ris. juſculum, li.* 2. juha bela. *Jus niveum, candidum.* 3. juha cherna. *Juſculum atrum, l. nigrũ.* 4. v. Szirna. 5. juha, kâſze ſztane. v. Hladnetina. 6. juha dobra. *Euzonum, ni, jus bonum.* 7. juha ſzvinſzka. *Jus laridariũ, ſic jus agninũ, gallinacũ, &c.* 8. juha operprena. *juſculũ piperatũ.* juha nadroblyenà. *juſculũ intritum, brodiũ, offa juſculenta.*

Juhe pùn. *Jurulentus, juſculentus, & juſſulentus, a, um.*

Juhopìa. *Juris anxius, ij.*

Julìp. (Dal.) Gilep. *Julapium, ij.*

Junáchka priſzega. *Juramentum, l. Sacramentum militare.*

Junachki, ka, ko. Viteski, hrabren, a, o. *Militaris, e, heroicus, bellicoſus, egregius, generoſus, animoſus, ſtrenuus, magni, & excelſi animi.*

Junachki, Viteski, Hrabreno. *Animosè, militaliter, egregiè, fortiter, ſtrenuè, validè, virili-*

Digitized by Google

viriliter, magnanimè, heroicè, pugilicè, magno, & excelſo animo.

Junachki paydaſi, ili tovarſi. *Commilitones, um.*

Junachko zavezanye. *Authoramentum, ti.*

Junachtvo. *Militaris animi magnitudo, fortitudo, robur.* v. Delinſztvo.

Junák. *Miles, tis.* v. Vitez. 2. junak ú vojuvanyu, ú boju, hrabren ú voynichtvu, harczu &c. *Militiæ acer.*

Junáke zaveſujem. *Militem authoro, as.* 2. junake odveſujem, odpuſcham. *Militem exauthoro.*

Junaki izebrani. *Delectus militum, milites triarij.* 2. junaki dragoneri, *Dimarchærum.*

Junëcz. *Juvencus, ci.* 2. junëcz Bik. *Taurus, ri.*

Jùr, vre. jam. 2. jur od daunya. *Jam pridem, jam diu, jam olim.* (Scl.) *pro* jur, & ure *dicunt* veche, veche od dauna. *jam pridem, jam dudum.*

Juſina. (D.) Uſina. *Merenda, æ, antecœnium, ij.* 2. juſina kruh. *Cylix.* v. Pogacha.

Juſinam, juſinujem-nati. (D.) Uſinam, uſinujem. *Merendo, as, are, antecœnium ſumo.*

Juſſen, pun juhe. *Juſculentus.* v. Juhe.

Juſſicza. (Scl.) Chorbicza. *Juſculum, li.*

Juterni, na, no. *Matutinus, a, um.*

Juternicza. *Matutinum, ni.*

Jutërno ſzvitanye. *Diluculum, li, crepuſculum matutinum.*

Jutro rano. *Mane, exordium lucis, diei principium.* 2. vſzako jutro. *quolibet mane, matutinis omnibus.*

Jutroſz, ſzega jutra, dënëſz ú jutro. *Hodie mane.*

I, ante, Z.

Iz, *Ex, è, de.*

Izadna. v. Izdna.

Iza iſzto. *Et quidem, & verò.*

Izarjam-orati. *Exaro, as, are.* v. Orjem.

Izarvam. v. Izbadam. 2. v. Otimlyem.

Izarvanye. v. Predoblenye.

Izezávam-zvati. [D.] Izezivam. *Evoco, as, ex ædibus,* l. *loco interiori foras voco.* 2. Izezavam na boy, &c. *Voco, ſeu evoco ad certamen lædendi, aut ludendi gratia, provoco ad pugnam, irrito, & laceſſo aliquè armis, provoco, incito, excito, & prorito tam in bonam, quam in malam partem accipitur.*

Izezavamſze. *Provocor, aris, atus ſum, irritor, laceſſor.*

Izezavan, izezvan, na, no. *Provocatus, incitatus, a, um.*

Izezavanye, izezvanye (dum in bonam partem accipitur) *Provocatio, onis, provocamentum, incitamentum, invitamentũ.* 2. Dum in malam partem accipitur. v. Draſenye.

Izbadam-dati-boſzti, prebadam, [D.] Probadam, izprobadam. *Compungo, extimulo, aculeis, ſtimulis, calcaribus, gladio, &c. compungo,* l. *etiam pungo acie gladij, perfodio.* 2. Izbadam, izpehnujem, v. g. ochi. *Eruo, is, ere, effodio, excludo oculos.*

Izbavitèl, *t. j.* koj obaulya letne dohodke. *Penſitor proventuum annualium.*

Izbáulyam-viti, za doſzta chinim, ili dajem lëtne dohodke. *Cenſum, redditum do, ſolvo annuum cenſum, obventionem exolvo, penſito.* 2. Izbaulyam od pogibeli. v. Oſzlobagyam. 3. Izbaulyam koga, kakve ſztvari. *orbo, privo, ſpolio aliquem quapiam, re,* l. *penſione.*

Izbaulyàmſze-vitiſze od koje ſztvari. *Privo mè re quapiam, nempe equo &c. vel expedio me â certa re, ut expedio me ab occaſionibus, laboribus &c.* 2. Izbaulyamſze truda, *perfungor labore, exantlo laborem.* 3. Izbaulyamſze pogibeli; *defungor periculo.*

Izbaulénye od kojegod ſztvari. *Orbatio, privatio, onis.* 2. Izbaulenye oſzlobogyenye, *Expeditio, onis.* 3. Izbaulenye od zla, *liberatio mali,* l. *â malo.*

Izbaulyèn, na, no od ktere ſztvari, kaje vzeta. *Orbatus, privatus, a, um.* 2. Izbaulyen od pogibeli, *periculis defun-*

Digitized by Google

Etus, l. *ereptus*, *a*, *um*. 3. Izbaulyen, oſzlobogyen, ſzlobodẽn. *Expeditus*, *a*, *ũ*.

Izbijam, ili izbiam koga-zbiti. *Plagas alicui infligo*. v. Bijem. 2. Izbijam iztreſzam. *Excutio*, *is*. 3. Izbijam klin klinom. *Exoutio clavum clavo*, *clavum clavo expello*, *extrudo*, *eijcio*, *&c*. *Prov*.

Klin z-klinom zbiti.

Unum cum altero confortare. v. Prebijam.

Izbijen, ali izbien, na, no. v. Mlaten. n. 4. 2. Izbijen. *Excuſſus*, *a*, *um*. *ut*, *excuſſum triticum*.

Izbijen je kruto. *Enormiter eſt exceptus*, *plagatus*, *&c*. *plagas ſumpſit*, l. *accepit multas*, *multos tulit vibices*, *diverberatus eſt*.

Izbilſzem-biti nekoga. *Plagas alicui intuli*, *dedi*, *&c*.

Izbiravecz. v. *Electror*, *ris*.

Izbornik. [D.] Obirach.

Izbíram, izebiram brati. [D.] Obiram. [D. it.] Probiram. *Eligo*, *is*, *ere*, *ſeligo*, *deligo*, *electionem facio*.

Izbirauka. *Electrix*, *cis*.

Izbiſztrujem, biſztrim-ſztriti. *Clarifico as*, *are*. 2. Razvedrivam-driti, biſztro, ili vedro chinim. *Sereno*, *as*, *are*. (D.) Razaſziam-ſziatti.

Izbiſztrujemſze kòt voda. *Clareſco*, *is*. *ere*. *clarus*, *l. limpidus fio*. Kakti, izbiſztrueſze vreme, vedriſze. *Serenat*. *l. ſerenatur*.

Izbiſztrèn, na, no, chiſzt. *Clarus*, *limpidus*, *purus*, *nitidus*, *a*, *um*. 2. Izbiſztren kòt vreme. *Serenus*, *l. ſerenatus*, *a*, *um*.

Izbiſztrènye. v. Biſztroſzt. 2. Izbiſztrenye vremena. *Serenitas temporis*.

Izbìtje. *Verberatio*, *vapulatio*, *onis*.

Iz blíza. *Cominus* ſ. *à propè*, *l. ex propinquo*, *aut è*, *l. de propinquo*.

Izbluvànye. v. Bluvanye.

Izblyujujem, izbluvam-vati, zmechem-zverchi-zmetati, odlaſcm, Izrigam. *Evomo*, *is ere*. v. Blyujem. 2. Bluvati drugoch. *Revomere*. 3. Izblyuvati jád, izjaditi. *Emovere virus*.

Izbòr. *Electio*, *optio*, *onis*. v. Izebranye. 2. Izbor, zbor czirkveni. [D.] Czarkovni ſzkup. t. j. ſzpraviſche czirkveneh lyudih. *Concilium*, *ij*.

Izbornik. v. Izbiravecz.

Izbrájam, prebrajam-broiti. *Dinumero*, *pernume o*, *as*, *are*.

Izbriſzan, na, no. [D.] Szmaknut, ſzmarſen otart. *Abſterſus*, *delectus*, *obliteratus*, *a*, *um*.

Izbriſzànye. *Abſterſio onis*. 2. Izbriſzanye piſzma. *Obliteratio*, *Delectio*, *erafio*, *expunctio onis*.

Izbriſsújem-ſzati. (D.) ſzmarſzivam. *Deleo*, *es*, *ere*, *expungo*. 2. Izbriſſujem piſzma. (D.) Otirem, otirivam, otarti. *Abſtergo*, *aboleo*, *deleo*, *oblitero*, *erado*, *cancello*. v. Zbrivam.

Izbriàn. v. Zbriven.

Izbran. v. Izebran.

Izbúbam-bati, iztuchem-chi, izbijam-biti. *Pertundo*, *is*, *ere*, *enormiter verbero*, *graviter diverbero*. Ar velimo: Izbubalgaje jako, iztukelgaje vſzega, izbilgaje neſzmerno. *Diverberavit eum acriter*, *&c*.

Izbugyávam. v. Zbugyavam.

Izcheſznújem, nuti, zmeſzta giblyem, izviam. *Eluxo*, *as*, *are*. v. Laxo.

Izchínyam-niti. (D.) Reſctam. *Excerno*, *is*, *ere*, *ſecerno*, *diſcerno*, *purgo frumentum à paleis*, *& ſtimulis*, *expurgo*, *cribro*, *evanno*, *vanni motu eventilo*, *vanno*, *evallo*, *is*.

Izchinyàmſze. *Evannor*.

Izchiſchújem-ſztiti. *Mundo*, *purge*, *expurgo*, *as*, *are*. v. Chiſztim.

Izczejamſze-jatiſze, izkaplyem-kapati. *Extillo*, *as*, *are*, *guttatim effluo*.

Izczviram. *Eliquo*, *as*.

Izdà, iſche, joſche. (D.) Joſtere, jos. *Adhuc*. *v. etiamnum*. 2. Izdali? *Adhus ne?* (D.) Josli?

Izdalka. [D.] Izdaleka, od daleka. *Eminus*, *A longinquo*, *de*, *e*, *l. ex longinquo*, *A procul*, *A longè*. v. Zdaleka.

Izdajem-dati, Predajem. *Prodo*, *trado*, *is*. 2. Izdajem vſze. *Totumdo erogo*.

Izdajánye. [D.] Izdava, izdaynoſzt, izdayſtzvo. *Proditio*, *traditio*, *onis*.

Jz-

Digitized by Google

Izdán, na, no· *Proditus, traditus, a, um.*

Izdavëcz, izdaynik. [D. *it.*) Izdaicza-vicza, Izdavnik. *Proditor, Traditor, oris.* t. j. koi izdaje. 2. Izdavëcz domovine. *Proditor patriæ.* 2. Izdaynicza, Sena, kà izdava. *Proditrix, traditrix, cis.*

Izdavni, Izdayni, na, no. *Proditorius, traditorius, a, um.* 2.

Po izdavanyu, izdayno. *Per insidias, proditoriè, traditoriè.*

Izdavnya, odavnya. *Jam dudum, A longo tempore.*

Izdaynìcza. v. Izdavëcz. n. 2.

Izdelan, na, no. [D.] Rukotvoren. *Elaboratus, politus, planus. lævis, cælatus, dolitus, a, um.* 2. Izdelan, na brazde [D.] Brazdan. *Striatus, a, um.*

Izdelanye na brazde. [D.] Brazdanye. *Striatura, æ.*

Izdelávam-lati. *Elaboro, as, are, lævigo, edolo, polio, perfectè dolo, dedolo, dolabrâ, seu ascia, quæ scabra sunt, atque impolita lævigo, & levia facio, complano.* 2. Izrezavam. *Cælo, as, are, dolio, is.* (*apud antiquos*) *cælo, seu celte, sive scalpro sculpo, strio, incido, exculpo, insculpo.*

Izdelyam, izdelujem-liti. *Erogo, as, are. juxta commune illud adagium.* Ne izdeli szam szebe. *Ita eroga, ne te tamen erogando, & distribuendo portione prives.* v. Delim.

Izdevam-deti ime. *Indo, l. impono nomen.* 2. Izdevam, izmislyavam ime. *Effingo nomen, appingo alicui nomen.*

Izdevènoime. *Inditum, l. impositum nomen.* 2. *Fictum, confictum, appactum nomen, agnomen, nis.*

Izdevenye imena. *Impositio nominis.*

Izdigavanye. *v. Elevatio.*

Izdna. [D.] Izadna, od dna. *Funditùs.*

Izdubàm-szti. [D.] Produbivam. *Cavo, as, are, evacuo, detorno, confodio.* 2. Izdubam szkup na slebcze. *Strio, as, are, strias facio.*

Izduben, na, no. [D.] Produben. *Excavatus, a, ũ* 2, Izduben na slebcze. *Striatus.*

Izdubenye. (D.) Produbenye. *Excavatio, onis, cavatura, æ.* 2. Izdubenye slebczev na sztupeh. *Striatura, æ.*

Izdusamsze-sitisze. *Debitum solvo, nomina expedio.*

Izdusën, na, no, prosztz, ili izbaulyen od duga. *Ære alieno solutus, expeditus, liberatus, a, um.*

Izdusénye dúga. *Æris alieni solutio, persolutio, solutio debiti, solutio â debito, l. debitis.*

Izduvamsze, t. j. odduvamsze, ili od napuhavanya presztajem. *Detumeo, deturgeo, detumesco, deturgesco.*

Izëbiram-brati. v. Izbiram. 2. Izebiram z knyig, kay je lepsega. *Excerpo, is, ere, secernendo extraho, lego,*

Izëbrán. na, no, odebran, obran. *Electus, selectus, delectus, a, um. v. Apolectus.* n. 1. 2. Izebran na chaszt. *Electus, delectus, designatus, renuntiatus, declaratus. denominatus, a, um.*

Izëbrano, odebrano. *Electè, distinctè, dispositè, distribatè.*

Izëbránye, odëbranye. *Electio, selectio, onis. delectus, ûs.*

Izegnan, iztiran. [D.] Protiran, na, no. *Expulsus, pulsus, exturbatus, depulsus, explosus, a, um, extoris, ris, exul, exilio mulctatus, exilio affectus, proscriptus, & pulsus in exilium.* v. Bándisan.

Izëgnànye, pregnanye. (D.) Prognanye. *Expulsio, exturbatio, onis.*

Izëgnyivam-gniti. *Putresco, fraceso, is ere, Tabesco, puteo, fraceo,* v. Gnyiem.

Izepiràm-prati, izpiram. (D.) Odapiram. *Abluo, proluo, coluo, diluo, elimpido, eluo, is, ere.* Kakti, izeprati vuszta, &c. *Eluere, abluere dentes, guttur, amphoram, vitrum, &c. Lavo, i. e. lavando purgo.*

Izfrigàn. v. Frigan. y osztala.

Izfriskan, na, no. *Recentior, ris, & in neut. ius, vegetior, agilior, subtilior, sanior, acrior factus, redditus.*

Izganyam-izegnati, ván gonim. (D.) Izgonim, izterivam. *Expello, is, ere, exigo, excludo, eijcio.* Prov. *Turpiùs eijcitur, quam*

Digitized by Google

non admittur hoſpes. Mërſeje izegnati, nec ú nuter puſztiti goſzta. 2. Izganyam ſzilum. *Exturbo, as, eijcio.* 3. Izganyam ovcze. *Abigo oves paſtum, &c.* 4. Izganyam - goniti, zgagyam - zgoditi. (D.) Gatam, ſzlutim. *Conjecto, divino, propoſita conijcio, occulta in lucem profero, problema ſolvo, propoſitionem rei abditæ edico, emblema enodo.* v. Goneta.m.

Izganyamſze, izhichujemſze. (D. *it.*) Iztiſzkivamſze. *Eijcior, expellor, exturbor.*

Izgarjam-rëti. *Comburor, eris. conflagro, ardeſco, exardeſco, exuror, concremor, inflammor, incendor, flammis conſumor.* v. Gorim. *Dicimus etiam conflagrare invidia, &c. i. e. gravari, l. verò eſſe iratum, invidioſum, &c.*

Izginuchi, prehagyajuchi, cha, che hitro. *Evanidus, caducus, cito periturus, a, um.*

Izginujem-nuti, neſztajeme. *Evaneſco, is, ere.* kakti, izginuju, *evaneſcunt,* izginuliſzu, *evanuerunt.* Izginulſzem. (Scl.) Neſztademe, (D.) Izginu, *evanui. Item* Izginu, neſztadega, *evanuit.* v. Ginem. 2. Pogublyamſze. *Pereo, is, perdor, & amittor.*

Izglagyujem.diti. v. Gladim. n. 1.

Izglajen, na, no. *Politus, expolitus, perpolitus, lævigatus.*

Izglajenye. *Expolitio, politio, lævigatio, dolatio, onis.*

Izgon. *Jugeris, ſive jugeri extremitas, terminus, finis, limes, ſive ſit cardo, ſive decumanus in quo animalia arando ſubſiſtunt, & revertuntur. v. Cardo, & Limes.*

Izgonitël. [D. *it.*] Iztiralacz. *Expulſor, ejector, oris.*

Izgonitèlicza. *Expulſatrix, expultrix, cis.*

Izgorel, la, lo. *Exuſtus, combutus, a, um.*

Izgorenye. *Combuſtio, exuſtio, onis.*

Izgovárjam - voriti. *Eloquor, eris, omnia, quæ mente concepi promo, atque ad audientes profero, enuntio.* v. Izreczam.

Izgovarjanye, ili rechi zeuſzema zvërſſene, y obilno govorecha mudroſzt. *Eloquentia, æ.* 2. v. Iztolnachenye. 3. Izgovarjanye. *Pronuntiatio, elocutio, onis.*

Izgovorjèn, na, no. zverſſen ú razloſnom govorenyu, rechlyiu ú razloſnom zgovarjanyu. [D.] Szladorek, blagorek, dobar beſzednik. *Eloquens, tis.* 2. Izgovoren, izrechen, izúſzten. *Enuntiatus, pronuntiatus.*

Izgovoritèl, izgovornik. *Pronuntiator, elocutor, oris.*

Izgovoritelicza. *Elocutoria, æ, elocutrix, cis.*

Izgrizàm-zujem ſzti. *Exedo, is, ere, corrodo, erodo.*

Izgrizèn, na, no, izjeden. *Exeſus, corroſus, a, um.*

Izgrizènye, izjedenye. *Eroſio, coroſio, onis, exeſus, ûs.*

Izgrizitèl, izgrizavëcz. *Exeſor, corroſor, oris.*

Izgublynjem-biti. (D.) Izgubivam. *amitto, is, ere, perdo, jacturam facio, deperdo.*

Izgublènye, pogublenye. *Amiſſio, perditio, onis.* v. Zgublenye.

Izgulènye. *Decorticatio, onis, corticis, l. pellis detractio.* 2. (D.) Izgúlenye. *Evulſio.* v. Izpukanye. 3. Izgulenye. *Spoliatio, onis.*

Izgulyújem-lyívam-liti. *Excortico, decortico, deglubo, as, are.* 2. Izgulyujem *In Iſtria, & circa mare ſignificat,* Izplevam. *Exſtirpo, evello.*

Izhablyújem-biti. v. Pohablyujem.

Izhajam-iziti. (D.) Izhodim, izlazim. *Exeo, is, ere, extra eo, egredior, extragradior, prodeo.* 2. Izhajam (gdaſze od vode govori.) *Exundo, as, are, alveum exeo, extra alveum inundo undo, exundo, reſtagno.* Ar velimo: Iziti, (D.) Izayti hote vode. *Exundabunt aquæ.* Izeſleſzu vode, *exundaverunt, l. exundârunt aquæ.* 3. Izhajam z-nagloſztjum, nahriplenyem. *Erumpo cum impetu, &c.* 4. Izhajam iz pod vode. *Emergo, is, ere.* 5. Izhajam iz hiſe. *Exeo domum, l. domo., pedem effero domo.* 6. Izhajam znevarcze. *Repente proſilio.* 7. Izhajam z betega, ozdraulyujem. *Emergo ex valetudine, infirmitate, & ſic de alijs, utpote calamitate, miſe-*

Digitized by Google

miſeria, &c. 8. Izhajam iz pameti. *è mente exeo, abeo â mente.* 9. Izhajam (kayſze od ſzuncza naulaſztito jemlye) *Orior, exorior,* moreſze rechi y od Dracha, tràu ſitka, &c. v. Izniknujem. 10. Izhajam na ſzvetloſzt. *Prodeo in lucem, in vulgus emano, l. demano* 11. Izhajam z truda, dëla. *Perfungor laboribus, exantlo, conſumo, l. perficio labores.* 13. Izhajam iz chaſzti. *Defungor Officio, &c.*

Izhajànye. *Egreſſus, exitus, ûs, egreſſio.* 2. Izhajanye vód. *v. Alluvies.* 3. Izhajanye. *Ortus, ûs.* v. Izhod.

Izhajaſze. *Proditur. Imperſ.*

Izharczújem-vati, izvojevam-jevati. premaſem. (D.) Arvam, obarvati. *Expugno, as, are.*

Izharczuványe, predoblenye. (D.) Izarvanye. *Expugnatio, onis.*

Izhichen, na, no, izëgnan, iztiran. *Ejectus, expulſus, exturbatus, a, um, extorris.*

Izhichènye. *Ejectio, pulſio, exturbatio, onis, ejectamentum.*

Izhichújem hititi. *Ejicio, is, ere, exturbo, ejecto.*

Izhichujèmſze-hititiſze, izganyamſze. *Ejicior, ris, expellor, exturbor, emolior.*

Izhitavam. *Ejicio, is, emolior.*

Izhláplyen. v. Izvetren.

Izhòd, iztok. *Exitus, ûs.* 2. Izhod pochetëk. *Ortus, ûs.* 3. Izhod ſzuncheni. *Ortus ſelis, Oriens.* 4. izhod, chardak. *Pergula, æ.* 5. izhod, prehod. *Receſſus, ûs.*

Izhodenye. (D.) Izlazenye. *Egreſſus, ûs.* v. Izhajanye.

Izhodim. v. Izhajam.

Izhraknènye. *Excreatus, ſcreatus, ûs. v. Excreatio.*

Izhrakújem-knuti. *Excreo, ſcreo, as, are.*

Izhrakujèmſze-knutiſze. *Excreor, ſcreor, aris.* v. Hrachem.

Izjédam jeſzti-dati. *Conſumo, is, ere, exedo* v. Pojedam.

Izjeden, na, no. *Comeſtus, exeſus, a, um.*

Izjednachujem-chiti. v. Jednachim. n. 2.

Izjezichen, na, no. *Elinguatus, a, um.*

Izjezichujem. *v. Elinguo.*

Izigravam. *v. Eludo.*

Iziſzkàn, na, no. *Exquiſitus, quaſi diligenter quæſitus, inveſtigatus, perſcrutatus, eveſtigatus, a, um.*

Iziſzkàno. *Perquiſitè.*

Iziſzkavam, ziſzkavam-ſzkati. *Perquiro, quæro, is ere, indago, exquiro, diligenter quæro, diligenter exploro, ſcrutor, perveſtigo, ſcruto, inquiro, requiro, inveſtigo, multùm, & ſolerter quæro, perſcrutor. Transl. Exterebro.* v. Izvedam.

Iziſzkavànye, iziſzkanye. v. Iſzkanye.

Iziſzkàvëcz. (D.) Iziſzkalacz. *Inquiſitor, inveſtigator, perquiſitor, ſcrutator, indagator, conquiſitor, oris.*

Kâ iziſzkáva. (D.) Iziſzkalicza. *Indagatrix, inveſtigatrix, cis.*

Izkàpam, kopati. *Effodio, is, ere, exhumo.*

Izkáran. v. Karan.

Izkaràny. v. Karanye.

Izkavam-kovati. *Excudo, is, cre.*

Izkaſujem-zati. *Oſtendo, is, ere, offero, præſento.*

Izkërchen, na, no. *Extirpatus, exciſus, a, um.*

Izkërchènye. *Exſtirpatio, exciſio, onis.*

Izkërchujem-chiti. *Exſtirpo, as, are, excindo.*

Izkiplyujem-peti, prek idem, vrem. *Efferveo, effervèſco, ebulio, & inter buliendum effundor.*

Izkinujem. v. Izpukavam.

Izkládam-klaſzti, izmechem z-loncza. *Tudiculo, as, are.*

Izkopàn, na, no. *Effoſſus, erutus, a, um.*

Izkopànye. *Effoſſio, onis.*

Izkoplyujem. *v. Emaſculo.*

Izkorenújem-reniti. *Eradico, as, are, radicitùs evello.*

Izkorenyèn, na, no. *Eradicatus, exſtirpatus, evulſus, radicatus, a, um.*

Izkreſsújem. v. Iſzkreſſujem.

Izkriulènye, nakriulenye. *Detorſio, diſtorſio, onis, flexio, flexus, ûs.*

Izkrìulyen, na, no, izklyuchen. *Detortus, contortus, diſtortus, a, um.*

Izkriulyújem-veti. *Detorqueo, diſtorqueo, es,*

Digitized by Google

ere. 2. izkriulyujem vuſzta. *Ringo, ringor.*

Izkváren, pohablyen, na, no. *Depravatus, corruptus, vitiatus, a, um.*

Izkvarènye, pohablenye. *Depravatio, corruptio, onis, corruptela.*

Izkvarújem-riti, pohablyujem. (D.) Izſchetam. *Corrumpo, is, ere, depravo, vitio.*

Izkuhàvam-hati. *Excoquo, is, ere.*

Izkuplenye, odkuplenye. *Redemptio, onis.*

Izkuplyen, odkuplyen, na, no. *Redemptus, a, um.*

Izkuplyujem, odkuplyujem-piti. *Redimo, is, ere. Rem quampiam ab eo, qui eam in poteſtate habebat, pretio libero, rem alienatam occupatámve, pretio recipio.* 2. izkuplyujem zalog. (D.) zaklad. *Repignoro, as, are.*

Izkuſsávam-vati. *Probo, as, are.* Izkuſsayte. *Probetis.*

Izlámlyem - lomiti, izlamlyujem - lamati. *Confringo, is, ere.*

Izlazivam. v. Izhajam.

Izleán, na. no. *Effuſus, a, um.*

Izleánye. *Effuſio, onis,* izleanye vod. *v. Eluvies.*

Izléchem. izletavam-teti. *Avolo, evolo, as, are.*

Izléſem-gelſzem-lechi piſchencze &c. *Excludo pullos, ſic anſeres, &c.*

Izleſémſze-lechiſze (kak priproſztei govore) *Naſcor, eris, naſci.* 2. izlechiſzc. *Excludi, cum de pullis, anſeribus &c. ſit ſermo.*

Izléſen, na, no. *Natus, a, um.* 2. izleſen z jaycza. *Excluſus, a, um.*

Izlévam leati, prelevam. (D.) Prolivam. *Effundo, profundo, fundo, is, ere.* 2. izlevam vodu na ruke. *Do aquam manibus.*

Izlevamſze, prelevamſze. (D.) Prolivamſze, van chez brege. *Effluo, is, ere.* kakti: izlevajuſze vodé prek bregov. *Effunduntur, & effluunt aquæ extra littora.*

Izlichen. v. Izurachen, &c.

Izlisújem zati. *Elingo, is, ere, delingo,*

Izlòg. v. Izvan.

Izlupànye. v. Mlatenye, y oſztala.

Izláulyam - loviti potoke, ribnyake. *Expiſcor, aris.*

Izmachem-mochiti. *Imergo, is, ere, intingo:* 2. izmachem - moknuti. *Pluvia madeſio, madeo.*

Izmaknúſze. v. Neſztaga.

Izmaknújem. v. Izmeknujem.

Izmalahna. v. od mala.

Izmalam-lati. (D.) Izſzlikujem - kovati. *Depingo, is,, ere.*

Izmamlyújem-mamiti, vabim koga lepemi rechmi. *Allicio, pellicio aliquem pulchris verbis.* 2. izmamlyujem od koga kakvu ſztvar. *Extorqueo verbis pulchris ab aliquo rem quampiam.*

Izméchem-tati, izhitavam. (D.) Izbacivam. *Ejicio, is, ere.* 2. izmechem guſzto. *Ejecto, as, are.* 3. v. Izvergujem.

Izmèchem, pomechem - ſzti, chiſztim, ſznaſim z-metlum. *Everro, converro, is, ere, expurgo.* Kakti, izmechem hiſu. *Everro domum.*

Izmekchavam. *Emollio, is.*

Izmeknujem. *Eluxo, as.*

Izmelyujem. *Emolo, is.*

Izmenba, premenba. (D.) Izmina, promina, zamina. *Commutatio, permutatio, onis.* v. Izmenenye.

Izmenczé. (D.) Naizmenicze. *Alternatim, alternatim, alternè, alternis vicibus, mutatis vicibus, per vices, l. mutando vices.* v. Premencze.

Izmenènye, izmenba. *Viciſſitudo, nis, viciſſitas, tis.*

Izmenitel. (D.) Izmenilavacz. *Alternator, oris.* 2. Izmenitelicza. *Alternatrix, cis.*

Izmenyàm-niti. *Commuto, permuto, as, are.* 2. izmenyam drugoga, *t. j.* ulezujem, (D.) ulazim vu meſzto drugoga. *Succedo. is, ere.* 3. *Vicem habeo, l. vices ſumo alicujus, l. ſubeo.*

Izmènyen, na, no. (D.) Prominyen. *Commutatus, permutatus, a, um.* v. Premenyen.

Izmérjen, na, no. *Menſus, demenſus, dimenſus,*

Digitized by Google

ſus, a, um.

Izmerjènye. *Menſio, dimenſio, onis.*

Izmerujem-riti. *Emetior, dimetior, iris.* v. Merim.

Izmërulenye. *Friatio, onis, friatura.*

Izmerulyen, na no, razmerulyen. *Minutim contritus, friatus, a, um.*

Izmërulyujem-viti. *Contero, is, ere.* v. Raz merulyavam.

Izmërulyiv, va, vo. *Friabilis, & le.*

Izméſſan, na, no. *Commiſtus, permiſtus, a, um.* v. Pomeſſan.

Izmeſſanye, pomeſſanye. *Commiſtio, permiſtio, admiſtio, onis.*

Izmetëk, izmet, izvërsëk. *Abortus, ûs.*

Izmetèn. v. Pometen. y oſztala.

Izmetnut. v. Izverſen.

Izmetnuti. v. Izmechem. n. 3.

Izmislyavëcz. v. Izmiszlitel.

Izmislènye. (D.) izmotrenye. *Excogitatio, onis, commentum, excogitatum.* 2. izmislenye, iznaydenye, (D.) iznaſaſztje. *Inventio, onis.* v. Sznovanye.

Izmiſzlitèl, izmislyavëcz. (D.) izmislyalacz, motrilacz. *Excogitator, commentator, Fictor, oris.* 2. izmiſzlitel, iznayditel. (D.) iznaſſalacz. *Inventor, oris.*

Izmiſzlitelicza. *Inventrix, cis.*

Izmislyàm-lyujem-ſzliti. (D. *it.*) Motrim, ſznujem. *Excogito, as, are, confingo, machinor, comminiſcor.* 2. izmislyam, iznahajam. *Invenio, Adinvenio, is, ire.*

Izmislyen, na, no. *Excogitatus, a, um.* 2. izmislyen, iznayden, (D.) Iznaſaſzt. *Adinventus, a, um.*

Izmlächen, na, no. *Trituratus, a, um.* 2. v. mlaten.

Izmlachenye. v. mlatenye.

Izmlachujem-titi. v. mlatim. n. 3. 2. izmlatiti. *Verberibus afficere, fuſtibus cædere.* v. Bijem.

Izmoknujem. *Emadeo, es.*

Izmotrènye. v. izmislenye.

Izmùchen, na. no. *Excruciatus, cruciatus, a, um.* 2. izmúchen, na, no. *Turbidus, conturbidus, a, um.*

Izmuchènye. *Excruciatio, onis, excruciatus, ûs.* 2. izmúchenye. *Conturbatio, turbatio, onis.*

Izmuchiti. *Excrucio, as, are.* v. Muchim. n. 6.

Izmutiti-mutim. *Conturbo, as, are.* 2. izmutiti. v. Mamim.

Iznahajam-hajati, iznayti. *Reperio.* v. izmislyam. n. 2.

Iznaſſam-neſzti. (D.) iznoſzim-niti. *Exporto, as, are, effero.* Kakti, iznaſſam mërtvëcza. *Effero defunctum.* 2. iznaſſam, doprinaſſam. (D.) doprinoſzim, donoſzim. *Exporto.* Kakti: ovo imanye iznaſſa (kak velimo) ſzvoy dobër intereſs, iliti napredek. *Hoc bonum, l. hoc prædium exportat ſuum intereſſe, &c.*

Iznaſsànye, iznoſsènye, izneſsenye. *Exportatio, elatio, onis.*

Iznaſsaſzt. v. izmislyen. n. 2.

Iznaſsaſztje. v. izmislenye.

Iznayditel. v. izmiſzlitel. n. 2.

Izneſsèn, na, no. *Exportatus, elatus, a, um.*

Iznet mech, ſzablya. *Strictus enſis, &c.* v. znét.

Iznevarcze, znevarczé. *Inopinanter.* v. Naglo. n. 4.

Izniknèn, na, no. *Germinatus, pullulatus, a, um.*

Izniknènye. (D.) izniknutje. *Germinatio, pullulatio, onis.*

Izniknújem-nuti, izhajam, gdaſze od ſitka govori. *Orior, exorior, germino, pullulo, germinaſco, pullaſco, pullulaſco, pullularis fio.* Kakti: jachmen frisko izniknuje. *Hordeum celeriter oritur, l. exoritur.* 2. Gdaſze od dreva, ali terſza govori. *Pullulo, fœtifco, ſtolones* (mladicze) *emitto, expullulo, enaſcor è radice ſine palmitibus, fruticor, ſurculor, frutiſco.* 3. izniknujem z-novich. *Regermino, as, are, revireſco.* 4. izniknujem ukup, (D.) zajedno. *Congermino, as, are.*

Iznoſzim. v. iznaſſam.

Iz nova, znovoga. *De novo, recenter.* 2. iznova. *Denuo, iterum, noviter.*

Izno-

Digitized by Google

Jznovich, zopet, pák, nazopet. *De novo, recenter, de integro, ab integro, ex integro, denuo.*

Jz nutra. *Intrinsecùs.*

Jzoblachujem. *v. Enubilo.*

Jzokrivamsze. v. odkrivamsze, y osztala.

Jzopachujem. v. izpachujem, y osztala.

Jzosztajem-sztati. *Remaneo, es, ere.* v. osztajem.

Jzpachen, na, no. (D.) izopachen. *Perversus, inversus, depravatus, a, um.*

Jzpachènye. (D.) izopachenye. *Perversio, inversio, depravatio, onis.*

Jzpachitel. (D.) izopachitel. *Depravator, oris.*

Jzpachitelicza. (D.) izopachitelicza. *Depravatrix, cis.*

Jzpachújem-chiti, zpachujem, izkvarujem, preobracham. (D.) izopachujem, ozlochesztivam, isztetim. *Perverto, inverto, is, ere, depravo.*

Jzpádam-paszti. *Decido, is, ere.*

Jzpéchem-kelszem-pechi, *Asso, as, are.* v. pechem.

Jzpechen, na, no. *Assus, a, um, assatus, torridus.*

Jzpechenye. *Assatio, onis.*

Jzpëhnujem-nuti. *Extrudo, is, ere, extra trudo, per vim expello, excludo.* v. izbijam.

Jzpelànye. (D.) izvedenye. *Eductio, onis.*

Jzpelyàn, na, no. (D.) izveden. *Eductus, productus, a, um.*

Jzpelyávam-lyati. (D.) izvodim, izveszti, *t. j.* vàn pelyam, vodim. *Educo, produco, is, ere, foraseduco.* 2. izpelyavam, van vozim. *Eveho, is, ere, foras veho.* v. izvasam. 3. izpelyavam szuze iz ochih, këru iz sivota, szok iz kakve trave. *Elicio, is, ere.*

Jzpesztan. v. izplyuszkan, y osztala.

Jzpesztavam, bijemsze sakami. *Pugnis certo.*

Jzpijam-piti. *Exhaurio, is, ire, ebibo, bibendo evacuo, exinanio, egurgito.*

Jzpiram v izepiram.

Jzpilyujem. *v. Elimo, &c.*

Jzpisszujem-szati, prepisszujem. *Exscribo, transcribo, exemplum describendo summo, transfero.* 2. izpisszujem koga. *Describo quempiam.* 3. izpisszujem iz knyig. *Exscribo.* 4. izpisszujem, izbrisszujem. *Deleo, es ere; seu notam, aut quodpiam signum appono in scriptura, seu regestro, per quod debitorem debitum, seu censum ordinarium recognosco, & fateor persolvisse. Ut sit in urbarijs per notam* v. g. *slt. i. e. Solvit.*

Jzpisz, prepisz. *Exemplum, pli, transumptum, Par, seu copia alicujus scripturæ, l. litteræ transcriptum.*

Jzpiszan, na, no, prepiszan iz drugeh knyig. *Exscriptus, transcriptus, transumptus.* 2. *Descriptus, a, um.*

Jzpit, ta, to. *Exhaustus, epotus, a, um.*

Jzpitavam tati, izvedam. *Examino, as, are, exquiro, inquiro, scisscitor, diligenter interrogo, scisscito, percontor, & percunctor.*

Jzpitavanye. *Inquisitio, scisscitatio, onis, percunctatio, examen.*

Jzplácham-chujem-titi. *Exolvo, is, ere.*

Jzplavàvam-vati. (D.) izplivam. *Enato, as, are, emergo.* v. Plavam.

Jzplavànye. [D.] izplivanye. *Enatatio, onis.*

Jzplazújem-ziti. *Prorepo, proserpo, is, ere.* 2. izplazujem jezik. *educo, profero, promo linguam.*

Jzplétam. v. Pletam.

Jzplévam-pleti. [D.] Gulim travu. *Exherbo, eruneo, evadico, aberuncо, as, are.*

Jzplivàm. v. izplavam.

Jzplyuszkan. [D.] izpesztan. *Colaphis, l. pugnis casus.* v. Plyuszkam.

Jzpogodbe. (D.) Pogodno, po ugovoru, ugovorno, po ugojaju. *Ex-pacto, compositè, excompositè, &c.*

Jzponássam-nesszti. (D.) Prikorivam, opogovaram. *Exprobro, impropero, as, are, obijcio.* v. Oponassam.

Jzponassànye. [D.] Prikorenye, opogovorenye. *Exprobratio, onis.*

Jzponoszitel, izponassavëcz. (D.) Prikoritel. *Exprobrator, oris.*

Jzponoszitelicza. [D.] Prikoritelicza. *Exprobratrix, cis.*

Jzpò-

Digitized by Google

Izpòved, izpovedanye. (D. *it.*) Izpoveſzt. *Confeſſio, onis.*

Izpovedam grehe. *Confiteor peccata, confiteor de peccatis.* 2. izpovedam, *t. j.* povedam ſzlobodno, dobrovolyno valujem. *Profiteor, confiteor, fateor, eris.* 3. izpovedam, *t. j.* poſzluſſam ſzpoved. *Audio, excipio confeſſionem.*

Izpovedàmſze - datiſze. *Confiteor, aperio peccata.*

Izpovednik. *Confeſſarius, ij. Pater ſpiritualis.* 2. Izpovednik. *t. j.* koi ne iz broja, ili reda muchenikov. *Confeſſor, oris*

Izpovidalacz. *idem.*

Izpraſſam - proſziti, z-molitvum, y proſnyum dobivam. *Expeto, is, ere, exoro, impetro, as.*

Izpraudavam. *v. Elitigo.*

Izproſsèn, na, no. (D.) Izmolen. *Exoratus, impetratus, a, um.*

Izproſsènye. (D.) Izmolenye. *Impetratio, onis.*

Izpraznenye. *Evacuatio, exinanitio, onis.*

Izpraznújem-niti. *Evacuo, as, are, depleo, decapulo, exinanio, exhaurio, capulo.*

Izpraznyèn, na, no. *Evacuatus, exinanitus, a, um.*

Izprebádam - boſzti. (D.) Izprobadam-boſzti. *Perfodio, is, ere.* v. Izbadam.

Izpredam-preſzti. *Effilo, as, are, perneo, totum neo.*

Izpredamſze-ſztiſze. *Effilor, aris.*

Izpreden, na, no. *Netus, pernetus, effilatus,*

Izpredènye. *Effilatio, pernetio, onis.*

Izpregrizam-griſzti. *Præmordeo, es, ere,*

Izprelamam-lamati. *Comminuo, is, ere, diffringo, confringo.*

Izpreláman, na, no. *Comminutus, a, um, diffractus, perfractus.*

Izprelamánye. *Comminutio, diffractio, perfractio, onis.*

Izprerezàn, na, no. *Conciſus, a, um.*

Izprerezànye. *Conciſio, onis.*

Izprerezújem - zati. *Concido, is, ere.*

Izpreſzekam. *Idem quod* Izprerezujem.

Izpreſztiram-ſztreti. (D.) Izproſztiram.

Extendo, is, ere, explico. v. Preſztiram.

Izprevajam. v. Zprevajam.

Izpríchan, na, no. *Excuſatus, a, um.* 2. *Purgatus.*

Izprichànye. (D.) Opogovor. *Excuſatio, purgatio, onis.* 2. izprichánye gotovo. *Excuſatio prompta, parata, juſta, rationabilis.*

Izprichávam-chati. (D.) Ogováram, oſzvetlyavam. *Excuſo, purgo, as, are, excuſationem affero.*

Izpriſchènye. (D.) Izranenye. *Exulceratio, onis.*

Izpriſchújem-chiti. (D.) Izranivam. *Exulcero, as are, exſulcero.*

Izprobádam. v. Izprebadam.

Izprodájem - dati. *Divendo, is, ere, totum vendo.*

Izprodán, na, no. *Divenditus, a, um.*

Izprodánye. *Divenditio, onis.*

Izproſsèno. *Expeditùm, impetratum.*

Izproſſujem. *Expeto. v. Emendico.*

Izproſzívam. v. Izpraſſam.

Izprovodim. v. Szprevajam.

Izprovodnik. v. Szprevodnik.

Izpúczan, na, no. *Rimoſus, a, um.*

Izpuczavàmſze-czatiſze. (D.) Razleplyujemſze. *Dirumpor, eris, ago rimas.*

Izpuhnújem-nuti, izpuhavam. *Efflo, as, are.*

Izpujévam - jevati. *Expello, is, ere.* v. Iztiravam.

Izpuknènye. (D.) Izgulenye. *Evulſio, extirpatio, onis,*

Izpuknuti - puchem, izpukavam - ivam. *Evello, is, ere, extirpo, extraho.*

Izpuknyen, na, no. (D.) Izgulyen. *Evulſus, extirpatus, a, um.*

Izpunyávam-niti. v. Nadopunyavam. 2. v. Nadomeſcham.

Izpunyèn. v. Napunyen.

Izpúſcham-ſztiti, t. j. dole iz viſzine puſcham. *Demitto, is, ere, deorſum mitto.* 2. izpuſcham, van puſcham. *Emitto, dimitto.*

Izpuznújem-znuti iz ruk. *Elabor è manibus*

Izpuzújem - zeti. *Prorepo, is, ere, ſenſim in lucem*

Digitized by Google

lucem prodeo.

Izrajàmſze. v. Odragyamſze.

Izranújem-niti. v. Ranim, y oſztala.

Izraunàn, na, no. *Æquatus, adæquatus, coæquatus, a, um.*

Izraunànye. *Adæquatio, æquatio, coæquatio, onis.*

Izraunávam-nujem-nati, zraunavam, jednachim. *Adæquo, coæquo, æquo, peræquo, complano, planum facio, reddo.* v. Raunam.

Izréczam-rechi, izgovarjam-riti. *Eloquor, eris, clarè, & apertè animi ſenſa explico, omnia quæ mente concepi promo, atque ad audiendum profero, compoſitè, ornatè, & copioſè animi conceptum edico, enuncio, exprimo, effero, in pectore recondita in lucem expromo, profero.*

Izrézan, na, no. v. Izdelan.

Izrezávam. v. Izdelavam.

Izrígan, na, no. *Ructatus, a, um.*

Izrigànye. *Ructatio, onis, ructus, ûs.*

Izrigavècz. *Ructator, oris.*

Izrigávam-gavati. *Ructo, Eructo, Ructuo, Ructico, as, are, Ructor, emitto ructûs.*

Izrigávam vu drugoga. *Irructo, as, are.*

Izrigavànye. *Ructus, ûs. Eſt propriè cibi, potúsve in ſtomacho malè concocti ventroſa per os efflatio, quum edere ſolet, qui plùs æquo onerat ventriculum. Plin. l. 21. c. 18. Anethum ructus movet, tormina ſedat, & ſingultus cohibet.* v. Zriganye.

Izrigavecz. *Ructator, oris.*

Izrigàvícza. *Ructatrix, cis.*

Izrinújem-nuti. *Detrudo, extrudo, is, ere.*

Izriſzávam. v. oſznavam.

Izròd od ſzvojeh ſztareſeh. *v. Degener.*

Izrúcham-chiti, dajem (D.) Pridajem úruke, zavernjem kay god, komu god. *Reſigno, as, are, trado ad manus. Concredo, is.*

Izſilujem. *Enervo, as.*

Izſinyam. *v. Emeto.*

Izſmíchem-ſmeknuti. v. Iztiſchem.

Izſzelyujemſze. v. *Emigro.*

Iz ſzércza, zëuſzem ſzërczem. *Ex corde, ex toto corde, ex animo.*

Iz ſzëchën, na, no. *Conciſus, exſectus, a, um. 2. Exciſus.*

Izſzechenye, izſzekanye. *Exſectio, onis.*

Izſzékam-ſzechi. *Exſeco, as, are, interluco.*

Izſzipávam-ſzipati. *Effundo, is, ere.*

Izſzipávamſze-ſzipatiſze kakti pchele iz vuliſcha, y negda lyudi iz hiſe, &c. *Proruo, is, ere, prorumpo, erumpo, & cum impetu exeo.*

Izſzláchim-chiti. *Exuo, is, ere.* v. Izulachim.

Izſznaſénye. *Expurgatio, onis. 2. v. Elimatio.*

Izſzúkan, na, no. *Contortus, a, um.*

Izſzukávam. v. Szuchem.

Iztënchan, na, no, otënchan. *Attenuatus, extenuatus, a, um.*

Iztënchànye, otënchánye. *Attenuatio, extenuatio, onis.*

Iztënchávam-chati. (D.) Otanchivam-chiti, tënko kruto chinim. *Attenuo, extenuo, as, are.*

Iztëſchènye. *Exinanitio, onis.*

Iztëſchávam-ſchati, izpraznujem. *Exinanio, is, ire.*

Iztëchem-chi. *Effluo, is, ere. 2.* iztechem *Naſcor. 3.* v. Izhajam. *4.* iztechem naglo, y znevarcze. *Repentè proſilio. 4.* iztechem naglo z-jednum kakti ſzilum. *Erumpo, is, ere.* v. Izviram.

Iztechénye. *Effluentia, æ, effluxus, ûs. 2.* iztechenye ſzuncza. *Ortus ſolis.*

Iztegnènye. (D.) Izmaknutje. *Extractio, onis. 2.* Iztegnenye. (D.) Pruſenye. *Extenſio, expanſio, onis.*

Iztegnyèn, na, no, izvaden. (D.) Iztegnut, izmaknut. *Extractus, a, um. 2.* iztegnyen. (D.) Protegnut. *Extenſus, expanſus.*

Iztegújem-gnulſzem-gnuti, iztcſem-zati. *Extraho, is, ere. 2.* iztegnuti ladju iz vode, &c. *Subducere navim.*

Izteplyèm-ſzti, iztreſzam. *Excutio, is, ere. it. v. Eluctor.*

Izteſchujem-chiti, teſchim, oſimlyem. v. *Exprimo, is, ere.*

Digitized by Google

Iztéſem. v. Iztegujem.

Iz tèske muke, z-teskum mukum. v. Jedvay.

Iz tihà. v. Polahko.

Iztiràn, na, no. v. Izegnan.

Iztiránye. v. Izegnanye.

Iztiravam-rati, izpujevam-diti. Gonim, pudim ván, (D.) na dvór. *Exturbo, extrudo, dep llo, pello, expello.* 2. iztiravam dalko, (D.) daleko. *Propello propulſo, repello.* 3. iztiravam iz zemlye, kotara, orſzaga. *Extermino, as, are.* 4. iztiravam muhe, pticze, &c. *Abigo, is, ere.* v. Izganyam.

Iztíſzkam-kati, iztiſchèm-ſznuti, izſmikavam ſmeknuti. *Exprimo, is, ere. Briſo.* v. Oſimlyem.

Iztochàk. v. Vir.

Iztochni, na, no, t. j. od iſztoka. *Orientalis, le.* 2. iztochni grëh. v. Grëh. n. 7.

Iztochnyàh, iztochni vetër. *Eurus, ri, ſubſolanus, vulturnus,* à parte æquinoctiali, ſeu oriente *ſubſolanus,* à parte, ſeu oriente brumali. *vulturnus* dicitur.

Iztolnàchen, na, no. (D.) Iztomachen. *Explanatus, explicatus, interpretatus, a, um,*

Iztolnacheno. (D.) Iztomacheno. *Explicitùm, & explicatùm.*

Iztolnachenye. (D.) Iztomachenye. *Explicatio, explanatio, declaratio, interpretatio, expoſitio, commentatio, onis.*

Iztolnachnik. v. Tolnàchnik.

Iztolnachújem-chiti. *Dilucido, as, are, explano, expono, explico, res obſcuras, & difficiles explano, atque clariores reddo, interpretor.*

Iztreblyújem-biti, chiſztim. *Secerno, is, ere, mundo, purgo.* v. Izbiram.

Iztrumbetavam. *v. Ebuccino.*

Iztreſzàm-ſzti, izteplyem. *Excutio, is, ere.*

Iztrugávam gati. *Erado, is, ere.*

Iztùchèn. v. Tuchen, y oſztala.

Izvablyujem. *v. Elicio.*

Izvadivam, iznimlyem-vadi-neti, (D. *it.*) Izmaknujem-knuti. *Educo, is, ere, evauſpico, eximo, excipio, extraho, elicio, depro-*

mo. 2. izvadivam z-temnicze. *Eximo è carcere, vinculis, &c.* 3. izvadivam mèch. *Educo gladium, &c. Stringo enſem, nudo, l. evagino gladium.* 4. izvadivam iz skrinye peneze. *promo pecuniam ex arca, &c.* 5. v. Vadim.

Izváden-jen. (D.) Iznet. *Extractus, a, um,*

Izvadènye-jenye. (D.) Iznetje. *Extractus, ûs. extractio, onis.*

Izvajam-jati. *Hinc indè congrego, as, are.*

Izvan. (D.) Izlog. *Demptò, exceptò.*

Izvanſzki, zvaneſni, zvunſzki, ka, ko. *Exter, a, um, externus.*

Izvarèk. v. Seleza.

Izvaſam-veſzti. *Educo, is, ere, eveho.*

Izvaſamſze. *v. Enavigo, as.*

Izvédam-vedeti, (D. *it.*) Opráſam. *Exploro, as, are, exquiro, occulta, & ſecretiora inveſtigo, quæro.* v. Izpitavam.

Izvedànye. (D.) Opraſanye. *Exploratio, inquiſitio, onis.*

Izvedavëcz. (D.) Izvidar. *Explorator, inquiſitor, oris. v. Emiſſarius.*

Izvedèn. v. Izpelyan, &c.

Izvéjan, na, no. *Eventilatus, a, um.*

Izvejánye. *Eventilatio, onis.*

Izvejavam-jati. *Eventilo, as, are.*

Izvërchi po urachtvu. (D.) po likarij. *Partum medicamentis abigere.*

Izvergujèm (*potiùs*) Izmechem-verchi. *Abortio, is, ire, aborto, aborior, immaturum fœtum ejicio, fœtum imperfectum adhuc ante tempusemitto,* Izverglaſzëm, *abortivi, & abortum paſſa ſum.* izvrechi. *Ejicere.* v. Izverchi.

Izvërnyen, preobernyen. (D.) Priurachen, na, no. *Inverſus, a, um.* 2. izvernyen, prevernyen, razruſſen. (D.) Razoren. *Everſus, a, um.* 3. izvernyen chiſzto do temela, razvalen. *Funditus everſus.*

Izvernènye, preobernenye. (D.) Priurachenye, prikourachenye. *Inverſio, onis.* 2. izvernenye, prevernenye, razruſſenye. (D.) Razorenye, raſzutje. *Everſio, onis*

Digitized by Google

Izvérſen, na, no. (D.) Izmetnut, izbit. *Abortivus, a, um.* y vſzeſze ono veli, kayſze iz vĕrchi more. 2. *Depoſitus, a, um.* v. Izhichen.

Izvĕrsènye. t. j. Porod pervo vremena. *Abortium, ij, abortio, onis, abortus, ûs.* Et hoc de 40. dierum fœtu, nam de grandiori *Ejectio, & aborſus, ûs, & partus immaturi ejectio* dicitur. 2. izverſenye. *Depoſitio, onis.* v. Izhichenye.

Izvĕrſſen, na, no. *Perfectus, abſolutus, a, um.* v. Zvĕrſen.

Izvĕrſſèno. *Perfectè, abſolutè.* v. Plemenito. n. 2.

Izvĕrſſenye. *Perfectio, abſolutio, onis.* 2. v. Zvĕrſſenye.

Izvĕrſsújem-ſiti. *Perficio, abſolvo, is, ere.* v. Obverſſujem.

Izvĕtren, na, no, izhlaplyen. *Evaporatus, a, a, um.* 2. *Eventilatus.*

Izvetrènye, izhlaplenye. *Evaporatio, onis.* 2. izvetrenye. *Eventilatio, onis.*

Izvetrívam-triti, hlapem, hlapeti. *Evaporo, as, are.* 2. izvetrivamſze, t. j. na niſtar dohajam. *Evaneſco, is, ere, ad nihilũ recido.*

Izviam-viti, izmotavam. *Glomero, as, are.* 2. izviam-nuti. (D.) Razglabam. *Luxo, eluxo, as, are.*

Izvidár. v. Izvedavecz.

Izviram-rati. *Scateo, es, ere, ſcaturio, erumpo, emano.* v. *Dimano.*

Izviſſenoſzt. v. *Eminentia.*

Izviſſujem-viſziti, iznáſſam-neſzti. (D.) Uzviſſujem, uznoſzim. *Effero, rs, ere, extollo, exalto.* 2. izviſſujem koga hvalum. *exalto aliquem laudibus, orno quempiam laudibus, laudo, extollo aliquem.* v. Hvalim.

Izviſſujemſze. *Effero, exalto, extollo me, efferor, &c.* v. Oriaſſimſze.

Izuláchim-ulechi. *Extraho, is, ere.* 2. izulachim opravu, izſzlachim, razprauly-amſze. *exuo, is, ere, extraho, veſtimenta.*

Izuléchen, na, no. (D.) Izvuchen. *Extractus, a, um.*

Izulechénye. (D.) Izvúchenye. *Extractio, onis. extractus, ûs.*

Izvodim. v. Izvajam.

Izuràcham-preuracham-vernuti. *Inverto, is, ere.* 2. *Everto, is, ere.* 3. v. Podplantujem.

Izuràchen, na, no. (D.) Izlichen. *Sanatus, a, um, reſanatus, è morbo confirmatus.*

Izurachujem-chiti. (D.) Lichim, ozdraulyam. *Sano, curo, as, are, medeor, remedium aſſero, curam, l, curationem adhibeo.*

Izvſzĕh ſztran. v. Zeuſzeh ſztran.

Izvúchen. v. Ulechen, &c.

Izvuchi. *Extraho, is, ere.* v. Izulachim.

Izzĕlgán, na, no. *Exuſtus, combuſtus, a, um.*

Izzĕlganye. *Exuſtio, combuſtio, onis.*

Izzeſiſem-ſgati. *Comburo, is, ere, exuro, concremo, igne prorſus conſumo.*

Izze závam-zvati. (D.) Izzazivam. *Evoco, as, are, ex ædibus, l. loco interiore foras voco, in apertum voco.* 2. izzezavam na boy, harcz, ali igru. *Voco, evoco ad certamen lædendi, aut ludendi cauſa, provoco ad pugnam, irrito, & laceſſo aliquem armis, incito, excito, & prorito* tam in bonã, quàm in malam partem accipitur.

Izzézavamſze-zvatiſze *Provocor, irritor, laceſſor.*

Koi izzezava. [D.] Izzaziunik. *Provocator, incitator, excitator ſolum in bonam partem ſumitur, & tùm potiùs* Pozovich *dicitur.*

Izzĕzvàn, na, no. *Provocatus, incitatus, excitatus, a, um.* 2. *evocatus.*

Izzĕzvànye. *Prevocatio, onis, incitamentum, invitamentum. cum in malam accipitur partem. Irritatio, onis.* v. Draſenye.

Izzidávam-dati. *Exædifico, as, are.*

Izzúvam-zuti Czepeliſſe, &c. *Exuo calceos, &c. excalceo, diſcalceo, detraho calceos.*

Izzuven, na, no, Bóſz. *Diſcalceatus, excalceatus, a, um, nudus pedibus, nudipes.*

K

Digitized by Google

K

K Litera, ili Szlovo vu Diachkom jeziku ako prem ne ú navade, vendar ú Szlovinſzkom kruto je potrebna, y guſztoſze nahagya. Vechkrat meſzto C, uſzigdar pàk meſzto Q poſztavlyaſze. Koja litera ili ſzlovo Q pri Szlovinczeh je iz viſſega, pokeh dob nye chaſzt, recheno ſzlovo K, prikladno obnſſaa. Kak vu reeheh zdola poſztavlyeneh obilno hocheſze videti. Nitiſze prez nye ſzlovenſzke rechi piſzati, y z-govarjati mogu. Anda.

K. *Ad, Versùs.* kakti: k-mene je doſel. *ad me venit.* k-Varasdinu. *Varaſdinũ versùs.*

K. *In eadem ſignificatione, quâ ſuperiùs utuntur, ſine lineola tamen & conjunctione, ſeparatim duntaxat uti, V.*

Kabàl. v. Kebel. y oſztala.

Kàcha. (D.) Zmija, zmay. *Serpens, tis.* 2. kacha vodena, ili vodenyacha ſzamëcz. *Hydrus, dri.* (ſzamicza, *hydra, æ.*) *Enhydris. v. Angvis.* Druga fela kách vodeneh, koje jadom vodu chemere. *Natrix, cis.* oboje fele moreſze rechi. *Angvis. Remed. contra morſum ſerpent.* v. Cheſeny. n. 7. 3. kacha lyuta, lyuticza. *Vipera, æ, angvis lætifer, Excetra, hæmorrhois.* (D. *it.*) Pepelyacha. 4. kacha prez chemera. [D.] Zmayczina. *Angvis innoxius.* 5. kacha lozna, kâſze chloveka gologa boí, opravlyenoga naſztoruje. *Coluber, bri. v. Ophiophagus.* 6. kacha kravoſzèſz. *v. Boa.* 7. kacha z-dvëmi glavami, zmed kojeh jednu na repu ima. *v. Amphisbæna. Hæc in Aſiæ deſertis reperitur.* 8. kacha rogata. *v. Ceraſtes.* 9. Strabo lib. 16. veli, da kacha jednoh ſibum, ili prutom vudrena pogine, podrugachena okrepiſze. 10. kacha perutaſzta. *Serpens aliger.* 11. kacha grivaſzta. [D.] huhoraſzta. *Angvis jubatus.*

Kache olilenye. *Angvina vernatio.* koſicza kû ſzlachi. *Angvis ſenecta, exuviæ angvis. Eſt enim corium vetus; ſive membrana, quâ ſerpentes exuuntur in vere: quæ cum oleo, tedæque reſina, i. e. liquore, ſeu pice laris calefacta, auribus prodeſt, cinctáque per nudum, mulieres faciliùs parere facit. v. Plin. l. 29. c. 5. & 6.* 2. od kache rojen, kachorojen. *Serpentigena, æ.*

Kachicza, mala kacha (D.) zmijcza. *Angviculus, li.*

Kachji, ja, je. [D.] Zmain, na, no. zmayſzki, ka, ko. *Serpentinus, angvinus, angvineus, a, um.*

Kàcza. v. Bedeny.

Kád. *idem.* 2. kad. (D. kaad) kadilo. *Suffitus, ûs, ſuffimentum, odoramentum.*

Kàd, ili kada, gda. *Cûm. ut: cum ivero,* kàd ili gda poydem. 2. kàd y kàd, gda, y gda, negda, te negda. *Aliquando, & aliquando.* 3. kàd, kada, gda, *Quando, quando gentium, uſpiam.*

Kadbi, y kadabi, gda, y gdabi. *Quando, cum.* 2. kadabi bil. [D.) *Eleganter dicitur.* Nahodechiſze (Cr. Naydechiſze) Pëter proſzta. *Inveniens ſe Petrus liberum,* pro *cum fuiſſet Petrus liber.*

Kadë. *Ubi.* v. Gdë.

Kade god. *Ubivis, quandoque in loco.* v. Gde gode.

Kaden, pokajen-gyen, na, no. *Fumigatus, ſuffitus, a, um. Plin. l. 20. c. 17. Aniſum, dolorem capitis levat, ſuffitum naribus.*

Kadenye-gyenye. *Fumigatio, ſuffitio, ſuffumigatio, fumificatio, onis.*

Kadif, Vellút. *Sericum villoſum,* 2. kadif rudaſzt. *Holoſericum hirſutum.*

Kadilnicza. [D.] Kadilnik-onik, kadilo. *Thuribulum, li, odorarius, ij, v. Acera, æ.*

Kadìlo. [D.] Miriſz. v. Kád.

Kadím, Dimim. *Fumigo, fumifico, ſuffitum, ſumum facio, fumo.* v. Podkagyujem. 2. kadim tëmjanom. *Thurifico, as, thura incendo.*

Kadimſze, dimimſze. *Vaporo, fumo, as.* 2. *Paſſ. Fumigor, aris.*

Kadulya. *v.* Salfia.

Digitized by Google

Kaferka. (D.) Bukaricza, buklijcza. *Pocellum, pocillum teſtaceum. v. Acratophorum, & calicellus.*

Kafra. *Caphura, æ. v. Camphora.*

Kahla. *Teſta fornacea, teſtum fornaceum.* v. Pechnyak.

Kahlicza. *Teſtula fornacea.*

Kajamſze. (D. *it.*) Salimſze, bolimſze. *Pœnitet me, pœniteo, compungor, conteror.*

Kajanye. (D. *it.*) Boleſzt, kayba, pajanye. *Pœnitudo.* v. Pokajanye.

A on koiſzè kaja. v. Pokornik.

Kàk. [D.] Kakko. *Quomodo? qualiter? ſicut, velut, quemadmodum, ut puta, tamquam.* v. Jako. n. 1.

Kak gòd, kak tak, kako tako, nadebelo. *Ut ut, quomodocunque, quoquomodo, qualitercunque, impolitè, inculte, craſſa minerva, rudi minerva.*

Kak, ili kako miſze vidi, kak ſtimám. [D.] kakko mnim. *Meo judicio, mea ſententia, ut mea fert opinio.*

Kakmu drago. *Quomodo libet.*

Kakmu godër bude drago. *Quomodocunque ei libuerit, l. libitum fuerit.*

Kakmu je volyai *Suo arbitriô, ſuô jure, ſuapte voluntate, ſuo placito.*

Kakti je drago. *Arbitratu tuo, ut lubet, tuâ voluntate.*

Kak y on. *Æque atque ille.*

Kak gdo more. *Pro viribus cujúsque, pro ſuis quiſque viribus.*

Kak je mogël nay bolye. *Ut maximè, l. ut plurimùm potuit.*

Kak nayberſe. *Ut primùm, cum primùm, ubi primùm, quam primùm, Actutùm, ſimulátque.*

Kak nebi? *Quî non, quin non, quomodo non*

Kak je. *Qualiter, quomodo, ut.* Kakti: kak je Petër, *ut valet Petrus.* 2. kak je pravo. *ut par eſt, ut juſtum eſt.*

Kakoſzi. v. Kakſzi.

Kakſzi? *Ut vales?*

Kakti. *Ceu, tanquam, quaſi.* 2. kakti drago. *ut lubet.*

Kakov, va, vo, ali kakva, kvo. *Qualis, le. ut:* kakovſzi ti chlovek? *qualis es tu homo?*

Kakov gòd. *Qualiscunque.*

Kakov takov. *Qualis talis.*

Kakovi. *Quales, cujusmodi.*

Kál, kaluſina. [D.] Glíb, lokva, lókan. *Lacuna, æ, cœnum, limus, lutum.* 2. v. kaluſa.

Kálam, czepam. *Findo, ſcindo, & divido, diffindo.*

Kalàmár. v. Tinta. 2. kalamar riba morſzka. *Loligo, nis. vulgò Calamarius, ij, teutis, dis, aliqui per* th *ſcribunt.*

Kalamit mita. ſelezo-vlek. [D.] Gvozdo tegh, kamen, koi ſelezo k-ſzebe vleche. *Magnes, tis, ſiderites. v. Heracleus.* 2. od kalamite. *Magneticus, a. um.*

Kalàmſze. [D.] Razplatujemſze. *Findor, eris, diffindor, ſcindor.*

Kalanye. [D.] Razplatenye, proczèp. *Fiſſio, fiſſura.*

Kalauz. v. Harambaſſa.

Kalauzim. *Duco milites, ducatum præbeo.*

Kalende. Mládi, ali përvi dën meſzecza. *Kalendæ, rum.*

Kalender. Razrednik dnevov Szvetechneh. (D.) Szvëtodanik, Razbroynik od blagdána. *Callendarium, ij.* v. Almanak.

Kalím vodu. v. Zakalyujem. 2. v. Blatim.

Kalimſze, ili valyamſze vu blatu. *Volutor in luto. v. Luto.*

Kalìna drëvo. *Rhibis, is.*

Kaliſche, ſzvinye gdeſze kalé. *Volutabrũ, bri.*

Kaloper trava, Sz. Marie trava,, ſalfia rimſzka. *Menta græca, l. Romana.*

Kalpak· v. Kapa. n. 2.

Kalugyer. *Monachus thracius, i. valachus.*

Kalùp. v. Forma. *in Illyr. n. 2.*

Kaluſa, voda mutna, vino, &c. *Turbida, luculenta, terracea, cœnoſa, limoſa aqua, vinum, &c.*

Kalyak zúb konyſzki. *Dens caninus equi, quinto anno naſcens.*

Kalyam. *Luto, as.* v. Kalimſze.

Kaly-

Digitized by Google

Kalyan, vklalyan, blaten. *Lutoſus, luto infectus. volutatus in luto.*

Kàm. [D.] Kàmo. [Scl. *it.*] Kuda. *Quorſum, quem locum verſus, quo verſum, quô.*

Kamata, lihva. *Fœnus, oris.* v. Uſuraſtvo.

Kamatni, na, no. *Fœnebris. & hoc bre.*

Kamatnik. *Fœnerator, oris.*

Kamatujem vaoſzam. *Fœneror, aris.*

Kamel. v. Gomila.

Kamen. [D. Kaman, ſztena] *Lapis, dis, ſaxum, xi, petra.* 2. kamen orlov rúſz, prez kojega orlicza jaycza zneſzti nemore, y dvaſze vu gnyeſzdu nahajaju *Ætites, tis. Hic alligatus fœmori mulierum, partus faciles reddit. Plin. l. 26. c. 23.* 3. kamen ſivecz. *Silex, cis.* 4. kamen ſivecz, ali drugi iz kojegaſze ogeny kreſſe. (D.) kremen. *Chalix, cis, pyrites, lapis vivus. v. Igniarius.* 5. kamen puhki, koi plava. *Pumex, cis, lapis ſpongioſus.* 6. kamen ſupel, tùf, ili tuh. *Lapis fiſtuloſus, & multis foraminibus plenus, lapis multicavus,* (*à ſimilitudine dicitur*, Pumex) *lapis grumoſus.* 7. kamen mejaski. *v. Cæſalis.* 8. kamen probe, po kojemſze zlato, ſzrebro zpoznava. [D.] kuſſnik, kamen od ogleda, ili ogledni. *Lapis lydius, heracleus.* 9. kamen bëli, kojemſze ſztene czifraju. *Gypſum, & gypſus, ſi.* 10. kamen grobni. [D.] ukopni kaṁi, plochya grobna. *Lapis ſarcophagus, lapis ſepulchralis.* 11. kamen ſzvetel kòt ſzteklo, ali zerczalo. [D.] prozorni, ali prozrachni kám. *Lapis ſpecularis.* 12. kamen gornji melinſzki, ali ſerveni. *Lapis molaris.* 14. kamen dolnji melinſzki. *Meta, æ.* 15. kamen vuglati, ili vuglovni, koiſze përvi vu temel polaſe. *Lapis angularis.* 15. kamen dragi. (D. *it.*) dragi, ali bogati kamenak. *Gema, æ, lapis pretioſus.* 16. kamen z-paleran. [D.] lichyaſzt kamen. *Lapis politus.* 17. kamen ſzloſen. *Lapis pactilis.* 18. kamen poſzvechen, na kojemſze ſzluſi, y moreſze preneſzti. *S. Ara mobilis, ſeu Sacer lapis portatilis, portatile,*

lis. 19. kamen za milu zemlye jemlyeſze. *ut uno lapide*, jednu milu. Kayti negda kamenyem mile zlamenuvaliſzu. 20. kamen koiſze dá mikati, preſzti, y tkati, y ruho iz nyega vu ognyu beliſze. *Amianthus lapis*, y raſzte pri kariſtu Varaſſu Evboce otoka. *Strabo lib. 10. Plin. l. 36. c. 6.* 21. kamen mramor bël y ſzvetel. *v. Alabaſter. Qui etiam* onychen, *à colore humani ungvis, zoveſze.*

Kamèn kopam. *Lapidem l. ſaxa eruo, fodio, præcido, frango.*

Kamenár. *Lapicida, æ, latomus, liturgus, cæmentarius. v. Quadrarius.*

A kamenye ſzechi, delati veliſze, *Lithurgicam facere.*

Kamenécz, kamenchecz. (D.) kamenak, ſztenicza. *Saxulum, lapillus, calculus.* 2. kamenecz vu chloveku. *Calculus, li.* v. Kameno bolni.

4 *Remedium contra Calculum.* v. miſs. n. 1.

Kamenecz. [D.] kamink vu czepeliſſu. *Scrupulus, l. ſcrupus, i.*

Kamenìcza, ili kamenarnicza, pechina, gdeſze kamen izkápa. *Lapicidina, æ, ſodina lapidea, cæmentaria, latomiæ, l. lutumiæ lapidariæ.* 2. kamenicza riba morſzka, Golub. *Pallumbus, bi, muſtellus.* 3. kamenicza okrugla za vodu. *pila, æ.* 4. kamenicza okolu zdenczév. *v. Crater. n. 2.* 5. kamenicza, vu koje ſz. voda v-czirkvah ſztoí. *Pila aquæ benedictæ.* 6. kamenicza. v. Kërſztelnicza.

Kamenit, ta, to. *Lapidoſus, lapideus, ſaxoſus, ſiliceus, a, um.*

Kamèno bolni, na, no. *Calculoſus, calculo affectus, a, um.*

Kamenom poſztajem, kamenim, okamenujem. *Lapideſco, is.*

Kamenom belem czifram. *Gypſo, as.*

Kamenom czifranye. *Gypſatio, onis, gypſatura, æ.*

Kamenujem-vati. *Lapido, as, lapides in aliquem jacio, lapidibus peto, obruo, impeto, capi-*

Digitized by Google

lapidibus cædo, oppeto.
Nota apud Judæos lapidabantur inceſtuoſi, blaſphemi, maledici, Parentum percuſſores, & ſabbatum violantes.

Kamenuván, na, no. *Lapidatus, a, um, lapidibus petitus.*

Kamenuványe. *Lapidatio, onis.*

Kamink. v. Kamenecz.

Kamicza. v. Roketa.

Kàmo. *Quô, quorſum. 2. v. Quocúnque.*

Kamogodër, kàmgòd. *Quoquam, quocunque.*

Kamuka. *Pannus damaſcenus.*

Kamſa. [D.] Kamcza. *Superpelliceum, ei, Epitogium, ij.*

Kanàvacz. v. Konoplina.

Kanella. *v. Cinamomum.*

Kanènye. *Intentio, onis, animus, mi.*

Kánim, miſzlim. *Intendo, propono, is.* v. Namenyujem. 2. kanim, odluchujem. *Decerno ſtatuo.*

Kanonia. *Canonicatus, ûs.*

Kanonichtvo. (D.) Kanonikat. *idem.*

kanta. *Cantharus, ri.* 2. kanta viſzoka tënka. *Carcheſium, ij.*

Kanonik. *Canonicus, ci.*

Kantam. v. Popevam.

Kantár, proſzta vuſzda. *Camus, mi, frœnum.* 2. kantar. (D. *it.* merillo) Vaga. *Trutina, æ. ſtatera, libra, libella.*

Kantìcza. *Cantharellus, li, ampulla.* v. Batiola.

Kanyà. *Milvus, vi, milvius, Buteo.*

Kanyuh, *Vultur, ris.* v. Pilyuh.

Káp, czednìcza. *Stillicidium, ij.*

Kàpa, naglavëk. *Capucium, ij, capitis tegmen.* 2. kapa, [Scl.] kalpak. (D.) ugarſchicza. *Pileus illyricus, l. longior ex pano, uti, & Ungari portant.*

Kapam. v. Kaplyem.

Kapanye. *Stillatio, onis.* v. Kaplenye.

Kapàra. v. Zadavëk.

Kapàre. *v. Capparis.*

Kapasàndra, velika oſtriga. *Tridachna, æ.*

Kapcha. v. Kopchicza.

Kapchim. v. Kopchim.

Kapéla, (D.) Otarnicza. *Capella, æ. Sacellum, li.*

Kapicze. *Capuciolum, li.*

Kapìcze, morſzke ribe. *Myaces.*

Kapitàn. *Capitaneus, ei.* 2. kapitan dvoranſzki. *Capitaneus, aulicus.* 3. kapitan konyanichki. *Capitaneus equitum, l. companiæ equeſtris.* 4. kapitan pëſichki. *Capitaneus peditum, l. companiæ pedeſtris; aut deſultoriæ.* 5. kapitán opchine varaske. *Tribunus plebis.* 6. kapitan përvoga ſerega. *Primipilus.* 7. kapitan nad jezero junaki. *Chiliarchus.* v. Glava. n. 9. & 10.

Kapitania. *Capitaneatus, ûs.*

Kaplan, kapelan. *Capellanus, Sacellanus, ni.* 2. v. Lavoriſz.

Kaplenye. *Stillatio, onis.* 2. kaplenye, zczedenye. *Diſtillatio, l. deſtillatio, onis.* 3. kaplenye od ſztrohe. *Stillicidium, ij.* 4. kaplenye guſzto vode chlovechje, gda je nemore zadërſati. *Stranguria, æ.*

Kaplya. *Gutta, ſtilla, æ.* 2. kaplya, koja iz tuſztoga meſza opada, gdaſze peche. *Cadula, æ.* 3. *v. Gutta.*

Kaplyem, czedimſze. *Stillo, de-l. diſtillo, exſtillo, as, gutto, gutatim fluo.* 2. kaplyem vu hiſu. *Impluo, is.*

Kaplichav, va, vo. *Stillatus, a, um.* Veliſze uſza ſztvár, kâ po ſzebe ima farbu kòt kaplyicze. *Guttatus, a, um, ut guttatus equus*

Kaplyicza. *Gutulla, ſtillula, æ.*

Kaplyuch. *Gutatim, ſtillatim, defluendo.*

Kaptol, kaptolom. (D.) Nadpopovchina, zbor kanonichki, kapituo. *Capitulum, li.* 2. kaptol, prepuſtia Sz. Petra od poſege. *Capitolinum, ni.*

Kaptolſzki, kaptolomſzki, ka, ko, kaptolecz. *Capitularis, & re.*

Kapúcz. *Caputium, ij. it. cucullus, li.* kapucz koi odverſe. *Excucullatus, a, um.*

Kapula. v. Lùk.

Kapulicza. *Capula, æ.*

Kapun. v. Kopùn.

Kapuſzta. (D.) kapuſt. *Braſſica, æ.* v. Zelye.

Kara-

Digitized by Google

Karachicza, ſena harlivka. *Mulier rixoſa, rixarum amans. Prov.*
od hiſe kaplive, y
od ſene karlive, oſzlobodinaſz Boſe.
A domo ſtillante, muliere rixante, libera nos Domine.

Karafiola. (D.) Czvëtni kupuſz. *Braſſica pompejana.* v. *Caulis. & Braſſica.*

Káram. *Objurgo, Increpo, as, Arguo, Reprehendo, Coarguo.* v. Fegam.

Káramſze, czargamſze, vadimſze. (D.) Prigovaramſze, inadimſze. *Altercor, aris, Rixor, Jurgior, Jurgio contendo, Verba retorqueo, & commuto.* 2. *Paſſ. Reprehendor, Arguor, Objurgor.*

Káran, na, no. *Objurgatus, Reprehenſus. a, um.* v. Pokaran.

Karànye, pokaranye. *Objurgatio, Reprehenſio.* 2. v. Karka.

Karafia ſzukno. *Pannus cariſanus, Carſanus, ni, Pannus cariſia.*

Karàſz riba. *Charax, cis.*

Karavëcz, pokaravecz. (D. *it.*) Pokaralacz. *Objurgator, Reprehenſor, oris. qui reprehendit redarguitivè.* 2. Koiſze ràd kara. v. Karlivëcz.

Karchma. v. Kerchma, y oſztala.

Karczam. v. Natovorujem.

Kardinal. *Cardinal, lis.*

Kardinalia. *Cardinalatus, ûs.*

Kardinalſzki, ka, ko. kakti: klobuk Kardinalſzki, *Pileus cardinalitius.*

Kardun. v. Karafiole.

Karhàk. v. Kerhek.

Karìka. Rìnk. *Circus, ci, circulus, orbis, anulus.* v. Szpóne. 2. *Apud Dalm. Vas bonæ quantitatis, in quo piſces ſalſi è turcia advehuntur.*

Karintia, koruska zemlya. *Carinthia, æ, Panonia ſuperior.* v. Korotan, &c.

Karka, karanye, czarganye. (D.) Karba, kár, inada, pretenye, nadgovaranye. *Litigium, ij, Contentio, Rixa, Altercatio, Controverſia, Diſſenſio, Lis, Jurgium, Commutatio verborum, Eris, dis.*

Karkas. v. Tòk. n. 2.

Karlav, va, vo, karlaſzt. *Pulſis, aut neglectis crinibus.*

Karliv, va, vo. *Rixoſus, contentioſus, jurgioſus, litigioſus, a, um.*

Karlivecz, karavecz. (D.) karalacz. *Altercator, oris.*

Karma. v. Kërma.

Karmaſin. *Charmaſynum, ni, charmaſyna pellis.*

Karmaſinſzki, ka, ko. *Charmaſynus, a, um* Kakti: karmaſinſzka ſzvila. *charmaſynum ſericum, l. charmaſynum, ni.* karmaſynſzke farbe vino, *charmaſynum vinum.*

Karmìm. v. Kermim.

Karmìna. (D.) Martachka gozba. *Silicernium, ij, parentalia, rum, epulum funebre, exequiæ.* v. *Funebris.*

Karmìnu obſzluſavam. *Epulum funebrale, l. funebre inſtituo.* v. *Parentalia.* y chinim. n. 18.

Karner. *Flanaticus, ſlanonicus, palaticus, l. liburnicus ſinus.* od kud karneri lyucztvo veliſze. 2. v. Torbicza.

Karpà. v. Kerpa. y oſztala.

Karpìt, zaſzlon, zaſztor, ſpaler. (D. *it.*) Superlat. *Aulæum, æi, Attalica aulæa, Belluata tapetia, (à texura belluarum) Triclinatia, periſtroma, tis, periſtroma campanicum, peripetaſma, tis, circumſtratum, ti, periſtromata, um, ſtromata valeria.* v. *Sator. n. 2.* 2. karpit zlatom ſivan, ali pretkan. *Aulæum babylonicum.* v. *Aulæa.*

Karpócz riba morſzka. *Aſpratilis, is.*

Karpuchya. v. Klòp.

Karſz, ili kraſz, kamen oſter tvërde pechine. v. Greben.

Karſzmamſze. v. Stentamſze. y oſztala.

Kàrſzt. v. Kerſzt.

Kárte. *Chartiſolia, orum. charta, l. cartulæ luſoriæ, aleæ, rum.*

Kartil. v. Korpa.

Karv. v. Kerv. y oſztala.

Karvnik. v. Hahar.

Kasèm-zati. (D. *it.*) ukaſujem, kaſujem. *Oſtento, is, monſtro, demonſtro, comonſtro.*

TAYLOR INST. O.
Digitized by Google

digitum ad rem quampiam extendo. 2. kaſem, povedam. (D.) objaulyam. *Indico, as.* 3. kaſem veliku ſaloſzt. *Præſero intimum animi dolorem, triſtitiam, &c.* 4. kaſem, ochitujem, razglaſſujem. *Manifeſto, ſignifico, as, patefacio, declaro, aperio, denuncio, palam facio.* 5. kaſem zube. (D.) oprechivamſze. *Aciem oſtendo. Prov.* Pokazati zube, protipoſztaviti ſze. (D.) oprechitiſze. *Aciem oſtendere.* 6. kaſemſze, derſimſze junakom. *Præbeo me virum ſortem.* 7. kaſem veſzelo ſzërcze. [D.] kaſemſze veſzela, objaulyam veſzeo pogled. *Exhibeo me hilarem.* 8. kaſem lyubau, prikazivam lyubav, *Declaro amorem.*

Kaſemſze-zatiſze, ili chinimſze kak dabi nikay neznal, nevidel, nechul. *Simulo me non ſcire, videre, audire, diſſimulo, oſtento me.*

Kaſſa. *Puls, tis, pulmentarium, pulmentum.* 2. kaſſa jachmena. *ptiſana, polenta, athera, æ.* 3. kaſſa proſzena. *puls milliacea.* v. Jagli. 4. kaſſa detecha. *pappa, æ.* 5. kaſſa, kojumſze keli. *idem.* 6. kaſſa iz ribanoga kruha, *panada, panadella, æ.* 7. v. Griez.

Kaſsèly. *Tuſſis, is, tuſſedo, inis.* 2. kaſſely ſzuhi. *Tuſſis ſicca, l. arida.* 3. kaſſely vodeni. *Tuſſis humida.* 4. kaſſely ſztar, y vſze udilni. *Pertuſſis, is, tuſſis continens. & inveterata.*

Kaſſicza. *Pulticula, æ.*

Kaſslyavëcz. *Tuſſicus, ci.*

Kaſslyecz, kaſslyek. *Tuſſicula, æ.*

Kaſsìka. v. Slicza.

Kaſslyem. *Tuſſio, is, ire, tuſſim patior.*

Remed *Fumus tuſſilaginis (quæ habet folia qvina, & majora, quám hedera, ſubalbida à terra, ſupernè palida, ſine caule, & flore, ac ſemine, radice tenui, officinæ, ungulam caballi appellant) per arundinem hauſtus, tuſſim, quamvis veterem, ſanat. idem Salvia in pulverem contrita, & pota præſtat. Plin. lib. 26. c. 6.* v. Szól. 2.

Kaſslyem guſche. *Tuſſito. as.*

Kaſslyev, va, vo. *Tuſſicularis, re. ut medicamentum tuſſiculare.* Urachtvo proti kaſslyu.

Kaſsliv, va, vo. *Tuſſicus, a, um, tuſſiens, tis.*

Kaſslivecz. v. Kaslyavecz.

Kaſtel. (D.) Meterícz, mala tvergya. Gradich. *Caſtellum, li, caſtrum, ſtri.*

Kaſtíga. (D.) Pedepſza. *Pœna, æ.* 2. Birſag. *Mulcta, æ.*

Kaſtigam, kaſtigujem, (D.) Pedepſzam. *Punio, is, ire, plecto, ſumo, l. exigo pœnam, multo, exemplum in aliquem edo.* v. Birſaſim.

Kaſtigan, (D.) Pedepſzan, na, no. *Punitus, multatus, a, um.*

Kaſtiganye. (D.) Pedepſzanye, poraza. *Punitio, onis.*

Kaſtrun, skopëcz. *Vervex, cis.*

Kaſzàm. *meliùs* Kaſſem-ſzati, druſzam. (D. *it.* Truſzam.) *Succuſſo, as, ſuccutio, is.*

Kaſzan. v. Keſzen.

Kaſzanye, druſzanye. (D. *it.*) Truſzanye. *Succuſſus, ûs, ſuccuſſio, onis.*

Kaſzap. v. Komardar.

Kaſzavëcz, kaſzëcz. (D. *it.*) Kaſzalacz, Truſzálacz. *Succuſſarius, ij.*

Kaſznim. v. Këſznim. y oſztala.

Katana. *Miles equeſtris, l. eques.* 2. katana kopjanik. *Conthocorus, ri.* 3. Lovász. *Equiſo, agazo, famulus eques, ſervus eques.*

Katánſzki chlovek. *Militaris homo.*

Katolìk, Pravovërnik. *Catholicus, ci.*

Katta, kate. *Catharina, æ.*

Kavad. v. Palendrana.

Kaviar, ikre ſzlanëh ríb. *Garum, ri, liquor piſcium.* v. *Oxygarum.*

Kauka, choka. *Monedula, æ.* 2. kauka. *In clericis corona, prima tonſura.*

Kauklyer. *Præſtigiator, oris.*

Kaur. v. Kerſchenik.

Kaurkina. v. Kerſchanka.

Kauràn, krompach. (D.) Vrán, gravran. *Corvus, vi.* *Prov.*

Vrán vranichyu oko neizbija, *Cr.*
Kauran kauranu ochi neizbada.

Cor-

Digitized by Google

Corvus eorvo oculos non eruit. Corax, cis, ſatyria avis. 2. kauran nochni. v. *Nicticorax.*

Kay. *marit.* chà. (Scl.) Sto. *Quid, quidnam, quod, aliquid, ut,* kay, chà, ſto imam, to tebe dajem. *Quod habeo, hoc tibi do.* 2. kay bërſe. [D.] chà berſeje. *Quamprimùm.* kay nayberſcje. *ut citiſſimè, quam citiſſimè.* 3. kay na bolye. *ut maximè, quàm maximè.* 4. kay vèch. (D.) cha, ali ſto vechye. *Quid plura.* 5. kay nay vech. *Summum, ad ſummum.*

Kayba. v. Gayba.

Kaymak. v. Vernye, y Czvët. n. 8.

Kayti. (D.) Jere, jerbo, ſtoti. *Quia.*

Káz. v. Szumrak.

Kázan, pokazan. *Oſtenſus, demonſtratus, indicatus, a, um.* 2. kazàn. v. Kotel.

Kazanye, pokazanye. (D.) ukazanye, objaulenye. *Demonſtratio, ſignificatio, oſtenſio, onis.* Kakti: kazanye hotenya, y lyubavi. *Significatio voluntatis, & declaratio amoris.*

Kazen. v. Dohodek.

Kazìlo, ili kazalo, kazëcz. Czegar. *Index, cis, exangelus, li.* 2. kazilo, kô vure ſzunchene kaſc. *Gnomon, is, umbilicus ſolis.*

Kazìtel. (D.) Kazalacz. *Monſtrator, Demonſtrator, oris.*

K. ante, C.

Kchemu? *Adquid?*

Kchér. v. Kchí.

Kcherchícza. *Filiola, æ.*

Kchi. *Filia, Nata, Gnata.* 2. kchi devicza. *Filia integra.* 3. kchi zamuſna, kchi vdobe za muſa, za udaju. *Filia nubilis, filia grandis, & nubilis, filia adulta, filia jam matura marito.* 4. kchi udana, ili za muſa dana. *Nupta, æ. filia collocata, l. elocata, filia tradita viro, filia data in matrimonium.* 5. kchi vnogëh ſznobokov. (D.) uproſznikov. *Filia multorum procorum.* 6. kchi vnogëh zarukov. *Filia plurimarum nuptiarum.* 7. kchi jedina. *Filia unica, filia ſingularis. Cætera v. in Vocab. Szin. & proportionaliter dic. de Filia.*

Kdeſznu, kdeſzne ruke. *Dextrorsùm, ad dexteram.*

Këbël, Këblicza, vedro. *Urna, æ.* 2. kebel, kojemſze voda vadi. *Hydria, æ. vas, l. urna aqvaria.*

Kebèr. (D.) Starmel. *Crabro, onis.*

Këblicza. *Urnula, æ, ſcaphiolum, li.* 2. v. Sehtarka.

Këchiga riba. *Accipenſer, aqvipenſer, ris, ſturio, onis, elops, helops, pis, piſcis ſacer. Eſtque piſcis delicaliſſimi ſaporis.*

Kechka. (D.) Perchin, Lapa. *Coma, æ, capillus cum aliqua cura compoſitus.* 2. kechka, ili kika. *Sugeſtus comæ.* 3. kechka rugana. *Cirrus, ri, coma contorta, capillus, criſpatus.* kak ima detel, skerlecz, Sërjav, laſztura, i. e. *Oſtrea major.* v. Láſz. Pervo vreme Szlovenczem be navada vſzem kechke noſziti, koje ſzada po ſenſzki nachin na duge laſzi, ili koſze jeſzu obernuli. Zato koſze, laſzi negda *proprie* ſenſzki jeſzuſze zvali.

Kechkàſzt, ta, to. (D.) koſzaſzt, lapaſzt. *Comatus, cæſareatus (de ſolis viris dicitur.) comans, acromus.*

Kechkemét grád y varas ugerſzki. *Chechchemetum, ti.*

Kedmèn, kosùh. *Rheno, nis, Veſtis ex pellibus.* 2. vu kedmen oblechen, *Pellitus, a, um.*

Keffa. *Setaceum equinum, penicillum equinum, quô ſcilicet equi purgantur.*

Kehar. v. Lodingi.

Kéhlya. (D.) Gliva, Glonda, Glunta. *Struma, æ. Tumor cervicem, & gutur infeſtans.*

Kèhlyav, va, vo. *Strumoſus, Gutturoſus, a, um.*

Keleſſicza. *Autophyros, l. autophyron, Antreclos, Panis cibarius, panis ſiccarius.*

Keljé. (D.) Líp. Klia. Lipnicza. *Gluten, nis, Glutinum, ni, Collon.* v. *Bitumen.* 2. kelje z-kojemſze kamenye zeſztaja. *Lithocolla, æ.* 3. kelje ribje. *Ichtyocolla, æ.* 4. kelje tislyarſzko. *Glutinum fabrile.* 5. kelje kojemſze zlato varí. *Chryſocolla, æ.*

Digitized by Google

6. kelje volouſzko. *Taurocolla, æ.* 7. kelje knyiſevno, za knyige. *Bibliocolla, æ.* 8. kelje ptichje. *Viſcus, ci.* v. Lepek.

Kelìh. (D.) chaſſa miſnichka, ali poſzvechena. (Scl.) kaleſs. *Calix, cis.* 2. kelih mali. *Calìculus, li.*

Kelim. (D.) Lipim, ſzkliavam. *Glutino, glutino conſolido, Agglutino, Conglutino, Bitumino. combitumino.* 2. v. varím. *Plin. lib. 29.* Veli da kora terſzova, y nyegvo ſzuho liſztje, kërv vſztaulya, y ranu ſzkup vleche, y kèli. v. Kërv.

Kelitel. (D.) Szklialacz, Lipitel. *Glutinator, Conglutinator, oris.*

Kelenye. (D.) Priliplyenye, Szklianye. *Glutinamentum, ti, Conglutinatio, Bituminatio, onis.*

Kelyen, ſzkelyen. (D.) Szklian, Priliplyen, na, no. *Glutinatus, Conglutinatus, a, um.*

A kayſze z-keliti more. *Res glutinabilis.*

Kepenchar. koi kepenke napraulya. *Penularius, ij.*

Këpenëk. (D.) kabanicza. (Scl.) Japungye. *Penula, lacerna, æ. Aliqui, & ſagum dicunt; quatenus eſt veſtis militaris.* 2. kepenek ſztari. *Lacerna obſoleta.* 3. kepenek kóſni. *Penula ſcortea.* 4. kepenek koſzmati, kakva je y choha. *Gauſapina penula, gauſape, gauſapes, is, gauſapa, Endromis, veſtis viloſa, hirſuta.*

Kepenkom odeven. *Penulatus, a, um.*

Kèrch. (D.) Czeznutje. *Spaſmus, mi.* 2. kërch, Izkërchenye. *Extirpatura, ſtirpatura, æ. Extirpatio, onis, Rudetum.* 3. kérch novi, ſzkorni. *Rudetum novale.*

Kërchim. (D.) Izkorenivam, korepim. *Extirpo, as, Eradico.*

Kërchimſze, ztiſchémſze, vshimlyemſze, zviamſze, z-krachujemſze, &c. *Contrahor, eris.*

Kërchmà. *Educillum, li, Taberna vinaria, popina, caupona, Oenopolium, ganea ſtabulum meritorium.* 2.

Kerchmu, koi guſzto pohaja. *Aſotus, ti, Ganeo.*

Kërchmár. *Tabernarius, ij, Oenopola, Venditor vini, caupo.*

Kërchmaricza. *Tabernaria, æ, Educillatrix, Venditrix vini.*

Kërchmarnicza. *idem quod* kërchma.

Kërchmárim. *Educillo, as, are, Vinum vezdo.* v. Oſtariaſſim.

Kerdelo. *Grex porcorum.* v. Jato.

Kerempúhi, Vampi, drób. *Inteſtina, orũ, Ventriculi, Tergora.*

Kerengov. v. Okoliſche.

Kërhèk, ka, ko. (D. *it.*) kärsliv. *Fragilis, & le.* 2. kerhek ſzlàb. v. Padlív.

Kerham, kerſſem. v. Lomim.

Kërhèt, kerhetek. (D.) ukarſak, karſſina. *Fragmen, nis.* v. Odlomëk.

Kërhko, *Fragilè, Fragiliter.*

Kërhkòcha. (D.) karslivoſzt. *Fragilitas, tis.* 2. ſzlaboſzt. *Imbecillitas.* 3. padlivoſzt. *Caducitas.*

Kërlétka. *Cavea, æ.* v. Gayba.

Kërma zadnyi kray ladje. *Puppis, is. i. e. poſterior pars navis. Prov.*

onda brodi Brodar Petër,
gdati v-kërmu puſſe vetër.

2. z-vetromſze borim od kerme. *Secundo ventò navigo.* 3. kerma. *Eſca, æ. pabulum, li, & dicitur omne genus alimenti animalium, utpote: Fœnum, avena, ſtramen, gramen, &c.*

Kërmàk. Szvinya. *Sus, is, [illegible], ci.* v. Hule.

Kërméslyi, Szuzenye. *Lippitudo, nis, Gramma, l. Grammia, rum.*

Kërmeslyìv, va, vo. *Grammioſus, Lippus, a, um.*

Kërmeslyívecz. *Lippus, pi, grammioſus.*

Kërmeslyívem, ili ſzuzim ochima. *Lippio, is, ere, Lippus ſio.*

Kërmeslyivka. *Lippa, æ. mulier grãmioſa.*

Kërmim. *Alo, is, Alimentis ſuſtento, nutrio, alumno, & alumnor.* (D.) Prikermiti. *Adnutrire.* 2. v. Hranim. 3. v. Tuſztim.

Kërmitèl. *Altor, oris, nutritor, Alumnus, nutritius.* v. Hranitel.

Digitized by Google

Kĕrmitelicza. *Altrix, cis, Alumnatrix, alumna, nutrix.*

Kernicza, velika zdela. *Rhombus, bi, Navia, Trua.* 2. kernicza pomenſa. *Patella, Trulla, Luter, Pelvis.*

Kernyák, Praſzecz z-koplyen. *Majalis, is.*

Kĕrpe. *Plica, æ, Veteramentum panni, commiſſura, junctura, pitacium, Appendix, Fruſtum, ſupplementum ad veſtes reſarciendas.* v. Blek.

Kĕrpach, koi kerpa. *Sarcinator, Reſarcinator, oris, Veteramentarius.*

Kĕrpam. (D. *it.*) karpim. *Plico, ſarcio, as, reſarcio, reficio.* *Prov.*

Dal. Tko ſztaro nekerpi, novo nenoſzi. *Qui antiqua non plicat, nova non portat.*

Kĕrpàn, na, no. Pri-ali okerpan, zakerpan. (D.) Prikerplyen. *Reſartus. Refectus, interpolus, interpolis.*

Kĕrpànye, o-ali zakerpanye. (D. *it.*) Pokárplenye. *Sartura, æ, Sarcimen, nis.*

Kĕrpìna. *Panniculum li.*

Kĕrpine ſztare. *Scruta, orum.*

Kerſchánſzki, ka, ko. *Chriſtianus, a, um* 2. Nay kerskanſzkei. *Chriſtianiſſimus.* ou Nadpiſzek dajeſze kralyu Franczie, ili-ti Franczuſzkomu. 2. kerſchanſzki. *Chriſtianè, chriſtiano ritu.*

Kĕrſchánſztvo. t. j. Púk kerſchanſzki. *Chriſtianitas, tis, Chriſtianorum cœtus.*

Kĕrſchèn, na, no. *Baptizatus, a, um, Ablutus ſacro fonte.*

Kĕrſchènik, t. j. Chriſtuſſev, ili (D.) Iſzukarſztov naſzlednik. (voce Turc.) Kaùr. *Chriſtianus, ni, chriſti cultor.* 2. kĕrſchenik véch po imenu, y rechih, neg po delĕh, y chinu, ili ſztvoru. *Plùs nomine, quàm re chriſtianus.*

Kĕrſchenye. v. Kĕrſztenye.

Kérſſeli, t. j. chervi vu chrevu ſivine, marhe, kakti konya. *Elmis, tis, Elmnithes.*

Kĕrſzmamſze. v. Mudimſze.

Kèrſztenye. *Baptiſmus, & Baptiſmum, mi, Baptiſma, tis.* Latinè. *Intinctio, l. immerſio, ſeu Ablutio, atque regeneratio.* 2. kerſztenye. *pri Dalmat. znamenuje kaj pri naſz Kris.* Crux, cis. od kojega Ragnanin.

Joah na kàrſzt pribiſſe, da bude túſno umrít.

Ruke kê ſztvoriſsè nebeſza, zemlyu, y ſzvít.

Kĕrſztelnìcza. *Fons baptiſmalis.* v. Opiralnicza.

Kĕrſztìm. *Baptizo, as, are, Tingo, Baptiſmo recipio, ſacro fonte levo, l. abluo, Baptiſmatis fonte luſtro, cœleſti lavacro expio. ſacro latice intingo.*

Kĕrſztitel. *Baptiſta, æ, Baptizans.*

Kĕrſztítki. *Baptiſmi ſolemnitas.*

Kĕrt. *Talpa, æ.*

Kertorovìna. *Tuber terræ, Grumus, grumulus per talpam ſuggeſtus.*

Kĕrv. *Sanguis, nis.* (*dum eſt adhuc in venis*) *Sanguen,* (*Vetus*) *Cruor, oris, dum eſt extra venas.* 2. kerv dobra. *Sanguis verus, l. integer.* 3. kerv hmán. *Sangvis vitioſus.* 4. kerv gnyila, y nechiſzta, kâſze gotovo na gnoy obracha. *Sanies, ſanguis corruptus.* 5. kerv vſztavlyam. *Sanguinem ſiſto. Plin. lib. 8. c. 7. Cinis crinium mulierum, cum fuerint combuſti, addito melle,* kerv vſztave ſzkup y ſzerbechiczu tela.

Kĕrvarim, kerv puſcham kupicze, ali roge priklaplyuch. *Scarifico, ſcalpello aperio, leviter vulnero, ut ſangvis noxius effluat. Plin. lib. 32. c. 7. dentium dolores ſedantur oſſibus draconis marini, ſcarificatis gingivis. Similiter in corde equorum invenitur os, dentibus caninis perſimile, quô etiam ſcarificatis gingivis* (*dolores, ut ſupra*) *dentium ſedantur.*

Kervarimſze, kerv puſcham ſzekuch ſilu. *Mitto, minuo ſanguinem per apertionem venæ, venam ſeco, conſeco, inſeco, Aperio venam.*

Kĕrváu, va, vo. *Cruentus, cruentatus, ſanguinolentus, a, um.* 2. kervau malo, o-kervaulyen, na, no. *Subcruentatus, ſubcruentus, a, um.* 3. vkervaren. *Sangui-*

nolentus, a, um.

Kĕrvavim. *Sanguino, as, ſanguine inſicio, ſanguine deturpo, cruento.* v. Okervaulyujem.

Kĕrvìcza. *Sanguiculus, li.*

Kĕrvi pùn. *Sanguinolentus, ſanguine plenus, l. abundans, ſanguineus.*

Kĕrvnik. v. Hahar.

Kĕrvno pluvanye. *Hemophthyſis.* 2. kervno pluvanye, izhod, odtekanye gdaſze ſila ſzama odpre, y razpuchi. *Anaſtomaſis, is.* 3. kervno techenye od zada. *Hæmorrhagia, Hæmorrhois, dis.* 4. kervno preleanye. *Sanguinis effuſio.*

Kŏrvo lok. *Sanguinarius, ij, ſanguiſuga, Tyranus.* v. Kervnik.

Kĕrvo mochēn, na, no. *Sanguinem mingens, means, micturiens, mictitans, ſanguineam urinam emittens.*

Kĕrvo ſejen. v. Kĕrvolok.

Kĕrvo tòk, kervotochie, kervotochina. *Sanguinis fluxus, ſanguinis profluvium.* 2. kervotok na noſz. *Profluvium narium.*

Kerznár. (D.) Koſuhar. (Scl. Tur.) churſia. *Pellio, onis.*

Kerzencze. *Pelliceollum, li.*

Kĕrzno. *Pelliceum, ei.*. 2. kerznom podſztaulyen, na, no. *Pelle, l. pellibus ſubductus, a, um.* 3. kerznom podſztaulyam, pokrivam. *Pelliculo, as, are.*

Kéſza. *Vulga, Bulga, æ.* 2. v. Moſnya.

Kĕſzen, na, no. muden, nepoſzpeſſen. *Tardus, Serus, a, um.* 2. keſzen, pozen. *Cordus, Tardus*

Kĕſznim, ſtentam. (D.) karſzmam. *Cunctor, aris, moram trabo, Procraſtino, prolongo de die in diem, diem in diem trabo.* v. *Tardo.*

Kĕſzneje. *Tardiùs, Seriùs.*

Kĕſznenye. Kĕſznoſzt, keſznocha. (D.) Kaſznovanye, karſzmanye, zamuda. *Tarditas, tis, tarditudo, tardatio, tardities, ci, Lentitudo, mora, moramentum, cunctatio, Procraſtinatio.* 2. prez keſznenya. *Sine mora, Abjecta omni cunctatione, abs temporizatione.*

Kĕſznitel. *Cunctator, morator, oris.*

Keſno (D.) Doczne. *Serò, Tardè.*

Kettus, ili Paydas vu kakvom dohodku, haſzne, &c. *Socius, Conſors, compos, tis, Partiarius.*

K. ante I.

Kî kâ, kô. à koi, koja, koje. *Qui, quæ, quod.*

Kich. v. Maczel.

Kidam. *Fimum, ſtercora ejicio.*

Kì god, koi god. *Quicunque, quiſpiam, unus aliquis, non nemo, aliquiſpiam.*

Kihacha. (D.) Tolyaga. *Clava, æ, Teres, fuſtis ad ſimilitudinem clavæ capitatus.* 2. kihacha. (*nekoi piſſu*, kiacha) nakoſzanka, buntacha. *Clava, l. baculus nodoſus.*

Kiham, kiſſem. *Sternuo, is, ere.* 2. kiham guſzto. *Sternuto, as, are.* 3. chinim kihati. *Sternutamentum evoco.*

Kay chini kihati. *Sternutorium, ij.*

Kihanye, kihavicza. *Sternutatio, onis, ſternutamentum, ti.*

Kihra ſzochivo. *Ervum, vi.*

Kika, Perchin. *Cirrus, ri, Turuli, orum.* v. Kika. v. Popita.

Killa. (D.) Pridor. *Hermia, æ, Enterlocela, & Enterlocele, is, Rubonocela, Ruptura, Ruptum, pti.* 2. killa vetrena. *Hermia ventoſa. Pneumatocele, is.* 3. killa meſzna. *Hernia carnoſa, ſarcocele.* 4. killa chrevna. *Hernia inteſtinalis, Enterocele, is.* 5. killa vodena. *Hernia aquoſa, hidrocele, is.* 6. killa pupka. *Hernia umbilicalis, omphalocele, is.* 7. killa rechicze, ili rechichna. *Hernia omentalis, Epiplocele, is.* 8. killa jaychena, od múd, od jaja. *Hernia ſcrotalis, veneris, varicoſa.* v. *Ramex.*

Killàv, va, vo. (D.) Hillav, Pridart. *Hernioſus, Enterocelicus, Ramioſus, a, um.*

Killavècz. [D.] Hillavacz. *Herniacus, ci, Enterocelius, ij.*

Killàvem. v. Okillujem.

Kimak, kimka. v. Sztenicza.

Kimàm, Nakimavam, Namigavam. *Annuo*

Digitized by Google

nuo, is, nuto, as 2. kimam glavum. (D. klimam) kimanyem potvergyujem. *Moveo, agito caput, Annuo, Nuto, ſæpe capitis annutione ſignum do me velle, l. nolle.* Si in clino. *Affirmo,* i. e. *nuo.* & dicitur, *Nutus. Aſſentior.* Si concutio, l. circumago caput, aut in gyrum moveo, *Nego* i. e. *Abnuto.* & dicitur, *Renutus.* t. j. kimanye nehotno.

Kimànye. (D.) klimanye. *Nutus, ûs.*

Kina. Zemlya ú Aſie. *Sinæ, arum.*

Kína, Traplenye. *Cruciatus, ûs.* v. Muka.

Kìnch. (D.) Blago. *Theſaurus, ri, Gaza, æ.* 2. kinch neizbrojen. *Theſaurus immenſus.* v. Blago. 3. kinch k-shenſzke oprave priſztojen. *Mundus muliebris.* 3. kinch ſzveti. *Corbona, æ.*

Kincha chuvar. *Theſaurarius ij.*

Kinchen, okinchen. (D.) nareſſen, Nagizdan, nakiten. *Ornatus, pretiosè ornatus, Exornatus, a, um.* 2. kinchen z-gyungyom, z-biſzerom. *Gemmis ornatus.*

Kincheno. (D.) Gizdavo, kraſzno, nareſſeno. *Ornatè, exornatè.*

Kinchenye. Nakinchenye. (D.) Urés, uresay, Naprava. *Ornamentum, ti.* 2. za nakinchenye. (D.) za urés. *Ad ornatū.*

Kinchìm, Nakinchujem. [D.] Reſſim, kraſzim, Natikujem, ulyudivam. *Orno, as, are.* 2. Gizdavo kinchim. *Graphycè orno.*

Kinchìmſze. [D.] Nagizdavamſze, ukraſzivamſze, Nareſſivamſze. *Ornor, aris.*

Kinen. v. Muchen, &c.

Kíp. Prilika, obraz, Licze, oblichay. [D. *it.*] Szlikka Prikaza, Figura, (Scl.) Inkun. *Imago, inis, Species, Facies, Simulacrum, Effigies.* v. *Icon.* 2. kip, trup chlovechij. *Statura, corporatura, æ, corporatio, onis.* 3. kip ſzobſztvo, ili oſzoba, Perſona. v. g. Triſzu kipi [D. kipa] ili ſzobſztva, ili Perſone, t. j. oſzobe Preſzvetoga Troyſztva. *Perſonæ, æ.* 4. v. krinka. 5. kip, ili pelda drevena. *Statua, æ, delubrum, bri.* 6. kip voſcheni. *Oſcilla, æ.* 7. kip, forma, oſznova czimpranya.

Exemplar, ris, Figura, delineatio, deſignatio alicujus ædificij. v. Eorma. 8. kip izrezan prevelik y previſzok, komu na poſtenye poloſen. *Coloſſus, ſi.* 9. kip zrezan. *Effigies cælata.*

Kipèn, pna, pno. v. Lêp. 2. kipën, t. j. velikoga tela, y ſzpodobnoga. *Vir magnæ corporaturæ.*

Kipècz. *Icuncula, Imagiuncula, æ.*

Kipiczi na zemellſzkeh poſzudah. *Sigillaria, um, Imagiunculæ.*

Kipím, urèm. [D.] urim. *Undo, as, Ferveo, Bullio, Bullo, Fervo, Conferveo, Ferveſco.* 2. kipim drugoch, nazopet vrem. *Referveo, Referveſco.* 3. kipeti preſztajem. *Deferveo, es, Deferveſco, is.*

Kiplenye, urenye. *Ebulitio, onis.*

Kipo chaſztje. v. Klanyanye.

Kipo chaſztitel. v. Bolvan. n. 4.

Kipo tvorecz. Piltavar *à germanico. Statuarius, ij.*

Kipuch, urèl, urúch. *Fervidus, Fervens.* 2. kipuch (D. kipuchan) chlovek, gda je jako ſzêrdit. *Homo ira, aut odio fervens, ira, aut odio incenſus, & fervidus.*

Kipuche, zaſgano, kipuchem, uruchem. [D.] uſeſenem nachinom. Goruche. *Ferventer, Fervidè.*

Kipúchim, chinim kipeti. *Fervefacio, Infervefacio, Infervo.*

Kipuchìna, Vreloſzt, Glogotanye, klokanye. *Fervor, oris.*

Kirja. v. Foringa.

Kiſsà. v. Godina.

Kiſſem, kiſzam. *Fermenteſco, is, ere.* 2. *Ebullio, Bullio, is.* 3. kiſſem. v. kuham.

Kiſzànye. [D.] Uzkiſnutje. *Fermentatio, onis.* 2. prekiſzanye. *Nimia fermentatio.* 3. *Ebullitio.* kakti: kiſzanye moſta. *Ebullitio muſti.*

Kiſzèl, la, lo. [D.] uzkiſznut. *Fermentatus, a, um.* 2. prëkiſzel. *nimis fermentatus.* 3. kiſzel, oczten, lyut, oſtër, jak ſeſztok. *Acerbus, acidus, accidus, auſterus, Acer, a, um, Rancidus, a, um.*

Kiſſelicza. juha úgerſzka. *Jus, l. juſculum fur-*

Digitized by Google

furfuraceum, jus acidum, juſculum auſterum ex furfuribus. 2. kiſzelicza trava. *Oxelis, is.*

Kiſzelyak. [Scil.] Szìr. *Oxigalacteus caſeus, oxigalactius, l. oxigalacticum.*

Kiſznèm. v. Okiſznujem.

Kít. *Cetus, ti, Piſtrix, v. Balena.* 2. kít veleſze ſzverſi z-ſznegom obterſſene. *Gravata nivibus frondes, Frondes nivibus depreſſæ.*

Kitta. *Frons, dis.* v. Grana. 2. kitta, veja ſztara. *Draco, onis.* 3. kitta zpleteni ſenſzki laſzi. *Capilli compti.* 4. kitta, ili rozgva terſzova. *Duramen, nis, duramentum, Brachium, ſeu ramus vitis, palmes, ſarmentum vitis, Flagellum vitis, Colis, &c.*

K. ante L.

Klàda, l. kladda, vu kojuſze lyudi polaſu za kaſtigu. *Cypus, pi, Compes, dis, l. compedes, um, pedica, cataſta. v. Columbar.* 2. vu kladu polaſem. *Compedio.* 3. ú kladu poloſen. *Compeditus.*

Klàda, Trúp, kladina. *Truncus, ci, Arida arbor in terram proſtrata.*

Kládem, nalaſem v-zdelu. *Tudiculo, as, are.* v. Nakladam.

Kladìvecz. [D.] mlatacz, maglichich. *Malleolus, li.* [Scl.] Czekichich.

Kladìvo kovachko. [D.] korach, mlat. [Scl.] Czekich. *Malleus, ei, marculus, li, malleus fabrilis, Pyrobola, æ, martulus, li,* 2. kladivo dreveno. *Tudes, ditis.* 3. kladivo veliko, veliki mlát. *Marcus, ci.*

Kladìvom tuchen, mlachen. *Malleatus, a, um.*

Klaftèr, ſzeſeny. *Orgia, æ.*

Klafùra, Tlapa. [D.] Szpèrdalo, Govorko. *Blatero, onis, Locutulio, loquax. Prov. Arebita, æ. Crepitaculum, citeria loquacior.* v. Rechlyiv.

Klafurlyìva ſena, krakorlyiva. (D.) zapärdachya. *Linguacula, Garrula, æ.*

Klamfar. *Bracteatius, ij, Bracteator, oris, Bractearius, l. laminarius faber.*

Klanacz, &c. v. klanyecz.

Klanyàmſze, cháſzt dajem, chaſztim. *Adoro, as, are, Colo, veneror, religione placo, Religionis cultum tribuo, Reverentiam præſto, exhibeo, reverenter ſaluto.* 2. v. Poklanyamſze.

Klanànye. *Adoratio, onis, ſalutatio reverentialis, Reverentiæ exhibitio, cultus veneratio.* v. Poklonenye. 2. klananc pravomu Bogu, Bogo chaſztje. *Latria cultus.* 4. klananye Bogorodichno, ili Bogorodicze. poſtuvanye. *Hyperdulia cultus.* 3. klananye Szvetem Bosjem, ili Szlugoboſno. *Dulia cultus.* 4. klananye Bolvanom, ili Bolvanſzko, kipochaſztje. *Idolorum cultus, Idololatria, Innanis religio, ſuperſtitio.* v. Bolvanſzka ſzlusba.

Klanyan, na, no. *Adoratus, cultus, reverenter ſalutatus, a, um.*

Klanyavecz. [D.] klanyalacz. *Adorator, cultor, Venerator, oris, Adorans, tis.*

Klánye, Raſanye. *Jugulatio, onis, internecio, occiſio, onis.* v. Kolyem.

Klanychècz. [D.] klanchacz. *Vallecula, æ.* 2. *Semita aclivis.* v. *Clivus.*

Klanyécz. (D.) klanacz. *Vallis, & valles, ium.* v. Dolicza. 2. *Semita anguſta, Clivoſa, via elivia.* v. *Clivoſus.*

Klapàm-pati. *Ambulo, l. equito cum motu capitis, Gradior ad paſſus ſingulos declinando caput.*

Klarìs. *Succinum, ni, Electrum, tri.* 2. klaris ſuti. *Sualternicum, ci.* v. Zelen. n. 5. 3. klaris cherlyeni. *Corallium, ij.*

Kláſz, kaſzje. *Spica, æ. ſpicus, ci.* 2. kláſz z-oſzjem. *Ariſta, æ, ſpica armata.* 3. klaſz gól prez oſzja. *Spicum ci, ſpica mutila, ſpica imberbis, calama, æ.* 4. klaſz, lát proſzeni, ſzircheni. *Loba, æ, culmus, mi.*

Klaſzën meſzëcz, Ivanſchak. [D. *it.*] Lipan. *Junius, ij.*

Klaſzen, t. j. klaſznaſzt, a, o. *Spicatus, um.*

Klaſzímſze, kláſz izpuſcham. (D.) Prokliczavam ú klaſz. *Spico, as, are.*

Klaſzné ſpicze, *Ariſtæ, arum. Sing. Ari-*

Digitized by Google

Ariſta, æ.

Klaſzno branye, klaſzuvanye, za ſnyachi klaſzja pobiranye [D. *it.*] Paletkovanye. *Spicilegium, ii.*

Klaſzobèr. [D.] Paletkovalacz. *Spicilex, legis, Spicilegus, a, um.*

A klaſzje pobiram. *Spicas lego.* (D.) Paletkujem klaſzje.

Klaſzobrachicza. (D.) Paletkovalicza od klaſzja. *Spicilega, æ.*

Klaſzuványe. v. klaſzno.

Klatarìa, ſzkitavanye. *Vagatio, onis.*

Klátes. [D.] Szkitalacz. *Vagator, oris, Vagus, Erro, Vagabundus.*

Klátimſze. (D.) Sztikamſze. *Vagor, Palor, aris, Paſſim vagor.*

Klechànye. (D.) kleknutje. *Flexio, onis.*

Klechím-chati. *Flecto, genuflecto, is, ere.*

Klecczàlo. *Subſellium, ii.*

Klekàm-kati-knuti. Poklekam. *Congenulo, as, are, Flecto genua, Procumbo ad genua, Ingeniculor.* kakti: klechechi, *genibus flexis.* v. Poklechem.

Klèn. riba. *Capito, onis.*

Klenit. v. Derhtavecz.

Klepechem-petati. Praſzkechem. *Crepito, as, are, Strepo is.*

Klepetàlo. v. Bàt. n. 4. 2. v. Klopotecz.

Kléſche. (D.) kleſchya. *Forceps, pis.* 2. kleſche kuhinſzke. *Pruniceps, pis, Forceps igniaria.* 3. kojemiſze zubi znim ſyu. *Odontagra, Dentorpaga.* 4. kleſche rakove. *Chela, æ.*

Kleſtrènye loze, &c. *Collucatio, Interlucatio, onis, arborum, vitium, &c.* 2. kleſtrenye, obſzekanye ſzversja. *Defrondatio, ramorum præſciſſio.*

Kleſtrìm, Razkleſtrujem lozu, &c. *Colluco, Interluco, defrondeſco, Defrondo, ramos præſcindo.*

Klét. v. Pevnicza.

Kletnìk, koiſze-kune. *Jurator, oris.*

Kletva, kunenye, Preklinanye. *Maledictio, Execratio, Dira, deteſtatio, Imprecatio, quæ eſt maligna alicujus mali,* puta, *Infortunij, morbi, alteriúsve incommodi in proximi caput apprecatio.* 2. kletva kriva. *Perjurium, ij.* v. Proklinyanye. 2. v. Rotta.

Klevechèm-tati. *Oblequor.* v. Ogovarjam.

K-léve ſztrané. *Ad ſiniſtram, Siniſtroſum.*

Klevetànye. *Detractio, onis, Maledictum, ti.*

Klevetnìk. *Detractor, oris, oblocutor, Conviciator, Maledicus.*

Klia. v. kelje.

Klìcza, kakti lukova, &c. *Germen, nis, ſurculus, Stylus promicans ex nucleo, grano, arbore, &c.*

Kliczàm-czati. v. Niknem.

Kliczànye (D.) pronikautje. *Germinatio, onis.* v. Niknenye.

Klikchèm-tati. *Præcino, is, Præco voce.* v. Zapopevam.

Klikùjem, t. j. ſzlavim ú glaſzu. *Applaudo, is, ere.* v. Szlavim.

Klinam. v. kimam.

Klìn. (Scl.) Chivia. *Clavus ligneus, Paxillus, quo duo, l. plura ligna connectuntur.* 2. klin, na kojemſze chiga obracha. *Axiculus, li.* 3. klin, k-kojemuſze veſzla priveſuju. *Scalmus, mi.*

Klinchècz. (D.) Garofalich. (Scl.) karamfil, koiſze v-jeſztvine meche *Cariophyllum, li, Garyophillum, Garyophillon.* 2. klinchecz dobro znan czvét. *Caryophyllus, li.*

Klinga. *Ferrum gladij, cultri ſine techa, & manubrio.*

Kliſtér. v. kriſter.

Kliſz, Grad verli ú Dalmaczie. *Solone, Colonia martia, julia, joſpica, Lapſica.*

Kliſzùra. v. Pechina.

Klobuchár. *Pileo, onis, Pileator, Pilearius.*

Klobuchècz. *Pileolus, l. pileolum, li.* 2. klobuchëcz na vode. *Bulla, æ.* 3. klobuchecz trava. (D.) Boſurak. *Aceta bulum, li, Umbilicus veneris.* 3. v. Gliva.

Klobúk. (D.) Naglaväk. *Pileus, & pileum, ei, Tegmen capitis.* 2. klobuk ſiroki, skerlyak. *Petaſus, ſi, Pileus latus, Galerus, ri. Unde.* z-klobukom na glave. *Petaſatus, l. pileatus dicitur, qui eo cooper-*

Digitized by Google

tus incedit. 3. klobuk iz kërzna, kuchma. *Pelliris, is.* 3. klobuk Groki ſzlamnati. *Stegeſtrum, ſtri.* 5. klobuk koſni. *Cudo, onis, Pileus coriaceus.* 6. klobuk okrugel. *Pileus epiroticus.* 6. ſpichaſzt. *Pileus acuminatus.* 8. Turſzki. *Cidaris, ris,.* v. kriſnicza.

Klokànye. v. klipuchina.

Klokochem-tati kòt ſtrok. *Glotero, as, are.*

Klokoticza, klokotuſſa, ſztëklo klopotlivo. *Calix bombilius; quia bombum, ſive ſonum emittit, dum homo ex eo bibit. vulgò.* Regula.

Klòp. [D.] karpel, karpuſſa, chepela. *Redivius, ij, Ricinus, ni.*

Klopàm, *Crepito, as, are, Crepo, Strepo.* 2 v. Lúpam.

Klopànye. *Crepitus, ſonitus, ûs, Strepitus plagarum, dentium, armorũ, Forium, Imbrium, ſuum, pedum, &c.* 2. v. Lúpanye.

Klopotanye. *idem.* 2. v. karanye.

Klopotecz. *Crepitaculum, li.*

Kloſtèr. (D.] Manaſztir. *Cœnobium, ij, Monaſterium, Clauſtrum, Aſceterium, Conventus fratrum.*

Klùba. v. Vitel.

Klúp, Szedaliſche. *Scamnum, ni, Sedile, Scabile, is.* 2. klúp, na kojeſze meſzo ſzeche. Trúp. *Lanionium ſcamnum.* 3. klùpi na galiah. (D.) Banki. *Tranſtra, orum.*

Klupchècze. (D.) klupaſcze, Navojäk. *Parvus glomus.*

Klupchicza. *Scabellum, li.* 2. klupchicza noſna. *Suppedaneum, ei, Pedale, is.*

Klùpko, namotay. (D.) Namotäk. *Glomus, mi, & Glomus, eris, Glomus filorum* v. *Glomeramen.*

Klupko naviam. v. *Glomero.* y motam.

Klyúch. *Clavis, is.* 2. klyuch z-kojemſze ſzeno puche. *Uncinus ni.* 3. klyuch konya, vola na zadnyeh nogah. *Suffrago, nis.* 4. klyuch pridelan, krivi, ili priklopni klyuch. *Clavis adulterina.* 5. klyuch opchinſzki. *Clavis generalis.* odkud meſzto, kojeſze z-jednem klyuchem zapira, y odpira, zoveſze: *Locus conclavatus, l. loco conclavia.*

Koi takove klyuche dela. v. Klyuchar. n. 1.

Klyuchár, meſter koi klyuche dela. *Clavicularius faber, Artifex clauſtrarius.* 2. klyuchar, (D.) konobar. koi klyuche noſzi. *Claviger, ri, Clavigerus, Cliduchus, Procellarius, Cellarius, Promus condus. Diſpenſator.* v. Saffar.

Klyuchàricza. *Clavigera, Cliducha, æ.*

Klyuchàſzt, ta, to. v. Zavit. n. 4.

Klyuchenicza. (D.) Brava, zaklop. *Serat æ, clauſtrum ferreum; aut ligneum.* 2. klyuchenicza znutra zadelana. *Sera laconica.*

Klyuchiczi za zaſzajenye terſzja. *Vitiarium, ij* v. *Malleolus. n. 2.*

Klyuchìm. *Curvo, as, are. Adunco.* v. Zaviam.

Klyuchìmſze. *Curveſco, is, ere.* v. Szklyuchujem.

Klyujem-vati. *Fodico roſtro, cultro &c. Roſtro, Roſtro penetro, Roſtro impingo, Pinſo, is, ere. Cicomia pinſit,* Strok klyuje. pers.

Klyukam-kati. *Strepito, pulſito, as.*

Klyuka ſztonog. *Varus, ri.* 2. klyuka. *Uncus, ci.* v. kvaka.

Klyún. *Roſtrum, tri.* 2. klyun muhe. *muſcæ promuſcis.* 3. klyun Elefantov. *Roſtrum elephantis. Promuſcis, dis.* 4. klyun ſút. *Roſtrum luteum, &c.*

Klyunèk. *Roſtellum, li.*

Klyuſze. jorga, *Mannus, ni.* 2. klyuſze malo. *Mannulus, li.*

K. ante M.

Kmèt, Podloſnik, Delopolecz, Szelnik. (Scl.) Paur. *Colonus, ni, Subditus, Agricola, Ruſticus agricola, Ruricola, jobagio, onis.* 2. kmet zleſenik. *Colonus originarius.*

Kmetìch. *Ruſticulus, li.*

Kmeticza. *Colona, Subdita, Ruſtica, æ.* 2. kmeticza zleſenicza. *Colona originaria.*

Kmetìm. *Colonicale obſequium exhibeo, ſervitium ſubditi adminiſtro, præſto.*

Kmetchina. *Seſſio colonicalis, poſſeſſio colonicalis*

Digitized by Google

calis, l. jobagionalis.

K. ante N.

Knegìna, knezova ſena. *Domina. æ. olim Comitiſſa, æ.*

Knéztvo. Uladanſztvo. *Dominatus, ûs.* knéz. Szada vſzaki goſzpodichich imenuje ſze, *Dominus, ni. à ú ſztaro negdaſnye vrême ſzamo* Groffi *piſzali ſzu ſze, y zvali,* Knezi. *Kak to nyihova ſzvedoche piſzma. otud y Knezia Horvatſzki imenuje ſze,* Groffia. *Comitatus, ûs. Ar* Knez *zvaſſe ſze. Comes, tis.*

Kneznìcza. v. Blagva. 2. ono belo iz cheſza kneznicza zhaja. *Volva, æ. Plin.*

Knyàſzt, ta, to. *Mutilus, Mancus, a, um.* v. Oknyaſzten.

Knyìga, liſzt, Poſzlanicza. *Litteræ, arum, Epiſtola, æ.* v. Liſzt. 2. knyiga, *plur.* knyige, liſztje. *Liber, bri, Codex, cis, Volumen.* otud velimo: knyiſni chlovek. *Heluo librorum,* koi vſze ſtat ſteje. v. Knyige.

Knyigar, koi knyige prodaje, *Biblipola, æ.* 2. knyigàr, koi knyige veſe. *Bibliopegus.* 3. koi knyige chuva. (D.) Knigaonik. *Bibliothecarius, ij.* 4. koi knyige piſſe. *Bibliographus, phi.*

Knyìge velikoga potroska. *Libri elephantini.* 2. Rachunſzke. (D.) od razbroja. *Liber rationum.* 3. knyige dohodkov, Legiſter dohodka, y odhodka. *Codex, cis, Regeſtrum, l. Commentarius accepti, & expenſi, Liber rationum, Adverſaria, Diaria, Acta diurna, Ephemeris, Liber introitus, & exitus.* 4. knyige poyne, ili zpevne. (D.) zpevno liſztje. *Liber carminum.* 5. knyige ſzvete, ſz. Piſzma. *Volumina religioſa.* 6. knyige Biskupſzke. *Pontificale, is.* 7. Bratovſzke. *Liber, l. Album congregationis, l. confraternitatis.* 8. Senatorſzke, Maticza. *Acta civitatis, Protocolon, l. Protocolum.* 9. Purgarſzke. *Album civitatis.* 10. knyige tolnachne. *Comentarius, ij.* 11. Hiſtoriumſzke, ili povedanya. *Hiſtoriarum liber.* 12. knyige vu kêhſze nahajaju kâ iſches. *Pandecta, arum.* 13. knyige vſzagdaſnyega zapiſzanya. *Diarium, ij Ephemeris, dis* 14. Zakona czirkvenoga, (D.) Obichaynik czirkveni. *Liber Ritualis, Rituale, is.* 15. knyige dvornoga nachina. *Liber cæremoniarum, Cæremoniale, is.* 16. knyige z pargamene. *Liber membranaceus.* 17. knyige ſzkrovnoſzti, otaynoſzti. (D.) objaulyenya. *Apocalipſis, is.* 18. knyige naroda. *Liber Geneſis, l. Geneſeos.* 19. knyige maſſne. *Miſſale, is.*

Knyisèvnik, knyiſnìk. *Litteratus, a, um.*

Knyisìcze. *Libellus, li, Libellus puſillus, non magnus, Biblion, ij.* 2. knyiſicze ruchne. *Manuale, is, Enchiridon, ij.*

Knyisìne, Paperi za ni jednu potrebu. *Chartæ inutiles.*

Knyiſnìcza, knyiſna komara, hiſa, (D. *it.*) knyigo hraña, knyigaonicza. *Bibliotheca.*

Knyiſni Staczún. *Bibliopolia, æ.*

Knyiſnìk. v. Knyiſevnik.

K. ante O.

Kobaſzicza. *Farcimen, nis. Botellus, Botulus, li, Lucanica, æ.*

Kober. *Linteũ è tela craſiſſima. Stragulũ lineũ.*

Kobìla. *Caballa, Equa, æ.*

Kobilár. *Paſtor equarum.*

Kobilìcza. *Equella, æ.* 2. kobilicza divja, ili chérv, ſzkakavicza. (D. *it.*) Prúg. *Locuſta, æ.* v. *Carnopes.* 3. kobilicza polſzka, budi Gorná. (D.) kriez, kayti kreſchí. *Cicada, æ.* v. Schyurícz.

Kobnik. v. Zgagyavecz.

Kochic. *Currus, ri, Vehiculum, Rheda, æ, Eſſedum, di, Harma, tis.* 2. kochie viſzeche. *Currus penſilis, Petoritum, Pilentum.* 3. kochie naymene. *Currus meritorius, l. Rheda meritoria.* 4. kochie na dva konya, *Bigæ, arum. Sing. Biga, æ.* 5. kochie z-chetiremi konyi. *Quãdriga, æ. Currus ſejugis.*

Kochìs, kochias. (D.) kochiar. *Auriga, æ, Rhedarius, ij.* 2. kochis za chetiri konye. *Quadrigarius, ij.*

Koczèn. *Caulis, is. ipſum robur, ſeu ſtipes, unde ſe producunt folia; aut ramuſculi.*

Digitized by Google

Koczet. v. Schet.
Koczkà. *Alea, æ.*
Koczkànye. *Aleatorium, ij. Sidon.*
Koczkáſs. *Aleator, oris:*
Kòd. Pri. *Apud, Penes.*
Koffa. v. Baba.
Koffan, v. Ladicza.
Koi, ja, je. v. Koteri.
Kokodachem. *Pipio, Singulto.*
Kokodakànye. (D.) Raholenye, kvoczanye. *Galinæ ſingultus, cantus.*
Kokòſs. *Gallina, æ.*

Prov. Dal.

1. zna gdē kokos jaje noſzi.
2. kokoſs vodu pije, â na Boga gleda.
3. Bolye je danaſz jaje, nego zutra kokòſs.
4. Puſzt' kokòſs do jarka koga, Priet' cheſze pàk y ſzloga.
5. kokòſs na ſzagyena. *Gallina incubans.*
6. kâſzeje zneſzla. *Gallina effœta.* 7. Neſzicza. *Gallina ſæpè pariens.* 8. vtovlyiva. *Gallina altilis.* 9. mala. *Gallina pumilis, l. pumila, l. nana.* v. *Pumilio.* 10. Mladicza. Piplicza. *Gallina novella.* 11. Sztara. *Gallina veterana, l. vetula.* 12. krakorecha. *Gallina gracilla.* 13. dobroga plemena, fele, ali vërſzti. *Gallina generoſa.* 14. jednoga lēta. *Gallina añicula* 15. dveh lēt. *Galina bima.* 16. ſzrednya. *Galina vulgaris.* 17. diuja. *Gallina ruſtica.*

Kokoſsàr. *Gallinarius, ij, Curator gallinarū.*
Kokoſſarìcza. *Gallinaria, æ, Curatrix gallinarum.*
Kokoſsícza. *Gallinula, æ.* 2. Divja kokoſſicza, *Ruſticula, æ.* t. j. k-jerebicze ſzpodobna.
Kokoſſin, na, no. *Gallinaceus, a, um. ut gallinaceus pullus,* piple, *gallinacea pennu,* kokoſſino pero. *gallinaceum ovum.* jaycze kokoſſino.
Kokoſſinyàk. *Gallinarium, ij.* v. Sztán.
Kokòt, Pevëcz, peteh, peteo. (Scl.) Oroſz. *Gallus, li.*
Kokotich-chek, Peuchich. *Pullus galliaceus.* 2. kokotich Bosji. v. Déb.
Kokotni, na, no. *Gallinaceus, a, um. ut gallinaceus cantus.*
Kòl. v. kolecz.
Kolëcz, kòl, Proſztecz. *Palus, li,* 2. na kolecz nabìt. *In furcam actus.* 3. kolecz, ili ſztupich, k-kojemuſze konyi veſu. *Vacerra, æ.* 4. koiſze vu vodu zabia radi moſzta. *Sublica, æ, & Sublicium, ij.* 5. kalani za terſzje. *Ridica, æ.* 6. obel za vinograd. *Palus, li, Pedamen, l. pedamentum vitis, Calametum, Vallus.* tak moreſze, y vſzaki podporni kolëcz imenuvati. 7. kolëcz prechni zaſzunka. v. Zapornicza. 8. kolecz velik, y jak. *Vallus, li.* 9. kol mali, kolchich. *Paxillus, li.* 10. kolecz plotni. *Sudes, is.*
Kóla, Vòz. *Currus, ùs. Vehes currus.* 2. kola, t. j. kochie. *Vectabulum, li, Saracum.* v. kochie. 3. kola na chetiri konye. *Currus quadrigarum, Quadriga, arum.* 4. kola putna. *Rheda, æ.* 5. kola na dva kotacha. (D.) Dvokolnicza. (Scl.) Telyuge, l. Telige. *Capſus, ùs, Carruca, æ. undique tecta, Ciſium, Birotum.* 6. kola mala, kolcza, ili koleſza za jednoga chloveka. *Arcirma, Curriculum, parvum vehiculum.*

Prov.

Onoga peſzem pevay, na kojegaſze koleh vozìs.

Ejus cantilenam cantes, cujus plauſtro veheris.

7. kola muska puna. *Plauſtrum, ſtri.* 8. kola zapiram *Suffiamino, as.*
Kolách. *Tortula, æ.* 2. kolach medveni. (Scl.) Paprenyak. *Melipecta, æ, placenta, l. tortula melita, Crespis, Libum.* v. *Sumanalia.*
Kolaìna. v. Ovratek.
Kolár. *Rotarius, Carpentarius, Eſſedarius, Plauſtrarius, Diatrocharius, ij.*
Kolarín, v. *Collare, is.*
Koldújem, Petlyam. (D.) Pitam za Boga, Proſzjachim. *Mendico, as, are.* v. Proſzim.
Kolduvanye. v. Petlanye.
Koldus. *Mendicus, ci.* v. Petlyar.
Kolduſtvo, uboſtvo. *Pauperies, ei.* v. Petlya-

Digitized by Google

lyaria.

Kolèdo. Dár koiſze na mlado lètto daje. *Strenna, æ.* 2. *Cantilena, quæ kalendis Januarij, ſive in anno novo canitur, l. in Feſto Nativitatis Domini. Unde,* koledo, *Cantiuncula, æ. ſic dicta à kal. Jan.* 3. koledo *in Cathedrali Zagrabienſi vocantur ſeptem ille ſolemnes* Antiphonæ *incipientes ab* O, *decantari ſolitæ ultimis diebus Adventûs, ad quas fortè olim populus colligebatur decantandas. Prov.*

Kadàſze kolèdo popéva,
Blizùſze Bosìch povéda.

Koledújem. *Cantilenam Adventus Domini cano. it. Cantiunculam Nativitatis Domini canto.*

Kolèna komuſze ſzkup zbijaju. *Compernù, is.* 2. jabuchicza. *Patella, æ.*

Kolencze. (D.) kolinacz. trave, dracha, &c. *Geniculum, li, Articulus, l. articuli herbarum.* v. Czev.

Kolèno. *Genu. Plur.* kolëna. *Genua.* 2. pod kolenom meſzto prazno. *Poples, tis.* Podkoleno, ili podkolenicza. v. *Compernis.*

Kolenye. v. kolitva.

Koliba. Hiſicza. *Tuguriolum, li, Cucumalum, li.*

Kolibàm. v. Ziblyem.

Kolibka. *Lectica, æ.* 2. Kolibka. (D.) kolevka. *Incunabula, cunabula, orum.* v. Zibel.

Kolichyàk, kolih. v. Kulik.

Kolìko. v. kuliko. y oſztala.

Kolìm. [D.] ſztavim. *Palo, as, Impalo, Impedo, Pedo.*

Kolìtva. (D.) Sztaulenye. *Palatio, Impalatio, onis.*

Kolna poſztelya. *Lectus ambulatorius.* 2. Kólna ſpicza. *Radius rotæ, Auſtrum, ſtri.* 2. melinſzka. *clitatorium, ij.* 3. kolna ſinya. *Canthus, ti.* 4. kolna platnicza. *Orbile, is.* 5. kolna ósz. *Axù, ù.* 6. kolna zavornicza. *Sufflamen, nis.*

Kolnìcza. *Receptaculum, l. Repoſitorium curruum.*

Kolník. *Via currulis.* v. Drùm.

Kolno péſche. *Modiolus, l. Medium rotæ.*

Kolno duplye. *Tubus rotæ.*

Kòlo. *Rota, æ.* 2. kolcze. *Rotula, æ.* 3. kolo, kêmſze zdencza voda vleche. *Hauſtrum, tri, Tympanum, Rota ſtularum.* v. *Antlia.* 4. kolo tanczajucheh. *Chorea in orbem ducta.* v. Tancz. 5. kolo divojak. *chorus virginum.*

A on koi kolo vodi, kolovogya. *Choragus, gi, Præſultor.* 6. kolo lyudih. *Corona hominum.* 7. kolo lyudih oboruſneh. *Corona armatorum.* 8. kolo Redovnikov. *Corona Sacerdotum. Sic corona militum, &c.* 9. kolo na nebu ſzedem zvezd. *Plauſtrum cæleſte, Septentrio, Urſa major.*

Kolo vodim. *Duco choream.*

Kolo vogya. v. kolo. n. 5. 2. v. kuchiaſs.

Kolobár, okrug, krúg. *Circus, ci, l. circulus, li, orbis.* 2. kolobar vſzega kola, obloga. *Apſis, Apſida, Abſis, dis.* 3. kolobar zdenchi. *Crepido, inis.* 4. kolobar, ili okrug nebeſzki po kojem ſzuncze ide. v. *Zodiacus, & Hemiſperium.* 5. kolobar zida. *Ambitus muri.* 6. kolobar ochni. *Iris, dis.*

Kolobáricz. *Orbiculus, circulus, li.* v. *Anſa,* n. 3. 2. kolobaricz, kojega ſene na vreteno ſzpoda natichu daſze leglye verti. *Verticillum, li.* v. Czvërk.

Kolobárim, kruſim. *Circulo, Rotundo, circulum facio.*

Kolomár riba, Ligan. *Teutis, dis. Loligo.* v. Kalamar. n. 2. *it.* n. 1.

Kolomàz. *Axungia, æ.*

Koloſzèk. *Sylva palifera.*

Kolotechìna, ili brazda koju kolo napraulya. *Orbita, æ.* 2. Iz kolotechine zhajam, iz raunoga puta idem. *Exorbito, as, are.* 3. Izhajanye zkolotechine. *Exorbitatio, onis.*

Kolovràt. (D.) Prelyacz. *Girgillus, li, motula, Alabrum, Rhombus, Colus rotatilis, Verticulum, l. Verticulus, li.*

Koludrìcza, Dumna. *Monialis, is, Virgo*

Digitized by Google

Deo ſacra. v. Opaticza.

Kolyèm-klati, Raſam. *Jugulo, as, are. jugulum incido, Interficio, Infigo cultrum jugulo, macto, neco, Interimo, occido, Trucido, Perimo.*

Kolyèmſze. *Jugulor, aris.*

Kolènye. *Interfectio, Trucidatio, onis.* v. Klanye. *uſitatiùs dictum.*

Kòma, zarezek, zacherknya, kû vu piſzmu na razluchanye rechih polaſemo. *Coma, tis.*

Komád. v. Falat.

Komár. *Culex, cis. Pulex aquaticus.* 2. komar Varas úgerſzki. *Comaromium.* 3. v. *Cynips.* *Prov,*

Malo je ſzala vu komaru,
Malo hvale, v malom dáru.

Komarda. v. Meſzarnicza.

Komardar. v. Meſzar, &c.

Komay. v. Jedvay.

Komedia, Prikaza, zkazanye. *Comedia, æ.*

Komediás, Prikaznik. *Comœdus, Comicus, ci.*

Komín trava. *Cuminum, & cyminum, ni.* komin divji. *Caucalis, dis.* 2. kòmin, ogniſche. *Focus, ci, & Caminus, ni.*

Komiſsár. (D.) Pomnik. *Commiſſarius, ij.* v. Naredbenik.

Komonika. v. Raman.

Komóra. (D.) Loſnicza, Sztanicza, krám. *Camera, æ. cubiculum,* Szkrounea, *conclave.* v. Zatvoriſche. 2. komora zaruchnikov. *Cubiculum nuptiale, Thalamus.* 3. komora ſenſzkoga ſzpola. *Gyniceum, ei. Gynæconitis.* 4. komora za obchuvanye piſzmih, koje obchine. *Grammatophilacium, ij.* 5. komora za piſzanye liſztov. *Cancellaria, Secretaria, æ.* 6. v. Apotecha. 7. komora vu kojeſze ſzád chuva. *Oporotheca, æ.* 8. homora, kâ ima drugu pred ſzobum. (D.) Sztán z-pridſztaniczum. *Cubiculum cum procœtone.* 9. komora prez obloka. (D.) Sztan prez prozora. *cubiculum cœcum.* 10. komora z-rachna. *Bronchia, æ.*

Komoracz. v. Schyulacz,

Komoricza. *Cubicellum, li, camerula, cellacellula. æ.*

Komornì Sztòl. *Seceſſus, ûs, Sedes ſecreta.*

Komornìk. (D.) Tarnik, Loſnichyar. *Cubicularius, ij, à cubiculis, à cubiculo, Præfectus cubiculi, Quæſtor, Theſaurarius. Camerarius.*

Kompòs. (D.) kompaſzt. *Solarium, ij, Sciatherion, compaſſum, ſi, compaſtum, ſti.*

Komúska, Moſnicza, ili mehur vu kojem ſzochiva &c. zerno ſztoí. *Siliqua, Theca, Folliculus leguminum, Frumenti, Lini, &c. Valvulus, li.*

Komùſz. veliki pëſz. *Moloſſus, ſi, canis epiroticus.* Nayti vezdaſze vſzaki veliki pëſz, komuſz. *Canis magnus,* zove.

Konàk. v. Sztan.

Konècz od preje, ſzvile, nìt. (D. *it.*) Sztrukka, Preden, Sicza pratena, ali ſzuknena. *Filum, li.* 2. konecz, t. j. nìt duplana. *Duplex filum, Acia. Quamvis jam communiter vocetur,* Filum. 3. konëcz, zverha, (D.) Doſzpitäk, zvärſſenye, zaglava. *Finis, is, Terminus, Extremitas uniuscujuſque rei.* 4. konecz izhod, zgoda. *Exitus, eventus, ſucceſſus, ûs. ut exitus belli, eventus pugnæ. Exitus rei inſtat.* i. e. *Finis.* 5. konecz papera. *Liber chartæ.* 6. koneczſzem prekorachil, t. j. preko redaſzem vchinil. *Finem, & modum tranſgreſſus ſum.*

Kondèr. v. Flaſſa.

Konfekt vſzakojachki. *Salgama, orum, Bellaria, orum.* v. Poſztpàſzt.

Konfectar. *Salgamarius, ij.*

Konoba, v. Pivnicza.

Konòp. (D.) Pouraz. *Funis, Reſtis, Schrmos, Rudens.* v. Vuſe.

Konopár. (D.) Pouraznik. *Reſtio, onis, Funarius, ij.*

Konopëcz. [D.] konopchich. *Funiculus canabinus, Reſticula, æ.* 2. konopecz za muchenye. *Fidicula, æ.*

Konoplina, t. j. kudelya. *Canabum, bi.* 2. Platno iz konopline. (D.) kanavacz. *Tela canabina.* 3. vſze kay je od konopline.

Digitized by Google

line. *Canabinus, canabaceus, a, um.*
Konoplya. *Canabis, bis, canabum, bi.*
Konopo hodecz. kî po konopu hodi. *Funambulus. li.*
1. Kòny, Parip. *Equus, Caballus,*
2. Kony bel, Belecz, ſzneſni, ſzreberni kony. *Equus albus.*
3. Kony berz. *Equus velox.*
Kony berzine velike. *Veredus, di, equus curſus velociſſimi, Sonipes, dis.*
4. Kony Boyni. *Equus militaris.*
5. Kony chyerlen, rigy. *Spadix, cis.*
6. Kony chërn. v. Vrán.
7. Kony dreven. *Equus durius, l. ligneus.*
8. Kony divji. *Equus ſylveſtris, equus equiferus.*
9. Kony domorodni, domachina. *Equus indigena.*
10. Kony gòl, y prey ſzedla. *Deſultorius, ij.*
11. kony kaſzavecz, zdruczavecz. *Equus ſuccuſſorius, Equus ſuccuſſator, ſuccuſſo.*
12. kony klyuſze. klyuſzina, kobilina. *Equus ignavus, equa ignava.* *Prov.*
Vogyen na nósz kòt klyuſze.
13. kony kochiski, kêmſze vozi. *Helciarius, ij, equus quadrigalis, jugalis, Vectarius, curruli, plauſtrarius, veterinus.*
14. kony krotëk. *Equus placidus, Manſuetus, Quietus.*
15. kony màl. *Equus pumilus, pumilis, Pumilo onis, humilis, & parvæ ſtaturæ equus, mannus, ni.*
16. kony mleden, mërſau. *Equus ſtrigoſus, equus malè habitus.*
17. kony naymen, najet. *Equus meritorius, conductorius.*
18. kony neduslyiv. (D.) zaduhliv, ſzipavacz. (Scl.) Sziputliv. *Equus anhelus, ſuſpirioſus, Pneumaticus, Peripneumonicus.*
19. kony nepoſzluſſen. (D.) odſztupni. *Equus refractarius.*
20. kony neukrochen. *Equus indomitus, intactus, & novus.*
21. kony oſzedlan. *Equus ephipiatus.* v. kony zvuchen, n. 3.
22. kony ognyen. (D.) vatren, ſíu. *Equus acer, ſtrenuus, vivax.*
23. kony pegau. v. Piknyau.
24. kony plemenit. (D) Plemich, Bedev, Ponoſzit. *Equus nobilis, l. generoſus.*
25. kony popikavecz. *Equus ceſpitator, equus cernuus.*
26. kony pruſz, pruſzëcz. (D. *it.*) Jorga, Dobronoſzacz. *Equus gradarius, currulus tolutarius, l. tolutaris.* in plur. *Tolutarij, & tolutares* dicitur. *Aſturco, onis.*
27. kony poſtarſzki. *Equus viatorius, poſtarius, Veredus, di.*
28. kony povodnik. *Equus ductilis, equus amphippus, Deſultorius.*
29. kony putaſzt. Putonòg. (D. *it.*) Putal. *Equus leucopiis.* 2. putaſzt na jednu nogu. *Equus albo pede.* 3. na dve noge. *Equus duos pedes albus.*
30. kony rigy. *Equus flavus.*
31. kony ritavecz. *Equus calcitroſus, Calcitro, onis.*
32. kony ſzivëcz. *Equus gryſeus.*
33. kony ſzkoplyen, pochiſchen. *Cantherius, ij, caſtratus equus.*
34. kony plàh. *Equus pavidus, puſillanimis.*
35. kony tovorni, ſzamarni. *Equus clitellarius, Doſſuarius, jumentum doſſuarium. S. Dorſuarium, ſarcinarius, l. agminalis equus.*
36. kony tanczavicza, igravicza. *Equus ſaltans.*
37. kony tvërdoùràt. *Equus effrænis.*
38. kony tverdovuſzt. *Equus effrænatus, non parens.*
39. kony velik. *Equus durius, vaſtus, magnus, & ſtaturoſus.* v. *Sejanus.*
30. Velike vrednoſzti, Predrag. *Equus generoſus, pretioſus.*
31. kony vodeni. *Hippopotamus, mi.*
32. kony ukrochen. *Equus domitus.*
33. kony urán, uranëcz. *Equus niger, ater.*
34. kony zavuzdan. *Equus frænatus.*
35. kony zlataſzt, Nazlatni. *Equus ſpadiceus*

Digitized by Google

ceus, Fulvus.

36. kony zelen, zelenko. *Equus caſulatus* 2. jabuchaſzto zelen. *Equus ſetulatus.*

37. kony zmetavëcz, koi zube zmeche. *Equus ſternax.*

38. kony za ſzedlanye, za jahanye. *Equus ephippiarius, ad ephippium, & equitandum aptus.* 2. oſzedlan. *Ephippiatus, a, um.*

39. kony zvuchen, Veſch. (D. *it.*) jedek. *Equus edoctus.* 2. kony zvúchen, y lepe ſzpodobe, *Equus edoctus, & omni corporis parte inter ſe congruenti. Equus proportionis debitæ, & requſitæ.* 3. z-lepum ſzpravum oſzedlan, *Equus phaleratus.*

Konya chèſſem. (D.) cheslyam. *Strigilo equum.* 2. konya vokol obracham, *Equum in gyrum verto, Roto, agito, ago.*

Konyanìchki red. *Ordo equeſtris.*

Konyanìk. (D.) konik. *Eqves, tis.* 2. konyanik nezvuchen, hman, *Parephippius, ij.*

Konyaniki hitri. *Eqvites tum.* 2. konyaniki oboruſni, oklopni, Arkibuſeri, *Eqvites cataſracti,* l. *cataſractarij, Eqvites bene armati, eqvitatus omni genere armorũ bene inſtructus,*

Konyaniki zlato runi. *Eqvites aurei velleris.* v. Eqves.

Konyár. (D.) konar. konuh. *Agazo, onis, Stabularius, Paſtor, Domitor eqvorum. eqviſo, onis.* v. Strator.

Konyaria, konyanìchtvo. *Eqvitatus, ûs.* 2. konyaria, minus. *Eqvaria, æ.* plur. *Eqvariæ, arum, grex eqvorum, eqvicium.* v. Minus in Illyr.

Konyícz, Paripchecz. *Eqvulus, li, Eqvuleus, pullus eqvinus, Eqvelus.* 2. konyicz pét mëſzecz ſztàr. *Eqvellus quinque meſtris.* 3. jednoga leta. *Eqvulus annieulus.* 4. dveh lët. *Equulus bimus.* 5. treh lët. *Eqvellus trimulus.* 6. konyicz. *t. j.* zglaunìk. *Fulcrum lignorum.* 7. konvicz na guſzlah, Tambure, &c. *Magas, dis.*

Konyiczi. konyadia. v. Konyaniki. & Konyaria. n. 1.

Konyſzka meticza. *Metaſtrum, ſtri.*

Konyſzka ſzprava. *Phaleræ, arum, ornatus eqveſtris.* 2. v. Muha. n. 2.

Konyſzki plòd. minus. v. Konyaria. n. 2. 2. konyſzki tép trava, *Eqviſetum, ti, eqvina cauda.* 3. konyſzki vrách, *Veterinarius, medicus eqvarius.* 3. v. Ephedron.

Kojaſzu konyem potrebna.

Stàla. *Stabulum, li, Eqvile is, Præſepe eqvorũ.* 2. oglavnik. (D.) naglavje, ulár, Povodacz, *Capiſtrum, ſtri, Reticulum eqvorum.* 3. vuzda, *Habena.* Svala, *frænũ, ni, lupatum, quod pro aſperrimo fræno accipitur.* 4. Svala proſzta, *camus, mi.* 5. chyuntar. v. Czaprag. 6. Podſztilek, *ſtragulum, ſtratum, ti, ſtragula, æ.* 7. ſzedlo, *ſella, æ, ephippium, ij.* 8. ſzamar. baſta, ſzedlenicza, *clitellæ, arum.* 9. poprug. [Scl.] kolan, *ſubſellare, is, ſuccinctorium, ij.* 10. Tapkor. (Scl.) kolan, remen, koiſze zverhu ſzedla meche y ſzkup z-konyem paſſe, *ſuperſellare, is, ac cingula, æ, præcinctorium eqvinum.* 11. podperſzje, ili podperſzina, *antilena, æ.* 12. podrepina, (D.) pohve, *poſtilena, æ.* 13. ſzprava konyſzka okovana, *phaleræ, rum.* 14. oſztruga. (Scl.) mamuza, *calchar, ris.* 15. podkove (D.) plochye konyſzke, *ſoleæ eqvinæ.* 16. cheſzalo, *ſtrigil, & ſtrigilis, is.* 17. keffa, *ſetaceum eqvinum.* 18. ſztrumenek. (D.) ſztremen-nik. (Scl.) uzengyia, *ſtapes, dis,* plur. *ſtapedes, um, ſubex ephippiarius, compes, dis.* 19. ſztrumeniſche. (D.) kaiſs od ſztremeni, *ſtapia, æ.* & plur. *ſtapiæ, rum. ſtapedis, lorum.*

Kopách. *Foſſor, Sarritor, oris.* 2. kopach vinogradſzki, *Vinitor, Paſtinator, oris.* 3. kopach, pokopich mertveh, *Veſpillo, onis, Polinctor, oris.*

Kopàm. *Fodio, Sario, Sarculo.* 2. v. Dubem. 3. kopam vinograd, polye, *Paſtino, as.* 4. prekapam, *Repaſtino, as.* 5. kopam kopitom, kot kony. *Scabo, is, re.*

Ko

Digitized by Google

Kopàn, no, no. *Foſſus, cultus, a, um.*

Kopànya. *Aqualiculus, li.* kopanya, iz koje moſt z-preſſe van czuri. *Lacus torcularius.*

Kopànye. *Foſſio, onis, Foſſura, ſarritura, ſartura, paſtinatio.*

Kòpcha. Petlya. *Fibula, Anſula, æ.*

Kopchár. *Fibularius, ij.*

Kopcharìcza. *Fibularia, æ.*

Kopchìcza, Petlyicza. *minor fibula,* l. *Anſula.*

Kopchìm, zapetlyavam. *Fibulo, confibulo, Inſibulo, as. Fibulas conjungo, Fibulam fibulæ adjungo, fibulas necto.* 2. kopchim jako, *Arctè fibula necto, ſtrictè fibulo.*

Kopèr. *Anethum, thi.*

Kopjanìk. *Haſtifer, ri, Haſtatus,* l. *lanceatus miles.*

Kopjé. *Haſta, æ. Sariſſa, lancea.* v. Darda. 2. Dêrſalo kopja, *Haſtile, is.*

Kopjém vojujem, Bijemſze kopjem. *Incurro adverſa haſta.*

Kopíle. v. Fotiv.

Kopìlo. *Ferrum, quô teſticuli, & virilia abſcinduntur.*

Kopím. *Caſtro, emaſculo, as, Eviro, as, virilia amputo, eunuchizo, as, Teſticulos eximo, execo. as.*

Kopìſche, ſtanga. *Pertica, æ.* v. Drúg. *it.* Kopje. n. 2.

Kopìtëcz. (Scl.) kalchina. *Pedula, æ, ſoccus, ci.*

Kopítnyak trava, *Aſarum, ri.* 2. kopitnyak riba, *Lupar, ris, Lepas, tis, Patella, perlopas, pſorus.*

Kopìto. (D.) Papak. *Ungula, æ.* 2. kopito razdvojeno, *Ungula biſida.* 3. kopito znimlyem, *Exungulo, as.* 4. kopito riba, *ex genere oſtrearum. Ungula oſtreæ.* 5. kopito ſoſtarſzko, *muſtricola, æ. modulus, forma calcei.*

Kopkà. ſenſzka kapicza. *Pilleus fœmineus ex pellibus glirium.*

Koplénye. *Caſtratio, onis, caſtratura, æ.*

Kopniſze. *Terra apparet, ut fit in liqvefactioæ nivium,* l. *receſſu aqvæ. Terra exſiccatur.*

Kopno. *Continens, tis.* 2. kopno, pritoplo. *Terra exſiccata.*

Kopno merëcz. v. Zemlyo merëcz.

Kopnopiſzje, Navuk zemëlſzkoga derſanya. *Geographia, æ.*

Kopno razpiſznik, znan zemelſzkoga ladanya. *Geographus, phi.*

Koprenicza, Pokrivacha. v. Pecha.

Kopriva. (D.) Segavicza. *Urtica, æ. Acalyphe, Galleplos. de cujus virtute hæc accipe: Urticam in cibis coctam, utiliſſimam eſſe lieni, ventris duritiei. Articularibus, & podagricis morbis. Tuſſi, ventrûs diſtillationi, ſtomacho: Pectus præterea purgare, Urinam ejicere, ſanguinem narium ſiſtere, calculos rumpere, uvam reprimere.* 2. kopriva mertva, kâ ne peche. *Urtica iners, mortua. Lamium, ij, Galion, Galiopſis, Galacion.* 3. kopriva divja. *Cania, æ.* 4. kopriva riba, *Urtica, æ.* zatoſze govori, kayti peche kòt kopriva.

Koprivnyàk, gde rade koprive raſztu. *Urticetum, ti.*

Koprivnicza, Tvergya ú Sclavonie. *Kapronca, æ.*

Kopun. (D.) Kapún. *Capo, onis, Capus, pi, Gallus ſpado.*

Kór. v. korus. 2. kór, ſztid. v. Obſanoſzt.

Kóra. *Cortex, cis.* v. Qverceus. 2. kora tenka nuternya drêva, *Liber, bri.* Unde dicimus: *Decortico librum, ſeu corticem arbori detraho, delibro, as.* 3. kora kruſna, *cruſta, æ.* 4. kora mozola. v. kraſzta. 5. kora oreha zelenoga, *culleola, orum, culleolum, li, putamen nucis, Inglandium, ij.* 6. kora gornya koſztanyeva, jeſicze, *Echinus.* v. Lupina. 7. kora kakvoga ſzada, ſzochiva, *pùtamen, nis.* 8. koru dole jemlyem. *emargino, as.*

Koráczam - chiti. *Paſſum, gradum facio, Gradior, eris.* v. Sztupam.

Koráchay. (D.) Sztupay, *Gradus, ûs.* otud govorimo: korachay korachaju pridati, *Gradum, gradui addere,* t. j. ſetuvati. *Accelerare, feſtinare.* 2. kora-

Digitized by Google

chay velik, kakti na hodalkah, *Gradus grallatorius.* 3. korachay vekſi, *Paſſus major, paſſus geometricus, qui ex minori geminato i. e. ex quinque pedibus conſtat. de hócque Scriptores intelligendi.* 4. korachay màl. *Gradus formicarius.* 5. korachay teſek, muden, *Gradus teſtudineus, Tardigradus, & ſpiſſigradiſſimus.*

Korachlyivo, korachay za korachajem. *Gradatim.*

Koràk. v. Hód.

Korbách. (Scl.) Kangyia. *Scutica, æ, Flagellum ex corio.*

Kórda orusje, kot ſzablya, pallòs. *Framæa, æ, Machæra.* v. Enſis. 2. korda, ili kordás, koiſze vuchi fektati, boſzti, &c. *Gladiator, oris.* 3. korda ſztruna. v. Chorda. y Sztruna.

Kordëcz, orusje poleg bedre viſzeche ſpichaſzto, kratko, y priſſiroko. *Sica, æ.*

Kordeczem, koi chloveka prebode. *Sicarius, ij.*

Kordován. Szartian. *Pellis cordubenſis,* l. *Corium cordubenſe.*

Korechem. v. Potvarjam.

Korèn. Sìla. *Radix, cis.* 2. koren veliki, *Helenium, ij, Flomos, Inula campana;* vulgò, *Enula campana, nectarea, conſolida major, Inula ruſtica.* 3. koren ſparge pitome, *Spongia, æ.* 4. koren dreva, peny, *Stirps, is.* 5. koren, korenika, *Eſt origo, ſeu progenies ſoboliſ.*

Korenëcz. (D.) Korenchich, Silicza. *Radicula, æ.* v. Korenye.

Korenèk. *Vinum inulatum, vulgò enulatũ.*

Korenim, *Radico, as,* l. *Radicor, aris, Radices emitto, Radices ago.*

Korenímſze. vkorenujemſze. (D. *it.*) uſilivamſze. *Radicor, aris.*

Korenìt, ta, to, Silav. *Radicoſus, a, um.*

Korenito, tia, do korena. *Radicitùs. Transl.* veliſze prekorubcze, y zeuſzema. *Penitùs, & omnino radicitùs.*

Korénye, Sile. *Radices.* 2. v. Pogovorenye.

Koréniche, Silicze, laſzi, ili muſztachi terſza, y dreva vſzakojachkoga, Trave, &c. *Fibræ, arum. Fibræ radicum, Unde: Fibratus,* ut *fibrata radix, caparum modo.* Korenichyaſzt, ta, to.

Koriànder. *Coriandrum, dri, Corianſum, ni, Corianon.*

Korìcza kruha. *Cruſtula, æ.* 2. koricza ſzpodnya kruha, *Hepſetia, æ.*

Korìcze ſzlatke. (D.) Czinamomka, kanèla, miriſzna kora. *Cinamomum, mi, Cinnamum, mi, canella, æ.* 2. koricze ſzablye, noſnicze, &c. *Vagina, æ.* 3. koricze knyig. *Sittibæ, l. Syttiba, rum. Cic.*

Kórim. *Exprobro, as.* v. Szpoganyam.

Korìſzt. v. Haſzen, &c.

Koritel. *Exprobrator, oris.* v. Szpoganyavëcz.

Koritnyacha. v. Selva.

Korìto. *Linter, tris.* 2. korito meſzitje. (D.) nachve. *Artopta, mactra, æ, magidis, Linter pro pane pinſendo,* l. *potiùs farina ſubigenda.* 3. korito, vu kojemſze poſzuda pere, *Colluviarium, ij.*

Korìzma, Poſzt 40. dan. (D. *it.*) Poſztna chëterdeſzetìcza. *Quadrageſima, æ. Jejunium quadrageſimale.* 2. korizme pol, ſzredo poſztje, *Medietas quadrageſimalis.*

Korizmèni, na, no. *Quadrageſimalis, le.*

Kormán. (D.) Timún, dumen. *Gubernaculum navis, clavus, Temo navalis,* l. *nauticus.*

Kormánik. (D.) Dumenar. *Gubernator navis.* à on, koi na klyunu broda ſztoi, govoriſze. *Proreta, æ.*

Kormánim. *Guberno clavum, clavum teneo, Temonem rego, temonem dirigo.*

Koromacz, komoracz, moracz. v. Szlatki janus.

Korpa. v. Koſſara.

Korſol, ù kojemſze na ſztol vino noſzi. *Cyatus, ti.* v. Vërch, y oſztala.

Korſolich. *Urceolus, li.* v. Verchëk.

Korotan. *Carinthia, æ.*

Korotánecz, koruſſecz. *Carinthus, tha.*

Korotanſzki. Po korotanſzki. *Carinthiacè.*

2. ko-

Digitized by Google

2. korotanſzki, ka, ko. *Carinthiacus, a, um.*

Korùna. (D.) krùna. *Corona, æ, Stephanus, ni.* 2. koruna Papinſzka. (D. *it.*) Trokruna, *Thiara, æ.* 3. koruna Kralyevſzka, *Diadema, tis, Corona regia.* 4. koruna Biskupſzka, *Mitra, æ, Infula, æ.* 5. koruna poſtenya, y dike, (D.) Szlavobitna kruna, na poſtenye, y ſzlavu napravlyena koga god, obladanya koruna; *Corona Triumphalis.* 6. koruna iz czvetja. v. Venecz. 7. koruna dragem kamenyem nadelana, dragokamenita, *Corona gemmea.* v. Lavorichna koruna.

Korunènye. (D.) krunenye. *Coronatio, onis.*

Korunìcza, krunicza. *Corolla, æ.* 2. korunicza chiſzlo D. Marie, D. Brojenicze. *Corona B. V. M. Roſarium, ij.* 3. korunicza Czirkvena. (D.) krunicza czarkovnacha, kavka. *Tonſura clericalis.*

Korunìcze, koi napravlya, ali prodaje. (D.) krunichar. *Coronarius, ij.*

Korunìm. (D.) krunim. *Corono, as, are, Redimio,* l. *Diademâ impono alicujus capiti.* v. Vencham.

Korunyen, (D.) krunyen, na, no. *Coronatus, corona redimitus, a, um.*

Korùs. (D.) kór. *Chorus, ri.* 2. korus Angelſzki, ali Red. *chorus Angelorum,* l. *Angelicus.*

Kòs. (D. *it.*) korto, kartil, kroſna. *Corbis, is. Fiſcus, ci, Scirpiculum, Fiſcina.* 2. kòſs chez kojegaſze moſt czedi. v. Czedilo. n. 2. 3. kòſs vu kojemſze ſitek dërſi. *Cumera, æ.* 4. kòſs z-prutja zpleten na obrambu voyſzke, zakemiſze junaki proti puskam zakrivaju. *Gera, rum.* 5. koſs pchelni. v. Koſſicz.

Kóſa. *Pellis, is, cutis.* 2. koſa vuſzenye, *Corium, ij,* (*dicitur, & corius, ij,*) *Tergus, oris, Byrſa, æ, Pellis, is.* 3. koſa kozinſzka, *Pellis chyriphia, corium, ſeu pellis hircina.* 4. koſa ovchja, *Moleſtra, æ, pellis ovina, ſic ſuilla, &c.* 5. koſa jelenſzka, *Nebris, dis.* 6. koſa ſztara kachja. v. Olilenye. 7. koſa vdelana, ili vchinyena. (D.) ſztrojena, *Aluta, æ, Pellis mollior, & ad calceos, & cætera opera facienda concinnata, confecta, & ellaborata.*

Kosàr, koſnar. (D.) kuſnar, Tabak. *Alutarius, ij, coriarius, cerdo, onis, Pellium tenuiorum, aut traſſiorum concinnator.*

Koſchìcza. (D. *it.*) koſticza. *Oſſiculum, li.* 2. koſchicza od olike *Sampſa, ſana, æ.* 3. koſchicza Szlivna, *Ameja, æ.* 4. koſchicza chreſnyeva, y oſztaloga ſzada. *Pyrenes, is, Os, oſſis.*

Koſchyàſzt, ta, to. *Oſſatus, a, um.*

Kóſe obrezki. *Præſegmina corij, preſegmen cutis.*

Kosìcza. *Pellicula, æ.* 2. koſicza chlovechja, *Cuticula, æ.* 3. koſicza tenka, *Membrana, æ.* 4. koſicza tenka okol lubanye, *Pericranium, ij.* 5. koſicza nayblisneja moſgyanom, *Meninx, gis, Pia mater.* 6. koſicza oberh nayblisnya, *Involucrũ cerebri.* 7. koſicza, kojumſze dëtè obvito rodi. *Secundina, rum.*

Koſni ſakel, Vrecha. *Culeus, ei.*

Koſsára, korpa. (D.) kroſna, kratil, korba. *Corbis, is, Sporta, æ. cophinus, Ero,* l. *Æro, onis.*

Koſsáricza. korpicza. (D.) korbicza, kartilacz, Proczanicza. *Corbiculus, li, Sportula, æ, qualiculus, calathiſcus, caniſtellum.* 2. koſſaricza, vu koje ſene vretena, y potake polaſu. *Calathus, ti.* 3.

Koſſaricza, kâſze konyem na vuſzta polaſe. *Poſtomis, dis.* 4. z-koſſaricze opaſzti. *Excidere virgine. Ter.* v. Excido.

Koſſichyár, koſſo plet, koſſo pletecz. (D.) Kortolar. *Ciſtarius, ij.*

Kóſſicz. (D. (kortolacz. *Fiſcina, æ, corbula, æ, ciſtula, ciſtella, ciſtellula.* 2. koſicz. v. Kòs. n. 2. 3. koſſicz za pchele. (D.) kroſnicza, *Alvearium, ij, Alveare, is, apiarium, cella apum, Loculamentum.*

Kòſſem-ſzari. *Concido, is, ere, Simul, & minutim cædo.*

Koſſo noſzëcz. (D.) kroſno noſnya. *Ciſifer, a, um.*

Digitized by Google

Koſſulya. v. Rubacha.

Koſsùta, jelenicza. *Cerva, æ*

Koſtam. v. Kuſſam.

Kosùh iz ovchjeh kós. *Rheno, onis* 2. ſuba, menten. *Pellibeum, Pelliceum, ei.* v. Kedmen.

Koſùha noſzëcz. *Maſtracatus, a, um.*

Koſuhár. v. Kerznar.

Kosùm pokriti, zatverditi. *Pelliculo, as, are.* 2. koſum, ali koſami podſztavlyen. *Pellitus, a, um.* ut: *veſtis pellita.* kak je menten.

Kósz, koſzovich. *Merula, æ.* 2. kósz morſzki. *Paſſer ſolitarius.* (D.) modrokósz.

Kòſza. *Falx, cis, Falx fœnaria, Falx pratenſis, Falx fœniſeca.* 2. koſza. v. Perchin. 3. koſzaſzt. v. Laſzaſzt.

Koſze. v. Laſzi.

Koſzëcz. *Fœniſeca, æ, Fœnifex, Fœniſector, Falcator, oris.*

Koſzér. vinyak, kêmſze vinograd reſe. *Falx putatoria, Falx ſylvatica, Scirpicula, ſarparia falx, Falx arboraria, Sarpa, æ.*

Koſzidba. v. Koſzitva.

Koſzím, *Falco, Defalco, as, are, Fœnum, pratum ſeco,* l. *reſeco, Gramen areſcens falce ſubſeco.* 2. koſzim nazopet ſzinokoſſu zlo pokoſſenu, *Sicileo,* l. *verò Sicilio, is.* A ſzeno to kakovo zoveſze, *Sicilimentum, ti.*

Koſzìter, Czìny. (Scl.) kalay. *Stannum, ni, Plumbum candidum, Plumbum album, Plumbum argentarium.* 2. v. Inglis czìny. 3. v. Sût.

Koſzitra czvët. *Plegma, tis, Flos æris.*

Koſzitren, na, no. *Stanneus, a, um.* 2. koſzitren, Pokoſzitren, pokalayſzan. *ſtanno illitus, a, um.* v. Poczinyan.

Koſzitrenye. v. Poczinanye.

Koſzitrim, Czinyam. (Scl.) kalayſzam. *Stannum illinio alicui rei,* l. *Stanno illinio aliquam rem.* v. Poczinyavam.

Koſzitritel. Czingeſzar. (Scl.) kalayſzar. *Stannarius, ij, Stannifex, cis.*

Koſzìtva. (D.) koſzidba. *Falcatura, æ, Falcatio, onis, ſœniſecium, ij, Fœniculatium, Falcularia, fœni ſectio, fœni meſſis, fœniſecia, æ.*

Koſzmat, ta, to. [D.] Dlakav, dlakaſzt, Runav, a, vo. *Piloſus, Villoſus, Hirſutus Hirtus, Hiſpidus, hiſpidoſus, ſetoſus, a, um*

Koſzmura, *Pilus, li.*

Koſzni, na, no. *Falcarius, a, um.* ut: *falcaria cotes, falcaria aqua, &c.*

Koſzonòſzëcz, koi koſzu noſzi na bòy. *Falcarius, ij.* [ut: *milites falcarij,* koſzonoſzczi.] *Falciferi,*

Kósz. *Os, oſſis.* 2. koſzt ſztegna, *Coxendix, cis.* v. Coxa. 3. koſzt, rebro, *Coſta, æ.* 5. koſzt herbtena vſzaka po ſzebe, ar je ih 24. *Vertibulum, li, Spondylus.* v. Sphondylus. 6. koſzt vſzeda herbtiſcha, *Spina dorſi.* 7. koſzt na kolenu, jabuchicza, *Patella, æ.* 8. koſzt od kolena do gleſnya, *Tibia, æ.* 9. koſzt ribja, *Spina piſcis.* 10. koſzt gola, *Os carne, & pelle nudum.* 11. koſzt prez mozga, *Os concretum.* 12. koſzt mërtvechka, *Os cadaveris.* 13. koſzt natuchena, *Os colliſum.* 14. koſzt raſztavlyena, *Os diductum.* 15. koſzt nameſchena, *Os repoſitum.* 16. koſzt zmeknyena, *Os ſuâ ſede motum, luxatũ.* 17. koſzt, ali koſzti van jemlyem, *Exoſſo, as, are, oſſibus exuo, oſſa detraho.* 18. koſzt na ſzvoje meſzto polaſem, *Os repono, ſuæ ſedi reſtituo.* 19. od koſzti, do koſzti, *Oſſatim.* 20. koſzt nayzadnya vu herbtiſchu marhe, koju zovemo biskup, *nekoi,* nadrepëk, *Uropygium, orhopygium, ij.* 21. ſzamokoſzt, *Compages oſſium.* 22. koſzti zlomlenye, *Oſſifragium, ij.*

Koſztany. (Scl.) keſzten drevo. *Caſtanea, æ, Sardianus, Balanus, ni.* 2. koſztanya ſzád, *Caſtanea, æ, nux caſtanea, caſtaneum, ei, Sardiana glans.* 3. koſztany vu jeſicze, *Echinata caſtanea.*

Koztanyar. (Scl.) keſztenar. *Caſtanearum venditor.* v. Caſtanea.

Koſztanyèv, va, vo. (Scl.) keſztenov. *Caſtaneus, a, um.*

Ko-

Digitized by Google

Koſztanyevěcz, koſztanevje. (Scl.) ke ſztenye. *Caſtanetum, ti, Sylva caſtanearia.*

Koſztav. v. koſchaſzt.

Koſztèn, koſchen, na, no. *Oſſeus, a, um.* 2. prez koſzti. *Exos, ſis.* 3. jednokoſzten. *Monoſſus, a, um.*

Koſztènicza vu czintoromu. *Polyandrum, dri, oſſuaria, æ, oſſiochium, ij.*

Koſzti zbiram. *Lego oſſa.* 2. koſzti, ili koſztne zgibicze. *Commiſſura, æ, ſeu junctura oſſium.* 3. koſzti herbtene, *Vertebra, rum, ſive vertibula, orum, l. oſſa ſpinæ.* 4. koſztih ſzedem, zverhu kojeh vrát chlovechanſzki ſztoí, *Aſtragali, orũ. kakti,* Vratje vtergnul, *Aſtragalos fregit.*

Koſztìmſze, okoſchujem. *Oſſeſco is, ere.*

Kotách, Czvérk. (Scl. kotur,) z-kojemſze detcza igraju. *Trochus, chi.*

Kotachèmſze. (Scl.) koturamſze. *Ludo trocho.*

Kotachicz. (Scl.) koturak. *Rotula, æ.* 2. kotachicz ſtableni. *Taxillus, li.* v. Stabla.

Kotár. (D.) Hatar, dărſava. *Ruſticè.* Súpa. *Territorium, ij, Diſtrictus, ûs, Univerſitas rerum inter fines cujusque Civitatis,* l. *Regni. Fines, ium, Limites, um.* 2. kotare polaſem, *Fines pono, Terminos conſtituo, terminis circumſcribo.* v. Meja. 3. kotar, ili jama pod zemlyum, za obchuvanye povertelya chez zimu, *Foſſa, Scrobs, Teſtudo ſubteranea pro conſervandis hortenſibus, cellarium rerum hortenſium, conſerva ſubteranea, &c.* 4. kotar na ſzpodobu hiſe pod zemlyum za prebivaliſche, *Catogeum, ei.*

Kotarſzki, ka, ko. (D.) Granichni, krainſzki. *Limitaneus, a, um. Kakti,* kotarſzki, ali krainſzki junaki *Milites limitanei.*

Kotěcz ſzvinſzki. *Suile, is, Hara, æ.* 2. kotěcz za pitanye ſivadi *Saginarium, ij.*

Kotěl. (D. *it.*) kotov, Bakrach. *Ahenum, ni, Lebes, tis, Ænus,* l. *Ænum, ni, cucuma, æ, cacabus, bi.* 2. kotel v-kupeli, vu kojemſze mĕrzla voda dĕrſi. *Frigidarium, ij,* â vu kojemſze topla, *Caldarium, ij.* 3. kotel ſganyarſzki. (Scl.) kazan, *Lebes diſtillatorius.*

Kotènye. v. Okotenye.

Koteri, a, ro. *Quis, quæ, quod.*

Koteri godĕr, kotera god, kotero god. *Quicunque, quæcunque, quodcunque.*

Kotìmſze. v. Okotivamſze.

Kotlár. *Ahenarius, Ærarius, ij, Faber caprarius.*

Kotlìch. (D.) Bakrachich, Tengericza. *Lebes parvus.*

Kotlovìna. (D.) Bakar. *Cuprum, pri.*

Kotríg, chlenk. (D) zglob, chlanak. *Articulus, li.* 2. kotrig vere, *Arliculus fidei.* 3. kotrig, zadnyi chàſz izmĕrtni, *Articulus vitæ, mortisque, Vitæ, mortiſque confinium.*

Kotrigi Vere Bosje. (D.) Szklani od veruvanya. *Articuli ſymboli, Capita ſymboli.* 2. kotrigi, ili kolencza prutja. *Articuli ſarmentorum.* 3. kotrigi, chlanki, koi znamenuju ſzpol, y poſztavlyajuſze pred imenom, *kakti,* ov, ova, ovo. *Articuli, orum,* ut: *hic, hæc, hoc.*

Kotrigov pùn. (D.) Szklanyaſzt. *Articuloſus, a, um.* 2. kotrigov ból. *Arthritis, dis.* 3. vu kotrigeh nemochen, *Arthriticus, a, um.*

Kotríſni, na, no. (D,) zglobni. *Articularis, re.*

Kotriſno, po kotrigeh. (D) po chlenkĕh, zglobno. *Articulatim.* 2. kotriſno, razborno izgovarjati. (D.) biſztro izgovarati, *Articulatim.* i. e. *planè pronuntiare.*

Kotúr. v. Kotach, &c.

Kovách. *Ferrarius, ij, Ferramentarius, Faber ferrarius, & ſic Argentarius,* &c. 2. kovach penezni, *Faber monetarius, Monetarius, ij, Cuſor monetæ, Flator argenti.* 3. kovach kriveh penez, *Monetæ adulterarius.* 4. kovach, kokot riba morſzka, *Faber, bri, Gallus marinus, Zeus, ci.*

Kováchki, ka, ko. *Fabrilis, & le.*

Kovachnicza. *Ædes fabrilis, Domus,* l. *officina ferraria,* l. *fabri ferrarij.*

Digitized by Google

Kòza. *Capra, æ.* *Prov. Dal.* Od zla dusnika, y koze bez mlika. t. j. Vzemi kuliko mores. *à malo debitore, qui non est solvendo, cape quod potes.* 2. koza divja. *Pygargus, gi, capra sylvestris. dama, dorchas, caprea.* 3. divja koza Affrikanszka, *Coccyx, ygis.* 4. koza nerogata. (D.) Schyusza. *Capra mutila.*

Kozár. *Caprarius, Ægonomus, Æpolus, caprarum ductor,* l. *pastor.*

Kozáricz. *Pastorculus, caprarum.*

Kozarnìcza. [D.] kozara. *Caprile, is, Ægon. is.*

Kozël. [D.] Prash, jaracz. *Hircus, ci, Tragus, gi.* 2. kozel skopëcz. *Caper, pri.*

Kozja brada. v. Brada. n. 8. 2. kozja brada trava. *Barbula hirci.*

Kozìcza. *Capella, æ.* 2. kozicza divja, szerna. *Capreola, æ. Damula, æ.* 3. kozicza selezna tremi nogami, ali zemlyena, *Chytropus, chytra, chytron, chytrapodia.* 4. kozicza riba morszka, koska, *Assacus, ci, marus, ri, locusta, chelæ, rum.*

Kozìcze. [D.] kozjache, oszpicze. *Variolæ, rum, Pustulæ, Acrochordon, Acrocordones.* v. Bobinka.

Kozji, ja, je. *Caprinus, Hedinus, Hircinus, a, um.*

Kozle. *Hædus, di.* 2. kozle malo, kozlich, kozlaszce, *Hædulus, li, capreolus, hædillus, & hædiculus, hircellus.*

Kozlëcz trava. *Dracunculus, li, Dracintion,* l. *dracintium, colubrina.* v. Serpentaria.

Kozlov, va, vo *Hædinus, a, um.* 2. kozlov jato, *Grex cyniphius,* l. *hædrorum.*

Kozodër. *Caprarum excoriator.*

Kozodòy. v. Caprimulgus.

Kozomòr, kozoder veter. *Boreas, æ. Aquilo, onis.*

Kozorodni, dna, dno. *Caprigenus, a, um.*

K. ante R.

Krabim. v. Raztoplyujem.

Krádem. (D.) Lupesim. *Furor, aris, clam alienum ausero, furripio, manuor, Evolo, as, Furtum facio.* v. Suffuror. 2. kradem iz opchinszkoga, *Depeculor, Peculor., aris, compilo, fevoco ad me de cõmuni.* 3. kradem iz biszag, torbicz, *Manticulor, aris.*

Kradèn, vkraden, na, no. [D.] ukradnyen. *Furto ablatus, Furto abreptus.*

Kradènye, Tatbina. [D.] kragya, Lupesina, Lupechtvo. *Furtum, ti.* 2. kradenye-gyenye Szveteh sztvarih, ili blaga czirkvenoga. *Furtum sacrilegum.*

Kradlyiv, va, vo. *Furtificus, a, um.*

Kradlyivo, ili otayno szkomcze kradem. *Furtim, clam, occultè, latenter, & occultè furor.* v. Furtim. n. 1.

Kradúch, vkradcze, kradom. *Furtim, furtivè, furando.*

Krásfft. v. Kreposzt.

Kráguly. [D.] kragulyacz, Czarnovacz. *Nisus, si.*

Krajách. v. Szabol.

Krajàm, kroím. *Scindo pannum, telam, Scindo pro veste.*

Kraìna. *Confinium, ij, fines, ium, Limites, um, Termini, orum.*

Krainschàk. *Confiniarius, ij.*

Krainschani. *Milites confiniarij.*

Krakam. *Crocito, as, are, crocio, is.* (D. *it.*) Grachem.

Krakànye. [D.] Grakanye. *Crocitatus, crocitatio, crocitus, ùs.*

Krakov Varas vu Polszkoy zemlye, ili Lengyelszkoy. *Carodunum, ni, Graccopilis, Cracovia.* 2. iz Krakove. *Cracovienses.*

Krakochem. v. krechim.

Krakorìm, kokochem. *Gracillo, as, are.* v. Kokodachem.

Krakun. v. kvaka.

Kràly. [D.] Král. *Rex, gis.*

Kralyevszki, ka, ko, kralyev, va, vo. *Regius, Regificus, a, um.* 2. kralyevszki, po kralyevszko, *Regiè, Regaliter, Regificè, Regum more.* 3. kralyevszki dvor, *Regia, æ.* 4. v. koruna.

Kralyèsztvo. [D.] kralyevina. *Regnum, gni, Regio, onis.* 2. nebeszko, *Regnum cælorum,* l. *cæleste, Paradisus cælestis.* 3. ze-

Digitized by Google

zemèlſzko, *Paradiſus terreſtris*,
Kralyìcz. *Regulus, li.* 2. kralyicz pticza, *Regulus, li, Regaliolus, Rex avium, Trochillos*, l. *Trochillus, Troglodites paſſer.*
Kralyícza. *Regina, æ.*
Kralyujem-vati. *Regno, as, are.*
Kráma. *Merx, cis, Mercimonium, nij.* v. Tergovina.
Kramàr. *Mercator, oris, Inſtitor, Negotiator.* 2. kramar zachimbe, *Aromatarius.*
Kramarim, *Nundino, as, are, Mercor, aris, Mercimonium exerceo.* v. Nundino.
Kramàrſzki, ka, ko. v. Tergovechki.
Krámp. [D.] motika dvoraticza, zubachya. *Bipalium, ij, Bidens, tis, rutrum.* 2. kramp tremi zubmi. (D.) Troyzubje. *Tridens, tis.* 3. kramp za kopanye kamena. [D] Ramper. *Harpago, nis.* Proprie. *obdopa, æ.* upupæ referens caput. *Salmas.*
Kranyècz. *Carniolus, li.*
Kranyícza. *Carniola, æ.*
Kranyſzka zemlya. *Carniolia, æ.*
Kranyſzki, ka, ko. *Carniolicus, a, um.* Po kranyſzki. *Carniolicè.*
Kràp riba. *Carpio, onis, carpius, cyprinus, ni.*
Kraſz. v. Greben. n. 7.
Kraſzan. v. Lëp.
Kraſzim. v. kinchim.
Kraſznòſzt. v. Lepota, y oſztala.
Kraſztà. *Cruſta ulceris*, l. *vulneris.* 2. kraſzta na vuſzteh chlovechanſzkeh, *Aphtnæ, rum.* 3. kraſzte na vuſzteh kozlichev, y oſztale marhe. *Mentigo, inis.* 4. kraſzta. v. Gubav.
Kraſztavècz. v. Vugorek.
Kraſztavèm. v. Flaſtram.
Kraſztavìcza trava. *Boragina, æ.* v. Boraga.
Kratèk, ka, ko. *Brevis, & ve, Curtus, a, um.* 2. kratèk kruto. *Perbrevis, & ve.*
Kratim, nedopuſcham. *Prohibeo, Inhibeo, es, ere.* v. Prechim. 2. v. Szkrachujem.
Kratko, na kratkom. *Breviter, cum brevitate, ſummatim, paucis verbis, ſuccinctè ceſuratim, preſsè, compreſsè, exiliter, tenuiter, parcè, & tenuiter.* 2. kratko zrechi. (D.) ú malo ríti *Rem paucis verbis comprehendere.* v. Na kratkom.

Kratkócha, kratchína, kratkòſzt. *Brevitas, Exiguitas, tis.* 2. kratkocha vrëmena. *Brevitas temporis.* 3. kratkocha vu piſzmu. *Nota, arum, contractio*, l. *brevitas litterarum.*
Kratko govorëcz. *Breviloquens, tis.*
Krátko govorenye. *Breviloquentia, æ.*
Krátko vid, Naskilyavanye. *Luſcitio, onis.*
Kràva. *Vacca, ceva, æ, Hæc bos.* 2. krava breja, kâ ſztelna hoche biti. (D.) ſzkotna krava, *Bos foeta, Bos forda.* 3. krava neſztelna, neplodna, jalova, *Taura, æ. Vacca ſterilis, Vacca foeta.* 4. krava mlada, Telicza, *Bos novella, juvenca, æ.* 5. krava ſztara, *Bos vetula, Vacca antiqua.* 6. krava zmlekom, doicza, *Ceva lactens, Bos lactaria, Baſſaris, dis.* 7. krava z-teletom, *Bos matrix.* 8. krava riba morſzka, *Bos, vis, oxirrhinchus, Raja levis, mucuſa, Bavoſa, nilo peculiaris.*
Kravár. *Vaccarius, ij.*
Kravìcza. *Vaccula, æ.*
Kravje mleko. *Lac bubulum, lac vaccinum.* 2. kravje chredo, *Grex vaccarum, pecus*, l. *genus bubulum.* 3. kravje meſzo. v. Govedina.
Kravji, ja, je, kravſzki, ka, ko. *Vaccinus, a, um. Bubulus, a, um.*
Kray, konëcz. *Extremitas, tis, ora.* ut: *ora maritima, Extremitas terræ.* v. Kraina. 2. kray halye, *Ora veſtis, Limbus, Fimbria, penniculamentum.* 3. kray knyige, papera, dreva, *Margo, nis.* 4. ſztvar koja ima kray, *Marginatus, a, um.* 5. kray odnimlyem, *Emargino, as, are.* 6. kray morſzki, *Littus, oris.* 7. potochni, *Ripa, Ripula, æ, crepido.* 8. kray poſztelye, *Sponda, æ.* 9. kray përvi hiſe, *Frontiſpicium, ij.* 10. kray polovicze neba, *Horizon, tis.*
Krayczàr. *Crucifer, cruciger, ri.* tri chine gròſs. k-dvem ſzedmiczam pridas jednoga bude groſſi pet, k-ſeſzticze takaj jed-

Digitized by Google

jednoga, bude groſſi ſeſzt, dva k-deveticze jedne, bude groſſi tri.

Krayczì oprave. *Lacinia, æ, Sinus veſtis.* v. kray. n. 2.

Krayda. v. kreda.

Kraydan, pokraydan. *Cretatus, á, um.*

Krèch. v. Vapno.

Krechànye. (D.) krakotanye, karkochanye. *Coaxatio, onis.*

Kréchem. v. Giblyem.

Krechím. (D.) krakochyem, ſzkvarchim. *Coaxo, as, are. Croaticè proprie.* Regechem.

Kréda, kreta; krayda bèla, ali ſuta. *Creta, eimolia, creta figularis, creta Theſalica, Aſiatica, Tenſa creta.* 2. kreda chërlyena, *Rubrica, æ.*

Kreja. v. Szrés. n. 2.

Krelyùt, Perùt. (D. *it.*) krilo. *Ala, æ.* 2. krelyut Vitezov. *Ala equitum, cohors turmalis, Turma,* l. *ſpira equitum.*

Krelyutàſzt, ta, to. (D. *it.*) krilaſzt. *Alatus, a, um.*

Krelyùti ribje. *Branchiæ, arum, Pinnæ,* l. *pinnulæ, rum.* 2. krelyuti ſzklopiti, *ſtringere alas.* 3. ſzpuſztiti. *Transl.* veliſze od chloveka oholnoga, obeſziti, zniziti krelyuti. *Allas demittere.* 4. krelyutmi klonuti, *eſt cadere, deficere alis, deponere, comprimere alas.*

Kremèn. v. kamen.

Krenùt. v. genen.

Krepchìna, Tverdina, *Firmamentum, ti.*

Krèpen. (D.) okoren. *Duratus, Indüratus.*

Krepením. (D.) okorevamſze. *Dureo, es, Dureſco, is.*

Krépim, jachim. *Confirmo, as, are, Fortifico, Vegeto, Recreo, coroboro, ac promptum, Vegetúmque ad obeundas actiones facio.* 2. v. Topim. n. 3. 3. v. Animo.

Krepko, Temelito, Tvërdno, ſztalno. *Firmiter, conſtanter, ſtabiliter.*

Krepkòſzt, krepchina. v. krepoſzt. n. 2.

Kreplènye. *Confirmatio, corroboratio, vegetatio, onis.*

Krepòſzt, dobrota, Izverſſenoſzt. *Virtus, tis, Probitas, Actio vitio contraria.* 2. krepoſzt, Temelitoſzt, Szegurnoſzt, *Conſtantia, Firmitas, Stabilitas, tis.* 3. krepoſzt. v. Moch. 4. krepoſzt plodna, *Virtus generandi.* 5. krepoſzt chudo redna, *Virtus moralis.* 6. krepoſzt poglavita, zapovedna, *Virtus dominatrix.* 7. krepoſzt narauſzka, *Naturæ virtus,* l. *naturalis.* 8. krepoſzt hranecha tëlo, *Virtus nutriva,* l. *nutriendi, virtus corporis,* l. *animæ.* 9. krepoſzt gibucha, *Virtus,* l. *vis movendi.* 10. krepoſzt himbena, *Virtus adumbrata.*

Krepoſztën, na, no. (D. *it.*) chitovat, jak, ſiu vu delu ſzvojem zeuſzema. *Efficax, Vividus, Vegetus, & ad actiones obeundas idoneus.* 2. krepoſzten, dobrotami nadelyen, *Virtute,* l. *virtutibus præditus.* naykrepoſztnei, *Summa virtute præditus.*

Krepoſzti nayvekse. (D.) Sztoſartne. *Virtutes cardinales.*

Krepoſztno, z-krepoſztjum. *Efficaciter cum virtute, virtuosè.*

Krepoſztnòſzt. *Efficacia, æ.* v. Krepoſzt.

Kreſsèm-ſzati. *Excutio, excudo ignem calybe,* l. *excito.* v. Izkreſſujem.

Kréſz trava. *Laver, eris, eſt herba in aquis naſcens, frutice pinqui recto, folijs latis, oluſatro ſimilibus, ſed minoribus, & odoratis, uulgo,* Berlam, & Berulam *dicimus.* Plin. lib. 26. c. 8. *Condita, & cocta torminibus medetur. Nominant hanc herbam aliqui,* Bobounyah. 2. kreſz, *Ignis feſtivus, rogus, Ignis rogalis, Strues lignorum incenſa, ad quam ſaltus nocturni, fieri ſolent.* 3. krëſz chverchek kobilicza. *Cicada, æ.*

Kreſzàlo. *Ignitabulum, li.* v. Ognilo.

Kreſzatni kamen. (D.) kremen. *Pyrites, is.* v. kamen.

Kreſzauka. v. Iſzkricza. n. 2.

Kreſzìm. *Scintillo, as, are.*

Krëſznicza, kreſzalka. *idem quod* kreſzavka.

Krét. v. korman.

Kréta. v. kreda.

Kre-

Digitized by Google

Kretàm, krechem. *Agito, as, are, Moveo.* v. Giblyem.

Kretanye, (Scl.) Lulanye. *Agitatio, onis.* 2. *Motus, ùs, Pulſus, Impulſus, ûs.*

Krìch, krichanye, krika, vika. (D.) Vapay. *Clamatio, onis, Clamor, Vociferatio, Vociferatus, ûs.* 2. krich. *daſze na pomoch zove,* Pomagay. *Quiritatus, ûs.* 3. krich jednak od vnoſine lyudih. *Celeuſma, tis.*

Krichànye pticz, ſumborenye. *Garritus avium.*

Koi krichi prez reda, y razuma. *Rabula, æ.*

Krichím, Vichem, (D. *it.*) Vapim. *Clamo, as, are.* 2. krichim jako, glaſzno, *Vociferor, voce perſono, clamorem edo,* l. *facio, vehementer clamo, voce contendo, è medio pectore vocem maximam emitto, exalto vocem, clamo validè, fortiter,* &c. v. Quirito. 3. v. Pupillo. 4. krichim mahnito, *clamo furiosè.* 5. krichim kay bolye morem, preſztiram glaſz do neba, *maximum exclamo, extollo, elevo, emitto vocem uſque cælos.* 6. krichim na orusje, *ad arma conclamo.* 7. krichim pomoch, *opem clamo.* 8. krichim nad drugem, *voce magno objurgo quempiam.* 9. Izkri chatiſze, *Laſſari vociferando.*

Kríla. *Alæ, arum, Vela.* v. Krelyut.

Krilàt. *Alatus, a, um.*

Krilcza divojachka, ali ſenſzka. *Cuſtula, æ, perizonium, ij, præcinctorium.* 2. krilcza ribja, *Pinnæ, arum.*

Krilìm, ſchitim, branim. *Protego, Defendo, is, ere, Tueor, Tutor, patrocinor, complector, tego, propugno.*

Krilìmſze, krila raſztiram. (D. it.) ſzterem krila. *Alas expando, explico, extollo, elevo.*

Krilo. *Sinus, ûs, Gremium.* 2. krilo. v. Krelyut. 3. krilo vſzake oprave, kâſze zemlye dotiche, *Penniculamentum, ti, Figmenta, orum.* 4. krilo vſzakojachke odecche niſe pojaſza, kakti y rubache ſenſzke prez oplechka, *Semicinctium, ij, & Semicinctorium, ij.*

Krilo nòg, koi kakti letajuch hodi. *Alipes, dis.*

Krínka. v. Larva.

Krís. negda kaſtiga hudodelnikov. (D. Karſzt.) *Crux, cis.* 2. kris zlamenye odkuplenya. *Crux, cis, Signum ſanctæ crucis.* 3. kris vſzaditi. *Crucem figere.* 4. na kris pribiti, *in crucem agere.* 5. na kris pribianye, *in crucem actio.* 6. na kris pribit, *in crucem actus, cruce affectus, cruci affixus.*

Kriſa vreden. *Cruciarius, ij.*

Krísam. *Signo eruce.* 2. v. Reſem. n. 2.

Kriſchya. v. Chreſnya.

Kriſem voyſzka pozlamenuvana. (D.) kriſurezna voyſzka. *Exercitus ſacer.*

Kriſepntje, kriſoputje. (D.) Razkrisje, Razkarſzticza. *Quadriviam, ij, Compitum, Via quadripartita.*

Kriſnichìa. *Crucigeratus, ûs.*

Kriſnicza. v. Quadrát.

Kriſnìk. *Cruciger, Crucifer, ri.*

Kriſoglèd. v. Krivogled.

Kriſolit, nazlatni kamenek. *Chriſolitus, ti.*

Kriſpet. v. Triſzpet.

Kriſtál. *Chryſtallus, & chryſtallum, li.*

Kriſtálſzki, ka, ko. *Chryſtallinus, a, um.*

Kriſter. v. Clyſter.

K-riſu pribiam. (D.) Propinam. *Cruci affigo, Crucifigo, is, ere.* v. Kris. n. 4.

Krív. v. Krivecz. 2. kriv, va, vo, laslyiv, neiſztinit, a, o. *Falſus, a, um,* ut: *Falſus tutor, falſa ſententia, falſum judicium, falſa relatio, falſa opinio.* 3. kriv, ſzlùk zaviat, *Camurus, flexus, inflexus, contortus, diſtortus, aduncus, uncus, incurvus, curvus, limus, obliquus, tortuoſus, detortus, gibbus, gibber, gibboſus, giberoſus, obtortus, a, um, multis flexibus ſinuoſus.* v. Gërbav.

Kriva rota, priſzega, kletva neizpunyena. *Perjurium, ij, jus jurandum violatum, juramentum falſum.*

Krivècz, krív. *Reus, ei, ſons, tis, culpa reus, nocens, noxius, criminis alicujus obnoxius, criminis alicujus convictus, furti reus.* 2.

Digitized by Google

krivecz, koi kriviczu ehini. *Injurius, a, um.*

Krivichen, na, no. *Injurioſus, a, um.*

Krivichno. *Injurioſè, contumelioſè, Per injuriam.*

Krivicza. (D.) Krivina, Bezakonye, Nerazlog. *Injuria, injuſtitia, æ, præjudicium, noxa, indignitas, iniquitas, tis.* 2. krivicza, kâſze rechjum chini. (D.) opſzovanye, *Contumelia, æ. convicium, ij.* 3. krivicza pregreska, *Culpa, æ. pravitas, vitium.*

Kriviczàmi je vchinyena. *Accepi injuriam, Injuriam paſſus ſum.*

Kriviczu chinim. *Injuriam facio, impono injuriam alicui, infero alicui injuriam,* l. *in aliquem, onero aliquem convitio,* l. *convitijs.*

Krivím. *Culpo, accuſo, condo culpam in aliquem, conficio culpam, vitio do, vitio verto, crimini do,* l. *verto, fraudi do.* v. Potvarjam. 2. krivím, klyuchim. v. Gerbavem. n. 2.

Krivina. v. Krivicza. n. 3. 2. krivina puta. *Anfractum, ûs, & Anfractus, ûs, Via flexus.* 3. krivina himbenoſzt, *Falſitas, tis, mentita res, falſa res, plenáque mendacij.*

Krívo, nepravichno. *Injuſtè, iniquè.* 2. krivo, himbeno, *Falsè, mendaciter, non verè, fictè, & fallaciter, dolosè, & inſidioſè.* 3. krivo, ili pravo, *jure,* l. *injuria.* 4. krivo, nakrivo, *curvè, obliquè.*

Krivo komu chinim. *Aggravo aliquem, injuriam facio alicui.*

Krivogàſze za drugoga chinim. *Pro alio me ſuppono reum.*

Krivo za Boga, prez razloga. *Immerito.*

Krivo glèd, kriſogled. (D.) krivo-kriſo gleda, *Poetus, hirquus, limus, a, um, myops, oblique,* l. *limis oculis ſpectans.*

Krivo govorécz. *Calumniator, oris.*

Krivokletnik. *Perjurus, a, um.* v. Krivorotnik.

Krivo nòg, ſzluko nòg, krivo pet. *Curvipes, dis, Varus, ri.* v. Valgus, & Loripes.

Krivo ok. *Luſcoſus, e, um.* v. Skilyav.

Krivo pet. v. Krivo nog.

Krivo rotnik. tak on, koi krivo prîſzeſe, kak, koi proti priſzege ſzvoje chini. *Perjurus, a, um.*

Krivoſze kunem. *Perjuro, pejero, as, are.* v. Priſzeſem. 2. krivoſze kunem Bogom. y Szvetczi, *Deum,* l. *Divos pejero.*

Krivoſzt. *Pravitas, tis.* 2. v. Curvamen.

Krivo vràt. *Obſtipus, pi.*

Krivo vratácz. *idem.*

Krivo zaklinanye. *Perjurium, ij, pejeratio, onis.*

Krizma. *Criſma, tis, Oleum ſacrum criſmatis.* 2. v. Bermanye. 3. v. Krizmanye.

Krizmàm, poſzlednye pomazanye dajem. *Extremam unctionem do,* l. *confero, ſacro oleo ungo, extremam unctionem confero.* 2. Bermam.

Krizmàn, na, no. *Sacro oleo unctus.* 2. v. Berman.

Krizmànye. *Extrema unctio.*

Krochèn, vkrochen, na, no. *Domitus, condocefactus, manſvefactus, a, um.* v. Krotek.

Krochénye, vkrochenye. *Domitus, ûs. Domitura, æ.*

Kroìm. v. Krajam.

Kròk. v. Vuſe.

Krokodil. (D.) Kukudrio, kukudrilo. *Crocodilus, li.*

Krompach. v. Krumpach.

Krompav. v. Krumpav.

Kronìka. Pripechenya letna, Izpiſzanye letneh prigod. *Cronica, orum, Annales, ium.*

Kròp, urucha, ili vrela voda. *Undans aqua, Fervens,* l. *fervida.*

Kropím. v. Skropim. y oſztala.

Kroſſna. v. Koſſara. 2. kroſſna. v. Sztan. 3. v. Koſſicz. n. 3.

Krotêk, ka, ko. Tih. *Mitis, ûs, Manſvetus, a, um.* 2. krotek. v. Pitom.

Krotím. *Manſvefacio, is, ere, Domo, as, are.* v. Pitomim.

Kro-

Digitized by Google

Krotitel, vkrotitel. *Domitor, Manſveſactor, oris.*
Krotitelicza. *Domitrix, cis.*
Krotko, tiho, mirno. *Manſvetè.*
Krockocha, krotkoſzt. *Manſvetudo, inis.*
Krò. (D.) Sztreha. *Tectum, ti, Agag.* 2. krov dveh krajev. *Tectum pactinatum, tectum diſpluviatum.* 3. krov na chetiri kraje. *Tectum teſtudineatum.* 4. krov czigleu. (D.) od opeka. *Tectum tegulaatum.* 5. krov slebni, ili slebczi pokrit. *Tectum imbricatum.* 6. krov ſindolſzki. *Tectum ſcandulare.* 7. krov ſzlamni, *Tectum ſtramineũ, tectũ culminibus conſtracum, tectum culmeneum, ſtegeſtrum, tri, culmen, nis.* 8. krov deſcheni, *Tectum aſſiculare.* 9. krov z-terſztine, *Tectum arundineum.* 11. pod onem iſztem krovom bilje, *Suffuerat.*
Krozate, krozech tebe, radi tebe. *Tua cauſa*
Krùg, okrug. v. Kolobar.
Krug, okruſenye. *Circumferentia, æ.*
Krugla, ſtucza. *Fidelia, æ.* 2. v. Kuglya.
Krùh. *Panis, is.* 2. bèli, *panis albus,* l. *primarius.* 3. cherni, proſzti. (D.) ſzebitni, *panis ſecundarius, gregarius, riger.* 4. pleuni, poſzcynak, *panis aceroſus.* 5. z-kvaſzom. *panis fermentatus, zimes,* l. *zymites.* 6. prez kvaſza, *panis azymus.* 7. v. Autopyros, y keleſſicza. 8. plelzniu. *panis mucidus, ſitum recipiens.* 9. voynichki, *panis caſtrenſis, buccellatum, ti, bucellarium, ij.* 10. pſenichni, *panis triticeus, aleurites, is.* 11. jachmeni, *panis hordaceus, cylaſtris, is.* 12. herſeni, *panis ſiligineus, ſicque avenaceus,* &c. 13. ſzirchen, *panis acimus.* 14. poſztruſnyak, *libum raſivum, libum, ſeu panis ex corraſis reliquijs maſſo confectus.* 15. kruh znovoga ſitka treh meſzecz od ſerve, *panis ſitaneus,* l. *ſitaneos.* 16. pechen pod pechvum, ili poklyukum, *ponis teſtaceus.* 17. rah. kel, puhek kot ſpongia, *panis ſpongioſus.* 18. meſlen z-maſzlom. *panis*

Kruh

butyratus, butiraceus. 19. zmedom, y perprom meſſan. (D.) Papreny-ak, *panis piperatus, dulciarius, meliceris, dis.* 20. pod pepclom pechen, ali pogacha, *panis ſubcinericius.* 21. duakrat pechen, *panis biſcoctus, nauticus, cauricus, recoctus, ſecundo coctus, oaſtrenſis, buccellatus, bypyritis.* 22. dobro meſſen, *panis depſiticus, deſipticius, bene ſubactus.* 23. kî prodaje, *panarius, ij.* 24. koi dëla, *panificus.* kruha delanye, *panificium, ij.*
Kruho pèk. (D.) Kruhar. *Piſtor, oris.* v. Fiſter.
Kruho pechìcza. (D.) Kruharicza. *Piſtrix cis.* v. Fiſtrovicza.
Krulènye. *Grunnitus, ūs.* (D.) Hrokanye. *cum de porcis dicitur.*
Krulyìm. *Grunnio, is, ire.* (D.) Hrokam, krupam, *ut ſolent porci.*
Krumpàch, krompach. *Satyra avis.* v. Kavran.
Krumpàm, krompam, (D.) Grakam. *Crocito, as, are.*
Krumpanye. (D.) Grakanye. *Crocitus, crocatio, crocitatio, onis.*
Krùna. v. Koruna. y oſztala.
Krupën, pna, pno. v. Velik.
Krupe. *Sing.* krúp, Gràd. v. Tucha.
Krúſen, obchinyen ſitek. *Cribratum frumentum.*
Krusènye, okruſenye. *Cribratio, onis.*
Kruſim, obchinyam, *Cribro, as, are, Vanno.* 2. v. okruſujem.
Kruſnárim, kruharim. *Panificо, as, are.*
Kruſna Skrinya. *Cardopos, Panarium, ij, & dicitur de omni eo in quo panis conſervatur.*
Kruto, jako, verlo. (D.) Vele, vehoma, varlo, veoma, mnogo, púno, doſzti. *Admodum, oximiè, valde, vehementer, Appri nè, fortiter, magnopere, excellenter, mirificè, mirum in modum, ſupra modum, unicè, obnixè, cum omni conatu, inſtanter, totis viribus, ſumme & vehementer, maximopere, perquam nimium, nimiè, nimis,*

Digitized by Google

oppidò, ſummopere, impensè, etiam, atque etiam, magis, ac magis, magis magisque, mactè. v. Jako. n. 3. 2.

Krutoſzt. v. Oſtrina.

K-ſzvenutju, k-zorje. *Diluculò.* v. Ozorje.

K, ante V.

Kvàchem. (D.) Grakam kako vrana. *Cornicor, aris.*

Kvàka. (D.) krakun, Romazin. *Peſſulus, li.* 2. kvaka, *Uncus, ci.* v. Uncinus.

Kvár, Schap. (D.) Steta, gubitäk, poguba, poraza. *Damnum, ni, diſpendium, ij, jactura, detrimentum, incommodum.* v. Skoda. 2. kvár naplacham. *Damnum ſarcio, detrimentum reparo, reſtauro, Reſarcio omnem injuriam.* 3. velik kvar komu vchiniti, *Afficere aliquem multo damnô. Prov.*

Po kvaruſze chlovek vuchi. *Malo accepto ſtultus ſapit.*

Kvarèn, na, no. *Damnoſus, a, um, damnificatus, damnum paſſus.*

Kvarènye. *Deſtructio, onis.*

Kvarìm. *Deſtruo, is, ere.* 2. kvarim vinom, *Ejicio, vomo, evomo vinum.*

Kvárno, (D.) Stetno. *Damnosè.*

Kvarújem-vati drugoga. *Damnifico, as, are.* 2. haſzen gubim, *damnum patior.*

Kváſz. *Fermentum, ti.* 2. kvaſz dobro zhaja, y zdiſeſze. *Fermenteſcit,* i. e. *intumeſcit, raceſcit.* odkud. *Metaph.* Szerditi, koi na ſzpodobu kvaſza ú ſzerczu, vſze bolye jadeſze, veleſze *Fermentari.*

Kvaſzen, na, no. (D.) kiſzio, uzkiſznut. *Fermentatus, a, um.* 2. *Auſterus, a, um.*

Kvaſzènye. (D.) Uzkiſznutje. *Fermentatio, onis.*

Kvaſzìm, kiſzelim. *Fermento, as, are.* 2. kvaſzim dobro, *perfectè fermento.* 3. kvaſzim prevech, *nimis fermento.*

Kvaſzìmſze, kiſſemſze, kiſzelimſze. *Fermentor, aris, Fermenteſco, is, ere.*

Kvaſzìna. v. Oczet.

Kvaſznìcza. *Torta fermentata.*

Kvàtre. *Quatuor tempora.*

Kuba. v. Kupula.

Kuchènye *Strepitus, ûs, Pulſus, ûs.*

Kuchie. v. Kochie.

Kuchìm. (D.) kuczam. *Pulſo, as, Pulſito, as, Strepito, as.* 2. kuchim na vrateh. *Pulſo,* l. *pulſito fores.*

Kuchìs. v. Kochis.

Kuchine od prediva, ali konopline. v. Kudelya. n. 2.

Kuchka, pſzicza. v. Czuczka.

Kuchyà. v. Hiſa.

Kuchìcza. *Ædicula, caſula, domuncula, ligellum, li.*

Kuchma, kapa kerznena. *Pelliris, ù. f. g.*

Kuczàm, Schuczam. (D.) Stuczam. *Singulto, is, ire.* 2. v. Kuchim.

Kuczavìcza, Schuczanye. *Singultus, ûs.*

A on komuſze kucza. *Singultiens, tis.*

Kuczmorka trava. *Siler, ris.* v. Merkva bëla.

Kúd, kuda. *Quâ, Per quam viam, locum,* &c.

Kúda. v. Rep.

Kudèlya, kudelicza za tenku preju. (D.) Szebicza. *Penſum, ſi.* 2. kudelya proſzta, kuchine. *Stupa, æ.*

à kay je od kudelye. *Stupeus, a, um.*

Kúdim. *Improbo, as, are, incilo, do vitio, reprehendo, reprobo, vitupero.* 2. v. Spotam.

K-vecheru, k-mraku. *Sub crepuſculum, ſub veſperum.*

Kvenda trava. v. Spikinarda.

Kùf. v. Labud.

Kufèr. (D.) Bakar. *Cuprum, pri.*

Kufrèn, na, no. *Cupreus, a, um.*

Kuga, Nemoch ſzmërtna. *Peſtis, is, peſtilentia, lues, is, peſtilitas, lues lethifera,*

Kuglìn, *Plur.* kuglini, med kojeſze kuglya tache. *Conus, ni, meta, æ, pyramis, dis. Plur. Metæ, coni, pyramides.*

Kugliſche. *Sphæriſterium, ij.*

Kuglyà, globus, kruglya. (D.) oblicza. *Sphæra, Pila, æ, Globus, bi.*

Kuglyamſze. *Ludo conis, metis, pyramidibus, projicio ſphæras ad conos, metam, pyramides, everto ſphæras.*

NB. meta *ſumitur pro tota ſtrue* pyramidum, ſeu cono,

Kuglyànye. *Conorum luſus.*

Ku-

Digitized by Google

Kuhách. v. Kuhar.

Kuhacha. *Rudicula, Tudicula, æ, Coclear culinarium.*

Kúham, varim. *Coquo, is, ere. cibum eſui praparo, coquinariam exerceo, cibum eſui aptum reddo, Coquinor.* 2. kuham guſzto, *Coctito, coquito.* 3. dobro kuham, (D.) ukuhavam, *percoquo, is.* 4. kuham na tihom ognyu, *lento igne coquo.* 5. ſzkup kuham, *concoquo, is, ere.* 6. *Metaph. vludno velimo:* kuhati boy, voyſzku, tolnach, *t. j.* otayno pripravlyati, ono kay je potrebno, k-boju, &c. *coquere bellum, conſilium, &c. ut, omnes Chriſtiani Principes Turcicum occultè coquunt bellum,* i. e. *præparant clanculum neceſſaria ad futurum bellum turcicum.*

Kuhàn, na, no, varen. *Coctus, a, um, xoctilis, e.* ut *coctilibus laterculis,* i. e. *coctis.*

A ono, kayſze rado kuha, veliſze. *Coctibilis, e, coctivus, a, vum.* 2. dobro kuhan. *percoctus, a, um.* 3. pri malom ognyu kuhan, *lento igne coctus.* 4. ſzkup kuhan, *concoctus, a, um.*

Kuhano vino. v. Vareno.

Kuhànye, varenye. *Coctio, coctura, æ.*

Kuhar. v. Szokach.

Kuharicza. *Coqua, æ, Coca, æ.*

Kuhinſzki, ka, ko. *Culinarius, coquinarius, a, um.* 2. kuhinſzka ſzprava, orudje. *Supellex coquinaria, Vaſa coquinaria.*

Orudje kuhinſzko.

Kotel, ali lonecz viſzok, zgora teſzen za kuhanye, &c. *Milliarium, ij, cucuma, æ, cacabus, bi.* 2. lonëcz, *olla, æ. Antiqui,* Aula *dicebant.* 3. roſter, *craticula, æ.* 4. raſeny, *veru.* 5. raſnecz, *veruculum, li.* 6. kozicza zemlyena na treh, ali chetireh nogah, *teſtus, ûs.* (akoje iz zemlye) *teſtus fictilis,* akoje iz meda, &c. *teſtum æreum.* 7. povnya. (D.) proſzulya. (Scl.) Tava, *ſartago, inis.* 8. ponvicza. (D.) Proſzulicza. *ſartaguncula, æ.* 9. penacha slicza. (D.) Suplyacha, *rudicula, æ, ſpatha, æ.* 10. moſár, *mortarium, ij,* muſaricz, *mortaliolum, li.* bàt

kojemſze tuche, *Piſtillus,* l. *piſtillum, li, pilum, li.* 11. zdelnyak, *Teca ſcutellaria,* &c. 12. ſpekalka, *lardarium, veruculum lardarium, acus lardaria.* 13. ſztruganya. v. Kernicza. 14. lopata kumſze zogniſcha ogeny vadi. v. Lopata. 15. zglaunik, *fulcrum focarium.* 16. pechenyar, *automatum aſſarium.* v. Automata. 17. raſeny takvoga pechenyara, *veru automaton.* 18. kuhacha, *rudicula, æ.* 19. ſelezo na kraju zavito, zkemſze ogeny prigernya, podgrinyalo kuhinſzko, *Pruniceps, pis, rutabulū, li.*

Kuhta, Szokachich, kukachich. *Subcoeus, coculus, li, lixa, æ.*

Kujamſze. v. Jalimſze.

Kujem-kovati. *Cudo, is, ere, cudo ferrum, extenuo, attenuo, extendo.*

Kúk, Praſzje ſztegno. *Perna, æ.*

Kuka. v. Klyuka.

Kukavìcza. v. Kukuvacha.

Kukëcz. *Vermis, is.* 2. kukecz, koi pupje, ili oka terſzova je, y kvari. *Ipes, & Ips, is.* 3. koi ſitek kvari. *Cis.* 4. koi drevje, *Thrips,* l. *trips.* 5. koi opravu, *Cis.* 6. koi ſzteklo, *Is, ûs,* &c. v. Chërv. 7. kukecz ſeſztemi nogami oberh vode dërchechi. *Tipula, æ.* 8. v. Centipeda, æ. 9. kukecz ból. *Phagedæna, æ.*

A koi kukëcz ima. *Phagedænicus, a, um.* v. Rogach.

Kúkma. (D.) Huhor. *Criſta, æ.*

Kukmàſzt, ta, to. (D.) Huhorjav. *Criſtatus, a, um.*

Kukmìcza. (D.) Huhorich. *Criſtula, æ.*

Kukòly. *Nigella, vicia, zizanya.*

Kukudrio. v. Krokodil.

Kukujem. *Cuculo, as.*

Kukulyàcha pticza. v. Skerlecz.

Kukurjav. v. Runyau.

Kukurjavi laſzi, *Cincini, orum.*

Kukuríchem-kati. *Cucurio, is, ire.*

Kukuruza. *Fagopyrum, Fagotriticum, ci,*

Kukuvách igra. v. Szkrivach.

Kukuvacha. (D.) kukavicza. *Cuculus, li, Coccyx.*

Digitized by Google

Kukuványe. *Cocytus, ti.*

Kukuvjek trava. *Veratrum nigrum, Elleborum nigrum,* l. *Elleborus niger, ſive Helleborum.* v. Helleborus.

Kukuvìka, Chyuk. *Ulula, æ, Noctua, æ.*

Kúla, braniſche. *Propugnaculum, li.*

Kulik, ka, ko. *Quantus, a, um.*

Kuliko. *Quantùm, quam multum, quot, quantopere.* 2. kuliko tuliko, *quantumtantum.* 3. kuliko krat, *quoties.* 4. kuliko radi mira, *quo ad,* l. *quantùm ad pacem.* 6. kuliko gdo drugi, *quam qui maximè.* 6. kuliko znam, *quantum,* l. *quod ſcio.* 7 kuliko je zato, *quod hoc attinet.* 8. kuliko od oſztaloga, *cæterùm.* 9. kuliko? kuliko vremena, *quamdiu.* 10. kuliko bolye, *quò,* tuliko bolye, *eò.* 11. kuliko goder krat, *quotiescunque, quotcunque vicibus.* 12. kuliko od, ali za, *quantum ad, quoad ut.* kuliko bude moglo biti, *quoad fieri poterit, pro viribus, pro virili, ut maximè poterit.* 14. kuliko je vredno, za kuliko, *quanti, quanti eſt, quanti valet.* 15. kuliko je nad menum, *quantum eſt in me, quantū in me poſitum,* l. *ſitum eſt.* 16. kuliko od onoga kay piſſes, *quod verò ad id, quod ſcribis.* 17. kulikoſzem nay krayſſe mogel, *at breviſſimè potui.* 18. kulikoſze ſzpominam, *quantum recordor,* l. *memoria repeto, quo ad memini.*

Kulikócha, kulikòſzt. *Quantitas, tis.* 2. kulikoſzt odrejena. *quantitas certa, numerus certus.*

Kúm po kerſztu, ali krizmanyu. *Compater, tris, Patrinus, Suſceptor.*

Kúma. *Comater, tris, Patrina.*

Kúmſztvo. *Compatrinitas, tis.*

Kúna. *Martes, is, Ictis, dis, muſtella ſcitica.*

Kunëcz morſzki zajecz. *Cuniculus, li.*

Kunèm, Preklinyam. (D.) Proklinyam. *Maledico, is, ere, diris devoveo, obtrecto.*

Kunèmſze. *Juro, as, are jusjurandum do, Sacramentum dico.* v. Zaklinyamſze.

Kunènye. *Maledictio, onis.* v. Kletva.

Kvochèm. *Glocito, as, are, Glocio.*

Kvòchka. *Gallina glociens, Gallina matrix.*

Kùp. (D.) Varpa, kopa. *Acervus, vi. Age gregatio, & cumulus, li.* 2. kup ſitka, *Capecia, æ, acervus frumenti.* 3. kùp ſzena, ſztog, *Cumulus* l. *conus fœni.* 4. kup ſzoli, *Strues ſalis.* 5. kup dërv, *Strues,* l. *congeries lignorum.* 6. kup kamenya, *Moles lapidum.* 7. kup junakov od peteh zaſztav. *Cohors, tis.* 8. kup junakov jedne zaſztave, *t. j.* 25. junakov. *Manipulus militum.* 9. kup ubiteh. *Strages, is.*

Kúp. *Emptio, onis.*

Kùpa. (D.) chyaſſa viſzoka z preruchi. *Carcheſium, ij.* 2. ſzreberna pozlachena, *Scyphus, phi, crater.* 3. kupa velika, ali pehar za zdravicze, ali Bilikum. (Scl.) Dobrodoſnicza, *Poculum heracleum, vas Herculis,* l. *Herculeum. Patera.* v. Capis. 4. kupa rezanem delom izzifrana, *Poculum cælatum, Toreuma, tis.* 5. kupa czvetjem nakinchena, ili vu kojeſze czvetje dërſi, *Fiala, æ.*

Kupècz. (D.) kupovnik. *Emptor, oris.*

Kupàlo. v. Bedeny.

Kupchëcz. *Grumulus, li, Grumus, mi.*

Kupel. (D.) kupalo, kupaliſche. *Balneũ, ei, Lavacrum, cri, lotio.* 2. kupel urucha, *Caldarium, ij.* 3. kupel mlachna. (D.) kupalo mlako. *Tepidarium, ij.* 4. za pót, (D.) znoy, *Sudatorium, ij.* 5. kupel merzla, *Frigidarium, ij.* 6. kupel toplichna. v. Toplicze. 7. koi kupel pripravlya, *Balneator, oris.* 8. kupeli meſzto, *Balnearium, ij.*

Kupìcza. (D.) Chaſſicza. *Vitrum, tri, poculum vitreum, pocillum, caliculus, potiridon.* 2. kupicza kriſtalna. *Poculum criſtallinum.* 3. kupicza z kojumſze këru van jemlye, *Cucurbita ænea, ſtannea,* l. *vitrea, cucurbita ſanguinaria.* 4. kupicze poſztaviti, *Cucurbitas adhibere.* 5. kupicze koi poſztavlya, *Scarificator, oris.*

Kupilſzem za malo. *Emi parvo, emi vilibus.* 2. kupilſzem na pol dràſe, *Emi dimidio chariùs.*

Kupìm, ſzpravlyam vkup. (D. *it.*) Arpavam.

Digitized by Google

vam. *Cumulo, accumule as, coacervo, as, conglobo, congero.* 2. kupim voyſzku, *Conſcribo, cogo, colligo, contrabo militem,* l. *exercitum, comparo copias, manum facio, habeo delectum militum.* 3. kupim peneze, *coacervo pecuniam.* v. Zbiram.

Kupìmſze. *Congregor, aris.* v. Zbiramſze.

Kupìna. *Rubus, bi, Batos.* v. Mora. n. 2. & Anangilos. 2. kupina pomenſa, *Rubus Idæus.* 3. kupinachya. *mora,* l. *morum rubi, mora baticana,* l. *vacinia.*

Kuplyèmſze. *Balneo, as, are, lavo me.*

Kuplyèn, na, no. *Emptus, comparatus, a, m.*

Kuplènye, kupuvanye. *Emptio, comparatio, onis.*

Kî kupuje. v. Kupecz.

Kâ kupuje. *Emptrix, cis.*

Kupnénik. v. Mernik.

Kupno, na kupcze. *Acervatim.* 2. kupno, ſzkupno, obchinſzko, *Communiter, univerſaliter.*

Kupovni, na, no. *Emptilius, a, um.*

Kupóvnik. *Coemptor, oris.* v. Kupecz.

Kupuem, *l.* kupujem. *Emo, is, ere, coemo, mercor, nundinor, comparo, concilio, perſtino.* 2. kupujem guſzto. *Emptito, as, are, Empſito.*

Kupuvanye. *Emptio, coemptio, onis.*

Kupùla, Bolta viſzoka, y okrugla na ſzpodobu klobuka. (D.) kuba. *Tholus, li.*

Kupùſzt. v. Zelye.

Kùri. *Gallina, arum.*

Kurják. v. Vuk.

Kurje oko. *Oculus gallinæ.* v. Anagalis. 2. kurje oko, bradavka. *Acrochordon, nis.* v. Myrmecia.

Kurìm. v. Pritaplyam.

Kurnyàk. *Gallinarium, ij. Pullaris, is, pullarium, ij, cors, chors, cohors, tis.*

Kuronòſz. v. Cicer.

Kurtàſzt, ta, to. *Colurus, a, um.*

Kúrva, kurba. (D.) Bludnicza, nechiſzt nicza. *Proſeda, æ, meretrix, cis, ſcortum, proſtibulum, upupa, lupa, corpus meritorium.* v. Hotmicza. 2. kurva ochita, obchinſzka nechiſztnicza, *Publica meretrix, vulgare ſcortum.* 3. kurva oſtariaska. (D.) Bludnicza goſztinichka, *Proſtibula, æ.* 4. v. Meretricula.

Kurvár. v. Kurvis.

Kurvarìa. (D.) Bludovanye. *Scortatio, onis, meretricia vita, meretricia diſciplina, pellicitas, concubinatus, ûs.*

Kurvárim, z telom tergujem, prodajem tëlo. *Meretricor, aris, Scortor, lupor, meretricium exerceo, cum ſcorto liberè volutor.*

Kurvarnìcza. v. Kurvinſzki ſztan. n. 2.

Kurve jedne vech lotrov. *Corrivales, ium.*

Kurvénda. *Ganea, æ, Ganëum, ei.*

Kurvìcza. *Meretricula, æ.*

Kurvinſzki, ka, ko. *Meretricius, a, um.* 2. kurvinſzki goſzpodar, *Leno, is.* 3. kurvinſzki ſztan, ſzramotna vulicza, ochito bludiſche, burdelnicza. *Lupanar, ris.*

Kús. v. Salfia.

Kuſcher. (D. *it.*) Zelembak. *Saura, æ, lacerta major.* 2. kuſcher ból. v. Angina.

Kuſcherínecz. *Chalcidix, cis, Lacerìula, æ.* v. Lacerta.

Kuſen, na, no, kugum otrovan. *Peſtilens, tis, peſtifer, a, um, peſte affectus,* l. *infectus, peſtilentioſus, a, um.*

Kuſely. *Vorago, nis, vertex, vortex, cis.*

Kuſno. *Peſtiferè.* 2. kuſno otrovanye, *Peſtifera infectio, corruptio.*

Kuſsák. *Uropygium, ij.*

Kuſsàm, ogledam, probujem. *Tento, probo, as, are, experior, experimentum facio, deguſto hominem.* v. Pertento. 2. kuſſam, koſtam, okuſzivam, *Delibo, prælibo, præguſto, guſto, deguſto.* 3. kuſſam. *Audeo, tento, attento.* 4. kuſſam malo po malo vino, *Pitiſſo.* 5. kuſſam kruto malo ſzamemi vulztmi. *Primoribus labris ſolùm præguſto.* 6. kuſſam ſzrechu, *probo fortunam.*

Kuſsàn, na, no. *Expertus, tentatus, probatus, a, um.*

Kuſsànye. *Experientia, æ, experimentum, ti, periculum, tentatio, tentamentum, probatio, ſpecimen.* 2. kuſſanye, koſtanye, *Delibatio, delibutio, onis.* 3. kuſſanye, pouffanye, *Attentatio, onis.*

Kuſ-

Digitized by Google

Kuſſati zadnyu vu voyſzke ſzrechu. *Extremã belli aleam experiri, ultima experiri.*

Kuſſavecz. (D.) kuſſevnik. *Probator, Tentator, oris.* v. Kuſſan.

Kuſsëcz, (D. *it.*) Lyubacz. *Oſculum, li. Baſium, ij.*

Kúſſem-ſztati. *Sorbeo, es, cocleari comedo.*

Kuſſevnik. v. Kuſſavecz.

Kuſſujem-vati. (D.) Lyubim, czelujem, lyubnem. *Oſculor, aris, deoſculor, Baſio, Suavior, diſuavior, aris.*

Kuſſuván, kuſſnyen. (D.) Czelovan, lyublyen, polyublyen. *Baſiatus, Suaviatus, a, um.*

Kuſſuvànye. (D.) Czelovanye, czelivanye, polyublenye. *Baſiatio, Suaviatio, onis.*

Kî kuſſuje. (D.) Czelovnik. *Baſiator oris.*

Kuſſuvátiſze, czelovatiſze, polyubitiſze. *Invicem oſculari, mutuo ſe oſculari.*

Kúſtra. *Pilus, li.* v. Dlaka.

Kuſtràſzt. v. Koſzmat.

Kúſz, zalogay. *Fragmen, nis, Fruſtum, fragmentum, Bolus.* 2. na kuſze. v. na falate. 3. kuſz kruha, komad, falat, paragyik kruha, *Fruſtum panis.* 4. kuſz dreva, *Segmen, nis, ſegmentum, ti.*

Kuſzàſzt, ta, to. *Decaudatus, a, um, ſine cauda.* v. Kurtaſzt.

Kuſzich, Falatecz. *Fruſtulum, Fruſtilum, li.*

Kuſzorep, pa, po, kuſzorepecz-picza. *Mutilam caudam habens.* v. kuſzaſzt.

Kút, vugel. kòt govorimo: kut znutra, vugel zvuna. *Angulus, li.* 2. vnogo kutni (D.) mnogo nugli, *Multangulus.* 3. Troykutje, *Trigonum, ni.* 4. chetvero kutje. *Tetragonon, &c.* 5. kut okruſen, túp. *Angulus obtuſus.* 6. v. Vugel.

Kutecz. *Angellus, li.*

Kutia. *Pyxis, dis,*

Kutìna, Tunya. (D.) Duna ſzad. *Cotoneum, ei, malum cydonium, malum cotoneum, malum lanatum, malum canum, ſtruthium, cryſomelum.* 2. kutina ſzteblo, *Malus cydonia, malus cotonea, malus lanata,* A melzto gdeſzu za ſzajenye. *Cotoneum, ſolum.*

Kutinſzki, ka, ko. *Cotoneus, a, um,* ut, *cotonea compoſitio, diacidoriton, cydonites.* napravlenye kutin. [D.] Lih-ali Liktarium.

Kutlyiv, va, vo. *Anguloſus, a, um, plures habens angulos.*

Kutni, na, no. *Angularis, & re.* 2. nakutni, na, no, na kute napraulyen, *Angulatus, a, um.* 3. kutni ili kutchni zubi *Molares, maxilares, dentes gemini.*

Kútno, *Angulatim.*

Kuzòl. *Dores, ûs, caudeus, ſeu codeus, ei, Alveus, ei.*

K-zapàdu. *Ad occidentem, occidentem verſus.*

L.

Litera L, Szlovo neglaſzovito, zlamenuje vu broju 50.

L. ante A.

Labdà. v. Balon..

Labòra. v. Ploh.

Labùd. [D.] Labut, labat, ili Gùf. *Cygnus, ni, Cycnus, olor.*

Labudìch. [D.] Labutich, kuftich. *Pullus olorinus.*

Labudov, va, vo. [D.] Labutov, *Cygneus, a, um.*

Lachën, na, no. *Famelicus, a, um. Eſuriens. tis.*

Lachènſzem. v. Gladenſzem.

Ladàm. [D.] Dobivam. 2. ladam, dërſim, [D.] vladam. *Poſſideo, Teneo, In dominio, & poteſtate habeo.* 3. ladam orſzagom, *Rego provinciam, guberno Regnum,* l. *adminiſtro, clavum regni teneo, ad gubernacula Regni ſedeo, Regni gubernacula tracto.*

Ladàmſze dobro. (vladamſze) jakſzem ú ſivotu. *Vigeo, es, In bono vigore ſum, vegetus, ac vigens ſum*

Ladàn, na, no. [D.] uladan. *Poſeſſus, a, ũ.*

La-

Digitized by Google

Ladànye. *Poſſeſſio, onis, jus poſſidendi, fundus, prædium, rus, dominium,* v. Imanye. 2. *Gubernaculum, li, Adminiſtratio, onis, Gubernium, ij, regimen, nis.* 3. ladanye dobra obchinſzkoga, *Procuratio negotij, & muneris publici, curatio boni publici.* 3. ladanye dugoga vremena, *poſſeſſio longi temporis.*

Ladavècz. (D.) Vladavacz, uzdarſitel, poſzednik. *Gubernator, Adminiſtrator, Rector, oris, Cuſtos Rectórque, Gubernator, & moderator.* v. Chaſztnik. 2. ladavecz, *Poſſeſſor, oris.* 3. z-ladanya zganyam, *Removeo, ejicio, expello de poſſeſſione bonorum,* &c. 4. v-ladanye priſztuplyujem, *pono pedem in poſſeſſionem.* 5. v-ladanye ſzílum priſztuplyujem, *Irruo in poſſeſſionem, occupo poſſeſſionem alienam per vim.* 6. v-ladanye puſcham drugoga, *cedo poſſeſſionem alteri.*

Ladjá. (D.) Ladva, Pláv, *Navis, is, Navigium, ij, Alveus, ei, ponto, onis, cymba, hippago, nis, corbita, lembus.*

2 ribichka, chún. *Navis piſcatoria, lembunculus, cymba, navigium piſcatorium, oria, horia, linter.*

3 velika, za velike tẽrhe. *Navis oneraria, corbita, æ.*

4 boyna. *Navis militaria.*

5 kojaſze z-veſzli vozi. *Navis actuaria.*

6 razboynichka. *Navis pyratica, lembus pyraticus, biremis, navis prædatoria.*

7 Poglavarſzka, Kapitanſzka. *Navis prætoria.*

8 preberza. *Phaſelus, li.*

9 potochna. *Navis fluvialis.*

10 morſzka. *Navis marina.*

11 na veſzla. (D. Frigada, kruto berza, y hitra. *Celox, cis, navis actoria.*

12 za preveſenye prek vod potochneh. *Linter, tris, ponto, nis, vectrix, navis vectoria, navigium vectorium.*

13 na kêſze konyi prevaſaju. *Hippago, inis.*

14 koja ima veſzla na chetiri rede. *Quadriremis, is.*

15 na kojeſze ſitek vozi. *Navis frumentaria.*

16 pokrivena. *Navigium conſtratum,* l. *tectum.*

17 zklyunom. *Navis roſtrata.*

18 na dve veſzle. (D.) ormanicza. *Biremis. ſic Triremis, &c.* v. Cataſcopium.

19 brodaricza. v. Ladje.

20 preberza boyna. *Navigium liburnũ, navis liburnica, navis bellica velociſſima, hippagus, gi.*

21 z-jednoga falata dreva zdelana, proſzta, y prez krova. (D.) chyopula, golicza. *Monoxylus, li, linter.*

22 Ladje z-moſztom na kehſze prevaſa. *Pontones, um.*

23 dno. *Carina, æ.*

24 pẽrvi kray. (D.) Pura, prova. *Prora, æ.*

25 zadnyi kray. (D.) karma. *Puppis, is.*

26 deſzke, na kêhſze ſztoi. (D.) klupi plavſzke. *Tranſtra, orum.*

27 klyùn. *Roſtrum navis.*

28 klin, okol kojegaſze veſzlo obracha. (D.) palacz. *Scalmus, mi.*

29 ſzmetiſche. *Sentina, æ.*

30 zaimach. *Antlia, æ.*

31 drevo. (D.) Arbor, na kojem jadro ſztoi. *Malus, li.*

32 trám, na kojem takvo drevo ſztoi. jadarni prikarſztak. *vulgò.* Lantina, *Antenna, æ.*

33 drúg, kêmſze voda meri. *Bolis, is. contus.*

34 korman. (D.) Timun, Rudo. *Temo, nis, eavus, vi, gubernaculum, li.*

35 vuſe debelo. *Rudens, tis.*

36 ſelezna machka. (D.) ſzidro. *Anchora, æ.*

37 czifra. *Apluſtre, is*

38 vtoplenye. *Naufragium, ij.*

39 razbienye. *idem.*

40 Iz-razbite ladje, koi kvar terpi. *naufragus, gi.*

41. La-

Digitized by Google

41. Ladje Kapitan. *Navarchus, chi.*
42. Ladje veſzlar. *Remex, gis.*
43. Ladje meſter. *Naupagus, gi.*
44. Ladje raunavecz. *Gubernator, oris.*
45. Ladje pervi, y zadnyi kray. *Ceruchius, ij.*

Ladjih morſzkoga boja nayvekſi poglavar. *Archithalaſſus, ſi.*

Ladjicza, mala ladja. *Linter, tris, cymba, æ, ſcapha, celox, navicula, navigiolum.*

Ladìcza, Skrinya. (Scl.) Szanduk. (D.) Koffan, ſzkopnicza, ſzraniſche. *Arca, æ, ciſta, ſcrinium, capſa.* 2. ladicza putna koſnata, y koſzmata. *Riſcus, ci, ciſta pelle contecta,* l. *contexta.* 4. ladicza penezna. *Arca crumenaria.* 5. v. Chartophylacium.

Ladichicza, *Arcula, ciſtula, æ, ſcriniolum.*

Lafra, ali lafar. *Avis allectrix.*

Lagahan. v. Legehen.

Lagahno. v. Lahko. y oſztala.

Lagàk. v. Legek, &c.

Lagodẽn. v. Priproſzt.

Lagodim, vgagyam. *Tempero, as, are.* v. Meſſam.

Lagòten, na, no. *Debilis, & e, exiguus, a, um.* v. Mlahav.

Lagòtno. *Debiliter, exiguè.*

Lajanye pẽſzje. *Latratus, ûs.* 2. lajanye liſzichino. *Gannitio, onis, gannitus, ûs.* govoriſze y od pẽſz gda chevkaju. v. Chèvk.

Lajavẽcz-vicza, koi, ali koja laje. *Latrans, tis, latrator, oris. Fœm. latratrix, cis.*

Lajem-jati. *Latro, as, baubor, aris.* v. Baukam. 2. lajem kot liſzicza. *Gannio, is.* 3. lajem na drugoga. *Obloquor, eris.*

Làk. v. Legek.

Lakẽt ruke. *Cubitus, & cubitum, ti, brachium, ij.* 2. lakẽt merni, ſink, (Scl.) Arſin. *Ulna, æ, cubitus, ti, ſexpalmis,* i. e. *digitis 24. conſtans.* za laket dùg. *Cubitalis, le.* 4. laket y pol dug. *Seſquicubitalis, le.* 5. lakta pól dug. *Semicubitalis, le.* 6. dva lakta dug. *Bicubitalis, le.* 7. laket veliki kralyevſzki. *Cubitus regius, cubitum regium, major communi tribus digitis.* 8. laket veliki, kemſze zemlya mẽri, ſeſzt krat vekſi od naſſega. *Cubitus geometricus.*

Lakòm, lakomẽcz. (D. *it.*) Prosdor, prosdarlacz, prosdiralacz. *Gulo, ingluvio, onis, guloſus, a, um. cupes, charibdis, vorax, aſſotus, catillo, comedo, comedus, homo gulæ, ventrique deditus, ligurio.* v. Poſiravecz. 2. lakom, pohlepen na peneze. *Avidus, cupidus pecuniarum, helluo, & bellus nummorum, pecuniæ deditus, æris ſitiens, famelicus auri.*

Lakomìcza, Levalka. (D.) levak, levka. *Enchitum, ti, infundibulum, li, inſtrumentum, quò in vas liquores infundimus.* v. Levẽk.

Lakòmo, ſzkupo. *Gulosè.* 2. *Avidè, cupide, avarè, reſtrictè.* 3. prelakomo. *Avidiſſimè.* 4. lakomo ſelim. *Avidè appeto, cupidè expeto.*

Lakomòſzt, lakomia. (D.) prosdrenye, prosdraloſzt. *Gula, æ, ingluvies, ei, inſatiabilitas, voracitas tis, liguritio, helluatio, nepotatus.* 2. lakomoſzt z-velikem pohlepenyem. *Cupiditas inexplebilis.* 3. lakomoſzt na peneze. *Appetitio, appetentia, & cupiditas pecuniæ. Dici poteſt & de alijs rebus.*

Lakorinicza. v. Obrezek.

Lakten, na, no. *Cubitalis, e.*

Lala. v. Tulipan.

Lalàm, pochinyam govoriti. *Fari incipio.*

Lalochni, na, no. *Maxillaris, & re.*

Lalòka. (D.) Svalo. *Maxilla, mandibula, æ. mola.* 2. laloka gornya. *Maxilla ſupera.* 3. laloka dolnya. *Maxilla infera.*

Lamam. v. Lamlyem.

Lamanye. *Fractio, onis.*

Lamlyem-lati, pretergavam. (D.) lamam, lomim. *Frango, rumpo, is, ere, abrumpo.* zlamati, *confringere.* 2. lamlyem kitje od dreva. *Defringo ramos, frondo, as.*

Lampa. v. Blézk.

Làmpàs. (D.) Szvetnicza, Szvetnyak. (Scl.) Fener. *Lampas, dis, lampada, laterna, lychnus, lychnu chus, chi,*

2.

Digitized by Google

2. lampas viſzechi. (D.) Szvechnicza viſzecha. *Lychnus penſilis.*

Koi lampaſſe napravlya. *Lychnopæus, ei.*

Lán. Predivo. *Linum, ni.* 2. machek vu lanu, ili grinte. *Caſſuta, æ. Aliqui (ſcribunt) Caſſutha, cuſcuta, æ.*

Länar, koi lán pripravlya. *Linarius, ij, linopola, æ.*

Lancha. v. Darda.

Làncz. (Scl.) Szingyir. *Catena, æ.* 2. lanz zlati. (D.) veriga zlatna. *Catena aurea, torques,* l. *torquis, ûs.* 3. lancz panczerſzki. *Torques loricata.*

Lanczèk. (D.) Veriſſicza. *Catenula, æ,*

Lanczèm zlatem nazifran. *Torquatus, æ, ũ.* 2. lanczem veſem. *Cateno, as.* 3. z-lanczem zvezan. *Catenatus, a, um.*

Landa kruha. *Buccella panis præciſa.*

Landàm, delím. *Divido, is, ere, partior, partio.* dicitur de comeſtibilibus, *ut carne, pane,* &c. v. Delim. 2. koi landa. *Diviſor, ſtructor, præciſor, oris.*

Landàn, polandan, na, no. *Diviſus, partitus, a, um.*

Landànye. *Diviſio, partitio, diſtributio, carnis, panis,* &c.

Landìza. *Buccella, æ.*

Länèn, na, no. *Lineus, a, um.*

Láni, lanſzko lẽto. (D.) proſaſzno godiſche. *Anno ſuperiore, anno præterito,* l. *elapſo,* &c.

Lanſzki, ka, ko. (D.) proſaſznoga godiſcha. *Prioris, l. præteriti anni.*

Lantina, Prikarſztak od arbora. *Antenna, æ.* v. Ladje. n. 32. 2. vẽrh, kray od lantine. *Ceruchi antennæ.* v. Anquina.

Làp, plat zemlye. *Plaga terræ.* 2. lap, plat ſzukna. *Particula panni.*

Làpt. *Lyra, æ.* dicitur etiam *vulgò, Teſtudo, nis.*

Laptà. v. Balon.

Larma, bukka. (D.) Buna. *Claſſicum, ci. Tumultus militaris.* 2. na larmu puhati. *Claſſicum canere, inſonare.*

Lárva. (D.) krinka, maskara, krabanoſſnicza. *Larva, arum,* l. *larva, æ, vultus fictus, & ſimulatus, facies conficta, facies biſtronea, perſona biſtronea.*

Lás. *Mendacium, ij, falſum, falſitas.*

Prov.

Lás ſzrẽchu nekem ſpravlya,
A iſztina neke vtaplya.

2. lás kratke noge ima, *mendacium parùm proficit.* 3. lás gdë vechera, retko froſtuklyuje, menye obedva. *Mendacium ubi cœnat, raro jentat, minùs prandet; aut nunquam.* 4. lás ſálna. *Mendacium jocoſum.* 5. lás priazliva, prodiva. *Mendacium officioſum.* 6. las skodliva. *Mendacium damnoſum.* 7. lás velika, y prekoredna. *Mendacium magnum, & impudens.* 8. lás friska. *Prov. Bullatæ nugæ.* 9. lás mala. *Mendaciolum, mendaciunculum, li.*

Laſẽcz, laslivëcz. *Mendax, cis, mendaciloquus, holophanta, æ.*

Lasèm, ſzpelyavam lás. *Mentior, ris.*

Lasjum zameſſen. *Ex mendacio compoſitus.*

Laslyiv, va, vo. *Falſus, a, um, mendaciloquus, falſus, & mendax.*

Laslyivo. *Mendaciter, falsè, miſerè, & tenuiter.*

Láſz. (D.) Prám. *Cinnus, ni, crinis, is, capillus, li, pilus capitis.*

Laſzàſzt, (D.) Koſzaſzt, vlaſzaſzt, ta, to. *Capillatus, crinitus, a, um.*

A koi laſzi rugane ima. *Cincinnatus, a, um.*

Láſzi. (D.) vlaſzi, koſze. *Capilli, rum, crines, ium, pili capitis, capilitium, capillamentum, ti.* 2. laſzi priſztavlyeni, laslyive koſze. *Coma adſcititia.* 3. laſzi bẽli. *capili albi.* 4. laſzi ſzpleteni. *capilli intexti, crines compti, crines paſſi.* 6. laſzi ſuti, zlatne koſze. *crines flavi.* 7. laſzi opuzlivi, (D.) koſze puzne. *capilli fluentes.* 8. laſzi ſzedi. *cani, orum.* 9. laſzi dugi. *capillus promiſſus, cæſaries, ei. ut juvenis cæſariatus.* Mladenecz zdugemi, y kraſanemi laſzmi. v. Boſtrychus. 10. laſzi erjavi, (D.) cherlyene ruſze koſze. *capilli rufi.* 11. laſzi rugani. (D.) ko-

Digitized by Google

koſze rude. *capilli crispi.* 12. laſzi ſenſzki na chelo ſzpuſcheni. *antiæ arum.* v. Capronæ. 13. lalzi z-ſelecſzem rugani, *capilli calamiſtrati.* 14. laſzi z-ferkani. *capilli contorti.* 15. laſzi nepocheſzani. *capilli impexi, incompoſiti.* 16. laſzi za pleteni. *capilli intricati.* v. Cirrus, ri. n. 2. 17. laſzi pod poczuliczu ſzpravlyeni. *Caliendrum intorti crines.*

Laſzi puſcham zverhu licza. *Capillis faciem tego.*

Laſzi zapuſcham, goim, hranim laſze. *Capillos ſubmitto.*

Laſzi razpuſcham, raztreſzam, razplechem. *Spargo crines,*

Laſzi razcheſſzavam, zaglagyujem. *Diſtingvo crines,*

Laſzi zplechem, preplechem, czifram. *Como capillos, &c.*

Laſzi, koi ima chërne. (D.) czarnovlàſzt. *Atricapillus, a, um.*

Laſzi, koi ima bele. (D.) Bëlakòſzt, a, o. *Leucomus, a, um.* Prov.

Ima ſena laſzi duge,
Kratku pamet, vnogo tuge.

Laſzìcza. *Muſtela,* l. *Muſtella, æ.*

Laſzka riba. *Alota, æ, clopea.*

Laſznì, na, no, laſztnoſzt. v. Legek, &c.

Láſzt. v. Manguvanye.

Laſztan. v. Naredën.

Laſztovicza pticza, kak y morſzka riba. *Hirundo, nis.* 2. laſztovicza vodena. *Drepanis, nis, Hirundo riparia.* 3.

Prov.

Laſtovicza jedna nechini protuletje, (D.) pramelitje. *Una hirundo non facit ver.* Jedën chlovek niſtar nechini.

Laſztovìchni, na, no. *Hirundineus, hirundinianus, a, um.*

Laſztura nayvekſa oſtriga. *Pina, æ.* (*pitheris,* ribicza, kojaju hrani zoveſze.) *Concha margaritifera, concha cyteriaca, oſtrea major,*

Lát D.) loba. v. Kláſz. 2. lát. *Panicula, æ. coma milij, panici, arundinis.*

Latin, Talián. *Italus, li.*

Latínka, Talianka. *Itala, æ.*

Latínſzka, Talianſzka zemlya. *Italia, æ. Antonia, Heſperia, Vitalia.*

Latìnſzki, ka, ko. *Italicus, a, um.* 2. latìnſzki. *Italicè.*

Latìm. v. Popadam.

Láu. v. Oroſzlan.

Layhàr, Tepecz. *Vagator, oris, Vagus, gi.* it. *Deceptor, Traductor, Aſſentator.* v. Himbenik.

Layharìm, ſzpachujem, vkanyujem. *Decipio, defraudo, doloſè, & fraudulenter ago.*

Layharìmſze, poteplyemſze. v. Klatimſze.

Layno. v. Gnoy.

Lazanye. *Leganum, ni.* (Nekoi mlincze imenuju.) *Artolaganus, ni, Tracta panis.*

L, ante E.

Lécha. *Lens, tis.*

Lechèm. v. Letim.

Lechìcza. *Lenticula, æ.* 2. lechicza vodena. *Lenticula paluſtris, lens paluſtris.*

Leczamſze. v. Plaſſimſze.

Leczlyìv, va, vo. v. Plah.

Led *Glacie ei, Contractio aquæ ex frigore.*

Ledìna. *Ager, ri.* 2. ledina znovich ſzkerchena, y orana. *Novale, is.* kakti y ledina, kâ jedno lëto pochiva, à drugoſze orje, y ſzeje, veliſze *Novale, is, ager novalis. Varr. Qui intermittitur ànovando,* Novalis ager *dicitur. Plin.* Novale eſt (*inqvit*) *quod alternis annis ſeritur.* 3. v. Tratina.

Ledovna, primorſzka bukva. v. Fagus.

Ledovja beteg, koi veliku ſeju chini. *Diabetes, is.*

Ledovjá zaſganye. *Renum inflammatio, accenſio.*

Ledovjé. *Ren, is.* 2. ledovje kriſiczi. *Lumbus, bi.*

Ledovna ból, ali kriſiczev. *Nefritis, is.* v. Beteg. n. 11.

Ledovnìcza. *idem.*

Koi ovu ból terpi. *Iſchiaticus, Iſchiadicus,* l. *Iſchiade laborans,* veliſze.

Ledvèn, na, no. *Glacialis, & le.* 2. ledven, zamer-

zamerzel. *Congelatus, gelidus, rigidus, durus præ frigore, Figore concrectus, a, um.*

Ledvenìcza. *Foſſa glacialis.*

Ledvením. (D.) ledim, zmerzlyavam. *Glacio. as, conglacio, as, congelo, gelo, aſtringo ſnigore, in glaciem verto.*

Ledvenímſze. (D.) ledimſze, zmerzavamſze. *Glacior, gelaſco, obrigeo, obrigeſco, frigore obſtringor,* l. *conereſco, coeo, coagulor, nive, pruináque concreſco, in glaciem convertor.*

Ledvèno. *Gelidè, rigidè.*

Ledvenòſzt. *Rigor, oris.*

Ledvènſzem. *Rigeo, es, ere.*

Lefânt. *Elefant, &c.*

Legàm. *Cubo, as, are.* v. Leſſim. 2. polegam. *Cubito, as, are.*

Legànye, Poleganye. *Cubatus, ûs, cubatio, accubatio, onis.* 2. leganye vkup. *Concubitus, ûs.*

Legehèn, na, no. *Levis, is.* 2. legehen oberten. *Agilis, is, expeditus, a, um.* v. Legek.

Legehnò, tiho. *Placidè, remiſsè.* v. Lehko.

Legehnòſzt. *Levitas, tis.* v. Lehkocha.

Lëgek, lehkek, (D.) laſzni, lak, ka, ko. *Facilis, levis, e.* 2. *Agilis, expeditus, a, um.*

Legìſter. *Regiſtrum, ſtri, codex, liber, tabula, commentarius accepti, Codex rationum, Regiſtra, rum.*

Legyèn. v. Medenicza. 2. v. Kotel.

Lèh. v. Lengyel.

Lëhkò. (D.) lalko, lagano. *Leviter, faciliter, facilè, nullo negotio, expeditè.* it. *levè, ſine pondere.*

Lehkócha, lehkota. (D.) laſznoſzt, laſznochya. *Facilitas, levitas, tis.*

Lehkóta. *idem.* 2. *Levamen, nis.* 3. lehkota odpuſchenye ſztrún, vuſa. *Laxitas, tis.*

Lehkotìm, pomaſem. (D.) ugledam. *Sublevo, as, are.*

Lekmèſztu. *Illico, ſtatim.* v. Taki.

Lektìka (*vulgò*) na kojeſze Goſzpoda noſze. *Cumba, æ. lectica, æ. vehiculum cameratum geſtatorium, acerva, lectica cooperta.*

Lelèk v. Stròk.

Lelekam. v. Narekujem.

Lemès, lemiſche, Ralnik. *Vomer,* & *vomis, eris.* 2. drevo na kojem je to ſelezo naſzajeno. *Dentale is.* 3. Pervo pak ſelezo orno, *culter præciſorius aratri,* veliſze.

Lemón drevo. *Malus maſſilica.* 2. lemona ſzád. *Malum maſſilicum, limonium,* l. *citreum.*

Lén, na, no. *Piger, gra, grum.* v. Lenyak.

Lengyèl, leh, Polyak. *Polonus, ni, Sarmata, æ.*

Lengyelſzka zemlya. *Polonia, Sarmatia, æ.*

Lengyélſzki, ha, ko. *Polonicus, Sarmaticus, a, um.* 2. lengyèlſzki. *Polonicè, Sarmaticè.*

Lenímſze. (D.) Uzlenivamſze, lotrimſze. *Pigreſco, is, pigrito, as.*

Leno. Tromo, lotro, *pigritanter, ignaviter, per inſidiam, pigrè, deſidiosè, lentè, & ſegniter, langvidè, cunctanter, morosè, oſcitanter.*

Lenòſzt. (D.) Lotrina, lotroſztvo, lenobia, tromoſzt. *Pigritia, æ, pigrities, ei, pigritas, pigritudo, deſidia, æ, ſegnitia, æ, ſgnities, ſegnitas, inertia, negligentia, ignavia, æ, languor, tarditas ad bene operandum.* 2. lenoſzt duhovna. *Acedia, æ.*

Lenyák. (D.) Tròm, lotar, lin, dängubitel. *Piger, ignarus, iners, deſes, reſes, ſegnis, ad eurotum ſedens, ſegnipes, deſidioſus, otio, deſidiáque languens, frugiperda.*

Lép, pa, po, kipen, ſzpodoben, dichen. (D.) Kraſzan, kraſzni, priſztojän, priſztal, ulyudan, uzorit. *Pulcher, a, um, bellus, formoſus, elegans, decorus, ſpecioſus, venuſtus.*

Lepëhen. (D.) lipahan. *Bellulus, pulcherulus, formoſolus, li, venuſtulus, li.*

Lèpek. (D.) Imela, omela. *Viſcus, & viſcum, ci.*

Lèpen drevo. v. Jablàn.

Lepím. *Linio, viſco inficio.* 2. v. kelim.

Lepír. v. Metuly.

Lëplyen, na, no. *Viſcoſus, a, um.* 2. v. Kelyen.

Digitized by Google

Lépo. *Pulchrè, decorè, venuſtè, bellè, ſcitè, Eleganter, pulchrè, pereleganter, graphicè, ſpecioſè, polite.*

Lëpo chinim. *Venuſto, orno, as, are.*

Lépoſzt. v. Inferiùs.

Lepòta. (D.) lepoſzt, kraſznoſzt, ulyúdnoſzt, priſztaloſzt. *Pulchritudo, venuſtas, decor, ſpecioſitas, formoſitas, tis, elegantia, æ, pulchritas, columen, decus, ornamentum.*

Lepràv. (D.) Dàr. *Saltem, Tantumodo, tantùm, duntaxat, dummodo, At certè, ac ſaltem, ſaltem, ad minùs.*

Leſák, koi vnogo polega. *Deſidioſus, ut plurimùm jacens.* v. Lenyak.

Kâ leſe z-drugem neozakonyena. v. Hotnicza.

Lesànye. *Cubatio, accubatio, onis, accubitus, cubitus, ûs.* 2. leſanye terbuſcze, *Cubitus pronus.* 3. leſanye bokcze. *Cubitus in latera.* 4. leſanye, plechcze, (D.) na uznak. *Cubitus ſupinus.* 5. leſanye dugo. *Cubitus diuturnus.*

Leſchèrba. *Lucerna, æ, lychnus.* 2. leſcherba zemlyena. *Lucerna fictilis, ſic ſtannoferrea, ſtannea, &c.*

Leſcherbìcza. *Lucernula, æ.*

Lèsem. *Decumbo, is, ere.* 2. leſem pod bremenom. *Succumbo, is, ere.* 3. leſem vkùp. *Concumbo.* 4. leſem na zopet. *Recumbo, iterum decumbo,* l. *decubo, denuo me ad quieſcendum compono.*

Léſem. *Fœtum procreo, fœtum edo.* v. Pario.

Léſemſze. (*propriè convenit animalibus.*) *Naſcor, eris.*

Lesím. *Cubo, jaceo, decumbo, decubo,* 2. leſim na zemlye. *Cubo in terra, procumbo, jaceo humi.* 3. leſim pri nogah. *Jaceo ad pedes.* 4. leſim blizu. *Adjaceo, accubo.* 5. leſim tërbuſcze. (D.) nichicze. *Jaceo pronus.* 6. leſim bokcze, *cubo, jaceo in latera.* 7. leſim plechcze, obrachamſze proti nebu, *cubo, jaceo ſupinus.* 8. leſim okolu, *circumjaceo.* 9. leſim vu ſzredc, *interjaceo.* 10. leſim zvërhu, *ſupercubo.* 11. leſim pod, *ſubjaceo.*

Léſnyak. *Avellana, æ, nux pontica, nux præneſtina, nux abellina, nux corylli.* 2. leſnyak pitomi cherleni. *Lepotecoryon, cocta nux, nigra nux, nux metarana, coralliana.*

Léſz, *t. j.* drevo iz kojegaſze ima kay napraviti. *Materia lignea, lignorum apparatus.* 2. leſz mertvechki. *Sandapila, tumba.* v. Truga.

Lèſza. *Crates,* l. *cratis, is viminea.*

Léſzka drevo. *Corylus, li, præneſtina, æ.* koren leſzke. *Vulgago, baccar, ris.*

Lèſzkov, va, vo. *Colurius, a, um.*

Leſzkètam. *Rutilo, mico, as, are, Rutilū facio.*

Leſzkètamſze, leſzkamſze, (D.) ſziamamſze. *Mico, as, fulgeo, rutileſco, conſulgeo, effulgeo, refulgeo, fulgeo, & reſplendeo, ſplendorem emitto.*

Leſzketánye. *Rutilatio, onis.*

Leſztor. v. Liſztor.

Letà deli. *Anni partes, Tempora annalia.*

Letanìe, molbe. *Supplicationes, um, Litaniæ, arum.*

Letànye. *Volatus, ûs, volatio, onis.* 2. odletanye, *Revolatus, ûs.* 3. obletanye, *Circumvolatus, ûs.* 4. doletanye, *Advolatus, ûs.*

Letèch. *Volando.*

Letechi, cha, che. *Volans, tis, volatilis, e.* 2. letechi viſzoko, *Altivolus, a, um.*

Leténye. v. Letanye.

Letím. *Volo, as, are.* 2. letim guſche, *Volito, a,, are*

Letìna. *Fructus, & proventus æſtivus.* letine prirod, obilnoſzt, *proventuum, fructuum ubertas,* letine pomenkanye, podraſenye, *fructuum* l. *annonæ caritas,*

Letìnſzki, ka, ko. *Annonarius, a, um.*

Létni, na, no. (D.) Godiſchni, na, no. *Æſtivus, a, um.* 2. letni, *Annalis, le, annarius, annuus, a, um,* kakti. Letna zapoved, *Annalis lex,* vreme letno, *Tempus annale, quod ſol circuitu ſuo finit.* 3. ſitek letni, *Fruges æſtivæ.* 4. vſzako letni, na, no, *Anniverſarius, annuus, a, um,*

5. let-

Digitized by Google

5. letno ponavlyanye preminutja. *Anverſarium, ij.*

Létnicza, dën obhodni. *Anniverſarius dies, Anniverſarium, ij.*

Lèto. *Æſtas, tis.* 2. leto mlado. *Annus incipiens, Novus annus, Calendæ Januariæ.* 3. leto dän, jedno godiſche, godina dána. *Annus, ni.* Pol leta, *Semiañus, ni.* 4. leto y pol, *Seſquiañus, ni.* 5. od leta do leta, *in annos ſingulos, ex anno in annum.* 6. dve lete, *Biennium, ij.* 7. tri leta, *Trienńium, ij.* 8. tri czëla lëta, *Trieteris plena.* 9. chetiri leta, *Quadriennium. ij.* 10. pet lët, *Quinquennium, ij.* 11. ſeſzt lët, *Sexennium, ij.* 12. ſzedem let, *Septennium.* devet, *Novennium,* deſzet, *Decennium, ij.* 13. ſzto lét. *Sæculum, li.* 14. perveh ſzto let, *Sæculum primum,* ſic *ſecundum, tertium, &c.* 15. pred vnogemi leti, *multis ab hinc annis.* 16. na leto, k-letu. (D.) zahodno godiſche, *In proximum annum.* 17. leto preſztupno, *Annus intercalaris.* v. Biſſextus. 18. Szveto leto, *Annus ſæcularis, annus jubilæi.* 19. meſzechno leto, *t. j.* iz 12. meſzecz, *Annus lunaris.* 20. ſzuncheno leto, obhod ſzuncza 12. meſzeczev, *Annus ſolaris.* 12. vnogeh let, verſzten, vremenit, pùn let, *Anno-ſus, a, um.* 22. na konczu leta, *Exacto anno, ad finem anni, completo, terminato anno, anno exeunte.* 23. vſzako drugo leto, *Alternis annis.* 24. dalyeleta, *Ultra anni ſpatium, ultra annuum ſpatium.* 25. leto lanyſzko, *Anno præterito,* l. *elapſo.* 26. leto doyduche, *Anno ineunte, futuro,* l. *accedente anno.* 27. leto lagodno, *Annus temperatus.* 28. leto nezdravo, *Annus inſalubris.* 29. leta mudra, razborna, y ſzpametna, *Sapientiæ anni.* 30. ſztara leta, *Anni ſeneſcentes,* preſztara, viſſe redna leta, *nni acheruntici.* 31. dechinſzka leta, *Anni pueriles.* 32. leto dobro, y obilno, *Annus uberrimus, & quæſtuoſiſſimus.* 33. leto kuſno, *Annus peſtifer, peſtilens, annus funeſtus.*

Lètva. *Latta, æ, Tigillus, & Tigillum, li.*

Letúchi, cha, che. *Volatilis, le.*

Letvéni chavel. *Clavus tigillaris.*

Lètvim. *Lattas affigo, appono, tigillo, as.*

Lév, va, vo. *Lævus, & levus, a, um, ſiniſter, a, um. Dicimus etiam in comp. Siniſterior, & ſiniſtriùs. ut ad partem ſiniſteriorem, uti & dexteriorem, & cornu ſiniſteriùs.* (Antiqui.) *Siniſtrinum.* Na levo, na levu ſztran, k-levoy ſztrane, *Siniſtrorſum, lævorſum, ad lævam partem.*

Léva ruka. *Siniſtra,* l. *læva manu.*

Lëvak, levorùk. *Scævus, vi,* & *ſceva, æ, lævus, ſiniſter, i.* 2. v. Levèk.

Levèk. *Hauſtorium, ij.* v. Hauritorium.

Levànt. v. Veter. n. 5. y zdolecz.

Lévo. *Siniſtrè, adversè.*

Leuhart. *Panthera, æ.*

Lézem, plazim tërbuſcze. *Serpo, is, ere.* 2. lezem gore. *Serpendo aſcendo, ſcando, Inſcendo.*

L, ante I.

Libìv, va, vo. *Pulpoſus, a, um.* v. Meſzo. n. 6.

Librìcza. *Libra unciarum 12.* v. Funt.

Liburnia zemlya, Primorje. *Liburnia, æ.* Dicta etiam *Croatia.* 2. Iz liburniæ. *Liburnus, a, um, Liburni orum.*

Líchen, na, no. *Linitus, incruſtatus, a, um.* 2. v. Urachen.

Lichje. *Sunt libri ex arboribus detracti, quibus ligantur vites. Libri tiliacei,* (at propriè *Tilia, æ,* zoveſze.) *Vincula tiliæ.*

Líchim. *Incruſto, as, are, lino, illinio, is, ire.* v. Flaſtram, y maſem. 2. v. Urachim.

Lichlìt, ta, to. v. Vrachlyiv, y oſztala.

Liczè, ſztran obraza. *Gena, mala, æ.* 2. licze. v. Obraz. 3. licze knyige, plahticza. *Pagina, pagella, æ.* 4. licze narugano. *Facies rugoſa.* 5. licze imenujeſze vſzake ſztvari gornya ſztran. Kakti: *Facies terræ, maris.* i. e. *ſuperficies.* Skorup, nekoi skralyup.

Liczem k-liczu. *Facie ad faciem.*

Liczimir, &c. v. Hypocrita.

Liczimirimſze, milolaſem. v. Prilizavam-

Digitized by Google

vamſze.
Liczimirnoſzt. *Blanditus, ûs, Aſſentatio.* v. Hypocriſis.
Ligàn riba morſzka. v. Kalomar.
Lìh, ne tak, ne jednak. *Impar, diſpar, rû.*
Lìha, gliha. *Lyra, æ, porca, manipulus.* v. Szlog.
Lihvà. v. Uſura.
Lík, likaria, &c. v. Urachtvo, y oſztala.
Lilenye. v. Olilenye.
Lilia. (D.) Lilian, lily, lír. *Lilium, ij, roſa junonis,* l. *junonia.* 2. lilia cherlyena. *Crinon, cynorrhodon, lilium rubrum,* l. *purpureum.* 3. lilia ſuta. *Lilium croceû, Iris, dû, Iris aquatica.* v. Acorum. 5. lilia modra. *Lilium cæruleum, Radix illyrica.* 6. lilia divja. *Hemerocallis, ûs, lilium ſilveſtre, lilium marinum.* v. Antichantharos. 7. lilie ſztebelcze. *Crinonia, æ, liliarium, ij, frutex lilij.* 8. vu czvetu lilie oni ſuti falatczi. *Anthera, æ, antheræ, arum.* 9. liliſche. *Liletum, ti.*
Lilímſze. v. Verno.
Limóni. v. lemon.
Limosìna. v. Almuſtvo.
Linèa, linya. [D. Redka.] perom potezek, ali playbaſzom, Trák. *Linea, æ.*
Lineál. linuval. *Lineale, is.*
Lìn riba. *Tenchæ, Tinca, æ,* Italicè potiùs, quam latinè, *Merula lacuſtris, Fullo, onis.* 2. lín. v. Lén, na, no.
Lineìcza, linyicza. [D. Rezak.] Potezek, Trachicz. *Lineola, æ.*
Linòſzt. y oſztala. v. Lenoſzt.
Linùjem-vati. [D. Redkujem-vati.] poteſem rez, Trachicz. *Lineo, as, are, duco lineam.*
Líp. y oſztala. v. Lenoſzt.
Lìpa, *l.* lippa drevo. *Tilia, æ, phyllira, phylira, æ.* v. Philura.
Lipoſzlovàcz. *Rhetor, Orator, orû.*
Lipoſzlòvka. v. Rhetorica.
Lipov, va, vo. *Tiliaceus, a, um.*
Lir. v. Lilia.
Lisèm-zati. *Lingo, is, ere, aliquid lingua molliter delibo,* l. *tango. lambo, delingo.*

2. liſem zdele. *Catillo, as.* 3. pred oblíſujem, *prælambo.*
Liſnyak. v. Leſnyak.
Liſſay. *Serpigo, nis, impetigo, vitiligo, nis, lichen,* l. *lichene,* & *lichenes, is, petigo.* 2. liſsày na obrazu. *Mentagra, æ.*
Liſz. v. Leſz.
Lizjàcz trava. *Conſiligo, nis*
Liſzják, liſzëcz. *Vulpes maſ.*
Liſzaſzt, ta, to. *Habens ſignum in fronte, in fronte ſignatus, a, um.*
Liſzichèn, na, no, liſzichyi, ja, je. *Vulpinus, a, um.*
Liſzichìcza. *Vulpecula, æ.*
Liſzichìm. *Vulpinor, aris.*
Liſzichìmſze. v. Prilizavamſze.
Liſzìcza, liſzka. *Vulpes, is.* 2. liſzicza velika. *Vulpio, onis. Metaph.* Segav, himben chlovek. *Homo vafer.*
Liſzicze ſelezne, kêſze na ruke kriuczem devaju. *Manicæ, bojæ, rum, manellæ, rû.*
Liſzkechem. v. Leſzketam. y oſztala.
Líſzt dreva. *Frons, dis.* dreva, y trave *Folium, ij.* 2. liſzt ſpichaſzt. *Folium pinnatum, elevatum.* 3. liſzt debel. *Folium carnoſum.*

Liſzt
2 Liſzt dreva, terſza, na krajeh zarezan. *Folium crenatum, & folia crenata, folium pennatum, folium inciſuris diviſum.*
3 terſzov: [D.] od loze. *Folium onerarium, pampinus, ni, folium vitis.*
4 debel. *Folium carnoſum, pingue.*
5 zlata, ali ſzrebra. *Bracteæ, æ.*
6 mali zlata. *Bracteola, æ.*
7 knyiſni. *Pagina, æ, folium, ij.*
8 papera. *Philura,* l. *philyra, æ, arcus, folium. phylura, & phyllira, æ.*
9 koiſze drugomu piſſe. (D.) Knyiga, Poſzlanicza. *Littera, æ,* l. *litteræ, rum, Epiſtola, æ, Epiſtolium.*
10 friſèk, ſzkorni. *Littera recens, litteræ recentiſſimæ, proximæ.*
11 ſztàr. *Litteræ veteres, antiquæ, vetuſtæ.*
12 na obadva kraja piſzan. *Epiſthographus, phi.*

13 Liſzt

Digitized by Google

13.v-ſzerditoſzti piſzan. (D.) O gnenite knige. *Litteræ ſtomachoſæ, ardentes, biloſæ.*

14.pùn groſnyih. *Litteræ minaces, acerbæ, dentatæ, ſatis aculeatæ.*

15.mërzël. *Litteræ lunguidæ, litteræ ſomnum afferentes.*

16.lyublyen. (D.) Kniga mila. *Litteræ plenæ humanitatis officio, Epiſtola humanitatis ſalæ ſparſa, & inſignis amoris notis, litteræ ſuaves, amabiles, refertæ omni officio, & ſuavitate, litteræ multi officij, & præclaræ amoris terininis.*

17.prælyublyen. (D.) Kniga premlyubezliva. *Litter ſummæ benevolentiæ.*

18.prazen, y tëlch. (D.) Kniga zalúdna. *Littera innanis, litteræ vacuæ.*

19.dùg, y vnogorechni. *Littera verboſa, & intempeſtiva, Epiſtola loquax, litteræ longæ, & uberrimæ.*

20.pun novin. (D.) Kniga glaſzonoſzna. *Littera plenæ rerum novarum, plenæ novalibus, aut onuſtæ.*

21.falsly v, podverſen, podmeknyen. (D.) Kniga prichinyena. *Litteræ aſſimulatæ, falſæ.*

22.ſzvedochni. [D.] liſzti od poſzluha. *Littera fidei concialitrix.*

23.preporuchni, *Litteræ commendatitiæ.*

24.otajen, muchech, ſzlep liſzt, koiſze tak piſſe, daſze piſzmo nevidi. *Littera furtivæ.*

25.naglo piſzan. (D.) Kniga prechno piſzana. *Littera feſtinationis plena, raptim, peremptoriè, citiſſimè ſcripta, Epiſtola tumultuaria.*

26.prednyi, negdaſni. *Litteræ ſuperiores.*

27.pomno ſzloſiti. *Lucubrare epiſtolam, l. elucubrare, litteras efficere, conſicere, & exarare, epiſtolam formare.*

28.zgibati, y ſzpraviti. *Complicare epiſtolam.*

29.odpreti. *Litteras aperire, ſolvere, reſignare.*

30.nadpiſzati. *Inſcribere epiſtolam, indorſare litteras.*

31.podpiſzati. *Subſcribere epiſtolam.*

32.zapechatiti. *Epiſtolam obſignare.*

33.razpechatiti. *Epiſtolam reſignare.*

34.përvi, y drugi, *Una, & altera epiſtola.*

35 prevzet vſztavlyen. *Littera intercepta.*

36.poginul. *Interijt epiſtola.*

37.laſztovitum rukum piſzan onoga, koiga poſſilya. *Holographa littera.* v. Autographum.

Sequuntur variæ appellationes literarum in jure Hungarico.

38.zavezni laſztovitum rukum za kakov dug napiſzan, ali podpiſzan. *Syngrapha, æ, ſyngraphum, l. ſyngraphus, phi, reverſale, is, littera reverſionalis.* v. Antapocha, & Czedula. n. 4.

39.koi ſzvedochi, daje dúg plachen, ali zalog povernyen. *Littera expeditoria, littora quietantiales, quietantia, apocha.*

40.na prikazano dimanye, ali chaſzt. *Donationales, l. littera donationalis.*

41.potvergyenya vu imanyu. *litteræ ſtatutoriæ, l. ſtatutorio, æ.*

42.Papinſzki ali Czeſzarov odpert y zapechatchen, z-kakovum jakoſztjum. (D.) Papina pechatnicza. *Diploma Apoſtolicum, Bulla, æ.*

43.po kojem na zad dobivamo imanye. *Littera recuperatoria, litteræ recaptivatoriæ, quibus bona vendicamus, & recuperamus. Tales ſunt etiam reaprenſoriæ, redintegrativæ.*

Liſzt

Liſzt

Digitized by Google

Liſzt

44.po kojemze doba ſzvedokov vidi, y pregleda. *Littera reviſionales, littera teſtes ætatis.*
45.vu kojemze odluka zaderſava. *Littera adjudicatoria*, l. *littera judicatoriæ.*
46.prepiſzan. *Litteræ tranſumptæ*, l. *tranſcriptæ.*
47.krivi. *Litteræ nequitioſæ, ſimulatæ.*
48 koiſze od Kaptoloma oblaſztnoga, ali ſzudczev izpiſſuje, kak ſze duguvanye ima. *Litteræ relatoriæ.*
49.vu kojemſze zapoveda, daſze priſzega prime. *Litteræ compulſoriæ.*
50.vu kojemſze zapoveda, daſze liſzti van dadu. *Littera requiſitoria.* v. Diploma n. 1.
51.razpitanya med muſem, y ſenum. v. Libellus. n 2.
52.od poglavnika po krivom napuchenyu izproſſen. *Litteræ ſubreptitiæ.*
53.machkam, prebadam, ſztruſem, ali kay vu nyem z-briſſujem. *Cancello, as, are,*

Liſzta glavnoga par, ili izpiſzanye. *Apographum, phi, exemplum*, l. *Copia litterarum originalium.*
Liſztányëk. *Sura, æ. gaſtrocnemium, ij.*
Liſztár, koi noſzi liſzte. *Tabellio, onis, tabellarius, ij, grammatophorus, ri.*
Liſztaſzt, ta, to. *Frondoſus, a, um, folioſus, a, um.*
Liſztje zeleno, ili ſzvetechno zelenye. *Folia feſta.* 2. Liſztje, kô iz dreva opada. *Folia caduca, arida, quiſquiliæ, arum.* 3. Liſztje puſcham, *exco in folia.*
Liſztimſze, zelenimſze. *Frondeſco, frondeo, ut: frondet arbor*, liſztiſze drevo.
Liſztobèr. *Frondator, oris.*
Liſztonoſz, (D.) Liſztonoſza, vlàk. v. Liſztar.
Liſztopad meſzecz. *October, bris.*
Liſztor, konchema, barem. *Saltem, tantùm, tantummodò, dummodo.*
Liſztoroden, a, o. *Frondifer, a, m.*
Liſztovàt, ta, to. v. Liſztoroden.
Lìſztva. v. Loytra.
Lít. v. Szòk.
Litera (D.) ſzlovo. *litera, æ.* 2. litera. ſzlovo vekſe. *Littera maiuſcula.* v. Szlovo.
Litere abeczedarſzke. (D.) Bukvicze. *Litteræ abecedariæ.*
Litericze, (D.) ſzlovicze, ſzlova mala. *Litteræ minutæ*, l. *parvæ, littera minuſcula.*
Litra, litricza, pri Dalmat. 12. unczih. *Libra, æ.* Dve libre, *Bilibra*, &c. 2. Litra cheterti del mere. Kakti apud *Sclav.* cheterti del okke. *quadrans, tis.*
Lív. v. Lev.
Livàda. *Pratum, ti.* v. Szinokoſſa.
Livak. v. Levek.
Líp. v. Kelje.
Lizanye. *Linctus, ûs.* 2. lizanye zdel. *Catillatio, onis.*
Lizavècz zdel. *Catillo, Catilio, onis, Liguritor, oris.*
Lizèm. v. Lezem.
Lizka morſzka pticza, kovachicz, ſzmerak, pondurak. *Fulica, æ, Fulix, Larus, mergus, i.*
Lizo zdèl. v. Lizavecz.

L, ante O.

Lobòda-drach, ili lobuda. *Atriplex hortenſis, Atriplexum, xi.* 2. Loboda divja. *Atriplexum ſylveſtre, atriplex ſylveſtris.*
Lochèm-kati, *Lambo, allambo, is, lingva leviter tango, bibo inſtar canis.*
Lochíka. v. Salata.
Lodìng, lodingi. (D.) Kehar, (*Scl.*) Fiſſale. *Theca pulveraria ſclopetariorum.*
Lodricza vinſzka. *Cadus, di. œnophorum, ri.* 2. lodricza vodena. *Hydria, æ.*
Loja pùn. *Sævoſus, a, um.*
Lojèn, na, no. *Sevaceus, ſcvoſus, ſeboſus, & ſebaceus, a, um. & hæc differunt tali modo: ſevoſus* enim dicitur de illis rebus, quæ non ſũt ex *ſevo*, ſed inſtar *ſevi* ſunt unctuoſæ. *ſebaceus* verò de illis, quæ

Digitized by Google

ſunt ex ipſo *ſevo*, unde *ſeveus*, *a*, *um*.

Lojenìcza. *Sebacea*, *ſevea candela*.

Loìm, z-lojem zachinyam, maſem &c. *ſevo*, *& ſebo*, *as*, *are*. 2. loim ſztene, ſzveche napravlyam. *idem*. 3. Loim. prilizavamſze. v. Adulo.

Lokárda. *Scombrus*, *bri*.

Lòkva, kál. *Lacuna*, *lama*, *æ*, *palus*, *dis* *ſtagnum*, *gni*. *& potiſſimum ea lacuna ſtagnum dicitur*, *quam flumen littus ſuum prætergreſſum efficit*. *unde* Lokvu nachi nyam. *Stagno*, *as*. v. Bereg.

Lokvè benetachke. *Gallita palus*, *gallicus ſinus*, *ſeptem maria*.

Lokáy ſzluga, kî za goſzponom hodi. *Acoluthus*, *ti*, *ſervus*, l. *famulus à pedibus*, *curſor*, *oris*.

Lokòt. (Scl.) Chivit. *Sera penſilis*.

Lokotëcz. *ſerula penſilis*.

Lomáchem. *Præcipitanter*, *impetuosè vado*, *curro*, *diſcurro*.

Lomatànye. *Curſus præceps*, *impetuoſus*.

Lombárda, velika boyna puska. Veliki Tòp. *Tormentum bellicum*.

Lombardàr. Puskar. *Librator*, *ejaculator tormentorum*, &c. v. Patantias.

Lombárdam grád, varaſs. *Quatior arcem*, *urbem*, *civitatem tormentis*, *tormenta explodo*.

Lombardia zemlya ú latinſzkoy dërſave. *Gallia ciſ-alpina*, *Inſubria*, *æ*. Iz Lombardie. *Inſubris*, *bre*.

Lomìm, kerham. v. Lamlyem.

Lomìmſze. *Frangor*, *eris*, *frangeo*, *frangeſco*, *is*.

Lomlènye. v. lamanye.

Lomovit put, ili ſzteza. *Aſpera*, *& horrida via*, *iter deterrimum*, *& importunum*, *difficile*, *& durum*.

Lonchár. (D. *it*.) grinchyar. *Figulus*, *li*, *fictor*, *figulator*, *ris*. *figularius*, *fictilarius*, *plaſticator*, *plaſtes*.

Lonchária. *Figlina*, *æ*, *ars figularis*, l. *figlina*. *figulina*, *æ*.

Lonchárnicza. *Figulina*, *æ*.

Lonchárſzki, ka, ko. *Figularis & re*. *figlinus*, *figulinus*, *a*, *m*.

Lonchárſztvo. *Figlinum*, *ni*, *figulinum*, *opus*, *opus figuli*.

Lonchíchek, lonchich. *ollula*, *æ*. *ollicula*, *ornula*, *vaſcellus*.

Lonëcz. (D. *it*.) Prinacz. *olla*, *æ*, *chytra*, *chytron*, *chutron*, *chutra teſta*, *camella*. 2. lonecz zemlyeni. *olla fictilis*. 3. Lonecz z-kotlovine, *olla cuprea*, *ænea*, *coculum*, *cacabus*, *cucuma*, *æ*. 4. Lonecz z-nogami, *cacachytropus*, *odis*, *chytropoda*, tak zoveſze kozicza, trimfuz, &c. v. Tripus. 5. Lonecz, koi od maloga ognya frisko zakipi. *Anthepſa*, l. *authepſa*, *æ*.

Kay k-lonczu ſzliſſa. *ollaris*, *re*, *ollarius*, *a*, *m*.

Lopàta. *Pala*, *æ*. 2. lopata kuhinſzka ſelezna, kûmſze ogeny grabi, *Batillus*, l. *Batillum*, *li*. 3. lopata pechna kruſna, *Infurnibulum*, *li*. *Pala*, *æ*. 4. lopata veatna, *Ventilabrum*, *bri*. 5. lopata vertna, ali za grabanye, *Batulum*, *li*.

Lopatichìcza. *Spotomela*, *æ*.

Lopatìcza. *Petaſo*, *onis*, *Spathula*, *perna*, *æ*. (*vocatur communiter*.) v. Scapilium. n. 2. 2. lopaticze one dve koſzti od vrata do plech v-chloveku, *Omoplatæ*, *rum*, *ſcapulæ*, l. *palæ apertæ*, *lati humeri*, *oſſa humeraria*. v. Pleche.

Lopís, kotel iz zemlye. *Lebes terreus*, *cucuma fictilis*, *Cacabus*, *bi*.

Lopúh. *Lappago*, *nis*. 2. lopuh volovſzki, *Bulapathum*, *thi*. v. Boaria. 3. lopuh konyſzki, *Farfara*, *æ*, *farfugium*, *ij*, *tuſſilago*, *nis*. 4. v. Lapa, y Boaria.

Lopuſczé bijem. *Lato glado cædo*.

Lorber. v. Lovarika.

Lôs. v. Mleden. 2. v. Zlocheſzt.

Loſnìcza. v. Komora.

Lótam, varrím. *Maltho*, *ferrumino*, *conſolido*, *as*.

Lotër. (D.) Prelyubodelnik, Hotim. *mœchus*, *chi*, *fornicator*, *oris*. 2. Loter luczke ſene, *Adulter*, *eris*. 3. loter z-rodiczum, *inceſtuoſus*, *i*.

Digitized by Google

Lòtren, na, no. *Laſcivus, a, m.*

Lotreno. *laſcivè, luxuriosè, libidinosè, inceſsè, incontinenter, intemperanter.*

Lotria. *Fornicatio, onis.* v. Praznoſzt. 2. lotria zakonſzkum ſenum. *Adulterium, ij.* 3. lotria z-rodom, *inceſtus, ûs.* 4. lotria z-redovnem chlovekom, ali ſenum, *fornicatio ſacrilega, ſacrilegium, ij.*

Lotrimſze. v. Lenimſze.

Lotrina. v. Lenoſzt.

Lotrújem-vati. [D.] Hotimim, prilyubivam. *Fornicor, aris. Adultero, as. Adulteror, aris. adulterium committo, cubile alterius inoo, corrumpo, violo. mœchor, aris.*

Lov, lovina, lovlenye, lovitva. *Venatio, onis. venatus, ûs. captura, æ.* 2. lov ptichji, *Aucupatio, onis. aucupium, ij.* 3. lov ribji. *Piſcatio, onis. piſcatura, æ.*

Lovarichna koruna, lovorni venëcz. *Laurea, laureola, æ.* 2. navuchitelſzka, *laurea magiſtralis.* 3. viteskoga obladanya, *laurea triumphalis.* 4. peſznichka, ili glaſzoviteh pete ſkole diakov, *Appollinaris Laurea.*

Lovarìchni, na, no. *Laureus, a, m.*

Lovarìka [D. it. lovorika, lovor,) *Paſſim Croatæ moderni dicunt* lorbèr, *Laurus, ri.* 2. lovarika, kralyevſzka. (D.) lovor czarev. *laurus regia.*

Lovarìkum korunyen. *Laureatus, a, m.*

Lovarìſche. *Laureum, ti.*

Lovâſz. *Agaso, equiſo, onis, equarius, ij.* 2. lovaſz meſter, *Hippocomus, mi. ſtabuli præfectus.* nayvekſi lovaſz meſter, *archi-hippocomus.*

Lovëcz. *Captor, oris.* 2. lovëcz zvorinſzki. *Venator, oris. ferarum inſecutor.* 3 ptichji. *auceps, pis.* 4. ribji. *piſcator, oris.*

Lovím. (*Scl.*) fatam, *l.* hvatam. *Capio, is, ere. venor, feras indago, inſequor, feris inſidior, aucupor, aucupo, piſcor, aris.*

Lovina. v. Lov.

Lóvna voda. *Piſcoſa aqua.*

Lovrat riba. v. Ovrat.

Lovrencz. (D.) Loure, Lourenacz. *Laurentius, ij.*

Lourét. (D.) loret. *Lauretum, ti.*

Louretánſzki, ka, ko. *Lauretanus, a, um.* ù Loureta hiſicza B. D. Marie. *domus Lauretana.*

Lóy. *Sevum, vi, ſebum, bi, & Sepum, pi. unde dicimus: candelas ſevare,* l. *ſepare.* i. e. *facere.*

Lóytra. (D.) Liſztva. (*Tur. Scl.*) merdivene. *Scala, æ, & ſcalæ, rum, climax, cis.* 2. loytra pomichna, *ſcalæ geſtatoriæ.* 3. loytra ſtalna, za kujuſze polaſe kerma, *Faliſca, æ.* 4. na kojehſze muche zlochinczi, *Gemoniæ, rum.*

Lòza. *Sylva, æ.* 2. loza guſzta za paſſu. *ſaltus, ûs.* 3. loza za kolje, *ſylva paliferа.* 4. loza mladicza, *palmes, tis.* 5. lóza terſz, *vitis, is.* v. Koloſzek.

Lozìcza. *Sylvula, æ.*

Lozje. v. Rosje.

Loznìcza. v. Vinika.

L, ante, U.

Lubànya. *Cranium, ij, calva, calvaria, æ. os capitis humani.*

Luben morſzka riba, vuk iz tevera reke. *Lupus, pi, ſpigola, catillo.*

Lubenìcza, dinya vodenyacha. *Anguria, æ.* v. Gerchka.

Lublyana varas ù kranyſzke zemzlje. *Labacum, ci. Naupontus,* l. *Neupontus.*

Lúch, poſzvet drevena. *Teda,* l. *Tæda, æ.* v. Baklya. 2 luchi noſzecz v-nochi zaſgane, *Daduchus, chi.*

Lúchecz od guſzlih. *Plectrum, tri.*

Luchènye. *Sejunctio, ſecretio, ſeparatio, ſegregatio.*

Luchérnya. *Lucerna, æ.* v. Leſcherba.

Lúchim. *Sejungo, ſeparo, ſeccrno, ſegrego, dijugo, disjugo, diſpeſco, ſequeſtro, diſcludo, diſparo, ſejugo.* v. Razluchujem.

Lùczén. *Funetum, ti. arcus vitis,* l. *vitium, vitis compluviata.*

Lúczki, a, o. *Alienus, a, m.* v. Sztranſzki. luczko poſzvoiti, *abalienigenare.*

Lúd, da, do. *Fatuus, demens, mente captus, ignavus, ſtolidus, ſtupidus, bardus, imprudens, ineptus, inconſideratus, delirus,*

Digitized by Google

rus, insipidus, insanus, vesanus, socors, vecors. luda sena, *stulta mulier.*

Ludják. v. Norcz.

Ludim. *Dementio, is, ire. deliro, insanio, desipio, demento.* v. Manenujem.

Lúdo. nepremislyeno. *Temerè.* v. Norszki. 2. *inepte, imprudenter, per imprudentiam, insulsè, inconsideratè, stolidè, stupidè.*

Lúdo govornik. *Stultiloquus, a, m.*

Lúdo govorénye. *Stultiloquentia, æ.*

Ludo mórecz. *Homicida, æ.*

Ludomórsztvo. *Homicidium, ij.*

Lúdoszt. *Dementia, insania, stultitia, desipientia, insipientia, vesania, æ. fatuitas, stoliditas, tis.*

Ludoványe. *Ineptia, æ.*

Lúg. *Lixivium, ij. lixivia, æ, caustica spuma, batava spuma.* 2. lúg loza. *lucus, ci. saltus, ûs. nemus, oris. foresta, æ, forestum, sti.* goszpon luga, *dominus foresti, procynegus, gi.* 3. *sylva. & dicitur de sylva grandiore campestri.* 4. v. Pepel.

Lugár. *Saltuarius, forestarius, forestus, i.* v. Fosnar.

Lúk. *Arcus, ûs.* 2. luk napet, *arcus intentus, l. intensus.* 3. luk oszlablyen, *arcus remissus.* 4. luk nebeszki. v. Iris. 5. luk dichni, nachie postenye napravlyen, *Arcus triumphalis.*

Lùk. *Cæpa, rum.* 2. luk cherlyenecz. (D.) czipula. *cæpa rubra, & cæpe. indeclin. bulbus esculentus, squilla esculenta, pallacana, unio, marsica.* 3. luk divji, *bulbus agrestis.* 4. luk kozjak, *cæpe ascaloniæ.* 5. luk beli. v. Cheseny. 6. luk pori, *porrum, ri.* 7. luk pori vinogradszki, *ampeloprason.* 8. luk peszji, *elaphoscorodus, di.* 9. luk lesnyachecz. *Ascalonia, æ.*

Lùka naszad, glavicze lukove. *Cæpina, æ.* 2. luka glavicza. (D.) kapuliza, *Cæpula, æ.*

Lúka. *Nemus, oris. sylva, l. vallis nemorosa.* v. Draga. 2. *sinus maris.*

Lúkam. v. Nalukavamsze.

Lùkno. *Certa pensio Parocho, à Parochianis proveniens, sapo, onis.* l. plur. *sapones, num. obtinuit usus.* 2. *pro decima potissimum à Dalmatis accipitur, quæ Eccles. obvenit*

Lúknya. *Foramen, nis, forus, ri.*

Luknyìcza. *Foramen angustum.*

Lukovschak *October, ris.*

Lunyek, klin, koi kolo chuva. *Paxillus, li, axis, is, custos rotæ.*

Lúpam. *pulso, as.* v. Bijem. lupiti schim ob kay, *est allidere.*

Lupar riba morszka. v. Kopitnyak.

Lupes. v. Tat.

Lupèsich. *Furunculus, latrunculus, li.*

Lupesina, lupeschina. v. Tatbina.

Lupeski, kradom. *Furtim, furtivè.*

Lupeslyiv, va, vo. *Furax, cis.*

Lúpim. *Avello,* l. *depono putamen.*

Lupìna. *Putamen, nis. testa, utpote ovi, nucis.* 2. lupina oreha zelena. v. Oreh. n. 6. 3. lupina puseva, *Coclea, æ. carina limacis.* 4. v. Luzka.

Lupinìmsze. *Siliquor, siliquis incipio tegi.*

Lupnènye, lupnutje ob kay. *Allisio, is.*

Lúschim, *Piso, as. & piso, is.*

Luschìna. v. Luszka.

Lusní, na, no. dubravszki. *Saltuarius, sylvarius, forestarius, forestalis, forestus, a, m.* lusni rachuni, *rationes forestales.* lusni ladavczi, *forestì, orum.*

Lùtka. v. Pupa.

Luzka szocbiva. *Folliculus, valvulus, li. integumentum grannorum, leguminum, &c. Siliqua, æ.* 2. luzka sitka, pleva, *Gluma, æ.* v. Gluma. & Utriculus. n. 2. & 3. 3. luzka ribja, *squamma, æ.*

L. ante Y.

Lyúba. *Amica, Dilecta, æ.* qua nemo charior. 2. *Sponsa, æ. amasia pudica.*

Lyubav, dobrohtenye, priazen (D. it.) lyuvezan. *Eros, Amor, oris, dilectio, affectio, onis. affectus, ûs. benevolentia, æ.* lyubav velika, *studium ardens. ardor amoris.* 2. lyubav bosja, *charitas, tis.* 3 lyubav szamoszvoyna, *amor sui. philautia, æ.* 4. lyubav rodbinszka, *charitas consanguinea.*

Digitized by Google

nea. 5. lyubav bratinſzka, *amor fraternus, benevolentia fraterna.* 6. lyubav laſlyiva, *amor ſimulatus.* 7. lyubav bludna, *cupido, nis.* 8. lyubav zamenita, *amor mutuus. charitas mutua.* 9. rob, ſzuſeny lyubavi, *impotenti amore accenſus.* 10. odgovarjati lyubavi, *reſpondere in amore.* 11. lyubav vſza premaſe, *amor vincit omnia. Prov.* lyubav nezna ottayna muchati, *amor ſecreta prodit.* 12. lyubav proti detcze, *bonitas, quæ parentes facit.* prepuſchajucha vnogo, *philoſtorgia, æ.* 13. lyubav izkazati, *benefacere erga aliquem.* 14. lyubav dobrochinſztvo. *beneficium, ij. officium, ij.* 15.

Lyubav vchiniti. *Gratificor, aris, ari.* 16.

Lyubav oſztaviti. *Miſſu facere amorem.* 17.

Lyubav mudroſzti. mudroznanye. *Philoſophia, æ* 18.

Lyubavi zavez. *Fœdus amoris.*

v-lyubavi koga derſati. *Amorem alicui conſervare.* 15.

Lyubavſzi ſztechi. *Amorem ſibi conciliare.*

Lyubavi izkazanye. *Affectio, onis.* lyubavi peſzme. *Erotopægnion, erotopægnium, ij, carmen eroticum, poëſis amatoria.* lyubavi bogh, *cupido, nis.* lyubavi boſicza, *Venus, eris.* lyubavi chini, poſzli, *aphrodiſia opera.* lyubavi borenye, *veneris colluctatio.* lyubavi kuſſecz, *ſuavium, ij.* lyubavi zlamenye, *agape, chariſtia.* lyubavi zadavek, *arrabo amoris.* lyubavi ſztrele, *ſagitta cupidinea,* lyubavi napitek, *poculum amatorium, filtrum amoris.*

Lyubchecz trava k-lovorike ſzpodobna, v letu, y v-zime zelena, z-koje ven cze pletu. *Chamædaphne, vinca pervinca, clematis daphnoides.*

Lyubezan. v. Lyubitel.

Lyubezlyvi. v. Lyublyen, &c.

Lyubeznoſzt. *amabilitas, tis. Prov.*

oditi od lyubeznoſzti,
ni mochi prez ſaloſzti. *Ritt.*

Lyubicza czvetëk. *Viola, æ.* v. Fiola.

Lyubim, dobro hochu. *Amo, as diligo, is, amore proſequor, caritate, amore complector, geſto in ſinu, ardore emorior.*

Lyubim iz ſzërcza, ili ſzercheno. *Diligo ex corde, amo unicè, ex animo, animitus, cordintimè amo, ardentiſſimè diligo.* 3.

Lyubim kruto. (D.) Vchoma lyubim. *Valdè, mirificè, magnoperè, admodùm, eximiè, egregiè, inſigniter, multùm, quàm maximè, vehementer, ſingulariter amo, amore nimio proſequor, fero in oculis, adamo, deamo, depereo alicujus amore, habeo aliquem in delitiis.* 4.

Lyubim nazopet lyubechega mene. *Rociprocè me amantem amo, redamo.* 5.

Lyubim temelito, ili ſztalno. *Peramo, immarceſcibili amore proſequor.* 6.

Lyubim zevſzega ſzercza. *Toto pectore, toto corde diligo.*

Lyubitel. (D.) lyubovnik, lyubezan. *Philos, amator, dilector, oris, amaſius, appetitor.*

Lyubitel kruto lepoga govorenya, *Philologus, gi.*

Lyubitel navuka. *Philomuſus, ſi.*

Lyubitel dela, y teſachtva. *Philoponus, ni.*

Lyubitel naſzladnoſztih teleznih. *Philoſorchus, chi.*

Lyubitel mudroſzti. *Philoſophus, phi.*

Lyubitel iſztine. *Cultor veritatis.*

Lyubitel mali. *Amatorculus, li.*

Lyubitelicza. *Amatrix, cultrix, cis.*

Lyubki. v. inferiùs.

Lyublyen, (D.) lyubezlyiv, mil, mile kervi, *Amabilis, le, ſuavis, jucundus, charus, gratus, petendus, dulcis, floridulus, amœnus, blandus, gratioſus, charopus.* 2. lyublyene rechi chlovek, *affabilis, officioſus.*

Lyublyeno. (D.) lyubezlivo, *amabiliter, amanter, ſuaviter, humaniter, ſtudioſè, cupidè, benevolè, amicè.* 2. *amatoriè. ad bonam, & ad malam partem accipitur.*

Lyublyenoſzt. (D.) lyubeznivoſzt. *Amabili-*

Digitized by Google

bilitas, ſuavitas, jucunditas, amœnitas, tis, dulcitudo, lepor, jucunda delectatio. 2. lyublyenoſzt, (D.) lyubeznoſzt ú rechi. *affabilitas, tis.*

Lyubodelnik. *libidinarius.* v. Loter.

Lyubodinſztvo. *libido, nis.* v. Praznoſzt.

Lyubodrag trava. *Sathyrium, ij.*

Lyubomornoſzt. *zelotypia, æ.*

Lyubovnicza. *Amaſia.* v. Lyuba.

Lyubovnik. *Amaſius, catamitus.* v. Lyubitel.

Lyubſztvo, lyublyenſztvo. *zelus, li.*

Lyucztvo, *meliùs.* lyudſztvo. *Populus, li, plebs, bis, vulgus, gi.* v. Puk.

Lyudi. *Homines, num.* 2. lyudi od druge ſztrane ſzveta. *Antipodes, um.*

Lyudo jed. *Antropophagus, gi.*

Lyudſzki, poſteno. *Humanè, humaniter, officiosè.*

Lyulyam, l. Lelyam. *Agito, as.*

Lyulyanye, lelyanye. *Agitatio, onis.*

Lyulchen, na, no. *Loliaceus, loriarius, a, m.* lyulchen kruh, *loriarius panis.*

Lyulka. *Lolium, ij, Æra, æ, frumentum fatuum.* (D) lyuuly.

Lyut, ta, to. *Acerbus, ſævus, ferus, mordax.* Prilyut. *Subacerbus.* Prelyut. *Peracerbus.* 2. lyut, nemiloſztiven. *crudelis, le.*

Lyuticza kacha. v. Kacha.

Lyutim, ſzërdim. *Exacerbo, exaſpero, as, are.*

Lyutimſze. *Sævio, is, ire, efferor, crudeliter in aliquem ago, deſævio, ferocio.* 2. v. Szerdimſze.

Lyutina, lyutoſzt. *Acerbitas, tis.*

Lyvuly. *Vox hexagrama, ſeu monoſyllabon,* i. e. *unius ſyllabæ dictio ex elementis ſex.* ut: *ſtirps.* v. Lyulka.

M.

Szlovo, ili litera M. je neglaſzovita. y vu broju zlamenuje jèzero, ili ti ſzuche.

M. ante. A.

Màch. v. Mech, &c.

Machàha. *Noverca, æ.*

Machàhim. *Novercor, aris.*

Machahin, na, no. *Novercalis, le.* kakti: machahin nazlob, *novercale odium.*

Machìcza. *Catulus, li.*

Machek, machka. *Felis, is, cattus,* l. *catus, ti, animal muriceps. Prov.*

Hiſa na glaſzu, à machka gladne. *Accommodatur iis, qui divites depredicari volunt, cùm revera pauperes ſint.*

2. ſto machka rodi.

vſze miſſe lovi.

i. e. *Proles indolem, & mores immitantur parentum.*

3. kupuvati machka v-mèhu. *Comparare aliquid modo cæco, ſive oculis clauſis.*

2. v. ſelezna machka. 3. machek drach, koi lan veſe. (D.] Predanicza. *Caſſutha, caſſytha.* l. *cuſcuta, podagra lini.*

Máchkin, na, no. *Felinus, catulinus, a, m.* 2. machkin med. *Gummi, gutta viſcoſa, ex quibuſdam arboribus profluens, galbanum, ni.*

Machkine narave. *Catulaſter, tri, catulinus.* 2. machkineh ochih, *cæſius, a, m.*

Machkinem medom namazan. *Galbaneus, Gummoſus, a. m.*

Máczel, bat veliki dreveni. (D.) kich. *matrola, æ, tudes, tis.*

Mades. v. Szkruna.

Magaracz. v. Oſzel.

Magás, fisfirich. (D.) Patulyak. *Pigmæus, æi, nanus, ni, pumilio, onis, pumilus, li, ſalapuſius, ij.* Magaſſicza, *ſalaputium, ij.*

Magazín. *Promptuarium, ij, pennuarium horreum, promptuaria cella, conſervatorium rerum venalium, præcipuè ſalis.*

Mah, zamah. *Ictus, ûs.* 2. v. Pavulicza. 3. v. Meh.

Mahàlo, puhalo. *Flabellum, li, Dimin. à Flabrum, bri, muſcarium, ii.* ako je iz pavovoga repa. *muſcarium pavoni-*

Digitized by Google

vonium, l. *pavonaceum*. 2. mahalo ſenſzko (D) Raſſak. *Alabrum*, *bri*, *rhodibus*, *bi*. 3. na mahalo preju navijam. *alabro fila impono*.

Máham-hati. *Agito*, *as*, *moveo*, *es*, *vibro*, *as*, *jacto*, *as*, *quatio*, *is*, *tracto*, *as*.

Mahànye. *Agitatio*, *vibratio*, *tractatio*, *onis*, *motus*, *ûs*.

Màhnit, ta, to. vertoglav. *ſtultus*, *inſanus*, *delirus*, *fatuus*, *ſtatu mentis dimotus*, *mentis inops*, *dementatus*, *mente captus*, *amens*, *impetuoſus*, *furia*, *furioſus*, *a*, *m*. v. Beſzen.

Mahnìtim. (D.) Bezakonim. *Deſipio*, *inſanio*, *is*, *ſtultizo*, *deliro*, *demento*, *as*, *dementio*, *is*, *dementor*, *à mente deſeror*, *deturbor*.

Mahnìto. *Dementer*, *ſtultè*, *inſipienter*, *fatuè*, *inſanè*, *inconſideratè*, *incautè*, *furenter*, *furioſè*, *impetuoſè*, *furialiter*.

Mahnitòga chinim, zblugyujem. *Demento*, *as*.

Mahnìtoſzt, pomama, vertoglavje. *Dementia*, *æ*, *dementatio*, *onis*, *inſania*, *amentia*, *deſipientia*, *vecordia*, *inconſiderata actio*, *ſtultitia*, *præcipitantia*, *inconſideratio*, *deliratio*, *delirium*, *rabies*, *ei*, *animi acerbitas cum rabie*, *furor* (*maximè cùm de homine dicitur*) *& antiquo more*, *rabia*, *æ*. v. Noria.

Mahràma. v. Rubecz. marhamicza. v. Rubchecz. 2. v. Pecha.

Màjer, maroff. *Allodium*, *allaudium*, *& alodium*, *ij*, *prædium*, *ij*, *villa*.

Majerìcza, *allodiatrix*, *cis*, *villica*, *æ*.

Majèrſzki, ka, ko, maroffſzki. *Allodialis*, *prædialis*, *le*.

Majèrſztvo, maroffſztvo. *Allodiatura*, *æ*, *prædialis œconomia*.

Màjur. v. Majér.

Majurán. *Amaracus*, *ci*, *ſampſucus*, *ci*. (D) ſanſegh.

Majuranſzka voda. *Amaracina aqua*.

Màk. *Papaver*, *eris*. 2. mak domachi. *Papaver ſativum*, *ſomniferum*, *ſopori ferum*. *Prov.* Vchinilſzeje kuliko makovo zerno, *humiliavit ſe cum maxima demiſſione*. 3. mak rogati, *papaver corniculatum*. 4. mak divji, *papaver erraticum*, *flavidum*, *ſilveſtre*. *Geranium*. *ij*, *roſtrum eiconiæ*, l. *gruum*. 5. mak beli. *Seſamum*, *mi*. glavicze makove. *papaverum capita*.

Mákam, machem. *Intingo*, *is*, *cre*.

Makarún. *Paſtillus eſculentus*.

Makàze. v. Skarje.

Maklicza. v. Obruchnyak.

Maklyen darvo. *Acer montanum*. v. Javor.

Màl, la, lo. (D.) malyahan. *Parvus*, *modicus*, *puſillus*, *exiguus*, *minutus*, *paucus*, *nanus*, *a m*. kruto mal. *Perpuſillus*, *perparvulus*, *paululus*, *minutulus*. 2. mal, ali jak. *Prov.* *Tydeus corpore*, *at Hercules*.

Málam. (D.) ſzlikujem. *Pingo*, *is*, *effingo*, *is*, *effigiem exprimo*, *effigio*, *as*, *repræſentatione exprimo*, *ſcribo*, *formam induco*.

Málan, na, no. (D.) ſzlikovan. *Pictus*, *a*, *m*.

Málar. (D.) ſzlikovacz. *Pictor*, *oris*, *imaginarius*, *rij*. Proſzti malar, *t. j.* priproſzteh duguvany. *Rhyparographus*, *phi*.

Malària. *Ars pingendi*, *graphicè*, *diagraphicè*, *pictoria*, *æ*, l. *pictoria ars*.

Malàrſzki, ka, ko. *Pictorius*, *a*, *m*. malarſzkoga grunta poſztavlenye. *Pictoria oblinitio*: Tabla malarſzka, *aſſula pugillaris*. malarſzke farbe, *pigmenta*, *orum*. Pervo naloſenye fárb, *primus coloris inductus*, *illitus*. kamen malarſzki za ribanye fárb, *abacus picturæ*. Pernik, ili pero malarſzko, *penicillus*, *li*. Potezay pernika, *penicilli ductus*. pikanye, *punctura minutis punctulis expreſſa*. malarſzka meſtria. *graphiarium*, *ij*.

Malànye. (D.) ſzlikovanye. *Pictura*, *æ*. 2. malanye vodeno, *pictura aquaria*. 3. malanye olyeno, *pictura olearis*. 4. jedne

Digitized by Google

4. jedne farbe malanye, *monochroma.* 5. ſivoga kipa pelda, kip na ſivo izmalan, *ſimulacrum iconicum.* 6. v-malanom delu ſzencza, *picturæ lumina, & umbræ.* 7. malanye tkano, *pictura textilis.* 8. malanye iglum, *acupictura.*

Malàſia. (D.) Mavaſia. *Vinum malvaticum.* v. Malvaſia.

Malèhen, myczun. *Parvulus, pauculus, pauxillus, modicus, modicellus, perparvus, puſillulus, pumilus, pumilio.* v. Droben.

Malèhno, mayczùno. *Exiguè, parcè, minimùm, modicùm, paululùm, puſillùm, pauxillùm, modicè, tenuiter.* 2. *exiguùm anguſtùm, brevè.*

Mali traven. *Aprilis, is.*

Málik. *Tentator, oris.* v. Vrag.

Màlo. *Parvùm, modicùm, exiguum, pauxillum, puſillum.* v. Malehno. 2. malo da ne, za malo, *vix non, ferè, fermè, penè, propè, propemodùm, parùm abeſt quod.* 3. po malo, *paulatim.*

Maloméſnyak. *September, bris, mamacterion, ſeptembres horæ.*

Màlo pervlye. (D.) malo prie. *Paulò antè, non multò antè, modicum antè.* 2. malo potle. (D.) poſzle malo, *paulò pòſt, mox, jam jam.* 3. malo vech, *paulò plùs, paulo ampliùs, pluſculùm, pauluſculùm.* 4. malo potle neg, *paulò poſtquam.* 5. malo po malo, *ſenſim, ſenſim, & ſenſim, paulatim.* 6. malo da ne, *paulùm defuit quin, paululùm abfuit quin, modicum defuit, quod non.* 7. malo fali, *parùm abeſt, modicum deeſt.*

Malócha. (D.) malina. *Exiguitas, parvitas, tis.*

Malovréden, dna, dno. *Parvæ,* l. *exiguæ æſtimationis homo, nauci,* l. *exigui valoris homo, vix alicujus momenti,* l. *pretij homo.* it. *improbus, ineptus, pravus, vitioſus, perperus, malus, malignus, ſiniſter, a, m.*

Malovredno. *Malè, improbè, pravè, vitiosè, malignè, malitiosè, corruptè, perperè.* v. Nichemurno.

Malovrednoſzt. *improbitas, pravitas, perverſitas, perperitudo, ineptitudo, ineptia, nequitia, malitia, malitas.*

Malovrednyak. *Homo ineptus.* v. Malovreden.

Málta. (D.) vama, divona. *Telonium, portorium, ij. dedagium, vectigal.* ſzkupiti maltu, *publicum redimere telonium.*

Málta megyimorje, ili otok glaſzoviti. *Melita, æ.*

Máltar. *Telonarius, rii. publicanus, portitor, oris, vectigalarius.*

Maltaricza. *Publicana, decumana.*

Maltarſzki, ka, ko. *Teloniacus, a, m.* it. *Telonicus.*

Maltes. *Melitenſis, is.*

Malvaſia. *Vinum candiacum, vinum chium, creticum, malvaticum.*

Máma. *Illex, cis, blenus, bucco.* 2. *amens, delirus, ſtultus.* 3. *nugator, oris.* 4. v. Solicitator. 5. v. Himben. 6. *Aſſentator, Adulator, oris.* 8. mama (D.) meka, *eſca, quâ aves capiuntur, piſces,* &c.

Màma, mamek, mamo. *Matercula, æ.* à pueris præcipuè pro *matre* vocatur.

Mámim. *Solicito, inquieto, tento, pellicio, decipio, avoco, conor aliquem labefactare, ſatago pervertere.* v. Allicio. 2. v. Detineo.

Mamlènye, (D. blaznoſzt.) mama. *Illecebræ, blanditiæ, rum, incitamentum, lenocinium, palpum, blandimentum, illectamentum, illicium, incitatio.* 2. *ſolicitatio, tentatio, labefactatio, onis, perverſio alterius.*

Mámlyen, na, no. *Allectus, a, m.*

Mamùza. v. Oſztroga.

Mandala. (D. mendula) drevo. *Amygdalus, li, & amygdala, æ.* 2. ſzad. *amygdalum, li. nux amygdalæ, nux græca, nux thaſia.* (D.) govore, mendeo, *genet.* mendala. kakti: mendeo oluſchen, *amygdalum decorticatum.*) *glandula, nucleus amygdalæ.* 3. mandalæ ſuhke, *amygdalæ amaræ, nuces amaræ.*

Mandałſzki, ka, ko. *Amygdolinus, amygdalaceus, amygdalicus, amygdalatus, a, m.*

Digitized by Google

mandalſzko olye, *oleum amygdalinum*, *ſuccus nucis amygdalinæ.* 2. kay je iz dreva mandale, *amygdaleus*, *a*, *m.*

Mànen. *Veſanus*, *maniacus*, *a*, *m.* v. Mahnit.

Manènia. *Mania*, *inſania*, *phrenitis*, *phreneſis*, *fatuitas.* v. Mahnitoſzt.

Manenújem. *Inſanio*, *is*, *deliro*, *as.* v. Mahnitim.

Manet. v. Szramba.

Mangujem - vati. (D.) praznujem, plandujem, dangubim. *Otior*, *aris*, *tero*, *perdo tempus*, *deſideo*, *es*, *ceſſo*, *vaco*, *nihil ago*, *langueo*, *tabeſco otio*, *in otio ſum*, *otium ſequor*, *habeo dies vacuos*, *manibus compreſſis ſedeo*, *nihil ago.*

Mangujuchi, cha, e. *Otioſus*, *vacivus*, *vacuus*, *vacans*, *deſidioſus*, *a*, *m.* v. Len.

Manguvanye. (D.) Danguba, praznovanye. *Otium*, *tii*, *deſidia*, *æ.* *inertia*, *æ*, *ceſſatio*, *onis.* v. Lenoſzt. manguvanya dnevi, *otioſi*, l. *feriati dies.*

Mana. ſzladka jegya, *Manna*, *æ.* 2. mana roſza, kâ opada zneba. *molitium*, *ij. ros ſyriacus*, *Æromeli.*

Marczepán. *Panis martius*, *laſerpitiarium*, *panis ſaccharites.*

Máram. *Curo*, *as.* marisli? *curas ne? audis ne?*

Márha. *Armentum*, *ti*, *pecus.* 2. z-marhum bogat, *armentoſus*, *a*, *m.*

Marim. v. Maram.

Markay, lebudkay. *Quidquid*, *quid pro quo*, *nihil ad rem.*

Markéz krainſzki voyvoda. *Marchio*, *onis.* Fœm. *Marchioniſſa.*

Màrlyìv, a, o. (D.) pomniv. *Diligens*, *gnavus*, *ſedulus*, *ſolers*, *accuratus*, *ſtudioſus*, *minimè ſegnis*, *homo frugi*, *ac diligens*, *præcinctus*, *navus*, *perdiligens*, *attentus*, *altè cinctus*, *curioſus*, *impiger*, *vigilans*, *aſſiduus.* kruto marlyiv, *perſtudioſus*, *ſingularis induſtriæ.*

Màrlyiv jeſzem. *Diligentiam adhibeo*, *teneo*, *colo*, *diligens ſum*, *conor*, *enitor*, *allaboro*, *illaboro*, *operam do*, *invigilo.*

Marlyìvo. *Diligenter*, *naviter*, *ſolerter*, *vigilanter*, *accuratè*, *exquiſitè*, *perquiſitè*, *altentè*, *ſtudioſè*, *ſeduló*, *intentè*, *curioſè*, *cum cura*, *& ſolicitudine*, *inſtanti*, *& fideli officio*, *ac diligentia*, *ad ungvem*, *magnoperè*, *ſummoperè.* jako marlyivo, *perſtudioſè*, *prægnaviter*, *prognaviter.*

Marlyivoſzt. (D.) Pomnivoſzt. *Diligentia*, *æ*, *ſtudium*, *aſſiduitas*, *ſedulitas*, *opera*, *induſtria*, *ſolertia*, *curatura*, *contentio*, *exercitatio*, *vigilantia*, *labor*, *cura*, *& diligentia*, *accuratio.* z-marlyivoſztjum, *datâ operâ*, *deditâ operâ*, *de induſtria*, *ſtudio*, *de compoſito*, *conſultò*, *& cogitatò.* v. Marlyivo. zevſzum marlyivoſztjum, *velis remisque*, *velis equisque.* z-marlyivoſztjum vchinyen, *evigilatus*, *invigilatus*, *ad amuſſim factus*, *ad ungvem confectus.* marlyivoſzt moja neche menkati, *nulli parcam labori*, *partes meæ non deſiderabuntur.* velika marlyivoſzt potrebna je k-tomu, *non mediocris eſt induſtria*, *in ea re magna diligentia comparet.* 2. marlyivoſzt vſzedilna, *aſſiduitas*, *tis.*

Maròff. *Villa*, *æ.* *colonicum*, *ci.* v. Majer.

Martoloſz, koi lyudi krade, kupuje, y prodaje. *Mango*, *onis.*

Martínecz, cherv od guſzenicze menſſi, kîſze ú liſztje zavija, y mlado grozdje grize. *Convolvulus*, *li*, *volvox*, *cis*, *involvulus*, *volvola*, *volvulus.*

Marzak, y oſztala v. *in ſyll.* Me.

Màſa, ili par, kakvoga piſzma. *Copia*, *æ*, *typus*, *exemplum*, *tranſumptum*, *vidimus*, *mi.* v. Antigraphum. 2. maſa, balla tergovechka, kâſze na jednu ſztran konya more naloſiti. *in jure Ungar. quodcunque mercimonij onus*, *libr.* 100. *Maſa*, *æ.* 3. *maſa. vulgò* veliſze vëſz tërh kól tergovechkeh.

Máſem-zati. *Ungo*, *perungo*, *linio*, *lineo*, *perlineo*, *delibuo.* ſzpoda maſem, *ſupter lineo.* 2. maſem guſzto, *unctito*, *as.* 3. maſem, *maculo*, *as.* v. Inquino. 4. maſem, *fuco*, *as.* v. Faytam. 5. maſem z-blatom, *deluto*, *as.* v. Blatim. 6. *paſſ.* maſemſze, *ungor*, *eris.*

Maſ-

Digitized by Google

Maſkàra. *Cooperimentum perſonæ.* v. Larva. maskaru dole vzeti, *perſonam demere.* maskaraſzt, ta, o. *larvatus, a, m.*

Maſkargyia. v. Sálecz.

Màſnik. v. Meſnik.

Máſſem-hnuti. *Vibro, agito, moveo.* v. Maham

Màſtik drevo (D.) mritvina, trislya. *lentiſcus, ci.* kay je od takvoga dreva, *lentiſcinus, a, m.*

Maſzlen, na, no. *Butyraceus, butyrinus, a, m.* zamaſzlen, *butyratus.*

Maſzlénka. *Vas butyri ſubactorium, vas butyraceum.*

Maſzlin, meczely. (*ſcl.*) Litra. *Sextarius, ij.*

Maſzlina. v. Olika.

Màſzlo. *Butyrum, ri.* 2. maſzlo frisko, puter, *butyrum recens.* 3. maſzlo ſztaro, granko, *butyrum requietum.* 4. maſzlo bivolsko, *butyrum bubalinum, ſic caprinum, ovillum,* &c. kravje, *butyrum bubalum.* 5. ſiba, kûmſze maſzlo tepe, *rudicula, æ.* 6. maſzlo chiniti, *butyrum agitare, jactare.* 7. maſzla pun, *butyroſus, a, m.*

Máſzt. *Unguentum, ti, eliquamen, liquamen, ungven, nis, pinguedo, nis.* 2. maſzt roſichna, *ungventum rhodium, roſaceum.* 3. maſzt, koja dlake iz tela van vleche, *dropax, cis.*

Máſzt, koi napravlya. *Unguentarius, rij.*

Máſzt *Pigmentum, ti.* v. Farba.

Maſzten, tna, no. *Ungvinoſus, liquaminoſus, pinguis.* 2. maſzten, namazan, *perunctus.* 3. v. Farban.

Maſztényе. *Unctio, onis, unctura, æ.* 2. *liquatio, onis.* 3. v. Farbanye.

Maſztilacz. v. Farbovnik.

Maſztím, zamaſchujem. *Pingvedine-condio, officio, pinguedinem addo.*

Maſztitel. *pinguitor, oris.* maſztitel olyem, *pingvitor lecytho.*

Matematika. *Matheſis, is. matbematica, æ.* vu matematike vuchen, *Mathematicus, a, m.* v. Diak. n. 17.

Materia. v. Szpravnoſzt.

Materina dusſicza. *Serpillum, li. origanum*

ni, ſequillum, li. v. Mravinecz.

Matèrin, na, no. *Maternus, a, um.* materina ſzeſztra, *matertera, æ.*

Materìnſztvo. *Maternitas, tis. hæreditas materno avitica.*

Matternìcza. *Matrix, cis.*

Màti, mayka, rodicza. *Mater, tris, genitrix, cis, parens, tis.* 2. mati y devicza, devicza Bogorodna, *Deipara, æ. Dei genitrix, parens Filij Dei, ſancta virgo parens.* v. Bogorodicza. 2.

Mati obiteli, goſzpodaricza. *Mater-familias.* 3. mati obchinſzka, vſzega rodicza. (D.) mati ſzverodna, *omniparens, tis. Mater Deûm.* t. j. zemlya vſza plodecha, y nazad grabecha:

Matìcza, obchinſzka knyiga. *Commentarius, rij, protocollon, matricula, æ.* zapiſzanye ú maticzu, *immatriculatio, onis.* v. Immatriculo. 2. maticza, kâſze za plod dërſi ú napredek, *Matrix, cis.* kakti: *bos matrix, gallina matrix.* 3. maticza pchel, *apum dux.*

Matràcz. *Maſtrea, æ. gauſape, is, cicilium ij, amphitapa.* 2. matracz iz vune, *culcitra lanea, gauſape.* 3. iz bële vune, *culcitra tomentitia, leuconica.* 4. iz pavulicz terſztik, *culcitra tomentitia circenſis. ſ. quæ ex ſummitatibus arundinum mollibus, lanæ ſimilibus ſit.* 5. iz ſzlame, *culcitra ſtraminea,* l. *ſtramentata.* 6. iz plev, *culcitra paleata.*

Mávez. v. Pamuk.

Mavi. v. Moder.

Maukam - kati. *Glaucito, as.*

Maukanye machkino. *Glaucitatus, ûs.*

Mayka. v. Mati. *Prov.*

y bila mayka, y mila mayka.
mayka tepia, mayka bila,
pod punoma mayka mila.
applicatur ijs, qui caſtigant, & amant.

Mayſztor. v. Meſter.

Máz. *Litura, æ. deletio, onis.*

Mázan, zamazan. *maculatus, infectus, a, m.* 2. mazan, namazan, *unctus, perunctus, delibutus, ungvento delinitus, ungventatus.*

Digitized by Google

Mazànye. *Unctio, onis. unctura, æ. tinctura, tinctus, ûs. 2. maculatio, maculatura, æ. infectio. it. litura, illinitas, illinitio.*

Mázg, mazinacz. v. Mezg, &c.

Mazich ſztene. *Comiates, tis.*

Mazitel. *Unctor, oris.*

M. ante, E.

Mèch. *Gladius, ij, enſis, is.* 2. mech za dve ruke, *ſpatha, romphæa, machæra, æ. ferrum, ri, mucro.* 3. mech gol, *vagina vacuus gladius, eductus mucro.* 3. mech oſter na obe ſztrane, *mucro anceps.* 4. mech znimlyem, *gladium educo, evagino, mucronem ſtringo.* 5. popadam mech, hitamſze mecha, *prehendo gladium, enſem manu apprendo.* 6. poſztavlyam mech v-noſnicze, *reduco*, l. *condo gladium.* 7. poginuti od mechya protivnikov, *hoſtium ferro interire.* 8. mëch riba morſzka, *turianus piſcis, galeos, xivias.*

Mècha ſpicza. *Cuſpis gladij, muero, onis.*

Mèchem opaſzan. *Ferro ſubcinctus.* 2. mechem mahati, *enſem rotare, vibrare, librare.* 3. mechem lopuſcze biti, *lato enſe percutere.* 4. zamah mecha iz pod ruke, *averſa manu incuſſus enſis.* 5. mech v-palícze, *dolo, onis.*

Mèchich, mali mech. *Gladiolus, enſiculus, li.*

Mecho nòſzecz. *Enſifer, enſiger, ri.* mecho voynik na pozov, *gladiator, digladiator, duellator, monomachus.* mecho vojuvanye, *gladiatura, digladiatio, duellum, li, monomachia, æ.* v. Meſtria y Meſter.

Mécha. v. Meſzo libivo.

Mèchek. *ſemi-ſpathum, ti.* v. Mèchich.

Mèchem. *pono, loco.* v. Poſztavlyam. 2. v. Hitam.

Mechèmſze. v. Borimſze.

Mèchit turſzki. *Meſchita, æ, delubrum, bri.*

Méczely. v. Maſzlin.

Méd. *Mel*, gen. *mellis.* 2. med protuletni, *mel vernum, mel anthymum, mel æſtivum.* 3. med divij, *mel ericæum*, l. *ſylveſtre.* 4. med ſtiſek, *mel ceroſum.* 5. med chiſzt, *mel purum, mel ſine vitio, mel purum, & integrum, mel a-*

croton. 6. med napravlyam, *melliſico, as.* 7. med machkin. v. Machkin med. 8. med roſichni, (D.) ruſati med, *mel roſaceum.* 9. med zbiram, terem, *mel vindemio.* 10. meda trenye, zbiranye, *mellatio, onis. mellis vindemia.* 11. meda napravlyanye, *mellificatio, onis, mellificium, ij.*

Mèd, mey, megyu, meju, megy. *Inter.* med nami, (D) meju nama, *inter nos.* 2. med obedom, *inter prandium*, l. *inter prandendum.* med pitjem, *inter bibendum, inter ſcyphos.* 3. med ſzobum, ſzad jeden, ſzad drugi, *invicem, mutuò, viciſſim.* 4. med dnevom, *interdiu.* 5. med ſztrahom, y uffanyem, *inter ſpem, & metum.* 5. mèd, *t. j.* vu nutre, kakti vu hiſe, *inter* l. *intra parietes domûs.*

Med poláſem, (D.) v-ſzrid ſztavim. *Interpono, interjcio, in medio colloco.*

Med poloſen, na, no. *Interpoſitus, interjectus, a, m.*

Med poloſenye. *Interpoſitio, interjectio, onis, interpoſitus, interjectus, ûs.*

Medalya. v. Sulenczia.

Medár. *meliturgus, gi, mellarius, rij, mellificium exercens.*

Mèden, na, no. *Æreus, Æneus, Aheneus, a, m.*

Medenìcza. (*Tur. Scl.*) Tepſzia. *Teſtus, ſti, gabata, æ.* 2. medenicza za vmivanye, *pelvis, malluvium, pollubrum, chernibum, bi.* 3. v. Zdela barberſzka.

Medicza voda zamedvena. *Mellina, æ. mulſus, ſi.* 2. medicza vino zamedveno, *mulſum, ſi.* 3. medicza iz vode ali vina kuhana. Serbet. *melicraton*, l. *melicratum, ti, aqua mulſa, Hydromel, melta, æ, mellatium, ij.* 4. medicza iz meda, y moſta, *melitites, tis.*

Med méſſamſze. *Immiſceo me, ingero me, immito me.*

Med meſſan, na, o. *Immiſtus, immixtus, a, m.*

Med meſſanye. *Immixtio, immiſtio, onis.*

Digitized by Google

Mèdo. (D.) myedo. *Æs, æris.* 2. medo ſuto, *æs coronarium, campanum, corinthium, aurichalcum, oricbaleum, durichalcum, i.* 3. medo raztoplyivo, *æs fuſile.* 4. medo kôſze da vlechi, *æs ductile, regulare.* 6. medo vſzakojachko, *metallum, li.*

Medom czurechi, *melliſluus, a, m.*

Medvèd. (D. it.) medo. *Urſus, ſi, arctos.*

Medvèdich, medvechich, medvedecz. *Urſulus, li, urſæ catulus,* l. *catulus urſinus.* foem. *urſula, æ.*

Medvedicza. *Urſa, æ.* 2. medvedicza zvezda ſzeverna, vekſa, *urſa cæleſtis major, helice, es.* druga menſsa, *urſa cæleſtis minor, cynoſura, æ.*

Medvednicza gora. Planina verhu Zagreba. *Mons urſinus.*

Medvedſzki, medvedni, a, o. *Urſinus, a, m.*

Medven, na, no. kay je iz meda, ali ſzlatko kòt med. medven ſzok. *Melleus liquor. Metaph.* medvene rechi, *t. j.* ſzlatke, *mellea verba.* 2. medven, kay kmedu ſzliſſa, *mellarius, a, m.* medvene poſzude, *mellaria vaſa.* 3. medven, zamedven, *mellitus, a, m.* 4. medven kot voda, *mulſus, a, m.* 5. medven kolach, *melitoma, æ, placenta mellita. it.*

Medvene jeſztvine. *Melipecta, melizonia, cibaria mellita.*

Medveno govorechi. *Melliloquus, a, m.*

Medveni ſzok iz drevja, y liſztja trav kaplyuchi, pchelam drag. *melligo, nis.*

Megdangya. v. Fektas.

Mègla. *Nebula, æ, caligo, æris ſpiſſitudo, opacitas, obſcuritas, tis.*

Mèglim. *Nebula obduco, caligo as.*

Meglyiv, va, vo. meglen, pun megle. *Nebuloſus, caliginoſus, nebulis tectus, nebularum humoribus plenus.* meglenei, *maiore nebulâ tectus.* naymeglenei, *maximâ nebulâ tectus.* meglum pokvarjen, *nebulâ vitiatus.*

Megnènye ochno. *Ictus oculi, nutus, ictus, us, oculi momentum.*

Mèh. *Follis, is, uter, tris, culeum,* l. *culeus.* 2. meh vinſzki, *uter vinarius.* 3. olyeni, *uter olarius.* 4. kojemſze podpuhava, *follis, ſufflatorium, ij.* czev na mehu, *acrophyſium, ij.*

Mèhen. *Muſcus, ci, lanugo viridis.* 2. mehen hraſztov, *Bryon:* 3. mehen na vode, *ulva, æ.* 4. mehen dole ſztruſem iz dreva, *emuſco, as.* 5. z mehnom pokrit, obraſchen, *muſcoſus, ulvoſus, a, m.*

Mèhkcham. Mehkotim. *Mollio, is, ire, molle reddo, mollifico, mollefacio, macero, as.* 2. dobro mehkcham, izmehkchavam, *emollio, is, ire.* 3. malo mehkcham, *parùm emollio.*

Mehkchàmſze. *Mollefio, is, mollefco, emollefco, is.*

Mehkchan, na, no. *mollitus, a, m.* 2. omekchan, *emollitus, mollefactus, a, m.*

Mehkchànye, izmehkchanye, *mollitio, emollitio, onis.*

Mèhkehen, na, no. *Molliculus, molliuſculus, a, m.* v. inferius.

Mèhkek, ka, ko. (D.) mekahan, mék. *lenis, mollis, tractabilis, flexibilis, mollitus, edurus, vietus, non durus, emollidus, bapalus, a, m.* 2. mehkek mlad, gingav, *tener, mollicelus, tenellus, tenellulus, tenerellus, a, um.* mehka leſzka, *edura corylus.*

Mèhko (D.) mekano. *molliter, leniter, non duriter, indulgenter, tenerè, moliſſimè.* mehko ſzpim, *molliter cubo,* t. j. na mehkom.

Mèhko chinecz. *mollificus, a, m.*

Mehko chinim. v. Mehkcham. 2. mehko priimlyem, *Molli brachio tracto, primoribus duobus digitis leniter accipio.*

Mehkócha. (D. mekota, mekoſzt.) mekchina. *Mollities, ei, mollitia, æ, mollitudo, nis, teneritas, teneritudo, effeminatio, onis.*

Mehko nog. *Mollipes, dis, mollipes homo, mollipedes equi, &c.*

Digitized by Google

Mehkóta. v. Mehkocha. 2. mehkòta, *Arvum, vi, ager arvus, excultus, rus ellaboratum*, l. *accommodatum*, v. Nyiva.

Mehkotim. v. Mehkcham. 2. mehkotim, polye delam. *Agrum, rus ellaboro, ruro, ruror, rusticor, apto, colo agrum pro seminatura.*

Meho noszecz. *Utrarius, ij.*

Mehúr v-chloveku. *Vesica, æ, vesica urinaria.* 2. mehura gerchanyek, *vesicæ collum.* l. *cervix.* 3. Slebczi po kojeh voda od ledovja v-mehur teche, *ureteres.* 4. temel mehura, *vesicæ fundus.* 5. mehura czev, po kojem voda od gerchanka tia do kraja sile, ili szprave muske teche, *urethra, æ.* 6. mehura mis kiga szkup derszi, *vesicæ sphincter.* 7. mehur szprazniti, vodu puszti, *vesicam exonerare.* 8. mehur chez kojegasze czedi, *vesica destillatoria.* 8. nechu piti, nego jeszti, *nolo in vesicam quid eat, in ventrem vivo.* 9. mehur na vode, *bulla, æ.* 10. mehur na travah, drevju, *folliculus, li.* 11. mehur na riti, *Enedria, æ.*

Mehùrchecz. *Vesicula, æ.* 2. mehurchecz suchni, *vesicula fellea.* 3. *pustula, æ.* 4. koisze kot prisch na kruhu dela, gdasze peche, *hecta, æ, pusulæ, rum, multibula, æ.* 5. mehurchecze na vode napravlyam, *bullo, as, are.*

Mèja, ili megya na polyu, vinogradu, &c. *Limes, tis, terminus, fines, ium, lapis finalis, meta, æ.* i. e. *interstitium dominiorum, aut fundorum. confinium, ij.* v. Pogon.

Mejas. kotarnik. *Confinis, is, conterminus, vicinus, finitimus, mi.*

Mèju poszlavlyam. *Limito, termino, as, termino fines, constituo limites. terminis, finibus circumscribo, præscribo, præfinio fines, pono, loco fines, statuo metas, partior limite agrum, &c.*

Mekahan. v. Mehkek, &c.

Mekìna. (D.) palya, tricze. *Furfur, ris, farinæ recrementum, purgamentum, excrementum, appluda, canica, æ.* 2. z-mekinami pomessan, *furfurosus, a, m. Prov.*

Nezna leszor mekin kokossam zmeszti, *de homine rudi, & simplici.*

Mekinszki, ka, ko, poszeichni. *Furfuraceus, furfureus, caniaceus, patyrius, a, m.*

Mekínyak kruh. *Caniaceus panis.*

Mekotim. v. Mehkotim.

Meknújemsze. *Subduco me, amoveo, subtraho me.*

Melènye. (D.) szamlenye. *Molitura, æ.*

Mèlin (D.) mlin. *mola, æ, molendinum, ni, farinale, is, moletrina, æ, pistrinum, ni.* 2. melin proszeni, *mola milliaria, sic triticea*, &c. 3. melin zmeszni, *mola frumentaria.* 4. melin v-komsze olye melye, *mola olearia*, s. *olearia molæ, trapetum.* v. Trapes. 5. melin, kojega voda obracha, kakti y pilni melin, pilenicza, *hydromila, æ, hydromylium, ij.* 6. melin oszelszki, *machinaria, asinaria mola.* sivinszki, *jumentaria*, l. *pecuaria mola.* 7. melin paperni, *mola chartaria.* 8. melin vetreni, *mola alaria*, l. *alatia, mola pnevmatica.* 9. melin perpreni, y za kavu, *fractillum, li.* 10. melin ruchni, kojega lyudi obrachaju, *chyromylos, mola trusilis, mola manuaria*, l. *manualis, mola versatilis, pistrilla, æ.* v. Servne. Drevo ono, kojemsze kamen obracha, *molile, is.* 11. melinecz, *pistrilla, æ.* 12. v. Sztupa.

Melina gornyi kamen. *Catillus, & catillum, li.* Grot ober kamena, *infundibulum, li.* vsza gornya sztran melina, *catillus*, &c. dolnyi kamen, *meta, æ.* vuchem sztoi, *cacolus, li.* vsza dolnya sztran melina z-podom takay velisze *meta, æ.* Drevcze, kô sitek z-grota vabi, y szkache, te zvoni, *crepitaculum molendinarium, pistrinarium.* preszlicza, koja kamen verti, *ferrea subscus.*

Melina, æ. *Lupulus, li.*

Melinszki, ka, ko. *Molaris, molendinarius,*

Digitized by Google

rium, *molarium*, *piſtrinenſis*, *piſtrinarium*, *farinalis*. 2. melinſzki kamen, *lapis molaris* 3. melinſzka gata, *claustrum*, *tri*, *septum*, *ti*. 4. melinſzko kolo, *columbaria*, *æ*. 5. melinſzkoga kola deſchicza, *pinna*, *æ*. 6. oſzel melinſzki, *jumentum piſtrinenſe*. 7. melinſzko meſzto, *moletrina*, *æ*. 8. melinſzki prah, *pollen*, *nis*, *urica*, *æ*.

Mèlta. v. Mort.

Mélya. (D.) mlivo, braſno. *Farina*, *æ*. *far*, *ris*. 2. melya chiſzto bela, muka, czvét, *ſimila*, *æ*. kay je iz takve melye, *ſimilagineus*. 3. melya jachmena, *farina hordeacea*. *Amphiton*. 4. melya bobova, *lomentum*, *ti*. 5. pſenichna, *farina triticea*, *aleuron*. 6. melya, kâſze ſzim tam po melinu, ali fiſtarnicze razteplye, *pollen*, *nis*, & *pollis*, *is*, *urica*, *æ*. 7. melya debleja, ikricze, kâ pod poſzeami zaoſztaje, *redundago*, *nis*. v. Creura. 8. melya zmeſſana, *farrago*, *nis*. 9. melya pirna, *farrina*, *farrea*. 10. iz melye, *faratus*, *farinaceus*. 11. kay ſzliſſa k-melye, *pollinaris*, *re*, *pollinarius*. 12. pun melye, *farinulentus*, *farinatus*, *a*, *m*. 12. za melyu poſzuda, layt, puta, skrinya, *coix*. naymre iz kore. 13. chervi vu melye, *blattæ*, *rum*.

Melye pſenichne ſkrinya. *Arca pollinaria*, *farinarium*, *ii*.

Melyem. (D.) ſzamlyivam. *Molo*, *is*, *mola tero*, *commolo*, *is*.

Melyu, koi ſzeje. *Pollintor*, *oris*.

Memorial, napomenek. (D.) uspomena. *Memoriale*, *is*, *libellus*, *li*, & *libellus memorialis*.

Mena, menanye, (D.) iz-ali promina. *Mutatio*, *permutatio*, *commutatio*, *viciſſitudo*, *alternatio*, *onis*, *vices*, *varietas*. 2. mena meſzecza, *Novilunium*, *ii*. v. Meſzecz. 3. mena penezna, *cambium*, *ii*, *colybus*, *bi*. 4. mena vremena, *viciſſitudo temporum*, *commutatio tempeſtatum*, *varietas temporum*. 5. mena ſzreche, *varietas fortunæ*.

Mendùla. v. Mandala.

Mènem. *Attero*, *is*, *intertero*, *tero*, *frio*. 2. menem med perſzti, *affrio*, *infrio*. 3. v. Bijem.

Mènemſze. *Frior*. 2. v. Bijemſze.

Mèngyus. v. Navuſnicza.

Menìmſze. *Colloqvor*, *eris*, *ſermocinor*, *confabulor*, *aris*. 2. mucheczſze menim, *conſuſurro*, *as*.

Menìtel, koiſze ſzamo peneznum menbum hrani. *Colybiſtes*, *is*. l. *colybiſta*, *æ*.

Mènten duga halya gornya, ſzvita viteſka. *Clamys*, *dis*, *amictus*, *ûs*. *clamys militaris*, *ſagum*, *gi*. 2. menten kerznom podſztavlyen proti zime, (D.) chyurak, *clamys pellicea*, *veſtis ſuperior pellicea*. 3. vu mentenu, *clamydatus*, *a*, *m*. *clamyde indutus*.

Menténecz. *Clamydula*, *æ*.

Mentujemſze ſzkoro. *Brevì liber ero*, *liberabo me*, *expediam me*, *abſolvam me*, *liberabor*, *extricabor*.

Mentuván, na, no. *Liberatus*, *abſolutus*, *expeditus*, l. *privatus*.

Mentuyánye. *Eliberatio*, *expeditio*, *præſervatio*, *onis*, it. *privatio*. 2. mentuvanye, ili piſzmo zadovolynoſzti, *Cautio*, *onis*.

Mentúvam, odvracham kakvo doyduche zlo. *Libero*, *præſervo*, *proſpicio alteri*, *ne præter ſpem ei accidat quippiam mali*, *averto alicujus calamitatem iminentem*, *caveo alteri à malis non præviſis*, l. *caveo alteri mala non præviſa*. 2. mentuvam drugoga kakvoga dobra, kvarnoga chinim, *privo alterum aliquo bono*, *commodo*, *utili*, &c. *orbo*, *damnifico alterum per furtum*, *rapinam*. mentuvalmeje mojega dobra, *privavit me meis bonis*.

Mentuy Bogh. *Avertat*, l. *averuncet Deus*, *præſervent*, *præcaveant nobis ſuperi*, *præſervent nos*, *proſpiciant nobis Dii*.

Menyam, menim. *Muto*, *commuto*. v. Premenyam. 2. menyam prebivaliſche, *muto ſolum*, *migro*, *as*.

Men-

Digitized by Google

Menyan, menyen. *Mutatus, commutatus, permutatus, a, m.*

Menye. *Minùs.*

Menyek riba. *Alabes, is, muſtella fluvialis, congrus*, l. *conger fluviatilis.*

Mera, mertuk. *Menſura, æ.* 2. mera polya, *decempeda*, i. e. *pertica decem pedum, quincupeda*, i. e. *quinque pedum.* 3. mera jednaka, ili jednake peze, *libramen, nis, æquilibrium, æquamentum, ſacoma.* 4. pridav k-mere, *corollarium, auctarium, ii, mantiſſa.* 5. mera duguvany czurecheh, *galo, onis. gala, æ.* 6. mera, kûmſze vaſe, *bilanx, ſtatera.* v. Vaga. 7. mera, kûmſze glubina morja meri. *dioptra, æ.*

Verſzti mere in pochetka.

1. Pĕrſzt, ili mera jednoga perſzta, kuliko chine 4. zerna jachmena na red polo-ſena. *Digitus, ti.*

2. Palécz, mera velikoga perſzta, t. j. tri perſzti, ili zérn 12. *Uncia, æ.*

A pri kopno merczeh 12. delov noge, immenujeſze *Uncia*, ali *pollex.*

3. Sakka, mera chetireh perſztov ruke. (D.) pedal. *t. j.* 4. perſzti. *Palmus, mi.*

4. Pednyícz, (D) roguſsa, ili raſzoſſicza, *t. j.* duſina od palcza do pervoga perſzta. *Lichas.*

5. Dve ſakke, (D.) dva pedala, *t. j.* oſzem perſztov. *Dichas.*

6. Pedeny, (D.) pedal veliki. tri ſake, ili 12. perſztov. *Spitama, æ, dodrans, tis. palmus major.* dveh pednyev duſina, *didorum, ri.*

7. Noga, ili mera jedne noge. Sztupina, neki od nemske rechi *ſchuh* govore, mi *zeepelis.* 4. ſaka, perſztov 16. *pes, dis.* v. Noga *& infra.*

8. Seſzt ſák, (D) ſeſzt pedalov, perſztov 24. *Seſquipes, dis.*

9. Laket iz recheneh ſeſzt ſák, odkud y zoveſze *Seſquipes, dis*, drugach *ulna, æ, l. cubitus, ti.*

10. Korachay proſzti. dve noge, y pol. *Paſſus ſimplex.*

11. Korachay kopnomerni. t. j. pet nog. *Paſſus geometricus.*

12. Kopiſche drug merni. (D. motka) dùg deſzet nog *pertica, æ, ſive decempeda.*

13. Szto dvadeſzet, y pet korachajev, oſzmi del milye. *Stadium, ii.*

14. Dveſzto, y petdeſzet korachajev. *Dibulus, li.*

15. Jezero, ili tiſzuche y 500. korachajev. *Dolichus, chi.*

16. Jezero ili tiſzuche korachajev, milya latinſzka. *Milliare italicum.*

17. Jezera, ili tiſzucha chetiri. *Milliare germanicum majus.*

18. Jezera tri, y dvadeſzet korachajev, ili derchajev 32. *Milliare germanicum minus.*

Merchanye, potemnenye. *obſcuritas, tis*, ſzuncza, ali meſzecza, *deliquium ſolis*, l. *lunæ, ecclipſis*, l. *defectus ſolis, aut lunæ.*

Merchím. v. Potemnujem. 2. merchim, herchim kot peſz. *Hirrio, is, ire.* merchanye. *Hirritus, ûs.*

Merczìna. v. Merha.

Merczvárim. *Excarnifico, dilanio, in fruſta diſcerpo.*

Mère jednako potezanye. *Æquilibrium, ii, æquilibritas, tis. æquipondium, ii.* 2. na mere jednako ſztati, neviſzeti ſzim ni tam, *neutro inclinare, neutram in partem præponderare.* 3. mère prevagnenye, pritezanye, *præpondium, ii, præponderatio, onis.*

Mérecz. v. Meritel.

Méren, na, no, izmeren. *Menſus, menſuratus, libratus, trutinatus, dimenſus, a, m.* 2. na meru poſztavlyen, *appenſus, a, m.* 3. meren drugoch, *remenſus, denuò menſus.*

Merènye. *menſuratio, menſio, onis.* 2. merenye zemlye, *Geometria, æ*, geodæſia, *æ.* v. Meritel. ſtanga, kûmſze meri, *decempeda, pertica, æ. arvipendium, ii.* 3. merenye kotarov, *metatio, onis.*

Mërha. *Cadaver, ris, cadaver fœtidum, malè*

Digitized by Google

malè olens, teterrimum odorem exhalans, caro morticina. 2. merha, *pecus, oris.*

Merìcza. *Metreta, æ. metretes, tis.*

Merìlo. (D.) omera. ſchimſze glubina vode meri. *Dioptra, æ.*

Mérim. *Metior, iris, menſuro, as.* 2. merim vagum, *Libro, trutino, pondero, expendo.* 3. vkup merim, *commetior iris.* 4. domerujem, *emetior.* 5. drugoch merim, *remetior, iterum metior.* 6. razmerujem, *cuique metior, dimetior.* 7. jednako na mertuk, ali ſnoru merim, *ad amuſſim metior.* 8. merim druge ſzvojem laktom, *ex ſuo ingenio alios metior.* 9. merim kotare, *metor, aris.*

Merìtel, mërëcz. *Menſor, menſurator, oris, menſurarius, rij.* 2. meritel zemlye, *geodætes, geometra, geometres.* 3. meritel kotarov, *metator, finitor, metitor.* polya, *agrimetator, decempedator, oris.* 4. meritel pezum, *ponderator, librator, trutinator.*

Merkach riba morſzka. *Chelidon, onis. hiſcomius.*

Mèrkam. *Attendo, is, obſervo, as.* v. Pazim.

Merkànye. *Attentio, obſervatio.* v. Pazenye.

Merkàvecz (D.) uhoda tujeh poſzlov. *Obſervator, oris.* v. Pazitel.

Mërkva, Merkèvcza. *Napus, pi, paſtinaca alba,* l. *ſativa, ſtaphylina, æ, ſtaphylinus ſativus.* 2. merkva divja, *paſtinaca erratica, agreſtis, ſtaphylinus agreſtis, ſtaphylinum, ni.*

Mérlin, mërkva ſuta. *Paſtinaca rubra, ſativa, ſiſaron, ſiſarum, ri, ſiſer, ris.*

Mèrmram. (D.) marmorim. *Murmuro, as, murmuror, aris, ſuſurro, as, muginor, muſſito, fremo, infremo, indignè fero.* ſzobum mermrati, *murmurare, commurmurare ſecum.* 2. mermram tiho, malo, *murmurillo, ſubmurmuro, as.*

Mermrànye. (D.) marmochenye. *Murmur, ris, murmuratio, admurmuratio, cõmurmuratio, ſuſurratio, ſuſurrus, ûs.* 2. tiho mermranye, ili majehno, *murmurillum, li.*

Mermraveez. *Murmurator.* mermravka. *murmuratrix, cis.*

Merni, na, no. *Menſuralis, le.*

Mernik, koi meri. v. Meritel. 2. v. Mera.

Mërſſav, va, vo. *Macer, cra, um, ſtrigoſus, exhauſtus, macilens, macellus.* v. Mleden. *Prov. Dalm.*

Videt je, kô da on ni je lani ſzlana izio. *Apparet quaſi annô præterito nihil ſalſi guſtâſſet.*

Merſſavem. v. Mlednem.

Merſzko. (D.) gardo. *Turpè, turpiter, fædè, ſcurriliter.*

Merſzkocha. (D.) gardnoſzt. *Turpitudo, nis, fœditas, deformitas, ſcurrilitas, tis.*

Mertelni, na, no. (D.) umarli. *Mortalis, le.*

Mertelno. *Mortaliter.*

Mertelnoſzt. *Mortalitas, tis.*

Mërtev, va. vo. *Mortuus, emortuus, mortificatus, eſanguis, exanimis, exanimus, exanimatus, inanimis, inanimus, defunctus, peremptus.* mertvo telo, *cadaver, ris, corpus frigidum.*

Mërtvëcz. *idem.*

Mertùchlyiv, va, vo. *Temperans, moderans, tis, moderatus, temperatus, homo frugi, frugalis, parcus, reſtrictus, modicus, continens, abſtinens.*

Mertuchlyivo. *Frugaliter, temperatè, temperanter, moderatè, ſobriè, modeſtè, parcè, reſtrictè.*

Mertuchlyìvoſzt, zderſanye. *Temperantia, æ, moderatio, onis, frugalitas, temperatio, temperamentum, temperies, abſtinentia, continentia, animi æquitas, animi moderatio, ratio.*

Mërtvicza. *Defuncta, æ.*

Mërtvìlo, mertvi ſzeny. *Veternus, ni, lethargus, gi.* 2. mertvilo, keſznoſzt, *lentitudo, nis.* v. Lenoſzt.

Mèrtuk. v. Mera. mertuka kray. *Boſcas, dis.*

Mortukom. *Per menſuram, cum menſura menſuratè.*

Mërtvo telo. *Corpus examine.* v. Mertev.

Digitized by Google

Mérvim. *Comminuo, is, frio, contero.*

Mervìna. v. Drobtina. 2. mervina vſzakojachka od pilenya, vertanya. *Scobina, æ, ſcobis, is*, ut: *ſcobis ferri, ligni.* v. Quisquiliæ. n. 2.

Mërvlènye. *Comminutio, friatio, onis.*

Mërvo, mërvichëk. *Paululùm.*

Mèrzek. *Turpis, e, deformis, me.* v. Gërd. 2. merzek, nedrag, oduren, *exoſus, odioſus, peroſus, perodioſus, a, m, deſteſtabilis.*

Mèrzel, zla, zlo. (D.) ſztuden. *Frigidus, gelidus, algidus, algoſus, allus, rigidus.* 2. jako merzel., *pergelidus, egelidus, perfrigidus, præfrigidus, a, m.* 3. merzla zimlyicza, *febris rapida, & quercera.* 4. merzel nekuliko, *frigidulus, ſubfrigidulus, frigidiuſculus.*

Mërzel poſztajem. *Frigeſco, is, frigefio, frigidus fio, algeſco, inalgeſco, is, algeo, es.*

Merzènye na jegyu. *Stomachi malacia.* 2. merzenye otayno, *ſimultas, tis.* 3. *abominatio, deteſtatio, aſpernatio, onis, aſpernamentum, ti, execratio, deteſtatio, onis.*

Merzí jeden na drugoga ochito. *Unus alterum odiô hoſtili palàm perſequitur, odiô unus alterum habet apertè, capitali, & infeſto.* v. Omraza.

Merzim, odurjavam. *Abominor, aris, deteſtor, execror, reſpuo.* 2. merzim na koga, *odio habeo*, l. *proſequor quempiam.* 3. otayno merzim na koga, *ſimultatem gero cum aliquo.* 4. merzim na jelis. *Stomachi malaciâ laboro.*

Merzìtel. *Abominator, aſpernator, oris.*

Merzitelìcza. *Abominatrix, cis.*

Merzlétina, hladnetina. *Galreda, gelatina, æ, decoctum gelatum.* v. Hladnetina.

Merzlím, hladim. *Frigefacio, frigefacto, frigero, as,*

Merzlimſze. v. Merzel poſztajem.

Merzlìcza. v. Merzel. n. 3. y Zimlicza.

Mërzlína. *Frigiditas, tis, frigedo, nis, algor, oris.*

Mërzlo. *frigidè, gelidè, algidè.*

Merzlo noſz, kay merzlinu donaſſa. *Frigorificus, algificus.*

Mërzloſzt. v. Merzlina.

Méſſam. *Miſceo, commiſceo permiſceo, tempero, concorporo, confundo.* 2. primeſſavam, *admiſceo, immiſceo, es.* 3. drugoch meſſam, *remiſceo.* 4. nebo zemlyum meſſam, *ima ſuñis miſceo.* 5. meſſam vino z-vodum, *tempero aquâ vinum.* 6. meſſatiſze telovno ſenum, *coire cum aliqua, rem habere cum aliqua.*

Meſſan, na, no. *Mixtus, miſtus, commiſtus, commixtus, permixtus, confuſus.* v. Zmeſſan. 2. drugoch meſſan, *remiſtus*, l. *remixtus.*

Meſsànye. *Mixtio, miſtio, permiſtio, commiſtio, concilium, permixtio, confuſio, concretio, onis, mixtura, temperatura, temperaculum,* 2. meſſanye telovno, *coitus venereus, coitio, initus, concubitus.*

Meſſenye. v. Meſzenye.

Mèſter. (D.) Mayſztor. 2. meſter, navuchitel. *Gymnaſtes, Magiſter, Inſtructor, Informator, Inſtitutor, Profeſſor, Eruditor, Doctor, Didaſcalus.* 3. meſter krivoga navuka, *pſeudodidaſculus.* 3. meſter kî detchiczu privucha, *pædagogus, Præceptor, Ludi-Magiſter.* 4. meſter vu mudro znanyu, *Magiſter*, l. *Doctor Philoſophiæ.* 5. meſter dobreh navad, chlovechtva, *Magiſter morum, Ethicus, ci.* 6. meſter orſzachki, *Prothonotarius, rij.* 7. meſter mechovojuvanya, *Magiſter gladiaturæ, laniſta.* 8. meſter ſzlosnoga popevanya, *Magiſter vocis, Cantor.* 9. meſter koi vure, y oſztala, kâ na kotachiczeh teku dêla, *automatarius, rij.* 10. meſter kî detinſzke igre napravlya, *coroplathus, thi.* 11. meſter, koi iglum mala, y zlatom pretkava, *limboralis, ſagmentarius, barbariarius, phrygio.* 12. meſter, koi perom mala, *plumarius, rij.* 13. meſter, koi ſzage dela, *polimitarius, rij.* 14. meſter, koi delo zrezava, *cælator, ſculptor, oris.* 15. meſter dervodelſzki, *architectus, ti, architector, oris. ædilis.*

v.

Digitized by Google

v. Glavar. 16. jagarmeſter, *theriophylax*, *protocynegus*. 17. ſztraſameſter, *vigiliarum*, & *excubiarum præfectus*. 18. ſtalmeſter, *ſtabuli præfectus*. 19. meſter obchinſzki, *carnifex*, *juſtitiæ miniſter*, *quæſtionarius*, *vindex rerum capitalium*, *exactor ſupplicij*, *decolandi artifex*, *laniſta*, *gladiator*.

Meſterſzki, a, o. *Artificioſus*, *limatulus*, *a*, *m.* 2. po meſterſzki, *artificialiter*, *artificioſè*, *affabrè*, *fabrè*.

Meſterſzko delo. *Opus artificioſum*, *ſecundùm*, l. *juxta artem factum*, *ex arte opus factum*.

Meſtria. (D.) zanat. *Ars*, *tis*, *magiſterium*, *artificium*, *opificium*, *ſcientia*, *eruditio*. v. Ars. 2. *Prov.*

Meſtrieſze ſzvoje nay derſi.
In pulvere ſuo currat.

3. meſtria ſzlobodna, *Ars liberalis*, l. *ingenua*. 4. meſtria diachka, *ars litteraria*, *litteræ*, *rum*, *gymnaſtice*, *es*, *ars liberalis*. 5. meſtria brodarenya, *ars navalis*. 6. meſtria poznanya reda narave chlovechje, *phyſica*, *æ*. 7. meſtria, brojenya, ili rachunov, *arithmetica*, *æ*. 8. meſtria od zvezd obrachanya, *aſtrologia*, *æ*. 9. meſtria znanya jakoſzti, kû zvezde imaju, *aſtronomia*, *æ*. 10. meſtria, kûmſze narav chlovechja ſpoznava iz obraza, *phyſognomia*, *æ*. 11. meſtria vrachenya, *medicina*, *æ*, *ars medica*. 12. meſtria zrezavanya, *ſculptura*, *cælatura*, *æ*. meſtria zmiſlyavanya, *poëſis*, *is*. 13. meſtria patikarſzka, *ars pharmaceutica*. 14. meſtria ognyena, *pyromantia*. 15. meſtria vodena, *hydromantia*. 16. meſtria napravlanya zlata, *alchimia*, *æ*. 17. meſtria napravlyana vur ſzunchench, *gnomonica*, *æ*. 18. meſtria zemlye merenya, *geometria*, *geometrice*, ſ. *ars geometrica*, *geodæſia*, *æ*. 19. meſtria mecho vojuvanya, *gladiatoria*, *æ*. 20. meſtria czimpranya, ſznovanya ſztanya, *architectura*, *æ*, *ædilatus*, *ædilitatus*, *ûs*, *ædilitas*, *tis*. 21. vag meſtria, *ſtatica*, *æ*.

Meſtrie lyubitel. *Philomuſus*, *ſi*.

Meſzar. (D.) komardar. (*Scl.*) kaſzap. *Lanius*, *ij*, *lanio*, *onis*, *carnarius*, *ij*, *bovicida*, *æ*. *botularius*, *macellarius*, *laniator*, *corporicida*, *æ*.

Meſzaria, meſzarſztvo. *Lanionia*, *æ*, *laniatus*, *ûs*, *bovicidium*, *ij*, *laniena*, *æ*.

Meſzarim. (*Scl.*) kaſzapim. (D.) komardim. *Lanio*, *dilanio*, *as*, *in fruſta ſcindo*, *lanioniam exerceo*, *concido*, *fruſto*, *defruſto*.

Meſzarnicza. (D.) komarda. (*Scl.*) kaſzapnicza. *Laniarium*, *ij*, *macellum*, *li*, *laniena*, *æ*, *laniaterium*, *carnarium*, *rij*, *taberna carnaria*, *macellaria*, *æ*, *lanium*, *ij*.

Meſzarſzki, a, o. *Lanionicus*, *lanionius*, *lanignus*.

Meſzecz. *Luna*, *æ*. 2. mena meſzecza. *novilunium*, *ij*, *luna nova*, *neomenia*, *luna intermeſtris*, *luna intermeſtrua*, *interlunium*, *lunæ*, & *ſolis concurſus*, *lunæ*, & *ſolis coitus*, *lunæ ſilentium*, *intermeſtrium*, *luna ſilens*, *luna tacita*, *luna ſynodica*. 3. meſzecz mladi, *luna adoleſcens*. 4. meſzecz ſztar, *luna deficiens*. 5. meſzecz pun, ſchèp, *plenilunium*. 6. pervoga fertalya meſzecz, meſzecz rogat, *luna falcata*, *cornicula*, *corniculata*, *cornuta*, *luna incornua*.

Prov.

Schemje meſzecz rogatei,
Temje menye vſze ſzvetlei.

7. drugoga fertalya meſzecz. (D.) dvizdak, *luna dimidiata*, l. *dividua*. 8. tretjega fertalya meſzecz, tretjak, *luna in orbem ſituata*. 9. meſzecz ſzedmoga dneva po ſzpunenyu, *dichotomus*, *mi*. 10.

Meſzëcz, *t. j.* dvanayſzti del lëta. *Menſis*, *is*, *annus lunaris*, *tempus menſtruum*. 11. vſzaki dan pervi meſzecza, *Calendæ*, *rum*, *it. calendatim*. 5. ali 7. den meſzecza, *Nonæ*. 3. ali 15. den meſzecza, *Idus*. ovoga meſzecza, *intra hunc menſem*. 13. pol meſzecza, *ſemimenſis*, *is*, *ſemeſtri-*

Digitized by Google

ſtrium, *ij.* 14. jedno meſzechni, *menſtruus.* 15. jedno meſzechni, y pol, *ſeſquimeſtris.* 16. dvoy meſzechni, *bimeſtris.* 17. troy meſzechni, *trimeſtris*, *anni quadrans.* 18. petero meſzechni, *quinque meſtris.* 19. ſeſztero meſzechni, *ſemeſtris.* vſzakoga meſzecza, *nullo non menſe*, *omni menſe.* vſzaki drugi meſzecz, *alterno menſe.* 20. meſzecza ſzvetloſzt, *lunæ lumen*, *ſplendor.* vſzu noch ſzvetechi meſzecz, *luna pernox.* neſzvetechi meſzecz, *illunis*, *illunus*, *interlunis*, *intermeſtris.* vreme ú kom neſzveti meſzecz, *intermeſtrium.* 21. kolo bar meſzecza, *manacus*, *i*, *halo*, *onis.* 22. meſzecz ſzvetloſzt jemlye od ſzuncza, *luna lucet ſolis lumine*, *à ſole accenditur*, *colluſtratur*, *illuminatur.* 23. meſzecza potemnenye, *ecclipſis*, *defectus*, *defectio deliquium lunæ.*

Meſzechìna. *Illuminatio*, *ſplendor lunæ*, l. *luna ſplendens.* prez meſzechine, *illunis.* v. Meſzecz. n. 20.

Meſzèchni, na, o. *Menſtrualis*, *lunaris*, *e. menſtruus*, *menſurnus*, *a*, *m.* meſzechni chlovek, meſzechnyak, *lunaticus*, *aſtroſus*, *bacchans.* meſzechno leto, *annus lunaris.* meſzechna ſena, *menſtrualis mulier.* meſzechna placha, *epimenium*, ij.

Meſzechnik. *Prognoſticum lunare.*

Meſzechnyak. v. Meſzechni.

Vſzèh 12. *Meſzecz po imenu.*

Meſzecz.	1. Proſzinecz, Malibosichnyak, (D.) Szichyan.	*Menſis.*	*Januarius*, *rij.*
	2. Szvechen. (D.) Velyacha.		*Februarius*, *rij.*
	3. Szuſsecz, Gregurſchak. (D.) Oshujak.		*Martius*, *tij.*
	4. Mali traven, Gyurgyevſchak.		*Aprilis*, *is.*
	5. Rosnyak, ili Veliki traven, Filipovſchak. (D.) Szviban.		*Majus*, *ji.*
	6. Klaſzen, Ivanſchak. (D.) Lyepan.		*Junius*, *ij.*
	7. Szerpen, Jakopovſchak. (D.) Szarpan.		*Julius*, *ij.*
	8. Velikomeſsnyak		*Auguſtus*, *i.*
	9. Malomeſsnyak, Rujen.		*September*, *bris.*
	10. Miholſchak, Lukovſchak, Liſztopad.		*October*, *bris.*
	11. Vſzeſzvechak. (D.) Sztudeni.		*November*, *bris.*
	12. Gruden, Veliko boſichnyak. (D.) v. Proſzinacz n. 2.		*December*, *bris.*

Meſzecza pervi den, *Lunæ dies primus*, *dies lunæ.* meſzecza raſztenye, *accretio lunæ.* meſzecza tek, *curriculum lunæ.*

Méſzen, vmeſſen. *Depſiticus*, *depſititius*, *a*, *m*, *ſubacta farina*, l. *maſſa*, *ſubactus panis.*

Meſzènye. *Depſatio*, *condepſatio*, *panificatio*, *confectio panis.*

Méſzim teſzto, kruh. (D.) gnekom gneczim tiſzto. *Depſo*, *as*, *ſubigo farinam*, *molio*, *&* *depſo*, *condepſo*, *maſſo*, *conficio*, *panifico*, *facio panem.*

Mèſznat, meſzaſzt, a, o. *Carnoſus*, *carnulentus*, *troſſulus*, *torroſus*, *carneus*, *viſcereus*, *a*, *um.*

Meſznìcza. v. Meſzarnicza.

Mèſzo. *Caro*, *nis*, *viſcus*, *eris*, *viſcera.* *Prov.*

Iſches rànu v-czelom meſzu.

Quære pilum in igne.

Meſzo.	1. Méſzo divje, zverinſzko. *Ferina*, *æ.*
	2. Janyeche, *Agnina.* ovchje, *ovina*, *ovilla*, *oviaria.* bravje, *vervecina.* ovnovo, *arietina.* kozleche, *hædula*, *hædilla.* *it.* *hircina*, *caprina*, *hædina.* goveczko, *bubula*, ſ. *bovina.* v. Govedi-

Digitized by Google

Meſzo.
vedina. ſzvinſzko, *ſuilla*, l. *porcina.* divjega praſcza, *aprina*, l. *aprugna.*
3. na rane mertvo, kôſze dalye razhaja. *Gangrana.* divje na rane, *pterygium.*
4. kô nadoraſcha, nadmeſznicza. *Caro ſupercreſcens.*
5. kuhano, *caro cocta, lixa, elixa.*
6. vareno ú ſzvoje juhe, *Caro jurulenta, juſculenta.*
7. frigano, *Caro frixa*, l. *fricta.* v. Cremium. n. 1.
8. Pecheno, *Caro aſſa, aſſata, torrida, torrefacta.*
9. libivo prez koſzti, *Pulpa, pulpamen, pulpamentum, alipaſtos, muſculus.*
10. ſzuho, *Caro ſicca, infumata, fumo durata.*
11. voynyuche, *Caro putida, fœtida, maleolens.*
12. merczina, *Caro morticina.*
13. ſzlano, *Caro ſalſa, ſalita, ſale condita, conditanea.*
14. pleſznivo, granko, *Caro rancida, rancidula, ſubrancida.*
15. frisko, *Caro requieta.*

Meſzo-jed, ili jedecz, *Carnivorus, ſarcophagus, carnes vorans.*

Meſzo napravlyam. *Conviſcero, as.* ú meſzu ſile lepchene, *ſarcocolla.* ú meſzu cherv, *termes.* meſzni pijacz, *annona macelli.* zubno meſzo, *gingiva.*

Meſzni, a, o. *Carneus, a, m. Carnalis.*

Meſzopuſzt. *Carnis privium, bacchanalia, lupercalia.* v. Faſenk.

Meſzto.
1. Meſzto. *Locus, ci, plaga, æ, topus.* na onom meſztu, *ibi.* na vſzakom meſztu, *usquequaque.* na drugom meſztu, *alibi.* ni v-jednom, ni v-drugom meſztu, *neutrubi.* teſzna meſzta, *locorum angustiæ.* izpiſzanye meſzta, *topographia.*
2. voyſzke, *Sedes belli.* neba, *regio cæli.* ſzveta, *terrarum angulus.*
3. t. j. ſztalis, poloſenye vſzake

ſztvari, *Situs, ûs, natura, & ſitus loci, rei.* 2. *poſitio, poſitura, repoſitura.*
4. Lépo, *locus*, l. *ſitus ad aſpectum præclarus, amœnus, pulcher, ſuavis, delicioſus, voluptuoſus.*
5. zaperto, *locus impeditus intercluſus, præpeditus.*
6. pogibelno, *locus periculoſus.*
7. Skalko, *locus lubricus.*
8. teſzno, *locus anguſtus, locorum anguſtiæ.*
9. kamenito, *locus lapidoſus.* v. Confragoſus.
10. kuſno, *locus peſtifer.* v. Peſtiferus.
11. za prebivanye, *locus* l. *regio habitabilis.*
12. gornye, *locus ſuperus*, l. *ſuperior.* dolnye, *inferior*, l. *inferus, infernus.*
13. ſzuho, *Aridus.* v. Siticuloſus. mochvarno, *humidus, udus.* vſzigdar mochvarno, *uliginoſus, uvidus, a, m.*
14. blatno, *locus cœnoſus.* v. Lutoſus.
15. jezerichno, *locus paluſtris.*
16. na proti ſzunczu, *locus apricus*, l. *ſoli oſtenſus.*
17. oſtro, ternovito, *locus ferus.*
18. Szhodiſcha, *Locus frequens.*
19. Na ſzamoche, gluho meſzto, *Locus ſolitarius, remotus, diſſitus, arbitris carens.*
20. Dalechno, *Locus disjunctus, longinquus.* v. Stadiodromus. n. 1.
21. Teſzneje v-morju, *maris fauces, maris anguſtiæ.*
22. Meſzto nyega, *Locò, pro, vice.* meſzto otcza nyega imam. *loco*, l. *vice parentis, pro parente eum colo.*
23. Meſzto drugoga, *Loco*, l. *vice alterius.*

Meſzto.

Kî je.

Meſzto Kralya.	*Vice-Rex.*
Bana.	*Vice-Banus.*
Meſtra.	*Vice-Protho-Notarius.*
Groffa.	*Vice-Comes.*
Kapitana.	*Vice-Capitaneus.*
Szudcza.	*Vice-Judex.*

Digitized by Google

Meſzto.

24. dajem përvo, *primas, do*, l. *defero ſedes.*
25. dati drugomu, *cedere ſua ſede alteri.*
26. pravdam odlucheno. *Forum judiciarium, prætorium, aula judiciaria.*
27. za muſtru, *diribitorium, ij.*
28. pravde prilosno, *forum juri competens.*
29. breſankov puno, *loeus humeroſus.*

Mèſztva, navlaka noſna, *ſoccus ex corio, ſoecus coriaceus.*
Méta, czil, *ſphæriſterium, ij.*
Metalacz. v. Sztrelecz.
Métemſze. *Turbor, perturbor, obturbor, confundor, commoveor.*
Metìcza. [D.] Metvicza. *Mentha, æ, hedyozomos.* 2. meticza divja, *methaſtrum, tri.* 3. gorna, *calamintha, æ.* 4. drobna. v. Arſemanthon.
Metir. v. Lepir.
Mètla. *Scopæ, rum.* Prov.
Nova metla dobro pomeche. *omne initium fervet.*
Metlár. *Scoparius, ij.*
Metlìcza. *Scopula, æ.* 2. metlicza za oſznaſenye oprave, *ſcopina, æ.*
Metlika, ili metlikovina, na kë raſzte riskáſsa. *Brya, æ.*
Metnut. v. Zvërſen.
Metúly. (D.) metil, lepir. *Papilio, onis.* 2. metuly, koi k-plamnu ſzveche nad letava, *hepialus, li.* invenitur & *Epialus.* 3. metuly vu vuliſchah, koi pchele kvari, *papilio, ſeu tinea alvearum, teredo, pirauſta, clerus, ri.* græcè *cleron.* 4. metuly, koi volom skode, *bupreſtis, is.* 5. koi ſzamo jeden den ſive, *hemerobius, ij.*
Mèy, (D.) uſzred. *Inter, intra.* med. 2. mey ſzobum, *invicem, multò ultrò, citróque.*
Meytemtòga, vutomtoga. *Interim, interea, tantiſper, hoc interim ſpatio.*
Mézdra. *Membrana, æ.* 2. mezdra vu orehu, kâ jederko, od jederka luchi, *diſ-*

ſepimentum, diſſeptum, ti. 3. mezdra okol vſze lubanye, *pericranion.* v. Meninges. 4. mezdra gornya, y dolnya, kâ oko zakriva, *cilium, ij.* 5. mezdra ú narangye, ali pomagranate, kâ razluchava nye komoricze, *ciecum, cicum, & ciccus, ci.* 6. mezdra, kâ vſza chreva, y nuternya dërſi, *peritoneum, ei.* 7. v. Diſſipium. 8. mezdra pod jezikom, *frænulum linguæ.*
Mèzg. *Mulus, li.* v. Hinnus.
Mézga. *Alburnum, ni, adeps arboris.* 2. mezgu iz dreva jemlyem, *exalburno.*
Mezgina. *Mula, æ.*
Mezinecz. v. Perſztecz.

M ante I.

Mí. *Nos.* 2. mi iſzti, *nos ipſi.*
Míchen, podmichen, a, o. *Subornatus, donis corruptus.*
Míczam. *Moveo, cieo, es, verſo, ago, agito, as.* 2. miczam, giblyem, krilim rukami gda govorim, *geſticulor, aris, geſtio.*
Miczàmſze, borimſze. *Luctor, colluctor, aris.* 2. *moveor, agitor, aris.*
Miczànye, borenye dveh. *Lucta, æ, luctatio, onis, luctus, ûs, luctamen, nis.* 2. miczanye gibanye, *motus, ûs, agitatio, onis.* 3. miczanye ſirenye rukami, *geſticulatio, onis, geſtus, ûs.*
Koi tak rukami micza. *Geſticulator, oris.*
Mìden &c. v. Meden.
Mìdlo. v. Szopun.
Mígam. *Nicto, as, niveo, es, ſignum do oculis unum*, l. *alterum claudendo, ſæpéque aperiendo, nictor.* 2. migalſzem, *nictitavi, & nixi.* v. Namigavam.
Migànye. *Nictatio, nictitatio, onis, nictus, ûs.*
Mihólſchyak. *October, bris.*
Míkam lan. *Carpo, is, pectino, as, diſcrimino, depecto, pecto, & attenuo linum.* v. Cheſzram, y Razcheſzavam.
Mìl, mili, mio. v. Lyublyen.
Milan varas ú latinſzke derſave. *Mediolanum, ni.*
Milanecz. *Mediolanenſis, is.*

Digitized by Google

Milanſzka derſava. *Status Mediolanenſis, Inſubria.*

Míle réchi. *Blandicellæ, rum.*

Milenye. *Blanditia, æ.* plur. *blanditiæ, arum, blandimentum, ti, blandimenta, orum, blanditus, ûs, illecebræ, aſſentatio, onis.*

Míli Boſe, dobri Boſe. *Deus bone, dilectiſſime Deus.* 2. v. Mil.

Mili moy, dragi moy. *Dilecte mi, chare mi.*

Mílimſze. *Blandior, adblandior, iris.* v. Prilizavamſze.

Mìlo. v. Lyublyeno. 2. *Comiter, blandè.*

Mìlo duh. v. Veleſtika.

Milo govorechi. *Blandiloqvus, a, m.*

Miloſcha. v. Miloſzt. *Gratia, clementia, æ.*

Miloſzërden, na, no. *Miſericors, dis, compatiens, tis, compaſſibilis, is.* v. Miloſztiv.

Miloſzerdje. *Commiſſeratio, onis.* v. Szmiluvanye.

Miloſzerdno. *Miſericorditer, clementer.*

Miloſzerdnoſzt. *Miſericordia, æ. commiſeratio, onis, clementia, condolentia, condoleſcentia, æ, compaſſio, onis.* biti miloſzerdnomu, *miſereri, commiſereſcere, miſerari, capi miſericordia, condolere.* v. Milujem.

Milòſzt, miloſcha. *Gratia, clementia, indulgentia, æ, pictas, tis, propenſiſſima voluntas.* 2. miloſcha Bosja, *pax Dei.* 3. miloſzt iz lyubavi dana, dobrovolyno prikazana, *gratia gratis data.* 4. miloſzt komu izkaſujem, *utor in aliquem clementiâ, gratiâ aliquem complector.* 5. proſzim za miloſchu, *oro veniam, imploro, ex expoſco alicujus miſericordiam.* 6. miloſzt ztechem, *gratiam aquiro, conſequor, concilio mihi gratiam.* 7. zadoblyenu gubim, *gratiam collectam effundo.* 8. z-luczke miloſche ſivem, *vivo alienâ miſericordiâ, alienô beneficiô.* 9. ú miloſchu prijemlyem, *in gratiam recipio.* 10. ú miloſche prikom ſztoim, *multum valeo apud aliquem gratiâ.* 11. ovde ne miloſche, *oleum non eſt in lecytho.* 12. po miloſzti Bosje, *ope, & auxilio Dei, Dei gratiâ, munere, conceſſu, beneficio,* l. *donô Dei.*

Milòſzti izkazanye. *Gratia, æ, beneficium, ij.* miloſzti ſzvetloſzt, *lumen gratioſum, gratiæ ſplendor.* 3. miloſzti ſztolicza, *propitiatorium, ij.*

Milòſztiv, a, o. *Clemens, tis, propitius, pius, æquus, a, m.*

Milòſztivno. (D.) miloſztivo. *Clementer, piè, miſericorditer.*

Milòſztivnoſzt. (D.) Miloſztivoſzt. *Pietas, tis, clementia.* v. Miloſzerdnoſzt.

Miloſztivnoſzti doſztojen. *Miſerandus, a, m, miſerabilis, le.*

Milujem, pomilujem. *Miſereor, eris, miſereſco, commiſereſco, miſericordiâ moveor, capior, miſereor, miſero, condoleo compatior.* 2. v. Lyubim. 3. milujem gladim, *delineo, blanditiis illicio, allicio, demulceo.* v. Prilizavamſze.

Miluványe, pomiluvanye. *Compaſſio, condolentia, miſeratio, commiſſeratio, onis.*

Mìlya. mera zemlye 1000. korachajev. *Milliare, is, milliarium, ij, lapis, dis, leuca, æ, mille paſſus, cippus, pi.* 2. milya Perſianſzka, *peraſanga, æ.* v. Mera na konczu.

Mímo, *t. j.* dalye. *Ultra.* 2. mimo, *t. j.* poleg, *penes.* 3. mimo, *t. j.* prek, *trans.* 4. mimo idem. v. Prætereo. n. 1. 5. mimo ſeſztni, *præteritus, anteactus, transactus, a, m.*

Mincza, medenicza. *Moneta Raguſina, Teruntius, ij.*

Minújem, vminujem-nuti. *Prætereo, pertranſeo, is, devio, as.* 2. Minujem, vpadam, namenye idem, dokanchamſze, *deficio, decreſco, ad finem vergo.* Meſſa minuje, *Miſſa ad finem vergit, tendit, finit.*

Mír. *Pax, cis, toga, æ, ſecuritas, tis.* 2. ſzloſnoſzt, jedinſztvo, *concordia, æ.* 3. pokoy, *tranquillitas, quies, tis, otium, ij.* 4. mir ili pokoy duſſe, *animi æqualitas.* 5. mir iſztinſzki, ili ſztano-

Digitized by Google

novit. *pax certa, ſecura, explorata, indubitata.* 6. mir vſztanovlyen, *pax ſtabilis*, l. *firma.* 7. mir neſzeguren, *pax necdum ſatis firma, & ſecura, pax vacillans, mutabilis, incerta.* 8. mir ſzkloplyen, *pax conventa, concluſa, conſtructa.* 9. mir chinim, ſzklaplyem, *pacifico.* v. Mirim. 10. mir donaſſam, *pacifero, as.* 11. mir, y boy k-jednu obznanujem, nazveſcham komu, *caduceum, & haſtam ſimul mitto.* 12. mira obderſitel, *Irenarcha, æ.* chinitel, *pacificator, Irenarches.* v. Miritel. 13. bogh mira, *pauſus.* 14. dokonanye mira, *inſtrumentum pacis, pacatio.* 15. ſiba mira, *caduceum, ei.* 16. pogodbe mira, poglavja, ili nachini mira, *conditiones pacis.* 17. poydi vu miru, *i pede fauſto.* 18. z-mirom, ili z-dopuſchenyem tvojem, *pace tuâ.* odpuſztiti koga ú miru, *dimittere aliquem cum pace.* 19. oſztani ú miru, *vale.*

Mira poſzel. *Caduceator, oris, tabellarius cum caduceo, ſecialis.* 2. mira chinitel, *pacificator.* v. Miritel. 3. mira ſiba, *caduccum, ei.* 4. mira halya, *toga.*

Mira. *Mirrha, æ.* 2. iz mire, *myrrheus, a, m. myrrhinus, a, m.* 3. iz mire preſſana voda, *ſtacte, es.*

Mira noſzitel, mira noſzecz. *Pacifer, a, m.*

Mira poſzelſztvo. (D.) poklisſzarſztvo. *legatio pacificatoria.*

Míren, na, no, miroven. (D.) lyubomirni. *pacificus, tranquillus, quietus, pacis amans*, l. *cupidus, a, m.* 2. vmiren, vtiſſen, *pacatus, placatus, ſedatus, quietatus, a, m.* 3. nemiren, *impacatus, inquietus.*

Mirénye, pomirenye. (D.) umirenye. *Pacificatio, onis, pacis compoſitio.*

Miriambar. v. Ambra. n. 2.

Mírim, mir chinim. (D.) umirivam. *Pacifico, as, pacem compono, facio, conſtruo, conficio, interpono me in pacificationem, paco, as, controverſias compono, de contentione deſiſto, belli finem facio, bellum ſedo, pono certamen, ab armis diſcedo, recedo, rem deduco ad otium.*

Mírimſze. *Pacificor, aris.*

Miríſz. v. Duha. miriſzim. v. Diſſim.

Miritel, pomiritel. (D.) mirotvoracz. *Pacificator, reconciliator, pacis concordiaj, interpoſitor, diſſidij direptor, conciliator pacis, pacator, Irenarches*, l. *Irenarcha, turbinum ſepultor.*

Miritelìcza, pomiritelicza. (D.) umiritelicza. *Pacatrix, reconciliatrix, cis.* 2. miritelicza muſa ſenum, *viriplaca.*

Mírni, na, no. kay k-miru ſzliſſa. *Pacificatorius, pacalis.*

Mírno. *Pacificè, tranquillè, quietè, ſedatè, pacatè, placidè, placatè.*

Mirnoga chinim. *quietum, ſecurum quempiam reddo, quieto, as, quietum facio.*

Mírnoſzt, mirovnoſzt ſztalna ſzercza. *Apathia.*

koi tavku mirnoſzt ima. *Apathus, thi.*

Miroven. v. Miren.

Mirta. (D.) marchya drevo. *Myrtus, ti.*

Mirújem, ú miru jeſzem. *In pace me contineo, pace fruor, quieſco, in pace vivo.*

Mìs. *l.* mìſs. *Mus, ris. Plin. lib. 13. c. 8. murino fimo contra calculos illinire ventrem prodeſt.* 2.

Prov.

Teskoje miſſu z-machkom.

Valet de puſillis, & inermibus, quibus pugnandum eſt cum potentibus.

3. mis indianſzki, *icheumon.* 4. mis polſzki, *mus agreſtis, nitedula.* 5. mis morſzki, *mus ponticus.* 6. mis vodeni, *mus aquaticus.* 7. mis v-lalokah, *genioglossus.* 8. mis v-ſivotu, *muſculus li.* 9. misjeh vuh, misje vuſeſcze, *myoſoton, myoſotis, anagallis.* v. *Alſine.* 10. miſſi ritni, *glutæi, orum.* 11. miſsji drek, *muſcerda, æ.* 12. miſsji otrov, *arſnicum, ci.*

Miſſál, knyiga Meſſna. *Miſſale, is.*

Míſſek. *Muſculus, li.*

Miſſevina trava, misje vuho, chrevcza. v. Mis. n. 9.

Miſſicze, miſſicza, guſcher, ruka od plech

Digitized by Google

plech do lakta. *brachium, ij, lacertus.* v. Brachium. 2. podmiſnicza, *fulcimentum brachiale.* v. Brachiale.

Miſsji a, e. *Murinus, a, um.* 2. v. Auripigmentũ

Miſnicza *Muſcipula, decipula, æ, muſcipulũ, li.*

Miſza. *Miſſa, æ.* v. Sacrificium, &c.

Miſznik. v. Sacerdos.

Miſzel, mislenye. *Cogitatio, onis, cogitatus, ûs, cogitamen, nis, cogitamentum, ti, conſideratio, commendatio, perpenſatio, reſpectus, reputatio, contemplatio, meditatio, ratiocinatio, mens ſenſa, theoria.* 2. miſzel, *t. j.* pomnya, *ſtudium, ij.* v. Szkerb. 3. miſzel volya, *voluntas, conſilium, ij.* v. Namenenye 4. miſzel ſzkrovna, *cogitatio tacita, intima.* 5. miſzel hitro prehagyajucha, preletecha, *cogitatio transvolans.* 6. zamislyen, *cogitatione defixus.* 7. prez miſzliſzem, *liberô, & ſolutô animô ſum.* 8. ú miſzliſzem, *totô animô in cogitatione ſum, totus ſum cogitatione defixus, cogitationibus diſtentus.*

Miſzer. v. Siſſiniſs.

Mìſzlim. *Cogito, as, mente contrecto, animô agito, mente verſo, memini, imaginor, agito, animô complector, mente, cogitatione, memoriam rei adhibeo, ſervo, memoriâ retineo, animô inſtituo, in aſſidua commemoratione rei ſum, meditor.* v. Premislyavam. 2. miſzlim na kay, *rem ſuæ memoriæ infixam affero, cogito de re aliqua.* 3. miſzlim na nyegve rechi, *ſcripta illius dicta ſunt in animo.* 4. miſzlim, ſzudim, *cenſeo, opinor.* v. Stimam. 5. miſzli dobro, premiſzli, *etiam atque etiam conſidera.* 6. joſcheſzem na to dobro miſzlil, *id ſubit, id mentem ſubit, ſubit animum cogitatio, memori corde condita hæc vigent, cogitatio mihi non omninò excidit, etenim penitùs inſedit.* 7. vun kàm miſzlis? *quam viam cogitas? quod iter affectas?* 8. ravno od tebeſzem miſzlil, *ecce lupus in fabula. Prov.* gdaſze prigodi doyti komu k-nam, kad miſzlimo od nyega. 9. miſzlim na koga, *cogito ſæpè de altero, habeo quempiam in animo.*

Míta. v. Mito.

Mitárenye. *Mutatio pennarum,* l. *pilorum.* 2. *transl. mutatio voluntatis, ſenſûs, conſilii, inconſtantia animi.*

Mitárimſze. *Plumas,* l. *pilos muto.* 2. *transl. muto ſententiam, recedo à ſententia,* l. *promiſſis, aliò inclino. verbô dicitur de inconſtantibus.*

Mitènye. *Suaſio præpoſtera, deceptoria, corruptela, æ, corruptio, ſubornatio, onis.*

Mitikczé. *Datatim, invicem.*

Mitim. *Suadeo præpoſterè, deceptoriè, donô,* l. *pecuniâ corrumpo, perſuadeo, & corrumpo verbis blandis, ſuborno, as, invito, illicio, induco muneribus,*

Mitnik, ochiveſzt greſnik. *Publicanus, ni, publicus peccator.*

Mito. *Donum, ni.* v. Prikazen. 2. Mito, *munus corruptivum.* v. Mitenye.

Mitrovìcza, varas negda glaſzovit ú Szremu. *Ruconium, Sirmium, ij.*

Mivalìſche. *Lavacrum, cri, aquarium, ij.*

Mivàlo. *Malluvium, ij.* v. Mosdov.

Mívam. v. Vmivam.

M, ante L.

Mláchen, na, o. (D.) Mlak. *Tepidus, tepo. rus, egelidus.* mlachen veter, *ventus teporus. Sidon.* 2. mlachen, prigret, *tepefactus.* 3. mlachen bivam. *tepeſco, is, tepeo, es, tepidus,* l. *teporus fio, intepeſco.*

Mlachenye. *Tepefactio, onis.*

Mlachìcza. *Lacuncula, æ.*

Mláchim. *Tepefacio, is, tepidum reddo, tepore, tepido, as.* 2. dobro mlachim, *tepeo, ſufferveo.*

Mláchimſze. v. Mlachen. n. 3.

Mláchno. (D.) mlako. *Tepidè.*

Mláchnoſzt. (D.) mlakoſzt. *Tepor, oris, tepiditas, tis.*

Mlád, a, o. *Juvenis, is, juvenilis, pubens, florens, novellus, muſtus.* jako mlad, *præviridans, tener.* prevech mlad, *peradoleſcentulus.* 2. mlad jeſzem, *verno, floreo.*

Mlada neveſzta, ſzneha. *Neo nupta, recens nupta.*

Mlada devichicza. *Adoleſcentula, æ, florente*

ævo

Digitized by Google

ævo puella. prokſſena, *adoleſcentia petulans.*

Mladenecz. *Juvenis, is. juvenculus, puer aſter. 2.* mladenecz viſſe 12. let, *adoleſcens, tis, pubes, is, Ephebus, bi.* 3. mladenecz verſzten, kojega brada popada, *veſticeps, is.* 4. mladenecz prez brade, *juvenis imberbis, adoleſcens impubes.*

Mladicza, podraſzlicza, devicza vech od 12. let. *Adoleſcentula, æ.*

Mladicza. *thalea, æ. ſurculus, ramus, germen, calamus.* 2. mladicza kâſze czepi, *planta, æ.* 3. mladicza vczeplyena, *inſitum, ti.* 4. mladicza terſzova, *palmes.* v. Rozgva. 5. mladicza terſzova, ali dreva, kâ iz korena raſzte, *ſtolo, onis, ſoboles, is, pullus arboris, pullulus, li.* 6. mladicza vſzakojachka dreva, *ſurculus, li.* v. Pampinariũ. 7. mladicza na verhunczu dreva nayviſſa, *turio, onis.* 8. mladicza, kâ med dvemi drugemi izhaja, *tranſilis, is.*

Mladimſze. *Juveneſco, pubeo, pullulaſco.* 2. mladimſze nazad, *refloreſco, repubeſco, is.*

Mladína. *Juventus allodialis, avitium, vo latilia, altilia villica.*

Po mladenichko, ili po mladenſzko, *juveniter.* 2. po mladenichko chinim, *adoleſcenturio, adoleſcentior, aris, ari.*

Mlado dete. v. Mladenecz. n. 1.

Mlado drevo. *arbor novella, tenella.*

Mladoſenya. *Neogamus, neomaritus, nuptus ſponſus.*

Mladoſzno. v. Po mladenichko.

Mlàdoſzt. *Juventus, tis, ætas juvenilis, juvenilitas, tis, juventa, æ, flos ætatis, pubertas, tis, ephebia, æ.* 2. mladoſzt od 14. let do 25. czvet mladoſzti, *adoleſcentia, æ, flos ætatis.* 3. mladoſzt od let 25. *juventus, tis, ætas florens.* v. Vu izpiſzanyu chlovechanſzkeh vekov. *pag.* 52. 4. mladoſzt ſzlobodna, malo gda je dobra, *juventus effrenis, temeraria eſſe ſolet.* 5. od mladoſzti, *cum prima barba, ineunte adoleſcentia, ab eunte ætate, à teneris unguiculis, à puero.*

Mladújẽ. *Juvenor, is.* v. po mladenichko. n. 2.

Mlahàv, (D.) mlohav, a, o. *Debilis, imbecillis, imbecillus, ſubleſtus, flaccidus, enervus, infirmus, languidus, a, m.* 2. mlahav jako *perimbecillis.* v. Szlab.

Mlahàvem. *Langueo, es, langueſco, is, flacceo, fraceo, es, deficio, invalidus, languidus fio, debilitor, enervor, aris.* 2. mlahavẽ ſzlabo chinim, *debilito, labefacto, as, infringo, forcillo.*

Mlahàvo. *Debiliter languidè, tepidè.*

Mlahavocha, mlahavoſzt. (D.) mlohavoſzt. *Debilitas, imbecillitas, tis, languor, oris, debilitatio, mala corporis conſtitutio, invaletudo, mala corporis habitudo, incommoda, ægra valetudo.* v. Szlaboſzt.

Mlák. v. Mlachen, y oſztala.

Mlàka. *Lacuna, æ.* 2. pun mlak, *lacunoſus, a, m.* 3. ki mlake napravlya, *lacunarius, ij.* 4. na priliku mlake napravlyen, *lacunatus, a, m.*

Mlàſzkam, ſvem. *Sine appetitu mondo.*

Mlàt. v. Kladivo. 2. *tribula, æ.* v. Czep. n. 2.

Mlàtecz. *Areator, triturator, tritor.*

Mláten, na, o. *Trituratus, perticis flagellatus.* v. Omlaten. 2. mlaten, lupan, *diverberatus, verberatus, caſus, pulſatus, a, m.*

Mlatènye. *Trituratio, onis, tritura, æ. tritus, ûs, triturandi actus,* 2. mlatenye bijenye, *percuſſio, diverberatio, onis.*

Mlátim z-czepi. *Trituro, as, tero, is, tribulo, as, cudo frumentum, l. frumenta, extero triticum, meſſem perticis flagello, frumentum ſpicis excutio, extero.* 2. v. Kujem. 3. v. Bijem.

Mlatnicza. *Calcatoria, æ.* v. Sztupa.

Mléch gliva. D. klobuchyacz. *fungus lacteus.*

Mlechár. *Galactopola, æ, venditor lactarius, lactarius, ij.*

Mlèchecz trava. *Herba lactaria.*

Mléchen, na, o. kay je iz mleka, ali farbu ima mleka. *lacteus, a, m.* 2. kay ima vu ſzebe mleko, ali ſzpodobno k mleku, *lactarius.* kakti: mlechni ſzmok, *lactarium opus.*

Mléchna jeſztvina. *Lactantia, æ, lactaria eſca, lactariũ opus, lacticiniũ, ij, lacticinia orum.*

Mléchna poſzuda. *Camela, æ. ſinum, ni ſinus lactis, gaulus, li, calathus, thi.*

Mléchni put na nebu. *Via lactea, galaxia,*

æ. 2.

Digitized by Google

æ. æ. mlechni kamen, *galactites, is.* 3. mlechni pijacz, *forum lactarium.* 4. mlechni tat, *papillo, onis.* 5. mlechna kaſſa, *pultes tractogalatæ.*

Mlechnìcza. *Frigidarium lactis, cella frigidaria lactis.* 2. Mlechnicza, *dies lacticiniorũ.*

Mleden, dna, o. *Macer, cra, m, macilentus, curioſus, macie extenuatus, ſtrigoſus, gracilis, macie torridus, macie extabeſcens, exilis, obeſus. ſubſt. curio, onis.* 2. kruto mleden, *macerrimus.* 3. primleden, *macellus, a, m.*

Mlednem, mleden bivam. *Maceo, es, macro, extabeſco, macreo, macer fio, macreſco, muceſco, tabeſco, emacro.* 2. *tepeſco.*

Mlédno. *Macrè, macilenter, curiosè.* 2. *tepidè, languidè, tardè, lentè.*

Mlédnoga chinim. *Macrum facio, maceo.* 2. *macero, macie conficio, emaceo, valde macrum reddo.*

Mlednoſzt. *Macies, ei, macor,* ſ. *macror, macritudo, nis, corporis ſiccitas, extenuitas, gracilitas, tenuitas, macritas, tis.*

Mléko. *Lac, ctis, gala, æ.* 2. *prov.*

vidiſze iz kojega mleka more ſzir biti.

Ætiops ex vultu: ex unguibus leo: de fructu cognoſcitur arbor.

3. mleko frisko, ili preſzno, *Lac recens.* 4. uſzireno, *lac coactum, concretum, coagulatum.* 5. ſenſzko, *lac humanum.* 6. kravje, *lac bubulum.* ſic: *bubalinum, ovillum, ſuillũ, caprinũ,* &c. 7. mleko z-medom, *lac mulſum.* 8. vareno, *lac decoctum.* 9. kiſzelo, *oxigala, æ, & oxigalum, li, coloſtrum, & colloſtrum, tri.* 10. ſztepeno, *lac preſſum.* 11. z-jayczi, *lac ovogalum.* 12. na hladno z czukorom napravlyeno, *lac gelatum.* 13. pervo po detechem porodu, ali telechem, *cloſtra, æ, & cloſtrum, ſtri.* 14. ribje mleko, *lactes, is.* 15. pun mleka, *lactuoſus.* 16. na mlekoſze obracham, *lacteſco, is.*

Mleko pivecz *Galactopota, æ, galactophagus, gi.*

Mlekom nadajam. *lacto, as.*

Mlínar. (D.) malinar. *Molitor, oris, molendinarius, molendarius, polintor, piſtrinarius, ij.*

Mlinaricza. *Molitrix, cis, piſtrinaria, molia-*

ria, æ.

Mlinecz. *Tracta panis, laganum, ni, artolaganus, ni.*

Mlivo. v. Múka.

Mlohav. v. Mlehav, y oſztala.

M, ante O.

Móch. (D.) ſznaga. *vis, is, vigor, oris, robur, oris, efficacia, æ, efficacitas, nervus, vi, vis, & pondus, vires, ium.* 2. mlada moch, *viror, oris, viriditas, tis.* 3. zevſzum mochjum, *velis remisque.* 4. moch, *poteſtas, potentia, imperium.* v. Zmoſnoſzt. ú moje je mochi, *in manu mea eſt.* 5. male mochi, *viriculæ, rum.*

Mochën, na, o. zadovolyen kay vchiniti. *efficax, cis.* 2. mochen, krepoſzten, *fortis, potis, robuſtus, validus, nervoſus, ſtrenuus, valens, tis, potens, firmus.* 2. mochen kruh, *coliphium, & colliphium, ij.* 3. mochni falatczi, *ſcitamenta.* 4. mochna melya, *amylum.*

Mòchi ſzvete. *Reliquiæ ſacræ, lipſana ſacra.*

Mochilnìcza lana. *Faſciculus lini aqua maceratus.*

Mochim. *Madefacio, is, madidum, humidum facio, humecto, madifico, madefacto, madido, udo, as, irrigo.* v. Mokro chinim.

Mochìmſze. *Maceror, aris, emollior, iris.* 2. mochimſze. (D.) kiſznem. *madefio, madeſco, is, madidus fio à pluvia.*

Mòchno, krepko. *Fortiter, validè, efficaciter, conſtanter, & validè, viriliter.* 2. mochno, z mochjum vchiniti, *efficienter, efficaciter, re ipſa.*

Mòchvar, v. Mochvarnoſzt.

Mochváren, na, o. *Humidus, humectus, udus, a, m.* 2. mochvaren vſze ſtat, *uvidus, uliginoſus, a, m.* 3. mochvaren bivam, *humeſco, is.*

Mochvárenſzem. *Humeo, es.*

Mochvarno chinim. *Humecto, as.*

Mochvárno meſzto. *Locus humectus.*

Mochvárnoſzt, *Humiditas, tis, mador, humor, udor, liquor, oris, latex, cis.* 2. kâ nigdar nepreſziſſe, *uligo, nis.*

Mòder, dra, o. v. Cæru leus. 2. moderod

Digitized by Google

vudarcza, ali zime, *Lividus.* 3. moder poſztajem od vudarcza, *liveſco, is.* moder jeſzem, *liveo, es.*

Modrìcza. *Livor, oris, ſugillago, vibex, is. Plin. caſeus recens cum melle, ſugillata emendat.* 2. modricze zavdanye, *ſugillatio, onis.* 3. modricze zavdajem, *ſugillo, as, vibices addo, facio, infero*

Modrimſze. *Subnigreſco.* v. Moder. n. 3.

Modri kóſz morſzki. *Paſſer ſolitarius.*

Mogran. v. Sipek.

Mogúch. (D.) mochni. *Potens, tis.* 2. moguch orusjem, *armipotens,* 3. voyſzkum, *bellipotens.* 4. ú oblaſzti, y imetku, *potentia, & opibus fluens, florens, potens, præpotens, magnis facultatibus præditus, authoritate, & gratiâ valens.* 5. vnogo moguch, *multipotens.* 6. moguch ú vízem, *omnipotens.*

Moguchanſztvo. v. Moguchnoſzt.

Mogúche, z-moguchnoſztjum. *Potenter, fortiter, prævalidè, valenter.* 2. *poſſibilè, poſſibiliter.*

Mogúchi, a, e. *Poſſibilis, le.*

Mogúchnoſzt. *Poſſibilitas, tis.* 2. *potentia, pollentia, æ, potentatus, ûs.*

Mohunye. *Valvuli.* v. Komuska.

Mojemun. v. Opicza.

Moker, a, o. *Madidus, uvidus, udus, aqvoſus, irriguus, riguus, humidus, humectus.* 2. primoker, *ſubhumidus, humidulus, uvidulus.* 3. moker bivam, *madefio, madeſco, imadeſco, humector.* 4. mokerſzem, *madeo, humeo, uveo, es.*

Moknem. v. Mochimſze. n. 2.

Mokrína. *Mador, humor, udor, oris.* 2. mokrina iz ſzoli nachinyena, *morota, muria, æ, muries, ei.*

Mòkro. *Madidè, humidè.* 2. mokro chinim, *madefacio, humifico, humecto, rigo, irrigo, imbuo, diluo, udo, madido.*

Mòl. (D.) moly. *Tinea, æ.* 2. mol v-knyigah, *blata, æ.* 3. mol mayczuni ú voyſzku, *acarus, ri.*

Moléch, a, e. *Supplex, is.* 2. *Prov.*

Ako ſzërcze ni moleche,
Zakman jezik ſzam klepeche.
Si cor non orat, in vanum lingua laborat.

Molénye, molitva, molba. *Obſecratio, petitio, precatio, oratio, oratum, oratus, ſupplicium, petitum, petitus, invocatio, preces, precatus.* molitva obchinſzka, *ſupplicatio, ſupplicamentum, litania.*

Mòlim. *Oro, ſupplico, obſecro, rogo, exoro, as, comprecor, opto, apello, precor, prenſo, preces admoveo, expoſco, contendo ab aliquo aliquid, quæſo, poſco, fundo preces.* v. Proſzim. 2. ponizno proſzim, *ſupplicibus verbis oro, humili, & ſupplicè obſecratione utor, ſupplico.* 3. molim ruke zdiſuch, *tendo manus ſupplices ad aliquem.* 4. molimſze za koga, *intendo pro aliquo apud aliquem, deprecor aliquem, vota pro alicujus ſalute ſuſcipio, ſupplico alicui pro aliquo, adſum alicui ad deprecandam ejus calamitatem.* 5. molim zaklinajuch, *obteſtor, obſecro.* 6. molimſze za chaſzt, *pranſo, prehenſo,* l. *prenſo.*

Molimte. *Amabo, quæſo te.*

Molitel. *Orator, precator, rogator, ſupplicator.* 2. za drugoga, *deprecator, interceſſor.*

Molitelicza. *Oratrix, precatrix.* 2. za drugoga, *deprecatrix, cis.*

Molitva. v. Molenye. 2. ſztrelna, *ili* ſztrelovita, *preces jaculatoriæ.* 3. molitvicza, *petitiuncula.*

Momak. v. Szluga. Mora. v. Nochnicza. moracz. v. Szlatki janus.

Moram. *Debeo, cogor.*

Moràva. *Moravia.* Moravecz, *Moravus.* Moravſzki, *Moravicus, Moravicè.*

Morea zemlya. *Peleponeſus, ſi.*

Morebiti, *Fortè, fortaſſis, fortaſſe.* 2. *poteſt fieri.*

Morem. *Poſſum, valeo, queo.* 2. morem kay nayvech, *quàm optimè poſſum.*

Morénye. *Mortificatio, onis.* 2. v. Izmorenye. 3. v. Ubijanye.

Morgújem. *Suſurro, ringo.* v. Mermram.

Morguványe. *Suſurrus, ûs, ſuſurratio, onis.* v. Mermranye.

Morje. *Fretum, altum, ti, Æquor, oris, mare, is, pelagus, pontus, ti, ſalum, li.*

2. mor-

Digitized by Google

2. morje veliko, kô vſzu zemlyu obteche, *Oceanus, ni.* 3. mertvo, kô nikakve ſive ſztvari ú ſzebe nema, neg ſza mo kelje, *alphatos* - l. *thus.* 4. tatarſzko, *mare Caſpiũ*, l. *Hyrcanũ.* 5. kandianſzko, *mare Criticũ.* 6. adrianſzko, *mare Adriaticũ, adria, ſinus adrianus*, l. *adriaticus.* 7. latinſzko, *mare tuſcum, liburnum, tyrrheneum*, l. *jonium.* 8. ſzrednye, *mare Mediteraneum*, l. *intercluſum*, y ovo Affriku od Europe luchi, 9. cherno, *pontus euxinus.* 10. kô Affriku od Aſie deli, *mare Ægeum, Archi-Pelagus.* 11. cherleno, *ſinus Arabicus, erythræum mare.* 13. czarigradſzko. *Boſphorus Tracicus, mare byzantinum.* 13. morje zburkano, *mare undabundum, turbatum.* 14. naduto, *mare æſtuans, æſtu fervens pelagus.* 15. dobro za voſenye, *mare tempeſtivum ad navigandum.* 16. morje kipi, *mare æſtuat, fervet, ardet, æſtu, & fluctibus agitur.* 17. morje dohagya, y odhagya, *mare accedit, & recedit.* 18. v - glubine morſzke, *in alto mari.* 19. po zemlye, y po morju, *terra marłque.*

Morím. *Macto, neco, as, occido, is.* 2. *Fatigo, defatigo.* v. Trudim.

Mornár. *Naviculator, oris, nauclerus, ri, proreta.* v, Brodar.

Morovlàska zemlya. *Dacia, Mœſia inferior.*

Morſzki, ka, ko. *Marinus, maritimus, pelagius, pelagicus, ponticus.* 2. morſzki razboynik, *pyrata, æ.* 3. vitez, *naumachiarius.* 4. nayvekſi vitez, *architalaſſus, admiralis.* 5. kony, *hippocampus.* v. Kony. n. 31. 6. komin, *batis, crithamus.* 7. brod, *navale, navaculum.* 8. haring, *ſardina.* 9. machek, *cercopithecus.* 9. v. Pus. n. 2. 10. grundlin ribicza, *aphya, æ.* 11. razboy, *piratica, æ.* 12. vol. v. Phoca. 13. v. Triton. 14. ſzlap, *fluctus, æ ſtus maris.* 15. morſzka teſznocha, *anguſtiæ, fauces maris.* 16. voyſzka, *naumachia, copiæ navales.* v. Boy. n. 6. 17. ſchuka, *ſudis, is.* 17. v. Squilla. n. 1. & 2.

Moruna. v. Viza.

Moſár. (D.) mortar. *Mortarium, ij, ſagana, æ. piſo, tryblium.* 2. moſar dreveni, *pila, æ.* 3. ú kojemſze jachmen tuche, *ptiſanarium, ij. ſic ptiſanarium orizæ*, &c. 4. v. Tukach. 5. vſze, kayſze vu nyem tuche, *pilumen, nis.* 6. moſaricz, *mortariolum, li.*

Mòsdov. vmivalo. *Malluvium, ij, pollubrum, guturnium, guttus, ti, manalis urceolus, aqualis matellio, lenticula, epichiſis. effuſorium, clepſydra.*

Moſgyanaſzt. *Cerebricoſus, cerebroſus.* (D.) *Mosdan.*

Moſgyàni. (D.) mosdani. *Cerebrum, bri. Dimin. cerebellum, li.* zadnyicze moſgyanov, *glutia, orum, prominentiæ cerebri*, l. *nates.*

Mòſnya. (D.) keſza. *Marſupium, ij, crumena, æ, loculus, ſaccus, li, theca numaria, funda, manticula, paſcolus.* 2. duga kot jezik, *gloſſocomum.* 3. pletena, *reticulum.* 4. puna penez, *vomica, æ.*

Moſnyár. *Marſupiarius, crumenarius, ſaccularius, manticularius, ij, ſector zonarius, crumeniſeca, æ, perenticida, æ.* moſnyaricza, *marſupiaria, crumenaria, æ.* &c.

Moſnyìcza kozloveh jajecz. *Suffiſeus, ci, folliculus teſtium arietinorum, ſcrotum*, l. *ſcortum.* 2. penezna, *crumenula, marſupiolum, locellus.* 3. vu koje jederko, ali zerno jagode grozdja, &c. ſztoi, *cicus*, l. *cicum, ci.* v. Lupinya, 4. zerna pſenichnoga, *gluma, æ.* 5. chichkova. v. Cotula.

Mòſt. *muſtum.* 2. moſt ſzamotok prez preſſanya ali gnetenya, *protopon*, l. *protopum, i.* 3. koi pervo preſſanya v-kopanyu czuri, *lixivium muſtum, prorupium.* 3. preſſan, *muſtum tortivum.* 4. na tretinu kuhan, *ſapa, æ.* v. Defrutum. 5. moſt kuham, *defruto, as.*

Mòſten, a, o. *muſteus, muſtulentus.*

Móſzt. *pons, tis.* 2. dreveni, *pons ſublicius.* 3. koiſze zdiſe, *pons verſatilis, elevatilis.* 4. na ladjah, *ponto, onis, pons navalis.*

Digitized by Google

dim. moſztecz, *ponticulus.*
Moſztnìcze. *Plancæ, rum.*
Moſztovìna. *Vectigal, portorium pontis.*
Moſzur. v. Czev. 2. ſmerkely. 3. ſztroſſina zmerſnyena. 4. *cucurbita oblonga.*
Motam. *Glomero, agglomero, adglomero, as, involvo, complico.* 2. motam na mahalo. *circumduco, circumago filum,* &c. v. Zamotavam.
Mòtan. *Glomeratus, agglomeratus.*
Motànyc. *Glomeratio, involutio, intricatio, is.*
Motàvecz. *Glomerarius, ij.*
Motichicza. *Sarculus,* l. *ſarculum, li.*
Motìka. *Ligo, nis, paſtinum, ni.* 2. dvoyzubna, *bidens, hipalium.*
Mòtka. v. Drug. Motrim. v. Izmislyam.
motuz. v. Vuſe.
Mózg. mozag. *Medulla, æ.* 2. mozg v-koſzti herbtiſcha, *dorſago, nis, medulla dorſi,* l. *ſpinalis.* 3. mozg v-drevu, koczenu, *matrix, pulpa, cor, medulla.*
Mozibìti. *Forſan, fortaſſis, fortaſſe, forſitan, fortè.*
Mozol. *Ulcus, eris, ſuppuratio, onis, ſuppuratum, purulentia, abſceſſus, antrax fiſtula putris.* 2. nuternji v-telu. v. Apoſtema. 3. nuternji razpuſchen, kî czuri, *vomica, æ.* 4. vuchji, kî okol ſzebe razjeda, *herpes.* v. Herpes. 5. kî na dalye lezu, y jedu, *noma, rum.* 9. kî do koſzti meſzo razjeda, *phagedæna.* 7. pekuchi zdola cherlyen, y kervav, zgora, bel y prichern, *carbunculus, li.* 8. kúſni. *id. it. hubo, onis.* 9. vuſigajuchi, *phlegmone, æſtus inflammatio ulceris.* 10. nezvrachlyiv. *cacoëthes.* 11. na ochih, *epinyctis.* 12. na perſzteh, *redivia.* 13. na kolenah, *ſcelotyobe.* 14. okol vuha, *parotis.* 15. na zadnye ſztrane, *condyloma.* 16. ov akoje k-fige ſzpodoben, *ficus, ci.* 17. pod jezikom, *batrachus, ranula, apud Avic.* 18. dobiva mozol pod jezikom, *ſub lingua aliquid abſcedit.* 19. mozol napravlyam, *ulcero.* 20. mozol na ſivine, *petimen. Dim.* mozolecz, *tuberculum, pupula.*

M, ante R.

Mráchen, a, o. *Obſcurus, tenebroſus, illuminus, illunius, caliginoſus.* mrachna nox, *nox obducta.* v. Szmerknyen.
Mráchenye, pomrachenye. *Obſcuratio, onis.*
Mráchim. *Obſcuro, tenebro, contenebro, tenebras obduco, offundo, fuſco, infuſco.* v. Temnim.
Mráchimſze. *Tenebreſco, con-obtenebreſco, nocteſco.* 2. *contenebror, aris.*
Mráchlyiv, a, o. *Opacus, a, m.*
Mráchno. *Obſcurè.*
Mrák, mrachnoſzt. (D.) markloſzt. *Crepuſculum veſpertinum, obſcuratio, obſcuritas, caligo, tenebræ.* vu mraku, *in obſcuro.*
Mrámor. *Marmor, ris, marpeſia, cautes.* 2. beli. *marmor pariũ, galactites, æ.* 3. zeleni, *marmor laconicũ.* 4. chërni, *luculleũ.* 5. zmeſſane farbe, *ophites, is.* 6. cherlyeni z-belémi piknyami, *porphyrites, leucoſtutos, ti.* 7. ſelezne farbe, y tverdine, *baſaltes, is.* 8. z kojega bivaju peharczi za pilis, *onychites.* 9. za maſzt. v. Alabaſter. 10. iz mramora, *marmoreus, porphyreticus.* mramorenye, *marmoratio.* kî z-mramora dela, *marmorarius, ij.*
Mramorìcza riba morſzka. *Mormyra, mormylos,* l. *mormylus.*
Mramòrim. *Marmoro, as.* 2. mramorimſze, *marmoreſco, is.*
Mramorni, a, o. *Marmoratus, a, m.* v. Mramor. n. 10.
Mráv, Mravlícza. *Formica, æ.* mravicze, *graniferũ agmen. Dim.* mravlichicza, *formicula.*
Mravlji, ja, je. *Formicinus, a, m.*
Mravlinchaſzt. *Formicoſus, a, m.*
Mravlinyak. *Grumus formicarius, formicarum cavea.* 2. v. Babina duſſicza.
Mràz. *Pruina, gelu, ros concretum, gelicidium.*
Mrazen, a, o. *Pruinoſus, gelidus, algidus, a, m.*
Mraznem. *Gelo, congelo, as.* 2. *gelaſco, is.*
Mràzno. *Gelidè.*
Mrèna, ili mezdra na oku. *Albugo, nis.* 2. mrena riba, *murena, pluta, æ. ſaxatilis piſcis. Dim.* mrenìcza, *pia mater,* i. e. *pellicula, quæ cranio intrinſecùs adhæret.*
Mrèſa. *Rete, retis, is. hamus, mi.* 2. zverinſzka

ſzka, *caſſis, is, plagæ, rum.* 2. kâ ima velika oka, *rete grandi macula, rete rarum,* l. *clarum.* 3. ptichja, *pantheron, ri, rete aucupatorium,* l. *ſaltabundum.* 4. ribja, *verriculum, everriculum, ſagena.* akoje kruto velika, kakti y morſzka za lovlenye tuny, *tragula, æ.* 5. kâſze v-vodu na okrug polaſe, *funda, æ, rete ſacculum. Dim.* mresìcza, *reticulum,* l. *reticulus, li, implagium, ij.* v. Rechicza. 6. mreſe oko, *macula,* l. *foramen retis. plaga, æ, abſis, is.* 7. mreſe razpreſenye, *indago, nis.*

Mréſar. *Retiarius, reticularius, ij.*

Mréſni, a, o. *Retarius, a, m.* mreſno vuſe gornye, y dolnye, *epidromis, dis, plagæ, rum.*

Mreſu mechem. *jacio rete.* 2. umreſuſze za plechem, *incido, incurro, in caſſes,* l. *in plagas.* 3. mreſum obſzochen, *reti circumventus, funda incluſus.* 4. mreſu razpinyam, *plagas diſpono,* l. *extendo, tendo retia.* 5. mreſu zapinyam za pticze, *tendo pantherum.*

Mreſztìmſze. *Ceveo, es, venerea operor.*

M, ante U.

Múchanye, múk, skom. *Silentiũ, reticentia, taciturnitas.* 2. gluboko, *ſilentium altum.*

Múche. *Mugit.* Muche. v. ſequens.

Muchech, mukom. *Tacitè, ſilentiò, clàm, occultè.* 2. muchech preyti, *ſilentiô præterire, omittere, prætermittere tacitum,* l. *intactum.*

Muchéch, a, e. *Taciturnus, ſilentiarius, tacitus, ſilens. Prov.*

Muchechega deteta, ni ſzvoja mayka nepozna.

Múchen, [D.] Kinen, a, o. *Cruciatus, ex cruciatus, tormentũ, martyriô affectus, cruciatibus afflictatus.* 2. muchen od hman duha, *lymphatus, obſeſſus à dæmone, dæmoniacus, energumenus.*

Muchènik-cza. *Martyr, rũ.*

Muchènye, (D.) kina. *Cruciatus, ûs, cruciamen, cruciamentum, tormentũ, ſuppliciũ, diſcruciatus, carnificina, afflictatio, martyriũ.*

Muchím. *Sileo, taceo, ſilentiô premo.*

Prov. Gdo muchí, dva vuchí.

2. chinim muchati, *indico, vel impono*

ſilentium. 3. muchim zkup drugemi, *conticeo, conticeſco.* 5. muchim kay otaynoga, *reticeo, reticeſco.*

Múchim. *Torqueo, torto, afflicto, excarnifico, tormentis ango, cogo, devexo.* v. Crucio.

Muchimſze. *Crucior, affligor.* 2. od hudoga duha, *obſideor à dæmone.* v. Trapim.

Muchno. *Arduè, ægrè, multô labore, magnô negotiô.* v. Tesko.

Muchnoſzt. v. Teskocha.

Muchyan. *Arduus.* v. Teſek.

Muczicze na drevu. *Nucamenta, orum, panniculæ, cyrata.*

Mudenye. *Negligentia, ceſſatio, impedimentũ.*

Mudo. v. Jaycze.

Múder, dra, o. *Prudens, ſapiens, cautus, providens, altâ mente præditus, callidus, intelligens, homo emunctæ naris, præſens ingenio, ſcitus.* 2. premuder, *perſapiens, plenus conſilij.* poſzeje doſzta muder, *ſine cortice natat.*

Mudím. *Negligo, is, tempus perdo, impedio,* 2. mudimſze, *remoror, detineor, occupor.* v. Moror.

Múdro. *Prudenter, ſapienter. ſagaciter, cautè, ſcitè, circumſpectè.* 2. premudro, *perſapienter, plenô conſiliô.*

Mudroga govorenya diak. *Philologus, i.* 2. navuk, *philologia, æ.*

Mudro ſzkupchina. *Academia, æ.*

Mudro ſzumlyiv. *Problematicus, a, o.* 2. mudro ſzumnya, *problema, tis.* 3. mudro ſzumlyivo, *problematicè.*

Múdroſzt, mudroznanoſzt. *Prudentia, ſapientia, intelligentia, lumen animi, rerum humanarum, atque divinarum ſcientia.*

Mudroſzti lyubav. *Amor ſapientiæ, philoſophia, æ.* 2. lyubitel, *philoſophus, phi.* 3. lyubitelov naſzlednik, *philoſophaſter, tri.*

Mudro zbornik. *Academicus, ci.*

Mudro znan. *Litteratus, ti, philoſophus, phi.*

Mudrújem, mudrogaſze chinim. *Oſtento prudentiam.* 2. t. j. mudroga chinim, *ſapientem facio.*

Mùha. *Muſca, myia, allucita, æ.* *Prov.*

Y muha konya pekne.

Digitized by Google

Timendum eſt ab abjecto.

2. muha chemerna, y jako ſkodlyiva, *ſolipuga, ſolpuga, ſolipunga, ſolifuga, ſalfuga, culex.* 3. konyſzka, *cynomea, æ, cynips, pis, œſtrus, tri, muſca æquina (quæ & canina) cyniphis, is.* 4. ſpanyurſzka, *cantharis, dis.* 5. *Dim.* muſſicza, *muſcula, æ.* 6. kay k-muham ſzliſsa, *muſcarius, a, m.*

Muhamed. *Mahometes, tis.* 2. Muhamedov, *Mahometicus.*

Muholóvecz, muholov, *muſcieapa, æ.*

Mùhta, muhticze. v. Sztunya.

Múk, mukanye. *Mugitus, boatus, ûs.*

Mùka. (D.) kina. *Paſſio, onis, martyrium, ij.* v. Muchenye. 2. muka trud, *labor, oris.* v. Delo. 3. v. Muchnoſzt.

Múka. v Melya.

Múkam. (D.) rikam. *Mugio, is, boo, as, bovinor, aris.* 2. k-drugomu, *admugio.* 3. jako, ali v-nutre, *immugio.* 4. odmukavam, *remugio, reboo.*

Muklína, mukloſzt gerla. *Raucedo, nis, ravis, is.*

Mukliv, hrebav. *Raucus, a, m.* 2. na pol mukliv, *ſemiraucus.* 3. premukliv, *præraucus.*

Muklo. *Raucè.*

Mukotërplyiv, a, o. *Patiens, tolerans, ſuſtinens, tis, patibilis, le, ad labores induratus.*

Mukotërplyivo. *Patienter, toleranter.*

Murkotërplyivnoſzt. *Patientia, tolerantia, perferentia, ſufferentia, ſuſtinentia, æ, toleratus, ûs, perpeſſio, perlatio, onis.*

Múnna. v. Opicza. munya. v. Bleſzk.

Múrva drevo. *Voce Boſnen.* dùd. *morus, ri, ſycaminus, ni. eſt alba, & nigra.* 2. murva ſzád, *morum, ri, baeca mori.*

Mus, (D. mux, *l.* mush.) muska glava, *Vir, mas, maſculus.* *Prov.*

Toga muſa mores rèchi,
Koga ſmehke jeſzu réchi.

Hunc virum reputa, qui profert grandia verba.

2. kakſzem mus, *fidem meam tibi ſtringo, eventum, & periculum in me recipio.* rech je rech, *in bonum virum non cadit mentiri, promiſſa factis ſunt proſequenda.* jaſze muſa dërſim, *autoris mei fidem ſequor.* i. e. *is, qui mihi vendidit, pro me reſpondebit, ut: qui evictionem mihi præſtare tenetur.* 3. na pol mus, *ſemimas.* 4. od muſa, do muſa *viritim.*

Mus zakonſzki. *Maritus, ti, vir uxoris,* l. *uxorius, conthoralis, conſors thori, conjux, conjugus, conjugatus, nuptus, ſocius,* l. *compar teri, junctus matrimonio, ſociatus fœdere lecti.*

Prov.

Budi mús, kulik púſs,
Onje ſene glava, Y ſnyum vſzigde lada.

Vir caput muliteris. drugach.

Nevrednoſze mus poveda, komu ſena zapoveda. *Ritt.*

2. mus perve ſene, *monomagus,* druge, *bigamus.* tretje, *trigamus.* cheterte, *quadrigamus.* pete, *pentigamus.* ſeſzte, *hexigamus.* ſzedme. *heptimagus, i.* 3. mus prez ſene. v. Neoſenyen.

Mus, ſzelyan-nin. *Ruſticus, ci, paganus, villicus, georgus, qui allium olet.* v. Kmet. 2. mus grub, *agreſtis, barbarus, petro onis.*

Prov. Chuvay od noſa oſtroga,
Jos boly od muſa chaſztnoga.
Ar. goſzpon od pluga, oſtraje kuga.

Aſperius nihil eſt humili, cum ſurgit in altum.

Muſàcha. *Ruſtica, colona, villica, æ.*

Muſák, mùſicz. *Ruſticulus, ruſticellus, li, rurus, ri.*

Muſár. v. Moſar.

Musìna. *Ruſticus indolatus.* v. Mus. n. 2.

Muskaplet. *Macis, is, macir, ris.*

Muskat. v. Grozdje. n. 3. v. Vino. n. 13.

Muskatna jabuka. *Melimella, pomum muſteum, malum melleum.*

Mùski, ka, o. *Virilis, e.* muski ſzpol, *virilis ſexus.* muski, *viriliter, fortiter, generosè.* 2. muski, a, o, *ruſticus, ruſticanus, ruſticarius, agreſtis, ſilveſtris, inurbanus, pſeudurbanus, paganus, rurais.*

mus-

Digitized by Google

muski, *ruſticè, inurbanè, ruraliter.* 3. muska huta, *Caſa, mappalia, tugurium, parva caſa canulis temerè contecta, pergula, guſtoriolum, domus, quam ceſpes erexit, tugurii congeſtū ceſpite culmen.* v. Hutta 4. muska hrana, *victus aridus, calabri hoſpitis xenia.* 5. musko orudje, *arma agreſtum.* 6. v. Szelo. 7. muska obutel, *ſculponea, æ, pero, onis.* 8. musko teſanye, *ruſticatus, ûs, ruſticatio, onis.*

Musmùla. v. Nesplin.

Muſtárda (D.) Goruſſicza. *Sinapis, ſinape, is, ſinapium, ii, & ſinapi. indecl. eruca, ſaurion.* muſtarda pripravlyena, *embaña, tis. Fit autem id genus embañatis ex granis ſinapi tritis admixto melle, uva paſſa, nec non defruti,* i. e. *ad tertiam partem decocti muſti. ſuavis guſtui confectio, ſuaviorem facies, ſi cinnamomum, & charyophilla adjeceris, ſimúlque bene decoxeris.* z-muſtardum napravlyam, *ſinapizo, as.* muſtarda divja, *Irio, eryſimum.* muſtarde trava, *ampſana.*

Muſtarde terſecz. *Oxyporopola.*

Múſtra. (D.) Izgled. *Specimen, nis, idea, forma,* v. Pelda. 2. muſtra junakov, razbrojenye vitezov. *luſtramen, nis, luſtratio, probatio, onis, recenſus, delectus, dilectus, ûs, recenſio militum, armiluſtrium, ii.*

Koi muſtra junake. *Diribitor.*

Múſtram viteze. *Diribeo, es, milites,* l. *exercitum, luſtro, exerceo, recenſeo, viritim lego, milites diſciplina militari erudio.*

Muſtrànya meſzto. *Diribitorium, ii.*

Muſtrànye. *Diribitio, onis.* v. Muſtra.

Muſtvò. *Ruſticitas, tis, Ruſculentia, æ.*

Muſztách. (D.) Bärk. *Tittex, cis, muſtax, myſtax, cis, ala barbæ.* 2. muſztach terſzov, *capreolus, li, vitium retenticulum.*

Mutën tna, o. *Turbidus, turbulentus, confuſus, a, m.* mutna voda, *turbida aqua.*

Mutènye. *Turbamentū, ti, turbatio, confuſio.*

Mútim. *Turbo, conturbo, turbulento, interturbo, exagito, inquieto, miſceo, commoveo.* 2. v. Mamim.

Mutno. *Turbidè, confuſè, turbatè, confuſim, capreolatim.*

Muzam. v. Dqim. Muzuvir. v. Potvoritel.

N.

N, Szlovo neglaſzovito.

Na, *En. Ad, in.* na on iſzti dën, *ad illum ipſum diem.* na drugu ſztran, *in aliam,* l. *aliam partem versùs, altroverſum.* 2. na nyegvu priliku, *inſtar illius.*

Nabàda. *Cuſpis, dis.* v. Spicza.

Nabádam. *Infigo, is.* naboſzti neſto na nekay, *alicui aliquid infigere.* nabadam iglum, *acu punctim fodico, peto, pungo, compurgo acu, &c.*

Nabàdek. v. Nabodek.

Nabijách. *Vietor, doliarius, vaſcularius, tudiator.* nabiachki bàt, *tudes, itis.*

Nabíjam. *Vieo, es, religo, ſtipo vaſa, conſtringo,* l. *ſarcio dolia.* v. Obrucham. 2. nabijam na kolecz, *traho, attraho, ago ad palum.* 3. nabijam zemlyu, *tundo, contundo terram.*

Nabiguzìcza, dober k-jelu, zlocheſzt k-delu. *Paraſitaſter, tri.*

Nabìjen, nabit. *Vietus, religatus.* nabit lagev, *religatum vas.* 2. nabit nakolecz, *actus,* l. *attractus ad palum, infixus palo.*

Nabirách. *Collector, oris.* v. Brach.

Nabíram. *Colligo.* 2. v. Rugam.

Nabiràny e. *Collectio, onis, collectura.* 2. v. Ruganye.

Nablèd, *Subpallidus, a, m.*

Nabòchen, na, no. v. Naduven.

Nabochújem. v. Naduvam.

Nabòdëk. *Punctum, cti.* v. Piknya.

Nabòyi podplatov noſneh. *Morticini, orum.* v. Clavus. n. 3.

Nabroy. (D.) na eſzap. *ad numerum, numeratò.*

Nabrúſsč. *Acuatus, exacuatus.* v. Naoſtren.

Nabruſsújem. *Acuo, exacuo.* v. Oſtrim.

Nabruſzitel. *Acuciator, oris.*

Nabuhnujem. v. Poduſzujem. *it.* Buchim.

Na chaſzt, na dar, na poklon. *Gratis,*

Digitized by Google

gratuitò, donô.

Nachèt. *Inceptus, inchoatus, tactus.* nachetje, *manus jam ei impoſita eſt.*

Nachétje. *Inceptio, inchoatio, tactus, ûs.*

Nachin. *Forma, formula, norma, regula, ratio, præſcriptio.* *Prov.* Zahman je zachina, gde ne nachina. *Sit modus in rebus.*

Nachìnyam. ruku polaſem. *Incipio, inchoo, manus ad rem quampiam pono, appono, impono, opus aggredior, ordior.* v. Pochinyã 2. nachínyã. v. Napravlyã.

Nachìnyen, na, o. *Factus, effectus a, m.*

Nachinyenoſzt, *Efficientia, æ.*

Nachinìtel. *Factor, oris.* v. Napravitel.

Nachvè. v. Korito meſzitje.

Naczéjam. *Guttatim, ſtillatim impleo.*

Naczèlnik. v. Pochetnik.

Naczifrávam. nareſſujem. *Adorno, exorno, decoro, concinno.*

Naczífran. *Adornatus, exornatus, decoratus, politus, comptus.*

Naczifràno. *Adornatè, exornatè, concinnè, politè, comptè, ſplendidè, eleganter.*

Naczifrànye. *Adornatus, exornatus, exornamentum, adornatio, concinnitas, cultus, ornatus, ûs.*

Nad. v. Viſſe.

Nadájam. *Irrumo, as. lacto.*

Nadajanye. *Lactatio, onis.*

Nadàmſze. v. Nadejemſze.

Nadavëk. *Additio, additamentum, auctarium, adjectio.* v. Pridavek.

Nad delávam. *Inædifico, as.*

Naddërvodelczi glavarſztvo. *Ædilitas, tis.*

Nad dopunyávam. *Repleo.*

Nad dopunyavanye. *Repletio, onis.*

Na dár. v. Na chaſzt.

Nadarújem. *Munero, muneror, munifico, honoro donis, magnis officio quempiam muneribus, munera alicui confero, adorno donis, remuneror, præmio, decoro, & orno præmio.*

Nadarìtel. *Remunerator, oris.*

Nadaritelìcza. *Remuneratrix, cis.*

Nadaruván, nadaren. *Præmiis dotatus, præmiis decoratus, ornatus, dotatus, bonoratus, muneratus.*

Nadaruványe, nadarenye povrachno. (D) zajemno nadarenye. *Remuneratio, viciſſitudo officiorum.* v. Remunero. 2. nadaruvanye, *t. j.* zpoznanye prietoga dobra, *præmium, merces, fructus officii.* 3. nadaruvanye zverhu naravno, *dona ſupernaturalia, dona gratiæ.*

Nadehnènye. *Afflatio, afflatus, ûs.* 2. *inſpiratio, inſtinctus, ûs.* nadehnenye Bosje, *divinus inſtinctus, cœleſtis afflatus.*

Nadejèmſze. t. j. vidimiſze. *Præſagio, ominor, opinor, omen capio, præſentio.* 2. nadejemſze, *t. j.* uffamſze. *ſpero, expecto.* v. Chakam.

Nadesgyen *Implutus, a m.*

Na deſzno. *A dextris.* 2. na deſznu ſztran, *t. j.* od ſzebe, *ad dexteram partem, dextrorſum.*

Nádev. *Fartum, ti. fartura, æ.*

Nadevách. *Fartor, & farctor, oris.*

Nadevam. natervavam. *Farcio, infercio, confercio, impleo.* 2. nadevam ime, *impono, l. indo nomen.*

Nadèven. natervan. *Farcitus, fartus, confertus, fartilis, impletus.*

Nadevénye. *Fartura, farctura, fartus, & farctus, ûs.*

Nadglàvje ſztupa, nadſztupje. *Capitellum, epiſtylium, ii.*

Nadgrobnìcza, nadpiſzek grobni. *Epitaphium, ii, inſcriptio ſepulchralis.* 2. takov nadpiſzek zrezavam na kamenu. *ineippo, as.*

Nadhájam - diſſelſzem. premaſem. *Præſto, ſupero, excupero, excello, excelleo, antecello.* 2. nadhajam viſſe, y viſſe, *ſupergredior, ſupergradior.* 3. nadhajam, *inambulo, as.*

Nadhajànye. *Anteceſſio, præceſſio.* 2. *Inambualatio.*

Nadihavam. *Aſpiro, as.*

Nadim. v. Oczelim.

Nadimànye. *Tenasmus, & tenesmus, anorexia, æ.*

Na-

Digitized by Google

Nadime. v. Pridovek.
Nadkládam. *Aggero, acumulo.* v. Nadolaſem.
Nadkládék. priſztava. *Appendix, cis.*
Nadkolenìcza. *Gremiale, is.*
Nadlogùjem. v. Bantujem.
Nadnìcza. *Dieta, æ.*
Nado *l.* naddo. v. Oczèl.
Nad obladànye. *Expugnatio, onis.*
Nadoczéjam. v. Naczejam.
Nadoczejé *Guttatim, l. ſtillatim impletus.*
Nadodajem. v. Prilaſem.
Nadohájam. *Supervenio, is, ere.*
Na dól. (D.) nuz dól. *Deorſum, in declive.*
Nadoláſem. *Addo, ſuperaddo, adjicio.* v. Pridajem.
Nadolévam. *Affundo, adimpleo, repleo.*
Nadolévan, nadolean. *Affuſus, adimpletus, repletus.*
Nadolevànye, nadoleanye. *Affundio, adimpletio, repletio.*
Nadolòſek. v. Nadavek.
Nadolòſen. *Additus ſuperadditus.* v. Pridã.
Nadoméchem. v. Pridajem.
Nadometnut. v. Nadoloſen.
Nadomèra *Colloralium, ii.* v. Priverſek.
Nadomerujem jam rilſzem. v. Hoſtio.
Nadoméſcham-ſztilſzem. *Compenſo ſatisfacio, ſuppleo, ſubſtituo, ſubrogo, ſufficio, ſublego* v. Povracham.
Nadomèſchen. *Compenſatus, ſuppletus, ſubſtitutus, ſubrogatus, ſuffectus.*
Nadomeſchénye. *Compenſatio, ſupplementum, ſubrogatio, ſubſtitutio, ſatisfactio, periphorema, peripleroma, tis.*
Nadoplácham. *Superſolvo, ſolutionem addo, ſuperaddo* l. *adjicio.*
Nadoplàchen. *Superſolutus.*
Nadoplechje, nadoplechnicza. perteni plaſchicz ſenſzki za leto. *Anaboladium, anabolagium, ii.*
Nadopunyávam. *Adimpleo, ſuppleo.*
Nadopunyen *Adimpletus, repletus.* v. Nadomeſchen.
Nadopunènye. *Adimpletio. 2 compenſatio, ſupplementum, ſuſtitutio, ſubrogatio.*
Nadoſzájam-dilſzem. *Adplanto, adimplanto, applanto, adſero.*
Nadoſzajànye. *Adplantatio, adimplantatio, applantatio.*
Nadoſzàjen. *Adplantatus, adimplantatus, applantatus.*
Nadoſzkakújem. *Saltu aſſequor.* nadoſzkochiti, *aſſequi ſaltu, attingere ſaltu.*
Nadoſztávlyam. *Adjicio, ſuperaddo. 2. amplifico, exaggero.*
Nadoſztàvlyen. *Adjectus, ſuperadditus.*
Nadoſztavlyenye. *Adjectio, adjectus, ſuperadditio.* v. Auctio, & Exaggeratio.
Nadotáchem. *Affundo, ſuperfundo.*
Nadotochènye. *Affuſio, ſuperinfuſio.*
Nadotéchem. *Accurro, is.*
Nadotechènye. *Accurſus, ûs.*
Nadpad, nadpadanye. *Impendentia, æ. 2. impreſſio.* v. Navalenye.
Nadpádam. v. Navalyujem. 2. *Impendeo.* v. Immineo. 3. *ſuperruo.*
Nadpètje czepeliſſa. *Calcei pars averſa.*
Nadpiſsújem. *Superſcribo.* liſzt, *epiſtolium inſcribo, indorſo litteram, intitulo.*
Nadpìſzek, nadpiſzje. *Superſcriptio, intitulatio, epigraphe, epigramma, indorſatio, titulus libri.* v. Nadgrobnicza.
Nadpíſzan. *Inſcriptus, ſuperſcriptus,* nadpiſzan zvuna liſzt, *indorſata, intitulata, ſuperſcripta epiſtola.*
Nadplechje, nadplechnicza. *Genus veſtis ſacerd. Humerale, Rationale.*
Nadpoſztavlyanye. *Paratheſis.*
Nádra. (D.) nidro. *Sinus, complexus, ûs. gremium.*
Nadramenìcza. *Faſcia colaris. 2. ſtola, æ.*
Nadrasújem. *Incito.* v. Nahuſztujem.
Nadròbek. *Intrita, æ. intritum, ti.*
Nadroblyújem. *Infrio, as, fruſtatim intro comminuo.*
Na drobno. *Aſſulatim.* v. Drobno
Na drugi nachin. *Alio modo, alio pacto, aliter, aliâ ratione, aliasmodi.*
Nadſivlyújem. *Supervivo, is.*
Nadſzedecz. *Inſeſſor, oris.*
Nadſzèncza, zaſztor poſztelye. *Conopeum*

peum, ei.

Nadſzkakújem iz zaſzede, ali znevarcze. *Adſulto, adſilio, adgredior, ex inſidiis, ex improviſo adorior, invado.*

Nadſzkochìtel. *Aggreſſor, invaſor, adoriens.*

Nadſzkòk, nadſzkochenye. *Aſſultus, ûs. inſultus, ûs.*

Nadſzlòga përvi ſztvòr. *Elementum, ti.* y jeſzu chitiri, z-kojeh ſzvet je ſzloſen. ogeny, zrák, zemlya, vod.

Nadſztoim. *Præſum, es.*

Nadſztròſſek. *Grunda, grundatorium, ſubgrundium, ſubgrunda, ſuggrunda, & ſuggrundia.* 2. nadſztroſſek ſzlamni, *ſtegeſtrum, tri.*

Nadſztroſſek delam. *Subgrundo, ſuggrundo, as.*

Nadſztroſska delanye. *Subgrundatio,* l. *ſuggrundatio.*

Na dva nachina. *Bifariam.*

Na dugom. *In longû, fusè, extensè, prolixè.*

Nad téchem. v. Pretechem.

Nad tekànye. *Æmulatio, competentia.*

Na duſſak. *Amyſtim, uno,* l. *unico ſpiritu, uno tractu, absque reſpirio.* piti na duſſak, *uno ſpiritu,* ſ. *amyſtim bibere.* v. Amyſtis, dis.

Nadùt, naduven, nabochen. *Tumidus, turgidus, extumidus, protumidus, inflatus.*

Nadùtje, naduvenye. *Tumor, inflatio, inflatus, ûs, protuberatio, protuberantia, æ.* 2. terbuha, *pneumonia, peripneumonia.* 3. gerla, *gutturna, gutturnia, æ.* 4. vſzakojachko z-mozolom, *phlegmone, es.* 5. nadutje oplahnujemi, *detumeo, detumeſco, extumeſco.* 6. nadutje odvzimlyem, *deturgefacio.* 2. nadutoga koi je terbuha, *pneumonicus, a, m.*

Nadúvam. *Turgefacio, tumefacio, tumidum facio.*

Nadúvamſze, nabochujemſze. *Tumeo, tumefio, intumeo, intumeſco, turgeo, turgeſco, turgidus fio, inflor, tumeſco, extumeo, contumeſco, contumeo, ampullor.*

Nadavanye. *Tumiditas.* v. Nadutje.

Na falate, na kuſze. *Fruſtatim, membratim, laciniatim, cæſim, inciſim, minutim, membratim, incisè, particulatim.* ſzechem, *ſeco, diſſeco, cædo.*

Nág. v. Gòl.

Naga, golota. *Nuditas, tis.*

Naga vínſzka. *Defectus, deficientia vini, inclinatio vini ad fundum.*

Nágel, gla o. *Præceps, vehemens, impetuoſus, nimis feſtinus.* 2. *ſubitus, repentinus, improviſus, inopinatus, repens.* nagel doſſeſztek nepriatela, *repens adventus hoſtium.* v. Nenadean.

Nagányam. *Impello, compello, adigo.* v. Primarjam.

Nagerline ſenſzke. (D.) ovraticza. *Murenula, rum, monile, is.*

Nagernènye. *Accumulatio, coacervatio, coactio, congeries, ei.*

Nagernújem-nulſzem. *Accumulo, coacervo, comporto, congero.*

Nagérnyen. *Accumulatus, coacervatus, congeſtus, coactus, congregatus, collectus.*

Nagíbbam. v. Nabiram. n. 2.

Nagíban, giban. *Agitatus, inquietatus, motus, ſolicitus, exſtimulatus, allectus, impulſus, incitatus.*

Nagibànye, gibanye. *Agitatio, mobilitas, motio, motus, commotio, permotio, quaſſus, quaſſatio, pulſus, jactatio, jactatus, concitatio, incitamentum, inductio, irritamentum vibramen.* gibanye rukami med govorenyem, *chironomia.*

Nagíblyem-gnulſzem. *Inclino, inflecto, reflecto, incurvo, declino, vergeo, tendo.* 2. nagiblyem, giblyem, *quatio, moveo, moto, commoveo, permoveo, motu cieo, percieo, percito, conciſo, cieo, motum affero alicui, concutio, adigo, pello, impello, perpello, illicio, pellecto, irrito, ſtimulo, adduco perduco, induco, flecto, ſolicito, molior, animo, animum accendo, incendo, faces addo.*

Nagiblyèmſze. *Inclinor, propendeo, procumbo, agitor, ſolicitor, irritor &c.*

Nagiblyiv, *mobilis, motabilis, inclinabilis, flexilis, flexibilis, flexanimus, agitabilis, ambulatorius, provocabilis, patheticus*

Na-

Digitized by Google

Nagiblyivoſzt. *Flexibilitas.*

Naglászu, naglaſzni. *famoſus, celebris, clarus, nobilis, inſignis.*

Naglàvnik, podvitek ſenſzki. *Ceſticillus, & ceſticulus, li.*

Náglim, harlim. *Feſtino, propero,* jako naglim. *Appropero accelero, præcipito.*

Náglo. *Feſtinanter, properanter, feſtinè.* jako naglo *præcipitanter, vehementer, impetuosè, vi, & impetu.* 2. *t.j.* znevarcze. iz nenada, *repentè, derepentè, improvisè, repentinè, exinopinatò, inopinatè, inopinanter, non opinatò, præter omnem opinionem.*

Nágloſzt. *Feſtinatio, feſtinantia.* velika, *præcipitantia.* 2. *conatus, impetus, impreſſio.*

Nagnájam. *Stercoro, ſtercore ſaturo,* l. *impinguo, fimo, fimero agrum,* l. *vineas, pabulo fimo, &c.* Prov. *De ſalutari præſentia Patrisfamiliæ:* oculus Domini ſaginat. *ſive* impinguat equum, & agrũ. Prigledba chini dobro konye, rodno polye.

Nagnan, priſzilyen. *Compulſus, adactus, coactus, impulſus.*

Nagnanye. *Impulſio, impulſus, ûs.*

Nagnenye. *Inclinatio, propenſio, proclinatio, pronitas, facilitas, inclinatus, ûs.* na bolſſe uſſanye, *adſpem meliorem inclinatio.* nagnenye volye, *affectio, affectus, adfectus.*

Nagnojen. *Stercoratus, fimatus, pabulatus, ſaturatus fimo.*

Nagnojenye. *Stercoratio, fimatio.*

Nagnut. *Proclivis, ve, propenſus.* v. Nagnyẽ.

Nagnutie. *Proclivitas,* Ordinariè in malam ſumitur partem, & de re adverſa dicitur. *De bona verò* v. Nagnenye.

Nagnyen. *Inclinatus, proclinatus, proclivus, propenſus, pronus, declivis, devexus, Acclivus, declinatus, reflexus.* it. *benevolus, facilis, propitius, perfacilis, promptus, in aliquem pronus, acclivis.* jako nagnyen, *proclivis.*

Nagnyeno. *Procliviter, proclivè.*

Nagnyenſzem. *Inclino, proclino, propendeo, faveo, àſpiro, maximè alicui cupio, benevolentiâ aliquem proſequor, complector.* na jednu ſztran nagnutiſze, *in aliquam partem proclinare.*

Nagnyeten. *Confertus.*

Nagnyetenye. *Fartura, æ.*

Nagoſzt. v. Naga.

Nagovarjajuchi. *Adhortatorius, protrepticus.*

Nagovarjam. *Adhortor, cohortor, hortor, admoneo, aurem vello, cohortatione animum excito, ſuadeo.* 2. *animo, animum incito, fiduciam do, addo, ſperare jubeo, incendo.* 3. z-razlogi na nye jemlyem, *argumentis, & rationibus animum alicujus induco.* v. Perſuadeo.

Nagovarjanye, nagovorenye. *Hortatio, hortatus, adhortatio, cohortatio, hortamen, hortamentum, monitio, monitum, monitus, admonitum, cõmonitio, inſtinctus, ſuaſio, ſuajus. paræneſis.* v. Admonitio.

Nagovorjen. *Perſuaſus, incitatus, incenſus, animatus, verbis flexus.*

Nagovoritel, nagovarjavecz. *Adhortator, hortator, ſuaſor, conſuaſor, cohortator, admonitor.* 2. *incenſor, concitator, incitator, impulſor, incentor, impulſor.*

Nagrasàmſze. *Interminor, cõminor, vehementer minor, inſolentiùs invehor, inſulto, minas jaco,* l. *jactio, ſpiro minas, intento.*

Nagrasànye. *Interminatio, cõminatio, mina, rum, inſultus inſolens, invectio.*

Nagraslyiv. *Minax, minatorius, minabundus, comminabundus, minitabundus.*

Nagrizujem. *Adrodo, is, ere.*

Naguzan. v. Narugan.

Nahájam. (D.)nahodim. *Invenio, reperio, comperio, nanciſcor.* (*cum de homine fit mentio.* ut: *quoniam te nacti ſumus.*) 2. nahajam na ſzrechu, *invenio caſu,* l. *fortunâ.*

Nahajavecz, nayditel, nahoditel. *Inventor, repertor.* nayditel pravicz, *repertor legum.*

Nahajavka, nayditelicza, nahoditelicza. *Inventrix, repertrix.*

Digitized by Google

Naherbet leſim. v. Leſim. n. 7.
Nahisje. *Podium, ii.*
Náhod. v. Hunyavicza.
Nahodilſzemſze bár. *Ambulavi, deambulavi ad ſufficientiam.*
Nahodim. v. Nahajam. nahodimſze. *Reperior, invenior.*
Nahranènye. *Cibatio, cibatus, refectio, ſaturitas.*
Nahranújem. *Adnutrio, innutrio, cibo, paſco, ſaturo.* 2. v. Odhranujem.
Nahrányen. *Cibatus, cibo paſtus, ſaturatus.*
Nahrupitel. *Aggreſſor, oris.* v. Navalitel.
Nahruplènye. *Aggreſſio, invaſio.*
Nahruplyújem. v. Navalyujem.
Nahvàla, nahvalnoſzt. *Elogium, ii.*
Nahùſzten, nadraſen. *Inſtigatus, incitatus, inſtinctus, exſtimulatus, immiſſus.* pſzi nahuſzteni na jelene, *canes immiſſi cervis.*
Nahuſztènye. *Incitabulum, incitamen, incitamentum, incitatio, incitatus, ûs, inſtigatio, inſtinctus, immiſſio.*
Nahuſztìtel, nadraſitel. *Incitator, inſtigator, inſtinctor, immiſſor.*
Nahuſztújem. *Inhortor, incito, coneito, lacio, inſtigo, immitto.* v. Podbadam.
Na jeden nachin. *Conformiter, uno modo, uniformiter, unius exemplo.*
Na jednu priliku. *Exempli gratia, verbi gratia, utpote.*
Nájem. *Merces, meritum, ſalarium, penſio, quæſtus.* vu ſzvoy najem kày chiniti, *quæſtûs ſui causâ aliquid facere. facere quæſtum,* izkati najem. 2. najem skolni, *minerval, is.* 3. v. Placha. 4. prez najema, *gratis, gratuitò.* 5. najem obladanya, *nicetarium, palmarium, ii.*
Najèmni. *Conductitius, mercenarius.* najemno delo, *conductitia opera.*
Najemnik. *Conductor, mercenarius, ii.*
Najemek. *Mercedula, æ.*
Najeſujemſze. v. Nakuſtravamſze.
Najet, naymen. *Conductus, a, m.* za peneze naymen. *nummo conductus.* penezi ú najem poloſeni, ili dani, *nummi conducti.*
Naimachìcza, naimavka. *Mercenaria, conductrix, is.*
Naimanye, najetje. *Conductio.* 2. naimanye, *t.j* danye ú najem, *locatio, onis.*
Naimlyem-jelſzem. *Condueo.* naimati junake za plachu, *conducere milites pretio,* l. *mercede.* 2. naimlyem. *t.j.* ú najem dajem, *conducere nummos,* dati v najem peneze. v. Loco.
Naizdehnenyu. *In extremo ſpiritu, in extremi ſpiritûs halitu.*
Naizmencze, na izmenu. vezda jeden, vezda drugi *Alternatim.* v. Alterne.
Nakagyujem. *Suffio.* v. Pokagyujem.
Nakánenye. *Intentio, intentum, propoſitum, propoſitio.* odvinuti od namenenya, *aberrare propoſito.* v. Namenenye.
Nakanújem-ilſzem. *Propono, intendo, ſtatuo.* nakaniti neſto. *proponere ſibi aliquid animo.* v. Namenujem.
Nakanyen. *Propoſitus, intentus.* v. Namenyen.
Nakaplenye. *Inſtillatio, onis.* koi chinì vnuter kapati, *inſtillator.*
Nakaplyújem palſzem. *Inſtillo, guttatim infundo, ſtillatim repleo.* oko olyem nakapati, *lumini oleum inſtillare.*
Nákaz, nakàzen. v Sztraſſilo. 2. nakaz perutaſzta *Arpia, harpya.*
Nakimávam. v Namigavam.
Nakínchen. *Ornatus.* z-ſzvojemi dobrotami nakinchen, *ſuis virtutibus ornatus.* v. Naczifran. z-korunum. ali z-kojem drugem glavnem kinchem nakinchen, *Anademate ornatus.* nakinchen z-kipiczi, *imaginatus, a, m.*
Nakinchènye. *Ornatio, ornatura.*
Nakinchìtel. *Adornator, ornator.* czirkveni, *feſtivus, ii.*
Nakinchitelìcza. *Adornatrix, ornatrix.*
Nakinchújem *Concinno, venuſto.* nakinchiti hiſu zelenyem, *adornare ædem frondibus.* v. Naczifravam.
Naklad. v. Pridavek.
Nakládam z-dele z-jeſztvinami. *Tudicu-*

Digitized by Google

culo, as, impleo ſcutellam cibis. 2. onero, as.

Naklanyam. *Inclino, incurvo.* naklanyamſze. *inclino me, veneror, adoro, reverentiam facio.* 2. naklanyam, *propino.* 3. *reclino.*

Naklékam. *Genuflecto, genua curvo, genua ſubmitto,* l. *me in genua ſubmitto, inclino me, excipio me in genua.*

Naklekanye. *Genuflexio, inclinatio.*

Naklenènye. *Jugatio, in jugum poſitio.*

Naklenújem. *Jugo, as, injungo, jugo impono, in jugum pono.*

Naklenyen. *Jugatus, injunctus.*

Nakléplyem. *Idem.*

Naklon *Salutatio, reverentia.*

Naklyuchújem. *Aduncо. 2. clino, inflecto. lento, luno, as.* v. Klyuchim.

Na kònecz koncza. *Finaliter, ultimatim, ultimò, ad ultimum, ad extremum, ad poſtremùm, poſtremò, in fine finali, demum, denique in ſumma.*

Nakotívam. v. Flaſtram.

Na kotrige. *Articulatim, articulatè, per articulos.*

Nakov. nakovalo. *Incus, dis, acmon, onis.* 2. peny nakovala, *Acmotheton.*

Na kratkom, v. malom. *Breviter, brevi, ſummatim, parcè, perparcè, abſolutè, paucis, pauculis.* ut: *dicam paucis, ſummatim complectar.* na kratkom govorenye, ali vnogo zaderſavajuche, *aphoriſmus, i.* na kratkom recheno, *aphoriſticè dictum.* na kratkomſze veſzeliti, *Pyraſta gaudere gaudium.*

Na kray, na ſztran. *Ad partem, ſeorſum.*

Na krivlyujem. *Incurvo, as.* v. Nakluchujem. n. 2.

Na kriſcze, na kris. *Decuſſatim.*

Na kriſcze napravlyam. *Decuſſo, as.*

Na hriſcze vchinyeno. *Decuſſatum.*

Na kuſtravamſze. *Inhorreſco, perhorreo.*

Nalágam, zméchem na drugoga. *Multis alicui impono, imputo, falsè, mendaciter impono, falſitatibus onero, calumnior.* 2. v. Nalaſem. n. 2. 3. *appono, compono, impono, congero, conſtruo, acervo.*

Nalàgan, oblagan. *Mendaciter delatus.*

Nalàgànye. *Impoſitio mendax, calumnia.* v. Potvora. 2. naláganye ognya, *extructio ignis.* 3. *oneratio.* 4. *congeſtio, conſtructio.*

Nalàgavecz. *Calumniator.* v. Potvoritel.

Naláſem. *Irrogo, impono.* naloſiti komu kaſtigu, *irrogare alicui mulctam.* 2. naláſem ogeny, *excito, inſtruo, extruo ignem, accendo ligna, ligna ſuperaddo igni.* dober ogeny, ili obilen ogeny nalaſem, *utor camino luculento.* 2. v. Nalagam. n. 3.

Nalean. *Infuſus.* v. Napunyen.

Nalèchen. *Objectus, leviter appoſitus, ſuppoſitus.*

Naléczam. *Objicio, is.* drugomu pogibel, *appono modum, occaſionem alterius periculi, expono alterum periculo per deceptionem,* l. *ſuppoſitionem.* 2. naleczam, lechku mechem, *appono decipulam.* 3. naleczam mamu, *appono eſcam.*

Naleczamſze. *Objicio me periculo, expono,* l. *do me periculo.*

Nalegamſze. *Acclino me.* v. Naſzlanyamſze.

Naléganye. *Acclinatio, innixio, ſubnixio, nixio.*

Naléva, natachem. *Infundo, is ſuperfundo.*

Nalévanye. *Infuſio, infuſus, ûs.*

Na lèvo. na levu ſztran. *t. j.* k-ſzebe. *ad levam, ad ſiniſtram, ſiniſtrorsùm.* 2. *A ſiniſtris.*

Nalichje, krinka. *Larva, æ.*

Nalichújem, krinku na licze mechem. *Larvo, as.*

Na licze. *In,* l. *ad faciem, ad ſpeciem.* 2. na licze zemlye, *ad ipſum locum.* l. *plagam terræ, ad faciem loci, ad occulatam viſionem terræ.*

Nalog, naloga, verpa. *Strues, is. ſtruix, congeries.* nalog derv, *lignorum ſtrues,* l. *meta.* v. Kùp. n. 5.

Nalojen. *Sebatus.* v. Lojen.

Nalojenye. *Sebatio, onis.*

Nalojujem-ilſzem. *Sebo, as.* v. Lcim.

Na-

Digitized by Google

Naloſen. *Congeſtus, conſtructus.*
Nalosènye. *Congeſtio, conſtructio, ſtructura. 2. irrogatio, imputatio, impoſitio.* nalosènye kaſtige, *irrogatio multæ.*
Nalosìtel. *Conſtructor, oris. impoſitor.*
Naloslyiv. *Conſtructibilis, le, ſtructibilis.*
Nalukávamſze. *Curiosè, & indaganter inſpecto.*
Namagnújem. v. Namigavam.
Namáchem. *Intingo.* v. Mochim.
Namakànye. *Intinctio, intinctura.*
Namakavecz, farbavecz. *Tinctor, intinctor.*
Na malom. *Ad modicum.* v. Na kratkom.
Namaſchen. *Adipatus, ſuminatus, unguinatus, butyratus.*
Namaſchenye. *Adipatio, butyratio.*
Nemaſchújem. *Adipo, butyro, as.*
Namázan. *Inunctus.* ſzalom, *adipatus*, maſzlom, *butyratus.* farbum, *infucatus, fuco illitus.*
Namazànye. *Inunctio, onis.*
Namazújem. *Inungo.* z-ſzalom, *adipo*, z-maſzlom, *butyro, as.* z-farbum, *infuco, as. illinio fuco.* guſzto namazujem, *inunctito, as.*
Naméchem, nalaſem. *Impono, is, ſuperaddo, onero.* naverchi komu breme, *imponere alicui onus.*
Namèglen. *Nebuloſus.*
Nameglènye, meglenoſzt. *Nebuloſitas.*
Nameglújem. *Innubilo, as, induco nebulas.*
Namegnenye. *Nictus, ûs, annuitio, nutus.*
Namegnújem. *Annuto, as.* v. Namigavam.
Nameknyènecz. *Ardelio, onis, polypragmon, onis, qui ubique ſe immiſcet, & vult eſſe ubique.*
Namenènye. *Intentio, propoſitum, propoſitio, finis, meta, inſtitutum, inſtitutio.*
Namena. *Caſus, ûs, ui.* ut: *Nom. Gen. Dat.*
Namenújem-nilſzem. *Intendo, propono, inſtituo, ſtatuo.* v. Kanim.
Naményen. *Intentus, propoſitus, inſtitutus.* namenyeno je od mene ili nameniſzem, *propoſitum eſt mihi.*
Namerjamſze, na kay. *Incido, impingo in aliquid, offendo.*
Nameſchen-ſzten. *Locatus, collocatus, elocatus ſituatus, inſeſſionatus, ſeſſionatus.* v. Naſztanujem.
Nameſchenye-ſztenye. *Locatio, collocatio. elocatio, onis.*
Nameſchujem-ſztilſzem. *Loco, colloco, eloco, ſtatuo, figo, pono, defigo, ſituo, conſtituo.* nameſztiti tabor dalye varaſſa, *locare caſtra ab urbe.*
Nameſztlyiv. *Locabilis, collocabilis, elocabilis, le.*
Nameſztnik *Vicarius, Locumtenens, Vicesgerens.* Kralyevſzki, *Prorex, gis.* Biskupſzki, *Suffraganeus, ei, Epiſcopi locumtenens, Vicarius Generalis in ſpiritualibus.* Biskupſzki ú vremenitom poſzlu, *Vicarius Epiſcopi in temporalibus.* ſzudczą varaskoga, *pro-prætor.* 2. nameſztnik, *t. j.* na meſzto drugoga poſztavlyen, *ſubſtitutus, ſubrogatus, ſurrogatus.* 3. nameſztnik, ili oſztanek ú ochinſztva, y materinſztva imetku, *hæres, dis.* iz nameſztnichtva zhichen, *exhæres, dis, exhæreditatus.*
Nameſztnichtvo. *Vicariatus, ûs. 2. hæreditas*
Namet. *Vallum, A ger.* v. Naſzip.
Nametëk. pridav. *Additamentum, mantiſſa, appendicula, corollarium. res, quæ ad juſtum precium adjicitur.* v. Nadavek.
Namigávam-gnulſzem. nakimavam. *Añicto. nicto, nictor, niveo, conniveo, annuo, annuto, nuo, inuo, nutu aſſenſum præbeo.* 2. guſzto namigavam, *nuto, as.*
Namigavanye namëgnenye. *Nictatio, nis.*
Namiſslènye. *Imaginatio, impreſſio.*
Namiſslyam. *Imaginor, aris.*
Namiſslyen. *Imaginarius. Miles imaginarius,* ſzamem imenom voynik.
Namochènye. *Madefactio, humectatio.*
Namotávam. *Agglomero, as, glomero, fila in modum globi convolvo, implico, fila globi ſpeciem formo, annecto, is.*
Namotay. v. Klupko.
Na nìjeden nachin. *Nullâ ratione, nullô pactô, nullô modô.*

Na-

Digitized by Google

Na nikay devam, potiram. *Nullo, annullo, irritum facio.*
Nanizávam. *Infilo, filo induco.*
Nanújam-dilszem. *Offero, insinuo, in sinum, & pectus immitto, digitum ad rem intendo, aperio animum.*
Nanújamsze. *Offero, insinuo, immitto me.*
Nanukávam. *Incito.* v. Podbadam.
Na obodva nachina. *Utroque modo.*
Na obodve ruke lev. *Ambilævus.*
Na obodve meszte. *Utrobique, utrolibet, in utroque loco.*
A gdasze razme poyti. *In utrumque locum, locum utrumque versùs.*
Naoblachújemsze. *Innubilor, nubibus obducor, in nubes cogor.*
Naochnyak. *Perygion*, l. *pterygium*, *ii.* v. Unguis. n. 3. *it.* Argema.
Naoczelujem. *Exacuo, is.* v. Ostrim.
Naodpertom. v. Na otvoreno.
Na oko, na ochih gled. *Ad oculum.*
Na opak. *Præpostorè, sinè ordine.* l. *modo inverso* v. Perperam.
Naopak obracham *Inverto, is. præpostero.*
Naòstren. *Exacuatus.* 2. *Acuminatus, cuspidatus.*
Naostrènye. *Exacuatio, onis.* 2. *cuspidatio, acuminatio.*
Naostrujem-strilszem. *Exacuo, is.* 2. *cuspido, acumino.*
Naotvoreno, pod szamem nebő. *Subdio.*
Napadam. v. Santam 2. *Incido, impingo in locum præstigiosum.* 3. *Adorior.*
Napadànye. *Claudicatio.* 2. *aggressio.*
Napájam-poilszem *Adaquo, aqua*, l. *vino reficio, poliono, as. poto as. do potum.* napájam koga gnsztemi napitniczami, *poliono aliquem crebris potionibus.*
Napajanye, napojenye. *Aquatio, Adaquatio, potionatio, onis.*
Napàmet. *Memoriter, ex memoria, memoriosè.*
Napamet dohagya. *In mentem venit, occurrit menti, incidit menti.*
Napamet povedam. *Memoriter*, l. *ex memoria reddo.*

Napametsze vuchim. *Edisco, is, memoriæ mando.*
Nápaszt, z-kuisnya. *Tentatio, tentamentu.* 2. napaszino meszto, *locus præstigiosus.*
Napaszinik. *Tentator, oris.*
Napaszinjem. *Tento, as.* v. Z-kussavam
Napaszinvan. *Tentatus.*
Napaszinvanye. v. Napaszt.
Napaszujem-szelszem. *Pasco ad saturitatem*, l. *sufficientiam.*
Napazujem. *Speculor, insideor, subsido.*
Napazitel. *Coricaus, speculator, insidiator.*
Napelyávam, *Induco, illicio, allicio, prolicio, prolecto, proliceo.* 2. napelyavam zernye na nit, *insilo grana.* konecz ú iglu, *insilo acum, filum induco in acum.*
Napèrchen ten.
Naperchènye-tenye. } v. Oterssujem.
Naperchújem.
Napersinyàk. *Digitale, is. digitalis, is.* Sostarski. v. Condulus.
Napervo hodim. *Antecedo, præeo, anteeo, præcedo.*
Napervo hoditel pred hodecz. *Anteambulo, onis, antecedens, antecessor, præcessor.* Plur. *Antecessores*, Pregyi, sztarei.
Napervo, ili napre hodenye. *Antecessio, præcessio.*
Napervo poszlavlyam. *Appono, antepono.*
Napervo poszlavlyanye. *Appositio.*
Napet. *Tensus intensus, contentus, attractus.*
Napetchàmsze-tilszemsze. *Iacido, incurro, casu impingo.*
Napetcze. iznenade. *Fortuitò, casù, forturà, incidenter, occasionaliter.*
Napijam. nazdravlyujem. *Propino, as, offero potionem*, l. *potum, præbibo.* napiti komu zdraviczu, ili nakloniti, *salutem alicui propinare.*
Napijamsze. *Biho, poto, obibo, potum facio.*
Napijànye, nazdravlenye. *Propinatio, oblatio potûs.*
Napinyam-pelszem. *Tendo, intendo, attraho.* lúk, *intendo arcum.* 2. vuha, *arrigo, porrigo, exporrigo, errigo aures.*
Napinyàmsze. v. Napuhavamsze.

Digitized by Google
TAYLOR INST.

Napìram-perlſzem. *Impeto, is, hoſtio, ango, præmo, moleſto ſæpe ſæpius.*
Napiranye napor. *Impetus, impetitio, moleſtia* it. *Conatus.*
Napiſsújem-ſzujem. *Inſcribo - ſuperſcribo.*
Napiſzanye. *Inſcriptio, onis.*
Napíſzan. *Inſcriptus.*
Napiſzek, napiſz. v. Nadpiſzek.
Napítan *Saginatus ad ſufficientiam.*
Napitávam. *Sagino ad ſufficientiam.*
Napitek. *Propoliſma, tis, potus. hauſtus.* 2. napitek po vechere, *poſtcœnium, ii.* 3. opoyni napitek, *ſicera, æ.* 4. napitek z-kojemſze obed pochinya, pervi napitek z-pelinkom, korenkom &c. *propoma, tis.* 5. z-oczta z-medom z-meſſan, *oxymel, llis, oxymelitis.* z-oczta z-vodum z-meſſan, *oxicratum, ti.* z vnogoga duguvanya za vrachtvo z meſſan, *Cinnus, ni.* iz vina y kervi, *aſſaratum, ti.*
Napitne popevke. *Paræniæ orum.*
Napitnik, napijavecz. *Propinator.*
Napitnicza, zdravicza *Propinatio ſanitas, ſalus.* napiti zdraviczu, nakloniti napitniczu, nazdraviti *propinare alicui ſalutem.*
Naplácham tilſzem. *Exolvo, perſolvo, contento.* dug z dugom, *verſuras facio.*
Naplachanye, naplachenye. *Exolutio perſolutio, contentatio.*
Naplàchẽ. *Exolutus, perſolutus, contentatus.*
Naplàchnik. *Publicanus, ni.*
Napletek kolni. *Abſis, dis.*
Naplàv. v. Potop.
Naplodújem. *Multiplico, multùm fructifico, multum fructum facio.*
Náplov. *Inundatio, proluvies, eluvium.*
Na pochetku. *In initio, in principio, in exordio, in primordio, in o tu* leta, *ineunte ætate.* protuletja, *ineunte primo vere.* ſic *autumno, hyeme. &c.*
Napojen. *Potionatus.* chemerom napojen od ſene, *veneno potionatus ab uxore.*
Napoitel. *Potionator.*
Napoitelicza. *Potionatrix.*
Napoklon. *Dono, Gratuito.*
Na pól (D.) na pó. *Dimidiatim.* 2. na pol, *ſemi.* na pol z delan, *ſemifactus.* 3 na-pol friſek, *ſemicrudus.* 4. na pol leta, *mediâ ætate, adultâ ætate.* 5. na pol mertev *ſemivivus, ſemianimis. ſemimortuus, ſeminecis, is.* na pol protuletja, *adulto vere, &c.*
Napol ſzechem. *Intercido, per medium ſeco, interſeco.*
Napomenènye. *Mentio, onis.*
Napomínam-nulſzem *Mentionem facio, in memoriam reduco, redigo.*
Nápor. v Napiranye.
Nápoy. v. Schava.
Napoynicza. *Polio, onis, potica, æ.* v. Napitek.
Naprášſam-proſzilſzem. *Emendico, exoro, impetro.*
Napraſſujem - ſzilſzem pusku. *Pulveres pyrios inſpergo foco ſclopetario,* l. *impono.*
Napravitel *Effector.* napravitel vſzeh kâ vidi. *aſturgus, gi.*
Napravlyam. *Facio, operor, ago, molior, fabrico, fabricor, fabrefacio, architector. exſtruo.* 2. *accomodo, adapto, apto.* 3. *emendo, corrigo* v. Popravlyam.
Napravlyen. *Factus, effectus, accommodatus, adaptatus.*
Napre dajem. *Præſento, antepono.*
Napre idem. *Prægredior, antegredior.*
Napre, napred zpreda. *Ante, ab ante.*
Naprèdek. *Augmen, profectus, progreſſus, ûs, progreſſio. fructus.* ſztarolzt ú mudroſzti nechini napredka, *nihil ad profectum facit ætas.* vu napredek, *in anteceſſum.*
Naprédam. *Multum neo, indies promoveo penſum nendo, proficio nendo.* 2. *nendo abſolvo penſum.*
Napredujem, napredek chinim. *Proficio, progredior, progreſſionem, l. progreſſum facio.* v. Proficio. 2. *perſevero, permaneo, perſiſto, perpetuo.*
Napreduványe, ſzledenye dobra. *Perſeverantia, conſtantia.* v. Napredek.

Na-

Digitized by Google

Napreſem, *Intendo.* v. Napinyam. 2. napreſem konye, *jungo, injungo, ſubbelcio equos, beleia impono.* dva konya v-preſē, ili ſzlaſem k-rudu, *dextro, as, are.*

Napriliku, tak rekſſi. *Exempli gratia, verbi gratia, verbi cauſa, utpotè.* 2. *conſimiliter, ad ſimilitudinem.*

Na proſztoru. *In patenti, in propatulo.*

Na protuletje. *Primo vere.*

Napúchen. *Directus, in viatus.* Met. *Informatus.* 2. napuchen, *arrectus.*

Napúchènye. *Directio, inviatio.* Met. *Informatio.*

Napuchújem-tilſzem. *Dirigo, in viam dirigo, viam oſtendo, deduco in viam, invio, as.* 2. Met. *Informo.*

Napuhávam-nulſzem. *Inflo.* v. Naduvā.

Napuhávamſze. *Inflor, turgeſco, intumeo, intumeſco.* v. Naduvamſze.

Napuhavanye. *Inflatio, tumor.* v. Nadutje.

Napuhnyen. v. Nadut.

Napuknyen. *Aliquantulum fiſſus, ſciſſus, modicè ruptus.*

Napunènye. *Impletio, expletio, repletio.*

Napunyávam. *Impleo, expleo, compleo, oppleo, offertio,* l. *offercio, is.* napunyavam zopet, *repleo.*

Napunyen. *Impletus, expletus, completus oppletus,* zopet napunyen. *repletus.*

Naputitel, naputnik. *Director, inviator.* Met. *Informator.*

Naputitelicza. *Directrix, informatrix.*

Narájamſze. *Naſcor, orior* polekſze narajam, *annaſcor, eris.*

Narangya. *Malus medica.* 2. narangya ſzâd, *malum medicum, malum aurantium,* l. *pomum aureum, chryſomelum, li. pomum armeniacum.*

Narangyni. *Chryſomelianus, mala chryſomeliana,* Narangye.

Naraſzlicza. *Lactes, ium.*

Naraſzt, naraſztenye. *Incrementum, ac crementum, increſcentia.*

Naraſztújen-ſzelſzem. *Increſco, accreſco, ætate amplificor, augmentor, in grandeſco, grandior fio, adoleo, adoleſco, ætate proce-*

do, ætate augeor, ætate creſco. v. Raſztem.

Nárav, Narava. *Natura, æ. phyſis, temperamentum.* 2. narav, *t. j.* chúd, *ingenium, mos, indoles.* narav dobra, *ingenium, & indoles bona, ſpecimen virtutis, indicium animi.* zlocheſzta, *ingenium pravum, mores mali.* lyuta, zlochudnoſzt, *ingenium ferum.* tiha, milochudnoſzt, *ingenium mite.* v-kretlyiva, *ingenium flexibile.* milo, ſzlatko chuden, *homo ingenii flexibilis.* to ne moje narave, *hoc non eſt meum.* narava merzla, *conſtitutio corporis frigida.* kruto ſzerdite biti narave, *cholericæ complexionis eſſe.* vnaraviti koga, *naturam alicui indere.* narav chlovechja, *eſſe hominis.* v. Chlovechanſztvo narav premeniti, *novum ingenium induere.* po ſzvoje narave *ſuapte natura, ſuopte ingenio.* narave otayna izvedam, *phyſiculo, as.* narave izvedavecz, *phyſicus, phyſiologus, ſpeculator, venatórque naturæ.* narav odpiram, *laxo ventrem.*

Naravſzki, (D.) Naravni. *Naturalis, le, Phyſicus genuinus, nativus, ingenuus, germanus.* it. *inaffectus, inadfectus* naravſzki laſzi, *inadfectum capilitium.* 2. naravſzki, po naravſzko, *naturaliter, phyſicè, ſecundùm,* l. *juxta naturam, duce, ac magiſtrâ naturâ, ritu naturæ.* naravſzka ſzloſnoſzt, jednoduſſnoſzt, *naturæ convenientia.* naravſzka protivnoſzt, *naturæ repugnantia.* naravſzka farba, *color verus, nativus,* l. *genuinus.* nenaravſzki, *factitius.* zverhu naravſzki, *ſupernaturaliter.* zvan naravſzki, *præternaturaliter.* naravſzki umreti, *fataliter mori, ſuâ morte mori.*

Naravſzka nadelenya, ili dari. *Naturæ dotes.* naravſzke vrednoſzti. *naturæ munera.*

Naravſzko gibanye. *Naturæ inſtinctus, propenſio naturæ,* l. *inſtinctus naturalis.* narava nyega giblye na to, *fertur inſtinctu naturæ ad rem iſtam.* jedne narave ili chudi biti z-kêm. *natura, &*

Digitized by Google

moribus congruere cum aliquo. naravszko szlosenye, *morum similitudo.* naravszko nadehnenye *naturæ præscriptū.*

Naravszku moch nadhajam. *Humanum fastigium excedo.*

Narczis czvet. *Narcissus, si.*

Narèden, Laſztan. *Commodus, opportunus.* naredno, *Commodè, opportunè.*

Naredba. Sz. Navuk. *Regula, disciplina, æ.* 2. *t. j.* zapoved, odregyenye, *mandatum, jussum, constitutio, decretum, edictum, dogma.* l. *Imperium.* 2. naredbe, kê pamet pomasu, *mnemnonica, orum.*

Narediteł. *Temperator, ordinator.*

Narégyen *Ordinatus, dispositus, præscriptus.*

Naragyènye. *Dispositio, ordinatio, præscriptio.* v Naredba. n 2.

Naregyújem dilszem. *Inordino, dispono, ordino.* 2. *constituo, demando, instituo.* 3. *committo, præscribo, præfinio, præstituo.*

Narekujem. (D.) Lelekam. *Exsulmo, as, lamentor, delamentor, aris.*

Narekussa, narekavicza. *Præfica, æ.*

Narekuvanye. tusni krich. tusno vapenye. *Nenia, æ, & nenia, arum. monodia, æ, epiodium, epicœdium, & epicœdia, ii, lamentatio, lessus.*

Naressen. *Ornatus.* v. Nakinchen.

Naressènye. *Ornatio, cultus, concinnitas.* v. Nakinchenye.

Naressújem. v. Nakinchujem.

Narezan. *Incisus, superscissus.*

Narezànye. *Incisio, incisum, incisura.*

Narezávam. *Incido, is, superscindo.*

Narochit, viszok. *Procerus, a, m.*

Narod. *Gens, natio, progenies, generatio, genus.* narod lyudih, *genus hominum.* 2. narod na boy nagnyen, *natio bellicosa.* 3. narod zvunszki, *natio extera.* l. *externa.* 4. nemilosztiven, nemil, tverd *natio immanis, immitis, erudelis, barbara, fera, cruda, immanitate barbara.* 5. pobosen, bogomil, *natio pietatis studiis dedita, natio pia.* po narodu, *generatim, de gente in gentem.* kojega naroda? *cujas? cujus nationis?*

Narodni. *Genticus, gentilis, gentilitius.* it. *Originarius.*

Narodom szlovinecz, ili naroda szlavnoga. *Natione Sclavus, Illyrus, homo nationis Sclavonicæ.*

Na rok na odluchen dan. *Ad constitutum diem, die constituto.*

Narogyenye. *Genesis, genitura, thema.*

Narogyenye Kristussevo. Bosich. *Nativitas Domini, dies nativitatis, seu natalis Christi, Festum Incarnationis.*

Narogyenye B D. M. mala messa, Goszpino porogyenye. *Nativitas B. V. M. dies Deiparæ natalitius, natalis dies DEI Genitricis MARIÆ.*

Narosszen. *Irroratus a, m.*

Narosszenye. *Irroratio, onis.*

Narosszujem. *Irroro, as.*

Narosszujemsze R *reseo*

Narúcham - chilszem. *Significo, nuntio, commendo.*

Narùchnik messni. *Manipulus sacerdotalis.*

Narùchay. (D. krilo.) *Gremium, sinus, ancon, ulna.*

Narúgan. nabran. *Crispatus, caperatus, corrugatus, rugatus, in rugas contractus, crispus.*

Naruganye. *Crispatio, caperatio, in rugas contractio, in rugas crispatio.* naruganye, ili guze na liczu od izmeha, *gelasini, orum. rugæ, lineæ.*

Narugavam. *Crispo, crispum reddo, corrugo, in rugas contraho.* narugati chelo, *caperare frontem.* narugati laszi, *concinnare, crispare in annulos crines, concinnare capillos.*

Narugavamsze. v. Naspotavamsze.

Narukva. *Dextrale, brachiale, cubitale.* narukva missiez, *Dardanium, ii.* narukva leve ruke, *spinther, tris.* narukva senszka na szpodobu rinka iz zlata, *dextrocherium.*

Narúkve, taczlini &c. *Dextralia, armillæ, cimelia.*

Narukvìcza. *Dextrariolum, li.*

Narúsen. *Infectus.* 2. *fauciatus, perditus, destructus.*

Na-

Digitized by Google

Narusenye. *Verberatio, sauciatio immanis, læsio crudelis.*
Narusújem. merszko z-bijam. *Graviter, l. crudeliter saucio, tracto, lædo, verbero. 2. deturpo, inficio.*
Naseptávam. *Insusurro, as.*
Naseptavecz. *Susurro, onis.*
Nasgán. *Incensus, a, m.* 2. nasgan, *t. j.* prisgan, *adustus, adustulatus.*
Nasgánye. *Incensio, accensio.* 2. v. Prisganye.
Nasinyam. *Cum profectu, & incremento meto.*
Nasisem-sgalszem. *Incendo, accendo.*
Naskodujem. *Incommodo, adnoceo, es, noceo, lædo, obsum, infesto, officio.* skodu komu chiniti, *incommodare alicui.*
Naskodènye. *Incoñodatio, nocumentum, detrimentum.* 2 *offensio, læsio.*
Naskodni. *Damnosus, pernicieosus, nocens.*
Naskroplyen. *Irrigatus, insperjus, irroratus.*
Naskroplyenye. *Irrigatio, insperjio.*
Naskroplyújem. *Irrigo, inspergo, non nihil aspergo, irroro.* naskropiti zemlyu z-vodum, *irrorare agro aquam l. agrum aqua.*
Nasto, k-chemu. *Ad quid.*
Nassva, *Satura, æ* 2. med ritjum y szramom, *perinæum, ei.*
Nassvavam, (D.) navezujem. *Pingo acu, opus acu variè elaboro.*
Nassvèn. *Acu pictus, acu elaboratus, phrygianus.* szvilum nassvena szvita, *phrygiana vestis.*
Nassvènye. *Acu pictura, phrygia elaboratio.*
Nasse sztrane. *Nostras, tis. Prov.* Nasse gore liszt, *nostras, nostræ patriæ, l. partis, verna, æ.*
Nassinecz. *Fam.* Nassinka. *idem.*
Nasseszt. *Inventus, repertus, compertus.*
Nasseszt je. *Inventio inventum, coñentum.*
Naszagyam moriku &c. na toporische. *Apte manubrium ligoni, impono ligonem manubrio.* 2. naszajam kokos, *gallinam ovis suppono, ova gallinæ suppono.*
Naszagyújem. *Insero, is, ui, implanto.* 2. naszagyujem drevje na pomoch terszju, *arbusto, as, ogrum arboribus consero ad manitandas vites.* melzto drevjem y terszjem tak naszajeno. v. Arbustum.
Naszagyen. *Insitus, implantatus.* 2. *manubriatus, manubrio impositus.*
Naszagyénye. *Implantatio, onis.*
Naszályam. v. Szolim.
Naszamom. po szebe. *Privatim, seorsim, solitariè, secretò.*
Naszekújem, naszekam. *Inseco, as.*
Naszelyujemsze. v. Naszianujemsze.
Naszichen. *Exsaturatus, exsaciatus, saturatus, saciatus, cibo plenus,* l *expletus.* sivlenya naszichen, *satiatus ævi.*
Naszichènye. *Exsaturatio, exsaturitas, satietas, saties, ei.*
Naszichújem. *Exsaturo, exacturo, exatio, exsatio, satie obsaturo, cibo repleo, satullo.* 2. naszititi volyu, *explere voluntatem.* sic *iram &c.*
Naszichujemsze. *Exsatior, exaturor.*
Naszip. *Agger, aggestio, septum, vallum, substructio.* k-naszipu szpadajuchi, *vallaris, e.* naszip chinim, *aggero, aggerem struo.* z-naszipom obgragyen, *Convallatus.*
Naszipan. *Impletus.* 2. *exageratus, altatus, fastigiatus.*
Naszipanye. *Impletio.*
Naszipyújem. *Impleo.* v. Rudero.
Naszitlyiv. *Satiabilis, le.* nenaszitlyiv, *insatiabilis, le.*
Naszkochujè. *Insilio, irruo, ingruo, invado, adorior,* z-preda naszkochiti, *prorumpo.* na koga. *à fronte aliquem adoriri.* od zada, ili z-herbta, *à tergo aggredi, invadere.* iz zaszede, *ex insidiis aggredi, ex insidiis insilire in aliquem.*
Naszkochènye. *Insultus, irruptio, impressio, invasio, aggressio, impetus, assultus.*
Naszkochitel. v. Nadszkochitel.
Naszlada. v. Naszladnoszt.
Naszladen-dni, dna, o. *Voluptarius, voluptuarius, voluptuosus, voluptabilis, luxu fluxibundus, luxuriosus, deliciosus, delicatus, libidinosus, libidini deditus, obse-*

Digitized by Google

quens voluptati, otio, & mollitiis fluens, Aphrodius, aphrodisiacus.

Naſzladno. *Voluptuosè, delectabiliter.* 2. *genialiter.*

Naſzladnoſzt. *Voluptas, delectatio, oblectatio, libido, indolentia, genialitas.* telovna, *voluptas corporis,* l. *corporea.* v. Naſzlagyenye. n. 3. Duhovna, *voluptas animi.* nechiſzta, *venerea voluptas, Aphrodisia.* naſzladnoſzti boſicza, *volupia, voluptas.*

Naſzladujem. *Delecto, oblecto, recreo, reficio, delectatione afficio, voluptatem affero, amœno.*

Naſzladujemſze. *Delector, oblector, perfruor delectatione* kruto nechiſzto naſzleduvatiſze, *fluere luxuriâ, in voluptate bacchari, luxuriâ diffluere, delicatè, & molliter vivere.* vſze ſtar ſiveti v-naſzladnoſzti, *perfluere voluptatibus perpetuis, in omnium libidinum cupiditatibus vivere.*

Naſzlagyen. *Recreatus.*

Naſzlagyenye, veſzelo mutenye, veſzela zabava. *Recreatio, animi recreatio, animi relaxatio, oblectamen, oblectamentum, oblectatio, delinimentum, remiſſio, ſolatium animi.* 2. *ſoiatium, voluptas, fructus iucunditatis, gaudii, recreationis,* 3. naſzlagyenye telovno, *elecebra, illecebra, titillatio, titillatus voluptatis.*

Naſzlányam. *Acclino, reclino.* v. Priſzlanyam.

Naſzlanyámſze. *Innitor, adnitor, nitor incumbo.* v. Podpiramſze. n. 3. naſzlonitiſze na ſchap, *inniti baculo, incumbere baculo* naſzlonitiſze na laket, *inniti in cubitum, niti brachiis.*

Naſzleda. k-druge ſztrane odpad. *Secta, æ.* naſzleda Turſzka, *Secta Turcica.*

Naſzledlyiv. *Inimitabilis, le.*

Naſzlednìcza. *Pedisſequa, ſectatrix, consectatrix, ſecutuleja.* 2. *Immitatrix.* 3. v. Pséças.

Naſzlèdnik, ſzleditel. *ſecutor, ſecutuiejus. Inſecutor, inſequutor, ſectator, conſectator, ſequutor, aſſecla, ſequax, aſſectator.* 2. napeldu drugeh chinechi, *imitator.* 3 naſzlednik nenavidni, *æmulator, oris,* v. Tekmecz. naſzlednik zlocheſzt, *ineptus imitator, cacozelus.* naſzlednik, odpadnik k-druge ſztrane, *ſectarius.*

Naſzledùjem, ſzledim. *Inſequor, inſector, inſecto, aſſector, ſector, ſequor, proſequor, comitatum præbeo.* 2. na peldu drugoga chinim, *imitor, exemplum conſector, imitatione alicujus exemplum exprimo, conſector, imitando conſector, ſequor.* naſzleduvati vuchene, *ingeniis ſe applicare.* naſzleduvati druge, na drugeh peldu chiniti, *applicare ſe ad exemplum alicujus.*

Naſzleduvànye. *Secutio, ſectatio, conſectatio, inſecutio proſecutio, inſequutio, aſſectatio, commitatus, comitum multituto.* v. Szprevagyanye. 2. na peldu chinenye. *imitatio, imitamen, imitamentum, adumbratio, mimeſis.* 3. naſzleduvanye jalno, *æmulatio.* v. Tekmenye.

Naſzlepcze. Szlepechki. *Cæcè.*

Náizlon ſztaroſzti. v. Schép.

Naſzlònyen *Innixus, nixus.* na paliczu naſzlonyen. ali kopje, *baculo,* l. *haſtili innixus.* v. Podpert.

Naſzmehavamſze. *Subrideo, arrideo.*

Naſzmehavanye *Arriſio.* v. Arriſor.

Na ſzmertnom vremenu *In mortis articulo hora, tempore, in ſummo vitæ momento.*

Naſznubújem. v. Sznubim.

Naſzochen. *Inſuccatus.*

Naſzolènye. *Salitura, ſalſura, æ.*

Naſzolyen. *Salſus ſalitus, ſale conditus.*

Naſzolyèno. *Salsè, ſalitè.*

Náſzpor. Naſparanye. *Incrementum, accrementum, increiio, augmentum.*

Naſzrechu, napetcze. *Fortuitò, fortuitùm, ſorte, caſu, fortunâ, fortè fortunâ fortunæ caſu, incidenter.*

Naſztájem. *Immineo, impendeo.* 2. *Inſto.*

Naſztanenye voynikov. *Stativa, orum.*

Naſztanènye. *Seſſio, onis.* v. Nameſchenye.

Naſztanyen. *Seſſionatus.* v. Nameſchen.

Na-

Digitized by Google

Naſztanujem. *Hoſpitio excipio, hoſpitium do, præbeo.* v Nameſcham. 2. Udajem. 3 naſztanitikonye, *accomodare equos, collocare, &c.*

Naſztanujemſze. *Colloco, loco, ſituo me, conſtituo mihi domicilium, ſedem mihi conſtituo.* naſztanitiſze ú orſzagu, *pedem ponere in Provincia. 2. uxorem duco.*

Naſztavlenye. *Impoſitio, onis.*

Naſztavlyam. *Impono, is.*

Naſztaynoſzt. *Iminentia, impendentia, æ.*

Naſztily *Subſtramen, ſubſtramentum.*

Naſztari nachin. *Priſcè, antiquè, vetuſtè, more majorum, more vetuſto,* l. *priſco.*

Naſztiram. *Inſterno, ſubſterno, ſterno, is.*

Naſztojam. v. Terſzimſze.

Naſztojànye. *Studium, contentio, ſeduli-tas.* v. Terſzenye.

Nászstor (D.) omraza. *Odium, perſecutio.* v. Pregon.

Naſztorujem. *Infenſo, infeſto, odio proſe-quor, perſequor.* v. Preganyam.

Na ſztran na kray z-puta. *Ad partem, ex parte, ſeorſim, ſ paratim.*

Naſztoyni, naſztojen *Sedulus, ſolers, at-tentus, intentus.* v. Marlyiv.

Naſztoynicza. *Procuratrix.*

Naſztòynik. *Procurator.*

Naſztoyno. *Sedulè, ſolerter, induſtriè, ſa-gaciter.* v. Marlyivo.

Naſztoynoſzt. *Sedulitas.* v. Marlyivoſzt.

Nászstup *Offendiculum, li.*

Naſztuplyujem. v. Napadam. n. 2. 2. v. Nadpadam.

Naſzuproti, prema. *E contrario, ex con-trario, è regione, ex oppoſito, viciſſim, con-tra.* naſzuproti mene ſzedi, *è regione mei ſedet.*

Naſzut. v. Naſzipan.

Naſzutorimſze. v. Noſzim noſz.

Nat nachin. *Sic, ita, adeò, taliter, ſimi-liter, pariter, tali, aut ſimili modo.*

Natáchem. v. Nalevam.

Nataplyam. *Immergo, is, imbuo.*

Nataplyanye. *Immerſio.*

Natechem, naviram. *Confluo, is. 2. in-tumejeo.*

Natechenye. *Inflatio, inflammatio, tumor.*

Nategàcha, *Attractorium, ii.*

Nategnenye. *Extenſio.*

Nategnyen *Extenſus, protractus.*

Nateknújem na raſeny. *Induco in veru, veru carnem figo.* nateknuti guſzku na raſeny, *configere verubus anſerem.* nateknuti na kolecz, *impalare, impone-re, inducere, agere in palum.* nateknuti konecz ú iglu, *filum in acum in-ſerere, inducere.* 3. perſzten na perſzt, *inducere annulum digito.*

Nateknyen na kolecz. *Impalatus, impo-ſitus, inductus in palum.* 2. na raſeny, *veru impoſitus, inductus in veru, veru nfiixus.*

Natepen. *Infectus.*

Nateplyem. *Inficio.*

Naterbuſcze. *Pronus in ventrem.*

Naterſſen. *Oneratus.*

Naterſſenye. *Oneratio.*

Naterſſujem. *Onero, onus grave impono.*

Natèſche. *Jejunè, jejuno ſtomacho.*

Nateſem-gnullſzem. *Protraho, extendo.*

Natiſzkan. *Fartus, furcitus, confertus, in-truſus.*

Natiſzkanye. *Fartura, intruſio.*

Natiſzkavam. *Farcio, inſarcio, intrudo.*

Natiſzkavicza na nogah. *Myrmecia, æ.* v Naboyi na pete noſne, nazeba pe-te. *pernio, onis.*

Natlachujem. *Inculco, as.*

Natochen. *Infuſus.*

Natochenye. *Infuſio.* v. Napunenye.

Nato dohajam. *Eò devenio.* nato dope-lyan, *eò deductus.*

Natolia orſzag. *Aſia minor, Bitinia.*

Natovarújem - vorilſzem. *Onero, onus, impono, carcio, corbito.*

Natovoren. *Oneratus, onuſtus, ſuffarcinatus.*

Natrag. v. Nazad.

Natragulya. *Aron,* l. *arum, ri, pes vituli.*

Natrenye. *Attritio.*

Natren. *Infractus. 2. Attritus.*

Na tri nachine. *Trifariam.*

Na-

Digitized by Google

Natukávam-knulſzem. *Innuo, inſinuo.*
Natuknenye. *Inſinuatio, ſignificatio.*
Na tvoju volyu. *Tuo arbitratu.*
Navàda. *Conſuetudo, uſus, mos, ritus, diſciplina, inſtitutum.* hman navada, *cacoëthes, is.* navadu derſim, *ſolennè ſervo.* v. Obichay.
Navadilſzemſze, navadu imam. *Aſſoleo, ſoleo, uſum habeo, conſuevi, ea eſt conſuetudo mea, ſic apud me eſt, mea fert conſuetudo.*
Navadna v-letu ſzlava, navadno obſzluſavanye. *Solennitas, tis.*
Navadni. *Solennis, ſolitus, uſitatus, familiaris, conſuetus, ordinarius, tritus, uſualis, uſuarius, conſuetudinarius.* navadnomu biti, *ſolere uti inſtituto aliquo.*
Navadno. *Solenè, ſolemniter, conſuetum.* 2. navadno govorenye, *Adagium, adagio.*
Navagyujem dilſzem. *Inſuefacio, aſſuefacio, adſuefacio, conſuefacio, condoceo, uſu doceo, condocefacio.* na ſzlaſzti koga navaditi, *illecebris aliquem aſſuefacere.*
Navagyujẽſze. *Inſueſco, aſſurſco, conſueſco, ſueſco, condiſco, obdureſco conſuetudine, callum induco, occaleſco, aſſueſcio, aſſurſio, in uſum deduco.* navaditiſſe k-boju, *Inveterare bellis.*
Navajen-gyen. *Suetus, aſſuetus, conſuetus, aſſuefactus, adſuetus factus.*
Navajènye-gyenye. *Conſuetio, adſuefactio, aſſuefactio, uſus, habitus.*
Navàla, navalenye. *Irruptio, impreſſio, aggreſſio, inſultus, incurſus, impetus, impetitio.* iz zaſzede, *impetus repentinus, aggreſſio ex improviſò.* 2. *turba, caterva, frequentia, colluvies hominum.*
Navalyam-lyalſzem. *Advolvo.* 2. *accumulo.*
Navalyànye *Advolutio. accumulatio.*
Navalyújem-lilſzem. *Irrumpo, irruo, ingruo, invado. aggredior, ingruo, impetum, l. irruptionem facio, impeto, adorior, introrumpo, prorumpo, incurro, cæco impetu invehor.* navaliti ſeto na Turke, *irruere in Turcas.*
Navao. v. Brodovina.

Navàſam. *Invebo, induco, adduco.*
Naudenye. v. Naskodenye.
Naverſek. *Additamentum, mantiſſa.*
Navertávam. *Inforo, incharato, as.*
Naveſſujem-ſziri, obeſſam. *Appendo.*
Navezen. v. Naſſir. &c.
Nauhvicza. v. Navuſnicza.
Navijam. *Inflecto, intorqueo.* 2. *attrabo.* 3. v. Motam.
Navinenye. *Inflexio, intorſio.* 2. *attractio.*
Navinujem. izvinujem. *Eluxo, as.* v. Luxo.
Navinut. *Eluxatus, intorſus, inflexus.* 2. *attractus.*
Navinutje. *Eluxatio.*
Navlachènye. *Inoculatio, onis. emplaſtratio.* 2. flaſter kemſze oko obvia, ali czep, *intrita, æ.* 2. *in diverſum tractio,* l. *tractûs.*
Navlachitel. *Inoculator, oris.* 2. *ſuperinductor.* 3. *in diverſum trahens.*
Navlachim. *Superinduco.* 2. *hue illue trabo, in diverſum trabo.* 3. *inoculo, as.* navlechi v. drevo oko, *inoculare arborem.* v. Emplaſtro.
Navlàka kûm ſze obruchi nateſu na lagev. *Harpago, harpagus, canis, lupus.*
Návlaſzt, hotomcze, hotcze. *De induſtria, ex deſtinato conſilio, deditâ operâ, conſultò, operâ datâ, ſtudio, ſtudiosè.*
Navláſztit. *Præcipuus, ſingularis.*
Navlaſztìto. *Præcipuè, ſingulariter.* v. Naymre.
Navodnycza. *Aquæ ductus, aquagium, incile, is.*
Navòden. *Irriguus, riguus, aquæ fluxu humectus, dilutus.*
Navòdeno, navodno vino. *Vinũ dilutũ.*
Navolyu tvoju. *Arbitratu tuo, ſecundùm,* l. *juxta tuam voluntatem.*
Navoy. *Inductio.* vode, *inductio, inviatio, derivatio aquæ, ductus aquæ, deductio aquæ.*
Navoyſchen. v. Ovoyſchen.
Navrácham-vernulſzem. (D.) navodim. *Induco, derivo, reflecto, retorqueo,* vodu navernuti, *derivare, inviare, inflectere aquam.*

Digitized by Google

aquam. 2. v. Navlachim. n. 3.

Navrácham-chalſzem. *Impello, cogo, induco.* navrachati na ſzloſnoſzt, *cogere ad concordiam.* v. Nagovarjam.

Navrachamſze. *Diverto, divertor, invio.* iz-puta k-nekomuſze navernuti, *abitinere ad aliquem divertere, digredi.*

Navrachanye. *Diverſio, diverticulum.*

Navrachàvecz. *Diverſitor, oris.*

Na vreme gledech. *Tempus attendendo, tempori ſe accomodando, juxta,* l. *ſecundùm curſum temporis.*

Navrénye. *Ebullitio, onis.*

Na vſzaki nachin. *Omninò, omnimodè, omnimodò, omnibus modis.*

Na vſze ſztrane. *Quoquoverſum, quaquaverſum, omnes in partes, versùs omnes partes* l. *locum.*

Navuchajúchi *Docens, addocens, erudiens, inſtituens, informans, protrepticus.*

Navúcham. *Addoceo, es, doctrino, as.* v. Vuchim. navuchati detczn, *puerilem ætati doctrinis importire.* 2. v. Navagyujem. 3. navuchati chlovechtva, *imbuere moribus, diſcip inâ, vitæ, & moribus conformare.*

Navuchamſze. *Addiſco, ediſco, perdiſco, memoriæ mando.*

Navuchánye. *Eruditio, doctrina, iuſtitutio, informatio, pædia, diſciplina, diſcipulatus, magiſtratio.*

Navuchìtel. (D.) nauchitel, uglavitel. *Inſtructor, inſtitutor, præceptor, informator, profeſſor, director, didaſcalus.* onoga ima navuchitela, *eum habet præceptorem, eo utitur doctore.* male detcze, *pædagogus, ludimagiſter.* 2. navuchitel mudroznan, *doctor.* 3. navuch tel med pervemi, *doctor primæ noctæ.* 4. navuchitel pravde, zakona, *doctor juris civilis legis doctor, juris peritus.* 5. navuchitel ſzverſzke, y duhovne pravde, *humani, divimq juris peritus. utriusque juris,* l. *legis doctor.* 6. navuchitel Bogo ſzlavſzta, *doctor Theologiæ.* 7. navuchitel krivi, *pſeudo-didaſcalus, pſeudo-apoſtolus.* navuchitelom poſztati, *doctoris titulo inſigniri, decorari,* l. *exornari.* navuchitel chaſztno poſtuvani, *profeſſor honorarius.* navuchitel dobroga govorenya, y piſzanya, *grammaticus profeſſor.* navuchitel pripomochni, *Hypodidalchalus, collaborator, coadjutor, ſubmoniter.*

Navuchitelicza. *Magiſtra, præceptrix, doctrix.* navuchitelicza dobreh ség, *magiſtra morum.*

Navuchitélſzki. *Profeſſorius.*

Navuchitelſztvo. *Doctoratus, ûs, Profeſſura*

Navùchlyiv. *Docilis, docibilis, le, erudibilis, didaſcalicus, diſciplinoſus.*

Navuchlyivo. *Dociliter, docibiliter.*

Navuchlyivoſzt. *Docilitas, tis, docibilitas.*

Navugyújem. ſzuſſim na dimu. *Infumo, infumigo, arefacio.*

Navugyen. *Infumatus, infumigatus, arefactus.* navugyena govedina, *caro bubula infumata, arefacta.*

Navudren. *Apulſus, alliſus, illiſus, applauſus, applolus, impactus.*

Navudrènye. (D.) naſzarnutje. *Illiſio, læſio, offenſio, illiſus, ûs, pedis offenſio, offendiculum.*

Navudiramſze- drilſzemſze. *Impingo, offendo, allido ad aliquid in aliquo.* Dim. *offenſo.* v. Illido.

Na vuho povedam. *In aurem dico, inſuſurro in aurem.*

Navuſnicza. fela kincha, kiſze na vuha obeſſa. (D.) nausje. nauhvicza. *Inauris, is, ellobium, ſtalagmus, & ſtalagmium, ii, herma, æ, elenchus.* dragi kamenecz, koj podugovat, iz vuha viſzi, *cylindrus, dri. Juv. Plin.*

Navuk. *Doctrina, æ, documentum, didaſcalia, æ, litteratura, ſtudium, præceptio, præceptum, axioma, inſtitutum, inſtitutio, præceptorum traditio, dogma.* v. Navuchanye. Novakov navuk, *tirocinium.* odkazati komu navuk, *dictatum alicui dare.* dati koga v. navuk, *tradere in diſciplinam.* navuk dobreh ség, ili navad, *ethica, æ.* navuk Ker-

Digitized by Google

chanſzki, *Chriſtiana Catecheſis*, *Chriſtiana doctrina*. Navuk, kakſze imagdo na putu derſati, *Apodemica*, *a*

Návuk, Pelda. *Exemplum*, *pli*.

Na vuſzta velim. *Coram*, *l. in os*, *l. ore tenùs dico*. na vuſzta bûmo govorili, *os ad os loquemur*.

Navùzlan. Pùn vuzlov. *Nodoſus*, *a*, *m*.

Nay nemoy, neka. *Noli*. 2. Naybu, *ut ſit*.

Nayberſe. *Quamprimùm*, *utprimùm*. v. Stratim. 2. *Celerrimè*, *citiſſimè*, *ociiſſimè*.

Nayglavnei, naypoglavitei. *Primas*, *tis*, *Primus*, *Primarius Regni &c*.

Náymen. v. Najet.

Naymèni v. Najemni.

Naymenſsi. *Minimus*. naymenſsi y priproſztei lyudi ú orſzagu, *Infimates*, *ûm*.

Naymre. oſzobito. *Præcipuè*, *præſertim*, *ſpeciatim*, *potiſſimùm*, *generatim*, *particulariter*, *ſpecialiter*.

Nayniſi. *Infimus*, *maximè demiſſus*, *demiſſiſſimus*.

Naynuternyi. *Intimus*.

Naypervi. *Omnium primus*. v. Nayglavnei. 2. naypervei vnogo pervei, *Apprimus*, *longè primus*.

Naypervo. *Imprimis*, *ante omnia*, *initio*, *primo*, *principio*, *primum*.

Nayſzkradnyi-nei. *Infimus*, *extremus*.

Nay tak bû. *Sit ita*. nayti je tak, *quamvis ſit ita*. nay y tak bû, *ſit & ita*.

Náyvech. *Ad ſummum*.

Nayvekſſi. *Summus*, *maximus*. nay vekſſi, y nay poglavitei ú orſzagu, *Summates*, *magnates*, *tum*.

Nayzad. *Retrorſus*, l. *retrorſum*.

Nayzadnyi-nei. *Noviſſimus*, *extremus*, *ultimus*, *poſtremus*.

Nazad. natrag. *Retrò*, *retrorsùm*, *retrorsùs*.

Nazávam. *Voeito*, *appellito*, *as*.

Nazbil. *Seriò*. v. Z-iſztine.

Nazdravitel. *Propinator*. nazdravlenye, *propinatio*. nazdrávlyujem, *propino*.

Nazèba. *Diſtillatio*, *gravedo*, *pituita*, *congelatio*, *onis*.

Nazébel, bla, o. *Refrigeratus*. 2. *gravedinoſus*, *pituitoſus*. 3. Nazèbel. v. Nazeba.

Nazebújem. *congelaſco*, *refrigeror*.

Na zemlyu mechem, hitam. *Sterno*, *proſterno*, *jacio*, *humi dejicio*.

Nazimujem-melſzem. *Frigeſco*, *frigidus fio*.

Názlob, zloba, merzenye. *Odium*, *invidia*. *ſimultas*. ſztar nazlob, *odium diuturnum*. goim proti komu nazlob, *odium in aliquem coquo*. ochiveſzt nazlob na koga noſzim, *manifeſto odio perſequor quempiam*. noſziti takov nazlob, *manifeſtè*, *apertè odiſſe*. doyti, ali v-paſzti v-chi nazlob, *incurrere alicujus odium*, *incidere*, l. *pervenire in alicujus odium*.

Nazloben. *Infenſus*, *infeſtus*, *invidus*, *inviſus*. jako nazloben, *perinviſus*. prinazloben, *ſubinviſus*.

Nazlòbnik. *Oſor*, *oris*, *invidus*, *invidioſus*, *inſectator*, *perſecutor*, *inimicus*.

Nazlobno. *Infenſè*.

Nazlobujem-valſzem. merzim na koga. *Odi*, *averſor*, *odio habeo*, *noveraali odio in aliquem ſum*, *perſequor*, *invideo*, *odio proſequor*, *inſector*. nazlobuvati ſzmertno, *odiſſe odio vatiniano*, ſ. *odiſſe aliquem odio capitali*, l. *inſectari odio capitali*. jakoga nazlobuje, *magnum ejus eſt odium in illum*.

Nazmencze. *Periodicè*. v. Premencze.

Nazlòcheſzt. *Improbulus*.

Nazochi, na ochi. *Ad oculos*, *in præſentia*, *incoram*. nazochi dajem, *præſento*.

Nazopet. *Iterû*, *iteratò*, *denuò*. v. Iznovich.

Na zraku. *In aëre*. 2. na zraku pod nebom, *ſub dio*, *ſub jove*, *in ſereno*.

Nazveſcham. *Annuntio*, *ſignifico*, *edoceo*, *facio certiorem*, *declaro*. nazveſztiti bòy, *indicere*, *denuntiare bellum*, *pugnam*, *&c*. nazveſztiti buducha, *prædicere*, *prænuntiare*.

Nazveſchenye. *Annuntiatio*, *denuntiatio*, *ſignificatio*. 2. *prædicatio*, *prædictum*, *præmonſtratio*, *prænunciatio*.

Nazveſztitel. *Annunciator*, *nunciator*, *denunciator*, *nuncius*. buducheh, *aruſpex*.

Nazveſztitelìcza. *Nunciatrix*.

Nazuvek perteni, ſkerpetlin. *Soccus lineus*.

Digitized by Google

Né. *Haud, nc, non, ne nu*, l. *ne num.*

Né, ni. *Non, minimè, haud, neutiquam.*

Né podnijeden nachin. ne zeuſzema. *Nequaquam, planè non, minimè gentium, neutiquam.*

Nebavacz. v. Nebog.

Nebéſzki. *Cœleſtis, cœlicus, atherius, athereus, a, m.* nebeſzki ſztanovnik, *Cœlicola, æ.* nebeſzka ſzlaſzt, *ambroſia, cœlicæ dapes.*

Nebilòme, dabime nebilo. *Diſpeream.*

Neblagodarni, neblagodarnoſzt. v. Nedareslyiv.

Neblaten. *Illimis, me.*

Nèbo. nebeſza. *Cœlum, æther, æthra, polus, olympus, axis.* vedro nebo, *ſudum, di.* v. Hemiſpherium. *it.* v. Cœlum. nebo vuſztno, *palatus, palatum, oris cœlum.* nebo, pod kemſze Sz. Oltarſzka Szkrovnoſzt noſzi, *Umbella, thenſa, cadurcum, ci, baldachinum, ni, conopeum.* nebo-noſzecz, *cæliſer, a, m.* iz neba, *cælitùs.* z-neba nadehnyen, *cœlitùs inſpiratus.*

Nèbog. *Miſer, ærumnoſus, calamitoſus.* neboſe, *miſellus, li.* v. Sziromah.

Nebògled, premiſzlyavecz nebeſz. *Uranoſcopus, pi.*

Nebogomiloſzt. v. Nepoboſnoſzt.

Neboimſze. v. Neplaſſimſze.

Nebo-ſztanik. *Cœlicola, æ.*

Nebràdaſzt. *Imberb', imberbis. impubeſcens*

Nebrìnemſze. v. Neſzkerbimſze.

Nebròdlyiv. *Innavigalis, le, minimè navigabilis.*

Nechakáu. *Inexpectatus, non expectatus.* v. Nenadean.

Nechakàno, *Inexpectatè, non expectatè.* v. Naglo.

Necheden. *Immodeſtus, immoderatus, intemperans, irreverens, inſolens, impudens.*

Nechedno. *Immodeſtè, intemperanter, irreverenter.*

Nachednoſzt. *Immodeſtia, intemperantia, ametria.*

Nechiním za doſzta chaſzti moje. *Officio meo non ſatisfacio, deſum officio meo,*

diſcedo, l. declino plurimùm ab officio meo. officium meum deſero. ſicque de aliis.

Nèchiſzt. Pogan. *Immundus, impurus, inquinatus, pollutus, ſpurcus, ſœdus, contaminatus, obſcœnus, laſcivus, ſalax, impudens, luxurians, impudicus, rebus venereis deditus, veneri ſubjectus, pathicus.* nechiſzte, y malovredne knyige, *pathiciſſimi libelli.* nechiſzt ſztarecz, *hircoſus ſenex.*

Nechiſztim. *Spurco, fædo.*

Nechìſzto. Pogano. *Immundum, ſœdum, ſpurcum, obſcœnum, ſœdè, immundè, ſpurcè, obſcœnè, impurè. 2. impudicè, pathicè. luxuriosè, inceſte, libidinosè, intemperanter.* nechiſzto hlepim, *laſcivio, is.* nechiſzto chinechi, *ſpurcificus.* nechiſzto govorechi, *ſpurcidicus.* nechiſzte popevke, *ſpurcidici verſus.* nechiſzto govorenye, *ſpurciloquium.*

Nechiſztócha. poganoſzt. *Immunditia, immundities, impuritas, illuvies, ſqualor, ſqualiditas, ſpurcitia, ſpurcities.* it. *luxuria, ſalacitas, mollities, laſcivitas, impudicitia, libido, pellacia, laſcivia.*

Nechiſztujem. v. Praznim.

Nechlovèchen. *Inhumanus, apanthropus, inurbanus, incivilis, humanitatis expers, agreſtis, inhoſpitalis, inhoſpitus, immodeſtus, inofficioſus, illiberalis.*

Nechlovèchki, nechlovechno. *Inhumanè, inhumaniter, inurbanè, ruſticè, inhoſpitaliter.*

Nechlovéchtvo, nechlovechnoſzt. *Apanthropia, inhumanitas, inurbanitas, ruſticitas, inhoſpitalitas, illiberalitas.*

Néchu, odgovarjamſze. *Nolo, abnuo, renuo, voluntate deſiſto, recuſo, aſpernor, defugio, reſpuo, renuto, nego, reluctor, refugno, tergiverſor, repudio.* nehteti dara, *aſpernari munus, &c.*

Nechújem. *Non audio, auribus nil percipio, auditu careo.* v. Nepoſzluſſam.

Nechujen. nechut. *Inauditus, paradoxus. 2. novus.*

Nechutech, nechutlyivo. *Inſenſibiliter, ſine ſenſu.*

Ne-

Nechutlyiv, *Inſenſatus, anima, & ſenſu carens, ſine ſenſu, & anima, inſenſibilis, ſub ſenſum non cadens, inſenſilis, le.* nechutlyiv chiſzto, *omnis ſensûs expers.* nechutlyivo. *inſenſatè.*

Nechutechi. *Inſenſitivus, inſenſualis, le, inſenſitorius.*

Nechutènye, nechutlyivoſzt. *Inſenſibilitas.* nechutenye boli betega, *Analgæſia, æ.*

Nechútim. *Non ſentio, ſenſu non percipio.*

Nechjak. *Exſorore nepos.*

Nedám. *Non do.* 2. nedam. *in futuro. non dabo.* 3. nedam mira, ni pokoja, *inquieto, turbo, moleſto.* v. Zavjedam

Nedamſze, ne priklanyamſze. *Non cedo, reſiſto, defendo, pugno, deſerto, verbum verbo reddo.*

Nedarèslyiv. (D) neblagodarni. *Illiberalis, le.*

Nedareslyivoſzt. neblagodarnoſzt. *Illiberalitas, tis.*

Neday Bogh. *DEUS non det, DEus prohibeat, abſit,* l. *faceſſat hoc, DEus avertat, averuncet DEUS.*

Nedelnik. *Exors.* nedelnik krivne, *exors culpæ.* it. *expers, ſine parte, vacuus, non particeps.*

Nedèlya. dan nedelni. dan Goſzpodinov. *Dominica, æ, dies Dominicus, dies ſolis.* 2. Nedelya gluſna, *Dominica Paſſionis.* 3. Czvetna, Czvetnicza, velika Nedelya, *Dominica Palmarum.* 4. Bela, *Dominica in albis.* 5. Duhovna, *Dominica Pentecoſtes.* 6. Trojachka, *Dominica Trinitatis.* 7. Szedmodeſzeticza, *Dominica Septuageſimæ.* 8 Seſztodeſzeticza, *Dominica Sexageſimæ.* 9. Petodeſzeticza, *Dominica Quinquageſimæ.* 10. Cheterdeſzeticza, *Dominica Quadrageſimæ.* 11. Szredopoſztnicza, *Dominica 4. Quadrageſimæ.* 12. Nedelya Vuzmena, *Dominica Reſurrectionis, dies Reſurrectionis Domini.*

Nedelya dán. Tyeden. *Hebdomada, æ, hebdomos, dis. ſeptimana.* veliki tyeden, *hebdomas major.*

Nedelyiv. *Incommunicabilis, le.*

Nedichen. neſzlaven. *Inglorioſus, inglorius, inhonoratus.*

Nediſséch, cha, e. *Inolens, inodorus.*

Nedomislyenoſzt. *Inadvertentia.*

Nedokònchan. nedokonyan. *Imperfectus, infinitus.*

Nedokonchànye. nedokonanye. *Infinitas.* 2. *Imperfectio.*

Nedopúſcham. *Non permitto, non concedo,* l. *ſino, nego.* 2. *deveto, prohibeo, veto.*

Nedopuſchen. z-krachen. *Ineonceſſus, impermiſſus, negatus, prohibitus, vetitus, illicitus.*

Nedopuſcheno, zkracheno. *Vetitum, vetitè, illicitum, illicitè, nefariè.*

Nedopuſchénye. zkrachenye *Denegatie, inhibitio, prohibitio, vetitum, devetitū, ti.*

Nedoſzpíven, nedoſzpitnoſzt. v. Nedokonchan. &c.

Nedoſztajem. zneverujemſze. *Deficio, deſciſco, diſſentio, recedo, rebello, ab his, ſub quorum imperio ſum, fidem frangens diſcedo.*

Nedoſztanye. nedoſztajanye, zneverenye. *Defectio, receſſio, rebellio, alienatio, inconſtantia.*

Nedoſztojen. *Indecens, indecorus, indebitus.* nedoſztojen jelis, *Alogia a.*

Nedoſztoìmſze. *Gravor, dedignor.* v. Nerachimilze.

Nedoſatoiſze. *Non convenit, dedecet, non decet, non expedit.*

Nedoſztoyno. *Indecenter, immeritò, indignè.* v. Nepriſztoyno.

Nedoſztoynoſzt. *Indecentia, indignitas.*

Nedotekiyiv. *Intactilis.*

Nedoteknyen. Neteknut. *Intactus, integer.*

Nedoverſsen. *Imperfectus, inabſolutus.*

Nedoverſsenye. *Imperfectio.*

Nedozovlyiv. *Irrevocabilis.* nedozovlyiva doba, *irrevocabilis ætas.*

Nedozvan, Neodzvan. *Irrevocatus.*

Nedràg, Nevugoden. *Ingratus, injucundus, inſuavis.*

Ne-

Digitized by Google

Nedùha, tesko dihanye, ſzíp. *Aſtma, difficilis reſpiratio, anhelatio, anhelitus, peripneumonia, dyſpnoea.*
Nedúſen. *Indebitus.*
Nedùſslyiv, Sziplyiv. *Aſtmaticus, peripneumonicus, dyſpnoicus, orthoponoicus, compreſſus, anhelus, laborans difficultate ſpirandi, anhelator.*
Neduſslyivſzem. *Patior aſtmâ, graviter reſpiro, graviter, & ægrè ſpiro.*
Nedvoím. *Non dubito, non ambigo.*
Nedvoyno, nezahodno. *Indubiè, indubitatè, ſine dubio, certò, procertò.*
Nefanten. *Inultus, a, m.*
Nèg, nego (D.) Ner. *Sed, niſi.* neg ſzamo, *præterquam.* nego da, *præterquam quod.*
Negda. *Aliquando, quondam, jam diu, olim.* negda y negda, *interdum, quandoque, ſubinde, nonnunquam, identidem.* negda pervo, *olim, aliquando.*
Negde. *Alicubi.*
Negdo, nekoi. *Aliquis, quispiam.*
Negenenye, negenutje, negiblyivoſzt. *Immotus, ùs.* negenutje vu tebe prebiva, *immotus in te permanens, immobilitas, tis.*
Negenlyiv, negenutlyiv. *Immobilis, ſolidus, ſtabilis, fixus, immotus, indeflexus, impenetrabilis, irretortus.*
Negenyen, negenut. *Immotus, inconcuſſus, inagitatus.*
Negiblyivo, negenuto. *Immobiliter.*
Negiban. *Inagitatus.*
Negiblyiv. *Inagitabilis, le.*
Negovoréch, a, e. *Infans, tis.* chiſzto negovorech, *nihil infantiùs hoc homine.*
Negibuchi. *Immobilis.* dobra negibucha, *bona immobilia, ſolida, ſtabilia.*
Negreſsenye. *Impeccantia, æ.*
Negreſslyiv. *Impeccabilis, le.*
Negreſslyivoſzt, negreſsnoſzt. *Impeccabilitas.*
Nehajam. *Negligo, contemno, deſpicio, poſtpono, ſperno, aſpernor.* v. Nemarim.
Nehaſznovit. *Inutilis, infructuoſus, inanis, irritus, iners, frivolus.* nehaſznovit chlovek, *homo nauci, nihili, nugo.* nehaſznovite rechi, *oſlaniæ, apinæ, tricæ.* nehaſznovita duguvanya, *nugatoriæ, res nugatoriæ, nugamenta, nugalia, futilia, abydena.*
Nehaſznovito. *Inutiliter, inaniter, infructuosè.*
Nehìmben. *Sincerus, verus, probus, minimè fallens.* nehimben chlovek, *A. pſeudes.*
Nehotenye, nehtenye. *Nolentia, æ, recuſatio, renutum, renutus.* nehotenye zkazlyivo, *Acciſmus, mi.*
Nehotòmcze, nehotcze, nehotno. *Præter voluntatem, caſu, non voluntariè, fortuitò.*
Nehtech, nehotech *Illibenter.*
Nejàhlyiv. *Inequitabilis, e.*
Neják. *Debilis, imbecillis, infirmus, impotens, impos.* precze nejak, *perimbecillis, opalm* v Nemochen.
Nejákoſzt. *Imbecillitas, debilitas, infirmitas, impotentia, debilitatio.*
Nejamlyàmſze. *Non manifeſto me, non me inſinuo, non prodo me.*
Nejavlyen. *Non manifeſtatus, non inſinuatus.*
Nejaviſsiſze, ſkomcze. *In ſalutato hoſpite.*
Nejednáchlyiv. *Inæquabilis, le.*
Nejédnak. *Inæquatus, inæqualis, imparilis, impar, diſpar, incongruens, diſſonus, diſſimilis, diverſus, abſimilis, incongruens, iniquus, inconſentaneus, diſconveniens.*
Nejednáko. *Inæqualiter, inæquabiliter, iniquè, diſpariliter.* 2. *Anomolum.*
Nejednakoſzt, nejednachtvo. *Inæquabilitas, inæqualitas, imparilitas, iniquitas, inadæquatum, ti, diſparilitas, diſcrepantia, diſſonantia, diſconvenientia, incongruentia, diſſimilitudo, anomolia, repugnantia, diſtantia, diverſitas.* kulikaje nejednakoſzt lyudih, *quanta eſt hominum iniquitas.* 2. Nejednakoſzt,

Digitized by Google

nepriſzpodobnoſzt, *Anomalia, a.*
Neimenit. *Incelebris.*
Neimenuvan. *Anonymus, innominatus.*
Ne joſche, ne joſs. *Nondum, nihildum.*
Ne inako, ne drugacheje. *Non aliter, non ſecus.*
Neiſztinit. *Falſus, non verus, iniquus.*
Neiſztinito. *Falsè, iniquè.*
Neiſztinoſzt. *Falſitas, iniquitas.*
Neizbròyni, na, o. *Innumerabilis, le. innumeroſus, innumerus, innumeralis, numero carens.*
Neizbròyno. *Innumeraliter, innumerosè, innumerè, absque numero.*
Neizbròynoſzt. *Innumerabilitas, innumeroſitas.*
Neizda, neiſche. *Necdum, nondum, nihildum.*
Neizdelan. *Illaboratus, inellaboratus.*
Neizgovorlyiv, kizgovarjati nemre. *Improloquibilis.* 2. v. ſequens.
Neizgovòrni. *Ineffabilis, indicibilis, innenarrabilis, le, nemini effabilis.*
Neizgovòrno. *Ineffabiliter, indicibiliter, innenarrabiliter.*
Neizgovòrnoſzt. *Ineffabilitas, indicibilitas, innenarrabilitas.*
Neizgrablyen. *Inexhauſtus.*
Neizmeren. *Immenſus, indimenſus, infinitus.* blago neizmerno, *theſaurus immenſus.* penezi neizmerni, *immanis pecunia.*
Neizmerni, neizmerlyiv. *Iñenſurabilis, le.*
Neizmerno. *Immensè, infinitè, immensùm, immenſuratùm.*
Neizmèrnoſzt. *Immenſitas, infinitas, tis.* v. Nepremernoſzt.
Neizmiſslyeni. *Inexcogitabilis, inexputabilis, le.* 2. v. Nepreſzeſen.
Neizpachen. *Inſeductus, non ſeductus.*
Neizpiſzan. *Indefinitus.*
Neizpraznyen. *Inexhauſtus.*
Neizprichan. *Inexcuſabilis, anapologetus.*
Neizpunlyiv. *Inexplebilis, le.*
Neizrechni. *Indicibilis, indicendus, nefandus, innenarrabilis.*
Neiztolmachen. *Inexplanatus, inexplicatus.*
Neiztolmachni. *Inexplicabilis.*
Neiztolmacheno. *Inexplicabiliter.*
Neizveden. *Inexploratus.*
Neizvérſen. *Non ejectus.*
Neizverſſen. *Imperfectus, inabſolutus.*
Neizverſſeno. *Imperfectè.*
Neizverſſenoſzt, nezverſſenoſzt. *Imperfectio.*
Neizvrachlyiv. neizlichni. *Immedicabilis, inſanabilis, incurrabilis, citra remedium.*
Nekam. nikuda. *Aliquò, quemcunque in locum, aliquorſum.*
Nekaràmſze. *Non contendo, non jurgior.*
Nekáran. *Incorrectus, irreprehenſus.*
Nekaſtìgan. (D.) nepedepſzan. *Impunitus, impunis.*
Nekàſtigano. *Impunitè, incorrectè, impunè.*
Nekaſtigànye. *Impunitio, impunitas, venia delicti.* nekaſtiganye zleh chinov, *impunitas flagitiorum.*
Nekaſtigùjem. (D.) nepedepſzam. *Impunè dimitto, non punio.*
Nekípen, prez kipa. *Informis, amorphus, a, m.*
Nekniſen. *Illiteratus, analphabethus.*
Nekoi. *Aliquis, nonnullus, quispiam, quisquam.*
Nekoriſzten. *Inutilis, ad nullam rem utilis, acreſtus.*
Nekoriſztno. *Inutiliter.*
Nekoriſztnoſzt neprudnoſzt. *Inutilitas.*
Nekorunyen. *Incoronatus.*
Nekraſzën. *Invenuſtus.* v. Nevluden.
Nekratimſze, nemenkam. *Non deſum, non fugio, non ſubterfugio, non me ſubduco, non me nego,* l. *denego.*
Nekrenyen. v. Negenyen.
Nekrèpek. v. Neſztalen.
Nekriv. praveden. *Innocens, inſons, innocuus, innoxius, inculpatus, immerens.* vu vchinyeneh nekriv, *iñocens factorum.* krivomu nebiti, *culpâ carere, vacare, abeſſe à crimine, extra culpam eſſe.* prez krivne ſiveti, *vitam agere in-*

Digitized by Google

integerrimè, l. *innocentiſſimè*, *nil cõmit tere cur pœnâ digni ducamur.*

Nekrivichnoſzt. v. Nekrivoſzt.

Nekrivichno. *Iñeritò*, *iñerenter*, *injuriè.*

Nekrivo. pravedno. *Innocenter*, *immerenter*, *incupabiliter*, *innoxiè*, *innocuè.*

Nekrívoſzt. *Innocentia.* v. Pravichnoſzt.

Nekròtek. *Immitis*, *immanſuetus*, *intractabilis*, *ferus*, *agrius.*

Nekròtko. *Immitè*, *immanſuetè*, *intractabiliter*, *ferè.*

Nekrotkoſzt, nekrotkocha. *Immanſuetudo*, *feritas*, *intractabilitas.*

Nekvaren. *Indemnis*, *innoxius*, *integer*, *innocuus.*

Nekvárnoſzt. *Indemnitas.*

Nékud. nekuda. *Aliquâ.*

Nekuhan, preſzen. *Incoctus*, *crudus.*

Nekuhanye. *Incoctio*, *onis.*

Nekuhatlyiv. *Incoctibilis*, *le*, *incoctivus.*

Nékuliko. *Aliquantùm.* 2. *aliquot.* nekuliko krat, *aliquoties*, *aliquot vicibus.* nekuliko chaſza, *aliquandiu*, *aliquantiſper*, *aliquo tempore.* nekuliko fel, *aliquot fariam.*

Nelagodën. nemochen. *Infirmus*, *debilis*, *imbecillis*, *valetudinarius*, *æger*, *non valens viribus*, *impotens*, *ægrotus.*

Nelagòdnoſzt. *Languor*, *imbecillitas*, *infirmitas*, *debilitas*, *ægritudo.* v. Nemoch.

Nelén. *Indeſes*, *dis.*

Nelepota. *Inelegantia.*

Neli? *Nonne? an ne? numquid?*

Nelyubim. *Non amo*, *odi*, *execror*, *deteſtor*, *abhorreo.* *Prov.* *Amo ut canis cattum*, *ut oleum planta*, *ut capra cultrum.* v. Nazlobujem.

Nelyublyen. *Inamabilis*, *ingratus*, *injucundus*, *inſuavis*, *illepidus.*

Nelyublyeno. v. Nedrago. 2. *Odioſè*, *execrabiliter*, *deteſtabiliter*, *abhorridè.*

Nelyudſzki. v. Nechlovechki.

Ném, ma, mo. *Mutus*, *mutoſus*, *inſonus*, *cui ſermonis uſus ablatus eſt*, *elinguis*, *abactes*, *is enetus*, *aphonus.*

Prov.

Rana ſeriphia. v. Zanemlyujem.

Némak. *Idem.*

Némam. *Non habeo*, *careo*, *egeo*, *indigeo*, *opus habeo*, *egens ſum*, *non eſt mihi*, *inops ſum.* nemati ſtagod, *carere aliquâ re*, *deſici aliquâ re.* vremena, chaſza nemati, *tempore excludi.* nemam chaſza, *tempus mihi deeſt*, l. *deficio.* v. Potrebujem. 2. niſtar nemam draſe, *nihil eſt mihi charius*, *& antiquius.* 3. nema pochetka, nitkoncza. *Prov.* *Nec caput*, *nec pedes habet.*

Nemangujuchi. marlyiv. *Inotioſus*, *occupatus*, *diſtrictus*, *cui ne ad aures quidem ſcalpendas otium eſt.*

Nèmar. v. Nemarlyivoſzt.

Nemarim-ram. nehajam. *Non curo*, *contemno*, *ſperno*, *vilipendo*, *deſpicio*, *temno*, *negligo*, *parum curo*, *nihil penſi habeo.*

Nemarlyiv. (D.) Nepoman. *Indiligens*, *negligens*, *incurius*, *incurioſus*, *ignavus*, *deſidioſus*, *inſtudioſus*, *deſes*, *curæ*, *& curioſitatis expers*, *curâ liber*, *ſocors*, *iners*, *deſidiæ plenus*, *inertiæ deditus*, *otio*, *deſidiáque langveſcens*, *oſcitans*, *oſcitabundus*, *ſecurus.*

Nemarlyìvo. Nehayno. *Negligenter*, *indiligenter*, *ſegniter*, *incuriè*, *incuriosè*, *oſcitanter*, *ignavè*, *ignaviter*, *lentè*, *& ſegniter*, *ſecurè.*

Nemarlyìvoſzt, nemarnoſzt, nehajanye. *Negligentia*, *indiligentia*, *incuria*, *ignavia*, *inertia*, *ſecuritas*, *oſcitatio*, *ſegnities*, *reſidia*, *deſpectus*, *contemptio*, *deſpectio.*

Nemarnìcza. *Contemptrix*, *cis.*

Nemárnik. *Contemptor*, *oris.*

Nemàrno. *Contemptim*, *contemptè*, *contemptibiliter.* v. Zamugyeno.

Nemàrnoſzt. Neharnoſzt. v. Nemarlyivoſzt.

Némëcz. *Germanus*, *Teuto*, *Allemenus.* v. Allemani.

Né-

Digitized by Google

Némem. *Muteo, mutesco, obmutesco, mutus fio.*

Nemertùchlyiv. *Immoderatus, intemperans.* v. Netrezen.

Nemertuchlyivoſzt. *Intemperantia, immoderantia.*

Nemeſterſzki. *Inartificioſus, inartificialis, ſine arte factus, impolitus, inaffectus, inadfectus.* 2. *inartificioſè, infabrè, ſine artificio, inartificialiter.* Nemeſterſzko delo, kô ne po meſtrie, *Alechnia, æ.* vſzakojachka priproſzta, y meſterſzki nezgotovlyena, *Atechna, orum.*

Nemeſtrújem. (D.) nemayſztorim. *Artem non tracto, ceſſo ab opificio, opificium non exerceo.*

Nemícza. *Germana, Alemana.*

Nemil. lyut, zloſzerden. *Auſterus, durus, ferus, agreſtis, īmanis, torvus, inhumanus, dirus, truculentus, immanitate barbarus, teter diritate, crudelis.* nemile ochi, *oculi truculenti.* v. Kervolok.

Nemilo. nevugodno. *Injucundè, inſuavè* 2 nemilo, lyuto, *auſterè, crudeliter, durè, truculenter, inhumanè, dirè, acerbè, barbarè, attrociter, ferociter, ſævè, &c.*

Nemilòſcha, nemiloſztivnoſzt, nemiloſzt. *Inclementia, inhumanitas, animi duritia, attrocitas, feritas, diritas, immanitas, crudelitas, ferocia, ſævitia, impietas, trucitas, truculentia.* nemiloſcha goſzpodſzka, *diſgratia, æ.* ú nemiloſchu opaſzti, doyti, *in diſgratiam cadere, incidere, venire.*

Nemiſzloſztiven. *Inclemens, immitis, impius, ſævus, crudelis, durus, ferreus, ferus, immanis, barbarus, trux.* v. Nemil.

Nemiloſzerden *Immiſericors.*

Nemiloſzerdno. *Immiſericorditer.*

Nemiloſzerdnoſzt. *Immiſericordia.* v. Nemiloſcha, &c.

Nemilùjem. *Non condoleo, non compatior.*

Nemir. v. Nemirnoſzt.

Nemíren, nemiroven. *Inquietus, irrequietus, importunus, impertinens, petulans.*

Nemirnoſzt, nemirovnoſzt, nemir. *Inquietudo, importunitas, petulantia, perturbatio.*

Nemirújem. *Non quieſco, non ceſſo, perturbo, turbo.* 2. *perturbor, turbor, inquietor.*

Nemiſslyen. nenadean. *Minimè cogitatus, incogitatus, inopinatus, improviſus.*

Nemòch. (D.) Razbolenye. *Impotentia, invalentia, ſubleſtia, invaletudo, languitudo, languitas, ægritudo, ægrotatio, adverſa valetudo, imbecillitas corporis, infirma, ara, gravis valetudo, atonia.* v. Beteg 2 nemoch bludna, otrov ſenſzki, *lues venerea.* v. Franczuz. n. 2. 3. nemoch ottrovna, *morbus contagioſus, contagio, onis.* 4. nemoch nagla, *morbus repentinus, acutus.* 5. moch vſzaki den teſeſſa, *morbus indies ingraveſcens, gravior.* 6. nemoch, ú koje chlovek nêmre plyuvati, ili van hitati ſzmrad, *Aplyſtos.* 7 nemoch rodbinſzka, kâ po rodu ide, *Miaſmatis.* 8 nemoch obchinſzka, *Pandemius, ii.* ſ. *pandemius morbus.* 9. nemoch ſivinſzka, gdaſze koſa prichverkne k. koſzti, *Coriago, inis.* tak nemochen, *coriaginoſus.* 10. nemoch zlatenichna, *Aurugo, nis.*

Nemochën. *Invalidus, impotens, ſubleſtus, vietus, imbecillis infirmus, æger, debilis morbidus, imbecillus, irritus, procitus. ficulneus.* v. Beteſen. *Prov.*

Nemochnomu zdrav nerazme.

Infirmo ſanus compati neſcit.

Nemochën bivam, obnemaſem. *Ægreſco, æger fio, morbo afficior, in morbum incido, debilitor, attenuor, labefactor, atteror, enervor.* v. Betegujem.

Nemochnoſzt. *Impotentia, æ.* nemochnoſzt. beteguvanye, *Arhoſtema, arhoſtia.*

Nemoguch. *Impotens, impos, invalidus, inefficax.*

Ne-

Digitized by Google

Nemogúche. *Impoſſibile.*
Nemoguchi. v. Nemoguch.
Nemoguchni. *Impoſſibilis, le.*
Nemoguchnoſzt. *Impoſſibilitas, ſ. facultatis privatio.*
Nemo ſivinſzki. *Brutalis, le.* 2. *Brutaliter, brutè.*
Nemo-ſivinſztvo. *Brutalitas, tis.*
Némoſzt. *Mutitas, tis.*
Nemſka zemlya. *Germania, Alemania, Teutonia, æ.*
Nemſki. *Germanicus, Teutonicus, Alemanicus, a, m.*
Nemúder, dra, o. *Inſipiens.*
Nemúdro. *Inſipienter.*
Nemúdroſzt. *Inſipientia.*
Nenachet, czel. *Integer, non attactus, non inceptus, necdum inchoatus.*
Nenachinyen. v. Neſzpraven.
Nenaczifran v. Nenakinchen.
Nenadaruvan *Irremunerabilis, le.*
Nenadèan, nemislyen *Inexpectatus, incogitatus, fortuitus, inſperatus, inexſpectatus, de improviſo, celeriúsque omnium opinione,* nenadeana guſcheſze dogagyaju, neg kehſze nadejes, *inſperata ſæpius accidunt, quam quæ ſperes.* it. *Accidit in puncto quod non ſperatur in anno. repentinus, ſubitus, non præviſus, non expectatus, inopinatus, improviſus, inopinus.*
Nenadeano. *Improviſè, improviſò, inexpectatè, inopinatè, exinopinatò inopinanter: inopinatè, inopinatò, ſubitè, de, l. ex improviſo, præter opinionem, repenter. repentè.*
Nenadejèmſze. *Non ſpero.* v. Nechakam.
Nenadomeſchen. *Nullis gratiis, aut favore compenſatus.*
Nenaglen. nehirren *Improperatus.*
Nenakínchen. *Inornatus, incultus, ſine nitore. ac palæſtra. indecorus, inelegans, illepidus, incomptus, impolitus, acoſmus.* v. Nevlyuden n. 2.
Nenakincheno, nenareſſeno. *Inculte, inornatè, ineleganter, illepidè, impolitè.*
Nenaményen. *Indefinitus, indeterminatus.*
Nenamenyeno. *Indefinitè.*
Nenamèſztlyiv. *Illocabilis, le.*
Nenapravlyen. *Illaboratus, inelaboratus, infectus ineffectus.*
Nenaproſzlyiv, komuſze ne mochi namoliti. *Inexorabilis, inoratus, a, m.*
Nenapúnyen. *Inexpletus, irrepletus.*
Nenaravlzki. *Innaturalis, monſtroſus, prodigioſus, oſtentifer.*
Nenaravſzko. *Prodigioſè, præter naturam.*
Nenaredbeni, prez naredbe. *Irregularis, re.*
Nenaregyen. *Inordinatus, indiſpoſitus, indigeſtus, confuſus.*
Nenaregyenye. *Inordinatio, onis.*
Nenaregyeno. *Inordinaliter, inordinatè, inordinatim.*
Nenaſzichènye. v. Nenaſzitlyivoſzt.
Nenaſzitlyiv. *Inſaturabilis, inſatiabilis, inexplebilis, inexaturabilis, inexhauſtus.* nenaſzitlyiva ſelya, *profunda cupido.* nenaſzitlyiv glad, *cyclopis fames, bulimia.* nenaſzitlyivomu biti, *bulimare.*
Nenaſzitlyivo. *Inſaturabiliter, inſatiabiliter, inexplebiliter.*
Nenaſzitlyivoſzt. *Inſatiabilitas, inſatietas, inſaturabilitas, inexplebilitas, abartia, boliſmus.*
Nenaſzledlyiv. (D.) neſzlediv. *Inimitabilis.*
Nenavaden. neobichen. *Inuſitatus, inſolitus, inſuetus, inſolens, inſolus, extraordinarius, protentoſus.* nenavadno duguvanye, *inſolentia, novitas rei.* 2. nenavaden neveſch, *inaſſuetus, inſuetus, inconſuetus, indoctus, inexpertus.*
Nenavadno. neobichno. *Inuſitatè inſolitè, inſuetè, inſuetùm, inuſitatò, improprie, contra naturam, & uſum, præter conſuetudinem.*
Nenavadnoſzt, nenavada, neobichaynoſzt. *Inſuetudo, doſuetudo, inſolentia, novitas.*

Digitized by Google

Nenaudni. v. Neskodlyiv.

Nenavidem. *Invideo, æmulor, liveo, invidid laudem alicujus obtero.*

Nenaviden. *Invidus lividus, inviſus, inviſor, æmulus, obtrectator.*

Nenavideſze. *Invidetur.*

Nenavidni, nenavidnik. *Ibis, is, l. dis, invidus, invidioſus, invidiæ plenus, malevolus.* nenavidnik nad ſzrechum bliſnyega pojedaſze, *Invidus alterius rebus macreſcit opimis.*

Nenavidno. *Invidè, invidioſè, lividè.*

Nenavìdnoſzt. (D.) zavidoſzt. *Invidia, invidentia, livor, æmulatio, obtrectatio, mœror ex alienæ proſperitate.* ſztara nenavidnoſzt, *invidia vetus, & diuturna.* 2. nenavidnoſzt, ili nadtekanye ſzveto, *pia æmulatio.* 3. nenavidnoſzt mala, *invidiola.* 4 nenavidnoſzt otayna, *ſimultas, tis.*

Nenayden, nenaſseſzt. *Irrepertus, non repertus.*

Nenazochni *Abſens, tis.*

Nenazòchnoſzt. *Abſentia, æ.*

Nenikako. v. Nepodnijeden.

Neobjachen. *Immunitus.*

Neobichay. v. Nenavadnoſzt. *& ſuprà.*

Neobichen. *Inſolens, tis, inaſſuetus.*

Neobichno. *Inſolenter.*

Neobichnoſzt *Inſolentia, deſuetudo.*

Neobiknújem - knulſzem. *Obſoleſco, deſueſco.*

Neoblachen. *Anubis, innubis, innubilus.* v. Vedren.

Neobládan. *Invictus, invincibilis, inſuperabilis, inexſuperabilis, anicus, annicius.*

Neobladano. *Invictè, inſuperabiliter.*

Neoborusen, neorusen. *Inermis, e, inermus, nudus, ſine armis, immunitus.*

Neobrányen. *Improtectus, indefenſus.*

Neobrézan. *Incircumciſus. imputatus, impreputiatus.*

Nenobrìven. *Irraſus, intonſus, capilatus. Nacerſecomes.*

Neobuchen. v. Neopravlyen.

Neodpert. *Inapertus.*

Neochiſztlyiv. *Immundabilis, inexpiabilis, le.*

Neodpùſztlyiv. *Irremiſſibilis, le.*

Neodpuſztlyivo. *Irremiſsè.*

Neodreſſen. *Indiſſolutus, non ſolutus, colligatus, conſtrictus, illigatus, irreſolutus.*

Neodrèſslyiv. *Indiſſolubilis, irreſolubilis, inexplicabilis, inenodabilis, inextricabilis, inexpedibilis, interminabilis.*

Neodreſsno. *Inexplicabiliter, inextricabiliter.*

Neodtergnyen. *Indivulſus, indiviſus, inabruptus.*

Neodvàlyen. *Irrevolutus.*

Neogiblyiv. *Inevitabilis, indeclinabilis, ineluctabilis, ineffugibilis.*

Neogiblyivoſzt. *Inevitabilitas, tis.*

Neokrìven. *Inculpatus, inculpabilis.*

Neomuſena. *Innupta, agama.*

Neopàzen. *Incautus, imprudens, improvidus, temerarius, inconſultus, inconſideratus.* v. Nepazlyiv.

Neopazno. *Incautè, imprudenter, improvidè, inconſultè, inconſideratè, inſipienter.* v. Nepazlyivo.

Neoplemeniten. *Innobilitatus.*

Neoplakan. *Indeploratus, indefletus.*

Neòpran. *Illotus, non ablutus.*

Neopravdan. *Iite, jure, judicio non convictus.*

Neopravlyen. *Inveſtitus, inveſtis. e. 2. Intractatus.*

Neopravlyiv. *Intractabilis.*

Neoran. *Inaratus.*

Neoſenènye. *Cœlibatus, ûs.*

Neoſenyen. *Cœlebs, bis, non uxoratus, ſine uxore, innuptus, inubus, conjugii expers, agamus.*

Neoſivlyiv, neizbudlyiv. *Irredivivus.*

Neoſter. *Obtuſus, hebes.*

Neoſzkrunyen. *Illibatus, intactus, integer, amolynithus, intemeratus.*

Neoſzkrunujem. *Intemero.*

Neoſzlobogyen, neodvezan. *Inabſolutus.*

Digitized by Google

Neoſztavlyam. *Non deſero, non relinquo, non ſepono.*
Neoſztavlyen. *Non deſertus, non derelictas, non ſepoſitus.*
Neoſztriſen. *Indetonſus, intonſus.*
Neoſzúgyen. *Indemnatus, injudicatus, incon. emnatus, indemnis, e.*
Neovdeſnyi. *Abſens, non præſens.* v. Nezochni.
Neozdrávlyen. *Incuratus, non ſanatus, non reſanatus.*
Neozdravlyiv. *Incurabilis, inſanabilis, immedicabilis.*
Neozkrunyen. *Impolutus, inviolatus, illibatus, intactus, integer, intemeratus, incorruptus, probus, meracus, indepravatus, ſincerus.*
Neozléden. *Indiſtrictus, illæſus.*
Nepameten. *Demens, tis, inſanus.*
Nepametno. *Dementer.*
Nepametnoſzt. *Dementia.* v. Neſzpametnoſzt.
Nepametujuchi. *Immemor, oris.*
Nepamètim. *Non memini, non recordor.*
Nepedepſzan. v. Nekaſtigan.
Nepernat. *Implumis, deplumis, e, impennatus.*
Nepeſzmen. *Immodulatus.*
Nepìtom. Divji. *Iñanſvetus.* v. Nekrotek.
Neplàchen. *Inſolutus, non ſolutus, non contentatus, inexſolutus.*
Neplaſſimſze. *Non timeo, non metuo, non vereor, non horreo, non trepido, non paveo.*
Neplaſslyiv. *Intrepidus, impavidus.*
Neplaſslyivo. *Intrepidè.*
Neplemenit. *Ignobilis, ſine gente, homo novus, ſine ullis majorum imaginibus, humilis, obſcurus.*
Neplòden. *Infructuoſus, infœcundus, effœtus, improles, improlis, inferax, impræſtabilis, ſterilis, infrugifer, acarpus.*
Neplòdno. *Infructuosè, infœcundè.* neplodno polye, *avarus ager.* neplodno chinim, *ſterile facio.*
Neplodnoſzt. *Infructuoſitas, infœcunditas, ſterilitas, infertilitas, ſpadonatus.*
Nepochinyenecz. *Ardelio, onis, qui plurima miſcet.*
Nepochinyen. v. Nepokojen.
Nepodajen. *Inebediens, irreverens, gladiatorius.* nepodayno ſzercze, *gladiatorius animus.* v. Okoren.
Nepodàynoſzt. *Irreverentia, protervia.*
Nepodelyiv. *Incommunicabilis, le.*
Nepodlòſen, ſzamovlaſztit. *Independens, liber, ingenuus, nemini ſubjectus, nulli obligatus, extraneus, immunis.*
Nepodlòsnoſzt, ſzamovlaſztitoſzt. *Independentia, libertas, nulli parentia, immunitas.*
Nepodmichen. *Incorruptus, purus, ſyncerus integer, erroris expers, amyanthus.*
Nepodnaſſajuch *Intoleranter, impatienter.*
Nepodnaſſajuchi. *Intolerans, impatiens.*
Nepodnoſzlyiv. *Intolerabilis, le. intolerandus.*
Nepodnoſznoſzt. *Intolerabilitas, tis, intolerantia, indignatio, impatientia.*
Nepodſtibran. *Incenſus.*
Nepodvòren, neſzluſech. *Incivilis, inofficioſus, inobſequens, infeſtivus.*
Nepodvoranſztvo. *Incivilitas, inurbanitas.* v. Nechlovechki.
Nepogyamſze. v. Neſzlaſemſze.
Nepohogyen. *Inviſitatus, inviſus.*
Nepojeden. *Ineditus.*
Nepokáran. *Irreprehenſus, incorrectus.*
Nepokàrlyiv. *Irreprehenſibilis, incorrigibilis*
Nepokarlyivoſzt. *Incorrigibilitas.*
Nepokòjen. *Inquietus, irrequietus, inquies, turbidus, turbulentus, importunus, tumultuoſus, impacatus, implacidus. quietis impatiens.*
Nepokoim. *Inquieto, infeſto, turbo, conturbo, turbulento, interturbo, lacio.*
Nepokopan. *Inſepultus, inbumatus.*
Nepokòren. *Inobediens, inobſequens, imparens, impius, indevotus.* nekuliko nepokojen, *turbidulus,* nepokornomn biti, *inobedire, excutere jugũ, obedientiã relinquere, abjicere.* v. Nepoſzluſsen.
Nepokorènſzem. v. Nepoſzluſsenſzem.

Digitized by Google

Nepokòrno. *Inobedienter.* v. Nepoſzluſsno.

Nepokornoſzt. *Inobedientia, imparentia.*

Nepòkoy. *Inquies, inquietudo, motus, tumultus, turbamentum, perturbatio, inquietatio.*

Nepokòynoſzt. *Idem.* v. Nemirnoſzt.

Nepokrit. *Intectus, inopertus, inveſtis, zudus.*

Nepokvárjen. *Incorruptus, non deſtructus, indepravatus, integer, intemeratus.*

Nepokvarni, nepokvarlyiv. *Incorruptibilis, incorruptivus, perennis, perpetuus.*

Nepokvarno. *Incorruptè.*

Nepokvarnoſzt. nepokvarenye. *Incorruptibilitas, incorruptela, incorruptio.* v. Nezhablyenoſzt.

Nepokugyen. *Inconſpretus.*

Nepokuſſan. *Illibatus.*

Nepomáſem *D juvo, as.*

Nepomirni. *Inconciliabilis, irreconciliabilis.*

Nepomna, nemarnoſzt. *Inconſiderantia.* v. Nepremiſslyenoſzt.

Nepomno. *Inconſideratè.* v. Nemarno.

Nepopaden. *Incomprehenſus.*

Nepopàdlyiv. *Incomprehenſibilis.*

Nepopadlyivoſzt. *Incomprehenſibilitas.*

Nepopravlyen. *Irreparatus, inemendatus.*

Nepopràvlyiv. *Irreparabilis, inemendabilis.* nepopravlyiv kvar, *irreparabile damnum, irredivivus.* nepopravlyivmoſzt, *irredivivus pons. Catul.*

Neporechlyiv, kayſze odrechi vech nemore.ar kay je recheno, rechenoje. *Irrevocabilis, le.* neporechlyivo vreme, *irrevocabile tempus.*

Nepoſelyen. *Inaffectatus.*

Nepòſten. (D.) Tamni. *Inhoneſtus, inhonorificus, dedecorus, dedecoroſus, obſcurus, inficetus, adnexus, inglorius, decolor.*

Nepoſtenim. *Inhoneſto.* v. Oſzramotujem.

Nepoſteno. *Inhoneſtè, inhonorificè, inglorie, inciviliter, inhumanè, inurbanè, inoffitioſè, inhumaniter, impolitè, illiberaliter, turpiter, dedecoroſè, inficetè, ruſticè.* v. Szramotno.

Nepoſtenyák. *Fem.* Nepoſtenicza. v. Nepoſten.

Nepoſtenye. *Inhoneſtas, inhoneſtamentum, inhoneſtatio, adoxia, ignominia, dedecus, infamia, probrum, nominis, & famæ obſcuritas.* v. Szramota.

Nepoſtújem. *Inhonoro, dedecoro, infamo, fœdo, commaculo.* 2. v. Contemno.

Nepoſtujuchi. *Irreverens, tis.* 2. *Irreverenter.*

Nepoſtuvani. *Inhonoratus, inglorioſus, inglorius.*

Nepoſtuvanik. *Contemptor, oris.*

Nepoſtuványe. *Inhonoratio, inhonoratus, irreverentia.*

Nepòſzluh *Inobedientia, contumacia.*

Napoſzluſſam. *No v auſculto, non audio.* 2. *inobedio, obedientiam ſperno, abjicio, contemno, non pareo, non obſequor.*

Nepoſzlúhnyen. *Inauditus.*

Nepoſzlùſſen, ſzamovolyen. *Inobediens, inobſequens, imparens, contumax.*

Nepoſzluſsno. ſzamovolyno. *Inobedienter, contumaciter.*

Nepoſzlùſnoſzt. *Inaudientia, imparentia, contumacia.*

Nepotenchan. *Inattenuatus.*

Nepotverditel. *Improbator, reprobator.*

Nepotverdlyiv. *Improbabilis, le.*

Nepotvergyen. *Improbatus, reprobatus.*

Nepotvergyenye. *Improbatio, reprobatio.*

Nepotvergyujem. *Improbo, reprobo.*

Nepovedan. *Inoratus, indictus.*

Nepovenutlyiv. *Immarceſcibilis, imputribilis, le.*

Nepouffamſze. (D.) neuzdamſze. *Diffido, non fido.*

Nepouffan. neuzdanye. *Diffidentia.*

Nepovolyen. *Ingratus, implacidus, inaceptus, illepidus, non placens, inamamabilis, inviſus, inoptatus, inoptabilis, faſtidioſus, inacceptus, impetibilis.*

Nepovolyno. *Illepidè.*

Nepovràchni, nepovrachajuchiſze. *Iredux, cis.*

Nepovrachni, nepovrachlyiv. odkudſze nemochi povernuti. *Irremeabilis.*

Nepozáblyen. *Inoblitus, inobliteratus, ſcrip-*

Digitized by Google

ſcriptus in animo, perpetuo animo fixus. nigdar nebu pozablyeno, *nulla inobſorabit oblivio.*

Nepoznan. *Incognitus, ignotus.*

Nepoznano. *Modo incognito.*

Nepoznan. v. Neznan. n. 1.

Nepozvan goſzt. *Umbra, æ.* nepozvanomu goſztu, za vrati meſzto, *umbris non eſt locus* v. Goſzt.

Nepràv. v. Kriv. 2. *Falſus, iniquus, pravus, malignus, injuſtus, improbus, abnormis, enormis.*

Nepravicza, nepravichnoſzt. *Iniquitas, injuſtitia, malignitas, injuria, nefas.*

Nepravichen. nepravden. *Iniquus, injuſtus, injurius, pravus.*

Nepravichno nepravdeno. *Iniquè, injuſtè, pravè, malignè.*

Nepravo. *Vitioſè, falſè, iniquè.* 2. v. Nejednako.

Nepràvoſzt. *Vitium, vitioſitas, inſulſitas, improbitas, falſitas.*

Neprebávlyam. *Non concoquo, non digero, non mitifico cibum, cruditate officior.*

Neprebavlyen. *Indigeſtus, incoctus, indigeſtibilis, crudus, cruditate indigeſtus, concoctu difficilis.*

Neprebavlyenye. *Indigeſtio, cruditas, difficilis, & agra concoctio, dyſpepſia, apepſia, inconcoctio, inconſumptio, ſtomachi diſſolutio.*

Neprebavni. *Coquendo inhabilis.*

Neprebavnoſzt. v. Neprebavlyenye.

Neprebíram. *Non ſeligo.*

Neprebirajuchi. *Sine delectu, & diſcrimine.*

Neprebitlyiv. *Impenetrabilis, le.*

Neprebitlyivoſzt. *Impenetrabilitas.*

Neprebivatni, neprebivni, neſztanovlyiv. *Inhabitabilis, deſertus, incultus.*

Neprebrojen. *Innumeratus.*

Neprebroyni, neprebroylyiv. *Innumerus, innumeralis, indimenſus, innumerabilis, inexputabilis.*

Neprebroyno. *Innumeratè.* it. *innumerè.*

Neprebròynoſzt. *Innumerabilitas.*

Nepreczenyen. *Inæſtimatus.* it. kayſze nemre preczeniti. *Impretiabilis, inæſtimabilis.*

Nepredoblyen. nepredobit. *Invictus.* v. Neobladan.

Nepredoblyiv. *Invincibilit, inexuperabilis, inexpugnabilis, ineluctabilis.*

Nepredoblyivo. *Inexpugnabiliter, invincibiliter, invictè.*

Nepredoblyivoſzt, nepredoblenye. *Invincibilitas.*

Neprekerſſen. *Inviolatus, non peruptus.*

Neprekerſslyiv. *Inviolabilis.*

Neprekopan. *Imperfoſſus.*

Nepremenyen. *Incommutatus.*

Nepremenlyiv. *Incommutabilis.*

Nepremenlyivo. *Incommutabiliter.*

Nepremenlyìvoſzt. *Incommutabilitas.*

Neprehájam. *Non tranſeo, non penetro.*

Neprehodni. *Impervius, invius, avius, clauſus, impenetrabilis.*

Nepremernoſzt. *Immenſitas, infinitas.* v. Neizmernoſzt.

Nepremiſslyen. *Inconſideratus, incogitatus, inconſultus, immeditatus, inconſpectus, incautus.*

Nepremiſslyeno. *Inconſideratè, incogitatè, inconſultè, inconſultò, præcipitanter, temerè, inſubitè.*

Nepremiſslyenoſzt. *Inconſiderantia, inconſideratio, incogitantia, immaturitas.*

Nepreſtiman. priproſzt. *Non æſtimatus, non honoratus, vulgaris, ignobilis, abjectus, obſcurus, inglorius, genere, nec virtutibus nobilis, frater gigantum.*

Nepreſtimano. *Ignobiliter.*

Nepreſtimávam. *Non æſtimo, parvi pendo, apolectizo, non magni facio.*

Nepreſzejan. *Incretus.*

Nepreſzeslyiv. *Incomprehenſibilis, le, impenetrabilis.*

Nepreſzeſnoſzt. *Incomprehenſibilitas, impenetrabilitas, acatalepſio.*

Nepreſzkerblyiv. *Improvidus.*

Nepreſzkerblyivo. *Improvidè.*

Nepreſztaja, nepreſztaynoſzt. *Continui-*

Digitized by Google

tos, aſſiduitas, continuatio.

Nepreſztancze. nepreſztanoma. *Inhaſitanter, indeſinenter, inceſſanter, aſſiduè, continuè, ſine intermiſſione, abſq; intermiſſa, noctes & dies, diu noctúque, continuò, jugiter, perenniter, perpetuò.* nepreſztanomaſze derſati koga. *aſſiduum eſſe cum aliquo, indivulſo nexu conſociari.*

Neprevertan. *Imperforatus.*

Neprevigven. *Non præviſus, improviſus.*

Neprevigyeno. I *nproviſò, de improviſò.*

Nepriàtel. (*Tur. Scl.*) Duſsmanin. *Inimicus, infenſus, adverſarius, adverſator, invaſor, inſectator, hoſtis, duellis, oppugnator, ſatanas.* nepriatel ochit, *inimicus apertus.* nepriatel glavni, *inimicus infenſiſſimus, homo alieniſſimus ab aliquo, perduellis, perduellio, adverſarius capitalis.* nepriatel zel, *inimicus malus, dyſphilus, li.* nepriatelov lovitel, *hoſticapax.* nepriatel ſzvoga orſzaga, *perduellis.* vudriti na nepriatele, *invadere, effundare ſe, prorumpere in hoſtem.* iſztina chini nepriatela, *veritas odium parit.*

Nepriatelicza. *Inimica, adverſatrix, adverſaria, hoſtis.*

Nepriatelim, nepriatela chinim. *Inimico, as.* nepriateliti, ili vaditi varaſſe, *inimicare urbes.*

Nepriatelimſze. *Inimicor, inimicitias foveo, exerceo, ſuſcipio, ſubeo, adeo, venio ad inimicitias, adverſor.* nepriateliſze z-menum, *inimicitiæ ſunt ei mecum.* l. *intercedunt mihi cum eo.* nepriatelitiſze z-nekem, *odiſſe, ab aliquo diſſidere, infenſo, & inimico animo in aliquem eſſe, gerere cum aliquo inimicitiam,* l. *ſimultatem.*

Nepriatèlſzki, ka, ko, protiven. *Hoſtilis, hoſticus, inimicus, adverſarius, infenſus, infeſtus, offenſus, ſævus, novercalis, inhoſpitalis.* 2. nepriatelſzki, *inimicè, infensè, infeſtè, hoſtiliter, infeſto animo, gladiatorio quodam animo, hoſtilem in modum,* l. *hoſtili modo.*

Nepriatèlſztvo. *Inimicitia, æ, & inimicicitiæ, arum, hoſtilitas.* veliko, *inimicitiæ graves, & magnæ, faida, æ.* glavno, *hoſtilitas capitalis.* otayno, *inimicitiæ tacitæ,* l. *occultæ.* ochiveſzto, *inimicitiæ apertæ, & indictæ, inimicitiæ patens.* nepriatelſztvo oſztaviti, *inimicitiam deponere.* opaſzti v. nepriatelſztvo, *in offenſionem cadere, incurrere offenſam.* ov je ſnyim v nepriatelſztvu, *huic cum eo intercedit ſimultas, in ſimultate eſt cum illo.* v. Anacampſeros.

Nepriàznik. v. Nepriatel. nepriazen. v. Nepriatelſztvo.

Nepriemlyiv. *Incapax, ſterilis, iners.*

Neprietlyiv. *Imperceptibilis.*

Nepriet. *Imperceptus.*

Neprigòda, neprigodnoſzt, nedoba. *Intempeſtas, tis, intempeſtivitas, inoportunitas, incommoditas.*

Neprigòden. *Intempeſtus, intempeſtivus, importunus, incommodus, præpoſterus.*

Neprigòdno, ne ú ſzvoje dobe. *Intempeſtivè, alieno tempore, tempore incommodo,* l. *inconveniente, importunè, incommodè, immaturè.*

Nepriklàden. *Inidoneus, incongruens, ineptus, inconveniens.* 2. v. Neſzpodoben.

Nepriklàdlyiv. *Inaptabilis, inhabilis.*

Nepriklàdno. *Ineptè, inconvenienter.* neprikladno chinim, *ineptio, is.*

Nepriklàdnoſzt. *Inconvenientia, ineptia, ineptitudo, incongruentia, inhabilitas.* v. Nepriſzpodopnoſzt.

Nepriklanyàmſze. v. Nepoſtujem, &c.

Nepriklonitoſzt. *Irreverentia.*

Nepriklònit. *Irreverens.*

Nepriklòno. *Irreverenter.*

Neprilìchen. *Deformis, informis, inſpecioſus, informus, diſtortus, indigeſtus, inelegans, inconcinnus, inſigurabilis, turpis,* neprilichno govorenye *ſalebra ſalebroſa oratio.* neprilichnoga chinim, *deformo*

Digitized by Google

mo, informem reddo, formam alicujus devenuſto. 2. incommodus, incongruus, inconveniens.

Neprilichenſzem. *Abludo, is, ere.*

Neprilìchno. *Deformiter, ineleganter, indigeſtè, inconcinniter, incongruè, incommodè.*

Neprilichnòſzt. *Informitas, deformitas, inconcinnitas, anomalia, diſconvenientia.*

Neprilizlyiv. *Inadulabilis.*

Nepripràva. *Inapparatus, ûs.*

Nepripràvlyen. *Imparatus, inpromptus, rudis, illotis manibus.*

Nepripravlenye. *Inapparatio, onis.*

Nepripravno. *Imparatè, inpromptè, rudi minerva.*

Nepripitòmlyen. *Immanſuetus, indomitus.*

Nepriſztojen. *Indecens, indecorus, inconveniens, inelegans, illepidus.*

Nepriſztoiſze. *Non convenit, non congruit, non decet, dedecet.*

Nepriſztòyno. *Indecenter, inconvenienter, ineptè, indecorè, præter decorem, obſurdè.* nepriſztoyno je, *indecorum eſt, indecens eſt.*

Nepriſztoynoſzt. *Indecentia, inconvenientia, indignitas.*

Nepriſztùplyiv, k-chemu ne mochi priſztupiti. *Inacceſſibilis, le, inacceſſus, inadibilis.*

Nepriſzpodòben. *Diſſimilis, abſimilis, diſſonus, diſformis, e, diſparatus.* v. Nejednak.

Nepriſzpodóblyen. *Non comparatus, non aſſimilatus, non æquiparatus.*

Nepriſzpodoblyiv. *Incomparabilis, le, non conferendus, nullo modo comparandus,* l. *æquiparandus.*

Nepriſzpodoblyivo. *Incomparabiliter.*

Nepriſzpodobno. *Diſſimiliter, diſpariliter.*

Nepriſzpodòbnoſzt. *Diſſimilitudo, diſformitas, diſſonantia, diſcrepantia, incongruentia, diverſitas, diſparatio, diſtantia, inæqualitas, anomalia.*

Nepriviknyen. *Inaſſuetus.*

Neprivolénye, nehotenye. *Detrectatio, recuſatio, diſſenſio, diſcordia.*

Neprivolitel. *Detrectator.*

Neprivolyujem. *Detrecto, as. Recuſo, abnuo, diſſentio, diſſideo, diſcordo, denego, renuo, repudio.*

Nepròſztran. *Arctus, anguſtus, ſtrictus, arctatus, conſtrictus.* v. Teſzen. ſzvet ti je neproſztran, *orbis te non capit.*

Nepùn. *Semiplenus, non perfectè plenus.*

Nepuſcham. *Arceo, prohibeo, cohibeo, impedio, non admitto.* nepuſztiti v. nuter, *prohibere aditu.*

Neputni. v. Neprehodni.

Nerachimìſze. nemipolye. *Non mihi placet, non arridet, non habeo guſtum, non eſt mihi ad guſtum, non appeto. 2. dedignor, ſperno, indignù reputo, non dignor.*

Nerad, da, o. *Invitus, a, m.*

Neràdo. *Invitè, illibenter, coactè.*

Neranyen. v. Nevraſen.

Nerazdraplyiv. *Illacerabilis, le.*

Neraſzechen. *Irreſectus.*

Nerazdráſen. *Illaceſſitus.*

Nerazpadni. v. Neraſzutni.

Neràſzt. bol ſzlezene. *Lienis tumor, morbus hypochondriacus.* koi takov beteg terpi, *lienoſus, ſplenicus, ſpleneticus, ex liene laborans, lienicus.*

Neráven. *Pravus, indirectus, aniſus.*

Neravno. *Pravè, indirectè.*

Neravnoſzt. *Pravitas, iniquitas, tis.*

Nerazboren. *Indiſcretus, imprudens.* v. Nerazloſen.

Nerazborno. *Indiſcretè, imprudenter.* v. Nerazloſno.

Nerazbornoſzt. *Imprudentia.* v. Nerazloſnoſzt.

Nerazdelyen. *Indiviſus, indivulſus.*

Nerazdelyiv. *Indiviſibilis, le, individuus, indiſſolubilis, indiſſociabilis, inſeparabilis.*

Nerazdelyivo. *Indiviſibiliter.*

Nerazdelyivoſzt. *Indiviſibilitas, indiviſio, individuitas, inſeparobilitas.*

Nerazdvoyni. *Individuus, a, m.* v. Nerazdelyiv.

Nerazdvoynoſzt. *Individuatio, individu-*

Digitized by Google

duum.
Nerazgovorlyiv. *Indiſertus.*
Nerazgovorno. *Indiſertè.*
Nerazloſen. Nerazloslyiv. *Temerarius, irrationalis, irratlonabilis, rationis expers.*
Nerazlosno. *Irrationabiliter, irrationaliter, temerè.*
Nerazlosnoſzt. *Irrationabilitas, temeritas.*
Nerazlúchen. *Inſeparatus, indiſcretus, indiſtinctus, indiſſolutus*
Nerazluchlyiv. *Inſeparabilis. 2. indifferens.*
Nerazluchlyivo. Nerazluchno. *Inſeparabiliter, indiſcretè, indiſcretim. 2. Indifferenter, indiſcriminatim, ſine ullo delectu, ac diſcrimine.*
Nerazluchlyivoſzt. Nerazluchnoſzt. *Inſeparabilitas. 2. Indifferentia.*
Nerazmeknyen. *Indireptus.*
Nerazmiſslyeno. v. Nepremiſslyeno.
Nerazvezlyiv. *Indiſſolubilis, inenodabilis.*
Nerazumen. *Imprudens, tis.* v. Neſzpameten. 2. nerazumen chlovek, *Abderita, & Abderites.* it. *Abderitanus, Abderiticus.* nerazumni lyudi, *Abderitanæ pectora plebis.* nerazumna pamet, *Abderitica mens.* nerazumno govoritel, *Abderologus.* chiſzto nerazumen, *Apalaſtros. 2. Incautus, improvidus.* v. Neopazen.
Nerazumno. *Imprudenter.* v. Nerazloſno. 2. *Incautè, improvidè. inconſideratè.*
Nerazumnoſzt. *Imprudentia, Abdera, æ, inconſiderantia, inadvertentia.* v. Nerazloſnoſzt.
Nerechlyiv. *Infacundus.*
Nerechlyivoſzt. *Infacundia.*
Neredovnichki. *Irreligioſus, a, m.*
Neredovnichtvo. *Irreligioſitas, tis.*
Neren trava. *Caltha, æ.*
Neroden, dna, o. *Sterilis, infructuoſus, inferax.* v. Neploden.
Nerojen. *Ineditus.*
Neroſztecz. *Ferres, is.*
Nesív. Neſivuchi. *Inanimus, inanimis, inanimatus, Apſyeon.* 2. Ne ſiv bil (kletva nekojeh) *diſpeream, moriar, non vivam.*
Neſkodlyiv, neſkoden. *Innocens, inſons, innox, innocuus.*
Neſkodlyivo *Innocenter.*
Neſkodlyivoſzt. *Innocentia, Alabia, Alabea, animi affectio nemini nocens.*
Neſmàhen. *Inſipidus.* neſmahen chlovek, *Trico, onis.*
Neſmàhnoſzt. v. Netechnoſzt.
Neſpáram. nemiloma troſſim. *Profundo, prodigè conſumo, nepotor.*
Neſparanye. Neſzpornoſzt. *Prodigalitas, profuſio, voracitas, & vitæ luxuries, nepotatus.*
Neſparavecz. Neſzpornik. *Diſſipator, prodigus, decoctor, profuſus, nepos, ſcurilitate & nepotatu nobilis.* v. Razprudnik.
Neſplìn. (D) Neſpulya. (Scl.) Musmula. *Epimelis, Aronia, Meſpilus, Musmola, Anthedon.* 2. neſplinov ſzad, *Neſpilum, musmola, aronium, ii.*
Neſsalen. *Infacetus, infeſtivus.*
Neſsvèn, nezelsìt. *Inconſutilis, inconſutus.*
Neſtéch. *Invitè, involuntariè, illibenter, citra voluntatem.*
Neſtèri, ra, ro. *Aliquis, qua, quod, quidam.*
Nèſto. *Aliquid.* 2. Neſto. *Aliquis.*
Ne ſzamo. *Nedum, non ſolùm, non tantùm, non modò.* 2. ne ſzamo neg joſche, *non ſolùm, ſed etiam.*
Nèſzem. v. Noſzim. 2. neſzem jaycza, *pario ova.* 3. neſzem jaycze, *pario*, l. *gigno ovum.* 4. néſzem, *non ſum.*
Neſzeguren. *Intutus.*
Neſzerchen. *Excordatus, inaudax, puſillanimis, effœminatus.*
Neſzili? *Nonne? anne?*
Neſzitoſzt. v. Nenaſzitlyivoſzt.
Neſzkerbimſze (D.)Nebrinimſze. *Multum non laboro, non adeò ſum ſolicitus, non ſolicito.*

Ne-

Digitized by Google

Neſzkerblyiv. *Improvidus, ſecors futuri, incurius, incurioſus, a, m.*
Neſzkerblyivoſzt. *Incurioſitas.*
Neſzkerbnoſzt. *Incuria, æ.*
Neſzklada. v. Neſzloga.
Neſzkonchani. prez koncza. *Infinitus, interminatus, interminabilis, æternus, immenſus, incircumſcriptus.*
Neſzkonchano. *Infinitè, infinities.*
Neſzkonchanoſzt. *Infinitus, infinitia, infinitio, infinitas, infinitudo.*
Neſzkuſſan. *Intentatus, inguſtatus, rudis.*
Neſzladek. *Inſuavis, inſipidus, ſine ſuavitate, abſque ſapore.*
Neſzladko. *Inſuaviter.*
Neſzladkócha. *Inſuavitas, tis.*
Neſzlan. *Inſulſus, inaltus, non ſalitus, fatuus.* 2. neſzlan. v. Neſmahen. 3. *Met.* neſzlan chlovek, *inſulſus, inſipidus, abſurdus, impolitus, ignorans homo.* neſzlana pamet, *inſulſum, abderiticum ingenium.*
Neſzláno. *Inſulsè.* 2. *Met.* neſzlano gogoriti, *inſulsè loqui.* neſzlano pripovedanye, *ſimplex, & minimè ingenioſa narratio, ſimplex, & incondita narratio, ſalebroſa narratio.*
Neſzlánoſzt. *Inſulſitas, tis.* 2. *Ineptia.*
Neſzlaſem-gam. *Non compono.* 2. neſzlaſemſze, neſzkadamſze ù glaſzu, *abſono, diſſono, diſcrepo.* Transl. *Abludo.* 2. *Diſcordo, diſcrepito, diſſideo, diſſentio, diſſentior, non convenio, diſconvenio, diſambigo.* neſzlagatiſze radi odvetchine, *diſambigere de hæreditate.*
Neſzlòga. v. Neſzloſnoſzt.
Neſzlòſen. *Incompoſitus.* 2. neſzloſen ú glaſzu, *abſonus, diſſonus, hiulcus, aſymetrus.* 3. *Diſcordans, diſcrepans, diſſidens, diſſentiens, diſconveniens, diſcors.*
Neſzloſno. *Incompoſitè.* neſzloſno ù glaſzu, *abſonè, diſſonè.* 2. *diſſidioſè, diſcorditer.*
Neſzlòſnoſzt. neſzkladnoſzt. *Diſſenſio, diſſidentia, diſſidium, diſcordia, diſcrepantia, diſcrepatio, diaphonia.* Metaph. *Zizania.* 2. neſzloſnoſzt ù glaſzu, *diſcordantia vocum, diſſonantia, aſymphonia.*
Neſzmèm. *Non audeo, non præſumo.*
Neſzmèren. *Immanis, immenſus.* neſzmerno kamenye, *immania ſaxa.* 2. neſzmerno lyucztvo, *immanis, crudelis, barbara natio.*
Neſzmerno. *Immanè, immenſè.* 2. *crudeliter, ſævè.* neſzmerno jako, *vehementer, planè, validè.*
Neſzmernoſzt. *Immanitas, immenſitas, aſymmetria.* 2. *ſævitia, crudelitas.*
Neſzmeſen. *Illepidus.* v. Neſsalen.
Neſzmeſno. *Illepidè.*
Neſznaga, ſzmrad. *Immundities, immunditia, turpitudo, ſorditas, ſordes, fæces, ſqualor, illuvies, ſqualiditas.*
Neſznaſen. *Immundus, inultus, impolitus, ſordidus, fadus, pollutus, ſpurcus, prophanus, ſtercoroſus, lutulentus, impurus, inquinatus, cœnoſus, ſqualidus, illotus, ſqualore obſitus, impuratus.* neſznaſnomu biti, *ſqualere, ſordeſcere.*
Neſznàſim. *Sordido, fœdo, inquino, conſpurco, impuro, concavo.* neſznaſiti, *ſordidare, concacare.*
Neſzobſztven. *Perſonalis.*
Neſzobſztveno. *Perſonaliter.*
Neſzòchen. *Exſuccus, ſiccus, trichinus.*
Neſzpadajuchi k chemu. *Impertinens, tù.* 2. *Impertinenter.*
Neſzpadanye. Neſzliſnoſzt. *Impertinentia.*
Neſzpamèten. Lúd. *Amens, demens, vecors, imprudens, imperitus, ſocors, ſtultus, inſcius, neſciens, irrationabilis, brutus, helleboroſus, aſellicops, lapitha, lapis, rudis, anre, mente, oculis cœcus, homo ſine acumine, corpus ſine pectore.* neſzpametnomu biti, *puerum eſſe, imperitè omnia facere, ſenſu communi carere.* v. Sùpelyaſzt.
Neſzpametno. *Dementer, inſipienter, imprudenter, irrationabiliter, imperitè.*
Neſzpametnoſzt. *Amentia, inſipientia,*

Digitized by Google

imprudentia, inſcientia, inſcitia, inertia, infantia, ruditas, caput cerebro vacuum, cæcitas mentis, deſipientia, paraphora.

Neſzpim. (D.) Neſzpavam. *Vigilo, excubo, non dormio.* v. Zkoznujem. 2. neſzpim radi kakvoga dela, *elucubro.*

Neſzpodoben. *Abſimilis, diſſimilis, diſpar, incongruus, impropriis, diverſus, inelegans, informis, deformis, abnormis.*

Neſzpodobno. *Diſſimiliter.* 2 *Indecorè, abſurdè, ineptè, inconvenienter, præter decorem, indecenter.*

Neſzpodòbnoſzt. *Diſſimilitudo, inconvenientia.* 2. *Ineptia.* 3. neſzpodobnoſzt ú ſegah, *morum diſſimilitudo, diſparitas, diſſonantia, diſcrepantia, inæqualitas,* l. *inæquabilitas.* v. Nejednakoſzt. neſzpodobno poſelenye, *informe,* l. *abnorme deſiderium.*

Neſzpor. v. Neſparanye.

Neſzporno ſivem. *Nepotor, aris, luxuriosè, & prodigè vivo.* v. Neſparam.

Neſzpovedam. *Inſiteor.*

Neſzpovedavecz. *Inficiator.*

Neſzpovedano. *Inficias.*

Neſzpràven. *Imparatus, impromptus, improviſus, inermis.* v. Nepripraven.

Neſzpravno. *Imparatè, improvisè.*

Neſzpréchen. Neſzpachen. *Impræpeditus.*

Neſzprecheno. Neſzpacheno. *Impræpeditè.*

Neſzram. v. Neſzramnoſzt.

Neſzramen. Neſzramlyiv. *Impudens, impuderatus, propudioſus, impudicus, inverecundus, ſcurilis, effrons, perfrictæ frontis, frontoſus, totius verecundiæ expers, procax, obſcœnus, petulans, præ durum os, expudoratus, expudorata frons, homo frontis perfrictæ, Cinædus, inficetus, inceſtus, a, m.* neſzranomu biti, *præmortui eſſe pudoris, verecundiæ fines tranſilire, dimittere pudorem.*

Neſzràmno. Neſzrameslyivo. *Impudenter, inverecundè, ſcuriliter, obſcœnè, petulanter, impudicè, procaciter, inficetè.*

Neſzràmnoſzt. Neſzrameslyivoſzt. *Propudium, impudentia, inverecundia, procacitas, protervitas, duritia oris, duritudo, inficetiæ.*

Neſzrécha. Nezgoda, zla namera. (D. it.) zla kob. *Infortunium, fortuna adverſa, malum, calamitas, infelicitas, dira, & iniqua fortuna, infauſta ſors, miſeria, ærumna, fatum, ultimum fatum, res adverſæ,* l. *afflictæ, caſus adverſus,* l. *acerbus, tempus turbulentiſſimum.* neſzrech vnoſina, *Ilias malorum.* neſzrechu terpeti, *caſu adverſo concuti.* naſztajajuche neſzreche ognutiſze, *impendentem evitare tempeſtatem.* dobrovolyno neſzreche podnaſsati, *animi æquabilitate, quoſcunque caſus perferre, Hercules Socraticus eſt, qui nulli fortunæ cedit.* kulikoſze zlo pochinya, kulikanam naſztaje neſzrecha, *quanta tempeſtas excitatur, quanta nobis impendet procella.* jedna neſzrecha, druge je pochetek, *nulla calamitas ſola finis, alterius mali gradus eſt futuri.* po neſzreche moje, *fato meo.*

Neſzréchën. (D.) Kobni. *Infelix, infortunatus, infauſtus, inauſpicatus, ærumnoſus, calamitoſus, feralis, inominalis, inominatus, miſer, ſiniſter, improſper, nubilus, triſtis, malus, malo aſtro natus, in quo fortuna ſævitiam ſuam exercuit.* neſzrechna vura, *calamitoſa hora.* neſzrechna vremena, *tempora nubila.* neſzrechni dnevi, *atri dies.*

Prov.

Neſzrechen Boſich, gorji vuzem. (D.) Zao Boſich, gorje uzkarſzje. *Geminum infortunium.*

neſzrechnomu biti, *cum adverſa fortuna conflictari.* ú onu neſzrechuſzem doſzpel, *eum in caſum me fortunâ demiſit, eam calamitatem accepi.*

Ne-

Digitized by Google

Neſzrechno. *Infeliciter, infortunatè, inauſpicatò, nullo auſpicio prævio, miserè, calamitosè, inauſpicatè, improſperè, adverſante, novercante fortunâ.*

Neſzrechnoga chinim. *Infelicito, infelico, as.*

Neſztaja, Falinga. *Defectus, ûs, defectio, defectum, ûs, deficientia, diminutio, cariſtia.*

Neſztajeme. Ginem. *Deficio, decreſco, diſpareo, inaneſco, in nihilum redigor, recido, occido, evaneſco, calleſco.* neſztajeme, oſztavlyame ſivot, *deficio corpore, animo, corpus, vel animum.*

Neſztajenye. *Evaneſcentia, deficientia.*

Neſztálen. (D.) Varliv.

Prov.

Z-kojem vſzaki veter vie.

Ad flatum venti movibilis.

Inconſtans, inſtabilis, evanidus, mobilis, mutabilis, fluxus, fragilis, infirmus, ventoſus, volubilis, vertumnus, temporarius, nullus, alternans. neſztalna ſztvar, y protivna da prekorupcze obſztati nemore, *Aſyſtaton.* neſztalnomu biti, *cadere.*

Neſztálno. (D) Varlivo. *Inconſtanter, mutabiliter, inſtabiliter.*

Neſztálnoſzt. Varlivoſzt. *Inconſtantia, inſtabilitas, mobilitas, volubilitas, mutabilitas, infirmitas, nullitas, vanitas.* neſztalnoſzt ſzercza, *inſtabilitas mentis, fluctuatio animi.*

Neſztanovni. *Inhoſpitus.*

Neſztanovnichki *Inhoſpitalis, le.*

Neſztanovnichtvo. *Inhoſpitalitas, tis.*

Neſztanòvit. *Incertus, ambiguus, anceps, dubius, indiſcretus, lubricus, creperus, titubans, fluxus, ſuſpenſus.* neſztanovito obladanye, *incertus, l. cæcus mars.*

Neſztanovit jeſzem. *Hæreo, hæſito, titubo, nato, in quæſtione ſum, ambigo, incertus ſum de aliqua re.*

Neſztanovitim. *Incerto, as, in diverſum traho, labefacio.*

Neſztanovito. *Incertè, incertò, incertùm, dubium, ambiguum.*

Neſztanovitòſzt. *Incertitudo, dubitatio, ambiguitas, hæſitatio, hæſitantia.* v. neſztanovitoſzti, y v. padu ſztoi ſzrecha lyudih, *incerta, atque in caſu poſita eſt ſors hominum.*

Neſztegnenye *Immortificatio, incontinentia, immoderatio, intemperantia.*

Neſztegnyen. *Immortificatus, incontinens, homo ſuis commodis ſtudens. 2. Non retractus.*

Neſztoim ú rechi. *Non ſto verbis, non ſatisfacio promiſſis.*

Neſzvèrſen. *Infrons, dis, infrondis, e.*

Neſzveſzten. v. Neſzpameten.

Netëkmen. v. Nepriſzpodoblyen.

Netëkmenit. kî nema jednakoga ſzebe. *Inæquiparabilis.*

Netéchen, nelyubkek. *Inſipidus inconditus, inſuljus, fatuus, faſtidioſus, inſipiens, ingrati ſaporis.*

Neréchnoſzt, nelyubkoſzt k-jelu, ali k-pilu. *inappetentia, faſtidium cibi, anatrope.* netechnoſzt imati, *cibi faſtidio laborare.* chiniti komu netechnoſzt, *faſtidium cuipiam creare, nauſeam cibi oauſare odioſum reddere alicui cibum.*

Netèknyen. *Intactus, integer.*

Neteknyeno. *Intactè, integrè.*

Netelovni. *Incorporalis, incorporeus, aſomatus.*

Neterplyiv, neterpéch. *Impatiens, intolerans, dyſphoricus.*

Neterplyívo. *Impatienter, intoleranter.*

Neterplyivoſzt. *Impatientia, intolerantia, indignatio.* neterplyivnoſzt y ono, kay je lehko, ſmehko chini, *nulla eſt tam facilis res, quin difficilis fiat, ſi invitus facias.*

Netìlo, netil. *Fomentum, ti, fomes, lucubrum.*

Nétim. *Foveo, es.* netim ogeny, *foveo, l. fomento ignem.*

Netrèſzk. *Digitellus*, ſeu *digitellum, li, ameyrimnon - nos, ſemper vivum*

Digitized by Google

majus, *Aizoon*, *Hypogeſon*, *l. Hypogeſſon*. In tegulis, & ſuggrundiis pronaſcens, vulgus *Jovis barbam* appellat. *Buphthalmon*, *à bovis oculis Buphthalmos*, *animalis oculus*, *Hypogezon*. quia naſcitur in ſuggrundiis. Alterum minus, quod in parietibus, & portis naſcitur. Quod *Eritharis*, *ſeu amor floreſcens*, *Tritaris*, quod ter floreat, *Chriſotharis*, quod aureum florem producat, *vocatur*. v. Sedum.

netreſzk morſzki, *Aloë*, *es*. Maſzt kruto ſuhka, kâ otud biva, *Aloës*, *is*. *Prov*. Vech truda, neg radoſzti ima.

Plus aloës. quàm mellis habet.

iz netreſzka napravlyen, *Aloëpaticus*. vrachtvo iz netreſzka, *Aloëdarium*.

Netrézen. neſzporen. *Intemperans*, *intemperatus*, *immoderatus*. 2. *Temulentus*.

Netrezno, neſzporno. *Intemperanter*, *immoderatè*, *incontinenter*. 2. *Temulenter*.

Netreznoſzt. Nemertuchlyivoſzt. *Intemperantia*, *immoderatio*. 2. *Temulentia*.

Nevalyam. *Non valeo*.

Neudaja. *Cœlibatus*, *ûs*.

Nevém. v. Neznam.

Nevenutlyiv. *Immarceſcibilis*, *le*.

Nevèra, nevernoſzt. *Perſidia*, *infidelitas*, *infidia*, *a*, *fides violata*, *fraudatio*, *perjurium*. 2. Nevera vere Katolichanſzke, ali Sz. Redu v-chinyena, *Apoſtaſia à fide*, *l. Religione*.

Nevèren. *Infidus*, *infidelis*, *perfidus*, *malefidus*, *pſeudus*, *pſeudolus*, *non tutus*, *Apateticus*. neveren, y himben chlovek, *ſubleſtâ fide homo*. neveren muje. *fides ejus in illum nulla eſt*.

Nevérnik. *Infidelis*, *is*. v. Poganin. *It. quandoque accipitur pro* hoſte. v. Nepriatel. 3. *pro* Perduelle. v. Puntar. 4. *pro* Rebelle. v. Zneveren 5. Nevernik protiven vere Katolichanſzke, *infidelis*, *& Fidei Catholicæ hoſtis*, *à Fide Chriſtiana averſus*, *nomini*, *populóque Chriſtiano ſempiternus hoſtis*. 6. Nevernik, koi vere neobderſava, *perfidus*, *fœdifragus*. 7. Nevernik, kômuſze nema veruvati, *infidus*. 8. Nevernik, koi pravu veru, ali Sz. Red oſztavi. *apoſtata*, *a*, *deſertor fidei*, l. *Religionis*.

Neverno. *Infideliter*, *perfidè*, *perfidiosè*.

Nevernoſzt. v. Nevera.

Neveruvan, *t.j.* neverujuchi, *Incredulus*, *Infidus*. neveruvàni (D.) neveruvni. kay k-veruvanyu ne ſzpodobno. *Incredibilis*, *le*, *incredendus*, *abſonus fidei*. 3. Komu ne veruvati, *indignus*, *cui credatur*, *infidelis*, *ſuſpicioſus*.

Neveruvano. *Incredibile*, *incredibiliter*. 2. *Increduliter*.

Neveruvànoſzt. *Incredulitas*, *tis*. 2. Neveruvanoſzt. *t.j.* neverovnoſzt, *incredibilitas*, *tis*.

Neverùjem. *Diſcredo*, *non credo*, *haud credo*.

Nevèſch, nevaden. *Inexpertus*, *imperitus rerum*, *rerum inſcius*, *uſu expers*, *nullo uſu rerum peritus*, *rudis in rebus*, *inexercitus*, *inexercitatus*.

Nevèlzta. Bratova Szeſztra. *Glos*, *tis*, *Fratria*. v. Szneha.

Neúffam, neuffamſze, (D.) neuzdamſze. *Non fido*, *non ſpero*, *diffido*, *& quaſi deſpero*, *& in reliquo non ſatis mihi præſidii poſitum eſſe judico*. 2. v. Zdvajam. 3. Neuffamſze nekuliko, *ſubdiffido*, *is*.

Neúffan. neuzdan. *Diffidus*, *diffidens*, *infidus*.

Neuffàno. neuzdano. *Diffidenter*. 2. *deſperanter*.

Neuffanye. neuzdanye. *Diffidentia*. 2. Neuffanye. v. Zdvojenye.

Nevgàſzlyiv. *Inextinguibilis*, *inexſtinguibilis*, *le*, *exlin-ctus*, *asbeſtus*.

Neviden gyen. *Non viſus*, *inviſus*. 2. Ne-

Digitized by Google

Neviden, kayſze videti nemre, *invi-ſibilis, le.*
Nevideno. nevidlyivo. *Inviſibile, invi-ſibiliter.*
Nevidnoſzt. nevidlyivoſzt. *Inviſibilitas.*
Neviſzok. *Improcerus.*
Nevúgoden. *Inamœnus, injucundus, in-ſuavis, ingratus.*
Nevugodno. *Injucundùm.*
Nevkályan. *Immaculatus, illutus.*
Nevklònlyiv. ſtaſze ne mochi ognuti. kot ſzmerti: *inevitabilis.* v. Neogib-lyiv.
Nevklonlyìvoſzt, neognutje. *Inevitabi-litas, tis.*
Nevkotáren. *Immetatus.*
Nevkrèten. nepriklonit. *Inflexibilis, in-tractabilis, le.*
Nevkrètno. *Inflexibiliter, intractabiliter.*
Nevkrètnoſzt. *Inflexibilitas, intractabili-tas, contumacia, æ.*
Nevkròchen. *Indomitus, ferus, imman-ſuetus, ſylveſtris.*
Nevkrotlyiv. *Indomabilis, le.*
Nevlùden. *Inſipidus, inſulſus, ingratus, injucundus, inconditus.* v. Nezlan. 2. *Indecor, indecorus, inconcinnus, inele-gans, impolitus, inexcultus, incomptus, incompoſitus, invenuſtus, illepidus, in-ornatus, incomis.* 3. Nechlovechen, *in-urbanus.*
Nevlùdno. *Inſipidè, inſulsè, inconditè, indecorè, impolitè, ineleganter, inexcultè, inconciniter, infabrè, illepidè, incomptè.* 3. Nechlovechno, *inurbanè.*
Nevlùdnoſzt. *Inſulſitas.* 2. *Inelegantia, inconcinnitas.* 3. Nechlovechtvo, *inur-banitas, ruſticitas.*
Neumarli. v. Nevmertelni.
Nevmertelni. *Immortalis, perennis, e, mortè carens, Ambroſius, Athanatos.* nevmertelnoga chinim, *æterno.*
Nevmertelno. *Immortaliter.* nevmertelen chin, *factum in ſæcula iturum.*
Nevmertèlnoſzt. *Immortalitas, immorta-lis vitæ conditio, Ambroſia.*
Nevmetelen. *Gravis, piger, ineptus, igna-vus, ſopors.*
Nevmetelnoſzt. *Ignavitas, tis, ignavia.*
Nevmeten. v. Neznan.
Nevmetnoſzt. *Ineptia, æ.*
Nevmìven. *Illotus, illautus.* nevmive-nemi rukami, *illotis manibus.*
Nevmòlyen. komuſze namoliti ne mo-chi. (D.) neuzmolni, *inexorabilis.*
Nevòlya. tuga. *Miſeria, miſeritudo, affli-ctio, ærumna, angustia, angor, calami-tas, labor, exilium.* v. Neſzrecha.
Prov. Nevolya redom ide.
Ordinem ſervat miſeria.
Nevólyen. *Miſer, calamitoſus, infelix, ærumnoſus, miſerabilis, miſerandus, abjectus, miſeriis coopertus.*
Nevòlyno. *Miſerè, miſerabiliter, calami-toſè, abjectè.*
Nevòlyim. *Affligo, dolore afficio, malè mul-cto, afflicto, as.*
Nevráſen. *Intemeratus, incontaminatus, inattaminatus, incorruptus, integer, intactus, illibatus, inviolatus, impollu-tus, ſartus, tectus, incolumis, illæſus, invulneratus, incruentatus, inultus.*
Nevrasènye. *Incorruptio, integritas.*
Nevràzlyiv. *Inviolabilis, iliæſibilis, in-sontaminabilis, intemerabilis, inteme-randus, invulnerabilis.*
Nevréden. *Indignus.* 2. *Indecorus, inde-cens, indebitus, inconveniens.*
Nevrédno. *Indignè.* 2. *Indecenter, incon-venienter.*
Nevrednoje. nedoſztoyno je. *Indecet, non decet, dedecet, indecorum, & in-conveniens eſt.*
Nevrednoſzt. *Indignitas, tis, indecen-tia.*
Nevremènit. prede vremena, *Immatu-rus, præmaturus, intempeſtivus, impor-tunus, præpoſterus.*
Nevremenito. *Immaturè, intempeſtivè.*
Nevremenitoſzt. *Immaturitas, intempe-ſtivitas, importunum tempus.* v. Nezgodnoſzt.

Digitized by Google

Nevtaſen, *Implacatus.*

Nevtàslyiv. *Implacabilis, irreconciliabilis, inexorabilis.* nevtaslyiva ſzerditoſzt, *ira capitalis, odium novercale.* nevtaslyivomu biti, *plumbeas iras gerere, implacabile odium adversùs aliquem ſuſcipere, prius animum, quàm odium deponere.*

Nevtaslyìvo. *Implacabiliter.*

Nevtaslyìvoſzt. *Implacabilitas, duritia inexpugnabilis.*

Nevtelovlyen. *Incorporatus.*

Nevtemelen. *Inſolidus.*

Nevteſan. *Inelaboratus.*

Nevtrúgyen, nevtrudlyiv. *Indefeſſus, indefatigabilis, infatigabilis, tudelaſſatus.*

Nevtiſlen. *Inſedatus, inſopitus.*

Nevtiſslyiv. *Inſedabilis, le.*

Nevtren. *Immortificatus.*

Nevùchen. (D.) neuchan. *Indoctus, imperitus, inerudítus, ignarus, illiteratus, alienus à muſis, iners, expers, & ignarus eruditionis, Idiota, Barbarus, analphabetus, litterarum expers, vir nullis litteris, homo ſine ingenio, ſine litteris, aggramatus, amuſus.* v. Pripoſzt.

Nevucheno. *Indoctè, imperitè, ineruditè.*

Nevugodën. *Inamanus, iniucundus, inſipidus, ingratus, illepidus, acharis, dis. 2. Importunus, incommodus, moleſtus, tædioſus, faſtidioſus.*

Nevugodno. *Iniucundè, inſuavè, illepidè. 2. Importunè, moleſtè.*

Nevuſzten. *Inorus.*

Neuzmoſni. v. Nemoguchni.

Nezahvàlen. *Ingratus, immemor beneficii accepti, impius æſtimator muneris.* nezakvalnomu biti, *gratiam beneméritis non referre, beneficia maleficiis compenſare.*

Nezahvalno. *Ingratè.*

Nezahvalnoſzt. *Ingratus animus, ingrati animi vitium, ingratitudo, ingrata memoria, achariſtia,* meſzto zahvalnoſzti ſpot prijemati, *pro benefactis mali meſſem metere.* nikay gorſſega ne od nezahvalnoſzti, *ingratitudo vitiorum peſſimum. Ingrato homine terra nihil pejus creat.*

Nezankonſzki. *Illegitimus.*

Nezaſzìtnoſzt. *Inſaturabilitas, inſatiabilitas, addephagia.*

Nezavuzdan. *Infrænatus,* l. *infrenatus, infrænis, infrenus, effrænatus, intemperatus.*

Nezbudlyiv. *Inexcitabilis, le.*

Nezderſan. *Incontinens, intemperans, immoderatus, aſotus.*

Nezderſano. *Incontinenter, intemperanter.*

Nederſanye. *Incontinentia, intemperantia, intemperies, immoderatio, aſotia.*

Nezdràv. *Invalidus, inſanus, morbidus, morboſus, morbo obnoxius, morbo infectus, valetudinarius, inſalubris, peſtilens, intemperatus.* nezdrav chlovek, *cacheticus, funereus homo.* v. Nemochen.

Nezdrávje. *Invalentia, invaletudo, infirmitas, adverſa,* l. *contraria valetudo, ægrotatio, valetudo, cachexia.*

Nezdràvo. *Inſanè, morbidè. 2.* t.j. ſkodlyivo. *noxiùm, nocivum.*

Nezeſſven. *Inconſutilis, le.*

Nezeuſzema. *Minimè, minimè gentium, nequaquam, neutiquam, planè non.*

Nezglagyen. *I-politus, indolatus.*

Nezgoda, zla zgoda. *Ærumna, calamitas.* v. Neſzrecha.

Nezgoden. *Ærumnoſus. 2. Intempeſtus.*

Nezgotovlyen. *Informis, imperfectus.*

Nezgovarjam dobro. *Loquor indiſtinctè,* l. *confusè, ſupplanto verba polato.* nezgovarjati, *inarticalatâ voce,* l. *inexplanatâ linguâ loqui.*

Nezgovarjajuchi. *Ineloquens, infacundus, infans, infantiſſimus.*

Nezgovarjanye. *Infacundia, infantia.*

Nezgovorlyiv, *Infandus, nefandus, indicendus, inenarrabilis, inexplicabilis.*

Digitized by Google

bilis.

Nezgovorlyivoſzt. *Infacundia, infantia.*

Nezgroman. v. Nemiloſztiven.

Nezmerzlyiv. *Incongelabilis, le.*

Nezmeſſan. *Inconfuſus.* nezmeſſano vino, *vinum meracum.*

Neznan. *Ignotus, non notus, novus, ignotus, ignobilis, ignoratus, incelebris, inglorius, immemoratus, incognitus, obſcurus.* 2. *Inſcius, inſciens, neſciens, neſcius, jejunus, imperitus, rudis, ineruditus, ignarus, idiota, amuſus, illiteratus, inalphabetus.* 3. *Incertus.* neznan dan, *incertus dies.*

Neznàno. *Inſcitè, indoctè, imperitè, inerudite.*

Neznanoſzt, neznanye. *Inſcientia, neſcientia, inſcitia, jejunitas, imperitia, ignotitia, ignoratio, ignorantia, ruditas.* neznanoſzt ú vojuvanyu. *imbellia, æ.* 2. *Incertitudo, hæſitantia.*

Nezochni. v. Nenazochni.

Nezrel. *Immaturus, crudus, incoctus, immitis.*

Nezrèloſzt. *Immaturitas, cruditas, incoctio.*

Nezverſſen. *Imperfectus, inconſumatus, inabſolutus, mancus, mutilus, defectivus.*

Nezverſſeno. *Imperfectè, indefinitè.*

Nezverſſenoſzt. *Imperfectio, defectus, immaturitos.*

Nezverſslyiv. *Infinibilis, le.*

Nezvezan. *Solutus, non ligatus.* v. Proſzt.

N. ante l.

Ni. *Nec, neque, non, haud, minimè, nequaquam.*

Nichalnicze, thalechke. *Inſilia, orum.*

Nichemu, za niſtar. *Pro nulla re, nullo uſui, nulli commodo.*

Nichemúren. (D.) Triſchen. *Improbus, nequam, quiſquiliæ, nullius monenti,* l. *conſiderationis, ad nullam rem aptus, ineptus, nullius valoris, nihili, flocci, ſemiſſis, non treſſis, balatro, bombalio, homo nullo numero, de lapide emptus, indignus, qui alteri matellam porrigat, homo triobuli, frugiperdus, frivolus, ſceleſtus, ſceleratus, facinoroſus, nebulo.* Prov. *Homo cordæ dignus, homo uno dignus ſuſpendio.* 2. *Vanus, Innanis, ventoſus.* v. Malovreden.

Nichemurno. *Vanè, improbè, pravè, perversè, ſceleratè.* v. Malovredno.

Nichemurnoſzt. *Vanitas, vanities, ventoſitas, inanitas, vanitudo, nihilitas.* 2. *Improbitas.* nichemurnoſzt velika, *improbitas mirifica.*

Nieden, l. Nijeden. *Nemo, nullus, non quisquam.* 2. Pod nieden put. *Nullô modô, neutiquam, minimè, nullâ ratione.* Nieden chaſz, hip, ali vreme. *ne puncto quidem temporis.* 4. Niejedna ſiva duſſa, *nemo mortalium.* 5. Za nikay ne, *nullo prorſus uſui eſt.*

Niedno-ſztràn, na, o. neodluchen. *Indifferens, tis, neutralis, adiaphoriſticus,* (*ſubſt.* nijedno-ſztranecz, *adiaphoriſta.*) *neutralis, medius, & nullius partis, neutro inclinans.*

Niedno-ſztrano. *Æqualiter, indifferenter, neutraliter.*

Niedno-ſztràноſzt. neodluchenye Szimo, nit tamo, ovam, ni onam. *Indifferentia, æ. neutralitas, adiaphora, adiaphoria.*

Nigdar. *Nunquam, nullo tempore.* nigdár vech, *ad calendas græcas, cùm nibas coecyſſaverit, cùm mala peperierit.*

Nigdér. *Nullibi, nusquam, nullo loco, nusquam gentium, necubi, nullibi, nuſpiam.* 2. Nigdernoſzt, *Utopia, nuſquamia.*

Nidgor. (D.) nitko. *Nullus, nemo.* nigdor od naſz, *nemo ex nobis,* l. *de nobis, nemo noſtrûm.* nigdor zmed vſzeh lyudih, *Nemo hominum, nullus mortalium.*

Nihálka, ili nihalnicza z-dreva viſzecha. *Oſcillum, li.* plur. *Oſcilla, orum.*

Digitized by Google

Nihalkamſze, nihamſze. *Oſcillo, as, oſcillorum ludum exerceo, oſcilla moveo.*
Nihalkanye, nihanye. na vuſu, ali terte. *Oſcillatio, onis.*
Ni je. *Non eſt.*
Ni jeden, ni drugi. *Neuter, nec unus, nec alter.*
Nijednoſztran. *Neutralis, indifferens, Adiaphoricus.*
Nijednoſztrano. *Neutraliter, indifferenter*
Nijednoſztranoſzt. *Neutralitas, indifferentia, Adiophorica.*
Nikada. *Aliquando, olim.* 2. *Nunquam.*
Nikadar. v. Nigdar.
Nikak, nikako. *Minimè, nullâ ratione, nullatenùs, nullô modô, nullô pactô, minimè gentium.*
Nikàm. nikamo. *Nuſquam.* kôt: nikam nechu oditi, *Nuſquam ungvem latum, l. ungvem tranſverſum diſcedam, minimô ſpatio non abibo.*
Nikày. *Nihil, res nulla, hilum, ciccum.* nikay nemamti piſzati, *argumentum mihi deeſt ad ſcribendum.* na nikay ide, *ad irritum devolvitur.* za nikay derſati, *aſpernari, deſpicere, facere nihili, flocci, nauci.* nikay zato menye, *nihilominùs, neque eò ſeciùs, l. minùs, nihilò ſeciùs, nec eò ſeciùs, nihilò ſegniùs.*
Níknem-knulſzem. *Pullulo, verno, naſcor, germino, egermino.* v. Klijem. niknuti pochinyam, *pullulaſco.* niknem nazopet, *repullulo, revireſco.* niknem ſzkup, *congermino.* v. Izniknujem.
Niknènye. *Pullulatio, germinatio.*
Nikulìko. v. Nekuliko.
Ni laſza menye. *Ne pilo quidem minùs.*
Ni ovo, ni ono. *Neque hoc, neque illud, nec hoc, nec illud.*
Ni prez zroka. *Non ſine injuria.* 2. *non ſine cauſa, non abſque ratione.*
Nìſche. v. Nigdor.
Niſchètën. v. Sziromah.
Nìſe. *Inferius, magìs infrà.* niſe drugoga ſzedeti, *infra aliquem accumbere.*
Niſsan. v. Czily.
Niſtar. Niſta. *Nihil, nil, nihilum, quidquam.* za niſtar iman, *contemptus, deſpectus, abjectus, nullius æſtimationis.*
Niſtaria. *Titivilitium, tricæ, apinaq́, res infirmæ, nugatoriæ.*
Niſtarim, niſchetim. *Nullifico.*
Niſtarſztvo, niſchetnoſzt. *Nullitas, vanitas.*
Niſtarmènye. Po vſzem tem, podpunoma. *Nihilominùs, tamen, attamen, verumtamen.* niſtar vech, *nihilò plus.*
Niſtar nebi za to dal, *Titivilicium non expenderem pro hac re.* niſtar ne vredno, *titivilicium non valet.* niſtar neznan, *titivilicius.* v. Nevuchen. niſtar joſche, *nihil adhuc, nihil dum.* niſtar zevſzema, *nihil prorſus.*
Niſtar drugach. *Nihil aliter, nihil ſecus.*
Nit. *Licium, ii, & Licia, orum, nema, tis.* niti po drevu, y ſztanoviteh travah pretegnyene, *ſtamina, orum.*
Nit tuliko. *Ne tantillum quidem, ne pilum quidem.*
Ni vech, ni menye, neg kak ſnora kaſe. *Ad amuſſim, ad normam, ad regulam, ad ungvem.* v. Ni laſza.
Nizek. *Demiſſus, ſubmiſſus, l. ſum̃iſſus, humilis, puſillus, depreſſus, improcerus.*
Niz berdo, niz dol. v. Na dol.
Nizberdiſche. *Præcipitium, ii.*
Nizberdit. v. Sztermovit.
Nizkocha, nizina. *Infimitas, depreſſitas, humilitas, profunditas, altitudo.*
Nizko. *Demiſsè.* 2. nizko, gluboko. *Altè, profundè, infernè.*
Nizokoſzt. v. Glubina.

N. ante O.

Nóch. *Nox, ctis, Erebi uxor, ſolis privatio.* noch proſztrana, *nox longa, prolixa.* kratka, *nox contractior.* vedrena, *nox ſerena, lucida.* ſzvetla, *clara, ſubtilis.* mrachna, temna, *nox illunis, lunari ſplendore viduata.* priſseſztna, *nox proxima, inſequens.* oblachna, *nox nu-*

Digitized by Google

nubila. dve nochi, *Binoctium.* tri nochi, *Trinoctium.* noch jednaka z-dnevom, *Æquinoctium.* noch y dan, *noctes & dies, noctes diésque, l. nocte, & interdiu.* po nochi, nochjum, ob noch, *obductâ nocte, cùm nox jam processit, de nocte, nocte, & noctu, noctanter.* daleko nochi, *in multam, l. profundam noctem.* noch ú razgovoru potrositi, *sermonibus traducere noctem.* vszu noch z-koznuvati, *noctem ducere insomnem.* ob noch pri szveche delati, *lucubrare, elucubrare.* po nochi delanye, *lucubratio.* prenochni, *pernox.* zkoznujuchi dan, y noch, *perdius, & pernox* zkoznujuchi ob noch, *noctuvigilis.* vszu nochsze igrati, *æquare nocti ludum.* vnochi, koi bolye vidi, neg ob dan, *noctiosus.* vnochi, koi nikay nevidi, *nyctalops,* pis nochasz, ovu noch, *hac nocte.* vszaku noch, *singulis noctibus.* noch dobru drugomu nazvati, *placidam noctem alicui impertiri, salutem dicere, bonam, felicem precari noctem.*

Deli nochi.

Vecher. *Vesper, l. Vesperus, ri, Vespera, æ.* operve vecherke, *primo vespere.*

Mrák. *Crepusculum, li, lux dubia.*

Nòchi pochetek. *Prima nox, Noctiscinnium, prima tenebræ.*

Nochi pervi szëny. *Concubium noctis, noctis primus somnus, conticinnium.*

Nochi pervo zkoznuvanye, kojesze broi od szunchenoga zapada do de vete vure. *Prima vigilia noctis.*

Nochi drugo zkoznuvanye. *Secunda noctis vigilia.*

Nochi polovicza, pol nochje. *Media nox, nox intempesta, nox concubia, nox multa, meridies noctis, noctis silentium.*

Nochi tretje zkoznuvanye. *Tertia noctis vigilia.*

Nochi cheterto zkoznuvanye. od tretje vure, doklam szvene. *Quarta noctis vigilia.* Pevchevo presztajanye od popevanya. *Conticinnium.*

Nochi zadnyi dél. *Præceps pars noctis.*

Nochisze. *Noctescit.*

Nochimsze, mrachimsze. *Noctesco, is.*

Nochna poszuda za puschanye vode. *Matula, matella, matellio, matello, onis.*

Nochna kapa. *Vitta cubicularia, pileolus dormitorius, mitra dormitoria.*

Nochni, na, o. *Nocturnus, nocturnalis, noctuabundus, noctuinus.*

Nochni tát. *Nocturnus Advocatus, noctuinus fur.*

Nochni duhi. *Lemures, umbra.* od nochneh duhov nepokoitisze, *umbris inquietari.*

Nochni beteg, múra. *item* duh nochni k-szenam prilagavecz. *Incubus, Pnigmatium, Ephialtes, innus, intubo, suppressio nocturna.*

Nochni kauran, *Nicticorax, Cicima, cicuma.*

Nochni lampas. *Noctiluca, lucerna cubicularia.*

Nochni szleditel. *Assecla, pedissequus, Acoluthus.* szleditelicza, *Pedissequa.*

Nochni chuvar. *Nyctiphilax.*

Nochni straszа mester. *Nyctostrategus.*

Nochni karvan. *Ottus, ti.*

Nochni plasch. *Mandya, æ.*

Nochni klates. *Noctambulo, noctivagus, noctuabundus.*

Nochni obhagyavecz, Wahtar. *Vigil, circuitor, circator, spartheolus.*

Nochni sztolecz. *Lasanum, sella perforata, familiaris, l. familiarica, lacunar, schapium,*

Nochno sztajanye. *Noctisurgium, ii, Nyctigersia, l. Nictigresia.*

Nochno szprevagyanye. *Consequium, Comitatus, ûs.*

Nochno zkoznuvanye. *Vigilia, Pannychismus.*

Nochno vreme. *Tempus nocturnum, l. noctivum.*

Nochno pitje. *Pocanium.* nochno szkup-

Digitized by Google

pitje, *ſiſſititia, æ.*
Nochno vode puſchanye. *Nocturna lymphatio.*
Nochno vikanye. *Nocturna bacchatio.*
Nochújem. *Pernocto, as.* vane, zvan ſztana prenochujem. *Abnocto.*
Nochuvanye, pochivanye. *Pernoctatio, quies, refectióque.*
Noga vſzake ſztvari, kak y zidarſzka ſeſſztnayſzteh pĕrſztov. *Pes, dis.* noga od kolena do gleſnya, *crus, ris.* noga debela, *Ata, æ.* odpadek blata od nog, *balatro, blatea.*
Deli noge, y nekoja, k-noge ſzliſſajucha.
Jedne noge duga ſztvar. *Pedalis, le.* 2 mera jedne noge, *pes, dis.* l. *menſura unius pedis.* 3. mera duga dve noge, *bibedalis.*
Pol noge. *Semipes, ſemiſſis.*
Tri deli noge. *Triens pedis.*
Chetiri deli noge. *Quadrans pedis.*
Pet delov noge. *Quincunx pedis.*
Seſſzt delov noge. *Seſtunx pedis.*
Szedem delov noge. *Septunx pedis.*
Oſzem delov noge. *Bes, ſis.*
Devet delov noge. *Dodrans, tis.*
Deſzet delov noge. *Dextans, tis.*
Noge koi ima prikladne. *Pedalis, pedulis.*
Nego dug. *Pedaneus, a, m.*
Berzo-nog. *Acupedius, ii, celeripes.*
Dugo-nog. *Compernis, e, longipes, dis, pedo, onis.*
Boſzo nog. *Nudipes, dis, anypodetus.*
Jednako-nog, nog jednakeh. *Æquipedus.*
Jedno-nog. *Unipes, dis.*
Dvoynog. *Bipes, dis.*
Troy-nog. *Tripes, dis.*
Chetvero-nog. *Quadrupes, dis.* ſpicza noſna, *cacumen pedis, extremitas pedis.* podplat noſni, *planta pedis.* ſuploſzt noſna, *vola pedis, ſublat.* pochetek noge, *tarſus, ſi.* ſzled noge, *veſtigium pedis.* od pochetka nog, tia do verhuncza glave, *ab imis unguibus,* l. *à calce unguium ad ſummum verticem.* od noge do verha glave *à veſtigio ad verticem, ab unguiculo ad ſummum apicem.* vezda z-jednum, ſzad z-drugum nogum, *jam uno, jam altero pede, alternis pedibus.* noſcze, ili na nogah putuvati, *pedibus ire, peragrare paſſibus, metiri pedibus.* beteguvati v-nogah, *talipedare, laborare, non valere pedibus, malè pedatum eſſe.* na nogah plachu ſzluſiti, *pedibus mereri, pedibus ſtipendia facere.* na noge ſzkochiti, *ad pedes diſilire, ſe dare.* nogu za nogum mechuch, noſcze, *pedetentim, gradatim.* noſcze hoditi. *pedes incedere.*
Prez-nog. *Apus, dis.*
Nogo-ſzkok, koi pred konyem peſſicze ſzkache. *Parafrenarius, ii.*
Bruſzo-nog, koi hodech, komay noge za ſzobum poteſe. *Atta, æ.*
Berzo-nog. *Celeripes, citipes, levipes, volucripes.*
Keſzno-nog, koi mudno hodi. *Callipedes, & callipedes, is, lentipes, dis.*
Siroko-nog, *Panſa, æ.*
Ognyeno-nog. *Ignipes.*
Nogo mehkek. *Molliſes.*
Krivo-nog *Loripes, dis, valgus.*
Ploſznaſzto-nog. *Plancus, plautus, plotus, planipes.*
Szluko-nog, koi van zvernyene ima noge kot rak. *Vatius, a, m.*
Szluko-nog, koi nuter zvernyene ima noge. *Varus, & varrus.*
Hrom jednum ali dvemi nogami. *Pede alero,* l. *utroque captus.*
Krilo-nog. *Alipes, dis.*
Szto-nog. *Contipes, dis.*
Trom v-nogah. *Tardipes, dis.*
Debelo-nog. *Craſſipes, dis.* obuvenemi nogami, *velatis pedibus.* nogami gore, *ſublimibus pedibus.* na zad obernyenemi nogami, *averſis pedibus.*
Nóg obreknenye, ali otechenye od hoda, *Tanſa, æ.*
Noge gole. *Aperta ſura.*
Noge poſztelne. *Fulcra lecti.*
Noge, koi dela. *Fulcrarius.*

Digitized by Google

Noge povlachech za ſzohum hodim. *Atto, as.*

Nogobolya. *Flemen, nis, flamen, nis.*

Nogu podmechem. *Supplodo pedem.*

Nogum bijem. *Calce, l. calcibus aliquem peto, calcitro.* nogum ſzuhum. *Pede ſicco.*

Noſicza. *Pediculus, pedellus, pediolus, pedaſculus, peliolus.*

Noſna klupchicza. *Scabellum, ſcamnellum, ſcamellum, ſubſellium, ſuppedaneum, ſuppedamentum.* 2. podnosje. Plati Bog, *Peda, podium, Hypopodium, ſcabellum, ſcabillum, aſtraba, polubrum, pelluvium.* noſna v-mivacha. *Podoniptrum.* voda za vmivanye nog, *aqua lavandis pedibus.*

Noſni ſzled, trag. *Peda, æ. veſtigium.* ſzlediti koga, *inhærere, inſiſtere alicujus veſtigiis, veſtigia alicujus ſequi, exemplis ire aliorum.* ochinogaſze ſzleda derſati, *paternam tueri gloriam, patris imitari conſuetudinem.* neyde ſzledom otcza ſzvoga, *haud canit cantiones paternas*

Noſuo ſelezje. *Compes, pedica, ferrum.* noſno podplatni, *Plantaris, e.*

Nòhet *Unguis, is.* nit za jeden nohet. *nè unguem transverſum quidem.* v. Unguis. zanohticza, *perygium, paronychia, paronychium.* nohte obrezavay y ſznaſi, *non emineant, & ſinè ſine ſordibus ungues.*

Nohta piknyicze bele. *Exorſus, us, nubecula unguis.* krayczi perſzta okol nohta, *acroteria, orum.*

Nohte prigrizavam. *Ungues arrodo. Met.* vnogo miſzlim.

Nohtecz. *Unguiculus, li.*

Nohtni odreski. *Præſegmen, l. reſegmen unguium.*

Nokata trava. *Melilotas, corona regia.*

Nór, ra, ro. prez pameti. *Stultus, amens, demens, inſanus, veſanus, ſtolidus, excors, ſocors, vecors, ineptus, inſipiens, delirus, veſanus, lumine mentis captus, fatuus, infatuatus.* noro govorenye. *adoleſchia.* noro-govorecz, *ardelio, ſcurra, blatero, adoleſchus.*

Nòrcz. *Baro, blenus, caudex, gurdus, excors, morus, morologus, ſtultus, blax, bucco, lerochates, gerro, onis, momar, putitus, batelus, margites.* norczi po kvaru ſzpametni bivaju, *eventus ſtultorum magiſter.* norcz goſzpodſzki, *morio, onis.* norcz vu igre, *mimus, mi.* norcza vchiniti, *infatuare.*

Norchecz. *Stultulus.*

Norchák. *Stultilogus, pantolabus, biſtrio, biſter.* v. Salecz.

Norchaſzt. *Biſtricus.*

Norczem poſztajem. *Stulteſco, delirare incipio, mente capior. Prov.* Norczem poſztati, *Bibere ſtrychnum.*

Norczev hiſa. *Gyrgathus, thi.*

Noria, noroſzt. *Stultitia, ſtultities, veſana ſtoliditas, deſipientia, inſipientia, veſania, fatuitas, inſania, & inſanitas, vecordia, delirium, amentia, dementia.* 2. noria zbog lyubavi, *rabies amoris.*

Norie. *Nugæ, tricæ, gerræ, burra, bulabata, beccefilenæ, ſomnia, ridiculum, ridicularia, ineptiæ, nugamentum, nugalia.* 2. norie, norſzko govorenye, laſi. *affaniæ, apina, alogia, verba futilia, nugæ, ſcurilitas, ſtultiloquium, verba futilia, ac merè mendacia.* norie zbadajuchi. *nugiparus.* norie raznaſſajuchi. *nugigerulus, nugiger.*

Norim. v. Plavam.

Noro govorenye. *Stultiloquentia, ſtultiloquium, ſtulta loquacitas.*

Noro govorechi. *Stultiloquus, a, m.*

Noro videchi. *Stultividus.*

Norſzki, a, o. *Morologus, ſtultus, a, m.* norszko govorenye, *morologi ſermones.*

Norſzki, noro. *Stultè, inſanè, imprudenter, dementer, inſipienter, incautè, fatuè, delirè.*

Norſzko popevanye. *Stulticinium.*

Norſzko sàlenye. *Ridiculum, triſcurium.*

Norujem. *Stultizo, deliro, inſanio,*

Digitized by Google

diſipio, gallo, as, bacchor, ineptio, claudito cerebro, tricor, fatuor, moror, aris, nugas ago, nimius nugator ſum, nugor.

Nós. *Culter, & Cultrum, tri, machara, æ.* nós meſzarſzki, vſzigdar poleg bedre viſzechi, *clunadum, clunaculum, clyniculus, culter ſanguinarius.* 2. Nós aldovni, kêmſzu aldovnu ſivinu raſali, *ſeceſpita, æ.* 3. Nós kuhinſzki, *Culter inciſorius.* 4. Nos pintarſzki, *Culter vietorius.* v. Obruchnyak. 5. Nós koſnarski, kem koſe ſztruſu, *Anſarium, ii.* 6. Nós remenarſzki, *Scalprum coriarium.* 7. Nos, kojemſze guli, *Doris, dis.* 8. Nós jagarſzki, *Culter venatorius, parazonium, mulcta venatoria.* 9. Nos britva, *Culter ruſorius, tonſorius, novaeula.* 10. Nós tumpaſzt. *Culter obtuſus.* 11. Nós tup, *Culter hebes.* Nos dobro naoſtren, *Culter probè acutus, exacutus.*

Noſa oſtrina, rez. *Acies cultri, acumen cultri.* noſa ſpicza, *mucro, onis.*

Nosár. *Cultrarius, machæropœus.*

Nóſicz. *Cultellus, ſicilicula, ſcalpellus, ſcalpellum.* noſicz za pera, *cultellus ſcriptorius, ſcalprum librarium.*

Nosìcza. mala noga. *Pediculus, parvus pes.* v. Noga. 2 Noſicza meha, chez kûſze tochi, *Amicinum, ni.*

Noſne chrenye *Teſtæ manubrii cultrorum.*

Noſni czepelis, *Hypodema.*

Noſnicze. *Vagina, æ. theca gladii, framcæ, cultri, cultraria,* l. *cultellaria.* 2. Noſnichicze, *vaginula, æ.*

Noſno derſalo. *Manubrium cultri.*

Nóſz. *Naſus, ſi, narus, ri.* 2. noſz ploſznaſzt, *naſus ſimus, naſus reſimus, ſimo, onis.* 3. Noſz gore zavit, *naſus ſilus, ſilo, onis.* 4. Noſz raven, *naſus deſimus.* 5. Noſz zkrivlyen. *naſus pravus.* 6. Noſz poklyuchen, kôt orlov, *naſus aduncus, aquilus,* l. *aquilinus, epigriphus, phi, gryphus.* 7. Noſz lecher be, *myxos. us.* noſz odreſujem, *denaſo, naſum mutilo, auſero.* hochuti noſz odrezati, *denaſabo te.* dajem po noſzu. *Prov. Do verba.* hochuti dati po noſzu, *dabo tibi verba.*

Noſz obriſſujem, vſzekujem. *Nares emungo.* na noſz govorim, *naribus loquor.* prez noſza, *naſo mutilus, denaſatus, abſque naſo.*

Noſza gornya ſztran, *Summitas naſi.*

Noſza dolnya ſztran. *Imus naſi.*

Noſza oſztredek. *Interfinium naſi, diſcrimen naſi, imbrex, diſſepium, interſeptum narium, diaphragma.*

Noſza vêrh. *Apex, orbiculus naſi, pinnulæ narium, errhinum, ni.*

Noſza nozderve, ili noſznicze. *Nares, ium, alæ naſi.* ú noſzu dve jamicze po kêh diſſemo, *pales narium, duo ſpiramina naſi.* jamicza pod noſzom, *luna naſi, philtrum naſi.* kraſzte mozoli okolu noſza, *ozæna, æ.* dlake, ili laſzi v noſzu, *vibrici, vibriſſi orum, vibriſſæ, rum.* pukanye dlachich iz noſza, *paratilmus.* meſzni izraſztek noſza, *ſarcoma.*

Noſzák. *Noſo, naſico, onis.*

Noſzàſzt. *Naſatus, naſutus, bene naſutus, lampo, naſo* prinoſzaſzt, *naſutulus. Met. ſciolus, argutulus.* v. Noſz ú izpiſzanyu chloveka.

Noſzêchi. *Gravidus, portans, bajulans, gerens, geſtans, tollens, ſuſtinens.* noſzecha ſena, ſmehka, *gravida, partui proxima, inciens, uterum gerens, prægnans, fœtu onerata, gravidata utero.*

Noſzèk. mali noſz. *Naſulus, naſutulus.*

Noſzecz, Noſzitel. *Portitor, lator, vector, gerulo, gerulus, geſtor, geſtator, portator, corpulo, gerdius, dorſuarius.* ſzmehko, y za plachu noſzecz *bajulus, bajulator.* noſzicza, noſzitelicza, *geraria, gerula, geſtatrix.*

Noſzènye. *Geſtatio, geſtio, onis, latio, portatio, geſtus, ûs, geritio, geſtamen, portatus, ûs.* ſmehko, y za plachu noſzenye, *bajulatio.* kayſze noſzi, *geſtami, nis.*

Noſzila, na keh putniki parteku noſze.

Ærum-

Digitized by Google

Ærumna (Dim. *Ærumnula*) *furcula*, *muli mariani*. noſzila mertveh teh. (vulgò) kony. *Baccapulus*, *li*. v. ſeq.

Noſzilo, noſzilnicza. *Geſtatorium*, *geſtorium*. 2. Noſzilo, na komſze mertva tela v-grob noſze. Inache Sz. Mihalya kony, *Capulus*, l. *capulum*, *li*, *feretrum*, *libitina*, *ſandapila*, *baris*, *dis*, *epibatra*. drúgi na kehſze noſze, *aſſes*, *rum*. *Svet*.

Nòſzim. *Fero*, *gero*, *porto*, *geſto*, *portito*, *vego*, *is*. noſzim ſzmehko, *bajulo*, *as*. 2. noſzim na plecheh, *humero fero*, *humeris ſuſtineo*. 3. noſzim na vratu, *ſucculo*, *ſubcollo*. 4. noſzim ván. v. Iznaſsam. 5. noſzim nuter, *induco*, *infero*, *introporto*, *importo*. 6. noſzim napre, *antefero*, *præfero*. 8. noſzim na kuſsaku, *clune veho*. 9. noſzim na kerkache, gdaſze z-rukami objeme za vrat. *ſuccolo*. 10. noſzim lyubav, *proſequor amore*. 11. noſzim chaſzt, *Fungor*, *eris*. ut: *fungor Sacerdotio*, *exereeo officium*, *munus obeo*.

Noſzna bol. gdaſze vnoſzu napravi kot kora, ter ſzmërdi. *Ocæna*, *æ*. It. noſzna bol, ili noſzni beteg rak, *polypus*, *pi*. noſzna hrana, *naſile*, *is*.

Noſzni, na. o. *Noſilis*, *le*. noſzna pregraja. v. Noſza oſzredek.

Noſzni ſzmrad, ſzmerkely. *Mucus*, & *muccus*, *ci*.

Noſzni rubecz. *Muccinium*, *ii*.

Noſznicze. v. Noſza nozderve.

Noſzom pulsem. *Follico*, *ſollium more reciproco*, *ſpiritu nares agito*, *ſollium laxitatem*, & *cavitatem imitor*.

Nóv, va, o. *Neos*, *novus*, *novitius*, *novellus*, *nuperus*, *neotericus*, *muſtus*, *Novellaſter*. v. Neophytus. novo, ili ietoſsnye vino, *vinum hornum*, l. *novelloſtrum*. nova knyiga, *muſteus liber*. novo govorenye, *nunc demum nata oratio*. nova lás, *calidum mendacium*. 2. nov novehni, *planè novus*, *valde novus*, *noviſſimus*. prinov, *novellus*.

Novächtvo. *Tyrocinium*, *ii*. novachtvo poſztavlyam, *pono tyrocinium*, *novitiatum*. novachtvo obavlyam, *tyrochino*, *as*.

Novachicz-cza. *Tyrunculus*, *li*, *tyrunc ula*, *æ*, *novellus*, *novitiolus*, *li*.

Novák. *Tyro*, *onis*, *novitius*, *novellaſter*, *tri*. 2. novachki, *tyronianus*.

Novakov ſztanuvanye. *Novitiatus*, *ûs*, *Domus Novitiatûs*.

Novczi. v. Penez, y oſztala. 2. novcza ſelen, *Poſcinumius*. ut: *poſcinumia meretricum baſia*.

Novecz. *Denarius*, *ii*. novchecz kralyevſzki, gyukeſz, *nummus regius*. *regalis*, *is*, *nuꝰmus Ungaricalis*. dvoynovchenka, *dioholus*, *li*, *duarius*.

Novina. *Novitas*, *Novelleitas*.

Novine, novi glaſzi. *Nova*, *orum*, *res novæ*, *relationes*. novine doneſzti, *novi aliquid perferre*. novine obznaniti, *certiorem aliquem facere de rebus novis*.

Novi meſzecz. *Novilunium*, *lunaris menſis*, *Neomenia*, *æ*.

Novi voynik. *Neoptoleus*, *lei*.

Novi zaruchnik. *Neonymphus*, *phi*.

Novìtel. *Novator*, *oris*

Novitelicza. *Novatrix*, *icis*.

Novlenye. *Novatio*, *novamen*, *novatus*, *ûs*, *novamentum*.

Novo chinim, novím. *Novo*, *as*.

Nozdrènye. *Contrarietas*, *oppoſitio*.

Nozdrìmſze. Szuprotivemſze. *Contrarior*, *adverſor*, *opponor*.

N ante U.

Nù, nù ſzada, nù adda. *Age*, *agedum*, *age verò*, *ageſis*. Age *in ſing. num. cum Part.* dum, & vero. *in plur.* Agite, *tantùm conſtruitur*. nù reczimi, *die ſodes*, *die quæſo*. nù ſzad, y friſko, *age jam*. nù vezda, nu junache, nu ſzerchemo, *macte animo*, *macte virtute &c*.

Nùnù. *Utut*.

Nudènye. *Oblatio*, *rogatio*, *latio*, *onis*. 2. *Allectio*, *illectamentum*, *invitamentum*,

Digitized by Google

incitatio, invitatio. 3. *Ad comedendum excitatio.*

Núdim. *Offero.* 2. *Attraho, allicio, invito, illecto.* 3. *Ad comedendum excito.*

Núdlin. *Pemma, tis*, pl. *Pemmata.* nudlini v-juhe, *lagana jurulenta.* vodeni nudlini, *hydropemmata.* v. Slichnyaki.

Núkam, Nutkam, na nye jemlyem. *Incito, excito, inflammo, incendo, animum addo, hortor, svadeo.* v. Extimulo.

Nukan. *Incitatus.* v. Podbadan.

Nukanye, Nutkanye. *Incitatio, solicitatio, svasio, onis.* v. Illicium.

Nuternya. *Viscus, viscera, lactes, exta, intestina, interanea, ilia.* v. Peritoneum. 2. Nuternya, ili chreva zrezana, *Prosecta, orum, prosicium, prosicia, & prosicies, prosicia, orum.* nuternya preszekujem, *proseco, as, præseco.* 3. od szercza, *præcordia, rum.*

Nuternyi. *Interior, & us.*

Nùti, Nut. (D.) Evo, Etto. *Ecce, en.* Nùti nuti. etto etto, *Pape, ô vah!*

N ante Y.

Nyiva. (D.) Niva. *Ager, gri, jugerum, rus.*

1. Nyiva na protuletje zorana, na jeszen poszeana. kakti y nyiva jedno, ali dve lette neposzeana. *Vervactum, ager novalis, novale, is.*
2. Nyiva opervich zorana. *Prosciſſum, si.*
3. Nyiva, kâsze vsze leto dela. *Ager restibilis, arvum restibile, ager colonus.*
4. Nyiva pretila. v. n. 26.
5. Nyiva zorana na szetvu. *Arvum, vi, ager exaratus.*
6. Nyiva poszeana. *Seges, tis, jugerum inseminatum.*
7. Nyiva, kâsze je vre izrodila. *Ager effœtus, solum defatigatum, ager lassatus, enervatus, exhaustus, ager fœtu destitutus.*
8. Nyiva kamenita. *Ager ruderatus, ager confragosus, & arduus, ager glareosus, calculosus, ruderatus.*
9. Nyiva izchischena od kamenya. *Ager elapidatus.*
10. Nyiva obchinszka za passu. Gmanye. *Ager compascuus, communis.*

N Y

11. Nyiva, od keszе dohodek daje. *Ager vectigalis, ager decumanus, ager scripturarius, tributarius, censualis.*
12. Nyiva vszigdar mochvarna. *Ager uliginosus, aquosus, semper humidus.*
13. Nyiva dobro vdelana. *Ager rectè cultus, arvum perbenè cultum.*
14. Nyiva plodna. *Ager fertilis, ferax, fructuosus, fructifer, fructuarius, frumentarius, ager à frumento copiosus.*
15. Nyiva neplodna. *Ager jejunus, miser, defatigatus, sterilis.*
16. Nyiva polszka. *Ager campestris.*
17. Nyiva bregovata. *Ager collinus.*
18. Nyiva górna. *Ager montanus.*
19. Nyiva dvakrat orana. *Dipolos.*
20. Nyiva proszta od plache. *Ager immunis, & liber.*
21. Nyiva blizu varassa. *Ager suburbanus.*
22. Nyiva blatna. *Ager limosus, cretosus, lutosus.*
23. Nyiva gnoyna, tuszta. *Ager pinguis, latus, arvum pingve.*
24. Nyiva poleg potoka. *Ager aluvius.*
25. Nyiva chiszta. *Ager vacuus, & apertus.*
26. Nyiva drachem zatepena. *Ager surculosus, surcularis, herbosus.*
27. Nyiva-na pobolsiczu vzeta z-chins. *Ager emphyteuticus.*
28. Nyiva zaterta. *Ager exterminatus.*
29. Nyiva pochivajucha. *Ager cessans, ager novalis, terra inarrata, ager requietus, vervactum.*
30. Nyive zavjete, ili polye po pretiranyu nepriatela. *Ager occupatorius, acrificinius. Front.*
31. Nyive poszeanye. *Agri consitura, consitio.* Nyive brazda, *lira, sulcus.* od nye placha. *Agraticum.*
32. Nyiv delanye. *Agricultura, cultura agrorum, agricolatio, agricultio, cultura, georgica.*
33. Nyivicza. *Agellus, li.*
34. Nyivu delam. *Agrum colo, ruro, ruror.* v. Polye. ar y vsza gore napiszana od polya moguszе rechi.

O.

Digitized by Google

O.

Szlovo Neglaſzovito.

O. *In.* ò poldan, *In meridiè.* 2. ò. je gláſz, gda koga zovemo. ò ti chujesli? *ô heus, audis ne?* 3. jè glaſz, gdaſze chudimo. ò gdoje to vchinil? *ô quis hoc perpetravit?*

Ob. *A, ad.* ob deſzno, *à dextris, ad dexteram.*

Oba. *l.* obba. *Ambo, uterque.* v. Obodva.

Obád. *Tabanus, aſilus, œſtrum, tri, bucentes.*

Obádam. *Pungo, is, ere, extimulo, ſuppungo, irrito.* nazad obadam, *repungo.*

Obadajúchi. *Compunctorius, ſtimuleus.*

Obadanye. v. Bodenye.

Obadàvecz. *Stimulator, extimulator, irritator.* v. Podbadavecz. obadavka, *ſtimulatrix.*

Obalénye. *Dejectio, præcipitatio, depulſio, detruſio.* 2. obalenye terſzja, *ablaqueatio.*

Obályã. *Dejicio, deturbo, decutio, proſterno, deorſum mitto, depono, demolior.* obaliti koga iz moſzta ú vodu, *dejicere aliquem ponto in aquam.* naglo obalyam, *præcipito, as.* obalyam terſzje, *ablaqueo.* obalyam na zemlyu, *ſterno, proſterno, dejicio in terram.* obalyam pravdu, *caſſo, tollo, abrogo, reſcindo.*

Obalyen. *Dejectus, detruſus, decuſſus.* obalyen terſz, *vitis ablaqueata.*

Obáram. *Modicè,* l. *aliquantulùm elixo.*

Obàren. *Modicè elixatus.*

Obárnicza. *Creocacabis, is,* l. *creocacabus, bi.*

Obarújem. v. Chuvam.

Obatrivujem-velſzem. *Animo, as, animum inſpiro, fiduciam addo, animum incito, ſperare jubeo, animum induco. do, addo, inflammo animum.* obatrivujem ſzam ſzebe, *animum reſumo,* l. *reſumo audaciam, excito me.*

Obchìnki. *Purgamen, purgamentum, cribrationis ejectamentum, peripſemata.* obchinki herſeni, *rejectamenta ſiliginea.*

Obchinyála. reſſetachicza. *Secernens, tis.*

Obchínyam. Reſſetam. *cribro, vanno, as, evanno, is, evallo, is,* ere, *vanni motu eventilo, cribro incerno, ſecerno, purgo Transl.* obchinyati koga, *genuinum frangere in aliquo, genuino mordere.*

Obchinyanye. *Cribratio, onis.*

Obchìnyen. *Cribratus, cribellatus, eventilatus.*

Obchìna. *Communitas, Communio, Univerſitas, Conſociatio, Societas hominum, Convictus, Concio, Eccleſia, Corpus, Civitas, Politia, æ.* 2. obchina ſzlobodna, *Respublica, æ.* 3 obchina goſzpodſzka. *Ariſtocratia, Optimatum Dominatus.* 4. obchina puchka, priproſzta, *vulgus, Plebs.* v. Puchtvo. 5. obchina voynichka, *Parada.* obchinu vkup zezvati, *advocare concionem.* iz obchine zhititi, *è choro ſuſtollere.* za obchinu ſta obernenye, *publicatio, confiſcatio.* obchine ravnanye, *aſtynomia.* ravnavecz, *aſtynomus.*

Obchìnſzki. *Communis, generalis, univerſalis, politicus, publicius, promiſcuus, trivialis.* obchinſzki grabant, *apparitor, oris.* obchinſzki trikratitel, *publiciſta.* obchinſzki zakon, *jus publicum, jus gentium.* obchinſzki put, *publicium iter,* obchinſzka hiſa za razgovor, *ſtuba, æ.* za muchenye, *baſaniſterium.* obchinſzko govorenye, *adagio, abagio, onis, adagium.* obchinſzka hiſa za muchenye, *Baſaniſterium.* obchinſzko dobro, *publicum, ci.* na obchinſzko dobro poloſiti peneze, *in publicum deponere pecuniam.* k-obchinſzkomu ſzudczu ſzlíſsajuchi, *Publicianus, a, m.* obchinſzkoga ravnanya znanoſzt, *politiciſmus, politiſmus, politica.*

Obchìnſzki. *Communiter, generaliter, univerſaliter, vulgariter, publicè, promiſcuè, trivialiter, publicitùs.* obchinſzkem

Digitized by Google

ſzkem zakonom imaſze prepovedati, *hæc prohiberi publicitùs intereſt.*

Obchinſzkoga ravnanya znanoſzt, *Politiciſmus, politiſmus, politica, æ.*

Obchinu ladam. *Guberno, rego, dirigo, magiſtro, moderor, rempublicam, rempublicam adminiſtro.* 2. Obchine ravnanye, *aſtynomia.* obchine ravnavecz, *aſtynomius.*

Obchúvam. *Conſervo, ſuſtento, tueor.*

Obdajem. *Ambio.* v, Obſztiram.

Ob dan, vudne. *De die, interdiu, interdius.*

Obdélan. *Excultus, elaboratus.*

Obdelànye. *Elaboratio, cultio, cultus, cultura.*

Obdelávam. *Excolo. elaboro.* 2. *Circumcolo.* obdelati polye, *excolere rura.*

Ob deſzno. v. Na deſzno.

Ob dva pednya. *Bipalmis, me.*

Obèchan. *Promiſſus, pollicitus, ſponſus, deſponſus, deſponſatus.* 2. Obechan, zalyuben, *votitus, votivus.*

Obechánye. *Promiſſum, mi, promiſſio ſponſio, ſtipulatio, ſtipulatus, votum, pollicitum, pollicitatio, receptum, ſacramentum.* nederſati ſzvoga obechanya, *intervertere promiſſum, & receptum.* 2. obechanye platiti, *fidem liberare, ſolvere, exolvere promiſſum.* obechanye izpuniti, *adimplere, perficere promiſſa.* obechanye dobrovolyno, *benigna pollicitatio.* 3. obechanye ſzkupno, ili dveh ſzttan protivneh na pogodbu, *compromiſſum, ſi.* 4. obechanya nezverſſitel, *prævaricator.* obechanya nezverſſenye, *prævaricatio.* obechanya nezverſſitelicza, *prævaricatrix, cis.*

Obechajuchi. v. Obetavecz.

Obéchem. *Promitto, polliceor, ſpondeo, deſpondeo, fidem meam alieui obligo, recipio, promiſſum facio, paciſcor, profiteor, defero, ſponſionem facio, devoveo, condico, obſtringo fidem meam. Prov.*

Kay obecha knéz aP ſzluga,
Toſze ima meſzto duga.

Omne promiſſum cadit in debitum.

koi vnogo obeche, à malo daje, *Chreſtologus, gi.* 2. obechem zverhu moje vere, *recipio in me, & fide mea.* 3. obechem nazopet, *repromitto, reſtipulor. Prov.*

Obetati zlato Herczegovo.
Aureos montes polliceri.

Obèd. (D.) Ruchyak. *Prandium, diœterium, ii.* obed ſzvadbeni, *prandium nuptiale, nuptiæ.* obed ſpanyurſzki. ſzlab, y mlahav, *prandium paſſerinum,* obed prez vina, *prandium abſtemium, caninum.* obed z-pitjem kiſzeloga, ali ocztenoga vina, *prandium cum aceto.* obed obilen, bogat, *prandium lautum, ſplendidum, opiparum, pollutibile, geniale, dapale, opimum, adipale, ampliſſimum, poluſtruni, Pandaſia.* velikoga ſztroſka, *prandium ſybaritioum.* obed na ſztojechke, na nogah, *prandium ſtatuarium.* med obedom, pri obedu, *inter prandium, ſub prandio.* po obedu, *á prandio.* biti prez obeda, *impranſum eſſe.*

Obédecz. *Prandiolum, prandiculum.*

Obedni. *Pranſorius, a, m, cœnaculum.*

Obednik. kî obedva. *Pranſor, oris.* ſzkup obednik, *Compranſor, oris.*

Obedvaliſche meſzto gdeſze obedva. *Pranſorium, ii.*

Obédvam, Obedujem. *Prandeo, es,* (vulgò) *pranſus ſum, ere, prandium ſumo, pranſito, meridio, meridior, cibum meridianum capio.* obedvam obilno, *prandeo dapticè, dapaliter, amplè, opiparè, magnificè.* na teſznom obedvati, *angustâ mensâ capere cibum.*

Obèl, bla, o. *Rotundus, globatus, globoſus, orbiculatus, orbicus, ſphæricus, ſtrongilus, a, m.* oblo dug, *teres.* perſzti oblo-dugi, *digiti teretes.*

Obèlek. *plur.* obelki. obelinye. *Putamentum, putamenta, orum, reſegmina, ſegmenta, anciſa, orum.* 2. obelek ſzadovni, *Stica, æ.*

Obe-

Digitized by Google

Obelenye. *Decorticatio, onis.*

Obélyen. *Decorticatus, excorticatus.* 2 *Candidatus, dealbatus.*

Obelyujem. *Decortico, excortico, as.* 2. *Candido.* v. Pobelyujem.

Oberh. v. Zverhu.

Oberlín. *Columbar, ris, numella, pilorium.* v. Vratne karike.

Obernènye. *Verſio, verſura, inverſio.* obernenye na haſzen varaſsa, *verſio in utilitatem civitatis.* 2. *Converſio.* v. Obrachanye. obernenye na pepel, *Cinefactio.*

Obernyen. *Converſus.* 2. *verſus, inverſus.* obernyen na pepel, *cinefactus.* na vodu, *verſus in aquam.*

Obèrſsje, gornyi red terſzja. *Antes, ium.*

Obërtën. *Dexter, agilis, alacris, facilis, levis in gyrum, vitilis.* It. *Induſtrius.* v. Vmetelen. obërtno govorenye, *Tolutiloquentia, expedita, & facilè currens oratio.*

Obërtno. *Dextrè, agiliter.* It. *Induſtriè.*

Obërtnoſzt. *Dexteritas, agilitas, alacritas, facilitas.* 2. *Induſtria, ſolertia, ſtrenuitas.* v. Vmetelnoſzt.

Obërv, oberva. *plur.* obervi. (D.) Trepavicza. *Cilium, palpebra, palpebrum.* uſitat. *palpebra, arum.* 2. oberv, t. j. koſicza oberh oka z-laſzmi, kot nadſztroſsek, na obrambu oka, *ſupercilium, gena, epiſcynium.* obervi napeti, *ſubducere ſupercilium.* 3. ſzredina med obervmi, *intercilium, ii.* obervih nuternya okornoſzt, *trachoma.*

Obervih puznenye. *Ptiloſis.* obervih natechenye, *Emphyſema.* v. Ochni beteg.

Obervni, na, no. *Palpebralis, le.* laſzeki obervni, *ſetæ palpebrales.*

Obeſſen. *Suſpenſus, appenſus, adpenſus, penſus, affixus, defixus.* obeſsen za vuſe, *reſte ſuſpenſus.*

Obeſsenyàk. *Patibularius, laqueo, l. ſuſpendio dignus, trifurcifer, furcifer, maſtigia, cruciarius, omnium bipedum, quadrupedúmque peſſimus.*

Obeſsènye. *Suſpenſio, appenſio, ſuſpendium, ſuſpenſura.* obeſsenye za noge z-glavum dole, *Catomium, ii.*

Obeſsújem - ſzilſzem. *Suſpendo, appendo, pendo, ſuſpendeo, infurco, affigo, defigo.* obeſsziti koga za vrat, *cervice ſuſpendere, laqueo quempiam appendere.* za konecz obeſsziti koren na vrat, *filo radicem è colo ſuſpendere.* obeſsziti za noge, *pedibus ſuſpendere.* obeſsziti ſztermoglavo, *ſuſpendere inverſo capite.*

Obeſsìlo. *Suſpenſorium.*

Obeſsznòſzt *Cerebroſitas.* v. Szamovolynoſzt.

Obétam. v. Obechem.

Obetanye. *Promiſſio, promiſſum, pollicitum, pollicitatio.*

Obetavecz, ki obecche. *Promiſſor, pollicitator,* za drugoga obetavecz, *appromiſſor.* Obetavka. *Pollicitatrix.*

Obeteſujem-ſalſzem. *Infirmor, ægreſco, morbum nanciſcor, in morbum incido, l. delabor.* zopet obeteſujem, *remorbeſco, recido in graviorem morbum, debilitor.* jakoſzu zobeteſali, *ineſſit eos vis morbi, valetudo adverſa, morbus in eos ingruit.*

Obhájam - obiſselſzem. *Circumeo, circueo, ambio, obeo, obambulo, perambulo, circo, peragro, perluſtro.* obiti koga sègavem govorenyem, *aliquem ambire affato.* 2. *Digredior, circuitione utor, ambitum facio.*

Obhajanye. *Obambulatio, circuitio, circumitio.* obhajanye z-rechmi, *ambages, circuitus, anfractus, circumitio, verborum circuitus, periphraſis.* prez takvoga obhajanya, *ſepoſitâ ambage verborum, poſitis miſſis ambagibus, ambage remiſſa, ne longior ſim verborum circuitu, ne circuitum, verborúmque ordinem conficiam.* obhajanye ſegavo, vertorepno, *circuitio, circumductio, anfractus mæandri.* obhajajuchi, z-rechmi vertechi, *periphraſticus.*

TAYLOR INST.
Digitized by Google

Obhòd. *Circuitus, circumitus, ûs, ambitus, ambitio, periodus.* obhod polya, *ambarvale, is.*

Obhodim. v. Obhajam.

Obhodnik, ili obhoditel nochni. *Circitor, circuitor, circator.*

Obhodno. *Circuitivè, circumitivè.*

Objáchen. *Obmunitus, communitus, munitus.* 2. *Roboratus, confortatus, confirmatus, corroboratus.* v. Okreplyen.

Objachènye. *Communitio, obmunitio, munitio.* 2. *Roboratio, confortatio, corroboratio, vegetatio, recreatio, confirmatio, refocillatio, corroboramentum.* v. Okreplyenye.

Objachújem-chilszem. *Obmunio, cõmunio, munio, emunio, permunio.* 2. *Firmo, confirmo, obfirmo, irroboro, corrobero, reficio, robuſtum, & fortem reddo.* v. Okreplyujem.

Objachujemsze. *Invaleo, invalesco, convalesco, valesco, evalesco.*

Objáhan. *Obequitatus.*

Objahànye. *Obequitatio, circumequitatio, circumvectio equo.*

Objahújem. *Obequito, circumequito. circumvehor equo.* objahati konya, *conscendere equum, l. in equum.*

Obíam-jam. Otiram. *Effringo, perfringo, rumpendo aperio, elido.* obiti zaklop, ili zapor, *refringere cloſtrum, clauſtrum, l. clauſuram.*

Obianye. *Effractio, perfractio, diffractio.*

Obichaim. v. Obichay n. 14.

Obìchay. Zakon, Sega. *Consvetudo, assvetudo, mos, ritus, usus.* (*& in utramque partem tam bonam, quàm malam accipitur*) obichay sivlenya obchinszkoga, *consvetio.* 2. obichay czirkvenoga nachina, ili reda, *ritus cæremoniarum.* 3. obichay je, *mos est, est in usu, inter manus versatur, consvetudinis est, in more positum est, moris est.* 4. ne obichay, *non est in usu, obmutuit.* 5. obichay tvoy, *solemne tuum.* 6. ov je obichay, *ita consvetudo fert, hoc ita in more positum est, ita moris est, ita usus recepit, l. ita usu receptum est.* 7. zvan obichaja, *præter*, l. *citra consvetudinem.* 8. proti obichaju, *contra morem.* 9. po obichaju, *pro consvetudine*, l. *more.* 10. obichay zêl *abusus, ûs, abusio, onis.* 11. obichajen neszem vech, *absoleo, absolesco.* 12. neobichayni, *absoletus.* 13 obichay osztavlyam, *aboleo.* 14. obichay imam, *consvesco, hæc est consvetudo mea, sic apud me est.*

Obichajen, navaden. *Assvetus, consvetus.*

Obichayno, Navadno. *Assvetè, consvetè.*

Objédam. *Ambedo, abedo, circumedo, derodo, abrodo.*

Objéden. *Ambesus, abesus, circumquaque esus, corrosus, derosus, obrosus.* 2. *Petulans.* v. Prokssen.

Objédenye. *Circumquaque esus, ambesus, corrosio, obrosio.*

Objedno. v. Prokssено.

Objèdnoszt. *Procacia, petulantia.*

Objèt, Obgèrlyen. *Amplexus, complexus, brachiis circumdatus, innexus brachiis colo.*

Objétje, Zagerlyay. *Amplexus, ûs.* v. Obimanye.

Obiknènye. (D.) Uvadicza. *Assvetudo.*

Obiknújem. *Assvefio.* v. Navagyujemsze.

Obiknujèmsze. *Assvesco, consvesco.*

Obiknyen. *Assvetus, consvetus, solitus, usitatus, in usum receptus.* v. Navajen.

Obìlen. *Abundans, exuberans, affluens, superfluens, largus, largifluus, supervacaneus, profusus, redundans, copiosus, omnium rerum abundans, copes, l. copis, is, fœcundus, uber, huber, opiparus, gliscerus.* preobilen. *percopiosus.*

Obìlno. *Abundè, abundanter, affluenter, affatim, ampliter, ubertim, superfluè, nimiè, largè, fluxè, profusè, redundanter, copiosè, diffusè, centuriatim.* obilnum rukum, dareslyivo, *liberaliter, magnificè, manu liberali, solutâ manu.*

Obìl noszt. *Abundantia, affluentia, cornucopiæ, redundantia, profluentia, copia, uber-*

Digitized by Google

ubertas, exuberatio, exuberantia, largitas, nimietas, ſatietas, exſuperatio, opulentia, magnitudo, & omnium rerum copia. obilnoſzt prevelika letine, *annonæ vilitas,* velika rechih obilnoſzt, *innanis copia verborum.* obilnoſzt viſse redna, *luxus. luxuria, luxuries, profuſio.* preobilnoſzt ú pirju, *tingomena, intemperantia.* Obilnoſzti Boſicza, *bona copia.*

Obilújem. *Abundo. affluo, redundo, effluo divitiis, ſuperfluo, ſcateo, ſuperabundo, ubero, circumfluo, magnam copiam rerum habeo, omnium rerum abundantiâ vivo.* it. *luxurior, luxuriâ diffluo.*

Obimànye. *Complexus, complexio.* obimanye jako, *amplexus arctus.* ſzkupno, *mutuus, l. reciprocus amplexus, circumplexus, ambitio.*

Obímlyem. gerlim. *Amplector, amplexor, complector, circumnecto, circumplecto, circumplico, amplexu circumplico, innecto brachia collo, amplexo, complexo, as, comprehendo.* med ſzobum obimatiſze, *amplecti inter ſe,* l. *adinvicem, complecti ultro citróque.* rukami koga objeti, *amplecti aliquem ulnis, manibus circumdare, innectere brachia cujuspiam collo.*

Obìram. *Eligo.* v. Izbiram.

Obiràne. *Electio, onis.* obiranye grozdja, *collectio, collectura uvarum, vindemiatio, vindemia.* v. Branye.

Obirſſaſen. *Mulctatus, punitus.*

Obirſsáſenye. *Mulcta, æ. pœna. Byrſagium.*

Obiſzten. *Petulans, petuleus, procax, protervus.*

Obiſztje. *Ren, nis, nephros.* obiſztja bol, *nephralgia, nephritis, tis.* ſ. *renum inflammatio.* zrezavanye kamencza iz obiſztja, *nephrotomia.* beteg obſztja terpechi, *nephriticus.* obiſztni, *renalis.* v. Bubreg.

Obìtel. v. Druſina.

Obkrusújem. v. Okruſujem.

Obkuſsújem. *Oboſculator, aris.*

Oblàchecz. *Nubecula, æ.*

Oblàchen. *Nubilus, nubiloſus, nebuloſus, obnubilatus, nubibus circumfuſus, obductus.* oblachno nebo, *nubilum, li, cœlum nubiloſum, & turbatum.*

Oblàchen-ten. *Delutatus, luto infectus, luto fœdatus,* l. *inquinatus, oblimaſus.*

Oblachénye. *Obnubilatio.* 2. Oblachènye-tenye. *Delutatio, luto infectio, delutamentum.* 3. Oblàchenye. *Induitio, indutus.*

Oblàchim. *Veſtio, induo, tego, inveſtio.* oblachim v-rubachu. *Induſio, as.* oblachim koſum, *tergoro.* oblechi bikovum koſum, *taurino circumdare tergo.* v. Opravlyam.

Oblachím. mrachim. *Innubilo, nubo, obduco cœlum nubibus.*

Oblachìmſze. *Induor, veſtior, induo me, inveſtio me.* oblechiſze, *indui veſtibus.*

Oblachímſze. *Nubeſco, nube tegor, obumbror, in nubem cogor, obnubilor, nubibus obducor.*

Oblachújem-tujem, blatom vteplyem. *Luto, deluto, luto inficio, contamino.* it. 2. *oblino, oblimo, limo obduco.*

Obládan. *Victus, devictus, convictus, collabefactus, vi debellatus, ſuperatus, ſubactus, domitus, exſuperatus, bello domitus.* obladànya zlamenye, *trophæum, & Tropæum, ei.* koi takvo zlamenye ima, *Trophæatus, Tropæophorus.* 2. obladanya venecz, *laurea, laureola.* 3. obladanya najem, placha, dar, *Niciterium, ii. Palmarium.* ſzvetechni dnevi obladanya, *niciteria, orum.* 4. obladanya pelda, kip, *ſtatua palmaris.* 5. obladanya popevka, *Epinicion, Epicinium.* obladanya Boſicza, *Victoria.* 6. obladanya penez, *Victoriatus.* 7. obladanya kamen, *aſterias.* obladanya veſzelye, *triumphus, triumphatus, ûs, triumphatio.* obladanya aldov, *Victima, æ.* obladanya hvala, *Encomium.*

Obladànye. *Victoria, palma, laurea, nice, es.* obladanye neſzrechno z-velikem kervnem preleanyem jedne,

Digitized by Google

y druge ſztrane, *cadmea victoria.* obladanye veſzelo, ſzlavno dobitje, *triumphus, & triumfus.* obladanye varaſſa, *haloſis* nazveſztiti veſzelye obladnaya, *triumphum deferre.* k-obladanyu ſzliſſajuchi, *victricius, triumphatorius.* 2. obladanye ú pravde, *vindicia, rum.*

Obladàvecz. *Victor, devictor, debellator, domitor, domator, perdomitor, expugnator, ſuperator, triumphator.* obladavecz ú harczu, *hieronicus, hieronites, æ.* obladavka, *victrix, debellatrix, domitrix, ſuperatrix.*

Obladàvni, dichen ú obladanyu. *Victorioſus, victorialis, triumphalis, nicephorus.*

Obladavno. *Victoriosè.*

Obladlyiv. *Vincibilis, expugnabilis, ſuperabilis, exſuperabilis, eluctabilis.*

Obladújem-dalſzem. *Vinco, devinco, evinco, pervinco, debello, ſubjugo, ſupero, perdomo, ſubigo, ſubjugo, ſub jugum mitto, ſub poteſtatem, imperium redigo, victoriam reporto ab aliquo, victoriam conſequor, adipiſcor, triumphum deporto, victor ſum.* obladalje, *victoria penes eum fuit, ſuperior prælio diſceſſit.* obladati koga ú rechi, *convincere aliquem.* 2. v. Nadhajam.

Oblágam, oblosujem. *Circumpono, obligo, obvolvo, involvo, implico, amento, circumdo, circumvolvo.* oblágati, oblosi ti, *circumponere.* 2. oblagàti, *mendaciis deturpare, denigrare, mendaciis injuriare, mentiri contra aliquem.*

Oblàgan. *Mendaciis deturpatus, denigratus, injuriatus.* v. Obloſen.

Oblájanye. *Oblatratio, obloquium oblocutio.*

Oblájem. *Oblatro, as, obloquor, obmurmuro, oppedo, canina facundia obſtrepo.*

Oblajàvecz. *Oblatrator, oblocutor.*

Oblajàvka. *Oblocutrix.*

Oblàk. *Nubes, is, nubilum, li.* oblak merzek, *tryphonas.* iz oblaka rojen, *nubigena.* oblake donaſſajuchi, *nubifer.* oblake tirajuchi, *nubifugus.* po oblaku bludechi, *nubivagus.* oblaka hlip, naglo zleanye, razdertje, *cataracta.* oblaki puni deſgya, *imbrificatæ nubes.*

Oblámlyem. *Deffringo, decerpo, abrumpo frondes, ramos.*

Oblaſem. v. Obloſujem.

Oblàſzt. (D.) vlaſzt. *Authoritas,* l. *auctoritas poteſtas, jus, habena, amplitudo, eminentia, dignitas* 2. oblaſzt ſzuda, *jurisdictio, auctoritas juris dicendi.* oblaſzt papinſzka, *auctoritas pontificia, jus papale, &c.* ú oblaſzti tvoje jeſzem, ú tvojehſzem rukah. *in tuis manibus,* l. *in tua poteſtate ſum, tui juris ſum.* oblaſzt zverhu koga imati, *imperium in aliquem habere.* dati, izruchiti komu oblaſzt, *authoritatem alicui largiri, habenas rerum alicui dare, copiam rei dare, ſuppeditare.* dobiti oblaſzt, *poteſtatem ad aliquid nanciſci, conſequi.* oblaſzt vzeti, *autoritatem abrogare, concidere, præcidere, tollere, privare aliquem jure.* vu oblaſzt poſztavlyam, *authoro.* iz oblalaſzti zmechem, *exauthoro.*

Oblaſzten. *Auctoritate præditus.*

Oblaſztnik. *Conſul, prætor.* oblaſztnik Rimſzki, *dictator, oris.* chaſzt nyegova, *dictatura, æ.*

Oblaſztvo. *Authoramentum, ti.*

Obleán. *Humigatus, perfuſus, circumfuſus.* 2. *humigatus, irrigatus.*

Oblèchen. v. Opravlyen. oblechen z-latem ſtukom, *Patagiatus.* v-rubachu, *induſiatus.*

Obledènye. *Palloris contractio, pallor.*

Obledújem. *Impalleo, obpalleo, impalleſco, palleſco.*

Obleſchújem. *Splendore oculos perſtringo.*

Obleſen. *Obſeſſus, concluſus, circumdatus.* v. Obſeegyen.

Oblèſzk. *Fulgur, ris, fulgor, oris, & fulgus, ris,* l. *oris, fulgetrum, ſplendore oculorum perſtinctio.*

Oblévam *Circumfundo, perfundo.* 2. *irrigo.* v. Zalevam.

Ob-

Digitized by Google

Oblevànye. *Circumfuſio, irrigatio.* v. Zalevanye.

Ob lévo. v. Na levo.

Obleznújem. *Allambo, is, ere, leviter lingua attingo.*

Oblìcza, dreveni globus. *Pila, ſphæra, globus.* obliczum kuglye valiti, *ſphæris ligneis ludere, conos evertere.*

Oblína. *Rotunditas, rotundatio, globoſitas, circumductio.* oblina okruſena z-sèſztilom, *rotunditas circinata.*

Oblìchay, (D.) ſzlikka. *Facies, vultus, conſpectus, adſpectus, proſpectus, os, viſus, viſum, viſio, ſpecies, effigies corporis, phaſma, phaſis.* lep oblichay, ſzamſze hvali, *pulchra facies, muta eſt cõmendatio.* pred oblichajem, *coram, in conſpectu, ante oculos.* oblichay lep, *ſpecies honeſta.* zpoznati je chloveka iz oblichaja, kakvoga je ſzercza, *animus vultu æſtimatur.* oblichay ſztraſſen, húd, *torvitas, terribilis facies.* oblichay veſzel, *frons ſerena.* oblichay naravſzki, *vultus vivus, phyſonomia.* oblichaja paſzjega, *cinoproſopus.*

Oblízan *Linctus, delinctus, lambitus.*

Oblizújem-zalſzem. *Lambo lingo, delingo, delambo.* oblizujem zdele, *catillo, as.* okolu oblizujem, *circumlambo, circumlingo* it. v. Obuzavam.

Oblò. *Orbiculatim, globatim, circulatim, rotundè.* oblo chinim, oblim, *rotundo, globo, rotundum facio.*

Oblóchecz. (D.) prozorich. *Feneſtrella, feneſtella, feneſtrinula, feniſtricula, feneſtrula.*

Oblòchen. prozorit. *Feneſtratus.*

Oblochni, na, o. *Feneſtralis, le.* oblochna reſſetka, *crates feneſtralis, ſpecularis, feneſtrarum jugamentum, reticulum, li.* oblochna sàyba, ali ſzteklo, *ſpecular.*

Oblochnicze. *Valvæ, arum, foricula, æ.*

Oblochnik. ſzteklar. *Feneſtrarius, ſpecularius, faber ſpeculoris.*

Oblòga kolna. *Curvatura rotæ.* v. Oplatnicza.

Oblòk, okno. (D.) prozor. (Tur. Scl.) pengyer. *Feneſtra, ſpecular, ſpeculare, feſtra, æ.* 2. oblok z-reſſetkami ſeleznemi, *feneſtra chlatrata.* oblok odpert, *feneſtra patens, patula,* l. *aperta.* guſzto na oblokeh kuchiti, *ictibus crebris feneſtras quatere, pulſare.*

Oblóke zapiram. *Lumina obſero, claudo feneſtras.*

Oblóke odpiram. *Feneſtro, as, reſero, aperio ſpecularia.*

Oblóke napravlyam, oblochim. *Fenoſtro, as, are.*

Oblómek. *Fragmen, nis.*

Oblòſen. *Obvolutus, circumvolutus, obductus.* 2. *circumvallatus.*

Oblosújem. v. Oblagam.

Oblupek. v. Odlupek.

Oblúſchen. *Deglubatus, decorticatus.*

Obluſchènye. *Deglubatio, decorticatio.*

Obluſchújem. *Glubo, deglubo, cortice, nudo,* l. *expurgo, decortico, corticem detraho.* 2. obluſchujem grah, *piſo, as.*

Oblyubìtel. *Adamator, deamator, adamans, amator, amaſius, dilector.* 2. *adoptator.*

Oblyublyújem. *Adamo, amaſco, deamo, amore admodùm proſequor, apprimè complector benevolentia, depereo alicujus amore, totum amorem transfero in aliquem, in deliciis ſummis habeo quempiam, geſto in ſinu, amore emorior.* 2. *adopto.*

Obmasújem. *Oblimo, oblinio, oblino.* z-lepkomſze obmazati, *viſco ſe oblinere.* z-maſztjum, *Obungo, is.*

Obmátam, zapletam. *Illigo, implico, innecto, intrico, intexo, involvo, illaqueo.* 2. obmatam mreſum, *irretio, is.* 3. obmatam, *circumglomero, adglomero.*

Obmazan. *Obunctus, oblinitus.*

Obmermravam. *Obmurmuro, as.*

Obmòtan. vplendran *Implicatus, intricatus, innexus, involutus, illaqueatus.* mreſum obmotan, *irretitus.*

Obnahájam. *Requiro, inquiro, convenio.*

Obnahajànye. *Requiſitio, inquiſitio.*

Digitized by Google

Obnáſſam chaſzt.obverſſujem. *Adminiſtro, curo, procuro, guberno, fungor, perfungor, gero, præſideo, obeo, gero officium.* obnaſſati chaſzt obchine, *agere rempublicam.*

Obnaſſan. *Adminiſtratus, diſpenſatus.*

Obnaſſavecz chaſzti. chaſztni ſzlusbenik, dvorſzki, *adminiſtrator, diſpenſator, proviſor, præfectus, præpoſitus, villicus, curator, procurator epiſtates.*

Obnaſſanye chaſzti. *Adminiſtratio, functio, perfunctio, procuratio, diſpenſatio, provincia, præfectura.*

Obnáyden, obnaſſeſzt. *Requiſitus, inquiſitus, conventus.*

Obnemáganye. *Infirmatio, debilitatio, defectio, infirmitas.*

Obnemáſem, mlahavem. *Infirmo, debilito, attenuo, attero, labefacto, delumbo, frango, convello vires, nervos incido frango vim, minuo vires.*

Obnemáſem-mogelſzem. *Infirmor, debilitor, animo deficio, langueo, fraceo, fraceſco, falcceo.* v. Nemochen bivam.

Obnetújem-tilſzem ogeny. *Exeito ignem, Acapnis,* l. *fumoſis lignis confoveo ignem.*

Obnevolyujem. v. Trapim.

Obnorenye. *Deliratio, deliramentum, deliritas, paraphrenitis.*

Obnorújem. *Deliro.* v. Norczem poſztajem.

Obòden. *Punctus, ſtimulo ictus.*

Obodénye *Punctio.* v. Bodenye.

Obòdva. *Utérque, ambo.* obodve, *amba, utraq;.*

Obodvemi nachini. *Ambifariam, bifariam.*

Obogáten. *Ditatus, locupletatus, opibus, pecuniis, fœnore auctus, magnis dotatus divitiis, opulentus, opuleus.*

Obogatènye. *Ditatio, locupletatio, opulentia.* nachin obogatenya, *genus ditationis.* iz czepeliſſev, *calciaticum.*

Obogatùjem-telſzem.chinim bogatoga. *Dito, divito, divitem facio, divitiis quempiam augeo, locupleto, opulento opibus orno, inauro.* 2 obogatujem, Bogat poſztajem, *Ditor, diteſco, opuleſco, dives fio, divitiis augeor, locupletor, divitas capio, inauror.* obogateti po nekom, *inaurari ab aliquo.* koi obogatuje drugoga, *divitator, locupletator.*

Obòjek. *Peniculum, veteramentum panni, aut telæ involvendis pedibus ad præcavendam læſionem pedis,* l. *ad frigus arcendum.*

Obor. v. Ograja.

Oboren. v. Obalyen.

Oborujemſze, proti ſztavimſze. *Obſiſto, reſiſto, renitor, oppono me, impetum facio.*

Oboruchìcze. *Ambabus manibus, utraq manu.*

Obòruk. *Ambidexter, æquimanus, amphotherodexius.*

Oborùſen. *Armatus, obarmatus, accinctus, ſuccinctus.* v. Oruſen.

Oborùsnik. *Armiger, armifer, armatus.* oborusnik mochen, jak z-orusjem, *Armipotens.* oborusnik lehkoga orusja, *veles, is.* v. Vitez.

Oborùsnoſzt. *Armatura, armatus, ûs.* oborusnoſzt zverſſena, *Panoplia, a.*

Oboruſujem. *Armo, obarmo, as, armis cingo, induo, munio.*

Obòſtren. *Exacuatus, a, m. ſamiatus.*

Oboſtrènye. *Exacuatio, onis.*

Oboſtrújem. *Exacuo, as.* v. Spichim.

Obrácham. okrechem. *Verto, trepo, is.* 2. *converto.* obracham na dober put, *traduco in bonam frugem, converto aliquem de malo in bonum.* obracham na okolu, *circumago, volvo, circumduco, verſo, roto, ingyrum ago.* obracham na pepel, *cinefacio, redigo in cineres.* obracham miſzel na kay god, *applico,* l. *reflecto animum ad aliquid.* guſzto obracham, *verſo, verſito.* 3. obracham herbet, *tergiverſor.*

Obrachàmſze. *Vertor, volvor, volutor, convertor.* 2. *rotor.* v. Vertimſze. obracham-

Digitized by Google

chamſze na kamen, *lapideſco.* na gnoy, *ſuppuro.* na nikay *in nihilum redigor*, *evaneſco.* na mleko, *lacteſco.* na dobro ſivlenye, *novum genus vitæ inſtituo.* na pravu veru, *amplector veram fidem.* na musku glavu, *maſculeſco.*

Obrachànye. *Verſio*, *verſatio*, *verſura.* obrachanye iz jednoga jezika na drugi, *Translatio*, *paraphraſis.* obrachanye liſztov, *verſura foliorum.* obrachanye jednoga na drugo, *converſio*, *mutatio*, *viciſſitas*, *viciſſitudo.* obrachanye ſzobſztva ú ſzobſzto, bitja ú bitje, *tranſubſtantiatio.* vokol obrachanye, *circumvolutio*, *in gyrum actio.* obrachanye chudno vremena, *mira revolutio temporis.* maloverſztnoga obrachka chlovek, liſzjak, *palimbolus.* 2. obrachanye herbta, *tergiverſatio.*

Obrachlyiv, obrachni. *Verſorius*, *verſabilis*, *verſatilis*, *volubilis.* obrachni kolobar nebeſzki, *tropicus*, *ci.*

Obrachlyivo. *Volubiliter.*

Obrachlyivoſzt. *Volubilitas.*

Obradoſcha v. Radoſzt.

Obràmba. zaſchitenye. *Defenſio*, *protectio*, *tutela*, *tutamen*, *tutamentum*, *tutaculum*, *patrocinium*, *tegumentum*, *patronatus*, *præſidium*, *firmamentum*, *aſphaltum.* pod obrambum chium biti, *in clientela alicujus eſſe*, *niti alicujus patrocinio.* podatiſze v-chiju obrambu, *commendare ſe alicui*, *dicare ſe in clientelam*, *& fidem.* obrambe potrebuvati, *opis indigere.* uffatiſze ú chiu obrambu, *firmamentum in aliquo ponere*, *confidere præſidio.* pod obrambu vzeti, *defenſionem alicujus ſuſcipere*, *defendere*, *patrocinium aſſumere*, *recipere aliquem in fidem.*

Obrán. *Lectus*, *delectus*, *electus*, *creatus.* 2. *pervindemiatus.*

Obràna, obranenye. *Defenſio*, *protectio*, *adſtipulatio*, *tuitio*, *propugnatio*, *tutamen.*

Obranìtel. zaſchitnik. *Defenſor*, *protector*, *tutor*, *adſtipulator*, *propugnator*, *vindex.*

Obranitelicza. zakrilitelicza. *Defenſtrix*, *protectrix.*

Obranújem. zaſchitujem. *Tueor*, *defendo*, *protecto*, *tuto*, *tutor*, *conſervo*, *patrocinor*, *ſuſcipio patrocinium cauſæ.*

Obranye. *Electio*, *delectio*, *electus*, *ûs*, *creatio.*

Obranyen. *Defenſus*, *protectus*, *propugnatus*, *tutatus*, *tuitus.*

Obráſchen. *Spleneticus.*

Obràz. *Facies*, *vultus*, *imago*, *proſopon.* obraz lep, y dichen, *facies pulchra*, *formoſa*, *venuſta*, *decora*, *liberalis.* obraz grub, y neſzloſen, *facies hypocratica.* obraz priverſen, *vultus fictus*, *& ſimulatus.* v. Krinka. obraz neſzramen, *facies impudens*, *meretricia.* obraz pokazitel ſzvoga hotenya *vultus index*, *& imago animi.* v. Facies.

Obraza neſzramnoga chlovek. *Efrons*, *tis.* obraza pogergyenye, poruſſenye, *faciei deformatio.*

Obrázecz. *Vultus*, *vulticulus.*

Obràzen. *Formoſus*, *aſpectu jucundus*, *decorus*, *venuſtus*, *ſpecioſus*, *elegans.*

Obrazújem. *Effigio*, *figuro*, *formo*, *imagino.*

Obràſznoſzt. *Formoſitas*, *formæ dignitas.*

Obrèzek. *Anciſum*, *anciſus*, *ûs*, *ſubceſivum.* obrezki, *ſubceſiva*, *orum.* obrezek ſzrama chlovechjega, *præputium.*

Obrézan. *Anciſus*, *circumcidneus*, *anciſus*, *falcatus.* obrezan terſz, *putatus*, *opputatus.* obrezan clovek, *circumciciſus*, *præputiatus*, *reculitus*, *verpus*, *Apella.* obrezan dechak prez ſzrama y jajetz, *carſamantium.*

Obrezanye. *Circumciſio*, *circumſectio*, *amputatio.* terſza obrezanye, *putatio*, *opputatio.*

Obrezávam. *Circumcido*, *accido*, *amputo*, *opputo*, *circumſeco*, *præſcindo*, *reſcindo.* obrezavam terſzje, *deputo*, *puto*, *opputo vites.* obrezavam nohte, *demo ungues*, *eminentes reſeco ungues.* obrezati chloveka, *circumcidere*, *ponere præputia.* 2. obrezavam krayke, *demargino.*

Ob-

Digitized by Google

Obrezavânye. *Circumciſio, l. circunciſio, circumciſura, æ, circumſectio.*

Obrèzki. *Reſegmina, ſegmina, ſegmenta, præſegmina, putamenta, amputamenta.* v. Obrezek.

Obrezujem. v. Obrezavam.

Obrien. *Raſus, abraſus, deraſus, eraſus, detonſus, decalvatus, retonſus, detudis.*

Obriènye. *Raſura, abraſio, abraſura, æ, detonſio.*

Obríam. (D.) Brichim. *Rado, abrado, arado, erado, prærado, raſito, detondeo, retondeo, deglabro.* okolu obriam, *circumrado, obrado.* zverſeno obriti, *attondere.*

Obriſsújem - ſzalſzem. *Detergo, abſtergo, abſtergeo, diſtringo, extergo, extergeo, effrico, deverto.* obriſzati dobro, *pretergere.* obriſzati z-ſpongium, *ſpongiare, ſpongizare.*

Obriſzách. *Facitergium, facialis, is, faciale, is.* za obriſzanye pota, *ſtrigil, is.* v. Ruchnik. obriſzach zadnyich, *anitergium.*

Obriſzàlo. *Terſorium, ii.*

Obríſzan. *Terſus, abſterſus, exterſus, deterſus, deletus.* obriſzan jako, *perterſus.*

Obriſzànye. *Abſterſio, exterſio, deterſio, exterſus, deletio.*

Obrívam. *Obrado, is.* v. Obriam.

Obrògyen. *Obnatus, a, m.*

Obrogyújem. *Obnaſcor.* vſzaſzu dreva obrodila, *omnes arbores obnatæ ſunt.*

Obrochnicza. *Cænaculum, triclinium, diæta, cænatio, cænatiuncula, zætecula, zætha.* 2. obrochnicza redovnichka, *Refectorium.*

Obròk. *Cibatio, refectio, portio cibi, cometura, cibatus, pabulum, pabulamentum.*

Obrokujem. (D.) Blagujem. *Comedo, cibum ſumo cibum adhibeo, capio cibum, cibo utor, portione cibariâ veſcor, edo.* dobro obrokuvati, *rectè eſſe, & bibere.*

Obròv. *Cinctura aſſeritia.*

Obrovnìcze. *Aſſeres, aſſes cinctorii, alodii, horti, curiæ &c.*

Obrùb. *Extremitas coequata, limbus, inſtita.*

Obrublyújem *Extremitates telæ, panni, &c. inflectendo conſuo, obſuo, circumſuo extremitates, limbos &c.*

Obrùch. *Circulus, circus, vietum.* obruchi ſelezni, *circites, um.* obruch ſelezni, kiſze na drevo nabija, da nepuchi. *Apophygis.* obruch na ſzitu, *telia.* 2. v. Arcticus.

Obrùcham. *Vaſis circulos induco, circulos tudo,* ſive *pavilla adduco, paxillo aſtrictorio arcto.* v. Nabijam.

Obrùchna navlaka. *Uncus tractorius.*

Obruchnyak. *Culter victorius, lignarius, carpentarius, culter duplicis manubrii.*

Obſgan. *Obuſtus, ambuſtus, præuſtus.*

Obſganye. *Ambuſtio.*

Obsíſem. *Amburo, præuro, is.*

Obſsanczújem. *Incaſtello, circumvallo.* z-koli, *pro valle currus objicio.* Obſsanczanye. z-koli zkloplyenemi, *curredo, propupnaculum.*

Obſsanlyiv. *Contumelioſus, ignominioſus, criminoſus, opprobrioſus, probroſus, dedecoroſus.* obſsanlyivi liſzti, *litteræ contumelioſæ.* piſzmo obſsanlyivo, *libellus famoſus.*

Obſsanlyivo. *Contumelioſè, ignominioſè.*

Obſsanitel. *Convitiator, calumniator, maledictor.*

Obſsànoſzt. Pſzoſzt, Pſzuvanye. *Contumelia, ignominia, confuſio, opprobrium, convitium, exprobratio, dedecus, macula. improperium, probrum, improbrium, vituperium, maledicentia, ſcoma, dedecus, nota, pipilum.* toſzi nederſim za obſsanoſzt, *probro id mihi haud duco.*

Obſsanújem. *Contumelior, contumelio, contumeliâ afficio, confundo, ignominio, ſugillo, denobilito, ignominiâ noto, ignominiam inuro, ignominiâ afficio alicujus nomen, contumeliam, opprobrium, improperium dico, improbo, voces contumelioſas emitto, maledico alicui, op-*

pro-

Digitized by Google

opprobro, proſtituo aliquem, carino, as. ochiveſzto koga obſsaniti, *ignominiâ notare aliquem.* v. Ignominia.

Obſsányen. Opſzuvan. *Confuſus, contumeliâ affectus, ignominioſus, ignominiatus.*

Obſsvávam. *Obſuo, circumſuo, inſuo, præſuo.*

Obſzáchem. *Obretio, circumretio, irretio, implago, incingo reti, implico, intrico, evincio.* obſzochiti mreſum, *indagine cingere.*

Obſzagyújem. *Circumſero.* v. Okolu ſzadim.

Obſzòchen. *Circumretitus, irretitus, incinctus reti, implicatus, intricatus.*

Obſzéchen. *Circumſectus, obtruncatus.*

Obſzed. v. Obſzedenye.

Obſzédam. *Obſido, obſideo, circumſido, circumvallo, obſeſſum teneo, inſedeo, obſidione cingo, claudo, premo, quatio oppida bello.* vnoſinum obſzeſztiſze, *multitudine circumiri, coronâ circumfundi, occupari.* v. Podſzedam.

Obſzedánye. *Obſeſſio, occupatio, circumſeſſio.*

Obſzéden. *Obſeſſus, obſitus, inſeſſus, frequentatus, circumſeſſus, circumvallatus, obſidione cinctus, incluſus, cluſus, circumventus, circumſeptus.* 2. obſzeden od hman duha, *infatuatus, fanaticus, prodigiali dæmone diſtentus, dæmoniacus, energumenus.*

Obſzedènye. *Obſidio, obſidium, oppreſſio, concluſio.*

Obſzedni. *Obſidionalis, e.*

Obſzédnik, Obſzeditel. *Obſeſſor, oppreſſor, obſidens, polloretes.*

Obſzekújem, Obſzekam. *Circumſeco, circumcido, trunco, obtrunco.* 2. obſzekam verhuncze, *decacumino, detrunco.*

Obſzekánye. *Circumſectio, obtruncatio.* obſzekanye verha, *decacuminatio.*

Obſzenchan. *Adumbratus, umbratus, umbroſus.*

Obſzenchànye. *Obumbratio, inumbratio, adumbratio.*

Obſzenchújem. *Obumbro, inobſcuro, inumbro, adumbro.*

Obſzipávam. *Circumaggero, aggero, adaggero.*

Obſzipan. *Aggeratus, circumaggeratus.*

Obſzipanye. *Circumaggeratio, aggeratio.*

Obſzlusávam. *Adminiſtro, debitum perſolvo, gero, obeo, fungor, perfungor officio.* v. Obnaſsam chaſzt &c. 2. *Celebro.* v. Obvérſsavam.

Obſzluſsaványe, *Celebratio, celebritas, ſolemnia, feſtivitas.* obſzluſsavanye dneva ſzvetechnoga, *diei feſti celebratio.*

Obſzlusènye. *Adminiſtratio.*

Obſzlusìtel. *Adminiſtrator, adminiſter, celebrans.*

Obſzòk. *Indago, nis, indagatio, inquiſitio.*

Obſztájem. *Perſiſto, conſiſto, ſubſto, eduro, perduro, continuo, perſevero.* ú uſſanom meſztu obſztati, *fiducia loci perſeverare.* obſztajem ú mojem namenenyu, *in eadem ſententia perſiſto, inſideo meæ ſententiæ, ſtat mea ſententia, non recedo à judicio meo, ejusdem ſum ſententiæ, conceptûs &c. continuo judicium meum, pergo in eadem deliberatione.*

Obſztèrt. *Circumdatus, cinctus, incinctus, circumfluus, undequaque cinctus, circumcinctus, circumvallatus, circumſeptus, ſtipatus, redimitus, circumretitus, circumductus, obductus, circumventus.*

Obſztíram-ſzterlízem. Obdajem. *Circumdo, circumſtipo, obduco, circumduco, cingo, undequaque cingo, ambio, circumvenio, circumcludo, circumplector, amplector, comprehendo, circumplico, circumfundo, claudo, ſepio, circumſepio.* obſztreti koga, *circumſiſtere aliquem.* obſztiram ſzprevodum, *circumſtipo, comitum agmine cingo.* obſztiram z-mreſami, *circumretio.* obſztiram z-ſanczi, *mœnio, circummœnio, mœnibus circumdo.*

Obſztitànye. Obſztrenye. *Circumdatio, circumcinctio, circumductio. obductio, ſtipatio.*

Digitized by Google

Obſztojénye. *Perſiſtentia, conſiſtentia, ſubſiſtentia, perſeverantia, aſſiduitas, conſtantia.*

Obſztrisújem. *Circumtondeo.*

Obſzugyújem v. Oſzugyujem.

Obtáchem - tochilſzem ſzuknyu &c. *Subſuo inſtitam, limbum, l. fimbriam circumſuo.*

Obtéchem. Obderkavam. *Circumcurro, circumcurſito.* 2. Obtechem, *circumluo.*

Obtekànye. *Circumcurſitatio, diſcurſio, diſcurſus.* 2. *Circumluvio.*

Obtenchávam. *Attenuo, extenuo, minuo, imminuo, deprimo, ſubtilem facio, tenue facio.*

Obtenchan. *Extenuatus, attenuatus.*

Obtenchànye. *Attenuatio, extenuatio.*

Obtérſsen. *Onuſtus, oneratus, onuſtatus, gravatus, ingravidatus, diſtrictus, farcinoſus, farcinatus, oppreſſus, preſſus.* obterſsen z-vnogemi poſzli, *curioſus, & negotiis plenus.* jako z-poſzli obterſsen, *ampliter occupatus.* obterſsen z-dugmi, *ære alieno obrutus.* obterſsen z-nevolyum, *tribulatus.*

Obterſsènye. *Oneratio, ingravatio, aggravatio, gravamen, aggravamentum, oneroſitas.* z-nevolami, *tribulatio, tribulatus.* obterſsenye ſene, *compreſſus, compreſſio, impregnatio, impregnatus, graviditas, conceptus.*

Obterſsìtel. *Onerans, aggravans.* obterſsitel ſene, *impregnator, gravidam faciens fœminam.*

Obterſsùjem - ſilſzem. *Onero, gravo, degravo onere, pregravo, gravamen, l. onus, impono, opprimo corbito, caneo.* obterſsilgaje ſzeni, *oppreſſit eũ ſomnus.* obterſsiti ſenu, *gravidare, ingravidare, gravidam reddere, comprimere aliquam.*

Obteſsújem. *Exaſcio, as, aſcia levigo, plano, attenuo, extenuo, accido, ĭs, ere.*

Obteſsújem. Teſek bivam. *Graveſco, ingraveſco, aggraveſco.*

Obtòk, Obmet. *Fimbria, peniculamentum, limbus, ora, extremitas veſtimentorum, lacinia, incita, fibra.*

Obtvergyènye. *Obfirmatio, communitio.*

Obtvergyújem. *Obfirmo, communio.*

Obtúſen. *Accuſatus, incuſatus, delatus, inſimulatus, poſtulatus, arceſſitus.*

Obtusènye. *Accuſatio, incuſatio, delatio, actio, poſtulatio, intentatio criminum, categoria.* krivo obtuſenye, *ſycophantia.*

Obtuſitel. *Accuſator, inſimulator, arceſſitor, delator.* krivi obtuſitel, *ſyncophanta.*

Obtuſitelicza. *Accuſatrix.*

Obtuſni. *Accuſatorius.* Obtuſno. *Accuſatoriè.*

Obtuslyiv. *Accuſabilis, le.*

Obtusújem. *Accuſo, incuſo, defero, inceſſo, criminor.* v. Tuſim. obtuſiti koga radi tatbine, &c. *agere aliquem furti &c.* pred ſzudom koga obtuſiti, *deferre nomen alicujus apud magiſtratum, adducere in judicium.* na ſzmert koga obtuſiti, *judicio capitis aliquem arceſſere, crimine in ſummum capitis periculum arcerſere.* krivo obtuſujem, *ſycophanter.*

Obvaruvam. *Conſervo, aſſervo.*

Obvaruvan. *Conſervatus, aſſervatus.*

Obvaruvanye. *Aſſervatio, conſervatio.*

Obùcha. *Calceatus, calceatura, calcearium, calceamen, calceamentum.* obutel ſenſzka, *calceatus muliebris.* ſzlusbenicz obutel, *peribardes, um.*

Obvèrſsen. *Perfectus, abſolutus, expletus, peractus, expletus, conſumatus, perfunctus.* v. Dokonchan.

Obverſsèno. *Perfectè, abſolutè, effectè.*

Obverſsénye. *Perfectio, perfectus, ûs, effectus, confectio, peractio, exſecutio, expletio, explementum, adimpletio, conſummatio, abſolutio, terminatio, finitio, perfunctio.* 2. v. Obnaſſanye.

Obverſsújem. *Perago, perficio, abſolvo, compleo, concludo, termino, conſumo, operam enavo, exantlo, exigo, ad exitum deduco, ad umbilicum duco, rei cophonem addo, coronidem impono.* Transl. *pertexo.* obverſſiti delo, *abſolvere, con-*

ſa-

Digitized by Google

ſumare, peragere opus. obverſiti, doverſiti, *ad metam pervenire, manum oneri*, ſive *faſtigium operi imponere.* joſche ne obverſſil ſzvoga dela, *manus extrema nondum acceſſit ejus operi.* boy obverſſiti, dokonyati, *bellum conficere, extremam manum imponere bello.* obverſſiti ſivot, *conſumare, atque explere vitam.* 2. v. Obnaſſam. obverſſiti zapoved, *obire, l. exequi mandata.* poſzel, *obire legationem.*

Obverſsìtel. *Perfector, confector, effector, conſumator, exjecutor, exactor.* v. Obnaſſavecz.

Obverſſitelicza. *Perfectrix, cis.*

Obvesújem. *Obligo, deligo, circumligo, evincio, obvolvo, obſtringo.*

Obveſzelyújem. *Exhilaro, lætifico, hilaro, oblecto, delecto, lætitiam affero, lætitiâ afficio, conjicio aliquem in lætitiam, affero voluptatem, gaudio afficio, cumulo.* obveſzelitiſze dobru, ozlovolitiſze zlu, *lætari bonis rebus, & dolere contrariis.* v. Razveſzelujemſze.

Obvézan. *Obligatus, obvolutus, obſtrictus.*

Obvezànye. *Obligatio, obvolutio.*

Obuhnújem. v. Otechem.

Obvíam. *Obvolvo, obduco.* glavu obviti, *obvolvere caput.*

Obviànye. *Obvolutio, obductio.*

Obvit. obmotan. *Obvolutus, obductus.*

Obúvam. *Calcio, & calceo, induco pedibus calceos, ocreas, &c.*

Obuvàmſze. *Calceor, calceo me, calceum induco.*

Obùven. *Calceatus, ſoccatus.* z-ſchiſmami, *cothurnatus.*

Obuzavam. *Allambo, lingua demulceo, deguſto, ſublingo.*

Obvùzdan. *Infrænatus.*

Obvuzdànye. *Infrænatio.*

Obvuzdávam. *Infræno.* v. Zavuzdavam.

Obzìdan. *Circumædificatus, muro cinctus, muris circumdatus.*

Obzidànye. *Cinctura murata, l. lapidea.*

Obzidávam. *Murum circumduco, muros circum erigo, muro cingo, muro claudo, mœnio, mœnia, l. cæmentitiam, ſtructuram circumpono, circumædifico munimen, excito munimenta, cingo urbem, &c. mœnibus, ambigo.* obzidati varas, *urbem ambigere muris.*

Obziràmſze. *Reſpicio, reſpecto.* v. Ogledamſze.

Obziránye. *Reſpectus, ûs.*

Obznanènye. *Notificatio, ſignificatio, manifeſtatio, publicatio, declaratio, ſignificatus, indicatura, indigitamentum, ſignificantia.* obznanenye ſaloſzti, *ſignificantia doloris.*

Obznanìtel. *Notor, oris, index, renunciator.*

Obznanújem. objavlyam. *Notifico, notum facio, patefacio, ſignifico, indico, denuntio, declaro, publico, innuo, aperio.*

Obznanujuchi. *Significativus, ſignificatorius.*

Obznányen. objavlyen. *Notificatus, manifeſtatus, patefactus, publicatus, ſignificatus, denuntiatus, indicatus, renuntiatus.*

O. ante C.

Ochák, ſzamecz. *Mas, ris, maſculus, li.*

Ocháli. *Specillum*, & plur. *ſpecilla, conſpicillum, & conſpicillium, perſpicillum, oculare, is.* plur. *ocularia, perſpicilla.* ochali mladoga vida, *conſpicillium juvenile.* ochali ſztaroga vida, *conſpicillum ſenile.*

Ochalìczi. *Conſpiciolum, li.*

Ochalov meſter. *Specularius, ocularius, ocularius faber.*

Ochánſztvo. *Paternitas, tis.*

Ochàran. *Incantatus, infaſcinatus, excantatus.*

Ocharànye. *Incantatio, incantamentum, infaſcinatio, magicum cantamen, faſcinum.*

Ocharati. *Incantare, excantare, faſcinare.*

Ochaſzt. *Oculatus, oculeus.*

Digitized by Google

Ochaſzta riba, kâ ſive pod kamenom. *Melanurus, ri.*

Ochehávam. *Ramos frango, abſtraho, arborem ramis denudo, deſpolio, difringo ramos, infringo, avello.* v. Odtergavam

Ochemèren. *Intoxicatus, venenatus, medicatus veneno, virulentus.*

Ochemerénye. *Veneficium, venenata infectio.* v. Oſztvar.

Ochemerìtel. *Venenarius, venenator.* v. Oſztvaritel.

Ochemerújem. *Intoxico, veneno, temero veneno, inficio veneno, toxico.*

Oche náſs. v. Otecz nás.

Ocherlenénye. *Erubeſcentia.*

Ocherlenújem, ſarimſze. *Rubeſco, erubeſco, rubore perfundor, ſuffundor.* frisko je ocherlyenel, *citò ſanguis in os prodiit, rubor ſuffuſus eſt.* 2. ocherlenujem, cherleno chinim, *rubefacio.*

Ochernènye. *Denigratio, nigritudinis effectio.*

Ochernújem. *Denigro, nigro, nigrum reddo, nigrofacio, nigre colore inficio.* 2. *Paſſ. nigreſco, nigrefio, denigror.*

Ochérnyen. *Denigratus, attratus, nigro colore infectus, nigrefactus, cedron.*

Ochervlyujem-vivelſzem. *Vermino, verminor, caric infeſtor, cariem recipio, tineas, & cariem ſentio.*

Ochèſzan. *Defrigatus, perfricatus, de frictus.* 2. *depexus, pectitus* 3. ochéſzan, *defractus, abſtractus, avulſus.*

Ocheſzànye. *Defricatio, fricatio.* v. Pocheſzanye. ocheſzanye koſe na zadnyiczah (*vulgò*) vuk. *Paratrima.*

Ocheſzávam-ſzalſzem. *Defrico, perfrico, confrico, frico.* ocheſzati ranu obſzkulyenu, *roſricare cicatricem jam obductam.*

Ocheſznújem. v. Odcheſznujem.

Ochi. *Oculi, orum.* v. Oko.

Ochìn, ochinſzki. *Paternus, patrius, patricius, patricus, patritus, parentalis, patrimonialis.* ochinſzku ſegu naſzledujem, *Patritio, as.*

Ochìnſzki. *Paternè, patriè, patricè, paternaliter.* po ochinſzke navade, *patrito more.* ochinſzko ladanye. dóm, hiſa, *patria, domus, ciuitas noſtra, ſolum natale, ſinus, gremiumque patriæ.* ochinſzka ztoka, *patrimonium, aquiſitum paternum.* lyubav, *amor paternus.*

Ochìnſztvo. *Paternitas, tis, bona paterna, hæreditas à patre relicta, parentela, patrimonium.* v. Odvetek.

Ochíſchen. *Depurgatus, declaratus, purgatus, expurgatus, mundatus, emundatus, emaculatus, expolitus, excultus, purificatus, emendatus, elimatus, februatus.* od ſzmrada y vonybe ochiſchen, *purgatus ſordibus, examurcatus.* od grehov, *expiatus.*

Ochiſchénye. *Depurgatio, declaratio, expurgatio, purgatio, purgamen, purificatio luſtratio, luſtramen, februamentum.* ochiſchenye po pokore, *expiatio, expiamentum.* dan ochiſchenya Bl. D. MARIE, *feſtum purificationis B. V. M. Hypapante.* v. Szvechnicza. 2. ochiſchenye drevja, *interlucatio.*

Ochiſchújem. *Depurgo, declaro, expurgo, emundo, emaculo, purifico, eluo, februo.* v. Chiſztim y Sznaſim. ochiſztiti grehe, *expiare, piare, deluere crimina.* ochiſztiti drevje, *interlucare.*

Ochiſchujuchi. *Purgatorius, purgativus, luſtralis, luſtricus, catharticus.* od grehov, *expiatorius.* aldov ochiſchujuchi, *ſacrificium expiatorium, ſacrum piaculare, victima piacularis, catherma, februa, feralia, inferiæ, juſta, luſtratio, pharmacus, peripſema.*

Ochiſztitel. *Purgator, mundator, luſtrator.*

Ochiſztlyiv. *Purgabilis.* od grehov, *expiabilis, piabilis.* ochiſztlyivo, *piaculariter.*

Ochiſztnik. *Purgatorium, ii, ignis purgatorius.*

Ochit. v. Ochiveſzt.

Ochìtnik, kî ochituje. *Detector, devulga-*

Digitized by Google

gator, revelator, revelans, manifeſtans, proditor.

Ochitùjem. opovidam. *Publico, vulgo, palifico, patefacio, manifeſto, evulgo, promulgo, apertum facio, indico, dico in vulgus, pando, palam facio, declaro, illuſtro, propago, diſſemino, diſpergo, provulgo, ebuccino, propalo, explico, expono, divulgo, revello, recludo, pando, diduco, diffundo, exſinuo.* Ochituvati vſzemu ſzvetu na ſzpomenek, *ſpargere, ac diſſeminare, in orbis terræ memoriam.* v. Razglaſzujem.

Ochitùvan. *Publicatus, propalatus, evulgatus, divulgatus, indicatus, declaratus, explicatus, patefactus.*

Ochituványe. *Manifeſtatio, declaratio, illuſtratio, explicatio, enodatio, patefactio, indicium, apocalypſis, exegeſis.* 2. *publicatio.* v. Razglaſzenye.

Ochìveſzt. *Manifeſtus, apertus notorius, manifeſtarius, patens, propatulus, publicus, ad oculum notus, evidens.* ochiveſzt greſsnik, *publicanus.* ochiveſzte laſi, *bullatæ nugæ.*

Ochivèſzto. belodano. *Notoriè, evidenter, apertè, coram, manifeſtè, palam, propalam, publicè, dilucidè, planè, & enodatè, perſpicuè, explicatè, manifeſtò expreſsè, definitè, prognarè, propatulò.* 2. ochiveſzto, kay vſzaki zna, *notum, in oculis atque ore omnium.* ochiveſzto je, *patet, conſtat, liquet, dilucet, elucet.* ochiveſzto chinim, *patefacio, in publicum profero.* ochiveſzto vidim, *evideo, clarè, expreſsè video.* v. Ochitujem.

Ochiveſztoſzt. *Evidentia, notorietas, perſpicuitas.*

Ochnìk. *Tubus opticus, Aſtronomicus, Teloſcopium.* dvoyochnik, *binoculus.*

Ochverſzten. *Solidatus, firmatus, confirmatus.*

Ochverſztenye. *Conſolidatio, ſolidamen.*

Ochverſztujem. *Conſolido, ſolido, firmo.* v. Vchverſztujem.

Ochùh. *Vitricus, ci, patraſter, tri, paraſter.*

Ochutenye. *Præſentio animi, præſagitio, divinatio, ſagacitas, indicium, omen.*

Ochutiti-chutim. *Præſentio, prævideo, præſagio.*

Oczèl. nado. *Calybs, acies, nucleus ferri, ſtomoma, ſtalama.*

Oczelni. *Calybeus.*

Oczejam. *Defundo aquam, excolo, as, deſtillo, as.*

Oczèlim. *Acuo, peracuo, exacuo, acumino.*

Oczerjànye. *Sanna, diſtorſio oris.*

Oczerjàvecz. *Sannio, onis.*

Oczèt. *Acetum, ti. oxos.* oczet lyut, *acetum acre.* napitek iz oczta y vode, *oxycratum.* v Napitek. roſno olye, roſni oczet za vrachtvo, *oxyrrhodinum, ni.*

Ocziganyen. v. Vkanyen.

Oczópran. *Inſaſcinatus, incantatus.*

Oczta terſecz. *Oxyporopola, æ.*

Oczten. *Aceioſus, acidus, acer, aſper.* prioczten, *ſubacidus.*

Oczteni barbil, flaſſa. *Lacena acetaria, oxys.*

Ocztenka. *Acetarium, acetabulum, oxybaphus-phum. phi, cotyledon, erybaphum.* ocztenka ſzteklena za ſztol, *ampulla acetaria, oxybaphon.*

Ocztènoſzt. *Acor, oris, aceti ſapor.*

Ocztìka. *Vinum acetoſum, propè verſum in acetum.*

Ocztìm. *Aceto, as, aceto condio.*

Ocztìmſze. *Aceſco, is, aceo, es, coaceſco.*

Oczvetújem. *Defloreſco, defloreo, floreamitto.*

Oczvìrek. *Cremium, ii.*

O. ante D.

Od. *A, ab, abs, de.*

Odávam. *Vendo, diſtraho pretio.* v. Prodajem.

Odavànye. *Venditio, onis.* v. Prodavanye.

Odbavlenye, mentuvanye. *Liberatio, privatio.*

Digitized by Google

Odbavlyam. *Libero, absolvo, adimo, spolio, privo, orbo.*

Odbavlyen. *Liberatus, privatus, orbatus, spoliatus.*

Odbèg, odbega. *Transfuga, profugus, refugus, fugitivus, fugitor, desertor.* odbeg od Gospona, *Herifuga.*

Odbegnujem. *Transfugio, profugio, aufugio.* v. Utechem.

Odbegnutje. *Fuga, fugacitas.*

Odbertvujem. *Returo, as.*

Odbíam-bilszem, *Repercutio, recutio, retorqueo, reverbero, repuso, retundo.* odbiam klyucheniczu, *refigo, refringo clostrum.* odbijam szvetloszt, *renideo, renidesco, resplendesco.* odbiam máh, *rejicio ictum.* odbiam pilu, *rotorqueo pilam.* odbiam, odvracham, *revoco, retraho, removeo, semoveo, repello, averto.* odbiti tek vode, *flumen aliò avertere.* odbiam od zla, *adimo vitium.* odbiam od szeszcza, *ablacto, subduco lac.* v. Oddajam. odbiam, odtisznujem, *repello, retrudo.* odbiam deszku, *revello, excutio asserem.*

Odbiànye. *Repercussio, repercussus, recussus, repulsio, retorsio, reverberatio. Anapestis.* odbijanye trakov szuncheneh, *reflexibilitas radiorum solis, luminis refractio, repercursio, refulgentia, renidentia.* odbijanye vruchine, *repurcussio caloris.* 2. odbianye glasza, *echo, echus, resonantia, repercussio, repercussus.*

Odbìen, odbit. *Repercussus, recussus, retortus, revulsus, rejectus, anapestus.* odbien szúd, *per reclavationem, l. excusionem apertum vas, returatum dolium.*

Odbíram. *Secerno, discerno, segrego, divido, separo, sejungo.* 2. *delego, as.* v. Odluchujem.

Odboy. *Reverberium, ii.*

Odchesznujem. *Destringo, is, devello.* v. Odlamlyujem.

Odczenujem, czenu pomenssavam. *Deprecio, & depretio, as.*

Odczenyen. *Depreciatus.*

Od dálka. *A longe, à longinquo, eminùs.*

Od danàsz do. *Ab hodie usque, ab hinc usque.*

Od dávnya. *Jam diu, jam dudum, jam olim, jam pridem.*

Oddehnènye. *Respiratio, respiramen, respirium, respiratus, ûs.* 2. *pausa, cessatio, interquies, ei.*

Oddehnújem. *Respiro, anhelitum recipio, spiritum revoco.* 2. odehnujem, presztajem, *pauso, as, interquiesco, quiesco paulullum.*

Oddelénye. *Divisio, secretio, separatio.*

Oddèlyen. *Divisus, secretus, sejunctus, separatus.*

Oddelyújem. *Divido, secerno, separo.*

Od dészne, z-deszne. *A dextris.*

Od detinsztva. *Ab infantia, à pueritia, à puero, ab incunabilis.*

Oddihávam. *Respiro, interspiro.*

Oddihavànye. *Respiratio, interspiratio.* oddihavanye tesko, *asperitas animæ, astma.*

Od dna. *Funditùs.* od dna do vĕrha. *ab imo ad summum. l.* od verha do dna, *à summo ad imum.*

Oddòjen. *Ablactatus, delactatus, desvefactus, abruptus, exuber, abrumus, abrumis.*

Oddojénye, oddajanye. *Ablactatio.*

Oddojek. *Delicus, i, delicius, ii, abrumus.* v. Odoyche.

Oddoiti. *Ablacto, depello à lacte, aufero fœtum uberibus, depello ab ubere matris, à mamma disjungo, ab ubere removeo.*

Od dòle. od zdola. *Ab infra, infernè.*

Od drugud. *Aliunde.*

Oddùha. *Spiraculum, spiramen, spiramentum.* odduha lagva, *labellum, li.* odduha meha, *spiramentum follis.*

Oddurjávam. *Abominor, abhorreo, abhoresco, execror, detestor, aversor.*

Oddusújemsze. *Exolvo me, expedio me à debitis, satisfacio debito, debitum solvo, ære alieno me libero, nomina expedio,*

cre-

Digitized by Google

creditorem contento.

Oddùſen. proſzt duga. *Abſolutus, ſolutus, exolutus, à debitis liber, exauctoratus.*

Oddúvamſze. *Detumeo, detumeſco, deturgeo, deturgeſco.*

Odebelyen. *Incraſſatus, impinguatus, dilatatus, infarcinatus, ventrioſus.*

Odebelyújem. *Incraſſeſco, craſſeſco, in amplitudinem adoleſco, ſaginam contrabo, extumeſco, extubero.* odebelyujem, debelo chinim, *craſſo, craſſifico, redigo ad craſſitudinem, conſpiſſo.*

Odebran, obran. *Selectus, delectus, editius, edititius.* odebran ſzùdecz, *editius judex.* v. Obran. poglavit, y z-med vnogeh odebran, *apolectus.*

Odècha. *Amictus, veſtitus, indumentum, veſtimentum, l. veſtimenta, indumenta, veſtes, ium, induviæ, amicimen, inveſtitura, indutus, ûs, habitus, ûs, amiculum.* odecha komediaska, *choragium.* odecha nuternya, *eſophorium, ii.* odecha cherna, cherno ruho, *Atrebaticæ, arum, veſtes nigræ, induviæ pullæ.*

Odechnìcza, meſzto ú kôm odecha ſztoi. *Veſtiarium, arca veſtiaria.*

Odechnik. *Veſtiarius, ii.*

Odègnan. *Abactus, depulſus, propulſus.*

Odegnànye. *Abactio, propulſio, depulſio, abactus, ûs.*

Odeguàti. v. Odganyam.

Odélnicza. *Diſpenſa.* v. Safranicza.

Odèlo. *Tegumentum, amictus, amicimen.*

Odepìram. *Abluo, eluo, diluo.*

Odepran. *Ablutus, dilutus, elutus.*

Odepránye. *Abluitio, eluvies, ei.*

Odera. v. Plén.

Odert. (D.) oderan. *Excoriatus, decoriatus, decorticatus, pelle nudatus.*

Odeſſilyam - ſzlalſzem. *Amitto, ablego, amando, relego, amoveo, ſemoveo, dimitto, abmitto.*

Odëſzlan. *Amiſſus, ablegatus, amandatus, relegatus, aliò mandatus, exmiſſus amotus, dimiſſus, aliò miſſus.*

Odeſzlanye. *Amiſſio, ablegatio, amandatio, relegatio, remotio, ſemotio, amolitio, dimiſſio, amotio, aliò miſſio.*

Odetel. v. Odelo.

Odévam-delſzem, obgrinyam. *Operio, adoperio, cooperio, tego, obtego, contego, obtendo, obduco.* 2. *amicio, inveſtio, veſtio.*

Odèven. *Opertus, coopertus, tectus, contectus, obtectus, obductus.* 2. *veſtitus.* v. Opravlyen.

Odevjávam-jalſzem. *Sylveſco, is, ſilveſtris fio.*

Odevzèt. *Ademptus, demptus, detractus.*

Odevzetje. *Ademptio, detractio.*

Odevzímlyem. *Adimo, demo, detraho.*

Odezávam. mamim. *Avoco, as.* odezavam nazad, *revoco.*

Odezavànye. *Avocatio, onis.* 2. *ſevocatio.*

Odezvan. *Avocatus, a, m.*

Odgányam-odegnalſzem. *Abigo, repello, propulſo, fugo, propello, arceo, proſtigo, rejicio, proturbo.* petanki odegnati, *calcibus proturbare.* odegnati iz chaſzti, *repellere ab officio.* 2. odganyam, kratim, *abarceo, prohibeo, repello, &c.* 3. odganyam dalko, *propello, propulſo, protelo, longè arceo, relego.* odegnatiſze ú tuju zemlyu, *relegari in exilium.* odegnati miſzli, *abjicere cogitationes.* ſzkerbi, *depellere curas.* 4. odganyam z-fuchkom, *exſibilo, ſibilis explodo.* 5. odganyam z-mejaſſa, iz kotora, *exterminio.* 6. iz hiſe, *extrudo, is, ere.*

Odganyanye. *Abigeatus, ûs.* v. Odegnanye.

Odganyavecz. *Abactor, abigeus, ei, abigeator.*

Odgenenye. *Demotio, amotio, emotio, ſubmotio, remotio.*

Odgíblyem. *Demoveo, amoveo, emoveo, ſubmoveo.* v. Odmichem.

Od glave do pete. *A capite uſque ad calcem,* è contrà: *ab unguiculo ad ſummum capillum.*

Odgon. *Repulſa, æ.*

Odgovárjam. *Reſpondeo, es, reſponſum do,*

Digitized by Google

do, reddo, fero, reſponſito, repono. odgovarjati komu z-kletvami, *reſpondere alicui, l. ad aliquem maledictis.* 2. Odgovarjam, odpovedam, *abrenuncio, renuncio.* odgovarjamſze vragu, *renuncio diabolo.* odgovarjam na liſzt, *reſcribo, do in reſponſum litteras, repono per litteras, mediis litteris reſponſum reddo.* v. Perſolvo. n. 4. odgovarjaju rechi chinom, *conſonat oratio moribus.*

Odgòvor, Odgovorenye. *Reſponſum, reſponſus, reſponſio, apocriſis.* odgovor dvoyſztruk, *duplica, æ.* odgovor Boſanſzki, *oraculum, li, ſortes, reſponſa deorum.* odgovor, t. j. odpoved, *abrenunciatio, renunciatio,* odgovor piſzmeni, *reſcriptum, reſcriptio, onis.* odgovor dajem, *renuncio.*

Odgovoritel. *Reſponſor, oris.*

Odgovorni. *Reſponſorius.* liſzt odgovorni, *littera reſponſoria.*

Odgrájam. *Diſſepio, is. quod ſeptum erat, dijicio.*

Odgrizen. *Demorſus, abmorſus, præroſus, abroſus.* odgrizeni nohti, *abmorſi ungues.* Priſc. *dentibus abſciſſus.*

Odgrizènye. *Abroſio, onis, præroſio, dentibus abſciſſio.*

Odgrizújem. *Amordeo, demordeo, abrodo, prærodo, abſcindo dentibus, morſu decerpo, demorſico.*

Odhájam. (D.) Odhodim. *Abeo, demeo, diſcedo, abſcedo, migro, ſemigro, exeo, pedem effero, excedo, abludo.* iz domovine ſzvoje oditi, *patriâ ſuâ excedere, exire patriô tectô* odhajam prez najavlenya, prez ſzlova, *inſalutato hoſpite abeo, ruſticè, inciviliter, inurbanè diſcedo.* odhajam muchecz, *ſubduco, ſubtraho me, inſciis omnibus, l. clam migro.* odhajam hitro, *evolo, avolo, devolo, celerrimè recedo.* odhajam po poſte, *mutatis ad celeritatem equis pergo, poſtæ beneficio abeo.* odhajam zpred ochih, *abeo ex conſpectu, diſcedo ex oculis,* odhajam dan hoda, *iter unius diei abſcedo* odhajam na ſztran, *ſecedo.* odhajam prez opravka, *abludo re inconfectâ.*

Odhajanye. *Abitio, abitus, diſceſſio.* v. Odhod.

Odhajaſze. *Abitur. Imperſ.*

Odhajay. idi ta, idi otale, *l.* otle. *Apage, apageſſis, abi, abi hinc, abſcede.* odhajay zlemi puti, *abi in malam crucem, recede in malam partem &c.*

Odhíchen. *Abjectus, projectus, rejectaneus, rejiculus.*

Odhichènye. *Abjectio, projectio, rejectio.*

Odhitàvam - chujem. *Abjicio, projicio, rejecto, rejicio, repudio, reſpuo, aſpernor, abdico, is, refuto.* odhititi kopje, *deſperare.* ſzkerbi odhititi, *deponere curas, deſinere eſſe ſolicitum.* guſzto odhitavam, *abjecto, as.* v. Odbiam.

Odhitavàmſze, Zamechemſze. *Abjicior, rejicior, aſpernor, aporior.*

Odhitavànye. *Rejectatio, refutatio.*

Odhitki. *Rejectamenta, purgamen.*

Odhòd. Odhodek, Odſztup. *Abitus, receſſus, diſceſſus, abſceſſus, exceſſus, digreſſus, deceſſus, deceſſio, receptus, exitus, profectio, digreſſio, migratio, anagoge.* odhodka placha, *intributio.* ſzrechen odhod, ſzrechnoga odhoda ſelenye, *apobatherium, propemptikum, ci.* ſzrechen doſseſztek, nazvanye ſzrechnoga povrachka, *epibaterium, ij.* v. Placha.

Odkodim. v. Odhajam.

Odhranènye. *Educatio, educatus, alumnatus, enutritio.*

Odhranìtel. *Educator, oris.* odhranitel v-navuku, y dobrom derſanyu, *Inſtitutor, Papas.*

Odhranitelìcza. *Educatrix, cis.*

Odjahujem-halſzem. *Abequito, equo abeo, eques diſcedo.*

Odjarmujem. v. Odkleplyem.

Odichújem. *Illuſtro, as.* odichiti chije chaſzti, *illuſtrare alicujus honores.*

Odihávam. *Reſpiro.*

Od-

Digitized by Google

Odhranújem-nilſzem.(D.) uzhranujem. *Educo, enutrio, educo, cultum, & victum alicui præbeo, ſuppedito. procuro, foveo, & provebo, alumnor.* odhranujem kot dete, *infanto, as.*

Odhrányen. *Educatus, enutritus, innutritus, alumnatus.* 2. odhranyen od drugoga v-navuku y v-krepoſztih, *inſtitutus, informatus, edoctus.* koi je tak odhranyen, *alumnus, ni.* odhranyen ú miru, *alumnus pacis.* 3. odhranyen vredno y doſztoyno, *ingenuè educatus.*

Odjahújem-halſzem. *Abequito, equo abeo, equos diſcedo.*

Odjarmujem v.Odkleplyem.

Odichújem. *Illuſtro, decoro, as.* odichiti chije chaſzti, *illuſtrare alicujus honores.*

Odihávam. *Reſpiro, interſpiro, reciproco animam, attrabo, & reddo animam, ſpiritu in pulmones animam duco.*

Odihày, odihavanye. *Reſpiratio, reſpiratus, reſpiramentum.* odihavanye tesko, *macropnœa.* oddihaja czev, *fiſtula, trachea, gurgulio, arteria aſpera, fiſtula ſpiritalis.* v. Oddehnenye.

Odimlyem. *Adimo, is.* v. Odvzimlyem.

Odimlyenye. *Ademptio, detractio.*

Odiram-derlſzem. *Excorio, as, pellem detrabo, decorio.*

Odiravecz, oderitel. *Excoriator, detractor pellis.*

Od iſztoka. *Ab oriente, ab ortivo cardine, ab exortu.*

Odivjávam. *Sylveſtrem reddo.* Paſs. *ſylveſco, ſylveſter fio.*

Od kada. *Ex quo, à quo.*

Odkápam-kopalſzem. *Refodio, repaſtino.* odkapam terſzje, *ablaqueo.*

Odkapanye. *Repaſtinatio.* odkapanye terſzja, *ablaqueatio.*

Odkàpchen, odpetlyan. *Diffibulatus, refibulatus.*

Odkapchújem. odpetlyavam. *Diffibulo, refibulo, exfibulo, fibulam ſolvo, l. diſſolvo, reſolvo. exſinuo, aperio.*

Odkávam. *Abcudo, à ferramento ſolvo, ſolvo ferro, libero à compedibus.*

Odkelènye. *Reglutinatio, deglutinatio.*

Odkelyen. *Deglutinatus, reglutinatus.*

Odkelyujem. *Deglutino, reglutino, à glutine ſolvo, ſolvo combituminationem.*

Odkimavam. *Renuo, renuto.*

Odkimavanye. *Renutus, renutu reſpondere,* odkimavanyem dati odgovor.

Odklanyamſze-klonilſzemſze. *Reſaluto, ſalutantem ſaluto, diſcoperio alicui caput, depono pileum. 2 declino, deflecto.*

Odklenènye, odkluchènye. *Reſeratio.*

Odklènyen. *Reſeratus, apertus, recluſus.* 2. odklenyen, z-jarma puſchen, *abjugatus, ſejugatus.*

Odkléplyem-nulſzem. odklyuchujem. *Reſero, recludo. repando, aperio.* vrata odklenuti, *reſerare foras.* 2. odklenuti vole, *abjugare, bovem à pari ſejungere, ſeparare, diſpalare.* v.Razkleplyem.

Odklyuchújem. v. Odkleplyem.

Odkòpan. *Refoſſus, repaſtinatus.* odkopan odgernyen terſz, *ablaqueatus.*

Odkrívam. *Revelo, detego, retego.* odkriti lonecz, *revelare ollam, aullar demere olla.* odkriti glavu, *aperire, odaperire, denudare caput.* odkriti chiu sèlmariu, *detrahere alicui pellem.* 2. *manifeſto, indico, recludo, aperio.* v. Ochitujem.

Odkrivach. *Revelator, detector, denudator.* 2. v. Ochitnik.

Odkrivànye. *Revelatio, detectio, denudatio, operculi detractio.* 2. *manifeſtatio, adapertio, proditio.* v. Ochituvanye.

Odkrìven. *Revelatus, detectus, retectus, apertus, extæniatus.* odkriven dechak, *puer detectus caput.* 2. *patefactus.* v. Ochituvan.

Odkrivèno. *Detectè.* 2. v. Ochiveſzto.

Odkud? *Unde? ex quo loco? quô locô? unde gentium?*

Odkud, izkoje domovine? *Cujus, ja, jum?* odkudſzi ti? *Cujas es tu?*

Digitized by Google

Odkud, odkudaſzte? *Cujates eſtis?* y moreſze zechi od orſzaga, naroda, vere.

Odkud hoches? *Unde vis?* odkud to zhaja, odkud nikne? *unde hæc res oritur, unde hoc ſit, l. pullulat?* odkudti lyubi, rachi, odkudti drago? *unde libet?*

Odkudgod. *Undecúnque, undequaque, undique.*

Odkupìtel. *Redemptor,* v. Szpaſzìtel.

Odkupitelìcza. *Redemptrix.*

Odkùp, odkuplénye. *Redemptio, redemptura.* odkuplenya czena, *lytron, l. lytrum.* 2. odkuplènye zaloga, *repignoratio, onis.* 3. odkuplenye glave, *homagium, ii.*

Odkùpni. *Redemptionalis, le.*

Odkúplyen. *Redemptus.*

Odkuplyújem. *Redimo, redempto, redemptito.* ſzebe odkupiti, *captum ſe redimere.* zalog odkuplyujem, *repignoro.*

Odlahkócha, odlahkotenye. *Allevamen, allevamentum, alleviatio, levamen, relevatio, ſublevamen, doloris mitigatio,* ſ. *diminutio.*

Odlahkóchen. *Alleviatus, relevatus, ſublevatus.*

Odlahkotìtel. *Allevians, relevans.*

Odlahkotújem. *Allevio, relevo, allevo, ſublevo.*

Odlamlyújem. *Avello, revelo, abrumpo, abripio, defringo, detraho.*

Odláſem-loſilſzem. *Domo, allevo, adimo.*

Odléchem. *Avolo, evolo, as.* odlechem zopet, *revolo.*

Odleplyújem. *Relino, is.* v. Odkelyujem.

Odlevam. *Defundo.*

Odlòmek. *Fragmen, nis, fragmentum.* 2. odlomek melinſzkoga kamena, *molaris, is.*

Odlomitel. *Avulſor.*

Odlomlyene. *Avulſio, revulſio, abruptio.*

Odlomlyen. *Avulſus, abruptus, defractus, abſtractus, decerptus.* odlomlyena ſzvérs, *decermen.*

Odlúchen. *Decretus, definitus, conſtitutus, deliberatus, ſtatutus, præſcriptus, deſtinatus, decretorius, præſtitutus, indictus, certus.* odlucheni dnevi, dnevi preſztaje, *conceptitiæ feriæ.* odlucheno na boy orusje, *arma decretoria.* 2. *ſegregatus, ſecretus, ſequeſtratus, ſeparatus, disjunctus, diſtinctus.* v. Razluchen. 3. odluchen na kakov poſzel, *deſtinatus, delegatus, electus, ordinatus,*

Odluchèno. *Deliberatè.*

Odluchènye. *Deſtinatio, præſcriptio, ordinatio, definitio, diffinitio, deliberatio, indictio, indictum.* v. Odluka. 2. *ſeparatio, ſegregatio, ſejunctio, ſequeſtratio.* v. Razluchenye.

Odluchni. *Decretorius.* dan odluchni, *dies decretorius,* ſ. *criticus, & criſimus.*

Odluchújem, odlucham. *Deſtino, conſtituo, decerno, delibero, determino, ſancio, ſtatuo, ſtabilio, præſcribo, definio, præſtituo, ordino, delibero, indico.* 2. *ſegrego, ſecerno, diſpeſco, deligo, ſejungo, ſeparo, ſequeſtro.* v. Razluchujem. 3. namenyam, *propono.*

Odlùka. *Sententia, deliberatio, pſephiſma.* odluka ſzudcza zverhu odſzugyenoga, *ordalium.* 2. *conſtitutio, ſanctio, decretum, ſtatutum, conſtitutum.* odluka oſtra, y nemila, *decretum ferreum.* v. Odſzugyenye.

Odlupek. v. Olupek.

Odluplyújem. *Avello, is, deglubo.* v. Obluſchujem.

Od mala. *Apuero, à pueritia, ab infantia, ab ineunte ætate, à prima ætate, à teneris unguiculis.* od maloga vremena, *brevi ab eo tempore.*

Odmamitel. *Seductor.* odmamitelicza, *ſeductrix.*

Odmamlènye. *Seductio, abſtractio, avocatio.*

Odmámlyen. *Seductus, blanditiis avocatus, blanditiis abductus, abſtractus pollicitationibus.*

Odmamlyujem. *Seduco, blanditiis avoco, per blanditias abſtraho, capto.*

Od-

Digitized by Google

Odméchem. *Abjicio, rejicio, projicio.* odmechem vudarcz, *reverbero.* v. Odbiam. 2. odmechem, na kray mechem, *ſepono, repono.* 3. *refello, refuto.*

Odmechemſze od koga. *Deficio, deſciſco, rebello.*

Odmekchan. *Emollitus, mollefactus, mollitus, remollitus.*

Odmekchànye. *Emollitio, mollefactio.* jako v-mekchanye, *remollitio.*

Odmekchàvam. *Emollio, mollefacio.*

Odmeknenye. *Remotio, amotio, amolitio.*

Odmeknuti. *Removeo, demoveo, l. dimoveo, amoveo, amolior, ſemoveo.* odmeknutiſze, *ſecedo, amoveo me, ſubduco, ſubtraho me.*

Odmeknyen. *Remotus, demotus, dimotus, ſemotus, amolitus.* 2 *rejectus, dilatus, protractus* v. Odvlechen.

Odmerzávam. *Regelo, egelido, linquo, gelu diſſolvo, eliquo.*

Odmerzavamſze. *Regelor, egelidor, liqueſco, calore liquefio, liquor, aris.*

Odmerznen. *R gelidus, egelidus, calore liquefactus, liquatus, eliquatus.*

Odmet. v Odverſenye.

Odmetnik. v. Odverzitel. n. 2.

Odmíchem, odmeknujem, odverchi lonecz od ognya, *Removere, amovere ollam ab igne.* v. Odmeknuti.

Od mladoſzti. *Jam inde ab adoleſcentia.*

Odmotávam. *Revolvo, evolvo, explico, elaqueo, ablaqueo.*

Odmòtan. *Explicatus, evolutus, elaqueatus, ablaqueatus.*

Odmotànye. *Evolutio, explicatio, revolutio, ablaqueatio.*

Odnaſsànye, odneſſenye. *Aſportatio aſportatus, deportatio, ablatio.*

Odnaſſajúchi. *Ablativus, a, m.*

Odnáſſam-neſzelſzem. *Aſporto, deporto, aufero, aveho, tollo.*

Odnaſsàvecz, odneſzitel. *Ablator, oris.*

Odnèſſen. *Aſportatus, deportatus, ablatus.*

Odoglavnichújem - nichelſzem. *Capiſtro ſolvo.*

Odòjek, praſze ſzeſzno. *Nefrens, dis.*

Odolyen trava. *Nardus ſilveſtris, theriacarea*, aliàs *valeriana.*

Od ònda. *Exin, exinde, abinde, ex eo tempore.* od onda jos, *adhuc ex tempore.* ravno od onde, *indidem, ex eodem loco.*

Od ònud. *Inde, illinc, abinde.*

Odorùſen. *Dearmatus, exarmatus, armis ſpoliatus, nudatus, exutus.*

Odorusújem. *Dearmo, inermo, exarmo, armis ſpolio, nudo, arma alicui exuo.*

Odoſztalòga. *Cæteroqui, cæteroquin, cæterùm, quod reliquum eſt, quod ſupereſt.*

Od òvde, od ovud. (D.) odavlye. *Abhinc, hinc, iſthinc, iſtinc, prohinc.* od ovde od onde, od ovud od onud, *hinc illinc, hinc inde, ultrò citróque.* od ovde do treh let, *ab hinc triennio, tribus abhinc annis.*

Od òvud zleve ruke. *Hinc ab læva*: ſic: *hinc ab dextra, &c.*

Odòyche praſze jos pri ſzeſzczu. *Subrumus, ſububer, eris.*

Odpádam. *Decido, deſcifco, deficio, abciſco.*

Odpadanye. *Delapſio, defectio.*

Odpal. *Delapſus, retractus.*

Odpáran. *Diſſutus, reſutus.*

Odparujem. *Diſſuo, reſuo.*

Odpaſsújem. *Diſcingo, ſolvo cingulum, diſſolvo cinctum, recingo, rezono, as.*

Odpáſzan. *Diſcinctus, recinctus.*

Odpaſzanye. *Diſcinctio, recinctio.*

Odpechújem. *Decalantico, as.*

Odpechatujem. *Reſigno.* v. Odpiram.

Odpèlyan. *Abductus.* odpelyan z ſzilum, *vi abductus, pertractus, manu abductus.* odpelyan skomcze, *ſublectus.*

Odpelyanye. (D.) odvedenye. *Abductio.* odpelyanye z-ſzilno, *pertractio.* skomcze, *ſubductio.*

Odpelyavam. (D.) odvodim. *Abduco, aveho.* odpelyavam z-ſzilum, *pertrabo, is vi abduco.* skomcze, *ſublego, ſubduco.*

Digitized by Google

Odpèrt. *Apertus, patulus, patens, patefactus, deſeratus, reſeratus, reeluſus, repanſus, revolutus, hians, hiulcus.* od perta knyiga, *revolutus liber.* odpert put, *aditus patefactus.* v. Ochit. 2. odpert iſztinſzki, *ingenuus.* odperto polye, *apricus campus.* na dve ſztrane odpert, *bipatens.*

Odpertſzem. *Pateo.* odpertaſzu vrata, *janua patet.*

Odperto. *Apertè, patenter, ingenuè.* 2. *liquidò, clarè, ad liquidum.* v. Ochiveſzto. odperto je, *patet.*

Odpèrtje. *Apertio, apertura, hiatus* guſzto tela odpertje. v. Driſztavicza.

Odperto-govoritel. *Planiloqvus, qui planè, apertè, & liberè dicit, quod ſentit.*

Odpet. *Religatus, ablaqueatus, reſolutus.* 2. *Detenſus, retentus.* 3. v Odkapchen.

Od pete do verhuncza glave *Ab imis ungvibus, uſq; ad ſumum capitis verticem.*

Odpilujem. *Abſero, as. ſera abſcindo.*

Odpinyam. *Detendo, retendo.* 2. *reſolvo.* odpeti gumbe, *reſolvere nodos.* v. Od puſcham, & Odkapchujem. 3. *Religo, ablaqueo.*

Odpirách. *Clavis generalis, clavis laconica.*

Odpíram-perlſzem. [D.] Ottvaram. *Aperio, adaperio, patefacio, repando, recludo, reſero, diſcapedino, deſero, as, enucleo.* v. Ochitujem. odpreti telo, *ſolvere ventrem.* v. Obduco. 2. odpiram liſzt, *aperio, reſigno, ſolvo, explico epiſtolam, reſero litteras, relino, tabulas vincula epiſtolæ ſolvo, laxo.* 3. v. Tolmachim. 4. Odpiram jadro, *do, pando, explico vela.* odpreti vuha, *arrigere aures, auſcultare.* 4. Odpìram. v. Odepiram.

Odpiràmſze. *Aperior, patulico, pateſio, fatiſco, biato, biſco, hiuloo, biaſco.* v. Dehiſco.

Odpiránye. [D.] Otvorenye. *Apertio adapertio, patefactio, tendor, apertura, diſcapedinatio.* 2. Odpiranye, odklyuchenye, *reſeratio.* 3. odpiranye sìle, *inciſio, ſectio venæ, phlebotomia.* 4. odpiranye zemlye, *terræ diſciſſus, hiatus.*

Odpiſsújem. *Reſcribo, is.* v. Odgovarjam.

Odpiſzánye. *Reſcriptio, reſcriptum.*

Odplàvam, plavajuch odhajam. *Abnato.*

Od pochétka. *Ab exordio, ab initio, à primo initio, jam inde à principio.* od pochetka do koncza, *à capite uſque ad calcem, ab unguiculo ad ſumum capillum, ad exitum principio feri.* od pochetka ſzveta, *poſt hominum memoriam, à principio mundi, poſt homines natos, à memoria hominum, ab origine mundi.*

Odpochinenye. v Pokoy.

Odpochívam. v. Pochivam.

Odpoſsílyam. *Abmitto, ablego, amando.*

Odpotrèbe je. *Neceſſe, l. neceſſe eſt opus eſt.*

Odpovedã. *Renuncio, recuſo, renuo, abnuo, ejuro, defugio.* odpovedati vragu, y chinom nyegvem, *renunciare diabolo, & omnia opera ejus ejurare.*

Odpovedanye. *Renunciatio, ejuratio, declinatio, recuſatio, detrectatio.*

Od povoja *Jam inde ab incunabulis, ab incunabulis, à primis cunabulis.*

Odpravdávam *Elitigo, as.*

Odpravitel. *Expeditor, oris.*

Odprávlyam. *Expedio, miſſum facio, dimitto, abſolvo.* odpraviti koga daleko, *ad Garamantes, ultra Garamantes aliquem relegare. longè, longinquè ablegare quempiam.*

Odpravlyàmſze. *Expedio me.* odpravitiſze v-boy, *expedire ſe ad prælium.*

Odpravlyànye, Odprava, Odpravlenye. *Expeditio, dimiſſio, abſolutio, relegatio.* odpravlyenye poſte, den liſztov piſzanya, *expeditio poſtæ, l. litterarum, dies epiſtolarũ.*

Odpràvlyen. *Expeditus, dimiſſus, abſolutus, relegatus.*

Odpriſzéſem. *Abjuro, abjuraſſo, ejuro, ejero.* odpriſzegelſzemſze, *abjuravi me.*

Odpriſzesèmſze. *Abjuror, aris.*

Odpriſzéſen. *Abjuratus, ejuratus.*

Od-

Digitized by Google

Odpriſzèſnik. *Abjurator, oris.*
Odproſſen. *Deprecatus.*
Odproſſenye. *Deprecatio, interceſſio.*
Odproſzitel. *Deprecator, interceſſor.*
Odproſzitelicza. *Deprecatrix.*
Odproſſujem. *Deprecor, aris, intercedo.*
Odpuhávam. *Reflo, flatum reciproco.*
Odpuhavanye, odpuhnenye. *Reflatus, ûs.*
Odpúſcham. *Dimitto, remitto, deſtituo.* dobrovolyno koga odpuſztiti, *demittere aliquem cum bona gratia, l. cum pace.* za peneze ſzuſnya, *remittere pretio captivum.* odpuſztiti iz ſzlusbe, *manumittere.* v. Opraſcham. 2. odpuſcha vreme, *remittit, tepeſcit.*
Odpùſchen. *Dimiſſus, remiſſus, liber, immunis.* odpuſchen lúk, *remiſſus arcus.* odpuſchen dúg, *remiſſum, relaxatum, l. condonatum debitum.* odpuſchen iz ſzlusbe, *manumiſſus.* v. Oproſchen.
Odpuſchènye. *Dimiſſio, remiſſio, venia, indulgentia, miſſa, abſolutio, largitio.* odpuſchenye iz ſzlusbe, *manumiſſio.* iz ochinſzke oblaſzti, *emancipatio.* od puſchenye kaſtige, *impunitas.* 2. v. Odeſzlanye.
Odpuſztìtel *Dimittens, remittens.* odpuſztitel iz ſzlusbe, *manumiſſor.* v. Oproſztitel.
Odpuſztlyiv. *Ignoſcibilis, remiſſibilis.*
Odpuſztni *Dimiſſorius, remiſſorius.* od puſzrni liſzti, *littera dimiſſoria.* 2. *ignoſcendus.*
Odraſzt doſzpevanye. k. dechinſzke dobe. *Pubertas, tis.* v. Podraſzich
Odreditel. *Ordinator, ſanctor, ſancitor.*
Odraſztújem. v. Priraſztujem. 2. *Decreſco, aboleſco.*
Odregyújem. *Ordino, deſigno, deputo, aſſigno.* odrediti komu pokoru, *aſſignare alicui culpam.* 2. *delego.* 3. odregyujem zapovedam, *mando, præſcribo, præfinio.* v. Odluchujem.
Odrégnyen. *Ordinatus, deſignatus, deſtinatus, irrogatus, deputatus, aſſignatus, declaratus, delegatus.* odregyeni penezi,

ordinata, deſtinata pecunia. v. Odluchen.
Odregyenik. *Commiſſarius.*
Odregyènye. *Ordinatio, aſſignatio, deputatio, deſignatio, commiſſio.* odregyenya nyiv, *aſſignationes agrorum.* 2 *præſcriptum, præſcriptio, conſtitutio.* odregyenye izpiſzno, *conſtitutio definitiva.* v. Odluchenye.
Odresújem. v. Odrezavam.
Odréſſen izbavlyen. *Abſolutus.*
Odreſſenye. *Solutio, diſſolutio.* 2. *abſolutio.* 3 *liberatio, eliberatio.*
Odreſſitel. *Abſolvens, tis.*
Odreſſujem - ſilſzem. *Diſſolvo, extrico, explico, enodo, ablaqueo, deſtituo.* odreſſiti machke od ladje, *navem deſtituere anchoris.* odreſſiti pitanye, *perſolvere quæſtionem.* zaganku odreſſiti, *ſolvere, enodare griphum.* 2. odreſſujem voynika od zakletve, *exautoro, as.* v. Oſzlobagyam. 3. *Abſolvo.*
Odrevenújem, drevom poſztajem. *Arboreſco, in arborem ereſco.* 2. *torpeo, torpeſco, ſtupeo, obſtupeo, obſtupeſco, obrigeo.*
Odrézan. *Abſciſſus, reciſus, deciſus, præciſſus, præciſus.*
Odrezànye. *Abſciſſio, reſciſſio, reciſio, deciſio, pericope.*
Odrezávam. *Abſcindo, abſcido, recido, reſcindo, amputo, demo.* v. Odſzekavam.
Odrèzek. *Reciſamentum, præſegmen, reſegmen, ſegmentum, aphaereſis* odrezek kruha, *ſegmentū panis.* terſza *ſarmentū.*
Odrúblyen. *Præſectus reſectus, obtruncatus.*
Odrublyújem. *Præſeco, reſeco, obtrunco.*
Odsínyàmſze. *Abmeto me, metendo longe antecedo, metendo longiùs me ſeparo ab aliis.*
Odsíſem. *Aburo, is.*
Od ſzàd, od ſze dobe. od ſzeh dob, po vſzem ſzega. (D.) odſzle. *Amodò, impoſterùm, deinceps, dehinc, ab hinc, poſt hac, exin, exinde, ab hoc tempore, in futurum.*
Odſzèchek. *Segmen, reſegmen, præſegmen, inciſum, amputamentum.*

Digitized by Google

Odſzéchen. *Abſciſſus, amputatus, reſectus, reciſus, deciſus.* 2. odſzechen komuje kotrig, *mutilatus.*

Odſzechènye. *Reſectio, defectio, amputatio, abſciſſio, apocope.* odſzechenye kotriga, *mutilatio.*

Odſzekávam - kujem. *Deſeco, Reſeco, abſeco, amputo, abſcindo, abſcido, trunco, detrunco, demo.* odſzechi komu glavu, *demere alicui caput, caput enſe rotare.* odſzekujem kotrig, *abmutilo, mutilo.* odſzechi komu noſz, *præcidere alicui, l. mutilare naſum.*

Odſzelènye. *Demigratio, migratio.* v. Preſzelenye.

Odſzèlyen. *Demigratus, migratus.*

Odſzelyújemſze. *Demigro, migro.*

Odſzkakújem. *Reſalto, reſulto, reſilio.* tucha z-verhuncza krova odſzkakuje, *grando culmine tecti reſilit.*

Odſzkòk. Odſzkochenye. *Reſultus, ûs.* 2. *Saltus ſecundus.*

Odſztavlyam. v Odmechem.

Odſztavlyen. *Sepoſitus, repoſitus.* 2. *Remotus.*

Odſztùp, Odſztuplenye. *Receſſus, receptus, regreſſio, digreſſio, digreſſus, receſſio, ſeceſſio, abſceſſus, abſceſſio, ceſſio.* morja odſztup, *receſſio maris.* odſztup od namenenya, *receptus pertinacis ſententiæ.* na odſztup glaſz, *receptus, ûs, receptui ſignum.* puhati na odſztup, *receptui canere.*

Odſztũplyam - plyujem. idem z - puta. *Secedo, recedo, cedo, abſcedo, exorbito, declino, devito, morigeror.* 2. t.j. nazad idem, *retrocedo, regredior, regrado, retrogredior, digredior, degredior, recedo.*

Odſztuplyujuch. *Receſſim.*

Odſzvechenye. *Deſeeratio, profanatio, exauguratio, damnatio.*

Odſzvechujem. *Deſecro, profano, contamino, violo.*

Odſzvétújem. *Diſſvadeo, dehortor.* v. Razgovarjam.

Odſzvetuvanye. *Diſſvaſio, diſſvaſus, dehortatio.*

Odſzugyen. *Damnatus, condemnatus, damnatitius, pronuntiatus.*

Odſzugyènye. *Condemnatio, damnatio, cataereſis.* odſzugyenye zadnye, *ſententia definitiva.*

Odſzugyujem *Damno, condemno, carbone noto, reum perago.* na ſzmert, *morti adjicio, capitis damno, capitali ſupplicio reum perago.*

Odtergávam - gnulſzem. *Decerpo, deſtringo, detrabo, detergo, detergeo, avello, abſtrabo, devello, revello, abrumpo, delibo.* odterchi nekuliko od chiega odvetka, *delibare alicujus hereditatem.* odtergavati ſzad, *decerpere fœtus arborum.* rosgye, *palmites detergere.*

Odtergnyen. *Decerptus, detractus, derſus, abſtractus, devellatus, abruptus, avulſus.*

Odtèrſek. v. Odlomek. 2. Odterſek koncheni, ali od preje, kiſze za meche. *Teſtivilicium.*

Odtiran. *Pulſus, depulſus, repulſus, expulſus, deturbatus, ejectus, fugatus, eliminatus.* 2. *Abactus.*

Odtiranye. *Depulſio, repulſio, expulſio, extruſio, exturbatio, deturbatio, ejectio.* 2 Odegnanye. *Abactio, abactus.*

Odtirávam. *Depello, repello, expello, averto, averunco, exturbo, fugo, profligo, abarceo, propulſo, deturbo, rejicio, & reicio, ejicio,* hman zimu z-koſuhi odtirati, *mala frigora pellibus arcere.* odtirati nepriatela, *rejicere, propulſare hoſtem, repellere impetum inimicorum.* 2. Odtiravam, *Abigo, is.* v. Odganyam.

Odtiſznujem. *Retrudo, removeo, detrudo.* odſzinuti od kraja, *anchoram ſolvere, dare ſe repto, navigationem ſubire.*

Odtvergyujem. *Recludo, repando, foramen, rimam aperio, obturamento ſolvo, obturamentum depono, returo.*

Odtugyen - jen. *Alienatus, abalienatus.*

Odtugyenye. *Alienatio, abalienatio.*

Od-

Digitized by Google

Odtugyújem-tuilſzem. *Alieno, abalieno.*
Odvablenye. *Seductio, avocatio.*
Odvablyen. *Seductus, avocatus, abductus.*
Odvablyujem. *Seduco, avoco, abduco per blanditias.*
Odvagyujem. v. Odvucham.
Odvagnuti. *Expendo, expondero.*
Odvalénye. *Revolutio.* v. Odmeknenye.
Odvàlyen. *Revolutus, devolutus.*
Odvalyújem. *Devolvo, revolvo.*
Odvajam. *Abduco.* odvajam z-ſzilum, *pertraho.* 2. v. Odvucham.
Odvajen. *Deſvetus, deſvefactus.*
Odvajenye. *Deſvetudo.*
Odvàſam-vezelſzem. *Aveho, deveho, is.*
Odvasànye. *Avectio, devectio.*
Odvèch, Prevech. *Supervacuè, nimiè, nimiùm, plus æquo.*
Odveden. &c. v. Odpelyan.
Od veka. *Ab æterno, ab omni æternitate.*
Odvergujem. *Abjicio.* v. Odhitavam. 2. odverchiſze od priatela, *deficere ab amico, alienare ſe ab amico.* 3. odverchiſze od voyſzke, *rebellare, hoſti adhærere.* 4. odverchiſze od vere, y Sz. Reda, *apoſtatare, deſciſcere à fide, l. religione.*
Od verha do dna. *A ſummo ad imum.*
Odvernenye, Odtujenye od koga. *Averſio, onis. 2. refuſio.*
Odvernyen. *Averſus, homo alienus.* odvernyen iz puta, *devius, deflectens.*
Odvernyènecz. *Averſor, oris.*
Odverſen. *Abjectus, rejectus, projectus. 2. Demiſſus, humilis, proletarius, contemptus, ſummiſſus, poſthabitus, ſepoſitus, afflictus, jacens.* v. Zapoſztavlyen.
Odverſeno. *Abjectè.*
Odversènye. *Abjectio, rejectio, projectio.* 2. odverſenye, *rebellio, defectio.* 3. odverſenye od vere, reda &c. *apoſtaſia.*
Odverzìtel. *Rebellis, is, rebellator.* v. Puntar. 2. odverzitel od vere, ali Sz. reda, *Apoſtata.* 3. odvernenye od puta, *deflexio, deviatio, declinatio.*

Odvesújem-zalſzem. *Abſolvo, abſtringo, religo, reſolvo, elaqueo.* odvezati puſsely liſztov, *ſolvere faſcem litterarum.* 2. nazopet odveſujem, *redabſolvo.*
Odveſujemſze od voyſzke, ali od druge chaſzti. *Exauthoror.*
Odvèt. v. Odgovor. 2. Odvet. v. Obor.
Odvètek. Dedich. *Hæres, dis, particeps, pis.* odvetek obchinſzki ú vſzem, *hæres ex aſſe.* 3. odvetek ú polovicze, *hæres ex ſemiſſe.* 4. odvetek ú tretine, *hæres ex triente.* 5. vchiniti koga odvetka, *hæredem facere, inſtituere, relinquere, ſcribere.* ſzkup odvetek, *particulo, ouis.* ſ. *cohæres.* v. Hæres.
Odvetchina. Vekovechina. *Hæreditas, ſors.* odvetchina ú oporuke oſztavlyena, *diatheca, & diathaca, æ.* 2. odvetchina po otczu, *patrimonium, ii, hæredium.* 3. odvechina obilna, *hæreditas luculenta, effertiſſima hæreditas.* kotar odvetchine, *hæredium, ii.* odvetchina ú pohiſtvu, *hæreditas rei familiaris* vleſzti ú odvetchinu, *hæreditate madire, l. conſequi.* imati del ú odvetchine, *in partem hæreditatis vocari, venire.* dél jednak ú odvetchine, *exagella, æ.* v. Hæreditas.
Odvetchni, na, no. *Hæreditarius, perpetuarius.*
Odvetnìcza. zavetnicza. *Advocata.*
Odvètnik. *Advocatus.* v. Branitel.
Odvetùjem. zaſchitujem. *Suffragor, patrocinor, protego.* v. Branim.
Odvetùványe. *Clientela, æ.*
Odvèz, odvezanye. *Solutio, reſolutio, religatio, abſolutio, catalyſis.* odvezanye na zpovedi, *abſolutio Sacramentalis.* odvezanye od zaveza, *exauthoratio.*
Odvézan. *Solutus, reſolutus, abſolutus, religatus.* odvezan na zpovedi, *abſolutus Sacramentaliter.* odvezan od kakvoga zaveza, *exauthoratus.*
Odvèzda. v. Odſzad.
Odùha, kûmſze odihava. *Spiramen, anaphyſema.* oduhe preprechenye tela chlo-

Digitized by Google

chlovechjega, *adiapheuſtia.* v. Odihay. 2. oduha. v. Oduska.

Odvíjam. *Retorqueo, es.* v. Odmotavam. 2. odviam oven preſzlicze presne, *ſolvo cochlea.*

Odvijànye. *Retorſio, onis.* 2. *evolutio, explicatio.*

Odvìt. *Retortus, evolutus, explicatus.*

Odvlachènye, odvlaka. *Dilatio, prolatio, prolatatio, prolongatio, procraſtinatio, prorogatio, ſuſtentatio, cunctatio.* odvlachenye dan na dan pravde, *comperendinatus, ûs, comperendinatio.* v. Ampliatio. 2. Abſtractio.

Odvláchim. odbijam na dalye. *Prov.* Kayje dënëſz mòch vchiniti, k zutru némas odvlachiti: *Quod hodie fieri poteſt; differre in craſtinum non prodeſt.*

Differo, prolato, prolongo, procraſtino, prorogo, protraho, protendo, profero, protelo, protollo, diffindo, tardo, extraho, ſuſpendo rem, rejicio, reſervo, detrudo, ſuſtineo, produco, longiùs extraho, duco rem de die, moram interpono, diem de die traho, in diem ex die differo, duco, differo quotidiè, & procraſtino. ſzpraviſche orſzachko na drugi meſzeez odvlechi, *comitia in alium menſem protrudere.* odvlachim pravdu, *comperendino, amplio cauſſam.* odvlache ſzudczi krivcza ſzud na drugi dan, *ampliant judices reum,* i. e. *protrahunt judices ſententiam rei in alium diem.*

Odvlachechi. *Prorogativus.*

Odvlachitel. *Prorogator.*

Odvlèchen. *Dilatus, prolongatus, prorogatus, prolatus, protractus, extractus, productus, ſuſpenſus, intercalatus, procraſtinatus, ampliatus, comperendinatus.* 2. *abſtractus.*

Odvlechújem. *Retraho, is.* v. Odvracham.

Odvodim. v. Odpélyavam.

Od volye. *De, l. ex voluntate, de placito.*

Odvrácham - vernuſzem. ſzvracham, *Averto, deverto, avernunco, verunco, avoco, depello, retraho, retrogo, removeo, reflecto, defendo, deteſtor.* naſztajajuche zlo od koga odvernuti, *imminentem alicujus calamitatem avertere.* 2. odvracham vodu, *eriguo, derivo, averto, avoco, deflecto curſum aquæ.* deſgyeniczu odvernuti, *pluvias aquas eriguare.* vodu iz teka. *avocare aquam curriculo.* 3. *reſtituo, retribuo, compenſo, remetior, rependo.* odvernuti plyuſzku, *rependere, remetiri alapam alapa.* v. Povracham. 4. *abhortor, dehortor, diſſvadeo, abduco.* Transl. *retexo, extexo.* hochuga od namenenya odvernuti, *à ſuſcepto conſilio eum abducam.*

Odvrachàmſze. *Avertor, dedignor, ſperno, contemno.* odvernutiſze z-dobroga puta, *deflectere à recto viæ tramite, abduci à virtute.*

Odvrachànye. *Averſio, onis.* 2. *repulſio, depulſio.* 3. *reſtitutio, redhibitio.* 4. odvrachanye vode, *detrivatio.* 5. *diſſvaſio, dehortatio.* 6. odvrachanye z-dobroga puta, *receſſus à recto viæ curſu, exorbitatio, abſceſſio, deflexio, degreſſio, receſſio à tramite recto.* Metaph. *receſſus à via virtutis.*

Odvrachàvecz. *Averſor, oris.* 2. *depulſor.* 3. *deſvaſor.*

Od vrat, do vrat. *Oſtiatim.*

Oduren. *Abominabilis, deteſtabilis, fœdus, teter, abominandus, abominoſus, odioſus, odioſicus, eſecrabilis, averſabilis, deteſtandus.* jako oduren, *exoſus, peroſus.*

Odurjavànye. *Odium, ii, averſatio, abominatio, formidatio, exſecramentum, deteſtatio, nauſea, horror, horrentia.*

Odurjávam. jako odurjavam. *Averſor, averunco, abhorreo, abhorreſco, execror, aſpernor, pati nequeo, odi, odio proſequor novercali, novercali animo in aliquem ſum, abominationem alicujus habeo, nauſeo, deteſtor, reformido.* v. Oddurjavam.

Odurjavávecz, oduritel. *Averſus, oſor.*

Odùska. *Labellum, li, ſpiramen, ſpiraculum,*

Digitized by Google

lum, ſpiramentum.
Od vſzud. *Undique, undequaque.*
Odvúcham. *Dedoceo, dediſco.* 2. odvucham koga od navade, *deſvefacio.*
Odvuchàmſze. *Dediſco, deſveſco, deſvefio, in deſvetudinem venio, deſveo.*
Odvùchen. odvajen. *Dedoctus.* odvuchen navade, *deſvetus, deſvefactus.*
Odvuchénye. *Dedoctio.* od ſege, *deſvetudo, abſvetudo.*
Odvudiram. (D.) odudaram. *Repercutio, reverbero, referio, replaudo, recutio, reflecto.*
Odvudren. *Repercuſſus, recuſſus, reverberatus.*
Odvudrènye. *Repercuſſio, recuſſus, ûs, reverberatio, reflexio.*
Odvùzlan. *Enodatus, extricatus, reſolutus.*
Odvuzlànye. *Enodatio, reſolutio, diſſolutio, nodi ſolutio, lyſis.*
Odvuzlávam. *Enodo, nodum ſolvo, diſſolvo, reſolvo.*
Odvuzlàvecz. *Enodator, oris.*
Odvuzlyiv. *Enodabilis, ſolubilis, reſolubilis.*
Odozetje. *Ademptio, detractio, detractus, derogatio, defraudatio, ſubductio.*
Odvzimlyem. *Adimo, demo, detrabo, imminuo, diminuo, derogo, ſubduco, caſtro.*
Od zada. *A tergo, à poſt.*
Odzávam. *Avoco, abſtrabo, averto, alio voco.* 2. *revoco.*
Od zdola do verha. *Ab infimo ad ſummum.* od zdola, *infra, inferius, inferne, ſubter.*
Od zgora. *Deſuper.* 2. *ſupra, ſuperius ſedere.*

O. ante F.

Odfárban. *Decoloratus, a, m.*
Odfarbànye. *Decoloratio, onis.*
Odfarbávam. *Decoloro, as, colorem vitio, colore priſtino privo.*
Ofaytavam. *Humecto, humifico, humigo, irrigo, madefacio, diluo, udo, adaquo, irroro, inſuceo.*
Offerfúram-rillzem jeſztvinu. *Inſulsè, inconditè, raptim, curſim, inſipidè, obiter coquo,* l. *apparo cibum.* offerfúriti kak god ztepſzti, *perfunctoriè, leviter quidquam facere, & citra ſolertiam.*
Offerfuramſze. *Aduror, pelle induror ex aduſtione; aut perfuſione aquæ calidæ.*
Officzial nad gradom, ali vechniczum, *Gvaſtaldus, ſatrapa, præfectus.* v. Chaſztnik. *it.* Obnaſſavecz.
Officzium. v. Chaſzt.

O. ante G.

Ogaren. v. Oduren. ogarno jelczi, ki v-jelu ogarnoſzt imaju. *Apoſiti, orum.* ogarno chinechi *Apoſiticus.*
Ogárjam gorelſzem. *Amburor, eris.*
Ogarnoſzt ú jeſztvinah. *Apoſitia, æ.*
Ogën. (D.) vatra. *Ignis, flamma, veſta, pyr, pyros.* 2. ogeny ſzlab, mertev, *ignis languidus.* tih, *ignis lentus.* rukotvoren, *ignis artefactus.* treſzkovit, *ignis fulmineus.* pervoga ſztvora, *ignis Elementarius.* ochiſztni, *ignis purgatorius.* pekleni, *ignis infernus.* vekoviti, *ignis immortalis.* trapechi, *ignis tortorius.* zlamenujuchi kakovu prigodu, *ignis prænuntiativus.* Sz. Antona ogeny, *ignis ſacer.* ogeny ki na veſzelye vuſgan gori, *ignis feſtivus.* ogeny ſvepleni, kiſze na veſzelye hita, *ignis miſſilis.* v. Regetlin. ogeny, *t.j.* vruchina beteg. v. Zimlyicza. v. Ignis. ogeny kay z-derſava, netilo, *Alimentũ ignis, flamma.* ogeny izkreſſujem, *ignem elido è ſilice, excutio ſilicis ſcintillam, calybe ignem elicio, educo, extraho è ſilice.* ogeny koi zkreſſuje, zpuhava, *cinerarius, ciniflo.* ogeny prijemlyem, popadam, *ignem concipio.* ogeny zpuhnujem, *ſpiritu flammam evomo, exſufflo ignem, addo oleum camino, flammæ oleum adjicio.* ogeny

Digitized by Google

naleſem natim, *ignem admoveo, ligna ſuper foco impono, repono, foculum excito, incendium comparo.* jak ogeny naloſiti, *ligna ſuper foco largè reponere.* ogeny blyujem, van hitam, *flammigo, ignem evomo.* ogeny potichem, *excito ignem.* ogeny prigernujem, *congero ignem.* l. *compono.* ogeny dober imam, *igne utor luculento.* ogeny plaſzika, *ignis demanat, diffunditur, diſpergitur flam̃a.* ogeny puskeni, ſzamokreſz, *igniarium, ii.* ogeny ſztraſni, *ignis ſpecularius.* kî ogeny hoche imati, v-pepeluga hoche nayti, *qui lucernâ egent, infundunt oleum.* radi volye vuſzt, chez ogeny techi guſzt, *cibum è flamma petere.* ogeny derſechi, *ignarius.* z-ognyem moguch, *flammipotens.*

Ogniſche. *Focus, ci.* malo, *foculus, focillus.*

Ognyecz. *Ignieulus, li.*

Ognyen. *Ignitus, igneſactus.*

Ognyena meſtria. *Perybolica, pyrotechnica.* koi ognyene puske, ali regetline izhitava, *pyrobolarius, pyrotechnites, pyrotechnicus.*

Ognyeni. *Igniarius, igneus, pyrius.* zglavnik, ili kozel, *Focarium fulcrum.* ognyeni globus, *globus igneus, malleolus. pyrobolus.* ognyeni zid proti nyemu podignyen, *it.* ſrelo, dimnyak, *fumariũ, infunibuium, æſtuarium.* ognyeni zaimach, *t. j.* k-ognya vgaſſenyu ſzliſſajuchi, *bama, formio.* ognyeni plamen, *flamma.* ognyeni Bogh, *Vulcanus.* chaklya ú ognyu potrebna, *hamo, hamus incendiarius, harpago, rutabulum.* ognyeni kukchecz, *lampyris, pyralis, pyrauſta.* ognyene kleſche, *pruniceps, pyragra.* ognyena lopata, *batillum, batillus, li, pyropus.* v. Vukreſz. v. Serjavnik.

Ognyenim. *Ignio, is, ire. igneo, igneſco, candeſco.*

Ognyeno-farben, *Ignicolor, ignicolorus, rufus, rutilus, flammeolus.*

Ognyi po meſtrie napravlyeni. *Ignes, ium.* ognyi mira. v. Ignes. n. 2.

Ognyo-noſzecz. *Ignifer.*

Ognyo-techni. *Igniſluus.* ognyo techne ſupline, *igniſluæ cavernæ.*

Ogerbaven-ſzluchen. zvinyen. *Curvatus, falcatus, cornutatus, ſinuatus, uncinatus.*

Ogerbaveti-gerbavem. *Incurveſco, curveſco, curvus, giboſus fio, gibum aquiro.*

Ogergyujem, *Deturpo, devenuſto.* v. Pogergyujem.

Ogàren. *Abominoſus, nauſiticus, nauſeolus, fœdus.* v. Gnyuſzen.

Ogarno-jelczi, koi ogarnoſzt v-jelu imaju. *Apoſiti, orum.* ogarno chinechi, *Apoſiticus, a, m.*

Ogarnoſzt. *Nauſea, abominatio.* ogarnoſzt ú jeſztvinah, *apoſitia.* 3. v. Gnyuſzoba.

Ogerlina. *Colare, is. collarium, ii.* ogerlina pëſzja z-chavli naperena, *millum, & millus, li.* ogerlina ſelezna za hman lyude, *Collaria, æ, boja.* v. Ovratek.

Ogernújem. *Circumamicio, cooperio, tego.* ogernutiſze z-plaſchem, *conjicere in collum pallium.*

Ogernyàcha, ſenſzka halya gornya. *Supparum, ri.*

Ogernyen. *Opertus, coopertus, circumamictus, tectus, velatus.* ogernyen z-plaſchen, *palliatus, penulatus.*

Ogiblyemſze. *Devito, deflecto, devio, evito, defugio, cedo viâ, locô, &c. morigeror.*

Ogiblyenye, ogibanye. *Devitatio, vitatio, evitatio, declinatio, fuga.*

Ogiblyiv. *Vitabilis, evitabilis, le.*

Oglablyem. *Abrodo, circumrodo, is, ambedo, obedo.*

Oglablyene, oglabanye. *Abroſio, circumroſio.*

Oglablyen. ogloban. *Aroſus, circumroſus.*

Ogladújem. *Fame conſumor, vexor, mortificor.*

Oglagyen. *Depolitus, delævatus, læviga-*

tus,

Digitized by Google

tus, dedolatus, obesus, dentatus, pumicatus, glabreus, abrasus, limatus. paper oglagyen, *dentata charta.*

Oglagyènye. *Depolitio, lævigatio, repumicatio, politura, erugatio, pumicatio, perpolitio.*

Oglagyujem. *Depolio, dedolo, delævo, deglabro, lævigo, pumico, repumico, runcino, lima polio, lævo, abrado, rado, plano, deplano, erugo.*

Oglasz. povrachek glasza. *Echo, echus, resonantia, repercussio, repercussus, solitudo voci respondens, reciprocatio, resultans aër.*

Oglaszni. *Resonus, resonabilis, echoicus, repercussus clamore.*

Oglaszniczа. liszt novine donassajuchi. *Commentarius, epistola commentaria rerum novarum.*

Oglaszújem. *Insinuo, as.* oglaszujemsze, *insinuo me.* 2. *manifesto me.* 3. glasz povracham, *resono, reclango, remugio, recrepo, reboo, resulto vocibus.* 4. objavlyamsze, *redo vocem.*

Oglàv. nadplat. *Superior pars caleei, calcei ostragulum.* 2. oglav, oglavje vuzde, *caleptra, æ.*

Oglavim, oglavnichim. *Capistro, as, capistrum impono.* oglaviti konya, *capistrare equum.*

Oglavnik. (D.) oglavje. (Scl.) ulár. *Capistrum, camus.*

Ogledam. *Inspicio, lustro, specto, recognosco, circumviso.* v. Pregledam.

Ogledàmsze. (D.) obziramsze. *Respicio, retroaspicio, retrospecto, retrospicio, reflecto oculos.* 2. ogledamsze vokol, *circumspicio, circumspecto.* 3. pass. *lustror, aris*

Ogledan. *Lustratus, recognitus.*

Ogledanye. *Lustratio, inspectio, recognitio.*

Oglóban. *Erosus.* v. Ogloblyen.

Ogluhújem-ssujem. *Obsurdesco, exsurdesco, surdesco.* v. Gluh. n. 2.

Oglussújemsze. *Exurdo, l. exsurdo me, surdum me facio, prabeo.* 2. pass. *exsurdor, exurdor.*

Oglussen. *Exsurdatus, exurdatus, obtusus.* v. Gluh.

Ognajamsze. *Suppuro, as.* 2. *putrefio.* ognajajuchi, *suppuratorius.*

Ognenye. v. Ogiblenye. 2. predvrednejem. *parecbasis, is.*

Ognojen. *Suppuratus.* 2. pun gnoja, *Suppurulentus, tabidus.* gnoyni mozol, *suppuratum, ti, atheroma.* 3. v. Pognojen.

Ognojenye. *Suppuratio, putulentatio, purulentia, tabes, tabitudo.*

Ognyècz. *Igniculus.*

Ognyen. *Ignitus, ardens, candens.* bivam ognyen, *igneseo.* v. Ogeny &c.

Ognyenicza. *Febris maligna, calida, hungarica, acuta.*

Ognyeno. *Ignitè, ardenter.*

Ognyìlo. kressalo. (Scl.) chakmak. *Igniarium, ignitabulum, fugillus, li, flommoma,* z-kressati ogeny, *de fugillo extrahere, excutere, elicere ignem.*

Ognyische. *Focus, caminus.* ognyische malo, *foculus.* 2. v. Prassnik.

Ognyuszenye. v. Omrazenye.

Ogòlen. *Denudatus, connudatus, orbatus, exspoliatus, exsertus, evaginnatus.*

Ogolénye. *Denudatio, nudatio, revelatio.*

Ogolújem. *Nudo, denudo, connudo, dinudo, devestio, exspolio, detego, revelo, deglubo, evagino, vagina detego.* 2. pass. *denudor, nudor, nudus fio.*

Ogòrek goruch. *Torris, is.* 2. ogorek vgassen, *titio, onis.* 2. ogorkom pripalyen, *subverbustus.*

Ogorel. *Ambustus, a, m.*

Ogoreline. *Ambusta, orum.*

Ogorenye. *Ambustio, onis.*

Ogovárjam rilszem. *Detraho, detrecto, traduco, famam alicujus lædo, obtrecto, per arcanos susurros nutrimenta fictis criminibus subsero, dissemino mendaces susurros, oblatro, obloquor, taxo, imminuo famam, de fama alicujus detraho, vitiligo, vitilitigo, infamo, assector.* 2. ogovarjam nazochi, *calumnior, imposturam facio, impono, dente theo-*

Digitized by Google

nino rodo. ogovarjati mertvoga, *flagellare mortuum.*

Ogòvor, ogovarjanye. *Detractio, obtrectatio, oblatratio, infamatio, obloquium, obloeutio, iniqui ſermones, crimina adverſariorum, ſycophantia.* nazochni ogovor, *calumnia, impoſtura.*

Ogovoritel. ogovarjavecz. *Detractor, carptor, obtrectator, delator, oblatrator, obloquutor, mordax, vitiligator, taxator, ſycophanta, phagolœdorus.* nazochni ogovoritel, *calumniator, impoſtor.* mertveh ogovoritel *flagellator quieſcentium.*

Ogràja. *Conſeptum, vallum, perybolus.* 2. ograja iz pletera, *ſeptum, ſepimentum, ſepta, æ.* 3. ograja, t. j. pojata &c. *ovile, agnile, caula, ſtabulum, clauſus, ſtatio jumentorum.* 4. ograja iz palankov, ali proſztczev, *pallitium, pallamentum.* za konye, y vſzakojachko zverje, *falda, æ.* 5. ograja iz mramorneh ſztupichev &c. *balauſtium, ii.* ograja na tri, ali ſtiri vugle iz ſztupichkov zeſztruganeh &c. *perystillium, periſtylum.*

Ogragyújem. *Obſepio, conſepio, ſepio, ſepem pono, ſepe cingo, clando, firmo.* 2. *Circumvallo.* 3. *Circumdo.* v. Obſztiram. 4. ogragyujem z-junaki, *Stipo, circumſtipo militibus.*

Ogràjen-gyen. *Obſeptus, conſeptus, circumſeptus.* z-junaki, *ſeptus, ſtipatus armigeris.* 3. *Circumvallatus, mœnibus circumdatus.* 4. v. Obſztert.

Ogrínyam pchele. *Compono, congrego apes.* 2. ogrinyam mleko, *detraho florem lactis.* 3. ogrinyam ſitek na mere, *hoſtorio, radio, l. baculo æquatorio rado menſuram.*

Ogrizávam. Objedam. *Circumrodo, arrodo, amordeo.* v. Oglablyem. 2. *Met.* nezochnoga priatela ogrizavati, *amicum abſentem rodere.* obchinu ogrizavati, *arrodere rempub.* v. Ogovarjam.

Ogrizavanye. *Circumroſio, deroſio.* v. Objedanye. 2. *Detractio.*

Ogrizen. *Circumroſus, deroſus, eroſus, obeſus.*

Ogrìzki. *Præroſa, orum.* ogrizki ſzena, *fœnum præroſum, præroſa fœni, palea præroſa.*

Ogrohávam. *Deglubo, ſiliquas detrabo, decortico.*

Ogulènye. *Excoriatio, detractio pellis.* 2. *expoliatio.* v. Oplenenye.

Ogulitel. *Excoriator.* 2. *expoliator.*

Ogulújem. *Excorio, decorio, deglubo, exdorſuo.* 2. Ogulujem, koru dole jemlyem, *decortico, excortico, delibro.* v. Obluſchujem.

Ogúiyen. *Decoriatus, excoriatus, pelle nudatus, privatus.* 2. *Decorticatus, excorticatus, delibratus, cortice nudatus.* v. Oplenyen.

O. ante H.

Oh! glaſz boli, ali ſaloſzti. *Hei, heu!* 2. rech, gdanam ne kay povolyno, *he, hem!* 3. rech, gda novoga kay zachujemo, ali zagledamo, *ah, hem, ohe, vah!* 4. oh! *ali* jay mene! *heu mihi, heu me! heu me miſerum!* 5. oh day Bogh! *utinam faxit DEus!* 6. oh lepe, y vredne ſztvari! *o rem præclaram!*

Ohajamſze. v. Oſztavlyamſze.

Ohergyavem. *Rubigino, rubiginor, æruginor, æruginor, rubinem contrabo, ſitum duco, ſitu corumpor.* ohergyaveti, *ſqualore, ſitu, ac rubigine occupari, ſqualere.*

Ohergyaven. *Obductus æruginc, ſitu ſqualens.*

Ohladiſche. *Refrigeratorium, ii.* v.

Ohlagyujem. *Refrigero.* v. Razhlagyujem &c.

Ohòl, oholen. *Elatus, ſublatus, faſtuoſus, arrogans, vultuoſus, ventoſus, inflatus, protumidus, alto faſtu turgidus, plenus arrogantiæ, tumidus, nimius inſolens, ſupercilioſus.* v. Gizdav. oholne rechi, *ampullæ, & ſeſquipedalia verba.*

Oholia, Oholnoſzt. *Elatio, arrogantia, faſtus, animi elatio, inſolentia, tumor, ſub-*

Digitized by Google

ſublatio animi, typus, cacoëthes, alazonia, ſalaconia. 2. oholiu ponizavam, *ſuperbiam frango, comprimo, reprimo alazoniam.* oholiu puſcham, *pono ſupercilium.*

Oholimſze. *Efferor, extollo me, tumeo, ſuperbio, ſuperbum me præbeo, tollo ſupercilium, buccas inflo, tollo animos, criſtas tollo, tumeſco, inſoleſco, me effero, ſpiritus mihi jumo, inſolentiâ extollo animos.* oholitiſze, oholnoſze derſati, *elatiùs ſe gerere, mente tumores gerere.* v. Gizdamſze.

Oholno. *Elatè, arroganter, faſtuosè, temerè, ſublatè, inſolenter.* oholno poſelenye, *ambitio.* oholno poſelyen, *ambitioſus.* oholno hodechi, *altigradus.* v. Polepnoſzt

Oholnoga chinechi. *Superbificus.*

Ojavlyamſze. v. Ozavamſze.

Oje, l. Oyje. *Rudo, Temo, onis.* kay ſzliſsa k-oju, *Temonarius.*

O. ante K.

òka. mera dveh funtov. *Occa, æ. pondo duarum librarum.* 2. oka vina, *tertiarius, ii.* pol oke, *ſeſtarius.*

Okagyujem. *Fumigo.* v. Pokagyujem &c.

Okalamerujem. v. Okruſujem.

Okalyan. *Delutatus, oblimatus, cœno, l. luto infectus.*

Okalyujem. *Deluto, oblimo, inficio luto, volvo me in cœno.* v. Ukalyujem.

Okamenujem. *Lapideſco, ſaxeſco.*

Okamenyen. *Petrefactus.*

Okápam. *Circumfodio, circumſarrio, paſtino, conſarrio, ſarrio.* 2. okapam drevo, terſz, *ablaqueo.*

Okápan, okopan. *Circumfoſſus, paſtinatus, ablaqueatus.*

Okapànye. *Circumfoſſio, circumfoſſura, paſtinatio, ſarritura, ſartura, ſarritio, conſarritio.* 2. okapanye terſza, *ablaqueatio.*

Okàvam z-ſelezom, ſzrebrom. *Induco ferum, tego ferro, argento &c.* 2. okovam noge, v-ſelezje mechem, *compedio, inſerro, as, pono in compedes, in compedes do, compingo, vincio compede, conjicio in vincula, injicio compedes, inſtringo vinculis, circumdo vincula. Prov.*

Bolye je po vanke ſzkakati,
neg iz okovi ſzlobod chakati.

Præſtat eſſe in compitis, quàm in compedibus. ſcil. *Tutior eſt fuga, quàm ex carcere reſpondere.*

Okavànye nog. *Compeditio, onis.*

Okernyávam poſzudu. *Defringo, is, mutilo.* 2. *hebeto.* okernyati nós, *hebetare cultrum.*

Okerpanecz. *Pannoſus, pannuceus, pannulentus.*

Okerpávam. *Conſarcio, reſarcio, reficio, integro, reconcinno, plico veſtem &c.*

Okèrſchen. *Baptizatus,* ſ. *undâ regeneratus, illuminatus. In Inſcrip. Eccl.*

Okervávlenye. *Cruentatio.*

Okervavlyen. *Cruentatus, cruentus, ſanguinolentus.*

Okervavlyújem. *Cruento, cruore,* l. *ſanguine inficio, ſanguino, as.* okervavlyujemſze, *cruentor.*

Okeſznènye. *Retardatio, remoratio, tardus, ſerus adventus, demoratus, ûs.*

Okeſznujem. *Retardor, remoror, demoror, ſerò attingo, tardè advenio.*

Okillujem. okilavam-velſzem. *Rumpor, eris, fragium patior, frangor, herniosus fio.* 2. Activè: *Rumpo.*

Okinchènye. *Exornatio, ornamentum, ornatus, cultus, decoramen.*

Okinchujem. *Exorno, decoro, condero, venuſto, excolo, expolio, inſtruo, phalero, pompo.*

Oklada. v. Vadlya.

Oklàplyem. oklopi oblachim. *Lorico, loricam induo.*

Oklaſzujemſze. *Spicas emitto, protrudo.*

Oklestrujem. *Defrondo, frondes amputo, detrunco, arunco, præſcindo, concido, colluco, as.*

Oklètva. urochenye, dogovor. *Con-*

ſpiratio, conjuratio, factio, conſpiratus.

Okletnik, urochnik, dogovoritel. *Conjurator.*

Oklínyamſze-kleſzemſze. rochimſze, dogovarjamſze z-kém. *Conſpiro, conjuro, coeo, tacito fœdere obſtringo me, fœdus icio.*

Oklop, oklopje. *Cataphracta, panoplia, clibanus, thorax ferreus, l. æreus, pectorale ferreum.* v. Panczer. Oklop obrazna. nalichje ſelezno, *buccula, æ.* oklop perſzna, *gambeſo, onis.* oklop noſna, *gamberia, æ.* oklop dvoyverſztna, *bilix, cis.*

Okloplyen. *Cataphractus.* konyaniki v-oklopeh ſelezneh, *cataphracti equites.*

Oklopnik. *Cataphractarius, clibanarius, miles cataphractus, hoplomachus, gravis armaturæ, loricatus.*

Okno. *Feneſtricula.* v. Oblok.

Oknyaſzten. *Mutilatus, truncatus, mancus, mutilus, membro, l. membris captus, decurtatus, truncus.*

Oknaſztenye. *Mutilatio.*

Oknyaſztujem. *Mutilo, demutilo, emanco, mancum, l. mutilum facio, deartuo, decurto, delumbo.*

Oko, *ali* okko.

y koja k-nyemu ſzliſſaju.

òko. *Plur.* ochi. *oculus, li, acies, pretioſiſſima pars corporis, & quæ lucis uſu vitam diſtinguit à morte. ophtalmus.* oko malo, *ocellus.* lepo, *oculus venuſtus.* biſztro, *oculus linceus, aquilinus, milvinus.* kratkoga vida, *oculus hebes, luſcoſus, luſcitioſus.* nezdravo, *oculus æger, l. infirmus.*

NB. Oculi ruborem, *ovum decoctum, & per medium ſciſſum, ac per noctem oculo applicatum tollit.* oko krivogledno, *oculus limus, obliquus.* oko menſſe koi ima, y navernyeno, *pœtus, ti.* oko terſzovo, *gemma, calix, oculus.* oka puſchati, *gemmare, gemmas agere, gemmaſcere.* oko igleno, *foramen acûs.* oko mreſno, *plaga, æ.* oko perſztena, *pala, æ.* oko zanchicza, *pedica, tendiculum.* oko kurje, *corchorum, corchorus, ri, paronychia, paronychium.* oko kurje pod noſnemi perſzti, *gemurſa, æ.* oko, piknya na koczke, *puncta, æ.* oko na bobu, *hilum.* oko zkozno na luczke chine imajuchi, *ſyndicator.*

Okoliſche, vid oka. *Iris oculi.*

Ochi. *Oculi, rum.* ochi male, *ocelli.* ochi vuzke, *oculi contuſi.* ochi ſzlepe, *tempora, rum.* v. Szlepo ochje. biſztre, *oculi aeres, l. acuti.* pribele, *oculi albicantes.* kozje, *oculi caprini.* kermeslyive, *oculi gramioſi, lippi.* zhablyene, *oculi depravati.* ſzuzne, *oculi lacrymantes.* nacherne, *oculi nigricantes.* ſzivajuche, zrachne, *oculi radiantes.* ztegnyene, *oculi repreſſi, l. abſtinentes.* izpuchene, izbuhtene, izvalyene, *oculi eminentes,* ochi izkopane, izbite, *oculi eruti.* nemochne, *oculi vitioſi.* faytne, *oculi udi.* tupe, mlahave, *oculi hebetes.* zaſzpane, *oculi ſomno conniventes.* pohlepne, *oculi cupidiſſimi.* hude, ſztrahovite, *oculi torvi.* ognyene, plamenite, *oculi flagrantes, ardentes, igniti, flammei.* vgreznyene, *oculi cavi.* vugodne, y lepe, *oculi venuſti.* ſarovite kot machkine, *oculi cæſii.* ochi podiſem, *oculos attolo, ſuſtolo.* ochi ú tla vpiram, *oculos humi defigo.* pred ochi komu idem, *in conſpectum alicujus venio, prodeo, in oculos cujuspiam me infero.* vupertemi ochima gledati, *defixis oculis aliquid intueri.* zpoznati iz ochih, *è vultu cujusdam intelligere, colligere.* zerczalo jeſzu ochi, koje kaſu ſzercza mochi, *imago animi vultus, indices oculi.* v. Stibium. pred ochmi derſati, *attinere ante oculos.*

Ochih ſzivaſzteh, ili plaveh. *Glaucopis, leucophtalmus.* ſena takveh ochih, *glaucopos.* komu po ochih laſzi iz obervih viſze, *lanoculus.* jednakeh ochih, *paroculi,* bele ú ochih ſzkru-

Digitized by Google

ſzkrune, *nephelæ.* ochih zableſchenye, *perſtrictio oculorum*, ochih ſzuzenye, *epiphora.* ochih izpuchenye, *exophtalmia.* koi takve ochi ima, *exophtalmus.* ochih ſzuzenye, *Rjas, & Rhyas, dis.* ochih mentuvan, *oculis pauperatus.* pun ochih, *oculeus.*

Ochmi nakrivenemi koga gledim. *Limis oculis aliquem aſpicio.*

Ochna belina, bel oka. *Oculi albugo, albumen, l. alburnum, albamentum oculi, leucoma.* ochna chernina, *melan.* v. Ochno jederko. ochna pleva, *palpebra.* ochna mrenicza, *retina, rhagoides, dis.* mrenicza dolnya, *tunicula, tunica oculorum, pterygium, arachnides.* ochna ſzerbechicza, *Pſorophtalmia.* ochna bol ſzuha, gda iz nyih nikay neczuri, negſzu cherlyene, y ſzerbe, *xerophtalmia.* ochna bol, *myopia, ophtalmia*, haſznovit za ochi, *ophtalmicus.* ochna jamicza, *ſedes oculi, cavum oculi*, ochna na vidu mezdra, mozol, *argema.* ochna radoſzt trava, *euphragia, l. euphraria, ophtalmica, l. ocularia.*

Ochne modricze. *Suggilago.* ochneh plev miganye, *diabroſis, is.* ochneh plev puznenye, *apoptoſis, ptiloſis, madaroſis.* ochne zaklopnicze, *genæ, palpebræ.*

Ochni. *Ocularis, ocularius, oculariarius.* ochni zakutek, kray, *Hirqvus canthus, ſinus oculi, paropia, rum.* ochni kermeslyi, *gramia, lema.* ochni otok, *pachytis.* ochni vrach, *medicus ocularius, ophtalmicus, ci.* ochni jachmenecz, *hordeolum, grando, chalacia, chalacium, chalazia, chalazion, eritha, & ebrite.* ochni beteg, gda obervih laſzi ú oko raſztu, y ſzpati nedadu, *trichiaſis, is.* ochni flaſter, *collyrium, calliblepharum, hieracium.*

Ochno jederko, cherno poſzred oka. *Pupilla, pupa, pupulla oculi, acies, cora, glene, es.* ochno uprenye, *oculorũ cenjectus, l. intenſio.* ochno megnenye, híp, *punctoſitium, ii. ictus, l. momentum oculi, momen, nictus, articulus, l. punctum temporis.* ochno-megnyen, hipni, *momentaneus, momentarius, punctus.* ú ochnom megnyenu, *in ipſo articulo temporis, in ipſo punctoſitio.* ochno dobro vigyenye, *oculorum ſenſus acerrimus, acutiſſimus.* ochno zalevanye radi kermeslyev, *ſuffuſio oculi.* ochno vrachtvo, *ſmilium.*

O. ante K.

Okólban. v. Oſztriſen.

Okolìſche, oblina. *Glebus, orbis, ſphæra, circulus, gyrus.* okoliſche kola, *orbita, æ, ſ. orbis currus, abſis.* okoliſche vuha, *capreolus, li.* v. Oko. okoliſche, *circumferentia, circumſtantia.* okoliſche ganyk, *circumporticatio, cavædium, peridromis, periegeſis, ambitus, perybolus.* v. Okrugloſzt.

Okolnìcza. *Figura ſpherica.*

Okolu. (D.) Okolicze. *Circum, circa, circumſecus, ob.* 2. okolu (gdaſze broy znamenuje) *circiter, ferè, propè, ad.* beſse nyih okolu ſzto, *numerabantur circiter centum.* 3. okolu, y okolu, vſze vokol, *circumcirca.* v. Zeuſzeh.

Okolu arvam. *Oppugno, arieto &c.*

Okolu.

Bludim. *Circumerro, inerro.* budim. *circumexcito, exſuſcito, expergefacio.*

Chiſztim. *Circummundo, circumpurgo.*

Derchem. *Circumcurro, circumcurſito, circumeo, inneo, circulo, circumvolito.* derkanye, *circumcurſitatio*, nochno okolu derkanye, *nocturnæ graſſationes.* derkavecz. *Concurcator, groſſator, ambulator, circulator, erro, ſpatiator.* okolu derchechi, *peridromus.* derſchem, *circumtremo.* devam, *circumpono, circumdo.* dubem, *circumcavo.*

Erbam, ladam odvetchinu. *Circumhærcdito.*

Farbam. *Circumcoloro, circumtingo.*

Ger-

Digitized by Google

Okolu

Germim. *Circumtono.* gledim. *Circumaſpicio, circumſpecto, circumtueor, obtueor, ſpeculor, proſpeculor, circumfero oculos, retorqueo oculos, colluſtro.* gledanye, *circumſpectio, circumſpectus, reſpectus.* gradim, *circumſepio, circummunio, circumroboro, circumvallo, circumdo ſepibus.* grizem, *circumrodo, obrodo, commordeo, obmordeo.*

Hitam. *Circumjicio, circumjacio.* hitanye, *circumiectus, ûs.* hichen, *circumjectus.* hoblam, *circumdolo, circumquaque dolo, & polio.* hodim, *circumeo, circueo, circo, obeo, circulor.*

Izepiram, kot tekuche chine vode. *Circumluo.*

Kerpam. *Circumplico.* klechim, *circumflecto, in gyrum flecto.* klechanye, *circumflexio.*

Lechem. *Circumvolo, circumvolito.* letanye, *circumvolatio, circumvolatura, circumvolatus.* leſim, *circumjacio.* liſem, *circumlambo, circumlingo.*

Maſem. *Circumungo.* maſem blatom &c. *Circumlinio, circumlino, oblino, oblimo, tectorium appono.* mazanye maſztjum, *Circumunctio, onis.* blatom, *circumlinitio.*

Naſzipavam. v. Obſzipavam. noſzim. *Circumfero, circumgero, circumporto, circumgeſto.*

Obiam. *Circumfrango.* obracham, *circumverto, verſo, circulo, circumago, in gyrum cogo, gyro, regyro, circumtorqueo, circumroto.* obrezan. *Circumciſus. 2. circumſciſſus.* obrezavam, *Circumcido. 2 circumſcindo, amputo.* obrezavanye, *circumciſio. 2. circumcæſura, circumciſura.* okolu obracham, z-viam, *offlecto, circumflecto.* obſztiram, *circumdo, comprehendo, cingo.* mreſami, *circumretio, incingo,*

Okolu

claudo, retibus. odet, ogernyen, *circumamictus, circumtectus, tunicatus.* obimlyem, *ambio, circumplecto.* odevam, *circumveſtio, tunico, redimio.* orjem, *circumaro, obaro.*

Pelyam. *Circũduco.* pijem, *circumpoto,* pitje, *circumpotatio.* okolu plavam, *obnato.* pokrivam, *circumtego, circumcooperio.* pokrit, *circumtectus.* poſſilyam, *circumitto.* poſzlan, *circumiſſus.* okolu piſſem, *circumſcribo.* prebivam. v. Okolu ſztoim. prebivajuchi, *circumcola.* potaplyam, *obundo, diluvio, as.* puhan, *circumflatus.* puhanye, *circumflatus, ûs.* puſſem, *circumflo.*

Rajamſze. *Circumnaſcor.* reſem, *circumſcindo, circumcido.* razlevamſze, *obundo, diluvio.* ruſſim, *circumruo.*

Sivam. *Circumſuo, obſuo.* skriplyem, *circumfremo.* ſzadim. *Circumplanto, circumſero.* ſzedim, *circumſedeo, circumſideo, circumſido.* v. Obſzedam. ſzedenye, *circumſeſſio.* ſzejem, *circumſero.* ſzechem, *circumſeco.* ſzkuchim, plachemſze, *circumgemo, obvagio.* ſztoim, *circumſto, circumſiſto, circumhabito, circumcolo.* ſzvetimſze, *circumfulgeo, circumflagro.* ſzvetim, *circumluceo.* skropim, *circumſpergo.* roſzim, *circumroro.* ſztriſem, *circuntondeo.* ſzlaſem, *circumſtruo.* ſeſztilim, *circino.*

Techem, czurim. *Circumfluo, ambio.* techenye, *circumfluxus, ûs.* tekuchi, *circumfluus, circumfluens.* terem, *circumfrango.* tkem, *circumtexo, obtexo.* tlachim, *circumculco.* tvërdim, jachim, *circumfirmo, circummunio, circummœnio, mœnibus roboro.*

Valyam. *Circumvolvo, circumvoluto.* ú blatu valyati, kaliti, *tergorare luto.* vertim, *Circumverto, gyro, roto, verſo.* v. Obracham vertenye,

Digitized by Google

nye, *vertigo*, *verſatio*, *rotatio*. veſem, *circumvincio*, *circumſtringo*, *circumlaqueo*, *circumligo*, *circumnecto*. vezan, *circumligatus*, *circumvinctus*, *circumſtrictus*, *circumligatus*. okolu vojen, *ambactus*, *circumductus*, *circumactus*. viam, *circumflecto*. vianye, navijanye, *circumflexus*, *circumflexio*. veſzim, *circumfigo*. vozim, *circumveho*, *circumvecto*. vozenze ú ladje, *periplus*, *pli*. vodim, *obduco*, *circumduco*.

Okolu

Zabijam. *Circumpango*, *circumincutio*. zakapam, *circumtumulo*. zaviam, *circumplico*, *circumvolvo*. zavir, *circumplicatus*, *circumvolutus*. zapiram, *circumclaudo*, *circumeludo*, *undique claudo*. z-bijam, *in unum cogo*. zbijam zemlyu. *circumpavio*. zigyem, *circumædifico*. zmerſnyen, *circumgelatus*. zmerſnenye, *circumgelatio*. zmerzavam, *circumgelo*. znamlyam. *circumnoto*, *circumſigno*. zalevam olovom, *circumplumbo*. zavimlyem, kotarim, *circumſcribo*, *definio*, *determino*, *limito*, *delimito*. zavjete, zaderſavanye, vkotarenye, *continentia*, *circumſcriptio*, *definitio*, *reſtrictio*.

Okolban. *Detonſus*, *attonſus per pectinem*.

Okolbati. *Detondere*, *attondere per pectinem*.

Okopan. *Circumfoſſus*. v. Okapan.

Okòren. *Durus*, *induratus*, *aſper*, *rigidus*. v. Tverd. 2. *protervus*, *vultuoſus*, *moroſus*, *difficilis*, *pertinax*, *pervicax*, *obſtinatus*, *obfirmatus*, *præfractus*, *pervicus*, *pernix*, *perpes*, *inflexibilis*, *intractabilis*, *agreſtis*, *trebax*, *apocrotus*. v. Tverdoglav. preokoren, *perdurus*, *prædurus*. okorna rech, *obiurgatorius vocis ſonus*. okorna pamet, *ferox*, & *indomitum ingenium*. okorna zemlya, *terra aſpera tractatu*.

Okorjen, pokrit korum. *Incruſtatus*.

Okorjènye. *Incruſtatio*.

Okòrno. *Aſperè*, *aſperiter*, *durè*, *duriter*, *inſolenter*. 2. *pertinaciter*, *inflexibiliter*, *obſtinatè*, *præfractè*, *obfirmatè*. v. Nevkrotno.

Okòrnoſzt. *Duritas*, *duritia*, *aſperitas*, *aſpritudo*, *aſpredo*. 2. *pertinacia*, *duricies*, *contumacia*, *pervicacia*, *pervicacitas*, *pertinacitas*, *obſtinatio*, *obduratio*, *obſtinata voluntas*, *inſolentia*, *inflexibilitas*, *obfirmatio*. v. Tverdokornoſzt.

Okorújem. *Incruſto*. 2. *induro*, *as*. okoren bivam, *Indureo*, *indureſco*, *obdureſco*, *induo duritiam*.

Okorunyen. *Coronatus*, *diadematus*, *ſertatus regali majeſtate*.

Okorunujem. nilſzem. *Corono*, *inſigni veregio convincio*, *redimio*, *diademate ſtringo caput*.

Okòva, okove noſne. *Compes*, *dis*. plur. *compedes*, *um*, *pedicæ*, *ferramenta*, *vineula*. iz okove koga zpuſztiti, *compage exoluta aliquem dimittere*. v. Selezje. 2. okove ruk, *manellæ*, *manicæ ferreæ*. okove vratne, kêſze na vrat mechu, *bojæ*, *rum*. v. Puto.

Okován. *Compeditus*, *in compedes poſitus*, *conjectus in vincula*, *inferratus*, *ſerratus*. 2. *ferro obductus*, *cinctus*.

Okoványe. *Compeditio*, *onis*.

Okráchen, *Abbreviatus*, *breviatus*, *decurtatus*, *curtatus*, *diminutus*, *detruncatus*, *defalcatus*.

Okrachènye. *Abbreviatio*, *abbreviatura*, *diminutio*, *detruncatio*, *præciſio*, *deductio*.

Okrachújem. *Abbrevio*, *decurto*, *detrunco*, *imminuo*, *deminuo*, *defalco*, *abſcindo*, *præſeco*, *deſtringo*, *amputo*, *curto*, *ſyncopo*.

Okràjek. *Extremitas*, *finis*, *ora*, *incitæ*, *incita*, *fibræ*, *margo*, *periclyſis*. okrayke obrezavam, *demargino*.

Okràk. *Pes Juillus*, *l. ſuinus abſciſſus*.

Okrèpen. *Rigidus*, *torpidus*, *obſtinatus*. okrepeni vudi, *rigentia membra*.

Okrepénye. *Rigiditas*, *rigor*, *torpor*, *torpedo*.

Digitized by Google

Okrepenújem-nelſzem. *Obrigeo, obrigeſco, obſtupeſco, obtorpeſco, indureſco.* v. Odrevenujem.

Okreplyène. *Focillatio, refocillatio, vegetatio, refectio, refectus, corroboramentum, confortatio, confirmatio, fomentum, cataſyma.*

Okréplyen. *Refocillatus, confirmatus, confortatus, corroboratus, refectus, recreatus.*

Okreplyájem. *Confirmo, refocillo, corroboro, conforto, reficio, vegeto, recreo, refoveo, confoveo.* okrepiti mochi, *redintegrare vires.*

Okrìven. *In crimen adductus, criminis convictus, accuſatus.* okriven nepravichno, *falsò inſimulatus, iniquè accuſatus.*

Okrivitel. *Criminator, oris.*

Okrivlénye. *Criminatio, criminis impoſitio.* 2. *inſimulatio, accuſatio.*

Okrivlyújem. *Culpo, acuſo, inſimulo.* 2. *inſimulo falsò, incuſo de crimine, culpo immeritò, confero culpam in aliquem, criminor, crimen impono, conjicio culpam, objecto crimen.*

Okrúg. *Circulus, circinus, orbis, orbita, orbiculus, circinatio, circus, gyrus, ſphæra, cyclus.* polokrug, *ſemicirculus, ſemiorbis, ſemirotundum, hemicyclus, hemiſphærium.* v. Kolobar. kay ſzliſſa kogrugu, *circularis, le.* ú okrug zvijam, *conſpiro, as.* na okrug, *ſpiratim.*

Okrúgel. *Rotundus, bulbaceus, teres, globoſus, circularis, in ſpeciem orbis globatus, orbiculatus, orbicus, ſphæricus, ſphæralis, ovalis, ovatus, ſtrongilus.*

Okrúgloſzt. *Rotunditas, rotundatio, globoſitas, circumferentia, perimeter, perimetrus, periphoria.*

Okrúſen. *Rotudatus, corrotudatus, gyratus, globatus.* okruſen sèſztilom, *circinatus.* 3. *circumdatus.*

Okrusènye. *Rotundatio, rotunditas, circumductio, globoſitas.* okruſenye z-sèſztilom, *circinatio.*

Okrusújem. *Rotundo, orbiculo, conglobo, roto, gyrum facio, orbem conficio.* 2. okruſujem z-sèſztilom, *circino, circinum in orbem duco, circumduco.* 3. *circumdo, circumago, circumduco.*

òkſtan. *Succinum, electrum.*

Okváſſen. *Fermentatus.*

Okvaſsènye. *Fermentatio.*

Okvaſzújem. *Fermento, as.*

Okunyavàmſze. *Tergiverſor, detineor, remoror, dubito, delibero.*

Okunyavànye. *Tergiverſatio, remora, detentio, diſtractio, deliberatio.*

Okúſſan. *Deguſtatus, delibatus, libatus.*

Okuſsànye. *Deguſtatio, delibatio, libatio.* preokuſſanye, *præguſtatio, prælibatio.*

Okuſsávam-ſzilſzem. *Deguſto, delibo, prolibo, guſto, libo, pitiſſo, delibero, primoribus labris attingo, contingo, ligurio.* 2. pervlye okuſſavam, *præguſto, prælibo.* guſzto okuſſavam, *libito.*

O. ante L.

Olanda orſzag. *Batavium, Holandia.*

Olandra drevcze. *Nerium, oleander, rodophne, rodondrum.* pri morju okolu vod, y na verteh raſzte. liſztjem ſzpodobnoje k javorike, ali mandale.

Olepchen. *Viſcatus.* v. Omela.

Olepchènye. *Inviſcatio.*

Olepchujem. *Inviſco, as.*

Oliga riba morſzka. *Triſchia, æ.*

Olìka. (D.) ulika, maſzlina tak drevo, kak ſzad. *Oliva, olea, poſca.* okrugla, *orchis, orchites.* priduga, *radiolus.* olika divja, *oleaſter, agrippus, olea fera.* nye liſztje, *calliſtephanus.* nezrela, mlada, *drupa, æ.* zlocheſzta, *phaulia.* velika, *oliva regia, major.* velika cherna, y zrela, *pauſia, æ.* olika zachinyena, *olea conditanea*, v-czukoru kuhana, *ſirapa.* olike ſzlane, *balmades, balmades.* olike mironoſzne, *oleæ pacales.* olika zaſzagyena, *callielæa, colymbades.* olike berem, *olivo, as.* olik branye, *olivatio.* olike koſchicza, *ſamſa, æ.* bratva olik, *oleitas,*

Digitized by Google

tas, olivitas. oliſche, vert olichni, oletum, olivetum. brach olik, olivitor. olike gnoim, pabulor, oleas fimo. olik naginenye gda pavuchine na ſzad doydu, araneum, arachnium.

Olikov, olichni. Oleagenus, oliagineus. olichna mladicza, termes.

Olilényekache. Vernatio, exuvium, ſenium ſerpentis, ſenectus, redivia, l. reduvia ſerpentis, leberis, dis. Hâc præcinctâ mulier facilius parit.

Olovár. Plumbarius, ii.

Olòven ni. Plumbeus, plumbarius.

Olòvna ſila. Plumbago, nis.

Olòvni pleh. Plumbi lamina, blumbi lamella, l. charta plumbea, petalum.

Olovneh pechatih na papinſzke liſzte delavecz. plumbator.

Olovna ruda, playbaſz. Galena, plumbago, ceruſſa, pſimmythium, molybdena. olovna penna, molybditis. farba, livor. olovne farbe, luridus. olovneſzem farbe, liveo, es.

Olovnìcza. olovno zerno. Glans, l. pila plumbea, martiobarbulus, globus miſſilis, plumbata, æ, plumbea, glans liventis plumbi.

Olòvni ſtaczun Plumbaria officina. olovni meſter, artifex plumbarius. olovni izvarek, plumbiſcoria, recrementum.

Olòv, olovo. Plumbum, bi.

Olòvo na ſnore viſzeche zidarſzko. Perpendiculum, li. 2 na ſnore viſzeche mornarſzko, kêm glubinu morja mere, bolis, catapirates, cataprorates. olovo vage ſzidarſzke, molorthus, amuſſis. z-olovom varim, zalevam, plumbo, as, z-olovom zalotan, oblean, plumbatus. pritvergyen, adplumbatus. z olovom lotanye, zalevanye, oblevanye, plumbatura, æ. z-olovom pomeſſan, olovnat, plumboſus.

Oltár. Ara, æ, altare, is. oltar veliki, altare ſummum. oltar bochni altare laterale. mochi oltarſzke, noſzni oltaricz, ara ſubductilis, portatile, is. oltar z-proſchenyem daruvan, oproſztni oltar, altare privilegiatum oltar z-darmi nadelyati, ſtruere altare donis. v-ſztaro vreme kadſzu priſzegali, rukuſzu na oltar metali, otud. Ad aras uſque amicus.

Dokte pravoga ſtimas? mene priatela imas.

Oltáricz. Arula, æ.

Olúſchen. Deſquamatus, diſquamatus.

Oluſchènye. v. Obluſchenye. Oluſchenye rib, deſquamatio, diſquamatio, aposirmata, um.

Oluſchújem. Deſquamo, ſquamis exuo, diſquamo. 2. v. Obluſchujem.

Olùpek. Putamen, putamentum, ſcoria, ſquama, peripſema. oczelni, ſtonoma. medeni, ſpodium, ponpholyx, &c.

ólye. (D.) ulye. Oleum, ei, olivum, vi, liquor oleaceus, palladius latex, elæon. lit, ili pervo olye, gleucinum, ni. olye iz divje olike, oleaſtrinum, ni. olye novo, oleum viride, novellum. olye iz olik nezreleh, oleum crudum, arcerbum, ophmacinum. olye oczteno, oxelatum, ti. olye vodeno, ili z-vodum zmeſſano, hydrolæum oleum. z ocztom zmeſſano, ozolæon. olye ſzmoleno, piſelæon. olye ſeludno, oleum juglande. orchovo, oleum carinum, l. carynum, carynon, onis. mandalſzko, oleum amygdalorum, ſive amygdalinum. lorberovo, oleum laurinum. roſichno, oleum rhodinum, l. roſaceum. borovichno, oleum baccarum juniperi. leneno, oleum lini. pomarangyno, oleum aurantiorum, &c. olye grabim, decapulo, capulo. olya obilje, olivina, copia olei. z-olyem terſenye, elæomporia, æ, elæomeli. chaſztnik nad olyem prodaynem, elæones, nis.

Olyen Oleaceus, a, m. olyena ſzramba, gde olye ſztoi, olivina, cella olivaria. olyena poſzuda, tunka, olearium, orca. olyene droſgye, amurca, ſanies olei, elæotrigum, olyeni melin, tropes, tra-

Digitized by Google

trapeta, trapetum, & trapetus, ti. ſztupa, *tudicula, æ.*

Olyenka. *Capſas, lenticulale cythus, guttus, ampulla, olearia.* zemlyena, *ſeria, æ.* olyenka predelana za oczet y olye, *gemellar.* olyenka z noſzom, *Rhinoceros.*

O. ante M.

Omàchem. *Intingo, immergo, mergito.* it. *inficio.*

Omajati. *Labefacere, agitando infirmo.*

Omamìcza. v. Omilyavicza.

Omàmlyiv. *Vertiginoſus, ſcotomaticus.*

Oman trava. *Innula, æ.* v. Enula.

Omáſcham-ſztilſzem. *Pinguedine imbuo, iuungo.*

Omázan. *Infectus, maculatus, fædatus, turpificatus, turpatus, oblitus.* omazan mech kervjum, *infectus ſanguine gladius. 2. unctus.* v. Zatepen.

Omazànye. *Infectio, fædatio, defædatio, deturpatio, maculatio.*

Omazújem. *Inficio, fædo, maculo. 2. tingo, oblino, illinio, circumlinio.*

Omeglénye. *Obnubilatio, obſcuratio, obſcuritas, opacitas, 2. deliquium.* v. Omilyavicza.

Omeglújem. *Obnubilo, obduco nebulâ, tenebras offundo, contenebro, obſcuro.* paſſ. *obnubilor. 2. deliquium patior.*

Omèkchan. *Mollefactus, emollitus, remolitus, mollificatus, delinitus, liquefactus, mitificatus.*

Omekchànye. *Emollitio, remolitio, mollitudo, malacatio, malaxatio, delinitio, chalaſmus.*

Omekchávam. *Emollio, remollio, molleo, mollefacio, mollifico, malaſſo, commalaſſo, malaciſſo, macero, delinio, eliquo, mitifico.* paſſ. *molleſco, mollior, remolleſco, mollis fio, liqueſco.*

Omeknújemſze. *Effugio, defugio, profugio, aufugio, do me in fugam, do me pedibus, evado, avolo, devolo. 2. ſubduco, ſubtrabo me, ſublabor.*

Omèla, imela. *Viſcus, l. viſcum, ci, viſcarium, glutinum aucuparium, ixion.*

Omelen. *Viſcoſus, viſcidus, glutinoſus, viſcatus, tenax.* kay k-omele ſzliſſa, *ixonius, ixonicus.*

Omelujem. omelum maſem. *Viſco, as.*

Omèlo pechno. *Scopæ furnariæ.*

Omërlyam. *Deturpo, contamino, fædo, inquino, inficio, polluo, conſpurco.*

Omilyavìcza. omamlenye. *Deliquium, ii, deliquium, l. defectus animi, defectio virium, ſyncope, ſcotomia, ſcotoma, lypothymia, lipopſychia, ſynthexis.* omilyavicza iz lenoſzti, y prekoredne jegye, *analeſia, æ.* z-omilyaviczum obterſſen, *ſyncopalis, le, ſcotomaticus, ſynthecticus.*

Omilyam, omamlyujemſze. *Syncopo, ſopior, deliquium animi patior, linguo animo.*

Omilyàvamſze. liſzichimſze. *Blandior, adblandior, abblandior, adulor, aſſentor, lenocinor, paraſitor, moli brachio palpo, ceveo, caudam jacto, demulceo, cercopiſſo, vulpinor.*

Omilyavànye. *Blandimentum, lenocinium, aſſentatio, aſſentatiuncula, blanditiæ, palpatio, palpus.* v. Prilizavanye

Omilyàvecz, verto rep. *Adulator, baſiator, delinitor, palpator, arriſor, epiſitius, cotax, gnatho.* v. Prilizavecz.

Omlachènye. *Tepefactio.*

Omlachújem. *Tepefacio.* v. Mlachim.

Omladénye. *Regerminatio.*

Omladujèmſze. *Repullulo, repullulaſco, regermino, verno, reviviſco, juveneſco, rejuveneſco, pubeo.*

Omlahàven. *Debilitatus, enervatus, fractus, infirmatus, labefactus, attenuatus, extenuatus, deminutus.* omlahavene mochi, *vires infractæ, hibetatæ, caſtratæ.*

Om-

Digitized by Google

Omlahavènye. *Debilitatio, infirmatio, enervatio, debilitas, infirmitas, imbecillitas, langvitudo, invalentia.*

Omlahavlyújem. *Debilito, infirmo, enervo, labefacto, infringo.* omlahavlyujemſze, *debilitor, infirmor.*

Omòchen. *Intinctus, immerſus, intinctilis, tinctus, macidatus.*

Omochenye. *Intinctus, tinctus, immerſio, intinctio.*

Omochiti. v. Omachem.

Omodrèlſzem. *Liveo, & lividus ſum.*

Omodren. *Lividus, caruleatus, cæſius, cyaneus, glaucus.*

Omodrènye. *Livor, livedo.*

Omodrújem - drelſzem. *Liveſco, lividus fio, liverem duco.*

Omotan. *Involutus, implicatus, intricatus.*

Omotànye. *Obvolutio, involutio, implicatio, intricatio, implicatura.*

Omotavam. *Involvo, convolvo, implico, circumplico, intrico, innecto, obvolvo, foſcio, velo, calabrico.*

Omramorujemſze. *Marmoreſco.*

Omráſen. *In odium, diſplicentiam, l. diſguſtum inductus, odioſus, faſtidioſus, odibilis factus cuipiam, alienatus, abalienatus, averſus.*

Omrasènye. *Odium, diſplicentia, indignatio, averſio animi procurata, abalienatio.* omraſenye jeſztvine, *faſtigium, nauſea, horror cibi.*

Omráza. *Odium, ii.* v. Nazlob. omraza med nyimi je velika, *odium inter illos eſt immane, crudele, capitale, acerbum, acre, grave, inteſtinum, infeſtum, mirificum, vatinianum.* 2. *nauſea, faſtidium.*

Omrasújem - zujem - zilſzem. *Odioſum aliquem alicui facere, inviſum reddo, induco aliquem in odium cujuspiam, averto aliquem ab aliquo, odium alicui concilio, alieno, aliquem ab aliquo, averto, avoco.* omraſujemſze, *incurro indignationem animi, averſionem, diſplicentiam. Concilio mihi odium, inimicitias mihi comparo.*

Omuknènye. *Raucedo, raucitas.*

Omuknújem, Zamuknujem. *Obticeo, conticeſco, obmuteſco, ſegrego ſermonem.* 2. *Rauceſco, rauceo, irrauceſco.*

O ante N.

On, na, o. *Ille, illa, illud. Ipſe, ipſa, ipſum. Is, ea, id.* 2. on chaſz, *ſubitò, ſtatim, illicò.* on drugi, *ille alter.* on hip, *protinùs, ſimul ac.* v. Taki.

ònam. *Illuc, illò, eò.* onam ovam, *illuc atque huc.*

Onda. *Tunc.* v. Teda. on dan, *illâ die.*

Onde. *Ibi, illic, eo loci, eo loco.* 2. onde iſzto, *inibi, ibidem, omninò ibi.*

Onemújem. *Obmuteſco, is, mutus fio.*

Onevolyújem. *Viribus deficio, in dies magis ægroto, infirmor, ærumnis conficior, debilitor, deficio.*

On iſzti. *Ille idem, ille ipſe.*

òno. *Id, illud.*

Onomadne. *Nuper, non ita pridem, non dudum, recenter.*

Onúd. *Illa, illac, eâ.*

O ante P.

Opachìna. *Improbitas, perverſitas, iniquitas, nequitia, aſtus, nequities, fallacia, panurgia.* v. Zloba 2. *Torvitas.* opachina vremena, *temporum injuria, l. iniquitas, iniqua temporum conditio, gravitas temporum.*

Opachlyivo, krivo gledim. *Torve, l. torvum aſpicio.*

Opàd. *Lapſio, lapſus, labes, ruina, caſus, prolapſio, caſura.* opad ſzuncheni, *deciduum ſolis.* v. Zapad.

Opádam. *Cado, labo, as, ſuccido, concidor, labor, delabor, prolabor, corruo, ruo, labefio, ruinam facio, occaſo.* dole opadam, *collabor, dilabor, concido, corruo.* opadam guſzto, *caſo, caſito.* opadam pred koga, *procumbo ad genua, advolvor pedibus alicujus, provolvo, projicio, proſterno me ad pedes alicujus, accido alicui ad genua, l. alicujus ge-*

Digitized by Google

genibus, *ad pedes accido*, *procido*, *ad-geniculo*, *genibus provolvor*, *procumbo ad genua*. opadam na vrateh, lli v-pochetku, *in portu impingo*. opada czvet, *defloreſcit*. opada jedno z-drugem, *ſequitur vara vihiam*. 2. v. Pri-padam.

Opadajuchi. *Decadivus*, *deciduus*.

Opadànye. *Delapſio*, *prolapſio*. v. Pada-nye.

Opadavìcza. *Morbus caducus*, *l. comitia-lis*, *abas*, *antis*. v. Padavicza. koi ima-ju takov beteg, *caducati*, *epileptici*, *ſ. quos morbus comitialis ſubvertit*.

Opàdlyiv. *Ruinoſus*, *ſucciduus*, *pronus ad cadendum*, *proximè*, *l. feſtinè cadens*. 2. *Deciduus*, *cadivus*. jabuke opad-lyive, *decidua poma*.

Opàh, Opaha. v. Pira n. 3.

Opájam. *Inebrio*, *ebrio*, *vino obruo*. opa-jamſze, *inebrior*, *ingurgito me vino*, *l. in me vinum*, *ſcityſſo*.

Opajànye. *Inebriatio*. v. Opojenye.

Opàka. v. Prechka.

Opaklivam. v. Szmolim.

Opàl, la, o. *Delapſus*, *prolapſus*, *demiſ-ſus*. iz utrobe opal, *materno prolapſus ex utero*. 2. Opál, *uſtigo*, *uſtrigo*, *ro-bigo*, *ſcolecia*, *urigo*, *aſtroboliſmus*. v. Pales.

Opalenye. *Ambuſtio*, *aduſtio*, *circum-uſtio*. 2. *uſtulatio*.

Opalitel varaſsa. *Urbicremus*.

Opályen. *Ambuſtus*, *circumuſtus*.

Opalyújem. *Amburo*, *comburo*, *abſumo*, *conſumo*. opaliti varas, *vaſtare civita-tem incendio*.

Opànyĕk, (D.) Opanka, Oput. *Pero*, *udo*, *calceus feneſtratus*, *clathratus*, *a-mentata ſolea*, *ſculponea*. opanyek iz friſke koſe. *Carbatina*, *& Carpatina*, *æ*. *Prov.*

Je toga vlahu za opanke.

Eſt ejus rei magna abundantia.

Obuven ú opanke, *peronatus*.

Opáran. *Diſſutus*, *reſſutus*.

Oparati, param. *Diſſuo*, *reſſuo*.

Opàren vruchum vodum. *Exſaldatus*, *buliente aquâ perfuſus*. 2. *Aduſtus*, *circumuſtus*. 3. *Elixatus*, *lixiviatus*.

Oparènye. *Excaldatio*, *aquâ buliente per-fuſio*. 2. *Elixatio*, *elixatura*.

Oparújem. *Fervido*, *as*, *aquâ ferventi per-fundo*, *aduro*, *excaldo*. 2. *Elixo*, *as*. opariti rubje, *elixare veſtes*, *lixivio e-lutrare*. v. Parim.

Opaſsújem-ſzalſzem. *Cingo*, *præcingo*, *incingo*, *circumcingo*. opaſzati mech, *incingere ſe gladio*. z-voyſzkum opa-ſzati potok, *caſtris præcingere fluvium*. v. Obſztiram. 2. *Paſſ.* opaſzujemſze, *præ-gor*.

Opáſzan. *Cinctus*, *præcinctus*, *incinctus*, *circumcinctus*. viteſkem paſzom opa-ſzan, *incinctus balteo*. dichno opa-ſzan, *redimitus cingulo*. remenom o-paſzan, *loratus*. v. Páſz.

Opaſzànye. *Præcinctio*, *præcinctura*, *cin-ctura*. okolu, *circumcinctio*.

òpat. *Abbas*, *Antiſtes*, *Archimandrita*, *Pater monaſterii*.

Opatìa. *Abbatia*. 2. *Monaſterium Abba-tiale*.

Opatìcza. *Abbatiſſa*, *Antiſtita*, *Prioriſſa Monialium*. 2. Opaticza. (D.) Kolu-dricza. *Monaſtria*, *Aſſiſteria*, *Monialis*, *Sanctimonialis*, *Virgo veſtalis*, *Nona*, *æ*, *Virgo Dei ſacra*. Opaticza otcza y ma-ter ſive imajucha, *Patrimes*, *is*.

Opatſztvo. *Dignitas Abbatialis*.

Opàza. *Circumſpectio*, *ſagacitas*, *perſpici-entia*, *perſpicacitas*, *cautio*, *cautela*. O-pazu imeti na ſzvoju chaſzt, *honoris ſui*, *l. officii curam ducere*, *l. habere*. 2. Petanye, *obſervatio*. 3. Nazad gleda-nye, *reſpectus*.

Opázen. *Sagax*, *providus*, *circumſpectus*, *perſpicax*, *cautus*, *ſapiens*, *callidus*, *pro-videns*, *homo emunctæ naris*.

Opàzno. Chedno. *Circumſpectè*, *cautè*, *providè*, *ſagaciter*, *ſapienter*, *providen-ter*, *perſpicaciter*.

Op-

Digitized by Google

Opchìna. v. Obchina &c.
Opéchem. *Amburo, aduro, uſtulo.*
Opèka. *Later, eris.* v. Czigel.
Openènye. *Deſpumatio, exſpumatio.*
Openújem. *Deſpumo, expumo, ſpumam, & ſpurcitiam eximo.*
Opényen. *Deſpumatus, exſpumatus.*
Opepèlen. *Cinere conſperſus.* 2. opepelen, na pepel zeſgan, *incineratus.*
Opepelújem. *Cinere conſpergo, l. aſpergo.* 2. na pepel zeſiſem, *inciuero, as.*
Operìna. (D.) Pomia. *Elluvies, ei, qvisqvilia.* operina ruchna, *magdalia, rum.*
Opèrpren. (D.) Opapren. *Impiperatus, piperatus.*
Operprújem. *Impipero, pipero, pipere adſpergo, conſpergo, contingo pipere.*
Operùſsan. v. Oſzkuben.
Operta. *Faſcis cocularia.*
Opeſsan. *Defeſſus, defatigatus, laſſatus, laſſus.*
Opeſsányе. *Defatigatio, defeſſio, laſſitudo, defectio ex labore, aut longo itinere.*
Opeſsávam. (D.) Szuſztajem. *Defatigor, elaſſeſco, deficio, laſſor ex via, l. labore, defetiſcor, fatiſcor.*
òpet. *Iterùm, denuò, rursùm, rursùs, ſecundò, iteratò, iteratâ, l. ſecundâ vice, viciſſim, invicem, mutuè, mutuò, mutuiter, mutuitè, diversò.*
Opìcza. (D.) Múna. *Simia, ſimus, pithecus, cercops, clunium pecus, callitrix, pigmæus, clura, cluria.* opicza z dugem repom, *Cercopithecus.* opicza, kâ zadnyi kràу repa ima koſzmat, *Corcholipis, is.* odurno merſzka opicza, *ſpinturnicium, pithecium. Met.* gerda ſztara baba Opicze norie, *mimeſis, ludibrium, ludificatio.* k-opicze ſzliſſajuchi, *Clurinus, a, m.*
Opìh. *Apium, ii, opium, apiaſtium.* opih vodeni, *paludapium.* opih veliki, *oluſatrum, apium montanum.* opih konyſzki, *Hippoſelinum, atrum olus, agreſte, ſ. equinum apium, oreoſelinum.*
Opìpa, Opipanye. *Contrectatio, pertractatio, contactus, ûs.*
Opípan. *Contrectatus, pertractatus, contactus.* v. Pipan.
Opipávajuch. *Contrectabiliter.*
Opipávam. *Contrecto, as, pertracto, contingo.* opipavati kupicze, *contrectare pecula.* v. Pipam.
Opìplyiv. *Contrectabilis, le.*
Opiralìſche. *Lavacrum, aquarium, proluvium.*
Opirálnicza. *Idem.* v. Kërſztelnicza.
Opìram-pralſzem. *Abluo, diluo, eluo, abſtergo, emundo, emaculo, elavo, colluo.*
Opiránye. *Ablutio, elutio, elavatio.*
Opiràvecz. *Ablutor, oris.* v. Pralecz.
Opitanye. *Interrogatio, qvæſitio, qvæſtio, erotema.*
Opitávam. *Interrogo, ſciſcitor, qværo.*
Oplahnújem. *Detumeo, deturgeo, deturgeſco, tumere deſino, tumorem amitto.* oplahnuje potok, *fluvius deturget, remittit.*
Oplákan. *Defletus, deploratus, delacrymatus, comploratus.*
Oplakànye. *Deploratio, defletio.*
Oplakújem. *Defleo, deploro, deplango, proſequor aliquem fletibus, lacrymis, miſeror.* oplakati mertvoga, *peragere funus lacrymis.* v. Plachem.
Oplatnìcza kolna. *Abſis, is, & dis, orbile.*
Opléchem. *Innecto, obnecto.* v. Zakopchujem. 2. oplechem rukami. v. Obimlyem.
Oplemenitújem. *Nobilito, illuſtro, inſigno, inſignibus decoro titulis, nobilitate lumino, celebro.*
Oplemenitujemſze. *Ad nobilium gradum aſcendo, nobilibus adnumeror, aſciſcor, intra illuſtres conſtituor, inclareſco.*
Oplenénye. *Mulctatio, ſpoliatio, expilatio, direptio, depopulatio, denudatio, depræda tio, diſpoliatio, expoliatio, diſpoliabulum, privatio, orbatio, ademptio.*
Oplenìtel. *Exſpoliator, compilator, orbator, expilator.*

Ople-

Digitized by Google

Oplenújem - nilſzem. *Exbilo, mulcto, ſpolio, deſpolio, adimo, denudo, deveſtio, fraudo, exſpolio, orbo, privo, diripio, compilo, concipilo, depaupero, populor, depopulor, facio expertem, caſtro aliquem rebus.*

Oplènyen. *Spoliatus, mulctatus, diſpoliatus, nudatus, privatus, orbatus, viduatus, emunctus.*

Opleſsivújem. *Calveſco, calveſio, glabreſco,* 2. *Calvo, calvum facio, decalvo, deglabro.*

Opleſznivújem. *Mucoſco.* v. Pleſznivem.

Oplèven, Oplet. *Exherbatus, eruncatus, ab herbis expurgatus.* opleven vinograd &c. *Pampinatus.* v. Plevenye.

Oplètam - plelſzem. *Circumplico, circumdo, cingo, circumplector.* v. Obimlyem. 2. *Circumſepio.* v. Pletem.

Oplèten. *Circumplicatus, circumdatus, comprehenſus, cinctus.* 2. *Circumſeptus.*

Opoganújem. v. Oſzmragyujem.

Opogovárjam. v. Zpoganyam.

Opojavlyàmſze. *Reſpiro, interſpiro, ſpiritum revoco, reciproco.*

Opojavlénye. *Receptio ſpirituum, reſpiratio, reſpirium, reſpiramentum.*

Opòjen. *Inebriatus, vino oneratus, ebriatus, ebriolatus, ingurgitatus.* v. Pian.

Opojenye. *Inebriatio, ingurgitatio.* v. Pianoſzt.

Opol dne. *In meridie, meridiano tempore, mediâ die, de media die.* opol nochi, *de media nocte, in medio noctis ſilentio.*

Opomenènye. *Monitio, admonitio, commonitio, monitum, admonitum, admonitus, prænunciatio, edictum, repetentia, documentatio, recordatio, paræneſis, paradromis.*

Opomenìtel. *Monitor, admonitor.*

Opoményen. *Monitus, admonitus, commonitus, commonefactus.*

Opomínam. *Moneo, admoneo, commoneo, commonefacio, dehortor.* v. Szvetujem. opomenuti na vuho, *ad aurem monere.*

Oponáſsam. *Faſtuosè, irriſoriè aliquem repræſento.* 2. *Impropero, exprobro, objicio.*

Oponaſsàmſze. *Æmulor, zelo, immitor.*

Oponaſsàvecz. *Exprobrator, imputator, improperans.* 2. *irriſorius repræſentator, pantomimus, ethologus.* 3. *Æmulator, zelotes.*

Oponaſsànye. *Improperium, exprobratio, objectio, imputatio.* 2. *Æmulatio, zelus.* 3. *Irriſoria repræſentatio, ethologia, ethopœia.*

Oporéchem, rech nazad jemlyem. *Revoco, retracto, palinodiam cano, recipio, recepto.*

Oporuchénye. *Vadimonium, fidejuſſio, ſponſio, ſatisdatio, ſatisdatum.* v. Poruchanſztvo. Oporuchujem, *vadem conſtituo.*

Oporùka. *idem.* v Teſtament.

Oprán. *Elotus, ablutus, lautus, elutus, dilutus, collutus.* chiſzto opran, *elautus.*

Opránye. *Ablutio, elutio, lotio.*

Opráſcham. *Parco, condono, remitto, ignoſco, concedo.* v. Praſcham. krivnyu oproſziti, *condonare crimen.* kaſtigu komu oproſztiti, *pœnæ facere gratiam, culpâ ſolvere.* toſze prepuſcha, aliſze neopraſcha, *quod differtur, non aufertur.* togati nechu oproſztiti, *hujus rei gratiam tibi non faciam, manet altâ mente repoſitum, inultum id nunquam referes.* vredno je damuſze oproſzti, *dignus eſt, ut ei ignoſcatur.* opraſcham zeuſzema, *imparco.*

Opràva. *Veſtitus, amictus, veſtimentum, induviæ, indumentum.* *Prov.* Oprava nechini chloveka. *In veſtimentis, non eſt ſapientia mentis.* 2. oprava pertena, *othonium.* zdebeloga ſzukna, *ſyntheſis.* ſzpodnya, *ſubtegmen, hypodithes.* kurvinſzka, *baſſara, æ.* oprava cherna, *veſtitus lugubris, funebris, veſtimentum funebre.* 2 oprava meſſna, *læna, chlæna, paramenta, orum.* oprava proſztrana, *ſarrabela.*

opra-

Digitized by Google

oprava komediaska, *choragium, toragium.* oprava, podſztavlyena, *diplois, dis.* oprava ſenſzka z-repom *ſyrmia.* ki rep takve oprave noſzi, *ſyrmalophorus.* oprava chaſzti, *ſoba, æ.* oprava lepo k-telu priloſina je, *veſtes optimè ſedent.* oprava zimſzka, *chimaſtrum,* oprava letna ſenſzka, *theriſtrum, teriſtrium.* ſenſzka zpoda obtochena z-tafutum &c. *perineſon.* oprava z-debeloga ſzukna, *ſynthefis.* oprave nabirach, *veſtiplicus,* chuvar opràve, *veſtipicus.* chuvaricza, *veſtipica.* oprave komora, *corriceum, arca veſtiaria, veſtiarium.* oprave delnik, *veſticeps.* opravna metlicza, *excutium.* kefficza, *penicillum.*

Oprávdan. *Jure, l. lite convictus.* 2. Apud Dalm. *purgatus, juſtificatus.*

Opravdànye. *Jure, l. lite convictio, judicio, l. teſtibus convictio.* 2. *purgatio, juſtificatio.* Apud Dalm.

Opravdni. *Jure, lite, judicio, convincibilis.*

Opravdávam. *Lite, l. jure convinco, judicio, l. teſtibus devinco.*

Opravichen. *Juſtificatus.*

Opravichenye. *Juſtificatio, decæologia.*

Opravichitel. *Juſtificator.*

Opravichujem. *Juſtifico, as.* v. Oſzvetlavam. n. 3.

Opravìtel, opravlyavecz. *Tractator, actor, agens, peractor, negotiator, procurator, expeditor, curator, miniſter.* 2. *veſtitor.*

Opravitelìcza, opravlyavka. *Tractatrix, procuratrix.*

Oprávlyam. *Tracto, ago, agito, diſcepto, perago, curo, rem pertracto, expedio, curo, accurro, negotior, adminiſtro, exequor, tracto negotium, exefficio.* opravlyati doſzta leno, *agere ſatis levi brachio.* opraviti poſzel, *perficere, peragere negotium.* 2. v. Odpravlyam. 3 opravlyam, *veſtio, amicio, inveſtio, veſtibus induo, conveſtio, ſuperveſtio, tunico, as.*

Opravlyànye. *Tractatio, pertractatio, negotiatio, procuratio, adminiſtratio.*

Oprávlyen. *Peractus, perfectus, confectus, expeditus, terminatus, definitus, effectus, exefiectus.* chiſzto opravlyen, *pertractatus.* 2. opravlyen, *amictus, amiculatus, veſtitus, velatus, tunicâ indutus, circumdatus, tunicatus.* 3. opravlyen v-cherninu, *attratus, pullatus.* v-belinu, *albatus, candidatus, albis veſtibus ornatus, in veſtimentis albis indutus, inveſtitus candidis veſtibus albis amictus.* opravlyen v-dugu halyu, *amictus toga, togatus.* ú ſzvilnu, *ſericeis indutus, ſericatus.* ú kralyevſzku odechu, *trabeactus.* pripoſzto opravlyen, *centuculis diſparibus, & matè conſarcinatis ſemiamictus, panuceus, pannoſus, amictus amiculo vili.* v-cholu opravlyen, *ruſticè togatus, gauſapi, aut chirodrotâ indutus.* ú koſu, *pellitus.* opravlyen po Horvatſzki, ali Szlovinſzki, *ornatu Croatico, l. Selavonicis veſtibus indutus, heroicè amictus.*

Oprechènye. *Contradictio, obrogatio, repugnantia.* prez nikakvoga oprechenya, *nemine contradicente.* v. Protivenye.

Oprechìtel. *Contradictor, antagoniſta.* v. Protivnik.

Oprechujèmſze. *Contradico, adverſor, repugno.* v. Szuprotivemſze.

Oproſchen. *Eliberatus, ſolutus, dimiſſus.* v. Oſzlobogyen.

Oproſchénye, oproſchanye. *Eliberatio, condonatio, relaxatio, venia, remiſſio, ignoſcentia.* oproſchenye duga, *condonatio debiti, ſolutio à debito.*

Oproſztranújem. *Relaxo, remitto.*

Oproſſen. *Prærequiſitus, petitione præoccupatus, requiſitus.*

Oproſsènye. *Prærequiſitio, requiſitio, petitio anticipata.*

Oproſsújem-ſzilſzem. *Prærequiro, petitione præoccupo, inſtantiâ prævenio, requiro.*

Opros

Digitized by Google

Oprosztìtel. *Condonans, ignoscens.* v. Oszlobodìtel.

Oprotivlenye. *Obluctatio, repugnatio, repugnantia, oppositio, antiperistasis.*

Oprusújem-sílszem. *Remitto, emitto, solvo.* oprusíti pusku, *solvere catellum, remittere draconem, explodere sclopum, jaculari.* oprusíti lúk, *extendere nervum, emittere sagittam.* oprusíti jezik, *solvere linguam, eructare, emittere, evomere verba, l. vocem.*

Oprúsen. *Remissus, solutus, emissus, laxatus, extentus.*

Opszúvan. *Vituperatus, injuriâ affectus, injuriis jactatus, vexatus contumeliis, offensus.*

Opszuványe. *Injuria, vituperium, convicium, offensa.* v. Ospotanye.

Opszuvàti-pszujem. *Convitior, vitupero, injuriâ afficio, convitiis afficio, exagito vituperiis, onero injuriis.*

Opúhan, Opuhnyen. *Deflatus, efflatus.*

Opuhànye. *Efflatio, exsufflatio.*

Opuhávam. *Desto, efflo, exsufflo.*

Opujávam buhe. *Pulicibus purgo.*

Opujànye. *Pulicibus purgatio.*

Opúschã. *Desolo, desero, vasto, devasto, everto, excido, vastitatem efficio, depopulor, vacuefacio, à fundamentis prorno.* chiszto opuscham, *scopo, as.* v. Zapuscham. opuscham vodu, *emitto, dimitto aquam.*

Opùschen. *Desertus, desolatus, populatus, populo viduatus, depopulatus, vastatus, devastatus, disturbatus.*

Opuschénye. *Desertum, desolatio, excidium, excisio, excidio, vastatio, populatio, populatus, depopulatio, vastitas, eversio, deletio, disturbatio.*

Opusztìtel. *Desertor, vastator, populator, depopulator, eversor, exeisor, subversor, dissipator.*

Opuznènecz. *Alopecus.*

Opuznènye laszih. *Alopecia, defluvium capillorum, phalacrosis.*

O ante R.

Ora. v. Vura.

Orách. *Arator, oris, glebo.* orach vol, *bos arator.* dobri orachi, *excellentes in opere boves.*

Oràcha. *Vomis suecisorius.*

Oráchicz. *Aratorculus, li.*

Oràchim. *Vomere succido herbas.*

Orán. *Aratus, sulcatus, proscissus.* orana zemlya, *terra culta, arvum, tellus sauciata vomeribus, aratio.*

Oránye. *Aratio, aratura.* oranye rálla zemlye jednoga dneva, *juger, jugerum, plethrum, & pletrum.*

Oràtni. *Arabilis, le.*

Ore. v. Vure.

Orëh drevo. *Nux, Caryon.* 2. oreh szad, *jovis glans, jovis cibus, nux, cis.* velik oreh, *nux juglans.* oreh mehkek, *molluscа, æ, nux apina, nux basilica, persica, regia, tarentina.* Plin. Ruell. oreh egiptomszki, koi ima zeleno jederko, *pistacium.* oreh zemelszki, *chamebalanus, carica, ficus, panis porcinus.* v. Apion. oreh pisiv, *nux vitiosa, l. rancida.* oreh prazen, *nux cassa* jederko orehovo, *nucleus nucis, nucella, æ.* *Prov.*

Ki orehe hochi jeszti,
Pre lupine mora zgriszti.

Qui è nuce nucleum esse vult, frangas nucem. Qui commodum appetit, ne fugiat laborem.

Ako isches pruda,
Nebesi k-tomu truda.

Orèha zelena lupinya. *Gullioca, æ, gallioca, & Guliaca, arum, culeolum, & Culleolum.* oreha lupina, ú koje jederko sztoi, *carina, testa, putamen nucis.* orehove jederke kosicza, *tunica nuclei.* mezdra, ili koricza, kâ jederke razluchuje, *dissepimentum, dissepimentum nucis, nuuei.* orehova lit, *Caryopon.* orehovi brabranki, *panicula, æ, nucamentum.* schimsze orehi teru, *nucifrangibulum.*

Orè-

Digitized by Google

Orèhov. *Nuceus, nucalis, carynus, carinus*, orehovo olye, *oleum carynum, & carinum.* v. Carynus.

Orel. *Aquila, a. buma, morphæus, chrysætus, fulvus jovis ales, jovis pennata ſatelles, jovis armiger, Regina avium.* v. Pticza. & infra.

Oréſſecz muskatni. *Nux muſcata, myriſtica, odorata, nux balana, & nux myrobolana* dicitur à plerisque.

Oréſsje. *Nucetum, ti.*

Orìmſze. *Ruo, corruo, in ruinam vergo.* v. Podiramſze.

Orgùle. (D.) organ. *Organum, ſ. organum pneumaticum, hydraulum.* orgule vnogo-redne, *organum multiplex.* orgul czevi, *cantes, & canthes, ium.* ſingul. *hydraulus, fiſtula organica.* orgul gláſz, *hydrauli ſonus.* orgul regiſter, *pleura organica, pleuritices regulæ.* odpirach, ili klyuch, *regiſtra, pinna, epiſtomium, ſ. clavis organi.* na orgule igram, *organizo.* orgul meſzto, *organiſtrum.* orgul noſni klaveri, *vulgò pedali, caleatoria.*

Orgùlni. *Organicus, a, m.*

Orgunás, ki orgule napravlya. *Organarius, muſicarius, fiſtularius, organicus, ci.* 2. koi ú orgule igra, *organœdus, organicus, ci, hydraula, & hydraules.*

Oriàs. Gigan. *Gigas, ntis. filius telluris.* 2. *Met. Heros.* v. Vitez.

Oriáski. *Giganteus, gigantinus.* oriaski boy, *giganteum bellum, gigantomachia.* oriaske gore, *gigantum juga, ſudetes, montes riphæi.*

Oriaſsìmſze. *Extollo, elevo, errigo me, faſtuosè me effero, elatos ſpiritus mihi ſumo, elatiùs me gero, aſtris me infero, tollor in altum.*

òrjem-ralſzem. *Aro, ſulco, incumbo aratro, inaro, verſo terram, aratro terram, proſcindo, dimoveo, ferro ſolieito humum, vomere terram everto, aratro perſtringo terram, tellurem dente recludo unco, findo vomere rura, ferro ſcindo ſolum, ſolum ſcindo, glebámque verſis frango bidentibus.* orjem glnboko, *altè ſulco.* plitvo orjem ili zvekſſega, *ſummatim aro.* orjem drugoch, *itero agrum, offringo.* tretich, *litero, as.*

Orlòv, va, o. *Aquilinus.* orlov kamen, *athites, & atites, gagites, gaodes.*

Ormanìcza. *Fuſta, biremis, cataſcopium.* v. Vuhodni.

Ormár. *Armarium, ii, latebra, conceptaculum, exceptorium, conditorium, repoſitorium, entheca, apotheca.* ormar ú zidu, *ploxinum, ni.* ormar *Preſz*: Tela Krisſtuſſevoga, *Periſterium, ii.*

Ormáricz. *Armariolum, li, caſula.*

Orno pero ſelezno. *Culter, l. dens aratri.* v. Chertalek.

Oroſzlán. (D.) láu. *Leo, onis, alcæus, a.*

Oroſzlánek. *Leunculus, ſcymnus.*

Oroſzlánka. *Lœna, a.*

Oroſzlánſzki. *Leoninus.* koſa oroſzlanſzka, *pellis leonina, exuviæ leoninæ, ſpolium.* krich oroſzlanſzki, *rugitus, ûs.* oroſzlanſzka griva, *phoba, æ.*

Orſzág. (D.) dërſava. (Scl.) vilayt. *Regio, Provincia, popularitas, eparchia.* orſzag kralyeſztvo, *regnum.* orſzag ſzuh, y neploden, *regio ſiccitate ſqualida.* orſzaga poglavnik, *Ethnarcha, Toparcha.* nameſztnik poglavnika ú orſzagu, orſzaga ravnavecz, *Eparchus, Epborus, Præſes Provinciæ, Satrapes, Præfectus*, (in Reg. Croatiæ) *Banus*, (in Reg. Hungariæ) *Palatinus, Prorex.* orſzaga ladanye, *Toparchia.* ravnanye, *Præſidatus, Satrapia, Præfectura, Provincia, Banatus, Palatinatus.* orſzaga izpiſzanye, *Geographia, Chorographia.* izpiſzitel, *Geographus, chorographus.* iſztoga orſzaga, *Conterraneus, Gentilis, Sympatriota.* v. Zemlyak.

Orſzáchki. *Provincialis, Regius, Regnicolaris, Gentieus.* orſzachki lyudi, *Provinciales viri.* orſzachka navada, *gentieus*

Digitized by Google

ticus mos. orſzachka hiſa, *domus regnicolaris* (*uſu juriſt.*) *l. provincialis*, *Comitium*, *ii.* v. Hiſa n. 1. orſzachko dete, *indigena*, *toparcha.* vino, *indigena vinum*, *l. patrium.* orſzachko ſzpraviſche, *Comitia*, *rum.* obznaniti ſzpraviſche, *indicere Comitia.* orſzachko ſzpraviſchni, *Comitialis.* den ſzpraviſcha, *dies comitialis.*

Ortàk. v. Paydás.

Orudjé. *Inſtrumenta*, *arma.* orudje pekovſzko, *cerealia arma.* orudje, koſze detcze kolenam veſe, daimſze noge nezgerbave, *ſeperaſtrum*, *tri.*

Orùſen. Oboruſen. *Armatus*, *armis inſtructus*, *munitus*, *ornatus*, *obarmatus*, *accinctus*, *ſuccinctus*, *paratus.* oruſen z-ſchitom, *clypeatus.* oruſen z-panczerom, *loricatus.* oruſen z-kopjem, *haſtatus.* oruſen z-oklopi, *cataphractus.* oruſen z-buzdohanom, *clavatus.* chiſzto oboruſen, *armatura integra paratus.*

Oruſgyújem. *Deputamino*, *decortico*, *putamen detrabo*, *deglubo.*

Orusje. *Arma*, *armatura*, *ferrum*, *armatus*, *arma martiaca.* orusje ſzkupno na boy, *armamenta.* orusje lëhko, *arma velitaria*, *armatura levis.* orusje, kôſze iz ruk hitati more, *jaculum*, *miſſile*, *telum*, *gæſum.* orusje ſztráſno, *amynteria.* z-orusjemſze z-igravati, *ludere*, *exercere ſe armis.* na orusje buchim, *conclamo*, *exclamo ad arma*, *tollo*, *excito clamorem*, *ſtridorem fremitum*, *ad arma voco.* na orusje puſsem, *bellicum*, *ſive claſſicum cano*, *ſignum do buccinâ.* orusje popadam, *arma capio*, *arma alicui infero*, *arma contra aliquem fero.* z-orusjem kreſzim, maſsem, *libro*, *evanno*, *evallo criſpo haſtilia*, *concriſpo tela.* zamahnuti z-kopjem, *coruſcare haſtam.* kovach oruſni, *armifactor*, *fabricenſis.* orusja noſzecz, *armiger*, *doryphorus*, *ſcutigerulus.*

Oruſna kola. *Covinus*, *ni.* koi takva kola v-tabor vozi, *Covinarius.*

Orusnìcza. Puſkarnicza. *Armentarium.* za oklopje, *zaboria.*

O ante S.

Osàtran. *Faſcinatus*, *infaſcinatus*, *veneficio affectus*, *effaſcinatus.*

Osàtranye. *Faſcinatio*, *infaſcinatio*, *effaſcinatio*, *faſcinamentum.*

Osàtrujem-tralſzem. *Infaſcino*, *effaſcino*, *excanto*, *veneficiâ officio.*

Oſchek. *Palanga*, *cala*, *vectis*, *ſudes*, *clava*, *fuſta.* oſchek dug, *ſcapulum*, *li.* oſchek kemſze brodladja na vodu vleche, *phalanga.*

Oſchenivamſze. *Catulos*, *l. caniculos fœto.*

Oſczan. v. Poſczan.

Osèg. *Rutabulum*, *li.*

Oſegavìcza. *Lamium.* v. Kopriva.

Oſenènye. *Conjugatio*, *conjugium*, *connubium*, *matrimonium*, *vinculum jugale*, *confarreatio.*

Oſenujèmſze. *Uxorem duco*, *matrimonium ineo*, *l. contrabo*, *duco in matrimonium*, *connubium ineo*, *ſancio*, *nubo uxori.*

Osènyen. *Uxoratus*, *conjugatus*, *junctus matrimonio*, *nuptus.* ſubſt. *maritus*, *conjunx*, *conjugus.*

Oſerlyívecz. *Heluo*, *vorator*, *manduco*, *gluto*, *ventricola*, *gurgutio*, *gulo*, *comedo*, *cibicida*, *liguritor*, *patinarius*, *phago*, *gaſtrimargus.* v. Poſeruh.

Oſerlyìvoſzt. *Ingurgitatio*, *helluatio*, *voracitas*, *edacitas*, *ingluvies*, *gula*, *cupedia*, *gaſtrimargia.*

Osèt, Izteſchen. *Expreſſus*, *exſuccus*, *exuccus.*

Osétje. Oſmeknenye. *Expreſſio*, *preſſus*, *coactura*, *preſſura.*

Oſgan. *Aduſtus*, *ambuſtus.*

Oſganye. *Aduſtio*, *ambuſtio.* v. Obſiſem.

Osìmlyem-ſelſzem. *Exprimo*, *premendo elicio*, *extrabo*, *cogo*, *exſucco.*

Osì-

Digitized by Google

Osìram. *Ingurgito, impleo, infercio, baratrum expleo.*

Osiràmsze. *Ingurgitor, ingurgito in me cibos, ingurgito me cibù, helluor, popinor, tuburcinor.*

Osiràvecz. *Ingurgitator, popinator, commissator, ganeo.* v. Oserlyivecz.

Osivìtel. *Vivificator.* 2. *vitæ restitutor.*

Osivlénye. *Ad vitam revocatio, revificatio, revivíscentia, resuscitatio.* 2. osivlenye od szmerti sztajanye, *ad vitam reversio, resurrectio.* 3. *vivificatio.*

Osívlyen. *Revificatus, resuscitatus, redivivus.*

Osìvlyiv. *Revocabilis ad vitam.*

Osivlyújem-lyavam, od szmerti zbugyavam. *Resuscito, excito à mortuis, revoco ad vitam, redanimo, ab orco mortuum reducem in vitam facio.* 2. osivlyujem, sztajemsze od mertveh, *vivisco, revivisco, animam reassumo, resurgo è mortuis ad vitam.* 3. *vivifico, vegeto.* v. Objachujem.

Oskilaven. *Eluscatus, altero oculo privatus.* v. Skilav.

Oskilavenye. *Eluscatio, onis, orbitas luminis.*

Oskilavlyújem. *Elusco, elumino, exoculo, alterius oculi lumine spolio, altero oculo orbo.*

Oskòrus drevo. *Sorbus, bi.* szád, *sorbum, bi.*

Oskroplénye. *Aspersio, conspersio, respersio: inspersus, ûs.*

Oskròplyen. *Aspersus, conspersus, inspersus, perspersus.*

Oskroplyújem. *Aspergo, conspergo, inspergo.*

Osmikávam. Osmeknenye. v. Osimlyem &c.

Ospótan. *Delusus, derisus, irrisus, illusus, dehonestatus.* v. Opszuvan.

Ospotanye. *Derisio, elusio, illusio, cavillatio, sarcasmus.* v. Oszramochenye.

Ospotávam. *Deludo, illudo, insulto, cavillo, subsanno, derideo, ludibrio habeo, dehonesto, naso adunco aliquem suspendo, traduco.* na ochi koga gerdo ospotati, *aspergere aliquem maculâ, maculas, ignominiam alicui inurere, labeculam aspergere, turpitudinem alicui infligere.*

Osinújem, oplechem sibum. *Virgâ cado, percutio, virgâ polucto.* z-bichem, *mastigo, mastigiâ flagello.*

Ossíkan. *Detonsus, attonsus.*

Ossiskànye. *Detonsio, attonsio, tonsura.*

Ossiskávam. *Detondeo, detonso, attondeo, præcido, abscindo, reseco, præscindo forficibus capillum, lanam, &c.*

Ostarìa. *Caupona, cauponia, cauponium, stabulum, copona, hospitium, taberna, taberna meritoria, cauponaria, diversoria, diversorium, meritorium, pandochium, synæcium, stathmus, catalyma.* ostaria lakomczev, *ganea, ganeum.* mala ostaria, ostariicza, *cauponula, diversiolum.*

Ostariás. (D.) Osztir. (Scl.) Konakchia. *Caupo, copo, hospes, cauponarius, cauponius, stabularius, tabernarius, mansionarius, hospitator, exercitor, pandocheus.* ostarias, ili goszpodar pri sztolu, *thaliarchus, s. magister convivii.*

Ostariasìcza. *Caupona, hospita, copa, caja, tabernaria.*

Ostariásim. *Cauponor, cauponariam exerceo.*

Ostariáski. *Cauponius, cauponarius, stabularius, hospitalis, tamiacus.*

Ostariástvo. *Cauponia, cauponaria.*

Ostër, tra, o. Negladek. *Asper, scaber, scabrus, scabrosus, horridus, rigidus, insubtilis, ostreatus, intractatus, indolatus, salebrosus, fragosus, squalidus, ruidus, trachys.* v. Okoren. 2. *durus, rigidus, severus.* oster, húd, *serius, austerus, supercilliosus, tristis, gravis, verus, vehemens, districtus, sedulus, vultuosus, opocrotus, tauricus, thadamanthaus.* jako oster, *prærigidus.* ostra pravda, *strictum jus, rigor juris.* ostro chuti, *clarissimè audire.*

Oster,

Digitized by Google

Oſtèr, lyut, kiſzel. *Acidus, amarus, auſterus, acerbus, mordicativus, mordax, mordoſus, piperatus.* jabuke prioſtre, *poma acidulo ſapore.* oſter poled, *frons iræ rugoſitate contracta, caperatum ſupercilium.* v. Kiſzel. oſter, bridek, *acutus, acuminatus, acuminoſus, cuſpidatus, acanthos.* oſter nadve ſztrane, *anceps.*

Oſtrénye, *Acuitio, acuatio, exaſperatio.*

Oſtrépam. *Circumſtrepo, circumſtrepito, crepito.*

Oſtro vojujem. *Impugno.* v. Vojujem.

Oſtrìcza, peſzja trava. *Canaria, æ.*

Oſtrìga. *Oſtrea, oſtreum, conchylium, concha, conchula, murex.* oſtriga kruto velika, *tridachna.* oſtriga, kâ ſuti gyungy ima ú ſzebe, *mya.* kâ ima dragi biſzer, *choncha margaritifera.* ú kêje farba barſſunſzka, *oſtrum, tri.* poſzrednye belo meſzo ú oſtrige, *ſpondilus.* oſztalo okolechno, *lacinia, æ.* ſzliſſajuchi k-oſtrige, *oſtrearius.* obilin z-oſtrigami, *oſtreoſus.* meſzto v-kômſze derſe, *oſtrearium, oſtrearia.* oſtrige, kî ú morju iſche, *conchyta, conchylegulus.*

Oſtriglyavam. *Reſtrigo, ſtrigilo.* v. Striglyam.

Oſtrìlo. *Cos, naxia, naxium, allo, onis.*

v. Brùſz. oſtrilnicza, bruſzilnicza, *Mola acuminaria.*

òſtrim. *Acuo, acumino, exacuo, exaſpero ſamio.* 2. oſtrim, ſpichim. *cuſpido, acumino, inſpico, turbino, cuſpidem alicui rei induco.* oſtreſcze, *cæſim.*

Oſtritel. *Acutiator, ſamiator, cotiarius.*

óſtro. *Acies, ei.* noſa, *acies cultri.* oſtro pera, kêmſze piſſe, *crena calami ſcriptorii, fiſſura, caſſuca calami.*

Oſtrócha. negladkoſzt. *Aſperitas, aſpredo, ſcabritia, ſcabrities, ſcabrum, aſpretudo.* 2. oſtrocha, ozornoſzt, *auſteritas, durities, ſeveritas, inclementia rigor, ſævitia.* oſtrocha chaſzti, *ſeveritas officii.* 3. oſtrocha, lyutoſzt, *acer, mordacitas, acritudo, amaritudo, acredo, acritas, acies, acrimonia.* oſtrocha oczta, *aſperitas aceti.* oſtrocha vida, *acies, oculorum acumen.*

Oſtrìſen. *Tonſus, detonſus, attonſus.*

Oſtriſènye. *Detonſio, tonſura.*

Oſtriſek, oſtriski laſzni. *Reciſamenta, præſegmina pilorum &c.* oſtriski od haly, klobukov, *tomentum, ti.* platneni, *tomentum lineum.*

Oſtrisújem. *Præcido, reſeco, præſeco capillos, detondeo, tondeo.* do koſe, *altè tondeo.*

òſtro, negladko. *Aſperè.* 2. oſtro, hudo. *dirè, rigidè, duriter, ſeverè, tauricè.* 3. oſtro, lyuto, *acerbè, amarè.* 4. oſtro, britko, *acutè, acuminosè.*

Oſtropameten. *Sagax, ſapiens, providens, callidus, acutus, ingenioſus, cautus, catus ſubtilis, ſolers, peractus, præſens ingenio, homo emunctæ maris.* v. Oſtrovid.

Oſtropametno. *Sagaciter, ingeniosè, ſapienter, acutè. ſolerter, callidè, cautè, ſubtiliter.*

Oſtropametnoſzt. *Sagacitas, ſubtilitas, ſapientia, acumen ingenii, acies ingenii, ingenium acre.* v. Oſtrovidnoſzt.

Oſtròper. *Bipennis, biſacutus, anceps, dipterus.* v. Halaparda.

Oſtrovìd. *Perſpicax, perſpicuus, perſpicabilis, diſpex, lynceus, peracutus, perſpicacior lynceo, & argo, & totus oculus.* oſtro videti, *acerrimi eſſe visûs.* oſtrovid chlovek, *homo examinis, judiciique perpenſi. peracris judicii vir.* v. Oſtropameten.

Oſtrovidno. *Perſpicaciter, peracutè, perſpicuè, perſpicuitas.*

Oſtrovidnoſzt. *Perſpicacia, perſpicacitas.* v. Oſtropametnoſzt.

Oſtropernik. *Alabardarius.* v. Halapardnik.

Oſvalújem. *Infræno.* v. Zaſvalujem.

Oſulenye, naſulenye. *Calloſitas, coriago.*

Oſúlyen. *Occallatus, attritus, calloſus, tapho-*

Digitized by Google

ſophoſus. v. V-tverdgyen.

Oſulyújem. *Callum facio, callum, l. tophum induco, attero.* oſulújem, ſulye dobivam. *occaliſco, caleſco, percalleſco, occaleſco.* ſulye imam, *occaleo, obcalleo, calleo, calloſus ſum.*

Osúra. *Fœnus, uſura, faneratio, fœnebre malum.* mala oſura, *fœnuſculum.* oſura od oſure, *anatociſmus.*

Oſurás. *Fœnerator, argentarius, collectarius, uſurarius, daniſta, nummularius.* oſuras velik, *hirudo æris, accipiter, l. milvus pecuniæ.*

Oſuraſſicza. *Fœneratrix, cis.*

Oſuráſſim, na oſura dajem. *Fœnero, fœneror, præmior, fœnus facio, do pecuniam fœnori, pecuniam transfero in quæſtum & fœnerationem.*

Oſuráſsni. *Fœneratorius, dinaſticus.*

Oſz kolna. *Axis.* oſzni klin, ili ki kolo chuva, *axedo inis, embolus, li.* v. Lunyek. oſz mazati, *amurca axem ungere.* v. Szalo.

Oſza. *Veſpa, æ. fiber minor, ſphecia.*

Oſzád trava. *Paliurus.* v. Strichak.

Oſzamochujem. *Deſolo, as.* oſzamochenye, *deſolatio.* v Opuſcham.

Oſzávlyam-ſzovilſzem. *Arrigo, arrecto, atollo, erigo, ſubrigo.*

Oſzèbe. *Seorſim, ſeorſus, ſeparatim.*

Oſzebújek. *Privum, proprium.*

Oſzebuynem zakonom. navlaſztito. *Propriè, propriatim, ſingulariter, ſpecialiter, ſpeciatim.* v. Oſzobito.

Oſzebuyni. *Specialis, ſingularis, ſpeciarius, peculiaris, præcipuus, primarius.* oſzebuyni chlovek, *vir cæteris præſtans.* v. Proprius. v. Szvoy.

Oſzebuynik na ſzamam prez chaſzti ſivuchi, *Idiotes, idiota, æ.*

Oſzebúynoſzt. *Particularitas, ſpecialitas, ſingularitas, 2. proprietas.*

Oſzegyújem. *Incaneſco, caneſco.*

Oſzèdlan. *Ephipiatus, inſtratus.*

Oſzedlànye. *Ephippiatio, inſtratio.*

Oſzedlávam. *Sterno equum, ephippium equo impono.*

Oſzegurànye. *Satisdatio.* v. Poruchanſztvo. 2. *animi reaſſumptio, audacia.*

Oſzél. (D.) magaracz, tovar. *Aſinus, auritulum, ancarius, onos.* oſzel velik, *aſinus arcadicus, arcadicum pecus.* oſzel divji, *onager, gri.* oſzel ſzoldachki, *cillus, li. Met.* oſzel na klupi, diak kruto tup. *Prov.*

Zkêmſze paris czupi lupi,
Oſzél vſzigde, y na klupi.

Aſinus in ſeamno ſe vult ſimilare magiſtro. i. e. *Nemo tam gnarus, qui non ſit laudis avarus.*

Oſzélſzki. *Aſininus, aſinarius.* oſzelſzki melin, *pachinaria.* oſzelſzka koſa uchinyena za piſzanye, *palinxeſtus, palimpſeſtus.* oſzelſzko ruchanye, *ruditus, rudor.* oſzelſzka farba, *color murinus*

òſzēm. *Octo.* oſzem krat, do oſzmoga, *octies, vicibus octo.*

Oſzemdeſzet. *Octuaginta.* oſzemdeſzet puti, *octuageſies*

Oſzemdeſzet menye jeden, dva, tri &c. *Unus, duo, l. tres de octuaginta.* oſzemdeſzet let ſztar, *octuagenarius.*

Oſzemdeſzeti. *Octogenus, octogeſimus.*

Oſzem jarmov imajuchi. *Octojugis.*

Oſzmich. *Octavùm, octovò.*

Oſzemnyaſzt. *Octodecim, decem & octo, duo de viginti, duo de viceni.*

Oſzem ſzto. *Octingenti.* oſzem ſzto krat, *octingenties.* oſzmo-ſztotni, *octingenarius.*

Oſzem jezer, ili tiſzuch. *Octo millia.* oſzem jezèr krat, *octies millies.*

Oſzják. *Myraci, æ, carduus avenaceus. Cic.*

Oſzjé. *ſing.* oſzina. *Ariſta, æ.*

Oſzilen. *Oppreſſus, violatus, læſus, contaminatus, impiatus, vitiatus.*

Oſzilènye. *Oppreſſio, violatio, læſio, contaminatio.* ſene, *compreſſio, ſubagitatio, ſtupratio.*

Oſzilitel. *Oppreſſor, violator, offenſor.* ſene, *com-*

Digitized by Google

compreſſor, ſtuprator.

Oſzilújem. *Violo, vim infero, opprimo,* ſenu, *ſubigo, ſubagito, vi comprimo, infero ſtuprum, conſtupro, conſutuo.* oſziliti deviczu, *polluere, corrumpere, opprimere, depravare, violare virginem vitio, impiare, contemerare, devirginare, depudicare, virgini facere injuriam. cugium ſolvere.* v. Oſzkrunujem.

Oſzínecz. velika oſza. *Fucus, ci.*

Oſzínyak. *Veſparium, ii, caletra.*

Oſziromàſſen. *Depauperatus, pauper effectus, pauperatus.*

Oſziromaſsújem. *Depauperor, pauper fio, in paupertatem venio, redigor, à fortuna derelinquor, afficior inopiâ.* chiſzto oſziromaſſiti, *ad incitas redigi.* 2. Activè: *depaupero, paupero, pauperto, pauperem facio, egeſtatem affero.*

Oſzkrunènye. *Pollutio, violatio, profanitas, contaminatio, contamen, inquinamentum, inceſtus, fædatio, defædatio, temeratio.* v. Oſzmragyenye. oſzkrunenye ſz. meſzta, *profanatio, deſecratio, bebeloſis.* oſzkrunenye duſſe, *labes animæ.*

Oſzkrunìtel. *Temerator, contaminator, vitiator, ſtuprator, violator, profanator.* oſzkrunitelicza, *Contaminatrix, profanatrix.*

Oſzkrunújem. (D.) oſzkvarnujem. *Polluo, vitio, contamino, fœdo, inquino, coinquino, impuro, funeſto, ineeſto, ſcelero, conſcelero, attamino, contemero, temero, profano, violo, tamino, conſtupro, obſcœno.* oſzkruniti ſz. meſzto. &c. *profanare violare, deſecrare, ſacram, & DEO dignam rem.* oſzkruniti deviczu, *virginem vitiare, devirginare, deflorare, zonam virgini ſolvere.* v. Oſzilujem. oſzkrunitiſze z-grehi *fædare, contaminare ſe peccatis.*

Oſzkrúnyen. *Vitiatus, pollutus, inquinatus, coinquinatus, impuratus, defædatus, fædatus, profanatus, temeratus, deſecratus, execratus, contaminatus*

Oſzkùben. *Deplumatus, deplumis.* 2. *depilatus, glaber, lævis.*

Oſzkubénye, operuſſanye. *Deplumatio.* 2. *depilatio, pilorum detractio.*

Oſzkubújem, operuſſavam. *Deplumo, as.* 2. *depilo, deglabro, glabro.*

Oſzláben. *Debilitatus, labefactatus, infirmatus, enervatus, attenuatus, delaſſatus, evigoratus, extenuatus, delumbatus, virium vacuus.* 2. *remiſſus, relaxatus.*

Oſzlabènye. *Debilitas, debilitatio, infirmatio, labefactio, hebetatio.* 2. *laxitas, relaxatio, remiſſio.*

Oſzlabújem. *Labefacto, debilito, infirmo, attenuo, enervo, extenuo, languefacio, frango vim, convello vires, nervis & robore ſpolio.* 2. *relaxo, remitto.*

Oſzlabújemſze. *Debilitor, labefactor, collabefio, enervor, elangueſco, relenteſco, deficio viribus.* v. Mlahavem.

Oſzlàgyen. *Dulcoratus, dulcefactus, edulcefactus, induleatus, dulcoratus, dulcatus.*

Oſzlagyénye. *Dulcoratio, dulcatio, edulcatio, conduleatio.* 2. *lenimentum, leneeinium.*

Oſzlagyujem. *Edulco, dulcefacio, edulcoro, dulcifico, dulcoro.* 2. oſzlagyujem, ſzladek bivam, *dulceo, dulceſco, dulcio, dulcis fio.*

Oſzlár. oſzlogonecz. *Aſinarius, mulio, agazo, agitator aſelli.*

Oſzlarìa. *Aſinitas, tis.*

Oſzlèk. *Aſellus, li.*

Oſzlepìtel. *Occacans, obcacans, excæcans.* 2. *præſtigator.*

Oſzleplénye. *Excacatio, occæcatio, obcæcatio, viſûs ademptio, exoculatio.* 2. *præſtigium.*

Oſzlèplyen. *Excæcatus, occæcatus, obcæcatus, exoculatus, oculis privatus, cæcatus, eluminatus* oſzleplyen od vraga, *diabolicis fraudibus irretitus.*

Oſzleplyújem. *Excæco, obcæco, occæco, exoculo, exoculaſco, orbo, ſenſibus, luminibus privo, cæcum facio, cæcum reddo,*

Digitized by Google

do, caliginem oculis offundo, perſtringo, præſtringo aciem mentis, l. oculorum, eluceifacio, eluceifico, eluſcifico. v. Szlepim. oſzleplyujem na jedno oko, *eluſco, luſcum facio, oculum eruo.*

Oſzleplyujemſze, ſzmerknu jemſze nochjum ſzlepoſzti. *Excæcor, occæcor, exoculor, oculis privor, luminibus orbor, effleo oculos.* oſzlepiti ſzamoga ſzebe, *cæcitatem ſibi conſcitei.*

Oſzlìch. (D) oſzlovacz.

Prov. Dalm.

Goſzpodar ak' néma neg dinar alli je goſzpodar,

oſzlovacz ak' ima zlat pokrovacz, allije oſzlovacz.

Aſellus, pullus aſinarius, aſini pullus. 2. oſzlich riba morſzka, *banchus.*

Oſzlìcza. *Aſino, æ.* oſzlichicza, *aſella.*

Oſzlobagyajuchi. *Chalaſticus, a, m.*

Oſzlobágyam-dilſzem. *Expedio, elibero, eripio, eruo, ſolvo, eximo, privo, periculo aliquem eripio, ſervo, recupero abinteritu, libero, redimo, vindico, relevo, exonero.* oſzloboditi koga iz okove, *exauſpicare aliquem ex vinculis.* oſzlobagyam, ſzlobodnoga chinim, *illiberto, manumitto, emitto manu, aſſero, aſſero manu, publico, libero, vindico in libertatem, vindicias ſecundùm libertatem decerno, do.* ſzina iz oblaſzti ochinſzke, *emancipo libero filium ab officio, l. poteſtate patris.* od greha, *abſolvo à peccato.*

Oſzlobagyàmſze, ſzkerbi. *Exauſpico, exolvo, eximo me curâ, moleſtiâ, curam adimo, relaxo me occupationibus, & planè exolvo.* oſzloboditiſze chaſzti, *defungi officio.* ſzkerbi, *relevari curis.* greha, *abſolvi à peccato.* 2. *evado.* 3. v. Oddusamſze. oſzlobagyamſze ſzlusbe &c. *jugum ſervitutis repello, jugum ſervile à cervicibus rejicio, excutio, exuo, eripio colla jugo.*

Oſzlobodìtel. *Liberator, vindex libertatis, parens, & author ſalutis, patronus, aſſertor, redemptor.* oſzloboditelicza, *liberatrix.*

Oſzlobògyen. *Liberatus, donatus, libertate, rude, ſolutus, exemptus, ſervatus, ereptus, vindicatus, relevatus, privatus, manumiſſus.* v. Szloboden.

Oſzlobogyénye. *Eliberatio, liberatio, ereptio, exemptio, relevamen, vindicia, aſſertio.* oſzlobogyenye od ochinſzke oblaſzti, *emancipatio.*

Oſzluhávam. *Subauſculto.*

Oſzluhavànye. *Subauſcultatio.*

Oſzmàk. oſzmeh let. *Octennis.*

Oſzmehavajúchi *Irriſorius, ſarcaſmicus, ſarcaſticus, cavilloſus.* 2. *ſarcaſticè.*

Oſzmehávam. *Derideo, irrideo, cum contemptu alterius rideo, deludo, illudo, ludibrio habeo, deludifico, ſanno, ſibilo, ſublinio, naſo aduneo ſuſpendo aliquem, catamidio, ludifico, ludificor.* sàlcze oſzmehavati, *cavillare, cavillari.* vredno koga oſzmehavati, *albis dentibus aliquem deridere.*

Oſzmehavànye, oſzmeh. *Deriſio, irriſio, irriſus, ſanna, ſibilatio, ſibilus, illuſio, deluſio, eluſio, ludificatio, deludium.* chiſzto ſpotno, *incavillatio.* sàlno, *cavilla, cavillatus.*

Oſzmehávan, oſzmean *Deriſus, irriſus, deluſus, ludibrio habitus.*

Oſzmehàvecz. kî oſzmehava. *Deriſor, ſibilator, irriſor, deluſor, illuſor, cavillator, ſannio, calophanta.* oſzmehavka, *cavillatrix.*

Oſzmi. *Octavus.* oſzmi put, *octavò, octavum* v. Octonus. oſzmi del, *bes, is.* oſzmi dan po ſzvetku, *octava.*

Oſzmodnèvni. *Octiduanus.* oſzmonoſni, *octipes.* oſzmo ſztotni, *octocenteſimus, octingenteſimus, octingenarius.*

Digitized by Google

Oſzmradìtel. *Infector.*

Oſzmradènye. *Infectio, ſordidatio, contaminatio, fædatio, inquinamentum, contamen, labes, ſqualor, ſqualiditas, illuvies, ſordes.*

Oſzmraditel. *Infector, oris.* v. Pogerditel.

Oſzmrágyen. *Sordidatus, victatus, infectus, inquinatus, conſpurcatus, turpatus, turpificatus, commaculatus, ſordibus, & ſqualore fædatus, fœdatus, pollutus.*

Oſzmragyújem. *Sordido, inficio, fædo, ſpurco, conſpurco, maculo, contamino, polluo, defædo, inceſto, inquino, cõmaculo, impuro.* v. Zaſzmragyujem.

Oſzmùgyen. *Aduſtus, ambuſtus, ſubuſtus, ambuſtulatus.*

Oſzmugyènye. *Ambuſtio, aduſtio, uſtulatio.*

Oſzmugyújem. *Aduro, amburo, uſtulo.*

Oſznávam-ſznovalſzem. *Ordior telam.* 2. *Met.* oſznavam ſztanye, *ordior, ſtruo, exſtruo, ædifico, fabrico, domum &c.* 3. oſznavam, poznamenujem, *deſcribo, denoto, deſigno, adumbro, exprimo, deformo, formam ſcribo, primas lineas duco, ædificii ichnographiam depingo, lineamenta futuri operis pono, ruditer deſigno.* oſznovati z-perom kopnomernem na plahticze ſzvet, *in tabella radio orbem deſcribere.* oſznavam pametjum, *concipo, machinor, animo rei imaginem concipio, cogitatione aliquid depingo.*

Oſznòva. preja. *Stamen, fila recta.* v. Vutek. 2. *ſtructura, ſtructum, opus, ſtructio, ædificatio, machinatio, fabricatus.* oſznova razumno naregyena, *machina.* velike teſine, *moles, is.* 3. oſznova poznamenuvanye, *forma, delineatio, idea, umbra, adumbratio, ectypum, ſenenographia, ſciagraphia, ichnographia, monogrãmus, inſtar, conſcripta imagine tela.*

Oſznován. *Delineatus, adumbratus, deformatus, expreſſus, deſignatus, denotatus.* oſznovan pametjum, *conceptus, machinatus.* 3. *conſtructus, exædificatus.*

Oſzòba. ſzobſztvo. *Perſona, proſopon, hypoſtaſis.* v. Szamoſztaynoſzt. malaoſzoba, *perſolla.* oſzoba muska, *maſ.* ſenſzka, *fœmina.* v. Perſona in latino.

Oſzobit. v. Oſzebuyni, &c.

Oſzòbni. *Perſonalis, le.*

Oſzòbnoſzt. *Perſonalitas, tis.*

Oſzolènye. *Salitio.* v. Szolenye.

Oſzòlyen. *Salitus, ſale conditus.*

Oſzolyújem. *Salio, ſale condio, imbuo.*

Oſzorni. *Auſterus.* v. Oſter.

Oſzornoſzt. *Auſteritas.* v. Oſtrocha.

Oſzòja. v. Szenchina.

Oſzovlénye. *Arrectio, erectio, ſubrectio, elevatio, ſublatio, ſublevatio.*

Oſzòvlyen. *Arrectus, arrectarius, ſubrectus.* oſzovlyena deſzka, *arrectarius aſſer.*

Oſzramòchen. *Impudicatus, dehoneſtatus, confuſus, opprobrio affectus, proſtitutus, ignominatus, ignominioſus.* oſzramochena ſena, *dehoneſtata mulier.* oſzramochena z-ſzilum, *violata, compreſſa.* oſzramochena devicza, *virgo vitiata, defloratа, devirginata, obſtita virgo.*

Oſzramochénye. *Dehoneſtamentum, propudium, dedecoramentum, confuſio, probrum, opprobrium, ludibrium, ignominia, proſtitutio.* akoje ſzilno, *violatio.* devicze, *ſtupratio, violatio virginis, defloratio, devirginatio.* v. Szramota.

Oſzramochújem. *Dehoneſto, inhoneſto, confundo, proſtituo, opprobrio officio, dedecoro, ignominio, opprobro, improbro, inhonoro, depudico.* 2. v. Oſzilujem.

Oſzramotìtel. *Proſtitutor, contaminator, violator, ſtuprator.*

Odrèdek med dvemi brazdami. *Porca, æ.*

Oſztajànye. *Remanſio.*

Oſztájem-ſztalſzem. *Maneo, emaneo, permaneo, perſideo, reſideo, manto.* oſzta-

Digitized by Google

oſztati v-hmanyoſzti, *in eadem malitia mantare.* v. Obſztajem. 2. *remaneo, reſto, reliquor.* oſztati jos nekay duſnomu, *reliquari, reliquum manere.* v. Zaoſztajem. oſztajem zviſſega, *reſto, ſuperſum, ſupervaco, ſuperſio.* 3. oſztajem od zada, *retromaneo.* oſztajem v-kojem meſztu, *ſubſideo in aliquo loco.* oſztajem guſzto, *reſtito, as.* oſztajemi to v-pameti, *ſedet, hæret hoc mihi in memoria, manet hoc mihi mente repôſtum.*

Oſztali. *Reliquus, reſiduus, ſubſiduus, ſuperfluus, ſuperans.*

Oſztala. *Cætera, cæterùm, cæteroquin, alioqui, de reliquo, quod ſupereſt.*

Oſztànek. *plur.* oſztanki. *Superamentum, reliqua, reliquiæ, reſiduum, analecta, fragmenta.* oſztanki od jeſztvin, *repotia, rum.* oſztanki ſzveti, *lipſana, ſ. reliquiæ.* oſztanki betega, *peritoma.* oſztanki trave pokoſſene, *ſicilimenta.* 2. oſztanek, *manſio.* 3. *hæres, dis* oſztanke kî pobira. *Analectes.*

Oſztàni, ali oſztay z-bogom. *Salve, & mane, vale, mane, remane cum DEO, vale, & DEus ſit tecum.*

Oſztáran. *Inveteratus, ſenio confectus.* oſztarana hudoba, *inveteratum malum.*

Oſztaràny e. *Inveteratio.* v. Sztaroſzt.

Oſztarújem. ovehnujem. *Vetuſteſco, inveteraſco, conficior ſenio, inſeneſco, veteraſco, conſeneſco, obſoleſco, exoleſco, vetuſtate obruor.* 2. oſztarujem, ſztaro chinim, *invetero.*

Oſztavlènye. puſchanye. *Ceſſatio, omiſſio, relictio.* 2. zapuſchanye, *deſertio, deſtitutio, derelictio.* 3. *legatio, legatum.*

Oſztávlyam. *Omitto, linquo, prætermitto, relinquo, miſſum facio, negligo, rem prætereo, deſero, derelinquo.* v. Puſcham. oſztavilſzem, *reliquum feci.* 2. oſztavlyam ú oporuke, *lego, teſtamento caveo, teſtamento relinquo.* oſztavlyam poſzel, *opus intermitto, quieſco, ceſſo, pauſo, deſino, abſiſto ab opere, removeo me à labore, l. negotio.* v. Preſztajem. oſztavlyam navuk, *valedico litteris, multam ſalutem do litteris.* oſztavlyam paſzke, *abduco, l. avoco animum à curis, & ſolicitudinibus, abjicio, depono, ſepono, omitto curam, & moleſtias, ſubduco me curis.* oſztavlyam ſaloſzt, *depono mœrorem.* priatelſztvo, *intermitto conſuetudinem, abſtineo familiaritate &c.* chaſzt, ladanye, *abdico me dignitate, bonis, &c.* oſztavlyam vſza na ſztran, *ſepono univerſa.*

Oſztávlyen. *Omiſſus, relictus, prætritus, prætermiſſus.* ú oporuke, *legatus, teſtamento relictus.* 2. *derelictus, deſtitutus, deſertus, deſitus, neglectus.* v. Zapuſchen. oſztavlyen na ſztran, *ſepoſitus.*

Oſzten. oſzt. *Bucentrum, acæna, ſtimulus, ceſtrum, ſtylus.* v. Bodnyak.

Oſzti. *Fuſcina, æ.*

Oſztròga. (*Tur. Sol.*) mamuza. *Calcar, ſtimulus.* z-oſztrogum podbadam, *ſubdo, admoveo, addo, adhibeo calcar equo, ſtimulo, fodico calcaribus equum. pungo, fodio, vellico, pervello, punctiunculis torqueo, concito calcaribus equum.* z-oſztrogum podboden, *calcari concitatus.*

Oſztrògom. Varas y grad úgerſzkoga orſzaga. *Strigonium, Valenta, æ.*

Oſztrúg. v. Sztrug, y oſztala.

Oſztrúgan. *Detornatus.* 2. *deſquamatus.* 3. *depolitus, delimatus, dedolatus.* 4. *eraſus, deraſus.*

Oſztrugànye. *Perpolitio, depolitio, elimatio.* 2. *deraſio, eraſio, raſura.* v. Sztruganye. oſztruganye rib, *deſquamatio, apoſirma.*

Oſztrùſek, oſztruſina. *Ramentum, raſamentum, limatura, ſerrago, ſcobis, ſcobina, ſcobs elimata, ramen, raſura, peripſema.* oſztrusgi zlati, ali medeni, *pſegmata.*

Digitized by Google

Oſztudenivam. v.Ohlagyujem.
Oſztupicza. *Cylindrus, dri.*
Oſzvàda. v. Tusba.
Oſzvájam. *Appropio.* v. Poſzvajam. oſzvajam po uſivanyu, *uſucapio, uſufacio.*
Oſzvajànye - jenye. *Uſucapio, uſucapio, uſucaptio.*
Oſzùda. Odſzugyenye. *Damnatio, condemnatio.* 2. oſzuda Bosja, ili odregyenye Bosje, *fatum, ti.*
Oſzuditel. *Damnator, Condemnator.*
Oſzuditi. v. Odſzugyujem.
Oſzvenújem. *Diluculo, dilucesco, diesco, lucesco, illucesco.* 2. *Activè*: ſzvetlo chinim, *dilucido, illustro.*
Oſzvèt, Oſzvénutje. *Prima lux, Aurora.* na oſzvet, oſzvitoma, *in luce prima, in aurora, in crepuſculo matutino.*
Oſzvèta. v. Fanta.
Oſzvetlan, Oſzvetlen. *Illuſtratus, collustratus, illuminatus.* 2. *Expolitus, depolitus, excultus, lævigatus, elimatus, pumicatus.*
Oſzvetlànye. Oſzvetlènye. *Illuſtratio, colluſtratio, illuminatio.* 2. *Depolitio, expolitio, elimatio.*
Oſzvetlávam. *Illuſtro, colluſtro, illumino, lucidum reddo.* 2. *Depolio, expolio, lævigo, elimo.* 3. *Juſtifico, purgo, expurgo, depurgo crimine, culpâ &c.*
Oſzvetlavàmſze, chiſztimſze *Purgo, expurgo me, liberor culpâ, juſtificor, deleo, l. eluo labem, maculam, purgo factum.*
Oſzúgyen. *Damnatus, condemnatus, mulctatus.* na ſzmërt oſzugyen, *mulctatus capitis, l. capite, damnatus morte.* neoſzugyen, *indemnatus.*
Oſzugyénye. v. Oſzuda. Odſzugyenye.
Oſzugyújem. *Damno, condemno, mulcto.* oſzuditi na galiu, *ad triremem damnare, remo affigere.* v. Odſzugyujem.
Oſzvòjen. v. Poſzvojen. oſzvvjen po uſivanyu. *Uſucaptus.*

Oſzupnen. *Stupefactus, obſtupidus, obſtupefactus, expavefactus, examinatus, attonitus, externatus, lymphatus.* v. Preſztraſsen.
Oſzupnènye. *Obſtupefactio, obſtupefcentia, ſtupor, horripilatio.* oſzupnènye ſztraſsno, *lymphatio.* nochno, *nocturna lymphatio.*
Oſzupnújem. *Obſtupeo, obſtupefco, ſtupefio, ſtupeo, ſtupefco, attonitus hæreo, torpefco, exanimor, interſiſto.* oſzupnuti chinim, *ſtupefacio, obſtupefacio.*

O ante T.

Otëcz. (Scl.) Oche. *Pater, genitor, generator, ſeminator, ſator, parens, educator, altor, procreator.* dragi otecz, *Abba pater.* otecz po poſzinovlenyu, *Pater adoptans, Adoptator.* duhovni otecz, *Pater ſpiritualis, Confeſſarius, Confeſſionarius.* otecz orſzaga, *Pater patriæ.* otecz, y mati, *uterque parens.* otecz ſtimani, ſzneni, *pater putatus, l. putaticius.* otecz v-ſzega rodni, *omniparens.* otecz pervorodni, *protoparens.* otecz veliki, *Patriarcha.* otecz nayvekſſi, *Papa, l. Pater Patrum.* nazavam koga otczem, *Patris nomine appello.* otcza naſzledujem, *patrizo, patrem in aliquo imitor.* verchiſze ú otcza, *patriſſare.* *Prov.* od loze grozd.

Kakov rod, takov plod. *ſcil. Non procul à proprio ſtipite poma cadunt.*

Otècznáſs *Pater noſter, Oratio Dominica, ſphærulæ precatoriæ.*
Otàyni. *Abditus, abſconditus, tacitus, occultus, latens, arcanus, ſecretus, tectus, tacitus, clandeſtinus, opertaneus, abſtruſus, umbratilis, criptícus, apocryphus, myſticus.* otajen chlovek, *arcanus homo, qui quæ audit, tacet.* otayno imeti, *abditum habere.* otaynomi je to, *præterit me hæc res.* otayna meſzta, *ſeducti receſſus.* otayno, y himbenp govorenye, *ſophiſma, tis.*

Otáy-

Digitized by Google

Otàynik. *Secretarius, Auricularius.* otaynik ſzkrovnoſztih, *Myſtagogus, Myſteriarches.*

Otàyno. *Secretè, abditè, occultè, tectè, celatim, tacitè, tacitò, clam, clanculùm, clanculò, ſub roſa, ex occulto, myſticè.* 2. otayno, muchech, *clàm, exoculatim, furtivè, in ſilentio.*

Otàyno derſim. *Celo, occulto, operio, abdo, nutrio, interpremo, tego, diſſimulo, occultum habeo.* otayno tuſim, da cheterti del dobim, *quadruplor.*

Otàynoſzt. Tayſztvo. *Secretum, arcanum, occultum, commiſſum, abſconſum, celatum, tacitum.* otaynoſzt ſzercza chlovechanſzkoga, *receſſus in animis hominum.*

Otáyſztvo. v. Szkrovnoſzt.

Otéchem-kelſzem. Otekam. *Tumeo, inflor, tumeſco, intumeſco, tumido, extumeſco, inturgeſco, obturgeſco, turgeo, turgeſco, tumefio, protubero.* otekati chinim, *tumefacio.* otechem, *effluo, defluo.*

Otèchen. Otekel. *Tumidus, turgidus, tumefactus, inflatus, ſufflatus.* jako otechen, *pratumidus, protumidus.*

Otéchenye. *Tumor, inflatio, tumiditas, turgor, tumex, atheroma, ſteatoma, phygethon.* otechenye gerla, *panus, angina, ſynanche.* otechenye pod gerlom ſzvinſzko, *grando, nis.* otechenye vuſsesz, *parotis, dis.* otechenye na nogah, *phlemen, tama, boa.* otechenye na perſzteh. *panaricium.* otechenye vuſgano, *flegmen, inflammatio, phlegmone.* otechenye tverdo, *ſcirrhus, ſcirrhoma.* otechenye tverdo nog vuloslyiveh, *tophus.* otechenye zuberine, *paradontis, parulis, dis.*

Otelujemſze. *Vitulum pario, edo.*

Otemnújem. *Obſcuror, obtenebror, obtenebreſco, obnubilor.* Activè: *obſcuro, offuſco.*

Otènchan. *Attenuatus, extenuatus, diminutus, imminutus, minoratus.* 2. *emaciatus, rarefactus.*

Otenchànye. *Attenuatio, extenuatio, imminutio, minoratio, maceratio.*

Otenchávam. *Attenuo, extenuo, tenuo, diminuo, imminuo, minuo, minoro, emacero, emacio, emacro, ſubtilem facio, rarefacio, diſraro.* otenchatiſze, *atenuari, emaciari, rarefieri, ejunceſcere.*

Otergávam. *Abrumpo, decerpo, deſtringo, detrabo, deripio, refigo, avello.*

Otergnènye. *Decerptio, avulſio, abſtractio, detractio.* 2. *disjunctio, diviſio, ſeparatio.*

Otérgnyen. *Abruptus, avulſus, abſtractus, detractus, dereptus, refixus, obſoletus.* otergnyena z-ſzadom ſzvérs, *termes.* 2. *disjunctus, diviſus, ſeparatus, divulſus.*

Oterſſen. *Oneratus, onuſtatus, ingravatus, onere degravatus, preſſus, ſarcinatus, ſarcinoſus, arumnatus.*

Oterſsènye. *Oneratio, ingravatio.*

Oterſſujem. *Onero, ingravo, onere degravo, premo, deprimo, opprimo, corbito.* oterſſití koga krivo, *injuriare, injuriâ gravare aliquem.*

Otèſchan. *Exinanitus, inanitus, evacuatus, inediâ, l. fame exhauſtus, tenuatus, exoneratus.*

Oteſchànye. *Exinanitio, evacuatio, evacuitas, exoneratio.*

Oteſchávam. *Exinanio, inanio, evacuo, inediâ, l. fama debilito, ſublevo pondere ſtomachum, exonero ventrem.*

Otesújem. obteſujem. *Aggravo, degravo, ingravo, gravido.* 2. *gravis fio, ingraveſco.*

Otèſzan. *Dedolatus, edolatus, delavatus, deplanatus, exaſciatus.*

Oteſzànye. *Dedolatio, edolatio, delavigatio, deplanatio.*

Oteſzújem. *Edolo, dedolo, delavigo, deplano, complano, attenuo, exaſcio, aſcia polio, deforno, conſcrno, as.*

Otèt. *Ereptus, dereptus, extortus, erutus.* 2. otet odneſſen, *ademptus.*

Otezàlo vage. *Secoma, aquipondium, li-*

Digitized by Google

libramentum. v. Vaga

O ti! *Heus tu!*

Otímlyem, Otìmam. *Abripio, eripio, vi recipio, deripio, extorqveo.* 2. izbavlyam, *eximo.* koi, ali koja z-ſzilum otimlye, *harpax.*

Otimlyèmſze. *Defugio, ſubterfugio, renuo, denego, defendo me, tergiverſor, excuſo me à labore, via, officio &c.*

Otiſznújem, odtiſznujem. *Detrudo, removeo.*

Otka. *Rallum, rulla, planaratrum.*

Otíram konya. *Attero, aduro equum.* 2. *refigo, refringo.* v. Odbiam. 3. (*D.*) otiram, *detergo, defrico, detero.* v. Obriſsujem.

Otiravam. *Pello, fugo.* v. Odtiravam.

Otiran. *Pulſus, fugatus, abactus, extorris, exul, exterminatus, eliminatus, patria excuſſus.*

Otle. *Exin, exinde, inde.*

Otòchen. *Inſulatus, a, m.*

Otochni. *Inſulanus, inſularis.*

Otòk. *Inſula, æ.* otok na pol, *peninſula.* pun otokov, *inſuloſus.* 2. otok, ili odtok, *effluvium, profluvium, effluentia.* 3. otok chrevni, ili terbuha, *profluvium alvi, fluxus ventris, cita, alvus, morbus cœliacus, præceps alvi exinanitio, dyſenteria, diarrhœa, lienteria, rheumatiſmus.* v. Cordapſus. otok kervni, *hæmorrhagia,* v. Hæmorrhouſa &c. otok na koſzti, *Apophyſis.* otok ſenſzki vſzakoga meſzecza, *menſtrua, menſes, profluvium mulierum, muliebria.* vſztaviti otok, *procidentia ventris fiſtere.* 4. otok ú gerlu, *ganglium.* v. Otechenye.

Otrávlyam - trovalſzem. *Veneno, intoxico, ſuffero toxico, do, l. præbeo toxicum, toxico neco, potiono.* otrovati kugum, *peſte inficere.* otrovatiſze, *veneno mortem ſibi adſciſcere.*

Otrebine. *Purgamen, purgamina, purgamenta, ſcobinæ.*

Otrenùtje, Otripnènye kotriga. *Torpor, torpedo.* zubno, *ſtupor dentium.* v. Vtrenutje.

Otrenújem, Otripújem. v. Odrevenujem. otripeti chinim. *Torporo, torporem induco, ſtupefacio.* otrenuliſzumi zubi, *obſtupuerunt mihi dentes.*

Otrèlsen. *Decuſſus, excuſſus.*

Otreſsenye. *Decuſſio.*

Otreſsújem, Otreſzam. *Decutio.* otreſzam prah, *excutio pulveres.*

Otripnenye. v. Otrenutje.

Otròk. *Soboles, infans, puerulus, pupus, puſio, pupulus, infantulus, putillus.* 2. otrokov jedecz, *acco, alphito, manducus.* otrokov krich, *vagitus, vagor, qviritatus infantium.* v. Dete.

Otròv. *Toxicum, venenum, virus, pharmacum.* vrachtvo proti otrovu, *prabium, præligamen, alexipharmacum, antidotum.* terſecz takvoga vrachtva, *aconitarius.*

Otrován. *Intoxicatus, venenatus, veneno infectus.* otrovan kugum, *peſte infectus, peſtifer.*

Otroványe. *Intoxicatio, venenatio.*

Otrovìtel. v. Oſztvaritel.

Otròvni. *Venenatus, venenoſus, virulentus, virulens, viroſus, peſtilens.* otrovni jezik. jadovit, *lingva virulenta, viperina, l. maledica.* otrovni napitek, *pocula mortis, potio mortifera, cantharidum.*

Otrúſsen. *Excuſſus.* veliſze oſzobito od zernya, ſzemenya.

Otrúſsènye. *Excuſſio.* czvetja, *defloratio.*

Otruſsújem. *Excutio.* otruſsiti czvet, *deflorare.*

Otverditel. *Indurator.*

Otvérdgyen. *Induratus, conduratus, conſolidatus.* otverdgyen, okoren, *occalatus, concruſtatus, ſtiriacus.* 2. *obſtinatus.* v. Tverdoglav. 3. *Occalatus, coriaginoſus.*

Otverdgyeno. *Induratè.* 2. *Obſtinatè.*

Otverdgyènye. Otverdenye. *Duratio, conduratio.* v. Okornoſzt. 2. *Obſtinatio.* kotriga otverdenye, *ſcleroma.*

Digitized by Google

ma. 3. okorenye, *Callioſitas, coriago.*
Otverdgyújem. *Induro, duro, durum facio, conſolido, conduro, indureſco.* 2. okorujem, *occaleſco, craſtam duco, cicatricem duco.*
Otvòr. v. Otok n. 2. & 3.
Otvorènye. v. Odpertje.
Otugyujem. v. Odtugyujem.
Otupen. *Hebes, tis, hebetatus, obtuſus.*
Otupénye. *Hebetatio, hebetudo.*
Otupújem. *Hebeto, retundo, obtundo, praſtringo aciem.* otupiti vid, *hebetare aciem oculi.* v. Zatupujem.
Otùſchen. *Impingvatus, ſaginatus, pingvefactus.*
Otuſchénye. *Impingvatio, ſaginatio, ſagimen.*
Otuſchújem. *Impingvo, ſagino, pingvefacio, opimo, obeſo.*
Otuſchujemſze. *Impingvor, pingveo, pingveſco, pingveſio, ſaginam contraho.*

O ante V.

Ov, va, o. *Hic, hæc, hoc. Iſte, iſta, iſtud.* ov iſzti, *iſte ipſe. ipſiſſimus.*
Ovak, na ov nachin. *Hoc, l. hoc modo, tali modo, ita, ſic, taliter.*
Ovam. *Huc, iſtuc.*
Ovchár. *Opilio, upilio, cuſtos ovium, curator ovium, paſtor ovium, ovilio, melonomus.* ovcharſzka kihacha, *pedum.*
Ovcharicza. *Curatrix ovium.*
Ovcharnìcza. *Ovile, caula agnile, mandra.*
Ovchicza. *Ovicula, parva ovis, ſpiculum.*
Ovchji, ja, je. *Ovarius, ovillus, ovinus, ovillinus, oviaticus, ovilis.* ovchji bob, *caprini ſtercoris bacca. pilæ, quæ caudis hærent ovinis, mithon.* ovchji koſuh, ili iz kós ovchjeh, *melota, æ, melote, is, melotaus.* iz ovchjeh kós kerzno, *ſiſyra, æ.* ovchji ſzmrad, kî od vune viſzi, *Oeſypum.* ovchji kaſſely, *tuſſis ſicca.* ovchja koſa, *mollestra.* ovchje chredo, *oviaria, pecuaria, grex ovillus.* zavrachati ovcze, *lanigeros agitare greges.*
Ovchìna. *Vervecina, ovina, ovilla.*
Ovcza. *Ovis, bidens, pecus lanigerum.* ovcza, kâ po dve leſe, *ambiegna.* ovcza na terbuhu gola, *apica, æ.* ovcza natepena, kâ ú plyucheh beteguje, *ovis pulmonaria.* ovcza beteſna, *ovis morbida.* ovcza ſzrablyiva, vſze chredo nateplye, *morbida facta pecus, totum corrumpit ovile.* ovacz vnoſina, *balantum grex, lanigeri greges, pecus lanare, pecudes lanigeræ.* kovczam prigledavecz, *oviſpex.* koi vnogo ima ovacz, *polyarna, & polyarnes.*
Ovdé. *Hic, iſtic, hic loci.*
Ovdèſnyi. Nazochni. *Præſens, præſentaneus, præſentarius, præſentialis, ſ. quod ante pedes eſt, inſtans.* ovdeſsna preſzkochiti, *tranſilire ante pedes poſita.* 2. ovdéſsnyi, *bujas.*
Ovdé. Pred liczem, nazochi. *Præſtò, coram, in præſentia, ante oculos.* nazochi puka, *præſente populo, audiente, l. ſpectante.*
Ovdéſzëm. *Adſum, hic ſum, præſto ſum.*
Ovekovèchen. *Perpetuatus, ad memoriam poſteritatis proditus.*
Ovekovechújem. *Æterno, perpetuo, immortalitati mando, commendo, trado.*
Ovenen. *Marcidus, flaccidus, flaccus.*
Ovenújem. *Marceſco, marceo, emarceo, emarceſco, flacceſco, eonflacceſco, flacceo, marcido.* v. Venem.
Ovén. bráv nepochiſchen. *Aries, mas ovium, qui tenetur ad generandam ſobolem, dux gregis.* v. Jaracz. 2. oven pochiſchen, ſkopecz, *vervex.* 3. oven. (D.) boran. orudje, kêmſze zidi teru, *aries. eſque machina bellico ad ſimilitudinem arietis, quæ ne ſlan mis excuti poſſit, corio ſive cilicio veſtitur. machina muralis, tormentum murale, machina bellica.* z. ovnom zide terti, *arietare menia urbis.* 2. oven zvezda, *aries.*
Oveſz. *Avena, æ.* v. Zob.
Oviam. *Involvo, faſcio, implico, amicio, velo, calabrico.*

Ovià.

Digitized by Google

Oviànye. *Involutio, obvolutio, implicatura.*

Ovlaſen. *Humens, tis. 2. humefactus, madefactus, irroratus.*

Ovlasújem. v. Ovugnujem.

Ovo (D.) evo *Ecce, en.* ovo chlovek, *ecce homo. 2.* ovo, *hoc, ipſum.*

Ovo mene, ovome. *Ecce me, adſum.* ovo nyega, *ecce illum, ecce ille.*

Ovòſchen *Inceratus, ceratus, cera llitus, circumlinitus.* platno ovoſcheno, *tela cerata, candela.* ú takvo platno kay zaviti. *candelis involvere. Plin.*

Ovoſchènye. *Inceratio, ceratio, ceratura.*

Ovoſchújem *Incero, cero, cera obduco, imbuo.* v. Voſchim.

Ovranújem. v. Ochernujem.

Ovràt, *ſ.* lovrat morſzka riba. *Aurata, oreta, æ.*

Ovratek goler. *Collare, is, collarium.* o vratek nabran, *collare rugoſum.* ovratek razpletni, *collare pinnatum.* o vratek podſztavlyen, *epomis.* ovratek na rubache, *patagium induſii.* ovratek na plaſchu, *fimbria, patagium, aſſumentum pallii.* ovratek peſzji zchavli naperen *millus, millum, li.* v. Ogerlina. *it.* Peſzja. ovratek perten, na komſze bolna ruka noſzi, *mitella.* v. Podvez.

Ovratlcza. ogerlay, vratni kinch. *Torques, torquis, is peridæreon, armilla.* ovraticza zlata, *flexilis obtorti per collum circulus auri, torques aureus.* ovraticza ſenſzka, *monile, muræna.* ovraticza naſtikana, ali dragokamenita, *collo monile baccatum.* ovraticzum nakinchen, *torquatus.*

Ovúd, ovuda. *Hac, iſtbac.*

Ovulìchni. (D.) ovolichni. *Tantulus, tantilus.* ovulichno, *tantulùm, tantilùm.*

Ovulik. *Tantus.* ovuliko; *tantùm.*

Ovuzdan. *Offrenatus.* v. Obvuzdan.

Ovugnujem. *Humecto, humefacio, udo. 2. humeſco, madeſco, madefio.*

O ante Z.

Ozavàmſze, javlyàmſze. *Reſpondeo, reſponſito, repono, reſponſum do, reddo, ferro.* ozvatiſze Bogu, *vocanti reſpondere DEO,* t.j. poſzluhnuti Boga.

Ozdravlènye *Convaleſcentia, confirmatio ex morbo. 2. ſanatio, ſanitatis reſtitutio.*

Ozdravitel. *Salvator, Salvificator, Servator, JESUS, Soter.*

Ozdrávlyen. *Sanatus, ex morbo confirmatus, ſanitati reſtitutus.*

Ozdravlyújem. zdrav bivam. *Convaleſco, ſaneſco, conſaneſco, valentior fio, revaleſco, reſaneſco, invaleſco, morbo me explico, vires aquiro, emergo, confirmor ex morbo, è morbo evado, è morbo revereor, vires recupero. 2. remedio, recreo, remedico, morbum depello, curo, ſano, medeor, medicor, medio, ſanitatem reduco, ſalvifico.* ozdraveti koga. *infirmitatem cujuspiam curare, relanare, morbo explicare aliquem, ad ſanitatem reducere quempiam medicina, ſalvificare quempiam.* v. Vrachim.

Ozebènye nog, ali pete. *Pernio, perniunculus.*

Ozebújem. *Frigeo, frigeſco, frigore lædor atteror.*

Ozelenújem. *Vireſco, evireſco, viridis fio.* nazopet ozelneti, *revireſcere.*

Ozìmecz jachmen. *Hordeum exaſticum.* ozimecz lan, *linum hyemale.*

Ozimújem. *Infrigidor, refrigeo, frigefio, frigidus fio, calorem amitto.*

Ozlèden *Exulceratus, exaſperatus, a, um.*

Ozledénye. *Exulceratio, exaſperatio.*

Ozledìtel. *Exulcerator.* ozleditelicza, *exulceratrix*

Ozlednjúchi. *Exulceratorius.*

Ozledújem. *Exulcero, exaſpero, exacerbo vulnus, irrito plagam.*

Ozlogláſſen. *Infamatus, diffamatus, ignomi-*

Digitized by Google

miniâ, *l. turpitudine notatus*, *dedecore oppressus*. ozlo glassen, zloga glasza chlovek, *infamis*, *paraclytus*.

Ozloglassènye. *Infamatio*, *diffamatio*, *famæ violatio*.

Ozloglassújem - szujem. *Infamo*, *diffamo*, *maculam*, *l. notam infamiæ*, *l. turpitudinem inuro*, *infamiam infero*, *ignominiâ noto*, *traduco aliquem per ora hominum*, *bonum nomen denigro*, *dilacero*. oszloglaszitisze, *infamari*, *traduci per ora hominum*.

Oszloglaszitel. *Famæ violator*, *traductor*.

Oszlovolújem. *Contristo*, *infesto*, *offendo*, *affligo*, *molestiam facio*, *injuriam infero*.

Oznanenye. *Notificatio*, *manifestatio*, *publicatio*, *declaratio*. v. Obznanenye.

Oznanyen. Objavlyen *Notificatus*, *declaratus*, *manifestatus*. *publicatus*, *patefactus*.

Oznanújem, Objavlyam. Ochito chinim y znano. *Notifico*, *notum facio*, *patefacio*, *denuntio*, *indico*, *significo*, *declaro*, *publico*. 2. oznanujem, vsztanovitujem koga, *certioro*, *certifico*, *certum reddo*, in Jure Ung. *aviso*, *avisaro*.

Oznojen. v. Poten.

ô zorje. *Sub lucem*, *l. auroram*, *primo diluculo*, *primâ luce*, *summo mane*.

P.

Pachàmsze. *Immitto*, *immisceo*, *ingero me*, *implico me*. ú vsza pachatisze, *immiscere se omnibus*. v. Puschamsze.

Pàche. *Imò*, *quin*, *imò verò*, *quin imò*.

Páchka. *Obstaculum impedimentũ*, *offendiculum*, *avocamentum*, *remora*, *remoratio*.

Páchim. *Impedio*, *obsto*, *officio*, *præpedio*, *impedimento sum*. v. Zadersavam.

Pachólat. *Coa*, *cea*, *byssus*. pacholatna szvita, *coa vestis*.

Páczka. *Ferula*, *habena*. biti paczkum, *cædere ferulâ*.

Páczkam. *Percido*, *oppuvio*, *ferulâ cædo*, *percutio*, *habenâ castigo*.

Padajúchi. *Cadax*, *caducus*, *cadivus*, *decadivus*, *deciduus*, *lapsabundus*. tukach padajuchi, *pilum ruidum*.

Pádam. *Cado*, *labo*, *labor*, *desido*, *labefio*, *decido*, *ruo*. v. Opadam. padam na kolena, *procumbo ad genua*. padam pred koga, *procido*. padnemo, *procidamus*. v Opadam. paszti od szablye, *ferro interire*, *necari*. padati komu vrech, *interloqui*, *interpellare*, *interfari*, *obturbare*. zverhu koga padam, *superruo*. to pada k-mene, mene dopada, *me attinet*, *ad me pertinet*, *hoc mea interest*, *me concernit &c.*

Padànye. Pád. *Casus*, *lapsus*, *prolapsus*, *lapsio*, *ruina*, *casura*, *ptosis*. 2. padanye laszih, *allopecia*. padanye laszih oberveh, *ptylosis*.

Padávecz. *Epilepticus*, *comitialis*. Remed: *Fel testudinum*, *naribus illitum*, *comitiales erigit*, *attollitque*. *Plin.*

Padavìcza. beteg veliki. *Epilepsia*, *sacer*, *l. caducus morbus*, *major morbus*, *herculeus morbus*, *comitialis morbus*, *abans*, *morbus divinus*. *lege* Artemon.

Padlyìv. *Labilis*, *caducus*, *ruidus*, *ruvidus*. v. Padajuchi. 2. *Fragilis*.

Pagadúr. *Practor*, *quæstor*, *exactor*, *rationarius*, *arcarius*, *ærarii præfectus*, *tribunus*, *magister computorum*, *præfectus rationũ*, *thesaurarius bellicus*, *logista*. v. Naplachnik. pagadur turszki, *teutenteres*.

Pagadurìa. *Quæstura*, *officium quæstorium*, *præfectura rationum*.

Pagadúrov namesztnik, *Proquæstor*.

Páh. *Vexillum*. v. Zasztava.

Pák. *Iterùm*, *iteratò*, *denuò*, *rursus*. v. Opet. paksze uffati, *denuò sperare*.

Pàko, Potom. *Deinde*, *tum*, *posteà*, *item*.

Palàcha. *Palatium*. v. Polacha.

Palányek. Palanka. *Vacerro*, *vallus*, *palus*. ograja iz palankov, *palifacatio*, *palamentum*, *palitium*, *cervi*, *cervuli*, *sudes præfixæ*, *cippi*, *palifacata*.

Palàs. *Ensis*, *gladius*, *ferrum*, *mucro*, *spatha*, *machæra*, *xiphis*. gol palas, *edu-*

Digitized by Google

eductus vagina enſis, ſtrictus gladius. palas na obe ſztrane oſter, *gladius anceps.* palas perſſianſzhi, kordecz, *acinaces.* palas konyanichki, *parazonium.*

Palaſſo-noſzecz. *Enſifer, enſiger.* k-palaſu ſzpodoben, *enſiformis.*

Palàſzka. *Lagena, æ, gello, gillo, ampulla.* 2. Palaſzka drevena, *Obba, æ.*

Palatin úgerſzkoga orſzaga. *Palatinus, ni, Prorex in Ungaria.* Palatin, breg jeden iz ſzedmeh rimſzkeh, *Mons Palatinus, Palantium.*

Palatinſzki. *Palatinus, a, m.*

Palchènyak. naperſſnyak ſoſtarſzki iz koſe. *Condulus, condalius, ii.*

Pálczi tkalechki. v. Inſilia, um. v. Podnosje. n. 3.

Pálecz. *Pollex, icis, groſſus digitus, hallus, li, dactylus.* Græcè: *antichir.* za jen palecz debel, *pollicaris.* 2. palecz kolni, *radius rotæ.* 3. palecz nuternyega kola melinſzkoga, *cicilitatorium.* 4. v. Mèra.

Palènye. *Uſtulatio, ambuſtio, combuſtio, crematio.*

Paletkùjem. v. Klaſzno branye. &c.

Palichìcza. *Baccillum, & baccillus, li, virga rudis.*

Palìcza. (D.) ſchap, ſtap, drenovicza. *Baculus, baculum, li, ſcipio, ſtipes.* palicza zgora klyuchaſzta, biſzkupſzka palicza, *lituus.* palicza paſztirſzka, *pedum, agolum, paſtorale baculum.* palicza putnichka, *baſtile peregrinatorium.* palicza ocherkana, y na krúg zeſztrugana, *baculus tornatilis.* palicza, na kûſze pticze love, *ames, tis, pertica aucupalis.* palicza ú koje je ſpicza ſelezna, *dolon, onis.* palicza mira, *caduceus, caduceum, ei.* palicza polyo-merna, *arvipendium, arvipennium.* palicza ſztareh, y nemochneh. *Prov. Viro ſeni maxillæ baculus.*

Pàliczum bijem. *Baculo, baculizo, as.*

Palihìſa. *Uſtor domûs, incendiarius.*

Pálim. *Uſtulo, uro, incandeo, deleo flammis, amburo, exuſtulo.* praſzcza paliti, *exuſtulare ſuem.*

Palma drevo. *Palma, magaris, dabula, ſpathe.* dreva palme plemeniteja, *thebaicæ,* & *thebaides.* palme ſzad, *dactyli, cariota, ſandalites, caryotis, palmula.* indianſzki palme ſzad, *tamarindi.* palmov, *palmeus.* palmovit, *palmoſus.* z-palme liſztja halyum odet, *palmatus.* palmiſche, *palmetum.*

Pàmet. *Ingenium, intellectus, intelligentia, mens, ſenſus, animus, judicium, indoles, genius, ſanitas animi, docilitas ingenii, memoria, prudentia. Prov.*

Pamet z-nikemſze neraja,
nec chaſzom y z-leti dohaja. *ſcil. ingenium, & rerum prudentia velox haud venit ante pilos.*

Alli. Dobra doklam pamet doyde,
dotlam lèpa ſzrecha proyde.

pamet dobra, *Judicium ſubactum, ingenium elegans, memoria tenax.* koi dobru pamet ima, *analectes.* pamet tupa, *ingenium hebes, obtuſum, retuſum.* tupu imeti pamet, *ingenio eſſe obtuſo.* koi takvu ima pamet, *aſeliceps, hebes, lapitha.* pamet gluboka, *ingenium altum, ſublime.* imati gluboku pamet, *acutiſſimâ eſſe ingenii acie, excellere, florere, pollere, præſtare, valere ingenio.* dohagyam k-pameti, *ad ſenſum animi redeo, attingo animi ſenſa, ad ſanitatem mentis redeo, rectum animi ſenſum recipio.* v-pameti mi je, *verſatur mihi in memoria, ſubeſt animo.* ú pameti oberſati, *memori mente dicta notare, memoriâ fixum tenere, memoriâ cuſtodire.* v-pamet mi je palo, *mihi in mentem venit, occurrit, ſuccurrit, animo occurſit, ſubiit animum cogitatio, mentem ſubiit, in memoriam rediit, in buccas venit.* pamet kratka, *memoria labilis, fallax.*

Pameten. *Intelligens, prudens, ſanus, callidus, cautus, acutus ingenio, ingenio præſtans, ingenioſus, homo emunctæ naris, præſens animo.* v. Zpameten. pametnomu biti, *ſapere.* mala pamet, *memoriola.*

Pa-

Digitized by Google

Pametènye. *Memoria, memoratio, memoratus, rememoratio, recordatio, reminiſcentia.*

Pamètim. (D.) pantim. *Memoro, animo complector, memoriam rei ſervo, adhibeo, memoriâ retineo, animo inſtituo, memini, facio mentionem alicujus, in aſſidua rei cõmemoratione ſum, recordor, cõmemoror, reminiſcor.* v. Szpominamſze

Pamètlyiv. *Memor, oris.* dobro pametlyiv, *memoratus.*

Pamètnik, pametitel. *Memorator.*

Pamètno. *Intelligenter, prudenter, ingeniosè, ſagaciter, callidè, ſolerter, cautè.*

Pamùchni. *Goſſipinus, leuconicus bambacinus, xylinus.* pamuchna jabuka, ali ſztebelcze, *xylon, goſſipion.* v. Bumbachni.

Pàmuk. *Xylinum, babatium, bambacium, leuconum.* v. Bumbak.

Panáda. *Panadela, puls ex pane, paxamus.*

Panczér. *Lorica, lorica eatenata, lorica hamis conferta, thorax hamatus,* panczerſzka rubacha, *ſagum, paludamentum, paragauda. epheſtris.* pancerſzke karike, *ſquamma, hamus.* panczerom oblechen, *loricatus.* v-panczer oblachim, *lorico, as.* koi panczer noſzi, *loricifer.* ki panczere dela, *loricarius.*

Panczera oblachenye. *Loricatio.*

Pankèrt. *Nothus, incerto patre natus, de pellice gnivus, manſer.* v. Fachuk.

Pànt ſelezni, kiſze z-vrati verti. *Cardo mobilis, planula.* panti, *planulæ.* 2. Pant. *Anſa, canthus.* z-ſeleznemi panti ſzpeti, *anſis ferreis coagmentare.*

Pantaler. *Cingulum militare tranſverſum, balteus ſclopetarius.*

Pántlin. *Redimiculum, tenia, & tænia, tæna, lemniſcus, faſcia.* pantlek, *tæniola, æ.* pantleki, kêmiſze laſzih kite povijaju, *impilia, orum.* kêmiſze preplechu, *textæ, rum.* iz pantlinov maſslin, *catapetaſma.*

Pantófflin. *Crepida, diabathra, baxea, ſolea.* ſenſzki pantofflin, *ſandalium.* guba, kâſze na ſtiklecze podmeche, *phellus, ſuber, ſuberies.* ki v-pantoffli-neh hodi, *crepidatus.*

Pápa. *Pater, l. pater patrum, ſummus Pontifex, ſupremus Antiſtes, Pontifex maximus, Pontifex Romanus, Papa.*

Pápa. Varas ú ugerſzkõ orſzagu. *Papa, æ.*

Pàpa. *Gluten, glutinum, glutinatorium.*

Pàpak. v. Kopito.

Pàpam. *Glutino, conglutino.*

Papìnſzki. *Pontificialis, pontificius, papalis.* papinſzki zakon, *jus pontificium.* papinſzka oblaſzt, *pontificialis authoritas.* papinſzki liſzt, *Diploma, l. littera pontificia.* papinſzki poſzel, *nuntius apoſtolicus,* papino poſzvechenye, *papia, pontificatus, papatus.*

Pàpar. v. Perper.

Papér. *Papyrus, papyrum, charta, biblos.* druga ſztran papera, *charta averſa.* paper poſtarſzki, *charta anguſta, veredaria, curſoria.* paper kralyevſzki, veliki, *c harta claudiana, l. regalis, charta regia, macrocollum.* paper piuchi, *vulgò* diffluvak, za zavianye paper, *charta emporetica, charta bibula, reicula, l. rejectanea.* v. Paperus. paper prepuſchajuchi, *charta transmittens litteras.* paper gladek, *charta dentata.* paper oſter, *papyrus aſpera.* paper na obba hraja napiſzan, *opiſtographus.* paper naychiſzteſſi, *ſanniana papyrus* na chetvero ſzpregnuta plahta papera, *quaternio chartæ.* na oſzmero, *cõplicata charta.* paper napravlyam, *conficio, l. texo chartam.* v. Charta.

Paperkujem. *Racemor, aris.*

Paperkuvanye. *Racematio.* v. Klaſzobranye.

Papérni. *Chartaceus, papyrius, papyraceus, charteus, chartulanus.* paperni ſtaczun, *officina chartaria.* paperni meſter, *chartarius, chartopæus.* placha paperna, *chartiaticum.* tulecz paperni ú kogaſze kay zavia na ſzpodobu kapuczinſzkoga kapucza, *cucullus.* zavitek paperni, *theca ſcriptoria.*

Papero noſzni. *Papyrifer.*

Digitized by Google

Papero-terſzecz. *Papyropola, chartularius.*

Paperecz. *Chartula, ſchedula.*

Paperùs. *Chartina.* iz paperuſſa, *chartinarius.*

Papìcza male detcze. *Bua, pulticula.*

Papìga.(D.)papagao. *Pſittacus,oi.* papiga hitra naſzlednicza glaſza chlovech jega, *humana ſolers immitator pſittacus linguæ.* v. Aſterias.

Paprat. v. Preprut. Papris. v. Perprika.

Papùcha. *Diabathra, diabathrum, ſandalium, ſolea, calceus græcus, l. turcicus, pedilion.* papuche koi noſzi, *ſandaligerus.* meſter kî ſiva papuche, *ſandalarius, diabatharius* ſzramba gdeſze chuvaju, *ſandalotheca.*

Pàra. *Vapor, oris.* v. Szparjavicza. 2. para. *Anima ſenſitiva, anima brutorum.*

Paradgyik. v. Komad. Paracz. v. Prokurator.

Páram. *Deſuo, diſſuo, diſſolvo.*

Paràuye. *Deſuitio, diſſuitio.*

Pàrd zver. *Pardus, di.* v. Riſz.

Pardeczamſze. v. Kitam.

Páren. *Lixus, a, m.*

Parenìcza. *Capedo, cratera, labrum eluarium.*

Pargàmen. *Membrana, pergamena, pergamentum.* meſter pargamene, *membranarius.*

Pargaménſzki. *Membraneus, membranaceus.*

Parhám. *Averta,belcium.* parhami, *averta.*

Párim. belim. *Lixo, elixo.*

Parip *Parippus, equus parippus.* v. Kony.

Paripchecz. *Equellus, li.*

Parìs. Varas ú Franczie. *Pariſium, Pariſii, Lutetiæ Pariſiorum.* iz Pariſa, *Pariſienſis.*

Parkel. *Unguis.* parklyecz, *ungula, falcula, unguellula, unguiculus.* odrezati parklye, *exungulare.* z-parklyi grabechi, *tagax.*

Parola. *Promiſſio, promiſſum, pollicitatio, ſponſio, ſtipulatio.* parola voynichka, *ſignum; ſymbolum, teſſera militaris.* parolicza, *ſtipulatiuncula, ſponſiuncula.* parolu dajem, *ſtipulor, fidem do, fide confirmo, dextram, & fidem do, promitto, polliceor.* parolu raztepſzti, nederſati, *promiſſum & receptum reſcindere, intervertere.* teſcha parola, *charetis pollicitatio.*

Parſſina. v. Peſzek. Parſzt. v. Perſzt. &c.

Parta. *Corona puellaris, corona virginea, inſigne, & nota virginitatis.*

Parújem. *Pereo, crepo.* v. Czerkujem.

Paſnut. *Ungula, æ. ungula biffida, l. biffidata.* z-paſnuti voli, *bifidi boves.*

Pàſſa. *Paſcuum, paſtus, paſtio, paſtura, pabulum, ager graminoſus.* paſſa obchinſzka, *ager compaſcuus.* paſſa plachna, *ager ſcripturarius.* paſſna placha, *paſcuarium.* paſſa od koje marha mleka nedaje, *agalecta, orum.* na paſſu gonim, *impeſco, is, in paſcua cogo.*

Pàſſa. ladavecz turſzki. *Præſes Turcorum, Paſſa, æ.*

Pàſſem. *Cingo, incingo, inſtringo.* opaſzatiſze, *accingi, præcingi.* koi paſſe, *cinctor.*

Paſsím. *Putiſco, puteſco, putere incipio.*

Paſsìnecz. *Paſcuum privatum, ſeptum paſcuum.*

Páſſni. *Paſcuus, paſcualis.* ovcze paſſne, *oves paſcuæ.* paſſni chuvar *paſcuarius.*

Paſtéta. *Artocreas, artocrea, æ, minutal, clibanites.* pokrov paſtete, *cruſtula ſuperior.* meſzna paſteta, *tucetum, caro panificio incluſa.* ribja paſteta, *piſcis panificio incluſus.* paſteta z-juhum, *jurea, æ.*

Paſtetar, pèk paſtet. *Cruſtuarius,* vulgò *paſtinarius, cupediarius, artocrearum piſtor.*

Pa-

Páſz. pojaſz. *Cinculus, l. cingulum, li, cinctorium, cinctus, vinctus, zona, diazoma.* 2. paſz voynichki, *ſubſcingulum, ſuccinctorium, cingulum compeſtre, balteus, balteum.* paſz remenati na czifran, *ceſtus, ti.*

Paſzàni vitez. *Eques auratus.*

Paſzár. *Zonarius, ii, cingularius.* paſzaricza, *zonaria, cingularia.*

Páſzecz. *Zonula, æ, cincticulus, cinctulus. Plaut.*

Paſzanòge. kêmſzu udane dve ſzeſztre, *Aelei, helei.*

Paſzànye. *Cinctura, cinctus.*

Páſzem. *Paſco, is, pabulor.* paſzem vkup, *compaſco.* paſzem guſzto, *paſcito.* paſzti pochinyam, *pecuaſco.*

Paſzèmſze. *Pabulor, poſcor.*

Paſzènye. *Poſcuatio, pabulatio, paſtura, paſtio, paſtus.*

Paſzka. *Cura, cuſtodia, inſpectio, ſpeculatus, epboria.* v. Szkerb.

Paſztèrva. v. Biſztranga.

Paſztír. chòban. *Paſtor, gregarius, armentarius, armentalis vir, pecuarius, cuſtos pecoris, actor armentorum, magiſter, dux pecudis, pabulator.* paſztir duhovni. v. Plebanus, y Prodekator. paſztir ſzvinſzki, *ſuarius, ſubulcus ſubuculus, porcarius, bucolus.* v. Szvinyar. paſztir konyſzki, *hippophorbus, equiſo.* v. Konyar. paſztir ovchji. v. Ovchar. paſztir volovſzki, *bubulcus, bubſequa, paſtor boûm,* chrede volovſzke, *armentarius.* v. Birus. paſztir kozji, *caprarius, upilio, &c.*

Paſztirìcza. (D.) chobanka. *Cuſtos, curatrix pecudum.*

Paſztirichìcza. treſzorepka ptichicza. *Motacilla, codotremula, cinclus.*

Paſztírim. *Paſtorem ago, paſtorum officia exerceo, paſco oves, animas, &c.*

Paſztírſzki. *Paſtoralis, paſtorius, paſtoritius, paſtoriticus, bucolicus.* paſztirſzki rog, *buccina paſtoritia.* paſztirſzka koſſara, *paſtorium.* paſztirſzki koſuh, *diphtera, bæta, melota.* paſztirſzki razgovor, *bucolica, ecloga.* paſztiſzki Bogh, *Pan.* paſztirſzki ſzvetki, *palilia,* ſive *parilia.* v. Peſzem. peſz. palicza. paſztirſzka huta, hiſicza, *magar, mapalia, magaria, magalia, attegia* po paſztirſzko, *paſtorum more.*

Paſztirſztvo. *Paſtorica, paſtoria, ars, bucolica.*

Paſztòrk. *Privignus.* paſztorkinya, *privigna.*

Paſztúh. *Equus admiſſarius, emiſſarius, integer.* ki k-paſztuhu kôbile pripuſcha, *peroriga, proriga.*

Patàntia. *Sclopus bellicus major, tormentum aneum bellicum.*

Páteka. *Apotheca, pharmacopolium, myropolium, myrothecium, medicina, ſeplaſium, ſeplaſiarium.*

Patekár. *Pharmacopæa* v. Apatekar, patekaria, *ars medicamentaria, unguentaria, pharmacopæa, pharmaceuticè.*

Pàtim. v. Tërpim. Patka. v. Racza.

Patriarka. (D.) Patriara. *Patriarcha, æ.*

Patriarkia. *Patriarchatus, ûs.*

Patriárſzki. *Patriarchalis, le.*

Patricze. v. Chiſzlo. patulyak. v. Magás.

Páv pticza. *Pavo, onis, pavus, vi, avis junonis, & junonia.* pav razſirjenem repom, *pavoroians.* pavopiſzan, *pavonatitis.* krichim kot páv, *pupillo.*

Pávov. *Pavoninus, pavonius.* pavovo ugledalo, *oculi pavonii in cauda.*

Pavùchecz. *Araneola, araneolus.*

Pavùchina. *Aranea: veſcia, aranea flamen, caſſes aranea, veſtis aranea, ſcatula, ſcatuiatum, rete aranei, araneum rete, tela araneorum, aranearum claſſiculi, textura improba araneorum, filu araneorum, veſca, æ.* pavuchinum zaplechem, *aranto, as.*

Pavùk. (D.) Pauk. *Araneus, ei, aranea, æ,* pavuk ſzpodoben k-jagode

Digitized by Google

cherne, *rhagion.* pavuk kruto chemeren, *phalangus.* pavuk z-viſzokemi nogami, *phalangium.* pavuk sè ſztemi nogami po vode derchechi, *tipula, æ.* pavuk z-velikum glavum koſzmat, *atocium, atamos.* pavuk pod zemlyeni, *phalangium appulum.* pavuk chemerni, kiſze nayvech ú otoku Siczilie nahaja, *Tarantula*, aliàs *ſtellio.* pavuk riba morſzka, ali rak, *araneus draco, dracena, cruſtacea, ſepia, pagurus.*

Pavulichimſze. *Pubeſco, plumeſco, gallulaſco.*

Pavulicza tak ſzáda, pticz, kak mladenczev. *lanugo, julus.* pavulicza licza pokriva, *primùm opacat flora lanugo genas.* pavulicza na bradiſchu, ali ſztramu, *pubes, is,* paulicze ſztrichaka, oſzjaka, &c. kak y one, kê v-letu lechu, *pappus, pi.* pavulichatſzem, doſſelſzem k-dobe, *pubeo, es.* mladenecz perveh pavulicz, *pubes, is.* pavulicza iz vune, platna &c. *floccus.* v. Fafulyek.

Paydás (D) Drúg. *Socius, Socieñus, Sodalis, Collega, Contubernalis, Conſors, Compar.* paydás ú tergovine. (D) ortak. *Commercator.* paydas ú dobichku, *particeps, conſors, contubernalis, contribulis.* paydas ú odvechine; *cohæres, particulo.* paydas ú chaſzti, *collega, ſocius, & comes honoris.* paydas ú ſzlusbe, *conſervus.* paydas ú delu, *comilito, coequalis.* paydas ú hiſe, ali ſztanu, kettus, *contubernalis, concorporalis, comes, convictor, converſator, popularis.* paydas ú voyſzke, ali viteſtvu, *coñiles, coñilito, coñanipulus, coñanipulo, contubernalis.* ſztari paydas ú taboru, *conveteranus. Qui cum aliquo in caſtris diu fuit, & vixit.* paydas ú navuku, ili ſkole. *Condiſcipulus, conſors ſtudiorum, amicus ſocietate ſtudiorum, conflorens, ejusdem muſæ, ſuñatita.* paydas ú vuchenyu, *compadagogus.* paydas ú pomaganyu, *Coadjutor.* ú razgovoru, *Confabulator.* ú igre, *Colluſor.* ú borenyu, *Concertator.* ú tutorſztvu, *Concurator, Contutor.* ú ladanyu, zapovedanyu, *Conſors imperii.* ú tekmenyu, ili nadhajanyu, *Competens, Competitor.* paydas ú lyubavi tretjega, *rivalis, rivinus.* paydas ú czele, *ſyncellita.* ú pripomagyanyu, *Cooperator.* ù dvorbe, *Coñiniſter.* paydas ú iſztom dobrom ali zlem delu, *Complex, cis.* paydas ú popovſztvu, *Compresbyter, ſyñyſta.* ú putuvanyu, *Comes, tis, l. comes itineris.* paydas fraterſzki ú putuvanyu, *Synodyta, Synodites, æ.* ov akoje frater *vulgò* Laykus, *Culipulſus.* navlaſztito od franczuzov zoveſze. ú imetku, *ſocius facultatum, & copiarum, particeps fortunarum, & rerum familiarium.* ú paſzenyu, *Compaſtor.* ú tusbe, *Subſcriptor.* ú dobrochinſztvu, *Compatronus.* pri ſztolu, *Coñenſalis, coñeſſator, conviva, convictor.* ú goſchenyu, *ſocius ad epulas, Cœpulonus, ſyſſitius.* ú pitju, ili kerchme, *Compotor, compotulus, ſodalis, combibo*, it. *combibones.* zmetani penezi ú takvo paydaſtvo, *ſymbola, ſymbolum, li.* paydas ú piſzanyu otayneh, *Conſecretarius, Syñiſta, Syñyſtes, æ.*

Paydaſsi. *Complices, Populares.*

Paydaſsicza. *Socia, ſociatrix, conſors.* ú hisnom tovaruſtvu, *Contboralis, ſocie vitæ, ſociata fœdere lecti, mariſcum.* paydaſsicza ú kerchme, *Compotrix, Synoriſtuſa.*

Paydaſsim *Socio, conſocio, aſſocio.* 2. paydaſtvo imam, *commercium habeo cum aliquo.* 3. Paydaſsim z-kem, *aſſocior, ſocio me cum aliquo, applico me ad alicujus ſocietatem.*

Paydaſsni. *Socius, ſocialis, ſodalitius, collectorius.*

Paydaſso v-kanlyivecz. *Sociofraudus.*

Paydaſtvo. Tovaruſtvo. *Societas, ſocialitas, conſociatio, conſortium, converſatio, communio, ſodalitas, ſodalitium, com-*

Digitized by Google

cõmunitas, comitatus, collegium, ſecta, corpus, animorum concilium, cætûs, grex hominum, thiaſitas. paydaſtvo ú ſzlusbe, *conſervitium.* paydaſtvo ú pitju, *ſyſſitia.* paydaſtvo jednoga z-haſznum â drugoga z-kvarom, *leonina ſocietas.* hman paydaſtvo dobre habi ſege, *mores bonos, convictus inficit improbus.* hman paidaſtvo derſati, *cum improbis coire, cum perditis ſocietatem jungere.* v-paydaſtvo koga vzeti, *adſcribere, aſſerere aliquem in ſocietatem, l. ſocium.* razbiti paydaſtvo, *diſturbare, evertere ſocietatem.* ponoviti, *redire in ſocietatem.* k-paydaſtvu ſztaromu priſztupiti, *Je in Jutim veterem gregem referre.* podatiſze ú paydaſtvo, *pangere cum aliquo ſocietatem.*

Payſzam. *Macero, macio, adſpergo ſalem, l. ſale, ſale, & aceto macero, madefacio.* jako payſzam, *præmacero.* payſzati koga gladom, *macerare aliquem fame.* v. Trapim. ú ſzoli nekay payſzati, *ſale aliquid macerare.* v. Naſzalyam. payſzamſze, *emacror.*

Payſzanye. *Maceratio, maceratura.* 2. v. Traplenye.

Pazár. v. Terg &c.

Pazènye. *Obſervatio, obſervantia, obſervatus, attentio, inſpectio, inſpectatio.*

Pàzim. *Obſervo, aſſervo, attendo, adverto, rationem rei habeo, ſpecto, vigilo, video, obſervator aſſiſto, animum, & oculos ad aliquid refero.* v. Poſzluſsam. marlyivo paziti, *animadvertere diligenter, acriter intendere animum ad quid.* paſziti naſze, *ſibi attendere, cavere.*

Pazìtel. *Obſervator, cataſcopus, aliterius, inſpector, epiſcopus, animadverſor, ſpeculator, cenſor, ephorus, exarchus.*

Pazùha. *Axilla, aſcella, aſella, ala, maſchala.* laſzi podpazuhni, *hirci, hirci ſubalares, grandebcla.* vonyati zpod pazuhe, *hircum olere.*

P ante CH.

Pchéla. *Apes, & Apis, is, mater mellu, meliſſa.* pchela divja, *agrimeliſſa.* pchele, *meliſſones. bugones, gens, gentes, mellifer exercitûs, apes melliferæ.* pchele ſztoprav poleſene, *cephenes.* pchel plodenye, *bugonia.* pchel roy, *tropa, examen.* ſzét pchelna, *erythace, favus.* pchele ſzét napravlyaju, *apum examina fingunt favos.* roy pchel na ſzverſi, grozd pchelni, *uva, æ.* pchel beteg, ili ginenye, *blapſigonia.* pchelna trava, *melinum, meliphyllon, melaſtrum.* v. Vratich. pchelo-zob pticza, *merops, apiaſtra, apiaſter.* pchele hiſicza ú ſzeti, *meitropheum, cella, æ.* pchel brenchanye, *bombigatio, bombus, ſtrepitus apum.* pchelno czvetje, pchelam kruto vugodno, hrana pchel, *cerintha, cerinthus.* voſchika iz koje pchele ſzét delaju, *ceranthemus.* lit kû po czvetju pobiraju, *melligo.* trenye-pchel, *mellatio, vindemia mellis.*

Pchelár. koi na pchele paſzku noſzi. *Apiarius, mellarius, melitturgus.*

Pchelecz. v. Roy.

Pchélni. *Apianus, apiarius.* v. Metuly. n. 3. pchelni kòs, *alveus, alveare, mellarium, cavea, melitton, caſtra cerea.* v. Koſſicz. n. 2.

Pchélnyak. *Apiarium, meliſſon, melitton.* v. Vulnyak.

P ante E.

Péch. (*Tur. Scl.*) Furuna. *Fornax, fornus, caminus, cavum.* v. Aceſtides. 2. pech kruſsna, *furnus, clibanus.* zakurjena, *clibanus ſuccenſus, incenſus.* v. Poklyuka. 3. pech patikarſzka, ſzrebernarſzka, vetrena. *furnus venti*, ſive *anemicus, anemius, ii.* pech patikarſzka vokol ognyena, *reverberium.* pech kotlarſzka, *chalceatice, es.* vuſzta pechi, *præfurnium, propigneum.* v. Szrclo. ú pech kruh mechem, *furnic, es.* od pechi placha, *furnagium,*

Digitized by Google

um, *furnaticum*.

Pècha ſenſzka *Calantica*, *peplum*, *peplus*, *tegmen*, *velamen*, *velum*, *rica*, *ricinus*, *ricinum*, *calyptra*, *cluptra*. z-pechum pokrit, *ricinatus*. pechumſze pokriti, *accommodare peplum capiti*. pecha ſlarna, opatichka, *ſuffibulum*. pecha ſzukna, *petia*, *pecia*, *a*.

Pechár. *Fornacarius*, *fornacator*, *furnarius*, *calefactor*. 2. pechar, koi pechi napravlya, *fornarius*.

Pechària. *Furnaria*, *ars furnaria*, & *forniciaria*.

Pecharìcza. *Calefactrix*, *fornacaria*, *furnaria*.

Pecharſzki. *Furnarius*.

Pechat. *Sigillum*, *ſignum*. pechatni perſzten, rink, *annulus ſignatorius*, *ſigillatorius*. zlamen pechatna, ili pechat pritiſnyena, *aposphragiſma*. na voyſzk pritiſnyena, *bulla*. z-perſztenom zapechatiti, *ſigillum annulo imprimere*. pechat kûmſze poſzuda pechati, *tudicula*. pechat kûmſze malovredni lyudi, konyi &c. pechate, *cauter*, *cauterium*.

Pechátim. *Sigillo*, *ſigillo obſigno*, *ſigillo munio*, *ſignum appono*. pechatiti piſzma, *tabulas ſignis conſignare*. liſzte, *bullare litteras*. pechatiti goruchem ſelezom, *cauterizare*. pechatim poſzudu, *tudiculo*, *as*.

Pechatni. *Sigillaris*, *ſigillaricus*.

Pèchem. *Aſſo*, *torreo*, *torrefacio*, *ignibus ſuccenſis torreo*, *inaſſo*. pechi na dreveneh raſnyeh pechi, *in ligneis verubus inaſſare*. opet pechem, *retorreo*. pechem kruh, *coquo*, *l. pinſo panem*. pechem z tiha, z-krotka, *levi favillâ torreo*. 2. pecheme, *urit*, *uritat*, *perurit*.

Pechemſze. *Torreſco*, *ignibus adoleſco*, *uror*.

Pèchen. *Aſſus*, *aſſatus*, *torridus*, *toſtus*, *paroptus*.

Pechenìcza riba. *Albula*, *æ*.

Pechénya [*Sel.*] Chevap. *Aſſum aſſatura* pechenya ſzvinſzka, *aſſum ſuillum*.

Pechenyar. *Automatum uſſerium*.

Pechìcza. *Fornacula*, *furnulus*. 2. pechicza ſenſzka, *ricula*.

Pechìna. *Petra*. pechina razdvojena, *rupes*, *is*. pechina otayna, ſkol, *ſcopulus* pechine ſzterme, *rupina*. med ſzterme pechine hititi, *in rupinas præcipitare*. grad na pechine zezidan, *rocca*, *æ*.

Pechìnaſzt. *Petroſus*, *petrinoſus*, *ſcopuloſus*.

Pechinìcza. *Rupecula*, *æ*.

Pèchka. *Granum vinacei*, *acini*, *acinus vinacei*, *vinacea*, *æ*, *vinacium*, *ii*, *l. acinum*, *ni nucleus acini*, *ſemen vinaceũ*.

Pechkaſzt. *Acinoſus*.

Pechme. v. Roſter.

Pechni. *Fornaceus*, *furnaceus*, *farnarius*, *fornacalis*. pechni komin, ali noge na keh ſztoi, *fortax*, *cis*. pechni zaklop, *dorſuale*, *is*. pechna lopata, *infurnibulum*. greblicza, *rutabulum*, *carbotrahium*. oſek, *pruniceps*. pechno omelo, *ſcopæ furnariæ*. v. Pech.

Pechnìcza. *Fornax ſiccandis fructibus accommoda*.

Pechnyák. *Cacabus*, *bi*.

Pechùh varas ugerſzke zemlye. *Quinque-Eccleſiæ*, *Teuteburgum*.

Pechúrka-ricza. *Fungus pratenſis*, *l. ceſpitalis*, *boletus ceſpitalis*.

Pedèny. (D.) Pedal. *Palmus*, *ſpithama*, *ſpithame*, *doehme*. pedeny veliki, *palmus*, *l. ſpithama major*, *dodrans*, i. e. *conſtans digitis 12*. pednyicz, roguſsa, *lichas*. Pednyo dug, velik. *Palmaris*, *palmarius*, *ſpithamæus*. dva pednya dug, *bipalmis*. tri pednye dug, *triſpithamus*, *dodrantalis*.

Pedèpſzam. *Punio*, *caſtigo*. v. Kaſtigam. pedepſznik, *punitor*.

Pègav. *Maculoſus*, *maculis reſperſus*. v. Piknyav.

Pèham. *Trudo pugno*, *police &c. pungo acu*, *ſtimulo*, *fodico*, *genuino rodo*, *mordeo*. v. Podbadam. 2. peham nogum, *calcitro*.

Pehànye. *Truſio*, *punctio*, *ictus*, *punctura*.

2.

Digitized by Google

2. *Calcitratio.*

Pehàr. *Poculum, cyathus, calix, patera, ſchyphus, crater, calathus, caucus, fons, cauca, poterium.* pehar z-dvemi preruchi, *amphora, dyota, & diota, vas duarum aurium, vas anſatum, fons manutata ex utraque parte, amphithetum.* 3. pehar preruchni za czvetje, *charcheſium, ii.* 4. pehar dreveni, *diatretum, diatretus, ti, ſimpuvium.* 5. pehar dreveni iz berſslyena zeſztrugan, *ciſſybium, cyſſimbium, ii.* 6. pehar zemlyeni, *culullus, li.* 7. pehar zlati, *aureus culullus, phiala.* 8. pehar veliki, korſsol, ú kômſze vino k-ſztolu noſzi, *Oenophorum, eoneha, chonehus.* 9. pehar za meſsanye vode z vinom. *cirnea.* 10. pehar na ſzpodobu lubanye, *cranium, craneos.* 11. na ſzpodobu ladje, *cymbium, ii.* iz kojegaſze voda na ruke vleva, *guttarium.* 12. pehar od zgora ſirok, kak y kupa, *crater, cratera, patera, calix.* 14 pehar z-vuſzkem gerlom, *rhytium, ii.* 5. pehar vodeni, *manſiſterna.* pehar ú komſze vivo za Sz. Maſse noſzi, *ſimpulum, li.* v. Poſzuda.

Peharecz Peharchecz. *Poeillum, calicu lus, potiridion.* v. Pialcze.

Peharni ſztol. *Abacus, abax, cylibatum, edeatra, poteriotheca, trapezophoron.*

Pehárnik. (D.) Podchaſsnik. *Pocillator, pincerna, ad cyathum ſtans, à cyathis à poculis, à potione, ab auro, & argento potorio, catamitus.*

Pehárnikovicza. *Pocillatrix.*

Pehárnichia *Pincernatus, ûs.* peharnichiu obnaſsam, *pincerno, as, cyatiſſo à poculis ſto.*

Pèk. (D.) Kruhar. *Panifex, panificus, furnarius, piſtor, fornacarius, coquus, ortocopus, panetarius* pek czukorneh y ſzlatkeh ſztvarih, *tragematopola, cupedinarius, dulcidrius piſtor.* pek medveneh kolachiczev, *libarius, ii* pek pſtet, *artocreatum piſtor.* pekovicza, *piſtrix, panifica, furnaria, artopta.*

Pekaría, Pekarſztvo. *Furnaria, panefieium, panificium, ars piſtoria.* obnaſsati pekariu, *furnariam exercere.*

Pekarnìcza. *Furmite, es.* v. Fiſtarnicza.

Pëkël. (D.) Ad. *Infernus, infernum, ni, inferna, inferi, baratrum, tartarus, erebus, orcus, ſtyx, gehenna, avernus, phlegethon.* 2. v. Szmola.

Pëkléni. Peklenſzki. (D.) Adni. *Tartareus, infernalis, ſtygius, avernalis, gehennalis, barathri, l. orci incola.* pekleni potok, *coeytus, ſtyx, lethe, avernus, acheron.* pekleni bogh, kraly, *Pluto, Plutus.* Boſicza, *Hecate, Proſerpina, perſephone.* pekleni pëſz, *cerberus.* peklena vrata, *Acherontis oſtium.* peklene ſzerde, *furiæ, diræ, alaſtores, eumenides.* 2. pêkleni, *piceus.*

Pëklim. v. Szmolim.

Pekva. (Scl.) Poklyuka. *Teſtum, teſta, clibanus, artopta.*

Példa. *Exemplum, exemplare, ſpecimen, ſpectamen, typus, authoritas, paradigma.* radi pelde, na peldu, *exempli cauſſa, gratia, verbi gratia, l. cauſſa.* vchiniti peldu, *ſtatuere exemplum in aliquo* poſztaviti peldu, *exemplo docere.* vzeti peldu, *documentum ex aliquo capere, capere de, l. ex aliquo exemplum, exemplo alicujus facere.* 2. pelda nachin, *exemplar, typus, proplaſma.* v. Forma in Illyr. 3. perva pelda, iz kêſze druga jemlyu, *exemplar, exemplarre, archetypus, archetypum, prototypon, antitypus.* liſzt prepiſzati ú knyigu, *exemplum litterarum in codicillis exarare.* 4. pelda priproſzta, ili nachin, *autoſchedios.* 5. pelda, kip, zrezan, &c. *herma, ſculptile, proplaſma.* pelda bolvanſzka, *agalma.* pelda kruto vilzoka nachie poſtenye podignyena, *Coloſſus.* pelde lepe

chlovek, *homo perſonatus.* meſtria peldih zrezavanya, *proplaſtice, es.* v. Prilika. 6. pelda, ogled, *vulgò* muſtra, *ſpecimen, idea, forma, exemplum.* 7. pelda pervo poznamenuvanye. ſztanya, kipa. &c. *exemplar, canon, archetypus, monogramma, deformatio, umbra, adumbratio, protocollum, ſchedium, diagramma.* v. Oſznova.

Pèlden. *Exemplaris, re.* lepo pelden, *perſonatus.*

Peldo rèzecz. *Statuarius, cælator, ſculptor, anaglyptes, hemoglyphus. proplaſtes.* pelde nachinitel, iz zemlye, *plaſticator, plaſtes, plaſmator, plaſtc.*

Peldújem. v. Oſznavam. 2. *Repræſento.* pelduvati czeſzara, *Cæſarem repræſentare.* 3. peldujem, pelde napravlyam, *plaſmo, ſculpo, cælo, effigio, fingo, figuro.* v. Obrazujem.

Pelduványe. *Repræſentatio.* 2 peld napravlyanye, *figuratio, fictio, fictura, effigiatus, lineamentum, formatio, formatura, effigiatio.* pelduvanye lepokunſtno, *figura periti artificis manu expreſſa.*

Peldo kàza. peldo igra. *Comœdia, amphitheatrale ſpectaculum, drama, mimus.*

Peldo-kàzni. *Theatricus. ſcenicus, hiſtrionalis, thymelicus, comœdicus.*

Peldo-kàznik. *Actor, comœdus, ethologus, hiſtrio, ſuaviludius, thymelicus.* v. Komedia.

Pelikán pticza. *Pelicanus, & pelecanus, ni.* 2. pelikan ſeleſcze barberſzko, z-kêmſze zubi vade, *dentarparga.* v. Zub.

Pelín. *Abſinthium.* pelin rimſzki, *abſinthium ponticum.* pelin morſzki, *ſeriphium, abſinthium marinum.* pelin cherni. v. Artemiſia.

Pelínek. *Abſinthites, vinum abſinthiatum, ſantonica, æ.*

Pelínov. *Abſinthiatus.* Pelinov koren, *abſinthiomenon.*

Pèlyam. *Duco, is, & duco, as, ductо, ductum præbeo, vebo, vecto, trabo.* pelyati ſereg vitezov, *ducere agmen, copias, exercitum.* pelyati na konecz, *ducere ad exitum, deducere, perducere.* pelyati iz zviraliſcha vodu, *deducere, derivare à fonte rivum.* pelyati grabu okolu varaſcza, *ducere foſſam circa oppidum, oppidum foſsâ circumducere.* v. Vodim.

Pelyànye. *Ductio.* v. Vodenye.

Pelyàvecz. *Dux, ductor, anteſignanus.* v. Vogya.

Pèna. *Spuma, deſputamen, deſputamentum, aphros.* pena morſzka, *ſpuma maris, baloſachne, pumex.* pena zlata, *ſpuma auri, chryſitis.* pena ſzreberna, *argyritis, lithargyrum, lithargyros.* pena olovna, *molybditis.* pena ſalitra, *aphronitrum.* pena vſzakojachke rude, *recrementum, ſpurcitia, ſordes metalli.*

Penàcha. (D.) ſuplyacha. *Spatha, ſpathula, ligula, & linguta. tudicula.*

Penàmi poskroplyen. *Spumatus, ſpuma reſperſus.*

Penàſzt. *Spumoſus, ſpumidus, ſpumeus, ſpumiger.*

Penènye. *Spumatio. 2 deſpumatio.*

Pènez. Novèzc. *Moneta, numiſma, nummus.* *Prov.*

Prez pénéz, nigdo knéz.

Pecunia nervus rerum.

penez kovani. *Monetagium.* penezdober. *Moneta proba, integra, optima notæ moneta.* penez krivi, prichinyen, *moneta rejectanea, adulterina, nummus malæ notæ, paracharagma. nummi caracallæ.* penez obrezan. *moneta reſecta, acciſa.* penez hinan, *nummus reprobus.* penez ſcherbaſzt, *nummus ſerratus* penez orſzachki, *numiſma provinciale.* penez úgerſzki, *nummus ungaricalis, regalis.* penez ſzlovenſzki, ali horvatſzki, *nummus martius.* penez ſidovſzki. ſiclus &c. penez vſzakojachki, *omnis notæ nummus.* penez kovach, *monetarius, flatuarius, monetæ cuſor, flator auri, & argenti.* prichinitel, kriveh penez,

Digitized by Google

moneta adulterator, *paracharacta*, *parascemus*. penez selen, *poscinumius*. penez lyubitel, pohlepen na peneze, *philargyrus*. penez pohlepnoszt. *philargyria*. hlepeti na peneze, *chalcidissare*. v. Szkupecz. pēez krivo sypravlyavecz, *æruscator*, *coactator*. penez prijemitel, *numerarius* penez po chalarie szpravlenye, *extar*, *ris*. penez terjavecz, *reposco*, *onis*. penez kup, *flavissa*, *cumulus æris*, *l. pecuniæ*, *æris ocervus & auri*. penez pomenkanye, *inopia rei pecuniariæ*, *angustiæ ærarii*, *difficultas nummaria*. penez nezaszitlyivoszt, *argentagina*. penez koga mentuvati, *emungere aliquem argento*, *deargentassere*. penez czene pomenssanye, *devalvatio*. penez proba, *argyrognomon*.

Penèze kujem. *Signo*, *cudo argentum*, *conficio*, *ago argentum*, *ferio pecuniam*, *conflo monetam*, *moneto*, *as*. krive peneze kujem, *improbam pecuniam signo*. peneze krivo szpravlyam, *æruſco*, *coacto*. peneze na poszudu dajem, *pecuniam in calendarium converto*, *nominibus certis expono pecuniam*. iz haszne dajem, *æs loco fœnori*, *occupo pecuniam*, *pecuniam colloco fœnore*. peneze czenim, *pecuniam impero*. peneze raztrassam, *dilapido*, *exhaurio*, *dissipo*, *effundo pecuniam*, *absumo argentum*. peneze veksse za mensse premenyam, *monetam crassiorem minutulis nummis commuto*. peneze szlusechi, *negotinummus*.

Penèzi. novczi, (D.) jaszpra. *Pecunia*, *æs*, *argentū signatū*, *nūmi*, *pretiū*, *præmium*. penezi drobni, *moneta*, *nummi minuti*, *rudusculum*. penezi gotovi, *pecunia numerata*, *præsentanea*, *argentum præsens*. penezi iz haszne dani, *pecunia quæstuosa*, *fœnore occupata*. penezi mertvi, prez haszne lesechi, *pecunia otiosa*, *æs mortuum*, *nummi steriles*, *argentum vacuum*. penezi zarob-lyeni, *aurum captivum*, *captiva pecunia*. penezi ú toboru zadoblyeni, *æs castrense*. penezi od otcza zadoblyeni, y szinu dani, *peculium profectitium*. penezi izterseni, *redactus*, *ûs*. penezi iz birssaga, *multa*, *multatitia pecunia*, *coercitio pecuniaria*. meszto koga platiti penezni birssag, *expiare aliquem pecunia*. napitni penezi, *donum gratuitum*, *l. munusculum*. nà ovo imas za napitek, *ecce munusculum*. penezi iz milosche komu odlucheni, *charisterium*. penezi skolni, kisze za úchenye daju, *didactrum*. penezi pokopni, *arbitria funeris*. penezi kersztni, kisze detcze v-zibku daju, *munera*, *sive honoraria lustrica*. penezi za pochakanye, *pecunia expectantiæ*. z-penezi omichen, *dorophagus*. z-penezi premetanye, *nummatio*, *pecunialis quæstus* premetavecz z-penezi, *nummularius*. penezi iz malte, *pecunia vectigalis*. penezi zrucheni, *pecunia resignata*, *adjecta*, *attributa*. penezi iz kotlovine, *pecunia ærosa*, *sestertius*, *nummus sestertius* penezi tekuchi, *moneta vulgati commercii pecunia currens*. penezi, kîsze med lyude hitaju, *miliarenses*, *didrachma*. vlzi penezi, ali novczi do filera, *omnis pecunia cum ramento*.

Penèzlyiv. penezen. *Nummatus*, *pecuniosus*, *nummosus*, *opulentia fretus*, *paratus à pecunia*, *peculiatus*, *præmiosus*. vnogo penezen, ali novchen, *multinummus*, *optime nummatus*. v. Penez lyubitel.

Penèzna memba. *Cambium*, *collybus*.

Peneznacha trava. *Pituitaria*, *æ*.

Penèzne knyige. *Tesseræ collybisticæ*.

Penèzni. *Pecunialis*, *pecuniarius*. menitel, *collybista*. penezni sztol, *trapeza*. penezni mester, *monetarius*. penezni potrosslyivecz, *pecuniæ mersor*.

Penèznik. *Numularius*. v. Penezlyiv.

Pénim *Despumo*, *exspumo*, *spumam detra-*

trabo. penim z-penachum, *tudiculo.*
Penìmſze. *Spumo, ſpumas emitto, ſpumas ago, ſpumeſco, ſpumas augeo.*
Pëny. (D.) Chók, Trúp. *Truncus, ſtipes, caudes, codex,* peny nakovala, *acmotheton, cudex* peny k-jemuſze brod, ali ladja veſe, *prymneſium.*
Penovje, kô z-brega ú vodu viſzi. *Reta, rum.*
Penovál. *Theca pennaria, calamarium.*
Péntam. *Balbutio, haſito linguâ, titubo, balbucinor.*
Petànye. *Titubantia, balbuties, titubantia linguæ, blaſitas.*
Pèntav. *Blaſus, traulus, balbus.*
Pentàvecz. *Haſitator, haſitabundus.*
Pepèl. (D.) Lúg. *Ciner, & cinis, eris, lix, carbo contritus.* na pepel obracham, *cinefacio, in cinerem diſſolvo.* pepelom poſztajem, *cinereſco, cineſco, vaneſco in cinerem, favileſco, abeo in fumum.*
Pepelím. *Cinero, as, cinere conſpergo.*
Pepelnàſzt. *Cinericius, cineraceus, leucophæus.* 2. *Cineroſus.*
Pepèlni. *Cinereus, cinerarius, faviliaceus, favillaticus.*
Pepelnìcza, chiſzta ſzreda. *Cineralia, dies cinerum, primus dies cinerum.*
Pepelnyák. kruh pod pepelom pechen. *Panis cinericius, panis focarius, artoptitius*
Pepelyúh. *Cinerarius incubator, cinerarius, ciniflo, mylorum poſtremus, tam excoctus, atque ater, quàm carbo eſt.*
Përchin. *Panica, æ.* v. Kechka.
Pércze. *Pennula, æ, penniculum.*
Përdëcz. *Peditum, ti, peditus, ûs, crepitus ventris.*
Përdím. *Pedo, is, crepitum ventris edo, emitto, mitto.* tiho perdim, *ſubpedo, ſuppello.* *Prov.*

Szit y pijan, koi perdi,
Szebe, drugem, kruto ſzmerdi.

Perécz. *Spira, collyris, ſcriblita, ſpirula, panis tortilis.* perecz z maſzlom meſſan, *ſpira butyro immixta.* zmeſsan z-czukorom, *ſpira ſaccharo condita.* perecz na ſzpodobu kola, *ſummanale.*

Perèm-pralſzem. *Lavo, perluo, colluo, eluo, quod ſordidum eſt aquâ purgo.* dobro, jako perem, *pelluo, perluo.* 2. Perém, *Fimbria, lymbus, lacinia, ora, peniculamentum, periclyſis.* zlat perem, *patagium.* perem, parte haly, *leria, æ.*
Pereman. *Fimbriatus, prætextus, patagiatus.*
Perémam. *Circumſuo, ſubſuo fimbriam veſti, limbum prætexo.*
Pergìſcha. *Pugillus, vola manus.*
Perhàvka (D.) Szupraſicza. *Favilla, æ.*
Perhùt. *plur.* perhuti glavne &c. *Porrigo, furfur, l. ſquamulæ vitiolæ capitis pityriaſis*
Perhèchem. *Volito, ſtrepo volatu.*
Perjànik. *Penniger, pennifer.*
Perjavìcza, igla ſoſtarſzka, *ſutela, æ.*
Pernàt. *Pennatus, plumatus, plumeus, plumoſus, plumatilis, pinnatus.*
Pérni, na, o. *Pennarius.*
Pernìcza. *Criſta, pinna, pinnaculum, apex volucrûm.* ſiſsak z perniczum, *caſſis criſtata pennis.* pernicze otimavecz, *pinnirapus.* 2. Pernicza, *pennarium, pennaria theca, graphiarium* v. Penoval.
Pernyàv. *Lacer, lacereus, pannoſus, pannuceus.*
Pèro. *Penna, calamus, pinna, pluma.* pero vekſse v-krelyuti, *penna, penna remiges.* pero piſzmeno, *calamus, ſcriptorius calamus.* pera rez, *crena.* razpuk, *fiſſura.* pero napravlyam, *calamum tempero, l. apparo.* pero malarſzko, *penicillus, penicillum, li, l. peniculus.* pera ſztebelcze, *caulis, penna.* pero, kêmſze v-czitaru igra, *plectrum, pulſabulum citharæ.*
Pero-cheſſecz. *Plumarius, ii.*
Peronicza trava. *Cyperus, ri.*
Pero-nog *Pennipes, plumipes.* pero-moguch, *pennipotens.*
Pero-noſzni. *Penniger-fer, plumatilis, pinniger.*
Perper. (D.) Papar. *Piper, ris.* vertni, *amomum* zidni. v. Vermicularis. indianſzki, *ſiliquaſtrum, capſicum.* v. Perpris.

vo-

Digitized by Google

vodeni, *hydropiper*, *perſicaria*. perpra terſecz, *piperarius*.

Perpren. *Piperatus*, *pipere conditus*.

Perprenyak. paprenyak. *Panis dulciarius*, *placenta dulciara*, *libum piperatum*. v. Kruh. n. 19.

Perprìcza, ſelezo melinſzko gornye. *Subſcus ferrea*.

Perprim. [D.] paprim. *Piperizo*, *pipere condio*.

Perprís, paprika. *Piperitis*, *dis*, *piper ſaliquarium*, *ſiliquaſtrum*, *tri*.

Perſſin. v. Petroſil.

Perſzàſzt. *Pectoroſus*, *thoracatus*.

Pĕrſzi, grudi. *Pectus*, *thorax*, *thoracia*. perſzi ſenſzke, *maſtus*, *ubera*. v. Szeſzczi.

Pérſzna koſzt. *Sternon*, *ſternum*, *ni*. perſzna ſlichicza, *enſiformis*. perſzna oklop, perſzno odelo. y vſze kay perſzi brani, *thorax*, *lorica*, *pectorale*, *pectoralis tunica*, *faſcia pectoralis*, *mamillare*, *rhenoſtrophium*, *munimentum pectoris*, *pellicеum*.

Pérſzni. *Pectoralis*, *le*, *thoraceus*, perſzni zaſztor, *pectorale*, *mamillare*, *&c*.

Perſznìcham. *Lacuno*, *contabulo*, *as*.

Perſznìcze. *Laquear*, *laqueare*, *is*, *laquearium*, *lacunar*.

Pĕrſzt. *Digitus*, *dactylus*, *articulus*. raz loſno z-perſzti broiti, *ſollicitis articulis ſupputare*. perſzt kazez, *licbanon* imena perſztov, *vigy in vocab*. Digitus. pero-perſzt, *pentadactylus*. kayſze z-peremi perſzti prieti more, *dragmis*, *is*. jednoga perſzta y pol, *ſeſquidigitalis*. pol perſztni, *ſemidigitalis*. perſzte imajuchi, *digitatus*. perſzte vchiniti vkretne k-igre, *infringere digitos lyræ*.

Pérſztëcz. *Digitellus*, *digitulus*, *digitus auricularis*.

Pèrſzten. *Annulus*, *l. anulus*, *ungulus*, *ungulum*, *li*, *dactylion*. v. Rinka. perſzten z-okom, *annulus gemmatus*. perſzten pechatni, *annulus ſignatorius*, *ſigillaticius*. perſzten pechatni papinſzki, *annulus piſcatoris*. perſzten zaruchni, *annulus pronubus*. perſzten zlati, *thynicus*, *ci*. perſztena bok, ú kom oko ſztoi, *funda*, *pala*. perſzten ſoſtarſzki. v. Palchenyak. perſztena tok, ladiohicza, *dactyliotheca*.

Perſztének. *Annellus*, *condalium*. perſztenka derkati, *currere haſta in annulum*, *lancea circulum petere*. pogoditi ú perſztenek, *haſta trajicere annellum*.

Perſztenár. *Annularius*, *ii*.

Perſztenújem. v. Zarucham.

Perſztéui. *Annularis*, *añularius*. perſzteni perſzt, *parameſus*

Perſztní. *Digitalis*, *le*. perſztna tlapa, *præſtigia*, *orum*.

Perſztno tlapecz. *Præſtigiator*.

Pert. v. Szteza.

Perten. *Lineus*, *lineus*, *a*, *m*.

Pertim. *Onero*, *gravo*, *onus impono*, *corbito*, *fatigo*.

Perváz kape. *Margo pilei*, *flexus pilei*, *auricula pilei reducta*, *crepido intorta pilei*.

Pĕrvi. *Primus*, *primarius*, *primitius*, *primitivus*, *primulus*, *principalis*, *princeps*, *caput alpha*, *protus*, *ta*, *tum*. *Prov*.

Koi pervo v melin doyde,
Pervi z-melyũ domov poyde. *ſcil*. *primus veniens*, *primus molet*.

pervi zachetek, *prima cœpta*, *rudimentum*. pervomu biti, *principem locum tenere*, *ducere familiam*. pervo meſzto dati, *primas dare*, *deferre*, *concedere*. pervo meſzto imati, *primas tenere*. *Met*.. *arcem tenere*. pervi deli, *primæ*, *arum*. pervi, *t. j.* poglavitei, *anticus*. pervei, *prior*. vnogo pervei, *apprimus*.

Pervích. *Prin ùm*, *primò*, *initiò*, *primodùm*, *principiò*, *à principio*, *primariò*, *primiter*, *prin ulùm*, *principaliter*. pervich rezan *prototomus* pervich rogyen, *prototocus*.

Pervìna. *Primitiæ*, *præmetium*. pervina letine, *primitiæ frugum*.

Pervlye. *Prius potius temporius promptius*.

Pervo. *Priùs*, *anteà*. pervo neg *priusquam*, *antequam*.

Digitized by Google

Pervo-meſzto potrebujuchi. *Primipeta.*
Pervo-moguch. *Primipotens.*
Pervo-rodicza. *Primipara.*
Pervo-rogyeni. *Primigenius, primigenus, primigenitus, primogenitus, primævus, natu major l. maximus, protogonos.* pervo rogyenoga ſzina pravicze, *primigenia,* ſcil. *jura,* pervo-rogyenye, *primigenitura, primogenitura.*
Pervo ſztolnik. *Primas.* plur. *primates, ſummates.* pervo ſztolje, *primatus, ûs.*
Perùs. *Advocatus, actor cauſſarum, patronus, cauſſidicus, cedicus.* dobro vuchen perus, *exercitatus. & verſatus in cauſis, homo forenſis.* hman perus, *morator forenſis, legum sontortor, cerberus forenſis. juris coetor lites creans, hirudo forenſis.* v. Prokurator. 2. perus gornyi, *actor.* dolnyi, *in cauſſam attractus, actus.* v. Pravdás.
Peruſſa chaſzt obnaſſam. *Advoco, cauſidicor, cauſſam iudicii publici ago, defendo in judiciis, pro reo defenſionem peroro, pro aliquo verba facio, cauſſam pro aliquo dico, forum attingo, in foro ſum, foro operam do.*
Perùt. *Pinna, æ.* v. Krelyut. Perutaſzt, *peripterus.*
Perutnyacha. *Verriculum plumatile, ala anſerina.*
Péſcha kolna. *Modiolus, li, centrum rotæ.* v. Abſis. n. 4.
Péſchen. *Arenoſus, arenarius, arenaceus, arenatus, ſabuloſus, glareoſus, ſyrticus.* peſcheni namuly, *pulvinus, ni.*
Peſchena jama. *Arenaria, æ, areni fodina.* peſchena vura, *clepſydra.* v. Peſzek.
Peſcheno meſzto. *Subuletum, ti.*
Peskir. v. Ruchnik. *Peſſadia.* v. Peſczi.
Peſsànye. *Inceſſus gradarius, tolutarius, volutarius.* 2. v. Opeſſanye.
Pèſſam. *Incedo, pedito, pedo, eo, gradior.* lepo peſſam, *tolutim incedo.* 3. *laſſeo, defetiſcor.*
Pèſſczi. peſſadia. *Peditatus, pedites, pedones, exercitus pedeſtris, pedeſter, pedeſtres copiæ, pedeſtria arma.*
Pélsëcz. *Pedes, pedeſter, pedo, onis, pedarius.*
Peſsìcze. *Pedibus, pedianter.* peſſicze iti, *pedes, l. pedibus ire, peditanter proficiſci, pedibus metiri viam.*
Pèſt, Varas ù Ugerſzkom Orſzagu. *Peſtum, Peſtinum, jam ſeptemviratûs ſedes.*
Pĕſz. *Canis. is.* peſz lajavecz, *bylax, bylactor.* peſz laje, *canis latrat, bubat.* peſz, komuſz chredni, *maſtinus.* peſz lovaſzki, *byppoboſcus.* peſz veliki, *melampus.* peſz in vuka y leſzicze, *lyſica, æ.* cherno kuſtraſzti peſz, *melanchætes.* peſz po privuhnyenyu ſzledechi, *odorator, odoriſequus.* peſz ſzamolovecz hert, *lælaps.* v. Czuczek.
Peſzák ribicza, *Fundulus, arenarius, ii.*
Pèſzek goſzpinſzki. *Meliteus.* peſzeki iz pſza y liſzicze, *alopecides.*
Péſzja maſzt. *Axungia canina.* peſzja muha, *cynomia, cynipis, cynipbis, œſtrus, hypromila,* vulgò *muſca canina, ricium, ricinium.* peſzja vus ili klop, *ricinus.* (Remed.) *nucibus græcis, ſ. amigdalis perungantur aures catulorum, ricini,* t. j. chervi. *non infeſtabunt, imo recedent.* peſzja roſa, *canis roſa, roſa ſylveſtris, cynorodos.* otudſze tak zove, kayti nye koren je proti v-griſnenyu ſzteklo-ga pſza. alii *bilium* vocant. v. Cynorrhoda. peſzja ogerlina iz oczeli, *mælium.* v. Ovrateh.
Péſzje lajanye. *Latratus, ûs, latratio, facundia canina, caninum allatrandi ſtudium.* po peſzje herchim, *hirrio.* pujamſze, *catullio.* peſzje mleko, *peplos.* peſzje grozdje, *ſolanum, ſtrychnum.* peſzje herchanye, *hirritus, ûs.* peſzje pujanye, *catulitio. Prov.*
Peſzje lajanye nechujeſze v-nebo, *In cœlum jacularis bruta fulmina.*
Péſzji *Caninus, cynicus, moloſſicus.* peſzji cherv, *rieinus, litta, a.* peſzji tèrn, *cynoshanta.* peſzji jezik, *cynoglo-*

Digitized by Google

gloſſum. v. Cynogloſſa. peſzji dnevi, *dies caniculares, caprificale, dies æſtuoſiſſimi ad canis ortum.* peſzji kruh *cantabrum, far caninum, panis caniceus.* peſzjega licza, *caniformis.*

Peſzozvezd. znamenye nebeſzko. *Canis, canicula, ſirius.* v Oblichay.

Péſzek. (D.) Salpun. parshina. *Arena, æ, cálx, ammon.* peſzek ſzeati, *ciere calces.* peſzek debel, prud, *ſaburra, glarea.* peſzek drobnei, *ſabulum, li, ſabulo, ſabio, onis.* peſzek piſzmeni zlati, *arena bibula, pulvis ſcriptorius, pſegma, tis.* *Prov.*

Komu v peſzek ſzeat lyubi,
Trud y ſzeme zahman gubi. *ſeil Oleum, & operam perdit.*

peſzek ú morju, *ſyrtis, dorſum maris pulvinum.* peſzek vurni, *clepſammus, clepſamidium.* peſzek bubreſni, *calculus renum &c.* v. Prud

Peſzëm, Peſzma. (D.) Bugarkina. *Cantio, cantilena, canticum, carmen, cantus, poema, hymnus, oda, melos,* peſzem ù kolnom pleſzu, *eboreuma.* peſzem ſztara, *palinodia.* peſzem tuſna, *ſalemi cantilena.* peſzem kriva, *pſeudodia.* peſzem ſzprevodna, *propempticum.* v Apopempticus. peſzem czirkvena, *pſalmus, hymnus, canticum.* k-Bosje ſzlusbe prikladna, *ſpondilium.* peſzem ſzvatbena, *epitalamium* peſzem junachka, *eatenopolia.* peſzem zaruchna, *hymen.* peſzem mertvechka, *carmen lugubre, epicedium, monodia, nenia, threnodia, threnus.* peſzem turobna, *elegia, æ, elegia, orum.* peſzem paſztirſzka, *bucolica, orum.* peſzem hvale, *pæan.* hvale peſzeme radi obladanya popevati, *pæana cane re.* peſzem neſzramna, *carmen feſcenium, priapeja, orum.* v. Poſzkochnicza. peſzem karajucha, ali prekli nyajucha, *ſatyra.* peſzem, kâſze na guſzle popeva, *pſalma, æ.* peſzem veſzela, *ſynchorma.*

Pèſzme neſzramne, kî napravlya, *mimographus.* peſzme ſzlaſem, *compono, fingo, fundo, pando verſus, verſifico, carmino, as.* peſzme predgovor, ali pochetek, *proœſma.*

Peſzmìcza. *Cantiuncula.*

Peſzmoznanoſzt. *Poëtica, æ.* peſzmoznano, *poëticè.*

Peſznìk. *Poeta, muſicus, cantor, odariarius, phonaſcus.* peſznik czirkveni, *pſaltes, hymniſta, hymnologus, hymnates, hymniſonus.* peſznik koruſki, *paraphaniſta.* peſznik, ki peſzme poleg vſzake muſike napravlya, *aſmatographus.* peſznik, komûſze ſzamo ſzvoje poſzme dopadaju, *ſuffenus.*

Peſzoglávczi. *Cynocephali, orum.*

Pèſzt. v. Saka, y oſztrala.

Pét *Quinque, pente.* 2. pet y pet, *quini.* vſzeh pet, *quinque omninò.* 3. pet lét, *luſtrum, quinquennium.* pet, petero lyudih, *pentas, dis* petemi jeziki govorechi, *pentaglottus.*

Péta noſna *calx, calcaneus, calcaneum, ei.* pobrati pete, *dare ſe in pedes, terga vertere, cavum pedis oſtendere, in fuga eſſe.* petami bijem, *apolactizo.* 2. peta vratna, *cardo, ginglymus.*

Pétam. Petanye. v. Pipam &c

Petárda puſka. *Aſtiocus, crepitaculum, exoſtra, pyrocaſtrum.*

Pétëk. *Dies Veneris, Feria ſexta.* petek veliki, *Paraſceve.* pet let ſztar, petak, *quinquennus, quinquennalis.*

Petdeſzét. *Quinquaginta, quingeni.* petdeſzet let ſztar, *quinquagenarius.* petdeſzet krat, *quinquagies, quinquageſies.* petdeſzet po petdeſzet, *quinquageni.* petdeſzeti, *quinquagenus, quinquageſimus.*

Petdeſzétni *Quinquagenarius.* petdeſzetnik, hadnyak, *tribunus militaris, ſtrategus, quinquagenarius.*

Petèl *Gallus gallinaceus.* v. Pevecz. petel krovni, *petalus, li.*

Petelinecz. *Pullus gallinaceus, pullus adole-*

Digitized by Google

lescens, pullicenus, pullaster.

Peti. *Quintus.* petich, opetoma, *quintò, quintùm, quintâ vice.*

Peticza. Petak. *Quinarius, rii.*

Petkrat. *Quinquies.*

Petlètni. *Quincunx, quincunxialis.*

Petlìcza jagodna, ali szadovna, Petle. *Pediculus, scopus, scopulus, scopio, scipio, petiolus, paxillus, stylus, scopium.* 2. Petlicza, muſztach terſzvo, z-kemſze kolcza prijemlye, *capreolus, clavicula, vitis retenticulum.*

Pètlya. *Fiba, fixula* v. Kapcha.

Petlyàm [D.] Proſzjachim *Mendico, vita alimenta ostiatim postulo, in DEI nomine peto, domatim victum quæro, petiturio, colligo stipem, stipem cogo, mendicitatem perpetor, mendicabundâ prece stipem rogo.*

Petlyànye. *Mendicatio, mendicitas, mendicabulum, miserimonium.*

Petlyar. (D.) proſzjak. *Mendicus, mendicabulum, rogator, pannucius, pannosus, manuſeularius, aliquis de ponte, homo, cui quæsitu opus est, aruscator, qui manum ad stipem porrigit, qui vix humili duram repellit arte famem, quem turpis egestas compactum pannis tristibus obsidet, ptophus, autolecythus.* v. Vbog petlyarov kapitan, *tribunus medicantium.*

Petlyarìa. *Pauperies, egestas.* petlyariumſze hraniti, *mendicato cibo vesci, mendicitèr vivere.* na petlyariu koga ſzpraviti, *redigere aliquem ad inopiam, ad incitas devolvere.* z-ſzamem ſcapom je oſztal, *res ei ad restem, l. ad rastros rediit.*

Petlyárſzki. *Mendicus, pannucius, egenus, a, m.* petlyarſzki piacz. *crepido, onis.* petlyarſzka hiſicza, *ptochia, proſeucha.* v. Spital bogechki. odecha, *cento, tribon, tribonium, mendicula.* draperus petlyarſzki z-vnogeh kërp, *rhacoma.* petlyarſzko izproſſenye, *exorabulum.* Prov.

Pertlyarſzko weche,
Nigda puno biti neche.
mendici pera nunquam impletur.

Petnáyſzt petnadeſzte. *Quindecim.* petnayſzt krat, *quindecies.* petnayſzti, *quindenus, quintus decimus.*

Peto letni. *Quinquennalis.* petoletni gergov ſzvetek, *olympia. rum.*

Petròſil. *Selinum, petroselinum, petroſilium, heleoselinum, apium hortense.* v. Hipposelinum.

Pet ſzto. *Quingenti.* pet ſzto krat, *quingenties.*

Pet ſztòtni *Quingentesimus.*

Pèvam, pevalicza. v. Popevam, &c.

Pévecz. v. Peſznik. 2. v. Petel. 3. Podbradki.

Pevnìcza. klet. (D.) konoba. *Doliarium, cellarium, cella vinaria, apotheca, borreum, cervinaria, onopolium.* pevnicza pod zemlyum, podrum, *hypogeum, hypogæa.* pevnicze vinom napuniti, *distendere nectare cellas.*

Pezdècz. *Vissio, onis, emissio crepitus ventris taciti.*

Pezdím. *Pedo, is, pedorem emitto.*

P. ante I.

Pì. *Fuy, fue.*

Piàcz. [D.] placz. [Tur. Scl.] charſſia. *Forum, ri, forica, macellum.* v. Tergovìſche. na piaczu razglaſziti, *inforare, in foro proclamare.* 2. v. Petlyarſzki. v. Forum.

Piàczni *Foraticus.* piaczna ſena, kâ jayeza ſzad &c. na piaczu terſi, *foraria.*

Piálcze ptichje. *Potistris, is.*

Piàn. *Potus, vinosus, potulentus, ebriacus, crapulentus, crapulatus, ingurgitatus, ebriolatus, vino oneratus, gravatus ebrietate, madulsâ, & madusâ.* tiſzi pian, *ex amphitheto bibisti.* jako pian, *benè potus, appotus, vinolentus, inebriatus, temulentus, ebriosus, madidus, cibo & crapulâ distentus, vino obrutus, confectus, sepultus.* pianch bratczev tanecz, *thiasus, si.*

Pià-

Digitized by Google

Piánecz. *Bibax, biboſus, bibonius, biberius, bibaculus, bibo, bibulus, potax, potator, helluo, popinator, nepotulus, comeſſator, aſotus, multibibus, lamargus, cratinus, pandox.* Prov. *ealicum remex.* 2. pianecz ú druſtvu, *combibo, compotator, compotor, frater bacchicus, tuiſſator.* v. Pivecz.

Pianchuványe. *Potatio, potatus, compotatio, potaculum.*

Pianchùjem. *Popinor, helluor, comeſſor, compoto, combibo.* 2. opiamſze. *Met.* bivam ſzamodrug, *inebrior, vino me ingurgito, vinum in me ingurgito, vino me obruo, conſopio, crapulor.* Prov. *Ex ambhitheto bibo.*

Piánka. *Potatrix, compotrix, multibiba, anus bibacula, ebriola.*

Piàno *Temulenter.*

Piànoſzt, pianſztvo. *Temulentia, vinolentia, ebrietas, ebrioſitas, bibeſia, polipoſia, crapula.* od pianoſzti lyut, *manoles.* pianoſzt zeſzpati, *deſpumare falernum, edormire, exhalare crapulam.* ſztegnuti pianoſzt, *bibeſiam ſubigere.*

Piàvka. *Hirudo, ſanguiſuga.*

Pìem, & pijem. *Bibo poto, as.* pijem na guchaje, ali ſzerchuch, *hauſtibus bibo.* piem prez vode, *meracius bibo, merum poto.* pijem z-vodum, *dilutius, l. dilutum vinum bibo.* piem neſzmerno, *ſchyiſſo, plus æquo bibo.* v. Pianchujem. piem chiſzto do ſzuha. *ebibo, epoto, ſicco calices, ſorbillo cyathos, l. exſorbeo, aureis culullis vina exſicco, more græco bibo.* piem na duſſak, *amyſtim bibo. uno impetu, ſine reſpirio, absque labiorum contractione, ſine ſpiritûs reciprocatione bibo, ſtrenuè more thracorum bibo, amyſtizo.* piem z-paydaſſem, *combibo, compoto.* hladno, y friſko vino piem, *pſichiopoto.* na okol piem, *circumpoto, in orbem bibo.* piem za dober ſzeny, *ſomniferum, l. ſomnificum poculum bibo.* piem zdraviczu, *poculum ſalutis bibo, ſalutaria bibo, bibo alicujus ſaluti.* dobrodoſniczu, bilikum piem, *craterem, l. poculum philotheſium bibo.* piem po malo, *pitiſſo.* piti czel dan, *tetos dies perpotare.*

Pík ſelezni. *Pica, æ.*

Pìka. *Sariſſa, contus, lancea, falarica.* v. Sida. od pike pocheti, *à minimis obſequiis progredi, gradus facere.*

Piko-nòſzecz. *Sariſſophorus, contatus, miles haſtatus, lanceatus, contophorus.*

Píkam. *Pungo.* v. Piknya. 2. *pango, figo, depango.* kolcze vzemlyu pikati, *pangere palos depangere, depalare.* guſzto pikam, *pangito.*

Pikànye. *Punctio, punctæ, punctus.* v. Bodenye. 2.

Píkecz. *Uſtigo, robigo, uſtrigo, maculæ uvarum ex aduſtione ſolis, aſtroboliſmus.*

Piknyà. *Punctum, punctus.* 2. *macula.* piknye ſzlov, *apices litterarum.* od piknye do piknye, *punctatim.* piknye delam, pikam, *puncto, punctuo, as.*

Piknyàv. pegav. *Maculoſus, varius, lentiginoſus, maculis reſperſus, punctis diſtinctus, guttatus.* piknyav kony, *equus trajanus.*

Piknyìcza. *Punctulum, li.* piknyiczami vokol razluchen, *intercinctus.*

Píla, kûmſze pili. *ſerra, æ.* velika pila, *runcina, æ. runco, onis.* ſzpona, ili vuſe na pile, *ſerrago, nis.* na ſzpodobu pile zubaſzt, *ſerratus.* pila ſpolyarſzka, *lima, ſcobina, æ.*

Pila za igru. *Pila, æ. trigon, harpaſtum, ſphæra, ſphærum.* kotſze pila tache, tak ſzrecha ſzveta ſzkache. *ſcil. In modum ſaltantis pilæ, ipſa fortuna ſaltat.* okrugel kot pila, *pilarius.* pile igratiſze, *ſphærum inter ſe reddere, pilla ludere.* ú kolu, *phænindam ludere, ſe pila exercere.* pile igranye, *luſus, l. luſio pilæ, ſphæræ luſus, ſpæromachia, harpaſtum.* pile igranye ú kolu, *phæninda, æ.* meſzto gdeſze pile igra, *ſpæriſterium, trigon, Tzycaniſterium.* igrach z-pilum, *pililudius, pilicrepus, ſphæriſta.*

Digitized by Google

koi pile napravlya, *pilicrepus.* 2. pila velika iz mehura, *follis, folliculus, follis pugilatorius.* it. *priapus coriaceus.* v. Balon.

Pilenya prah. *Limatura, ſcobina, ſcobs, elimata, ramen, ramenta, raſura, peripſema.*

Pilènye. *Limatio, politio.* 2. pilenye z-pilum dervodelſzkum, *ſerratura.* o-pilki, prah pilenya, *ſcobs, lanugo, ramenta lignorum, ſerrago.*

Pilícza. *Serrula.* 2. *limula, parva ſcobina.*

Pílim. piliczum gladim. *Limo, lima polio, rado, elimo.* 2. pilim z-pilum dervodelſzkum, *runcino, ſerram duco cum aliquo, l. reciproco, ſerro, as.*

Pilìtel. *Serrarius.*

Pílka. *Impages, olauſula, l. operculum dolii, obturamentum vaſis.* (D) Tapkun.

Pilùla. *Pilula, catapotium, paſtillus.*

Pílyen, glagyen. *Limatus, ſcobinatus.* 2 rezan pilum, *ſerratus.*

Pilyìv. *Serrabilis, ſerra ſectilis.*

Pilyùh. *Milvus, milvius, buteo.* piuchem, *jugeo* pilyuſni, *milvinus.*

Pimpinèla trava. *Pimpinella, bimpinella, bibinela.* Latinſzka, *pimpinella, ſanguiſorba.*

Pìnt. *Pinta, a, menſura vini.*

Pintàr. (D) bachvar. *Vietor, dolarius,* pintarſzki bat, *tudes, is.*

Pìpa. vinotochka. *Epiſtomium, ii.*

Pípam. piplyem. *Palpo, palpor, contrecto leviter, tento, tango, peto tactu.* 2. v. Ticheinſze. 3. v. Prilizavamſze. pipati perſzi, *pectus palpare manu.* 4. *obſervo, as.*

Pípan. *Palpatus, contrectatus manibus.*

Pipànye. *Palpatio, palpum, palpamen, palpamentum, tactio, attrectatio, contrectatio, tactus.* 2. *obſervatio.*

Pipàvecz. *Palpo, onis, palpator.* v. Prilizavecz.

Pìple. *Pullus.* piplich, *pullaſter.* piplicza, *pullaſtra.* piplim, *pullor.*

Pìplyiv, a, vo. *Palpabilis, ſomatyxon.*

Pír. *Nuptiæ, rum.* v. Szvatba.

Píra. *Far, far adoreum, ador* (*olim* edor) *ſandalum, ſandalium, zea.* pira dvoy redna, *diſticum ador.*

Pirika trava. *Remora aratri.*

Pirni. *Farraceus.* 2. v. Szvatbeni.

Píſchal. *Tibia, fiſtula.* piſchal paſztirſzka, *calamus auleticus, paſtoritia fiſtula.* v. Sveglya. piſchal z-jednum vutlinkum, *monaulos, i.* v-piſchal preigravati, *præcinere fiſtula.* v. Piſzkam. koi ú piſchal puſſe, *fiſtulator.* v. Piſzkach. zanoſzt piſchanya, *tibicinium.*

Piſchàle kî napravlya. *Tibiarius, muſicarius.*

Piſchàlni. *Auleticus.*

Piſche. *Pullus, pullejaceus, pullus gallinaceus.* piſchencze valim *pullo, as.*

Piſchenka. *Pullaſtra.* v. Petelinecz.

Piſchim kot golubek *Pipio.* 2. piſchim, *tinnio.* piſchi ú vuſſelzeh, *tinniunt aures.* 3. v. Zviram.

Piskòr. [Scl.] chik. *Lambreda, lampetra, lampreta, muſtella,* ſ. *murena fluviatilis.*

Piskót kruh. *Buccellatum, panis bis coctus, recoctus.* v. Biskot.

Píſma. *Moſchus, moſchatum, balſamum, opobalſamum, oleum balſamicum, unguen balſameum.* piſma drevo, *carpobalſamum, xylobalſamum.* piſmum namazati, *balſamo inungere, pollingere.*

Pìſmen. *Balſaminus, balſamicus, balſameus.* piſmen ſzad, *balſamina.* piſmena trava, *balſamia.* piſmena lit, *balſamelæon.* piſmena jabuka, *momordica,* aliàs *balſamina, cucumerina, punicea, pomum mirabile.*

Piſmènye. *Balſamatio, onis.*

Píſſem-ſzalſzem. *Scribo, litteras peraro, litteris conſigno, ſcribello.* neſto piſzati, *litteris mandare, exarare aliquid.* ú knyige piſzati, *memoriæ prodere, ſcriptum*

Digitized by Google

tum relinquere, tabulis consignare. guſzto piſſem, *ſcriptito, ſcripto.* zavjetno piſſem *compendiariò ſcribo.* med poloſenyem zarezkih piſſem, *ineiſim ſcribo.* piſſem chine, zgogyenya, *regiſtro, inacto, as.*

Piſzan. *Scriptus, exaratus, litteris conſignatus.* 2. piſzan, sàren, *variegatus, multicolor, verſicolorius, picturatus, maculoſus, coloreus,* ſive *colorius, pavonaceus, ſorieulatus.* piſzana halya, *veſtis polymita.*

Piſzanya znanoſzt. *Ortographia.* berzoga piſzanya znanoſzt, *Sterrographia, calligraphia.* piſzanya nachin, *ſtilus, ſcriptura, chirographus.* piſzanya lepoga meſtria, *graphice, es.* piſzanya vadenye, ili privuchanye, *ſcribendi exercitium, ſtilus.* piſzanya vuchitel, *calligraphus*

Piſzanye. *Scriptio, exaratio, ſcriptus, graphe.* piſzanye priſzveche, *lucubratio.* zlatom piſzanye, *aurigraphia.*

Piſzár. v. Piſzecz.

Piſzárſzki. *Tabellionicus.*

Piſzárſztvo, piſzaria. *Tabellonia, ſcribatus, notariatus, tabellionatus.* 2. *cancellariatus.*

Piſzarnìcza, kanczelaria. *Cancellaria, grammatophylacium, archivum, judiciale palatium, & forum, tablinum, tabularium.*

Piſzecz, piſzar. *Scriba, ſcriptor, perſcriptor, libellio, tabellarius, chartularius, arctor ſummarum, à commentariis, commentarienſis, ab epiſtolis, prochinus* 2. piſzecz ruchni, ki piſzma pari, *amanuenſis, l. emanuenſis, à manu, ſervus à manibus, bœthus, librarius, ſecretarius, antigrapheus.* 3. piſzecz varaski, orſzachki, *grammateus, logographus, formularius, notarius.* 4. piſzecz nayvekſſi, kanczelarius, *ſummus ſecretarius, cancellarius, quæſtor,* ſ. *palatii primicerius, primiſcrinius, archigrammateus.* piſzecz kanczelarie, *tabularius, ſecretarius, cancellarius.* otayneh duguvany piſzecz, *ſecretarius, à ſecretis.* piſzecz deſme, *decumanus, decimator, ſcriba decumæ.* piſzecz z velikemi ſzlovi, *ingroſſator.* piſzecz, koi vnogo piſſe, *polygraphus.* proti piſzecz, *contraſcriba, cuſtos, antigrapharius.* piſzecz chinov ſzuda, *regiſtrator.* piſzecz zlatom, *aurigraphus.* piſzecz ſpotnoga piſzma, *ſillographus,* ſ. *libelli famoſi author.* ſzveto piſzecz, *hagiographus.*

Piſzkach. *Tibicinator, tibicen, fiſtulator, flator, auletes, choraules, aulœdus, ſubulo,* piſzkachicza, *tibicina, auletris.*

Piſzkam, ú piſchal igram. *Tibicino, inflo buxos, tibias inflo, tibiis cano, ſibilo, allecto, ſonos elicio tibiarum, carmina canto tibiis.*

Piſzkúchem. *Anhelo, anxiè halo, difficulter ſpiro, ſingultio, raucio.*

Piſzkutanye. *Peripneumonia, vocis obtuſio ſingultus, raucitas.*

Piſzkutavecz, piſzkutlivecz. *Peripneumaticus, peripneumonicus, rauciſonus.*

Piſzma iz vnogeh ſzkup ſzpravlyena. *Collectanea.* piſzma par, maſa, *copia, typus, exemplar, tranſumptum, deſcriptum, antigraphum, apographum.* piſzma prieta od Sz. Mat. Czirkve, *hagiographa.* piſzma prikrachuvanye, *abbreviatura, ſigla, æ, & ſiglum, gli.*

Piſzmena ladicza. *Pluteus.* v. Szramba.

Piſzmo. *Scriptum, ſcriptura, graphe.* piſzmo laſztovite ruke, *chyrographum, chyrographus, authographum, authographus, idiographum, ſcriptum de manu, propriâ manu, ſuâ manu.* piſzmo oblaſztnum rukum vtvergyeno, *certiſſimæ authoritatis ſcriptura.* ochito piſzmo, *programma.* piſzmo zprichavanya, ali branenya proti prokrivlenyu. *apologemon.* v. Apologia. piſzmo ſene odpravlenya, ili razpitanya, *libellus repudii, apoſtaſion.* piſzmo pogora, *appendis.* piſzmo kratko, zavjetek piſzma, kêmſze kay poglavarom ob-

Digitized by Google

znanuje, *notoria.* v. Piſzanye. piſzmo ſzlobodnoga prehoda, *commeatus, diploma, ſyngraphus, litteræ ſyſtaticæ, paſſagium.* piſzmo ſpotno, *charta famoſa, litteræ contumeliaſæ, archilogium carmen.* v. Paſquillus. piſzmo ſzveto, *S. Sriptura, ſcriptum Dei verbum, ſ. pagina.* v. Archivium. piſzmo duga plachenoga, *quietantia.* v. Czednla.

Pita. v. Gibanicza.

Pítam. *Interrogo, quæro, quærito, percontor, rogito, derogito, ſciſco, ſcitor, requiro ex, l. de aliquo, ſciſcitor, contor, examino.*

Pìtam. *Sagino, impingvo, roſtro cibum ingerendo nutrio.* v. Tuſztim.

Pítan. *Interrogatus, quæſitus.* pitan nazopet, *erogitatus, iterùm, l. denuò interrogatus.* 2. Pìtan, *ſaginatus, impingvatus.* propriè, *cujus roſtro cibus ingeritur.* zroka pitan, *cauſſas interrogatus.*

Pítanye. *Interrogatio, quæſtio, rogamen, rogatus, diſquiſitio, erotema.* 2. pitanye zobſsanoſztjum, *vagulatio.* 3. pitanye, napred vzetje, *theſis, is, poſitio.* pitanye mudro, y kratko, *theorematium.* malo pitanye, *interrogatiuncula, quæſtiuncula, rogatiuncula.* Pitànye, *ſaginna, ſaginatio.* v. Tovlenye.

Pitje. Pitvina. *Potio, potus, potatio, potatus, hauſtus.* pitje vodum zmeſsano, *potio diluta.* chiſzto, *potio meraca, immixta.* prekoredno, *bibacitas, propotatio.* na duſsak, *amyſtis, dis.* od pitvine y jeſztvine cherlyen, *burrhus.*

Pìtom. *Cicur, manſvetus, mitificus.* pitomi golubi, *cellares columbæ.*

Pitomím. *Cicuro, manſvefacio, mitifico, domito.* v. Krotim.

Pitomitel. *Manſvetarius.*

Píva. *Cereviſia, cerviſia, ceria, l. celia, zythus, brython, zythum, peleuſicus potus, corma, curmi, cbylus ptiſana, ſabaja, ſuccus tritici &c. per artem confectus, camba.* piva travna, *cereviſia medicata.* za pivu jachmen &c. opechen, *Byne, polenta, hordeum toſtum.*

Pivàr. *Cereviſiarius, cereviſiator, braxator, zythepſa, zythopepta.*

Pivarnìcza. *Braxatorium.*

Pivchem. *Pipio, is* v. Pilyuh.

Pive pivecz *Sabajavius.* pive kuhanye, *zythopœia.*

Pivecz. *Potor, potator.* pivecz rad vinu, *bibax, bibulus.* pivecz, kì guſche pie, *bibulcus.* pivecz velik, *multibibus.* pivecz drusbeni, *combibo, compotor, ſympotes.* v. Pianecz. pivecz, kì chiſzto vino pie, *meribulus.*

Pivu kuham. *Braxo, pandoxo, as.*

Pivum terſecz. *Zythopola.*

P ante L.

Plàch. *Fletus, ploratus, ploratio, lacrymatio, planctus.* plach detechi, *vagitus, vagor, oris.* od placha nemochi vech govoriti, *vocem fletu debilitare, reprimor fletu ne loquar.* ſzkupni plach, *comploratio, collacrymatio, comploratus.* v. Jaukanye.

Placha vreden. *Flendus, deflendus, deplorandus, lacrymabundus.*

Plácha. *Solutio, penſio, merces.* placha krainſzka, *ſtipendium, ſalarium, auctoramentum.* placha zaſzluſenya, *merces, dis, ſtips.* placha rukotvora, *manupretium.* placha za dobro chinſztvo, *remuneratio, redhoſtimentum.* placha dobrovolyna za oſzebuyno delo obechana, y dana, *præmium.* placha zaprevaſanye, *vellatura, portulatium, amphotheroplon.* v. Brodovina. placha od moſzta. v. Moſztovina. placha za kazanye puta, ali drugeh ſztvarih, *menytrum.* placha od gledanya komedie, *extar, ris, lucar.* placha od navuka, *didactrum, minerval.* placha za odkup, *lytrum, tri.* placha za odkup glave, *homagium, ii.* placha babe puporezne, *mæotrum.* placha za ſztan, *ſteganomium.* placha od ſzeymenoga meſzta, *ergaſterium, ſcavagium.* placha za doneſsenye dobroga glaſza, *evangelia.* placha od pranya rubja, *plynthrum.* placha od pe-

Digitized by Google

pechniche, *furnagium &c.* placha od glave, *epicephalium.* placha, kâſze pervo preſzelenya platiti mora, *ſeu certa pecuniæ ſumma, quam renuneiare volens dominio, jus migrandi prius ſolvere cogitur. Epibaterium, ii. jus migrationis, præſtatio ex migratione, tributum ſecundarium.*

Plácham-tilſzem. *Solvo, pendo, luo, numero, ſolutionem, l. ſalarium do, pecto, as.* platiti obechana. *liberare fidem.* napre platiti, *in anteceſſum exſolvere pretium.* 2. placham duge, *debita reddo, expedio, & exolvo nomina, ſolvo æs alienum, ab ære alieno me libero.* platiti vez dug, *totum nomen, l. in aſſem ſolvere.* 3. placham z-gotovem, *præſenti, l. præſentaria, l. numerato argento ſolvo, præſens æs numero.* platiti interès &c. *pendere uſuram, ſolvere intereſſe.* placham birſzag kaſtigu, *do, luo, pendo multam, pœnas.* placham harach, *confero tributum.* placham dobrovolyno, oſzebuyno kakvo delo, *præmior.*

Plachànye, Plachénye. *Luitio, penſio, numeratio, ſolutum, penſura, penſatio.* plachanye gotovem, *repræſentatio.*

Plachèm. *Fleo, ploro, lamentor, lacrymas fundo, effundo, effundor in lacrymas, lacrymis dolorem indico, plango, profundo lacrymas.* placheſze jeden z-drugem, *miſcet lacrymas mœſtus uterque ſuas.* ſzmert priatela plakati, *calentem favillam amici lacryma ſpargere.* 2. plachem otcza, *defleo patrem.* nevolye ſzveta, *deploro ærumnas ſæculi.* v. Jauchem. plachemſze vreſchim (veliſze od detcze) *vagio, is.*

Plàchen. *Solutus, depenſus.*

Plachlyiv. *Flebilis, le.*

Pláchni Najemni. *Mercenarius.* plachni vitez, *miles ſtipendiarius.*

Pláchnik. *Solutor, penſionarius, ſyndicus. paricus.* v. Pagadur. dober plachnik. kî rad placha, *penſitator, penſor exactus.* plachnik voyni, *tribunus ærarii, theſaurarius bellicus.*

Plàchno Boga zazavanye, ali lyudih. *Quiritatio.*

Plàh. *Pavidus, timidus, formidoloſus, meticuloſus, vecors, ferus, puſilanimis, micropſyeus.* v. Sztraſsliv.

Plàho. *Pavidè, meticuloſè, timidè, formidoloſè, vecorditer, puſilanimiter.*

Plahócha. *Pavor, timor, timiditas, metus, formidatio, vecordia.* v. Sztrah.

Plaho ſzerchnoſzt. *Puſilanimitas, micropſychia.*

Pláhta. *Linteum, linteamen, plaga.* 2. plahta iz rogoza, *matta.* v. Rogoznicza

Plahtìcza. *Linteolum, plagula.* plahticza papera, *pagina, paginula, pagella.* plahticze paperne ſzhup ſzlaſem, *pagino, as*

Plám. vuſganye od ſzerde. *Excandeſcentia, incaleſcentia.*

Plámen. *Flamma.* plamen z-puſchã, plamnem, *flamigero, flammo, flammigo, flameſco.*

Plamenecz-ek. *Famula, æ.*

Plàmnen, plamni. *Flammeus, flameolus, flamidus, flammatus, inflammatus.*

Plamno-nòſzni. kay plamen ú ſzebe ima. *flammiger-fer.*

Plamnujem, plaſzam. v. Plamen.

Plandújem. v. Mangujem &c.

Planéte. *Planetæ, errones, erraticæ ſtellæ, ſidera errantia, l. erratica.* planetni, *planeticus.*

Planika drevo. *Arbuſtus.* planikov, *arbuſteus.*

Planína. *Alpes, montes ardui.* v. Gora.

Planinecz. *Montanus, montaniſta, monticola*

Planinſzki. *Montanus.* planinſzki Bogh, *Montinus.*

Pláſch. *Pallium, penula, lacerna, prætexta, pluvium, pluviale, peribolaum, epitogium.* plaſch popovſzki, *impluvia, pluviale, is.* dvoyverſztni, *læna, æ.* plaſch z-rukavi, *abolla, æ.* plaſch kralyevſzki, *paludamentum.* odeven z-plaſchem kralyevſzkem, *paludatus.* karmaſinſzke, ali barſsunſzke farbe plaſch, *blattoſericum pallium.* plaſch priproſzt, hman, *palliaſtrũ, ſtri.* v. Palla.

Digitized by Google

Pláſchem ogrinyam. *Pallio, as, pallio tego.* 2. plaſchem ogernyen, *palliatus, penulatus, lacernatus, pallio tectus.*

Pláſsim. *Terreo, terrefacio, formidinem incutio. Paſſ:* plaſsimſze, *metuo, formido, timeo, paveo, expaveſco, terreor, vereor.* v. Sztraſsim.

Plaſslyìv. *Meticuloſus, formidoloſus, pavibundus, inaudax.*

Plaſslyìvo. *Timidè, trepidè, formidoloſè.*

Plaſzíkam. Plaſzam. *Potenter flammo, ardeo, conflagro.*

Pláſzt. Plaſztnicza. *Meta fœni.*

Platàyzlin riba morſzka. *Rhombus, bi.*

Platnen. *Linteus, lineus.* platneni kramar, *lintearius.*

Platnìcza kolna. *Orbile.* v. Oplatnicza.

Plátno. (Scl.) Bez. *Tela, linteum.* platno tenko, *carbaſus, ſindon.* platno ſzmolenyo, *ſabanum, tela gumata.*

Pláv. *Fuſcus, gilvus, cæruleus.* 2. pláv, ladja, *navis, linter.* plava farba, *color fuſcus.*

Plávam. Plovem. (D.) Plivam. *No, nato, as, fluito, immeo, fluvito.* 2. plavam pod vodum, norim, *urino, urinor.* plavam v-vodu, *innato, inno.* plavam prek vode, *trano.*

Plavànye. Plivanye. *Natatio, natatus, fluctuatio.* plavanye, norenye, *urinatio.* plavanye prek vode, *tranatio.*

Playbaſz, bela farba olovna. *Ceruſſa, calx Saturni, pſimmythium.*

Pláyham. *Inſolo, dealbo telam in ſole.*

Playhànye. *Inſolatio.* koi na ſzunczu playha, beli. *inſolator, fullo.* kâ playha, *inſolatrix, mulier lintea candefaciens.*

Plázim. *Repo, ſerpo, repto.* plazim, tiho, y po malo idem, *ſuſpenſa levo veſtigia, teſtudineo gradu incedo.* plaziti, rahlo iti, *pulmoneis ire pedibus.* zaplaziti v-hiſu, *pedetentim ſe domum recipere.*

Plazúchi. *Reptilis,* (plazuche ſztvari, *reptilia, um, animalia ſerpentia*) *ſerpens, reptitius, reptandus.* lezechi, *tardipes, tardigradus, ſpiſſigradus.*

Plebanía. *Parochia, Paræcia, vicinia Parochialis, Parochiagium.* biti iz Plebanye, *pertinere ad Paræciam, eſſe in peculiari Diœceſi.*

Plebánus. Plovan. *Parochus, curio, curialis, flamen, paſtor, curator animarum, Sacerdos parochialis, Sacerdos tribulis, paſtophorus.* iz plebanie podlosnik, *parochianus, paræcius.*

Plebánuſki. *Parochialis, curialis, tribulis.* plebanuſka hiſa, *Flaminia, æ, paſtophorium.*

Plèche. *Scapula, ſcapilium, pala, omoplata.* v. Lopaticza. 2. Pleche. v. Rame. pleche ovchje, *armus.* medplechje, *interſcapilium.*

Plécha. *ſcapulæ, palæ, dorſum.* prez moga ſztroſka danaſz plecha moja budu dobro ſztala, *ſine meo ſumptu paratæ jam ſunt ſcapulis meis ſymbolæ.*

Plechάſzt. *Humeroſus, humeris latis, l. latus humeris.*

Pléchni. *Scapularis.* plechni ſzlugi, kî na plecheh noſze, *ſcapulares ſervi.* plechna odecha, *Scapulare, ris.*

Plèh. [D.] Plocha. *Lamina, lama, petalum.* pleh olovni, *plumbilamina.* pleh ſelezni, *patena.* pleh tenki, *bractea ferrea &c.* pleh delam na liſzte, ili na plahticze tuchem, *lamino, as.* zlatem plehom okavam, *imbracteo.* koi iz pleha dela, *laminarius.* pleha tabla, *plata.*

Plehár, koi tenki pleh dela. *Bracteator, bractearius, petalurgus.*

Plehek. *Laminula, lamella, bracteola, folium auri &c.* v. Trepetlika.

Plème. *Genus, generatio, progenies, propago, propages, ſtirps, ſtemma, ſangvis, origo, natio, ſoboles.* *Prov.*

Sztari plemen, lepa halya,
Gde ne ſzreche malo valya.
Non genus, non veſtis, fortuna optima teſtis.

Plemènit. *Nobilis, nobili genere natus, nobi-*

Digitized by Google

nobili loco natus, claro ſangvine genitus, ſtirpis origine clarus, cujus atria veteres exornant ceræ. ſztaro-plemenit, *trojugena.* plemenit y hrabren, *generoſus, præſtabilis, nobilitate præſtans.*

Plemenitas. *Nobilis, nobili genere, l. proſapiâ cretus.* plemenitas varaſki, *patricius.*

Plemenìto. *Nobiliter.* 2. v. Verlo.

Plemènitoſzt, Plemenſchina. *Nobilitas. Deſcriptio.*

Je Plemenitoſzt dobra vſzaka,
Ali vſzaka ni jednaka;
Kaje ſzpravna po krepoſzti,
Al' voynichkoy hrabrenoſzti:
Ova dichna je, y poſtena,
Vech neg zlatō zadoblyena. *Rit.*

Pleménſztvo. *Ingenuitas, generoſitas.*

Plemſztvo. v. Szpol.

Plén. *Mulcta, multa, vadiatio, vadimonium.* 2. *præda, rapina, ſpolium, exuvia, ſpoliatio.* 3. plen viteſki, *præda militaris.*

Plenénye. *Spoliatio, depræda tio, direptio, ademptio, depeculatio, expilatio.* v. Robènye.

Plenìcze. *Faſciæ, faſciolæ, involumina, calabricæ, panni, panniculi.*

Plenìtel. *Spoliator, expilator, direptor, depeculator, prædator.* v. Tolvay.

Plényam. *Pilo, evacuo, ſpolio, expilo, exuo, denudo, deſpolio, expolio, depeculor, compilo, prædor.* 2. *Mulcto, vadio.*

Plènyen. *Mulctatus, vadiatus.* 2. *Spoliatus, expilatus, direptus.* v. Poroblyen.

Plepelícza. [D.] Prepeoka. *Coturnix, ortyx.* plepelicze polízke, *agrariæ.* plepelichni piſzk, *fiſtula coturnicum aucupatoria, fiſtula garritum coturnicis aſſimulans.*

Plepelichár. *Coturniceps, coturnicum auceps.* plepelichar pēlz, *coturnicarius canis*

Plés, Pleſsivoſzt *Calvities, calvitium, glabritas, glutus, phalacroſis.* ples popovſzki, *Corona Sacerdotalis, Clericalis.* pleſsivoſzt naravſzka, *calvitium innatum.*

Pléſsem. *Tripudio, ſalto, duco choreas.* v. Tanczam.

Plèſsiv. *Calvus, calvatus, muticus, glaber, glabrioſus, glutus, depilis, phalacron.* pleſsivna verhu glave, *apicioſus.* pleſsiva zemlya, *glabreta, æ* pleſsivízem, *calveo, glabreo.* pleſsivoga chinim, *glabro, calvo, decalvo, deglabro.*

Pleſsiviſche. Meſzta pleſsiva. *Calvetum, glabretum, calveta, loca glabreta, phalacra, æ.*

Pleſsívecz. [D.] Opuznenak. *Calvaſter, glabrio.* v. Pleſsiv.

Pleſsívoſzt. *Calvitas, glabritas, tis.*

Pleſsívem. *Calveſco, glabreſco, depileſco, calveſio.*

Pléſz. v. Szkok. Pleſzánye. *Saltatio, chorea.* v. Tanczanye.

Plèſzkam z-rukami. *Plaudo, applaudo, applodo, complodo.* pleſzkati ruhami od veſzelya. *complodere, plaudere manibus.* pleſzkam nogami, *ſupplodo, ſupplodo pedibus.*

Pleſzkànye. *Plauſus, applauſus, poppyſmus.* pleſzkanye nogami, *ſuppoſio, ſupplauſio pedum.* 2. pleſzkanye kokotovo, *gallorum plauſus.*

Plèſzniv. *Mucidus, mucoſus, rancidus, fracidus.* pleſznivſzem, *muceo, ranceo.*

Pleſznívem. *Muceſco, ranceſco, rancidor.*

Pleſznìvoſzt. pleſznivocha. *Mucor, rancor, ſitus.*

Plètem. *Necto, connecto texo, ſcirpo, ſirpo, complico, implico.* pleſzti venecze, *nectere corollas.* pletem plot, *ſepio, conſepio.*

Pleten. *Nexus, texus.* 2. *ſeptus.*

Pletényе. *Nexus, textura, textum, textile, is.*

Pleter, iz pleteva ſztena. *Concratitius paries.*

Plèva. *Acus, eris, gluma, palea, recrementum.* pleva proſzena, *appluda, acer, palea milacea.* pleva. v. Ochna. plev ochneh natechenye, *emphyſema.* z-

ple-

Digitized by Google

plevami meſſam, *acero, as.*

Plevách. *Runcator, eruncator, extirpator, exherbator, ſarritor, exciſor, exterminator, eradicator.* 2. plèvach vinograda, *pampinator, repurgator vitium.*

Plevàcha. *Runca, runcina, marra.*

Plevachìcza. *Extirpatrix, exherbatrix, runcatrix, ſarritrix.* vinograda, *pampinatrix.*

Plevátna motichicza. *Mateola, æ. ſarculum.*

Plevélnicza vinogradſzka, mladicza naypozneja. *Nepotes, is. vulgò* fachuk terſzov.

Plévem-plelſzem. *Exherbo, extirpo, eruncо, expurgo, vello, evello, eruo, explanto, ſario, conſarrio, herbas noxias, ſpinas, fruticéſque ſuppullulantes extirpo, exſcindo.* 2. plevem vinograd, *pampino.*

Plevénye, plevatva. *Exherbatio, extirpatio, runcatio, eruncatio, expurgatio, ſarritio, ſarritura, ſartura, evulſio, eradicatio, exterminium.*

Plevnìcza. plevnyak. *Palearium, ii.*

Plèven, plevnat. *Paleatus, aceratus, aceroſus.* plevnato blato, *lutum paleatum, aceratum.*

Plévni. *Palearius, palearis, palealis.*

Plítev, Plitek. *Vadoſus, vado tranſibilis.* plitva meſzta ú morju, *brevia, orum.* plitva zdela, *patena, patina, diſcus, paropſis.*

Plitícza. zdelicza plitva. *Patella.* pliticza velika, *mazonomum.* v. Plitev.

Plòcha. v. Pleh. 2. v. Podkova. plocha miſze igrã, *ludo lamellis lapideis.* v. Plòh.

Plòd *Fœtus, fructus, germen, genimen.* 2. plod zemlye, *fruges, fructus terræ.* plod drevja, *fœtus arborum &c.* plod ptichji, *avitium.* kokosji, *pullitium.*

Ploden. *Fœcundus, fœtificus, fœtuoſus, uber, fertilis, multifer, frugifer, ferax, bubertus, fructuoſus, germinatus, ſatur, generabilis, genitabilis, loeuples frugibus, fertus, latus, almus.* jako ploden, *perfœcundus.* ploden bivam, *fœtiſco, frugeſco, pubeſco.*

Plodènye. *Fœtura, germinatio, fructificatio.* plodenye piſchenacz, *pullitio, pullatio.*

Plòdim. *Fœto, fœtifico, procreo fœtus, pario, genero, pullo.* plodim piſchencze. v. Valim. 2. v. Rodim.

Plódno. *Fœcundè, fertiliter, ubertim, buberrimè.*

Plodnòſzt. *Fœcunditas, fertilitas, ubertas.*

Plodonòſzen. *Fructifer, genitivus, genitalis.* v. Ploden.

Plòh, ali globus zahitanye ú igre. *Alter, l. Alteres, is, lamella.*

Plòha. *Imber, nimbus, cataractes.*

Plòſzkam. *Illido, plaudo.* ploſznuti rukum ob kay, *illidere manum, popiſma edere.* v. Pleſzkam.

Ploſzkànye. *Applauſus, popiſma.* 2. *Illiſio.* v. Pleſzkanye.

Plòſznaſzt. *Planus, latus, patens.* ploſznaſzt noſz, *naſus planus.* ploſznata zdela, *ſcutela patens.*

Ploſznàſzto. *Latè, planè, patenter.*

Ploſznato-nog. *Plotus, ti.*

Ploſznìcza. *Lagena plana.* v. Baril.

Plót. *Sepes, ſepes, is, ſeptum, ſepimentum, conſeptum, ſepimen.* vert z plotom ograditi, *prætendere ſepem horto.* 2. plot naravſzki ſzamonik, *ſepes viva.* v. Sivicza.

Plotím, plotom ograjam. *Sepio, obſepio, ſepe circumdo, prætendo ſepem.*

Plotnìcza riba. *Pſetra, æ.*

Plovècz. (D.) plivacz. *Natator.* plovecz pod vodum, *Urinator.*

Plòvka. v. Racza. Plovem. v. Plavam.

Plovúchi. *Natalis, fluitans, ſupernatans, natalitius.*

Plovúchi kamen. *Pumex, cis.*

Plùg, rallo. *Aratrum, tri, ploum, i. in leg: Longob.* plug z-vech jarmi, *aratrum multiplici jugo.*

K-plugu ſzliſſajucha.

Noſicza pluſna. *Stiva.* gredel, *bura, buris, temo aratri.* okvachje, krivorjavoſzt gredlya, *urvum, curvum, urbum.*

Digitized by Google

bum. chertaly pervo ſelezo, kôſze na gredel nabija, *culter aratri.* lemes. pluſno ſelezo, *vomer*, *vomis.* plaſz, ili deſzka, na kûſze lemes naſzaja, *dentale*, *is.* otka, *rulla*, *planaratrum.* pluſni remen, ali voyka k-rogu privezana, kojumſze konyi ravnaju, *cohum*, *hi.*

Plusènye. *Aratura.* v. Oranye.

Plúſim. *Ad ſtivam ſto*, *buram*, ſive *burim dirigo*, *ſulco*, *aro*, *incumbo aratro.* v. Orjem.

Plùto. drevo legeno. *Suber.* v. Pantoflin.

Plùtva. Plutvar. v. Flyoſz. &c.

Plyúcha. (D.) bila gyigericza. *Pulmo*, *pneumon.* jabuke k plyucham ſzpodobne. *pulmonea.*

Plyuchicza. *Pulmunculus*, *li.*

Plyúchni. *Pulmoneus* plyuchna trava, *pulmonaria*, *marrubium.* plyuchni beteg, *pneumonia*, *peripneumonia*, *hectica febris*, *phthiſis.*

Plyùcho-beteſen. *Pulmonarius peripneumaticus*, *pnevmonicus*, *pulmonicus.*

Plyújem-nulſzem. *Spuo*, *ſputo*, *expuo*, *ſalivo.* kerv plynvati, *ſanguinem ſputare.* beteg, ú kojem plyuvati ne mochi, *aptyſtus.*

Plyùſzka. (D.) bliha. *Alapa*, *colaphus*, *colaphum*, *contumelioſa cædes*

Plyúſzkam-ſznulſzem. (D.) blihnujem. *Alapo*, *alapor*, *alapizo*, *alapas*, *l. alapam do*, *infringo colaphum*, *impingo*, *incutio alapam*, *colaphis excipio*, *depalmo aliquem.* v. Pleſzkam. &c.

Plyuſzkàvecz. *Alapator*, *oris.*

Plyuvànye. *Sputatio*, *expuitio*, *ſputi ejectio.* plyuvanye gnoyno, *empyeſma*, *ſputiſma.* plyuvanye kervi iz plyuch, *hæmoptœ*, *es.*

Plyuvanya vreden. *Sputatilicus*, *ſputatitius.* plyuvanya vredne rechi govoriti, *ſputatica loqui.* plyuvanya beteg, *ptyaliſmus.*

Plyuvavecz *Sputator*, *oris.*

Plyuvotìna, izplyuvek. *Sputum*, *ſputus*, *ſputamen*, *ſputamentum*, *purgamentum oris*, *excrementum oris*, *ſaliva*, *humor ſalivoſus*, *pytiſma.* plyuvotina kervava, *ſputamen cruentum.* plyuvotina, kâ po kaſslyu iz plyuch z-hitavaſze, *ptyalon.* v. Plyuvanye.

P. ante O.

Pó. *Ad*, *per*, *ſecundùm*, *juxtà*, *pòſt.* po volye tvoje, *ad voluntatem tuam*, *juxta libitum tuum.* budi mene po rechi tvoje, *fiat mihi ſecundùm verbum tuum.* po pravde, *juxta legem.* po Petru, *per Petrum.* po ſzmerti, *poſt fata.*

Pobeg, pobegnenye. *Profugium*, *effugium.*

Pobegújem gelſzem. *Profugio*, *auſugio*, *effugio*, *fugæ me do*, *fugam arripio*, *peto ſalutem fugâ*, *terga verto*, *do terga palantia*, *in pedes me conjicio*, *talaria induo.* v. Utechem. opet pobegujem, *refugio.*

Pobelènye. *Dealbatio*, *inalbatio*, *albamentum*, *inductio.*

Pobelìtel. *Dealbator*, *albinus*, *tector.*

Pobélyen. *Dealbatus*, *candidatus*, *candefactus*, *gypſatus.* pobelyeni grobi, *ſepulchra phariſaica.*

Pobelyújem-lilſzem. *Dealbo*, *inalbo*, *incandido*, *candifico*, *candefacio*, *increto*, *induco parietes*, *albo colore perduco.* v. Poſlaſtravam. 2. pobelyujemſze, *exalbeſco*, *inalbeſco*, *incandeſco.*

Pobërdicza. *Acclivitas*, *tis.*

Pobíam *Lædo*, *vulnero*, *ſaucio*, *violo.* do kervi koga pobiti, *lædere*, *vulnerare quempiam ad ſanguinem.* 2. *concido*, *cædo*, *magnam cladem edo*, *ſtragem*, *cædem grandem infero.* 3. pobiam, *referio*, *repercutio*, *ictum repeto.* pobitiſze z-drugem, *confligere*, *concurrere armis.*

Pobíen. *Læſus*, *vulneratus*, *ſauciatus*, *violatus.*

Pobiènye. *Læſio*, *læſura*, *vulneratio*, *ſauciatio*, *offenſa*, *violatio.* 2. *conflictus.* v. Poboy.

Pobíram. *Colligo*, *collecto*, *lectito*, *congrego*,

Digitized by Google

cogo. pobrati odvſzud pomochi, *cogere undique auxilia.*

Pobiranye. *Collectio, conquiſitio.*

Pobirach. *Collector, conquiſitor.* pobirach moſztovine, *pontonarius.*

Pobledújem. *Palleſco.* v. Obledujem.

Pobolyujem. *Ægreo, ægreſco.* 2. *modicum ægreſco, modicum doleo caput &c.*

Pobólſſan. *Melioratus, emendatus, correctus, in melius translatus.*

Pobolſsànye. *Melioratio, emendatio, retractio, reformatio, correctio, profectus, proceſſus.* v. Dohajanye. n. 2.

Pobolſsìcza. *Melioratio, emphyteoſis.* v. Povekſſanye. iz pobolſſicze imanye koi jemlye, *emphyteota, emphyteuticarius, emphyteuticus.*

Pobolſsávam. *Melioro, emendo, corrigo, ſecundo, correctionem adhibeo, reformo, reſcribo, recognoſco, interpolo, ad frugem perduco, à menda purgo.* pobolſſavam ſze, *creſco, proficio, progreſſus facio, exuo vitia, ad frugem bonam, l. meliorem redeo, me recipio, ad frugem me applico, vitæ ſtatum commuto.* pobolſſati put, *munire viam.* pobolſſati ſitek, *novum genus vitæ inſtituere, l. ſequi.* 2. v. Povekſſavam. pobolſſatiſze, *melioreſcere, melioraſcere, emendari.*

Pobolſsàvecz. *Emendator, corrector, reformator.*

Pobòlſſi. *Meliuſculus.* pobolſſe je, *commodior res eſt, res commodiorem in ſtatum pervenit, melior loco res eſt, meliuſculum eſt.*

Pobòlye. *Meliuſculè.*

Pobòſen. *Devotus, pius, religioſus, timoratus, probus, numen adorans, venerans, pietate præditus, devotioni deditus.* poboſen chlovek, *eubulus.* v. Bogabojech. poboſen oſzebuyno k-kojemu Szvetczu, *cultu præcipuo venerans quempiam Divum, peculiari veneratione recolens aliquem Sanctum.*

Pobòſno. *Devotè, piè, religioſè, ſanctè, auguſtè.*

Pobòſnoſzt. *Pietas, devotio, religio.* poboſnoſzt k-Szvetczem, *pietas devotio in Sanctos.*

Pobòjecz pintarſzki. *Paxillus, li.*

Pobòy. *Conflictus, conflictio, confligium, colliſio, colliſus, concurſio.*

Pobrájam. *Dinumero, pernumero.* v. Prebrajam.

Pobrajàmſze. *Turbor in nummeratione, perturbor in ſupputatione, erro in numerando per defectum, ſivè exceſſum.*

Pobuchújem. *Tumultum concito, ad tumultum excito, erigo me, tumultum facio, ſeditionem concito, commoveo, ignem ad materiam tumultûs ſubdo.* v. Buchim.

Pochakújem. *Expecto, operior, præſtolor, moror, commoror, expecto paullulum, demoror.* z-ſaloſztjum koga chakati, *expectatione alicujus angi, cruciari, torqueri.*

Pochákan. *Expectatus, parumper expectatus, præſtolatus.*

Pochakànye. *Expectatio, præſtolatio, exſpectamen, expectatum, modicum expectamen, demoratus, ùs.*

Pochakàvecz. *Expectator, demorator.*

Pochaſsnicza. *Potoria cantilena.*

Pochernenye. *Denigratio, onis.*

Pochernújem. *Denigro, nigrifico, denigrefacio, infuſco, offuſco, atritate repleo.* 2. *nigreſco, obatreſco.* v. Ochernujem.

Pocherlyenyen. *Rubricatus.*

Pocherlyenújem. *Rubrico, rubrum facio.*

Pochérnyen. (D.) ovranen. *Denigratus, infuſcatus, fuſcatus.*

Pochèſzan. *Depexus, oppexus, obpexus, pexus, pectitus.* dobro pocheſzani laſzi, *bene pexus capillus.*

Pocheſsújem-ſzalſzem. *Depecto, depexo, oppecto, obpecto, pexo.* 2. *confrico, perfrico.*

Pochet. *Incoatus, auſpicatus, orſus.* v. Prichet.

Pochétek. *Auſpicium, exordium, primor-*

Digitized by Google

mordium, ineptio, inceptio, ordium, initium, orſa, orſus, exorſus, exorſa, origo, cunabula, incunabula, elementum, ſemen, incipiendi ratio, veſtibulum, initiamentum, principium. Prov.

Pochetkuſze proti ſztàvi:
Zloſze ſztaro tesko bàvi.

Principiis obſta, ſecò medicina paratur, Quum mala per longas, invaluere moras.

pochetek navuka, *rudimentum, tyrocinium.* pochetek z-kojega kay izhaja, *fons, origo, derivatio.* pochetek boja, *caput, cauſſa, origo belli.* imati pochetek, *ducere initium ab aliquo.* pochetek krepoſzti, *rudimenta, incunabula virtutis.* vchiniti pochetek mira, *facere fundamenta pacis.* pochetekſze dober kaſe, *primum ægina filios optimos alit.* od pochetka, *ab integro.* od pochetka do koncza, *à carcere ad metas, à primo capite uſque ad extremum, ab ovo uſque ad mala, à capite ad calcem.*

Po chetìri. *Quaterni, per quatuor.*

Pochétni. *Initialis, primordialis, primoticus, originalis, originarius, primitivus, originitus, primigenius, principalis.*

Pochétnik. *Inceptor, inchoator, auctor, auſpex, elementyro, elementarius, ſeminator, genitor, repertor.* 2. *inſtitutor.* 3. pochetnik harcza, *promachus.*

Pochìnek. *Quieto, onis, requies.* v. Pokoy. 2. v. Preſztaja.

Pochinyam-chelſzem. *Incipio, inchoo, exordior, ordior, ineepto, occipio, auſpicor, aggredior, inſtituo, ingredior, cœpi, occœpi. initium facio, pono, ſummo.* od glave pocheti, *à capite arceſſere, ab inicio oriri.* pocheti meſtriu, *ingredi veſtibulum artis.* pochetiſze, *incipi, ordiri.*

Pochiſchen. *Depurgatus, emundatus.* v. Ochiſchen. 2. *eviratus.* v. Zkoplyen.

Pochiſchenye. *Emundatio, depurgatio.* 2 *emaſculatio.* v. Zkoplenye.

Pochiſchujem. *Emundo, depurgo, à ſordibus libero.* v. Ochiſchujem. 2. *eviro, caſtro.* v. Zkaplyam.

Pochìſzt trava. *Latyris, dis, cataputia major.*

Pochivàlo. *Locus quietis, quietorium, requietorium, pauſilypum.*

Pochivam. *Quieſco, requieſco, conquieſco, aquieſco, à laſſitudine conquieſco, ceſſo, pauſo, vaco, tranquillor, ferior ab opere.* poſzli moi vudne ni ob noch nepuſzteme pochinuti, *negotia mea, nullam mihi partem neque diurnæ, neque nocturnæ quietis impertiunt.*

Pochivànye. *Quies, quietudo.* v. Pokoy.

Pochuhnújem. v. Preſztajem.

Pochutujem. *Perſentiſco, præſentiſco.*

Poczìnyan. (Scl.) pokalayſzan. *Inſtannatus, ſtannatus, ſtanno incoctus.*

Poczinyànye. *Inſtannatio, ſtannatio.*

Poczinyávam. *Inſtanno, ſtanno, as, ſtanno oblinio.* v. Pokoſzitravam, *ſtannum æri illino, ſtanno incoquo.*

Poczulìcza. jalba. *Regula, capidulum, vitta, tænia, cuculus, calyptra, crinale, capitium, capillare, calantica, vitta crinalis, faſcia crinalis.* koſnyata poczulicza, *cudo.* poczulicza pletena, *reticulum, retiolum.* poczulicza naſtikana, *mitella textilis.* pantleki, ali ſnore viſzeche od poczulicze, *tæniæ, rum.*

Pòd, zdola. *Sub, ſubter, ſubtus, in, inter, infra.* v. Od zdola.

Pòd, tle. *Solum, fundus, contignatio, ſcaphus.* pod dolnyi, *pavimentum.* pod gornyi, *tabulatum, tabulamentum, laqvear.* v. Perſznicze. pod czigleni, *pavimentum lateritium.* pod izrezanoga kamenya &c. morta z-cziglom ſztuchenoga napravlyen, *oſtracinum, oſtracium, lithoſtratum, lithoſtratos, ſignum opus, moſaicum, muſivum, tegulaneum pavimentum ex tegulis contuſis.* pod kunſtno napravlyen, oſzebuyno iz loncharſzkoga dela, *aſarotum.* pod dreveni noſzni, *pegma, tis.* pod dvoyverſztni, *diſtegum pavimentum.*

Podájã-doilſzẽ. *Emulgeo, ubera exhaurio.* 2 ma-

Digitized by Google

mamo, mamillas præbeo.

Podájem-dalſzem. *Ad l. ſubminiſtro, porrigo, miniſtro, ſervio, ſuggero, opitulor, ſuppedito, ſuppetior.* podati komu ſztroske, *ſuppeditare, ſuggerere alicui ſumptus.* v. Podavam.

Podajèmſze. v. Poddajemſze.

Podányek. *Tributum, tributus, ti, cenſus, penſio, cenſio, intributio, indictio.* podanyek naverſni, zverhu redni, *ſuperindictio.* podanyek na glave razregyen, *tributum capitum, l. in capita.* podanyek na hiſe, *tributum oſtiarium.* podanki, *penſiones, vectigalia, tributiones.* v. Stibra.

Podárjam-oralſzem. *Subaro, aratro, artro.* ſzetvu podorati, *ſegetes natas aratro proſcindere, aratrare.*

Podan. *Porrectus, præbitus, ſuppeditatus, præminiſtratus.*

Podávam. *Expromo, offero, præbeo, promo, præminiſtro, præcommodo, ſufficio.* v. Padajem. podavati bokale, *propinare ciboria.*

Podavànye. *Porrectio, præbitio, oblatio, ſuppeditatio, ſubminiſtratus, præminiſtratus, tributio.*

Podavàvecz. *Promitor, ſubminiſtrator, præbitor, præminiſter.* podavavka, *præminiſtra.*

Podavlènye. *Suffocatio, præfocatio, ſtrangulatus.*

Podavlyújem. *Suffoco, præfoco, ſtra ngulo, ſpiramentum præcludo, ſupprimo.*

Podbádam-bolſzem. *Suppungo, ſtimulos ſubjecto, ſubdo calcar, battariſſo.* v. Obadam. 2. *ſtimulo, inſtimulo, inſtigo, incito, impello, provoco, ſuburgeo, urgeo, illicio, ſtimulos admoveo, laceſſo, frigidam ſuffundo.* v. Poduſzujem. podbadati koga na ſaloſzt, *admovere alicui faces dolorum.* podbadati na harcz, *provocare ad certamen, extimulare ad arma, duellum &c.*

Podbadànye. *Stimulus, ſtimulatio, incitatio, inſtinctus, impulſio, impulſus, provocatio, illectatio, calcar, fomes.*

Podbadàvecz. *Stimulator, impulſor, concitator, irritator, provocator, inductor.*

Podbadàvka. *Stimulatrix, irritatrix.*

Podbel. lopuh menſſi. *Lapa minor, philanthropus, xanthium.* 2. podbel, t.j. kopitnyak, *tuſſilago, bechion,* aliàs *ungula aſini, arcophyton.*

Podbelyújem. *Subcortico, as.*

Podbíam. *Succutio.* 2. podbiam z-derſavam, *cohibeo.*

Podbiànye. *Succuſſio.* 2. *cohibitio.*

Podbíram. *Sublego, is.* podbirati jagodje, *ſublegere baccas.* grozdje, *ſubvindemiare.*

Podbit *Succuſſus.* 2. *cohibitus.*

Podbochèn. *Anſatus, brachiatus.*

Podbóltan. *Subvexus, teſtudineatus.*

Podbòy na vrateh *Poſtis, is.*

Podbràdek. *Mentum, ti.* 2. *glandulæ, tonſillæ.* 3. podbradki kokotovi, *callæi, orum.* podbradki kozji, *noellæ, rum.*

Podbrán. *Sublectus.* v. Podebran.

Podbrívam. *Rado, raſito, deglabro, decalvo.* v. Obrivam.

Podbrien. *Raſus, minus.* podbrivena ovcza, *mina ovis.* v. Obriven.

Podhuhnújem. v. Otechem.

Podcziglèni. *Subtegulaneus.*

Poddájem. *Dedo, ſubdo, deditionem facio, addico, dico, mancipo, præbeo, propino.* v. Zdajem. podatiſze, *dare ſe alicui, dare manus cuipiam, alicui ſe totum tradere, permittere ſe alicujus fidei, ſe alicui contribuere.* podatiſze nepriatelu radi obchuvanya ſitka, *paciſci vitam ab hoſte.* poddatiſze lenoſzti, *deſidiæ ſe dedere, addicere ſe langvori.*

Poddán. *Deditus, deditítius, devotus, ſubjectus, emancipatus.*

Poddánye. *Deditio, traditio.* otayno, *deditio occulta.* v. Zdanye. podanye dobrovolyno, *gratioſa miſſio, ambitio.* dobrovolynem podanyem zruchen varas, *per ambitionem data civitas.* 2. *addictio, devotio, dicatio.*

Podëbrán. *Præliganeus.* podebrano vino, *præliganeum vinum.*

Digitized by Google

Podegnan. *Subactus, adactus, coactus.* v. Primoran.

Podegnànye. *Subactio, adactio, adactus, coactio.* v. Primoranye.

Podegnávam-gnalſzem. *Subigo, adigo, cogo, impello.* v. Primarjam.

Podélan. *Adaptatus, complanatus, adæquatus.*

Podelànye. *Adaptatio, complanatio.*

Podelávam. *Adapto, complano, adæquo.*

Podelénye. *Partitio, impertio, impartio, diſtributio, diviſio, diſpenſatio, metatio.*

Podelitel. *Impertitor, diſtributor.*

Podèlyen. *Partitus, impartitus, impertitus, diſpenſatus, diſtributus, diviſus, per partes datus, interdatus.*

Podelyújem. (D.) Udilyujem. *Partior, diſtribuo, divido, impertio, impertior, tribuo, communico, elargior, diſpenſo.* v. Razdelyujem. podeliti voyni dobichek. *prædam in publicum referre.*

Poderkávam. *Curſito, as.*

Podert. *Dirutus, everſus, ſubverſus, deſtructus, dejectus, demolitus.*

Podeſgan. v. Vuſgan.

Podfriga. *Fricti, frixus.* v. Zafriga.

Podgòrecz. *Submontanus.*

Podgòrje. *Submontana, orum, radices montis.*

Podgragyujem. *Subſtruo, is.*

Podgringyàlo kuhinſzko. *Rutabulum, li*

Podgrínyam. v. Podnetujem. 2. *Subſterno.* v. Podſztiram.

Podgrizújem. *Subedo, is.*

Podgutni. *Subgularis, e.*

Podhalnìcza. *Subucula, interula, tunicella, camiſia, camiſile, ependytes, hypoditis.* 2. Podhalnicza, zobunecz pamuchni, *ſubucula goſſypina, thorax bambacinus.*

Podhamni. *Subjugis.* podhamna kobila, *ſubjugis equa.* v. Podjarmni.

Podhimbènoſzt. *Vafritia, vofrities, calliditas, aſtutia, voframentum, vernilitas, ſutela, ſtellatura, ſycophantitas, panurgia.* v. Aſtus.

Podhìmbeni. *Vafer, verſutus, callidus, vulpinarii, fraudiger, crocodilinus, fraudulentus, captioſus, argutus, ſophiſticus, verſipellis, malefaber, panurgus.* v. Aſtutus.

Podhìmbeno. *Vafrè, fraudulenter, aſtu.*

Podjàmno. *Simulatè, callidè, fictè.*

Podjármen. *Subjugatus, jugo ſubditus, ſubjectus, ſub jugum miſſus.*

Podjarmni. *Subjugis, ſubjugius, ſubjugalis.*

Podjarmújem. *Subjugo, ſub jugum mitto, ſubdo jugo.* podjarmiti, *jugare.*

Podjédam. *Subedo, exedo, peredo.* podjeſzti koga, *ſubedere aliquem.*

Podjemlyem-jelſzem. *Suſtineo.* v. Podnaſsam.

Podignènye. *Aſſurrectio, erectio, elevatio, arrectio, ſubrectio.* 2. *Exaltatio.*

Podignyen. *Subrectus, erectus, arrectus, elevatus, allevatus.* 2. podignyen izviſſen, *exaltatus, elatus, ſublatus, alleviatus.*

Podigújem. *Elevo, erigo, allevo.* v. Podiſem.

Pòdim. *Pavimento, paviclo, as.* 2. podim z-naſzipom, z-mortom, *ſterno rudus, rudero, pavio.* podim z-deſzkami, *tabulo, aſſo.* podim z-tablami, *contabulo, coaſſo.* podim kamenom put, *ſaxis ſterno viam, perſterno.* v. Taraczam.

Podíram-derlſzem. *Diruo, everto, dejicio, deſtruo, demolio.* podiram z-podkapanyem, *ſubruo.* v. Poruſſujem.

Podiránye. *Dirutio, ſubverſio.*

Podíſem-gelſzem. *Erigo, elevo, levo, attollo, allevo, ſuſtollo, contollo, ſubrigo.* podichi ruke proti nebu, *manus ſupinas ad cœlum tendere,* podichi zide, *inaltare muros.* podichi vuha, *arrigere aures.* podichiſze proti komu, *erigi in aliquem.* podiſem na chaſzt, *promoveo, admaturo, ad dignitatem produco, honoribus augeo, ſublimo, evebo, exalto, effero, honorifico, proſpicio alicui.* v. Zviſſujem.

Podisèmſze. Sztajem na noge. *Aſſurgo.*

Digitized by Google

2. *Elevor, erigor, exurgo, ſurgo, inſurgo, efferor, tumeſco, altius evolo.*

Podkaditel. *Suffitor.*

Podkàgyen. *Suffumigatus, ſuffitus.*

Podkagyénye. *Suffumigatio, ſuffitio, ſuffimen, ſuffimentum, ſuffumigatus, ſuffumigium.*

Podkagyújem. *Suffumigo, ſuffio, ſuffimento.* v. Pokagyujem.

Podkápam. *Suffodio, ago cuniculos, minas facio.* podkopati grad, *minare, ſubruere.* 2. v. Povalyujem.

Podkapàvecz. *Cuniculator, cunicularius.*

Podkávam. *Calcio, l. calceo equum, &c. equo ſoleas induco.* podkuy konyu nogu, *calcea pedem equi.*

Podkolenìcza. *Poples, tis, ſuffrago.*

Podkolenìchni. *Popliteus.* v. Szlukonoſni.

Podkòp. *Suffoſſio.* 2. Podkop, otayne v-zemlye jame, y prehodi, *cuniculus, mina, ſuffoſſio.* podkop proti podkopu, *cuniculus reciprocus.* podichi v-zrak podkope, *pulvere nitratô ſubjectô, cuniculos in aërem raptare.* 3. podkop, ili jame v-rude zlate, *arrugio, agoga.*

Podkòpni. *Cunicularis, cunicularius.*

Podkotáchen. Podkruſen. *Subrotatus.*

Podkòſni. *Subtercutaneus, ſubcutaneus.*

Podkòva. (D.) Plochya. *Solea, æ, ſolea ferrea.*

Podkradam-gyujem. *Suffuror, ſumano.*

Pod ili zdola kujem. *Succudo, is.*

Podláſem-loſilſzem. *Suppono, ſubjicio, ſubſtruo, ſubjecto, ſubdo.* podlaſem temel, grunt, *ſuffundo, as.* podlaſem kolcze, *palos ſubdo.* 2. podlaſem koga, *ſubigo, ſubjicio, ſubjugo, domefacio, ſubmitto, redigo ſub poteſtatem, ſub ditionem.* 3. podlaſem, podſze mechẽ, *deprimo, opprimo ſubſterno, ſupprimo.*

Podlasèmſze. *Subdo, ſubmitto, ſumitto, ſubjicio me, ſuccumbo.* podloſilaſzeje Europa Aſie, *ſuccubuit Europa Aſiæ.*

Podlegavecz. *Succubus, ſuccuba, cynedus.* podlegavczi vragi, kî ſenam podleſu, *ſuccubi.* v. Sztraſsila. Podlegavka, *ſuccuba, pellex.* v. Hotnicza.

Podléſem-gam-gelſzem. *Succubo, ſuccumbo, ſubjaceo, ſubterjaceo, ſubſido, ut mulier dicitur, & diabolus aſſumptâ ſpecie muliebri viro.* 2. podleſem dug, *debito ſubjaceo, debitum in me recipio, onus debiti ſuſcipio, nomina aſſumo.* podlechi terhu, podeti vrat terhu, *ſuccolare oneri.*

Pòdlev. *Coagulum, li.*

Podlevam. *Suffundo.* Podlevanye. *Suffuſio.* zlatenichno, *ſuffuſio felis.*

Podlezújem. *Subeo, ſubrepo, ſubintro, ſubingredior.*

Podlòga, Podloſek. *Subjectum, ſubſtructum, fulcrum.* podloga ſztupov kameniteh &c. *ſtylobata, ſtylolobates, æ.* podloſek hoblichnoga ſelezcza, *hypomielium, ſuffuleimentum, vectis.* podlogaperva ſztupa, *antebaſis.*

Podlòſen. *Subjectus, ſubditus, ſuppoſitus, ſuppoſititius, ſubjectitius, ſubex.* 2. podloſen drugomu, *mancipatus, emancipatus, ſubjectus, ſubditus, ſubmiſſus, obnoxius, debitus, ex alieno pendens arbitrio, ſubiculum.* podloſen korbachu, *ſubiculum flagri.* biti komu podloſnomu, *parere alicujus imperio, eſſe ſub imperio.* 3. Podloſen vſzem protivchinam; *objectus, l. ſubjectus ad omnes fortunæ caſus.*

Podlosènye. *Subjectio, ſubmiſſio, ſubjectus, demiſſio.* 2. Podloſenye, *ſuppoſitio, ſubjectio, ſubſtructio, ſubſtitutio.*

Podlosnìcza. *Subdita, æ.*

Podlòsnik *Subditus, ſubjectus, achivus.* v. Podloſen. 2. Podloſnik kmet, *fiduciarius. vaſallus.* 3. podloſnik kervoloka; *tyranopolita.* 4. podloſnikov zavezneh obramba, *vaſallitium.*

Podlóſnoſzt. *Subjectio.* v. Podloſenye. podloſnoſzt zavezna goſzponu, *vaſallagium.*

Podméchem. v. Podſztavlyam. 2. Podmechem. *Subduco, ſubtraho, ſubmoveo.* podmeknuti ruku paczke, *ſubducere ma-*

Digitized by Google

manum ferulæ. v. Paczka. podmechem nogu, *ſuppono pedem.* podvrechi komu nogu na opad, *ſupplantare aliquem.*

Podmeknènye. *Suppoſitio.* v. Podloſenye. 2. *Subductio, ſubtractio, ſubmotio.*

Podmèknyen. *Suppoſitus.* v. Podloſen. 2. *Subductus, ſubtractus, ſubmotus, ſuñotus.*

Podmíchen. *Corruptus, depravatus, auro captus, emptus.* podmichen ſzud, *judicium largitione &c. à jure abductum.*

Podmichènye. *Corruptio, depravatio, corruptela.*

Podmichújem. *Corrumpo, depravo, auro &c. capio, beneficiis emo, largitionibus à jure, ab æquitate abduco.* podmichujem ſzvedoka, y napre dajem. *Juborno.* potvoritela podmititi, *calumniatorem apponere.*

Podmikávam. *Labefacto, labefacio.*

Podmitìtel. *Corruptor, depravator.* podmititelicza. *Corruptrix.*

Podnáſsam-neſzelſzem. (D.) podnoſzim. *Suſtineo, ſubeo, fero, perfero, ſuffero, ſupporto, exantlo, & exanclo, tolero, ſuccumbo.* v. Terpim. podneſzti kvar, *ſubire jacturam, ſubire, l. pati damnum.* podneſzti kakje mochi, *ſufferre ut atas & tempus fert.*

Podnaſsànye. (D.) Podnoſznoſzt. *Supportatio, toleratio, ſufferentia, perferentia, tolerantia, ſublatio, ſublatus, periatio.*

Podnèbje. *Clima, tis, cardo cœli, inclinatio cœli, templum.* v. Nebo. 2. Podnebje pod gornyi, ili perſznicze, *tectum laqueatum, l. celatum.*

Podnèſsen. [D.] Podnét. *Supportatus, toleratus, ſublatus, exantlatus.*

Podneſsénye. [D.] Podnétje. v. Podnaſsanye.

Podnet. Netilo. *Fomes, fomentum, lucubrum.* 2. podnet, ili podnetek greha, *fomes peccati.* ut Theologi: *proni tas ad malum.* ut Scriptura: *primus* verò *motus* à Philoſophis *appellatur.*

Podnetújem-tilſzem. *Ignem ſuppono, ſubjicio, l. ſubdo, ſuppono fomitem, excito, ſuſcito ignem.*

Podnijeden put. *Nequaquam, nullô modô, nullô pactô, nullâ ratione, nullatenùs, haudquaquam.*

Podnòsje. Plati Bogh. *Scabellum, ſuppedaneum, ſuppoſitorium, hypopedium, aſtraba.* v. Noſna klupchicza. 2. Podnosje ſztupov, *ſtereobata, & ſtereobates, æ.* v. Podloga. podnosje peld ſzvetek, *pegma, tis.* 3. poduosje, *radix montis.* 4. podnosje tkalechko, *inſile, is, & inſilia, um.*

Podneſzlyiv. *Tollerabilis, portabilis, ſuſtentabilis, tolerandus, tractabilis, patibilis, juſtus.* podneſzlyiva ſzlusba, *jaſa, & clemens ſervitus.*

Podneſzlyivo. *Toleranter, tolerabiliter.*

Podnoſznoſzt. v. Podnaſsanye.

Podnukávam. *Stimulo.* v. Podſiſem.

Podojen. *Emulſus, mulſus.*

Podojenye. *Emulctio, emulſio.*

Podpalyújem. *Sufflammo.*

Podpaſsújem. *Subcingo, ſuccingo.*

Podpáſzan. *Subcinctus, ſuccinctus.*

Podpaſzànye. *Succinctio, ſuccinctus.*

Podperſzìna. *Antilena, pectorale.*

Podpínyam. Podpreſeni. *Subcingulo, ſubcingo.*

Podpíram. *Fulcio, ſuffulcio, ſuſtento, ſtatumino, pedo, obtento, tibicine fulcio, palos ſubdo, præfulcio ſtatuminibus.*

Podpiràmſze. *Suffulcior, ſuſtentor.* 2. *Innitor, acclino, recumbo.* v. Naſzlanyamſze, podpiramſze koleni, *incumbo genibus.*

Podpiſsújem. *Subſcribo, ſubſigno, aſcribo, ſubnoto.* podpiſzatiſze, *ſubſcribi, ſubſcribere ſe.*

Podpìſz. *Acceptilatio, onis.*

Podpíſzan. *Subſcriptus, ſubſignatus.*

Podpiſzànye. *Subſcriptio, ſubſignatio, ſubnotatio.*

Podpìſzek. *Subſcriptio, ſubſignatio, ſubnotatio.* podpiſzek grobni, *taphus, i.* v. Nadpiſzek.

Podpiſzàvecz. *Subſcriptor, adſcriptor, aſcriptor.*

Pod-

Digitized by Google

Podpíſzecz. *Sub-Cancellarius, Vice-Cancellarius.*

Podplantújem. zvracham petu chiſme &c. *Supplanto, as.*

Podplàt noſni. *Planta pedis, termen, terma, telma, pedium, metatarſus, metapodium.* podplata noſnoga ſuploſzt, *ſubtal.* 2. podplat noſni pod obutelyum, *ſolea coriacea, ſolea tergorina, fulmentum, l. fulcimentum calcei.*

Pòdpor, Podpornya. *Suffulcrum, fulcimen, fulcimentum, fulmentum, fultrum, fulcrum, pedamen, pedamentum, ſtatumen, ſtatumentum, ſuſtentaculum, ſtabilimentum, adjumentum, adminiculum, ſublica, tibicen.* podpor bolte, ſztup na kom bolta ſztoi, *anterù, dis.* v. Kòl.

Podpòrnya. *Columen, deſtina.* podpornya na koleh. (D.) Lepcha. *Fulcrum laterum currûs, fulcimen currûs.* podpornya ſztaroſzti, *adjutorium ſenectutis, baculus, dentes.*

Podpren, podpert. *Fultus, ſuffultus, pedatus, columnatus.* 2. *Subnixus, innixus, ſublevatus.* v. Naſzlonyen.

Podprénye. *Fultus, fultura, pedatio, columnatio, ſtatuminatio.* v. Kolenye.

Pod priatélſztvo. *Per ſimulationem amicitiæ.*

Pod priliku. *Sub prætextu, ſub umbra, quæſito colore.*

Podprùg. *Subſellare.* v. Poprug.

Podpuhávam. *Sufflo, as.*

Podpuhavànye. *Sufflatio, ſufflatus.*

Podpúhnyen. *Sufflatus.*

Podpukavam. *Subvello.*

Podpunòma. *Nihilominùs.*

Podranújem, nilſzem. *Anteluco, antelucor, ante lucem vigilo, l. ſurgo diluculo.*

Podraſztújem. *Subnaſcor, ſuborior, ſuccreſco, ſubcreſco, ſoboleſco.*

Podrazdelyújem. *Subdivido, is.*

Podrepìna. Puhvine. *Poſtilena, æ.*

Podrézan. *Succiſus, ſupputatus.*

Podrezànye. *Succiſio, ſupputatio.*

Podrèzni. *Succidaneus, ſucciſivus, ſubcciſivus.*

Podrezújem-zalſzem. *Succido, ſupputo, ſubſeco.* podrezati nohte, *ungues ferro ſubſecare.* podrezati pchele, *caſtrare alvearia, alveos favis ſpoliare, vindemiam mellis facere.*

Podrugachènye. *Iteratio, repititio, reiteratio.* kratko rechih podrugachenye, *anacœphalæoſis, recapitulatio.*

Podrugáchen. *Iteratus, repetitus.*

Podraguchújem. *Itero, reitero, repeto, replico, retexo.* na kratkom podrugachiti, *recapitulare.*

Podrùm. *Hypogæum.* napuniti podrume dobrem vinom, *hypogæa bonis replere odoribus.* v. Pevnicza.

Podsèptavam. *Suggero, inſuſurro.*

Podſgan. *Succenſus, ſufflammatus.* v. Vuſgan.

Podſigàvecz. *Inflammator, incentor, incenſor.* 2. *Stimulator.*

Podſigàvka. *Inflammatrix.*

Podsìſem-ſgalſzem. *Sufflammo, ſuccendo, inflammo, ſuburo.* v. Netim. 2. Met: *Concito, moveo, cieo, flammo, ſufflamino, provoco, adverto, faces alicui ſubdo.* v. Poduſzujem.

Podſvávam-ſilſzem. *Subſuo, is.*

Podſvèn. *Subſutus.*

Podſzéchen. *Subſectus, ſucciſus, ſubtruncatus.*

Podſzechènye. *Subſectio, ſucciſio, ſubtruncatio.*

Podſzechni. *quod* Podrezni.

Podſzekújem. *Subſeco, ſuccido, ſubtrunco.*

Podſzèda. *Obſidio, obſidium, ſubſeſſa, æ.* v. Obſzed. podſzedu genuti, *ſolvere obſidionem.*

Podſzédam. *Obſideo, circumſedeo, circumcingo, obſidione cingo, premo, circumdo, concludo, ambio, is.* v. Obſzedam.

Podſzegyen. *Obſeſſus, circumcinctus, circumvallatus, ineluſus.*

Podſzegyenye. *Obſeſſio, ambitio, circumſeſſio,*

Digitized by Google

ſeſſio, inclusio. v. Podſzeda.

Podſztàva. v. Podloga. 2. podſztava oprave, *ſubductura.* podſztavno ſzukno &c. *pannus ſubditicius, ſubſutilis.* podſztava kerznena, *furrura.*

Podſztávlyam. *Suppono, ſubſtituo.* v. Podlaſem. podſztaviti kokoſſam jaycza, *ſupponere ova gallinis.* podſztavitiſze terhu, *ſupponere colla jugo.* 2. podſztavlyam opravu, *ſubduco, ſubſuo veſtem, clamydem &c. munio.* podſztaviti halyu, *veſtem novo texto munire, pellibus ſubducere.* halyu z-tafutum podſztaviti, *tunicam ſerico ſubſuere.*

Podſztavlenye *Subductio, ſuppoſitio.*

Podſztavlyen. *Suppoſitus, ſubjectus.* v. Podloſen n. 1. 2. podſztavlyen, *ſubductus.* podſztavlyen z-kerznom, *furratus* kapa ovchjem kerznom podſztavlyena, *mitra furrata de agninis pellibus* plaſch z tafutum podſztavlyen, *pallium holoſerico ſubſarcinatum.*

Podſztil. *Subſtramen, ſubſtramentum, ſtramentum.*

Podſztìlek. *Subſtratorium, ſtragulum, ſtratum.* podſztilek z-konya vzeti, *equum ſolvere ſtrato.* v. Pokrovecz.

Podſztíram-ſzterlſzem. *Subſterno, ſubſpargo.* podſztreti ſivine, *ſubſternere pecori.*

Podſztrèn. *Subſtratus, ſubſparſus.*

Podſztroſsnìcza, ili venecz zida. *Projectura, prominentia, ſupercilium, l. ſuperficies parietis, intabulamen, coronarum projectura, ecphora.* podſztroſsnicza hiſna, *peribolus, lorica.* v. Nadſztroſsek.

Podſztuplénye. *Præſumptio, auſus, attentatum ſuſceptum, ſuſceptio.*

Podſztuplyújem. *Suggredior, ſubingredior, ſubintro, ſubintroeo.* 2. podſztuplyujemſze *præſumo, audeo, attento, molior* nebiſze ſzmel podſztupiti, *non auſim.*

Podtéchem. *Subinfluo, ſubmano.*

Podtkávam. *Subtexo, is.*

Po dva. *Bini & bini.*

Podvadeſzèti. *Viceni.*

Podvàlek. *Phalanga, palanga, palanges, ſ. lignum teres.* koi po podvalkeh terh vleche, *phalangarius.*

Podvalenye. *Subvolutio.*

Podvàlyen. *Subvolutus.* podvalyen iz temela, *ſubrutus.*

Podvalyújem. *Subvolvo.* iz temela podvalyujem, *ſubruo.*

Podvaras. *Suburbium.*

Podvaraſki. *Suburbanus.*

Podvaraſtvo. *Subarbanum, ni, pradium ſuburbanum.*

Podvecher. *Sub veſperum, ſub crepuſcum, poſt abſeſſum ſolis, flexo in veſperam die.*

Podvechérni. *Heſperius, a, m.*

Podverchi. *Subjicere, ſupponere, ſubmittere.* oporuku, *teſtamenta ſubjicere, inſerere falſa commentaria.*

Podverſek. *Subjectum.* v. Podloga.

Podvérſen. *Suppoſitus, ſubditus, ſubjectus, ſubſtitutus, ſubmiſſus, ſubditicius, ſubditivus, ſuppoſititius.* dete podverſeno, *ſubditicius infans, ſubditus partus.* podverſene knyige, *libri ſubditivi.* v. Podloſen.

Podversènye. *Subjectio, ſubjectus, ſuppoſitio, ſubſtitutio.* podverſenye oporuke, *ſubjectio teſtamenti.* v. Podloſenye.

Podverzìtel, podmetavecz. *Subjector, ſuppoſitor.*

Podvèsnya, Podveſeny. *Subligar, ſubligaculum, ſubligamen.* 2. podvesnya noſna, *ligula, l. faſcia cruralis, cruralis, deſtina, genualia.* podvesnya ſenſzkeh hlachicz, *periſcelis.*

Podvesújem-zalſzem. *Subligo, deſtino.*

Podvèz. v. Podveſnya. podvez. na kômſze bolna ruka noſzi, *Mitella, babenula.*

Podvezànye. *Subligatio.*

Podugòvat. *Oblongus.*

Podvítek. *Ceſticillus.* v. Szvitek.

Podvodni. *Subaqveus.*

Poduſen. *Prolongatus, elongatus, productus, procuſus.* v. Odvlechen.

Digitized by Google

Poduſenye. *Prolongatio, productio.* ſzlovke poduſenye od narave kratko zgovorne, *diaſtole.*

Podusújem. (D.) produſam. *Prolongo, elongo, produco, procudo, protrabo.* v. Odvlachim.

Podùſſen. *Suffocatus, ſuppreſſus, degravatus.*

Poduſsényе. *Suffocatio, ſuppreſſio.*

Poduſsìtel. *Suffocator, ſuppreſſor.*

Poduſsújem. *Suffoco, ſupprimo, opprimo, degravo, confuto.* poduſſiti ogeny, *ſuffocare ignem.*

Podúſzen. *Concitatus, irritatus, inſtigatus.*

Poduſzènye. *Inſtigatio, invitatio, incitatio, incitamentum, irritamentum, irritatio, fomentum, fomes, igniculus, incentivum, ſtimulus, illectatio, provocatio, ſubinvitatio.*

Poduſzìtel. *Incitator, inſtinctor, impulſor, extimulator, ſolicitator, incentor, irritator, provocator, inductor.*

Poduſzitelìcza. *Stimulatrix, irritatrix, inductrix, hortatrix.*

Podúſzni. *Incentivus, provocatorius, provocativus, incitabilis, excitabilis, illex.*

Poduſzújem. *Cieo, concito, irrito, provoco, inſtigo, extimulo, ſollicito, ſubinvito, lenocinor, laceſſo.* v. Nahuſztujem.

Podzemelſzki, podzemlyeni. *Subterraneus.*

Podzidan. *Suffundatus, ſubſtructus.*

Podzidávam. *Subſtruo, ſubjecto murum, interſtruo, præmunio.* podzidavam, temel podlaſem, *ſuffundo, as.*

Podzidje. *Submœnium, ſummœnium.*

Podzidni. *Submœnianus.*

Podzìmek. *Autumnus.* v. Jeſzen.

Poſlaſtran. *Incruſtatus, tectorio dealbatus, inalbatus, decalcatus, calcatus, calce linitus.* 2. poſlaſtran gipſzom, *gypſatus.*

Poſlaſtranye. *Incruſtatio.*

Poſlaſtrávam. *Incruſto, cruſta operio, tectorium induco in parietem, opere tectorio polio, decalco.* poſlaſtrati zid, *tectorium, loricam, coriũ, albariũ inducere parieti, muro, illimento parietum polire murum.*

Pogàcha. *Azima, colix, coliphium, panis focarius, l. ſubcinericius, paxamatum, paximatium, enchryphias.* 2. pogacha napikana, *placenta, l. azima umbilicata.* 3. pogacha z-maſzlom, *placenta butyrata, panis butyratus.* 4. pogacha kolach okrugel, *ſummanalium.*

Pogágyam-dilſzem. *Concilio, reconcilio, compono, ad concordiam induco, pacifico, mitigo, reduco in gratiam, redigo in gratiam.* v. Pomirujem.

Pogagyàmſze. *Paciſcor, depaciſcor, pactionem facio, fœdus ineo, pactiones confieio, conflo pactionem, venio ad pactionem, pactum ferio, convenio, eum aliqvo tranſigo, concordo, ineo pactum, ferio fœdus, conſtituo cum aliquo.* pogagyamſze v-pravde, *ſtipulor, aris.*

Pogagyànye. *Conciliatio, reconciliatio.* v. pomirenye. 2. *conventio.* v. Pogodba.

Pogájam-godilſzem. *Conjicio, conjecto, ſcopum tango.* dobroſzi pogodil, *rem acu tetigiſti.*

Pogajanye. pogogyay. *Conjectatio, conjectura.*

Pògan. v. Szotona. 2. pogan nechiſzt, *fœdus, immundus, ſordidus, obſcœnus, ſqualidus, ſpurcus, inqvinatus, illotus, ſqualore obſitus, opicus, oſcus.* pogana ſztvar, *profana res.*

Poganëcz. v. Verbanecz. 2. gnoynicza, mozol. *Apoſtema, ſuppuratio, phlegmone, phyma, tis.*

Pogánim. *Sordido, ſpurco, polluo, fœdo, maculo, contamino, inficio, concaco.* v. Szmradim.

Poganín-ninka. *Gentilis, ethnicus, paganus, pagana, idololatra.* poganin poſidovlyen, *proſelytus.* poganinka poſidovlyena, *proſelyta.* poganini, *gentiles, nationes.*

Poganínſztvo. *Gentilitas, paganiſmus, gentiliſmus, ethniciſmus, ethnicorum ſecta, innanis religio, ſuperſtitio, idololatria.*

Po-

Digitized by Google

Pogàno. *Fadè, immundè, impurè, inquinatè, obſcœnè, ſpurcè, oſcè.* pogano, y nechiſzto govori, *oſcè, & voſcè loqvitur.* pogano govorenye, *oſca, & voſca locutio.*

Pogànoſzt, nechiſztocha. *Immunditia, fœditas, ſqvalentia, ſpureitia.* v. Szmrad.

Pogáſen. *Conculcatus.* v. Poteptan.

Poglágyen. *Delævatus, deplanatus, expolitus.* zubom, *dentatus.*

Poglagyènye. *Dolatio, expolitio.* v. Oglagyenye.

Poglavár. *Archarius, Archigeron, Præſes, Præfectus, Præſtes, Moderator, gubernator, Statutarius, Potentator, Dynaſtes.* 2. poglavar k-jednu ſivucheh ú Kloſtru &c. *Pater, Superior, Prior, Prælatus, Præpoſitus, Præſtes Monaſterii, Antiſtes, Guardianus, Archimandrita.* 3. Poglavar Czirkveni, *Præſul, Antiſtes, Epiſcopus, Præſtes Diœceſanus, Protomyſta, Diœcetes.* v. Biskup. 4. Poglavar Orſzaga, *Præfectus, Satrapa, Satrapes, Ephorus.* v. Orſzag. 5. Poglavar voyſzke na polyu, *Summus, Supremus, Dux, Præfectus, Prætor, Polemarchus, Archiſtrategus,* ſeu *Supremus Campi Mareſſohallus.* 6. Poglavar voyſzke na vode, *Præfectus, l. Gubernator claſſis, Archithalaſſus,* ſeu *Admiralis.* 7. Poglavar voyſzke peſſichke, *Chiliarcha.* Poglavar nad konyaniki, *Hipparchus, tribunus equitum.* Poglavari Varaski &c. *Proceres, ſummates, primates, optimates.* Poglavar tolvajev morſzkeh, *Archipirata.* Poglavar ſzokachki, *Archimagirus.* nad piſczi, *Archigrammaticus.* nad skolami *Gymnaſiarchus, Gymnaſiarcha, ephorus Scholæ.* v. Lovaſzmeſter nad norczi, ili nayvekſſi norcz, *Archimimus.*

Poglavárſztvo. *Superioritas, prioratus, primatus, ſummatus, excellentia, apex, & faſtigium dignitatis, antiſtitium.*

Poglàvje. poglavek. *Caput, principium.*

Poglàvit. *Egregius, præclarus, eximius, excellens, præſtans, generoſus, præſtabilis, prænobilis, præluſtris, nobili genere natus, prætextatus, dius.* poglavitoga obraza chlovek, *auguſta forma vir.* poglavita goſzpa, *matrona, æ.* naypoglaviteje goſzpe, *matronæ ſummates.* 2. *præcipuus, primarius, principalis.*

Poglavìto. *Egregiè, præclarè, eximiè, excellenter, nobiliter.*

Poglavnik. *Dux, Archi-Dux, Princeps, Dynaſta.* Poglavnik pravichen, *Diœarchus.* Poglavnik voyſzke, *Belliduæ, Prætor, Imperator, Auguſtus.* poglavnik naypervi, *protoſtator.*

Poglavnichtvo. *Principatus, ducatus, archiducatus.*

Pogàſſen. *Extinctus, reſtinctus, conſopitus.*

Pogaſſanye. *Extinctio, reſtinctio.*

Pogaſsújem. *Extingvo, reſtingvo, conſopio, deleo.*

Pògasújem. *Conculco, proculco.* v. Potlachujem.

Pogergyenye, *Infamia, dedecus, ignominia, probrum, opprobrium, nota, defædatio.*

Pogerditel. *Contemptor, abominator, averſor.* 2. *infamator, defamator.*

Pogerditelicza. *Contemptrix.*

Pogergyújem. *Defœdo, deformo, deturpo, turpo, devenuſto, dedecoro, infammo, defamo, inhoneſto, dehoneſto, injuriosè tracto, contumeliâ afficio, convitior, ignominio.* 2. *contemno, ſperno.*

Pogìbel, pogibelnoſzt. *Periculum, diſcrimen, pernities, flamma, tempeſtas, flagitium, res dubia, labor, barathrum.* pogibel glavna, *capitis diſcrimen. Prov.*

Gde naymenye ſtimas,
Sitka pogibel imas.

Incertum vitæ periculum.

poſztavitiſze ú pogibel, *ſe periculis offerre, adduci in anguſtias, lupum auribus tenere.* ú pogibeli biti, *periclitari, periculari, obire pericula.* ú velike biti pogibeli, *inter ſcyllam, & cha-*

Digitized by Google

ribdim navigare, in ſummo eſſe diſcrimine. zvan pogibeli biti, *extra aleam eſſe, in portu eſſe, l. navigare, eſſe in tuto.* ú zadnyu pogibel iti, *in ultimam ſalutis metam detrudi, in diſcrimen devenire, capitis periculum adire.* pogibeli vuyti. *periculum evitare, l. effugere, depellere, periculo liberari, ex malis ſe emergere, ex gravibus procellis ad ineolumitatem pervenire.* nikakve otud nema pogibeli, *impune eſt ei, inde nihil eſt ei perieuli.* ú iſzte jeſzem pogibeli, *in eadem navi ſum, idem ſubeo diſcrimen.* pogibel razboyna na morju, *periculum piraticum.*

Pogibelen. *Periculoſus, exitioſus, exitialis, exitiabilis, abruptus, deruptus, creperus.* pogibelna v-morju meſzta, *ſyrtes, brevia.* pogibelno vreme, *difficillimum tempus.*

Pogibèlno. *Perieuloſè, periculoſum, periculè, cum perieulo, exitioſè, pernitioſè.* pogibelno beteguvati, *periculoſè ægrotare.*

Pogíblyem, pogibam. *Deficio, debilitor, langveſco, tabeſco, contabeſco, extabeſco, decreſco, marceſco, oblangveſco, obolefio, vires, & corpus amitto, devigeſco.* 2. *periclitor, periculor, parabolo, as.*

Poginújem nulſzem. *Pereo, intereo, diſpereo, conſumor, annihilor, in nihilum redigor, abſumor, abſcedo, occido, ruo ad interitum, ruo, cado, intercido, labor, mergor, ſubmergor, emorior.* poginuti od mecha, *ferro perire, interire.*

Poglèd. *Aſpectus, oculorum conjectus, intuitus, obtutus, reſpectus, contuitus, ſpectio, ſpectatus, adſpectus, conſpectus.* pogleda vreden, *ſpectabilis, ſpectandus.* 2. pogled meſzto z-kojegaſze ú okol vidi, *proſpectus.*

Poglédam. *Reſpecto, intueor, ſpecto, aſpicio, adſpecto, invideo, oculis contemplor, habeo reſpectum, rationem, conjicio oculos in aliquem, intendo oculos in aliquem, converto ora, & oculos in quempiam, perlego oculis, prendo oculorum lumine aperto.* pogledati ſzamoga ſzebe, *ſuum ipſius ſinum inſpicere.* oſtro koga pogledati, *duobus contemplari oculis, intentis oculis acerrimè contueri.* pogledam na zad, *reſpecto.* dole. *deſpecto* gore, *ſuſpicio.*

Poglèditel. *Spectator, conſpector, reſpector, inſpector.*

Pogòdba. (D.) pogoda. *Conventio, conventus, conventum, compoſitio, pactio, pactus, pactum, tranſactio, pacificationes, concordia, fœdus, contractus.* Juridicè: *receſſus, concordata.* pogodba dveh ſztraneh na razdelenye, *colluſorum partitio.* pogodba iz ſztran obodveh ú vſzem jednaka, *anulogia.* iz pogodbe, *ex pacto, ex conventu, l. contractu.* pogodbe mira, *conditiones pacis.* v. Conditio. ú pogodbe oſztajem, *in pactione ſumma fide maneo.*

Pogoditel. *Pacator, conventor, pacificator, ſtipulator, tranſactor, ſyncretiſta.* 2. pogoditel od dveh ſztran protivneh odebran, *diremptor, arbiter, ſequeſter.* pogoditel med dvemi kiſze pogagyaju, *partiarius, pararius, proxeneta.* pogoditela chaſzt obnaſſati, *interconciliandi præſtare officium.* placha pogoditela, *proxeneticum.*

Pogodgyen. *pactus, conventus, tranſactus.*

Pogòn, uratnik. *Limes decumanus in agris, vineis &c. cardo.*

Pogòr. *Incendiũ conflagratio, vulcania peſtis*

Pogorèliſche. *Buſtum, buſticetum.*

Pogorſsávam. *Pejoro, as.* v. Pohuyſſavam.

Pogovárjamſze, rechi nazad jemlyem, *Retracto, palinodiam cano.*

Pograblènye. *Depeculatio, compilatio.*

Pograblyen. *Compilatus, depeculatus.*

Pograblyújem-bilſzem. *Depeculor, compilo, expillo, diripio.* pograbiti imetek obchine, *compilare rempub.* 2. ſzkup ſzpravlyam, *colligo, congrego, compono, corrogo.*

Pogreblyujem. *Tumulo, terra operio.*

Po-

Digitized by Google

Pogrublenye. *Deformatio, depravatio.*
Pogrublyen. *Deformatus, deturpatus.*
Pogubìtel. *Deletor, occiſor, proditor, deſtructor, everſor, perditor.* v. Porazitel.
Pogubitelìcza. *Deletrix, perditrix.* v. Porazitelicza.
Pogublénye. *Amiſſio, amiſſus, orbitas, perditio.* 2. *Deſtructio, everſio, proditio, perditio.* 3. v. Poraz.
Pogublyújem. *Amitto, deperdo, perdo.* vredne priatele pogubiti, *claris viris orbari.* pravdu pogubiti, *cauſâ cadere.* ſzloboſchinu pogubiti, *jus, & libertatem deperdere.* vſza ſzvoja, *omnium jacturam ferre, perdere omnia ad aſſem, ad incitas redigi.* 2. v. Umarjam. 3. *Deſtruo, everto, perdo, in nihilum redigo.*
Pogublyen. *Amiſſus, perditus, deperditus.* 2. *Juſtificatus.* v. Umorjen.
Pohabìtel. *Corruptor, deſtructor, depravator, vitiator.*
Pohabitelìcza. *Corruptrix.*
Pohablénye. *Corruptio. depravatio, vitiatio, adulteratio.*
Pohablyen. *Correptus, depravatus, vitiatus, adulteratus.*
Pohablyújem. *Corrumpo, depravo, vitio, adultero, deteriùs facio, labem infero.* v. Pokvarujem.
Pohájam-hodilſzem. *Inviſo, viſito, reviſo, adeo, viſo, ſaluto, requiro, convenio aliquem.* negda, y negda pohajam, *interviſo* guſzto pohajam, *frequento.* ſzkup pohajam, *confrequento.* marlivoga pohajaju, *ejus janua maxima quotidiè hominum frequentia celebratur.*
Pohajanye. *Viſitatio.*
Pohìſtvo. (D.) Pokuchtvo. *Supellex domûs, ſupellectilis, le, res familiaris, utenſilia, peculium, inſtrumentum, maſſaricia-tia.* pohiſtvo malo vredno, *frivola, orum.* pohiſtvení, *ſupellecticarius.*
Pohlèpen. *Ambitioſus, arrogans.* 2. *Cupidus, avidus, avarus, appetens, inhians, ſitiens, percupidus, petax, deſiderio ebrius, concupiſcentivus.* v. Selen. pohlepnoga vchiniti k-navuku, *excire aliquem ad cupiditatem diſcendi.*
Pohlepno. *Ambitioſè, arroganter.* 2. *Avidè, cupidè, avarè, ardenter.*
Pohlepnoſzt, Pohlepa. *Aviditas, cupiditas, appetentia, concupiſcentia, affectio animi.* v. Poſelenye. velika pohlepnoſzt, *inhiatio, ſitis.* 2. pohlepnoſzt chaſzti, *ambitio arrogantia.*
Pohleplyújem. *Concupio, concupiſco, incendor cupiditate rerum, inhio.* v. Poſelyujem.
Pohlèvnoſzt. *Humilitas, comitas.* v. Poniznoſzt. *Prov.*
Kay v-greſſis ú lyubavi,
z-pohlevnoſztjum tó popravi. *Rit.*
Pohvàla. *Collaudatio, concelebratio, commendatio, laus.* pohvala na ochitom, *panegyris.* pohvalu vchiniti, *panegyrim texere.* 2. *Approbatio, comprobatio.*
Pohvalìtel. *Collaudator, dilaudator, commendator, buccinator alienæ laudis.* 2. v. Potverditel. pohvalitel na ochitom, *panegyriſta.*
Pohvalitelìcza. *Collaudatrix, dilaudatrix, commendatrix.* 2. v. Potverditelicza.
Pohvályen. *Collaudatus, dilaudatus, commendatus, concelebratus, depradicatus.* pohvalno govorenye, *panegyricum, panegyrica oratio, panegyricus, encomium.* pohvalno, *laudabiliter.*
Pohvalyiv. *Laudabilis, pradicabilis, depradicandus.*
Pohvalyújem. *Collaudo, dilaudo, cõmendo, celebro, concelebro, laudibus effero, extollo, laude dignor, proſequor laude, depradico, laudi duco.* 2. v. Potvergyujem.
Pohuyſan, pogorſan. *Deterioratus, peſſimatus.*
Pohuyſsànye. *Deterioratio, depravatio.*
Pohuyſsávam. *Deterioro, depravo, deteriùs ut prius facio.* jako pohuyſsávam, *peſſimo.*

Po-

Digitized by Google

Pojana. v. Pod. Pojaſz. v. Páſz.
Pojaſzar. *Zonarius.*
Pojáſzecz od ſzablye &c. *Reminiculum, ſubcingulum.* v. Paſz.
Pojàta. *Bubile, bovile, caula, jumentarium, Boſtar.*
Pojédam. *Peredo, exedo, edendo conſumo, totum comedo, abſumo, decoquo, devoro, exhaurio opes, rem ingluvie ſtringo, ſummano.*
Pojedànye. *Abſumptio, conſumptio, comeſtura, abſumedo.*
Pojedàvecz. *Comeſor, comedo, conſumptor, helluo, lurco.* v. Poſeruh.
Pojéden. *Adeſus, comeſtus, devoratus, depranſus, abſumptus.*
Pojèden. *Singuli.* Pojedenayſzt, *undeni.*
Pojedinanye. *Syncretiſmus.*
Pojedinàvecz. *Syncretiſta.* v. Pogoditel &c.
Pojednachen. *Æquatus, adæquatus, complanatus.*
Pojednachènye. *Adæquatio, eoequatio, deplanatio.*
Pojednachitel. *Complanator, æquator.*
Pojednachújem. *Æquo, coequo, adæquo, deplano, complano, plano, ſolido, compenſo.* 2. pojednachujem, nabiam pod, *pavicula coæquo, paviculo.* pojednachiti v-okol, *circumpavire.* gerbava pojednachiti, *curva corrigere.*
Pojem. v. Popevam. Poim. v. Napajam.
Poimlyem. Podihavam. *Anhelitum recepto, reſpiro, interſpiro.*
Pòka. *Galla Affricana.* v. Pura.
Pokagyújem temjanom. *Thurifico.* 2. *Suffio, adoleo, vaporo, odores incendo, fumigo, infumo, inodoro.* 3. dim chinim, *fumo, fumigo.*
Pokagyen. *Fumatus, infumatus.*
Pokagyenye. *Suffitio, ſuffitus.* v. Kadilo.
Pokajan. *Contritus, compunctus.*
Pokajanye. *Contritio, compunctio, dolor de peccatis, dolor commiſſorum delictorum, ſtudium vitæ perfectioris, pœnitudo, reſipiſcentia.* v. Pokora.
Pokajatlſze-kajàmſze. *Conteror, compungor, pœniteo, pœnitet me, doleo, deteſtor, pœnitentiâ tangor.*
Pokamenújem pút. *Sterno, l. munio viam lapidibus.* v. Taraczam.
Pokápam. *Humo, inhumo, humo contego, infodio, defodio, contumulo, terra regeſta obruo.* pokapam mertvoga, *ſepelio, defodio, effero, compono, humo, funus facio, l. duco, funero, celebro funus, facio juſta, ſolvo juſta, ſuprema, ſupremo erga aliquem officio defungor, cadaver in ſepulchrum infero, l. humo intego, mando corpus humo, in ſepulchro condo, tumulo, contumulo, ſarcophago, perſolvo juſta funeri, inferias manibus mitto, ſuprema juſta alicui perſolvo, funebro, parento.*
Pokapánye. *Humatio, infoſſio, defoſſio.*
Pokápavecz. *Sepultor.* v. Pokopnik.
Pokarati-karam. *Corripio, redarguo, objurgo, reprehendo, increpo, arguo, aſperiùs moneo, increpito vocibus, inclementiùs in aliquem dico.* pokarati tiho, *molli brachio objurgare, benignè corripere, ſuaviter coarguere.*
Pokáran. *Argutus, correptus, verbis caſtigatus, objurgatus, redargutus, reprehenſus.* pokaran od ſkolnika, *correptus voce magiſtri.*
Pokaránye. *Correptio, reprehenſio, increpatio, objurgatio, linguæ verber.*
Pokaràvecz. *Objurgator, correptor, reprehenſor.*
Pokasújem-zalſzem. *Oſtendo, oſtento, monſtro, demonſtro, declaro, palam facio, exhibeo.* pokazatiſze, *apparere.* pokazati zube, *oſtendere aciem.*
Pokázan. *Demonſtratus, oſtenſus.*
Pokazànye. *Demonſtratio, oſtenſio, oſtentus.*
Pokazàvez, Pokazitel. *Demonſtrator, oſtenſor.*
Pokehdób. *Siquidem, quandoquidem, cùm, quum, quippe, namque, etenim, quando.*

Po-

Digitized by Google

Pokimavam glavum. *Annuto, annutito.*
Pokladi. *Liberalia.* v. Meſzopuſzt.
Poklanyamſze - nilſzemſze. *Adoro, veneror, reverentiam exhibeo, l. præſto, honore impertior, deveneror, colo.* 2. *Saluto reverenter.*
Pokáplyem. *Opereulo, operio, contego.* v. Pokrivam. 2. v. Poveznujem.
Poklékam. *Geniculo, ingeniculo, genua flecto, l. incurvo, pedibus provolvor, congenulo, congenuelo, genu replicato cado, procumbo ad genua.* pokleknuti pred koga, *adgeniculari alicui, adgeniculare.* v. Opadam.
Poklekànye. *Geniculatio, genuflexio, genuum flexio.*
Pokliknutje. *Præcentio.*
Poklifzar. v. Poſzel.
Poklòn. *Salutatio, inclinatio, proclinatio, reverentiæ ſignificatio, genuflexio, de genu adoratio.*
Poklòp. *Opereulum, tegillum.* v. Pokrov.
Poklòplyen. *Operculatus, contectus.*
Poklyuka. v. Pekva.
Pokòjen, *Qvietus, tranqvillus, pacatus, inturbidus, ſedatus, reqvietus.*
Pokolénya red od zachetka, *Genealogia.* 2. pokolenya red po otczu, *ſeries, linea paterna.* 3. pokolenya red po matere, *linea materna.* piſzecz pokolenya, *Genealogus.*
Pokolénye. *Genus, ſtirps, radix, proſapia, progenies, tribus, gens, ſtemma.* v. Narod. dobroga pokolenya, *clariſſimâ familiâ natus.* pokolenya priproſztoga, *Agenealogetos.* iz jednoga pokolenya, *uniſtirpis.* pokolenya hiſa, *domus natalis, gentis locus, origo familiæ.* k-pokolenyu ſzliſsajuchi, *Genearchichus.*
Pokòp. (D.) Ukop. *Sepultura, humatio, funus, templum, tumulamen, funeratio, juſta funeris, exeqviæ, exſeqviæ juſta, ſupremi honores, funeris ſolemnia.* pokop toditelov, *parentatio.* pokop dichen, *mortis bonos.* ſzpravitiſze na pokop, *convenire ad exeqvias cohoneſtandas.* ſena, kâ na pokopu za plachu narekuje, *funera, æ.*
Pokòpan. *Elatus, ſepultus, humatus, tumulatus, funeratus, tellure repoſtus, qvi placidâ compoſtus pace qviefcit, conditus tumulo.*
Pokopni. *Sepultorius, ſepulturarius, parentalis.* pokopno prodeſtvo, *parentatio.* v. Szprevodni. pokopna placha, *funeraticum.*
Pokòpich. *Sepultor, copiata, ſandapilo, ſandapilarius, veſpilo.* pokopich, kî ſzkerb na pokop ima, *funerator, funerarius, libitinarius.*
Pokóra. *Pœnitentia, reſipiſcenti, metanœa,* pokora prav-iſztinſzka, *pœnitentia vera, cordialis contritio.* pokora z-kazlyiva, *pœnitentia ſimulata, reſipiſcentia hypocritica.* pokoru chiniti, *pœnitentiam agere, pœnitudinem gerere.* nigdar vech negreſſiri, pravu pokoru je chiniti, *optimus eſt portus pœnitenti mutatio conſilii.* 2. pokora, t. j. kaſtiga, *pœna, multa, pœnitentia.* pokora penezna, *multa pecuniaria.* pokora czirkvena, *pœnitentia eccleſiaſtica.* ſive *publica.* pokora teleſzna, *corporis afflictatio.* pokora dobrovolyna, *pœna arbitraria.*
Pokore dën. *Supplicatio, poſtulatio, poſtulio, dies metanœnicus.*
Pokòren. *Obediens, obſeqvens, obaudiens, obſequioſus, obtemperans, obſecundans, morigerus, moriger.* pokornomu biti, *morem alicui gerere.*
Pokorènſzem. *Obedio, obſeqvor, obſecundo, morigeror, morem gero alicui, accipio imperium.*
Pokorim, nalaſem pokoru. *Pœnâ afficio, pœnitentiam impono, punio, multo, caſtigo, pœnis domo, pœnas exigo.*
Pokórni. *Pœnitentialis.*
Pokórnik - cza. *Pœnitens, tis.*
Pokòrno. *Obedienter, obſeqventer, obtemperanter, obſecundanter, morigerè.*

Po-

Digitized by Google

Pokòrnoſzt. *Obedientia, obſequentia, obeditio, obſequium, obſequela, obſecundatio, obtemperatio, morigeratio.*

Pokòſſen. *Defalcatus, ſubſectus, demeſſus.* pokoſſena trava, *demeſſum gramen, l. conciſum.*

Pokoſsènye. *Demeſſio, conciſio graminis.*

Pokoſsújem. *Defalco, demeto, ſuccido, ſubſeco, conecido, prata deſcindo. deſeco.*

Pokoſzitrujem. *Inſtano.* v. Poczinyavam.

Pokòy. *Quies, requies, quietio, quietudo, tranquillitas, otium, vacatio, requietio, amerimnos.* pokoiſche, *requietorium.* v. Pochivaliſche. chinechi pokoy, *quietalis.*

Pokoyno. *Quietè, tranquillè, pacatè.*

Pokráchen. *Abbreviatus, correptus.* v. Okrachen.

Pokrachènye. *Abbreviatio, deductio, correptio.*

Pokrachújem-tilſzem. *Abbrevio, deduco, contrabo, corripio, defalco, ſyncopo.* v. Okrachujem.

Pokreplènye. *Refocillatio, refectio, fomentum. 2. corroborratio, confirmatio.*

Pokréplyen. *Refocillatus, refectus 2. confirmatus, corroboratus.*

Pokreplyújem. *Refocillo, reficio, recreo. 2. corroboro, confirmo, fomento, vegeto.* nevolyno telo pokrepiti, *afflictum corpus recreare.*

Pokrivách. *Tector, conſtrator, tectorum ſtrator* z-ſindolom, *ſcandularius.*

Pokrivàcha ſenſzka. *Velum, velamen, peplum, caleptra.* v. Pecha.

Pokrivàlo. *Operculum, tegillum, patella.* pokrivalo, *tegumen, tegumentum integumentum, operimentum, opertorium, epitogium.* v. Odelo pokriva lo keliha, *palla, æ.* pokrivalo v-ſzakojachko, *velarium, velamen.* v. Zaſztor. v. Pokrov.

Pokrívam *Operculo, operio cooperio, adoperio, contego, intego, conſterno, inſterno, obtexo, velo, convelo, as, inveſtio, obtendo, obnubo, claudo tecto.* pokriti konya, *inſternere equum.* pokriti slebczi, *imbricare.* pokriti z chrepom, *contegulare, tegulare.* pokriti z korum, *cruſtare, incruſtare, cruſta operire.* pokriti koſum, *tergorare, pellieulare.* zlatem plehom, *auro inbracteare.* pokrivam z-ſindolom, *ſcandulo, as.*

Pokrivanye. *Obductio, obtentio, obtentus.* z-chrepom, *contegulatio. 2. tectura.*

Pokrìven. *Coopertus, opertus, adopertus, conveſtitus, contectus, protectus, inſtratus, conſtratus, velatus, umbellatus.* pokrit z-kapum, *mitratus.* z-kuchmum, *pilleride tectus caput.* pokriven z-klobukom, *tutulatus.* meſzta pokrivena, *ſubtegulanea.*

Pokrivèno. *Tectè, occultè.*

Pokrivitel. *Inſimulator, incuſator.*

Pokrivlénye. *Incuſatio, delatio, poſtulatio intentatio criminum.*

Pokrívlyen. *Incuſatus, delatus, inſimulatus.*

Pokrivlyujem. *Incuſo, defero, criminor, poſtulo.* v. Okrivlyujem &c.

Pokròv. v. Pokrivalo. pokrov loncza. *Aullar.* v. Riglya. pokrov poſztelni, *lodix, integumentum.* pokrov mertvechki, *ſtragulum funebre.* pokrov leſza, *palla, æ.* pokrov letne ladje, *parada, æ.* pokrov hiſni, *lacunar, laqvear, ſummi laqvearia tecti, tholus.* pokrov zdenchi, *puteal.* pokrov konyſzki, *dorſuale, phalera, ſtragulum.* pokrovchecz, *tegeticula.*

Pokròvecz *Tegumen, tegmen.* pokrovecz kuſtraſzt, *gauſape.* pokrovecz konyſzki &c. *ſtratum, ſtragulum, ſtragula, ſtroma, ſcordiſcus.* meſter pokrovczev konyſzkeh, *ſcordiſcarius, ii,* v. Pokrov.

Pokvarújem. *Depravo, vitio, corrumpo, deſtruo.*

Pokuchiti-kuchim. *Pulſito.*

Pokupujem. *Coëmo, commercor, emptito.*

Po-

Digitized by Google

Pokupènye. *Coëmptio, onis.*

Pokúhan. *Decoctus.* pokuhànye, *decoctum, decoctio.*

Pokuhávam. *Decoquo, coquendo absumo, concoquo.*

Pól, polovicza. *Dimidium, medium, semi, semis, hemis.* pol musa, pol sene, *hermaphroditus, masculo fœmina.* v. Semi. pol mrese, *semiplagium.*

Polàcha. *Triclinium, cœnaculum, cœnatio, diæta, zæta, symphosiasterium.* polacha poszluha, *exedra.* polacha tolnacha Sz. Duguvany, *Calabra.* polacha dvor, *aula, palatium.* palacha Czeszarszka, *Aula Cæsaris, Domus Augusta.* Kralyevszka, *Regia, Domus l. Aula Regia, Palatium Regium.*

Polàhku. *Lentè, leniter, cunctanter, paulatim, pedepassim, gradatim, pedetentim, leni, & inconcito gradu.* polehku hoditi, *in modum octipedis procedere cancri, lento incedere gradu.*

Polánda. tunya jednoga leta. *Pelamis, dis.* nayvekssa, *orcynon.* mala, *amia, æ.*

Polásem. *Colloco, loco, pono, repono, statuo.* polasem dole, *depono.* na kray, *sepono.* na sztol, *appono mensæ, l. ad mensam.* v. Posztavlyam. polositi interes, *pectare interesse.*

Pólcze. *Agellus, agellulus, li.*

Póldan. *Meridies, medium diei.*

Poldnèvni. *Meridianus, meridialis, meridionalis, australis.* poldnevni pochinek, *meridiatio.* opoldne pochivam, ali jem, *meridior, meridio.* szpati pred pol dnevom, *meridiari ante cibum.*

Poldrùg-drugi. *Sesqui alter, sesquiplex.* poldrugo leto, *sesqui annus,* poldrugi bech, *sesqui obolus* poldruga vura, *sesqui hora.* poldrug vagan, *sesquimodius* poldrug lot, *sesquiuncia, sescunx* poldrug mertuk, *sesculplum, sesquiplum.* poldrug meszecz, *sequimensis.*

Poldrusìcza. *Nummus cum dimidio.*

Poleán. *Perfusus, consperfus, persperfus.*

Poleánye. *Perfusio, irrigatio, adsperfio aquæ, perfusus.*

Pòleg. *Penès, juxtà, secundùm, propè, secus, cata.* poleg Matea, *cata Matthæum.*

Poleschìcza. *Levamen, levamentum, allevamentum, levatio.* 2. *solatium, consolatio.*

Polehko. (D.) polagano. *Pedepressim, sensim. taxim.* v. Polahku.

Poletavam. *Volito, as.*

Polévam. *Perfundo, perspergo, conspergo, humecto, madefacio, aspergo, austro.* vechkrat polevati, *respergere.*

Polìch. *Media mensura, media pinta.*

Polìcza. *Receptaculum, loculamentum, asser pendulus, polytheca.* 2. policza knyisna, *pegma, tis.* policza poszudna, *vasarium.* policza ober vrat, *prothyris.* policze apotekarszke, *myrothecium.* policze kramarszke, *loculamenta.* v. Predolecz. 3. policza (juxta Dalm.) *apocha.* v. Quietantia.

Polòsek. v. Jaycze. n. 8.

Polòsay vratna peta. *Cardo, nis.* v. Peta. 2. pososay pràg, *postis, is.*

Polòsen. *Collocatus, locatus, repositus, sositus, depositus, statutus, constitutus.*

Polosènye. *Collocatio, repositio, depositio.* v. Posztavlenye.

Polnòchje. *Nox media, nox adulta, nox provecta, nox intempesta, nox concubia, meridies noctis.*

Polnòchni. *Septemtrionalis, septemtrionarius, borealis, aquilonius.*

Polnochnyak. *Septentrio, aquilo.* v. Veter.

Polovénye. *Fissio, diffissio, disectio.* 2. *divisio. dimidiatio.*

Polovìna-cza. *Dimidium, medietas, dimidia pars.* z. poloviczum dragsse, *dimidio carius.* z. polvine koi polye delya, *colonus partiarius.* v. Zpolnik.

Polovím. *Findo, diffindo, proscindo, dis-*

Digitized by Google

trunco, discerpo. 2. dimidio, divido, partior in bifariam.

Polovlyújem. *Comprehendo.* v. Popadam.

Polóvni. *Dimidius, dimidiatus, dividuus, semis.*

Polovnyák. *Medium dolium* (in Reg. Croat.) *Urnarum* 6. *dolium culeare.*

Poltar. *Piscinula, piscinella, vivarium, cetaria, ichthyotrophium.* soltarczi skrinyicze ribje, *piscinales cellæ.*

Poltùra penez Ugerszki. *Poltura, æ.* v. Novecz.

Poltùrak penez Polszki. *Nummus Polonicus.*

Poluga. *Cala, æ.* v. Oschek, y Vuszek.

Polyák. *Agricola, ruricola, agriculator, agricultor, cultor agri, georgus, arvicola, rusticus, ocmerus.* 2. Polyak. v. Lengyel.

Polye. *Campus, rus, ager, planities, saltus, campestria.* polye nyiva, *plagia.* polye razdelyivo, *viritanus* scil. *ager.* polye obchinszko, *campus compascuus.* polye lepo, *arva læta.* naszladno, *amœnus ager, voluptariæ possessiones, jucundus, & ab arbitris semotus ager.* polye zeleno, *viretum.* kay na polyu raszte, *agrestinus.* polya delanye, *agriculatio, agricultura, cultura, georgica.* znanoszt delanya polya, *georgia.* polye delati, *exercere tellurem, agros, arvo studere, ruri se continere, opere rustico faciendo victum exercere.* polye porobiti, *infamare agrum.* sirina polya, *superficies agri.* v-polyu dela proszitel, *agripeta.* placha od polya, *agraticum.* dacha od polya, *agri vectigal.*

Polyo-chuvár. *Camparius, ii.*

Polyo-merecz. *Agrimensor, decempedator, metator, finitor, geomaticus, geodætes.* polyo-merenya znaznoszt, *geodæsia.* palicza, kûmsze polye meri, *arvipendium.*

Polyo-obilen. *Agrosus.*

Polyszki. *Agrarius, agricularis, rurarius, ruralis, rusticus, rusticanus, agrestis, georgicus, agriosus, a, m.* polyszka laszicza, *vivena, æ.* polszka rosa, *rubus.* polszki mis, *nitela.* polszki vrag, *faunus.*

Pomagràne. *Malum punicum, pomum granatum, sida.*

Pomagranszki czvet. *Balaustium, flos lytinus.* pomagranszka farba, *balaustinus.* pomagranszko drevo, *sida, æ, & sides.* pomagranszko vino, *rhoites, & rhoitium.*

Po malo. *Minutim, minutatim, paulatim, sensim.*

Pomàma, pomamlenye. *Dementia, furor, insania, vesania, rabies, delirium, amentia, phrenitis, lymphatus, lymphatio, vitium, mentis alienatio.* pomamlenye zbog velike lyubavi, *insania amoris.* v. Mahnitoszt.

Pomamlyen. *Dementatus, vesanus, amens, demens, fanaticus, rabiosus, furiatus, lymphatus, lymphaticus, mente captus, animo mentis non potens.* v. Mahnit.

Pomamlyènо *insanè, vesanè, fanaticè.*

Pomamlyujem. *Furio, deturbo de mente, demento, delirantem concito.* pomamlyujemsze, *lymphor, in furorem vertor, agor, dementior, furio, helleboro opus habeo, obstupesco.* v. Mahnitim.

Pomásem-mogelszem. *Subvenio, juvo, adjuvo, adjuto, auxilior alicui, administro, auxilium do, opem fero, opitulor, assisto, auxilio, & præsidio sum, adjutorium alicui facio, auxilio venio, subsidio alicui sum, subministro, l. præbeo auxilium, protego, succurro.* pomochi koga, *pedem alicui dare.* pomochi koga z-pogibeli, *eripere periculo aliquem, magnis implicitum rebus sublevare.* pomochi znati szamoga szebe, *sine cortice nare.*

Pomasujem. *Deluto, conturpo, deturpo, inquino, conspurco, luto inficio, l. inspergo.* pomasujem piszmo, *oblitero, deleo, deflamo, eluo, extingvo, interstingvo, lituro.*

Pomázan. *Unctus, perunctus, ungventatus, contunctus, delibutus, pollinctus, polinctorius, perlinitus, ungvento perlitus.* v. Messias.

Po-

Digitized by Google

Pomazànye. *Inunctio, perunctio, unctio, chrisis, chrisma.* pomazanye pisma, *deletio, litura.*

Pomazújem. *Inungo, perungo, delinio, perlinio.* pomazati pismo, *deleo, aboleo.*

Pomèglen. *Nebulosus, caliginosus, nubigosus, obnubilus, imperspicuus.*

Pomeglénye. *Caligo, nebulositas, scotia.*

Pomeglyújem. *Nebulo, offundo nebulas, caligo, obnubilo.*

Pomeknènye. *Motio, motus, promotio.*

Pomèknyen. *Motus, permotus, promotus.*

Pomeknújem. *Moveo, permoveo, percieo, ultra moveo, promoveo. 2. admoveo.* pomeknutisze na chaszt, *promovere se.*

Pomenkanye. *Defectio, deficientia, defectus.* pomenkanye sivota, *defectus virium.* hrane, *inopia, penuria, egestas, caristia. 2. erratum, mendum. 3. deliquium.*

Pomenkávam. *Deficio, dimminuor, decresco, desideror.* pomenkati ú chaszti, *deficere, l. deesse officio.* pomenkati ú vere obdersanyu, *fidem fallere.*

Pomenkùjemsze. *Sermocinor, colloqvor, confabulor.* v. Szpominamsze.

Pomenssan. *Dimminutus, imminutus, deminoratus.*

Pomenssànye. *Demminutio, imminutio, deminoratio.*

Pomenssávam. *Minuo, dimminuo, imminuo, deminoro, foreillo.* pomenssati chiu veru, *foreillare fidem alicujus.* pomenssati chiu hvala, *alicujus laudem obterere, deterere, obtrectare, detrectare, fugillare, syndicare.*

Pomerchanye. *Tenebræ, oblucinamentum, lucis deliquium, defectio, defectus, ecclypsis solis, & lunæ.* veliko pomerchanye, *tenebræ cimmeriæ.*

Pomerknújem. *Eccly psor.* v. Potemnujem.

Poméssan. *Permistus, commistus, mixtus, miscellaneus, mixtitius, commixtus, remixtus, permixtus, promiscuus, confusus, perplexus.*

Pomessànye. *Mixtio, mixtura, admixtus, admistio, permistio, confusio, concretio, temperatura, temperaculum, concilium.* pomessanye telovno, *coitus venereus, coitio, innitus, concubitus.* pomessanye vech sztvarih szkup, *Farrago, miscellanea, orum.*

Pomessano. *Permistè, commixtim, permistim, confusè, promiscuè, miscellanè.*

Pomessávam. *Permisceo, commisceo, admisceo, tempero, confundo, concorporo.*

Pomessàvecz. *Temperator, oris.*

Po mestrie. *Artificiosè, artificialiter, ingeniosè, litteratè, limatulosè.*

Pometàvecz, pometach. *Converritor, everricator, scoparius.*

Pomètam, pomèchem. *Scopo, everro, converro, deverro, verro, purgo scopis.*

Pométamsze. *Confundor, perturbor, titubo.*

Pometànye. *Everritio, everricatio.*

Pomèten. *Everritus, everricatus, eversus, scopis mundatus, purgatus.* pométen, *perturbatus, obturbatus, confusus.*

Pometènye. *Perturbatio, confusio, perplexio, perplexitas, turbamentum.*

Pomiva. (D.) pomia. *Colluvies, quisquilia.* pomiva od ruk, *magdalia.*

Pomilujem. *Condoleo, compatior, commisereseo, commiseror. 2. adblandior, permulceo, delinio.*

Pomiluványe. *Compassio, condolentia, commiseratio, exhibitio gratiæ, elementiæ. 2. adblandimentum, blanditiæ.*

Pomíram. *Elangveo, oblangveo, conficior, absumor, pereo.* pomirati od lyubavi, *præ amore langvere, elangvere amoris flamma.*

Pomirénye. *Conciliatio, reconciliatio, repacificatio, redintegratio benevolentiæ, reditus in gratiam.*

Pomirìtel. *Pacificator, repacificator, pacator, reconciliator, autor pacis, turbinum sepultor, syncretista.*

Digitized by Google

Pomeritellcza. *Pacificatrix, reconciliatrix.*

Pomirújem. (D.) Umirivam. *Concilio, reconcilio, pronubo, pacifico, repacifico, pacem concilio, paco, ſedo diſſidentes, pacem facio, reduco in gratiam, in gratiam redigo.* v. Mirim.

Pomirujèmſze. *Reconcilior, redintegro amicitiam, benevolentiam renovo, paciſcor, ineo pacem, ferio fœdus, redeo in gratiam cum aliquo.*

Pomiſslènye. *Cogitatio, conſideratio.*

Pomiſslyèno. *Cogitatè, cogitatò, conſideratè.*

Pomiſslyujem. *Cogito, cogitatione volvo, conſidero, mente, & animo agito.*

Pomladújemſze. *Rejuveneſco, repubeſco, revireſco.* v. Omladujemſze.

Pomnim. *Memini, reminiſcor.* v. Pametim. 2. paſzku noſzim, *euro, procuro, ſuſtento, provideo.*

Pómnik. *Curator, proviſor.*

Pomnìvo. *Accuratè, attentè, ſtudioſè, fideliter, ſedulò.* v. Szkerblyivo.

Pómnya. *Animadverſio, circumſpectio, accuratio, ſolertia, attentio, diligentia, ſedulitas, cura.* v. Szkerb.

Pomòch. *Adjumentum, ſubſidium, auxilium, adminieulum, adjutorium, præſidium, ſubſidium, ſuppetiæ, opis, opitulatio, numen, apparitorium, ſymmachia, ephodium, paraſtaſis.* pomoch berza, y jaka, *auxilium validum.* pomoch keſzna. *Prov. Poſt bellum auxilium.* pomoch ſzlaba, *auxilium fieulneum.* teſcha pomoch, *auxilium ad rem emortuum.* pomoch proſzim, *invoco aliqvem in auxilium, fidem, auxilium alicujus imploro, appello aliquem.* na pomoch idem, *ſuccurro, curro auxilio, venio ſubſidio.* v. Pomaſem. prez vſzake pomochi, *nullius adminiculis; ſed ut dicitur, marte noſtro.* pomoch mala, *operula, opella.*

Pomòchni. *Auxiliaris, auxiliarus, auxiliabundus, ſubſidialis, ſubſidiarius, auxilifer.* pomochni junaki, *auxilia, cohortes auxiliares, auxiliariæ, ſubſidia, ſubſidiarii, copiæ auxiliares.*

Pomòchnik. *Auxiliator, opitulator, adniculator, ſalvator, ſervator, adjutor, ſuppetias ferens, manuſtutor, aſiſtens.* 2. pomochnik ú zlu, *alexiacus.* ú opravlyanyu velikoga poſzla, *agonomus.* v. Pripomochnik.

Pomochnicza. *Auxiliatrix, adjutrix, ſoſpita, aſiſtrix, ſervatrix.*

Pomodrẽ z-vudarczi. *Suggilatus, lividus.*

Pomodrujem. v. Omodrujem.

Po moju veru. *Fide meâ, interpono fidem meam, fide meâ me obſtringo, juro fidem.*

Pomòr. *Internecio, interemptio, internecies, internectio, ſtrages, mortificatio, occiſio, mortalitas, exitium, peſtis, funus.* v. Poraz.

Pomoriti-pomarjam. *Interimo, interficio, concido, occido, trucido, contrucido, interneco, internecione deleo.* v. Ubiam.

Pomrakújem. *Obſcuro, opaco, tenebro, contenebro, tenebrico, tenebras obduco.*

Pomrakújemſze. *Obſcuror, obtenebror, con-obtenebreſco, nocteſco.*

Ponaprávlyam. *Reparo.* v. Popravlyam.

Po nàſski. po naſs obichay. *More noſtro, more patriæ noſtræ uſitato, ritu noſtro fandi, agendi &c.*

Ponáſsam. *Portito, circumgeſtio, circumfero, geſtito.*

Ponaſſamſze z-drugem. *Competo, æmulor.* 2. *Glorior.* 3. *Efferor inſolenter, inſolentius glorior.* v. Zponaſſamſze.

Ponávlyam-vilſzem. *Innovo, renovo, enovo, integro, inſtauro, repolio, reparo, refrico, interpolo, recento.* ponoviti ſaloſzt, *refricare dolorem.*

Ponávlyamſze. *Renovor, innovor, recentor.*

Pondèlek. *Dies Lunæ, dies primus, feria ſecunda.*

Pondíram-derlſzem. *Immergo, demergo, ſubmergo, mergo, urino.*

Pondiràmſze. *Immergo, demergo me.* 2. *Ceſpito.*

Pon-

Digitized by Google

Pondrényе. *Immerſio, demerſus, ſubmerſio.*
Pondúrek. *Mergus, fulix.*
Poníſen. *Depreſſus, demiſſus, dejectus.*
Ponisènye. *Depreſſio, demiſſio, dejectio, ſummiſſio.*
Ponisújem. *Deprimo, demitto, ſubmitto, dejicio, deminuo, detrunco.*
Ponìzen. (D.) Umilyen. *Humilis, ſubmiſſus, demiſſus, ſubjectus, abjectus, manſvetus.* poniznoſze moliti, *precibus infimis petere.*
Ponizènye. *Humiliatio, ſubmiſſio, modeſtia, tapinoſis.*
Ponìzno. *Humiliter, demiſſè, ſubmiſſè.* poniznoſze derſati, *ſubmiſſè ſe gerere.*
Ponìznoſzt. *Humilitas, infimitas, depreſſitas.*
Ponizújem-zilſzem. *Humilio, humilifico, demitto, ſubmitto, abjicio.* ponizitiſze, *demittere ſe ad minora, ſubmittere ſe.* ponizitiſze na molbu, *deſcendere ad preces.*
Ponòſzno. *Elatè, arroganter, inſolenter.*
Ponòſznoſzt. *Elatio, inſolentia.* 2. *Competentia, æmulatio.*
Ponovìtel. *Innovator, renovator, interpolator.* ponovitelicza, *interpolatrix.*
Ponovlényе. *Renovatio, innovatio, renovamen, inſtauratio, interpolatio, vernatio, apocataſtaſis.*
Ponòvlyen. *Innovatus, renovatus, enovatus, inſtauratus, interpolis, interpolus, mangonizatus, redivivus, renatus, redintegratus.* ſztare babe z-faytum ponovlyene, *interpoles vetulæ edentulæ.*
Ponòvlyiv. *Renovativus, inſtauratitius.*
Ponovlyújem. *Redintegro, repolio.* v. Ponavlyam.
Ponújam-dilſzem. *Offero, defero, vendito.* ponuditi komu pomoch, *offerre alicui ſubſidium.* ponujati ſzebe komu, *venditare ſe alicui.*
Ponujànye. *Oblatio, venditatio.*
Ponújen. *Oblatus, delatus, oblatitius.*
Ponúkanye. *Adhortatio.* v. Nagovarjanye.
Ponukávam. *Exhortor, ſtimulo, animum addo, maſculo.* 2. *Illicio, voco, allecto, invito.*
Ponyáva. *Linteum craſſum, aſperum.*
Ponyva. *Sartago, artopta, fretale, frictorium, frixorium.*
Ponyvìcza. *Sartaguncula, æ.*
Pooblachen. *Obnubilatus, obnubilus.*
Pooblachényе. *Obnubilatio.*
Pooblachújem. *Obnubilo, obnubo, nubibus obtego.*
Poobjavlenyu. *Dei monito, admonitu divino, inſtinctu ſuperno.*
Poolovlyújem. *Plumbo, as.*
Pòp, Meſsnik. *Sacerdos, ſacrator, ſacrarius, ſacricola, ſacrificus, ſacrifex, presbyter, myſta, myſtes, flamen, cupencus, pontifex.* pop aldujuchi, *ſacrificator.* nayvekſsi pop, ili maſsnik, *archipresbyter, hierarcha, pontifex ſummus. Prov.*

Nit chini popa duga halya,
Nit voynika zlata ſzablya.

Habitus non facit Monachum, nec cythara cytharedum.

2. pop zlatar, *cantharida, æ.* v. Cantharis.

Popádam. [D.] Latim. *Comprehendo, prehendo, prehenſo, prenſo, apprehendo, amplector, arripio, concipio, contrecto, complector, corripio, contineo, vincio.* popaſztiſze, *colligere ſe.* popaſztiſze pet, *arripere, capeſſere fugam.* 2. popadam pametjum, *memoriâ complector, cogitatione prehendo, conſequor memoriâ, intellectu, mando memoriæ, ſenſibus haurio, complector animo, ingenio, mente comprehendo, percipio.* 3. *Ambio, ambitu adſtringo.*
Popadènye. *Comprehenſio, prehenſio, correptio, catalepſis.* 2. *Captus, complexio, ambitus.* v. Zavjetje.
Popàden. *Prehenſus, comprehenſus, apprenſus, contactus, arreptus, correptus.*
Popadìtel. *Prehenſor, prenſor, apprehenſor, correptor.* 2. *Raptor.*

Digitized by Google

Popalenye. *Exuſtio, combuſtio, deflagratio.* 2. Popalenye ſzada ú czvetju, *-uredo, ærugo, rubigo.* 3. Palenye ili pales na terſzju, *carbunculus, robigo.* 4. ſitka, *urica.* it. *rubigo.* v. Opal n. 2.

Popályen. *Exuſtus, deflammatus.*

Popalyújem. *Comburo, exuro, concremo.*

Popálſen. *Paſtus, depaſtus.*

Popalſènye. *Paſtio, depaſtio.*

Popalſújem. *Depaſco, depaſcor, attondeo arva.* popaſzti ſzetve, *depaſci ſata.*

Popechek. *Rutabulum, pruniceps.* 2.

Popéchẽ. *Peplo, l. calantiçâ tectus, ricinatus.*

Pòpek. *Mergus, gi, phalaris.*

Poperſznichan. *Laqveatus, lacunatus.*

Poperſznichávam. (Scl.) Tavanim. *Lacuno, laqvear, l. tabulatum pono.* v. Perſznicham.

Po pet. *Quini, æ, na.* po petdeſzet. *qvinqvageni.* po petnadeſzte. v. Petnadeſzte n. 2.

Popevách. (D.) pevalacz. *Cantator, modulator, hymnologus, phonaſchus, pſaltrius.* popevach, kî pochinya na choruſsu, *Chori Præfectus, Cantor, præcentor, intonator, choroſtates.* popevach veſzeleh peſzmih, *bilaradus.*

Popevàcha. *Cantatrix, cantrix, pſaltria, choroliſtria.*

Popévam. (D.) Pepam. *Cano, canto, modulor, emodulor, pſallo, hymnio.* guſche popevam, *cantito, cantillo.* ſelem popevati, *canturio.* na note popevam, *modulatè cano, modulor.* popevam ſztalnem, y chiſztem glaſzom, *plenâ, nudâque modulatione cano.* popevam glaſzom viſzokem, *ſubacutè cano.* glaſzom debelem, *gravem in modum cano.* glaſzom ſzrednyem, *voce ſubgravi cano.* popevam z-igravanyem glaſza, ili na trilye, *vibriſſo vocem, voce ori ſpatâ cano.* popevam kôt ſzlavich, *mitilo. as.* popevam hvalne peſzme, *pæana cano.* popevam nad grobom, *nenia dico.* zpevayte Goſzponu peſzem novu, *cantate Domino canticum novum.*

Popévan. *Cantatus, a, m.*

Popevànye. *Cantatio, cantus, cantamen.* popevanye ſzlosno, *ſymphonia, concentus, cantio ternione (qvaternione, qvinione, ogdoade) muſicorum conſtans.* popevanye jedno glaſzno, *unicinium.* troyglaſzno, *tricinium.* popevanya meſter, *odararius, phonaſcus.* vugodno, y ſzladko popevanye, *melodia.* popevanye z-trepetanyem glaſza, *cantus cum freqventamento vocis.*

Popévka. *Cantio, canticum, cantilena.* v. Peſzem. 2. popevka napitna, *paræmia.* popevka na ſzpodobu druge napravlyena, *parodia.* popevka pianeh bratczev ú tanczu, *thiaſus, ſi.* popevka pokopna. pokopnicza, *epicedium, nenia, jalemus.* popevka, kâſze na razhajanyu iz czirkve lyucztva popeva, *exodium, exodus.*

Popíam. *Perbibo, ficco calices, exſorbeo cyathos, pergræcor.* 2. *Ebibo, exhaurio, evacuo ſcyphum, totum bibo.* v. Piem.

Popien, *Ebibitus, exhauſtus.*

Popikavàmſze. *Titubo, ſubtitubo, ceſpito, greſſu vacillo, offenſo, offendo, impingo, hallucinor.* popiknutiſze, *offendere in aliquo, ad aliquid.* y konyuſze prigodi na chetireh nogah popiknuti, *qvandoqve bonus dormitat Homerus.*

Popikavànye. *Titubatio, titubantia.* popikavanye v-govorenyu, *orû, l. linguæ titubantia.*

Popiknènye. *Ceſpitatio, offenſatio, offenſaculum, inflictus, illiſus, impactio.*

Popinyam. *Contendo, intendo, adduco.* popeti luk, *adducere arcum.* popeti, ili podpeti konya, *ſubtendere, inſtringere equum, corripere cingulum equi.*

Popípan. *Manu contrectatus, palpatus.*

Popipànye. *Attrectatio, contrectatio, pertractatio, attactus, palpamen, palpatio.*

Popipávam. *Manu contrecto, pertracto, ſuppalpo, leviter, & blandè tango, palpo.*

Popiſmen. *Pollinctus, inunctus balſamo.*

Popiſzan. *Conſcriptus, ſcriptus.*

Po-

Digitized by Google

Popiſzànye. *Conſcriptio.* 2. popiſzanye ſzveta, *Coſmographia.* 3. popiſzanye nebeſzkeh znameny, *Theomatographia.* popiſzanye imetka, *Inventarium, apophaſis.* v. Zpiſzanye.

Popiſzujem-ſzalſzem. *Conſcribo.* popiſzati pohiſtvo, *inventarium conficere.* v. Zpiſujem.

Popiſzàvecz. *Conſcriptor.* ſzveta, *Coſmographus.* v. Zpiſzitel.

Popìta. Pika, kû dobiva kokoſs na jeziku od ſegye. *Pituita, coryza.*

Popláſsen. *Perterritus, territus, conterritus, terrefactus, pavefactus.*

Poplaſsènye. *Territatio, pavitatio, terrefactio.*

Poplaſsújem. *Perterreo, conterreo, territo, perterrito, pavefacio.*

Poplàva. *Inundatio, obundatio, exundatio, diluvium, diluvialis irruptio, diluvies, proluvies, reſtagnatio.* poplava iz nagloga zleanya desgyevine, *cataclyſmus.* v. Povodnya. 2. *Transl.* poplava nepriatelſzka, *alluvio hoſtilis.*

Poplávlyen. *Inundatus, obundatus, ſuperablutus.* poplavlyen od nagloga deſgyevja, *compluviatus.*

Poplavlyiv. *Irriguus, catarrhytus.*

Poplavlyújem. *Inundo, obundo, ſuperabluo, diluvio.*

Poplenyen. *Expilatus.* v Oplenyen.

Pòplun. (Tur. Scl.) Jorgan. *Tegumentum turcicum, ſtragulum alexandrinum, integumentum leuconicum, parapetasma.*

Poplyúvam. *Conſpuo, conſputo, adſpuo, perdeſpuo.* poplyuvatiſze, *conſpui.*

Poplyuván. *Conſputus, conſputatus.*

Popogyen. *Pavimentatus, contabulatus.*

Popogyenye. *Contabulatio, contignatio, coaſſatio, coaxatio.*

Popogyújem-dilſzem. *Contabulo, coaſſo, contigno, conſterno, quernis, l. abiegnis aſſibus ſterno, ſolùm aſſibus roboreis compingo.*

Po poldne. *A meridie, poſt meridiem.*

Po poldnevni. *Poſtmeridianus.*

Popona-ak. *Frutex, cis, ſerpyllum, &*

ſerpyllus.

Popovicza. *Sacerdos, Flaminia, Sacerdotiſſa, Sacerdotula.*

Popóvſzki. *Sacerdotalis, ſacrificialis, ſacrificalis, ſacricalis, ſacrificus, pontificalis.* popovſzki red, *Clericatus.* popovſzki dohodek, *beneficium eccleſiaſticum,* dohodek koi priimlye, *beneficiatus.*

Popóvſztvo. Popſztvo. *Sacerdotium, flaminium, pontificatus.* popovſztvo, kô ſzliſsa k-oblaſzti roda, ali hiſe, *Gentilitium Sacerdotium.* jam vulgò *Jus patronatûs.*

Popraſsùjem. *Conſpergo, inſpergo pulvere.*

Popráſsen. *Conſperſus, reſperſus pulvere.*

Poprasújem. *Uſtulo.*

Popravìtel. *Inſtaurator, reſtauraſtor, reparator, refector, integrator, reformator, reductor.*

Popravlyènye. *Refectio, reſtauratio, inſtauratio, integratio, emendatio, correctura, lima.*

Popràvlyam vilſzem. *Reparo, reficio, reſtauro, redintegro, reconcinno, recorrigo, emendo.* v. Ponovlyujem. popraviti poſztelyu, *adornare, adaptare, l. inſternere lectum.*

Poprávlyen. *Refectus, reparatus, reſtauratus, recorrectus, reconcinnatus, reintegratus, emendatus.* v. Ponovlyen.

Poprèſem-gelſzem. *Ineingo, præcingo, inſtringo, cingulo conſtringo.* poprechi konya, *ſuccingere, incingere equum,* v. Popinyam. 2. poprechi koga vuſzekom, *cala aliqvem corripere.*

Poprésen. *Incinctus, præcinctus, ſuccinctus.*

Popresènye. *Incinctus.* v. Pokrachenye.

Popriſchènye. *Puſtulatio.*

Popriſchē. *Puſtulatus, puſtuloſus, puſuloſus.*

Poprùg. *Cingula, ſubſeliare, lepadna.*

Popúſcham. *Laxo, relaxo, remitto, diſtendo, prolato.* popuſztiti vuzdu, *laxare habenas.* 2. *deſiſto, indulgeo, relaxo.* v. Prepuſcham. 3. *Suppedo.* v. Poperdavã.

Popùſchen. *Relaxatus, loxatus, remiſſus*

Popuſchèno. *Laxè, remiſsè.*

Po-

Digitized by Google

Popuſchénye. *Relaxatio, remiſſio.* v. Oſzlabenye.
Popuzlyiv. *Lubricus, labilis.*
Popuzlyivo chinim. *Lubrico, facio lubricum.*
Popuzénye. *Lapſio, lapſus.*
Popuzújem. *Labor, prolabor, delabor, lubricor.*
Porájam. v. Rodim.
Porasújem. *Contrucido, interimo, perimo, interficio, ferro, armis de medio tollo, magnas ſtrages edo, letho.*
Poraſzergyujèmſze. *Subiraſcor.*
Poràvnan. *Æqvatus, complanatus, pavitus.*
Poravnànye. *Adaqvatio, exaqvatio, complanatio.*
Poravnávam. *Adaquo, exaquo, complano, deplano, depavio.*
Poraz. *Clades, ſtrages, internecio, cades.*
Porazìtel. *Trucidator, interemptor, interfector.*
Porechenye. *Retractio, palinodia.*
Porinènye. *Truſio, protruſio, impulſus.*
Porínyen. *Truſus, impulſus, detruſus, deturbatus, præcipitatus.*
Porívam-nulſzem. *Trudo, protrudo, pello, impello.* 2. *promoveo.* 3. dole rivam, *detrudo, deturbo, præcipitem do, inago,* na ſztermo koga porinuti. *inagere aliqvem in præceps.* porinuti od ſzebe, *apolactizare.*
Porivàlo. *Trudes, q. ſudes, vectis.* 2. *Met.* nevkreten chlovek, *truncus, aſinus, rupes, ſtipes, ſtemblus gurdus, bambalio.*
Porkuláb gradſzki. *Caſtellanus, ergaſtularius.* varaski, *ſtator, apparitor.*
Porluk. *Porum, ri.* greda porluka, *praſia.* porluchno-farben, *poraceus.*
Porobìtel. *Prædator, depopulator, vaſtator.* porobitelicza, *prædatrix, depopulatrix.*
Poroblénye. *Depopulatio, prædatio, expilatio, expoliatio, exinanitio, direptio.*
Poròblyen. *Prædatus, depopulatus, deexpoliatus, direptus, devaſtatus.*
Poroblyújem. *Prædor, depopulor, deexpolio, diſpolior, diripio, exinanio, devaſto, everto bonis, fortunis &c.* v. Oplenujem. chiſzto vſza prek porobiti, *pervaſtare, depopulationem, everſionem, vaſtationem tectis, atque agris inferre, provinciam rapinis, direptionibus exhaurire.* z-ognyem porobiti, *exurere, eruore, & flamma loca delere,* v. Opuſcham.
Pòrod. *Partus, paritio, paritudo, partitudo, genitus, enixus, ûs, genitura, geneſis, toeos.* porod dveh ſzinov. y jedne kchere, *diſcoria.* porod mertev, *partus emortuus.* porod pervo vremena, *abortus, abortio, abortivum, cedroma.* plod poroda, *fœtus, proles, partus.* plod izverchi, *onus viſceribus excutere.* poroda trudenye, *parturientis labor.* poroda teskocha, *angustiæ partus, nixus, dyſtocia dytocia.* 2. porod koleno, *progenie propages, genimen.*
Porodni. *Genitalis, natalitius, natalis, genetliacus.* porodni dan, *natalis, dies genitalis, genialis, genethlia, geneſia.* porodni Angel, *genius.* porodni kotrigi, *genitalia, ſeminalia, naturalia, partes genitabiles, naturalia.* porodni liſzt, *diploma gentilitium.* porodna zlamen, *nota genitiva.* v. Bradavka. porodna vura, *hora genitalis, lucina horæ.* v. Vura. porodna peſzem, *carmen genetliacum, genethliacon.* porodna boſicza, *lucina, egregia.* porodno obſzluſſavanye, *genethlia, natalitia, orum.* porodno meſzto, *cunabula, incunabula, conceptaculum.*
Pòrògyen. *Genitus, partus, enixus, proſatus.*
Porogyénye. *Partus, enixus, ûs.* v. Porod. 2. vreme porogyenya, *puerperium.* porogyenya trudenye, *parturitio.* 3. *generatio, procreatio, naſcentia, ortus.*
Poroſenìchan. *Contignatus, laqveatus, laqvearibus inſtructus.*
Porubati-rubam. *Concido, in fruſta ſeco.*

Po-

Digitized by Google

Porùcham-chilſzem. *Nuncio, denuntio, obnuncio, nuncium mitto.* 2. *ſignifico, renuncio, refero, effero nuncium, doceo aliqvem de rebus, certiorem reddo.* poruchiti po koga, *accerſere qvempiam.* v. Obznanujem, y Oznanujem.

Poruchánſztvo. (D) jamſztvo. *Sponſio, fidejuſſio, cautio, ſatisdatio, ſatisdatum, vadium, plegium, plegiatio, paracatabole.* poruchanſztvo ú pravde, *vadimonium.* poruchanſztvo z-rukum dano, *ſtipulatio.* z poruchanſztvom zavezan, *vadimonio obſtrictus.*

Poruchánye. *Significatio, intimatio.* poruchanye po koga, *accitus. ûs.*

Poruchìtel, kî porucha po koga. *Accerſitor.*

Porúgan. *Ruginoſus, corrugis, ſinuoſus.*

Porùk (D.) jamacz. *Fidejuſſor, ſponſor, vas, vadis, præs, obſes, expromiſſor, fideipromiſſor, fidedictor, appromiſſor, cautor, ſatisdator, plegius.* poruk penezni, ali varaski, kîſze zaveſuje da kvara nebu, *præs.* poruk z-kupni, *compræs.* podporuk, *ſubpræs, dis.* poruka dati, *cavere obſidibus de pecunia.* day bèrs poruke, da nevpadnes vtugye ruke, *ſponde, noxa præſto eſt.*

Porùka dajem. *Satisdo, obſidem, prædem, vadem do, caveo obſidibus.* porukaſze jemlem, *manulevo, ſpondeo, fidejubeo, fidem interpono meam, ſuſcipio æs alienũ amicorum cauſſa, appromitto, expromitto, ſatisdo, ſatisaccipio, vadem me do, gvarento.* porukaſze derſim, *appello ſponſorem, ad præſtandam ſponſionem ſollicito.* poruka puſcham, *plegium dimitto.*

Porukujèmſze. *Vador, vadimonio obſtringor.* v Porukaſſze jemlyem.

Poruſſen. [D] oboren. *Dirutus, prorutus, demolitus, everſus, funditus deletus, exciſus.*

Poruſsènye *Deſtructio, everſio, ſubverſio, deletio, excidium, baloſis.*

Poruſſitel. *Everſor, ſubverſor, exciſor.*

Poruſsújem-ſilſzem. *Diruo, proruo, demolior, ſubverto, everto, deleo, excido, excindo.* poruſſiti do temela, *funditus evertere, à fundamentis proruere.* do zemlye, *ſolo æquare.*

Poruſſujèmſze. *Corruo, concido, collabor, labefio, proruo, ſubvertor, diſſipor.* hocheſze poruſſiti, *ſubvertetur.*

Poſczánecz. *Urinæ incontinens, lectum commingens, ſubmejulus.*

Poſczavàmſze. *Permingo, ſubmejo.* paſſ. *permingor.*

Posèga, Varas y grad ú Sclavonie dolnye plemenit. *Poſega, Baſiana, æ.*

Poſelénye. *Concupiſcentia, concupiſcibilitas, epithymia.* v. Selya. poſelenye viſſe ſzvoga reda, *ambitio, arrogantia.* v. Pohlepenye.

Poſelitel. *Concupitor.*

Poſelyiv. *Concupiſcibilis, le.*

Poſelyújem-lelſzem. *Concupio, concupiſco.* poſeletiſze, *concupiſci.* 2. *percupio, appeto, exopto, expeto.*

Po ſeſztdeſzet. *Sexageni.*

Po ſeſſznyaſzt. *Senideni.*

Posèrt. *Voratus, devoratus, degulatus, degumiatus, abliguritus, abliguriendo conſumptus, perbibitus.*

Poſerúh, poſiravecz. (D.) prosdro. *Vorator, devorator, manduco, degulator, edo, comedo, epulo, mando, popino, phago, catillo, gulo, liguritor, glutto, ventricola, belluo, helus, aſotus, comedus, degulo, cupes, gurgulio, popa, gumia, progaſtor, gallonius, altiſſimus gurges, inexplicabile dolium, barathrum macelli, inſaturabile abdomen, lamargus, polyphagus, heterognatus.*

Posèt. *Demeſſus, ſecula ſubciſus.*

Poſgán. *Combuſtus, concrematus, conflagratus, exuſtus.*

Poſgánye. *Combuſtio, exuſtio, conflagratio, ignicomburium.*

Posínyam-ſelſzem. *Demeto, emeto, exmeto, finio meſſem.*

Poſirák. *Gula, gurgulio gamia, frumen, rumen, ruma, cibalis fiſtula, rictus, ingluvies,*

Digitized by Google

vies, charybdis, gurges, barathrum, vorago, œſophagus. poſiraka vuſzta, *fauces, ium.* poſiraka kray pri korenu, *tonſilæ, rum, glandulæ colli.*

Poslram-ſerlſzem. *Glutio, deglutio, abſorbeo.* 2. poſiram vſza pojedam, *ligurio, abligurio, obligurio, degulo, degumio, ingurgito, devoro, debaurio, helluor, per heluationem patrimonium vorando profundo.* poſretiſze, *abſorberi, abſumi, devorari.*

Poſiránye, poſrenye. *Deglutitio, voratus, voratio, devoratio.* it. *voracitas, helluatio, edacitas, popinatio, ventris ingluvies, læmargia.*

Posíſem-ſgalſzem. *Conremo, conflagro, comburo, peruro, exuro, inflammo, abſumo flammis, contoreo, incendio deleo, confficio, igni do, cremo in cinerem, igne aboleo.* poſgati Varas, *Urbem vaſtare incendio.*

Poskàlyiv. *Lubricus, labidus.*

Poskalyújemſze. *Lubrico, labo, labor.*

Poskòden. *Damnoſus, damnificus, noeivus, nocuus, damnigerulus, pernitioſus, diſpendioſus, ſonticus, infeſtus, detrimentoſus, exitialis, jacturalis, frugiperda.* poskoden ſivlenyu, *internecivus.* poskodlyivi lyudi kot vrag, *alaſtotes.*

Poskodno. *Damnosè, perniciosè, infeſtè.*

Poskodújem. (D.) oſtetujem. *Damnifico, damnum infero, officio, obſum, detrimentum importo, præjudico.*

Poskropitel. *Rigator, oris, aſperſor.*

Poskroplenye. *Conſperſio, aſperſio, aſpergo, inſperſio, perſperſio, reſpergo, nis.*

Poskroplyen. *Conſperſus, aſperſus, inſperſus, ſuperſperſus, perfuſus, interundatus.* opet poskroplyen, *reſperſus.*

Poſskroplyújem. *Conſpergo, aſpergo, inpergo, perſpergo, perroro, perfundo, roro, ſuperſpergo, irroro.* nazopet poskropiti, *reſpergere.*

Poſpótan. *Deludificatus, ludibrio, probro affectus.* poſpotanya vreden, *aſpernabilis.*

Poſpotànye. *Ludificatio, cavillatio, deriſio, irridiculum, aſpernamentum.* v. Oſpotanye.

Poſpotávam. *Deludifico, deludificor, deridio, irrideo, aſpernor, contemno, deludo, cavillo, opprobrio, vilipendo, afficio, conſcindo.* poſpotavatiſze iz koga *conſcindere fibillis aliquem.* poſpotavamſze, *deſpicor, deſpicior, contemnor.*

Poſpotlyivecz. *Ludificator, aſpernator, mimus.*

Poſpotlyivo. *Aſpernanter.*

Poſprihalka. *Harpagium, clepſydra hortenſis.* v. Sprihalka.

Poſsílyam. (D.) sàlyem. *Mitto, miſitto, admitto, ablego, lego.* v-nuter poſſilyam, *intromitto.* van, *emitto.* dole, *demitto.* nazad, *remitto.* napre, *præmitto.* otayno, *ſubmitto.* guſzto, *miſſiculo, miſſito, mittito.* na pomoch voyſzku poſzlati, *mittere ſubſidio, l. præſidio copias, mittere ſuppetias, l. copias auxiliares.* 2. poſſilyam, *t. j.* odpravlyam, *deſtino, dimitto.*

Poſta. *Angaria, curſus publicus.* 2. poſta, *t. j.* poſzel, *nuntius, nuntius certus, nuncium.* poſzel poſte, *hemerodromus, curſor.* poſta zvan duſneh dnevov, *parangaria.* 3. poſta vozna, *vehicularis curſus.* iti po poſte, *curſu publico uti, l. iter facere.*

Poſtàmeſter. *Magiſter curſus publici.*

Poſtàr, liſzto noſz. *Tabellio, tabellarius, veredarius, veredus, curſor, nuncius curſorius, grapharius, pegaſarius, angarus, gramatophorus, anabaſius.*

Poſtàrſzki. *Tabellarius, curſorius.* poſtarſzki vósz, *rheda curſualis, meritoria, currus curſorius.* poſtarſzki kony, *veredus, pegaſus, equus curſorius.* poſtarſzki put, *vereda.* meſzto, *ſtatio.*

Pòſten. (D.) chaſztan. *Honeſtus, honorus, ingenuus, honorificus, permodeſtus, verecundus.* 2. poſten, podvoren, *urbanus, civilis, hoſpitalis, liberalis, vir hu-*

Digitized by Google

humanus, perhoneſtus. v. Chlovechen chlovek kruto poſten, *vir decumatæ honeſtatis.*

Poſtèno. *Honeſtè, honorificè, ingenuè, honoratè.*

Poſtentávam. *Subſiſto, ſubſido, conſiſto.*

Poſtenya vreden. chaſzti doſztojen. *Honorabilis, venerabilis, venerandus, honorarius, honore dignus, venerabundus, obſervandus, palmarius.* poſtenya vredna ſztaroſzt, *cani venerabundi.*

Poſtenye. (D.) chaſzt. *Honeſtas, honor, honos, honeſtamentum, honorificentia, decus, lumen, titulus, cingulum, dignatio, reſpectus.* 2. *urbanitas, civilitas, hoſpitalitas.* 3. poſtenye doſztoyno, *honor emeritus.* 4. poſtenye dobro ime, *bona æſtimatio. Prov.*

Kêm poſtenye neje drago,
Jòs neznaju pravo blago.

Melius eſt nomen bonum, quàm divitiæ multæ.

Poſtenye-jemlyem. *Exhonoro, dehonoro, dehoneſto, dedecoro, cingulo aliquem privo.*

Poſtpàſzt, poobedje. *Belluaria, tragemata, imponimenta, menſæ ſecundæ, cupedia, & cupediæ, rum, pemma, tis, epeclia.* poſtpaſztna koſſaricza, *tragematotecha.*

Poſtujuchi. *Venerabundus, venerator.*

Poſtujem. (D.) ſtujem. *Honoro, veneror, obſervo, honorifico, devenerer, revereor, decoro, colo, obſervo, glorifico, reverentiam præſto, in honore habeo, honore impertior, proſequor, afficio, honeſto, feſtuco, infeſtuco.*

Poſtuvan. *Honoratus, obſervatus.*

Poſtuvani. *Venerandus, honorandus.* v. Poſtenya vreden.

Poſtuvanoſzt. *Venerantia, venerabilitas.*

Poſtuványe. *Veneratio, honoratio, obſervantia, honoris exhibitio.*

Posùn. *Poſonium, ii.* Poſunſzki, *Poſonienſis.*

Poſzagyen. *Implantatus, conſitus, depactus.*

Poſzagyenye. *Implantatio, conſitio, conſitura.*

Poſzadìſche. *Sedes, ſeſſibulum, accubitus.*

Lyube perva meſzta ú vecherah,
Perva poſzadiſcha ù - ſinagogah. *Kall.*

Poſzagyújem, ſzadim. *Implanto, conſero, inſero, depango, humi defigo.* 2. ſzedeti chinim, *ſedere, conſidere facio.*

Poſzagyujèmſze. *Conſideo, conſido.* poſzaditiſze za ſztol, *diſcumbere, accumbere menſæ.* 2. *implantor, depangor.*

Poſzèbe. *A ſe, per ſe, ex ſe.* 2. poſzebe, *privatim, ſeparatim, ſeorſim, ſejunctim, ſemotè, ſequeſtratim, peculiariter, particulariter.*

Poſzéchen. *Cæſus, reſectus, præciſus, amputatus, detruncatus.* poſzechen na falate, *conſectus, diſſectus.*

Poſzechènye. *Cæſio, inciſio, ſucciſio, amputatio, detruncatio.* 2. *conſectio, diſſectio.* poſzechenye voyſzke, *cædes, clades, calamitas exercitûs, ſtrages.*

Poſzèd, ſzed lyudih. *Conſeſſio, conſeſſus.* poſzeda, *ſubſidentia.*

Poſzédam. *Conſido, conſideo, ſubſideo.*

Poſzedàmſze. *Deturgeo, detumeſco, conſideo, conſido, ſubſido.* poſzedaſze vino, *conſidet vinum.*

Po ſzedem y ſzedem. *Septeni.*

Po ſzedemdeſzet. *Septuageni.*

Poſzehnènye. *Arrefactio, exſiccatio.*

Poſzehnùjem. *Exareſco, exareſio, exſiccor, exareo, aridus fio.*

Poſzehnyen. *Areſactus, exſiccatus, exſuccus.*

Poſzéan. *Inſeminatus, conſitus.*

Poſzeànye. *Inſeminatio, conſitio, conſitura, conſitus, ſatus.*

Poſzeávam. *Inſemino, conſero.* poſzeati jachmenom nyivu, *conſerere hordeo agrum, perſero.*

Poſzeichàmſze. v. Igramſze.

Poſzeìchaſzt, pun poſzeh. *Furfuroſus.*

Poſzeìchni. *Furfuraceus, furfureus, canicaceus, caniceus.*

Digitized by Google

Poſzèje. *Furfur, canica, apperema, appluda.* poſzeichni kruh jeſzti, *appludam edere.*

Poſzekújem. *Conſeco, concido, conſcindo amputo, detrunco, contrunco, cædo.* poſzechi voyſzku, *edere, l. facere ſtragem.*

Poſzèl. (D.) Pokliſzar. *Legatus, nuncius, internuncius, apoſtolus, orator, interpres.* veliki poſzel, *legatus principalis, ſupremus*, vulgò *Ambaſciator.* poſzel papinſzki, *Nuncius Apoſtolicus*, poſzel bochni, *Legatus à latere.* poſzel mira, *caduceator, tabellarius cum caduceo, fecialis.* v. Mir. 2. poſzel koi glaſze, ali liſzte noſzi, *nuncius, nunciator, internuncius, renuncius, tabellarius, curſor libellio, portitor, angelus.* dober poſzel y veſzel, *Evangelius, Evangeliſta.* poſzel hiter, *nuncius pinnatus.* poſzel, ki glaſze raznaſsa, *anabaſius, aſcenſorius.* 3. poſzel opravek, *negotium, res, opus, cauſa, pragma, pragmaticum.* vchini tvoy poſzel, *age cauſam tuam, cura rem tuam.* 4. poſzel ſzlusba, chaſzt, *miniſterium, ſervitium, munus, munia, partes.* obavi tvoy poſzel, *expedi officium tuum.* poſzel je to tvoy, *tuarum id partiũ eſt, tua ſunt partes, ad te attinet.* nechiniti ſzvoy poſzel, *deeſſe ſuo officio.* poſzel imam, *implicor, detineor, diſtendor, diſtringor, impedior negotiis, implicor, diſtrahor variis occurentiis &c.* kiſze v noge poſzle plendra, *polypragmonius.* ú poſzle plendranye, *polypragmoſyne.* ù poſzlu véſch, *Pragmaticus.*

Poſzélſztvo. *Legatio.* poſzelſztva chaſzt obnaſsati, *legatione fungi, munus legationis obire.*

Poſzerkújem. *Abſorbeo, exſorbeo, exſorbo.*

Poſzinek. *Filius adoptivus, filius judicio, & voluntate.*

Poſzinénye. *Adoptatio, arrogatio, adoptio in filium.*

Poſzinitel. *Adoptator.* Poſzinitelicza, *adoptatrix.*

Poſzinújem. *Adopto, arrogo, coopto in filium.*

Poſzinyen. *Adoptatus, adoptatitius, adoptivus.* kîſze od poſznyenoga rodi, *adoptarius, adoptativus.*

Poſzípan. (D.) Poſzut. *Conſperſus, inſperſus, perſperſus.*

Poſzípànye. *Conſperſio, inſperſio, perſperſio.*

Poſziplyújem. *Conſpergo, inſpergo, perſpergo.* mervech med perſztí poſzipati, *affriare.*

Poſzkakújem. *Saltito, ſubſaltito, ſubſulto, ſubſalio, ſubſilio, perſulto.* poſzkakujem od veſzelya, *exilio gaudio, l. præ gaudio, tripudio.* poſzkakujem kot zeba pticza, *frigutio, minutim ſubſilio.*

Poſzkakuvànye. *Perſultatio.*

Poſzkochnìcza. *Choreuma, cantio ſaltatoria.*

Poſzkòk kacha. *Aſpis, dis.*

Poſzkókcze. *Aſſultim, ſaltuatim, ſubſultim, ſubſaltim, ſaltim.*

Poſzlàn. *Miſſus, exmiſſus, abmiſſus, ablegatus.*

Poſzlànye. *Miſſio, exmiſſio.* poſzlanye mirno, *pacifica legatio.*

Poſzlèdnyi. *Poſterior, poſtremus.* 2. *Poſterus.* v. Pozen. 3. poſzlednyi odvetek, *poſteri, poſteritas, nepotes, minores, poſtgeniti, ſoboles.*

Poſzlèn. *Negotioſus, operoſus, laborioſus, induſtrius, occupatus, occupationibus diſtrictus, actuoſus.*

Poſzlèk. *Negotiolum, li.*

Poſzleník. *Famulus.* v. Szluga. 2. poſzleniki, *operæ, rum.* v. Delavecz.

Poſzlùh. *Obedientia, obſequentia, parentia, obtemperatio, obſequium.* v. Poſzluſsanye. 2. *Auditio, auditus.* poſzluha meſzto, *auditorium.* v. Polacha.

Poſzlúhnyen. *Auditus, exauditus, auſcultatus.*

Poſzluhnènye. *Auditio, exauditio, audientia.*

Poſzlúſsam-ſzluhnulſzem. *Audio, exau-*

Digitized by Google

audio, auſculto, attendo alicui, operam audiendi do alicui, adverto aures, aurem præbeo, l. admoveo, aure ſonos concipio, aures erigo, arigo, auditione accipio, auribus percipio, haurio, attendo. marlyivo koga poſzluſsati, *præbere ſe alicui attentum auditorem, dare alicui vacuas aures.* nepovolyno koga poſzluſsati, *vulneratis auribus aliqvem auſcultare.* 2. Poſzluſsam, podajenſzem, *obſecundo, obſeqvor, obtempero, obedio, parco, morigeror, morem gero.*

Poſzluſsànye. *Auditio, excuditio, auſcultatio, audientia, audiendi attentio.*

Poſzlùſsen. *Audiens, obediens, obſeqvens, parens, obſeqvioſus, officioſus, morigerulus.* 2. *Attentus.*

Poſzluſsìtel. *Auditor, auſcultator.* otayno poſzluſsitel, *coryæus.*

Poſzluſsitelìcza. *Auditrix, auſcultatrix.*

Poſzlùſsno. *Obſeqventer, obſeqviosè.*

Poſzlùſen. *Servilis, vernilis.*

Poſzlusujem. *Famulor, miniſtro, inſervio, ſupparaſitor.* v. Szluſim. 2. *Subſervio.*

Poſzlújem - valſzem. *Operor, negotior, opus facio, occupor negotiis, laborem, & operam impendo, laboro, obeo negotium. in opere, in actu ſum, inſudo, operam do.* v. Terſzimſze. 2. *Miniſtro.*

Poſzmehávamſze. *Irrideo, ludibrio habeo, vilipendo.* ſkomcze iz kogaſze poſzmehavati, *ſubdolè qvempiam irridere.* 2. *Subrideo.*

Poſzmehavànye. *Irriſio, deridiculum.* 2. *Subriſio.*

Poſzmẽrtni. *Poſthumus.* poſzmertna, ili po ſzmerti ochine rojena detcza, *poſthumi liberi.*

Poſzmragyen. *Defœdatus, deturpatus, inqvinatus, ſordidatus, oletis infectus, ſuffectus, conſpurcatus.*

Poſzmragyènye. *Defœdatio, inqvinamentum.*

Poſzmragyújem. *Defœdo, inqvino, polluo.*

Poſznáſen. *Emundatus, expurgatus.*

Poſznasènye. *Emundatio, expurgatio.*

Poſznaſújem. *Emundo, expurgo, eluo, extergo, expio, erudero.*

Poſzneſsnìcza. *Pronuba, æ.*

Poſzòbni. *Præcipuus.* v. Vlaſztit.

Poſzòlje. *Salſamenta, orum.*

Poſzpanſzem. *Dormiturio.*

Poſzpávam. *Obdormio.* poſzpaſſe vſzi, *obdormivêre omnes.* 2. *parcè dormio.*

Poſzpeſsújem - ſilſzem. *Propero, depropero, feſtino, celero, accelero, celeriter curſum perſtringo, maturo.* poſzpeſſiti ſztupay, *accelerare gradum, l. iter.* poſzpeſſiti je treba, *properato eſt opus.* 2. *Proſpero, ſecundo.* v. Napredkujem. 3. poſzpeſſiti konya, *ſolicitare equum.*

Poſzpèſſen. *Feſtinus, feſtinabundus, properus, properans, expeditus, celer, feſtinatus, ſpeuſticus.* v. Hiter. poſzpeſſen ú delu, *actuoſus.* v. Vmetelen. kruto poſzpeſſen, *præproperus, præfeſtinatus.*

Poſzpèſsno. *Feſtinanter, feſtinatò, feſtinatim, maturatò, incurſim, citatim, cito pede, omni feſtinatione, properè, volucriter, remis velisque, properiter.*

Poſzpèſsnoſzt. *Feſtinatio, feſtinantia, properatio, maturatio, properantia, celeritas.* v. Berzina.

Poſzpeſsìtel. *Feſtinator, oris.*

Poſzrebèrnyen. *Inargentatus, argento celatus, obductus, oblinitus, incoctus.*

Poſzrebernújem. *Inargento, exargento, argento celo, oblinio, incoqvo.*

Poſzrèd. *In medio.* poſzred nay ſzegurnei poydes, *in medio tutiſſimus ibis.* poſzred koga objeti, *accipere aliqvem medium.* poſzred v-loſen, *inſertus, inſititius, intercalarius, ſuffectus, parentheticus, embolimæus.* v. Vloſen.

Poſzrèdek. *Intergeries, intergerium, diaphragma, intermedium.*

Poſzrèdnyi. *Medius, mediocris, medioximus.*

Poſzrednye. *Mediocriter, medioximè.*

Digitized by Google

Poſzrèdnoſzt. *Mediocritas, tis.*

Poſzt. *Jejunium, ii, abſtinentia à cibo, & potu, quadrageſſima.* poſzt nekulikeh dnevov ob kruhu y vode, *carena, & carina, æ.* poſzt zagovorni, *jejunium votivum.*

Poſztájem. *Subſiſto, ſuſpendo gradum.* 2. v. Bivam.

Poſztàja, poſztanek. *Subſiſtentia, quies.*

Poſztàrel. *Inveteratus, obſoletus, defectus annis, vetuſtate repreſſus.*

Poſtarèlſzem. *Inſenui, conſenui, ſenio confectus ſum.*

Poſztarújemſze. *Veteraſco, inveteraſco, inſeneſco, vetuſteſco, vetero, ſenectutem adipiſcor.* v. Oſztarujem.

Poſztav. v. Platno.

Poſztavitel. *Poſitor, conſtitutor.* v. Sztavitel.

Poſztavlènye. *Collocatio, poſitio, poſitus, locatio, ſituatio, ſtatutio, poſitura.*

Poſztávlyam. *Statuo, conſtituo, colloco, pono, loco, pango, ſiſto in ſua ſede, ſituo, ſiſto.* poſztaviti koga pred ſzud, *ſiſtere aliquem judicio.* 2. poſtavlyam na meſzto drugoga, *ſubſtituo, ſubrogo.*

Poſztávlyen. *Poſitus, ſtatutus, conſtitutus, collocatus, ſituatus.*

Poſzetelìcza. *Lectulus, lecticulus, lecticula, pulvinulus, pulvillus, clinidium.* poſztelicza priproſzta, *grabatulus.*

Poſztely, drevo poſztelyno. *Lectica, lectus*

Poſztèlya. (D.) odar. *Lectus, clinè, es, cubile, ſtratũ, pulvinar, pulvinus, torus, illex.* poſztèlya zakonſzka, *thalamus.* poſztelya zaruchna, *t. j.* zaruchnikov, *Amphitalamus, lectus genialis.* poſztelya na kèſze chez den ſzpi, *anaclinterium, accubitum, ſtibadium.* poſztelya taborſzka, *cumba, æ.* poſztelya ſziromaska, *grabatus, ti.* goſzpodſzka, *lectus dapſilis.* poſztelya za jednu perſonu, *lectus liber.* goſztna poſztelya, *praſia, æ.* poſztelya zaſzterta, *ſtratum conopeo inſtructum.* poſztelya z-nebom, *lectus cum cadureo.* v. Spampet.

K-poſztelye potrebna, *Lectiſternia, toral, & torale, is, toralium, lectarium.* vilahen, *linteum, linteamen.* blazina, pernicza, *pulvinar.* vankus, *cervical, & cervicale, is.* vankúſsnicza, *lodix, cis.* matracz, *maſtrca.* pokrov, *cadurcum, lodix.* odelo, *tegmen, tegumentum, culcitræ plumeæ.* v. Poplun. ſator poſztelni, *conopeum, papilio.* zaſztor, *cortina, æ. velum.* bochna deſzka poſztelye, *ſponda, pluteus.* ſerjavnik, kemſze poſztelye tope, *hermocliniũm.* poſztelyu preſztiram, *lectum inſterno, ſterno, adorno, inſtruo, diſterno lectum.* poſztelye preſztrenye, *lectiſternium.* poſztelye preſztiravecz, *lectiſterniator.* na poſztelye borenye, *clinopale, is.*

Poſztelyár. *Lectarius, ii.*

Poſztèlyo-noſzecz. *Lecticarius, ii.*

Poſztèlni. *Lectualis, clinicus.* poſztelne noge, *fulcra lecti.*

Poſztìm. *Jejuno, jejunium celebro, jejunium teneo, cibis aſtineo, famer tolero, tenui victu carnem domo.*

Poſztènye, *Jejunatio, jejunitas.*

Poſztìtel. *Jejunator, oris.*

Póſztni. *Eſurialis, le. quadrageſimalis.* dnevi poſztni, *feria eſuriales, jejunium, jejunii dies.*

Poſztil, poſztilek. *Subſternium.* poſztil devam, *ſubſterno.*

Poſzto. *Centeni, æ, a.*

Poſztólka pticza. *Cenebris, dis, tinniculum.* NB. *cenebridis ſimus albugines extenuat. Plin. l. 29. C. 6.*

Poſztùpay. *Greſſus, progreſſus, proceſſus.*

Poſztuplyujem. *Progredior, procedo, ultro procedo, progreſſionem ſenſim facio, pedetentim progredior, longius progredior, interciſim pergo.*

Poſzvojújem. *figuratè* Prigrinyam k-ſzebe. *Approprio, occupo, aſciſco, attribuo, uſurpo, vendico, arrogo, aſſero, oſcio, maneipo.* 2. v. Zavimlyem.

Poſzúda. *Vas, urna, capedo, ſcutriſcum, vaſum, ſi.* poſzuda zemlyena vſzako-

jack-

Digitized by Google

jackka, *ſamium*, *vas fictile*, *figulinum*, *teſtaceum*, *fuſcum*, *aretinum*. 2. poſzuda drevena ſiroka, *piſcina*, *æ*. 3. poſzuda vodena, *vas aquarium*, *aquiminarium*, *manſiſterna*. 4. poſzuda vinſzka, *vas vinarium*, *cirnea*. poſzuda vinſzka obla, y duga, *orca*. 5. poſzuda, ú kêſze vino hladi, *baucalis*, *is*, *pſyeter*, *eris*. 6. poſzuda kuhinſzka, *vas culinarium*, *coquinarium*. 7. poſzuda za jeſztvine, *eſcarium*, *ariſtophorum*. 8. poſzuda ú kûſze kamenczi, ali czedule na izbiranye mechu, *urna*, *cadiſcus*, *ſitula*. 9. poſzuda ſelezna, *trulla*, *æ*. 10. poſzuda na remenu vkeſze vino noſzi, *armillum*. 11. poſzuda za pranye kupîcz, *echinus*. 12. poſzuda ſzteklena na priliku velikoga pehara, *baucalium*. 13. poſzuda tikvena, *ſaucomaria*. 14. poſzuda ú kêſze moſt kuha za korenek, ali pelinek, *carenaria*. 15. poſzuda czvertna, *liquatorium*. 16. poſzuda proſztrana, *capedo*. 17. poſzuda predelana, *gemellar*. 18. poſzuda, kûmſze vert poſprihava, *harpagium*. 19. poſzuda za vmivanye ruk, *trulleum*. 20. poſzuda, za kuhanye jachmena, *ptiſanarium*. 21. poſzuda z-dugem guchankom zavitem, *retorta*. 22. poſzuda mlechna, *caprunculum*, *finus*. 23. poſzuda za igranye z-koczkami, *fritillus*. 24. poſzude z-kipiczi naczifrane, lepo zrezane, *anæſa*, *anaglypha*. 25. poſzuda drevena za pitje, *prochita*. 26. poſzuda na ſzpodobu jaycza, *Oonoſcyphium*. 27. poſzuda nochna, *matella*, *matula*. 28. poſzuda nochna za ſene, *ſcaphium*, *ii*. v. Pehar. 29. poſzuda, z-keſze na ruke vleva, mosdov, *gutturnium*, *malluvium*, *pollubrum*, *lenticula*. 30. poſzuda kûmſze vleva, ali preleva, *effuſorium*, *guttus*, *epichyſis*, *clepſydra*.

Poſzùdba. *Mutuum*, *uſura*, *fœnus*, *daniſma*.

Poſzúdicza za kakve lepe duhe. *Myrotlecium*. 2. poſzudicza, *vaſculum*.

Poſzudiſche. *Vaſarium*, *ii*.

Poſzùditel. *Creditor*, *commodator*, *mutuarius*, *commodatarius*.

Poſzudni. *Mutuatitius*.

Poſzvéchen. *Sacratus*, *conſecratus*, *ſanctificatus*, *initiatus*, *dedicatus*, *divino ſervitio mancipatus*, *inauguratus*. v. Prikazan.

Poſzvechénye. *Conſecratio*, *ſanctificatio*, *deificatio*, *apotheoſis*, *initiatio*, *inauguratio*, *dedicatio*. v. Prikazanye.

Poſzvechújem-ſztilſzem. *Conſecro*, *ſacrifico*, *deifico*, *initior*, *inauguror*, *dedico*, *ſacro*, *encœnio*, *Deo mancipo*, *approprio*, *addico*, *vendico*. v. Prikaſujem. poſzvetiti czirkvu, *conſecrare*, *dedicare eccleſiam*, *templum ſacrû initiare*, *encœniare*. 2. Poſzvechujem. v. Pripiſsujem. 3. *Illumino*. v. Razſzvechujem.

Poſzvedochen. *Conteſtatus*, *atteſtatus*, *conteſtificatus*.

Poſzvedochenye. *Conteſtatio*, *atteſtatio*, *conteſtificatio*, *aſſeveratio*. ochiveſzto poſzvedochenye, *evidens probatio*, *apodixis*.

Poſzvedochujem. *Conteſtor*, *atteſtor*, *conteſtificor*, *teſtimonio ſum*, *conteſtem ago*. ochiveſzto poſzvedochiti, *proteſtari*. v. Szvedochim.

Poſzvèt. *Lumen*, *lucerna*, *tæda*, *lychnus*.

Poſzvetiliſche. *Sacrificium*, *Miſſa*, *Sacrum*, *res ſacra*. 2. poſzvetiliſche czirkveno, *dedicatio*, *conſecratio*, *dicatio Eccleſia*, *anniverſarium ſacrificium*, *holocauſtoſis*, *incendia*, *encœnia*.

Poſzvetìtel. *Sacrator*, *conſecrator*, *ſanctificator*, *initiator*.

Poſzúgyen. *Commodatus*, *mutuatus*, *mutuo datus*, *l. acceptus*.

Poſzugyènye penez. *Mutuatio*. v. Poſzudba. poſzugyenye na povrachek iſztoga duguvanya. *Commodatio*.

Poſzugyèno duguvanye. *Commodatum*.

Poſzugyújem-dilſzem peneze. *Mutuo*, *as*, *mutuo do*, *mutuor*, *fœnero alicui as*, *cre-*

Digitized by Google

credo, alicui pecuniam. poſzugyujem kayſze ima na zad povernuti, *comodo, as, utendum do, præ manu do, prahibeo mutuum.* poſzugyujem, na poſzudbu jemlyem, *mutuo, mutuor, rogo, mutuum ſumo, mutuo accipio, argentum aliunde levo.* v Zaduſamſze. poſzugyujem z-piſzmom, *credo per ſyngraphum.*

Poſzuhom, y po morju. *Terra, marique.*

Poſzvójen. (D.) privzet. *Occupatus, uſurpatus, vendicatus, attributus, appropriatus.*

Poſzvojénye. *Uſurpatio, vendicatio, attributio, appropriatio, mancipatio.*

Poſzvoìtel, (D.) poſzednik. *Vendicator, uſurpator.*

Poſzvoitelìcza. *Vendicatrix.*

Poſzùſſen. *Inarrefactus. exſiccatus, arrefactus.* v. Szuh. poſzuſſen na ſzunczu, *inſolatus.* na dimu, *infumatus, fumatus.*

Poſzuſsénye. *Exſiccatio, arrefactio, inarefactio.*

Poſzuſsújem-ſilſzem. *Arefacio, aſſiceſco, exſiccco, aridum facio.* v. Szuſſim. poſzuſſiti na ſzunczu, *inſolare.* na dimu, *infumare.* jako poſzuſſiti, *deſiccare.*

Poſzuſsújemſze. *Exſiecor.* v. Poſzehnujẽ.

Pòt. [D.) znóy. *Sudor, ſudatio.* pot od ztiſzke y nemochi, *lypopſyehia, defectio animi cum ſudore.* pot merzli, *ſudor gelidus.*

Potablànye. *Coaſſatio, contabulatio.*

Potájam. *Oculto, diſſimulo, denego.*

Potàjen. *Occultatus, denegatus.*

Potajenye. *Occultatio, diſſimulatio, denegatio.*

Poták. *Fuſum filo, ſeu ſtamine plenum.*

Potáplyam. *Demergo, ſubmergo, inundo* potaplyamſze, *demergor, ſubmergor.* v. Vtaplyam. 2. *inundo, obundo.* v. Poplavlyujem.

Potaràczan. *Delapidatus, lapidibus conſtratus.*

Potaraczujem *Delapido, lapidibus ſterno, perſterno, complano.*

Potéchem. *Curro, procurro.* potechem na pomoch, *accurro.* van potechi, *excurrere.*

Potégnyen. *Protractus, extenſus.* z-kladivom potegnyen, *procuſus.*

Potëmnen. *Obſcuratus, obtenebratus, contenebratus, fuſcatus.* malo potemnen, *ſubobſcuratus.*

Potemnénye. *Obſcuratio, obtenebratio, obfuſcatio, eclypſis.* potemnenye ochno, *achlys, dis.*

Potemnújem. *Obnubilo, obtenebro, adnubilo, obumbro, opaco, nebulo, obfuſco, infuſco.* 2. *obſcuror, obtenebreſco.* v. Temnem.

Poten. (D.) znojan. pun pota. *Sudatus, ſudore perfuſus, madidus.*

Potënchan. *Attenuatus, extenuatus.*

Potenchanye. *Attenuatio, extenuatio.*

Potenchávam. *Extenuo, attenuo.*

Poténye *Sudatus, ſudatio.* potenye v. kupeli, ali pri pechi, *paropteſis.*

Potepchujem - talſzem. *Conculco, preculco, protero pedibus.* v-pervom mahu poteptati nepriatela, *ipſo impetu proculcare hoſtem.*

Poteplyemſze. (D.) ſzkitamſze. *Erro, vagor, circumerro, diſcurro, diſcurſo, circumvagor, circulor, inerro.* potepatiſze po orſzageh, *per terras, l. terras vagari.* 2. poteplyem-tepſzti, *inficio, inquino.* 3. potepſztiſze, *confligere.*

Poteptan. *Conculcatus, pedibus contritus, protritus.*

Poteptanye. *Conculcatio, conculcatus, obtritus protritus.*

Potepravecz *Conculcans.* poteptavecz drugoga, *averſor.*

Potepúh *Vagabundus, errabundus, gyrovagus, obambulans, errans, vagus, erro, concurſator, circumvagus, circulator, inerrans diſcurſans,* potepuh nochni, *noctivagus, noctambulo tenebrio.* v. Nochni klates. potepuh lozni, *nemovivagus.* ſzelſzki, *vicanus. ni.* potepuh, kiſze po vſzud klati, *omnivagus.*

Po-

Digitized by Google

Potepúſno. *Vagè, vagabundè.*
Poterplénye. *Paticntia, tolerantia.*
Poterplyújem. *Patior, tolero aliquantiſper, ſuffero ad tempus, ſuſtineo ad modium, patientiam habeo ad tempus, perfero, diſſimulo, ſuffero patienter.*
Poteſchavamſze. v. Potuſujemſze.
Poteſchavanye. v. Ztuſavanye.
Potéſem-gnulſzem. *Trabo, protrabo, conextendo, rapto, ſtringo.* potegnuti mech, *evaginare, nudare, ſtringere, educere gladium.* potegnuti ladju k bregu, *ſubducere navim.* 2. poteſem plachu, *capio, l. trabo ſtipendium.* 3. poteſem noge hodech, *atto, as.*
Potesèmſze, paſchimſze. *Feſtino, propero.* v. Surimſze. 2. poteſemſze, *trahor, attrahor.* 3. *pervagor.*
Potezànye, *Tractio.* k-potezanyu ſzliſſajuchi, *tractorius.*
Potezày. *Litura, filum, ſtria, ſtrix, ſtriga, obelus, linea.* potezay napraviti, *lineam ducere.* po piſzmu prevlechi potezay, *expungere, delere.*
Potèzni. *Tractilis, tractitius, ductilis, ductarius.*
Potíchem-teknulſzem. *Impello, promoveo, ſubmoveo, urgeo.* poteknuti derva ognyu, *impellere ligna foco.* poteknuti ogeny, *excitare, promovere ignem, torres comittere, flamæ oleum adjicere.* v. Ogeny nalaſem. 2. *laceſſo, irrito, battariſſo.* v. Podbadam.
Potiho. *Paulatim, pedetentim, ſuſpenſo gradu.* v. Polehko.
Potimſze, *Sudo, inſudo, conſudo, exudo, deſudo, ſudorem elicio, emitto, excutio.* potitiſze kervavem potom, *ſudare ſangvinem, l. ſangvine.* veſzſze potim, *circumſudo, perſudo.*
Potitel, potechiſze. *Sudator, ſudabundus, ſudorus, ſudans, æſtuans.* potitelicza, *ſudatrix.*
Potìra, tiranye. *Fugatio, inſecutio, inſectatio, perſequutio.*

Potíram-terlſzem. *Confringo, perfringo, diffringo, infringo, lobefacio, deſtruo, comminuo, occillo, conqvaſſo, perumpo, procio, profligo.* potreti tverdokornoſzt, *retundere audaciam, comprimere duritiam, contundere, frangere temeritatem, procaciam, deponere cornua.* potirati koga, *fugare, impellere, inſectari, perſequi, in fugam compellere.* v. Tiram.
Potìran. *In fugam verſus, propulſus, fugatus, inſecutus.*
Potiránye. *Impulſus, vehemens inſectatio.* v. Potira.
Potíravecz. *Contritor, conqvaſſator.*
Potiſſen. *Placatus, ſedatus, mitigatus, pacatus.* potiſſen ogeny, *reſtinctus ignis.* v. Pogaſſen.
Potiſsènye. *Placatio, mitigatio, ſedatio, pacatio, placamen.* potiſſenye ognya, *reſtinctio ignis.*
Potiſsújem. (D.) utiſſujem. *Placo, ſedo, mitigo, lenio, paco, mentem ſiſto alicujus, tranquillo, concilio, ſatisfacio, ſolor, removeo, extinguo.* potiſſiti buku, *ſedare tumultum, extingvere ſeditionem.* v. Tiſſim.
Potlàchen. *Proculcatus, deculcatus.* v. Poteptan.
Potlachènye. *Proculcatio, deculcatio.* v. Poteptanye.
Potlachitel. *Proculcator, conculcans.*
Potlachújem-chilſzem. *Proculco, deculco, protero, attero.* potlachiti ſzetve, *proculcare ſegetes.*
Potlàm. potle. (D.) poſzlye. *Debinc, poſtèd, pòſt, poſthac, dein, deinde, deinceps, impoſterùm, poſtmodùm, poſtibi, poſtillà, poſtmodè, poſt id factum.* nit otcza potlam neſzem videl, *ne patrem poſtillà vidi.*
Potna kupel. *Sudatorium, hypocauſtum.*
Potna komoricza ú kupeli. *Aſſeum, ei.*
Potna zimlyicza. *Febris ſudativa, ſudor anglicus.*

Digitized by Google

Potne luknyicze. *Pori. Sudamen.* plu. *ſudamina.*

Potneh luknyicz odpiranye. *Ecphraxis.*

Potni. *Sudatorius, ſudorius, ſudativus.* potni rubecz, *ſudarium, ſudariolum.* potni prah *Sympaſma.*

Potóchecz. *Amniculus, fluviolus, rivulus.*

Potòchen. *Devolutus.* 2. *in gyrum pulſus, compulſus, in orbem agitatus.*

Potochènye. *Devolutio.* 2. *in gyrum, l. orbem agitatio.*

Potóchna pticza. *Cataracta, æ.*

Potóchni. *Fluviatilis, amnicus, fluminеus, fluminalis, fluvialis, fluviaticus, amnigenus, rivalis.* potochna ptichicza, *ſalopugium.* v. Paſztirichicza.

Potòk. *Fluvius, flumen, fluentum, amnis, profluens, rivus, torrens.* 2. potok nagel, kî v-zime v-deſgyenom vremenu teche, po letu preſzehne, *torrens, fluentū.* 3. potok ſzredo techni, *amnis interfluens.* 4. vokol tekuchi, *circumfluus amnis.* 5. potok zahodni, *amnis refluus.* 6. potok ú vech trakov razdelyen, *amnis pluribus alveis fluens.* 7. kay potok razluchava, *rivifinalis.* 8. potok peklenſzki, *ſtyx, is.* vech potokov ztekanye, *rivalitas, tis.*

Potòka glubina. *Fluminis altitudo, profunditas amnis.* potoka kray zadnyi, *pterna.*

Petòke ſznaſim. *Reto, as.*

Potom. *Item, dein, deinde.* v. Potlam.

Potòmtoga. (D.) poſzlye toga. *Exin, deinde, poſt, porrò, poſteà, poſtmodùm, deinceps.*

Potonen. *Submerſus, demerſus.*

Potonènye, potonutje. *Submerſio, demerſio.*

Potonoſzni, kay pot chini. *Sudorifer, ſudoriferus, ſudorificus.*

Potonújem. *Submergor, demergor.*

Potòp. *Diluvium, diluvio, diluvies, inundatio.* potop obchinſzki, *omnium terrarum elluvio, cataclyſmus.* v. Po vodnya. potop, ladje razbitje, *naufragium.* potopa oſztanek, *tabula naufragii.*

Potoplénye. *Inundatio, exundatio, reſtagnatio, obundatio, diluvialis irruptio, inundantia aquarum.* v. Poplavlenye. 2. *ſubmerſio, demerſio.* 3. v. Pritoplenye.

Potòplyen. *Submerſus, ſummerſus, demerſus, aquis obrutus.* 2. v. Pritoplyen. 3. v. Poplavlyen.

Potrében. *Neceſſarius, uſuarius.* jako potreben, *perneceſſarius, multum neceſſarius.* 3. potreben vbog, *egens, indigens, indigus, inops, egenus.*

Potrébno. *Neceſſariè, neceſſariò, neceſſùm, opus, peropus, neceſſe, oportet, refert.* potrebno je iſzkati, *quæſito opus eſt.* vre zdavnya potrebno je bilo to vchiniti, *jam pridem hoc factum oportuit.*

Potrebócha. *Neceſſitas, indigentia, indigitas, opus, requiſitum, requiſitio.* Goſzpon oveh potrebochu ima, *Dominus his opus habet.* 2. *egeſtas, neceſſitudo, inopia, paupertas.* v. Vboſtvo. 3. potrebocha velika, *neceſſitas premens.* ú velike potreboche, *extremâ urgente neceſſitate.* potrebocha nadſztupna, *neceſſitas propinqva, l. imminens.* iz potreboche nekay vchiniti, *neceſſitate coactum facere.* poleg potreboche ſive, *ſufficienter vivit, larem fovet mediocriter.* prez potrebe, *absque cauſæ neceſſitatis.*

Potrebújem, potrebenſzem. *Egeo, indigeo, opus habeo, neceſſum eſt mihi, faleſco, inopia alicujus rei laboro.* 2. *exigo, poſtulo, requiro.* potrebuvati dug, *appellare creditorem.* v. Terjam. 3. potrebujem nazad, *repeto, repoſco.*

Potren. (D.) ſzatren. *Contritus, confractus, perfractus, conqvaſſatus.*

Potrénye. *Confractio, contritio, conqvaſſatio.* potrenye koſzti, *periclaſis, apagma.*

Potrèſz zemlye. *Terræ motus, rhectæ, palmatias.* potreſz je, *terra movet,*

mit-

Digitized by Google

mugit ſub pedibus terra. guſzte potreſze terpeti, *crebris motibus terræ fatigari.*

Potréſzen. *Commotus, concuſſus.*

Potreſzènye. *Commotio, concuſſio.*

Potreſzújem. *Commoveo, concutio.*

Po tri, y tri. *Terni, æ, a.*

Po trideſzet, potrinadeſzet. *Terdeni.*

Po triſzto. *Trecenti, trecenteni, treceni.*

Potròſſek. (D.) tratna. *Expenſæ, impendium, diſpendium, ſumptus, expenſa, errogatio, data.* potroske chinim poleg moje moguchnoſzti, *meo pede me metior, partes meas extra modum non extendo.*

Potròſſen. *Expenſus, errogatus, impenſus, conſumptus.*

Potroſsénye. v. Potroſſek. potroſſenye prekoredno, *prodigalitas.*

Potròſslyiv. *Sumptuoſus.* 2. potroſslyiv, dareslyiv chlovek, *polydorus.* potroſslyiv prez reda, *prodigalis, prodigus.*

Potroſslyìvecz. *Decoctor, dilapidator facultatum. conſumptor bonorum, helluo patrimonii, profuſus nepos, prodigus filius, tinea, & vorago opum.*

Potròſsnik, koi van daje. *Sumptuarius, errogator, præbitor, promus, diſpenſator.*

Potroſsnìcza. *Diſpenſatrix.*

Potròſsno *Sumptuosè.* potroſsno prez razloga, *prodigaliter.*

Potroſsújem-ſilſzem. *Expendo, errogo, conſumo, facio impenſam, expenſo, expenſum ſumptui fero.* veliko netroſſiti, *parcere impenſa, l. impenſis.*

Potruditìſze. *Fatigium modicum aſſumo, fatigor modicè, fatigium modicum alicujus gratia ſumo.*

Potrúſſen. *Conſperſus, perſperſus, inſperſus.* z-ſzoljum potrúſsen, *ſale conſperſus.*

Potruſsènye. *Inſperſio, perſperſio, conſperſio*

Potruſsújem. *Conſpergo, inſpergo, perſpergo, infrio, affrio.* potruſziti z-ſzoljum, *infriare ſale, inſpergere ſalem.*

Potvárjam-tvorilſzem. (D.) korechim. *Criminor, calumnior, imputo, impoſturam facio, adſcribo crimen alicui, conſcro, l. conjicio culpam in aliqvem, objicio, l. objecto alicui crimen, transfero culpam in aliqvem, crimen intento, culpæ alicui aliquid do, adſcribo cuipiam aliqvid, reum aliqvem facio, inſimulo, ſycophantor, ſycophantizo.* v. Krivim.

Potvaràny e, potvorenye krivo. *Calumnia, impoſtura, criminatio, culpatio, inſimulatio, imputatio, iniqua impoſitio, ſycophantia.*

Potverdìtel. *Affirmator, adſtructor, confirmator, comprobator, conſolidator.*

Potvergyavajuch. *Aſſeveranter.*

Potvèrgyen. vſztanovlyen. *Confirmatus, roboratus, corroboratus, comprobatus, communitus, ſubſcriptus, ratus.* 2. potvergyen obchinſzkum vlaſztjum, *authenticatus, fidei confirmatæ, ratificatus.*

Potvërgyènye. *Confirmatio, affirmatio, aſſeveratio, atteſtatio, comprobatio.* 2. potvergyenye rechjum, *ratificatio, ratihabitio.* 3 potvergyenye vlaſztjum obchinſzkum, *authenticatio.* 4. potvergyenye ili ſzud Sz. Otczev, *authoritas SS. Patrum.* 5. *corroboratio, fortificatio, conſolidatio, communitio, circummunitio.*

Potvergyújem - dilſzem rech. *Affirmo, confirmo, idem aſſevero.* potverditi, privoliti k-chemu, *aſſentiri, ſuffragari, ſubſcribere.* 2. potvergyujem, jachim, *firmo, confirmo, corroboro, ſtabilio, cõmunio, conſolido, convallo, conſulcio, perfulcio, clavo trabili figo.* 3. potvergyujem rechjum, *aſſevero, comprobo, aſſero.* 4. potvergyujem kakvo delo, *ratum habeo, ratum facio, ſubſcribo, ratifico.* potvergyujem obchinſzkum pechatjum, *authenticum facio, authentico, auctorizo.*

Potvergyujemſze. *Confirmor, roboror, corroboror.*

Potujen. *Abalienatus, alienatus.*

Digitized by Google

Potujènye-gyenye. *Alienatio, abalienatio.*

Potugyújem. *Alieno, abalieno, alieni juris facio.*

Potvòra. *Calumnia, imputatio.* v. Potvaranye.

Potvòren. *Calumniatus, insimulatus, iniquè delatus, ascriptus.*

Potvorìtel. *Calumniator, insimulator, impostor, ascriptor, sycophanta.*

Potvoritelìcza. *Calumniatrix.*

Potvojem tolnachu. *Tuo consilio, te authore, tuo svasu.*

Potùchen. *Contritus, contusus.*

Potusujèmsze. *Queritor, querelor.*

Povàl, povalénye. *Prostratio, dejectio, dejectus, deturbatio, demolitio.* v. Valenye. 2. *cædes, strages.*

Povalitel. *Prostrator.*

Povàlyen. *Prostratus, stratus, dejectus, devictus, prostigatus.* v. Porussen.

Povalyújem-lilszem. *Prosterno, sterno, dejicio, depono, devolvo.* povaliti koga na zemlyu, *prosternere aliquem humi.* povaliti terszje, *prosternere vites.* v. Valim. 2. povalyujem z-orusjem, *prosterno, dejicio, cædo, prosligo, percello, sterno ferro.* povaliti nepriatela, *fundere humi hostem.* vnogo povaliti voyszke, *magnas strages edere, latè stragem dare.* do koczena povaliti, *ad internecionem cædere, internecire, cuncta disperdere, funditùs delere, ad ultimum prosternere.*

Poudrìcza. *Gravicymbalum.*

Povédam. (D)kasem. *Narro, refero, refero, denarro, enarro, commemoro, expono.* redom povedam, *recenseo, specifico, ordine refero, enumero, traloqvor.* vech krat povedam, *tundo, crepo, inculco, recito, canto.* dan y noch povedamti, dasze chuvay, *dies noctésqve tibi canto, ut caveas.* povech na kratkom, *agedum expedi.*

Povedan. *Narratus, denarratus, relatus, memoratus.* redom povedan, *recensitus, specificatus.* 3. vechkrat povedan, *contatus, inculcatus.*

Povedànye. *Narratio, narratus, relatio, relatus, commemoratio, prædicatio.* po redu povedanye, *recitatio, enumeratio, specificatio, recensio, recentus.* povedanye protivno ú szudu, *parantagesit.*

Povedàvecz. *Narrator, relator, memorator, recensor.*

Povedàvka. *Narratrix, memoratrix.*

Povekssan. *Auctus, amplificatus, cumulatus, adauctus, exaggeratus, mactus.* povekssan ú chaszti. *auctus honoribus &c.*

Povèkssanye. *Amplificatio, multiplicatio, accesio, auctio, exaggeratio.* 2. *incrementum, augmentum, accretio, accrementum, super sortem accessus, accretus, ûs.* povekssavanye dnevov, *depalationes dierum.*

Povekssávam. *Augeo, adaugeo, amplio, amplifico, cumulo, collucupleto, dilato exaggero, exaugeo, augmento.* povekssati glasz, *affingere aliquid rumoribus.*

Povekssávecz. *Amplificator, auctor, accumulator.*

Povernènye. *Restitutio.* povernenye kszvomu sztanu, *postliminium.* v. Povrachanye.

Povernìtel. *Redditor, redhibitor.*

Povérnyen. *Restitutus, redditus, redhibitus, compensatus, reciprocatus.* 2. *reversus, redux.*

Povertèlye. *Hortensia, cepurica, olera.*

Povertelni, povertni. *Hortensis, hortensius, cepuricus.*

Povertnìcza. *Raphanus, & raphanum, ni, radix, raphanitis* 2 povertnicza divja, *armoracia, rapistrum, agrium, raphanus major; qvia folia sativo majora habet. Hic scissus in frusta, & infillotus, in vinúmque per orisioium immissus, ac sequenti die extractus, corruptionem vini tollit. idem de vino adusto infuso refertur.*

Povertnìchni. *Raphaninus, raphanicus.*

Po-

Digitized by Google

Povesújem. *Colligo, conſtringo, connecto.* povezati ſznope, *colligare manipulos.*

Povèſzmo. *Penſum, bapſus, manipulus lini contuſi.*

Povézan. *Colligatus, conſtrictus, connexus.*

Povezànye. *Colligatio, convictio, connexio.*

Poviám-ilſzem. *Involvo, circumvolvo, circumligo, implico, amicio, calabrico.* poviam dete, *faſcio, faſciis ſive panniculis involvo, colligo.* poviti ranu, *obligare vulnus.*

Poviànye. *Involutio, obvolutio, implicatura.*

Poviſſavam. *Inalto, exalto, extollo.* poviſſavajuchiſze, na viſſe iduchi, *anatonus.*

Povitìcza. *Tyrolaganus, ni.*

Povnosènye. *Multiplicatio, acxeſis.*

Povnosujem-ſilſzem. *Multiplico, as.* v. Povekſſavam.

Povodnìcza. *Schedia, codicaria navis, trabica, æ.* v. Flyoſz. povodnicze kormam, *pinna, æ.* povodniczami ki barache, *caudicarius.* v. Flyoſzar. povodnicze dreva, *rates.*

Povòdnya. *Alluvium, alluvio, alluvies, elluvio, eluvies, inundatio, undamen, proluvies, diluvies.* v. Potop. *exundatio, reſtagnatio, inundantia, inaquoſitas.*

Povolyen. *Charus, gratus, acceptus, amœnus, delectabilis, oblectabilis, deſiderabilis, expectabilis, vernans, venuſtus, placitus, placens.* pripovolyen. *procellus, acarnanius.* biti komu povolynomu, *eſſe in oculis alicui, valere apud aliquem gratia.*

Po volye Bosje. *DEO volente, DEI providentia, divino lumine.*

Povolyenſzem. *Allubeſco, adlubeſco, placeo, complaceo.*

Povòlyno. *Volupè, gratanter, deceptanter, ad nutum, ad placitum, juxta beneplacitum.*

Póvoy. (D.) pelen. *Faſcia, calabrica, in volumen, ammatum.* 2. povoy, kêmſze rane poveſuju, *anadeſmus.* 3. v. Podvez. n. 2. povojecz, *faſciola.*

Povrácham-nulſzem. *Reſtituo, reddo, redhibeo, retrado, retribuo, redhoſtio, rependo, repenſo, reſarcio, exſarcio, refundo, repono, reciproco.* povracham zaklad, *remancipo, as.* povracham lyubav, *redamo, reciproco amorem, amorem amori rependo.*

Povrachamſze. *Revertor, redeo, remeo, revenio, remigro, redambulo, regredior, redux ſum, rebito, regliſco.* povrachamſze k-domu, *redomo, repatrio.* povrachamſzem k-ſzvomu pragu, *rebito poſtliminio.* povrachatiſze na perve rechi, *repetere.*

Povrachanye jednako. *Talio, redhoſtimentũ, vindicta, neoptolomia.* v. Retalio.

Povràchek. *Redditus, reditio, reverſio, reventus, remeatus.* 2. *redhibitio, reſtitutio, redhoſtimentum, reciprocatio, hoſtimentum.* povrachek na perve rechi, *Apodoſis.* povrachek od boja, *receptus.* na povrachek od boja puhati, *receptui canere.* povrachek na boy, na ſturmu, *pedatum.* v tretjem povrachku jeſzu naſz pobili, *tertio pedato nobis fecêre bellum.* povrachek dara za dar, *antidorum.* povrachek dobra prietoga, *antipelargeſis,* ſ. *beneficiorum retributio.* povrachek zaſzluſenya, *antipelargia.*

Povráchlyiv. *Penſabilis, reparabilis.* povrachlyiv beteg, *palindione.*

Povrachni. *Redhibitorius, reciprocus, recidivus.* povrachni beteg, *recidiva.* povrachna zimlyicza, *recidiva febris.* povrachno govorenye, *palilogia.*

Povſzúd. *Ubique, uſqvequaqve, quoquo verſus, undique, ubivis, ubiqve, perubiqve, vulgo.* po vſzud iſzkati, *mari terráque qværere, conqvirere.*

Pozablènye. *Oblivio, obliteratio, immemoria, oblivium,* ſed rectiùs: *obli-*

Digitized by Google

via, orum. pozablenye krivichnoga duguvanya, *amneſtia.*

Pozáblyen, kay je pozablyeno. *Obli vius.* 2. oſztavlyen ú ſzpomenku, *amneſtiæ traditus, è pectore, animoque excuſſus, oblivioni datus, ſilentio oblitteratus, ventis datus. l. creditus, oblitus.*

Pozablyiv. (D.) nepantechi. *Oblivioſus, immemor.*

Pozablyújem-bilſzem. *Obliviſcor, dediſco, poſthabeo, dememini, oblivioni do, effluo, ex animo deleo, l. ejicio, ſilentio oblitero, oblitero, ventis do, l. credo, oblivioni tranſcribo.* pozabiti, *animo, l. ex animo effluere.* pozabitiſze z-ſzvoje tuge, *dedolere.* nepoſzablyujeſze, *in omnium mente hæret.*

Pozávam. *Invito, voco, accerſo, accerſio, is.* jedno malo pozvati, *ſubinvitare.* 2. pozavam. v. Zezavam. 3. *allicio, hortor.* v. Vabim. 4. pozavam na ſzúd, *cito ad judicium, voco in jus, dico dicam alicui, dicam alicui ſcribo.*

Pozdérje. *Stupa, ſtipa, æ.*

Pozdravitel. *Salutator.*

Pozdravitelicza. *Salutatrix.*

Pozdravlénye. *Salutatio, ſalus, rogatura, occurſatio, polychronia.* k - pozdravlyenyu ſzliſſajuchi, *ſalutatorius.*

Pozdrávlyen. *Salutatus, perſalutatus.*

Pozdavlyújem. *Saluto, aveo, ſalveo, nuncio ſalutem, ſalutem alicui dico, ſalutem impertior.* marlyivo koga pozdraviti, *perſalutare.* med ſzobumſze poſzdraviti, *conſalutare inter ſe.* vchiniti koga pozdraviti, *adſcribere alicui ſalutem.* drugoga rechmi pozdraviti, *alicujus verbis aliquem ſalutare.*

Pozdravlyajuchi. *Salutabundus.*

Pòzen. *Serotinus, ſerus, chordus, hyperberetæus.* vſza kaſzu pozna, *hyperberetæa* aliàs *ſerotina.* zovuſze. pozni janczi, *agni chordi &c.* v. Keſzen.

Pozlàchen. *Auratus, inauratus, deauratus, auro tectus, auro circumlitus, bracteatus.*

Pozlachénye. *Indauratio, deauratio, auratura.*

Pozlachújem. *Inauro, deauro, imbracteo.*

Pozlatìtel. *Deaurator, inaurator.*

Pozlu devam. *Peſſundo, diſſipo, diſpergo, in nihilum redigo, eventilo.* v. Zatiram. pozlu idem, *pereo, peſſumeo, depereo, diſpereo.*

Poznamenuványe. *Notatio, denotatio, adnotatio, adſignatio, aſſignatio, annotatio, annotamentum.* poznamenuvanye pervo perom ali kraydum, *Catagrapha, catagraphes, platice, es.* v. Oſznova. kipa, *graphis.* ſztanya, *ichnographia.*

Poznamenújem. *Noto, connoto, ſigno, denoto, caractere ſigno, miniatula, l. cera noto.* 2. *cauterio, tudiculo, ſigno.* poznamenuvati koga kakvem oſzebuynem zlamenyem, *ſtigmare, ſtigmate notare.* krivo poznamenuvati, *obelo notare.* 2. *adumbro, delineo, primas lineas duco, verbis deſigno, formo, informo, deformo, formam ſcribo.* poznamenuvati nekay pervlye, *præſtruere.* poznamenuvati pametjum, *animo imaginem rei concipere, cogitatione depingere aliquid.*

Poznan. *Cognitus, agnitus, intellectus, perſpectus.*

Poznànye. *Cognitio, agnitio, notio, notitia, notities, cognitus, cognoſcentia, intelligentia, perſpicientia, perſpectio.*

Poznávam. *Agnoſco, cognoſco, noſco, noſcito, novi.* dobro poznati, *percognoſcere, incognoſcere.* iz temela poznati, *perſpicere.*

Poznina. *Serotina, orum.* v. Pozen.

Pozoban. *Digitis, l. roſtro ſumptus, l. abſumptus.* v. Zoblyem.

Pozòvich. *Invitator, vocator, accerſitor, allicitator.* pozovich na boy, *provocator, evocator ad pugnam.*

Pozovkìnya. *Invitatrix, cis.*

Pozovni. *Vocatorius, invitatorius, iſagogicus.*

Pozòy. (D.) drakun. *Draco, onis.* od po

Digitized by Google

zoja zleſen, *draconigena.* kamen ú glave pozoja, *draconitis, draconitias.* pozoyna trava, *proſerpinalis.* v. Kozlecz.

Pozòicza. *Dracæna, æ.*

Pozván. *Invitatus, vocatus, accerſitus.* pozvan goſzt, *epulo, epulonus.* 2. pozvan na ſzud, *vocatus, citatus ad jus, l. in jus.* 3. pozvan na boy, *provocatus, evocatus, laceſſitus ad pugnam.*

Pozványe. *Invitatio, invitamentum, invitatus, vocatio, accerſitio.* pozvanye na pravdu, *Citatio in jus.*

Pozvédam. *Inqviro, perqviro, indago, exploro, ſciſcitor, percontor, expiſcor.*

Pozvedànye. *Inquiſitio, exqviſitio.*

Po zutra. (D.) prikozutra. *Perendie, in perendinum, poſt cras, poſt craſtinum.*

P. ante R.

Pràg. *Limen, nis.* prag gornji, ili ſztup nad vrati, *limen ſuperum, ſuperliminare, hyperthyrum.* dolnyi, *hypothyrum.* v. Priſztroſſek. k-pragu ſzliſſajuchi, *liminaris, e.*

Prága, Varas Cheski. *Praga, Caſurgis, Morobudum.*

Práh. *Pulvis, eris, & pulvis, pulver, eris.* prah puſkeni, *pulvis nitratus, pulvis pyrius, tormentarius.* prah kiſze z-cheſzalom van jemlye, *ſtrigmentũ, deſtrig nentũ.* prah chervojedni, *priſma.* prah melinſzki, *pollen, l. pollis, nis.* prah potni, *pulvis diaphoreticus, ſympaſma.* prah za chiſztenye zubih, *pulvis dentifricus.* prah za oſztvarenye miſſev, y ſtakorov, *arſenicum, ſandaracha.* v. Stupa. prah telo odpirajuchi, *pulvis laxativus, ſolutivus.* prah proti hunyavicze, *pulvis contra defluxiones, phlegmagogus.* prah proti chemeru, *pulvis alexipharmacus, alexiterius.* prah glavni, *pulvis cephalicus.* prah bol vtaſſujuchi, *pulvis pe regoricus, anodynus, narcoticus.* prah zlati, *pſema.* prah, ki od pile pada. v. Scobina. prah, kemſzuſze meydaniki poſzipavali, *baphe.* prah koi od vertanya opada, *terebramen.* na prah tuchi, obernuti, *terere, pulverare, pulverizare, diſpulverare, in pulverem redigere.*

Prálecz. *Fullo, naca, & naccа, nacta, coactilarius, lotor.* v. Placha.

Pralya. *Lotrix, lavatrix.*

Prályka. *Pala lotoria, malleus lotorius.*

Pran. *Lotus, lautus, lavatus.* v. Opran.

Pránye. *Lotio, lavatio, lavatura, purgatio, clyſmus.*

Praſchànye. *Condonatio, remiſſio, remiſſa, indulgentia, ignoſcentia, venia.* 2. *crepitus, ûs.*

Praſchìch. *Porcellus, ſuſculus.* praſchich ſzeſzni, *ſubrumus, nefrens, porcellus, depuber, l. depubis, porculus lactens,* v. Odojek. praſchich odluchen od ſzeſzcza, *delicus, ci.*

Praſchím. *Crepo, ſtrepo.* praſchi glaſz, *fama volat.*

Práſchyi, chya, chye. (D.) karmechi. *Porcarius, porcinus, ſuinus, ſuillus, porcellinus, ſuarius.* praſchyi rilez. v. Gubecz. n. 2. v. Szvinſzki.

Práſen. *Toſtus, frixus, fictus, torrefactus.*

Praſènye. *Torrefactio, torror.* praſenye kruha na maſzlu, *Artopemma.*

Práſim. *Torreo, torrefacio, frigo.*

Pràſſen. *Pulverulentus.*

Praſsènye. *Pulveratio, onis.*

Práſſim. *Pulvero, pulverizo.*

Práſsni. *Pulverarius, pulvereus.* praſsni veter, *turbo pulvereus.*

Práſsnik. *Focus igniarius, ſeutula, æ.* 2. praſsnik, barilchecz puskeni, *pixis pulveraria.* v. Loding. 3. praſsnik praha za poſzipavanye piſzma, *theca arenaria, vaſculum arenarium.* v. Pusken.

Práſze. (D.) miklóſcze. *Porcula, porculena, porcaſter, porculus, ſuccula.* v. Praſchich. 2. praſze riba morſzka, *aper piſcis.*

Praſzècz. (D.) kärmak. *Sus, porcus, ſetiger, ſabelicum pecus, delphax, thyſus.* praſzecz z-razdvojenemi ſchetinami,

Digitized by Google

mi, *diſſulcus, ei.* praſzecz zkoplyen, *majalis.* nezkoplyen, *verres, is, verrus, ri.* v. Neroſztecz. praſzecz z mlekom vtuſchen, *porcus ferarius.* praſzecz vtovlyen z napojem, *porcus colluvialis, l. colluviarius, ſetiger calvinarius.* v. Praſczi. praſzecz riba morſzka, *hyſtrix.* v. Divjak.

Praſcza tuſzteje meſzo na terbuhu, *ſpetile, is.* praſcza nadetoga na ſztol doneſzti, *trojanum porcum menſæ inferre.*

Praſcze, koi tovi, *porculator.* koi oddaje, *porcinarius, ſuarius negotiator.*

Praſzìcza. *Porca, ſus fœmina.* praſzicza breja, *ſchropha, æ.* praſzicza, pervo ſzkotna, *porcetra.* vechkrat ſzkotna, *ſcropha.*

Pràſzka. (D.) rogobor. *Fragor, ſtrepitus, crepitus, ſonitus, crepitatio, concrepatio, tonitrus, tonitru.* praſzka od bijenya, *crepitus plagarum.* praſzka orusja, *crepitus, l. ſonitus armorum.*

Pràſzkam. *Strepo.* praſzkati nogami, *ſtrepere pedibus.* 2. *crepo, increpo, concrepo, crepito, tono, ſtrepitum dc, fragorem edo.*

Praſzkanye dërv na ognyu. *Crepitus, ûs.* v. Praſzka.

Pratès. *Suppellex.* prates odecha, *amictus, veſtitus, veſtitura, ſtola.* v. Pohiſtvo, y Odecha.

Pratìm. *Comito, comitor, ſector, deduco.* v. Szprevajam.

Pràv, va, vo. *Verus, rectus, legitimus, juſtus.* prava haſzen, *ſolida, & vera utilitas.*

Právda. (D.) pria. *Dica, lis, res, cauſa forenſis.* pérna, *actio.* 2. pravda, kâje na jednu ſztran vagnula, *jus æduum, devolutum.* 3. pravda. *litigium, contentio, litigatio, diſceptatio, controverſia.* ú pravde obranenye, *vindiciæ.* od pravde odſztupiti, *à jure ſuo recedere, jus ſuum relinquere.*

Pravdàmſze. *Litigo, jure procedo, lite, l. jure contendo, litibus diſtineor.* v. Trikratimſze.

Pravdànye. *Litigatio, lites, forenſium certaminum depugnationes.* v. Pravda. n. 3.

Pravdás. *Litigator, advocatus, patronus, dicaſta, & dicaſtes, codicus, caſtaldus.* pravdas krivichen, *vitiligator.* v. Pérus. 2. chaſzt pravdaſſa, *opera forenſis, cauſſidicatus, cauſidicina.* pravdaſſev himbe, *advocatorum artes, argutiæ, technæ, fallaciæ.*

Právde znima. *Exceptio, onis.* pravde napre doneſſenye, *dicæologia.* pravde zrokov napre donaſſam, *allego, as, cauſſidicor, cauſſam dico.* pravde zrokov napre davanye, *allegatio.*

Pravde zamugyenye. *Eremodicium.*

Právde lyubitel. *Philodicus.* pravde dan, *vadimonium, juſtidium.* pravde meſzto, *dicaſterium.* pravde odluka, *ſententia, judicatum, decretum.* pravde ſzudecz, *præſes dicaſterii.* priſzedniki ſztola pravdenoga, *aſſeſſores dicaſterii.*

Pravde piſzecz. *Diographus.* pravde, y pogodbe v-pravdah vkup zapiſſujem, *inrotulo, as.*

Pràvden. *Verus, verax, ſyncerus, genuinus, incorruptus, ſtoicus.* pravdeno iſztinſzki, *ſanctus, theſeus.*

Pravdo prefztaja. *Juſticium.*

Pravdo-znanecz. *Legulejus, juris conſultus, juris peritus, juris prudens, legum vates, formularum cantor, formularius.* v. Pravdas.

Právdo-znanoſzt. *Juris prudentia, juris ſcientia.*

Právdu chinim. *Judico, judicium facio, judicio cognoſco, judicium dico.* v. Szudim. na pravdu pozavam, *vador aliquem, dicam alicui dico, in jus voco, jus alicui dico.* pravdu razpravlyam, *litem dirimo.* pravdu gubim, *judicio, l. lite cado, litem perdo, ſuccumbo, cauſſa cado.* pravdu dobivam, *lege potior, litem auffero, vinco judicio.*

Právi. *Certus, verus.* v. Pravden.

Pravìchen. *Juſtus, æquus, rectus, probus.* kruto pravichnei, *ſervantiſſimus æqui,*

ob-

Digitized by Google

observantissimus legum, cultor aqui. 2. pravichen, *innocens, probus, integer, innocuus, insons, innoxius, culpæ expers, immerens, sanctus, purus à culpa, simplex, acacus.*

Pravichènszem. *Culpâ careo, vaco, absum à crimine, extra culpam sum.*

Pravìchno. (D.) pravedno. *Justè, æquè, rectè, legitimè, probè, ritè, præclarè, syncerè, verè, integrè, sanctè, innocenter, immerenter, &c.*

Pravìchnoszt. *Innocentia, integritas vitæ, acacia, alabia.*

Pravìcza. (D.) pravda. *Jus, fas, justitia, æquitas, æquum, bonum, æquum, & bonum.*

Bosja. *Jus divinum, lex divina.*
Naravszka. *Jus naturæ, l. naturale.*
Szvetovna. *Jus civile, lex civilis.*
Duhovna. *Jus Canonicum.*
Czeszarszka. *Jus Cæsareum, Imperiale.*
Kralyevszka. *Jus Regium.*
Vszeh narodov. *Jus Gentium, jus quod apud omnes gentes sanctum esse consuevit.*
Obchinszka. *Jus Publicum.*
Orszachka. *Jus Provinciale, l. Regni.*
Varaska. *Jus Municipale.*
Purgarszka. *Jus Civicum, l. Civitatis.*
Pervorodnoga ú vlezenye v-odvetchinu. *Jus Primogeniti, Majoratus.*
Tutorszstva. *Jus protectorii, l. protectionis.*
Priszstuplenya ú odvetchinu. *Jus succedendi ab intestato.*
Onoga, od kojegasze derszi daje úmerl, â vendar sive, ili povrachka k-szvomu. *Jus postliminii.*
Fantenya. *Jus vindicationis privatæ.*
Szlobodnoga szechenya derv. *Jus cædui ligni.*
Stimana. *Fictio juris, jus, l. quasi jus.*
Poszlednya. *Jus sequius, posterius.*
Bogczev. *Jus eleemosynæ, pauperum portiones, privilegia.*

Pravicza

Prodavanya. *Protimiseos.*
Lozna. *Jus foreztale.*
Pod nebom na szstojechke. *Judicium statarium militare criminale sub dio.*
V-kratko zavjeta. *Jus strictum.* v. Zakon.

Pravìcze Boszicza. *Themis, astrea.*

Pravìczu govorechi. *Cephisius, ii.*

Pràvo. *Verè, rectè, syncerè, ritè, sanè, integrè, realiter.* 2. *innocenter, aquè, justè, rectè.* v. Pravichno.

Pravo mernoszt. *Æquilibrium, æquipondium, æquamentum, sacoma.*

Pravo vuglaszt. *Rectangulus.*

Prázen. *Vacuus, vanus, innanis, futilis, vacans, exhaustus, excussus, sterilis, cassus.* chiszto prazen, *athere cassus.* prazno meszto, *area, æ.* prazno meszto ú polyu, *glabretum.* praznoga koga odpraviti, *dimittere aliqvem excussum.* prazna tikva, *integer disciplinis.*

Prázen bivam. *Vanesco, innanesco, vacesio.*

Praznènye. *Vacuatio, evacuatio, innanitio.*

Prászznim-prazno chinim. *Vacuo, evacuo, vacefacio, exhaurio, decapulo, depleo, extenuo, exentero.* v. Izpraznujem.

Práznik. *Fornicator, fornicarius, stuprator, scortator, constuprator, sututor, infamis scorto, homo contaminatissimus, cynedus.* v. Nechiszt. praznik z-tujum szenum, *mœchus, mœchio, adulter, adulterio.* v. Loter praznik z-nevraszenũ deviczum, *defloretor, devirginator.* z-duhovnum personum, *sacrilegus, gi.* praznik z-rodiczum, *incestuosus.* praznik z-mladenczem, *sodomita, pædicator.* z-szivinum, *bestiarius.* 2. praznik (D.) v. Lenyak.

Praznócha. *Vacuitas, innanitas, vacivitas.* praznocha ili proszstor med dvojem, *intercapedo, intervallum.*

Praznoszt, praznuvanye. *Fornicatio, incontinentia, intemperantia, libido, luxuria, scortatus, stuprum, meretricatio,*

TAYLOR INST. O.
Digitized by Google

concubitus vetitus, *l. vagus*, *ſalacitas*. praznoſzt z-tujum ſenum, *adulterium*, *mœchimonium*, *pellicatus*. praznoſzt z-deviczum, *deſloratio*, *devirginatio*. z-rodiczum, *inceſtus*. z-duhovnum perſonum, *ſacrilegium*, *idololatria*. z-mladenczem, *concubitus maſculorum*, *ſodomia*. z-nemum ſztvarjum, *beſtialitas*.

Praznuvanye, manguvanye. *Otium*, *ceſſatio otioſa*, *otioſitas*.

Praznújem-valſzem. *Fornicor*, *lupor*, *libidinor*, *futuo*. z-luczkum ſenum, *mœchor*, *adulteror*, *mœchiſſo*, *alienas permolo uxores*, *temero alicujus lectum*, *thalamum*, *torum*, *pellicor*. z-deviczum, *defloro*, *devirgino*. z-rodiczum, *inceſto*, *as*. 2. manikujem, *otior*, *langveſco*, *deſideo*, *tero tempus otio*. v. Mangujem.

PR. ante E.

Preárjam-oralſzem. *Itero agrum*, *denuò terram carrugio verto*. v. Prevracham.

Prebegújem. *Transfugio*, *perfugio*.

Prebádam. *Transfodio*, *transfigo*, *perfodio*, *configo*, *perpungo*, *ſuffodio*, *deſubulo*, *tranſuo*, *percudo*, *transverbero*, *transadigo*, *transforo*. preboſzti z-kopjem, *transverberare*, *l. configere haſta*. preboſzti z-ſilom, *deſubulare*. preboſzti ſzamoga ſzebe, *mucrone ſe induere*, *in gladium occumbere*, *gladio ſe conficere*, *transfigere*.

Prebavlènye. *Concoctio*, *digeſtio*, *digeries*, *conſumptio*, *pepſis*. prebavlenye oſiranya, *edormitio*, *exhalatio crapula*.

Prebávlyam. (D.) probavlyam. *Digero*, *concoquo*, *conſumo*, *confacio cibum*, *mortifico*, *mitifico cibum*. 2. prebávlyam oſiranye, *edormio crapulam*, *exhalo ingluviem*. 3. prebavlyam, *tranſigo*, *prodigo*. prebaviti prez hálzne vreme, *gratis traducere tempus*.

Prebávlyen. *Concoctus*, *digeſtus*, *conſumptus*, *confectus*, *mortificatus*, *mitificatus*.

Prebàvni. *Digeſtibilis*, *digeſtivus*, *digeſtorius*.

Prèbeg. *Transfuga*, *refuga*, *perfuga*, *refugus*, *profugus*, *deſertor*, *fugitor*. od goſzpona, *berifuga*. v. Vuſzkok.

Prebèl. *Peralbus*, *percandidus*.

Prebèrz. *Perceler præproperus*, *valdè citus*, *nimis feſtinus*, *qvàm maximè pernix*.

Prebĕrzo. *Præpropere*, *feſtinè*, *properanter*.

Prebíjam. (D.) probijam. *Perfringo*, *perrumpo*, *pertundo*. 2. prebiam, prek idem, *permano*, *penetro*, *perfluo*, *tranſluo*, *rransverbero*. paper prebia tintum, *papyrus transmittit literas*.

Prebijànye. *Perfractio*, *pertuſio*, *peruptio*.

Prebíram-bralſzem. *Seligo*, *ſeorno*.

Prebivalìſche. *Habitatio*, *habitaculum*, *hoſpitaculum*, *taberna*, *tabernaculum*, *domicilium*, *reſidentia*. v. Sztan. prebivaliſche poglavito, ali ſzvetlo, *domicilium illuſtre*. prebivaliſche ú zemlye ali v-pechine, *apogæum*, *ei. antrum*.

Prebivànye. *Incolatus*, *inhabitatio*, *manſio*.

Prebívam. *Colo*, *incolo*, *habito*, *inhabito*, *frequento*, *dego*, *reſideo*, *ſtabulor*, *ſtabulo*, *verſor*, *domicilium habeo*. v. Sztanujem. prebivati okolu vode, *accolere fluvium*. *Prov.* Vſzigder je dobro prebivati. *Viro bono ubique patria*. *Abdera pulchra theorum colonia*.

Prebivàvecz, prebivalitel. *Habitator*, *inhabitator*, *incola*, *accola*. prebivavecz vodeni, *amnicola*. v. Sztanovnik. poleg vode, *accola aquarum*. prebivalitelicza, *cultrix*, *inhabitatrix*, *incola*.

Prebláſen. *Perbeatus*, *terbeatus*.

Prebòden. (D.) proboden. *Tranſixus*, *confoſſus*, *confixus*, *perfixus*, *transverberatus*, *perpunctus*, *tranſjectus*.

Prebodenye. *Tranſixio*, *tranſoſſio*.

Prebrájam-broilſzem. *Dinumero*, *pernumero*, *percenſeo*, *recenſeo*, *iterum numero*, *renumero*. prebroiti tela ubitel, *inire numerum interfectorum*. prebrajamſze, *erro in numerando*.

Prebrán. *Selectus*, *ſecretus*.

Prebránye. *Selectio*, *ſecretio*.

Prebrògyujem. *Tranſreto*, *effreto*, *fretum*

Digitized by Google

tum trajicio, eremigo, enavigo, pernavigo, transnavigo, navi transvebo. prebroditiſze, *transvehi navi.*

Prebrògyen. *Trajectus, transvectus.*

Prebrògyenye. *Trajectio, transmiſſio, transvectio, trajectus.*

Prebròjen. *Dinumeratus, pernumeratus, per- recenſitus, recenſus.*

Prebrojènye. *Di-pernumeratio, recenſitio, recenſus.*

Prebudìlo. *Excitatorium, ſuſcitabulum.*

Prebùdlyiv. *Excitabilis, expergifiæus.*

Prebùgyen. (D.) probugyen. *Excitatus, experrectus, expergitus, expergefactus, ſomno excuſſus, ſobriefactus.*

Prebugyénye. *Excitatio, expergefactio, ſuſcitamen.*

Prebugyújem. (D.) probudivam. *Excito, ſuſcito, expergefacio, expergo, exſuſcito, expergifico.*

Prebugyujèmſze. *Excitor, ſuſcitor, expergiſcor, expergefio, expergor, evigilo, deſterto.*

Prècha. *Funda, æ. ſ. funda balearica.* precha koſnata, *lura, æ.* velika precha, *fundibalus.* hitam z-preche, *fundibulo, fundito, funda peto.* hitati kamenye iz preche, *projicere funda lapides.*

Prechar. *Funditor, fundibulator, fundibularius, exculcator, fundibaliſta.*

Prechërn. *Perater, præater, perniger.*

Préchim. *Impedio, obſto, præpedio, probibeo, tardo, retardo, reſiſto, præcludo, officio, remoror, arceo, impedimento ſum, obicem pono, obſtaculum objicio.* prechiti komu put poboſnoſzti, *obſtaculo eſſe alicujus ſaluti.* 2. prechim tek vode. *curſum aquæ retineo.*

Prechiſchenye. *Perpurgatio.* 2. *perpolitio.*

Prechiſchújĕ. *Permundo, perpurgo, perpolio.*

Prechìſzt. *Permundus, perpurus.* 2. *illibatus, incorruptus.* v. Neoſzkrunyen.

Préchka. (D.) zabava. *Impedimentum, impeditio, obſtaculum, obex, interclusio, offendiculum, avocamentum, remora, remoratio, carrago.* 2. prechke, t. j. ſtenge, *gradus.*

Prechutenye. *Præſenſio, præſagitio.*

Prechutim *Præſentio, præſagio.*

Prechùden. *Permirus, permirabilis.*

Prechtevă. *Pervlego, relego, ſublego, pervolvo.*

Precze. *Fortiter, valde, vehementiùs, fortiùs.*

Preczedilo. *Colum excuſſorium, cribellum.*

Preczejam-dilſzem. *Colo, percolo, transfundo, ſacco, as, ſacco trajicio.* Medicè: *filtro, as.* preczediti chez ſzitcze, *percribrare, cribello trajicere.* v. Prepuſcham.

Preczejànye. *Colamentum, percolatio, transfuſio, colatura.* Medicè: *filtratio.*

Preczèjen. *Colatus, percolatus, transfuſus, trajectus.*

Preczènyam-nilſzem. *Æſtimo, cenſeo, indico, pendeo, penſo, taxo, metior, deputo, in trutina ſuſpendo, appretio, pretio, perſtino, liceor.* drago preczeniti, *magni, l. magno æſtimare.* 2. *reputo.* v. Preſtimavam.

Preczenénye. *Æſtimatio, æſtimium, æſtimia, pretii judicium, cenſio, cenſitio, indicatura, indicatio.* 2. *reputatio.* v. Preſtimanye.

Preczenìtel. *Æſtimator, cenſitor.* v. Saczmeſter.

Preczènyen. *Æſtimatus, appretiatus, taxatus, judicatus, cenſus, cenſitus.*

Preczèp. *Ames, calamus aucuparius.* 2. preczep, *cippus, pi.* v. Klada. 3. v. Terlicza. 4. preczep gorni, *fauces montium.*

Preczerjavàmſze. *Ringo, & ringor, eris.*

Pre czveta tergam. *Præfloro, as.* prede czveta vtergyen, *præfloratus.*

Preczviranye. *Liquatio, flatura.* preczviranya meſtria, *Pyrotechnia, ars fuſoria.* preczviranya pech, *fornax æraria-uſtrina conflatorium.* poſzuda preczviranya, *caldarium.*

Preczviram-czverlſzem. *Liquefacio, eliquefco, deliquo, colliquo.*

Preczviràvecz. *Flator, flatuarius, conflator, fuſor.*

Preczvétujem. (D.) proczvitam. *Flores emitto, l. produco, floreſco, præfloreo, flo-*

Digitized by Google

ride eniteo, verno.

Preczurjavam. *Permano, perſtillo, permeo, perfluo, transfluo.*

Prèd. *Ante, coram, præ.* pred ſtiremi dnevi, *qvatriduo ante, ante qvatriduum.* pred drugemi, *præter cæteros.* pred tremi leti, *ab hinc triennio.* pred dnevni, *antelucanus, ſublucanus.* pred dnevom, *pridie illius diei, ante lucem.* pred vnogem vremenom, *ſuperiore memoria, jam olim.*

Predhisnicza. *Proceſtrium, procæton.*

Pred vſzemi. *Incoram omnium.*

Predobedujem. *Jentor, aris.*

Pred ochima. *In conſpectu, in præſentia, incoram.*

Pred poldnevni. *Antemeridianus.*

Pred poſzlednyi. *Penultimus, poſtremo proximus.*

Predtemtòga. *Antehoc, antea, ſuperioribus diebus, ante hoc tempus.* pred tem malo, *pauxillum ante hoc.*

Predalechni. *Perlongus, perlonginquus.*

Predálko. *Perlongè, perlonginquè.*

Predeczveta tergam. *Præfloro, as.* predeczveta vtergnyen, *præfloratus.*

Prede. (D.) prie, pria. *Ante, antea, ante hac, ſupra, ſuperioribus temporibus.*

Prede dohajam. *Antevenio, prævenio.*

Prede neg. *Antequam, antea verò qvàm, priusqvam.*

Prede vremena vchinyen. *Anticipatus, præoccupatus, præventus, anteceptus.*

Prede vnogo. *Multò, l. longè antea.* prede, y vnogo prede, *ante, atqve adeò prius.*

Predejemlyem. *Antecapio, capeſſo.* v. Prevzimlyem.

Predèd. *Abavus.* v. Zaded. preded ſenin, *ſocer major.*

Predédov brat. *Propatruus, ui.* prededov ded, *tritavus.*

Prededova ſzeſztra, *Propatrua. abamita.*

Predelávam. *Reſtauro, renovo, replico opus, inſtauro, reſtruo, refabrico, factum deſtruo, & denuò componc. 2. diſcludo.* v. Pregragyujem.

Predelyujem. *Subdivido, divido.*

Predem-lſzem. *Neo, filo, ſtamina duco, fuſo, fuſito, ſtamino, fuſum torqveo, verſo polite fuſum, lanam in fila tenuo fuſo.* preſzti na kolovrat, *rhombo ducere fila,* popredam dopredam, *perneo.*

Preden, opreden. *Netus, pernetus, ſtaminatus.*

Predencze trava. v. Machek.

Predèno. *Stamen alabro, l. liciatorio circumvolutum, netum, ſtaminis hapſus.*

Predenye. *Netus, netura, filatura, penſum.*

Predert. *Perruptus, pertuſus, perfoſſus.* 2. v. Kilav.

Predíram. (D.) prodiram. *Perrumpo, perfringo, pertundo.* predreti zid, *pertundere murum.* prediramſze, *perrumpor, rumpor.*

Predevchérom. *Nudius tertius, die ab hinc tertia.*

Predgovòr. *Proloqvium, prologus, præfatio, præfatum, præfamen, præfatus, prologium, prolegomenon, præmium, protologia.* mali predgovor, *præfatiuncula.* predgovor chinim, *proœmior, proloqvor, for, præfor, præfationem adhibeo.*

Predhisje. *Durpilum.* predhiſni ganyk, *podium.*

Predhodecz, predhoditel. *Anteambulo.*

Predhogya. *Dux, anteſignanus, anteceſſor, præceſſor, prodromus, promachus.*

Predìdem. *Anteco, antecedo, præcedo, antecello, præcello.*

Predihávam. *Perſpiro, interſpiro.*

Predìvo (D.) ſzebicza. *Linum.* predivo oſztupano, *linum fractum.* predivo koſze ú ognyu beli, *asbeſtinum vivum, aſveſtinum, ni.*

Predoben. *Præmaturus, præcox.* v. Preran.

Predober. *Eximiè bonus, exqviſitus, lectiſſimus, perbonus, pertomis.*

Predobìtel. *Devictor, debellator, victor.*

Predobitelìcza. *Debellatrix, victrix,*

Predoblénye. *Victoria, expugnatio, ſuperatio, palma.*

Predoblyen. *Debellatus, convictus, devictus.*

Pre-

Digitized by Google

Predoblyújem. *Debello, pervinco, devinco, expugno.* v. Obladujem. predobitisze ú boju, *superari bello, bello vinci.*

Predòlecz. *Loculamentum, locutus, theca, arca.* predolczi patikarszki, *myrothecia.*

Predòra, predira. *Alveus erumpentis aqvæ, effractio ripæ ex impetu aqvæ.*

Predrág. *Percarus, præcharus, pergratus, carior auro, saliaris.*

Predrénye. *Perruptio, perfractio. ruptura.* v. Kila.

Predùben. (D.) produben. *Excavatus, cavefactus, pertusus.*

Predubénye. *Excavatio, cavatio, tabulatio, pertunsura.*

Predubújem - belszem. (D.) produbivam. *excavo, cavo, caverno, cavefacio, pertundo.*

Predùg. *Perlongus, prælongus.*

Predùgo. *Perlongè, perdiu.*

Prefóram-ralszem. v. Potrassam.

Preganànye. *Persecutio.* v. Pregon. 2. *insecutio.* v. Tiranye.

Pregányam-gnalszem. (D.) progonim. *Perseqvor, inseqvor, insector, exagito, sector, vestigia alicujus perseqvor, venor.* 2. *propello, propulso, longè pello, exigo, protelo.* pregnati koga iz hise, *exædificare aliqvem.* 3. *amando, relego, extermino, absento, pello è medio, deporto in solas terras.* v. Pretirávam. iz orszaga preganyam, *relego, proscribo, exilio afficio, in exilium ejicio, pello, exulatione multo, interdico aqva, & igni.* v. Bandisam.

Pregázen. *Trajectus.*

Pregazènye. *Transvadatio.*

Pregazújem-zilszem. *Tranvado, vado transeo, vado.* pregaziti potok, *transfluviare, vado trajicere amnem.*

Pregibicza med kosztmi. *Artus, uum.*

Pregiblyem. *Capero, corrugo.* 2. *procello.*

Pregladújem. *Adesurio, fame premor.*

Preglàszje. *Præfatio.* v. Predgovor.

Preglédam. *Perspicio, dispicio, expendo, prospicio, considero, perspecto, perlustro, percenseo, circumviso, recognosco, ventilo.* pregladati pametjum, *perspicere, mente animóque perlustrare, ratione discutere, dispicere, recognoscere.* 2. pregledam. vid dobivam, *respicio, oculos aperio, visum accipio, recipio.* y sekmesztu pregledalje, *& continuò respexit. Dicitur autem de iis, quæ anteà cæca, incipiunt videre.*

Pregledàvecz. *Circumspectator, lustrator.*

Preglèdan. *Perspectus, dispectus, perlustratus, recognitus.*

Pregledànye. *Perspicientia, lustramen, recognitio, perlustratio.*

Pregnàn. *Propulsus, abactus, exactus, relegatus, pulsus è medio, exterminatus, eliminatus, proscriptus, patria excussus, regionibus exclusus.* 2. pregnan ú pregon poszlan. v. Bandisan. kay je pregnano, *abagmentum, depulsum.*

Pregnànye. *Pulsatio, propulsatio, eliminatio, exterminatio, relegatio, proscriptio, ademptio civitatis, exactus.*

Prégon, v. Pregananye. 2. *Exterminium, exilium, petalismus.* v. Pregnanye. koi je ú pregonu, *exul, extorris, apolis.* v. Bandisanecz.

Pregonitel. *Per-insecutor, insectator.* 2. *exterminator, exactor, propulsator.*

Pregovárjam. *Alloqvor, affor, apello, compello, alloqviis proseqvor.*

Pregovarjàmsze. *Contendo, jurgo, litigo, rixor, rixo, discepto, altercor, expostulo, commuto verba cum aliqvo, verba reciproco, ambigo de re aliqva.* pregovarjatisze, *altercabilem sermonem conserere.* pregovarjatisze za malo. *Prov.* praznu szlamu mlatiti, *rixari de lana caprina, contendere de asini umbra, stramen vacuum triturare, vitilitigare.* 2. pregovarjamsze, *disputo, disserto, invicem controversor, dissero, discepto, jure, & legibus disceptando decerto, discepte controversiam, positis invicem qvæstiunculis æmulor, certamen cũ aliqvo instituo. Dogmaticos agito, placido certamine lites.*

3. tverdokorno pregovarjamſze, *paralogizo.*

Pregovarjànye. [D.] innada. *Contentio, rixatio, diſceptatio, expoſtulatio, altercatio, litigium, litigatio, velitatio, jurgium, vitilitigatio, litigioſa diſputatio, verbivelitatio, verbiloqvium, cauſarum conflictatio, & caninæ contentionis jurgioſum certamen, logomachia.* pregovarjanye tverdoglavno, *paralogiſmus.* 2. pregovarjanye v-navuku, *diſputatio, concertatio, certamen honeſtum, arena litteraria, argumentatio.*

Pregovarjàvecz. *Jurgator, altercator, litigator, rixator, vitilitigator.* 2. *diſputator, argumentoſus homo.*

Kîſze rad pregovarja, *litigioſus, jurgioſus, jurgatorius, rixoſus, contentioſus.*

Pregòvor, pregovorenye k-drugomu. *Alloqvium, affatio, affotus, allocutio, affamen, compellatio.* 2. *proloqvutio.*

Pregràja. *Interſeptum, diſſeptum, diſſepimentum, diſſepium, intergerium, ſeparale, ſepamen interjectum, intergeries.*

Pregrayki. *Loculamenta diviſa.*

Pregrèska. *Erratum, error, noxa, vitium, menda, hallucinatio, ſolœciſmus, mendum, ſphalma.* pun pregreskih, *mendoſus, vitioſus.*

Pregúſzt. *Perfreqvens, percreber.* 2. *perdenſus, prædenſus.*

Prehabàmſze. *Præcaveo, es.*

Prehájam. (D.) prohodim. *Abeo, tranſeo, metior, diſcedo, migro, digredior, proficiſcor, demigro.* v. Umiram. hitro prehajam, *devolo, velis remisque propero.* prehajam, prek idem, *penetro, pervado.* v. Prebiam. prehajam, mimo idem, *pertranſeo, prætereo, præterlabor, prælabor, prætergredior, tranſeo, travio, transvio.* preyti chez kay, *ſupervadere.* prehaja vreme, *fluit, labitur, præterit tempus.*

Prehajàmſze. *Deambulo, ſpatior.* v. Preſſechujemſze. 2. *pervago, divagor.*

Prehajànye. *Tranſitio, pertranſitio, digreſſio, præteritio.* 2 *deambulatio.* meſzto prehagyanya, *deambulatorium.* v. Setaliſche.

Prehìter. *Prævelox, perceler, præceler, properus, præfeſtinus.*

Prehìtro. *Præfeſtinè, præproperè, præfeſtinatim.* v. Prerano.

Prehitrujem. *Præcelero, præfeſtino, præpropero.*

Prehòd. [D.] prohod. *Tranſitus, tranſitio, tranſennc, pervium, paſſagium, porta regionis.* prehode zaſzechi, *itinera munire, præoccupare regionis portas.* v. Brodiſche. 2. ſzlobodni prehod, *Gvidagium,* ſive *ſalvus conductus.* zverhu prehoda poſztavlyen, *paſſagiarius.*

Prehòdni. *Tranſitorius, meabilis, permeabilis, tranſmeabilis, transmeatorius, tranſilis, pervius, diabaticus.* prehodna hiſa, chèz kuſze prehagya, *tranſitoria domus.* prehodni liſzti, *commeatus, diploma, ſyngraphus, combina, ſymbolum, litteræ ſyſtaticæ.* od prehoda placha, *paſſagium.* v. Putni penez.

Prèja gya. *Stamen, netum, neta, filatura, ſtupa neta, netura.* kê ogeny neskode, *aſveſtinum.* 2. preja oſznovana, *licium, l. licia, orum..* 3. preja vutek, *ſubtegmen, trama.* 4. preja iz kopriv, *urtica neta, filatura urticea.* 5. preja iz vune, *lana neta.* 6. preja kâ iz platna gdaſze tke opada, *titivilicium.* preja kûm tkalecz jednoga dneva tkalo razluchava, *forago.*

Prejahati, prejahujem. *Prætereqvito.*

Preják. *Præfortis, perſtrenuus, pervirilis, prævalidus, eximius, generoſus.* prejaka zima, *prægelida hyems.*

Preigra, preigravanye. *Præludium, proludium, proluſio, anteludia.*

Preigrávam. *Præludo, proludo.* preigravatiſze po polyu, *arenoſis perludere campis.*

Preimlyem. v. Prevzimlyem.

Prék. *Trans, ultrà, præter.* prek reda, *ultra modum, præter ordinem.*

Prekanènye. *Defraudatio, deceptio, impoſtura, dolus.* v. Vkanyuvanye. prekanenye v-rechih, *palpus.* v-baratanyu, *ſtellionatus.*

Pre-

Prekanìtel. *Deceptor, defraudator, impostor, pellicator, ſtellionator, hallophanta.*
Prekanitelìcza. *Deceptrix, defraudatrix.*
Prekányen. *Defraudatus, deceptus, verbo captus, deluſus, elaſus, ludificatus.* prekanyē z-penezi, *circumventus pecunia.*
Prekanyújem-nilſzem.(D.)prehinivam. *Decipio, defraudo, deludo, ſupplanto, circumvenio dolo, dolis aliquem ducto, tragulam injicio, aſiu colo dolum, cuniculis aliquem oppugno.* prekaniti ú piſzmu, *circumſcribere.*
Prekàpam-kopalſzem. *Repaſtino. refodio, reſarrio, itero foſſuram, perfodio.* prekopati dalye meje, *ultra metam fodere.*
Prekávam-prekovàti. *Soleationem reſtauro, muto.*
Prekerſsénye. *Transgreſſio, prævaricatio, violatio.*
Prekèrſſen. *Transgreſſus, prævaricatus.*
Prekerſsìtel. *Transgreſſor, prævaricator, varicator, exorbitator.* prekerſſitel zapovedi, *temerator legis.* prekerſſiteliczа, *prævaricatrix.*
Prekerſsújem. *Transgredior, prævaricor, exorbito, temero, violo, rumpo.*
Preklet. *Devotus, maledictus.* v. Proklet.
Preklínyam. *Deteſtor, execror, maledico, devoveo, carinor.*
Preklinyànye. *Execratio, deteſtatio, devotio, hyeſteæ preces, diræ deprecationes, maledictio, cacologia.*
Preklinyàvecz. *Deteſtator, execrator, maledicus, cacologus.*
Prekleſtrènye. *Interlucatio, frondatio, reſectio.*
Prekleſtrújem. *Interluco, interputo, ſarpo, interſeco, reſeco.*
Preklyuván. *Pertuſus, roſtro penetratus.*
Preklyuvati, klynom prebiti. *Roſtro penetrare, l. perforare, pertundere, perfodere.*
Prekòpan. *Repaſtinatus, refoſſus, perfoſſus.*
Prekopànye. *Repaſtinatio, refoſſio, perfoſſio, perfoſſura.*
Prekoredni. *Inordinatus, enormis, profuſus, hyperbolicus.* prekoredno govorenye, *multiloquium, innanis torrens verborum, periſologia.* prekoredno pitje, *tingomæne.*
Prekoredno. *Inordinaliter, inordinatè, profuſè, hyperbolicè.* prekoredno govoriti, z-brezovoga luka hitati, *hyperbolicè loqui.*
Prekorèdnoſzt. *Inordinatio, profuſio.* ú hvalenyu, ali kudenyu, *hyperbola, hyperbole.*
Prekorupczé. *Abſolutè, prorſus.*
Prekríſen *Signatus, munitus ſigno S. Crucis.* 2. prekriſen, na kris poſztavlyen, *decuſſatus, cancellatus, transverſus.*
Prekrisènye. na kriſcze poſztavlenye, *Decuſſatio, decuſſatū, tranverſio, cancelatio.*
Prekrisújem-ſilſzem. *Munio ſigno S. Crucis.* 2. na kriſcze poſztavlyam, *decuſſo, decuſſatim pono, cancello.*
Prekſze ſzvetim. *Pelluceo, perluceo, translucco, traluceo, transpareo.*
Prekvidenye. *Pelluciditas, perſpicientia.*
Prekvidni. *Perſpicuus, perſpicibilis, pellucidus, feneſtratus.*
Prekùpecz. *Ingroſſator, metabulus, collectarius, propola,* ſitka, *dardanarius.*
Prekupújem. *Præmercor, aris.*
Prelamlyujem. *Defrango, interrumpo.* v. Pretergavam.
Preléan. *Transfuſus.* 2. *Effuſus, profuſus, perfuſus.*
Preleànye. *Transfuſio, onis.* v. Pretakanye. 2. *Effuſio, profuſio, perfuſio.*
Prelèvam. *Transfundo.* v. Pretachem. 2. *effundo, profundo, perfundo.*
Prèlo. luknya. *Foramen, ſcratus, tranſitus.*
Prelomlènye. *Defractio, proruptio, fractio per medium.*
Prelòmlyen, na, o. *Defractus, diffractus, interruptus, per medium fractus, proruptus.*
Prélya. (D.) prelicza. *Netrix, queſſilaria.* kâ prelyam na funte predivo deli, *librraria.* 2. prelya, kâ vunu prede, *lanipeda, lanifica.*
Prelyècz. *Motula, alabrum, rhombus.* v. Kolovrat.

Digitized by Google

Prelyublyen. *Peracerbus, peramandus.*
Prelyut. *Perferrus, perferox, prærabidus.*
Prem (vox Dalm.) *Sic, ità, omninò, penitùs, planè, ſummè, maximè. qua præpoſita adjectivis ſignificat quod apud Croatas* pre, *l.* nay, *ùt* premmudar, premuder, *ſummè prudens.*
Premda. *Etſi, etiamſi, tametſi, quamvis.*
Prem tak. *Ita planè, omninò ſic.*
Premáchem. *Impluo, perpluo, permano, transfluo, transmitto, diffluo.* v. Prepuſcham.
Premàl. *Permodicus, perparvus, perexiguus, perpaucus, perexilis, perpauculus.*
Premàlo. *Permodicè, perparvum, perpauxillum, perpuſillum, perparvulum.*
Premamìtel. *Seductor, corruptor, deceptor.*
Premamitelicza. *Corruptrix, ſeductrix.*
Premamlènye. *Seductio, deceptio, dementatio, in errorem inductio, corruptio, corruptela.* 2. *avocatio, abductio.*
Premámlyen. *Seductus, in errorem raptus, illectus, dolosè perſvaſus, deceptus, dementatus.* 2. *abductus, avocatus, abſtractus.*
Premamlyiv. *Seductilis, le.*
Premamlyújem. *Seduco, deduco in fraudem, in errorem rapio, induco, in fraudem illicio, capto, decipio, dementio.* v. Prekanyujem. 2. *avoco, abduco, abſtrabo.*
Premáſem-mogelſzem. *Vinco, pervinco, evinco, victoriam conſequor, reporto, l. adipiſcor, prævaleo.* v. Nadhajam. 2. v. Pretechem. premochi dobroſztivnoſztjum, *vincere beneficio.*
Preméchem. *Transpono, transloco.* 2. v. Prevracham. 3. v. Terſim.
Premekchujem. *Præmacero, permaceto.*
Premenczé. *Alternatim, alternis vicibus, mutando vices, periodicè.*
Prememba. *Viciſſitudo, alternatio, alteratio, per vices ſucceſſio, variatio, reciprocatio, alternamentum, antallagma.* v. Zmenba.
Premenenye. *Commutatio, permutatio, ſubmutatio.* 2. *mutatio, transmutatio.* premenenye vremena, *viciſſitudo temporum.* ſzreche, *varietas, l. viciſſitudo fortunæ.* 3. premenenye glaſza, *hirquillatio.*
Premenìtel. *Permutator, commutator.* 2. *colybiſta.* v. Zmenitel.
Premenlyiv. (D.) promeniv. *Mutabilis, volaticus.* v. Neſztalen. 2. *commutabilis, permutabilis.*
Preményam. *Commuto, permuto, emuto, transmuto, alterno, vario, reciproco, alterno vices, permuto vices, ſummuſto.* v. Zmenyam. premenyaſze zimlyicza, *febris acceſſionum, & deceſſionum vicibus veterat.* premeniti meſzto, *mutare cœlum.* ſztalis, *de ſtatu migrare.*

Prov.

Premenitſze more dlàka,
Chúdſze chuvat ima vſzaka.

Cœlum, non animus mutandus.

Preményam ime. *Tranſnomino.* v. Mitarimſze. premenyam glaſz, *galulaſco.* premenyam farbu, *palleſco, palleo.* premenyati guſzto farbu, *multos pallere colores.*
Premenyàmſze. *Mutor, immutor, convertor.* 2. *alterno, vicem ſummo.* premenyajuch prodekuvati, *alternatim prædicare.*
Premènyen. *Commutatus, permutatus.*
Premerújem. *Permetior, remetior, prämetor.*
Premérjen. *Permenſus.*
Premèrzek. *Perturpis, indecorus.*
Preméſcham. *Transloco, transfero.* premeſztitiſze, *tranſire de loco in locum.*
Premeſchen. *Translocatus.*
Premeſchenye. *Translocatio.*
Premeſsávam. *Permiſceo, confundo.*
Preminúchi. *Transmigrans, commigrans, recedens, decedens.* 2. preminuchi, *elapſus, evolutus, præteritus, defunctus.* ú preminuchi den, *die proximè elapſo, die ſuperiore.*
Preminutje. *Transmigratio, demigratio, tranſitus, abſceſſus, exceſſus.*

Pre-

Digitized by Google

Preminújem. *Transmigro, demigro, evaneſco, intermorior, defungor, abſcedo, exeedo, migro.* preminuti, *demigrare è vita.*

Preminútni. *Tranſitorius, mutabilis, labilis.*

Premislènye. *Animadverſio, circumſpectio.* hitro premiſslenye, *perſpicacia, perſpicacitas.* hitro premiſzlyiv, *perſpicax.*

Premislyávam-ſzlilſzem. *Conſidero, contemplor, meditor, ſpeculor, rumino, animo contemplor, perluſtro, mente tracto, l. recolo, reputo, mente revolvo, pertracto.* dobro premislyavam, *perpendo, expendo, trutino, penſito, etiam, atque etiam cogito.* premislyavàti ú ſzebe, *cogitare apud animum, cum animo, agitare qvid ſecum, animo, cum animo, mente verſare aliquid ſecum, volvere aliqvid ſecum in pectore, volutare in animo.* premiſzliti doyducha, *præmeditari, futura cogitare, præſumere.* premiſzliti ſzvu chaſzt, *officii ſui rationum habere.* vſza prek, y prek premiſzliti, *totum penetrare luminibus tacitis.*

Premislyavajuchi. *Meditabundus, conſiderabundus, ſpeculativus, theoreticus.*

Premislyavànye. *Conſideratio, meditatio, contemplatio, reputatio, commentatio, meditatio, perpenſatio, ratiocinatio, theoria, theoreſis.*

Premislyàvecz. *Conſiderator, ſpeculator, contemplator, penſitator.*

Premislyàvka. *Contemplatrix, ſpeculatrix.*

Premíslyen. *Conſideratus, cogitatus, meditatus.*

Premil. *Preblandus, peramandus.*

Premleden. *Permacer, perexilis.*

Premledenye. v. Mlednoſzt.

Premogúch. (D.) uzmoſni. *Præpotens, præpollens, prævalens, prævalidus.* 2. premoguch ú blagu, *factioſus, nimis fortuna ebrius, elatus.*

Premogúchnoſzt. *Præpotentia, præpoteſtas, præpollentia, prævalentia.* 2. *res.* poleg naſſe premoguchnoſzti, *pro re noſtra.*

Premokerſzem. *Permadeo, es.*

Premuknènye gerla. *Raucedo, raucitas, voeis obtuſio, ravis.* premuknenye gerla od hunyavicze, *branchus, arteriorum vitium.* do premuknenya gerla krichim, *ravio.*

Premuknujem. *Galulaſco, rauceſco, rauteo.*

Premuknyen. *Raucus, a, m.* glaſz premuknyen, *rauca vox.*

Prenachínyam. *Interpolo.* v. Prenapravlyam.

Prenàgel. *Præproperus, præceps.*

Prenaglènye. *Præcipitantia.*

Prenaglo. *Præcipitanter, præpropere.*

Prenapravlènye. *Reformatio, reformatus, retractatio, retractatus, emendatio, melioratio, refectio, innovatio.*

Prenapravlyam. *Reficio, reconcinno, reformo, retracto, melioro, interpolo, in meliorem formam reveco.*

Prenapravlyen. *Reformatus, refectus, emendatus, retractatus, in melius translatus.*

Prenapravitel. *Reformator, refector.*

Prenáſſam-neſzelſzem. (D.) prinoſzim. *Transfero, transporto, tradueo, transvebo, perfero.* 2. prenaſſam od rechi do rechi, *verto, verbum verbo exprimo, transfero ad verbum, transpono.* preneſzti na diachko, *reddere latinè.* v. Pretolmachujem.

Prenaſsàvecz, prenoſzitel. *Translator.*

Prenaſztòren. *Peroſus, perodioſus.*

Prenèſſen. *Translatus, tralatus, tralatitius, translatitius, transportatus, tractus.* 2. *metaphoricus, tropologicus, tropicus.* preneſſeno govorenye, *tropologia, tropus.*

Preneſſeno. *Translatè, translatitiè, translativè.*

Preneſſenye. *Translatio, tralatio, transportatio.* 2. preneſſenye, *verſio, paraphraſis.* v. Pretolmachonye. 3. preneſſenye rechi na drugo znamenuvanye, *metaphora, ſ. translatio vocis,*

Digitized by Google

cis, l. dictionis à propria ad alienam significationem, tropus.

Preneſzlyiv. *Translativus, translatorius.*

Preniknujem. *Prægermino.*

Prenochenye. *Pernoctatio, onis.*

Prenochújem. *Pernocto, abnocto, noctem ago.*

Preobernenye. *Inverſio, perverſio.* 2. *transverſio.*

Preobérnyen. *Inverſus, perverſus.* 2. *transverſus.*

Preobìlen. *Superabundans, percopioſus, luxurioſus, ſuperfluus, ſupervacaneus, exuberans, largifluus, profuſus, redundans, copioſus omniumque rerum abundans.* preobilno govorenye, *ſuperjectio.*

Preobilno. *Superabundanter, ſuperfluè, ſuperfluiter, percopioſè, luxurioſè, ſuperabundè, ſupervacaneè, profuſè, redundanter, futatim.*

Preobìlnoſzt. *Redundatio, ſupererrogatio, exuberatio, exſuperatio, redundantia, ſuperabundantia, luxuria, luxus, luxuries, ſuperfluitas, nimietas, exuberantia, omnium rerum affluentia, pleonaſmus.* bogata preobilnoſzt, *Copiæcornu.*

Preobilújem. *Superabundo, redundo, ſuperfluo, exubero, luxurio.*

Preoblachènye. *Mutatio veſtium, l. veſtitus.*

Preoblachìmſze. *Muto veſtes, induo me, l. induor albis veſtibus.* v. Premenyam. it. *aliam perſonam induo.*

Preobládan. *Devictus, convictus.*

Preobladújem. *Devinco, debello.* v. Predoblyujem.

Preoblechen. *Indutus albis veſtibus.* 2. *larvatus, perſonatus.*

Preobrácham-nulſzem. *Inverto, perverto.* 2. *transverto.* preobernuti na kris, *transvertere.* v. Prenaſſam. n. 2. preobernutiſze, *inverti, perverti.*

Preobrachànye. *Verſio.* v. Preobernenye. 2. preobrachanye knyig, *revolutio librorum.* v. Prevrachanye.

Preobràzen. *Transfiguratus, transformatus, transmutatus.*

Preobrazènye. *Transfiguratio, transformatio, tranſmutatio, figura mutatio, converſio, metamorphoſis.*

Preobràzje, preobraza. *Larva, æ.* v. Krinka.

Preobràznik, preobrazìtel v-krinku. *Larvatus, perſonatus, gello.*

Preobrazújem - zilſzem. *Transfiguro, transformo, transmuto, converto figuram, formam muto in aliam.* preobrazitiſze, *transformari, tranſfigurari.*

Preoczten. *Peracidus, peracerbus.*

Preodebránye. *Prædeſtinatio.*

Preodvìſſe. *Nimioperè, pranimìs, extra modum, admodum multum.* v. Prekoredno.

Preopomínam. *Præmoneo, prædico, prænuntio.*

Preopomenènye. *Præmonitio, præmonitus, præmonitum, prædictio.*

Preopomenìtel. *Præmonitor.*

Preopominajúchi. *Præmonitorius.*

Preopoményen. *Præmonitus.*

Preoran. *Peraratus.*

Preòſter. *Præacutus, peracutus.* preoſter, prelyut, *peracerbus, peracer, peracidus, peraſper.* it. *perſeverus, perauſterus.*

Preoſzlàſten. *Prædulcis, perdulcis.*

Prepàd. *Barathrum, abyſſus, vorago.*

Prepádam. *Decido, deſido.* zemlya je prepala, *deſedit terra.* 2. prepadam ú ſivotu, *contabeo, concido, contabeſco.*

Prepáſzan. *Præcinctus.* v. Opaſzan.

Prepàſzt. (D.) propaſzt. *Abyſſus, altitudo, profunditas immenſa, profunditas ſine fundo, chaos.* v. Prepad. 2. prepaſzt vodena neizmerna, *immenſa aquæ altitudo.*

Prepèlyan. *Traductus, perductus.*

Prepelyànye. *Traductio, perductio.*

Prepelyávam. *Traduco, perduco, transveho.* prepelyati dvoyverſztni konecz chez iglu, *acum trajectare duo lina ducentem.* prepelyati chez vodu, *navi-*

gio

Digitized by Google

gio trajitere amnem.

Prepiam. *Perpoto, perbibo.*

Prepìan. *Perpotus, adpotus, appotus.* prepianſzem, *turgeo, ſcateo, præſcateo, madeo vino.*

Prepiànye. *Perpotatio, adpotatio.*

Prepìram. *Reluo, perluo, proluo.* prepiram gërlo, *gargarizo.*

Prepiſsújem. *Tranſcribo, deſcribo, tranſumo, exſcribo, peraro, exemplo, excopio. 2 præſcribo.* prepiſzati varaſſu zapoved, *præſcribere civitati leges.* prepiſzati vrachtvo, *præſcribere medicinas.* v. Naregyujem. n. 3. 3. *perſcribo.*

Prepìſz prepiſzek. *Tranſcriptum, tranſumptum, exemplum, antigraphum, apographum, tabulæ exemplar, paricla, parieula charta, metagrama.*

Prepíſzan. *Tranſcriptus, tranſumptus, deſcriptus, peraratus.* prepiſzan liſzt, *perarata epiſtola. 2. præſcriptus. 3. perſcriptus.*

Prepiſzànye. *Tranſcriptio, tranſumptio, deſcriptio. 2.* v. Naregyenye. 3. *perſcriptio.*

Prepiſzecz. *Tranſcriptor, deſcriptor, tranſumptor, librarius.*

Preplácham. *Ultra valorem ſolvo, ſatis ſupérqve ſolvo, ſupra meritum ſolvo, perſolvo plus qvàm ſatis.*

Preplàchen. *Satis ſupérqve ſolutus, plusqvam ſatis ſolutus.*

Preplachénye. *Plusqvam ſufficiens ſolutio, perſolutio ſuperabundans, ſupra valorem ſolutio.*

Preplákan. *Defletus, deploratus.*

Preplakati. v. Oplakujem.

Preplàſſen. *Pavefactus, paveratus.*

Preplaſsujem. *Pavefacio.* v. Preſztraſſujem.

Preplávam - valſzem. *Trano, tranſno, transnato, trajicio.*

Prepleſzniv. *Prærancidus, permucidus.*

Prepletam. *Præſepio, intertexo, interneeto.*

Preploden. *Perfœcundus, præfœcundus.*

Prepolovlenye. *Dimidiatio.*

Prepolòvlyen. *Dimidiatus.*

Prepolovlyujem. *Dimidio.*

Preporògyen. *Renatus, regeneratus. 2. recreatus.*

Preporogyénye. *Regeneratio, renaſcentia, ortus iteratio, palingeneſia.*

Preporogyujemſze. *Renaſcor, denuò naſcor, renovor.* preporoditiſze iz betega, *reſanari, reſocillari, recreari.*

Preporucham. *Commendo, habeo aliqvem commendatum, inſinuo alicui.* preporuchiti marlyivo, *cõmendare perqvam diligenter, de meliori nomine commendare.* preporuchiti ſzlabo, *frigidè commendare, ſuſpenſa manu commendare.* v. Hvalim.

Preporùchen. *Commendatus, commiſſus, contraditus, fidei alicujus commiſſus, concreditus. 2.* v. Hvalen.

Preporùchni. *Commendatitius, ſyſtaticus.* preproruchni liſzt, *cõmendatitiæ litteræ, l. ſyſtaticæ.*

Préporuchènye. *Commendatio.* preporuchenye ſzërcheno, *commendatio diligentiſſima, genus commendationis ex intima arte depromptum.* preporuchenya vreden, *commendabilis.*

Preporuchìtel. *Commendator. 2. dilaudator.* v. Hvalitel.

Preporuchitelìcza. *Commendatrix. 2. dilaudatrix.*

Prepoſztavlènye. *Præpoſitio, præpoſitura, prothesis* prepoſztavlenye rechih, *anagramma.*

Prepoſztávlyam. *Præpono, præfero, antepono, anteverto. 2. præficio.*

Prepoſztavlyen. *Præpoſitus, præfectus, antepoſitus, prælatus.*

Prepòved *Inhibitio, prohibitio, interdictio, interdictum, vetatio, vetitum, vetitus, præceptum interdictorium, devetum.* ſzuda prepoved, *inhibitio judicialis.*

Prepovédam. *Inhibeo, prohibeo, interdico, veto, deveto, præcepto caveo. 2.* v. Branim. 3. v. Izdajem. 4, *manifeſto, indi-*

Digitized by Google

co. v. Ochitujem.

Prepovèdan. *Inhibitus, prohibitus, vetitus, interminatus, inconcessus, illicitus, negatus, interdictus.* 2. v. Izdan.

Prepovedànye. *Prohibitio, cohibitio.* v. Prepoved.

Prepovedàvecz. *Prohibitor, interdictor.* 2. *traditor, proditor.*

Prepovèdni. *Interdictorius, prohibitorius.*

Prepòznan. *Recognitus.* 2. *præcognitus.*

Prepoznànye. *Recognitio.* 2. *præcognitio.*

Prepoznavam *Recognosco.* 2 *præcognosco.* 3. prepoznavam, znahajam, *rescisco.* prepoznatisze, *recognosci.*

Prepran. *Perlotus, prolotus, denuò lotus.*

Prepréchen. *Perimpeditus, impeditus, intercluſus, obſtructus, offectus, inhibitus, retardatus.* 2 *obliquus.*

Preprechenye. *Impeditio, inhibitio, retardatio, intercluſio.*

Preprèchka. *Obſtaculum, avocamentum, offendiculum, remora.* v. Prechka.

Preprechújem. *Impedio, præpedio, officio, impedimento ſum, prohibeo, præcludo, intercludo, reſiſto, perimo.* preprechiti komu tolnach, *conſilium alicujus perimere.* preprechiti put, *prohibere itinere, viam præcludere, tranſitum interſepire, viam reſcindere, cōmeatu aliquem prohibere, intercludere, privare.* v. Put.

Preprodajem. *Revendo.*

Preprodan. *Revenditus.*

Preprodánye. *Revenditio.* v. Preterſecz.

Preprudìtel. v. Raſzipnik.

Preprùt. (D.) praprat. *Filix, filica, filifanaria, anaſphoros, pteris, pterion, blechnon, thelypteris.* 2. preprut vodena, *adiantum.*

Preprùten. *Filicatus.*

Preprutìcza. (D.) zlatna praprat. ſzladko korenyiche, kô ima liſztje ſzpodobno k-prepruti, *polypodium, filicula, catanance, teſſala herba.*

Preprutìſche. *Filictum, cti.*

Preprùtni. *Filiceus, a, m.*

Prepùchen. *Ruptus, diruptus, diſſiſſus.*

Prepuchènye. *Ruptura, fiſſura.*

Prepúhan. *Perflatus.*

Prepuhávam. *Perflo.*

Prepukávam. *Intervello.*

Prepun. *Confertus, ſuperabundans, ſuperobrutus.*

Prepuſchàlo. *Colum excuſorium, cribellum, excuſſorium cribrum, ſubcerniculum.*

Prepúſcham. *Transmitto, intermitto, permitto, indulgeo, conniveo, ſino, concedo, per me licet, datur, diſſimulo, patior, veniam alicui do, copiam facio.* prepuſcham nikay govorech, *demuſſo.* prepuſztiti komu kaygod, *obſequi, obſecundare, indulgere, alicui relaxare, decedere de ſuo jure.* nikomu nikay neprepuſztiti, *nulli ſecundum eſſe, in re nulla alicui cedere.* 2. prepuſcham chez ſzito, reſſeto, *percolo, percribro, transverbero, transmitto, ſubcerno.*

Prepuſchanye. *Permiſſio, permiſſus, permiſſum, transmiſſio, intermiſſio, indulgentia, conniventia, diſſimulatio, diſſimulantia, diſſimulamentum.*

Prepuſchen. *Permiſſus, transmiſſus, intermiſſus, prætermiſſus, indultus, diſſimulatus, demuſſatus.*

Prepùſt. *Præpoſitus, Antiſtes Eccleſiæ Cathedralis* prepuſt ſztolne czirkve Zagrebechke, *præpoſitus major.*

Prepuſtia. *Præpoſitura, protoſtaſia.*

Preràd. *Perlibens, perlubens.*

Prerado. *Perlubenter, perlibenter, perlubenti animo.*

Preran, nedoben. *Immaturus, crudus, intempeſtus.* prerano zime dohagyanye, *præſideratio.*

Preresújem-zalſzem. *Præſcindo, proſcindo, præſeco.*

Prerézan. *Præciſus, prociſſus, præſectus.*

Prerezànye. *Præciſio, proſciſſio.*

Prerivavam. *Pertrudo, tranſadigo.*

Préruch. *Anſa, capulus, manubrium, brachium, bura, buris, auris.*

Prerùchen. *Anſatus, manubrictus, brachionalis, capulatus, auritus.* preruchna po-

Digitized by Google

poſzuda, *vas anſatum, capula, a.* preruchni bat, *fiſtuca, a.* v. Maczel.
Prerúſen, pregerd. *Perturpis, indecorus.*
Prerúſno. *Perturpiter, indecorè.*
Preſelni. *Exoptandus, exoptabilis, deſiderabilis, perexoptatus, peroptatus.*
Presgan (D.) proſeſen. *Peruſtus, præuſtus, exuſtus.* 2. Met. *cariſſus, callidus, catus.* v. Chalaren. ſubſt *cariſſa, a.*
Presívam, ſvem. *Rumino, ruminor, remando, rumigo, as.* kay preſiva, *ruminalis.*
Preſivan, presvan. *Ruminatus.*
Preſivànye. *Ruminatio, onis.*
Preſſalen. *Perfacetus, perſalſus, perlepidus.*
Preſſechújemſze-távamſze. *Deambulo, inambulo, ſpatior, exſpatior, deambulationem facio.*
Preſſetavànye. *Deambulatio, inambulatio, exſpatiatio.* kratko preſſetavanye, *deambulatiuncula.*
Kiſze preſſetava, *deambulator, ſpatiator, ambulator.*
Preſſetno meſzto. *Ambulacrum, receſſus.* v. Setaliſche.
Preſſa. (D.) tiſzk. *Torcular, torculare, is, preſſorium, prælum, & prelum, calcatorium, torculum, torcularium.*
Preſſam. *Torculo, premo, præmo preliis, coarcto, exprimo torculari, torcular calco, preſſo.*
Preſſan. *Preſſus, calcatus.*
Preſſanye. *Preſſura, calcatura.*
Preſſar. *Torcularius, calcator, torculator.*
Preſſaricza. *Calcatrix.*
Preſſelſzem. *Perii, nullus jum, occidi, conclamatum eſt, ad extrema ventum.*
Preſsne ſztrelicze. *Vectes torculares, clavi trabales.*
Preſsni. *Torcularius, torculus, preſſorius.* preſsna kopanya, *lacus torcularius.* preſsni kòſs, czedilnyak. v. Czedilo. n. 2. preſsni vitel. v. Preſzlicza. preſsni oven, *cochlea cardo.* preſsni ſztrupichki, *ſtipites torcularii.*
Preſtévam. v. Prechtevam.

Preſtimán. *Æſtimatus, ſpectatus, honoratus, penſus, gliſcerus.* verlo preſtiman y oblaſzten, *barbatus.* za preſtimanoga derſi navuchitela, *barbatum crede magiſtrum. Perſ.*
Preſtimánye. *Æſtimatio, exiſtimatio, ob-*
Preſsno vreteno. *Cochlea torcularia.* preſsnoga vretena peta, *Calcaneum cochlea torcularis.*
Preſspan. *Prælum, torculum, preſſorium.*
Preſſu naviam. *Prælum intorqueo.* odviam, *prælum remitto.* ú preſſu mechem, *prælo ſubjicio.*
Preſſeſztni. (D.) proſſaſztni. *Præteritus, præterlapſus, elapſus, anteactus, revolutus. ſervatio, reputatio, auctoritas.* preſtimanye veliko zverhu drugeh, *excellentia.* preſtimanye veliko ſzamoga ſzebe, *præſumptio.*
Preſtimávam. *Æſtimo, reputo, obſervo, dignor, geſto in ſinu, precio, as, magni pendo, l. facio, in magno pretio habeo, penſi habeo.* v. Poſtujem. za malo koga preſtimavati, *hecta facere, mutibulam vocare quempiam.* 2. v. Preczenyam.
Preſvàvam. *Perſuo, is.*
Préſzad. (D.) raſzad. *Planta, plantula, plantaria, orum.*
Preſzadìſche, preſzadni vert. *Plantarium, viridarium, ſeminarium.*
Preſzadni terchek. *Pagmentum.*
Preſzagyujem-jam. *Transplanto, tranſero.*
Preſzajànye-gyenye. *Transplantatio.*
Preſzàjen. *Transplantatus.*
Preſzeavam. *Percribro, decribro, excribro, cribro, ſuccerno, cribello, cribro excutio, traduco, transmitto, trajicio cribro.* 2. *reſemino, reſero.*
Preſzean. *Cribellatus, cribro ſubcretus, ſuccretus.* preſzeana melya, *cribro decuſſa farina.* 2. *reſeminatus.*
Preſzechen. *Præſectus, proſectus, interſectus, dichotomus.*
Preſzed. *Semicanus.*
Preſzèka. *Orca, a.*
Preſzekanye - chenye. *Proſectio, proſectus,*

proſectus, præſectio, interſectio.

Preſzekújem. *Præſeco, proſeco, interſeco, perſeco, intercido, tranſeco.*

Preſzelénye. *Transmigratio, demigratio, digreſſio.*

Preſzèlyen. *Translatus, translocatus.*

Preſzelyèno lyucztvo *Colonia, æ.*

Preſzelyújemſze. *Transmigro, demigro, ſemigro.*

Preſzen. *Crudus, incoctus, atrox.* preſzen kruh, *panis incoctus, non bene piſtus.* preſzen bivam, *crudeſco.*

Preſznócha. *Cruditas.*

Preſzkakújem-kochilſzẽ. *Tranſilio, tranſulto, tranſalto.* preſzkochiti z-skokcze, *tranſilire junctis pedibus.* preſzkochiti na ſzamcze, *tranſilire uno pede.*

Preſzkerbitel. *Proviſor, procurator.*

Preſzkerblénye. *Proviſio, providentia, procuratio, cura.*

Preſzkérblyen. *Procuratus, proviſus.*

Prezſzkèrblyiv. *Providus, proſpiciens.*

Preſzkerblyújem. *Provideo, procuro, proſpicio, conſulo rebus meis.* preſzkerbeti ſztaroſzti dobro ſzedaliſche, *ſedem ſenectuti proſpicere.*

Preſzkùp. *Perparcus, præparcus, deparcus, pertenax, immunificus, euclio.*

Preſzlan. *Perſalſus, præſulſus.*

Preſzladki. *Perdulcis, præduleis.*

Preſzlávni. *Perſolemnis, perſollennis.* 2. *Inclytus, honoratus, multùm laudabilis.*

Preſzlavno. *Glorioſiſſimè.*

Preſzlìcza. *Colus, & colum, li, colus, ûs.* z-preſzlicz kudelyu zpreſzti, *plenas exonerare colus.* 2. preſzlicza preſsna, *cochlea, æ.* 3.

Preſzlichicza trava. *Anabaſis, aſprella, equiletum, hippuris, cauda, l. ſalix equina, equiſetum longius.*

Preſztàja, preſztanek. *Pauſa, pauſatio, mora, quies, reſpirium, feriæ, anapauſis.* preſztaja med vremenom, *intercapedo.* preſztanek vchiniti nekuliko ú piſzmu, *intercapedinem ſcribendi facere.* preſztanka vura, *horæ ſucceſivæ.*

Preſztaja ſzuda, ali pravd, *juſtitium, feria forenſes* preſztaja od boja, *inducia, feria belli, armiſtitium.* preſztaja podvecherna poſzlenikov, *vigilia, otium veſpertinum.* preſztaja ſzvetechna, den preſztaje, *feria, feſtus dies, lux ſacra, feſta, dies otioſus, l. vacuus.* preſztaja od navuka, *vacatio, ceſſatio à ſtudiis.*

Preſztájem, henyavam. *Deſino, deſiſto, ceſſo, deſciſco, interſiſto, ſubſiſto, pauſo, mitto, remitto, miſſum facio, deflagro.* preſztati od boja, *quieſcere pugnæ, conquieſcere ab armis.* preſztati od putuvanya, *ſubſidere in via, à via.* preſztati od dela, *acquieſcere, conquieſcere, celebrare ferias.* 2. preſztajem, *ſubſiſto.* v. Sztajem czepom. 3. preſztajem pochuhnujem, *conquieſco, ſubſido.*

Preſztáncze. *Pauſatim.*

Preſztányejanye. *Ceſſatio, intermiſſio.*

Preſztati chinim. *Siſto, is.*

Preſztaitel. *Ceſſator, pauſans.*

Preſztèrt. *Stratus, conſtratus, perſtratus, expaſſus, expanſus, explicatus.*

Preſztíram-ſzterlſzem. *Sterno, exſterno, perſterno, conſterno, extendo, prætego, exporrigo, extento, expando.* preſztreti poſztelyu, *ſternere lectum.* mreſe, *extendere, l. tendere plagas.* preſztreti na ſzuncze, *exporrigere in ſole.*

Preſztiránye. *Conſternatio, expanſio.*

Preſztráſſen. (D.) pripaden. *Perterritus, perterrefactus, terrefactus, conſternatus, pavefactus, paveratus, attonitus, expavidus, expavefactus, exanimis, perculſus, percitus, externatus, exterritus, conterritus, tremefactus, conturbatus, timefactus.* jako preſztraſſen, *obſtupidus, ſtupefactus, lymphatus.*

Preſztràſſen. *Perhorridus, horibilis, horrendus, perhorrendus, pavendus, contremiſcendus, ſummè metuendus.*

Preſztraſſenye. *Perterrefactio, conſternatio, perhorreſcentia, ecplexis* v. Sztrah.

Preſztraſsújem. *Terreo, perterreo, perterrefacio, pavefacio, percello, conterreo, exter-*

Digitized by Google

exterreo, perterrito, ſtupefacio, conſterno, externo, terrorem alicui injicio, affero, incutio, trepidationem injicio, horrifico, in timorem do.

Preſztraſujèmſze. *Horreo, exhorreo, perhorreo, perhoreſco, compaveſco, expaveſco, coborreſco, extimeſco, perſtimeſco, animo compaveſco, exanimor, terreor, terrefio, in perturbationes, atque exanimationes incido, timore torpeo.*

Preſztrélyam-lilſzem. *Pertrajicio, globo, l. plumbea glande trajicio, jaculo transverbero, perforo, transfigo globo.*

Preſztrèlyen. *Trajectus, transfixus, perfoſſus, transfoſſus, perforatus, foraminatus plumbeâ glande.*

Preſztùp. *Tranſitio, tranſitus, motio de loco in locum.* 2. v. Preſztuplenye.

Preſztupìtel. *Transgreſſor, prævaricator, exorbitator.* preſztupitel zapovedi, *temerator legis.*

Preſztupitelicza. *Prævaricatrix.*

Preſztuplénye. *Transgreſſio, exorbitatio, exorbitantia, prævaricatio.* preſztuplenye ú govorenyu, *paragraphe.* preſztuplenye zapovedi, *violatio legis, &c.*

Preſztúplyen. *Violatus.*

Preſztuplyújem. *Transgredior, tranſeendo, exorbito, prævaricor.* preſztupiti k-komu, *transgredi, l. tranſire ad aliqvem.* preſztupiti zakon, *violare, l. temerare legem.*

Preſztùpni. *Intercalaris, intercalarius, infitítius, inſertitius, parentheticus.* preſztupni dan, *dies intercalaris, l. infitítius, dies intercalator.* preſztupni meſzecz, *menſis intercalarius.*

Preſztùpno leto. *Annus intercalaris, l. biſſextilis.*

Preſzvéchen. *Illuminatus, colluſtratus, illuſtratus.*

Preſzvechénye. (D.) Proſzvitlenye. *Illuminatio, colluſtratio, illuſtratio.*

Preſzvechújem - ſzvetilſzem. (D.) Proſzvitlyujem. *Illumino, colluſtro, illuſtro, corradio, clarifico, lucido, oculo.*

Preſzvetel. *Præfulgidus, perlucidus, pellucidus, præclarus, prælucidus, perliquidus.* preſzvetel bivam, *illuceo, illuceſco, præclareſco.*

Preſzvetitel. *Illuminator, illuſtrator, colluſtrator.*

Preſzvetitelicza. *Illuminatrix.*

Preſzvetli. *Tit. hon. Illuſtriſſimus.* Vaſsa preſzvetloſzt. *V. D. Illuſtriſſima.*

Preſzvetlyávam. *Perpolio, expolio, elimo, expumico, emaculo, excolo, pereolo, detergo rubiginem, comptiſſimum aliquid reddo, emundo, comundo, nitido, colluſtro.* preſzvetlyati za prodaju, *mangonizare.*

Preſzvetlyavàmſze. *Præniteo, illuſtror, illuceſco.* v. Szvetel bivam.

Preſzúh. *Præſiccus, exſiccus, prætorridus.*

Preſzuſſam. *Exſicco, adſicco, exſucco, torrefacio.* preſzuſſiti opravu, *eventilare veſtes.* v. Szuſſim.

Preſzùſſen. *Exſiccatus, deſiccatus, inarefactus.*

Preſzuſſenye. *Adſiccatio, exſiccatio.*

Pretáchem - tochilſzem. *Tranſfundo, tranſvaſo, elutrio.* pretachem ſitek, *trajicio frumentum, ſ. cribro transmitto.*

Pretéchem-kelſzem. *Præcurro, prævenio, currendo præverto, anteverto, prægredior, præcelero, præcipio, antevenio, antecapio.* pretechi v-navuku, *præcurrere ſtudio,* ú vremenu koga pretechi, *tempus alicujus antecapere.* pretechi beteg, *occurrere morbo.* 2. preteche potok, *præterfluit, præfluit, præterlabitur amnis.*

Pretegnènye. *Protenſio, extenſio, expanſio.*

Pretegnyen. *Protenſus, protentus, pertenſus, extenſus, porrectus, exporrectus, propanſus, expaſſus, explanatus, lentatus, exſmuatus, divaricatus.* v. Raztegnyen. 2 pretegnyen v-dufinu, *prolongatus, protractus, prolatus, prolatatus.*

Pretekanye. *Præcurſio, antecurſio.*

Pretekàvecz. *Præcurſor, antecurſor.*

Pretemen, *Peropacus, perobſcurus.*

Pretenek. *Perexilis, pergracilis, pertenuis,*

per-

Digitized by Google

perſubtilis.

Pretèpen. *Excuſſus, excuſſatus.*

Pretéplyem. *Excutio, excuſſo.* pretepſzti opravu, *excutere veſtes, excutere pulveres è veſtibus.* 2. pretepſzti ſibjem, *excipere, l. depolire aliqvem virgis.* v. Tepē.

Pretergávam. *Interrumpo.* pretergnuti govorenye, *interrumpere ſermonem.* pretergnuti naglo, *prorumpere.*

Preterplénye. *Perpeſſio, ſufferentia, perferentia, ſuſtinentia, tolerantia, periatio.*

Preterplyìvo. *Pertoleranter, pertolerabiliter*

Preterplyújem. *Pertolero, perfero, animo æqvo fero, perpetior, ſuffero, patienter ſtuſtineo, duro, exhaurio.* preterpeti beteg, *morbo defungi, perfungi.* preterpeti trude, *exantlare.* ſztroske, *ſubſiſtere ſumptui*

Pretersècz. *Propola, manceps.* v. Prekupecz

Pretèſek. *Perdifficilis, pergravis, prægrandis, prægravidus, perarduus.* pretesko, *pergraviter.*

Pretéſem-gnulſzē. *Protendo, pertendo, protraho, promitto, expando, explico, extendo, extento, protento, exporrigo, exſinuo, propago.* v. Razteſem. preteſem na dalye, *promoveo, prolato, dilato, prolongo.*

Preteſemſze navlaſztito ú zevanyu. *Pandiculor, aris.* preteſemſze na duſinu, *longiſco.*

Pretéſzen. *Peranguſtus, nimis arctus.*

Pretezànye. *Protenſio, extenſio.* 2. pretezanye ú ſznu, zevanyu &c. *pandiculatio, parectaſis.*

Pretìran. *Expulſus, expulſatus, exagitatus, exterminatus, depulſus, fugatus, eliminatus.* iz domovine, *patriâ exeuſſus.* z-dimom pretiran, *effumigatus.*

Pretiránye. *Propulſatio, depulſio, exogitatio, exactus, exterminium.* pretiranye od hiſe, *liminium, ii.*

Pretirávam. *Propello, expello, propulſo, protelo, qvatefacio, extrudo, exterminо, perimo, profligo, exagito, detereo, fugo, effugo.* pretirati iz ſztanya, *exædificare.* pretirati tepchuch z-nogami, *exculcare.* pretirati od hiſe, *eliminare.* pretirati koga ſzviny paſzt, *exigere aliqvem ſues paſtum.*

Pretiràvecz. *Exterminator, exactor, trajector, propulſator.*

Pretkávam. *Pratexo, intertexo, is.* pretkana duga ſzvita, *prætexta.* oblechen takum ſzvitum, *prætextatus.*

Pretòchen. *Transfuſus, transvaſatus.* 2. pretochen chèz reſſeto, *trajectus, l. transmiſſus per cribrum.*

Pretochènye-takanye. *Transfuſio, transvaſatio.*

Pretolmáchen. *Expoſitus, explanatus, ediſſertatus, interpretatus, gloſſatus.*

Pretolmachènye. *Interpretatio, interpretamentum, expoſitio, explanatio, gloſſa, gloſſatio, gloſſema, verſio, enodatio, enarratio, hermenia, paraphraſis, ecphraſis, exegeſis, hypomnema.* pretolmachenye kratko, *ſcholium.* pretolmachennye pripoveſztih, *mythologia.* v. Tolmachenye.

Pretolmachìtel. *Expoſitor, explanator, explicator, interpretator, ediſſerator, ſcholiaſtes, gloſſographus.* pretolmachitel fabul, *mythologus.* ízeny, *conjector ſomniorum.*

Pretolmachújem. *Explico, expono, explano, interpretor, enodo, enulceo, ediſſero, ediſſerto, expando dictis, illuſtro, verbisque definio, ſenſum aperio, diſeudo, elucido.* v. Tolmachim.

Pretréſzam. *Diſcutio, examino, pertento.* pretreſzati chije ſtimanye, *pertentare alicujus ſententiam.*

Pretvērd. *Præburus, perdurus.* pretverdo napravlyen, *præduratus.* pretverdſzem, *percalleo.*

Pretverdo. *Præburè, præduriter.*

Pretuſzt. (D.) pridebeo. *Prapingvis, præpimus.*

Prevalyujem. (D.) provalivam. *Pervolvo, magnâ vi volvo, evolvo.*

Prevàra. *Aſtus, dolus, captio, aſtutia, falleus, ſtropha, cerdoſyne.* prevara voynichka, *ſtratagema.* v. Boja konecz.

prez

Digitized by Google

prez prevare, *ſedolò.*

Prevaren. *Deceptus, circumventus.* v. Prekanyen.

Prevarenye. *Circumventio.* v. Prekanenye

Prevaritel. *Deceptor, ſycophanta.*

Prevarki. *Serum lactis coagulatũ, lac preſsũ.*

Prevarno. *Dolosè, fraudulenter, deceptoriè.*

Prevarújem. *Traduco.* v. Prekanyujem.

Prevásam-vezelſzem. *Transveho, traduco, transporto, ſupervebo.* prevaſam chez reku, *trajicio, transfluvio, transnavigo.*

Prevasànye. *Transvectio, traductio, transjectio.*

Prevasàvecz. *Traductor.*

Prevbòg *Perpauper, Ivo pauperior, Leberide nudior.*

Prevèch. Preodviſse. *Nimiùm, præniniùm.*

Prevèlik. *Prægrandis, permagnus, ſummus.* preveliko ladanye *prægrave imperium.*

Prevërli. *Peregregius, perinſignis, præſignis, perexcellens.*

Prevërlo. *Peregregiè.* 2. *Magnoperè.*

Prevérnyen. *Inverſus, perverſus.* v. Zvernyen.

Prevértan. (D.) Provartan. *Foratus, perforatus, foraminatus, transforatus, terebratus, perterebratus.*

Prevertànye. *Perterebratio, perforatio, transforatio.*

Prevertávam. (D.) Provartivam. *Perterebro, foramino, exterebro, perforo, transforo, incharato.*

Prevesújem. *Religo, circumligo, obligo.* 2. preveſujem, chverſzto veſem, *perligo, perſtringo.*

Prevèſzel. *Perlatus, perjucundus.*

Prevézan. *Religatus, circumligatus, obligatus.*

Prevèzẽ. *Transvectus, trajectus, transmiſſus.*

Prevezénye. *Transvectio, trajectus.*

Preuffàmſze. *Præſumo, præfido, audeo, adorior, aggredior.* v. Podſztuplyujemſze

Preuffanye. *Præfidentia, confidentia, temeritas, audacia, præſumptio.*

Preuffan. *Temerarius, ſibi præfidens, vultuoſus, arrogans, præſumptuoſus.* ſubſt. *præſumptor.*

Previdlyiv. *Prævidens, providens, proſpex, circumſpectus, prudens, providus, catus, cautus.*

Previdìtel. *Proſpector, cautor.*

Previgyènye, Previgyenoſzt. *Prævidentia, prudentia, diſpicientia, circumſpectio, pronœa.* z-previgyenyem chiniti, *adhibere cautionem, & diligentiam.* ne razumnoſzt lyudih, nego previgyenoſzt Bosja ravna ſzvet, *non prudentiâ hominum, ſed providentiâ DEI mundus regitur.*

Previgyújem. (D.) Priuzirem. *Prævideo, proſpicio, præcipio, præſentio, animo proſpicio, præſagio, præſcio.* 2. pazim na ſze, *præcaveo, proſpicio, conſulo mihi, caveo mihi ab aliquo, in ſpeculis ſum, conſideratè ago.* 3. *Revideo, diſpicio.*

Previgyen. *Præviſus, proſpectus, præceptus, præſcitus.*

Previſsnoſzt. *Superfluitas, luxus.*

Previſzok *Præaltus, præcelſus, præarduus.*

Previſzoko. *Præaltè, perarduè.*

Prevlàchim. *Pereludo, trajecto.* prevlechi vuſa, *pereludere funes.* v. Prepelyavam.

Prevnòg. (D.) Premnog. *Permultus, præmius.*

Prevnuk. *Pronepos, proneptis.*

Prevrácham. *Inverto, ſubverto, ſubverſo, everto, procello.* prevrachati zemlyu, *terram ſubvertere aratro.* 2. *pervolvo, evolvo.* prevrachati knyige, *evolvere libros.* v. Preobracham.

Prevrachànye. *Inverſio, ſubverſio, everſio.* 2. *Revolutio, evolutio.* prevrachanye knyige, *pervolutio libri.*

Prevrachàvecz. *Inverſor, everſor, ſubverſor.*

Prevréden. *Perdignus, emeritus.*

Prevrúch. *Præfervidus, torridus.*

Prevruchújem, pretaplyam. *Percalefacio, excalefacio.*

Prevzèt. *Interceptus, præceptus, antecaptus, anticipatus, præoccupatus, præreptus, præſumptus.* prevzet liſzt, *intercepta littera.*

Digitized by Google

2. *præſumptuoſus, præſumptioſus, faſtuoſus, elatus, fortunâ ebrius.*

Prevzétje. *Interceptio, præoccupatio, anticipatio, præreptio, præſumptio, prolepſis.*

Prevzetno. *Præſumptè, præſumptuosè.*

Prevzetnoſzt. *præſumptio, inſolentia, faſtus, protervitas.* v. Preuffanye. 2. prevzetje, ili pravdenem zakonom poſzvojenye, *præſcriptio.*

Prevzimlyem-vzelſzem. *Intercipio, præcipio, anticipo, præoccupo, prævenio, præripio, præſumo, antecapio.* 2. prevzimlyemſze, *inſoleſco, ſuberbio, præſumo.*

Prezapovedavam. *Præmando, præcipio.*

Prezávam. *Proclamo, exclamo, pronuncio, renuncio, promulgo, prædico, publico, præconor, proqvirito, decanto, flagito.* prezavam na kiche veche, *auctionem prædico, auctionem conſtituo, haſtâ in foro pono, ſubhaſto præconis voci aliquid ſubjicio.*

Prezavànye. *Proclamatio, exclamatio, promulgatio, divulgatio, prædicatio, præconium, publicatio.* na kiche veche, *ſubhaſtatio.*

Prezèlen. *Perviridis.*

Prezòvich. *Proclamator, publicator, præclamitator, buccinator, præco, ceryx.* 2. prezovich, koi iz viſzokoga obchine prezava, *Præcia, æ.*

Prezovni. *Subhaſtarius.*

Prèz. (D.) brèz, bèz. *Absque, ſine, citra, extraquam, præter.* prez koncza, *ſine fine.* prez zahoda, *miſſis ambagibus.* prez dvoranſztva, *incivilis, expers civilitatis.*

Prez dvoyne. *Sine dubio, procul dubio, extra controverſiam.*

Prez goſzpona. *Adeſpotus.*

Prez herge. *Enodis, planus ſine nodo.*

Prez igre, ali ſale. *Extra, l. citra jocum.*

Prèz imena. *Anonymus, innominatus.* knyiga prez imena pochetnika, *liber adeſpotus.*

Prez kaſtige. *Impunè, inultum.*

Prez mere, prez reda. *Enormis, e.*

Prez miſzlih. *Vacuus curis, liber à cogitationibus.*

Prez moga znanya. *Me inſcio.*

Prez nachina y mere. *Immodicè, ſine, l. abſque modo, extra omnem modum.*

Prez omraſnye, prezzamere. *Pace tuâ, veniâ tuâ dixerim.*

Prez pameti. *Manceps, mente captus.*

Prez poſtenya. *Nudus ab honore, à decore honeſtatis.*

Prez preſztanka. *Jugis, aſſiduus, impratermiſſè, ex ordine.*

Prez prichetka. *Sine principio, anarchus, principio carens.*

Prez priatelov. *Inops amicorum, nudus ab amicis, &c.*

Prez razuma. *Temerè, ſine judicio, abſque ratione, inconſideratè, imperfectè, incautè, ſtultè.*

Prez reda. *Inordinatus, indigeſtus, irregularis, indiſpoſitus, immoderatus, confuſus.* 2. *inordinatè, intemperatè.*

Prezrel. *Præmaturus, vietus, præcox.*

Prezrelújem. *Præmatureſco.*

Prez ſtentanya. *Abſque mora, nullâ interpoſitâ morâ.*

Prez ſzrama. *Effrons, impudens, ſine fronte, benè, & gravè impudens.*

Prez vuſſeſz. *Inauritus, auribus carens.*

Prez zameri. *Excuſatè, citra culpam.*

Prez zroka. *Sine cauſa, abſque ratione, citra conſilium.*

Prezimujem. *Hyemo, hyberno.* v. Zimujem. 2. *infrigidor, frigore coarctor, conſumor.*

Prezván. *Promulgatus, publicatus, proclamatus, indictus.* na kiche veche prezvan, *ſubhaſtatus.* 2. *avocatus.* v. Premamlyen.

Prezványe. *Avocatio, ſeductio.* 2. v. Prezavanye.

PR. ante I.

NB. Dalmatini, y Szlovinczi, koja nenaydu ú ſzlovke *pri*, nekaje iſchu ú ſzlovke *pre*, y nyu izgovore po ſzvojem nachinu *pri.* kot: *preſztar.* neg reku *priſztar, &c.*

Pri. (D.) kod, uz. *Apud.*

Prià-

Priàtel. *Amicus, familiaris, neceſſarius, alter ego alter ipſe, alter idem, peramans noſtri philos, philoſtorgus, ſpudaſtes.* priatel glavni, *amicus ſummus, ſpecialis, ſingularis, conjunctiſſimus, indiſſolubili jure familiaritatis conjunctus, amicorum intimus, intimâ alicui familiaritate junctus.*

Priàtel ſzercheni, iſztinſzki. *Amicus ex animo, amicus ſyncerus, verus, cordialis, devinctus, familiaritate implicatus, unus ex meis.*

Priàtel uffani. *Amicus fidus, achates.*

Priàrel obeh ſztran. *Amicus medius, neutralis, adiaphoricus.* med priateli koga rachunati, *in numero ſuorum aliquem habere. Prov.*

Priatel vu nevolyi,
Szmert biva naybolyi,

Diffugiunt cadis cum fece ſiccatis amici, &c.

Tempore felici multi numerantur amici,
Cùm fortuna perit, nullus amicus erit.
ſcil.

Horrea formicæ veniunt ad inania nunquam.

Ibit ad amiſſas, nullus amicus opes.

ſztalnomu biti priatelu, *nunquam cum aliquo redire in gratiam, in perpetua amicitia eſſe cum aliquo, conſtanter amare.* ſztari jeſzmo priateli, *vetus mihi cum eo intercedit familiaritas.* naybolſſi priateli, *inter quos æterna gratia eſt.* priatela ki nikogama, *aphilus.*

Priatelaſze chiniti vſzakomu. *Omnium voluntatem promereri.*

Priatelaſzi chinim, ztechem. *Placo, reſtituo aliquem in gratiam, conjungo mihi aliquem, concilio mihi alicujus amorem, ad amicitiam aliquem adjungo, amicitiam mihi cum aliquo paro.*

Priatelìcza. *Amica, benevola.*

Priatélſzki. *Amicus, familiaris, amicabilis, philotheſius. comis, humanus, coñodus, benevolus, placidus, blandus, ſvavis.* vſzakem priatelſzki, *charitonius. 2. amicè, familiariter, comiter, humanè, blandè, placidè, benevolè.* priatelſzki povedati, *dicere benignè.* priatelſzkomu biti, *gratiis liràſſe.* priatelſzki zvati, *comiter, & benigniter compellare.* vech neg priatelſzki, *amicitiùs, familiariùs, plùs quàm amicè.*

Priatélſztvo. *Met:* vuzel priaznoſzti. *Neceſſitudo, amicitia, familiaritas, conſvetudo, neceſſitas, amicitiæ coniunctionisque neceſſitudo.* priatelſztvo glavno, *intima neceſſitudo.* chverſzto, *arcta conſvetudo.* kratko, *amicitia brevis, & ſuffragatoria.* od mladeh nog zkloplyeno, *familiaritas à teneris annis inſtituta.* vechno, *neceſſitas immarceſcibilis.* zverſſeno, *amicitia exactiſſima, omnibus numeris abſoluta.*

Priatélſztvo chinim zklaplyem. *Amicitiam contraho, amicitias cum aliquo jungo, conſtituo, inſtituo, amicitiæ fores aperio, in alicujus familiaritatem venio, me inſinuo, amicitiam comparo, conglutino, ſancio, amicitias ineo, conteſſero, as.*

Priatelſztvo obverſavam. *Amicitiam retineo, gero, colo, tueor, ſervo, conſervo amicitiam, aliquo utor, cum aliquo convivo.* od ſztarine obderſavaju priatelſztvo, *uſus vetus inter eos intercedit.*

Priatelſztvo, razmechem, razteplyem. *Amicitiam diſſolvo, everto, extinguo, depono, dirimo, amicitiam perfringo labefacto amicam conjunctionem, diſſocio familiaritatem, ab amicitia alicujus deficio, alienationem, disjunctionémq; facio.*

Priatelújem. *Familiariter, l. familiarem vitam ago cum aliquo.*

Priàzen, priaznoſzt. *Affabilitas, comitas, gratia, acceptio, officium amici.*

Priàzlyiv. *Gratioſus, affabilis, comis, officioſus.*

Pribádam-bolſzem. *Affigo, figo, ſuffigo, oppango, ſubpingo.*

Pribel. *Semialbus, ſubalbus, ſubalbidus.* pribelſzem, *ſubalbeo.* pribel bivam, *ſubalbico.*

Pribesìſche. *Confugium, perfugium, re-*

Digitized by Google

fugium, ſuffugium, profugium, portus, receptus, recurſus, tutus receptus, receptorius locus.

Pribíam. *Affigo, adfigo, propango, ſuffigo, oppango.* pribiti k-zemlye, *depangere.* pribiti k-kriſu, *crucifigere, cruci affigere, cruciare, cruci, l. in cruce ſuffigere, in crucem agere, attollere in crucem.* 2. pribiam delzke redom, *coaſſo, l. coaxo, as.*

Pribiànye. *Affixio, ſuffixio, fixio, fixura.* pribianye na kris, *Crucifixio.* 2. pribianye ſzkup deſzek, *coaſſatio, l. coaxatio.*

Pribiram. *Aſciſco, recipio, aſſumo, coopto, aggrego, adjungo.* v. Pribrajam.

Pribit. *Fixus, adfixus, affixus, ſuffixus.* pribit na kris, *crucifixus, cruci affixus.*

Pribívam. *Accreſco, adcreſco, ſuccreſco, incrementum ſumo.*

Pribivànye. *Accretio, accrementum.*

Pribled. *Subpallidus, pallidulus, ſubluridus, lurore buxeo, lurore ſubdeformis.*

Pribliſavàmſze. *Appropinquo, propinquo, advento, approximo, accedo, apello.* 2. pribliſavamſze, priſztajem bliſe, *applico, propius accedo, appropio.*

Pribliſavànye. *Acceſſio, appropinquatio.*

Pribòden. *Affixus, ſuffixus, ſuppactus.*

Pribodénye. *Affixio, antepagmentum.*

Pribolſsávam. *Augeo, augifico, augmento, adaugeo, adaucto, exaugeo, acceſſionem facio, adamplio, amplifico, incrementum facio.*

Pribólſsan. *Auctus, adauctus.*

Pribolſsìcza. Pribolſsànye. *Auctarium, auctuarium, augmentum, augmentatio, augmen, accrementum, propagatio.*

Pribolſsàvecz. *Auctor, auctificus, amplificator.*

Pribrájam. *Adnumero, annumero, connumero.* pribroiti koga k-priatelom, *adſcribere aliqvem numero, l. in numerum amicorum.* v. Pripiſsujem.

Pribran. *Aſcitus, receptus, aſſumptus, cooptatus.* v. Priet.

Pribròjen. *Adnumeratus, annumeratus.*

Pribroſènye. *Annumeratio, adnumeratio.*

Prichàm drugoga. *Excuſo, purgo, purgito, diluo, obtentui ſum.* zprichatiſze, *purgare ſe alieui, expurgare ſe, expurgationem habere, cauſam dicere.* v. Izprichavam. prichatiſze z-vremenom, *temporis excuſatione uti.*

Prichànye. *Excuſatio, purgatio, cauſſatio, prophaſis.*

Prichenujem, rit nagiblyem. *Incoxo, in coxam ſedeo.*

Prichèrlyen. *Subrubicundus, rubidus, ſubruber, ſubminiatus, rubicundus.* pricherlyen od pitja ali jegye, *burrhus.* pricherlyenſzem, *ſubrubeo.*

Prichërn. *Subniger, ſubater, ſubvultureus, ſuffuſcus, ſubfuſcus, ſubaqvilus, aqvileus, obater, bethicus.*

Prichéſcham. *Communico, partior, reficio corpore, provideo, munio, ſ. ſynaxeos participem aliqvem facio, ſ. viaticum alicui porrigo.* prichelztitiſze, *communicare, ſ. ſynaxim ſumere.*

Pricheſchànye. *Coñunio, coñunio ſacræ ſynaxeos.*

Prichèt. *Inceptus, inchoatus, inſtitutus, initus, cœptus, initiatus, auſpicatus, orditus, orſus.*

Prichétek. *Auſpicium, exordium, ingreſſus, ingreſſio, introitus, ordium, cauſſa, origo, ſcaturigo, conceptaculum, ſeminarium.* v. Pochetek. prichetek dober, *liquidum auſpicium,* prichetek pred vremenom, *anticipatio præoccupatio, præventio.*

Prichetnìcza. *Inceptrix, initiatrix.*

Prichétnik. *Inceptor, inchoator, auſpex, initiator, ſtirps, origo, cauſa, caput, fons & origo, princeps, auctor, fax incendiorum.* v. Pochetnik.

Prichetno. *Primordialiter, originaliter, initialiter.*

Prichínyam. *Auſpicor, aggredior, ordior, arceſſo.* v. Pochinyam. pricheti govoriti, *præire verbis.* pricheti iz dalka kakvo duguvanye, *repetere rem altius.*

Prích-

Digitized by Google

Príchka. (D.) Devesil. *Ferula, pala.*

Príchkam. *Latâ ferulâ clunes cado, nates palâ percutio, clunes depalmo, infamibus ictibus noto.*

Prichkar. *Tympanista, pygæus, pygiacus.*

Pridájam - doilszem. *Adlacto, subrumo, subrumor.* pridoiti ovchiczu, *subrumare ovicalam, l. lacte adnutrire, ubera admovere.*

Pridájem. *Addo, superaddo, adjicio, appono, coaddo.* pridatiszi ime, *asserere sibi nomen.* pridati komu kay, *affingere alicui aliquid.* 2. *Attribuo.* v. Podajem. 3. pridajem ú ruku, *trado, consigno, concredo, committo.* 4. pridati rachune, *reddere, l. exhibere rationes.*

Pridajèmsze. v. Poddajam. pridatisze razlogu, *obsequi rationi.*

Pridàvek, Pridánye. *Additio, adjectio, additamentum, auctarium, corollarium, mantissa.* pridanye k-nepriatelu, *deditio.* v. Poddanye. pridavek ú litneh sztvarih, *stillarium.*

Pridávlenye. *Oppressio, oppressus, suppressio.*

Pridàvlyen. *Oppressus, suppressus.*

Pridavlyújem. *Opprimo, supprimo, deprimo.*

Pridehnenye. *Olfatio, olfactus, odoratio.*

Pridehnyen. *Olfactus.*

Pridi, Doydi. *Adveni, advenias.* pridi knam miloscha tvoja, *adveniat gratia tua*

Pridihávam - dehnulszem. *Olfacio, subolco, olfacto, odoror, inodoro.*

Pridòjen. *Adlactatus, subrumatus, uberibus admotus.*

Pridojènye. *Adlactatio.*

Pridòvek. (D.) Pridivak. *Cognomen, cognomentum.* pridovek, kilze komu daje radi kakvoga zroka, *agnomen, agnomentum.* kôt *Cæsar* à *Cæsarie.* na devam komu pridovek, *cognomino, cognomen do, addo, l. impono.* koi jednoga je z-drugem pridovka, *cognomino, cognomen.* pridovkom zovemsze, *cognominor.* pridovkom zvan, *cognominatus.* pridovkom zvan Scipio, *cognominatus Scipio, l. cognomento Scipio.*

Pridrusújem. *Adjungo, aggrego, attexo adsocio, associo, adsciseo.*

Pridrusujèmsze. *Adjungor, associor, associo, l. adjungo me, do me in societatem, jungo me alicui socium, l. in socium, conjocior.*

Pridrùsen. *Adjunctus, aggregatus, associatus.*

Pridrusénye. *Adjunctio, aggregatio, associatio.*

Priémlyem - jelszem. *Accipio, suscipio, percipio, recipio, accepto, adsumo, amplector, asciseo* prieti med purgare, *asciscere civem, l. in civem.* prieti za dobro, *in bonam, l. optimam accipere partem, boni consulere, æqui, bonique facere.* za zlo prieti, *in deteriorem rapere partem, vertere vitio.* ú miloschu prieti, *recipere in gratiam.* ú tovarustvo, *recipere aliquem in gregem.* prieti liszt jednako piszan, *accipere litteras eôdem exemplo.* 2. priemlyem pametjum, *percipio, concipio, comprehendo, apprehendo, sensibus haurio, complector animo, ingenio, mente apprehendo.* 3. priemlyem, derszim, *capio.* prieti more ov szud 12. veder, *duodecim urnas capit hoc vas.* 4. priemlyem koga dobrovolyno, y goszpodszki, *læto vultu, splendidè, ac magnificè aliquem habeo.* priemlyem na sztan, *excipio, hospitio accipio, hospitor, accurro hospites.* z-puskanyem priemlyem koga, *salutatoriis sclopis excipio aliquem.*

Priemlyèmsze. *Adhæreo, hæreo.* priemlyemsze krepkosze derszim, *arctissimè insideo, adhæresco, infigor arctè alicui rei, fortiùs fixus maneo.*

Prièt. *Acceptus, receptus, perceptus, suscep-*

Digitized by Google

scitus, cooptatus, affectatus. 2. priet, *acceptus, gratus, carus placidus, placens, olocharus.* v. Povolyen. priet za szina, *adoptatus, adoptatitius, adoptivus.* v. Poszinovlyen. priet lyublyeno, *amanter, & piè tractatus.* chlovechki, *humaniter exceptus.* 2. priet pametjum, *perceptus, conceptus, ingenio cœptus, mente apprehensus, animo complexus, comprehensus, memoriâ retentus.*

Prièten. *Acceptabilis, charopus.* v. Priet.

Priétje. *Acceptatio, admissio.* 2. *Acceptum, perceptio, acceptio, receptio, amplexus, assumptio, susceptio.* 3. prietje pametjum, *perceptio, conceptio, apprehensio ingenio, memoriâ complexio, retentio.* 4. v. Zachetje. 5. v. Poszinovlenye.

Priètnik, Primitel. *Acceptor, receptor, susceptor.*

Prietnìcza, Primitelicza. *Acceptrica, acceptrix.*

Prifayten. *Subhumidus, avidulus.*

Prigagyàmsze. *Evenio, accido, contingo, obtingo, emergo, advenio, intervenio, cado, fio, usuvenio.* Verùm Cicero plurimum his in tertiis tantùm personis *tam sing. quàm plur. numeri* utitur. prigagyasze, *accidit, advenit &c.*

Priganyam. *Apello, compello.* 2. v. Primarjam.

Prigernújem - nulszem. *Colligo vestem, l. limbos vestium, succingo oras vestium.*

Prigíblyem - gnulszem. *Aeclino, adflecto, invergo, inclino, reflecto, reclino, demitto, deprimo, pando, as.* prignuti glavu, *demittere caput.* prignutisze, *inclinari, inclinare se.*

Priglédam. *I spicio, inspecto, attendo, adverto, inviso, invigilo, curam gero, intendo, reviso.* negda y negda prigledati, *intervisere.*

Prigledànye. *Inspectio, invigilantia, adversio. animadversio, ephoria.*

Prigledba. *Accuratio sedula.*

Prigledavecz, Priglednik. *Inspector, spectator.* v. Pazitel.

Priglùh. *Surdaster, tri.*

Prignènye. *Acclinatio, inclinatio, inflexio, pandatio.* 2. prignenye na zlo, *proclivitas, propensitas ad malum.* v. Nagnenye.

Prignyèn. *Acclinatus, acclivis, acclivus, inclinatus, demissus, depressus, inflexus, pandatus.*

Prigòda, prigogyenye. *Casus, eventus, exitus, successus, sors, fortuna.* v. Pripechenye.

Prigòden. *Opportunus.* 2. *Aptus, idoneus.*

Prigódno. Na vreme. *Opportunè, aptè, commodo tempore, maturè, tempestivè, peroportunè.* 2. *Casu, casualiter, accidenter, per accidens.*

Prigòrëcz *Montanus, montis accola.*

Prigorje *Montana, orum.*

Prigovárjam - vorilszem. *Derogo, detraho, crimino, probro do, verto, vitio tribuo, censuro, forcillo æstimationem, l. imminuo, perstringo, carpo aliqvem, reprehendo.* 2. *Despicio, contemno, contemptui habeo.*

Prigovarjànye. *Derogatio, detractio, criminis objectatio, imminutio æstimationis, derogamen.*

Prigòvor. *Despectus, contemptus, despicientia, aspernamentum, despicatus.*

Prigrágyam - jam. *Astruo, addo, adjicio sepamen.*

Prigrejam. *Calfacio, calefacio, refoveo, refocillo.*

Prigrínyam - gernulszem. *In unum congero, corrado, in unum contraho, cogo, coacervo, compono, coaduno, as.* prigernuti ogeny, *in unum congerere carbones.* z. grebliczum, *carbotrahio corradere carbones.* 2. v. Prigernujem.

Prigrízen. *Arrosus, adrosus, adesus, admorsus.*

Prigrizújē. *Arrodo, adrodo, admordeo, adedo.*

Prigrizènye. *Arrosio, admorsus.*

Prigruschènye. *Tædium, fastidium.* 2. prigruschenye seludcza, *nausea, tædium stomachi, malacia.* v. Ogarnoszt.

Pri-

Prigruſztni. *Nauſeolus*, *nauſiticus.*
Prigvásgyam. *Cuneo*, *adactis cuneolis arcto.*
Prigvòsgyen. *Subcuneatus*, *cuneolis firmatus.*
Prihájam. *Advenio*, *advento*, *appello*, *approximo*, *vento*, *accedo*, *appropinqvo.* ladja prihaja, *navis appellitur.* 2. prihajam znevarcze, *ex improviſo venio*, *intervenio*
Prihitavam. *Adjicio*, *adjecto.*
Prihladen. *Suffrigidus.* prihladno, *ſuffrigidum.*
Prihòd. *Adventus*, *acceſſus*, *acceſſio*, *allapſus.* prihod betega, *paroxyſmus.* prihod laſztovicze nazveſcha letto, *hyrundo loqvitur æſtatem.*
Prihodìſche. *Additus.* v. Priſztup.
Prihòdni. *Adventitius*, *hoſpitus*, *allophylus.* prihodni imetki, *bona adventitia.* 2. *futurus*, *venturus*, *eventurus.*
Prihòdnik *Advena*, *adventator*, *adventor*, *hoſpes*, *metæcus.*
Prikasújem. *Dono*, *largio*, *largior*, *elargior*, *impertior*, *dono do*, *do aliqvid muneri*, *munero*, *l. muneror aliqvem*, *do alicui munus*, *do alicui aliquid dono*, *munico*, *munifico*, *præmior.* v. Darujem. prikazati odpuſztiti, *remittere*, *condonare*, *veniam dare*, *tribuere*, *gratiam facere culpæ*, *ignoſcere.* prikazati komu ſivot, *condonare alicui ſupplicium.* 2. prikaſujem, *dedico*, *dico*, *mancipo*, *obſtringo*, *devincio*, *lito.* v. Aldujem.
Prikávam-kovalſzem. *Acudo*, *cudendo addo*, *acclavo.* prikovati jedno k drugomu, *ferruminare.* 2. *affigo.* v. Pribiam.
Prikázan. *Donatus*, *dotatus*, *donatitius*, *dono datus*, *largitus*, *elargitus*, *præditus*, *impertitus.* prikazani penezi, *donatitia pecunia.* komu je kay prikazano, *donatarius.* 2. prikazan Bogu, *dicatus*, *immolatus*, *litatus.* v. Alduvan.
Prikazànye. *Donatio*, *largitio*, *muneratio*, *condonatio*, *datio*, *datus.* 2. *dedicatio*, *dicatio*, *mancipatio divino ſervitio.* v. Alduvanye.
Prikazen. *Donum*, *munus*, *donarium*, *largitio*, *oblatum*, *præmium*, *præſentale*, *donatio*, *muneratio*, *honorarium*, *donativum*, *ſportula*, *doron*, *auctoramentum.* prikazen novo letna, *ſtrena*, *&c.* prikazen dneva godovnoka, *apophoretum.* prikazen goſztna, y poſzlov kalyevſzkeh, *munus hoſpitalitatis*, *xenium.* prikazen zaruchna, *theoretum.* prikazen juternya, kâſze zaruchnicze daje za oſzkrunyeno divojachtvo, *diaparthemia.* prikazen, kâſze zaruchnicze daje po ſzvatbe, *epaulia.* prikazen povrachna, dar za dar, *antidorum*, *antidoſis*, *ſ. remuneratio*, *retributio.* pikazen, kâſze daje zvanſzkem poſzlom, *lautia*, *&c.*
Prikazitel. *Largitor*, *munerator*, *munerarius dator.*
Prikelènye. (D.) Priklyanye. *Agglutinatio*, *conglutinatio*, *glutinamentum.*
Prikèlyen. (D.) Priklian. *Agglutinatus*, *conglutinatus.*
Prikelyújem. *Agglutino*, *conglutino*, *glutino*, *compagino*, *connecto*, *conjungo.*
Prikèlyiv. *Glutinabilis*, *le.*
Prikérpan. *Adſutus*, *annexus.* ſztara kerpa k-kerpe prikerpana, *palimpegum.*
Prikerpanye. *Aſſumentum.*
Prikerpávam. *Adſuo*, *aſſuo*, *conſarcino*, *annecto.* v. Kerpam.
Prikervàv. *Subcruentus.*
Prikiſzel. *Subacidus*, *ſubacidulus.*
Prikládam. *Addo*, *adjicio*, *adjungo.* 2. *Aſſimilo*, *adæqvo*, *comparo*, *conformo*, *confero.* v. Priſzpodablyam. 3. *Applico*, *appingo*, *apto*, *adapto*, *accommodo.*
Prikladànye. *Additamentum.* 2. *Applicatio*, *accomodatio*, *adaptatio*, *aptatio.*
Prikladen. *Aptus*, *conveniens*, *cõmodus*, *accõmodus*, *concinnus*, *habilis*, *congruus*, *congruens*, *idoneus*, *appoſitus*, *opportunus.* kruto prikladen, *peropportunus*, *peraccommodatus.* 2. *Conformis.* v. Prilichen.
Prikladno. *Accommodè*, *appoſitè*, *aptè*, *con-*

Digitized by Google

convenienter, habiliter, congruenter, ad rem, ad propoſitum.

Prikladnoſzt. *Similitudo.* 2. *comparatio, collatio.* 3. *habilitas, aptitudo, convenientia, opportunitas, commoditas, congruitas, ſymbama.* prikladnoſzt vremena, *tempeſtivitas.* prikladnoſzt rechih, *verborum concinnitas.*

Prikláplyem. *Operculo, as.* v. Poklaplyem. 2 *adjungo.*

Priklenènye. *Adjugatio, jugatio.*

Priklenyen. *Adjugatus, jugatus.*

Prikléplyem-nulſzem. *Adjugo, jugo, duco ſub juga curva boves, jugo, ſubdo.* v. Podjarmujem. 2. v. Zakleplyem.

Priklonènye. *Devexitas, declivitas.* 2. *dedicatus.*

Priklònyen. (D.) priklonik. *Declivis, devexus, demiſſus.* 2. *ſupplex.* v. Ponizen.

Prikloplènye. *Adjunctio, adhæſio, adhærentia.*

Priklyúchen. *Inflexus, incurvus, pandatus, pronatus.* it. *tortuoſus, curvatus, obliqvus, uncus, hamatus, arcuatus, obliqvatus, cornuatus.*

Priklyúchenye. *Inflexio, incurvatio, pandatio.*

Priklyuchújem. *Inflecto, incurvo, pando, prono.* 2. *adunco, unco, incurvo hamo.*

Prikovan. *Accuſus, acclavatus.*

Prikoványe. *Accuſio, acclavatio.*

Prikràtek. *Subbrevis, breviuſculus, ſubcurtus.*

Prikreplènye. *Refocillatio, refectio, fomentatio.*

Prikréplyen. *Refocillatus, refectus, refotus, confotus, recreatus, relevatus.* v. Pokreplyen.

Prikreplyujem. *Confoveo, relevo, integro, lætifico.* v. Pokreplyujem.

Prikrívam. *Contego, intego, operio, obtego.*

Priláſem-ſilſzem. *Addo, adjicio, ſuperaddo.* 2. *appono, admoveo, adjungo, applico, accomodo, confero.* priloſiti lonecz k ognyu, *applicare ollam ad ignem.* 2. *adapto.* v. Priravnavam.

Prilaſemſze. *Applico, accomodo, adapto me.* priloſitiſze k-drugoga volye, *ad alterius arbitrium ſe fingere.* priloſitiſze k-ſegam, *conformare ſe moribus.* k-vremenu, *tempori obedire, ſervire, cedere tempori, neceſſitati parere, foro uti, ſcæna ſervire.* priloſiti ruke k-delu. *Prov.* plyunuti v-ruke, *admovere manus laboribus.*

Prilèn. *Pigellus.*

Prileplénye. *Adhæſio, adhæſus, adhærentia, applicatio, annexio, affixio.*

Prileplyen. *Adhæſus, applicatus, annexus, fixus.*

Prileplyujem. *Agglutino, affigo, attexo.*

Prileplyujemſze. *Adhæreo, adhæreſco, inhæreo, ſubhæreo, cohæreſco.*

Prileſnìcza. *Subnuba, pellex, concubina, neræa, pallaca, æ, & pallace, es, extranea mulier.* v. Hotmicza.

Prileſnik. *Subnubus, bi.*

Prilévam. *Affundo, is.*

Prilevànye. *Affuſio, onis.*

Prilìchen. *Opportunus, comodus, competens.* 2. *ſimilis, conſimilis, conformis.* prilichen obrazom y z-ſchini, *formâ, & moribus ſimilis.* prilichen k-iſztine, *veroſimilis, credibilis, probabilis.* 3. *figuratus, typicus, allegoricus, paraboli-cus, umbratilis.* prilichno govorenye, *figurata oratio.* v. Szpodoben.

Prilichno. *Opportunè, competenter, accomodè.* 2. prilichno k-iſztine, *veroſimiliter.* 3. *typicè, parabolicè.*

Prilìchnoſzt. *Opportunitas, commoditas.* prilichnoſzt k-iſztine, *veriſimilitudo.*

Prilìka. *Occaſio, opportunitas, commoditas, anſa, conditio.* prilika meſzta, *ſitus, natura loci.* poleg prilike, y zroka, *pro re nata, pro ratione, l. conditione temporis.* dati priliku, *afferre cauſſam, anſam dare, l. præbere, januam aperire, materiam præbere, feneſtram patefacere ad &c. faciem præferre ad &c. faculam allucere alicui.* priliku dati piſzanya, *argumentum dare epiſtolæ.* priliku dati tus-

tusbe, *accuſandi viam munire.* koi daje priliku, *ſatelles, miniſter.* popaſzti priliku, *arripere anſam.* z prilikum, *occaſione datâ, tempore dato, occaſionaliter, per occaſionem.* priliku zkratiti, *materiam ſubtrahere, occaſionem præcidere.* prilika pogublyena, *tempus amiſſum, & occaſio perdita rei gerendæ, l. agendæ.* 2. *ſimilitudo, ſebema, allegoria, parabola.* po prilikah govorim, *parabolo.* ú prilikah, *paraboliçè, allegoricè.* 3. prilika, *figura, exemplum forma, aypus, umbra.* 4. prilika kip, *effigies.* prilika zeuſzema drugomu ſzpodobna, *imago, nis.* prilika zmiſslyena na ſzpodobu kakve ſztvari, *ſimulacrum.* v. Pelda. na priliku napravlyen, *figuratus, formatus, effigiatus, configuratus, imaginatus, iconicus.*

Priliku napravlyam. *Figuro, formo, effingo, exprimo, plaſmo, imagino, as, effigio, configuro.*

Prilizávamſze. *Blandior, abblandior, aſſentor, ſublandior, adulor, lenocinor, paraſitor, paraſitum ago, palpo, ambio, palmo, palpor, palpum alicui obtrudo, objicio, palpo percutio, caudam jacto, vulpinor.* prilizavatiſze priproſztomu puku, *jactare caudam popello.*

Prilizavànye. *Adulatio, aſſentatio, paraſitatio, viſcus, blandimentum, blandiloquium, blanditoqventia, blanditia, blanda vanitas, adulatorium, palpatio, palpus.* malo prilizavanye, *aſſentatiuncula.*

Prilizàvecz. *Adulator, aſſentator, palpator, palpo, paraſitus, paraſitaſter, delinitor, vulpes, lenocinator, ſycophanta, colax, gnatho, epiſitius, bephaſtion, gloſſogaſtor.* prilizavczem ne veruvati, *coſtâ ſide ſunt, qui jugiter blandiuntur.*

Prilizàvka. (D) milolaſicza. *Adulatrix, aſſentatrix, paraſita.*

Prilizni. *Adulatorius, aſſentatorius, gnathonicus.*

Prilizno, prilizlyivo. *Adulatoriè, aſſentatoriè, adulanter, lenonicè, gnathonicè, verniliter.*

Prilòſek ú merenyu. *Additamentum, auctarium, corollarium, adjectio.* priloſek, ki biva ú knyigah, *appendix, mantiſſa.*

Prilòſen. *Adjunctus, adjectus, adauctus.*

Prilosìtel. *Adjunctor.* priloſitelicza, *adjunctrix.*

Prilótan. *Afferruminatus, adplumbatus.*

Prilotanye. *Afferruminatio, adplumbatura.*

Prilotávam. *Afferrumino, adplumbo, ferrumino.*

Priluchújem-chilſzem. *Aggrego, cogo, conjungo, compello in unum.* 2. *apto, adapto, accommodo.* v. Pridruſujemſze.

Primárjam-moralſzem. *Cogo, adigo, adaſſo, coacto, impello, angario, ſubigo, ſubagito, ſuburgeo, adurgeo, urgeo, appello, compello.*

Primarjàvecz. *Coactor, compulſor.*

Primasújem. *Allino, illino, inungo, affrico, infuco.* primazati ranu maſztjum, *allinere unguenta vulneri.*

Priméchem. *Adjicio, coadjicio, conjicio, addo, aſtruo, appono, ſuperadjicio.*

Primeknènye. *Admotio, admotus, applicatio.*

Primeknyèn. *Admotus, applicatus.*

Primeknyènecz. *Colax, paraſitus, aſſeela menſarum, buceo, epiſitius, buccellarius.* mladi primeknyenecz, *paraſitaſter.*

Primeknyenka. *Paraſita.*

Primérjam. *Adopto, adæquo, accommodo, commenſuro.* v. Priravnanam.

Primermlyávam. *Submurmuro, admurmuro, commurmuro, murmurillo, burrio.*

Primermlyavanye. *Admurmuratio, commurmuratio.*

Primermlyàvecz. *Submuſſus, muſſitator.*

Primerújem. *Admetior, ad menſuram adjicio.*

Primèrzek *Subluridus, turpiculus, ſubabſurdus, ſuffectus.*

Priméſſan. *Admiſtus, admixtus.*

Priméſſan. *Admiſtus, admixtus.*

Primeſsànye. *Admiſtio, attemperamente.*

Digitized by Google

Primeſsávam. *Admiſceo, adcorporo, attempero.*

Primíchem-kavam. *Admoveo, applico.* primikavatiſze k-luczkomu ſztolu, *paraſitari, alienâ vivere quadrâ.*

Primiſslènye. *Confictio, fictio, cõmentum.*

Primiſslyávam. *Affingo, appingo, inſimulo.*

Primíſslyen. *Affititius, commentatitius, fictitius, confictus, imaginarius, fabularis, fabuloſus.*

Primitel. *Receptor, ſuſceptor.*

Primitelicza. *Receptrix.*

Primlàchen. *Subtepidus, ſuffervidus.*

Primochvàren *Subriguus, ſubhumidus.*

Primoder. *Sublividus.*

Primóran. *Adactus.* v. Priſzilyen.

Primoràye. *Adactio, coactio, compulſio.*

Primorecz. *Maritimus, mi, maris accola.*

Primorkinya. *Mulier maritima.*

Primorſzki. *Marinus, ponticus, maritimus, paralus.*

Prináſſam. *Adporto, advebo, affero, importo, invebo, aggero, degero, confero.*

Prineſſen. (Dalm.) prinit. *Apportatus, allatus, advectus, aſportatus.* v. Preneſſen.

Prineſſenye. *Apportatio, allatio.*

Prineſzlan. *Subinſulſus.*

Prioblachen. *Subnubilus, nubicoſus.*

Prióczten. *Subacidus.* v. Prikiſzel.

Prioczteno. *Subacidum.*

Prioſter. *Acriculus, ſubaſper, ſubauſterus, ſubacutus.* prioſtro vino, *ſubauſterum vinum.* prioſtro muderſzem, *ſubſipio.*

Pripadam. *Accido, procido.* pripaſzti chiem nogam, *projicere, abjicere ſe ad pedes alicujus, pronum cadere.* v. Padam.

Pripalènye. *Aduſtio, uſtulatio.*

Pripalyujem. *Aduro, aduſtulo, ſuburo, uſtulo.*

Pripaſsújem. *Accingo, ſuccingo, præcingo.* skricze haly, ili krilo pripaſzati, *lacinias veſtis cingulo coarctare.* pripaſzati mech, *præcingere ſe gladio.*

Pripechànye. *Caſus, eventus, eventum, fortuna, ſors, fors, inopinatus eventus, infortunium, caſus adverſus, fatum, exitium, accidentia fortuita, ſymptoma.* 2. pripechanye dvoyno, *caſus anceps, varius, incertus eventus.*

Pripechàſze. *Accidit, evenit, contigit.*

Pripéchem-kelſzem. *Aduro, ſuburo, aduſtulo, uſtulo.* 2. drugoch pechem, *retorreo, reaſſo, reuro.*

Pripechènye, pripekanye. *Aduſtio, ſubuſt o, uſtulatio.* drugoch pechenye, *reuſtio.* 2. v. Pripechanye.

Pripechèno. *Subuſtum.* 2. pripecheno, dogogyeno, *caſu, fortuitò, fortuito caſu, l. eventu, fortunâ, ſorte fortuna.*

Pripèk. *Æſtus fervidus, fervida aduſtio ſolis, ardor, fervor ſolis.* velik pripek, *intemperies ſolis:* vu nayvekſſem pripeku, *flagrantiſſimo æſtu, maximis caloribus,* od pripeka ſzunchenoga vudren, beteſen, *ſolatus, ſideratus.* vudrenye od pripeka ſzunchenoga, *ſideratio.* na pripeku ſztoim, *apricor, aris.*

Pripelyan. *Adductus, advectus, apportatus.*

Pripelyànye. *Adductio, ſubvectio, commeatuum ſubvectus, invectio, advectio, advectus.* pripelyane hrane, *alimentaria invectio.*

Pripelyávam. *Adduco, adveho, advecto, perduco, ſubveho, ſubvecto, apporto, ſupporto.*

Pripelyàvecz. *Advector, ſubvector, productor.*

Pripet. *Alligatus, deſtinatus, evinctus, vinculis, l. ſune allegatus palo, &c.* v. Privezan. 2. *affixus, ſuffixus, annexus, infibulatus.*

Pripetiloſzeje. *Accidit, evenit, re ipsâ accidit, reapſe evenit, contigit.* dobroſzeje pripetilo, *bellè accidit, benè, commodè, rectè, ex ſententia, fauſtè accidit, obtigit, ſucceſſit.*

Pripinyacha igla. v. Zapinyacha.

Pripinyam-pelſzem. *Alligo, deſtino, adalligo.* v. Priveſujem. 2. *affigo, ſuffigo, ſufſibulo.*

Pripiſsujem. *Adſcribo, aſcribo, adnumero.*

Digitized by Google

ro, connumero, aggrego. v. Pribiram. pripiſzati koga k-varaſsu, *aſcribere aliquem civitati*, *l. in civitatem.* pripiſzati k-Szvetem, *aſcribere numero Sanctorum*, *inter Divos referre*, *Divum appellare*, *conſecrare*, *cœlo dicare.* 2. *Attribuo*, *tribuo*, *imputo*, *dico*, *dedico*, *aſſigno*, *arrogo.* jednomu vſza pripiſzati, *uni omnia accepta referre.*

Pripiſzan. *Adſcriptitius*, *aſcriptitius*, *aſcriptivus.* 2. pripiſzan k-Szvetem, *adſcriptus*, *conſecratus*, *cœlo dicatus.* 3. *Attributus*, *tributus*, *imputatus.*

Pripiſzànye. *Adſcriptio.* 2. pripiſzanye k-Szvetem, *inter divos relatio*, *conſecratio*, *apotheoſis.* v. Poſzvechenye.

Pripítan. *Adjudicatus*, *decretus*, *deſtinatus*, *deputatus*, *aſſignatus.*

Pripitanye. *Adjudicatio*, *deputatio.*

Pripitávam. *Adjudico*, *decerno*, *irrogo*, *adjicio*, *aſſigno*, *deputo*, *per judicium tribuo.*

Pripitomújẽ. *Subdomo*, *ſubdomito*, *ciouro.*

Priplazújem. *Adrepo*, *correpo*, *irrepo*, *ſubrepo*, *inſerpo*, *inſinuo me.*

Priplechem. *Adſepio*, *annecto*, *attexo.*

Priplèten. *Adnexus*, *annexus*, *attexus.*

Pripletenye. *Annexio*, *adnexio*, *adnexus.*

Pripomáſẽ. *Sublevo*, *coadjuvo*, *ſubadjuvo.*

Pripomochnìcza. *Coadjutrix.*

Pripomòchník. *Coadjutor*, *ſubadjuva*, *paraſtata*, *hyppodidaſcalus.*

Pripon. *Deſtina ulmea*, *vinculum tiliaceum.* na priponu konye paſzti, *ſtipiti vinculis alligatos equos paſcere.*

Pripovèdam. *Narro*, *denarro*, *enarro*, *memoro*, *commemoro*, *expono*, *doceo*, *reddo*, *pallefacio.* 2. pripovedam duguvanya teſcha, *fabulor*, *confabulor*, *confabulo*, *nugor*, *innania garrio.* 3. *ſignif. Dalm.* Prodekujem.

Pripovèdã *Narratus*, *enarratus*, *memoratus.*

Pripovedànye. *Narratio*, *enarratio*, *inſectio*, *relatio*, *commemoratio*, *enumeratio*, *prædicatio*, *rerum geſtarum expoſitio.* 2. pripovedanye pripoveſztih, *fabellatio*, *mythologia*, *apologatio.* pripovedanye chiſzto, *ecphraſis.* pripovedanye, ſzpomenkuvanye teſche, *confabulatio*, *confabulatus.*

Pripovedàvecz. *Narrator*, *memorator*, *relator.* 2. pripovedavecz pripoveſztih, *fabulo*, *fabulator*, *nugator*, *nugigerulus*, *nugivendus*, *logopœus.* pripovedavecz pripoveſzti za iſztinu, *palephatus novus.*

Pripovèdlyiv. *Commemorabilis*, *prædicabilis.* 2. *Narrabilis.*

Pripoveſzt. (D) Prichicza. *Fabula*, *fictio*, *apologus*, *Æſopei logi*, *narratiuncula à Poëtis celebrata*, *mythiſtoria.* pripoveſzt kratka, *Idelium.* pripoveſzti babje, *aniles fabulæ*, *ineptiæ*, *nugæ.* pripoveſzti ſálne, *Attelanæ.* zpelyanye navuka iz pripoveſztih, *Epimythium.*

Pripoveſztni. *Fabularis*, *fabuloſus*, *mythiſticus.*

Pripoveſztnoſzt. *Fabuloſitas.*

Pripràva. *Apparatus*, *apparatio*, *præparatio*, *inſtructio*, *confectio*, *confectura*, *compoſitio*, *concinnatio.* kralyevſzka pripràva, *apparatus regius.* boyna, *apparatus bellicus.* boyna na vode, *apparatus claſſicus.*

Pripravlenye. *Paratus*, *paratio.* v. Pripràva. pripravlenye komedie, *Siparium.* jeſztvin, *apparatio epularum.*

Pripravìtel. *Præparator*, *inſtructor*, *concinnator.*

Priprávlyam. (D.) Ugotavlyam. *Paro*, *apparo*, *præparo*, *inſtruo*, *adorno*, *molior*, *ſterno*, *procingo.* pripraviti goſchenye, *apparare*, *aptare convivium.* obed. *accurrare*, *adornare*, *l. præparare prandium.* goſzpodſzki obed pripravlyam, *dapino*, *dapes paro.*

Pripravlyàmſze. *Præparo*, *paro*, *accingo.* pripravitiſze na put, *accingere ſe itineri*, *l. ad iter.*

Priprávlyen. *Paratus*, *præparatus*, *apparatus*, *adornatus*, *concinnatus*, *inſtructus*, *adaptatus*, *exornatus*, *accinctus*, *procin-*

Digitized by Google

cinctus, procinctualis.

Pripràvno. *Paratè, præparatè, apparatè.*

Pripràzen. *Subinnanis.*

Pripréſem. *Jungo, equos jugo ſubmitto, adjugo.* priprechi konye, *adjugare equos.*

Priprèſen. *Junctus, adjugatus.*

Pripreſzen, priſzirov. *Suberudus.*

Priproſchák. *Simplex, idiota, idioticus, ſtultior, barbaro, potitio, bambalio, infimi, l. imi ſubſellii homo, qvisqviliæ, ſimpularius, ii.* v. Suppelyák.

Pripròſzt. *Simplex, vilis, levidenſis, vulgaris, plebejus, gregalis, gregarius, ſimpularius, publicus, promiſcuus, tritus, trivialis, pervagatus, celebratus, celebris, tralatitius, proletarius, qvadrantarius, proſtibilis, raudus.* priproſzt chlovek, *raudus homo.* priproſzt chiſzto, *barbatus ex trivio.* proſzte rechi, *popularia, vulgaria verba.* priproſzta kurva, *pervulgata meretrix, proſeda.* priproſzte ſztvari, *qvisqviliæ, ſordes.* priproſzti, kay odkud zebrani voyniki, *miles gregarius.* 3. priproſzt, jednoverſzten, *ſimplex, ſimplus, ſimplarius.* 3. priproſzt, prav iſztinſzki, *ſimplex, rectus, verus, candidus, ſincerus, incorruptus, rectus corde.* v. Ponizen. priproſzt bivam, *evileo, evileſco.*

Pripròſzto. *Simpliciter, ſimplicitùs, ſyncerè, candidè.* 2. *populariter, vulgariter, trivialiter, incallidè.* priproſzto govori, *trivialiter loquitur.* 3. priproſzto, iſztinſzki, *humiliter, humili modo.*

Prirajàmſze. *Adnaſcor, agnaſcor, inoleſco.*

Prirajànye. *Agnatio, agnatum.*

Prirafztènye. *Accretio, accrementum.*

Prirafztúem. *Accreſco, is.*

Prirávnan. *Aptatus, adaptatus, accomodatus, applicatus.*

Priravnànye. *Adaptatio, applicatio, accommodatio.*

Priravnávam. *Apto, adapto, coapto, accommodo, convenienter apto, applico, attempero.* priravnati k-telu opravu, *veſtes convenienter applicare corpori.*

Prirézan. *Acciſus, reſciſſus, præciſus, interciſus.*

Prirezanye. *Acciſus, reſciſſio, præciſio, interciſio, inciſio.*

Prirezávam-zújem. *Accido, reſcindo, interſcindo, reſeco.* prirezati nohte, *reſecare ungves.*

Prirublyújem. *Obtrunco, circumſeco, præcido, detrunco, coæquo lignum.* 2. *complico, limbum intorqveo, laciniam duplico.* v. Obrublyujem.

Prirùſz. *Subruffus, ruffulus.*

Priſalòſzten. *Submaſtus, ſubtriſtis.*

Prisàltav. *Rancidulus.*

Príſch. *Puſtula, puſula, pulſula, papula, tuberculum, furunculus, phlyctæna.* 2. *phacos.* priſch na liczu tvërd, *varrus, ri.* priſch na kruhu, *hecta, æ.*

Priſchàſzt. *Puſtuloſus, puſulatus, puſtulatus.*

Priſchi. *Eſſeres.* vu vuſzteh. *aphthæ.* na vuſztniczah, *puſtulæ, exulceratio labiorum.* od kopriv, od vruchine, y kiſze ſzami podevaju, *exanthemata, um.*

Príſchim. *Papulo, as.* priſchimſze, *puſtulo, puſtuleſco.*

Priſsègav. *Subargutulus, vaſellus.*

Priſſeptàvecz. *Inſuſurrator, ſuſurro, otacuſta.*

Priſſev. *Aſſumentum, aſſutura.*

Priſſepchújem-ptavã. *Inſuſurro, in aurem tenuiter dico.* na uffanom nekomu nekay priſſepnuti, *familiariter alicui aliqvid inſuſurare.*

Priſgnan. *Aduſtus, præuſtus.*

Prisgánye. *Aduſtio, præuſtio.*

Priskilyav. *Patulus.*

Priſiſem. *Aduro, præuro, uſtulo.*

Priſſit. *Aſſutus, adſutus, annexus.*

Priſsvávam. *Aſſuo, ſubſuo, conſarcino.*

Prisùhkek. *Subamarus.*

Prisùt. *Subflavus, ſufflavus, ravaſtellus, raviſcellus.*

Priſzéchen. *Præciſus, reciſus, detruncatus, aruncatus, amputatus, defectus.*

Priſzechènye. *Præciſio, reciſio, reſectio,*

ob-

Digitized by Google

obtrunco.

Priszèdni. *Assessorius.*

Priszèdnik. *Assessor, consessor, cohararius, synedrus.* priszednik ú szudu, *scabinus.*

Priszèga. (D.) rotta. *Juramentum, Sacramentum, jusjurandum, juratio, affirmatio religiosa, dejeratio, religio jusjurandi, jurandum.* priszega vernoszti, *Sacramentum fidelitatis, credulitatis.* priszega kriva, *perjurium.* priszega chasztna, *juramentum officiale.* priszega potvergyenya, *juramentum confirmatorium.* priszega ochituvanya, *juramentum patefactionis.* priszega szudna, *juramentum judiciale.* priszega odpovedna, *juramentum renunciatorium.* k-priszege primorati, *adigere jusjurandum, vocare ad Sacramentum, adstringere sacramento, sumere sacramentu.*

Priszegu dersati. *Jusjurandum conservare, jusjurandum datum servare.* nedersati, *pejerare.*

Priszegu polasem. *Dejuro, do jusjurandum, verbis conceptis juro.*

Priszegu odpuscham. *Jusjurandi facio gratiam, juramentum remitto.*

z-priszegum, *juratò.* z-priszegum obechati, *juratò promittere.* z-priszegum pitati, *ad juramentum rogare.*

Priszékam. *Reseco, deseco, prascindo, rescindo, detrunco, obtrunco.*

Priszèlecz. *Accola, advena, adventitius.*

Priszésem. *Juro, jusjurandum do, interpono, sacramentum dico, jurejurando firmo, jurejuro.* viszoko priszechi, *sanctè jurare, dejerare.* prav priszechi, *jurejurare.* priszesem zakay god, *adjuro, abjuro.* priszesem krivo, *pejero, perjuro, fa sè juro. Prov.*

Koga ni szram krivo rèchi,
Nemu tesko nit priszéchi.
Qui jurare novit, pejerare consvevit.

Priszesni. *Juratus.* priszesna vernoszt, *homagium.*

Priszèsnik. *Jurator, jurassor.*

Prisziilno. *Coactè, invitè, illibenter.*

Prisziilyen. *Adactus, coactus, impulsus, compulsus, per vim deductus.*

Prisziilyújem-lilszem. *Adigo, cogo, compello, impello, coërceo, coarcto, vim infero, necessitatem impono, suburgeo.* prisziliti na podanye, *subigere ad deditionem.* prisziliti z-priszegum, *adigere sacramento.* na povedanye isztine, *extorqvere veritatem, exculpere verum.* prisziliti na premenye volye, &c. *dejicere, detrudere qvempiam de sua voluntate, opinione, &c. dimovere aliqvem de suo proposito.*

Priszkakujem-szkochilszem. *Assilio.*

Priszerblyújem. *Accurro, as, administro, provideo, procuro.*

Priszkòchen. *Promptus, expeditus, alacris.*

Priszkochènye. *Assultus.*

Prisziàdek. *Subdulcis, ce.*

Prisziányam. *Accelino, admoveo, applico.*

Priszianyamsze. *Adnitor, iñitor, acclino me*

Priszpodablyam. *Assimilo, assimulo, æqviparo, comparo, confero.*

Priszpodablyanye. *Assimilatio, assimulatio, æqviparatio, comparatio, collatio, syncrisis.*

Priszpodoben. *Assimilis, consimilis.*

Priszpodóblyen. *Comparatus, collatus.*

Priszpodoblyeno. *Comparatè.*

Priszpodobno. *Assimiliter, assimilativè, comparativè, consimiliter, syncriticè.*

Priszpodòbnoszt. *Conformitas, parilitas.* v. Szpodobnoszt.

Prisztajánye. *Assensus, consensus, approbatio.* v. Privolenye. 2. v. Prisztranchenye.

Prisztájam volyum. *Assentio, consentio, acclinor, ejusdem sum sententia, approbo, accredo.* v. Privolyujem. 2. v. Prisztranchujem.

Prisztávlyã *Appono, admoveo, applico, addo*

Prisztoisze. *Addecet, decet, convenit, conveniens est, condecet.* 2. prisztoisze koga, *spectat, pertinet, attinet, concernit aliqvem.* v. Szlissa.

Prisztòlje. *Assidela, a. mensa.* 2. pri-

Digitized by Google

ſztolje kralyevſzko, *ſolium*, *thronus regius*. pokrov takvoga priſztolja, *ſolear*, *ris*. 3. priſztolje Sz. Petra, *Cathedra S. Petri*. 4. priſztolje pravdeno, *tribunal*.

Priſztoyni. *Addecens*, *condecens*, *conveniens*, *congruens*, *decens*.

Priſztòyno. *Condecenter*, *convenienter*, *congruenter*, *conſentaneè*, *rectè*, *æquiſſimè*, *rationabiliter*, *expeditè*.

Priſztòynoſzt. *Condecentia*, *convenientia*, *congruentia*, *decentia*, *concinnitas*, *decorum*.

Priſztrisújem. *Præſcindo*, *reſcindo*, *reſeco capillos*, *&c. per pectinem attondeo*. v. Oſſiskavam.

Priſztroſſek. *Porticus*, *veſtibulum*, *præſtega*, *propylæum*, *prothyrium*. priſztroſſek czirkveni, *porticus eccleſiæ*, *pronaum*, *paradiſicola*.

Priſztùp, priſztuplénye. *Acceſſus*, *acceſſio*, *appulſus*, *adventatio*. v. Prihod. 2. *introitus*, *ingreſſus*, *ingreſſio*. ú priſztupu protuletja, *ineunte vere*. priſztup z. moſen, *ingreſſus pompaticus*.

Priſztuplyújem. *Accedo*, *appello*, *approximo*, *appropio*, *applico*. v. Prihajam.

Priſztupìtel. *Acceſſor*, *oris*.

Priſzvájam-ſzvoilſzem. *Appropio*, *vendico*. v. Poſzvojujem. 2. pravdenem ladanyem poſzvajam, *præſcribo*.

Priſzúgyen. *Adjudicatus*. v. Pripitan.

Priſzugyènye. *Adjudicatio*.

Priſzugyújem-diſzem. *Adjudico*, *judicialiter decerno*.

Priſzvojénye. *Appropriatio*, *vendicatio*. 2. priſzvojenye pravdenem ladanyem, *præſcriptio*. v. Poſzvojenye.

Pritáplyam *Calfacto*, *as*, *incalefacio*, *concalfacio*.

Pritéchem-kelſzem. (D.) doharlivam. *Accurro*, *advolo*, *devolo*, *accelero*, *appropero*, *concurro*. pritechi k-komu, *concurrere ad aliquem*.

Pritechénye. *Accurſus*, *ûs*.

Pritégnyen. *Attractus*, *adductus*.

Pritenchavam. *Subtilo*, *as*.

Pritergavajuch. *Carptim*.

Pritergávam. *Carpo*, *decerpo*, *deſtringo*.

Pritéſem-gnulſzem. *Attrabo*, *adduco*.

Pritíſzkam, pritiſchem. *Apprimo*, *imprimo*, *applico*, *ſimo*, *comprimo*, *deprimo*, *opprimo*. pritiſzkati knyige, *imprimere libros*. pritiſznuti pechat, *apprimere*, *l. imprimere ſigillum*. vſze ſtat, y pod jedno pritiſzkam, *perpremo*, *perprimo*. 2. *premo*, *ſtringo*, *urgeo*. 3. *recello*, *reclino*, , *innitor*. 4. *aggravo*.

Pritíſzkan, pritiſsnyen. *Appreſſus*, *impreſſus*, *applicatus*, *excuſus*, *alliſus*, *obſtipus*, *ſimatus*. 2. *depreſſus*, *compreſſus*, *oppreſſus*. hman pritiſzkan, krivo navudren, *paratypus*. knyiga pritiſzkana ú Zagrebu, *liber impreſſus Zagrabiæ*. pritiſsnyena pechat, *impreſſum ſigillum*: pritiſsnyena na kay god farba, *ſvaſſum*, *ſi*.

Pritiſzkànye, pritiſsnènye. *Appreſſio*, *impreſſio*, *applicatio*, *alliſio*, *depreſſio*, *compreſio*. 2. *gravamen*, *preſſio*.

Pritiſzkàvecz. *Impreſſor*, *excuſor*. v. Stampar.

Priſztranchújem-chilſzem. *Applico*, *accomodo*, *acclino*. priſztranchiti k bregu ladje, *applicere naves terræ*, *ad terram*. priſztranchiti loytru k-zidu, *acclinare ſcalam parieti*.

Pritoplénye. *Calefactio*, *incalefactio*, *concalefactio*.

Pritoplyen. *Calfactus*, *incalefactus*.

Pritvérgyujem-dilſzem. *Obſtruo*, *obturo*, *oppilo*, *præcludo*, *obſtipo*.

Privagyen, priviknyen. *Aſſvetus*, *aſſvefactus*, *conſvetus*.

Privagyenye. *Aſſvefactio*, *aſſvetudo*, *conſvetio*, *conſvetudo*.

Privagyújem-dilſzem. *Aſſvefacio*, *conſvefacio*, *condocefacio*, *uſu doceo*.

Privagyujèmſze. *Aſſveſco*, *aſſvefio*, *condoceſio*, *conſveſco*.

Privályan. *Advolutus*.

Privalyujem-liſzem. *Advolvo*.

Digitized by Google

Privarújem. *Ferrumino, adplumbo, conſolido, jungo.*
Privérſen. (D.) Primetnut. *Adjunctus, additus, adjectus, adnexus.*
Priversènye. *Auctarium, additamentum, quod ad juſtum pretium additur.*
Priveſújem-zalſzem. *Alligo, adalligo, illigo, religo, aſtringo, adnecto, reſtringo, deligo, deſtino, ſirpo.*
Privezan. *Alligatus, illigatus, deſtinatus, ſirpatus.* z-remenom privezan, *loro deſtinatus.*
Privezànye. *Alligatio, alligatura, alligatus, aſtrictio, religatio, deſtinatio.*
Privíam-vilſzem. *Inflecto, incurvo, pando, luno, prono.*
Privìnyen. *Potulentus.* 2. privlnyen, *inflexus, incurvatus.*
Priviſzok. *Subaltus.*
Privlèchen. *Attractus, pertractus.*
Privlekújem. *Attrabo, pertrabo, allicio.*
Privolénye. *Aſſenſio, aſſenſus, adſtipulatio, aſtipulatus, aqvieſcentia, conſenſus, approbatio, ſuffragatio, plauſus.*
Privolìtel. *Aſſenſor, adſtipulator, approbator.*
Privólyen. *Contentus.*
Privolyújem-lilſzem. *Aſſentio, conſentio, aqvieſco, ſubſcribo, aſſentior, approbo, comprobo, annuo, ſuffragor, adſtipulor, applaudo, fero ſententiam, in eadem ſum ſententia, eo in ſententiam, accedo alicujus ſententiæ, diſcedo in ſententiam, ſeqvor cujuspiam ſententiam, conſilium, adjicio calculum, utroqve police laudo.*
Privrácham. *Grego, aggrego, compello, in unum cogo p cus.*
Privúcham. *Condocefacio, aſſvefacio, exerceo, exerceo aliqvem in re, adjicio alicui exercitationem.* vſze ſtat koga privuchá, *exercitatione aliqvem contineo, exercito qvempiam.* privuchati junake, *belli meditamentis militem firmare.*
Privuchàmſze. *Exerceor, exercitor, rem meditor, l. colo, exerceo me, verſor in aliqva re.* privuchamſze k-kakve meſtrie, *artem aliqvam tracto, tyrochino.* privuchatiſze ú govorenyu, *linguam exercitatione dicendi acuere.*
Privuchànye. *Exercitatio, exercitamentum, exercitium, ſtudium, uſus frequens, cultura, adſvefactio, tractatio, meditamen, praxis, diatriba, progymnaſma.* privuchanye ú piſzmu, *ſtilus.* ú muſike, *Agon muſicus.* ú govorenye, *elementa loqvendi.*
Privuchen. *Exercitus, condoctus, exercitatus, aſſvefactus.* ú ſkolnom navuku, *litterio.* v. Navajen.
Prizagvoſgyen. *Subcuneatus.*
Prizávam-zvalſzem. *Advoco, accio, accieo, accerſio, accerſo, aſciſco.* prizavam guſzto, *vocito, nominito.*
Prizelen. *Subviridis.*
Prizván. *Advocatus, acitus, aſcititius.* prizvan guſche, *vocitatus.*
Prizványe. *Advocatio.* guſzto, *vocitatio.*

PR ante O.

Probíam. *Perrumpo, erumpo.* v. Prebiam y oſztala ú ſzlovke *Pre.* za Szlovinſzki, y Dalm: nachin govorenya.
Proczeſſia. *Supplicatio, publica ſupplicatio, pompa, frequentia, pompa ſolemnis.* proczeſſia obhodna polya na den Sz Marka, *Ambarvalia, ium.*
Prodàja, Prodavanye. *Venditio, venumdatio, venalitas, diſtractio, mancipatio.* 2. prodaja na kuche veche, *auctio, ſubhaſtatio, in qva datur res plus offerenti.* na prodaju puſchanye po piſzmu, *proſcriptio.* 3. prodaja Sz. duguvanya, kôt chaſzti &c. ſzveto prodaja, ſimunovo terſtvo, *ſimonia, ſacrorum nundinatio.*
Prodájem. *Vendo, venundo, divendo, transvendo, diſtrabo, alieno, mancipo, numerato divendo.* prodajem na prezavanye, ili na kiche veche, *haſtam foro pono, ſubhaſto, auctionor, ſubjicio voci præconis, auctionem facio, per præconem vendo.* 3. ſztara popravlyena pod nova prodajem, *mangonizo.* 4. pro-

Digitized by Google

prodajem po piſzmu , puſcham na prodaju , *proſcribo.* hiſe na prodaju puſztiti, *proſcribere ades.* 5. Prodajem duguvanye ſzveto , *rem ſacram vendo , ſimoniam exerceo , ſacra nundino.* prodati drago , *magni , l. magno pretio vendere , vendere charo , vendere quàm plurimo , plurimi maximi , l. grandi ære vendere.* prodati kjednu, *ad plenum vendere.* za gotove peneze prodati , *præſenti pecuniâ vendere , numeratò vendere.* na veru prodati, *fide vendere.* v-czenu prodati, *vili vendere.* prodatiſze , *vendi , venire.* ovde ú koju czenu prodajuſze konyi? *qvibus pretiò hic veniunt eqvi ?* prodajuſze drago , *veneunt pecuniâ grandi.*

Prodán. *Venditus , venundatus , divenditus , diſtractus , alienatus , mancipatus.* na kiche veche prodan , *ſub haſta venditus.* neprodan , *invenditus.*

Prodavàvecz. Prodaitel. (D.) Prodavalacz. *Venditor , divenditor , diſtractor , inſtitor.* prodajecz na kiche veche , *Auctor.* prodavavecz po piſzmu , *proſcriptor.* prodavavecz falslyiv, ſztareh pod nova , *mango.* prodavavecz ſz. ſztvarih, *ſimoniacus.* prodavavecz po izdanyu, *carpiſtes , tradutor.* v. Terſecz.

Prodavàvka. *Venditrix , inſtitrix , negotiatrix.*

Prodàyni. *Venalis , venalitius , venditarius , mercalis , promercalis.* kayſe more prodati , *vendibilis.*

Prodayno. *Venaliter.* 2. *Venale.* 3. *Vendibile.*

Prodàynoſzt. *Venalitas.* v. Prodaja.

Prodèchtvo , Prodèka. *Cancio , prædicatio , homilia.* prodechtvo pohvalno , *panegyris , panegyricum , ſermo panegyricus.* prodechtvo priſztupno , ili ú chijem prihodu , *concio inauguralis* , vulgò *acceſſoria.* prodechtvo odſztupno ili ú odhodku , *concio valedictoria.* prodechtvo taborſzko , *concio caſtrenſis.* prodechtvo mertvechko, *concio funebris.* prodechtvo od muke terplenya , *concio paſſionalis.* prodechtvo kratko , *ſermo brevis , exhortatio.*

Prodekalnìcza. *Cathedra , cathedra eccleſiaſtica , ſuggeſtus , ſuggeſtum , ambo , pulpitum , templica , concio , roſtra , analogium , exedra.* ſztupiti na prodekalniczu , *in concionem aſcendere.*

Prodekátor. (D) Pripovidalacz. *Concionator , prædicator , eccleſiaſtes , comendator verbi divini , homileta , hierophanta , ſeminiverbius. q. ſeminans verbū DEI.*

Prodekùjem. (D.)pripovidam. *Concionor , prædico , ſermonem , l. concionem habeo , l. dico ad populum.* prodekujem pohvalu , *panegyricum dico , l. dico panegyrim.* prodekujem nad mertvem , *parento.*

Profùnt. hrana ú napredek doyduche potreboche ſzpravlyena. *Penus , ûs , penus , & penum , ni , penus , oris , & hoc penu.* indecl: unde *penora* , ſcil. *res ad victum quotidianum neceſſaria.* 2. *annona militaris , penus , commeatus , victus militaris.* vzeti varaſsu profunt , *privare urbem commeatu.*

Profunta zbiranye. *Frumentatio.* profunta zvaſavecz , *ſaſſaranſus , curator annonæ.* profunta znaſsanye , *apportatio , ſubvectio , commeatus , advectio , invectio alimentaria.*

Profuntár. *Penator , ſitocomus , ſiton , onis , præfectus annonæ , ſitarchus , ſitarcha.*

Profuntaria. *Sitonia , ſitocomia , ſitarchia.*

Profuntarnìcza. *Siſtarcia , ſitarchia , ſitopolium domus annonaria , promptuariū.*

Profùntſzki. *Annonarius , penuarius.* profuntſzka ladja, *annotina navis , dromon.*

Proklèt. *Maledictus , execrandus , execrabilis , exſecratus , ſacer , devotus , deteſtatus , abominatus.* proklet czirkvenem zakonom , *ſacris interdictus , excommunicatus , anathematizatus.*

Proklétecz , chlovek proklet. *Anathema.*

Pro-

Proklétſztvo *Maledictio, execratio, deteſtatio, devotio, divina imprecatio, maledictum.* v. Preklinanye. 2. prokletſztvo czirkveno, *excommunicatio, à ſacris interdictio, anathema.*

Proklécztvo na koga mechem. *Excommunico, à cœtu fidelium removeo, ſacris interdico, anathematizo.* v. Preklinyam.

Pròkſsen. *Delicatus, effœminatus, mollis, tener, petulans.* jako prokſsen, *petulcus, petulus.*

Prokſsèno. *Petulanter, petulcè, delicatè, effeminatè.*

Prokſsia. *Delicium, delitiæ, petulantia.*

Prokſsújem. *Petulcio, deliciosè nugor, finopiſſo.*

Prokurátor. (D.) Govorchin. Paracz. *Advocatus, cauſidicus, orator, procurator, patronus cauſæ.* v. Pravdoznanecz.

Prorochìcza. *Prophetiſſa, Prophetis, vates, ſybilla.* 2. *Divinatrix, conjectrix, hariola, ariola, haruſpica, phœbas, pythoniſſa.* kriva prorochicza, *Pſeudoprophetiſſa.*

Prorochni. *Propheticus, prophetalis, prophetialis, vaticinius.* 2. *Divinus, haruſpicus, auguralis.* prorochna palicza, *augurale,* aliàs *litvus.*

Prorok. *Propheta, prophetes, vates, videns, Deo repletus, fatidicus, prænunciator, vaticinator, propheticô ſpiritu clarus, l. florens.* 2. krivi prorok, *pſeudoprophetа.* 3. prorok teſch, *propheta inanis, ariolus, hariolus, ominator, divinator conjector, mantes.* prorok hvmanji duh iz mertveh tel, kî preſsesztna poveda, *ſpiritus divinator, Python.*

Prorok iz chetireh perveh ſztvorov. *Stereomanta, & ſtercomantes, æ.*

Prorok iz letanya pticz. *Augur, auſpex.*

Prorok iz hitanye koczkih *Sortilegus.*

Prorok iz oblichaja. *Phiſiognomus.*

Prorok iz gúz licza. *Metoſcopus.*

Prorok iz chrev. *Extiſpex.*

Prorok iz ruk. *Chiromantes, manuinſpex.*

Prorok iz poroda. *Genetliacus.*

Prorok iz ſczaline. *Uromantes.*

Prorok iz gledanya planet. *Sortilegus, de circo aſtrologus, circulator.*

Prorokùjem. *Propheto, prophetizo, prædico, vaticinor, prædico futura, prædivino, divinè præſagio, & præmonſtro.* 2. *Divino, addivino, auguror, ariolor, hariolor, auſpicor, mantiſcinor.* prorokuvati iz zvezd, *cælo abuti.*

Prorokùvan. *Auguratus, vaticinatus, divinatus.*

Prorokuvànye iz dlanih ruk. *Chiromantia.*

Prorokuványa znanoſzt. *Ariolatio, haruſpicina, haruſpicinum, mantice,* chaſzt, *auguratus.* prorokuvanya meſzto, *auguraculum, auguratorium.*

Prorokuványe. *Prophetia, vaticinatio, vaticinium, prædictio, revelatio, oraculum, prædictum.* 2. *Divinatio, prædivinatio, auguratio, præſagium, præſagitio, prognoſticon, ſortes, de tripode dictum.* krivo prorokuvanye, *pſeudoprophetia.*

Prorokuvanye iz letanya pticz. *Augurium, auſpicium, augurum.*

Prorokuvanye iz koczkih, na ſzrechu. *Sortilegium.*

Prorokuvanye iz takayna ſzita, ali gledanya chez reſſeto. *Coſcinomantia.*

Prorokuvanye iz ognya. *Pyromantia.*

Prorokuvanye iz chrev. *Extiſpicium.*

Prorokuvanye iz ſztekla. *Chriſtallomantia.*

Prorokuvanye iz poroda. *Genetliaca conjectura.*

Prorokuvanye pticz. *Oſcinum.* v. Satrenye.

Proſchenye (D.) Proſtenye *Indulgentia, condonatio, remiſſio, venia.* proſchenye zverſſeno, obilno, *indulgentia plenaria.*

Digitized by Google

proſchenya liſzt, *litteræ indulgentiarũ.* k-proſchenyu ſzliſsajuchi, *indulgentialis.* rimſzko proſchenye, *Bulla indulgentialis.*

Proſchenye-jemlyem. *Valedico, veniam abeundi peto.*

Proſsẽ. *Petitus, poſtulatus, rogatus, flagitatus.*

Proſsènye. *Poſtulatio, petitio, precatio, rogatio, precatus, invocatio, oratio.* proſſenye obchinſzko, *ſupplicatio, preces publicæ, litania.* v. Proczeſſia. ponizno proſſenye, *obſecratio, ſupplicamentum.*

Proſnyà. (D.) pomolenye. *Petitum, petitorium, petitus, poſtulatum, poſtulatus, poſtulio, rogamen, rogamentum, oratum, oratus, preces, entelma.* proſnye nikay nehaſzne, *nihil eſt preci loci relictum.* z-proſnyum, *precariò, precibus.* mala proſnya, *petitiuncula.* v. Proſsenye. ſelna proſnya, *flagitatio.* kruto ſelna, *efflagitatio, vehemens poſtulatio.* proſſnya ú imeBosje, *mendicitas.* proſnya ú teskoche, *imploratio.* ponizno proſſno piſzmo, inache: pomolnicza, *ſupplex libellus.*

Proſzéchi. *Precans, ſupplicans.* ponizno proſzechi, *ſupplex, cis.*

Proſzéni. *Milliaceus, milliarius.* proſzena lat, *panicula.*

Proſzenìcza ſzlama. *Stamen milliacium.*

Proſzenyàcha pogacha. *Milliacia placenta, ſubcinericium millacium, l. azimus milliacius.*

proſzenyák. *Panis milliarius fermentatus*

Pròſzim. (D.) pitam, molim. *Peto, rogo, poſtulo, precor, flagito, oro, obſecro, deprecor, comprecor, expoſco, expeto, rogo aliquid, rogatum aliquid volo, prenſo, preces admoveo, contendo aliqvid ab aliqvo, depoſco, procieo.* jako proſzim, *majorem in modum peto, omni ſtudio contendo aliqvid ab aliqvo, oro, atqve rogo, peteſco, obteſtor.* proſzim ponizno, *ſupplico, verbis ſupplicibus oro, humili, & ſupplici obſecratione utor.* ponizno proſzechi, *ſupplex.* proſzim nepreſztancze, *inſtanter peto, perpeto.* proſzim ú ime Bosje, *mendico, domatim, vicatim victum qværo, qværito, ſtipulor.* proſzim pomoch, *contriſtor, peto auxilium, imploro præſidium.* proſzim koga na pomoch, *invoco aliqvem advocatum.* proſzim za miloſchu, *tendo manus ſupplices ad aliqvem.* proſzim za koga, *intercedo apud aliqvem pro aliqvo, deprecor aliqvem, vota pro alicujus ſalute ſuſcipio, ſupplico alicui pro aliqvo, adſum alicui ad deprecandam ejus calamitatem.* proſchenya proſzim, *veniam poſco aliqvem.* otayno proſzim, *ſuppeto.* nazad proſzim, *repeto.* proſzim zopet, *repoſco.* ja proſzim, *qvæſo.* proſzim proſztimi ne tak, *qvæſo pace tuâ dixerim.* proſzimte da tam preydi, *amabo te, ut illuc tranſeas.* z-velikum molbum nekay zproſziti, *magnâ ambitione ægrè qvidpiam obtinere.*

Proſzínecz meſzecz. *Januarius.* 2. Apud Dalm: ſignif: quod *December.*

Proſzìtel. (D.) Pitalacz. *Petitor, rogator, poſtulator, precator, orator.*

Proſzitelicza. *Poſtulatrix, petitrix.*

Pròſzo. *Millium, ii.* *Prov.*

Luda pamet, kâ neſzeje proſza,
Bojechiſze vräbczev noſza. *Ritt.*

Próſzt. *Liber, licens, licentioſus, reſolutus, ſolutus, liberatus, exſors, diſcinctus, immunis, incoactus, defrænatus, apertus, propatulus.* v. Szloboden. proſzt kot pticza, *morti expoſitus, neci devotum caput,* i. e. *ad necandum liber inſtar avis. qvalis eſt in bannum declaratus, qvi ab omnibus impunè, tam in perſona, qvàm in rebus offendi poteſt. Proſcriptus.* v. Bandiſanecz.

Proſztècz. *Vallus, ſtipes, palus, li.* plotni proſztecz, *ſudes, is.* z-proſztczem harczujem, *paleto, as.*

Proſzto y nezvezano govorenye. *Soluta, æ, oratio ſoluta, proſa.*

Proſzto. *Liberè, licenter, licitè, ſolutè, exolutè.* v. Szlobodno.

Pro-

Digitized by Google

Proſztòr. *Spatium, ſtatio, campus, locus, area, diaſtema.* v. Proſztranoſzt. 2. proſztor dug jezero y dve ſzto nog, *diaulus.* v. Actus n. 3. 3. proſztor med terſzjem, *pagina, a.* proſztor med deſzkami ladje, *ſelis, dis.* proſztor derkanya na konyeh, *catradomus.* v. Vtekaliſche. oſztaviti proſztor, *locum alicui relinqvere.* dati, vchiniti proſztor, *cedere de via.*

Proſztràn. *Spatioſus, amplus, amplè patens, ſatis capax, devaſtus.* proſztrana polya, *longè, latéqve patentes campi.* 2. *laxus,* proſztrane oprave, *laxæ veſtes, ſarobella* preproſztran, *peramplus.*

Proſztranim *Amplio, dilato, propago, laxo* v. Raſſirujem.

Proſztràno. *Amplè, ſpaciosè.* 2. *laxè, latè.* v. Siroko.

Proſztrànoſzt. *Amplitudo, capacitas, locus amplè patens, laxitas, vaſtitas.*

Protì. (D.) Prot, prema. *Adversùs, adversùm, contra, erga, in.* proti volye, *invitè, contra placitum.* proti narave, *invita minerva, alienum ingenio.* proti komu biti, *adversùm aliqvem ſtare, eſſe, l. ſentire.* proti vode vozitiſze, *adversâ aqvâ navigare.*

Proti piſzecz. *Antigraphārius.*

Proti puſsem. *Contraflo, reflo.* veter proti puſse, *reflat ventus,* i. e. *contrarius eſt* hinc peroptimè dicitur: *reflat fortuna,* videl: *cùm omnia nobis præter animi ſententiam cadunt.*

Protivchìna. *Adverſitas, ſiniſteritas, contrarietas, obſiſtentia, obſtaculum, repugnantia, ſimultas, odium, offenſio.* v. Szuprotivnoſzt. protivnoſzt naravszka, *antipathia.* vſze protivchine obladati, *omnes aſperitates ſupervadere.*

Protivèmſze. *Adverſor, contrarior, contradico, obſiſto, reſiſto, repugno, reluctor, obſtrigilo, renitor, refragor.* v. Szuprotivemſze.

Protìven. *Adverſus, ſiniſter, contrarius, anteus.* protivne narave, *moroſus, difficilis, aſper, auſterus, ſtomachoſus, contrarius, adverſus, ſ. qui natura eſt difficillima.*

Protivénye. *Refragatio, refragium, reluctatio, obluctatio, repugnatio.* v. Protivchina.

Protivnìcza. *Adverſaria, adverſatrix.*

Protívnik. *Adverſarius, adverſator, inimicus, ſatanas.* v. Szuprotivnik.

Protivno. *Adversè, contrariè, ſiniſtrè.*

Protuletcze. *Verculum, li.*

Protulètje. (D.) Promalitje. *Ver, qvarta pars anni, ver novum, ver primum, vernum, ni, ear, ris.* protuletje odhajajuche, *ver adultum, præceps, cadens.*

Na ali ú protuletje, *verno.* na pochetku protuletja, *primo vere.* na ſzredine, *medio vere.* na konczu, *extremo vere.*

Protuletni. *Vernus, vernalis, earius.*

Protuletùjẽ. (D.) Premalitujem. *Verno, as.*

Provinczial. *Provincialis, is.*

Prozor. v. Oblok.

PR ante U.

Prúd. *Sabulum, li, ſuburra, glarea.* z-prudom oſmekchan, *ſaburratus.* z-prudom obterſsujem, oſmekchujem, *ſaburro, as.*

Prùden. *Sabuloſus.*

Prúdim. *Proſum.* v. Haſznem.

Prúglo. *Pedica, tendicula, laqveus. Prov.*

Kâ obleche nebo kruglo,
Doyde pticza v-moje pruglo.

Alta petens volucris, poſt eſcam qværit in imis.

Pruſzècz. *Sonipes, gradarius, tolutarius, volutarius, colatorius equus, aſtur equus, aſtureo.*

Pruſcze, Pruſzech. *Tolutim, volutim, volubiliter, tollutim, & molliter.*

Pruſzim. *Tolutim, l. volutim incedo.*

Prút, Pruticza. *Virga, virgultum longurius, ferula.* 2. prut terſzov, *palmes vitis, ſarmentum, duramen.* v. Rozgva.

Prutje. *Virgulta, orum.*

Digitized by Google

P. ante S.

Psànim. *Vitupero, convitior, ſubſanno, bovinor.* merſzko koga pſaniti. *proſcindere aliqvem verbis, convitio verberare.* v. Pſzujem.

Pſanitel. v. Pſzoſztnik.

Pſenicza. *Triticum, ci, odoreum ſemen.* 2. pſenicza turſzka, *melica, loba.* v. Kukuruza. pſenichna piva, *celia.* pſenicza jara, *ſetanium triticum, l. trimeſtre, alicaſtrum.* pſenicza cherna, *melanpyrus.* pſenicza jaklena y rumena, *triticum robum, robus, bi.*

Pſenichni. *Triticeus, triticearius, ſpigineus.* pſenichna melya, *ſimila, ſimilago, aleuron.* pſenichne melye czvet, *pollen, & pollis, nis.* czvet, kî v. pſenicze raſzte, *gitbago.*

Pſenichne jame. *Siri, & ſirrbi, orum.*

Pſenichnyak. *Triticeus panis.*

Pſzár. *Alitor, l. cuſtos canum.*

Pſzìna. v. Pëſz. 2. *Canina malitia.*

Pſzinàſzt. *Caninæ malitiæ, malitioſus.*

Pſzòſzt. *Convitium, contumelia, probrum, opprobrium, pipulum, li.*

Pſzòſztnik. *Convitiator, obtrectator, detractor, aculeator, ſuggilator, mordax, dicax, aexo, pipulo.*

Pſzujem. *Convitior, incilo.* v. Pſanim.

P. ante T.

Ptìch, ptìcza. *Avis, ales, volucris, axis, pecus volatile.* veſpertilio, *volucris eſt; qvia volat, non tamen avis. qvum pennas non habeat ſimiles avibus, ſed membranam pro pennis, nec ovis inſidet, ut aves, ſed ſola volucrum animal parit, & pullos lacte nutrit.* v. Pticza.

Ptichàr. *Auceps, cupis, viſcarius.* 2. ptichar, koi pticze hrani, *aviarius.*

Pticharnìcza. *Aviarium, cavea, onithotrophium, zotheca.*

Ptíchek, ptichicza. *Avicula, æ.* ptichicza letecha, *avicula volucris.* neletecha, *involucris.* 2. ptichicza, *t. j.* kozicza trava, *agrilegium.*

Pticza rayſzka. *Phœnix.* pticza, kâ vech perja ima naſzebe neg je ſzama, *calamoboas.* pticza orlovem jayczam naſztorna, *ſubis, is.* pticza, kâ czayzleke preganya, *pipta, æ.* pticza nigdar ſzita, *charadrius.* pticza kruto lehka, kûm vſzaki veter vie kam hoche, *cepphus, phi.* pticza glaſz dajucha na ſzpodobu ſveglye, *ſalpinx.* pticza pogor varaſſa znamenujucha, *ſpinturnix.* pticza priſſeſztna nazveſchajucha, *avis præſaga tempeſtatum.*

Imena v-red poloſena nekojeh pticz.

Berglèz. *Picus cinereus.*

Bík. *Taurus, taurus aqvatilis, butio.* bik muche: *mugit.*

Branyúg. *Turdus, di.* branyug priſzka, *trutilat. Adag: ſurdior turdo. Nam peculiaris illis ſurditas adſcribitur.* Remed: contra Dyſ. ſenteriam.

Inaſſatus turdus cum myrtibaceis prodeſt diſſenteriæ, & urinæ. Joann. Rav.

Bregùle. *Apodes, um, cyſpelli. Carent uſu pedum, & ſpecie ſunt hirundinum, pendent, aut volant, ſola eis in nido reqvies.*

Chàplya. *Ardea, æ.* chaplya bela, *leucon, leucerodius.* chaplya ſzvetla, *aſterias, à fulgore aſtrorum.* chaplya niſzko letecha, *pelas, dis, pellos, ſeu pellus, li.* chaplya skura. *ardea pulla, f. cinerea.*

Cherlyénka, cherlyeno-putaſzta. *Rubecula, rubetula, rubellio, ruticola, tudus, di.*

Cherlyeno repka. *Rubecilla.*

Chernoglàvka. *Atricapilla, æ.*

Chverchek. *Curruca, editus.*

Chúk. *Noctua, ululæ.* chuk chuvika, *ululat. Prov.*

Noctuas athenis mittis. vodu k-morju prilevas, *mittis quidpiam potentioribus, nullarum rerum indigis.*

Czàyzlek. *Acalanthis, acanthis, ſpinus, luteola.*

Déb, futach. *Upupa, epos: ejus cor valet ad lateris dolores ſedandos.*

Detèly. *Picus martius, arboreus, cavator arborum.*

Dlèſzk,

Digitized by Google

Dlèſzk. *Pyrrhula, rubicilla.*
Drózd, iz fele branyugov. *Turdellus, li, rubetra, turdus minor.*
Faſián. *Phaſianus, phaſidis avis.*
Futàch. v. Deb.
Gerlìcza. *Turtur, ris.* gerlicza milo-tuſi, *gemit.* Remed:
Turturis fimus albudines extenuat.
Gibècz pticza morſzka. *Gavia, æ, in petris nidificans.*
Gimplìn. *Pyrrhulus.* v. Dleſzk.
Golùb. *Columba, columbus, periſtera.* golub guche, *gemit.*
Golub divji. *Palumbes, palumbus, palumba.* golub guka, *palumbes plauſitat.* golub divji pomenſſi, *vinago, œnas, dis.* v. Golub. *ſuo loco.*
Grìnglin. *Vireo, chloris, & cloris, dis.*
Gúſzka. *Anſer, ris, ganza, auca, oeha.* guſzka divja, *anſer ſylveſtris.* guſzka gaga, *glacitat, gringitat, l. gratitat.*
Haris. Kraly plepelicz. *Ortygometra, avis garrula.*
Jáſztreb. *Accipiter, ſubbuteo.* jaſztreb pivche, *pipat, juget.*
Jerebìcza. (D.) Jareb. *Perdix, cis, Cacabi, & cacabides: perdix cacabat.*
Jerebichni. *Perdicalis.*
Jurichìcza. *Rusticilla, lindria, æ.*
Kanyúh. Piluh. (D.) Koſztosder. *Vultur, milvius: vultur pulpat.*
Káuka, Choka. *Monedula:* káuka kàuka, *modulatur.*
Káuran. Krumpach. (D.) Uran. *Corvus, vi, corax.* 2. kauran nochni, *nyctico-rax, l. nocticorax, cicima, cicuma.* kauran gorni, *pyricorax.* kauran krompa, *crocitat.* krompanye, *crocitus, crocitatio.*
Kokòſs. *Gallina:* kokoſs krakori, *gracilat.* kokodache, *cacaliſſat.* kokoda-kanye, *cacaliſmus.* krakorenye, *gracilatio.*
Kokóſska. *Ruſticula, æ.*
Kokòt, Pevecz. *Gallus:* kokot kukuriche, *cucurrit.*
Kokòt divji. *Urogallus, tetrao, eritbro-daon.*

Kopùn. *Capo, onis, capus, pi, gallus ſpado.*
Kóſz. *Merula, medula:* koſz fuchkeche, *modulat.*
Kragùly. *Niſus, ſi, accipiter coturnicum &c.*
Kralyìcz. *Regaliolus, regulus, trochilus, trocillus: regaliolus zinzulat.*
Kukuvàcha. *Cucculus, cocyx:* kukuvacha kukuje, *cuculat.* kukuvanye, *cocytus.*
Kvòchka. *Gallina glociens:* kvochka kvoche, *glocitat, glociat, glocidat, cicurit.*
Labùd. (D.) Kuf. *Cygnus, cycnus, olor: cygnus drenſat.*
Laſztovìcza. *Hirundo, nis: Hirundo truſat.*
Orël. *Aqvila, regina avium.* v. *ſuo loco.* 2. orel ſziv, zaychak, *aqvila fulva, l. leporaria, valeria, melomactus.* 3. orel prichern naymenſſi, *melenatos.* 4. orel oberh repa belkaſzt, *pitargus.* 5. orel moroſztni, med orli naychernei, *morphos.* 6. orel ſzpodoben k-kanyuhu vekſsi od drugeh, meſsi v-peruteh, *percepterus, l. pernocterus, avis qværulæ murmurationis.* 7. orel morſzki, *haliætus.* 8. orel, koi racze lovi, *clanga.* veliki, *oripelargus:* orel kloche, *clangit.*
Papìga. (D.) Papagao. *Pſittacus, ci.*
Paſztirichìcza. Treſzorepka. *Codotremula, cyllerus, motasilla, cinclus.*
Páv. *Pavo, onis, pavus, vi.* v. Pav *ſuo loco:* pav vreſchi, *pupilat.*
Pelikán. *Pelicanus, ni.*
Piſche, piple. *Pullus, li:* piple pipli, *pipit.*
Plepelìcza. *Coturnix, ortyx.*
Pondúrek. *Mergus, gi.*
Popèk. *Fulica, æ, Fulix.*
Puga, pugachicza. *Avis aqvata, arqvata.*
Purán. *Meleagris, dis, gallus affricanus, indicus, l. numidicus, gallopavo, gallopavus.*
Ràcza. (D.) Patka. *Anas, tis.* racza raga, *tetrinnit.*
Raczicza. *Anaticula.*

Digitized by Google

Serjáv. (D.) sdral. *Grus*, & *gruis, is*, ſerjav kreka, *gruit.*

Serjàvchecz. mladi ſerjav. *Vipio, vipia.*

Siſsmìs.(D)miſir. *Veſpertilio.*ſismis skriplye, *ſtridet.*

Skérlecz. (D.)pohulyacha, kukuglava. *Alauda, caſſita, corydalus, galerita.* 2. pticza zeuſzema skerlczu ſzpodobna ſzamo da je prez kukme, *terraneola, æ*: skerlecz popeva, *cantillat.*

Skvòrcz. *Sturnus, ni.* skvorcz chverchi, *piſitat.*

Snèff. *Fiſcedula.*

Sóyka, ſoja. *Graculus, picus garrulus.* ſoyka kreſchi, *frigulat.*

Lepo perje ima ſoyka,
Ako prem hmanje poyka. *Ritt.*

Stiglècz. *Carduelis, is, acalanthis, acanthida, acalanthida, avis ſtridula.*

Stròk. (D.) lelek. (Scl.)rodo. *Ciconia, æ. crotaliſtria.* ſtrok klokoche, *glocitorat.*

Strùcz. *Struthius, ſtruthio, ſtruthiocamelus.*

Súna. *Icterus, galgulus, l. galbula.*

Szenícza. *Parix, parus, cincipota, paris zinzinulat.* 2. ſzenicza velika, *fringillago.*

Szlakopèr. *Aeſalon, ægalus, li.*

Szlavichek.(D.) ſzlavich. *Aëdon acredula, atthis, dis, philomela, philomena, ravaſinus, luſcinia: Philomela garrit.* ſzlavichek morſzki, *alcedo, alcion, halcyon.*

Szlùka. *Accja, l. accia, gallinago, perdix ruſtica.*

Szokòl. *Falco, onis.*

Szòva. *Bubo, nis.* ſzova vuhata, *aſio, otus, noctua aurita, cui pluma inſtar aurium eminet.* Remed:

Hujus cor impoſitum ſiniſtræ mammæ mulieris dormientis effieit, ut omnia ſecreta pronuntiet. Joan. Rav. de avinom. *Item ſangvine pulli bubonis eriſpantur capilli.*

Szràka. *Pica, æ, garrulus, li.*

Szternátka. *Galgulus, luteola.*

Tèrchka. *Atagen, attages, is, attagena.*

Tùzok, tucz. *Tarda, biſtarda, ornis, is.*

Vrabchècz. *Paſſerculus, li.*

Vrábecz. (D) vrebacz. *Paſſer, ris, ſtruthos-us. paſſer pipit, & circitat.* 2 rogozni vrabecz, ali terſztinſzki, *paſſer ſolitarius.*

Vràna. *Cornix, cis. cornix cornicatur.* Remed: *Ejus cerebrum coctum in cibo, medetur cerebri, & capitis doloribus.*

Zèba. *Fringilla, frigilla, æ.* zeba friguli, bitka, *fringultit, frigutit.*

Ptìcze maleh nog, ali berze. *Apedes.* 2. pticze kèſze tuſzte, *aves altiles, fertiles.* keſze hrane v.gaybe ali v-kerletke, *aves cortales.* 3.raczaſzte pticze, ili ſiroko noge, *aves palmipedes, ſolipedes.* 4. pticze z-cherlyenemi nogami, *hæmatopodes.* 5. pticze z-nogami razrezanemi, parklyaſzte, *aves fiſſipedes.* 6. pticze viſzoko leteche, *aves præpetes.* 7. niſzko leteche, *aves inferæ.* 8. ſumboreche, *oſcines, garrulæ, aves cantatrices.* 9. pticze nochne, *aves inauſpiciatæ.* 10. pticze krivonoſzne, *volucres aduncæ, l. carnivo æ.* 11. ke imaju krampe ravne, *volucres rectunges.* pticze zgrablyive, *aves rapaces.* pticze divje, *aves feræ.* pticze k-protuletju dohagyajuche, k zime odhagyajuche, *aves comeantes.* v. Avis *Part. 1ma.* pticze na lepchene fibe loviti, *volucres viſcata fallere virga.*

P. ante U.

Púchem. *Vello, evello, velico, eruo, extirpo, carpo, eradico, explanto.* pukati lan, *carpere linum.* pukati travu *ſarire, exherbare.*

Puchìna. *Rima, fiſſura, labes, is.* puchina zemlve, *hiatus terræ* puchina na rukah ali nogah od zime, *pernio.* v. Puczanye. n. 3.

Púchki. *Vulgaris, popularis, plebejus.* v. Obcchinſzki. puchki zakon, *plebiſcitum.*

Púchtvo. *Vulgaritas, popularitas.*

Digitized by Google

Puczàmſze. *Rumpor, ſcindor, violenter ſcindor, findor, rimas ago.*

Puczànye. *Fiſſio, ſciſſio, ſciſſus.* 2. *crepitus, ſtrepitus, fragor.* 3. puczanye nog, y ruk od zime, *rhagades, um, chimetium.* puczanye vuſztnicz, *labiorum ruptiones, fiſſuræ, ragades, dum.* v. Puk.

Puczàſze zemlya. *Hiſcit, debiſcit terra.*

Pudár. *Vinitor, viſitator, cuſtos, depulſor avium.*

Pudarnìcza. *Oenaria, l. vinealis ſpecula.*

Pudím. *Pello, repello, expello, abigo, exigo.* pudim dalko, *longè pello, propello, propulſo.* v. Odganyam. puditi ſzilum, *exturbare.*

Pudlin. *Canache, es, & tis.* v. Pĕſz.

Púga, drugach D. MARIE trachicz. *Iris, arcus, imbricus arcus.*

Pugachìcza pticza vodena ſzpodobna k. puge. *Arqvata, æ.*

Pùh. *Glis, ris.*

Puhálcze. *Flabellum, ventilabrum, ventaculum.* v. Branilcze.

Puhàlo. *Flabellum focarium.* v. Branilcze.

Puhànye. *Flatus, flamen.* puhanye vetrov, *flabra, rum, ventorum flamina.* vugodno vetrov puhanye, *benignus ventorum flatus.*

Puhkèk. *Fungoſus.* v. Rahel.

Púk. *Vulgus, plebs, multitudo, turba, Demos, Ethnos.* ki z. pukom derſi, y nyemuſze priklada, *popularis, plebicola.* puk priproſztei, *plebecula, plebs populi infima, fex civitatis.* v. Aſtomi. z. privolenyem puka, *populari conſenſu.* poleg navade puka, *populariter, vulgariter.* 2. puk iz napuhnyeneh vuſzt, *ſclopus labiorum, ſonus bucearum.* puka ſzmrad, y vonyba, *populi aphya.*

Pukànye. *Vellicatio, vulſio, evulſio.* v. Plevenye. pukanye dlachicz iz noſza, ali ſzrama, *paratilmus.*

Pukàvecz. *Vellicator, vellator.*

Púklya. *Gibbus, bi, tuber, umbo, ſtruma.*

Puklyàv. *Gibboſus, dorſuoſus, ſtrumoſus, tumuloſus.*

Puklyávem. *Cernuo, ſubſideo, conqvinisco, prono.*

Puknènye. *Fractura, fiſſura, ruptio.* v. Puchina.

Púknyen, puknut. *Ruptus, diſrupus, fractus, fiſſus.*

Pulaytìcza trava. *Pulegium, puleum.*

Pùlem. *Haurio, exhaurio, è l. exgurgito, decapulo, evacuo, depleo.*

Pùn. (D.) verhovit. *Plenus, pletus, confertus, cumulatus, offertus, refertus, completus, repletus, effertus, copioſus, gravidus.* pun ſzoka, ili liti, *prægnans, ſuciplenus.* puni ſzeſzczi, *tenta ubera.* pun pechkih, *acinoſus.* prepunyen, *opletus.* pun meſzecz, *panſelenus, plenilunium.*

Puna moch. *Plenipotentia.*

Punènye. *Impletio, refertio.*

Punìcza. *Socrus, hecyra.* v. Szveker.

Púnim. *Impleo, repleo, confercio, compleo, cumulo, gravido.* punitiſze, *impleri.* 2. *aleſcere.* v. Raſztem.

Pùno, puneczko. *Plenè, ſuffertim.*

Puno mochnik. *Plenipotentiarius, mandatarius.*

Punòſzt. *Plenitas, plenitudo, pleroma.*

Puntàr. *Rebellator, tumulator, factionis auctor, turbarum incentor, incenſor, incitator, & fax omnium, tuba belli civilis.* 2. puntar, kiſzeje zneveril Bogu, y Sz. Redu, *Apoſtata, negator, abnegator, transfuga, Chriſti defuga.* 3. puntar, kiſzeje zneveril Kralyu, ali obchine, *perduellio, perduellis.*

Puntarìcza. *Rebellatrix, conſpiratrix.*

Puntàrſzki. *Rebellis, tumultuoſus, ſeditioſus, ſeditionarius, turbulentus, factioſus, factionarius, perduellis.*

Puntaria. *Rebellio, rebellatio, rebellium, alienatio, tumultuatio, ſeditio, motus, defectio, conſpiratio.* puntariu podſigati, *ignem ad materiam ſeditioni ſubdere, ſeditionem concitare, commovere, facere.* vtiſſiti puntariu, *ſeditionem ſedare, com-*

Digitized by Google

comprimere. 2. puntaria med purgari, *bellum civile, repentina vis in civitate.* 3. puntarie pochetnik, *ſignifer, corriphæus rebellionis, demagogus.*

Puntárim. *Ad rebellionem concito, commoveo, excito, ſuſcito.* v. Puntaria.

Puntarimſze. *Rebello, deficio, deſciſco, retraho me à republ. principe, &c. contumacius pareo, me gero, ſeditionor.* v. Zneverujemſze.

Pùpa pupacha, babka. *Pupa, pupus, pupula, plangunculæ, ipſullices, icuncula, agucula, oſcillum, crepundia.* z-pupkami igra, *neuroſpaſton.* kiſze igra, *neuroſpaſtes.* pupe, babke, norie dechinſzke, *ſigillaria, puerilibus conſentanea crepundiis.* 2. pupa libivo meſzo, *pulpa, æ.* 3. pupa kruha, *medulla panis.*

Púpek. *Umbilicus, ci, omphalus.* pupka ſzredina, *acrompbalum.* izraſztek meſzni na pupku, *ſarcophalon.* otok na pupku iz betega, *exomphalon.* pupek ſzada vſzakojachkoga kot jabuke zpoda na proti klichku &c. *umbilicus, apex.* mali pupek, *umbiliculus.* 2. mali pupek czvetja, *calyculus.*

Pupek czvetja. *Calyx, folliculus florum.* pupek terſza, dreva, *gemma, oculus, pampinus.* guſzenicza, kâ pupje prigrizava, *campa, æ, & campe, es, ipes, um, ips, is, ipis, is.*

Pupkovetrena kila. *Pneumatomphalos.*

Pupimſze. *Progemmo, as, gemmas ago, emitto, gemmaſco, pulleſco.*

Pupkàſzt. *Umbilicatus.* 2. *pampinoſus.*

Pupni. *Umbilicalis, umbilicaris.*

Puporèzna baba. *Umbiliſeca, omphaletoma, obſtetrix, maja.* v. Placha.

Puporèznoſzt. *Omphaletomia, l. amphelotomia.*

Pùra, puka. *Gallina indica, affricana.*

Purán. (D.) tuk. *Gallus affricanus, numidicus, indicus, gallopavo, gallopavus, meleagrides.*

Purgàr. *Civis, incola oppidi, oppidanus, municeps.* v. Varaſſecz. purgar novi, *Civis adſcriptitius, adſcititius oppidanus.*

Purgaria. *Civitas, corpus, politia, urbs populus urbanus.*

Purgarov ſzleditel, branitel. *Publicola, popularis, homo popularis auræ, plebicola, & omnis popularis aura captator, popularibus gaudens auris, populi potenti amicus, & fautor.*

Purgàrſzki. *Civilis, civicus, politicus, popularis, municipalis.* purgarſzki ſzvetnik, ili nayvekſſi chaſztnik, *conſul.* chaſzt nyegova, *conſulatus, imperium conſulare, conſularis dignitas, prælatura, honor, curule ebur.* oblaſzt nyegva, *poteſtas conſularis.* biti ſzvetnikom purgarſzkem, *conſulatum gerere, obtinere, agere conſulem.* priſztupiti ú chaſzt ſzvetnichku, *inire conſulatum, faſces, atque inſignia accipere conſularia, ad conſolare provehi faſtigium.* purgarſzka pravicza, *jus municipale, municipatus.* poſztati delnikom pravicze purgarſzke, *uti beneficiô civitatis, donari civitate, in civitatem recipi, civitatem conſequi.* purgarſzko dokonanye, *populiſcitum, plebiſcitum.* po purgarſzki, *civiliter, per urbanè, municipaliter.*

Purgàrſztvo. *Civilitas, popularitas.*

Purgatorium. v. Ochiſztnik.

Pús. (D.) Szpus zemelſzki, kî na ſzebe hiſu noſzi. *Cochlea, limax, cochlea terreſtris, domiporta, cochlea operc ularis, cochlea herbigrada.* 2. pus morſzki. *cochlea marina, ſtrombus, oſtrea, oſtreum, lopas.* 3. pus morſzki iz kojegaſze barſſunſzka farba napravlya, *Murex, conchyle, conchylium.* 4. pus prez hiſe, *limax, cis, (& huic proprie convenit.) cochlea nuda.* puſeva hiſa, *cochlea, teſta limacis.* puſek, *oſtracium.* v. Puſicz.

Puſarnìcza. *Cochlearium, ii.*

Púſcham-ſztilſzem. *Mitto, ſino, linqvo, patior.* puſzteti, na ſztran verchi, *omittere, relinqvere.* v. Oſztavlyam. puſcham van, *evergo, is.* puſcham bradu, *barbo, as.* puſcham od ſzebe, *dimir-*

Digitized by Google

mitto. puſcham iz moje oblaſzti, *emancipo.* puſcham iz pameti, *deleo ex animo.* puſcham ſivlenye, *reddo vitam, depono animam.* puſcham vuzdu, *laxo habenas alicui.* puſcham na te, *ſed tu videris.* puſcham preyti priliku, *ſino è manibus oblatam abire facultatem, l. elabi occaſionem.* puſztiti kêrv, *dimittere, emittere ſangvinem.*

Puſchànye. *Miſſio.* puſchanye kervi, *miſſio ſangvinù.* gladenye pervo puſchanye kupicz ali ſile, *anatripſis* puſchanye dela, *poſitio laborum* puſchanye ú chaſzt drugoga, *proſtaſia proſtaſis.*

Pùſchen. *Miſſus, ſitus, demiſſus, emiſſus, poſitus.* puſchen iz ſelezja, *ſolutus compedibus.* iz liſzicz, *ſolutus manellis.*

Puſchena ſena. Odpravlyena. *Repudiata mulier.*

Puſcheník. (D.) Puſztinyak. *Eremita, anachoreta, eremi incola, ſeceſſor, ſolitarius, ſylvicola, eremicola.* puſchenik ú kloſztru ſivuchi, *Monachus, ſaccophorus, aſceta, cellulanus, cœnobita.*

Puſchìna (D.) -ſztina. *Eremus, ſolitudo, anachoreſis, deſertù, ſeceſſus, tesqva, teſca, vaſtitas, deſerta ſolitudo, ſola loca, timonion.* ú puſchine ſzam ſivem, *monazo.*

Puſchíne lyubitel. *Philoeremus, mi.*

Puſchínſzki, Remetſzki. *Eremiticus, anachoreticus, monachicus.*

Puſchínſztvo. *Monachatus, monachiſmus.* puſchinſztvo obnaſsam, *monacho, as.*

Pusìcz. *Cochlea abbula, cochlea minuta, cochlea vratina.*

Púſka. (D.) Szamokreſz. *Sclopus, ſclopetum, l. ſclopetus, ti, tormentum manuarium, l. manuale majus, vipera, viperilla, longula.* puſka pomenſsa ruchna, *vulgò* piſtola, *tormentum manuale minus,* puſka voynichka, *vulgò* muſketa, *bombarda, æ.* puſka velika ta borſzka, *baliſta, tormentum bellicum aneum, machina militaris.* puſka velika za trenye zida, *tormentum murale.* v. Stuk. puſka vetrena, *ſclopetum pneumaticum.* czev puſkena, *fiſtula ſclopetaria, canna.* czil na czevi, *dioptra.* sìvt puſkeni, *bombardæ lignea theca.* sìvta puſkenoga ſztran zadnya, *calx ſclopi.* sìvta prednya ſztran, oklop puſke, *ſedes fiſtulæ ſcloparia.* puſkeni ogeny, *ſclopi igniarium.* praſsnik puſkeni, *cavus igniarius, l. focus.* puſkena leva, zaklopecz praſsnika, *operculum cavi igniarii.* kokot puſkeni, ili vuk, *catellus ſilicis ſcloparii, draco ignivomus.* napeti kokot, *adducere, aptare, attrahere, allevare catulum, aptato dracone ignem minitari.* puſkeni kamen, *lapis igniarius, pyrites lungulæ.* puſkeni globus, *globus, glans plumbea.* v. Olovnicza. hit puſkena, *ictus ſclopi.* zpruſenye puſke, *diſploſio ſclopi.*

Puſkàr. *Scloparius, ſclopetarius, bombardarius, pyrobolarius.* akoje voynik, *miles ſclopetarius, miles rotarius.* puſkar, koi iz velikeh puſkih hita, *librator, machinator, tormentarius.*

Puſkarènye. *Scloporum diſploſio, ſclopis concertatio.*

Puſkarimſze. *Sclopis pugno, concerto, ſclopos diſplodo.*

Puſkarnìcza *Armamentarium, baliſtarium, officina armorum, muralium tormentorum conditorium, veterarium, zaboria.*

Puſkèni. *Scloparius, tormentarius.* puſkeni barilchecz, *lagenula, l. theca pulveris pyrii, theca pulveraria ſclopetariorum.* puſkeni ú boju glaſz, *ſynthema.* v. Puſka. nayvekſsi chaſztnik nad puſkarniczum, *præfectus officio tormentario, tribunus armamentarius.* koi paſzku na puſke noſzi, y nye vſznage derſi, *balliſtarius, polio, onis.*

Puſku nabiti. *Selopum onerare, implere, inſtruere.* puſku izpruſiti, *ſclopum diſplodere.*

Pùſpan. *Buxus, buxum, i.* puſpanovo zerno, *buxigranum, carthegon.* k. puſpanu ſzpodoben, *buxoſus.*

TAYLOR INST.
Digitized by Google

Puſpànom ploden. *Buxifer, a, m.*

Puſpànov. *Buxeus.* meſzto z-puſpanom naſzajeno, *Buſſetum, l. buxetum.*

Puſsèly, rukovet. *Faſciculus, manupletium.* puſſely czvetja, *faſciculus florum.*

Puſſem. *Flo, halo, ſpiro, buccino, bucculas inflandis tibiis diſtendo.* puhati na povrachek od boja, *receptui canere, ſignum dare.* 2. puſſem, *ventilo, as.* v. Hlidim.

Puſsìna, meſzto gdeſze puhi derſe. *Glirarium.*

Puſtùba, ſzlova ſzama A. B. C. *Littera, litteræ, arum, elementum.*

Puſtube, ili ſzlova zbog ſztarine zaterta, daſze chteti nemogu, *litteræ fugientes, exoletæ, oblitæ, deletæ, exolentes, corroſæ.*

Púſzt. *Deſertus, derelictus, vaſtus, ſolus, incultus, inexcultus, inhoſpitalis.* puſzto chinim, *vaſto, devaſto, efficio vaſtitatem, ſolo, as,* polye puſzto ſztoi, *vacantagri.*

Puſztócha. *Vaſtitas, locus deſertus, & incultus, plaga non inhabitata, loca invia, inaqvoſa, deſolatio, teſca.* v. Puſchina.

Pút. *Via, iter, veha, actus, limes, porta, ſtrata, agyia.* 2. put na ſztupine, *calligonium.* 3. put orſzachki, *via publica, celebris, regia, via prætorialis, l. conſularis, epidemia.* 4. put kolni, *carreria.* 5. put obhodni, *anfractus, ambages.* 6. put v-tren, ſzteza, *callis, via callo perdurata.* 7. put zaviat vuzek y teſzen, *angiportus, & angiportum, ti.* 8. put kamenit, *ſalebra, via ſalebroſa.* 9. put prechni, *trames, compendium.* 10. put potaraczan, *via delapidata, via apia, litboſtrotum, lithoſtrotus, i.* 11. put zahodni, *via devia, devium iter.* 12. put izhodni *iter pervium.* 13. put povrachni, *redditus, remeatus.* put preprechen, *via præpedita, iter præcluſum.* put zaſzechen, *interſeptum iter.* 14. put, *transl.* nachin. *modus, via modalitas.* zeuſzemi puti, *omnibus modis, l. viis.* 15. putom jednako, *directo curſu.* puta pitati, *viam uſitatam indagare, quærere.* 16. zaſzechi pute, *viam latrociniis, & excurſionibus infeſtam reddere, concæde arborum ſemitas claudere, latera concædibus munire, ſaltum, in quo portæ regionis ſunt ſitæ, præoccupare.* 17. na putu biti, *obſtare, moram, & impedimentum eſſe.* iz puta vugnutiſze, *cedere, decedere via, l. de via.* 18. neznam po kojem putu bi moral iti? *qvam potiſſimum capeſſam viam dubius ſum?* 19. pu putu vſzeh putov oditi, *è vita diſcedere, mori, diem ſuũmum obire.* 20. put zdublyen, glubok, *via profunda, cava, devexa, excavata.* na put gotov, *petaſatus, intentus ad viandum, ſtans in procinctu, paratus ad iter, l. itineri.* puta zaſzednik, tolvay, *hodœdocus.*

Puta vogya. *Dux viæ, monſtrator viæ, interducus, hodegeta.*

Put napravlyam. *Vio, as, vias reſicio.* puta popravlyavecz, *viocurrus, ri.*

Pùtna. brenta. *Cupa dorſuaria, œnophorum, trimodius, pytina.*

Putànya ptichja. *Ingluvies, prolobus.*

Pútni *Vialis, viaticus, viarius, itinerarius, agyicus.* putni penez, *viagium, ſymbolum, pedagium, plateaticum.* putna ladicza, *arca camerata.* putni liſzt. v. Prehodni. putna knyiga, *hodœpericonum, ei. itinerarium.* putna poſztel, *lectus portatilis, bajanula.* putna torbicza, *pera viatoria, bulga.*

Putni tovarus, *Comes itineris.* v. Paydas fraterſzki.

Putnik. *Viator, peregrinus, peregrinator, xenos-us, ni, hodœporus.* putnik poboſni ú Rim, *Romipeta, æ.*

Putnikov preſztanitel. *Parochus, xenoparochus, copiarius.*

Putujem. *Peregrinor, iter facio, pergo via, eo, proficiſcor, tero viam, peregrè abeo, contendo, iter facio, comparo, itinero, vio, hadizo, viam carpo, badiſſo.* ſzim putuvati, *huc verſus nos iter dirrigere.* putuvati po nochi, *lucubrare viam.* putuvati dan y noch, *die & nocte iter continuare,*

Digitized by Google

re, *dies noctésqvel iter facere.* putuvati po vode, *navigare, navibus proficiſci.* putuvati peſſicze, *pedibus iter facere, l. viam pergere.* pochinyam putuvati, *ingredi inire viam.* ſzkup putuvati, *una ire, comitem, & ſocium, itineris eſſe.* putuvati za kem, *ſubſeqvi, conſectari, proſeqvi aliqvem itineribus.*

Putujuchi. *Peregrinans, peregrinabundus, iter faciens, vians.*

Putuványe. *Profectio, itineratio, peregrinatio, commigratio, iter.* 2. putuvanye ú Rim. *Romipetagium.* 3. putuvanya Boſicza, *vibilia, a.*

Puzím. *Labor, labo, lapſo, ſenſim deſcendo.* 2. puzim, *ſerpo, repo.*

Puzlyìv. *Lubricus, labilis, is.*

Púznem. *Depilor, calveo, calveſco, defluvium capillorum, l. pilorum patior.* 2. puznem, oppadami perje, *deplumor.*

Puznenye laſzih. *Fluor pilorum, defluxio pilorum, l. capillorum, deſcenſus, l. deſcenſio, pilorum, calvitium, alopecia.* komu pak puznu, *alopecus, ci.* puznenye laſzih iz ochih, *anaphalantioſis.*

Puznuti chinim. *Calvum facio.*

Q.

Puſtube, ili Szlova *Q.* ú naſsem Szlovinſzkom jeziku veſz glaſz preimlye Szlovo *K.* nitju nepolaſemu zvan rechih, kê iz Diachkoga, ali Nemſzkoga dohagyaju, y bolyeſzu Diachke, ali Nemſke, neg Szlovinſzke, kot ú oveh:

Qvartér *Manſio, Stativa.*

Qvartér-meſter. *Metator, deſignator boſpitii, epidemicus.* chaſzt nyegova, *epiſtatmia.*

Qvatrín. *Quadrans nummus.*

Qvietàntia. *Acceptilatio, apotheca, ſchedula, ſyngrapha, apocha.* proti qvietantia, *antapocha.*

Qvietàntiu dajem, *Acceptum fero, apocho, as.*

Qvintìcza. *Dragma.* dve qvinticze, *ſiccillus, aſſarius.* qvinticze tretji tal, *ſcrupulus, li.*

Y ako ſzpodobna koja druga nayduſze, úchini, kakti naybolye razum kazal bude. Zverhu cheſza obilneje piſzalſzem pred Szlovom *K.*

R.

Szlovo neglaſzovito.

Ráb. otok morſzki. *Arba, a.*

Raba. *Raba, a, fluvius Ungariæ.* v. Raba. in *Parte prima.*

Rachènye, povolynoſzt. *Lubentia, prolubium, dignatio.*

Rachìſze. *Lubet, libet, collibet, collubet, placet.* rachimiſze, *dignor, non gravor.* rachimuſze to prieti, *dignatur hoc amplecti.*

Rachún. (D.) razbroy. (Scl.) eſzap. *Ratio, ratiocinium, calculus, computus, ſupputus.* 2. rachun dohodka y odhodka, *rationes accepti, & expenſi.* rachun jednak prieteh, y van daneh, *ratio par datorum, & acceptorum.* rachun potroska, *ratio ſumptuaria.* rachun chinim, *enumero, duco rationem, calculo, calculos ſubduco.* rachun potrebujem, *voco ad calculos.* prevracham, pregledam rachune, *ad calculos revoco.* od davanya rachunov ſzloboden, *aneglogiſtus, ti.*

Rachùnam. Razbrajam. *Numero, puto, ſupputo, computo, calculo, reputo, repono, rationes ſubduco, rationem deputo, pono, facio, pono calculum, cenſeo, rationes, conficio.* v. Rachun chinim. z-drugemiſze rachunati, *in aliis nomen profiteri ſuum.* nerachunati koga med malovrednemi, *pravorum numero aliqvem eximere.* rachunati v-kulikom vremenu poſzel biſze mogel opraviti, *commetiri cum tempore negotium.*

Rachunànye. *Computatio, reputatio, ſupputatio, calculatio, ſubductio, algorithmus,*

Digitized by Google

mus, algarithmus. v. Rachun.

Rachúnar. *Rationiſta, rationarius, ii.*

Rachunarìcza. *Calculatrix, cis.*

Rachúnicz. *Ratiuncula, æ.*

Rachuno-meſter. Rachunar. *Arithmeticus, calculator, rationarius, rationator, computator, numerarius, logiſta, abaciſta, ſummarius, algariſta, algoriſta, æ.* z-vuchenomu biti ú meſtrie rachunanya, *in arithmeticis eſſe exercitatum.*

Rachuno-meſtria, Rachunaria. *Arithmetica, ſcientia numeralis, algoriſmus.*

Rachúnſzka knyiga, *Logarium, rationarium, rationalia, rationarius codex*, vulgò *Regeſtrum, Tabulæ, rum.* rachunſzka tablicza, na keſze rachuni z-cziframi zmechu, *palinxeſtus, menſa pytagorica.* v. Rachunſzki ſztol.

Rachúnſzki. *Arithmeticus, rationarius, rationalis.* 2. *Rationaliter.*

Rachunſzki ſztol. *Abacus, trapezophoron.*

Rachúnſzki penez, ali czifre, kêmiſze rachuni delaju. *Calculus, abaculus, æra.*

Rachunſztva skola. *Logiſterium.*

Raczà. (D.) Plovka. (Sel.) Patka. *Anas, tis. Prov.* Szrechen, komuje racza ú rukah. *Felix, qui, quæ vult, habet.* poſzrednya racza, *boſcis, & boſchis. dis.*

Raczicza. *Anaticulo.* raczicza, kâſze vſaſsu derſi, y leſe, popek, *boſcas, dis.*

Raczji. *Anatarius, anatinus, a, m.* raczji paſztir, *anatarius, ii.* raczji kotecz, *dnarium.* v. ſeq:

Raczínyak, racznìcza. *Neſſotrophium, chenotrophium.*

Ràd. *Lubenter, libenter, lubens, libens, lubenti, l. libenti animo, ſummâ voluntate, avidè, amanter, gratanter, appetenter, voluntariè, æquo animo, ſua ſponte, ſine recuſatione, ex animo.* kruto rad, *perlubens, perlubenter.* rad opraſcham, *clementi animo ignoſco.* rad prijemlyem, *utraque manu, l. ambabus manibus amplector.* radbi, radabi, *cupio, deſidero.* radbi jeſzti, *pruriunt dentes.* radbi znati, *ſuſpenſo animo ſcire aveo, ſciendi cupiditate flagro.* 2. rad (D.) veſzel, *jucundus.*

Radgovina Varas. *Raclitanum, i.*

Ràdi. *Propter.* v. Zaradi. radi mene, *propter me, pro me, cauſſa mea, l. mei, in gratiam mei.* radi tvoje greske, *cauſa tua, l. tuo vitio.*

Ràdi cheſza. *Quapropter, qvamobrem, qvare, qvocirca, itáque, propterea, qva de cauſa.*

Rádim. *Incumbo, operam do.* v. Delam.

Radòſzt. *Jucunditas, gaudimonium, delicium.* v. Veſzelye.

Radohotnoſzt. *Lubentia, appetentia.*

Radujem. *Lætifico, recreo.* v. Veſzelim.

Radujèmſze. *Gratulor, geſtio, ovo, as.* v. Veſzelimſze. raduvatiſze komu, *gratulari, aggratulari, congratulari alicui, latitia aliqvem proſeqvi.* radujemſze dobru, ozlovolyujemſze zlu, *lator bonis rebus, & doleo contrariis.* radujemſze ſzam v ſzebe, *gaudeo in ſinu.* 2. radujemſze, *alludo, ludendo blandior.* v. Milimſze.

Raduványe. *Gratulatio, aggratulatio.*

Ráhel, puhkek. *Poroſus, rarus, ſpongioſus, pumicoſus, pumiceus, fiſtuloſus, fungoſus, fungioſus, fungidus, pulmoneus.*

Rahlìcza. *Raſtrum, ſuecula.*

Rahlo drevo. *Suber, phellus, ſuberies.*

Rahlòſzt. *Fungoſitas, raritas.*

Ràk vſzake fele. *Caneer, cri, carabus, fluviatilis aſtacus.* 2. rak morſzki veliki ſzpodoben potochnem, *aſtacus, cammarus, & gammarus, maja, leo, mæa.* 3. rak morſzki veliki, y okrugel, koi dva kot roga oberh ochih ima. *garus, ri, locuſta.* 4. rak morſzki pavuk, *araneus, ei.* 5. rak morſzki granczipol, *pagarus, pagrus.* 6. pak morſzki na chetiri rede, koi na bok plava, *plaguſia, rhom-*

rhombus. 7. rak morſzki mali, *gobbarus, ri.* 8. rak lilyak, *malacaſtron, malacaſtracus, ſ. mollem habens teſtam.* rake kuhati, *rubentes urere foco cancros.*

Rak beteg. *Carcinoma, belbiton, carcinus, gangræna, phagedæna, noma.* v. Carcinodes. rak koga bantuje, *carcinomaticus, carcerosus.* rak beteg terpim, *cancero, as.*

Rak znamenye nebeſzko. rako-zvezd. *Cancer, carcinus.*

Kàka. temno pochivaliſche mertveh. *Spetus, caverna, teſtudo ſubterranea, crypta.* 2. *ſarcophagus, tumba.* v. Leſz.

Rakar. *Cantrarius, cantricens, pitis.*

Rakek. *Cancellus, li.*

Rake lovim. *Cantros capio, cancro, as.*

Rakìa. ſzlivovicza. *Aduſtum, l. crematum pruneum.* v. Sgano vino. rakia baſſicza, *primum aduſtum pruneum.*

Rakítje. *Virgetum ſilireum.*

Rakìtov. *Silireus, a, m.*

Rakitovo drevo, rakita. *Silex, ſilerus, punica ſalix, amerina ſabina.*

Raknich. *Lacerna.*

Rakòv. *Canceratitus, cancrinus.*

Rakove noge. *Chelæ, rum, brachia cantri, acetabula.* 2. rakove lupine, *cruſtæ, teſtæ cancri.* 3. rakove ochi, *gammatorum lapilli, oculi cancrorum.*

Rál. oranye. *Aratura, jugerum.* 2. ral nyiva zorana, *arvum, arvus, ager.* 3. ral zemlye, *jugerum terræ.*

Rál, rallo. *Carrugium.* v. Plug.

Ralnik. v. Lemes.

Raman, komonika trava. *Monacella, capuciaria; qvia ejus flores cucullum capucinorum referunt.* v. Anthemis.

Ràme. *Humerus, armus.* v. Pleche. 2. verh ramena, *acronium.* ramena kinch, ali flor, *armilla.*

Rana. *Vulnus, eris, plaga, ferita, trauma.* Remed: v. Sideritis. in. 1*ma. Part.* Rana, kâ ſzama od ſzebe znikne, *ulcus, eris.* 2. rana z-ognyenem ſelezom zaſgana, *ſtigma.* 3. rana ſzmertna, *plaga inſanabilis, & mortifera, vulnus ſævum, mortiferum.* rana velika, *plaga luculenta.* rana zpreda, *uleus adverſum.* zada, *ulcus averſum.* ſzmerdecha, *vulnus putens.* nezvrachlyiva, *plaga immedicabilis.* zaraſchena, *vulnus obductum.* rana zaſſita, *ancter.* rana ú ocheh, *antraeoſis.* k-rane ſzliſſajuchi, *vulnerarius.* rane briſzanye z-mehkum ſpongium, *apoſpongiſmus.* ranu czelechi, *traumaticus.*

Ranè kora. *Vulneris ſqvama, cruſta.* rane razianye, *vulneris os.* rane z-vrachene znamenka, *cicatrix, vibex.* trava rane czelecha, *ſanicula, coſtus, coſtum, ti, telophium, ſiliqvaſtrum.* rane flaſter, *vulnerarium emplaſtrum.* noſicz za obrezavanye rane, *circumciſorium.* ſeleſcze za rane, *ſpecium, ſpecillum.* ſeleſcze, kemſze rane glubina izveda, *graphiſcus.*

Ràne vnoge zavdajem. *Convulnero.* kay rane zavdaje, *vulnerificus.*

Ranènye. *Vulneratio, ſauciatio, exulceratio, ulceratio.*

Ranglya. *Cytrapoda, æ.*

Ránim. *Vulnero, ſaucio, ſtringo, conſaucio, ulcero, vulnifico, convulnero, vulnus facio, vulnera do, infligo, vulneribus afficio, confodio, plagas infligo, plagas, l. vulnus injicio.* 2. ranim na ſzmert, *lethaliter ferio, mortiferam plagam infligo.* ranim v. bodenyem, *punctim ferio.*

Ranìmſze. *Vulneror, ſaucior, vulnera excipio, accipio.*

Ranitel. *Vulnerator, vulnerarius.*

Ranitèlicza. *Vulneratrix, cis.*

Rano, za vremena. *Manè, dilucùlò, primâ luce, ſub lucem, ſub auroram, matutino,* v. jutro k-dnevu, *interdiu, horâ diei primâ, & adhuc dubio, & qvaſi langvido die, bene mane, ſummo mane.* rano pred dnevom, *anteluculò, antelucìò.*

Ranu ponavlyam. *Obductam cicatricem refrico, vulnus renovo.*

Digitized by Google

Ranu chinechi. *Exulceratorius, a, m, exulceratrix.*

Ranyen. *Vulneratus, ſauciatus, convulneratus, vulnere gravis, conſauciatus, vulneribus affectus, saucius.* jako ranyen, *multis vulneribus confoſſus, ſaucius gravi vulnere. Prov.*

Radſze vſzaki pipa, gdega rana tiſzka.

Vulneratus ſemper vultus contrectat.

Rásam. *Macto, occido, perimo.* raſati praſcze, *ferire porcos.*

Raſanya meſzto. *Laniena, laniarium.* raſanya nos, *feceſpita.* v. Clunadum.

Raſanye. *Mactatus, ûs.*

Raſavecz. *Mactator, fartor, cultrarius.* raſavecz ſivine za aldov, *agones, popæ victimarii.*

Rasèny. *Veru, obelus, obeliſcus.*

Raſnyècz. *Veruculum, vericulum, vervina.*

Raſſak. v. Mahalo. Raſzad. v. Preſzad.

Raſsíren. *Dilatatus, prolatatus, ampliatus, amplificatus, exaggeratus, protentus, proterminatus.*

Raſſirènye. *Dilatatio, prolatatio, ampliatio, exaggeratio, protenſio, paravxeſis.* raſſirenye ladanya, *imperii propagatio.* raſſirenye jederka ochnoga, *platycoria.*

Raſſirújem-rilſzem. *Dilato, prolato, amplio, adamplio, exaggero, protendo, protermino, terminos promoveo, propago, prolixo.*

Raſſirujemſze. *Dilator, amplior, expatior.*

Raſzìp. *Excidium, excidio, exciſio, everſio, diſturbatio, ſubverſio, deletio, deſtructio, ruina, pernicies,, haloſis.* 2. raſzip imetka, *effuſio, profuſio, everſio, dilapidatio bonorum, prodigalitas, prodigentia.* 3. raſzip, zidine raſzipane, *parietina, rudus, materies.* 4. raſzip obchine, *ruina, l. interitus Reipub:*

Raſzipan. (D.) raſzut. *Diſperſus, diſſipatus.* 2. *dilapidatus prodigè, l. prodigaliter effuſus.* 3. *diſturbatus, exciſus, everſus, demolitus.*

Raſzipànye. (D) raſzutje. *Diſſipatio, diſperſio.* 2. raſzipanye imetka, *abliguritio, effuſio, dilapidatio bonorum, prodigalitas.* 3. *Diruitio, disjectio, corruptio.* v. Raſzip.

Raſzipávam. *Diſſipo, diſpergo.* 2. raſzipavam imetek, *dilapido, prodigo, opes dilacero, deartuo, ventre bona patria lacero, effundo, exhaurio patrimonium, devoro, perdo, nepotor, patrimonium effundo, rem oblimo, dilacero, ſuavibus eſcit conſumo.* raſzipati peneze, *pecunias jactare, profundere, diſſipare, dilapidare, as prodigere, exhaurire, effundere, conficere pecuniam.* po kurvarie, *effutuere aurum, opes cum meretricibus conſumere.* vſza raſzipati po kurvarie, *expatrare.*

Raſzìpnik. *Diſſipator, everſor.* 2. raſzipnik imetka, *effuſor, profuſor, dilapidator, prodigus, helluo, coctor, decoctor, nepos, gurges, profligator, abuſor bonorum, patrimonii, &c. abliguritor, acolaſtus.* raſzipnik penez, *prodigus aris.*

Raſzòhaſzt. (D.) dvorog. *Bifurcus, bifurcatus, furculoſus.* ſzverſſicze raſzohaſzte, *ramuſculi bifurci.*

Raſzòhe. (D.) ville. *Furca, bifurca, lignum, l. ferrum bifurcatum.* v. Roglye.

Ráſzol. *Salſilago, ſalſugo, ſalſitudo, muria, coagulum, garum.*

Raſzoſſicza, roguſſa. *Lichas.* 2. raſzoſſicza, *furcilla, furcula.* 3. raſzoſſicze v-kojeſze veſzlo vkleplye gdaſze vozi, *ſcalmus, mi.*

Ráſztem-ſzelſzem. *Creſco, augeor, augeſco, adaugeſco, acreſco, adoleſco, progreſco, exoleſco, gliſco, incrementum capio, progredior, accreſco, grandeſco.* raſztem jako, *increſco.* raſztem ú viſzinu, *excreſco, tendo ſurſum.* raſztem ú dobe, y ſivotu, *adoleſco, ætate procedo.* raſzti pochinyam, *verno.* ú germ raſztem, *frutico, & fruticor, effrutico.* raſzti puſztiti laſzi, *comam alere, nutrire, paſcere crinem.* raſzti chiniti, *herbeſcentem ellicere viriditatem.* opet raſzti, *recreſcere.*

Ra-

Digitized by Google

Raſztènye. *Cretio, creſcentia, crementum, mentum, augmentum, profectus, vege increti, incrementum, accretio, accretatio, provectus, provectio, acceſſus, acceſſio.* raſztenye meſzecza, *augmentum lunæ.*

Raſztúchi. *Vegetabilis, vegetativus, creſcens, accreſcens, adoleſcens, provectibilis.* raſztuchi meſzecz, *luna naſcens.*

Ràt, oſtrina. *Acumen.* v. Spicza. v. Boy.

Ravenſpurg varas. *Ratisbona.*

Ràven. *Planus, rectus, directus, æquus, porrectus, prorectus.* raven put, *directa via, planum iter.*

Ràvnam. *Plano, complano, rectifico, æquo, coæquo.* 2. *diſpono, ordino, guberno, tracto, rego, regulo, regno, duco, rempubl: adminiſtro, verſor cum imperio, & poteſtate in republ: præſum reipubl: clavum imperii teneo, ſedeo in puppi, & clavum teneo, auſpiciis meis rego populum.* ravnati varas, *præſidere urbi.* ladju, *dirigere navim.* ſzkup ravnati, *conregnare, ſimul in imperio eſſe, iisdem rebus præeſſe.* 2. v. Pojednachujem.

Ravnànye. *Rectificatio, complanatio.* v. Pojednachenye. 2. *Rectio, rectura, rectoratus, regimen, moderamen, directorium, directio, gubernium, dominatio, pædia, dynaſtia.* obchine, *democratia.* ravnanye lyudih poglaviteh, *dominatus optimatum, ariſtocratia.* ravnanye ſzamovlaſztnoga poglavnika, *Monarchia.* ravnanye leſztor nekuliheh, *oligarchia.* ravnanya znanoſzt, *politica.* ravnanye komu zruchiti, *tradere gubernacula. gubernatione præſicere.* v-ravnanye ſztupiti, *capeſſere imperiũ.*

Ravnìcza. Ravnina. *Planitudo, planitas, rectitudo camporum, planities, planitia, planuria, locus planus, rectum, æquor, æquitas, campeſter ager.* ravnicza kakvoga duguvanya, *ſuperficies, porrectum.* ravnicza morja, *dorſa gurgitis, ſumma fluctuum, terga amnica.* ravnina bolte, *ſuſpenſio, ſuſpenſura.* ravnina ruke, *hir, ir, vola manus.*

Ravnàvecz. *Æquator.* 2. *Rector, regnator, gubernator, moderator, director, præditus ſummâ poteſtate, dominator, dynaſtes.* ravnavczi obchine, *magnates, penes quos reſpublica eſt.* 2. Ravnavecz v-navuku &c. *Præfectus, monitor, rector, director, morum præfectus, cuſtos, ephorus.*

Ravnàvka, Ravnachicza. *Rectrix, directrix, gubernatrix, moderatrix, dominatrix.*

Ravno. *Planùm, rectùm, æquùm, planè, porrectè, rectè, æquè, directè, directò.* ravno govorechi, *planiloquus.*

Ravno-nog. *Planipes, dù, plancus, plotus.*

Ravno tak. Do iſztine tako. *Peræquè, pariter, ſic, planè ſic, ità, omninò ità, ſimiliter, non ſecùs, non abſimiliter, eò pactò, ſimili modò, pari modalitate.*

Ràv. *Paradiſus, ſi.* ray nebeſzki, *paradiſus cœleſtis.* zemelſzki, *paradiſus terreſtris, hortus voluptatis.*

Rayſsìſzem. (D.) Volim. *Malo, mavolo.* rayſſi hochu denez, neg zutra, *malim hodiè, quàm cras.*

Rayſzki. *Paradiſiacus.* rayſzka jabuka, *melimellum.* rayſzka pticza, *mannecodiata.* v. Razperſſavamſze.

Razbegújemſze. *Diffugio, diſpergor, dilabor, diſſipor.* razbeſaliſzuſze, *diffugerunt.*

Razbélyen. (D.) Raſeſen. *Candens, igneus, ignitus, ignefactus.*

Razbelyújem. *Igneo, candeo, candefacio, candifico.* razbelitiſze, *igneſcere, excandeſcere, candefieri.*

Razbéſan. *Dilapſus, diſſipatus, diſperſus.* voyſzka razbeſana, *exercitus dilapſus.*

Razbesànye-gnenye. *Diffugium, ii, diſperſio.* v. Razperſſan.

Razbíam. *Diffringo, perfringo.* v. Potiram. razbiti voyſzku, *diſſipare, profligare, diſcutere exercitum, fundere copias.* 2. razbiam tolvayſzkem nachinom, *latrocinor, graſſor, populor, diſpolior, deſpolio, expolio, prædor, depræ-*

dor

Digitized by Google

dor, *præmior. Metaph.* razbiam glavu, *molesto caput, obtundo caput, l. aures, molesto, grave quempiam.* razbiti komu boke, *delumbare aliquem.*

Razbiàmſze. *Frangor, diffringor, rumpor.*

Razbianye-enye. *Latrocinatio, prædatio.* v. Razboy. 2. razbianye tolvajev morſzek, *piratica, &.*

Razbiram. (D.) Razabiram. *Seligo, ſecerno.* razbrati pametjum, *dignoſcere.*

Razbiſztrújem. *Declaro, clarifico, dilucido.* v. Razvedrujem. razbiſztritiſze, *inclareſcere, clareſcere.*

Razbìt. *Fractus, diffractus, perfractus, proruptus, ruptus, diſciſſus, lacer.* razbita ladja, *navis lacera.* 2. Razbit, *diſpoliatus, deprædatus, depopulatus.*

Razbitki. *Fragmenta, fragmina, fruſta.*

Razbitlyiv. *Frangibilis, deſtructibilis.*

Razbolénye. *Intenſio morbi, l. augmentum.*

Razbolyujèmſze. *Ingraveſco ægritudine.* v. Nemochen bivam.

Rázbor. *Diſcretio, ratio, ratiocinium, rationis uſus, præſcriptum rationis, ratiocinatio, prudentia.*

Razbòren-rit. *Diſcretus, rationalis, ratione utens, prudens, moderatus.*

Razbòrno-rito. *Diſcretè, moderatè, prudenter.*

Razbòy. Pomor. *Cædes, clades, cæſio, conflictus, perditio, ſtrages, diſperditio, diſperſio. profligatio.* 2. razboy tolvayſzkem nachinom, *latrocinium, graſſatio, prædatio, deprædatio, graſſatura.*

Razbòyni. *Prædatitius, prædaceus.* penezi razboyni, *pecunia prædatitia.* morſzko razboyni, *piraticus.* razboyni dobitek, *ſpolium, præda, rapina, manubiæ, direptus.*

Razboynìckki. *Prædatorius, graſſatorius.* razboynichka ladja, *navis prædatoria.*

Razboiſche. *Spoliatorium.*

Razbòynik. (D.) guſzar. *Graſſator, graſſarius, plagiarius, ſiccarius, harpalus, prædator, phileta.* razboynik morſzki, *pirata, bamiota.* razboynikov morſzeh z-derſzavaliſche, *piraterium. Prov.* Chlovek od kolcza y konopcza. *Furca, & ſuſpendio dignus homo.*

Razbrájam-broilſzem. *Dinumero, recenſeo, numeritè divido.* v. Rachunam &c. razbroiti nekay z perſzti, *dimetiri aliqvid digitis.*

Razcheluſztènye. *Faucium reſcratio.*

Razchelyuſztújem. *Fauces reſero.*

Razcheſsújem-ſzalſzem. *Depecto, diſcrimino capillum.*

Razchèſzan. *Depexus, diſcriminatus capillus.* 2. razchéſzan, *diſcerptus, diſtractus.*

Razcheſznujem. *Diſcerpo, dilacero, ab invicem ſeparo, avello, diſrumpo, lancino.*

Razchèſzran. *Diſcriminatus, carminatus.*

Razcheſzrànye. *Carminatio.*

Razcheſzravam. *Diſcrimino, carmino.*

Razcheſzràvecz. *Carminator, carminarius.*

Razcheſzràvka. *Carminatrix.*

Razchetvèren. *Quadripartitus, qvadripertitus.*

Razchetverèno. *Quadripartitè, qvadripertitò.*

Razchetverènye. *Quadripartitio, qvadripartita diviſio.*

Razchetverújem. *Quadripartior, qvadripertior, iris, diſcindo, diſſeco, diſtraho in qvatuor partes.*

Razchínyam. *Exentero, eviſcero, as.* razchiniti ribe, *exenterare piſces.* Transl. *dicitur & de aliis rebus.*

Razchinyànye. *Exenteratio, eviſceratio*

Razchìnyen. *Exenteratus, nudatus viſceribus.*

Razchiſchújem-ſztilſzem lozu. *Diſraro, rarefacio, inraro, qvod denſum eras, rarum facio, interluco, diruncino, perpurgo.*

Razczépan *Diſſectus, diſciſſus, diffiſſus.*

Razczepànye. *Diſſectio, diſſecatio, diſciſſus, diffiſſus, ûs, diffiſſio.*

Razczepávam. *Diſſeco, diffindo.*

Raczvèrt. *Liquefactus, liqvatus, dilapſus.*

Digitized by Google

Razczvílyen. *Contriſtatus, ad fletum ineitatus, ad dolorem, & lachrymas commotus, mœſtificatus, afflictatus, perturbatus, afflictus.*

Razczvilyújem. *Contriſto, fletum moveo, cieo, excito alicui humorem ex oculis, elicio cuipiam lacrymas, ad lacrymas commoveo, mæſtifico, funeſto, afflicto, mœro aliquem, faces doloris admoveo alicui.* v. Razſaloſztujem.

Razczvíram-czverlſzem. *Liquefacio, liquo, colliquo, diſſolvo.* Razczviramſze, *Colliqueſco, deliqueſco, colliqueſio liqueſio, liqueſcor, liquor, deffluo, liqueo.*

Razczviránye. *Liquefactio, liquatio, diſſolutio.*

Razdájem. *Diſpendo, diſtribuo, diſpertio.* v. Razdelyujem.

Razdebèlyen. *Incraſſatus, dilatatus*

Razdebelyújemſze. *Incraſſeſco, craſſeſco, in craſſitudinem creſco.*

Rázdel. *Secta, æ.*

Razdelénye. *Partitio, diviſio, dividuitas, diſtributio, diſtinctio, diſtractio.* 2. Razdelenye, preſznoga meſza, *viſceratio.* Razdelenye na dva tala, *bipartitio, dichotomia.* na tri tale, *tripartitio, trichotomia.* na chetiri tale, *quadripartitio, quadratio, quadratuta.* Razdelenye hudodelnikov na chetiri vude, *quaterizatio.* Razdelenye knyige ú poglavja, ili dele, *ihmema.*

Razdelìtel. *Diviſor, partitor, diæteles.*

Razdèlni, razdelyiv. *Diviſibilis, dividuus, diſpartibilis, partilis, partibilis.*

Razdèlyen. *Diviſus, partitus, diſpertitus, in partes diviſus.* razdelyen na pol, *dimidiatus, bipartitus, in duas partes diviſus.* razdelyen na troje, *tripartitus.* na chetvero, *quadripartitus.* na petero, *qvinqvepartitus.* razdelyen na vnogo talov, *multipartitus.*

Razdelyènо. *Partitè, partiliter, diſtributè, diviſim, diviſè.* razdelyeno na dvoje, *bipartitò.* na troje, *tripartitò.* na chetvero, *qvadrifariam.*

Razdelyújem. *Divido, partio, partior, diſpertio, diſpertior, ſortior, diduco in partes, partior qvid in membra, ſeco, herciſco.* razdeliti na dvoje, *bipartiri, bipartire, bipartito diſtribuere.* razdeliti na ſzto talov, *centuriare, centuriatim deſcribere.* razdelyujem na vude, *deartuo, viſcero, artuo, per artus divido.*

Razdèrt. *Lacer, lacerus, laceratus, pannoſus.* v. Raztergan.

Razdíram-derlſzem. *Lacero, dilacero, lancino, diſcerpo, dilorico, diſcindo.* razdreti na falate, *in fruſta dilacerare.* v. Raztergavam.

Razdrápan. *Laceratus, attritus, conſciſſus, concerptus, diſcerptus, diruptus, laniatus, dilancinatus, depexus, divulſus.* Razdraplyújem. v. Razdiram. razdrapati z-parklji, *unguibus diſcerpere, cencerpere.*

Razdráſen. *Irritatus, exaſperatus, exacerbatus, exulceratus, provocatus, laceſſitus, efferatus.*

Razdrasènye. *Irritatio, exaſperatio, exacerbatio, exulceratio, provocatio, irritatus.*

Razdrasìtel. *Irritator, exculcerator.*

Razdraſitelìcza. *Irritatrix, exulceratrix.*

Razdrasújem. *Irrito, exaſpero, exacerbo, exulcero, laceſſo, in iram provoco, prorito, effero.* 2. razdraſujem vrazujem, *exaſpero vulnus.*

Razdraſújemſze, *Irritor, exaſperor, incitor, in iram provocor, efferor.*

Razdràz. *Diſcinctus, diſſolutus.*

Razdrénye. *Dilaceratio, laceratio.*

Razdroblenye. *Comminutio, contritio.* 2. razdroblenye na prah, *diſpuiveratio.*

Razdròblyen. *Comminutus, contritus.*

Razdroblyújem. *Comminuo, perfrio, detero, contero, minutim confringo, frango in partes minutas.* razdrobiti na prah, *diſpulverare, in pulverem redigere.*

Digitized by Google

Razdrùſen. *Diſſociatus, diſſolutus, ſeparatus, ſegregatus, ſejunctus, diſciſſus.* v. Razperſsan.

Razdruſénye. *Diſſociatio, ſeparatio, ſegregatio, ſejunctio, disjunctio, diſſolutio, diſſociantia.*

Razdruslyiv. *Diſſociabilis, ſeparabilis.*

Razdrusújem. *Diſſocio, ſeparo, ſegrego, ſejungo, disjungo, ſecerno, diſſolvo, phariſæo* razdruſiti paydaſtvo, *dirimere, ſemovere, removere ſocietatem.* razdruſitiſze, *ſeparari, diſſociari, ſegregari, ſejungi* v. Razluchujem.

Razdvájam. *Dimidio, as.* v. Razpolovlyujem.

Razdùben. *Excavatus, cavefactus.*

Razdubènye. *Excavatio, onis.*

Razdubújem. *Excavo, cavefacio, caverno.*

Razdvojenye. v. Razpolovlenye.

Razègnan. *Diſpulſus.* v. Raztiran.

Razegnànye. *Diſpulſio.* v. Raztiranye.

Razetkánye. *Retexio, retexus.*

Razetkávam. *Retexo, is.*

Razganyam. *Diſpello, ciſpello.* v. Raztiravam.

Razgernènye. *Diſpanſio, diſtenſio, extenſio, diſtentio.*

Razgláſzen. *Divulgatus, evulgatus, promulgatus, diffamatus, publicatus, proclamatus, ſermone tritus, in ore omnium poſitus, provulgatus, palam divulgatus, ebuccinatus, propalatus, diſſeminatus, ſparſus.* 2. razglaſzen dobrem glaſzom, *illuſtris fama, ſermonibus celebratus, honoratus, decoratus, famigeratus, periboetus.*

Razglaſzènye. *Divulgatio, evulgatio, promulgatio, diffamatio, diffamia, prædicatio, præconium.*

Razglaſzìtel. (D.) Razglaſznik. *Evulgator, divulgator, proclamator, prædicator.* razglaſzitel obchinſzki, *præco, præcia.* 3. razglaſzìtel, koi glaſze raznaſsa, *famiger. famigerus, famigerator.*

Razglaſzitelicza. *Evulgatrix, cis, prædicatrix.*

Razglaſzújem. (D) Proglaſzivam. *Divulgo, evulgo, promulgo, proclamo, diffamo, propago, divulgo palam, ebuccino, diſpergo, diſſemino, prædico.* glaſz raznaſſam, *famam diſſipo, differo rumorem, ſpargo voces in vulgus, rumifero, rumifico, famigero.* razglaſzitiſze, *proclamor, diffamor, in vulgus efferor, diſpallor.*

Razgledajuchi. *Diſpex, diſpiciens.*

Razglédam. *Diſpicio, perſpicio, fiſſiculo.* v. Pregledam. 2. *Dignoſco, dijudico, diſcerno, ſecerno.* v. Zpoznavam. razgledati voyſzku, *luſtrare, l. recenſere, exercitum.*

Razglédan. *Diſpectus, perſpectus, inſpectus.*

Razgledànye. *Diſpectus, diſpicientia, perſpicientia.*

Razgloblènye. *Eluxatio, luxatio.*

Razglóblyen. *Eluxatus, luxatus.*

Rázgon. *Sulcus, ſulcamen, lira.* v. Brazda. razgone delam, *liro, ſulco, foros duco.* kî razgone dela, *ſulcator.* mali razgon, *ſulculus* na razgone, *liratim.*

Razgovárjam. *Diſſvadeo, abhortor, dehortor.*

Razgovarjàmſze. *Sermocinor, colloqvor, ſermones cum aliqvo miſceo, inſtituo, confabulor, cum aliqvo ago, confero cum aliqvo conſilia.*

Razgovarjajúchi. *Dehortatorius.*

Razgòvor. *Colloqvium, collocutio, ſermocinatio, diſſertatio, verbocinium, ſermonis communicatio, confabulatio, relatio alterna, dialogus,* razgovor po pitanyu, y odgovoru, *dialogiſmus, mi.* razgovor razveſzelni, *paramythia.* razgovora hiſa ú kloſtreh opatichkeh, *parlamentum.*

Razgovòren. *Diſvaſus, deſvaſus, ſermone avocatus, ſeductus.*

Razgovorènye. *Diſvaſio, dehortatio, abhortatio.*

Razgovorìtel. *Diſvaſor, deſvaſor.* 2. *blandiloqvus, blandiloqventulus, blandicus.*

Razgovorlyiv. (D.) razgovoran. *Conver-*

Digitized by Google

verſativus, affabilis, blandus.

Razgovorno. *Comiter, blanditer, affabiliter*

Razgragyújem. *Diſſipio, ſepem deſtruo, depono, everto, quod ſeptum erat, disjicio.*

Razgréblyem. *Scalpo, pedibus quisquilias disjicio, diſſipo.*

Razgrinyam. *Diſpando, diſtendo, extendo, explico, diſtringo,* razgernuti ogeny, ſitek, *disjicere ignem, carbones deſſipare, frumentum diſtrahere, diſgregare.*

Razgrizen. *Commorſus, commaſticatus, manſus,* cõmanducatus, *dentibus comminutus, porroſus, freſſus.*

Razgrizújem. *Perrodo, lacero morſu, commordeo, commorſico, commaſtico, frendeo, dentibus comminuo.*

Razhítan. *Disjectus, diſturbatus.*

Razhitànye. *Disjectio, disjectus, ûs, diſturbatio.*

Razhitávam. *Disjicio, disjecto, diſturbo, in partes jacio.*

Razfalátam. *Concido, defruſtro, deartuo, viſcero, dilacero, in partes ſcindo, divido, diſcerpo, diſtrabo.*

Razfalátan, *Defruſtratus, artuatus, conciſus, in partes diviſus, diſcerptus, diſtractus, dilaceratus.*

Razfalatànye. *Dilaceratio, infruſtra diſtractio, in partes diviſio, conciſio.*

Razhajàmſze. *Digredior, diſſocior, diſcedo, diſceſſionem facio, divellor, ſeparor. diſſipor.* v. Razperſſujem. 2. razhajamſze kot voda, olye &c. *diffundor.* 3. razhajamſze zemlya, *hiſco, debiſco.*

Razhlàgyen. *Refrigeratus, frigefactus, perfrigefactus, infrigeratus.*

Razhlagyenye. *Refrigeratio, refrigerium, frigefactio, perfrigefactio.*

Razhlagyújem. *Refrigero, frigefacio, frigido, infrigido, infrigeſco, perfrigefacio, perfrigido.*

Poſzuda, ú kojeſze razhlagyuje. *Refrigidarium, frigidarium.* v. Poſzuda n. 5.

Razhlagyújemſze. *Refrigeo, refrigeſco, de-*

tepeſio, congelor.

Razhrúſztan. *Contribulatus, dentibus comminutus.*

Razhruſztànye. *Conciſio, confractio, comminutio dentibus.*

Razhruſztávam. *Dentibus concido,* cõminuo, *confringo.*

Razjadújem. *Exaſpero, moveo alicui ſtomachum.* v. Razdraſujem.

Razjagmènye. *Direptio, diſtractio.*

Razjagmújem-milſzem. *Diripio, diſtrabo, deprador, diduco.*

Razjedinànye. v. Razdelenye.

Raziſzkan. *Perquiſitus, diſquiſitus, perveſtigatus, rimatus.*

Raziſzkànye. *Perquiſitio, diſquiſitio, perveſtigatio, exploratio, rimatio.*

Raziſzkávam. *Perquiro, diſquiro, diſcutio, pervolutor, pervenor, perveſtigo, inquiro, rimor.*

Razkálam-kolilſzem. *Diffindo, infindo, confindo, proſcindo, diſtrunco, in partes findo, divido, dilamino.*

Razkálan. *Diffiſſus, diſcuneatus, hiulcatus.*

Razkalanye. *Diffiſſio, proſciſſio, diſſectio.*

Razkápam. *Ruſpor.* v. Razgreblyem.

Razkelenye. *Deglutinatio, reglutinatio.*

Razkelìtel. *Reglutinator, diſglutinator.*

Razkelyújem. *Diſglutino, reglutino.*

Razkérchen. *Extirpatus, ſtirpatus.*

Razkerchènye. *Extirpatio, eradicatio.*

Razkerchìtel. *Extirpator, eradicator.*

Razkerchújem. *Extirpo, eradico, exſcindo, erunco, excodico.*

Razklaplyem. *Disjungo, diſſocio.*

Razklenyen. *Disjugatus, abjugatus.*

Razkleplyem-nulſzem. *Sejungo, ſejugo, abjugo, abjungo, dijugo, à jugo ſolvo.*

Razkleſtrènye. *Interlucatio.*

Razkleſtrújem. *Colluco, interluco.*

Razkloplyen. *Disjunctus. diſſociatus.* v. Razdruſenye.

Razkolènye. *Diſcidium, diffiſſio.*

Razkòpchen. *Diffibulatus, reſibulatus.*

Razkopchujem. *Diffibulo, reſibulo, exſibulo, fibulam reſolvo, exſinuo, aperio.*

Digitized by Google

v. Odpinyam n. 2.

Razkóſzman. *Diſcriminatus, impexus, acoſmus.*

Razkotarènye. *Delimitatio, definitio, deſcriptio, cancellatio, diribitio, metatio, collimitium.* razkotarenye orſzagov, *cancellatio regionum.* razkotarenya kamen, mejás, *Cippus, limes, lapis ſacer, terminalis lapis.* v. Bodones.

Razkotarìtel. *Finitor, agrimenſor, terminator, metator.*

Razkotarújem. *Diſtermino, diſcrimino, diribeo, definio, delimito, limitor, cancello.* razkotariti orſzage, *cancellare regiones.*

Razkréchen. *Divaricatus, ſejunctus.*

Razkrechújem. *Divarico, divaricor, disjungo, ſejungo.* razkrechiti noge, *divaricare pedes.*

Razkrilyújem-lilſzem. *Diſpando, diſtendo, expando, extendo alas, diſpenno.* razkriliti peruti, *diſpennare.*

Razkrìsje, kriſoputje. *Compitum, decuſſis, trames, tranſverſa via, bivium, trivium, quadrivium.* pily na razkrisju, kî put kaſe, *ſtela, æ.*

Razkrisènye. *Decuſſatio, transverſio.*

Razkrisújem. *Decuſſo, as in formam Crucù divido, cancello.* razkriſiti, na kris ruke poſztaviti, *cancellare brachia.* razkriſiti noge, *decuſſare pedes.*

Razkrívam. *Detego, retego, diſcooperio, revelo, denudo, adaperio, dinudo.* razkrivam ſzeſzcze, *expapillo.* razkriti ruku, *expapillare brachium. Plaut.*

Razkrivànye. *Detectio, adapertio, revelatio, dinudatio, patefactio.*

Razkrìven. *Detectus, retectus, diſtectus, renudus, renudatus, revelatus, inopertus, diſcoopertus.*

Razkúhan. *Diſcoctus, decoctus, nimiùm coctus.*

Razkuhávam. *Diſcoquo, decoquo, concoquo, elixo, nimiùm cogo.*

Razlamlyújem-lomilſzem. *Diffringo, ſuffringo, diſrumpo, interrumpo.* razlomitiſze, *diſſolvi, diſplodi, diſſilire.*

Razlandànya znanoſzt. *Zootomia.*

Razlandavam. *Deartuo, divido, diſcindo, ſcindo in membra.*

Razláſem-loſilſzem. *Diſpono, digero, ordino, partior, in ordinem redigo, ſemo, as.* 2. *Diſtingvo, diſcerno, argumentor, ratiocinor.* razlagati z-redom, *in forma ſtruere argumenta, argumentari in forma.* v. Razregyujem.

Razlévam. *Diffundo, perfundo.*

Razlevàmſze. *Diffundor, exundo, redundo, ſcateo, diffluo, ſtagno, ſuperfluo.*

Razlevànye. *Reſtagnatio, profuſio, exundatio, redundatio, inundatio.*

Razlóg. *Diſcretio, ratio.* 2. *diæta.* v. Razbor.

Razlomlènye. *Fractio, fractura.*

Razlòmlyen. *Fractus, diſruptus.*

Razlòſen. *Diſeretus, rationabilis.* 2. *Diſpoſitus, digeſtus. partitus.* v Razregyen.

Razlosènye. *Diſpoſitio, ordinatio, digeſtio, digeries.* v. Razregyenye. 2. v. Zrochenye.

Razloſno. *Diſcretè, rationabiliter.* 2. *Diſpoſitè, ordinatè, partitè, diviſim.*

Razlúchen. *Diſparatus, ſeparatus, ſegregatus, diſcretus, ſejunctus, diſgregus, ſegrex.* 2. *Diſpar, diverſus.*

Razluchènye. *Diſparatio, ſeparatio, diſſidiũ, ſegregatio, disjunctio, diſcretio, ſecretio, ſeductio, diremptio, diſcluſio, ſepoſitio, ſequeſtratio, diaphora, paraaiaſtole.* razluchenye. raſzipanye, *reſolutio, analyſis.* 3. razluchenye med zakonſzkemi tovaruſſi, *divortium.* 4. *Diſtinctio.* 5. v. Anabroſis.

Razluchìtel. *Separator.* 2. *diſtinctor, diſterminator.*

Razluchitelicza. *Separatrix.*

Razlùchlyiv. *Separabilis.*

Razlùchno *Separatim, ſeparatè, diſparatè, ſegregatim, ſejunctim, ſeorſim.* 2. *Differenter, diſcriminatim, diversè.* 3. *Diſtinctè, limitatè, interpunctim.*

Razlùchnoſzt. Razlùka. *Diſcrimen, diverſitas, diſcrepantia, differentia, diſtan-*

Digitized by Google

ſtantia, dignoſcentia, interſtitium, intervallum. 2. *Diſtinctio, interſtinctio, diſcretio, diſcerniculum, interpunctio, interpunctatio, limitatio, articulatio.*

Razluchújem-chilſzem. *Diſparo, ſeparo, dirimo, ſegrego, diſgrego, disjungo ſejungo, abjugo, ſevoco, diſpeſco, relego, ſepono, removeo, diſcludo, ſequeſtro.* 2. *Diſtinguo, interſtinguo, diſcerno, ſecerno, diſpungo, diſcrimino, interpungo, diſpeſco, limito, limitor, diſtermino.* put razluchava nyive, *vita diſcriminat agros.*

Razluchujemſze. *Segregor, ſeparor, ſejungor.* 2. *Differor.* 3. *Diſtingvor.*

Razlyúten. *Irritatus, in rabiem actus, rabidus.*

Razlyutènye. *Rabies, in rabiem actio, ferocia.*

Razlyutújem. *Irrito, incito, in rabiem ago.*

Razmasújem. *Perlinio, perungo.* 2. *Commaculo.*

Razméchem. *Diſſupo, deſtruo, diſſolvo, demolior.* ſzloſnoſzt razmetati, *diſſupare concordiam.* v. Razpravlyam. 2. *Disloco, as.*

Razmèkchan. *Emollitus, mollefactus.*

Razmekchànye. *Emollitio, mollefactio.*

Razmekchávam. *Emollio, mollefacio, macero.* v. Omekchavam.

Razmeknenye. *Direptio, diſtractio, in partes tractio.*

Razmeknújem. *Diripio, diſtrabo.*

Razmeknyen. *Direptus, diſtractus.*

Razmenìtel penezni. *Collibiſtes.*

Razmenyam. *Commuto.* v. Premenyam.

Razméren. *Dimenſus, demenſus.*

Razmerènye. *Demenſio, dimenſio, menſuratio, normatio.* razmerenye z-czepeliſem, *podiſmus.*

Razmerújem. *Dimetior, dimetor, demetor, emetior, commetior, menſuras ago, determino, definio, modulor, decircino, degrumor.* razmeriti vſzakomu ſzoje, *cuique metiri.*

Razmervlyujem. *Frio, minutim contero, in minutias diſpergo, contero, detero, pertero, commacero.*

Razmerzávam. *Regelo, liquefacio, diſſolvo.*

Razmerzavàmſze.. *Liqueſco, diſſolvor*

Razmeſzáren. *Excarnificatus, dilaniatus, dilaneinatus, diſſectus.* v. Razſzechen.

Razmeſzarènye. *Excarnificatio, laniatio.*

Razmeſzarújem. *Excarnifico, dilancino, dilanio, diſſeco, in partes, & membra conſcindo.*

Razmètan. *Deſtructus, diſſolutus, demolitus, diſturbatus, everſus, diſtructus.*

Razmetànye. *Deſtructio, diſtructio, diſſolutio, diſturbatio, everſio, demolitio.*

Razmiſslyávam. *Contemplor, meditor, expendo, perpendo, evolvo, rumino, conſidero, mente penſito, cogitatione volvo.* 2. *Pondero, judico.*

Razmiſslyavànye. *Conſideratio, meditatio, contemplatio, perpenſio, expenſio.* v. Premiſslyavanye.

Razmòtan. *Replicatus, replictus, revolutus, extricatus, diſſolutus, eglomeratus.* v. Odmotan.

Razmotànye. *Replicatio, revolutio, diſſolutio, extricatio.*

Razmotávam. *Replico, revolvo, evolvo, extrico, diſſolvo.*

Raznáſſam. *Circumfero, in diverſas partes fero, perfero.* 2. raznaſſam glaſz, *divulgo, rumifero, rumito.*

Raznèſſen. *Diſtractus, in diverſas partes latus, portatus, perlatus, diſperſus.* 2. *divulgatus.*

Rázor. *Ruina, everſio, deſtructio, excidium.*

Razpadamſze. *Reſolvor, diſſolvor.*

Razpadden. *Reſolutus, diſſolutus.*

Razpàdlyiv. *Reſolubilis, diſſolubilis.*

Razpáran. *Diſſutus, reſutus, diſſolutus.*

Razparati-param. *Diſſuo, reſuo, conſuta diſſolvo.*

Razparujèmſze. *Incaleſco, exardeſco, calor, diffluo, diſſolvor, exuror, comburor.*

Razpaſsújem. *Diſcingo, recingo, cincta ſolvo, rezono.*

Razpáſzan. *Diſcinctus, recinctus, rezonatus.*

Razpechàten. *Reſignatus, adapertus.*

Razpechatènye. *Reſignatio, ſigilli ſolutio, apertio.*

Razpechatújem. *Reſigno, revello, depono ſigillum.* razpechatiti liſzt, *reſignare, reſerare epiſtolam.*

Razpechatni. *Reſignabilis.*

Razpelo. (D.) propelo. *Crucifixus, Chriſti crucifixi effigies, crucifixum, xi.*

Razpérſſan. *Diſpulus, diſperſus, diſipatus, diſcuſſus, diſciſſus, disjectus, diſturbatus, diſtractus, palabundus, diſſitus, diſſolutus, diſpalatus.* razpreſſani junaki, *diſpalati milites.*

Razperſsànye. *Dipulſio, dipulſus, diſperſio, diſſipatio, diſtractio, diſſectio, diſturbatio.*

Raperſsávam. *Diſpello, diſpergo, diſcutio, diſturbo, diſtrabo, diſcindo, in partes pello, diſſipo, profligo.*

Razperſsávamſze. *Diſpergor, diſſipor, diſpalor.*

Ràzpet. (D.) propet. *Crucifixus, cruci affixus, cruce affectus, in crucem actus.*

Razpétje. (D) propetje. *Crucifixio.*

Razpínyam-pelſzem. (D.) propinem. *Crucifigo, cruci ſuffigo, in crucem tollo, cruci affigo, crucio, ago in crucem.* 2. *diſtendo, diduco, diſtento, protendo.*

Razpinyàvecz. *Crucifixor, cruciator.*

Razpitan. *Diſunitus, diſſociatus, ſeparatus.* v. Razdruſen.

Razpitànye ſenum. *Divortium, repudium.* v. Razluchenye.

Razpitávam, muſa od ſene. *Divortium celebro, diſunio, ſeparo maritum ab uxore.* razpitatiſze ſenum, *repudium mittere uxori.*

Razpláeham. *Diſſolvo, perſolvo, exolvo.*

Razpleſznut. *Alliſus, illiſus.*

Razplétam. *Retexo, replico, diſſolvo.* razpleſzti laſzi, *retexere, l. texta ſolvere capillum.* 2 *diſſepio.*

Razplèten. *Retextus, replicatus, diſſolutus.* razpleteni laſzi, *paſſi, diſpaſſi, expaſſi crines.* 2. *diſſeptus.*

Razpleténye. *Replicatio, diſſolutio.*

Rázplod. *Propages, is, propagmen, propago, ſtirps, progenies.* 2. *ſurculus, ſarmentum.*

Razplodènye. *Propagatio, amplificatio.*

Razploditel. *Propagator, amplificator.*

Razploditelicza. *Propagatrix.*

Razplodyújem. *Propago.* 2. *fœtifico.* 3. *augeo, amplifico, multiplico gregem, &c.*

Razpolovlénye. *Dimidiatio, bipartitio.*

Razpolòvlyen. *Dimidiatus, bipartitus.*

Razpolovlyújem. *Dimidio, as, bipartior.*

Razpòren. *Exenteratus, eviſceratus, apertus*

Razpravìtel. *Diſtructor, everſor, diſſipator.* 2. *detractor, obtrectator.*

Razpravlenye. *Deſtructio, everſio, diſperſio.* 2. *detractio, infamatio.*

Razprávlyam. *Deſtruo, everto, diſturbo, diſſipo, diſtrabo.* 2. v. Razchinyam. 3. *prodigo, is.* v. Raſzipavam. n 2. 4. razpravlyam dober glaſz, *detrabo, diffamo.* 5. razpravlyam, *deveſtio, veſte exuo,* razpraviti, ſzlechi opravu, *diloricare amictum.* razpravitiſze, *deponere veſtes, exuere ſe veſtibus.*

Razprávlyen. *Deſtructus, disjectus, everſus.* 2. v. Razprugyen. 3. v. Razchinyen. 4. *Diffamatus.* v. Ozloglaſſen.

Razpreſztert. *Diſtentus, protentus, diſpanſus, propanſus, exſinuatus.* v. Preſztert.

Razpreſztíram. *Diſtendo, diſtento, diſpando, protendo, diſterno, exſinuo, explano, exporrigo, explico, externo, proſterno, dilato.* v. Preſziram.

Razpreſztiranye. *Diſtentio, diſtentus, diſtenſio, diſtentus, expanſio, protectio, explicatio, explicatus.*

Razprikaſujem. *Dilargior.*

Razprodajem. *Divendo, diſtrabo, venundo.*

Razprodan. *Divenditus, diſtractus.*

Razprodanye *Divenditio, diſtractio.*

Razproſztranitel. *Dilatator, amplificator, propagator.*

Razproſztranitelicza. *Amplificatrix.*

Raz-

Digitized by Google

Razprosztranenye. *Amplificatio, prolixitudo.*

Razprosztrányen. *Ampliatus, amplificatus, distentus, dilatatus, auctus, retaxatus.*

Razprosztranyújem. *Amplio, amplifico, adamplio, exaugeo, adaugeo, dilato, protermino, extendo, distendo, laxo, relaxo, prolixo.* razprosztraniti kotare, *extendere agros, fines propagare, terminos dilatare.*

Razprosztranújemsze. *Latesco, longè, latéque diffundor.*

Razpruditel. *Decoctor, gallonius.*

Rarprúgyen. *Dilapidatus, dissipatus, profusus, decoctus.*

Razprugyènye. *Dilapidatio, dissipatio.*

Razprugyújem dilszem. *Disperdo, dilapido, prodigo, dissipo, rem divexo, decoquo, absumo, mergo in ventrem, consumo substantiam per luxuriam, ventre bona patria lacero, effundo, exhaurio patrimonium.* v Raszipavam.

Razpuk. *Rima, scissus, scissura, consciſsura, insectura, sulcamen, crena, fissura, fissum, chasma.* v. Razszedenye

Razpukan. *Rimosus, diffissus, hiulcatus.* jako razpukan, *multifidus.* v. sztomeszteh razpukan, *centifidus.*

Razpukànye. *Rimositas, sciſsura.*

Razpukavamsze. *Rumpor, discindor, rimas ago, hiulco, diffindor, dissucor.*

Razpúknyen. *Disruptus, discissus.*

Razpuknènye. *Disruptio, discissio, ruptio.*

Razpúscham. *Relaxo, resolvo.* 2. *Retendo.* 3. Razpuscham voyszku. *Dimitto, licentio, sacramento solvo, exauthoro, ab authoramento, aut obligatione libero exercitum.* 4 Razpuscham szluge, *manumi to servos.*

Razpùschen. *Laxatus, relaxatus, rimissus,* 2. *manumissus, licentiatus.* raspuschen voyniki, *exauthorati milites.* 3. *dissolutus, diffusus.*

Razpuschénye. *Remissio, relaxatio.* 2. *dimissio, manumissio.* razpuschenye junakov zavezneh, *exauctoratio.* 3. *dissolutio.*

Razrégyen. *Dispositus, digestus.*

Razregyènye-denye. *Ordinatio, dispositio, digeries, digestio.* 2 *præscriptū.* v. Zapoved

Razregyújem. *Dispono, digero, ordino.*

Razresújem. *Discindo, proscindo.*

Rázrez. *Discidium, discissus, scissio.* 2. razrez spicze pera, *crena, æ.*

Razrinùti-nujem. *Distrudo, retrudo.*

Razroblyújem. *Dispolio, deprædor, depopulor, devasto.* v. Poroblyujem.

Razroblyénye. *Dispoliatio, dispoliabulum.*

Razrússen, razoren. *Demolitus, eversus, dirutus, destructus, disjectus, conqvassatus.* razrussen do temela, *solo æqvatus.*

Razrussenye. *Demolitio, eversio, subversio, disjectio, excidium, ruina, destructio.*

Razrussìtel. *Eversor, subversor, dissipator, excisor, vastator, destructor,*

Razrussitelìcza. *Vastatrix, deletrix.*

Razrusúsjem. *Demolior, everto, subverto, disturbo, destruo, excido, disjicio, devasto, conqvasso.* razrussiti zpored zemlyum, *muros complanare, æquare solo.* od temela razrussiti, *à fundamentis disjicere.* v Porussujem.

Razsalòszten. *Contristatus, mœstificatus, conturbatus, afflictus.*

Razsaloszténye. *Contristatio, conturbatio.*

Razsaloszújem. *Contristo, affligo, mœro, mœstifico, funesto, luctu afficio, percello animum, dolorem alicui affero, cieo dolorem, faces doloris admoveo alicui.*

Razsgán. *Incensus, inflammatus, ignitus, candens.*

Razsgánye. *Inflammatio, incensio, ardor.*

Razsílem-sgalszem. *Inflammo, incendo.*

Razsílemsze. *Incendor, inflammor, ardeo, candeo.*

Razssvavam. *Dissuo.* v. Param.

Razsvalènye. *Defrænatio, effrænatio.*

Razsvalújem. *Defræno, effræno, equo frænum detrabo.*

Razszàgyen. *Propagatus, dissitus.* 2. *manubrio excussus.*

Raz-

Digitized by Google

Razſzagyànye. *Propagatio, transplantatio.*

Razſzagyújem. *Propago, transplanto.* 2. razſzaditi motiku &c. *excutere manubrio ligonem.* razſzaditi vrata, *elocare, emovere, effringere, tollere, evomere cardine poſtes.*

Razſzéchen. *Diſſectus.* razſzechen na falate, *membratim, l. in fruſta diſſectus, defruſtatus, conciſus, exciſatus, exciſſatus, deartuatus, fruſtatim diſſecatus.* razſzechen na pol, *interciſus, interſectus, praſecatus.*

Razſzedamſze. *Findor, diffindor, diſcindor, ſcindor, reſolvor, in diverſum abeo.* razſzeſztiſze, *biare, debiſcere, debiaſcere, biulcare.*

Razſzégyen. *Sciſſus, diffiſſus, biuleus, hians, fatiſcens.*

Razſzedlan. *Deſtratus.*

Razſzedlávam. *Deſterno, depono ephippium, demo equo ephippium.*

Razſzehnújemſze. *Fatiſcor, rimis debiſco.* razſzehnulaſze je poſzuda, *vas adeò hiuleum eſt, ut iam iam collapſurum ſit.*

Razſzekújem-kelſzem. *Diſſeco, diſtrunco, excilo, exciſſo.* razſzekujem na falate, *in fruſta cædo, fruſtatim diſſeco, defruſto, viſcero, comminuo, concido, deartuo.* na pol preſzechi, *intercidere, interſeeare.*

Razſzérgyen. *Exacerbatus, exulceratus. in iram commotus, concitatus, irritotus, indignatus, irâ accenſus, graviter commotus, iracundid efferveus, efferatus*

Razſzergyènye. *Indignatio, iraſcentia, offenſa, exaſperatio, in iram commotio, concitatio.*

Razſzergyújem-dilſzem. *Irrito, exacerbo, exaſpero, offendo, moveo alicui ſtomachum, ab alieno aliquem, irratum reddo. ad iram provoco, incito, ſtimulo, iram moveo, provito, laceſſo.* razſzerditiſze, *ſtomachari, iraſci, exeandeſeere irâ, irâ incitari, accendi, exacui, exardeſcere igneſcere, irâ coñoveri.* razſzerditiſze nad chim, *invehi in cauſſam.* razſzerditiſze kruto jako, *furenter iraſci, iracundiâ vehementi commoveri, irâ exeandeſcere, ſævire.*

Razſzipanye. *Diſſipatio.* v. Raſzipanye, &c.

Razſztiram-ſzterlſzem. *Extendo, expando.*

Razſztuplenye zemlye. *Hiatus, opertio terræ* v Raztup.

Razſztuplyujemſze. *Divido, divello, debiſco.* v. Razizedamſze.

Razſzúkan. *Retortus, retextus.*

Razſzukávam. *Retorqueo, ſolvo torqvendo, diſtorqueo, retexo.*

Raztájemſze. *Sejungor, avellor, divellor.* v. Razdruſujemſze.

Raztanek, raztajanye. *Sejunctio, divulſio, avulſio, diſſociatio.*

Raztàlyen. *Liqvatus, liqvefactus, colliquefactus, reſolutus per conflagrationem.* v. ſeq.

Raztáplyam-topilſzem. *Liqvo, liqvefacio, colliqvefacio.* v. Razczviram. 2. *calefacto, excalefacio, fomento.*

Razraplyàmſze. *Liqvor, liqveſco, liqvefio, colliqvejeo, liqveo, defluo, reſolvor, diſtillor, deliqveſco, diſſolvor, defluor.*

Raztávlyam. *Dilato, prolixo, prolato, relaxo.* v. Razprofztranujem. 2. v. Razdruſujem.

Raztégnyen. *Diſtenſus, diſtentus, protenſus, diſpanſus, protentus, exſertus, expaſſus, diſpeſſus.*

Raztegnènye. *Diſtenſio, extenſio, protenſio, protractio, diſtentus, ûs, prorectio, explicatus.*

Raztèpen. *Diſperſus, diſſipatus, diſturbatus, diſpalatus.*

Raztepénye. *Diſſipatio, diſperſio.* 2. *diſturbatio, everſio, diſjectio.* v. Razruſſenye.

Raztéplyem. *Diſſipo, diſpergo, diſticio, eventilo.* v. Raſzipavam. 2. *diſturbo, diſſupo.* raztepſzti priatelſztvo, *diſſuere amicitiam.* v. Razvalyujem.

Raztérgan. *Diſtractus, diſcerptus, direptus, dilaceratus, depexus, divulſus, dilanci-*

na-

Digitized by Google

natus. razterganum halyũ oblechen, *sentus, pañisobsitus, pañosus.* v. Razdert.

Raztergànye. *Distractio, dilaceratio, diruptio, conscissio.*

Raztergávam. *Distraho, dilacero. discerpo. concerpo, dilancino, disrumpo.*

Raztésem. *Distendo, protraho, tendo, lento, diduco, dispando, protendo.*

Raztezavìcza, raztezanye kotrigov tela. *Pandiculatio, parectasis.*

Raztirávam. *Dispello, dissipo dispergo, discutio, disturbo, profligo.* v. Pretiravam.

Raztoplénye. *Liqvatio, liqvefactio. 2. excalefactio.*

Raztòplyen, raztalyen. *Liqvatus, liqvefactus 2. tepefactus, focillatus, egelatus.*

Raztovòren. *Deoneratus, exoneratus, onere solutus.*

Raztovorènye. *Deoneratio, exoneratio.*

Raztovorújẽ. *Deonero, exonero, onere, solvo, onus depono, collevo, relevo, levo onere.*

Raztreblènye. *Secretio, separatio, selectio.*

Raztréblyen. *Secretus, selectus, separatus.*

Raztreblyújem. *Segrego, secerno, seligo, separo, sejungo, disgrego, discerno.*

Raztreszànye. *Discussio, excussio.*

Raztreszújem. *Discutio, conqvasso.*

Raztrossujem. *Dispendo, expendo, dispergo, dissipo.*

Raztrupávam. *Confringo, effringo.*

Raztùchen. *Contritus, comminutus, confractus, contusus, pinsitus.*

Raztuchénye. *Comminutio, contusio, contritio, confractio.*

Raztuplénye sil. *Paralysis, is.* zemlye, *chasma.*

Raztúsen. *Mœstus, mœrens, tristis, afflictus.* raztuseno szërcze, *cor mœstum, mœrens, & afflictum.*

Razvájam. *Diduco, is, distraho.*

Razvalénye. *Eversio, destructio.* v. Razrússenye. 2. razvalenye priatelsztva, *alienatio, diductio, disjunctio animorum, l. amicitiæ.*

Razvàlyen. *Distructus, subversus.* v. Razrussen.

Razvalyújem. *Demolior, deruncino.* v. Razrussujem. 2. razvaliti priatelsztvo, *dirimere amicitiam, solvere consvetudinem, limites amicitiæ perfringere.* v. Priatelsztvo razmechem.

Razvèdren. *Sudus, serenatus, enubilatus, repurgatus.*

Razvedrèno vreme. *Sudum, l. qvietum cœlum, cœli serenitas.*

Razvedrénye. *Sudum, serenum, serenitas.*

Razvedrújem-drilszem. *Sereno, enubilo, elucido, illumino, clarifico, repurgo, consereno.* razvedritisze, *serenari, clarescere, recandescere, conserenari, serenum fieri.*

Razversen. *Disturbatus, destructus.* v. Razrussen.

Razvesújem. *Di-resolvo, solvo.* razvezati kitu lasznu, *plegma dissolvere, redimiculare.* razvezati vuzel, *enodare.*

Razveszelenye. *Exhilaratio, consolatio, oblectatio, recreatio, refocillatio.*

Razveszelitel. *Consolator, exhilarator, paracletus.* razveszelitel szusnyev, *allector.*

Razveszelitelìcza. *Consolatrix, exhilaratrix*

Razveszèlyen. *Consolatus, exhilaratus, recreatus.*

Razveszelyújem. *Exhilaro, lætifico, consolor, delecto, oblecto, lætitiâ officio, cumulo, solatium præbeo, voluptatem affero, in lætitiam conjicio, consolatione permulceo.* v. Obveszelyujem.

Razveszelyujemsze. *Exulto, jucundor. jucunditate perfundor, gaudeo, lætitiâ exulto.* krutosze razveszeliti, *efferre se lætitiâ, l. incredibili gaudio.*

Razveszèlyiv. *Lætabilis, delectabilis, oblectabilis, voluptabilis, voluptuarius, plausibilis.*

Razvézan. *Solutus, dissolutus, resolutus, discinctus, expeditus. 2. enodatus.*

Razvezànye. *Solutio, dissolutio, resolutio, restrictio, expeditio, lysis. 2. enodatio.*

Digitized by Google

Razvigyen. *Diſpectus.* v. Razgledanye.

Razvigyújem-delſzem. *Diſpicio, perſpicio, diſcerno, proſpeculor, perſcrutor.* v. Pregledam.

Razviam. *Retorqveo, evolvo, replico, explico, diſſolvo, deglomero.*

Razvit. *Retortus, evolutus, replicatus.*

Razviànye. *Replicatio, retorſio.* v. Razmotanye.

Razvlachim. *Diſtrabo, diduco, diripio.*

Razvlechen. *Diſtractus, diductus, direptus.*

Razvlechenye. *Diſtractio, diductio, direptio*

Razum. *Intellectus, ſenſus, animus, ingenium, judicium, ſapientia, mens, indoles, ſanitas animi, docilitas ingenii, prudentia, vena, ratio.* koi je dobroga razuma? *cui eſt dives, l. benigna ingenii vena? Prov.*

Razum miſzli, razum ſzudi,
ali ſzrecha nayvech prudi. *Ritt.*

razum hiter, *acumen, & ſolertia ingenii, celeritas intellectûs.* razum ſztalen, *ſolidum ingenium.*

Razumém. (D.) Razumiem. *Intelligo, ſapio, cogitatione aſſeqvor, comprehendo, percipio intellectu.* 2. razmeti iz liſzta, *cognoſcere, diſcere, animadvertere ex ſubjectis litterarum.*

Razumen. *Intelligens, prudens, ſapiens, intelligentiâ præditus, ſagax, ingenio præſens, ingenioſus, ingeniatus.* 2. dvoyrazumen, *amphibolus.* 3. razumen ú muſike, *plectripotens.*

Razuménye. *Intellectio.* razumenye tenko, *ſubtilis, l. excelſa intelligentia, anagoge.*

Razumitel. *Intellector, perceptor.*

Razumlyìv. *Intelligibilis, perceptibilis.*

Razumlyìvoſzt. *Intelligibilitas.*

Razumno. *Intelligentia, prudentia.* v. Razum. 2. dvoyrazumnoſzt, *amphibologia.*

Razvòden. *Dilutus, aqvâ temperatus.*

Razvodénye. *Temperatio.*

Razvodújem. *Diluo, aqvâ tempero.*

Razvògyen. *Diductus, diſtractus.*

Razvogyènye. *Diductio, diſtractio.*

Razvrácham. *Revolvo, evolvo, pervolvo.* razvrachati knyige, *revolvere libros.* v. Prevracham.

Razvruchen. *Fervefactus, inflammatus.*

Razvruchènye. *Inflammatio, excalefactio.*

Razvruchújem. *Ignio, effervefacio, excalefacio, inflammo, peruro.* razvruchitiſze, *exardeſcere, excandeſcere, infervere, inferveſcere.*

Razvuzdávam. *Defreno.* v. Razſvalujem.

Razvuzlávam. *Enodo, nodum ſolvo.* v. Odvuzlavam.

R ante E.

Rebarbara koren. *Rhaponticum, rachoma, hyppolapatum, bulapathum.*

Rèber. *Clivus, collis.* propriè: *Sublimitas, l. declivitas collium.*

Rebernàſzt. *Clivoſus.*

Rebèrne. *Crates, ſponda.* gnoyne reberne, *crates ſtercoreæ.*

Rebrìmſze, rebercze hodim. *Inclinatus ad latus incedo, procedo in latus.*

Rèbro. *Coſta, latus, pleura.* mezdra kâ rebra pokriva, *ſuccingens membrana.* ſirſa ſztran rebra, *palmula.* vuſeja, *temulus, li.* proſztor med rebri, *meſopleuria.* pol rebra. v. Tiſzkavicza.

Réch. (D.) Beſzeda. *Verbum, vocabulum, dictum, vox, dictio, lexis.* rech vechna, *verbum divinum, verbum æternum.* rech terpecha, *verbum patiendi.* rech chinecha, *verbum agendi.* rech ſzobſztvena, *verbum perſonale.* neſzobſztvena, *impersonale.* rech dvoy-glaſzna, *verbum, nomen, l. vocabulum æqvivocum, ambiguum, amphibologicum.* rech neiztochna, kâ od nikud neizhaja, *verbum primitivum.* rech iztochna, od druge izhajajucha, *verbum derivativum.* rech od otcza zhajajucha, *patronimicum.* rech prez druge nikay neznamenujucha, *ſyncategorema.* rech jednoglaſzna, jedno znamenujucha, *verbum ſynonimum.* rech priloſna, *epitheton.* rech ſzkrovna potrebna tolmachenya, *gloſſema.* rech kâ

kâ vnogo haſzne ú tolnachu, nit zato proſzi plachu, *ſuffragium colophonium.* rech prez namene, ili nagibanya, *aptotum.* rech jedno ali dve ſzlove imajucha, *partieula, a.* rech peruſſev zakonſzka, §. *paragrephus.* rech navadna, obchinſzka, *verbum uſitatum, & tritum.* rech nenavadna, *verbum inuſitatum, & obſoletum.* rech v navadu vzeta, *proverbium, adagium, paræmia.* rech prikrachújem, *ſyncopo, as.* rech, parola ſzoldachka, *ſignum, ſymbolum, teſſera militaris.* rech je rech, *in bonum virum non cadit mentiri.* rech na rech, *verbotenùs.* v-rech poſzeſem, *interpello, interloqvor, ſuccla-mo, aurem vellico.* v-rech poſzeganye, *interpellatio, interfatio, interlocutio, ſuc-clamatio, objectio.* v-rech poſzegavecz, *interpellator, interlocutor.*

Rechem-kelſzem, govorim. *Dico, ajo, inqvio.* v. Velim. rechi na kratkom, *dicere breviter, brevibus, paucis, l. perpaucis, ſtrictim, ſummatim dicere, paucis efferre verbis, enuntiare, l. complecti compendio, paucis abſolvere verbis.* rechi nazopet, *repetere.*

Rechen. *Dictus, prolatus, enuntiatus.* recheno budi za nerecheno, *Dictum pro indicto ſit. Prov.*

Od rechena do ſztvorena,
Kak od liſzta do korena. *t. j.*

Med rechenyem y ztechenyem gora je poſzred.

Inter herbam & oſſam magnum eſt intervallum.

Rechi vnoge neſzu dobre. *Prov. Sermonis prolixitas faſtidioſa.* rechi maſztne, y ſzlatke, *verba biſſina, phalerata dicta, delinimenta, delinificò verba.* maſztne rechi davati, *blandioribus alloqviis aliqvem proſeqvi, blandimenta alicui dare, magnâ blandiloqventiâ alicui ſupplicare.* rechi prikrachenye, *ſyncope, es.* rechi nazad vzetje, *palinodia.* od rechi do rechi, *à littera ad litteram, de verbo ad verbum.* z-rechmi govoriti nenavadnemi, *verbis uti exculeatis.* z rechmi odbiati, *confutare, refutare, convellere, refellere, infirmare, reclamare, conficere aliqvem verbis, diluere.* z-rechmi odbianye, *re confutatio, elenchus, reclamatio.* z rechmi odbit, *refutatus, confutatus, ſententiis convulſus, confixus.* rechi zahman troſſiti, *fumos vendere.* z-rechmi verteti *verſutiloqvum eſſ, ſermones ſuos in omnem partem poſſe torqvere, voce perplexâ ambiguè loqvi.* z-rechmi borenye, *verbivelitatio, verbiloqvium, logomachia.* v. Pregovaranye rechi chinim, pregovarjamſze, *verbigero.*

Rechicza, mala rech. *Verbulum, li.*

Rechìcza mala reka. *Fluentum, fluviolus.*

Rechih ſzkrovneh tolmachnik. *Gloſſographus.* rechih ſztareh iziſzkavavecz, *antiqvarius.* rechih chinenye, *verbificatio.*

Rechìcza. (D.) opna. *Omentum, membrana tenuis, & pingvis, qvâ integuntur partes inferiores hominis, l. animalis.* z-rechiczum zavit, *omentatus.* 2. rechicza okol ſzercza &c. *præcordia, diaphragma, phrenes, peritonæum.* 3. rechicza okolu moſgyanih, *meninges, um.* zvanſzka, *craſſa menix,* vnlgò *dura.* nuternya, *pia meninx,* vulgò, *pia mater.* mrenicza ochna, *retina.*

Rechlyìv. *Verboſus, dicax, dicaculus, loqvax, garrulus, architectus verborum.*

Rechlyivo. *Verboſè.*

Rechlyìvoſzt. *Verboſitas, dicacitas, loqvacitas, garrulitas.*

Rechni. *Flumineus, fluvialis, fluviaticus, flumentanus.* mochen ú reke, *fluviatus.* konoplye ú reke mochene, *canabes fluviatæ.*

Rechnicza. *Vocabularium, dictionarium, gloſſarium, lexicon.*

Reczi oſztalo. *Cedo reliqva, dic reliqva.* reczimi, *dic qvæſo, cedo.*

Digitized by Google

Réd. *Ordo, ſeries, tenor, continuata rerum progreſſio, contextus, modus, claſſis, diſpoſitio.* 2. red duhovni, *religio ſacra, ſtatus religioſus, ordo religionis.* 3. red papovſzki, *ordo ſacer, l. ſacerdotalis.* 4. red konyanichki, *ordo equeſtris.* 5. red razpreſeneh mres, *indago, nis.* 6. red, ili nachin popevanya czirkvenoga, *harmonia religioſa.* 7. vleſzti ú red kakov, *obſtringi religionis ordine.* 8. red obedvajucheh. *praſia,* 9. red taborſzki poſztaviti, *aciem ſtruere, inſtruere, dirigere, componere, inſtituere.* 10. red, *præceptum.* v. Zapoved.

Réd zubih. *Macceria, l. ſepes dentium, acies, phragmus.*

Réde Sz. jemlyem. *Initior, inauguror ſacris ordinibus, ſuſcipio ſacros ordines.* rede male koi ima, *clericus, ci, levita, æ, & levites, tis.*

Rédëcz. v. Réz. Redecz ú piſzmu. *Verſiculus, verſus.*

Rédëk. *Rarus, paucus, infrequens, leviden ſis.* redek zbor, *infrequens concio.* redki laſzi, *rari capilli.*

Rédek bivam. *Rareſco, rarefio.* redek vchinyen, *rarefactus.*

Rédgyen. *Ordinatus, initiatus, l. inauguratus ſacro ordine, l. ordinibus.*

Rédim. *Ordino, adminiſtro Sacramentum Ordinis, initior, inauguror aliqvem ſacris ordinibus, confero alicui S. Ordines. clerico, as.* 2. Redim. red chinim, *ordino, diſpono, digero, inſtruo, dirigo, diſpenſo, colloco, ſtatuo, ſortior.* lepo vrediti. *concinnare.* ú red meſzto drugoga koga poloſiti, *ſubrogare, ſurrogare, ſuccenturiare.*

Redko. *Rarè, rarenter, rarò, infrequenter, paucies, minùs ſapè.*

Redko chinénye. *Rarefactio, onis.*

Redko chinim. *Raro, rarefacio, diſraro.*

Redkocha. *Raritas, raritudo, infrequentia.*

Redodnèvnik. Redoletne knyige. *Ephemeris aſtronomica, hemerogium, almanacum, ſ. prognoſticon, faſti, diarium, calendarium.*

Redom. po redu. *Prov.* Nevolya redom ide, *per ordinem, ordine, ana.*

Redovna obrochnicza. *Refectorium, cænaculum, triclinium.*

Redovnichki. Redovni. *Religioſus, regularis.* 2. Redovnichki popovſzki, *ſacerdotalis.* v. Popovſzki. Redovnem ſitkom ſivem, *philoſophor.*

Redovníchtvo. *Sacerdotium.* v. Popovſztvo. 2. *Clericatus.*

Redovník. *Sacerdos.* v. Pop. 2. *Clericus, clericio, onis.* 3. redovnik ſzamoſivuchi, *religioſus ſolitarius.* 4. redovnik obchinſzkoga ſivlenya, *Cœnobites.* redovnik nayvekſſi, *primiclerus.*

Redovniki nemſkeh konyanikov. *Teutones, um.*

Réff. *Ulna major, cubitus, cubitum.* palicza reffna, *regula cubitalis.* reff pomenſſi, *ſeſqvicub talis.* pol reffa, *ſemiſſis.* fertaly reffa, *quadrans ulnæ.* za reff viſzok, *cubitalis.*

Regèchem. *Coaxo, qvaxo, qvoaxo, is.* regetati, *coaxare.*

Regetànye. *Qvaxum, qvoaxum, coaxatio.*

Regeſter. *quidam* Legiſter. *Index, elenchus, catalogus, indiculus, repertorium, inventarium, ſyllabus, anagraphe, pinax, ſeu librorum index.* regeſter odhodka, y dohodka, *tabulæ accepti, & expenſi.* regeſter imetka hisnoga, *inventarium.* ú regiſter zapiſzati, *regerere, in regeſta referre.* ú regeſter zapiſzan, *adſcriptitius.* regeſtrumov piſzecz, y chuvar, *logiſta, commentarienſis, archivi præfectus, chartophylax.* ſzramba regeſtrumov, *tablinum, tabularium, archivum, chartophylacium.*

Regeſtri. *Pinacidia, orum.* 2. regeſtri ú orgulah, *pleuritices regulæ.*

Regetlin. (D.) Roketta. *Ignis miſſilis, pyrobolus, ignitus corvus.*

Regláſz *Repercuſſio vocis.* v. Oglaſz.

Réka, plemenit Varas ú Dalmaczie. *Flumen.* iz Reke, *Fluminenſis.*

Re-

Digitized by Google

Réka, potok. *Fluvius, flumen.* reka bisztro tekucha, *flumen perenne.* reka ova vtechesze v drugu, *fluvius hic ebibitur ab alio.*

Reke. *Flumina, rivi, rivora.* reke razlevanye, *diffusio, undamen, restagnatio.*

Remen. (Scl.) Kàis. *Lorum, corium, ligamentum, ligula, habenula.* remen kopja, ali sztrelni, *amentum, ti.* remen trumbete, *remus, mi.* remen podvesni, *destina, æ.* remen, za kojegasze skornya na nogu vleche, *inductorium.* remen naczifran za karabinu, lodinke &c. *cestus, sti.* remen, kêmsze kila podvesuje, *bracherium.* karichicze na remenyu, *cnodaces.*

Remenár. *Coriarius, lorarius, scytotanius.* remenato vuse, verbcza, *lorus.*

Reménecz. *Corrigia, ligula calceamentorū.*

Remèta v. Puschenik.

Rép. (D.) Kuda. *Cauda, coda, penis. Prov.* prissiti komu rep, *appingere alicui aliquid infamiæ.* 2. rep haly, *syrma, penicilamentum, lacinia, limbus.* rep dvoyspichaszt, *cauda bifulca*, rep priszechen, *cauda mutila.* rep zvit, *cauda intorta.* zviam rep pod utrobu, *caudam abdo.* v. Cauda *in Parte 1ma.* repa falat, *cavear, aris.* delecz poleg repa szvinszkoga, *penita offa porcina.* komuje rep odszechen, *decaudatus.*

Rèpa (D) rippa. *Rapum, rapa, æ. Remed:* 1. *rapum domesticum perniones, i. e. morbum pedum ex nimio frigore provenientem, & calcaneum infestantem, fervens impositum sanat.* 2. *crudum tusum cum sale, prodest, cuique vitio pedum.* Plin. lib. 20. c. 3. 2. repa kruglyicza, *congylis, congylum, li.* 3. repa konschicza, *napus, bunias, bunias sativus, anamosphorus, s. bunion.* 4. repa divja, *bunium, ii, rapistrum, raphanosagria.*

Repàcha zvezda. *Cometa, & cometes, æ.*

Repàszt. *Caudatus, codatus, penitus.*

Repìcza. *Rapulum, li.*

Repìsche. *Rapina, napina, æ.*

Répna czima. *Rapacia, æ, & orum, rapicia, orum.*

Repni. *Rapicius, rapacius.* repno szeme, *rapicium semen.*

Repnìcza. *Rapacium, ii.*

Répo-noszecz. *Syrmatarius, rii.*

Rèpo-szek, koi repu rese. *Rapicida, æ.*

Repùlya trava, kâ med sitkom raszte. *Melampyros, myagros, frumentum subnigrum in segetibus nascens.*

Resànye zemlye. *Hiatus, pator, apertio.* 2. resanye peszje, *fremitus, rinctus.*

Résem-zalszem. *Scindo, castro, seco.* 2. resem na resnye, *conscindo, in frusta scindo.* 3. resem terszje, *puto vites, inutilia reseco à vitibus, averunco.* negde y negde rezati, *interputare.* rezati pero, *aptare, temperare calamum.* 4. resem, zrezavam na brazde, ali slebcze, *strio, stribilo, as.*

Resèny, kriska. *Segmen, segmentum, fragmen.*

Resim. *Hio, hisco, hiasco, hiato, pateo.* 2. *ringor, hurrio.* v. Erchim.

Ressetam. *Cribro, cribro purgo, eventilo.* v. Obchinyam.

Ressetár. *Cribrarius, cribrifex, cis.* 2. ressetar ki dela ressета za pretakanye peszka iz sztaroga zida, *rudiarius, ruderarius.*

Ressetka. (D) razmresje. *Transena, clathrus, & clathrum, tri, cancelli, retieulum, & reticulus, li.* ressetka selezna, *clathri ferrei* drevena, *clathra lignea*, ressetka vratna, *cataracta, porta pensilis.* ressetka oblochna, *reticulum fenestræ.*

Ressetkum zapiram. *Clatbro, clatbris, l. cancellis claudo.* 2. z-ressetkum zapert, v-tverdgyen, *clatbratus, retieulatus, cancellatus.* obloki z-ressetkami, *fenestræ reticulatæ.*

Ressetnìcza. *Crates, is.* v. Ressetka.

Ressèto. *Cribrum, vannus.* ressèto droteno pekovszko za chiszтenye sitka, *infundibulum.*

Rèst, zaszтavek. *Sequestrum, arestum.*

Digitized by Google

2. *career, saptivitas, cuſtodia, phylaca.*

Réſza. (D.) voga. *Alga, æ.* reſza potochna, *alga fluvialis.* reſza morſzka, *alga marina, thalaſſium, fucus marinus, phycos.*

Retor, lepoſzlovecz. *Rhetor, orator, declamator, concionator, ſermocinator, pronuntiator, panegyriſta.*

Retorichki, lepoſzlovni. *Rhetoricus, oratorius, elocutorius, declamatorius.* retorichki govorim, *rhetoricor, aris, rethoriſſo, declamo, declamito, peroro, diſerto, dico pro roſtris, concionem habeo, concionor.*

Retorika, lepoſzlovka. *Rhetorica, oratoria, dialectus, ars dicendi, eloqventia.*

Retorika, t. j. knyige lepo ſzlovlenya. *Rhetorica, orum.*

Réz. *Sciſſura, ſciſſus, ſciſſio, inciſura, inciſio, inciſus, inſectura.* 2. *fiſſura, rima.* 2. rez ili potezay, *ſtria, æ.* rez kruto tenek, *apantiſmus.*

Rezách. *Sciſſor, ſector, oris.* 2. rezach terſzja, *putator.* rezach mladja, *pampinator, frondator.* rezach pri ſztolu, *ſciſſor, præciſor, cibicida.* rezach ſzukna &c. *ſartor, ſarcinator, veſtifex.* v. Szabol. rezach ſepov, torbicz &c. *manticularius.* rezach formih, ili kalupov, *typorum ſculptor.* rezach kamenya, *lithotomus.* rezach ſzlame, *ſector ſtramentarius.*

Rezachìcza. *Putatrix, cis.*

Rezan. *Cæſus, ſciſſus, ſectus, putatus, pampinatus.* 2. rezan na brazde, ili slebcze, *ſtriatus.*

Rezànye. *Sciſſio, ſciſſus, ſciſſura, ſectio, ſectura, cæſio.* rezanye vinograda, *putatio.* rezanye mladja, ili ſzverſsja, *pampinatio, frondatio.* rezanye zrezavanye, *celatura, celamen.* na slebcze, ili brazdicze, *ſtriatura, æ.* rezanye kamenya, *lithotomia.*

Rezík. *Periculum.* v. Pogibel.

Reznik. *Reſex, ſarmentum, annotimum, præſidiarius malleolus, fructuarius malleolus, ſubſidiarius palmes, vinarius palmes, cuſtos, dis.* v. Furunculus. n. 3.

R ante I.

Rìba. *Piſcis, ſqvamoſum pecus, aphus.* Plur. ribe. *nantium greges, natatiles, beſtiæ nantes, gens natatoria, l. humida ponti.* Prov.

Riba iz glave ſzmerdi.

Piſcis à capite fœtet. ſcil.

In vulgus manant exempla regentum. 2. knyige izpiſzanya rib, *holieutica, æ.*

Riba potochna. *Piſcis fluviatilis.* morſzka, *piſcis ponticus.* moroſztna, *piſcis lacuſtris.* priproſzta, *gerres, is.* z-luſzkami, *piſcis ſqvamoſus, ſqvameus, ſqvamatus.* riba prez luſchin gladka, *piſcis molis, l. levis.* prez koſzti, *piſcis cartilagineus.*

Riba, kâ iz godine biva. *Apua, æ.*

Riba bodecha oſtre kore. *Piſcis turbinatus.*

Riba tverde kore. *Piſcis teſtaceus.*

Riba mehke kore. *Piſcis cruſtatus, cruſtis mollibus intectus.*

Riba ploſznata. *Piſcis latus.*

Riba na údiczu vlovlyena. *Piſcis hamatilis.*

Riba iz ribnyaka. *Piſcis piſcinalis.*

Riba iz pechine. *Piſcis ſaxatilis.*

Riba morſzka, kâ vuſzteh farbu barſſunſzku ima, *Pelagia, æ.*

Riba, kâ ladje vſztavlya. *Remora.*

Riba, kâ verhu glave ima oko. *Uranoſcopus.*

Riba morſzka, kâ nigdar z-drugemi nepaydaſſi, *ſcorpæna, æ.*

Rib nekoje fele vkup zebrane.

Arbún. *Erythinus, ni.*

Baléna. (D.) kit. *Cete, is, & ti*, ac *cete. abſque inflexione caſuum.* od ove piſſe. *Plin* da ú morju Indianſzkom na 14. ralih zemlye izraſzte velika. ribicza, kâ balenu vodi, *julus, li.*

Bélka, belicza. *Alburnus, oxyriarchus.*

Bo-

Bolèn. *Priſtis, & piſtris, preſtis, & piſtrix.*
Biſztránga, paſzterva. *Truta, l. tructa, æ, piſcis varius, fario, pyrois, ſalar.*
Czifal riba morſzka. v. Czipal. n. 1.
Drobne ribicze. *Eurucbini, rubelliones, ſmarides.*
Glavach. *Rubellio, nis, capito, gobius.* k-glavachu ſzodobna ribicza, *bæon, onis.*
Glavatìcza. *Tructa decumana.*
Glavócz riba morſzka. *Gobio, onis.*
Golàcz riba morſzka. *Scombrus minor.*
Golùb riba morſzka. *Muſtellus, li, levis, is, palumbus.*
Govèdo riba morſzka. *Bos marinus, ſquatina, vitulus marinus.*
Grùm riba morſzka. *Angvilla decumana, muræna, myrinus maſculus, conger.*
Grundlin ribicza potochna. *Gobio fluviatilis.*
Harìng. (D.) renga. *Halex, halec, alec, macrida, mæna.* 2 haring ſzuh, *Halex fumata, l. fumo durata, halex paſſa.* 3. haring ſzlan, *halex muratica.* (*Interdum eſt gen. neutri.*) 4. haring mali, *halecula.*
Hobotnìcza. *Polypus, polphylus, polypodis, perſides, pogurus.*
Igla riba morſzka. *Acus, ci, aculeatus piſcis. belone.*
Kachìcza, ſungor. *Malavurus, ri.*
Kamenicza riba morſzka. *Raja, æ.*
Kapaſandra. v. Oſtriga n. 2.
Kapìche ribe morſzke. *Myaces, paſten, is.*
Karàſz. *Charax, cis, coracinus, ſaperda.*
Karpócz ili skarpocz riba morſzka oſtremi, y chemernemi ſchetinami oſtreſu potochnomu priſzpodobna. *Piſcis turbinatus, aſpratilis, is.*
Kechìga. *Acipenſer, acipenſis, aqvipenſer, ſturio, thurſio.* v. Kechiga ú ſzvojem redu.
Klèn. *Capito, onis, mugilis.*
Kolomár, riba morſzka. *Loligo, nis.*
Kolomáricz. *Loligula, æ.*

Koprìva riba morſzka. *Urtica, æ.* v. *ſuo loco.*
Kovách riba morſzka. *Faber, bri, gallus marinus, zeus, ei.*
Kràp. (Scl.) Saran. *Carpio, cyprinus, ni.*
Laſzka riba morſzka, *aluta, clupea.*
Laſztovìcza riba morſzka. *Pinna, æ.* (à ribicza, kâju krani, *pintheris* zoveſze) *concha margaritifera, oſtrea major, perna, æ, concha cytheriaca.*
Lìn. *Tinca, tenca, merula lacuſtris, fullo, onis.*
Lokárda riba morſzka. *Scombrus, & ſcomber, bri.*
Lòurat riba morſzka, zlata riba. *Aurata, chryſos.*
Luben riba morſzka. *Spigola.* v. *ſuo loco.*
Mèch riba morſzka. *Xifias, gladius, thurianus, thurinus, acus.*
Menyèk, menk, mlich. (D.) gruy. *Alabes, bis, conger, & congrus, gri, congeria, muræna, æ, muſtella fluvialis, vuertus.*
Merkacz riba morſzka. *Hiſcomius, chelidon.*
Moſſoly, ili muſſuli. *Splendilus, oliga, trichia.*
Oblis riba morſzka. *Cobio, onis.*
Oſtrès riba potochna. *Draco fluvialis, perca, æ.*
Oſtrìga. *Oſtrea, æ. oſtreum, ei.* 2. oſtriga velika, *aliter* kapaſandra, *tridachna.* v. Oſtriga *ſuo loco.*
Oſzël riba morſzka. *Aſellus, li.*
Pëſz riba morſzka. *Canicula, canis marinus.*
Paſztèrva. v. Biſztranga.
Peſzák. *Arenarius piſcis, fundulus.*
Piskòr. (Scl.) Chik. *Lampreta.* v. *ſuo loco.*
Platayzlin, ſvelya riba morſzka. *Paſſer marinus, pſitta, æ.*
Polandra, riba morſzka, ili tunya jednoga leta. *Pelamis, dis.*
Plotnìcza. *Pſeltra, æ.*
Schyùka potochna. *Lucius, ii.* v. *ſuo loco.*

Stok-

Digitized by Google

Stokvìs. *Salpa, banchus, aſellus arefactus.*
Svòlya riba morſzka. *Rombus, bi.*
Szĕrdély. *Sarda, æ.* ſzerdely veliki, *thrichias, æ.*
Szìpa riba morſzka. *Sapia, æ.*
Szmúgy. (D.) ſzmús. *Thymalus, li.* iz ſmugya fele ſztanovita riba, *eobion.*
Szòm. *Mugil, l. mugilis fluvialis, ſilurus, leveiſcus.*
Tèle, ili vol riba morſzka. *Vitulus, l. bos marinus, phoca, æ.* iina koſu y dlake, na zemlye leſe, y kòt vol muche ú ſznu.
Tentás. *Gerres, is, viliſſimus, & plenus oſſieulis piſcis fluminis Savi.*
Tríglya, trilla, *Barbus, bi, barbatus, barbatulus, mullulus barbatulus, trigla, æ.* v. Mullus.
Tòk. (D.) tùk. *Sturio major, antacæus, ei. Strab.*
Tùnna, riba morſzka. *Tunnus, thynus, ni.* v. Polandra. tunna nayvekſſa, *melandrys-dos.* tunne dolnyi kray vrata, *elidium, ii, tinni jugulus.* tunnina, *melandrya, æ.*
Tunnìcza mala ribicza morſzka. *Cardyla, æ.*
Vìza. *Huzo, onis, exos, is; qvia ſpinis carens.* mehur vize, *gluta, æ, cola piſcis.*
Vugor, jegulya. *Angvilla, flutta, æ.*
Zubatècz riba morſzka. *Dentatus, ti, dentalis, is, dentex, cis.*
Ribách. *Fricator, fictor.*
Ribachìcza. *Fricatrix, fictrix.*
Ribam. (D.) rakechem. *Diſcobino.* 2. ribam, *tero, attero, contero, pumico, frico, infrictionem adhibeo.* na tenko zribati, *ſuffriare.* jedno ob drugo ribati, *atterere, affricare.* ribati med perſzti, *friare.*
Ribànye. *Diſcobinatio.* 2. *frieatio, fictus, fictio, fricatus, fricatura, frieamentum.* ribanye jednoga ob drugo, *attritus, ûs.* ribanye na drobno, *friabilitas.*
Ribàr, koi ribe lovi. *Piſcator, ichyobolus.* 2. ribar, koi ribe prodaje, *piſcarius, ii.* 3. ribar morſzki, koi vekſse ribe prodaje, *cetarius, ii.* v. Ribich.
Ribarìa. *Piſcatus, piſcatura, piſcatio, piſcium captura, captio.*
Ribáricz. *Piſcatorculus, li.*
Ribarìcza. *Piſcatrix, cetaria.*
Ribárim, ribe lovim. *Piſcor, piſces capio, venor.* ribariti z-vudiczum, *bamo piſcari.* z-oſztmi, *fuſcinula piſces venari.*
Ribárſzki. *Piſcatorius, piſcarius, halieuticus.*
Ribe ſznaſim, ſztruſem. *Deſqvamo, exdorſuo piſces.* v. Razchinyam.
Ribès, ribeſeny. (D.) rakates. *Radula, fictorium, frixorium, tyrocheſtis.*
Ribich. *Retiarius, cetarius.* v. Ribar. 2. ribich, kî oſtrige lovi, *conchyta, æ.* ribich koi na vudiczu lovi, *bamiota, hamotrabo, bamo tractor, bamo piſcator.* ribich koi z-oſztmi lovi, *fuſcina piſcator.*
Ribichka ladja *Linter, navis piſcatoria, boria, & oria, remulcus.* 2. ribichka huta, ú koju orudje mechu, *caſteria, æ.* ribichka mreſa. *Rete, ſagena, griphus, tragula, verriculum, everriculum.* v. Mreſa.
Ribichki. *Piſcarius.* v. Ribarſzki.
Ribichki chún. *Lenunculus,* ſive *lembunculus.*
Ribichki kòs. *Fiſcella, naſſa, excipulum.* v. Verſſa.
Ribìcza. *Piſciculus, piſcis minutus, ſmaris, mæna.*
Ribja ſpicza, kûm druge prebada. *Paſtinaca, æ.*
Ribje ikre naſzolyene. *Garum, ri, encratera.* koi takve ikre prodaje, *garopola, æ.* ribje cheluſzti. *branchiæ, rum.*
Ribji, ja, je. *Piſcarius.* ribji lov, *piſcatura.* meſtria ribje lovi, *piſcatoria, æ.* ribji piacz, *piſcaria, forum piſcarium, ichthyopolium.* ſtaczun gdeſze prodaju, *cetariæ taberna.*
Ribni. *Piſcoſus, piſculentus, piſciſluus.*

Digitized by Google

rib-

ribna voda, *aqva piſcoſa.*

Ribnyàk. *Piſcina, aqvatilium animalium receptaculum, vivarium, cetaria, ſtagnum, natatoria, natatura, ichthyotrophium.* veliki ribnyak, *lacus.* mali ribnyak, *piſcinella.* v. Poltar. pol ribnyaka, *ſemi piſcina.*

koi ribnyake kopa, *piſcinarius.*

Ribo jedecz, ki ſzamemi ribami ſive. *Ichthyophagus.*

Ribo terſecz. *Piſcarius, ichthyopola.* ſzlaneh rib, *ſalſamentarius.* velikeh rib, *cetarius.* ribno terſtvo, *cetaria, bolona, æ.*

Ribo lovecz orĕl. *Niſus, immuſſulus, baliætus.*

Rigàm. *Vomo, ructo.* zdenecz riga vodu, *fons ructat aqvam.*

Rigànye. *Vomitio, vomitus, ructus.*

Ríglya. (D) gibka. *Teſtus, patella, teſtum, ti, opercutum olla, ſ. aulæ, aulai, aular, ollar, aris.*

Rígy. *Baſus, gilvus, badius, balius, palmeus, phœniceus puniceus ſpadiceus.* rigy kony, *badius, ruſſeus, ruffus eqvus.*

Rihàlo. *Pecten lineus, carmen, qvo capita lini tolluntur.* v. Greben. n. 2.

Rihlyàm. *Lini capita, ligneo pectine detrabo, aufero, tollo.*

Rilecz. (D.) rillo. v. Gubecz.

Rimlyan-ka. *Romanus-na.*

Rím. vſzeh varaſſev glava, y ſztolno meſzto Sz. Otcza Pape. *Roma, æ.* v. Rim idem, *tranſalpino, as, Romam peto.* v. Putuvanye.

Rimlyàni. *Romani, qvirites, romulidæ, martigena plebs, populus qvirini.*

Rimlyánka. *Romana, qvirita, æ.*

Rímſzki *Romanus, romanicus, romanienſis.* rimſzki, *romanè, ritu romano.* po rimſzki oblechen, *togatus.*

Rinchìcza. *Anellus, ungulus.*

Rìnk *Circulus, circus, orbis, annulus.* v. Karika. rinke na vuhah noſziti, *annulatis auribus incedere.* 2. rink ſelezni na vrateh, kêmſze na odpiranye kuchi, *cornix.* rink ſztupni, *aſtragala.* v. rink z. kopjem pogoditi, *lancea circulum petere, haſta trajicere annulum.* v. Obruch. derkanye ú rink ili perſzten z. kopjem, *bormus, mi.* rink peſzji. v. Ogerlina.

Rinènye *Truſio, impulſio, detruſio.* rinenye naglo, *præcipitatio.*

Rínyen. *Truſus, detruſus, impulſus.* rinyen na glavcze, *præcipitatus.*

Riskaſſa. *Oryza, æ.*

Riskaſsni mochnyak. *Ptiſanarium oryzæ.*

Rìſz. (D) triga. *Tigris, l. tygris, is, l. dis.* 2. rìſz piknyav, *panther, is, panthera, æ, pardalis, pardus, di.* 3. lavo-riſz, *leopardus.*

Riſzòv. *Tigrinus, pantherinus.*

Riſzovìna. *Pellis tigridis, pantherina pellis.*

Rìt, zadnyicza. *Podex, pyga, poſtica, clunicula, glutus.* malorit-ka, *depyx, cis.*

Rítam, richem. (D.) pardeczam. *Calcitro, calces remitto, rejicio, contra ſtimulum calces jacto, pedibus percutio, calce peto, calcibus invado, apolactiſſ-zo.* kony riche, *eqvus remittit calces, jactat.*

Ritànye. (D.) pruczanye. *Calcitratio, calcitratus.*

Ritàvacz. (D.) pruczalacz. *Calcitro, calcitroſus.*

Ritenſpor, ili rittenſpor czvet. *Caleatrippa, flos regius, flos S. Otiliæ, calendula.*

Ritès. *Placenta tortilis, ſcriblita, artolaganus.*

Ritni. *Glutæus.* ritna ſila, *glutæa.* ritni miſſi, *glutæi.*

Ritni bubnyar. *Anitympaniſta.*

Ritnicze. *Nates, clunes, naturalia, poſteriora, ſyn plegades, um.*

Ritno prelo. *Barathrum, guttur.* zatverditi ritno prelo, *gutturem inferiorem obturare. Plaut.*

Rito-briſzecz. *Aniterſor, oris.*

Rívam. *Trudo, pello arieto, impello, detrudo.* rinuti od brega, *ſolvere anchoram,*

dare ſe vento. rinuti za ſze, *retrudere* od ſzebe, *abdicare, ſegregare à ſe.* v. Porivam. 2. rinuti naglo, ali ſztermoglavo, *præcipitare, præcipitem agere.*

R. ante O.

Ròb. *Mancipium.* 2. v. Szluga.

Robje. *Mancipia, captivi.*

Robím. *Populo, populor, paſſim, & populatim diripio, vaſto.* v. Poroblyujem.

Robinya. *Mancipium, captiva, ſerva.*

Robìtel. *Prædator, rapinator.*

Roblénye. v. Poroblenye.

Robota. *Labor colonicalis, jobagionalis.*

Robſztvò. *Captivitas, ſervitus.*

Rochènye. *Pactio, conventio.*

Rochìmſze. *Convenio, paciſcor.*

Ròd. *Progenies, proſapia, familia, ſtirps, genus, propago, gens, tribus.* v. Pleme. rod po kervi, *Cognatio, conſanguinitas.* rod po ſzvachinſztvu, *t. j.* po muſu, ali ſene, *affinitas, affinitatis conjunctio.* rod po otczu, *ali* matere, *cognatio paterna, l. materna, parentela.* po kum ſztvu, *cognatio ſpiritualis, affinitas.* rod plemenit, *proſapia vetus, familia ſplendida, ſtirps generoſa.*

Roda jednoga. *Germanus, aniſtirpis.* rodſze dokancha, *familia expirat, ad paucos redacta eſt.* roda jednakoga, *homogeneus.*

Roda velikoga. *Familia clariſſima prognatus.* Roda plemenitoga, *nobili proſapiâ ſatus.*

Roda knyiga. *Genealogia, album amicorum.*

Rodbìna. *Cognati, conſanguinei, propinqui, neceſſarii, amici, parentatus.*

Rodbinſzki. *Conſanguineus.* rodbinſzki beteg, *miaſma, tis.*

Robìnſztvo. *Conſanguinitas, conjunctio ſanguinis, germanitas, propinqua cognatio, neceſſitudo.* rodbinſztvo od jedne korenike, *procapis.*

Rodéchi. *Pariens, genitalis, genitabilis.* dvakrat v-letu rodechi, *bifer, bifera.* figa dvakrat rodecha, *ficus bifera.*

Ròden. *Fertilis, fœcundus, fœtificus, fructifer, uber, multifer, frugifer, fructuarius, fructuoſus, almus, ſatur, generabilis, genitabilis, locuples frugibus.* kruto roden, *perfœcundus, præfœcundus.* roden bivam, *frugeſco, pubeſco.*

Rodènſzem. *Ubero, uberto, exubero, fœcundo, fœcundor, effœcundo, fœcunditate gravor, gravidor.*

Ròden vchinyen. *Fœturatus.*

Rodénye. *Fructificatio.*

Rodìcza. *Genitrix.* v. Roditelicza.

Rodím. (ſzamo od sén velisze) *genero, gigno, pario, parturio, fœtum procreo, partum edo, ſero.* 2. *Tranſ:* velisze od ſitka, drevja &c. *procreo, fruges ſero, fundo, fructifico, frugeſco, &c.* od otcza, *genero, gigno.* pred vremenom roditi, *abortire, abortare, abortum facere.*

Prov.

Kay kauran valí,
Tomu merha falí. *ſcil.*
è ſqvilla non naſcitur roſa.

Rodìmſze. *Naſcor, enaſcor, pronaſcor, provenio, in vitam venio, emergo utero, bene lucem aſpicio, vitæ lumen adeo, in lucem edor, introeo in vitam, in vitam edor, orior, generor, gignor.* opet rodimſze, *regeneror, renaſcor.*

Rodìtel. *Genitor, generator, procreator, ſator, progenitor.*

Roditelicza, rodicza. *Genitrix, generatrix, creatrix, procreatrix.* pervo-rodicza, *primipara.* perva roditelicza, *prototocos, Eva.* berzo rodicza, *citipara.* v. Porod. dvoyrodicza, ka dvoyke rodi, *gemellipara.*

Rodnoſzt. *Ferracitas, fertilitas, fœcunditas, ubertas, graviditas.* rodnoſzt koje zemlye, ali orſzaga, *bonitas, ſoli.*

Rodom izhajam. *Duco genus.*

Róg. *Cornu.* rog zaviat, *photinx.* v- rog zaviat koi puſſe, *camptoules.* rog zaviat na palicze, *lituus.* rog poſtarſzki

Digitized by Google

ſzki, *cornu veredarium.* rog lovni, *lituus venatorius.* rog puſev, *cirrus.* rog zvinyen, *cornu convolutum, contortum.* rog barberſzki, *ſicya, æ.* v-rog puhati, *mutiſonis efflare cornua bombis.* rogobodni, *cornupeta, petulcus.* poſztajem tverd kot rog, *corneſco.* 2. roge podichi, *tollere cornua.* v. Zponaſſamſze. koi iz roga kay napravlya, *Cornarius, ii.*

Rogàch kukecz. *Lucanus, taurus, bambilius, barbellus.*

Rogáſzt. *Cornutus, corniculatus, cornibus inſtructus.*

Rogmi bijem. *Cornu peto.* v. Terkamſze.

Rogni. *Corneus, corneolus.*

Rogo-nog. *Cornipes, dis.*

Rogo-noſz. *Corniger, connifer.*

Rogo-puſſecz, koi v-rog puſſe. *Ceraula, ceratula, cornicen.*

Rogor, rogotanye. *Syncruſius riſus.* v. Szmeh.

Roglyè. (D.) ville. *Furcilla, furcula, merga, vertibulum.* roglye pechne, *tutabulum,* roglye z-tremi zubmi, *fuſcina tridens.*

Rogosár. *Fiſcella, fiſcella typhea, fiſcellum, ſcirpiculum, fiſcus, firmio, formio.* 2. rogoſar iz kojegaſze ſzeje, *thylacus, ci.*

Rogòz. *Mariſcus, l. mariſcum, ci, ulva, calamagroſtis.* 2. rogoz z-baticzum. *typha, æ, alopecurus.* rogoz pletem, *ſcirpo, as.*

Rogozìſche. *Carectum.*

Rogozni. *Scirpeus.* rogozni modri czvet, *gladiolus cæruleus.*

Rogoznìcza. (Tur. Scl.) aſzurra. *Storea, teges, matta, tegillum, tegeticula, ſcirpea, cannea tegetes, phormion.*

Rogoznichár. *Tegetarius, ii.*

Rogyak. (D.) ſzvoy po kervi. *Cognatus, agnatus, conſanguineus, propinquus, neceſſarius, propinquâ cognatione junctus, conſors generis, ſanguine conjunctus, conjunctionis vinculo copulatus, maximis vinculis propinquitatis, & affinitatis conjunctus.* 2. rogyak po otczu, *ſanguine paterno junctus, paternâ lineâ conjunctus.* po matere, *maternâ lineâ contingens.* rogyak bliſnyi, *proximitate conjunctus, arctâ propinquitate junctus,* rogyak dalechni, *cognatus longâ ſerie, five gradibus diſtans, longo intervallo propinquus.* rogyak ú tretjem kolenu, *tertio gradu propinquus.* rogyak prihodni, *affinis,* t. j. po muſu, ali ſene.

Rogyakìnya. *Cognata, agnata, conſanguinea, propinqua, ſanguine, l. affinitate juncta.*

Rogyàkmi je bliſnyi. *Attingit vinculum meæ conſanguinitatis, vinculis propinquitatis eſt mihi proximè junctus.*

Rogyèn. *Natus, enatus, partus, ortus, enixus, ſatus, proſatus, creatus, procreatus, cretus, oriundus, genitus, generatus, prognatus, ſanguine cretus, gnivus.* rogyen je chlovekom, *Qui venit ad occiduas, carnaliter editus oras.* rogyen od Boga, *divigena.* rogyen od ognya, *ignigena.* rogyen po ſzmerti otcza, *poſthumus.* rogyen od otcza, *generatus, genitus, procreatus.* rogyen viſzoko, *illuſtris, generoſus, generoſiſſimus, celebribus parentibus ortus.* rogyen na veliko, *ad omnia ſumma natus.* rogyen ú dobru úru, *auſpicato, genio vidente genitus.* rogyen v-man vuru, *quarta linea natus,* jedino rogyen, *unigena, unigenitus,* novo rogyen, *recens natus.* rogyen pred vremenom, *exterraneus, ante tempus natus.* rogyen ſzebe, *ſuis commodis natus.* rogyen ſzamo za terbuh, *voluptatibus abdominis enixus.* priproſzto rogyen, *è gleba natus.*

Rogyéni. *Natalitius.* v. Porodni.

Rogyenye. *Paritio, parturitio, generatio, puerperium, nativitas, naſcentia, naſcendi conditio, procreatio, enixus, ortus.* v. Porod.

Rogyeníki. *Progenitores, genitores.*

Digitized by Google

Roìmſze, rojeſze pchele. *Edo, educo, l. produco examen, examino, verno.*

Ròk. *Spatium, terminus.* 2. ròk. *dies determinata, ſtata, deſtinata, præfinita, decreta, præfixa, præſtituta, dies condicta.* 3. rok, *fatum, ti, fatalis dies.*

Rokét, roketa. *Amictus, linteus exterior manicetus Cardinalium, Epiſcoporum &c.* vulgò *Rochetum.*

Romulim. *Mutio, mufacio, timidè, & imperfectè loqvor.*

Romuléchi. *Fluctiſonus, garrulus, ſuſurrioſus.*

Romulénye reke. *Suſurrus, ſuſurrum, murmur, ſuſurramen, fremitus.*

Romulím, kot chine tekuche vode. *ſuſurro, murmuro, ſtrepito.*

Ronìm ſzuze. *Lacrymor.* v. Plachemſze.

Ropòchem. *Strepo, crepo, percrepo, crepito.*

Ropot. *Strepitus, crepitus, rumuſculus.* v. Stropot.

Rór. *Æſtuarium, fumarium.* v. Dimnyak.

Rorày pticza, bregula. *Cypſellus, apos.*

Róſa. (D.) rùſa. *Roſa, rhodon, di.* v. Cinorrhoda.

Prov.

Pod roſum kay je odkrito
V-ſzerczu nay bú zakrito.

Quod ſub roſa dictum, effugiat lingva ictum.

Da vreme y lètto roſe rodí,
Ne zemlya, neg Bogh tomu godí.

Annus producit non ager, ſcil. *omnia cum DEO & tempore.*

roſa beloliſztna, *roſa alabantica.* roſa ſzunchena, *borrula, ſolſequium, heliotropium, heliopos, ſolago, herba ſolaris, ambulea, rorcella, chreſton.* v. Verrucaria. v. Roſa in Part. 1ma.

Roſa ſztoliſztna. *Centifolia.*

Roſa iz jerika. *Amomum.* v. Roſa, æ.

Roſa pchelna. *Aurago, melligo.*

Roſenìcham. *Contigno, contignationem ſtruo, tigna conjungo, cantherio.*

Roſenìcza. *Tignus, & tignum, gni, tigillum, tigillus, tholus.* roſenicze ſzloſene, *tigni compactiles, cantherii.*

Rosích, mali rog. *Corniculum, corneolus.* 2. roſich-trava, y ſzad, *carphos, fanum græcum, buceras, aegoceras, telinum.*

Rósgye. *Sarmentum vitium, reſegmina vitium.*

Roſichni. *Roſatus.* roſichno vino, *roſatum vinum.* v. Roſni.

Roſmarín. *Roſmarinus, roſmarinum, ni, coronaria, roſmaris, ſalutaris herba, turea, æ, libanotis, tis, & odis.* 2. roſmarin divji, *polion, polium, ii.*

Roſmarínſzko ſzeme. *Cachrys.*

Roſni. *Roſaceus, roſeus, roſarius, rhodinus.* roſni venecz, *roſacea corona, roſalia, æ.* roſno rumena vuſzta, *os roſeum.* roſni med. *rhodomeli, & rhodomelis, itis.* roſni germ, *roſarium, roſetum.* roſni czukor. *rhodoſaccarum, ri, conditum roſatum.* roſna voda, *rhodoſtagma.* roſna piſma, *rhodinum unguentum.* roſna farba, *rhodinus color.* roſnoga liſzta ſzpodnya belina, *fortex, cis.*

Roſni terſecz. *Roſarius, rii.*

Roſnyak, roſiſche. *Roſetum, roſarium, rhododonia.*

Roſoplòden. *Roſulentus.*

Roſtér. (D) pechme. *Craticula, crates, is.*

Róſtam. *Crepo.* v. Ropam. 2. roſtam na vrateh, *ferio portam, pulſo fores.*

Ròſza. *Ros, ris.* 2. roſza medvena, *manna, æ, ros ſyriacus.*

Ròſzen. *Roſcidus, roridus, roratus, irroratus.* roſzne roſe, *roratæ roſæ.*

Roſzènſzem. *Roſcidus ſum.*

Roſzènye. *Roratio, irroratio.*

Roſzí. *Rorat - bat. Imperf.*

Roſzím. *Roro, irroro.* 2. *rorem demitto.*

Roſzìmſze, roſzen bivam. *Roreſco, ror, irroror.*

Roſzlyìv. *Rorulentus, roſcidus.* v. Roſzen.

Ro-

Digitized by Google

Roſzni. *Roralis.* roſzna voda, *roralis aqua.*

Roſzo-nòſzni. *Rorifer, roriſluus, roriſicus.*

Roſzno vreme. *Regelatio.*

Rota *Adjuratio, adjuramentum, obteſtatio.*

Roten. *Adjuratus, juramento preſſus.*

Rotìm. *Adjuro, as, juramento ſtringo, premo, obteſtor.* v. Zaklinyam.

Rotnìk. *Adjurator, obteſtans.*

Ròtkva. *Radix.* Rotkva divja, *lepidium.* v. Povertnicza.

Rovás. (D.) rabbos. *Teſſera, talea, taleo crenis inciſa.* rovaſſicza, *teſſerula.*

Rováſsnik. *Teſſerarius.*

Ròy pchel. *Examen apum, nova apum ſoboles, de alveario exiens, examen apum ad prolificandum emiſſum.*

Rozgvà. *Palmes, flagellum, l. flabellum, ſarmentũ vitis, draco, propago.* rozgva tverda, *duramen.* rozgva kâ od korena raſzte, *ſuffrago.* rozgva prez grozda, *palmes pampinaceus.* rozgva prireza na, *palmes ſubſidiarius.* v. Reznik. rozgva odrezana, *reſex.* v. Roſgye. rozgva jednoga leta, *palmes anniculus.* rozgva dugſa od drugeh, *tranſilis.* rozgva fachuk, *ſtolo, nis.*

R. ante U.

Rúb. *Linteum, ei.* 2. rúb, kêmſze telo briſſe, *termentarium.* 3. v. Obrub.

Rubàcha. (D.) koſſulya. *Induſium, induſiata, camiſia, ſubucula, intima veſtis.* 2. rubacha divojachka, ili kiklya iz tenkoga y beloga platna, *amiculorium, ſupparum.* 3. rubacha, kâſze oberh drugeh noſzi, *ricula, æ.* 4. rubacha meſsna, *alba, poderis.* 5. panczerſzka rubacha, *ſagum, ſagulum, epheſtris.* panczerſzka rubacha iz karichicz, *thorax hamatus.* v. Panczer. 6. rubacha lovaſzka ú koje konye ſznaſe, *ſupparus, ri. Prov.*

Bliſe je rubacha neg halya, *Tunica pallio propior eſt, proximior ego-*

met mihi, genu propius ſura.

Rubàche golericz. *Patagium, ii.*

Rubache koi dela, ali prodaje. *Induſiarius, ii.*

Rubàchu napravlyam, oblachim, v. rubachu opravlyam. *Induſio, as.* v. rubachu oblechen, *induſiatus, ſubuculatus.*

Rubam. *Lignum præſcindo, ſcindo, divido in teretes.*

Rúbecz. (D.) Marhama. *Naſitergium, ſudarium, ſtrophiolum, ſudariolum, linteum, linteolum, ricula, orarium.* rubecz cherlyenkaſzt, *flameolum, li.* 3. rubecz, kêmſze glava veſe, *pittacium.* rubecz vratni, (D.) peſteman, *collipendium, focale, is.* rubecz ſztolni, *mapula, mappula menſalis, triclinaria.*

Rubjé. *Linea ſuppellex, ſupellex lintea.*

Rúbim. v. Prirublyujem n. 2.

Rubin. *Rubinus, carbunculus, chryſolitus, pyropus.* 2. rubin priſut, *lychnites.*

Rúchak. *Jentaculum, li.* v. Froſtuk.

Ruchànye. *Boatus, mugitus.* ruchanye oroſzloſzanſzko, *rugitus leonis.* oſzelſzko, *ruditus.* 2 Ruchanye. v. Ruchak.

Ruchìcza. *Manubrium, ii.* v. Toporiſche. 2. Ruchicza mecha, *capulus, & capulum, li, enchiridium.* v. Balangya. 3. Ruchicza pluſna, *bura, buris, ſtiva.* v. Plùg. 4. Ruchicza, ili derſalo ſervno, *mobile, is.* 5. Ruchicza vſzake poſzude, *anſa, æ.* v. Preruch.

Ruchìcza, mala ruka. *Manicula, manuncula, manciola, manibula.*

Ruchím. (D.) Rikam. *Rugio, boo, irrugio, mugitus edo, mugio.* 2. Ruchim po oſzelſzki, *rudo, is.* 3. Metaph: *de homine & leone dicitur.*

Ruchní. *Manualis, manuarius.* piſzecz ruchni, *manualis, is.* penezi ruchni, z-ſùlyi zadoblyeni, *manuarium as.* ruchna knyiſicza, *enchiridium, manuale.* ruchne miſſicze, *pericarbia.*

Ruchnoga dela placha. *Æs manuarium, manupretium.*

Digitized by Google

Ruchník. (Tur. Scl.) *Mantile, mantellum, manutergium, facitergium.* 2 ruchnik, kêmſze telo briſſe, *termentarium.* v. Obriſzach.

Rúd, rudo. *Temo, furca.* v. Oje. rudo dvoje med kemi kony vozi, *temo bifurcus.*

Rúd. da, do, chverſzt. *Solidus, compactus, ſpiſſus.* rudi laſzi, *denſus capillus.* ruda glava zelja, *compactum caulium caput.* v. Guſzt.

Rúda. *Fodina, minera, mina, araria, metallifodina, araria ſectura, fodina araria, climia.* 2. ruda zlata, *aurifodina, minera ſolis.* 3. ſzreberna, *argentarium, argenti mina, argenti fodina, argenti metalla.* 4. ruda medena, *fodina ari, l. area, arifodina.* 5. ſeleſzna, *ferri fodina, fodina ferraria, minera martis.* 6. brunchena, *fodina cuprea, cupri fodina.* 7. olovna, *fodina plumbaria, plumbi fodina, minera ſaturni.* 8. ſveplena, *fodina ſulphurea, ſulphuraria, & ſulfuraria.* 9. ſzolna, *ſalina, rum, ſalis fodina.* 10. ú kojeſze kamen za zid kopa, *ſaxifodina.* 11. ú kojeſze kamen za rezanye kopa, *latomia, lautomia, lapicidina, & lapicedina.* 12. bruſzna. v. Bruſz. 13. ú kojeſze czinober kopa, *fodina miniaria.* 14. ú keſze ſaliter kopa, *minera ſalnitri.* 15. ruda cherlyena, ili krayda, *ſandaracha, rubrica fabrilis nativa.* 16. ruda czinobra, *miltus, ti.* 17. ruda izkopana, *metallum, aramen, aramentum.* ruda jos nepreczverta, *cadmia.* v. rude zlate jarek, po komſze voda oteche, *agoga, a.* rud izvedavecz, *lithargius.*

Rudar, koi rude kopa. *Minerarius, foſſor metalicus, metallarius, ii.* 2. rudar, koi rudo ravna, *rector temonis, auriga, gubernator currus.*

Rudárſzki. *Mineralis, metalicus.*

Rudàſzt *Cincinnatus, calamiſtratus, criſpus.*

Rúdeſſi, rugani laſzi. *Cincinni, citratus, criſpatus, calamiſtratus, l. vibratus capillus, cirri.*

Ruffián, kurvih goſzpodar. *Leno, ganeo.* 2. ruffiáni. kî za nepoſtenemi ſenami ſterchu, *aqvarioli, luſtrones, veneripeta, macbocinadi, ſalaciones.*

Ruffiánka, kurvih goſzpodaricza. *Lena, a*

Ruffiánim, kurve zvajam. *Lenocinor, aris.* 2. kurvarimſze, *lapor, ſcortor, meretricor.*

Ruffiánſzki. *Lenonius.*

Ruffiánſztvo, kurvinſzko goſzpodarſztvo. *Lenocinium, lenocinamentum.* z kurvarſztvom terſiti, *lenocinium exercere.*

Rugàm, kráſam. *Capero, corrugo, irrugo, rugo, in rugas contrahò.* narugati chelo, *caperare frontem, frontem rugis contrahere, l. corrugare pellem, adducere vultum.* 2. rugam laſzi, *crinem criſpo, incriſpo, annulatim criſpo, vibriſſo.* rugati laſzi z-ſeleſczem, *calamiſtare.* 3. rugam, nabiram, *plico, complico, lacinio, rugo.* 4. rugamſze, rugotim drugoga, *illudo, deludo, irrideo, derideo, ignominio, ignominiâ afficio, ludifico.* v. Spotam.

Rugan. *Caperatus, corrugatus, criſpatus, criſpus, criſpulus, intortus, cirratus, cincinnatus, cincinnalis.* rugano chelo, *ſtriata frons, rugoſa, l. cirrata, caperatum ſupercilium.* rugana trava, *cincinnalis herba. Apul.*

Rugani laſzi, nakraſani. *Criſpus capillus, cincinni, cirri, antia, intorti capilli, capilli vibrati, crinis cincinatus.* ſelezom rugani, *calamiſtrati crines.* koi ali koja rugane laſzi noſzi, *calamiſtratus, cincinnatus.* v. Rugaſzt. 2. rugani laſzi dugi muski, *Caſaries, caſaries longa, coma promiſſa, coma concinnata.*

Rugànye. *Caperatio, corrugatio.* 2. *plicatura.* 3. *ſanna, irriſio, probrum, ignominia.* v. Spotanye.

Rugòta. *Turpitudo, dedecus, probrum, propudium, ignominia.*

Rùho. *Amictus veſtitus lineus, veſtes lineæ, munditiæ fæminarum, paramentum,*

Digitized by Google

tum, cimelium linteum. v. Prates.

Rújem-rovallzem. *Roſtro terram fodio, diſjecto.*

Rúk podavanya. *Carpiſmi, orum.* jedno ruk, *unimanus, mancus.*

Rúka. *Manus, ûs. Prov.*

Ruka jedna drugu vmiva,
Obe obraz, pomoch biva.

ruka deſzna, *dextera, l. dextra manus, pullaria.* ruka leva, *ſiniſtra, l. manus ſiniſtra, leva, æ.* deſznak y levak, na obe ruke jednako, *aſteropæus.* vſza ruka, *brachium, ii.* ruka od dlani do lakta, *carpus, pi.* od lakta do plech, *lacertus, ti.* rukami pleſzkati, *complodere manus, plaudere.*

Ruke klyuchaſzte, ili zkerchene. *Ancus, ci.* ruke kinch. *pſellion.* v. Narukva. koi narukve noſzi, *pſelliophorus.* ruke kuſsnenye, *labratum, ſ. veneratio principis &c. per oſculum manûs.* ruke dlan, *bir, ir, vola manus.* ruke na dlane meſzo debeleje, *metacarpium.* ruke ſuploſzt na dlane, *ſubtal* ruke miſlicze, *lacertus.* v. Brachium. *in 1ma Part.* nye kinch, *pericarpium.* ruke na koga verchi, *attentare aliqvem, manus alicui injicere, inferre.* ruke pri ſzebe derſzati, *continere manus.* ruke k-nebu zdiſem, *tollo manus in cælum.* ovo ima ruke, y noge, *ſal eſt, os ineſt.* od ruke do ruke, *datatim.*

Rukáv. *Manica, æ.* rukav podſztavlyen, *manica ſurrata de agninis, l. vulpinis pellibus.* rukav od ramena vilzechi, *manica penſilis.* z-rukavi, *maniculatus.*

Rukavìcza. *Palmaria, æ, digitalia, um, manuum tegmen, chyrotheca, æ.*

Rukoſztrelecz. *Manuballiſta-baliſta.*

Rukotvòr. *Opus, eris, opus manuarium, mæchanicũ, fabrile, &c. manuopera, um.*

Rukotvòrecz. *Manuoperarius.*

Rukotvorim. *Laboro, operor.*

Rukòvet. *Monupletium.* rukovet odrezanch laſzih, *capillatura.* v. rukoveten, *manuatus.*

Rukújem. *Manum manui jungo.* v. Vencham.

Rukujemſze. v. Zarucham. rukuvatiſze, *Interjungere dextras, jungere dextram dextra, ſalutare ſe invicem porrectione manus.*

Rukuványe. v. Zaruki. *Interjunctio dexterarum, junctio dexteræ ad dexteram, ſalutatio junctione dexterarum.*

Ruku komu dajem. *Stipulatâ manu promitto.* 2. ruku komu podajem, *dexteram do, porrigo, miniſtro, opitulor, opem fero.* pomochne ruke komu dati, *auxiliatrices manus porrigere, adjumenta ſubminiſtrare.* ruke ſztegnuti, *denegare alicui opem, non ferre ſuppetias.* ruku kay napuniti more, *manupletius.* ruku ſirok, *palmaris, palmus, doron.* dve ruke ſirok, *bidoron, bipalmis.* na ruku imati, *habere in promptu, in procinctu, in numerato, habere ad manũ.*

Rukum napravlyen. *Manufactus, manificus.*

Rúkum ſzvojum podpiſzati. *Proprio chyrographo annotare.*

Rulènye. *Gruvnitus, ûs.*

Rulyècz (D.) gubicza. *Proboſcis, rictus, ûs, roſtrum porcinum, l. Juillum.* 2. mali rulyecz, *roſtellum.*

Rúlyim. *Grunnio, digrunnio, is.*

Rumén. *Rubicundus, rubeus, purpureus.*

Rumenìcza. *Minium, ii.* v Czinober.

Rumenilo. *Fucatus rubor, purpuriſſum.* v Fayta.

Rumenimſze. *Rubeſco, rubeo, purpuraſco.* v. Cherlyenimſze.

Rúna. *Velus, eris.* runa zlata, *velus aureum.* runa neoprana, *ſuccidia.*

Runyàlzt. *Villoſus, piloſus, birſutus.*

Rùpa. *Hiatus, chaos, cavitas, foramen in petra, l. terra.*

Rúſen. *Fœdus, turpis, inſpecioſus.* v. Gerd.

Rúſim. *Turpo, deturpo, deformo, fœdo.* 2. Rùſim, *ſtrepito, ſtrepitum edo.* ruſiti na vrate, *vehementer pulſare portam.*

ru-

Digitized by Google

rusiti drugoga, *vituperare, vitiligare, convitio turpi qvempiam afficere.*

Rúsno. *Turpè, turpiter, fœdè, ſpurcè.*

Russim. *Demolior, deſtruo, disjicio, everto.*

Rust. *Theatrum, tri, pegma.*

Rúsz. *Russeus, rusus, helvolus.* ruszo vino, *helvolum, & helveolum vinum.*

Rùta. *Ruta, æ, peganon.* szeme rute, *besata, barmola, æ.* 2. Ruta kozja, *galega, æ. camædrytis.* dicta *abiga.* ab abigendo partu. 3. ruta lozna, *centonalis.* iz rute, *rutaceus.*

Rùtum namazan, ali obvezan. *Rutatus.*

S.

Szlovo neglaszovito.

Szlovo *S.* z-prichetka rechih, nemam zroka dvoyszturuchiti; pokeh dobnit ú Diachkom toga nenahajam, ako prem vnoge rechi jednakosze z-jednem S. pisu, vendar jednakosze nezgovaraju, nit szpodobnoga znamenuvanya imaju. otud dersim da y ú nasem Szlovinszkom piszmu vszaki szpameten bude zadovolyen z-proszterm szlovom *S.* koje glasz gde podichi, gde znisziti busze moral, zadoszta pokase znamenka zverhu glasznoga szlova polosena, y z-drusena szlovu *S.* sto pokasem ú szvojem meszto. h takay od nye odbiam kot menye potrebno, y povracham Dalmatinom.

S ante A.

Sàba. (D.) Shaba. *Rana, acredula, batrachus.* 2. saba velika, *pbrynus.* 3. saba krasztava, *bufo, onis, rubeta.* NB. Ova rada pod salsium prebiva, zato dobroje salsie liszt pervlye zdola obriszati, negsze ú jesztvinu poszta-vi, radi szumnye chemera. 4 v. Selva. 5. Saba nema, *rana muta, l. ferophia. Met:* chlovek ném. 6. saba regetacha, *rana stridula.* 7. v. Apocynon.

Sabe krasztave kamen. *Batrachites, bufonitis, bufonius lapis.*

Sabja jaycza, ili szeme. *Sperniola, & sperniolum, sperma ranarum. Mense Mortio inventum, tollit, si manus eo laventur, impetiginem.*

Sabjak trava. *Ranunculus, strumen, batrachium, polyanthemum.*

Sabìcza *Ranunculus, ranula, ranuncula.* 2. sabicza mala zelena, kà po liszta hodi, *vulgò* kralyeva sabicza, *calamita, dryopeta.*

Sabji krich. *Otolygon.* v. Regetanye. sabji z-missi boy, *batrachomyomachia.*

Sabokrechìna. *Batrachium.* v. Sabjak.

Sachìcza. *Pugillus, li, palmula, æ.*

Sàchni. *Pugneus, pugillatorius.* sachna pila, *follis pugillatorius.*

Sachnicza puska, pistola, *Sclopus minor, s. brevis, manualis, pugillaris, l. pugillatorius.*

Sacrament. Szveto-Zkrovnoszt. *Sacramentum.*

Sàczam. *Æstimo, taxo, appretio.* v. Preczenyam.

Sàczanye. *Æstimia, taxatio.* v. Preczcnenye.

Sàczmester. *Æstimator, ædilis, agoranomus.* 2. saczmester krusni, *ædilis cerealis.*

Sàffar. *Dispensator, promus, procellarius, penarius, promus condus, artocopus diœcetes, is.* v. Delitel. szporen saffar, *parcipromus, i.*

Saffarnìchki. *Promptuarius, promptarius.*

Saffarènye. *Dispensatio, onis.* v. Delenye.

Saffarícza. *Dispensatrix, promoconda.*

Sàffarim. *Dispenso, communico.* v. Delim.

Sàffarnicza. Odelnicza. *Cella panaria, escaria, dispensa, penarium promptuarium.* v. Dispensa *in Illyr.*

Sáfir dragi kamen. *Saphirus, cianus, ni.*

Sàfran. (D) Cjafran. *Crocus, & crocum, ci, perdicium.* 2. safran divji vertni,

aira

Digitized by Google

atractylis mitior, cnicus hortenſis. Rem: ſafrana polqvinticze popitoga, kamenecz od chloveka tira, y zatira. Sene takay chini laglye roditi. iz ſafrana flaſter, *oxycroceum.*

Sáfranaſzt. *Crocatus, crocinus, croceus.*

Sáfranika, divji polſzki ſafran. *Colchium, fujus agreſtis, cnecus, & cnicus, colus ruſtica, cartamus, aſphodelus, hermodactylus, haſta regia fœmina.*

Sáka, pèſt. *Pugnus, carpus, pygme.* ſaka puna, *palmata, tracta.* ſaka puna ſzoli, *palmata ſalis, &c.* dveh sák pergiſche, *cavæ junctaqve manus utriúsqve captura.*

Sákamſze. *Certo pugnis, pugillo, pugillor, aris, batuo cum aliqvo pugnis.*

Sáku velik. *Pugneus, pugilaris.*

Sákum ztuchen. *Pugillatorius, pugilatus.* z-ſakum koga zbunketati, *pugno, l. manu aliqvem cœrcere.*

Sákely. *Saccus, culeus, fiſcus, bero, alluta.* v. Vrecha. ſakely dvoyſztruchni, *biſaccium.* 2. ſakely ſzlamnati, *embrimium, matracium, ſtorea.*

Sáklyena verbcza. *Strophus, phi.*

Sáklyinecz. *Sacculus, ſaccellus.* koſnyati, *paſceolus, culeolus.* iz koſe teleche koſzmate za put. *caſſidile, is, caſſis, dis, caſſidilis, is.* ſaklyecz chez kojegaſze melya preczea: *po Nemski:* Beutel. *intervaculum.*

Sákreſtia. *Sacriſtia, ſacrarium, cella, adytum, ſecretarium, receptorium, paratorium, paſtophorium.*

Sakreſtián. *Sacriſta, ſacrarii cuſtos, ædituus, æditivus.*

Sála. *Jocus.* plur. *joci*, aut *joca, orum, facetiæ, nugæ, nugamentum, joculatio, jocatio, luſus, ſal, dicibulum. Prov.*

Sàli sàlum, netichiga rukum.

Sála bodlyiva, *vulgò* ſzlepi bich. *Prov.*

Sala bodna kerv nepuſcha,
Zvan poſtenya vendar fuchka.

Sales deutati, dicterium, apophtegma. 2. ſala vugodneh rechich, *ſales, ium, argutia, joca facetiarum plena, lepor.* 3. ſala neſzramna, *jocus ſcurrilis, ſcurrilitas.* 4. sála ſegava, *verſutia, argutia.* 5. ſala poſtena, *entropelia.* ſala ſuhka y nevugodna, *ſareaſmus.* v. Salnicze. ſalum nekay, nekay iz iſztine, *per ludum, & jocum.*

Sáladia. v. Merſzletina.

Sálata. (D.) lochika. *Lactuca, æ, oluſculum, picridium, eſopon.* zachinyena z-ſzlaninum, *uncta ſatis pingvi lardo oluſcula.* ſalata iz vugorkov, *acetarium cucumerũ.* 2. ſalata polſzka motavilecz, *lactuca agreſtis, hieracium.* 3. ſalata pitoma, *lactuca ſativa.* 4. ſalata rugana, *lactuca capadox, aſtylis criſpa.* 5. ſalata zmeſana, *miſcelaneum, l. acetarium miſcelaneum.* iz vſzakojachkeh trav, *bellellæ, rum.* 6. ſalata kâ po zemlye raſzte, nitſze gore nepodiſe, *lactuca ſeſſilis, lactuca laconica, aſtylis.* 7. ſalata glavata, *lactuca capitata.* 8. ſalata kâſze iz oczta je, *acetaria.* 9. ſalata czikoria, *intybus, cichorea, ſerisfolia, intybacea, apathæ.* v. Czikoria.

Salatni. *Lactucaceus.* ſalatne trave, *acetaria, facella, facellaria.*

Sálecz, veſzelyak. *Joculator, nugator, aretalogus, gelotopœus, gelaſinus, lerochates, vaniloqvidorus.* ſalecz ki za mal dobichek pri obedeh, y vecherah norie ſzpravlya, *homolochus.* ſalecz dvoranſzki, *aulicaſter.* ſalecz neſzramen, *ſcurra, vaniloqvus.*

Sàlecz. (D.) shaocze. *Pruleus, aculeus, ſpiculum.* Dim: *aculeolus.*

Kay sálecz ima ſalchaſzt. *aculeatus,* ſalchaſzta pchela, trava, *aculeata apis herba.*

Sálen. *Jocoſus, jocabundus, joculabundus, facetus, feſtivus, laſcivus, lepidus, ſalſus, ſcitus, & argutus, jocularis, nugatorius, dicunx & facetus.* razumno ſalen, *facetus ingeniatè.*

Sàlfia. (D.) kadulya. *Salvia, æ. elelisphacum, elaphoboſcon.* ſalfia divja, *horminum.* ſalfia rimſzka, *mentha græca.* Rem:

Digitized by Google

Salfia ſzuha, y na prah ſztuchena popita, ali na jeſztvinu poſzipana, haſzne proti ſzuhomu betegu, y friskomu kaſslyu. kachjemu takay grizu, z-melyum jachmenum ztuchena, y na ranu poloſena *Plin.* l. 22. c. 28. *Dioſc. Colum.* v. Salvia. *in 1ma Part.*

Salfium vrachim, *ſalvio, as.*

Sálim drugoga. *Vexo, jocando vexo, jocis ſtimulo.*

Sálimſze. *Jocor, joculor, alludo, nugor, facetior, facetè. loqvor, apinor.*

Sáliter. (D.) ſalnitar. *Nitrum, ſalnitrum, aphronitrum, ſal ormoniacus.* ſaliter dober, *chalaſtricum nitrum.* 2. v. Pena.

Sálitren. *Nitreus, nitroſus, nitratus.*

Sálitrena jama. *Nitraria.*

Sàlmijc. (D.) bolime. *Ægrè, moleſtè fero, iniqvo animo fero, ægrè ſuſtineo, angor animo, reſentio, malè me habet, gravor, doleo, indoleo.* jako, y iz ſzercza mi je sàl, *cordintimè doleo, intimis animæ ſenſibus torqveor.*

Sálnicza. *Jocus, nugalitas, vernilitas.* ſalnicze nepoſtene, *ſcurrilitas, triſcurriũ.*

Sálnicze. *Silli, joci, facetiæ, ſalinæ, ſales.* ſalnicze gerde, *ſales protervi.*

Sálno. *Joculanter, facetè, feſtivè, jocosè.*

Sàloſzt. *Triſtitia, mœſtitia, mæſtitudo, mæror, triſtimonia, triſtities, triſtitas, perturbatio, triſtitudo animi, ægritudo, luctus, crux, cruciatus animi.* paſzti v. ſaloſzt, *incidere in luctum.* ſaloſzt vchiniti, *triſtitiam contrahere, contriſtare.* v. Tuga.

Sàloſzten. *Mœſtus, triſtis, mœrens, luctuoſus, mœſtificatus, turbatus, conturbatus, perturbatus, afflictus, acerbus, dolendus, animus ſaucius.* v. Turoben. jako ſaloſzten, *extremo percuſſus dolore.* ſaloſztna vremena, *tempora acerba, & luctuoſa.* ſaloſztna ſenſzka oprava, *ricinus, ricinum, ni.* v. Tuſen.

Sàloſztim. *Affligo, moero, moeſtifico, funeſto, luctu afficio, percello animum, lapio.* ſzkerb ſaloſzti ſzercze, *cura lapit cor. Pacu:* v. Razſaloſztujem.

Sàloſztimſze. *Triſtor, mœreo, mœrore confficior, in mœrore jaceo, lugeo, in luctu, & ſqvalore ſum, afficior dolore, triſtitiâ incendor, mœrore confundor, animam moereri do.* jakoſze ſaloſztiti, *nimium eſſe in lugendo, modum lugendi nullum facere.* ſaloſztitiſze za kcherjum, *natam delamentari ademptam.* v. Turobimſze.

Sàloſztno. *Mœſte, dolenter, tragicè.*

Sàlta. *Rancor, putor, ſitus.* 2. *livor, luror, pelioma.*

Sàltav. *Rancidus, fracidus, putidus.* 2. *lividus, luridus, eſangvis.* priſaltav, *rancidulus.*

Sàltavem, ſaltavſzem. *Rancesco, rancec.*

Sàlujem. *Deſleo, deploro.*

Sàlujemſze. *Doleo, dolore afficior, pœnitet me.* razumnoga je chloveka, nikay takvoga nevchiniti, za kaybiſze moral ſalnvati, *ſapientis eſt proprium, nihil, qvod pœnitere poſſit facere.* 2. *defleor, deploror.*

Sàluvanye. *Dolor, pœnitudo.* ſaluvanya doſztojen, *pœnitendus, pigendus.*

Sáncz (D.) Sanacz. *Vallum, agger, mœnia, munimentum, munitio, propugnaculum, præſidium, caſtrum, clauſtra, murus, peribolus.* ſzancz naglo napravlyen, *pſeudocaſtellum.* ſancz na ſzpodobu zvezde. *munitio ſtellata.* ſancz podichi *locum propugnaculo obſepire, operibus cingere.* ſancz obtverditi, *præſidium imponere propugnaculo, in præſidiis collocare militem.* ſancz podkopati, *ima propugnaculi ſuffodere, ſubruere.* ſancze terti, biti, *qvatere, labefactare munitiones.* razruſſiti, *diruere aggeres, munimenta diſturbare.*

Sánczam, ſancze poſztavlyam. *Vallo, munio, loca idonea communio, vallum perficio, vallo circumcludo, obvallo, circumvallo, circumdo aggere, vallo cingo, cppidum operibus cingo.*

Sánczanye. *Vallatio, obvallatio, munitio.*

Sánczni. *Vallaris.* ſanczni kòs, *metella.* ſanczna baſta, *thorax,* l. *lorica valli.*

Sàndala. *Lignea ſolea, ſandalium.*

Sàn-

Digitized by Google

Sántã. *Claudico, claudeo, es, inceſſu claudico.*
Sántanye. *Claudicatio, claudicatus.* ſanta nye na jedne noge, *aſcoliaſmus.*
Sántav. Hrom. *Claudus, catax, loripes.* 2. ſantav jednum nogum, *pede altero claudus.* priſantav, *claudaſter.* *Prov.* Hman pri dobrom dober oſztaje. Dober pri hmanyẽ hman poſztaje. *Si juxta claudum habites, ſubclaudicare diſces.*
Sápi konyſzki. *Clunes, ium.*
Sápka. v. Arakchin.
Sàr, ſarkoſzt. *Æſtus.* v. Vruchina.
Sár. *Maculoſus, varius, variegatus, varicolor.* v. Piſzan. n. 2.
Sáraf. *Coclea, æ.* 2. ſaraf ú drevu, kémſze ſmehkchina zdiſe, *ergata, æ.*
Sáraglye. *Clathrus geſtatorius, l. clathrum geſtatorium.*
Sáran. *Carpius, ii.* v. Krap. ú izpiſanyu rib.
Sáren. *Variegatus, coloribus interſtinctus.* v. Sár.
Sárgaſzt. *Varicolor, diverſicolor.*
Sàrim. v. Zaſarujem.
Sàrkoſzt. *Candor, ſolis candor, cœli ſplendor, l. candor.*
Sàrtva. *Conſecratio, dedicatio, encœnia.* v. Poſzvetiliſche.
Sás. *Carex, cis. gladiolus indicus, ſeta aquatica, ſchœnanthum.* v. Rogoſz.
Sátan. *Satanas, diabolus, alaſtor, ſtygion, zabulon, zabulus, zabolus, belial, belzebud.* v. Vrág.
Sátor. *Tentorium, tentum, tabernaculum, ſcena, ſcenoma, mapalia caſa caſtrenſis, papilio.* ſator naypervejega voyvode taborſzkoga, *ſtrategeum, prætorium.* ſator velikoga poglavnika, *auguſtale.* 2. ſator poſztelni, *conopæum, conopium.* poſztelya z-ſatorom, *lectus teſtudineatus.* ſator napinyam, *tendo, figo, pono tentorium, collaco, intendo tabernacula.* ſator ſzpraviti, *detendere, tollere amovere tentorium.*
Sátore koi dela. *Tabernacularius, ſcenopegus*
Sátorecz. *Tentoriolum, li.*

Sátori voynikov. *Caſæ militares, tuguria caſtrenſia.*
Sátram. *Faſcino, excanto.* v. Charam.
Sátravka. *Venefica, ſaga, ſtrix, lamia, pharmaceutria, pytoniſſa.* ſztara ſatravka, *cantarix anus.*
Sátrenik. *Faſcinator, veneficus, præſtigiator, præcantator, magus, ſtrigo, ſtrigor.* 2. ſatrenik zemlyum, *geomantes.*
Sátrenye. *Faſcinatio, incantamentum, incentio, cantio, carmen magicum, incantatio, præſtigiæ, veneficium, necromantia.* v. Charanye. 2. ...renye z-vuglenczi, ili iz ognya, *pyromantia.* 3. ſatrenye zemlyum v-okol polya proti pticzam &c. *geomantia.* 4. ſatrenye v-vodu zlevajuch voyſzk radi znanya priducheh, *hydromantia.* 5. ſatrenye z-reſſetom za zezvedenye v-kragyeneh, *Conſcinomantia.* 6. ſatrenye z-ſzekirami, y z-oſztalem orudjem, *axinomantia.* 7. ſatrenye iz ſzencze, ali tenye, *ſciomantia.* 8. ſatrenye z-travami, *betonomantia.* 9. ſatrenye v-ruke gledech, *chyromantia.* 10. ſatrenye budi kakvo hoche na kvar bliſnyega po koſztih, ali y Sz. Duguvanyem, *ſuperſtitio.*
Sáyba oblochna. *Specular, ſpeculare, is, ſpecularium, ii, orbiculus vitreus.* v. Tabla. 2. ſayba kolna na oſzi, *Catharca, æ.* 3. Sayba vſzega kola, *orbile, abſis.*
Sáyka. *Celox, biremis, myoparo, lembus.*

S. ante C.

Scháp. *Damnum, ademptio.* v. Kvar.
Schápim. *Adimo, detrabo, ſubtrabo, damnifico, damnum infero.*
Schàva. *Siliquæ, quiſquilia, colluvies, illuvies*
Schènye. *Caniculus, catellus.*
Schèpczi. *Digiti, articuli, orum.* v. Perſzt.
Schét. (D.) koczet. *Setaceus, & ſetaceum, ei, pecten ſeu echinus.* *Prov.* Baba ſchet kadje vkrala, Zataitju nije znala. *Ritt.* 2. ſchet zidarſzka, *ſcopina, ſetaceus murarius, penicillus tinctorius.*

Digitized by Google

Schetícza za ſznaſenye oprave. *Scopulæ ſetaceæ, veſtiariæ, muſcarcum ſetaceum, excutia.*

Schetina, peravicza. *Seta, æ.* z-ſchetinum ſznaſim, *ſeto, as, ſeta purgo.*

Schetinaſzt. *Setoſus, a, m.*

Schetino-noſzni. *Setiger, a, m.*

Schím-ſczalſzem. (Scl.) piſſam. *Mejo, mingo, urino, urinam emitto, urinam facio.* podſczati, *ſubmingere.* guſzto ſczati, *micticare, mictiſſare.*

Schipànye. *Vellicatio, vellicatus.*

Schíplyem. *Vello, vellico, vellicor, carpo, pervello, laceſſo.* ſchipati za vuho, *aurem vellere, vellicari.* ſchiplyem vſze po malo, odvzimlyem, *carpo, demo, adimo, delibo.* 2. ſchiplyem jezikom, *vellico abſentem, carpo, criminor, lacero, laceſſo.* v. Ogrizavam n. 2.

Schìr. (D.) ſchyur. *Mercurialis, is, mercurii herba, linozoſtis, is, litum, blatum, blitus, lachanon, lachanum, ni, melampelos, helxine hortenſe, atriplex, ſerpentina.* 2. ſchir beli, *mercurialis fœmina.* 3. ſchir cherlyeni, *mercurialis mas.*

Schirìcza. *Helxine, parietaria, perdicium, urceolaris, muralis.* Rem:

z-ocztom ſztuchena y melyum herſenum, akoſze na bolno gerlo poloſi, haſzne.

Schìt. *Clypeus, clypeum, ſcutum, umbo, teſtudo, tholos.* ſchit mali peſſichki, *parma, parmula.* ſchit mali z-koſze, *cetra.* ſchit veliki okrugel, *ſcutum, l. ſcutum majus, clypeus argolicus.* ſchit mali okrugel, *ancile, is.* ſchit k-polovicze meſzecza ſzpodoben, *parmula, pelta.* ſchita gornji kray, *umbo, onis.* ſchita remen, *amentum, lorum.*

Schitar, kî ſchite dela. *Scutarius, parmularius.*

Schìtek. *Scutulus, ſcutulum, li, ſpinter, aſpidiſcus.*

Schitim. *Clypeo, parma, l. pelta armo.* 2. ſchitim, branim, *tego, protego, ſcuto tego, defendo, tutor, vindico, defendo, tuto, tueor.*

Schitom oboruſen. *Clypeatus, clypeo armatus, parmatus, peltatus, ſcutatus.*

Schito-noſzecz. *Peltaſta, ſcutarius, ſcutator, ſcutigerus, armiger.*

Schùka. *Lucius, lupus.* 2. ſchuka morſzka, *ſudis, is.*

Schukánecz. *Luciolus, li.*

Schyáp. *Fuſtis, ſcipio, baculus, ſudes.* v. Palicza. z-shapom koga biti, *fuſtare, fuſtigare, fuſte percutere, converberare, lumbos dolare fuſte ſaligno.* ſchyapi bienye, *fuſtigatio, fuſtuarium, ſupplicium fuſtuarium.*

Schyuczajuchi, *Singultim.*

Schuczàmiſze. (D.) kuczamiſze. *Singultio, is, ſingulto, as.*

Schyuczànye. *Singultus, ûs.*

Schyùle, hodalke, ili ſtange raſzohaſzte, nâ kehſze chez vodu ali blato prehaja. *Gralla.* hoditi na ſchyulah, *claudicare.* koi na nyeh hodi, *grallator.* korachai, *gradus grallatorii.* v. Hodala.

Schyúlecz trava. *Propr:* Komorecz. *Empetrum, tri, calcifraga, ſaxifragum, ſaxifragia.* raſzte pri morju na pechinah, haſzne proti kamenczu.

Schyurícz. *Cicada minor.*

Sczalìna. *Urina, lotium, humor præfaxdus, humor collectus veſicæ, uron,* zprechenye ſczaline, *iſchuria.* tesko ſczaline, y po kaplyah zpuſchanye, *dyſuria, ſtranguria, affectio, l. paſſio dyſurica, culbicio, difficultas urinæ, ſubſtillum, ſtillicidium urinæ.* koi ſczaline nemre zderſati, *urinæ incontinens.* ſczaline ogledanye, *uroſcopia,* znamenya ú ſczaline, *urocritica.* v. Urocriterium. iz ſczaline prorok, *uromantes, is.* v. Voda.

Sczánye. *Mictio, minctio, minctura, minctus, mictus, lotium, urinæ dimiſſio, urinæ redditio.*

S. ante E.

Séchemſze. *Deambulo, ſpatior, expartior, ambulo, ambulationem conficio, relaxo, remitto animum, inambulo.* ſetatiſze

na

Digitized by Google

na odpertom, *ſub dio deambulare.*

Séda, czedula. *Scheda, ſchedion, ſchedium, ii, ſchediaſma, tis, pitacium, ſchedula brevis, interſcriptum.* ſedu na vrata pribiti, *inſcribere ædes mercede, ædes proſcribere.* ſeda ſzpomẽnka, *ſchedula memorialis.* ſeda zpovedna, ili zpovedi vchinyene ſzvedochna, *atteſtatum, documentum confeſſionis.*

Sédicza. *Chartula, ſchedula, pittaciolum, indiculus.*

Séga. *Mos, ritus, exercitatio, uſus, uſurpatio, adhibitio.* guſzto ſege ponavlanye, *exercitatio.* imati ſegu, *in frequenti uſu habere.* ſegu derſati, *conſvetudinem ſervare.* oſztaviti ſegu, *morem tollere, uſum abrogare.* v. Navada. 2. ſega, poleg kojeſze razumno ſive, *politia, æ.*

Ségav. (D.) vuhovit. *Aſtutus, callidus, vafer, verſutus, captioſus, ſubdoloſus, conſpicuus, catus, malefaber, ſophiſticus, ad fraudem acutus.* v. Vkanlyiv. 2. ſegav ú govorenyu, *verſutiloqvus.* ſegava pamet, *peracre ingenium.* ſegavo koga oſſaliti, *attondere aliqvem doctis dolis.*

Ségavo. *Vafrè, callidè, ſophiſticè, aſtutè, catè.*

Ségavoſzt. (D.) haramzadſztvo. *Aſtus, aſtutia, calliditas, vafrities, vaframentum, ſutela, vernilitas, panurgia.* v. Himba.

Sègchem, ſegechem. (D.) skaklyem. *Titillo, ſtimulo, illicio, irrito.*

Sègetan. *Titillatus, ſtimulatus.*

Sègetànye. (D.) ſzkaklanye. *Titillus, titillatus, titillatio, titilamentum, tentigo, pruritus.*

Sègetlyiv. *Titilloſus, proriginoſus.*

Sèhtarka. *Gaulus, mulctrale, mulctrum, ſinus, l. ſinum lactis.*

Sèja. *Sitis.* 2. ſeja velika, *lupina, l. magna ſitis, ignita ſitis.* 3. ſeja nevſzaſzlyiva, *tantalea ſitis.* ſeju terpim veliku, *ſitis me perurit.* ſeju vgaſziti, *ſitim levare.* od ſeje pogibati, *ſiti confici, l. perire.* 4. mala ſeja, *ſiticula.*

Sèjam-gyam. (D.) ſednim. *Sitio, ſiti laboro, colligo ſitim, appeto bibere, ſitim perfero.* jako ſejati, *ſitire vehementer, arere ſiti.*

Sèjen. (D.) ſedan. *Sitibundus, ſitiens, bibulus, aridus.* jako ſejen, *ſiticuloſus, valdè & afflictim ſitiens.*

Sèju vgaſſujem. *Expello, depello ſitim, extingvo, reſtingvo ſitim, potione ſitim abigo.* v. Sejan. 3.

Sèlechi. *Avens, appetens, cupidus, cupiens, ſitiens, anhelus, inhians, petax..* 2. Adverb: *cupidè, avidè, ardenter, ſitienter, optatò, optabiliter, optatè, inbianter, appetenter, perſtudiosè, expetenter.*

Sèlem-lelſzem, hochu. *Deſidero, aveo, voveo, opto, exopto, expeto, voto expeto, in optatis ſum, apprecor, comprecor, ominor, votis depoſco,* dobro komu ſeleti, *benedicere alicui.* zlo komu ſeleti, *diras alicui precari, l. imprecari.* ſzrechu komu ſeleti, *proſeqvi aliqvem verbis bene ominatis, omnia fauſta, & felicia alicui à DEO precari.* vſza ima, kâſzi od Boga ſeli, *cuncta competunt, & conveniunt votis ejus.* 2. jako kruto ſelem, *exopto, affecto, anhelo, appeto, expeto, expetiſſo, expoſtulo, reqviro, ſitio aliqvid, cupiditate incendor, flagro deſiderio, in rei deſiderio ſum, teneor magno alicujus deſiderio, ex intimo pectore anhelo, voluntatis inclinatione in aliqvid propendeo.* v. Hlepim. ſelemſze pocheſzati gdeme ſzerbi, *ſcalpturio, ob pruritum ſcalpendi deſiderio teneor.*

Sèlen. *Optatus, deſideratus, exoptatus, expetendus, exoptandus.* 2. *cupitus, concupitus, affectatus.* v. Pohlepen. n. 2.

Sèlenye, ſelya. *Deſiderium, deſideratio, expectatio, petitum, votum, optatum, optatio, petitio, apprecatio, eulogia.* ſelenyu chijemu zadovoliti, *occurrere alicujus deſideriis, & precibus.* novoga leta ſelenye, *apprecatio felicis novi anni auſpicii.* sèlenye komu ſzrechnoga puta, *propemticon, apobaterium.* ſelenye ſzrechnoga povrachka, *epibaterium.*

Digitized by Google

veliku ſelyu imaju vſziga videti, *magna omnium viſendi eum eſt expectatio.* 2. veliko ſelenye, *affectatio, affectus, æſtus, appetentia, appetio, appetitus, cupiditas, allubentia, concupiſcentia.* v. Hlepenye.

Sèleſcze ſoſtarſzko. *Scalprum ſutorium.* barberſzko, kêmſze ſile odpiraju, *ſcalpellum, ſ. ſcalprum chyrurgicum,* ſive *medici vulnerarii, ſcalpellus chyrurgicus, phlebotomum, ſagitta.* kemſze meſzo gnyilo iz koſzti rele, *ſcalper exciſorius.* kemſze vadi, *ſcalprum extractorium.* kêmſze kurja oka z-korenyem zrezavaju, *ſcolopomacharium.* kemſze ribje koſchicze iz gerla vade, *acanthibolus.* kemſze zubi vade, *dentarpaga, odontagra.* v. Pelikan. n. 2. kêmſze kamenecz iz ſzrama jemlye, *eatheder.* ſeleſcze, kojemſze kay dube, *ſcalprum, pri.* ſeleſcze, kêmſze laſzi rugaju, *calamiſter, & calamiſtrum, tri.*

Sèlezje vſzakojachko, ſztarès. *Ferramenta, ſcruta.* ſelezje okovi, *Compes, dis, & compedes, dum, vincula ferrea, pedica ferrea.* v. ſelezje okovati, zakovati, *vinculis ferreis, illigare, conſtringere, laqueare, uncis contexere.* v. Okavam

Sèlezna machka. *Harpago, lupus, anchora.* 2. ſeleznum machkum vlechem, *harpago, as.* v. Vuſe. ki ſelezne machke ú vodu hita, y van vleche, *anchorarius.* placha nyegva, *anchorarium.* 3. ſelezna machka pintarſzka, kûm obruche na lagve navlachi, *vulgò* navlaka, *lupus, canis.*

Sèlezna brana. *Sirpex, eis.*

Sèlezna hergya. *Martix calx, ferrugo.*

Sèlezna ſztrela. *Soliferium, ii.*

Sèlezna knezia, ili Varmegya. *Comitatus caſtriferrei.*

Sèlezna farba. *Ferrugineus, venetus color.*

Sèlezna jama. *Feraria, ferrifodina.*

Sèlezne izkricze. *Strictura.* ſelezne zubache, *Irpex, eis.*

Sèlezni. *Ferreus, ex ferro conflatus.* 2. ſelezni Varas ú Ugerſzkom orſzagu, *Caſtrum ferreum, ferraria civitas, oppidum ferrarium.* ſelezni drot, *ferreum ductum.* ſelezni izvarek, *ſcoria ferri, recrementum.* ſelezni pleh, *patena, æ.*

Sèlezno orudje. *Ferramenta, rũ.* 2 *ferreè.*

Sèleznyak. *Catafractus.* v. Oklopnik. ſeregi ſeleznyakov, *agmina ferrata.*

Sèlezo (D) gvozdje. *Ferrum, ri, cimicus mars.* ſelezo za hoſtie, *artopta, pigella,* v-takvom ſelezu zpechen, *panis artoptitius, cruſtulum.* ſelezo kêmſze ſzvinye love, *excipium, ii, venabulum.* ſelezo zklyucheno na kôm slebi krovni viſze, *anchoniſmus, mi.* ſelezo pechatno, kemſze kay zaſiſe, *tudicula, læ.* kojemſze zaſiſe funtana, *cauterium, ii.* kêmſze glubina rane iſche, *ſpecium, ii, ſpecillum, li.* kêmſze flaſter razteſe, *ſpatomela, æ.* kêmſze ſzteny iz rane jemlye, *excipulum.* ſelezo vlzakojachko, *ferramen.*

Sèlezom laſzi ferchem. *Calamiſtro, as.* v. Rugam.

Sèlezom okovan. *Ferratus, inferratus, ferro munitus, præfixus, præpilatus.* kopja okovana, *præfixa ferro jacula.*

Sèlezo terſecz. *Ferritorius, ferramentarius, ferritribax.*

Sèlezom ſzpinyam, veſem. *Ferramino, ferro colligo, conſtringo.* ſelezom vezanye, *ferruminatio.*

Sèlno. *Optabiliter, peroptanter.* v. Selechi n. 2. jako ſelno, *avidè, cupidè, percupidè.*

Sèlva. (Scl.) skornyacha. *Teſtudo, chelone, chelys, emydes, um, animal cruſtatum, & eſt terrea, fluvialis, marina, ſive chelydros.* ſelve korito, *chelonium, cranium teſtudinis animalis.*

Sèlvar. *Teſtudinarius, ii.*

Sèlud. *Glans, dis, balanus.* 2. ſelud czerov, *glans cerrea, cerrum, ri, iligna, æ, ilignea glans.* 3. ſelud bukov, *glans fagina.* 4. ſelud padajuchi, *glans caduca.* ſelud pod gerlom, ili guſcheri, *angina, ſynanche, tonſillarum inflammatio.*

Se-

Digitized by Google

Sèluda jeſicza. *Calix, echinus glandis.* 2. ſeluda pobiranye, *glandatio.*
Sèludek, mali ſelud. *Glandula, æ.*
Sèludom roden. *Glanduloſus, glandifer.*
Sèludni. *Glandarius.* v. Sírovina.
Sèludechni. *Stomachalis, le, ſtomachicus.* ſeludechne ſile, *vena meſaraica.*
Séludëcz. *Stomachus, ventriculus.* ſeludecz morgujuchi, *ſtomachus latrans.* mleden, *ventriculus langvens. Hor. latrantem ſtomachum bene lenit cum ſale panis.* ſeludeczſze burka, *interæſtuat ſtomachus.* 2. ſeludecz ſzvinſzki, *ſortutillus.* ſeludecz ſzvinſzki nadeven, *faliſcus.* 3. ſeludecz tuſzti ſivine kâ preſiva, *abomaſum.*
Sèludeczme boli. *Laboro ex ſtomacho.*
Sèludcza ſzlaboſzt. *Stomachi langvor, diſſolutio.*
Sèludcza vuſganye. *Stomachi inflammatio.*
Sèludcza griz. *Stomachi roſio, ventriculoſa paſſio, cordiacus morbus, cacochymia, cordialgia.*
Sèludcza gruſcha. *Stomachi faſtidiũ aſſa, æ.*
Sèludcza prehitenye od bluvanya. *Anatrope, is.*
Sèludcza dobro kuhanye. *Eupepſia, æ.*
Sèludcza dobroga chlovek. *Euſtomachus.*
Sèludcza tesko kuhanye, neprebavlenye. *Stomachi cruditas, inconcoctio, inconſumptio, apepſia.*
Sèludcza hmanyega chlovek. *Cacoſtomachus.*
Sèludczo-bolni. *Stomachicus.*
Sèludni. *Glandarius, a, m.* ſeludna loza, *glandaria, l. glandifera ſylva.* 2. pun ſeluda, *glanduloſus.*
Sèlya. *Deſiderium, zelus, appetentia, appetitio, cupido.* ſelya bludna skodlyiva, *cacozelia.* ſelya lyubomorna, *zelotypia.* ſelya blaga, *philargyria. auri, l. opum fames.* ſelya dugoga ſyvlenya, *philopſychia.* v. Selenye. ſelya vſza videti, y znati, *curioſitas, tis.*
Sèlyar *Inqvilinus, incola.*
Sèlyarſztvo. *Inqvilinatus, incolatus.*

Sèmlya. *Panis ſimilagineus, cribana, æ.*
Sèna. *Mulier, fœmina, vira, matrona, matrimonium.* 2. ſena zakonſzka, *uxor, uxorcula, ſoeia, conſors thori, vira, marita, conjux, mariſcum. Prov.*
Tesko hiſe gde ne ſene,
Razmey dobre, y poſtene.
3. ſena muske hrabrenoſzti, *Virago, andrago, nis.* 4. ſena hiſna goſzpodaricza, *tapanta, copa, æ.* 5. ſena lepa, ali nepoſzlena, *mulier formoſa, ſed deſidioſa, forma eleganti, at corpore langventi.*
Koja ſena nechi tkati, *Prov.*
Preſzti al' ſivati,
Ako premje lepa baha,
Ne za gazdu ſziromaha.
6. ſena lepa ali hman, *helena, æ.* 7. ſena mala, ali lepa, *nanium, ii.* 8. ſena merſzka, *pitbecium, ii.* 9. ſena v-tepena, y pogana, *ſpilumenen.* 10. ſena poglavita, *matrona, æ.* 11. ſena viteska, *herois.* v. Sena. n. 3. *heroina, æ.* 12. ſena hman, y huda *ſæva uxor, hecuba, æ.* 13. ſena lakoma, kâ vſze ſtat je, *eſtrix, ictrix.* 14. ſena nezaſzitna, *gluvia, æ.* 15. ſena nehaſznovita, y zlocheſzta, *ſerapta, æ.* 16. ſena kervo tochna, *hæmorrhouſa.* 17. ſena bliſnya k-porodu, *inciens.* 18. ſena z-jednem czeczkom, *unimama.* 19. ſena nepoſtena, kurva, *ſchrof, & ſcropha.* vabecha na naſzladnoſzt, *ellecebra, argentaria.* kurva prokleta, *excetra.* obchinſzka, *lupa, ſcortopubla, &c.* ſena v-lotrie zapopadena, *onobates, æ.* ſen, ili ſenſzko ladanye, *gynanocratia, uxorium imperium.*
Senam naſztoren. *Hippolytus.* v. Sivem. za ſenami hodechi, *aqvariolus.*
Séne viteske. *Amazones.* 2. ſene dveh bratov, *leutrices.* 3. ſene potepavke y pianke, *ambubaiæ, bacchæ.* 4. ſene ſzite vnogo klafurlyive, *mulieres ſaburratæ, largiloqvæ.*
Sene podajen. *Uxorius, uxorioſus, cunnilingus.*

Digitized by Google

Sénator. *Senator. buleuta, curialis.* v. Vechnik, y oſztala.

Sénatoria. *Ordo ſenatorius, decurionatus, dignitas ſenatoria.*

Sènchìcza. *Mulierçula.* zakonſzka, *uxorcula.*

Sènimſze. *Uxorem duco, conubium ineo, duco in matrimonium, nuptias celebro.* drugochſze ſeniti, *iterare matrimonium, ad ſecundas tranſire nuptias.* v. Udajemſze.

Sènitva. *Conjugium, connubium, coniunctio, nuptiæ, contractus nuptialis.* druga ſenitva, *ſecunda vota.*

Senin. *Uxorius.* ſenin ded, *ſoeer magnus, proſoeer.* ſenina baba, *ſoerus magna.* prebaba, *ſocrus major.* ſenin brat, *levir.* v. Dever.

Sèno-lyub. *Mulierarius, muliebrioſus, mulieroſus.*

Seno-lyubnoſzt. *Mulieroſitas, phylogynia.*

Sénſchak. *Mulierarius, puellarius, ii, vinulus, tympanotriba, ſyntomus, uxorius, beta, batalus, baro, feminitus, effeminatus, fœmineus, mollis, eviratus, muliebris, mulieroſus.*

Sènſzki. *Muliebris, mulierarius, fœmineus.* 2. po ſenſzki, *muliebriter, muliebrosè.* 3. *effeminatè, femineè, molliter.* 4. ſenſzki kinch, *mundus, l. ornatus muliebris, apodiſmus, ſardia.* ſmùk, *monile, torulus, ſpatalium, ſtrobilia.* iz zlata, *xenion.* 5. ſenſzki plaſch, *palla, cyclades.* ſenſzki beteg, maternicza, *uterinus furor, profluvium mulierum, menſtruum, menſes.* ſenſzka duga halya, *cyclas, lacinia, pernacis, ricinus, xyſtis.* ſenſzka gornya halya kot plaſch, *paludamentum.* ſenſzka letna oprava, *thereſtrium, ii.* ſenſzka kupelna rubacha, *perizonium.* v. Rubacha.

Sènſztvo. *Muliebritas, mulieroſitas.*

Sènyem. *Meto fruges, ſeco, ſecula ſuccido, demeto, meſſem facio, falce reſeco cererem.* jako ſeti, *emetere.*

Sèp. *Saccus, ſaculus, ſaccellus, loculus, manticula.* 2. ſep koſnati, *paſceolus, folliculus.*

Sepni. *Saccarius, a, m.*

Sèpo-reſecz. *Saccularius, manticularius, perenticida.* v. Moſnyàr.

Sépchem. *Suſurro, muſſo, muſſito, ſubmiſsâ voce loqvor.* na vuhu ſeptati, *inſuſurrare in aurem.*

Séptanye. *Suſurratio, ſuſurrus, ſuſurrum, muſſitatio.*

Séptavëcz. *Suſurro, ſuſurrator, muſſitator.*

Sérbet. *Aqva mulſa, medo, nis.* v. Medicza. n. 3.

Séreg, cheta, skvadra. *Cohors, acies, turma, agmen, caterva, phalanx, legio militum, l. militaris, exercitus, agema. Prov. Sacer manipulus.* 2. ſereg junakov oboruſneh, *cohors militum armatorum, acies quadrata, cuneus militaris, phalanx turmalis.* ſereg konyanikov, *agmen equitum, ala, agema, turma equeſtris.* ſereg peſczev, *cohors peditum, l. pedeſtris, peditum ſtabile agmen.* ſereg jezero peſczev pod jednem voyvodum, *cohors millenaria.*

Séreg pomochni. *Cohors auxiliaria.* akoje iz konyanikov, *turma auxiliaris.*

Séreg ſchito-noſzni, *Cohors peltatorum &c.*

Séreg pervi. *Agmen primum, anteplanum, anteſignanum.*

Séreg junakov 29. *Manipulus, li.*

Séreg junakov 40. *Cohors militum, quadragenaria.*

Séreg junakov 100. *Centuria, æ.*

Séreg junakov 15000. *Cohors, tis.*

Séreg junakov 6666. ali 125000. *Legio, onis.*

Séreg junakov 8000. peſczev, Brigaderia. *Acies quadrata, phalanx.* General takvoga ſerega, *vulgò* Brigader, *Phalangarcha.* chaſzt, ili Brigaderia, *Phalangarchia.*

Séreg razperſſan na jezero korachajev. *Grex milliarius.*

Sé-

Digitized by Google

Séreg obſztreti. *Cogere, l. claudere agmen.*
Sérega vogya. *Spirarchus.* ſerega nayvekſi glavar, *ſummarius, ii.* k-ſeregu ſzliſſajuchi, *turmalis, turmarius, agminalis*

Na ſerege, *turmatim, agminatim, centuriatim, caſtellatim.*

Sèrem. *Voro, manſito, eſco, tubureinor, excedo, ingurgito in me cibos.* ſerem, y popiam, *commiſſor, lurcor, luxurio, luxurior, luxuriosè vivo, vino epulisque obruor, ingurgito me cibo & potu, cibos, & potiones pereolo.* v. Poſiram.

Sèrenye, ſrenye. (D.) ſderanye. *Voracitas, edacitas, ingluvies, immoderata voracitas, inſatiabilitas, gula, cupedia, lamargia, ebarybdis edacitatis, aſotia, gaſtrimargia.*

Koi ſere. *Vorator, manduco, glutto, liguritor, epulo, lurco, gurgulio, phago, catillo.*

Sérg. (D.) barabanat. *Lictor, apparitor, ſtator, rhabdochus, maſtigophorus.* 2. ſereg kî prezava, *proclamator, præclamitator, buccinator, publicator, præco, præcia.*

Sèrjáv. (D.) ſdral *Grus, is, grus balcarica, palamedis avis: grus gruit.*

Sèrjavchich. *Vipio, grus minor.*

Sèrjavka. *Prunæ, arum, carbones candentes.*

Sèrjavnik, ú komſze ogeny v-hiſu noſzi. *Pyraunum, ni.* ſerjavnik, kêmſze poſztelya topi, *termocbinium.* 3 ſeravnik kuhinſzki, kêmſze ogeny zbira, *hama, batillum.*

Sèrvne. *Mola truſatilis, l. truſilis, manuaria, l. manualis domeſtica.* v. Melin.

Séſsliga. *Carduus lanceatus.* v. Chesliga.

Séſzt. *Sex, bex.* na ſeſzt veizlih ladja, *bexeris, is.*

Séſztak. *Sexennis.* 2. v. Séſzticza.

Séſztdeſzet *Sexaginta, decies ſex, ſexagenus.* téſztdeſzet jezer, *ſexagena milia.*

Séſztdeſzét let ſztar. *Sexagenarius.* ſeſztdeſzet krat, *ſexagies.* ſeſztdeſzeto y tretje leto, ſztupno leto naypogibelneje chloveku, *Androdus, annus climactericus.*

Séſztdeſzeti. *Sexageſimus, ſexagenus.*

Séſzteh ſztolczev proſztor, y gdeih tuliko more obedvati, *ſtibadium, hexaclinon.*

Seſzteh dnevov ſztvorjena vreme. *Hexameron.*

Séſztero dnevni. *Hexamerus.*

Séſztero vuglaſzt. *Sexagonus.*

Séſzti. *Sextus.*

Séſztìcza. (D.) ſeſztak, marias. pet gros: y dva krayczara. *Sexenarius, ſextarius, marianus. quia MARIÆ Ungariæ Patronæ imaginem præſentat.*

Séſztilim. *Circino, decircino, circino rotundo, circulo, deſigno.*

Séſztilitel. *Circinator, ris.*

Séiztilo. *Circinus, ni.* 2. Seſztilom okruſen, *circinatus, decircinatus.*

Séſzt krat. *Sexies.*

Séſzt let. *Sexennium, ii.*

Séſztnadeſzte, ſeſztnayſzt. *Sedecim, ſexdecim.* ſeſztnadeſzte krat, *ſedecies, ſexdecies.*

Séſztnadeſzti. *Decimus ſextus.*

Séſztſzto. *Sexcentum, ſexcenti, ſexcenus, ſexcentenus.* ſeſzt ſzto krat, *ſexcenties.*

Séſzto meſzechni. *Semeſtralis, le.* 2. ſeſztonog pavuh, ki po vode ſzkache, *Tipula, æ.*

Séſztoper bat. *Clava radiata.*

Sétanye. *Ambulatio, deambulatio, inambulatio, ſpatiatio.* 2. ſetanye po puteh, *deambulationes compitalitiæ.* malo ſetanye, *deambulatiuncula.* 3. ſetanya vuchitel, *peripaticus, ci.*

Sétaliſche. *Deambulatorium, ambulacrum, porticus, receſſus.* zrachno, *xyſtus, hypetra, pergula, paradromis.*

Sétavecz, kilze léche. *Spatiator, ambulator.*

Sètva. *Meſſis, meſſio, perceptio frugum.* dobro-rodna ſetva, *uber, opima,*

TAYLOR INST. OXFORD
Digitized by Google

gravida meſſis. ſzlaba y neplodna ſetva, *tenuis, gracilis meſſis, proventus ſterilis.* ſetva pirna, *meſſis farracea.* ſzad dobra je ſetva, *diſtendit ſpicis horrea plena ceres.* ſetve ſzvetki, *thalyſia.*

Sétujem-valſzem. *Celero, accelero, feſtino, propero, appropero, maturo, celeriter curſum perſtringo, adhibeo celeritatem, manico, as.* Transl. *ſeco viam.* jako ſetuvati, *deproperare, tempus præcipitare, volitare, trepidare.* rano ſetuvati k-komu, *manicare ad aliqvem.*

Sétuványe. *Feſtinatio, properatio.*

Sétujuchi. *Feſtinus, feſtinabundus, properus, properans, volans.* v. Poſzpeſſen. 2. *properè, celeriter, cito pede, properatim, curſim, citatim, haud cunctanter, volueriter.* v. Hitro.

Séu. *Sutura, æ.* 2. ſeu, *ſipho, tubulus doliaris, fiſtula.* v. Heber.

Séza. *Filentum, rheda opertanea, ſtaticulũ.*

Sèztok. *Lacertoſus, validus, valens, virilis, firmus, validis viribus, ſolidus, pollens viribus, nervoſus, vertius.*

S. ante G.

Sgànczi. *Mazæ, rum, paſtilli.*

Sgànyar. *Diſtillarius, ſpargiricus, chymicus.*

Sganyarſzki. *Diſtillatorius.*

Sganye. *Uſtio, crematio, combuſtio, urigo.* 2. *diſtillatio, deſtillatio, ſtalagma.*

Sgèm. *Uro, cremo, uſtulo, aduro, correo, adoleſco ignibus.* ſgati z-ſelezom, *cauterizare.* 2. ſgem, *diſtillo, in bucellari decoqvo.* ſgati, ali preczeati na ſzunczu, *vaſis qvidpiam includere, & ſub dio in ſole habere, deſtillare in ſole.* ſgatiſze, *uri, cremari, uſtulari.*

S. ante I.

Sía vrat. *Cervix, collum.* 2. sìa, súly. *Callus. & callum, li.*

Síav. *Calloſus, a, m.*

Síavoſzt. *Calloſitas, tis.*

Síavem. *Callum aqviro, occalleſco.*

Síba, prut. *Virga, rudis, ferula, vimen.* ſiba duga, y ſitka, *verber,* bekova, *viburnum.* 2. ſiba vudichna, *arundo piſcatoria.* ſiba pticharſzka. v. Palicza. na ſibu pticze loviti, *virgâ venari aves.* v. Pticze. ſiba ſelezna vur ſzuncheneh, *gnomon, umbilicus ſolis.* ſiba merna 10. czepeliſſev, *acæna, decempeda.* ſiba merna lagvov, à Germ: Fizer, *virga pitomerica.* v. Oſzten. ſiba kûm kaſe. *ſtylus.*

Siban. *Virgatus, ferulis cæſus.*

Siberje. *Virgetum, virgultum.* ſiberje guſzto, *veſpices, um.* 2. ſiberje ſzuho za podnetenye ognya, *gremia.*

Sibicza. *Virgula, rudicula.* ſibicza, kâ iz korena izhaja, *ſtolo, onis, pullulus arboris.* ſibicza za czeplenye, *talea, taleola, ſurculus. claveola, teſſela, teſſera, calamus, clabula, viviradix.* ſibicza dreva znovich zaſzajenoga, *feſtuca.*

Sibja rezanye. *Virgidemia, æ.*

Síbje. *Virgæ,* za vezanye terſzja. *Ruſcus, & ruſcum, ci, vimen.* ſibje brezovo, *ferulæ, rum.* ſibjem tepſzti, *ferulis objurgare.* ſibjem koga pretepſzti, *mulctare aliqvem virgis, ſupplicium virgarum ſumere de aliqvo.*

Síbji. *Virgeus, virgoſus.* iz ſibja poſzuda zpletna, *virgea, orum.*

Síbram, ſibjem tepem. *Virgis cædo, ferulis objurgo, verbero, catarado.*

Síbran. *Virgatus, virgis, l. ferulis cæſus, polluctus, ulmitriba.*

Síbranye. *Virgatio, onis.*

Síbravecz. *Virgator, virgarius, rhabdocus.*

Síbre, kamenczi mali k-zidanyu potrebni. *Farturæ, & farctura, rum.*

Sìcza. v. Sztruna. 2. v. Drot.

Sìda *Falarica, ſaviſſa, polycaſtrum.*

Sìdek. *Flexis, mollis, fluxus, vitilis.*

Sìdov. *Judæus, verpus, apella, recutitus, Prov Dal.* ſid kerſchanin, vuk pitom. poganin poſidovlven, *proſelytus.*

Sìdovkinya. *Judæa, hebræa.*

Sìdovſzki. *Judaicus, judæus, hebræus.* 2. *judaicè, hebraicè.* 3. ſidovſzki chins, oſura, *anatociſmus.* ſidovſzka zemlya, *judæa.* ſidovſzki ſzvetek, *ſcenopegia.*

ſi.

Digitized by Google

ſidovſzkeh chinov knyiga, *Talmud.* 4. ſidovſzka skola, czirkva, *ſynagoga.* 5. ſidovſzka chreſnya, *halicacabus, ſolarium, veſicaria, neuris.*

Síkútor, czemeſter. *Ædituus, aditimus, hierodolus, hieropbylax.*

Síkutorìcza. *Æditua, æ.*

Síkutorim, ſzkerbim za czirkvu. *Ædituo, as.*

Síkutorſzki. *Æditualis, le.*

Síla. (D) xilla. *Vena, phlebos.* 2. ſila kervna, treptavicza, *arteria, vena pulſatilis.* kâ pobia, ili dvakrat bie, *dicrotus.* ſila debela bela, *nervus, vi.* ſila naduta, *varix, ganglion.* ſila nayvekſa ſzerchena, duſsna ſila, *aorta, diaſtolen, ſyſtolen,* ſila pod jezikom cherlyena naduta, *grando, nis.* ſila ú drevu, *pulpa, venáqve arboris.* ſila zlata ú zemlye, *ſægullum, li.* ſila olovna, *plumbago.* ſila obla trav, *bulbus, bi, radix rotunda.* ſila jaychena, *cremaſter, eris.* ſila, po koje voda iz bubregov ú mehur ide, *uretra, æ.*

Sílaſzt, pun ſil. *Nervalis, nervoſus, venoſus, maſculoſus.*

Silav. *Cartilaginoſus.*

Silavoſzt. *Nervoſitas, tis.*

Sile mlahavo bitje. *Arteriæ pulſus langvidus.* 2. ſile vratne, *caroticæ,* ſeu *carotides venæ, jugulares venæ.* 3. ſile na ſzlepo-ochju, terbuhu, ſztegnu, kêſzve vide, *varices, varicæ, variculæ.* komuſze te ſile kaſu, *varicatus, varicoſus.* 4. ſila na boku od ſztrane ſeludcza, *Toni, fibræ.* ſile ſzechenye, *ſectio venæ, ſangvinis detractio, miſſio, phlebotomia, anaſtomoſis, phleborrhagia.* Scimſze ſila veſe. *Mitella, linteum, ſemimitra, linamentum.*

Sílicza kervna. *Venula, æ.* ſilicza bela, *nervulus.*

Sílicze ochne, kê k-vidu pomaſu. *Nervi optici.* 2. na liſztju, *fibræ.*

Silu puſcham. *Incido venam, mitto ſangvinem inciſa vena, dctractione ſangvinis me euro, venam ſeco, phlebotomo.* ſilu pipam, *carpo, manum admoveo.*

Sílo. *Subula, æ.*

Sílo-rog jelen. *Subulo, onis.*

Síndol. *Scandula, ſcindula, aſſis, petaurum.*

Sínya. *Canthus, thi.*

Síp. *Tibia, fiſtula, monaulus.* ſip iz puſpana, *buxus, xi.* v-ſip puhati, *fiſtulare, tibiis canere, carmina cantare tibiis.*

Sípek. *Comarus, ri, rubus maior,* ſeu *caninus, cynosbatum.* Rem: *contra morſum canis radix ejus unicum remedium eſt.* v. Cynorrhoda. 2. v. Neſplin.

Sípus. *Fiſtulator, tubicen, tibicen, auletes, choraula, aulœdus, gingeriator, cicuticen.* v. Camptaules.

Sìr. *Glandes, ium.* ſir czerov, *glandes cerreæ, verticium, ii.*

Sírim. *Lato, amplio, amplifico, laxo.*

Sírimſze *Lateſco, latus fio.* 2. v. Banimſze.

Sírina. *Latitudo, amplitudo.*

Sírochka ſzekira. *Aſcia, æ.*

Sírok. *Latus, amplus, laxus, barycus.* ſiroka, y velika hiſa, *ſpecies ædium barycæ.* ſiroko polye, *ſpatioſus campus.* dlan ſirok, *palmarius.* ſirok liſzt, *petalum, li.*

Síroko. *Latè, amplè, laxè, ſpatiosè.*

Síroko nog, kî zdola ploſznate ima noge. *Plancus, plotus, plautus, palmipes, panſa, ſaropoda.*

Sírovnyak, praſzecz ſirom v-pitan. *Setiger glandarius, glandarium pecus.*

Sírup, napitek ſzladek za razhlagyenye, *ſyrupus, pi.*

Síſek. *Gurgulio, & curculio.* 2. koi bobje, *midas, æ.* v. Cherv.

Síska, lubanya. *Calvaria, cranium.* 2. *calvities.*

Sſskam. v. Oſiſskavam.

Sísketa. *Galla, æ.* ſisketa velika hraſztova, *onocecis, dis.*

Síſmis. *Veſpertilio, oſor lucis.* v. Pticza. 2. ſismis igra, *minda, myia, dropetinda,*

Digitized by Google

apodidaſcinda.

Síſſak. *Galea, caſſis, caſſida, caſilla, æ.* 2. ſiſſak koſnati, *cudo, onis.* 3. ſiſſak odpert, *caſſis laxata, elatbrata, cancellata.* 4. ſiſſak zapert, *galea clauſa, operta, cæca.* ſiſſak z-perniczum, *caſſis criſtata pennis.* 5. na ſiſſaku pernicza, *criſta, æ.* ſiſſakom glavu pokriti, *galeare, galeam induere.* ſiſſakom pokrit, *galeatus, galearius.*

Sítek. *Vita, vitæ curriculum, vitæ uſura, vitæ ratio.* dati komu ſitek, *dare alicui uſuram lucis.* ſitek delajucheh, *vita activa.* premiſslyavajucheh, *vita contemplativa.* ſitek kratek, *breve vitæ ſpatium, exiguum curriculum vitæ.* ſitek preſſeſztni, *vita acta, tranſacta, anteacta.* ſitka vreme, *ætas, ævum, ævitas.* dugo ſitka vreme, *grandævitas, longævitas.* ſitek dug y ſzrechen, *vita beatiſſima, & in annos multos feliciſſimè producta, vita neſtorea, omnique felicitate florens.*

Sítek. *Frumentum, adoreum, ei, far, is, pyros.* 2. ſitek v-treh meſzeczeh od ſzeſztve zrel, *ſitanium, ii.* ſitek koi ú tabor vozi, *ſuffarareus.* ſitek zbiram, *frumentor.* ſitek meſſam, prevracham, *cileo, & cilleo frumentum.* 3. ſitek hrana, *victus, victualia, copiæ, alimenta corporis.* ſitko-prekupecz, *frumentarius, premercator, timiopola.*

Sitka vnogo pridelati. *Multum frumenti exarare.* ſitka zbiranye, *frumentatio.* ſitka zbiravecz, *frumentator.*

Sitko-terſecz. *Sitopola, æ. frumentarius mercator.*

Sìtni. *Frumentarius.* ſakely ſitni, *frumentarius ſacus,* 2. ſitni, kay je iz ſitka, *frumentaceus.*

Sitni oſuras, *Dardanarius, ii.*

Sitna jama. *Syria, ſyrrhis.*

Sìtnicza. *Granarium, cella frumentaria.* v. Hambar.

Sìto drobno. v. Proſzo. 2. ſito ſzuncheno. *Millium ſolis, litboſpermum.* v. Ægonidron.

Sív, ſivuchi. *Vivus, vivens, vivificus, vividus, ſpirans, animatus, animalis, vitâ præditus.* v-jednom vremenu ſivuchi, *contemporalis, coætaneus, contemporaneus, coævus, ſynchronus.* ſivoga vchiniti, *vivificare, animare, reereare.*

Sivo-chinitel. *Vivificator, oris.* ſivo-chinitelicza, *vivificatrix.* ſivo-chinenye, *vivificatio, animatio.* ſivo chinechi, *vivificus.*

Sívam. *Suo, conſuo, is.* med ſivam, *interpaſſo.* 2. ſivam ſílom, *rupio, is.*

Sìvecz kamen. *Pyrodes, pyrites, ſilex, lapis igniarius.* v. Kamen.

Sìvem. *Vivo, victito, fungor vitâ, vitam ago, duco, vivo vitam, ſpiritum duco, tero tempus ætatis.* ſiveti dugo, *extendere ævum, provivere, ſuperare, animâ exſuperare.* nadſiveti koga, *provivere, ſupervivere.* v-jednom v-remenu ili dobe ſiveti, *coætanearc.* ſiveti od dneva do dneva, *vivere in diem.* z-trudom, *opera manuum vivere.* ſiveti ſzvetovno, *mundano more vivere, deliciari, humi volutari.* ſiveti nichemurno, *phœniciſſare, bataliſſare-zare phaacum more vivere.* v-lenoſzti ſiveti, *deſidioſè agere vitam, betiſſare.* ſiveti iz luczkoga ſztola, *alienâ vivere quadrâ.* ſiveti goſzpodſzki, *ſaliarem in modum vivere, &c.* nemati volye, gruſztitiſze ſiveti, *vitam faſtidere, acerbam ſibi putare.* ako bûm ſivel, *ſi vita ſuppetet, ſi mihi vita continget.* doklam budem ſivel, *quod vivam, dum uſura lucis dabitur.* dobromuſze ſive, *bene eſt ei, lepidè eſt illi.* ſive dobro, *vale.*

Sìvicza. *Dumetum, ſæpes vivæ.*

Sìvinche, govedo. *Animal, animans, beſtia, brutum, quadrupes, pecus, jumentum.* divje ſivinche, *fera, belua.* ſivinche malo, *animalculum, pecuſculum, beſtiola.* ſivinche dobre hrane, *animal omnivorum.* ſivinche preſiva-

ju.

Digitized by Google

juche, *animal ruminans.* ſivinche kô ú vode, y na zemlye ſive, *amphibium, aneeps beſtia.* ſivinche narezno kot pchela, gliſzta, &c. *animal inſectum, inſecta, annullata, orum. Albert. Mag.* ſivinche z-paſnutí razkolyenemi, *animal biſulcum.* z-kopitom, *ſolidipes, dis.* ſivenche rogato, *animal bucerum.*

Sívinſzki. *Pecuinus, pecuarius, bellualis, beſtialis, belluoſus, belluinus.* paſztir, *pucolus.*

Sívlenye. *Vitalitas, vita, lux.* ſivlenye zkupno, *convictus, contubernium.* koi tak ſivu, *Convictores, contubernales.* koi ſzvoje ſivlenye puſztilje naprodaju, *homo venalis animæ.* nemarati za ſivlenye, *projicere animam.* zaoſztati ſivlenyem, *capital facere.* ſivlyena krepoſzt, *vegetamen.* Bogh, *vitumnus.* ſivlenya tek, *vitæ curriculum.* ſivlenya tek odrediti, *vitæ curriculum circumſcribere.* tek ſivlenya doverſſiti, *curſum conficere, l. conſumare, decurrere ſpatium ætatis, l. vitæ.* ſivlenye jednoga vremena, ili v-jednom vremenu z-drugẽ, *ſyncroniſmus.* ſivlenye nichemurno, *vita abronis.*

Sívo ſzrebro. *Argentum vivũ, hydrargyrũ.*

Sívot. v. Sitek. 2. *Corporatura.*

Sívoten. *Corpulentus, corporatus.*

Sívotno. *Corpulentè.* 2. *vitaliter.*

Sívotnoſzt. *Vivacitas, vitalitas.*

Sívuch. *Vivax, vividus.*

Sívuchi. *Vitalis, vivens.* v. Sív.

S. ante K.

Skàf. *Scaphium, ii.* skaf mlechni, *camella, æ.*

Skapulár. *Scapulare, is.* 2. skapular fraterſzki, *ependytes, is.*

Skarich kolni. *Farea, æ.*

Skarje. (Tur. Scl.) makaze. *Forfex, l. forpex, is, forfices, formucapis, um.* 2. skarje laſzne, *exicia, æ.* 3. *Dim.* skaricze. *forficula, l. forpicula, forficulus li.*

Skatùla. *Pyxis, dis, capſula, theca.* skatula ſzadovna, czukorna &c. *tragematotheca.*

Skatulicza. *Pyxidula.* skatulicza zachinba, *pyxidicula.* skatulicza patikarſzka, *myrothecium.*

Skerlàt. *Purpura, porphyra, ſcarlatum, eſcaratum.* v. Barſſun.

Skerláten. *Purpureus, coccineus, porphyriacus.*

Skerlátne farbe zernye. *Coccum, oſtrum.*

Skérlecz. *Alauda, pipballis.* 2. skerlecz z-kukmum, *galerita, caſſita, ciris, corydalus.*

Skerpétlin. *Pedule, is, pedula, æ. calceus lineus, ſoceus.*

Skilyàv. *Luſcus, patus, ſtrabus, luſcitioſus.*

Skilyàvecz. *Strabo, onis, prætulus, luſcitio.*

Skòda. (D.) ſteta. *Damnum, diſpendium, detrimentum, termentum, terimentum, exitium, incommodum, inutilitas, interimentum, jactura, nocumen, nocumentum, pernities.* skodu imeti, *incommoda ferre, damnum, jacturam facere, detrimentum accipere, calamitate affligi.* na veliku skodu obchine, *peſſimo publico, maximo Reipub. malo.* skodu nadomeſztiti, *damnũ ſarcire, penſare, refundere.* ſzamomu ſzebe skodu vchiniti, *aſciam cruribus ſuis illidere. Prov.* z-skodum bivamo ſzpametnei. *Quæ nocent, docent, eventus ſtultorum magiſter eſt, piſtator ictus ſapit, ſerò ſapiunt phryges.*

Skode nemajuchi. *Indemnis, incolumis, ſartus, tectus.*

Skódem. *Noceo, obſum, officio, detrimentum importo, l. infero, præjudico, noxæ ſum alicui, magnæ ſum calamitati, damno officio, incommodo, damnifico.* veſzelitiſze blisnyega skode, *malis gaudere proximi, fructum oculis capere ex caſu vicini.*

Skodìtel. *Offector, oris.*

Skòdlyiv. *Damneſus, damnificus, damnigerulus, pernicioſus, detrimentoſus, noceivus, noxius, noxialis, nocuus, nocitu-*

Digitized by Google

rus, jacturalis, pernicabilis, dispendiosus, detrimentabilis, exitiabilis, exitiosus, injuriosus, veneficus, pestilens, pestilentiarius, pestilentus, infestus, feralis, fontieus. v. Poskoden.

Skodlyivo. *Nocenter, damnosè, perniciosè.*

Skodlyivoſzt. *Noxitudo, incommodatio, malignitas, pestilitas.* v. Skoda.

Skól ravnavecz, ili glavar. *Scholarum præfectus, anteſcholanus, inſpector ſcholarum.* 2. skol viſzokeh glavar, *gymnaſiarcha, rector academicus.*

Skóla. *Schola, æ, ludus litterarius, ludus diſcendi, officina ſapientiæ, pædagogium, phroniſterium.* Transl. *muſæum.*

Skola mecho-vojuvanya. *Palæſtra, æ.*

Skola kony jahanya. *Domatura equatoria.*

Skola rachunanya. *Logiſterium.*

Skola kunſtna. *Technematotheca.*

Skola ſztraha. *Sophroniſterium, gyrgatbus.*

Skóle viſzoko gluboke. *Academia, lyceum, gymnaſium.*

Skole male. *Ludus trivialis ſcientiæ.*

Skole vuchiti. *Juvenum æmulantium ſtudia cætus habere, pædagogare.*

Skolna placha. *Didactrum, minerval.*

Skolni. *Scholaſticus, ſcholaris.*

Skólni diak. *Scholaris, ſcholaſticus, alumnus diſciplinæ, auditor, ſectator, ſtudioſus litterarum.* 2. skolni diak, novachicz, *litterio, litterator, umbraticus, tyro.*

Skolni tovarus. *Condiſcipulus, conſors ſtudiorum.* skolni tovaruſſi, *ſynephebi.*

Skolni ſzvetki. *Quinquatria.*

Skolni ſzluga. *Bidellus.*

Skóluik. *Magiſter ſcholæ, ſcholaſtes, gymnaſtes, pædagogus.* ſzkup skolnik, *compædagogita.*

Skolnikov pomochnik. *Hipodidaſcbalus.*

Skolnik koruski. *Phonaſcbus, cborapus, meſocborus, cboroſtates, choridida ſchalus.*

Skólu odpreti. *Docendi ludum aperire.* v-skolu dati, *in diſciplinam tradere.* v-skolu hoditi, *ſcholam frequentare, ad doctrinam accedere, dare ſe ad informandum magiſtris.* iz skole ziti, *egredi ex auditione, ex auditione alicujus venire. Prov.* Rayſſi iti za skolu, neg v-skolu, *diſcum, quam philoſophum audiro malle.*

Skórnya. *Ocrea, æ.* plur. *ocreæ, rum.* it. *caliga.* vnde *milites caligati.* voyniki ú skornyah. *apud Liv.* v. Remen. 2. skornya chverſzta, *gamberia, æ.*

Skornyàcha. v. Selva.

Skornyàſzt. *Apocaligus, gi.*

Skórpion. *Scorpius, ii, ſcorpio, onis.*

Skrablyìcza. *Strepitaculum, ſrepitaculum puerile.*

Skralyùp. *Superficies.* skralyup na verhnyu, *ſuperficies denſior lactis.*

Skralyùpni. *Superficiarius, ſuperficialis.*

Skrìcz. (D.) ſzkur. *Sinus, ora, limbus, lacinia veſtis, perytlifis.*

Skrilyák. *Petaſus, galerus, pileus, coactile, is.* 2. skrilyak bel, *albogalerus.* 3. skrilyak veliki ſzencheni, *cauſia, æ.* 4. skrilyak ſenſzki, *calix, cis.* 5. skrilyak ſzlamnati, *galeria, æ, ſtegeſtrum.* skrilyaka vuho, *aurieula pilei, crepido pilei intorta.* skrilyaka maſslin, *catapetaſma.* flor, *conopæum.* ſnora, *torulus.* koi skrilyake dela, *coactilarius, pilearius, pileorum artifex.* v. Klobuk.

Skrìnya. *Scrinium, arca, ciſta, capſa.* 2. ſcrinya ſitna, *laeus ci.* 3. skrinya melna, *telia, æ.* 4. krinya liſztna. *ſcrinium cum litteris, epiſtolarum ſcrinium, archivum.* skrinya kruſsna, *arca panaria, cardopus.*

Skrinyar. *Scriniarius, arcarius, capſarius.*

Skrinyìcza. *Scriniolum, arcula, capſula, capſella, arcella, ciſtula, arcellula.* z-koſum koſzmatum obita, *riſeus, ei.*

Skripanye. *Stridor, oris.* skripanye zubih. skergutanye, *ſtridor, l. crepitus dentium.* pile, *crepitus ferè.* vrát, *ſtrepitus forium.* ſic rudentum, &c.

Skríplyem. *Strepo, crepo, concrepo, inſtrepo,*

Digitized by Google

po, *ſtrepitum*, *l. ſtridorem emitto*, *ſonum inſuavem ſtridoris edo.* 2. skriplyem zubmi, skerguchem, *frendeo*, *frendo*, *ſtrido*, *ſtrideo.* 3. skriplyu vrata, *ſtridet porta.* v. Czvilim.

Skrobòchem. *Perſtrepo*, *concrepo.*

Skrobotálka. *Crepundium*, *crepitaculum.*

Skroborìka jabuka. *Pomum crepitans.*

Skrobòtina pricherna. *Salicaſtrum*, *tri.*

Skroborìna. *Alba vitis*, *ampeloſmelena*, *ampeloſchironic*, *chirrana*, *chynecantha*, *apronia.* v. Archezoſtis.

Skropìlnìcza. *Ama*, *æ*, *vaſculus aquæ luſtralis.*

Skropìlo. *Aſperſorium*, *aſpergillum*, *li.*

Skropím. *Aſpergo*, *conſpergo*, *reſpergo*, *inſpergo.*

Skroplénye. *Aſperſio*, *conſperſio*, *inſperſio.*

Skroplyèn. *Aſperſus*, *conſperſus.*

Skúda benetachka. *Scudatus venetus.*

Skulya. *Speeus*, *oris*, *receſſus*, *latebra*, *ſpelunca.* v. Spilya.

Skvòrcz. (D.) chvarly. *Sturnus*, *ni.*

Skúr. *Opacus*, *obſcurus.* v. Temen.

Skurína. *Opacitas*, *obſcuritas*, *caligo.*

Skúro. *Opacè*, *obſcurè.*

S. ante L.

Slábekujem. *Syllabizo.*

Slábekuvanye. *Syllabizatio.*

Slàbram. *Blatero*, *cornicor.* v. Tepem. slabram kot racza, *tetrinio.*

Slàbranye *Verboſitas*, *multiloquium.*

Slàburecz. *Blatero*, *balatro*, *ditaculus*, *garrulus*, *archyta crepitaculum*, *ſpermologus*, *inaniloquus*, *phagolædorus.*

Slàk. *Ictus*, *verber.* 2. slak modricza, *vibex*, *grando*, *livor*, *pelioma.* slaki podſgan, *ſubverbuſtus.*

Slàpertek *Ovum irritum*, *hypanemium*, *ii.* v. Jaycze.

Slár. *Calantica*, *æ*, *peplus*, *rica.*

Sleb. (D.) vodotechje. *Canalis*, *alveus*, *aquæ ductio*, *aquæ ductus*, *aquagium*, *deductorium forinæ.* 2. sleb kamenati, *canalis ſtructilis.* 3. sleb ſztroſni, *colliciæ*, *coliquiæ*, *deliquiæ.* po kojem voda iz krova do dole teche, *ſtylobata*, *guttorium.* 4. sleb czigleni, *imbricium*, *imbrex.* v. Czev.

Slèbécz. *Canaliculus*, *canalicula.*

Slèbczi pokrivam. *Imbrico*, *as.*

Slèbni. *Canalitius.*

Slèvenye. *Ingurgitatio*, *geſtrimargia.*

Slèvim. *Ingurgito me.*

Slèzda. *Ingven*, *adenes*, *ſcrofula*, *glandula*, *pariſthmia*, slezde v-gerlu chlovechjem. *tonſillæ*, *rum.* otechenye slezd, *tonſillarum inflammatio.* 3. slezda pod dimjem, *panus*, *ni*, *panus ingvinis*, *bubo*, *onis.* 4. v. Zavúſsnicza.

Slìchicza perſzna. *Enſiformis*, *is.*

Slìchnyak. *Theca cochlearia.*

Slìcza. (Scl.) kaſſika. *Cochlear*, *cochleare*, *is.* 2. slicza kuhinſzka, *tudicula.* 3. slicza sùplyacha, *deſpumatorium*, *cribrarium*, *ii.* v. Penyacha. 4. slicza zidarſzka, *trulla*, *æ.*

S. ante M.

Smàh. *Sapor*, *guſtus*, *guſtatus*, *ûs*, *ſapientia.* ſmah prioſter, *ſapor acutus.* ſzlaſchicza, kâ daje ſmah, *tragema.* *tis.*

Smàhen. *Sapidus*, *ſaporus*, *ſapiens*, *ſaporatus*, *ſaporis grati*, *ſuavis*, *jucundi*, *optimi.*

Smàhno. *Sapidè.* v. Techno.

Smáragd. *Smaragdus*, *di*, *viridis lapis.*

Smànye. *Clauſio*, *l. occluſio oculorum.*

Smehkchànye. *Gravidatio*, *gravamen.*

Smehkchím. *Gravido*, *gravo*, *gravito.*

Smèhkek. *Gravis*, *ponderoſus*, *gravidus*, *plenus.* v. Teſek.

Smèhkchína. *Gravedo*, *gravitas*, *graviditas*, *ponderoſitas.* v. Teſina.

Smèrim, ſmim. *Conniveo*, *clauſos oculos teneo*, *oculos genis intego.*

Smèrkàv. *Mucoſus*, *muculentus*, *pituitoſus.*

Smérkely. *Mucus*, *& muccus*, *ci*, *mucedo*, *pituita*, *blenna*, *phlegma*, *myxos.*

Smòlcz. *Encauſtum*, *ſti.*

Smòlczan. *Encauſtus.* polmolczan, *encauſto pictus.*

Smòl.

Digitized by Google

Smòlczar. *Encauſtes, is.*

Smùly. *Calix, cyathus, vitrum altum.* 2. ſmuly zemlyeni, *collolus.*

S. ante N.

Snáyczar. *Emunctorium, volſella candelaria, lychnitis forfex.*

Snita kruha. *Quadro, l. quadrulla panis, lamella, l. pala panis.*

Snòra. *Zona, zonula.* 2. ſnora dervodelſzka, *amuſſis, perdia, regula longa, fidelia fabri lignarii, chorobates.* po ſnore, *amuſſim, examuſſim.* pro ſnore vuchi nyen, *amuſſitatus.* 2. ſnora zidarſzka, *perpendiculum.* 3. ſnora na skrilyaku, kâ poleg lalok viſzi, y pod gerlomſze veſe, *ſpira, æ.* v. Skrilyak.

Snyàch. *Meſſor, meſſor falcarius.*

Snyàchki. *Meſſorius.*

Snyéff. *Gallinago, perdix ruſtica, ruſticula, ficedula.* mreſe za ſnyeffe, *rete nebuloſum.*

S. ante O.

Sòltar, peſzem Davidova. *Pſalmus, Davidicus cantus, pſalterium, nablium.*

Soltare popevam. *Pſalmodizo, as, pſallo, is, nablio.*

Sòltarnik. *Pſalmiſta, pſalmicen, pſaltes, palmicanus, pſaltrius.* ſoltarnikov chaſzt, *pſalmiſtatus.*

Sòltſarov piſzecz. *Pſalmographus.*

Sòltarov popevanye. *Pſalmodia, æ.*

Sòltarſzkaknyiga. *Pſalterium, liber pſalmorum.*

Sónamſze *Reſpecto, as.*

Sonànye. *Reſpectus.*

Sóſtar. *Sutor, calceolarius, crepidarius, caligarius ſandalarius.* 2. ſoſtar koi ſztarinum barache, *veteramentarius.* ſoſtar, koi leſztor razderta kerpa, *ſutribattus, ti.* 3. ſoſtar kukecz, *ſpandylis.* 4. *Prov.* Nepuſchayſze vu ono, kay nerazmes, *ſutor non ultra crepidam.* ſoſtari, y koi na veſtaku delaju, *ſutates, um.* y vſzi kî ſzedech delaju, *ſedentarii, ſellarii, ſellularii.*

Sóſtaria. *Ars ſutoria, calcearia, ſutrina.*

S P

Sóſtarſzki. *Sutorius, ſutoritius, ſutrinus.* po ſoſtarſzki, *ſutorie, more ſutorum.* ſoſtarſzki nos, *ſcalprum ſutorium, crepidarius cultellus.* ſoſtarſzki kozlek, ili ſztolecz na treh nogah, *ſandaliarium.* ſoſtarſzka dreta, *chelcuma, filum ſutorium.* ſoſtarſzka igla, ſzvinſzka ſchetina, *ſeta.* v. Perjavicza. ſoſtarſzko chernilo, *atramentum ſutorium, chalcanthum, ſtalagmus, melanteria.* ſoſtarſzko kopito, *muſtricula, forma calcei.* multi *crepidam* vocant, at *crepida* eſt tuſcum calceamentum, qvod corrigiis ligatur. v. Kopito.

S. ante P.

Spága. *Funiculus, li.*

Spámpet, podrivna poſztely. *Parabyſtus.*

Spán. *Villico, onis. villicus, ci, epiſtata, epiſtates, æ.* 2. ſpan veliki gradſzke megye, ili knez varmegye, *Comes comitatûs.* 3. Span Turopolſzki, *Comes nobilium Campi Turopolya.* 4. Vice-Span gradſzke megye, *Vice-Comes.* Spanicza, *villica, æ.*

Spanújem. *Villico, & villicor, villicum ago, epiſtatis officium adminiſtro, obeo, exeqvor, eris, guberno, præſideo.*

Spanuványe. *Villicatio.* 2. *adminiſtratio, provincia, præfectura.*

Spanyúr. *Hiſpanus, iberus, ri.*

Spanyúrſzki. *Hiſpanus, hiſpanicus, hiſpanenſis.* 2. Spanyurſzki Orſzag, *Heſpania, Heſperia, Iberia.* po ſpanyurſzki, *hiſpanicè.*

Spáram. *Pareo, reſervo, parcè utor, frugaliter vivo, reparco, compendifacio.* ſparati ſzvojemi vuſztmi, *defraudare ſuum genium.* 2. jako ſparam, *imparco, is.*

Sparànye. *Parcitas, frugalitas, parcus uſus, moderatio, parſimonia.* v. Spornoſzt.

Sparàvecz. *Parcipromus, mi.*

Spárga, ſparglin pitomi. *Aſparagus.* 2. ſparavecz penezni, *capſula theſauraria, aſparagus ſativus, l. altilis.* 3. ſparga divja, *corrhuda, orminium, orminum, mya-*

Digitized by Google

myacanthon. ſparge vertne koren, *Spongia, æ.*

Spekálka. *Lardarium, acus lardaria, verueulum lardarium.*

Spékam. *Carnes macras lardo pingveo.*

Spiam. *Exploro, ſagaciter indago.*

Spiàvecz, ſpion. *Explorator, indagator. cataſcopus, otacuſta.* v. Vuhoda.

Spichàſzt. *Cuſpidatus, turbinatus, cacuminatus, mucronatus, exacutus, ſubtilis.*

Spichaſzto glav. *Cilo, onis.*

Spichaſzti zubi. *Dentes canini.*

Spichàſzto. *Cuſpidatim, turbinatim.*

Spíchim. *Cuſpido, turbino, acumino, cacumino, acuo, exacuo.* v. Oſtrim. ſpichiti vuha, *arrigere aures.*

Spìcza. *Cuſpis, ſpiculum, acumen, apex, aculeus, pinna, mutro.* 2. ſpicza jaychena, *exacumen ovi.* 3. ſpicza mecha &c. *mucro gladii, &c.* 4. ſpicza jezika, *proglosſis, dis.* 5. ſpicza, klyun broda, *roſtrum navis.* 6. ſpicza klaſzna, *ariſta, frit.* 7. ſpicza na vuhu. *pinnula.* 8. na ſzame ſpicze ſztati, *in primis ſtare.* v. Verh

Spìcze. *Fimbriæ, laciniæ, patagia, oræ.*

Spìgel. *Gelicidium, gelatio terræ.*

Spikinárda. (D.) deſpik. *Nardus, ſpicinardus, lavendula minor.*

Spìlya. *Specus, antrum, caverna, ſpelæum, ſpelunca.*

Spinácz. *Spinacea, ſpinachia, ſpinachium* ſcil. *olus.* qvidam, *olus hiſpanicum.*

Spión. *Veſtigator.* v. Spiavecz.

Spitál, ſztan v-bogeh, y nemochneh. *Hoſpitale, hoſpitalium, valetudinarium, noſocomium, noſodochium.* prigliednik ſpitala, *noſocomus.* 2. ſpital putnikov ſziromaskeh, *xenodochium.* goſzpodar takvoga ſpitala, *xenodochus.* delitel almuſtva, *xenoparochus.* 3. ſpital gubaveh, *hierocomium, leproſodochium.* 3. ſpital detcze podverſene, y naſſeſzte, *brephotrophum, phi, & brephotrophia, æ.* 4. ſpital ſztareh vre nevolyneh, *gerondochium, gerontocomium.* nyihov ravnavecz, y vuchitel, *gerontodidaſcalus.* 5. ſpital ſziroticz oſztavlyeneh prez roditelov, y tutorov, *orphanotrophium.* nyihov otecz, *orphanotrophus.*

Spitálnik. *Hoſpitalenſis, xenodochius.*

Split, grad ú Dalmaczie. *Epirium, ii.*

Spòngia. *Spongia, æ.* 2. ſpongia guſzta y okorna, *trages, is, tragus, gi.* 3. ſpongia tenka y guſzta, *achilleũ, ei.* 4. ſpongia mehka, y tenka, *manũ, ni.* 5. ſpongia, kâſze zeprati nemre, *opiyſia.*

Spongiàſzt. *Spongioſus, a, m.* v. Rahel.

Spongie pobirach, ali terſecz. *Spongiator.*

Spongium briſſem. *Spongio, as.*

Sporís. *Verbena, & verbenacha, ſagmen, ſagminalis, criſta gallinacea, qvæ duplex eſt: recta, ſ. femina. it. ſupina, l. mas. Hierobotane, Periſteron, vertipedium.* z-poriſſem okinchen, ali tepen, *verbenatus.*

Sporíſſa rukoveti. *Ruppi, orum.*

Sporiſſo-noſzecz. *Verbenarius, ii.*

Spót. *Dedecus, ignominia, contumelia, cavillum, ludibrium.* 2. ſpot, *irriſus, riſus, deridiculum, irridiculum.* biti na ſpot, *eſſe riſui.* 2. mali ſpot, *ſugillaciuncula, æ.*

Spotnìcza. *Sanna, ſarcaſmus, ironia.*

Spótam. *Ludifico, dedecoro, ludificor, deludo, illudo, derideo, irrideo, cavillo, ſubſanno, oppedo, inſulto, ignominiâ officio, naſo ſuſpendo, aduncо, ineopio, dicteria in aliqvem dico.* jako koga ſpotati, lajati na koga, *ſale aliqvem fricare, pipillo differre qvempiam, admugire, gannitus lacrſſere, æſtuantem canis protendere lingvam, latrare, allatrare aliqvem.*

Spotànye. *Ludificatio, dedecoratio, illuſio, deriſio, cavillatio, deriſus, inſultatio, traductio, ſubſannatio.*

Spotlyívecz. *Irriſor, deluſor, ludificator, ſonnator, ſubſannator, ſannio, ſcurra, cavillator, naſutus, dicax, ſcoptes, empacta.*

Spotlyìvo, ſpotno. *Inſultatoriè, ſarcaſticè, ſcopticè.*

Digitized by Google

Spòtni. *Irriſorius, ſarcaſmicus, ſarcaſticus, inſultatorius, ironicus, ſcoptieius, cavilloſus, ſatyricus, rhinocerotieus.* ſpotno govorenye, *ironica locutio.* ſpotna rech. *ſcoma, tis.* ſpotno piſzmo, *ſatyra. 2. liber famoſus.* v. Piſzmo. ſpotno piſzati, *condere ſtyli naſum, carinantibus lædere chartis,* ſpotnomu oſztati, *naſum rhinocerontis habere.*

Spriczálka, kûmſze gerlo zaſpriczava. *Sipho, diabetes.*

Sprihálka, kûmſze vert poſprihava. *Harpagium, clepſydra hortenſis.* v. Bzikalka.

Spríham. *Spargo, aſpergo, conſpergo.*

S. ante R.

Srèbe. *Hinnus, hinnulus, pullus equinus, mannulus.*

Srèbecz. *Equellus, equulus, mannus.*

Srèbicza. *Equella, equula.*

Srèlo, ili vuſzta pechna. *Præfurnium, propnigeum.*

S. ante T.

Stábla. *Abacus, alveus luſorius, tabula luſoria, fritillus.* v. Tabla.

Staczún. *Officina, opificina, taberna, fabrica, ergaſterium, laboratorium.* 2. ſtaczun barberſzki, *tonſtrina.* 3. ſztaczun knyiſni, *taberna libraria, libraria, æ, bibliopolium, bibliopolia.* 4 ſtaczun paperni, *chartaria, æ* 5. ſtaczun, gdeſze rezane pelde, y ſztupi prodaju *hermopolium.* 6. ſtaczun, gdeſze oprava prodaje, *ſagaria.* v. Bolta.

Sztaczunár. *Officinarius, tabernarius.*

Staer. *Styria, æ.*

Staerecz. *Styrus.*

Staerſzki. *Styriacus.* po ſtaerſzko, *ſtyriacè.*

Stàkor. *Sorex, mus major, vivera, mygale, is.*

Stàla. *Stabulum, ſtathmus, ſtatio jumentorum.* 2. ſtala konyſzka, *equile, equilium, polia, æ.* v. Zapor. ú ſtalu naſztanujem, *ſtabulo, as.* ú ſtale ſztanuvanye, *ſtabulatio.* v. Lovaſz meſter.

Stálni. *Stabularius.* ſtalni ſzluga, *agaſo, ſtabularius, ii.* ſtalni ſztup za kogaſze konyi veſu, *longurius, vacerra.*

Stámpa. *Typus.*

Stámpam, drukam. *Imprimo, excudo, typo evulgo, typis mando.*

Stámpan. *Impreſſus, excuſus, typo evulgatus.*

Stampanye. *Impreſſio librorum.* v. Stamparia.

Stámpar, Drukar. *Typographus, librorum impreſſor, excuſor, librarius, chalcographus.* ſtampar, koi ſzlova ſzkup zbira, *typotheta.* koi ſzlova zleva, *chalcographus* takay zovelze.

Stamparia, drukaria. *Typographia, chalchographia.*

Stamparnìcza. *Typographeum, ei.*

Stámparſzki. *Typicus, typographicus.* derska ſtamparſzka, ú kuſze ſzlova zbiraju, *tenaculum, li.* ſtamparſzka falinga, *ſpalma typographyeum.* ſtamparſzki mehuri, kemi farba, *melanteres, um.* ſtamparſzka farba, *melanteria.*

Stánga. *Pertica, contus, arundo, longurius, vibia, vara.* 2. ſtanga hiſna na kê ruho viſzi, *pegaſus, ſi.* 3. ſtanga merna, *pertica, decempena, arvipendium.* v. Drug.

Stávẽcz. chtelecz *Lector, prælector, recitator.* 2 ſtavecz pri ſztolu, *anagnoſtes, ſtis, ſ. lector ad menſam.*

Stelnìcza, chtelnicza *Lectorium, ii, ambo, pulpitus, pulpitum.* ua chem knyiga ſztoi gdaſze chteje, *plutcus anagnoſticus.*

Stèm, chtèm. (D.) chyatam. *Lego, oculis ſcripta pervolvo, percurro, libros verſo, cognoſco, is.* 2. ſtejem guſzto, *lecto, lectito.* 3. ſtejem glaſzno, *recito, clarè, exertè lego.* 4. radbi ſteti, *lecturio.* dati nekomu neſto ſteti, *dare alicui aliqvid ad legendum, alienis oculis agnoſcere.*

Stèn, chten. *Lectus.* prechten, *perlectus.* predſten, *prælectus.*

Sté-

Digitized by Google

Sténye, chtenye. *Lectio.* kratko ſtenye, *lectiuncula.*

Sténga, drevena budi ali kamenata. *Gradus, ûs, anabatrum.* v. Sztupina

Stenge. *Scalæ, ſcalarium, anabathra, gradus, uum, climacis, dis.* 2. ſtenge ú ladje, *epibatra.* 3. ſtenge pulnate, *ſcalæ orbiculares, l. cochlides.*

Sténtam. *Tardo, retardo, pigro, prapedio, repingo, detineo, detento, diſtineo, traho, protelo.* dugo koga ſtentati *fatigare aliquem per ambages, longâ ambage morari, per ambages tenere.* v. Zaderſavam.

Stentàmſze. *Moror, cunctor, moram facio, commoror, detineo me, demoror, murginor.*

Stentànye. *Mora, moratio, moramentum, cunctatio, intercapedo.* v. Zaderſavanye.

Stentàvecz. *Morator.*

Stepam. *Interpaſſo, as.*

Stepànye. *Interpaſſatio.*

Stérka. *Amylum,* vulgus *amydon* vocat, *alica, cremor lactis tritici, aphrogala, gluten farinulentum.*

Stèrna, zdenecz prez zviraliſcha. *Ciſterna, immiſſarium.* 2. ſterna prez vode, *ciſterna ſicca.* voda iz ſterne, *aqva putealis.*

Stertin *Ciſterninus, a, m.*

Stérti, cheterti. *Quartus, quartanus, tertiæus.* ſterte skole diak, *quartanus, ni.* ſterroga ſerega voyniki, *quartani, orum.* ſterti del vina &c. *quartagium.*

Stertìna. *Quartale, is, quarta, æ.*

Stertinka. *Carto, onis, quartale, is.*

Stertínyak. *Dolium quartale.*

Stíbra, dacha naloſena. *Stevra, ſtipendiarium, tributio, tributum, tributaria, fiſcalia, canon, penſio, vectigal.* na glave naloſena, *exactio capitum, capitulatio.*

Stibre prijemavecz *Quæſtor, cenſitor, magiſter ſcripturæ, collator ſymbolarum.* v. Pagadur.

Stibrènecz, koi ſtibru placha. *Tributarius, ſtipendiarius, penſionarius.* dvoju ſtibru koi placha, *bicens, bicenſus.* koi za vezda ſtibre neplacha, *incenſus.*

Stibrèni. *Tributorius, ſtipendiarius, vectigalis.* imanya ſtibrena, od kehlze ſtibra placha, *bona cenſitica, agri vectigales, fructuarii.* ſtibrene knyige, *liber quæſtorius, cenſualis.*

Stiglècz. *Carduelis, acanthis, anthus.*

Stìham. *Fodico, ſtimulo, genuino mordeo, rodo.*

Stihànye. *Dicteria, convicíola, aculei contumeliarum.*

Stíkam. *Plumo, as, acu pingo.*

Stikan. *Plumatus, plumatilis, plumarius, acu pictus.* ſtikana ſzvita, *picta toga, phrygiana veſtis, veſtis phrygia, tunica plumandi difficultate pernobilis.*

Stíkar. *Acupictor, plumarius, barbaricarius, phrygio.* ſtikar, koi zlatom ſtika, *pictor babylonicus.*

Stikarìcza. *Plumaria, polymitaria, acu pingens fœmina.*

Stiklecz platna. *Pecia, linteamen.*

Stílek. *Petiolus, ſcopium, ſcopus, phoba.* v. Petlicza.

Stilét, kordecz. *Pugio, clunaculum, parazonium, clunadum.*

Stilétecz. *Pugiunculus, ſicula.*

Stimàm. *Puto, reor, opinor, cenſeo, arbitror, autumo, ſentio, opinione ducor, augutor opinione, exiſtimo, conjicio, in opinionem adducor, metior.* 2. *æſtimo, pendo.* v. Czenim. za vnogo ſtimati, *ſuſpicere, magnifacere, multifacere.* nikay tak neſtima, *nihil ei antiquius eſt, aut prius.* neſtimati, za nikay derſati, *projicere, nihili facere, negligere, derelictui habere, negligenter tractare, nihil penſi habere, à re oculos dejicere, ratum penſúmque nihil habere, inſuper habere, ſúsque déque facere, nullificare, abjicere ſomam alicujus rei, nec aſſis facere.* neſtimatiſze, *pro nihilo videri.* ſtimamſze, *reputor, cluco.*

Stimánye. *Opinio, ſenſus, ſenſum, ſententia, arbitrium, judicium.* jednogaſzem z-tobum ſtimanya, *accedo tuæ ſententiæ, ſum eodem, quo tu ſenſu, eadem mente ſum, idem ſentio.*

Stiri. *Qvatuor.*

Sto? *Qvid? qvid nam?* ſtogod, *quidqvid, qvodcunqve.*

Stokvìs. *Salpa.* v. ú izpiſzanyu rib.

Sto vech? *Qvid plura? qvid multa? qvid multis?*

Stràja. *Subſternium, ii.* v. Podſztil.

Stranczlìni, franſicze. *Frantelli, fratilli, orum.*

Stránga-hamna. *Apron, is, harpedona, cingula lateralis* à qvibusdam.

Stríga. *Multipeda, millepeda, ſcolopendra.* ſtriga ſztonoga, *Centipeda, oniſcus.*

Strigòvo, ú kojem Sz. Hierolim veliki Matere Czirkve navuchitel je rogyen, *Strigon, onis.* ſzàd pod Korunum Ugerſzkum ú otoku Murakez.

Stríglyam. *Strigilo, ſtrigo, reſtrigo, pectino, pecto, purgo ſtrigilecula, l. carmine ferreo, mangonizo.* ſtriglyati konya, *ſtrigilare, mangonizare equum.* prah kiſze van ſtriglya, *ſtrigmentum.*

Striglyànye. *Strigilatio, purgatio.*

Strókach pehar. *Rhytium.* v. Stucza. n. 2.

Stròk. (D.) lelek. (Scl.) rodo. *Ciconia, pelargus,* (*erodius, ii.* apud Svid.) *crotaliſtria.* ſtrok klokoche, *glotorat.* ſtrokov klyun trava, *geranium.*

Stròkov. *Pelargicus, a, m.*

Stropòchem. *Strepo, ſtrepito, crepo, inſtrepido, obſtrepido, obſtrepo, murmuro, ſuſurro.*

Stròpot. *Crepitus, ſtrepitus, fragor, ſtridor, rumor, murmur, conſtrepatio.* ſtropot vchiniti nogami, *ſtrepitum excire pedibus.*

Strúcz pticza. *Struthius, ſtruthiocamelus, l. ſtruto-camelus.*

Strukèly. *Lachanum, ni.*

Stúbely. *Caudeus, ei, tubus.*

Stùcza. *Fidelia.* ſtucza viſzoka, y teſznoga gerla, *cymbita, l. cymbium, ſeriæ.* v. Strokach.

Studèra. v. Vaga. 2. bat na ſtudere, *Sacoma, æqvipondium, æqvilibrium.*

Stúrma voynichka. *Aſſultus, aggreſſio, irruptio, impreſſio, inſurſus militaris.* ſturmu chinim, *aſſultum, l. irruptionem facio.* koi ſturmu chini, *oppugnator, invaſor, aggreſſor.* orudje za ſturmanye, *teſtudo, arietaria teſtudo, vinetum, plateus, muſculus.*

Stúrmam zide, &c. *Impugno, muros pulſo, arieto.*

S. ante U.

Svàla. *Frænum, murex, orea.* 2. ſvala jaka, y oſtra, *lupatum, lupus.* 3. ſvala, kâſze na nozderve konyu meche, *paſtomis, dis. Lucil.* ſztran ſvale, kû konyi ú vuſzteh ſvali, *ſalivare, is.*

Svàlim. *Freno, & fræno, infreno.* v. Vuzdam.

Svàn. *Manſus, manducatus, maſticatus, commaſticatus.* 2. ſvan, preſivan, *ruminatus, remanſus.*

Svànye. *Manſus, manſum, ſi, maſticatio, manducatio.* 2. preſivanye, *ruminatio.*

Súba. *Clæna, læna, veſtis brumalis, pelliceum.* 2. ſuba ſenſzka, *amiculum, amictorium.*

Sùch. *Fel, bilis.* 2. ſuch zaycha, *fel leporinum, &c.* 3. prez ſuchi, *acholus.* 4. ſuchi razleanye *ſuffuſio fellis.* ſuchjum podlean, *amarulentus, cui bilis redundat.* preobilnoſzt ſuchi, *cholera.* 3. sùch zemlyena, czentauria trava. *centaurea, febrifuga, ceeropium, thymum.*

Sùchaſzt. *Fellitus.*

Sùchi moſsnicza. *Veſicula, l. folliculus fellis.*

Svèglya. *Fiſtula, calamus auleticus.* v. Piſchal. *Prov.* konya za ſvèglyu dati, *plumbum auro commutare.*

Svélya. *Sartrix, ſarcinatrix.* v. Stikaricza.

Svélecz. *Sutor, ſarcinator, parator.* 2. ſvelecz z-ſvilum, *ſegmentarius.* v. Stikar.

Svèm. *Mando, maſtico, commaſtico, com-*

Digitized by Google

manduco, rumigo, frango cibum gingiva inermi. ſvati, *follicare, morſicare, mordicare, commordere.* 2. ſvem, *rumino, ramo, remando.* v. Preſivam.

Svènchanye. *Clangor, tinnitus, ſonitus.*

Svènchím. *Sono, elango, tinnio, tintinno, as, tintinnio, is, ire, tintinneo.* vuhami ſvenche, *aures mihi tinniunt.*

Svènk. *Rhropalum, malleus campanarum.* v. Bat. n. 4. 2. *ſonus.*] v. Svenchanye.

Svèplen. *Sulphureus, ſulphuratus.* ſveplen konecz, *filum ſulfuratum.* vino je jako ſvepleno, *vinum præter modum ſulphuratum eſt.* jako ſveplen, *ſulphuroſus.*

Sveplenár. *Sulphurarius.*

Svepléna vonyba. *Mephiticus odor, mephitis.*

Svepléníca. *Sulphuraria, ſulfurata, æ. ſory, os.*

Svepléńka. *Sulphuratum, & ſulfuratum.*

Svepſim, ſveplom kadim. *Sulphure condio, fumo ſulphuris ſuffio.*

Svèplo. (D.) ſzumpor. *Sulphur, & ſulfur, ris, egula, harpaction.* 2. ſveplo ſivo, *ſulphur foſſile, nativum, vivum, cpyron.*

Sùhkek. *Amarus, amarulentus, felleus, acerbus.* ſuhkek bivam, *amareſco.*

Sùhko. *Amarè, amarulentè, acerbè.*

Sùhko chinim. *Amarico, amarum facio, exacerbo, amarore inficio.*

Suhkócha. *Amarities, amaritudo, amaror, fel, acredo, acerbitas.* 2. ſuhkocha ſzercza, *amarulentia.*

Svíczar. *Helvetus, Helveta.*

Svìsgam. *Sibilo, ſtſtulo, inſibilo, ſiſilo.*

Svìsganye. *Sibilus, li, ſibilatio.*

Svisgavecz. *Sibilator.*

Svíſztam. *Babutio, is.*

Svíſztanye. *Balbutium, ii, balbuties, ei.*

Svíſztav. *Balbus, blæſus, traulus.*

Sùlentia. *Numiſma.* v. Medalya.

Sùlenye. *Uſtio, mordacitas calceorum &c.*

Sùly. *Callum, callus, li, ciberoma, tophus.*

2. ſuly imam, *calleo, occalleo.* 3. ſulye dobivam, *occalleſco, percalleſco.* 4. ſuly na noge, naboy, *clavus, vi.* 5. ſuly med ſztegni od hoda, *intertrigo.* 6. *pro* ſulyem ſoſtarſzka narukva, *nebrida, æ.* v. Naperſsnyak.

Sùlyiv. *Calloſus, occalloſus.*

Súm vode. *Suſurrus, ſuſurratio.* 2. ſúm liſztja, *ſonitus, ſtrepitus folliorum.* 3. ſúm vina, gdaſze iz viſokoga v-kupiczu vleva, *it.* ſúm udarcza, *cottabus, bi.*

Súma, loza. *Silva, & ſylva, ſaltus, nemus, aſculetum, byle.* ſuma ſzechna, dervna, *ſylva cædua.* ſuma hraſztova, *quercetum.* v-ſume prebivajuchi, *ſilvicola.* ſume boſicza, *fauna.*

Súmaſzt. *Stupidus, ſtolidus.* v. Supelyaſzt. 2. *temulentus, vinitus.*

Sùmborenye. *Minuritio, minurizatio.*

Sùmborim. *Murmurizo, minurizo, zinzibulo, garritido, modulor more avium.* v. Gyumborim.

Súmenye. *Crepitus, ſtrepitus, ſonus.* v. Súm.

Súmim. *Lenem ſtrepitum edo, ſtrepito, crepito, ſtrepo, ſuſurro.* jako ſumeti, *ſonorare.*

Sùna. *Galbula, icterus, l. icteris, picus viridis.*

Svógor. *Affinis, affinitate conjunctus.*

Svogorſzki. *Affinis, l. adfinis, e.*

Svogorſztvo. *Affinitas, affinitatis conjunctio.*

Súpel. *Cavus, concavus, vacuus, inanis, vaſtus, aſpratus.* ſupel od zad, *recavus.*

Súpelyak, bedak. *Varo, ſcomber, pepo, ſuffenus, rupex, rupico, ſtipes, pecudiarius.*

Súpelyaſzt, bedaſzt. *Stolidus, ineptus, neſopius, dalivus, longus homo, incallidus, cui obſtat circa præcordia ſanguis, ſiculneus, opicus, blennus, bliteus, ingenium rude, idiota, agreſte ingenium.* ſupelyaſztomu biti, *capitis vacui eſſe, abderitanæ pectora plebis habere, cucurbitæ caput præferre.*

Digitized by Google

Súplem, ſupel bivam. *Cavus fio, cario, as.* 2. ſuplem, ſuplo chinim, *cavo, concavo, caverno, efforo, cavefacio, pertundo.* v. Dubem.

Súplenye. *Cavatio, tubulatio.*

Súplina. *Cavum, cavitas, vacuitas, innanitas, eavoſitas, venter.* ſuplina zubih, *cava dentium.* ſuplina dlani y podplata, *ſuptal, alis, & ſubtel, elis, thenar.* ſuplina naruchaja, *bathmis, dis.*

Súplyaſzt. *Cavernoſus, fiſtuloſus, cavatus, fiſtulatus, alveatus, cuniculoſus, foraminoſus, alveoſus.*

Sùrimſze. *Feſtino.* v. Paſchimſze.

Sùt. *Flavus, luteus, fulvus, pyrrhus, rufus, flavidus, helvus, xanthus.* ſuta farba rudna. *ſil, ochra.* ſuta oprava, *calthula.* koi takvu opravu dela, *calthularius.* ſute farbe ſenſzka oprava, *croceta, æ.* ſuti claris, *ſualternicium.* ſuto zlato, *aurum fulvum.* ſut ſitek, *flava ceres, flava ſegetes, ſ. matura.* 2. ſut od zlatenicze, *aruginoſus, ictericus, aruginе percuſſus.* ſuti beteg, *ictерus, morbus regius, arcuatus, l. arquatus.*

Sútanyek jaycheni. *Vitellus, li.*

Sùtenicza. v. Zlatenicza.

Sùtem, ſutimſze. *Flaveſco, flavus fio.*

Sùtika verba. *Salix amerina.* ſutikovine ſibje za vezanye, *amerina retinacula, vimina, &c.*

Sùtſzem. *Flaveo, flavus ſum.*

Sùto-laſzaſzt. *Auricomus, flavicomus, flavicomans.*

Sùtoſzt, ſutina. *Flavedo.*

SZ. ante A.

Szlovu *S.* prilaſem ſzlovo *Z.* ú recheh oneh, koje z-tenehnem, y ſzlabejem glaſzom zgovarjamo, kakve re dom dole polaſem. Szlova pak *D.* y *G.* kayti neterpe pred ſzobum *SZ.* nego ſzam *Z.* zato takve rechi naydes ú ſzlovu *Z.*

Dalmatini pako, koi ſzamem *S*, takvoga glaſza rechi navadni jeſzu piſzati, v. jednom, ali v. drugom meſztu nye hote nayti.

Szablyà. *Sica, machæra, enſis, ferrum, harpena.* Hodie tamen paſſim à doctis, quàm indoctis, *framea, æ.* vocitatur. *cultrum* qvoqve & *clunadum orientalium*, optimè dixeris; aut *ſemiſpatha, falcatus enſis.* ſzablya duga, *ſpatha, æ, machæra herculanea.* ſzablya na kraju leſztor kriva, *harpe, harpedona.*

Szablyár. *Macharopæus, ei.*

Szablyarnìcza. *Macharopolium, lii.*

Szablyò-noſzecz *Macharophorus, ri.*

Szablyo-taska. *Mala, æ, vidulum.*

Szablyìcza. *Sicula, Macharula.* (communiter) *frameola.*

Szaból. *Veſtifex, pannicida, ſartor, ſarcinator.* 2. novoga nachina ſzabol, *patagiarius.*

Szabolnìcza. *Sartoria, veſtificina.*

Szabólſzki. *Sartorius, a, m.*

Szàcher. *Scirpea, æ.* v. Rogoſar.

Szàd, vezda. *Jam, nunc, modò, move, hoc tempore, in præſenti, in præſentiarium, nunc temporis, in præſens.* ſzadſzad, *jam nunc.* ſzad përvi put, *nunc primùm.*

Szád. *Fructus, arborei fœtus, proventus arborum, poma.* ſzad tverde, y oſtre kore, *achrodryarum.* v. Plod. 2. pervi ſzad, *primitiæ, rum.* 3. ſzad rani, *gregalia poma.* 4. ſzad vſzake fele dreva, koi ima ú ſzebe koſchiczu kot mandala, ſzliva &c. *balanus, ni.* 4. ſzad tergam, *defrugo, as.*

Szád, kíſze. k-ſztolu noſzi. *Menſæ ſecundæ, bellaria, menſa fructuum, collibi, collibium, cullubiæ, cillibia, anadipna, pemma.* v. Poſtpaſz.

Szada chuvanye. *Fructuum conſervatio, oporophylacium.* meſzto ú komſze chuva, *oporotheca.*

Szada menkanye. *Fructuum privatio, acarpia.*

Szadénye. *Plantatio, ſatus, ſatio, inſitio, conſatio, conſitus, conſitura.*

Sza-

Digitized by Google

Szadím. *Planto, ſero, plantas pono, conſero, locum plantis oppleo, pango, olero.* ſzaditi klyuchicze, *pangere malleolos.*

Szadìtel. *Sator, plantator, conſitor.*

Szado nòſzen. *Fructifer, fructuarius, fructificus, pomifer, carpophorus.*

Szadotersìcza. *Fructuaria, æ. oporopolis.*

Szadòven, ſzadovit. *Fructuoſus.* v. Szado-noſzen. ſzadoveni vert, *arbore tum. arbuſtum, pomarium, pometum.* v. Vertlyar ſzadovni obèlki, *ſtira, æ.*

Szadoveno drevo. *Arbor fructuaria.*

Szadovenìcza, meſzto v-komſze mlado drevje ſzadi, czepi, navracha, y potlam preſzaja. *Seminarium, plantarium, rumpotinetum.*

Szág. (Tur. Scl.) chilim. *Tapes, tapetum. l. tapetium, ii, tapete, is, ſiparium, plaga, palla.* ſzag zverjem natkan, *tapetum belluatum.* ſzak tkan, *textile, is.* ſzagi lepo pretkani, *babylonica, conſuta tapetia.*

Szajàv. *Fuliginoſus, fuligineus.*

Szàja. *Fuligo, nis.* ſzaja mokra, *madida fuligo.*

Szàk. *Verriculum, everriculum, jaculum, rete jaculum, caſſis, ſagenula, barſa, æ.*

Szàlo. *Adeps, abdomen, ſumen, arbilla, arvina, ſagimen, ſaginum.* 2. ſzalo ſztaro, *axungia, æ.* 3. ſzalo ribje, *garum, ri* 4. ſzvinſzko, *ſumen, adeps.* ſzalom obraſchen terbuh, *venter abdomine tardus, popa venter.*

Szám. *Solus, incomitatus, unicus, unus, ſolus, & unus, ſolitarius, deſertus, viduus, ſegrex, ſegregus, orbus, orbatus, monas.* ſzam od ſzvoje volye, *ſuâ ipſius ſponte, proprio motu, l. arbitrio.* 2. ſzam, *ipſemet.* 3. ſzamſzi ti vchinil, *ipſemet, l. tutè feciſti.* 4. ſzam ja, *egomet.*

Szamár, ſzedlenicza. *Clitellæ, rum, ſagma, æ, & tis. Prov.* ſzamar na vola poſztaviti, *homini inepto, & nequaquam idoneo delegare poteſtatem.*

Szamárni. *Clitellarius, a, m.*

Szambòtel. *Sabaria, æ.*

Számecz. *Mas, maſculus.* ſzamczem poſztojem, *maſculeſco.* ſzamicza, *femella.*

Szamobitje. *Subſiſtentia.* v. Szobſztvo.

Szamo bitni. v. Szobſzveni. 2. ſzamobitni ſitek, *ſegrex vita.*

Szamócha. *Solitudo, ſeceſſus, infrequentia, orbitas, viduitas, viduatus, ſeductus.*

Szamo, leprav. *Solùm, tantùm, duntaxat, ſaltem, tantumodò, ſolummodò.*

Szamoga ſzebe. *Se ſolum, ſemetipſum.* 2. ſzamoga ſzebe hvalenye, *philocompia.* 3. ſzamoga ſzebe hvalitel, *philocompus.*

Szamojédecz. *Monophagus, gi.*

Szamolovecz peſz. *Vertagus, gi.*

Szamogovor. *Soliloquium, ii.*

Szamo klatechi. *Solivagus, a, m.*

Szamohvàlnoſzt. *Inanis jactantia, ſalaconia.* v. Szamoga ſzebe.

Szamopravìchnik. *Hypocrita, phariſæus.*

Szamoſztrèl. *Baliſta, æ.* ſzamoſztrel veksi, *catapulta, balliſta major.* ſzamoſztrele koi napravlya, ali nye zpuſcha, *balliſtarius, catapultarius.* iz ſzamoſztrela ubijam, *exballiſto, balliſta proſterno.*

Szamoſztrèlni. *Catapultarius.* ſztrela, ali kamen ſzamoſztrelni, *catapultarium pilum, jaculum &c.*

Szamovòlyen. *Suæ voluntatis, proprii judicii, obſtinatus, contumax, pertinax, pervicax.*

Szamovòlynoſzt. *Intemperans licentia, pertinatia, prava contentio animi.*

Szamovlàſztrën. *Monarchicus.*

Szamovlàſztnoſzt. *Monarchia.*

Szàni. (Scl.) ſzaonicze. *Traha, æ.* per epentefin, *trahea, æ.* Virg. *vehiculum.*

Szánik. *Via trabalis.*

Szankàmſze-chemſze. *Traha vehor.*

Szankànye. *Rhedatio.* okolu varaſſa, *rhedatio amburbialis.*

Szàpa. *Halitus, exhalatio, exſpiratio, vapor, pneuma.* ſzapa zemlye, *vapor terræ, halitus terræ, apogeus, & apogæus.*

Sza-

Szapu puſcham. *Exhalo, vaporo.*

Szarájevo, varas ú Boſsnye. *Vrboſonium, Sirmium, ii.*

Száſzim. *Sedo, ſopio, comprimo, tranquillo, l. reſtingvo.* v. Taſim.

Szaſzìmſze. *Reſipiſco, qviesco, ſubſido.*

Szát. v. Vura.

Száva, plemenita reka ſzlovinſzkoga orſzaga. *Savus, & Saus, vi, Noarus, ri.*

SZ ante E.

Szeanye. *Satio, ſeminatio.* v. Szejanye.

Szèch. v. Sczalina.

Szechà. *Sepes viva, plaxitium, pyxacantum.*

Széchem. *Seco, præcido, ſcindo, reſeco, talio.* ſzechiſze z kem, *digladiari, gladio certare cum aliqvo.*

Szechen meſzecz. *Januarius, ii.*

Szechènya meſtria. *Gladiatoria, æ.*

Szechenye. *Sectio, ſectura.* 2. ſzechenye na pozvanye, *digladiatio.*

Szechka, rezana ſzlama. *Straminiſecium.*

Szèchlyìv. *Sectilis, le, ſectivus.*

Szekách. *Sector, oris.*

Szekachicza. *Sectrix, cis.*

Széd. *Canus, incanus, albus, glaucus, canutus.* ſzeda glava, bela brada, *canum caput, alba barba.* ſzede gore, *cani montes.* ſzedi laſzi, *cani ſenectutis inſignia, capitis albitudo.* priſzed, *interſpersus rara canitie.* jako ſzed, *præcanus.*

Széd. *Seſſio, aſſeſſio, conſeſſus.* 2. ſzed kokoſsji, *cubatura gallinarum.*

Szedalìſche. *Seſſimonium, ſeſſibulum, acubita, orum.* brodarſzko, *jugum, gi.*

Szédam, poſzagyujemſze. *Aſſido, aſſideo, conſido, confideo, ad ſedendum me demitto, ſido.* ſzeſzti k-ſztolu, *accumbere, diſcumbere, aſſidere menſæ.* ſzeſzti na konya, *aſcendere in equum, conſcendere equum.*

Szedéch meſtrujuchi. *Sellularius, ſellarius, ſedentarius.*

Szèdẽm. *Septem, hepta.* ſzedmemi veſzli ladja, *hepteris, ris.* 2. Adj: *ſeptenus.* ſzedem je údarczev priel, *ſeptenas plagas tulit.* ſzamo ſzedem je doſſel, *ſeptenus venit.* 3. ſzedem po ſzedem, *ſepteni.* 4. ſzedem ſztareſſin, ili chaſztnikov, *ſeptemviri.* nyihova chaſzt, *ſeptemviratus.* knyim ſzliſſajuchi, *ſeptemviralis.* jeden iz mednyih, *ſeptemvir.* v. Tyeden.

Szédem, ſzed bivam. *Caneſco, incaneſco, canco.*

Szedemdeſzet. *Septuaginta.* ſzedemdeſzeti, *ſeptuageſſimus.* ſzedemdeſzekrat, *ſeptuagies.*

Szedem krat. *Septies, ſeptem vicibus.*

Szedemnayſzt. *Septendecim, decem & ſeptem.*

Szedem nog dug. *Septempedalis.*

Szedem ſzto krat. *Septingenties.*

Szedem ſzto. *Septingenti, ſeptingeni.*

Szedím. *Sedeo, ſeſſito.* poleg ſzedim, ſzkup ſzedim, *aſſideo, conſideo.* ſzedech oſztajem, ſztalno ſzedim, *perſideo, perſedeo, ſeſſito.* ſzedech chakam, *obſideo.* vſze ſtat na chim ſzedim, *incubo alicui rei, hæreo, obhæreo.* ſzedim na konyu, *ſedeo equo. l. in equo, equo inſideo.* ſzedim pri ſztolu, *accumbo ad menſam, diſcumbo, aceubo convivio.* ſzedeti na jayczech, *incubare ova, l. ovis.*

Szedìna. *Pilus albus, canus.*

Szedìne. *Cani, orum, canities, capitis nives. Hor.* ſzedine prerane, *canities præmatura.*

Szèdlam. *Ephippio, ſterno, inſterno equum, ſella equum inſtruo, ſello, as.*

Szedlár. *Sellarius, ſellator, ephipiarius, ſeordiſcarius.*

Szedlenìcza. *Sagma.* v. Szamar.

Szedlo. *Ephippium, ſella, ſeordiſcus.*

Szedmák. *Septennis.*

Szedmeh let vreme. *Septennium.*

Szedmeri. *Septennarius.*

Szedmero-dnevni. *Septemdialis.*

Szedmero letni. *Septennalis.*

Szedmero meſzechi. *Septem meſtris.*

Szedmero peldni. *Septiformis.*

Digitized by Google

Szedmero ſztruk. *Septemgeminus*, *ſeptuplus*, *ſeptiplex*.
Szedmero ſztruko. *Septemfariam*.
Szedmero ſtruko tekuchi. *Septemfluus*.
Szedmero ſztotni. *Septingenarius*.
Szedmi. *Septimus*. ſzedmi ú redu, *it.* ú ſzedmom meſzeczu rojen, *ſeptimanus*.
Szedmích. *Septimò*, *ſeptimùm*.
Szedmìcza. *Septima*, *drachma*.
Szedmo glav. *Septiceps*. ſzedmo nog, *ſeptipes*. ſzedmo ſztotni, *ſegtingenteſimus*.
Szegúren. *Securus*, *tutus*, *ſatis tectus*, *in utramqve partem dormiens*, *ſalvus*. v. Szloboden. priſzeguren, *ſubeautus*. 2. v. Batriv.
Szegurenſzem. *Securus*, *ſum*, *dormio*, *ſum in vado*, *vacuus ſum periculo*, *in utrúmqve dormio aurem*, *in utrúmqve oculum conquieſco*, *invado ſomnum*.
Szegurno. *Securè*, *tutò*, *tutè*, *affirmatè*, *fidenter*, *licenter*. 2. ſzegurno hoditi, *cautioribus uti conſiliis*, ſzegurno ſzpati, *otioſè in utramvis dormire aurem*.
Szegúrnoſzt. *Securitas*, *portus*, *licentia*, *indolentia*. doyti ú ſzegurnoſzt, *pervenire in tutum*, *ad incolumitatem*, *attingere portum*. 2. ſzegurnoſzti zavez, *oſphaliſma*.
Szehnèm. *Exſiccor*, *areo*, *adareo*, *exareo*, *areſco*, *macreo*, *ſicceſco*. ſzehnem od naskodenya zraka, ali gute, *ſideror*, *aris*.
Szehnènye. *Areſactio*.
Szejách. *Sator*, *ſeminator*. ſzejach rechih, *ſemiviverbius*. v. Prodekator. 3 ſzejach melye, *pollintor*.
Szejànye. *Satio*, *ſeminatio*, *ſeminatura*, *ſatus*, *ûs*. 2. ſzejanye melye, *pollintio*.
Széjèm-alſzem. *Semino*, *ſero*, *ſementem facio*, *ſpargo ſemen*, *mando terra ſemina*. *Prov.* kak bus ſzejal, tak bus ſel. *ut ſementem feceris*, *ita metes*. 2. nazopet ſzejem, *reſero*. 3. ſzejem v-tretju,

v-chetertu &c. brazdu, *tertio*, *qvarto &c. ſulco ſero*. 4. ſzejẽ melyu, *excerno*, *incerno*, *trajicio farinam*, *ſubcerniculo farinam à furfuribus ſeparo*, *transmitto*, *cribro decutio farinam*, *ſubcerno*.
Szekìra. *Securis*, *is*. v. Sirochka. 2. ſzekira na dve ſztrane oſtra, *bipennis*.
Szekiro-noſzecz. *Securifer-ger*.
Szekúch. *Cæſim*, *inciſim*, *incæſim*, *incæsè*.
Szelènye. *Migratio*, *transmigratio*, *coẽmigratio*, *ſeſſionis*, *l. ſitus mutatio*.
Szelìmſze. *Migro*, *commigro*, *demigro*, *tranſmigro*, *muto ſtationem*, *locum*, *alio meo*, *concedo*. 2. nazad ſzelimſze, *remigro*, *remeo*.
Szélni. *Paganus*, *villanus*, ſzelni ſzudecz, *pagarchus*. ſzelna pravicza, *lex pagana*.
Szèlo. *Pagus*, *vicus*, *villa*, *colonicum*. 2. ſzelo, od kojega kmet ſzluſi, *ſeſſio*, *ſeſſio colonicalis*, *jobagionalis*, *fundus*. 2. od ſzela do ſzela, *vicatim*, *pagatim*. 3. ú ſzelu prebivam, *paganizo*, *ruſticor*.
Szélnik. *Jobagio*, *fundarius*.
Szélſzki. *Paganicus*, *villaticus*, *villaris*, *colonicalis*. ſzelſzki penezi, *peculium paganicum*. ſzelſzka huta, *caſa*, *caſula canalis temerè contecta*, *gurguſtiolum*, *domus*, *qvam ceſpes erexit*, *tugurii congeſtum ceſpite culmen*. 2. *ruſticè*, *paganè*, *inurbanè*, *ruraliter*. ſzélſzki ſpan, *villico*, *epiſtata*. ſzelſzka hrana, *victus aridus*, *calabri hoſpitis xenia*. ſzelſzko orudje, *arma agreſtum*. ſzelſzko ſzvetiliſche, *paganalia*.
Szélſztvo. *Paganitas*, *paganiſmus*.
Szelyàn. *Paganus*, *villanus*, *ni*, *villicus*, *agricola*, *ruſticus*, *ruricola*, *colonus*, *qvi allium olet*, *pagenſis*, *allophylus*. ſzelyan, koi od ſzela tklaku ſzluſi, *jobagio*, *onis*. ſzelyan grub, *Petro*, *rupico*. zlocheſzt, *ungendis axibus utilis*.
Szelyánka. *Pagana*, *villana*, *ruſtica*, *colona*.
Szème. *Semen*, *ſementis*, *ſeminium*, *ſementum*, *ſeminale*, *ſporos*. 2. ſzeme

Digitized by Google

vſzake ſztvari, *ſperma, ſ. ſpiritualis humor albicans matricem impragnans.* 3. ſzeme ribe balene, *ſperma ceti, allo-ſanthus.* ſzemena chlovechjega czurenye, *gonorrhœa.* 4. ſzeme laneno, *lino ſpermon.* breſztovo. *ſamera.* moſnyicza vſzakoga ſzemena, *pericarpium, vas ſpermaticum.*

Szeme donaſſam, plodim. *Sementeſco.* razſzeavam, *proſemino.*

Szenchèn. *Umbroſus, umbrifer, umbraticus, umbratilis, opacus, latebroſus.*

Szenchèni skerlyak. *Cauſia a, umbella.*

Szenchènicza. *Umbraculum, opacitas.*

Széncza. *Umbra, a, opacitas.* iz veja, *ſcena, ſcenoma.* ſzencza pelde, kipa, *repercuſſa imaginis umbra.* ſzencza czegara, *ſciater.*

Szenícza. *Cincipota, pavix, ſaix.* ſzenicza velika, *fringillago.* ſzenicza gorſzka, *parus cæruleus, montanus.* 2. ſzenìcza ú oku *pupilla.*

Szeník *Fœnile, horreum fœnarium.* nec accipiendum *fœnile* pro *prato,* ut erroneè, qvidam contvevêre.

Széno. *Fœnum.* ſzeno vuhko, *fœnum udum.* pleſznivo, *mucidum.* ſzena ſztog, *meta fœni.* kupchay ſzena, *fœni ſtriga, l. ſtria.* na kupe ſzeno ſzpravlyam, *fœnum in pyramides exſtruo.* vóz ſzena, *vebes fœni.* v. Fœnum. 2. ſzeno gamilſzko, *ſqvinanthum.*

Szèny. *Somnus, mortis imago, ſopor, dormitio, qvies, pauſa.* ſzeny glubok, *ſomnus arctus, ſopor cataphoricus.* mertvi ſzeny, *veternus, lethargus, lethargia.* ſzeny zeſzpati, *ſomnum edormire.* z-koznoga ſzna, *leviſomnus.* prez zna, *ex ſomnis.* ſzeny kay chini, *ſomnifer.*

Szëny pervi nochni. *Somnus primus, concubium.* ſzeny kratek *parcus ſomnus.*

Szënya. *Somnium, ſomnorium, nomnium, imago vana, nocturnus viſus, viſum ſomni, phantaſma, denuntiatio qvietis.* ú ſznu, *per qvietem.* nedogodna ſzenya, *inſomnium.*

Szenye tolmachnik. *Somniorum conjector, l. interpres, oneropolus.* prorok iz ſzenye, *oneromantbes.* ſzenye Bogh, *morpheus.*

Szenyák. *Repoſitorium funi.* v. Szenik.

Szenyàm. *Somnio, conſomnio, ſomnium habeo, per qvietem aliqvid, l. in ſomnis video, imagino, as.* noch y dan od toga ſzenya, *noctes, & dies hæc cogitat, atqve animo tractat.*

Szenyàvecz. *Somnians, ſomniator, dormitator, ſomnium.*

Szènyem. (D.) ſzajam, pazar. *Nundina, nundinum, ni, mercatus.* velik v-letu ſzenyem, *nundina ſolemnes.* ſzenyem volovſzki, *mercatura boaria.*

Szenyma kapitan, goſzpodar. *Agoranomus.*

Szenyméni. *Nundinalis, nundinarius.* ſzenymeni penez, kiſze od ſtantov pobira, *proponenda, a* ſzenymeno vreme, *nundinium, ii.*

Szenymújem-valſzem. *Nundino, mercatum exerceo.* ki ſzenymuje, *nundinator.*

Szenymuványe. *Nundinatio, mercatura.*

Szerbechìcza. *Prurigo, ſcalpurigo, pruritus, ſcalpturigo.* z-ſzerbechicza iz oſtroche koſe, *pſora, a* 3. v. Ochna. 4. v. Achores.

Kî ſzerbechiczu ima, *pruriginoſus.*

Szerbíme. *Prurio, ſcalpturio.* jako ſzerbime, *pruriſco, perpruriſco.* veſz ſivot me ſzerbi, *totum corpus mihi prurit.* glavame ſzerbi, *caput prurit.*

Szërblyanin. *Raſianus, ni.*

Szërbſzka zemlya. *Raſia, Servia.*

Szërchem. *Sorbeo, Sorbillo.*

Szèrchen. *Generoſus, animoſus, heroicus, fortis, confidens, audax animi, infractus, firmiore animo, impavidus, cordatus, cui acceſſit animus, parabolus.*

Szërchena bol. *Cordilium, cordialgia, cardiogmus, roſio ſtomachi.* 2. ſzerchena mrenicza, *pericardium.*

Szërchéni. *Cordialis.* 2. ſzercho-iſztinſzki, *ſincerus, candidus, apertus, integer, fide-*

Digitized by Google

fidelis, intimus, intimâ familiaritate junctus, fidus corde.

Szërcheno. *Cordatè, animosè, generosè, viriliter, audacter, alacriter.* 2. *cordialiter, cordintimè, pectorabiliter, animitùs, impensè, ſyncerè, avidiùs, ab imo pectore, medullitùs, oculitùs, cordicitùs.*

Szerchenoga chinim. *Armo, vires alicui addo, & cornua, alacriorem ad rem gerendam facio, animo, animum errigo.*

Szerchènoſzt. *Animoſitas, animi magnitudo, infractus animus, magnanimitas, audacia, euthymia.* v. Batrivoſzt.

Szërchévina dreva hraſztovoga. *Melandryon.*

Szèrcze. *Cor, pectus, cardia.* drago moje ſzercze, *anime mi.* imam te ú ſerczu, *hæres mihi in medullis.* ſzerczemi to je povédalo, *animus id mihi præſagiebat.* igrami ſzercze, *ſalit mihi cor.* ſzercze igrajuche, *cor ludioſum, l. ſubſaltans.* ako ſzercze imaſ? *ſi vires?* vzetiſzi vitesko ſzercze, *maſculum ſumere animum, armari audaciâ.* biti ú ſzerczu, *in medullis, ac viſceribus hærere, in venis, medullisque inſidere, affixum eſſe atque inſitum in anima, & ſenſu.* iz ſzercza govoriti, *loqui ingenuè.* v. Szercza. v-ſzercze jemlyem, *incordio, as.* vzeti koga v-ſzercze, *incordiare aliquem.* 2. v-ſzercze dajem, puſcham, *incordor, aris.* ja naybolye znam, kai imam v-mojem ſzerczu, *ego ſum promus meo pectori.*

Szërcza derhtanye. *Palpitatio, l. palpitatus cordis.* ſzercza odpertoga lyudi, *feneſtrata pectora, & aperta.* ſzercza ſi renye, *diaſtole.*

Szërczo bolya. *Cordolium.* it. *commiſeratio.* odpreti komu ſzerczo-bolyu, *cordolium alicui patefacere.* v. Saloſzt.

Szërdáſcze. *Corculum, animulus, pectuſculum.*

Szërda. *Ira, æ.* v. Szerditoſzt. ſzerda Bosja, *divina nemeſis.* molitve kêmiſze taſi, *apotropæa.*

Szerdèla riba. *Sarda.* velika, *trichia, æ.*

Szërdim koga. *Iratum facio, ad iracundiam concito, bilem commoveo.*

Szerdìmſze. *Iraſcor, incendor, ſuccendor, animo incitor, irâ commoveor, ſuccenſco, exardeſco, effervеſco, iracundiâ exardeo, excandeſco, exacuor, fremo, ſtomachor.* jako ſzerditiſze, *vehementer ſuccenſere alicui, ardere iracundiâ, ringi.*

Szërdit. *Irratus, iracundus, irâ accenſus, ſuccenſus, ſtomachans, ſtomachoſus, vultuoſus, ſufflatus, turbulentus.* v. Razſzergyen. 2. ſzerdit od narave, *iracundus, ſtomachabundus, ſ. natura proclivis ad iram, cholericus.* 3. hitro ſzerdit, *marſiculus.*

Szërdìto, *Iratè, iracundè, iracunditer, furenter, cum ira, per iram, animo irato.* ſzerdito gledeti, *contrahere frontem, oculis fulminare, torvum videre.*

Szërditòſzt. *Ira, iracundia, indignatio, bilis, cholera, ſcabitudo.* ſzerditoſzt prevzetna, *excandeſcentia.* Manena, *rabies, furor, æſtrum.* ſzerditoſzt nagla, y hitro preyducha, *furia gallica.* ſzerditoſzt ú koga z-blyuvati, *bilem effundere, iram inaliqvem evomere.* ſzerditoſzt ſztegnuti, *fræna iræ imponere, moderari iræ, iram ſedare, mitigare, ardorem iræ reſtingvere. Prov.*

Kàd ſzerditoſzt pamet láda,
Szërcze bolye jád podbáda.
Cùm ira mentem præcipitat, furor arma miniſtrat.

ſzerditoſzt nevidi kay je pravo, *impedit ira animum, ne poſſit cernere verũ.*

Szèrem. (Poſteneje) dalye ſzebeſzem. *Caco, exonero ventrem, ejicio alvum, merdo, eunio, alvum moveo, ſolvo, ſubduco, alvum ſuſpenſum ſolvo, forio, excerno, l. egero alvum, ventris onus dejicio, depono.* ſzerem napinyajuch, *cacaturio.*

Szërkam. *Sorbeo, pitiſſo, as.* v. Szerchem. kayſze ſzerche, *ſorbillum, ſorbilium, ſorbicium.*

Szerkànye. *Sorbillatio, ſorbitio, ſorbitium,*

Digitized by Google

ſorbities.

Szërna *Caprea ſylveſtris, dama, æ, caprea, proca*

Szërnecz. *Dama maſculus, pygargus, dorchas, dis.* 2. ſzernecz z-ſirokemi rogmi, *platiceros.* 2. ſzernecz mali, *capreolus, hinnulus, binnuleus.*

Szërnicza. *Capreola, cemas, tis.*

Szërnínſzka koſa. *Griſeum, l. griſium, nebris*

Szërnyàcha. *Fungus dameus.*

Szërp. *Falx meſſoria, l. adornea, ſecula, merges, merga, falcula, ama, æ. Ulp.* apud Cald. *ſcirpicula, dentes ſaturni.*

Szërpën meſzecz. *Julius, panemius.*

Szërſſen. *Veſpa major, fiber, crabro.*

Szesày. *Orgia, & orgya.*

Szëſzëcz. *Uber, mamilla, mamma, ruma, rumis, maſtus.* 2. ſzeſzcza bradavka, *papilla, glandula mamaria.* 3. kolobar oko-lu bradavke ſzeſzcza, *iris.* z-guſztenye mleka ú ſzeſzczu. *thromboſis* 4. ſzeſzecz pervlye preſzuſſajuchi, *mina, æ.* ſzeſzcze odkrivam, *expapillo, as.* ſzeſzczi buhte, raſztu, *mamæ ſororiantur.*

Szëſznèm. *Sugeo, ſugo, fello, fellieo, fellito.* v. Czeczam. koi ſzeſzne, *felator, ſugens.*

Szeſzni. *Lactens.* ſzeſzno praſze, *nefrens.* dugo ſzeſzno dete, *mammo trepthus.*

Szèſztta. *Soror, ris.* ſzeſztra po otczu y matere, *ſoror germana.* po matere, *ſoror uterina.* ſzeſztra prededova, *abamita.* ſzeſztra piana, *ſoror compotrix, dionyſia ſoror.*

Szeſztre dveh bratov. *Einatores.* v. Zelve.

Szeſztrìch. *Sororius, conſobrinus, ſobrinus, nepos ex ſorore.* (D.) Nechyak.

Szeſztrichi. *Conſobrini, conſororii.*

Szeſztrichna. *Neptis ex ſorore, conſobrina, ſororia, æ.*

Szeſztrín. *Sororius, ſororinus.*

Szètva. *Satum, ſatæ, ſeges, ſementis.* ſzetva, kâ leno nikne, *ægra ſeges.*

Szètve okol puta, kehſze ſzlogi puta dotichu, *amſegetes.*

Szetvèni. *Segetalis, ſatarius.*

Szevèr. *Aqvilo, vulturnus, euronotus, boreas, ſeptentrio.* v. Bura, y Veter. od ſzevera, *ab aqvilone, à ſeptemtrione.*

Szevèrni. *Septentrionalis, aqvilonaris.*

SZ. ante I.

Szichànye. *Sibilatio, ſibilus.*

Szichím *Sibilo, as.*

Szidro. *Anchora.* v. Selezna machka.

Sziget grad. *Sigetum, ti.*

Szìla. *Vis, violentia, vehementia, rapiditas.* ſzila navalenye, *impetus, conatus, violentia impetus, vis major.* po ſzile jemlyem, *per vim, l. vi capio, rapio, is, extorqveo, vi eripio.* ſzilu komu chinim, *injuriam alicui infero, injurio qvempiam, vim facio, adhibeo, vim & manus alicui infero, graſſor, mannago, violo aliqvem.* ſzilu vchiniti ſene, *vi comprimere, ſubigere, conſtuprare, confutuere, depudicare.* devicze, *virginem violare, injuriam facere virgini.* v. Oſzilujem. ſzilum doblyen, *prædaneus.* po ſzile drugoga, *impulſu alieno.*

Szìlën. *Violentus, vehemens, impetuoſus, atrox, rapidus.* 2. *injurioſus.*

Szílim, ſzilujem. *Cogo, adigo, urgeo, compello, neceſſito, vim admoveo.* v. Priſzilyújem. y Primarjam.

Szilìmſze, ſzilujemſze. *Conor, connitor, annitor, nitor, pernitor, contendo, omni conatu inſiſto, molior rei extremam imponere manũ.* v. Terſzimſze. 2. *Pugno, & nitor, vim mihi facio, vinco meipſum.*

Szilnik. *Violator, violentiæ illator, corruptor.*

Szilno. *Violenter, per vim, vehementer, impetuoſe, neceſſariò, rapidè.*

Szilujemſze. *Compellor, impellor, cogor.* 2. v. Szilimſze.

Szìm, ovàm. *Huc.* ſzimo tamo, *huc illuc, huc, & illuc, huc atqve illuc, ſúsqve deqve.* ſzim tam hitati, *ſpargere.*

Szín. *Filius, gnatus, natus.* 2. ſzin jedini, *filius unicus, l. ſingularis.* jedino rojeni, *filius unigenitus.* 3. ſzin zakonſzki, *filius legitimus.* 4. ſzin z-kraja, *filius illegitimus, nothus, vitio filius.* v. Pankert. 5. ſzin nejednakeh roditelov, od nemicze y horvata, od vugra, y nemicze, *hybris, hybrida. Sicqve vocitantur*

tur omnia animalia imparibus parentibus orta. 6. ſzin divojachki, *partbenias: æ.* 7. ſzin popovſzki. (*Transl.* ob diverſitatem ſtatûs) *mulus, li.* 8. ſzin Czeſzarſzki, *porphirogenitus.* 9. ſzin rojen dok otecz bê ú tujem Orſzagu, *proculus, li.* 10. ſzin bratov, *exadelphus.* 11. ſzin poleg zakonſzkoga muſa od drugoga, ali od druge poleg zakonſzke ſene rogyen, *parelius.* 12. ſzin komuje leſztor otecz ſiv, *patrimus.* komuje ſzamo mati ſiva, *matrimus.* 13. ſzin po ochine ſzmerti rojen, *poſthumus.* 14. ſzin prez otcza y matere, *orbus, bi.* 15. ſzin tuji za ſzvoga vzet, *filius adoptivus, filius judicio, & voluntate.* 16. ſzin podverſen, *filius ſuppoſititius.* odverſen, *filius abjectus, exhæreditatus, ab hæreditate avita abdicatus.* 17. ſzin iz ochinſzke oblaſzti oſzlobogyen, *filius emancipatus.* 18. ſzin pervo rogyeni Kralya Franczuzkoga, *Delphinus.* 19. ſzin Kralya Spanyurſzkoga, *Infans, tis.*

Szinek. *Filiolus, pullus.*

Szinokòſsa. *Fœnetum, pratum, campus fœni.* 2. ſzinokoſſa ſzuha na kê malo trave raſzte, *phalacrus.*

Szinóvëcz. *Fratruelis, nepos ex fratre.*

Szipávam. *Fundo, effundo, defundo.*

Sziplenye, ſzíp, ſziputànye. *Aſthma, difficilis reſpiratio, anhelatio, dyſpnœa, peripneumonia.* v. Odihavanye n. 2.

Sziplyem, ſziplyivſzem, teſko oddihavam. *Reſpiro, operosè, graviter, difficulter ſpiro, anhelo, anxiè halo.* v. Neduſslivſzem.

Sziplyív. *Anhelus, ſuſpirioſus, ægrè ſpiritū ducens, peripneumonicus.* v. Neduſslyiv.

Szipa, riba morſzka. *Sapia, æ.*

Szìr. *Caſeus, tyros - us.* ſzir parmaſan, *caſeus parmenſis.* ſzir iz kobilinoga mleka, *hippace.* iz oſzlichinoga, *caſeus phrygius.* ſzir kiſzelyak, *caſeus oxygalactinus.* ſzir oſztrugan, *caſeus ſcobinatus, deſcobinatus.* ſzir friſki, *caſeus recens, l. muſteus.* ſzir razpuznyen, maſzten, *ty-*

rotarichus. ſzir tvorim, *caſeum figuro.*

Szíra falat. *Quadra caſei.* ſzira friskoga lyubitel, *fiſcellus.*

Szira dinya. *Metactis, is.*

Szira tvorenye. *Tyropœcia, æ.*

Szirècz. *Caſeolus, li.*

Szirènye. *Caſeatum, borella.*

Szírek. *Sorga, æ, ſorgum, gi.*

Szirìm. *Coagulo, as.*

Szirìſche, podlev. *Coagulum, li.*

Szírna juha. *Tyrotarichus, & tyrotarichum, i, jus caſeatum, epytirum, ri.*

Szirnìcza. *Caſeale, is.*

Szírni. *Caſearius, caſeatus.* ſzirni tanyer, korpicza, *calathus, tyropatina.*

Szírno tvorilo. *Forma caſearia.*

Szirnyàcha, ſzirna poviticza. *Tyrotagana.*

Sziro-jédecz. *Tyrophagus.*

Sziròtka. *Serum, ri.*

Szirotkàſzt. *Serojus.*

Sziròmah. *Pauper, inops, egenus, phanias, oſellus.* chiſzto ſziromah, *Leberide nudior, Iro pauperior, cinclus.* proti ſziromahom nemiloſztivnoſzt, *colophonica ferocia.*

Sziromàſki. *Tenuiter, anguſtè, cum ſumma, aut extrema inopia.* 2. *Miſerè, miſerandum in modum.* v. Nevolyno.

Sziromàſtvo. *Pauperies, ſalaconia, penia, aporia.* v. Vboſtvo.

Szirot obramba. *Clientella, patrocinium, ſalva guardia.*

Sziròta, *t. j.* prez otcza y matere. *Orbus, orphanus, clientulus.* 2. ſzirota pod obrambum branitela, *cliens, clienta, & clientula, æ.* 3. Szirota zvan oblaſzti ochine, ú tutorſke obrambe, *pupillus, pupilla.* 4. Szirota puſzta prez roditelov, y vſzake obrambe, *orphanus, ni, orphanus deſtitutus* ſzirotumſze valuvati, y ú obrambu komu zruchiti, *conferre ſe in fidem, & clientelam alicujus, committere ſe ſalvæ guardiæ,* ſzirote branim, *tutor, defenſo orphanos, patrocinor pupillis.* ſzirote na nikay mechem, *orbos indagine capio.*

Digitized by Google

Szirotínſzki. *Pupillaris, orphanicus.* ſziro-tinſzki branitel, zaſchitnik, *defenſor, protector, curator, advocatus pupillorum, patronus, conſervator pauperum.* branitelicza, *patrona, tutelina.* po ſzirotinſzki, *orphanicè, pupillariter.*

Szirotinſztvo. *Orbitas, tis.*

Szirov. *Crudus, incoctus, atrox.* priſzirov, *ſubcrudus.* napol ſzirov, *ſemicrudus.*

Szirovem, bivam ſzirov. *Crudeſco.* ſzirovſzem, *crudeo.*

Szirovina, ſzirovoſzt. *Cruditas, tis.*

Szíſzek. *Siſium, ii, Siſcia, æ, Siſeggum, gi.* aliàs *Colonia Romanorum.*

Szít. *Scirpus, juncus fragilis, juncus anguloſus, cyperus, & cyperis.* ſzit velika, *mariſcus.* kay je iz ſzitja, *ſcirpeus*, iz ſziti verſſa, *ſcirpea naſſa &c.* gde je vnogo ſzitja, *juncoſus.*

Szít meda. *Favus mellis.* ſzít prazna, *favus inanis.* ſzít napravlyam, *fingo favos.*

Szít. *Satur, ſaturatus, ſatiatus, plenus* v. Naſzichen. nigdar ſzit, *galli venter.* ſzitomu nigdar biti, *charadii vitam agere.* nekuliko ſzit, *ſatullus.* hitro ſzit, *ſaturio.*

Szitàr. *Subcerniculatius, cribrarius.* v. Szejach. n. 3.

Szítim. *Saturo, ſatio, ſatullo.* v. Naſzichujè.

Szitína, ſzitje. *Juncetum, ſcirpetum, ti.*

Szìto. *Incerniculum, ſubcerniculum, pollinarium, ſeu excuſſorium cribrum, cribrum farinarium, ſetaceum.* v. Obruch.

Szitòſzt. *Satietas, ſaties, ei, ſatias, atis, ſatialitas, ſaturitas, expletio.*

Szív. *Gryſæus, leucophæus.*

Szívo-ochni. *Leucophtalmus.*

SZ. ante K.

Szkáchem. *Salto, ſalio.* ſzkachem ſzim tam, *diſſulto, in diverſa ſalio.* ſzkachem od veſzelya, *exilio, exulto, ſubſulto, geſtio præ gaudio, tripudio.* z-menſſega, v-vekſe zlo ſzkachem, *Prov. Cinerem vitans, in prunas incido.* ſzkachem na zad, *reſulto.* dole ſzkachem, *deſilio.* ſzkochiti iz konya, *deſilire equo.*

SZ K

Szkachuch. *Subſultim, exultim.*

Szkachuchi. *Saliens, ſaltabundus, ſaltuaris, exſaltabundus.*

Szkakànye. *Saltatio, ſalitio.* 2. *chorea, tripudium.*

Szkakàvecz. *Saltator, ludio.*

Szkakavìcza. *Locuſta, agabus, carnopes, cicada, acheta.* mala ſzkakavicza, *tetrigona.* akoje prez perutih, *attelabus.* ſzkakavicz maternicza iz kèſze rajaju, okolu ſzunczo ſztaja, *tetrigometra.*

Szkako-igra. *Latro, onis, latronis luſus, latrunculus* (vulgò *ſcaccus*) *luſus latrunculorum, pentaurum.*

Szkërb. (Scl.). brìga. *Cura, ſolicitudo, ſcrupulus, amarities, cavitio.* 2. skerb viſſe redna, *curioſitas, periergia.* ſzkerb noſziti, *accurare, in aliqva re ſolicitum eſſe.* ſzkerb imam, *curo, ſolicitus ſum.* tesku ſzkerb imam, *anxius ſum, anxio animo ſum, animo angor.* ſzkerb komu navrechi, *injicere alicui curam, curâ & ſolicitudine gravare qvempiam.* veliku ſzkerb komu nalofiti, *nimiâ curâ aliqvem ſtraugulare.* ſzkerb dús, *cura animarum.* ſzkerb imetka, &c. *curatura*, vulgò *curatela.* ſzkerbi imeti velike, *volvere curarum triſtes in pectore curas.* prez ſzkerbi biti, *vacare, animo otioſo eſſe, in diem vivere.* ſzkerb zaverchi, *ſcrupulum evellere, ſeponere.*

Szkërbim. *Curo, accuro, curas intendo, provideo, procuro, curam adhibeo.* ſzkerbeti za koga, *proſpicere alicui, curam alicujus agere, laborare de re, curam in re ponere, incumbere in curam.* jakoſze ſzkerbeti, *zelare.* za opchinu, *omnes ſuas curas in ſalutem reipub: defigere, ſtudioſè, diligenterque curare.* ſzkerbetiſze za diku, *conſulere gloriæ.*

Szkerbìtel. *Curator, procurator, proviſor, epiſtates.* 2. ſzkerbitel ſzirotinſzki, *mandiburgus.* v. Zaſchitnik.

Szkërb-telìcza. *Curatrix, cis.*

Szkërblyìv. *Curioſus, pereurioſus, cautus, anxius, ſolicitus, laborioſus, negotioſus, ſa-*

Digitized by Google

ſatagens. ſzkerblyiva goſzpodaricza, *ſolicitia, a.*

Szkërblyìvoſzt. *Solicitudo, accuratio, curatio, curantia, curatura, vigilia, ſcrupuloſitas.* velika ſzkerblyivoſzt, *curioſitas.* v. Szkerb.

Szkerblyivo. *Curioſè, induſtriè, ſolicitè.*

Szkerbo-noſzi. *Anxifer.*

Szkitàmſze. *Erro, vagor, pallitor, pallor, aris.* v. Klatimſze.

Szkitanye. *Vagatio, pervagatio, diſcurſus.*

Szkitàvecz. *Erro, vagus, gyrovagus, omnivagus, erraticus, palabundus.* v. Klates.

Szkladamſze. *Conſono, accordo, concordo.* v. Szlaſemſze.

Szkláplyem-klopilſzem. *Jungo, conjungo, compingo, compono, confabrico, coaduno, conjarcino, conglutino, connecto, combino, fibulo, fibula necto unio, copulo, concorporo, aduno* ſzklopiti ruke, *conjungere manus.* ſzklopiti paydaſtvo, *inire ſocietatem.* mula z-lenum, *copulare ſponſos.* 2. ſzklaplyem z-ponkami, *ſuffarcino.*

Szkloplènye. *Junctio, conjunctio, junctura, connexio, contextus, commiſſura, conjugatio, compactio, compages, cohærentia, catenatio, concinnatio, conglutinatio.* v. Szlolenye. 2. ſzkloplenye kamenya z-ponkami, *ſuffarcinatio.*

Szklòplyen. *Junctus, conjunctus, conjugatus, compactus, compoſitus, unitus, concorporatus, evergoneus.* grede dobro ſzkloplyene, *trabes everganeæ.*

Szkòchecz riba morſzka v. Czipal.

Skòchen *Agilis, dexter, levipes, præpes, vegetus, expeditus.* v. Vmetelen.

Szkodòb *Primò primùm, modò, nunc.*

Szkodoben. *Novus, neotericus.*

Szkók. *Saltus, exſultantia, halma.*

Szkókcze. *Saltim, eſſultim, ſubſultim, exultim, ſaltuatim.* ſzkokcze piſzati, *ſaltim ſcribere.*

Szkomìna. *Stupor dentium, ſtupiditas, torpor, torpedo, gomphiaſmus, mi.*

Szkònchan. *Expeditus, confectus, deletus,*

exterminatus. v. Zkonchan &c.

Szkòro. *Subitò, citò, confeſtim.* 2. *penè, vix non.* ſzkoro y ſzkoro, *peniſſimè.*

Szkòt. *Pecus, udis, & oris, animans, beſtia, bellua.* 2. *Metaph:* nerazumen chlovek, *pecuarius.* 3. ſzkot. v. Szmet.

Szkoviſchanye, *Gannitio, gannitus.*

Szkovíſchem. *Gannio, is.* 2. *gemo, gemiſco, ejulo, qvirito.*

Szkòz. v. Prek 2. *Contra.* v. Szuproti.

Szkoznújem. (D) bdím. *Vigilo, excubo, excubias ago, perfero.* ſzkoznuvati do vnogo nochi, *vigilare in multam noctem.* vſzu noch. *pervigilare noctem, vigilare totam noctem.* v. Viroſztujem.

Szkoznuványe. (D.) bdenye. *Vigilatio, vigilantia, vigilia, advigilantia, excubiæ.* ſzkoznuvanye vſzu noch, *pervigilatio noctis.*

Szkrívam. *Occulo, occulto, deculto, abſcondo, abſtrudo, obtego, tego, repono, diſſimulo, premo, celo, occultè fero, abdo, retrudo, occluſum aliqvid habeo, pallio, as.* ſzkritiſze, *abdi, abſcondi, occultari, obliteſcere.*

Szkrivànye. *Abditio, abſconſio, occultatio, diſſimulatio, diſſimulantia.*

Szkrìven. *Abditus, abſconditus, abſtruſus, latens.*

Szkrivènſzē *Lateo, latito, deliteo dolitesco, vitam in tenebris ago, jaceo in occulto.*

Szkrivèno. *Abditè, abſconditè, clam, occultè, celatim, implicitè.*

Szkròvcze. *Tacitè, velatè, clam, clanculùm, clandeſtinè, clandeſtinò.* Prov. *Sub tunica, & ſinu.*

Szkròven. *Secretus, arcanus, velatus, myſticus.* v. Otajen. 2. *figuratus, allegoricus, tropicus, parabolicus, typicus.* 3. ſzkrovna n uchechi, *homo cryptieus.*

Szkrovìſche. *Latebra, latibulum.* it. *latebræ, rum.*

Szkròvno. *Secretè, arcanè, velatè, myſticè.* v. Otayno. 2. *figuratè, typicè, allegoricè.*

Szkrùna. *Macula, labes, menda, vitiligo, navus.*

Szúk

Digitized by Google

Szkúbem. *Pilo, depilo, pilos ſive crines detrabo, evello, crinizo.* ſzkubſzti pticze, *deplumare, plumas avibus detrabere.* ſzkupſzti praſzcza, *glabrare, deglabrare ſetigerum.*

Szkubènye. *Crinizatio, crinium evulſio.*

Szkùla. *Cruſta, ſqvara, ſqvatra, ſqvarra, eſcara.*

Szkùlav. *Sqvaroſus, & ſqvarroſus, ſqvaris plenus, cruſtoſus.*

Szkùp. *Simul, und.* v. Zkup.

Szkúp. *Avarus, tenax, reſtrictus.* v. Zkúp.

Szkùzek. *Lubricus, labidus.*

Szkuſzko. *Lubricè, labidè.*

SZ. ante L.

Szlàb. *Debilis, imbecillis, imbecillus, langvidus, infirmus, mala habitudinis, enervus, impotens, effœtus, evigoratus, vietus, apalus.* v. Nemochen. 2. *laxus, reſtrictus, remiſſus.* ſzlabo napeta vuſa, *laxi funes.* 3. *labilis, fragilis.*

Szlábem, ſzlab bivam. *Debilitor, elangveſco, relangveo, relangveſco, collabefio, deficio viribus, diſſolvor, devigeſco.* v. Oſzlabujem.

Szlábim, ſzlabo chinim. *Debilito, enervo, exarmo, labefacto, langvefacio, forcillo.* 2. *laxo, relaxo, retendo, reſtringo, remitto, diſcingo.*

Szlàbo. *Debiliter, langvidè, imbecilliter, infirmè, impotenter.* v. Nemochno. 2. *laxè, remiſsè, reſtrictè.* 3. *lentè.*

Szlabòſzt. *Debilitas, debilitatio, imbecillitas, invalentia, infirmatio, diſſolutio, langvor, defectio, & remiſſio virium, valetudo.* v. Nemoch. 2. *laxitas, laxamentum, remiſſio.* 3. *fragilitas.*

Szlachènye. *Detractio, ſpoliatio veſtium.* 2. ſzlachenye do gologa, *nudatio, denudatio, revelatio.* 3. ſzlachenye kachje koſe, *angvina vernatio.*

Szláchim. *Exuo, detrabo, depono veſtes, deveſtio. delorico avictum.* ſzlachim do koſe, *nudo, denudo, connudo, dinudo, deſpolio, expolio ad intimam, deglubo.*

Szlachnìcza, ú topliczah. *Spoliatorium, apodyterium.*

Szladke koricze, czimet. *Cinanomum, cinamum.*

Szláděk. *Dulcis, ſvavis, melleus, mellitus, mulſeus, promulſus, muſteus, muſtuleutus, delenificus, nectareus, ambroſius.* 2. priſzladek, *ſubdulcis, dulciculus.* preſzladek, *perdulcis, praedulcis.* ſzladko-ſuhkek, *dulcamarus.* ſzladko-kiſzel, *dulcacidus.*

Szladka jeſztvina. *Svavillum, li.*

Szladki janus. *Aniſum, ſi, anicco tum, ti.*

Szladko-veſzel. *Clucidatus.*

Slàdëk bivam. *Dulceſco, is.* ſzladekſzem, *dulceo, dulcio.*

Szladko-buzecz. *Paraſitaſter, paraſitus.*

Szladko-buzka. *Paraſita, genavia.*

Szladko-buzni. *Paraſiticus, genavius.*

Szladko-chinim. *Dulco, dulcoro, indulco, conduleo, dulcifico, edulco, dulce facio.*

Szladkócha. *Dulcedo, dulcitas, indulcitas, duleor, dulcitudo, ſvavitas, ſvavitudo.* v. Slaſzt.

Szladko-korenye. *Liquiritia, æ, liquiritium, radix ſabytica, dulcis radix, glycirrhiza, glycirrhizon.*

Szladko korichni. *Cinameus.* ſzladko-korichno drevo, *xyloeinamomum.*

Szlagànye. *Structio, fabricatio, compoſitio, conſtructio, concinnatio, ſyntagma.* v. Szloſenye. 2. *conformatio.*

Szlák. *Chamedaphne, es, vinca pervinca.* ſzlak veliki kîſze okol drevja zavia, *ſmilax levis, campanella, ſ. volubilis major, funis arborum.*

Szlakoper. *Iſmerius.*

Szlàma. *Stramen, ſtramentum, ſegeſtre, is, pannicula, æ.* ſzlama krovna, *pannicula tectoria.* 2. ſzlama betvo, *ſtipula, feſtuca, culmus.* 3. v. Szechka.

Szlàmen, ſzlamni. *Stramineus, ſtramentitius, ſtramentarius.* ſzlamni krov, *tectum ſtramineum, culmen.* ſzlamen nadſztroſſek, *ſtegeſtrum.* ſzlamno vuſe, *napura.*

Szlam-

Digitized by Google

Szlamnìcza. *Culcitra ſtramentitia, matta.*
Szlamo-rézecz. *Straminiſeca.*
Szlan. *Salſus, ſalitus, ſale conditus, ſalſuginoſus.* ſzlana voda, *ſalſugo, ſalſilago, oxalme, muria.* priſzlan, *ſalſiuſculus.*
Szlane ribe. *Salſamentum, ti.*
Koi terſi ſzlanemi ribami, *ſalſamentarius.*
Szlanina. *Laridum, lardum, caro ſuilla arida, ſucsidia.*
Szláno. *Salsè.* 2. Translat: *Facetè.*
Szlánoſzt. *Salſedo, ſalſitudo, ſalſugo, ſalſilago.*
Szláp vodeni *Fluctus, ûs, unda.* veliki ſzlapi, *fluctus decumani.* na ſzpodobu ſzlapov vchinyen, *undutus.* 2. ſzlapi morſzki, *mare reciprocum, acceſſus, & receſſus maris, ſalacia, & venilia, æſtus maritimi accedentes, & recedentes.*
Szlápem. *Vapore, evaporo, vappeſco, halo, exſpiro.* vino ſzlape, *vinum vappeſcit.*
Szlapènye. *Vapporatio, exhalatio, halatio.*
Szlaſchìcza. *Sinapi.* v. Muſtarda.
Szlatem-ſzloſilizem. *Compono, conſtruo, confabrico, coaduno, conſarcino, unio.* v. Szklaplyem. 2. *conformo.*
Szlasèmſze. *Conſono, concordo, accordo, convenio, conſentio, reſpondeo, congruo.* ſzlagatiſze zkem, *conſentire cum aliquo, conſonare.* med ſzobum ſzlagatiſze, *congruere inter ſe, reſpondere invicem.* vreme ſzlaſeſze z-onem, *tempus congruit ad illud.*
Szláſzt. *Suavium, dulcor.* v. Szladkocha.
Szlaſzten. v. Szladek.
Szlaſztim. *Dulce facio.* v. Szladko-chinim. 2. jako ſzlaſztim, *edulco, edulcoro.*
Szlàva. *Gloria, laus, præconium.* ſzlava dobra, *eudoxia.* ſzlava nova, *cænodoxia.* ſzlava daleko razſirjena, *longè, latéque diffuſa laus, nomen per orbem celebratum.*
Szlaven. *Glorioſus, gloriâ plenus, florens laude, & gloriâ, felix ab omni laude, præclarus, honoratus, laudabilis, commemorabilis, commemorandus, ſolennis.*

ſzlavna peſzem, *hymnus, pæan.* ſzlavno prodechtvo, *panegyricus, panegyrica oratio, encomium.*
Szlavènye. *Laudatio, prædicatio, celebratio, commendatio.* ſzamoga ſzebe ſzlavenye, *jactantia, jactatio, laudatio, gloriatio, venditatio.*
Szlavíchek. *Luſcinia, attis, dis, accredula, philomela, luſciniola, garrio, onis, aëdon.* ſzlavichek morſzki, *alcedon, halcyone, iſpida.*
Szlávim. *Gloria effero, officio, orno, gloriam tribuo, laudo, prædico, collaudo, laude dignor, proſequor, commendo, celebro, commemoro, verbis adorno, præconium tribuo.* viſzoko ſzlaviti, *ferre in cœlum, laudibus ad cœlum extollere, ſummis efferre laudibus.*
Szlavìtel. *Laudator, prædicator, exageratator famæ &c. buccinator, encomiaſtes, hymnilogus.*
Szlavnò. *Glorioſè, laudabiliter, præclarè, ſolenniter.*
Szlèchen. *Deveſtitus, veſtibus exutus, delorieatus, nudatus, denudatus, connudatus.* 2 *ſpoliatus, expoliatus.* v. Oplenyen.
Szléd. *Veſtigium, impreſſio pedis, peda, trames, indago.* 2. ſzled, kiſze komay pozna, *veſtigium leviter impreſſum.* v. Noſni.
Szledechi. *Sequens, ſequax, conſequens, conſectaneus.*
Szledénye. *Secutio, ſequtio, ſequela, ſequentia, conſequentia.* v. Traſenye. 2. v. Naſzleduvanye. *plur.* ſzledenya, *conſequiæ, ſequelæ, rum.*
Szledim. *Sequor, ſector, conſector, commitor, obſequor alieni.* 2. ſzledim po tragu, *veſtigio, & veſtigo, as, inveſtigo, veſtigium premo, veſtigio inſiſto, inſequor, indago.* ſzledi kaſtiga pregresku, *culpam pœna premit.* ſzledi diku nenavidnoſzt, *invidia gloriæ comes eſt.* 3. ſzledim ú delu, *immitor.* v. Naſzledujem.

Digitized by Google

Szledìtel. *Secutor, ſequutor, ſectator, conſectator, ſequax, obſecundator.* 2. *Comes, aſſecla, aſſectator.* 3. ſzleditel po tragu, *veſtigator, inveſtigator, inſecutor.*

Szledni pẽſz. *Odoriſequus.* v. Czuczek.

Szlème, velika greda. *Trabs, & trabes, bis, tignum, gni, laquear.* 2. ſzleme gore, *ſupercilium montis.* v. Verh.

Szlép. *Cæcus, eluminatus, lumine ſpoliatus, captus oculis, l. luminibus, orbus luminibus, exoculatus.* ſzlep rogyen, *cæcigenus, cæcigena.* ſzlepa krava, *myinda, apodidaſcinda, a.* ſzlep jednem okom, *monoculus, luſcus, luſcioſus, luſcitioſus.* v. Nyctalops.

Szlepe guſzle. *Monocordum, di.*

Szlepèchki. *Cæcè.* 2. *inconſideratè, imprudenter, præcipitanter.*

Szlépem. *Cæcutio, is, cæculto, caculito, as*

Szlepím. *Cæco, obcæco, l. occæco, elumino, exoculo.* ſzlepim na jedno oko, *eluſco, as.*

Szlepo-igra ſiſsmis. *Myinda, myia, apodidaſcinda.* v. Szkrivach.

Szlepoòchje. *Tempora, rum.*

Szlepòta, ſzlepoſzt. *Cæcitas, caligo.* 2. *inconſiderantia, ablepſia.* v. Nepremiſlyenoſzt.

Szlepo vus, ſzlepich. *Caſilia, amphisbæna, cæcula ſerpens.*

Szlèz vertni. *Malva hortenſis, l. ſativa, antema, malaeben, melopen.* 2. ſzleſz divji, *malva erratica, ebiſcus.* raſzte poleg puta, y v. travnikeh. v. Anadendromalache.

Szlezèna. *Splen, lien, lienis, & liens, tis.*

Szlezenaſzt, koga ſzlezena bolí. *Lienicus, lienoſus, ſplenicus, ſplenitieus, lientericus, hypochondriacus.*

Szlezene zaſganye. *Lienis inflammatio.*

Szlezní. *Malvaceus.* ſzok ſzlezni, *ſuccus malvaceus.*

Szlìna. *Saliva, æ, ſalivum, humor ſalivoſus.* v. Plyuvotina. k-ſzline ſzliſſajuchi, *ſalivarius, ſalivaris.*

Szlinàv. *Saliveſus, a, um.* ſzlinaſzta vuſzta, *ſalivoſum os.*

Szlinenye. *Salivatio, onis.*

Szlinìmſze. *Salvio, ſalivam emitto.*

Szlíſſam. *Pertineo, ſpecto.* 2. ſzliſſam. v. Poſzluſſam.

Szlíva, drevo. *Prunus, ni.* 2. ſzliva, drevo divje, *ſpinus, ni,* (quod de pyris qvóqve dicitur.) *memecylon.* v. Ternina. 3. ſzliva ſzad, *prunum, ni.* 4. ſzlive divje ſzad, *prunum ſylveſtre, pruneolum.* 5. ſzliva bela. *prunum bordearium, l. album.* 6. ſzliva ſura, *prunum cerinum.* 7. ſzliva duranczia, *prunum decumanum, l. damaſcenum.* 8. ſzliva proſzta, *prunum aſinarium, l. aſininum.* ſzliva ſzuha, *prunum paſſum, l. ragoſum.*

Szlivìcza. *Prunum pumilum, l. nanum.*

Szlívna kolchicza. *Ameja, æ.*

Szlívnik, ternacz ſzlivni. *Pruneetum, ti.*

Szlobòda, ſzloboſchina. *Libertas, avitas, ĩmunitas, ĩmunitio, exemptio, vacatio onerum, poteſtas, privilegium, oliturgeſia.* 2. ſzloboda dopuſchenye, *licentia, facultas, venia, indulgentia, permiſſio, conceſſio.* 3. ſzloboda v nechiſzte lyubavi, *paſſivitas.*

Szlobòda govorenya. *Parrheſia.*

Szloboden, nepodloſen. *Liber, immunis, exemptus, privilegiatus, ſui juris, ſuo jure, & libertate utens, nulli dominationi parens, nemini mancipatus, nulli ſubjectus.* ſzloboden proſzt, *t j* iz oblaſzti puſchen, *mundius, ebalaſtisus.* ſzloboden je, *integer eſt.* 2. ſzloboden, dopuſchen, *permiſſus, conceſſus, licitus, licentiatus, reſolutus.* v. Proſzt.

Szlobodím. *Libero, librum facio, liberto, eximo, privilegio.* 2. ſzlobodim od ſzlusbe, *manumitto, emitto manu.* 3. ſzlobodim od zaveza, *exautoro.* 4. ſzlobodim od pogibeli, *ſervo, libero, recupero, ſolvo, retrabo, erripio periculo.* 5. v. Prepuſcham.

Szlobodna volya. *Liberum arbitrium, li-*

Digitized by Google

libera voluntas.

Szlobodni liſzt. *Combina, æ.* v. Prehodni. 2. v. Prehod.

Szlobodno, *Liberè, licenter, licitè, audaciter, perlicenter.* 2. *ſecurè, tutè, tutiſſimè.* v. Szegurno.

Szlobodno govorechi, kî praviczu ſzme povedati. *Parrheſiaſta.*

Szlobodno meſzto. *Aſylum, ſalva guardia.* pobechi ú meſzto ſzlobodno, *in aram confugere.* v. Zavetje.

Szlobodnoſzt, mirovnoſzt. *Libertas, ſecuritas.*

Szlobodnyák. *Libertinus, ni.* ſzlobodnyacha, *libertina.* od nye rojen, *libertus, ti.*

Szlòg. *Lira, porea, area, proculetum, ti.* 2. ſzlòg vertni, *pulvinus, lectica, arca hortenſis.* jarek med ſzlogmi, *ſulcus, ſulcamen.*

Szlóga. *Concordia.* v. Szloſnoſzt.

Szlòſen. *Compoſitus, conſtructus, combinatus, concinnatus, ſtructilis.* 2. *concors, concordis, conſentiens, bene conveniens, accordans, unanimis, conjunctus, conſpiratus, homotonus.*

Szloſenye. *Compoſitio, conſtructio.* v. Szlaganye.

Szloſno. *Compoſitè.* 2. *concorditer, unanimiter, uniter, unitim.*

Szloſno-glaſzje. *Symphonia.* v. Szloſnoſzt. n. 2.

Szloſnòſzt. *Concordia, conſenſio, conſenſus, concorditas, convenientia, conſpiratio, contentus, unanimitas, uniformitas, unitas, unalitas, identitas. monas.* v. Jedinoſzt. 2 ſzloſnoſzt ú glaſzu, *conſonantia, commodulatio, proportio, concinnentia, harmonia, ſymetria.*

Szlovénecz. *Illyrius, ii. Illyricus, ci. Sclavus, vi.*

Szlovénka. *Illyrica mulier.*

Szlovenſzki-Orſzag. *Illyrica, Illyris, Illyrium, Illyricum, Sclavonia.*

Szlovenſzki. *Illyricè, Selavonicè.*

Szlovenſzki, ka, o. *Illyricus, Illyricanus, Sclavonicus.*

Szlòvka. *Syllaba, æ.* ſzlovka iz jednoga ſzlova, kakvaſzu: a, e, i, o, u. *monogramma* propriè. impropriè *ſyllaba, æ.* ſzlovka iz dveh, ali vech puſtub, *digramma.* kot: je, nàs. ſzlovka iz ſeſzt puſtuo, *hexgramma.* ſzlovke glaſz. v. Accentus.

Szlòvo, puſtuba. *Littera, elementum, gramma.* 2. ſzlovo rech, *verbum, ſermo, dictio.* ſzlovo-znanoſzt, *litteratura, æ.*

Szlúchen. *Pandatus, incurvatus, falcatus; cernuatus, lunatus, recurvus.* v. Szlukav.

Szluchènye. *Pandatio, incurvatio.*

Szluchìm. *Incurvo, curvo, pando, hamo.*

Szlúg vnoſina. *Famulatio.*

Szlúga. *Famulus, ſervus, miniſter, latres, is, ancus.* 2. ſzluga hiſni, *lucellaris, locellaris, vaſſus.* 3. ſzluga dela naypriproſzteſſega pri hiſe, *mediaſtinus, ni.* 4. ſzluga, kiſze vſzigdar na ſzlusbu ú potreboche more zazvati, *calator, & calathor.* v. Inos. 5. ſzluga bochni, ili z-boka, *lateranſis, is.* 6. ſzluga, kî pred goſzponom hodi, *prodromus, mi.* 7. ſzluga, koi za goſzponom hodi, *pediſſequus, aſſecla, ſervus à pedibus.* 8. ſzluga, koi vſzigdar viroſztuje pri vratch ſzvoga goſzpona, *limmarcha, atriarius, atricus, ci.* 9. ſzluga, ali inos, koi opravlya goſzpona, *coſmeta, & coſmetes, æ.* 10. ſzluga, koi je z-kihachum, ali z-batom oboruſen na obrambu goſzpona, *cucula, æ.* 11. ſzluga domorodni, *verna, æ. vernula, vernaculus.* 12. ſzluga Czirkveni, koi k-Bosje ſzlusbe dvori, *hierodolus, li.* 13. ſzluga kupelni, *pilicrepus, pi.* 14. ſzluga poglavaro opchine, *præfectianus, ni.* 15. ſzluga opchinſzki *apparitor, lictor, ſatelles.* 16. ſzluga úſzkochni od goſzpona, *herifuga, æ.* 17. ſzluga neveren, *pſeudulus, li.* 18. ſzluga, koi ſzvoy oſzebujek ima *peculiatus, ſervus.*

Digitized by Google

19. ſzluga klosterſzki, *parabolanus.* 20. ſzluga hman, y kaſtige vreden, *flagrio, verbero.* 21. ſzluga ſztolni, *diatarius.*

Szluge, koi Goſzpona iduchega ſzlede, y chuvaju. *Stipatores, cuſtodes corporis.*

Szlùka pricza. *Ficedula, ſcolopax, melancoryphus, phi.* v. Pticza &c.

Szlukàv. *Curvus, incurvus, curvatus, tortuoſus, flexus, inflexus, ſinuatus, inclinatus, cernuus, repandus.*

Szluko-nòg. v. Krivo-nog.

Szluko-nòsje. *Poples, l. poplex, tis, ſuffrago.*

Szlúsba. *Miniſterium, ſervitium, famulitium, famulamen, famulatura, ſervitudo, ſervientia, ſervitus, caculatum.* ovo na ſzlusbuſzem, *ecce appareo.* 2. ſzlusba Bosja, *Religio, obſequium divinum.* 3. ſzlusba, podvorenye, *ſtudium, officium, ſparta.* zadoblyenu ſzlusbu dobro obverſſiti, *naćam exornare ſportam.* 4. ſzlusba obchinſzka, *apparitura.* ſzlusba primorana, *angaria, æ.* od ſzlusbe puſchanye, *manumiſſio.* koi puſcha od ſzlusbe, *manumiſſor.* ſzlusba meſzechna, *menſata, æ.*

Szlusbenìcza. (D.) ſzluskina. *Famula, ſerva, ancilla, miniſtra, ſervitrix, anculа.* ſzlusbenicza mlaja, *abra, æ.* vſzakomu rada, *pediſca.* ſzlusbenicza kâ za goſzpum hodi, *pediſſequa.* kâ goſzpu opravlya, *coſmeta, æ.* ſzlusbenicza domorodna, *vernula, æ.*

Szlusbéni. *Servilis, famularis, vernilis, famulatorius, ſervus.* ruka ſzlusbena, *ſerva manus.* inanyiche ſzlusbeno, od kojegaſze ſzlusba daje, *prædium, ſervum.*

Szlusbeni liſzt. *t. j.* poſtenoga doſzluſenya, *pictatium, ii.*

Szlusbèni tovarus. *Conſervus, vi.*

Szluséch. *Servilis, obſequioſus, officioſus, obſequens, obſequialis, famuloſus, munis.* zahvalen y ſzluſecz, *gratus, & munis.* 2. *ſerviliter, famulanter, obſequenter.*

Szlúſim. *Famulor, antillor, miniſtro, ſervio, famuli officio fungor, miniſterium Domino exhibeo, inſervio, deſervio, anculo.* ſzluſim negda y negda, *ſubſervio.* ſzluſim k-ſztolu, *miniſtro ad menſam.* v. Dvorim. 2. ſzluſim plachu, *ſtipendior.* ſzluſiti terbuhu, *parere abdomini, gulæ, &c.*

Szluſiſze. *Servitur.*

SZ. ante M.

Szméh. *Riſus, riſio.* ſzmeh velik, *cachinnus, cachinnatio, effuſus riſus.* ſzmeh glaſzen z-rogotanyem, *ſyncruſius riſus.* ſzmeh zkazlyiv, kî iz ſzercza neſzhaja, *riſus ſardonicus.* ſzmeh nezrel, *megaricus riſus.* ſzmeh prokſen, *cachinnus illicentioſus.* vudriti na ſzmeh, *prorumpere in riſum.* datiſze na ſzmeh, *de ſe riſum tradere, dare ſe riſui.* od ſzmeha padam, *ruo riſu, l. præ riſu corruo.* 2. náſzmeh, *ſubriſio, ſubriſus.*

Szmeh koi napravlya. *Ridiculatius, gelotopœus, ei.* v. Sálecz.

Szmeha vredno duguvanye. *Ridicula res.*

Szmejanye zkupno. *Corriſio, onis.*

Szméjemſze. *Rideo, riſum edo.* ſzmejemſze glaſzno, y z-rogotom, *cachinno, cachinnor, cachinno concutior, cachinnum tollo.* ſzmejemſze na ſzilu, *invito vultu rideo.* nad ſzvojum neſzrechum ſzmeatiſze, *ridere riſum ſardonicum.* nigdarſze neſzmejati, *extrophonii antro prodire, ſ. ſemper eſſe triſtem.* 2. naſzmehavatiſze, *ſubridere.* komu, *arridere alicui.*

Szmém. *Audeo, præſumo, præfido,* koi ſzme, *audens, audax, procax, præſumptuoſus, petulans, temerarius, vultuoſus, ſibi præfidens.*

Szménye. *Audacia, confidentia, præfidentia, præſumptio, arrogantia, protervitas.*

Szmèrchek. (D.) ſturak. *Grillus, l. gryllus, li, achetas.*

Szmerdéchi. *Fœtidus, ſordidus, putidus, malè, l. tetrè olens, putis, fœtens, fatulen-*

Digitized by Google

lentus, elidus, graveolus, pernixosus, opicus. ſzmerdechi kot kozel, *hircosus, hirquitallus*, z-pod pazuh, *tragomaschalus.* ſzmerdechi zubi, *blenni dentes.* ſzmerdechi iz nutra, *animâ fœtens.* 2. ſzmerdechi kukecz. v. Soſtar.

Szmērdel drevo. *Lentiſcus, ſchinos.*

Szmerdím. *Puteo, futeo, malè oleo.* ſzmerdeti kot kozel, *olere hircum,* ſzmerdeti pochinyam, *putesco, putisco.* ſzmerdeti z-pogorelinum, *fœtere fumo rei adustæ.*

Szmerknènye. *Obſcuratio, obtenebratio.*

Szmerknújemſze. v. Mrachimſze. ſzmerknujeſze, *veſperaſcit, advesperaſcit.*

Szmērt. *Mors, obitus, interitus, extremus vitæ dies, exceſſus è vita, exilium æternum, ſomnus frigidus, qvies, requies ſempiterna, vadimonium, pauſatio, nex, finis, migratio, commutatióqve vitæ, lethum, & letum, ſarcophagus, libitina, thanatos, cataſtrophe.* lehka, ſzrechna ſzmert, *lenis exceſſus, euthanaſia.* 2. ſzmert naravſzka, *fatum, ti.* naravſzkum ſzmertjum je úmerl, *morte ſuâ obiit.* ſzmert ſzilna, *mors violenta.* ſzmert ſzramotna, *mors fœda, turpis, infamis, indigna, gravis.* ſzmert nagla, *mors ſubitanea, repentina, improviſa, inopina, ſubita.* 3. ſzmert po zaraſenyu, *nex, cis, mors necis.* vſzem blizu je ſzmert, *mors omnes inſequitur, omnibus imminet.*

Prov.

Ne jos v-vertu trava znikla
Kâbi pròtſze ſzmerti zdígla,
Nit ú ſzvetu naydes trave,
Kê od ſzmerti lyude bave.

Contra vim mortis non eſt medicamen in hortis.

pred ſzmertjum, *ante obitum, ſupremáque funera.* dabi ſzmert popil, *calidam picem bibito.*

Szmert zavdajem. *Jugulo, neco, occido, finio, eneco, interimo, exanimo.* v. Umarjam.

Szmertno borenye. *Agonia, luctа.*

Szmertna rana, *Vulnus lethale, mortale.*

Szmertni. *Mortalis, lethalis, caducus.* v. Truga.

Szmertni ſzeny. *Lethargus, cathalepſis.* v. Szeny.

Szmertno. *Mortaliter, lethaliter, mortiferè.*

Szmeslyiv, kije hehkek na ſzmeh, *archiogelus, li.*

Szméſſen. *Ridiculus, ridiculoſus, redicularius, derridiculus, cachinnabilis.* 2. jako ſzmeſſen, *perridiculus.*

Szmeſsna rech. *Ridiculum, li.*

Szméſſno. *Ridiculè, ridiculosè.* jako ſzmeſſno, *perridiculè.*

Szmét. *Feſtuca, ſtipula, pannicula.* 2. *Brandius, ſtrundus, exceramentum.*

Szmetjé. *Purgamentum, purgamen, ſordes, immunditia, qviſqvilia, qvas domum everrentes ejicimus.* 2. ſzmetje ſelezno, *ſcoria, &c.*

Szmetím. *Sordido, ſordibus inficio.*

Szmetìſche. *Fimetum, repoſitorium purgaminum.* 2. *latrina, eloaca.*

Szmiczàmſze. *Lubrico, labo.*

Szmilujemſze. *Miſereor, miſereſco, commiſereſco, miſeror, miſericordem me præbeo, miſericordiâ commoveor, miſericordiam alicui impertior.*

Szmiluvànye, miloſzërdje. *Miſeratio, commiſeratio, compaſſio, condoleſcentia.* 2. ſzmiluvanya vreden, *miſerandus, miſeratione dignus.*

Szmilùyſze. *Miſerere, iliaca paſſio, iliacus dolor, morbus.*

Szmók. *Obſonium, ii.* ſzmok pripravlyam, *obſono, obſonor, aris, obſonitum paro.* jêm ſzmokom, *edo cum obſonio, obſono.*

Szmóko jèdecz. *Obſophagus, gi.* ſzmoko prodajecz, *obſopola, æ.*

Szmòkva. *Ficus, ci.* ſzmokva ſzuha, *ficus paſſa, livia, pompejana, carica, à locis, quæ ſunt optimæ ad ficeandum.* ſzmokva hitro zrela, rana, *ficus præcox, præcoqva, præcocia.* ſzmokva pozna, *ficus ſerotina, duricordia.* figa nezrela

Digitized by Google

zrela, *groſſus*, *groſſulus*. ſzmokvih kup, *palaba*. ſzmokvih, terta, venecz, ali hlebecz, *ficaria arcula*, *maſſa*. ſzmokvih pojedavecz, *ſyncophanta*.

Szmòkva drevo. *Ficus*, *ſycomorus*. 2. ſzmokva drevo divje, *caprificus*, *ei*.

Szmòkve velike, y netechne, *Chelidonia*, *albicerata*, *mariſca*. ſzmokve velike, ali techne y ſzlatke, *calliſtruthia*, *caliſtrophia*. ſzmokve male, ali kruto ſzladke, *coctona*, & *cottona*, *rum*, *ficulus*, *cotona*, *æ*.

Szmòkve zernye na ſzpodobu ſita. *Ficuum frumenta*, *frumenta*, *orum*.

Szmokvèni. *Ficoſus*. 2. *ficulneus*, *ficulnus*, *ficarius*. ſzmokveno mleko, *lactis*, *is*.

Szmokvèni lyubitel. *Ficitor*.

Szmokvik obilnoſzt. *Ficitas*.

Szmokvìſche. *Ficetum*, *ti*, *ficaria*, *æ*.

Szmòla. *Pix*, *cis*, *reſina*, *naphtha*, *alburnum*, *piſſa*, *æ*. *gumi*. ſzmola dreva jelovoga, *lacryma abiegna*, *ſapium*. ſzmola lepo diſſecha, *ſtorax*, *ſtyrax*, *aſa*. ſzmola raztalyena, *piſſago*, *onis*. ſzmola drugoch kuhana, *palmipiſſa*. ſzmola z-keljem zmeſſana, *piſaſſphatus*. ſzmola kûmſze ladje ſzmole, *apodryma*.

Szmòlen, z-ſzmolum namazan. *Picatus*, *piceatus*, *junipicatus*. ſzmolen, kay je iz ſzmole, ali k-ſzmole ſzpada, *piceus*, *a*, *m*. ſzmoleno olye, *piſſelæon*.

Szmolena kaplya. *Guttagamba*, *gamandra*.

Szmolèno drevo. *Teda*, *l*. *tæda*, *arbor reſinifera*, *pinus*, *arbor conifera*, *pinaſter*. v. Szmreka.

Szmolènye. *Picatio*, *junipicatio*, *dropaciſmus*.

Szmòlim. *Pico*, *pice linio*, *impico*, *compico*, *oppico*.

Szmrád. *Sordes*, *ſpurcities*, *purgamen*, *ſqualor*, *prador*, *illuvies*, *ſimus*, *ſtercus*, *recrementum*, *inquinamentum*, *cœnum*, *excrementum*, *egeries*, *purgamentum*. ſzmrad chlovechji, *minthos*. ſzmrad ſchava, *ſubluvies*. ſzmrad vune, *aſypus*, *pi*. ſzmrad broda, *ſentina*. ſzmrad nog, *pedora*, ſzmrad ruk, *magdaliæ*, *rum*. ſzmrad tela, *ſitus*, *ûs*. ſzmrad noſzni, *mucceus*, *ei*. ſzmrad vſzakojachki iz rane mozola &c. *apoſpaſmata*, *tum*. ſzmrad zkup nanoſſenye, *colluvies*, *elluvio*, *elluvies*.

Szmràden. *Fœdus*, *ſordidus*, *infectus*, *inquinatus*, *contaminatus*, *ſpurcus*, *impurus*, *ſqvallidus*, *lutulentus*, *mattus*, *cœnoſus*, *ſqvallore obſitus*, *pollutus*, *ſcabrus*, *vomax*, *defœdus*, *pædidus*, *paminoſus*, *mephiticus*, *epicuri de grege procus*. ſzmradenſzem, *ſqvalleo*, *ſordeſco*.

Szmrádim. *Sordido*, *fœdo*, *inqvino*, *inficio*, *conſpurco*, *maculo*, *contamino*, *polluo*, *infuſco*, *oblino*, *dedecoro*, *deturpo*, *immaculo*, *cloaco*, *coinqvino*, *deformo*, *ſpurco*, *tetro*, *imbulbito*. detechem lanyem ſzmraditi, *bulbitare*.

Szmradna jama. *Cloaca*, *latrina*, *caſale*, *olentina*.

Szmràdno. *Fœdè*, *fœtide*, *ſpurcè*, *ſqvallidè*, *ſordidè*, *impurè*, *inqvinatè*, *ſpurcè*.

Szmradnòſzt. *Canoſitas*, *obſcœnitas*, *fœditas*, *ſqvallentia*, *immunditia*, *ſpurcitia*, *ſqvalliditas*. v. Szmrad.

Szmrèk, ſzmreka. *Pinus*, *ni*, & *pinus*, *ûs*, *arbor conifera*, *reſinifera*. ſzmreka pomenſſa, *apina*, *æ*. ſzmreka divja, *pinaſter*. ſzmreke ſzad, *ſtrobilum*, *pinea*. ladja ſzmrekova, (per Synec:) *cava pinus*.

Szmrèkov. *Pineus*. ſzmrekoviſche, *pinetum*.

Szmúdenye. *Uſtulatio*, *onis*.

Szmudím. *Uſtulo*, *amburo*. v. Palim.

Szmúgy riba. *Thymallus*, *li*.

SZ. ante N.

Sznága. *Munditia*, *mundities*, *nitor*, *nititiditas*. 2. *lepor*, *lepos*, *elegantia*, *concinnitas*.

Sznáſen. *Mundus*, *nitidus*, *politus*, *elimatus*, *terſus*. 2. ſznaſen, lep, *lepidus*, de-

Digitized by Google

decorus, formoſus, elegans, ſpecioſus, feſtivus, floridus, glaphyrus. 3. *modeſtus, compoſitus.*

Sznáſim. *Purgo, mundo, verro, emaculo, polio, tergo, eluo, februo, caſtifico, decumo.* 2. ſznaſim ſzrebro, *exmcro, as.* ſznaſim drevje, *interluco, abnodo.* ſznaſim huſztu &c. *exarto.* v. Kleſtrim.

Sznaſno. *Mundè, politè, nitidè.* 2. *modeſtiè, compoſitè.*

Sznég. *Nix, vis, ningvis, is, cœleſtium aqvarum ſpuma.* ſzneg juſſen, *nix tabida.* ſznega grudicza, *glebula nivis, maſſula nivea.*

Szneg zmechem. *Nevigo, as.*

Sznegom razhlagyujem. *Nivo, as, are.*

Szneha, ſzinova ſena. *Nurus, ri.* 2. *neonupta.*

Sznelyek trava. *Amaranthus.*

Sznèn. *Somnolentus, ſomniculoſus, ſoporus.*

Sznèſen. *Niveus.* 2. ſzneſen, obilen ſznegom, *nivoſus.*

Sznesím. *Nugo, is.* ſzneſi, *ningit.*

Szneſní. *Nivalis.* ſzneſni navalki, *labena, labina, æ.* ſzneſni zapuh, *ſyrtis, & ſirtis, is.*

Sznenìcza. *Pluvia mixta nive, nix madida, ventoſa.*

Sznòchka. (D.) ſzinoch. *Hcri veſperi, heri ſub veſperum.*

Sznòp. *Merges, manipulus, garba ſpicarum faſcis.* od ſznopja deſzetina, *garbatium, garbetia, æ.*

Sznope pobiram, ſzpravlyam. *Manipulos lego, compono, garbello, as.*

Sznópni. *Manipularis, manipularius.*

Sznoványe. *Machinatio, machinatus.*

Sznubènye. *Procatio, ambitio, petitio.*

Sznúbim. *Solicito, peto, procor, aris, proco, quaro, ambio.*

Sznubitel, ſznobok. *Solicitator, petitor, proxeneta, procus.*

Sznubitelìcza. *Proxenetria, petitrix.*

Sznújem. *Ordior telam.* 2. *machinor.* v. Zmiſslyavam.

SZ. ante O.

Szobòta. *Sabbathum, thi, dies ſeptimus, dies ſaturni.* ſzobotu obderſavam, *ſabbatizo.* ſzobote obderſavanye, *ſabbatiſmus.*

Szobotni. *Sabbathicus, ſabbatarius.*

Szobotnik, ſzobotar. *Sabbatarius, ii.*

Szobſztvèn. *Subſtantialis, ſubſtantivalis.* jedino ſzobſztven, *conſubſtantialis, homouſion.* ſznaſno delam, *perdolo.*

Szòbſztvo. *Subſtãtia, ſubſiſtentia, hypoſtaſis.*

Szòchen. *Succoſus, ſuculentus, ſuccidus.*

Szochìva terſecz. *Leguminarius-ria.* ſzochiva moſnyicza, *valvulus, putamen, folliculus, vagina, ſiliqva.*

Szochìvaſzt. *Leguminoſus.*

Szochìvo. *Legumen, legumentum, legarium, ſeges.* kôſze rado kuha, *legumen coctile.* kôſze nerado kuha, *legumen contumax, refractarium.*

Szòchno. *Succulentum.*

Szòha. *Furca, lignum furcatum, dentatum.* kûmſze ſzád, terſz, &c. podpira, *cantheriolus.*

Szohe. *Gabalus, li.* v. Viſſala.

Szòk, lít. *Succus, liqvor, lac, liqvamen, latex, ſyrupus, ecligma.* ſzok terſzov, *humor bacchi.* ſzok grozdja nezreloga, *omphacium.* ſzòk zelni, *caulias, æ, jus, l. ſuccus caulium.* ſzok velikoga korena, *conſerva radicis enulæ.* ſzok iz hruſek, *decoctum pyrorum.* ſzok iz jagod, *tinctura è baccis fragerum.* ſzok iz pelina, *extractum abſynthii.* iz czitron, *ſuccus citri.* ſzok pluchni, *ſyrupus artihecticus.* ſzok dreva, *humor, lacryma arborum, filicon,* ſzok izſmeknyen, *chylus, cremor, ecpieſma.* ſzok oſimlyem, *exſucco.* prez ſzoka, *exſuccus, ſiccus, aridus.* prez ſzoka trava, *expers roboris herba.*

Szokách. Kuhar. *Coquus, qui, & coius, ei, coquinarius, coctor, focarius, culinarius, obſoniorum artifex, obſopœus, magirus, zomopœos-us.* ſzokaoh kloſterſzki, koi ſzvoy tyeden kuha, *hebdo-*

Digitized by Google

domadarius. 2. ſzokach ſzlaſztneh jeſztvin, *cupedinarius.* ſzokach meſter, *Archimagirus.*

Szokáchicz. *Subcocus, lixa.*

Szokachìcza. *Coqva, coca a.*

Szokachnìcza. *Coqvina.* v. Kuhinya.

Szokòl pticza. *Falco, onis, circos, ſacer ales.*

Szól. *Sal, is.* (Plin. l 11. c. 9. ait.: *Multi tuſſim veterem lictu ſalis diſcußêre.*) ſzol debela, grudaſzta, *ſal popularis, vulgaris.* ſzol kamenata, ili rudna, *ſal foſſilis, l. foſſitius, ſal gemmæ nativus.* ſzol bela, *flos ſalis, ſal candidus, l. purus.* ſzol, kâſze rada tali, *ſal fuſitis, l. tabeſcens.* ſzol ruko tvorna, *ſal factitius.* ſzol primorſzka, *ſal excoctus, marinus.* z-ſzoljum tërſtvo, *halopolium.*

Szolár, koi ſzoljum terſi. *Salſamentarius, ſalinator.*

Szoldát. *Miles.* v. Voynik

Szoldín. *Solidus, denarius, ſeſtertius.*

Szolenchìcza. *Salillum, li.* koi ſzol kuha, *ſalinator, ſalarius, ſalinarius.*

Szolenìcza. gdeſze ſzol dela. *Salina, æ.*

Szolénka. *Salinum, ni, ſalium, ii.* guſche ſzol is ſzolenke z-pertmi jemati, *regußatum digito terebrare ſalinum. Met.* ú velikom ſziromaſtvu ſiveti.

Szolènye. *Salitura, æ.*

Szolìka. *Imber grandineus.*

Szolim. *Sallo, lſi, ſum, ſalio, l. ſallio, ſale condio.*

Szolní. *Salarius, ſalinus.* ſzolni maltar, *ſalitor, ſalitorius, ii.* ſzolni nadſztoynik, ili chaſztnik, *ſalis præfectus, alabarches.* ſzolni goſzpon, *haloſarches.* ſzolna gruda, *ſalis grumus.* ruda, *ſalis fodina, ſalina.*

Szlano morje. *Salum, li, ſal, lis.*

Szòm. *Silurus, perottis, cephalus, mugil fluvialis, leuciſcus. Barbo* verò *barbota, barbellus, mullus,* potiùs piſci marino, qui vix (Plin. teſte) duarum librarum pondus in ſummo excedit, conveniunt.

Szopèm. *Anbelo, anbelitum trabo, diſſi-*

culter ſpiro, proſpiro. 2. guſzto ſzopem, *hippaco, as.* 3. (ſenſu Dalm.) *tibia cano.*

Szopún. (D.) Szapun, midlo. *Smigma, ſmegma, ſapo, onis.* ſzopun na globus napravlyen, *pila mattiata.*

Szopunár. *Saponarius, ſmegmatopola.*

Szopunìchni. *Saponarius, ſmegmaticus.*

Szopunìcza trava. *Saponaria, æ.*

Szopùnim. *Smegmate lavo.*

Szòva. (D.) Jéy. *Bubo, noctua, ulula, agolius, ſcops.* mala ſzova, *otis, dis.*

SZ ante P.

Szpamèten. *Prudens.* v. Zpameten.

Szpánye. *Dormitio, qvies, refectio nocturna, l. diurna.* v. Szeny. 2. Szpanye jako po betegu, *ſopor, oris.*

Szpét. *Compeditus, vinctus, vinculatus.* 2. *conſtrictus, colligatus, ſubſcude compactus, nixus, ligatus.*

Szpechújem. *Coerceo, comprimo, reprimo, arceo, domo, cohibeo, reſtringo, compeſco, refræno.* Translat. *extexo.* lepo koga ſzpetiti, *bellè qvempiam extexere, ſ. avertere ab eo, qvod molitur.*

Szpechujemſze. *Contineo, coerceo, reſtringo me.*

Szpím. *Dormio, qvieſco, decumbo, ſomnum capio, naturam ſomno reficio, dormiſco, ſterno, is.* 2. ſzpim z-ſenum, *concubo, is.* ſzpim poleg drugoga, *accubo alicui, l. aliqvem.* ſzpim na ſzamom, *ſecubo.* ſzpim gluboko, y tverdno, *graviter, & arctè dormio, arctiſſimo ſomno complector.* ſzpim ſzegurno. prez ſzkerbi ſzpim, *in utrumqve oculum dormiſco, ſepoſitis curis qvieſco.* v. Szeguren. ſzpim kot zajecz, *apertis oculis dormio.* koi kot zajecz ſzpi, *lagophtalmus, mi.* chinim ſzpati, *ſopio, ſoporo, ſomnum induco, conciliо.* ſzpat iti, *dore ſe ſomno, ad qvietem ire, concubitum nocte ire.* Szedem vur, v-mladoſzti, doſzt je ſzpati y v-ſztaroſzti, *ſeptem horas dormiſſe ſat eſt, juvenique, ſenique.*

Spa-

Digitized by Google

ſzpati do beloga dneva, *ſomnum in diem extrahere, perdomiſcre ad plenam lucem.*

Szpínyam. *Compedio, impedio, vincula, pedes vincio, pedes ligo.* ſzpinyam ; ú ſpringe, v-pute mechem, *cruripeda vincio, cruripeda vinculo, conſtringo vinculis, alligo.* ſzpinyam ſzponkum, *colligo, compingo ſecuricula, conſtringo, colligo, connecto.* ſzpeti trame z-kvakami, *tigna conſtringere fibulis.*

Szpodóba, ſzpodobnoſzt. *Similitudo, convenientia, congruentia, analogia.* 2. zamenita jednoduſsnoſzt, *morum ſimilitudo.* 2. *parabola, paradigma.* v. Prilika.

Szpodòben. *Similis, conſimilis, parilis, æqualis, conformis, comparis, uniformis.* ſzpodoben v-obrazu k-otczu, *patri effigie ſimilis.*

Szpodobènſzem. *Similo, refero, repræſento, ſimulo, æquivaleo, æquipolleo, accedo ad ſimilitudinem alicujus rei.* ſzpodobnomu komu biti, *ſimilare aliquem.*

Szpodòbno. *Similiter, aſſimiliter, ſimilitudinariè, pariter.*

Szpogányam. *Impropero, exprobro, improbro, opprobro, oppono, objicio, objecto, imputo, obtrudo, obſterno.* ſzpoganyam ſpotno, *inſulto, expoſtulo cum aliquo.*

Szpoganyànye. *Exprobratio, objectio, objectamentum, objectatio, objectus, improperium.* ſpotno ſzpogananye, *probrum, opprobrium.*

Szpogànyavecz, ſzpogonitel. *Exprobrator.*

Szpoganyàvka. *Exprobratrix, cis.*

Szpòl. *Sexus, ûs, ſecus, ûs, genus.* ſzpol muski, *ſexus maſculinus.* ſenſzki, *ſexus fœmininus, fœmineus.* ſzpol, zkup, *una, ſimul.* ſzpol, na pol, *ad, l. in medietatem.* dvoyſzpolnik, *maſculo-fœmina, hermaphroditus, androgena, ſemimas, ambigena, androgynus, arſenotilis.*

Szpólnik. *Partiarius, particeps, compars.*

Szpomènek. *Mentio, commèmoratio, memoria, anamneſis.* biti ú ſzpomenku, *vigere memoria.* na vekivechni ſzpomenek komu neſto podichi, *æternitatis monumentum alicui erigere.*

Szpomenka dobroga. *Memorabilis, memoria dignus, memorandus.*

Szpomenka znamenye. *Memoraculum, li.*

Szpominàmſze. *Memini, commemini, recordor, reminiſcor, memoriâ teneo, in memoriam revoco, reduco, redigo, memoro, memoror, commemoro, rememoro, memoriâ repeto, memoriâ complector.* v. Pametim.

Szpominànye. *Memoratio, memoratus, recordatio, reminiſcentia, repetentia.* v. Szpomenek.

Szpominàvecz, ſzpomenitel. *Memorator, oris.*

Szpomínavka. *Memoratrix, cis.*

Szpóna. *Pedica, nervus, compedes, cruripeda, æ.* à ſing. *Compes.* 2. ſzpona ili ſzpoyka drevena, ali ſelezna, kûmſze kay veſe, *ſubſcus, ſecuricula, fibula, confibula, nexum, compages.*

Szpòren. *Parcus, moderatus, frugalis, temperans.* jako ſzporen, *triparcus, parcipromus.*

Szpòrno. *Parcè, parcitèr, moderatè, frugaliter.* ſzporno ſiveti, *ſale, & cumino veſci.* ſzporno govorenye, *parciloquium.*

Szpornòſzt. *Frugalitas, parſimonia, parcimonia, parcitas, moderatio ſumptuum.*

Szpoved. *Confeſſio.* v. Zpoved.

Szpóyka. v. Szpona.

Szpráva. *Apparatus, apparamenta.* v. Priprava. ſzprava zmoſna, *apparatus ſolemnis, pompa, magnificentia.* z-pravum zmoſnum, *ſolemni, l. ſplendido apparatu, magnifico ſpectaculo.* 2. ſzprava boyna, *apparatus bellicus, expeditio, armatura.* 3. ſzprava konyſzka, *phalera, rum.*

Digitized by Google

Szpràven. *Paratus*, *accinctus*, *accommodatus*. v. Gotov.

Szpravlſche, zkupiſche orſzachko. *Comitia*, *conventus*, *concio*, *congregatio regni*. 2. ſzpraviſche orſzachko jednoga dneva, *dieta*, *æ*. ſzpraviſche obznaniti, *comitia edicere*, *diem comitialem publicare*. 3. ſzpraviſche czirkveno, *ſynodus*. 4. ſzpraviſche veliko czirkveno, *concilium*. 5. ſzpraviſche zbor, *conventus*, *conventio*, *concio*, *congregatio*, *congreſſio*, *congreſſus*, *chorus*, *frequentia*, *ſynaxis*. v. Zhodiſche.

Szpravlènye na malo. *Conſtrictio*, *compendium*, *epitoma*. v. Zavjetek.

Szpràvlyam. *Compono*, *conſtruo*, *conjungo*, *connecto*. v. Szlaſem. ſzpraviti, *adaptare*, *componere*. 2. ſzpravlyam z-biram, *congrego*, *aggrego*, *conqviro*, *compăro*, *concenturio*. 3. ſzpravlyam na kratko, *compendio*, *epitomo*, *as*.

Szpravlyànye. *Compoſitio*, *conſtructio*, *ſyntagma*, *ſyntaxis*. v. Szlaganye. 2. *collatio*, *congregatio*, *conqviſitio*, *collectio*. 2. *paratio*, *compoſitio*, *diſpoſitio*.

Szprávlyen. *Compoſitus*, *conſtructus*. v. Szloſen. 2. *collatus*, *congeſtus*, *conqviſitus*, *collectus*, *comparatus*, *partus*. 3. *compoſitus*, *ſepoſitus*. v. Szpraven.

Szpràvno. *Paratè*, *apparatè*, *inſtructè*, *compoſitè*. lepo ſzpravno, *concinnatè*, *ornatè*, *perpolitè*.

Szprevájam. *Comito*, *comitor*, *ſector*, *aſſector*, *proſequor*, *comitem me præbeo*, *exhibeo*, *deduco aliqvem*, *do comitivam*, *tego latus*, *ſtipo*, *circumſtipo*. 2. ſzprevajam mertvoga, *funus comitor*, *funeris exeqvias proſequor*.

Szprévod, ſzprevajanye. *Comitatus*, *comitatio*, *aſſectatio*, *deductio*. 2. ſzprevod, *funus*, *exeqviæ*. v. Pokop. na ſzprevod iti, *exeqviari*, *in funus prodire*.

Szprevodìtel, ſzprevagyavecz. *Aſſecla*, *comes*, *aſſectator*, *deductor*, *proſecutor*.

Szprevodni. kay k. ſzprevodu mertvoga ſzliſſa, *exeqvialis*, *funereus*, *funebris*, *funerarius*, *buſtualis*, *buſtuarius*. ſzprevodni pozovichi, *præcones feriales*, *antecambulones attrati*. ſzprevodni penezi, *funeraticum*, *auctoramentum funebre*. zmoſnoſzt, odichenoſzt ſzprevodna. *funebris ambitus*, *pompa funebris*. v. Popevka. ſzprevodna ſzvecha, *flamma rogalis*. v. Pokopich. n. 2.

Szprevògyen. *Comitatus*, *deductus*, *ſtipatus*. z-vnoſinum ſzprevogyen, *agminibus comitum cinctus*. 2. ſzprevogyen ú grob, *exeqviis coheneſtatus*. v. Pokopan.

Szpruſnicza, ú kûſze pticze love. *Decipula*, *decipulă*, *tranſenna*, *tendicula*, *æ*.

Szpruſujem. *Explodo*. v. Z-pruſujem.

SZ ante R.

Szráb, *Scabies*, *ei*, *ſcabritia*, *petigo*, *impetigo*, *porrigo*, *pruritus*, *pſora*, *elephantia*. ú letu povrachini ſzrab, *agria*, *æ* maſzt proti ſzrabu, *pſoricum*, *collyrium*.

Szráb cheſſem. *Scabo*, *ſcabro*, *ſcabiem ſcabo*, *frico*, *rado ſcabiem*, *ſcalpo*, *ſcalpurio*.

Szrablyivchecz, peſcheni peharecz. *Aceratophorum*, *ri*, *urceolus*.

Szrablyívecz, ſzrablyiv. *Scabro*, *onis*, *ſcabidus*, *ſcabioſus*, *impetiginoſus*, *depetiginoſus*, *pruriginoſus*, *elephantioſus*. ſzrablyivſzem, *ſcabreo*, *es*.

Szrablyivem. *Scabiem concipio*.

Szrablyivoſzt. *Scabredo*, *ſcabrities*, *ſcabrum*, *ſcabitudo*, *elephantiaſis*.

Szràka. *Pica*, *cita*, *æ*, *garrulus*, *li*.

Szrám. *Pudor*, *verecundia*, *pudicitia*, *erubeſcentia*. *Prov.* nevolya nema ſzrama, *rebus pudor abeſt in actis*. ſzram meje, *pudeo*, *es*. ſzram komu chinim, *pudefacio*, *pudorem injicio*. ſzram zavrechi, *depudere*, *depudeſcere*.

Szrám obojega ſzpola. *Pubes*, *pudenda*, *verenda*, *pudibilia membra*, *ingven*, *natura*, *naturalia*.

Szrám muski, *Veretrum*, *mentula*, *penis*, *gur-*

Digitized by Google

gurgulio, phallus, vas, vasculum, pomum. nervus, machæra, taurus, pessulus, peculium, hasta muto, trabs, palus, verpus, coles, scapeus, virga, culter, fascinum, cauda, noctuinus, columna, embulum, stemma, strubos.

Szràm senszki. *Feminal, muliebria, cunus, pota, vulva, interfemineum, cymba, navis, concha, saltus, clitorius, hortus veneris, porta, porca, virginal, lanuvium, vagina uteri, vomer, sulcus, ager, larva, annulus, barathrum.*

Szrama-muskoga bol. *Periphymosis.* 2. szrama dlak pukanye, *paratilmus.*

Szràmba. *Conserva, conservatorium, repositorium, phylacterium.* 2. szramba piszmena, *archivum, l. archivium.* 3. szramba kinchna, *Gazophylacium, thesaurophylacium.* v. Tarna komora.

Szralnìcza. v. Szmradna jama. opchinszka, *Forica, æ.*

Szrameslyiv. (D.) sztidan. *Verecundus, pudibundus, pudens, pudicus.*

Szrameslyìvo. (D.) sztidno. *Verecundè, pudenter, pudicè.*

Szrameslyìvoszt. *Verecundia* v. Szram.

Szramòta. *Ignominia, dedecus, turpitudo, nota turpitudinis, opprobrium, probrum, infamia, propudium, flagitium, deboneſtamentum.* v. Obssanoszt. 2. v. Neszramnoszt.

Szramòten. *Ignominiosus, pudendus, pudibilis, probrosus, inhoneſtus, infamis, sædus, nefarius, sceleſtus, nefandus, propudiosus, omni dedecore maculosus.* szramotna rech, *pipillum,* szramoten nechiszt, *impudens, impuno, stuprosus, rebus venereis deditus, pronus in venerem.* szramoten dechakov lyubitel, *paderaſtes.* szramotna dechakov lyubav, *paderaſtia.* v. Nechiszt.

Szramotènye. *Violatio, vitiatio, contumelia, defloratio.* szramotenye dechakov. v. Szramoten. n. 2.

Szramotim. *Opprobro.* v. Pszanim. 2. *depudico, violo, stupro, polluo, stupro dehoneſto, defloro, vitio, vitium affero.* 3. szramotim dechake, *padico, as.*

Szramotìtel. v. Pszanitel. 2. *Vitiator, violator, stuprator, contaminator.* szramotitel dechakov, *padico, pedicator, pullipremo, emaſculator, maſcarpio, pygiſta.*

Szramotna zkruna, zlamen. *Macula, labes, dedecoramentum, propudium, turpitudinis nota.* szramotnu szkrunu komu prisgati, *maculam, l. notam infamia caurerio inurere alicui.*

Szramotno. *Ignominiosè, indecorè, inhoneſtè, turpè, turpiter, fædè, impudicè, impudenter.* szramotno chelo zaznamlyati, *inurere fronti stigma.*

Szramotnoszt. *Probrositas, fœditas, obscœnitas, turpitudo, impudicitia.*

Szramujemsze. (D.) sztidimsze. *Verecundor, pudeſio, pudeo, dispudeo, pudet, dispudet me, pudore suffundor, erubesco.* nekuliko szramuvatisze, *suppudere.*

Szranènye. *Conservatio, asservatio.* 2. *custodia, observatio, cura.*

Szranújem. *Condo, recondo, asservo, repono, observo, conditum teneo.*

Szreberni. *Argenteus, a, m.* szreberna sila, *argenti vena, erudaria.* v. Ruda pena, *lythargyrium, argyritis.* szreberni izvarek, *belcusma, & belcysma.* szreberna szramba, vsze úchemsze szrebernina chuva, *argyrotheca.*

Szrebernár. *Argentarius, faber argentarius, argyrocopus.*

Szrebèrnim. *Inargento, as.*

Szrèbro. *Argentum, metallum erichteum, argyrion.* 2. szrebro chiszto, *argentum excoctum, purum.* 3. szrebro zdelano, *argentum cælatum, factum, vasarium, argenti vascula puri.* nezdelano, *infectum, rude.* 4. szrebro na tablicze zkovano, *argentum pastellatum.* 5. na liszteke razvlecheno, *argentum in folia ductum.* 6. Na drot vlecheno, *argentum netum.* 7. szrebro iz kojegasze je, *argentum ejectarium.* 8. szrebro

Digitized by Google

ſivo, *argentum vivum, fuſile, l. liqvidum, hydragyrum, ſ. hydrargyros-us, hydrargium.*

Szrebro-ſelnoſzt. *Phylargyria, æ.*

Szrebro-terſecz. *Argyropola.*

Szrècha. *Sors, ſors, fortuna, proſperitas, res ſecunda.* velika ſzrecha, *fortuna excitata, forte fortuna, fors fortuna.* ſzrecha dobra,, *fortuna proſpera, ſecunda, florens, præſtans, ad votum ſucceſſus, proſper eventus.* ſzrecha hman, protivna, *adverſa fortuna, fortuna novercans, ſors acerba, tacens, inclinata, infeſta.* v. Neſzrecha. *Prov.* Bolſſe ſzreche, neg pameti, *fortunatior, quàm ſapientior.* ſzreche y neſzreche jednakoſze priloſiti, *pari veſtigio in utraqve ſtare fortuna, ſecundam, & adverſam ſapienter ferre fortunam.*

Szrèchěn. *Felix, fortunatus, proſper, ſeavus, florens, auſpicatus, beatus, ſecundus, cui omnia proſperè cedunt, maximis fortunis ornatus, cui ad voluntatem ſuam omnia proſperè fluunt, ſinitrinus.* ſzrechen dan, *alba, l. candida dies, latus, notandus, candidiſſimo calculo dies.* ſzrechnomu biti, *fortunam in poteſtate habere, dextrè fortunâ uti.* ſzrechem bibam, *proſperor.*

Szrèchno. *Feliciter, proſperè, fortunatè, beatè, ſecundè, auſpicatò, auguratò, inauguratò.* ſzrechno ſiveti, *benè beatéqve vivere.*

Szrechno chinim. *Proſpero, proſperum reddo, felix, fauſtúmqve facio, ſecundo, as, ſucceſſus bonus promoveo.* ſzrechnoga vchiniti, *beare, beatum facere.*

Szrèchnoſzt. *Felicitas, fauſtitas, beatitudo, beatitas, proſperitas.*

Szrechu imeti. *Succedere, benè cedere, proſperè evenire, cedere, evenire benè ac feliciter.* na ſzrechu, *fortuitò, fortè, ſorte, caſu.* na ſzrechu jemlyem, *ſortiiò, l. ſortè capio.* na ſzrechu, po ſzreche dobivam, *ſorte obtineo, ductis ſortibus nanciſcor, ſortione adipiſcor. ductâ, l. jactâ aleâ obtineo,* na ſzrechu mechem, *committo ſorti, ſortior.* na ſzrechu razdeliti, *ſorte dividere.*

Zlum ſzrechum odhajay. *Malis auſpiciis abi, malis avibus ito, abi in malam crucem.*

Szréda. *Feria qvarta, dies mercurii, qvarta dies ſabathi.*

Szredína. *Medium, ii.* ſzredina v-ſzakom duguvanyu, *umbilicus, medium, centrum, meditullium, medulla,* ſzredina zemlye, *centrum terræ.* 2. ſzredina med obervami, *glabella, glabra, meſophylon.* ſzreoina bolte, *thalus, li.*

Szrednyi. *Mediocris, medioximus, medioxumus, metaxyus.* 2. *medius.*

Szrednyu dobu. *Mediocriter.* ſzrednyu dobu derſim, *mediocritatem teneo.*

Szredoſztaynik. *Mediator, intermediator, conciliator, proxeneta.*

Szredoſztayni. *Proxeneticus.*

Szrés, imje. *Gelicidium, pruina.* 2. ſzres kreje, *cruſta concreta fluminis, cruſta aqva congelata, fibræ glaciales.*

SZ ante T

Sztájem gore. *Surgo, exurgo, aſſurgo.* 2. ſztajem van, *exſcendo.* 3. ſztajem czepom, *ſubſiſto, inſiſto, reſto gradum, gradum ſiſto, reſiſto, gradum figo.* 4. ſztajem koga na putu,. *obvio, obvius fio, occurro.*

Sztálen, *Stabilis, conſtans, firmus, immotus, ſtationalis, fixus, ratus, perſeverans, manſurus, tenax, pernix.* ſztalno leſi. *pernix jacet.* ſztalno ſzedechi, *reſidens.*

Sztális, *Status, ordo, conditio, ſtatio, ſors, habitudo, ſitus.* ú vekſi ſztalis ſztupiti, *mutare calceos.* ú pervi ſztalis poſztaviti, *in integrum reſtituere, in ſtatum priſtinum reducere, reſtaurare.* ù dobrom je ſztaliſſu, *res eſt in tranqvillo.* ſztalis orſzagov ſzveta na plahticze izpiſzati, *ſitus orbis terrarum in brevi tabella exarare.* 2. ſztalis lyudih poglaviteh, *nobilitas, dignitas, dignatio. ſum-*

Digitized by Google

matus. 3. ſztalis lyudih redovneh, *ſtatus religioſus, &c.* ſztalis ſzirotinſzki, *conditio pupillorum, & viduarum.* jednoga ſztaliſſa lyudi, *eiusdem ſortis, & conditionis homines.* vſzakojachkoga ſztaliſſa, *diverſa hominum genera.*

Sztálka detecha na kotacheh. *Vehiculum ambulatorium, & ſubalare puerorum, ſerperaſtra.*

Sztálno. *Conſtanter, firmiter, ſtabiliter, perſeveranter.*

Sztálno chinim. *Stabilio, firmo, roboro, confirmo.* 2. v. Verno.

Sztálnoſzt. *Stabilitas, conſtantia, perſeverantia, firmitas, confirmitas.*

Sztán. *Hoſpitium, habitatio, deverſorium, portus.* od ſztana placha, *locatium, ii.* ſztan dom, *domus, ædes, tectum, habitaculum, domicilium, penates.* ſztan priproſzt, *hoſpitium agreſte.* v. Prebivaliſchie. na ſztan priemlyem, *excipio, hoſpitio accipio, hoſpitor, hoſpites accurro.* na ſztan priſztajem, *diverto, deverſor, in hoſpitium me recipio.* na ſztanu biti, *hoſpitare apud aliqvem, diverſorio refici.*

Sztán tkalechki. *Textrina, machina textoria, telarium.*

Sztanovit. *Certus, firmus, indubius, indubitatus, indubitabilis, ſecurus, exploratus.* ſztanovit chlovek, *homo certus.* v. Veren. ſztanovito je, *comperta, certa res eſt.*

Sztanovítim. *Stabilio, conſtabilio, corroboro.* v. Sztalno chinim. v-ſztanoviti ladju proti vetrom, *ſtabilire navim à procellis.*

Sztanovito. *Certè, verè, indubiè, firmiter, profectò, ſanè, atqve, atqvi, reverà, ria, utiqve, medius finius.* 2. ſztanovito zeuſzema, *certò, ſine, l. absqve dubio, procul dubio, ſanè qvàm, equidem, certò certiùs.*

Sztanovitòga chinim. *Certumfacio, certifico, certioro.*

Sztanovitoſzt. *Certitudo, certa rei ratio, certa res, veritas explorata, certum, ti.* 2. *firmitas animi.* v. Sztalnoſzt. 3. *Roboratio.*

Sztanovník. *Hoſpes, diverſor, adventor, xenos.* v. Sztranſzki. 2. *habitator, incola, inqvilinus, metœcus.* 3. ſztanovnik ú mochvare, *paludicola.* 4 ſztanovnik meſzta ſzkrovnoga, *latebricola,* 5. ſztanovnik zemelſzki, *terricola.* 6. ſztanovnik, nebeſzki, *cœlicola.*

Sztanovníke priemlem. *Excipio advenas hoſpitio, hoſpitor.* v. Sztan. n. 1.

Stanújem. *Diverſor, hoſpitor apud aliqvem, l. in domo alicujus.*

Sztánye, prebivanye. *Sedes, ſtatio, commoratio, habitatio, habitaculum, manſio, incolatus.* 2. *ædificium, fabrica, ſtructura, ædes, machina, moles.* 3. ſztanye ú tri rede viſzoko, *trichorum, ri.*

Sztányen. *Gelatus, gelifactus, concretus, coagulatus.* ſztanyena juha, *galreda.* v. Merzletina.

Sztár. *Menſura frumentaria apud mare, & ſimul ſalis. modius, metreta,* vulgò *ſtarus major, l. minor.*

Sztàr. *Antiqvus, vetuſtus, ſenectus, veteranus, vetus, priſcus, annoſus, ſenex, vietus, olitanus, ſatrus, vetulus, ætate provectus, veter, priſtinus, veteranus, inveteranus, obſitus ævo, exoletus, defectus annis, caſeus.* Baba vzele je deda, *caſea nupſit caſeo.* ſztar chlovek, *ſenex homo, gravdis natu, homo magno natu, feſſus ſenecta, geron, caſnar, gravaſtellus, l. graviſtellus.* preſztar, jako ſztar, *longævus, grandævus, magnævus, pervetus, perſenex, decrepitus, ultimo ætatis affectus, ætatis declivis, ætate confectus, ditiſſimus ævi, permenſo defunctus tempore lucis.* v. Sztarecz. 2. ſztar pred vremenom, *præcanus.*

Sztar bivam. *Seneo, ſeneſco, conſeneſco, vetuſteſco, invetero, caneſco, gratiam novitatis exuo, inveteraſco, ſenectutem adipiſcor.* jako ſztaromu biti, *pervivere*

Digitized by Google

ad ſenectutem ſummam, ſenio turbida veternoſitatis algeſcere.

Sztara vera. *Cana fides.* ſztara kerpa, *palimpegum.* ſztara kola, *viocurrus.* ſztara ſenchicza, *anicula, æ.*

Sztaramſze. *Angor cura, premor ſolicitudine, ſolicitus ſum.* v. Szkerbimſze. 2. v. Sztar bivam.

Sztarchēcz. *Senieulus, ſenecio, vetulus.*

Sztarēcz. *Senex, ſenica, æ, maturus avi homo.* v. Sztar chlovek. ſztarecz lep, *viridis, l. amœna ſenecta vir, puleher, bellus ſenex.* ſztarecz podetechen, *Vir ſenectâ ætate puer factus.* ſztarecz doben, zrel, *capularis ſenex, ſiliceruius, capuli decus, alterum pedem in cymba charontis, l. in tumulo habens.*

Sztarei. *Senior, veterior, annoſior, maturior, natu major, ſuperior temporibus, major ætate.* tulikoje ſztarei od mene, *tot annis mihi ætate præſtat.* ſztarejemu biti, *præcedere annis, ætate antecedere.* ſztarejemu poſztajati, *ætate procedere.*

Sztareſſi. *Superiores, ſeniores.*

Sztareſsìna. *Superior, ſenior, antiſtes.* ſztareſſina druſine, *paterfamilias, deſpota.* ſztareſſina na ſzvadbe, *arbitrielinus.*

Sztári. *Intonſi avi, barbati, priſci,* (*caſci* apud Enn.) *depontani.*

Sztarìcza. *Senica, anus, anicola, vetula, ſenecta mulier, ſpinturnicium.* ſztaricza preſztara, *anus decrepita, caſea, mana, æ.*

Sztarina. *Veteramenta, ſeruta.*

Sztarine terſecz. *Veteramentarius, ſcrutarius.*

Sztarine prodaja. *Scrutaria, æ.*

Sztarine vſzakojachke piacz. *Scrutariū.*

Sytári naſſi. *Majores, ſuperiores, patres noſtri.* po navade ſztareh, *more antiqvorum, l. majorum.*

Sztàro chinim. *Antiqvo, invetero.*

Sztàro ſzèlecz. *Indigena veterarius.*

Sztaròſzt, oſztarenye. *Ætas, vetuſtas, ſenectus, ſenecta, ſenium, avum, antiqvitas, avitas, annilitas, inſeneſcentia, inveteratio, ſenecta ætas, affecta, matura ætas, extrema ætas, caries vetuſtatis, ageraſia.* velika ſztaroſzt, *ætas ingravescens, provecta, decrepita, præcipitata, feſſa ætas, ſenectus antiqvior, grandior, provectior, exacta ætas.* duga ſztaroſzt, *longævitas, neſtoria ætas.* prerana ſztaroſzt, *præmatura ætas.* ſztarecz za pechjum odhranyen, *aglaus, i.*

Sztaròſzt. *Anxietas, ſolicitudo, cura.* v. Szkerb.

Sztaro-ſzuknyen. *Pannoſus, pannuceus, panuleus.*

Sztavim. v. Poſztavlyam. 2. ſztavim. v. Kolim. 3. ſztavim ú broy ſzveteh, *Canonizo, in ſanctorum numerum refero, colloco, adſcribo, ſanctorum catbalogo adnumero.* 4. ſztavim ú ſzredinu, *interjicio, interpono, interſero, intercalo, in centro colloco.* 5. ſztavim buhu ú vuho, *injicio ſcrupulum alicui.*

Sztávlyam. v. Vſztávlyam.

Sztebélcze. *Tyrſus, caulis, colis, ſtipula, ſcapus, calamus, culmus, maſpetum, ſ. robur, & ſtipes, unde folia, & ramuſculi prodeunt.* 2. ſztebelcze artichovke, *pternix, pternica.* 3. ſztebelcze vſzake fele luka, *thallus, li.* 4. Sztebelcze vſzakoga ſitka, *culmus.* herſeno, ali pſenichno za piſchal, *avena, æ.*

Sztèbla z-velikem korenyem. *Grandiſcopia.*

Sztéblo. *Truncus, ſtipes, tis, caudex.* ſztéblo gladko y ravno od korena do ſzversja, *enodis, dis.* ú jelve veliſze, *ſapinus,* gornyai pak ſztran od ſzverſſih, *juſterna.*

Sztéchem. *Aqviro.* v. Ztechem.

Sztègna meſzo zvuneſnye. *Femur, ris,* 2. ſztegna meſzo nuternye, *femen, is.*

Sztègno. *Coxa, coxendix, femur, & femen.*

Sztegnyen. *Refrænatus.* v. Ztegnyen.

Szte-

Digitized by Google

Sztèkel. *Rabidus, in rabiem actus.* v. Beſzen.

Sztékla delam, zlevam. *Vitrifico, as.*

Szteklár. *Vitriarius, vitrarius.* 2. ſzteklar, koi zerczala, y ochale dela, *ſpecularius.* v. Ochalov meſter. 3. ſzteklar, koi ſztekla zleva, *vitriarius fuſor, hyalurgus.*

Szteklaria, meſtria ſzteklarſzka. *Vitraria, l. hyalina ars, ſpecularia, hyalurgica.* ſzteklárnicza, *vitriaria officina, hyalurgium, ii.*

Sztèklen. *Vitreus, hyalinus.* ſztekleno poſzudje, *vitrea, orum, vitreamina, nū.*

Szteklenina, ili materia z-keſze ſztekla napravlyaju, *anatron-um, i.*

Sztèklo. *Vitrum, tri, hyalus, li.* 2. ſzteklo cherlyeno, *hæmathinum. l. hæmatinum vitrum.* ſzteklo ſzuncheno, chez kôſze ú ſzuncze gledi, *helioſcopium.* ſzteklo, chez kôſze daleko vidi, *teleſcopium.* v. Ochnik. ſzteklo jedno ochno, chez kôſze kay vekſe vidi, neg je, *microſcopium.* ſzteklo nochno, *minſatorium, matelio,* vulgò *urinale.* ſzteklo oblochno, *ſpecular.* v. Sayba. ſzteklo, kô proti ſzunczu v-perto vuſiſe, *vitrum cauſticum.* ſztek lo lepo rezano, *vitrum figuris cælatum.* ſztékel puſſely, *echinus.* ſztekel malar, *encauſtes.* malaria, *encauſtice.*

Sztény. *Lychnus, ellychnium.* ſzteny ú lampaſſu, ali leſcherbe, *mergulus, myxus.* ſzteny barberſzki, *linamentum, reniculus, turunda.* ſztenyi ſvepleni, *ellychnia ſulphurata.*

Szténa. (Scl.) duvar. *Paries, tis.* 2. ſztena poſzrednya, *paries, intergerinus, l. medianus.* ſztena ſztara, y padliva, *parietina.* 3. ſztena, *cautes, ſaxum aſperum, & abruptum.* v. Greben. 4. ſztena noſzna, zaſzlon, *paries portatilis.* 4. ſztene lichim, *tbruliſſo, as,*

Sztenícza. *Cimex, ricinus, blatta fœtore inviſa.* ſztenicz pun, *cimicoſus.* ſztenicze imam, *cimico, as.*

Sztépki. *Serum coluſtri, ſchiſtum.*

Sztèrm. (D.) ſztermovit. *Acclivis, acclivus, arduus, præceps, clivius, devexus, jugoſus, præruptus.*

Sztermo. *Præruptè.* gora ſztermo viſzoka, *mons præruptè altus, præcipitium.*

Sztermócha. *Acclivitas.* ſztermoche pechin, *prærupta, orum, rupina, rum.*

Sztérn. *Seges, tis.* ſztern ſeti, *metere ſegetem.*

Szterniſche. *Stramen ſtans, ſtramenta ſtantia, ager demeſſus.*

Szteſem. *Cohibeo, retraho, reprimo, coërceo, refreno, reſtringo, comprimo, ſupprimo, retundo, intermino.* v. Zteſem.

Sztèza. *Semita, callis, trames, limes, ſemita transverſa.*

Sztezavìcza. *Pandiculatio, totius corporis oſcitando extenſio.* v. Pretezanye.

Sztó. *Centum, hecaton.* ſzto po ſzto, *centeni.* ſzto let, *ſæculum,* ſzto krat, *centies.* ſzto funtov vaga, *centum pondium.* ſzto funtov, *centuſſis.*

Sztochnoſzt. *Rabies, ei.*

Sztoglàv. *Centiceps, tis.*

Sztolètni. *Centennis, ne.*

Szoliſztna trava. *Centifolia, centifolium.*

Sztóg. *Congeries, meta fœni, ſtraminis &c.*

Stojechi. *Stans, ſtativus, erectus.*

Sztoím. *Sto, ſiſto.* ſztati ú obechanyu, *ſtare promiſſis.* 2. tverdno ſztoim, *conſiſto.* 3. ſztoim v-kojem meſztu, *conſido, maneo, moror.* 4. ſztoim, ſztalno prebivam, *conſido, habito, incolo, domicilium habeo, inhabito.* zkup ſztoim, *cohabito.* 5. ſztoim poleg vode, *accolo fluvium, adjaceo mari.* 6. ſztoim dobro, *benè valeo, benè habeo.* 7. ſztoim zlo, *malè valeo, malè habeo*

Sztoka, tmetek. v. Blago. n. 3.

Sztoklaſz. *Avena, æ.*

Sztòl. (Scl.) tarpèza. *Menſa, tabula,* 2. ſztol na ſtiri vugle, *caſtibulum, li, pinax.* 3. ſztol okrugel, *cibilla, & cillibæ, æ, cillibas, tis.* 4. ſztol za ſeſzt per-

Digitized by Google

perſon, *ſigma*, *tis.* 5. ſztol peharni, *abacus*, *abax*, *peteriotheca.* 6. ſztol penezni, *trapeza*, *menſa pytagorica.* 7. ſztol na jedne noge, *monopodium.* 8. ſztol na dveh nogah, *menſa bipes.* 9. ſztol na treh nogah, *menſa delphica*, *l. tripes.* 10. ſztol na dve klupi, *bicli-nium.* 11. ſztol ú tri klupi, *triclinium.* 12. ſztol preſztiram, *triclinium ſterno*, *ſtruo adorno*, *inſtruo menſam*, *paro*, *l. apparo tabulam.* k ſztolu ſzedeti, *in triclinio decumbere*, *epulis accumbere.* 13. ſztol zdichi, *tollere*, *removere menſam.* 14. ſztati pri ſztolu, *conſiſtere ad menſam.* 15. pri ſztolu koi reſe y deli, *ſtructor*, *præciſor.* 16. ſztol peharni zlatem, y ſzrebernem po ſzudjem napunyen, *abacus*, *auro argentóqve cælato ornatus.* 17. ſztolno noga, *fulcimentum*, *trapezophorum.* doklamſzu jeſztvine na ſztolu, velifze: *menſa prima*, *l. menſæ primæ.* á gdaſze ſzad doneſze, *menſa ſecunda*, *l. menſæ ſecundæ*, *menſa fructuaria.*

Sztolècz, ſztolicza. *Sedes*, *ſella*, *ſeſſibulum*, *ſeſſerium*, *ſedile.* ſztolecz duplitni, ili za dva, *biſſelium.* ſztolecz koſnyati *ſella pellicea.* ſztolecz ſzklopni, *ſella plicatilis.* ako je biskupſzki priregyenyu, *faldiſtorium.* ſztolecz na pol okrugel, *hemicyclus.* ſztol na treh nogah, *tripus*, *tripoda*, *tripetia*, *æ.* v. Soſtarſzki. ſztolecz chetvero vuglaſzt, *ſeliqvaſtrum*, *ſediqvastrum.* ſztolecz nochni, *ſella perforata l. familiaris*, *laſanum*, *ni*, *ccrale.* ſztolecz noſzni, *ſella geſtatoria*, *fertoria*, *fertorium*, *ii*, *lectica*, *arcera*, *cathedra*, *armamaxa.* akoje koſum obit. *baſterna*, *æ.* kojega dva noſze, *blaphoron.* koi takve ſztolcze noſzi, *lecticarius*, *baſternarius*, *ſervus cathedrarius*, *miniſter cathedralitius.* ſztolcza vanykus, *cataclitum.*

Sztólchecz. *Sedicula*, *ſedecula*, *ſediculum*, *li*, *ſellula*, *æ.*

Sztòlek. *Menſula*, *æ.* 2. ſztolek peharni, *abaculus*, *menſa ſtructoria.*

Sztolìcza. v. Sztolecz. ſztolicza Kralyevſzka. *Thronus*, *ni ſolium*, *ii.* pokrov ſztolicze kralyevſzke, *ſolear*, *ris.* ſztolicza Czirkvena, ali navuchitelov, *cathedra*, *æ.* ſztolicza prazna, ili udova Papinſzka &c. *Interregnum*, *gni.* ú vreme ſztolicze udove, *per interregnũ.* ſztolicze naſzloniſche, *poſtergale*, *is.*

Sztolicza detinſzka. v. Sztalka.

Sztolmèſter. *Triclinarches*, *triclinarcha*, *ſymboliarcha.*

Sztólni. *Menſalis*, *menſarius.* ſztolno ſzrebro, *argentum eſcale*, *accubitalia.* ſztolno pohiſtvo, *veſtimenta*, *triclinaria*, *cœnatoria*, *cubitoria.* ſztolni razgovor, *ſermones convivales*, *epulares fabulæ.* ſztolni paydas, *convictor*, *compranſor*, *buccelarius.* it. *ſyſſitius.* ſztolno paydaſtvo, *ſyſſiſtia*, *æ*, *& ſyſſitium*, *ii.* ſztolni ſzluga, *triclinarius.*

Sztólni Belgrad Tvergya ú Ugerſzkom Orſzagu. *Alba Regia*, *l. Regalis*; quia ibi Reges coronabuntur, & ſepeliebantur.

Sztólnyak. (Scl.) Tarpeznik. *Mappa*, *menſale*, *is.* dug ſztolnyak, *toral*, *toraliũ.*

Sztònog riba. *Centipes*, *ſcolopendra*, *becatombus*, *bi.*

Sztòok. *Centoculus*, *a*, *m.*

Sztòtni. *Centenus*, *centeſſimus*, *centenarius.* 2. ſztotni, kay ſztotinu zadarſava, *centurialis.* ſzto ralih nyiva, *centuriale arvum.*

Sztòtnik, hadnagy. *Centurio*, *centurianus*, *hecatontarchus.* v. Kapitan.

Sztotìna. *Centuria*, *æ.* po ſztotinah, *centuriatim.*

Szto-verſztni. *Centumgeminus*, *centuplex*, *centumplicatus*, *centenarius.* ſzto-verſztno, *centumplicatò.*

Sztotínim, na ſztotine razregyujem. *Centurio*, *as.* 2. ſztotinim, *centeſimo*, *as.*

Sztráh. *Timor*, *pavor*, *terror*, *metus*, *mentis trepidatio*, *timoris inſuſſio*, *formidamen*,

Digitized by Google

men, *formidatio*, *pavitatio*, *formido*, *trepidatio*, *reformidatio*, *conſternatio*. ſztrah zleknenye, *panicum*, *ci*, *timor panicus*. ſztrah velik, *lymphatio*, *lymphatus*, *conturbatio*. ſztrah iz puſchanya kervi, *hemiphobia*. 2. ſztrah, *diſciplina*. kade ſztrah. onde ſzram, *ubi timor*, *ibi pudor*. ſztrah zavdajem, *timoro*, *as*. od ſztraha jeſitiſze, *horipilare*.

Sztráhom. *Pavidè*, *timidè*, *formidoloſè*, *cum formidine*.

Sztrahòta. *Timiditas*. *formido*, *formidatio*.

Sztrájam. *Abſtineo*, *jejuno*, *parco*. ſztrajati, *parcere ſibi*.

Sztrajànye. *Abſtinentia*, *pareitas*.

Sztrán. *Pars*, *cornu*, *latus*, *ala*. ſztran zprednya, *parſantica*. zadnya, *pars poſtica*. 2. ſztran deſzna y leva, *cornu dextrum*, *& ſiniſtrum*, *ala dextra*, *& ſiniſtra*, *latus dextrum*, *l. ſiniſtrum*. na deſznu ſztran, *dextrorſum*. na levu ſztran, z leve ſztrane, *ſiniſtrorſum*. z-prednye ſztrane, *à fronte*. od zadnye, *à tergo*. zeuſzeh ſztran, *undique*. iz ſztrane, z-boka, *à latere*.

Sztránſzki. *Extraneus*, *exter*, *exterus externus*, *extrarius*, *exoticus*. *peregrinus*, *alienus*, *alienigenus*, *longinquis*, *exteraneus*, *advectus*, *adventitius*, *extracola*, *allophilus*. v. Prihodnik. ſztranſzkiſzem, *peregrè ſum*. *peregrinor*. v. Tuji.

Sztrás. *Canis catenarius* v. Czuczek. n. 2.

Sztráſa. *Cuſtodia*, *vigilia*, *excubæ*, *vigilium*, *ſpeculamen*, *excubitus*, *ſpeculatus*. ſztraſa nochna, *excubiæ*, *inſomnia*. ſztraſa prednya. *prætentura*, *ſtatio anterior*. ſztraſa nayzadnya, *ſtatio poſtrema*, *excubiæ hoſti expoſitæ*, *procubitores*

Sztraſa meſter. *Vigiliarum præfectus*, *præfectus vigilium*. *nyctoſtrategus*, *drundarius*, *phrurarchus*.

Sztraſe obhajam. *Vigilias obeo*, *circumeo fraxo*, *as*.

Sztraſènye. *Vigilatio*, *excubatio*, *pervigilatio*, *vigilantia*, *advigilantia*, *vigilia*.

Sztráſim. *Vigilo*, *excubo*, *vigilias ago*, *excubias teneo*, *vigilias perferro*, *ago*, *perago*, *ſpeculo*. 2. ſztraſim dober del nochi, *ago vigilias bonâ parte noctis*, *conſumo in ſpeculatu bonam partem noctis*, *de multa nocte vigilo*. 3. ſztraſim vſzu noch, *pervigilo noctem*, *pernocto in excubiis*. 4. ſztraſim dan y noch, *perdiu pernox vigilo*.

Sztraſni. *Excubialis*, *ic*.

Sztraſnicza. *Specula*, *ſpeculatorium*, *vigiliarium*.

Sztraſnik. (D) ſztraſan. *Vigil*, *cuſtos*, *excubitor*, *procubitor*, *ſpeculator*, *ſtationarius miles*, *guardio*, *circitor*, *circuitor*. koi ſztraſe obhaja, *fraxator*. 2. ſztraſnik nochni kralyevſzki, *ſomatophylax*. ſztraſnik, koi parole daje, *teſſerarius*.

Sztraſniki, koi pred herczegovum hiſum ſztraſze. *Accubii*, *orum*. v. Tela.

Sztráſu redim. *Excubias pono*, *diſpono*, *ordino*.

Sztráſſen. *Formidoloſus*, *horrendus*, *horribilis*, *terribilis*, *formidabilis*, *terrificus*. *trux*, *truculentus*, *horridus*, *tremendus*, *contremiſcendus*.

Sztraſſènye. *Territio*, *onis*. v. Preſztraſſenye.

Sztraſſilo. *Spectrum*, *larva*, *imago*, *formidamen*, *obſcurſaculum*, *ſpecies*, *terriculamentum*, *umbra*, *lamia*, *lemures*, *empuſa*, *phantaſma*, *portentum*, *phasma*. kôſze okol grobja vigyava, *ſorodæmon*, ſztraſſilo ptichje, *aviſtupor*.

Sztráſſim. *Terreo*, *deterreo*, *perterrefacio*, *territo*, *terrifico*, *terrorem*, *l. timorem incutio*, *metum affero*, *pavefacio*, *expavefacio*, *metum incutio*, *intendo formidinem*, *tremafacio*, *contero*, *conturbo*, *offundo pavorem*. v. Preſztraſſujem.

Sztraſſimſze. *Metuo*, *tremeo*, *paveo*, *formido*, *horreo*, *reformido*, *in metu ſum*. jakoſze ſztraſſim, *permetuo*, *pertimeſco*. v. Boimſze.

Sztraſslyìv. *Formidoloſus*, *timidus*, *pavidus*, *pavibundus*, *trepidus*. *meticuloſus*, *ignavus*,

TAYLOR IN
Digitized by Google

vus, pusillanimis, micropsychos. v. Plah. jako sztrasslyiv, kìsze vszachesza sztrassi, *omnipavus, qui plumæ, aut folio facilius movetur, cui formido incussa est.*

Sztrasslyìvo. *Formidolosè, timidè, pusillanimiter, timido animo, horribilem in modum.* v. Plasslyivo.

Sztrasslyìvoszt. *Timiditas, pavitas, pusillanimitas, ignavia, micropsychia.*

Stràsno. *Terribiliter, horrendè, truculenter.*

Sztràsnoszt. *Trucitas, diritas, immanitas, truculentia.*

Sztréla. *Sagitta, jaculum, telum, ferrum volatile, spiculum, missile, bolis, belos, eos.* sztrela selezna, *soliferreum*, sztrela na remenu, *mesanculon.* sztrela kratka, *ango, nis.* sztrela nebeszka, *fulmen, is.* sztrela vudichaszta, *sagitta hamata.* v. Abaris. vnosina sztreh, *seges telorum.* sztrele zarez, *epizygis.*

Sztrélecz. *Sagittarius, sagittipotens, sagittator, librator, jaculator, arcitenens.*

Sztrélczi. *Arqvites, sagittarii, arcu præliantes, ferretarii.* 2. sztrelczi na konyeh, *hyppotoxotæ.*

Sztrelo nòszecz. *Sagittifer, telifer, phariger.*

Sztrélni. *Sagittarius, sagittalis, le.* sztrelni tok, *sagittarius calamus, pharetra, corytus.* z-tokom sztrelnem orusen, *pharetratus.*

Sztrélyam. *Jaculor, jaculum emitto, telum conjicio, libro, jaculo, ejaculo.* sztrelyati z-globussi, *glandes mittere, fundere.* 2. sztrelyam iz luka, *sagitto, sagittas ex arcu emitto, jaculor sagittis, propilo missilia.* sztreliti z-prusech remen, ali verbczu luka, *dare fluitantia lora.*

Sztrelyànye. *Sagittarum emissio.* 2. *jaculatio, jactus, jaculi emissio, teli conjectio, l. conjectus.*

Sztrícz. (D.) dundo. *Patruus, frater fratris.* 2. sztricz mojega otcza, ili brat mojega deda, *patruus magnus.* 3. sztricz deda ochinoga, *patruus major, propatruus.* 4. sztricz prededa ochinoga, *patruus maximus, abpatruus, patruissimus.*

Sztríchak. *Polyachantus, perisstereos, paliurus.* v. Vrasji sztricz.

Sztrìchich. *Patruelis, is.* sztrichichna, *patruelis.* sztrichichne, *sorores patrueles, duorum fratrum.*

Sztrìna. *Amitta, æ. f. Patris mei soror.* 2. *uxor patrui.*

Sztrísem. *Tondeo, detondeo, lanam aut capillos incido, præscindo, calvo, decalvo.* zversseno sztrisem, *attondeo.* v. Ostrisujem.

Sztròha. *Protectum, Agag.* 2. sztroha krovek kî odbia desgy, *interpensiva, interpensivorum suggrundia, suggrundiorum imbricamentum.* v. Nasztrossek.

Sztrisitel. *Tonsor.* sztrisztelicza, *tonstricula*

Sztròim. *Concinno pellem, efformo corium.* v. Vchinyam kosu.

Sztròssek. *Expensa, impensa, impendium, sumptus, expensæ.* sztrossek putni, *viaticum, expensa viales, commeatus itinerarius, ephodium.* sztrassno veliki sztroski, *furor impendiorum.* 2. sztrossek chinim. *Facio impensas, l. sumptus, expendo, sumptifacio.* v. Trossim. 3. sztrossek dajem, *suppedito, submini-stro expensas.*

Sztrossina. *Stillicidium.* 2. sztrossina ledvena od krova vlszecha, *stiria, stalagmia.* padanye ledveneh sztrossin, *stiricidium.* jama, ú kûsze sztrossine z-czejaju, *impluvium.*

Sztròy. v. Farba. sztroy kosnyarszki. *Lixivium coriariorum.*

Sztrúg, ili ferk sztrugarszki. *Torus, torum, ri. planula.* drevo sztruga, kosze zremenom obracha, *mampbur.*

Sztrùga. *Brachium fluminis, alveus, meatus*

Sztrugàcha. *Radula, æ.*

Sztrúgan. *Rasus, dolatus.* 2. *tornatus.* 3. zesztrugan, *tornalis, tornatilis.*

Sztruganya. *Navia, trulla, æ.*

Sztru-

Digitized by Google

Sztruganye na ferk. *Tornatio, tornatura.* 2. *dolatio, raſura, raſio.*

Sztrugár, kî na ferk dela. *Tornarius, tornator, & torneator, tornio, vaſcularius, diatretarius, toreutes, æ.*

Sztrugaria. *Toreutice, es.*

Sztrugárſzki. *Tornalis, tornarius.* ſztrugarſzko kolo, *trochus, peritrochus.* ſztrugarſzki ſztolchecz, *hemicyclus, monopodium.*

Sztrúk. *Simplex, ſimplus.* 2. dvoyſztruk, *duplex.* 3. troyſztruk, *triplus.* 4. chetvero ſztruk, *quadruplex.* 5. petero ſztruk, *quinduplex, &c.* ſzto-ſztruk. *centuplex, centuplus.* 6. ſztruk, betvo, *ſtipula.* ſztrúk ſita, *culmus.*

Sztrumènek. (Scl. Tur.) uzengyia. *Stapes, circumpes, ſubex ephippiarius, ſcandile.* plur. *ſtapedes, ſubephippia, orum.*

Sztrumenìſche. *Stapia, æ, & plur. ſtapiæ, rum, ſtapodale.* plur. *ſtapodalia, ſtapedis lorum.*

Sztrùna na guſzlah. *Chorda, nervus, funiculus muſicalis, fides, fidicula.* ſztruna konyſzkoga repa, *ſeta equina* igrati ú ſztrune, *fila movere, citharizare.* ſztrune nenapete, *laxæ fides.* ſztrune napete, *fides contentæ.* ſztrun glaſz, *lichanos.*

Sztruno igra. *Pſalterium, nablium, ſambuca.*

Sztrúſem-galſzem. *Rado, abrado, deradeo, dolo, edolo.* 2. ſztruſem na ferk, *torno, detorno, torneo, detorneo.* v. Vertim. 3. ſztruſem ribe, *deſquamo, ſquamis exuo, denudo.* ſztrugati ſzir, *diſcobinare, radere caſeum.*

Sztvár. *Res, ei, ens.* ſztvar chudna, *res mirabilis, l. paradoxa.* ſztvar velika, *machina, moles.* ſztvar iztergnyena, y na nikay doſsla, *rutum, i.* ſztvar, kâ na zemlye, y na vode prebiva, y ſive, *ſaterona, æ, ſaterium, ii, animal amphibium.*

Sztuden. *Frigidus.* v. Hladen.

Sztudenëcz. v. Zdenecz.

Sztúnya. (Scl.) muhta. *Gratis, gratuitò, ſine præmio, ſine pretio, abſque mercede, in vanum, in caſſum.*

Sztúnyſzki. *Gratuitus, innanis, vanus.*

Sztvorjen. *Creatus, conditus, è nihilo productus.*

Sztvorjénye. *Creatio, geneſis.*

Sztvoritel. *Creator, procreator, conditor, productor ex nihilo.*

Sztvoritelìcza. *Creatrix, cis.*

Sztúp. *Columna, columen, pila, anteris, ſtylus, fulcrum.* 2. ſztup ſzam prez vſzega kayſze oberh, ali zdola nyega meche, *ſcapus.* kayſze zverhu nyega meche, *epiſtylium, capitellum* kayſze meche zpoda nyega, *ſtylobata, ſtylobates.* ſztup ſztojechi, *ſtatua, æ.* 3. ſztup obel, *ſtylus, columna teres, teres, tis.* 4. ſztup chetvero vuglaſzt, *columna quadrangula, parallipedum, di.* 5 ſztup z-jednoga falata, ili kamena, *columna ſolida.* 6. ſztup z-vech falatov kamenatch, *columna ſtructilis.* 7. ſztup zezidan iz kamena, ali czigla, *Pila, æ.* 8. ſztup na tri vugle viſzok, *obeliſcus, pyramis, coluſtria.* 9. ſztup v-ſztene, *orthoſtata.* 10. ſztup zaviat, *ſpina æ.* 11. ſztup na ſlebcze zrezan, *columna ſtriata.* 12. ſztup zpomenka z-napiſzkom, *cippus, pi* 13. ſztup na kom bolta ſztoi, *anteris, mœniana, columen, pina.* 14 ſztup kriſoputni, ki put kaſe, *ſtela, æ.* 15. ſztup, ki zid podpira, *tibicen.* 16. ſztup raſzohaſzt, *cervus, vi.* 17. ſztup kojemuſze ladje priveſuju, *tenſilla, primæſius.* 18. ſztup podmoſzteni, *ſublica, ſublicium, probolus.* ſztupa czifre, *zophorus, ri.* v. Sztupichek.

Sztupi na kêh moſzt ſztoi. *Rura pontis.* 2. ſztupi podporni na ſzpodobu oriaſſa, *atlantes.* 3. ſztupi na peldu ſèn, *cariatides.* 4. kay vnogo ima ſztupov, *pycnoſtylos* kay malo, *ſyſtylos.* po ſztupeh, *pilatim.*

Digitized by Google

Sztùpa. *Piſtrinum, ni.* 2. ſztupa lanena, *limpiota, malleus ſtuparius.*

Sztuparnicza. *Piſtrina.*

Sztùpam, tuchem ſitek. *Piſo, is, & as, pinſo, is, & as.* ſztupati lan, *fundere linum.*

Sztupày. *Greſſus, paſſus.* v. Korachay.

Sztupìchek. *Columella, æ.* 2. ſztupichek k kojeniuſze konyi priveſuju, *vacerra.* 3. ſztupichek pechatni, *claxendix, cis.*

Sztupìna. *Veſtigium.* v. Szled.

Sztura. v. Rogoznicza.

SZ. ante U.

Szvachìnſztvo. *Affinitas, affinitatis conjunctio.*

Szvàt. *Nuptiator.* v. Zaruchnik.

Szvati. *Convivæ nuptiales.*

Szvátba. (D.) pír. *Nuptiæ, rum.* Græcè: *gamos.* 2. ſzvatba, ili obſzluſavanye ſzvatbeno, *ſolemnitas nuptialis, ſolemnia nuptialia, gamelia.* ſzvatbu obſzluſavam, *concelebro connubium, nuptiale feſtum exerceo, confarreo matrimonium.* na ſzuhoni ſzvatbu obverſſavati. *Cereri nuptias facere, cereri ſacrificare.*

Szvatbéni. (D.) pirni. *Nuptialis, connubius, connubialis, genialis, zygius, gamelius.* ſzvatbeni dari, *dona nuptialia, vectigal connubiale.* ſzvatbeni Bogh, *Hymenæus.* ſzvatbeni pozovich, *præco nuptialis.* ſzvatbena hiſa, *nympheum, nuptorium, rii.* ſzvatbena pogodba, *gamologia.* ſzvadbena peſzem, *epithalamium, carmen nuptiale, hymenæus, feſcennina, talaſſio.* ſzvatbeno goſchenye, *hymenæum.* po ſzvatbeno, *nuptialiter, genialiter.*

Szvadènye, ſzvada. *Jurgium, litigatio, altercatio, velitatio.*

Szvadlyivecz-vicza. *Trico, jurgator, altercator, litigator, rixator.*

Szvadlyivka. *Rixatrix, jurgiatrix.*

Szvagyújemſze. *Jurgo, & jurgor.* v. Vadimſze.

Szvák, ſzeſztrin mus. *Affinis, ſororius.*

Szúchem. *Torqueo, contorqueo, intorqueo, convolvo.* koncze ſzukati, *torquere fila, fila duplicare.*

Szúchern. *Fuſcus, infuſcus, ravidus, ravus.* v. Prichern.

Szúd. *Judicium, forum, tribunal, dicaſterium, petitorium.* ſzuda oblaſzt, *jurisdictio.* ſzuda ſztol priſztolie, *tabula.* ſzud zadnyi, poſzlednyi, *judicium extremum, dies cenſorius, decretoria hora, dies extremus, l. noviſſimus, dies decretorius.* ſzud pozvanya, *judicium appellationis.* ſzud glavni, *judicium capitale,* ſive *ſanguinis.* ſzud duhovni, ali zakonſztva hiſnoga, *conſiſtorii, dicaſterii ſacri.* ſzud Orſzachki, *Judicium Provinciale, tabula diſtrictualis.* ſzud Vice-Banſzki, *tabula Vice-Banalis.* ſzud Banſzki, *dicaſterium Banale, tabula Banalis.* ſzud Varaski, *Curia, Senatus, prætorium Urbis.* dober ſzud, *ſyncerallum.* na ſzud pozvati, *dicam alicui ſcribere, in jus vocare.* ſzuda dan odrediti, *vadimonium conſtituere.* na dan ſzuda doyti, *vadimonium obire.* 2. ſzudczem biti, *judicem agere, præturam gerere.* ſzuda priſzedniki, *aſſeſſores dicaſterii, conſedones tabulæ.* ú ſzudu piſzecz, *actuarius, cauſualis logographus, dicographus.* priſzeſni ſzuda poſzel, *curſor judicii, nuntius judicialis juratus.* v. Szudni.

Szúd, ſtimanye. *Judicium, opinio, ſententia, ſenſum, criſis.* ſzud nerazloſen, *judicium temerarium.* kak ja ſzudim, *mea equidem ſententia.* kak vſzi ſzude, *omnium judicio.*

Szùd vinſzki. *Ebria, carrata.* v. Voſa.

Szudchia. *Prætura, cenſura, judicatus.* ſzudchia nayvckſa, *conſulatus.*

Szúdecz. *Judex, prætor, cenſor, præſul fori, deciſionis arbiter, repagularius.* ſzudecz pravichen, *bocboris, is.* oſter y pravichen ſzudecz, *rhadamantes.* ſzudecz glavni, *judex capitalis, præ-*

Digitized by Google

fectus rerum capitalium. ſzudecz orſzachki, *prætor provincialis, præſes dicaſterii regnicolaris.* ſzudecz varmegye, ili knezie, *judlium, ſcabinus, ni.* ſzudecz varaski, *prætor urbanus, ſive togatus, conſul.* ſzudecz ſzellſzki, *pagarchus.* ſzudecz od dveh ſztran odebran, *arbiter ſequeſter.* ſzudecz pogodni, *paciarius.* v. Mir.

Szudich. *Vaſculum, vaſillum.*

Szúdim. *Judico, judicium facio, judicio decerno, dijudico, diſcepto, judicem me exhibeo, jus dico, judium exerceo, ſedeo pro tribunali, judicium pronuncio, ſtatuo, fero.* 2. oſtro ſzudim, *ago ſummo jure.* 3. ſzudim, ſtimam, *arbitror, reor, opinor, cenſeo, ſentio.*

Szudni. *Judicialis, judiciarius, judicatorius, juridicalis, juridicus, forenſis, legalis.* ſzudni ſztolecz, *tribunal.* ſzudna ſiba, *feſtuca, virga cenſoria.* ſzudna hiſa, *prætoria domus, prætorium, ſecretarium prætorii.* ſzudni dnevi, *dies faſti, rerum actus.* ſzudni ſziuga, grabant, *acceſſus, pragmaticus, apparitor.*

Szvécha. *Candela, fax, lampas, lucerna, lychnus.* ſzvecha lojena, *ſebacea candela.* ſzvecha voſchena, *candela cerea, intortitium, cereus.* ſzveche ogorek, ili ſmerkely, *candelæ reſiduum.* ſzveche napravlyam, *ſebo, l. ſevo, as.* metuly, koi okol ſzveche leche, *hepialus.* orudje, kémſze ſzveche ú czirkve vuſiſu, *ceraptum, pti.*

Szvechár. *Candelifex, lychnotopæus.*

Szvechen meſzecz. *Februarius, ii.*

Szvechénye. *Sacratio, conſecratio.* 2. *benedictio.* 3. ſzvechenyé, *res benedictæ, conſecratæ.*

Szvechicza. *Candelula, æ.*

Szvechnìcza. *Purificatio B. V. M. feſtum luminum, Sacra lychnocaſia, Deiparæ purificatæ ſolemnia, hypante, & hypapante.*

Szvéchnyak. *Candelabrum, & candelabrus, bri, lychnuchus.* ſzvechnyak na viſzoko naſzajem, *acrolyſcelychnium.* koi ſzvechnyak noſzi, *laternarius, lucernarius.*

Szvedër. *Terebra, terebrum, perforaculum, cæſtrum, ſurfuraculum.*

Szvédércz. *Terebellum.*

Szvedochánſztvo. *Teſtimonium, documentum, commentatio, martyrium, elogium, ii.* ſzvedochanſztvo vredno y tverdno, *teſtimonium grave, firmum, ſanctum, locupes.*

Szvedochénye. *Teſtatio, teſtificatio, atteſtatio.* v. Præcedens.

Szvedòchim. *Teſtor, teſtificor, teſtimonium perhibeo, fero, dico, fidem facio, teſtificor, aris.* it. *teſtinecnio, as. apud Gloſſ.* ſzvedochitiſze, *conteſtari, teſticulari.* ſzvedochitiſze z-Bogom, *teſtari DEum.*

Szvedòchni. *Teſtimonialis, le.*

Szvedòk *Teſtis, teſtator, atteſtator, martyr.* 2. ſzvedok nazochni, *teſtis oculatus, teſtis & ſpeculator rei peractæ.* ſzvedok laslyiv, *teſtis mendax, falſus, ſubornatus.* ſzvedok znanya, *teſtis, & conſcius rei factæ.* ſzvedok podmichen, *teſtis corruptus, ſubornatus.* ſzvedok neſztalen, *teſtis alternans.* ſzvedoke pohuliti, *teſtes refelliere, infirmare, labefactare, teſtium fidem inceſſere.* z-ſzvedochtvom, *teſtatò.* z-ſzvedochtvom obladati, *teſtatò convincere.*

Szvèker. *Socer, l. ſocerus, ri, hecyrus, frater mariti.* ſzveker muſev otecz, *ſocer major.*

Szvekèrva. *Socrus, cri, hecyra, mariti mater.* v. Punicza.

Szvenújem. *Diſco, luceſco, diluculo.* Transl. *affulgeo, alluceo.*

Szvenutje. *Diluculum, lycophos.*

Szvérs. *Frons, dis, ramus, brachium.* v. Grana. ſzvers odcheſznyena, *perna, decermen.* 3. ſzvers z-ſzadom vlomlyena, *termes, itis, palma, ramulus cum dactylis, ſpatula, giberia.* 4. ſzvers od ſzechena, y zaverſena, *ramale, is.*

Digitized by Google

5 szvers dreva palmovoga szadom zkup, *spadix, cis.* 6. szvers puna lisztja - *ramus frondosus.* 7. szvers mejaska, *intermetium.* szvers ochehati, *denudare foliis ramum.*

Szversicza. *Ramulus.*

Szversje ú vode, ali kô ú nyu viszi. *Retæ, rum.* chisztiti od szversja vode, *retare fluvios.*

Szversnyaszt. *Ramosus, frondosus.*

Szvészt, dussno zpoznanye. *Conscientia.* szvészti izved, *conscientiæ examen.*

Szvét. *Sanctus, sanctificus, sacer, religiosus, divus, sacris, augustus, hieros, agios* od vszud szvet, *am-ansanctus.* szveta vera, *alma fides.*

Szvèt. *Mundus, orbis, universum, orbis terrarum, elegans mundi machina, cœli ambitus, universitas rerum, natura rerum.* 2. mali szvet, *microcosmus.* chlovek jos sztaroga szveta, *antiquus, vir antiquæ monetæ.*

Szvetéchni (D.) blagdan. *Festivus, festus, solennis.*

Szvétëk (D.) szlavni dan. *Festum, ti. festus dies, dies solennis, festus dies anniversarius, anniversaria recurrens celebritate dies, dies sacer, festum fori, lux sacra, festa, dies vacuus, l. otiosus, feriæ.*

Szvètel, jaszen. *Fulgidus, nitidus, lucidus, coruscus, splendidus, clarus, illustris, nitens, radiatus, exaluminatus, epiphanes.* szvetli kukecz, *phalæna, æ.*

Szvetel posztajem. *Nitesco, splendesco.*

Szvetilische czirkveno. *Thatysia, encænia.*

Szvetím, szvetkujem. *Sanctifico, diem festum divinis honoribus prosequor, ago, colo, celebro festum diem, celebro ferias, diem festum habeo, servo festa, aquiesco, conquiesco.*

Szvétim, szvetloszt dajem. *Luceo, illustro collustro illumino, lumen præfero.* zversseno szvetiti, *dilucere, perfectè lucere.*

Szvetìmsze. *Luceo, lucem emitto, niteo, mico, resplendeo, renideo, candico, refulgeo, colluceo, niteo, splendeo, rutilo, radio, verno.* szvetimsze med drugemi, *eniteo, interniteo, eluceo, interluceo.* jakosze szvetiti, *interlucere.* szvetitisze kot dragi kamen, *gemmare,* kot ogeny, *rutilare.*

Szvetische. *Sacrarium, ii.*

Szvetlàm. *Illustro, illumino, nitido, polio, expolio, splendido, splendifico.* z-piliczum, *elimo.* z-penum morszkum, *pumico.* v. Oszvetlavam. szvetlati zube, *splendidare dentes.*

Szvetlan. *Limatus, politus, lævigatus, rasilis.* 2. *collustratus.*

Szvetlànye. *Limatio, politio, politura, polimen.* 2. *collustratio.*

Szvetlàvecz. *Limator, elimator, pumicator.*

Szvétli. *Illustris, clarus.* szvetli goszpodine, *illustris domine, clarissime domine.* 2. *lucidus, luminosus.* 3. v. Szvetel.

Szvètlo. *Lucidè, splendidè, clarè, nitidè.* szvetlo modro farben, *sapphyratus.*

Szvetlòszt. *Splendor, candor, fulgor, lux, lumen, claritas, luciditas, radiatio, coruscatio, jubar, nitor, fulguritas, candentia, renitentia, resplendentia.* 2. perva juternya szvetoszt, *crepusculum, l. diluculum matutinum, leucothea aurora, lycophas, augo.*

Szvetnìcza. *Lucerna, lampas.*

Szvétnik. *Consedo, synedrus.* v. Tolnachnik. 2. *svasor.* v. Nagovarjavecz.

Szveto-kragya. *Furtum sacrilegium, sacrilegium.*

Szveto kradni. *Sacrilegus, a, um.*

Szveto piszmen. *Hierographus, a, um.*

Szveto - szramba. *Secretarium.* v. Sakrestia.

Szveto-taysztvo *Sacramentum, ti.* 2. szveto-taysztvo oltarszko, *Eucharistia, cœna dominica, s. synaxis.*

Szveto-tayni. *Sacramentalis, le.*

Szve-

Szvetovní, ſzvetſzki. *Secularis, mundanus, profanus, politicus.* ſzvetovna pravda, *jus civile.*

Szvetùjem-tovalſzem. *Svadeo, conſulo.* v. Tolnach.

Szvetuványe. *Conſilium. 2. conſultatio.*

Szúgyen. *Judicatus, a, um.*

Szugyènye. *Judicatio, judicatus, judicium.* ſzugyenye pred vremenom, *præjudicium.*

Szúh. *Aridus, ſiccus, ſudus, exſuccus, exſuctus, ſiticuloſus, inaquoſus, exilis, macer, clipaſtus.* ſzuh od ognya, ali ſzuncza, *torridus.* jako ſzuh, *peraridus, prætoridus.* ſzuh kot laſz, *trichinus.* ſzuha raka, *manus oſſea.* ſzuho leto, *annus ſiticus.* ſzuhi lyudi, *monogrammi.* v. Szehnem.

Szuha kupel. *Vaporarium, ii.*

Szuha meſzta. *Sitientia, inaquoſa.*

Szúhi beteg. *Phyſis, hectica febris, pneumonia, peripneumonia.* v. Szuſſenye.

Szúho-beregujem. *Phyſiſco, is, ere.*

Szúho-beréslyiv. *Phyſicus, pneumonicus, pulmonarius, peripneumonicus.*

Szúho. *Arridè, ſicè.*

Szuhócha. *Siccitas, ariditas, ariditudo.* ſzuhocha mlednoſzt, *macritudo, macies.*

Szuhoriyav. *Macilentus, obeſus, alipaſtus, cachecticus.* 2. ſzuhoriyav, koi vnogo je, à teſſkoſze neſziti, *popa, æ.*

Szuhèta, ſzuſſa. *Nubilarium, ii. omne, quod defendit à pluvia.*

Szuhſzem. *Areo, maceo, marceo.*

Szviben meſzecz. *Majus, i.*

Szvíla. *Sericum, vellus ſericum, metaxa, bombyx, bombicinum, ni.* ſzvila predena, *ſericum nexum.* ſzvila za ſtepanye, *ſericum duplicatum, craſſiuſculum.*

Szvilo-predecz cherv. *Bombyx, cis, ſer. xis.*

Szvilo terſecz. *Sericarius, metaxarius.*

Szvilo ſtikar. *Acupictor, limorarius.* v. Stikar.

Szvilní. *Sericeus, ſericus, bombycinus* ſzvilni tkalecz, *ſericarius textor.* ſzvilna materia, *ſericum, ci, pannus bombycinus.*

Szvilnum opravum oblechen. *Sericatus.*

Szvinche. *Porcellus, porculus, porcaſter.*

Szvinſzki. *Suilus, ſuinus, porcinus.* ſzvinſzka mati, *ſcropha, ſus ſuminata.* ſzvinſzka kerv za devenicze, *apoſphagma.* ſzvinſzki bob, *hyoſciamus, altercum.* ſzvinſzka terbuſſina, *ſpetile, lis.* ſzvinſzko layno, *ſuccerda.*

Szvínya. *Sus, is.* v. Praſzecz drevo, kôſze ſzvinye na vrat mechè, *vulgò* klato, *numellæ.*

Szvinyár. *Suarius, porcinarius, porcarius, porculator, ſcrofipaſcus, Sybotes.* v. Paſztir.

Szvinſchák. *Hara, ſuile, porcile.*

Szvinyaricza. *Porcaria, ſubulea.*

Szvirala. *Tibia.* v. Piſchal.

Szvìta. *Veſtis, ſtolla.* v. Halya. ſzvita iz debelega ſzukna, *ſynthesis.* ſzvita darovchena, *gaunacum, gaunaca.* ſzvita farbe fiolichne, *Amethyſtina veſtis.* koi, fiolichne farbe ſzvitu noſzi, *amethyſtinatus.* ſzvita redka, *ralla.* ſzvita do gleſnya, *caracalla.* ſzvita kuſtraſzta, *endromis,* ſzvita iz tverdeh dlak, *trichinas, ſagulum.* ſzvita proſzta y redko tkana, *levidenſa.* ſzvita od vſzeh ſztran zaperta, *cataſtiſta.* od ramena odperta, *accloſſis.* ſzvita farbe ſafranove, ſzvita létna, *ſinium.*

Szvite ponoſſene. *Decoſes, um.*

Szvíram, ſzvenujem *Diluculo as.* uſitatiùs in tert. perſona. *diluculat, lucescit.*

Szvitanye. *Crepuſculum matutinum.* v. Szvenutje.

Szvítek. *Ceſticillus, li.*

Szvitìcze. *Perizoma, tis, voſtrapes.* v. Gache.

Szv ítnyak. *Ligula perizomatum.*

Szukàlo. *Rhombus, bi.*

Szukéncze. *Pannicula, pannulus.*

Szukervìcza. *Sanies, tabes, taub, tabum.*

Szu-

Digitized by Google

Szukna krajach. *Pannicida.* v. Szabol.

Szuknár. koi ſzukno dela. *Pannifex, pannificus.* 2. ſzuknar, koi ſzukno prodaje, *pannarius, ii, panni negotiator, drapperius.*

Szuknaria. *Ars lanificæ.*

Szuknèn. *Pannoſus, panneus, pannuceus, pannuleus, drappalis.* ſzuknena ſztupa, *fullonica, æ.* ſztupar, *fullo.*

Szúkno. *Panni, ni, drappus, pi.* ſzukno podſztavno, *pannus ſubditiius, ſuppoſititius.* ſzukno obkroiti, trak obrezati, *ſummum demere panno.* ſzukno ſztupati, *pannum in fullonica pilo ſtipare.* ſzukno preſsati, *pannum polituræ levigare.* na chemſze ſzukno razpinya, razpona, *pannitendium.*

Szuknya. *Veſtis, toga.* ſzuknya ſenſzka, *cyclas, dis.*

Szulichicza. *Lanceola, æ.*

Szulìca. *Lancea, miſſile, is, ſpiculum, pilum, ſparum.*

Szulìczum bodem. *Lanceo, lancino.*

Szúmnya. *Suſpicio, ſuſpectio, opinio.* 2. ſzumnya greſsna, *ſcrupulus, li.* ú ſzumnyu paſzti, *in ſuſpicionem cadere, venire, adduci, incidere, venire in crimen.* ſzumnyu vchiniti, *ſuſpicionem afferre, movere, injicere, parere.*

Szúmnyen, kì je v-zumnye. *Suſpectus, a, um.*

Szumnìmſze. *Suſpicor, ſuſpecto, ex aliqua re ſuſpiciones traho, ſuſpicione ducor, ſuſpector.* ſzumnitiſze na drugoga, *ſuſpicionem in aliquem transferre, habere aliquem ſuſpectum, ſuſpicionibus judicare de aliquo.*

Szúmnik, ſzunìtel. *Suſpector, oris.*

Szumnyìv. *Suſpiciax, ſuſpicioſus.* koi bojechiſze greha prez zadovolynoga zroka ſzumnyu ima, *ſcrupuloſus, ſcrupularis.*

Szumnyìvo. *Suſpicioſè, ſuſpectè.*

Szùmpor. *Vapor, expiratio, exhalatio.* 2. v. Sveplo. pun ſzumpora, *vaporoſus, vaporeus, vaporus, vaporatus.*

Szúmrak. *Crepuſculum veſpertinum.* 2. v. Sztraſſilo.

Szúncze. *Sol, phœbus, phœbea lampas, planetarum medius, diei præſes, diſpenſator temporum, moderator, & dux temporum, luminis dominus, eleleus.* à Perſis: *Mithras.* ab Aſſyriis: *Titan.* ab Ægiptiis: *Oſiris, phœbus.* v. Sol. 2. ſzuncze gda je poſzred neba, *Æquinoctium.* ſzuncze, gda je jednaka noch z-dnevom ú protuletju 21. Mart: *Æquinoctium vernum.* ſzuncze, gda je jednaka noch z-dnevom ú-jeſzeni, 23. Sept: *Æquinoctium autumnale.* proti ſzunczu leſechi, *Apricus, ſubſolanus, ſoli expoſitus.* naproti ſzunczu leſati, *apricari.*

Szuncze pravicze. *Sol juſtitiæ, Chriſtus.* ſzuncze ochih, *voluptas, & deliciæ oculorum.* ſzuncze ſzreche, *fortunæ phoſphorus.* ſzuncze czirkve, *Eccleſiæ illuſtre jubar.* ſzuncze orſzaga, *ſydus inclytum provinciæ.*

Szuncza izhod. *Sol oriens, ſolis ortus.*

Szuncza zapad. *Sol occidens, occaſus ſolis, ſol in occaſum declivis.* ſzuncze zapalo, *ſol occaſus.*

Szunczo ſztaja *Solſtitium, ii.* ſzunczo-ſztoyni, *ſolſtitialis.* krug, ili obruch ſzunczo-ſztoyni, *tropicus cancri ſolſtitialis.*

Szunczo-ſztaja letna, gda je dan nayvekſi 21. Junii. *Solſtitium æſtivum.*

Szunczo-ſztaja zimſzka, gda je nayvekſa noch 22. Decemb. *Solſtitium hyemale.*

Szùnchen. *Solaris, ſolanus, helicus.* ſzunchen trak. *ſolis radius.* ſzunchen prah. *atomus, minuta ſemina* ſzunchen obruch, krug, *ecliptica.* ſzunchen tek, *ſolis curſus.* ſzunchen put, *zodiacus.* ſzunchena ſzverloſzt, *ſolis candor, lux, l. lumen ſolis, cœli candor, ſplendor.* v. Vura. ſzunchena roſa. v. Szunchenyak. ſzunchena vaga, *hyperion*

cur-

currus. ſzunchen dan, *ſolis dies*, *dies dominicus.*

Szunchene ſzredine piknya. *Centrum ſolis, cazimi.*

Szuncheno merchanye, ili pomenkanye, *ſolis defectus*, *defectio*, *eclipſis*, *deliqvium ſolis.* ſzuncheno dete, *ſoligena.* ſzuncheno hodenye dolnye, *catabaſis*

Szunchenoga putuvanya znanoſzt. *Anatema.*

Szunczem za plechi. *Averſo ſole.* proti ſzunczu, *adverſo ſole.*

Dvanayſzt znameny, y ſzvêmi peldami dvoyſztruchnemi, po kêh ſzuncze leto dan preyde. *Duodecim ſigna Zodiaci.*

Ovèn. ♈. *Aries.*
Bík. ♉. *Taurus.*
Dvoyki. ♊. *Gemini.*
Rak. ♋. *Cancer.*
Oroſzlan. ♌. *Leo.*
Divoyka. ♍. *Virgo.*
Vaga. ♎. *Libra.*
Skorpion ♏. *Scorpio.*
Sztrelecz. ♐. *Sagittarius.*
Kozel. ♑. *Capricornus.*
Vodnar. ♒. *Aquarius.*
Ribe. ♓. *Piſces.*

Szunchènyak. *Heliops*, *heliopus*, *heliotropium*, *ſolſeqvium*, *ambuleja*, *ſolago*, *verrucaria*, *creſton.*

Szvóra kolna. *Compago*, *compages.*

Szvoy, ja, je. *Suus*, *ſua*, *ſuum.* ſzvoja, *bona ſua*, *proprietas.* iz ſzvogaſze hrani, *de ſuo victitat*, *proprio ære vivit.* ſzvoje glave, *ſui juris*, *ſui capitis.* ſzam ſzvoy, *ſuusmet*, *ſuamet*, *ſuummet.* ſzam ſzvum krivnyum, *ſuamet culpa.*

Szvoim. *Uſurpo*, *approprio mihi*, *meum dico*, *l. facio*, *meum volo.* v. Poſzvojujem.

Szvoíta. *Conſanguinitas*, *propinqvitas*, *cognatio* v. Rodbina.

Szvoynoſzt. *Suitas*, *tis.*

Szvoyvòlyen. *Sui juris*, *arbitrii*, *ſuæ propriæ voluntatis*, *pertinax*, *obſtinax*, *pervicax*, *moroſus*, *homo difficillima natura.*

Szvoyvolyno. *Arbitratu*, *l. arbitrio ſuo.* 2. *obſtinatè*, *obſtinatò*, *diſſolutè*, *pertinaciter*, *effranatè*, *animo obfirmato*, , *ſuapte voluntate*, *proprio velle.* v. Tverdoglavno.

Szùpa, ſzupànye. Kruh ú vino namochen. *Vippa*, *offa vinaria*, *intinctus vini*, *glis*, *dis.*

Szuprot, ſzuproti. (D.) protiva, prema. gda priatelſztvo znamenuje. *Erga.* ſzuproti mene, *erga me.* *item* (more antiquo) *mederga.* 2. gda protivnoſzt znamenuje, *contrà*, *adversùm*, *adversùs*, *ex adverſo*, *è regione.* 3. ſzuprot mene, naprot mene, *contra me*, *è regione mei*, *ex oppoſito*, *è diametro.* v. Proti.

Szuprot govorim. *Contradico*, *reclamo*, *obſtrepo*, *reclamito*, *obloqvor*, *refragor*, *reſponſo*, *obvarro*, *obſtrigillo.*

Szuprot govorenye. *Contradictio*, *refragatio*, *oblocutio*, *reclamatio*, *interceſſio*, *retractatio*, *acclamatio adverſa*, *antilogia.*

Szuprot govoritel. *Contradictor*, *oblocutor*, *interceſſor.* 2. *obſtrigilator.*

Szuproti krichim. *Reclamo*, *recanto.*

Szuproti obernyen. *Antiſtrophus.*

Szuproti odgovor. *Antiſtrophum.*

Szuprotivchìna. *Refractio.* v. Szuprotivnoſzt.

Szuprotivèmſze. *Contrarior*, *adverſo*, *as*, *reluctor*, *refragor*, *occurro*, *reſto*, *reſtito*, *obnitor*, *obluctor*, *contra nitor*, *frenum mordeo.* v. Protivemſze.

Szuprotìven. *Contrarius*, *repugnans*, *rebellis.* v. Protiven.

Szuprotivnìcza. *Contraria*, *repugnatrix*, *reſtitrix.*

Szuprotivnik. *Contrarius*, *repugnax*, *commodis noſtris obſiſtens*, *antagoniſta.*

Szuprotìvno. *Adversè*, *contrariè*, *repugnanter.*

Szuprotìvnoſzt. *Contrarietas*, *oppoſitio*,

Digitized by Google

reſiſtentia, repugnantia, aporon. v. Protivchina.

Szuprotivnoſzt ú zakonu, ali dveh zapovedih. *Pugna legum, antimonia.*

Szuproti pezdim. *Oppedo, is.*

Szuproti ſztanye. *Reſiſtentia.*

Szuproti ſztoim. *Reſiſto, obſiſto, cornua in aliquem verto.* ſzuproti ſztati nepriatelu, *reſiſtere, adverſari, reluctari, reniti hoſti, adversùs hoſtem fortiſſimè conſiſtere, pugnare, vim hoſtium, l. impetum hoſtium ſuſtinere.*

Szúr. *Griſæus, cinereus.*

Szurìna, pripaſzanicza. *Curta veſtis gauſapina, ſagulum, li.* ſzurinum oblechen, *ſagulatus, ſagatus.*

Szusánſztvo. *Captivitas, tis, captivatio, liminium.*

Szusèny. *Captivus, vinctus, conjectus in vinculis, l. in cuſtodiam, incarceratus, circumventus hoſtili cuſtodia, compedum contritor, compeditus, ergaſtulus.* 2. ſzuſeny ú taboru vlovlyen, *mancipium, ii.*

Szúſſa. *Ariditas, torror.* 2. v. Szuhota.

Szuſſechi. *Siccificus, ſiccativus, ſiccatorius, deſiccativus, xeranticus.*

Szúſſecz meſzecz. *Martius.*

Szuſsényc. *Siccatio, exſiccatio.*

Szuſſenye tela. *Meraſmus.*

Szùſſen. *Siccatus.* na ſzunczu ſzuſſen, *ad ſolem ſiccatus, inſolatus.* na dimu ſzuſſen, *infumatus.*

Szuſsím. *Sicco, exſicco, adſicco, arefacio, torreo, exſuceo.* 2. ſzuſſim na ſzunczu, *ad ſolem ſicco, inſolo, as.* 3. ſzuſſim na dimu, *infumo.* 4. ſzuſſiti jako, *aſſicare.*

Szuſsìmſze. *Areſco, exareſco, areſio, torreſco, torreor.*

Szúſzed, blisnik. (Scl.) komſia. *Vicinus, confinis, conterminus, accola, finitimus, paræcus.*

Szuſzèdſztvo. (D.) bliſika. (Tur. Scl.) komſiluk. *Vicinia, vicinitas, confinium, convicinium, paræcia.* 2. ſuſzedſztvo varasko, *ſuburbanitas.*

Szuſzèdſzki. *Vicinalis, vicinus, finitimus, confinis.*

Szuſzneſnicza. *Pluvia, nivoſa, l. nivis, nive miſtus imber.*

Szuſztajem. v. Vuſztajem.

Szúvam. *Trudo, protrudo, impello.*

Szùza. *Lacryma, lacruma.* ſzuze, *lacrymæ, cephenes, humor ex oculis flentium manans.* Dicitur & de arboribus, qui eſt humor naturalis. zkazlyive ſzuze, *lacrymæ megarenſium.* ſzuze izpuſcham, ſzuzim, *lacrymor, lacrymo, as.* 2. ſzuſze vſzeudilne, *lacrymæ continuæ, l. aſſiduæ.*

Szuzechi. *Lippus, pi.*

Szuzemi ochi. *Lippio, lippitudine laboro.*

Szuzènye ochih. *Lippitudo, vbyas, & ryas, dis.* 2. *Lacrymatio, fletus.*

Szuze vtiſſajuchi. *Apodacryticus.*

Szuzen. *Lacrymoſus, lacrymabundus.*

Szuzìcza. *Lacrymula.*

Szúz vreden. *Lacrymabilis, le.*

T.

Szlovo neglaſzovito.

T. ante A.

Tabák. *Tabacum, ci, Tabaca, æ, Nicotiana, æ.* (à Nicotio Regis Galliæ Conſiliario dicta) *Torna bona.* Ab Americis Inſulis, *Petum, ti.* tabak vnoſz jemati, *tabaci pulverem per nares haurire.* tabak kuriti, puſſiti, *fumare, fumigare tabacum, tabaci ſumo capitis pituitam educere.* 2. *Vocab: Dalm:* tabak veliſze, koi koſe vchinya, *altarius, ii, cerdo, onis.* v. Koſnar.

Tabla. *Tabula, planca.* tabla povoſchena, *tabula cerata.* tabla chetvero vuglata ſztolna, *pinax, cis.* tabla na kojeſze koczka, *tabula aleatoria, alveo, te-*

Digitized by Google

telia. tabla bela, *leucoma, æ, album.* tabla oblochna, *cataracta.*

Tablam. *Affo, coaffo, coaxo, tabulo, contabulo.*

Tablànye. *Tabulatio, contabulatio, coaffatio, coaxatio.*

Table ſzteklene na chetiri vugle. *Quadratæ vitreæ.*

Tablìcza. *Tabella, pinatium.* tablicza na keſze koczka, *alveolus, alveus.* na kêſze imena piſſu, *pictatium.* tablicze za piſzanye, *pinaces, um.*

Tábor. *Caſtra, orum.* 2 tabor vſztanovlyen med ſánczi, *caſtra ſtativa, ſtativa, orum.* 3. tabor brodſzki, ili na vode, *caſtra nautica, l. navalia.* 4. tabor letni, *caſtra æſtiva.* 5. tabor zimſzki, *caſtra byberna.* 6. tabor peſſichki, *pedeſtria, ium.* 7. tabor konyanichki, *equeſtria, ium.* 8 tabor zabiam, *caſtra metor.* 9. tabor ſanczi obſztiram, *caſtra vallo, cingo, aggero.* tabor giblyem, *caſtra moveo.* v. Voyſzka.

Tabòra razreditel. *Caſtrametator, caſtrorum metator.*

Tabòra polaganye, taborenye. *Caſtrametatio.*

Tabòrim, tabor polaſem. *Caſtrametor.*

Tabòrſzki. *Caſtrenſis.* 2. taborſzki glavar, *tribunus militum, ſtrategus. ad bellum gerendum prætor.* taborſzki Kaplan, *bellonarius, ii.* taborſzki plen, ili dobitek, *manubiæ, ſpolium, præda, direptus.* taborſzkoga naregyenya znanoſzt, *tactica, æ.* taborſzki ſzluge, *calatores, calones.*

Táchem. *Volvo, voluto, in orbem torqueo, in gyrum duco, in gyrum compello, roto.* 2. tachem, vlechem na podvalkeh, *palango, & phalango, as*

Táchke. *Currus unirotis, curriculus truſilis, unirotum, monorotum, pabo, baſſerna, burdo.*

Tachko vozecz. *Unirotarius, monorotarius.*

Tacza medvedova trava. *Branca urſina, marmoraria, acbanta.* tacza oroſzlanova, *alchymilla.*

Tafùta ſzamoſzvilna. *Sericum, bolocericum, taphetum, ti.*

Tajechi. *Negabundus, abdicativus, negatorius, negativus, abnegativus.*

Tajénye. *Negatio, onis, negantia, inficiatio, opophatica, orum.*

Taím. *Nego, diffiteor, inficias eo, inficior, pallio.* jako taiti, *pernegare.*

Taímſze. *Lateo, deliteo, latibulor.*

Taitel. *Negator, inficiator.*

Taitelicza. *Negatrix.*

Tàk. (D) Tako. *Ità, planè, ſic, omninò.* 2. tak dugo, *tamdiu, tanto tempore, tantiſper, eouſque.* At ſemper poſt ſe poſtulat *dum*, l. *verò, donec*, aut *quamdiu*, ſeu *quoad.* tak dugo je ú temnicze zaderſan, doklam &c. *tamdiu in carcere detentus eſt, donec &c.* tak jako, *tantoperè, tam vehementer, uſque adeò.* tak gulzt, *totijugis, e. & totijujus, a, m.*

Takáy, takayſze. *Similiter, pariter, etiom, quoque, pariformiter.*

Taki on hip, on chaſz. *Mox, actutum, confeſtim, è veſtigio, ex continenti, ſubitò, ſtatim, ſine mora, absque dilatione, ſine omni cunctatione, ſub manu.*

Tàkli, Takoli? *Itanè? ſiccine? an ſic?* takli je to? *itane verò? itane ſe res habet?*

Tàkmi, takòmi Bogh pomozi. *Sic me Deus adjuvet.*

Takòv. *Talis, ejusmodi.*

Tàkt. *Batuta, æ.*

Talabuka. v. Buka.

Tàl. *Pars, portio.* v. Dél.

Talás. v. Vál. n. 1.

Talentum. (D.) Talenat. ſztareh penez ſeſzt ſzto zlateh dukat. *Talentum, ti.*

Taler. *Thalerus, vi, imperialis.*

Talian. v. Latin.

Taliga. *Biga, birotum, ciſium.*

Talím. *Liquefacio, liquo, colliquefacio.* v. Raztaplyam.

Digitized by Google

Talimſze. *Liqveſio, liqveſco, colliqveſco, colliqveo, deliqvio, & deliqveſco, in totum reſolvor, & diſſolvor, liqvor, fluidus, liqvidúsqve fio.* v. Raztaplyamſze.

Talovo trava. *Elleborus niger.* v. Kukuvjek.

Tàm. *Illuc, illic, ibi.*

Tamarisk. *Tamarica, amarix, myrica.*

Tambùra. *Fides duarum cordarum, chelys.*

Táncz, tanecz. *Chorea, ſaltus, ſaltatio, ſaltatus, ſaltatura, tripudium, ſtaticulus, ſicinnium, halma.* tanecz na jedne noge. *aſcaliaſmus.* tanecz kunſten, *chironomia.* tanecz muski z-hopkanyem, *cordax, cordaciſmus.* tanecz za ruke derſechi, *reſtis chorealis, chorea, ſaltatio reſticularis.* tanecz za ruke derſechi vodim, *reſtim chorealem duco.* tanecz na ſzkok, *pedema.* tanecz na glaſz igranya, *ſonivium.* tanecz z- orusjem, zatochni tanecz, *pyrrhica, bellicrepa, carpæa.* tanecz na vuſu, *ſchœnobatica.* v. Poſzkochnicza. popevati tanczu, *accinere choro, choreuma modulari.*

Tànczam. *Salto, tripudio, agito choros, placidè commoveor, duco choreas, ſaltatorium verſo orbem, in numerum exulto.* na peſzem tanczam, *carmina geſticulor.* na muſiku, ili igru tanczam, *ſuavi muſicæ ſuppari greſſu formosè ſalto.* na vuſu tanczam, *decurro per catadromum.* tanczam z-orusjem, *pyrrhicham, l. pyrrhen ſalto.*

Tanczna hiſa. *Choragium, nymphæum.* tanczna meſtria, *ars modularia incedendi concinentibus fiſtulis, l. fidibus.* tanczna skola, *ludus ſaltatorius.* tanczna placha, *lucar.*

Tanczne popevke. *Choreumata, um.*

Tanczni. *Chorealis.* tanczni mech, *cludo, cluden.*

Tanczo-meſter. *Chorodidaſchalus, præſul.*

Tánczus. *Saltator, ſalibuſulus, ludio ad tibicinis modos ſaltans, choreutes.* napre tanczus, *choragus.* tanczus na vuſu, *funambulus, funambulo, halter, funirepus, ſchœnobates, petaminarius, neurobata, petauriſta.* tanczus z-orusjem, *pyrrhicharius, pyrrhichiſta.*

Tanczuſsìcza. *Ludia, ſaltatrix, choraliſtria.* napre tanczuſſicza, *chorage, a.*

Tanczùſsni. *Saltatorius.* po tanczuſsno, *ſaltatoriè.*

Tanyér. (D.) pladan. *Orbis, qvadra, lanx, diſcus, pinax.* 2. tanyer na komſze reſe, *inciſorium.* tanyere buzam, *paraſitor.* falatecz kruha kêmſze tanyer briſe, y pſzom daje, *apomagdalia, orum.*

Tanyero-buzecz. *Paraſitus, catillo, ſublingio, apecta menſarum, cœnipeta.*

Tanyérecz. *Qvadrula, fundulus.* keliſsni, *patena.*

Tapkòr. *Cingula ſuperior, ſuperſellare, ſummum præcinctorium equinum.*

Taràcz. *Pavimentum, domûs ſolidamentum.* taracz putni, *ſtratum, ſtratura viarum, lithoſtratos.* taracz z-falatov mramora, *marmoratum pavimentum.* taracz czifraſzt, ili kunſtno vloſen, *oſarotum, ſignum opus.* taracz z-vnoge fele kamenya, y czigla, *muſeum, pavimentum barbaricum, barbarica, a. lithoſtrotum, pavimentum ſubtegulaneum, oſtracium.* taracz novi, *rudus novum.* taracz iz kamena chetvero vuglatoga, *ſtratum teſſelatum.* tak po-taraczan, *teſſelatus.*

Taràczam. *Pavimento, paviculo, oppavio, ſterno, rudus ſterno, rudero.* taraczati pute, *perſternere, ſternere viam, lapide ſuperintegere, ſaxis ſternere plateas, delapidare, complanare lapidibus viam.*

Taránta kukecz. *Tarantula, ſtellio, phalangium.*

Taraſzka puska. *Colubrina, falco bellicus.*

Tarkùn pitomi. *Pyrethrum, ſalinaris herba, pyrothrote. Rem:* ú occtu korenye kuhati y zube prati, haſzne proti zubne boli. *de ea ſic Serenus.*

Pur-

Purgatur cerebrum manſa radice pyrethri. Maſticet hæc patiens, teneátque diutius ore.

2. tarkun divji, *ptarmice, ſternumentaria, pyrethrum ſylveſtre.*

Tarna kola. *Carrus, & carrum, ri.*

Tarna komora. *Theſaurarium, gazophylacium, ærarium, domus theſauraria.*

Tárnik. *Theſaurarius, præfectus ærarii.*

Taſechi bol. *Paregonicus, mitigativus doloris.*

Táſim. *Sopio, placo, ſedo.* v. Tiſſim. taſim ból, *paregonizo.*

Taska koſnata. *Perula, manticula, capſa.* v. Torbicza.

Táſzt. otecz ſenin. *Socer, & ſocerus, uxoris pater, hecyrus.*

Tát. *Fur, ris, furo, furtio, onis, furator, manuator, pilenta, clepta, philetas, lavernio, rapicida, trium litterarum homo.* 2. tat velik, *furipus, larus, trifurcifer.* tat ochiveſzt, z-tatbinum vkup zapopaden, *antophorus.* tat ki obia, y pod kapa ſztanye, *Effractor, effractarius, vecticularius.* tat czirkveni, *ſacrilegus.* tat marhe, *abigeus, abactor.* tat opchinſzkoga dobra, *peculator, depeculator.* tat kruha y k-rane ſzliſſajucheh, *clades rei familiaris, everſor rei domeſticæ, ereptor alimentorum, flagellator annonæ.* tat luczkeh moſnyih, torbicz, *manticularius.* tat ki obrezava luchke ſepe, ali moſnye, *perenticida.* tat lyudih, *plagiator, plagiarius.* tat poſtenya, ili dobroga imena, *calumniator, obtrectator, conviitiator.* preſgan tat, *ingeniolus in omne furtum. Non fuit Autolyci, tam piceata manus.*

Tatàr. *Scyta, Tartarus, Sarmata.*

Tatarſzka zemlya. *Scytia, ſarmatica, aſiatica.*

Tatárſzki. *Tartaricus, ſcyticus, ſarmaticus.*

Tatbénem zakonom. *Furtivè, furaciter.*

Tatbena ſztvar. *Res furtiva, furto ablata.*

Tatben chlovek, koi rad krade. *Furax, trabax, tagax, vulturius, furtificus, fele rapacior.*

Tatbìna. *Furtum, furacitas, fraus mala, crimen furti, rapacitas. detractio alieni.* 2. tatbina ochiveſzta, *furtum manifeſtum, furtum apertum.* 3. tatbina marhe, *abigeatus.* 4. tatbina obchinſzkoga dobra, ali penez, *peculatus, repetundæ.* 5. tatbina blaga czirkvenoga, *furtum ſacrilegum.* tatbìna lyudih, *plagium, ii.* z-tatbinum ſzvum ſiveti, *de veſperi ſuo vivere.* tuſiti radi vzete tatbine koga, *accuſare repetundarum, expoſtulare aliqvem repetundis.*

Tati *Blitæ, rum.* 3. domachi, ili hiſni otayni, *directarii.* 2. tati kiſze primechu na dvorbu k-ſztolu dabi kay omeknuli, *diætarii.*

Tatſzki. *Furinus, vecticularius.* tatſzka meſtria, *furatrina.* tatſzki klyuch, *clavis furina.*

Tayni. *Tacitus.* tayno miſslenye, *tacitæ cogitationes.* tayno nepriatelſztvo, *compreſſæ, tacitæqve inimicitiæ.*

Taynik. *Negator.* v. Taitel.

Tayno. *Tacitè.* v. Muchech.

T. ante. E.

Techày. *Curſus, curriculum.* techay ſzuncza, *curſus, l. curriculum ſolis.* 2. techay kola, *orbita, æ.* 3. techay, meſzto, ali proſztor, po kômſze teche k-czilyu, *curriculum, intervallum, ſpatium, decurſorium.*

Techèm-kelſzem, dèrchim. *Curro, curſum curro, gradum præcipito, eo celeriter, intentâ celeritate, ac feſtinatione iter, viámqve feco, atqve proſequor.* techem na konyu, *curro eqvo, l. in eqvo.* techem techay, ali na czily, *curro ſtadium, in ſtadio, & per ſtadium, curro ad metam, ſcopum terminum.* techem ſzim tam, dirjam, *curſito, huc illúcqve curſito, curſo ultro citróqve, diſcurro.* techem dole, *decurro.* techem naponoch, *accurro.* techem

Digitized by Google

do koncza y kraja, *Transl: decurro, à principio ad finem uſque curro.* techem, ili natechem ú pogibel, *incurro ad l. in periculum, ſubeo periculum.* tekuch hitro glavumſze ob vrata terknuti, *allidere caput oſtio.* naglo, ſzopcze techem. *Curſu exanimor, & laſſitudine confiſior.* 2. techem (kayſze od vode veli) *fluo, defluo, fluito, curro, decurro, mano, meo.* v. Czurim. techem mimo, *præterfluo.* techem ú nuter, *influo.* techem prek, *transfluo, perfluo.* techem okolu, *circumfluo.* techem vech techai. v. Razlevamſze. techem med kay, *interfluo.* techem zverhu, *ſuperfluo.* techi na kopje, *incurrere haſtis adverſis.* 3. lehko techem, *pytiliſſo.*

Téchen. *Sapidus, ſapiens.* v. Smahen.

Techénye. *Curſus.* v. Tek. techenye dole, *decurſus, defluxio.* techenye ú nuter, *influxus.* techenye prek, *transfluxus, perfluxus,* techenye mimo, *præterfluxus.* techenye okolu, *circumfluxus.* techenye nazad, *refluxus.*

Téchno. *Sapidè.* v. Smahno.

Technòſzt. *Sapor, oris.* v. Smah. technoſzt prioſtra, prirezka, *ſapor acutus,* technoſzt vinſzka, *ſapor vinoſus.*

Techìch. *Conſobrinus, ni.*

Techichna. *Conſobrina.*

Tècza, ochina ſzeſztra. *Amita, æ.* 2. tecza, materina ſzeſztra, *matertera.* tecza mojega otcza, *amita magna.* tecza mojega deda po otczu, *amita major.* tecza moje matere, *matertera magna.* tecza moje babe, ali deda po matere. *matertera magna.* tecza moje prebabe, ali prededa po matere, *matertera maxima.*

Tég ſitek *Frumentum.*

Tegla. (D.) utia. *Ferrum preſſorium, prelum, l. prælum ſartoris preſſorium, ferramentum ſartoris.*

Ték. *Palatus, & palatum, ti.* v. Techno ſzt. 2. tek, *curſus, curriculum, lapſus, meatus, decurſus.* tek nebeſz, *motus cœli, & ſiderum.*

Tekmëcz. *Æmulus, amulator, zelotes, zelator.*

Tekmen. *Æqualis.* v. Jednak.

Tekmènye. *Æmulatio, amulatus, Zelus.* v. Lyubomornoſzt.

Tekmeczi ú lyubavi tretjega. *Rivales, rivini, zelotypi.*

Tekmim. *Parifico, pario, æquo, comparo.*

Tekmìmſze. *Æmulor, contendo, zelor, zelo.*

Teknyen. *Tactus, attactus, contactus, petitus.*

Teknenye. *Tactio, tactus, attactus, petitio.*

Tekúchi. *Currens, fluidus, fluibundus, fluens.* 2. *fluenter.*

Tekùt. *Pediculus alatilium.*

Telchècz. *Juvenculus.*

Tèle. *Vitulus, vitellus.* 2. tele riba morſzka, *phoca, æ.*

Telèchi. *Vitulinus, vitulus, vitellus.* telechi drobchecz, *exta vituli.* teleche meſzo gingavo, *carula vitulina.*

Telèchim, ſzkachem kot tele. *Vitulor, adoleſcenturio.*

Telècz. *Boſculus, juvencus.*

Telétina. *Vitulina, æ, caro vitula.*

Telíchev gojenye, hranenye. *Vitulatio.*

Telichicza. *Vitula, bucula.*

Telicza. *Juvenca, junix.*

Tela velikocha. *Corporatura* tela ſzpravnoſzt, *corporis habitudo, habitus corporis.* tela ſzpravnoſzt zlocheſzta, *cachexia.* tela lagodnoſzt. *temperamentum, temperatura corporis.*

Tèlo. *Corpus, receptaculum animi, ſoma.* v. Corpus. 2. telo ſeſztoko, y zdravo, *firma corporis conſtitutio, bona corporis habitudo, corpus firmum, integrum.* 3. telo nemochno, beteslyivo, *invalida habitudo corporis, corpus affectum, malè habitum, morboſum, mor-*

Digitized by Google

morbidum, confectum, effœtum. 4. telo lepo, y dobroga ſztvora, *corpus moderatum, & benè qualificatum, corpus quadratum.* 5. telo mledno, *corpus gracile, macilentum, macrum, extenuatum, macie torridum, ſtrigoſum.* 6. telo mertvo, *cadaver, corpus exangue, mortuum, exanime, funus, eris.* 7. telo prez glave, *truncus corporis humani, corpus acephalum.* 8. telo prez pameti, *corpus ſine pectore.* 9. telo chlovechje prez meſza, y koſe na ſzpodobu ſzmerti, *ſceletus, & ſceletum, ti.* telo chiſztim, *alvum purgo.*

Telòven, jederen. *Corpulentus, corporoſus, habitior paullo.* 2. *corporatus.* telovne farbe, *ruſſeus, & ruſſus, candicans è rufo.*

Telovímſze, telo naſze pobiram. *Corpora ſco, corporor.*

Telóvni, teleſzni. *Corporalis, corporeus.* telovna ſztraſa, ili na obramba tela, *militia corporalis, ſtipatores corporis, prætorii, prætoriæ cohortes, prætoriani milites, corporis cuſtodes, ſatellitium bipenniferi.*

Telovnoſzt, teleſznoſzt. *Corporatio, corporalitas.* 2. telovnoſzt, jedernoſzt, *corpulentia.*

Telòvo. (D.) braſſanſztvo. *Feſtum, l. feſtivitas Corporis Chriſti.*

Tème. *Vertex.* 2. teme pervi kray glave zkup z-ſzlepo ochjem, y z-vuhi od verhuncza, *ſinciput, itis, & ſincipitium.* temena perva koſzt ili chelo, *parietale, is.*

Tèmel. *Fundamentum, fundamen, ſolidamen, ſolidamentum, baſis, ſuſtentaculum, ſtabilimentum, initia.* 2. temel govorenya, *argumentum, ratio, cauſſa, hypoteſis, baſis orationis, &c.* 3. nayjakſe temele popaſzti, *cornua diſputationis commovere.* na temelu zezidan, *fundamentatus.* do temela na nikay ide, *à prora, & puppi perit.*

Temelenye. *Fundatio, initiorum poſitio.*

Temelím, fundament mechem. *Fundo, ago, facio, pono fundamentum.*

Temèlit. *Fundamentalis, fundatus, ſolidus, penitus.* temelito vuchen, *homo eruditione perfectus, ſolidè, profundè doctus, argumentalis.*

Temelitò. *Fundamentaliter.*

Temelìtel. *Fundator.*

Tèmen. *Obſcurus, umbroſus, tenebroſus, tenebricoſus, caliginoſus, tenebricus, opacus, tenebris tectus, circumfuſus, illuminus, gnephoſus, lygæus.*

Temjàn. *Thus, & tus, ris, libanũ, libanon, & libanaton, olibanum, dendrolibanus,* cum differentia, quòd *libanaton* pro *arbore,* reliqva pro *lacryma liboni arbuſculæ* accipiãtur. 2. temjan beli kerhkek, *amygnito.* drobni temjan, *thuſculum.* temnyan na dobro ztuchen, *manna thuris.* temjana droptina, *atomum, mi.* chunek za temjan, *acerra thuris.*

Temjana brach-chicza. *Thurilegus-lega.* 2. temjana ſzaje, *ethale, fuligo thuris.*

Temjana kadilnicza. *Thuribulum, odoratium, thymiamaterium, thuricremium.*

Temjano-noſzni. *Thurifer, a, m.*

Temjano-terſecz. *Thurarius, turiarius.*

Temjànov. *Thureus.* temjanovo zernye, *thurea grana.*

Temjanom kadim. *Thurifico, as, thus incendo.*

Temna meſzta. *Loca obſcura, opaca, tenebris obſita.*

Tèmne ſzuncze. *Eclipſim patitur ſol, aut, eclipſis eſt ſolis, ſol eclipſatur.* v. Szuncze.

Tëmnem, temen bivam. *Tenebreſco, obſcuror, obſcurus fio.* 2. temnem, temno chinim, *obſcuro, obtenebro, inumbro, innubilo, occæco, adnubilo, obcæco, tenebras offundo, obduco, bebeto.*

Tëmnichár. *Cuſtos carceris, ſ. carcerum, carcerarius, ergaſtularius, phylaciſta.*

Tèmnìcza. *Carcer, ergaſtulum, captivitas, catomum, cuſtodia, gabia, latomiæ, phylaca, deſmoterium.* 2. temnicza pod

Digitized by Google

pod zemlyum, *cœcadas, æ, cœca, tenebroſa cuſtodia, ſœdus, capitalis, horribilis carcer.* vuyti iz temnicze, *expugnare carcerem, claustra effringere, ex vinculis evolare.* vu temniczu koga verchi, *conjicere in vincula, in carcerem.* vu temniczu odſzuditi, *decernere alicui cuſtodiam.* puſchen iz temnicze, *laxatus carcere.*

Temno. *Tenebrosè, obſcurè.* v. Mrachno. 2. temno-chern, *furvus, ater, fuſcus, aqvilus.* v. Prichern. temno-rojen, *ignobilis.* temno-cherlyen, *fulvaſter, fulvus, ferrugineus, xerampelinus.* temno-ſarben, *pullus.* temno-ſút, *ſubluteus.*

Temnòſzt. *Obſcuritas, caligo, fuſcitas, opacitas, tenebella, tenebricoſitas, nebuloſitas, umbroſitas, ſcotia.* v. Mrak.

Temnyak. *Tenebrio, lucifuga.*

Tenchàm. *Tenuo, attenuo, extenuo, tenuè reddo, ſubtile facio, ſubtilio, rarefacio.* 2. tenchamſze, *gracileſco, ſubtileſco, gracilis, ſubtilis fio, rareſco, ejunceſco, rarefio.*

Tenchína. (D.) Tenkovitoſzt. *Tenuitas, gracilitas, exilitas, ſubtilitas, jejunitas, raritas.*

Tenèhen. *Gracilus, tenicullus, petilus.*

Tenèhno. *Tenicullè, tenuiter.*

Tenèhnoſzt. *Gracilitudo.* v. Tenchina.

Tënëk. *Tenuis, ſubtilis, gracilis, exilis, gracilentus, juncidus, jejunus, juncus, ejuncidus, todillus, rarus, infreqvens, ſcutilus.* tenek kôt laſz, *capilaceus.*

Tënko. *Tenuiter, tenuatim, exiliter, ſubtiliter, graciliter, rarè.* tenko-pevecz, *diſcantiſta.*

Tènya *Umbra.* ſzvojeſze tenye plaſſiti, *ſuam ipſius umbram metuere.* 2. tenya kipa, pelde, *repercuſſa imaginis umbra.* 3. tenya ſibe vure ſzunchene, *ſciater.*

Tenyaſzt. *Umbroſus, umbrifer, opacus, latebroſus.*

Tenyu chinim. *Opaco, as, umbro, as.*

Tèpchem. *Calco, ſuppedito.* v. Potlachujẽ.

Tepècz. *Vagus, vagabundus, erro, erraticus, gyrovagus, omnivagus, pervaſor.* v. Potepuh. tepecz nochni, *tenebrio, veſpertilio.*

Tèpem. *Verbero, percutio, plagas infligo, ferio, verberibus cædo, ictuo.* tepem ſibjem, *ferulis cædo, virgis percutio, ferulâ nates obverbero, pingo aliqvem pigmentis ulmeis.* tepem palichjem, *fuſtigo.* tepem korbachem, *maſtigo, catomidio, catomo cædo, grandino,* tepem od glave do pet, *tranſcædo.* koi tepe, *maſtigophorus, lictor.* 2. tepem jezikom, *maculo, blatero, blatio.*

Tepka hruſka. *Pyrum ſorbile.*

Tepnya. *Blatero, trifatidicus, ſpermologus.* v. Tlapa.

Terbuh. *Venter, uterus, alvus, aqvalieulus, gaſter, rumen, hyſtera.* velik terbuh, *phyſco, phyſcon.* terbuk debel, *pitbogaſtrus.* terbuh gladen, *iratus venter.* 2. terbuh ſzvinſzki, *faliſcus.* 3. terbuh napunyavam, *corbito, rumen impleo.* Transl: *in corbitam, ſeu navem onerariam immitto navigium onero.* 4. terbuh noſzim, *graveſco.*

Terbuha dolnya ſztran. *Lumbi, orum, catochadium.* ſzredine terbuha ſuplina, *gangamum.* terbuha zavianye, *vermina, colicus dolor.* terbuha otechenye, *molucrum.* terbuha ſzkerb, *cura abdominis.*

Terbuhu ſzluſechi. *Ventricola, gulæ parens, apicius, apicianus.*

Terbuſſaſzt. *Ventricoſus, ventroſus, abdomini deditus, collatinus, ſuminatus.*

Terbuſſecz. *Uterculus, utriculus, ventriculus.* terbuſſecz marhe iz kojega preſiva, *rumen.*

Terbuſſina ſzvinſzka. *Spetile, is.*

Terbuſsni. *Ventralis.* terbuſsna bol, *dolores alvi, cholerica tormina, verminatio, ventriculatio, dyſenteria, ventriculoſa paſſio, ſtrophus.*

koi takvu bol terpi, *torminoſus, hyſtericus.*

Digitized by Google

Terbuſsno techenye. *Diarrhœa, lienteria, rheumatiſmus.* v. Otok. v. Tenaſmus.

Terchèk. (D.) hréu. *Truncus, ci, ſtipes, caudex, truncus, aut validus fuſtis terræ inhærens*, zaſzadni terchek, *pagmentum, truncus humi defixus.* terchek, kojemu ladje pripinyaju, *primæſius*, ſcil. *palus.*

Térchka. *Attagen, attagena, attages, is.*

Terczàſzt. *Breviculus, curtus.*

Terczàſzto. *Briviculè.*

Terczi ferczi. *Pele mele.*

Tërem-terlſzem. *Frango, tero, pinſo, pindo, contero, atterro.* 2. na drobno terem, *comminuo, diſtero, pertero.*

Terezia. *Perpendiculum.* 2. na tereziu, *ad perpendiculum rectis lineis.* v. Snora.

Tërg, tergoviſche. *Forum, forum nundinarium, emporium, emptorium, negotiationis locus*, ſive *locus, qvô res efferuntur.* 2. terg, tërguvanye, *negotiatio, nundinæ, nundinatio, nundinum, ni, mercatus.* tërg treh dnevov, *trinundinum.* v. Szenyem.

Tergách. *Strictor.* tergach grozdja, *vindemiator.* v. Brach.

Tergachìcza. *Vindemiatrix, collectrix.*

Tërgam. *Carpo, ſtringo, decerpo, avello, rumpo, lacero.* tergati ſelud, *qvernas ſtringere glandes.* odkud: tergane olike, *ſtrictivæ, deſtrictivæ oleæ.* ſic: *ſtrictiva, deſtrictiva poma, pyra &c.* 2. tergam grozdje, *vindemio, vindemiam facio, uvas lego.* v. Berem. tergnuti ſzablyu, *ſtringere ſicam.*

Tergòvecz. Terſecz. *Negotiator, nundinator.* v. Kramar. 2. Tergovecz gyungya, y dragoga kamenya, *margaritarius.* 3. tergovecz duguvanya nezhablyenoga, *mercator germanus, negotiator rerum minimè fucatarum.*

Tergòvecz, kîje nad tergovinum. *Telonarius, vectigaliarius, publicanus, portitor, præfectus vectigalibus.* tergovſchicza, *publicana, desumana.* 2. *Negotiatrix.*

Tergovìna. *Mercatura, negotiatio.* tergovina velikoga dobichka, *mercatura qvæſtuoſiſſima.* 2. Tergovina, *telonium, portitorium.*

Tergújem. (D.) Pazarim. *Negotior.* v. Terſim.

Tërh. *Onus, pondus, moles, ſarcina.* v. Breme. 2. terh koga marha ú tabor noſzi, *Baſtaga.*

Terho nòſzecz. *Baſtagarius.*

Terják. *Theriaca, therjace, es.* koi ſnyim terſi, *ſpermologus.* k-terjaku zpadajuchi, *therjacalis, teriacus.*

Térjam. *Exigo, repeto, repoſco, extorqveo &c.*

Terjàvecz. *Exactor, repoſco, onû.*

Terjer. *Eſcarites, tû.*

Terkia. *Amentum, loramentum, lori corrigia.*

Terlìcza, ú kêſze lan tuche. *Depſa, & lintopta, limpiota, maleus ſtuparius, calcatoria, æ.* ú kojuſze kurve mechu, *cyppus, manellæ.* v. Pranger.

Tërn. *Spina, ſentis, vepres, acathus, pyxacanthum.* 2 tern beli, *diacteton, aſpalathus.* 3. tern ú oku. *Metaph:* chlovek nepovolyen, *ſudes, is.*

Ternácz. *Viridarium, pomarium, arbuſtum, arboretum, ſeu locus arboribus fructiferis conſitus.*

Ternàſzt. *Spinoſus, ſenticoſus, tribuloſus.*

Ternèk. *Spinula, veprecula, vepreculum, ſpineolus, ſpinulus.*

Tërnìna drevo. *Prunus ſylveſtris, ſpinus*, vulgò *acacia, æ.* ternine ſzad, *prunum acaciæ, prunellum, li.*

Ternòv. *Spineus.* ternov venecz, *ſpineæ corona.*

Térnye. Terniſche. *Sentieetum, vepretum, rubetum, ſpinetum, ſentix.*

Terpéch. *Patiens, tolerans, ſuſtinens, patibilis.* 2. terpech, *patienter, tolerantter.*

Terpéchi. *Paſſivus, a, m.* terpechi malo vremena, *Oligochronus.*

Tërpèk. *Acerbus, auſterus.*

Digitized by Google

Terpentín. *Terebinthina, larigna, lariſma.*

Terpetínſzki. *Terebinthinus.* terpetinſzko drevo, *terebinthus.* ſzmola, *terebinthina reſina.*

Terpím. *Patior, tolero, ſuſtineo, fero, perfero, perpetior, ſuffero, æquo animo fero.* piſzmo toga neʒerpi, *non recipit id ſcripturæ modus.* kvar terpeti, *rupitire.* ſzilu terpeti, *vim ſubire, experiri, ſuſtinere.* terpeti ſziromaſtvo, *inopiâ, & angustiis cogi, paupertatem tolerare, vitam in egeſtate ducere.* razbitje ladje terpeti, *naufragium facere.* v. Podnaſſam.

Tèrpko. *Acerbè, crudè.* 2. terpko chinim, *acerbo, as.*

Terpkócha. *Acerbitas, acredo, acor, ſaporis amaritudo, cruditas.*

Terplénye. *Paſſio, perpeſſio, ſufferentia.* 2. terplenye chutenyih, *pathema.*

Terplyív. Terpezlyiv. *Patiens, tolerans, æquanimus, æquanimis, placidus, ſedatus, durus, induratus ad omnem patientiam.* v. Terpech. 2. terplyiv, kayſze more terpeti, *patibilis.* v. Podneſzlyiv. terplyiva narava, terplenyu podloſna, *natura paſſibilis.*

Terplyìvo. Terpezlyìvo. *Toleranter, tolerabiliter, patienter, æquanimiter, patienti animo, lentè, non repugnanter.* 2. *paſſivè, paſſivitùs.*

Terplyìvoſzt, terpezlyivoſzt. *Tolerantia, patientia, ſufferentia, æquanimitas.* 2. *paſſibilitas.*

Terputecz trava. *Plantago, arnogloſſa.* v. Arnogloſſum. 2. terputecz vodeni, *plantago aquatica, aliſma, damaſonium, fiſtula paſtoris, barba ſylvana.*

Tërſecz. *Negotiator, nundinator, inſtitor, mercator, quæſtuarius, emporus, mercurialis vir.* terſecz koi oblaſzt ſzam ima z-jedne fele duguvanyem terſiti, *monopola.* terſecz z-gotovum opravum, *ſagarius.* terſecz z-ſzvilum, *metaxa, æ.* terſecz z-toplemi jeſztvinami, *termopola, æ.* terſecz ſzlaneh duguvany, *ſalſamentarius* terſecz ſztarem ſelezjem, *ferramentarius.* terſecz ſuſkarih, *frivolarius.* velik terſecz, *ingroſſator.* terſecz taborſzki ſitkom &c. *lixa.* terſecz velik, *magnarius.*

Tërſim. (D.) Pazarim. *Nundino, nundinor, negotior, mercor.* terſiti za gotove peneze, *græcâ mercari fide.* terſiti na ladje, *navem exercere.* terſiti z-nekem, *conficere cum aliquo de re, agere, negotiari cum aliquo.* 2. terſiti ſuſkarium, *mangonizare, contionari, aginari.*

Terſka ladja. *Holcas.*

Tërſtvo, terſenye. *Mercatio, mercatura, cõmercium, nundinatio, negotiatio, quæſtus, contractus, res contrahenda, inſtitorii muneris exercitatio, quæſtus, emporeuma.* terſtvo gotovum opravum. *ſagaria, æ.* terſtvo jedne fele duguvanya, ſzamo-prodaja, *monopolium,* vulgò *aſphaltum.* terſtvo z-knyigami, *bibliopolium, hypomnema.* terſtvo z-ſelezom, *negotiatio ferraria.* z-ſitkom, *negotiatio frumentaria, quæſtus annonarius.* z-lyudmi, *plagium, plagiaria.* z-ſzlanem duguvanyem, *negotiatio ſalaria, ſalgamaria.* z-tabakom, *negotiatio nicotiana.* z-vinom, *œnopolium,* z-ſzoljum, *halopolium.* z-toplemi jeſztvinami, *termopolium.* terſtvo v-ſzakojachkem duguvanyem, *quæſtus mangonicus, mangonicum.*

Terſz. (D.) loza. *Vitis, juniculus, œnoe, œnaria.* terſz lipov, *vitula, æ.* terſz po drevu razpelyan, *vitis arbuſtiva.* terſz razpet po zemlye, *vitis ſtrata, humi projecta.* terſz na dalko y ſiroko razpelyan, *vitis compluviata.* terſz razpelyan za ſzenczu chardaka, *vitis pergulana,* terſz na viſzoko drevo zpelyan, *anadendras.* terſz na brayde zpelyan, *vitis jugata, canteriata.* terſz jako, y obilno raſztuchi, *vitis luxurians.* terſz, koi ſzim tam raſzte,

Digitized by Google

ſzte, *vitù erratica*, *vitù multiplici*, *erraticóqve lapſu ſerpens.* terſz trikrat v-letu rodechi, *vitù trifera*, terſz rani, *vitù præcox.* terſz na kolyen, *vitù pedata*, *l. ſtatuminata.*

Terſz nizek z-glaviczum, ili hergum, iz koje mladje pulcha, *rumpotinum.*

Terſz cherni. *Vitis nigra*, *ampelos*, *chironia*, *brionia*, *ampelomelæna*, *æ.* 2. terſz beli, *vitù alba*, *mandon*, *onù.* terſz koiſze z-korenom ſzadi, *viva radix.*

Terſzek. (D.) Lozicza. *Viticula.*

Terſzènye. *Conatus*, *conamen*, *ſtudium*, *induſtria*, *contentio*, *fatigatio*, *niſus*, *affectatio*, *molitio.*

Tërſzimſze. *Nitor*, *conor*, *conatum adhibeo*, *adlaboro*, *contendo*, *annitor*, *connitor*, *illaboro*, *allaboro*, *operor*, *molior*, *illuctor*, *ſtudeo*, *ſudo*, *do operam*, *figo in aliqva re operam*, *operam pono*, *ſumo*, *inſumo*, *contero.* terſzitiſze zverhu cheſza, *deſudare*, *elaborare in re*, *laborem in rem ſumere*, *laborare de re.* jako terſzitiſze, *nixare*, *omnibus nervù*, *viribus contendere*, *rudentem omnem movere*, *omni pede niti*, *remù velisqve*, *l. velù cqvisqve*, *mari terráqve contendere*, *omnes vires*, *nervósqve intendere.*

Terſzja delavecz. *Viticola*, *æ.*

Terſzje. *Vinea*, *vitiarium.* v. Vinograd.

Terſzo-noſzni. *Vitifer.*

Terſzo-ſzaditel. *Vitiſator*, *vitiplantator.*

Tèrſzov. *Viteus*, *vitigenus*, *vitineus*, *vitiginеus.* terſzov luczen, *funetum.* terſzov pupek, *pampinus.* terſzov kol, *charax*, *vallus*, *adminiculum*, *ridica*, *ſcipio cantherius.* terſzovi luczni, *ſtephanita*, *rum.*

Terſzova grebenicza. *Propages*, *propago*, *rumpus*, *candoſuecus*, *tradux.* grebenicze ſzaditi, *propages humare*, *inhumare*, *ſupplantare in terram vites.* terſzova maſzt, *ampletù.*

Tèrſzt. Varas ú Iſtrie. *Tergeſtum.* iz Terſzta, *Tergeſtinus.* morje Terſzta, *Sinus Aquileus*, *l. Tergeſtinus.*

Terſztìka, Terſzt. *Arundo*, *cana*, *frutex aqvaticus*, *calamus.* naytí *calamus* naymenſsu terſztiku, *cana.* poſzrednyu, *arundo* pak povekſu znamenuje. terſztika debela, *donax*, *cù.* terſztika tenka, *butomum.* terſztika Spanyurſzka, *à Germ.* Spanis rohr, *ſativa arundo.* terſztika egiptomſzka, *biblus*, *li.* terſztika vodena, *ulva.* terſztike baticza, *panicula*, *æ.* v. Rogoz. n. 2.

Terſztiko-noſzni, kay terſzjem plodi. *Arundifer.*

Terſztìkov. Terſztni. *Arundineus*, *arundinaceus.*

Terſztikovìna, Terſztiſche. *Arundinetum*, *calametum*, *cannetum.* terſztikovine ſzpravlyanye, *arundulatio.*

Terſztikovìne pun. *Arundinoſus*, *ulvoſus.* terſztikovine punſzem, *arundino*, *as.*

Tërta. *Torus*, *plectra.* v. Guſva.

Tertèchem. *Labo*, *labor*, *erù.*

Teſak. (D.) Ratay. *Operator*, *operarius*, *ergaſtes*, *tù*, *ergaſticus*, *ci.* teſak polſzki, *ruricola*, *agricola*, *arvicola.* teſak najemni, kîſze na den placha, *mercenarius*, *conductus*, *conductitius*, *ſubbaſilicanus*, *ambactus*, *diurnâ mercede conductus*, *Thes*, *etù.*

Teſaki *Opera*, *rum*, *operarii*, *orum.* teſake naimlyem, *conduco*, *mercede conduco.*

Teſakinya. *Operaria*, *operatrix.*

Téſam. Teſim. *Operor*, *laboro*, *labore perfungor*, *obeo labores.* 2. teſam zemlyu, *colo*, *excolo agrum*, *agriculturam exerceo.* v. Polye, y Delam.

Tesànye. *Operatio*, *laborum functio*, *labor*, *opera*, *opus.* 2. teſanye polſzko, *agricultura*, *agricolatio.* v. Polye.

Tëſch. *Jejunus*, *vacuus*, *vanus*, *caſſus*, *innanù*, *vacans.* v. Prazen. teſcha ſzlina, *ſaliva virgo.* teſcha dika, *vana gloria*, *gloria innanis*, *& vacua.* teſche uffanye, *ſpes fallax.*

Tèſche. *Innaniter*, *vaniter*, *jejunè*, *vanè.*

Teſchína. *Vacuitas*, *innanitas*, *vanitas*,

Digitized by Google

jejunitas. v. Praznocha. 2. teſchina, *lumbus, bi.*

Tèsëk. *Difficilis, gravis, ponderoſus, oneroſus, gravidus, ſonticus, clivius, arduus, importunus, moleſtus.* teſek beteg, *ſonticus morbus.* teſek prichetek, *clivium auſpicium.* 2. teſek, y keſzen, *gravis, & tardus, ſtlembus.* v. Preteſek. teſek bivam, *graveſco, ingraveſco, aggraveſco.* preteſek bivam, *pragravo, præpondero.*

Tesím. *Gravo.* v. Smehkchim.

Tesína. *Pondus, gravitas, gravitudo, gravamen.* v. Terh.

Tesko oddihavanye. *Aſperitas animæ, aſthma, pneumatodes.* v. Sziplenye.

Tesko. *Difficilè, gravè, graviter, gravatè.* 2. tesko, muchno, *arduè, agrè, vix, difficulter, multo labore, magno negotiô, perpensè, graviter, difficiliter, haud facilè, cum ſummo ſtudio.*

Tesko, ali teſeje chinim. *Aggravo, degravo, ingravo, onero.*

Teskomije. *Gravor, gravè mihi duco, moleſtè fero.*

Teskócha. *Difficultas, anxietas, gravedo, moleſtia, onus, ſpinæ.* od teskeh duguvany govoriti, *ſpinas colligere.* v. Nevolya.

Teſtament, oporuka. *Teſtamentum, tabellæ teſtamentariæ, codicilli, ſuprema voluntas hominis, inſtrumentum extremæ voluntatis, ultima voluntatis ſententia, ultimum velle de eo, qvod poſt mortem fieri volumus, diviſa, æ. diatheca.* 2. teſtament veſz laſztovitum rukum piſzan, *holographum.* 3. rechjum leſztor odregyen, *teſtamentum nuncupativum, ultima vivæ vocis diſpoſitio, & teſtatoris voluntas.* 4. teſtament chinim, *teſtamentum condo, ordino ſuprema mea, teſtamenta nuncupo, teſtor, teſtamentum facio, conſcribo, ultimam meam voluntatem diſpono.* 5. teſtament chinim prez piſzma, pred lyudmi veruvanemi, *teſtamentum facio in procinctu coram fide dignis hominibus ſine tabulis, aut ſcriptura.* 6. teſtament ú kojem je kay izbriſzano, *teſtamentum cancellatum.* 7. koi teſtament chini, *teſtator, legator, teſtamentarius.* â ſena, *teſtatrix.* 8. teſtament potiram, *rumpo, frango, annihilo, annullo, nullifico teſtamentum, irritum facio, decerno ultimum velle.* 9 koi prez teſtamenta úmre, *inteſtatus.* 10 komuſze ú teſtamentu kay oſztavi, *legatarius.* 11. ú teſtamentu oſztavlyeno, *legatum.* 12. teſtament podverſen, *teſtamentum ſuppoſititium.*

Koi podmeche krive teſtamente, *Teſtamentarius, rii.*

Téſzen. *Anguſtus, arctus, ſtrictus, reſtrictus, arctatus.* teſzna halya, *arcta veſtis.*

Teſzla. *Dolabra, æ.*

Teſzním. *Anguſto, ſtringo, arcto, coarcto, contraho, conſtringo.*

Teſzno. *Arctè, ſtrictè, ſtrictim.* 2. *anguſtè.* preteſzno, *ſtrictiſſimè.*

Teſznócha. *Anguſtia, l. anguſtiæ, rum, coarctatio, coanguſtatio, ſtrictitudo, obſtrictus. rutuba.* teſznocha vremena, *anguſtia temporum, brevitas, l. exiguitas temporis.* teſznocha morja (kayſze y od drugeh vod more rechi) *anguſtiæ, rum, fauces, ium. ut fauces maris, Danubii, & fluviorum, l. fretorum anguſtia.*

Teſztèn. *Incoctus, crudus.* kruh, *incoctus panis, non ſatis piſtus.*

Teſztena jeſztvina. *Cibus farinaceus, cibus ex paſta, maſſa, ex maſſa farinacea cibus.*

Teſzto. *Maſſa, maſſula, farina macerata, ex aqva ſubacta, maza, phyrama.* teſzto meſzim, *ſubactam farinam depſo.* 2. teſztom pomazan, *maſſulatus.* 3. teſzto, kêmſze kuri tuſzte, *turunda, æ.*

T. ante I.

Tí. *Tu.* ti iſzti, *tu ipſe, tute.*

Tìa. (D.) Dani. (Scl.) chak. *Uſqve, planè.*

Digitized by Google

nè. v. Do. tia od ovud, *uſqve hinc.* tia od onud, *uſqve illinc.* tia odtud, *uſqve iſtic.*

Tìh. *Manſvetus, placidus, tranqvillus, qvietus, ſedatus, pacatus, modeſtus, apathes.* v. Miroven.

Tìho. *Pacatè, qvietè, tranqvillè, placidè, ſedatè, manſvetè, leniter, ſubmiſsè.* 2. tiho, *lentè.* tiho govoriti, *muſſare, mutire, vocem ſubmittere.* tiho vleſzti, *ſubintrare.* tiho zazvanye, *ſuccelamatio.*

Tiho morje. *Qvietum æqvor, placidum fretum, ſtratum mare, mare nullis fluctibus agitatum, mare mutum, mare clemens.*

Tiho vreme. *Stratum, qvietum, tranqvillum, pacatum tempus.*

Tihócha. (D.) tihota. *Tranqvillitas, fluſtrum, qvietitudo, placabilitas, manſvetudo, modeſtia.* tihocha morja, *ſomnus, bonacia, malacia, pellacia, ſerenitas, l. tranqvillitas maris, halcedonia, l. alcedonia, fluſtra, halcyonia, pellacia ponti.* 2. tihocha ſzercza, *animi tranqvillitas, apathia.*

Tikam. *Tango.* v. Pipam. 2. *tuiſſo, as.*

Tikàmſze od koga. *Tangor.* v. Tichemſze.

Tikanye. *Tactus, attactus.* 2. tikanye, *tuiſſatio.*

Tìkva. *Cucurbita, æ.* 2. tikva duga, ili vodenacha, *cucurbita anguina, oblonga, cucurbita cameraria, perticalis, hamula.* 3. tikva velika, y debela, *cucurbita ventricoſa.* 4. tikva divja, *cucurbita erratica, l. ſylveſtris, colocynthis, coloqvinta, & colocynthis, archezoſtis, ampeloleuce.* 5. *Met:* prazna tikva, *integer diſciplinis.*

Tikvànya. v. Bucha.

Tikvàſzt. *Cucurbitinus.* tikvaſzte hruske, *cucurbitina pyra.*

Tikve koi lyubi. *Cucurbitarius.*

Tikvìcza. *Cucurbitula, æ.*

Tikvìſche. *Cucurbitarium, ii.*

Tily, perva ſztran glave. *Syneiput.* v. Teme.

Tinta. v. Chernilo. 2. tinka, kûmſze piſſe. *Atramentum ſcriptorium, librarium, ſepia, æ.* tinta ſoſtarſzka, *atramentum ſutorium, vitriolum, chalcanthum, miſy, jos.* tinta malarſzka, *atramentum ſuligineum.* kûmſze zidi farbaju, *atramentum tectorium.*

Tíram. *Pello, inſeqvor, perſeqvor, fugo, exigo, abigo, depello, propulſo.* tirati golem mechem, *inſequi, inſectari, exagitare ſtricto enſe.* tiram ſzimo tamo, *diſpello.* tiram na dalko, *propello, propulſo.* 2. tiram delo pocheto, *proſeqvor cæptum opus, perſiſto in opere.* 3. tiram pravdu, *judicio contendo, ago, proſeqvor cauſam.* v. Pravdamſze. 4. tiram, *compello, urgeo, ago, agito.* v. Primarjam.

Tiramſze, gonimſze. *Catulio* (propriè de *canibus* dicitur, cùm coitum maris appetunt, de *lupis* qvoqve, ſed & ad alia transfertur) tiraſze, *catulit.* 2. pudimſze, *inſector, perſeqvor, pellor.*

Tiràn. *Pulſus, propulſatus, fugatus.*

Tiranye, gonenye. *Catulio, onis, maris appetitio.* 2. tiranye, *pulſus, pulſatio, exactus.*

Tiſchím. *Premo, ſtringo, innitor alicui rei cum pondere.* v. Pritiſchem.

Tiſſechi. *Mitigatorius, mitigativus.*

Tiſſenye. *Sedatio, placatio.*

Tíſſim, taſim. *Mitigo, placo, ſedo, delineo, mulceo, demulceo, commitigo, mitifico, ſopio, pacifico, tranqvillo.* tiſſiti ſzerditoſzt, *lenire iram.*

Tiſsìna. v. Tihocha.

Tiſſitel. *Placator, ſedator, paeator.*

Tiſſitelicza. *Placatrix, cis.*

Tiſslyàr. *Dolator, faber lignarius, ſcriniarius, arcularius, capſarius.*

Tiſslyarſzki. *Arcularius, fabrilis.* tiſslyarſzko kelje, *fabrile plutinum.* tiſslyarſzki ſaráff k. ſztolu priklopyen, *retinaculum, li.*

Digitized by Google

Tiſza voda, ka erdel luchi od Ugerſzkoga Orſzaga. *Tibiſcus, ci.* od tiſze, *tibiſcanus.*

Tiſza drevo. *Larix, ſmilax, taxus, cpatitis.* NB. Dim ovoga dreva miſſe mori.

Tiſzkam. *Stringo, premo, torqveo, preſſo, anguſto, ango, gravo.* jako tiſzkam, *perprimo.* tiſzkam od ſzebe, *trudo.* v. Rivam. tiſzkati v-nuter, *intrudere, impellere.* tiſzkati nogami, *calcare.*

Tiſzkànye. *Preſſio, preſſus, preſſura, torſio.*

Tiſzkavìcza, bochna bol. *Lateralis dolor, laterum compunctiones, pleuritis, & pleureſis.* koi tiſzkaviczu ima, *pleuriticus.*

Tiſzùche v. Jezero. n. 1. 2. tiſzuche krat. *Decies centies, millies.* iz tiſzuche nayzadnyi, *ex decies centenis millibus poſtremus.*

T. ante K.

Tkálecz. *Textor, linteo, lintearius, lyniphio, gerdius.* 2. tkalecz damaska, tabina &c. koi akoje jedne preje, fele, ali farbe, *monomitarius, ii.* akoje dvoje, *dimitarius, ii.* akoje troje, *trimitarius.* akoje vſzakojachke, *polymitarius, ii.* veliſze. tkalecz barſſuna, ſzvile, taffute, *textor ſericarius.* tkalecz, koi tkanicze, ili pojaſze tke, *zonarius, ii.* tkalecz zlatoga ſtuka y galonov, *patagiarius, ii.* tkalecz peremov, *limbolarius.* rubczev, *ſtrophiarius.*

Tkalícza. *Textrix, cis, qvaſſilaria.* 2. tkalicza mala, *textricula, æ.*

Tkalchia. *Textrina, æ, texterna, textrinum.*

Tkaléchki. *Textorius, textrinus.* tkalechki ſztan, *telarium, ii.* tkalechki chunek, *cercis, dis.*

Tkálnicza. *Textrinum, ni, officina, l. domus textoris.*

Tkánye. *Textus, ûs, textura.* tkanye piſzno, *textura picturata, l. picta, picura textilis.*

Tkèm. *Texo, telam conficio.* 2. tkem zkùp, *contexo, is.* 3. tkem ú okolu, *obtexo.* 4. pritkavam, *attexo.* 5. vtkavam, *intexo, texendo inſero, implico.*

T. ante L.

Tla. *Solum, li, terra.*

Tlachènye. *Calcatio, calcatus.*

Tlàchim. *Calco.* 2. tláchim, tlaku dajem, *jobagionales labores præſto, ſolitos ſeſſionales labores pendo.*

Tlachitel. *Calcator.* tlachitel grozdja, *uvarum calcator, lenobates.*

Tlachitelìcza. *Calcatrix, cis.*

Tlàk. *Aceratum, ti, lutum aceratum.*

Tláka. v. Robota.

Tlápa. *Blatero, blaterator, fabulator, inſulsè, inepè, impertineuter loqvens, loeutelejus, lingvax, archyta crepitaculum.* v. Klafura.

Tlapènye. *Garrulitas, inepta, & inconſiderata locutio, loqvacitas, adoleſcbia.*

Tlápim. *Blatero, as, inſulsè loqvor, garrio, fabulor, inepta effutio, verba futilia temerè effundo, immoderata, prodiga infrani lingvâ verba profero, l. emitto, colluvie verborum terrima alicujus aures impleo, cornicor, aris.*

Tlo. *Pavimentum, ſtratum.*

T. ante M.

Tmà, tmina. v. Mrak.

Tméch. *Tenebroſus, tenebricoſus, tenebricus, caliginoſus, obſcurus, obnubilus, illuminus.* tmecha noch, *nox obducta.*

Tméche. *Obſcurum, obſcurè, tenebricoſè.*

Tmícza, tmina. *Caligo, obſcuritas, obſcuratio, tenebræ, oblucinamentum, eclipſis, lucis deliqvium, defectus, de-*

ſc-

Digitized by Google

fictio. velika tmicza, *cimeria tenebra.* 2.

Tmiczu raztiravam. *Caliginem, l. tenebras diſpello, diſſipo.*

T. ante O.

Tó. *Id, iſtud, hoc.* 2. to iſzto, *id ipſum.* 3. zato iſzto, *hoc ipſo, hanc ipſam ob cauſam.*

To jeto, to jeſzt. *Nimirùm, duntaxat, utpote, ſcilicet, videlicet.*

Tochér, trahter. *Fundibulum, infundibulum, epichyſis, l. epichefis.*

Tochìm, vlevam. *Fundo, defundo, infundo, epichyo.* tochim vino, *cyatiſſo, ad cyathos ſto.* 2. tochim, *haurio.*

Tòk. (D.) tobolacz. *Theca, capſa.* 2. tok perni, *theca pennaria, calamaria, calamaris, is.* ſic: *numaria, cochearia &c.* tok ú komſze luk ſztrelni noſzi, *corytus, coryton.* 4. tok ſztrelni, *pharetra, æ.* 5. tok perſzteni, *dactyliotheca.* 6. tok britveni, *xyrotheca.* 7. tok cheſslyeni, *pectinarium, capſa pectinaria, pectinium.* 8. tok ochalni, *theca oculoria.* 9. tok ſztekla putnoga, *hyalotheca.* 10. tok guſzlih, *theca panduarum.* 11. tok piſtolni, *theca bombardæ minoris.*

Tòk riba. *Antacæus, ei.* v. Riba, &c.

Toki ſzedleni. *Hyppopera, biſaccium.*

Toli hoches mene? *Nunquid me vis?*

Tolih. *Pugio, dolo, ſica, gladiolus.* v. Bodes.

Tolmàch *Interpres.* v. Tolmachnik.

Tolmachènye. *Interpretatio, explicatio, expoſitio, explanatio, declaratio, commentarius, ſcholium, gloſſema.* v. Pretolmachenye.

Tolmáchim. *Interpretor, explico, expono, explano, declaro, aperio, enucleo, commentor, res obſcuras enodo, delico.* tolmachim ſz. piſzmo, *poſtillo, as.* v. Pretolmachujem.

Tolmachnik. *Interpres, interpretator, explanator, dragumanus, paraphraſtes.* tolmach diachki, *Latinarius.* tolmachnik ſz. duguvany, *rapſodus.* v. Pretolmachitel.

Tolnách. ſzvétuvanye. *Conſilium, autoritas.* derſatiſze chiega tolnacha, *nitì alicujus conſilio.* 2. tolnach dober, *Eubulia.* 2. tolnach, ſzud, *mens, judicium, ſenſus, opinio, decretum, ſententia.* po chijem tolnachu, *de ſententia cujuspiam.* prez moga tolnacha, *me ineonſulto.* 3. tolnach k-jednu zebraneh ſzvetnikov, *ſenatus, ordo ſenatorius, magiſtratus, collegium, patres conſcripti.* tolnacha zebraneh zkup odluka, *ſenatus conſultum, decretum ſenatus, l. patrum, pſephiſma.*

Tolnachicza. *Conſiliaria.*

Tolnáchim. proſzim tolnacha. *Conſilium peto, conſulo, conſulto.* tolnachitiſze z-nekem, *deliberare, inire cum aliqvo conſilium, conſulere.* 2. tolnachim, tolnach dajem, *conſilio, conſilium do, communico, conſilior.*

Tolnáchni. *Senatorius, decurionalis.* tolnachna hiſa, *ſenaculum, tractatorium, prytaneum.* tolnachni ſzvetnik, *ſenator, decurio, curialis, conſcriptus, vir ordinis ſenctorii, buleuta.* tolnachka goſzpoda, ili ſzvetniki, *clariſſimi Patres, laticlavii, magnetes.* tolnachne goſzpode ſztalis, *ordo ſenatorius, ampliſſimus ordo decurionatus.*

Tolnáchnicza. *Curia, dicaſterium, gruſia, buleuterium.* v. Vechnicza.

Tolnáchnik. ſzvetnik. *Conſiliarius, conſultor, ſymbulus, à conſiliis.* v. Tolnachni ſzvetnik. 2. tolnachnik dober, *eubulus.* tolnachnik orſzachki, *Conſiliarius, conſultor.* Kralyevizki, *à con-*

Digitized by Google

à conſiliis, l. Conſiliarius Regis. tolnachnik priſzedni nayſzkrovnei, *actualis intimus Conſiliarius.* tolnachnikov zbor. v. Tolnach. n. 3. tolnachnikov privolenye, dokonanye, *ſenatûs ſententia, conſenſus, publica auctoritas.*

Tolnachno-ſzpraviſche. *Geruſia, æ, geruſium, ii.* v. Tolnach. n. 2.

Tolnáchtvo. *Conſultatio, deliberatio.* 2. tolnachtvo varaſko, ali orſzachko, *Senatus conſultum.*

Tolvày. *Latro, prædo, debrædator, graſſator, direptor, expilator, depopulator, rapicida, lorax, hodœdocus.* Transl: *plagiarius, plagiator.*

Tolvaychich. *Prædunculus, latrunculus.*

Tolváyſztvo. *Prædatio, deprædatio, latrocinium, vaſtatio, graſſatio, graſſatura, expilatio, latrocinatio.*

Tolvaim. *Latrocinor, prædor, graſſor, expilo, depopulor, diripio.* v. Razbiam.

Tònem-nulſzem. *Mergor, demergor, ſubmergor.* v. Vtaplyamſze.

Tonènye. *Merſio, demerſio, ſubmerſio.* v. Vtaplanye.

Topechi. *Calefactivus, thermanticus.*

Tòpël. *Calidus, caldus, formidus, formus, fornus, thermus.* v. Vruch. topelbivam, *caleſco, incaleſco, concaleſco, tepeſio.*

Topìm. *Calefacio, calefacto, decalefacio, excalfacio, vaporo, thermefacio.* topiti jeſztvine na ſeravniku, *fovere epulas foculis ardentibus, termoſpodio, l. efferve-factorio cibos decalefacere.* 2. Topim, *confoveo, foveo, fomento, fomenta adhibeo, focilo, benignis foribus recreo.* v. Krepim. vſze kay zvana topi, *pyriama.* 3. v. Vtaplyam.

Topímſze. *Calefio, calefacio me.* 2. topimſze na ſzunczu, *apricor, aris.*

Topìtel, koi topi. *Calefactor.* topitelicza, kâ topi, *calefactrix.*

Toplìcze. *Therma, latula, balneæ, balnearia, ſudatoria, arum, aquæ ſponte natura calentes, abulæ aquæ, xeniæ, bajæ, ſoſpitalium aquarum lavaerum ealens.*

Toplína, Toplota. *Calor, caldor, vapor, caliditas.* toplina dnevna, *apricitas diei.*

Toplò. *Calidè.*

Toplò-fayten. *Calido humidus.*

Toplo-ſzuh. *Calido ſiccus.*

Toplo-piem. *Thermopoto, as.*

Toplo-pivecz. *Thermopota, æ.*

Toplomi je. *Caleo, æſtuo.* v. Vruchemije.

Topòl. trepelika drevo. *Populus, li, farfarum.* 2. topol beli, *populus alba, leuce, es.* v. Jagnyed.

Topòlov. *Populeus, a, m.*

Topolovína. Topolje. *Populetum, ti.*

Toporìſche motichno &c. *Stelæum, enchiridium.* v. Derſalo, y Ruchicza.

Tórecz. (D.) Tor, *Muſtella ruſtica, jetrix, eis.*

Torba. *Pera, mantica, bulga.*

Torbichìcza. *Perula, paſceolus.*

Torbichni remen. *Peramentum, ti.*

Torbicza koſnata. *Aſcopera.* 2. torbicza poputna, *hippopera, bulga, pera, jacciperium.* 3 torbicza, ú keſze kruh y ſzmok noſzi, *ſitarchia.* 4. torbicza paſztirſzka kruho-noſzna, *corycium.* 5. torbicza zaklepna, *vidulus l. vidulum, li.* v. Taska. torbiczuſzu vkrali, klyuchſzu oſztavili, *Prov. Nucleum amiſi, reliqvit pignore putamina.*

Tòrk. *Feria tertia, dies Martis.*

Torbo-rezecz. *Perenticida.*

Toricza. *Aparine, alphalocarpon, ampelocarpon, philariatrophon, philantropus, rebulus, li.* 2. toricza mala, *agrimonia, aſpergula, eupatrion.* v. Lappa.

Tórta. *Panis teſtaceus, panis artopticus.*

Tote, totu. *iſtic.* totuga ravno hoches nayti, *iſtic planè illum invenies.*

Továrus. *Socius, ſodalis, comes.* veren, y ſztalen tovarus, *Achates.* v. Paydas. putni tovarus, *comes vialis.* 2. tovarus ú ſale, *congerro, onis.* 3. tovarus hilini, *conjux, conſors thalami,*

Digitized by Google

tori compar, ſyzygus. 4. tovaruſſi ú jarmu, *juges.*

Tovaruſsènye. *Sociatio, aſſociatio.*

Tovaruſsìcza. *Socia.* v. Paydaſſicza. 2. tovaruſſicza hiſna, *conjux, conjuga, ſocia tori, ſociata fœdere lecti, marita, proſperis, dubiisque ſocia.* v. Sena.

Tovaruſsìmſze. *Socior, aſſocior, ſocietati me jungo.* v. Paydaſſimſze.

Tovàruſtvo. *Societas, ſodalitas, conſortium, ſodalitium.* Tovaruſtvo Jeſuſſevo, *Societas JESU.* 2. tovaruſtvo hiſno, *conjugium, connubium, matrimonium, contubernium.* tovaruſtva hiſnoga razmetanye, *repudium, divortium, diſtractio, abruptio matrimonii.* v. Paydaſtvo.

Tovím. *Pingue facio, ſagino, opimo.*

Tòvor. *Onus, ſarcina, faſcis.* 2. Tovor. v. Oſzél.

Tovòrim. *Onero, onus, l. ſarcinas impono, corbito.*

T ante R.

Tráchicz. *Lineola, æ, litura, ſtriga, obelus.* 2. trachiczi na rukah, *inciſuræ in manu, lineamento.* 3. trachiczi viſzechi od parte divojachke, *tania, teniolæ.*

Trág. *Veſtigium.* v. Szléd.

Tragamiſze. *Tædet, pertædet me.*

Tráglye. *Feretrum, tri.* v. Saraglye.

Traglyiv. *Tædioſus, marcidus.*

Traglyivecz. *Murgiſo, onis.*

Trahtér. *Infundibulum, enchytum.* v. Tocher. ſztekleni, *ſeparatorium.*

Trák. *Linea, æ, gramme.* trak dug, y vregyen, *ſtriga, æ.* kay ima jednake trake, *parallelogrammus.* trak jednako prechni ú okrugu, *diameter, & diametrus, tri.* jednak trak, *linea recta.* v. Potezay. 2. trak vſzakojachkoga ſzukna, *extremitas, limbus panni, fimbria.* 3. trak, *radius, ſolas.* ſzuncheni, *radius ſolis.* 4. traki viſzechi od korune Biſkupſzke, *tæniæ, rum.*

Trakàcha zvezda. *Cometa, & Cometes, tis, ſtella crinita, ſtella cincinnata, ſtella comans.* 2. v. Zvezda.

Trakov zpuſchanye. *Radiatio, onis.*

Trám. *Trabs, bis.* 2. na kom perſznicze leſe, *lacunar, aris.* v. Greda. 3. tram, po kojemſze ladja iz vode vleche, *herma.* 4. v. Gantar. 5. v. Oven.

Tramni. *Trabalis, le.*

Trancher meſter. *Cibicida, æ, ſtructor.*

Tranczíſkus. *Paſtillus odoratorius, magma, tis.*

Trápim. *Vexo, exagito, crucio, torto, affligo, ango, percrucio, remordeo.* v. Muchim.

Trapìmſze. *Crucior, anxior, affligor, vexor, premor, exagitor.* v. Muchimſze.

Trapitel. *Vexator, cruciator, afflictor.*

Traplènye. *Cruciatus, anxietas, anxietudo, afflictio, afflictatio, vexatio, calamitas, moleſtia, exagitatio.* v. Muka.

Tráplyen. *Cruciatus, vexatus, tortus.*

Trasènye. *Inveſtigatio, indagatio.* v. Szledenye.

Tráſim. *Inveſtigo, indago, inquiro, perquiro, perveſtigo.* 2. traſim vuhajuch ſzled, kayſze od vislyev veli, *fagio, veſtigo, inveſtigo feras odoris ductu, veſtigia ferarum odorando perveſtigo,*

Traſitel. *Inveſtigator, indagator.* v. Szleditel.

Tratìna. *Ceſpetum, ti.*

Tráva. *Gramen, herba.* Rem: *Gramen capiti circumdatum, dolores capitis ſiſtit.* trave germ, *ſiſara, æ.*

Tráven meſzecz. *Aprilis.* 2. traven, pun trave, *herboſus, herbidus, graminoſus, herbulus.*

Travìcza. *Herbula, herbuſcula.*

Trávim, Trujem. *Veneno, intoxico, veneno inficio.* v. Otravlyam.

Trávni *Herbaceus, herbeus, herbaticus, herbilis, herbarius.* travni brach, *herbarius, botanicus, ci.* travna knyiga, *herbarium.*

Digitized by Google

travna meſtria, *ars herbaria*, *botanice*. travni navuk, *phytologia*. travno, ili krepoſztih trav izpiſzavanye, *phytographia*.

Trávnik. *Herbarium*, *pratum*, *ager gramineus*.

Travohodni. *Herbigradus*. travohodni pus, *herbigrada coclea*.

Travo-ſzechni. *Herbiſecus*. koſza travo-ſzechna, *falx herbiſeca*.

Travo-zelen. *Viridis*, *herbeus*, *herbidus*, *praſinus*. travo-zelenum halyum oblechen, *praſinatus*.

Travo-znan. *Herbipotens*, *tis*.

Trebe je. *Oportet*, *opus eſt*, *neceſſe*, *l. neceſſum eſt*. v. Potrebno je.

Trébim. *Expurgo*, *depurgo*, *perpurgo*, *ſeorno*, *ſeparo*, *ſegrego*.

Treblènye. *Purgatio*, *expurgatio*, *ſecretio*.

Treh dnevov. *Triduanus*.

Treh let. *Triennis*, *trimulus*, *li*. treh let devichicza, *trimula*, *æ*. treh meſzeczev, *trimeſtris*. treh jezikov, *trilingvis*. treh kotrigov, *trimembris*.

Trém, tremi. *Domus*, *l. adificium pluvium contignationum*. trem ú tri rede viſzok, *tricborum*, *ri*. v. Chardak. 2. v. Terem.

Trénye. *Tritus*, *ûs*.

Trèn. *Tritus*, *a*, *m*. tren put, *tritum iter*.

Trénta varas. *Tridentum*, *ti*. 2. trenta, *cribana*, *æ*. 2. *cribana*. v. Semlya.

Trepèchem. *Tremo*, *trepido*, *palpito*, *tremiſco*, *trepito*, *tremore concutior*, *contremo*, *contremiſco*, *intremo*, *criſſo*. v. Derſchem. trepechem od zime, *frigutio*, *frigore concutior*.

Trepetànye. *Palpitatus*, *palpitatio*, *trepidatio*, *concuſſio*, *tremor membrorum*, *tremor*, *oris*. v. Derhtanye. trepetanye ſzercza, *palpitatio cordis*.

Trepetlìka. *Crepiculum*, *li*. 2. trepetlika zlati plehek trepetlyivi, *bractea*, *æ*. v. Topol.

Trepetlyiv. *Tremens*, *tremulus*, *tremebundus*, *intremulus*, *trepidus*.

Treptavìcza ſila. (D.)duhaticza. *Pulſus*, *ûs*, *vena pulſatilis*. v. Sila.

Tréſche. *Sarmenta*, *ſegmenta*. v. Treſzka.

Tréſzem ſzad iz dreva. *Decutio*, *excutio*, *dejicio*. 2. treſzem, zeuſzum mochjum giblyem, *agito*, *quatio*, *qvatefacio*, *concutio*, *qvaſſo*, *cum violentia*, *& vehementia moveo*. treſzti drevom, *agitare arborem*.

Treſzènye. *Concuſſio*, *conqvaſſatio*. 2. *excuſſio*, *excuſſus*. 2. v. Potreſz.

Tréſzk. *Fulmen*, *telum cœli*, *ceraunus*. treſzk predirajuchi, *fulmen terebrans*, ſzim tam klatechi, *fulmen vagum*. raztirajuchi, *fulmen diſcutiens*. goruchi, *fulmen urens*. razczvirajuchi *fulmen fundens*. neskodechi, *fulmen mutum*, *l. brutum*.

Tréſzka. *Cocula*, *æ*, *cocular*, *ris*, *coculare*, *is*. *ſegmen*, *ſegmentum*, *præſegmen*, *ſchidia*. v. Iver.

Trèſzka. *Strepitus*, *ſonitus*. v. Buka. 2. treſzka bijenya. *Sonitus*, *l. ſtrepitus plagarum*. 3. treſzka orusja, *fremitus armorum*. 4. treſzka zahlip, *fulguritas*, *tis*.

Tréſzkam. *Fulmino*, *fulmine tango*. treſzkajuſze, tteſzkomſze biju, *fulguritâſſunt*, ſive *fulgure percutiuntur*, *fulminantur*.

Treſzkavìcza. *Fulminatio*, *onis*.

Treſzkàvecz. *Fulminator*, *oris*. treſzkavka, *fulminatrix*.

Tréſzko-noſzni. *Fulminifer*. Kraly terſzko-noſzi, *Rex fulminifer*, *Jupiter*.

Treſzkov. *Fulmineus*, *a*, *m*.

Tréſznen. *Fulmine*, *ictus*, *tactus*, *exlo percuſſus*, *fulminatus*, *fulguritus*. treſzneno meſzto, *fulguritus locus*.

Tretják-jacha. *Trimus*, *trimulus*, *triennis*. 2. tretjak, *tertiarius*.

Tretích. *Tertiò*, *tertiùm*.

Tret-

Digitized by Google

Tretji, ja, je. *Tertius, a, um.*
Tretim, tretich chinim. *Tertio facio, tertio as.*
Tretina. *Tertia pars.*
Treto-dnevni. *Tertianus.* treto-dnevna zimlyicza, *tertiana febris.*
Trí. *Tres, & hæc tria.* 2. tri po tri, *terni.*
Trideſzèti. *Triginta, terdeni, triceni, terni deni.* trideſzeti krat, *tricies, terdecies.*
Trideſzétni. *Triceſimus, trigeſimus.*
Tridni. *Triduum.* 2. tri leta, *triennium, trimatus.*
Trikrat. *Ter, tribus vicibus.*
Trikrátimſze. *Litigo, diſputo.* v. Pregovarjamſze, y Pravdamſze.
Trilla riba. *Barbus, mullus, trilla, æ.*
Trinàyſzt. *Tredecim, decem & tres.*
Trinayſzti dan. *Nudius decimus tertius, tertius decimus, l. tertia decima dies.*
Trinayſzt krat. *Tredecies.*
Triſcheten. *Nequam, evanidus, inannis, ſordidus.* v. Nichemuren.
Triſzpet ſztolni. *Trapezophorus. vulgò* Kriſpet.
Triſzto. (D.) *Trecenti.* 2. triſzto potriſzto, *trecenteni.* 3. triſztokrat, *trecenties.* v. Tercenties.
Trézen. *Sobrius, jejunus, ſiccus, abſtemius, ſanâ mente præditus.* trezni napitki, *pocula ſobria.* 2. *moderatus, temperans, mediocris.* v. Mertuchlyiv. trezna zemlya, na kè jos vino ne raſzlo, *ſobriarura. Sylv.* trezen jedno malo, *ſobriolus.*
Tréznim. *Sobrium facio, ſobrifacio. Apul.* z-trezniti pianu glavu, *exhalare crapulam, vinum.*
Trézno. *Sobriè, jejunè.* 2. *temperanter, moderatè, modicè, parcè, continenter.*
Tréznoſzt. *Sobrietas, jejunitas.* 2. *modificatio, mediocritas, temperies, parcitas, rectitudo animi.* v. Mertuchlyivoſzt.
Trojachka roſicza. *Pæonia, æ.*
Trojáchki. *Pentecoſtalis, le.* po trojachki, *Pentecoſtaliter.*
Trojáki. *Pentecoſte, es, pentecoſtale feſtum.*
Troìcza. *Trias.* v. Troyſztvo.
Tròm, len. *Marcidus, ignavus, ſocors, ſtlembus.* kony tromeh nog, *equus ſtlembis pedibus.*
Tròp. *Briſa, vinacea, vinacia, vinacium.*
Tròpa. *Cohors, turma.* v. Sereg.
Tropìne. *Retrimenta uvarum, acini expreſſi, jejuni, ſicci.*
Tropínyak. *Panis ex vinaceis acinis coctus.*
Troſsènye. *Impendium, impenſa, inſumptio, erogatio, onis.* 2. troſſenye prez reda, *effuſio.*
Troſsím. *Conſumo, inſumo, expendo, erogo.* troſſiti prez reda, *effundare, profundere, abſumere, peſſundere, conficere, in nihilum redigere, traducere.*
Tròt, trut pchela. *Fucus, ci.*
Troydùpel. *Triplex, triplus, trigeminus, tergeminus, ternarius.* jednako troyverſztni, *æquiternus.*
Troydùplam, troyverſztim. *Triplico.*
Troy duplanye. *Triplicatio, onis.*
Troy glávni. *Trieeps, tricephalus.*
Troyìmen. *Trionymus, trinominis.*
Troy jedínoſzt. *Triunitas.*
Tròyki. *Tergemini, trigemini.*
Troy komorni. *Tricameratus.*
Troy nochje. *Trinoctium.*
Troy kipni. *Triformis, me.*
Troy konchen. *Trilix, cis.*
Troyno ladanye. *Triumviratus.*
Troy lakten. *Tricubitalis, le.*
Troynòk. *Tripes, tripus, obytropus, cortina, tripoda.*
Troynosje ſelezno, na kom kotel ſztol. *Cbutron, obytrapoda, cytropus.*
Troynòſni. *Tripedalis, le.*
Troypùtje. *Trivium, ii, triodus, di.*
Troyròg. *Tricornis, tricorniger, tricornium.*
Troyſzerchen. *Tripectorus.*

Digitized by Google

Troyſztruchenye. *Triplicatio*

Troyſztrùk. *Triplus.* v. Troydupel.

Troyſztvó. *Trinitas, trias, dis, triunitas.*

Troytelni. *Tricorpor.*

Troyvèrſztni. v. Troydupel. troyverſztno ſztanye, *Triſtegum.*

Troyvugel. *Triangulum, triqvetrum.*

Troyvuglaſzt. *Triangularis, trigonalis, triqvetrus.*

Troyvùzlen. *Trinodis, e.*

Troyzùb. *Tridens.* v. Kràmp.

Trubelìka vertna. *Myrrhis, dis,* vulgò *cicutaria.* 2. trubelika drobna, *cicuta, aphren, ageomeros, catapſyxis.*

Trúd. *Fatigium, laſſitudo, fatigatio.* trud velik, *defatigatio.* trud, delo, *labor, opera, ſtudium.* 2. trud, guba ú kûſze kreſſe ogeny, *fomes, igniarium.*

Trúden. *Feſſus, fatigatus, laſſus, laſſatus, ouitus.* jako truden, *defeſſus, defatigatus, delaſſatus, pralaſſatus.* truden bivam, *laſſeſco, elaſſeſco, fatiſco.* trudenſzem, *laſſeo.* od puta, *langueo à via.*

Trudenye. *Fatigatio.* v. Trud.

Trúdim. *Fatigo, laſſo, ad laſſitudinem perduco.* 2. jako trudim, *delaſſo, defatigo.*

Trudìmſze. *Fatigor, laſſor.* jakoſze trudìti, *defatigari, defetiſci.*

Kay trudi, *fatigatorius.*

Trùga, leſz. *Tumba, arca ſepulchralis, arca monumentalis, loculus, ſandapila, ſarcophagus, gloſſarium, feretrum, capulus, libitina, baris.* 2. truga, leſz prazen, kiſze v-czirkvah meche, gdaſze ſzlusba mertvem chini, *cenotaphium, capſa, tumulus innanis, l. honorarius.*

Trùha. *Feſtuca, ſtipula, res quæqve minutiſſimo.* 2. truha, ſzkruna, *macula, ſordes, labes, is.* 3. truha zel glaſz, *infamia, macula, turpitudinis labes, ignominiæ ſordes, nota.* truhe iz czvetja, drevja, *qviſqvilia.*

Trumbéta. (D.) Trubly a. *Buccina, buccinum, tuba, ſalpix, ſalpinx.* trumbeta zaviata, *litum.* trumbeta vlechena, *tuba ductilis.* Trumbeta. v. Anacara. 2. Trumbete glaſz, zvenk, *elangor tubæ, claſſicum, taratantara.*

Trumbétam. (D.) Trubim. *Tubicino, inflo tubam, tuba cano, clango, inſono, increpo, buccino, as.* trumbetam na larmu, na boy, *cano bellicum, l. cano claſſicum, ſono æra martia.* trumbetam na povrachek iz boja, *cano tuba receptui.*

Trumbetás. *Buccinator, tubicen, liticen, æneator, ſalpiſta.* it. *ſalpicta, tubicinator, flator, auletes.* trumbetas ú boju, *claſſicarius.* koi trumbete dela, *tubarius, ii.*

Trumbetaſsìcza. *Auletris, dis, tibicina, æ.*

Trúp. v. Peny. 2. Trupina. *Baſis currûs, l. rota.* v. Glavina.

Truplo. *Truncus, ci.*

Truſslen. *Feſtucatus, infectus.* truſsno vino, *vinum feſtucatum.*

T ante U.

Tùcha. (Scl.) Grad. *Grando, nis, imber conglaciatus.* tucha ide, *grandinat, degrandinat.* tuche pun, *grandinoſus, grandineus.*

Túchem, raſam. *Macto, occido, perimo.* 2. tuchem, *tundo, contundo.* ú moſaru, *pinſo, pinſio, is, piſo, is, & piſo, as, terrendo decortico, pinſito.* tuchi jachmen, *pinſere hordeum.*

Koi tuche. *Pinſor, pinſitor.* tuchem na drobno, *contero, diſtero, minutim, & ſubtiliter tero. trito, comminuo.*

Tùchen. *Tritus, contritus, contuſus, tuſſus, pinſitus, piſtus.* tucheno proſzo, *milium pinſitum, l. piſtum.*

Tuchenye. *Tunſio, contuſio.* 2. v. Ubianye.

Tuchum navudren. *Grandinatus.*

Tvërd. *Durus, edurus, ſolidus, coneretus, rigidus, accretus.* tverd kamen, *accretus lapis.* tverd kot adamant, *adamantinus.*

pri-

Digitized by Google

pritverd, *duracinus*, *duriuſculus*. 2 v. Okoren.

Tvérde kore, ali koſe ſzad. *Duricoria*, *rum*.

Tvërdem. *Dureſco*, *indureſco*, *edureſco*, *rigeſco*, *obdureſco*, *duritiam induo*. jako tverdem, *perdureſco*. v. Otvergyujem.

Tvërden. *Firmus*, *immobilis*, *conſtans*, *fixus*. 2. tverden, jak, *ſolidus*, *fortis*, *valens*, *validus*.

Tvërdim. *Stipo*, *obſtipo*, *obturo*, *rimas obſtruo*, *rimas claudo*, *occludo*, *firmo*, *oppillo*. 2. tverdim koſum, z-mehurom, *pellicula*, *as*. tverdim z kuchinum, *ſtuppo*, *as*. ſchimſze tverdi, *obturamentum*, *ti*. 2.

Tvërdim, potvergyujem. *Ratum facio*, *l. habeo*, *approbo*, *confirmo*, *ratifico*, *ratihabeo*, *ſtabilio*. tverditi rechjum, *aſſeverare*. pechatjum, *communire*, *firmare appreſſione ſigilli*. podpiſzkom, *ſubſcribere*, *ſubnotare*.

Tvérdim, jachim. *Firmo*, *roboro*, *fortifico*, *corroboro*, *reparo*, *refocio*, *reſtauro*, *ſolido*, *perſolido*, *ſtabilio*, *redintegro*. 2. tverdim varas, *munio*, *communio*, *permunio*, *mœnio*, *circummœnio*, *mœnibus urbem cingo*, *ſepio*, *convalido*. tverdim z-palankami, *depalo*, *as*.

Tverdína, tverdocha. *Durities*, *duritas*, *duritia*, *duritudo*, *aſperitas*. tverdina ſulya, *calloſitas*. v. Tverdnoſzt.

Tverdnína. *Firmamentum*, *firmamen*, *ſtabilimen*, *ſtabilimentum*, *ſolidamentū*.

Tverdno. *Firmiter*, *conſtanter*, *fixè*.

Tverdnoſzt. *Firmitas*, *firmitudo*, *ſtabilitas*, *ſoliditas*, *robur*, *vires*. v. Sztalnoſzt.

Tverdo. *Durè*, *duriter*, *edurè*, *rigidè*.

Tverdochinim. *Duro*, *induro*, *conduro*, *obfirmo*.

Tverdoga ſzercza. *Duricors*, *duricordis*, *dis*.

Tverdoglav-ka, tverdo vrat. *Cervicatus*, *cervicoſus*, *pervicax*, *refractarius*, *obſtinatus*, *contumax*, *pertinax*, *protervus*, *occallatus*, *pervicus*, *pugnax*, *ferreus*, *inflexibilis*, *autocephalus*.

Tverdoglavno. *Pertinaciter*, *contumaciter*, *protervè*.

Tverdoglavnoſzt. *Pertinacia*, *cervicoſitas*, *pervicacia*.

Tverdokorimſze. *Protervio*, *is*, *obſtino*.

Tverdokoren. *Contumax*, *trebax*. v. Tverdoglav.

Tverdokorno. *Obſtinatè*. v. Tverdoglavno. 2. *immiſericorditer*, *crudeliter*. tverdokorno pregovarjanye, *paralogiſmus*.

Tverdokòrnoſzt. *Obſtinatio*, *prava animi contentio*, *contumacia*, *protervitas*. tverdokornoſzt ſzercza, *duricorium*.

Tverdokòſen. *Duricorius*, *calloſus*, *occallatus*, *coriaginoſus*. tverdokoſnoſzt, *calloſitas*, *coriago*.

Tverdo kot kamen chinim. *Lapio*, *is*.

Tverdovnſzt. *Oriduvius*, tverdovuſzt kony, *durior oris equus*.

Tvërgya. *Arx*, *propugnaculum*, *oppidum munitum*, *caſtrum*, *caſtellum*, *valentiſſimum oppidum*, *locus munitus*, *acropolis*. tvergye jachenye, *munitio*, *communitio*, *circummunitio*, *ſolidatio arcis*. tvergya iz palankov, *palitium*, *ii*.

Tvéz. *Reticulum*, *intertextum*.

Tverzúkam. *Strepo*, *ſtrepito*, *crepo*. vrata tverzukaju, *porta ſtrepit*.

Tuff. *Pumex*. v. Kamen.

Túga. *Calamitas*, *miſeria*, *anxietas*, *moleſtia*. v. Nevolya.

Tugu zavdájem. *Ango*, *crucio*, *vexo*, *moleſto*.

Tuguvanye. *Lamentatio*, *lamentum*, *mœſtidudo*.

Tugújem. *Mœreo*, *angor*, *crucior dolore*, *afflictor*, *vexor*. v. Saloſztimiſze. 2. *lamentor*, *ploro*, *deploro*, *ploro flebiliter*, *gemo*.

Tùhten. *Humidus*, *uvidus*, *humectus*.

Tuji, ja, je. *Alienus*, *allophylus*. iz tujega dobra ſzebe pomagati, *hortulos ſuos ex alterius fontibus irrigare*.

Digitized by Google

Tuina. *Extraneus*, *alienigena*. v. Zvanſzki.

Tukách. *Piſtillum*, & *Piſtillus*, *li*, *pilum*, *tudicula*. 2. tukach, bat preruchni, *fiſtuca*, *tudes*.

Tùlik. *Tantus*, *a*, *m*.

Tulikay. *Tantundem*.

Tuliki, y tuliki. *Innumerus*, *innumerabilis*.

Tulìko. *Tantùm*. & habet poſt ſe *Quantùm*. tuliko miſzli od mene, kulikome lyubis, *tantùm de me cogites*, *quantùm me amas*. 2. tuliko, *tot*. & poſt ſe habet *quot*. 3. tuliko ravno, *tantundem*. tulikoſzem ravno poloſil, *tantundem poſui*. 4. za tuliko, *tantidem*. 5. tuliko, *totidem*, *aqvè multi*, 6. tuliko vech, *tantò magìs*, *eò magìs*, *hoc magìs*. 7. tuliko krat, *toties*.

Tulipa czvet. *Tulipa*, *æ*.

Tùna, riba morſzka. *Tunnus*, *thynnus*, *ni*. 2. tuna velika, ali nayvekſa, *melandrys*. tune dolnyi kray vrata, *clidium*, *ii*, *tunni jugulum*.

Tunban, pacholat turſzki. *Cidarìs*.

Tunìna. *Melandria*, *æ*.

Tunìcza jednoga leta. v. Polandra. 2. Tunicza malehna, *cordyla*, *l. cordila*.

Tùnk. *Tonna*, *tina*, *æ*.

Tùnya ſzad. *Malum cydonium*, *pomum cotoneum*, *chryſomelum*, *li*. 2. tunya drevo, *ſtruteeha*, *æ*. iz tuny kolach, ali ſzok, *cydonites*. iz tuny electuarium, *diacydonium*. v. Kutina.

Tvòr, delo, chin. *Effectus*, *opus*.

Tvorìlo. *Caſearia forma*, *ſcutela caſearia pro conficiendo caſeo*.

Tvoy. *Tuus*, *a*, *m*.

Túp. neoſtor. *Hebes*, *retuſus*, *obtuſus*, *aeumine carens*, *tardus*. 2. tup, nevuchen, *rudis*, *rudis in rebus agendis*, *imperitus*, *ab uſu rerum*, *l. rei alicujus imperitus*, *ſtupidus*, *ignarus*. tupa pamet, *ingenium pingve*, 3. tup, priproſzt, *bardus*, *bardus & bebes*, *malè moratus*, *incivilis*. tup bivam, *bebeſco*, *torpeſco*, *obtundor*. tupſzem, *bebeo*.

Tupenye. *Hebetatio*, *retuſio*.

Tupím. *Hebeto*, *obtundo*, *retundo*, *aciem perſtringo*, *refrigero*.

Túpo. *Obtusè*.

Tupoglàv. *Incapax*, *inidoneus*, *ineptus*, *craſſâ*, *l. pingvi minervâ*.

Túpoſzt. *Hebetudo*, *obtuſitas*. tupoſzt pameti, *hebetudo mentis*, *ſtupiditas*, *carentia acumine mentis*. 3. tupoſzt vida, *hebetudo visûs*, *carentia acumine visûs*, *obtuſio visûs*.

Turchin. *Turca*, *Turcus*, *Mahumetanus*, *Saracenus*.

Turen. *Turris*, *pyrgus*. turna ſpicza, *turrile*, *is*. pun turnov, *turritus*.

Turkís. dragi kamen. *Torcois*, *eranos*, *eranus*, *jaſpis aïrizuſa*, *chalais*, *turebeſia thyites*.

Turkìnya. *Turcica mulier*, *Othomana*, *Turca*, *æ*.

Tùrnar. *Turricola*, *phylaciſta*.

Turnichek. *Turricula*, *æ*.

Turnichki dreveni. *Phalæ*, *rum*.

Turoben. *Mœſtus*, *mœrens*, *triſtis*, *agelaſtus*, *hypochondriacus*. v. Saloſzten.

Turſzka pſenicza. *Frumentum indicum*, *turcicum*, *ſaracenicum*, *milium indicum*, *frumentum ſaracenum*, *melica*, *æ*. v. Pſenicza. n. 2.

Turſzka chalma. *Cidaris*. turſzka biblia, *Alcoranus*. turſzka ſzablya, *acinaces*. turſzka czirkva, *Moſchea*.

Turſzki. *Turcicus*, *Othomanicus*, *Mahumetanus*, *Saracenus*. turſzki kepenyek, *ſcaramunga*. turſzki zakon, *Mahometiſmus*. turſzki klinchecz, *flos hemerocallus*, *lilium campi rubrum*, *miniatū*, *fluvum*. po turſzki, *turcicè*.

Túſcha. *Pingvedo*, *pingvetudo*.

Tùsba. (D.) Ukor. *Querela*, *querimonia*, *lamentum*, *queſtus*, *conqveſtio*, *lamentatio*, *expoſtulatio*, *poſtulatio*, *poſtulatum*. tusba ochiveſzta, *graphe*, *es*. tusba proti krivichnomu ſzudczu. *ſyndicatus*, *ûs*.

Digitized by Google

Tusbènik, tuſitel. *Accuſator, delator, expoſtulator, poſtulator, actor.* tusbenik laſlyiv, *ſycophanta, quadruplator.*

Tuſchénye. *Impingvatio, onis.*

Túlen. *Calamitoſus, arumnoſus, mœſtus, funeſtus, lugubris, tragicus, miſerabilis.* tusna oprava, *habitus lugubris, veſtis funebris, toga pulla, lugubria.* tusna peſzem, *nenia, elegia trenodia.* tusna gledo-igra, *tragœdia, actio tragica.* tuſna hiſa, *funeſta domus.* tuſno jaukanye, *lugubris ejulatio, plangor.*

Tuſen, ena, no. *Accuſatus, delatus, expoſtulatus.*

Tuſenye. *Accuſatio.* v. Tusba. tuſenye piſzmeno, *libellus, poſtulatio, categoria.* tuſenye zamenito, povrachno, *accuſatio mutua, concertativa, reconventio, antecategora recriminatio.*

Tuſenſzem. *Mœreo, lugeo, in luctu ſum, in ſqualore, & luctu ſum.*

Túſim. (D.) Oſzvadujem. *Accuſo, arceſſo, defero, poſtulo, expoſtulo, incuſo, inceſſo, flagito, culpo, peroro in aliqvem, crimine aliqvem accuſo, compello, interrogo, reum facio, reum perago, actionem alicui intendo, arguo ſceleris, facinoris, voco in jus, in crimen.* v. Obtuſujem.

Túſimſze. *Queror, queritor, conqueror, querulo, & querulor, expoſtulo, lamentor, querelam depono, qvirito, & qviritor.* 2. tuſitiſze od koga, *accuſari, deferri.*

Koiſze rad tuſi, *querens, querulus, accuſatorius.*

Tusìtel. *Arceſſitor, inſimulator, condemnator.* v. Tusbenik.

Tuſno. *Amarè, mœſtè, miſerandum in modum.*

Túſnoſzt. *Mœſtitia, mœror, triſtitudo, perturbatio, anguſtia cordis, mœror animi*

Túſzt. *Pingvis, pingvedineus, medullatus, adipatus, ſuminatus, ungvinatus, nitidus, opimus, opimatus, incurioſus, obeſus, craſſus, larinus.* 2. tuſzt chlovek, *benè curatâ cute nitidus, galbo, a.* tuſzto lyubechi, *pingviarius.*

Túſztem. *Pingveſco, pingvefio, ſaginam contrabo.* tuſzteti, *pergliſcere.*

Tuſztényе. *Impingvatio, ſaginatio, ſagina, faſtura.*

Tuſztím. *Impingvo, pingvefacio, ſagino, opimo, obeſo.* NB.

Ako hoches kopuna, pticzu &c. vtuſztiti, vzemi vode tri dele, y cheterti dobroga vina, ter vuto krv pſeniczu &c. namochi, ú 20. dnoveh hoches tuſzto imeti.

Tuſztìtel. *Saginator, altiliarius.*

Fakalaſzi teſzteni, kemiſze koprni tuſzte. *Turunda, fartilia.*

Tuſztócha. *Pingvedo, pingvetudo, pingvitia, pingvities.* v. Szalo. 2. tuſztocha ſivota, *obeſitas corporis.* tuſztocha terbuha, *pantices.*

Tutor. *Tutor, tutator, curator, propugnator, mandiburgus.* poſztaviti tutora, *tutorem inſtituere, relinqvere, tradere alicui liberos tuendos.* Vice-tutor, *protutor.*

Tutorſzki. *Tutorius, tutelaris.*

Tutorſztvo. *Curatoria tutela.* tutorſztvo vzeti, obnaſsati, *ſuſcipere tutelam, gerere, adminiſtrare.* tutorſztva rachune dati, *tutelæ, l. adminiſtrationis geſtæ rationem reddere.* zruchiti tutorſztvo, *reſtituere tutelam, abdicare ſe tutelæ.*

Tuzok pticza. *Tarda, ornis.*

Tyeden. *Hebdomas, dis, hebdomada, æ, ſeptimana.* po tyedneh, *ſeptimanatim.*

V.

Szlovo ſzloſeno z-petemi glaſzovitemi *a, e, i, o, u,* ima glaſz, y zato imenujeſze *Conſonans*, t. j. neglaſzovito. Drugach je *Vocalis*, ili glaſzovito, y piſſeſſe ovak *u.* gdaſze pak prepoſzta-

Digitized by Google

ſztavlya tak ú, rezkum od zgora ravnum; ali pak vu, poleg navade hervatſzke, y to je vſze jedno.

V. ante A.

Vábecz. *Allex, illix, illex, allector.*

Vabícza. *Allectrix, cis.*

Vábim. *Allicio, allecto, prolecto, illicio, invito, blanditiis attrabo, induco, allicefacio, adlicefacio.* v. Mamim. 2. vabim na boy, *lacesso, incito, irrito ad pugnam.* v. Pozavam. n. 2.

Vabìtel. *Allector, allicitator, solicitator.* v. Vabecz. 2 Vabitel na oſzebuyni boy, *duellator, ris.*

Vablènye. *Allectatio, illectatio, illectus, illicium, lenocinium.*

Vablyen. *Allectus, prolectus, blandè invitatus.*

Vadènye. *Eductio, extractio, exceptio, exemptio.*

Vádim. *Eximo, excipio, extrabo, educo, promo, depromo, profero.* vaditi mech, *educere, evaginare, stringere gladium.* vaditi ochi, *eruere, effodere, excludere oculos.* vaditi chreva, *eviscerare, exenterare.* vaditi koſzti, *exossare.* vaditi iz temnicze, *eximere è carcere, l. vinculis.* vaditi vodu, *haurire aquam.* vadim, *inimico.* v. Szvagyujem

Vadìmſze. *Contendo, rixor, inimicor.* v. Pregovarjamſze.

Vàdlya. *Pactio, pactatio, pactum, transactio.*

Vadlyàmſze. *Paciscor, pignore contendo, conceito, sponsionem cum aliquo facio.* vadlyatiſze z nekem za nekay, *pignus dare in quid cum aliquo.*

Vadlyavecz. *Pactor, oris.*

Vág, potok ú Ugerſzkom Orſzagu. *Vagus, i.*

Vága. *Libra, pondo, bilanx, trutina, statera, exigella, exagium.* 2. vaga kramarſzka, *libra mercalis, statera.* jednako viſzecha vaga, *statera posita examine æquo.* 3. vaga zlatna, *trutina monetaria, lancula, simbella.* 4. odſzkochna vaga, *trutina, l. statera campana.* 5. vaga z-dvemi zdeliczami, *trutina bilanx, bilanx, cis.* govoriſze) od vſzake fele vage. 6. zdelicza vage, *lanx, cis.* 7. ſtanga, na kê zdelicze viſze, *hasta bilancis, jugum, scopus libra, librile, is.* 8. vage jezichecz, *examen, lingula.* odſzkok ſtange, *momentū.* 9. luknya glavicze vage, *agina.*

Vága dohodka. *Hexagium publicum.*

Vága zdéncha. *Tollo, onis, ciconium, ii, & ciconia, æ.*

Váge terh, ſmechina, peza. *Pondus, libramen, ſtama, ſacoma.* 4 jachmeneh zern peza, *seratium.* ſeſzteh, *bexagium, sentula.* terh vage ſzto funtov, *centum pondium, pondus centenarium.*

Vágam, pezam. *Libro, pondero, pensiculo, trutino, pendo, pensito, examino, perpendo in librili, exigo ad libram, l. stateram, in trutina suspendo.* pravichno vagati, *æquo examine librare.* jednako vagati, *paribus ponderibus examinare.* 2. vagnuti ſzobum, *audere, armari audacia, accipere metum, periculum capessere, pericula adire, adire aleam, offerre se fortunæ, vitam suam committere sorti.*

Vágan. *Ponderatus, trutinatus, examinatus.* 2. Vàgan, *modius, ii.*

Vagánecz. *Modiolus.* melinſzki, *molarii.*

Vagànye. *Ponderatio, trutinatio, libratio, pensatio, pensitatio, mensio, libramen.* vaganye jednako, *æquilibrium, æquipondium.* pravichno vaganye, *examen æquum.* vaganya znanoſzt, *stathmica.*

Vágas. *Orbita plus justo depressa, orbita altior, demissior, l. profundior, orbita profundè, l. altè depressa.*

Vaglyìv. *Ponderabilis, pensabilis.*

Vagmèſter. *Libripens, pensator, pensor, aginator, pensiculator, ponderator, pensitator, examinator, trutinator, statius, zygostata.* vagmeſter, kîſze dobro razme k-vaganyu, *adstitus, ci.*

Digitized by Google

Vagmeſtria, chaſzt vagmeſtra. *Zygoſtaſium.*

Vágna hiſa. *Domus ſtatica.* vagna znanoſzt, *ſtathmica*, *ſtatica*, & *ſtatice.* vagni kamen, *pondus.* v. Vage tërh.

Vágnyen. *Penſatus*, *penſus.*

Vagyènye. *Contentio*, *rixa*, *altercatio*, *inimicitia*, *alienatio*, *disjunctio*, *erù*, *dù.*

Vál. *Cylindrus*, *phalanga.* kemſze poſzeana zemlya valya, *urpix-tx.* z-valom zemlyu jednachiti, *cylindro terram æquare.* 2. val vodeni, *fluctus*, *unda.* v. Szlàp. pun valov, *fluctuoſus.*

Valénye rozgvih. *Propagatio*, *ſupplantatio*, *defoſſio vitium.*

Valís. *Sacciperium*, *ii*, *hippopera.*

Valyà. *Operæ pretium*, *opera*, *l. operæ eſt*, *valet*, *utile eſt.*

Vályam. *Volvo*, *voluto*, *roto*, *verſo.* 2. valyam z valom nyivu &c. *cylindro*, *glebas contero*, *coeqvo pavicula porcas*, *lyras*, *urpice milium æqvo*, *urpicem per porcas roto.* 3.

Vàlyam. *Valeo*, *polleo.* vnogo pri kom valyati, *multum valere apud aliqvem.* vech valyati, *priores partes habere apud qvempiam.* valya tri novcze, *valet tres nummos*, *l. tribus nummis.* proti chemu valyati, *pollere adversùs aliqvid.* v. Haſznem.

Valyàmſze. *Volvor*, *volutor*, *rotor*, *verſor.* 2. valyamſze ú peſzku, *ſaburro*, *as.* valyaſze na ſzlape morje, *undat*, *fluctuat mare.*

Vályan. *Volutatus*, *volutus*, *rotatus*, *verſatus.*

Valyànye. *Volutatio*, *volutatus*, *rotatio.*

Valújem. *Fateor*, *confiteor*, *profiteor*, *non inficior.* krivne valuvati, *narrare facinora*, *confiteri.*

Valuvan. *Faſſus*, *confeſſus*, *profeſſus.*

Valuványe. *Faſſio*, *confeſſio*, *profeſſio*, *conteſtatio*, *exomologeſis.*

Vámpe. *Inteſtina.* v. Kerempuhi.

Ván. *Extra*, *foras.* van dajem, *extra do* van idem. *beto foras.* van ſterchim, *prominео.*

Vaneſzem. *Exſum*, *extraſum.* vane budi, *exeſto*, *non introito.*

Vándram. *Peragro*, *peregrinor*, *commeo*, *vio*, *migro de urbe in urbem*, *vado*, *vagor*, *per-obambulo civitates*, *oberro provincias.* vandrati radi tiranya meſtrie, *opificii causâ peregrina loca adire.*

Vandrànye. *Peragratio*, *peregrinatio*, *migratio*, *vagatio*, *perambulatio.* vandranya knyiga, *bodœporicum.*

Vandràvecz. *Peragrator*, *peregrinator*, *commeator*, *viator*, *bodœporicus.*

Vánkus. *Cervical*, & *cervicale*, *is*, *pulvinar minus*, *pulvinarium*, *pulvinus*, *cuſſinus*, *plumatium.* 2. vankus, na kômſze ſzedi, *cataclitum.*

Vankùſſecz. *Pulvinulus*, *pulvillus*, *culcitella.* vankuſſecz podhamni, *tomice.* vankuſſecz ſztolcheni, ali ſzedleni, *pulvinus*, *ſedularium.* vankuſſecz, koiſze na herbet poſztavlya, gda jedna lopaticza je viſſeja od druge, *analectù*, *dù.*

Vankuſczi, z-kemi ſene viſzoke lopaticze zakrivaju, da herbet jednak vchine, *ameletides.*

Vankuſsnicza. *Lodix*, *cis.*

Váp, Vapenye. *Vociferatio*, *clamor.* v. Krich.

Vapnár. *Calcarius*, *rii.*

Vapnenìchki. *Calcarius*, *a*, *m.*

Vapnenìcza. *Calcaria*, *calcatorium*, *fornax calcaria*, *calcina.*

Vápno. *Calx*, *cis*, *ferrumen cæmentorum.* 2. vapno neugaſſeno, ili ſivo, *calx viva.* 3. vapno, kêmſze beli, *calx nda.* 4. vapno z-peſzkom zmeſſano, *calx arenata.* v. Mort.

Vàrad. Varas Ugerſzkoga Orſzaga. *Acumineum*, *ei*, *Legio*, *Varadinum*, vulgò *Magnum Varadinum.*

Varadín. Varas, y tvergya ú Szlovenſzkom Orſzagu, herczeſtvu ſzremſzkom, *Petrovaradinum.*

Vàram. *Implano*, *as.* v. Ukanyujem.

Digitized by Google

Váras. *Civitas, urbs, oppidum, respublica, municipium, astu.* 2. kruto sztar varas, *urbs vetustate, famáque conditorum inclyta.* 3. varas velikoga baratanya, y terstva, *emporium.* 4. varas kotarni, *urbs finitima, limitanea.* 5. varas glavni, sztolno meszto ú orszagu, *metropolis.* 6. novi varas, ili znovich naszelyen, *colonia, æ.* novi varas naszeliti, *coloniam mittere, deducere.* 7. varas od narave jak, *civitas locô, & naturâ munita.* 8. varas vode podlosen, *civitas amnensis.* 9. podvaras, zvunesnyi varas, *suburbium.* 10. varas zigyem, *urbo, as.*

Varaschan. *Civis, incola, oppidanus, municeps.* v. Purgar.

Varasdin. varas ú Szlovenszkom gornyem Orszagu. *Varasdinum, ni.*

Varàsa vlovitel. *Urbicapus.* varasa vlovlenye, zavjetje, *halosis, sis.* varasa zvan sztojechi, *exopolis.* varassa graba, *pomoerium, civitatis fossatum.*

Varàsecz. *Oppidulum, civitatula, urbecula, municipiolum.* 2. varassecz *municeps.* v. Varaschan. 3. varassecz nàs, *civis noster, popularis noster.* nec dices: *concivis, compatriota.*

Varáska pravicza. *Jus urbicum, l. oppidanum, jus municipale, jura civica, l. civilia.*

Varàske hise. *Prætorium, curia civitatis, l. urbis, domus civica.* v. Vechnicza.

Varàski. *Urbicus, urbanus, urbanicus, oppidanus, civicus, urbanicianus, municipalis.* varaski zidi, *mœnia.* odkud: obzidan, *mœnitus, mœnibus cinctus, l. munitus.* varaski kotar, *urbis territorium.* varaski veliki vechnik, *consul.* varaski szudecz, *prætor urbanus.* varaski vechnik, *senator.* prisznik *assessor, consedo.* varaski piszecz, *notarius, grammateus, logographus.* varaski branitel, *syndicus.* varaski vrach, *vulgò* arczet, *archiater, poliater.* varaski grabant, *lictor, stator, apparitor, accensus.* pred varaski, *anteurbanus, suburbanus.* po varaski, *urbanè, urbanatim.*

Varàsko ravnanye. *Politia.*

Varàstvo. *Urbanitas, municipium.*

Vardér. *Gvardio, onis.* v. Chuvar.

Váren. *Lixus, elixus.* v. Vinkot.

Vargany. *Boletus crassus.*

Varím. *Elixo.* v. Kuham. 2. Varím, *ferrumino, conferrumino, adplumbo, jungo, consolido.* variti selezo, *ferrum consolidare.*

Varényе. *Ferruminatio, conferruminatio.*

Varnìcza. *Ferrumen, glutinum, fabrile gluten.* varnicza zemlya, *pissasphaltus, bitumen fabrile.*

Varmegya, Groffia, Knezia. *Comitatus, districtus.*

Varuványe. *Custodia.* 2. Chednoszt, *cautela.*

Varujem. *Custodio, servo, observo.* v. Chuvam. varuvatisze, *cavere sibi.*

Vàs, sa, se. *Vester, a, m.* vàs jeden, *vestras.*

U ante B.

Ubádam. *Pungo, stimulo, pungo aculeis.*

Ubadànye *Punctio, punctura.*

Ubegalìsche. *Refugium, perfugium, profugium, receptaculum.* Prov. *Sacra anchora.*

Ubegújem. *Confugio, perfugio.* ubechi k komu, *recipere se ad aliqvèm, convolare ad qvempiam.* 2. *Effugio, elabor, evolo.* ubegelje, *effugit.* v. Pobegujem.

Ubíam. *Orcido, vitam eripio, morte mulcto, mortem affero, vitâ privo, interneco, necem, eadem facio, interficio, trucido, perimo, corporo.* ubiti koga, *vulnere corporare aliqvem.* v. Umarjam.

Ubien. *Occisus, peremptus, interemptus, interfectus, trucidatus, lethatus.*

Ubiènye. *Occisio, peremptio.* v. Umorenye.

Digitized by Google

Ubìtel. *Interfector*, *percuſſor*. ubitel ſzamoga ſzebe, *autenta*, *æ*. ubitel poglavitoga chloveka, *ariſtophantes*.

Ubòden. *Punctus*, *ictus*, *ſcalptus*. uboden noſem, *punctus cultro*. ſic *gladio*, *acu*, *lingvâ*, *aculeo*.

Ubodénye. *Punctio*, *fodicatio*. v. Bodenye. 2. ubodenye malehno, *punctiuncula*.

Ubòg, niſcheten. *Pauper*, *inops*, *egenus*, *indigens*, *indigus*, *tenuis*, *macilentus*. v. Sziromah. ubog v-penezeh, *inops pecuniâ*. ubog v-priateleh, *inops ab amicis*. ubog v-recheh, *inops in verbis &c.*

Ubòg bivam. *Depauperor*, *ad inopiam redigor*.

Ubogò. *Tenuiter*, *jejunè*. v. Sziromaſki.

Uboìcza. *Homicida*, *homicidii reus*, *plagiarius*. v. Ludomorecz. 2. Uboicza z-mechem, *ſiccarius*.

Ubóſtvo. *Paupertas*, *egeſtas*, *inopia*, *tenuitas*, *indigentia*, *jejunitas*, *difficultas*, *mendicitas*, *pauperies*, *anguſtia rei familiaris*, *egitura*. uboſtvo nayvekſe, *intita*, *ingitas*, *indigitas ſumma*. v. Sziromaſtvo. 2. uboſtvo penezno, *difficultas rei nummariæ*. ſic *frumentariæ &c.*

Ubòy. *Clades*, *ſtrages*, *cædes*. v. Poraz.

U ante C.

Ucheknènye. *Vellicatio*, *vellicatus*, *vulſio*.

Ucheknujem. *Vello*, *vellico*. ucheknuti za vuho, *vellere aurem*. v. Schiplyem.

Uchèp. *Plenilunium*. v. Schep.

Uchèra. (D.) jucher. *Heri*, *heſternâ luce*.

Ucherasnyi. (D.) jucherni. *Heſternus*, *a*, *m*. ucherasnyi den, *heſterno die*.

Uchetiri. v. Vu chetiri.

Uchinénye. *Factio*, *factum*, *perpetratio*.

Uchínyam. *Facio*, *perpetro*, *patro*, *ago*, *exeqvor*, *efficio*. uchiniti greh, *perpetrare crimen*. uchiniti ne mogel vech, *proficiſci ab eo non poterant plura*. v. Chinim. 2. uchinyam koſu, *ſubigo pellem*. *l. pelles*, *alutam tenuiter confitio*,

concino, *corium cineri in ſperſu obfirmo*, *macero*, *ellaboro pellem*. v. Sztroim.

Uchinyen. *Factus*, *actus*, *effectus*, *confectus*, *patratus*, *laboratus*, *conditus*, *perfectus*, *perpetratus*. uchinyen po nochi, *elucubratus*. lepo uchinyen, *affabrè factus*, *elaboratus*.

Uchinyenicza. *Veneficium*, *maleficium*, *ii*.

Uchlovechénye. *Incarnatio*, *onis*.

Uczenénye. *Conventio de pretio*, *conductio*, *pretii peractio*, *pactio*, *appretiatio*.

Uczényam. *Convenio de pretio*, *pretium pono*, *conduco in ſervum*, *coqvum &c.* *conduco pretio*, *appretio*.

Uczènyen. *Appretiatus*, *pretio conductus*, *conductus in famulum &c.*

Uczeplènye. *Inſitus*, *inſitio*, *intercalatio*.

Uczeplyen. *Inſitus*, *intercalarius*.

Uczeplyujem. *Inſero*. 2. *intercalo*, *as*.

U ante D.

ú dan, na dan. *Ad conſtitutum diem*.

Udan. ú ſz. hiſtvo dan. *Elocatus*, *collocatus in matrimonium*, *nuptus*, *conjugatus*, *junctus matrimonio*. udana, *collocata*, *elocata in matrimonium*, *juncta matrimonio*, *nupta*, *thalamo ſociata*, *maritata*, *extradita*, *emancipata*.

Udánye, udaja. *Elocatio*, *collocatio in matrimonium*. guſzta udaja, *multinubentia*, *polygamia*. udaje zavez, *pactum conjugale*, *confarreatio*.

Udávam, dajem ú ſz. hiſtvo. *Eloco*, *marito*, *nuptum do*, *colloco nuptui*, *l. nuptum*, *colloco in matrimonium*. udati kcher za koga, *filiam alicui comittere*, *connubio jungere*.

Udavamſze, za muſa idem. ako za vekſega od ſzebe, *nubo*, *innubo*. ako za menſſega, *enubo*, *connubo*, *denubo*, *matrimonio jungor*. 2. udavamſze, ſenu jemlyem, *nubo*, *duco in matrimonium*. v. Senimſze.

Udavlènye. *Suffocatio*, *præfocatio*.

Udávlyen. *Præfocatus*, *ſuffocatus*, *morticinus*.

Udavlyújem. *Suffoco*, *præfoco*, *effoco*, *ob-*

Digitized by Google

lido animam. v. Zadavlyujem. Udavitisze, *suffocari, præfocari.*

Udehnenye. *Inflatus, instinctus, inspiratio, sugestio.*

Udélyam. *Impertior, impertio, impartio.*

Uderkávanye. *Cursûs certamen.*

Uderkavamisze. *Curju certo, concerto, contendo.*

Udily. *Ordine, consequenter, rectè, lineatim.*

Udíly, Taki. *Statim, in continenti, quamprimùm, actutum.* 2. *Continuò.* v. Nepreszтancze.

Udíram-derlszem. *Diruo, subruo, dejicio, diticio.* v. Podiram.

Udiramisze. *Ruo, labor, collabor, eris, corruo.*

Udiranye. *Collapsio.* v. Podiranye.

ú dobe. *Maturè, tempestivè.*

ú dober chasz. *Auspicato.*

Udovecz *Viduus, vir vidum.*

Udovichki. *Vidualis, le.*

Udovìchtvo. *Viduitas, viduatus, ûs.*

Udovìcza. Udova. *Vidua, vacua mulier, mulier conjuge dejecta.*

Udrobìlo. *Intrimentum, moretum, empractum.* udrobilom kruha ú vino zaszitisze, *intrita panis è vino satiari.*

Udroblenye. *Intritio.*

Udroblyen. *Intritus, infriatus.* kruh vmleko udroblyen, *panis in lacte intritus.*

Udroblyújem. *Intero, frustatim diminuo, pertero, terrendo comminuo, infrio, infrico.*

V ante E.

Vèch. *Plùs, amplìùs, plures, ultrà, magìs.* malo vech, *plusculum.* menye vech, *plus minùs, præterpropter.* vech neg, *supra quàm, super quàm, plusquam.* vnogo vech, *nimio plus, plus satis, abundè.* vech negje pravo, *præter æquum & bonum.* nikay vech, *nihil amplìùs, nihil præterea.* 2. vech od lera, *anno plus. plus annum.* vech od treh let, *triennio amplius, amplius triennium.* 3. vech krat, *crebriùs, sæpiùs.*

Vècher. *Vesper, ris, vesperus, ri, vespera, æ serum, ri, vespertinum tempus, occasus solis.* v. Podvecher. vecher szvetechni, navecherje, *vigiliæ festi.*

Vecher poszтaje. *Advesperascit, vesperascit, vesperat, declinat in vesperum die.* gdaje vecher poszтajal, *flexo in vesperum die.*

Vechéra. *Cæna, vesperna, æ.* Szveta Vechera, *Sacra Cœna, Eucharistia, Sacra Synaxis, Cœna Dominica.* vechera iz szochiva, szada, *Cœna cynica.* vechera kratka, *cœna impedita, brevis, succincta.* vechera sziromaszka, *cœna exilis, cœna hecates.* vechera gosz podszka, *cœna lauta, opipara, genialis, dapalis, pontificialis, polluстrum.* vechera velikoga szтroszka, *cœna pretiosa, cœna lysybaritica, cœna expedita* vechera szporna, *cœna frugalis.* vechera zmezna, *cœna collectitia.* koi prez vechere oszтaje, *incœnatus.* koi na luczke vechere rad hodi, *cœnipeta.*

Vecheralbi. *Cœnaturio.*

Vechéram. *Cœno, as, cœnam sumo.* 2. vecheram gulszto krat, *cœnito, as.*

Vecherànye. *Cœnatio, onis.*

Vecherìcza. *Cœnacula, cœnatiuncula.*

Vecherna hisa. *Cœnaculum, cœnale, pastas, adis.* vecherna igra, *symphonia vespertina.*

Vechernìcza. *Vesperæ, rum, lucernarium,* scil *officium.*

Vechérni. *Vespertinus, vesperalis.* vechérno zraka jemanye, *recreatio vespertina.*

Vechèrom bivam. *Vespero, as.*

Vechní. *Perpetuus, perpes, sempiternus, perennis, jugis.*

Vechnichki. *Senatorius, curialis.*

Vechnichtvo. *Dignitas senatoria, decurionatus.* za vechnichtvom oszтrebam, *senaturio, is.*

Vechnìcza. *Curia senatoria, senaculum, prætorium, buleuterium, domus prætoria, civica, sexatoria, augustale.*

Véch-

Digitized by Google

Véchnik. *Senator, curialis, vir ordinis ſenatorii, conſcriptus, buleuta, ſynedrus, latielavius.* nayvekſi vechnik, *conſul.* vechnikov ſzpraviſche, *ſenatus, ti, & ûs, geruſia, & um.* dokonanye, *ſenatûs conſultum.*

Vechnòſzt. *Perpetuitas.* v. Vekivechnoſzt

Vedovìna. *Fatidicus, piton.*

Vedréchi. *Sudificus, ſerenans.*

Vèdren. *Innubis, innubilus, ſerenus, clarus, ſudus.* vedren den, *illuſtris dies.* vedrenſzem, *clareo.*

Vedrèno. *Clarè.* v. Jaſzno.

Vedrím. *Sereno, clarifico, lucido, elucido, enubilo.*

Vedrímſze. *Serenor, enubilor, clareſco, conſereno.*

Vedrína. *Serenitas, claritas, tranquilitas cœli.* v. Jaſznoſzt.

Vèdro. *Sudum, ſerenum, cœlum ſerenum, ſilens, l. apertum.*

Védro, vedrìcza. *Hydria, hydraulica.* at jam communiter, *ſcaphium.* 2. vedro vinſzko, *cubulus, urna.*

Vegyamìſze. v. Tragamiſze.

Vegyànye. *Tædium, pigritia.* v. Lenoſzt.

Vèhet. *Pugillus, hapſus, ſ. quantum manu capi poteſt.* vehet ſzena, *pugillus fœni.*

Vèja. *Ramus.* v. Szvérs. vejaſzt, *ramoſus.* veja lavorichna, ali olichna vſzigdar zelena, *thallus.*

Vejách. *Ventilator.*

Vejàcha. *Ventilabrum, vannus, ni, rutellum.*

Vejanye. *Ventilatio, onis.*

Vejem-jalſzem. *Ventilo, frumentum ventilabro purgo.*

Vék, ſzto let techay. *Sæculum, & ſeculum, li, centeni anni.* 2. vek chlovechji, *ævum, l. ætas hominis.* v. Na konczu izpiſzanya chloveka.

Vekòma. *Æternaliter, perennaliter, perpetuò, perennè, perenniter, æternùm, ſempiternùm.*

Vekovechína. *Perpetuitas, perennitas.* 2. vekovechìna, odvechina, *hæreditas, cretio, erectum,* ſive *herctum citum.* ú vekovechinu vleſzti, *hæreditatem obire.*

Vekovechni. *Æternus, perpetuus, perpetualis, perpetuarius, perennis, æviternus, æternalis, ſempiternus, immortalis, intemporalis.* vekivechnoſzti ime ſzpraviti, *nomen ſuum æternitati commendare.* na vekivechni zpomenek nekay vchiniti, *immortalitati mandare, literis, & laudibus æternare.*

Vekovèchnoſzt, vek. *Æternitas, æviternitas, perpetuitas, perennitas, ſempiternitas, tempus immenſum, ævum, quod nulla temporis circumſcriptio metitur, æon.* vekivechnoſzti vredna, *cedro digna, cedro linienda.*

Vekújem, vekoma ſivem. *Æterno, perpetuo, perenno.*

Vék vekòma. *In perpetuum, in ſempiternum tempus.*

Vekſi. *Major.* 2. Vekſi bivam, *augeſco, procreſco, increſco, adaugeſco, incrementum corporis capio.*

Velenczia. *Stragulum, li.*

Veleſtìka, *vulgò* miloduh. *Leveſticum, liguſticum* (Galen: *libyſticum* vocat. *ſmyrnium, levendulam* quidam, alii *nardum gallicam*, ac *ſpicam celticam* nominant) *melantii catabulum.*

Velichánſztvo. *Majoritas, amplitudo, magnitudo, magnificentia, celſitudo.* 2. Velichanſztvo Kralyevſzko, *Majeſtas Regia, ſplendor, & authoritas dignitatis Regiæ.*

Velìchen. *Magnificus, a, m.*

Velìchim. *Magnifico, extollo, deprædico, laudibus effero.*

Velichína. *Magnitas.* v. Velikocha.

Velik. (D.) Golem *Magnus, amplus, vaſtus, ſpatioſus, proceſus, impenſus.* privelik, *grandiuſculus, grandiculus, vaſtulus.* velike molitve, *impenſa entelmata.* 2. kruto velik, *immanis, juſtæ magnitudinis modum excedens,*

Digitized by Google

ingens, devaſtus, decumanus, inſanus, prægrandis. 3. velik ú letah, *grandis, grandævus.* 4. velik, *magnus, inſignis, almus, auguſtus, nobilis.* v. Zmoſen. 5. velika dalechina. *Paraſanga.* 6. velikaſſi, *Magnates, ſummates, proceres, axiomatici.*

Veliki beteg. *Herculeus morbus.* v. Opadavicza.

Veliki koren. *Nectarea, enula,* aliàs *enula campani, inula, beleniun.* v. Koren. velikoga korena vino, *nectarites, helenites.*

Veliki Pop. *Pontifex, cis.*

Veliki terſecz. *Negotiator, magnarius.*

Veliki traven. *Majus, ji.*

Veliko glav. *Capito, onis.* 2. *Pertinax, qui vix unquam à ſua recedit ſententia.* v. Tverdoglav.

Velikócha. *Magnitas, magnities, magnitudo, amplitudo, vaſtitudo, vaſtitas, vaſtities, proceritudo, proceritas, grandites, quantitas, capacitas.* 2. velikocha ſztaroſzti, *granditas.* 3. v. Velichanſztvo. 4. velikocha imena, *magnitudo, amplitudo nominis, claritudo, l. præſtantia claritatis nominis.*

Veliko chinim. *Exaggero, magnifico, ingravo.*

Veliko-chinenye, veliko hvalenye. *Magnificatio.*

Veliko-chinechi. *Magnificus.*

Veliko-chinſztvo. *Magnificentia, æ.*

Veliko-govorechi. *Magniloquus, magnidicus, magniloquax, vanidus.*

Veliko-govornoſzt. *Magniloquentia, magnidicentia.*

Veliko-hvalim. *Magnifico, as.*

Veliko ſtimam. *Magnifacio, magniduco, magnipendo, magni æſtimo.*

Veliko-ſzerchen. *Magnanimus.*

Veliko-ſzerchenoſzt. *Magnanimitas.*

Veliko vuſzt. *Labeo, bucco, labioſus, bucculentus.*

Veliko verlo. *Magnoperè, nimio opere.*

Veliko zmoſen. *Magnificus, præpotens.*

Velim. (D.) dſm. *Ajo, dico, inqvio, inqvam.*

Vencham, venecz na glavu mechem. *Serto coronc, ſerto redimio, ſervia orno, corono, ſtrophio, as.* 2. *matrimonio jungo.* v. Zdajem.

Venchan. *Matrimonio junctus, copulatus.*

Venchànye. *Copulatio, conjunctio in matrimonium.*

Venchár, kî vencze plete. *Strophiarius, ſtephanopola, coronarius.*

Venchariczа, venczo pletka. *Coronaria, ſtephanopolis.*

Venchècz. *Corolla, laureola, ſtrophiolum.*

Vencheni Diak. *Baccalaureus, ei.*

Vendar. *Tamen, attamen, verumtamen.*

Venẽcz. *Sertum, corona, coronamentum, ſtrophium, ſerta, ſtephanus.* 2. venecz iz czvetja, *corona plectilis, ſtrophium, ſervia, corona florea, parapia, pancarpia, rum, ſtephanoplocos.* venecz iz rós, *roſalia, corona roſea.* venecz iz gyungya, *corona geẽnea.* venecz opatichki, *alica, æ.* venecz Muchenikov, Navuchitelov, y Sz. Devicz, *laurea.* venecz kakvoga god luka, *reſtis, is.* venecz poſtenya, *donatica corona.* venecz fig, *palatha.* na venecz zpleten, *ſertus.*

Vencze viem. *Texo ſerta, flores in ſerta texo.*

Venczèrlin, chuvar y delavecz terſzja. *Vinitor, vineæ cuſtos.*

Vennem. *Areo, arefio, marceſco, flacceſco.*

Venènye. *Flaccedo, ariditas.*

Vëra. *Fides, credulitas.* 2. vera prava, *recta fides.* 3. kriva vera, *hæreſis, ſuperſtitio.* 4. zkazlyiva vera, izlichna, *Religio ſimulata, ficta, ſyncretica fides.* 5. falſslyiva vera, *punica fides.* 6. vera iſztinſzka, *theſea fides.* 7. ſzlaba vera, *imbecilla fides.* veru dajem, *ſpondeo.* veru nederſim, *fidem fallo.* na moju veru, takomi vere, *ad fidem meam, fide meâ, per fidem meam juro.*

Digitized by Google

Vèra Kralyevſzka. *Salvus conductus.*

Vérba. *Salix, cis.* 2. verba cherlyena, *gracoſalia, æ, ſalix rubra, nitelina ſalix.* 3. verba ſuta, ſutika, *amerina, æ, viminea ſalix.* 4. verba cherna, *amerina ſabina.*

Verbánecz. *Sacer ignis, eriſypelas, atis, ſuperrubedo, puſula, phlyzacium.*

Koi takvu bol ima, *Puſuloſus.* NB. *Siliginis farinâ curatur.*

Vèrbcza, verbchicza ſaklyena, ali od moſſnye. *Funiculus ſacci, zona culei, phimoſis, ſtrophus.* verbcza zidarſzka, *amuſſis.*

Vèrbov. *Salignus, ſaligneus.* verbova fruga iz kê mladicze goni, *rumpotinum.*

Verbovina, verbovje. *Salicetum, rumpinetum.*

Vèrch. *Amphora major, trulla, acratophorum, urceus.* v. Poſzuda. 2. verch z-dvemi preruchi, *diota, æ. Prov.*

Teskoje proti vetru iti,
Teſe z-prazna vercha piti.

Veren. (D.) uzdan. *Fidelis, fidus, verax.* jako veren, *perfidelis.* kruto veren ſzluga, *egregiè fidelis ſervus.* veren priatel, *fidus amicus.* dobro veren chovek, *magnâ fide homo.*

Vêrh, verhunecz. *Apex, vertex, cacumen, faſtigium, ſupercilium, ſumma pars verticis, ſummitas rei.* 2. verh glave, *vortex capitis.* 3. verh vuha, *pinula, æ.* 4. verh neba, *polus, vertex cœli.* 5. verh gore, *jugum, gi, culmen, l. vertex montis, ſumma pars montis, altitudo montis, montis cacumen, apex, vertex, ſummitas.* verhunecz gore z-ſznegom pokrit, *pterophoros.* 6. verh mladicze, *turio, onis.* 7. verh jayche-ni, *cacumen ovi.* 8. verh hiſe, *faſtigium domûs.* 9. verh czirkve, turna, *pinnaculum, li.* 10. verh, *finis, extremitas, meta, &c.*

Vérhnye. (D.) skorup. *Coloſtrum, tri, coloſtra, æ, flos lactis, ſuperficies lactis, cremor, l. pingve lactis.*

Verhu. *Super, ſupra.* verhu toga, *inſuper, ſuper hoc.*

Verhúnecz kakvoga god ſztanya. *Pinna, pinnaculum. Prov.* Od verhuncza do tal, *A cœlo ad terram, à capite, ad calcem, à ſummo ad imum.*

Vérlecz, koi ſito, y povertelye podjeda. *Silpha, ſilphe, es.*

Verli, la, lo. *Bellus,* (com. *bellior.* ſup. *ſimus.*) *egregius, excellens, præclarus, eximius, ſtrenuus.* kruto verli, *peregregius.* verleiſzem, *præcello, excello.*

Vèrlo, poglavito. *Bellè, egregie, excellenter, eximiè, divinè, præclarè, ſtrenuè, baſilicè.*

Verlócha. *Eximietas, excellentia, ſpectabilitas.*

Vernènye. *Reſtitutio, redditio.* 2. vernenye na zad odzvanye, *revocatio.* 3. vernenye. nazad idenye, *reverſio, reditus.* v. Vrachanye.

Verni liſzt. *Commeatus, ſalvus conductus, fides publica.* v. Prehodni. vzeti verni liſzt, *aceipere fidem publicam &c.*

Vernìcza, vernik. v. Zaruchnicza &c.

Vèrno. *Fideliter, veraciter, paternè, patriè.*

Vernòſzt. *Fidelitas, fides, candor.* vernoſzt proti domovine, *pietas, & amor in patriam, charitas patria.* vernoſzt ochinſzka, *philoſtorgia, affectus parentum.* priſzechi na vernoſzt, *Sacramentum fidelitatis dicere, deponere, homagium, l. hominium præſtare.* vernoſzti prekerſſenye, *homagiſrogium.*

Vérnyen. *Redditus, reſtitutus.* v. Povernyen. 2. vernyen na zad, *revocatus.*

Vèrpa. *Cumulus, acervus, congeries,* verpa derv, *ſtrues lignorum.* verpa lyudih, *turba, caterva, manus hominum* v Nalog.

Vèrſſa ribichka. *Naſſa, excipula, ſpartula.*

Verſsày *Manipulorum in orbem appoſitio ad excutiendum.*

Verſ-

Digitized by Google

Verſsím. *Faſtigio, in faſtigium erigo, faſtigium appono, acumino, as.* v. Zaverſſujem. 2. verſſim ſitek, *frumentum è ſpicis equorum &c. pedum attritu excutio, equis, ſeu bobus in gyrum actis tritura, tero, attero, animalibus grana frumenti ejicio.*

Verſſimſze. *Verſo me.*

Verſsìtva. *Equis, l. bobus trituratio, l. frumenti excuſſio.*

Verſsnyák. *Parilis, æqualis, coætaneus, coævus.* v. Jednak.

Vërſzt. *Conditio, ratio, ſtatus, modus, genus, qualitas.* 2. koje je verſzti? *qualis? cujusmodi? cujus generis? cujus conditionis.* 3. verſzt tela, *ſpecies.* 4. verſzt, *ſeries.* v. Red.

Vërſzte moje. *Par mihi in conditione, ætate, genere, ſtatu, ordine.* verſzte biti jedne, *ex eadem prodire officina.*

Vërſzten-chlovek. *Maturus, adultus, grandævus, honoratus.* verſzten koi ú navuk ide, *opſymates.*

Vèrt (Scl.) Baſchya. (D) Perivoy. *Hortus, viridarium, cepos.* 2. vert veſzel iz vſzakojachkoga zelenya, lepo ſzpravem, *topiarium, ii.* 3. vert naprot ſzunczu, *hortus apricus.* 4. vert na viſzokom, *hortus penſilis.* 5. vert povertelyem naſzejan, *hortus lactucis, leguminibúsque conſitus, hortus olitorius.* lepo okincheni verti, *Alcioni, l. Adonidis horti.*

Vért. Vertlinka. *Foramen, nis, foratus, ûs, foramentum, ti.*

Vërtam. *Foro, terendo foro, terebro, foramino.* v. Prevertavam. orudje, zkêmſze verta, *taratrum, tri.* v. Szvedér.

Vértan. *Foratus, terebratus, foraminatus.*

Vertány. *Spira, æ.* v. Perecz.

Vertànye. *Foratio, terebratio, foratus, terebratus.*

Verténye. *Rotatio, verſatio, circumactio, circulatio, gyratio, vertigo.* vekovechno ſzveta vertenye, *æterna mundi vertigo.* vertenye repom, *tergiverſatio.*

Vertilo, kayſze god verti. *Vertigus, gi.*

Vërtím-telſzem. *Verto, verſo, gyro, circumago, circumverto, roto, in gyrum cogo, regyro.* ſzim tam glavum verteti, *circulare caput.* 2. vertim repom, *tergiverſor.*

Vertlìnka. v. Vërt.

Vertlyàr. *Hortulanus, hortilio, olitor, viridarius, topiarius, ceporos.* vertlyar koi oka navlachi, *inoculator.*

Vertlyaria. *Studium hortenſe, opus topiarium.*

Vertlyarìcza. *Hortulana, olitrix, cis.*

Vertna greda. *Pulvinus, areola, præſia.*

Vertna hiſa. *Zæta, diæta, viridarium.*

Vërtni. *Hortenſis, hortenſius, hortenſianus.*

Vertni chardak. *Mutatorium.*

Vertno delànye. *Hortulatio, horticulatus.*

Vertoglàv. *Vertiginoſus, vertigine laborans, ſcotomaticus.*

Vertoglàvje. *Vertigo, ſideratio.* v. Omilyavicza.

Vertorep. *Sycophanta, paraſitus.*

Vervím-velſzem. *Confluo, concurro, convolo.* vervi lyucztvo, *concurrit populus, confluit plebs.*

Vervlénye. *Concurſus, confluxus, frequentia.*

Veruga. *Circulus ferreus.* v. Lancz. 2. *repagulum.* v. Zaſzunya.

Veruſicza. v. Lanczek.

Verùſim. *Repagulo munio, occludo.* hiſu zaveruſiti, *ædes repagulo occludere.*

Verùvan. vreden veruvanya. *Fide dignus, authenticus, certus, claſſicus, auctoritativus.* malo veruvan, *langvidus, debilis fide.* 2. veruvan, kayſze veruvati more, *credibilis, probabilis, veriſimilis.*

Veruvano, k-veruvanyu zpodobno. *Credibiliter.*

Veruványe. *Credibilitas, fides, aſſenſio fidei, datio, l. acceptatio fidei, credulitas.*

Ve-

Digitized by Google

Verùjem-valſzem. *Credo, adcredo, fido, fidem habeo, perſvaſiſſimum habeo, præbeo fidem, fidem tribuo, adhibeo, pro certo teneo.* veruvati tvërdno, *credere firmiter.* ne hotel on veruvati, *is non accredidit.* koi, ali koja hitro veruje, *credulus, facilis, levis ad credendum.*

Prov.

K-vere lehko ki priſztaje,
V-kanyen guſche on oſztaje.

Qui leviter credit, deceptus ſæpè recedit.

Vèſch. *Verſatus, practicus, exercitus, exercitatus, expertus, experimentalis, ſcius, conſultus rei, vir uſu præſtans, in rebus gerendis, & ſuſtinendis exercitatus, tentatus, periclitatus, multis experimentis eruditus.* veſch ú boju, *uſu bellorum exercitus.*

Veſchnòſzt, zpoznanye. *Experientia, praxis, uſus, cognitio, peritia.*

Vèſcha. *Saga, lamia, volatica, ſtrix, pharmaceutria.* 2. verla veſcha, *trivenefica.*

Veſchècz. *Magus, ſagus.* v. Satrenik.

Véſem. *Ligo, vincio, amento, ſtringo, deligo, vieo, necto, vinculo, vio, is.* 2. zkup veſem, *colligo, illigo.* veſem terſzje, *palmo, as, ſarmenta vitis, ſeu novellos palmites alligo, flagella vitis palis ligo, capiſtro, conſtringo vitem.* veſem z-ſzitinum, *ſcirpo, as.* veſem z-mladjem, *ſurclo, as.* z-preda, ali na pre veſem, *præligo, ab anteriori parte ligo.* od zada veſem, *renodo.* noge, y ruke veſem, *quadrupedem ligo, conſtringo.* veſem knyige, *compingo, conſuo libros, pagino, as.* koi veſe, *compactor, conſutor librorum, bibliopejus.*

Vèſz, vſza, vſze. *Totus, univerſus, holos.* 2. veſz ſzvet, *univerſum, univerſus mundus, univerſa mundi machina.* 3. veſz tvoy, *totus, ex toto tuus, animo, & corpore deditus tibi.* 4. veſz czel, *totus integer.*

Veſzèl. (D.) radoſztan. *Lætus, jucundus, hilaris, hilarus, hilarius, ſvavis,*

feſtivus, gaudens, gaviſus, lætabundus, genialis, ovans, erectus, exultabundus, prothymus, epaphroditus. kruto veſzel, *exlatus.* veſzel razgovor, *gaudiloquium.* veſzel bivam, *lætiſco, hiraleſco.*

Veſzelenye. *Lætatio, lætificatio, hilaritudo, ovatio, oblectatio.* v. Veſzelje.

Veſzélje, dragoſzt. *Hilaritas, jucunditas, lætitia, gaudium, exultatio animi, delectatio, voluptas, genialitas, oblectatio, ſvavitas, latitudo, exultantia, gaudimonium, prothymia.* veſzelye ochih, *deliciæ oculorum.* v. Vugodnoſzt.

Veſzelím. *Hilaro, exhilaro, lætificeo, læto, lætitiâ afficio, lætum facio, amœno, nubila animi ſereno, perfundo animum voluptate, gaudifico, oblecto, in lætitiam conjicio.*

Veſzelimſze. *Gaudeo, lætor, jucundor, frontem exporrigo, explico, lætitiâ exulto, geſtio gaudio, lætitiam ex aliquo percipio, lætitiam præſefero.* zeuſzega ſzercza veſzelitiſze, *toto pectore lætari.* kruto veſzelimſze, ſzkachem od veſzelya, *exſulto, geſtio, ovo, jubilo, tripudio, triumpho, plaudo, acclamo, plauſum ingemino, excito.* pred vremenom veſzelitiſze, *ante victoriam encomium canere.* veſzelitiſze drugomu, *congaudere, congratulari.* veſzelitiſze nad drugoga kaſtigum, *oculos ſupplicio alterius paſcere.*

Veſzelìtel. *Oblectator, oblectans, lætificans, recreans.*

Veſzèlo. (D.) radoſzno. *Hilariter, lætè, hilarè, hilariè, gaudenter, lætanti animo, animo gaudenti, jucundè, ſvaviter, comiter, exultanter, prothymè.*

Veſzelo-lepoga pogleda. *Amœnus.*

Veſzelo vugodna meſzta. *Tempe, tempea.*

Veſzelyak, ki od veſzelya ſzkache. *Plauſor, ploſor, applauſor.*

Veſzìla. *Patibulum, patibulus, li, furca, gabalus, infelix arbor.* v. Galge. Iti na veſzila, *ad corvos, l. morboniam abire.* viſziti na veſzilah, *corvos*

TAYLOR INST.
Digitized by Google

in oruce paſcere. ſupplicia crucibus luere.

Veſzìla vreden. *Furcifer, trifurcifer, cruciarius, patibularius, omnium bipedum, quadripedúmqve peſſimus, maſtigia.*

Véſzim. *Appendo, figo, affigo.* v. Obeſſujem. veſziti na galge, *ſuſpendere in furcas, gulam laqveo frangere, inducere in laqveum, patibulare.*

Veſzlár. koi z-veſzlom vozi. *Remex, remiger.* 2. veſzlar, koi veſzla dela, *remifex, remigiarius, artifex remorum.* ki je nad veſzlari, *pauſarius, portiſculus.*

Veſzlárenye. *Remigatio, remigium.*

Veſzlárim, z-veſzli vozim. *Remigo, remis incumbo, inſurgo, inſudo, remos propello.*

Vèſzlo. *Remus, palmula, tonſa.* pervi kray, ili derſalo veſzla, *manubrium, enchiridium, manuale remi.* zpodńyi kray, ili ſirina veſzla, *palma, palmula.* ſzofficza na kê veſzlo ſztoi, ali klin, k-komuſze veſe, *ſcalmus, mi.* proſztor med ſzofficzami, *interſcalmium.* klupi, ali deſzke, na keh veſzlari ſzede, *tranſtra, orum, remigum ſedilia, tabulæ remigum, juga.* 2. v. Korman.

Veſztovit. *Conſcius.* Veſztovitolzt, *conſcientia.*

Vétèr. *Ventus, ſpiritus, aura.* 2. dober veter, y poſzpeſſen, *ventus proſper, & ſecundus, benignus ventorum flatus.* 3. veter protiven, *ventus reflans, contrarius, l. adverſus.* 4. veter jak, *ventus vehemens, ventus trux.*

5. Veter zdolecz, koi puſſe ú zime od iſztoka ſzunchenoga. Levant. *Eurus, vulturnus.*

6. Veter podſzunchenayk, koi puſſe od izhoda ſzunchenoga, gdaje jednak dan z-nochjum. 23. Mart: y Septemb: *Subſolanus, Apeliotes.*

7. Veter ſzever. *Aqvilo, boreas, ventus ſeptentrionalis, aparctias.* ſzever z-jugom z meſſan, *euro-aqvilo-meſes.*

8. Veter garbin, krnto nagel, koi vſza muti, y meſſa, puſſe od pol dneva iz Libie, y Afrike med jugom pravem y bochnem, kiſze zove Auſter: *Libanotus, libs, Affricus, cercius, circius, carbo, & carbas, æ.* burkanya ovoga vetra, *Affricæ procellæ.*

9. Veter jùg, koi puſſe od ſzunchenoga zahoda, gdaje den jednak z-nochjum. 21. Mart: y 21. Sept: na proti pol ſzuchenyaku. *Zephyrus, Favonius, Corus.*

10. Veter jug bochni. koi puſſe od pol dnevnyaka oblachen, y moker. *Auſter, tvi, notus.*

11. Veter jug takay bochni, koi puſſe od ſzunchenoga zapada letnoga. *Argeſtes, tis, corus, & caurus, ri, japyx, melamborus.* za ovem puſſe takay, *Thraceas, ſeu Traſceas, l. Thraſcias.* od polnochnyaka, y zapada ſzunchenoga, okolu 22. Jun: y 22. Decem:

12. Veter polnochnyak, koi puſſe od pol nochi. *Aparctias, Septentrionalis.* v. n. 7.

13. Veter zgorecz, koi puſſe med polnochnyakom, y izhodom ſzunchenem. *Solſtitialis, is.* okolu 22. Jun: y 22. Decemb.

14. Veter ſzuh y merzel na proti zdolczu. *Atabulus, apulus, boreas.* y kayti hitro leti, *Aqvilo*, takay zoveſze.

15. Veter ſztanovit, koi netira, da pache k-ſzebe vleche oblake. *Cæcias, æ.*

16. Veter virovat, viher. *Vertex, vortex, cis, turbo, ecnephias, ventus contortus, & rotatus, typhon.*

17. Veter jug, koiſze od primorczev zove Siroko. *Euro-auſter, Euro-notus.*

18. Veter z-desgyem. *Exhydrias, æ.*

Veternìcza. *Penniculum, pina, penaſus, acroſeria, ſive pinnacula, apluſtre, ventilogium, ii.*

Vetrek. *Ventulus, li.*

Ver-

Digitized by Google

Vetren. *Ventoſus, nimboſus, hyponemius.* *Prov.* Kad vetrena ſzila lada, Naybolyeje zpuſztit jadra.

Vetrena ſila. *Pſilocele.*

Vetrena kila. *Pneumaticille.*

Vetreni melin. *Mola pneumatica.*

Vetreno jaycze. *Ventoſum, irritum ovũ, ovum zephyrium, l. hypenemium.*

Vetreno reſſeto. *Capiſterium, ſchaphiſterium.*

Vetrenye. *Ventilatio.*

Vetri. zemlyeni, ili ſzuhi. *Apogæi.* vetri, koi iz morja po zakutkeh dohagyaju, *encolpiæ, rum.* vetri buché, *venti fremunt, baccantur.*

Vetrim. *Ventilo, eventilo, as.*

Veverìcza. *Vivera ſylveſtris, nitela, ſciurus.*

Véz. *Ligatura, junctura, copula, compago, tholus.* v. Vezilo.

Vezách. *Ligator, alligator, obligator.*

Vezan. *Vinctus, ligatus, deligatus.*

Vezànye. *Ligatio, deligatio.* zkup vezanye, *colligatio.*

Vezda. *Nunc, modò, in præſenti.* v. Szad.

Vezdaſſnyi. *Modernus, præſens.*

Vézem. *Acu pingo.* v. Naſſvavam. 2. Vèzem, *veho curru.* veztiſze, *vehi curru.*

Vezìlo. *Vinculum, vinclum, ligamen, ligaculum, ligamentum.* vezilo czepeliſſev, *aſtrigmentum, corrigia.* vezilo iz remenczev, *amentum, ti* vezilo terſzno, *vitilia.* ſibje z-kojemſze veſe, *vimen, vimentum, amerina retinacula.* vezilo iz papera, ali ſzitine, *plecta, æ.* veſzilo glavno, *vitta, æ.*

U ante F.

Uffam. *Fido, confido, concredo, cõmitto.*

Uffamſze. (D.) Uzdamſze. *Spero, confido, in ſpe ſum, expecto, in ſpem venio, in ſpe, atque expectatione ſum, ſpe teneor, ducor, fiduciam habeo aliquid mihi ex voto ſucceſſurum.* uffatiſze mira, *in ſpem venire paciſci.* dok ſivem, uffamſze, *dum ſpiro, ſpero.*

Uffanye. (D.) Uzdánye. *Spes, fiducia, fidentia, ſperes, expectatum, expectatio, opinio futuri boni.* prevzetno, *præſumptio.* uffanye tverdno, *ſpes minimè dubia, & penè explorata, explorata ſpes, ſpes certa, certiſſima, firma, ſecuriſſima.* 2. uffanye malo, *ſpes tenuis, exigua, pertenuis.* uffanye teſche, *ſpes innanis, falſa, fallax.* uffanye je te vkanilo, *fefellit te opinio, impoſuit tibi ſpes.*

Uffanye dajem. *Spem affero, do, facio, initio, oſtendo, alas addo, in ſpem bonam erigo, ſpem alicujus inflo, injicio ſpem cuipiam, ſperare facio.*

Uffanye. veliko imam. *Magna me ſpes tenet, maximam habeo fiduciam, ſpe animi caleo.* uffanye vſze ú tebe imam, *ſpes omnis in te mihi fixa eſt, l. conſiſtit* uffanya vech nikakvoga nema, *ſpes nulla huic relicta eſt, nulla reliqva eſt.* uffanye menka, *ſpes cadit in irritum, ſpes cacatur, omnia in caſſum cadunt, theſaurus carbones erant.*

Uffanye malo. *Specula, æ.*

Uffanye derſati z-velikem obetanyem. *Spem magnis promiſſis alere.*

U ante G.

Ugájam. *Complaceo, obſecundo, obſecundor, morem gero, obſequor, contento, ſatisfacio, placito.* ugajatiſzi, *indulgere, ſubſervire ſibi.* dobromi ugaja ſzvet, *benè alludit mihi vitæ hujus proſperitas.*

Ugányam. *Conjecto.* v. Zaganyam.

Ugányam. *Impello, compello.*

Uganànye. *Conjectura, conjectio, divinatio, prædictio, ariolatio, præſagium.*

Uganyàvecz. *Divinator, augurator, fatidicus.*

Ugaſſen. *Extinctus, ſopitus, reſtinctus.*

Ugaſſenye. *Extinctio, extinctus, reſtinctio.*

Ugaſsújem. *Extingvo, prorſus ſtingvo, reſtingvo.* v. Pogaſſujem. ugaſziti pogor, *conſopire incendium.* ugaſziti ſeju, *pellere, depellere, expellere, explere, extingvere ſitim.*

Digitized by Google

Ugaſzìtel. *Extinctor.*
Ugnyetujem. *Intrudo*, *infarcino.*
Ugriz. *Morſus.*
Ugrizavecz. *Mordax*, *maledicus.*
Ugrizújem. *Immordeo.* 2. *Mordeo dentibus lædo*, *commordeo*, *admordeo.* v. Grizem. 3. ugrizujem jezikom, *carpo*, *ſugillo*, *lacero nomen cujuspiam*, *detraho alicui*, *theonino dente*, *maledico*, *l. cacalogo mordeo qvempiam.* v. Ogrizavam.
Ugrizen. *Morſus*, *admorſus.*
Ugrizènye. *Morſio*, *morſus*, *ammorſus.* 2. malo ugrizenye, *morſiuncula.*

U ante H.

Uglaſzovitújem. *Inſignio*, *inautoro.*
Ugrin. v. Vugrin.
Uhajam. v. Ubegujem. 2. *Aufugio*, *effugio*, *domo profugio*, *ſolum verto*, *fugâ mihi conſulo*, *evado*, *ſubterfugio.* 3. Uhajam-uhodilſzem, *exploro.* v. Vuhodim.
Uhichújem-tilſzem. *Prehendo.* v. Ulovlyujem.
Uhòda. *Explorator.* v. Vuhoda.
Ujachènye. *Corroboratio*, *corroboramentum.*
Ujachújem. *Irroboro*, *confirmo*, *corroboro.* ujachitiſze, *invaleſcere*, *evaleſcere.*

V ante I.

Ví. *plur. à prom. ſing.* Ja. *Vos.*
Vjagmiti. *Rapere*, *erripere.*
Víchem. *Clamo*, *clamito*, *clamorem edo*, *gallo.* v. Krichim. z-glaſzom vichem, *vocifero*, *vociferor.* vſzega gerla vichem, *acri clamore compleo arterias*, *vocifico.* vichem na pomoch, *qvirito*, *qviritor.* vichem kot norcz, *furioſè exclamo*, *bacchor.* 2. vichem, *voſſito*, *as.*
Vicze-Chuvar. *Subcuſtos.*
Vicze-Ban. *Vice-Banus.*
Vicze-Kraly. *Vice-Rex*, *Pro-Rex.*
Vicze Pandur. *Pro-Qvæſtor.*
Vicze-Tutor. *Vice-Curator.*
Víd. *Viſus*, *lumen*, *acies.* 2. vid biſzter, *acuta oculorum acies.* 3. vid kratek, tup, *hebes oculorum acies.* 4. vid razbiſztrujem, *acuo viſum.* vid biſztrechi, *oxydercicus.* 5. vid gubim, *lumina oculorum amitto*, *lumine deſtituor.* 6. vid povracham, *oculos reſtituo*, *relumino.* 7. vid dajem, *oculo.* Vid koi kratek ima, *Myops*, *pis*, *luſcioſus.*
Víd ime. *Vitæ*, *ti.*
Vidéchi. *Tuens*, *intuens*, *videns*, *oculatus*, *contemplabundus.* zlocheſzto videchi, *malè luminatus*, *cæculus*, *ſtultividus.* videchi po nochi, *noctividus.*
Vídim. *Video*, *eerno*, *intueor*, *tueor*, *ſpecto*, *animadverto*, *oculorum ſenſu percipio.* videti ochito Boga, *Deum clarè videre.* 2. vidim mlahavo, *cæcutio*, *diſpicio.* 3. vidim na ſzkokcze, *raptim video.* datiſze videti, *apparere*, *jactare ſe.* vlzaki danſze dati videti, *in ore omnium qvotidiè verſari.* nedatiſze videti, *abſtinere publico*, *fugere conſpectum*, *è conſpectu.*
Vidìmſze. *Pareo*, *appareo*, *videor.* beſſe na brodiſchu vigyen, *ad portum paruit.* otud vidiſze, *ex hoc apparet.*
Vídis? *Ecce?* vidis kay chini? *ecce qvid facis?*
Vìdra. *Lutra*, *æ.*
Vìe, pleve ochne. *Palpebræ.* 2. koſicza gornya y dolnya, na kê pleve ſztoje, *gena*, *æ.* iz koje pleve zhagyaju, *cilia*, *orum.* à ſing. *cilium.* v. Ochne.
Vjédam. *Ammordeo*, *morſico*, *mordico.* v. Ugrizujem.
Ujéden. *Morſus*, *ammorſus.* v. Ugrizenye.
Vjèdno, k-jednu. *Simul*, *unà*, *unitim*, *unitis viribus*, *complexim*, *junctim*, *conſiliô.*
Vígyen. *Viſus*, *ſpectatus*, *inſpectus*, *conſpectus.*
Vigyenya tupoſzt. *Hebetudo luminum*, *amaurosis.*
Vigyenya vreden. *Viſendus*, *ſpectandus*, *ſpe-*

Digitized by Google

ſpectabilis, aſpectabilis.

Vigyènye. *Viſio, viſus, aſpectus oculorum, ſenſus videndi.* vigyenye pogubiti, *aſpectum amittere.* v. Vid. po vigyenyu koga poznati, *de facie cognoſcere aliqvem.*

Vigyènye ú ſznu. *Viſum, viſio, ſpectrum, phaſma, phantaſma.* vigyenye na nebu, *oſtentum, ti, phanomenon.* v. Zkazanye.

Vigyènye blaſeno. *Viſio beatifica.*

Vìher. *Vertex, vortex.* 2. viher velik, y nagel, koi liſztje terga, y vſza meſa, *turbo, tempeſtas, typhon.* viher nagel z-deſgyem, *procella, tbyella.* viher z-deſgyem y tuchum, *tempeſtas grandinoſa.*

Vihràſzt. *Procelloſus, impetuoſus, turbulentus, nimboſus, importunus, tumultuoſus, effrænatus, tempeſtuoſus, typhonicus.*

Vìka. *Clamor, clamor repentinus, confuſus, tumultuoſus.*

Vikam drugoga. *Voſſito, voizo, as.*

Vikànye. *Vociferatio, rumor, tumultus.* taborſzko, *clamor militaris, vociferatio exercitûs.* glaſzno vikanye, *ſtentoria vox, anaphoneſis.* 2. vikanye, vizvanye, *voſſitatio.*

Vikàvecz. *Vociferator, vociferarius.* 2. vikavecz drugoga, *voiſſator.* ſzenymeni vikavecz, *agyrta, circumforaneus.*

Víla. Vilenicza. *Nympha, muſa, æ.* 2. *Sibylla.* vilni, *ſibyllinus.* v. Prorochìcza.

Vilàhen. *Linteamen, linteum, tobalæa, calyx.*

Vìle. *Furca, merga, rum, furca bicornis.* vile pechne, *fornicaria, rutabulum.* vile, kemiſze ſitek nameche &c. *merga, æ.* vile z-tremi zubmi, *tridens, tis.* v. Raſzohe.

Vilenik. *Necromantes.* v. Vukodlak.

Vilichìcze. *Furcula, furcilla, æ.*

Vilìcze. *Furcila, furcinula, fuſcinula,*

fuſcina, æ. 2. vilicze kuhinſzke, *vertibulum, vertebra, fuſcinula, creagra, creacentrum.*

Vìme. *Ruma, & rumen* (apud Antiq.) *mamma, maſtus.*

Vincze lagodno. *Villum, vinellum, li.*

Vinìka. *Labruſca, vitis agreſtis, vitis attica, ſalisceſtrum, ampeloſagria.*

Vinkot. *Sapa, defrutum, mellacium, hepſema.*

Víno. *Vinum, temetum, latex liæus, ſuccus uveus, ſeminarium hilaritatis, bacchus, œnos.*

Vino chiſzto, ili ſzamo. *Vinum merum, meracum, acraton.* dobro, *vinum nobile. Prov.*

Dobreh lyudih, dobra vina,
Nepitaſze domovina.

Boni viri, boni vini, non indaganda patria.

vino vodeno, *vinum dilutum, aqvæum.* cherlyeno, *vinum rubrum.* rumeno, *rubellum.* ruſzo, *helvolum, ſubrubellum, helveolum.* zlatoga licza, *vinum fulvum, aurei coloris.* letoſsnye, ili novo, *vinum hornum.* jedno-letno, *vinum hornotinum, annotinum, anniculum.* dvoy letno, *vinum bimum, l. bimulum.* troyletno, *vinum trimum &c.* na poloviczu pokuhano, *ſapa, melatum, l. mellucium.* na tretinu pokuhano, *vinum defrutum, decoctum.* ſztaro, *vinum vetulum, annoſum, inveteratum, vetuſtum.* z-medom, y perprom kuhano, *vinum mulſum, œnomeli decoctum, melicraton.* ſgano, *aqva vitæ, virum aduſtum, ſublimatum.* iz podbranya, *vinum præliganeum.* muſkatno, *vinum apianum, omineum, fauſtianum.* ſzamotek, kôſze ſzamo prede tlachenya oteche, *vinum protopon, ſeu protopum, muſtum lixivium.* preſſano, *torcular.* glavobolno, razboyno, *vinum famoſum, vinum cupniæ.* kô hitro opoi, *vinum temetum, validum.* ſztalno, *v num*

Digitized by Google

conſiſtens. neſztalno, *vinum fugiens, evaneſcens.* kô vnogo let ſztati more, *vinum magnæ vetuſtatis, vetuſtatem patiens.* kô nemre dugo ſztati, *vinum vetuſtate evaneſcens.* truſno, *vinum feſtucatum.* ſzedinaſzto, *vinum canicaceum, furfureum.* pretocheno, *vinum transfuſum, transſvatum, elutriatum.* kôſze vleche, *vinum pendens, pendulum, vinum ſpiſſum.* lepe duhe, *vinum odoratum, amœni odoris, vinum fragans.* v. Oenanthe. hman duhe, *vinum fœtens, fœtidi odoris.* ſmahno, *vinum ſapidum, grati ſaporis.* neſmahno, *inſipidum, ingrati ſaporis.* ſzlatko, *vinum dulce, pſythium, anomeli.* oſtro, *vinum acutum, acre.* mehko, *vinum leve, inbecillum, apalum.* ſ. *apalos.* terpko, *vinum immaturum, acerbum, torvum, crucinum.* kiſzelo, *auſterum, immitte, aſperum.* oczteno, *vinum aceſcens, l. acidum.* tiho, ſzladko, y lyublyeno, *vinum mite, & dulce, vinum probi guſtûs, lagaretanum.* izhlaplyeno, *vappa, vinum evaporatum, vapidum.* domache, *vinum patrium, vernaculum, vinum indigena.* zvanſzko, *vinum importatum, peregrinum, exoticum.* lagodno, *vinum ignobile, cibarium.* ſziromaſzko, *minum miſerum.* Prov. *Caricum.* teſachko, *vinum ſecundarium, lora, poſca.* mutno, *vinum feculentum, fecatum.* vſzaſzeno, koje odkiſzalo, *vinum qvietum.* kipuche, *vinum bulliens, l. vervens.* iz jagriſta, ali grozdja nezreloga, *vinum omphaticium.* zchischeno, *vinum defæcatum, depuratum.* vino ú grozdju, *vinum pendulum.* vino malvaſia, *vinum arviſium, malvaticum, & malvaſia, æ, vinum cretieum, l. cretenſe, vinum chium.* alii pro *arviſio, marviſium* dicunt. v. Pelinek. v. Veliki koren. zachinyeno, *vinum hippocraticum.* gerchko, *vinum amineum.* vino iz grozdja na ſzunczu ſzuſſenoga, *paſſum, ſi.* goſzpodſzko, y verlo vino, *vinum generoſum, falernum, cæculum.* podrobne meticze diſſeche, *pulejatû, ti.*

Vino kipi. *Vinum fervet.*

Vino-pia. *Merobibus, vinipotor.* koi prekoredno pie, *vinivorax.*

Vino pivka. *Merobibula.*

Vino pretachem. *Vinû tranſvaſo, elutrio.*

Vino vrachim. *Vinum medicor, condio vinum.*

Vinògrad, terſzje. *Vinea, vinetum, collis vinearius.* vinograd znova zaſzagyen, *novelletum.* vinograd vech fe le terſzov, *vinea conſeminea.* vinograd pleſſiv, *vinea calvata, vitibus rara.* vinograd nakolyen, *vinea characata, pedata, vallata, impedata.* vinograd ſzadim, *vineam planto, conſero, inſtituo, novello, as.*

Vinogràd kopam. *Vineam paſtino.* drugoch kopam, *repaſtino.* vinograd kolim. *vineam palo, impalo, vites ſtatumino, pedo, ſtatuminibus fulcio, palis firmo, ſuſtento.* v. Kolim. vinograd obreſujem, *incido, reſeco vites, puto vineam.* vinograd plevem, *vineam pampino.*

Vinogràdſzki. *Vinealis, vineaticus, vinearius.* vinogradſzka klet, *cella vinearia.*

Vinogràdſzke goricze. *Promontorium, colles vinearii.*

Vinogràdſzki kol. *Pallus, vallus, charax, adminiculum, ridica, ſcipio cantherius.*

Vinom dvorim. *Vinum ſubminiſtro, cyatiſſo.*

Vinotóchka. *Epiſtomium.* v. Pipa. súm od vinotochja, *cottabus, bi.*

Vínſzka juha. *Oenogarum, ri.* vinſzka putna, *vindemiatorius qvalus, lacus vinarius, pytina, acratophorum, cupa dorſuaria.* v. Putna. vinſzka preſzeka, *orca, æ.* vinſzka duha, *vini, l. pampineus odor.*

Vínſzke droſgye. *Fex, excrementum vini, craſſamentum.*

Vinſzke pechke. *Acini, grana vinaria, ſe,*

Digitized by Google

ſemina vinacea.

Vínſzki. *Vinarius, vinalis.* vinſzki ſmah, *Vinoſitas, ſapor vinoſus.* vinſzki meh, *uter.* vinſzki pehar, *cirnea, birnea, œnophorum.* peharchecz, *armillum, armille.* vinſzki lagev, *dolium, cyrnea.* v. Voſa. vinſzki bedeny, *cadus, capedo oris patentiſſimi.* vinſzki heber, *ſipho, tubulus cnormalis.*

Vínyak. *Fax vinitoria, ſclx vineatica, l. vineatoria, ſcirpicula.* 2. vinyak za obſzekanye dreva, *runcina, runco, onis.* v. Kolzer.

Vir. *Gurges, vorago, profunditas, & altitudo aqvæ.*

Virányek. *Scaturigo, caput aqvæ, fontium ſcatebra.*

Virólztov. *Vigil, ſpeculator, excubitor.* v. Sztraſnik.

Viroſztùjem. *Vigilo, excubo.* v. Sztraſim.

Viſchím. *Hinnio, nis, ire.*

Viſel. v. Czuczek. n. 3.

Vìſſe. *Altiùs, ſuprà, ſuperiùs.* 2. viſſe toga, *inſuper, ſuper hoc.*

Viſſeiſzem. *Emineo, præemineo, prominеo. ſuperemineo,* ú zmoſnoſzti viſſejemu biti, *potentia præſtare, profulgere.*

Viſsína. *Altitudo, excelſitas, ſublimitas, ſupernitas, ſupremitas.*

Víſsnyi. *Excelſus, ſublimis, celſiſſimus.*

Víſsnya-drevo. *Meraſus, lauro-ceraſus.* 2. viſſnya ſzad, *meraſum, lauro-ceraſum.*

Viſzéchi. *Penſilis, pendulus, pendens.* viſzecha kola, *currus penſilis, pilentum.* v. Hintov.

Víſzim. *Pendeo, dependeo, ſuſpendeo, hæreſco.*

Vìſzòk. *Altus, celſus, editus, excelſus, erectus, in altum editus, ſublimis, arduus, ſidereus, ſideratus, elatus, aërius, & aëreus, excellens.* viſzok turen, *aëria turris.* viſzok topol, *procera populus.* viſzoko meſzto, *humeroſus locus.* viſzok zrak, *ſubex, cis.* viſzok y tenek glaſz, *ſuccrotilla vox.* 2. viſzok ú chaſzti,

celſus, illuſtris, ſpectabilis, magnificus, ſuperexaltatus, ſublimatus.

Viſzòko. *Altè, excelsè, ſublatè, ſublimè, ſublimiter, procerè, tragicè.*

Viſzòko germechi. *Altitonans, celſitonans.*

Viſzòko hvalen. *Inclytus, celeberrimus.* viſzoko hvaliti, *laudibus in cœlum efferre.* viſzoko hvalyenomu biti, *aſſurgere, ſummum ad gradum claritatis venire.*

Viſzòko letechi. *Altivolans, altivolus.*

Viſzòko poſtuvani. *Ampliſſimus, præcellentiſſimus, honoratiſſimus, multum venerandus, auguſtus, ſuſpiciendus, colendus, ampliſſimis honoribus auctus.*

Viſzòko preſtiman, ali rojen. *Clariſſimus, illuſtris, ſummo loco natus,* viſzoko preſtimanomu biti, *in authoritate eſſe, apud omnes in ſumma laude eſſe.* viſzoko preſtimavati, *adſpicere, aſpectare, multifacere.*

Viſzòko vuchen. *Præclarè doctus, vir abſolute doctus, perfectè, planéqve eruditus, profundè doctus, doctiſſimus, excellens.*

Viſzòko z-ali po dignyenomu biti. *Excellentiſſimè florere, digito cœlum attingere, minari in cœlum.*

Vìtel. na kojemſze preja mota. *Girgillus, glomerarius.* 2. vitel za z-puſchanye, ali van vlechenye vina, *ſuecula, a.* 3. vitel, po kojemſze teſine gore vleku, *tympanum, trochlea, ſmilax, epagon, artemon, grus, genus machinarum tractorium.* 4. vitel z-vnogemi kolczi, *polyſpaſtus.* po vitleh, *trocleatim.* 5. vitel, kémſze voda vleche. v. Kolo. koi vitel vleche, *vectiarius.* vitla tek, *rechamus, mi.*

Vitélcze. *Hemicyclus verſatilis.*

Vitèſka hvala. *Adorea, adoreola.*

Vitèſki. *Animosè, heroicè, militariter, ſtrenuè, fortiter, generosè, paleſtricè, pancraticè, athlethicè, pugilicè.* v. Hrabreno.

Digitized by Google

Vitèski. *Herous, heroicus, animoſus, imperteritus, militaris, ſtrenuus, paleſtricus, athleticus, achilleus.* viteski chin, *facinus heroicum, illuſtre.* viteski páſz, *ſubcingulum.* v. Páſz. viteska ſena, *virago, herois, heroina, juditha.* viteska ſzvita, *paludamentum.* takvum ſzvitum opravlyen, *paludatus.* viteſko ſzercze, *animus præſens, acer heroicus.* viteſko ſzercze imati, *leonis animum præferre, achilleum ſpirare.*

Vitèſtvo. *Generoſitas, ſtrenuitas, animoſitas, magnanimitas.* nadíti koga úviteſtvu, *antecedere, præſtare alios rerum geſtarum gloria, amplitudine.*

Vìtez, junak. *Athleta, heros, marticola, paleſtrita, achilles.* 2. vitez koiſze ſzada ſzoldatom imenuje, *miles, pugnator.* v. Voynik.

Vìtlo. v. Vetel.

Vitriol. *Calcantum, auri ſaniet, chryſocolla.* v. Tinta.

Vìza. *Huſo, onis.* vize mehur, *glutta, æ.* mehur zevſzem drobcheczem, *ichyocolla.* v. Tok.

Vìzlich. v. Viſely. chevkam kot vizlich. *Hittio, is.*

U. ante K.

Ukályan. *Luto, cœno adperſus, cœno oblitus, ſpurcatus, ſordidatus, fœdatus, inqvinatus, lutatus, delutatus.*

Ukalyújem-lyalſzem. *Inqvino, ſordido, luto, deluto, colluto, lutulo, cloaco, cœno oblinio, oblimo.*

Ukanènye. *Deceptio, fraudatio, defraudatio, captio, fruſtratio, cavillatio, circumductio.* v. Ukanlyivoſzt.

Ukanìtel, ukanlyivecz. *Fraudator, defraudator, fruſtrator, deceptor, impoſtor, luſor, illuſor, circumventor, circumſcriptor, pellicator, falſarius, falſificus, inductor, tenebrio, cavillator, impoſtor, incurvicervius, ſophiſta-es, halophanta, ſycophanta, epitbetes.* ukanitel ú prodaje, *ſtellionator.* ukanitel paydaſſa, *ſociofraudus.* ukanlyivecz dús, *pſychagogus.*

U K

Ukanitelìcza, ukanlyivka. *Deceptrix, fraudatrix, defraudatrix.*

Ukànlyiv. *Captioſus, fallibilis, fallax, fruſtratorius, fraudiger, doloſus, callidus. ludificatorius, pellax, vulpinaris, crocodilinus, ſuteloſus, ſophiſticus.* ukanlyivi dari, *hamata munera.*

Ukanylìvo. *Fallaciter, doloſè, ſubdolè, fraudulenter, veteratorie, ſophiſticè, technicè, ſycophantioſè.* ukanlyivo baratati, *ludere dolis, arte aliqvem tractare.*

Ukanlyìvoſzt. *Lax, fraus, dolus, fallacia, impoſtura, fucus, offuciæ, calvitas, artificium, ſutela.* v. Ukanyuvanye.

Ukányen. *Deceptus, falſus, ſeductus, circumventus, ſupplantatus, defraudatus, fruſtratus, frauſus, fruſtra habitus, captus, deluſus, eluſus, ludificatus.* vkanyenomu biti, *fruſtra eſſe, labi ſpe.*

Ukanyújem. *Fallo, fraudo, decipio, deſtituo, fruſtro, fruſtra habeo, ſubduco, impono alicui, fruſtror, ludifico, ludificor, deludo dolis, obrepo, capto, decollo, fucum facio, circumvenio dolo. aſſa colo dolum, doloſè ago, dolo aliqvem tango, cuniculis oppugno, exbaliſto, muſcipulor, tragulam injicio.* ukaniti zochi, vochi, *glaucoma, l. glaucomam alicui obiicere.* ukaniti v-piſzmu, *circumſcribere.* ukaniti koga za peneze, *emungere aliqvem argento, deargentaſſère.*

Ukanyuvànye. *Fallacia, aſtutia, fraudulentia, fallaciloqventia, ſutela, falla, æ.* v. Ukanenye.

Ukápam. *Infodio, terrâ obruo, humo defodio, abſcondo terrâ. l. in terram.* v. Pokapam.

Ukapànye. *Infoſſio, humatio.* v. Pokapanye.

Ukaplyújem. *Inſtillo.*

Ukaplènye. *Inſtillatio, onis.*

Uklányamſze-klonilſzemſze. *Declino, recedo, defecto, decedo.*

Uklènyen. *Jugatus, adjugatus, conjugatus, ſubjugis.*

Digitized by Google

Uklëplyem. *Jugo, ſubjugo, adjugo, conjugo, jungo.* 2. razkleplyem, *abjugo, dejugo, disiungo, à jugo alieno, ſolvo.*

Ukòlu. *In orbem, in gyrum, in circulum.*

Ukorenìtel. *Plantator, implantator, inſitor.*

Ukorenújemſze. *Innaſcor, radicor, radices ago, radiceſco, vetero, invetero, irroboro.*

Ukorènyen. *Radicatus, irradicatus, inveteratus, altiſſimis defixus radicibus.* ukorenyene norie, *altæ ſtirpes ſtultitiæ.*

Ukrádnyen. *Subreptitius, ſubreptus, ſurreptus, ſurreptitius, abreptus, furto ablatus, ſublatus.*

Ukragyujem, ukradam. *Manuor, furto ſubduco, ſuffuror, pilo, clepo.* v. Kradem.

Ukratkom vremenu. *Brevi, brevi tempore, propedum, paucis diebus, exiguo tempore, propediem, perbrevi.*

Ukrepìtel. *Refocillator, confortator.*

Ukreplyújem. *Vegeto, recreo, refocillo, reficio, confirmo.* v. Okreplyujem.

Ukreſz. *Igniarium, ignitabulum.*

Ukretlyiv. *Citus, expeditus, velox.* v. U. metelen. 2. *vitilis.*

Ukretlyìvoſzt. *Celeritas, agilitas, facilitas, pernicitas, calliditas, induſtria.* úgovorenyu, *volubilitas linguæ.*

Ukròchen. *Domitus, cicuratus, manſvefactus.* ukrochen kony, *condocefactus equus.* ukrochen zevſzema, *perdomitus.*

Ukrochénye. *Domitus, domitura, domatio.* 2. *coërcitio, frenatio.*

Ukrochújem. *Domo, domito, edomo, condomo, manſveto, cicuro, mitifico, manſvefacio, domeſticum reddo, condocefacio.* v. Pitomim. ukrotiti zeuſzema, *perdomare.* ukrotiti chloveka, *compeſcere, coercere, cohibere hominem.*

Ukrochujemſze. *Miteſco, manſveſco, manſvefio.*

Ukrotìtel. *Domitor, domator, manſvefactor, perdomitor.* ukrotitel zverja lyutoga, *manſvetarius.*

Ukrotìtelìcza. *Domitrix, cis.*

Ukrotlyiv. *Domabilis, le.*

Ukùp. *Simul, inſimul, una ſimul, conjunctim, coacervatim, junctim, diſcretè, conjunctè.* 2. ukup ſzpravlyam, *confero, conligo, jungo, coagero, aduno, coaduno, conglomero, congrego.* v. Zkùp.

U. ante L.

Ulách, ulachìtel. (D.) branacz. *Occator, ocillator.*

Uláchen. (D.) branan. *Occatus, deocatus.* 2. *fractus.*

Ulachènye. *Occatio.*

Uláchim. *Occo, deocco, inoeco, liro, eratio, pectino ſegetem.* ulachiti, grudje ulakum terti, *glebas confringere, cõminuere.* 2. *traho.*

Ulachùga. *Traha, æ.*

Uladìka, Biskup gerchki. *Antiſtes, l. Epiſcopus Græcus, l. Sciſmaticus, Antiſtes rutenus.*

Ulàga. *Humor, humiditas, mador, udor per commodam pluviam factus.* tiha ulaga, *lentor, oris.* meſzechna ulaga, *ſpiritus lunæ humificus.* 2. ulagu dajem, *humecto, humefacio, udo, as.*

Ulàh. *Valachus, Raſcianus, Trax, Tracus, Thrcis.*

Ulahìnya. *Thraſſa, Threſſa, & Threiſſa, Raſciana.*

Ulák. *Rete, ſagena, verrisulum.* v. Mreſa.

Uláka. *Occa, raſtrum, clathrum, pecten.*

Ulamlyújem. *Frango, rumpo, defringo, decerpo.*

Ulár. *Capiſtrum.* v. Oglavnik.

Uláſem-uloſilſzem. *Impono, interpono, interſero, interjicio.* 2. ulaſem moju oblaſzt, *interpono meam auctoritatem.* 3. v. Uloſen.

Digitized by Google

Ulaſen, moker. *Humidus, humens, udus.* 2. ulaſen vchinyen, *humefactus, humectus.* 3. ulaſen zvuna. y znutra, *uvidus.* 4. ulaſen jedno malo, *humidulus.*

Ulaski Orſzag. *Thraca, æ, Trace, es, & Thracia, æ, Valachia magna, Raſcia.*

Ulaski. *Thracicus, Tracius, Valachicus.*

Ulaſno. *Humidùm.*

Ulaſnòſzt. *Humiditas.* v. Ulaga.

Uláſzt. *Auctoritas.* v. Oblaſzt.

Ulaſztelín. *Nobilis.* v. Plemenit. ulaſztelin Rimſzki, *Patricius.*

Ulàſztit. *Proprius, peculiaris, genuinus, ſuus, privus, privatus.* vlaſztita ruka, *chirographus, authographum.* ulaſztitum rukum, *de manu, propriâ manu, ſuâ manu.*

Ulaſztìto. *Proprìè, peculiariter, ſpecialiter, privatim.*

Ulaſztitoſzt. *Proprietas, peculiaritas.*

Ulaten, kay je úlati. *Paniculatus.*

Uléchem. (D.) vuchem. *Traho, pertraho, per vim duco.* zvezanoga koga na kola, vlechi, *religatum aliqvem ad currum trahere.* 2. ulechem ſzim tam, *rapto.* 3. ulechi na podvalkeh *palangare.* 4. ulechiſze z-terbuhom po zemlye, *repere.*

Ulèchen. *Tractus, raptatus.*

Ulechénye. *Tractio, raptatio.*

Ulechlyiv. *Tractilis, le.*

Ulezènye. *Ingreſſio, ingreſſus, ûs.* 2. ulezenye z-ſzilum, *irruptio.*

Ulezújem. *Ingredior, introeo, intro, ineo.* uleſzti ú ochinſztvo, *adire hæreditatem paternam, l. patrimonium.* uleſzti ú Sz. Red. *ingredi ſ. religionem, l. ſtatum Ordinis.* 2. ulezújem ſzilum, *irrumpo, introrumpo, irruptionem facio.*

Ulomlyen. *Fractus, abruptus, avulſus.*

Ulòſen. *Interpoſitus, interjectus, impoſitus, inſitus, inſertus, inſertivus, conditivus, conditìtius.* uloſen kunſtno, *muſaicus, muſivus, vermiculatus.* uloſeno delo, *vermiculatum opus, opus ſegmentatum, ſarſorium, ii, emblema.* uloſeno z-rogom, ili z-rogom naczifrano delo, *ceroſtotum.* z-uloſenem delom czifram, *ſcalpturo, as.*

Ulosènye. *Interpoſitio, interjectio, inſitio.* 2. uloſenye kratko ú govorenye, *parentheſis.*

Ulosìtel. *Segmentarius, ſarſor.*

Ulovlénye. *Captio, comprehenſio, apprehenſio.*

Ulòvlyen. *Captus, comprehenſus, apprehenſus.* v. Zapopaden. 2. ulovlyen ú mreſu, *irretitus.*

Ulovlyújem-vilſzem. *Capio, apprehendo, comprehendo, prehendo.* uloviti ú mreſu, *irretire.*

Ulyuden. (D.) uludan. *Decorus, venuſtus, concinnus, nitidus, politus, tautus.* kruto ulyuden, *pereleguns.* v. Lép. 2. *lapidus.*

Ulyudno. *Decorè, decenter, aptè, convenienter, concinnè, ſcitè, venuſtè.* ulyudno opravlyen, *concinnè veſtitus.* v. Lepo. 2. ulyudno chinim, *decoro, decorum facio, honeſto, orno, venuſto.*

Ulyudnoſzt. *Decor, decentia, convenientia, venuſtas.* v. Lepota.

U. ante M.

Uma, razum. *Diſciplina, doctrina.* v. Znanoſzt.

Umáchem. *Tingo, intingo, immergo.* umochiti pero, *intingere calamum.*

Umachkan. *Maculoſus, pollutus, maculis perſperſus, ſordidatus, maculis, & ſordibus affectus, infectus.*

Umachkati. *Inficere, commaculare.*

Umárjam-morilſzem. *Occido, perimo, interimo, interficio, trucido, jugulo, de medio tollo, vitam aufero, eneco, extinguo, necem infero, occido, occeſſione occido, exanimo, vita privo, finio, letho.* z-ſztrelami koga umoriti, *telis miſſis interficere, conjectu telorum confodere.*

Umarjànye. *Interemptio, internecio, internectio, mortificatio, trucidatio, funus.*

Umekchan. *Emollitus, mollificatus.*

U-

Digitized by Google

Umekchànye. *Mollificatio.*

Umekchavam. *Mollio, emollio, mollefacio, molle reddo, mollifico.* opet umekchavam, *remollio.*

Umèschen. *Inſtallatus. 2. collocatus.*

Umeſchénye. *Inſtallatio. 2. collocatio.*

Umeſchújem. *Inſtallo. 2. colloco.* v. Nameſchujem.

Umeſsávam. *Admiſceo, immiſceo.*

Umetèlen. *Agilis, alacris, actuoſus, vitilis, cepphicus.* v. Szkochen.

Umetelno, priſzkochno. *Agiliter, dextrè, ſcitè.*

Umetèlnoſzt. *Agilitas, dexteritas, corporis celeritas.*

Umikávam-knulſzem. *Retrabo, ſubtrabo, retracto. ſubduco.* umeknuti ruku paczke, *ſubducere manum ferulæ.*

Umim. *Scio.* v. Znam.

Umíram, borimſze ſzmertjum. *Agonizo, ago animam, ſum in agonia.* 2. umiram, razluchamſze ſzvetom, preminujem, *morior, emorior, concedo, decedo, exſpiro, cado, extingvor, morte reſtingvor, occido, decedo de ſtatione vitæ, mortem obeo, mortem oppeto, occumbo mortem, l. morte, vitam cum morte commuto, vitâ fungor, l. defungor, animum amitto, l. depono, intereo, ex vita migro, demigro è vita, l. emigro, vitâ privor, vitam deſero, fatis concedo, l. fungor, diſcedo ex vita, efflo animam, vitalia lumina linquo, ſupremum diem vitæ ago, vitam naturæ reddo, diſſolvor, ex corporis vinculis evolo, vitæ extremum ſpiritum emitto, in æternam claudo lumina noctem, penſa vitæ abrumpo, ſomnô conſopior ſempiterno, incido vitæ filum, demorior, ſortem majorum noſtrorum ſubeo, viam univerſæ carnis ingredior, vitæ munus perago, denaſcor, efflo extremum halitum, vitæ periodum abſolvo, è medio abeo, trado animam, naturæ debitum ſolvo, ævo expellor, perbito.* 3. umiram gladom, *conficior inediâ, fame conſumor, enecor.* 4. umiram ú boju,

cado in acie. 5. od ſeje, *conficior ſiti.* 6. zkup umiram, *commorior.* 7. umiram ú ſztaroſzti, *affectâ ætate diem ultimum claudo.* 8. umiram ſzmertjum naglum, *emigro morte repentina, ſubitaneâ, inopinâ morte percellor.* 9. umiram od ſztraha, *metu exanimor.* 10. umreti ſzmertjum naravſzkum, *ſuâ morte mori, l. defungi, morbo naturæ debitum reddere, morbo conſumi, morbo decedere.* pre vremena umreti, *anticipare mortem.*

Umirajuchi. *Moriens, moribundus.*

Umiren. *Tranquillatus.* v. Pomiren.

Umiritel. v. Pomiritel.

Umirújem. v. Pomirujem. 2. v. Utaſujem.

Umivàcha za opranye ruk. *Malluvium, ii, & malluvia, æ, pelluvium, ii, & pelluvia, æ, pollubrum, bri, chernibum.* v. Mosdov.

Umivaliſche. *Lavatorium, ii.*

Umivàm. *Lavo, abluo, eluo, colluo, interluo, proluo.*

Umivànye. *Lavatio, lotio, ablutio.*

Umìven. *Ablutus, lavatus, lotus.*

Umochen. *Intinctus.* v. Omochen.

Umorenye. *Cædes, internecies.* v. Umaranye. umorénye chloveka, *homicidium, ii.* Otcza, *Patricidium.* Matere, *Matricidium.* Brata, *Fratricidium.* Szeſztre, *Sororicidium.* Kralya, *Parricidium, Regicidium, &c.* Pſza, *Canicidium.*

Umorjen. *Occiſus, peremptus, interemptus, interfectus, exſtinctus, exanimatus, lethatus.* v. Ubien. umorjen gladom, *fame enectus, inediâ confectus.* umorjen ſejum, *enecatus ſiti.* umorjen ſztaroſztjum, *ſenio, ætate confectus, l. enectus.* ſzmertnum ranum umorjen, *crudeli funere exſtinctus.*

Umorìtel. *Interfector, oris.* 2. umoritel chloveka, *homicida, reus homicidii.* otcza, *patricida.* matere, *matricida,* brata, *fratricida.* ſzeſztre, *ſororicida.* nayti y *parricida,* moreſze rechi. ar

Digitized by Google

obchinſzkem zakonom imenuje ſze vſzaki on , koi iz rodbine koga z-koncha. umoritel pſza, *canicida*. umoritel z-mechem, *ficarius, ii.*

Umorávam. *Intrico, implico, ingero.*

Umráku. *In crepuſculo.* 2. *in tenebris, in obſcuro.*

Umukel. *Raucus, ravus, obraucatus.* priumukel, *raudiculus, ravulus, ſubraucus.* umuklo gerlo imam, *rauceo, irrauceo, raucio, irraucio, ravio.*

Umuknènye. *Conticeſcentia.* 2. umuknenye gerla, *rauedo.* v. Premuknenye.

Umuknújem. *Rauceſco, irrauceſco.* v. Premuknujem. 2. *conticeſco, obmuteſco, emutio.*

U ante N.

Unápred. *Deinceps, impoſterum.*

Unaprèdek. *In anteceſſum.*

Unapredkùjem. v. Poſzpeſſujem.

Unaruchaju. *In ulnis, in ſinu.*

Unaſſu dobu. *Ætate noſtrâ, memoriâ noſtrâ.*

Unáſſam. *Importo, inveho.* 2. unaſſam, ſzilum jemlyem, *rapio, per vim aufero, raptito, rapto.*

Unìchem. *In nullo.*

Unógi. *Multus, numeroſus, multo numero conſtans.* unogi puk, *numeroſus populus.*

Unogemi nachini. *Multifariam, multifariè, plurifariam.*

Unògo. *Multùm, admodùm.*

Unogo bolye. *Multò meliùs, nimiò meliùs.*

Unogo drugach. *Multò aliter, longè aliter, longè ſecùs, longè aliàs.*

Unogo-farben. *Multicolor, multicolorus, ſoriculatus.*

Unogo-felni. *Multifarius, varius, multiplex, multiformis, pluriformis, multigenus, polimorphus.*

Unogo-govorechi. *Multiloqvax, multiloqvus, polyloqvus.*

Unogo-govorenye. *Multiloqvium, polylogia.*

Unogo-jedecz. *Phago, gulo, manducus, vorax, buphagus.*

Unogo-jedenye. *Multivorantia, æ.*

Unogo-laſzaſzt. *Multicomus.*

Unogo-letni. *Multannus.*

Unogo-luknyaſzt. *Multiforatilis, multiforus, multiforis.*

Unogo-moguch. *Multipotens.*

Unogo-nog. *Multipes, multipeda.* unogo nog kukecz, *tylus, li.*

Unogo novchen. *Multinumus, mi.*

Unogo-piſzecz. *Poligraphus.*

Unogo-putni. *Multivius.*

Unogo-udaja. *Multinubentia, polygamia, poliandria.*

Unogo vuglaſzt. *Multangulus, anguloſus, polygonius.*

Unòſen. *Multiplicatus.*

Unosènye. *Multiplicatio, onis.*

Unosína. (D.) mnoſtvo. *Multitudo, crebritas, numeroſitas, populoſitas, pluralitas, magna copia, ſpira hominum, copia, turba.* unoſina marhe, *pecuare, pecuaria.* unoſina sén, *polygnecon.* unoſina Bogov, *polytheja, æ.*

Unòſtvo lyucztva. *Multitudo, l. colluvies hominum, agema, tis.*

Unosújem. *Multiplico, as.*

Unóve. *Recenter, noviter, non pridem.*

Unúchecz. *Nepotulus, li.*

Unùk. *Nepos, tis.* unuka, *neptis.* 2. unuka ſena, *pronurus, uxor nepotis.*

Unùkin mus. *Progener, ris.*

Unúter. *Intrò, introrsùm.*

Unutèrnya bol. *Inteſtinus, intrinſecus dolor.*

Unuternya. *Interiora, inteſtina.*

Unuternyi. *Internus, inteſtinus.*

Unutre. *Intùs, intrinſecùs.*

V ante O.

Vochye. *Fructus, ûs.* v. Szad.

Vòda. *Aqva, unda, lympha, frigida, liqvidum, latex.* Græce: *Hydor. l. hydos.*

Prov.

Koi love v-mutnoy vode.
Vſzakojachkeh rib nahode.

In

Digitized by Google

In turbido, piſcandum.

2. voda blagoſzlovlyena, *aqva luſtralis, l. benedicta.* 3. kiſzela, *aqva aeida, l. acidulæ.* 4. medvena, *aqva mulſa.* 5. blatna, *aqva limoſa, lutea, cænoſa.* 6. neblatna, *aqva illimis.* 7. deſgyena, ili deſgyenicza, *aqva pluvialis, imbri collecta.* 8. gluboka, *aqva profunda, alta, aqva deorsũ magnã habens altitudinem.* 9. premerzla, *aqva prægelida, præfrigida.* 10 kipucha, *aqva fervens, fervida, bulliens.* 11. raztalyena, *aqva regelata.* 12. zmerſnyena, *aqva nive, & pruina conversa, conglacialis, aqva gelida.* 13 zdencha, *aqva fontana, putealis, l. puteana.* 14 povekſana od deſgya, *aqna imbri, l. imbribus aucta.* 15. redobreſna, *aqva labro amnis æqualis, æqualis cum ripa, & littore fluminis.* 16. nepreſzuſsna, ſiva voda, *aqva perennis, aqva viva.* 17. ſzkachuch tekucha, *aqva ſaliens.* 18. tekucha, *aqva fluens, profluens, jugis.* 19. tiho tekucha, *aqva leniter fluens, ſuaviter, & bellè fluens.* 20. uſzigdar tekucha, *aqva jugis, continuò profluens.* 21. plitva, *aqva tenuis, vadum, brevia, orum.* 22. zaperta, *aqva concluſa.* 23. kalna, *aqva lutulenta, terracea, turbida.* 24. mertva, ili netekucha, *aqva ſtagnans, languida, reſes, ſtans, ſtagnum, ſtantes paludes.* 25. zdencha, *aqva fontanalis, fontana, æ, anima putei.* 26. iz cheterne, *aqva ciſternina.* 27. kuhana, *aqva decocta.* 28. izvirajucha, *aqva ſcaturiens, manans.* 29. z-ocztom zmeſana, *oxicratum.* 30. jachmena, *ptiſana, thyrum.* v. Zythum. 31. hruskova, *pyratiũ.* 32. jabuchna, *acacia.* 33. za pitje, *aqva potulenta.* 34. za umivanye, *aqva lotrix.* 35. voda ú kervi, *phlegma.* 36. maternichna voda, *aqva hyſterica.* 37. voda ú kotrigeh chlovechjeh kſzirotke ſzpodobna, *ſynoria.* 38. voda perſzna, *aqva aſtmatica.* voda za polevanye vertov, &c. *rectrix, cis.* *Prov.* Tiha voda breg podjeda. *Què minùs eſt murmur, plerumque eſt altior unda. Altiora flumina minimo ſono labuntur.* vnogo za toga vode preteche, *multæ interim rotæ volventur.* medvodni, *interamnis, bimaris.*

Vodár, vode noſzitel. *Aquator, oris, aquarius.* vu mehu, *utrarius.*

Vodarìcza, vode noſzitelicza. *Aquatrix.*

Vode glubina. *Aquæ altitudo, l. profunditas, profundum aquæ.*

Vode napelyanye. *Deductio, derivatio aquæ, aquæ ductus.*

Vode tesko puſchanye. *Dyſuria, æ, agrum lotium.* v. Sczalina. 2. vode zprechenye po kamenczu, &c. *iſchuria, æ.*

Vode guſzto kapanye, gdaſze zadersati nemore. *Stranguria, urinæ ſtillicidium.* koi vodu tesko puſcha, *diſurinæus, diſuricus, diſuria laborans.*

Vode razleanye. *Unda, æ, inundatio, undamen, eluvio, eluvies, proluvies, cataclyſmus.*

Vode zbiranye. *Aqvilegium, ii.*

Voden. *Aqveus, aqvoſus, aqvatus.* vodena farba, *color aqveus, l. glaucus.* vodeno vino, *vinum aqvatum, l. dilutum.*

Vodena czev, po kêſze voda pelya. *Siphon, onis.* 2. vodena meticza, *ſiſymbrium, ii.* aliqvi *ſpargarium, ii.* alii *ſparganitum, ti,* appellant. dvoje pak fele, perva, kâſze leſztor *ſiſymbrium*, zove, ab aliis, *balſamita.* vulgò, *metha aqvatica.* druga, *ſiſymbrium eardamine, officinæ, naſturcium aqvaticum.*

Vodena graba. *Alveus, incile, deductorium.*

Vodena kacha. *Hydra, coluber, natrix, enchydris, cherſydrus, chelydrus.*

Vodena mera. *Dioptra, æ, corobates.*

Vodena poſzuda. *Manſiterna, æ.*

Vodeni, kay k-vode ſzliſſa, kayſze ú vode, ali poleg vode naraja. *Aqvaticus,*

Digitized by Google

cus, *aquatilis.* vodena pticza, *aquatica avis.* vodeni oreſſecz, *tribulus aquaticus, nux aquatica.*

Vodena laſztovicza. *Dropanis.*

Vodena lechicza. *Lens paluſtris, epipteron.*

Vodena roſa. *Pulvinus, ni-*

Vodeni beteg. *Hydrops, pis, oſcites, hydropiſis, aqva intercus, anaſarca, hypoſarca.* koi terpi takov beteg, *hydropicus, tympaniticus, aſciticus.* NB. *Si ſegmenta ungvium digitorum, umbilico hydropici imponantur, mirè aqvam expellunt.* 2. vodeni beteg, vu kojem je vech vode, neg vetrov, *aſcites, tis.* 3. vodeni beteg, ú kômje napuhnyena koſa prez vode, *tympanites, tis, tympanicus, tympaniticus.* 4 nanujanye vodenoga betega, *cataſcoria.*

Vodeni cheſsnyak. *Scorium, ii.*

Vodeni drùm. *Rivus, aqvæductus, aqvagium, paragogia, proagogia.*

Vodeni kauran. *Phalacrocorax.*

Vodeni lopuh. *Hydrolapathum, olylapathum.*

Vodeni mehur. *Bulla, veſica, pompholyx. pſydracium.* vodene mehure delam, *bullo, as.*

Vodeni mìs. *Mus aqvaticus, mys.*

Vodeni pavuk, ki po vode ſzkache. *Tipula, æ.*

Vodeni razgon, po kom voda oteche. *Elix, ſulcus aqvarius, agoga, collicia.*

Vodeni ſuti lilium. *Pſeudoacorum.*

Vodeni ſzip. *Comma, cataracta, cataduplа.*

Vodeni ſztupi. *Sublicæ, ſublices.*

Vodeni zaimach. *Hauſtrum, hauritorium, ſitula, ſitulus, cratera, urna, hama.*

Vodeni zatok. *Sinus, ûs.*

Vodenìcza. *Hydropiſis.* v. Vodeni beteg.

Vodènye. *Ductus, ûs, ductio.* za ruku, *manuductio.*

Vòdim. *Duco, is, ducto, as.* v. Pelyam. 2. vòdim za ruku, *manuduco, is.*

Vodìtel. *Ductor.* v. Vogya.

Voditelicza. *Ductrix.* za ruku, *manuductrix.*

Vodòpia. *Hydropotes, hydropota, æ, abſtemius, invinius.* 2. vodopia, koi pri pricheſchanyu meſzto vina vodu pie, *hydroparaſtata.*

Vodo-tòchje. *Aquæ ductio, aqvarum decurſus.*

Vodo tòchno kolo, kô vodu zaimlye y ú sleb ztache. *Rota erogatoria.* zaimachicz takvoga kola, *modiolus erogatorius.*

Vodo-kërſztje. *Epiphania, æ.*

Vodo-merecz. *Librator, aquilex.*

Vodo-noſzecz. *Aqvarius, garcio, onis.*

Vodo-plavka. *Codicaria navis.*

Vodu-noſzim. *Aqvo, aqvor, aris.* 2. vodu zaimlyem, *aqvam haurio, aqvam extraho.* 3. vodu napelyavam, *duco aqvam, derivo, deduco aqvam.*

Vodu puſcham. *Mingo, mejo, exonero veſicam, aqvam peto, l. ſumo, reddo urinam, humorem, lotium.* v. Schim.

Vògya. *Ductor, Dux, præmonſtrator, anteſignanus, proſignanus.* v. Harambaſſa. vogya ſzerchen, *ductor fulmineus.* vogya tabora, *ſtrategus, gi.*

Vojújem-vallzem. *Milito, ſtipendia mereo, militiam exerceo, ſtipendii gratia milito, l. dimico, bello, ſum in armis, armis decerto, diſcepto, ſuſtento bellum, armis cum aliqvo contendo.* v. Bijemſze.

Vojuványe. *Præliatio, decertatio, pugna, conflictus, certamen, diſciplina militaris.* 2. vojuvanye z-lanchenyaki bati, *cæſtuum pugna, pygmachia.* 3. vojuvanye dveh na pozov, *monomachia.* 4. vojuvanye, kô biva pred varaſſem, *antarium bellum.*

Vòl. *Bos, vis.* 2. vol z-raunemi rogmi, *bos licinus.* 3. vol zrogmi zaviatemi k-vuhu, *bos camurus.* 4. vol zrogmi razpetemi na ſirokom, *bos petalus.* 5. vol, koiſze vre vkleplye, *bos jugatorius.* 6. vol, koi lega od lenoſzti,

bos

Digitized by Google

bos cubitor. 7. vol hertav, *bos coriaginosus.*

Volár. *Jugarius, jugator, bubseqva, bubuleus, bubulcaris, cornigeri pecoris propulsor.*

Vòlek. *Boseulus, buculus, li.*

Vòli tovarusti ú jarmu. *Juges, l. boves, juges.* 2. koi neszu bili ú jarmu, *injuges, um, l. boves injuges.* 3. voli orachi, *triones, um.*

Vòlno. *Voluntariè, voluntariò, bono & prompto animo, lubenter, animo libenti, haud gravatè.* kruto volno, *perlubenter.* v. Dobrovolno.

Volovìna. *Bubula, æ, caro bubula.* 2. volovina, t. j. kosa volovszka, *corium buculum, tergum taurinum.*

Volóvnyak-schak. *Bovile, bubile, bostar.*

Volovszka sila. *Taurea, terginum, ni.*

Volóvszki. *Bovinus, bubalis, bucerus, boarius, bubulus, bovillus,* volovszki gnoy, *bolbiton, carcinoma.*

Volovszki harmiczar. *Arabarches.*

Volovszki jezik. *Buglossa, buglossus, & bugl ssum, si, euphrosinum.*

Volovszki lopuh. *Bulapathum, lapathum bovinum, lappa boaria.* NB. *Hujus radix è vino pota articulis mirificè prodest.* v. Lapathon.

Volovszki rep *Hastula regia.* v Albucum.

Volovszki, po volovszko. *Boatim, bovatim.*

Volovszko oko trava. *Buphthalmon, bovis oculus.* v. Netreszk.

Vólya. *Voluntas, volitio, volentia, rutus, libido, arbitrium.* dobra volya, *benevolentia.* hman volya, *malevolentia.* zadnya volya, *testamentum.* poleg volye, *juxta voluntatem.* zapovegy po tvoje volye, *jube tuo arbitratu, & voluntate,* z-dobre volye, *benevolè, bono animo, promptâ voluntate.* pulztiti komu po szvoje volye, *menti suæ aliqvem relinqvere.* volyum szvojum komu prisztati, *accomodare suam voluntatem, accedere voluntate sud.* vlzami tcku po volye, *omnia mihi cedunt ex sententia.* nemam k-tomu volye, *non mihi libido incessit.* volya jelzti, *orexis, is.*

Volya szlobodna. *Voluntas libera, liberum arbitrium.*

Volya razlosna. *Voluntas rationabilis.*

Volya nerazlosna, naglo htenye. *Gravidæ mulieris malacia.*

Volynòszt. *Volentia, prothymia.* v. Volya.

Volyu naszititi. *Explere voluntatem, satisfacere voluntati.* na volyu komu puszti, *liberum arbitrium alicui dare, optionem permittere.*

Vònyam, zlo dissim. *Fœteo, sordeo, puteo, malè, tetrèqve oleo.* v. Szn erdim.

Vonyàv. *Fœtidus, sordidus, putidus, putulentus, olidus, opicus, graveolus, peminosus, mephiticus.*

Vònyba. *Fœtor, putor, teter oder, fœditas, graveolentia, pædor, rancor, fœditas odoris.* 2. vonyba, kâ iz vuszt zhaja, *sordes, fœtor oris, squallor dentium, graveolentia oris, oza, æ oze, & ozen.* 3. vonyba iz vod gnyileh, *mephitis.* 4. vonyba, podpazuhna, *hircus, caper, vitia alarum, s. fœtor ex sudore sub brachiis.*

Voynuche. *Fœtidè, putidè.*

Vósa. *Dolium, vas, carrata, manganum, mangania, cupa, ebria, s. vas vinarium.* vose chep, *conus, axiculus, epistomium, obturamentum, pessus, pessarium.*

Voschen. *Cereus, ceratus.*

Voschenìcza. *Cereus, ei, candela cerea, ceratum, ti.* 2. *Tela cerata.*

Vòsch. *Causon, nis,* vulgò *præla, penicillum, li.*

Voschìka. *Equisetum, hippuris, salix equinalis, cauda equina, ephedra, æ, anabosis, osprella.* NB. *Hæc herba in fictili novo decocta, lienem extinguit.* Plin. l. 17. c. 28. 2. voschika iz koje pchele szét delaju, *cerantibemus.*

Vòs-

Digitized by Google

Vòschim. *Cero, as, cerâ circumlinio, cerâ obduco.*

Vosènye, voſnya na vode. *Remigatio, remigium.* voſenye po kopnom, *vectitatio, vectura.* nayri voſenye y po vode, takſze more rechi.

Voyna znanoſzt, ili meſtria. *Stratonica, æ.*

Voyna mala zaſztava. *Signum militare.*

Voyna moch. *Manus, vis bellica, armarobur belli.*

Voyna placha. *Stipendium, ii.*

Voyna parola. *Vox teſſera militaris.*

Voyna prevara. *Stratagema, ſubſeſſa, inſidiæ, callidum in bello inventum.*

Voynichka oprava. *Perpunctum, ti, ſagum, abolla.* voynichkum opravum oblechen, *ſagatus.*

Voynichki. *Militaris, paleſtricus, athleticus, achilleus, heroicus, herous.*

Voynichki glavar. *Hyparchus.*

Voyník. *Bellator, pugnator, præliator, miles, pugnans, caligatus, ſtratiotes, caſtra ſecutus.* viteſki voynik, *magnus in bello, fortis bellator, pulvere bellico induratus, achilles, heros, marticola, palæſtrita.*

2. Voynik hitro zpraven. *Miles ſubitarius, tumultuarius.*

3. Voynik tvergye branitel. *Miles præſidiarius, præſidium, ii.*

4. Voynik dober y izkuſſan. *Miles exploratâ virtute, miles ſtrenuus, & probatus, miles triarius, & ſpectatæ virtutis.*

5. Voynik dobrovolyen, *vulgò* Volenter. *Miles voluntarius, volo, onis.*

6. Voynik hrabren. *Miles militiæ acer, ſtrenuus, fortis athleta.* v. Voynik n. 1.

7. Voynik kriſnik. *Miles crucis ſigno munitus, miles à cruce, cruciger.*

8. Voynik konyanik. *Troſſulus, eques.* 2. konyanik granaterſzki, *pyrobolarius, martiobarbulus.* dragonerſzki, *deſultorius miles, dimachi, dimachæ, amphippi, iorum.*

9. Voynik kopjanik. *Miles haſtatus, lancearius, contatus, contophorus, garriſſophorus.*

10. Voynik na ladjah. *Miles naumachiarius, claſſicus, claſſiarius, epibates, epibatæ, rum.*

11. Voynik lehkoga orusja. *Levis armaturæ miles, expeditus, rotarius, ferentarius, velatus, veles, itis.*

12. Voynik novi, Novak. *Miles novus, tyro.*

13. Voynik odpuſchen. *Miles exauctoratus, ſtipendio expunctus, ære dirutus.* odpuſchen radi ſztaroſzti, *miles emeritus.* odpuſchen radi betega, *miles cauſarius, valetudinarius.*

14. Voynik plachni, y priſzeſni. *Miles ærarius, ſtipendiarius, miles auctoratus, delectus, ſacramento obligatus, metellus.* plache mentuvan, *miles ſtipendio mulctatus.*

15. Voynik pomochni. *Miles auxiliarius.*

16. Voynik ſeleznyak. *Cataphractus, cataphractarius, clibanarius.* v. Oklopnik.

17. Voynik ſztari. *Miles veteranus.*

18. Voynik ſztraſni. *Stationarius, miles excubiarum.*

19. Voynik z-ſztrelami oboruſen. *Miles ſagittarius.*

20. Voynik proſzti. *Miles gregarius, ſimplex.*

21. Voynik teſkoga orusja. *Miles gravis armaturæ.*

22. Voynik vuſzkochni. *Profuga, transfuga, perfuga, defector.*

23. Voynik pred zaſztavni. *Anteſignanus, ni.* za zaſztavni, *poſtſignanus.*

24. Voynik prechni. *Fundibularius, funditor.* v. Prechar.

25. Voynik halapardas. *Bipennifer, ri.*

26. Voynik zezvan. *Miles evocatorius.*

27. Voynik, ili vitez zlati. *Auguſticlavius, miles aurei velleris.*

28. Voynik z-drevenem orusjem. *Rudiarius, ruderarius.*

29. Voynik z-jednem konyem ſzluſechi. *Singulator, buccelarius.*

30. Voyniki z-pilami. *Pilani, orum.*

Voy-

Digitized by Google

Voynikov glavar. *Polemarchus.*
Voyni. *Bellicus, caſtrenſis, ſtrotioticus.*
Voyni ſztroski. *Exercituales expenſæ.*
Voyni nayvekſi glavar. *Tribunus militum, ſtrategus, ad bellum gerendum prætor.* 2. nyegov ſator, *ſtrategium, ii.*
Voyni ſtuk, velika puska. *Balliſta, tormentum bellicum.* voyni ſtuk z-ſchavli nabiti, *tormentum adactis clavis obſtruere.* voyni ſtuk naravnati, *tormentum dirigere, obvertere.* z-prahom, y globuſſem napuniti, *pulvere pyrio, ferréoque globo inſtruere.* bitiſze z-velikemi ſtuki, *fulminare machinis aneis, majoribus tormentis ſe mutuo petere, tonare grandioribus balliſtis.*
Voyni tolnach, ili voyna komora. *Prætorium, ii.* dati kay god pred voynu komoru, *ad conſilium bellicum aliqvid referre.*
Voyſzk. (D.) voſzak. *Cera, æ.* voyſzk z-ſzmolum zmeſſan, *maltha, æ.* voyſzk beli, *cera candida, cera punica.* voyſzk ſuti, *cera flava, cera pura.* voyſzk cherlyeni, *cera miniata, cera minio tincta, miniatula.* voyſzk pechatni, *cera ſigillaria.*
Vòyſzka. *Exercitus, agmen, copiæ militum, l. militares, bellum, ſtratia.* 2. voyſzka ſztareh junakov, *exercitus veteranus.* 3. noveh, *exercitus tyro, & collectitius.* 4. voyſzka na zemlye, *bellum terreſtre, copiæ terreſtres.* 5. na vode, *copiæ navales, claſſis, is, bellum navale.* 6. voyſzka k-boju dobro ſzpravna, *exercitus procinctus, & conſtructus, inſtructus, & diſpoſitus ad congrediendum, dimicandum, præliandum.* 7. voyſzka z-ſchiti oruſna, *exercitus clypeatus, claſſes clypeatæ.* 8. voyſzka kopjem oboruſna, *exercitus haſtatus, copiæ lanceatæ.* 9. voyſzka oruſna z-oklopi, *exercitus loricatus, claſſis catafractorum.* 10. voyſzka ili boy do z-konchanya, *bellum internecinū.* 11.

voyſzka bochna, *cornu exercitus, exercitus ala.* 12. voyſzka ſàb y miſſev, *batrachomiomachia.*
Voyſzke ſztran perva. *Agmen exercitûs primum, frons exercitûs.* 2. voyſzke kray zadnyi, *agmen poſtremum, exercitûs tergum.* 3. k-voyſzke priprava, *apparatus bellicus, claſſicus.* v. Voyni ſtuk.
Voyſzku razgledam. *Luſtro cohortes, recenſeo exercitum.* v. Muſtram. 2. voyſzku ú red polaſem, *exercitum inſtruo, ordino, in acies colloco.*
Vóz, kola. *Currus, vehiculum, vectarium, hamaxa.* 2. voz pun, *vehes, vehia, ploſtrum, plauſtrum.* voz ſzena, *plauſtrum fœni.* v. Kola. 3. voz za ſtuke, *currus tormentarius.* 4. voz foringaski, najemni, *currus viatorius, meritorius, angariæ, arum.* 5. voz za voſenye ſzterni, *plauſtrum frumentarium.* 6. voz poſtarſzki, *rheda veredaria.* 7. voz oruſni za tabor, *currus falcatus.* 8. voz profuntſzki, *covinus, ploſtellū pro annona militari.* 9. voz za derva, kamenye, *plauſtrum, ploſtrum, ſarracū.* 10. voz odpert, *petoritum, petorritū, eſſedum, covinus.* 11. voz na chetiri konye, *qvadriga, currus qvadrijuges.* na tri, *trigæ.* na dva, *bigæ, & biga, æ.* 12. voz z dvemi kotachi, *carrecta.* za jednoga chloveka, *arcuma, æ.* 13. voz pokrit, *arcera, carpentum velatum panno.* 14. voz lehkek, *eſſedum, di.* 15. voz z-koſſem, *vulgò*, hintov, *rheda, carpentum, vehiculum carpentarium, pilentum, ti, rheda opertanea.*
Vozècz. *Vector, vehens, vehicularius, vectarius, ii, vehens, ductor, hamaxagoga.* 2. vozecz na vode, *remex, gis, actuarius.*
Vozim, po kopnom. *Veho, is, vehio, as, veho currum.* 2. vozim po vode, *remigo, remis navigo, remis navem propello.* 3. van vozim, *eveho.*

Digitized by Google

4. nuter vozim, *inveho*, *adveho*, *intro veho*. 5. nazad vozim, *reveho*, *retroveho*, *reduco*. 6. napre vozim, *praeveho*.

Vozìmſze na ſzuhom. *Vehor*, *vehor rhedâ*, *curru*, *carrejo*, *carrico peragro*, *peraro curru*, *portor vehiculo*, *vehor jumentis junctis*, *bamaxor*. 2. vozimſze na vode, *naviculor*, *navigo*, *nave*, *l. navi vehor*, *devehor*, *navi proficiſcor*, *navigatione pervehor*, *vitam committo ventis*. vozitiſze z-hakli, *ratem conto regere*. vozitiſze chez morje, *mare transmittere*, *tranſire*.

Vozna ſzvora. *Compago*, *nis*, *compages*, *is*. 2. vozna ladicza, *capſus*, *ploxenium*. 3. vozna oſz, *axis*, *is*.

Vozne loytre. *Sponda*, *rum*.

Vozni. *Vehicularis*, *vehicularius*, *curulis*. vozni kony, *equus vectarius*. 3. vozni pokrov, *tympanum*, *caducum*.

Vozo-delecz. *Carpentarius*, *rhedarius*, *vehiculatius fabricator*, *aurifex* ab *auriga*. v. Kolar.

U. ante P.

Upádam. *Incido*. upaſzti ú mreſe, *incidere*, *l. incurrere in plagas*, *in retia*.

Upalomije v-pamet. *Incidit mihi*, *venit mihi in mentem*. v. Pamet.

Upázen. *Viſus*, *conſpectus*, *aſpectus*, *ſpectatus*, *obſervatus*.

Upazènye. *Inſpectio*, *viſus*, *conſpectio*.

Upazújem. *Inſpecto*, *aliqvid oculos conjicio*, *conſpicio*.

Upelànye. *Inductio*, *inductus*, *introductio*.

Upèlyan. *Inductus*, *introductus*.

Upelyávam. *Induco*, *introduco*, *is*.

Upèrto. *Fixè*. uperto gledi, *fixè aſpicit*.

Upíram. v. Podpiram 2. upiram ochi, *figo oculos*, *intendo oculos*, *oculos defigo*. upreti uffanye, *colloco*, *pono*, *figo ſpem*.

Upiránye ochno. *Chenoſis*, *fortis oculorum imaginatio*.

Uplamnènye. *Inflammatio*, *onis*.

Uplamnújem. *Inflammo*, *as*.

Uplàmnyen. *Inflammatus*.

Uplaſsújem. *Terrefacio*, *is*, *timorem incutio*, *mentem affero*.

Uplétam-pleſzem. *Intexo*, *implico*.

Uplèten. *Intextus*, *implicatus*, *implicitus*.

Uplétenye. *Implicatio*.

U pochetku. *In initio*, *in principio*. v. Pochetek. 2. ú pochetku leta, *ineunte æſtate*.

Uporìſche. *Fulcimen*, *baculus*. v. Podpornya.

Upràv. *Planè*, *rectè*.

Upréſem-gelſzem konye. *Jungo equos*. v. Pripreſem.

Upreſſeſztnom uremenu. *Præterito*, *ſuperiore tempore*, *ſuperiore ætate*, *memoria noſtrorum olim*.

Upúchen. *Directus*, *informatus*, *edoctus*, *illuminatus*, *gubernatus conſiliis alicujus*. v. Napuchen.

Upuchénye. *Directio*, *informatio*, *eruditio*.

Upuchújem-tilſzem. *Dirigo*, *informo*, *edoceo*, *inculco*, *invio*. v. Napuchujem.

V. ante R.

Vrábecz. *Paſſer*, *eris*, *ſtruthos*. v. ú izpiſzanyu pticz. 2. urabecz ſzamohodecz, malo vekſi od domachega neg chernei, koi zverhu krovov leche, y lepo popeva, *paſſer ſolitarius*. chverchim kot vrabecz, *pipilo*, *as*.

Vràbchecz. *Paſſerculus*, *li*.

Vrách, urachitel. (D.) likar. *Medicus*, *phyſicus*, *medicator*, *remediator*, *clinicus*, *medens*, *podalirius*, *pæon*, *magnus ægris auxiliator*, *alexio*, *alexicacos*, *melampus*. 2. urachitel kravlyevſzki, *exarchiater*. 3. urach koi iz veſchnoſzti prez izvedanya temela, y zroka betega urachi, *empiricus*, *ci*. 4. urach neznan urachtva prepiſzati, *aniatrologitus*. 5. urach zlocheſzt y nerazumen, *aceſias*, *æ*. 6. urach konyſzki,

Digitized by Google

volovſzki, &c. *veterinarius, ii, medicus equarius, bovedicus, pecorarius.* 6. urach koi rane urachi, *vulnerarius, chyrurgus, chyrurgicus, ci.* v. Barber. 7. v. Varaski urach.

Vrácham. *Reddo, reſtituo.* v. Pouracham. vernuti dobro za zlo, *maleficium beneficio compenſare, remunerare, perſolvere.* 2. uracham koga, *revoco.*

Vrachàmſze. *Redeo, revertor, & reverto, revenio, regredior, revoco pedem, remeo, repedo, retroeo, retrogredior, recedo, regredior, rebito, redandruo.* v. Povrachamſze. vernutiſze ú navuk *redire ad ſtudia intermiſſa, referre ſe ad ſtudia.*

Vrachànye. *Redditio, reſtitutio, redhibitio.* 2. urachanye nazad, *reverſio, reditio, reditus, retrogradatio, remeatus, reverſus, ûs.*

Vrachechi. *Medicamentoſus, mediens, ſalubris, terapeuticus.*

Vrách en. (D.) lichen. *Medicatus, curatus.*

Vrachènye. *Medicatio, curatio, curantia, curatura, cura, medicatus, remediatio.* urachenye betega ſzmertjum betesnika, *cadmea ſanatio.*

Vráchim. (D.) lichim. *Medico, medicor, medeor, curo, ſano, medicinam affero, curationem adhibeo, medicinam exerceo, medicas adhibeo manus, medicas exerceo artes.* urachiti rane, *mederi vulneribus, l. vulnera, medicari cuipiam vulneri.*

Vràchlyiv. (D.) lichlyiv. *Medicabilis, ſanabilis, curabilis, medibilis, remediabilis.* nevrachlyiv, *immedicabilis.*

Vrachni napitek. *Potus, potio, medicata pocula.*

Vrachìtel. *Curator, oris.* v. Urach. urachitela placha, *ſoſtrum, tri.* 2. urachi telìcza, *medica, medicatrix, curatrix iatromæa.*

Vrachtva, kâſze na chelo priveſuju radi glavobolye, *periapta, orum.* urachtva znanoſzt, *medicina, ars medicinalis.* urachtva Bogh, *æſculapius.*

Vráchtvo. (D.) lik. *Medicina, medicamen, medicamentum, medela, remedium, pharmacum, medicabulum, auxilium morborum, venenum abſolutorium.* urachtvo proti chemeru, *antidotus, antidotum, alexipharmacum.* urachtvo telo chiſztno, *medicamentum purgans.* urachtvo grizuche, *medicina cædens, corrodens* urachtvo, kô chini ſzpati, *medicamentum ſomnificum,* urachtvo ſzilno, *medicina vehemens.* urachtvo chuvajuche, *pharmacum præmuniens.* urachtvo, kojemſze czoprie tiraju, *abaſcantum.* urachtvo, kemſze dete mertvo iz utrobe tira, *phtorium, ii.* urachtvo za ochi, *collyrium, rii.* urachtvo proti vſzakomu betegu, *panaces, & panchreſtum.* na vrachtva vſza potroſſiti, *ſoſtris dandis ad inopiam redigi, omnia bona ſua conſumere in conſulendis, adhibendis medicis.* urachtvo piem, *medicinam bibo, l. poto, bibo ſalutis poculum.*

Vrág. (D.) diaval. *Diabolus, dæmon, malignus ſpiritus, malus genius, larva infernalis, generis humani hoſtis, adverſarius ſalutis humanæ, miaſtor, tibilinus, ni, ſatanas, l. ſathana, æ, cacodæmon, dæmonium.* v. Satan. vraga tirajuchi, *exorciſta dæmonis terribilis.* vraga tiranye, *exorciſmus.*

Vragomèten. *Dæmoniacus, dæmonicus, obſeſſus à dæmone.* v. Obſzeden.

Vragometnyak. *Paredrus, dri.*

Vragulia. (D.) opachina. *Malitia, nequitia, inquitas, improbitas, perverſitas, tis, oſtutia diabolica.*

Vrágu ſzluſechi. *Dæmoniacus, demonicola.*

Vrán. *Ater, niger.* v. Chern.

Vràna. *Cornix, cis.* mlada vrana, vranicza, *cornicula.*

Vráſam-ſujem-ziti. *Lædo, offendo vulnero.*

ro. 2. *contemero, violo.* vraziti divoyku, *violare virginem.* 3. rechjum koga vraziti, *vulnerare aliqvem voce, verbo, lingvâ.*

Vráſen, na, no. *Læſus, offenſus.* 2. *violatus, contaminatus, obſtitus.*

Vrasènye. *Offenſa, offenſio, læſura, læſio, vulneratio, ſauciatio.* 2. *violatio, contaminatio.* vraſenye malo, *offenſiuncula.*

Vràſich. *Damunculus, li.*

Vrasja mati chrevo. *Aqvalicus, ci.*

Vrasji, a, je. *Diabolicus, ſatanicus.*

Vrasji ſztricz, drach ſztrichak. *Eringium, ii, eryngion, eringe, paliurus, ri, centumcaput.*

Vràski. *Diabolicè, ſatanicè.* 2. v. Hudobno. n. 1. & 2.

Vrát, sìa. *Collum, li.* prednya ſztran vrata, *gula, jugulum, jugulus, ingluvies.* zadnya ſztran vrata, *cervix, trachelus.* Prov. *Cervicem erigere,* zponeſztiſze proti onomu, komubi imeli zahvalni biti. na vratu obeſſen dragoga, *collo infuſus amantis.* chlovek vrata chiſzto maloga. *atrachelus, li.* chlovek krivoga vrata, *opiſtoničus, obſtipus, capite obliqvus.* vrata tverdoga, *obſtinatus, obſtinax, cervicatus, cervicoſus.*

Vrata dugoga. *Gutturatus.*

Vrata tverdokornoſzt. *Cervicoſitas, rigor.*

Vráta, zatvor. *Porta, janua, oſtium, foris, antica, introitus ædis, thyra, pyla.* 2. vrata zvanſzka, ili kâſze van odpiraju, *fores, rium.* 3. vrata, kâſze na dve peruti odpiraju, navlaſztito czirkvena, *valvæ, rum.* 4. vrata na zadnyem kraju ſztanya, *poſticum, poſtica, poſterula, æ.* 5. vrata otayna, *pſeudothyrum.* 6. vrata Sz. Steph: ú Rimu, *Porta capetia.* 7. vrata Sz. Paula ú Rimu, *Porta Trigemina.* vrata zaſzunyena, *valvæ clauſæ repagulis.* vrata odpreti, *aditum patefaccre, januam aperire.* vrata oterti, *revellere, refringere claustra.* vrata petanki biti, *forcs calcibus inſultare.* na prednya vrata zegnati, na zadnya v-nuter puſztiti, *antica excluſum, poſtica recipere.* 8. meſter koi vrata dela, *valvarius, ii.* 9. od vrat do vrat, *oſtiatim.*

Vratár. *Portarius, janitor, oſtiarius, atriensis, ad limina cuſtos, à januis, aſiſtens portæ, l. ad portam, clauſtritimus, pylanus, ſcario.* vratar Kloſterſzki, *clauſtrinus.*

Vratarìcza. *Janitrix, oſtiaria, æ.*

Vrátcza. *Oſtiolum, portula, portella, porticula.* vratcza od zada ſztanya, *poſticula, poſticulum.*

Vrátecz. *Cervicula, æ.*

Vràtich trava. *Apiaſtrum, meliſophyllum, melinum, meliſſa, melipbylla, melitena, artemiſia.*

Vratìka trava. *Tanacetum, cytragonis.*

Vratìlo ſztana tkalechkoga. *Liciatorium, lucilugum, ſeu lignum circa qvod licia à textore involvuntur.* 2. vratilo, na kôſze platno navia, *jugum, gi.*

Vratna karika iz oczeli. *Millus.* pſzi ztakvemi karikami, *armillati canes.*

Vratne karike ſelezne. *Collare, mullium, millum, numella.* v. Oberlin.

Vratne luknye jarma. *Pantices.*

Vratne ſile. *Sphagitides.*

Vratní-bereg. *Angina, tetanus, ſynanche.*

Vratni chepecz. *Epiglottis, glans jugularis.*

Vratni chuvar. *Janitor.* v. Vratar. vratni ſzluga, *admiſſionalis, atrienſis.*

Vratni kinch. *Stomia, æ, monile.*

Vratni zlati lanczek. *Torques, murænula.* v. Ovraticza.

Vratni rubecz. *Collare, focale, ſupparus, ſupparum.* ſenſzki, *amictorium, mammillare.*

Vrátni. *Antarius, a, m.* vratno vuſe na kôm kamen viſzi, kî vrata zapira, *funis antarius.* 2. v. Rink.

Vratni bochni ſztup. *Orthoſtata, paraſtas, paraſtada, paraſtatica.* v. Sztup.

Vratni kamen. *Paraſtates, tis.*

Vrat-

Digitized by Google

Vratni panti. *Planula, rum.*
Vratni podboy. *Poſtis, antæ, rum,* ſ. *latera oſtiorum.*
Vratnìcza, ili perut vratna. *Valva, æ.*
Vratno ſelezo. *Columbar, pilarium.* v. Vratne karike.
Vratolom. *Collifragus, gi.*
Vratolómka. *Collifraga, æ.*
Vratolòmno. *Præcipitanter.*
Vratolòmnoſzt. *Collifragium, præcipitatio, præcipitantia.*
Vráven. *Directè, rectè.*
Vrávnan. *Diſpoſitus, in ordinem poſitus, locatus.* vravnana zemlya, *coæquata, complanata terra.*
Vravnanye. *In ordinem collocatio, ordinatio, diſpoſitio, ordo, & diſpoſitio.*
Vravnávam. *Ordino, coordino, diſpono, in ordinem pono, digero.* uravnati zemlyu, *coæquare, complanare humum.*
Vré. (D.) jur. (Scl.) veche. *Jam.* 2. vre zdavnya, *jam diu.*
Vrècha. *Saccus, culeus, & culeum, ei, fiſcus.* v. Sakely. 2. vrecha kruſſna, *bero, onis.*
Uréchem. *Faſcino, infaſcino, incanto.* ſchimſze vreche, *faſcinum, ni.*
Vrèchen. *Faſcinatus, infaſcinatus.*
Vrechénye. *Faſcinatio, infaſcinatio, incantatio, faſcinamentum.*
Vréd. *Citò, quamprimùm, feſtinanter, properè, ſtatim, mox, illicò.* v. Hitro.
Vréden. *Dignus, meritus, pretioſus, condignus, perdignus, honoratus, præſtans.* vreden chlovek, *excellens homo.* vrednomu biti, *merere, mereri.*
Vrédno. *Dignè, condignè, prætiosè.* vredno je, *dignum eſt.*
Vrédnoſzt. *Dignitas, præſtantia, prærogativa.* Transl. *ſplendor. ut ſplendor nominis, familiæ.* 2. *meritum.* 3. *valor, pretium, æſtima, æſtimium.* vrednoſzt blaga, *mercipretium.* poleg vrednoſzti czenitel, *juſtus rerum æſtimator,* menye vrednoſzti, *depretiator.*
ú vrednoſzti derſati. *Obſervare, digna-*
ri, colere quid, geſtare in ſinu, prætiare, magni pendere, facere, æſtimare. ú vrednoſzti derſanye, *obſervatio, obſervantia.*
Vregyújem. v. Vraſam. 2. v. Naregyujem.
Vregyènye. *Offenſio, læſio, offenſum, ſi.* 2. v. Naregyenye.
Vrèlo. *Scaturigo, fons, origo, & caput ſcaturiginis.* v. Zviraliſche.
Vrèm. *Ferveo, fervo, ferveſco, conferveſco, bullio.* v. Kipim. 2. vrem z-chervi, *ſcateo vermibus.*
Vréme. *Tempus, tempeſtas, ſeculum.* zlato vreme, *aureum ſeculum. Prov.*

Kakovoti vreme ſzluſi,
Takvomuſze y pridruſi.
Vſze z-vremenom ſzvojem hodi,
Umret mora, ſtoſze rodi.

Cedendum eſt tempori.

2. vreme zburkano, *tempus turbidum.* 3. vreme mirovno, *tempus pactatum, tranquillum.* 4. vedreno, *tempus ſerenum, ſudum.* 5. vreme neſztalno, *tempus inconſtans, volubile, mutabile, variabile, tempus dubium.* 6. vreme ſzadaſnye, preſſeſztno, prihodno, ili doyduche, *tempus præſens, præteritum, futurum.* 7. vreme, ú kojem ſzuncze hodi poſzred neba, *æquinoctium, tempus æquinoctiale.* 8. vreme, ú komſze nayvech ſzuncze iz ſzredine odmekne, *ſolſtitium hyemale.* 9. vreme, ú komſze ſzuncze nayvech priblisa, y naydugſi je dan, *ſolſtitium vernum,* ſ. *æſtivum.* 10. kratko, *angustiæ temporis.* 11. dnevno, *tempus diurnum.* nochno, *nocturnum.* 12. zlocheſzto, *acerbitas temporis, cœli intemperies, tempeſtas.* 13. prikladno, *tempus commodum, opportunum.* 14. vugodno, *tempus amœnum, æquum.* 15. nezdravo, *aëris gravitas, tempus inſalubre.* 16. prihodno, *tempus poſterum, imminens, accedens.* 17. nezgodno,

Digitized by Google

tempus incommodum, *importunum*. 18. prazno, prez poſzla, *tempus vacuum*. 19. ureme odtergnyeno od poſzlov, *ſubciſivum*. 20. ſzetve, *tempus ſativum*. ſetve, *tempus meſſorium*, *l. meſſis*. 21. vreme med vuzmom y zaſztuplenyem, *teſſarocoſte*. 22. vreme treh let, *triennium*, *trieteris*. 23. vreme 60. vur, *ſexagena*. 24. vreme treh meſzeczev, *trimeſtre*, *ſitanium*. 25. vreme treh dnevov, *triduum*, *diatritus*. vreme 27. dnenov, *trinundinum*. vreme ſzto let, *ævum*, *ætas*, *ſæculum*. z-vremenom, *die*, *l. tempore procedente*. ú kratkom vremenu, *propediem*, *brevi*, *l. exiguo tempore*, *perbrevi*, *paulo momento*, *paulo poſt*. kak vreme podneſze, *pro ratione temporis*. vreme tak je doneſzlo, *temporis ratio ita tulit*. ú preſeſztno vreme, *ſuperiori ætate*. zavkaniti vreme, *fallendi temporis ergo*, do nekuliko vremena, *aliquandiu*, *ad aliquod tempus*, *ad breve temporis ſpatium*. ú jedno vreme ſivuchi, *contemporaneus*, *coævus*, *ſyncronus*. ú jednom vremenu ſivlenye, *ſyncroniſmus*, *mi*. ú jednom vremenu z drugem ſivem, *contemporo*, *as*.

Vremèna hip. *Atomus*, *momentum temporis*. iz vremena vchinyeno delo, *autoſchediaſma*. prede vremena doyti, *anticipare*, *antevertere*, *antecapere tempus*.

Vremena tek. *Temporis ſpatium*, *curſus*.

Vremena od poſzlov ukragyena. *Tempora ſubciſiva*.

Vremena chetiri poſzti. *Anni tempora quatripartita*.

Vremènit. *Temporaneus*, *temporalis*, *temporarius*, *temporius*, *caducus*, *fluxus*.

Vremenìtoſzt. *Temporalitas*, *tis*.

Vremenìto. *Temporaliter*, *temporariè*.

Vremenu ſztanovitom dohagyajuchi. *Periodicus*.

Vrényе. *Fervor*, *bullitio*.

Vresújem-zalſzem. *Incido*, *is*, *ſcindo*.

Vretèno. *Fuſum*, *& fuſus*, *ſi*. 2. vreteno preſsno, *coclea*, *æ*. v. Preſzlicza. 3. vreteno melinſzko *molutrum*, *cri*. 4. vretno kolovratno, *volva*, *æ*.

Vretenár. *Fuſarius*, *ii*.

Vrézan. *Sciſſus*. 2. t. j. narezan. *Inciſus*.

Vrítnyak. *Ictus calcis*, *pereuſſio pedis*, *calx*, *apolactizum*. 2. vritnyak dajem, *calcem do*, *pedio*, *pede pulſo*, *calce peto*, *apolactizo*.

Vrinújem. *Intrudo*, *ingero*, *impello*. vrinuti koga ú chaſzt, *intrudere quempiam in offilium*.

Vrinyen. *Intruſus*, *violenter truſus*, *ingeſtus*.

Vrúch. *Calidus*, *calore affectus*. jako vruch, *fervidus*, *æſtuoſus*, *flagrans*. vruch put, *æſtuoſa via*. prevruch, *perfervidus*, *præfervidus*.

Vruchemije. *Æſtuo*, *æaleo*, *ferveo*.

Vruchimſze, vruch bivam. *Caleſio*, *concaleſio*, *incaleſco*, *conferveſco*, *efferveſco*.

Vruchína, ſarkoſzt. *Calor*, *fervor*, *caliditas*, *ardor*, *æſtus*, *flagrantia*, *tentigo*, *cauſor*, *oris*.

Vruſslyiv. *Ruinoſus*.

Vruſsújemſze. *Corruo*, *ruo*, *concido*, *collabor*. v. Opadam.

U ante S.

Uſchép. *Plena luna*, *pleniluninm*.

Uſchiplyem. *Vellico*, *as*.

Usìrumjemſze. *Pingveſco*, *impingvor glandibus*.

Usíſem-ſgalſzem. *Accendo*, *incendo*, *inflammo*.

Uſivajuchi. *Uſufructuarius*, *a*, *m*.

Usívam. *Utor*, *fruor*, *potior*, *fruiſcor*, *& fruniſcor*, *fructufruor*, *fructus percipio*, *commodum capio*. *Prov.*

Kîſze trudi on dobiva,
Y kî ima on uſiva.

Uſivànye. *Fruitio*, *uſus*, *uſio*, *uſura*, *uſusfructus*, *uſurpatio*, *perfruitio*, *oreſis*. krivo uſivanye, *abuſio*, *catoreſis*. uſivanye z-naſzladnoſztjum, *fruitio voluptuoſa*. po uſivanyu poſzvojenye, *uſu-*

Digitized by Google

uſucaptio, *uſucapio*, *uſuſcaptio*. po uſivanyu po ſzvojen, *uſucaptus*. po uſivanyu poſzvajam, *uſucapio*, *is*, *uſufacio*, *præſcribo*.

Uſivàvecz. *Uſufructuarius*, *ii*.

Uſivàvka. *Uſufructuaria*, *æ*.

Usúra. *Uſura*, *æ*, *tocos*. v. Oſura.

Uſzagdaſnyi. *Quotidianus*, *perpetuus*, *amphemerinus*, ut, *amphemerina febris*.

Uſzagyénye. *Inſitio*, *implantatio*.

Uſzagyújem-dilſzem. *Inſero*, *implanto*.

Uſzaki. (D.) ſzvaki. *Omnis*, *quivis*, *quilibet*, *unusquisque*, *unusquilibet*, *nemo non*. uſzaki dan, *ſingulis diebus*. uſzaki chaſz, *omni momento*, *in ſingula momenta*, *omnibus momentis*. uſzaku úru, *in horam*, *in ſingulas horas*, *ſingulis horis*, *&c*. uſzaki drugi dan, *altero quoque die*, ſic *tertio*, *quarto*, *&c*. uſzaki kak more, *pro ſuis quisque viribus*. uſzako leto, *quotannis*, *ſingulis annis*, *in annos ſingulos*.

Uſzakojàchki. *Omnimodè*, *omninò*.

Uſze. *Totum*, *universùm*. uſze lyucztvo, *universus populus*, *totum & omne*.

Uſzégdar. *Semper*, *omni tempore*, *in omnem ætatem*, *æternum*, *in perpetuum*, *perpetuò*, *ſubinde*, *identidem*, *nunquam non*.

Uſzègde. *Ubique*, *ubivis*, *omni in loco*.

Uſzehnújem. *Areo*, *exareo*, *exareſio*. v. Szehnem.

Uſzeknènye. *Munctio*, *emunctio*.

Uſzéknyen. *Munctus*, *emunctus*.

Uſzekújem-knulſzem. *Mungo*, *emungo*. 2. uſzekujem noſz, *emungo naſum*, *purgo naſum*, *detraho mucum è naribus*. uſzeknuti ſzvechu, *emungere candelam*, *lucernam*, *&c*. Transl. dobro je uſzeknyen, *bene emunctus eſt*. i. e. *exhauſtus*, *& pecunia denudatus*. 3. uſzekujem, *reprehendo*.

Uſze ſtat. *Aſſiduè*, *aſſiduò*, *continuè*, *pereniter*. v. Nepreſztancze.

Uſzeſtatni. *Aſſiduus*, *continuus*, *frequens*, *sreber*, *continuatus*, *jugis*, *perennis*, *perpetualis*, *perpetuus*, *claſſicarius*. uſzeſtatni poſzli, *concatenati labores*. uſzeſtat je ſnyim, *frequens eſt cum eo*, *non deſtitit cum eo eſſe*.

Uſzeſzvèchak. *November*, *is*.

Uſzeſzvète. *Feſtum omnium Sanctorum*, *dies pandiculares*.

Uſzevdíl. *Continuè*. v. Uſzeſtat.

Uſzevdílni. *Continuus*, *quotidianus*. v. Uſzeſtatni.

Uſzilyen. *Coactus*. v. Priſzilyen.

Uſzilyújem. *Cogo*, *is*. v. Priſzilyujem.

Uſzirenye. *Coagulatio lactis*.

Uſzirújem. *Coagulo*, *as*. uſziritiſze, *coagulari*. mleko vſzirujeſze, *lac coit*.

Uſzkáchem-ſzkochilſzem. *Profugio*, *aufugio*, *transfugio*.

Uſzkochénye. *Supterfugium*, *transfugium*.

Uſzkòk. *Transfuga*, *profugus*, *profuga*, *refuga*.

Uſzliſſan, na, no. *Auditus*, *exauditus*.

Uſzliſſanye. *Exauditio*.

Uſzliſsújem-silſzem. *Exaudio*, *is*, *ire*. uſzliſſiti proſsnye, *audire preces*, *vota*.

U ſznu. *In ſomnis*, *in ſomnio*, *per ſomnium*.

Uſztájem. *Aſſurgo*, *exurgo*. uſztaju vetri, *ſurgunt venti*. 2. v. Preſztajem.

Uſztanovìten. *Confirmatus*, *ſtabilitus*, *communitus*, *corroboratus*. 2. *aſſeveratus*, *approbatus*.

Uſztanovitènye. *Confirmatio*, *confirmitas*, *firmitas*, *corroboratio*, *ſtabilitas*, *ſtabilimen*, *ſtabilimentum*, *ti*.

Uſztanovitújem. *Firmo*, *confirmo*, *roboro*, *ſtabilio*, *conſtabilio*, *communio*, *corroboro*.

Uſztanovlénye. *Collocatio*. v. Nameſchenye.

Uſztanovlyújem-vilſzem. *Colloco*. v Nameſchujem.

Uſztanovlyújemſze. *Domicilium figo*, *conſtituo*.

Uſztavitel. *Retentor*, *detentor*.

Uſztavlènye. *Retentio*, *detentio*. 2. vſztavlenya-

Digitized by Google

lenya pravicza, *jus retentionis.*

Uſztávlyam. *Detineo, detento, diſtineo, ſuſtento, retineo.* uſztaviti kerv, *ſiſtere ſanguinem.* uſztavitiſze od derchanya, *deſiſtere à curſu, inhibere curſum.* uſztaviti ſzmeh, *refrænare, cohibere riſum.*

Uſztávlyen. *Tentus, detentus, retentus, demoratus, retardatus, ſuſtentatus, remoratus.*

Uſztegnènye. *Inhibitio, cohibitio, refranatio, repreſſio.*

Uſztégnyen. *Cohibitus, repreſſus.*

Uſztéſem-gnulſzem. *Cohibeo, coerceo, fræno, refræno, infræno, reſtringo, reprimo, comprimo, contineo.*

Uſztrelénye. *Trajectio, trajectus, transjectio, trajectura.*

Uſztrelìtel. *Trajector.*

Uſztrélyam-liti. *Trajicio, trajecto, plumbeâ glande perforo, transforo, transfigo, transfodio.*

Uſztrèlyen. *Trajectus, plumbeâ glande transfoſſus, transverberatus.*

ú ſzvenutju. *Primo diluculo, prima luce, ſummo mane, ſurgente aurorâ.*

Uſzúkan. *Contortus, intortus.*

Uſzukávam. *Intorqveo, contorqveo, complico, convolvo.*

U ante T.

Utáchem. *Defundo, infundo, cyatiſſo, ſto ad cyathos.*

Utáplyam. *Demergo, immergo, ſubmergo, ſummergo, aquâ obruo.* vtopiti ladju, *deprimere navem.* 2. utaplyam, tonem, *mergor, ſubmergor, ſummergor, demergor, immergor, aqvis obruor, aqvis pereo, in aqvis ſuffocor, extingvor.* utopitiſze ú morju, *interire naufragio.*

Utaſen. *Placatus, mitigatus, ſedatus, lenitus, delenitus, pacatus, tranqvillatus.* utaſena ból, *ſoporatus dolor.* neutaſen, *implacatus.*

Utasènye. *Placatio, ſedatio, ſedamen, mitigatio, lenimen, lenimentum, allinimentum.* utaſenye z-aldovom, *litatio.*

U T

Utasújem. *Placo, ſedo, mitigo, lenio, mulcio, permulcio, remulcio, mollio, tranqvillo, comprimo, ſopio.* utaſiti ſzerditoſzt, *lenire iram.*

Utéchem. *Incurro, incurſo.* 2. vtechem, nuter techem, *influo, immano, illabor, introfluo.* nepreſztancze utechem, *influito.* 3. utechem, vuhajam, *aufugio, profugio, elabor, evado, conjicio me in fugam, trado me fugæ.* utechi, *in pedes ſe conjicere, induere talariâ.* 4. utechem pogibelnoſzti, *exantlo periculum, vita, devito periculum.* kakti utekelje pogibelnoſzti, *periculis defunctus, l. ereptus eſt, ex ore, & faucibus mali ereptus eſt.*

Utéchemſze. *Confugio, perfugio, ſub protectionem fugio.* utechiſze k-komu pod obrambu, *recipere ſe ad aliqvem fugâ.* 2. utechemſze zkem, *curſu cum aliquo certo, certatim curro, ſtadium curro.* 3. utechemſze k-ſztarejemu ſzudu, k-vekſemu ſzudczu, *apello Principem, vel ad Principem.*

Utechenye k-komu. *Confugium, perfugium, refugium.* 2. utechenye, *profugiũ, efugium, evaſio, fuga.* 3. utechenye vód, *influxus, ûs, influxio, onis.* 4. utechenye, nuter techenye, *incurſio, nis, ineurſus, ûs.*

Utechiſche. v. ſeq:

Utekalìſche. *Refugium, ſuffugium, confugium, perfugium, profugium, receptaculum, præſidium, portus, ara, aſylum.* 2. utekaliſche konyanikov, *ſtadium, decurſorium, catadromus.*

Utekànye. v. Utechenye.

Utekel mi je jezik. *Lapſa, l. prolapſa eſt mihi lingva.*

Uteknenye. *Inſertatio, intruſio.*

Uteknyen. *Inſertatus, intruſus.*

Uteknutiſze. *Ingerere, iñiſcere, intrudere ſe importunè.* v. Utichem.

Utelovlenye. *Incarnatio, incorporatio.*

Utelovlyen. *Incarnatus, incorporatus.*

Uremelújem. v. Temelim.

Utèpen. *Sordidus, polutus, cacatus, fœda-*

Digitized by Google

datus, *maculatus*, *ſpureatus*, *impuratus*, *ſordidatus*, *impiatus*, *notatus*, *ſuffectus*.

Utepényc. *Pollutio*, *contaminatio*, *inquinamentum*, *maculatio*, *maculatura*, *depravatio*.

Utépiyem. *Fœdo*, *inquino*, *maculo*, *inficio maculis*, *ſordibus*, *luto*, *dedecoro*, *polluo*, *contamino*, *contemero*. 2. utepſztiſze, *exſordeſcere*, *inſordeſcere*.

Utergávam-gnulſzem. *Carpo*, *decerpo*, *delibo*, *deſtringo*, *detrabo*, *defringo*. 2. ntergnuti plachu, *deducere*, *detrahere taxam*.

Utichem-vteknulſzem. *Inſerto*, *intrudo*.

Utichemſze vukay. *Immitto*, *intromitto*, *ingero*, *intrudo me in aliquid*.

Utikanye. v. Uteknenye.

Utirávam. *Impello*, *perpello*, *adigo*, *ſubrgeo*, *compello*. v Primarjam.

Utìſſen. *Pacatus*, *pacificatus*, *ſedatus*, *remolitus*, *reconciliatus*, *ſuppreſſus*, *ſopitus*. v. Utaſen.

Utiſsènye. *Quietatio*, *ſuppreſſio*, *ſedatio*, *placatio*, *pacifitatio*, *reconciliatio*.

Utiſsitel. *Pacator*, *ſuppreſſor*, *ſedator*, *mitigator*.

Utiſsújem-ſilſzem. *Paco*, *ſupprimo*, *pacifico*, *mitigo*, *mitifico*, *placo*. v. Utaſujem.

Utiſzkavam. *Imprimo*, *inurgeo*, *intrudo*.

Utochen. *Defuſus*, *infuſus*.

Utochènye. *Infuſus*, *ûs*, *infuſio*.

Utonènye. v. Scq.

Utoplenya kaſtiga. *Submergium*.

Utopiénye. *Submerſio*, *immerſio*, *demerſio*, *demerſus*, *ûs*.

Utòplyen. *Submerſus*, *ſummerſus*, *demerſus*, *immerſus*, *aquis obrutus*, *ſuffocatus*.

Utovìtel. *Saginator*. utovitel kúr, *altilarius*. utovitel ſzviny, *porculator*.

Utovlénye. *Sagina*, *ſaginatio*, *fartura*, *impinguatio*, *pingvefactio*.

Utòvlyen. *Saginatus*, *impinguatus*, *pingvefactus*, *ſuffarcinatus*, *paſticus*, *perpaſtus*, *opimatus*.

Utráganye. *Tædium*, *tæditudo*, *diſplicentia*, *averſatio*. v. Gruſcha.

Utrágamiſze. *Tædet*, *tædeſcit*. v. Gruſztimiſze.

Utraglyv. *Tædioſus*, *piger*, *lentus*, *langvidus*, *faſtidioſus*.

Utraglyvoſzt. *Torpedo*, *ſocordia*, *pigritia*, *torpor*.

Utrípam. *Torpeo*, *ſtupeo*, *labo*. utripaju noge, *nutant*, *labant genua*. utriplyemu ſzercze, *labat ipſi animus*.

Utroba. v. Vutroba.

Utrudenye-gyenye. *Laſſatio*, *fatigatio*, *defeſſio*, *defatigatio*.

Utruden-gyen. *Laſſatus*, *delaſſatus*, *prælaſſatus*, *fatigatus*, *defatigatus*, *defeſſus*. v. Truden.

Utverditel. *Confirmator*, *conſolidator*. v. Potverditel.

Utrudújem-gyujem. (D.) utrudivam. *Fatigo*, *defatigo*, *laſſo*, *delaſſo*, *laſſum reddo*.

Utrudújemſze-gyujemſze. *Fatiſco*, *defatiſcor*, *defatigor*. utruditiſze od puta, *langvere è via*.

Utvergyávam. *Confirmo*. v. Potvergyujem. 2. *ſolido*, *conſolido*, *perſolido*, *ſtabilio*, *permunio*, *communio*, *convalido*. utverditi varas, *urbem mœnibus cingere*, *ſepire*. 3. utvergyavam, tverdo chinim, *duro*, *induro*, *conduro*.

Utvergyen. v. Potvergyen. 2. *Mœnitus*, *munitus*, *emunitus*, *communitus*, *corroboratus*. 3. utvergyen ú rukah, ú koſe, *duricorius*, *calloſus*, *occallatus*, *coriaginoſus*.

Utvérgyenye. *Solidamentum*, *firmamentum*. v. Potvergyenye. 2. utvergyenye koſe, *calloſitas*, *coriago*, *durities*, *duritudo pellis*, *occalleſcentia*.

Utuſchen-ſzten. v. Utovlyen.

Digitized by Google

Utuſchújem-titi. *Impingvo, ſagino.* v. Tuſztim.

V. ante U.

Vu. *In.* vuchem, *in qvo.*

Vùchen. *Doctus, eruditus, gnarus, peritus, litteratus, inſtructus doctrinis, artibus inſtructus, & ornatus, artibus præditus, liberalibus diſciplinis innutritus, arte intinctus.* vuchen chlovek, *mercurialis vir.* viſzoko vuchen, *lux doctrinarum.* viſzoko vucheni lyudi, *ingenia ſumma, viri doctiſſimi ingenii, perlitterati.* jedno malo vuchen, *mediocriter litteratus, eruditulus, politus è ſchola, homo de ſchola.*

Vucheníca. *Diſcipula, æ, addiſcens, tis.*

Vucheník. *Diſcipulus, ſcholaris, ſcholaſticus, alumnus diſciplinæ, auditor, aſſectator, litterator, umbraticus, tyro.*

Vuchèno. *Doctè, eruditè, gnarè, litteratè, peritè.*

Vucheno ſzt. *Peritia.*

Vuchénye. *Eruditio, doctrina, traditio, inſtitutio, litteratura, pædia.* lehko vuchenye, *docilitas.* v. Navuk.

Vu chetiri dni. *Qvatriduo, inter qvatriduum.*

Vuchja jabuka trava. *Cyclaminus.* v. Ciſſanthemos.

Vuchji mlechecz trava. *Eſula peplus, cyparíſſia, tithymalus, earytes.*

Vuchji, ja, je. *Vulpinus.* vuchji ſeludecz, *dolium inexplebile, inſatiabile abdomen.*

Vuchícza. *Lupa, æ.*

Vuchím. *Doceo, erudio, inſtruo, inſtituo, informo, imbuo, præcepta trado, do, rego, acuo.* vuchiti koga, *fingere aliquem, tradere alicui bonas artes, ſtudia alicujus formare.* vuchiti dechaka otecz naſſa, *inſinuare puero orationem dominicam,* vuchiti ú navuku kerſchanſzkom, *catechiſare.*

Vuchimſze. *Diſco, addiſco, condiſco, ſtudeo, litteras, l. litteris, litteris imbuor, otium, & tempus in ſtudiis, vel in artibus ingenuis contero, ſtudiis vaco, vel litteris, muſarum delubra colo, ſtudiis, litteris operam navo, do, animum doctrinâ excolo, vivo in litteris, omne tempus litteris do, tribuo.* vuchimſze mudro-znanya, *philoſophor, ſtudeo dulci philoſophiæ, philoſophiæ operam navo.* vuchitiſze ponochi, *lucubrare.* vnogoſze po nochi vuchiti, *ariſtophanis lucubrare lucernam.* maloſze vuchiti, *à limite muſas ſalutare, à limite ſalutare diſciplinas.* 2. vuchimſze na pamet, *ediſco, memoriæ mando.* 3. vuchimſze dobro, *bene ſtudeo, in litteris profeio, progredior.*

Vuchìtel. *Præceptor, inſtructor, inſtitutor, informator.* vuchitel ſztareh, *gerontodidaſcalus.* v. Navuchitel.

Vuchka gora ober Iſtrie. *Curnanca, æ.*

Vúd. *Pars, membrum.* na vude razdelyam, *artuo.* na vude razſzechenye, *anatomia, membrorum diſectio, diviſio in membra.* na vude zeſzechen, *membratim cæſus.*

Vudàrecz. (D.) Udarcz. *Ictus, plaga verber, flictus, plangor.* 2. vudarecz ſzmertni, *opoplexia, ſideratio nervorum.* vudarcza ſzmertnoga ból, *paraplegia, paraplexia, æ.* vudarecz ſzmertni na jednu ſztran, *hemiplexia.* 3. vudarecz vbodni, *mucronis ictus.* ſzechni, *actei ictus.* muchechi, *ictus ſurdus.* vudarczev pun, *plagoſus.* vudarczev vreden, *plagigerus, plagiger.*

Vudichár, vudichni ribich. *Hamiota, hamiotrabo.*

Vudìcha ſzt. *Hamatus.*

Vudìchni. *Hamatilis, le.* vudichna ſiba, *arundo, arundo piſcatoria, hamata.* vudichna ſnora, *linea piſcatoria.*

Vudichìcza. *Hamulus, li.*

Vudìcza. *Hamus, i, tragula, æ.* na vudiczu lovlenye, *hamatilis piſcatus.*

Vudìczu hitati. *Lineam mittere.*

Vudìczum loviti. *Hamare, adhamare, captare arundine piſces, tremula captum linea*

Digitized by Google

linea trahere piſcem, piſces hamo capere, ſuſpendere.

Vudíram. (D.) udaram. *Verbero, incutio, percutio, plagas infligo, ferio, percello, tundo, verberibus peto, pulſo, plago, plango.* vudriti perſza, *manu plangere pectora.* 2. vudiram ú czily, *ſcopum attingo, l. tango, contingo metam.* 3. vudiram ú voyſzku nepriatelſzku, *concurro, incurro in aciem hoſtium, irruo in hoſtem, hoſtem aggredior, irrumpo, irruptionem facio.* naglo vudriti na nepriatela, *irrumpere repentino incurſu, exercitum emittere in hoſtis provinciam.* v. Navalyujem vudritiſze ob vrata, *illidere caput oſtio.*

Vudiránye. *Verberatio.* v. Vudrenye.

Vu dne. *Per diem, de die, interdiu.*

Vudrèn. *Ictus, percuſſus, tactus, verberatus, perculſus, caſus.* vudren od ſzuncza, *ſolatus.* vudren gutum, *apoplecticus.* na jednu ſztran gutum vudren, *paraplecticus.* vudren od vremena, *ſideratitius, ſideratus, ſideroſus.*

Vudrénye. *Percuſſio, ictus, ûs, verberatio, petitio.* v. Bijenye.

Vudrìtel. *Percuſſor, incuſſor, pulſator.*

V.vekovèchen. *Perpetuatus, ad memoriam poſteritatis proditus.*

V.vekovechújem. *Æterno, perpetuo, immortalitati mando, trado, commendo.*

Vuga pticza. v. Suna.

Vùgel. (D.) Nugal. *Angulus.* vugel kine dobro napravlyen, *ameles angulus.* vugel pechine, *murex.* vugli na ladje, *ceruchi.* od vugla do vugla, *angulatim.* od vugla do vugla doſzigajuchi, *diagonius, diagonicus, diagonalis.*

Vúger, Vugrin. *Hunnus, Pannonius, Ungarus, Hungarus, Panon.*

Vugèrſzki. *Hungaricus, Pannonicus.* po vurſzki, *hungaricè, pannonicè.*

Vugerſzki Orſzág. *Hungaria, Pannonia.*

Vugibànye. *Amotio, remotio.* 2. vugibanye iz puta, *declinatio, ſeceſſio, exorbitatio, deflexus, deflexio, digreſſio è via.* 3. vugibanye, habanye, *vitatio, evitatio, fuga.* v. Ogiblenye.

Vugiblyem-nulſzem. *Amoveo, removeo, dimoveo, ſummoveo.*

Vugiblyemſze. *Cedo, abſcedo, concedo, refugio, gradu moveor, pedem refero, loco cedo.* vugnutiſze z-puta, *declinare extra viam, deviare.* 2. vugiblyemſze, habamſze, *vito, devito, evito, fugio, defugio.* vugibatiſze priliki greſſenya, *peccandi occaſionem fugere, vitare.* v. Ogiblyemſze.

Vuglat. *Angularis, angularius.*

Vuglàſzt. *Anguloſus, angulatus.* jednako vuglaſzt, *directangulus.* oſtro vuglaſzt, *acutangulus.* chetvero vuglaſzt, *eubicus.* jednako chetvero vuglaſzt, *ortogonicus, ortogonius.* vuglaſzt kot czigel, *plinthigonatus.* vnogo vuglaſzt, *multangulus.*

Vùglen sìu. *Pruna, carbo candens, ignitus, perlucidus.* v. Serjavka. 2. vuglen mertev, vgaſſen, *carbo, carbo extinctus, emortuus, niger, ligna cocta, anthrax.* z-vuglenyem terſiti, *carbonarium negotium exercere.*

Vuglenár. *Carbonarius, ii, anthraceus, i.*

Vuglenárſzki. *Carbonarius, a, m.* vuglenyarſzki poſzel, *negotium carbonarii.*

Vuglenárſztvo. *Ars carbonaria.*

Vuglenem. *Carboneſco.*

Vuglénicza. *Carbonaria, fornax carbonaria.*

Vuglénſzki, vugleni. *Carbonarius, a, m.* vuglenſzka komora, *carbonaria cella.* vuglenſzka farba, *anthracinus, i.*

Vugnènye. v. Vugibanye.

Vugnyen. *Amotus, remotus, ſemotus.*

Vugòden. *Acceptus, gratus, placens, beneplacens, complacitus, gratioſus, favorabilis, perjucundus, amanus, tempeus, iucundus aſpectu, delicioſus, delectabilis, voluptuarius, ſuadus.* vugoden, glaſz, *ſuada vox.* v. Drág.

Digitized by Google

Vugòdenſzem. *Placeo, complaceo, beneplaceo, placens ſum, gratus, acceptus ſum, gratioſus, amabilis ſum.*

Vugodna meſzta. *Amœna, orum, tempe.*

Vugodno. *Placidè, gratè, jucundè.* v. Drago.

Vugodno veſzelim. *Oblecto, reficio, delecto, voluptatem affero, delectatione afficio, recreo, relaxo, conſolor, amœno.* v. Veſzelim.

Vugòdnoſzt. *Jucunditas, oblectatio, oblectamentum, delectamentum, delicium, amœnitas, ſpatula.*

Vúgor riba. *Anguilla, angvila, fluta, æ.* 2. vugor riba debela, *angvilla decumana.* jezero gdeſze vugori jako plode, *angvillarius lacus.*

Vugòrek. (Scl.) kraſztavacz. *Cucumer, cucumis, ris, l. mis, cucumis ſativus, citrulla, anguria.* 2. vugorek divji, *cucumis angvinus, aſininus, erraticus, aneetum.*

Vugoríſche. *Cucumerarium, ii.*

Vugrícza. *Hungara, Pannona, æ.*

Vùgrin. v. Vuger.

Vugrinchich. *Hungarellus, li.*

Vúha. *Aures, ium, potentiæ auditivæ.* vúha debela, *aures obeſæ.* duga vuha imajuchi, *otopeta.* vuha ſume, *tiniunt aures.* vúh ſum, *tinitus aurium.*

Vuhájam-ſelſzem. *Transfugio, effugio, profugio, perfugio, aufugio, evado.* van vuyti, *extra fugere.* v. Pobegujem.

Vuhájanye. *Evaſio, effugium, transfugium, profugium.*

Vuham. *Odoro.* v. Pridihavam.

Vuhaſzt. *Auritus, panotus.* 2. *anſatus.* prez vuh, *inauritus.*

Vuhatka. *oricularium, auriſcalpium, ſpecillum.* v. Navuſnicza.

Vùhkek *Udus, uvidus, humidus, humectus, ſucculentus, ſuccidus.* vuhka, y ſzmradna vuna, *lana ſuceida.* v. Moker. 2. malo vuhkek, privuhkek *ſubhumidus, humidulus, uvidulus.* 3. vuhkek bivam, *uveſco, uvidus fio.* 4. vuhkek jeſzem, *uveo, madeo, humeo, humeſco, madeſco, immadeſco.*

Vuhko chinim. *Humecto, humigo, humifico, udo.*

Vuhkócha. *Humor, humiditas, latex, liqvor, mador, udor.* v. Vlaga.

Vúho. (D.) uho. *Auris, auricula, oricula.* tenko vuho, *auris acuta.* v. Auris. dolnya ſztran ili roſa vuha, *auricula infima, aurium lamina, oricilla, lobus, bi.* 2. vuho igleno, *foramen acûs.* 3. vuho preruchay, *anſa.* na vuho kay govorim, *in aurem qvid dico, inſuſuro.* koi na vuho kai poveda, *ſuſuro, ſuſurator, auricularis, otocauſta.*

Vuhòda. *Speculator, ſubſeſſor, explorator, veſtigator, inveſtigator, indagator, emiſſarius, cataſcopus, corynæus.*

Vuhodna ladja. *Proſumia, geſcoreta, navis exploratoria, excubitoria, liburna, liburnica, ſpeculatoria, cataſcopium.*

Vuhodni. *Exploratorius, epiſcopius.*

Vuhvecz. *Python.* v. Vedovina.

Vuhvicza. *Pythoniſſa, python.*

Vujecz. *Avunculus, matris meæ frater.* 2. vujecz moje matere, ili moje babicze brat, *avunculus magnus.* 3. vujecz materine babicze, *avunculus major.* 4. vujecz prebabicze materine, *proavunculus, avunculus maximus.*

Vúk, kurjak. *Lupus, irpus.* vuk y brojene grabi ovcze, *non curat numerum lupus.* vuk kàm ſztarei, tem hmanei, *lupus pilum mutat, non animum.* kadſze vuk imenuje, rad doide, *lupus in fabula, in ſermone.* 2. vuk na zadniczi, *herpes, ſerpigo, ulcus,*

Digitized by Google

cus, *ficus*, *intertrigo*. vuka dobiti od jahanya, *atteri equitando*, *ulcerari*.

Vukòdlak. *Hyæna*, *æ*. 2. v. Vilenik.

Vuko-lovecz. *Luparius*, *ii*.

Vukreſz. *Igniarium*, *ignitabulum*, *ſuſcitabulum*, *pyriotheca*.

Vulichicza. *Plateola*, *fundula*, *æ*.

Vulicza. (Scl.) ſzokak. *Platea*, *via*, *limes*, *vicus*. vulicze varaske, *itinera urbis*. po vuliczah, *per publicum*. od vulicze do vulicze, *vicatim*. po vſzeh vuliczah, *triviatim*, *trivialiter*. 2. vulicza potaraczana, *platea delapidata*, *ſtrata*, *l. ſilicata*. nepotaraczana, *platea terrena*, *immunita*. 3. vulicza teſzna, *angiportus*, *angiportum*.

Vulìſche. *Alvearium*, *ii*, *alveare*, *is*, *alveus apum*, *thalamus*. kukecz kiſze na dnu vuliſcha raja, od kojega ſzetje, y med gine, *clerus*, *i*.

Vulnyák. *Apiarium*, *mellarium*. v. Pchelnyak.

Vúlog. (D.) guta. *Podagra*, *arthridis*, *dolor articulorum*, *dolor artuum*, *cruciatus artuum*. vuloge imati, *doloribus podagræ cruciari*, *ardere*. 2. vulog nóg, *podagra*. 3. vulog rúk, *chyragra*. 4. vulog kolen, *Gonagra*.

Rem:

Proti kojem, daſze vre vkorene, ne vrachtva zverhu terplivnoſzti. Na potiſſenye vendar boli dobro je vzeti olya, y ſutanyek jaicheni, y vkup ſztepſzti, na kudelyu, ali czandru poſztaviti, ter gde boli, poloſiti, doklam poſzehne, y tak guſche ponavlyati. Item ztem putom czandru vu mleko namakati, y onak na bolezno meſzto poſztavlyati.

Vulòslyiv. *Artridicus*, *podagricus*, *podagroſus*, *articularius*, *nervicus*, *neuricus*. 2. vuloslyiv na nogak, *podagricus* 3. na rukah, *chyragricus*. 4. na kolenah, *gonagricus*.

Vùn. *Foràs*, *extrà*. v. Van.

Vumarjam. v. Umarjam.

Vumiram. v. Umiram.

Vùna. *Lana*, *canicies*, *ſuccida*, *lanicium*, *lotium*, *coactile*. 2. vuna, runa, *vellus*, *eris*. 3. vuna ſztopra v oſztriſena, *lana ſuccida*. 4. ſzmradna, neoprana, *æſipum*. 5. vuna omikana ocheſzrana, *lana munda*, *lana carminata*, *pectita lana*. 6. neomikana, *lana rudis*.

Vunár. *Lanarius*.

Vunàſzt. *Lanaris*, *lanatus*, *lanoſus*, *laneus tectus*, *lanuginoſus*. vunaſzta ſivina, *lanare pecus*.

Vune. *Foris*, *exterius*.

Vune faſulyek. *Floccus*, *ci*. vune namotay, *vellumen*, *vellumen*. vune cheſzranye, *carminatio*. vune tkanye, *pexitas*.

Vunenoſzt. *Lanoſitas*.

Vunèn. *Laneus*, *laneſtris*, *vellereus*. vuneni plach, *laneſtre palium*.

Vunèna meſtria. *Lanificium*, *ars lanifica*.

Vunèni meſter. *Lanificus*, *lanifex*.

Vunìcza. *Lanula*, *lanugo*.

Vuno-koſen. *Lanicutis*.

Vuno-noſzni. *Laniger-fer*, *lanaris*.

Vuno-perecz. *Lanilutor*, *lanitor*.

Vuno-predecz. *Laniſex*.

Vuno-terſecz. *Laniſta*.

Vuno-vaſecz. *Lanipendius*.

Vùnu cheſzrati. *Pectinare*, *pectere*, *lanam ducere*, *hamis ferreis pectere*, *carminare*, *carere lanam*, *carpere lanam*. koi vunu cheſzra, *carminarius*, *carminator*. kâ vunu cheſzra, *carminatrix*. kâ vunu deli, *lanipendia*. kâ vunu prede, *lanifica*. z-vunum odevam, *lano*, *as*.

Digitized by Google

Vuplètek. *plur.* vupletki. *Capillare, fasciæ capillares, crinales, fascia, s. ornamentum virginum, in quo capillos suos implicant, impilia, orum, textæ, rum.*

Vúra. (D.) szát. *Hora, æ.* vura porodna, *hora natalis, genitalis, genituræ, nascentiæ, horoscopus.* orudje, ili szloga, ú kojesze takva vura szpoznava, *horoscopeït.* kì iz porodne vure prorokuje, *babilonius, ii.* vura szkradnya, *hora novissima, tempus extremum.* v. Hora. 2. vura, ka bije, y vuru dneva kase, *horologium, horologium machinale, mechanicum vel rotatile.* vura dobro ide, *justo motu fertur horologium.* neyde dobro, *horologium fallit.* 3. vura szunchena, *horologium sciothericum, l. sciothericon, genarche. horologium solarium, l. solare, gnomonicum, gnomonice.* kisze k-takvi vuri razme, *gnomonicus.* 4. vura ka budi, *horologium excitatorium, suscitabulum.* 5. vura vodena, ili szteklena, kâ vodu czurech vuru kase, *horologium aquarium, hydraulicum, l. solarium ex aqua, clepsydra, hydrologia.* 6. vura peschena, *horologium pulviseuli, arenarium, clepammium, l. clepammidium, hora arenaria,* vulgò *clepsydra.* 7. vura putna, *horologium viatorium, saccale.*

Vurár, mester ki vure dela. *Horologiarius, faber automatarius.*

Vuraria, vurarszka mestria, delo. *Automataria opera, automaton.*

Vuraricza. *Horologiaria.*

Vùre hip. *Momentum horæ, minuta.* hipov, t. j. minut 15. vchini fertaly vure. 30. pol vure. 60. czelu vuru. Vure fertaly, *quadrans horæ.* pol fertalya, *semiquadrans.* pol vure, *media hora, horæ dimidium, semihora.* tri fertalyi vure, *dodrans horæ.* pol druga vura, *sesqui hora, hora & dimidium.* dve vure, *bihorium.* tri vure, *trihorium.* vure czegar, *gnomon, index, lingua horologii, horarium.* pércza vure, *lamellæ, fibulæ cessiles, reductiles horologii.* nemir vure, *æquilibrium, libramentum, perpendiculum horologii.* kì vure prezava, *nocturnus horarum monitor.*

Vurìcza. *Horologium parvum, saccale.* 2. *Horula, diecula.*

Vúrni. vurudug. *Horarius, horalis.* molitve vurne, *horariæ preces.*

Vuròki. *Fascinum, fascinamentum.* v. Vrechenye.

Vùru naviati. *Rotare horologium, inserta claviculâ urgere, attrahere pondera horologii.* kì vuru navia, *horologii curator.* 2. ú dobru, szrechnu vuru rogyen, *avibus bonis, secundis, auguratò natus.* neszrechnu vuru rogyen, *fuscis avibus, malâ ave, inauspicatò prognatus.*

Vús. (D.) Schenacz. (Scl.) ús. *Pediculus.* 2. vus kasze okol szraina zadersava, *vulgò* Ficzayzlin, *pediculus inguinalis.* 3. ovchja ali peszja vús, *ricinus.* 4. mala vus chlovechja, ali sivinszka, tekut, *pedicellus, li.* *Prov.* V-zapuscheni glavi kotesze vussi. *Neglectis urenda filix, inascitur agris.* it. Kadsze v-kerzno vús zakerpa, z-mlademiga vred naterpa.

Vusár, koi vusa plete. (D.) Povraznik, konopar. *Restiarius, restio, funarius, schœnoplocos.* 2. vusar, kì po vusu hodi, *funambulus, funerepus.* v. Vusetanczus.

Vúse. (D.) Konop. *Funis, restis, harpedona, schœnus, schœnum.* 2. vuse likovo, *funis tiliaceus.* 3. vuse iz szkrobotine, *funis sparteus.* 4. vuse pressno, ili kitta, *funis torculus.* 5. vuse mresno tak gornye, kak dolnye, (D.) Uzakrók, *epidromis, dis, retium funis.* 6. vuse na machkah seleznih, *funis anchorarius, seritia, camelus, li.* 7. vuse na barkah, brodeh, galjah, *rudens, anquina, tortum linum, pedes velorum.* 8. vuse kemsze jadro potese, *propes, hypera, versaria.* 9. vuse iz konopline, ku-

Digitized by Google

kudele, ali ſzlame, *tomice, es, tomex.* 10. vuſe koſze prek jarma vleche, y vſzako na kojemſze breme vleche, ali noſzi, *ampron, nis.* 11. vuſe, kemſze kai poteſe, *funis ductarius, ſubductarius.* 12. vuſe za muchenye, *tortum.* 13. vuſe, na kojem viſzi kamen, kî vrata pripira, *funis antarius.*

Vuſgán. (D.) Uſeſen. *Accenſus, incenſus, ſuccenſus, flammatus, inflammatus.* 2. v. Szerdit. 3. vuſgan od lyubavi, *devictus, ſaucius, ſuccenſus amore.*

Vuſgánye. *Accenſus, incenſus, ûs, accenſio, incenſio, ſuccenſio, incendium, inflammatio.* vuſganye vnogih ſzvech ſzkupa, *collucernatio.* malo vuſganye, *accenſiuncula.* 2. vuſganye obraza od ſzuncza, *pyroſis.* vuſganye ochih, *flagrantia.* vuſganye kervi, *phlegmone.* 3. vuſganye od ſzerditoſzti, *excandeſcentia, iraſcentia, incenſio, inflammatio.*

Vuſíſem-galſzem. *Accendo, incendo, ſuccendo, flammo, inflammo, adoleo, inflagro, ſubjicio rebus ignem, incendium facio, faces ſubdo, facibus armo, ſufflamino.* hiſu ne vuſgati, *ab æde abſtinere ignem.* 2. vuſgati koga parezom, *fuſte aliquem accendere, fuſtigare.*

Vuſíſemſze. *Incendor, accendor, ſuccendor, inflammor, in flammas abeo.* 2. vuſgatiſze ú ſzerczu, *exardeſcere, inardeſcere, irâ ſuccendi, ardore animi concaleſcere.* 3. zopet vuſíſemſze, *reardeſco, reaccendor.*

Vuſni tanecz. *Petaurum.*

Vuſo-tanczus. *Fune, l. funirepus, funipeus.* v. Tanczus.

Vuſo-tanczuski. *Schœnobaticus.* takva neſtria, *ſchœnobatica.*

Vuſe-terſecz. *Schœnopola.*

Vuſſeſzna czevchicza. *Antelix.* 2. vuſſeſzna ſprikalka, ali czevchicza cez kojuſze vuha zalevaju, *auricularius clyſter, otenchyta.* v. Vuhatka.

Vuſſeſzne lyuknicze. *Aurium meatus.*

Vuſſeſzni. *Auricularius, auricularis.* vuſſeſzni ſúm, otok, *parotis.* vuſſeſzni kinch, *inaures, ium.* v. Navuſnicza. v. Vuho.

Vuſſiv, pun vuſſih. *Pediculoſus, pediculoſus, vermibus capitis ſcatens.* 2. *peticularus.*

Vuſſivi. *Pedicularis.* vuſſivi beteg, *morbus pedicularis, phthiriaſis.*

Vuſsívka trava. *Pedicularia, aſtaphiſagria, ſtaphyſagria.*

Vuſſivoſzt. *Pediculatio.* v. Vuſſivi beteg.

Vúſzek. *Clava lignea, cala.* v. Oſchek.

Vuſzènye. *Scortum.* vuſzenye za podplate, *tergus, oris, byrſa.* v. Koſa. n. 1.

Vúſzki puti med gorami. *Pylæ, arum.* 2. v. Vuzek.

Vuſzko. *Anguſtè, arctè, coarctè, ſtrictè, adſtrictè, conſtrictè, contractè, circumſcriptè.*

Vuſzkok. *Refuga, transfuga.* v. Uſzkok.

Vuſzranecz. *Cunilingus, i.*

Vúſzta. *Os, oris, rictus, ûs, rictum, bucca.* 2. vuſzta odperta, *os patens, hians.* vuſzrta odperta derſati, *hiatare.* ki vuſzta odperta derſi, *mirio, nis.* 3. vuſzta ſzlinava, *os fluidum ſalivis.* 4. vuſzta prez zubih, *os edentatum.* 5. vuſzta voynucha, *os fœtidum.* 6. vuſzta nad ſeludczem, *iſophagus, œſophagus, os ventriculi, ſive ſtomachi, cardia, &c.* 7. vuſzta gore, *anguſtia, l. fauces montis.* 8. vuſzta morja, *oſtia maris.* 9. vuſzta pechi, *præfurnium, orificium fornacis.* 10. prez vuſzt (D.) nezuſzt, *atomus, achelus, achillus.* vuſzta prilaſem, *cellabillo, os aplico.* vuſzta ſzkrivlyujem, *ringo, ringor, rictu, diſtorqueo rictum.* vu vuſzta jeſzti devam, noſzim, *ſublabro.* do vuſzt, *oretenùs.*

Vuſztècza, mala vuſzta. *Oſcillum, oſculum, labellum, labeolum, l. labiolum.*

Vuſztna vonyba. *Fœtor, gravitas oris.* vuſztna praznocha, *bucca.*

Vuſztnàſzt, chubatzt. *Labeo, nis, labioſus, labioſus.*

Digitized by Google

Vuſztnicza. *Labium, ii.* 2. vuſztnicza dolnya, *imula oricilia.* koi ima dolnyu vuſztniczu dukſſu, *brochus, l. bronchus.* 3. vuſztnicza mala, *labiolum, labellulum. plur.* vuſztnicze, *labia, rum.* vuſztnicz izpriſchenye, *exulceratio labiorum.* vuſztnicz razpuczanye od zime, *rhagades, um, rhagadia, orum. & ragadia, orum.* koi vuſztnicze razkolene ima, *lagochilus.* oblizavanye vuſztnicz, *linctus labiorum.*

Vuſztno ſzpriſchenye znutra na nebu. *Aphtæ, rum.* 2. vuſztno nebo, *palatum, & palatus, i.*

Vuſzto-bolen. *Stomaticus.*

Vuſzto-tverd. *Oriduriu.*

Vutek *Trama, ſubtegmen, licia, fila tranſversa, ſubſtamen.*

Vútel. *Poroſus, foraminoſus, foraminatus, fiſtulatus.*

Vutlìnka. *Foramen, pertuſura.* vutlinke nayzgorne na arboru barke, po kojeh vuſa teku, *lix, rum.*

Vutomtoga. *Interea, interim, eouſque.*

Vutròba. *Uter, & uterus, volva, vulva, matrix, cis, loci, rum.* 2. *viſcera, inteſtina, intranea.* vutrobu van jemlyem, *viſcero.* van jemanye vutrobe, *viſceratio.* po vutrobah, *viſceratim.*

Vutrobìcza. *Uterculus, li.*

Vutròbna bol. *Strophos, verminatio, ventriculatio, ventriculoſa paſſio.*

Vutrobna plahticza. *Secundæ, byxtera.*

Vu tu dobu. *Tunc, tunc temporis, tum, iis temporibus.*

Vúychich, vuyczev ſzin. *Matruelis, ex matris meæ fratre progenitus.*

Vuyna. *Avuncula, æ, uxor avunculi.*

Vúza. *Vinculum, murus.* vu vuzi koga vumoriti, *excruciatum in vinculis necare.* v. Temnicza. 2. vuza teska, *vinculum arctiſſimũ.* Prov. *Nodus hercules*

Vúzda. (D.) uzda. *Frænum, capiſtrum, habena, oria, camus.* vuzdu popuſcham, *relaxo habenas.* vuzdu ſztesem, *retraho habenas.* 2. vuzda ali ſvala, kumſze

tverdokorni konyi krote, *paſtomis.*

Vuzdàm. *Capiſtro, capiſtrum induo, frænum injicio, fræno, infræno.* odvuzdati, *habenam deponere.*

Vuzdàn. *Frænatus, infrænatus, capiſtratus,* 2. nezavuzdan, *effrænis, effrænatus.*

Vuzdànye. *Infrænatio, fræni injectio.*

Vuzdenìcza, czugel. *Habena, æ.*

Vuzdna rinka. *Pſallium, ii.*

Vuzdo-derſecz. *Frænator.*

Vuzdo-neſzecz. *Fræniger.*

Vúzek. *Anguſtus, arctus, ſtrictus, laxſtrictus, conſtrictus, arctatus, contractus, circumſcriptus.* v. Teſzen.

Vuzem. (D.) uſzkarſz, vaſam. *Paſcha, æ, & tis.* nazvati homu dober vuzem, *proſpero quempiam paſchate impertire.*

Vùzel, zaveſay. *Nodus, di.* 2. vuzel tverd, *nodus arctus, nodus gordius.* 3. vuzel zapleteni, *nodus intricatus, implicatus.* prez vuzla, *enodis.* kay je med dvemi vuzli, *internodium.* vuzel odveſujem, *ſolvo, reſolvo nodum.*

Vúzim. *Vinculo, comprehendo, captivo, carcero, incarcero, in carceres, in cuſtodiam conjicio.* vuziti koga, *vinculis, & cuſtodiâ aliqvem arcere.* 2. vuzim, vuſzko chinim *arcto, coarcto, conſtringo, anguſto, circumſcribo.*

Vuzlàſzt. *Nodoſus, multinodus, geniculatus, nodatus, multinodis.*

Vùzlam-ti. *Nodo, ligo, necto.* na-ali zavuzlati, *innectere, innodare.*

Vuzméni. *Paſchalis.* Vuzmeni Gód, *Feſtum Paſchale, dies Reſurectionis.*

Vúznik. *Captivus, vinctus, conſtrictus, conjectus in vincula, in cuſtodiam, circumventus hoſtili cuſtodiâ, compedatus, incarceratus, ergaſtulus.* vuznik vekovechni, *perpetuus carceris inquilinus, ad perpetuos carceres damnatus.*

U. ante Z.

Uzájem. *Mutuò, commodatò.*

Uzáymen. *Mutuatus, mutuo datus, aut acceptus, mutuatitius.*

Uzáymenye. *Mutuatio, commodatio.*

Digitized by Google

Uzdánye. *Fiducia*, *a.* v. Uffanye.

Uzdersán. *Retardatus*, *retentus.* v. Zaderſan &c.

Uzétje. (D.) vazetje. *Acceptio*, *ſumptio.* 2. uzetje varaſſa. *baloſis.* 3. nazad uzetje, *receptio*, *reacceptio.* nazad uzetje rechi, *palinodia.* 4. gore uzetje, *aſſumtio.* 5. uzetje muchech, *ſurreptio*, *ſubreptio.*

Uzhajam, gore idem. *Scando*, *aſcendo*, *conſcendo*, *exurgo*, *inſurgo*, *venio ad ſummum.* uziti na prodekalniczu, *aſcendere ſuggeſtum*, *l. ad ſuggeſtum.* 2. *orior*, *pateſco*, *emergo.* 3. uzhajam kod kvaſz, *fermenteſco.*

úzhod. *Aſcenſio*, *aſcenſus*, *ûs.*

Uzímlyem. *Sumo*, *deſumo*, *capio*, *tollo*, *ſuſcipio*, *accipio*, *aſſumo.* uzemi ako hoches, *capeſis.* uzimlyem nazad, *recipio.* 3. uzimlyem ſzilum, *vi accipio*, *rapio*, *vi tollo*, *eripio.* 4. uzimlyem muchech, *clam accipio*, *ſubripio*, *ſurripio.* 5. naſze uzimlyem, *ſuſcipio*, *ſuſcepto*, *recipio in me.* chaſzt naſze uzeti, *obire munus.* 6. gori uzimlyem, *aſſumo.*

Uztèrplyiv. *Patiens.* v. Terplyv.

Uzvíſſen. *Elatus*, *exaltatus.* v. Zviſſen.

Uzviſújem. *Excito*, *effero.* v. Zviſſujem. 2. v. Hvalim.

X.

Szlovo negiaſzovito, y vu naſſem horvatſzkom govorenyu, y piſzmu nenavadno. Zvan nekojeh, koi meſzto *Ks* vu ſztanovitch rechih poſztavlyaju *X.* kakti: ja piſſem *jakſi*, *vekſi*, oni piſſu *jaxi*, *vexi.* Dalmatinom vech krat je vu navade Meſzto *Sh*, ali *ſa.* kakti *Shaba*, *xaba.* Vendar kiſze jednachejega, y bolye pertenoga puta derſi, vlzi vele da menye greſſi.

Y.

Szlovo vuGerchkeh leſztor rechih glaſzovito. Vu naſſem ſzlovinſzkom jeziku rechi nigdar nepochinya, zverſſava vendar, y nye vele. Vigy ú ſzvojem meſztu, na koneczu ove kuyige.

Z.

Z, po ſztaro horvatſzko 3. ſzlovo neglaſzovito.

Z, gdaſze prepoſztavlya imenam ka zlamenuju paydaſtva. *Cum.* kakti z-Petrom, *cum Petro.* 2. z, kadaſze prepoſztavlya rechim koje oznadje znamenuju, *idem quod abiativus abſolutus.* kakti: z-perom, *calamô.*

Z. ante A.

Zá. (D.) chicha, radi. *Ob*, *pro*, *propter.* za ó, *propter hoc.* 2. za, *poſt.* za tem, *poſt hoc*, *dein.*

Zabàba. *Atavia*, *abavia.*

Zabádam-bolſzem. *Figo*, *infigo*, *defigo.* 2. ſzkup zabadam, *configo*, *compingo.* 3. nazopet zabadam, *refigo*, *repango.* 4. zabadam v-zemlyu. *pango*, *infero*, *depango.* 5. kolcze zabadam, *depalo.* koi kolcze zabada, *depalator.*

Zabadànye. *Fixio*, *injixio*, *defixio*, *inſertio.*

Zabàva. *Afflictatio*, *vexatio*, *moleſtia.* v. Banta. 2. *remora.* v. Zaſztentanye. 3. zabava, ſzkulnya, *tentamen*, *tentamentum.*

Zabavícza. *Illuſor*, *vexator*, *irritator*, *ſtimulator.* od ſene, *irritatrix*, *vexatrix*, velifze.

Zabávlyam. *Blatero*, *illudo*, *inquieto*, *exerceo*, *agito*, *vexo*, *affligo.* v. Bantujem. 2. *moror*, *remoror*, *retardo.* v. Zaſztentavam.

Digitized by Google

Zabavlyànye. *Vexatio, afflictio.* v. Bantuvanye.

Zabàvlyen. *Occupatus, curis detentus.* 2. *remoratus, retardatus.*

Zabavlyènye. *Occupatio, in curis detentio.* 2. *retentio, remora.*

Zabelújemſze. *Albeſco, exalbeſco, inalbeſco.* 2. zabelujeſze zorja, *albeſcit aurora, nitent crepuſcula auroræ.* 3. zabelujeſze ſelezo, *candeſcit, excandeſcit, obcaleſcit, igneſcit ferrum.*

Zabèrtven. *Repletus, obſtructus, obturatus, oppillatus.*

Zabertvènye. *Obſtructio, obturatio, oppilletio.*

Zabertvújem: *Aſtringo, obturo, occludo, oppillo, ſtipo, obſtipo, obſtruo, obſtrudo.*

Zabíjam. *Ineutio, pertundo.* zabiti chavel, *clavum in aliqvid adigere.* 2. zabijam v-zemlyu, *humi defigo, in terram pono, pango, depango.* kolcze zabijam, *depalo.* 3. preruchnem batom zabijam, *fiſtuco.* 4. zabijam chep *paxillo.*

Zabijànye. *Incuſſio, incuſſus, ûs.* 2. zabijanye v-zemlyu, *depanſio.* 3. zabijanye preruchnem batom, *fiſtucatio.*

Zábim. (D.) zaboravlyam. *Dediſco, obliviſcor.* zabiti kay, *tradere ventis, tradere oblivioni.* v. Pozablyujem.

Zàbit. *Incuſſus, infixus.* 2. zabit v-zemlyu, *depanſus, humi defixus.* preruchnem batom zabit, *fiſtucatus.*

Zablènye. (D.) zaboravlenye. *Oblivio, oblivium.* 2. zablenye preſeſſztneh, *amneſtia.* v. Pozablenye.

Zablèſchen. *Nimio ſplendore repercuſſus, perſtrictus, præſtrictus.*

Zablèſchenye. *Coruſcatio, fulguratio, ſplendoris repercuſſio.* v. Bleſzikanye. 2 *perſtrictio oculorum, obfuſcatio aciei.*

Zableſchújem. *Perſtringo, perſtringo aciem mentis, præſtringo viſam, aciem oculorum ſplendore nimio repercutio.* 2. zableſchujem, *fulguro, perfulguro, coruſco.*

Zabludni. *Erroneus, devius.* zabludni put, *devium iter.* zabludni vert, *labyrinthus.*

Zablùdnik-cza. *Erro, devius, devia.* v. Bludnik.

Zablugyénye. *Deviatio, aberratio.* v. Bludenye.

Zablugyújem. *Erro, aberro, devio, deflecto, à via decedo, orbitam rectam perdo, de recta via deflecto, declino à recta via, l. rectam viam.*

Záblyen. (D.) zaboravlyen. *Oblivioni datus, ex memoria deletus, ventis conſignatus, pectore excuſſus, oblitteratus.* v. Pozablyen.

Záblyiv. *Oblivioſus, oblivius, immemor.* 2. *attonitus, ſtupefactus.*

Zabòden. *Infixus, defixus, inſertus.*

Zabodénye. *Infixio.* v. Zabadanye.

Zabolyújem-leti. *Indoleſco, indoleo, incipio dolere, vel dolore laborare.*

Zabúdalimſze-litiſze. *Attonitus hareo, ſtupeo.*

Zabúdalyen. *Attonitus, externatus, expavefactus, ſtupefactus, obſtupidus, obſtupefactus.* 2. zabudalyenoga chinim, *attono, expavefacio, ſtupefacio, obſtupefacio.*

Zabranènye. *Inhibitio, prohibitio, interdictio, vetitum, interdictum.*

Zabrányen. *Inhibitus, prohibitus, vetitus, interdictus.*

Zabranyújem. *Inhibeo, prohibeo, cohibeo, veto, interdico, caveo legibus.* zabraniti puta, *interdicere viam.*

Zabſztúny. *Gratis, gratuitè, fruſtrà, temerè, inaniter.* vſze je zabſztuny, *omnia in caſſum cadunt.* v. Zahman.

ZA ante CH.

Zacherlenènye. *Erubeſcentia, æ, ſuffuſio.*

Zacherlenújem. *Minio, rubrico, rubrica notо, rubefacio.*

Zacherlenújemſze. *Rubeo, erubeſco, ſubrubeo, rubore ſuffundor, pudefio.*

Zacherlényen. *Rubicoſus, rubicundus, rubore ſuffuſus, rubefactus, confuſus.*

Zachèt. *Inchoatus.* v. Prichet. 2. zachet ú materine utrobe, *conceptus.*

Za-

Digitized by Google

Zachétek. v. Prichetek.

Zachétje. *Exordium, inceptio, inchoatio.* 2. zachetje dedeta, *conceptus - ûs, conceptio.*

Zachétnik. *Auctor, author.* v. Prichetnik.

Zachìnba. *Species, aroma, aromata, um, condimentum, embamma.* 2. zachinba, y olye, z-kojemſze mertva tela maſu, da ne zegniju, *amomia, æ.* 3. zachinbe ſzlatke, *hedyſmata, um.*

Zachinénye. *Cõditus, ûs, conditio, cõditura.*

Zachinìtel. *Conditor, aromatarius, ii.*

Zachinſzka skatulicza, ali predolczi. *Pyxidicula, aromato-theca, narthecium.*

Zachinſzka pateka, ali ſtaczun. *Aromatopolium.*

Zachinſzki kramar. *Aromatarius, aromatopola, odorarius, condimentarius.*

Zachínyam. *Condio, aromatizo.* zachiniti jeſztvine, *cibos condire, cibos ſapidos reddere condimento.* 2. *inchoo, incipio.* v. Pochinyam.

Zachìnyen. *Conditus.*

Zachudènye. *Admiratio, mirabilitas, admirabilitas, miratio, miratus, ûs, obſtupefactio.*

Zachudújemſze. *Admiror, demiror, adſtupeo.* zachuditiſze, *admiratione teneri, l. capi.* jakoſze chuditi, *obſtupefieri.*

Zachújem. *Inaudio, ſubaudio, ſubintelligo.*

Zachúvam. *Aſſervo, conſervo, reſervo.*

Zachúvan. *Aſſervatus, adſervatus, conſervatus, reſervatus.*

Zachuvànye. *Aſſervatio, adſervatio, conſervatio, reſervatio.*

Zaczépan. *Inſectus.* 2. zaczepani mús, *merum rus, petro, ruſpico.*

ZA ante D.

Záda, odzada, zaja. *Poſt, retro, retrorsùm, retrorsùs, à tergo.* 2. zada, y napre, *retrorſum, & priorſum.* 3. zada pleſſiv, *recalvaſter, recalvus.*

Zadàr, Varas tik morja ú Dalmatie. *Jadera, Judra, Colonia Jadrenſis,* vulgò *Zara.*

Zadàrſzka zemlya. *Liburnia, æ.*

Zadàvek. (Scl.) kapara. (D.) ramna. *Arrha, arra, arhabo, arrabo, nis, auctoramentum.* zadavek dajem, *arrho, as.*

Zadavìtel. *Jugulator, ſtrangulator.*

Zadavitelicza. *Strangulatrix, jugulatrix.*

Zadavlénye. *Suffocatio, præfocatio, ſtrangulatio, pnigmus.*

Zadávlyen. *Suffocatus, præfocatus, morticinus, ſtrangulatus.*

Zadavlyújem-vilſzem. *Effoco, præfoco, ſuffoco, offoco, ſtrangulo.* zadaviti koga, *oblidere animam, fauces elidere, ſpiramentum præcludere cuipiam.*

Zadĕd, cheterti ded. *Atavus, ſeu tritavus.* ar ded, *avus,* preded, *proavus.* preded otcza mojega, *t.j.* tretji ded, *atavus.* â cheterti, *t.j.* prededov ded, *tritavus,* i. e. *quartus ab avo, qui eſt avi pater, & tritavia atavi mater.*

Zadelávam. *Reparo, reficio, reſarcio.* 2. *obſtruo, obſepio.* zadelati pute, *vias reſcindere, intercipere, iter obſidere, aditum claudere.*

Zadélan. *Reparatus, refectus.* v. Popravlyen. 2. *obſtructus, intercluſus.*

Zadelànye. *Obſtructio, intercluſio.*

Zaderchànye. *Incurſus, ûs, impetus curſûs.*

Zadergnènye. *Illaqueatio, perfocatio, ſuffocatio, obſtrangulatus, ûs, copulatura.*

Zadergnújem. *Jugulum frango, perfoco, oblido fauces, guttur, collum obſtringo, interſtringo alicui gulam.* vuſem zadergnuti komu vrat, *laqueo gulam frangere.*

Zadérgnyen. *Illaqueatus, laqueo jugulatus, adſtrangulatus, obſtrangulatus.*

Zaderkávam. *Incurro, incurſito, impetum curſus accipio.* 2. *irrito, provoco, exſtimulo.*

Zadersán. *Tentus, detentus, retentus, retardatus, intercluſus.*

Zadersánye. *Detentio, retentio, retardatio, mora, intercluſio, inhibitio, impeditio.*

Digitized by Google

Zadersívam. *Detineo, attineo, retineo, retardo, reſiſto, impedio, præpedio, impedimento ſum, viam intercludo, diſpendo, demoror, peremo.*

Zadersàvecz. *Detentor, retentor, retentator, remorator, demorator, interpellator.*

Zadèrska, zanka. *Laqveus, pedica.* v. Pruglo.

Zaderſchújem. *Attremo, terrore concutior, contremiſco.*

Zádev. *Retinaculum, mora, offendiculum, impedimentum, ſcandalum.*

Zadevalìſcha. *Retinacula, offendicula.*

Zadévamſze. *Impingo, allido, illido, offendo ad aliqvid in aliqvo, offendo, offenſito.* nigderſze ne zadeti, *impercuſſos movere pedes.* 2. zadevatiſze z-jezikom, *hallucinari, hæſitare linguâ.*

Zadevànye. *Alliſio, illiſio, illiſus, inflictus, offenſatio, offenſaculum, titubantia, titubatio, impactio.*

Zadìmen. *Infumatus.* v. Zakagyen &c.

Zadíram nad kem. *Irrito, ſtimulo.* v. Draſim. 2. zadira voda, *deſtruit, convellit, inſcindit, interſcindit, diruit; ſubruit ripas aqva.*

Zadnyích. *Supremò, ultimatim, ultimò, ſummatim, poſtremò.*

Zadnyia ſztran glave. *Occiput.* 2. zadnyia ſztran hiſe. *poſtica ædium partes.* 3. zadnyia ſztran ladje. *Puppis.*

Zádnyi. *Poſterior.* 2. nayzadnyi, *ultimus, extremus, ſupremus, poſtimus, peſticus.* zadnyi konecz, *poſtremitas, ſummitas.* zadnyiega prepoſztavlenye, *præpoſteratio.*

Zadnyìcza. *Nates, podex, clunes, anus, pyga.* zadnyicz meſzo, *pſoa.* na zadnyicze mozol, *mariſca.* koi v-zadnyiczah bol terpi; da ſzedeti nemore, *pſoadicus.*

Zadobe. *Tempeſtivè, maturè, in tempore.* 2. zadobneje, *temporius, tempeſtivius.*

Zadobìtel. *Aqviſitor, partor, impetrator, conſecutor, potitor.*

Zadoblénye. *Aqviſitio, conſecutio, adeptio, impetratio, obtinentia, obtentio.*

Zadòblyen. *Aqviſitus, partus, adeptus, ſortitus, impetratus.*

Zadoblyújem-bilſzem. *Aquiro, adipiſcor, aſſequor, conſequor, nanciſcor, lucror, depiſcor, indepiſcor, redipiſcor, ſortior, compendifaeio, lucrifacio, promereor, potior, obtineo, reporto.* zadobiti miloſchu, *invenire gratiam.*

Za dobro prijemlyem. *Boni conſulo.* 2. *in bonam partem accipio.*

Zadòſzta. *Sat, ſatis, affatim, largiter, abundè, copiosè, cumulatè, uberimè.* 2. zadoſzta y odviſſe, ili prevech, *ſatis ſuperque, plusqvam ſatis.* 3. zadoſzta terpim, *ſatispatior.*

Zadoſztàſzem. *Sufficio, ſuppedito.*

Zadovolitel. *Satisfactor, contentator.* 2. *piator.*

Zadovolitelicza. *Contentatrix.* 2. *piatrix.*

Zadovolſchìna. *Contentatio, ſatisfactio, ſatisdatio.* 2. zadovolſchina za grehe, *piamen, piamentum, piaculum.*

Zadovólyen. *Contentus, ſatiatus.* 2. *ſufficiens, abundans.* 3. zadovlyen-yena, *contentatus.*

Zadovólyenſzem. *Frugalis ſum, contentor.* 2. v. Zadoſztaſzem.

Zadovólyno. *Sufficienter, affluenter.* v. Zadòſzta. 2. *ſatullè, ſaturanter, frugaliter, ſatiatè.*

Zadovòlnoſzt. *Sufficientia.* 2. *frugalitas, ſatias, ſatietas, affluentia.*

Zadovólyújem-lilſzem. *Contento, ſatisfacio, ſatisdo, ſatisdationem, l. ſatisfactionem preſto, affatim alicui ſatisfacio.* 2. *ſatio, as.*

Zadovolyúiemſze. *Contentor, ſatisfit mihi.* 2. *ſatior.*

Zadréman. *Soporatus, oſcitans, dormitans, dormituriceus, ſomnolentus.*

Zadremànye. *Sopor, ſomnolentia.* v. Zaſzpanye.

Digitized by Google

Zadremlyújem. *Obdormiſco.* v. Zaſzpavam.

Zadrevenénye kotrigov. *Horror, torpor, rigor, ſtupor.*

Zadrevenújem. *Rigeo, rigeſco, rigidor, obrigeſco, extorpeſco.* v. Odrevenujem.

Zadúſam koga dobrem chinenyem. *Obligo, obligatum reddo, obſtringo, devincio aliquem beneficiis, donis.*

Zadúſamſze. *Æs alienum contrabo, facio, conflo, debita contrabo, ære alieno me obſtringo, obligo, obnecto, onero, nomina facio, fœneror.* zaduſitiſze, *debere.*

Zadùſen. *Ære alieno preſſus, obſtrictus, obæratus.*

Zadúſſen. *Suffocatus, præfocatus, interſtinctus, exanimatus.* v. Zadavlyen. 2. *ſopitus, ſuppreſſus.*

Zaduſsénye. *Suffocatio, præfocatio.* v. Zadavlenye. 2. *interſtinctio.*

Zaduſsìtel. *Præfocator, ſuffocator, interſtinctor.*

Zaduſsnìcze. *Tonſillæ, rum.*

Zaduſsújem. *Præfoco, ſuffoco, faucibus obſtrictis ſpiritum præcludo, intra pectus incluſa anima finem facio, interſtinguo.* v. Zadavlyujem. 2. zaduſſìti ogeny, *extinguere, interſtringere, interſtinguere ignem.*

Zaduſsújemſze. *Suffocor, præcluſis faucibus finem reperio.*

Zadùſtvo. *Eleëmoſyna.* v. Almoſtvo. 2. zaduſtvo, dobro delo za duſſu vchinyeno, *pium opus.*

Zafír dragi kamen. *Saphirus, ſaphirinus, cianus lapis.*

ZA ante G.

Zagànka. *Ænigma, ſcriptus, obſcura allegoria, quæſtio perplexa, griphus.* 2. zaganka mudra, *problema.* koi zaganke poſztavlya, *ænigmatiſtes, ænigmaticus.* v. Ganka.

Zagányam. *Solvo, enodo, renodo ænigma, rem acu tango, reſolvo.* 2. *impello, compello.* v. Vganyam.

Zagáten put. *Exœcatum iter.*

Zagátiti. *Aggerare.* v. Gatim.

Zagazújem. *Vado eo, vado tranſeo, vadum ingredior.*

Zagerlújem. v. Obimlyem. 2. v. Zadavlyujem. 3. zageriujem, ogerlin devam. *millum impono, l. injicio.*

Zagermújem-meti. *Tono, intono, es.*

Zagernènye. *Velatio, coopertio, integumentum, obductio.*

Zagérnyen. *Contectus, obrutus, velatus.* v. Odet.

Zaginújem-nuti. *Ex mala cura ſenſim abſumor, ſenſim conſumor, deficio.*

Zagladújem. *Fſurio, adeſurio.* v. Gladujem.

Zaglavka mudra. *Theorema, theoreſis, concluſio, poſitio, theſis, propoſitio, propoſitum.*

Zaglavlénye. *Finitio, perfectio, terminatio.* v. Zverſſenye.

Zaglàvlyen. *Finitus.* v. Zverſſen. 2. *cuneatus.*

Zaglavlyújem, zaglavlyam. *Capite luo, l. ſolvo, fio capitis reus.* 2. v. Zverſsujem. 3. zaglavlyujem klin, &c. *repercutio, firmo clavum, cuneum, cuneo, as.*

Zaglédamſze. *Obtutum figo, fixè intueor, aſpicio, attentè inſpecto.* zagledatiſze vukay, *oculos figere in aliquid.*

Zaglédan, zapazen. *Viſus, conſpectus.*

Zagledànye. *Fixus intuitus, firmus, & ſtabilis intuitus, fixio acici in quidpiam.* 2. *conſpectus, ûs, conſpectio, conſpicio, nis.*

Zagledávam-gledam-dati. *Conſpicio, conſpico intueor, contueor.*

Zagluſsènye. *Obtuſio aurium, ſurditas, obſurdeſcentia.*

Zagluſsújem. *Surdum facio, obſurdefacio.* zagiuſſiti koga, *ſurdefacere quempiam.* zaglusſam z-rechmi, *attero, aures obtundo, l. clamoribus impleo.*

Zagluſsújemſze. *Obſurdeſco.* v. Gluh. n. 2.

Zagnavlyènye. *Suffocatio.* v. Zaduſſe-

Digitized by Google

nye. 2. zagnavlenye deteta, *opreſſio infantis.*

Zagnavlyam. *Suffoco.* v. Zaduſsujem. 2. zagnaviti dete, *ſupprimere, opprimere infantem.*

Zagnávlyen. *Suffocatus.* 2. *oppreſſus.*

Zagneténye. *Oppreſſio, ſuppreſſio.*

Zagnyeten. *Oppreſſus, ſuppreſſus.*

Zagnyetújem. *Supprimo, opprimo.*

Za gòda. *Tempore plane ſuo, maturè.* v. Za dobe.

Zagovárjam. *Defendo, patrocinor, advocatum ago, tueor alicujus partes, l. cauſam, ſto cum aliquo, adjutor ſum, aſſiſto.*

Zagovárjamſze. (D.) zavitujem, *Voveo, devoveo, votizo, DEO promitto, ſpondeo, vota voveo, vota DEO offero, nuncupo, polliceor, dedico, voto me obſtringo, l. adſtringo, votum concipio, ſuſcipio.* zagovoritiſze, *in vota vocare Deos.*

Zagovarjanye. *Patrocinium, propugnatio, defenſatio, advocatio, paracleſis.*

Zagòvor. (D.) zavet. *Votum, ſponſio voti, juramentum.* zagovor chiniti, *votum vovere Domino.* 2. zagovor zverſſiti, *vota ſolvere.* zagovor zverſſiti meſzto drugoga, *nuncupare votum pro aliquo.* 3. zagovorom zavezan, *voti reus, damnatus, voto obſtrictus.* 4. odvezan od zagovora, *ſolutus voto.* 5. poleg zagovora, *vi voti, juxta tenorem voti.*

Zagovarjen. *Voto obſtrictus, adſtrictus, ligatus, juramento promiſſus.*

Zagovorjénye. *Defenſio.* v. Zagovarjanye.

Zagovòrni. *Votivus.* zagovorni dar, *anathema.*

Zagovornìcza. *Advocata, advocatrix, defenſatrix, patrona.*

Zagovòrnik. *Advocator, advocatus, reſponſalis, defenſor, patronus, patronus cauſæ, orator, paracletus.*

Zagrablyújem. v. Zaimlyem. 2. *Plenâ volâ capio, rapio.*

Zagràda. *Conſeptum, i.* v. Ograja.

Zagragyújem. *Conſepio.* v. Ogragyujem.

Zagràgyen. *Obſeptus, conſeptus.* v. Ograjen.

Zagráſamſze. *Comminor.* v. Grozimſze.

Zágreb, Varas ſztolni nayplemenitei gornyega Szlovenſzkoga Orſzaga. *Zagrabia, Siſopa.* gornyi pako ſzam Varas. Gerchka goricza, *Mons Græcenſis* imenujeſze.

Zagrèbſzti. *Obruere, ſepelire, defodere.*

Zagreſsénye. *Transgreſſio, violatio.* 2. *peccatum, peccamen, crimen, delictum.* v. Greh.

Zagreſsújem. *Delinquo, peeco, legem violo, transgredior.* v. Greſſim.

Zagrínyam-gernuti. *Cooperio, contego.* v. Odevam.

Zagríznen. *Morſus, immorſus, admorſus.*

Zagriznènye. *Morſus, ûs, mordacitas, mordicatio.*

Zagrìzno, zagriznenyem. *Mordicus, morſicatim, mordendo, morſim.*

Zagrizújem. *Mordeo, admordeo, immordeo, commordeo.* v. Ugrizujem.

Zagrozénye. *Comminatio.* v. Grozenye.

Zagvásgyam. *Cuneo, cuneis additis firmo. adactis cuneolis arcto, infero, vel incutio cuneum.*

Zagublénye. *Deſertio, derelictus, ûs, derelictio, neglectio.*

Zagùblyen. *Perditus.* 2. *deſertus, derelictus, neglectus.*

Zagublyenyo. *Perditè, neglectè.*

Zagublyújem. *Deſolo, derelinquo, negligo.* ſzamogaſze zagubiti, *perdere ſe ipſum.*

Zagúchen. *Suffocatus, præfocatus.* v. Zadavlyen.

Zaguchènye-tenye. *Præfocatio, ſuffocatio.* v. Zadavleny e.

Zaguchújem. *Strangulo, præfoco.* v. Zadavlyujem.

Zagvòſgyen-den. *Obfirmatus cuneo, cuneatus.*

Zagvoſgyenye-denye. *Cuneatio, nis.*

Zagvòzda. *Cuneus, epiſchis, epiſchidion, ſchidia, policaſtrum.*

Zagvozdìcza. *Cuneolus, i.*

Zagvòzdna koſzt ú lubanye. *Sphenois, ſphe-*

Digitized by Google

ſphenoides, *os baſilare*, *l. cuneiforme calvariæ.*

Zagùſchen. *Condenſus*, *condenſatus.* 2. *conſpiſſatus.*

Zaguſchénye. *Addenſatio*, *condenſatio*, *condenſitas.* 2. *coagulatio*, *conſpiſſatio.*

Zaguſchújem. *Denſo*, *addenſo*, *condenſo.* 2. *cogo*, *coagulo*, *ſpiſſo*, *conſpiſſo.* v. Guſztim.

Zaguſchújemſze. *Addenſor*, *condenſor*, *condenſeo*, *coagulor*, *coeo.*

ZA ante H.

Zahájam-jati, zayti. *Exorbito*, *aberro*, *devio*, *deflecto.* 2. *labor*, *mergor*, *occido*, *obeo*, *deſcendo.* 3. *ambio*, *circumeo.*

Zahajànye. *Deviatio*, *aberratio.* v. Zabludenye. 2. zahajanye ſzuncza, *interitus*, *occaſus ſolis.* 3. zahajanye kol, *ex orbita receſſio*, *exorbitatio.* 4. *ambitio*, *circuitio*, *ambages.* oſztaviti zahajanya, *mittere ambages.*

Zahíchen. *Abjectus*, *improbatus*, *reprobatus*, *repudiatus*, *exploſus*, *damnatus*, *deculpatus.* v. Odhichen.

Zahichènye. *Abjectio*, *rejectio*, *improbatio*, *reprobatio*, *repudiatio.* v. Odhichenye.

Zahichújem, zahitavam. *Rejicio*, *abjicio*, *improbo*, *repudio*, *explodo.* v. Odhitavam.

Zahírelſzem. *Neglectus ſum*, *ex mala cura ſtrigoſus factus ſum.*

Zahmán. (D.) za ludu. *Gratis*, *caſsè*, *incaſſum*, *fruſtrà*, *vanè*, *in vanum*, *innaniter*, *irritè*, *temerè*, *falsò*, *ſupervacaneè*, *nequicquam.* 2. zahman govoriti, *cœcum verberare*, *ventis loqui in caſſum*, *littori loqui.* 3. zahman dati chakati, *decipere expectationem alicujus.* 4. zahman delati, zahmanſze truditi, *dicta in dolium pertuſum ingerere*, *actum agere*, *operam*, *& impenſam perdere*, *iſthmum perfodere*, *æthiopem lavare*, *dealbare*, *oleum*, *& operam perdere*, *aquam cribro haurire.*

Zahmánſzki, zabſztunyſzki. *Irritus*, *inanis*, *frivolus*, *fruſtratorius*, *ſupervacuus*, *ſupervacaneus*, *ſubventaneus*, *incaſſus.*

Zahòd. *Ambitus*, *periodus*, *circumporticatio*, *ambages*, *circumitio*, *circuitio*, *anfractus.* zahod ú rechih, *circuitu verborum.* 2. zahod ſzuncza, *caſus*, *interitus*, *occidens*, *occaſus*, *abjceſſus ſolis.*

Zahòdni puti. *Devium*, *ambitus*, *anfractus*, *anfractum.*

Zahòdno. *Devié*, *per circuitum*, *circumſcriptivè.*

Zahvàlen. *Gratus*, *memor in benemeritos*, *memor beneficii*, *referens gratiam pro beneficio.*

Zahvalenſzem. *Redhoſtio*, *refero gratiam*, *gratum me præbeo*, *grato animo nomen alicui proſequor*, *beneficio exſolvo vicem*, *refero meritis vicem*, *me memorem gratúmque cognoſco*, *gratificor*, *regratificor.* 2. zahvalen oſztajam, *gratus maneo.*

Zahvalènye. *Gratiarum actio*, *gratitudo.* 2. zahvalenye oholno, *jactatio*, *jactantia*, *oſtentatio.*

Zahválim. *Ago*, *l. habeo gratias*, *grates perſolvo*, *grates rependo*, *immortales*, *maximas reddo grates*, *dico gratias.*

Zahvàlni. *Gratiarum actorius*, *euchariſticus.* zahvalni aldov, *Euchariſticum Sacrificium.* zahvalni dari za zdravje, *ſoteria*, *orum.*

Zahvàlnoſzt. *Gratus animus*, *recognitio*, *recordatio beneficii*, *gratitudo.*

ZA ante J.

Zája. *A poſt*, *à tergo*, *retrò*, *retrorsùs*, *retrorsùm.*

Zajahújem. &c. v. Zaſzedam.

Zajècz. (D.) zécz. *Lepus*, *levipes*, *auritum*, *i*, *auritus pars*, *otopeta.* koi od pertemi ochmi, kot zajecz ſzpi, *logophthalmos-us.* koi ſcherbaſzte vuſztnicze ima kot zajecz, *lagochilus.*

Zajédam. *Degulo*, *abligurio*, *in cibum conſumo.* vſze zajéſzti, *res mergere in ventrem*, *exhaurire*, *& devorare omnia.*

Za-

Digitized by Google

Zajèdno. *Unà, unà simul, sociatim.*

Zájem, gdasze ono iszto vracha, kaisze daje. *Comodatio, accomodatio.* 2. zajem, gdasze ne ona iszta, nego szpodobna sztvar vracha, *mutui acceptio, mutuum, mutuatio.* 3. v-zajem dajem konya &c. *commodo, accommodo equum.* 4. *do mutuo, vel mutuum.*

Zajèmnik. *Fœnerator, oris.* v. Poszuditel.

Zajemno daruvanye. *Remuneratio.*

Zájez. *Obstructio, interclusio aquæ.*

Zajezújem. *Obstruo. intercludo aquam.*

Za igru, iz sále. *Jocò, ex joco, jocaliter, jocosè, per jocum, joci causâ, lusûs gratiâ per lusum, l. ludum.*

Zaimách. *Situla aqualis, cratera, l. cretera, haustrum, austrum, hauritorium cadurcum, urna, ama, excipulum, mergus, mergora, lepista, anydrion.* 2. zaimach kosnyati, *firmio, onis.* 3. chiga, kolo, na kojem zaimach teche, *antlia, æ.*

Zaimáchecz. *Urnula, æ, modiolus, i.*

Zaimanye. *Haustus, ûs.*

Zaimàvecz. *Urnator.*

Zaímlyem-mati, ú-zajem jemlyem. *Commodo, commodato accipio.* 2. *mutuo, mutuor.* v. Poszugyujem.

Zaímlyem-jeti. *Haurio, capulo, antlo, as.* 2. zaimlyem guszto krat, *hausto, as.*

Za isztinu dersim. *Certum, l. exploratum habeo, teneo.*

Zaiszto. *Verè, veraciter, veridicè, reverà, reipsa, pol, ecastor, amen.* zaiszto velim vam, *amen dico vobis.* v. Sztanovito.

ZA ante K.

Zakagyújem. *Inodoro, suffitum facio, fumifico.* v. Pokagyujem.

Zakályam. *Luto, lutulo, luto inficio.* 2. *commovet, commisceo aquam cum luto, conturbo, perturbo aquam, turbido, as.*

Zakàlyen. *Lutulentus, lutuosus.* 2. *turbatus, perturbatus, conturbatus, turbulentus.*

Zakápam. *Suffodio, infodio, defodio, terrâ, l. in terram abscondo, obruo, glebis humo.* 2. *tumulo, sepelio.* v. Pokapam.

Zakapchújem. *Fibulo, infibulo, infiblo, fibula necto.* zakopchiti menten, *confibulare clamydem.*

Zakávam konya. *Clavo configo, ungulas equinas clavo ulcero.*

Zákay. (D.) zasto. *Quare, quid, quod, cur, eccur, ut quid, quod ita, quid est quod, quam ob rem, quam ob causam, qua de causa.* 2. zakay ne, *quidni, quippe ni, quin ergo, cur non, cur ni.*

Zákay zato. *Quocircà, idcircò, quapropter, eapropter, ideo.*

Zakesznènye. *Remora, retardatio, seritas, tarditas.*

Zakesznújemsze. *Commoror, demoror, remomor, tardo, sero venio, retardo me.*

Zakèsznyen. *Commoratus, demoratus, remoratus, retardatus.*

Zakiplyújem, zakipujem, *Efferveo, infervio, effervesco, defervesco, infervesco, subfervefio.* zakipeti chinim, *perliuo, fervefacio, subfervefacio.*

Základ. v. Zalog.

Zakladitel. *Publicanus, manceps.*

Zakladnìcze postelyne. *Spondæ, rum.*

Záklan. *Occisus, necatus, interfectus, peremptus, jugulatus.*

Zaklànye. *Occisio, jugulatio, interemptio, peremptio.*

Zaklati koga. *Jugulare, necare, occidere aliquem.* zaklati kokos, *jugulare galinam.*

Zaklenènye. *Occlusio, serâ obfirmatio, obseratio.*

Zaklenújem. *Occludo, serâ claudo, munio, firmo, obfirmo, obsero.* zaklenuti vrata, *obserare portam.*

Zaklènyen. *Occlusus, serâ clausus, obfirmatus, munitus, obseratus.*

Zakléplyem. *Sero, obsero, claudo, cum impetu, l. strepitu claudo.* v. Zapiram.

Zaklèt. *Adjuratus, exorcisatus, excantatus.*

Zaklètva, rotenye. *Juramentum, jusju-*

Digitized by Google

randum. v. Priszega. 2. zakletva kriva, *perjuratio, perjurium.* 3. zakletva szveta, *dejurium, sanctum jusjurandum.*

Zaklinànye. *Adjuratio, dejuratio.* 2. zaklinanye czirkveno hudoga duha ú chloveku, *exorcismus, carmen.* 3. zaklinanye, mertveh, *psychomantia.*

Zaklínyam-kleti. *Adjuro, dejuro.* zaklinyam hudoga duha ú chloveku, *exorciso.*

Zaklínyamsze. *Juro.* v. Priszesem. 2. zaklinyamsze krivo, *pejero, perjuro, falso, & animo fallendi juro.*

Zaklinyàvecz. *Jurator, adjurator, dejurator.* 2. zaklinyavecz, ki hude duhe tira iz lyudih, *exorcista.* 3. zaklinyavecz duhov, *umbrarius.*

Záklop. *Claustrum, claustrum, sera.* 2. zaklop jezichni, *lingvarium.*

Zaklopnicza ochna. *Gena, æ, palpebræ, rum.*

Zaklyuchènye. *Unci Injectio, infibulatio, inhamatio.*

Zaklyúchen. *Uncatus, uncinatus, aduncatus, infibulatus, inhamatus.*

Zaklyuchújem. *Uncum injicio, l. unco injicio, aduncо, inunco, inhamo, infibulo.*

Zákon, navada. *Consvetudo, usus, mos, ritus, ûs.*

Zakon, pravda. *Lex, jus, scitum, rogatio, constitutio, sanctio, nomos.* potrebocha nema zakona, *necessitas caret lege.*

2. Bosji. *Lex, constitutio DEI.*
3. Naravni. *Jus naturæ, lex naturalis.*
4. Sztari. *Lex, antiqva, testamentum vetus.*
5. Novi. *Lex nova, testamentum novum.*
6. Milosche. *Lex gratiæ.*
7. Czirkveni. *Lex Ecclesiastica, l. Canonica.*
8. Papinszki. *Jus pontificium, lex pontificia constitutio pontificia, sanctio pontificia.*
9. Czeszarszki, ali Kralyevszki. *Lex Cæsarea, l. Regia.*
10. Oszebuyni Varaski. *Lex civilis, l. municipalis.*
11. Obchinszki. *Jussum generale, Reipublicæ decretum.*
12. Szvetoga Hisztva. *Matrimonium, jus legitimi matrimonii, conjugium, connubium, fœdus connubiale, conjugale, thalamus, fœdus lecti, fœdus sacrum, fœdus genitale.*
13. Zverhu sitka. *Lex frumentaria.*
14. Zverhu tergovine. *Lex vectigalis.*
15. Zverhu polya. *Lex agraria.*
16. Zverhu odvetka, dasze niedna sena, ali kchi nema za odvetek prieti. *Lex voconia.*
17. Navàdni, po navade priet. *Jus usu approbatum.*
18. Nepremenlyiv, vtvergyen. *Lex immutabilis.*
19. Za koje god vreme. *Lex in tempus lata.*
20. Nehasznovit. *Lex mutilis, jus achreste.*
21. Poszstavlyam. *Legem sancio, jus statuo, constituo, jubeo, fero, condo, legibus populum adstringo, legem, tabulas figo.*
22. Razglasujem. *Publico, evulgo, divulgo, promulgo legem.*
23. Zatíram. *Destruo, convello, perstringo, abrogo, delec, illido, repudio, infirmo, tollo.*

Zakon

Zakona szuprotivnoszt. *Contrarietas, & pugna legum, antimonia.*

Zakona prekerssitel. *Legisrupa, legisrupus, legisrupio, legisfractor, violator, transgressor legis.*

Zakòna vuchitel. *Legis peritus, juris peritus, legis doctus, doctor legis.* koi prez zakona sive, *elex, liber à legibus.* koi sive poleg szvojega zakona, ili szvojem zakonom, *autonomus.*

Digitized by Google

Zakonìtel. *Legifer, legislator, lator, l. ſcriptor legis, legum-lator.*

Zakonìto. *Ritè, legitimè, juridicè, ſecundùm jura, juxta jura, juſtè, ſanctè, legaliter.*

Zakónſzka poſztelya. *Lectus, l. torus genialis, thalamus.*

Zakónſzki. *Ritualis, legalis, lege præfinitus, legitimus.* zakonſzko dete, *legitima proles.*

Zakónſzko ladanoga imanya poſzvojenye. *Præſcriptio, onis.*

Zakòpan. *Infoſſus, defoſſus, inhumatus.* 2. *ſepultus, tumulatus.* v. Pokopan.

Zakopànye. *Infoſſio, defoſſio, inhumatio.* 2. *funeratio, contumulatio, ſepultura.* v. Pokop.

Zakòpchen. *Pactilis, pectore conſtricto, vincto, infibulatus, infiblatus.*

Zakován. *Clavo fixus, clavo confixus.* zakovan kony, *in unguli ulceratus equus clavo ſiniſtre impacto.*

Zakráchen. *Negatus, denegatus, ademptus, interdictus, ſubtractus.* 2. *impeditus, præpeditus.*

Zakrachènye. *Negatio, denegatio, defraudatio, ſubtractio, repulſa.* 2. *impedimentum, impeditio.*

Zakrachújem. *Nego, denego, abnego, abnuo, ſubtraho, repulſam do, abnuto.* nekuliko zakratiti, *ſubnegare.* 2. *impedio, præpedio, impedimentum facio, pono, cohibeo.*

Zakrenènye. *Diſtorſio, contortio, contorſio, depravatio, inflexio, inverſio.*

Zakrényen. *Intortus, contortus, diſtortus, detortus, inflexus, reflexus, inverſus.* zakrenyen vrat, *intortum collum.*

Zakrenyujem. *Detorqueo, obtorqueo, intorqueo, inverto, inflecto, retorqueo.* zakrenuti vratom, *intorquere collum.*

Zakriknèn e. *Vociferatio, exclamatio, inclamatio.*

Zakrikuújem *Clamo, exclamo, inclamo vocem extollo, vociferor.*

Zakrilènye. *Tutatio, tutamen protectio.*

Zakrilyújem-liti. *Defendo, tuto, tutor, protego.*

Zakrívam. *Velo, as, operio, velo operio, contego.* v. Pokrivam. 2. *abſcondo.* v. Szkrivam.

Zakrìven. *Opertus, velatus.* v. Pokriven. 2. v. Szkriven.

Zákrov. *Velamen, velamentum, cooperculum.* v. Pokrivalo. 2. zakrov perſzni, *faſcia pectoralis, pectorale.*

Zakrúſen. *Circulatus.* v. Okruſen. 2. *circumdatus.* v. Obſztert.

Zakrusènye. *Circulatio.* v. Okruſenye. 2. v. Obſztiranye.

Zakrusújem. *Circulo.* v. Okruſujem. 2. v Obſztiram.

Zakváchen. *Peſſulatus, oppeſſulatus.* zkvakum zaperta vrata, *peſſulata fores.* v. Zaklyuchen.

Zakvachènye. *Oppeſſulatio.* v. Zaklyuchenye

Zakvachújem-chiti. *Peſſulo, oppeſſulo, claudo.* v. Zaklyuchujem.

Zakvaſzújem. *Fermento, infermento.*

Za kuliko. *Quanti?* & ſemper poſt ſe habet *tanti. quo pretio?* 2. zakuliko god, *quanticunque, quocunque demum pretio.* 3. zakuliko god vremena. *quandiu, quandiucunque.*

Zakupitel. *Coëmptor, ris.*

Zakuplénye. *Coëmptio, onis.*

Zakuplyávam. *Coëmptionem facio, coëmo.* zakuplyavati ſitek, *coëmptioni frumentariæ incumbere.* v. Pokupujem.

Zakúplyen. *Emptus, coemptus.* v. Kuplyen.

Zakùtek. *Seceſſus, receſſus, latebra, latibulum, angulus, umbraculum.*

Zakùtki ochni. *Paropiæ, hirquus.* zakutki ú hiſi, *loculamenta, orum.*

Zakùtni. *Latrebroſus, anguloſus.*

ZA ante L.

Zalàgam-gati. *Pignoro, impignoro, oppignero.* v. Zalaſem.

Za-

Digitized by Google

Zalagànye. *Oppignoratio.* v. Zaloſenye.

Zalajam. *Collatro, latro.* zalajati na koga, *oppedere, allatrare aliqvem, gannitibus laceſſere.*

Zalajànye, *Latratus, ûs.*

Zaláſem. *Obligo me, pignori oppono aliqvid, pignoro, oppignoro, obpignoro, do pignori, hypotheco, as, inhypotheco.* vze ſzvoje zaloſiti, *præpignorare omnia.* v. Zalagam. 2. zalaſem, zaloſay ú vuſzta devam, *bolum ori injicio, modicum qvid manduco.*

Zaláſemſze. *Me oppignoro, do me in pignus, obſidem me trado.*

Zalesújemſze. *Diu ex infirmitate decumbo, valetudinarius jaceo.*

Zaletávamſze. *Involo, involito, cum impetu, & qvadam vi involo.*

Zaletàvka. *Obex, repagulum vectis.* v. Zapadavicza.

Zalévam. *Rigo, irrigo, adaqvo.* v. Polevam.

Zalévamſze. *Conſpergor, perſpergor, rigor, irrigor, perfundor.*

Zalévan, zalean. *Undulatus, undatus, rigatus, irrigatus.* v. Polean.

Zalevànye, zaleanye. *Irrigatio, rigatio, riguum.* v. Poleanye.

Zalezújem. *Reptando aſcendo, conſcendo.*

Zálog, zaklad. *Pignus, depoſitum, paraßabole, hypotheca, arrha, arrhabo.* na zalog poſzuditi komu kay, *pignore mancipare fidem creditoris.* 2. zalog dveh pred ſzudom, *Sacramentum, i.* 3. zalog za poſzujenye penez, doklamſze povernu, poloſen, *antichreſis.* v. Hypotheca. 4. koi peneze na zalog daje, *hypothecarius, hypothecarius creditor, creditor pignoratitius.* 5. koi v-zalog daje, ili peneze jemlye na zalog, *impignorator.* 6. zalog odkuplyujem, *fiducio, pignus reluo, redimo, repignero, repignoro.*

Zalosày. *Bolus, li, buccea, buccella, æ.* 2. zaloſay od matere pervo zgriznen, pak detetu v-vuſzta vloſen, *manſum, i, turunda, æ.*

Zalòſen *Impignoratus, oppignoratus, obpignoratus, inhypothecatus, pignoratitius.* zaloſen vinograd, *pignoratitia vinea.*

Zalosénye. *Pignoratio, oppignoratio, obpignoratio, hypotheca.* 2. *boli aut bucellæ in os poſitio.*

Zaloſni. *Pignoratius, pignoratitius.*

Za ludu, za lyubav. *Gratis.* v. Zahman.

Za lyúbav moju lepo te proſzim. *Amabo te, qvæſo te.*

Za lyubav onu koju ti hochu. *Pro eo, qvi in te meus eſt amor.*

Zalyubìtel. *Amator, adamator, dilector, amaſius.*

Zalyublénye. *Ardor amoris, amor conceptus, inamoratio.*

Zalyublyen, oblyublyen. *Adamatus, electus, delectus, dilectus è millibus.* 2. *amans, amatoribus, i. amori deditus, devictus, ſanctus amore, totus in amore, amore ſuccenſus, ſubidus, gratâ compede vinctus, inamoratus.*

Zalyublyújem. *Adamo.* v. Oblyublyujem.

Zalyublyujemſze. *Amore ſuccendor, inamoror.*

ZA ante M.

Zámah. *Vibramen, vis, impetus, impes.* guſztemi zamahi, *crebris impetibus.*

Zamáhnyen. *Libratus, vibratus.*

Zamahújem-nuti. *Libro, vibro, as, agito.* mechem zamahnuti, *levare, elevare manum ad feriendum, ictum ferro intentare, ferre ferro ictum intendere.*

Za malo. *Vix non.* v. Malo. n. 2.

Zamamlénye. *Dementatio, lymphatus, ûs, lymphatio, mentis alienatio, æſtrum.* v. Mahnitoſzt.

Zamámlyen. *Dementatus, mente captus, animo mentis non polens, lymphatus, lymphaticus, fanaticus.* v. Mahnit.

Zamamlyèno. *Fanaticè.* v. Mahnito.

Zamámlyenſzem. *Dementio, inſanio, heleboro, opus habeo, alienâ menteſum, oblucino.*

Digitized by Google

Zamamlyújem-miti. *Delirantem concito, deturbo de mente, demento, furio.*

Zamamlyújemſze. *Amentor, dementor, in furorem vertor, agor, lymphor.* v. Mahnitim.

Zamasújem-zati. *Illinio, oblinio.* v. Maſem. 2. *polluo, fœdo, contamino.* v. Pomaſujem.

Zamázan *Infectus, fœdatus, maculatus, deturpatus.* v. Omazan.

Zamazànye. *Oblinitio, oblinamentum.* 2. *maculatio, inquinatio.* v. Omazanye

Zaméchem-tati. v. Zaſzipavam. 2. zamechem-chi. *Abjicio.* v. Zahitavam.

Zameknújemſze. *Subdueo, l. ſubtraho me, occultè ſecedo, recipio, removoo me, occultè retraho me ex conſpectu.*

Zamenénye. *Commutatio, permutatio.* v. Premenenye.

Zaménjam-nyujem. *Permuto, commuto, cambio.* v. Premenyam.

Zamènyen. *Cõmutatus, permutatus.*

Zámer, zamera. *Offenſa, offenſio, offenſum, offenſus, ûs, læſio.*

Zamèren, koi rad zameri. *Homo vitio vertens, offenſibilis, offendibilis.* 2. v. Zaznamenuvan.

Zamérjam, zazlo jemlyem. *Vitio verto, do, attribuo, adſcribo, in malam partem accipio, improbo.*

Zamérjamſze komu. *Offendo, lædo, ob lædo qvempiam, mali quidpiam infero, injuriam facio, injurio.*

Zamèrka. *Signum, inſigne, ſignaculum, ſignatura, nota.*

Zamérkan. *Obſervatus, perſpectus, animadverſus.*

Zamerkànye. *Obſervatio, animadverſio, conſpectus, ûs, conſpectio.*

Zamerkávam. *Obſervo, animadverto.*

Zamerknenye ſzuncza. *Occaſus ſolis.*

Zamerknújem. *Occido, occumbo.*

Zamerſnènye. *Congelatio.* v. Zmerſnenye.

Zamérſnyen. *Congelatus.* v. Zmerſnyen.

Zamèrtev. *Semimortuus, ſemianimus, ſemianimis, ſemivivus, ſeminex.*

Zamerzávamſze. *Congelor.* v. Zmerzavamſze.

Zaméſſan. *Permixtus, commixtus.* v. Zmeſſan.

Zameſsanye. *Commixtio.* v. Zmeſſanye.

Zaméſſen kruh. *Maſſa panis fermento mixta, panis ſubactus.*

Zamiſslènye. *Imaginatio, profunda cogitatio, mentis raptus, ſine advertentia animi hærentis, & ſuſpenſi agitatio, ſine advertentia mentis hæſio.*

Zamíſslyamſze. *Toto animo de re cogito, ſine advertentia, mente, cogitatione hæreo, cogitabundus defigor, animo ſuſpenſo hærens agito, raptus animo ſuſpenſo moror, mente cogitabundus inadvertenter rapior, imaginor.*

Zamíſslyen. *Animo, & mente ſuſpenſa, l. hærenti inadvertenter defixus, mente, cogitatione abſqvè adverſentia hærens, inadvertenter, altè, profundè cogitatione, l. mente immerſus, cogitabundus.*

Zamíten. *Donô, l. pecuniâ unctus, corruptus, beneficiis emptus* zamiten ſzúd, *emptum, conſtupratúmqvè judicium.*

Zamitújem. *Pecuniâ, l. munere corrumpo, donis, l. beneficiis emo aliqvem.* pervlye zamititi koga, *præcorrumpere aliqvem donis.*

Zamlatújem. *Interficio barbarè, immiſericorditer, crudeliter perimo qvempiam.*

Zamodrújemſze. *Liveſco, livore induor, ruleus fio, alliveſco.*

Zamòtan. *Implicatus, implicitus, complicatus, involutus.* 2. *intricatus, confuſus, inextricabilis, inexplicabilis, circumretitus.* v. Obmotan.

Zamotànye. *Implicantia, implicatura, implicatio, involutio.* 2. zamotanye glave, *obductio capitis.* 3. *confuſio, conturbatio, perturbatio, trica.*

Zamotávam. *Involvo, obvolvo, implico, complico, concipio.* 2. *intrico, innodo, illaqveo.* v. Obmatam.

Digitized by Google

Zamráchen. *Tenebris offuſus, tenebroſus, caliginoſus, caligine tectus, caligineus.*

Zamrachújem. *Offuſco, tego nubibus, tenebris offundo, obnubilo.*

Zamrèlen. *Circumretitus, irretitus.*

Zamresènye. *Irretitio, circumretitio.*

Zamresújem. *Circumretio, irretio, is, ire*

Zamuchànye, zamuknenye. *Diſſimulatio, reticentia, obticentia.*

Zamugyénye. *Prætermiſſio, intermiſſio, negligentia, neglectio, neglectus, ûs.*

Zamùgyen. *Prætermiſſus, poſtmiſſus, neglectus.*

Zamugyújem. *Negligo, poſtmitto, poſtpono, curare omitto, intermitto, prætermitto.* priliku ſzpech zamuditi, *oſcitando, & dormiendo oportunitatem prætermittere.*

Zamúknenye gerla. *Raucedo.* v. Premuknenye.

Zamuknújem. *Conticco, obticeo, reticco, obticeſco, obmuteſco, contieeſco, conſileo. 2. irrauceo, irraucio, irrauceſco.* v. Premuknujem.

Zamuſna divoyka. *Nubilis, viripotens, puber, virgo matura viro.* zamuſna poſztajam, *pubeſco.*

ZA ante N.

Zanáſſam-neſzti. *Deporto, reporto, regero, perfero. 2. differo, protraho, procraſtino, prolongo.* v. Odvlachim.

Za naſſe dni. *Ætate, l. memoriâ noſtrâ, noſtro tempore, noſtro reminiſci.*

Zanat. *Ars, tis.* v. Meſtria.

Za nemar mechem. *Temno, contemno, deteſtor, aſpernor, abominor, dedignor, deſpicio, deſpecto, deſpicor, vilipendo.*

Zanchicha. *Pedicula, tendicula, laqueus.* v. Zaderska.

Zanémenye. *Mutitas, defectus linguæ, elinguitas.*

Zanemújem. *Obmuteo, obmuteſco, obſtupeſco, elinguis fio, immuteſco.*

Zanèſſen. *Portatus, geſtatus, deportatus, reportatus, delatus, ſuccolatus.* 2. v. Odvlechen.

Zaneſsénye. *Portatus, portatio, deportatio, reportatio, geſtatio, geſtamen.* 2. v. Odvlachenye.

Zanetújem. v. Podſiſem.

Za niſtar derſanye drugoga. *Contemptus, contemptio, contemptibilitas, deſpectus, deſpectio, deſpicientia, ſpretio, aſpernatio, aſpernamentum, vilipendium.*

Za niſtar derſim. *Nihili facio, duco, æſtimo, pendo, deſpicio, ſperno, apolactizo, as.* v. Za nemar mechem.

Za niſtar derſitel. *Contemptor, ſpretor, ſpernax, deſpector, deſpectator, aſpernator.*

Zánka. *Tenus, fibula, tranſena, orbiculus, pedica.* v. Zanchicza.

Zanohtìcza. *Reduvia, redivia, paronychia-um, abſceſſus circa radices unguium, pterygium.*

Zanohtnichaſzt. *Reduvioſus.*

Za norcza derſim. *Baronem reputo, morum, ſtultum habeo. ſubtecto.*

Zanoſsènye. *Conceptio, conceptus, us.*

Zanoſsújem. *Gravidor, graveſco, concipio.*

ZA ante O.

Zaobedje. *Bellaria, dulcia, epidipnides, caluthea, lydorum caricæ.* v. Poſtpaſzt.

Zaodvètek. *Prohæres.*

Zaoglavlénye. *Capiſtratio.*

Zaoglàvlyen. *Capiſtrorum.*

Zaoglavlyújem. *Capiſtro, as.*

Zaólyen. *Oleo conditus, oleatus.*

Zaolyújem. *Oleo condio, oleo, as.*

Zaóſtren. *Acutus, peracutus, acuminatus, mucronatus, cuſpidatus, incuſus, cuneatus.* zaoſtren vinogradſzki kolecz, *ridica, ridicula, flatumen.*

Zaoſtrenye. v. Oſtrenye.

Zaoſtrújem. *Acuo, exacuo, acumino,*

Digitized by Google

no, cuſpido peracumino, ſpiculo.

Za ov dan. *Pro hac die, l. in hunc diem.* za ova dva dni, *pro hoc biduo, l. in biduum.* za ov put, *pro nunc, nunc tantùm, nunc ſolùm.* vezda, y za ov put, *hic, & nunc.*

ZA ante P.

Západ ſzuncheni. *Occidens, occaſus, abſceſſus ſolis.* 2. zapad, zahod cheterta ſztran ſzveta, *occidens, occidentalis plaga, occiduum, abeuntis, l. obeuntis pars, occaſus, ûs.*

Zapádam, zahajam. *Occido, occumbo.* ſzuncze je zapalo, ali zaslo, *ſol occidit, l. occubuit.* 2. *cado, is.* zapal je velik ſzneg, *ceciderunt magnæ nives.*

Zapadavìcza. *Clauſtrum, obex, repagulum, repages, um, vectis.*

Zapàdni. *Occidentalis, occiduus.* zapadna ſztran, *pars occidentalis.*

Zapàdnyak, zapadni veter. v. Jug.

Zapalènye. *Inflamatio, peruſtio, incandeſcentia.*

Zapályen. *Ignitus, accenſus, flammatus, inflammatus, peruſtus.*

Zapalyúјem. *Inflamo, accendo, peruro.*

Zapalyujemſze. *Excandeſco, ignio, effervеſco.*

Zapameténye. *Reminiſcentia, recordatio.* v. Pametenye.

Zapametújem. (D.) zapantivam. *Memoriâ capio, memoriâ teneo, memoro.* nemre tri rechi zapametiti, *tria verba capere, comprehendere, conſequi memoriâ, intellectu non poteſt.* 2. *recordor.* v. Pametim.

Zapàpren, y oſztala. v. Zaperpren.

Zaparújem. *Elixo, lixivio. lixo.* 2. zapariti poſzudu, *vas ferventi vino, l. aquâ imbuere, perluere, fervidum muſtum in vas infundere, ut ex bullienti calore condenſetur, odoréque gravi, & inſuavi liberetur.*

Zapazújem. *Conſpicio.* v. Zagledam.

Zapecháchen. *Signatus, obſignatus, ſigillatus, obſigillatus, ſigillô munitus, communitus, authenticatus.*

Zapechachènye. *Signatio, obſignatio, ſigni impreſſio, obſigillatio.*

Zapechachújem. *Signo, obſigno, ſigni obſigno, ſigillo, obſigillo, ſigillo munio, roboro, corroboro, authentico.* zapechatiti z-perſztenom, *annulo ſigillum imponere, imprimere.*

Zapéchem. *Aduro.* v. Pripechem.

Zapèchen. *Uſtulatus, aduſtus.*

Zápek. *Robigo, rubigo, uſtigo, uſtrigo, urigo, uredo, ſcolecia, aſtroboliſmus.* 2. v. Pripek.

Zapèlyan. *Perductus.* 2. *ſeductus, inductus, in errorem inductus, errore deceptus.* v. Vkanyen.

Zapelyávam. *Perduco.* 2. *ſeduco, induco, capto, in errorem rapio, induco.* v. Vkanyujem. v. Zpachujem.

Zapelyàvecz. *Perductor.* 2. *inductor, ſeductor, deceptor.* v. Vkanitel. v. Zpachnik.

Zapèrpren. (D.) zapapren. *Piperatus, impiperatus, pipere conditus, oppiperatus.*

Zaperprènye. (D.) zapaprenye. *Piperatio, impiperatio, oppiperatio.*

Zaperprújem. (D.) zapaprivam. *Pipero, opipero, impipero, pipere condio, piperizo.*

Zaperta narava, zaperto telo. *Caliacus, hyſterieus, venter ſuppreſſus.*

Zàpert. (D.) zatvoren. *Clauſus, intercluſus.* 2. zapert v-nutre, *incluſus, occluſus, concluſus, obſeratus.* v. Zaklenyen.

Zàpet. *Fibulatus, confibulatus.*

Zapétje. *Fibulatio, confibulatio.*

Zapikan. *Inſertus, depactus.*

Zapikávam. *Inſero, depango.*

Zapilkavam. *Oppilo.* v. Zateknujem.

Zapínyam. *Fibulo, infibulo, vincio, vinculo adſtringo.*

Zapinyacha igla. *Ancter, cris.*

Zapíram. (D.) zatvaram. *Claudo, occludo, concludo.* v. Zakleplyem. 2. zapiram z-kvakum, *peſſulo, oppeſſulo,*

ob-

Digitized by Google

obpeſſulo. 3. zapiram v-nutre, *includo, intus claudo.* 4. zapiram put, *intercludo iter, impedio, interpedio viam.* zaperlaje put friska, y jaka zima, *intercluſit viam aſpera, & rigida hyems.* 5. zapiram kola, *interjungo rotas.* v. Zaviram.

Zapíramſze. *Claudo, occludo me.* 2. *obſeror, claudor, cecludor.*

Zapiránye. *Clauſio, occluſio.* 2. nuter zapiranye, *incluſio.* 3. zapiranye puta, *præcluſio, intercluſio viæ.*

Zapíſzan. *Adſcriptus, inſcriptus.* 2. zapiſzan ú knige, *relatus in codicem, tabulis conſignatus.*

Zapiſzánye. *Adſcriptio, conſignatio, annotatio.*

Zapiſzávam. *Adſcribo, inſcribo.* 2. zapiſzati v-knigu, *conſignare tabulis, in codicem, referre, recenſere, annotare in codicem, memoriam rei prodere poſteris.* 3. knyige kamoſze zapiſzavaju chini&c *Commentarium, matricula, breviarium, regeſtum, conjectanea, memorialis, adverſaria, indiculus, catalogus, protocollũ.* 4. knyige kamoſze dnevi zapiſzavaju, *ephemeris, diarium.* 5. kamoſze imena zapiſzavaju, *nomenclatura.*

Zaplákan. *Lacrymabundus, lacrymarum rore madidus, lacrymoſus.*

Zapléchem. *Implico, innecto, involvo, intrico, illaqueo.* 2. *intexo.* v. Pletem.

Zapletki okol nog piſchenczev. *Tricæ, rum.* 2. v. Vupletki.

Zaplétamſze. *Implicor, implicitor, intricor.* 2. *irretior.*

Zaplèten, a, o. *Implicatus, implexus, innexus, intricatus, involutus, impeditus.* zapletena pravda, *multis ambagibus innodata cauſa, tricæ.* zapleten dug, *impedita nomina.* zapleteni laſzi, *capillus inenodabilis, diutinâ incuriâ capillus contortus, confuſus.* zapleteno piſche, *intricatus pullus.* 2. zapleten v-mreſe, *irretitus, illaqueatus.* 3. zapleten z-poſzli, *intricatus, implicatus negotiis.*

Zapletény e. *Implicatio, innexio, intricatio.*

Zaplyùvek. *Tinea.* v. Cherv. n. 8.

Zapònecz. *Faſcia pectoralis, mamillare.*

Zapopádam. *Prehendo, prehenſo, deprehendo, comprehendo.* datiſze zapopaſzti, *ſui facere poteſtatem.* v. Popadam.

Zapopadànye. *Prenſio, deprehenſio.* v. Popadenye.

Zapopàden. *Prenſus, deprehenſus.* v. Popaden.

Zapopévam. *Fracino, intono.*

Zápor. *Clauſura, ſecluſorium, clauſula.* 2. zapor, ili meſzto gdeſze martha zapira, na obchinſzku ſzlusbu odluchena, *catabulum.* martha ú takveh zaporeh zaperta, *catabularia jumenta.*

Zapornìcza, ſtanga kumſze vrata zaſzunyavaju. *Repagulum, li, repages, is. vectis.* 2. zapornicza. (D.) zaſztavek, kúmſze voda na slebu melinſzkom zapira, *cataracta, æ.*

Zaporúcham, poruchanſztvom zaveſujem. *Vadimonio obſtringo, ligo, caveo, obſidibus convador.*

Zaporúchamſze. *Vador, vadimonio obſtringor, vadem, l. vades, appromiſſores, fidejuſſores, obſides, aut ſponſores pono, conſtituo.*

Zaporúchen. *Vadimonio ligatus, ſtrictus, vadatus.*

Zaporuchénye. *Vadium, vadimonium.* v. Poruchanſztvo.

Zapoſztávlyam. *Poſthabeo, poſtpono, poſtfero, vilius habeo.* potrebna zapoſztaviti noriam, *ſeria poſthabere ludo.* 2. v. Za niſtar derſim.

Zapòved. *Mandatum, lex, juſſum, juſſus, ûs, decretum, præceptum, imperium, ſcitum, ſanctio, edictum.* zapovedBosja, *Præceptum divinum.* deſzetere zapovedi Bosje, *decem præcepta divina, decalogus.* 2. zapoved Czeſzarſzka, *man-*

da-

Digitized by Google

datum imperiale. 3. zapoved goſzpodſzka, *edictum*, *reſcriptum*, *reſcriptio baſilica*, & *imperioſa editio*, *herile imperium*. 4. zapoved dana puku, *rogamentum*, *rogimen*, *plebiſcitum*, *populiſcitum*, *pſephiſma*. 5. zapoved, *indiculus*, *li*, *epiſtola*, *qvâ qvid indicatur*, *ſeu præcipitur*. 6. zapoved proti onem, koi prez ſzakoga ſzrama za kakve chaſzti preporuchajuſze, *lex calpurnia*. 7. zapoved proti prekorednemu pitju, *lex poſthumia*. zapovedih ſzkup ſzpravlenye, *præceptorum collectio*, *ars præceptorum*, *ars donati*. zapovedih dveh protivnoſzt, *antimonia*. obverſſitel zapovedih, *mandatarius*, *comiſſarius*. prekerſſitel zapovedih, *legirupa*, *legirupio*, *transgreſſor mandatorum*.

Zapovédam-dalſzem. *Committo*, *dicto*, *edico*, *impero*, *incipero*, *jubeo*, *mando*, *mandata do*, *commendo*, *præcipio*, *ſancio*, *ſciſco*, *prcpetro*. *Prov.* Zapoveday doma, *ubi paveris*, *impera*.

Zapovédan. *Mandatus*, *præceptus*, *imperatus*, *indicatus*, *decretus*.

Zapovédavka. *Mandatrix*, *præceptrix*.

Zapovedník. *Curator*, *dictator*, *juſſor*, *præceptor*, *mandator*, *legislator dator*. 2. zapovednik, poglavnik nayvekſſi, Czeſzar, *Imperator*, *Cæſar*, *Auguſtus*, *Princeps orbis terrarum*. ſzini takvoga zapovednika, *porphirogeniti*.

Zapráſſen. *Pulvere infectus*, *ſqvalidus*, *pulvereus*, *pulverulentus*.

Zapraſsújem. (D.) -ſſivam. *Pulvere inficio*, *pulvero*, *inpulvero*.

Zapréchen. *Præpeditus*, *præcluſus*. v. Preprechen.

Zaprechènye. *Intercluſio*, *impeditio*.

Zaprèchka. *Retinaculum*, *remora*. v. Preprechka.

Zaprechújem. *Impedio*, *obſto*. v. Preprechujem.

Zaprèga. *Subcinctorium*, *ſuccinctorium*, *ſemicinctium*, *ventrale*.

Zapresújem. *Sub helcias duco equos*, *helciis ſubmitto equos*, *ſubhelcio*.

Zapriſzesénye. *Conjuratio*. 2. zapriſzeſenye, kunenye. *dejeratio*.

Zapriſzéſemſze, z-drugem priſzeſem. *Coniuro*, *conſpiro*. 2. *perjuro*, *dejuro*.

Zapúſcham. *Negligo*, *deſero*, *derelinqvo*. 2. zapuſcham, na kray oſztavlyam. *ceſſo*, *dimitto*, *prætermitto*. *intermitto*. 3. puſzto chinim, *ſolo*, *deſolo*, *deſolatum*, *l. deſertum facio*. *obſoleo*.

Zapuſchen, za nemar deven. *Deſertus*, *neglectus*. 2. zapuſchen, puſzt oſztavlyen, *deſolatus*, *vaſtificus*. 3. zapuſchen zevſzema, *deſtitutus*, *derelictus*, *prætermiſſus*, *intermiſſus*.

Zapuſchénye, za nemar verſenye. *Neglectus*, *ûs*, *neglectio*. 2. *deſolatio*, *derelictio*. 3. *deſtitutio*, *deſertio*.

ZA ante R.

Zaradi. (D.) chichya. *Ob*, *pro*, *propter*. zaradi toga, *eapropter*, *hanc ob cauſam*, *hac de cauſa*, *hunc ob finem*. v. Zato.

Za rano. *In aurora*, *cum aurora*, *ſurgente aurora*, *ſummo mane*. v. Rano.

Zaranújem. *Anteluco*, *antelucor*, *ante lucem vigilo*, *l. ſurgo diluculo*, *ſurgente ſurgo aurorâ*.

Zarasújem. *Interficio*, *interneco*, *perimo*, *trucido*, *occido*. *ferro neco*, *tollo*, *ferrum adigo in viſcera*, *enſe vitam finio alicui*, *enſem*, *telum in pectus adigo*, *gladium alicui altiſſimè immergo*, *defigo gladium jugulo*, *gladium alicui in pectus infigo*, *jugulo*. ſzamoga ſzebe zaraziti, *mucrone ſe induere*, *in gladium occumbere*, *gladio ſe transfigere*. ſzam je ſzezarazil, *cum mucronem gladii ſiniſtræ admoviſſet mamillæ*, *impellens ſe in vulnus*, *uno ictu transfixus expiravit*.

Zaraſchújem. *Coaleſco*, *concreſco*, *obducor*. rana zaraſchuje, *ducitur in cicatricem vulnus*.

Zaraſchujemſze. *Vaſteo*, *vaſteſco*, *ſylveſco*.

Za-

Digitized by Google

Zarázen. *Necatus, enectus, occisus, interfectus, jugulatus, lethatus, mortificatus, internectus, internecatus.*

Zarebernyak-nik. *Suiles costæ, seu ossa spinæ dorsi cohærentia, intestináque suo ambitu, & complexu coërcentia.*

Zarechemsze. *Labor, prolabor linguâ.*

Zarechénye. *Lapsio, prolapsio, lapsus, prolapsus linguæ.*

Zárez. *Incisum.* plur. *incisa, orum, insectura, strictura.* 2. zarez zverhu rechi, *accentus.* 3. zarez med rechmi koi biva ovak (,) *incisum, i, coma.* 4. zarez na rovassu, *crena, æ.* rovas z-zarezszki narezan, *talea crenis incisa.*

Zarézan. *Crenis notatus, incisus.*

Zarezànye. *Incisio, incisura.*

Zarezújem. *Crenâ, comate, l. incisô noto, incido.* zarezati, *striare.*

Zarivànye. *Impulsio, protrusio.*

Zarivávam. *Impello, intrudo, protrudo.*

Zarublyújem. *Ligni scissuram æquo, lignì cuëquo, obtrunco.* 2. v. Obrublyújem.

Zarúcham. *Desponso, despondeo, arrho, subarrho.* zaruchitisze z-divoikum, *desponsare sibi virginem.*

Zaruchénye. *Disponsatio, subarrhatio.* v. Zaruki.

Zaruchna pecha. *Flammeum virginale.*

Zaruchna popevka. *Epithalamium, thalassio, thalassus, hymæneus.*

Zarùchna poiztelya. *Lectus, l. torus genialis, thalamus.*

Zaruchni. *Sponsalis, sponsalitius.*

Zaruchni dar pred szvadbum. *Theoretum, anaclypteria, orum.* po szvadbe, *epaulia, rum.*

Zaruchni venecz. *Sertum nuptiale, corona sponsalitia.*

Zaruchni zapitek. *Paropherna.*

Zaruchnicza. (D.) neveszticza, lyuba. *Sponsa, nova nupta, neonupta, nympha, pacta, desponsata alicujus thalamo, sperata.* zaruchniczu komu zpred vusst zmeknuti, *occupare pactæ nuptias.* zaruchnicze domov pelanye, *repotia.* baklya pri koisze domov pelya, *fax nuptialis, teda.*

Zaruchnik. *Sponsus, speratus, necnuptus, novusnuptus, necnymphus, neogamus.*

Zarúchujem-chati. *Rugio, irrugio.*

Zarùki. *Stipatio, l. promissio futurarum nuptiarum, conjugium, fœdus maritum, fœdus lecti, fœdus sacrum connubiale, conjugale, sponsalia.* v. Zaruchenye.

Zarussújem. *Obruo, superobruo, cumulo.* zarussiti varas, *urbem è sedibus erruere.*

ZA ante S.

Za sálu, salcze. *Joco.* v. Za igru. 2. iz sale, *ex joco, joci gratiâ.*

Zaschìten. *Defensus, umbellatus.* v. Obranyen.

Zaschitènye. *Tutamentum, protectio, defensio.* v. Obramba.

Zaschìtnik. *Tutator, sospitator, conservator, patronus, stabilitor, protector.* v. Obranitel. 2. zaschitnik szirotticz, *tutor, curator.* v. Szkerbitel.

Zaschitújem. *Tutor, do vindicias, præsidior, protego, defenso, defendo.* v. Obranujem.

Zasáren. *Inflammatus, ignitus, candens, excandescens, ignefactus, candidus.* 2. *rubidus, rubens, tis.*

Zasarènye. *Excandescentia, ignescentia, inflammatio.* 2. *rubescentia.*

Zasarilszemsze. *Candens, candidus sum, ignitus sum, igneo, candeo, excandeo.*

Zasarújem. *Candifico, candefacio, igneum, & candens facio, inflammo.*

Zasarujemsze. *Ignesco, candesco, excandesco, igneus fio, inardesco, inflammor.* 2. *inardesco, rubesco, erubesco ex calore.* 3. zasarujemsze od szerditoszti, *irâ accendor, in flammas iracundiæ abeo.*

Zasgán. *Incensus, inustus.*

Zasgánye. *Incensio, inustio, subustio.* v. Vusganye. 2. zasganye szerdito, *ex. candescentia.*

Zasisem. *Incendo, inuro.* zasgati komu znamenye na chelo, *insurere, ferro ignito imprimere signum, l. stigma fronti.* 3. v. Vusisem.

Digitized by Google

Zaſmerújem,ſmim. *Oculos genis tego, intego, contego, connivco.* 2. zaſmerujem jednem okom, drugem ú czyil gledech, *collimo.*

Zaſpíchen. *Turbinatus, exacuatus, mucronatus, ſpiculatus.* v. Zaoſtren.

Zaſpichújem. *Exacuo, inſpico, cuneo, ſpiculo.* v. Zaoſtrujem.

Zaſſit. (D.) Uſſit. *Inſutus, obſutus.* 2. okolu zaſſit, *circumſutus.*

Zaſsvávam-ſſiti. *Inſuo, obſuo, præſuo.* 2. okolo zaſſvavam, *circumſuo.*

Zaſtèntan. *Detentus, retentus, retardatus, remoratus.* v. Zaderſan.

Zaſtentànye. *Remora, retardatio, detentio.* v. Zaderſanye.

Zaſtentávam drugoga. *Detineo, retineo, retardo. l. occupo aliqvem, repigro.* v. Zaderſavam.

Zaſtentávamſze. *Remor, demoror, occupor, detineor.* v. Stentamſze.

Zaſto. v. Zakay.

Záſzad. *Plantaria, rum, nova implantio.* 2. *ſurculus, li.* 3. zaſzad, ſibicza kaſze zepi, *viviradix.*

Za ſzàda, za ovo vreme. *Pro hoc tempore, pro hac tempeſtate.* 2. za ſzada, ov chaſz, *pro nunc tantùm.*

Zaſzaditel. *Inſitor, implantator.* v. Szaditel.

Zaſzágyam, zaſzágyujem. *Inſero, implanto, inſemino, ingigno, ingenero, indo, inviſcero, repando.* zaſzaditi vzemlyu, *depangere.*

Zaſzàgyen. *Inſititius, inſitivus, inſitus, implantatus.*

Zaſzagyénye. *Inſitus, ûs, inſitio, plantatio, implantatio.* v. Szadenye.

Za ſze. *Pro ſe, pro ſua parte, cuticula, pro ſuo individuo.*

Záſzed, zaſzeda. *Inſidiæ, fraus, fallacia, ſubſeſſa, obſidiæ, rum.* zaſzedu otaynu derſati, *ſubſeſſas occultius collocare.*

Zaſzedànye na konya. *Aſcenſio, conſcenſio ad equum.*

Zaſzédam. (D.) chinim buſziv. *Inſideor, obſideor, ſubſideo, inſidias paro, tendo, facio, inſidiis aliqvem fallo, oppugno cuniculis, ſpeculo, ſpeculor, inſideo, inſido.* zaſzeſzti nepriatela, *colloçare inimico inſidias, inſidiis petere inimicum.* zaſzeſzti pute, *inſidere itinera.* 2. zaſzedam konya, *aſcendo, l. conſcendo equum, l. in equum, in ſilio equum, l. in equum.*

Zaſzednìcza. *Structrix inſidiariam, inſidiatrix.*

Zaſzedlyiv. *Inſidioſus.* zaſzedlyivi puti, *inſidioſa itinera.*

Zaſzèdnik. *Captator, ſubſeſſor, inſeſſor, obſeſſor, inſidiator, corycæus.* zaſzednik putov, &c. *inſidiator, captator viarum, &c.*

Zaſzedno. *Inſidioſè, inſidianter.*

Zaſzeguràny e. *Certificatio, pleripboria.* v. Oſzeguranye.

Zaſzégyen. *Obſeſſus, circumventus, aſtutiâ, fraude, inſeſſus.*

Zaſzíchen. *Satur, ſaturatus, exſaturatus, obſaturatus, innutritus, ſaburratus.*

Zaſzichènye. *Satias, ſaties, ſatietas, ſaturitas, expletio, exſaturatio, obſaturatio, ſaturatio.*

Zaſzichújem. *Exſaturo, obſaturo, cibo, innutrio, ſaturo, gurgito, ſabburro.*

Zaſzípan. *Oppletus, adimpletus, repletus, obrutus, adobrutus.*

Zaſzipànye. (D.) zaſzutje. *Oppletio, repletio, adimpletio.*

Zaſzipávam. *Oppleo, repleo, adimpleo,* 2. zaſzipavam jamu, *obruo, adobruo.* 3. zaſzipati ſitek ú grot, *affundo frumentum in catillum, catillum frumento repleo.*

Zaſzkakújem. *Inſilio.* zaſzkochiti konya, *inſilire equum, l. in equum.*

Zaſzlányam. *Intercipio, impedio lumen, proſpectum impedio, obumbro, inumbro, adumbro.*

Zaſzleplénye. *Occæcatio, obcæcatio, excæcatio, præſtigiæ, offuſcia, viſio falſa,* ina-

Digitized by Google

inanis, præſtigium, glaucoma. v. Vkanenye.

Zaſzlèplyen. *Occæcatus, obcæcatus, excæcatus, delinitus.* 2. zaſzleplyen od vraga, *dæmoniceis fraudibus irretitus.* v. Vkanyen.

Zaſzleplyújem. *Occæco, obcæco, excæco, oculis craſſum aërem offundo.* zaſzlepiti koga, *glaucoma, l. glaucomam alicui objicere.*

Záſzlon. *Stragula, ſtragulum, ſipparium, etſiparium, obtendiculum.* v. Zaſztor.

Zaſzlùsba, zaſzluſenye. *Meritum, promeritum, demeritum, promerion.*

Zaſzlusújem. *Mereo, mereor, demereo, commereo, promereo, promereor.* 2. miloſchu pri kom zaſzluſiti, *mereri, l. promereri gratiam, gratiam exhibitam promereri obſequiis, gratiam inire ab aliquo, apud aliquem.* 3. zaſzluſiti plachu, *ſtipendia merere, l. facere.* 4. zaſzluſilſzi je ſzmert, *reus eſt mortis.* 5. zaſzluſilſzi je galge, *capitalia auſus eſt.*

Zaſzmolènye. *Impicatio, nis.*

Zaſzmolyen. *Pice illinitus, impicatus.*

Zaſzmolyújem. (D.) zapaklivam. *Pico, impico, oppico, pice illinio, gummi, pice perluo.*

Zaſzmragyujem. *Tamino. contamino, inquino.* v. Pogergyujem.

Zaſzoplénye. *Anhelatio, reſpirandi difficultas, reſpiratio, dyſpnœa.*

Zaſzoplyújemſze. *Anxiè halo, difficulter ſpiro, anhelo, as.*

Zaſzpán. *Somnolentus, ſomniculoſus, ſopitus, obſopitus, ſoporatus, oſcitans, dormitans, ſomniplenus, dormituriens, ſomno gravis, torpens, torpidus, narcoticus.* 2. zaſzpan mertvem ſznom, *veternoſus, lethargicus.*

Zaſzpánecz. zadremanecz. *Dormitor, dormitator, dormiturio, endymion.*

Zaſzpano. *Somniculosè, oſcitanter, ſomnolenter.*

Zaſzpánye. *Obdormitio, indormitio, ſomnolentia, narcoſis.* v. Szpanyc. 2. v. Szeny.

Zaſzpávam. (D.) zaſzpivam. *Obdormio, obdormiſco, addormiſco, indormiſco, acquieſco, ſomnum capio, ſomno ſolvor, occupor, imaginem mortis induo, obſopio.* zaſzpati, *dulci declinare lumina ſomno.* med ſzpominanyem zaſzpati, *in verba media ſomnolentum deſinere.* noga je zaſzpala, *pes inſtupet.* 2. zaſzpati chinim, *ſopio, ſoporo, conſopio, in ſoporem colloco, torpefacio.* kay zaſzpati chini, *Soporus, ſoporifer, ſomnifer, ſomnificus, narcoticus.*

Zaſztànek. *Oscurſus, concurſus, conventus, conventio, obviatio, occurſio, concurſio, concurſatio.*

Zaſztàva, bandera. (Scl. Tur.) barjak. *Vexillum, ſignum, imago cantabarum, carotinnum.* 2. zaſztava voynichka, *ſignum militare, labarum.* pod zaſztavum ſztojechi, *ſubſignanus.* pred nyum, *anteſignanus.* za nyum, *poſtſignanus.* z-razpreſztertemi zaſztavami, *ſublatis ſignis.* zaſztave zdignyene, ſzim tam po vetru zviajuchiſze, iliti razpuſchene, *ſigna erecta.* 3. zaſztava kervna, znamenye pogublenya, *velum flammeum, ſignum perditionis, & ruinæ.* 4. Purgarſzka, *vexillum Civicum, urbicum.* 5. ognyena, znamenye ognya, *ſignum incendiarium.* 6. mirna, znamenye mira, *vexillum pacis.* 7. veſzelna, *vexillum pictum, deauratum.* 8 ſaloſztna, *vexillum atrum.* 9. vechnichka, *vexillum prætorium.* 10. Czirkvena, *triton in Eccleſiis, & turibus, vexillum ſacrum.* 11. ſzeynmena, *vexillum nundinale.* 12. konyanichka, *equeſtris militiæ inſigne, labarum turmæ equeſtris, vexillum cohortale, faſcia haſtæ alligata.* 13. brodna, *vexillum nauticum, epiſtre.* 14. navalna, znamenye navalenya, *ſignum oppugnationis bellicæ.* 15 zaſztave zpuſ-

Digitized by Google

fchene, *ſigna ſupina.*

Zaſztàvek. v. Zalog. 2. v. Zapornicza. n. 2

Zaſztavlènye. *Inhibitio, detentio, interdictum, ſequeſtratio, ſuſpenſio, arreſtatio.*

Zaſztávlyam. *Inhibeo, detineo, interdico, ſequeſtro, arreſto.* 2. zaſztaviti koga, *perſonam interdicere, capere, prehendere.* vulgò: *perſonaliter arreſtare.* 3. zaſztaviti blago, *res & bona impedire, ne loco moveantur.* vulgò: *realiter arreſtare.*

Zaſztávlyen. *Inhibitus, detentus, interdictus, arreſtatus.* zaſztavlyen ú perſoni, *perſonaliter arreſtatus.* vu blagu, imetku, *realiter arreſtatus.*

Zaſztàvni. *Vexillarius.* zaſztavni kovach k. zaſztavi fzliſſajuchi, *vexillarius faber.* zaſztavni voynik, *manipularis miles.*

Zaſztàvnik. *Vexillifer, ſignifer, imaginifer, vexillarius, aquilifer.* 2. varaski, *vexillarius civicus.* 3. vechnichki, *ſignifer pratorius.* 4. Dragonarſzki, *Dimicharum vexilifer.* 5. zaſztavnik konyanichke Compagnie, *vulgò* Kornet, *vexillarius equitum.*

Zaſztignènye. *Deprehenſio, adinventio.*

Zaſztígnyen ú kakvom delu. *Adinventus, deprehenſus.*

Zaſztigújem. *Adinvenio, deprehendo.* poët: zaſztignutiſze ſenum, *deprehendi eum muliere.*

Zaſztíram. *Velo, obvelo, prævelo, prætendo, obtendo, contego, obtego, celo.*

Zaſztrèn, zaſztert. *Velatus, obvelatus, contectus, obtectus, celatus.*

Zaſztrénye. *Velatio, obvelatio.*

Záſztor. *Velum, velarium, periſtroma, peripetaſma, aulæum, aulæa, cortina, ſtrumæ, conopeum.* v. Zaſzlon. 2. zaſztor zlatotkan, *periſtroma athalicum, aulæa, cortina athalica.* 3. zaſztori, ſzagi kemſze ſztene za okinchenye hiſe, palache, czirkve &c. zakrivaju, *triclinaria, rum.* v. Aulæa. 4. zaſztor bogov bolvanov, *pendigo.* 5. zaſztor pred vratni, *velum oſtiorum, velo tyrum.* 6 obloshnji, *feneſtrale, velarium.* 7. zaſztor, ſzcena na komediah, *ſipparium, & ſipariam, ſuparum.* 8. poſztelni, *conopeum.* 9. zaſztor ſenſzki, *ventrale, ſemicinctium.* v. Zaprega. v. Fertuh.

Zaſztúpam-pati. *Obumbro, obſcuro, inobſcuro, adumbro, inopaco, opaco, tenebras induco, umbro, obſcurum reddo. lumen impedio, obtenebro.*

Zaſztuplènye. (D.) uſzaſztje. *Aſcenſus, ûs, aſcenſio, nis.* dan zaſztuplenya Goſp: *dies aſcenſionis Domini.*

Zaſztuplyújem. *Conſcendo, exurgo, inſurgo, aſcendo is.* zaſztupiti v nebo, *aſcendere in, l. ad Cœlum, l. cœlos.*

Zaſzúkan. *Contortus, convolutus.* zaſzukanemi rukavi, *attractis, & contortis manicis. 2. accinctus, ſuccinctus, ſubcinctus.*

Zaſzukànye. *Contorſio, convolutio.*

Zaſzukávam. *Contorqueo, convolvo.* zaſzukati skricz, *contorquere laciniam, l. ſinum veſtium, accingere gremium.* zaſzukati rukave, *elevare, atrahere manicas veſtis.*

Zaſzùnka, zaſzun. *Repages, vectis, patibulum.* v. Zapornicza.

Zaſzunújem. *Repagulo, oſtium repagulo obfirmo, repagem, vectem attrabo, peſſulum obduco, oppeſſulo.* zaſzunuti vrata, *repagulare fores.*

ZA ante T.

Zatájam, zkrovno derſim. *Celo, occulco, occulto, deculto, concelo, abdo, clam habeo, tego, obtego, premo.* zataiti koga, *celare quempiam, ſecretum jumere quempiam.* v. Szkrivam. 2. *nego, abnego, denego, negito, inficior.* 3. zataiti veru, *abnegare, deſerere fidem, apoſtatare.* 4. z-prifzegum zataiti, *jurejurando negare, abjurare.*

Zatàjen. *Occultatus, celatus, abditus, abſtruſus, occluſus.* 2. *negatus, denegatus, abnegatus.*

Zatajénye. *Occultatio, diſſimulatio, diſſimulantia, celatum.* 2. *negatio, denegatio, abnegatio, negantia, inficiatio.* 3. zatajenye vere, *apoſtaſia à fide, ejuratio, ab-*

Digitized by Google

abnegatio fidei Catholicæ. 4. zatajenye z-priszegum, *abjuratio.*

Zatàynik. *Occultator, absconsor, absconditor, celator.* 2. *negator, denegator, infiziator.* 3. zataynik vere, *apostata à fide, fidei abnegator, apostaticus, defector, l. desertor fidei.*

Zatechem. v. Zapopadam. 2. zatechem do czilya. *Cursum confisio, metam cursu attingo, cursum consumo.*

Zategnènye. *Constrictio, perstrictio.*

Zatégnyen. *Constrictus, perstrictus.*

Zateknènye. *Obstructio, oppilatio, obturatio, occlusio, stipatio.*

Zatèknyen. *Obstructus, oppilatus, obturatus, occlusus, stipatus, constipatus.*

Zatésem. *Constringo, perstringo, contraho.*

Zateknújem, zatischem. (D.) zatakniyam. *Oppilo, obturo, occludo, obstruo, obstrudo, constipo.* zateknuti szúd, *obturare vas, dolium.*

Zatèpen. *Suffectus, infectus, spurcatus, inquinatus.*

Zatèrt. *Abolitus, sublatus, extinctus, deletus, cassatus, obliteratus, cassus.*

Zatértje. *Abolitio, obliteratio, deletio, extirpatio.*

Zatìchni. *Stuparius, stiparius.*

Zátik. *Conus, axiculus, epistomium, obturaculum, pessus, pessarium, obturamentum.* 2. zatik iz kuchine, *spissamentum.*

Zatìlek-zavratek gornyi. *Ilion, occiput, occipitium.* 2. zatilek, zadnyi kray vrata do herbtischa, *cervix.*

Zatíram-terlszem, pozlu devam. *Dissipo, dispendo, pessundo.* 2. *destruo, everto, diruo, contero, confringo, dissolvo, devasto, extermino, funditus deleo.* 3. zatiram navadu, &c. *aboleo, irritum facio, cassio, cassesco, piccio, suffero.*

Zatìran. *Impulsus, propulsus.*

Zatiránye. *Impulsio, propulsio.*

Zatirávam. *Impello, propello.* zatirati v. szerditoszt, *incitare ad iram.*

Zatiràvecz. *Impulsor, propulsator.* 2. zatiravecz, *deletor, abolitor, oblitteratator.* 3. v. Zatornik.

Zatíschem. *Stipo.* v. Zateknujem.

Zatiszènye. *Constipatio, obstipatio.* v. Zateknenye.

Zatísnyen. *Stipatus.* v. Zateknyen.

Záto. (D.) zavoly. *Ideò, ideircò, proin, proinde, ideoquè, eapropter, propterea, ob id, qvapropter, hanc ob causam, igitur, ergo, eò.* zato te proszim, *qvod te oro.* zatosze pripecha, *hinc evenit.*

Za tobum. *Post te, à tergo, retro.*

Zatochische borenya. *Duellarium, palestra, arena.*

Zatòchnik, zatekavecz. *Irritator, provocator, incitator.* v. Zezovitel.

Zaton. *Sinus, sinuamen, portus, receptaculum.*

Zatornik. *Eversor, exterminator, deletor. Transl.* zatornik imetka, *decoctor, bonorum consumptor, helluo rerum.*

Zatrèn. *Pessundatus, dissipatus.* 2. *destructus, deletus, eversus.* 3. v. Zatert.

Zatrénye zatir. (D.) zator. *Consumptio, decoctio.* 2. *eversio, confractio, contritio, disturbatio, exterminatio, exterminium, exitium, excidium, interitus, ûs.* Transl. *pestis.*

Zatrihìs. *Decoctor, expilator domûs, rei familiaris.* 2. *liguritor.* v. Zatornik.

Zatrugyen. v. Utruden.

Zatrugyènye. (D.) umorenye. *Lassitudo.* v. Utrudenye.

Zatrugyújem. (D.) zatrudivam. *Defatigo.* v. Utrudujem. 2. zatruditisze, *delassari, defatigari.*

Zatvàram. *Obsero, occludo.* v. Zapiram.

Zatvérgyen. *Stipatus, obstipatus.*

Zatvergyènye. *Stipatio, obturatio.*

Zatvergyújem. *Stipo, obturo.* v. Zateknujem. zatverditi luknye kuchinum, *stuppare, obstuppare.*

Zátvor. *Claustrum, clausura.* 2. *repagulum.* v. Zapadavicza. 3. zatvor vode, *septum.*

Digitized by Google

ſeptum. v. Gata. 4. *obturamentum.* v. Pilka.

Zatvorenye. v. Zapiranye.

Zatvorìſche pod jednem klyuchem, ſzkrovneja komora. *Conclavis, conclave, conclavum, conclavium, triclinium.*

Zatvornìcza. v. Zapornicza.

Zatuplénye. *Obtuſio, obtuſitas, retuſio, hebetudo.*

Zatúplyen. *Obtuſus, retuſus, hebetatus.*

Zatuplyújem, zatupujem. *Hebeto, retundo, obtundo, aciem aceipio, deſtruo.* zatupiti mech, *hebetare gladium.* zatupiti vid, *aciem oculorum perſtringere.*

Zatuplyujèmſze. *Hebeo, hebeſco, obtundor.*

Zat zrok. *Ob id, hac de cauſa, l. hane ob cauſam, ea de ratione.* v. Zato.

ZA ante V.

Zavalyávam-yati. *Luto, luto conſpurco, volvo in luto.*

Zavalyan. *Lutatus, luto conſpurcatus, fœdatus, cœnoſus.* 2. *devolutus, provolutus.*

Zavalyanye. *Fœdatio, defœdatio, volutatio in luto, cœno.* 2. *devolutio.*

Zavalenye na zemlyu. *Dejectio, dejectus, ûs, proſtratio.* v. Poval.

Zavàlyen. *Dejectus, proſtratus, deturbatus.*

Zavalyújem. *Dejicio, proſterno, ſubverto.* zavaliti na zemlyu, *proſternere humi.* v. Povalyujem. 2. *provolvo, devolvo.*

Zavdájem poſzel &c. *Cauſo, augeo laborem.* zavdati komu poſzla, *faceſſere alicui negotium, crabrones irritare.*

Zaverchi. *Abjicere.* v. Zahitavam.

Zavérſen. *Abjectus, projectus, tenebrarius.* v. Zahichen.

Zaversènye. *Projectio, objectio, repudiatio.* v. Zahichenye.

Zavérſſen. v. Zgotovlyen. 2. *Cacuminatus, pyramidatus, faſtigatus.*

Zaverſsènye. v. Zgotovlenye. 2. *Faſtigatio, cacumination.*

Zaverſsújem. v. Zgotavlyam. 2. *Faſtigo, cacumino.*

Zavèſay. v. Vuzel. 2. zaveſay. *Ligatura, ligaculum, ligamen.*

Zavesújem. *Ligo, alligo, illigo, colligo, delligo, obſtringo, devincio, authoro.* 2. zaveſujem dobrem chinenyem, *obligo, obſtringo, devincio beneficiis, aliquem ſui beneficii, l. ſui muneris facere, ſuum facere.* 3. zavezatiſze z-drugem, *conſpirare, ſocietatem cum aliquo facere, coire, fœderare, fœdus cum aliquo inire, ferire, conciliare aliquem, & adjungere.*

Zavesújemſze. *Obſtringor, obſtringo me, ligo, & obligo me.* 2. zaveſujemſze dobrem chinenyem, *devincio, l. mancipio me beneficiis.* zaveſujemſze na voyſzku, *do me militiæ, nomen militiæ inſcribo, l. adſcribo.*

Závet. v. Zagovor. 2. zavet bogomolſztvo, *devotio, pietas.*

Zavetan. v. Zagovorjen.

Zavètje. *Portus, refugium, receſſus, receptus, recurſus, tutus receptus, confugium, perſugium, receptorius locus, receptaculum, patrocinium.* 2. v-zavetje priet, *cliens, ſuſceptus, ſolidurus.*

Zavetnìcza. *Tutrix, patrona.* v. Zagovornicza.

Zavètnik. *Patronus.* v. Zaſchitnik.

Zavetno, bogomolno. *Piè, devotè, religiosè.*

Zavetújem. *Tutor, patrocinor.* v. Zaſchitujem.

Závez. *Ligamen, obligatio, vinculum.* item: vulgò *liga, auctoramentum, & authoramentum.* zavez piſzmeni, *chartulatio.* zavez ſzegurnoſzti, *oſphaliſma.* 2. zavez mira, ſzloſnoſzti, jedinoſzti, *fœdus, confœderatio, pax, pactum, conditum, pacis, concordiæq; vinculum, liga mutui conſensûs, & unanimitatis.* 3. zavez velikoga priatelſztva, *vin-*

cu-

Digitized by Google

culum ſumma afinicitia, & conjunctionis, germanitas. 4. zavez rodbinſztva, vinculum propinqvitatis, & conſangvinitatis. 5. zavez ſzvachinſztva, vinculum affinitatis. 6. zavez zakonyſzki, conjunctio, copulatio, copulatus, connubium, copula matrimonii, pactum conjugale, confarreatio. 7. zaveza prekerſſenye, obligationis, pacti, promiſſi, auctoramenti transgreſſio. 8. zavez prekerſſujem, obligationem, pactum, authoramentum transgredior. mirni zavecz prekerſſiti, violare pacem, fœdus conditum patis.

Zavézan. Obligatus, obſtrictus. devinctus, copulatus, fœderatus, auctoratus, authoratus. jako zavezan, multa ſuffranatione devictus. 2. zavezani braczi, confœderati, concatenati ſocii, nobilis par fratrum. 3. zavezan dobrochinſztvom, aſtrictus, obſtrictus, mancipatus beneficio. 4. zavezan na voyſzku, auctoratus.

Zavezànye. Obligatio, convictio, ligamentum, ligatura. 2. zavezanye dobrochinſztvom, obſtrictio, devinctio, mancipatio. 3. zavezanye ſzkupno dveh, ali vech med ſzobum, conſociatio, conſpiratio, conſpiratus, auctoramen, confœderatio, concatenatio.

Zaúffam. Confido, committo, concredo, credo, nitor, fiduciam habeo, repono. vſze komu zauffati, omnia concredere cuipiam, jocoſa, & ſeria cum aliquo conferre.

Zaúffan. Fidus, fidelis, ſincerus, candidus, familiaris, ſecretus, intimus. zauffan priatel, perfamiliaris, confidens, intimus, qui à latere, qui eſt ex intimis familiaribus.

Zaúffanoſzt. Sinceritas, candor animi, familiaritas, confidentia.

Zauffànye. Fiducia, fidentia, confiſio.

Zavíalo. Involumen, involuerum, coactilia. v. Povoy.

Zavíam-nulſzem-nuti. Offlecto, inflecto, intorqveo, incurvo, arcuo, concurvo, ſinuo. 2. zaviam, kot vuk, ululo. zaviati, ululare more lupi. jako zaviati, exululare.

Zavìànye. Inflexio, offlexio, incurvatio, curvamen, diſtorſio, tortuoſitas, curvatura. 2. zavianye vukov, ululatio, ululatus, ûs. 3. zavianye ſeludcza, contorſio, intorſio viſcerum, verminatio. v. Zaviavicza.

Zavìat. Sinuoſus, flexuoſus, tortuoſus.

Zaviati puti. Anfractus, anfractum, gyrus.

Zaviáto-nog. Compernis, valgus, varus, varicus, loripes.

Zaviàto-noſz. Silo, ſilus, naſus aqvilinus.

Zaviàto-rog. Photinx.

Zaviato-vrat. Tetanicus, obſtipus, obſtipa cervice.

Zaviavìcza. Tormina, vermina, dolor colicus, cordialgia, cordiaca paſſio, colica, cordiogmos, cordiogmus.

Zavid, zavidenye. Æmulatio, zelus.

Zavidem. Æmulor, cum invidia, & ambitione conor alienum opus ſuperare, cuſpide aliqvem imitor, zelo zelor. 2. invideo.

Zaviden. Invidus. v. Nenaviden.

Zavidno. Ex invidia, invidia inſtinctu, lividè. 2. zelosè.

Zavidnoſzt. Invidia. v. Nenavidnoſzt.

Zavjédam. v. Bantujem.

Zavjèmnik, zavjemitel. (D.) zaimalacz. Interceptor, occupator, inſeſſor, fiſcus, fiſcarius, confiſcator, ecdicus. zavjemnik kralyevſzki, fiſcus regius.

Zàvjet. Occupatus, interceptus, publicatus, confiſcatus.

Zavjètek. Summa, ſynopſis, ſummarium, breviarium, compendium, periocha, epitomema, corollarium, poriſma.

Zavjètye, zavimlenye. Occupatio, interceptio, publicatio, obſeſſio, inſeſſio in bona, catalepſis. 2. zavjetje imany za kralya, confiſcatio, publicatio, mutatio bonorum.

Za-

Digitized by Google

Zavíjam, obmatam. *Involvo, obvolvo, circumvolvo, fascio, amicio, calabrico.* zaviti glavu, *obducere, obvolvere caput.* 2. zavijam, zavesujem, *obligo, circumligo.* zaviti ranu, *circumligare vulnus.* v. Povijam.

Zavijànye. *Involutio, obvolutio, implicatura.* zavijanye glave, *obductio, obvolutio capitis.* 2. zavijanye deteta, *fasciatio, nis.*

Zaviknènye. *Exclamatio, inclamatio.*

Zaviknújem. *Altâ voce clamo, pectore clamo toto, inclamo, exclamo.*

Zavímlyem. *Occupo, intercipio, publico, obsideo, insideo, confisco.* zavjeti imanya, *occupare, insidere bona.* 2. *compendio, epitomo.*

Zavinyen. *Replicatus, contortus, sinuatus.* v. Zvinyen.

Zavíram kolo. *Inhibeo, remoror, moram, l. sufflamen injicio, interpono rotis, rotam intercipio, sufflamine sisto rotam, sufflamino.* zavreti kolo, *sufflaminare rotam.* 2. zavreti, zakipeti, *inferveſcere.*

Zavìt. *Obvolutus, involutus, lacernatus, gausapatus, cucullatus, fasciatus, implicatus.*

Zavítek. *Involucrum, i.*

Zavláchen. *Inoccatus, deoccatus.*

Zavlachènye. *Inoccatio, inoccatus, ûs.*

Zavláchim-chiti. *Occo, inoco, cratio.*

Závnuk, zadnyi vnuk, szin prevnuka. *Abnepos, tis, pronepotis filius.*

Zavnùka, kchi prevnuka. *Abneptis, proneptis filia.*

Zavodno govorenye. *Sophisma, labyrinthus.*

Zavoly. v. Zaradi.

Zavor na vrateh. *Repages, vectis.* 2. zavor, zavornya, kûmsze kolo zavira *mora orbium, sufflamen.*

Zavrácham. *Repello, depello, revoco, retrabo, reflecto.* zavernuti marhu, *reflectere pecora.*

Zavráchen. *Sanatus, resanatus, persanatus.*

Zavrachènye. *Sanatio, persanatio, resanatio.*

Zavrachújem. *Sano, resano, persano, glutino.*

Za vremena. *In tempore, tempestivè.*

Zavuhujem-nuti. *Odoror, olfacio, persentisco.*

Zavusnìcza. v. Plyuszka. 2. Bol okolu vúha. *Apostema, l. ulcus circa aurem, abscessus circa aurem, parotis.*

Zavùzdan. *Infrænatus.* v. Vuzdan.

Zavuzdànye. v. Vuzdanye.

Zavuzdávam. (D.) zauzdivam, zasvalyujem. *Fræno, infræno.* v. Vuzdam.

Zavùzlan. *Nodatus, innodatus, connodatus, renodatus, illigatus, devinctus.*

Zavuzlànye. *Nexus, connexio, illigatio, innodatio.*

Zavuzlávam. *Nodo, innodo, renodo, connodo, illigo, obstringo, constringo.*

ZA ante Y.

Zaycha trava. *Sonchus.* zaycha noga trava, *lagopus, lagopodium, pes leporinus, trifolium humile.* Plin. l. 28. c. 8. *Lagopus, sistit alvum, è vino, l. in vino pota.* 2. zaycha perva sztran, *armus leporis.* zadnya sztran, *clunis leporis.* 3. zaycha kosa, *pellis leporina.* 4. zaycha mresa, *penellum, plaga.*

Zaycharnì cza, zaychische. *Leporarium, leporetum, leporaria, lagotrophia, lagotrophium.*

Zayche grozdie. *Lageis, dis, lageos, i, leporaria uva.* 2. zayche vuho trava. *bupleurus, itria, rum.*

Zaychecz. *Lepusculus, dasypus.* 2. zaychecz morszki, *cuniculus.*

Zaychi. *Leporarius, leporius, leporinus.* zaychi orel, ali kraguly, ki zaycze lovi, *leporaria aquila, valeria, melomatus.* 2. zaychi szkok, *ossicula poplitum leporis.*

Zayczo-szerchen. *Pepo, onis.*

ZA ante Z.

Zazáblyen. (D.) zablenut. *Stupefactus,*

Digitized by Google

ſuimetipſius oblitus, attonitus, perterritus.

Zazávam. *Imploro, invoco, advoco, adprecor, comprecor, ſuſpiro, inclamo, obteſtor, incalo.* na pomoch zazvati, *appellare.* Boga zazvati za ſzvedoka, *DEum teſtem adhibere.*

Zazavànye. *Imploratio, invocatio, inclamatio, comprecatio.* v. Zazvanye.

Zazíban. *Coagitatus, agitatus, commotus, permotus.*

Zazibànye. *Agitatio, coagitatio, commotio, permotio.*

Zaziblyújem. *Moveo, commoveo, permoveo, coagito.*

Zazídan. *Muro cinctus, clauſus, immuratus, obmuratus.*

Zazidànye. *Obmuratio, immuratio.*

Zazidávam. *Muro claudo, cingo, concludo, obmuro, immuro.* zazidati koga, *immurare quempiam.*

Zaznamenuván, zazlamenuvan. (D.) zabiliſan. *Signatus, denotatus, inſcriptus, litteratus.* zaznamenuvan z-piknyiczami, *compunctus.* zaznamenuvan znamenkom na telu, *ſtigmatus.* z-ogorkom, *ſubverbuſtus.* zaznamenuvanomu biti, *ſignatum eſſe, fœnum habere in capite.* 2. *aſſignatus, annotatus, adnotatus, adſcriptus.*

Zaznamenuványe, zazlamenuvanye. (D.) zabiliſenye. *Notatio, ſignatio, deſignatio.*

Zaznamenújem, zlamenujem. (D.) zabiliſivam, *noto, ſigno obſigno, exſigno, aſſigno, caractaro.* zaznamenuvati cherlenum farbum, *miniatula ſignare.* z-goruchem ſelezom, *ſtigmare, ſtigmate notare.* z-piknyiczami, *compungere.* Za zlo jemlyem. *Indigno, indignè fero, graviter accipio, fero, gravor, in malam partem, l. ſiniſtrè accipio, interpretor, nefas habeo.*

Zazván. *Invocatus, imploratus, inclamatus, obteſtatus.* zazvan na pomoch, *imploratus, invocatus, in auxilium advocatus.*

Zazványam, zazvenchujem. *Inſono, exſono, conſono, perſono, perſtrepo, infremo, pererepo.* zazvenchalje glaſz nyegov, *intonuit vox ejus.* zazvoniti zvonom, *ſignum dare campanâ.*

Zazványe. *Invocatio, advocatio, inclamatio.* zazvanye na pomoch, *imploratio.*

Zazubnlcza. *Paronychia, æ, gingivarum inflammatio, apoſtema, l. parotis circa gingivas.*

Zazviſchávam-chati. (D.) zazvizdavam. *Sibilo, inſibilo, fiſtulo.*

Z ante B.

Zbádam. *Compungo, perpungo, confodio, confodico, configo.* zboſzti koga ziglum, *acu quempiam perpungere.*

Zbadàmſze. *Compungor, confodior, configor.*

Zbantuván. *Turbatus, violatus, infeſtatus, laſus, offenſus.*

Zbantuványe. *Turbatio, infeſtatio, laſio, offenſa, offenſio.* v. Vraſenye.

Zbantuvam. *Turbo, infeſto, affligo, lædo, offendo, injurio.* malo zbantuvati, *ſubeffendere.*

Zbéchámſze-tiſze. *Symbolum ſolvo, do, confero collectam.*

Zbeſavam-ſujem. *Confugio, perfugio, infugio, confugio in tutelam, l. præſidium, recipio me in tutum.*

Zbíam. *Deverbero, ſubtundo.* v. Bijem. 2. *exutio, ejicio.* zbiti komu zube, *edentare aliquem, dentilegum facere, dentes elidere, exeutere alicui.* 3. Zbijam voyſzku, junake ſzkup, *coaduno, cogo milites in unum, compello inſimul, in unum.* 4. zbijam deſzke, *aſſo, coaxo, coaſſo, contabulo, compingo.* zbijam zemlyu, *pavio, compavio terram.*

Zbíanye deſzek v-jedno. *Coaſſatio, coaxatio, contabulatio.*

Digitized by Google

Zbíen, zbit. *Excuſſus, ejectus.* 2. zbit bien, *cæſus, percuſſus, verberatus, dediverberatus, ſubtuſus.* 3. zbien do modricz, *ſugillatus.* 4. zbien, ſzkup zbit, *coaſſatus, coaxatus, contabulatus.*

Zbienye. *De-diverberatio, percuſſio.* 2. *excuſſio, ejectio.* 3. v. Zbijanye.

Zbíram. *Eligo, deligo, ſeligo, ſecerno, exquiro.* zebrati ú kakvu chaſzt, *expetere, ſortiri, declarare, creare, ſumere, capere, ſurrogare ad officium, in alicujus locum.* zebrati koga za herczega, *in principem aliqvem eligere.* 2. zkup zbiram, *colligo, aduno, conſtruo, glomero, congrego, coacervo.* lyudi na kup zebrati, *conturmare.* vechnike zkup zebrati, *cogere ſenatum.* 3. zbiram vkup, terjam peneze, *cogo, coactio, accumulo accervos pecuniæ.*

Zbiránye. *Lectio, ellectio, ſelectio, electus, ûs, delectus, ûs, arbitrium.* zbiranye koga ú chaſzt ali meſzto drugoga, *electio, creatio, declaratio, ſubrogatio, ſurrogatio alicujus in officium, invices alterius.* zbiranye vechnichko, *magiſtratûs nominatio.* zbiranye Czeſzara, *Imperatoris electio.* 2. ſzkup zbiranye, *collectio, collecta, congregatio, coacervatio, accumulatio.* zbiranye terjanye penezno, *coactio, coactus, coactura argentaria.*

Zbiràvecz. *Electior, delector, exquiſitor.* zbiravecz ú chaſzt, *electior, creator, nominator, declarator.* 2. *collector, congregator.* zbiravecz penez, *coactor.* 3. zbiravecz ſzlóv, *Typotheta.*

Zblíza. *Cominùs, & comminùs, à prope, à propinquo loco.* zbliza vudriti koga, *comminùs ferire quempiam.*

Zblúgyen, zpáchen. *Depravatus, ſeductus, perverſus, diaſtrophus.* 2. *confuſus, conturbatus, mente dejectus, perturbatus.*

Zblyuvànye. *Evomitus, ûs, evomitio, ejectio, ejectamentum, rejectio, regeratio cibi, l. potûs.*

Zblyúvavecz. *Deſpuator, evomitor.*

Zblyuvávam. *Eructo, ejicio, evomo, expuo, deſpuo, regero.* zblyuvati jeſztvinu, *regerere cibum.* guſzto zblyuvati, *evomitare.*

Zbòden. *Compunctus, confoſſus, confixus, fodicatus, confodicatus.*

Zbodénye. *Confoſſio, compunctio, confodicatio, confixio.*

Zbòg. *Propter.* v. Radi.

Zbojávamſze, jakoſze boim. *Extimeo, extimeſco, pertimeſco, valdè timeo, perhorreo, perhorreſco.* zbojatiſze koga, *pertimeſcere aliquem.*

Zbòka. *Ex, l. à latere, lateraliter.*

Zbloſsànye. *Emendatio, correctio, melioratio.* v. Pobolſanye.

Zbloſsávam. *Corrigo, emendo, melioro.* v. Pobolſsavam. 2. *proſum, utilitati ſum, proficio.*

Zbóltan. *Fornicatus, arcuatus, teſtudineatus, arqvatus.* zboltana komoricza, *arqvata cellula.*

Zbòr. *Congregatio, conventeo, conventus, congreſſus.* 2. zbor tolnachnikov, vechnikov, *ſynedrium.* 3. zbor czirkveni, *ſynedrium eccleſiaſticum, ſynodus.* 4. duhovni, *conſiſtorium.* 5. obckinſzki, *panegyris.* 6. obchinſzki redovnikov, *concilium.* 7. orſzachki, *cœtus, comitia, rum.* v. Szpravilche. *it.* v. Zhodiſche.

Zbrájam. *Enumero, dinumero.* zbroiti, *recenſere.*

Zbríſzan (D.) otart. *Deletus, oblitteratus, abolitus, annulatus, annihilatus, erajus, expunctus, extinctus, obeliſco notatus, cancellatus.* zbriſzano piſzmo, *cancellatum chirographum.* 2. *purgatus, perpurgatus, emundatus, abſterſus.*

Zbriſzànye. *Deletio, extinctio, extinctus, abraſio, eraſio, expunctio, oblitteratio, cancellatio.* 2. *abſterſio, emundatio.*

Zbriſzávam. *Deleo, eluo, exſculpo, oblittero, expungo, deſpungo, obelo noto, linuro,*

Digitized by Google

turo, cancello, circumduco, aboleo, annihilo, annulo. zbrilzati dúg, *abolere debitum.* 2. *extergo, abstergo, emundo, purgo, perpurgo.* v. Izbrisujem.

Zbrívam. *Erado, derado, abrado.*

Zbrìven. *Erasus, derasus, abrasus.*

Zbrivènye *Erasio, abrasio.*

Zbròjen. *Dinumeratus.* v. Prebrojen.

Zbrojénye. *Dinumeratio.* v. Prebrojenye.

Zbrúsſen. *Acuatus, aeuminatus, centrosus, ſamiatus.* v. Nabrusſen.

Zbudìlo, prebudilo. (D.) probudilo. *Excitatorium, ſuſcitabulum, reſuſcitabulum.*

Zbudìtel. *Excitator, exhortator, ſuſcitator, reſuſcitator.*

Zbuditelìcza. *Excitatrix, ſuſcitatrix.*

Zbugyávam. (D.) probudivam. *Expergo, expergefacio, expergifico, expergiſco.* zbuditi koga, *nubila animi ſerenare.* zbudiſze, *expergiſcere.* Prov. *ede naſtureium.* v. Prebugyujem. 2. zbugyavam, marlyivo, na kakvo delo nagovarjam, poduſzavam, *acuo, exſtimulo, exacuo, exhortor, animo concito, ſcintillam fomiti adjicio, addo calcaria, animum incendo.*

Zbugyávamſze. *Experger, expergefio.* zbuditiſze, *ſolicitam explicare frontem, expergefieri.* v. Prebugyujemſze.

Zbùgyen. *Experrectus, excitatus.* v. Prebugyen. 2. *concitatus, incitatus, animatus, accenſus, ſuccenſus, exacuatus.*

Zbugyénye. *Excitatio, expergefactio.* v. Prebugyenye. 2. *incitatio, concitatio, inflammatio, animatio.*

Zbúhan. *Contuſus, pertuſus pugnis.* v. Izbien.

Zbuhànye. *Pugnis contuſio.* v. Izbienye.

Zbúrkan. *Turbatus, conturbatus, perturbatus, concitatus, commotus, tempeſtuoſus.* zburkano morje, *iratum mare.*

Zburkàno. *Turbatè, perturbatè, conturbatè, turbulentè, tempeſtuosè.*

Zburkànye. *Turbatio, perturbatio, turbamentum.* zburkanye vod, morja &c. *perturbatio, motus, l. æſtus maris, agitatio, motus fluctuum, tempeſtas, turbo maris, procella maris, mare, l. pelagus æſtu fervens.* 3. zburkanye opchine med ſzobum, *tumultus, ſeditio, concitatio, motus populi, tumultus ſeditioſus plebis, bellum inteſtinum, domeſticum.* v. Puntaria.

Zburkàvecz, zmutnik. *Turbator, perturbator.* koi velika zburkanya chini, *tumultuarius, tumultuoſus, pertumultuoſus, ſeditioſus.*

Zburkávam. *Concito, turbo, perturbo.* 2. *ſeditionem concito, commoveo.* v. Puntarim.

Zburkum velikum. *Tumultuosè, pertumultuosè, tumultuanter, cum tumultu, ſeditiosè.*

Z. ante C.

Zchíſzten. *Politus, expolitus, purgatus nitidus, limatus, elimatus, emunda tus, commundatus.*

Zchìſztenye. *Expolitio, emundatio, elimatio.*

Zchiſztujem-titi. *Expolio, emaculo, emundo, nitido, elimo.*

Z. ante D.

Zdáleka, zdálka. *Eminùs, procul, à longe, à, l. de longinquo.* zdaleka gledim nevolyu drugoga. *Prov. è terra ſpecto naufragium alterius.*

Zdájem ú ſz. hiſtvo muſa ſenum. *In matrimonium jungo, conjungo ſponſum cum ſponſa, copulo, conſocio, fœdero, confœdero.* 2. zdajem, izdajem varas &c. *trado, prodo, enuncio, patefacio, proditorem induco.*

Zdaitel izdaynik. *Venditor, proditor, delator, traditor, carpiſtes.*

Zdán. *Copulatus, conjunctus, conſociatus, confœderatus.* 2. *proditus, venditus, extraditus.*

Zdánye, izdanye. *Proditio, traditio, delatura, conjuratio, parrisidium patriæ.*

Zdavànye. *Conjunctio, copula, copulatio, pa-*

pactio fœderis conjugalis, confœderatio, ſyzygia.

Zdávnya. *Pridem, jam pridem, dudum, jam dudum, jam diu, à longo tempore, l. longo jam abhinc tempore.*

Zdehnènye. *Expiratio, exſpiratio, efflatio.* zdehnenye duſe, *exhalatio animæ, digreſſio animæ à corpore, diſſociatio.* v. Umiranye.

Zdehnújem. *Expiro, exhalo, efflo, ſpiritum emitto.* zdehnuti, *exſpirare animam, animam, l. vitam exhalare, ultimum reddere ſpiritum.* v. Umiram.

Zdèla. *Scutella, patina, lanx, paropſis, ejcale, patela, diſcus, tryblinum, ariſtophorum.* z. zdela velika y ſiroka, *patena, diſcus, catinum, catinus, matra, mazonomum.* 3. zdela velika, y gluboka, *gabata, æ.* 4. zdela pomenſa, *catillus, catillum.* 5. zdela naymenſa, *catinulus, catinulum, catinellus, ſcutellula, ſcutulla, lancicula, patella.* 6. zdela ú kojeſze ſzad noſzi, ali poſtpaſzt, *ſatura, æ, tragematotheca.* 7. zdela na vage, *lanx, cis.* obodve pako, *bilances, libræ bilances.*

Zdelár. *Patenarius, ſcutellarius, paropſidarius.*

Zdolávam. *Elaboro.* v. Izdelavam.

Zdele, liſem. *Catillo, catinos lingo, paraſſitor.* 2. v. zdele jeſztvine devam, *judiculo.* 3. zdele kray, *crepido.* zdele vuho, *anſa, æ.*

Zdelichna tabla. *Scutellarium.*

Zdelìcza. *Patella, lancicula, galeola.* v. Zdela. n. 5. 2. koſzti kakti zdelicze, ú kojeh czipeli, t. j. koſzti ſztegnaſze verte, *acetabulum pyxis.* 3. zdelicza v. kolenu, *patella, mola genualis.*

Zdélnyak. *Armarium, l. repoſitorium ſcutellarium.* it. *ſcutellarium, ii.*

Zdelo-lizànye. *Catillatio, nis.*

Zdelo-lizàvecz. *Catillo, ſublingio patinarius.* it. *paraſitaſter.*

Zdelo-noſzecz. *Scutellarius, diſcophorus.*

Zdénchecz. *Fonticulus, fonticellus.* 2. zdenchecz vode ſztojeche, *putcolus.*

Zdenchìna. *Fontana, puteana.*

Zdénchna machka. *Lupus.* zdenchna ſila, *ſcatebra, æ.* zdenchna ſalata, *vulgò:* prunkrez. *it.* bobovnyak, *laver, ſiſymbrium.* zdenchna vaga, *ciconia, toleno.* zdenchna czev, *ſiphon. plur. lingulati tubi, muſti, pupillæ, tubuli.*

Zdénchni. *Fontanus, fontalis, puteanus, putealis.* zdenchni meſter, *aquilex, gis, aquilices, um.* zdenchni kopach, *putearius, lacuarius.* zdenchni krov, *puteal.* zdenchni kamen, vu kojega voda po czevih teche, y od kudize grabi, *caſtellum, li, crater, ris.* zdenchni zaimach, *modiolus, li.*

Zdenchno, ali zdenchye kolo. *Hauſtrum, aclidis.*

Zdènecz. (D) Bunar, ſtudenacz cheſzma. *Fons, puteus, pege, is.* 2. zdenecz ſztojechi, koi ima ſivu vodu, ali van neizteche, *puteus, ei.* 3. zdenecz nepreſzuſni, *puteus jugis.* v. Sterna. v. zdenecz opaſzti, *Prov. in caſſum ire, cadere, t. j.* vſze uffanye zgubiti. 5. vuſzta zdencza, *crepido, l. os putei.*

Zderkalìſche. *Decurſorium, hippadromus.*

Zderkávamſze, pochinyam harcz. *Velitor, concurro, congredior, depugno, dimico.*

Zderkavànye, harcza prichinanye. *Dimicatio, proeurſus, procurſationes militum, velitaris pugna, congreſſus, velitatio.* k-zderkavanyu ſzliſsajuchi. *concurſatorius, velitaris.*

Zdérkcze, zderkavajuch. *Velitatim.*

Zdersàlo, podporiſche. *Fulerum, fulcimen, fulcimentum, retinaculum, ſuſtentaculum.*

Zdersán. *Retentus, detentus, ſuffultus, intertentus, ſuſtentatus.* 2. v. Zaderſan. 3. *refrænatus, coërcitus, compreſſus, repreſſus, depreſſus.*

Zderſavànye. *Fultura, ſuſtentatio.* 2. v. Zaderſanye. 3. *continentia, cohibitio,*

n-

Digitized by Google

inhibitio, refrœnatio. 4. zderſavanye obchine, *columen reipublicæ.*

Zdersávam. *Contineo, ſuſtineo, ſuſtento, retineo, fulcio.* 2. v. Zaderſavam. 3. zderſavam od nevolye, *ſiſto, ſoſpito,* it. *paſco, interteneo.*

Zdersitel. *Soſpitator, ſoſpes.* 2. *retentor.* v. Zaderſavecz.

Zdersávamſze. (D.) uzdärſujemſze. *Contineo, cohibeo, retineo, refrœno me, pareo.* 2. *retineor, detineor, contineor.*

Zdignènye. *Elevatio, ſublevatio.* v. Podignenye.

Zdígnyen. *Elevatus, ſublevatus.* v. Podignyen.

Zdihávam. *Suſpiro ſuſpirium mitto, emitto, ſpiritum ab imo pectore traho.* zdihavati. *perſpirare.* 2. v. Zdehnujem.

Zdihavànye. *Suſpiratio, ſuſpirium, ſuſpiramen, ſuſpiratus, ûs.*

Zdíram. *Impetuosè exuo, l. detraho veſtem &c.* zdreti z-koga birsag, *benè aliquem mulctare.* 2. v. Odiram.

Zdíſem. *Levo, elevo, allevo, ſublevo, attollo, ſuſtollo, ſurſum levo, contolio.* zdignuti glaſz, *elevare, extollere vocem.* zdignuti na noge, *errigere ad pedes.* v. Podiſem.

Zdobra, zdobre volye. *Lubenter, lubenti animo.* v. Dobroyolyno. zdobra kay chiniti, *bonâ voluntate, non repugnanter, non repugnando, non obſiſtendo aliqvid facere.*

Z-dogovòrom. *Cum conſilio, deliberatione.*

Zdòla. *Infernè, inferiùs, infrà, ſubtùs,* zdola ſupel, *ſubcavus.*

Zdólnyi. *Inferior & hoc inferius, inferus, infimus.*

Zdrápan. *Laceratus, dilaceratus unguibus &c. laceratus, deſcobinatus.* v. Razdrapan.

Zdrasújem. *Pretium amplio, augeo, ad augeo, elevo, apprecio.*

Zdráv. *Sanus, ſoſpes, incolumis, ſalvus, ſalubris, integer, vegetus, valens, validus, firmus, incolumis.* zdrava voda, *ſalubris fontana.* jako zdrav, *perſanus.* dobro zdravomu biti, *ad ſummum valere.* zdrava pamet, *mens ſana, recta, perfecta, & incorrupta ratio.* 2. zdrav bivam, poſztajem, *convaleſco, revaleſco, ſaneſco, conſaneſco, reſaneſco.* v. Ozdravlyujem. 3. zdrav jeſzem, *valeo, ſanus, ſalvus ſum, valetudine proſperimâ utor, corpore ſum vegeto, ac valenti, paneratiè valeo.* 4. zdrav budi, *ave, ſalve, ſalvus, ſaaúsque ſis.* 5. zdrav oſztani, *vale, vilebis, valeto, DEus te conſervet, ſalubritatem corporis retine, inoffensâ valetudine vive.*

Zdravìcza. *Poculum ſanitatis, ſalutaria.* zdravicze napiati, *ſalutaria bibere, libare alicujus ſaluti.*

Zdrávje. *Sanitas, valetudo, ſalus, incolumitas, ſalubritas, corporis integritas, polycronia, ſoteria, æ.* dobro zdravje, *bona, & integra ſanitas, proſpera & firma valetudo.* zdravja zdenczi, *juterna, medicati fontes.* zdravja boſicza, *hygea, hygia.* zahvalni dari za prieto zdravje, *ſoteria, rum.*

Zdràvo. *Sanè, ſalubriter, ſalutariter, ſalvè, validè.* 2. zdravo, zdrav budi, *ſalve.*

Zdravoga chinim. *Sano, medeo.* v. Ozdravlynjem. n. 2.

Zdroblyújem. *Frio, contero, diſtero, comminuo.* zdrobiti, *ſubtiliter, minutim, l. minutatim terere.*

Zdruge ſztrane. *Ex alia parte, alia ex parte, l. à parte.*

Zdrùſen. *Aſſociatus, conſociatus.* 2. zdruſen, zkloplyen, *conjunctus, copulatus, connexus, unitus.* 3. zdruſen, v-paydaſtvo z-pogodbum priet, *fœderatus, conſœderatus.*

Zdrusényе. *Aſſociatio, conſociatio.* 2. zdruſenye zavezno, *fœderatio, conſœderatio.* 3. *unio, connexio, copulatio, conjunctio.*

Digitized by Google

Zdrusújem. *Aſſocio, conſocio.* 2. zdrusújem v-tovaruſtvo, *fœdero, conſœdero.* 3. *connecto, conjungo, copulo.* v. Zdajem.

Zdrusújemſze. *Aſſocior, conſocior, adjungo me, confœro me ad ſocietatem, ineo, l. pango ſocietatem.* 2. zdrusújemſze, zavez zdrugem chinim za ſzkupno tovaruſtvo, *fœdus facio, l. pango cum aliquo, fœderor, confœderor.* 3. *copulor, conjungor, connector.*

Zdruzgavam-gnulſzem. *Contero, protero.*

Zdvájam. *Diffido, deſpero, animo cado, ſpem depono, abjicio, deſpondeo animum, de ſalute pertimeſco, in deſperationem adducor, pervenio.* zdvoiti, *ſpe cadere, abjicere haſtam.*

Zdùſsnoſzt. *Inauditum quidpiam mirabile, paradoxum, xi.*

Zdublyen. *Cavatus, exeavatus, pertuſus, emedullatus, fiſtulatus, alveatus, canaliculatus, exeſus, tubulatus, anaglyptícus.*

Zdublyújem. *Cavo, exeavo, pertundo, caverno, cavefacio.* zdublzti pechinu, *ſubedere ſcopulum.*

Zdublénye. *Cavatio, excavatio, pertuſura, tubulatio.*

Zdvojéchi. *Deſperans, deſperabilis, exſpes vitæ.*

Zdvòjen. *Deſperatus. ab omni ſpe derelictus, deſtitutus, depoſitus, perditus.*

Zdvojèno. *Deſperanter, deſperatè.* zdvojeno duguvanye, *occiſa, deſperata, perditúque res.*

Zdvojénye. *Deſperatio, deſponſio, abjectio animi, nulla rerum meliorum expectatio.*

Zdvoìtel-licza. *Deſperator-trix, exſpes.*

Zdúplan. *Duplicatus, reduplicatus, conduplicatus, geminatus, congeminatus.*

Zduplànye. *Duplicatio, duplicatus, geminatio, congeminatio.*

Zduplàvam. *Gemino, congemino, duplico, conduplico.*

Z ante E.

Zeba pticza. *Fringilla, frigilla, vireo.* 2. kot zebe poſzkakujem, *frigutio.* krichim ali popevam kot zeba, *fringultio.*

Zebeme, zebſzti. *Algeo in pedibus, rigeo frigore pedum, frigus patior, frigore adſtringor, præfrigore algeo.*

Zebo-lovecz. *Fringillarius, ii.*

Zecz. v. Zajecz.

Zeczvert. *Proliquatus, eliquatus.* v. Razczvert.

Zeczviram. *Liquefacio.* v. Razczviram.

Zegnivam. *Putreo, putreſco, putrefio.* zdrugem zegniti, *computreſcere.*

Zegretiſze. *Calefieri, fotillari.*

Zéham. *Oſcito, oſcitor, os diſpando, diſpando rictum, hiſco.* chtejuch knyige zehati, *inter libros oſcitare.*

Zehànye. *Oſcitatio, oſcitantia oris, diſpanſio, rictus, ûs.* 2. zehanye guſzto, *oſcedo.*

Zehàvecz. *Oſcitator, oſcitans, mirio.*

Zèl, zla, zlo. *Malus, pravus, improbus nefarius, cacos.* v. Húd.

Zèlen. *Viridis, viridicatus, virens, viridans, herbens, herbidus, floribus veſtitus, praſinus, glaucicomans, glacicomus.* zelen kony, *equus glaucus. n. 36.* 2. jako zelen, *perviridis, præviridis, præviridans.*

Zelena farba. *Viridis, vitreus, hyalis, herbeus, l. herbidus color, virido, nis.* 2. zelena pticza, *vireo, nis.*

Zelenéchi. *Vireus, vernans, viridans.* zelenechega polya telak, *virentis agri cultor.*

Zeleni dragi kamen. *Toparium-us.* 2. zeleni dragi kamen kot morje, *ſmaragdus.* klarus iz zelenoga dragoga kamenya, kot iz ſmaragda, *viria, viriola, virea.*

Zelenim, zeleno chinim. *Virido, as.*

Zelenímſze. *Frondeo, frondeſco, germino, verno.* 2. zelenimſze, zelen jeſzem, *vireo, viridis ſum, obberbeſco.*

Ze-

Digitized by Google

Zelenína. *Viror, viredo, viriditas.* 2. zeleninu gubim, *evireſco.*

Zelèno. *Viridè.* prizeleno, *ſubviridè.*

Zelèno meſto. *Viretum, virectum, viridia, viridarium, locus herbifer, herboſus, viridantibus comis cæſariatus.* zeleno drevje, *humida ligna.*

Zelenyak. *Lorio, nis, praſinatus.*

Zéliſche. *Olitorium, olitorius hortus.* 2. zeliſche zlocheſzto, y malo, vredno, *corchorus, corchoron.* Prov. *corchorus inter olera* jeſzu oni kî ſzrechum nezadovolyni, hlepe na chaſzti, za koje niſzu.

Zeller ſalata. *Selinapium, apium ſclinum.*

Zelve, jeterve. *Fratriæ, rum, gaunatriees, duorum fratrum ſorores.*

Zélye. *Caulis, is.* uſit: *caules, ium, herba, olus, lachanon-um, braſſica.* 2. zelye pernato, ili z velikem perjem, kot je nekoja kapuſzta, *caulades, æ, lea, & laa.* 3. zelye glavato, *braſſica capitata, triehiana, epheſina.* 4. zelye rugano, *braſſica ſabelica, caules ſabelici, l. criſpi, apiacon.* 5. zelye czvetuche, karfiol, *braſſica cypria, l. pompejana.* 6. zelye tenkoga, y priproſztoga liſztja, *erambo.* 7. zelye primorſzko, *glaux, cis.* 8. zelye ſzakojachko, ko za hranu na vertu raſzte, *olus, lachanum, ſtephanoma.* 9. zeleno zelye, *moretum, ti.* 10. zelyu zpodoben, *oleraceus.* zelyu ſzliſſajuchi, *olitorius.* piacz na kojemſze zelye prodaje, *olitorium forum, lachanopolium.* vertlyar, ali zelyar, koi zelye prodaje, *olitor, clerator, lachanopola.* kâ prodaje, *olitrix, lachanopolis.* v. Caulis. ſzteblo, ali koczen od zelya, *cauliculus, caulis pennæ, caulis, is.* guſzenicze kê zelye jedu, *eruca, bruchus.* ſalata iz zelya, *acetarium, facelare.* ſzekira, kùmſze zelye ſzeche, *marra, æ.* Cato od zelya veli, akoſze na ſzeſzczu nozol, ali rak napravi, *braſſicam tritam apponito, ſanum facies.* de hoc ruſt: n. 2. 3. & 5. y k tomu pridaje,

da perje zelya, rane chiſzti.

Zelyìche. *Oluſculum.* 2. zelyiche Devicze MARIE, *Abrotonum, i.*

Zemelſzkí. *Terreſter-is, terrenus, terraceus.* zemelſzki okrug, *terrarum circulus.* zemelſzki globus, *globus terreſtris, terraqveus.* 2. zemelſzki ſzini, t. j. koiſzu od ſziromakov, y priproſzteh roditelov, kak y oni, kehſze roditeli neznaju, *filii terræ.* 3. zemelſzki oreſſecz, ſzvinſzki kruh koren, *pſeudoapius.*

Zèmlya. *Terra, communis omnium mater, tellus, humus, ſolum, veſta.* v zemlyu zakopati, *humare glebis.* 2. kâ odkopana od zemlye nyelze ſztalno ne derſe, niti joſche na nikakovo delo obernena niſzu, kakti peſzek, krayda, illovacha &c. *ruta cæſa.* 3 zemlyû jednako chiniti, *æquare ſolo.* 4. ú zemlyuſze povernuti, *in pulverem reverti.* ú zemlyu koga ſzprevoditi, *funerare aliqvem.* zdichi iz zemlye, *tollere de terra.* hititi na zemlyu, *proſternere in terram. Prov.*

Neje vreden daga zemlya derſi,
Koi zdrav, trude, y dela beſi.

2. Zemlya bela. *Terra alba, creta, marga, faſcanium.* v. Gypſum.

3. Zemlya cherlyena. *Rubrica, terra rubea, rubella, lemnica, militea.*

4. Zemlya ilovacha. *Argilla.* ilovacha bela, *leucon.*

5. Zemlya loncharſzka. *Terra figulina, figularis.*

6. Zemlya plodna. *Terra ferax, fertilis, fœcunda, frugifera, fructifera, fructuoſa, huber, huberta.*

7. Zemlya neplodna. *Terra infructifera, infœcunda, infructuoſa, inuber, ſterilis, ſ-juna glarea, acarpos.*

8. Zemlya poſzejana. *Terra inſeminata, ſeges, tis.*

9. Zemlya pripravlyena joſche neposejana. *Terra ſubacta, nondum ſata.*

10. Zemlya za ſzvetu. *Arvum, i.*

11.

Digitized by Google

11. Zemlya v-protuletju zorana. *Vervactum, i.*
12. Zemlya tuſzta. *Solum pingve, terra opima, humus adipalis.* zemlyaſze tuſzti, *gliſcit terra.*
13. Zemlya peſchena. *Glarea, æ.*
14. Zemlya mledna. *Humus petilus, terra exilis.*
15. Zemlya kaſze vſzako leto ſzeje. *Terra reſtibilis.*
16. Zemlya od kojeſze dohodek placha. *Terra vectigalis.*
17. Zemlya pod hiſnoga poda deſzke nagnyetena. *Pedanium, ii.*
18. Zemlya nezdelana. *Rudecta terra.* orudje, kemſze zemlya ponavlya, y zdelava, *inſtaurum, i.*
19. Zemlya, ili oſzredek med dvemi vodami. *Iſthmus, i.* v. Nyiva.
20. Zemlya zgorna, iz koje rudari poznavaju zlatu ſilu. *Segulum, i.*

Zemlyak. *Conteraneus, comprovincialis, patriota, ſympatriota, popularis, concivis, civis, municeps, gentilis.*

Zemlye razſztuplenye. *Hiatus, l. apertio terræ, chaſma, tis.* 2. zemlye zruſſenye, *labes terræ, ruina terræ, chaſmatias, ſyneziſis.* 3. zemlye prevrachanye. *repaſtinatio.* 4. zemlye gruda friska, *paſtinum, i.* 5. placha, ali dacha od zemlye, *vectigal, terraticum.* 6. zemlye izpiſzanye, *geographia.* izpiſzavecz zemlye, *geographus.*

Zemlyen. *Terreus, terraceus, teſtaceus, ſamiolus.* zemlyena poſzuda, *vas fictile, opus manuum figuli, teſta, æ, ſamium.* zemlyena poſzuda za pitje, *ſamiolum, poterium.* 2. podzemlyeni, *ſubterraneus, ſubterrenus.* 3. blizu zemlyen, *perigeus, perigæus.*

Zèmlyet. *Molitus, emolitus, mola contritus, comminutus. commolitus.*

Zemlyetje. *Molitura, commolitura, mola, comminutio, emolitio, commolitio.*

Zemlyo-merenye. *Geometria, geodæſia.* meſtria zemlye merenya, *ars geometrica.* knyige zemlyo-merenya, *geometrica, rum.*

Zemlyo-merni. *Geometricus.*

Zemlyo-mernik, zemlyo-merecz. *Geometra, geometres, terræ menſor, l. diviſor, geodætes.*

Zemlyu delam, orjem. *Domo, perſtringo terram aratro.* v. Orjem. zemlyu dati, *appellare ſolum.* v. zemlyu, ali od zemlye poſert, *terra, l. à terra abſorptus, laboreinatus.*

Zenicza ú oku. *Glene, is, pupilla, æ.*

Zepiram. *Eluo, elavo, prolavo, elatrio.* zeprati ú topli vodi, *excaldare.* zkruhe zeprati, *emaculare.*

Zepranye. *Elavotio, elotio.* zepranye ú topli vodi, *excaldatio.*

Zerczàlo. (Scl.) ugledalo. *Speculum, typarium, catoptron.* gledatiſze ú zerczalo, *contemplari, intueri ſe in ſpeculo, l. inſpicere, Judicium ſpeculi conſulere.* druge imati za zerczalo, *exemplum ab aliis ſumere, capere, aliorum periculo ſapere.* 2. zerczalo oluplyeno, *ſpeculum cavum.* koi zerczala dela, *ſpecularius.* kai k-zerczalu ſzliſſa, *ſpecularis.*

Zernaſzt, nekuliko velik. *Aliquantulum, l. utcunque grandis, ſubgrandis, grandiuſculus.* 2. zernaſzt pun zernya, zernat, *acinoſus, geonatus, granoſus.*

Zĕrno. *Granum, gnidium.* 2. zerno nay viſeſſe na klaſzu, koje naypervlye zrelo, y ſuto, *alphita, æ.* 3. zerno olovno, ali ſelezno, *glans plumbea, globus plumbeus &c.* v. Globus. n. 4.

Zernye zbiam iz moſnicz. *Evalvo.*

Zesgan. *Concrematus, combuſtus, exuſtus, conflagratus, retoſtus.* od ſzuncza zeſgan, *retoridus, coloratus ſole.*

Zesgánye. *Concrematio, combuſtio, exuſtio, conflagratio, deflagratio.*

Zesíſem-ſgalſzem. *Comburo, exuro, deuro, peruro, incendio deleo, conficio, concremo, igne aboleo.* zeſgati hiſu, *vulcano conſecrare domum, igni dare domũ.*

Ze-

Digitized by Google

Zeſiſemſze. *Conflagro, deflagror, exuror, ardore deflagro, flammis abſumor.*
Zeſsìven, zeſſit. *Perſutus, conſutus.*
Zeſvávam. *Conſuo, perſuo.*
Zeſzekújem na drobno. *Concido, exciſo.* zeſzechi na drobno, *minutim conſecare, concidere.*
Zeſznáſen. *Emundatus, commundatus, perpurgatus.* v. Zchiſzten.
Zeſznasènye. *Purgatio, emundatio, commundatio.*
Zeſznaſiti. *Emundare.* v. Zchiſztujem.
Zeſzpotavam. *Subſano, explodo, per riſum, & jocum contemno.* zeſzpotati koga, *pipilo explodere quempiam.*
Zeſzpotànye. *Subſanatio, exploſio verbalis.*
Zeſzpotávamſze komu. *Irrideo, ludibrio habeo, ludibrio lado aliquem, cavillor.*
Zeſzpotávanye. *Ludibrium, irriſio, contemptus per riſum.*
Zeſztájamſze. (D.) ſzuſzretamſze. *Obvio, occurro, obviam, l. obvius fio, obviam venio.* zeſztatiſze z-kem, *ſe obviam dare alicui, convenire cum aliquo.*
Zeſztajànye. *Obviatio, occurſio, occurſus, convenientia.*
Zèt, mus kcherin. *Filia maritus, gener.*
Zévam. *Efflo animam, expiro.* 2. *oſcito.*
Zevanye. *Exſpiratio.* 2. *oſcitatio, hecta, a.*
Zevrelìcza. (*Marit.*) moſſa. *Vappa, Vinum evaporatum, vapidum, vinum corruptum, vitioſum.*
Zevſzega ſzĕrcza. *Animitùs, medulitùs, oculitùs, cordicitùs.*
Zevſzeh ſztran. *Undiquè, undequaquè, undequè ſecus.*
Zevſzema. *Omnimodè, per omnia, penitùs, prorsùs, totaliter.* 2. Transl. *radicitùs.*
Zevſzum ſzilum. *Cum omni conatu, eo namine, omnibus viribus, remisque, velisque, manibus, pedibúsque.*
Zéza. v. Paſztirichicza.
Zezávam. *Procito, provoco, lacesſo, inlicio, electo, procalo.* zezvati na maydan, *ad duellum provocare, evocare.* 2. zezavam, ſzkup zovem, *advoco, convoco, inſimul voco, vocando inſimul congrego.* v. Izzezavam.

Zezídan. *Ædificatus, exadificatus, inadificatus, proadificatus.*
Zezidanye. *Ædificatio, exadificatio, inadificatio.*
Zezigyújem. *Ædifico, inædifico, exædifico, proædifico.* zezidati oſtariu, *muro errigere, elevare ſtabulum.*
Zeznávam. *Reſcio, reſciſco.* v. Zezvedam.
Zezovitel. *Provocator, evocator, incitator.*
Zezòren. *Maturus, maturatus, temporius.* zezoren grozd, *merica, æ.*
Zezorénye, zezrelenye. *Maturitas, maturatio.*
Zezrélyam, zrel bivam. *Matureſco, matureo, ematureſco, maturus fio, permatureſco, ad maturitatem venio, pertingo.* zezreliti nemore ſzad, *à debita maturitate impediuntur fructus.*
Zezván. *Evocatus, provocatus, incitatus.* 2. *convocatus, convocando congregatus.*
Zezványe. *Evocatio, provocatio.* v. Izzezvanye. 2. *Convocatio.*
Zezvédam. *Exploro, indago, ſciſcitor, prædiſco, percontor, inveſtigo, perſcrutor, electo, inquiro.* zezvedati chiu volyu, *tentare alicujus ſententiam.*
Zezvedanye. *Percontatio, perveſtigatio, inveſtigatio, inquiſitio, exploratio, indagatio, recognitio.*
Zezvedàvecz. *Perſcrutator, percontator, perveſtigator, inveſtigator, indagator.*
Zezvédavka. *Percontatrix, indagatrix, inveſtigatrix.*
Zezúvam. *Excalceo, diſcalceo, calceos detrabo, decalceo.* noge dati zezuti, *pedes præbere excalceandos.*
Zezuvànye. *Diſcalceatio, excalceatio.*
Zezut. *Diſcalceatus, decalceatus, excalceus, excalceatus.*

Digitized by Google

Z ante F.

Z-falújem. *Decipio, non ſto verbo, l. promiſſis, promiſſis obſto, promiſſa, l. promiſſarium fallo, decipio.*

Z ante G.

Zgágyam. *Tango, attingo, aſſequor.* zgoditi v-czil, *attingere ſcopum.* 2. zgoditi doiducha, *prophetare, divinare.*

Zgànyam kjednu. *Cogo, adigo, compello, impello in unum, congrego, aggrego ſimul, in gregem unum compello.* zegnati, ú teſzno meſzto, *compellere in anguſtias.*

Zgárjam, zgoreti. *Exuror, comburor, conflagro.*

Zgarjavicza. *Peſtoris as gutturis uredo, cerchnus, i.*

Zgázen, zgáſen. *Calcatus, excalcatus.*

Zgazujem. *Conculco, exculco.*

Zgerbaven. *Curvus, curvatus, incurvatus, arcuatus.* v. Gerbav.

Zgerbavenye. *Curvamen, curvatio, incurvatio, arcuatio.*

Zgerbaveti. *Curvare, incurvare, arcuare.* v. Gerbavem.

Zgerbavetiſze. *Incurveſcere, incurvari.*

Zgernújem krilo, skricz &c. *Elevo, lacinam, peniculamentum, finum, l. extremitates veſtium contorqueo.*

Zgiblyem, zgibati. *Tabeo, tabeſco, tabe conſumor, conficior.* 2. *pereo.* v. Pogiblyem.

Zgibicza. *Junctio, junctura, compago, compactio, compages, commiſſura, vertebra, vertiçula, verticulum, nodus.* zgibicza na ſzlami, *geniculum.* 2. zgibicza, gumb on na velike koſzti ruchne, *carpus, i.*

Zgizdávamſze. *Superbio, tollo, elevo ſupercilium.* zgizdavatiſze, *buccas inflare, tollere animos, criſtas.*

Zgizdavanye. *Elatio animi, tiphus.* v. Gizdoſzt.

Zglágyen. *Demulſus, promulſus, perlinitus, delinetus.*

Zglavna deſchicza poſztelye. *Pluteus, ei.*

Zgledanye. *Speculatio, proſpectus, deſpectatio.*

Zglédam. *Specular, proſpicio, proſpecto, deſpecto.* zgledati, *perſpicere.*

Zgledálnicza. *Specula, ſpeculatorium, ii.*

Zgledávamſze, ſzim tam gledim. *Circumfero oculos, oculis vagor, ſuberro,* zgledavatiſze, *oculis diſpalari.*

Zglòb. *Nexum, nexus, xi, nexus, ûs, articulus.* pervi zglob kotrig iliti koſzt ú herbtiſchu, *atlantius, l. atlias nodus.*

Zgoda, zgogyenye. *Caſus, eventus, ſucceſſus, accidens.* v. Pripechanye.

Zgodiloſzeje. *Contigit, evenit.*

Zgogyene. v. Zgoda.

Zgòra, od zgora. *Super, ſuperne, d-ſuper, à ſupra, ſupra, ſurſum, ſuperius.* 2. zgora recheni, *præfatus, ſuprafatus, ſupradictus, memoratus, ſupra nominatus, prænominatus.* 3 zgora poſztavlyen, *ſuperpoſitus, ſuprapoſitus.* 4. zgora dohajajuchi, *ſupernans, ſuperveniens.*

Zgorénye. *Exuſtio, combuſtio, conflagratio.*

Zgornyi. *Superus, ſupernus, ſuperficialis.* nayzgornyi, *ſupremus, ſupereminens.*

Zgotávlyam. *Inſtruo, apparo.* zgotoviti obed, *apparare prandium.* 2. *perficio, elaboro, abſolvo, finio, pertexo, expedio, condo, corono, coronidem operi impono.* zgotoviti delo, *abſolvere opus.* zgotovlyam peldu, *performo.* zgotoviti pri ſzvechi, *elucubrare.*

Zgotovlènye. *Abſolutio, expeditio, perfectio, finis, apex, coronatio, conditus, ûs, confectio, perfabricatio, perfabrificatio, corona, l. coronis operis, aut laboris.*

Zgotóvlyen. *Abſolutus, expeditus, perfectus, elaboratus, effectus, conditus, perfabricatus, coronatus.* zgotovlyen pri ſzvechi, *elucubratus.* 2. zgotovlyen hirro, naglo zdelan, priproſzt, *ſcedicus, ſcedius, extemporarius, ſubi-*

ta-

Digitized by Google

tarius, tumultuarius, malè elaboratus, extemporalis, ſpeuſticus. hitro zgotovlyen kruh, *panis ſpeuſticus.*

Zgotovlyeno delo. *Depolitum opus, opus conſummatum, coronatum.*

Zgovárjam. *Pronuncio, enuncio, effor, eloqvor, proloqvor, profero, effero, exfero.* lepo zgovarjati, *decenter efferre.*

Zgovárjamſze. *Condico, condictum facio.* v. Dogovarjamſze. 2. *purgo, cauſſam dico, explico, excuſo me.*

Zgovárjanye. *Enunciatio, pronunciatus, ùs, pronunciatio, elocutio, effatum, effamen.* lepo zgovarjanye rechih, *lenis appellatio vocum.* 2. *conditio,* v. Dogovor.

Zgòvor, izgovor. *Purgatio verbalis, excuſatio, cauſſatio.*

Zgovorlyiv, chlovek verlo lepo govorechi. *Diſertus, eloqvens, exercitatus in dicendo, cui potentis eloquii virtus eſt, conſultus, eloqventiæ, fandi doctiſſimus.* 2. z-govorlyiv jeſzē, *valeo dicendo, ſatis eloquentiæ habeo, tantum poſſum à facundia, flumen orationis aureum fundo.* 3. zgovorlyiv poſztajam, *alo facundiam, vires augeo eloqventiæ.* 2. *excuſabilis.*

Zgovorlyivo. *Diſertè, facundè, eloqventer.*

Zgovorlyìvoſzt. *Eloquentia, eloquium, facundia oris, dotes, ſvadela, diſertitudo, flumen ingenii, orationis & verborum, docta facultas ingenii, lingvæque modus.*

Zgovorni. *Pronunciativus, prenunciabilis, enunciabilis, edicibilis, effabilis.* 2. *excuſatorius, purgatorius.*

Zgrablènye. *Præhenſio, apprehenſio, comprehenſio.* 2. zgrablenye, zplutje, vode, *egeſtus, egeſtio aqvæ.* 3. v. Izpraznenye. 4. *raptio, abreptio.*

Zgráblyen. *Prenſus, prehenſus, apprehenſus, comprehenſus.* 2. *egeſtus, exportatus.* 3. v. Izpraznen, 4. *raptus, abreptus.*

Zgrablyiv. *Rapax, tagax.*

Zgrablyívecz. *Apprehenſor, raptor, trahax, harpago.*

Zgrablyújem. *Prendo, prehendo, apprehendo, comprehendo,* zgrabiti vuſztucze, *apprehendere fauces* 2. *rapio, abripio.* 3. grablyujem, *egero, exero.* it. *vaeuè facio.* v. Izpraznujem.

Zgranivam. v. Razkleſtrujem.

Zgrinyách, ſtrihomer. *Lignum æquatorium, hoſtorium, radius, ii.*

Zgrínyam ſzeno, ſzlamu &c. *Coacervo, congrego, compono fœnum, ſtramen &c.* 2. v. Ogrinyam. n. 3.

Zgriznyen. *Commorſus, commorſicatus, demolitus.*

Zgrizújem. *Morſu lacero, commordeo, commorſico, demolio.*

Zgúblyam, zgublyujem. *Perdo, amitto, deperdo* zgubiti vreme, *perdere tempus, jacturam temporis facere.* zgubiti czvet mladoſzti, *florem, vigorémque juventutis amittere, deflorere, defloreſcere, florem, venuſtatémque adoleſcentiæ perdere.* zgubiti ſivot, *perdere, l. profundere vitam.* vſza ſzvoja zgubiti, *bona ſua, & ſubſtantiam ad ſcopulos appellare.* v. Pogublyujem.

Zgublénye. *Perditio, amiſſio, intertrimentum, diſpendium, amiſſus, jactura.* zgublenye imetka hiſnoga, *rei familiaris jactura.*

Zgùblyen. *Amiſſus, perditus.* v. Pogublyen.

Zguſzten. *Spiſſatus, conſpiſſatus, condenſatus, coagulatus.*

Zguſztènye. *Denſitas, condenſatio, ſpiſſitas, ſpiſſitudo, ſpiſſamentum, conſpiſſatio, coagulatio.* 2. zguſztenye mleka ú ſzerczu, *thromboſis.*

Zguſztújem. *Denſo, condenſo, conſpiſſo, coagulo.* v. Guſztim.

Zguza. v. Guza.

Z ante H.

Zhabìtel. *Deſtructor, corruptor, depravator.*

Zhablénye. *Deſtructio, deterioratio, de-*

Digitized by Google

pravatio, corruptio, corruptela.

Zhàblyen. *Deſtructus, vitiatus, deterioratus, depravatus, corruptus.*

Zhablyeno. *Corruptè, depravatè.*

Zhablyújem. (D.) Izchetivam. *Deſtruo, vitio, depravo, corrumpo.* zhabiti delo, *deteriorare opus.* v. Pohablyujem.

Zhablyújemſze. *Deſtruor, depravor, vitior, corrumpor.*

Zhájam, odhajam. *Exeo, extro, migro, demigro, emigro.* 2. *orior, exorior,*

Zhajamſze. *Coeo, convenio, conſluo, in conventum, circulum, ſocietatem venio.*

Zhajanye. *Conventus, ûs, conventio, congreſſio, congreſſus.* v. Zhodiſche.

Zhitávam. *Evibro, ejicio, ejecto.* zhititi komu mech, *excutere gladium.* v-okolvijajuch zhititi mech, *intorqvere gladium.* 2. zhitavam, ſzim tam hitam, *projecto, projectito.*

Zhodìſche. *Congregatio, concio, grex, ſynagoga, ſynodus, chorus, concilium, frequentia, cœtus, collegium, univerſitas, ſynaxis, comitia, circulus, panegyris.* malo zhodiſche, *conventiculum, paraſynaxis.* hman zhodiſche, *conciliabulum.* redovnichko zhodiſche, *ſynodus, concilium.* zhodiſche zvezd, *conſtellatio.* zhodiſche czehſzko, *phratria.* v. Szpraviſche.

Zhodni razgovor. *Synodia, æ.*

Zhrakàvecz. *Screator, excreator.*

Zhraknenye. *Excreatio, excreatus, ûs, ſcreator, ſcreatus, ûs, ſcreatio.*

Zhraknújèm. *Excreo, exſcreo, ſputum ejicio, ſcreo.*

Zhraknujemſze. *Excreor.* oltro zhraknujemſze, *cum ſonitu quodam & vi exſpuo, raſco, as.*

Z. ante I.

Zibalka. v. Nihalka.

Zibel, zibka. (D.) Kolyevka. *Cunæ, cina, rum, cynabila, cunabulum, cunabula, incunabula.*

Zíblyem. (D.) Kolibam. *Cuno, as, cunas verto, verſo, agito.* zibati dete, y popevati, *neniam dicere.*

Ziblyemſze. v. Nihalkamſze.

Zíd. (D.) Mír. *Murus, mœnia, munimen, cæmentitia ſtructura.* zid ſzuh prez morta zezidan, *materia, maceries.* 3. zid ob dva czigla debel, *murus deplinthius, l. duplicis ordinis laterum.* 4. zid ob tri czigle debel, *murus triplinthius.* 5. zid nepoflaftran, *murus rudis.* 6. zid poſzredni, *murus medius, l. medianus, intergerinus, l. intergerivus paries.* 7. zid iz ſzirovoga czigla, *murus ex lateribus crudis, l. ſole coctis.* 8. zid opadlyiv, *murus cadivus, deciduus, ſucciduus, ruinoſus.* . it. zid ſztar, *rudetum, ti.* 9. zid pod boltum, *murus fornicatus, arcuatus, concameratus, convexus, teſtudineatus.* 10. zid jak, ili duplitni, *plera, æ.* 11. zid pred drugem, pred zid, *ante-l. promurale.* verh zida, *pterygium.* zid lichim, *thruliſſo.* z-zidom obſztert, *muratus, mœniatus, peripleros.*

Zídam, zigyem. *Murum ſtruo, conſtruo, exſtruo.* 2. zidam pod boltu. *camero, concamero.* 4. zigyem ali tverdim varas, *mœnio.* na viſſinu, *ſolario, as.* v. Zezigyujem. zidati na duſe, *murum ducere.* mort kêmſze zigye, *cæmentum, lithicola.*

Zidan. *Muratus.* v. Zezidan.

Zidanìcza. *Domus murata, ædificium, l. palatium muratum.*

Zidanye. v. Zezidanye.

Zidár. *Murator, murarius, faber murarius, parietarius, cæmentarius.*

Zidarſzka slicza, *Thrulla, æ,* & *Trulla, it.* deſchicza. zidarſzka ſnora, *perpendiculum, molorthus, i.*

Zidarſzki. *Murarius, cæmentarius, a, m.*

Zidek, mali zid. *Murulus, li.*

Zidi varaſki, ali gradſzki. *Mœnia, rum.*

Zidna babicza. *Pteron, pteroma.*

Zidna kacha. *Draco.*

Zidna laſztovicza. *Cypſellus.*

Zidna ruta. *Saxifragia, adiantum.*

Zid-

Digitized by Google

Zidna trava. *Parietaria.*

Zidne podertine. *Rudera, um.*

Zidni. *Muralis.* med zidni, *intermuralis.* v-zidni, *intermuranus.* okol zidni, *circummuranus, circummuralis.* pred zidni, *antemuranus.* pod zidni, *ſubmuranus, ſubmœnianus.*

Zidni czigel. *Later, lateres coctiles, plinthus, bipeda.*

Zidni oven, z-kojemſzu negda zide ruſsli. *Præcipitaria, aries.* v. Oven. n. 3.

Zidni ſtuk. Bombarda, kumſze zidi teru. *Baliſta, catapulta, tormentum murale.*

Zidni penezi, na obzidanye varaſsa odregyeni. *Muragium, ii.*

Zidni perper, mali hiſni koren. *Vermicularis.*

Zidno ſelezo, kojemſze zid tere. *Epibatra, æ.*

Zido-lezecz. *Ticbobates.*

Zjedinam-nati-l. niti. *Unio, aduno, coaduno, conjungo, copulo, concorporo, jungo vires meas, ineo ſocietatem.* 2. zjedinatiſze, *coaleſcere.* zjedinalaſzuſze hotenya, *concordia coaluerunt animi.*

Zjedinan. *Unitus, adunatus, coadunatus, conjunctus, ſociatus, conciliatus, concordatus.* zjedinan z-drugem z-perſzmi, *compectoratus.* z-telom, *concorporatus.*

Zjedinànye. *Unio, unitio, adunitio, compoſitio, conjunctio, conſociatio, fœdus, confœderatio, pactum, pactio, conſpiratio, conciliatio, copulatio, coalitio, coaleſcentia.* zjedinanye z-perſzmi z-drugem, *compectoratio.* z-telom, *concorporatio.* zjedinanye boſanſztva z-chlovechanſztvom, *unio hypoſtatica, theandrica.*

Zjednáchen. *Adæquatus, complanatus, pavitenſis.*

Zjednachenye. *Coæquatio, adæquatio, complanatio.*

Zjednachújem. *Coæquo, adæquo, complano.* v. Pojednachujem.

Zijam. *Hio, inhio.* v. Reſim. guſzto zigam, *hiato, hieto.*

Zijanye. *Hiatus, hiantia, pator, apertio, apertura.* zijanye vuſzt, *hiatus oris.*

Zíma. *t. j.* zimſzko vreme. *Hyems, bruma, brumale tempus, tempus hyemale, hybernum tempus anni.* opoſzred zime, *mediis aquilonibus.* zima ſeſztoka, *hyems rigida, l. acris.* 2. *frigus, frigor, ſtringor, algus, ûs, & gi, algor, gelu.*

Zime prerano dohagyanye. *Præſideratio.* preranoſze k-zimi pripravlyam, *præſidero.* 2. zime prichetek, *prima hyems, hyemis auſpicium.* 3. zime polovicza, *adulta hyems, medium hyemis.* 4. zime konecz, *præceps hyems, exitus hyemis.* zime kratki dnevi, *brumales dies.*

Zimem, zimu terpim. *Algeo, frigeo, frigus patior, rigeo, frigeſco.* 2. zimem, merzel poſztajam, *algeſco, inalgeſco, rigeſco.* v. Ozimujem.

Zimen. *Algidus, alſus, gelidus, frigidus, rigidus.* 2. zimen z-derhtanyem, *quercerus, querquerus, frigidus cum tremore.*

Zimlìchav, koi zimliczu ima. *Febriculoſus, febriens, febricitans, febricoſus, febriculentus, affectus febre, ardore æſtuans febrili.*

Zimlichicza. *Parva febris, febricula.*

Zimlichni. *Febrilis, febribilis, febricoſus.* zimlichne pilule, *pillulæ febriles,* zimlichna trava, *centurion.* zimlichno olye, *oleum febrifugum.*

Zimlìcza. *Febris, epialos, lexipyrexia.*

2. Zimlicza vſzeſtatna, y vſzedilna. *Febris aſſidua, continua, continuata.*

3. Zimlicza koja frisko vusge, y taki proyde, *it.* kâ ú ſztanovitom vremenu dohaja. *Febris periodica.*

4. Zimlicza, kâ prepucha. *Febris intermittens.*

5. Zimlicza dnevna. *Febris ephemera, l. diaria.*

6. Zimlicza vſzagdaſnya. *Quotidiana, aphemerinos, cathemerina febris.*

7. Zimlicza tretjacha. *Febris tertiana, l.* abſolutè *tertiana, hemitritæos.*

Digitized by Google

8. Zimlicza chetertacha. *Febris quartana.* NB. *Jecur rubeta ſive bufonis ad cor alligatum in pano leopheo*, (t. j. ú ſzukno ſzivo, ali skuro) *quartanis prodeſt.* koi, takvu zimliczu ima, *quartanarius.*
9. Zimlicza ſzedmacha. *Septana febris.*
10. Zimlicza tiha. *Lenta, l. remiſſa.*
11. Zimlicza otayna ſzuſſecha do zkonchanya chloveka. *Hectica, febris hectica, l. hecticen, maraſmus.*
12. Zimlicza z-derhtanyem kruto merzla. *Febris rapida, querquera, querecra.*
13. Zimlicza kruto z-velikum vruchinum, kâ vuſzta priſchi. *Febris acuta, ardens, maligna, l. hungarica, emphyeodes.*
14. Zimlicza ka od ſelucza dohaja. *Febris ſyneophalis.*
15. Zimlicza ognyena. *Cauſon, cauſus, cauſodes.* ognyena ka iz obilnoſzti zlatenicze dohaja, *cauſus legitimus.* ka iz materie, ali ſzmrada guſztoga, y gnyiloga dohaja, *cauſus nothus.*
16. Zimlicza od kojeſzu ruke, y nogle merzle jezik pako okoren. *Febris bipyjia.*
17. Zimlicza kâ otvor tela, napre, y nazad zimu, y ſeju chini. *Rhoodes.*
18. Zimlicza kâ zapira telo. *Febris aſtringens.*
19. Zimlicza ſznena, kâ ſzpati chini. *Typhodes.*
20. Zimlicza z velikem ognyem, y vonybum. *Febris peſtilens.*

Zimlicze prihod. *Febris acceſſio, paroxiſmus.* zimlicze odpuſchanye ili odhod. *febris remiſſio, apyrexia.* Izredoſztayni dnevi zimlicze, *febrilis invaſionis indicia.* treſzenye, ali chami zimlicze, *horror febrilis.*

Zimliczu imam. zimlichavſzem. *Febrio, febricito, febrio, febreſco, febri afficior, aſtu febrili jactor, corripior.* zimliczu pretirati, *agroto deducere corpore febrem*, kay zimliczu tira, *lexipyretus.*

Zimno. *Frigidè, vigidè.*

Zimogrôſen. *Algioſus, frigorificus, facilè frigeſcens.*

Zimo-noſzecz. *Algificus, frigorificus.*

Zimo-zelenka trava. *Neuroides.*

Zimſzka ſalata. *Tragopogon.* zimſzka halya, *hyemalis, l. hyberna veſtis, ebimaſtrum, i.*

Zímſzki. *Hyemalis, brumalis, hybernus.*

Zimſzko vreme. *Brumale, hyemale, hybernum tempus.*

Zimújem-vati. *Hyemo, hyberno.* meſzto ú kojemſze zimuje, *hyberna, rum.*

Zimuvanye. *Hyematio, hybernatio.*

Zinujem-nuti. *Os aperio, patefacio.*

Ziſzkan. *Perquiſitus.* v. Izizkan.

Ziſzkávam. *Inquiro, exquiro, perquiro, ſcrutor, perſcrutor, pervenor, rimor, pervolvo, pervoluto.* ziſzkati kay, *quaritare quidpiam.* v. Izizkavam.

Ziſzkànye. *Inquiſitio, exquiſitio, perquiſitio, ſcrutatio, perſcrutatio.*

Z ante K.

Zkályan. *Infectus, lutatus, luto, l. in luto volutatus.* v. Zakalyan.

Zkapam, izkapam. *Fodio, effodio, ſculpo, exſculpo, eruo, evello, exaro.*

Zkáplyam. *Caſtro.* v. Kopim. zkopiti chloveka, *devirare, evirare.*

Zkasújem. *Demonſtro, oſtendo, exhibeo, declaro, teſtatum relinquo.* zkazati komu miloſzerdnoſzt, *miſericordiam alicui impertiri.* v. Pokaſujem.

Zkaſujemſze. *Probo, præbeo, declaro me.* zkazatiſze vernoga, *fidelem ſe præbere cupiam.* 2. *pareo, appareo, compareo, appareſco, ſiſto me.* 3. zkaſujemſze, krivoſze kaſem, *ſimulo, diſſimulo, fingo, transformo me, mentior.* zkazuvatiſze priatela, *ſimulare amicitiam.*

Zkaſuvanye. *Simulatio, ſimulitas, diſſimulatio, diſſimulantia, fictio, deformatio.*

Zkazan. *Oſtenſus, demonſtratus, declaratus.*

Digitized by Google

Zkazànye. *Demonſtratio, oſtenſio, declaratio, epidixis.* 2. zkazanye, zkáz, *viſio, viſum, viſus, apparitio, apparentia, epiphania, ſpectrum, phaſma, phaſis.* zkazanye nenavadne ſzvetloſzti ú zraku, vode &c. *phænomena.*

Zkazlyívecz, potmaynik. *Simulator, ſimulans, ſimulax, diſſimulator, fictus, perſonatus, transformis homo, hypocrita, paries dealbatus.*

Zkazlyívka. *Simulatrix, diſſimulatrix.*

Zkazlyìvoſzt. *Diſſimulantia, perverſitas, hypocriſis, phariſaiſmus, larva.*

Zkèrchen. *Contractus, ſpaſticus, arthridicus, extortis membris fractisque debilis pedibus manibusque articulorum dolore, omnibus membris extortus, contortus, captus manibus, pedibúsque, articulari morbo diſtortiſſimus.* 2. zkérchen, *exciſus, evulſus, explantatus, eruncatus, exſtirpatus.*

Zkèrchenye. *Contractio, contractura, contorſio membrorum, l. contractio arthritis, arthridis, didis.* 2. zkérchenye, izkerchenye, *runcatio, eruncatio, exſtirpatio, exterminium.*

Zkerchújem. *Contraho, contorqveo, membra articulari morbo diſtorqveo, manus, pedésqve articulari morbo capio.* 2. *exſcindo, eruncо, excodico, exſtirpo, explanto.*

Zkerchújemſze. *Contrahor, valetudinem nervorum vix ingredior.*

Zkidávam. *Ejicio, ejecto, eveho fimum.*

Zklamfanye. *Suffrenatio, & ſuffrænatio.*

Zklamfati. *Uncis contexere, vinculis ferreis illigare, conſtringere.*

Zklizavamſze. *Labor, lubricor.* v. Popuzujem.

Zklyúchen. *Aduncus, tortuoſus, arcuatus, arquatus, reflexus, hamatus.* v. Zkerchen.

Zklyuchènye. *Aduncitas, curvitas, flexitas, flexio, flexus, curvamen, curvatura.*

Zklyuchújem. *Curvo, flecto, aduncо, hamo, incurvo, inflecto, deflecto, detorqveo, ſinuo, arcuo.* zklyuchiti noge, *concurvare pedes*

Zklyuchújemſze. *Aduncor, pandor, incurvor, curveſco, incurveſco.*

Zkònchan. *Deletus, exciſus, abolitus, expunitus, terminatus, exterminatus, interitus, annihilatus.* 2. zkonchan chlovek po zgublenyu glave &c. *obtruncatus, decapitatus, juſtitiatus, interemptus, expeditus.*

Zkonchànye. *Expunctio, deletio, abolitio, excidium, everſio, exterminatio, conſumptio, conſumtio, annihilatio, exterminium.* 2. *Interemptio, expeditio, obtruncatio, decapitatio.*

Zkonchávam. *Conſumo, conficio, expungo, deleo, aboleo, everto, extermino, annihilo.* zkonchati z-ognyem, *exurere, incendio conſumere.* 2. *expedio, decapito, obtruncо, interimo.*

Zkonchávamſze. *Conſumor, confeior, exterminor, in nihilum redigor, annihilor.* zkonchatiſze od ſaloſzti, *dolore conſumi, confici.*

Zkoplénye. *Caſtratio, caſtratus, ûs, caſtratura, eviratio.*

Zkòplyen. *Caſtratus.* 2. zkoplyen chlovek, *eunuchus, ſpado, eviratus, privatus virilitate.* plur. *caſtrati, abſciſſi, amputati virilitate, apocopi.*

Zkoplyènecz. (D.) Hadun. v. Zkoplyen n. 2.

Zkòzen. *Vigil, vigilax, exſomnis, inſomnus.* zkozno ſzpechi, *leviſomnis.* zkozno oko na luczke chine imajuchi, *ſyndicator.*

Zkoznújem. v. Szkoznujem.

Zkoznuvanye. *Inſomnitas.* v. Szkoznuvanye.

Zkráchen. *Impeditus, prapeditus.* 2. zkrachen krayſſi vchinyen, *decurtatus, abbreviatus, compendiatus, iminutus, contractus.* zkracheni dnevi, *abbreviati dies.* 3. *demptus, ademptus, denegatus.* v. Zakrachen.

Zkrachènye. *Abbreviatio, decurtatio, imminutio, compendiatio, compendium, ſumma.* zkrachenye dneva, *contractio diei.* 3. v. Zakrachenye.

Zkra-

Digitized by Google

Zkrachújem. *Impedio.* v. Kratim. 2. kratko chinim, *minuo, imminuo, abbrevio, compendio, compendifacio, decurto.* 3. *nego, denego, demo, adimo, derogo, ſubduco, detraho, privo, orbo, intertrabo.* 4. zkratiti peruti, *incidere pennas.*

Zkrádnyi. *Ultimus, extremus.* v. Zadnyi.

Zkrivam &c. v. Szkrivam.

Zkrivlènye. *Sinuatio, ſinuamen, curvamen, obliqvitas, tortuoſitas, ſinuoſitas.* potokov zkrivlenya, *riparum ſinuamina, cornua fluminum.* 2. *diſtorſio.*

Zkrívlyen. *Curvatus, ſinuatus, obliqvus, tortuoſus, flexuoſus.* zkrivlyen vrat, *obſtipa cervix.*

Zkrivlyèno. *Tortuosè, flexuosè, vagiter.*

Zkrivlyújem. *Arcuo, varo, ſinuo, diſtorqveo.* v. Zklyuchujem.

Zkrúſſen. *Contribulatus, contritus, contritione, l, dolore plenus.* zkruſſeno ſzercze, *contritum cor, & humiliatum.*

Zkrúſſenye. *Contritio, contribulatio cordis, dolor animi.*

Zkváren. *Deſtructus, corruptus, vitiatus, depravatus, vapidus.*

Zkvarènye. *Deſtructio, corruptio, vitiatio, depravatio.*

Zkvárjen. *Damnatus, damnatitius, condemnatus.* na veke zkvarjen, *ſempiternis ignibus addictus, adiudicatus.*

Zkvarjènye. *Damnatio, damnatus, ûs, condemnatio.*

Zkvarújem. *Perdo, diſperdo, deſtruo, corrumpo, vitio, depravo.* zkvariti delo, *perdere laborem.*

Zkuchànye. *Gemitus, anxietas cordis.*

Zkúhan. *Elixus, excoctus, concoctus, diſcoctus, ſiræus,* iz moſta zkuhano vino, *ſiræum vinum.*

Zkuhànye. *Elixatio, excoctio, concoctio, coctura, elixatura*

Zkuhávam. *Elixo, excoquo, diſcoquo, concoquo, coquino.*

Zkúp. *Avarus, parcus, tenax, reſtrictus, conſtrictus, pecuniæ cupidus, inhians.* zkupa zemlya, *avara terra, cùm id, qvod in ſe recipit, ampliore fœnore non reddit.* 2. zkúp jeſzem, *rei familiaris amplianda cupiditate teneor, ardeo.*

Zkùp, zkupa. *Simul, unà, invicem, inſimul, pariter, comiter, junctim, conjunctim, conjunctè, cunctim, communiter, coacervatim, indiſerètè.*

Zkùp ſzpravlyam. *Congrego, accumulo, aduno, compono, coacervo, colligo.* 2. zkup ſzpraviti ſzpraviſche, *congregare, advocare, convocare comitia.* zkup ſpraviti voyſzku, *contrahere copias, conſcribere, cogere, conflare exercitum, conqvirere militem, manum facere.*

Zkupchìna. *Cœtus, conventus, conventio, concurſus, congregatio.*

Zkúpecz. *Danaidum dolium, dolium inexplebile, milvinus pullus, euclio, accipiter pecuniæ, charybdis avaritiæ.*

Zkupím. *Congrego, aggrego.* v. Zkup ſzpravlyam.

Zkupitel. *Redemptor.* v. Zpaſzitel.

Zkúplenye. *Liberatio, redemptio.*

Zkuplyávam. *Coemo, cõmercor.*

Zkúplyen. *Liberatus, redemptus, exſolutus.*

Zkuplyújem. *Redimo.* v. Odkuplyujem.

Zkupno. *Adunatè, unitim.* v. Zkùp.

Zkúpo. *Avarè, parce, tenaciter, reſtrictè.*

Zkúpoſzt. *Avaritia, parcitas, tenacitas, hians cupiditas, amor inſatiatus habendi.*

Zkuſsànye. *Experientia, experimentum, periculum, tentamentum, prælibatio.*

Zkuſsávam. *Tento, pertento, probo, experior, libo, delibo, periculum facio, periclitor.* prede zkuſſati, *prætentare, prælibare.* v. Obruſſa. 2. *exercito, exerceo.*

Zkuſsávan. *Tentatus, pertentatus, probatus, oppugnatus, laceſſitus, attactus, contactus, petitus inſidiis.* zkuſſan z-oruſsjem, *ferro incurſatus.*

Zkuſſavànye. *Probatio, tentatio, ſolicitatio.* zkuſſavanye vrasje, *infeſtatio dæmonis.*

Zkúſsnya. *Tentatio, tentamen, proba-*

vra-

Digitized by Google

vrasja zkuſsnya, *incurſus damonis.*

Z ante LA.

Zlà. *Mala, æ.* zlà ſena, *mala mulier.* zla chyud, *abuſus, ûs.* zla navada, *mali mores, morum & conſvetudinis errores.* zla volya. v. Zlovolynoſzt. zla ſztvar, *malum, li, mala res.*

Zlámenka. v. Znamenye.

Zlaménye &c. *Signum, i.* v. Znamenye.

Zlaſem. *Compono, compingo, confabrico, conſarcino, coaduno.*

Zlamlyújem. *Confringo, diſrumpo.*

Zlasújem. *Mentior, verbo decipio.* zlagatiſze pred kem na koga, *ſycophantari.*

Zlát. *Aureus, chryſeus.* zlat pehar, *aureus ſcyphus*, zlat dukat, *aureus, ei, aureus nummus, philippeus.* zlat lancz, *torques, & torquis, is.* zlatom lanczem ogerlyen, *torquatus.* zlat drót, *aurum textile.* zlat konocz, *aureum filum.* zlat per ſzten, *thynicus.* zlat peſzek, *pſegma.*

Zlata runa. *Aureum vellus.* zlata ſila ú zemlye. *ſegullum, auri vena.* zlata ruda, *aurifodina, metalla auri, vel auraria arrugia, auraria.* zlata pena, *ſpuma auri, arſenicum, chryſitis.* zlata plahticza, *bractea, aurea bracteola, aurum bracteatum, folium chryſitis, l. lithargi, chryſanthemon.* zlata riba, *aurata chryſos*

Zlatár, kî zlato zdelava, y chiſzti. *Aurifex, auricuſor.* 2. koi iz zlata kay dela, *faber aurarius, angalyptes, aurifex, aurifaber, faſcularius.* ſtaczun gde dela, *aurificina.* teſina kûm vaſe, *libra numularia.* 3. zlatar, koi zlato iz druge rude dela, *chymicus, l. chemicus, chymiſta, alchymiſta, chryſopœus.* znanoſzt takova, *alchymia, chymio, l. chemia.* 4. zlatar, ki zlati, ali zlatom mala, *deauretor, aurator, inaurator, bracteator, bracteatius.*

Zlate parte. *Leria, orum.*

Zlatenìchaſzt. *Biliоſus, cholericus, bili, l. cholerâ laborans, felleus, felloſus, arquatus.* 2. koi z chernum obiluje zlateniczum, *melancholicus, atrobilioſus.*

Zlatenichni beteg. *Morbus regius, aurigo, aurugo, morbus ictericus.* koi takov beteg ima, *auriginoſus, ictericus. Atriplicis ſemen cum melle potatũ, ictericos ſanat. Idem potatum mulſum facit. Col.*

Zlatenìcza. (D.) zlaticza. *Biles, cholera.* 2. zlatenicza licza zlatoga, *cholera rubra, citrina, vitellina, flava bilis.* 3. zlatenicza cherna, *cholera nigra, melancholia, æ.* y ova vech krat chloveka manenoga chini. 4. zlatenicza razleana po telu, *bilis, l. cholera effuſa.* pun takvum zlateniczum, *bili juſſus, amarulentus, cui bilis redundat.*

Zlatenicze blyuvanye. *Colemeſia, æ, bilioſa vomitio.*

Zlatìcza kuna, okol gerla zlatoga licza. *Ictis, l. martes aurea.*

Zlatím. *Auro, inauro, deauro, auro ſæpio, l. lego, auro linio, obduco, l. aurum induco, ſuperpono, imbracteo.* kruto ſzvetlem zlatom pozlachen, *oxydeuratus.*

Zlatímſze. *Auror, inauror, deauror.* 2. zlatimſze, zlatomſze leſzkechem, *aureſco.*

Zlati laſzi. *Aurea Cæſaries.* zlati koren, *albucum, haſtula regia, aſphodelus.*

Zláto. *Aurum, i. chryſos.* 2. zlato chiſzto, *aurum purum, exactum, abſolutum, obryzum.* 3. zlato z-ſzrebrõ zmeſſano, *electrum.* 4. zlato vlecheno na liſztje, *interraſſile aurum.* zlata falatecz kîſze v-rudah izkapa, ali ú potokeh nahaja, *baluca, balluca, balux.* zlata falar, *palacra, palacrana, palanchia.* zlata lotanye, *ſanterna.* varnicza, kûmſze zlato vari, *alilota, chryſocolla, chryſitis.* zlata predenya znanoſzt, *artificium aurea fila ducendi.* koi prede, *nector auri, aurinctor.* zlatom ſtikati, *phrygionium opus facere, texere, acu pingere.* meſter takov, *pictor babilonius.* zlati ſtuk, *ſolidi auri ealatura, auramentum.* takvum ſzvitum opravlyen, *auro clavatus, cælatus, ſparſus, illuſus, ſegmentatus.* halya takova, *veſtis ſegmentata va-*

Digitized by Google

ga za zlato, *trutina*, *fimbella*. jabuka zlatoga licza, narangya, *chryſomela*, *lum*, *poma aurea*, *l. armeniaca*. kemſze zlato proba, *obruſſa*, *æ*. z latō piſzan, *chryſographatus*.

Zlato-farben. *Luteus*, *luteolus*, *aureolus*, *auratilis*, *auricolor*, *rutilans*, *rutilus*. zlatoga licza farba, *arſenicum*, *auripigmentum*.

Zlato-glav. v. Volovſzki rep *it.* zlati koren.

Zlato-kradecz. *Aurifur*, *aurilegus*.

Zlata-làſz. *Chryſocomus*, *i*.

Zlato-laſzaſzt. *Auricomus*, *aurisomans*, *chryſocomus*.

Zlato medo. *Auriehalcum*, *orichaleum*, *i*.

Zlato noſzecz. *Aurifer*, *auriger*.

Zlato-noſzni potok, ali reka. *Hermus*, *chryſorhoas*, *aurifer fluvius*. *ut Tagus in Hiſpania*, *Padus in Italia*, *Herberus in Thracia*, *Pactolus in Aſia*, *Ganges in India*, *Dravus in Selavonia*.

Zlato-vuſzt. *Aureum os*, *Chryſoſtomus*.

Z ante LE.

Zleán. *Effuſus*, *defuſus*, *profuſus*. zkupzlean, *confuſus*, *coñixtus*. 2. *conflatus*, *conflatilis*.

Zlehkóten. *Relevatus*, *allevatus*, *collevatus*, *ſublevatus*.

Zlehkotènye. *Allevamen*, *allevamentum*, *allevatio*, *alleviatio*, *ſublevatio*, *ſublevamen*. zlehkotenye boleznoſzti, *diminutio*, *ſeu mitigatio doloris*.

Zlehkotújem. *Levo*, *allevio*, *relevo*, *ſublevo*, *mitigo*. zlehkotiti komu ból, *ſolari qvempiam*. 2. zlehkotiti telo, *alvum dejicere*, *l. exinanire*, *eacare*.

Zlévam. *Defundo*, *effundo*, *profundo*. zleati vodu, *effundere aqvam*. 2. zlevam, *conflo*. zlevati zvone, *conflare campanas*, *liqvefacere*.

Zlévamſze. *Effundor*. 2. *Conflor*.

Zlevànye. Zleanye. *Effuſio*, *defuſio*, *profuſio*. zkup zlevanye, *confuſio*. 2. zlevanye po raztalenyu olova &c. *conflatio*, *conflatura*, *colliqvatio*.

Zlévka. *Fuſorium*, *ſuffuſorium*.

Zlézda. *Scroffula*, *tonſilla*. otechenye zlezd, *inflammatio tonſillarum*. zlezde otechenye pod vuhi, *anginella*, *vum*.

Zlezènye dole *Deſcenſio*, *deſcenſus reptitius*

Zlezújem. *Deſcendo*, *reptando deorſum eo*. zleſztiz-konya, *deſcendere equo*, *l. ex equo*.

Z ante LO.

Zlò. *Malè*, *perversè*, *improbè*, *nequiter*, *nefariè*, *ſyniſtrè*, *vitioſè*, *pravè*, *ſceleratè*. 2. zlo nevolyno, *miſerè*, *miſerabiliter*. 3. zlo, *malum*, *li*, *peſtis*, *peſtilentia*, *peſtilitas*, *calamitas*, *iniqvitas*, zlo ovo hoche name opaſzti, *in me hoc malum recidet*, *devolvetur*, *conterqvebitur*, *in me iſthac cadet faba*. 4. zlo ſztoim, *malè valeo*, *ſto*, *l. ſubſiſto*. zlo derſim, *malè tracto*, *teneo*, *peſſimo*. v. Za zlo derſim.

Zlòba. *Malignitas*, *malities*, *malitia*. 2. *caliditas*, *verſutia*, *vafrities*, *perverſitas*, *improbitas*.

Zlòben. (D. it.) opak. *Malevolus*, *malignus*, *improbus*, *vafer*, *facinoroſus*, *ſceleratus*, *vitioſus*, *veterator*, *profligatus*, *flagitioſus*. jako zloben, prehman chlovek, *flagrantia*. v. Hudoben.

Zlòbno. D. it.) opako. *Malè*, *maligne*, *malevolè*, *perperam*. v. Zlo.

Zlocheſchák. *Nebulo*, *nequam*, *perverſus*, *perperus homo*, *homo malus*, *pravus*, *improbus*.

Zlochelzt. *Diſtinctus*, *perperus*, *ribaldus*. zlocheſzto pripechenye, *amarus caſus*. 2. zlocheſzt, priproſzt, *exilis*, *levis*, *gregalis*, *vilis*, *humilis*, *abiectus*, *ignobilis*, *vulgaris*, *exiguus*. zlocheſzt konyanik, *parephippius*. zlocheſzt bivam, *vileo*, *vileſco*.

Zlocheſzto. *Vitioſè*. v. Zlobno. 2. *exiliter*, *leviter*, *viliter*, *abjectè*, *humiliter*, *exiguè*, *permodicè*. zlocheſzto chinim, *vilefacio*.

Zlochinénye. *Nocentia*. v. Zlochinſztvo.

Zlochinim. *Malè facio*, *ago*, *operor*, *malum committo*.

Zlo-

Digitized by Google

Zlochinìtel. *Malefactor, maleficus, flagitiosus, nefandus, nefarius, perditus, profligatus, sons, noxius, nocens.*

Zlochinitelìcza. *Malefactrix, mulier flagitiosa, vitiosa, improba.*

Zlochínſztvo. *Flagitium, vitium, scelus, maleficium, crimen, peccatum, nefas, malefactum, nefarium factum, impium, execrabile scelus, perditum facinus.* vu vſza zlochinſztva ſze puſztiti, *ingurgitare ſe in flagitia.*

Zlodèy. *Dæmon.* v. Vrag.

Zlo glášzenye. *De-l. diffamatio, infamia, obtrectatio, turpitudinis nota.* v. Ogovor.

Zlo glášzim. *Infamo, de-l. diffamo, obtrecto.* zlo glaſziti od obchine, *arrodere rempublicam.* v. Ogovarjam.

Zloglaſzìtel. *Difamator, detrectator, taxator, maledicus, maſtix, zoilus.* v. Ogovoritel

Zlo glášznicza Paſquil. *Famoſa, rum, libellus famoſus, charta famoſa, littera contumelioſa, archilogium carmen.* zloglaſzniczu piſzati komu, *ſcripto famoſo aliquem laceſſere.* zloglaſzniczu na vrata pribiti, *carbonibus fores implere elogiorum.* koi takve zloglaſznicze dela, piſſe, *libelli famoſi author & origo, ſyllographus.*

Zlo govoténye. *Inſectatio, lugillatio, criminatio, maliloquium.* rech zlo govorjena, *verbum contumelioſum, acculeus contumeliarum, convicium.*

Zlòmlyen. *Fractus, confractus, abruptus, diſruptus.*

Zlomìlyiv. *Frangibilis, fragilis.*

Zlo oglaſzen. *De-l. diffamatus, infamis, infamiâ notatus, infamatus, arroſus, turpitudinis notâ notatus, carbone notatus, paraclytus.*

Zlòſen. *Compoſitus, conſtructus, compactus confabricatus.*

Zloſényе. *Compoſitio, conſtructio, concretio, ſyntagma, ſyntaxis.* zloſenye treh duguvany, *conſternatio.*

Zlótan. *Ferruminatus, conferruminatus.*

Zlotánye. *Conferruminatio, ferruminatio, conſolidatio.*

Zlotávam-tati. *Conferrumino.* v. Lotam.

Zlovolìmſze. *Mœrore conficior.* v. Saloſztimſze.

Zlovòlyen. *Malevolus.* 2. *mœſtus, triſtis, melancholicus.*

Zlovòlyno. *Malevolè, malevolenter.* 2. v. Saloſztno.

Zlovòlynoſzt. *Mala voluntas, ſiniſtra voluntas, malevolentia.* 2. *mœror.* v. Saloſzt.

Zlo vreme, halabuchno z-vetrom, deſgyem, tuchum. *Nimbus, procella, turbo, turbida tempeſtas.*

Zlo uſivam. *Malè utor, deutor, abutor.*

Zlo uſivanye *Deuſio, abuſio, abuſus.*

Z ante MA.

Zmahújem *Vibro, evibro, eventilo.*

Zmahuvati zaſztavu. *Ventos dare vexillis.*

Zmámlenye. *Dementatio, delirium, inſania, lymphatio.*

Zmámlyen. *Dementatus, delirus, lymphaticus.*

Zmamlyújē. *Demento, de mente deturbo.* zmamiti koga, *mentē alicujus perturbare.*

Zmamlyújemſze. *Dementio, deliro, inſanio, diſpio.*

Zmày. *Lemur, vis, draco.* v. Pozoy. zmaychich, *draunculus.*

Zmázan. *Linitus, delinitus, oblinitus, circumlinitus.*

Zmazújē. *Linio, delinio, circumlinio, oblinio* zmazati ſztenu *perlinire luto parietem.*

Z. ante ME.

Zméchanye. *Gravedo, ponderoſitas.* v. Smehkchanye.

Zméchem-metati-zverchi. *Deonero, exonero, onus depono, diſonero.* 2. zmechem-zmeſzti, *verro, everro, ſcopo, mundo, ſcopis mundo, purgo, expurgo, verrendo purgo.* zmeſzti ſzneg, *nevigare.* v. Pometam. 3. zmechem rachune, *computo.* v. Rachunam.

Zmechím. *Gravo, gravido.* v. Teſim.

Zmèd, zmegy. *Inter, ex.* zmed dveh jeden, *inter duos unus.* 2. zmed dvoi-

Digitized by Google

keh dete ſivo, *vopiſcus, ei.*

Zmekchávam. *Emollio, mollaſſo, cõmolaſſo, remollio, mollifico, mollifacio.* zmekchati ú ocztu, *aceto macerare.*

Zmeknènye. *Raptus, raptura, rapina, direptio, d-tractio, detractus, ûs, abreptio* 2. zmeknenye kotriga, *luxatio, illuxatio, intorſio.* zmeknenye koſzti, *parathreſis.*

Zmeknújem, (D.) -knivam. *Rapio, erripio, abripio, ſurripio, per vim auſſero, intertrabo.* zmeknuti komu mech, *erripere gladium alicui.* 2. zmeknuti kotrig, *luxare, eluxare articulum.* zmeknuti gleſen, *intorqvere talum.*

Zmèknyen. *Raptus, erreptus, abreptus, direptus, per vim ablatus, abſtractus, detractus, vi avulſus.* 2. *luxatus, eluxatus, intortus.* zmeknyena ruka, *laxata manus.*

Zmèlyen. v. Zemlyet.

Zménba, zamemba penezna. *Cambium, permutatio pecuniaria, collybus.* ſzloboda zmembe penezne, *jus cambiale.* 2. zmemba glaſza ú popevanyu, *antiphona, æ.*

Zmenczć. *Alternatim, alternè, alternâ vice, alternis vicibus, viciſſim, invicem.* zmenczeſze goſztim, *mutito.*

Zmenìtel, zmenyavecz penez. *Argentarius, collybiſtes, trapezita, campſor, nummularius, menſarius, aruſcator, menſularius, cambiator, cermaliſta.*

Zmenkànye. *Defectus, defectio, penuria, inopia, ægeſtas.*

Zmenkávam. *Deficio, in defectu ſum, deſũ.*

Zményam peneze. *Cambio, campſo, muto, commuto, permuto pecuniam,* zmenyati peneze ſzreberne za zlate, *cambio minuto uti.* ſztol na kojemſze zmenya, *menſa argentaria, tabernaria, cambialis, trapeza.*

Zmérenye. *Menſura, dimenſio, modificatio, dimenſuratio.*

Zmérjam. *Collimo, collineo.* dobro zmerjati, *benè tendere.*

Zmérjen. *Menſuratus, dimenſus, permenſus, modificatus.*

Zmerſnènye. *Gelatio, congelatio, concretio hyberna aqvæ, terræ &c.*

Zmérſnyen. *Gelidus, gelatus, congelatus, congelidus, duratus frigore, glaciatus, conglaciatus, gelu duratus, adſtrictus, frigore concretus, perſtrictus, rigoratus.* okolu zmerſnyen, *circumgelatus.*

Zmerújem. *Menſuro, modificor, dimetior, permetior.* zmeriti ſitek, *dimenſurare cererem.*

Zmervìtel. *Contritor, obtritor.*

Zmervlènye. *Contritio, obtritio, confricatio.*

Zmérvlyen. *Contritus, pertritus, confricatus.*

Zmerulyújem viti. *Frio, contero, obtero, detero, confrio, confrico, diſſalvero.*

Zmèrum. *Moderatim, moderatè, ſecundùm menſuram, menſuratim.* it. *temperanter.*

Zmerzávam. *Gelo, congelo, glacio, frigore conſtringo, conglacio.*

Zmerzávamſze. (D.) - zlivamſze. *Gelor, geloſco, congeloſco, congelor, frigore rigeo, gelu aſtringor, algeſco, glacior, glacie adſtringor, duror, glacie concreſco.* okoloſze zmernutu, *circumgelari.*

Zméſſan. *Permixtus, permiſtus, commixtus, confuſus, miſcellus, miſcellaneus, miſtitius, promiſcuus.* zmeſſane glave chlovek, *miſcellio.* 2. zmeſſan iz vech duguvany, *conflatus, concretus, compoſitus.*

Zmeſsàno. *Mixtè, mixtim, permixtè, permiſtè, confusè, promiſcuè.* 2. *turbidè, turbulenter.*

Zmeſsànye. *Miſtio, mixtio, admixtio, admiſtio, permiſtio, permixtio, commixtio, confuſio.* zmeſſanye reda, *ordinis perturbatio, confuſio, ſynchyſis.* 2. zmeſſanye iz vech ſztarih, *miſtura, mixtura, miſcellanea, rum, conflatio, conflatura.*

Zmeſsávam. *Commiſceo, admiſceo, permiſceo, confundo, perturbo.* zmeſſati vino z-vodum, *temperare vinum aqvâ.*

Zmetách. *Scopator, verritor, everritor, ſcopis purgator, mundator.*

Zmé-

Digitized by Google

Zmétam. *Converro*, *deverro*. v. Zmechem. 2. zmetam na drugoga krivnyu, *conjicio*, *rejicio in alium culpam*, 3. zmetam-ſzti. *confundo*, *perturbo*, *conturbo*.

Zmetànye. v. Pometanye. 2. *Oneratio*, *deoneratio*, *diſoneratio*. 3. zmetanye ſzkupno penez za obed, *ſymbola*, *ſymbolum*.

Zmèten. v. Pomèten. 2. *Confuſus*, *conturbatus*, *perturbatus*.

Zmeteno. *Confuſè*, *confuſim*. 2. v. Zmeſſano.

Z. ante MI.

Zmìa. *Vipera*, *leberis*. v. Kacha.

Zmikávam. *Rapio*, *ſurripio*. v. Zmeknujem. 2. zmikati lán, *diſcriminare lanam*, *linum*.

Zmikávamſze, orayno zmed drugeh odhajam. *Clam recedo*, *ſubduco*, *ſubterduco me*, *ſublabor*, *ſubterfugio*.

Zmikávanye. *Rei alienæ per vim ablatio*, *abreptio*, *rapina*, *raptum*.

Zmínècz trava. *Arum*, *ri*.

Zmíren. *Conciliatus*, *reconciliatus*, *gratiæ reſtitutus*, *l. reditus*.

Zmirènye. *Reconciliatio*. v. Pomirenye.

Zmirújem. *Concilio*. v. Pomirujem.

Zmiſslènye. *Excogitatio*, *coñentum*, *adinventio*. 2. *fictio*, *confictio*, *fabula*, *poïma*.

Zmiſslyávam. *Excogito*, *cogitando invenio*, *fingo*, *injungulo*, *comminiſcor*, *exputo*, *adinvenio*, *fingo animo cogitatione*. zmiſzliti vech k-chemu, *affingere*. kunſtno zmiſzliti, *muſinari*.

Zmíſslyen. *Simulatus*, *aſſimulatus*, *excogitatus*, *adumbratus*, *coñentitius*, *fictus*, *confictus*, *fictitius*, *imaginarius*, *fabularis*, *fabuloſus*. zmislyeni ogeny, *pſeudopyra*.

Zmiſslyèna duguvanya, od keh gdo rad miſzli. *Acroama*, *tis*.

Zmíſzel. *Comentum*, *figmentum*. zmiſzel chalarna, *megaricaars*.

Zmiſzlìtel. *Excogitator*, *fictor*, *confictor*, *adumbrator*, *genitor*, *machinator*, *coñentor*, *coñentotor*, *repertor*, *concinator*, *poëta*.

Zmiſzlitelìcza. *Excogitatrix*, *inventrix*.

Z. ante ML.

Zmláchen. *Tepefactus*.

Zmlachènye. *Tepefactio*, *extepefactio*.

Zmlachújem. *Tepidũfacio*, *tepefacio*, *tepido*.

Zmlachújemſze. *Tepidus fio*, *tepefio*.

Zmláten. *Tribulatus*, *trituratus*, *extrituratus*, *excuſſus*. 2. zmlaten z-batom, *malleatus*. 2. zmlaten, jako izbijen, *cæſus*, *pulſatus enormiter*, *deverberatus*.

Zmlatènye. *Extrituratio*, *tribulatio*, *tritura*, *extritura*, *extrituratura*. 2. *enormis percuſſio*, *deverberatio*.

Z ante MO.

Zmòchen. *Madidus*, *madefactus*, *humectatus*, *humectus*.

Zmochènye. *Madidatio*, *madefactio*, *humectatio*.

Zmochújem. (D.)-ivam. *Madido*, *madifico*, *madefacto*, *madefacio*, *udo*, *aquâ conſpergo*, *aqvis intingo*.

Zmojem znanyem. *Cum meo ſcitu*, *me conſcio*, *me ſciente*.

Zmoknújem. *Madeſio*, *madidus fio*, *madeſco*. prek zmoknujem, *permadeſco*.

Zmòſen. *Potens*, *potis*, *validus*, *polens*, *præſens*, *dapaticus*, *pompoſus*. v. Moguch.

Zmòſno. *Potenter*, *valenter*, *polenter*.

Zmòſnoſzt. *Potentia*, *poteſtas*, *pompalitas*, *pompa*. v. Moguchnoſzt.

Z ante MU.

Zmàchen. *Excruciatus*, *diſcruciatus*, *tormentatus*, *multis tormentis affectus*, *excarnificatus*.

Zmuchènye. *Extruciatio*, *diſcruciatio*, *excarnificatio*.

Zmuchiti koga. *Excrueiare*, *diſcrueiare*, *cruciatibus crueiare*, *excarnificare*, *tormentis exſaturare quempiam*.

Zmudroſztium. *Prudenter*, *ſapienter*, *conſultâ prudentiâ*, *ſapientiâ*, *regulâ*, *directice*, *inſtructrice magiſtrâ*.

Zmúten. *Turbatus*, *perturbatus*, *conturbatus*, *confuſus*, *perplexus*.

Zmutiti. *Turbare*, *perturbare*, *conturbare*, *confundere*. zmutiti koga, *perplexum reddere quempiam*.

Digitized by Google

Zmutènye. *Confuſio, animi perturbatio, afflictio, perplexio, perplexitas.* zmutenye hotenya, *patiema, pathos.*

Zmútnicza. *Turbatrix, perturbatrix.*

Zmútnik *Perturbator, conturbator.*

Zmútnya. (D.) zmetnya. *Turbatio, perturbatio, conturbatio, rutula, turbamentum.* 2. zmutnya lyucztva, *tumultuatio populi, tumultus, ſeditio.*

Z, ante N.

Znág, na herbet obernyen. *Supinatus.* 2. znag na herbet leſechi, *ſupinus.*

Znahájam. *Condo, comperio, reperio, architector, excogito, invenio, pario.* znayti kay, *novum afferre aliquid.*

Znám. *Scio, ſcito, gnoſco, calleo, teneo, memini, memoriâ teneo, noſco, pernoſco, rem teneo, non me latet, l. fugit, non me fallit, l. præterit.* znati ſztanovito, *cognitum, l. exploratum certò habere, memoriâ comprehendere, complecti, ſibi conſcium eſſe, cognitum, comprehenſumque animo tenere, habere.* vſze znati hoteti. *arcana ſcrutari, ſciſcere.* kî vſze hoche znati, *percontator, ſciſcitator, curioſus ut omnia exploret.* neznatiſze kam ober nuti, *hærere, inter ſacrum, & ſaxum ſtare.* vſzem je znano, *conſtat inter omnes, omnibus apertum eſt.* to ja neznam, *me fugit, præterit me hæres, mihi clam eſt, expers ſum hujus rei.* kî vnoga zna, *multiſcius, polyhiſtor.*

Znamènit. *Inſignis, ſignatus.*

Znaménka, z kojumſze koi rodi. *Gnæus, gneus, nævus, & nevus, corporis inſigne genitiva macula, macula matricalis.* koi vnogo takveh znamenkih ima, *nævuoſus, plenus nevis.* 2. znamenka naſgana, *ſtigma, cauterium.* koi takvũ znamenkum je zaznamenuvan, *ſtigmatieus ſtigmoſus, notis in fronte, infamis.* takvum znamenkum zaznamlyujem, *ſtigmo, cauterio.* 3. znamenke na liczu od kóz, *ſanthi, rum. vari, rum.*

namenújem. *Sono, ſigno, noto, denoto, ſignifico, prognoſtico, portendo.* 2. znamenujem kakvo zlo, ali dobro, *denuncio, portendo, ſignifico bonum, l. malum.*

Znamenuvan. *Notatus, denotatus, ſignatus, prognoſticatus.*

Znamenuványe. *Significatio, ſignificatus, ſignificatum, ſignificantiâ, denotatus, denotatio.* znamenuvanye rechi, *acceptio vocis.*

Znaménye. *Signum, nota, indicium, argumentum, ſpecies, ſignatura, character, ſignaculum, prognoſis, omen.* 2. znamenye na nebu, *oſtentum.* znamenye nebeſzko iz 7. zvezd, *vergilliæ, plejades, ſidus, & ſydus.* v. Aſtrum. 3. dobro zlo znamenye, *omen, auſpicium bonum, aut malũ.* 4. znamenye dobro, *portendiculum.* 5. znamenye nenaravſzko, *portentum.* 6. znamenye doyduchega duguvanya, *prognoſticon, prognoſis, præſagium, & indicium futuri.* 7 znamenye viteſkoga obladanya, *trophæũ.* 8. znamenye hiſe po komſze poznava, *criterium, ii.* 9. znamenye vſzake otaynoſzti, *ſymbolum, teſſera.* 10. znamenye zaſgano, *nota, thracia.* v. Znamenka n. 2. 11. znamenye ochiveſzto, *ſignum evidentiſſimum, indicium notiſſimum, l. planè perſpicuum.* 12. znamenye vndarcza, *vibex.* v. Modricza. 13. znamenya úſczaline *urocritica, orũ.* kay znaméya daje, *ominalia, prognoſtica.*

Znamlànye kratko kakvoga duguvanya po krayczeh piſzma. *Paragraphe, es, ſcholea, ſcholion.*

Známlyam. *Palmo, as, in margine noto, expono.*

Znàn. *Notus, gnarus, gnobilis, cognitus, celebratus, ſpectatus, famigeratus, memoratus, nobilis, pervulgatus.* 2. znan vuchen, razumen, *doctus, eruditus, peritus, intelligens.* 4. znanogaſze chinim, *permanaſco, aliquas famæ aurulas haurio.* znan jeſzem, *clareo, in clariſſima luce verſor.* 5. znan bivam, *inclareſco, illuſtror, in confeſſum venio, noteſco, enoteſco, pernoteſco, innoteſco, familiareſco, volito per ora virorum.*

Znáno-

Znánecz. *Notus, i, familiaris, neceſſarius, cognitus, certus homo.*

Znankìnya. *Nota, familiaris, cognita.*

Znàno. *Scitè, ſcienter, peritè, prudenter.* 2. znano chinim, *notum facio, nobilito, notifico, publico, lumino, in medium produco.*

Znànoſzt, znanye. (D.) umſztvo. *Scientia, notitia, notio, cognitio, noſcientia, prudentia, peritia.* 2. znanoſzt od Boga, *Theologia, doctrina Theologica.* 3. znanoſzt mudroga premislyavanya, *theoretica.* 4. znanoſzt mudra, *philoſophia.* 5. znanoſzt narave, *phyſica, ſotomatica.* 6. znanoſzt nebeſzkoga kruga, *ſphærica, æ.* 7. znanoſzt berzoga piſzanya, *ſtenographia.* 8. znanoſzt lagvo-merenya, *ſtercometria.* 9. znanoſzt vaganya, *ſtatnica, æ.* 10. znanoſzt rachunanya. *arithmetica.* 11. znanoſzt zemlye iz piſzanya, *geographia.* 12. znanoſzt zemlye merenya, *geometria.* 13. znanoſzt jezikov, *litteratura, grammatica.* 14 znanoſzt ravnanya, *politica.*

Znanye. (D.) Umetje. *Scientia.* v. Znanoſzt. malo znanye, *ſcientiola.* 2. znanye poznanye, *cognitio.* znanya lyubitel, *philagogus.*

Znáſſam. *Comporto, in unum porto, congero, compilo.* na kup znaſſam, *coacervo.* 2. znaſſam koga, *elevo, extollo, effero.* v. Zviſſavam.

Znáſſamſze. *Effero, extollo me, tumeo, bullio.* kîſze ſzam znaſſa, y hvali, *pyrgopilinices, æ.* kîſze z-luczkem blagom znaſſa, *graculus æſopicus.*

Znaſsànye. *Exagoga, exagoges. eductio, exportatio.* 2. v. Zneſſẽye. 3. v. Zviſſavãye.

Znávalum. *Catervatim, turmatim.*

Znaydìtel. *Parens, inventor, author, molitor. adinventor, repertor.*

Znayditelìcza. *Inventrix, adinventrix, repertrix, molitrix, machinatrix.*

Z. ante NE.

Znèba, znebeſz. *Cœlo, cœlitùs, divinitìs, à patre luminum.*

Znemlènye. v. Znetje.

Znémlyem. *Excipio, eximo, extraho.* zneti pticze, *aves eximere.* zneti drobchecz, *eviſcero, exentero.*

Znémlyemſze. *Excipior, eximor, extrahor.* znemlyemſze iz zapovedi, *liber ſum à lege.*

Znèſſen vkup. *Congeſtus, compilatus, comportatus, coacervatus.* 2. zneſſen van, *exportatus.* 3. zneſſen dole, *deportatus.*

Zneſsènye. *Congeſtus, collatio, comportatio.* 2. v. Znoſſenye n. 1. 3. Zneſſenye jajecz, *procreatio ovorum, oviductus, ûs.*

Znét. *Exceptus, exemptus.* 2. znet iz pravde, *libertatus.* 3. znet izvaden, *extractus.*

Znétje. *Exceptio, exemptio.* znetje meda. *mellatio.* 2. *libertatio, privilegium, libertas.* 3. znetje izvadenye, *extractio.*

Znevarczé, znenadeanya. *Repentè, derepentè, de-l. ex improviſo, improviſò, inopinatè, repentinè, præter expectationem, l. ſpem.*

Znevèra. *Rebellatio, rebellium.* v. Puntaria.

Zneverènye. *Defectio, deflexio à fidelitate.*

Zneverújemſze. *Rebello, repugno, à fidelitate jurata deflecto, recedo.*

Z. ante NO.

Znòjen. v. Poten.

Znoímſze. *Sudo, deſudo.* znoitiſze od ſztraha, *madere metu.* jakoſze znoiti, *deſudaſcere.* v. Potimſze.

Znoſsènye dole. *Deportatio, deportatus, ûs, delatio, deorſum delatio.* 2. *comportatio.*

Znóvich, znova, zopet. *Iteratò, iterùm, de integro, recenter, recens, rurſùm, rurſùs, de novo, repetitis vicibus.*

Znóy. *Sudor, mador corporis.* obriſzati znoy, *abſtergere humorem corporis.* kay znoy donaſſa, *ſudorifer-ger, ſudatorius.* chimſze znoy briſſe, *ſudariũ, ii.* v. Pót.

Znoitel. v. Potitel.

Z. ante NU.

Znúczan. *Uſu attritus, antiquatus, deterioratus, deſtructus.* znuczan plug, *emeritum aratrum.*

Znuternyi. *Interior, intimior, penitior.*

znu-

Digitized by Google

znuternya, *interiora.*

Znútra. *Ab intus, interius, intùs, introrsũ, introrſus, penetraliter.* znutra, y zvun, napre, y zada, *adversùs, & aversùs.*

Z. ante O.

Zób, (D.) Ovez. *Avena, bromos.* 2. divja zob, *agilops, pù.*

Zobeni. *Avenaceus, avenalis, avenarius.* zobni kony, *avenalis equus.* zobena voda, *avenalis aqva.* zobena melya, *avenacea farina.* zobena kaſſa, *pulſ avenaria.* juha, *jus avenaceum.*

Zòblyem. *Granum poſt granum ori impono, granatim comedo.* chresnye jagode grozdje zobati, *ceraſa, fraga, uvas granatim comedere.*

Zobſztúny. *Vanè, inaniter, temerè, fruſtrà.* v. Zahman.

Zobſztúnſzki. *Vanus, irritus, inanis, fruſtratorius, ſupervacuus, ſupervacaneus, ſuperventaneus.*

Zobún, zobunecz. *Colobium, eromù, thorax, interula, ſubucula, ſubuncula, paragauda, veſtis exomis, catacliſta.*

Zòchen. *Præſens, præſentaneus, conſpicuus, in præſentia.* 2. *Confrontatus, in conſpectu alterius partis conſtitutus.*

Zochènye. *Confrontatio.*

Zochìm. *Confronto, in coram conſtituo.*

Zochìmſze. *Confrontor, venio in conſpectum, in præſentiam, ſiſto me in præſentiam, in coram me ſiſto, ſiſto præſentiam meam.*

Zochnòſzt. *Conſpectus, præſentia.*

Zocztújemſze. *Acceſco, coaceſco.*

Zodévam. *Detego, retego, revelo, diſcoopcrio.* zodeti glavu, *aperire caput.*

Zodèven *Detectus, revelatus, diſcoopertus.* zodevenum glavum, *detecto capite.*

Zodiàk. *Zodiacus, ſphæra cæleſtis.*

Zopèt. *Denuò, denovò.* v. Znovich. 2. zopet popevam, *recino.* zopet popadá, *reprehendo.* zopet gladim, *remulceo.*

Zopiamſze. *Inebrior, debrior.*

Zopianye. *Inebriatio, nis.*

Zòrja. *Aurora, eos, itis, matuta, mater matuta, alba dea, dea roſea, l. leucothea, prima lux, diluculum, galicinale tempus, auge, es, auga, & augea.* ô zorje. *ſub aurora, l. auroram, primâ luce, primo mane, dilueulo.*

Zorni *Matutinus, ſublucanus.*

Zornìcza, danicza zvezda. *Lucifer, phoſphorus, ſtella matutina.*

Zove ſztrane. *Ab hac, l. ex hac parte, tis, citrà.*

Zòvem-zvalſzem. *Voco, clamo, cieo, nomino, cito, calo, incalo, accio, accerſo.* 2. zvato koga na del, *vocare aliqvem in partem.* 3. zvati guſzto, *vocitare.* 4. zvati ſzkup, *conclamare, conclamitare.* 5. zvati glaſzno, *exclamare, vociferari.* 6. zvati nazad, *revocare.* 7. zovem na obed, *voco, l. invito ad prandium, condico prandium alicui.* 8. zovem dole, *devoco.* 9. zovem poimenu, *nominatim voco, nomino, nomine apello.*

Zovemſze. *Vocor, nominor, apellor.*

Z ante P.

Zpáchen. *Seductus, captus, in errorem raptus, inductus, perverſus, diaſtrophus.*

Zpachènye. *Inductio, ſeductio, corruptela, deceptio.*

Zpáchka. *Scandalum, offendiculum, offenſatio, offenſaculum, obex, obiculp, offenſio, ſcopulus, impedimentum, objectaculum.* biti komu na zpachku, *impedimento eſſe alicui, inferre alicui impedimentum.*

Zpáchnik-chitel. *Seductor, inductor, deceptor,* zpachnik ú duhovneh, *lapis offenſionis, petra ſcandali, ſeductor animarũ.*

Zpachújem. *Scandalizo, ſcandalo ſum, offendo aures, impedimento ſum.* zpachiti koga, *conſcelerare aures alicujus.* 2. *ſeduco, decipio.* it. *præpedio.*

Zpamèten. *Prudens, intelligens, ſapiens.* zpamet chlovek, *abdolonymus.* v. Razumen.

Zpamètno. *Prudenter, penſim, ſapienter. ſecundùm prudentia regulas, dictatrice prudentiâ.* v. Mudro.

Zpamètnoſzt. v. Mudroſzt.

Zpár-

Digitized by Google

Zpárjavicza. *Vapor, vapos, exhalatio.* zparjavicza zemlye, *anhelitus, l. afflatus terræ.*

Zpáſzeno, zvelicheno. *Salutariter.*

Zpáſziſche. *Ager compaſcuus, paſcua, rum.*

Zpaſzìtel, zvelichitel. *Salvator, ſalvificator, beatificus, ſoter.* it. *liberator, redemptor.*

Zpaſzújem-ſziti. *Salvo, ſalvifico, ſalvù reddo, facio, beatifico.* it. *libero, redimo.*

Zpéchen. *Aſſus.* v. Pechen. 2. zpéchen zderſan, *repreſſus, cohibitus.*

Zpehnènye. *Expunctio, expunctura, effoſſio.*

Zpehnujem-nuti. *Effodio, expungo, extrudo.*

Zpèlyan. *Eductus, productus.*

Zpelyávam. v. Izpelyavam.

Zperhnènye. *Putrefactio, computrefactio, computredo.*

Zperhnújem. *Putreo, putreſco, putrefio, computreſco.*

Zpèrhnyen. *Putris, putridus, putrefactus.*

Zpipávam. *Expalpo, expalpor.*

Zpipàvecz. *Expalpator, expalponides.*

Zpiſsújem. *Definio, deſcribo, deformo, configno, compono aliqvid, verbis exprimo, effingo, declaro, prodo memoriæ, depingo verbis.* na kratkom kai zpiſzati, *preßè, & anguſtè rem definire.* z-vnogemi rechmi zpiſzati, *circumloqui, juſtis voluminibus promere, rem uberrimis ſtylis explicare.* zpiſzati koga, *ſuis aliqvem pingere coloribus.* v. Izpiſſujem.

Zpíſzan. *Deſcriptus, inſcriptus, litteratus, definitus, deformatus, exſcriptus, verbis expreſſus, declaratus.* veſz zpiſzan, *bolographus.*

Zpiſzànye. *Deſcriptio, definitio, conſtitutio definitiva, character, characteriſmus, tractatus.* kratko zpiſzanye, *deſcriptiuncula.* 2. zpiſzanye meſzta, *topographia.* 3. zpiſzanye orſzaga, *chorographia.* 4 zpiſzanye zemlye, *geographia.* 5. zpiſanye putov, *bodaporicon.* 6. zpiſzanye vod, morja, *hydrographia.* 7. zpiſzanye ſzveta, *coſmographia.* 8. zpiſzanye zvanſzkoga ſztaliſſa neba, *uranographia, uranoſcopia.*

Zpiſzàvecz. *Deſcriptor.* zpiſzavecz orſzaga, *chorographus.* zemlye, *geographus.* vod, morja, *hydrologus.* ſzveta, *coſmographus.*

Zpitávam. v. Izpitavam.

Zplácham *Exſolvo, ſolvo, perſolvo, ſatisfacio, dependo.* zplatiti duge, *ſolvere nomina.* meſzto, gdeſze junaki zplachaju, *diribitorium.* v. Placham.

Zplachànye. *Perſolutio, exſolutio.* zplachanye jednako, y gotovo, *pariatio.* zplachanye dobro, *nomina idonea debitorum.*

Zpláchen. *Exſolutus, perſolutus, dependſus, negotinummius.*

Zpláchnik. *Exſolutor, perſolutor.* hman zplachnik, *tricoſus, trico.*

Zplétam-ſzti. *Texo, necto, plecto, connecto, implico.* v. Pletem.

Zplèten. *Plexus, nexus, contexus, implicatus.* zpleten na venecz, *ſertus.* zpleten venecz, *ſertum.* 2. *ſeptus, conſeptus.*

Zplyúſzkan. *Colaphis cæſus, colaphizatus.*

Zplyuſzkávam. *Alapam impingo, colaphum incutio, colaphiſo, & colaphizo.*

Zpochitávam. *Objicio, exaggero.* v. Szpoganyam.

Zpochitavànye. *Exageratio.* v. Szpoganyanye.

Zpohoténye noſzechich ſẽ. *Pica, malacia*

Zpólnik. *Partiarius.* v. Szpolnik.

Zpomenkujemſze. *Sermocinor.* v. Razgovarjamſze.

Zpomenkuványe. v. Razgovor.

Zponèſſen. *Elevatus, ſufflatus, ferox, ſuperbus, inſolens.* v. Gizdav.

Zpotíchem. *Succenſeo, ſuccendo.* 2. *exagero, exprobro.*

Zpòved. (D.) Izpovedanye. *Confeſſio.* zpoved vſzega ſitka, *totius vitæ confeſſio.* zpoved obchinſzka, *confeſſio generalis.*

Zpovédam. *Confeſſiones audio, Sacramen-*

TAYLOR INST
Digitized by Google

tum Pœnitentiæ administro.

Zpovédamſze. *Confiteor, fateor, enarro, denarro crimina, facinora narro, confeſſionem perago, Pœnitentiæ Sacramentũ obeo.*

Zpovèdni penez. *Nummus confeſſionarius, donarium confitentium.* zpovedna czedulicza, *atteſtatum, ſive documentum confeſſionis.*

Zpovedník, (D.) izpovednik, kî poſzluſſa. *Confeſſarius, confeſſionarius.* 2. kiſze zpoveda, *confeſſor, confitens peccata, pœnitens.*

Zpoznánye. *Agnitio, cognitio, notitia, diſcentia, familiaritas.*

Zpoznávam. *Agnoſco, cognoſco, recognoſco, confiteor, profiteor.* 2. *animadverto, experior, extento, perſentio, cerno animo, veritatem deprehendo, video.* zpoznavam iz liſzta, *intelligo, perſpicio, colligo, capio, diſco ex litteris.* 3. zpoznavam dobro, *probè, rectéque cognoſco, optimè perſpicio, incognoſco, percognoſco.* iz toga je zpoznati, *iſtud judicio eſt, ex eo intelligi poteſt.*

Zpoznávamſze krivcza, *Agnoſco, cognoſco, recognoſco, profiteor me reum.* 2. zpoznatiſze z kem, *notitiã, familiaritatem contrahere, inire cum aliquo.* v. Znan n. 5.

Zpráſen. *Toſtus, torefactus, toridus.*

Zpraznènye. *Exinanitio, egeſtus, egeſtio, evacuatio.*

Zpraznújem. *Inanio, exinanio, vacuo, evacuo, vacuefacio, exero.* zprazniti chebre olyene preruchnum polzudum, *capulare.*

Zpréchen. *Tardatus, impeditus, repreſſus, prohibitus, occupatus, implicatus, irretitus, diſtractus, diſtentus.*

Zprechènye. *Impeditio, impedimentum, occupatio, diſtractio, mora.*

Zprechújem. *Impedio, præpedio, diſtrahо, implico, inhibeo, obſto.* zprechiti komu puta, *interludere viam.*

Zprehájamſze. *Pervago, pervagor, divagor, huc illùcque erro.* 2. v. Sechemſze.

Zprichan. *Excuſatus, exculpatus, purgatus.* zprichanoga imeti, *excuſatũ habere.*

Zprichènye. *Excuſatio, purgatio, cauſſatio.*

Zprichávam. *Purgo, purgito, excuſo, diluo.* 2. prichavam koga, *exculpo aliquem.*

Zprichávamſze. *Excuſo me, purgo, expurgo me, expurgationem habeo.* zprichatiſze, *habere aliqvid excuſationis, perfugio uti, cauſam, l. cauſſam dicere, cauſſari.*

Zpriſchitiſze, priſchimſze. *Exulcero, expuſtulo.*

Zproſchényem rekuchi. *Salvâ venià, ſalvo honore, cum bona venia, cum reverentia loqvendo.*

Zpròſſen. *Impetratus, exoratus, precarius, prece victus, per preces, l. precibus erogatus, mendicatus, emendicatus, eblanditus.*

Zproſziti-proſzim. *Exoro, expeto, impetro, erogo, mendico, emendico, eblandior.*

Zprusènye. *Emiſſio, evibratio, ex-diſploſio.*

Zprusávam. *Emitto, evibro.* zpruſavam puſku, *ex-diſplodo.* zpruſiti lúk, *evibrare telum.*

Zpukávam. *Eruo, vello, evello, expurgo, repurgo, interpurgo.* zpuhati travu, *ſarrire, exherbare, herbas extirpare.*

Zpuknènye. v. Izpuknenye.

Zpúknyen. *Erutus, evulſus, extractus, extirpatus.*

Zpùſchen. *Emiſſus, dimiſſus.* 2. *diſcinctus, diſſolutus, effrænatus.* 3. *demiſſus.*

Zpuſchenye. *Dimiſſio, emiſſio.* 2. *effrænatio.* 3. zpuſchenye ſzerditoſzti, *effuſio iræ.* 4. *demiſſio.*

Zpúſcham. *Emitto, dimitto.* 2. *diſſolvo, diſcingo.* 3. *demitto.* 4. *exſpuere ex animo iram in aliqvem evomere, effundere in aliqvem iram, furorem.* 5. zpuſcham na dobre lyudi, ali na volyu dobroga chloveka, *compromiſſum facio, mutuo compromitto.*

Z. ante RA.

Zrachunànye. *Computus, computatio, enumeratio, dinumeratio, ſubductio.* v. Rachunanye.

Zrachunávam. *Enumero, adæro, ratiocinor.* vſze do naymenſsega filera zrachunati, *ad calculos revocare exiguè, l. exiliter.* v. Rachunam.

Zráchecz. *Ventulus, li.* Zrá-

Digitized by Google

Zráchim. *Ventilo, laxo, relaxo.*

Zrachna kervi chlovechje ſztran. *Aërosis, is.*

Zráchni. *Aërens, aërius, athereus.* zrachno tela, ili iz zraka napravlyeno, *corpus aëreum.* 2. zrachni, kay zraka ima, *ſpirabilis, flabilis, perflabilis.* zrachna luknya, kut zrak nuter ide, y izhaja, *ſpiramen, ſpiraculum, æſtuarium.* zrachna komora, ali hiſa, *bronchia, æ.* zrachna vrata, oblok. *bronchus, i.* zrachna czév, *fiſtula, trachea, gurgulio, fiſtula ſpiritalis.* zrachno znamenye, *meteoron.* zrachno ſetaliſche, *paradromis, xyſtus.*

Zrák. (D.) Povetarcze. *Aër, æther, æthera, aura, cœlum, ſpiritus, meteora.* zraka imeti, *proſpirare.* jedno malo zraka dobiti, *nanciſci puſillum laxamenti.* 2. zrak dober, friſek, y zdrav, *aër ſalubris, cœlum clemens.* friſkogaſzi zraka vzeti, *refrigerari, refocillari, ambulationibus ſe recreare.* jemanye friſkoga zraka, *laxamentum, relaxatio, ventilatio.* 3. zrak ſzloſen nit hladen prevech nit uruch, *aër temperatus, cœli temperies.* 4. zrak chiſzt, *cœlum ſubtile.* 5. zrak kuſen, *aura peſtilens, infecta, peſtifera, aër morbidus.* 6. zrak roſzen, *aër roſcidus.* 7. zrak nezdrav, *aër malignus, venenatus, gelidus.* 8 zrak prikladen, ki popuhava ú peſzieh dneveh, *eteſiæ, æſtivi flatus.* zrak premeniti, *mutare cœlum, aurã.* v. zrak obeſziti, *ventis concredere, in ventos ſuſpendere.* 9. pripovedanye doyduchen iz znamenya zraka. *cëromantia.* ki na zrak pazi, *aërophobus.* iz zraka ſiveti, *rore paſci.* berzkot zrak, *aëripes, velox.*

Zrákaſzi jemlyem friſkoga. *Exaureo, auram capto recentem.* v. Zrak n. 2.

Zráſzten. *Concretus, coalitus, congerminatus*

Zraſztènye. *Concretio, concrementum, coalitio, coaleſcentia.*

Zraſztújem. *Exareſco, augeſco, tendo ſurſum, adaugeſco, procreſco.*

Zralztújemſze. *Cõcreſco, coaleſco, cõgermino*

Zráven, ravno. *Rectà, rectè, directè*

Zrávnan. *Complanatus, coæquatus, adæquatus, inæquatus.*

Zravnànye. *Æquatio, inæquatio, æquabilitas.* v. Zjednachenye.

Zravnávam. *Inæquo, planum facio, emoderor.* zravnati ſzpored zemlyum, *coæquare ſolo.* v. Zjednachujem.

Zrazlògom. *Diſcretè.* v. Razloſno. zrazlogom kî kay chini, *diſcretus.*

Z ante RE.

Zrebár. v. Mús.

Z-rédom, redodelno. *Ordine, ordinatim, ordinatè.*

Zrégyen. *Ordinatus, coordinatus, ad ordinem poſitus, diſpoſitus.* 2. *conductus.*

Zregyènye. *Ordinatio, diſpoſitio.*

Zregyújem, na red poſztavlyam. *Ordino, coordino, in ordinem pono, colloco, diſpono.* 2. *Convenio, conduco.* zrediti ſzlugu, *conducere ſervum, l. in ſervum quemptiam.*

Zrèl. *Maturus, mollis, mitis, præcoquus.* 2. preſzrel, *præmaturus, permitis.* 3. rano zrel, *prodromus, prodromificus.* 4. zrel chlovek, *maturus, l. adultus homo.*

Zrélem. *Mature ſco, mite ſco, ad maturam frugem pervenio, maturus fio.* zreleti chinim, *maturo, ematuro, maturefacio, præcoquo.* zrelo chinechi, *pepticus.*

Zrelènye. *Maturatio, pepaſmus.*

Zrèloſzt. *Maturitas.* it. *maturatio.*

Zréſz, z-iſztine. *Profectò, ſeriò, in veritate, certè, aſſeveratè, aſſeveranter.*

Zrézan, zdelan. *Exciſus, inciſus, cælatus, ſcalpturatus, ſcalptus, ſculptus, ſculptilis.* zrezana poſzuda, *anaglypha.* zrezana pelda, *ſculptile.* v. Izdelan. 2. zrezan na slebcze, *ſtriatus.* 3. zrezan, *exciſus, exſectus.* zrezan iz utrobe materinſzke, *cæſo, uis.* 4. zrezan na drobno, *conciſus.*

Zrézano na drobno. *Conciſè, inciſè, minutatim, inciſim.*

Zrezanye, zrezavanye z. dletom. *Calamen, cælatura, exciſura, inſculptura, ſculptura, in-exciſio.* zrezavanya meſtria, *ars ſculpendi, anaglyptice, es.* 2. *exciſio,*

Digitized by Google

cisio, excectio. zrezanye iz utrobe, *ex utero excisio.* 3. zrezan na drobno, *concisus, minutatim confectus.*

Zrezávam-zújem z-dletom. *Calo, incido, insculpo, scalpo, exsculpo.* zrezati, *effodere, expungere, stingvere.* na slebcze zrezati, *striare.* z-kamena, ali zdreva, *sculpere, exsculpere.* schimsze zrezava, *sealpri, i. celte.* v. Dleto. v. Izdelavam. 2. zrezavam iz utrobe, *exscindo.* 3. zrezavam na drobno, *conscindo.*

Zrezavavecz, koi zrezava. *Scalptor, Sculptor, Cælator, Statuarius, Anaglyptes.*

Z ante RI.

Zrígan. *Ructatus, eructatus.*

Zrigànye, zrigavanye. *Ructus, ructatio, eructatio, stomachi redundatio.*

Zrigávam. *Ructo, eructo, ructuo.*

Zrigávamsze. *Ructor, ructus emitto.* gusztosze zrigavati, *ructitare.* ú drugogasze zrigavati, *irructare.*

Zrigàvavecz. *Ructator, eructator.* Fœm. *eructatrix.*

Zrinènye. *Deturbatio, exturbatio, detrusio, extrusio, expulsio.*

Zrinújem. *Deturbo, exturbo, extrudo, detrudo, expungo, dejicio, ejicio.* zrinuti koga z-hise, *exturbare qvempiam domo.* iz szvojega stimanya, *detrudere aliqvem de sua sententia.* ki zrinuje, *extrusor, exturbator, deturbator.*

Zrínyen. *Exturbatus, deturbatus, extrusus, detrusus, dejectus.*

Z ante RO.

Zrochènye. *Pactio, conventio.* 2. zrochenye razumno, *philosophema, ratiocinatio, ratiocinium, syllogismus, argumentatio, argumentum.* krivo zaglavlyam zrochenye, *paralogizo.*

Zròchim, z-rokom govorim. *Syllogismo, syllogizo, ratiocinor, argumentor.* v. Razlasem. n. 2.

Zrochìmsze. *Convenio, paciscor.*

Zrochni. *Causalis, caussalis.* 2. *syllogisticus, ratiocinalis.*

Zrochno. *Causaliter, causativè, causariè.*

Zròk. (D.) uzrok. *Caussa, causa, origo, fons, radix, caput, principium, seminarium.* 2. zrok, prilika, *occasio, ansa, gladius.* 3. zrok kisze od ochivesztoga pochinya, ali szkrovno dokonya, *Analogismus.* 4. zrok, *ratio, ratiocinium.* v. Razlog. 5. zrok zrochni, *causa causata.* z-zrokom, *causatè, caussatè.*

Zrokovitni. *Causarius.*

Zrúcham. *Extrado, committo, in manus consigno, concredo, commendo.*

Zruchànye. *Commissio, consignatio, in manus depositio, commendatio.*

Z ante T.

Ztáplyam. *Calefacio, calefacto, decalefacio, fomento, focillo.* ztopiti dobro, *luculenter calefacere.* 2. malo ztopiti, *tepidare, teporare.*

Ztáplyamsze. *Calefio, incaleco, incalesco.* malosze ztaplyam, *tepefio.*

Ztéchem. *Diffluo, emano.* 2. *aquiro, comparo, assequor, adsequor, nanciscor.* ztechi miloschu, *Consequi gratiam.* 3. *rabidus fio.* v. Beisznem.

Ztéchemsze. *Confluo, accurro, concurro.* 2. Ztechemisze, *obvenit, accurrit mihi, non deficit mihi.*

Ztèchen. *Nactus, adeptus, aquisitus, comparatus.*

Ztechènye. *Adeptio, consecutio.* 2. v. Ztekanye.

Ztegnènye, ztezanye. *Inhibitio, cohibitio, coercitio, refrænatio.* 2. *suffrænatio, constans observatio.* 3. *detractio, deductio de summa.* ztegnenye plache, *diminutio salarii promeriti.*

Ztégnyen. *Refrænatus, coërcitus, repressus, cohibitus.* 2 *detractus, deductus.*

Ztekànye. *Concursio, concursus, confluxio, confluxus, accursus, ûs.*

Ztekalische vod. *Confluges, confugium.*

Ztenchávam. *Emacio, macrio, emacero.* ztenchati koga, *extenuare aliqvem,* ztenchiti drevo, *subtiliare lignum.*

Ztérgan. v. Zpuknyen. 2. *Dilaceratus.* v. Raztergan.

Zté-

Digitized by Google

Ztergànye. *Evulſio, devulſio.* 2. *dilaceratio, dilaniatio.*

Ztergávam. v. Zpukavã. *Dilacero, dilanio.*

Ztéſem. *Fræno, refræno, cohibeo.* ztegnuti koga, *mentem alicujus ſiſtere.* ztegnuti chiu batrivoſzt, *comprimere, ſupprimere audaciam.* v. Vſzteſem.

Zteskum mukum. v. Jedvay.

Zteza. v. Szteza.

Ztezanye. v. Ztegnenye.

Ztìran. *Expulſus, propulſus, expulſatus, propulſatus, exagitatus, eliminatus, excluſus.*

Ztiránye. *Expulſio, expulſus propulſio, propulſatio, eliminatio, exterminatio, excluſio*

Ztirávam. *Expello, propello, propulſo, elimino, protelo, quatefacio, extrudo, extermino.* ztirati ſzvinye na paſſu, *exigere ſues paſtum.*

Ztiràvecz. *Excluſor, depulſor, propulſator.*

Ztíſnyen. *Conſtrictus, perſtrictus, compreſſus, conſtipatus.* 2. *coarctatus, coanguſtatus.*

Ztíſzka vodena. *Stringor.*

Ztiſzkajúchi. *Scepticus, ſtrictivus.*

Ztìſzkam, ztíſchem. *Stringo, conſtringo, premo, comprimo, adſtringo, perſtringo, conſtipo.* 2. ztiſzkam na teſzno gonim, *arcto, coarcto, coanguſto.* 3. ztiſzkati mleko, &c. *coagulare, condenſare, conſpiſſare lac, &c.*

Ztíſzkamſze. *Arctor, coarctor, coanguſtor.*

Ztíſzkànye. *Compreſſio, conſtipatio.* 2. *coarctatio, coanguſtatio.* 3. *coagulatio, condenſatio.* ztiſzkanye mleka, *conſpiſſatio lactis.*

Ztòplyen. *Calefactus, decalefactus, excalefactus.* malo ztoplyen, *tepefactus, teperatus.*

Ztreſzkávam. v. Zplyuſzkavam.

Ztùchen. *Contuſus, confractus, perfractus, conqueſſatus, cõminutus.* ztuchen v-rukum, *dedolatus, converberatus manu.*

Ztuchènye. *Contuſio, cõminutio, contritio.*

Ztúchi. *Contundere, diſcutere, percutere, concutere, diſturbare, conquaſſare.* ztuchi ſakum, *contundere, dedolare, converberare pugno.*

Zván, zvanka. *Extrà, extrinſecùs.* 2. zvan, ráz, *præter, extrà, exceptè, demptè.* zvan toga, *præterquam.* zvan ſzamoga tebe, *extra te unum, abſque uno te, te ſolo excepto.* zvan nachina, *ultra modum.* zvan narave, *præternaturaliter.* zvan naturalſzki, *præternaturalis.* zvan domovine, *peregrè.*

Zván. *Vocatus, nominatus, accitus, acceſſitus, clamatus.*

Zvánſzki. *Exterior, extraneus, extrarius.* 2. zvanſzki iz drugoga orſzaga, *provincialis, advectitius, adventitius, invectitius.* zvanſzki chlovek, *peregrinus, alienigena, alienigeni ſanguinis, qui ab alio venit coelo.* v. Sztranſzki.

Zványe. *Vocatio, vocamen, vocatus, ûs, accitus, ûs, acceſſitus, clamatio, nominatio.*

Zvàſam. *Conveho, contraho, comporto.* guſzto zvaſati, *convectare.*

Zvasànye. *Convectio, contractio.*

Zvasàvecz. *Convector, comportator.*

Zúb. *Dens, nucifrangibulum.* 2. zub van iz vuſzt zledajuchi, *dens exertus, eminens.* v. Zub vu izpiſzanyu chlovcka. 3. zub vuchji delzni podochni, veli *Plin. lib. 11. & 28. c. 19.* daje dober male detcze na gerlu noſziti zaradi ſztraha, betegov, y zubne boli. 4. nechiſzto zub, *ſcabro, nis.* 5. zuba kutnoga ſuploſzt, *concavitas dentis molaris, holmiſcus.*

Zubàche, zubczi. *Scobina, raſtrum, roſtetum.* 2. ſelezne zubache, *irpices, um.* ſing. *irpix.*

Zubàchim. *Raſtellis fœnum lego, roſtris fœnum traho.* zubachiti, *de pratis ſtipulam roſtellis erradere.*

Zubák. koi velike zube ima. *Dento, nis, dentatus.* 2. zubak, komu zubi van iz vuſzt izgledaju, *brochus, bronchus, chi.* plur. *brochi, rum.*

Zubàſzt. kî vnogo zubov ima. *Dentoſus, denticulatus.*

Zubatecz riba. *Synodontes.* 2. zubatecz riba morſzka. *dentex.*

Zubàtka, kûmſze zubi ſztruſu. *Dentifri-*

Digitized by Google

fricium, *nitella*, *æ*, *nitellæ oris*. 2. zubatka, kûmſze zubi chiſzte, *dentiſcalpium*. 3. zubatka ſeleſcze, kemſze zubi vade, *odontagra*, *dentarpaga*, *dentifrangibulum*, *dentifragibulum*. 4. zubatka ſeleſcze, kemſze ſupli, y zjedeni zubi vade, *odontoxeſtes*.

Zube puſcham. *Dentio*, *is*. puſchanye, *dentitio*. *Plin*. vu meſztu gore rechenom veli: da detcze male, gda zube puſchaju, imaſze maſzlo ſzamo, ali vkup z-medom meſſano, radi vſzakojachke zubne boli davati jeſzti. 2. zube ſztiſchem, zubmi grizem. *denticulo*. 3. zube zbijam, *dentes excutio*, *clido*, *dentilegum facio*, *edento*. 4. zube premenyam, *denies ejicio*, *l. muto*. 5. koi zube vadi, *circumforaneus*, *dentifrangibulus*.

Zube, mali zub. *Denticulus*. 2. zub plusni, *dens aratri*, *dentale*, *is*.

Zuberìna. *Gingiva*, *gingiba*. 2. zuberina kruto velika, *epulis*, *dis*. zuberine otechene, *parodontis*, *parulis*, *dis*, *gingibrachium*, *gingipedium*. zuberin detecheh ſzerbechicza, gdaim zubi czure, *odaxiſmus*, *oduxeſmus*.

Zuberinìcza. *Gingivula*, *æ*.

Zubi. *Mordices*. 2. zubi ſzprednyi, *gelaſini*, *præciſores dentes*. chetiri pervi oſtri, *Ctenes*, *um*. 3. ochni zubi, *dentes columellares*. 4. zubi lalochni, *dentes molares*, *maxillares*. 5. zubi kutni, *dentes genuini*, *& intimi*, *gomphij dentes*. 6. zubi oſtri, ſpichaſzti, *dentes acuti*, *canini*. 7. zubi v-ſivine, z-kojehſze lera ſztaroſzti ſzpoznavaju, *gnomones*, â *gnomon*, alij *agnomones*, ab *agnomon* vocant. 8. zubi dobri, *dentes benè conſtructi*, *ordinati*. komu zubi raſztu, *dentiduus*. detetu zubi raſztu, *dentes puero naſci incipiunt*. komuſzu zubi zbiti, *dentilegus*, *edentatus*.

Zubih treſzenye. *Gomphiaſis*. 2. zubih ſzkomine vternutje, *gomphiaſmus*. prez zubih, *edentulus*, *nefrens*, *exosioris*. zubih kutneh jamicze, *bolmiſci*. zubih ſupoſzt, *cavatura dentium*.

Zubna bol. *Adontalgia*, *dentium dolor*, *dentagra*. zubna chernina, *dentium nigredo*, *l. livor*. zuba luknya, *caverna*, *foramen dentium*, *præſepia*, *æ*.

Zubne kleſche. *Pelecanum*, *dentarpaga*, zubne laloke, *ſcytalides*.

Zubni red. *Dentium macerie*, *l. ſepes*, *phregmus*. zubni otok, *parulis*, *idis*. zubni prah, *dentifricium*, *pulviſculus candificus*, *pulviſculus complanator tumidulæ gingivulæ*. z-takvem prahom zube ſznaſiti *exotico pulvere dentes emaculare*

Zubno ſzkripanye. *is*. klepetanye. *Dentium crepitus & ſtridor*, *frandor*. zubno czmokanye, *claſmus*.

Zubo-govorecz, kî chez zube govori. *Dentiloquus*.

Z. ante VE.

Zvédam, zeznávam. *Reſcio*, *præſciſco*, *invenio*, *experior*, *comperio*, *reperio*. 2. *exploro*. v. Zezvedam.

Zvedànye. *Peritia*, *experientia*. 2. *exploratio*. v. Zezvedanye.

Zvedavecz. (D.) Zvidar. *Indagator*, *explorator*. v. Zvedavecz. v. Vuhoda. 2. zvedavecz zvuneſnyega nebeſzkoga ſztaliſſa, *uranoſcopus*.

Zvelìchen. *Salvatus*, *ſalvus*, *beatus*, *felix*, *benedictus*, *beatificatus*.

Zvelichénye. *Salus*, *ſalvatio*.

Zvelìchim chiti. *Salvifico*. v. Zpaſzujem.

Zvelichinaſz. *Hoſiana*, *l. Oſana*, *ſalvos fac obſecro*, *ſalvifica*, *Hoſanna*.

Zvelichitel. *Salvator*, *Jeſus*. v. Zpaſzitel.

Zvenchechi. *Sonorus*, *jocabilis*, *perſonus*, *tiniens*.

Zvenchím. *Sono*, *reſono*, *obstrepo*.

Zvénk, glaſz. *Sonus*, *pthongus*.

Zvér. *Bellua*, *beſtia fera*. zverje loviti, *feras concludere*, *venando capere*. 2. zver gornyu ſztran chlovechju, dolnyu oſzelſzku imajucha, *onocentaurus*. 3. zver vu Egiptu imajucha glavu priſzpodobnu gamile, *anabula*. 4. zver

ſzpo-

Digitized by Google

fzpodobna k-kozlu, y jelenu, *tragelaphus.* 5. zver, heusz imenuvana, ima po ſzebi piknyicze kako pard, *lupus cervarius, linx, chavus, i.* zver imenuvana Nyuſzt, *mardus, i.* Nyuſztovina, *mardurina. Reliqua vide ſuis locis.* lovina zverja, *venatura. venatio, captura ferarum, thernatus.* zverja kroritel, *manſvetarius, therodomas, tis.* zverja lovecz, *therophonus, therotonus.* kiſze zdivjem zverjem rad bori, *parabolus, li.*

Zverhom. *Cumulatim, cumulatè, accumulatè, acervatim.*

Zverhu. *Super, ſuprà, inſuper.* zverhu reda, ali nachina, *pramodùm, ſupra modum, exceſſivè, ſupra menſuram.* zverhu Altarecz, ali Sz. Szraniſche Tela Kriſtuſſevoga, *Superaltare.* 2. *Portatile.* zverhu broim, *ſupernumero.* zverhu broyni, *ſupernumerarius.* zverhu czvetem, *ſuperfloreo, ſuperfloreſco.* zverhu dajem, *ſuperaddo.* zverhu delam, *ſuperadifico, ſuperſtruo.* zverhu naravſzki, *ſupernaturaliis.* zverhu naſzipavam, *ſuperaggero.* zverhu priravnavam, *ſuperaceo modo.* zverhu preſztiram, *ſuperſterno, ſuperinſterno.* zverhu tverdim, *ſupermunio.* zverhu viſzim, *ſuperpendeo. Sicque alia neceſſaria tibi ex ſimplici verbo & Præp.* Super *formabis.*

Zverìna. *Venatio, ferina, æ.* zverina cherna, *caro aprina.* cherlena, *caro cervina.* zverina pernata, *feræ pennatæ.* zverine ſztrelecz, *jaculator ferarum.*

Zverinſzka narav. *Feritas, immanitas, ferocitas, ferocia, ſavitia, crudelitas.* zverinſzka mreſa, *plaga, æ.*

Zverinſzke jame. *Latebræ, rum, ſpelunceæ, rum.* zverinſzke narave chlovek, *ferus, immanſvetus, agreſtis homo.*

Zverínſzki. *Ferinus, beſtialis.* 2. pozulrinſzko, *ferociter, immaniter.*

Zvernenye. *Everſio, everſura, inverſio, ſubverſio, interverſio.* 2. zvernenye chiega ſtimanya, *infirmatio, reſciſſio, confutatio, refutatio, labefactatio.*

Zvernyák. *Roborarium, vivarium, thericotrophium, pareus, i.* zvernyak zaychi, *leporarium, rii.*

Zvérnyen. *Everſus, inverſus, ſubverſus, interverſus, perverſus.* 2. *confutatus, refutatus, infirmatus.*

Zvérſen. *Ejectus, rejectus, excluſus.* 2. *expoſitus.*

Zversènye. *Ejectio, ejectus, ûs, ejectamentum, extruſio, excluſio.* 2. *expoſitio.* 3. zverſenye iz chaſzti, *degradatio.* 4. zverſenye deteta, *exambloſis.*

Zversújem. *Ejicio, excludo, extrudo, rejicio, reprobo, rejecto.* it. *expono.* 2. zverchi plod pred vremenom, *aborior.*

Zvèrſſen. *Perfectus, conſumatus, perpetratus, inſummatus, completus, abſolutus, acatalectus.* zverſſena letna dela, *opera annuæ emerita.*

Zverſsèno oboruſenye. *Panoplia.* zverſſeno delo, *acatalecticus labor.* zverſſeno obhajanye, objetje govorenya, *periodus.* zverſſeno Boga z-aldovom vtaſujem, *perlito.*

Zverſsèno. *Abſolutè, perfectè, completè, ad plenum.*

Zvérſsenoſzt. *Perfectio, plenitudo, complementum, apex, culmen, entelechia.*

Zverſsènye. *Abſolutio, completio, perpetratio, transactio, perfectio, conſummatio, ad finem deductio, finis.* 2. zverſſenye zavjetno govorenya, *poriſma.*

Zverſsìtel. *Perpetrator, conſumator, executor.*

Zverſsújem. *Abſolvo, perficio, conficio, perpetro, pertexo, elaboro, conſumo.* zverſſiti delo, *conſumare opus, ſummam operi manum imponere, finem facere, imponere, colophonem addere.* zverſſiti zapoved otcza, *perſequi, exequi imperium patris.* 2. v. Zgotavlyam.

Zverzi kapa, koi iz reda izide, ali redovnichtvo oſztavi. *Hallucita, æ.*

Zvértan. *Perforatus.* v. Prevertan.

Zvertànye. *Perforatio.* v. Prevertanye.

Zvertávam. *Tercbro.* v. Prevertavam.

Zve-

Digitized by Google

Zvesújem. *Colligo, illigo, deſtino.* v. Veſem.

Zvéſzt. *Conſcientia.* 2. zveſztjum mojum, *me conſcio, me ſciente.*

Zvètren. *Evaporatus.* 2. *eventilatus.*

Zvetrènye. *Evaporatio.* 2. *eventilatio.*

Zvetrújem. *Evaporo.* 2. *eventilo.*

Zvézan. *Ligatus, deſtinatus, vinctus, colligatus.* 2. zvezan, zvuzlan z-lanczi, *ſubmanticatus.*

Zvezànye. *Convictio, colligatio.* v. Vezanye.

Zvézd nekuliko vkup. *Aſtrum, i. aſtra, orum.* 2. zvezd kup on ali ſereg koi vu protuletju taki pochneſze kazati, *atlantides, atlantiades, virgilia.* Cic. vocat *hyades à pluendo dictas.* zvezd kakti po zraku opadanye, *aporrogas, apporrhogos.* kolobar zvezd ſztalneh, *aplanes, es.*

Zvézda. *Stella, aſtrum, aſter, tri, ſydus.* 2. zvezda danicza, kâ pred ſzunczem ide, *lucifer, ſtella matutina, diurna, venus, phoſphorus.* 3. zvezda, kâ pod vecher naypre izhaja, *heſperus, veſperum, veſper ſtella ſerotina.* 4. zvezda bludna *ſtella erratica, planeta.* zvezda repacha, *ſtella crinita, cincinnata, comans, cometa, cometes.* 6. zvezda na nebu, kaſze vidi, *penes urſam majorem,* da chetiri zvezde ima ú ruke, y ide za koli, kakti birus, *bootes, æ, l. tis, ariophylax, arctophylax.* 7. zvezda riba morſzka, *ſtella piſcis marinus, ſtella, æ.* zvezda trava, *coronopus, i. ſtellaria, æ.*

Zvezde prez reda, *Sporades.* 2. zvezde trakache, na ſzpodobu mecha prez ſzvetloſzti, *xiphiæ, pagonia.* 3. nebeſzke zvezde, kêm govore kola, *hamaxæ, æ.* 4. zvezde bludne, *ſydera errantia, ſtellæ vagæ, errantes, l. erraticæ, ſuntquè ſeptem: Saturnus, Jupiter, Mars, Sol, Venus, Mercurius, Luna, vocantúrque planetæ.* 5. zvezde ſztojeche, *ſtellæ firmæ, fixæ, inerrantes.* 6. zvezde ſzkakajuche po zraku, *ſtellæ trajectaneæ, ſaltantes.*

Zvèzden. *Sydereus, ſtellatus, ſtelliferus.* zvezdeno nebo, *cælum ſtellatum.*

Zvezdéni. *Syderalis, ſtellaris.*

Zvezdeník, orudje iz kojegaſze hogyenye, y gibanye zvezd ſzpoznava. *Aſtrolabium, ii.*

Zvezdìcza. *Stellula, aſteriſcus.* 2. zvezdicza trava, *aſteratticus, buboniam, inguinaria, æ.*

Zvezdìſche okolo pol dneva iz 25. zvezd. *Hydra, æ, hydrus, i.*

Zvezdo-bludlyiv. *Planeticus.*

Zvezdo-gledecz. *Spectator cæli, & ſydrum, aſteroſcopus.*

Zvezdo-noſzni. *Stelliger, ſtellifer.*

Zvezdo-znanecz. *Aſtrologus, aſironomus, planetarius, babylonius.*

Zvezdo-znanye. *Cognitio, ſcientia aſtrorum, aſtrologia, aſtronomia.*

Zvezìlo. *Illigamentum, illigaculum.*

Z ante VI.

Zviànye. *Torſio, tormentum.* 2. *volumen, convolutio, complicatio.*

Zvíjam. *Complico, contorqueo.* zviti preju na klupko, *rhombo devolvere fila in glomicellum.* 2. zvinuti ruko, nogu, *luxare, eluxare manum, pedem.* 3. zviam, gore vlechem, *attrabo* zviti moſzt. *attrahere pontem.*

Zvínyen. *Curvatus, incurvus, recurvus, recurvatus, vavus, flexuoſus, obliquatus, clinatus.* 2. zvinyen vrat, *interlà cervix.* zvinyena ruka, *claxata manus.*

Zvíram-rati. *Scateo, ſcato, erior, ebullio, ebullo, emano, ſcaturio.*

Zviraliſche, zviranyek. *Scaturigo, ſcaturix, fons, ſcatebra, ſcaturies.* voda tekucha iz zviraliſcha, *aqua ſaliens.*

Zvísgam. *Fiſtulo, ſibilo, inſibilo, ſiſilo.* zvisgati kot kacha, *ſibilare.*

Zvisgànye. *Sibilatio, ſibilus, li.*

Zvisgàvecz. *Sibilator, fiſtulator.*

Zvilsávam. *Erigo, exalto, effero, attollo, ſublimo, inalto, adoggero.* 2. zvilſavam, hvalim, *laudibus effero, extollo, laudibus ad aſtra tollo, laudibus ſublimo, celebro.*

Digitized by Google

lebro. 3. zviſſavam na chaſzt, *ad dignitatē provehо, produco, promoveo, evehо, honorifico, magnifico.* ſzamogaſze zviſſavati, *rumeſcere, intumeſcere, efferri, exurgere, altiùs evolare, elatiùs ſe gerere.*

Zviſsavànye. *Exaltatio, inaltatio, ſublimatio.* v. Zviſſenye.

Zvíſſen. *Exaltatus, ſublimatus, inaltatus, elatus, erectus, provectus, elevatus, faſtigatus, excelſus.* 2. *magnificatus, honorificatus, honoratus, ad dignitatem provectus, promotus.*

Zviſsènoſzt. *Excelſitas, ſublimitas, excellentia, præſtantia, exſuperantia.*

Zviſsènye. *Elevatio, erectio, elatio, ſublatio, extollentia, exaggeratio.* 2. *magnificatio, honoratio.*

Zvít. zklyúchen. *Uncus, unciatus, tortuoſus, tortilis, rotatus, gyratus.* zvito duguvanye, *ſpira.*

Z ante VO.

Zvón. *Campana, as campanum.* 2. bruncz, materia za zvone, *campanarum æs, æs caldavium, fuſile, corinthum.* 3. bat, ili ſvenk od zvona, *malleus campanarum, rhopalum.*

Zvonár. *Campanator, pulſator campanarum, edituus, ædicorus.* 2. zvonar, kî zvone zleva, *fuſor campanarum, l. fuſor ararius, campanarius, ii.*

Zvonarìcza. *Campanatrix, pulſatrix.*

Zvònchecz. *Campanula, tintinnabulum, tinnimentum, ſiſtrum, i.* 2. zvonchecz kîſze ſivine na vrat priveſuje, *nola, æ* v. Zvonecz.

Zvonéchi. *Pulſans, inſonans, reſonans, perſonans, tinniens.* neſzloſno zvonechi, *abſonus, diſſonus.*

Zvonecz mali. *Duplum, l. dupla, platage.* v. Zvonchecz.

Zvoník. *Turris campanilis, turris ſacra, campanarium, campanile.* v. Turen.

Zvoním zvonom. *Pulſo, tudito, pulſo campanam, ſignum, l. ſonum campanæ do.* 2. zvonim, zvenchim, glaz dajem,

ſono, crepo, tinnio, tintinnio, ſonum do, l. reddo, clango. 2. jako zvonim, *perſono, inſono, percrepo, perclango.* 3. ſzkup zvonim, *compulſo, conſono.* 4. zopet zvonim, *reſono, reclango.* 5. v-okol zvonim, *circumſono.* 6. zvonim neſzloſno, *diſſono, diſerepo.* 7. zvoni vuho, *tinit, l. tintinat auris, l. in aure.*

Zvrachajuch. *Titubanter, vacillanter.*

Zvrácham-nulſzem. *Everto, inverto, perverto, proruo, diruo.* 2. zvernuti koga iz ſzvojega ſtimanya, *refutare, confutare, labefacere, infirmare aliquem.*

Zvráchamſze od betega, ali pianoſzti. *Titubo, vacillo, talipedo.*

Zvrachànye. *Titubatio, vacillatio.*

Zvrácheu. *Sanatus, perſanatus, medicatus, curatus, reſanatus.* v. Ozdravlyen.

Zvrachènye. *Perſanatio, reſanatio, ſanatio, medicatio, curatio.* v. Ozdravlenye.

Zvrachìtel. *Curator, medicus, ſanator, medicator, ſalvator.*

Zvrachlyiv. *Sanabilis, medicabilis, remediabilis, reſanabilis.*

Zvrachújem. *Sano, perſano, curo, medico, redintegro.* zvrachiti ranu, *curare vulnus.* v. Ozdravlyujem n. 2.

Zùtra. *Cras, die craſtino, in craſtinum diem, & tempore proximè futuro, die inſtante, proximè imminenti, die ſubſequenti.* zutra rano, *cras mane, cras bene mane.*

Zutràſsni. *Craſtinus.* zutraſsni dan, *dies inſtans.*

Zvùchen. *Verſatus, peritus, practicus, expertus, exercitatus, edoctus.* v. Veſch. zvuchen v-poſzlu, veſch v-opravku, *pragmaticus.* 2. zvuchen kony, *equus inſtructus, parippus.*

Zvún, zvuna, zvana. *A foris, ab extra, exteriùs.* 2. *extrà, exceptè, ſinè.* zvun toga, *exceptô, demptô hoc.* zvun varaſſa, *extra civitatem.*

Zvúnſzki. *Extrinſecus.* 2. *externus, extraneus*

Digitized by Google

neus, *extrarius*. zvunſzki ali nedomachi peſz, *canis extrarius*. zvunſzka, ili zvanſzka imanya kâ nit duſſi, nit telu ſzu oſzobita, *bona extranea*. koja pak ſzamo telu oſzobita jeſzu, *bona externa* zovuſze.

Zvúſzt. *Ex ore*. z-vuſzt moih, *ex*, *l. de ore meo*.

Vſza, kâ upiſzah ovde ſzlova,
Szlovke, rechi preſzlavnomu,

Nèg pevaju Bogu ſzlava,
ú zmoſnoſzti vekvechnomu;
Koi volyu ú pochetku,
Kinch jezika ſzlovenſzkoga,
Daſse krepoſzt ú zverſſetku,
Dobra radi obchinſzkoga,
V-knyige ove ú loſiti,
Sztauczem koriſzt úchiniti.

FINIS.

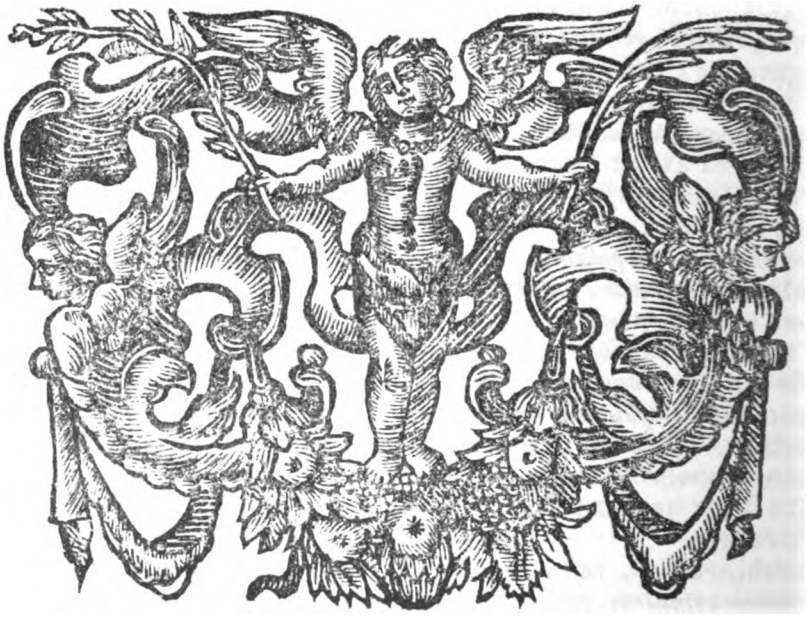

Digitized by Google

KRATEK PRIDAVEK
NEKOJEH RECHIH,

U ové ſztranke knyige zaoſztavlyeneh, ali za doſzta neiztolmacheneh rechmi Diachkemi.

A.

Aldov. *Hoſtia, litamen.* v. Holocauſtoſis. Velik, y preſtiman aldov, *Hecathombe, buthiſia.*

Aldòvni. *Sacrificus, imolatitius.* aldovna hiſa, *offertorium.* aldovno meſzo, *immolatitia caro.* aldovni nós, *feceſpita.* Pehar, *ſpondeon.* Penez, *nummi ſacrificales.* Poſzuda, *Capeduncula, capis, guttus.* ſivina, *victima, hoſtia, haruga.* ſzluga, *victimarius.* v. Simpulum. 2. Aldovni, kayſze more alduvati, *litabilis, ſacrificabilis.*

Aldòvnik. *Sacrificus, ſacrificulus, ſacrificator, oblator.*

Aldújem. *Victimo, as.*

Alduványe. *Oblatio.* ſzrechno alduvanye, *litatio, onis.*

Almuſtni. *Eleemoſynarius.* almuſtni kruh, *panis gradibilis.* almuſtne skatule, *pyxides pro pauperibus, cippi eleemoſynarii.* almuſtna ſzramba, *ararium pauperum, gazophylacium templi.* almuſtna ladicza, *arcula pauperum.*

Almùſtvo. *Stips, pis.* dati almuſtvo, *dare eleimoſynas, operari.*

B.

Babìcza zidna. *Columen, tibicen.*

Banènye. *Pompoſitas, tis.* v. Oholnoſzt.

Banìmſze. v. Pompo.

Bátecz, z-kèmſze, kay pribia, ali jednachi. *Malleolus, fiſtuca, tudes, pavicula, volgiolus, volgiolum.*

Barſun. *Murex, oſtrum, blatta rutila.*

Barſſunſzki. *Holoporphyrus, porphyriacus.*

Bárſſunſzka-ſzvita. *Oloſcrus, ri, veſtis conchyliata, l. oſtro perfuſa, virgens, trabea, æ.* Barſſunſzki plaſch, *blatio ſericum.* takvum opravum opravlyen, *oſtrifer purpuratus, purpurarius.*

Bég. *Effugium, fugella.* vu begſze puſztiti, *cavum pedis oſtendere, induere talaria.*

Bekàv. *Traulus, li.* v. *ſuo loco.*

Bekàvecz. *Mogilalus, atypus.*

Bèrglez. *Sitta, æ.* v. Ptich.

Beſécz. *Fugitivus, profugus, drapeta.* v. Vuſzkok.

Beſitel-lyudih. *Miſantropos.*

Betèg. *Morbus, lues, labor.* betega prihod, *morbi inſultus,* l. *aceeſſio.* na beteg nagnenye, kôſze more z-vrachiti, *cataſceſis.*

Bìch. *Flagellum, ſudiculum, maſtix.*

Bichujem-valſzem. *Maſtigo, catomidio.*

Birſság. *Multa, coërcitio pecuniaria, multatitia pecunia, multa pecuniaria, ramia, æ.*

Birſsáſim v-penezeh. *Peculio, as.*

Bíſzer. *Alba, rum, lapilli erythræi, baccæ maris.* biſzerom naperen, *baccatus, gemmis diſtinctus.* iz biſzera naprav-

)(lyen,

Digitized by Google

ſyeu, *margaritatus*. kay biſzer donaſſa, *margaritifer*. koi biſzer pobira, *conchyta*, *conchylegulus*. koi prodaje, *margaritarius*. skolka biſzerna, *conchula*, & *umbilicus*, *pinna*, *margaritifera concha*.

Bláſen. *Salvus*, *divus*. *Plur*. Blaſeni, *cœtus*, *cœlicus*, *cœlites*, *divi*, *ſancti*, *electi*, *beati*. blaſenoga chinim, *ſalvo*, *ſalvifico*.

Bláten. *Mattus*. blaten put, *matta via*.

Blezkanye ochih. v. Oko *ſuo loco*. *Item* Iſzkre, kêſze vide pred ochima, *marygæ*, *rum*.

Bogatſztvo. *Opes*, *opulentia*, *facultates*, *fortunæ*, *pactali opes*. prekoredno bogatſztvo, *mamona*.

Bógh. *Theos*. Bogh, y chlovek, *Theander*. Bogh peklenſzki, *Pluto*, *Summanus*.

Borìtel. *Pycta*, & *pyctes*, *pyctomacharius*, *pygmachus*. kokot koiſze rad z-drugemi bori, *gallinaceus pictes*.

Bosìch. *Feſtum aparitionis DEI*, *theophania*, *æ*, & *orum*.

Bosje nadehnenye. *Enthuſiaſmus*.

Bòy, harcz pred gradom, ali varaſſem. *Antarium bellum*. nazveſcham boy nepriatelu, *diffido*, *as*.

Bráda. *Barbitium*, *barba*. duga brada, *promiſſa barba*, *propexæ in pectore barbæ*. koi na kray licza zlocheſztu bradu ima, *malibarbis*, *ſpanopogon*.

Branènye. *Tutamentum*. v. Mundium.

Branìtel. *Protector*, *propugnator*, *defenſor*, *tutator*, *ſoſpitator*.

Branim. *Protego*, *præſidio alicui ſum*, *præjuvo*, *vindico*.

Branitelìcza. *Propugnatrix*, *defentrix*.

Bratovchìna. *Fraternitas*, *fraternum*, *ſodalitium*. bratovchinu zacheti, *conteſſerare*.

Brème. *Onus*, *ſagma*.

Breſztovìna. *Ulmi genus*, *atinia*, *æ*.

Brezova guba. *Phellus*. v. Suber.

Brigader zverhu 8000. junakov. *Phalangarcha*.

Brigaderia. *Phalangarchia*.

Bród. *Tranſitus*, *pons navalis*. v. Thalamegus. broda napravlyanye, *naupego*, *onis*. sùm morja od broda, *pitulus*.

Brodár. *Naviculurius*. brodar razumen, *palinurus*, *ri*.

Brodaria. *Navicularia*, *æ*.

Brodecz. *Navilium*, *navigiolum*.

Brodìmſze. *Navigo*, *naviculor*, *ſulco flumina*, *nauculor*. broditiſze poleg brega, *ſtringere ripas*.

Brodomeſter, kì brode napravlya. *Naupegus*, *naupejus*, *naupegarius*, *naupicus*.

Brodovine placha. *Amphotheroplon*. koi meſzto brodovine pomaſe brodarom voziti, *nautepibata*. koi brodovinu pobira, *nautologus*.

Brodſzki. *Naviculuris*. brodſzki boy, *naumachia*. brodſzke ſtange, kêmiſze vojuje, *naumacha*, *orum*.

Bub lup. *Ictus*, *tax*, ut: *tax tax meo tergo erit*, bub lup po mojem herbtu poyde.

Bùkva. *Fagus*, *oſtrya*.

H.

Heuz. *Lupus cervarius*, *lynx*, *chavus*, & *chaus*, *i*.

I.

Jagòda. *Fragum*. *Plur*. jagode, *fragæ*, *orum*. jagoda vſzakoga ſzada, *bacca*, *baccula*, *acinus*, *corymbus*.

K.

Kálam. *Findo*, *intercalo*, *rimo*, *cuneo*.

Kalànye. *Interfectio*, *fiſſio*.

Kalìna drevo. *Rhibis*, *is*, & *rhibes*, *etis*.

Kamenárnicza, ú kêſze veliko kamenye ſzeche. *Cararia*, *æ*. v. Lapicidina.

Kámen mejaski. *Lapis terminarius*, *limitaneus*, *ſtella*. 2. kuſſanya kamen, *coticula*, *obruſſa*, *lapis lydius*.

Kaménye na mejah pokopano. *Bodones*, *um*.

Káp. *Stillicidium*, *ii*.

Kapa iz kachje koſe. *Peſcia*, *æ*.

Kapich. v. Priſztroſſek. poſzredina med kapichi. *Andron*, *onis*.

Káram. *Reprehendo*. karati koga rechmi, *increpitare vocibus*, *vocibus in aliquem animadvertere duris*, *inclementiùs in aliquem dicere*.

Karke radi fantenya. *Vindigeſtæ*, *rum*.

Ka-

Digitized by Google

Kaſtigam. *Synodo.* kaſtigati koga, *admonere verberibus, flagro objurgare aliquem.*
Katár. *Rheuma, diſtillatio, pituitæ curſus, collectio catarrhi, catarrhus, & catharus.*
Káuran vodeni. *Phclacrocorax.*
Kebel. *Medimnum, medimnus, ni.*
Kehlicze ptichje. *Veſiculi gutturis.*
Kéhlya. *Bronchocelle, is.* preſzekanye kehlye, *bronchotomia.* pticza kehlyava, *onocrotalus.*
Kepènyek z-kapuczom. *Bardocuculus.*
Kérchim. *Excido, exſcindo, evello, excodico, erunco, explanto.* do temela, do korenya izkerckiti, *radicitus de ſtirpe recidere, eruncare.*
Kerchmár. *Decupa, ſomarius, æophorus.*
Kermeſely. *Lema, æ.*
Kèrpa, kûmſze kay briſſe. *Panniculus terſorius, ſacconia, æ.*
Kerſchanſztvo. *Chriſtianiſmus, diſciplina nazarena.*
Kerſchenik. *Chriſtianus, cruciola, chriſticola, domeſticus DEI, mancipium Chriſti, vir nazarenus, nazareus, Chriſtiani ritûs homo.*
Keſznim. *Tardo, poſtero, as.*
Kiklya. *Amiculum, rieinum, lacinia.*
Kínchim. *Exorno, corono, pingo police, pompo.* kinchiti kay, *elaborare, comere, phalerare quidpiam.*
Kìtta laſzna. *Plegma, tis.*
Kittìcza. *Olfactoriolum, ſervia, florum faſciculus, corpuſculum florum.*
Klámfa. *Gomphus, ſecuricula, fibula ferrea, confibula, commiſſura, anſæ ferreæ, compages.*
Klárus, koi od vrata niſzko k-perſzam viſzi. *Cathema, tis.*
Kláſz. *Stachys, ys, & eos.* ſeſzt klaſzov jachmen, *hexaſtichon.*
Kléſche laſzne. *Volſella, æ.*
Kleſchicze, kemi barberi potreninu zubov ván vade, *vulgò* kozja noga. *Rhizagra, æ.*
Klopòtecz. *Crepitaculum, crotalum.*
Klúp. *Bathrum.* klupno naſzloniſche, *poſtergale, lis.*
Klyuchár. *Cellarius, penuarius, promus.* klyucharich, *ſuppromus.*
Klyucharìcza. *Cellaria, vini promacenavaria.*
Kobila kruto berza. *Podarge, es.*
Kobilicze male. *Tettrigonæ.* kobilicz maternicza iz kojeſzerajaju okolu ſzunczo ſztaje, *tettrigometra.*
Koczka. *Cubus, talus, teſſera, aſtragalus, peſſus, taxillus.* ſztran ſeſzteh ochih koczke, *ſenio.* na koczkeſze igrati, *facere bolum, teſſeras, talos, teſſeris ludere, aleam, l. aleâ luderc.*
Koczkás. *Pliſtobilus.*
Kolò. *Rota.* z-kolom tert, *Crurifragus.* koiſze na jedneh koleh voze, *combennones.*
Kolna obloga. *Tympanum, ni.*
Kolorába. *Napocaulis, caulirapum.*
Komár. *Serphus, i, cnipologus.*
Komedia. *Drama, mimus, amphitheatrale ſpectaculum.* komediu zpravlyati, *agere fabulam, comœdiam agere, ludos facere, hiſtrioniam exercere, fabulam exhibere, in ſcenam prodire.* iti gledet komedie, *ſpectatum ludos ire.* komedih piſzecz, *poëta comicus, comicus fabulo.*
Komediás. *Actor, actor ſcenicus, comœdus, cantor, actor comicus, hiſtrio, ſuaviludius, hiſtrioniæ addictus, ethologus, Thymelicus.* fini komedias, *doctus roſcius.* komedias nay pervei, *archimimus.*
Komediáski. *Hiſtrionicus, hiſtrionalis, theatralis, theatricus, ſcenalis, ſcenicus, ſcenarius, ſcenatilis, comœdus, comœdicus, thymelicus.* komediaska oprava, *toragium, ii.*
Komorìcza poleg palache, ali hiſe, gde ſze je. *Canava, æ.*
Konfect. *Cupediæ, bellaria, dulcia, menſa ſecunda, coluthea, trogemata, lydiorum caricæ, epidipnides.* v. Szad. n. 5.
Kony. *Cavallus.* kî na jednom konyu ſzluſi, *ſingulator.* na dva konya ſzluſechi junaki, *amphippi, deſultores milites.* *Prov.* ſztar kony nedaſze vech

Digitized by Google

ravnati, *ſenex pſittacus, ferulam negligit.*
Konyanik-zlocheſzt. *Parephippius.*
Kopje ruchno. *Veruta, verutum, & verutlum.* takvem kopjem oboruſen, *verutus.*
Kóra. *Placa, crusta, æ.* v. Kruh.
Kordován. *Aluta biſpanica.*
Korenya kopách, *Rhizotomus.*
Koríto, ú kômſze detcza peru. *Scaphiſterium.*
Korùna. *Cidaria, anadema.*
Kóſa. *Derma, tis.* koſa, kûmſze knyige oblache, *ſittiba, æ.* koſa liſzichja, *baſſar, ris.*
Koſchicze chreſnyeve. *Pyrenes, num.*
Koſſára kruſſna. *Cartallum.*
Koſztany. *Heraclea nux.*
Kozleki, kêmſze rogi podevaju. *Sublones, um.*
Kràva doyna, y plodna, *Baſſaris, dis.*
Krày. *Terminus, marca, horos.*
Kráyda cherlyena. *Sinopis, dis, rubrica.*
Kriſtus. *Chriſtus, verbigena, flos davidicus, radice jeſſeâ editus.* faslyiviKriſtus, *pſeudo-Chriſtus.*
Kròvchecz zverhu kakve pelde na pilyu poloſen. *Meniſcus, ſci.*
Krùh. *Ceres, ris.* kruh jako tverd. *copta, æ.* kruha gornya kora, *hatta, æ.* dolnya, *hæpſetia, æ.*
Krumpàk. *Compernis, valgus, varus, varicus, loripes.*
Kuchiska ladicza. *Capſus, ſi.*
Kúla. *Caſtitia, æ.* kule zigyem, *caſtitio, as.*
Kuna lepa. *Sabbelum.* kuninſzke koſicze, *ſabbelinæ pelles.*
Kupelna hiſa. *Pyriaterium.*
Kupìcza mala. *Capidula.* kupicza drevena, *prochyta, æ.*
Kurva ochita. *Recclliduaria.* 2. kurva ſibjem iz ſzela pretepena, *polluêta pago meretrix.* 3. kurva tri filere vredna, *miracula, æ.*
Kurvaria. *Proagogium.*
Kurvinſzka oprava. *Baſſara, æ.*
Kuſſújem. *Suavium appango.* kuſſuvatiſze na vuſzta, *columbari, olumbatim labra conſerere labris.*
Kuſtraſzt. *Horricomis.* kuſtraſzti pſzi, *horricomes canes.*

M.

Magas. *Stipo, onis.*
Máſzt. *Unguedo, ilinimentũ.* ochna maſzt, *collyrium.* ſilna maſzt, *unguentum nervale.* perſzna maſzt, *cordiacum, unguentum cordiale.* maſzt proti boli gerla, *unguentum anodinum.* maſzt proti vusganyu kotriga, *unguentum infrigidans, litargiris.*
Modercz ſenſzki. *Colubium feminæum, mamillarum receptaculum, mamillare.* modercz zapeti, *conſtringere, ſubſtringere, mamillas.* odpeti modercz, *diſſolvere mamillas.*

N.

Nyùſzt. *Mardus, di.*
Nyuſztovina. *Mardurina, æ.*

P.

Poſzvetilìſche. *Holocaustoma, holocauſtoſis.*

S.

Sgèm. *Lampado, as.* v. *ſuo loco.*
Stántkalechki. *Textrina, machinatextoria.* Szliſſajucha k-ſztanu.
Bilo. *Suſpendiculum, l. perpendiculum textorium, inſile.* chunek, *navicula textoria, dragula, pentalium, pannelium.* grablicza, *inſubula.* greben, *pecten, nis.* oſznova, *fila recta.* podnosje tkalechko, *inſilia, rum.* vratilo, *liciatorium, lucilugum.* 2. vratilo dolnye, na kojeſze platno navia, *jugum, gi.* vutek, *trama, ſubtegmen, licia, rum.*
Sznújem. *Telam ordior.*
Sztúp-pechatni. *Claxendix, cis.*

V.

Vòſch. *Sireus, caucon.*

Z.

Zaczòpran. *Cantatus, faſcinatus, incantatus, excantatus, infaſcinatus, effaſcinatus.*
Zaczopranye. *Faſcinium, faſcinatio, effaſcinatio.*
Zaczoprújem. *Effaſcino, infaſcino. canto, incanto, excanto, larvo, as, devoveo aliquem, maleficiis illigo aliquem.*

Digitized by Google

Pantaleontis Bartelonæi Raverini in proſodiæ ſpeciales regulas Epitome.

A. ante B. in primis.

A. ante B. in primis breviatur: ut, Faber, Strabo. *Exceptio.*

Crabro, inſecti genus. Fabula, id eſt, fictus ſermo. Fabrateria, oppidum. Labes, macula. Nabis, proprium viri. Pabulum, ſic pabulor, aris. Sabus, ſancti filius: ſic Sabini. Sabatius. Scabidus, habens ſcabiem. Tabrata viri nomen. Trabigillus viri proprium. Tabeo, id eſt, ſordeo ſic tabes, & tabum. *Variatio.*

Abel, viri proprium. Fabella, modica fabula. Flabellum, quo ventum faciunt. Labo, repente cado. Labicum, Italiæ oppidum. Labicus, Labica, propria. Laban, proprium. *Adnotatio.*

1. Labor, oris, nomen, breviatur. Labor, eris, verbum, longatur. 2. Sabura, viri nomen, producitur. Saburra, grandior arena, corripitur.

Submonitio.

Fac ſedulo ubique gemina notes: ut, Sabbatum, & creſcentia: ut Stabam, Flabam. A. ante C.

A. ante C. in primis corripitur: ut, Acedia, Acipenſer, Macer, Maceries.

Exceptio.

Achar, viri proprium. Aculeus, ſpiculum. Cacabus, olla. Cacabo, proprium perdicum. Cacula, pediſſequus. Dacus, populus, ſic Dacia. Facunda, eloquentia ſic facundus. Gracus, & graculus, avis. Glacila. Glacito, eſt anſerum. Glacinia. Iracundus, iracundia. Machina, grandis fabrica. Macezer, proprium viri. Naca, fluvius. Opacus, Portulaca. Racipales, viri nomen. Thracia, vel Thrace regio. Thracin, vel cis, oppidum. Vacienus, viri proprium. Vacia, quæ crura reflexa habet. Zacharias, proprium.

Quæ habent, B. vel P. ante A. ut, Brachium. Placo, Paco.

Exceptis, Baculum, vellum, fuſtis. Brachys, Latinè brevis, unde brachylogia, id eſt, breviloquium. Placeo. Placentia, oppidum: unde Placentinus. Paborus, rex parthorum. Pachinus. Paciſcor, pactum facio. Spacium, diſtantia intercapedo.

Variatio.

Acis, idis, fluvii & viri nomen. Academia, victus & ſchola. Cacus, viri proprium. Hyacinthus, flos & gemma. Macero, id eſt, affligo. Pachynus, promontorium. Vacillo, id eſt, titubo.

Adnotatio.

1. Acer, eris, arbor, priorē breviat. Acer, cris, id eſt, vehemens, eandem producit. 2. Daca, orientis populus, corripit priorem. Dacæ, ad Daciam pertinens, producit eandem. A. ante D.

A. ante D. in primis breviatur: ut, Madeo, es: Spado, onis, Hadria, æ.

Exceptio.

Caduceum: hinc Caducifer, & Caduceator. Caduſii, populi. Clades, occiſio. Cicada, idem ac Locuſta. Fadus, proprium viri. Gades, inſulæ. Gadir, urbs & inſula. Gadillon, mercantia quædam. Gladis, tellus quædam. Ladas, æ, nomen equi. Lodon, vir, canis & fluvius. Quadi, populi. Radix, icis. Rado, is. Suadeo, es, id eſt hortor. Suadela, dea eloquentiæ. Spadix, avulſus à palma termes. Trado, Traduco, cis.

Variatio.

Adam, proprium viri. Adon, onis, proprium etiam. Gradivus, deus belli.

Adnotatio.

1. Cadus, vas, corripitur. Cadus, populus, producitur. 2. Vado, as, id eſt, eo, is, priorem longat. Vado, as, id eſt, ad vadum quippiam duco, eandem corripit: ſic & Vadum vadi. A. ante F.

A. ante F. in primis corripitur: ut, Africanus, Vafer.

Submonitio.

Quæ excipienda viderentur, per ph. ſcribuntur: ut, Sapphirus, Sappho.

Digitized by Google

A. ante G.

A. ante G. in primis breviatur: ut, Ago, agis, Tagus, tagi.

Exceptio.

Agalma, Latinè ſtatus. Agea, duarum urbium nomen. Agis, idis, nomen regis. Bragada, fluvius Germaniæ. Ladon, pueri nomen. Lagopus, avis. Lagus, rex Ægypti. Magalia, domus paſtorum. Mago, onis, frater Hannibalis. Ragonia, canis paſtoris. Strages. Stragulum. Tragula, id eſt, haſta. Tragitia, id eſt, inſula. Tragema, atis, bellaria. Tragulus, id eſt, piſcis. Vagina, theca. Vagio, ſic Vaginus.

Item quæ habent F. aut P. ante A. producuntur: ut, Fagus, Flagitium, Pagina, Pagus.

Exceptis tamen. Flagellum, Fragilis, Fragor, Pagaſæ, oppidum.

Adnotatio.

1. Saga, gæ, venefica mulier, longatur: hinc Sagio, unde Præſagio. 2. Sapax, acis, id eſt, ſubtilis, corripitur. Sagum, vi, veſtimentum, breviatur etiam. 3. Plaga, vulnus, producitur. 4. Laganum, genus cibi, primam longat. Lachanum, quodcunque genus oleris, eandem breviat.

A. ante L.

A. ante L. in diſſyllabis, longatur: ut, Balo, talis.

Exceptio.

Tales, Talium, oppidum. Falæ, arum, turres ligneæ. Falum, fali: idem. Halys, fluvius & vir. Halos, Athamantis domicilium. Palam, id eſt, manifeſtè.

Palin, latinò contrario: unde Palinodia, recantatio.

Pales, dea, hinc Palilia. Salum, mare.

Nomina tertiæ in genitivo creſcentia: ut, Salix, Salus, Phalanx.

Exceptis, Ales, avis aut velox. Halec, piſcis aut garum.

Adnotatio.

1. Halo, halas, id eſt. redoleo: producit priorem, unde Halitus. Alo, is, id eſt, nutrio, priorem corripit. 2. Talus, vel los, proprium viri, breviatur. Talus, appellativum, longatur. 3. Calix, vas, priorem breviat. Calix, pro folliculo, eandem longat. 4. Calo, onis, id eſt, bajulus, longat priorem. Calo, as, id eſt, voco, eandem corripit. 5. Malus, arbor, Mala, id eſt, maxilla. Malum, fructus, priorem longat. Malus, a, um. adjectivum, corripit eandem.

A. ante L. in polyſyllabis.

A. ante L. in polyſyllabis breviatur: ut, Phalaris.

Alius, a, ud: Thaleia.

Exceptio.

Alea, genus ludi. Alecto, tus, una furiarum. Aliphe, oppidum: ſic Aliphanus. Aledius, proprium. Alophorea, inſula. Balæna, id eſt, piſcis. Caligo, ginis, obſcuritas. Caliſto, Lycaonis filia. Calatia, oppidum Campaniæ. Caluſtrutiæ, arum, commixtiones herbarum. Dalia, alii Dalida. Haloboca, urbs. Laletania, provincia. Malobatrum, unguentum. Mapalia. Phalarna, piſcis. Qualea, avis. Saluſtius, proprium. Salentium, promontorium: hinc Salentinus lacus, & Salentini populi. Scalena, compactio herbarum. Squaleo, es, obfuſcor. Thalea, putamen lignorum. Talio, pœna ſimilis. Taleon, proprium.

Variatio.

Palatium, regia. Palatinus, a, um.

Adnotatio.

1. Caligo, as, neutrum, id eſt, obſcuror, producitur. Caligo, as, activum, id eſt, caligas, induo, corripitur. 2. calleo, es, obdureſco & ſcio, longatur, hinc Callidus, id eſt, aſtutus. Caleo, id eſt, calorem patior, breviatur: ſic Calidus, da, dum.

A. ante M. in diſſyllabis.

A. ante M. in diſſyllabis, producitur: ut Amen, Fama, unde Infamis & Diffamo.

Exceptio.

Camers, vir & populus. Chlamys, mantellum vulgò dicunt. Fames, eſuries. Lamus, proprium. Samos, inſula. Same, inſula, & urbs. Tamen. Thamos, nympha. Zama, oppidi nomen.

Digitized by Google

Adnotatio.

Amo, pro diligo, corripitur. Hamo, pro capio, producitur.

A. ante M. in polyſyllabis.

A. ante M. in polyſyllabis breviatur, ut, Caminus, Famulus, Amuſſis.

Exceptio.

Amentum, lorum, quod jacuio adnectitur, ſic Amento, as, id eſt. circundo vel acio. Amianus, proprium. Bamura, urbs Africæ. Camonica. Dametas, proprium. Damipus. Hamerochita, oppidum Græciæ. Lamentum, ſic Lamentor. Lamina, truſtum metalli. Mamertini, populi Campaniæ. Mamurius, proprium viri. Mamurianus, proprium etiam. Mamurra, ſic Manurrus, proprio.

Variatio.

Amineum, oppidum & mons. Sameria, egio.

Submonitio.

Fac compoſita ſtudiosè notentur; ut, Amitto, Amoveo; & à longis deducta; ut Flameum, Flaminus, & cetera à flamen.

A. ante N. in diſſyllabis.

A. ante N. in diſſyllabis, longatur: ut, Manes, Sanus, Mano, Fanum.

Exceptio.

Ana, Latinè, ſurſum; hinc Analogia, Analectum. Mamercus, ſuperbiæ amator. Anachorita, id eſt, eremita. Anas, atis, animal amphibion, & fluvius. Cano, canis, canto & ſcribo. Caneus, uxor Pici. Canon, onis, unde Canonicus. Clanis, fluvius, qui Clanius dicitur. Crana, insula. Danus, viri proprium. Danis, proprium. Manus, pars corporis, & exercitus. Panax, herba. Panos, oppidum. Phanæs: hinc Ariſtophanes. Rhanes, nympha.

Adnotatio.

1. Anus, vetula, corripitur, unde Anilis & hoc Anile, & anicula diminutivum. Anus, podex, fluvius, & morbus, longatur. Planus, Græcum, id eſt, ſcurra, breviatur. Planus, a, um, id eſt, amplus, longatur. A. ante N. in polyſyllabis.

A. ante N. in polyſyllabis breviatur: ut, Lanio, as; Lanius, Canalis.

Exceptio.

Anippe, mater Pieridum. Canidia, venefica mulier. Canius, viri proprium. Dannubius, fluvius Germaniæ. Ganeo, helluo, ſic ganeum vel ganea. Lanuvium, oppidum Italiæ. Lupanar. Manius, proprium viri. Manilius, Manilia, propria. Manetus, viri proprium. Panaretus, proprium.

Submonitio.

Notentur è longis deducta, ut, Janitor, Lanugo, Planities, & id genus.

A. ante P.

A. ante P. in primis corripitur: ut Papæ, interjectio, Apluſter, Apinæ, Napus, Papaver, genus herbæ.

Exceptio.

Apidanus, fluvius. Apœnius, mons. Crapula, ingluvies, Capo, qui & Capus dicitur. Papas, æ, id eſt, pater & cuſtos; hinc Papare, id eſt, blande patrem appellare. Papus, vir: hinc Papia lex. Papiluus, proprium viri. Papilla, mammæ capitulum, & tribus Romæ. Papinius, poëta. Papian, illa mulier. Paphlagones, populi Veneti; Paphlagonia. Rapum, vel pa, pæ, genus radicis. Sapo, onis, ſubſtantia emaculatoria. Sapis, hujus ſapis, fluvii nomen. Saperda, piſcis nomen, non quam moluam vocant. Stepas, edis, id eſt, quod equitantis pedes ſuſtinet. Vapulo, vapulas, id eſt, percutior.

Adnotatio.

1. Lapathes, is, herba quædam, producitur. Lapathos, vel thum, herba, etiam corripitur. 2. Apis, is, idis, rex vicus & bos, longatur. Apis, vel apes, muſca, breviatur.

Submonitio.

Geminata diligenter conſiderari debent, ut, Mappa, Sapphirus, Sappho.

A ante Q.

A. ante Q. in primis, breviatur: ut, Aqua, Laqueus, aquila, etiam viri proprium.

Submonitio.

Compoſita hic notanda veniant, ut, Quaquam, Nequaquam, Quaquaverſus, quæ producuntur.

Digitized by Google

A. ante R.

A. ante R. in primis corripitur: ut, Arabia, Patio, Lares. *Exceptio.*

Arete, tes, vel Areta, tæ, puella. Areo, es, ſic Aridus. Area, locus planus, ab Ariditate. Arunci, populi, ſic Arunca, Aruncorum urbs. Aruncus, vir, & villus à mento capræ. Arus, viri proprium. Arinea, ſic Aretæ, populi. Barium, oppidum Italiæ. Baris, idis, navicula. Barine, es, mulier. Carica, ficûs ſpecies. Carax, Carabus, Caris dis; piſcium nomina. Caria; hinc Cares populi. Carex; unde Carectum ſpecies cannæ. Car, aris populus. Caris, nomen fluvii. Glarea, ſicca & ſterilis terra. Gnarus unde ſic Ignarus. Lariſſa, vel ſſæ, ſic Clariſſus fluvii nomen. Larius, Lacus Italiæ. Larinates, populi. Larides, proprium, aut patronymicum. Laronius, Laronia, propria. Larunda, nympha. Larina, mulieris proprium. Maris, vir & fluvius. Naris, naſi foramen. Narix, Naricaicium, & Narice ces. oppidum; unde Naricii. Narea, lacus. Naret fluvius umbriæ. Parus, avis. Pareo, es. hinc Appareo. Pharis, oppidi nomen. Quare, ex qua & re compoſita dictio. Varix, ſic Varicus & Varus.

Item adjectivũ, in rus, ra, rum, ut, Rarus, ra, rum. Clarus, a, um. *Variatio.*

Aram, proprium viri. Carolus, proprium etiam. Darius, Perſarum rex. Smaragdus, lapis. *Adnotatio.*

2. Ara id eſt, altare, longum eſt. Hara, ſtabulum, correptum. 2. Charis, itis, id eſt, Gratia, corripitur. Caris, idis, id eſt, piſcis, aut regio, producitur. 3. Arena, es, ſingulare, pro oppido, longatur. Arenæ, arum, plurativum, ab Arene, breviatur. 4. Pharus, vel ros, inſula, breviat priorem. Pharus, vel ros, ſacerdotalis veſtis, eandem longat.

A ante S. in diſſyllabis.

A. ante S. in diſſyllabis longatur: ut, Naſus, Phaſis: unde Phaſianus: Thraſo.

Exceptio.

Baſis, ſuſtentamentum. Caſa, domuncula ruſtica. Caſus, inſula & urbs. Praſum, id eſt. portum; hinc praſium, id eſt, viridis. Praſius, viridis gemma. Quaſi, ſimilitudinis adverbium Thaſos, una Cycladum. Thraſus, viri nomen.

A. ante S. in polyſyllabis.

A. ante S. in polyſyllabis, corripitur: ut, Aſinus, praſiũ. Quaſillus, quaſillum, id eſt, calathus. *Exceptio.*

Aſopus, fluvius & vir. Baſium; ſic Baſio, as. Caſeus, lacteus cibus. Inſius, viri nomen. Laſerpitium, herboſum virgultum. Mnaſillus, Satyri nomen. Naſica, proprium viri. Naſidius, proprium etiam. Naſidienus, viri nomen, & Naſidianus, proprium etiam. Paſa, latinè omnis; hinc Paſiphaë, & Paſiphalus, propria. Thraſimachus, proprium. Vaſidius, proprium.

Adnotatio.

1. Aſia, palus & ſtagnum producitur. Aſia regio, pars orbis tertia, corripitur. 2. Traſius viri divitis ad paupertatem redacti nomen, qui & Thralius, longatur. Thraſius, qui Buſirim inhumana hoſpitum nece poſſe aquas elici docuit, corripitur.

A. ante T.

A. ante T in primis, breviatur: ut, Quater: latro, Statera.

Exceptio.

Ater, ſic atramentum. Atella, oppidum Campaniæ, hinc Atellani ludi. Clathrus, vel Clathrum. Claterna, oppidum. Fatum, hinc fatidicus. Gnatia, oppidi nomen. Latona, Phœbi mater. Laterna, contra primitivi naturam. Natura, ſic natus & natalis. Natio, nativitatis regio. Nathanaël, Iſraëlitæ nomen. Quatinus, ſic quatenus Saturnus, Deus & Planeta. Scatimus, viri proprium. Scatina, piſcis. Saturius, decurio quidam. Statius, proprium poëtæ. Stlata, navigium latum. Vates, ſic vaticinor. Vatineſſa, oppidum Aſſyriæ.

Quæ habent M. ante A. vel R. cum muta: ut, mater, frater, fratrum.

Exceptis tamen Mathon vel tho, proprium viri. Matella, vas urinarium. Matinus.

Digitized by Google

tinus, mons, hinc Matinus, a, um. Matheſis ſic Mathematicus. Matieni populi. Cratos, Latinè Robur. Craterus. Crates, tis. Stratos, id eſt, Exercitus: hinc Stratophilus, Stratocles.

Variatio.

Blatero, ſtultè loquor. Platea, latus locus. *Adnotatio.*

1. Atys, Cybelis famulus, & Ebrietas longatur. Athys, pro quocunque alio, breviatur. 2. Atina, Campaniæ oppidum, & urbs Bœotiæ, longatur. Arinas, viri proprium, apud Virgilium, breviatur. 3. Cratis, fluvius, corripit priorem. Cratis, pater Scyllæ, producit eandem. 4. Latus, eris, ſubſtantivum correptum eſt. Latus, a, um productum. 5. Statim, id eſt, conſtanter, priorem longam habet. Statim, id eſt, protinus, eandem breviat.

Submonitio.

Dupla ſtudiosè notentur: ut, Attagen, Blatthæus, Blatta, quod & Blapta.

A ante V.

A. ante V. in primis, breviatur: ut avis, avus. *Exceptio.*

Avidienus, proprium. Blavia. David qui & Davidus dicitur. Davus, viri nomen. Davalus, proprium etiam. Gaviſus, lætus. Gnavus, unde ignavus. Mavors, Mars. Mavis, ſic Mavult. Navarcha. Navis, ſic navita, & navigo. Navis, as, ſubtiliter ago Navus, etiam adjectivum. Pavo, ſic pava & pavus. Pravus, a, um, ſic pravo & depravo. Ravus, a, um, id eſt, ſubniger. Ravila, & Ravidus propria Suavis, ſic ſuavium & ſuavior. Savo, onis, fluvius

Dictiones habentes conſonantem ante L. ſuper A. ut, clavis, flaveo.

Variatio.

Lavinium, oppidum. Lavinia, Latini filia. *Submonitio.*

Nota ex præpoſitione, A, deducta quæ producuntur, ut avecto, avius, a, um.

E. ante conſonantes in primis.

E. ante B.

E. ante B. in primis, corripitur: ut: Nebulo, Ebur, Nebula.

Exceptio.

Debe, es, inſula Debeo, id eſt, obligor. Debilis, ſic Debilito. Ebroſita, mel quoddam. Ebrius, & quicquid hinc eſt. Hebe, id eſt, Pubertas, hinc Ephebus. Hebeſus, viri nomen. Rhebas, Rhebæ fluvius. Rebus, equi nomen. Sebetus, fons & fluvius: hinc Sebetis idis. Sebum, pro Sevum. Sebinus, Italiæ lacus. Thebæ, arum, ſic Thebe, es, & Thæbæus, & Thebais. Zebedæus.

Habentia duas conſonantes ante E: ut, Crebro, Treber, Trebula.

Exceptis. Trebia, fluvius. Trebatius, Trebonius, propria. Trebius, proprium etiam. Phleborotomon. Gehenna, variatur.

Submonitio.

Diphthongata cave prætermittas: ut, Glæba, phœbe: ſic phœbus, Cœbus: ut quæ cum Præ componuntur: ut, præbeo.

E ante C.

E. ante C. in primis, breviatur: ut, Precor, Speculum, Specus.

Exceptio.

Cecilia, herba, mulier & ſerpens. Echo, us, ſoni repercuſſio. Imbecillus, vel lis, debilis Lecania, mulieris, proprium. Lecythas, vaſculum olearium. Secius, id eſt, minus. Stephas, adis, inſula. Theca, hinc Bibliotheca. *Adnotatio.*

1. Echion, onis, vel ontis, augur, producitur. Echion, miles, corripitur. 2. Specula, locus, unde ſpeculator, correptam habet primam. Specula à ſpes, diminutivum, eandem producit. 3. Cœcus, qui non videt, longum eſt. Secus, id eſt, aliter vel juxta, correptum.

Submonitio.

Non te pœnitebit, etiam hic diphthongi meminiſſe, ut in Græcus. Sæculum, (aliàs Seculum) Mœchus Oechalia. & derivativorum: ut, Regula, Mœcum, Tecum, Vecors, Securus, Precox, & id genus.

E. ante D. in diſſyllabis.

E. ante D. in diſſyllabis, producitur: ut Hedus, pedor.

Digitized by Google

Exceptio.

Cedrus, arbor. Medon, ontis, proprium viri. Pedum, baculus paſtoralis. Sic deductum à pes pedis. Scheda, epiſtola.

Adnotatio.

1. Cedo, id eſt, dic vel da, corripitur. Cedo, do locum, percutio, & ſedo, as, id eſt, pacifico, longatur. 2. Edo, compono, longat eandem. Edo, is, comedo, breviatur. 3. Pedo, verbum productum eſt. Pedo, onis, nomen correptum.

E. ante D.

E. ante D. in polyſyllabis breviatur: ut Meditor, Medeor.

Exceptio.

Edonus, & Edonis propria. Gedipa, viri proprium. Hedys, id eſt, dulcis, & deductum, ut Hedymeles. Heduus, Galliæ populus. Medea, venefica. Medraci, populi. Nedymnus, viri proprium. Pedema. Pedaſus, oppidum. Sedentani, populi Hiſpaniæ. Sedulus, ſic Sedulius, proprium. Seditio, Seditioſus. Zedoron.

Variatio.

Gedeon, viri proprium.

Adnotatio.

Medicus, a, um. à medeor, corripitur. Medicus, a, um. à Media regione, producitur. Media, adjectivum, breve eſt. Media, ſubſtantivum, id eſt, regio, longum.

Submonitio.

Notentur qui diphthongo ſcribuntur: & quæ ex his originem habent; ut, ab Ædes, Æditius, Ædifico, Cædicus, Cæditius, propria à Lædo, Læſio. Idem fœderis, à fœdus, & fœdare ab adjectivo fœdus: ſic Lœdoria, Phœdorius, Oedipus.

E. ante F.

E. ante F. in primis corripitur: ut, Nefas, ſic Nefandus, Nefarius.

Exceptio.

Efula, urbis nomen: quidem ſcribunt Ephula.

E. ante G.

E. ante G. in primis breviatur: ut, Regio, Legio.

Exceptio.

Egates, inſulæ. Gregorius proprium. Hegaleos, mons. Legitimus, a, um. Megareus. Phlegeus, proprium viri. Regium, urbs Brutorium, hinc Rhegii hujus incolæ. Regulus, ſerpentis nomen. Regaliolus, avicula. Regina, Regilus, & Regila veſtis quædam. Segeria, urbs Theſſaliæ. Slege, oppidum. Tegula, lateritius lapis.

Adnotatio.

1 Lego, as, id eſt, mitto, longum eſt. Lego, legis, correptum. 2. Pegaſus, ulatus equus, producitur. Pegaſus, viri nomen, breviatur. 3. Rege, à rego, breve eſt. Regis, à rex, longum.

Submonitio.

Accuratè diphthongata ſignentur: ut Ægyptus: ab Æger: Ægonomus, captarum rector, Nœgæum, & compoſita: ut Dago, Segrego, Egregius, Vegrandis.

E. ante L. in diſſyllabis.

E. ante L. in diſſyllabis, producitur: ut Velum, Velo, Velas, unde Revelo.

Exceptio.

Chelis, cithara. Celer, velox. Celox, ocis, navicula. Felo, vel Feio, is, pardi proprium. Gela, urbs & fluvius. Gelu: hinc gelare regelare: Gelos, otos, id eſt, Riſus, hinc Agalaſtus, qui eſt ſine riſu. Helos, otis, proprium oppidi. Helops viri proprium. Helox, canis, Lelex viri proprium. Meli: hinc Meliſſus & Melæander. Meles, is, vel eris, fluvius. Melos, dulcis modulatio. Pelops, Achaiæ rex. Scelus, eris, hinc Sceleſtus. Scelos, id eſt, crus, cruris. Stelis, idis, avicula & dea. Telon, rex quidam. Velut, Veluti, Velim.

Adnotatio.

1. Melas, vir & fluvius, corripitur, ſi chelas, id eſt, niger, unde & Melampus. Mela, vir & fluvius, producitur. 2. Helix, icis, ſubſtantivum, heredæ ſpecies corruptum eſt. Elix, icis, adjectivum, ab elicio, id eſt, attrahens & fallax, productum.

E. ante L. in polyſyllabis.

E. ante L. in polyſyllabis breviatur: ut, Elegia, Selibra.

Exceptio.

Colonium, id eſt, Ciconia. Delubrum, templum. Electrum, ſpecies metalli. E-

ly-

Digitized by Google

lyſium, hinc elyſius, a, um. Elæus, populus. Elona, urbs. Helias ſol: ſic Heliodorus. Melanium. Melota, veſtis ex pellibus ovinis. Pelion, mons Theſſaliæ. Pelamys, piſcis quidam. Peluſium, urbs Ægypti, Pelignum. Pelides, Pelei filius, vel nepos. Pelides, marinus ſinus. Spelæum, caverna: Spelunca idem. Telebous, Teleboas, propria. Telebræ, populi & inſulæ. Thelecoon, proprium. Telemachus, proprium etiam. Telegonus. Telenus proprium. Telephus, proprium etiam. Velicer, fluvii nomen. Velabrum, lacus Romæ.

Variatio.

Elizabeth, Heliſos fluvius.

Adnotatio.

1. Melius, neutrum, à melior, breviatur. Melius, proprium viri, producitur. 2. Pecias, æ, Lafonis patruus, correptum eſt. Pelias, adis, Theſſalis, idis, producitur.

Submonitio.

Diligentiori cura adnotanda ſunt diphthongo ſcripta: ut: Bælua, Lælius, Cœlius. Et è longis deducta: ut Delicius, Belides, delibutus, elegans delicium.

E. ante M.

E. ante M. in primis corripitur: ut, gemo, gemis: Premo, Tremo, Eremo.

Exceptio.

Crementum, unde incrementum. Chemitis, ſepulcri ſpecies. Demo, is, id eſt. removeo. Demũ, tandẽ. Demos, populus: hinc Demoſthenes, Democritus, Demetrius, Demenetus, Democles, &c. Mnemoſyne, muſarũ mater. Mnemoſynon, teſtimonium, monumentum. Pheme, id eſt, fama: hinc Polyphemus. Phemus, proprium. Remex, ſic Remigium, Remigio. Remi, Galliæ oppidum Remigius. Semi, id eſt, medius: ut Semi homo, ſemiſſis, ſemita, ſemimodius. Semen, inde ſemino, ſeminarium, ſementis & Semarchus, Niobes filius. Themus, vinculum quo naves retinentur.

Quæ ab E. littera etiam aſpirata fiunt: ut, Heminus, Hemina, Præter.

Emo, unde redimo: & Emito, unde redimio.

Item nomina tertiæ in genitivo creſcentia: ut, Nemo, inis, Themo, onis.

Præter.

Femur, tibiæ pars. Themis, dea. Chremes, conſultus interpretatur. Memor, oris, ſic Immemor, Nemus, oris.

Variatio.

Nemea, mons & ſilva. Chrema, Italiæ oppidum. Pemus, occultus ſpiritus. Temetum, forte vinum: hinc Temulentus, Temulentia.

Adnotatio.

Remus, mi, nauticum inſtrumentum, longum eſt: ſic Rhemus, Turni miles. Remus, mi. Remuli frater, correptum.

Submonitio.

Plura ad hanc regulam diphthongantur: ut, Dæmon: ſic Cæmetrium, Fœmina, Fœmen, Fœnus.

E. ante N.

E. ante N. in primis longatur: ut, Renes, Zeno, Leno, onis.

Exceptio.

Eneſinus, proprium. Enim, conjunctio. Enienes. Eniſpe, oppidum. Enipeus, vel Enipheus, fluvius, & vir. Enyo, bellicus furor. Feneſtra. Henetus, proprium. Meneſtheus. Menedemus, proprium. Meneſes, proprium. Menander, proprium etiam. Menapii, populi. Menœeceus, proprium. Meno, id eſt, maneo & derivata, ut, Menelaus. Menalcas, & plura alia propria. Menlama, mulieris proprium. Menœcius, hinc Menœciades. Phreneſis, inſania capitis: Phreneticus tamen longatur. Penes, præpoſitio. Pheneum, lacus & oppidum. Penu, penum, vel penus. Penitus, omnino. Penates, dii familiares. Penetro. Xenos, id eſt, hoſpes; hinc Xenium, Xenodochium, &c.

Et quæ, à B. G. S. T. V. incoantur ante E: ut, Bene, Genus, Senex, Teneo, Venus.

Demptis tamen.

Geneſar, ſic Geneſareth. Blenæ, populi. Splenium, emplaſtrum, oblongum. Steno, Stenus, Meduſæ ſoror. Strena, munuſculum. Senio, & ſenus, à ſenex.

Stre-

Digitized by Google

Strenuus, a, um. Senæ, arum, oppidum; ſic Sena, næ, flumen. Senia mulieris nomen. Thenos, inſulæ nomen. Teneſinus. Threnos, ſic threnodia. Venucula. Venor, aris. Veneo, id eſt vendor. Vena, meatus ſanguinis. *Submonitio.*

Notentur, generalibus regulis nota, ut Ren, renis, ſplen, ſplenis: ſic Æneas, Ænicina. Fœnum, Scæna, Mœnia, Oenos, id eſt, vinum, & ſexcenta alia.

E. ante P.

E. ante P. in primis, breviatur: ut, Crepida: & compoſita ab epi: ut Epiſcopus.

Exceptio.

Cepio, viri proprium. Cephenus. Cephenus, Andromede pater: unde Cepheni populi. Cephiſus, unde Cephiſis, idis: & Cepheſius, ſia, ſium. Cepus, monſtrum quoddam. Cephas, Latinè petra. Cepos, urbs. Ephytus, proprium viri. Epiros, vel rus, regio. Epitides, proprium. Epytus, proprium. Eperiæ, Ephula, Epiolus. Ephæſtus, Epheſtio, Ephæſtia. Epinitus. Gepidæ, populi. Hepar, atis, Jecur. Leponticus, viri nomen. Repo, is, unde Obrepo, Subrepo. Repia, piſcis & ſcopulus. Sepias, dias, promontorium. Sepum, id eſt, ſævum, pingue in bubus. Sephora, mulier. Sepion, ſic Cepa, & Cepe pro eodem. Thepolemus, Herculis filius.

Adnotatio.

Redens, id eſt, Subitus, corripitur. Repens, participium à Repo, producitur.

Submonitio.

Diphthongata fac animadvertas, qualia ſunt, Sæpe, Sæpes, Sæpio, Cœpa, Cœpi à Capio: & cœpi defectivum item: Vepicus Vegrandis Vejovis, & alia quæpiam compoſitione longantur.

E. ante Q.

E. ante Q. in primis corripitur: ut, Equidem, Nequeo, Sequor, Frequens.

Exceptio.

Sequana, fluvius: unde Sequanici & ſequani, populi fluvii hujus accolæ. Deque, id eſt, decorum. *Adnotatio.*

1. Equus, qui, ſubſtantivum, correptum eſt. Equus, a, um, juſtus, productum. 2. Equicolus, viri proprium, corripitur. Æquicolus, Tuſciæ populus producitur.

Submonitio.

Dipthongo notata: ut Æqualis, Æquator: & à Ne prohibitivo deducta: ut Nequis, nequaquam, producta ſunt omnia.

E. ante R.

E. ante R. in primis, breviatur: ut, Ferus, Merus, Herus, Eremus.

Berytus, urbs Phœnicæ. Ceretum, oppidum: hinc Ceretani & Ceretanum vinum. Ceruſſa pigmentum: hinc Ceruſſatæ mulieres dicuntur. Cerachus, Cretæ fluvius. Cerinthus, viri proprium. Cleres, id eſt, ſors: hinc Clericus: & Clereta lena. Clerix, populus. Eretum, oppidi nomen. Eridanus, fluvius. Erigone, nympha. Erii, montes Veneri ſacri. Eruca, vermis & herba. Ærumna, calamitas. Frugium, ſuffrutex. Feriæ, arum. Feronia, dea & urbs. Geriones, e vel is, & Gerion, onis, & Gerioneus, Gerionei, rex. Geri, populi: alii Gerri. Herois, oppidum Aſſyriæ & dominæ. Hero, rus, mulieris proprium. Herea, edis. Hereos, loci nomen. Hereo, es. Meriones, is, viri proprium. Merix, piſcis. Nereus, deus: hinc Nereis, Nerine. Neritos, mons Itachæ, hinc Neritius Ulyſſes. Neritæ, rates. Nerite, piſcis. Neridi, oppidi nomen. Neris, is, montis nomen. Ser, ſeris, hinc ſericum. Seranus, viri nomen. Serus, a, um, id eſt, tardus, a, um. Seria, vas. Serius, a, um. Serio, & Seria, orum, id eſt, res ſeria. Smera, ſuffrutex. Tereus, ſic Terea. Ther, thereos, id eſt, fera & hinc deducta. Theron, canis & viri nomen. Thero, us, nympha. Theridamas, viri & canis nomen. Xeros, id eſt ſiccus: hinc Xerolophus, ſiccus tumulus. Xerophagium, ſiccorum ciborum comeſtura. Xerinthius: hinc Xerinthia littora.

Diſſyllaba, quæ P, habent ante E. ut, Pero, Peronis pera.

Per Ve ſyllabam incoata: ut, Verona, Vetonei.

Dem-

Digitized by Google

lyſium, hinc elyſius, a, um. Elæus, populus. Elona, urbs. Helias ſol: ſic Heliodorus. Melanium. Melota, veſtis ex pellibus ovinis. Pelion, mons Theſſaliæ. Pelamys, piſcis quidam. Peluſium, urbs Ægypti, Pelignum. Pelides, Pelei filius, vel nepos. Pelides, marinus ſinus. Spelæum, caverna: Spelunca idem. Telebous, Teleboas, propria. Telebræ, populi & inſulæ. Thelecoon, proprium. Telemachus, proprium etiam. Telegonus. Telenus proprium. Telephus, proprium etiam. Velicer, fluvii nomen. Velabrum, lacus Romæ.

Variatio.

Elizabeth, Heliſos fluvius.

Adnotatio.

1. Melius, neutrum, à melior, breviatur. Melius, proprium viri, producitur. 2. Pecias, æ, Laſonis patruus, correptum eſt. Pelias, adis, Theſſalis, idis, producitur.

Submonitio.

Diligentiori cura adnotanda ſunt diphthongo ſcripta: ut: Bælua, Lælius, Cœlius. Et è longis deducta: ut Delicius, Belides, delibutus, elegans delicium.

E. ante M.

E. ante M. in primis corripitur: ut, gemo, gemis: Premo, Tremo, Eremo.

Exceptio.

Crementum, unde incrementum. Chemitis, ſepulcri ſpecies. Demo, is, id eſt. removeo. Demũ, tandẽ. Demos, populus: hinc Demoſthenes, Democritus, Demetrius, Demenetus, Democles, &c. Mnemoſyne, muſarũ mater. Mnemoſynon, teſtimonium, monumentum. Pheme, id eſt, fama: hinc Polyphemus. Phemus, proprium. Remex, ſic Remigium, Remigio. Remi, Galliæ oppidum Remigius. Semi, id eſt, medius: ut Semi homo, ſemiſſis, ſemita, ſemimodius. Semen, inde ſemino, ſeminarium, ſementis & Semarchus, Niobes filius. Themus, vinculum quo naves retinentur.

Quæ ab E. littera etiam aſpirata fiunt: ut, Heminus, Hemina, Præter.

Emo, unde redimo: & Emito, unde redimio.

Item nomina tertiæ in genitivo creſcentia: ut, Nemo, inis, Themo, onis.

Præter.

Femur, tibiæ pars. Themis, dea. Chremes, conſultus interpretatur. Memor, oris, ſic Immemor, Nemus, oris.

Variatio.

Nemea, mons & ſilva. Chrema, Italiæ oppidum. Pemus, occultus ſpiritus. Temetum, forte vinum: hinc Temulentus, Temulentia.

Adnotatio.

Remus, mi, nauticum inſtrumentum, longum eſt: ſic Rhemus, Turni miles. Remus, mi. Remuli frater, correptum.

Submonitio.

Plura ad hanc regulam diphthongantur: ut, Dæmon: ſic Cæmetrium, Fœmina, Fœmen, Fœnus.

E. ante N.

E. ante N. in primis longatur: ut, Renes, Zeno, Leno, onis.

Exceptio.

Eneſinus, proprium. Enim, conjunctio. Enienes. Eniſpe, oppidum. Enipeus, vel Enipheus, fluvius, & vir. Enyo, bellicus furor. Feneſtra. Henetus, proprium. Meneſtheus. Menedemus, proprium. Meneſes, proprium. Menander, proprium etiam. Menapii, populi. Menœeceus, proprium. Meno, id eſt, maneo & derivata, ut, Menelaus. Menalcas, & plura alia propria. Menlama, mulieris proprium. Menœcius, hinc Menœciades. Phreneſis, inſania capitis: Phreneticus tamen longatur. Penes, præpoſitio. Pheneum, lacus & oppidum. Penu, penum, vel penus. Penitus, omnino. Penates, dii familiares. Penetro. Xenos, id eſt, hoſpes; hinc Xenium, Xenodochium, &c.

Et quæ, à B. G. S. T. V. incoantur ante E: ut, Bene, Genus, Senex, Teneo, Venus.

Demptis tamen.

Geneſar, ſic Geneſareth. Blenæ, populi. Splenium, emplaſtrum, oblongum. Steno, Stenus, Meduſæ ſoror. Strena, munuſculum. Senio, & ſenus, à ſenex.

Stre-

Digitized by Google

Item quæ P. vel V. habent ante E: ut, Peto, Veto.

Præter.

Petalus, proprium. Vetonica.

Adnotatio.

1. Thetis, Achillis mater, breviatur. Tethys, Oceani uxor variatur. 2. Creta, fluvius, breviat priorem. Creta insula, eandem producit. 3. Ethos, vel Ethus, thi, mos, corripitur. Ethos, ethus, indoles, inde Ethicus, a, um. Ethologus producitur. 4. Fretum substantivum, id est, mare, curtatur. Fretus, a, um. id est, terminus, producitur. 5. Meta, æ. id est, terminus, producitur. Mtea, Græcum, id est, trans, inde Methodus & Metaphora, corripitur. *Submonitio.*

Complura diphthongo notantur: ut, Ætas, hinc æternus, Æther, Lætor. Rhæte, vel Rhætis, Æthes, sic Cretus, Præthus, Lætum. E. ante V.

E. ante V. in primis longatur: ut, Levita, Evum.

Exceptio.

Brevis, sic brevio. Levo, as. Severus, id est, gravis. *Adnotatio.*

1. Levis, non gravis, breve est. Levis, non asper, productum. 2. Levo, id est, levigo, priorem longat. Levo, subrigo, eandem breviat. *Submonitio.*

Pauca diphthongum recipiunt: ut Æva, Evæ, Ævum, Lævus, Læva, Lævum, Nævus, Sævus.

I. ante consonantes, in primis

I. ante B.

I. ante B. breviatur: ut, Libya, Liburnum, Bibo, Cibus.

Exceptio.

Fibula, sic Cesibulo & diffibulo. Hibernus, a, um, ab hiems. Hibris, avis ex accipitrum genere. Ibis, idis, avis Ægypti. Ibicus, viri proprium. Libum, genus dulciarii cibi. Libra: sic Libro, as, & Libella. Libethrus, vel tra, fons & Mons Manesiæ. Scribo: sic Scriba, bæ. Scribonius, & Scribonia propria. Scribilita, placentæ species. Sibillus, vel lum: sic Sibilo. Sibia, urbs, fluvius & poculum. Tibia, sic Tibicen. Tibur, oppidum: hinc Tibirus, Tiburtinus & Tiburtus propria Tiburnus, tiburna, sic tiburni. Tibula. Viburnum, virgultum. Vibius, vitæ duplicis & viri nomen. Vibidius, proprium viri. Vibex, bicis. Variatur Hibernia, regio.

Adnotatio.

1. Libo, Libas, verbum, productum est. Libo, viro proprium, correptum. 2. Tribus, id est, spina corripitur. Tribula, vel tribulum, tribuli: pro vehiculo, producitur. 2. Liber, libera, liberum, i, non obligatus, producitur. Liber, eri, i. e. Bacchus, longatur etiam. Liber, bri, volumen & cortex, breviatur. *Submonitio.*

Generalibus regulis referenda sunt Gibbus, Scibilis, Scribam. Ibo, quæ producuntur. I. ante C.

I. ante C. in primis corripitur: ut, Erico, Mico, Cicuta.

Exceptio.

Bicus, viri nomen. Cichus, viri nomen. Ciclades, proprium. Cice, ces, mulieris nomen. Dica, cæ, causa, judicatio, crimen vel accusatio. Ficedula, avis. Ficeliæ, vel ficedulæ, locus in urbe. Ficus, sic Ficulnus. Icarus, Dedali filius. Icaria, insula, Icarius mons, qui & Icariotus dicitur. Icon, sic inconcula, Iconius, Iconismus, & Iconium. Ico, cis, percutio. Licium, sic Licitorium. Licianus proprium. Licheus, vir. Lichen, morbus. Mica, frustillulum. Michilus, proprium.

Nice, id est, victoria, hinc Nicolaus, Nicanor, Nicander, Nicostrata, Nicostratus, &c. propria.

Pica, avis. Picus, avis, & vir. Psyche, anima & mica. Pycenum, regio: hinc Picentinus: & Pyceus. Phycus, ontis, oppidum & promontorium. Picumnus, herbæ nomen. Siena, hinc Sicula, & Sicarius. Siciliquus, mensuræ genus. Sycos, latinè Sycus: hiuc Sycomorus, Sycophanta. Sicut, sic: sicuti, sicubi, sicunde nota sunt. Siche, es. Spica, vel Spicus, & Spicum, pro eodem: hinc Spiculum. Sicilia, vel

Si-

Digitized by Google

Sicelia: hinc Sicelius & Sicelides. Sicidum, oppidum. Sicha, viri proprium. Siconius, proprium. Ticinus, fluvius. Trica, cæ, vel Tricæ, ces, urbs, vel quod pullos, intricat. Tricies: sic Triceni, & Tricesimus. Vicus, hinc Vicinus, a, um. Vicinitas, vicinia. Vicies, sic Vicesimus, Viceni.

Variatio.

Sichæus, Didus maritus. Sicania, sic Sicanus, na, num. *Adnotatio.*

1. Lichas, Herculis famulus, breviatur. Lichas, viri alterius proprium, variatur. 2. Dicor, dicis, loquor, longatur. Dico, dicas, consecro breviatur. I. ante D.

I. ante D. in primis longatur: ut, Idus, Pridem, Midus, Dito. *Exceptio.*

Cnidos, vel Cnidus, oppidum Phrygiæ, hinc Cnidius, a, um. Didius, Cæsar. Didymaon, proprium. Didimus: hinc Didymeus, montis nomen & viri. Didymi, Didymorum montes. Didyme, Didymes, insula. Fides, constantia, aut etiam cithara. Fidelia, fideliæ, vasis nomen. Hydaspes, fluvius. Idume, es, urbs Judææ, unde Idumæus, a, um. Ideo, conjunctio. Idasmenus, viri proprium. Idiota, rudis, imperitus, ignarus. Idioma, sermo. Idoneus, aptus. Midas, vel Mida, rex. Quidem, certe. Rhidium, genus vasis. Siculi, populi.

Dictio habens Vi ante D: ut, Viduus, Video. *Variatio.*

Guido, Guidonis, proprium. Hydor, aqua, hinc Hydrops, Hydra, Hydria. Fidena, Fidenæ, oppidum Italiæ.

Adnotatio.

1. Idem, generis neutrius, corripitur. Idem, masculini generis, longatur. 2. Cydon, urbs, & canis; hinc Cydonius breviatur. Cydon, viri proprium, variatur.

I. ante F.

I. ante F. in primis, breviatur: ut, Cifus, Rifus. *Submonitio.*

Simplicia, quæ ad regulam pertinent, melius per ph scribuntur. Composita ferre ex regulis generalibus patent, ut Biformis, Triformis. I. ante G.

I. ante G. in primis corripitur: ut, Piger, Niger, Migro. *Exceptio.*

Bigæ, bigarum, currus. Digentia, æ, rivus. Figo, figis, hic infigo, affigo. Fligo, fligis: hinc Alligo; Fligæ, Fligarum. Frigilla, avis, sed rectius Fringilla. Frigus, sic Frigeo, & inde alia. Frigo, Frigis, decoquo. Pyga, Pygæ, rei extremitas: hinc Depygis, adjectivum; Pygargus; capta, aut aquila. Sigæum, Trojæ, promontorium; hinc Sigæus, gæa, gæum. Sigælium, apud Ausonium. Sigerius, decurio quidam. Stigo; hinc Instigo & Vestigo, Castigo. Stigosus, a, um, quod est exhaustum & macilentum. Trigæ, trigarum, currus. Triginta, nomen numerale; sic Trigesimus. Trigon, piscis. Viginti, & deducta. Strigilis, variatur. *Adnotatio.*

1. Gyges, lacus Lydiæ, viri proprium, & puer formosus, producitur. Gyges, immanissimus gigas corripitur. 2. Phrygium, à Phrigius, a, um, id est, Trojanus, a, um, breve est. Phrygium, lignum aridum, & relucens, productum est.

I. ante L.

I. ante L. in primis producitur: ut, Pileus, Miles, Mile, Milia, Filius.

Exceptio.

Cilicia, æ, regio, unde Cilissa, Cilicium. Cilium; hinc Supercilium. Cylydros, vel, drus, serpens. Cilix, populus. Cylindrus, lapis. Cilianus, proprium viri. Filimacius, & Filimaciam, propria. Filix, icis, herba. Glippus, proprium viri. Gilium, loci nomen. Gilibertus, Guilielmus, propria. Hilaris, re, hinc Hilarius, & Hilarium, propria. Hilarædus, lascivi carminis cantor. Hylas, Hylæ, Herculis puer. Hylactor, canis nomen. Hylax, canis, apud Virgilium. Ilerda, Ilerdæ, urbs Hispaniæ. Ilertes, Ilertæ, dux quidam Cyrenaicorum. Ilissus, fluminis Atticæ. Ilatra, mulier. Ilerdes, viri nomen. Lilæa, urbium quarundam nomen. Lilæus, proprium viri. Lilibæum, promontorium & urbs. Milo, vel Milon, proprium Athletæ & aliorum. Milum, frumentum quod-

dam.

Digitized by Google

Item quæ P. vel V. habent ante E: ut, Peto, Veto.

Præter.

Petalus, proprium. Vetonica.

Adnotatio.

1. Thetis, Achillis mater, breviatur. Tethys, Oceani uxor variatur. 2. Creta, fluvius, breviat priorem. Creta insula, eandem producit. 3. Ethos, vel Ethus, thi, mos, corripitur. Ethos, ethus, indoles, inde Ethicus, a, um. Ethologus producitur. 4. Fretum substantivum, id est, mare, curtatur. Fretus, a, um. id est, terminus, producitur. 5. Meta, æ. id est, terminus, producitur. Mtea, Græcum, id est, trans, inde Methodus & Metaphora, corripitur. *Submonitio.*

Complura diphthongo notantur: ut, Ætas, hinc æternus, Æther, Lætor. Rhæte, vel Rhætis, Æthes, sic Cretus, Præthus, Lætum. E. ante V.

E. ante V. in primis longatur: ut, Levita, Evum.

Exceptio.

Brevis, sic brevio. Levo, as. Severus, id est, gravis. *Adnotatio.*

1. Levis, non gravis, breve est. Levis, non asper, productum. 2. Levo, id est, levigo, priorem longat. Levo, subrigo, eandem breviat. *Submonitio.*

Pauca diphthongum recipiunt: ut Æva, Evæ, Ævum, Lævus, Læva, Lævum, Nævus, Sævus.

I. ante consonantes, in primis

I. ante B.

I. ante B. breviatur: ut, Libya, Liburnum, Bibo, Cibus.

Exceptio.

Fibula, sic Cesibulo & diffibulo. Hibernus, a, um, ab hiems. Hibris, avis ex accipitrum genere. Ibis, idis, avis Ægypti. Ibicus, viri proprium. Libum, genus dulciarii cibi. Libra: sic Libro, as, & Libella. Libethrus, vel tra, fons & Mons Manesiæ. Scribo: sic Scriba, bæ. Scribonius, & Scribonia propria. Scribilita, placentæ species. Sibillus, vel lum: sic Sibilo. Sibia, urbs, fluvius & poculum. Tibia, sic Tibicen. Tibur, oppidum: hinc Tibirus, Tiburtinus & Tiburtus propria Tiburnus, tiburna, sic tiburni. Tibula. Viburnum, virgultum. Vibius, vitæ duplicis & viri nomen. Vibidius, proprium viri. Vibex, bicis. Variatur Hibernia, regio.

Adnotatio.

1. Libo, Libas, verbum, productum est. Libo, viro proprium, correptum. 2. Tribus, id est, spina corripitur. Tribula, vel tribulum, tribuli: pro vehiculo, producitur. 2. Liber, libera, liberum, i, non obligatus, producitur. Liber, eri, i. e. Bacchus, longatur etiam. Liber, bri, volumen & cortex, breviatur. *Submonitio.*

Generalibus regulis referenda sunt Gibbus, Scibilis, Scribam. Ibo, quæ producuntur. I. ante C.

I. ante C. in primis corripitur: ut, Erico, Mico, Cicuta.

Exceptio.

Bicus, viri nomen. Cichus, viri nomen. Ciclades, proprium. Cice, ces, mulieris nomen. Dica, cæ, causa, judicatio, crimen vel accusatio. Ficedula, avis. Ficeliæ, vel ficedulæ, locus in urbe. Ficus, sic Ficulnus. Icarus, Dedali filius. Icaria, insula, Icarius mons, qui & Icariotus dicitur. Icon, sic inconcula, Iconius, Iconismus, & Iconium. Ico, cis, percutio. Licium, sic Licitorium. Licianus proprium. Licheus, vir. Lichen, morbus. Mica, frustillulum. Michilus, proprium.

Nice, id est, victoria, hinc Nicolaus, Nicanor, Nicander, Nicostrata, Nicostratus, &c. propria.

Pica, avis. Picus, avis, & vir. Psyche, anima & mica. Pycenum, regio: hinc Picentinus: & Pyceus. Phycus, ontis, oppidum & promontorium. Picumnus, herbæ nomen. Siena, hinc Sicula, & Sicarius. Siciliquus, mensuræ genus. Sycos, latinè Sycus: hiuc Sycomorus, Sycophanta. Sicut, sic: sicuti, sicubi, sicunde nota sunt. Siche, es. Spica, vel Spicus, & Spicum, pro eodem: hinc Spiculum. Sicilia, vel Si-

Digitized by Google

Sicelia: hinc Sicelius & Sicelides. Sicidum, oppidum. Sicha, viri proprium. Siconius, proprium. Ticinus, fluvius. Trica, cæ, vel Tricæ, ces, urbs, vel quod pullos, intricat. Tricies: sic Triceni, & Tricesimus. Vicus, hinc Vicinus, a, um. Vicinitas, vicinia. Vicies, sic Vicesimus, Viceni.

Variatio.

Sichæus, Didus maritus. Sicania, sic Sicanus, na, num. *Adnotatio.*

1. Lichas, Herculis famulus, breviatur. Lichas, viri alterius proprium, variatur. 2. Dicor, dicis, loquor, longatur. Dico, dicas, consecro breviatur. I. ante D.

I. ante D. in primis longatur: ut, Idus, Pridem, Midus, Dito. *Exceptio.*

Cnidos, vel Cnidus, oppidum Phrygiæ, hinc Cnidius, a, um. Didius, Cæsar. Didymaon, proprium. Didimus: hinc Didymeus, montis nomen & viri. Didymi, Didymorum montes. Didyme, Didymes, insula. Fides, constantia, aut etiam cithara. Fidelia, fideliæ, vasis nomen. Hydaspes, fluvius. Idume, es, urbs Judææ, unde Idumæus, a, um. Ideo, conjunctio. Idasmenus, viri proprium. Idiota, rudis, imperitus, ignarus. Idioma, sermo. Idoneus, aptus. Midas, vel Mida, rex. Quidem, certe. Rhidium, genus vasis. Siculi, populi.

Dictio habens Vi ante D: ut, Viduus, Video. *Variatio.*

Guido, Guidonis, proprium. Hydor, aqua, hinc Hydrops, Hydra, Hydria. Fidena, Fidenæ, oppidum Italiæ.

Adnotatio.

1. Idem, generis neutrius, corripitur. Idem, masculini generis, longatur. 2. Cydon, urbs, & canis; hinc Cydonius breviatur. Cydon, viri proprium, variatur.

I. ante F.

I. ante F. in primis, breviatur: ut, Cifus, Rifus. *Submonitio.*

Simplicia, quæ ad regulam pertinent, melius per ph scribuntur. Composita ferre ex regulis generalibus patent, ut Biformis, Triformis. I. ante G.

I. ante G. in primis corripitur: ut, Piger, Niger, Migro. *Exceptio.*

Bigæ, bigarum, currus. Digentia, æ, rivus. Figo, figis, hic infigo, affigo. Fligo, fligis: hinc Alligo; Fligæ, Fligarum. Fringilla, avis, sed rectius Fringilla. Frigus, sic Frigeo, & inde alia. Frigo, Frigis, decoquo. Pyga, Pygæ, rei extremitas: hinc Depygis, adjectivum; Pygargus; capra, aut aquila. Sigæum, Trojæ, promontorium; hinc Sigæus, gæa, gæum. Sigælium, apud Ausonium. Sigerius, decurio quidam. Stigo; hinc Instigo & Vestigo, Castigo. Stigosus, a, um, quod est exhaustum & macilentum. Trigæ, trigarum, currus. Triginta, nomen numerale; sic Trigesimus. Trigon, piscis. Viginti, & deducta. Strigilis, variatur. *Adnotatio.*

1. Gyges, lacus Lydiæ, viri proprium, & puer formosus, producitur. Gyges, immanissimus gigas corripitur. 2. Phrygium, à Phrigius, a, um, id est, Trojanus, a, um, breve est. Phrygium, lignum aridum, & relucens, productum est.

I. ante L.

I. ante L. in primis producitur: ut, Pileus, Miles, Mile, Milia, Filius.

Exceptio.

Cilicia, æ, regio, unde Cilissa, Cilicium. Cilium; hinc Supercilium. Cylydros, vel, drus, serpens. Cilix, populus. Cylindrus, lapis. Cilianus, proprium viri. Filimacius, & Filimaciam, propria. Filix, icis, herba. Glippus, proprium viri. Gilium, loci nomen. Gilibertus, Guilielmus, propria. Hilaris, re, hinc Hilarius, & Hilarium, propria. Hilarædus, lascivi carminis cantor. Hylas, Hylæ, Herculis puer. Hylactor, canis nomen. Hylax, canis, apud Virgilium. Ilerda, Ilerdæ, urbs Hispaniæ. Ilertes, Ilertæ, dux quidam Cyrenaicorum. Ilissus, fluminis Atticæ. Ilatra, mulier. Ilerdes, viri nomen. Lilæa, urbium quarundam nomen. Lilæus, proprium viri. Lilibæum, promontorium & urbs. Milo, vel Milon, proprium Athletæ & aliorum. Milum, frumentum quod-

Digitized by Google

dam. Pilatus, cognomen Pontii. Pylus, urbs: hinc Pylius. Pylemon, viri nomen Pylene, nes, urbs Ætoliæ. Philete, Insula. Philetus, vel Piletus proprium. Piladeus, proprium. Philos, id est, amicus: hinc Philosophus, Philomela. Philires, populi. Phyle, aut Pylæ, arum, urbs. Philase, Philases, oppidum. Phylax, custos. Phylas, antis.

Composita ex tri, vel bi: ut Trilix, trilicis. Bilix, biligis.

Item habentia S. vel T. ante I: ut, Sileo. Stilus. *Demptis.*

Psilothrum, unguentum depilatorium. Syla, sylva & mons. Scilicet, tam affirmativum, quàm ironicum. Silio, proprium. Sylis, proprium. Thyle, thyles.

Variatio.

Hyle, hyles, oppidum. Siloa, Latine missio. Silenus, Bacchi nutritius.

Adnotatio.

1. Pila, sphærula, breviatur. Pila, columna & hasta, longatur. 2. Pilus, id est, crinis, breviat priorem. Pilus, pro telo & tritorio, eandem longat. 3. Philyra arbor, breviatur. Phylyra, nympha, longatur.

I. ante M. in dissyllabis.

I. ante M. in dissyllabis, longatur: ut, Limen, Limus, & quæ ex his fiunt: ut Elimino, Sublimis.

Exceptio.

Dimas, antis, proprium. Fimus, immundities stabulorum. Mimas, antis, mons, & gigas. Nimis, adverbium. Simo, & Simo, propria. Simul, id est, pariter. Thymium, herba, apibus gratissima.

Variatio.

Hymen, nuptiarum deus.

I. ante M. in polysyllabis.

I. ante M. in polysyllabis breviatur: ut, Hymertus, Chymæra.

Exceptio.

Cymothë, nympha maris, sic Cymodoce, Cymodoces, aut Cymodocea nympha etiam. Chimerinos, id est, Hiemalis. Dimidium. Himera, fluvius: oppidum. Limonium, herba. Limone, mulier. Mimallion, proprium. Nimirum. Simius, sic Simia. Similus, Agricolæ nomen. Time, id est, honor: hinc Timothens, Timogenes, Timæus. *Adnotatio.*

Simethus, fluvius, variatur. Simethus, vir, corripitur. I. ante N.

I. ante N. in primis producitur, ut Finis, Vinum. *Exceptio.*

Ginus, proprium. Inula, herba. Inus, Pan. Linus, viri nomen. Lino, sic Linio, nis: hinc Illinio, Oblinio. Ninus, Rex Assyriorum. Ninos, urbs, quæ Ninive quoque dicitur. Pinarus, fluvius. Tinarus, viri proprium. Tinea, vermis. Tinea, tinetis. Tineas, fluvius. Tinichus, viri nomen. A tri, composita: ut Trinoctius, Trinodis.

Quæ habent purum C. M. vel S. ante I. ut Cinnamomum, Minus, Sino, finis.

Exceptis tamen.

Cinea, collis Brixiæ. Minos rex; sic minotaurus monstrum. Mineus, proprium: hinc Mineus, & Mineis, idis. Sinas adis, oppidum. Sina, mons, qui & Sinai dicitur. *Variatio.*

Hinnulus, cervorum pullus.

Adnotatio.

Sinus, vel sinum, poculum, longat priorem. Sinus, plica, vel portus, eandem breviat. *Submonitio.*

Dixi, quæ habent purum C. M. vel S. ante I. nam Crinis, Scrinium, Clino, Spina, &c. producuntur.

I. ante P.

I. ante P. in primis, breviatur: ut, Stipula. *Exceptio.*

Gripus, Grips, nasus aduncus, & ænigma: sic Griphon. Hipates fluvius, sic Hipate. Iphys, id est, robur: hinc Iphygenia, Iphilus, Iphine, Iphas, patronymicum. Nyphe, Diana. Pipinus, Pipina, propria. Pipilo, pipilas, passerum est. Pipo, pipas, gallinarum est. Rhipes, oppidum Archivorum. Rhiphæi, montes & populi. Rhipheus, viri nomen. Scipio, proprium & appellativum. Scripulum, ponderis genus, alii Scrupulum. Sipho, onis; Sic Siphun-

Digitized by Google

phunculus, fiſtula. Sipus, ontis, oppidum: ſic Sipontinus. Siphárium, præmium, vel velamen. Stipendium, merces. Stipes, Stipitis, baculus & truncus. Stipa, ſtupa dicitur. Stipo, ſtipas, id eſt, condenſo. Tiphata, Tiphatorum, colles. Tiphys, nauta. Tiphon, gigas. Triphilos, perfectè amatus. Vipera, ſerpens.

Adnotatio.

Rhipa, Rhipæ, vel Ripæ, arum, mons, breviatur. Ripa, fluvii rivus, producitur.

I. ante Q.

I. ante Q. in primis, corripitur: ut, Siquidem, Liquido.

Exceptio.

Liquetius, fluvius, hinc liquetius, liquetia, liquetium. *Variatio.*

Liquidus, da, dum, id eſt, fluidus & purus. Liquor, liquoris, nomen.

Adnotatio.

1. Liquor, eris, deponens, priorem longat. Liquor, Liquaris, paſſivum, id eſt, liquefio, eandem breviat. 2. Liqueſco, à Liquor, liquoris, longatur. Liqueſco, à liqueo, es, breviatur.

I. ante R. in diſſyllabis.

I. ante R. in diſſyllabis, producitur: ut, Miror, Ira, Dirus, Spiro, Irus.

Exceptio.

Miron, vel Myro, onis, ſtatuarius. Pir, id eſt, ignis, compoſita (rectiùs Pyr.) Pira, carbo accenſus. Pirus, arbor, Pirum fructus. Quiris, Quiritis Stirax, unguentum. Tiros, vel rus, inſula & urbs (meliùs Tyrus) Tirus (Tyrus) tyri, Latine caſeus. Tyra, tyræ, loci nomen. Tiras, æ, fluvii nomen. *Exceptio.*

Ciris, ſcylla. Syrus, populus. Tyrus, viri proprium. *Adnotatio.*

1. Lira, ſulcus, producitur. Lyra, cythara, breviatur. 2. Liris, fluvius, longatur. Liris, muliercula, corripitur.

I. ante R. in polyſyllabis.

I. ante R. in polyſyllabis, breviatur: ut Mirica, Vireo. *Exceptio.*

Chir, id eſt, manus: & compoſita: ut Chironomon, vel mas, Chirurgus, Chirographũ. Cyrios, id eſt, proprius: hinc Cyriacus, Cyrinus. Ironia, illuſio; ſic Irenarchæ. Liriope, nympha. Lyrium, herba. Miriones, viri nomen. Miritenes, gemma, Pirata, marinus prædo. Pirithous, proprium. Piroma emplaſtrum. Pirula, menſuræ genus. Piramis, idis, elevatio. Pireus, portus. Pyralis, beſtiola. Pirea, frutex. Pyrites, lapillus. Pluthiriaſis, morbus; hinc Pluthirophagi. Piraſus, urbs. Pireicus, pictor. Pyrodile, una Hyadum. Sirius, ſtella. Siria, inſula. Stiria, Stiricidium. Sphyrena, piſcis. Tireſias, augur. Tyridates, Armeniæ rex.

Adnotatio.

1. Syrene, Ariſtes mater, primam producit. Cirene, es, vel Cirenæ, arum, urbs, vel oppidum, eandem variat. 2. Pyramus, fluvius, variatur. 3. Pyrene, fons muſis ſacer, longatur. Pyrene, mons Hiſpaniæ, variatur. 4. Viroſus, a, um, id eſt, venoſus, à virus, longatur. Viroſus, fortis, à vir, corripitur. 5. Vireſco, à vires, ium, id eſt, vires acquiro, longum eſt. Vireſco, à Vireo, id eſt, viridis fio: corripitur.

I. ante F.

I. ante F. in primis, longatur: ut, Riſus, Chriſis: ſic Chryſoſtomus, Cryſeus, a, um, id eſt, aureus.

Exceptio.

Biſon, ontis, animal. Biſontus, oppidum. Chiriſis, id eſt judicium; hinc Hypocriſis, Catacriſis. Ciſena, urbs. Ciſion, vehiculum; hinc Ciſiarius. Friſus, populus. Iſara, ræ, fluvius Galliæ. Iſaurus, fluvius. Iſaurum, oppidum; hinc Iſaura, Iſaurorum, Iſauricus & Iſauri, Iſauræ populi. Iſalces, proprium viri. Iſocrates, philoſophus quidam. Iſerus. Iſidius, ad Iſin pertinens. Lyſius, viri nomen. Miſer; ſic Miſereor, Miſeret &c. Niſantes, viri nomen. Phthiſis; hinc Phthiſicus. Phyſis, id eſt, natura, hinc Phyſicus. Ptiſana, hinc Ptiſanarius. Piſaurus, fluvius; hinc Piſaurum oppidum. Siſar, ſiſeris, herba. Siſymbrium, frutex. Viſellius, proprium viri. Viſurgis, fluvii nomen.

Digitized by Google

Variatio.

Piſidæ, populi. Hyſopus; vel Hyſſopus.

Adnotatio

Niſi, genitivus à Niſus, producitur. Niſi, conjunctio, breviatur.

I. ante T.

I. ante T. in primis, breviatur: ut, Scithia, (Scythia) Ita, Cito.

Exceptio.

Bitus, viri nomen, ſic Bitonia. Bithynia, ſic Bithinicus. Clitella. Clitiades, viri proprium. Clitorius, fons Arcadiæ. Clite, mulier. Clitis, fluvius. Cliton, onis, fluvius. Clitarchi, piſces. Clitumnus, fluvius Umbriæ. Dithyrambus, viri nomen. Dis, ditis, Pluto, ſic ditis, proprium. Dito, ditas; ſic Diteſco. Litigo, & Lis, Litis, Litigium, Litigioſus. Lithorius, fluvius. Litus, litoris. Nitella, mica pulveris aurei. Piteno, viri proprium. Pitiſma, aſperſio. Pitho, ſic Pitholaus, &c. Python. vel to, id eſt, putredo; hinc Pythagoras. Python, ſerpens, Pythias. Sithon, viri in feminam verſus. Sithonia regio; hinc Sithonius. Siton, nunc Thracia dicitur. Scitor, ſcitatis, interrogo. Thitha, litteræ nomen. Titillo, pruritum provoco. Titan, ſic Titanis, Titanidis, & Titanius, Titania, Titanium. Titirus, hircus, Latinè. Titonus, Auroræ maritus. Zythus, potio. Item quæ habent, M. R. vel V. ante F. ut, Mitis, Ritus, Vita.

Exceptis tamen.

Britomaritis, nympha. Critias, proprium. Criton. Critonis, medicus. Fritillus, tabula luſoria. Mitillo, as, cicadarum eſt. Mitra, ſol vel pileus, hinc Mitella. Mitylene, inſula & urbs. Mithridates: hinc Mithridaticus. Mitio paſtor. Rhitium. Vitellus, ovi pars, item Viri nomen. Vitelliani, litteræ vitorum ad amicas. Vitulus, ſic Vitula. Vitrum, ſic Vitreus. Vitium: hinc vitioſus.

Variatio.

Britannia, regio, Britanni, Britannicus. Criticus, id eſt, judicans, ſive arguens. Bithynia, regio, ſic Bithyni. Bithynus, populus. Italia, regio, Italus, ſic Italicus. Pituita, phlegma, humor.

Adnotatio.

1. Titanus, id eſt, Titan, ſeu Sol, longatur. Titanus, loci nomen, breviatur. 2. Scitus, à ſcio, id eſt, doctus, longum eſt, Scitum, id eſt, ſtatum, producitur etiam. Citus, diviſus, longatur etiam. Citus, a, um, à Cieo, id eſt, velox, corripitur. Situs, a, um, poſitus, breve eſt etiam. Situs, ſitus, ſitui, pro ſorde, priorem itidem curtat. 3. Nitor, verbum, id eſt, intendo, productum eſt. Nitor, id eſt, ſplendor nomen, correptum.

I. ante V.

I. ante V. in primis producitur: ut, Privilegium, livor.

Exceptio.

Trivicus, pagi nomen.

Submonitio.

Trivium, Bivium, compoſitione noſcuntur: ſic Nivis, à Nix: cremento: ſic Niveus, Nivalis &c.

O. ante conſonantes in primis.

O. ante B. in primis producitur: ut, Cobio, Sobrius, Nabis, Robur.

Exceptio.

Obelus, veru. Obeliſcus. Obellus pondus quoddam. Phobetor, oris, Somni filius. Soboles, progenies. Subarus, a, um, id eſt, Vehemens.

Habentia duas conſonantes ante O, ut, Probus, Probrum, Globus.

Præter.

Chrobialum, Strobilus.

Variatio.

Obex, obſtaculum. Robertus, viri nomen. Tobias, proprium etiam.

O. ante C.

O. ante C. in primis corripitur: ut, Voco, Cocles, Proceres.

Exceptio.

Brocardus, proprium viri. Boces, piſces. Cocalus: hinc Cocalidæ. Cocytus, infernalis, fluvius. Cocalia, ubi aves nutriuntur. Coeata, oppidum. Dochimus, pes metricus. Jocundus, jucundus rectiùs

Digitized by Google

ùs dicitur. Ocys, id eſt, velox: hinc Ocyor, Ocyus, Ocyter. Ocymon, herba. Ocythoë. Ocium: hinc Ociari. Oceanus hinc Oceanis, idis. Ocheus, viri nomen. Ochus, viri nomen, Ocenius, vir. Ocyzon, fluvius. Oca, inſula, ſicOcalea. Procerus, id eſt longus. Phoca, piſcis & vir. Phocœna. Phoce, ces, & Phocea, oppidum. Phocis, regio: & Phoces populi. Phoceus, viri nomen. Phocion, proprium. Poculum, ſicPocillum, &Pocillator. Procopius, viri nomen. Prochodocium. Socrates, Socration, onis. Voca, vel Boco, piſcis.

Variatio.

Pocyron, Latine Antecanis.

Adnotatio.

1. Locuſta, mulieris, proprium, longatur. Locuſta, beſtiolæ, nomen, variatur. 2. Focale, capitis tegmen, producitur. Focale, ferrum ad criſpandos crines, corripitur. 3. Phocus, Æaci filius, longat priorem. Focus, in quo ignis fovetur, eandem breviat.

Submonitio.

Pro, in compoſitione, ſæpius ad hanc regulam attinet: cujus quantitas ex regula generali dignoſcitur: ut, procerus, a, um.

O. ante D. in diſſyllabis.

O. ante D. in diſſyllabis, longatur: ut, Oda, Nodus.

Exceptio.

Modus, modo. Odor, ſic odorus. Rhodus, inſula & nympha.

O. ante D. in polyſyllabis.

O. ante D. in polyſyllabis, breviatur: ut, Sodalis, Odium.

Exceptio.

Clodius, viri nomen. Clodoveus, rex Francorum. Dodona, ſicDodonius & Dodoneus. Zodiacus, circulus.

O. ante F.

O. ante F. in primis corripitur: ut, Ofella, Proficiſcor.

Exceptio.

Ofellius, viri proprium.

Submonitio.

Cetera, aut ph notantur aut compoſitione dilucidiora ſunt; ut, Tophus, profugio.

O. ante G.

O. ante G. in primis longatur: ut, Cogo. Fogus, Ogyges.

Exceptio.

Bogus augur & rex. Bogud, proprium. Logos, hinc Logica & Logicus. Plogius, viri nomen. Rogum, oppidum. Rogo, unde Interrogo. Rogus, rogi, ſtrues lignorum. Toga; unde Togatus. Vogeſus, mons.

O. ante L.

O. ante L. in primis corripitur: ut, Stola, Soleo.

Exceptio.

Bola, læ, oppidum, ſive Bolanus. Boletus, genus fungi. Colis, colidis, inſula. Colis, hujus colis, pampinus & Mentula; hinc colei. Colos, oppidum. Coliphium, panis luctatorum. Choriambus, id eſt, ſcazon. Dolium, vas grande. Folia, foliæ venefica. Moles; hinc molior. Moly, yos; herba & flos. Nolo, non vis. Nolo, oppidum & tintinnabulum. Olim, aliquando. Olearos, inſula. Olenus, vel os, urbs, & vir. Olentus, viri proprium. Proles; hinc Proletarii. Prolixus, a, um, id eſt, longus, a, um. Polypus, piſcis & morbus. Pſole, id eſt, præputium; ſic Pſoleon. Polydamas, Polydamanthis. Pholis, piſcis nomen. Solis; hinc ſolitudo. Solor, aris; ſic ſolatium, & ſolamen. Solennis & hoc ſolenne, feſtus. Solers; hinc Solertia. Scholus, urbs. Spoletum; hinc ſpoletinus. Spoletinus oppidum. Tmolus, mons Ciliciæ; qui & Timolus.

Adnotatio.

1. Colon, id eſt, membrum; hinc dicolon &c. longatur. Colon, pro inteſtinis, id eſt, colica paſſio, corripitur. 2. Colum, vaſculum, quo lac purgatur, longum eſt. Colus, quo mulierculæ nent, corripitur. 3. Colo, as, purgo lac, priorem longat. Colo, is, id eſt, orno, eandem breviat. 4. Olea, menſuræ nomen, producitur. Olea, pro, arbore corripitur. 5. Solum, ſubſtantivum, quod aliquid ſuſtinet, breviatur. Solum, adjectivum, id eſt, unicum, producitur. 6. Polus, proprium viri, priorem longat. Polus, pro cœlo, eandem breviat.

O. ante M.

O. ante M. in primis producitur: ut, Comeſſor, Promo, Vomer.

Ex-

Digitized by Google

Exceptio.

Bromius, Bacchus; ſic Bromia & Bromus, propria. Coma, ſic Comatum. Cometa, vel Cometes, ſtella crinita. Cometes, viri propr. Comedo. Comes, itis, hinc comitor, aris. Chromys, Chromus, Chromius. Chromium, propria. Dominus, ſic dominor, dominium, dominicus Domus: ſic domuncula. Domo, as, repri mo. Domitius, ſic Domitianus, propria. Dromo, id eſt, curſus; hinc Dromo, onis, & Dromas, adis, canis, camelus & piſcis. Glomus, ſic Glomero, verbum. Gomor, menſuræ nomen. Homios id eſt, ſimilis: ſic Homilia, Homogloſſus, &c. Homo. Homerus, poëta Græcus Homolaides. Homole, es, mons, qui & Homelos, lus. Nomas, adis, Num da & fluvius. Nomius, in Thebaide. Omaſum quodvis inteſtinum. Omitto Prometheus: inde Promethides. Promulus, viri propr. Stomachus; ſic Stomachor, aris. Tome, id eſt inciſio: hinc Tomacislum. Tomi, orum, & Tomos, urbs. Tomus, liber, aut libri pars. Tomyris, regina quædam. Tomorus, apud Strabonem Vomo, is.

Variatio.

Gomorra, urbs. Pomilio, pomilus, li, vel pomilis hujus pomilis, populus brevis. Vomica, tumor, excrelcens.

Adnotatio.

Cumo, as, id eſt, comas, ſive crines induo, breviat: Como, is, id eſt orno, longat:

O. ante N.

O. ante N. in primis breviat: ut, Eonus, Sono, Tono. *Exceptio.*

Gonos, id eſt angulus. Jonas, propr. Monycus, Centauri nomen. Nonus: ſic nonaginta Nonæ. arum dierum nomina Nonacria. Nonius, propr. Thonites, fluvius. Zona, zonæ, cinctorium

Et quæ habent C. D. vel P. ante O: ut, Conor, Dono, Pono.

Demptis.

Clonius, propr Chronius, propr etiam. Chronus ſic Chronographus. Chronia, ſacra quædam. Cythonius, viri nomen. Canon, onis, vir etiam. Donyſa, inſula. Donace. Donaces, mulieris propr. Phonos, cædes ſeu percuſſio: hinc Nebrophonos, id eſt, cervorum necator. Tyſiphone, pœnarum flagellatio.

Adnotatio.

Tonus, vocis moderatio, priorem corripit. Tonus pondus, & menſura, eandem longat.

O ante P.

O. ante Prin primis corripitur: ut, Opus, Oporter, Poples. *Exceptio*

Dropax, unguentum. Opoclope, mulier. Plophis, idis, oppidum. Popea: hinc Popeanū, ungueutū, Propetides, puellæ. Scipio, ſopio, id eſt dormire, facio, (quamvis ſemiſoporus. ſopor, & ſoporo brevientur.)

Tophus, lapis: hinc Tophaceus & Tophuus. Stlopus, lonus.

Producta ſunt etiam, quæ habent C. ante O. ut Copia, Copulo, Stropha.

Præter.

Copus, in compoſitis: ut Artocopus. Scopus, ſic ſcopulus, & Epiſcopus: Scopas, æ, cælatoris nomen. Cophinus, id eſt, corbis. Copas, oopæ, mons.

Adnotatio.

1. Opis genitivi caſus, id eſt, facultatis corrip: Opis, ios, nympha, produc: 2 Operior, iris, id eſt expecto, longum eſt. Operior, iris, paſſivum, id eſt, tegor, correptum. 3. populus, arbor, producit primam. Populus, caterva eandem corripit. 4. Propago, propaginis: pro vinea, primam longat. Propago, id eſt, progenies, eandem breviat. O. ante Q

O. ante Q. in primis breviatur: ut, Quoque, Loquor. *Submonitio.*

Memineris Ablativo ſemper longari: Quoque à Quisque etiam ſi adverbia ſoant: ut, Quocunque.

O. ante R.

O. ante R. in primis corrip: ut, Soror, Mora Forem *Exceptio.*

Borus, viri nomen. Choreus, ſacerdotis propr. Coram, præpoſitio. Corycus, urbs,

Digitized by Google

urbs, hinc Corycius, a, um. Corita, æ, vel Corithe, es, equæ nomen. Choros, id eſt, locus, in compoſitis: ut Chorographus Coraſmii, populi. Dorum, id eſt, donum: ſic Dorus, Dorias, Dorotheus. Doris, idis, puella: hinc Doriſcus, urbs Thraciæ Dorus, Neptuni filius; hinc Dores, Dorius, a, um, & Doricus, a, um. Doris, nympha. Dorion, Meſſeniæ oppidum. Hora, ſic horarium. Horoſcopus, Horologium; ſic Horoſcopo, as. Horops, propr. Horus, equus ſolis. Morio, onis, fatuus. Morus, arbor; ſic morum pro fructis. Noricum, regio; hinc Noricus, Norica, Noricum. Noris, Noriberga, urbs. Norax, vir. Oro, as; hinc Orator, Oratio. Oromedum, viri nomen. Oricos, urbs Ætoliæ. Orata, piſcis & vir. Orithos urbs; hinc Orithius, a, um. Orithius, id eſt, mons. Orificium; frænum. Oritæ, arum, populi. Oropus, vir & urbs. Orythia, nympha. Oretoni, populi & montes. Orepus, vir & urbs. Oreus, urbs. Pſora, ræ, ſcabies. Pſorus, rex & lapis. Sora, ræ, urbs; ſic Soræ, populi. Soracte, mons, qui & Socrates, & Sorais dicitur. Sorex, mus. Soros, id eſt, cumulus; hinc Soritæ argumentationes. Thorax, pectus. Torianus, viri propr. Voraptus, viri etiam nomen. Habentia etiam L. vel R. ante O: ut, Gloria, Florus, Roro, Prora.

Variatio.

Corallium, gemma. Origanium, herbæ nomen. Orion, viri nomen & ſtellæ.

Adnotatio.

1. Corus, ventus, vel menſura, priorem longat. Chorus, turba, vel locus ſacer, eandem breviat. 2. Moror, moraris, deponens, id eſt, inſanio, longatur. Moror, commune, id eſt, expecto, vel expector, corripitur. 3. Moroſus, a, um, à mos, moris, id eſt, Difficilis longum eſt. Moroſus, a, um, à mora, id eſt, tardus, breve. 4. Ora, Quirini uxor, breviari ſolet. Ora, id eſt, Terminus vel Margo, longatur. 5. Fora, à forum, loca, ubi res tractantur, breviat priorem. Phora, Phoræ, pagus, & templum producit eandem. 6. Coritus, urbis nomen, primam corripit. Corithus, pharitra, eandem producit. 7. Corallus, populi nomen, corripitur. Corallus, pro Corallio, variatur.

O. ante S.

O. ante S. in primis longatur: ut, Moſes, Proſis.

Exceptio.

Coſa, vel Coſæ, arum, urbs. Doſis, id eſt, Datio; hinc Antidoſis, id eſt, Retributio. Moſes, Moſæ, vir. Moſa, Moſæ, fluvius; ſic Moſella. Noſos, id eſt, morbus. Oſiris, is, vel, idis, Jovis filius. Oſius, Oſinius, propria. Poſidium, urbs. Poſidies, ſpado. Pros, id eſt, Ad in compoſitis; ut, Proſodia, Proſeucha. Poſui, præteritum à Pono. Proſymna, urbs. Proſopon, hinc Proſopopœia. Roſa, roſæ, flos.

Variatio.

Coſira, urbs & inſula. Proſerpina, Plutonis uxor. Moſini, populi. Proſa, oratio ſoluta.

Adnotatio.

1. Roſeus, à ros, roris, id eſt, rore aſperſus, producitur. Roſeus, à roſa, id eſt, rubicundus, corrip. 2. Soſius, vel Soſias, bibliopolæ nomen, corripit primam. Soſius, vel as, Moſchi cognomen, eandem producit.

O. ante T.

O. ante T. in primis corripitur: ut, Protomus, Quotus, Quotannis.

Exceptio.

Cotilus, apud Horatium. Cotillus, viri nomen. Cote, tes, vel Cotes, tis, oppidum. Dotion, & Doto, nymph. Jota, litteræ nomen. Lotes, arbor, & nympha, quæ & Lotis, idis. Lotos, fructus, hinc Lotophagi. Noteo, ſic Noteſco. Otium, ſi periit ſcribas. Otides, aviculæ. Poto; hinc compoto. Photis, idis. Soteris; hinc Soteria, orum. Sores, ſic Sotales, propria. Totus, a, um. Votienus, viri nomen. Votum, promiſſio.

Item compoſita à Protos, id eſt, primus: ut, Protomartyr, Protogenes, Prototomus.

Et quæ habent conſonantes duas ante O:

Digitized by Google

ut, Cloto, Clotis, Plotæ, Plotius.

Demptis tamen.

Broteas, propr. Crotus, vir quidam. Croron, onis, urbs. Crotalon, crepitaculum. Crotopus, viri nomen. Crotiorus, viri nomen. Protervus, cervicosus.

Variatio.

Quotidie. Lotium, urina.

Adnotatio.

Notans, a,um. à Nosco, longatur. Notus, ventus, breviatur. Nothus, etiam, id est, illegitimus, corripitur.

O. ante U.

O. ante U. in primis corripitur: ut, Ovis, Ovile, Ovidius.

Exceptio.

Novania, dea, & oppidum. Ovum.

Adnotatio.

Ova, dativus ab ovum, longatur. Ovo, verbum. id est, triumpho; breviatur.

Submonitio.

Notentur à Pro composita, quæ producuntur; ut Provincia, provenio, proventus &c.

V. ante B. consonantes in primis.

V. ante B. in primis breviatur: ut, Rubeo, Jubar, Sabucula, Rubus.

Exceptio.

Cubus, genus ludi. Glubo, is, corticem detraho. Huber, sortilis, & mamma; sic Hubero, Hubertas. Hubertus, etiam propr. Jubilum; hinc Jubilo, jubilas. Lubricus; hinc Lubrico, as. Pubes, sic Pubesco, & Pubertas; unde impubes. Rubigo, ferri vitium & segetis. Suber, interior cortex. Subula, cerdonum instrumentum. Subulo, onis, tibicen & cervus.

Produc. etiam habentia B. vel M. ante V. ut, Bulo, Nubo.

Præter.

Bubulcus. *Adnotatio.*

Tuber, fungus & inflatura, longum est Tuber, arbor & fructus, correptum.

V. ante C

V. ante C. in primis longatur: ut, Lucanus, Mucus.

Exceptio.

Ducarius, propr. Dux, ducis. Ducenti; sic duceni. Lucrinus, lacus. Lucrum, sic Lucror, & Lucellum. Lucretius, Lucretia, propria. Lucerna, contra primitivum Luceo. Lucretilis, mons in Sabinis. Lucerna oppidum. Lucumo; sic Lucumedi, & Lucumones. Sucerda, porcorum stercus.

Corripe etiam, quæ habent C. vel N. R. ante V: ut Cuculus: Nucleus, Trucido.

Demptis.

Cucubo, noctuarum propr. Cucurio, propr. Gallorum. Nuceria, oppidum. Brucus, bestia. *Variatio.*

Luceres, Romuli milites.

Adnotatio.

Duco, cis, id est, Dirigo, longat priorem. Duco, as, id est, Nutrio, breviat eandem.

V. ante D.

V. ante D. in primis, producitur: ut, Cudo, Rudus, Sudo, Trudo.

Exceptio.

Pudet, sic Pudor, Pudicus. Rudis, aspec & virgo. Rudens, funis nauticus. Rudiæ, arum; sic Rudimus, id est, Eminus. Sudes, sudis, id est, baculus. Studeo; sic Studium. Trudes, is, pertica ferrata, contra primitivum Trudo. Tuder, ris, oppidum, sic Tudertum & Tuders, Tudertis.

Variatio.

Indomitus, propr. Rudo, is, propr. asinorum. V. ante F.

V. ante F. in primis longatur: ut, Rufo, Rufus. *Exceptio.*

Rufæ, arum, pagus.

V. ante G.

V. ante G. in primis producitur: ut, Lugeo, Bugloss.

Exceptio.

Tugurium.

Et quæ habent I. vel P. ante V. ut Jugo, Jugium, Pugil.

Exceptis tamen.

Fruges, sic Frugi, & Frugalitas. Jugerum, pars agri. Jugis, continuus. Pugio, teli genus. *Variatio.*

Pugilaris, are, vel Pugilar. Rugio.

V.

Digitized by Google

V. ante L.

V. ante L. in primis corripitur. ut, Ululo, Ululas: Ulula, avis.

Exceptio.

Bulimeon, fluvius. Bulc, consilium. Culus, Culcus, vel Culeum, Testiculorum sacculus. Dulos, id est, servus; hinc Dulia. Dulichium, insula; hinc Dulichius, a, um. Julius, sic Julianus. & Juliana, hominum propria. Julis, idis, piscis. Pulex, vermiculus. Pulyphus, sic Pulydamas. Pulus, sic Pulastra. Pulegium. Thule, insula. Uligo, ginis, humor terræ. Ulius, Apollo.

Item habentia F. G. vel M. ante V. ut, Fuligo, Guliocæ, Mulus.

Demptis tamen.

Fulix, vel Fulica, avis, Gula & mulier.

V. ante M.

V. ante M. in primis longatur: ut, Humanus, Humor. *Exceptio.*

Humus, terra. Humilis, abjectus. Humetus, corporis pars. Pumilio, vello, & pumilus, la, vel hic & hæc Pumilis, Pygmæus, & Pygmea. Rumex, herba & telum. Rumetum.

Quæ habent C. N. vel T. ante V. ut, Cumulus.

Numisma, Tumeo.

Demptis.

Cume, es, vel Cumæ, arum, urbs. Numen, numinis. Numatius, propr. Numela, vinculi genus. Struma, tumor & morbus.

V. ante N.

V. ante N. in primis producitur: ut, Cunæ, Funis, Munio. *Exceptio.*

Cuneus, hinc Cuneatus, a, um. Cuniculus, animal & foramen. Druna, fluvius. Tunica, vestis.

V. ante P.

V. ante P. in primis breviatur: ut, Duplex, Stuprum. *Exceptio.*

Bupalus, canis nomen. Cupa, vas magnum. Cupenius, vir. Stupa; hinc Stupeus. Upilio, pastor.

Item habentia N. P. vel R. ante V. ut, Nuper, Papa, Rubens.

Præter.

Rupilus, propr. *Submonitio.*

Jupiter geminat P. apud Poëtas: ut Juppiter, Sapparus.

V. ante R.

V. ante R. in primis producitur: ut, Curia, Curio. *Exceptio.*

Curus, viri nomen. Cures, oppidum. Curulis, Curule. Duraton, onis, mons. Duranus, fluvius. Durius, fluvius & vir. Furo, ris, insanio. Furio, furias, id est, insanire facio. Muria, quæ & Muries dicitur. Muridus. Murio. Nurus, filii mei uxor. Spurius, incerto patre natus. Turius, propr. Murinus, variatur.

Adnotatio.

1. Curetes, Cretæ populi, & Jovis sacerdotes, producitur. Curetes, Dalmatiæ populi, breviatur. 2. Thuris, à thus, genitivus, longum est. Thuris, is, viri proprium, correptum. 3. Furor, aris, verbum, id est, injustè aufero, priorem longat. Furor, oris. id est, insania, eandem breviat. Furis, à Fur, genitivus, producitur. Furis, secunda persona, à furo, corripitur.

V. ante S.

V. ante S. in primis longatur: ut, Musa, Pusio. *Exceptio.*

Frusino, onis, oppidum & populus. Pusillus, id est, parvus, a, um. Susurrus, a, um, sic Susurro. Susanna, variatur.

V. ante T. in dissyllabis.

V. ante T. in dissyllabis, producitur: ut Muro, Utor. *Exceptio.*

Frutex, sic Frutico. Mutilus, id est, mutilatus. Puto, sic puta, etiam adverbium. Purus, nomen à putando. Putris, hinc putreo, Putredo. Rutrum, sic Rutellum. Suthui, populus.

Adnotatio.

1. Mutuo, as, verbum, id est, commuto, longatur. Mutuo, onis, nomen, virile membrum. Inde, Mutoniatus, variatur. 2. Lutum, id est, cœnum; hinc Luteus, lutea, luteum, curtum est. Luthum, flos, & calor; unde Lutheus, luthea, lutheum, productum. 3. Uter, tra, trum, utrius, breviat priorem. Uter, utris. id est, lagena,

Digitized by Google

longat eandem. 4. Uti, ab utor, infinitivus, longatur. Uti, adverbium, breviatur.

V. ante T. in polyſyllabis.

V. ante T. in polyſyllabis corripitur: ut, Puteus, Rutilo.

Exceptio.

Buteo, nis, avis. Futio, hinc futilis & effutio. Glutio, unde deglutio. Glutius, propr. Inturna, næ, Turni ſoror. Muto, verbum, & Mutuo, adverbium; ſic Mutuus, & Mutuor. Mutius, propr. Puteo, es, id eſt, fœteo, hinc Putidus. Puteoli, urbis nomen. Plutarchus, propr. Struthius; ſic Struthio, avis. Tutia, tutiæ, rivulus. Tutius, propr. Tuticanus, propr. viri.

Variatio.

Rutilus, viri propr. Nutrio, id eſt, alo.

V. ante V.

V. ante V. in primis longatur: ut Uva, Uvidus, da, dum.

Exceptio.

Si conſonans præcedat V. corripitur; ut Juno, Pluvia.

Præter.

Juvena, regio inter Hiſpaniam & Britanniam.

Syllabarum mediarum quantitas A. aute B. in mediis.

A. ante B. in mediis breviatur: ut, Canabis, Syllaba, Calaber, Calabria, Barnabas.

Exceptio.

Atabulus, ventus. Dolabra, inſtrumentum fabrorum: ſic dolabra, as. Subſtantivum in bulum; ut Venabulum, Acetabulum. Subſtantivum in abrum; ut Candelabrum; Volutabrum, Velabrum, Ventilabrum, quia à longis ſunt. Adjectiva in bundus; ut Lætabundus, Orabundus, &c. Adjectiva in bilis, ut Amabilis, mirabilis, Inſtabilis, excipitur, & inhabilis, propter ſimplicia.

Submonitio.

Quædam poſitione longatur, ut Barrabas, id eſt filius Patris, aut magiſtri. Quædam etiam incremento; Amabo etiam interjectio.

A. ante C.

A. ante C. in mediis corripitur: ut Tibrachus, Æacus, Monachus.

Exceptio.

Anchaces, populus. Bonachus, fluvius. Bonifacius, viri nomen. Cloaca, ſordium foſſa. Cochlaca, lapillus. Fumachus, viri propr. Filimachus, ſic Filimachia. Hippaco, as, celeriter ago. Iracundus, & ſi quod aliud eſt in acundus. Jacis apud Ovid. Jacob & Jacobus. Laudace, ces, mulieris propr. Limaca, regio. Meracus; hinc meracior, meraciſſimus. Muſtaceus, vel ceum, libi genus. Numacius. Opacus, ſic Opaco, Opacus. Otacilius, viri nomen. Paſtinaca, herba. Piſtacium, arbor. Petacius. Portulaca, herba. Pediacia, viri proprium. Phæacia, regis; ſic Phæaci & Phæacii. Phanaces, dei nomen. Sarracum, vehiculi genus. Sarraca, urbium nomen. Selachia, dea. Sampſacum, herba. Valaci, populi. Producuntur & in aculus, a, um, nomina tam ſubſtantiva, quàm adjectiva: ut, Vernaculus, a, um.

Novacula, æ, Habitaculum, li. In aceus, ut, Herbaceus, a, um, Ordaceus, a, um. vinacea, eorum.

In acius: ut. Gallinacius, a, um.

In acus deducta à Barbaris: ut, Garlacus, Cameracum, Dordracum.

Variatio.

Syracuſæ, arum, oppidum. Sic Syracuſius, & Syracuſanus variantur.

A. ante D.

A. ante D. in mediis corripitur: ut, Carneades, Pylades, Anchiſiades.

Exceptio.

Agelades, dæ, ſculptor. Abadir, lapis. Cicada, beſtiola. Jader, fluvius, ſic Jadra. In adus nomen ex Barbaris: ut, Enceladus, Feradus, duo hæc corripiuntur etiam.

A. ante F.

A. ante F. in mediis breviatur: ut, Theafus, &c.

Exceptio.

Carufa. Venafrum, ſic Venafranum.

Submonitio.

Non inficior, quæ ad regulam pertinent, per Ph. ſcribi poſſe: ut, Antiphum, Adaphia.

A, ante G.

A. ante G. in mediis longatur: ut Virago, Suf-

Digitized by Google

Suffragor, Carthago, Bethphage.

Exceptio.

Acragas, antis, mons & oppidum. Abdenago, viri propr. Apage, interjectio. Astyages, viri nomen. Arpiages, viri proprium. Attagen, sic Attagena, avis. Cartilago, concavitas circa aures. Lalage, ges, nympha & mulier. Messagetæ, populus. Naufragus, sic Naufragium. Pantagia, fluvius. Paphlagones: sic Paphlagonia. Thyrsagetes, tæ, populus. Composita à Græco Ago, id est, duco, ut, Pædagogus, Synagoga, &c. Composita ab Agora, id est, fvrum, ut, Pythagoras, Anaxagoras, sic Mandagora. Composita à Græco Agros, id est, sylva; ut, Onager, vel grus; Meleager, vel grus. Composita à Græco, Allige, id est, mutatio: ut Hyppalage. Stratalage, &c. Composita ab agrevo, id est, venor; ut, Chiragra, Podagra, &c. Nomina secundæ, quæ in gus exeunt: ut, Lucagus Pamphagus, Vertagus.

A. ante L.

A. ante L. in mediis, breviatur: ut, Italus, Tantalus, Ucalegon.

Exceptio.

Derivata in alis, ale; ut Animalis; Aquatilis, sic Aqualiculus, Vitalis, Thorale, &c. Absalon, filius David. Aretalogus, virtutis laudator. Ascalon, sic Ascalonium. Canalis, per quem aqua labitur. Caramulus, propr. viri. Cephalenia, hinc Cephalenius. Focale, genus caputii. Genealogus, naturas definiens. Jalisii, populi: sic Jalisius. Magalia, pastorales casulæ. Mapalia, agrestes casæ. Messala, sic Messalinus, & Messalina, propria, & possessiva. Omphale, Herculis amica. Pharsalos, oppidum. Sandalium, id est, solea: sic Sandaliotis, insula. Sardanapalus, rex. Sodalis, sic Solalitium. Stymphalus, sic Stymphalius, a, um, & Stymphalum oppidum, & Stymphalis, idis. *Variatio.*

Pharsalia, regio, à Pharsalo duce. Atalanta, sive Atalantis Argivorum regis filia.

A. ante M.

A. ante M. in mediis corripitur: ut: Salamis, Thalamus, Balsamum, Pyramis, Adamas. *Exceptio.*

Contamino, as, sic Intamino. Dictamus, vel dictamum, herba. Thymiama, atis, suffitus. Nomina in amen: ut Juvamen, Dictamen, &c. In amentum. ut Firmentum, Nugamentum. Nomina in amus ex barbaris: ut, Adamus, Roboamus, Abrahamus. A. ante N.

A. ante N. in mediis breviatur: ut, Balanus, Platanus, Gabanum.

Exceptio.

Derivata in anus: ut Phasianus, a, um, sic Aonanus, Garganus. Finita, in anius, a, um; ut Lusitanius, Aquitanius, sic Menania, Lecania, &c. Terminata in anis, vel ane; ut, Inanis, & inane, &c. Exeuntia, in aneus: a, um: ut, Extraneus, Suffraganeus &c. Habentia vocalem immediatè ante A: ut, Virgilianus, Ciceronianus. Produc etiam quarumcunque rerum propria; ut, Balanus, Nicanor, Vomanus, Numanum, Lanutania, Ganganus.

Præter.

Ascanius. Alpianus. Albania. Bethania. Capaneus. Cæranus: sic Caranus propria. Dardanus, Dardania. Dissamanus, Eridamus. Fuganeus. Libanus. Oceanus. Stephanus. Sequana. Susana, oppidi nomen. Sardanapalus. Siquania. Urianus. *Variatio.*

Emanuel, nobiscum Deus. Sicanus, populus. Pelicanus, avis.

Submonitio.

Tutiùs agas, si poëtis hac in re sexcentísque aliis obsequare, quàm Grammaticorum præceptionibus tam diversis.

A. ante P.

A. ante P. in mediis corripitur: ut, Teapsum, Cataplasmus, Alapa.

Exceptio.

Anapus, vel pis, fluvius Siciliæ. Braphon, famulus Vulcani. Cynapes, fluvius. Japis, idis, medicus. Japetides, lyricen. Japix, filius Dædali. Japygia, Calabria. Japix, ventus. Isapis, fluvii nomen. Mesapus, vir: hinc Mesapia, id est, Apulia.

Digitized by Google

Neapolis, urbs. Priapus, deus hortorum. Proſapia, progenies. Serapis, hujus ſerapis, vel idis, Oſiris cognomen. Serapion. Sinapi, vel Sinapis.

A ante Q.

A. ante Q in mediis breviatur: ut, Tanaquil, mulieris nomen.

Exceptio.

Ablativi producuntur; Et hinc adverbia; ut, Utraque, Quantaque, Undequaque.

A. ante R.

A. ante R. in mediis corripitur: ut, Cataracta, Barbarus, Hilaris, Tartarus.

Exceptio.

Finita, in aris, & hoc re; ut Molaris, Liminaris. Popularis, & hoc populare: ſic Apollinaris. Exeuntia in are, etiam ſubſtantiva; ut cochleare, altare; Et pluralia; ut Bellaria, Pelearia, Pugilaria. Definentia in arius, a, um; ut Aquarius. Agrarius. Panariũ, Stalataria. Amaracus, unde Amaracinus, herba. Amarus, a, um, ſic Amareo, Amarico, Amareſco, Amaron. Avarus; ſic Avaritia. Avaricus, propr. Aron, propr. etiam. Baleares, inſulæ Hiſpaniæ; ſic Balearis, & hoc baleare, Balearicus, a, um. Caphareus, mons altiſſimus; ſic Caphareum mare. Calvaria, mons. Hilarius, quamvis hilaris brevietur, viri nomen. Longarenus, proprium viri. Megarus, fluvius. Panurius, viri proprium. Phalarica belli machina. Phalara, avis. Tiara, vel Tiaras, æ, pileus Phrygius. Zodoara, herba.

Variatio.

Inarine, vel Inarina, Inſula. Augario, id eſt, adigo, cogo, & compello. Margarita, precioſa gemma. Denarius, nummus.

A. ante S.

A. ante S. in mediis, breviatur: ut, Gymnaſium, Paraſium, Damaſus.

Exceptio.

Agaſo, curator Aſinorum. Amaſis, rex Ægyptiorum. Albumaſar, viri nomen. Amaſius, ſic Amaſia. Colocaſia, herba. Capraſius, viri nomen. Gymnaſiæ, inſulæ. Jaſon, Æſonis filius. Naſo, viri nomen. Omaſum. Oribaſius, viri nomen. Occaſio. Parnaſus; alii Parnaſſus; hinc Parnaſides. Paſcaſius, viri nomen. Viridaſius, Sidicinorum dux.

A. ante T.

A. ante T. in mediis corripitur: ut, Cyathus, Barathrum.

Exceptio.

Aratus, poëta Græcus. Archathonius. Bullatius, propr. Gallatia, oppidum. Colatia, oppidum Italiæ. Gerdachus, fluvius Cretæ. Gelatia, oppidulum. Cicatrix; ſic cicatrico. Ægates, inſulæ. Egnatius, viri nomen. Erymathus, fluvius. Elegatus, piſcis. Ephrata, mulieris, & urbis nomen. Fabrateria, oppidum Italiæ. Grabbatus, lectica. Hypates, ſic Hypate, vel Hypara. Horatius, Poëta. Leucate, tes, mons. Lupatum, frœnum acerrimum. Luctatius, propr. Palatus, vel tum. Pilatus, Pontii cognomen. Palatium; ſic Palatinus. Pediatia, viri propr. Pirata, prædo marinus. Phabaton, viri nomen. Reate, oppidum Umbriæ. Sabatii, populi. Trebatius, propr. Tiphata, mons. Theatus, oppidum. Tegeaticus, Mercurius. Theatrum, ſic Amphitheatrum. Theate, oppidum, & Nympha. Veratrum. Vaſatæ, fluvius. Finita in atius, a, um; ut Farinatius, a, um; ſic Vinatius, a, um. Deſinentia in aticus, a, um; Phlegmaticus, a, um, ſic Vaticum. Terminata in ator, quæ ab aliis nominibus fiunt; ut, Aleator, Senator. Nomina vel participia in atus, a, um; ut Tunicatus, a, um; Prætexatus, a, um. Adverbia in atim; ut Affatim, Vicatim, fruſtatim, &c. Nomina tam ſingularia, quàm pluralia, in ates; ut, Achates, Tentates, &c. Item Primates, Penates, &c.

Præter.

Compoſita, à ſtratos, id eſt, exercitus: quæ breviantur: ut Caliſtrates, Seraſtrates. Deducta à bates, id eſt, ambulator; ut, Schœnobates, Eurybates. Conflata ex cratos, id eſt, Robur: ut, Socrates, Hippocrates. Sauromatæ, vel Sarmatæ, populus.

A. ante V.

A. ante V. in mediis longatur: ut, Octavus, Octa-

Digitized by Google

Octavius. *Exceptio.*

Patavium; hinc Patavinus, a, um. Duravus, id est, fluvius.

Variatio.

Batavia, regio; unde Batavus, a, um Vetavus, herba.

E. in mediis.

E. ante B.

E. ante B. in mediis corripitur: ut, Helleborum, Tenebræ, Illecebræ, Cerebrum.

Exceptio.

Alebes, viri propr. Alebus, alterius viri propr. Hecatebeletes.

Submonitio.

Quæ ad generales regulas pertinent, fac studiosè notes; ut derivata à longis, Ephebus, Delebilis; & diphthongata; ut, Perchœbus, Amœbus, Corœbus &c.

E. ante C.

E. ante C. in mediis longatur: ut, Imbecillis. Verecundus: sic Vulpecula.

Exceptio.

Acersecomes, id est, capillatus. Albuiecar, oppidum Hungariæ. Berocynthos, vel thus, mons; sic Berecynthia. Cybele. Ezechias, viri nomen. Entelechia. Illecebræ, voluptates. Pherecles; sic Phereclus. Pherecides, Pherecrates. Romechium, oppidum. Seneca. Senecio, herbæ nomen. Suffecius, propr. Telecoon, propr.

Submonitio.

Notentur è brevibus derivata: ut, Quinlecim, Alrrinsecus. Hendecasyllabum. dem diphthongo scripta; ut Chamæcissos, Dicœcesis, Solœcismus, Parœcus.

E. ante D.

E. ante D. in mediis producitur: ut, Diomedes, Palamedes, Sarpedon.

Exceptio.

Coledon, alii Caledon legunt, viri nonen. Democedes, medicus. Hedra, id st, sedes, in compositis; ut, Cathedra, Exhedra, Synthedra. Empedocles, Philosophi nomen. Essedon, currus. Helelona, piscis & morbus. Iphimeda: sic Ipineda. Lacedæmon; sic Lacedæmonii, Lacedæmones. Lebedus, oppidi nomen. Melchisedech, viri propr. Menedemus, viri etiam nomen. Peucedanum, herba. Remedium, quod medetur. Tenedos, insula. Veleda, alii Velida legunt. Vegedrusa, Siciliæ fluvius. Unedo, gemma. Zebedæus, viri proprium.

Variatio.

Ficedula, avis nomen. Macedon, populus & regio.

Adnotatio.

In medon finita fere omnia legantur: ut, Alcimedon, Eurymedon, &c. In mede, vel medes, originis ejusdem, terminationis diversæ, ferè corripiuntur: ut, Alcimedes, viri nomen. Andromeda, æ. Andromede, des. Alcide, des, Jasonis mater.

Submonitio.

Cinædicum, Cinædus. Verædus, Comœdia, Tragœdia, & hujusmodi diphthongi regulam sequuntur.

E. ante F.

E ante F in mediis breviatur: ut, Elephas, Telefus, quæ cùm Græca sint, per ph. rectiùs scribuntur.

Variatio.

Quæ cum facio, & fio componuntur, variantur: ut, Tepefacio, Tepefio, Liquefacio, Liquefio, Expergefacio, Expergefio.

Prater.

Veneficus, quod longatur: ut Venesicium.

E. ante G.

E. ante G. in mediis corripitur: ut, Elegia, Tristega, Integer, Ucalegon.

Exceptio.

Cethegus, propr. Categoria: sic Categoricus. Exegema, Exegeticus. Periegesis, circuitus. Naupegus, navium fabricator. Soropegus, divitiarum cumulator. Strategus, miles cautus. Strategema, militaris astutia. Scenopegia, festum Judæorum. Symplegades, insulæ. Symplega, opus quoddam.

Submonitio.

Notentur è longis derivata: ut, Collega, Collegium: Et diphthongo notata, ut Panægyris, id est, laus: hinc Panægyricus: Synægyris, & hujusmodi.

E.

Digitized by Google

E. ante L.

E. ante L. in mediis producitur: ut, Candela, Camelus, Famelicus, Philomela.

Exceptio.

Compoſita à telos, id eſt, finis: ut, Ariſtoteles, Pyrgoteles. Deducta, à ſcelos, id eſt, crus: ut Monoſceli, Homines Indici ſingulis cruribus. Priſcelis, idis, cruris ornamentum. Abimelech propr. Acheolus, vir, & fluvius. Ageladas, æ, ſculptor. Angelus, nuntius, ſic, Evangelium bonum nuntium. Arelas, oppidum. Ardelio, guloſus & vanus. Ameletis. Ampletus, vir, & vitis. Aſphedelus, vel lum, herba. Anclis, gentis nomen. Alleluja. Cybele, les, vel Cybeles, Cybelis, deorum mater. Cybele; Cybelea, Cybela, urbes. Cybelus, ſacerdotis nomen. Cypſelus, unde Cyſelidæ dicti. Eleleus, Bacchus. Eutrapelus, ſic Eutrapelia. Enceladus, gigas. Encheliæ, oppidum. Etelis, piſcis. Entelechia. Ficeliæ, locus Romæ. Hedimeles, candoris nomen. Hecatebeletes, tæ, Apollo. Icelos, Somni filius. Menelaus, viri nomen. Menelaus, canis & vir. Marcellianum: unguentum. Nephele, es; ſic Nepheletas. Nictelius, id eſt, Bacchus. Obelus. ſic Obeliſcus. Penelope: ſic Penelopa, Penelops, avis. Pterebas, vir, & canis. Palelothus, Harpago. Semele, Bacchi mater, quæ & Stimele quoque dicitur. Sepelio. Stipelus, vel Stiphelus, Centaurus. Sicelis, fons, Sphacelus, herba. Thymeledes: hinc Thimelici. Thargelis, mulier. Vindelici, populi. Xerampelina, veſtes.

Adnotatio.

Ampelius, vir, & vitis, corripitur: ut, Ampelius, viri etiam nomen. Ampelius, promontorium, longatur.

Submonitio.

Chamelon, Mantele, ſic Mantælum, Chamælea, & alia quædam diphthongi regulam tenent in media.

E. ante M.

E. ante M. in mediis producitur: ut Eleemoſyna, Racemus, Academia, Eremus.

Exceptio.

Anathema, ſic Anathematizo. Anchemolus, viri nomen. Alemania, regio: unde Alemanus. Arrhemorus, viri nomen. Artemis, idis, id eſt, Diana: hinc Artemiſia herba. Artemidorus, id eſt, peritus medicus. Antholemus, viri nomen. Chryſothemis, aurea forma. Elementum, rerum vel literarum principium. Gethſemanii, nomen villæ. Ptolemus, id eſt, novus miles, in compoſitis: ut, Neoptolemus, &c. Ptolemæus, regis Ægypti nomen. Ptolemius, viri nomen. Ptolemon, viri nomen. Telemachus, viri nomen. Telemus, viri propr. Tlepolemus, viri propr. Triptolemus, viri nomen. Vehemens, fortis.

Adnotatio.

Anemus, ventus, breviatur. Anæmos, exanguis, producitur.

Adnotatio.

Solemus, ſecunda pluralis perſona à ſoleo, mediam producit. Solemus, viri nomen, eandem corripit.

Submonitio.

Non deſunt, quæ diphthongo ſcribuntur: ut, Palæmon, Paroemia, & hujus generis quædam.

E. ante N.

E. ante N. in mediis longatur: ut, Antenor, Cathena, Terrenus, Egenus, Gallenus.

Exceptio.

Compoſita à genos, id eſt, genus: ut, Origenes, Protogenes, Diogenes, &c. Deducta à ſthenos, id eſt, robur: ut, Demoſthenes, Boryſtenes, Philiſtenes. Derivata à xenos, id eſt, Hoſpes: ut Philoxenus, Polyxenus, Polyxena. Idem Advena, peregrinus. Achemenes, rex Perſarum. Argetes, Apollo. Achemenides, comes Ulyſſis. Alienigena. Alcamenes, ſculptor. Ariasmenus, viri nomen. Amphigenia oppidum. Argena, vel ineo, Apollo. Abdenago, viri propr. Anaximenes, philoſophus. Ariſtomenes: ſic Acheſſemenus. Aſenech, oppidum. Berenice, regina. Berenicis, oppidum. Carcenas, piſcis. Carmenon, viri nomen. Celeneus, viri nomen. Clymene, Phaëtontis mater. Clymenus, viri nomen. Claſomenæ, arum, op-

Digitized by Google

oppidum. Cromenum, in Pylade. Diadumenus, viri nomen. Cheneis, piſcis minimus naves retinens. Eumenis, furia. Eumenius, proprium viri. Eurymenæ, arum. Eugenius, a, um, propria. Euchymene, nympha Eulimene, nympha etiam. Hebenus, & Hebenum, arbor. Helena, vel e, es, etiam Chriſtianum. Helenus, viri nomen. Helenium, frutex Herenius. Hippomenes, viri nomen. Hymenæus, nuptiarum deus. Idaſmenus, viri nomen. Idomenæus, viri nomen. Iphigenia: ſic à genio & ejuſdem originis catena. Juvenis, ſic Juveneſco. Ingenium, Ingenuus, & Ingenitus. Melpomene, muſa. Miſumenos, odiolus. Muritenes, lapis precioſus. Nyctimene, es, puella in noctuam verſa. Oecumenicum. Olenos, Olenus oppidum. Orchomenus: ſic Orchomenum. Ormenus, viri nomen. Ormenis, nympha. & Ormenium, vicus cujus conditor Ormenius. Parmeno, ſic Parmenio, propria. Pæmenis, canis nomen. Parthenos: hinc Parthenice. Parthenius, vir, mons, & fluvius. Partheno. pe, urbs. Periclymenus, viri nomen. Philopenis, vir. Phenolenides, apud Ovidium. Stehlenus. Telameneus. Thiſamenes, vir.

Variatio.

Armenia, regio: hinc Armenius. Neriene, es, Martis filia, aut Mars ipſe & bellum. Porſena, (Porſenna) Thuſciæ rex.

Submonitio.

Cave te fallant diphthongata: ut, Baæna, Paræneſis, Nazerenus. Item Amœnus. Votholœnus, Camœna, Lagœna, & d genus innumera.

E. ante P.

E. ante P. in mediis, corripitur: ut, Elephas, Ædepol, Telephus.

Exceptio.

Æſopus, fluvii nomen, hinc Æſopius Aſclepius, poëta lyricus. Joſephus, viri nomen. Lycepes, centauri nomen.

Submonitio.

Diphthongorum regulæ fac memineris, nulta enim ad hanc referuntur; ut, Præſe-e; hinc Præſepio, is. Hodeporicos, Synaloephe, & hujuſmodi.

E. ante Q.

E. ante Q in mediis, breviatur: ut, Die quarti, die quinti, &c.

E. ante R.

E. ante R. in mediis corripitur: ut, Camera, Cerberus, Proceres, Patera.

Exceptio.

Arteria, æ, vel Arteriæ, arum, meatus ſub gutture. Abdeta, oppidum Thraciæ. Aceris. ærea ſecuris. Acerra, currus undique clauſus. Acheros, ri, inſula. Auſterus, id eſt, durus. Cyperus, id eſt, arbor & herba. Cratera, ſic Crater, eris. Canteria, ſic Canterius, & Canterium. Chimera, mons Bœotiæ. Cytheron, mons Bœotiæ. Cythera, Cytherorum, mons & inſula. Cythære; es; Venus, quæ & Cytheræa. Chariſteria. Homerus, poëta, poëtarum Græcorum princeps. Galerus, capitis tegmen; ſic Galericulus, diminutivum. Galerita, alauda. Iberius, fluvius Hiſpaniæ; ſic Ibera, &c. Machera, bellicum inſtrumentum. Megera, id eſt, furia. Neera, mulier ruſtica. Onenantheria, hominum generatio. Poderis, veſtis ſacerdotalis. Panthera, maculoſum animal; ſic Panther, Pantheris. Phaleria. Procerus, a, um, id eſt, longus, a, um. Pſalterium, organum muſicum. Pyrterium. Soteria; ſic Soter, eris, id eſt ſalvator. Severus, gravis; unde Aſſevero, & Perſevero. Statera, in qua trutinetur, bilanx. Sincerus, a, um, id eſt, purus. Compoſita à remex, ut Triremis, navis ſic Trierarchus. Deducta à charis, id eſt, gratia; ut Chariſterium. Derivata ab æreſis; ut diæreſis. Deducta ab etos, id eſt, annus; ut Dieteris, Trieterium. Subſtantiva in erium, ut, Baptiſterium, myſterium.

Prater.

Aſterium, id eſt, conſtellatio. Glycerium, mulieris nomen. Magiſterium, Miniſterium.

Submonitio.

Sanè propriorum nominum E. ante R. in mediis habentium, vix regula certa dari poteſt.

Digitized by Google

E. ante S.

E. ante S. in primis corripitur: ut, Epheſus, Geneſis, Nemeſis.

Exceptio.

Numeralia, quæ habent E. ante ſimus, a, um; ut, Viceſimus, Triceſimus, Centeſimus, &c. Deducta à Neſos, id eſt, inſula; ut Proconeſus, Peloponneſus. Græca nomina tertiæ in eſis; vel Diæreſis, Poëſis. Anchachoreſis, Catachreſis, &c. Arceſius, Ulyſſis avus. Carcheſion, poculum. Cyneſias, una Cycladum. Careſus, vir, urbs & fluvius. Cabeſus, urbis nomen. Eccleſia, congregatio. Epitheſia, Phorbantis mater. Eteſias, id eſt, ventus. Eutreſis, urbs in Homero. Galeſius, fluvius, ut vir. Geneſa, oppidum. Haleſus, fluvius, & mons. Herbeſos, oppidum. Haleſinus, fons. Herbeſus. Ithaceſius. Jeſus, Salvator. Licabeſos, mons Atticus. Larneſus, oppidum. Lyrneſus, oppidum Phrygiæ. Marpeſus, mons; ſic marpeſia. Magneſia, regio, urbs, & promontorium. hinc Magneſii, aut Magnetes, populi. Megaleſia, ludi & feſta magnæ Deæ. Maleſius, mons. Maleſius, Miletus, poſſeſſivum. Micaleſos, promontorium. Moneſus, proprium viri. Moneſes, æ, viri nomen. Myndeſos urbs Syriæ, hinc Myndeſius. Oppeſos, oppidum. Oneſimus, utilis dicitur, viri nomen. Prymneſium, fluvius. Sperchesiades, patronymicum; ſic Sperchesius. Themneſus, mons; hinc Themneſius. Thermeſus, fluvius, Titareſus, fluvius, quem Orchon etiam dicunt. Vogeſus, mons.

Submonitio.

Anæſii, Maſæ filii, & quædam alia diphthongo ſcribuntur.

E. ante T.

E. ante T. in mediis producitur: ut, Orthygometra, Facetus, Boletus, Moneta.

Exceptio.

Denominativa in etas, ut, Varietas, Pietas, &c. Compoſita à metrum, id eſt, menſura; ut Monometrum, Dimemetrum, &c. Derivata à ſimplici, areti, id eſt, virtus; ut Panaretus, &c. Conflata ex theton, id eſt, poſitum; ut Synthedon, Alloeotheta, &c. Deducta, ab etos, id eſt, annus; ut, Trieteris, Trietericus, &c. Achetæ, cicadarum ſpecies. Achetius, viri nomen. Acœnetus, pædagogi nomen. Aſcheros, equi nomen. Archetypon, ſic Archetypus, a, um. Amethyſtus, lapis. Archetius, viri nomen. Arthreticus, a, um, artus infeſtans. Calpetus, viri nomen. Capetus, viri proprium. Caletus, viri nomen. Chryſendeton, id eſt, vas aureum. Calpetianus, viri nomen. Cremetaon, proprium viri. Cynetes, muſca. Cercetii, populi. Dercedis, fœmina in piſcem verſa. Erethria. Epipetrum: ſic Epimetrum. Eteretes, id eſt, Cretenſes. Ection. Erethuſa. Feretrius, Jupiter. Feretrum, capulus. Hicetaon, nomen viri. Herpeta, morbus. Hecatebeletes, Apollo. Haliæetus, avis. Hæreticus. Haretuſa, nympha; ſic Heſperethuſa. Hipetaon, viri proprium. Helvetii, populi. Japetus; ſic Japetides. Lampetie, Lampeties, Solis filia. Lucetia, oppidum Veneris. Lucetius, Jupiter. Macetes, vel ta, id eſt, Macedo. Mageræ, populi Scythiæ. Maſſageta, vel Maſſagetes populus. Meretrix, ſic Meretricor. Nemeta, fons. Nepeta, herba. Obſtetrix. Oretæ, populi. Phaëton. Pleureticus. Penetro, as. Parœneticus. Phaethuſa, Phaëthontis ſoror. Pharetra. Pyrethron. Palpetas, viri nomen. Phlegeton, fluvius infernalis. Penicetius, oppidum. Pometii, orum: vel Pometia, æ. Suffetius Spleneticus. Taygetus, ſic Taygete. Theletuſa, mulieris proprium. Triquetra, Sicilia. Thyrſagetes, populus. Vegetus; ſic Vegeto, as. Venetus; ſic Venetiæ, Venetia.

Variatio.

Temetùm. Vietus, a, um.

Submonitio.

Quædam diphthongo ſcribuntur: ut Diæthus, Meneclætus, Panætius; ſic Colætia, Damætas, Menœtius; Timœthes.

E. ante V.

E. ante V. in mediis longatur: ut, Paraſce-

ve,

Digitized by Google

ve, Longævus.

Exceptio.

Feterneves populi.

I. ante conſonantes in mediis.

I. ante B.

I. ante B. in mediis breviatur: ut, Delibutus, a, um, Patibulum, Thuribulum, Feribius.

Exceptio.

Oribaſus, canis nomen. Perrhibia, mulier. In bilis, & bundus verbalia, à verbis quartæ conjugationis; ut lenibulus, & lenibundus à Lenio, nis, ſic Senſibilis, Audibilis. *Submonitio.*

Quæ in bilis & bundus, ab aliis conjugationibus, quàm à quarta fiunt, breviantur: ut, Fragilis, Terribilis, Moribundus, Furibundus.

I. ante C.

I. ante C. in mediis corripitur: ut, Epicurus, Ædicula, Medicus: Mantica.

Exceptio.

Apricus; ſic apricor. Apicius, viri nomen. Æquicolus, populus. Aricia, hinc Aricinus, a, um, urbs Italiæ. Berenice, lapis. Bellicanus, a, um, expugnax. Berenicis, idis, oppidum. Caicus, fluvius & mons. Canicula, parva canis. Caprificus, hinc Caprificor. Clavicula, parva cratis. Clavicula, parva clavis. Convicium; hinc convicior. Cuticula, modica cutis. Cuniculus, animal. Cuticus. Corycus. Embricus. Erica herba. Febricito. Febriculo, Febricula. Fermica. Faſciculeus. Junices, cæ, adhuc teneræ ætatis. Labicum, oppidum: ſic Labicus & Labica. Lectica, Lecticula. Laſerpicum, herba. Lorica, armaturæ genus. Lumbricus, vermis. Marica, Mater Latini. Matricida, apud Auſonium. Mauricius, viri nomen. Mendicus: ſic Mendico, as. Myrica, virgultum. Multicium, veſtis. Muſica, viri nomen. Nauſica, Alcinoi filia. Neſſica. Noricius, a um: id eſt, novus, Alias novitius per t. Nutrico, as: id eſt, nutrio. Numicius, viri, & fluvii nomen, Pedico, as, & Pedico, onis. Palicus, Deus Ethnicus. Phericus. Prodicus. Phœnicopterus, avis. Periculum. Pediculus, ſic Pediculoſus. Petricoſus, id eſt, moleſtus. Plitricius, vir. Poſticus, a, um. Pudicus, a, um. Rubrica. Saticulus, populus Campaniæ. Somniculoſus. Siticula; ſic Siticuloſus. Sophopichium. Teguticula. Trinicus, pagus Italiæ. Vaicus, viri nomen. Vepicus. Veſica. Viticula, parva vitis. Umbilicus, pars corporis. Veronica. Urtica, herba. Uſtica, mons. Redimiculum, & quicquid in iculum à verbis quartæ. In Icus barbara: ut Henricus, Childericus, Ludovicus, & hujuſmodi propria tantùm.

Submonitio.

1. Latina, aut Græca propria in icus, corripiuntur; ut Dominicus, Perſicus, Ruſticus, &c. 2. Ex primitivis, derivativa noſcuntur; cujuſmodi ſunt, Cervical, Extrico; Felicito; Meretricula, quæ producuntur. *Variatio.*

Coricus, Numicius, Vaticanus.

Adnotatio.

Amycus; Græcum nomen proprium, i breviatur. Amicus, Latinum appellativum, longatur.

I. ante D.

I. ante D. in primis breviatur: ut, Præſidium, Recidivus, Rancidus, Crepita, Lepidus. *Exceptio.*

Abydos, vel dus: hinc Abydenus, a, um. Acidia, id eſt, ignavia, quod & Acedia rectiùs dicitur. Acidalus, hinc Acidalia Venus, unde Acidalus, a, um: id eſt, Venereus. Alcides, id eſt, Hercules, patronymicum. Acharaides, Lycorides, & plura. Aphidas, viri nomen. Alybides, hinc Alybida Priamus. Ariſtides. Belides, rex quidam. Chelidon, unde Chelidonia herba, lapillus, & regio. Davides, id eſt, David Judæorum rex. Euclides, nomen geometræ inſignis. Elegidion, diminutivum ab Elegia. Eneridas, viri nomen. Faſtidio: ſic Faſtidium. Formido, as. Godefridus, aut Godofredus, proprium. Heraclides. Iſidius, ab Iſis. Laides, viri nomen. Lycurgides, Lycurgi filius, regis

Digitized by Google

Thebarum. Meridies. Neſidæ, populi. Phaſides, viri nomen. Pherecydes, poëta. Poſtridie, ut Pridie. Polyphides. Veſtidius, viri nomen. Denominativa Latina in Ido, quorum. genitivus eſt in inis: ut, Cupido, Libido, Formido, formidinis. Patronymica maſculina in idis: à nominibus in eus: ut, Theſides, à Theſeus: Promethides, à Promotheus, &c.

Submonitio.

Dico in ido, cujus eſt genitivus in inis: nam Græca, quæ habent onis, corripiuntur: ut, Hyrmido, Pelido, onis, &c. Dico etiam in idis, ab eus: quia Patronimica, ab aliis breviantur: ut Simonides, à Simon, Hirtacides, ab Hirtacus.

Variatio.

Euripides, Piſidiæ populi. Quotidie, adverbium. Thucydides.

Adnotatio.

1. Calydon, onis, Britanniæ ſylva, longatur. Calydon, Ætoliæ, urbs, breviatur. 2. Occido, à cædo, id eſt, interficio, producit mediam. Sic à cædo alia compoſita, ſi mutant diphthongum in i. Occido, à Cado, id eſt, morior, corripit eandem: ſic Concido, Incido, Succido. 3. Perfidus, à Fides, compoſitum, id eſt, valdè fidelis, mediam longat. Perfidus, à Fides, id eſt, multum infidelis, mediam corripit.

I. ante F.

I. ante F. in mediis breviatur, ſed in compoſitis tantùm: ut, Scenifactor, Enifus.

Exceptio.

Alife, Alifes, unde Alifanus.

I. ante G.

I. ante G. in mediis corripitur: Lirigo, ut Prodigus, Corrigia. *Exceptio.*

Excipiuntur nomina in Igo: ut Caligo, inis: Origo, inis, Rubigo, inis. Auriga, æ: ſic Aurigor, aris. Caſtigo, as, corripio. Diapiganon, medicamentum. Faſtigium, rei ſummitas, hinc faſtigiare, verbum. Fatigo, as, id eſt, laſſo, as. Inſtigo, as. inſtimulo, ſic fuſtigo, fuſte ſtimulo, vel ſerio. Leſtrygones, populi: hinc Leſtrygonius, a, um. Origanum, herba. Quadrigæ, currus. Selpiga, ſerpens. Vectigal, inde Vectigalis & Vectigale. Veſtigo, as, & Veſtigium, ſic inveſtigo, Perveſtigo. Uropygium. Compoſita àGyga, id eſt, pars extrema: ut Depygis, adjectivum, & Phylopygiſta. A fligo, ut Affligo, Confligo, Profligo. A figo, ut, Infigo, Refigo, Configo, Defigo. Quæ à longis derivantur, ut, infrigido, refrigero.

Variatio.

Præſtigiæ, Incantationes, deluſiones; ſic Præſtigiatores.

Adnotatio.

1. Caligo, as, à nomine caliga, id eſt, caligas induo, curtat mediam. Caligo, id eſt, obſcurus ſum, producit eandem. 2. Porrigo, inis, nomen, id eſt, morbus, ſecundam longat. Porrigo, is, verbum, id eſt, præbeo, eandem corripit.

I. ante L.

I. ante L. in primis breviatur: ut, Peſtilens, Conſilium, Virgilius, Similis, Umbilicus.

Exceptio.

Achilus, alii Achelus, id eſt, ſine labiis. Aſylus, viri nomen, & Aſyli, populi. Agileus, Apollo. Allophyllus, id eſt, Alienigena. Allophyli, in ſacris ſunt Philiſtæi. Acilius, viri nomen. Aſylum, locus confugii. Aſilus, volatile à ſono vocis, Græci Oeſtron. Atilius, viri nomen. Auſilenus, ſic Auſilena, propria. Cobylum, inſula. Conchilium, vel Conchile, genus piſcis, unde purpura fit. Condyloma, morbus quidam. Creopyllus, urbs & populus. Crocodylus, bellua. Duilius, viri nomen. Fœnilia, æ, oppidum. Incilo, vitupero: ut, Ocillo, increpo. Lucilius, alia, Lucillius. Manilius, & Manilia. Oileus, hinc Oilides. Odilia, mulieris proprium: Pamphilia, oppidum. Pantilius, viri nomen. Petilia: hinc Petilianus, tam proprium quàm appellativum. Phaſilis, oppidum: alii Phaſelis. Sextilus, viri nomen. Triphylis. Trochilos, avis regulus. Venilia, Turni mater. Veſpertilio, volatile. Neutra tantùm in ile: ut, Sedile, Cubile, Monile, Suile. Adjectiva in ilis, ab aliis nomi-

Digitized by Google

minibus: ut, Senilis, à ſenex, Virilis, à vir: ſic Exilis, Sextilis, Aprilis.

Demptis.

Dapſilis, id eſt, liberalis. Humilis, manſuetus, Parilis, & ile, id eſt, ſimilis, æqualis, quæ tria corripiuntur. Corripiuntur etiam in Atilis nomina: ut Volatilis, Fluviatilis, Aquatilis. Dixi in ilis, à nominibus, nam quæ in ſilis, tilis, vel xilis, à Participiis, aut à verbis deducuntur, corripiunt mediam: ut Miſſilis, Solutilis, Flexilis, Nexilis.

Variatio.

Abila, mons: Galilæa: Rutilius, Servilius: ſic Servilia.

Adnotatio.

1. Pilo, as, id eſt, plano, compoſita, mediam longant, ut Depilo, Compilo, Expilo. 2. Maſſilia, Galliæ oppidum, corripitur, Maſſilia, Lybiæ regio, producitur. 3. Heriphile, es: Sibilla, breviat tertiam. Eriphile, Amphiarai uxor, longat eandem.

I. vel Y. ante M.

I. vel Y. ante M. in mediis corripitur: ut, Patrimus, Specimen, Lacryma.

Exceptio.

Adimantus vir. Adrymachites, patronymicum. Alimenus, viri nomen. Alimon, vir etiam. Amimone, es, fons & mulier. Ariminum, oppidi nomen: hinc Ariminenſis. Arimathia, pagus Judææ. Detrimentum. Enthymema, argumentationis ſpecies. Ephimeris, vel Ephemeris, id eſt, Diarium. Opimius, viri nomen. Opimianum, vinum. Opimius, a, um. Penthimimeris, rectius Penthemimeris, figura. Quadrimus, quatuor annorum. Compoſita. à timi, id eſt, honor; ut, Theotimus, Polytimus, virorum nomina. Verbalia, in imen, vel imentum, à verbis quartæ conjugationis: ut, Lenimen, Pavimentum, Rudimentum; & diſcrimen, licèt à diſcerno verbo tertiæ derivatur.

Submonitio.

1. Nam quæ à verbis aliarum conjugationum deducuntur, corripiunt imen, vel imentum, ut, Tegumen, Alimentum; ſic Regimen; Monumentum, alii monumentum. 2. Longis deducta conſiderato diligenter; ut, Elimino, as; Diſcrimino, as; detrimentum, à tritum, ſupino producto.

Variatio.

Archimedes, philoſophus, variatur.

I. ante N.

I. ante N. in mediis, breviatur: ut, Inquino, Cophinus, Dominus, &c.

Exceptio.

1. Aginor, ſic Aginator. Acinacis, gladiolus. Architriclinus; quod eſt à clines; id eſt, lectus; ut Triclinium, &c. Caminus, fornax. Catinum, vas. Cyminum, lacus & mons Etruriæ. Cyminium, granum quoddam. Covinus; currus britannicus. Cælinus, aut Cilinus, viri nomen. Calinous, Chorineus, Cotinuſa. Aſinius, proprium. Amphinoë. Alcmoninus. Alcinoë, mulieris nomen. Alcinous. Albinovanus, Arines, Aſtynous, Antinous. Echinus, piſcis & terreſte animal. Excinus, Earinus proprium. Epinitus, Ephinous. Barcino. Feſtinus; ſic Feſtino. Fucinus, lacus Italiæ. Fulginia, urbis nomen. Fuſcinus, viri nomen. Fruſino, onis, Italiæ oppidum & populus. Gelaſinus, ſic Caragelaſinus. Gallicinius, viri nomen. Geſiominus, proprium. Hebrinus, proprium. Herminius, viri nomen. Iſtquilinus, ſic Exquilinus. Lycinus, proprium viri. Morticinium, res mortificatæ. Matineſſæ, loci nomen. Morinus, vir & gens Gallica. Mirinus, viri nomen. Opinor, ſic Opinio. Omnino, id eſt, prorſus. Paſtinaca, piſcis & radix. Propino; portum fundo, Popino: ſic Popina. Pulvinar; ſic Pulvinus. Pachynus. Supinus, ſic Reſupinus. Salinum, vaſculum ſalis. Sagino, pinguefacio, Stertineus, viri nomen. Statinia. Sardinia, regio. Tarquinius, viri nomen. Telchines, populi. Titinius, medici nomen. Taurominum, mons aſperrimus. Tintinnabulum, quod campanam pulſat. Torini, populi. Ticinus. Utinum, oppidi nomen. Vatineſſa. 2. Producuntur item nomina terminata in nus, a, um: ut, Clandeſtinus, a, um; Mediaſtinus, a, um.

Digitized by Google

Præter.

Ea quæ tempus, aut rei materiam connotant; ut Craſtinus, Diutinus, Scrotinus; ſic Fraxinus, Cedrinus, Adamantinus. Veſpertinus tamen, & Matutinus longatur. 3. Producuntur etiam in ina, vel ine deſinentia, ut Sagina, Rapina, Nerine, Adraſtine.

Demptis tamen.

Apinæ, arum; res viliſſimæ. Apina, æ, oppidum. Aſina, æ, vel Aſine, es, oppidum. Buccia, æ. Caſina. Catina, æ, vel Catine, es, oppidum. Euphroſine, vel Euphroſina, una gratiarum. Eleemoſyna, æ. Femina. Felſina populus. Fiſcina, naſſa ex junco. Fuſcina, tridenus. Ganſapina, Machina, Mnemoſyne, Mucina, oppidum. Nundinæ, arum. Patina, Pagina, Proſerpina. Ruſpina, urbs. Sophroſyna, mulieris, proprium. Sarcina, ſic Sarcinio, as. Sarſina, oppidum Umbriæ. Statina, æ, vel Statinæ, arum. Sibina, telum. Squatina, piſcis. Trutina, æ: ſic Trutino, as. Xerampelina. Deteſtinatus, variatur.

Submonitio.

Ex propriis, quæ ad hanc regulam ſpectant, quædam producuntur: ut, Lupinus, Charinus, Martinus, Auguſtinus, Voſcini. Quædam corripiuntur: ut Torini, Lycinus, Hebrinus, Myrinus. &c. quorum quantitatem, plurimorum poëtarum lectio te docebit. 2. Feminea, maſculinorum quantitatem habent: ut, Aſina, ab Aſinus: Martina à Martinus, ſic domina, Fidicina &c.

I. ante P.

I. ante P. in mediis corripitur: ut, Antipodes, Antipho.

Exceptio.

Aliphe: hinc Aliphanus. Colyphium, panis quidam. Enipeus, vel Enipheus. Euripus, mare & philoſophus. Maniplus, pro Manipulus. Obſtipus, a, um: Sic obſtipo, & Conſtipo. Racipalis. Seriphos, una Cycladum. Seriphum, oppidum.

Variatio.

Cariphas, & Euripides variantur.

I. ante Q.

I. ante Q. in mediis longatur: ut, Antiquus, Obliquus.

Exceptio.

Siliqua, hinc Siliquare. Compoſita ab alius vel quis, quæ, quod, ut: Aliquis, Aliquando, Undique, Reliquiæ, Reliquus, Utique.

I. vel Y. ante R.

I. vel Y. ante R. in mediis corripitur: ut, Anticyra, Ephyre, Satyra, Zephyrus.

Exceptio.

Abiron. Almyria. Apyrinum, pomum. Agyra, urbs. Archimagirus, coquorum princeps. Bechyres. Baſiris, Deus quidam. Camiros, urbs. Corcyra, Corinthus. Collyrium, oculorum medicamentum. Callianira. Corcyra, inſula. Cypirus. Deianira. Deliro, ſic Delirus, &c. Empiricus, a, vel potiùs Empyricus. Enchiridium, manuale. Epirus, ſic Epirota. Equiria, ludi. Caſterochira. Janira. Ilaira, Lencippi filia. Ithyres, qui & Ithurei. Lairus, viri nomen. Niſyrus. Oſiris, Jovis filius. Papyrus: hinc Papyrius, & Papyrianus. Petoſiris, aſtrologi nomen. Podalitius, medici nomen. Phillirius. Rabirius, viri nomen. Ramirus. Semiramis, idis, Nini uxor. Thelaira, Vechires populi.

Variatio.

Eutyrum, bovis caſeus Empyrius Latinè ardens. Sapphirus, lapillus. Stentira, orum, urbis nomen.

Submonitio.

Compoſita notentur, Suſpira, Nimirum, &c.

I. ante S.

I. ante S. in mediis, breviatur: ut, Abiſos, Acriſa, Hypocriſis.

Exceptio.

Aliſium, oppidum. Alciſius. Amethiſus, lapis. Amphiſa, urbs. Aliſium. Amphryſos, vel us, fluvii nomen. Amphiſus, Driopes, fluvius. Anchiſes, Æneæ pater. Aruiſium promontorium. Amiſon, urbs. Aphrodiſius. Cambiſes, Nabuchodonoſor. Cariſianus, ſic Cariſius. Criniſius, nomen fluvii. Cephiſus, nomen fluvii. Cogiſantra, alii, Cogeſantra. Doniſa, in.

ſu.

Digitized by Google

ſuia. Dionyſius, vir & Bacchus. Diviſum, ſic Diviſio. Eliſa, Dido. Eliſæus, Prophetæ nomen. Gaviſus, a, um. Helyſos, fluvius. Jalyſos. Lariſſa, urbs. Laliſio, onager parvus. Moyſes. Scrifia, mulieris nomen. Paradiſus.

Variatio.

Helizabeth, mulieris nomen. Melchiſedech, viri nomen.

Submonitio.

Notentur è longis deducta; ut Achryſos, Helichryſos, &c.

I. vel Y. ante T.

I. vel Y. ante T. in mediis corripitur: ut, Conditio, Lecytus, Servitus, Servitium.

Exceptio.

Aconitum, herba. Agapitus, qui & Agapetus. Alites, æ populi. Alithya, Nympha. Amithone. Amphitrite, es, Neptuni uxor, vel mare. Anitius, ſic Anitia, propria. Aphrodite, vel ta, Venus. Architas, philoſophus. Berytus, oppidum. Cammaritæ, populi. Cotytaris. Coryta, æ, vel Corythe, es, equa. Catamitus. Cocytus, fluvius inferni. Corbitæ, naves. Caſtritius, viri nomen. Eritus, viri nomen. Eboſita, mel ex arundinibus. Eriſiton. Gallita, mulieris nomen. Galeritus, vir. Galerita, alauda. Hermaphroditus. Hyarbita, viri nomen. Hasbite, mulieris nomen. Hamerochita, oppidum. Heraclitus, philoſophi nomen. Ilithia, id eſt, Juno. Idolothytus, vel Idolothythum. Invito, as, ſic invitus, a, um. Luſitania, regio Hiſpaniæ. Mauritania, regio. Mephitis: hinc Mephiticus, a, um. Miſitius, viri nomen. Novitius. Niciterium. Nutricius. Odites, viri nomen. Ophites. Oritæ, populi. Orithyia, Nympha. Onytes. Paraclitus, alii Paracletus, & melius. Pampitius, viri nomen. Potitius, vir. Polites, viri nomen. Polygiton, proprium viri. Paraſitus, ſic Paraſitor, oris. Scriblita genus libri. Therſites. Valitudo, idem ac Valetudo. Veliternus. Derivata in itus, ex aliis nominibus, ut Auritus, Mauritus, Avitus, Patritus, Melitus, Recutitus.

In Ita, Itis & Ites, derivatæ formæ; ut, Levita; es, is.

Samarites, is, idis. Moabita, es, idis. Anachorita, Eremita, Margarita, Palæſtrita. Memphitis: ſic Sibarita, unde Sybariticus. Samarita, hinc Samaritanus. Tomita, Tomitanus. Nomina lapidum in ites: Pyrites, Thomites, Actites, Selenites. In itos: ut Coritos, Lichitos. In itim adverbia, ut Puritim: Viritim, &c.

Variatio.

Aquitania; hinc Aquitani populi.

Adnotatio.

1. Adjectivum in titius, a, um. à verbo, aut participio deductum, producit mediam: ut Fictitius, Scriptitius, &c. Adjectivum, in titius, a, um, à nomine deſcendens, corripit eandem: ut Patritius, & Lateritius, &c. 2. Conditus, a, um, à verbo Condio, is, mediam longat. Conditus, a, um, à Condo, is, mediam breviat. 3. Corytus, pharetra longatur. Coritus, oppidum, breviatur. 4. Irrito, as, ab ira, id eſt, provoco, producitur. Irrito, à ratus, a, um, id eſt, evacuo, corripitur. 5. Penitus, a, um, quod ex pene, id eſt cauda, mediam producit. Penitus, adverbium locale, unde Penitus, a, um, quod intra eſt, eandem corripit.

I. ante V.

I. ante V. in mediis longatur: ut Sanliva, Derivo, Convivo.

Exceptio.

Ninivæ, arum. Redivivus. Symbrivium.

O. ante Conſonantes in mediis.

O. ante B.

O. ante B. in mediis breviatur: ut: Approbo, Taprobane, Niobe, Cœnobium.

Exceptio.

Ambobus, Duobus. Canonus, ſic canobita. Jobus. Jacobus. Longobardi. October. Utrobique.

O. ante C.

O. ante C. in mediis corripitur: ut, Apocope, Metrocolis, Parocus.

Exceptio.

1. Coccitus, fluvii nomen, Jannocius, vi-

Digitized by Google

viri nomen. Triochalla, oppidum. 2. Exeuntia, in ocinium; ut Latrocinium, cum deductis; ut Latrocinior, iris. Barbara, in ocus, ut Jodocus, Guidocus, &c.

Submonitio.

Græca in ocus, breviantur; ut, Laodocus, Demodocus, &c.

Variatio.

Composita à quando; ut quandocunque, quandoquidem, sed Quandoque longantur tantùm.

O. ante D.

O. ante D. in mediis breviatur: ut, Exodus, Ephodus, Methodus.

Exceptio.

Botrodon, oppidum. Custodio, is; ut Custos, odis; & Custodia. Emoda, Emodæ, oppidum. Emodus, montis nomen. Epodos, carmen Heroicum. Erodio. vel Erodius avis. Herodes, sic Herodium, & Herodianus. Laodocus. Nebrodes, monticulus. Orodes, viri nomen. Rapsodia, urbs, & fluvius. Chæmodon, fluvius. Composita ab ode, id est cantus; ut Melodes, Melodia, permelodia. Derivativa Græca in odes: ut Geodes, Capnodes, Theodes.

O. ante F.

O. ante F. in mediis corripitur: ut, Astrofus, Emofus, &c.

Submonitio.

Hæc, & si quæ sunt alia rectius per ph notantur.

O. ante G.

O. ante G. in mediis breviatur: ut, Syllogismus, Aretalogus, Ecloga.

Exceptio.

Ogoge, cum deductis, ut Isagoge, Synagoga. Pædagogus, Bagogus. Octoginta. Tolostobogi, populi.

O. ante L.

O ante L. in mediis breviatur: ut, Neapolis, & quidquid est à polis, id est, urbs, ut, Metropolis, Pentapolis.

Exceptio.

Excipiuntur, deducta à poleo: id est, vendo; Bibliopola, Pharmacopola. &c. Derivata à colon, id est, membrum; monocolon, dicolon, &c. Composita à olor, ut Consolor. Ætolia, sic Ætolus. Acolytus: alii Acoluthus. Capitolium: hinc Capitolinus. Cemolos. Cymolus: unde Cymolius, a, um. Geolophus, terræ tumulus. Idolum, sic Idololatra. Mausolus, hinc Mausolæum. Mediolanum, oppidum. Nebole, mulieris nomen. Phonolenides, populus. Pactolus, fluvius. Phicolus, viri nomen. Parenolus, vermis. Præstolor, expecto. Subsolanus, ventus. Simolus, oppidum. Tymolus, mons.

O. ante M.

O. ante M. in mediis breviatur: ut, Ptolomæus, Hebdomas.

Exceptio.

Anomalus, a, um, id est, irregularis. Ithome, turris. Ithomus, mons.

Neutra quæ habent, O. ante M. ut, Amomum, Cinamomum.

Præter.

Composita à tome, incisio: ut Epitome, Idiotome; &c. Sic Hippomanes, Sodonium urbs. Cenomani, Geometer, variantur.

O. ante N.

O. ante N. in mediis longatur: ut, Hieronymus, Antiphona, Caupona.

Exceptio.

Aponus, vicus. Antonome, es. Abrotonum. Argonauta. Arsione, mulieris nomen. Atronius, viri nomen. Aconitum, herba. Axona, regio. Alcyone, mulieris nomen, & avis. Ballonoti, vel Bellonoti, populi. Carantonius. Carantonus. Gelonium. Cælonia, siliquæ species. Coctona, orum, fici quidam. Chirone, meretrix. Diviona, oppidum. Eurymone, mulieris nomen. Epimone, figura. Erichtonius, gigas. Eionades, populus. Hesione, mulieris nomen. Heledona. Hiconus. Hylonome, es, proprium mulieris. Harmonia, dulcis sonus. Harmonicus, commune & proprium. Ilioneus, Ilione, propria. Jonium, mare. Leuconia. Mandonius, viri nomen. Meliones, gygas. Mycone, vel Myconos. Mammona, æ. Mano-

Digitized by Google

Manonyx, populus. Mazonomum, oppidum. Panon, onis, populus. Plejone, Atlantis uxor. Paretonium: hinc Paretonius, a, um, id eſt, Ægyptius. Peletronium, oppidum; unde peletronicus, commune & proprium. Pannonia, hinc Panon, onis; Pannonius, Pannonicus, Pannonis, idis. Phœmonoë. Santonus. Typhona. Xantonus, populus. Compoſita à phone, id eſt, vox, ut Euphonia & phonos, id eſt, cædes; ut Tiphone, Metrophonos, &c. Compoſita ex gonos, id eſt, angulus; ut Trigonus, Polygonus; &c.

Variatio.

Apollonius; ſic Apollonia. Dionyſius. Geriones. Jonia, pars Bœotiæ. Proconeſus, vel proconeſos.

Adnotatio.

1. Hermonie, mulieris nomen, corripit mediam. Hermonia, urbs, producit eandem. 2. Matrona, conjugata mulier, mediam habet productam. Matrona, Galliæ fluvius, eandem breviat.

Submonitio.

Diligenter; quæ de Crementis dicta ſunt, notare debes: quædam enim producuntur; ut Leonis, Sermonis, &c. Quædam breviantur; Dæmonis, Anonis. Breviantur etiam complura, quæ ad regulam generalem de O. in fine partis prioris compoſitionis, referenda ſunt, Aphgemonitum, Pædonum, chironomus, &c.

O. ante P.

O. ante P. in mediis breviatur: ut, Atropos, Syropos, Rhodope.

Exceptio.

Anthropos, & compoſita; ut Miſanthropos, Apanthropos, &c. Alopeca, inſula. Æſopus, vel Æſopium, ſic Æſopus viri nomen. Aulopus, & Ænopus. Cleophas, viri Apoſtolici nomen. Canopus; hinc Canopia. Citropa, ſcutum geſtans. Conopæum. Crotopus, rex; hinc Crotopi. Creopylus & Cedropa. Enopus, promontorium. Europa, pars terræ. Epopœus, nauta Glaucopis: ſic Leucoris. Hydropiſis; ſic Hydropicus. Hyſopus, vel pum herba. Inopus, fluvii nomen. Jopas, cytharœdi nomen. Leucopis, Leucopetra, pars Theſſaliæ. Lycopeus, rex. Metopon, rupis nomen. Oropus, vir & urbs. Oropion. Proſopos, id eſt, perſona; hinc Proſopopœia, perſonæ fictio. Pyropus, lapis. Rhodopis, meretrix. Sinope, ſinopes; ſic Sinopis, idis. Sinopeus, viri nomen. Sinope, es, ſic Apoſiopeſis, Siopelus, &c. Compoſita à creas, id eſt, caro; ut Creophagus, Creopola &c. Compoſita à Theos, id eſt, deus; ut Theophilus, Theophorus, Theodorus.

O. ante Q.

O. ante Q. in mediis breviatur: ut, Alloquor, Præcoquus.

Exceptio.

Alioqui, Vtroque, nomen, & adverbium.

O. ante R.

O. ante R. in mediis corripitur: ut, Corrobora, Helleborus, Amphora.

Exceptio.

Achoreus, viri nomen. Adoria. Anemoria, urbs. Alora, piſcis. Alorus, urbs. Anthores, viri nomen. Aurora. Azorus. Ciborium, diſcus. Chryſoloras. Crepacoras. Cytorus, ſic Cytorum, oppidum. Cueorus. Cronorus, viri nomen. Diores, viri nomen. Diotrix. Dioriche. Diorio. Helorus, fluvius, vel urbs. Lycoreus; hinc Lycorides. Lycoris, Lycoridis, mulier. Lycorias, Licoriadis, nympha. Lycoria, urbs; Leonora, Linnoria. Meteorus, a, um, hinc Meteorologus. Mantichoras. Oporinos, autumnalis. Pelorus, mons; & Peloris, idis, piſcis. Riſumori, populi. Sertoris, nomen viri. Sycomorus, ficus fatua. Thrichora, orum, ædificia. Deducta à longis; ut Majoranus, Adoreus, &c. Derivata in orus, a, um; ut Sonorus, a, um. Deducta in orius, a, um; ut

Digitized by Google

Prætorius, Lictorius, &c. Facta ex Græco theo, id est, considero; ut Theoremata, Theoresis, &c.

O. ante S.

O. ante S. in mediis longatur: ut, Joseph, Metamorphosis, &c.

Exceptio.

Ambrosius, immortalis, etiam proprium. Ambrosia, deorum cibus. Cynosura, ursa minor. Ebosita. Eleemosyna. Ennosigæus, Neptunus. Genosus, fluvius. Leucosia, insula. Melobosis, Mnemosyne, sic Mnemosyon. Pandrosos, puella. Pendosia, urbs. Petosiris, Astrologus. Siracusius, a, um, id est, Siculus, a, um. Theodosius, sic Theodosia. Derivata à phronio, id est, prudens sum; ut Euphrosyne, Sophrosyne, &c. Derivata à pino, id est, poto; ut Sympositum, Symposiarcha, &c.

O. ante T.

O. ante T. in mediis producitur: ut, Lithostrotos, Deltotum: Ægrotus, Viota.

Exceptio.

Composita à datos, id est, datus; ut Endotus, Antidotem, &c. Derivata à pino, id est, poto; ut Sympotes, Oenopotes &c. Compositus à notus, id est, ventus; ut, Bellonotus, Euronotus, &c. Abrotonum, herba. Acrota, viri nomen. Coprotinus, id est, stercorarius. Dejotarus, princeps. Golgotha, Hippodotes. Mesopotamia. Onocrotalus. Odotheus. Sibotes, viri nomen.

Submonitio.

Complura, ad hanc regulam pertinent; quæ, O, in fine prioris partis compositionis habent, & ex generali facilè innotescunt: ut Zelotypus, Timotheus, &c.

O. ante V.

O. antè V. in mediis breviatur: ut, Genofeva, Ludovicus.

Variatio.

Controversia.

V. ante Consonantes in mediis.

V. ante B.

V. ante B. in mediis breviatur: ut, Lucubris, Cornubus, Titubo.

Exceptio.

Ambubage, tibicina. Anubis, is, vel idis. Corruba, herba, saluber. Insuber, id est, fluvius. Solubilis, & hoc solubile. Volubilis, & hoc volubile.

Submonitio.

Memineris dictionum, quorum prius te commonefecimus; ut Connubium, quod variatur; & Pronubus, innubus, quæ producuntur.

V. ante C.

V. ante C. in mediis longatur: ut Sambucus, Manduco, Fiducia, Festuca.

Exceptio.

Bardocuculus. Volucer, cris, tam fixum, quàm mobile.

Adnotatio.

Educo, as, primæ conjugationis, mediam corripit. Educo, cis, tertiæ, eandem producit.

Submonitio.

Petucius, Enucleo, corripiuntur, ut à brevibus deducta.

V. ante D.

V. ante D. in mediis producitur: ut, Testudo, Palludo, Consuetudo.

Exceptio.

Druydæ, aut Druidæ.

Adnotatio.

Notentur è brevibus deducta: ut Dispudet. Repudium, Erudo, Erudio, Contudi, & id genus.

V. ante F.

V. ante F. in mediis corripitur: ut Carnufex, Lanuficium.

Submonitio.

Hæc per I. nunc proferuntur; olim per V. Carnifex, Lanificium.

V. ante G.

V. ante G. in mediis, longatut: ut, Lanugo, Salsugo, Ærugo.

Submonitio.

E brevibus deducta, simplicis quantitatem habent; ut Conjugium. Conjugo, as.

V. ante I.

V. ante I. in mediis breviatur: ut, Figulus, Singulus, a, um: Oculus, Calculus.

Ex-

Digitized by Google

Exceptio.

Excipiuntur derivata in ulis: ut, Trebulis, Edulis, &c. Derivata in ulium; ut Furfulium, Parotulium, &c. Compoſita à dulos, id eſt, ſervus; ut Philodulus, Hierodulia. Aculeolus. Apulia, regio. Amulius, viri nomen. Adulor, olim Adulo, as. Aduleſcens, olim Adoleſcens. Betulia. Epulis, tumor. Getulia; ſic Getulus. Julus, qui & Aſcanius. Peculium, hinc Peculiaris. Portulaca. Parulis, tumor. Tramulius, viri nomen. Variantur, Cuculus, Torcular, Zabulones.

V. ante M.

V. ante M. in mediis producitur: ut, Argumentum, Legumen, Acumen, Volumen.

Exceptio.

Nomina in mentum, à verbis ſecundæ; ut Documentum, Monumentum. Autumo, exiſtimo. Columella, tam proprium, quàm appellativum. Columen, hinc inolumis. Cucuma, vas. Cucumis, vel Cucumer, Cruſtumium; hinc Cruſtumia, Cruſtumerum, & Cruſtumeri. Emolumentum, tilitas. Irrumo, as. Lucumo; ſic Lucumeni & Lucumones. Partumeius, puer. oſthumus, ſic Poſthumianus, Poſthumius.

Submonitio.

Memineris antiquorum: quæ V. pro I. abebant, ut Decumus, pro decimus; & à cevibus deductorum; ut à Tumeo, Conmax, & Contumelia.

V. ante N.

. ante N. in mediis longatur: ut, Lacuna, Lacunar, Tribunus, Jejunio, Fortuna.

Exceptio.

Albunea, mons, & fons. Albunecar, x Hyberniæ.

V. ante P.

ante P. in mediis corripitur: ut Decuplum, Nuncupo, Quadruplus.

Exceptio.

Arupinus, populi nomen. Erigdubus, men viri. Marſupium.

V. ante R.

ante R. in mediis corripitur: ut, Iturei, Hetruria, Penuria.

Exceptio.

Anxurus, Jupiter. Anturatus, populus. Arcurius. Bituriges, vel Bituri, populi. Cammurus, id eſt, curvus. Centuripe, oppidum. Centuria, ſic Centurio, onis. Decurio, princeps. Lemures, viſiones quædam. Liguria; ſic Ligurinus. Mercurius, Deus. Sabura, viri nomen. Palphurius, viri nomen. Purpura, piſcis. Satura, oppidum. Satureia, herba. Saturo, as; ſic Satur, Saturi. Saturius, nomen viri. Saturio. Tugurium. Vulturius; ſic vulturis. Verba in rio, & quicquid inde eſt; ut Eſurio, Luxurio; ſic Luxuria. Præter, Scaturio, is, Curcurio, is, Ligurio, variantur. Mamurius, proprium viri. Maſurius, juriſconſultus.

V. ante S.

V. ante S. in mediis longatur: ut, Meduſa, Creuſa, Arethuſa.

Exceptio.

Blanduſia, regiuncula. Brunduſium, oppidum Italiæ. Caduſium, oppidum. Caduſii. Peruſinus, a, um. Voluſus, viri nomen. Variantur, Hieruſalem, Venuſinus.

Adnotatio.

Ebuſus, viri nomen, corripitur. Ebuſus, inſula variatur.

V. ante T.

V. ante T. in mediis producitur: ut, Præputium, Argutus: & compoſita à Futo: ut, Confuto, Refuto.

Exceptio.

Arbutus; unde Arbuteus, a, um. Caliſtrutia, herba. Defrutum. Diuturnus. Minutus, viri nomen.

V. ante U.

V. ante U. in mediis corripitur: ut, Veſuvius, Lanuvius, Exuviæ, Ingluvies, Deluvium.

Regulæ Specialis de vocali ante vocalem in Græcis & Hebræis.

A. ante A. in Græcis & Barbaris dictionibus breviatur: ut Phraates, Nauſicaa, Naaman.

Variatio.

Variantur duo, Baal, idoli nomen. Abraham,

Digitized by Google

ham, multarum gentium pater.

A. ante E.

A. ante E. corripitur: ut, Aello, Danaë, Aëdon.

Longatur, aër unum elementorum. Laërtes, Laërtæ, Ulyſſes pater. Laërte, Laërtes, urbs Siciliæ.

Variatio.

Variatur nomen in aël, ut Iſraël, Michaël, Raphaël, Nathanaël.

A. ante I.

A. ante I. tam Latinum, quàm Græcum breviatur: ut, Judaicus, Thebais, Phocais. *Exceptio.*

Longantur genitivi, & dativi in ai, ut Aulai pro aulæ, pictai, pro pictæ. Achaia, Græciæ regio; unde Achaicus & Achais, idis, Homolaides, urbs ſeptem portarum, Laicus, popularis. Lais, nomen mulieris. Laius, proprium. Mais, nymphæ nomen & fluvii. Minais. Panchaia, Arabiæ regio. Taygete, es, vel Taygeta, æ, Agenoris filiæ. Taygetus, montis nomen. Thais, meretricis nomen. Thraicius, qui eſt è Thracia. *Variatio.*

Cain, viri proprium in ſacris, qui fratrem interemit, primam variat.

A. ante O.

A. ante O. longatur: ut, Amithaon, Machaon, Lycaon.

Exceptio.

Aglaodos, canis nomen. Aglaophon, pictoris nomen. Chaos, rerum omnium confuſio. Gabaon, urbs Judææ. Laodocus, viri proprium. Pharao, rex Ægyptiorum. Phuon, puer redamatus à Sappho.

Adnotatio.

Aonia, pro Hannonia Galliæ regione, corripit primam, mediam producens. Aonia, pro muſarum regione, primam producens, ſecundam breviat.

A. ante V.

A. ante V. producitur: ut, Nicolaus, Hermolaus, Menelaus, &c.

Exceptio.

Cranaus, regis & populi nomen Danaus, viri Græci proprium. Oenomaus, Regis nomen. Talaus, unus Argonautarum.

E. ante vocales omnes.

E. ante A.

E. ante A. producitur: ut, Galliopea, Agea, Deiopeia.

Exceptio.

Cochlea, pagi, & mulieris nomen. Græcum in eus, vel in thea, breviat e, ante quamlibet vocalem, ut Tideus, ei, Thereus, ei, Dorothea. Idumeneus, & Ilioneus ſæpius. Albunea, montis & fontis nomen. Anteas, gigantis, & regis nomen. Arteate, Arteates. Baleares, inſulæ, & populi. Bareas, philoſophi nomen. Boreas, ventus, qui & notus dicitur. Broteas, viri nomen, id eſt, devorator. Carneades, Philoſophi nomen. Croceæ, oppidi nomen. Cyaneæ, inſulæ. Cyneas, montis, & viri nomen. Cynea, fruticis nomen, Cochlea, æ. Learcus; filius Inus. Lea, leonis femella. Leæna, idem. Meleagra, oppidi nomen. Meleager, Oenei regis filius, qui & Meleagrus. Neæra, mulieris nomen. Oceanus, maris Deus, vel ipſum etiam mare in neutro genere declinatum. Phea, fluvius, & viri proprium. Smerea, ſuffrutex. Theanum, oppidum. Theano, theanus mulieris nomen. Theegæa, oppidi nomen, ſic Theegæus. Tyrea, urbis nomen. Et compoſita à quatuor, Græcis nominibus. Creos, id eſt, Caro, unde Artocreas, id eſt, panis carnibus mixtus. Theo, ideſt, contemplor: unde Theatrum, id eſt, locus eminens, è quo ſpectatur. Neos, id eſt, novus; unde Nearchus, Neapolis. Cleos, id eſt, gloria; unde Cleantes, Clearchus.

Adnotatio.

1. Æneas, pro duce Trojano, Anchiſæ filio, mediam producit. Æneas, pro altero quodam in Actis Apoſtolicis eandem breviat. 2. Rhea, mater Romuli, priorem longat. Rhea, Saturni uxor, eandem corripit.

Variatio.

Andreæ, viri proprium. Chorea, jocu-

la-

Digitized by Google

laris ſaltus. Framea, jaculum. Idea, omnium rerum ſpecies. Leander, adoleſcentis nomen. Malea, Laconiæ promontoriũ. Medea, mulieris nomen. Nemea, eæ, vel Nemees, es, montis, urbis, & ſylvæ nomen. Platea, quivis locus amplus. Rhomphea, gladii genus.

Diphthongus, Æ. & OE. ante A.

Æ. vel OE. diphthongus ante A. longatur: ut, Æacus, Judæa, Melibœa, Phronœa.

E. ante E.

E. ante E. corripitur: ut, Nemee.

Exceptio.

Eetion, pater Andromachus.

Æ. dipthongus ante E.

Æ. ante E. producitur: ut, Niſæe, vel Neſæe: Æeta.

E. ante I.

E. ante I. producitur: ut Deidamia, Deiphobus, Dejanira, &c.

Variatio.

Æneis; dos, opus Virgilanum de Ænea. Neipe, mulieris proprium. Nereis, marina dea. Pyreicus, pictoris nomen.

Æ. & OE. ante I.

Diphthongus Æ. & OE. ante I. longatur: ut, Barcæi, Rhiphæi, Onomatophœia, Proſopopœia.

E. ante O.

E. ante O. breviatur: ut Cleopatra.

Exceptio.

Deois, idis Proſerpina. Etæneon, oppidum. Lageos, vitis genus; ſeu potius herba, qua veſcuntur lepores; lagos enim Græce, Latine, Leporem ſignificat.

Adnotatio.

Eos, id eſt, Aurora; unde Eous, id eſt, orientalis, primam producit. Eos verò, cum aſpiratione, id eſt, lux ſeu lumen; unde & Heous, i.e. illuminans, eandem corripit. Itaque nihil ſignificatione differunt, ſed quantitate tantùm.

Variatio.

Gedeon, unus ex judicibus Judæorum, variatur.

Æ. & OE. ante O.

Diphthongus Æ. & OE. ante O. longatur: ut, Æolus, Bœotia, regio, à Beoto Neptuni filio appellata, Bœoorix, Cambrorum rex.

Variatio.

Compoſita à Græco, Gei, id eſt, Terra: ut Georgius, Georgica, variantur.

E. ante V.

E. ante V. producitur: ut, Maleus, montis & viri proprium. Alpheus per E. fluvius: per Æ. viri proprium.

Exceptio.

Creuſa, Æneæ uxor, Orpheus pro Orpheus diſſyllabo. Dorotheus, viri propriũ, & ſi quod eſt à Theos, id eſt, Deus, ut, Eutheus, id eſt, Deo plenus. Timotheus, Theodorus, Enneus. & ſi quod eſt à neos, id eſt novus.

Variatio.

Zebædeus, viri proprium, variatur.

Æ. & OE. ante V.

Æ. & OE. ante V. longatur, ut, Nazaræus, Judæus, Melibœus, Cœcus.

I. ante vocales, in Græcis, & Barbaris.

I. ante A.

Y. Græcum, & I. Latinum ante A. breviatur: ut, Hyades, Helias, Harmonia.

I. longum ante A.

I. longum ante A. producitur: ut, Elegia, Latria. Quod in E. longum verti poteſt: ut Talêa, Citherêa.

Submonitio.

Cave in hujusmodi dictionibus, quæ præſertim ad has poſtremas regulas pertinent, Poëtatum quorundam abuſui magis credas, quàm veterum ſcriptorum eruditæ traditionis.

Variatio.

Cyana, fontis, & nymphæ nomen. Dianæ, ſoror Phœbi. Plias, Atlantis filia, & ſtella. Polymnia, una muſarum.

I. ante E.

I. ante E. breviatur: ut, Hierocomium, Hieron.

Exceptio.

Piera, Bœotiæ regio, ſic Pierides. Pierus, novem muſarum pater.

Variatio.

Digitized by Google

Gabriel; Archangeli nomen. Priene, regionis nomen, rectius tamen corripitur.

I. ante O.

I. ante O. breviatur: ut Jole, Jola.

Exceptio.

Clio, una musarum. Diogenes, philosophi nomen. Enyo, us, Bellona. Hermonia, urbs in mari Ægeo. Herios, urbs. Job, viri nomen. Spio, nymphæ nomen. Thiodamas, viri proprium.

Variatio.

Jo, Jus mulieris, nomen, & interjectio blandientis, variatur: ut Jonia, regio, & Jon, Jonos, viri nomen. Longantur quædam nomina in ion: ut, Arion, Amphion. Quædam breviantur: ut Asterion, Amphitrion, Endymion.

Submonitio.

Ut autem tutius agas, poëtas fac imiteris: non enim hic certa satis regula præscribi potest.

I. ante V.

I. ante V. breviatur: ut Julius, Priameius.

Exceptio.

Agenius, id est, sine barba. Bravium, victoriæ præmium. Chius, a, um, ad Chion pertinens. Chrium, aries, fons, & promontorium. Darius, Persarum rex. Dius, a, um, id est, divinus. Gynæcium, locus in ædibus secretior. Hormius, fluvius. Idolium, id est, templum. Lycium, gymnasii Aristotelis nomen. Ormis, Thessaliæ Fluvius. Orithius, Thessaliæ mons. Orius, gigantis, & fluvii nomen. Prymnesium, nautarum funis. Sperchius, Thessaliæ fluvius. Et à poleo deducta: ut Oenopoliũ. Bibliopolium. Et à trepho, derivata: ut sunt, Brephotorium, Ichthyotropium. Et composita: Xenodochium, Pandochium.

Adnotatio.

1. Baccius, pro pudemarico, longat mediam, Bacchius, viri proprium, eandem breviat. 2. Lycius, gentile nomen, à regione Lyciæ, mediam corripit, Lycius, pro Apolline, eandem producit. 3. Arius, heretici nomen, primam, & mediam producit. Arius populi nomen, primam breviat, & mediam producit.

Variatio.

Graphium. stylus, quo scribimus. Scaphium, macula ad scaphæ similitudinem. Eugenius, viri nomen.

O. ante A.

O. ante A. corripitur: ut Stoa, Oaxes.

Exceptio.

Joannes, viri nomen. Oarion. Troas, Troadis, Trojana mulier.

Variatio.

Siloa, variatur à Christianis.

O. ante E.

O. ante E. breviatur: ut Cloe.

Excoptio.

Aloë, us, giganti nomen. Typhœus, gigantis nomen etiam.

Submonitio.

Heroës, Troës, & similia cremento patent.

Variatio.

Noë, viri proprium, variatur.

O. ante I.

O. ante I. corripitur: ut Eubois, Simois.

Exceptio.

Demois, proserpina. Lagois, piscis & avis nomen. Phoix, vel Phoicus, avis. Stoicus, in Stoa philosophans. Troilus, priami filius. Troja adject. tryfyl. Zoilus, invidus, poëtaster.

Obliqui Græcorum habentes.

O. ante I. ut Minois, Trois. Item à productis derivata: ut Heroicus, Troicus.

Adnotatio.

Oiclus, Amphiarai pater, longatur: Oiclus, Centaurus, corripitur.

O. ante O.

O. ante O. breviatur: ut Laocoon. Lagoon.

O. ante U.

O. ante U. corripitur: ut, Panthous, Antinous.

Exceptio.

Achelous, Deus, & fluvius. Pirous, herois nomen. Possessiva in ous, ut à Latona, Latous, à Gelo, Gelous.

V. ante Vocales.

V. ante Vocales breviatur, ut Suas, suadis, Rues, ruis, pruis, pruidis.

Digitized by Google

DODATAK

TAYLOR INST. OXFORD

Digitized by Google

Digitized by Google

LEKSIKOGRAFSKI RAD IVANA BELOSTENCA

1.

Na prijelazu iz 16. u 17. stoljeće počinju se u Hrvatskoj pisati i objavljivati djela koja se jezikom bave neposredno. Tvorci im se mnogo više zanimaju za sakupljanje riječi nego za prikazivanje jezičnoga sustava, pa se u to vrijeme gramatike rijetko (kao Kašićeva iz 1604) objavljuju samostalno, nego se obično — sažete — uključuju u rječnike, koji postaju sve opširniji. Budući da ih autori namjenjuju domaćim potrebama, hrvatsku leksičku građu redovno daju samo u temeljnim oblicima, bez signala o načinu promjene.

Hrvatski se leksikografi 16. i 17. stoljeća (Faust Vrančić, Jakov Mikalja, Juraj Habdelić, Ivan Belostenec) uključuju u općeniti rad što se u njihovo vrijeme odvija na kodifikaciji većine evropskih i nekih izvanevropskih jezika. No autori naših starih rječnika obavljaju svoj posao u specifičnim prilikama. Povijesnim okolnostima uzrokovana afirmacija narječjā, već postignuta u djelima starije hrvatske književnosti, odražava se i u leksikografiji. Rječnici koji su svojim postankom vezani uz južnu Hrvatsku (Vrančićev, Mikaljin i — kasnije — Della Bellin) uvažavaju leksičko blago štokavskoga narječja (uz manji ili veći obzir i na čakavštinu), dok se oni sa sjevera (Habdelićev, pa u 18. stoljeću Sušnik-Jambrešićev) temelje na kajkavskome.

Izuzetno mjesto u starijoj hrvatskoj leksikografiji zauzima *Gazophylacium, seu latino-illyricorum onomatum aerarium* (drugom je njegovu dijelu naslov: *Gazophylacium illyrico-latinum*), djelo enciklopedijskog opsega, ali istovremeno jedan od najkontroverznijih proizvoda naše književnosti prije ilirizma. Zbog svoje trodijalekatske koncepcije taj je rječnik — reklo bi se: istovremeno — bio i hvaljen i kuđen. Oprečna mišljenja o djelu protegnula su se i na vrijeme njegova postanka, pa i na ličnost njegova autora.

O Belostenčevu dugom životu sve su se do novijega vremena znali samo oskudni podaci. Pogrešno tumačeći zapis Krčelićeva nastavljača: »Pater Orlovich Paulinus dictionarium croaticum sub nomine Bellosztenecz edidit«,

Digitized by Google

Ivan Kukuljević unio je zabunu oko leksikografova imena, smatrajući da se on zvao Belostenec-Orlović. Tu je zabunu razjasnio Franjo Fancev pokazavši da je prvo ime leksikografovo, a drugo ime njegova nastavljača, jednoga od urednika *Gazofilacija*, koji je živio u 18. stoljeću.[1]

Belostenčev je život pomno istražio mađarski slavist László Hadrovics.[2] Osim anala pavlinskoga reda[3] on je iskoristio i obilnu arhivsku građu, koja se prvotno nalazila u Mađarskoj. O Belostencu je Hadrovics pružio dosta podataka, koji se mogu ovako sažeti:

Iako se obično uzima da se Belostenec rodio godine 1595, sva je prilika da je to bilo 1594. ili čak možda u posljednjim mjesecima 1593. Pretpostavlja se da mu je rodno mjesto Varaždin, u kojem je u 17. stoljeću živjela istoimena građanska obitelj.

O Belostenčevu djetinjstvu i ranoj mladosti ne postoje podaci te se njegov život može pratiti tek od godine 1616, kada je u Lepoglavi stupio u pavlinski red. Godine 1618. odlazi u bečki jezuitski kolegij, vjerojatno na studij filozofije, a 1621. u rimski Collegium Germanicum, po svoj prilici na teološke nauke. Poslije toga se vratio u Lepoglavu, gdje je 1624. služio prvu misu. Njegove mu kvalitete omogućuju brz uspon u redu. Godine 1627. već je predstojnik samostana u Lepoglavi, a iste godine odlazi za priora u Svetice kraj Ozlja. Već 1636. pored priorske ima i funkciju »definitor generalis«.

Nesređene prilike u istarskoj pavlinskoj provinciji uzrok su da Belostenec kao »administrator provincije« odlazi onamo na kraći boravak godine 1641. Još se iste godine vraća u Svetice, a uskoro postaje priorom u Čakovcu. Između 1644. i 1650. pada njegov drugi boravak u Istri, gdje je »administrator« i »vicarius provincialis«, ali za provincijala tada još nije bio izabran. U međuvremenu (1650—1656) naizmjence se nalazi u Lepoglavi i Sveticama, a od 1656. do 1659. po treći je put u Istri, sada kao provincijal. Iduće tri godine provodi po svoj prilici kao prior u Svetoj Heleni kraj Čakovca. Godine 1662—63. dokumenti ga spominju kao svetičkoga priora, a tada također još jednom odlazi u Istru, gdje obavlja vizitaciju. Poslije 1663. povukao se u Lepoglavu, gdje je 1674. služio zlatnu misu i iduće godine umro.[4]

---

[1] Dr. Franjo Fancev, *O postanju iliričko-latinskoga dijela Belostenčeva rječnika*, »Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor«, urednik Pavle Popović, knjiga treća, Beograd 1923, str. 150-165; isp. str. 152.

[2] Ladislaus Hadrovics, *Zur Geschichte der einheitlichen kroatischen Schriftsprache*, Ostmitteleuropäische Bibliothek herausgegeben von E. Lukinich, N° 40, Budapest-Leipzig 1942; Belostenčev je život prikazan na str. 7-15.

[3] *Annalium eremi-coenobiticorum ordinis fratrum eremitarum S. Pauli primi eremitae* volumen secundum... conscriptum per Nicolaum Benger. Posonii 1743. O Belostencu str. 135f. — Ivan Krištolovec, *Brevis relatio...*; v. bilj. 4.

[4] O Belostencu Krištolovec: »Sed et ad antiquiora revertamur huc nisi occasionaliter facta digressione. Adhuc sub Generalatu D. Kerÿ florebat eximius Vir D. Joannes Belosztenacz natione Croata, qui diversa in Religione obibat munia, etquidem post repetitos Prioratus ter egit Provincialem Istriae, tandem senio confectus, Lepoglavam sibi pro quiete accepit, ubi Anno reparatae salutis 1674 Octavo Kalendas Augusti coram Illustrissimo Domino Episcopo Martino Borkovich, Generali Joanne Keri, plurimaque nobilitate assistentibus sibi DD. Canonicis Zagrabiensibus Octuagenario maior secundas dixit Primitias. Qui florente adhuc aetate composuit Dictionarium Latino Croaticum et contra Croatico latinum, opus plane pro natione eximium sed adhuc hodie ob defectum expensarum in tenebris haerens. Sequenti Anno idest 1675 mense Januario in eodem Lepoglavensi monasterio tandem viam universi Cardinis ingressus est.« Krištolovčev se rukopis nalazi u budimpeštanskoj Sveučilišnoj knjižnici; isp. Hadrovics, *Zur Geschichte...*, *nav. djelo*, Anhang, Nr. 25, str. 60-61.

Digitized by Google

2.

Budući da ne raspolažemo ni Belostenčevim konačnim rukopisom rječnika, a pogotovu ne njegovim pripremnim radovima (zabilješkama, ceduljicama i sl.) koje je pisao u toku svojega leksikografskog rada, teško možemo kazati na koji je način građu svrstavao. Ostaje nepoznato i je li najprije sabrao i sredio latinske riječi a onda ih protumačio hrvatskima, ili je pak učinio obrnuto.

Da bi se o tome nešto saznalo, korisno je pregledati predgovor tiskanome *Gazofilaciju*,[5] imajući na umu da su u njemu izdavači rječnika mogli činiti izmjene.

Ponajprije bi valjalo utvrditi kada je taj predgovor nastao. Pišući ga, Belostenec je već »quantumvis à quinquaginta octo annis Profeſſi pauperis«. Budući da je u red stupio godine 1616, što nije sporno,[6] jasno se može zaključiti da je predgovor pisan 1674.

Gledajući od te točke unatrag, Belostenec govori o svojemu leksikografskom radu. Ne bez zadovoljstva zaključuje kako »Claſſis mea ante aliquot annos à portu ſoluta, nunc tandem non Croeſi, Mydaeque opibus, ſed literarijs onuſta Gazis, . . . ad littus appulit«. Riječ je, kao što se iz daljega teksta predgovora vidi, o latinsko-hrvatskome dijelu rječnika. Belostenec nastavlja kako prije njega u nas nije bio nitko »qui nomenclaturam Latino-Illyricam eô ordine, eâ dictionum copiâ, varietate, & ſcribendi methodô in lucem edidiſſet, quò hoccè GAZOPHYLACIUM meum, ſeu AERARIUM votis expectantium correſpondet«. I doista, bio je u pravu: od ranije izdanih rječnika Vrančićev mu po opširnosti nije takmac, a Mikaljin i Habdelićev i nisu latinsko-hrvatski rječnici, nego im je lijeva, natuknička strana hrvatska. Opisujući nadalje područje na kojem je skupljao građu (a koje se podudara s podacima iz njegove biografije), Belostenec o tome latinsko-hrvatskom dijelu zaključuje: ». . . quicquid inquam colligere potui, abundè in hoc GAZOPHYLACIUM congeſſi, congeſtum in hanc formam redegi, redactum tuos ſub oculos poſui.« Taj je dio, dakle, godine 1674. bio — prema autorovu mišljenju — potpuno dovršen.

Za razliku od njega, na čijoj je konačnoj redakciji počeo raditi »ante aliquot annos«, s obratnim, hrvatsko-latinskim dijelom išlo je teže. Belostenec nastavlja: »Alteram quidem ejusdem partem, Illyrico-Latinam, ſcilicet jam ante plures annos, feliciter elucubravi, & expoſt partim ob decrepitam aetatem, partim ob continuam ferè variorum morborum conflictationem, ulteriori ſcriptioni longum Vale dixi . . .«.[7] Kao što se vidi, Belostenec je taj dio prije mnogo godina pisao, ali ne i dovršio, te mu je bilo potrebno »dalje obrađivanje«, pa i konačna redakcija, što je nadugo odložio.

Možemo se složiti s Fancevom[8] da su nedaće »qui meum ſeptuagenarium pectus expugnarent« zadesile Belostenca oko godine 1665. te mu ne dadoše da taj drugi dio završi kako bi htio.

Osvrće se na nj kada piše predgovor, pa iako ga muči što hrvatsko-latinski dio rječnika nije gotov, on taj dio, već ranije dotjeran do stadija

[5] V. na početku prve knjige ovoga reprint-izdanja.
[6] Isp. Hadrovics, *Zur Geschichte . . .*, *nav. djelo*, str. 9.
[7] Istakao J. V.
[8] Fancev, *nav. djelo*, str. 155.

Digitized by Google

manje-više sređene građe, ipak smatra svojim prvim poslom. Zato može kazati kako su ga prijatelji nagovarali »ut Illyricô-Latinae, & Latinô-Illyricam partem adnecterem«, iako su prema svjedočanstvu Ivana Krištolovca[9] dva dijela rječnika već u rukopisu dolazila istim redom kao u kasnijem tiskanom izdanju. Na hrvatsko-latinskome dijelu ostaje Belostencu još dosta posla. On, doduše, ima za nj već odavno vlastitu građu, ali se u međuvremenu (1670) pojavljuje Habdelićev *Dikcionar*. Taj mu svojim abecednim redoslijedom dobro dolazi kao osnovica pri dovršavanju ranije prekinuta posla: Habdelićev popis riječi dopunjuje Belostenec vlastitom građom. No vrijeme je kratko. Leksikograf umire 1675, ne stigavši u drugi dio *Gazofilacija* prenijeti sav hrvatski rječnički materijal koji se nalazi u prvome dijelu. Otuda ne baš teško primjetljiva disproporcija među njima.

Iako su istraživači Belostenčeva *Gazofilacija* imali na umu činjenicu da tako opširan rječnik (čiji sastavljač oko sredine 17. stoljeća nije raspolagao ni izdaleka dovoljnim brojem prethodnika) nije mogao nastati za kratko vrijeme, nego mu je bio potreban dug niz najboljih godina jednoga ljudskog vijeka, ipak se u literaturi o Belostencu ne vodi dovoljno brige o tome iz kakvih je prilika i kakvih pobuda *Gazofilacij* nastao. Krive su tome mnoge nejasnoće i iz Belostenčeve biografije i iz njegova književnog rada. Većina je istraživača — čak i u nedalekoj prošlosti — imala na raspolaganju samo tiskano izdanje Belostenčeva rječnika, u čiju se autentičnost (zbog nesumnjivih intervencija priređivača toga djela za tisak) opravdano manje ili više sumnjalo. I danas se tek posredno zna da je Belostenec godine 1655. u Grazu tiskao zbirku pjesama *Bogomila*, od koje nije poznat ni jedan primjerak. Godine 1672, također u Grazu, izdao je zbirku propovijedi o tijelu Kristovu čiji je jedan (i to defektan) primjerak László Hadrovics pronašao u koligatu što se čuva u budimpeštanskoj Sveučilišnoj knjižnici te tekst toga djela objavio u »Građi«.[10]

Belostenčeve su propovijedi kao književno djelo jedva interesantne, ali su za povijest jezika dosta značajne.

Iako su tiskane godine 1672, nije posve jasno kada su nastale. Jedno od tih »prodečtava«, osmo po redu, sadrži ovu dataciju: »Jer ovum se presvetum jestvinum[11] jur skoroj jezero šeststo trideseti i šest lét ú svete materi cirkvi duše krščanske po vsem okruglom svétu hrane, vzdržavaju, krépe i ufanje stanovito i tvrdno imaju . . .«[12] Dodajući tome broju godine Kristova života, Hadrovics je dobio godinu 1669, koju smatra vremenom postanka svih deset propovijedi. Spomenuta je datacija, doduše, vjerojatno stajala u osmom »prodečtvu« kada je ono bilo izgovoreno s propovjedaonice, a kasnije, priređujući tekst propovijedi za tisak, Belostenec je naprosto mogao zaboraviti da je isključi, odnosno, što bi bilo još opravdanije, da je zamijeni godinom tiskanja djela (1672).

Hadrovicsevo datiranje, koliko se god temelji na čvrstu podatku, ipak ima znatan nedostatak. Sve su Belostenčeve propovijedi vezane uz određeni

---

[9] *Brevis relatio . . .*; isp. bilj. 4.

[10] *Deset propovijedi o Euharistiji pavlina o. Ivana Belostenca.* Za štampu priredio László Hadrovics, »Građa za povijest književnosti hrvatske«, knj. XIV, JAZU, Zagreb 1939, str. 41-112.

[11] Tj. hostijom.

[12] Isp. Hadrovics, *Deset propovijedi . . .*, *nav. djelo*, str. 89.

Digitized by Google

blagdan što je dolazio samo jedanput u godini, a to pokazuje njima zajednički podnaslov »Na Telovo« i mjesta u tekstu kao što je ovo: »I zaradi toga ja na *današnji sveti danak* némam hoténja, niti neču od ovéh skrovnosti i otajnosti...«[13] Normalno bi bilo zaključiti da one nisu nastale iste godine (jer autoru nije bilo potrebno da ih za jednu priliku sastavi čak deset), a to bi značilo da datacija 1669. vrijedi samo za osmo »prodečtvo« te da su ostala nastajala u različitim godinama. Ako se pretpostavi da je slijed njihova nastanka bio upravo onakav kako su poređane u tiskanoj zbirci, moglo bi se zaključiti da ih je Belostenec pisao između godine 1662. i 1671.[14] U kratkom završetku svoje zbirke on kaže: »Na vekšu vsemogučega Gospodina Boga, preblažene Majke mile Marije, svetoga Pavla prvoga puščenika, S. Gregura pape i doktora matere cirkve, na kojega dan sréčno, *najti trudno* ova prodéčtva dokonjah...«[15] Te nas riječi upućuju na zaključak da je Belostenec doista u zbirku sakupio rukopise svojih propovijedi koje je sastavljao u toku niza godina, a pojedine mu je od njih (npr. one što su mogle ostati u svetičkome samostanu) godine 1671, kada ih je vjerojatno pripremao za objavljivanje, već bilo »najti trudno«. Budući da ih nije pripremao za jednu priliku (tj. za Tijelovo 1669), Belostenec je osjetio da se poneki put ponavlja pa je o tome ostavio jasna traga pozivajući se na prethodna mjesta u svojoj zbirci gdje govori o istome motivu. Tako se u »prodečtvu« petom vraća Mifibožetu napominjući: »od koga jur *gore* u drugom prodečtvu govorjahi«, a u »prodečtvu« šestom pripovijeda o bludnici »ú Turingije« i dodaje: »od koje jur *zgora* ú tretjem prodéčtvu, Exemplo 1. govorjahi«.[16] Dok se u pozivanju na mjesta u zbirci služi isključivo mjesnim oznakama *(gore, zgora)* i nikad mu se ne omakne vremenska, u pozivanju na propovijedi izvan tijelovskoga blagdana on upotrebljava vremensku oznaku: »Što stanovito pri svetom Luke ú četirinajstom délu izpunjeno vidimo, ... kako obilneje *ú nedelju prišasnu* hočete razuméti.«[17]

Ne zna se godina Belostenčeva konačnog povratka u Lepoglavu, ali je sigurno da se godine 1662. i 1663. nalazi u Sveticama.[18] To znači da su u ozaljskom kraju nastala bar prva dva »prodečtva«, koja su mogla postati jezičnim prototipom i za sva ostala. Zato je teško bez ograde prihvatiti tvrdnju da ih je Belostenec pisao »für eine rein kajkavische Hörerschaft«.[19] Ako se i uzme sigurnim da je većinu (tj. osam od deset) propovijedi prvotno izgovorio čistom kajkavskom slušateljstvu Lepoglave i njezine okolice, ipak je odviše smjelo tvrditi da su one u toj svojoj prvotnoj, usmenoj verziji nosile sve jezične karakteristike kakve imaju u zbirci (gdje ih odlikuje bogata upotreba kontaktnih sinonima). Belostenec je svojoj lepoglavskoj publici mogao govoriti i čisto kajkavski. Tiskano izdanje njegovih propovijedi bilo je namijenjeno mnogo širem auditoriju, svim pavlinima po tadašnjoj Hrvatskoj, pa je i to opravdavalo leksički mješovit jezik kojim je svih deset

---

[13] Hadrovics, *Deset propovijedi...*, *nav. djelo*, str. 45 i 94.

[14] Potanje: prvo »prodečtvo« 1662, drugo 1663, treće 1664, četvrto 1665, peto 1666, šesto 1667, sedmo 1668, *osmo 1669*, deveto 1670, deseto 1671; zatim je, posve normalno, slijedilo tiskanje 1672.

[15] Hadrovics, *Deset propovijedi...*, *nav. djelo*, str. 112.

[16] Hadrovics, *Deset propovijedi...*, *nav. djelo*, str. 75 i 84.

[17] Hadrovics, *Deset propovijedi...*, *nav. djelo*, str. 101.

[18] Hadrovics, *Zur Geschichte...*, *nav. djelo*, Anhang, Nr. 23 i 24, str. 59–60.

[19] Hadrovics, *Zur Geschichte...*, *nav. djelo*, str. 36.

Digitized by Google

propovijedi objavljeno s ciljem da budu razumljive svima koji »je budu štali alê čuli« — kao što kaže u već spomenutom završetku svoje zbirke.

I propovijedi i *Gazofilacij* obiljem dalmatinskih riječi koje sadrže navode na pitanje: kada je i odakle te riječi Belostenec poprimio?

3.

Budući da su podaci o Belostenčevim mladim danima sasvim oskudni, ne možemo sa sigurnošću kazati ni gdje je ni kada je prije stupanja u pavlinski red pohađao škole. No svakako već u drugom desetljeću 17. stoljeća (od 1616, kada dolazi u Lepoglavu) marljivo je učio latinski jezik. Koji su tada u sjevernoj Hrvatskoj za tu svrhu bili mogući priručnici, doista je teško reći. No od domaćih leksikografskih izbor se bez sumnje svodio na jedno jedino, i to na Vrančićev *Dictionarium quinque nobilissimarum Europae linguarum, latinae, italicae, germanicae, dalmaticae et ungaricae,* koji je izdan u Veneciji 1595. Bio je on tada još svježa, nedavno objavljena, pa i lepoglavskim pavlinima dostupna knjiga, pogotovu što je godine 1605. Petar Loderecker izdao njezino drugo, češkim i poljskim riječima dopunjeno izdanje pod naslovom *Dictionarium septem diversarum linguarum, videlicet Latinè, Italicè, Dalmaticè, Bohemicè, Polonicè, Germanicè et Ungaricè.*[20]

Taj naš prvi tiskani rječnik, koji je sva dosadašnja literatura o Belostencu s nepravom obilazila, mogao ga je već u njegovim mladim godinama staviti pred nekoliko dilema.

Ponajprije, tko se god njime služio, morao je zaključiti da je leksička građa što je obuhvaća odviše oskudna. Svaki je čitatelj Vrančićeva predgovora »AVTHOR Benigno Lectori Salutem« lako mogao opaziti da ni mnoge riječi toga teksta nisu zastupljene u rječničkome materijalu.

Nasuprot tome, isti taj predgovor otvarao je čitatelju, pa i Belostencu, širok pogled na prostranstvo što ga »lingua Slauonica« zauzima. Prema Faustu Vrančiću tim se jezikom govori »in Dalmatiam, Croatiam, Boſniam, Slauoniam, Seruiam, & Bulgariam«. Vrančićeva grafija, koja je sa svojim prema sjevernom običaju (tj. prema mađarskoj grafiji) izvedenim rješenjima bila na prijelazu iz 16. u 17. stoljeće za Dalmaciju pravi izuzetak,[21] činila je taj rječnik vrlo lako čitljivim i u kajkavskom dijelu Hrvatske.

Dalje su dileme za Belostenca morale nastati kada je upro pogled u hrvatsku leksičku građu toga rječnika. Njen čakavski temelj, uočljivo štokavsko naslojavanje i lake primjese kajkavštine (kao što je dubletno *krayach* s. v. Sartor) učinili su da je on u toj građi pronalazio dosta riječi kakve je sâm govorio, ali se na mnoge morao tek privikavati. Unatoč Fancevu,[22] koji tvrdi da je riječi s oznakom [D.], tj. dalmatinizme, unio u *Gazofilacij* tek Orlović u 18. stoljeću, odnosno u prilog Hadrovicsevoj[23] argumentiranoj tvrdnji da one ipak potječu od samoga Belostenca, možemo kazati da prve susrete s leksemima dalmatinske čakavske i štokavske provenijencije du-

[20] Isp. Ljudevit Jonke, *»Dikcionar« Fausta Vrančića*, pogovor Liberovu reprint-izdanju, Zagreb 1971, str. 132.

[21] V. o tome kasnije.

[22] Fancev, *nav. djelo*, str. 165.

[23] *Zur Geschichte ..., nav. djelo*, str. 36-42.

Digitized by Google

guje Belostenec upravo ovim ranim poticajima Vrančićeva djela.[24] Preko rukopisa Belostenčeva rječnika nataložilo se poslije njegove smrti mnogo prašine, taknulo ga je nekoliko drugih ruku, a ipak se nakon svega može dati vrlo jednostavna a indikativna poredba dvaju rječnika koja pokazuje njihovu vezu. Dostajat će vjerojatno da se nekoliko natuknica samo s prve strane Vrančićeva rječnika isporedi s odgovarajućim natuknicama latinsko-hrvatskoga dijela *Gazofilacija*. (Pritom, radi kasnijeg sistematiziranja, primjerima dodajem oznake 1, 2, 3.)

VRANČIĆ	BELOSTENEC Gaz. I	OZNAKA
Abacus ... *Peharni — — βtol*	Abacus ... *Peharni ſztòl; ... Kuhinſzki ſztòl, ili Tabla; ... Tabla na kojeſze rachun z-cziframi zmeche ...*	2
Abauus ... *Sa-did*	Abavus ... *Prededa otecz.* t. j. *tretyi ded*	3
Abire ... *Ottiti, Poyti*	Abeo ... *Odhagyam; ... odhagyati; Preſztajem; ... Mënye chinim ...*	3
Abietarius ... *Drivodilya*	Abietarius ... *Jelòv drévo dèlavëcz, Tißlyar, Czimerman ...*	3
Abiectus, a, um ... *Odvarxen*	Abjectus ... *Ponizën, odhichën, nevolyën, odvèrsën; ... Turobën; ... Priproſzt*	2
Abiungere ... *Razluciti*	Abjungo ... *Razklépłyem, razluchujem*	2
Ablegare ... *Odaβlati*	Ablego ... *Odpoſilyam.* [D.] *odaſilyam; ... odpoſzlati.* [D.] *odaſzlati ...*	1
Abluere ... *Odaprati*	Abluo ... *Odepiram, odpiram, opiram; ... odeprati, odprati, oprati*	2
Abolere ... *Raz-ciniti*	Aboleo ... *Obriβujem, izbriβujem, obrivam, potiram, zatiram, za niſtar derſim, y na niſtar devam ...*	3
Abſcondere ... *Szakriti*	Abſcondo ... *Szkrivam, ú ſzkrovito mèſzto ſztavim, ili polaſem.* [D.] *Szakrivam, ſzakriti; ... Szkriti, ú ſzkrovito mèſzto ſztaviti, ili poloſiti*	1

[24] Postoji mišljenje da djela Fausta Vrančića »možemo smatrati prvim znacima pojave standardizacije hrvatskog književnog jezika u smislu štokavizacije«. Isp. Valentin Putanec, *Apostile uz »Dictionarium quinque nobilissimarum Europae linguarum« (1595) Fausta Vrančića*, »Čakavska rič«, br. 2, Split 1971, str. 9.

Digitized by Google

VRANČIĆ	BELOSTENEC Gaz. I	OZNAKA
Abſimilis... *Nepodoban*	Abſimilis ... *Neſzpodobën, vnogo ne jednak, a, o*	2
Abſque... *Bez*	Absque ... *Prèz. Ráſz.* [D.] *Bèz* ...	1
Abſtergere... *Ottarti*	Abſtergeo ... *Obrißujem.* [D.] *Ottirujem, ottiram;* ... *Obriſzati.* [D.] *Ottarti*	1
Abſtinentia... *Vzdarxanye*	Abſtinentia ... *Zdërſavanye* ...	3
Abſtinere... *Vzdarxatiſſe*	Abſtineo ... *Zdërſavamſze — ſujemſze* ... *Zdërſatiſze. Sztrajam — jati.* [D.] *Uzdërſujemſze — ſatiſze*[25]	1

Iz navedenoga popisa možemo nazrijeti ova tri u *Gazofilaciju* provedena postupka:

a) preuzima se Vrančićeva riječ i označuje se kao dalmatinizam [D.] (oznaka 1);

b) preuzima se Vrančićeva riječ, ali se ne označuje kao dalmatinizam [D.] (oznaka 2);[26]

c) ne preuzima se Vrančićeva riječ (oznaka 3).

Kao što se vidi, već vrlo rano, prije dolaska u Svetice i putovanja po Vinodolu i Istri, Belostenec se imao prilike upoznati s jednim leksikografskim djelom iz kojega je, pismenim putem, mogao saznati da osim kajkavskoga narječja s njegovim leksičkim blagom postoje i druga narječja, čiji se leksički fond od rodnoga mu govora razlikuje.

4.

Preuzevši u ljeto godine 1627. samostan i »Ecclesiam Beatae Mariae Virginis beneficiatam, in monte Szmolcza supra Arcem nostram Ozalij sitam, uulgo Suetiche dictam«,[27] koji je Belostencu u ime malodobnih Nikole i Petra Zrinskog predao zagrebački biskup Domitrović,[28] Belostenec velik dio svoje aktivnosti posvećuje posve prozaičnu nastojanju da oko samostanskih zdanja sabere što više zemljišta te tako stvori posjed znatnih dimenzija. Pritom ne uživa samo darovnice Zrinskih i drugih feudalaca nego i kupuje

[25] U ovom i u drugim primjerima spacioniranje je moje; J. V.

[26] Pritom u obje grupe zanemarujem ove moguće razlike: grafijske (npr. *Odvarxen — odv̨èrsën;* s. v. Abiectus — Abjectus); sitnije fonetske (npr. *Nepodoban — Neſzpodobën;* s. v. Abſimilis); odnos trenutni — trajni glagol (npr. *Raz-luciti — razluchujem;* s. v. Abiungere — Abjungo).

[27] Isprava Petra Zrinskoga iz godine 1640; isp. Hadrovics, *Zur Geschichte...*, *nav. djelo*, Anhang, Nr. 7, str. 48.

[28] Fancev, *nav. djelo*, str. 153-154.

Digitized by Google

zemlju od seljaka iz okolice Smolča vrha. U zaokruživanju svetičkoga imanja Belostenec je u prvom desetljeću nakon svojega dolaska imao mnogo uspjeha.[29] Svetice su za njega postale omiljeno prebivalište, što će mu (uz prekide za vrijeme boravaka u Vinodolu i Istri i za priorovanja u Lepoglavi i Čakovcu) ostati više od trideset godina.

Kada je, tek stupivši u četvrto desetljeće života, došao u Svetice, Belostenec je još malo znao o tančinama dijalekata našega jezika. Do toga je vremena zacijelo naučio klasične jezike, a za bečkih i rimskih studija vjerojatno se koliko-toliko upoznao s njemačkim i talijanskim jezikom. No po njegovu kajkavskom podrijetlu i po boravku među lepoglavskim pavlinima možemo se domišljati da je do 1627. govorio kajkavskim narječjem. Ako mu se do toga vremena Vrančićev izbor hrvatskih riječi i činio neobičnim, Belostenec je odsada u nizu svakodnevnih životnih situacija spoznavao da kajkavština lepoglavskoga kraja doista nije jedini govor na od Vrančića definiranom prostoru »od Jadrana do Drave i Dunava«. Našavši se na dijalekatski miješanu pokupskom tlu, Belostenec se lako mogao uvjeriti kako ondje poznavanje samo jednoga narječja ne omogućuje dobru jezičnu komunikaciju. Težnja interdijalektu, koja se među govornicima različitih narječja u Pokuplju stalno javljala, predstavila se Belostencu u svojoj krajnjoj nužnosti. Do pribjegavanja kontaktnoj sinonimici dolazilo je ondje iz puke potrebe. Iako su pokupski pisari u 17. stoljeću njegovali stil svojih listina, uvodeći u njih rečenice po stalnim obrascima, ipak su bar u najosjetljivijim pitanjima, da ne bi došlo do pomutnje, morali činiti ustupke strankama u pravnim poslovima. Činili su to bar tako što su npr. predmete kupoprodaje imenovali kontaktnim sinonimima. Iz listina o kupoprodajama, u kojima Belostenec sudjeluje kao kupac ili kao svjedok, vidi se da je predmet posla »gai illj Loza«, »Terzÿe alli Vÿnograd« i sl.[30]

U starijoj literaturi o Belostencu jednim od njegovih glavnih leksikografskih uzora i izvora istaknut je Jakov Mikalja.[31] Iako je istina da je Mikaljino *Blago*, izašavši upravo kada se mogu naslućivati počeci intenzivna Belostenčeva rada oko rječnika, doista postalo jednim od izvora leksičke građe u *Gazofilaciju*, ipak valja istaći da se Mikaljina i Belostenčeva koncepcija bitno razlikuju. Obojici je polazište spoznaja da postoje različiti dijalekti. U tome smislu Mikalja, služeći se poredbom s talijanskom situacijom, gdje je od više dijalekata za književni jezik odabran toskanski, predlaže:

> Cosi anco ſono molti, e varii li modi di parlare in lingva Illirica, ma ogn'un dice, che la lingva Boſneſe ſia la più bella: perciò tutti li ſcrittori Illirici doverebbero affettarla nel ſcriuere, il che hò procurato di far io in queſto Dittionario ...[32]

Za takvo se rješenje već prije Mikalje izjasnio Bartol Kašić, koji je (u predgovoru *Ritualu rimskom* 1640) naveo čak i bolji argument: štokavština (»bosanski«) nije za njega »najljepši«, već »najopćeniji« govor.

---

[29] Sudeći prema opisu toga imanja što ga daje Petar Zrinski u ispravi spomenutoj u bilj. 27.

[30] Isp. Hadrovics, *Zur Geschichte ..., nav. djelo*, Anhang, Nr. 6, str. 47, Nr. 8, str. 48, Nr. 9, str. 49.

[31] Fancev, *nav. djelo*, str. 157.

[32] *Blago jezika slovinskoga*, Ancona 1649-51, predgovor.

Digitized by Google

U razvoju starije hrvatske književnosti ipak se poslije Kašića i Mikalje štokavsko narječje nije odmah posvuda prihvatilo kao jedino rješenje; kajkavski pisci, doduše otvoreni prema štokavskim utjecajima, još su dva stoljeća ostali pri književnoj upotrebi svojega narječja. Dvojnost koja je time ostala mogla se nadvladati tek nakon dugoga procesa upravo u kajkavskoj književnoj sredini. A tome je, bez sumnje, mnogo pridonio pokušaj kojem je pripadao i Belostenec sa svojim *Gazofilacijem*.

Jedan od uzroka da Belostenec zbog svojega leksikografskog rada iskrsne iz vjetrometine prošlih stoljeća gotovo kao legendarna figura jest pretpostavka da je on čitavu koncepciju jezika kakav zacrtava izgradio potpuno sâm. S pobijanjem toga mišljenja već se ranije počelo, iako nisu uzeti u obzir svi mogući Belostenčevi uzori. Osim Franje Glavinića, za kojega se zna da je utjecao na Belostenca, ne smiju se smetnuti s uma ni neki drugi, stariji poticaji za stvaranje Belostenčeve koncepcije.

Došavši u Svetice, budući leksikograf ulazi u kulturnu sredinu koja će odigrati značajnu ulogu u njegovu kasnijem razvoju. I na samome Smolča vrhu vjerojatno već zatječe knjižnicu, koju još i sâm obogaćuje.[33] Nije poznat inventar te knjižnice iz Belostenčeva doba, nego tek iz 18. stoljeća.[34] No i tadašnji njen sastav pokazuje da su knjige sakupljane upravo prema Belostenčevu ukusu i potrebama, dakle još u njegovo vrijeme. Neke se nalaze »In Bibliotheca«, a druge, očigledno već stare i oštećene, postoje »apud Compactorem«. Tu, osim teoloških, postoje djela: pravna i povijesna (Opuſ Tripartitum Iuriſ Hungarici; Georgij Ratkaij Hyſtoria Regni Croatiae; Relatio Hiſtorica Regũ Hung. Petri Siculi); glagoljske knjige (Evangelia Croatica); rječnici (Calepinus Onoma'; Petri Galesini Dictionariũ; Dictionariũ Septem linguař.) i druga. Tu je, dakle, glavni Belostenčev izvor latinskih riječi,[35] nadalje Lodereckerovo drugo izdanje Vrančićeva rječnika i, napokon, tu su hrvatske glagoljske knjige koje će mu omogućiti vezu s vrlo važnim, a dotada za njega slabo poznatim odsječkom starije hrvatske književnosti.[36]

U blizini Svetica nalazi se ozaljski dvorac, u kojem je također postojala knjižnica, od svetičke čak kudikamo bogatija, a mladome pavlinu, koji je ionako uživao naklonost ozaljskih feudalaca, bez sumnje pristupačna. Tu je on mogao naći mnoštvo listina, glagoljskih i latiničkih, zatim spise kao što je Črnkova kronika[37] i, najzad, djela hrvatskih protestantskih pisaca koje su ozaljski feudalci u prošlosti obilno pomagali. Belostenec postaje svjes-

---

[33] Pod Belostenčevim vodstvom »das Kloster [Svetice] sich ... zu einer blühenden Kulturstätte entwickelte«; isp. Hadrovics, *Zur Geschichte ...*, *nav. djelo*, str. 10.

[34] Spisi pavlinskih samostana, II. samostan u Sveticama, Arhiv Hrvatske u Zagrebu, sign. VO-5, fasc. 11, N° 43 (iz godine 1721) i N° 72 (iz nepoznate godine 18. stoljeća).

[35] Tj. Calepinus. Isp. Vladoje Dukat, *Izvori Belostenčeva »Gazophylacium latino-illyricum«*, Rad JAZU, knj. 227, Zagreb 1923, str. 82-89.

[36] Traga toj vezi nalazimo u Gaz. II gdje se s. v. Ginem napominje: »In *Glagolitico*, & *Dalmatico* Evanuit, ...« Te su riječi nadopuna natuknici Ginem koju je natuknicu Belostenec preuzeo iz Habdelićeva *Dikcionara*.

[37] Isp. *Podsjedanje i osvojenje Sigeta u glagoljskom prijepisu hrvatskoga opisa iz g. 1566. ili 1567.* Za štampu spremio Stjepan Ivšić, Starine, knj. XXXVI, JAZU, Zagreb 1918, str. 390-429; Milan Ratković, *Ferenac Črnko i njegov opis podsjedanja i pada Sigeta*, u: *Opsada Sigeta*, III, Liber, Zagreb 1971, str. 27-34.

Digitized by Google

tan da je problem sporazumijevanja na tome tlu postojao mnogo godina prije njegova dolaska te da su se s njime već mnogo ranije hvatali ukoštac pokupski glagoljaši (u 15. stoljeću)[38] i protestantski pisci (oko sredine 16. stoljeća). Ovi su posljednji, upravo u Pokuplju tražeći potvrdu svojim jezičnim nastojanjima, godine 1562. u predgovoru *Prvome delu novoga testamenta* negirali knjiški stil (»pismeni način«) crkvenih knjiga — tadašnjih kula jezične arhaičnosti — i posve se okrenuli svakodnevnoj, govorenoj riječi:

> ... jesmo va ovo naše tlmačenje ove priproste, navadne, razumne, obćene, vsagdanje, sadašnega vrěmena besede, koie Hrvatě, Dalmatini, i drugi Slovenci, i Kranjci naiveće va njih govoren'ju govore, hotěli postaviti. I kadagodě dve ili tri besedě za jednu, kako na strani videti hoćete, da svaki bude moći razumeti, jedna beseda, ili ime, po dva puta, i po tri izrečena i pisana, da jedna drugu tlmači.[39]

Uskoro nakon dolaska u Svetice Belostenec ima prilike upoznati i knjige Franje Glavinića. Taj je autor jedno od svojih djela *(Četiri poslidnja čovika,* 1628) posvetio Nikoli i Petru Zrinskom, a drugo *(Cvit svetih,* također 1628) Vuku Frankopanu, ocu Katarine Zrinske.[40] Posvete Glavinićevih knjiga feudalcima, inače uobičajeni postupak mnogih autora i kao takve same po sebi beznačajne, mogu u ovom slučaju poslužiti kao nagovještaj da su te knjige odmah nakon izlaska morale stići i u knjižnicu ozaljskoga dvorca. Iako pripadajući katoličkoj protureformaciji, Glavinić se pohvalno izrazio upravo o Konzulovu i Dalmatinovu prijevodu Novoga zavjeta.[41] U *Cvitu svetih,* koji je tiskan samo godinu dana poslije Belostenčeva dolaska u Svetice, nalaze se ove poznate i često navođene riječi:

> I ako rič ku najdeš ka polak tebe ne bi bila običajna, procini da jezik naš po vnogih državah, jest rastrkan, jer nigdi nikako, a nigdi nikako riči unašaju; zato ne jednoj državi, nego i većim želim ugoditi ...[42]

U Belostencu su one mogle učvrstiti uvjerenje da je na dobru putu kada se prepušta miješanju leksičkih osobina različitih narječja i čak da je to put prema općerazumljivu ne samo književnom (kao u Mikalje) nego i saobraćajnom jeziku. Iako je Glavinić opravdavao upotrebu riječi iz različitih kra-

---

[38] Isp. Eduard Hercigonja, *Iz radova na istraživanju sintakse i stila nekih glagoljskih neliturgijskih kodeksa XV stoljeća,* »Radovi Zavoda za slavensku filologiju«, sv. 7, Zagreb 1965, str. 119-139.

[39] *Zbornik proze XVI. i XVII. stoljeća,* Pet stoljeća hrvatske književnosti, VIII. kolo, knj. 11, priredio Jakša Ravlić, Zora-Matica hrvatska, Zagreb 1972, str. 124.

[40] O tome se književniku — i upravo o navedenu njegovu djelu — vrlo pohvalno govori u drugome dijelu *Gazofilacija* (str. 22) u vezi s inače nevažnim pitanjem, s grafijom riječi Bógh: »kak y glaſzovit on piſzěcz vnogo, poſtuvani otěcz Ferencz Glavinich Reda male bratje Sz. Franciska boghoſzlověcz, y Prodekator Apoſtolſzki piſzalje«. — Taj dio teksta ne postoji s. v. u Habdelićevu *Dikcionaru,* predlošku drugome dijelu Belostenčeva rječnika.

[41] Govoreći da je »tako skladan, te bi mu bio drag da nije bio okužen herezijom«; isp. *Zbornik proze ..., nav. djelo,* str. 229.

[42] V. *Zbornik proze ..., nav. djelo,* str. 239.

Digitized by Google

jeva, kontaktni su sinonimi u njega mnogo rjeđi nego u Belostenca. To je i razumljivo. Na čakavca Glavinića jezično se snažno odrazila glagoljaška tradicija, kvarnerska i istarska, a stvarni utjecaji drugih narječja, štokavskoga i kajkavskog (osobito posljednjega), nisu u njegovoj praksi toliko značajni kao što bi se prema njegovoj objavi moglo očekivati.

Belostenec pak u sebi nosi kajkavsko narječje kao rodni dijalekt a život provodi u sredinama gdje na nj snažno djeluju i ostala dva narječja. U njega se, zapravo, stječu uvjeti za dijalekatski bilingvizam. Jak književni utjecaj Glavinićev izaziva u Belostenca također jezično oponašanje, i to u tekstovima na pisanje kojih su obojica upućena. U propovijedima Belostenec prihvaća Glavinićevu osnovu, njegov repertoar ustaljenih, i to čakavsko-glagoljaških izraza, ali i sasvim prirodno nastoji te izraze objasniti sebi kajkavcu i drugim kajkavcima. Zato stvara parove kontaktnih sinonima u kojima je po pravilu prvi član čakavski a drugi kajkavski, na primjer:

> GLAVINIĆ: *Diliges* Dominum Deum tuum tota mente, toto corde et omnibus Viribus tuis. *Ljubi* Gospodina Boga tvoga svom pametjom, svim srcem i svimi kripostami tvojimi.[43]
>
> BELOSTENEC: Cum dilexisset suos, in finem *dilexit* eos. Kako je počel ljubiti svoje, tako ravno tija do svršetka i skončanja svéta hoté nje *ljubiti* i *miluvati*.[44]

Nije isključeno da je za boravka u Istri Belostenec došao i u osobni kontakt s Glavinićem, što je u kasnijega leksikografa moglo razviti i sklonost čakavštini i želju da kao jedan od svojih životnih ciljeva odabere sastavljanje rječnika koji bi obuhvatio građu iz svih narječja.

Boravak u Sveticama nije Belostencu omogućio samo svakodnevni dodir s pastvom koja je govorila raznoliko nego i vezu s nekoliko krupnih feudalaca što su imali i književnih ambicija. Belostenec ulazi u njihov krug,[45] koji u jezičnom pogledu prihvaća načela hrvatskih protestantskih pisaca i Franje Glavinića te im ostaje vjeran do svojega kraja, kao što se vidi iz kasnijih djela članova toga kruga.

5.

Gazofilacij čine dva dijela; u pokušajima negiranja Belostenčeva autorstva na udaru je bio drugi, hrvatsko-latinski dio u cjelini, a prvi samo djelomično.[46] U traženju onoga što u latinsko-hrvatskome dijelu *Gazofilacija* ne potječe od Belostenca najdalje je otišao Vladoje Dukat, koji piše:

> Belostenec se, kako dokazuje izbor njegova najznatnijega izvora, starao oko toga, da sastavi rječnik, koji će sadržavati riječi latinskog govora

---

[43] *Zbornik proze ..., nav. djelo*, str. 236.

[44] Hadrovics, *Deset propovijedi ..., nav. djelo*, str. 46.

[45] Isp. Josip Vončina, *Ozaljski jezično-književni krug*, »Radovi Zavoda za slavensku filologiju«, sv. 10, Zagreb 1968, str. 195-205 i *O jeziku ozaljskoga kruga*, »Kaj«, godina IV, br. 9, Zagreb, rujan 1971, str. 61-64.

[46] Isp. Fancev, *nav. djelo*, str. 164-165.

Digitized by Google

r i m s k i h, klasičkih, pisaca. No izdavaču se rukopisa ta osnova njegova činila pretijesnom. On je držao, da u Gazophylacium valja da uđe c j e l o k u p n a građa latinskog jezika, kako se ona stvorila od najstarijih rimskih pa do najnovijih nerimskih latinskih pisaca njegova vremena, te da rječnik bude ogledalo nesamo rimske, već i čitave latinske literature uopće. Njemu kao čovjeku praktična duha zacijelo se davalo na čudo, da u rječniku ne bude onih riječi i fraza, koje je nahodio u latinski pisanim knjigama srednjega vijeka i svoga vremena, i kojima se sam služio u svom svakidašnjem saobraćaju s drugovima u manastiru.[47]

Svoje tvrdnje gradeći na tanahnu argumentu (»izbor njegova najznatnijega izvora« — iako ne jedinoga! op. J. V.), Dukat je ipak mogao računati da će mu zaključci biti uvjerljivi, i to ponajprije iz psiholoških razloga. Oskudni, ali vrlo važni sačuvani podaci iz vremena blizog Belostencu govore da je taj leksikograf najprije izradio latinsko-hrvatski dio rječnika.[48] Budući da je tako i budući da u tome dijelu lijevu stranu, tj. polazište leksikografskoga rada, čine latinske riječi, normalno bi bilo zaključiti da je sastavljač (ma tko on bio) najprije njih morao srediti, a tek se onda dati na njihovo tumačenje hrvatskim adekvatima.

Iz literature o predmetu vrlo se lako može zaključiti da, ponajprije, čak i ne znamo sigurno tko je od izdavača Belostenčeva rukopisa imao najvažniju ulogu u tom poslu. Ako su nam i poznata njihova imena (Mužar, Orlović), o osobama koje se iza njih kriju znamo doista vrlo malo. Zato je o bilo kojem od njih govoriti kao o »čovjeku praktična duha« te ga tako dovoditi u opoziciju prema Belostencu — u najmanju ruku odviše smjelo.

Do svih svojih zaključaka u navedenom citatu, kao i u cijeloj studiji iz koje on potječe, Vladoje Dukat dolazi tek pošto je moguće izvore latinske rječničke građe za *Gazofilacij* drastično omeđio, svevši ih na jednu jedinu vrstu: na rječnike. Pritom zaboravlja najmanje na jedan oblik upotrebe latinskoga jezika u vremenu i sredini kojima je pripadao sâm Belostenec. To su listine. A da su se upravo latinske listine, u kojima očito n i s u bile samo riječi »latinskog govora r i m s k i h, klasičkih, pisaca«, naveliko pisale u cijeloj tadašnjoj feudalnoj Hrvatskoj, pa i u Pokuplju, ne treba posebno isticati.[49]

Hadrovics[50] je s velikim uspjehom iskoristio kontaktne sinonime iz propovijedi da bi dokazao kako je sâm Belostenec, a ne njegovi nastavljači, unio u rječnik dalmatinske riječi. No propovijedi mogu poslužiti i za neke dalje zaključke o Belostenčevu radu na konačnoj redakciji latinsko-hrvatskog dijela rječnika. Iz ranijeg izlaganja proizlazi da se autorov rad na jednome i na drugom tekstu, propovijedima i rječniku, vremenski poklopio. A u propovijedima se, između ostaloga, nalazi i stanovit broj latinskih citata, koje

---

[47] D u k a t, *Izvori* . . . , *nav. djelo*, str. 96.

[48] O tome Ivan Krištolovec u *Brevis relatio* (god. 1722): »Qui florente adhuc aetate composuit Dictionarium Latino Croaticum et contra Croatico latinum . . .«; isp. ovdje, bilj. 4.

[49] Isp. H a d r o v i c s, *Zur Geschichte* . . . , *nav. djelo*, Anhang, Nr. 5, 7, 11, 12, 13-14, 15-16, 17, 18, 20, 21, str. 46-47, 47-48, 51, 52, 52-53, 53-55, 55-56, 56-57, 58, 58-59.

[50] *Zur Geschichte* . . . , *nav. djelo*, str. 36-42.

[51] H a d r o v i c s, *Deset propovijedi* . . . , *nav. djelo*, str. 63.

Digitized by Google

Belostenec uvijek prevodi. Na jednome mjestu, u »prodečtvu četrtom«,[51] on latinski citat:

> *Memoriam* fecit *mirabilium* suorum misericors et miserator Dominus: escam dedit timentibus se

prevodi uz ovaj komentar:

> I zatem je ove rêči izrekal, koje sam dijačkim jezikom izgovoril, a vazel sem je iz knjig žoltarskih svetoga Davida iz popévke sto i desete, a ovako se horvatski tolmače. *Spomênjenje ili spominak mirakulov ili čud* svojeh je účinil on milosrdni milosrdnik i milostivni [a predragi] Gospodin [Bog], jer jestvinu je dal vsém oném, koji se ga boje.

Osim autorovih posve proizvoljnih dodataka (riječi u uglatim zagradama) udaraju u oči kontaktni sinonimi kojima je preveo latinske riječi *memoriam* i *mirabilium*. Za poneke latinske, naravno, Belostenec zna samo po jedan hrvatski adekvat, ali je drugih, koje prevodi kontaktnim sinonimima, toliko da bi se mogao sastaviti čitav mali rječnik. Radi ilustracije evo nekoliko primjera iz propovijedi s paralelama iz latinsko-hrvatskog dijela *Gazofilacija:*

PROPOVIJEDI	GAZOFILACIJ I
abyssus — glubina i propast 94	Abyſſus, i. *f. 2.* immenſa aquae altitudo. *Glubìna, Puſchìna.* ... 2. *Propaſzt, jezero.*
adversus — protiva 83; suproti 59	Adversùm, & Adversùs Praep. Accuſ. petens. *Proti, ſzuproti.* [D.] *Protiva,* ...
animus — duša i hotenje 88	Animus, i. *g. m. 2. p. c.* idem quod anima. *Dußa.* ... *Hotenye* ...
antidotum — likarija i vračtvo 56	Antidotum, ti. *g. n. 2.* Antidotus, ti. *g. f. 2. p. c.* Antipharmacum. *Vrachtvo* [D. *Likaria*] ...
cibo — nakrmiti 76; hraniti i pitati 108	Cibo, as, avi, atum. *a. 1.* alo, nutrio, paveo. *Hranim — nilſzem, kermim, pitam* ...
comedo — blaguvati i jesti 76, 111; blaguvati ili jesti 109; blaguvati ino jesti 109; jesti 45, 69, 75, 94, 109	Comedò, comes, comeſt. l. comedis, comedit, comedi, comeſſum, l. comeſtū, edere, l. eſſe. *a. 3.* l. *n. a. p. c. Jem,* (D. it.) *Blagujem.* ...
condignus — vredan i dostojan 92	Condignus, a, um. *g. o. Vredën, doſztojen, na, no.* ...

Digitized by Google

PROPOVIJEDI	GAZOFILACIJ I
consilium — svit i tolnač 95	Conſilium, ij. *g. n. 2. Tolnach.* (D.) *Szvit, ſzvitovanye.* ...
culpa — krivnja i gréh 56	Culpa, ae. *g. f. 1. Krivnya, pregreska, greh,* ...
decorus — snažan i vludan 77	Decorus, a, um. *g. o. p. p.* Pulcher, honeſtus, decens. *Lép, pa, po, vlyuden, ſznaſen,* ...
domus — hiža 74, 104; hiža i dom 104; hiža i kuča 104; hiža i odvétak 93; kuča 104	Domus, ûs. l. mi *g. f.* aedes, *Dóm, hiſa, ſztan, prebivaliſche,* (D.) *kuchya.* ...
forma — kip i obličaj 46	Forma, ae. *g. f. 1. Zvanſzka prilika, kip, oblichay* ...

Na temelju upravo ovakvih primjera iz propovijedi možemo objasniti zašto je Belostenec odustao od prvobitne namjere da najprije sredi građu po hrvatskim natuknicama. Silan broj riječi iz različitih krajeva bilo je teško svrstavati, dok je latinska osnovica pružala mogućnost za mnogo brže i lakše sređivanje naših riječi. Ali proces je morao biti i obrnut: u skladu s načelom da treba prikupljati riječi »obične, svakodnevne« nametala se potreba da se nedovoljni izbor latinskih natuknica što ih je nudio klasični latinski jezik proširi uvođenjem barbarizama. U tom se smislu također mogu naći neki poučni primjeri. U propovijedima Belostenec spominje »kruh on, koji je izdaleka na ladje, plavi ili brodu dopeljan«.[52] Taj je pojam — u tada vojske punom Pokuplju sigurno čest — ovdje još opisno objašnjen. U drugome dijelu rječnika (s. v. Kruh) nalazimo ovo objašnjenje: »... 21. duakrat pechen, *panis biſcoctus, nauticus, cauricus, recoctus, ſecundo coctus, caſtrenſis, buccellatus, bypyritis*«. Obilje latinskih adekvata samo za sebe svjedoči o Belostenčevu širokom izboru iz toga jezika, i to ne samo iz njegove klasične faze.

I napokon, u propovijedima nađeni primjeri ove vrste mogu otkloniti još jednu nedoumicu o Belostenčevim leksikografskim sposobnostima. Svim sumnjama o njegovu udjelu u izradi rječnika, odnosno o doprinosu izdavača rječnika, nalazi se u osnovi pitanje: je li moguće da je jedan jedini čovjek u 17. stoljeću znao takvo obilje riječi kao što se nalazi u *Gazofilaciju*? Otuda se s dosta uvjerljivosti izvodio zaključak da je na Belostenčev osnovni tekst moglo poslije njega samo biti nešto dodavano.

O pravome stanju stvari u vezi s time rječito govore ove paralele:

---

[52] Hadrovics, *Deset propovijedi* ..., *nav. djelo*, str. 108.

Digitized by Google

PROPOVIJEDI	GAZOFILACIJ I
similis — *primeran* ino *priličan* 53; *prispodoban* 50; prispodoban ili priličan 78; spodoban 52	Similis, le. *adj. o. p. c. Szpodoben, bna, o.* ſimilis domini, *ſzpodoben goſzponu. Ter.* patri effigie ſimilis, *k-otczu v-oblichaju ſzpodoben. Plin. comp.* -or. *Vell. ſup.* -limus. *Hor.*
vere — *doistine* 76; stanovito 55, 56, 73, 75, 76, 78, 80, 81, 84, 87; *úistino* 81; úistinu 55, 76, 78, 106; *zaistinu* 55	Verè. *adv. Iztinſzki, pravdeno, ſztanovito, ú iſztinu, iſztinito.*

Nameće se zaključak da je Belostenec, iskoristivši građu svojih prethodnika i sâm je sakupljajući na terenu, ipak napokon raspolagao s toliko hrvatskih riječi da ih sve u *Gazofilacij* nije ni mogao staviti (npr. similis — primeran, priličan, prispodoban; vere — doistine, úistino, zaistinu).

Uza sve to nešto je ipak ostalo teško objašnjivo. Dok se u propovijedima kontaktni sinonimi redaju tako da na prvome mjestu stoji nekajkavska, dalmatinska riječ (npr.: *spasitelj* i *zveličitelj*), u rječniku nakon latinske dolaze najprije posebno neoznačene, većinom kajkavske riječi. Tu je činjenicu Vladoje Dukat protumačio tako da je Belostenčev rječnik izašao »pod egidom kajkavskog narječja«[53] i pripisao je intervenciji izdavača, vjerojatno Mužarovoj; Hadrovics se tome ne protivi.

Belostenec je, znamo, bio po podrijetlu kajkavac i ta se njegova osobina nije izbrisala ni u propovijedima. Što je među kontaktnim sinonimima ondje poziciona prednost dana dalmatinskim riječima, može se objasniti utjecajem jedne već izgrađene terminologije, čakavsko-glagoljaške (v. str. XIII), pa u vezi s time i autorovom metodom »od nepoznatoga prema poznatome«: konačno objašnjenje dolazi na kraju (npr.: *comedo — blaguvati — jesti*). U rječniku se pak na taj postupak nije smio odlučiti. On je osnovni fond svojih riječi ipak pronalazio na području uže Hrvatske, a, kao što se vidi iz *Gazofilacija*, dalmatinizme je, kao i slavonizme, mogao dodavati samo u onolikoj mjeri koliko su mu ih njegovi izvori pružali. To ujedno znači da od takvih riječi on, kajkavac, i ne bi bio mogao sastaviti kompaktan sloj objašnjenja latinskim natuknicama u prvome dijelu *Gazofilacija*.

No i još je nešto osobito važno: morao je razmišljati o izdavaču. Kada je počeo redigirati konačnu verziju prvoga dijela rječnika, njegova je stara veza s Petrom Zrinskim bila već donekle razlabavljena: Belostenec boravi u Lepoglavi. Pri završetku redakcije dolazi urota i smaknuće u Bečkome Novom Mjestu. Belostenec se mora osvrtati za drugim mecenama. Osim od reda kojemu pripada pomoć može očekivati od feudalaca iz kajkavskih kra-

[53] Vladoje Dukat, *O kompoziciji i vrelima Belostenčeva »Gazophylacium illyrico-latinum«*, Rad JAZU, knj. 235, Zagreb 1928, str. 25.

Digitized by Google

jeva, takvih koji ne bi bili skloni financirati tiskanje rječnika u kojem se bar po nečemu ne bi isticalo kajkavsko narječje.

Unošenje u *Gazofilacij* i posebno obilježivanje dalmatinskih i slavonskih riječi Belostencu se ili bez rezerve pripisivalo[54] ili gotovo potpuno poricalo.[55] U toj se metodi ipak mogu vidjeti dva postupka koja ne moraju potjecati od istoga autora. Već opisani teoretski poticaji (protestantski pisci, Glavinić) i praksa izražena u neosporno Belostenčevu tekstu (u propovijedima) pokazuju da je on sâm u *Gazofilacij* unio znatan broj dalmatinizama. Što se njihova posebnog obilježivanja tiče, nije vjerojatno da ga je proveo upravo Belostenec. Takvo označivanje, naime, ne bi bilo u skladu s praksom leksikografovih prethodnika i suvremenika koji su, slobodno se i obilno služeći sinonimima iz raznih narječja, težili upravo brisanju, a ne isticanju razlika među dijalektima. U skladu je s time i stanje u abecednom popisu riječi drugoga dijela rječnika, gdje: »Pored riječi kajkavske provenijencije imade ... mnogo riječi i štokavske provenijencije (i to dalmatinsko-dubrovačkih i slavonskih ali bez oznake D., Scl.).«[56] Isto vrijedi i za neobilježeni sloj riječi u latinsko-hrvatskome dijelu, za one riječi koje slijede neposredno iza latinske natuknice i koje nisu posebno označene nikakvom kraticom. Pored izrazitih kajkavizama tu su i takve riječi koje bismo teško mogli opredijeliti bilo kojemu narječju; u pojedinim primjerima nalazimo i čakavske talijanizme.[57] O Belostenčevu poznavanju glagoljaštva već se ranije govorilo.[58] Zbog svega toga mogli bismo zaključiti da je temeljni sloj hrvatskih riječi u prvom dijelu *Gazofilacija* obuhvatio ne samo kajkavski leksik nego i cjelokupnu situaciju uže Hrvatske: blago sjevernočakavskih i štokavskih govora, pa i glagoljske književnosti. To nije bilo u raskoraku ni s nazorima drugih kajkavskih pisaca Belostenčeva vremena, jer npr. Juraj Habdelić u predgovoru *Zercalu marijanskome* (»Opomenek k oveh knjižic ogovorniku«, 1662) za svoj leksički izbor kaže:

> Znam da bude, ki reče, ova je majdačka, ova zagorska, kranska ova, ova solarska, ova nemška, tukavska ova reč.[59]

Ali neobilježeni sloj hrvatskih riječi u prvom dijelu *Gazofilacija* sadrži i lekseme za koje nije vjerojatno da su se upotrebljavali po užoj Hrvatskoj 17. stoljeća. Ako tvrdnju iz predgovora da je leksikograf sakupljao građu između ostaloga u Dalmaciji protumačimo kao izmišljotinu (možda čak uredničku), preostaje da unošenje neobilježenih dalmatinizama pripišemo tome što je Belostenec iskorištavao prethodnike-leksikografe, pa je neizbjež-

---

[54] Branko Vodnik, *Povijest hrvatske književnosti*. Knjiga I. Od humanizma do potkraj XVIII. stoljeća, Matica hrvatska, Zagreb 1913, str. 274.

[55] Fancev, *nav. djelo*, str. 164-165.

[56] Fancev, *nav. djelo*, str. 162.

[57] Na primjer: »Scopulus ... *Skol, pechina ú vode otajna, greben, dern*, (D. it.) *Bad.*«

[58] Isp. bilj. 36. U *Gazofilaciju* ima i staroslavenizama kao što je: »Agnus, i. *g. m. 2. Agnecz, janyëcz, janye,...*«; i u propovijedima (str. 101) nalazi se riječ agnjec.

[59] Isp. Vladoje Dukat, *Sladki naš kaj*. Ogledi iz stare kajkavske književnosti, HIBZ, Zagreb 1944, str. 54; László Hadrovics, *Kajkavische Literatur*. Eine Auswahl mit Einleitung, Anmerkungen und kurzem Glossar. Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1964, str. 29. — Habdelićevi pridjevi znače: *majdački* — jugozapadne kajkavske govore; *zagorski* — sjeverne; *solarski* — čakavske; *tukavski* — štokavske.

Digitized by Google

no da među njih, osim Vrančića, ubrojimo Jakova Mikalju, autora *Blaga jezika slovinskoga* (Ancona 1649—1651). Evo poredbe:

a)

VRANČIĆ: Baculus ... *Palycza*

MIKALJA: sctáp paliça. Tojaga *bastone* baculus, li; vel baculum, li, Fuſtis, tis.

BELOSTENEC (Gaz. I): Baculum, *g. n.* & Baculus, i. *g. m. 2. p. c.* Fuſtis, ſtipes, ſcipio. *Palicza, schyap, tolyaga.* [D.] *Stáp.*

DELLA BELLA: Baſtone. *Baculus, li. m.* Sctâp, âpa. m.

b)

VRANČIĆ: Macer ... *Mledā, Marſav*

MIKALJA: mrriſcjav, a, o, Mledãn, a, o; *magro, Macilento;* Macer, a, m, Tenuis, e, macilentus, a, m.

BELOSTENEC (Gaz. I): Macer, cra, m. monogramus. *Mleden, merſſav. ...*

DELLA BELLA: Magro, e macro, adiet. macilente. *Macer, cra, crum.* Mleedan, dna, dno. ... Súh, sûha, súho. ... Okòſct, ta, to. ... Suhorgljàv, va, vo. ... Jeʒinav, va, vo. Jeʒìv, ìva, ìvo.

c)

VRANČIĆ: Proprius, a, m ... *Vlaßtit*

MIKALJA: Vlaſctiti. Poſobiti. *(Particolare.)* Praecipuus, a, m. Singularis. Proprius. Peculioris, e.

BELOSTENEC (Gaz. I): Proprius, a, m. ſuus, privus. *Laſztovit, vlaſztit, poſzobit. ...*

DELLA BELLA: Propio, e proprio aggett., quello che è ſolamente d'un ſolo e non d'altri. *Proprius, pria, prium.* Vlaſtìt, *titta, titto.* Posòbit, sòbita, sòbito. Poſobni, bna, bno. Vlaſctìt, titta, titto. ...

Temeljni Belostenčev sloj hrvatskih riječi, koji se obično naziva kajkavskim, oblikovan je, kao što se vidi, na taj način da je kajkavsko leksičko blago obogaćeno Vrančićevim i Mikaljinim leksičkim izborom, a to je moglo biti obavljeno još za Belostenčeva života. Pojedine riječi toga izbora (primjer a) naknadno su obilježene kao dalmatinizmi.[60]

Tako formiran latinsko-hrvatski dio *Gazofilacija* urednici su nadopunili Della Bellinim riječima, koje su dosljedno obilježivali oznakom D. Ponekad je u tome ovisnost o Della Belli tolika da udara u oči, na primjer:

---

[60] O tome svjedoči i to što (u primjeru a) riječ *štap* ima Mikaljin (ˊ), a ne Della Bellin akcenatski znak (ˆ).

Digitized by Google

BELOSTENEC (Gaz. I): Procurator, oris. *m. p. p.* curator, proviſor, negotiorum geſtor. *preſzkerbitel, ſzkerbi noſzitel, ſzkerbitel.* Cic. (D.) *naſztoynik, naredbenik.* ...

DELLA BELLA: Procuratore, agente. *Procurator, ris. m.* Nâſtojnijk, níka. m. Nâſtojalaz, jaoza, m. Naredbenijk, níka. m.

Urednici su, naravno, iz Della Belle unosili samo one hrvatske riječi što ih nije stavio Belostenec ne našavši ih ili zaobišavši ih u Vrančića, Mikalje ili drugdje.

Zadatak je budućih pomnih ispitivanja da se ustanovi koliko — u neobilježenom i obilježenom sloju riječi u *Gazofilaciju* — ima Vrančićevih i Mikaljinih, a koliko Della Bellinih. Tek će se tada dobiti prava slika o opsegu posla što ga je obavio sâm Belostenec — slika koja zacijelo neće u bitnome naškoditi značenju velikoga leksikografa 17. stoljeća Ivana Belostenca.

6.

U žarištu Fancevljevih napada, u kojima nije teško nazrijeti želju da se pravi Belostenčev udio u izradi rječnika obezvrijedi, sasvim se razumljivo našao drugi, hrvatsko-latinski dio. Tome je dijelu osnovicom poslužio Habdelićev *Dikcionar*. Belostenčev *Gazophylacium illyrico-latinum* nastao je tako što je već gotovi Habdelićev abecedni popis riječi obilno proširen dodavanjem novih. Iz predloška poteklo osnovno kajkavsko obilježje nije se nikakvim dodavanjima moglo izbrisati. Činjenica o Belostenčevu ugledanju u Habdelića u drugom dijelu rječnika negiranje autorstva uvelike je potpomogla i učinila ga uvjerljivim.

No usporedba bez sumnje Belostenčevih propovijedi sa spornim drugim dijelom rječnika također pokazuje zanimljive rezultate.

PROPOVIJEDI	GAZOFILACIJ II
aldov, posvetilišče, žrtva 90	Aldòv, [D.] Sartva. *Sacrificium, ij. Holocauſtum, ti. 2.* v. Poſzvetiliſche. ...
arka, skrinjica 110	Arka, Szkrinya. ...
bantuvati, zabavljati 60	Bantujem — vati, Zabavlyam — lyati, ...
blago, bogactvo 106	Blágo, Bogatſztvo, Imetëk, (D. it.) bogaſztvo.
blaguvati, jesti 66	Blagujem — vati. v. Jém, & Edo.

Digitized by Google

bližnji, iskrnji 102	Bliſnyi, a, nye, (D.) bliſni, izkarni, ...
boj, karac (sic!) 98	Boy, harcz, ...
bojati se, strašiti se 46	Boimſze — jatiſze, ſztraſſimſze — tiſze, ...
bor, smreka 109	Bòr, ili borovichno drévo, [D.] ſzmrèk, ...
brod, ladja, plav 108	Bród, ladja, nakojeſze chèz vodu prehagya. ...
celuvati, kušuvati, ljubiti 47	Czelújem — lovati. ... v. Kuſſujem. — Kuſſujem — vati. [D.] Lyubim, czelujem, lyubnem ...
cirkva, tempal 71	Czirkva. [D.] Czarkva, & *ſcribunt ſic:* Zarkva. Czrikva, Tempal, Templo. ...
čalaran, himben 99	Chalaren, na, no. *Fraudulentus, a, um.* v. Himben.
čast, poštenje 90	Cháſzt. ... 12. v. Poſtenye. ...
čemer, jad 78	Jád, chemer, otrov, ſtupa. ...
čemeran, jadovit 47	Chemeren, na, no. *Venenoſus, a, um.* v. Jadovit.
često, gustokrat 66	Chéſzto. v. Guſzto krát.
čuti, slišati 47	Chújem, l. Chuem — chuti, poſzluſſam — ſati — ſzluhnuti, [D. it.] ſzluſſam — ſati, ſzliſſam — ſati, — ſzliſſim — ſiti. ...
čuvati se, paziti se 62	Chuvàmſze, vatiſze, pazimſze — tiſze, ...
čuvati se, habati se 70	Habámſze — tiſze, chuvamſze, pazimſze, ...

Tehnika kontaktnih sinonima, koju su kao sredstvo nadrastanja dijalektalnih razlika proklamirali osobito hrvatski protestantski pisci i Franjo Glavinić, doista je, dakle, autorom *Gazofilacija* dosegla svoj vrhunac.

No praksu što ju je leksikografski dokraja doveo Ivan Belostenec kao da demantira okolina u kojoj je proveo najbolje godine života i u kojoj je počeo stvarati rječnik. Već je u ozaljskome krugu čestota kontaktnih sinonima počela slabiti, o čemu svjedoči Frankopanova (prozna!) *Trumbita:*[61]

[61] *Djela Frana Krste Frankopana*, priredio Dr Slavko Ježić, Srpska kraljevska akademija, Posebna izdanja, knj. CVIII, Filosofski i filološki spisi, knj. 27, Beograd 1936, str. 169-184.

Digitized by Google

da takvih sinonima u njoj ima, pokazuju primjeri *kače i zmije* 197, *početak i zhodišće* 199, *telo i ... kipe* 199, *strahom i ... bojezlivostjom* 199, *snažne i čiste* 202, *smrada i vojnbe* 202, ali su neusporedivo rjeđi nego u Belostenčevim propovijedima. Pogotovu oni smetaju stihovima, koji samo vrlo rijetko mogu apsorbirati glomazne cjeline što ih kontaktni sinonimi obično tvore. Zato su npr. u *Sireni* Petra Zrinskoga vrlo rijetki.[62] U tome se djelu ipak upotrebljava raznolik leksički materijal iz svih naših narječja, ali se kontaktna sinonimika preobraća u distaktnu. Petar Zrinski za jedan pojam upotrebljava na različitim mjestima u djelu različite izraze. Za ilustraciju evo samo nekih od mnogih:[63] boj VI 90 ~ harac VII 5 (boj i harac 60), čemer XII 10 ~ jad XII 9 ~ otrov XII 102 ~ strup XII 9 (jad i čemer 78), drug X 114 ~ tovariš X 32 (tovaruš i drug 46), dugovanje VIII 72 ~ stvar I 8 (stvar i dugovanje 64), gladan V 37 ~ lačan VI 111 (lačan i gladan 58), hiža XV 40 ~ kuća III 31 (hiža iliti kuča 88), hud I 21 ~ zao I 21 (hud i zal 62), križ II 65 ~ propelo II 79 (propelo ili križ 71), lav I 33 ~ oroslan V 70 (lav ili oroslan 69), neprijatelj II 74 ~ protivnik II 77 ~ suprotivnik XV 84 (neprijatelj i suprotivnik 55), pelda VI 36 ~ prilika IV 5 (figura, példa i prilika 66), spasenje II 86 ~ zveličenje II 76 (spasenje ili zveličenje 72), škurina III 76 ~ tamnost V 95 ~ tma VII 121 ~ tmina IV 89 (škurina i tamnost 55) i sl.

Ali dok je u prvom dijelu rječnika Belostenec težio sabrati svu leksičku građu ne savjetujući čitatelju koji od sinonima da odabere u upotrebi, drugi dio sadrži već elemente jezičnoga savjetnika. Habdelićeva je osnovica prouzrokovala da često upućuje na kajkavsku natuknicu (npr.: Karvnik. v. Hahar), ali i obrnuto (npr.: Faytnocha. v. Ulaga; Harno. v. Zahvalno). To je bio jedan od važnih putokaza za kasniju valorizaciju Belostenčeva leksičkog blaga.

7.

Danas ne možemo, naravno, kazati na koje je sve načine Belostenec sakupljao građu za svoj rječnik. Iz Fancevljeve se rasprave može zaključiti da on pretpostavlja dva načina: crpenje iz književnih djela (pretežno iz onih leksikografskih koja su, kada je Belostenec radio, već bila tiskana) i upoznavanje s rječničkim blagom na terenu po kojem se leksikograf kretao. U skladu s time Fancev je i mogao postaviti danas općenito prihvaćenu tvrdnju da je riječi s oznakama Scl. i Scl. Turc., tj. slavonizme i slavonske turcizme, unio u *Gazofilacij* tek u 18. stoljeću jedan od njegovih urednika, Jeronim Orlović.[64] Takav zaključak potkrepljuje to što nije moguće neposredno dokazati da je Belostenec u većoj mjeri poznavao turske riječi, a njih je

---

[62] Primjeri su za njih u stihovima: čim znam vrnut *škodu i kvare* vsakomu V 86, ter ke sobom ganu *zmije*, gade, *kače* I 41, *žitak i življenje* skupa se raspade IX 106 i još samo u ponekima.

[63] Izvan zagrada nalaze se sinonimi iz *Sirene* s oznakom pjevanja i strofe a u zagradama sinonimi iz Belostenčevih propovijedi.

[64] F a n c e v, *nav. djelo*, str. 164.

Digitized by Google

doista teško naći u njegovim propovijedima.[65] No za ispravno zaključivanje o tome pitanju valja se podsjetiti da je odsutnost turcizama u tekstu kao što su propovijedi sama po sebi razumljiva; Belostenec ih je tu mogao i namjerno izbjegavati. To ipak ne mora značiti da on, čak vrlo dobro i u obilnom broju, nije poznavao takve riječi.

Na to nam pitanje indirektno može odgovoriti *Sirena* Petra Zrinskoga. Njezinu tiskanom izdanju dodano je na kraju »Tomačenje imen i riči neznanih«,[66] među kojima je protumačen i stanovit broj turcizama. Neke od njih nalazimo i u Belostenčevu rječniku:

SIRENA — »Tomačenje . . .«	GAZOFILACIJ I i II
Barjak ... zastava.	Zaſztàva, bandera. (Scl. Tur.) b a r j a k. Gaz. II — Vexillum, li. *n. Zaſztava, bandera.* (D.) *ſztjeg.* (Turc. Illyr.) *b a r j a k.* Gaz. I
Barjaktar ... zastavnik.	Vexillarius, ii. *m.* vexillifer. *quod* Anteſignanus. *Zavſztavnik, banderas.* (D.) *b a r j e c t a r. Tac.* Gaz. I
Mađar ... Vugrin.	Ungarus, ri. *m. p. c. Vugrin.* (D.) *M a g y a r. 2. Adj. Vugerſzki.* (D.) *M a g y a r ſ z k i. Georgr.* Gaz. I — Hungaria, ae. *g. f. 1.* Ungaria. *Vugerſzki orſzag.* (Scl.) *m a g y a r ſ z k i vilayt.* ... Gaz. I
Tepsija ... midenica.	Medenìcza. (Tur. Scl.) T e p ſ z i a. ... Gaz. II

Ali budući da u kratki rječnik na kraju *Sirene* nisu uvrštene mnoge turske riječi koje se nalaze u tekstu djela, možemo uzeti da su one bile svim potencijalnim čitateljima toliko jasne da ih nije trebalo tumačiti. Takve su riječi npr. neke i danas vrlo poznate (aga, busija, buzdohan, delija, hajduk, janičar, paša, sultan, vezir), ali i takve kojima značenje danas teže razabiremo (npr. dundar, hadnađ, hazdija, kajmekan, odapaša i dr.). Ako znamo da je kontakt ozaljskoga kruga s Turcima bio gotovo svakodnevan, makar i kroz okršaje, razumjet ćemo i da te riječi doista, pogotovu u ozaljskome kraju, nisu bile nepoznate. Ako ih Zrinski nije morao objašnjavati »hrvacke i primorske krajine hrabrenim vitezovom«, što nam daje pravo misliti da ih nije znao leksikograf Belostenec? Stoga smijemo zaključiti da ih je on sâm lako mogao unijeti u svoj rječnik, što se i dogodilo:

---

[65] Osim npr. *harambaša* 83.
[66] Isp. SPH 32, str. 297.

Digitized by Google

SIRENA	GAZOFILACIJ I i II
busija III 66	Inſidiae, rum. *f. pl. n.* Obſidiae, ſubſeſſa. *Zaſzed.* (D.) *zaſzeda, podſztupicza.* (Scl.) *buſzia.* ... Gaz. I
harač I 53	Tributum, ti. *n.* & Tributus, ti. *m. p. p.* cenſus, penſio, vectigal. *Dacha, davanye, ſtibra, chins,* (D.) *harach.* ... Gaz. I
kaur I 33	Kërſchènik, t. j. Chriſtuſſev, ili (D.) Iſzukarſztov naſzlednik. (voce Turc.) Kaùr. ... Gaz. II
konak I 81	Hoſpitium, ij. *g. n. 2. Sztán, priſztaliſche prihodneh.* (D.) *konak.* v. Diverſorium. ... Gaz. I — Diverſorium, ij. *g. n. 2.* Pandochium, hoſpitium meritorium, taberna meritoria, ſtabulum. *Sztán, ſzvrachaliſche, oſtaria, goſztilnicza,* (D.) *ſzvratiſche, priſztaliſche.* (Scl.) *konak.* Gaz. I
paša I 51	Pàſſa. ladavecz turſzki. *Praeſes Turcorum, Paſſa, ae.* Gaz. II

Iako Belostenec u Slavoniji nije boravio,[67] što je i razumljivo kad se ona sve do kraja 17. stoljeća nalazila pod turskom vlašću, za upoznavanje slavonske govorne situacije ipak je imao prilike. Još možda u Zagorju, a sigurno u pokupskom kraju nailazio je na prebjege, među kojima i na one iz Slavonije.[68] Za Belostenčeva boravka u Sveticama dolazi do nekoliko seoba čitavih skupina ljudi iz Slavonije: »Godine 1637. izvedeno je 150 duša iz Podravine u Hrvatsku Krajinu, a 1651. preseljeno je opet 11 vlaških porodica, i t. d.«[69] Takvi su prebjezi mogli Belostencu biti informatori od kojih će saznati pojedine slavonske turcizme i dijalektizme te ih uvrstiti u svoju leksičku građu i, napokon, u rukopis rječnika. Kada se pak, već znatno poslije oslobođenja Slavonije od Turaka, taj rukopis pripremao za tisak, jedan od njegovih urednika — Slavonac Orlović — mogao je osjetiti da su u njegovo vrijeme turcizmi osobito rašireni po Slavoniji te ih s toga stajališta označiti kao slavonizme, tj. oznakom Scl. Tur. Neki čak primjeri upućuju na zaključak da ni taj posao nije obavio Orlović. Teško je naime prihvatiti mogućnost da bi rođeni Slavonac, osim toga sa znatnom filološkom spremom, riječ *barjak* smatrao slavonizmom a riječ *barjaktar* dalmatinizmom, odnosno riječi *mađarski* i *konak* jedanput označio kao D. a drugi put kao Scl. Kajkavcu se to čak i moglo dogoditi, zbog čega valja pomišljati na Mužara. Treba

[67] Isp. Hadrovics, *Zur Geschichte ..., nav. djelo,* str. 15.

[68] To se potvrđuje podatkom iz prvoga dijela *Gazofilacija,* gdje se riječ Profugus imači kajkaviziranim *vuſzkok,* ali i čistom kajkavskom tvorbom *v zkochlyivecz.*

[69] *Historija naroda Jugoslavije,* knj. II, Školska knjiga, Zagreb MCMLIX, str. 626.

Digitized by Google

dakle zaključiti da je Orlovićev ili Mužarov posao i oko navedenih slavonskih riječi bio samo (i to: jedva) urednički, a ne autorski. Jer da je Orlović doista želio unositi u *Gazofilacij* riječi iz svojega zavičaja, ostaje pitanje bi li u tome mogao naći mjere i ne bi li Belostenčev rječnik nastojao napuniti slavonizmima. Ipak, riječi slavonske provenijencije u *Gazofilaciju* čine izrazitu manjinu, čak i u usporedbi s onima što su obilježene oznakom D.

Problem Belostenčevih izvora znatno je kompliciraniji nego što se obično misli. Za kajkavsko područje leksikograf zacijelo nije imao mnogo teškoća: sam je bio kajkavac, pa je poznavao i književna djela nastala na tome narječju (u završnoj fazi rada i Habdelićev *Dikcionar)*. Slavonsko leksičko blago teško je mogao sakupljati jer su mu na raspolaganju stajali tanki izvori (pojedini informatori), a književnih djela iz te pokrajine u njegovo vrijeme još nije bilo. Za riječi dalmatinskog porijekla mogao se koristiti dvama tiskanim rječnicima (Vrančićevim i Mikaljinim), no već su mu oni — uzeti zajedno — pružali takvo obilje građe da ju je čak morao djelomično prebirati.

No za leksikografski rad Belostencu se osim svetičke nudila u susjedstvu i bogata knjižnica ozaljskoga dvorca. U njoj su bila sabrana, između ostaloga, objavljena djela, pa i rukopisi hrvatskih pisaca s juga.[70] Belostenec je mogao čitati i petrarkističku liriku (npr. Marina Držića, Hanibala Lucića, Dinka Ranjinu), a da je iz nje upijao čak i neke stilske elemente, pokazuje ovaj primjer iz jedne od propovijedi:

> On sveti, slavni i odičeni kralj i prorok višnjega Boga, David, vu jedno vréme, kruto se veseljaše i raduvaše, prelépo spévaše ino preslatko i premiljahno va citaru preigravaše, a na *prebéla* i *rumena* lica mile *suzice* prelévaše ...[71]

Iz razumljivih razloga (stil ljubavne lirike nije bio naširoko iskoristiv za prozu kakva su propovijedi) takvih je mjesta dosta malo. No na mogućnost da je Belostenec direktno vadio riječi iz književnih djela upućuje izbor riječi kojima prevodi latinski glagol *marcesco.*[72] Hrvatski adekvati što ih daje (»*gine,* mledne i *sehne* ter *vene*«) podsjećaju na tiskano izdanje *Jeđupke* (pripisivano Čubranoviću), gdje u pjesmi »Šestoj gospođi« čitamo:

> *Vene,* čezne, gasne, blidi,
> *sahne, gine,* kopni, taje,
> i trudeći vik ne staje,
> da svudi te slidom slidi.[73]

Belostenec je i na tome mjestu ostao vjeran svojem postupku jer sinonimima nekajkavske provenijencije dodaje kajkavizam *mledne.*

---

[70] Od posljednjih npr. neki Dominka Zlatarića; o tome da su Zrinski nabavljali djela književnika iz južne Hrvatske isp. npr. ispravu br. 24 u knjizi: Emil Laszowski, *Građa za gospodarsku povijest Hrvatske u XVI. i XVII. stoljeću.* Izbor isprava velikih feuda Zrinskih i Frankopana, Građa za gospodarsku povijest Hrvatske, knj. 1, JAZU, Zagreb 1951.

[71] Hadrovics, *Deset propovijedi ..., nav. djelo,* str. 63.

[72] Hadrovics, *Deset propovijedi ..., nav. djelo,* str. 92.

[73] SPH VIII, JAZU, Zagreb 1876, str. 153.

Digitized by Google

O dva vrlo važna a nespominjana Belostenčeva izvora dalmatinskih riječi, o Vrančićevu rječniku kao prvome poticaju i o književnim djelima kao velikom rezervoaru građe, valja voditi računa i kad se prosuđuje o tragovima Della Bellina rječnika u *Gazofilaciju*. Ozbiljno se mora uzeti u obzir mogućnost da je posao što ga je leksikograf 18. stoljeća sistematski obavljao — ekscerpiranje građe iz djela naših književnika — Ivan Belostenec, možda u nešto manjem opsegu, radio već u 17. stoljeću. U tome smislu Fancevljeva tvrdnja da su riječi »dalmatinske štokavštine uzete ... od najveće česti iz rječnika Ardelija Della Belle«[74] svest će se na pravu mjeru, pa će i odluka urednika da u *Gazofilacij* unose riječi iz toga rječnika ispasti ne kao promjena koncepcije *Gazofilacija*, nego kao dosljedno provođenje onoga nacrta što ga je svojem djelu odredio njegov istinski tvorac.

8.

Jedan od elemenata po kojemu se može prosuditi naknadno naslojavanje u *Gazofilaciju* jesu poslovice; dosta ih je iz Della Bellina rječnika i Vitezovićeva *Priričnika*. No bilo ih je u *Gazofilaciju* i prije njihova naknadnog unošenja.[75]

Da je zanimanja za te sitne oblike književnosti, ponajprije usmene, bilo i u vrijeme djelatnosti ozaljskoga kruga, najbolje može posvjedočiti književna ostavština F. K. Frankopana. Od svih pripadnika kruga Frankopan je za usmenu književnost imao najviše afiniteta: sabirao je i »dijačke junačke«, i »sentencije vsakojaške«, pa i »zganke za vrime skratiti«.

Našu će pažnju najviše privući »zganke«. Za njih je pretpostavljeno da ih je Frankopan po prvotnoj zamisli uključio u *Gartlic za čas kratiti*,[76] da bi ih onda izdvojio te su »prepisane od sluge na čisto, priređene za štampu«[77] (istakao J. V.). Međutim, ogledaju li se one bolje,[78] uočit će se neki znaci koji ne dopuštaju pomisao da je njihov rukopis, kakav se sačuvao, neposredno bio namijenjen objavljivanju. Prvo, od 103 »zganke«, koliko ih ukupno ima, svega ih je 40 kompletnih, tj. takvih gdje je osim naslova — odgonetke zapisan i tekst — zagonetka; preostala većina (njih 63) samo je markirana naslovom, a tekst zagonetke nedostaje. Drugo, svaka je od 40 kompletnih »zganki« napisana tako da najprije dolazi odgonetka a zatim zagonetka, npr.:

69. Šišmiš.
Od zvira nosim ime,
od ptice je mi plime,
perja nimam, vim prolićem,
mrake ljubim, dan zamićem.

[74] Fancev, *nav. djelo*, str. 157.
[75] Isp. Fancev, *nav. djelo*, str. 159-160.
[76] Slavko Ježić, *Život i rad Frana Krste Frankopana* s izborom iz njegovih djela, Matica hrvatska, Zagreb 1921, str. 40.
[77] Ježić, *Život i rad ...*, *nav. djelo*, str. 67.
[78] Cjelovito su objavljene u navedenoj knjizi *Djela Frana Krste Frankopana* koju je priredio Dr Slavko Ježić.

Digitized by Google

Takav — zapravo obrnut — redoslijed, kad bi i bio ostvaren u tiskanu tekstu, jedva bi mogao biti zanimljiv čitatelju jer bi već unaprijed pokazivao što »zganka« znači.

Iz navedenih razloga ne čini se vjerojatnim da je Frankopan pomišljao na objavljivanje »zganki« kao zasebne cjeline, već da je imao na umu neku drugu svrhu. O njoj nam nešto može reći analiza nekih naslova — odgonetaka.

Oni naslovi što se sastoje od jedne riječi, redovno imenice (npr.: 4. Zrcalo, 17. Jajce, 29. Sunce i sl.) malo što pokazuju. Ali kao naslovi velikim dijelom služe sintagme, u kojima je red riječi često neuobičajen. Tako nalazimo: a) objekt pred glagolom (19. *Rubje* prati, 41. *Kvočku* nasadit i *kruh* misit, 56. *Potkov* utvrdit, 63. *Škaricami* rizat, 72. *Peć* palit, 90. *Kruh* u peć metati); b) imensku dopunu pred imenicom (33. *Kralja* igra, 74. *Prstenca* igra) i, osobito, c) imenicu pred njezinim atributom (1. *Rukavica* postavljena, 2. *Čizma* tesna, 3. *Balta* znovič nasajena, 30. *Leto* celo, 34. *Posuda* vinska, 65. *Štuclin* i *rukavica* podstavljena, 66. *Svića* k steni prilipljena, 83. *Puška* prazna). Isti takav postupak, međutim, postoji i u *Gazofilaciju*, npr. u članku uz riječ halja: Halya teſzna, Halya nabrana, Halya naſita, Halya retko tkana, Halya zimſzka, itd. Mogli bismo zaključiti da je prvotna namjena Frankopanovih »zganki« bila leksikografska, tj. da ih je sabirao kao materijal za potvrdu pojedinim riječima u nekome rječniku. Budući da u okvirima ozaljskoga kruga ne poznajemo ni jedan drugi pokušaj stvaranja rječnika osim Belostenčeva, možemo pretpostaviti da je Frankopana, od svih članova kruga ionako najbolje upoznatoga s narodnim stvaralaštvom, zamolio poznati leksikograf neka mu pomogne sakupljati građu. Da se ta suradnja nije i jače odrazila u tekstu *Gazofilacija*, vjerojatno je krivo Frankopanovo utamničenje i smrt.

S iznesenom bi se pretpostavkom mogli kositi oni malobrojni primjeri gdje se u naslovu »zganke« atribut i imenica nalaze u uobičajenom redu (40. Pijan *človik*, 84. Zorkasto *oko*, 91. Staro *budalo*). Ali ne treba zaboraviti da su osobito prva dva pridjeva također bila leksikografski zanimljiva te su ove »zganke« mogle biti namijenjene kao ilustracija za njihovo tumačenje, a zato se i pridjev našao na prvome mjestu.

Za razliku od »zganki«, sentencije[79] ne odaju da su trebale poslužiti leksikografskoj svrsi. Ali raznolikost riječi u njima činila ih je također prikladnima da budu primjeri u rječniku. Takve su npr. ove: 8. Fratarska *taška* vazdar nosi, skupoga *mošnja* vazdar prosi; 35. Gdi od žen su vnoge *havke*, ne majnka *pravad* i *karke;* 70. V drugih oči *truhu* vidiš, sam u svojih *trama* miliš.

9.

Ivanu Belostencu i njegovim nastavljačima punom se oštrinom nametao problem latiničke grafije hrvatskih riječi u *Gazofilaciju*.

Već od najstarijih danas poznatih pisanih spomenika koji su našim jezikom i latinskim pismom nastali u prvoj polovici 14. stoljeća (Šibenska

[79] J e ž i ć, *Djela . . .*, *nav. djelo*, str. 187-191.

Digitized by Google

molitva, Korčulanski lekcionar, Red i zakon sestara dominikanki u Zadru) osjećale su se posljedice toga što latinsko pismo pri preuzimanju nije bilo prilagođeno fonološkom sustavu našega jezika, što je, drugim riječima, dolazilo k nama više spontano nego organizirano. U južnoj zoni, gdje se najprije uvela, latinica se razvija pod snažnim utjecajem latinskoga i, osobito, talijanskoga načina pisanja. Kada pak nešto kasnije (u 16. stoljeću) ulazi u upotrebu i u sjevernoj zoni, ondje je našoj latinici uzor mađarska grafija.[80]

Dvije grafije-uzora bile su atraktivne upravo stoga što su, svaka za sebe, razvile pojedina rješenja za bilježenje nekih fonema (ponajprije palatalnih suglasnika) koje nije imao latinski jezik, a postojali su u našemu. Osim palatala *č, lj, nj, š* talijanska i mađarska grafija različito su obilježivale i nepalatalne suglasnike *c* i *s*. Zbog dvaju različitih utjecaja spomenuti se glasovi u dvije naše zone različito pišu, i to:

suglasnik:	č	lj	nj	š	c	s
u južnoj zoni:	c, ci	gl	gn	sc, ſc	c, z	s, ſ
u sjevernoj:	cs, cſ	ly	ny	s, ſſ, ss	cz	sz, ſz

Razlika postoji i u pisanju suglasnika *ž* i *ć*. Za prvi se na jugu upotrebljava znak *x* a na sjeveru znak *s (ſ)* ili kakva iz njega izvedena kombinacija. Za drugi se na jugu najviše primjenjuje kombinacija *ch* a na sjeveru pored nje kombinacija *ty*.[81]

Neka od ključnih dvografemskih rješenja što ih je južna grafija preuzela od talijanskoga uzora *(gl* za *lj, gn* za *nj, sc* ili *ſc* za *š)* bila su sastavljena od znakova koji su, svaki za sebe, imali funkciju u grafijskom sustavu *(g, l, n, s, ſ, c)*. Teškoća je nastajala zbog toga što je svaka od tih kombinacija sadržala grafeme u onome poretku u kakvu su se isti grafemi mogli naći i kada svaki od njih predstavlja po jedan fonem. Tako su skupine *gl, gn, sc (ſc)* jedanput značile foneme *lj, nj, š* a drugi put skupine fonema *g + l, g + n, s + c* (npr.: dagle — magla, magni — odagnati, visce — sciniti). U krajnjim je slučajevima moglo doći i do homografije: *pisci* = 'piši' i 'pisci'. Sve je to južni tip grafije činilo nedovoljno čitljivim.

Sjeverni njen tip za pojedine je foneme iz mađarskoga preuzeo također kombinacije, i to *cs (cſ)* za *č, ly* za *lj, ny* za *nj, cz* za *c, sz (ſz)* za *s*. Ali iako su pojedini grafemi iz tih kombinacija imali i samostalnu funkciju u grafijskom sustavu (tako: *s, l, y* [= j], *n, z)*, do nejasnoća nije dolazilo jer u našemu jeziku nije postojala takva distribucija parova konsonantskih fonema kakva je bila distribucija znakova u pojedinim grafijskim kombinacijama; drugim riječima, nikada se u jeziku nisu ostvarivale suglasničke skupine *cs, cz, sz* i sl. Zbog toga su navedena grafijska rješenja bila i prihvatljiva i vrlo čitka.

Vjerojatno je sve to bilo jednim od razloga da se težnje za grafijsku reformu najprije jave u južnoj zoni. One su bile to umjesnije što su navedena

---

[80] Isp. Milan Moguš i Josip Vončina, *Latinica u Hrvata*, »Radovi Zavoda za slavensku filologiju«, sv. 11, Zagreb 1969, str. 62-63.

[81] Prema podacima iz knjige: Dr. T. Maretić, *Istorija hrvatskoga pravopisa latinskijem slovima*, Djela JAZU, knj. IX, Zagreb 1889.

Digitized by Google

rješenja vrijedila samo kao neki prosjek, odnosno što u pisanju latinicom kod nas sve do ilirizma nije ni u pojedinoj od dvije zone bilo ujednačenosti. U bilježenju ponekoga od fonema upotrebljavalo se u toku pet stoljeća hrvatske latinice vrlo mnogo rješenja (npr. *ć*, za koje nije postojao strani uzor, pisalo se na 22 načina, *č* na 18, itd.). Rijetki su bili književnici koji su svaki fonem dosljedno obilježivali uvijek istim znakom ili kombinacijom znakova, a nije lako naći dvojicu čiji su grafijski sustavi bili identični. Upravo takvo stanje nametalo je potrebu za sređivanje latiničke grafije, a pokušavalo je to izvesti nekoliko književnika. No sve do ilirizma reforme su ostajale bez odjeka. Nije npr. prihvaćen ni prijedlog Šime Budinića (potkraj 16. st.) da se uvedu jednoslovčani znakovi za *č* i *ž* ni pokušaj Pavla Vitezovića (na prijelazu iz 17. u 18. stoljeće) da se po istim načelima, uz primjenu dijakritičkih znakova, uvede kod nas latinica u kojoj bi se svi fonemi, pa i palatalni suglasnici, obilježivali samo po jednim znakom.

Obično smo skloni vjerovati da je za razvoj latinice kod nas važno i da je bilo pokušaj reforme samo ono nastojanje koje je nudilo kakav nov, jednostavniji i za naše prilike originalno koncipiran grafem. No pritom olako smećemo s uma da je napredak mogao značiti i svaki pokušaj da se dva tipa grafije međusobno približe. U tome smislu valja spomenuti književnika koji je djelovao u isto vrijeme kada Šime Budinić utire put reformi na temelju dijakritičkih znakova. Možda i stoga što je živio u Mađarskoj, prvi naš leksikograf Faust Vrančić, porijeklom iz južne Hrvatske, iz Šibenika, svoja djela (*Dictionarium*... iz 1595. i *Život nikoliko izabranih divic* iz 1606) piše grafijom sjevernoga tipa. Njegov primjer slijedi još jedan čakavac, Istranin Glavinić (*Cvit svetih* 1628), koji u jezičnome smislu započinje približavanje čakavaca kajkavskome narječju a u grafijskom odstupanje od južnog i prihvaćanje sjevernog tipa latinice. Gotovo se identičan proces može zapaziti u svih pripadnika ozaljskoga kruga (Petar Zrinski, Fran Krsto Frankopan i dr.). Ivan Belostenec, jedan od članova toga kruga, podrijetlom kajkavac, prihvaćajući grafijske težnje kruga, ostaje vjeran svojim kajkavskim prethodnicima, dakle sjevernom tipu grafije, što ujedno znači da je od svojih leksikografskih uzora vrlo bliz Vrančiću i Habdeliću, a nikako ne prihvaća kompliciran Mikaljin pravopis.

No upravo je u grafiji Fancev tražio — i naoko našao — najčvršće dokaze protiv Belostenčeva autorstva drugoga dijela *Gazofilacija*. Toj su svrsi imale poslužiti polemičke rasprave o pojedinim grafijskim pitanjima u tome dijelu rječnika.[82] Fancev je unaprijed stvorio zaključak da su sve te grafijske napomene replika na Vitezovićeve prijedloge što ih je iznio u izgubljenom spisu *De Orthographia*, a poznajemo ih iz *Priričnika* i *Plorantis Croatiae saecula duo*, izašlih poslije Belostenčeve smrti, što bi značilo da su te napomene mogli unijeti tek urednici (odnosno prema tome čak pravi autori) drugoga dijela *Gazofilacija*.

Fancev je propustio uočiti da se upravo u vrijeme Belostenčeva leksikografskog rada vodila rasprava o uređenju grafije u sjevernoj Hrvatskoj. O tome ne doznajemo samo iz Krajačevićeva Appendixa djelu *Sveti evangelioni* (1651) nego i iz predgovora Habdelićevu *Zercalu marijanskome* (1662), gdje se kaže: »Ne dvojim ni vu tom, da bude ki reče: ovde H, ovde X, ovde

[82] O tome se raspravlja u člancima: C (str. 35), Cz ante A (55), I (133), K (157), S (472), V (551-552), X, Y, Z (593). Fancevljevo mišljenje isp. u *nav. djelu*, str. 158-159.

Digitized by Google

Y, ovde cs etc.«[83] Primjedba u Gaz. II (uz X, str. 593) o onima »koi meſzto *Ks* vu ſztanoviteh rechih poſztavlyaju X, kakti: ja piſſem *jakſi, vekſi,* oni piſſu *jaxi, vexi*« može se odnositi na Petra Zrinskoga,[84] na Vrančića,[85] pa i upravo na Habdelića. Očito je da se Belostenec osjećao dužnim da dade objašnjenje kada je iz Habdelićeva *Dikcionara,* temelja drugome dijelu svojega *Gazofilacija,* grafiju Povexavam, Povexan, Povexanye, Proxen izmijenio u Povekſsávam, Povekſſan, Povèkſſanye, Pròkſsen (i slično: Prokſsèno, Prokſsia, Prokſsújem). I pri odbacivanju udvojenoga *s* na početku riječi autoru grafijskih napomena u Gaz. II na pameti je također Habdelić, koji je takvo rješenje upotrebljavao.[86] Za obilježivanje glasa *č* u *Gazofilaciju* se provodi kombinacija *ch,* ali osim nje, očito pod utjecajem Krajačevićevih prijedloga, dopušta se skupina *cs.* Fancev je pogotovu predaleko otišao kada je naveo Vitezovića kao uzor autoru Gaz. II u bilježenju glasova *š* i *ž,* o čemu se u Gaz. II (str. 472) kaže: »otud derſim da y ú naſsem Szlovinſzkom piſzmu vſzaki ſzpameten bude zadovolyen z-proſztem ſzlovom S. koje glaſz gde podichi, gde zniſziti buſze moral, zadoſzta pokaſe znamenka zverhu glaſznoga ſzlova poloſena, y zdruſena ſzlovu S. ſto pokaſem ú ſzvojem meſztu.« Tako piše *š, ž* Belostenec u Gaz. II samo u natuknicama, pa ni tu dosljedno. Da je to rješenje s pomoću dijakritičkoga znaka u Vitezovićevu smislu — nikako se ne može prihvatiti. Ponajprije, Vitezović je dijakritički znak dodavao suglasniku, a ne susjednome samoglasniku i, nadalje, kad bi u Gaz. II predloženo bilježenje *š, ž* nastalo pod dojmom Vitezovićeve reforme, ostalo bi pitanje: zašto samo za te glasove, a ne i za sve ostale što ih predlaže Vitezović? I napokon, za bilježenje glasa *š* Vitezović nije dao nikakvo novo rješenje, dok *ž* nije pisao pomoću nadslovnoga dijakritičkog znaka, nego u obliku »podrepljenoga« *z.*

Zbrku oko kombinacije *sh* (kojom se glas *ž* u Gaz. II također sporadično bilježi) Fancev nije namjerno učinio. Nije mu bilo poznato da je to rješenje sigurno primjenjivao već sâm Belostenec u propovijedima.[87] Odakle je uzeo grafijsku kombinaciju *sh,* možemo tek nagađati, ali i to s dosta vjerojatnosti. Već je spomenuto da se on nadovezao na rad hrvatskih protestantskih pisaca, tj. na ono razdoblje kada su i hrvatsko-slovenske kulturne veze bile vrlo tijesne. Kao izdanak protestantizma nastala je, između ostaloga, prva slovenska gramatika *Arcticae horulae* Adama Bohoriča (Würtemberg 1584), koja je djelomično uzela u obzir i hrvatski jezik (pojedine riječi, rasprava o uglatoj glagoljici) i koja je uvela u Slovenaca dugo važeći grafijski sustav, tzv. »bohoričicu«. Iako ne možemo potvrditi da je Belostenec poznavao Bohoričevu gramatiku, teško je pretpostaviti da mu nije bio poznat prvi slovenski rječnik (koji također donosi nešto hrvatskih riječi) — *Dictionarium quattuor linguarum* Hieronymusa Megisera (izdan u Grazu 1592). Ako niotkuda, onda je bar iz toga rječnika Belostenec mogao uzeti kombinaciju *sh,* koja mu se vjerojatno činila zgodnom, iako »bohoričicu« u drugim grafijskim pitanjima nije nasljedovao. Kada u Gaz. II (str. 472) Belostenec objavljuje da odustaje od ranije upotrebljavane kombinacije *sh* i da »h takay

[83] Isp. Dukat, *Sladki naš kaj, nav. djelo,* str. 54 i Hadrovics, *Kajkavische Literatur, nav. djelo,* str. 29.
[84] Isp. Maretić, *Istorija..., nav. djelo,* str. 358.
[85] Koji s. v. Delicatus piše: *proxen* 'prokšen'.
[86] Isp. Maretić, *Istorija..., nav. djelo,* str. 124 (primjer: ſsirokom).
[87] Isp. Hadrovics, *Deset propovijedi..., nav. djelo,* str. 43.

Digitized by Google

od nye odbiam kot mcnye potrebno, y povracham Dalmatinom«, dovodi nas u zabunu. Iz Maretićeve *Istorije* nije naime poznat ni jedan pisac iz Dalmacije koji bi se tom kombinacijom služio. Belostenec po svoj prilici ima na umu vrlo sličnu kombinaciju *sg* Mikaljina rječnika,[88] odakle i potječe njegovo »vraćanje Dalmatincima«.

Na temelju rečenoga možemo zaključiti da razmatranja o grafiji u Gaz. II nipošto ne svjedoče protiv Belostenčeva autorstva toga dijela rječnika. Štoviše, čini se da je upravo ta razmatranja pisao sâm Belostenec. Govoreći o slovu I (str. 133), autor upućuje da se ima pisati »poleg naredbe poſztavlyene na chelu knyige ove«, a uza slovo Y (str. 593) upozorava: »Vigy ú ſzvojem meſztu, na konczu ove knyige.« Kako se na spomenutim mjestima (u predgovoru, odnosno na kraju *Gazofilacija)* o grafiji tih dvaju slova ne govori, možemo zaključiti da su ranije postojeće »naredbe« urednici izbacili, a Belostenčevo pozivanje na njih u tekstu rječnika zaboravili isključiti.

Jedini elementi po kojima bi se moglo izvoditi da su urednici dotjerivali grafiju rječnika jesu znakovi za reflekse jata i poluglasa. U propovijedima je Belostenec jedan i drugi refleks sporadično označivao znakom *é*. Tome postupku, koji se i isticao kao primjer kako Belostenec »nije htio pisati ni samo za kajkavce ili samo za čakavce, već za *Hrvate uopće*«,[89] korijeni su se pokušavali tražiti na velikom prostranstvu, između kajkavskih govora Međimurja i Zagorja i čakavštine Vinodola i Istre, koje je Belostenec doista poznavao. U Habdeliću, istina, nije mogao naći neposredni uzor za to svoje rješenje. U *Dikcionaru* se, doduše, nalazi stanovit broj riječi u kojima se od jata postalo *e* označuje znakom ' (Dél, Lép, Réch [s. v. Slovo]). No takvo je označivanje jata ovdje toliko rijetko da nikakve posebne zaključke ne možemo izvoditi, a i funkcija je nadslovnoga znaka pritom jednaka onoj koju vrši nad ostalim samoglasnicima: obilježivanje dugoga akcenta (jednako kao što je u primjerima: Láſz, Drúg, Dúg, Glád, Gód, Hód, Lyút, Móſzt, Róg, Trág i sl.). Habdelićevo je bilježenje refleksa poluglasa također moglo Belostencu pružiti malo poticaja za njegovo rješenje; osim malobrojnih slučajeva gdje Habdelić uz kajkavski oblik vokalizacije daje i štokavsko-čakavski (Den, dan; Peſz, paſz, odnosno kao popratni vokal uz vokalno *r* u rijetkom inicijalnom položaju: Arualo, Art), on u tome pogledu pretežno ima kajkavsko stanje: Berz, Kerhek, Kerù (Sanguis), Perſzt, Perſztecz, Pervi, Szercze i sl. Ne ulazeći podrobnije u pitanje nadrednih znakova nad vokalima uopće,[90] može se istaći da su prvi poticaj za upotrebu znaka ' u pravopisnom (a ne u akcenatskom) smislu mogli Belostencu pružiti također slovenski književnici. U Bohoričevoj gramatici, naime, znakovi ` i ' obilno služe da označe kvantitetu (kračinu i dužinu).[91] Belostenec je tu upotrebu modificirao te je znak nad vokalom (i to: *é)* iskoristio ne za oznaku kvantitete,

---

[88] Isp. u *Blagu* osobito str. 591-601.

[89] Hadrovics, *Deset propovijedi . . . , nav. djelo,* str. 44.

[90] Pri čemu će za njihovu funkciju obilježivanja akcenata biti važna usporedba *Gazofilacija* s Della Bellinim rječnikom.

[91] Arcticae horulae ſucciſivae, DE LATINOCARNIOLANA LITERATVRA, AD LATINAE LINGVAE ANALOGIAM accomodata, Vnde Moſhoviticae, Rutenicae, Polonicae, Boëmicae & Lusaticae lingvae, cum Dalmatica & Croatica cognatio, facilè deprehenditur. . . . Adami Bohorizh; VVitebergae anno M. D. LXXXIII; u: Monumenta litterarum slovenicarum, 7, izdalo in založilo ZGP Mladinska knjiga v Ljubljani v sodelovanju z založbo dr. Rudolf Trofenik iz Münchna, Ljubljana 1970, str. 29.

Digitized by Google

već za markiranje različitih mogućnosti realizacije staroga jata i poluglasa. Potreba za takvo označivanje zacijelo se Belostencu javljala već kada je svoju kajkavštinu sučeljivao s Vrančićevim rječnikom.[92] Iako je takvo obilježivanje objektivno služilo približavanju pripadnika svih narječja na velikome prostoru, stvarnu je pobudu za nj Belostenec mogao najbolje osjetiti samo ondje gdje se miješaju govori, a do toga je dolazilo upravo u pokupskome kraju. U prilog tome govori npr. iz godine 1666. sačuvana, svojim postankom također za Svetice vezana isprava kraščićkoga župnika Ivana Brebrića, u kojoj se oznaka *é* dobro vidi.[93]

Od Belostenčevih nastavljača eventualno potječe usavršenje grafema o kojima je riječ, izvedeno pod utjecajem Vitezovićevih zamisli. Za glas jat unijet je u *Gazofilacij* znak *ė*, a za poluglas *ë*, ali ni oni nisu u rječniku dosljedno provedeni te se za oba refleksa upotrebljavaju još i slova *e*, *é*, *è*, a za poluglas (i to kao popratni vokal slogotvornome *r*) također znak *a* (u dalmatinskim riječima). Tako iz teksta *Gazofilacija* jasno izbijaju grafijske osobine koje odlikuju i Belostenčeve propovijedi.

Između grafije u prvom i u drugom dijelu *Gazofilacija* nema tako bitnih razlika da bismo se mogli složiti s Fancevom kada po tome kriteriju za prvi dio prihvaća, a za drugi odbija Belostenčevo autorstvo.

Preuzimanje mađarskih grafijskih rješenja u sjevernoj Hrvatskoj razumljivo je još u jednome smislu: ona su nudila jednu i uvijek istu glasovnu vrijednost grafijske kombinacije. Dok je npr. grafem *c* u latinskoj odnosno talijanskoj grafiji dvoznačan (već prema položaju taj grafem u latinskome označuje foneme *c* ili *k*, u talijanskome *č* ili *k*), mađarsko rješenje *cs* uvijek, bez obzira na poziciju, označuje fonem *č*. Slično je i s kombinacijama *cz*, *sz*.

Uzme li se u obzir izneseno, razumjet će se da je sjeverna zona preuzimala mađarske grafijske utjecaje jer su bili izvrsno primjenljivi za bilježenje našega jezika. Jedino na nj (izuzevši mađarski) pisci sjeverne Hrvatske takvu su grafiju i primjenjivali. Stoga je razumljivo da su latinski, čija se grafija upotrebom na raznim krajevima Evrope stabilizirala, bilježili na posvuda uobičajen način. Vjerojatno su bili svjesni da je npr. fonem *s* jednak u našemu i u latinskom jeziku, ali dok su npr. našu riječ *sin* pisali *szin*, nisu ni pokušavali da i latinsko *sanctus* bilježe *szanktusz.

Nasuprot tome, svi pisci sjeverne Hrvatske koji su u svoja djela unosili južne leksičke elemente, čak i kada su ih primali književnim, pismenim putem, svakako su znali da ih u južnoj zoni pišu nekako drugačije, a ipak su njihovu grafiju mijenjali prilagođujući je svojemu načinu pisanja. Vrijedi to također za ozaljski krug, pa i za Ivana Belostenca. No ta grafijska promjena, kada je provedena u književnim tekstovima, ničim nije posebno istaknuta. Naprotiv, u *Gazofilaciju*, onakvu kakav je tiskan, sistematski je

[92] Te je npr. iz usporedbe kajkavskoga *svetel* i Vrančićeva *Szvital* mogla, kao krajnji rezultat, proisteći grafija *Szvétël* u latinsko-hrvatskom dijelu *Gazofilacija* (s. v. Illuſtris). — Pred sredinu 17. stoljeća i Rafael Levaković dodaje, i to glagoljskim slovima, nadredne znakove pa, između ostalih, stari glagoljski znak za jat varira tako da pomoću ⍋ obilježava izgovor *ja* a pomoću ⍋ izgovor *e* (od jata); isp. M o g u š — V o n č i n a, *Latinica...*, *nav. djelo*, str. 71, bilj. 29.

[93] U Arhivu Hrvatske u Zagrebu, sign. VO-5, Spisi pavlinskih samostana, II. samostan u Sveticama, fasc. 9, N° 31; u toj se listini nalaze primjeri: déél, délo, délalo, vérovane.

Digitized by Google

provedeno označivanje pojedinih nekajkavskih riječi s obzirom na njihovo podrijetlo, i to D. = »dalmatice«, Scl. = »sclavonice«. Dok je za slavonski tip grafije, koji će se po nekim svojim specifičnim osobinama razviti tek poslije izlaska *Gazofilacija*, to djelo moglo biti donekle i uzor, pisanje dalmatinskih riječi sjevernim tipom grafije moglo je imati dalekosežne posljedice. U Gaz. II s. v. *czeczèk* nalazi se također kajkavska riječ *ſzèſzecz* i njezin južni, slovom D. označeni sinonim *ſzaſzacz*, dok se s. v. *ob* u prvome dijelu rječnika nalazi dalmatinska riječ *zavoly*. Pisanje *ſz*, *cz*, *ly* (a ne: *s*, *c* [ili z], *gl*) u tim i sličnim riječima jasno pokazuje da je u *Gazofilaciju* na temelju sjevernog tipa naše latiničke grafije provedeno jedinstveno načelo bilježenja riječi bez obzira na to iz kojega su kraja ili govora potekle.[94] Kada čak i spominje da postoji dalmatinski način pisanja, autor *Gazofilacija* redovno se od njega distancira te se zalaže za sjevernu grafiju. Primjere južnoga načina pisanja daje razmjerno vrlo rijetko, kao npr. s. v. Mus, gdje u zagradama dodaje: »D. mux, *l.* mush«. *Gazofilacij* je, dakle, ne samo na jednome mjestu sakupio leksičko blago svih narječja (pod zajedničkim imenom *lingua illyrica)* nego i prvi put tako koncipiranome jeziku odredio jedinstven grafijski sustav.

Iako skromna, ta je grafijska reforma najavljivala značajne posljedice. Kada je već pokazano da se sve riječi »ilirskoga jezika« mogu pisati jednoobrazno, svi su dalji pokušaji za pojednostavnjivanje i usavršavanje našega latiničkog pisma imali više izgleda i da uspiju i da se prošire na cijelo područje. *Gazofilacij* je, uostalom, mogao biti i jedan od argumenata u nekim raspravama o ujednačivanju grafije, npr. u onoj što se potkraj 18. st. povela u pravopisnoj komisiji u kojoj je leksikograf Stulli bezuspješno zagovarao da se kao zajednički prihvati dubrovački način pisanja.[95] Naša se latinička grafija na kraju 18. i na početku 19. stoljeća razvijala upravo u onome smislu kao što je zacrtan u *Gazofilaciju* te je u osvit ilirizma Šafarik mogao za Belostenčev rječnik kazati: »Die Orthographie ist fast die heutige...«[96] A te su riječi, ne treba zaboraviti, bile napisane gotovo stotinu godina poslije izlaska toga djela.

10.

U vezi s pitanjem o njegovu autorstvu sumnju pobuđuje već i sâm neobični naslov: *Gazophylacium, seu latino-illyricorum onomatum aerarium.* Iako se Belostenčev rukopis nije sačuvao, postoje dva pisana dokumenta koja govore upravo o njemu. To su *Brevis relatio* pavlina Ivana Krištolovca iz godine 1722.[97] i odobrenje za tisak pavlinskoga generala Poljaka Krizosto-

[94] Jedino izrazitije kolebanje postoji oko bilježenja jata i poluglasa, ali i to u težnji da se nađe zajednički nazivnik razlikama među dijalektima.

[95] Isp. Moguš - Vončina, *Latinica..., nav. djelo*, str. 75.

[96] Paul Jos. Šafařík's *Geschichte der südslawischen Literatur.* Aus dessen handschriftlichem Nachlasse herausgegeben von Josef Jireček. II. Illirisches und kroatisches Schriftthum. Prag 1865, str. 313.

[97] V. bilj. 4.

Digitized by Google

ma Kozbialowicza iz godine 1737.[98] Ni u Krištolovčevu spisu ni u rukopisnoj (svakako prvotnoj) verziji Kozbialowiczeve aprobacije Belostenčevo se djelo ne navodi danas poznatim nazivom, nego se, uz jasnu naznaku Belostenčeva autorstva, spominje *Dictionarium latino-croaticum*, odnosno *Dictionarium croatico-latinum*. Prema čvrstim svjedočanstvima može se, dakle, zaključiti da je Belostenec svoje djelo imenovao riječju (»dictionarium«) za koju je u starijoj hrvatskoj leksikografiji već imao dva uzora: Vrančića i Habdelića. Dosljedno tome trebalo bi odbaciti mogućnost da je Mikalja (svojim nazivom *Blago*...) utjecao na konačnu Belostenčevu redakciju naslova. Jedan je dio naklade Belostenčeva rječnika bio uvezan u dva sveska (posebno latinsko-hrvatski i posebno hrvatsko-latinski dio), a neki primjerci kompleta imaju na hrptu originalne oznake DICTIONARIUM ili LEXICON.[99]

To pokazuje da s naslovom nešto nije u redu. Lako se može otkriti da je naslov *Dictionarium latino-croaticum* (odnosno *Dictionarium croatico-latinum)* iz prvotne, rukopisne verzije Kozbialowiczeve aprobacije zamijenjen naslovom *Gazophylacium, seu latino-illyricorum onomatum aerarium* u tiskanoj verziji aprobacije.

S time u vezi pobuđuje sumnju i to potječe li naziv *ilirski (jezik)* od Belostenca. Kako je svoj jezik sâm Belostenec zvao, teško je reći jer za to postoje dosta oskudni čvrsti podaci. O tome mogu posvjedočiti već navedene Belostenčeve riječi u propovijedima gdje pokazuje kako se latinski tekst »horvatski« prevodi.[100] Belostenec dakle zove jezik jednako kao ozaljski krug, što se može zaključiti iz *Sirene* Petra Zrinskoga. Na početku predgovora tome djelu stoji:

> Nisam hotil uzmanjkati dila vojničkoga bana nigdašnjega Zrinskoga Miklouša iz ugarskoga na *hrvacki* naš *jezik* stumačiti...[101]

Iz stihova Zrinskoga izlazi da je on taj naziv, u pjesničkoj slobodi, prisiljen metričkim razlozima, mogao varirati u *slovinski,*[102] ali ni u njega ni u drugih članova kruga imenu *jezik ilirski* nema traga. Ne susrećemo ga ni u *Gazofilaciju* (kao domaći naziv) jer su tu mogući ovi izrazi: »horvatski« (Gaz.

---

[98] Rukopisna verzija tog odobrenja glasi: »Facultas Reverendissimi Patris Generalis pro imprimendo Dictionario Croatico-Latino. — Fr. Chrysostomus Kozbialowicz, Fratrum Eremitarum Sancti Pauli Primi Eremitae Generalis Ss. Theologiae Doctor. — Dictionarium latino-Croaticum ad genuinum loquendi modum opera et studio Reverendi Patris Joannis Belostenecz ordinis Sancti Pauli Primi Exemitae Provinciae Croaticae Professi Sacerdotis accomodatum iamque proelo proximum inevitabili fato Mortis eiusdem impeditum fuit, reassumptum tamen ad Inclytae Nationis Croaticae obsequium a venerabili Conventu Lepoglavensi iterato ex Commissione Superiorum Religionis a duobus idiomatis gnaris Ss. Theologiae Doctoribus revisum; tandem novissime zelo et applicatione Admodum Reverendi Patris Andreae Mu∫ár Provincialis Ss. Theologiae Doctoris recognitum, nullique errori obnoxium, imo proficuum fore et proelo subÿciendum iudicatum est. Quare praefato Patri Provinciali Committimus, et sub merito requirimus, simulque eam (quae ad nos pertinet) facultatem damus, ut ad publicam utilitatem lucem e proelo aspiciat. — Dabamus in Conventu Residentiae Nostrae solitae Mariae-Tall. die 5. 8bri Anno D. 1737. Fr. Chrysostomus Kozbialovicz Generalis.« Isp. Hadrovics, *Zur Geschichte*..., *nav. djelo*, Anhang, Nr. 26, str. 61. Tiskanu verziju v. na početku prve knjige ovoga reprint-izdanja.

[99] Isp. Dukat, *O kompoziciji*..., *nav. djelo*, str. 2, bilj. 1.

[100] Isp. Hadrovics, *Deset propovijedi*..., *nav. djelo*, str. 63 i ovdje, str. XV.

[101] SPH 32, str. 19.

[102] U stihu: »ovo j' pisam ravna, moja rič *slovinska*«, SPH 32, str. 247.

Digitized by Google

II, s. v. Bógh, X, str. 22 i 593), »slovinski« ili »slovenski« (Gaz. II, s. v. K, Y, str. 157 i 593) i »naš« (Gaz. II, s. v. I, str. 133).

U vezi s tim pitanjem važne podatke može pružiti usporedba prvoga i drugog dijela *Gazofilacija*. U oba se nalaze natuknice koje se odnose na narodna ili pokrajinska imena (u prvome: Croata, Dalmata, Sclavus; u drugome: Dalmatin, Horvát [Harvat], Szlovénecz). Sama činjenica da se naziv *Illyrius* javlja u prvome dijelu, a njegov se hrvatski adekvat (»ilirski«, »ilirički« i sl.) ne nalazi kao natuknica u drugome vrlo je indikativna i ukazuje na to da je ime *Illyrius* Belostenec znao tek prema latinskim izvorima, odnosno smatrao latinskim. Ni Mikaljin rječnik nije utjecao na Belostenca da među hrvatske natuknice u drugome dijelu uvrsti riječ *ilirski*.[103] Ona je za njega čak samo povijesni naziv, o čemu svjedoči ovo mjesto iz prvoga dijela rječnika: »Illyria, ae. *l.* Illyris, dis. *3. g. f.* Illyricum, ci. *p. c.* Illyrium, ii. *g. n. 2. hodie* Sclavonia.[104] *Szlovenſzki orſzag. Georg.*« Dosljedno bi tome bilo što i pod riječju Sclavonicus ima latinski pojam »*ſclavonica lingua*« te ga prevodi kao »*ſzlovenſzki jezik*«. Dok je dakle Belostenec u prvome dijelu rječnika izbjegavao naziv »ilirski« čak i kao mogući termin latinskoga jezika, u drugome dijelu on se vrlo često upotrebljava.[105] To nas upućuje na zaključak da se naziv »Illyricus« i sl. po drugome dijelu rječnika proširio zahvaljujući Habdelićevoj osnovici[106] ili pak intervenciji urednika *Gazofilacija*.

Na temelju iznesenih podataka smijemo ustanoviti i da naslov kakav tiskani Belostenčev rječnik nosi nikako nije mogao poteći od njegova autora, nego od urednikā. Uzroci toj promjeni mogu se naslutiti pođe li se od misli da je neobična upravo sama odluka da se Belostenčev rječnik, dakle rukopis koji je u lepoglavskom pavlinskom samostanu čamio više od šest desetljeća, iznese na svjetlo dana, iako se on u toku vremena morao čak i donekle arhaizirati.[107] Već i to što se u 18. stoljeću ne izdaje proširena, dopunjena verzija Habdelićeva rječnika, nego se objavljuje Belostenčev rukopis, nakon objašnjenja da je on »opus plane pro natione eximium«,[108] upućuje da je taj rukopis sadržao sve kompozicijske značajke kakve ima i njegova objavljena verzija. Uzrok sudbini *Gazofilacija* znamo: on je 1722. još »ob defectum expensarum in tenebris haerens«. Tek kada se za njegovo tiskanje našao mecena, Belostenčev se rječnik mogao objaviti. A taj je mecena bio ban Josip Eszterházy. Utoliko ne možemo smatrati dovoljno argumentiranim mišljenje da je do izlaska *Gazofilacija* došlo zbog rivalstva dvaju crkvenih redova, pavlina i jezuita,[109] čime bi se tumačila i pojava Sušnik-Jambrešićeva *Lexicona* dvije godine kasnije (1742). Ako se uopće može govoriti o tome da su

---

[103] U Mikaljinu *Blagu:* »illirianska Darsgjava; *Illiria:* Illyris. Illyrim. Illyricum, ci.«

[104] Istakao J. V.

[105] Isp. natuknice: Horvát, Horvatſzki orſzag, Jezik, Szlovénecz, Szlovénka, Szlovenſzki, Szlovenſzki Orſzag.

[106] U Habdelićevu *Dikcionaru* npr.: »Szlovenecz. *Sclavus, vi, m. Illyricus, ci, m.*« ... »Szlovenſzki. *Illyricè, Sclavonicè.*«

[107] Kao što se arhaizirao istovremeno s *Gazofilacijem* nastali Habdelićev *Dikcionar;* isp. Krešimir Georgijević, *Hrvatska književnost od XVI do XVIII stoljeća u sjevernoj Hrvatskoj i Bosni*, Matica hrvatska, Zagreb 1969, str. 199.

[108] Isp. u bilj. 4 Krištolovčevu *Brevis relatio.*

[109] Georgijević, *nav. djelo*, str. 90.

Digitized by Google

crkveni redovi kod nas imali jasne jezične koncepcije, onda među jezuitima i pavlinima postoji (u leksikografiji osobito) znatna razlika. Jezuiti 17. i 18. stoljeća djeluju na dva kolosijeka, afirmirajući paralelno dva tipa književnoga jezika: južni, sa štokavsko-čakavskim prožimanjem (Mikalja, Della Bella) i sjeverni, s kajkavskom osnovicom uz prihvaćanje i nešto elemenata dvaju drugih narječja (Habdelić, Sušnik-Jambrešić). Za razliku od njih pavlini — preko Belostenca i njegovih nastavljača — imaju koncepciju sjedinjivanja svih triju narječja.

Ako je Eszterházyjeva novčana pomoć bila namijenjena *Gazofilaciju*, može se zaključiti da je upravo on bio zanimljiv ne samo za toga bana nego i uopće za feudalne krugove tadašnje Hrvatske. Tu bismo zanimljivost mogli otkriti ponajprije u trodijalekatskom karakteru Belostenčeva rječnika. Kada se u ondašnjoj Hrvatskoj — nakon oslobođenja velikih područja u kojima je dugotrajna strana okupacija pogodovala produbljivanju dijalektalnih razlika — organiziraju stalni putovi razmjene, osobito trgovačke,[110] a jezična praksa u različitim pokrajinama još uvijek pokazuje tendenciju prema regionalizmu — Belostenčev je rječnik imao velikih prednosti jer je mogao služiti kao izvrstan priručnik za razumijevanje među regijama u sve obilnijoj razmjeni, duhovnoj i materijalnoj. Urednici ga nude s gotovo reklamnim naslovom koji sadrži sinonimske riječi *gazophylacium* i *aerarium* (dakle otprilike: riznica), tj. ukupnost leksičkoga blaga koje se upotrebljava u svim krajevima. Naslovna je strana zapravo kritički osvrt ljudi oko sredine 18. stoljeća na koncepciju koju mu je dao autor. Prva riječ koja se na naslovnoj strani ističe nakon užega naslova jesu sinonimi (»... selectioribus synonimis, phraseologiis, verborum constructionibus, metaphoris, adagiis, abundantissime locupletatum«), a lako se uočava da *Gazofilacij* upravo teži odgovoriti na to kakvi se sinonimi za pojedine pojmove upotrebljavaju na svakom od tri glavna područja: po užoj Hrvatskoj (neoznačena, većinom kajkavska riječ), po Dalmaciji (oznaka D.) i po Slavoniji (oznaka Scl.). Ranije ime rječnika *(Dictionarium latino-croaticum*, odnosno *Dictionarium croatico-latinum)* bilo je očito neadekvatno tadašnjem službenom nazivu »regnum Croatiae, Dalmatiae et Sclavoniae« (čemu bi bio također neadekvatan mogući naziv *slovinski jezik)* te je naknadno u naslov uveden sveobuhvatni naziv s dugom tradicijom osobito u našem latinizmu — *(lingua) illyrica* — što se odrazilo i promjenama u dvije verzije aprobacije. Na misao da korigiraju ime jezika urednici su bez sumnje mogli doći i pod Della Bellinim utjecajem.

Tako se Belostenčev rječnik i u formalnome smislu prilagodio uvjetima koji su ga pred sredinu 18. stoljeća činili aktualnim. U sadržajnom pogledu on je ionako bio iskoristiv jer izbor leksičke građe u njemu nije bio diktiran strogo književničkim, pjesničkim, nego u najboljem smislu leksikografskim sklonostima njegova autora: opredjeljenje ozaljskoga kruga za riječ »svagdašnju, običnu« pokazalo se opravdanim i nakon više desetljeća, a iz toga opredjeljenja potječe i ona Belostenčeva toliko uočljiva raspričanost, ono ulaženje u neočekivane pojedinosti pri objašnjavanju pojedinih riječi. Možemo pretpostaviti da su s tom mišlju obavljali svoj posao urednici rječnika, pa da je ona potakla i Kozbialowicza da u svojoj aprobaciji rekne kako je rječnik »nullique errori obnoxium«. Nemamo nikakva poticaja da ne povje-

[110] *Historija naroda Jugoslavije*, II, *nav. djelo*, str. 1083-1084.

Digitized by Google

rujemo kako je zasluga samoga Belostenca to što, s jedne strane, u *Gazofilacij* nisu ušli brojni poetizmi, osobito iz južnih djela (koja je autor nesumnjivo poznavao), dok se pri objašnjavanju mnogih riječi teži što većoj iscrpnosti, o čemu svjedoči obilje primjera.[111] Potvrdu da je sklonost objašnjavanju riječi do u detalje, pa i uz pomoć primjera iz literature, bila upravo Belostenčeva pruža ovo mjesto iz njegovih propovijedi:

> Alé da ja ovu réč: fregit, razlomi, bolje tolmačiti, i vi ju razuméti budete mogli, zapamtete ono, što Tituš Liviuš povéda u knjigah svojéh prvéh, kadé spominak od mira mej Rimljani i Albani čini i veli, da kada su pogodbu hoteli účiniti, ovu su se bili navadili ceremoniju činiti. Razsekli su tele jedno na dva déla i onako mej déli onemi oposréd prošli su oni, koji su pogodbu činili, prisižuči, da onoga, koji bi pogodbu prekršil, ima se ravno onak, kako ono tele, razseči.[112]

11.

Utjecaj Belostenčeva *Gazofilacija* na razvoj književnoga jezika počeo je, razumije se, tek nakon njegova objavljivanja godine 1740. U sjevernoj Hrvatskoj on tada u svojoj vrsti nema prave konkurencije. Sedamdeset godina stariji Habdelićev *Dikcionar* već je bio u usporedbi s njime rijetka, zastarjela, ali i riječima odviše siromašna knjiga. Della Bellin *Dizionario* nije imao kajkavske ni slavonsko-štokavske komponente koja bi ga bila činila privlačnijim u sjevernoj Hrvatskoj u vrijeme sve jačih veza Slavonije i kajkavskih krajeva. Sušnik-Jambrešićev *Lexicon*, po izlasku vršnjak *Gazofilacija*, koji osim naše donosi njemačku i mađarsku leksičku građu, upravo je stoga bio zanimljiv i izvan Hrvatske te se iz nje mnogo iznosio, da bi napokon postao raritetom.[113] Zato se *Gazofilacij* naveliko upotrebljavao.

Bilo bi izuzetno zanimljivo ispitati u kolikoj je mjeri *Gazofilacij* djelovao na književnike sjeverne Hrvatske u desetljećima koja prethode ilirizmu. Posebno je atraktivan morao biti za pisce iz Slavonije, koji su u njemu nalazili prvu potvrdu leksičkih slavonizama. Dojam što ga je Belostenčev rječnik ostavljao na slavonske pisce u literaturi je tek spomenut u vezi s leksikografskim radom Matije Petra Katančića.[114] Kada je izašao u Zagrebu 1740, *Gazofilacij* je, nema sumnje, postao i školskim priručnikom, ali i izvrsnim pomoćnim sredstvom da se međusobno lakše razumiju književnici potekli iz različitih dijalekata. U njemu možemo gledati jednoga od uzročnika da kajkavac Brezovački razvije osjećaj za štokavsko ikavsko narječje, da Slavonac Antun Kanižlić dobro razumije dubrovačke književnike, pa i nastavi njihov književni smjer, itd. Među slavonskim piscima našlo bi se obilje primjera Belostenčeva utjecaja, od kojih je možda najizrazitiji na Antuna Ivanošića (1748—1800).

---

[111] Isp. detaljnost objašnjenja uz natuknice *konj* i *ptica* u hrvatsko-latinskome dijelu.
[112] Hadrovics, *Deset propovijedi...*, *nav. djelo*, str. 100.
[113] Isp. Dukat, *O kompoziciji...*, *nav. djelo*, str. 2, bilj. 3.
[114] Tomo Matić, *Prosvjetni i književni rad u Slavoniji prije preporoda*, Djela HAZU, knj. XLI, Zagreb 1945, str. 139.

Digitized by Google

Iz biografije toga pisca udara u oči podatak da je već zarana, napustivši požešku gimnaziju, upoznao Zagreb, gdje je završio drugi razred humaniora (god. 1763/64). U svojem kasnijem službovanju Ivanošić će se kretati po štokavskom i kajkavskom terenu, od Orubice i Čađavice do Zagreba i Štefanja. Na tome će životnom putu dobro upoznati kajkavsko narječje, pored rodnoga štokavskog, te će u svojim djelima odraziti tendenciju dijalektalnoj mješavini zbog koje ga Maretić isključuje iz svojega razmatranja o jeziku slavonskih pisaca.[115] Iako bez oslonca na jasne podatke, ipak se može reći da je Ivanošić bio upućen u pavlinsku problematiku, a u *Pjesmi od junàćtva vitéza Peharnika* (1788) on spominje Svetice, dodajući ovaj komentar:

> Zove se mesto, gde vu k l o š t r u n e g d a š n j e m u p a v l i n s k o m u Turki vu broju 72, od Peharnika û gradu Drežniku vlovljeni, postavljeni jesu sužnji, gde s njimi milostivno kruto barače se.[116]

Ivanošićeva proza (dijelovi *Svemogućega neba i zemlje stvoritelja)* po svojim jezičnostilskim karakteristikama (gomilanje riječi, kontaktni sinonimi, copia verborum) podsjeća na Belostenčeve propovijedi.

No najjasniji trag Belostenčeva rječnika očituje se u Ivanošićevu nazivu jezika. On ga zove iliričkim. U predgovoru *Opivanju sličnoričnom groba Jozipa Antuna Ćolnića od Ćolke* (1785) Ivanošić se ispričava što se nije »posve s takvima ričma služio, koje bi bile po vlastitosti slavnoga iliričkoga jezika izgovorene«.[117] Opravdavajući se što, unatoč nekome neimenovanu izvoru, donosi leksičke inovacije u skladu s govornom praksom svojega vremena, Ivanošić spominje da »interes — kamata, orgulje — civnik, grof — knez, tarac — kaldrama, majstor — rukotvornik uprav se ilirički izgovaraju«. Iako ne treba zanemariti mogućnost da se Ivanošić služio i Della Bellinim rječnikom, ipak nije teško otkriti da se većina po Ivanošićevu mišljenju pravih »iliričkih« riječi nalazi i u Belostenčevu *Gazofilaciju.*[118] Budući da u navedenim primjerima od više Belostenčevih sinonima izdvaja samo po jedan kao »vlastitost slavnoga iliričkoga jezika«, možemo Ivanošića uzeti primjerom kako je Belostenčev rječnik u praksi druge polovice 18. stoljeća doživljavao reinterpretaciju, kako su se pojedine riječi njegova izbora uzimale kao standardne, a druge zanemarivale. U tome prebiranju ima duboke simbolike: jedan slavonski štokavac (Ivanošić) čini izbor iz velikoga rječnika jednoga kajkavca (Belostenca) opredjeljujući se pritom za lekseme južne, dalmatinske provenijencije.[119]

Posredništvo što ga je *Gazofilacij* vršio u 18. stoljeću izuzetno je značajno. Tek pretpostavljajući pomoć tako dobra priručnika, može se potpuno razumjeti zašto se upravo od 50-ih godina toga stoljeća počinju brisati granice književnoga regionalizma, i to osobito u sjevernoj Hrvatskoj, a ponajviše u njezinu kajkavskome dijelu. *Gazofilacij* tada postaje katalizator jednoga procesa. U njemu su se ionako sučeljivale razne dijalekatske osobine,

---

[115] T o m o M a r e t i ć, *Jezik slavonskijeh pisaca.* Prilog istoričkoj gramatici hrvatskoj ili srpskoj, Rad JAZU, knj. 180, Zagreb 1910, str. 148.

[116] SPH 26, str. 237.

[117] SPH 26, str. 146.

[118] I to: *kamata* s. v. foenus, *civnik (cevnik)* — organum, *knez* — comes, a uzor za Ivanošićevu riječ *rukotvornik* s. v. manuoperarius *(rukotvorec).*

[119] Od navedenih su u *Gazofilaciju* kao dalmatinizmi označene riječi *kamata* i *cevnik.*

Digitized by Google

osim leksičkih osobito fonetske. Kajkavci su iz toga rječnika saznavali da pored njihovih dijalektalnih crta postoje u okviru istoga jezika i druge (npr. *čr- : cr-, vs- : sv-, -l : -o, j : đ*, zatim opozicije tipa *dohajam : dohodim* itd.). Povlačenje gramatičkoga sustava u drugi plan, koje je urodilo upravo rječnikom, a ne gramatikom, na prvi se pogled čini nedostatkom; zapravo, bilo je duboko promišljeno. Strogim opredjeljivanjem za jedan morfološki tip Belostenec i struja kojoj je pripadao učinili bi svoju viziju jezika odbojnom za pripadnike onih dijalekata kojima je morfološki sustav drugačiji. Belostenec je već po svojemu podrijetlu bio potaknut da odabere stariji morfološki tip, koji je u hrvatskoj književnosti bio pretežan od njezinih početaka. Uvodeći u gramatičke morfeme višeznačni grafem za refleks jata, Belostenec je već u propovijedima pokazao kako neke tipične morfološke kajkavizme želi učiniti prihvatljivima i za nekajkavce (komparativ *pobožnéje* 110, instr. množ. pridj. *ječmenovémi* 105 i sl.). Svojim bogatim leksičkim izborom *Gazofilacij* je pak, kada se pojavio, pružao mogućnost da započne i obogaćivanje jezika semantičkim polariziranjem u onim parovima koje je Belostenec još smatrao sinonimnima; taj se proces može pratiti na njegovim parovima kao što su *želja* i *požuda* (Gaz. I, s. v. Desiderium), *vaga* i *mirilo* (s. v. Trutina), *postelja* i *odar* (s. v. Cubile) i na mnogo drugih. Prenesen u novi razvoj, izvan jezičnih nastojanja ozaljskoga kruga, *Gazofilacij* postaje važnim pretečom ilirskoga pokreta, iako se to premalo uočivalo.[120]

Godine 1813. biskup Maksimilijan Vrhovac uputio je svećenicima zagrebačke biskupije poziv na sakupljanje riječi i narodnoga blaga (poslovica i pjesama). Latinski original toga teksta kasnije su objavili ilirci u svojemu književnom glasilu.[121] Ističući kako »jezik ilirski«, unatoč svojoj podijeljenosti na dijalekte, ima izvrsne perspektive te kako je »slastju i stavnostju ovaj narodni jezik ukrašen«, Vrhovac se osvrće i na njegovu prošlost:

> K njegovomu višjemu izobraženju su već davno slavni muževi svojim trudom mnogo pridonesli; i to u horvatskom narěčju, koliko nam je po znato, pervi *Juraj Habdelić*, svojim rěčnikom u Gradcu 1670. tiskanim; zatim *Ivan Bělostěnac* svojim Gazofilaciom u Zagrebu 1740 izdanim: pak onda *Andria Jambrešić*, rěčnikom takodjer u Zagrebu 1742. štampanim. U slavonskom pak narěčju je izdao *Vid Došen:* »Aždaju sedmoglavu,« u Zagrebu 1768.; *Anton Kanižlić:* »Svetu Rožaliu,« u Beču 1780.; i *Anton Ivanošić:* »Tri poglavja knjige poroda,« u Zagr. 1788., čim je blago ovoga jezika mnogo pověkšano bilo.[122]

U vezi s jezičnom problematikom autor poziva nastavlja:

> Kaktigod někoji zapišuju razne prikladne rěči u bogoslovnih, někoji u pravnih (juridičkih), a někoji pak u drugih predmetih, tako želim što najviše, da bi Vi i svi ostali dušah pastiri na to takodjer svoju pozornost okrenuli, ter 1) da bi med Vaša zabilěženja sve prikladne, vlastovite i k naznačenju stvari shodne horvatske i slavonske rěči sakupljali, kojimi

[120] Belostenca npr. ne nalazimo u »Indeksu imena« knjige Antuna Barca *Hrvatska književnost od Preporoda do stvaranja Jugoslavije*. Knjiga I. Književnost ilirizma, JAZU, Zagreb 1954; isp. str. 309.

[121] »Danica ilirska«, tečaj III, 17. lipnja 1837, br. 24, str. 93-96; isp. Liberovo reprint-izdanje iz god. 1970.

[122] »Danica ilirska«, III, br. 24, str. 93-94. Navodi su prema pristupačnijoj, prijevodnoj verziji.

Digitized by Google

se ili Vi sami služite, ili koje se u svakidanjem potrěbovanju pri ljudstvu nalaze; sputnie takodjer rěči, kojimi se puk u poljodělskih predmetih i poslih služi; kak takodjer samostavnim pristojna pridavna, a glagoljem priloge, koje sudite, da čistoći i diki ilirskoga jezika pruditi mogu, dodajući svakoj rěči njezinu silu, potrěbovanje, značenje i raztumačenje...[123]

Iz posljednjega navoda proizlazi da je već u praskozorje ilirizma bio jasno postavljen zahtjev da se pri unapređivanju jezika vodi računa o različitim sferama javnoga života u kojima on mora funkcionirati. Belostenec je u tome kontekstu spomenut među odličnim prethodnicima. U ilirski se pokret Belostenčevo djelo štoviše potpuno uklapa, o čemu svjedoče ove činjenice:

1. Ljudevit Gaj i njegov krug jezik zovu *ilirskim*. Tiskana verzija Belostenčeva rječnika ima naslov: *Gazophylacium, seu latino-illyricorum onomatum aerarium*.

2. Preuzevši štokavštinu kao temelj književnome jeziku, ilirci se nisu odrekli ni ostalih dvaju narječja kao izvora rječničkoga blaga. O tome piše Ljudevit Jonke:

> Dovoljno je pogledati tekstove ilirskih književnika i gramatičara pa će se bez poteškoća moći utvrditi kako oni ne zaziru ni od kajkavskih ni od čakavskih riječi.[124]

Upravo objavljivanje izvadaka iz *Sirene* Petra Zrinskoga u »Danici« smatra Gaj zgodnom prilikom da dade objašnjenje o tom i sličnim postupcima u ranijim i u budućim brojevima:

> . . . nakanili smo u napredak polag perve osnove naščga podprijetja kadkad izabrane izvadke iz verstnih, najpače stariih ilirskih knjigah u Danicu našu postavljati, da se iz prispodabljanja ovakovih verlih dělah razvidi način, kako bi se naš književni jezik po novom vkusu (Geschmack) u žilavoj krěposti staroga izrěčja bolje i verstnie razviti mogal.[125]

Kao što je pokazano, prožimanje leksičkih osobina narječjā, pa i prožimanje sadašnjosti s tradicijom, bitna je značajka i Belostenčeva rječnika. Jedini pomak od Belostenca do Gaja jest pomak od kajkavske prema štokavskoj osnovici književnoga jezika. Oba su po svojemu podrijetlu pripadala istome, kajkavskom narječju; što je prvi započeo, drugi je dovršio.

3. Pored iznalaženja najprikladnijih rješenja za bilježenje naših riječ. (dijakritički znakovi!) ilirce je zaokupljalo označivanje glasova po kojima se narječja najizrazitije razlikuju. U tome su smislu nastojali riješiti grafiju jata i vokalnoga *r*. Iako su znak *ě* preuzeli iz češke grafije, idejnu osnovu za njegovo uvođenje našli su u hrvatskoj tradiciji, što potvrđuje Gaj u članku »Pravopisz«:

---

[123] *Isto*, str. 95-96.

[124] Ljudevit Jonke, *Osnovni problemi hrvatskoga književnog jezika u 19. stoljeću*, u knjizi: *Književni jezik u teoriji i praksi*, drugo, prošireno izdanje, Znanje, Zagreb 1965, str. 9-25; isp. str. 20.

[125] »Danica ilirska«, tečaj II, br. 3, str. 12.

TAYLOR INST.
Digitized by Google

Vnoge rechi, koje mi Horvati szamoglasznikom *e* pishemo, navadni szu drugi Ilirczi poleg zgovora szvoga ili szlovum *i* ili pako *ie* piszati. N. p.: szvet, szvit, szviet; ded, did, died; krepozt, kripozt, kriepozt; lepi, lipi, liepi y t. d. Za ovu razlichnozt nashi mudréshi ztarczi piszashe *ě*, koji zaznamenuvani *e* vszaki poleg laztovite navade szvoje zgovarjati mose. N. p.: lěto, mězto, dělo, tělo y t. d.[126]

Teško je dokazati da su rješenje što ga uvode ilirci i o kojemu govori Gaj upravo u spomenutom obliku upotrebljavali »naši mudreši starci«. Već je u latinskoj verziji Vrhovčeva proglasa, kako je tiskana u »Danici«, grafija leksikografova imena (BĖLLOSZTĖNĖCZ) izmijenjena u *Bělostěnac*. Zapravo su, dakle, za ilirizma samo modificirani načini na koje je taj leksikograf obilježivao refleks glasa jata: *é* (propovijedi) → *ė (Gazofilacij)* → *ě* (ilirci).

I u pisanju vokalnoga *r*, za koje se Belostenec kolebao između kajkavskoga *(er)*, dalmatinskoga *(ar)* i kompromisnoga rješenja *(ér, ër)*, postoji za vrijeme ilirizma, pored pretežne prakse da se bilježi na kajkavski način, Babukićev prijedlog (u *Ilirskoj slovnici* 1854) da se piše dvojako, kao *àr* i *èr*.[127]

Spomenuta pitanja, dakle, koja su se ilircima činila osobito važnima, pa izazivala oštre polemike, a napokon i izmjene, nije na dnevni red stavila tek Gajeva generacija, nego su se nametala davno prije nje. Iako su ilirci za pojedina od njih (npr. za nazivanje jezika ilirskim) imali u prošlosti i više uzora, tri toliko istaknuta problema (naziv jezika, odnos prema leksiku narječjā i iznalaženje grafijskih rješenja koja mogu pridonijeti zbližavanju iskonskih govornika različitih narječja) bila su prije ilirizma postavljena i gotovo dokraja riješena u jednom jedinom djelu: u Belostenčevu *Gazofilaciju*.[128]

Svojom osnovicom *Gazofilacij* je, napokon, ostao i riznicom kajkavskih riječi kakve su živjele u nekoliko stoljeća dugoj književnoj upotrebi toga narječja. Tim svojim dijelom on je bogat izvor i za pojedine književnike poslije ilirizma, osobito nakon postanka novije dijalektalne lirike. Između ostalih nudio se i Miroslavu Krleži u *Baladama Petrice Kerempuha*, i to ne samo obilnom leksičkom građom nego i kao poticaj za neke fonostilističke efekte kao što je variranje vokalnoga *r* u staroj kajkavskoj i čakavskoj formi *(er : ar)*. U Krleže je na primjer:

Kervava megla v megli karvi ... (balada *V megli*).[129]

12.

Na temelju analize može se zaključiti da je leksikograf Ivan Belostenec bez sumnje radio na oba dijela *Gazofilacija*. U osnovu njegove jezične koncepcije položeni su nazori pokupskih glagoljaša, hrvatskih protestantskih

[126] »Danica Horvatzka, Slavonzka y Dalmatinzka«, tečaj I, br. 10, str. 40. O bilježenju jata v. i Vjekoslav Babukić, *Osnova slovnice slavjanske narěčja ilirskoga*, »Danica ilirska«, tečaj II, 5. ožujka 1836, br. 10, str. 38.

[127] Jonke, *Samoglasno r u književnom jeziku 19. stoljeća*, u *nav. knjizi*, str. 81–105; isp. str. 94.

[128] Gajevo nadovezivanje na tradiciju ističe i Hadrovics, *Zur Geschichte ...*, *nav. djelo*, str. 2, ali općenito i ne raščlanjujući ga.

[129] U Gaz. II: »Karv. v. Kerv. y oſztala.«

Digitized by Google

pisaca i ozaljskoga kruga o prožimanju dijalekata. Neposredni uzori za upoznavanje riječi iz Dalmacije i Slavonije bili su dostupni i samome Belostencu (Vrančićev i Mikaljin rječnik, književna djela; kontakt s prebjezima iz Slavonije); stoga je urednicima *Gazofilacija* preostalo da taj rječnik tek dopune Della Bellinom građom, ali i to u skladu s koncepcijom koju mu je dao njegov pravi autor. U tome smislu *Gazofilacij*, to enciklopedijsko djelo iz naše književne baštine, možemo s pravom smatrati ostvarenjem nastalim u 17. stoljeću. Njegov je utjecaj na književnike druge polovice 18. stoljeća bio velik te je mnogo pridonio strujanju koje je dovelo do ilirskoga pokreta, a bio je i važnim temeljem za jezične nazore u okviru toga pokreta.

Josip Vončina

Digitized by Google

PREGLED BELOSTENČEVE GRAFIJE

a	a	l	l
b	b	lj	ly, lj
c	cz, c	m	m
č	ch, cs	n	n
ć	ch, chy	nj	ny
d	d	o	o
dž	gy	p	p
đ	gy, dgy, dy	r	r
e	e	s	ſz, sz, ſz, ſ
f	f	š	ſ, ß, s, ſſ, ſs, sſ, ſ, ſs
g	g, gh	t	t, th
h	h	u	u
i	i, y	v	v, u
j	j, y, ∅ (npr.: koi)	z	z
k	k	ž	ſ, s, ß, ſs, ſh, ſ

Belostenec još posebno označuje ove glasove: reflekse poluglasa (e, a, ë, ä, ė), reflekse jata (ė, é, è, e, ë) i vokalno r (er, ar, ër, är, ér, èr, ėr). Ponekad udvaja konsonante, a često zadržava izvornu grafiju pojedinih latinskih riječi.

O upotrebi akcenatskih znakova v. natuknicu Accentus u Gaz. I.

Digitized by Google

SUMMARY

THE LEXICOGRAPHIC WORK OF IVAN BELOSTENEC

In 1740 in Zagreb a large dictionary appeared, in two parts, titled respectively *Gazophylacium, seu latino-illyricorum onomatum aerarium* and *Gazophylacium illyrico-latinum*. Although in the printed edition the author is given as Ivan Belostenec, doubts have been raised for several reasons as to the extent of his authorship. The manuscript of the dictionary was kept in the Paulist monastery at Lepoglava for more than sixty years after Belostenec's death, and then was edited before printing by two other Paulists — Andrija Mužar and Jeronim Orlović. To judge correctly about Belostenec's authorship, one must determine what his successors did to the manuscript: did they merely edit it or did they supplement it, and if so, by how much?

Belostenec's life has been painstakingly studied by the Hungarian Slavist László Hadrovics. Besides the annals of the Paulist order, Hadrovics has used abundant archival materials located originally in Hungary. The wealth of details he gives us about Belostenec's life can be summarized as follows:

Though Belostenec is usually considered to have been born in 1595, the correct date in all probability is 1594 or even the last months of 1593. His birthplace was probably Varaždin, where a family of the same name was living in the 17th century.

There are no date about his childhood and youth; we can follow his life from the year 1616, when he entered the Paulist order in Lepoglava. In 1618 he attended the Jesuit Collegium in Vienna, probably to study philosophy, and in 1621 the Collegium Germanicum in Rome, apparently for theological studies. Thereafter he returned to Lepoglava, where he said his first Mass in 1624. His talents assured him rapid promotion in the Order: by 1627 he was in charge of the Lepoglava monastery, and in the same year he was sent as Prior to Svetice near Ozalj. By 1636 he had the additional function of »definitor generalis«. Unsettled conditions in the Paulist province of Istria led to Belostenec's being sent there for a short stay in 1641. The same

Digitized by Google

year he returned to Svetice, and soon became Prior in Čakovec. His second stay in Istria fell between 1644 and 1650; he was »administrator« and »vicarius provincialis«, but had not yet been chosen Provincial. In the meantime (1650—1656) he alternated between Lepoglava and Svetice; from 1656 to 1659 he was in Istria for the third time, this time as Provincial. He probably spent the next three years as Prior at St. Helena near Čakovec. Documents from 1662—3 mention him as Prior at Svetice, and he probably went to Istria once more at this time for »visitatio«. After 1663 he retired to Lepoglava, where he said his Golden Mass in 1674; he died the next year.

Doubts about Belostenec's authorship of the *Gazophylacium* arose first of all because of its tri-dialectal nature. It was hard to imagine how Belostenec, a born Kajkavian speaker who lived in a region between Međimurje on one side and Vinodol and Istria on the other side, could have included in his dictionary words from Slavonia and Dalmatia, which were then under Turkish and Venetian occupation respectively. The doubts increased because of the fact that the *Gazophylacium* contains some proverbs from Vitezović's *Priričnik* and words from Della Bella's dictionary, both of which works appeared after Belostenec's death.

It turns out that Belostenec had been familiar with the *Dictionarium quinque nobilissimarum Europae linguarum* of Fausto Vrančić (1595), and also was able to use Mikalja's *Blago jezika slovinskoga* (1649—51) in his lexicographic work. These books furnished him with a significant quantity of words of Dalmatian origin. Refugees from Slavonia brought him into contact with Slavonian words, among them Turcisms. Living in Svetice near Ozalj, Belostenec formed part of the Ozalj Circle (P. Zrinski, F. K. Frankopan and others), which — on the basis of the linguistic strivings of the Glagolitic writers of Pokuplje (15th century), of the Croatian Protestants (16th century) and of Franjo Glavinić — sought to form a literary language by weaving all the dialects together. This conception, which Belostenec applied in his *Gazophylacium*, was particularly successful in the Pokuplje region, where mixing of dialects occurred in everyday speech. That Belostenec used a mixed language elsewhere as well is shown by his sermons (published in 1672).

Towards the end of Belostenec's work on his dictionary manuscript, there appeared Habdelić's *Dikcionar* (1670). Belostenec used Habdelić's list of Croatian words and extended it with his own material. Because of the short time which remained to him, he never completed the second part of the dictionary *(Gazophylacium illyrico-latinum)*, which thus remained much smaller than the first part.

Ivan Krištolovec in his *Brevis relatio* of 1721, i.e. before the beginning of work on publishing the manuscript, testifies that both parts were kept at Lepoglava; he writes about Belostenec, among other things, that »Qui florente adhuc aetate composuit Dictionarium Latino Croaticum et contra Croatico latinum, opus plane pro natione eximium sed adhuc hodie ob defectum expensarum in tenebris haerens.«

At this time, after the liberation of Slavonia from the Turks, the *Gazophylacium* grew in importance, since it could assist better understanding between the areas separated until recently but now increasingly coming into contact. A patron was found to finance its printing, and the two editors added some material from Della Bella's dictionary, but without altering the

Digitized by Google

conception of the work, which remained that of Belostenec. They also changed the name of the language (»Croatian«) into »Illyrian«, which better suited the official name at that time, »Regnum Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae«.

The spelling system of the printed *Gazophylacium* is fairly unified, based on the system developed in Northern Croatia, i.e. following Hungarian practice. With negligible exceptions, the *Gazophylacium* writes all words (Kajkavian, Slavonian, and Dalmatian) in the same manner. Hence, it represents an important step towards the final reform of Latin-alphabet spelling in Croatia. Particularly important were individual points of the spelling system which helped bring speakers of different dialects together (*é* for the reflex of jat, *ë* for that of the jers).

After its appearance in 1740, Belostenec's dictionary exerted a strong influence on the development of the literary language, particularly in bringing together writers from the Kajkavian regions and from Slavonia. At the very beginning of the Illyrian Movement, Maksimilijan Vrhovac mentioned Belostenec as one of the great men of the past who had contributed to the development of the »Illyrian language«. For Ljudevit Gaj and his circle, the *Gazophylacium* was one source of guidance in choosing a name for the language, in determining its relationship to the dialects, and in introducing new graphic devices (for example, the sign *ě*).

Digitized by Google

Digitized by Google

PRIJEVODI UVODNIH LATINSKIH TEKSTOVA GAZOPHYLACIUMA

ODOBRENJE PREĆASNOG O. GENERALA

FRA KRIZOSTOM KOZBIALOWICZ,

Generalni prior reda sv. Pavla, prvog Pustinjaka, doktor svetog bogoslovlja

Rječnik pod naslovom *Gazophylacium, seu Latino-Illyricorum Onomatum Aerarium* trudom i marom mnogopoštovanog oca Ivana Belostenca, reda sv. Pavla Pustinjaka, priređen u skladu s prirodnim načinom govora i već potpuno spreman za tisak, bio je spriječen neizbježivom sudbom piščeve smrti. Ali da djelo tolika truda ne bi ležalo zakopano bez koristi za javnost, časni ga je Lepoglavski samostan, da ugodi slavnom ilirskom narodu, preuzeo, još jednom su ga pregledala u ime komisije starješina dvojica doktora svetog bogoslovlja, poznavalaca obaju jezika, te je ocijenjeno da ne podliježe nikakvoj zabludi, čak da će biti na korist i da ga treba dati u tisak. Stoga, što se nas tiče, dajemo dopuštenje da na opću korist bude tiskom objelodanjem. Izdali smo ovo u samostanu uobičajene naše rezidencije u Marienthalu. Dana 5. listopada, godine tisuću sedamsto trideset i sedme.

ODOBRENJE ORDINARIJA

Budući da se u ovom Rječniku ne nalazi ništa što bi bilo suprotno svetoj vjeri i katoličkom nauku, a ni načelima morala, dopušta se njegovo objavljivanje tiskom. Dano u Zagrebu u našoj biskupskoj rezidenciji, 11. listopada 1737.

Juraj Branjug
biskup zagrebački, v. r.

Digitized by Google

Digitized by Google

PREDGOVOR
ČITATELJU

Evo, preljubazni čitatelju, moje brodovlje, što se prije nekoliko godina bilo otisnulo iz luke, sada je napokon — ne nakrcano Krezovim i Midinim bogatstvom, nego književnim blagom, ne bez oluja, ni bez svakodnevna olujna mora, niti bez vjetrova, a ni bez jedara — neokrnjeno pristalo uz obalu, mimo moju i tvoju nadu, ali ne izvan očekivanja. Možda ne bi bilo potrebno toliko napora, toliko brige i uporna truda, toliko dugotrajna bdijenja i besanice, da se nakon starih komu drugome slučilo prijeći ovim, tako da kažem, književnim morem, tako prostranim i gotovo neiscrpnim.

Kao što se naime komu omili nakon Kristofora Kolumba ponovo zaploviti u Zapadnu Indiju, nakon Ferdinanda Magellana prema Molucima, nakon Francisca Pizarra i Almagre u Peruanske krajeve, nakon Huga Villobeja u Arktičku zemlju, te i nakon otkrivena blaga crpsti ono zlatno bogatstvo, tako se zaista i meni preugodnim učinilo da ili ono što je već jednom iskopano preuzmem u drugu knjigu, ili raspršeno skupim na jednu hrpu, ili pronađenom bilo što od svoga pridodam. No kako se nitko od naših nije našao tko bi tako vješto bio preplovio i ispitao ovu pučinu tako da do kraja istraži sve njezine zatone i skrovita mjesta; nitko tko bi latinsko-ilirsko nazivlje bio izdao na svjetlo onim redom, onim obiljem, raznolikošću i načinom pisanja, po čemu će ovaj moj *Gazophylacium* ili *Aerarium* biti sukladan željama onih što ga očekuju, — stoga, što sam brodovlje ovog spisa dalje odmicao od kopna, to sam nailazio na češće ili nesavladljivije Haridbe i teškoće. Ipak, uz pomoć onoga koji je *Uzvišenost bogatstava Mudrosti i Znanja,* nijedna me od njih nipošto nije skršila, dapače prezrevši nepriličnu buku lajućih Scila, tj. opadačā, što god sam mogao na plodnim obalama Ilirije, po Dalmaciji, Hrvatskoj, Slavoniji, Istri i njima obližnjim otocima (kojih sam velik dio proputovao — kao i Diodor Sicilski, da ne pogriješi u opisivanju svijeta, mnoge krajeve Azije i Evrope — radi većeg upoznavanja jezika i ne bez velikih po sebe neprilika), što god sam, kažem, mogao skupiti, obilato sam u ovaj *Gazophylacium* sabrao, sabrano u ovom obliku sredio, sređeno pred tvoje oči izložio.

Digitized by Google

Drugi pak njegov dio, ilirsko-latinski, već prije nekoliko godina sretno obradih i nakon toga, djelomice zbog poodmakle dobi, djelomice zbog gotovo stalne borbe s različitim bolestima, završnoj njegovoj obradbi na dugo vrijeme rekoh »zbogom«, poglavito s tom namjerom da se u spomenutom spokoju pobožnije dokolice po primjeru svojih otaca (kojih jedina želja bijaše, kako reče Tertulijan, nogom se jedva zemlje dodirivati) što prikladnije posvetim sam sebi i da kao bolji trgovac svom pohlepom duše potražim onaj Biser skriven gore na nebeskom polju.

Ali, našlo ih se koji su svladali moje sedamdesetgodišnje srce. Prijatelji su mi naime na sve načine i svim mogućim razlozima svjetovali da ilirsko-latinskom pridodam i latinsko-ilirski dio te ga kao veoma značajan izvučem iz vječne tamnice stoljeća, u kojima se skrivao, i tako ga oslobodim i izvedem na svjetlo. Budući da sam dobro vidio kako je njihovo srce u nagovaranju tako uporno i čvrsto da se nikakvim razlozima mojih isprika ne može odvratiti od nakane i, s druge strane, kako sjaji životna nada, ma kolišna bila, smatrao sam da radije treba za javno dobro zapostaviti pobožni uistinu spokoj dokolice negoli preteljna srca svojih zemljaka lišiti dragocjena blaga moga *Aerarium-a* i premile koristi koju će iz njega crpsti. I tako, da bih brodovlje, što sam ga sâm skupivši jedra bio odlučio privesti obali, ponovo pružio na službu ilirskoj mladeži, odlučio sam opet razviti jedra i, otisnuvši brod na pučinu, novom revnošću steći nagradu vredniju od svega zlata i srebra. A hotimice odlučih izbjeći tuđinsko obilje nekih vlastitih imena i slijediti samo ona za koja se činilo da će mladeži biti za upotrebu u svakodnevnom razgovoru i stvarnoj izobrazbi. Isto je tako, zna se, učinio Švicarac Konrad Gesner, koji je popis vlastitih imena odvojio od drugih imenica i prebacio ga na kraj svoga Rječnika, dapače je smatrao da će, ako mu shvaćam misao, po tome što je rječnik vlastitih imena više koristi od njega biti za pjesnike, zemljopisce, povjesničare i ljude više izobrazbe nego za mladež u književnosti neukiju. To isto sam i ja smatrao te sam zato, da bih pomogao učećoj se mladeži i svima drugima koji hoće naučiti naš domaći jezik, iz niza apelativa odvojio ona vlastita imena, naime ona kojima se jedva može naći odgovarajuće ilirsko ime, a gotovo sam samo opće imenice svrstao abecednim redom; kadšto sam ih s više ilirskih riječi nastojao rastumačiti, a različita značenja, koja izražavaju brojevi obilježeni aritmetičkim znakom, brižljivo sam objasnio tako da ima toliko brojeva koliko značenja; dodao sam rod, deklinacije i konjugacije, a prikladno sam pribilježio kvantitetu nekih slogova i druge opaske koje ne treba prezreti.

Nadalje, one oznake kurzivnim slovima, jer su izražene kraticama, ovako se izlažu radi jasnoće, da ti ne bi unosile više nejasnoće nego svjetla.

Abecedna oznaka znači:

a. — — — aktiv
n. — — — srednji rod
d. — — — deponentan glagol
c. — — — opća imenica
Slog *Pas.* označuje pasivni glagol.

Nakon toga sloga slijedi aritmetički broj, koji jasno upućuje kojoj glagol pripada konjugaciji, npr.

Digitized by Google

Broj kaže da je glagol

1. — — — prve
2. — — — druge
3. — — — treće
4. — — — četvrte
konjugacije.

Kad opet hoću upozoriti, kojega je imenica ili particip roda i deklinacije, uvijek to bilježim nakon imenice ili participa kurzivnim slovima abecede, pridodavši također aritmetički broj; tako npr. označuje

g.m.	— —	rod	— — muški
g.f.	— —		— — ženski
g.n.	— —		— — srednji
g.c.	— —		— — zajednički
g.o.	— —		— — svaki
g.epic.	— —		— — riječ obaju rodova (muš. i žen.)
1.	— —	deklinaciju	— — prvu
2.	— —		— — drugu
3.	— —		— — treću
4.	— —		— — četvrtu
5.	— —		— — petu.

A kad sam potom uveo pisanje slova *p.c.* i *p.p.*, htio sam reći:

p.c.	— —	pretposljednji je slog kratak
p.p.	— —	pretposljednji je slog dug.

Napokon kad pišem

Adv.	—	prilog ili priloga
Adverbial.	—	priložno
Quant.	—	kvantitete
Qual.	—	kvalitete
Temp.	—	vremena
Num.	—	broja
num. plur.	—	množine
Adj.	—	pridjev
Subst.	—	imenica
Part.	—	particip
Conjunct.	—	veznika
Interj.	—	uzvika
Praep.	—	prijedloga
Freq.	—	učestali glagol
Inch.	—	glagol označujući početak radnje
Med.	—	glagol označujući nakanu
Dim.	—	umanjenica
Transl.	—	preneseno
Metaph.	—	metaforički
Sent. Prov.	—	poslovična izreka
[*D.*]	—	dalmatinski
[*Scl.*]	—	slavonski
[*Cr.*]	—	hrvatski
[*Turc. Scl.*]	—	tursko-slavonski

Digitized by Google

Mnoge je naime riječi Donja Slavonija s krajevima uz nju primila od Turaka, nekoć s njima pomiješane, koje još i danas upotrebljava.

Comp. grad.	Stupnja komparativa	*Gen.* Genitiv
L. u knjizi	*l.* ili *et.* također	*C.* u poglavlju

Slijede autori:

Cic. Ciceron	*Virg.* Vergilije	*Lucr.* Lukrecije
Plaut. Plaut	*Ovid.* Ovidije	*Ter.* Terencije
Plin. Plinije	*Apul.* Apulej	*Ard.* Ardelio
Ritt. Ritter (Vitezović)	*V.D.* Vaše Gospodstvo	(Della Bella) *V.M.* Vaše Milosti

i.e. to jest *t.j.* to jest ili to je *v.* u latinskom *vide* (= vidi), u ilirskom *vigy*. Tome redovito pridodajem slovo *n.*, koje znači *pod brojem*, a iza njega često slijedi brojčana oznaka koja upućuje na značenje, npr. *Ultio*, v. Vindicatio n. 1., to jest: vidi *Vindicatio* pod brojem jedan, ili *Vigor*, v. Robur n. 2. & 3., to jest: vidi *Robur* pod brojem dva i tri, a to sve radi potpunijeg razumijevanja značenja. Gdje je pak iznad *ė* točka, tada će Dalmatinac i onaj koji Dalmatinca oponaša čitati kao *i*, a Slavonac kao *e;* stoga, i kad ne bi bilo točke, na primjer *Penez*, Dalmatinac će izgovoriti *Pinez*, a Slavonac *Penez*. A ako budu dvije točke iznad *ë*, čitat će Dalmatinac kao *a*, npr. *Pësz* izgovorit će *Pasz*. Slično će Slavonac, gdje iznad *ä* nađe dvije točke, čitati kao *e*, npr. *Päsz* izgovorit će *Pesz*. Konsonant *v* tako pišem, a vokal ovako: *u* sa zarezom odozgor, i tada je isto što i *vu*. Ostale kratice nisu tako nejasne da bi mogle izbjeći vještu čitatelju.

I tako se napokon, nakon duge moje muke i zdravstvenih nevolja, otvara tebi, preljubazni čitatelju, moj *Gazophylacium* ili *Aerarium*, tako dugo Hrvatskoj osobito i Slavoniji zatvoren i zaključan. Kao nagradu za tu muku ne tražim 100.000 tisuća sestercija cara Domicijana ili dvije tisuće i petsto Filipovih zlatnika, što ih je po svjedočanstvu Svetonijevu bio odredio kako grčkom tako latinskom retoru kao godišnju plaću, niti Sokratovih tisuću drahmi kao novac za poduku. Ali jedino te ovo molim i zaklinjem: ako što dragocjeno odabereš od ovoga moga bogatstva, iako ono pripada siromahu već pedeset i osam godina zavjetovanom, budi zagovornikom za mene kod Boga Svemogućega (komu cijeli moj život služi) da umilostiviš njegovo preblago milosrđe, kako zbog mojih grijeha ništa ne bi prestrogo za mene odredio niti odlučio; radije neka potaknut beskrajnom svojom dobrotom primi mene pokajnika i nakon prebrođena mora trudnog života neka blagom blažene vječnosti što prije obogati moju dušu. Stoga zdravo ostaj i iz moga *Gazofilacija*, koji si dosad toliko tražio, obilato se obogati.

Preveo: *Vladimir Vratović*

Digitized by Google

OD IZDAVAČA

Talijanski je jezik prvi među živim evropskim jezicima dobio svoj veliki enciklopedijski rječnik — godine 1612. u Firenci. Slijedio je veliki francuski rječnik Akademije u Parizu, ali tek 82 godine kasnije — 1694. Upravo u razdoblju između pojave tih dvaju prvih velikih evropskih rječnika pavlinski prior Ivan Belostenec — negdje na samome rubu tadašnje Evrope, svega tridesetak kilometara od uvijek nemirne turske granice, u zabačenom selu Svetice kraj Ozlja poviše rijeke Kupe i ispod brda Vodenice, zapravo uvijek izložen povremenim turskim provalama i haranjima — posvećuje svoj život »Gazophylaciumu«, impozantnoj knjizi čiji pretisak čitalac drži u rukama.

Na velikom talijanskom rječniku iz 1612. radila je cijela ekipa specijalizirane jezične Akademije, na francuskom rječniku iz 1694. također. I prve velike rječnike španjolskog i ruskog jezika koji su se pojavili još kasnije, u 18. stoljeću, pripremale su ekipe kraljevskih akademija, u punoj sigurnosti i dokonom miru po knjižnicama bogatih evropskih prijestolnica. Ivan Belostenec radio je sam, s oskudnim izvorima, s malom pomoći ozaljskih vlastelina, u minijaturnoj banskoj Hrvatskoj koja je pritisnuta između Turaka i Austrije bila svedena na pojas od nekoliko desetaka kilometara širine, gotovo stalno harana i poharana, nikad smirena ni pogodna za strpljiv, dugotrajan, minuciozan znanstveno-leksikografski rad. Ako Belostenčev »Gazophylacium« svojim rječničkim blagom i drugim bitnim osebinama ipak ne zaostaje za ostalim leksikografskim radovima u tadašnjoj i kasnijoj Evropi, onda je to prije svega dokaz izvanredne upornosti, znanstvene savjesnosti i velike kulture njegova autora; ujedno to je i monumentalno svjedočanstvo o vitalnosti kulture jednog malog naroda, kulture koja je održala svoj kontinuitet čak i onda kad je i sama etnička egzistencija bila ugrožena. U tom kontinuitetu hrvatske kulturne povijesti Belostenčev »Gazophylacium« zauvijek ostaje jednom od najtrajnijih vrijednosti.

To su motivi koji su potakli izdavača da izradi ovaj pretisak, prema izdanju »Gazophylaciuma« iz 1740. godine, sa željom da ovo djelo postane dostupno širem krugu

Digitized by Google

zainteresiranih jezikoslovaca, drugih stručnjaka i svih ljubitelja knjige. Tim više, jer je za suvremenu lingvistiku »Gazophylacium« još uvijek živo izvorište i riznica, posebno kad se radi o kajkavskom narječju, o čemu iscrpno govori dr Josip Vončina u popratnoj studiji ovome pretisku.

S tehničkog stanovišta, kao i kod ranijih »Liberovih« pretisaka, maksimalno se nastojalo sačuvati vjernost originalu: format je identičan, papir približno sličan, slog je vjerno preslikan, pogreške originala nisu ispravljane. Te su pogreške starih slagara vrlo rijetko u samome slogu, a mnogo češće u paginacijama: imamo, na primjer, dvije oznake 302. stranice u prvoj knjizi, a nemamo oznaku za stranicu 303. Također u prvoj knjizi — od stranice 347. do 369. sve su paginacije pogrešne, i tako još na desetak mjesta. Čitalac usprkos tome nema nikakvih teškoća pri snalaženju, jer rječnički slijed prati po ispravnom abecednom poretku, a ne po pogrešno numeriranim stranicama.

Na kraju ovoga posla, predajući ovaj veliki pretisak našoj znanstvenoj i kulturnoj javnosti, želimo zahvaliti Fondu za unapređivanje kulturnih djelatnosti i Fondu za znanstveni rad SRH, te brojnim pretplatnicima ovog izdanja, bez čije pomoći ovaj zamašni izdavački posao ne bi mogao biti pokrenut.

UREDNIŠTVO »LIBERA«

Digitized by Google

SERIJA REPRINT IZDANJA LIBER CROATICUS

Ivan Belostenec

GAZOPHYLACIUM

II knjiga

Izdavači

L I B E R Izdanja Instituta za znanost o književnosti
Filozofskog fakulteta, Zagreb, Đure Salaja 3

M L A D O S T izdavačko knjižarsko poduzeće, Zagreb, Ilica 30

Za izdavače

Slavko Goldstein

Naslovna strana

Josip Vaništa

Tehnički urednik

Katica Zorzut

Naklada 2.000 primjeraka

Br. M.K. 57

Tiskanje dovršeno 30. IX. 1973.

Tisak »OGNJEN PRICA«, Karlovac

Digitized by Google

OPIS SLIKA

Veći dio svog radnog života proveo je Ivan Belostenec u Sveticama kraj Ozlja. Tu je nastajao »Gazophylacium«. Ambijenti bivšeg pavlinskog samostana i crkve u Sveticama, osobito interijeri, prilično su dobro sačuvani i još uvijek odišu baroknom atmosferom prve polovice 17. stoljeća. Naš mali izbor slika prikazuje pogled na lijepo smještenu crkvu i bivši samostan, samostansko dvorište, te interijere crkve koji su nastali pod Belostenčevom upravom.

TAYLOR INST. OXFORD

553014

Digitized by Google

Digitized by Google

TAYLOR INST.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google